א. כהנא

מלון רוסי-עברי

Polnyi russko-evreiskii slovar'

ПОЛНЫЙ РУССКО-ЕВРЕЙСКІЙ СЛОВАРЬ

СОСТАВИЛЪ

А. М. Каганъ

Kagan, A. M.

ЧЕТВЕРТОЕ СТЕРЕОТИПНОЕ ИЗДАНІЕ

КІЕВЪ, 1919

Изданіе автора (Тарасовская, 11)

מִלּוֹן רוּסִי־עִבְרִי שָׁלֵם

ערוך ע״י

אברהם כהנא

מהדורה רביעית סטיריאוטיפית

קיוב, תרע״ט

הוצאת המחבר

הקדמה.

כל תלמיד שהוא עסוק בלמוד הלשון העברית וכל מי שיש לו לפרקים נגיעה בשימושה של לשון זו, — כלם נזקקים למלון רוסי-עברי. יש שכותב אתה עברית ודרוש לך תרגום מלה זו או זו, ולפעמים גם תרגומו של דבור שלם, ואתה עומד באמצע, כי אינך יודע לכוון את התרגום הנכון, קשה לך למצא אותה המלה או אותו הדבור החסר לך לפי שעה בעברית, ומתוך כך באה ההתרשלות בהתעסקות בלשון העברית, על כרחך אתה זונחה ומשתמט לאט לאט ממנה עד שאתה יוצא מידי השמוש בה. כך באנו אל הירידה המעציבה שנראית בבית ישראל בזמן האחרון בנוגע ללשוננו. מורינו ומיני בעלי-המיתודות שבתוכנו דואגים, אמנם, לנו ומביאים כפעם בפעם מטעמים שונים, ספרי למוד חדשים, שכל עיקרם אינם על הרוב אלא מסורסי-הסדר, מכפי מה שהוא בספרי-הלמוד שקדמו להם. כל זה לא יחשכו, אמנם, ממנו. אבל- להביא לנו ספר-עזר שאנו חסרים, ספר-מלים רוסי-עברי, למשל, מדויק ומעובד כל צרכו, דבר מעין זה מסרבים הם ליתן לנו. כתבו, אמת, לפני שנים אחדות מודעות והכריזו בעתונים שמלון כזה מתעתד לצאת, אלא שכל זה לא היה רק דבור בעלמא, ובפועל לא ראינו לא מיניה ולא מקצתיה. ובו בזמן שמלונים עברים-רוסים — כיסונים, אמנם, ולפיכך קצרים יותר מדאי ומקוטעים- ניתנו לנו שנים בבת אחת, הנה מלון רוסי-עברי לא ניתן לנו גם אחד. יש לנו רק מלונו הרוסי עברי של ר' יהושע שטיינברג. אולם זה לא נתחבר כל עיקרו אלא לשעתו בשנות השבעים והשמונים, בשביל אותם מצעירינו ה„משכילים" שהיו יודעים היטב בשפת-עבר, אבל רוסית לא היו מכירים ורוצים היו להתלמד בה. ולפיכך לא השתמש המחבר אלא בלשון המקרא, זהודות לתבליתו שהיתה לנגדו ולעניות אוצרה של הלשון התנ"כית גם יחד, לא בא מעולם לתרגם בדיוק את המלה הרוסית, את המושג הרוסי, אלא הוא משתדל תמיד לבאר הכל בעברית, להעניק לכל מושג רוסי פירוש עברי ארוך ומפורט, כדי שיבין ה„משכיל" המתלמד רוסית מה ענינה של מלה זו או זו. ככה באים אצלו מאמרים שלמים לפרש מלים בודדות 1). ומכיון שלא ראה חובה לעצמו ליתן תרגום מדויק- שהרי סוף סוף לא להרחבת ידיעת שפת-עבר נתכוון — ומכיון שלא רצה לצאת כמעט ממסגרת אוצר-המלים של התנ"ך, לפיכך היה מסתפק גם כן בתרגמו, למשל, כל שם צפור במלים הסטיריאוטיפיות „מין צפור", כל שם אילן — ב„מין עץ", כל שם חיה — ב„מין חיה", וכדומה.

בראותי שחסרון מלון רוסי-עברי מדויק הוא אחד המפריעים העיקריים

---

1) הנה דוגמאות אחדות מתרגומיו או ביאוריו: במקום התרגום הראוי:

адептъ	אֲשֶׁר לוֹ נִתְבְּנוּ עֲלִילוֹת	(מְקֹרָב, תַּלְמִיד)
адмиралъ	מוֹשֵׁל בְּגַאוֹת הַיָּם	(אַדְמִירָל ‖ פַּרְפָּר שָׁחוֹר)
адресъ	שֵׁם הָאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ שָׁלוּחַ דְּבַר־מָה וּמְקוֹם מוֹשָׁבוֹ	(אַדְרֵיסָא, כְּתֹבֶת)
аккордъ	תֶּלֶךְ קוֹלוֹת הַשִּׁיר צְמֻדִים מִקּוֹלוֹת שׁוֹנִים	(אַקּוֹרְד, הִתְאַחֲדוּת־הַקּוֹלוֹת)
аккуратность	עֲשׂוֹת כָּל דָּבָר בְּעִתּוֹ בְּמִשְׁפָּט	(דִּיּוּק, דַּיְקָנוּת, דִּקְדּוּק, צִמְצוּם)
аккуратный	שׁוֹמֵר אֱמוּנִים בִּפְקֻדָּתוֹ	(דַּיְקָן, מַקְפִּיד, מְדַקְדֵּק)
бродяжничество	נִיד רַגְלַיִם בְּשִׁפְלוּת יָדַיִם	(נְדִידָה, שׁוֹטְטָה)
брусника	מִין גַּרְגְּרֵי מַאֲכָל אַדְמוֹנִים	(קַפְּטָא)
депеша	שֶׁבַע נִשָּׂא בְּקַוֵּי־הַבָּזָק	(דִּיפֵּישָׁא, טֵילֶגְרַמָּא, אִגֶּרֶת עָפָה)
звукоподражаніе	מִלָּה אֲשֶׁר מִבְטָאָהּ יְחַקֶּה אֶת טֶבַע הַפְּעֻלָּה הַמְתֹאָרָה בָהּ	(הִקּוּי־הַצְּלִצּוּל, אוֹנוֹמַטוֹפֵּיָא)
зенитъ	תַּכְלִית גֹּבַהּ הַשָּׁמַיִם מֵעַל הָאָרֶץ	(זֵינִית, נְקֻדַּת הַגֹּבַהּ)

הקדמה

בלמוד לשוננו ובהפצתה בין אחינו ברוסיא, ושאין איש נגש אל פניון זה למלאותו, החלטתי להפנות עצמי לכך ולערך את המלון הנוכחי. יודע אנכי מה גדולה היא האחריות של עבודה מעין זו ומה רבות הן השגיאות הרובצות לרגלה. אולם בודאי ימצאו אנשים טובים שיבאו ויראו לי שגיאותי, שיהא מקום לתקנן קצתן בהוצאה השניה – אם יהא הספר כדאי לכך – וקצתן עוד בחוברות הבאות, העומדות לצאת כלן במשך ירחי מספר, כי מטעם זה אני מוציא את הס׳ בחוברות, כדי שיהא סיפק בידי לשום לב בהמשך העבודה לכל אותן החסרונות שאמצא אני ושימצאו אחרים ויעירוני עליהם.

לרגל עבודתי בעריכת המלון השתמשתי בכל המקורות המדעיים שהיו בידי *), אולם תמיד היתה התכלית השמושית נגד עיני.

המלים הבודדות באו מתורגמות בעברית ע״י מלים מדויקות, שהוראתן היא ברורה ובלתי מוטלת בספק. הדיבורים לדוגמא שבאו אחר הערכין השתדלתי למסר בעברית פשוטה, טבעית ובלתי מסולסלת. משלי־העם באים מתורגמים – עד מקום שיד זכרוני היה מגיע – במשלים עברים המקבילים להם בעיקר הרעיון, ומעולם לא נאנסו המשלים העממיים להתכנס במסגרת של תרגום מדויק בצורתם, כי דברים מעין אלו ברוח לשונם הם תלויים והמתרגם אותם כצורתם ממש הרי זה בדאי.

מובן מעצמו כי את המלים והדיבורים לא מצאתי נחוץ לציין – כמו שרגילים בעלי־מלונים אצלנו לעשות – בסימנים שונים לומר שאלו קדמו ומקורם עוד במקרא והללו מאוחרים הם ומדברי רז״ל, או מתקופה יותר מאוחרת, מוצאם; שהרי אין מלון זה בעיקרו, כאמור, אלא שמושי, ולא ספר מדעי בשביל למדנים. מלון רוסי־עברי בשביל האסכולא והמשפחה הנהו, וכל מה שקנתה הלשון העברית באיזו תקופה שהיא, כל מה שרגיל אדם מישראל להשתמש בו בכתבו עברית –, כל זה הוא חלק מחלקי מלוננו וראוי הוא להכנס בו.

קיוב, אלול, תרס״ז

א. כהנא

---

*) על הרוב נסתייעתי בספרים האלו:

1) ערוך השלם מאת חנוך יהודה קאהוט.

2) Neuhebräisches u. Chaldäisches Wörterbuch von J. Levy

3) Aramäisch-Neuhebr. Wörterbuch von G. H. Dalman

4) Griech. u. Latein. Lehnwörter im Talmud etc. von S. Krauss

5) Exegetische Terminologie von W Bacher

6) Aramäische Pflanzennamen von J. Löw

7) Deutsch-hebr. Wörterbuch von M. Margel

8) Deutsch-hebr. Handwörterbuch von M. Schulbaum

9) מלון של כים ע״י יהודה גרזובסקי בהשתתפות יוסף קלוזנר

10) מלון עברי חבר א. בן־יהודה

11) Толковый словарь живаго великорусскаго языка Вл. Даля

12) Словарь ц.-сл. и русскаго яз., сост. 2 отд. Импера-торской Академіи наукъ, 2-ое изданіе

ועוד ספרים אחרים. האלפאביתא לוקחה ברובה ממלונו הרוסי־גרמני של מאקארוב, אלא שהוכנסו גם המלים הלועזות השכיחות בל׳ רוסיא והחסרות אצל מאקארוב.

А.

А ז׳, אלא, בי־אם מ״ח
абажуръ סכך־עששית || חלון אלכסוני ז׳
абалiенацiя אבליאינציא (העברת מטלטלין) נ׳
аббасандо אבסנדו (השפלת הקול) ז׳
аббатство קרקעות המנזר ז״ר || מעלת האבא נ׳
аббатъ אבא (העתיד להיות כומר, ראש
מנזר קתולי) ז׳
аббревiатура ראשי תבות ז״ר, נוטריקון ז׳
абдикацiя אבדיקציון, התפטרות נ׳
абдомена בטן (באנטומיא) נ׳
абзацъ פסקא, התחלה נ׳
абитурiентъ אביטוריאנט (בעל תעודת
בגרות) ז׳
аблегатъ אבליגט (שליח הפפא || בא
כחה של חברת המגנטים באונגריא) ז׳
аблепсiя אבלפסיא (עורון, סמיות) נ׳
аболицiонистъ אבוליציונן (מתנגד לעבדות
הכנגרים באמריקא, מתנגד לאשור הפרוסטי־
טוציא מצד הממשלה, מתנגד לאיזה חק בכלל) ז׳
абонементъ מנוי ז׳, חתימה נ׳
абонентъ מנוי, חותם, חתום ז׳
абонировать (על..) חתם, חתם || —ся
מנה עצמו, חתם פ״י
абордажъ אברדז׳ (חבור שתי ספינות
למלחמה) ז׳
аборигены אבוריגינים (היושבים העקרים ||
קדמוני המקום) ז״ר]
абортъ נפל ז׳
абрекъ גולן (להררים) ז׳
абрикосъ חזור ז׳
абрисъ רשומה (של תמונה) נ׳
аброгацiя אברוגציון (בטול החק) נ׳
абсентеизмъ אבסנטיאיסמוס (ישיבה בארץ
נבריה) ז׳]
абсинтъ אפסנתין (יין לענה) ז׳
абсолютизмъ אבסולוטיסמוס (שלטון היחיד) ז׳
абсолютный מוחלט, טהור ת׳
абсолюцiя אבסולוציון (נקוי מעון) נ׳
абстрактный מופשט ת׳
абстракцiя הפשטה נ׳, הפשט ז׳
абсурдъ אבסורד ז׳, שטות נ׳
авангардъ החליץ ז׳
аванпостъ אבנפוסט (השומרים לפני
המחנה) ז׳
авансцена אבנסצינא (המקום שבין הוילון
התיאטרוני ובין התזמרת) נ׳
авансъ אבנס (דמי־קדימה, ריוח) ז׳
авантажъ תועלת נ׳ רוח ז׳
авантюра אבנטורא (עסק המוטל בספק) נ׳
авантюристъ אבנטורן (מבקש מאורעות לשם
תועלת עצמו, רמאי) ז׳
аварiя אבריא (היזק בספינה או בסחורת
שבספינה) נ׳]
авгуръ אבגור (מנחש רומי), מקרזי
августѣйшiй רם, נשא, נעלה ת׳
августъ אגוסטוס ז׳
авизъ אביס (הודעת ע״ד משלוח סחורה
או כסף) ז׳
авокацiя אבוקציון (דרישה בחזרה) נ׳
авось אולי, שמא, אפשר (ש..) ת״פ *На*—
על ההשגחה, איך שיהיה
аврора אברורא, אילת השחר נ׳, עמוד השחר ז׳
аутентическiй אבתנטי (נכון, אמתי,
ודאי) ת׳
автобiографiя אבטוביוגרפיא (ביוגרפיא
כתובה בידי עצמו) נ׳
автографъ אבטוגרף (כתב־ידו של
המחבר || מכונת־העתקה) ז׳
автодидактъ אבטודידקט (למוד מעצמו) ז׳
автокефалiя אבטוקיפליא (עמידת כנסיה דתית
ברשות עצמה) נ׳
автократiя אבטוקרטיא (ממשלת־יחיד
בלתי מוגבלת) נ׳
автокритика אבטוקריטיקא (בקרת חבורי
עצמו) נ׳
автологiя (см. автономiя || אבטולוגיא
השמוש במלים במובנם העיקרי ולא בדרך
השאלה) נ׳]
автоматъ אבטומט (מתנועע
מעצמו בדרך מלאכותי) ז׳
автомахiя אבטומכיא (סתירה לדברי עצמו) נ׳
автомобиль אבטומוביל (מרכבת מתנהגת
במכונה ע״י נפט, קיטור או אלקטרון) ז׳
автономiя אבטונומיא (הנהגה עצמית) נ׳
автопсiя אבטופסיא (ראיה עצמית) נ׳
авторизацiя הסכמה, הסכמה נ׳ ,סמיכות
авторитетъ אבטוריטא נ׳, בר־סמכא ז׳
авторство עשית ספרים, סופרות נ׳
авторъ סופר, מחבר, בעל ספר ס׳ ז׳
ага הן! הא! מ״ק
агада הגדה, אגדה נ׳
агаръ תרכסון־חבצה ז׳

агáтъ אכטים (מין אבן טובה) ז׳

аггрегáтъ הצטרפות, התחברות נ׳, סך־הכולל ז׳

агéнтство סוכנות נ׳

агéнтъ סוכן ז׳. *Военный*— ציר, מורשה־הצבא

агитáція אגיטציון, הטפה, תעמולה נ׳

агитáторъ אגיטטר, מעשה, עסקן ז׳

áгнецъ שה ז׳, טלה; —ница כבשה, שיה נ׳

агóнія גסיסה נ׳

аграмáнты משזר (לשולי בגד), עטור ז׳

агрáрій אגררן, חקלאי ז׳

агрикýльтура אגריקולטורא, אכרות, עבודת־אדמה נ׳

агронóмія אגרונומיא, אגרונומות (תורת האכרות) נ׳

агронóмъ אגרונום (בר־אוריין באכרות) ז׳

адáжіо אדג׳יו (נגון אטי) ז׳

адáмантъ יהלם || בעל רצון כביר ז׳

адáмова головá יברוח, דודי (דודאים) ז׳

адáмово яблоко מוזא (מוזאות) נ׳

адвúзъ *см.* авúзъ

адвокáтство, —тýра אדבוקטות, פרקליטות נ׳

адвокáтъ אדבוקט, פרקליט, עורך דין, טוען, סניגור ז׳

ad hóc בשביל (מאורע) זה, לתכלית זו

адеквáнтный הגון, שלם ת׳

адéптъ מקרב, תלמיד, מחזיק בשטת־פ׳ ז׳

адéпція אדפציון (קניית נכסים) נ׳

ad libitum ברצון־פ׳, כחפץ־פ׳

администрáторъ אדמיניסטרטר, מנהיג, מנהל, פקיד ז׳

администрáція אדמיניסטרציון, הנהגה, פקידות נ׳

адмиралтéйство אדמירליטא (מקום לעשיית הספינות, השלטון הגבוה לצי) נ׳

адмирáлъ אדמירל (שר צבא בצי) || פרפר שחור (ששפת כנפיו אדומה) ז׳

адмирáльство מעלת־האדמירל נ׳

адмирáльша אדמירלית (אשת האדמירל) נ׳

адóнисъ אדונים (בן־מלך קיפרוס || מין פרפר || מין פרח) ז׳

адоптúровать אמץ (לבן או לבת) פ״י

адорáторъ מעריץ, מכבד מאד ת׳

адресовáть אדרס פ״י ||—ся פנה אל־פ׳

адрéсъ אדריסא, כתבת נ׳ || *благодарст-венный*— מכתב־תודה ז׳

áдскій של גיהנם || נורא ת׳. —ія *мученія* מצרי שאול, חבלי גיהנם. —ская *жизнь* חיים קשים מאד. —*камень* אבן־גיהנם

адъ שאול נ׳, גיהנם, אבדון, תפת, תפתה ז׳

адъюнктъ אדיונקט (סגן, משנה) ז׳

адъютáнтъ אדיוטנט (שליש, אופיציר אצל פקידו) ז׳

ажитáція אג׳יטציון (התעוררות גדולה) נ׳

áжіо אג׳יו, קולבון (דמי־קדימה, תוספת מזון) ז׳

ажіотáжъ אג׳יוטג׳ (מסחר בניירות של עסקא, שחוק בבורסא) ז׳

азáртъ אזרד ז׳, העזה, רגזנות, קפדנות נ׳. —тная *игра* שחוק אנדדי (שרווחו תלוי במקרה ולא בידיעת המשחק)

азбéстъ אמינטון (מין אבן) ז׳

áзбука אלפון, אלף־בית ז׳, אלפא ביתא נ׳

áзбучный אלפאביתי ת׳

азóтъ אזוט, יסוד החנקי, חנקן ז׳

азъ אני || האות A (באלפאביתא הסלאבית). *Онъ* азá *въ глаза не знаетъ* לא יבין דרדקא. *Онъ сидитъ на* азáхъ מאומה הנהו, בר בי רב הנהו

ай וי! אוי! הה! מ״ק

áйва חבוש, פריש (מין תפוח) ז׳

áиръ ברבא דמיא, כרבת־המים (מין צמח) נ׳

áистникъ חסידגרון (מין צמח) ז׳

áистъ חסידה נ׳

акадéмикъ אקדימיקן, חכמוני ז׳

академúстъ אקדימיסט (חניך האקדימיא) ז׳

акадéмія אקדימיא (בית מדרש לחכמות || חבורת למדנים או אומנים) נ׳

акáція אקקיא, שטה נ׳, עץ־שטים ז׳

акáѳистъ אקתיסט שירי־תפלה לנוצרים שנאמרים מעומד) ז׳

аквамарúнъ אקבמרין, ברום־הים (מין אבן אסמרגדין) ז׳

акварéль אקברילו (צבע מימי || ציור בצבע מימי) ז׳

аквáрій אקבריון כלי־מים שמקיימין בו צמחי־מים ובעלי־חיים מימיים) ז׳

аккламáція אקלמציון (הבעת הסכמה ע״י קריאות) נ׳

акклиматизáція אקלימטיזציון (הסתגלות לאקלים) נ׳

акклиматизúровать אקלם (הרגל לאקלים) פ״י

аккомпаниментъ פזמון, לווי ז׳, פזימה נ׳

аккомпанúровать פזם, לוה בזמרה פ״י

аккóрдъ אקורד (התאמת הקולות) ז׳

аккредитовáть נתן כח־הרשאה פ״י

аккурáтность דיקנות נ׳, דיוק, דקדוק, צמצום ז׳

аккурáтный דיקן, מדקדק, מקפיד || עומד בדבורו ז׳

акрúда חגב ז׳

акробáтъ אקרובט (מרקד על חבל) ז׳

акрóстихъ אקרסטיכוס, אלפביטרין (שיר שבראשי חרוזיו קבוע מאמר או תיבה) ז׳

акръ ז׳ אַקֶר (מדה קרקעית)
аксельбáнтъ נ׳ כְּתֵפָה
аксióма אַכְּסִיוֹמָא נ׳ עִקָּר, כְּלָל ז׳, חֲזָקָה נ׳
актёръ אַקְטָר, שַׂחְקָן, מְשַׂחֵק בְּתֵיאַטְרוֹן ז׳
акти́вный ת׳ אַקְטִיבִי, עַסְקָנִי. —*капиталъ* מָמוֹן פּוֹעֵל
áктивъ אַקְטִיב (נכסים ביחס אל החובות המוטלים עליהם, הפך מן פאסיב) ז׳
актри́сса נ׳ אַקְטָרִית, שַׂחְקָנִית
актуáльный ת׳ אַקְטוּאָלִי, מַמָּשִׁי
актъ אַקְט (מערכה || תעודה, דִּסְקָא || חג שנתי בבית־הספר) ז׳]
акýла ז׳ גַּלְדָּן, תַּנִּין־הַיָּם
акýстика נ׳ אַקוּסְטִיקָא (חכמת השמע)
акушéрка נ׳ חֲכָמָה, חַיָּה, מְיַלֶּדֶת
акушéрство ז׳ יִלּוּד
акушéръ ז׳ מְיַלֵּד
акцéнтъ טַעַם ז׳, נְגִינָה נ׳
акцептáція נ׳ אַקְצֶפְּטַצְיוֹן
акцептовáть אַקְצֶפְּט (התחייב בתשלום שטר) פ״י
акцéссія אַקְצֶסְיוֹן (שייכות הטפל אל העיקר) נ׳]
акцидéнтъ ז׳ מְאֹרָע, אָסוֹן
акци́зъ ז׳ אַקְצִיזָא נ׳, מֶכֶס
акціонéръ ז׳ אַקְצְיוֹנֶר (בעל מניה).
—нéрное *общество* חֶבְרָה אַקְצְיוֹנִית
áкція נ׳ אַקְצְיָא, מְנָיָה
áлгебра נ׳ אַלְגֶּבְרָא
алебáрда נ׳ אֲלֶיבַּרְדָּא (מין חנית)
алебáстръ ז׳ אַלַבַּסְטָר, בַּהַט
александрíйскій листъ ז׳ אֲסַנָּא
áлиби נ׳ הֲזָמָה
алиментáція נ׳ אֲלִימֶנְטַצְיָא (כלכול)
алíенáція ז׳ רִחוּק, נִכּוּר || טֵרוּף הַדַּעַת
áлканіе בּוּלְמוּס ז׳, חֶמְדָּנוּת, תְּשׁוּקָה נ׳
алкáть, взалкáть || תָּאֵב, חָמַד, רָעֵב, כָּפַן || צוֹם, הִנָּזֵר מִמַּאֲכָל || שָׁאַף לְ־, הִכְסִף לְ־ פ״ע
алкогóль ז׳ כֹּהַל
алкорáнъ ז׳ אַלְקֹרַאן, קֹרַאן
алкотá ז׳ תְּאָבוֹן
аллáхъ ז׳ אֱלָהּ (לערביים)
аллегóрія נ׳ אַלֶּגוֹרְיָא, מְלִיצָה
аллéгри אַלֶּגְרִי (הגרלה הנעשית תיכף לקניית הפתקא) נ׳]
аллéя נ׳ שׁוּרָה, שָׂדֵרָה, שְׂדֵרָה
аллилýя מ״ק הַלְלוּ־יָהּ
аллитерáція אַלִּיטֶרַצְיוֹן (לשון נופל על לשון) נ׳
аллóдъ אַלּוֹד (אחוזה שהיא קנין מוחלט לבעליה) ז׳
аллопáтія אַלּוֹפַּתְיָא (כל שיטות הרפואה חוץ מהומיאופתיא) נ׳

алмáзникъ ז׳ סוֹחֵר בַּאֲבָנִים יְקָרוֹת
алмáзчикъ ז׳ לוֹטֵשׁ אֲבָנִים יְקָרוֹת
алмáзъ ז׳ שָׁמִיר, יַהֲלוֹם
alma mater אוּנִיבֶרְסִיטָא נ׳ בֵּית־הַסֵּפֶר (ששם קבל המדובר השכלתו) ז׳
алóй ז״ר אֲהָלוֹת, אֲהָלִים (מין בשמים)
al pari אַלְפָּרִי, בְּשָׁוֶה (ניירות יקרים כששערם הבורסי שוה למחירם הנומינלי)
алтáрь ז׳ מִזְבֵּחַ
алтéй נ׳ כִּשְׁמָה (מין צמח)
алтимéтрія נ׳ אַלְטִימֶטְרִיָא (מדידת הגובה)
алты́нникъ כִּילַי, מְעַבּוֹן, עַבְבְּרָא דְּשָׁכִיב אַדִּינָרֵי ז׳
алты́нничать פ״י צִמְצֵם, קִמֵּץ
алты́нный, алтынъ אַלְטִין (מַטְבֵּעַ בַּת ג׳ קוֹפִּיקוֹת) ז׳ *Пожалѣть*—на *потерять полтину* מְקַמְּצִין פְּרוּטָה וּמְאַבְּדִין סֶלַע
алфави́тный ת׳ עַל פִּי אָלֶף־בֵּית, אַלְפָבֵיתִי
алфави́тъ אַלְפָּאבֵיתָא נ׳, אָלֶף־בֵּית ז׳
алхи́мія אַלְכִּימְיָא, אַלְחִימְיָא (החכמה להפוך ברזל לזהב) נ׳ || —микъ אַלְכִּימָן
алчбá רְעָבוֹן ז׳ || תְּשׁוּקָה, חֶמְדָּנוּת נ׳
áлчничать חָמַד, שָׁאַף לְ־ פ״ע
áлчность נ׳ תְּשׁוּקָה, חֶמְדָּנוּת
áлчный ת׳ חַמְדָן
áлый, аленькій ת׳ אָדֹם, ־שָׁנִי
алы́рить, алы́рничать רִמָּה, הוֹנָה, הִטְעָה פ״י
алы́рство נ׳ רַמָּאוּת, אוֹנָאָה
алы́рщикъ, алы́ря ז׳ רַמַּאי, נוֹכֵל
альбóмъ ז׳ אַלְבּוּם, סֵפֶר זִכָּרוֹן
алькóвъ אַלְקֹט ז׳, קֻבָּה נ׳ (בית בניסה למטה)
альманáхъ אַלְמָנָךְ (בימי הבינים לוח עם טבלאות אסטרונומיות || מאסף עתי לספרות) ז׳
альтерáція נ׳ אַלְטֶירַצְיוֹן (שינוי)
альтернати́ва אַלְטֶרְנָטִיבָא (כשצריך לבחר אחת מן השתים) נ׳
альтруи́змъ אַלְטְרוּאִיסְמוּס (אהבת אחרים, הפכו איגואיסמוס) ז׳
альтъ אַלְטוּס (הקול השני מארבעת הקולות העיקרים) ז׳
áльфа נ׳ אָלֶף, אַלְפָא —*и омега* מֵאָלֶף וְעַד תָּו
альфрéско ז׳ צִיּוּר־פְרֶסְקוֹ
альянсъ נ׳ אֲגֻדָּה, חֶבְרָה
алѣ́ть, ся— הֶאְדִּים, || הִתְאַדֵּם, אָדֹם פ״ע הָפַךְ אָדֹם
алюми́ній ז׳ בּר־טִינָא
алю́ръ הֲלִיכָה נ׳, הִלּוּךְ ז׳
аляповáтость נ׳ גַּשְׁמוּת ז׳, גַּסּוּת
аляповáтый ת׳ מְגֻשָּׁם, גַּס

амазо́нка אמזנקה (רוכבת, בגד של רוכבת) ־
—ки אמזנות (הנשים הסקיתיות שעשו ממלכה חילית, באגדות היונים) נ׳
амальга́ма אמלגמא (ערבוב מתכת בכסף חי) נ׳
амальгами́ровать אמלגם פ״י
ама́нать ערבון, בן־תערובות ז׳
амара́нтъ חמם (הממים,־מין צמח) ז׳
аматёръ אהב־אמנות, חבב־ ז׳
амба́рго אמברגו (איסר על אניות סוחרים למוש מן החוף) ז׳
амба́ръ אמבר, אסם ז׳, מגורה, חסנה נ׳
—рщикъ בעל האמבר, אמברר
амби́ція אמביציא (אהבת עצמו, רגש כבוד) נ׳
амбліо́тія אמבליוטיא (כהות הראיה) נ׳
а́мбра ענבר ז׳, כפת הירדן, כפה נ׳
амбразу́ра שקערורית (בקיר המבצר לירית, של חלון) נ׳
амбро́зія אמברוסיא נ׳, לחם אלהים,־שמים ז׳
амбула́нтный מתנועע, עובר ממקום למקום ת׳
амбулато́рія אמבולטוריא (מקום שהרופא מקבל את החולים) נ׳
амво́нъ בימה נ׳, עמוד, אלמימר ז׳
амети́стъ אחלמה (מין אבן) נ׳
амигдали́тъ אבן־שקד נ׳
ами́нь אמן מ״ק
аміа́нтъ אמינטון ז׳
аммія́къ נשדור ז׳
аммони́тъ עמונית, אבן מקורזלת (דף שנתאבן בתבנית קרן של איל) נ׳
аммуни́ція החלצה, הזדינות, אמוניציא (חפצי החיל מלבד הבגדים והנעלים) נ׳
амни́стія אמניסטיא, סליחה נ׳
амортиза́ція אמרטיזציון נ׳, תשלום חוב ז׳
аморфи́змъ אמרפיות נ׳
амо́рфный אמרפי (חסר תבנית) ת׳
амплуа́ תפקיד ז׳
ампута́ція קטיעה נ׳, חתוך ז׳
амуле́тъ קמיע ז׳
амуни́ція *см.* аммуниція
амуни́чникъ בית־הזיון ז׳, קושקא נ׳
аму́рничать התעלס באהבים, התנה אהבים פ״ע]
аму́ръ אמור (אליל האהבה) ז׳
амфибіо́логъ אמפיביולוג (חוקר האמפיביות) ז׳
амфи́біа אמפיביא נ׳, דוּמי ז׳ (בעלי חיים המתקיימים גם במים גם ביבשה)
амфитеа́тръ אמפיתיאטרון (חצי גרן עגולה) ז׳ זירה נ׳
амфитри́та אמפיטריטי (אלילת הימים) נ׳
амфитріо́нъ מכנים אורחים ת׳
анабапти́сты אנבפטיסטים (כתה נוצרית במאה חט״ז שדרשה טבילה דתית שתהא נעשית מדעת לפיכך היו טובלים את הגדולים שנית) ז״ר
анагра́мма אנגרמא (תבה גבטיח מתבה אחרת ע״י הפוך האותיות, כגון ענג־נגע, שבת־בשת)
анако́нда אנקונדא (נחש בריח בראוילי) נ׳
анала́въ חשן ז׳
анале́кты אנלקטים (כתבים נבחרים) ז״ר
анализи́ровать אנלז, נתח, הפרד לחלקים פ״י
ана́лизъ и ана́лизисъ אנליסים, הפרדה ז׳, נתוח ז׳
ана́литика אנליטיקא, תורת הנתוח נ׳
анало́гій и нало́й אנלוגין, עמוד ז׳
анало́гія אנלוגיא, גזרה שוה, נ׳, דמיון, הקש ז׳
анана́съ קשטא נ׳
анархи́змъ אנרכיסמוס (שטה סוציאלית־פוליטית הדורשת חירות אישית מוחלטת והמתנגדת לשלטון מלכותי כל עיקר) ז׳
анархи́стъ אנרכיסט (מחזיק באנרכיסמוס) ז׳
ана́рхія אנרכיא (העדר השלטון) נ׳
анато́микъ и анато́мъ אנטומן, אמן בנתוח ז׳
анато́мія, анатоми́рованіе и анатомле́ніе אנטומיא, חכמת הנתוח נ׳
анахоре́тъ נוכרא, נזיר, מתבודד ז׳
анахрони́змъ אנכרוניסמוס (טעות בזמן) ז׳
ана́ѳема שמתא נ׳, חרם, נדוי ז׳
ангажи́ровать הזמן, שכר פ״י
а́нгелъ מלאך, בן־אלים ז׳. *День*—па יומא דשמא
анги́на אנגינא (דלקת הגרון) נ׳
англизи́ровать אנגלז (יפה זנב הסוס בגויזת שירירי הזנב) פ״י
анда́нте אנדנטי (הלוך אטי בשיר) ז׳
андрофо́бія אנדרופוביא (שנאת נשים לגברים) נ׳
аневри́змъ אנבריסמוס (שאת ברפק) ז׳
аневрі́я אנבריא (חולשת העצבים) נ׳
анекдо́тъ אנקדוטא, מעשיה נ׳
ани́съ אכרוע, כוכבי ז׳
анке́та אנקיטא (שאלה לבני סמכא על טיבו של איזה ענין) נ׳
анна́лы פנקסים, ספרי הזכרונות, המאורעות ז״ר
анне́ксія אנקסיא (חבור מדינה או פלך לממלכה אחרת) נ׳
анома́лія אנומליא (יוצא מן הכלל) נ׳
анони́мъ אנונים (עלום השם) ז׳

анóнсъ נ׳ מוֹדָעָה, הוֹדָעָה
антагонúзмъ נ׳ הִתְנַגְּדוּת
антагонúстъ ז׳ מִתְנַגֵּד, חוֹלֵק עַל־
антáлъ אַנְטַל (מדה אונגרית בת ס׳
בקבוקים) ז׳
антарктúческій תֵּימָנִי, דְּרוֹמִי ת׳
антидóръ ז׳ אַנְטִידוֹרוֹן (לחם הקדש)
антидóтъ ז׳ סַם־חַיִּים
антиквáрій אַנְטִיקְבָּן (סוחר בדברים
עתיקים) ת׳
антикрúтика אַנְטִיקְרִיטִיקָא (השגות על
антúкъ ז׳ דָּבָר עַתִּיק בקרת) נ׳]
антилóпа ז׳ דִּישׁוֹן
антимóній ז׳ אַנְטִימוֹנְיוּם (פוך לעינים)
антинóмія נ׳ אַנְטִינוֹמְיָא (סתירה בחקים)
антипáтія נ׳ אַנְטִיפַּתְיָא (שנאה, רחוק דעת)
антипóдъ אַנְטִיפּוֹדִים (יושבי מקומות מקבילים
אהדדי, המכוונים זה לזה ברגליהם) ז״ר
антисемитúзмъ אַנְטִישֵׁמִיּוּת (שנאה
ליהודים) נ׳
антитéза и антитéзисъ אַנְטִיתֵיסָא,
антúхристъ ז׳ אַרְמִילוּס נֶגְדִּיּוּת נִגּוּד, נ׳]
антúчный ת׳ עַתִּיק
антолóгія אַנְתּוֹלוֹגְיָא (קבץ שירים וקטעים), נ׳
антóновъ огóнь נ׳ מְרִיבָה לִקּוּט ז׳]
антрáктъ אַנְטְרַקְט (משך הזמן שבין מחזה
אחד לשני בחזיון תיאטרוני) ז׳
антрепренёръ אַנְטְרֵיפְּרֵינֶר (מחזיק תיאטרון
פרטי, קירקוס וכו׳) ז׳
антресóль и —сóли אַנְטְרֵיסוֹל (חציר דיוטא
העליונה בבית) ז׳
антропогéнія אַנְתְּרוֹפּוֹגֵינְיָא (תורת גזע
האדם) נ׳
антропогрáфія אַנְתְּרוֹפּוֹגְרַפְיָא (תיאור גוף
האדם) נ׳
антропопáтрія אַנְתְּרוֹפּוֹלַטְרְיָא (האלהת
האדם) נ׳
антропológія אַנְתְּרוֹפּוֹלוֹגְיָא (תורת האנשות) נ׳
антропомéтрія אַנְתְּרוֹפּוֹמֶטְרְיָא (תורת יחום
האברים זה לזה) נ׳
антропоморфúзмъ אַנְתְּרוֹפּוֹמוֹרְפִיסְמוּס
(הגשמה) ז׳
антропотóмія אַנְתְּרוֹפּוֹטוֹמְיָא (נתוח האדם) נ׳
антропофáгія אַנְתְּרָפּוֹפַגְיָא (אכילת בשר
אדם) נ׳
антропофóбія אַנְתְּרָפּוֹפֹבְיָא (יראת אדם) נ׳
анфилáда אַנְפִילָדָא (שורה של חדרים) נ׳
анчóусъ אַנְשׁוֹבָא (מין דג ממשפחת הדגים
המלוחים) נ׳

аншлáгъ ז׳ אַנְשְׁלַג (מודעה על הכתל)
анъ מ״ק אֲבָל, אוּלָם, אָכֵן, אֶפֶס, לְהֶפֶךְ
анөрáксъ נ׳ טַרְקִיָּא (מין אבן)
аóрта אַרְטָא (העורק העיקרי בצד השמאלי
апáтія נ׳ שבלב) נ׳] אַפַּתְיָא, אֲדִישׁוּת, קְרִירוּת־רוּחַ
апатúчный ת׳ אַפָּתִי, אֲדִישִׁי
апеллúровать נָתַן אַנְקְלִיטוֹן עַל.., נָתַן
אַנְקְלִיטוֹן לִפְנֵי.., תָּלָה אַנְקְלִיטוֹן לְ.. פ״ע
апеллянтъ ז׳ בַּעַל־אַנְקְלִיטוֹן
апелляція ז׳ אַנְקְלִיטוֹן
апельсúнъ ז׳ תַּפּוּחַ־זָהָב
апликé ז׳ כְּלִי מְצֻפֶּה, צִפּוּי
апломбъ נ׳ בִּטְחָה
апогéй ז׳ שְׂמֵי־קוֹרָה, גֹּבַהּ, שִׂיא
апокáлипсисъ אַפּוֹקָלִיפְּסִים, גִּלּוּי־שְׁכִינָה,
חֲזוֹן יוֹחָנָן (באיבנגיליון) ז׳
апокрúфъ ז׳ אַפּוֹקְרִיף, כָּתוּב אַחֲרוֹן, סֵפֶר חִיצוֹנִי
аполлóнъ ז׳ אַפּוֹלוֹן (אליל החמה)
апологéтъ, —гúстъ ז׳ אַפּוֹלוֹג, מֵגֵן, סַנֵּיגוֹר
апológія נ׳ אַפּוֹלוֹגְיָא, הִצְטַדְּקוּת
апológъ ז׳ אַפּוֹלוֹג, מָשָׁל־מוּסָרִי
апоплéксія и —ксическій ударъ
אַפּוֹפְּלֶכְּסִיָּא נ׳, שָׁבָץ ז׳
апостáзія נ׳ מִינוּת, כְּפִירָה
апостáтъ ז׳ מִין, כּוֹפֵר
a posteriori אַפּוֹסְטֵירִיוֹרִי, בְּדִיעֲבַד, מִן הַמְאוּחָר
апостéма ז׳ אֶל הַקּוֹדֵם] מַכָּה נ׳, נָסִים, כִּיב
апóстолъ אַפּוֹסְטוֹל, שָׁלִיחַ, תַּלְמִיד (של מיסד
апострофúровать בתה דתית) ז׳] קָנַן פ״י
апóстрофъ ז׳ אַפּוֹסְטְרוֹף (קיצה, תג)
апоөегма ז׳ אַפּוֹתֶגְמָא פִּתְגָם נ׳, מָשָׁל
апоөеóзъ נ׳ אַפּוֹתֵיאוֹזָא, הַאֲלָהָה
аппарáтъ נ׳ אַפָּרַט ז׳, מְכוֹנָה
аппартемéнтъ ז״ר חַדְרֵי־חֶמְדָּה
апперцéпція אַפֶּרְצֶפְּצִיָּא (רושם שנתקבל
ע״י הכרה) נ׳
аппетúтъ נ׳ תֵּאָבוֹן ז׳, תַּאֲוַת־אֲכִילָה; —тно
аплодúровать לְתֵאָבוֹן] מָחָא כַּף, קִלֵּס פ״ע
аплодисмéнтъ נ׳ אַפְּלוֹדִיסְמֶנְט ז׳, מְחִיאַת־כַּפַּיִם
аппропріáція ז׳ אַפְּרוֹפְּרִיאַצְיוֹן נ׳, רְכִישָׁה, קִנְיָן
a priori אַפְּרִיוֹרִי, לְכַתְּחִלָּה, מֵעִקָּרָא, מִן הַקּוֹדֵם
апробáція נ׳ אֶל הַמְאוּחָר] הַסְכָּמָה
апробовать נ״י נָתַן הַסְכָּמָה עַל.., הִסְכִּים עַל..
апрѣль ז׳ אַפְּרִיל (החדש הרביעי לנוצרים)
аптéка ז׳ אַפּוֹטֵיקָא נ׳, בֵּית־מִרְקַחַת
аптéкарь ז׳ אַפּוֹטֵיקָר
арабéскъ ז׳ אַרַבֶּסְקָא נ׳, מַעֲשֵׂה־צַעֲצֻעִים
арáва נ׳ הָמוֹן ז׳, שִׁפְעָה
аравúтянинъ ז׳ עַרְבִי, עֲרָבִי, טַיָּעָא
арáкъ ז׳ עָרָק (יין שרוף מארז)

аранжи́ровать סדר, תקן, הכן, ערך פ״י
ара́пникъ *и* **ара́пле违никъ** מגלב ז׳
ара́пъ כושי ז׳
арахноло́гія ארכנולוגיא (מדע העכבישים) נ׳
а́рба עגלה בת־אופנים נ׳
арби́тръ בורר, דין של בוררים ז׳
арбу́зъ אבטיח ז׳
аргумента́ція ארגומנטציון (קבוצת ראיות) נ׳
аргуме́нтъ ארגומנט ז׳, ראיה עצמה נ׳
а́ргусъ ארגוס (עצם מיתולוגי בעל מאה
עינים), שומר שקד, ער ז׳
аре́на זירה נ׳, מקום פנוי ז׳
аре́нда חכור ז׳, חכירה נ׳
аренда́торъ חכיר, חוכר ז׳
арендова́ть חכר פ״י
ареопа́гъ אריאופגוס (בית־דין גבוה לדיני
נפשות באתונא) ז׳
ареста́нтъ חבוש, תפוס, אסיר, אסיר ז׳
арестова́ть חבש, תפס, אסר פ״י
аре́стъ תפיסה נ׳, משמר || בית־כלא, סהר, צינוק ז׳
аристокра́тія אריסטוקראטיא, מפלגת
האצילים,—היחסנים נ׳
аристокра́тъ אריסטוקראט, יחסן, מיוחס ז׳
аритмогри́фъ אריתמוגריף (חידה ממספרים) ז׳
ариѳме́тика אריתמיטיקא (תורת החשבון) נ׳
аріа́дна אריאדנא (במיתולוגיא היונית,—
בת מינוס, שעזרה לתיזיאוס לצאת מהלאבי=
а́рія רינתוס ע״י פקיע של חוטים) נ׳] אריא נ׳
а́рка ארקא (סיפון בתבנית קשת) נ׳
арка́да ארקדא (שורה של ארקאות) נ׳, אתיק ז׳
арка́нить לכד במוקש, יקש פ״י
арка́нъ מוקש ז׳
аркти́ческій צפוני ת׳
арлекина́да קומידיא של בדחנות נ׳
арлеки́нствовать התלוצץ, בדח פ״ע
арлеки́нъ לץ, בדחן ז׳
арма́да ארמדא (צי גדול) נ׳
армади́ллъ חית־האזור נ׳
арма́торъ ארמטור (מי שמזיין ספינה) ז׳
армату́ра ארמטורא (זיון ספינה || מסגרת
ברזל למגניט || חשוקי־ברזל לתנורי־פבריקא)
арме́ецъ חיל ז׳
а́рмія צבא, חיל, גדוד ז׳
армя́къ ארמיאק, חמילה (בגד מצמר־
גמלים || מעיל־אברים ארוך) ז׳
арнау́тка ארנאוטקא (מין חטים בדרום
רוסיא) נ׳
арома́тить *и* на— פטם, הרח, קטר, טפטף
בשמים, נלף—, זלף פ״י
арома́тъ ארומא נ׳, בשם, בשמים, ריח ניחוח ז׳

аро́нія שסק (מין עץ) ז׳
арсена́лъ ארסינל (בית נשק) ז׳
арсе́никъ זרניך ז׳
арте́ль ארטל ז׳, צותא, חברה של שותפין נ׳
арте́льщикъ בן־ארטל, חבר משתתף ז׳
арте́рія ארטיריא נ׳, עורק, גיד הדפק ז׳
артикуля́ція ארטיקולציון (הצטרפות
האברים) נ׳
артиллери́стъ ארטילירה, בן־ארטילריא ז׳
артилле́рія ארטילריא (תותחים וחייליהם) נ׳
артишо́къ קינרס (מין צמח) ז׳
а́ртосъ ארטוס (לחם של פסחא שבבית
а́рфа נבל ז׳ התפלה הנוצרי) ז׳]
арфи́стъ נבלן ז׳
архаи́змъ בטוי מיושן ז׳; —ическій
архалу́къ *и* **архалы́къ** חלוק ז׳ נושן ת׳]
арха́нгелъ אראל, מלאך־הפנים ז׳
археогра́фія ארכיאוגרפיא (כתיבת קדמוניות) נ׳
архео́графъ ארכיאוגרף (סופר בקדמוניות) ז׳
археоло́гія ארכיאולוגיא (חקירת קדמוניות) נ׳
археоло́гъ ארכיאולוג (חוקר קדמוניות) ז׳
архи— *и* **архі—** ארכי־, אבי־, ראש־
архива́рій *и* —ва́ріусъ ארכיוני ז׳
архи́въ ארכיון, בית־גניזה ז׳, גניזה נ׳
архидіа́конство כהנת ארכי־הדיאקונים נ׳
архидіа́конъ ארכי־דיאקונים (סגן־הדרשן) ז׳
архимандри́тство מעלת הארכי־מנדריטים נ׳
архимандри́тъ ארכי־מנדריטים (ראש
המנזר) ז׳
архипа́стырь ארכי־כומרים, כהן הראש ז׳
архипела́гъ ארכיפילגוס (איי־הים) ז׳
архите́кторъ ארכי־טקטונים, ארדיכל, ארדכל ז׳
архитекту́ра ארכיטקטוניות, בניה נ׳
архитра́въ המשקוף העליון ז׳, קורה מקשרת נ׳
архитрикли́нъ ארכיטריקלינוס (המנצח על
архіепи́скопъ המשתה) ז׳] ארכי־הגמונים ז׳
архіере́й הגמון ז׳; —ре́йство הגמוניות נ׳
арча́къ גלם־האכף ז׳
арши́нъ ארשין (אמה ושליש) ז׳. *Онъ
точно проглотилъ*— הוא הולך קוממיות
כאלו בלע קנה־מדה *Мѣрять кого на
свой*— חוה איש מבשרו
арьерга́рдъ המאסף (בצבא) ז׳
асбе́стъ *см.* азбестъ
асимме́трія אסימטריא (אי־התאמה) נ׳
аскети́змъ סגוף ז׳, סגפנות, צימנות נ׳
аске́тъ סגפן, צימן ז׳
асмоде́й אשמדאי ז׳
асомати́ческій אינו גוף, אי־גופני ת׳
аспара́гъ אספרגוס (מין ירק) ז׳

áспидъ עֶכֶן (מין נחש) ז׳ || צִפְחָה (מין אבן
аспирáція שְׁאִיפַת־אֲוִיר נ׳ שחורה) נ׳]
ассáрій אִיסָר (מין מטבע) ז׳
ассенизáція גְּרִיפַת־בִּיבִין. — зáторъ גּוֹרֵף
ассéсоръ דַּיָּן ז׳ בִּיבִין]
ассигнáція שְׁטַר־מְדִינָה, שְׁטַר־מָעוֹת ז׳
ассигновáніе הַמְחָאָה נ׳
ассигновáть הַמְחֵה (את־פ׳ אצל..), הַקְדֵּשׁ, פָּסֵק פ״י
ассимиллúровать אַסְמֵל, בַּ״ל, הַטְמֵעַ פ״י
ассимиля́ція אַסִּימִילַצְיוֹן, הִתְבּוֹלְלוּת, טְמִיעָה נ׳]
ассистéнтъ עוֹזֵר, סְגָן ז׳
ассоціáція אֲגֻדָּה, חֲבוּרָה, חֶבְרַיָּא נ׳; — *идей* הִשְׁתַּתְּפוּת (הִתְאַחֲדוּת) הָרַעְיוֹנוֹת
астéнія חוּלְשָׁה, עֲיֵפוּת נ׳, דִּכְדּוּךְ ז׳
áстма אַסְתְּמָה (כֹּבֶד הַנְּשִׁימָה) נ׳
астролóгія אַסְטְרוֹלוֹגְיָא, אִצְטַגְנִינוּת נ׳
астролóгъ אַסְטְרוֹלוֹג, אִצְטַגְנִין, הוֹזֶה בַּכּוֹכָבִים ז׳
астроля́бія אַצְטְרוֹלָב (מודד גובה הזוית) ז׳
астронóмія אַסְטְרוֹנוֹמְיָא, תְּכוּנָה נ׳
астронóмъ אַסְטְרוֹנוֹם, תּוֹכֵן ז׳
астростáтика אַסְטְרוֹסְטַטִיקָא (למוד ע״ד מקום הכוכבים בשמים) נ׳
астрофотомéтрія אַסְטְרוֹפוֹטוֹמֶטְרִיָּא (למוד ע״ד כח האור של הכוכבים) נ׳
асфáльтъ אַסְפַלְט, חֵמָר ז׳
ась מָה, הֵיךְ, אֵיךְ מ״ק
атавúзмъ אַטָאבִיסְמוּס (תכונה שבאה בירושה מאחר האבות הקדמונים) ז׳]
атáка התְנַפְּלוּת נ׳
атаковáть הִתְנַפֵּל עַ״.. פ״י
атамáнъ אַטְמַן (ראש הקוזקים, ארכיליסטים) ז׳
атеúзмъ אַתֵיאִיסְמוּס, כְּפִירָה, אֶפִּיקוֹרְסוּת, מִינוּת נ׳
атеúстъ אַתֵיאִיסְט, כּוֹפֵר, מִין, אֶפִּיקוֹרוֹס ז׳
ательé אַטֵילְיוֹ (בית מלאכת האומן, הפסל) ז׳
атлáсить אַטְלֵס (החלק כמו משי) פ״י
атлáсъ אַטְלַס (משי חלק) ז׳
áтласъ אַטְלַס (לוח גלילות הארץ), מַפּוֹן ז׳
атлéтъ אַתְלֵט ז׳
атмолóгія אַטְמוֹלוֹגְיָא (תורת התהפכות המים לקיטור) נ׳]
атмосфéра אַטְמָסְפֵירָא (חֲלַל הָאֲוִיר) נ׳
áтомъ אַטָם, דַּק, עֶצֶם פְּרָדִי ז׳
атóнія אַטוֹנְיָא (רפיון העצבים והשרירים) נ׳
атрóфія אַטְרוֹפְיָא (חולשת הגוף או האברים) נ׳
аттентáтъ הִתְנַקְּשׁוּת בְּנֶפֶשׁ־פ׳ נ׳
аттестáтъ תְּעוּדָה, עֵדוּת נ׳, כְּתָב ז׳
аттестáція, —стованіе *и* —стовка עֵדוּת ז׳
аттестовáть נָתֹן תְּעוּדָה, הָעֵד עַל־פ׳ פ״י
аттúческій חָרִיף מְאֹד ת׳
аттрибýтъ אַטְרִיבּוּט, תֹּאַר, מַשִּׂיג ז׳, תְּכוּנָה, סְגֻלָּה נ׳

атý אַטוּ (קריאת הציידים לשסות הכלבים) מ״ק
атýкать *и* атýкнуть שַׁסֵּה (הַכְּלָבִים) פ״י
аý אָאוּ (קריאה ביער) מ״ק
аудитóрія אַדִיטוֹרְיוֹן (אולם השמע || קהל השומעים) ז׳
аудитóръ אַוּדִיטָר (חוקר בבית־דין לצבא) ז׳
аудіéнція רְאָיוֹן ז׳ || —нцъ-зáла אוּלַם הָרְאָיוֹן
аýкать, аýкнуть קְרֹא לְפ׳ פ״ע || —ся קְרֹא אָאוּ
אֲהָדָדֵי. *Каково* аýкнется *таково и откликнется* חֶרֶף אִיּוֹב בִּסְעָרָה וּבִסְעָרָה הֱשִׁיבוֹהוּ, הַתְּשׁוּבָה הִיא מֵעֵין הַשְּׁאֵלָה
аукціонúстъ אוֹקְצִיוֹנָטָר, מוֹכֵר בְּאַכְרָזָה ז׳
аукціóнъ אוֹקְצִיוֹן, אַכְרָזָה, מְכִירָה פּוּמְבִּית נ׳
аýлъ אָאוּל (כפר ההררים, הטטרים והקבקזים) ז׳
аусníцій אוּסְפִּיצְיוֹן נ׳, נַחַשׁ (הרומאים, במעוף־צפרים) ז׳
ауто-да-фé אַוְטוֹדָפֵי (מיתת שרפה על פי בית דינה של האינקביזיציון) ז׳
аутóпсія אַוְטוֹפְּסְיָא (חקירת דבר בעיני עצמו) נ׳
афáзія אֲפַסְיָא (שכחת הדבור) נ׳
афéра אֲפֵירָא (עסק לשם בצע) נ׳
аферúстъ אַפֵירָן, רַמַּאי ז׳
афúша אֲפִישָׁא (מודעה של תיאטרון) נ׳
афорúзмъ אַפוֹרִיסְמוּס, פִּתְגָם, מָשָׁל ז׳
африкандéры אַפְרִיקַנְדֵּירִים (צאצאי הקולוניסטים ההולנדיים מארץ קפ המתגעגעים על ארץ טראנסוואל) ז״ר
афродúта אַפְרוֹדִיטֵי (אלילת האהבה ליונים) נ׳
афрóнтъ עֶלְבּוֹן ז׳, פְּגִיעָה בְּכָבוֹד נ׳
аффектáція מַלְאֲכוּתִיּוּת, הִתְקַשְּׁטוּת, הִתְיַפּוּת נ׳
аффéктъ הִתְרַגְּשׁוּת, הִתְעוֹרְרוּת, הַפְעָלִיּוּת נ׳
ахáнъ אֶבֶן (מין כמורת) ז׳
áханье אֲנִיחָה, אֲנָקָה נ׳
áхать, áхнуть הִתְיַפֵּחַ, קְרֹא אָח פ״ע
ахиллéсова пятá הַצַּד, מְקוֹם הַחוּלְשָׁה הֶחָלוּשׁ ז׳]
ахúнея הֶבֶל ז׳, שְׁטוּת, בַּעֲרוּת נ׳
ахроматóпсія אַכְרוֹמָטָפְּסְיָא (העדר היכלת להבחין הצבעים) נ׳
ахтú רְאֵה! הִנֵּה! הוֹי! מ״ק
ахъ הָה, אוֹי מ״ק
аэрогрáфія אֲוִירוֹגְרַפְיָא (תיאור תכונת האויר) נ׳
аэролúтъ אֶבֶן־הָאֲוִיר, —שָׁמַיִם; —רַעַם נ׳
аэролóгія אֲוִירוֹלוֹגְיָא (חקירת האויר) נ׳
аэромéтрія אֲוִירוֹמֶטְרִיא (מדידת האויר) נ׳
аэромéтръ אֲוִירוֹמֶטֶר (מודד האויר) ז׳
аэронáвтика אֲוִירוֹנַוְטִיקָא (שהיה באויר) נ׳
аэронáвтъ אֲוִירוֹנַוְטִין (שוחה באויר) ז׳
аэростáтика אֲוִירָסְטָטִיקָא (חקר משקל האויר) נ׳
аэростáтъ אֲוִירָסְטָט (כדור פורח) ז׳
аѳúна אַתֵּינָא (אלילת החכמה והגבורה ליונים) נ׳

Б.

Ба ראה! הנה! בן! מ״ק
баа́льникъ קוסם, כשפן ז׳
баа́льство קסמים, כשפים ז״ר
ба́ба אשה, אשת־האכר נ׳ || מכוש, חמור ז׳ ||
קאת נ׳ || баба-птица סבתן ז׳ (מין מאפה)
бабу́шка מצוף־החכה ז׳] ба́бы בימה נ׳
ба́ба-яга́ כשפנית זקנה (במעשיות העממיות
של הרוסים) נ׳
ба́бка אם זקנה, סבתא || חכמה, חיה, מילדת נ׳ ||
עצם בולטת נ׳, פקק ז׳ || עץ עומד —бки
(בבנין) ז׳ || תבה נ׳ || משען ז׳ || פלוליה
Игра въ —бки או *бабочная* || (מין צמח) נ׳
ба́бничанье עסק־הילוד ז׳] *игра* שחוק קוביא
ба́бничать התעסק בילוד פ״ע
ба́бочка פרפר ז׳, צפרת־כרמים נ׳
ба́бръ אנקה (נמר אמריקני) נ׳
бабу́къ ארנבת קפצנית נ׳
ба́бушка אם זקנה, סבתא || חכמה, חיה,
бабьё קהל נשים ז׳] מילדת נ׳
ба́вольникъ עירנית, עמרנית (מין צמח) נ׳
бага́жъ מטען ז׳, כבודה נ׳
баге́тъ בגם, לובז, לבובה, זר (למסגרת) ז׳
баго́ръ חכה נ׳
ба́грить, —вы צוד (דגים בחכה) פ״י
багри́ть צבע אדם פ״י || —ся צבע עצמו אדם
багрови́на כתם אדם ז׳
багрови́ще שוט־החכה ז׳
багро́вость הכלילות נ׳, אדם ז׳
багро́вый אדם || כחל ת׳
багро́вѣть, по— התכחל, היה כחל פ״ע
багрѣ́ть התאדם פ״ע
багряни́ть *см.* багрить
багря́ница תכריך ארגמן, לבוש ז׳
багряни́чникъ צבע ארגמן || רכל בשני ז׳
багря́нка תולע, חלזון ז׳, תולעת־שני נ׳
багрянoро́дный אמון עלי־תולע (בן־נסיכים) ז׳
багря́ность תולע, אדם הארגמן ז׳
бадря́нка תפוח זהב פרסי ז׳
бадья́, баде́йка דלי ז׳
бадъя́нъ אברוע, כוכבי (מין צמח)
бадя́га, бодя́га ספוג ז׳
бадя́жничать גרה, קנטר, סנט בפ׳, התל בפ׳ פ״י
ба́за בסים, יסוד, כן ז׳
база́льтъ בזלת (מין אבן שחורה) נ׳
база́ръ שוק ז׳
бази́лика בסילקי (בנין ברומא לבית־דין ולמשא
ба́зисъ *см.* ба́за ומתן) נ׳, היכל ז׳]
байба́къ ברמיטא, עכברא דטורא, עצלן, בודד ז׳
байда́къ בידק (מין צנדל בדניפר) ז׳

ба́йка בואה (מין ארג צמר עבה ורך) נ׳
байра́мъ חג הבירם (למושלמים) ז׳
бакала́връ בקלברוס (למדן ממדרגה ראשונה) ז׳
бакале́я פירות מיבשים ז״ר. —ле́йная *лавка*
בשם ראש בשמיה, חנות של בשמים. —ле́йщикъ
бака́нить צבע שני פ״י
бака́нъ זהורית נ׳, שני תולעת, כרמיל, צבע שני ז׳
ба́кбортъ בקבורך (ירך הספינה משמאל)
бакенба́рды כשות נ׳, סנטר ז׳
бакла́га בקבוק שטחי ז׳
баклажа́нъ בקלז׳ן ז׳
бакла́нъ עורב־הים ז׳
баклу́ша אופן־ברזל ז׳ || מטבלא נ׳, מצלתים נ״ר.
Бить баклу́ши הלך בטל, חבק ידים
баклу́шникъ בטלן, רבצן, גרפה, עצלן, חובק
ידים ז׳
баклу́шничать הלך בטל, חבק ידים, התרפה,
התעצל פ״ע
бакте́рія בקטיריות (גופות קטנים מעין מתגים
המצויים בכל: באויר, במים וכו׳) נ״ר
бактеріоло́гія בקטיריולוגיא (מדע הבק־
טיריות) נ׳
бакша́ בקשא (בומר ראשי לקאלמיקים) || מקשה ז׳
бакши́шъ בקשיש, שחד ז׳, שלמונים ז״ר
бакъ דחיי הספינה נ״ר || מגים || ריסירוואר,
балабо́лка משמר ז׳] זוג, פעמון ז׳, נטיפה נ׳
балабо́нить פטפט || רעש, צלצל פ״ע
балага́нщикъ לוליון, מוקיון ז׳
балага́нъ קבה נ׳, אהל ז׳
балагу́рить פטפט, גחך פ״ע
балагу́ръ פטפטן, לץ, רצן ז׳
бала́кать להג, פטפט פ״ע
бала́кирь כלי חרס, כד גדול ז׳
балала́йка בלליקא (מין כלי זמר) נ׳
балала́йщикъ בלליקן (מנגן בבלליקא || עושה
בלליקא) ז׳
баламу́тить, вз— המם,
הבא במבוכה, בלבל, בלל, התעה, השגה, סכסך, ערבב פ״י
баламу́тня סכסוך, בלבול, ערבוב ז׳,
מבוכה, מהומה, ערבוביא, השתבשות נ׳
баламу́тъ מתעה, סכסכן, בלבלן, ערבבן ז׳
бала́нецъ מטלטלת, מטטלת נ׳
балансёръ אקרובט, מרקד על החבל ז׳
баланси́ровать רקד על־חבל || השתוה
במשקל פ״ע
бала́нсъ בלנס, שווי־משקל || גמר־חשבון ז׳,
бала́стить טען (ספינה) פ״י השואה]
бала́стъ משא, מטען, כבד, נטל ז׳
балахо́нъ מגום, חרוק ז׳

балáхтать נרק. פעפע, בעבע, הכה המים פ״י
балбéсничать התעצל, הלך בטל פ״ע
балбéсъ רק, בטלן, עצלן ז׳
балдá עבי חמקל || פטיש גדול ז׳
балдахи́нъ שגריר ז׳, חפה נ׳
балдырья́нъ פוה (מין צמח) ז׳
балери́на בלרינה (מחוללת בבאליט) נ׳
балéстра בליסטרה נ׳
балетмéйстеръ בלטמיסטר (מחבר הבאליט, מורה מחולות הבאליט) ז׳
балéтчикъ מנצח במחול ז׳
балéтъ בלט, חנגא, מחול (בתיאטרון) ז׳
бали́ста בליסטרה (מכונה ליריה) נ׳
бали́стика בליסטיקה (אומנות הירויה) נ׳
бáлка קורה נ׳, מריש ז׳ || גיא צר ז׳, מעברה נ׳
балкóнъ יציע, מעקה ז׳
баллáда בלדה (שיר הגדי) נ׳
баллóнъ כדור || נאד
баллотировáніе и —тирóвка עמידה על־הבחירה, בחירה, בחירה בקלפי נ׳
баллоти́ровать העמד על־הבחירה, למנין פ״י || —ся עמד למנין פ״ע
баллъ ציון (מספרי)]
балóванье טפוח, עגוג, פנוק ז׳
баловáть טפח, פנק, ענג, הרך פ״י || —ся, היה פריץ, קבל חנוך רע, התפנק — из—
бáловень מטפח, מפנק, מענג ת׳ —. счастія בר־מזל
баловни́къ, и —ловщи́къ מטפח, מפנק, מענג ת׳]
бáлочный עשוי מקורות ת׳
бáлтывать см. болтáть
балъ בל, משתה מעודה, חבורת מרקדים || בקרת תלמידים, ציון || כדור ש׳ בוחרים
Онъ имѣетъ пять бáловъ *въ исторіи* || הוא קבל (ציון) חמשה בהסטוריא
Балы *точить* דבר לצנות, פטפט הבל
балы́къ גב־אספן (מין דג) יבש ז׳
бальзами́нъ בשם, בשם ז׳
бальзамировáніе и —рóвка חניטה נ׳
бальзамировáть חנט פ״י
бальзами́ческій בשמי ת׳
бальзáмъ צרי, בשם, בלסמון, אפרסמון ז׳
бальнеогрáфія בלניאוגרפיא (תיאור המים המינירליים) נ׳
бальнеологія בלניאולוגיא (מדע המרחצאות לרפואה) נ׳
бальнеотерáпія בלניאותירפיא (מדע הרפואה ע״י מים מינירליים ורחיצה) נ׳
балюстрáда גדרית, רתקא נ׳, מעקה ז׳
баля́кать *см.* балáкать
баля́сина בד של שבכה, עמוד־המעקה ז׳
баля́сникъ עושה מעקה || לצן ז׳
баля́сничать דבר לצנות, בדחנות פ״ע
баля́сы פור־בדים של שבכה ז׳ || לצנות נ׳
бамбу́къ קנה הודו, חזרן, חזר ז׳
банáльный בנלי, שכיח, נהוג ת׳
банáнъ קשוא הודו ז׳, מוזא נ׳
бáнда כנופיא נ׳
бандажи́стъ и —дáжникъ חובש
бандáжъ סעל, חתול ז׳, תחבשת נ׳
бандерóль תכריך ז׳, חבישה נ׳. *Под*—лью בתכריך]
банди́тъ סיקר ז׳
бандульéра תלי ז׳
банду́ра נדורה (כלי־זמר בעל שבעה נימין) נ׳
бандури́стъ פנדורן ז׳
бáнить נקה תוך הנשק || רחץ בחמין פ״י
бáнка צנצנת, צלוחית נ׳ || קרנא דאומנא נ׳ || ערמון ז׳]
банкёръ *см.* банкомётъ
банкéтъ בנקט, ולימה (משתה)
банки́рство עסק־שלחנות ז׳
банки́ръ שלחני ז׳
банкнóты בנקנוטות (נירות יקרים שמוציאים הבנקים) נ״ר]
бáнковый של בנק ת׳
банкомéтъ אוחז־הבנק (בשחוק הקלפים) ז׳
банкрóтиться פשט הרגל, הברח נכסים פ״י, השתמט פ״ח
банкрóтство הברחת נכסים, פשיטת הרגל
банкрóтъ שמטן ז׳ פשיטת כספים נ׳]
банкъ בנק, בית־אוצר ז׳, שלחניה נ׳
бáнникъ מנקה הנשק ז׳
бáнный של מרחץ ת׳
бантъ עניבה נ׳
бáнщикъ בלן || ספג, חפן (משרת במרחץ) ז׳
бáня מרחץ ז׳
баобáбъ באובב (עץ פרי גדול באפריקה) ז׳
бапти́сты בפטיסטים (כת פרוטסטנטית הדורשת טבילה לגדולים) ז״ר
барабáнить, про— הכה בתף, תפף פ״י
барабáнный של תף ת׳. —*бой* הכאת התף.
—ная *перепонка* עור התף
барабáнщикъ מכה בתף, תפפן, תופף ז׳
барабáнъ תף || בית־הנוצה (בשעון)
барабóшить סכסך, בלע, הפרע הסדר פ״י
баракáнъ *см.* баркáнъ
барáкъ אהל, בקתה
баранéцъ רגל־זאב (מין צמח) נ׳
барáнина בשר־איל ז׳
барáнка, барáночка כעכון (כעך קטן) ז׳
барáнокъ רהיטני ז׳, מקצועה, מפסלת נ׳
барáнта התנפלות שודדים || התפשטות האויב נ׳

бара́нъ איל || איל ברזל, כלי מפץ || כיור בעל
שתי ידות ז׳ || מקצועה גדולה נ׳
бара́хтанье פרפור, פרכוס ז׳
бара́хтаться פרפר, פרכס, קרטע, הרטט, תרבשפ״ע
бара́шекъ איל קטן ז׳, || כבשה קטנה נ׳ ||
חרטמון־הבצה ז׳|| שער מסלסל ז׳, **—ашки**
תלתלים ז״ר || כבשות קטנות נ״ר || גלי קצף
(בים) ז״ר || ענגים לבנים קטנים (בשמים) ז״ר
барбари́змъ ברבריסמוס ז׳, ברבריות נ׳
барбари́сникъ בר צמח זרשק|| שרף של זרשק ז׳
барбари́съ זרשק ז׳
барви́нокъ חזיז (מין צמח) ז׳
ба́рда כוספן ז׳, זגים (שמרי יי״ש) ז״ר
מפטם, אבום בכוספן ת׳ **—денный**
ба́рденикъ בן־בקר מפטם בכוספן ז׳
бардъ ברד (משורר לקלטים הקדמונים) ז׳
баре́жъ ברז׳ (מין מטוה של צמר) ז׳
барелье́фъ ברליוף (תמונה בולטת) ז׳, תמרת נ׳
ба́ржа ברז׳ה, אנית־סבל, ספינת מטען נ׳
бариме́тріяברימטריא (מדידת כבד האויר) נ׳
ба́ринъ אדון, רבון ז׳ *Жить* **—номъ**
התנהג ברבנות, הלך בגדולות פ״ע
барито́нъ בריטון (מין כלי זמר || קול גבר
בין טינור לבאס) ז׳
ба́риться, ба́рничать התנהג ברבנות,
התאהן, השתרר פ״ח] **ба́ричъ** בן־האדון ז׳
ба́рка, ба́рочка צנדל (מין אניה) ז׳
барка́нъ ברקן (מין ארג עב למתיחת הרחיטים) ז׳
баро́метръ ברומטר (מודד האויר) ז׳
барон́есса *и* **—нша** ברונית, רוזנה נ׳
бароне́тъ ברונט, בן־רוזנים ז׳
баро́нъ ברון, רוזן ז׳
бароско́пъ ברוסקופ (מאזנים מראות על פחיתות
משקל הגוף באויר) ז׳] **ба́рочникъ** בעל־צנדל ז׳
баррика́да בריקדה (מחסום שעושין בדרך
בשעת כיבוש המקום)
ба́рскій ת׳ של אדונים; **—скій** כדרך אדונים
барсо́вина הברברת הנמר נ׳; **—совый**
מעין הנמר, פנתרי ת׳] **барсу́къ** תחש ז׳
барсъ פנתר, ברדלים, נמר ז׳
ба́рхатецъ פתיל־קטיפה || פרח־קטיפה ז׳
ба́рхатъ סמט ז׳, קטיפה נ׳
барчёнокъ, барчу́къ האדון הצעיר, בן־הרב ז׳
ба́рщина שעבוד ז׳, אנגריא, סבלה נ׳ || נכסי־
баръ האדון (עם אכרים משעבדים) ז״ר] שרטון ז׳
ба́рыня גבירה, אשת־האדון נ׳
бары́шникъ סוחר ומוכר, תגרן || מלוה ברבית ז׳
бары́шничанье קניה ומכירה, תגרנות || הלואה
ברבית נ׳
бары́шничать קנה ומכר, תגר || הלוה ברבית פ״י

барышничество *см.* барышничанье
бары́шный מרוח (במסחר) || מנשך ת׳
ба́рышня עלמה נ׳
бары́шъ רוח, שכר, יתרון, מותר, בצע ז׳, רוחים ז״ר
Работать изъ —ша́ עבד לשם שכר
Продать безъ —ша́ מכר בקרן. *Не до*
—ша́, *была бы слава хороша*
כתר שם טוב עולה על הכל.
барье́ръ קורה מבריחה נ׳, קטרב, כדום ז׳
כדמת, מחסום לעוברים נ׳
ба́сенникъ ממשל, מושל משלים || ספר־משלים ז׳
баси́стъ בטנן ז׳; —тый בטנני ת׳
баси́ть בטן (דבר או זמר בקול באס) פ״ע
баска́къ בסקק (שר המסים למנגולים) ז׳
басма́ בסמא (תמונת החן || מין ארג טורקי) נ״
баснопи́сецъ *и* —творецъ בעל משלים
כותב־ז׳] басносло́вить בדה, חוה מלב פ״ע
басносло́віе לשון בדוי ז׳, דברים בדוים ז״ר
בדות, בדאות, בדיות נ׳
басносло́вный בדוי, בדוא מלב ת׳
басносло́въ ממשל משלים, בעל־אגדה ז׳
басня, ба́сня משל ז׳ || בדיה, בדאות נ׳. *Соловья*
ба́снями *не кормятъ* בדברים לא ישבע
איש] басо́къ נימת הבטנון נ׳, מיתר־הבם ז׳
басо́нщикъ חבך (עושה רקמה לשולי הבגד) ז׳
басо́нъ חבך, סרט מרקם ז׳
бассе́йнъ מקוה (מקואות, מקוות) ז׳
баста́рдъ ממזר, בן־כלאים ז׳
Басти́лія בסטיליא (תפיסה לפושעים פוליטיים) נ׳
бастіо́нъ סוללה נ׳, דיק, גב ז׳
бастова́ть, за— שבת פ״ע
бастена́да מלקות (בכף רגל) נ״ר
басурма́нъ *см.* бусурма́нъ
басъ בם (קול גבר היותר שפל) || קול הבטנון ז׳.
Пѣть басомъ שורר בקול־בם
бата́лія קרב, פולמוס ז׳, מלחמה נ׳
баталъо́нъ בטלון (גדוד מאלף איש) ז׳
батаре́я בטיריא (קבוצת תותחים וחיליהם) נ׳
ба́тенька אבא חביבי, אדוני הטוב ז׳
бати́стъ בטיסט, אגבין, כלך ז׳
батманъ משקל י׳ ליטרא או כ״ה פונד || אגדה נ׳.
אגדת שום —*чесноку*
бато́гъ *и* батожо́къ מקל־חובלים, פרגל ז׳
батра́къ פועל, שכיר־יום ז׳
батра́чить עבד כשכיר־יום פ״ע
баты́рщикъ גולל (הצבע על האותיות בדפוס) ז׳
батька אב ז׳. *Каковъ —таковы и*
дѣтки ברא כרעיה דאבוה
ба́тюшка אב, אבא || חביבי || כהן, ז׳
ба́улъ, —у́лецъ и —у́льчикъ תרכס ז׳,

תבה, מפטה, כפישה נ׳
ба́ульникъ עושה תבות, -תרכסים ז׳
ба́харь ספרן, בעל־מעשיות ז׳
бахи́ла נעלי אברים ר״ז
бахма́тъ סוס גדול ז׳
бахрома́ и —о́мка פית, כרכש ז׳, מפרחת,
бахро́мить ציץ פ״י ציצה, פיפה נ׳]
бахро́мщикъ עושה ציצין ת׳
Ба́хусъ בכום (אליל היין) ז׳ מקשה ז׳]
бахча́ נרתיק ת׳ (שמשקלו לטרא)|| שדה־קשואים,
ба́цать, —нуть הכה, מחא פ״י || —ся נפל
баци́ллы *см.* бакте́ріи בצילות נ״ר
бацъ בוץ, בום, הך (קול־מפלה) מ״ק
ба́шенка מגדל קטן || חלזון־היהת ז׳
баши-бузу́къ בשיבוזוק (חילים טורקים מעין
קוזאקים רוסיים) ז׳
башка́ ראש||ראש דג כרות|| ראש כסיל, למך,
башлы́къ כפיון, ברדס ז׳ בור, גם ז׳]
башма́къ נעל ז׳. *Онъ у жены подъ*
—макомъ הוא כפוף (נכנע) לאשתו
башма́чникъ סנדלר, תופר נעלים ז׳
башма́чничать סנדל, תפר נעלים פ״י
ба́шня צריח, מצפה, מגדל ז׳
башта́нъ שדה קשואים, מקשה ז׳
ба́ю, бай, ба́юшки-баю́ לולו־לו (בשעת
баю́канье ישון, שיר־ערש ז׳ ישון־תינוק]
баю́кать ישן (תינוק) פ״י
баяде́рка בילדירה (רקדנית בהודו)
ба́ять ספר בדיות, שוחח, הסיח, דבר, ספר
бди́тель ער, שומר על, שוקד—ז׳ עם.. פ״ע]
бди́тельность עין פקוחה, שמירה מעולה,
ערניות נ׳
бдѣ́ніе שמירה נ׳, שמורים ז״ר || דאגה נ׳
бдѣть שמר על..., עור על.. || השגח פ״ע
беге́мо́тъ סוס נילוס, סוס היאור, בהמות ז׳
бедри́стый בעל־ירכים ת׳
бедра́ и бедро́ קולית, אטמה, ירך (ירכים) נ׳
безала́берность תהו, בלבול, אי־סדרים ז׳,
безала́берный חסר־טעם, פוחז ת׳ פחזות]
безбо́жіе כפירה בעקר, פשיעות, פשיעה נ׳
безбо́жникъ כופר בעקר, מין, רשע, פושע ז׳
безбо́жничать и —ничествовать כפר בעקר,
פשע, כחש בה׳ פ״ע
безбо́ліе, —лѣ́зненность || חסר כאב ז׳
безболѣ́зненный בריא, שלם ת׳ בריאות נ׳]
безборо́дый מחסר־זקן ת׳
безбоя́зненность, חסר־פחד ז׳, שאננות, בטחה,
עזמה נ׳, בטחון, בטח ז׳
безбоя́зненный שאנן, בטוח, אמיץ ת׳
безбра́чіе, —чность פניות, רוקות נ׳
безбра́чный פנוי, רוק ת׳
безбро́вый חסר־גבות העינים ת׳
безбѣ́дность אמידות נ׳
безбѣ́дный אמיד ת׳
безве́дріе סגרירות (יום רוחות וגשמים) נ׳
безвеще́ственность אי־ממשות, אי־חמריות,
רוחניות נ׳
безвеще́ственный אי־ממשי, אי־חמרי, בלתי
חמרי, רוחני ת׳
безви́нность נקיון, תם ז׳, תמה, תמימות נ׳
безви́нный תם, תמים, נקי, בר, חף מפשע ת׳
безвку́сіе и безвку́сица חסר־טעם ז׳,
безвку́сный תפל, חסר־טעם ת׳ תפלות נ׳]
безвла́жность חרב, יבש ז׳, יבשות רטיבות, נ׳
безвла́жный יבש, צריד, צחיח, נגוב ת׳
безвла́стіе אנרכיא נ׳, העדר שלטון ז׳
безвла́стность חסר־כח ז׳
безвла́стный חסר־כח, חסר־שלטון ת׳
безво́дный חסר־מים: חרר, חרב ת׳
безво́дье, —во́дица и —во́дность שעת
חרב, בצרת נ׳
безвозбра́нно באין מפריע, באין מניעה ת״פ
безвозвра́тно בלי חזרה, לצמיתות ת״פ
безвозду́шный חסר־אויר ת׳
безвозме́здно חנם, בלי שכר, שלא על מנת
לקבל פרס, בלי תשלום גמול ת״פ
безволо́сица и —вла́сіе קרחת נ׳
безволо́сый и —вла́сый קרח ת׳
безвре́дно בלי נזק, בלי היזק ת״פ
безвре́дность העדר־היזק ז׳
безвре́дный שאינו מזיק, -משחית, -מפסיד ת׳
безвре́меніе и -вре́меница *см.* безвредіе||
מאורע קשה, אסון ז׳
безвре́менно קודם זמנו, בלא יומו, בלא עתו,
לא בעתו ת״פ
безвы́водно בקביעות || בתמידות, בתדירות ||
חנם, בלי פדיון (בעד הכלה) ת״פ
безвы́годность חסר־תועלת, -רוח, -שכר ז׳
безвы́годный חסר־תועלת, -רוח, -שכר ת׳
безвы́ходно מבלי צאת, בקביעות ת״פ
безвы́ходный קבוע || באין מפלט ת׳. —ное
положеніе שעת־הדחק
безвы́чурный פשוט, בלי קשוט ת׳
безвы́ѣздный קבוע, ישב בקביעות, ביתי ת׳
безвѣ́домо בלי ידיעה, באין־ידע, בהעלם ת״פ
безвѣ́ріе אי־אמון, כחש ז׳, כפירה, מינות,
אפיקורסות נ׳
безвѣ́рствовать בלתי האמן (ב..), כחש,
безвѣ́стно *см.* безвѣ́домо כפר בעקר פ״ע]
безвѣ́стный נעלם, נאבד ת׳

безвѣтренность שקט ז׳, דממה, דממת־
безвѣтренный שקט ת׳ הרוח נ׳]
безглáвый *см.* безголóвый
безглáзый עור (עורת), סומא (סומה) ת׳
безглáсный אלם, דומם || שאינו בעל דעה
(בקהל) ת׳]
безгнѣвный רך, טוב, רחמן, שקט, מתון ת׳
безгóдiе *и* —гóдица איד, פגע רע ז׳,
פורענות, צרה נ׳
безголóвый חסר־ראש, חסר־דעת, טפש ת׳
безголóсый חסר־קול ת׳
безгрáмотность עם־הארצות, בורות, נ׳
безгрáмотный עם־הארץ (עמי־הארצות), בור ת׳
безграни́чный אין־סוף, בלי־גבול, בלי־חק ת׳
безгрѣшiе נקיון (מחטא), תם ז׳, תמימות, תמה נ׳
безгрѣшный תם, חף (מפשע), נקי ת׳
безда́нно, безпóшлинно חפשי ממס ת׳
бездарность חסר־כשרון, העדר־ ז׳, אי־
הסתגלות נ׳
бездарный חסר־כשרון ת׳
бездéнежно חנם, בלא־כסף ת״פ
бездéнежность, —дéнежье העדר־ממון,
מחסור־כסף, חסרון־כים ז׳
бéздна תהום, צולה, מצולה, שחת נ׳, בור,
אבדון ז׳ || המון ז׳, שפעה נ׳ || הרבה ת״פ
бездóждiе חרב ז׳, בצרת נ׳
бездоймочно בסלוק גמור, בלי השארת חוב ת״פ
бездоказáтельно בלי ראיה, —הוכחה,
—מופת ת״פ
бездолжностнóй חסר־כהנה, —משרה ת׳
бездóлжный נקי מחוב ת׳
бездóлить || חסר, גרע, מנע (מאיש) את־חלקו
הכרת, השחת || עכר, אמלל פ״י
бездóльный אמלל
бездóмный חסר מחסה, —בית ת׳
бездóнный חסר קרקעית, —תחתית ת׳
бездорóжица שעת־התקלקלות הדרכים נ׳
бездохóдный בלתי מכנים, שאינו מביא כל
הכנסה ת׳
бездýшiе חסרון חיים || חסרון יושר ורחמים ז׳
бездýшный חסר־חיים || חסר־יושר, אכזרי ת׳
безды́ханный חסר־נשמה ת
бездѣйственный בטל, בטלן, עצלן ת׳
бездѣйствiе בטלה, התרשלות נ׳
бездѣйствовать התעצל, התרשל פ״ע
бездѣлица מלתא זוטרתא, קטנה, זעירות נ׳
משהו, דבר פעוט, מצער ז׳
бездѣлье בטלה נ׳ || פנאי ז׳ חפש. *Отъ*
—лья מחסר עבודה
бездѣльникъ בטלן, רעה רוח, ריק ז׳

бездѣльничанье *и* —ничество רעות־
רוח, רדיפת־ נ׳
бездѣльный בטל ת׳ —но בלי עבודה ת״פ
бездѣтный חשוך־בנים, עקר, ערירי ת׳
бездѣтство עקרות, ערירות, חשיכות־בנים נ׳
бездѣтствовать הלך ערירי, היה עקר פ״ע
безжáлобный בלתי מתאונן, —קובל ת׳
безжáлостно בלי חמלה, באכזריות ת״פ
безжáлостность אכזריות נ׳
безжáлостный אכזר, אכזרי ת׳
безжáльный חסר־ארם, —תום ת׳
безжéлчный חסר־מרה, —מררה || איש טוב ת׳
безжéнный שרוי בלא אשה, פנוי, רוק ת׳
безжéнство חיי־רוקות ז״ר, פנויות נ׳
безжéнствовать רוק, שרה בלי אשה פ״ע
безжи́зненность חסרון־חיים, —חיות ז׳
безжи́зненный חסר חיים, —חיות ת׳ —*взоръ*
מבט כהה
безжи́льный חסר־גידים || —אונים, חלוש ת׳
беззабóтливо בשלוה, בלי דאגה, בטח, בטחה ת׳
беззабóтливость שלוה, בטחה נ׳
беззабóтливый שאנן, שלו, בוטח, שקט ת׳
беззабóтно, —бóтность, —бóтный *см.*
беззабóтливо, —тливость, —тливый
беззави́стливый *и* —стный טוב־עין, בלתי
беззавѣтно חפשי לגמרי ת״פ מקנא ת׳]
беззазóрность חסר מום, —דפי, תם ז׳
беззазóрный תם־דרך, נקי ת׳
беззакóнiе עולה, הטית דין, הפרת־חק נ׳ און,
זדון ז׳
беззакóнникъ מעול, עול, מפר חק, מטה דין,
עבריין ת׳
беззакóнничать עול, פשע פ״ע, הטה דין פ״י
безакóнно שלא בדין, נגד החק ת״פ
беззастýпный *и* —защитный חסר־חסות,
—הגנה, —מחסה ת׳
беззатѣйливый, —тѣйный בלתי תבע,
פשוט ת׳
беззачётный בלתי נחשב, עודף על־הפקודים ת׳
беззвýчный חסר־קול ת׳
беззвѣздный חסר־כוכבים, קודר ת׳
беззéмелье חסרון־קרקע ז׳
беззéмельный חסר־קרקע ת׳
беззóбый חסר־מראה, —זפק ת׳
беззýбый חסר־שנים ת׳
безквáсный אי־חמץ, בלתי נחמץ ת׳
безконéчно לאין סוף, —תכלית, —שעור ת״פ
безконéчность אין־סוף ז׳, בלי־תכלית נ׳
безконéчный שאין לו קץ, —תכלית, —סוף,
безкóрмица חסר־מרעה, —מספוא ז׳ —שעור ת׳]

безкóрмный ת׳ חסר־מרעה, –מספוא
безкорыстіе. —стность ז׳, נקיון־כפים
שנאת־בצע נ׳
безкорыстный ת׳ שונא בצע, נקי כפים
безкрóвельный ת׳ מחסר־גג,–דירה,–מחסה
безкрóвіе—крóвность נ׳ אנימיא (חסר־דם)
безкрóвный ת׳ חסר־דם || חסר־קרובים || גלמוד
безкрылый —крыльный ת׳ חסר־כנפים
безлáдица ז׳, העדר־שלום, פרוד לבבות
קטטות נ״ר
безлéстный ת׳ גבר, בלתי חנף, תוכו כברו
безлиственный, листный ת׳ מחסר־עלים
безлихвенный ת״פ בלי רבית,–עסקא
безличный ת׳ סתמי (שלא נזכר שם פועלו)
безлунный ת׳ חסר־ירח, חשוך
безлѣсіе. —лѣсица ז׳ חסר־יער
безлѣсный ת׳ מחסר־יערות
безлѣтный ת׳ נצחי, בלי תכלה,–סוף
безлюдный ת׳ שמם, חסר־אנשים
безлюдье,—людство ז׳, חסר־אנשים, שממון
נ׳ שמה, שממות. *На* безлюдьи *и Ѳома дворянинъ* יפתח בדורו כשמואל בדורו
безмéздіе, —мéздность נ׳, שנאת־בצע
נקיון־כפים ז׳
безмéздный ת׳ שונא בצע, נקי־כפים
безмéнъ ז׳ פלס, קנה, קנה־משקל
безмóзгій, —глый ת׳, חסר־מח, נבוב
שוטה, טפש ז׳
безмóзглость ז׳, חסר־מח, טמטום המוח
безмóлвіе נ׳ שטות נ׳] דומיה, דממה, שתיקה
безмóлвно דומם, בדממה, בשתיקה || בלי
התנגדות, –נגוד ת״פ
безмóлвный דומם, מחריש, שותק || בלתי מתנגד ||
безмóлвствовать פ״ע שתק, דם, החרש, שקטת׳]
безмóщный ת׳ חסר־אונים, –כח
безмрáчность ת׳ העדר־עבים, טהר
безмрáчный ת׳ בלתי קודר, בהיר
безмужняя ת׳ פנויה (מאיש)
безмѣріе, —мѣрность ז׳ אין־קץ, אין־חקר
безмѣрно ת״פ בלי קץ, –חק, –מדה
безмѣстный ת׳ חסר־מקום,–משמרת, –משרה
безмятéжность ז׳ שלוה נ׳, שקט
безмятéжный ת׳ שקט, שלו, בוטח, שאנן
безнавѣтный ת׳ בלי־מום, –דפי
безнадéжный ת׳ אובד, חסר־תקוה, מיואש
безнакáзанно ת״פ בלי ענש
безнамѣренно שלא במתכון, –בכונה, בשוגג,
בשגגה, בלא צדיה ת״פ
безнаслѣдный ת׳ חסר־יורש, שאין לו יורשים
безнатужный ת׳ שאינו דורש התאמצות, קל

безначáліе, —чáльство, —чáлица אנרכיא,
הריסה נ׳, בלבול סדרים, חסר־שלטון ז׳
безначáльный ת׳ שאין לו ראשית, נצחי
безначáльственный ת׳ אנרכי, שאין לו מושל
безнóгій ת׳ נכה־רגלים, חסר־רגלים
безнóсый ת׳ חרום, חרום־אף, חרומף
безнрáвственность ז׳, העדר־מוסר, הוללות,
פריצות נ׳
безнрáвственный ת׳ פורע־מוסר, פריץ, הולל
безобидный ת׳ שאינו עולב, שאינו פוגע בכבודת׳
безóблачно ת׳ בלי־עננה, בהיר
безоборóнно ת״פ בלי מגן, –מחסה
безобрáзить פ״י השחת תאר, –יפי, –קלסתר
безобрáзіе ז׳, כעור, כעירות נ׳ || נגול ז׳, מדה
безобрáзничать פ״ע מגנה, –כעורה נ׳] התהולל
безобрáзный ת׳ מגנה, מכער, מנוול, רע, כעור
бéзоброчный ת׳ חפשי ממס, פטור–
безоговóрочно בלי התנצלות,–תרוץ, בכל אפן,
безóкій ת׳ בהחלט ת״פ] חסר־עינים || עור, סומא
безопáсливый ת׳ בלתי זהיר, –נזהר
безопáсность נ׳ העדר סכנה, שלום ז׳, בטחה
Въ —сти *отъ..* בטוח מ־
безопáсный ת׳ בלתי מסכן, אי–, בטוח
безорудный ת׳ חסר־אברים
безоружный ת׳ בלתי מזוין,–חמוש, חסר־מחסה
безостанóвочно בלי הפסק,–חשך,–הרף, מאין
הפוגות, באין מעצור, בתמידות ת״פ
безотбóйный ת׳ בלתי־סר, טרחן
безотвѣтно ת״פ בלי תשובה מצטדק ת׳]
безотвѣтный סבלן, נוח (לבריות) || בלתי
безотвѣтственность נ׳ העדר אחריות
безотвязный, —зчивый ת׳ טרחן
безотговóрочно בלי תרוץ, –סתירה, –נגוד,
–וכוח ת״פ
безотлагáтельно —отлóжно בלי דחוי,
–דחיה, מבלי אחר, תכף ומיד ת״פ
безотлагáтельный —отлóжный בלתי דחוי,
נחוץ ת׳
безотлучно ת״פ מבלי מוש,–התרחק, בתדירות
безотмѣнный ת׳ בלתי משתנה,–מתחלף
безотрáдный ת׳ שאין לו תנחומין, מתיאש
безотсрóчный ת׳ נחוץ, בלתי דחוי
безотступный ת׳ מפציר
безотхóдно ת״פ מבלי סור, –מוש
безотчéтно ת״פ בלי חשבון || בבהלות, בפזיזות
безотчéтный ת׳ מבהל, בהול, פזיז || נאמן, מהימן
безотъéмлемый ת׳ שאין לנגוע בו
безошибочно ת״פ בלי שגיאה,–טעות
безошибочность העדר־שגיאה,–טעות || ישר,
צדק ז׳

безошибочный || נקי משגיאה, שאין בו טעות
безпажитный מחסר מרעה ת' [צורך ת']
безпалый ת' חסר־אצבעות
безпамятность, —ство נ' שכחה, שכחנות
безпамятный ת' נוח לאבד,־לשכח, שכחן
безпартійный ת' אי־מפלגתי [ספורטתי']סתמי
безпаспортный חסר־ מחסר־תעודת־מסע,
безпереводный בלתי מעתק, || בלי קץ
безпеременный ת' בלתי מתחלף [־מתרגם ת']
безперстый ת' מחסר־אצבעות
безперый ת' מחסר־נוצה
безпечальный ת' חסר־דאגה, בלתי דואג, שלו
безпечникъ ז' (מין ירק) ברתי [בעצלות ת"פ]
безпечно בבטחה, בלי דאגה || ברישול,
безпечность נ' התרשלות, עצלות || בטחה
безпечный || בלתי דואג, בוטח, שאנן, שלו
безплатно ת"פ בלי מחיר, חנם [עצלן, נשרן ת']
безплодіе, —плодность אי־ עקרות,
פוריות נ' || חסר־תועלת ז'
безплодный || בלתי עקר, שאינו עושה פרות
מועיל ת'
безплотность נ' אי־גופניות, רוחניות, הפשטה
безплотный בלתי גופני,־חמרי,־גשמי, רוחני,
безповоротно ת"פ [מופשטת'] מבלי שוב || בהחלטה
безповоротный || שאינו חוזר, שאין להשיב
שאין להסב ת'
безподобно ת' בלי ערך,־דמיון, מאין כמהו
безподобный ת' שאין לו דמיון, מצין, נעלה
безпокоеніе נ' הפרעת־מנוחה, החרדה
безпокойно ת"פ ברגזה, בלי מנוחה
безпокойство, —койствіе אי־מנוחה, טרדה,
הפרעת מנוחה, בהילות, דאגה נ', רגז ז'
безпокоить, обезпокоить הפרע, הטרה,
רגז, דאג פ"ע —ся || החרד פ"י
безполезно בלי תועלת, ללא הועיל, חנם,
לשוא, לרוח, ריקם, לריק, לתהו ת"פ
безполезность נ' אפסות, הבל ז',
безполезный ת' בלתי מועיל
безпомощно ת"פ בלי עזר,־תומך,־סיוע
безпомощный ת' חסר־עזר,־תומך,־סיוע
безпоместный ת' חסר־קרקע
безпоповщина נ' כת בלתי נכנעת לכמרים
безпорочность ז' תם, מהה, נקיון, מצון
безпорочный ת' חף, תם, נקי, טהור
безпорядокъ —дица מהפכה, מבוכה,
ערבוביה נ', אי־סדרים, בלבול ז'
безпорядочный בלתי מתקן,־בסדר,־מהגן,
־הגון, שלא כתקונו,־כשורה,־כראוי,־כמדה,
־כהוגן, מערבב ת'
безпошлинно ת' חפשי, פטור ממכס
безпощадно באכזריות, בלי חמלה, מבלי
безпощадный [חוס פ"ע] אכזרי, בלתי חומל ת"פ
безправный ת' שאין לו זכיות, חסר־זכיות
безпредельность בלי אין חקר,־גבול,־קץ,
תכלית ז'
безпрекословно בלי התנגדות,־נגוד,־טענות
ומענות ת"פ
безпременно (—переменно) בלי שנוי,
־תמורה,־חלוף, נצחי || בודאי ת"פ
безпрепятственно באין־מעצור,־מפריע,
בלי מניעה ת"פ
безпрерывно בלי הרף,־חשך,־הפסק, מאין
הפוגות, בתמידות ת"פ
безпрестанно בלי השך, תמיד, תדיר, בהתמדה
безприбыльно [בתדירות ת"פ] בלי רוח,־שכרת"פ
безприданница נ' בת־לקוחין שאין לה נדוניא
безприкладно *см.* безпримерно
безпримерный בלי דוגמא,־דמיון, שאין
безпримесный ת' [כמותו ת"פ] טהור, בלי ערבוב
безпринципный ת' אי־פרינציפי
безпристрастіе,—страстность אי־צדדיות,
אי־נשיאת פנים, העדר פניה ז'
безпристрастно בלי משוא־פנים, בלי פניה ת"פ
безпристрастный בלתי נושא פנים, בלתי
безпритворно [מצדדת'] בתמימות, בגלוי־לבת"פ
безпричинно ת"פ בלי סבה, על־לא־דבר
безпріютно ת"פ בלי מחסה
безпробудно ת"פ מבלי העיר,־הקיץ
безпрокій ת' בלתי מועיל,־צולח, בלי תכלית
безпросыпно *см.* безпробудно
безпутица,—путіе || שעת קלקול הדרכים נ'
безпутникъ [אי־סדרים ז'] עקש־דרכים, רק, פוחז ז'
безпутность עקשות, השתובבות, הוללות,
פריצות, שטפא, תפלות נ'
безпутный ת' עקש, נלוז, שובב, פוחז, הולל
безпутствовать סלף דרך, עקש,־ פ"י
השתובב, התהולל פ"ע
безразборчиво בלי בחינה,־בקרת,־בחירה ת"פ
безразборчивость חסר־בחינה, העדר בקרת,
безраздельно [־בחירה ז'] באחד, כאחת ת"פ
безраздельный מחבר, בלתי נחלק, חלוק,
־מתחלק ת'
безразличіе העדר, הבדל,־חלוק,־שנוי,
־תמורה ז', השתוות נ'
безразлично בשוה, בלי הבדל,־חלוק,־שנוי,
־תמורה ת"פ
безразличный שוה, דומה || קר רוח, אדיש
—ная *точка* נקבת האפס
безразсудно בלי שכל, בלא דעת, בפזיזות,
בבהילות, באקפדה ת"פ
безразсудность חסר־דעה ז', פזיזות, בהילות,
אקפדה נ'

безразсу́дный חסר־תבונות, מבהל, בהול, פזיז,
אוילי ת׳
безразсчётно,—разсчётливо בלי חשבון ת״פ
безрасчётный, —расчётливый פזיז, פחזן,
безро́гій בלתי מיושב ת׳] חסר־קרנים, גמם ת׳
безро́дный מיתם, חסר קרובים, גלמוד ת׳
безро́потно בלי תלונה, ביאוש, בלי התרעמות
безро́потность הכנעה, סבלנות נ׳ ת״פ]
безро́потный נכנע, סבלן ת׳
безрука́вка, —вникъ סק (בגד בלי שרוולים) ז׳
безрука́вый, —вный חסר־שרוולים, בלי— ת׳
безру́кій גדם, חסר־יד (או ידים) ת׳
безры́бный חסר־דגה ת׳
безры́бье חסר־דגה ז׳. *На* безры́бьи *и ракъ*
рыба כשאין דגים גדולים יוצאים בקטנים
безсвя́зный חסר־חבור, —המשך ת׳
безсеме́йный חסר־משפחה, פנוי, שכול ת׳
безсе́рдіе רע־לב ז׳, ערלת־לב, גסות־לב נ׳
безси́лить, обез— החליש, דלדל, הכשל,
כשל, התש, תשש פ״י
безси́ліе חלישות, חולשות, חלשה, תשות,
תשישות נ׳
безси́льный תש, רפה, הלוש, חלש ת׳
безси́лѣть, обез— רפה, חלש, תשש, פ״ע
безсла́вить הקל בכבוד־, חלל כבוד־, הוצא לעז
על־, הוצא שם רע על־ || חלל שם עצמו, —себя
הבאיש ריח עצמו פ״י] קלון, אי־כבוד ז׳ безсла́віе
безсла́вный מנאץ, נקלה, נבזה, מנבל ת׳
безслове́сіе, —слове́сность חסרון־הדבור,
העדר— ז׳
безслове́сный מחסר־הדבור, נעדר—, אלם ת׳
безслѣ́дно בלי סימן, מבלי השאר רשם ת״פ
безсме́ртить, обез— עשה נצחי, קים לנצח פ״י.
Обезсме́ртить *свое имя великими*
дѣлами עשה לעצמו שם עולם במפעלים
גדולים
безсме́ртіе, —сме́ртность אל־מות, אלמות,
השארות, נצחיות נ׳
безсме́ртный בן־אל־מות, נצחי, עולמי ת׳
безсмы́сленно בלי תבונה, —מובן, —טעם, בשטות
безсмы́сленный חסר־טעם, —מובן ת׳ ת״פ]
безсмы́слица, —смы́сліе רעיון־רוח, —הבל ז׳,
סכלות, רעות־רוח, דעת־רוח, שטות, בערות נ׳
безсмѣ́нно תמיד, תדיר, בתמידות, בתדירות, בלי
безсмѣ́нный חליפות ת״פ] תמידי, תדירי, קים ת׳
безсмѣ́тно *см.* несмѣ́тно
безснѣ́жный חסר־שלג ת׳
безсо́вѣстность אי־יושר ז׳, רמיה, חוצפה נ׳
безсодержа́тельный חסר־תכן ת׳
безсозна́тельный חסר־הכרה, —דעת ת׳
безсозна́тельно מבלי דעת, שלא בדעת ת״פ
безсомнѣ́нно מן קשוט, מן יציב, בלי ספק, אל
נכון, בודאי, בברור ת״פ

безсо́нніе, —нница נדודים ז״ר, לא־שנה נ׳
безсо́нный חסר־שנה, נדוד—, גזול— ת׳
безсо́чно בלי רטב, בלי לח, בלי לחלוחית ת״פ
безсо́чный אי־רטב, חסר־לח, יבש ת׳
безсо́чность יבש, חרב, חסר־לח ז׳
безспо́рно נעלה מעל כל ספק, בלי כל ערעור,
אין לערער ת״פ
безсре́бренникъ שונא ממון, —בצע ת׳
безсро́чно בלי שעה קבועה, בלי זמן קצוב ת״פ
безстра́стіе העדר התאוה, —היצר ז׳, קרת־רוח,
קהות החושים נ׳
безстра́стный אדיש, קר־רוח, חסר־תאוה, —יצר
הרע, —היצר ת׳
безстра́шіе אי פחד, אי מרך, אמץ ז׳, אמיצות נ׳
безстра́шный אמיץ־לב, חסר־מרך ת׳
безсты́дникъ חנק־מצח, עז־נפש, —פנים, חצוף ת׳
безсты́дно בעזות־מצח, —נפש, —פנים, בחצפה,
בלי בושה ת״
безсты́дство, עזות־מצח, —נפש, —פנים, חצפה,
безсу́дный בלתי נדון ת׳ חציפות נ׳]
безсче́тно לאין מספר ת״פ
безта́ктный חסר־טעם, חסר־טקט ת׳
безтала́нный אמלל, אמלל, אובד, אי־צולח,
безтала́нтный בלתי מצלח ת׳] חסר כשרון ת׳
безтолко́вость עקשות, סכלות נ׳
безтолко́вщина, —толко́вица תהפוכות,
безтолко́вый עקש, סכל ז׳ סכלות נ׳]
безтолочь *см.* безтолко́вщина
безторго́вица, безто́ржіе, שביתת המסחר נ׳,
משבר— ז׳
безтре́петный חסר־פחד, אי־פחדן, שקט, אמיץ ת׳
безтѣле́сіе אי־גופניות, הפשטה, התפשטות הגוף,
רוחניות נ׳
безубы́точный שאין בו הפסד, פצוי ת׳
безу́кори́зненный חסר־מום, —דפי, תם ת׳
безу́мецъ טפש, כסיל, בער, סכל, אויל, שוטה,
פתי, חסר־דעת, מטרף ז׳
безу́мить שטה, הולך תועה, התעה פ״י
безу́міе טרוף ז׳ || הוללות, סכלות, שטות נ׳
безу́мный מטרף || חסר־לב, טפש ת׳
безумо́лкно בלי הרף, מבלי השקט, מבלי דם ת״פ
безу́мство, —у́мствованіе *см.* безу́міе
безу́мствовать השתטה, השטה, התהולל פ״ע
безумѣ́ть, о— יצא מדעת, השתטה, הטרף —
דעת־פ׳ פ״ע
безупрёчный נקי, בר, חף, בלי דפי, —גנות ת׳
безупусти́тельно בלי דחוי, —דחיה, תכף ת״פ
безуро́нно בלי נזק, —היזק, —מגרעת, —הפסד ת״פ
безуря́дица בלבול, אי־סדרים ז׳, מבוכה, תוהו,
ערבוביא נ׳
безусло́вно בלי תרוץ, בכל אופן, בהכרח,
בהחלט, בודאי ת״פ
безуспѣ́шно בלי רוח, —תועלת, בריריק ת״פ

безу́стали תה"פ בלי לאות,— הפסק
безу́сый ת׳ חסר־שפם
безуте́шный , שאין לו תנחומין, שרוי־נחמה
безу́хій ת׳ חסר־אזן, כרות־ ת׳ [חסר־ ת׳
безуча́стный ת׳ בלתי משתתף, עומד מנגד
безфо́рменный ת׳ גלמי, שאין לו דמות
безхара́ктерный ת׳ חסר־אפי
безхво́стый ת׳ חסר־זנב, כרות־
безхи́тростно תה"פ ישר, בלי ערמומית
безхлѣ́бица ז׳ רעב, רעבון, חסר־לחם
безхлѣ́бный ת׳ חסר־לחם
безцвѣ́тный ת׳ בלי ציץ־פרח || בלי צבע, חסר־גון
безцеремо́нный ת׳ פשוט
безцѣ́льный ת׳ חסר מטרה —но בלי מטרה
безцѣ́нность נ׳ יקרה
безцѣ́нный ת׳ יקר מאד, אין־ערוך, אין ערך ל..
безцѣ́нокъ — דבר מועט, חצי־חנם, מחיר מצער,
מועט ז׳]
безча́дить פי׳ שכל
безча́діе נ׳ שכול, אבדן בנים ז׳, עקרות, ערירות
безча́дный ת׳ ערירי, עקר, שכול, חשוך בנים
безчеловѣ́чіе, —чность נ׳ אכזריות
безчеловѣ́чный ת׳ אכזרי
безче́стить פי׳ נבל, טמא, חלל כבוד־פ׳, הקל־פ׳
безче́стіе, —тность ז׳ בזיון, עלבון, קלון, אי־כבוד
безче́стный , בן־בלי־שם, נבזה, פוחז, נבל,
נקלה ת׳]
безчешу́йный ת׳ חסר־קשקשת
безчи́ніе, —чинность, —чи́нство עלבון,
מטה, עוות ז׳, גנות, הפרעת סדר, פריצות,
פרעות נ׳
безчи́нникъ ת׳ פריץ, פרוע, אי־הגון, אי־מהגן
безчи́нничать, —чи́нствовать התנהג שלא
כהוגן,— שלא מן הנמוס,— בפריצות פ"ע, פרע
безчи́нный см. безчи́нникъ מוסר פ"ע]
безчи́сленность ז׳ אין־מספר, אין־קץ
безчи́сленный ת׳ סגיא, מרבה, עצום
безчу́вственность, —чу́вствіе חסר־הכרה,
העדר הרגשה ז׳, אכזריות נ׳
безчу́вственный קשה־לב, בלי— || חסר־
הרגשה ת׳
безчу́вствіе נ׳ אי־הרגשה || התעלפות
безшаба́шный ת׳ חסר־מנוחה, —ная голову-
шка ת׳ משגע, טפש, הולל, חסר־דעה, בלתי נח
безъ и безо מ"ש בלי, בלא, באין, באפס, פחות
Аршинъ —четверти ארשין פחות רביעית
безызвѣ́стность ז׳ עלום, העדר פרסום
безызвѣ́стный см. неизвѣ́стный
безыме́нный, —имя́нный פלמוני, פלוני,
פלוני אלמוני, בן־בלי־שם, אנונים ת׳
безыску́ственно תה"פ פשוט, בפשטות, בפשיטות
безысхо́дно תה"פ בלי סוף, בלי מוצא, לאין תכלית
безъотлу́чно — מבלי הפרד, —מוש, —סור,
безъязы́чно תה"פ בלי לשון [illegible]
безъ [illegible] ביי (תאר טורקי לפקידים גבוהים) ז׳

бека́съ ז׳ תרטמון (מין עוף)
беке́ша נ׳ ביקישא (בגד כעין סורטוק)
бекре́нь ז׳ נטיה הצדה. *Носить шляпу на бекре́нь* הטה המצנפת על האזן
белемни́тъ נ׳ שחלת, אבן־רעם
белена́ ז׳ בנג (מין עשב ארסי). *Онъ белены́ объѣлся* יצא מדעתו
белибе́рда ז״ר, פטפוטים, שיחה בטלה,
שטות, סכלות נ׳
беллетри́стика נ׳ בילטריסטיקא (הספרות היפה)
белло́на נ׳ בילונא (אלילת המלחמה לרומים)
бельведе́ръ בלווידר (אהל על הגג או במקום
גבוה בגן) ז׳
бельме́съ ז׳ סכסך, שוטה, הדיוט. *Онъ ни —са не смы́слитъ* הוא טפש
бель-эта́жъ נ׳, הקומה— הדיוטא השניה,
היציע השני נ׳
бенефи́съ בינפיס (חזיון תיאטרוני שהכנסתו
היא לתועלת השחקן)
бенефи́ція בינפיציא (קרקעות הכמרים הקתולים,
הכנסת הכמרים) || נדבה נ׳]
бензи́нъ נ׳ בנזין (נפט מזקק)
бензо́й ז׳ גורי (לבונה)
бенуа́ръ בינואר (מושב תיאטרוני בדיוטא
בתחתונה) ז׳
бера́тъ ז׳ בירט (כתב־זכות מאת השולטן)
бергамо́тъ נ׳ בירגמתה (מין אגס)
берда́нка נ׳ בירדנקא (רובה כשמו של ברדן)
бердо́ נ׳ מסכת, חפה
берегови́ца ז׳ כבר הים, גליל
берегово́й ת׳ שפתי, חופי
бе́регъ נ׳ חף ז׳, שפה
береди́ть, раз,— פצע, גרד—, פצע, חדש
בכאב פ"ע] (סופה) הרה, מעברת ת׳
берёжая
береже́ніе נ׳ שמירה, משמרת, דאגה
бережёный ת׳ שמור || נשמר, זהיר, נזהר
бережли́вость, бе́режь נ׳ חסכנות, חסכון,
עמצום, קמוץ ז׳
бережли́вый ת׳ חסכן, חסכני, קמצן, צמצמן
бере́жность נ׳ זהירות
бере́жный см. бережёный
берёза ז׳ עץ־לבנה —зина
березня́къ, —резни́къ ז׳ יער־לבנים
берёзовикъ ז׳ ספוג־הלבנה
берёзовица ז׳ מיץ־לבנה, עסיס—, שרף—
берёзовый ת׳ של לבנה. *Накормить —вой кашей* יסר בשוטים
бере́менная ע׳ (אשה) הרה, מעברת
бере́менность ז׳ הריון, עבור
беременѣ́ть פ"ע התעבר, הרה
беремя נ׳ משא, גמל ז׳, מעמסה
берендейка ז׳ [illegible] || מין [illegible] נ׳
бере́ста, —сто נ׳ עטפת־לבנה, שיפה, קליפת—

берестéнникъ, –стéнь כְּלִי מְקֻלֶּפֶת לִבְנֶה || גַּל מְקֻלֶּפֶת לִבְנֶה ז׳ —
берестúть, о— צִפָּה בִּקְלִפַּת לִבְנֶה, אַמֵּץ– פ״י
берéсть בּוּקִיצָה (מִין אִילָן) נ׳
берéтъ בִּירֶט (מִצְנֶפֶת עֲגֻלָּה) ז׳
берéчь שָׁמֹר, נָטֹר, נָצֹר פ״י || –ся הִשָּׁמֵר, הִתְנַטֵּר, שְׁמֹר עַצְמוֹ, הִזָּהֵר פ״ח
берúллъ בּוּרְלָא (מִין אבן)
бéрковецъ בֶּרְקוֹבֶץ (עשרה פוד)
берлúнка מִין מַטְבֵּעַ נְחֹשֶׁת ז׳ || צִנְגְּלְ
берлóга מְאוּרַת־דֹּב נ׳
берре́ בֶּירֵי (מִין אֲגָסִים) ז׳
бéрце שׁוֹק ז׳
бéстія חַיָּה רָעָה נ׳ || בְּלִיַּעַל, נָבָל ז׳
бесѣ́да, —душка שִׂיחָה || חֶבְרַיָּא, אֲסֵפָה נ׳ || דְּרוּשׁ ז׳, דְּרָשָׁה נ׳
бесѣ́дка, —дочка סֻכָּה נ׳ || מַעֲמַד הַפּוֹעֲלִים (שֶׁל קְרָשִׁים מְחֻזָּקִים בחבלים בשעת מיתת הבתים) ז׳
бесѣ́дованіе *см.* бесѣ́да
бесѣ́довать סוּחַ, שׂוֹחֵחַ || דָּרשׁ, הַטֵּף, אַלֵּף פ״ע
бесѣ́довникъ בַּעַל־דְּרָשׁוֹת־מַטִּיף ז׳ || אֲסֻפַּת־דְּרָשׁוֹת נ׳]
бетóнъ בֵּיטוֹן (מִין טִיחַ) ז׳
бечевá מַשְׁלִיא ז׳, מַשְׁלִית נ׳
бечевáніе מְכַתֵּב סְפִינָה בְּמַשְׁלִית ז׳
бечевáть מָחֹב סְפִינָה בְּמַשְׁלִית פ״י
бечéвщикъ מוֹשֵׁךְ הַסְּפִינָה, סוֹחֵב ת׳
бешмéтъ מְעִיל (הַמְּטָרִים) ז׳
библéйный, –лéйскій בִּיבְלִי, תְּנָכִי, מִקְרָאִי ת׳
библіогрáфія בִּיבְּלִיוֹגְרַפְיָא (יְדִיעַת־סְפָרִים) נ׳
библіогрáфъ בִּיבְּלִיוֹגְרָף (כּוֹתֵב רְשִׁימוֹת ספרים) ז׳
библіомáнія בִּיבְּלִיוֹמַנְיָא (חֶמְדַּת סְפָרִים) נ׳
библіомáнъ בִּיבְּלִיוֹמַן (חמור נושא ספרים, תוֹלַעַת־ספרים) ז׳
библіотéка בִּיבְּלִיוֹתֵיקָא (אוֹצַר־סְפָרִים) נ׳
библіотéкарь בִּיבְּלִיוֹתֵיקָר (פְּקִיד בִּיבְּלִיוֹתֵיקָא) ז׳
библіофúлъ בִּיבְּלִיוֹפִיל (חוֹמֵד סְפָרִים) ז׳
бúблія מִקְרָא, סִפְרֵי הַקֹּדֶשׁ, כְּתָבֵי–, תְּנַ״ךְ ז׳, בִּיבְּלִיָּא נ׳
бивáкъ בִּיבַאק (חֲנִיַּת הַצָּבָא עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה) ז׳
бигáмія בִּיגַמְיָא (דּוּ־אִישׁוּת) נ׳
бизóнъ שׁוֹר־בָּר, תּוֹר־בָּרָא ז׳
бúленъ מוֹרָג (מוֹרְגִים) ז׳
билéтъ בִּילֶט, כַּרְטִיס, פֶּתֶק ז׳, פִּתְקָא נ׳
билліáрдъ בִּילְיַרְד (מִין מִשְׂחָק) ז׳
билліóнъ בִּילְיוֹן ז׳
билль בִּיל (הַצָּעַת חק) נ׳
бúло מַעֲצֶרֶת, בּוֹדִידָה, בְּדִידָה (שבו כובשין זיתים) נ׳ || עֵץ־נַעַשׁ (שמשתמשין בו במקום פעמון בבתי תפלתם של הרוסים) ז׳

биметаллúзмъ בִּימֶיטַלִיסְמוּס (שִׁטָּה מַטְבְּעִית כְּפוּלָה הַמְקַיֶּמֶת יַחַס תמידי בין ערך הכסף והזהב) ז׳
бинóкль מִשְׁקֶפֶת, קֶרֶן־חָזוּת נ׳
бинтъ אֱזוֹר, חֲגוֹר, כִּישׁ ז׳, תַּחְבֹּשֶׁת נ׳
бúржа בּוּרְסָא (מְקוֹם אספת סוחרים) נ׳
бúрка חִרְקָא נ׳
бирюзá טַרְקִיָּה נ׳, פִּרוֹזָג ז׳ (מִין אֶבֶן)
бирю́къ זְאֵב ז׳. *Смотрѣть* —кóмъ פָּנָיו בְּעִיסוֹת,– שֶׁל זַעַם,– זְעוּמִים,– נִזְעָמִים. *Жить* —кóмъ חָיֹה גַּלְמוּד,– בּוֹדֵד
бирю́лька קַשְׁקַשׁ ז׳ || קַטְנוּת נ׳, מוּעָט ז׳
бирю́чъ אֲרָאֵל, כָּרוֹז, רָץ, מְבַשֵּׂר ז׳
бúсерина פְּנִינַת־זְכוּכִית, מַרְגָּלִית, מַרְגָּנִית נ׳
бúсерникъ עָבִים שֶׁל פְּנִינִים ז׳
бúсерница קֻפְסָא לִפְנִינֵי־זְכוּכִית נ׳
бúсерщикъ סוֹחֵר בִּפְנִינֵי־זְכוּכִית || עוֹשֶׂה– ז׳
бúсеръ פְּנִינַת־זְכוּכִית נ׳
бисквúтъ בִּיסְקְבִּיט, כִּיסָנִין ז׳
бúтва מִלְחָמָה נ׳, קְרָב, פּוּלְמוּס ז׳
бúтіе הַכָּאָה
битóкъ עִגְבּוּל, מְבוּשׁ, עֲלִי || בְּשַׂר כָּתִית ז׳ —ткóмъ *набито* מָלֵא מִפֶּה לְפֶה, מָלֵא וְגָדוּשׁ
бúтый מֻכֶּה ת׳. —тая *скотина* בְּהֵמָה. —*посуда* כֵּלִים מְנֻפָּצִים. –*дорога* שְׁחוּקָה || הֶדֶךְ סְלוּלָה,– כְּבוּשָׁה || –тое *мясо* בְּשַׂר כָּתִית. —*часъ* שָׁעָה תְּמִימָה
бить, бивáть הַכֵּה, הָלֹם || שַׁבֵּר, נַפֵּץ || שָׁחֹט, הָרֹג פ״י || —ся הִלָּחֵם, הֵאָבֵק, הִתְגּוֹשֵׁשׁ || הִתְחַבֵּט, הִתְגַּלְגֵּל פ״ח. —*сваи* מָחֹא כַּף. —*въ ладоши* תָּקֹעַ יְתֵדוֹת. *Вода* бьетъ *изъ земли* הַמַּיִם מְפַכִּים מִתּוֹךְ הָאֲדָמָה || *Кровь* бьетъ *мнѣ въ голову* דָּמִי שׁוֹטֵף לְתוֹךְ רֹאשִׁי || –*баклуши* בַּקֵּשׁ מֵאִישׁ. —*кому челомъ* הָלֹךְ בָּטֵל. —*кого по карманамъ* הָבֵא בְּהַכְנָעָה || *Онъ* бьетъ *на эффектъ* אִישׁ לִידֵי הֶיזֵּק || רְצוֹנוֹ לַעֲשׂוֹת רוֹשֶׁם || *Учитель* бьéтся *съ этимъ неспособнымъ ученикомъ цѣлый часъ* הַמּוֹרֶה מִתְחַבֵּט (מִתְגַּלְגֵּל) בְּתַלְמִיד מְטֻמְטָם זֶה שָׁעָה תְּמִימָה || Бúться *объ закладъ* הִתְעָרֵב עִם־
бить חוּט זָהָב,– כֶּסֶף ז׳
битьё *см.* бúтіе
битю́къ סוּס־מִטְעָן אַבִּיר ז׳
бифштéксъ בִּיפְשְׁטֶק (צְלִי מִבְּשַׂר כָּתִית) ז׳
бичевá *см.* бечевá
бичевáніе הַכָּאָה, הַלְקָאָה נ׳

бичевáть נגד, הלקה פ״י || —ся הלקה לעצמו,
צער־ פ״ח
бичъ פגע, אסון, נגע || שוט, שבט ז׳, מלקה נ׳
би́шофъ בישוף (מין משקה) ז׳
бишь אפוא מ״י
біéніе הכאה, דפיקה נ׳
біогрáфія ביוגרפיא, תולדה (ספור־החיים) נ׳
біогрáфъ ביוגרף, כותב ביוגרפיא ז׳
біолóгія ביולוגיא (תורת החיים) נ׳
біосóфія ביוסופיא (פילוסופיא ממהלך החיים) נ׳
біючая *жила* ארטיריא נ׳, גיד הדופק, עורק ז׳
блáгій и благóй טוב. || קשה־לב, קשה ת׳
—гáя *мысль* מחשבה טובה. *Закричать*
благи́мъ *матомъ* קרא בגרון
блáго מוטב, טוב, אשרי ת״פ. — *имѣть*
чистую совѣсть אשרי מי שלבו טהור
благови́дный יפה, טוב תאר || הגון, מהגן,
благовоздая́ніе נאה ת׳] שכר, גמול־הצדק ז׳
благоволéніе רצון, חסד, חן ז׳
благоволи́тель גומל חסד, מושך־, בעל־
איש־, דורש טוב ל..
благоволи́тельно בחסד, ברצון ת״פ
благоволи́ть גמל חסד, משך־, רצה את־ פ״י
благовóніе, —вóнность ריח־ניחוח ז׳
благовóнный נודף, נותן ריח ניחוח ת׳
благовоспи́танный בעל־תרבות,— נמוס,
—דרך ארץ, מנמס ת׳
благовремéнно בעתו, בזמנו, בשעתו, בעוד
благовѣ́рный מועד ת״פ] חרד (לדתו), אדוק ת׳
благовѣсти́ть и —вѣствовáть בשר בשורה
טובה || דרש (לאמונה) פ״י
блáговѣстить צלצל לעת התפלה פ״י
благовѣ́стіе בשורה טובה, שמועה־ || תורת
благовѣ́стникъ האיבנגליון נ׳] מבשר טוב ת׳
благовѣ́стъ קריאה לתפלה נ׳, צלצול־ ז׳
благовѣ́щеніе בשורה טובה (חג ביום כ״ה
מארט) נ׳
благоговѣ́йный מלא הדרת קדש, בעל כונה ת׳.
—но בדחילו ורחימו ת״פ
благоговѣ́ніе הדרת־קדש, כונת־הלב נ׳
благоговѣ́ть הדר, התחסד עם־, הראה לפ׳ יראת
הרוממות פ״י
благодарéніе, —рствіе הודיה, הודאה,
הכרת טובה נ׳
благодари́ть и —дáрствовать הודות,
הודה פ״י || благодаря́ *его храбрости*
בזכות אמץ־לבו, באמץ לבו. || благодаря́
Бога ברוך השם
благодáрно и —дáрственно בתשואת־חן,
בהכרת־טובה, בתודה ת״פ

благодáрность גמול־תודה ז׳ הכרת־תודה,
—טובה, תשואת חן נ׳
благодáрный и —рственный מחזיק טובה,
מכיר־, אסיר תודה, מכיר־ ת׳
благодáтный מקור־חסד ז׳ || מבורך, מלא
ברכה ת׳
благодáть אשר, חסד־אלהים, רב טוב ז׳,
ברכה נ׳ || שפע ז׳
благодéнствіе נעם, אשר, טוב ז׳, אשרות נ׳
благодéнствовать חיה חיי־אשר,— נעם פ״ע
благодýшіе טוב־לב, רצון ז׳, נדיבות נ׳
благодýшный טוב־לב, נדיב— ת׳
благодѣ́тель, —льный נדיב, מטיב, איש־
חסד, בעל־צדקה ת׳
благодѣ́тельствовать עשה חסד, היטיב עם־,
גמל חסד על־, משך חוט של חסד על־ פ״י
благодѣя́ніе גמילות־חסד נ׳
бдагожелáтель דורש טובה ל־ ת׳
благожелáтельствовать דרש טובה ל־ פ״י
благозвýчіе,—чность צלצול נעים, מבטא— ז׳
благозвýчный נעים־הצלצול,— המבטא, ערב
לאזן, יפה־קול ת׳
благои́збранный נבחר בחונן ת׳
благолѣ́піе יפי || הוד, הדר, הדר, פאר,
צבי ז׳, תפארת, כבודה, חמדה נ׳
благолю́бецъ, —бивый צדקן, סורן ז׳
благоми́лостивый חסדן, רב־חסד, חנון ת׳
благомы́сленный и —мы́слящій חשב
לטוב, מבין—, מתבונן— ת׳
благомы́сліе מחשבה לטוב, כונה טובה נ׳
благонадёжность בטחה, נאמנות, מהימנות נ׳
благонадёжный בטוח, נאמן, מהימן ת׳
благонамѣ́реніе и —ность מחשבה טובה,
כונה רצויה נ׳
благонрáвіе הנהגה ישרה, מוסריות, צניעות נ׳,
דרך־ארץ, תם ז׳
благонрáвный בעל־הנהגה ישרה,— מוסר,
—דרך־ארץ,— נימוס, צנוע, מנמס ת׳
благообрáзіе נימוס, דרך־ארץ ז׳, תרבות נ׳
благообрáзный בעל־נימוס,—דרך־ארץ, תמים־
благополýчіе דרך ת׳] אשר, שקט ז׳, שלוה נ׳
благополýчный מאשר, מצליח, שלו ת׳
благопоспѣшествовáніе הרמה, עזרה נ׳,
סיוע ז׳
благопоспѣшествовáть הרם, עזר לטובה,
סיע פ״י
благопривѣ́тливость, —тствіе קבלת
פני־איש בחביבות,— בסבר פנים יפות נ׳
благопривѣ́тливый מקבל בחביבות,—בסבר
פנים יפות, מסביר פנים ת׳

благопривѣтствовать קַבֵּל בַּחֲבִיבוּת,–בְּסַבֵּר פָּנִים יָפוֹת, הַסְבֵּר פָּנִים פ״י

благоприличіе נִימוּס, דֶּרֶךְ־אֶרֶץ ז׳, תַּרְבּוּת נ׳

благоприличный בַּעַל־נִימוּס,– דֶּרֶךְ־אֶרֶץ, הָגוּן, מְהֻגָּן ת׳

благопристойн— *см.* благоприлич—

благопріобрѣсть, —рѣтать רָכַשׁ בְּיֹשֶׁר, –בְּצֶדֶק,– בְּמִשְׁפָּט פ״י

благопріобрѣтеніе קִנְיָן בְּיֹשֶׁר,–בְּמִשְׁפָּט, רְכוּשׁ– ז׳

благопріобрѣтенный קָנוּי בְּיֹשֶׁר,–בַּעֲמַל־כַּפַּיִם, רָכוּשׁ בְּמִשְׁפָּט ת׳

благопріятно נָעִים, טוֹב, נוֹחַ, נִמְלָץ ‖ מַכְשֵׁר ת״פ

благопріятность נְעִימוּת נ׳, נֹעַם ‖ כֹּשֶׁר, הַכְשֵׁר ז׳

благопріятствовать נָטָה חֶסֶד, מָשַׁךְ–, חִנֵּן, חָנַן, רָצָה פ״י

благоразсудительно בְּהַשְׂכֵּל, בְּדַעַת ת״פ

благоразсудительность יִשּׁוּב־הַדַּעַת, הַשְׂכֵּל ז׳, תְּבוּנָה, מְתִינוּת נ׳

благоразсудительный מְיֻשָּׁב, מָתוּן ת׳

благоразсудить *см.* заблагоразсудить

благоразуміе פִּקְחוּת, תְּבוּנָה, בִּינָה נ׳

благоразумный פִּקֵּחַ, נְבוֹן־דָּבָר, מַשְׂכִּיל ת׳

благорасположеніе סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, רָצוֹן, חֶסֶד ז׳, עַיִן טוֹבָה,– יָפָה, הַרְצָיָה נ׳

благорасположённый מוֹשֵׁךְ חֶסֶד, נוֹטֶה–, דּוֹרֵשׁ טוֹב, טוֹב־עַיִן, מַסְבִּיר פָּנִים ת׳

благорастворённость בְּהִירוּת נ׳, טֹהַר, נִקָּיוֹן ז׳ (שֶׁל הָאֲוִיר)

благорастворённый (אֲוִיר) טָהוֹר, בָּרִיא, מַבְרִיא, צַח ת׳

благородіе (הוֹד־) יַחֲסָנוּת, אֲצִילוּת נ׳

благородный יַחְסָן, אָצִיל, אֶפְרָתִי, מְיֻחָס ת׳

Онъ держитъ его на —родной дистанціи הוּא עוֹשֶׂה עִגּוּל לְעַצְמוֹ מִפָּנָיו (הוּא מַחֲזִיקֵהוּ בְּיִרְאַת־הַכָּבוֹד)

благородство יַחֲסָנוּת, אֲצִילוּת נ׳

благосклонно בְּהַסְבָּרַת־פָּנִים, בְּרָצוֹן, בְּחֶסֶד ת״פ

благосклонность הַסְבָּרַת־פָּנִים נ׳, רָצוֹן, חֶסֶד ז׳

благосклонный מַסְבִּיר פָּנִים, מֵאִיר–, מוֹשֵׁךְ חֶסֶד ת׳

благословеніе בְּרָכָה ‖ הַרְשָׁאָה נ׳, רִשָּׁיוֹן ז׳

благословенный בָּרוּךְ, מְבֹרָךְ, מְקֻדָּשׁ ת׳

благословлять, —вить בֵּרֵךְ, נָתַן בְּרָכָה, הִתְבָּרֵךְ ‖ בָּרֵךְ ся— ‖ אָצַל–‖ הִרְשָׁה פ״י עַל־הַצְּלָב

благосостояніе אֲמִידוּת, רְוָחָה נ׳

благостыня גְּמִילוּת־חֶסֶד, צְדָקָה נ׳ ‖ עִרָבוֹן ז׳

благость רַחֲמִים ז״ר, חֶסֶד, טוּב־לֵב ז׳

благотвореніе, —рительность צְדָקָה, גְּמִילוּת־חֲסָדִים

благотворитель и —льный גּוֹמֵל חֶסֶד, מוֹסְדוֹת ‖ —ныя *заведенія* בַּעַל־צְדָקָה ת׳ שֶׁל צְדָקָה]

благотворить גָּמַל חֶסֶד, עָשָׂה צְדָקָה פ״י

благотворный מוֹעִיל, מַבְרִיא ת׳

благоугодно לְרָצוֹן, רָצוּי, טוֹב בְּעֵינֵי–, כָּשֵׁר לִפְנֵי–, טוֹב עַל– ת״פ

благоусмотрѣніе מַתְּ־דַּעַת, רְאוּת־עַיִן פ׳, הַטּוֹבָה, הַחְלָטָה נ׳

благоуспѣшно לְהוֹעִיל, לְטוֹבָה ת״פ

благоуспѣшность תּוֹצָאָה טוֹבָה נ׳, סִימַן־בְּרָכָה ז׳

благоуспѣшный שֶׁל הַצְלָחָה, מוּצְלָח, שֶׁל סִימַן־בְּרָכָה ת׳

благоустроеніе и —ройство סִדּוּר כָּהֹגֶן, תִּקּוּן ז׳, סְדָרִים טוֹבִים ז״ר, תַּקָּנָה נ׳

благоустроенный מְסֻדָּר, מְתֻקָּן כָּרָאוּי ת׳

благоустроивать, —роить סִדֵּר כָּהֹגֶן, תִּקֵּן כָּרָאוּי פ״י

благоутробіе טוּב־לֵב ז׳, רַחֲמִים ז״ר

благоутробный טוֹב־לֵב, רַחְמָן, חַנּוּן ת׳

благоуханіе נְדִיפָה נ׳, רֵיחַ נִיחוֹחַ ז׳

благоуханный נוֹדֵף, נוֹתֵן רֵיחַ נִיחוֹחַ ת׳

благоухать נָדַף פ״ע, נָתַן רֵיחַ נִיחוֹחַ פ״י

благочестивый и —честный צַדִּיק, צַדְקָן, צָנוּעַ, חָסִיד, יְרֵא שָׁמַיִם ת׳ ‖ —вая *матерь* קְרוּם־הַמֹּחַ

благочестіе צַדְקָנוּת, חֲסִידוּת, צְנִיעוּת, יִרְאַת־שָׁמַיִם נ׳]

благочиніе סֵדֶר נָכוֹן,–הָגוּן ז׳

благочинный ‖ עָרוּךְ כְּמִשְׁפָּט, הָגוּן כַּהֲלָכָה ‖ מַשְׁגִּיחַ עַל בָּמָה בָּתֵּי תְפִלָּה (לַנּוֹצְרִים)

блаженный מְאֻשָּׁר, מְבֹרָךְ ת׳ ‖

Блаженъ, *кто вѣруетъ въ Бога* אַשְׁרֵי הַמַּאֲמִין בה׳ ‖ —енной *памяти* זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה

блаженство בְּרָכָה, אַשְׁרוּת נ׳, אֹשֶׁר ז׳

блаженствовать הָיָה מְאֻשָּׁר, רָאָה טוֹב, שָׂבַע נְעִימוֹת פ״ע

блажить שִׁטָּה, הִלֵּל פ״י ‖ הִתְהוֹלֵל פ״ע

блажливый и —жной זָר, הוֹלֵל, מְשֻׁלָּח ת׳

блажь שְׁרִירוּת־לֵב, עִקְשׁוּת, הוֹלֵלוּת, טִפְּשׁוּת נ׳

Онъ иногда напускаетъ на себя— יֵשׁ שֶׁהוּא עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה־שְׁטוּת ‖ *На него находитъ—* בָּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ

блазень מִתְהוֹלֵל, לֵץ ז׳

блазн— *см.* соблазн—

бланжевый בְּמַרְאֵה־בָּשָׂר ת׳

бланкéтъ ז׳ כתב־הרשאה
бланкъ בלאנק, נייר חלק, גליון || מקום חלק
блеваніе и —вóта ז׳] בגליון קביסה, הקאה נ׳
блевáть, —вну́ть קבס, הקא פ״י
блевóшина ז׳ קיא
блёвка ז׳ פתיון (תולעת בחכה לפתות הדגים)
блезúръ בליזיר (קיר התנור עם אשנב בחדר
ז׳ (הסמוך || *Онъ сдѣлалъ это для*
—зи́ру הוא עשה זאת בכתבות (בשחוק)
блёклость חורון ז׳, בהקנות נ׳
блёклый חור, בהקן, נובל ת׳. —лая *руда*
блёкнуть חור, נבל פ״ע [נחשת כהה
блекóта ז׳. תרתרול, שכרון (מין צמח)
блескъ זיו, זהר, ברק, נגה ז׳, יפעה נ׳.
Мишурный— זהר מדמה.
блёстка נקדה מתכית (זהב, כסף או נחשת) נ׳.
—ки *ума* ניצוצי דעת. *Разсыпать* —ки
אחז העינים
блёсточникъ ז׳ עושה נקדות מתכיות
блестѣть и блистáть, блесну́ть האהר,
ברק, הבהק, הצהב, נצץ, התנוצץ פ״ע
Слава его блести́тъ מוניטון שלו יצא
בעולם
блестя́къ נציץ ז׳ || צרעה של זהב נ׳
блестя́щій *см.* блистательный
блеяніе געיה, פעיה (קול מקנה) נ׳
блеять געה, פעה פ״ע
бли́же קרוב מ־, קרוב יותר ת״פ. *Какъ*
можно— קרוב עד כמה שאפשר. —*всего*
קרוב מכל || *Своя рубашка* —*къ тѣлу*
אדם קרוב אצל עצמו
бли́жній קרוב; חבר, רע, עמית ז׳. *Люби*
ואהבת לרעך бли́жняго
близинá, бли́зкость, бли́зость близь
קרוב־מקום, שכנות ת״פ. *Онъ живетъ*
тутъ по бли́зости הוא יושב לא רחוק
близи́ться מכאן] קרב, הקרב, התקרב פ״ע
бли́зкій לא־רחוק, קרוב || שאר־בשר ת׳
бли́зко בקרבה, קרוב ת״פ. —зéнько и
—зёхонько קרוב מאד
близлежáщій המונח אצל־, שאצל, הקרוב
אל־ ת׳
бли́зна חפסק החוט (באריגה) ז׳ || צלקת נ׳
близнéцъ בן־תאמים. —цы תאמים
близору́кій קצר־ראות || שמתי
близору́кость קצר־הראות
бли́зость קרבה נ׳
близъ קרוב אל־, סמוך ל־, על־יד־, אצל מ״י
близь *см.* бли́зость
бли́нникъ לביבר ת׳

бли́нничать לבב (עשה לביבות) או מכר
бли́нння בית־לביבר ז׳ [לביבות פ״ין
блинъ לביבה נ׳
блистáніе זהר, נגה, ברק ז׳, יפעה נ׳
блистáтельность הוד, זהר ז׳
блистáтельный и блестя́щій נוצץ, מזהיר,
מבריק, מלא הוד ת׳
блистáть *см.* блестѣть
блокáда סגירת־מבצר, —נמל (בשעת מלחמה) נ׳
блоки́ровать סגר מבצר או נמל (במלחמה) פ״י
блокъ בלוק (גלגל מתנועע להרים משא ||
התאחדות זמנית של כמה מפלגות פוליטיות
להשגת תכלית כללית, יד אחת) ז׳
блóнда בלונדא, תחרימה (עוקצי־משי לבגד) נ׳
блонди́нъ לבקן, לבנן ז׳
блóндочникъ עושה תחרימות ז׳
блохá פרעש ז׳. *Въ немъ много* блохъ
הרבה מפשעת בלבו
блоши́стый и —шли́вый מלא פרעשים,
פרעשי ת׳
блуди́ть נגד, תעה פ״ע || נאף, זנה פ״י
блудли́вость זדון ז׳, מדוחים ז״ר, הוללות נ׳
блудли́вый זד, מתהולל, שובב, לבקן ת׳.
Блудли́въ *какъ кошка, труслив*ъ
какъ заяцъ לקקן כחתול ופחדן כארנבת
блу́дни מעשה־הוללות ז׳
блудни́къ и —додѣй רעה, נואף, קדש;
блудни́ца || זונות, עוגב, נאי, פורן ז׳
קדשה, נפקה, יוצאת־חוץ, זונה, פורנה נ׳
блу́дный נאי, עגבן, איש־זנונים || תועה מוסרי ת׳
блудодѣяніе זמה, זנות נ׳, זנונים, נאופים,
נאפופים ז״ר
блудъ גלוי־עריות ז׳, זנונים, נאפופים ז״ר,
זנות, זמה נ׳
блудя́щій שוטט, סובב ת׳. —*огонекъ*
מיטיאור, אור מתעה
блуждáть תעה, נוד פ״ע. —дáющіе *глаза*
блу́за [עינים תועות בלוזה נ׳, חלוק ז׳
блу́зникъ לובש בלוזה, חלוק ת׳
блѣдновáтый חורור ת׳
блѣдноголубóй כחלולי ת׳
блѣднозелёный ירקרק ת׳
блѣднолúцый בהקן, חור־פנים ת׳
блѣдность לבנונית־פנים, חורות, בהקנות נ׳
блѣдный חור, בהקן ת׳
блѣднѣть חפר, חור, הלבן פ״ע
блюдéніе השגחה, שמירה נ׳
блю́дечко לקניון
блю́до תמחוי, פינך ז׳, קערה נ׳ || תבשיל,
מאכל, גזיד ז׳

блюдолизничать — לִקֵּק קְעָרָה, לִהֵךְ פִּינְכָּא, — פִּינֵךְ פ״י

блюдолизничество — לִקּוּק־קְעָרָה, לִהוּךְ פִּינְכָּא, — פִּינּוּךְ ז׳

блюдолизъ — מְלַקֵּק קְעָרָה, מְלַחֵךְ פִּינְכָּא, — פִּינֵךְ ת׳

блюсти — קִיֵּם, נָצַר, שָׁמַר, שָׁמַר פ״י || —ся и —сь הִשָּׁמֵר, הִזָּהֵר פ״ע || שָׁמַר, קִיֵּם פ״י (отъ чего)

блюститель — מַשְׁגִּיחַ, מְפַקֵּחַ, פָּקִיד, נוֹטֵר ת׳

бляха — פַּח ז׳ || תָּו

бляшный, — шечный ת׳ — עָשׂוּי פַּח, מִפַּח

бляхарь ת׳ — מְרַקֵּעַ פַּחִים, פֶּחָח

бобёръ см. бобръ

боа — עֲנָק לְצַוָּאר (שֶׁל נָשִׁים) || נָחָשׁ בָּרִיחַ, — עֲנָק ז׳

бобки — עִנְבֵי הֶעָרוֹן, — הַהַרְדְּפְנֵי, — הַדַּפְנָא ז״ר

бобовикъ — קֶלַח־פּוֹל ז׳

бобовникъ — פְּסִילְיָא נ׳, עֵץ־הַפּוֹל ז׳

бобовый ת׳ — שֶׁל פּוֹל

бобокъ, бобочекъ ז׳ — פּוֹל קָטָן, פִּלְפּוּל

бобръ ז׳ — בִּיבָר, בּוֹנֶה. — Морской или Камчатскій — כֶּלֶב־הַמַּיִם. Убилъ бобра — הֵטִּיל עַל הַקֶּרֶן (דִּבּוּר אִירוֹנִי)

бобъ ז׳ — פּוֹל. Его на бобахъ не проведешь — לֹא אִישׁ כָּמֹהוּ יִלָּכֵד בַּפַּח. Волчій — תֻּרְמוֹס

бобыль ז׳ — דַּלְפוֹן, פְּרוֹלֶיטָרָן (אִכָּר חֲסַר קַרְקַע)

богадѣленный ת׳ — הֶקְדֵּשִׁי

богадѣльникъ ז׳ — בֶּן־הַהֶקְדֵּשׁ

богадѣльня ז׳ — הֶקְדֵּשׁ

богатей и богатина ז׳ — עָשִׁיר, עַשְׁרָן, גְּבִיר

богато ת״פ — בְּהַרְחָבָה, בְּרַחֲבָה, בְּעשֶׁר. — убранный קָשׁוּט יָפֶה

богатство נ׳ — הוֹן, עֹשֶׁר, חַיִל ז׳, עֲשִׁירוּת

богатый ת׳ — עָשִׁיר, הָדוּר

богатырскій ת׳ — עֲנָקִי, גִּבָּרְתָּן. — сонъ תַּרְדֵּמָה

богатырство נ׳ — גִּבָּרְתָּנוּת, רוּחַ גְּבוּרָה

богатырствовать פ״ע — עָשָׂה מַעֲשֵׂה גִּבּוֹרִים

богатырь ז׳ — גִּבּוֹר, — חַיִל, אֲרִיאֵל

богатѣть, раз — פ״ע — עָשַׁר, הֶעֱשִׁיר, הִתְעַשֵּׁר

богачъ ז׳ — עָשִׁיר גָּדוֹל

богдыханъ ז׳ — בַּגְדִּיחַן (תֹּאַר שֶׁל קֵיסַר חִינָא)

богиня נ׳ — בַּת־אֵלִים, אֵלָה, אֱלִילָה

богоборецъ ז׳ — כּוֹפֵר בָּעִקָּר

богобоязливый и — язненный — יְרֵא־שָׁמַיִם, — אֱלֹהִים ת׳

богобоязненность и — язливость — יִרְאַת שָׁמַיִם, — אֱלֹהִים נ׳

боговдохновенный — בַּעַל־רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, — אֱלֹהִים ת׳

боговидецъ — חוֹזֶה מַחֲזֵה שַׁדַּי, רוֹאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים ת׳

богоизбранный ת׳ — בְּחִיר־ה׳, — הַמָּקוֹם

боголюбецъ, — любъ, — бивый — אוֹהֵב שָׁמַיִם, — אֱלֹהִים, — הַמָּקוֹם ז׳

боголюбіе נ׳ — אַהֲבַת־שָׁמַיִם, — הַמָּקוֹם

богомазъ ז׳ — צַיָּר שֶׁל תְּמוּנוֹת הַקְּדוֹשִׁים

богоматерь נ׳ — אֵם הַנּוֹצְרִי

богомерзкій נ׳ — תּוֹעֲבַת הַשֵּׁם

богомолецъ, — лъ, — льникъ, — льщикъ — פַּלְחָן, צַלְיָן || עוֹלֶה לְרֶגֶל ז׳

богомольничать и — льствовать — הָיָה פַּלְחָן, — צַלְיָן || עָלָה לְרֶגֶל לִפְעָמִים קְרוֹבוֹת פ״ע

богомудріе נ׳ — חָכְמַת־אֱלֹהִים

богоненавистникъ ת׳ — מְשַׂנֵּא הַשֵּׁם

богоненавистный — שָׂנוּא לַמָּקוֹם, שְׂנוּא־הַשֵּׁם ת׳, תּוֹעֲבַת־הַשֵּׁם נ׳

богоотступникъ — אֶפִּיקוֹרוֹס, מִין, כּוֹפֵר, כּוֹפֵר בָּעִקָּר ז׳

богоотступничество — כְּפִירָה, אֶפִּיקוֹרְסוּת, מִינוּת נ׳

богопознаніе — הַכָּרַת הַבּוֹרֵא, הַשָּׂגַת —, דַּעַת — נ׳

богопочитаніе נ׳ — כְּבוֹד אֱלֹהִים, עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם

богопротивный — שָׂנוּא לַמָּקוֹם ת׳, תּוֹעֲבַת־הַשֵּׁם נ׳

богородица נ׳ — הָעַלְמָה הַקְּדוֹשָׁה (אִמּוֹ שֶׁל הַנּוֹצְרִי)

богородскій, — ская трава — קוֹרָנִית הַשָּׂדֶה

богорожникъ ז׳ — (מִין אִילָן) עוֹזְרָד (מִין צֶמַח) נ׳ ||

богословіе נ׳ — תֵּיאוֹלוֹגְיָא, חָכְמַת הָאֱלֹהוּת

богословскій ת׳ — תֵּיאוֹלוֹגִי, אֱלֹהִי

богословъ ז׳ — תֵּיאוֹלוֹג, אֱלֹהִי, חָכָם —

богослужебный — פּוּלְחָנִי, שַׁיָּךְ לַעֲבוֹדַת־שָׁמַיִם ת׳

богослуженіе — פּוּלְחָן, פַּלְחָן ז׳, עֲבוֹדַת־שָׁמַיִם

богоснѣдникъ — הַבּוֹרֵא, תְּפִלָּה נ׳ || אִילָן־קָקָאוֹ ז׳ —

богоспасаемый — נוֹשָׁע בַּשֵּׁם, מוּצָל בִּידֵי שָׁמַיִם ת׳

боготвореніе נ׳ — אַפּוֹתֵיאוֹזָא, הָאֱלָהוּת, הַעֲרָצָה

боготворить, о— — הֶעֱרִיץ, הֶאֱלִיהַ, כִּבֵּד כֵּאלֹהִים || הִתְעַסֵּק בָּאֱלִילִים פ״י

богоугодникъ ז׳ — צַדִּיק, וַתִּיק, עוֹשֶׂה רְצוֹן־שָׁמַיִם

богоугодный ת׳ — אָהוּב־שָׁמַיִם, רְצוּי־הַשֵּׁם. — ное заведеніе ז׳ — מוֹסָד שֶׁל צְדָקָה

богохранимый ת׳ — נְצוּר־הַשֵּׁם

богохуленіе и — хульство — חִלּוּל הַשֵּׁם, חִלּוּל שֵׁם שָׁמַיִם, חֵרוּף כְּלַפֵּי מַעְלָה, גִּדּוּף ז׳

богохульникъ — מְחַלֵּל הַשֵּׁם, מְחָרֵף —, מְגַדֵּף —, מְקַלֵּל — ת׳

богохульничать — חִלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם, חֵרֵף ה׳, גִּדֵּף —, קִלֵּל — פ״ע

богочеловѣкъ ז׳ — אֱלֹהִים בְּצוּרַת אָדָם

богоявленіе נ׳ — (חַג) הִתְגַּלּוּת הַנּוֹצְרִי

богъ — אֲדֹנָי, יָהּ, הַשֵּׁם, אֵל, אֱלוֹהַּ, אֱלֹהִים, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא (הקב״ה), רִבּוֹן הָעוֹלָמִים, מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם (רבש״ע), שַׁדַּי, עִקָּר, מָקוֹם, אֵין־סוֹף ז׳, שְׁכִינָה, סִבָּה רִאשׁוֹנָה, עִלַּת הָעִלּוֹת, סִבַּת כָּל־הַסִּבּוֹת נ׳ || Дай — מִי — יִתֵּן וְהָיָה. Дай — чтобы הַלְוַאי שֶׁ־. Ради — לְמַעַן הַשֵּׁם

боданіе נ׳ — נְגִיחָה, נְגִיפָה || га —

бодáть, боднýть נגוח, נגוף פ״י || —ся התנגח פ״ה || היה נגח פ״ע

бодéцъ ז׳ דרבון, דרבן || צפרן־הנגיחה (לתרנגול)

бодúло ז׳ מרדע, מלמד, דרבן

бодлúвость נ׳ נגחנות

бодлúвый ת׳ נגח, נגחן

бодрúть זרז, עורר, אמץ, חזק ידי־, עודד, אושש. הזדרז, התאושש || —ся הער רוח־, שגב פ״י

бóдро ת״פ בזריזות, באמץ || מישרים

бóдрость זריזות, גבורה נ׳, אמוץ־לב, אמץ, חיל ז׳

бóдрствованіе שקידה, קשבה, ערניות, זריזות, תעורה, שקדנות נ׳, אמץ ז׳

бóдрствовать שמר, שקד על־, עור פ״י. התחזק, חזק ואמץ פ״ע —*духомъ*,

бóдрый ת׳ זריז, אמיץ־לב, ער, ערני

бодýнъ *см.* бодлúвый

бодяга נ׳ ספוג הנהר ז׳, אכמתה

боевóй ת׳ של פולמוס, — קרב, — מלחמה. —*патронъ* אשפה כדורית. —*зарядъ* משטח־ ירייה בכדורים שנונים —*строй* פולמוסי. —*проемъ* פגימה של יריה. —вая *пружина* (בקני רובה) נוצת הירייה. —*человѣкъ* נרגן, בעל־מצה. —вые *часы* זק של פולמוס. —вая *раненіа* שעון הילם.

бóеры בורים (בני הרספובליקא הטרנסואלית והאורנגית) ז״ר

боéцъ ז׳ לוחם, מתגושש. *Кулачный*— לוחם באגרוף

божбá נ׳ שבועה, אלה

бóже מ״ק שמים! אלהים! רבון העולם. *О,* Бóже אי שמים, כאריה האברהם. —*упаси* רחמנא לצלן, הדילה, חס וחלילה, חס ושלום

божедóмъ, —дóмка *и* —дóмница בית־ יתומים || מקום (בבית העלמין) של המאבדים עצמם לדעת ז׳

бóжескій ת׳ של אלהים, אלהי

божéственность נ׳ אלהות

божéственный ת׳ אלהי || מפאר

божествó נ׳ אלהים, אל ז׳ || אלהות

божúться פ״ע אלה. השבע (בשם שמים)

бóжій ת׳ של אלהים, אלהי. Бóжіею *милостью* בעזרת השם. Бóжье *дерево* אוצרא ז׳. Бóжья *коровка* סוסי של בית־תפלה, בית־הולים. —*домъ* בית־השם רבנו. —*даръ* לחם

божнúца ז׳ מסגדון

бой פולמוס, קרב ז׳, מלחמה || הכאה || שחיטה, זביחה נ׳. *Кулачный* — מלחמת האגרוף. *Барабанный* — קול התף. —*часовъ* צהימת. —*скота на бойнѣ* הבאת השעון

—*рукопашный* (זביחת) בקר במקלין נ׳ התכתשות, הכאה נ׳

бóй-бáба נ׳ אשת־מדנים || אשת־חיל

бóйка נ׳ תקיעה, הכאה. —*свай* תקיעת־יתדות

бóйкій זריז, מהיר, חרוץ || בעל־לב || היוני, מלא חיים || (דרך) כבוש, סלול ת׳

бóйкость נ׳ זריזות, מהירות, חריצות || כבישות (דרך)

бойкотúровать פ״י ביקט, החרם, אסר, נדה

бóйня ז׳, מטבח, בית־המטבחים, מקלין || טבח הריגה נ׳]

бокáлъ נ׳ גביע ז׳, כוס

боковня נ׳ קבוצת־דגים יבשים (ת״ק חתיכות)

боковóй ת׳ צדדי, מהצד. *Пора на* боковýю הגיע זמן שנה (או זמן־מנוחה)

боксёръ ז׳ בוכסיר, בעל אגרוף

боксúровать פ״ע הלחם באגרופים

боксъ נ׳ מלחמת האגרופים

бокъ נ׳ צד, עבר ז׳, צלע, סמרא. *Лежать на* бокý שכב על הצד, התעצל. *Съ* бóку מן הצד. Бокъ *о* бокъ בהדי, זה בזה. הדדי, איש על יד רעהו. *Взять кого за* бокъ פ״י הכרח איש לעבד. *Онъ мнѣ съ* боку *припека* הוא מכה בצדי. *Нагрѣть, отломать, отколотить кому* бокá ערך (הכן) תפתה לפ׳

болвáнить פ״י חטב קורות || —ся הוחטב לקורות פ״ע

болвáнъ כסיל, שוטה, טפש, למך || פסל, גלם || בולעץ, סדן ז׳

болвáнѣть פ״ע התטמטם, התטפש

болвáшка ז׳ אמום (של חייטים)

болвéркъ נ׳ חל ז׳, סוללה

болеутолúтельный ת׳ משקיט הכאב, מקל־

болиголóвъ ז׳ רוש כתם (מין צמח)

болонá נ׳ ספחת, חזזית (באילן)

болóнка ז׳ כלבלב בולוני

болóтина ז׳ מקום־בצה, רקק, אגם

болотúстый ת׳ רב־טיט, טובעני

болотнякъ נ׳ בצה מיוערת

болóто ז׳ בצה נ׳, רקק, אגם

болтáніе ז׳ טריפה נ׳, נעור || פטפוט

болтáть, болтнýть *и* бáлтывать הנע, נער, נוד, הנד, נדנד, טרף, הגם || פטפט, התנועע, התנדנד פ״ע || —ся להג פ״י

болтлúвость נ׳ פטפטנות

болтлúвый ת׳ פושק שפתים, פטפטן

болтовня להג ז׳, פטפטנות נ׳, דברי־רוח, פטפוטים, פטומי מלים ז״ר

болтýнъ ז׳ להגן, פטפטן, פטים, פושק שפתים

болтýшка נ׳ ליך (...) בחשה (כף מנערת) || פטפטן ז׳

болтъ ז׳ מֹטִיל, גֶּזֶר ז׳ | מַסְמֵר־הַבְּרִיחַ, עֶשֶׁת נ׳

боль ז׳ מֵיחוּשׁ, מַכְאוֹב, כְּאֵב. *Головная*— מֵיחוּשׁ־רֹאשׁ

больница ז׳ בֵּית־הַחָפְשִׁית, —חוֹלִים

больничникъ שׁוֹמֵר בֵּית־הַחוֹלִים

больно ת״פ מְאֹד || מַכְאוֹב, מַר, צַר || מַכְאִיב. *Я его*— *побилъ* אֲנִי הִכֵּיתִי אוֹתוֹ מַכָּה רַבָּה. *Мнѣ* —*видѣть его въ такомъ положеніи* צַר לִי לִרְאוֹת אוֹתוֹ בְּמַצָּב כָּזֶה

большакъ || בֵּין הָאִכָּרִים —בַּמִּשְׁפָּחָה הַגָּדוֹל בְּמִשְׁפָּחָה הַגָּדוֹל בַּבָּנִים ז׳

больше ת״פ יוֹתֵר מִ־, הַרְבֵּה מִ־, גָּדוֹל מִ־

большевики בַּעֲלֵי הָרֹב (שֶׁל מִפְלֶגֶת הַסוֹצִיאַל־דֵּימוֹקְרַאטִּים בְּרוּסְיָא הַמַּחֲזִיקִים בְּהִתְרַבּוּת) ז׳

большинство ז׳ רֹב, מַרְבִּית נ׳. *—голосовъ* רֹב דֵּעוֹת

большинствовать פ״ע יָשַׁב רֹאשׁ, הָיָה לְרֹאשׁ

большій ת׳ גָּדוֹל, יוֹתֵר גָּדוֹל מִ־, הַגָּדוֹל. *По* бо́льшей *части*, бо́льшею *частью* עַל הָרֹב, עַל־פִּי רֹב. *Для* бо́льшаго *эффекта* כְּדֵי לַעֲשׂוֹת רֹשֶׁם יוֹתֵר גָּדוֹל

большой גָּדוֹל, גָּבֹהַּ. *Самое* большо́е לְכָל הַיּוֹתֵר

большуха הַגְּדוֹלָה בַּבָּנוֹת

бо́лѣе *и* **бо́лѣ** *см.* бо́льше. *Тьма*— עַד שֶׁבֵּן —קַל וָחֹמֶר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה (עאכו״כ) *всего* יוֹתֵר מִכֹּל. *—всего на свѣтѣ* עַל הָרֹב. *Онъ все— и —толстѣетъ* הוּא הוֹלֵךְ וְשָׁמֵן. *Какъ можно*— כְּמָה שֶׁאֶפְשָׁר יוֹתֵר

болѣзненность נ׳ חוֹלָנִיּוּת

болѣзненный ת׳ כּוֹאֵב || חוֹלָנִי, חָלוּשׁ

болѣзнь נ׳ מַחֲלָה, ז׳, כְּאֵב, חֹלִי, חֳלִי, מַדְוֶה. *—входитъ пудами, а выходитъ золотниками* הַחֳלִי מְמַהֵר לָבֹא וּמְאַחֵר לָצֵאת. *Одръ* болѣ́зни עֶרֶשׂ דְּוָי

болѣть, бáливать || חָלָה, כָּאַב, (בְּ..) חָשׁ. *У меня* болитъ *зубъ* פ״ע דָּאַג אֲנִי חָשׁ בְּשִׁנִּי. *Одинокому*— *не о комъ* עַל הֶעָרִירִי לִדְאֹג רַק לְעַצְמוֹ. *Что у кого* болитъ, *тотъ о томъ и говоритъ* לֵב יוֹדֵעַ מָרַת נַפְשׁוֹ

болячка ז׳ בֶּצַע ז׳, צָרַעַת נ׳, גָּלֶד ז׳, יַלֶּפֶת, פֶּצַע

бомба ז׳ בּוֹמְבָּה נ׳, כַּדּוּר מִתְפּוֹצֵץ || מִין אֶרֶג־צֶמֶר ז׳

бомбардиро́ваніе, -ро́вка נ׳ הַמְטָרַת כַּדּוּרִים

бомбардирова́ть פ״י הִמְטִיר כַּדּוּרִים, בִּמְבֵּד

бомо́ндъ (beau monde) בּוֹמוֹנְד ז׳, הַחֶבְרָה הָאֲרִיסְטוֹקְרַטִּית נ׳

bona fide ת״פ בְּיֹשֶׁר, בִּתְמִימוּת

бонбоньéрка בּוֹנְבּוֹנְיֶרְקָא, תֵּבַת־סוּכָּרִיּוֹת יָפָה) נ׳

бонда́рня ז׳ בֵּית־כַּדָּד

бонда́рь ז׳ כַּדָּד

бо́нза ז׳ בּוֹנְזָא (כּוֹמֶר בּוּדְּהָא בְּיַפּוֹנְיָא)

бо́нна נ׳ בּוֹנָּא, אוֹמֶנֶת

бордéль ז׳ בֵּית־זוֹנוֹת, קֻבָּה שֶׁל זוֹנוֹת, קְלוֹנִית נ׳

бордю́ръ ז׳ תַּשְׁבֵּץ ז׳, שׁוּלַיִם (שֶׁל בֶּגֶד) ר״ז

боре́й ז׳ בּוֹרֵס (רוּחַ צְפוֹנִית גְּדוֹלָה לַיְּוָנִים)

боре́ніе נ׳ הִתְגּוֹשְׁשׁוּת, הִתְאַבְּקוּת, הִתְלַהֲבוּת, מִלְחֶמֶת־דָּם. *—со смертью* גְּסִיסָה נ׳

боре́цъ לוֹחֵם, אַבְקָן, אַתְלֵט || חֶנֶק־הַנָּמֵר (מִין צֶמַח) ז׳

борзо́й ת׳ זָרִיז, קַל, מָהִיר. *—зая собака* סַלְקִי

бори́стый ת׳ (בְּגֶד) בַּעַל־קְפָלִים, —קְמָטִים, כָּפוּל

бормота́ *и* —**ту́нъ** ז׳ רַטְנָן, נַהֲמָן, מְהַגֶּה

бормота́нье נ׳ הֲמִיָּה, רְטִינָה, נְהִימָה

бормота́ть פ״ע נָהַם, רָטַן, הָמָה

бо́рная *кислота* ז׳ מֶלַח בּוֹרִי

борови́къ נ׳ פִּטְרִיַּת־אֳרָנִים

борово́й ת׳ הַגָּדֵל בְּיַעַר־אֳרָנִים

боро́въ נ׳ || מַעֲשֵׁנָה עֲקוּמָּה || תְּזִיר (זָכָר) ז׳

борода́ זָקָן. *—выросла, а ума не вынесла* זָקֵן בְּמִנְיָן וְלֹא בְּחָכְמָה

борода́вистый *и* —**да́вчатый** ת׳ יַבָּל

борода́вка ז׳ יַבֶּלֶת, פִּטֶּמֶת נ׳, תַּלְתּוּל, דַּלְדּוּל

борода́вникъ (מִין פֶּרַח) קוּנְיָתָא, פֶּרַח־דּוֹנְג ז׳

бородавѣ́ть פ״ע עָלָה יַבָּלוֹת

бородатѣ́ть, о— פ״ע הִזְדַּקֵּן

борода́чъ ת׳ עַבְדְּקָן, גְּדַל־זָקָן

боро́дка ז׳ זָקָן קָטָן

бородобре́й *и* брадобрѣ́й נ׳ סַפָּר, גַּלָּב

бородобре́йня ז׳ בֵּית־גַּלָּבִים, —תִּגְלַחַת

борозда́ נ׳ מַעֲנָה, מַעֲנִית, תֶּלֶם ז׳

борозди́ть, бора́живать עִדֵּר, פִּתַּח, פִּלַּח. *Корабль* борозди́тъ *волны* פ״י הִתְלִים הַסְּפִינָה תָּחֲצָה בְּגַלִּים

боро́здчатый ת׳ תַּלְמִי, עָשׂוּי תְּלָמִים

борозже́ніе נ׳ עֲדִירָה, הַתְלָמָה, פְּלוּחַ, פִּתּוּחַ ז׳

борона́ ז׳ מַעְבֵּר

бороне́ніе ז׳ שִׂדּוּד

борони́льщикъ ת׳ מְשַׂדֵּד

борони́ть *и* **боронова́ть, бора́нивать** פ״י שִׂדֵּד

борони́ть *и* **бора́нивать** הֵגֵן עַל־, שָׁמַר עַל־ || —**ся** פ״ח הֵגֵן עַל עַצְמוֹ, הִזָּהֵר עַל־ פ״י

боро́нникъ ז׳ שָׁמִיר וָשַׁיִת

бороньба́ ז׳ זְמַן הַשִּׂדּוּד, תְּקוּפַת־ נ׳

боро́ть, по— נִצַּח, כָּבַשׁ (אֶת הַלּוֹחֵם), כִּבֵּשׁ || —**ся** פ״י יָכוֹל לְ־, תָּקַף, הִתְגַּבֵּר, גָּבַר עַל־ הִלָּחֵם, הִתְגּוֹשֵׁשׁ, נֶאֱבַק פ״ח

бо́ртникъ ז׳ נוֹטֵר כַּוְּרוֹת שֶׁל דְּבוֹרֵי־יַעַר

бортъ ירכתים || (של בגד) שולים, כנפות.
(של ספינה) כ׳ Выбросить за— השלך
מתוך הספינה
борть כוורת כ׳, נחיל של דבורי־יער ז׳
борщъ תחמיץ ז׳
боръ יער־ארנים || דמן־סיפן (מין צמח) ז׳
קמטים ז׳, שולי־בגד, כנפות כ׳ —ры ||
борьбá מלחמה, התאבקות כ׳. —за су-
ществованіе מלחמת־הקיום
борьбище שדה־מלחמה ז׳
босикóмъ יחף, ברגלים יחפות ת״פ
боскéтъ בוסקט (חלקת פרדס בעלת אילנות
מגוונים ושרות) ז׳
босовикъ נעל לרגל (ערום) ז׳
босóй и босонóгій יחף ת׳
босомыга и босомыжникъ הולך יחף ת׳
босомыжничать הלך יחף || הלך בטל
ובמסכנות פ״ע
босотá и —сонóжье יחוף ז׳, יחפות כ׳
бостóнъ בוסטון (מין משחק קלפי בארבעתים) ז׳
босякъ יחפן, יחף ז׳
ботанизировать בטן, אסף צמחים, חקר
צמחים פ״י
ботáника בוטניקא, תורת־הצמחים, צמחנות כ׳
ботáникъ בוטנן, צמחן ז׳
ботаническій בוטני, צמחני ת׳
ботáть, ботнуть נענע || הנס דגים אל־
ботвá עלה־ירק ז׳ [המכמרת פ״י
ботвинье מבקר־ירק ז׳
бóтикъ אניה קטנה כ׳
ботинка נרמק, מוק ז׳
ботфóрты מנעלים ז״ר
ботъ סירה, דוגית, ארבא כ׳ || מוט־הדיגים ||
עדה־סלק (לפת אדומה) || קול גדול || כלי
מנעלים נפים (של אכרים) ז׳ боты || שר חמאה ז׳
ботѣлость משמן־הבשר ז׳
ботѣлый ברקני, בריא־בשר, עב, שמן ת׳
ботѣть, раз— כשה, שמן, השמן, עבה פ״ע
бóцманъ בוטסמן (פקיד בצי) ז׳
бочáгъ אגם עמק, עמק (באפיק נחל)
бочáрничанье и —ство כדור ז׳
бочáрничать כדר פ״י
бочáрня *см.* бондáрня
бочáръ *см.* бондáрь
бочёкъ *см.* бокъ
бочéниться и бочиться נטה על הצד || הניח
הידים על הצדדים פ״י
бочёнокъ חביתה, חביונה כ׳
бóчка חבית, גגית כ׳
бочки כיסים צדדים (במלבושי הנשים) ז״ר

боязливость מרך־לב ז׳, דאגה, יראה כ׳
боязливый מוג־לב, מפחד, ירא ת׳
боязнь פחד ז׳, יראה, בישנות כ׳
бояринъ בויאר || חור, אציל ז׳
бояриться התנשא, השתרר פ״ע
бояричъ בן־בויאר ז׳
боярскій בויארי || חורני, של חורים ת׳
боярство מעלת־בויארים כ׳
боярщина и бáрщина שעבוד ז׳, אנגריא כ׳ ||
זמן ממשלת הבויארים ז׳
боярыня, боярышня *см.* бáрыня и
бáрышня
боярышникъ אגב (מין צמח) ז׳
бояться, бáиваться ירא, התירא, פחד,
דאג פ״ע
бравировать התרם (עם.., כנגד..), הבט
בבוז על־ פ״י
брáво כפתור —виссимо. חזק! הידד! מ״ק
ונפלאת! מ״ק
брáвый איש־חיל, אמיץ־לב ז׳
брáга שכר־דחן ז׳ || משרה כ׳
брад— *см.* бород—.
брáжникъ סובא, שכרן, שכור ז׳
брáжничаніе и —чество שכרות, סביאה כ׳
брáжничать סבא, שכר פ״י
браздá *см.* бороздá
браздить *см,* бороздить
бразды רסן ז׳. —*правленія* רסן־הממשלה
бракованіе и -ковка פסילה, העברת הפסלת,
בליסה כ׳
браковáть, за— פסל, העבר הפסלת, בלס פ״י
бракóвщикъ פוסל, בולס ת׳
бракоразвóдный *актъ* גט, ספר־כריתות ז׳
бракосочетаніе חתנה כ׳, כלולות נ״ר,
נשואין ז״ר
бракъ הלולא ז׳, קדושין, נשואין ז״ר, כניסה,
חתנה כ׳ || פסול ז׳, פסלת כ׳
брáма ברהמא (אחת מג׳ אלהיותיהן של
האינדוסים) ז׳
брандвáхта ספינת־המשמר כ׳
брáндеръ חרקה כ׳
брандмаіоръ ברנדמיאור, ראש המכבים ז׳
брандмáуэръ ברנדמואיר ז׳, חומת־מגן כ׳
брандмéйстеръ ברנדמיסטר, פקיד המכבים ז׳
брандскугель כדור־אש ז׳
бранина בד דק מצויר ז׳
бранить, брáнивать קלל, חרף, גדף פ״י
קלל, חרף פ״י, התקוטט פ״ח —ся ||
Милые бранятся, *только тышатся*
נעמנים פצעי אוהב

бра́ніе и браньё מקח ז׳, קיחה לקיחה נ׳
бранли́вость и —чивость אהבת־מחלקת,
גרגנות, ריבנות נ׳
бранли́вый и —чи́вый אוהב מחלוקת,
גרגן, איש מדון, איש ריב ת׳
бра́нникъ איש־מלחמה, לוחם ת׳
бра́нный ־קרב, ־מלחמה || ־חרוף, ־גדוף ת׳
—*доспѣхи* חליצת־מלחמה
браноно́сный מעורר קרב, ־מלחמה ת׳
бра́ный משבץ, מציר || אחוז מ־, לקוח מ־ ת׳
—ная *скатерть* מפה מצירת
брань גדוף, חרוף ז׳, קללה נ׳ || ריב, מדון ז׳
|| מחלקת, מלחמה נ׳ см. брани́на
брасле́тъ שרה, אצעדה נ׳, צמיד ז׳
брасо́пить, о— הבא קשר של ספנים פ״י
брасъ קשר של ספנים ז׳
брата́ться, по— כרת ברית אחוה פ״י,
התאחה פ״ח
бра́тецъ, —ти́шка см. братъ
бра́тія חברותא, חבריא, כנופיא נ׳
бра́тнинъ и бра́тній שיך לאח, של האח ת׳
брато́вщина אחוה נ׳
братогу́бецъ הורג אחיו ז׳
братолюби́вый אוהב־אחיו, ־רעו, ־הבריות ת׳
братолюбіе אהבת־אח, ־רע, ־הבריות נ׳
братоубі́йство רציחת־אח נ׳
братоубі́йца רוצח אחיו ת׳
бра́тскій של אחים ת׳
бра́тство אחוה || חברה נ׳
бра́тствовать חיו, חיי אחים פ״ע
братъ ידיד, חבר ז׳ || אח. *Родной*—
בן־דוד, שאר־ .אח ממש. *Двоюродный*—
בשר *Троюродные или внучатные*
бра́тья .שלישי בשלישי. *Онъ мнѣ не*
свой— הוא אינו בן גילי
брать, взять לקח, נטל, נשא, אחז, תפש פ״י
|| —ся .תפס, אחז פ״י. —*на себя*
отвѣтственность .נטל אחריות על
.עצמו. *Его страхъ не* берётъ .אין לפחד
.שליטה עליו. *Меня* берётъ *скука*
.השעמום יאחזני. *Онъ вездѣ* берётъ
лестью .הוא ישיג הכל בחנופה. *Не* бери́сь
не за свое дѣло אל תטול לעצמך אלא
מה שידך לעשות
брахигра́фія בראכיגרפיא (מהירות הכתיבה) נ׳
брахигра́фъ בראכיגרף (סופר מהיר) ז׳
бра́чный של הלולא, ־חתנה, ־כלולות ת׳
бре́ве בריבי (כתב האפיפיור אל מלך) ז׳
бреве́нчатый עשוי־קורות ת׳
бревіа́рій בריביאריום (סידור של הכמרים
הפתולים) ז׳]
бревно́ קורה נ׳
брегъ— см. бе́регъ—
бре́день, бредни́къ מכמרת קטנה נ׳
бреди́ть חלם פ״ע || —ся הזה, דבר תהג פ״י
бре́дни הבל ז׳, הבלים ז״ר, שטות, בערות נ׳
бредъ הזיה נ׳
бре́згать и —гова́ть קוץ, נקט, בחל ב..,
געל, תעב פ״י
брезгли́вость געל נפש ז׳, אסתניסות, בחילה נ׳
брезгли́вый בחלן, אסתניס, אנין, אנין־הדעת,
בעל־נפש יפה ת׳
бре́згованіе מאוס, געל־נפש, זרא, ז׳, בחילה נ׳
брезгу́нъ בחלן ז׳
брезенду́къ קלע של ספינה ז׳
брезе́нтъ בריזנט, מכסה מפני הגשמים ז׳
брезжи́ть и —ся .דמדם, האור פ״ע. *Лишь*
—тьея *начнетъ* כמעט שיעלה עמוד
השחר, עם הנץ החמה
брело́къ בירלוקא (תכשיט תלוי) ז׳
бремени́ть, о— הטפל, סבל, הטל, המרח,
הכבד, העמס פ״י
бре́мя סבל, נטל, טרח ז׳, מעמסה נ׳
бре́ніе בץ, חמר, טיט ז׳
бре́нность הפסד, כליון, חדלון ז׳, חמריות נ׳
бре́нный חולף, חדל, נפסד, עובר ת׳
бренча́ніе משק, צלצול ז׳
бренча́ть и брянча́ть שקשק, צלצל פ״ע
брести́ התנהג בכבדות, המשך־, התנהל לאטו,
הלך אט פ״ע
бреха́ніе, —хня́, —хотня́ נבחה נ׳ || כזב,
לשון הרע ז׳, מלשינות נ׳
бреха́ть, брехну́ть נבח, המה, גדף, הלשן פ״ע
брехли́вый, —ху́нъ נבחן, גדפן, נרגן ת׳
брешь פרץ, בקיע ז׳
брига́да בריגדא, פרקא נ׳
бригади́ръ בריגדר (ראש הבריגדא) ז׳
бригъ, брикъ בריגא (בעלת שני תרנים) נ׳
бру́зы רוחות החוף נ״ר
брилліа́нтовый ברילנטי, שמיר ת׳
брилліа́нтщикъ ברילנטר ז׳
брилліа́нтъ ברילנט ז׳
бри́льный גלבי, ספרי, של ספרים, ־גלבים ת׳
бри́льня בית־הגלבים, מגלב ז׳
бри́тва מורה, תער || חלק (מין דג) ז׳
бри́твенница נדן־התער, נרתיק־ ז׳
бри́товщикъ תערר (עושה תערים) ז׳
брить, брива́ть גלח, גלב, תער פ״י || —ся
התגלח פ״ח
бри́чка קרון ז׳
бріоло́гія בריולוגיא נ׳, טבע החציר ז׳

бров́истый ת׳ גַּבְּנִי

бровь נ׳ גַּבָּה, גַּבַּת-עַיִן

бродильный ת׳ שֶׁל מִשְׁרָה,—תְּסִיסָה ת׳

бродить, броживать || תָּעָה, נוּד, נָדַד || תָּסַס פ״ע || דוּג בְּמִכְמֹרֶת פ״י

бродъ נ׳ מַעְבָּרָה. *Не спросясь* броду, *не суйся въ воду* הֶחָכָם עֵינָיו בְּרֹאשׁוֹ

бродяга ז׳ אָרְחִי וּפָרְחִי, אָוָּר, נַדְּדָן

бродяжничать, —дяжить פ״ע נָדֹד, שׁוּט, נוּד

бродяжничество, —дяжничанье נְדִידָה, שִׁיטָה נ׳

бродячій ת׳ נָע-וָנָד

броже́ніе נ׳ תְּסִיסָה || נְדוּדִים ז״ר, נְדִידָה נ׳, —*умовъ* תְּסִיסַת (סַעֲרַת) הָרוּחוֹת

броненосецъ ז׳ נוֹשֵׂא הַשִּׁרְיוֹן || אֳנִיַּת-הַשִּׁרְיוֹן נ׳

броненосный נ׳ חַיַּת-הָאֵזוֹר || עוֹטֶה צִנָּה ז׳. —*корабль* אֳנִיַּת-הַשִּׁרְיוֹן

бронза נ׳ בְּרוֹנְזָה

бронзировать *и* —зовать פ״י בִּרְנֵז

бронзовщикъ ז׳ בְּרוֹנְזָר

бронхи נ׳ הִסְתַּעֲפוּת-הַקָּנֶה

бронхитъ נ׳ בְּרוֹנְחִיט ז׳, דַּלֶּקֶת הַקָּנֶה

броня נ׳ מָגֵן, תַּחְרָא, שִׁרְיוֹן ז׳, צִנָּה

бросальный *и* —сательный שֶׁל קֶלַע, —יְרִיָּה ת׳

бросаніе ז׳ זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה, הַטָּלָה, יְרִיָּה נ׳, קֶלַע

бросать, брасывать, бросить עָזֹב, נָטֹשׁ, הַפֵּל || —ся זָנַח, הִשְׁלִיךְ || קָלַע, יָרָה פ״י עַצְמוֹ, הִתְנַפֵּל פ״ח || עָלָה, שָׁטַף פ״ע || הֵרָאָה פ״ח || דָּלַג, קָפַץ פ״ע. Бросить *удовольствія* מָנַע עַצְמוֹ מִתַּעֲנוּג. —*кровь* הֵקִיז דָּם. *Меня* бросаетъ *въ дрожь* רֶטֶט יֹאחֲזֵנִי. *Кровь* бросилась *ему въ голову* הַדָּם שָׁטַף אֶל-רֹאשׁוֹ. *Это* бросается *всьмъ въ глаза* דָּבָר זֶה יֵרָאֶה לְעֵין-כֹּל. *Лошадь* бросилась *въ сторону* הַסּוּס דָּהַר הַצִּדָּה

бросскій ת׳ מוֹרֶה לְמֵרָחוֹק, מִטַּחֲוֶה—|| מָהִיר

брошенный ת׳ נֶעֱזָב, עָזוּב, נָטוּשׁ, מֻשְׁלָךְ, מוּטָל

брошировать פ״י כִּלֵּב, הִכְלִיב

брошь ז׳ סִיךְ

брошюра נ׳ חוֹבֶרֶת, מַחְבֶּרֶת, בְּרוֹשׁוּרָה

брусника נ׳ קַפְטָא

брусничникъ ז׳ שִׂיחַ-קַפְטָא

брусовка נ׳ מַגְּרָה

брусовой ת׳ מֶחְטָב, רָבוּעַ

брусчатый ת׳ עָשׂוּי מִקּוֹרוֹת מְרֻבָּעוֹת

брусъ קוֹרָה מְחֻטֶּבֶת רְבוּעַ || אֶבֶן מַשְׁחֶזֶת, —לוֹטֶשֶׁת נ׳

брутто ז׳ בְּרוּטוֹ

брызгалка ז׳ מַזְלֵף, מִזְרָק

брызганіе נ׳ הַזָּאָה, הַזָּיָה, זְרִיקָה

брызгать, брызгивать, брызнуть, הִזָּה, —ся פ״י || זָרַק, הִבְרִיק פ״י. *Изъ подъ копытъ лошади* брызгнули *искры* מִתַּחַת לְפַרְסוֹת הַסּוּס הִבְרִיקוּ נִיצוֹצוֹת

брызгунъ ז׳ מַזֶּה, זַרְקָן

брызгъ ז׳ זַרְמָה, זְרִיקָה נ׳, רְסִיס

брыканіе נ׳ בְּעִיטָה, הֲדִיפָה

брыкать, брыкнуть *и* —ся נָגַח, בָּעַט, הָדַף פ״י

брыкливый *и* —кунъ ז׳ בַּעְטָן

брюзга ז׳ זַעֲפָן, מִתְלוֹנֵן, מִתְאוֹנֵן, מִתְרַעֵם, נַהֲמָן

брюзгливость נ׳ תְּלוּנָה, נְהִימָה, הִתְרַעֲמוּת

брюзгливый ז׳ רַגְזָן, זַעֲפָן

брюзглый ת׳ סְפוֹגִי, תָּשִׁישׁ

брюзгнуть, о— פ״ע הִתְבַּטְבֵּט, הִבְרִיךְ

брюзгунъ ז׳ זָעֵף, זוֹעֵם

брюзжать פ״ע נָעַם, נָהַם, הִתְרַעֵם

брюква נ׳ לֶפֶת

брюки ז״ר, מִכְנָסַיִם ר״ז בְּרַקַּיִן

брюнетъ ת׳ שְׁחוּם

брюханъ ז׳ כַּרְסָן

брюхастый ת׳ כַּרְסָנִי

брюхатая נ׳ הָרָה, מְעֻבֶּרֶת

брюхатѣть, за— פ״ע הָרָה, הִתְעַבֵּר

брюхо נ׳ כֶּרֶס ז׳, בֶּטֶן

брюховина נ׳ קֵבָה (שֶׁל הַיּוֹנְקִים)

брюшина ז׳ צֶפֶק (עוֹר הַבֶּטֶן)

брюшко *см.* брюхо

брюшной ת׳ שֶׁל בֶּטֶן

брющатый ת׳ מְעוֹרוֹת הַבֶּטֶן

бряканье ז׳ צִלְצוּל

брякать, брякнуть || הִשְׁלִיךְ, הֵטִיל בְּרַעַשׁ || —нуться נָפַל (בְּרַעַשׁ) פ״ע || בִּטֵּא, הִבִּיעַ אִוֶּלֶת || צִלְצֵל פ״י

брякушка, побрякушка קַרְקַשׁ, רַעֲשָׁן, פַּעֲמוֹן ז׳, מְצִלָּה נ׳

бряц—, бряч— *см.* бряк—

бубенить הַצַּר (דְּבַר-מַה), הוֹדִיעַ לַכֹּל || צִלְצֵל פ״ע

бубенчикъ גִּיל, זוּג ז׳ || אִירִסְיָה סִבִירִית (מִין פֶּרַח) נ׳

бубенщикъ ת׳ מַכֶּה בְּתֹף, —בִּמְצִלְתַּיִם

бубенъ תֹּף ז׳, מְצִלְתַּיִם ר״ז || דַּלְפוֹן, אֶבְיוֹן, חֲסַר-כֹּל ז׳. *Голъ какъ*— עָרֹם כְּצֵאתוֹ מִבֶּטֶן אִמּוֹ. *Славны* бубны *за горами* הָרוֹצֶה לְשַׁקֵּר יַרְחִיק עֵדוּתוֹ

бубна, —новка ז׳ רָבוּעַ (בְּשְׂחוֹק הַקְּלָפִים) —ны שְׂחוֹק רְבוּעַ

буглáзъ לשון־השור (מין צמח) ז׳
бугóрчатка צהפת (מין מחלה) נ׳
бугóрчатый מתלל, גבשושי, גבנוני || חולה
בשחפת ת׳
бугóръ תלולית, —рóкъ. תל, גל, גבע, גב,
שפי ז׳, גבשושית נ׳ || בגד (בשחפת) נ׳
бугрúстый и —ровáтый ת׳ מתלל, גבשושי
бугрúть עשה תלים, תלל, גבב || הכה גלים בים
буддúзмъ ז׳ בודיזמוס פ״ין
бýде כאשר, אלו, באם, אם מ״ח
бýдень и бýдни יום, יום המעשה, יום עבודה
бýдетъ מ״ק ! הנה! רב! די חל ז׳ן
будúльникъ ז׳ (שעון) מקיש, מעיר, מעורר
будúльщикъ ת׳ מעורר, מעיר, מקיץ
будúть פ״י עורר, העיר, הקיץ
бýдка חנות || סכה, מטלתא, מלונה, שמירה
бýдкій ת׳ ער, זריז, שקדן קבנה נ׳ן
бýдкость נ׳ ערנות, שקדנות, התעוררה
бýдничный ת׳ רגיל, שכיח || של חול
бýдочникъ ז׳ שוטר || נוטר, שומר
бýдто, бýдто-бы מ״ח בכבול || כמו, כאלו
будуáръ ז׳ (סבת־קשוט לנשים) בודואר
бýдущее и —щность ז׳ עתיד, נ׳ עתידות
буерáкъ נ׳ נקרה, ז׳ נקיק, גיא
буерáчистый ת׳ נקיקי
бýеръ ז׳ (ספינה של תרן אחד משלג עם תרן) בואיר
бужденіе и буженіе נ׳ הקצה, הערה
буженúна צלי (בחומץ ובצלים) מקתלא דחזירא,
ז׳ קדל צלוי
бузá מלח || (מין שכר משעורים) נ׳ בוזה ,ז׳ זיתום
бузинá ז׳ סמבוק ז׳ן אבני, גללני
бузúнникъ ז׳ סמבוק של סוף
бузнúкъ см. бузá; (מבשל או מכר בוזה) זיתוסן
бузня́ ז׳ (בית בשול הבוזה) זיתוסר ז׳ן
бузовáть, от— פ״י כהוגן יסר, הלקה
бузýнъ ז׳ ימי מלח
буй ז׳ העגן מצוף
бýйволъ ז׳ תאו ..א הבר צור
бýйно ת״פ בזדון, בשאון
бýйность и —йство הצפה, ז׳ שאון, זדון,
נ׳ עזות, הציפות
бýйный и —йственный ת׳ בריון הצוף, עז־פנים, זד
бýйствовать פ״ע וזד, שאה, חצף, רעש
бýка ז׳ שונא הבריות || נ׳ בהליל, תפלצת, מפלצת
букáшка ז׳ הסלסי
бýква נ׳ אות
буквáльно בצורתו, כמלה, במלה || באות אות
буквáрникъ ז׳ דרדקא ת״פ] בדיוק
буквáрь נ׳ אלפא־ביתא ,ז׳ אלפון
буквоѣдъ דורש ,אותיות סופר ,ספרים־תולעת
букéтъ ז׳ —זר ,פרחים־צרור ת׳ן שבאותיות קוצין
бýки Б ;אות. Это еще бýки למציאה הדבתא

букинúстъ ז׳ (מוכר ספרים ישנים) אנטיקבר
бýкля נ׳ תלתלה, קוצה
букóвникъ ז׳ יער־אלונים
буколúческій ת׳ בוקולי. —ская поэзія
שירת־רועים
буксúровать פ״י (משך ספינה בחבל) בקסר
буксúръ ז׳ (חבל המושכין בו הספינה) בוקסיר
буксъ ז׳ אשבוע, תאשור
букъ ז׳ (מין אילן) אלה, אשור
булавá שבט || גפין, מפין, מפין, מקליד, נ׳ אלה
булавáстикъ ז׳ (מין צמח) קגלוט ז׳ן] ההיטמן
булáвка ז׳ סיך, כפרף, נ׳ פריפה
булáвочникъ ז׳ תיק הפריפות || פריפר
булáвчатый ת׳ ממסמר, נקוד || — вчатая
тростъ ת׳ מקל בעל גלה מתכתית
булáный ת׳ לבן־כהה, חור (כנס)
булáтъ פלדה המשקית, ז׳ הסום ,המשקי פלד
булдыръ נ׳ הבורה || ז׳ גלמודו— ,בודד בית | נ׳ צמצא
бýлка, —лочка נ׳ עמילה פת, חלה ,גלוסקא
бýлла נ׳ (כתב האפיפיור) בולא
бýлочня ז׳ נחתומר
бýлочникъ ז׳ אפה ,נחתום
бултыхнуть פ״י הצלל —,הפל ,במימה השלך
|| —ся פ״ע צלל ,מים־אל נפל
булыга ז׳ שר מן מקר || פלע ,נ׳ השדה אבן
булыжникъ ז׳ צר ,חלמיש ,אבנים־חלוק
бульвáръ ז׳ גן־הטיול
бульдóгъ ז׳ אנגלי כלב
бульóнъ и —ліонъ ז׳ בשר של זום ,בשר מי
бумáга ז׳ כתב || גליון ,נייר || Хлопчатая—
כתנה צמר־גפן. Пропускная— .סופג
Изложите это мнѣ на бумáгѣ הרצה
לי זאת בכתב
бумагодѣланіе נ׳ מלאכת־הנייר
бумагомарáтель ז׳ כתבן —,מכלך ,נייר משחית
бумагопрядúльня נ׳ צמר־גפן של מטויה
бумáжка נ׳ בנקנוטא || נירה
бумáжникъ ז׳ בקיום ,נירות של תיק
бумáжный ת׳ צמר־גפן של || נירי ,ניר של
бумазéя נ׳ פשת־גפן
бунтовáть, вз— המוה ,המרד ,למרד הסת
פ״י הלין || —ся פ״ע מרד, התקומם
бунтовскóй ת׳ מרדי
бунтовщúкъ ת׳ מרדן ,מורד
бунтъ מרידה ,ז׳ מרד ,קשר || נ׳ חבילה ,אגדה
бурá ז׳ (מין מלח) בורק ז׳ן] התפרצות
бурáвить, —вливать רצע ,קרח ,בטט ,חטט
פ״י] (במקדח) נקב
буравлéніе נ׳ נקירה ,קדיחה
бурáвъ ז׳ דקור ,מקדח
бурáки ז׳ סלק ,נ׳ אדמה לפת
бурáкъ, —ачёкъ נ׳ לבנה מקלפת חביתה

бура́нъ סַעֲרַת־שֶׁלֶג, שְׁלִיגָה נ׳
бургоми́стръ רֹאשׁ הָאֶזְרָחִים, פַּרְנַס הָעִיר ז׳
бурда́ ז׳ מַשְׁקֶה דָלוּחַ
буревѣ́стникъ נ׳ קַלְנִית (עוף הסערה)
бурело́мникъ и. — бмъ שַׁלֶּבֶת|| סַעַה, סְעָרָה
буре́ніе נ׳ נְקִיבָה, קְדִיחָה גְדוֹלָה נ׳]
буржуа́, буржу́й בּוּרְגַנִי (בן הבורג׳ואסיא, אִישׁ שָׂבֵעַ וְשָׂמֵחַ) ז׳
буржуа́зія בּוּרְגָ׳וּאַסְיָא (חלק הַחֶבְרָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַכְּנָסָה תדירית, והפכו הַפְּרוֹלֶיטַרְיָאט וְהָאִכָּרִים) נ׳
бури́льщикъ ז׳ נַקְבָן, קַדְחָן
бу́рить פ״י חָרֹה, חָפֹר, נָקֹב, קָדֹחַ
бу́рка ז׳ אַדֶּרֶת־לְבָדִים נ׳, סוּדָר || סוּס חוּם
буркáло, — льце ז׳ גַּלְגַל־הָעַיִן
бу́ркать, бу́ркнуть || קָרֹעַ, הַטֵּל, הַשְׁלֵךְ בְּרַעַשׁ רָטוֹן בְּזָקָן נ״י
бурла́къ פּוֹעֵל (בִּסְפִינוֹת שֶׁעַל הַווֹלְגָא)|| אָדָם גַּס, מְגֻשָּׁם ז׳]
бурла́цкій ת׳ פָּשׁוּט, גַּס, מְגֻשָּׁם
бурле́ніе, — ли́вость ז׳ שָׁאוֹן, רַעַשׁ
бурли́вый ת׳ מִתְרַגֵּשׁ, הוֹמֶה, רוֹעֵשׁ
бурли́ло ז׳ גַּרְגָן, מִתְחַרְחֵר־רִיב, הוֹמֶה
бурли́ть חַרְחֵר־רִיב, הָקֵם שָׁאוֹן פ״י, הָמֹה, רָעֹשׁ פ״ע]
бурми́стръ ז׳ זְקַן־הַכְּפָר
бурна́стый (סוּס) שְׁחוּם־אָדֹם||(תַּרְנְגוֹל או יוֹנָה) צִיצָן ת׳]
бурну́съ ז׳ בּוּרְנָס (מין מעיל לערביים)
бу́рный ת׳ סוֹעֵר, הוֹמֶה, זוֹעֵף, נִזְעָף ת׳. — ная птица קַלְנִית
буро́вить פ״ע פַּכֵּה, נָבוֹעַ, בַּצְבֵּץ || תָּסֹס
бу́рса ז׳ סֵמִינַרְיוֹן (לכמרים)
бурса́къ ז׳ חֲנִיךְ־הַסֵּמִינַרְיוֹן (לכמרים)
буру́нъ ז׳ מִשְׁבָּר (בים)
бурча́ть פ״ע הָמֹה, חָמֹר (מִמַּשְׁקָאוֹת בְּקֵיבָה)
буръ ז׳ מַקָּב, מַקְדֵּחַ (להרים)
бу́ры см. бо́еры
бу́рый ת׳ (סוּס) חוּם, אֲדַמְדַּם־חוּם, שָׁחֹם
бурья́нъ ז׳ שַׁיִת, עֵשֶׂב־הַמִּדְבָּר
бурѣ́ть פ״ע חוּם, הָיֹה חוּם
бу́ря סַעַר ז׳, סְעָרָה, סוּפָה נ׳||רַעַשׁ, שָׁאוֹן ז׳, הַמֻּלָּה נ׳
буси́на, — нка נ׳ חוּלְיָה, פְּנִינַת־זְכוּכִית, זְגוּגִית
бусурма́нскій ת׳ נָכְרִי||מוּשְׁלְמִי, בִּלְתִּי מַאֲמִין
бусурма́нство נ׳ מֻחְמָדִיּוּת
бусурма́нъ ת׳ נָכְרִי || מוּשְׁלְמִי, מֻחְמַדְנִי
бу́сы נ״ר זְגוּגִיּוֹת, פְּנִינֵי־זְכוּכִית
буте́нь ז׳ טֶרְכְּסִימוֹן־הַיַּעַר (מין צֶמַח)
бутербро́дъ ז׳ בּוּטֶרְבְּרוֹד (פַּת בְּחֶמְאָה)
бутерла́къ נ׳ פַּרְפַּחִינָא שֶׁל מַיִם (מין צֶמַח)
бути́ть, вы — פ״י רַצֵּף בּוֹר (בְּחָצָץ, מֶלֶט וְסִיד)
бу́торъ נ׳ גְּרוּטָא (חפצים שונים)
буто́нъ ז׳ פֶּקַע (פֶּרַח שֶׁלֹּא נִתְפַּתַּח)
буту́зъ ז׳ אָדָם דַּרְדַּר, קָטָן וְאֵיתָן||שְׁתַקָּן
бутъ ז׳ יְסוֹד (מֵחָצָץ וְסִיד)

бутыя́ка, — ка ז׳ בַּקְבּוּק, לָגִין, צַרְצוּר
буфе́тчикъ ז׳ בַּעַל־הַמִּזְנוֹן
буфе́тъ ז׳ בּוּפֶט, מִזְנוֹן
буфо́нъ ז׳ לֵיצָן
буффона́да נ׳ בּוּפוֹנָדָא, לֵיצָנוּת
бу́хать, — хнуть הַטֵּל בְּרַעַשׁ, הַשְׁלֵךְ בְּשָׁאוֹן, נָפֹל בְּרַעַשׁ (הַמּוּמָה) פ״ע ся— || הַרְעֵם בְּקוֹל פ״י
бухгалте́рія נ׳ בּוּכְהַלְטֶרְיָא (הַנְהָלַת חֶשְׁבּוֹנוֹת)
бухга́лтеръ ז׳ בּוּכְהַלְטֶר (מְנַהֵל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת)
бу́хта ז׳ לְשׁוֹן יָם, מִפְרָץ־יָם
бухъ מ״ק צוּל! צְנַח!
буча́ніе ז׳ זִמְזוּם (של דבורים)
буча́ть פ״ע זַמְזֵם (מדבורים)
бу́ченіе נ׳ שְׁרִיָּה (של לבנים) בְּמֵי־בוֹרִית
буче́ніе נ׳ הֲנָחַת יְסוֹד (מחצץ וסיד)
бу́чить פ״י שָׁרֹה (לבנים) בְּמֵי־בוֹרִית
бушева́ть פ״ע רָעֹשׁ, גָּעֹשׁ, הָמֹה, סָעֹר
буя́нить פ״י הָקֵם מְהוּמָה, קַנְטֵּר
буя́нство בַּקָּשַׁת־מְרִיבָה, — תִּגְרָה, — קְטָטָה, — מַחְלֹקֶת, תַּסְסָנוּת נ׳, חָמָס ז׳
буя́нъ נִרְגָּן, קַטְטָן, מִתְחָרֵר רִיב, אִישׁ רִיב, אוֹהֵב מַחְלֹקֶת, קַנְטְרָן ז׳
бы, бъ אִלּוּ, לוּ. *Если — не* אִלְמָלֵא. *Я пришелъ бы къ вамъ, еслибъ меня не задержали гости* הָיִיתִי בָא אֶצְלְכֶם אִלְמָלֵא אוֹרְחִים שֶׁעִכְּבוּנִי
быва́лый ת׳ שֶׁהָיָה, שֶׁאֵירַע||בַּעַל־נִסָּיוֹן, זָרִיז
быва́льщина ז׳ מְאוֹרָע, מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה
быва́ть הָיֹה, אָרֹעַ פ״ע||בַּקֵּר בְּבֵית־פ׳, סַיֵּר פ״י. Быва́ло *я приду къ вамъ и мы*... יֵשׁ שֶׁאָבוֹא אֶצְלְכֶם.. *Какъ ни въ чемъ не* быва́ло כְּאִלּוּ לֹא הָיָה דָבָר. *Ничуть не* быва́ло לֹא הָיָה וְלֹא נִבְרָא, לֹא הָיוּ דְבָרִים מֵעוֹלָם]
бы́вшій ת׳ מִי שֶׁהָיָה
быкъ ז׳ שׁוֹר, פָּר ז׳ || מִשְׁתִּית נ׳, מָצוּק (שֶׁל בַּיִת אוֹ גֶשֶׁר)
были́на ז׳ דֶּשֶׁא רַךְ || *см.* быль
бы́ліе ז׳ צֶמַח, עֵשֶׂב
быль ז׳ מְאוֹרָע, מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה
бырсь ז׳ נִפְרָזָא, צָבוּעַ
быстрина́ שֶׁטֶף, זֶרֶם ז׳, שִׁבֹּלֶת, שְׁטִיפָה, זְרִימָה נ׳
бы́стро ת״פ חִישׁ, מְהֵרָה
быстрогла́зый ת׳ חַד־הָעַיִן
быстроно́гій ת׳ קַל־הָרַגְלַיִם
быстрота́ נ׳ זְרִיזוּת, מְהִירוּת||חֲרִיפוּת־הַשֵּׂכֶל
быстроте́чный ת׳ שׁוֹטֵף בִּמְהִירוּת, עוֹבֵר־
бы́стрый ת׳ קַל, מָהִיר||חָרִיף, תַּפְסָן
быстря́къ ת׳ חָרִיף, מָהִיר, זָרִיז
бытіё נ׳ הֲוָיָה, מְצִיאוּת, יֵשׁוּת || *Книга* Бытія́ סֵפֶר בְּרֵאשִׁית
бы́тность נ׳ הִתְעַכְּבוּת, שֶׁהוּת (באיזה מקום)

бытописа́ніе דברי־הימים, ספורי־מעשיות ז״ר

бытопи́са́тель סופר דברי־הימים, כותב ספורי־מעשיות ז׳

бытъ סוגיתא, דרך־החיים נ׳, אפני— ז״ר. *Домашній —* חיי־בית, הנהגת־בית

быть היה, המצא, ארע, התרחש, קרה פ״ע. *Богъ* есть, былъ *и* бу́детъ *вѣчно* ה׳ היה הוה ויהיה. ‖ *—посему* שריר וקים. *Такъ и—* יהא־כך. *Жилъ*-былъ ויהי. היה היה, איש היה. *Актъ имѣетъ— завтра* האקטים עומד להיות מחר. Бу́детъ *съ тебя* ימצא לך, די לך. *Какъ бы то ни* было יהיה איך שיהיה. *Не тутъ-то* было החטאה במטרה. *Какъ —* מה נעשה עכשיו. *Я хотѣлъ* было *сказать, но..* רוצה הייתי להגיד אלא ש.. Былъ *таковъ* נמלט, ברח

бытьё חיים, מגורים ז״ר, התעכבות נ׳

быча́чій, бы́чій של פר, של שור ת׳

бычёкъ בן־בקר ‖ גוביון (מין דג) ז׳

бычи́ться סורר פ״ע, הקשה ערף, התעקש פ״י

бычи́ще שור גדול ז׳

бѣганіе מרוץ ז׳, ריצה, מרוצה נ׳

бѣгать, бѣжа́ть, бѣгивать רוץ, רהט ‖ נוס, המלט, ברח פ״ע. Бѣгать *въ запуски* התחרה במרוץ. *—отъ людей* התנכר לבני־אדם

бѣгле́цъ פליט, נמלט, נס, בורח ז׳

бѣгло ‖ בחפזון, במהירות, מהר, בשגירות ‖ בשטחיות ת״פ

бѣглость חריצות, מהירות, שגירות נ׳

бѣглый בורח, נס, נמלט ‖ חרוץ, מהיר, שטחי ת׳

бѣгомъ במרוצה, בחפזון ת״פ

бѣготня́ ריצה לכאן ולכאן, מרוצה נ׳

бѣгство מנוסה, ניסה, פליטה, בריחה נ׳

бѣгу́нъ רץ ‖ צדי־השחוק (לצבעים) ‖ רכבן (סוס קל) ז׳

бѣгу́чій מתבונן, הולך תמים, נבים, נמוג ת׳

бѣгъ מרוץ ז׳, ריצה נ׳ ‖ מעגל־המרוץ ‖ ז׳ בריחה, ניסה, פלטה ‖ התחרות־במרוץ נ׳

бѣда́ צרה, פורענות, עקא נ׳, אסון, פגע, איד, שבר ז׳. *—да и только* צרה צרורה. *Какъ на* бѣду́ לאסון. *Долго-ли до* бѣды́ סכנה קרובה. *—*бѣду́ *родитъ* צרה גוררת צרה. *Лиха —начало* כל לצרה אח יולד. *Что за —?* ומה בכך? התחלות קשות

бѣдность ריש, עני ז׳, אביונות, עניות, דלות נ׳. *—*но בדוחק מסכנות נ׳

бѣдный אביון, דל, מסכן, מך, עני, רש ז׳. *На* —наго *Макара всѣ шишки валятся* בתר עניא אזלא עניותא

бѣднѣть, о— מוט ידו, העני, הורש, מוך פ״ע

бѣдняга, —жка, —якъ אמלל, עני, מרוד ז׳

бѣдо́вый קטמן, שפגיעתו רעה, מסכן ‖ עז־פנים, עז־נפש ת׳

бѣдоку́рить המט רעה על־פ׳, היה בעוכרי־פ׳, הפל למדחפות, למשואות, הבא פורענות על־פ׳ פ״י

бѣдоку́ръ מבשר רע ת׳

бѣдственный קשה יום, אמלל, מדכדך, דך ז׳

бѣдствіе *и* —ство איד, אסון, פגע, נגף, שבר, פיד ז׳, פורענות נ׳

бѣдствовать היה בצער, ראה עני פ״ע

бѣжа́ть *см.* бѣгать

бѣле́ніе לבון ז׳

бѣленькій לבן ת׳

бѣлесова́тый לבנבן, הורין ת׳

бѣлёхонекъ לבקן, צחור, לבן מאד ת׳

бѣлизна́ *и* бѣлость לבן, צחר ז׳, לבנה, לבנונית נ׳

бѣли́ла כחל לבן, פוך לבן, אספדיקא ז׳

бѣли́льница קרן של פוך לבן ז׳

бѣли́льня מחור, שדה־כבסים ז׳

бѣли́ть כבס, לבן, הלבן, חור פ״י

бѣлка קרן־האלון, סנאי (מין חיה) ז׳

бѣлкови́на חמר חלבוני ז׳

бѣлоборо́дый בעל־זקן לבן, לבן־זקן ת׳

бѣлобро́вый בעל־גבות לבנות, לבן־גבות ת׳

бѣлобры́сый בעל־ריסים לבנות, לבן־הריסים ת׳

бѣлобрю́хій בעל־בטן לבנה, לבן־בטן ת׳

бѣлова́тый לבנבן, חורין ת׳

бѣловла́сый, —воло́сый לבן־שערות, בעל־שערות לבנות ת׳

бѣлогри́вый בעל־רעמה לבנה, לבן־רעמה ת׳

бѣлозу́бый בעל־שנים לבנות, לבן־שנים ת׳

бѣлока́менный בעל־אבנים לבנות, לבן־אבנים ת׳

бѣлокопы́тникъ טרופתין (מין צמח) ז׳

бѣлоку́рый צהבהב ת׳

бѣло́къ חלב־ביצים, חלבון, לבן־ביצה, ריר חלמות ז׳

бѣлоли́цый לבן־פנים ת׳

бѣломо́рдый לבן־ורבוביה ת׳

бѣлоно́гій לבן־רגלים ת׳

бѣлопа́шецъ *и* —помѣстецъ אכר חפשי (ממס) ז׳

бѣлору́чка עצלן ת׳

бѣлоры́бица לבים (מין דג) ז׳

бѣлоснѣжный לבן כשלג ת׳

бѣлоу́съ גרד־הרים (מין צמח) ז׳

бѣло́чный חלבוני, מחלבון ביצה ת׳

бѣлошве́йка, —вія תופרת־לבנים, חיטת נ׳

бѣлоярая *или* —я́ровая *пшеница* דורה נ׳, תירס ז׳

бѣлу́га דולפן (מין דג) ז׳

бѣлу́жина בשר־דולפן ז׳

бѣлый נקי, לבן, חור, מחור, חלק ת׳. —лая *рыбка* (бѣльчу́гъ) דג מליח. *—листъ бумаги* גליון־ניר חלק. —ные *крестьяне* אכרים חפשים. —лые *стихи* שיר בלי

בעצם היום. Среди бѣла дня חרוים.
—лое духовенство הכמרים החילונים.
—свѣтъ אויר העולם, מרחבי ארץ
бѣль לבן ז׳, הוטכתן לבן ז׳ || זיבה לבנה (בנשים) נ׳
бѣльё לבנים, כבסים ז״ר
бѣльмо́ דוק, תבלול ז׳, ברקית נ׳
бѣлѣ́ть חור, הלבן, התלבן, הפך לבן פ״ע
бѣси́ть, вз— הכעס, הרגז, צער, הקצף פ״י
—ся התרעם, התקצף, התעבר ||
бѣснова́ніе סיוט ז׳, השתגעות נ׳, התהוללות
бѣснова́тый и —ну́емый משגע, מטרף ת׳
бѣснова́ться התהולל, השתגע, התקצף פ״ע
бѣсо́вскій שדי, שדין ת׳
бѣсовство́ שגעון ז׳, מעשי שטן ז״ר, הוללות, שטות נ׳

бѣсъ שעיר, מלאך־חבלה, שטן, שד ז׳, רוח רעה נ׳. Мелкимъ бѣсомъ (предъ кѣмъ) разсыпаться גנב דעת ז״ש בחלקות, התנף לא״ש פ״י
бѣшенство שגעון, טרוף ז׳, שטות, השתגעות נ׳
бѣшеный משגע שוטה, מטרף ת׳ || —шеная рыба (или Бѣшенка) דג מלוח כספי
бюва́ръ בובר (קרטבלא עם נייר מכתבים) ז׳
бюдже́тъ בודז׳ט (הוצאה והכנסה) ז׳
бюллете́нь מודעה נ׳
бюро́ משרד, שלחן סופרים ז׳, לשכת סופרים, מכתבה נ׳
бюрокра́тія בורוקרטיא (ממשלת פקידים) נ׳
бюрокра́тъ בורוקרט (פקיד קשה) ז׳
бюстъ פרוטומי (אנדרטא של חזה) נ׳

В.

Ва́бельщикъ יקוש, קוקר, ריצב ז׳
ваби́ло מנשך (מאכל־פתוי לצפרים) ז׳
ва́бить פתה צפור, לכד — פ״י
ва́бленіе и **ва́бка** פתוי־צפור ז׳
вава́канье קרקור השליו || פטפוט, להג ז׳
вава́кать, вава́кнуть קרקר (משליו) || פטפט, להג פ״י
вавило́ны ציור מסלסל ז׳ || כתיבה מסלסלת || תעה. Выводить — תנועה לולבית נ׳ בשכור, הלך עקלקלות
ва́га מאזנים ז״ר, פלס || משקל היצול || מחיל, מיהלא (מוט התנופה) ז׳
вагабу́ндъ וגבונד, נע ונד ז׳
ваго́нъ וגון ז׳, מרכבת נ׳, נבכת
вагра́нка כור קטן ז׳
вадемеку́мъ ודימיקום (מורה דרך כיסוני) ז׳
ва́дкій מושך, מבשיל ת׳, מסית, מפתה, מדיח
ва́женка צביה, יחמורה נ׳
ва́жить טלטל, נדנד, הנע פ״י, היה כבד (במשקל) פ״ע
ва́жникъ שקל ז׳
ва́жничанье התרברבות, גברבנות, התגדרות, יהירות, התנשאות, התגדלות נ׳
ва́жничать התכבד, התרברב, התגדר, התגאה, התיהר, התגדל פ״ע
ва́жность כבד־ראש ז׳, רצינות || חשיבות נ׳
ва́жный רציני || חשוב, נכבד, רב הערך ת׳
ва́жня משקל; בית־משקל ז׳
ва́за ארגון ז׳, צנצנת נ׳
ваі́я כפת־תמרים נ׳
ва́йда כמים, אסטים (מין צמח) נ׳
вака́нсія וקנסיא נ׳, פניון, מקום פנוי ז׳
вака́нтный פנוי, וקנסי ת׳
вака́ція בין־הזמנים ז׳, ימי הדרור ז״ר, פגרה נ׳
ва́кса שחור (לנעלים), חרת ז׳, משחה נ׳

ва́ксить, ва́кшивать השחר, הברק, גהץ פ״י
ва́куумъ וקואום (מקום פנוי מאויר) ז׳
вакхана́лія בכנליא (משתה גדול) נ׳
вакха́нки בכניות (קדשות של בכוס) נ׳
вакхъ *см.* ба́хусъ
ва́кшеніе השחרה, הברקה נ׳, גהוץ בשחור ז׳
ваਲа́ндаться, про — התעצל בעבודה, התרפה פ״ע
вале́жникъ (и —ный лѣсъ) שלכת נ׳
валёкъ מוזר (לכובסים) || כר (לספה) || גליל (בדפוס) ז׳ || אצטונה נ׳, צילינדרום ז׳
ва́ленецъ, ва́ленчикъ בלת־חטים נ׳
ва́ленокъ, —ленки אנפילאות, נעלי לבד נ״ר
валеріа́на (или валодыря́нъ) פוה (מין צמח) ז׳
вале́тъ הנער, ולט (בקלפים) ז׳
ва́ликъ גליל קטן ז׳, גלילה נ׳ || השוק לעמוד ז׳
вали́ть, ва́ливать הפל, הטל, השלך || חמר, גבב, צבר || עקר מן השרש פ״י || התפרץ, נהר פ״ע
—ся || נפל, התנפל, התגלגל. Буря вали́тъ деревья הרוח עקרת אילנות.
Народъ валомъ вали́тъ на площадь בני־אדם נוהרים בהמון אל הככר.
Домъ у него ва́лится ביתו נוטה לנפל.
На бѣднаго Макара шишки валя́тся בתר עניא אזלא עניותא
ва́лкій רעוע, מתמוטט, מרופף, נוטה לנפל ת׳
ва́лкость התמוטטות נ׳
вало́вой כללי, כולל ת׳
валто́рна חצצרה נ׳, שופר ז׳, קרן־הציידים נ׳
валу́нъ חלוק־אבנים, צר ז׳
валъ סוללה, אנבטא || מעגילה נ׳ || גל, משבר ז׳
вальва́ція ולוציא (הערכת המטבע לפי ערכה בפנים המדינה) נ׳
ва́льдшнепъ הרטמון יערי ז׳
вальсирова́ть ולס (רקד ולס) פ״ע
вальсъ ולס (מחול־מעגילה) ז׳

вальцо́вка וִלּוּץ (רִקּוּעַ גֹּלֶם שֶׁל מַתֶּכֶת בֵּין הַמַּלְצִים) ז׳

вальцовы́я *мельницы* טַחֲנָה וַלְצִית נ׳

ва́льцы וַלְצִים (שְׁנֵי גלילים שֶׁמְּרַקְּעִים ביניהם גָּלְמֵי מַתֶּכֶת; בטחנה הם משמשים לִטְחֹן אֶת הַגַּרְעִינִים) ז״ר

валю́та שֹׁוִי, שִׁוּוּי, עֵרֶךְ ז׳

валя́льный דַּרְכָּנִי, דַּרְסָנִי ת׳

валя́льня נִקְצָרָה נ׳, קַצְרִין ז׳

валя́ніе דְּרִיכָה, דְּרִיסָה נ׳

ва́ляный *сапогъ* נַעַל־לֶבֶד ז׳

валя́ть, ва́ливать הִכָּה, דּוּשׁ ‖ לוּשׁ, עַגֵּל ‖ לָבֵד ‖ —ся גִּלְגֵּל, דָּרַךְ, טִלְטֵל פ״י הִתְגַּלְגֵּל. Валя́й *его*! דוּשֵׁהוּ. Валя́й *во всѣ лопатки* בְּרַח לְךָ בְּכָל כֹּחֲךָ

вампи́ръ וַמְפִּיר, עֲרָפָד ז׳

ва́нда קוּקָר, אַקּוֹן (מין מכמורת) ז׳

вандали́змъ וַנְדָּלִיּוּת (השחתה וקלקול, ביחוד של חפצי האומנות) נ׳

ванда́лъ וַנְדָּל (עובר על בל תשחית) ז׳

вандовщи́къ דַּיָּג (בקוקר) ז׳

вани́ль וָנִיל ז׳

ва́нна אַמְבָּטִי, אַמְבַּטְיָה (ר׳ אַמְבַּטְיָאוֹת) נ׳

ва́нты סֻלָּם שֶׁל חֲבָלִים ז׳

ва́рварскій אַכְזָרִי, בַּרְבָּרִי ת׳

ва́рварство בַּרְבָּרִיּוּת נ׳

ва́рварствовать הִתְבַּרְבֵּר פ״ע, עָשָׂה מַעֲשֵׂי בַּרְבָּרִים פ״י

ва́рваръ בַּרְבָּר, בַּרְבָּרוֹן, בֶּן־נֵכָר ז׳

варво́рка דָּלִיל ז׳

варга́нить שָׁרַק, רָעַשׁ, נָהַם פ״ע ‖ שָׁרַק בִּכְלִי־זֶמֶר פ״י ‖ רָתַח, סָבָה פ״ע

варга́нъ מַשְׁרוֹקִית נ׳

варене́цъ חָלָב מְבֻשָּׁל וְחָמִיץ ז׳

варе́никъ לְבִיבָה מְמֻלֵּאת נ׳

варе́нье מִרְקַחַת נ׳

ва́риво נָזִיד ז׳

вари́ть, ва́ривать, свари́ть הֵזִיר, בִּשֵּׁל, ‖ עִכֵּל ‖ שָׂרַף (יין) פ״ע ‖ —ся הִתְבַּשֵּׁל, רָתַח

варіа́нтъ נוֹסַח ז׳, נוּסְחָא, גִּירְסָא נ׳

варіи́рованіе נִסּוּחַ ז׳

варіи́ровать נִגֵּן בִּדְרָכִים שׁוֹנִים פ״י

варіа́ція אֹפֶן אַחֵר, שִׁנּוּי־נוֹסָח

варіо́ла אֲבַעְבּוּעוֹת טִבְעִיּוֹת נ״ר

ва́рка בִּשּׁוּל ז׳

ва́рница *и* **ва́рня** מִבְשָׁל, מִרְתָּח ז׳

варови́къ אוּזֶר־בּוֹנֶפֶת (לְסַנְדְּלָרִים) ‖ כְּלִי לַהֲכָנַת קֶבֶס (מין משקה) ז׳

варови́на חוּט מְזֻפָּת ז׳

варра́нтъ וַרַנְט (תְּעוּדַת־קבלה מבית־האוצר של סחורה, לִלְוֹת עליה כסף)

варъ לַחַם־הַחַמָּה, שָׁרָב ז׳ ‖ רוֹתְחִין ז״ר ‖ מַרְתָּא דְאִשְׁכָּפָא ז׳

ва́ря מָרָק קָלוּשׁ ז׳ ‖ מִדָּה כְּדֵי מְבֻשָּׁל אֶחָד נ׳

варѳоломе́евская *ночь* לֵיל בַּרְתּוֹלוֹמֵי (תְּבוּנַת־דמים של הינריך הַבָּבְרי כ״ג אווגוסט 1572, שבו בלילה נהרגו בפריז ההוגינוטים ע״י הקתולים. בדרך השאלה — שפיכות־דמים)

василёкъ דַּנְנִיָּה נ׳, גַּדָּא ז׳ (מין פרח)

васили́скъ צִפְעוֹן, אֶפְעֶה ז׳

васса́лъ מְשֻׁעְבָּד ז׳

васса́льство שִׁעְבּוּד ז׳

ва́та צִיפָה נ׳, מוֹךְ ז׳

вата́га גְּדוּד ז׳, אֲגֻדָּה, חֲבוּרְיָא נ׳

вата́житься הִתְגּוֹדֵד, הִתְאַסֵּף, הִתְחַבֵּר פ״ע

вата́жникъ חָבֵר לַאֲגֻדַּת דַּיָּגִים ז׳

ватерклозе́тъ אַסְלָא, בֵּית־הַכִּסֵּא ז׳

ватерлі́нія וַתֶּרְלִינְיָא נ׳, קַו־הַמַּיִם ז׳ (מִדַּת שְׁקִיעָה שֶׁל סְפִינָה בַּמַּיִם)

ватика́нъ וָטִיקָן, הֵיכַל־הָאַפִּיפְיוֹר ז׳

ватру́ха, —у́шка עֻגָה גְּבִינָאִית נ׳

ва́фля פַּנַּג ז׳, חַלַּת— נ׳

ва́хмистръ פְּקִיד־מִשְׁמָרָה ז׳

вахня́ פּוּטִית נ׳, דַּג־הַפַּעֲמוֹן ז׳

ва́хта מִשְׁמָרָה, מִשְׁמֶרֶת נ׳ ‖ מִשְׁמָר (בָּאֳנִיָּה) ז׳

ва́хтеръ שׁוֹמֵר הָאַסְמָר, עוֹזְרוֹ שֶׁל פְּקִיד הַמַּחְסָן ז׳

вахтпара́дъ מִפְקַד־הַצָּבָא ז׳

вашъ שֶׁלְּךָ, שֶׁלָּכֶם, יָדְךָ־כֶן מ״ג

вая́ло מַפְסֶלֶת נ׳, חֶרֶט ז׳

вая́льный פִּסְלִי ת׳

вая́льщикъ פַּסָּל, פּוֹסֵל, יוֹצֵר־פֶּסֶל, גַּלָּף ז׳

вая́нный מְפֻתָּח, מְפֻסָּל, מְחֻטָּב, חָטוּב ת׳

вая́ть פִּתַּח, פִּסֵּל, פָּסַל, חָטַב, גָּלַף, גִּלֵּף, פִּתַּח פ״י

вбива́ніе *и* **вби́вка** נְעִיצָה, תְּקִיעָה נ׳

вбива́ть, вбить נָעַץ, תָּקַע ‖ שִׁנֵּן פ״י ‖ —ся הִנָּעֵץ

вбира́ть, вобра́ть יָנַק, שָׁאַף, מָשַׁךְ לְתוֹךְ־ פ״י ‖ —ся חָדַר, הִדָּחֵק לְתוֹךְ־

вблизи́ קָרוֹב, סָמוּךְ, מִקָּרוֹב, לֹא־רָחוֹק, עַל־יַד, אֵצֶל

вбра́сывать, вбро́сить הִשְׁלִיךְ לְתוֹךְ־, הֵטִיל־ פ״י ‖ —ся הִשְׁלִיךְ עַצְמוֹ, הֻטַּל־

вбры́згивать, вбры́згнуть הִזָּה לְתוֹךְ־, זָרַק־

вбѣ́гивать *и* **вбѣга́ть, вбѣжа́ть** רוּץ לְתוֹךְ־, הִתְגַּלְגֵּל בְּמֵרוֹץ, הִתְנַגֵּף־ ‖ —ся הִתְפָּרֵץ־ בְּגַל עַצְמוֹ לְרִיצָה

вбѣгъ רִיצָה לְתוֹךְ־ נ׳

вва́ливать, ввали́ть הִפִּיל אֶל־, הֵטִיל־, הִשְׁלִיךְ־ פ״י ‖ —ся נָפַל אֶל־ פ״ע ‖ הִפִּיל עַצְמוֹ לְתוֹךְ־

введе́ние מבוא, הבאה אל־, הנהגה || פתיחה
(לספר) נ׳ || חג קרבנה של מרים (ביום כ״א
ввезти́, —ть *см.* ввози́ть נובימבר)]
вверга́ть, ввергну́ть הפל לתוך־, השל־,
הפל עצמו לתוך־, התנפל —ся || הדיח־ פ״י
ввёртывать *и* вве́рчивать, ввертѣ́ть
и ввернуть מעך ב... סבב לתוך־, תקע־ ||
בוא בתוך־, הכנס לתוך־, —ся || השל לתוך־ פ״י
הכנס בהיסח הדעת
вверху́ *и* вверхъ מלמעלה, מעל ל... מעל,
למעלה, מעלה, לעיל ת״פ
ввести́ *см.* вводитъ
вве́черу ערבית, בערב ת״פ
ввива́ть, ввить שור ב... השזר ב... ארג ב.. פ״י
—ся || השתזר, השתרג
вви́вка שזירה נ׳, משזר ז׳ || שזור ב.. ת׳
вви́нчивать, ввинти́ть ברם ברג פ״י
вводи́тель מוביל לתוך.., מביא־ ז׳
вводи́ть, ввести́ *и* ввесть, вва́живать
הבא לתוך־, הובל־, הולך־|| הבא לידי־,
הכנס|| הנהג, שום לחק פ״י. —*въ заблуж-дені*е הבא לכלל טעות. Ввести́ *кого въ обманъ* רמה איש. —*кого въ должность* הכנס איש במשרתו. —*въ убытокъ* הבא לידי היזק
вво́дный מובא אל־, נוסף־, מוסגר ת׳. —ное *предложеніе* מאמר מוסגר. —ные *знаки* סימני הבאה]
вводъ הבאה נ׳
ввози́ть, ввезти́ הובל אל־, הבא־, הכנס־ פ״י
—ся || הכנס, הובא
вво́зка *и* ввозъ הבאה אל־, הובלה־,
הכנסה לתוך־ נ׳
вво́зное מכס־הגבול ז׳
вволакивать, вволо́чить סחב לתוך־,
гרר־ פ״י]
вво́лю די, די והותר ת״פ
ввѣре́ніе הפקדה בידי־ נ׳
ввѣри́тель מפקיד ז׳
ввѣря́ть, ввѣ́рить הפקד בידי־ פ״י
ввя́зывать, ввяза́ть צרור ב־ || סרג ב־ ||
משך איש לתוך־ פ״י || —ся התערב בעניני
אחרים
вгиба́ніе השיה, כפיפה נ׳
вгиба́ть, вогну́ть השקע, המה, כפף פ״י
вгибъ כפל, קפל, קמט ז׳
вглубля́ться, вглуби́ться השתקע התעמק,
העמק, בוא עד־חקר־ פ״ע
вглубь אל־תוך, בעמק, לעמק, אל־עמקי־ ת״פ
вгля́дываться, —дѣ́ться התבונן, הסתכל,
השקף פ״ע
вгнѣ́зживаться, вгнѣзди́ться שים קן ב...,
קנן ב... || תפס מעמד פ״י || התכונן פ״ע
вгоня́ть, вогна́ть הנס אל־, הכנס־, הברח־,
העז || תקע (יתד) פ״י
вгреба́ть, вгрести́ צבר אל־, טמון ב־ פ״י
вгружа́ть, вгрузи́ть צבר, עמס פ״י
вдава́ть, вдать מסר, נתן בידי־, החזר פ״י
—ся || הכנס עצמו אל־, התמכר ל־, שים
לב ל־. *Домъ мой* вдаётся *въ садъ* ביתי נכנס לתוך־ הגן. *Онъ* вда́лся *въ безпутство* הוא יצא לתרבות רעה
вда́вливать, вдави́ть לחץ לתוך־ פ״י
—ся || הלחץ לתוך־
вда́лбливать, вдолби́ть חצב ב־, חקק ב־ ||
שנן ל־, שום בפי־ פ״י
вдалекѣ́ *и* вдали́ מרחוק, הרחק מ־,
вдаль רחוק מ־ ת״פ] למרחוק, הרחק ת״פ
вдви́гивать *и* вдвига́ть, вдви́гать *и*
вдви́нуть נתק לתוך־, הזח־, הזז־, דחה־
—ся || הנתק לתוך־, הכנס
вдво́е כפלים, פי־שנים, משנה ת״פ
вдвоёмъ בשנים, שנים יחדו ת״פ
вдвойнѣ́ כפלים, פי־שנים, משנה ת״פ
вдѣ́вятеро פי־תשע, תשע פעמים ת״פ
вдѣ́сятеро פי־עשרה, עשר פעמים ת״פ
вдира́ться, водра́ться פרץ לתוך־, בקע
ב־ פ״ע]
вдоба́вокъ נוסף על־ ת״פ
вдова́, *и* вдови́ца אלמנה, ארמלתא נ׳
вдове́цъ אלמן ז׳
вдо́воль לרב, למדי ת״פ
вдовство́ *и* —ствованіе אלמנות נ׳, אלמן ז׳
вдо́вствовать ישב אלמן או אלמנה, חיה חיי
вдо́вый אלמן ז׳ אלמנות פ״ע]
вдовѣ́ть, о— התאלמן פ״ע
вдолби́ть *см.* вда́лбливать
вдоль לארך. —*и поперекъ* לארך ולרחב
вдо́сталь בלה, כליל, לגמרי, עד־היסוד, עד־
סוף, בשלמות ת״פ
вдохнове́ніе הלהמה, רוח־הקדש, התעוררות נ׳
вдохнове́нный בעל־רוח הקדש, מלהם ת׳
вдохнови́тельный מלהים ת׳
вдохновля́ть, —ви́ть —מלא הלהם, העיר רוח,
האצל־ פ״י
вдохну́ть, *см.* вдыха́ть
вдре́безги לרסיסים ת״פ
вдруго́рядь שנית ת״פ
вдругъ פתע, בפתע פתאם, פתע־, פתאם,
ברגע, בבת אחת ת״פ. *Не говорите всѣ*— אל־תדברו כלכם בבת אחת
вдува́льный עשוי לפחת לתוך־ ת״פ
вдува́ніе *и* вдунове́ніе נפיחה ב־, פיחה נ׳

вдувáть, вдýнуть נפח ב... פוח- פ״י
вдýмываться, вдýматься התעמק במחשבה,
חשב על-, עיין, הרהר פ״ע
вдýмчиво בעיון ת״פ —вость עיון ז׳.
вдýмчивый חשבני, מתעמק, עיוני ת׳.
вдыхáніе נשימה, שאיפת-אויר נ׳
вдыхáть, вдохнýть נשם, שאף רוח פ״י
вдѣвáть, вдѣть הבא ב... נתן ב... נעץ, תחב,
השחל, —ся || הכנס, השחל (חוט במחט) פ״י
הכנס, הובא]
вдѣ́лка נתינה ב... נ׳, שבוץ ז׳
вдѣ́лывать, вдѣ́лать נתן ב... שבץ פ״י
вегетеріáнецъ וגיטיריאני —измъ צמחוני ת׳ ניות
(מזון של צמחים בלבד) נ׳,
вегетáція וגיטציון (כח הצמיחה) ז׳
вéда וידא (ספר הדת לברמינים) נ׳
ведéніе и вождéніе הנהגה, הנהלה נ׳
ведёрникъ דלין, כדד ז׳
ведрó דלי ז׳, הין. *Дождь льетъ какъ из ведрá* הגשם שטף בזעם
вёдро יום בהיר, -צח ז׳
ведрѣ́ть הטהר, התבהר פ״ע
вéдряный טהור, בהיר, צח ת׳
веельзевýлъ בעל-זבוב, אשמדאי || שעיר-
יער (מין קוף) ז׳
вездѣ́ בכל מקום, בכל, בכל אתר ואתר ת״פ
вездѣсýщій и -сýщный נמצא בכל מקום,
המקום ת׳
везти́, вози́ть, вáживать הובל פ״י. *Ему везётъ* השעה משחקת לו. *Лошади везýтъ карету* הסוסים משכים בקרון
векселедáвецъ и —дáтель לוה, נותן
вéксель שטר-חוב ז׳ שטר-חוב ז׳]
вéкша סנאי ז׳
велелѣ́піе, *см.* великолѣ́піе
велéневый, —вая *бумага* ניר של פלון ז׳
велерѣчи́вость ארכנות, דברנות נ׳
велерѣчи́вый ארכן, פטט, דברן ז׳
великáнъ ענק, נפיל, כפח ז׳
вели́кій נשא, נשגב, חשוב || גדול, רם, גבוה ת׳
Дѣло величáйшей *важности* ענין
גברא רבא. —*человѣкъ* חשוב מאד.
великодýшествовать התנהג בנדיבות פ״ע
великодýшіе רוח נדיבה, נדיבות נ׳
великодýшный בעל נפש נדיבה, נדיב ת׳
великокня́жескій של נסיך גדול ת׳
великолѣ́піе, כבוד, הוד, הדר, פאר, צבי ז׳,
תפארת, כבודה, חמדה, שפרה נ׳
великолѣ́пный רב-תפארת, הדור, מפאר ת׳
великомýченикъ קדוש, הרוג על קדוש השם,
великопóстный נהרג-ת׳] של הצום הגדול ת׳
великорóслый איש מדות, גבה-קומה, בעל-
גדל-, כפח ת׳
великосовѣ́тскій מעורב עם המיחסים,
החשובים, -הגדולים, מהעולם הגדול ת׳
вели́кость גדל ז׳, חשיבות נ׳
величáвость גאוה, גדלות || רוממות נ׳,
הדר, גדל ז׳
величáвый גא, בעל-גאוה || הדור, גדול,
סגיא, סגיב ת׳
величáть קרא בשם- || הלל, רומם, פאר,
התפאר || הלל —ся || נשא פ״י
вели́чественность יקר-תפארת ז׳, רוממות,
סגיאות, גדלות נ׳
величествéнный נשגב, הדור, נאדר, מפאר ת׳
вели́чество גאון, הוד, הדר || הוד-מלכות,
הדר- ז׳
величинá שיעור, ערך, גדל ז׳
вели́чить רומם, נשא גדל, הגדל
вели́чіе רוממות, גדולה נ׳
велисопéдъ וילוסיפד ז׳, אופנים ר״ן
вельмóжа כברכן, שוע, אציל, נכבד ז׳
вельмóжество מעלת אצילים ז׳
велѣ́ніе צווי, צו, פקוד ז׳, פקדה, מצוה נ׳
велѣ́ть נתן צו, צוה, פקד על- פ״י
вéна קנקנת, חסודה נ׳, וריד ז׳
венéра מלכת-השמים, נינוס, אפרודיטי נ׳ ||
נגה, גרגל-, אסתהר ז׳
венери́ческій, —кая *болѣзнь* חלי-המשגל,
-זמה
венесéкція התוך הורידים ז׳, הקזת דם נ׳
вéнзель מונוגרמה נ׳
вентиля́торъ רוחן, לול ז׳
вентиля́ція נקוי האויר, כסכום ז׳
вепрёнокъ בן-חזיר היער ז׳
веприна בשר-חזיר היער ז׳
вéприца חזירת-יער נ׳
вепрь חזיר יער ז׳
верáнда וירנדה, אכסדרה נ׳
вербá ערבה נ׳, חלף ז׳
верблюдица גמל (נקבה), כרכרה, נאקה נ׳
верблюдчикъ גמל, נוהג-גמלים ז׳
верблюдъ גמל ז׳
верблюжёнокъ בן-גמלים, בכר, חגן ז׳
вéрблюжина בשר-גמל ז׳
вéрбный של ערבים, חלפאי ת׳
вербовáніе משיבת אנשים, לקיחה, בחירה,
בקשה נ׳, חזור אחרי- ז׳
вербовáть, за— בקש, בחר, חזר אחרי-,
משך אנשים פ״י
вербовщи́къ בוחר, מחזר אחרי-, מושך אנשים ז׳

верђь, —рёвка, —рёвочка מוסרה נ׳, עבות, שרשור, מיתר, יתר, קו, חבל ז׳

вердиктъ פסק, גזר־דין ז׳

верёвочникъ עשה חבלים, סרד || אחו (מין צמח) ז׳

верёвочный עשוי מחבלים ת׳

верёвчатый מעשה עבות, מעשה־חבל, כעין חבל ת׳

вереди́ть הזק, השחת || גרה פצע פ״י

вередли́вый מרגז, עלול לגרוי, בעל־מכה ת׳

вéредъ מכה, שאת נ׳

верезгá צעקן, קולן, בכין ת׳

верезгли́вый צעקני, קולני, בכיני ת׳

верезжáніе *и* —рещáніе צעקה נ׳, בכי, נהי ז׳

верезжáть, *и* —рещáть, верезгнýть צעק, בכה, ילל פ״ע

верéйка, *см.* верéя

верени́ца מסע, מחנה ז׳ || שורה ארכה נ׳

веретенó פלך, כוש ז׳

веретéнщикъ פלכן ז׳

верещáть *см.* верезжáть

верéя, верейка סירה || מזוזת השער נ׳

верже́ніе זריקה, השלכה נ׳

верзи́ла טפש, גבה־קומה, גלם גבוה ז׳

вери́ги כבלים, נחשתים, אזקים ז״ר

веригонóсецъ אסור באזקים ז׳

верификáція האמתה, תעודת־ נ׳

вéрки מצודה נ׳, מעוז ז׳

вермишéль מקרונים ז״ר, אטריתא נ׳, תולעים נ״ר

вернýть חזר, שוב —ся || השב, החזר פ״י

версификáція ורסיפיקציון, מלאכת־השיר נ׳, בנין־הפיוט ז׳

вéрсія נוסחא נ׳

верстá וירסטא נ׳

верстáкъ שלחן־העבודה, —המעשה, מפסלית

верстáть, вёрстывать הישר, השוה, ערך בשורה פ״י

вéрстатъ מלקט ז׳, מסדרת (לסדרן הדפוס) נ׳

верстовóй של וירסטא ת׳

вéртелъ שפוד

вертéпъ מערה נ׳. —*разбойниковъ* מערת־פריצים

вертиголóвка הדיה (מין בעל חי) נ׳

вертикáльность קומה ישרה, —ורטיקלית, —אנכית נ׳

вертикáльный ורטיקלי, נצב, ישר, זקוף, מאנך ת׳

вёрткій *и* —тли́вый מתנודד, מתובב, מתהפך ת׳

вертлю́гъ, —тлюжёкъ כף הירך נ׳

вертля́вость זריזות נ׳

вертля́вый זריז ת׳

вертоградáрь כורם ז׳

вертогрáдъ כרם ז׳

вертопрáхъ *и* —рáшка רעה רוח, פחזן, פחז, קל־דעת ז׳

вертопрáшество רעות־רוח, קלות־דעת, פזיזות, פחזנות נ׳

вертопрáшить *и* —áшничать רעה רוח, פחז, פזז פ״ע

вертýшка גלגל || הפכפך, פחזן, טיסן ז׳

вертѣть, вернýть, вéртывать הפך, סבב || סבב, —ся || בשבש בזנב || נקב, קדח פ״י הסתובב

верфь ספניה נ׳

вéрхній עלי, עליון ת׳

верхóвный גבוה, עליון, ראשי ת׳

верховóй עלי, עליון ת׳ || רכב, רוכב־הסוס. —вая *лошадь* סוס של רוכבים

верхóвье מוצא, מקור (של נהר) ז׳

верхогля́дничанье שטחיות, קטנות־המח, סקירה שטחית, הבטה־ נ׳

верхогля́дничать סקר שטחית, הבט - פ״ע

верхогля́дъ שטחי, קטן־המח ת׳

верхóмъ רכוב, מרכב, על סוס ת״פ

вéрхомъ מלא וגדוש, גדוש ומגדש, גדש, גדוש (נ׳)

верхýшка צמרת נ׳, ראש ז׳

верхъ צפוי, חפוי, מכסה || ראש, רום, מרום ז׳ *Онъ живетъ на* верхý הוא דר מלמעלה. *Это —счастія* זהו אשר שאין למעלה הימנו. *Одержать —надъ врагами* נצח את האויב

верчéніе נקירה, נקיבה נ׳

вéрченый נמהר, פוחז, פזיז ת׳

вéрша קוקר, אקון ז׳

верши́на פסגה נ׳, ראש, מרום ז׳

верши́ть סים, כלה, חרץ, גזר, החלט || צפה (גג) פ״י

вершóкъ ורשוק (אחת משש עשרה בארשין) ז׳ || ראש, צמרת האילן נ׳ || Вершки́ *хватать* למד דבר־מה בשטחיות

весели́ть שמח, הרנן, נתן שמחה בלב־ פ״י

весéліе שמחה נ׳, גיל, משוש ז׳

весёлка, —лочка הרוף (הרופות) ז׳, בחשה נ׳

вéсело שמחה, בשמחה, בששון ת״פ

весёлость שמחה, חדוה, דיצה נ׳, ששון, גיל ז׳

весéльникъ שוט ז׳

весельчáкъ בדחן, עליז ז׳

весéнній *и* **вéшній** אֲבִיבִי ת׳
весло́ מָשׁוֹט ז׳ || בַּחְשָׁה נ׳
весна́ אָבִיב ז׳
весни́на *и* —**ну́шка** בַּהֶרֶת־חַמָּה, קִיצוֹנִית נ׳, נֶמֶשׁ ז׳
веснова́тый *и* —**ну́шечный** נִמְשִׁי ת׳
веснова́ть, за— אָבַב פ״ע, בִּלָּה יְמוֹת הָאָבִיב
весну́ха קַבַּחַת־הָאָבִיב נ׳ || *см.* весни́на
вéста אֶשְׁתָּא (שֵׁם מַזָּל) נ׳
веста́лка אֶשְׁתָּנִית (כֹּהֶנֶת האלילה אֶשְׁתָּא) נ׳
вести́, весть, води́ть, ва́живать נִהֵל, נָהֹג, הִמְצֵא, הָיֹה הוֹבֵל, הוֹלֵךְ, כַּלְכֵּל || води́ться הוֹבַל, מָצוּי. —*слѣпого* הִתְרוֹעֵעַ, הִתְחַבֵּר סוּמָא. —*войну* בַּלְכֵּל מִלְחָמָה. *Эта дорога* ведётъ *къ городу* הַדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹלֶה הָעִירָה || *Жаромъ* ведётъ *доски* הַחֹם מְעַקֵּם אֶת הַקְּרָשִׁים || Води́ть *утокъ* גַּדֵּל בְּנֵי־אַוָּזָה || Вести *какой нибудь родъ торговли* הִתְעַסֵּק בְּאֶחָד מִסְּנִיפֵי הַמִּסְחָר || Вести́ *свой родъ отъ кого нибудь* הִתְיַחֵשׂ עַל־אִישׁ || *Онъ* ведётъ *себя хорошо* הוּא מַנְהִיג עַצְמוֹ (מִתְנַהֵג) כְּהוֹגֶן || Води́ть *кого за носъ* הוֹלֵךְ אִישׁ שׁוֹלָל. —*переговоры* בּוֹא בְּמַשָּׂא וּמַתָּן || *Въ этомъ лѣсу* во́дится *много дичи* בְּיַעַר זֶה מְצוּיִים בַּעֲלֵי־חַיִּים הַרְבֵּה || *Онъ* во́дится *съ артистами* הוּא מִתְרוֹעֵעַ עִם שַׂחְקָנִים. *Такъ* во́дится כַּךְ הוּא הַמִּנְהָג. *За нимъ* во́дится *этотъ грѣхъ* הוּא לָקוּי בְּכַךְ
вести́бюль חֶדֶר הִיצוֹן, תָּא ז׳
вестъ מַעֲרָב ז׳ || רוּחַ מַעֲרָבִית נ׳
весь כֹּל, כָּלִיל ש״נ ות׳. *Они* всѣ *живы* כֻּלָּם חַיִּים. Всѣ *знаютъ* הַכֹּל יוֹדְעִים. *При* всемъ *томъ, со* всѣмъ *тѣмъ* עִם כָּל זֶה
весьма́ מְאֹד, עַד מְאֹד ת״פ
ветера́нъ (חַיָּל) זָקֵן, וֵיטֶרָן ז׳
ветерина́рія וֵיטֵירִינַרְיָא, אִפַּטְרִיָּא נ׳
ветерина́ръ וֵיטֵירִינָר, אִפַּטְרוֹס ז׳
ветла́ עֲרָבָה שֶׁל הַפִּנָּה נ׳
ветля́никъ שִׂיחַ־עֲרָבוֹת ז׳
Veto, אֹמֶר. *Наложить свое*— אַמֵּר
вето́шить, про— כַּסֵּה בִּסְחָבָה, צַפֵּה פ״י
вето́шка בְּלוֹי, בֶּלֶת, סְמַרְטוּט ז׳, סְחָבָה נ׳
вето́шникъ סְמַרְטוּטָר, סֹחֵר בִּבְלוֹיֵי־בְגָדִים
вето́шничать סַמְרֵט, סָחֹר בִּבְלוֹיֵי־בְגָדִים פ״ע
вето́шный סְמַרְטוּטִי, סְחָבִי ת׳. —*рядъ* שׁוּק שֶׁל בְּלוֹיֵי־בְגָדִים
вéтошь *и* —**то́шье** בְּלוֹי, סְמַרְטוּט, מֶלַח ז׳, סְחָבָה נ׳

вéтхій קַדְמוֹן, קָדוּם, עַתִּיק || יָשָׁן, נוֹשָׁן, בָּלֶה ת׳
ветхозавѣ́тный מִקְרָאִי, תְּנָכִי, בִּיבְלִי ת׳
ветхозако́нный מִתּוֹרַת־מֹשֶׁה ת׳
вéтхость יֹשֶׁן ז׳ || נְטִיָּה לִנְפֹּל נ׳
ветчина́ קַתְלָא דַחֲזִירָא ז׳
ветша́ть, из— הִתְיַשֵּׁן, בָּלֹה || נָטֹה לִנְפֹּל פ״ע
вéче *см.* вѣ́че
вечери́нка נֶשֶׁף, מִשְׁתֵּה נִשְׁפִּי ז׳
вечéрній נִשְׁפִּי, עַרְבִי ת׳
вечéрня מַעֲרִיב ז׳, תְּפִלַּת עַרְבִית נ׳
вечеромъ, вечерко́мъ בָּעֶרֶב, לְעֵת עֶרֶב, לִפְנוֹת עֶרֶב ת״פ
вéчеръ נֶשֶׁף, עֶרֶב ז׳, שְׁקִיעַת־הַחַמָּה נ׳ || מִשְׁתֵּה־נֶשֶׁף ז׳. *Подъ*— לִפְנוֹת עֶרֶב
вечерѣ́ть, об— בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ, עָרֹב פ״ע. *Уже* вечерѣ́етъ כְּבָר הַחַמָּה שׁוֹקַעַת
вечéя, —чéйка חוֹר הָרֵיחַיִם ז׳
вéшній אֲבִיבִי ת׳
вешня́къ צִנּוֹר ז׳, מוֹהִילָה נ׳ || דֶּרֶךְ אֲבִיבִי
вещéственно בְּעֶצֶם, בְּגוּפָא ת״פ
вещéственность גּוּפָנִיּוּת, חָמְרִיּוּת, גַּשְׁמִיּוּת, מַמָּשִׁיּוּת נ׳
вещéственный גּוּפָנִי, חָמְרִי, גַּשְׁמִי, מַמָּשִׁי ת׳
веществó חֹמֶר, עֶצֶם ז׳
вещи́ца דְּבַר קָטֹן, —יָפֶה ז׳, רִמְיָה נ׳
вещь דָּבָר, חֵפֶץ ז׳ || —щи רְכוּשׁ, חֲפָצִים, מִטַּלְטְלִין
вжи́вѣ בַּחַיִּים ת״פ
вжима́ть, вжать דָּחֹק לְתוֹךְ־, דָּחֹס, הַשְׁקֵעַ פ״י
вза́ди *и* **взадъ** אֲחוֹרַנִּית, מֵאָחוֹר, לְאָחוֹר ת״פ
взаёмъ *и* **за́ймы** בְּהַלְוָאָה, בְּתוֹרַת הַלְוָאָה, בְּמִלְוָה ת״פ. *Взять*— לָוֹה, נָטֹל בְּהַלְוָאָה. *Дать*— הַלְוֵה, נָתֹן בְּהַלְוָאָה
взаи́мно אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, חַד־אֶת־אַחַד, הֲדָדִי, הֲדָדָא ת״פ
взаи́мность הֲדָדִיּוּת נ׳
взаи́мный הֲדָדִי, ת׳
взамѣ́нъ בִּמְקוֹם־, תְּמוּרַת־, בִּמְחִיר־, תַּחַת ת״פ
взаперти́ כָּלוּא, סָגוּר, עָצוּר ת״פ
вза́пуски בְּהִתְעָרְבוּת, בְּהִתְחָרוּת ת״פ
взба́лмошный אֱוִילִי, הוֹלֵל, רֵיק ת׳
взбаламу́тить הַתְעֵה, הַדֵּחַ פ״י
взбаламу́ченный נִגְרָשׁ, מִתְרַגֵּשׁ, מִתְגָּעֵשׁ ת׳
взба́лтывать, взболта́ть, *и* **взболтну́ть** נַעֵר, דָּלֹחַ, בָּלֹל פ״י || —ся הִנָּעֵר, הִתְנוֹעֵעַ
взбарабо́шить עַרְבֵּב, פָּרֹעַ פ״י
взбива́ть, взбить חָבֹט פ״י || —ся הֵחָבֵט. —*волосы* סַלְסֵל הַשֵּׂעָר
взбира́ться, взобра́ться טַפֵּס, עָלֹה פ״ע
взборозди́ть *см.* борозди́ть
взборони́ть *см.* борони́ть

взбрáсывать, взбрóсить זרק למעלה,
השלך- פ"י
взбрести́ טפס למעלה בכבדות, עלה- פ"ע.
— въ голову עלה על לב
взбры́згивать, вбзры́згнуть זרק על־,
הזה- פ"י
взбудорáжить החרד, השבת מנוחת־,
הרגז, בלבל פ"י
взбунтовáть *см.* бунтовáть
взбѣгáть, взбѣжáть עלה במרוצה פ"ע
взбѣси́ть הכעס, הרעם, הקצף, הרגז, הרתח פ"י.
—ся || התרגז
взвáливать, взвали́ть העמס, השלך על־
הטל עצמו על־ —ся || הטל- פ"י
взвáривать, взвари́ть שלק, רתח, הרתח פ"י
взваръ שלק (של רפואה) דיקוקט ז׳
взвезти́ *см.* взвози́ть
взвести́ *см.* взводи́ть
взвивáться, взви́ться התנשא, התעופף,
התעלה, המרא, התרומם פ"ע
взводи́ть, взвести́ העלה, הרם, הגבה ||
הרם החדק (ברובה), כונן על־ || הוצא דבה
על־, לעז-שם רע, הטח דבר כלפי־ || בנה פ"י
взводъ הובלה למעלה נ׳ || גדוד צבא || הדק
(ברובה) ז׳
взвози́ть, взвести́ הובל למעלה, העלה פ"י
взволáкивать, взволóчь העלה, משך
למעלה, סחב- פ"י
взволнóвывать, взволновáть הסער, הכה
גלים || הכעס, הרתח, הרגז פ"י —ся ||
רגש, המה, סער || התקצף, זעף, כעס
взвыть האנק, נשא קול בבכי פ"ע
взвѣвáть, взвѣять || נפנף, הרם
הנשא, התנשא, התנופף —ся || זרה פ"י
взвѣшивать, взвѣсить העלה במאזנים,
—ся || שקל פ"י || התישב (בדעת) פ"ע
שקל עצמו, השקל
взвѣсъ, взвѣшиванiе, взвѣшенiе שקול ז׳,
שקילה נ׳
взгáркивать, —кнуть נתן קול, הצרח פ"ע
взглядъ מבט ז׳, סקירה, השקפה נ׳. *Онъ не удостоилъ меня* взгля́домъ לא העיף
עלי עין. *Ничего не укроется отъ его* взгля́да אין דבר נעלם ממנו. *У насъ различные* взгля́ды *на это дѣло*
השקפותינו על הענין הזה שונות
взгля́дывать, взгляну́ть העף עין, השקף,
מצא חן בעיני־ —ся || סקר, הבט פ"ע
взгóнка הברחה למעלה, הרצה נ׳
взгоня́ть, взгонáть הברח למעלה, הנס- פ"י
взгóрокъ. —рье גבעה, נ׳, תל ז׳
взгромáзживать, взгромозди́ть גבב,

עלה למעלה, הצטבר —ся || צבר פ"י
вздёргивать, вздерну́ть || הנף
הרם, נופף, פרכס, נוע, הניע, משך פ"י. Вздерну́ть *носъ*
זקף קומה, הרם ראש, הגבה אף, התהלך
בגאון] **вздёрнутый** *носъ* חטם סולד (משוך
למעלה)] **вздешевѣ́ть** *см.* дешевѣ́ть
вздирáть вздрáть בצק, || בקע, קרע פ"י
—ся || צבה, התבטבט, התנפח פ"ע
עלה ביגיעה, הבקע, הפקע
вздóрить *и* вздóрничать, по— התקוטט פ"ק
вздóрливость קטנות, קנתרנות, נרגנות נ׳
вздóрливый קטן, קנתרן, נרגן ת׳
вздóрный שוא, אפסי, ריק, בטל, תפל ת׳ || *см.*
вздóрливый
вздорожáнiе יקרות, עלית־השער נ׳
вздорожáть עלה במחיר, התיקר, פ"ע
вздорожи́ть העלה מחיר, יקר, התיקר, העלה
השער, הפקע- פ"י
вздоръ אפס, תהו, הבל, ריק ז׳, שטות, טפשות נ׳
вздохну́ть האנח || שאף רוח לו רוחה, הרגע פ"ע
вздохъ אנחה נ׳. *Послѣднiй*— נשימה אחרונה
вздрáгиванiе רטט, רעד ז׳, רתת, חלחלה, רעדה,
רעידה נ׳
вздрáгивать, вздрóгнуть חיל, חיל, התחלחל,
רעד, זחל, הזדעזע, זוע, חרד, הרתע, רטט,
רגז פ"ע] **вздремáть,** вздремну́ть התנמנם פ"ע
вздувáнiе נפוח ז׳, נפיחה נ׳
вздувáть, вздуть || לבה, הפח, קרח פ"י
—ся || נפח, תפח, צבה פ"ע
התנפח
взду́мать —ся || זמם, עלה מחשבה בלב פ"ע
עלה בדעת־, עלה במחשבה
вздурáчить התל ב... || עשה עצמו שוטה,
עשה מעשה שוטה פ"י
вздури́ть הקצף, הרגז || התעה, הולך שולל,
קנף, העשה —ся, вздурѣ́ть || השגה פ"י
שוטה]
взду́тость נפוח ז׳
взду́тый נפוח, צבה ת׳
вздыманiе הנפה, תנופה, הגבהה, הרמה נ׳
вздымáть, воздымáть הגבה, הנף, הרם, פ"י
—ся || עלה.
вздыхáнiе *и* воздыхáнiе אנחה, אנקה נ׳
вздыхáтель נאנח, מתאנח || חולה־אהבה, אהבן ז׳
вздыхáть, воздыхáть || האנק, התיפח, האנח
נשם || הצב רוח, נוח פ"ע
взимáнiе נטילה, גביה || גבית־מס, תרומה נ׳
взимáть נטל, גבה (מס) פ"י || —ся
הנטל,
הגבה
взирáть, возрѣ́ть השקף, הבט, שום־לב פ"ע.
Не взирáя *на* מבלי שים לב ל... אף על
פי, לרות־
взлáмывать, взломáть שבר, בקע,
פרץ. —ся || פקח
הבקע, הפקח

взлелѣять *см.* возлелѣять
взлетать, взлетѣть הִתְנַשֵּׂא, הִתְעַלֵּה,
הִתְרוֹמֵם, הִגְבִּהַּ, פָּרֹחַ, הִתְעוֹפֵף, הַמְרֵא פ״ע
взлётъ, —таніе,—тѣніе מְעוֹף ז׳, תְּעוּפָה,
עֲלִיָּה, הִתְעַלּוּת, הִתְנַשְּׂאוּת, הִתְרוֹמְמוּת, פְּרִיחָה,
взлобокъ תֵּל ז׳ גִּבְעָה נ׳, הַמְרָאָה נ׳]
взломаніе *и* —ломка פֶּרֶץ ז׳, שְׁבִירָה,
взломать *см.* взламывать בְּקִיעָה נ׳]
взломка, —мъ *см.* взломаніе
взлѣзать, взлѣзть טַפֵּס, עָלֹה פ״ע
взлюбить, חָשֹׁק, חָמֹד, דָּבֹק, אָהֹב פ״י
взманивать, взманить פַּתֵּה, מָשֹׁךְ פ״י
взмахивать, взмахнуть נוֹפֵף, נַפְנֵף, הָגֹף פ״י
взмахъ, взмашка יָעֹף, הֶנֶף ז׳, הִתְנַשְּׂאוּת,
הִתְרוֹמְמוּת, הֲנָפָה נ׳
взмачивать, взмочить מַגֵּן, הַרְטֵב, מוֹגֵג,
לָחֹת, לַחְלֵחַ, הַטְפֵּחַ פ״י
взмащивать, взмостить בָּנֹה נִדְבָּךְ, —מַרְבָּךְ
||—ся טַפֵּס, עָלֹה
взметчивость חֲמִימוּת, הַמְרָצָה, הִתְרַגְּזוּת,
взметчивый מְהִיר־חֵמָה ת׳ הִתְקַצְּפוּת נ׳]
взмётываніе זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה || הִתְנוֹפְפוּת נ׳
взмётывать, взметать *и* взметнуть
||—ся זָרֹק לְמַעְלָה, הַשְׁלֵךְ || זָרֵה, זָרֹה פ״י
הִזָּרֵק לְמַעְלָה || הִתְנַפֵּל (בדברים עו״ר).
взмокать, взмокнуть רָטֹב, טָנֹן, הִתְלַחְלֵחַ פ״ע
взмолиться הַתְחֵל לְהִתְחַנֵּן פ״ע
взморье חוֹף ז׳, שְׁנוּנִית, שְׂפַת־הַיָּם נ׳
взмостить *см.* взмащивать
взмочить *см.* взмачивать
взмущать, взмутить עַכֹּר, רָפֹשׂ, דָּלֹחַ פ״י
взносить, взнести || הַעֲלֵה, הָבֵא לְמַעְלָה
שַׁלֵּם תְּרוּמָה || הַגֵּד רְכִילוּת, —לָשׁוֹן הָרַע פ״י
||—ся הֵעָלֵה
взносъ *и*—носка תַּשְׁלוּם, שִׁלּוּם ז׳, תְּרוּמָה נ׳
взнуздывать, взнуздать בָּלֹם, רַסֵּן פ״י
взобраться *см.* взбираться
взогнать *см.* взгонять *и* возгонять
взогрѣвать, взогрѣть הָחֵם, חַמֵּם, צָמֹר פ״י
взодрать, *см.* вздирать
взойти *см.* восходить
взопрѣлый נִזְעָן, כִּסּוּי־זֵעָה ת׳
взопрѣть הָזֵעַ פ״ע
взорваніе גֶּפֶץ ז׳, הֲרִיסָה נ׳
взорвать *см.* взрывать
взоръ מַבָּט ז׳
взоткнуть מַשֹּׁךְ בְּרֹאשׁוֹ, תָּקֹעַ—, נָעֹץ פ״י
взрастать, *см.* возрастать
взрачность יְפִי־מַרְאֶה, מַרְאֶה יָפֶה ז׳
взрачный טוֹב־רֹאִי, יְפֵה־מַרְאֶה ת׳

взращать *см.* возращать
взращиваніе גִּדּוּל ז׳
взревѣть נָתֹן קוֹל, —נַהֵם, נָהֹם, שָׁאֹג, נָהֹק, נָעֹר,
взрослость בַּגְרוּת נ׳ גָּעֹה פ״ע]
взрослый בֹּגֵר, בַּגָּר ת׳
взрываніе *и* взрывъ נֶפֶץ ז׳, הֲרִיסָה נ׳.
Взрывъ *хохота* הִתְפָּרְצוּת שְׂחֹק
взрывать, взрыть חָפֹר, כָּרֹה פ״י
взрывать, взорвать || פוֹצֵץ, נַפֵּץ, הָרֹס
הַרְעֵם, הַרְגֵּז, הַכְעֵס פ״י. *Это его* взорвало
הַדָּבָר הַזֶּה הִרְגִּיזָהוּ
взрыдать דָּמֹה, נָשֹׂא קוֹל בִּבְכִי פ״ע
взрыдъ בְּכִי ז׳, נְאָקָה, אֲנָקָה נ׳
взрытіе חֲפִירָה נ׳, גִּרּוּף ז׳
взрыть *см.* взрывать
взрыхлять, взрыхлить בַּקֵּעַ, הָרֹחַ, מוֹגֵג פ״י
взрѣзка, —ѣзъ מִבְקָע, מִפְרָץ ז׳
взрѣзывать, —зать שַׁסֵּעַ, פַּתֵּחַ, רַמֵּשׁ, גָּזֹה,
взъерошенный פָּרוּעַ, סָתוּר ת׳ בַּקֵּעַ פ״י]
взъерошивать, —шить פָּרֹעַ, סָתֹר פ״י
||—ся הִפָּרֵעַ, הִסָּתֵר (מִשְׂעָרוֹת)
взъѣдаться, взъѣсться הִתְנַפֵּל, (עַל איש
взъѣздъ מַעֲלֶה ז׳ עֲלִיָּה נ׳, בדברים), הִתְקַצֵּף]
взъѣзжать, —ѣхать עָלֹה פ״ע
взъяриться בּוֹא לִכְלַל כַּעַס פ״ע
взывать, воззвать קָרֹא אֶל־, הִתְחַנֵּן—,
הִתְפַּלֵּל—, זָעֹק— פ״י
взысканецъ אָהוּב, רָצוּי, בָּחִיר ז׳
взысканіе מַלְקֶה ז׳, תְּבִיעָה, דְּרִישָׁה, גְּבִיָּה נ׳
Подать вексель ко —нію הָבֵא שְׁטָר
взыскатель תּוֹבֵעַ, גּוֹבֶה ז׳ לִידֵי גּוֹבַיְנָאן]
взыскивать, —скать || תָּבֹעַ, דָּרֹשׁ, גָּבֹה
הַעֲנֵשׁ *(на комъ)* || הַעֲנֵק, הַשְׁפֵּעַ עַל־
בַּקֵּשׁ, חַפֵּשׂ *(кого чьмъ)* || —ся פ״י
взыскъ *см.* взысканіе
взятіе נְטִילָה, לְקִיחָה, קִיחָה נ׳, מִקָּח ז׳
—*крѣпости* כִּבּוּשׁ (עִיר), מִבְצָר.
—*назадъ* נְטִילָה בַּחֲזָרָה
взятка מִקָּח ||,מִקַּח שֹׁחַד, בֶּצַע ז׳, שַׁלְמוֹנִים ז״ר
взяточникъ שַׁחֲדָן, מוֹשְׁחָד, לוֹקֵחַ שֹׁחַד, רוֹדֵף
שַׁלְמוֹנִים ז׳
взяточничество שַׁחֲדָנוּת נ׳, מִקַּח שֹׁחַד ז׳
взять לָקֹחַ, נְטֹל, אָחֹז, תָּפֹשׂ || כָּבֹשׁ, לָכֹד ||
לָקֹחַ, נְטֹל, ||—ся הוֹצֵא || תָּקֹף || שָׁבֹר
הַתְחֵל בְּ־. —*на себя отвѣтственность* קַבֵּל הָאַחְרָיוּת עַל עַצְמוֹ. —*за*
руку אָחֹז בְּיַד־. *Этихъ крѣпость невозможно*— אֶת־הַמִּבְצָר הַזֶּה אִי־אֶפְשָׁר לִלְכֹּד.
—*на себя заботу* קַבֵּל עַל עַצְמוֹ לִדְאֹג.
—*дочь изъ пансіона* הוֹצֵא בִּתּוֹ מִ־

הפנסיון. *Меня* взя́ло *отчаяніе* היאוש
תקפני. *—карету* שבר מרכבה. *Его*
взяла́ *охота путешествовать* עלה
עלה על־, נצח. *—верхъ* ברצונו לסיר.
—подъ стражу שום במשמר. *—кого*
въ руки אחז איש ברסן. *Съ чего вы*
это взя́ли מהיכן אתה למד זאת. *Онъ*
ни дать, ни взять *его отецъ*
קלסתר פניו דומה בכל לשל אביו. *—мѣры*
בקש תחבולות. *Онъ* взя́лся *не за свое*
дѣло הוא נטל לו ענין שאינו ממקצע שלו.
Онъ не знаетъ какъ за это взяться
הוא לא ידע כיצד מתחילים בכך. *Откуда*
у него взяли́сь *деньги* מהיכן בא לו הממון.
Откуда онъ взя́лся מאין בא. Взя́ться
за умъ התבונן היטב

вибра́ція רטט, רעד ז׳, טריא, הנפה נ׳
вивисе́кція וויויסקציון (נתוח בעלי חיים לתכלית
מדעית, אבר מן החי) נ׳
вида́лый בעל־נסיון, מנסה, בקי ת׳
вида́льщина ענין בלתי נפלא, דבר ידוע ז׳
вида́ть. ви́дѣть סכה, צפה, ראה, חזה פ״י
||—ся התראה עם־, בקר. *Не* вида́ть
אינו נראה
ви́димо כנראה, גלוי ויָדוע, גלוי, ברור,
הרבה מאד *—невидимо* בעליל ת״פ.
ви́димый גלוי, נראה לעין ת׳. *Безъ* —мой
причины בלי סבה נכונה
ви́дкій ברור || גדול, חשוב ת׳
ви́дно גלוי, נראה, ברור ת׳, כנראה ת״פ
ви́дный חשוב, גדול, נכבד, נשוא־פנים || גלוי,
ברור ת׳
виднѣ́ться השקף, הראה, הציץ מן־ פ״ח
видово́й סוגי ת׳
видоизмѣне́ніе שנוי, חלוף ז׳, חליפה,
התחלפות, תהפוכה, תמורה נ׳
видоизмѣня́ться השתנה, התחלף, התהפך,
הפך מראהו פ״ע
ви́допись צלמון, ציור־נוף ז׳
видъ ציור, תאר, תאור, מראה, קלסתר ז׳, צורה,
תבנית, עין נ׳ || פנים נ״ר || התחפשות נ׳ ||
מין, סוג ז׳ || פניה נ׳ || תנאי, אפן, תרוץ ז׳
Городъ имѣетъ мрачный— לעיר מראה
חשוך. *У солдатъ добрый*— פניהם של
החילים מפיקים עזמה. *Съ* ви́ду *онъ*
похожъ на обезьяну מראהו מראה קוף.
При ви́дѣ בראות. *Показать недо-*
вольный— הראה פנים נזעמים. *Минерва*
приняла— Ментора מינרבה הופיעה
בתארו של מנטור. *Ящикъ въ* ви́дѣ
домика תבה בתאר ביתון. *Жемчугъ въ*
ви́дѣ *груши* מרגלית בתבנית אגס. *Его*
комната имѣетъ— на рѣку חדרו
תאוני נשקף על־פני הנהר. Ви́ды *города*
העיר. *Отсюда открывается прек-*
расный— מכאן נגלה מראה יפה. *Разные*
виды́ *мрамора* מינים שונים של שיש. *Изъ*
своихъ видо́въ מחמת פניות של עצמו.
Какіе у васъ виды́ *на счетъ сына*
מה תחשב אל־בנך. *Быть въ нетрезвомъ*
ви́дѣ (שכור) היה מבסם. *Ни подъ*
какимъ ви́домъ בשום אופן, בלי שום
תרוץ. *Съ тѣхъ поръ дѣла его при-*
няли другой— למן אותה השעה קבלו
ענינים פנים אחרות. *Въ* виду́ *гавани*
לפני הנמל. *Онъ на* виду́ *у полиціи*
הוא מצוי תחת השגחת הפוליציא. *По-*
терять изъ ви́ду שכח, עזב, נשה. *Въ*
вида́хъ *дружбы* דורות לידידות. *Въ*
ви́дѣ *опыта* מעין נסיון, בתור נסיון. *Я*
имѣю его въ виду́ אני מתכון אליו, אני
זוכרהו. *—на жительство* פספורט.
Видали мы виды́ גם אנו ראינו הרבה
ви́дывать בחיים] ראה כמה פעמים פ״י
ви́дѣть ראה, חזה צפה, סכה פ״י ||—ся
התראה, בקר, הזדמן אצל־
ви́за ויזה, תעודה נ׳, ציון ז׳
визави́ (vis-à-vis) מול, נגד ת״פ
визгли́вый נוהק, צורח, מילל ת׳
ви́згнуть *см.* визжа́ть
визгу́нъ יבבן, בכין ז׳
визгъ, визжа́ніе יבוב ז׳, המיה נ׳
визжа́ть, ви́згнуть יבב, המה פ״ע
визи́рь וזיר ז׳
визита́торъ מבקר, מפקד ז׳
визи́тка בקרניה (חצי־מעיל) נ׳
визи́тъ בקור ז׳
вика́рій ויקר, סגן ההגמון, —הבישוף ז׳
вико́нтъ ויקונט, חבר־הגרף ז׳
ви́лица קסום (מין צמח) ז׳
ви́лка מזלג ז׳
ви́лла וילה, קיטנה, חוילא נ׳
вило́къ קולסי־הכרוב ז״ר
вилообра́зный מזלגי, כעין מזלג ת׳
вилъ ברקן (מין צמח) ז׳
ви́лы מלגז, קלשון ז׳
вильчу́ра *и* винчу́ра פרוה ואבית נ׳
виля́ть, —льну́ть שנה דרך, סלף דרך,
השתמט || כשכש זנב פ״י
вина́ סבה נ׳, מוצא || פשע, עון ז׳

винегре́тъ זוּם חָמִיץ ז׳, עַרְבּוּבְיָא נ׳
вини́тельный *падежъ* יַחַס הַפָּעוּל ז׳
вини́ть חַיֵּב, הַאְשֵׁם, הַרְשֵׁעַ פ״י ‖ —ся (*въ чемъ*) הִתְוַדָּה, הַכֵּר חֶטְאוֹ
ви́нница מַרְתֵּף שֶׁל יַיִן ז׳
ви́нный יֵינִי ת׳. —*камень* אַבְנֵי־יַיִן. —ная *ягода* תְּאֵנָה
вино́ יַיִן שָׂרוּף, שֵׁכָר, יַיִן ז׳
винова́тый חַיָּב, אָשֵׁם ת׳. *Я много* винова́тъ *передъ вами* הַרְבֵּה אַתָּה מְחַיְּבֵנִי. Винова́тъ! סְלַח לִי, סְלִיחָה
вино́вникъ גּוֹרֵם ז׳
вино́вность אַשְׁמָה נ׳
вино́вный בֶּן־עוֹנְשִׁין, אָשֵׁם, חַיָּב ת׳
вино́гонный שֶׁל מִשְׂרְפוֹת יַיִן ת׳
виногра́дарь כּוֹרֵם ז׳
виногра́дина עֲנָבָה נ׳
виногра́днкъ כֶּרֶם ז׳
виногра́дъ עֲנָבִים ז״ר ‖ גֶּפֶן נ׳
виноде́ланіе *и* —де́ліе מַטַּע כְּרָמִים, —גֶּפֶן ז׳, עֲבוֹדַת־כֶּרֶם ‖ תַּעֲשִׂיַּת יַיִן נ׳
винокуре́ніе מִשְׂרְפוֹת יַיִן נ״ר
виноку́ренный *и* —ку́рный *заводъ* בֵּית מִשְׂרְפוֹת יַיִן ז׳
виноку́рня בֵּית מִשְׂרְפוֹת יַיִן ז׳
виноку́ръ שׂוֹרֵף יַיִן ז׳
виноме́ръ מוֹדֵד־הַיַּיִן, אַלְכּוֹהוֹלְמֶטֶר ז׳
винопрода́вецъ, —торго́вецъ מוֹכֵר יַיִן, סוֹחֵר— ז׳
виносло́віе רְאָיָה, מוֹפֵת, הוֹכָחָה, מַסְקָנָה
виносло́вность תּוֹצָאָה נ׳ן תּוֹצָאָה, הַגְרָמָה נ׳
виносло́вный גּוֹרֵם, מְסַבֵּב ת׳
виноторго́вецъ סוֹחֵר־יַיִן ז׳
виноторго́вля מִסְחַר־יַיִן ז׳
виноче́рпецъ *и* —че́рпій מַשְׁקֶה, שַׂר־הַמַּשְׁקִים ז׳
винти́ть, ви́нчивать בָּרֹם, בָּרֹג פ״י
винтова́льный גְּלִילִי ת׳
винтова́ть, за— גַּלֵּל, בָּרֹם, בָּרֹג פ״י
винто́вка טָנִי (ר׳ טָנִיּוֹת) ז׳
винтообра́зный גְּלִילִי, מֵעֵין גָּלִיל ת׳
винтъ בּוֹרֶג, בּוֹרֶם, גָּלִיל ז׳
винче́ніе גְּלִילָה, בְּרִיגָה, בְּרִימָה נ׳
винье́тка וִינְיֶיטָה נ׳, קִשּׁוּט, עִטּוּר, נוֹי ז׳
ви́ра נִימְיוֹן, קְנָס
виртуо́зъ וִירְטוּאָס, עִלּוּי, גָּאוֹן ז׳
ви́рша חֲרוּז־שִׁיר ז׳
вислоу́хій צְמַע (בַּעַל אָזְנַיִם תְּלוּיוֹת) ת׳
ви́снуть הִתָּלָה פ״ע
високо́сный *годъ* שָׁנָה מְעֻבֶּרֶת נ׳
висо́къ רַקָּה, צְדָעָה נ׳
виссо́нъ *и* виссъ שֵׁשׁ, בּוּץ ז׳
ви́селица תְּלִיָּה נ׳. *Приговорить къ* —цѣ דִּין לִתְלִיָּה
висе́лка תְּלִיָּה לִבְגָדִים נ׳
ви́сельникъ בֶּן־תְּלִיָּה, בֶּן־מָוֶת ‖ תָּלוּי, מוּקָע ז׳
висе́ніе תְּלִיָּה נ׳, רְחוּף ז׳
висе́ть הָיָה תָלוּי ‖ רַחֵף. *Плоды* вися́тъ *на деревѣ* הַפֵּרוֹת תְּלוּאִים עַל הָאִילָן. *Надъ нимъ* виси́тъ *большое несчастіе* אָסוֹן גָּדוֹל מְרַחֵף עַל־רֹאשׁוֹ
вися́чій נִתְלֶה, תָּלוּי ת׳
вита́лище מַחְסֶה, מָעוֹן ז׳ ‖ מְאוּרָה (של חיה) נ׳
вита́ть רָבַץ, דּוּר, גּוּר, הִתְעַכֵּב, שָׁהָה פ״ע —*мыслями* הִשְׁתַּקֵּעַ בְּמַחֲשָׁבָה, חָלֹם
витви́на עָנָף, סָעִיף, נֵצֶר, שׁוֹט, שֵׁבֶט ז׳
вите́йка פְּתִיל זָהָב, —כֶּסֶף ז׳
ви́тень שׁוֹט אָרֹךְ ז׳
вití́е, витьё שְׁזִירָה נ׳, פִּתּוּל ז׳
витіева́тость דַּבְּרָנוּת, שָׂפָה נִמְלָצָה, מְלִיצָה נ׳
витіева́тый נוֹאָם, מֵלִין, דַּבְּרָנִי, אִישׁ־שְׂפָתַיִם ת׳
вití́йство דַּבְּרָנוּת נ׳, כֹּחַ הַדִּבּוּר ז׳
витія דַּבְּרָן ז׳
витри́на קִיפְּסוֹלִין שֶׁל זְכוּכִית ז׳, כְּפִיפָה— נ׳
виту́шка, —шечка, —то́къ פְּתִיל מְשֻׁזָּר ‖ כִּכָּר (מין חלת לחם) ז׳
вить כָּרֹךְ, גָּלֹם שָׁזֹר, קָלֹעַ ‖ עַקֵּם, סַבֵּב, עַבֹּת פ״י ‖ —ся הִתְאַחֵז, הִתְעַבֵּת, הִסְתַּלְסֵל. —*шолкъ* שָׁזוֹר מֶשִׁי. —*вѣнки* קָלֹעַ זֵרִים. —*веревки* שָׁזוֹר חֲבָלִים. —*гнѣздо* קַנֵּן. *Плющъ* вьётся *вокругъ колонны* הַקִּסּוֹם מִשְׂתָּרֵג סָבִיב הָעַמּוּד. *Дорога* вьётся *въ гору* הַדֶּרֶךְ מִתְעַבֶּתֶת עַל הָהָר. *Волосы* вьются הַשֵּׂעָר מְסֻלְסָל
ви́тязь אֲרִיאֵל, אַבִּיר, גִּבּוֹר חַיִל ז׳
вихля́й גֹּלֶם, טִפֵּשׁ ז׳
вихля́ть צָלֹעַ, פָּסֹחַ פ״ע ‖ טַלְטֵל, הָזֵז פ״י
вихо́ръ צִיצַת־רֹאשׁ, קְוֻצָּה נ׳. *Взять за*— אָחוֹז בְּצִיצַת־רֹאשׁ
вихорь *и* вихрь סַעַר, עִלְעוֹל ז׳, סְעָרָה, סוּפָה נ׳
ви́це-адмира́лъ סְגַן־הָאַדְמִירַל ז׳
ви́це-губерна́торъ סְגַן־הַגּוּבֶּרְנָטוֹר ז׳
ви́це-дире́кторъ סְגַן־הַמְנַהֵל ז׳
ви́це-коро́ль מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ ז׳
ви́шенникъ *и* вишня́къ גַּן־דֻּבְדְּבָנִיּוֹת נ׳
ви́шенный דֻּבְדְּבָנִי, שֶׁל דֻּבְדְּבָנִיּוֹת ת׳
ви́шенье אִילָנוֹת שֶׁל דֻּבְדְּבָנִיּוֹת, דֻּבְדְּבָנִיּוֹת ז״ר
вишнёвка יַיִן דֻּבְדְּבָנִי, יַיִן שָׂרוּף ז׳
ви́шня דֻּבְדְּבָנִית נ׳, אִילָן שֶׁל דֻּבְדְּבָנִיּוֹת ז׳
вишь! הִנֵּה! רְאֵה!

вій ז׳ (שד מן הדימונולוגיה הסלורוסית) וי
віолончелистъ ז׳ בטנן, בעל בטנון
віолончéль ז׳ בטנון
вкáпывать, вкопáть פ״י הסתר בקרקע, טמן–
||—ся הסתר, הטמן
вкáтыванье, вкатáніе *и* **вкáтка** הכנסה,
תחיבה נ׳
вкáтывать, вкатáть *и* **вкáтить** הכנס,
תחב פ״י
вкúдывать, вкúнуть השלך לתוך־, זרק־ר
вкладка נ׳ הטל– פ״ן הכנסה, הבאה, הנחה
вкладчикъ ז׳ מפקיד, מכנים, מניח לתוך־, מביא–
вкладъ ז׳ הכנסה, תרומה נ׳, פקדון
вкладывдніе *см.* **вкладка**
вкладывать, вкласть *и* **вложить** הפקד,
הכנס, הניח לתוך־, הבא–
вклéивать, вклéить פ״י דבק לתוך־, הדבק–
вклéйка נ׳ (דבר) מדבק ז׳ || הדבקה לתוך־
вклёпываться, вклепáться טעה, שגה
השתבש || התאהב פ״ע
включáть, включить פ״י כלל, ספח צרף ל.. פ״י
включáя, —чительно ת״פ יחד עם־, בכלל
вковéркивать, вковéркать, חבש בהתרשלות,
השלך בלי סדרים לתוך־ פ״י
вколáчивать, вколотить תקע, תחב ב...
נעץ ב.. פ״י
вконéцъ *и* **вкóрень** כלה, לגמרי, מכל וכל,
הכל, כליל, עד היסוד ת״פ
вкопáніе, *и* **вкóпка** נ׳ טמינה בקרקע, נעיצה–
вкопáть *см.* **вкáпывать**
вкоренéніе נ׳ השרשה ב..
вкóрень, *см.* **вконéцъ**
вкоренять, —нить פ״י השרש ב.., שגן
||—ся השתרש, התכשם
вкороткѣ ת״פ מיד, תיכף, בקרוב, במהרה
вкось ת״פ באלכסון, בשפוע
вкось *и* **вкривь** באלכסון ובעקימה, בעלמא,
בלי התבוננות ת״פ
вкрáдчивость גנבת־לב, –דעת, ערמה,
התרפסות נ׳, חלקות נ״ר
вкрáдчивый גנב־דעת, מחליק לשון, מתרפס,
מתרצה ת׳
вкрáдываться, вкрáсться || התגנב לתוך־
.גנב דעת, התכפס, החלק, התחנב, התרצה פ״ע
Въ эту рукопись **вкралась** *ошибка*
בכתב־יד זה נפלה טעות
вкрáтцѣ ת״פ בקצור
вкривь *см.* **вкось** *и* **вкривь**
вкругъ ת״פ סביב
вкрútѣ ת״פ במהירות, בחפזה, בחפזון

вкрѣплять, —пить חזק ב.., תקע בחזק, נעץ
היטב פ״י
вкупáться, -питься צות עם־, הכנס לתוך־,
вкупъ ז׳ כסף הכניסה [התחבר ל.. פ״ע
вкýпѣ ת״פ בצותא חדא, יחדו
вкусить *см.* **вкушáть**
вкýсный ת׳ טוב טעם, טעום, מתוק, ערב, נעים
вкусъ ז׳ מגנון || טעם. *Горькій на—*
.מר בחך. *Со* **вкýсомъ** נבעת .בטוב טעם
Это зданіе построено въ готи-
ческомъ **вкýсѣ** הבנין הזה עשוי בסגנון
вкушáть, вкусить פ״י בחן, טעם [הגותין
вкушéніе נ׳ טעימה
влáга שקוי, לח, טחב, רטבון ז׳, רטיבה, טינה,
לחות, לחלוחית נ׳
влагáлище ז׳, נרתיק, כיס, גרן, תער (לחרב)
אמתחת נ׳
влагáть, вложить שום ב.., הכנס לתוך־,
влáдить *см.* **влáживать** [נתן– פ״ן
владыка מושל, שליט, אדון, רבון || הגמון,
רבונו של עולם —*вселенной* .בישוף
владычество ז׳, ממשלה נ׳ שלטון
владычествованіе משרה, מרות, ממשלה,
ארנות, שלטנות, שררה, רשות נ׳
владычествовать שרר, שלט, רדה, עצר, משל,
השתרר, מלך פ״ע
владычица נ׳ שלטת, שרה, גבירה
владѣлецъ ז׳ בעל, אדון
владѣльческій ת׳ משעבד
владѣніе || אחזה, נחלה נ׳, נכסים ז״ר, קנין
ממשל, שלטון ז׳
владѣнная *запись* כתב־קנין, ספר המקנה ז׳,
תעודת־אחזה נ׳
владѣтель ז׳ קונה, בעל, ארון
владѣтельный ז׳ שליט, מושל
владѣтельствовать, —дѣть שרר, השתרר,
תפש עט, משל, שלט, מלך פ״ע. —*перомъ*
.ידע שפה —*языкомъ* .היה ספרא רבא
Онъ не **владѣетъ** *правою рукою*
.ימינו יבשה, אינו משתמש בימינו –*ружьемъ*
תפש טני
влáживать, влáдить פ״י סדר, הסדר, תקן
влáжить פ׳ לחת, הרטב, לחלח, טגן
влажность נ׳ לח, רטבון נ׳, טינה, לחלוחית
влáжный ת׳ לחלוחי, לח, רטב, מטגן
влáзывать *см.* **влѣзáть**
влáмываться, вломиться פרץ לתוך־, בקע
ב.. פ״ע
властвованіе השתררות, שליטה, שררה נ׳,
שלטון, ממשל ז׳

вла́ствовать שָׂרַר, שָׁלַט, מָשַׁל פ״ע
властели́нъ, власти́тель אָדוֹן, גְּבִיר, שַׁלִּיט, מוֹשֵׁל, נָגִיד ז׳
вла́стный בַּעַל־מֶמְשָׁלָה, ־שְׂרָרָה ז׳
властолю́бецъ מִשְׂתָּרֵר, אוֹהֵב הַמִּמְשָׁל ז׳
властолюби́вый רֹדֵף מִמְשָׁל, שׁוֹאֵף־ ת׳
властолю́біе שְׁאִיפַת־מֶמְשָׁלָה נ׳
власть תַּקִּיפוּת, יָד, יְכֹלֶת, רְשׁוּת, שְׁלִיטָה, שַׁלְטָנוּת נ׳, שִׁלְטוֹן, שָׁלְטָן, עֹז ז׳. *Не въ моей власти сдѣлать это* אֵין הַדָּבָר בִּרְשׁוּתִי (בְּיָדִי) לַעֲשׂוֹתוֹ. *Самодержавная—* מֶמְשֶׁלֶת־יָחִיד
власъ, власа́тый, власяно́й *см.* во́лосъ, волоса́тый, волосяно́й
власяни́ца מַחֲגֹרֶת־שַׂק, כְּתֹנֶת־שֵׂעָר (לְבַעֲלֵי תְשׁוּבָה) נ׳
влачи́ть גָּרַר, סָחַב, סָחַט, מָשַׁךְ פ״י. *—свое существованіе* חָיָה חַיִּים שֶׁאֵינָם חַיִּים
влета́ть, —тѣть עוּף לְתוֹךְ־ פ״ע
влече́ніе תְּשׁוּקָה, נְטִיָּה לְ.. נ׳, קְרִיבַת־דַּעַת ז׳ || סְחִיבָה, מְשִׁיכָה נ׳
влечь *и* влещи́, влачи́ть גָּרַר, סָחַב, מָשַׁךְ פ״י
влива́ть, влить שָׁפַךְ אֶל־, יָצַק פ״י || —ся הִשָּׁפֵךְ, שָׁטַף אֶל־
влія́ніе הַשְׁפָּעָה, פְּעֻלָּה || שְׁפִיכָה, שְׁטִיפָה נ׳
влія́тельный בַּעַל־דֵּעָה, בַּעַל־הַשְׁפָּעָה, אִישׁ שֶׁדְּבָרָיו נִשְׁמָעִים ת׳
влія́ть פָּתַח אֶת־, פָּעַל עַל־, הִשְׁפִּיעַ פ״י
вложе́ніе הַכְנָסָה לְתוֹךְ־, הַנָּחָה נ׳, צֵרוּף ז׳
вложи́ть *см.* вкла́дывать
вломи́ться *см.* вла́мываться
влѣ́во *и* влѣ́вѣ מִשְּׂמֹאל, בִּשְׂמֹאל, לְצַד שְׂמֹאל, הַשְׂמָאלָה, שְׂמֹאלָה ת״פ
влѣза́ть, влѣзть הִכָּנֵס, טִפֵּס, זָחַל פ״ע. *Воры влѣзли въ окно* הַגַּנָּבִים טִפְּסוּ בְּעַד הַחַלּוֹן. *Часовой влѣзъ въ будку* בַּעַל־הַמִּשְׁמָר זָחַל אֶל סֻכָּתוֹ. *Въ него не влѣзешь* אִי־אֶפְשָׁר לַחֲקֹר אוֹתוֹ
влѣпля́ть, —пить חִזֵּק בְּדֶבֶק, הִדְבִּיק לְתוֹךְ־ *—пить пощечину (кому)* נָתַן מַכַּת־לֶחִי
влѣ́покъ (דָּבָר) מֻדְבָּק בְּתוֹךְ־
влюби́ть אָהַב, חָבַב עַל־ פ״י || —ся הִתְאַהֵב
влюблённый אוֹהֵב ת׳
влю́бчивость בַּקָּשַׁת־אַהֲבָה, רְדִיפַת־ נ׳
влю́бчивый מִתְנָה אֲהָבִים, רֹדֵף אַהֲבָה
вля́пать הֵבִיא, הִנִּיחַ, הִכְנִיס, שָׂם בְּ.. פ״י || —ся הִדָּחֵה, נָפַל בְּ.. || אָהַב, הִתְאַהֵב
вма́зка מְשִׁיחָה בְּתוֹךְ־ נ׳
вма́зывать, вма́зать טָח לְתוֹךְ, מָשַׁח בְּ.. פ״י
вма́нивать, вмани́ть מָשַׁךְ בְּעָרְמָה, פִּתָּה אֶל־ פ״י
вма́тывать, вмота́ть כָּרַךְ, צָנַף בְּ.. פ״י || —ся הִכָּרֵךְ
вмета́ть, вмести́, вместь טֵאטֵא לְתוֹךְ־ פ״י
вмётывать, вмета́ть *и* вметну́ть הִשְׁלִיךְ, הִשְׁלַךְ, הִשְׁלִיךְ עַצְמוֹ || —ся לְתוֹךְ־, זָרַק־ פ״י תּוֹךְ כְּדֵי דִבּוּר, בְּהֶרֶף עַיִן, בְּרֶגַע, כְּרֶגַע
вмигъ פֶּתַע, פִּתְאֹם, מִנִּיהּ וּבֵיהּ, בֶּן־רֶגַע ת״פ
вмина́ть, вмять מָעַךְ, עָשָׂה, הִדְרִיךְ פ״י
вмота́ть *см.* вма́тывать
вмѣне́ніе הַאֲשָׁמָה נ׳, גְּמוּל, שִׁלּוּם, חִשּׁוּב ז׳
вмѣня́емость יִשּׁוּב הַדַּעַת ז׳, דֵּעָה צְלוּלָה נ׳
—мый בַּר־עוֹנְשִׁין
вмѣня́ть, вмѣни́ть הֶאֱשִׁים, גָּמַל, שִׁלֵּם || הֶחְשִׁיב לְ.. —ся || חָשַׁב לְ.. פ״י. *Я вмѣняю себѣ это въ обязанность* אֶעֱשֶׂה (אֶחְשֹׁב) זֹאת לְעַצְמִי חוֹבָה. *Банкротство купца вмѣняется въ безчестіе* שְׁמִיטַת הַסּוֹחֵר אִי־כָבוֹד תֵּחָשֵׁב לוֹ
вмѣси́ть *см.* вмѣшивать
вмѣсти́лище בֵּית־קִבּוּל, חָלָל ז׳, חֲפִיסָה נ׳
вмѣсти́мость הַקִּקָה, גֹּפֶת, גֹּדֶל, תְּפוּסָה ז׳. *Мѣра —сти* מְכִילָא נ׳, קַב ז׳
вмѣсти́тельный רְחַב־יָדַיִם, נִרְחָב, רָחָב ת׳
вмѣсти́ть *см.* вмѣща́ть
вмѣ́сто תַּחַת, בִּמְקוֹם, תְּמוּרַת־ מ״י
вмѣ́стѣ יַחַד, בְּיַחַד, יַחְדָּיו, בְּשֻׁתָּפוּת ת״פ. *Мой братъ —съ однимъ купцомъ устраиваетъ фабрику* אָחִי עוֹשֶׂה פַבְרִיקָא בְּשֻׁתָּפוּת עִם סוֹחֵר אַחֵר. *Ступай —со мною* לֵךְ עִמִּי
вмѣша́тельство הִתְעָרְבוּת נ׳
вмѣшивать, вмѣси́ть לוּשׁ בְּתוֹךְ־ פ״י
вмѣшивать, вмѣша́ть מָסַךְ, בְּתוֹךְ־, עֵרְבֵּב || —ся הִתְעָרֵב. *Его вмѣшали въ это дѣло* סִבְּבוּהוּ בְּעִנְיָן זֶה. *Онъ вмѣшался не въ свое дѣло* הוּא הִתְעָרֵב בְּעִנְיָן לֹא לוֹ (שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ)
вмѣща́ть, вмѣсти́ть כָּלַל, הֵכִיל, כִּלְכֵּל פ״י || —ся הֻכְלַל
вмѣще́ніе נְתִינָה לְתוֹךְ־, שִׂימָה־ נ׳
вмять *см.* вмина́ть
внача́лѣ בַּתְּחִלָּה, בָּרִאשׁוֹנָה, מֵעִקָּרָא, בְּרֵאשִׁית ת״פ
внеза́пно פִּתְאֹם, פֶּתַע, ־פִּתְאֹם, בְּפֶתַע־ ת״פ
внеза́пность פִּתְאוֹמִיּוּת נ׳
внеза́пный פִּתְאוֹמִי ת׳
внесе́ніе הֲבָאָה, הַכְנָסָה נ׳ || שִׁלּוּם ז׳
внести́ *см.* вноси́ть
внизу́ לְמַטָּה, מִתַּחַת לְ.., לְקָמָן, לְמַטָּה, לְמַטָּן ת״פ
внизъ בְּבוֹרָה, לְמַטָּה ת״פ
вника́ніе עִיּוּן, חֲקֹר ז׳, בִּינָה בְּ.., הִתְעַמְּקוּת, חֲדִירָה נ׳

вника́ть, вни́кнуть התעמק, בין ב... הכנס בעובי־הקורה פ״ע
внима́ніе, внима́тельность האזנה, הקשבה, תשומת־לב. שימת־לב נ׳
внима́тельный קשב, מקשיב, שם לב || נהג חבה, מסביר פנים ת׳
внима́ть, внять האזן, הקשב, שים לב, הבט בעין פקוחה פ״ע. *Господь* внялъ *моему моленію* שמע ה׳ תפלתי
вновь מחדש, שנית ת״פ
вноси́ть, внести́, вна́шивать || הבא, הכנס שלם פ״י]
вно́ска הבאה נ׳ || מאמר מסגר ז׳
вно́сный מיועד לתשלום ת׳ || מובא. —ное *предложеніе* מאמר מסגר. —ные *знаки* סימני הבאה
вносъ הכנסה, הבאה נ׳ || תשלום ז׳
вну́ка, —у́чка נכדה נ׳
внукъ —у́чекъ נכד ז׳
вну́тренній פנימי || אמתי ת׳. —*смысль рѣчи* מובנו האמתי של הדבור
вну́тренно בפנימיות ת״פ
вну́тренность פנימיות נ׳ || מעים ר״ז, קרב ז׳
внутри́ *и* внутрь בתוך־, בפנים, מבפנים, בפנימיות ת״פ
внуша́ть, —ши́ть השפע, שים באזני־, גלה אזן־ פ״י
внуше́ніе השפעה נ׳ || גלוי־דעת ז׳ תוכחה נ׳
внѣ מחוץ מ״י. —*опасности* מחוץ לסכנה. *Онъ —себя отъ радости* הוא לא ידע נפשו מחמת שמחה. —*города* מחוץ לעיר
внѣдря́ть, —ри́ть הנח, השרש, הטבע פ״י ||—ся השתרש, שלח שרשים
внѣ́шній חיצון, חיצוני ת׳
внѣ́шность חיצוניות נ׳
внятіе תשומת־לב || הקשבה, האזנה נ׳
вня́тность ברור ז׳, צחות, בהירות נ׳
вня́тный נשמע, מובן, ברור ת׳
внять *см.* внима́ть
во *см.* въ. Во *—первыхъ* ראשית, во *—вторыхъ* שנית
вовлека́ть, вовле́чь משך אל־, גרר־, הבא ב..., הטעה פ״י
во́время בעוד מועד, בעתו, בזמנו, בשעתו ת״פ
во́все כלו, כליל, כלל, כל־עקר ת״פ
вовѣ́къ לעולם, לעולמים, עד־עולם, לנצח, עד־נצח ת״פ]
вогна́ть *см.* вгоня́ть
во́гнутость חלל, משקע ז׳, נקובה, שקערורית נ׳
во́гнутый שקערורי, משקע, כפוף לתוך־ ת׳
вогну́ть *см.* вгибать
вода מים. *Дождевая—* מי גשמים. *Ключевая—* מים חיים. *Горькая минеральная—* מי־ראש, מים מרים. *Кислыя минеральныя* во́ды מים חמוצים. *Цѣлительныя* во́ды מעין חמים. *Ѣхать на* во́ды נסע למעיני הרפואה. *Плыть по* водѣ שחה עם הזרם. *Плыть противъ* воды́ שחה נגד הזרם. *Алмазъ самой чистой* воды́ שמיר צח ומצחצח. *Вывести что-нибудь на свѣжую* во́ду ברר ולבן איזה ענין. *Много съ тѣхъ поръ* воды́ *утекло* הרבה מים הלכו כבר אל־הים. *Онъ, кажется, и* воды́ *не замутитъ* גם קנה רצוץ לא ישבר. *Онъ ему десятая— на кисель* לכתב יחש זה דרושים קני כל־חורשתא. Во́ду *толочь* קמחא טחינא טחין. *Ему все, что съ гуся—* הוא משיל הכל לאחוריו ויוצא (הוא משליך הכל הלאה). *Въ мутной* водѣ *рыбу ловить* דוג במים עכורים (דלוחים)
водворе́ніе השכנה, קביעה נ׳
водворя́ть, —ри́ть שכן, השכן, קבע, הושב פ״י ||—ся התישב, השתקע
водеви́ль וודיביל ז׳
води́льщикъ, *и* водни́чій מנהל, מוליך, מדריך ז׳]
води́ть *см.* вести́
во́дка יי״ש, יין שרוף ז׳ *Дать на* во́дку נתן מנה]
во́дкій בעל גדול יפה (מעופות) ת׳
водни́стый משפע במים, מלא מים ת׳
во́дный מכיל מים, מימי ת׳
водобоя́знь אימת־מים נ׳
водово́дный, водово́дство *см.* водопрово́дный, водопрово́дство
водово́дъ צנור ז׳, תעלת־המים נ׳
водово́зничать הולך מים, שאב מים פ״י
водово́зъ מוליך מים, שאב מים ת׳
водоворо́тъ, —ве́рть *и* —кру́ть מערבל ז׳
вододѣ́йствующій פעל במים ת׳
водоёмъ מקוה (ר׳ מקואות) נ׳
водозе́мный *см.* земново́дный
водокача́льный עשוי לדלות מים ת׳
водо́къ מנהיג, מנהל, מוביל, מורה דרך ז׳
водола́зничать צלל (במים) פ״ע
водола́зничество צלילה (במים) נ׳
водола́зъ אמודאי ז׳
водоле́й מזל דלי ז׳ || *см.* водоли́въ
водоли́тіе שפיכת־מים נ׳, נסוך־מים ז׳
водолѣче́бный הדרופתי (של תרופת־מים) ת׳
водолѣче́ніе הדרופתיא (תרופת־מים) נ׳
водомётъ מזרק־מים, זנוק, פונטן ז׳, פשקיה נ׳
водомо́ина שוחה (שנתהוותה משטף מים) נ׳

водомѣръ הִדְרוֹמֶטֶר, (מוֹדֵד מַיִם) ז׳
водоносецъ שֹׁאֵב מַיִם, נֹשֵׂא־ ז׳
водоносный לָשֵׂאת מַיִם ת׳
водоносъ שֹׁאֵב מַיִם ‖ נֹאד ז׳, חֵמֶת נ׳ ‖
מוֹט־הַדְּלָיִם ז׳
водописаніе הִדְרוֹגְרַפְיָא נ׳, תֵּאוּר־הַמַּיִם ז׳
водоотводный מְפַתֵּחַ מַיִם ת׳
водоотливный *насосъ* מַשְׁאֶבֶת־מַיִם, מַדְלִיָּה נ׳
водопадъ אֶשֶׁד־מַיִם, מַפַּל־מַיִם ז׳
водопадь גְּרִיעַת הַמַּיִם, יְרִידַת־ נ׳
водопійца שֹׁתֵה מַיִם ת׳
водоподъёмный, —ная *машина* מְכוֹנָה
לִדְלוֹת מַיִם, לְהַעֲלוֹת מַיִם נ׳
водопоёмный מוּצָף, מְכֻסֶּה מַיִם ת׳
водопой, —пойка *и* —пойло שֹׁקֶת
(ר׳ שְׁקָתוֹת) נ׳, מַשְׁאָב ז׳
водопойка שֹׁקֶת קְטַנָּה (לְצִפֳּרִים) נ׳
водопойное שְׂכַר הַשְׁקָאַת הַבְּהֵמָה, שְׂכַר שֹׁקֶת ז׳
водополье *и* водополь הֲצָפָה נ׳, שֶׁטֶף־מַיִם,
טוּפָנָא ז׳
водопроводецъ *и* —приводецъ עוֹשֵׂה
תְּעָלוֹת, —צִנּוֹרִים, פַּרְקְטוֹנָר ז׳
водопроводный צִנּוֹרִי, פַּרְקְטוֹנִי ת׳
водопроводъ תְּעָלָה, אַמַּת־הַמַּיִם נ׳, פַּרְקְטוֹנָא,
водопротокъ תְּעָלָה נ׳] צִנּוֹר, שַׁרְבְּרוֹב ז׳
водородъ יְסוֹד הַמֵּימִי ז׳
водорой *и* —ройна *см.* водомоина
водоросль אַצָּא, סוּף ז׳
водорѣзъ עַרְקוֹב ז׳, קַשְׁתּוֹת (שֶׁל סְפִינָה) נ׳
водосвятіе *и* водоосвященіе קִדּוּשׁ־הַמַּיִם ז׳
водоскатъ מַפַּל־מַיִם ז׳
водоскопъ בּוֹר־מַיִם, מִקְוֵה־, גֵּב ז׳
водоспускъ סֶכֶר ז׳
водостокъ זְחִילָה נ׳, מוֹרַד־מַיִם ז׳
водосточный, —ная *труба* מַזְחִילָה נ׳
водоточный נוֹבֵעַ ת׳
водоходецъ *и* —ходъ סַפָּן, נַוְטָא, מַלָּח, חוֹבֵל ז׳
водоходство סַפָּנוּת נ׳, מַעֲבַר־אֳנִיּוֹת ז׳
водохранилище מִקְוֵה־מַיִם, גֶּבֶא ז׳
водочерпаніе שְׁאִיבַת־מַיִם נ׳
водочный שֶׁל יַיִן שָׂרוּף, יי״ש, יֵינִי ת׳
водраться *см.* вдираться
водружать, водрузить נָעַץ, תָּקַע, סָמַךְ
הִנָּעֵץ, הָעֳמַד ‖ —ся בְּ... הַעֲמֵד פ״י
водчикъ מַנְהִיג, מוֹלִיךְ, מוֹבִיל ת׳
водъ תַּרְבּוּת נ׳, גִּדּוּל (בקר) ז׳
водянистый *и* водяный מָלֵא מַיִם, רָטֹב ת׳
водянка הִדְרֶנִיקוֹס, הִדְרָקוֹן, הִדְרוֹקָן ז׳
водяной מֵימִי ת׳. —ныя *сообщенія* דֶּרֶךְ
מֵימִי. —ная *мельница* טַחֲנָה מֵימִית.

—ная *болѣзнь* *см.* водянка
водяность מֵימִיּוּת נ׳
водянѣть от— הָיָה מֵימִי, קָלֵשׁ פ״ע
воеваніе עֲרִיכַת מִלְחָמָה, קְרָב נ׳
воевать, воёвывать הִלָּחֵם פ״ח
воевода שַׂר־צָבָא ז׳ ‖ וויובודא
воеводство מִשְׂרַת־וויובודא נ׳ ‖ גְּלִיל־
הַוויובודא ז׳
воедино מֵאֶחָד, יַחְדָּיו, בְּאֶחָד ת״פ
военачальникъ שַׂר־חַיִל, צָבָא ז׳
военачальство *и* —чаліе מִשְׂמֶרֶת שַׂר־צָבָא נ׳
военачальствовать פָּקַד עַל־הַצָּבָא פ״י
военноплѣнный *и* —никъ שְׁבוּי־מִלְחָמָה,
—חֶרֶב ז׳
военносиротскій *домъ* בֵּית־יְתוֹמִים צְבָאִי ז׳
военнослужащій חַיָּל, עוֹבֵד בַּצָּבָא ז׳
военносудный שֶׁל בֵּית־דִּין הַצְּבָאִי ת׳
военноучебный שֶׁל לִמּוּדֵי הַצָּבָא ת׳
военный צְבָאִי, חֵילִי ת׳. —ное *дѣло*
(искусство) לִמּוּדֵי מִלְחָמָה. —ная *служба*
עֲבוֹדַת הַצָּבָא
вожакъ *и* —атый מַנְהִיג, דַּבָּר, מְנַהֵל ז׳
вожделѣвать חָמֹד, הִתְאַוָּה, אִוָּה פ״י
вожделѣніе חֶמְדָּה, תַּאֲוָה, תְּשׁוּקָה נ׳, חֵשֶׁק ז׳
вожделѣнный נֶחְמָד, חָמוּד, דָּרוּשׁ, יָקָר ת׳
вожденіе הַנְהָגָה, הוֹלָכָה נ׳
вождь מַנְהִיג, רֹעֶה, דַּבָּר, נָגִיד ‖ שַׂר־צָבָא ז׳
вожжа *и* возжа רֶסֶן ז׳, מוֹשְׁכָה נ׳
вожжать הָסֵר הַמּוֹשְׁכָה (מהסוסים) פ״י
возблагодареніе הוֹדָאָה, הוֹדָיָה נ׳
возблагодарить הוֹדָה, נָתַן תּוֹדָה פ״י
возбраненіе אִסּוּר, אִסּוּר, לָאו ז׳
возбранять, —нить מָחָא בְּיַד־, אָסַר עַל־,
צִוָּה לְבִלְתִּי־ פ״י
возбудитель מֵסִית, מַשִּׂיא, מְעוֹרֵר ז׳
возбудительность גֵּרוּי, גֵּרוּב, כֹּחַ הַמְעוֹרֵר ז׳
возбудительный מְגָרֶה, מְעוֹרֵר ת׳
возбуждаемость גֵּרוּי ז׳, הִתְרַגְּשׁוּת נ׳
возбуждать, возбудить גָּרֵב, גֵּרָה, עוֹרֵר,
הֵעִיר פ״י
возбужденіе הִתְעוֹרְרוּת, הִתְרַגְּשׁוּת, הֶעָרָה נ׳,
גֵּרוּי ז׳
возведеніе הַעֲלָאָה, הֲקָמָה נ׳, יִסּוּד, מִבְנֶה ז׳
возвеличеніе הֲרָמָה נ׳, הִלּוּל, קִלּוּס, שִׁבּוּחַ ז׳
возвеличивать, —ичить נִשֵּׂא, רוֹמֵם, הֵרִים,
דִּגֵּשׁ ‖ הִתְנַשֵּׂא —ся ‖ גִּדֵּל, קִלֵּס, שִׁבַּח פ״י
возвергать, возвергнуть הֵטִיל, הִשְׁלִיךְ.
—*на себя (что либо)* הֵטִיל עַל עַצְמוֹ.
—*упованіе (на кого либо)* הִשְׁלִיךְ
יְהָבוֹ עַל־

возвеселя́ть,—ли́ть שמח, ענג פ״י הרנן לב״, ||—ся שמח, התענג
возводи́ть, возвести́ *или* возве́сть הקם, הרם, עודד הצב || נשא, רומם, גדל || בנה, כונן (בנין) פ״י ||—ся הוקם, הורם.—*взоръ къ небесамъ* נשא עינים אל־השמים (למרום)
возвра́тный שב, חוזר ת׳. —*глаголъ* פעל חוזר. *На* —номъ *пути онъ..* בחזירתו
возвра́тъ שיבה, חזרה, חזירה נ׳
возвраща́ть, —врати́ть השב, החזר פ״י ||—ся שוב. —*изъ ссылки* החזר מן הגולה. —*на путь добродѣтели* החזר למוטב
возвраще́нie שיבה, תשובה, חזרה || השבה, החזרה נ׳
возвыша́ть, -вы́сить || נשא, הרם, הגבה. —*цѣну* נשא, גדל, רומם, שגב, השגא פ״י ||—ся התנשא || הנשא || הוקר, הפקע השער
возвыше́нie || גדול || הרמה, הגבהה נ׳ || גבשוש ז׳, רמה, גבעה, במה נ׳
возвы́шенность || במה, גבעה נ׳ גבה ז׳ || גדלה נ׳, יקר, תוך־ערך ז׳
возвы́шенный נשא, רם, גבה || נעלה, נשגב. מרומם, גאדר ת׳
возвѣсти́тель מבשר, משמיע ת׳
возвѣща́ть, возвѣсти́ть הודע, הגד, בשר, הודע ||—ся ברז, השמע, הכרז, פרסם פ״י התפרסם
возвѣще́нie הכרזה, הודעה, בשורה נ׳, כרוז, פרסום ז׳
возгласи́тель משמיע, מכריז, מודיע ת׳
во́зглась כרוז ז׳, קריאה נ׳ || סיום התפלה בקול ז׳
возглаша́ть, —ласи́ть קרא בקול || הכרז, השמע, פרסם פ״י
возглаше́нie הכרזה, השמעה, קריאה נ׳, פרסום
возгное́нie גריר, מורד ז׳
возгнои́ть מגל, מרד פ״י ||—ся התמגל, טרה, מרד
возгнуша́ться תעב, שקץ, בחל, געל פ״י
возгора́емость טבע־ההתלקחות ז׳
возгора́емый נח להתלקח, מתלהט, מתלקח ת׳
возгора́нie תבערה, התלהטות, התלקחות נ׳
возгора́ть, -рѣть הדלק || התלהט, התלקח פ״ע
возгорди́ться התגאה, התנשא פ״ע
возгремѣ́ть *см.* загремѣ́ть
возгри́вець, —викъ זב־בנחירים ת׳
во́згря מיץ־אף, ריר ז׳
воздава́ть, возда́ть שלם, גמל, השב גמול, עשה ל.. כגמולו || הראה (למשל, כבוד) פ״י
воздая́нie מתן שכר, גמול, תגמול, שלום, תשלום ז׳
воздая́тель, —ва́тель *и* —да́тель משלם, גומל ז׳
воздвига́нie *и* —двиза́нie הקמה נ׳, יסוד ז׳
воздвига́ть *и* —двиза́ть, —двигнуть הרם, הקם, יסד, הצב, כונן פ״י
воздви́женье הרמה, הקמה נ׳, יסוד ז׳
воздержа́нie פרישות, נזירות נ׳
возде́рживать, —жа́ть עצר, חשך פ״י ||—ся הנזר, התאפק
возде́ржный פרוש, נזיר, עוצר רוחו ת׳
воздухомѣ́ръ אוירומיטר, תכן־האויר ז׳
воздухоно́сный מלא אויר ת׳
воздухопла́ванie פריחה באויר נ׳
воздухопла́ватель אוירונטא, משוטט באויר ז׳
воздухопла́вательный פורח באויר ת׳
воздухочисти́тельный מנקה האויר ת׳
во́здухъ אויר, רוח ז׳
возду́шный אוירי || קל ת׳. —*шаръ* מגדל פורח, כדור־האויר. —*насосъ* משאפה. —ная *ткань* ארג קל
воздыма́ть, вздыма́ть הרם, נשא פ״י ||—ся התרומם, הנשא
воздых— *см.* вздых—
воздѣва́ть, воздѣ́ть הרם, נשא למעלה פ״י.—*руки къ небу* הרם הידים אל־השמים (למרום)
воздѣ́йствовать השפע על־, פעל־ פ״י
воздѣ́лыванье *и*—ланье עבודה (בשדה) נ׳
воздѣ́лывать, —дѣ́лать עבד, עבד, שדד פ״י
вожа́, вожа́ть *см.* вожжа́, вожжа́ть
возжела́нie חמדה, תאוה, בקשה נ׳, חשק ז׳
возжела́ть התאוה, רצה, חמד פ״י
возжига́нie,-же́нie הצתה, הדלקה, הבערה נ׳, הבער ז׳
возжига́тель מדליק, מבעיר, מצית ז׳
возжига́ть, возже́чь הבער, הדלק, בער, הצת פ״י
воззва́нie קול קורא, כרוז ז׳, הכרזה, קריאה נ׳
воззва́ть, *см.* взыва́ть
воззида́ть קומם, כונן, בנה מחדש פ״י
воззрѣ́нie מבט ז׳, || השקפה, דעה, סברה נ׳
воззрѣ́ть *см.* взира́ть
вози́льный להובלה ת׳
вози́льщикъ מוליך, מוביל ז׳
вози́ть הוליך, הובל פ״י ||—ся התעסק, טרח || הובל
во́зка הובלה, הולכה נ׳
возлага́ть, —ложи́ть הטל, העמס, השלך על־ פ״י ||—ся הטל, השלך על־. *На него* возло́жено *много обязанностей*

בָּמָה הַיּוֹבִים מוּטָלִים עָלָיו. *На него* воз-
лагáютъ *большія надежды* הַרְבֵּה
מְקַוִּים מִמֶּנּוּ]
возлелѣянный מְטֻפָּח ת׳
возлелѣять *и* взлелѣять טִפַּח פ״י
возлетáть, —тѣть *см.* взлетáть
возливáльникъ, —ница קִתּוֹן שֶׁל מַיִם, מָרוֹשׁ ז׳
возліяніе נֶסֶךְ ז׳, שְׁפִיכָה, נְסִיכָה נ׳
возложéніе תְּשׂוּמָה, שִׂימָה, הַטָּלָה, הַעֲמָסָה נ׳
возложить *см.* возлагáть
возлóженный מוּשָׂם, מוּטָל ת׳
возлѣ בְּקִרְבַת־, עִם, אֵצֶל, עַל־יַד, עַל־גַּבֵּי מ״י
возлюбленный דּוֹד, יְדִיד־נֶפֶשׁ, אָהוּב ת׳.
Мой **—нный** *сынъ* בְּנִי אֲהוּבִי
возлюблять, —бить אָהַב, חָשַׁק פ״י
возмéздіе תַּשְׁלוּם, מַתַּן־שָׂכָר, גְּמוּל, תַּגְמוּל ז׳
שִׁלּוּמִים ז״ר
возмéздникъ גּוֹמֵל, מְשַׁלֵּם גְּמוּל ז׳ || נוֹקֵם
возмечтáть *и* **—ся** צִיֵּר בְּדִמְיוֹן, דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ,
הִתְנַשֵּׂא, הִתְאַמֵּר פ״ע
возмóжно יָכֹל לִהְיוֹת, אוּלַי, אֶפְשָׁר תה״פ
возмóжность יְכֹלֶת, אֶפְשָׁרוּת נ׳, סָפֵק ז׳.
По **—сти** בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר
возмóжный אֶפְשָׁר. *Возвращайтесь сколь*
возмóжно *скорѣе* חִזְרוּ בְּהֶקְדֵּם הָאֶפְשָׁרִי
возмужáлость בַּגְרוּת נ׳, זְכוּרִים ז״ר
возмужáлый בָּגָר, זָכוּר ת׳
возмужáть הִתְבַּגֵּר, בָּגַר פ״ע
возмутитель, —ущáтель מַמְרִיד, מַרְגִּן,
возмутительный קִשְׁרִי, מַרְדִּי ת׳ [טָרְקָא ז׳
возмущáть, возмутить הַמְרֵד, || עָכַר, דָּלַח,
возмущéніе מְרִידָה נ׳, קֶשֶׁר ז׳ [הִטְרִיד פ״י
возмущéнный נִרְגָּז, נִסְעָר, סוֹעֵר ת׳
возмѣщáть, —мѣстить הִשְׁלִים, גָּמַל, מִלֵּא פ״י
||—ся הָשְׁלַם, הִתְמַלֵּא
возмѣщéніе *и* возмѣстка תַּשְׁלוּמִין ז״ר.
—убытковъ תַּשְׁלוּמֵי נֶזֶק
вознаграждáть, —градить שִׁלֵּם, גָּמַל פ״י
вознаграждéніе תַּשְׁלוּם, שָׂכָר, גְּמוּל ז׳,
מַשְׂכֹּרֶת נ׳
вознамѣриваться, —риться הִתְכַּוֵּן, כִּוֵּן,
גָּמַר בְּדַעַת, זָמַם, חָשַׁב פ״ע
вознеѣвровать חָדַל לְהַאֲמִין פ״ע
вознегодовáть הִתְמַרְמֵר, הִתְקַצֵּף, קָצַף,
הִתְאַנֵּף פ״ע
возненавидѣть *см.* ненавидѣть
вознесéніе הַעֲלָאָה || עֲלִיָּה, הִסְתַּלְּקוּת (הַנָּצְרִי) נ׳
возникáніе, —кновéніе הוֹפָעָה, יְצִיאָה נ׳
возникáть, —никнуть הִוָּלֵד, הוֹפִיעַ, יָצָא,
возникъ סוּס־מַשָּׂא ז׳ [צָמַח פ״ע
возница *и* **—ничій** בַּעַל־עֲגָלָה, עֶגְלוֹן, קָרָר, רַכָּב ז׳

возносить, вознести הֵרִים, הִצִּיב, הֵקִים ||
רוֹמֵם, נִשֵּׂא, הִלֵּל, קִלֵּס, שִׁבַּח, הֵאְדִּיר פ״י ||**—ся**
הִתְעַלָּה, הִתְגָּאָה, הִתְנַשֵּׂא, הִתְגַּדֵּל
вознóсливость גַּאֲוָה נ׳, רָמוּת־, גַּסּוּת־רוּחַ,
גֹּדֶל־לֵבָב, רֹחַב־לֵב גֹּבַהּ־רוּחַ ז׳
вознóсливый גַּס־רוּחַ, מִתְגָּאֶה, מִתְנַשֵּׂא ת׳
вознoшéніе הַגְבָּהָה, הַעֲלָאָה || גַּאֲוָה, גַּסּוּת־
רוּחַ נ׳
вознá תְּנוּעָה רַבָּה, תַּעֲמוּלָה, טִרְדָּה, טִרְחָה, טֹרַח נ׳
возобновитель מְתַקֵּן, מְחַדֵּשׁ, מֵקִים מֵחָדָשׁ ת׳
возобновлéніе תִּקּוּן, חִדּוּשׁ ז׳, הֲקָמָה נ׳
возобновлять, возобновить תִּקֵּן, חִדֵּשׁ,
הֵקִים, קוֹמֵם פ״י ||**—ся** הִתְחַדֵּשׁ, קוּם
возовикъ סוּס־מַשָּׂא ז׳
возóкъ, возóчекъ מֶרְכֶּבֶת־חֹרֶף נ׳
возопить, возопіять *см.* вопить *и*
вопіять
возражáть, возразить הֵשִׁיב, עָנָה, הִתְוַכֵּחַ,
סָתַר פ״י
возраждáемость כֹּחַ־הַחִדּוּשׁ, כֹּחַ־הַהִתְחַדְּשׁוּת ז׳
возраждáть, возродить חִיָּה, הִצְמִיחַ, חִדֵּשׁ פ״י
||—ся הִתְחַדֵּשׁ, קוּם לִתְחִיָּה
возражéніе תְּשׁוּבָה, מַעֲנֶה, סְתִירָה, הַשָּׂגָה נ׳
возрастáніе *и* возрастéніе גִּדּוּל, רִבּוּי ז׳,
הִתְרַבּוּת נ׳
возрастáть *и* взрастáть, возрасти *и*
взрасти גָּדַל, הָלַךְ וְגָדֵל, רָבָה פ״ע
вóзрастъ גִּיל ז׳, תְּקוּפַת־הַחַיִּים נ׳
возращáть, возрастить, взрастить
גִּדֵּל, חִנֵּךְ פ״י ||**—ся** שִׂגְשֵׂג, הִתְגַּדֵּל, הִתְחַנֵּךְ
возращéніе שִׂגְשׂוּג, גִּדּוּל, חִנּוּךְ ז׳
возревновáть *и* взревновáть קִנֵּא פ״י
возрождáть, возродить *см.* возраждáть
возрождéніе תְּחִיָּה, הִתְחַדְּשׁוּת נ׳
возроптáть קִבֵּל, הִלּוֹן, הֵלִין, הִתְאוֹנֵן פ״ע
возрыдáть *см.* зарыдáть
возсіять הוֹפִיעַ, זָרַח, הִזְהִיר, הִתְחִיל לְנַצְנֵץ פ״ע
возскорбѣть הִתְאַבֵּל, הִתְעַצֵּב פ״ע
возсоединять, возсоединить חִבֵּר, אִגֵּד
מֵחָדָשׁ פ״י
возсозидáть, возсоздáть הֵקִים מֵחָדָשׁ,
חִדֵּשׁ פ״י
возставáть, возстáть קוּם, הִתְנַשֵּׂא ||
הִתְקוֹמֵם, הִתְפָּרֵץ, מָרַד || הִתְנַגֵּד פ״ע
возставлять, возстáвить הֵקִים, קוֹמֵם, שִׂגֵּב,
זָקַף, עוֹדֵד, חִדֵּשׁ פ״י
возстáніе תְּקוּמָה, קִימָה || מְרִידָה, הִתְפָּרְצוּת נ׳,
קֶשֶׁר ז׳, *—изъ мертвыхъ* תְּחִיַּת הַמֵּתִים
возстановитель מֵקִים, מְקוֹמֵם, מְחַדֵּשׁ ת׳
возстановлéніе הֲשָׁבָה לְקַדְמוּת, הֲקָמָה נ׳, חִדּוּשׁ ז׳

возстановля́ть, возстанови́ть בנה מחדש, החזר ליושנו, כונן, חדש || הקם על־רגליו, שפה פ״י —вить הוקם מחדש, הבנה. —ся || *порядокъ* הבא סדרים

возсыла́ть, возсла́ть הרם, נשא אל־על, —לפרום פ״י

во́зчикъ *см.* во́щикъ

возше́ствіе עליה נ׳

возъ עגלה נ׳, קרון ז׳. *Что съ* во́зу *упало, то пропало* אין צועקין על העבר

возъимѣ́ть *и* возымѣ́ть היה ל..., מצא רצה, היה עם לבב *—желаніе*

вой יללה, אנקה, נאקה נ׳

во́йлокъ לבד, לבד ז׳

во́йлочникъ לבדר ז׳

война́ פולמוס, קרב ז׳, מלחמה נ׳. *Итти* войно́ю *на кого* התגרה מלחמה ב...

во́инскій צבאי, חילי ת׳. —кая *повинность* עבודת־הצבא

вои́нственный אהב מלחמה, שאף־ ת׳

во́инство חיל, צבא־מלחמה ז׳

во́инъ חיל, איש־צבא ז׳

во́йско צבא, חיל (חילות), גיס (גיסות) ז׳. *Осажденъ* —ками כתרש בגיסות

войсково́й מחיל הקוזקים ת׳

вои́стину באמת, בודאי ת״פ

вои́тель איש מלחמה, צבאי ז׳

войти́ *см.* входи́ть

во́йтовство משרת־ווט נ׳

войтъ ווט, זקן־העיר, —הכפר ז׳

вока́була מלה, תבה נ׳

вокализа́ція ווקליזציא (דרך כיוהד בעבוד הקול) נ׳

вока́льный ווקלי, שירי ת׳

вокза́лъ בית־הנתיבות, ווקזל ז׳

вокру́гъ סחור, סביב, מסביב ל... מ״י

вола́нъ ציץ פתח (למשחק הילדים) ז׳

волапю́къ וולפיק (הלשון הבדויה שהמציא שלייאר בשנת 1880) ז׳

во́лглость לח ז׳, לחות נ׳

во́лгнуть, от— התלחלח, רטב פ״ע

волды́рь, —рёкъ אבעבועה, ספחת, שאת נ׳ || צריף בודד קטן, גם ז׳

вулкани́ческій יורק־אש, מקיא־ ת׳

волка́нъ *см.* вулка́нъ

волковня́ פחת זאב נ׳, מוקש־ ז׳

волкода́въ כלב־צאן, —רועי ז׳

волкъ זאב. *Съ* волка́ми *жить, по волчьи выть* באת לעיר לך בנימוסה

волна́ משבר, גל. *Вѣтеръ поднимаетъ* во́лны הרוח מתה גלים. Во́лны *разбиваются о скалы* הגלים נשברים אל הסלע

во́лна צמר־צאן ז׳

волне́ніе, —лнова́ніе המיה, רעדה || תנועה, התרגשות || רתיחת־הדם נ׳

волни́стый, волнови́дный *и* волнообра́зный משברי, גלי, תלתלי ת׳

волнова́ть הניע, הרעד || הרעם, הרגז || המרה, הגבה גלים, רתח (מדם), הלך פ״י —ся || המה, חמר, התנעש || רגז, השתער, מרד

волня́ный צמרי ת׳

воло́вина עור־שור ז׳

воло́вій שורי ת׳

воловня́ דיר, רפת של שורים ז׳

воло́вщикъ *и* волого́нъ בוקר, נוהל שורים ז׳

волоки́та עוגב, מחזר אחרי נשים || עכוב, אחור ז׳, התמהמהות נ׳

волоки́тство עגבים, נאפופים ז״ר

волоки́тствовать *и* —ки́тничать עגב, חזר אחרי נשים פ״י

волокни́стый חוטי, עשוי חוטים ת׳

волокно́ חוט, בד ז׳

волоку́ша מכמרת גדולה נ׳

во́локъ כברת־ארץ בין שני נהרות נ׳ || יער בסחיבה, עב || וולוקומ || דרך יער עב ז׳

волонтёръ מתנדב ז׳ [במדטגל ת״פ]

волопа́съ רועה שורים ז׳

волоса́тикъ נימא של־מים, בינא נ׳

волоса́тый *и* —си́стый בעל־שער, שעיר || שערי, חוטי ת׳

волосни́къ מטפחה נ׳, שבים ז׳

воло́сный שערי ת׳

волосо́къ חוט־השערה ז׳, שערה דקה || נימא (בשעון) נ׳

волосообра́зный שערי, כעין שער ת׳

волосопле́тина, —е́тка שבים, פתיל ז׳

волосочеса́тель, —чёсъ ספר, מסלסל, גדל ת׳

ролостно́й פקיד המחוז, פקיד גליל הכפרים ז׳

во́лость מחוז־כפרים, גליל־כפרים ז׳

во́лосъ *и* власъ שער, שערה, נימא. Во́лосы *дыбомъ становятся* תסמרנה שערות הבשר. *Я ему не уступлю ни на—* לא אותר לו אף כמלא השערה. *Висѣть на* волоскѣ́ היה תלוי בשערה. *По* —ску́ קמעא קמעא

волосяни́къ בעל־שער, —לבד ז׳

волосяни́ца *см.* власяни́ца

волося́нка כתונת־שער (מין שחוק ילדים) נ׳

волосяно́й *и* власяно́й שערי ת׳

волоче́ніе משיכה, סחיבה נ׳

волочи́льный של משוך תיל, —חוטי ברזל ז׳

волочи́льня מְכוֹנָה לְפַשֵּׁט תַּיִל נ׳
волочи́льщикъ מְפַשֵּׁט תַּיִל ת׳
волочить —ся || סָחֹב, מָשֹׁךְ || רַקֵּעַ תַּיִל פ״י
הִסָּחֵב, הִמָּשֵׁךְ || אַחֵר, עַכֵּב || עָגֹב, חָזֹר אַחֲרֵי
נָשִׁים. Онъ съ трудомъ волóчитъ
больную ногу בְּקֹשִׁי הוּא מְטַלְטֵל אֶת
רַגְלוֹ הַחוֹלָה. Платье у васъ волóчится
сзади בִּגְדֵךְ נִסְחָב לָךְ מֵאַחֲרֵךְ
волочмя́ דֶּרֶךְ סְחִיבָה, —טַלְטוּל ת״פ
волóчь —ся || סָחֹב, מָשֹׁךְ, טַלְטֵל פ״י טַלְטֵל
עַצְמוֹ בְּקֹשִׁי
волтижёръ ווֹלְטִיזְ׳וֹר, כְּכַרְכָּר עַל חֶבֶל, -עַל־
סוּס ז׳
волтижи́рованіе и —жирóвка כִּרְכּוּר עַל
חֶבֶל, -עַל־סוּס נ׳
волтижировáть וֹלְטִיזְ׳ר, כַּרְכֵּר עַל־חֶבֶל,
-עַל־סוּס פ״ע
волхвовáніе מַעֲשֵׂה־כְשָׁפִים, כִּשּׁוּף, נַחַשׁ ז׳,
כְּשָׁפִים ז״ר
волхвъ בַּעַל־כְּשָׁפִים, מְכַשֵּׁף, אַשָּׁף, כַּשָּׁף, כַּשְּׁפָן,
חֹבֵר, מְנַחֵשׁ ז׳
волчёкъ גַּלְגַּל || מוֹרֵד הַנּוֹזְלִים ז׳
волчёнокъ גּוּר־זְאֵב, בֶּן— ז׳
волчéцъ דַּרְדַּר (מִין צֶמַח) ז׳
волчи́ца זְאֵבָה נ׳
вóлчій זְאֵבִי ת׳
волшéбникъ כַּשְּׁפָן, מְכַשֵּׁף, כַּלְדָּאִי, מְנַחֵשׁ,
קוֹסֵם, אַשָּׁף ז׳
волшебни́чать и —шéбствовать קָסֹם,
כַּשֵּׁף, נַחֵשׁ פ״ע
волшéбный שֶׁל קְסָמִים, קִסְמִי ת׳ —прутъ
פַּנַּס־קְסָמִים. —фонарь מַקֵּל־קְסָמִים
волшéбство נַחַשׁ, כִּשּׁוּף ז׳, לְהָטִים, קְסָמִים ז״ר
волъ שׁוֹר, פָּר ז׳
волы́нка חֲמַת־חֲלִילִים נ׳
волы́ночникъ, —лы́нщикъ תֹּפֵשׂ חֲמַת־
חֲלִילִים ז׳ || שְׁטָר־שִׁחְרוּר, גֵּט— ז׳ вóльная
вóльница || חֵיל־מִתְנַדְּבִים || חֶבֶר שְׁבִירֵי־יוֹם
הוֹלֵל, פָּרִיץ ז׳
вóльничанье הוֹלֵלוּת, פְּרִיצוּת נ׳
вóльничать הִתְהוֹלֵל, הִתְחַצֵּף
вóльно חָפְשִׁי, בְּאֵין־אֹנֶס, הֶפְקֵר ת״פ
вольнó חָפְשִׁי הַדָּבָר. —ему было ослу-
шаться אִישׁ לֹא הִפְרִיעָהוּ מִלִּהְיוֹת מַקְשִׁיב
вольнодýмецъ и —дýмный פַּקְרָן, חָפְשִׁי
בְּדֵעוֹת, חָפְשִׁי בָּרוּחַ ז׳
вольнодýмство פְּקִירָה, שְׁרִירוּת נ׳, חֹפֶשׁ
בְּדֵעוֹת ז׳
вольнодýмствовать פָּקֹר, כָּפֹר פ״ע
вольнонаёмный שָׂכִיר ז׳

вольноопредѣляющійся מִתְנַדֵּב (לַעֲבֹד
בַּצָּבָא) ז׳ || מְשֻׁחְרָר ז׳ вольноотпущенный
вольнопрактикýющій שַׁמְּשָׁן חָפְשִׁי ז׳
вольноприходя́щій (תַּלְמִיד) חִיצוֹנִי ת׳
вольнослýшатель (באוניברסיטא) שׁוֹמֵעַ חָפְשִׁי
вóльность הֶתֵּר, דְּרוֹר, חֹפֶשׁ ז׳, חָפְשָׁה, פְּטִירָה נ׳.
Поэтическія —сти הֶתֵּר שֶׁל מְשׁוֹרְרִים
вóльный חָפְשִׁי || נָקִי || פָּטוּר || מְשֻׁחְרָר ת׳.
Онъ вóленъ дѣлать все, что ему
угодно הַבְּרֵירָה בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת כָּל אֲשֶׁר יִרְצֶה.
—ное прегрѣшеніе זָדוֹן, עָוֹן בְּמֵזִיד.
—ное поведеніе הַנְהָגָה רָעָה
вольтъ סִבּוּב ז׳, תְּקוּפָה נ׳
волю́та סַלְסַל (קִשּׁוּט בְּרֹאשׁ עַמּוּד) ז׳
вóля רָצוֹן, חֵפֶץ || חֹפֶשׁ ז׳. Послѣдняя—
умирающаго הָרָצוֹן הָאַחֲרוֹן, צַוָּאַת שְׁכִיב
מְרַע. Отдаю это на вашу вóлю בְּיָדְךָ
אַפְקִיד עִנְיָן זֶה. Сдаться на вóлю побѣ-
дителя מָסֹר עַצְמוֹ בִּידֵי הַמְנַצֵּחַ. Отпус-
тить раба на вóлю שַׁחְרֵר עֶבֶד. Вó-
лею неволею בְּרָצוֹן אוֹ שֶׁלֹּא בְרָצוֹן. Пре-
дать вóлѣ Божіей הַצֵּל עַל הַהַשְׁגָּחָה,
שְׁכַח דָּבָר. Роди́ному—, а спасеному
рай רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם זֶהוּ כְּבוֹדוֹ
вомчáть טַלְטֵל לְהוֹדֵף, סָחֹף, גָּרֹף פ״י
|| —ся הוּזַה לְהוֹדֵף, זָרֹק
вонзáть, вонзи́ть דָּקֹר, תָּחֹב, תָּקֹעַ פ״י
|| —ся הִדָּקֵר, הִתָּחֵב, הִתָּקַע
вонзéніе דְּקִירָה, תְּחִיבָה, תְּקִיעָה נ׳
вонъ הַחוּצָה, הָלְאָה ת״פ || הִנֵּה מ״ק. Онъ
вышелъ— יָצָא. —тамъ הִנֵּה שָׁם.
—отсюда צֵא מִכָּאן. Пошелъ— גֵּשׁ
הַדָּבָר. Это у меня изъ ума— חָלַף זֶה.
נִשְׁכַּח מִלִּבִּי. Это изъ рукъ— дурно
הַדָּבָר רַע לְגַמְרֵי. Просто изъ рукъ—
רַק כְּדֵי לְהִפָּטֵר מִמֶּנּוּ
вонь צַחֲנָה, בָּאְשָׁה נ׳, סִרְחוֹן ז׳
вонючій מַסְרִיחַ, מַבְאִישׁ ת׳
вонючка חִלְתִּית, בָּאְשָׁה || פְּסִילְיָה מַסְרִיחָה
(מִין צֶמַח) נ׳ || הַסְרֵחַ, הַעֲלֵה בָּאְשָׁה פ״ע вонять
воображáемый מְצֻיָּר, מְדֻמֶּה ת׳
воображáть, вообрази́ть חָשֹׁב, דַּמֵּה, צַיֵּר פ״י
|| —ся דַּמֵּה לְעַצְמוֹ, צַיֵּר
воображéніе כֹּחַ־הַדִּמְיוֹן, דִּמְיוֹן ז׳, פַנְטַסְיָא נ׳
вообрази́тельность כֹּחַ הַמְדַמֶּה ז׳
вообщé בִּכְלָל, סוֹף־דָּבָר, בְּעִקָּר ת״פ
воодушевля́ть, —шеви́ть הַלְהֵב פ״י
|| —ся הִתְלַהֵב
вооружáть, вооружи́ть זַיֵּן, קוֹמֵם פ״י || —ся
הָקֵם בֵּן בְּאָבִיו. —сына противъ отца הִזְדַּיֵּן

вооруже́ніе זיון ז׳
вопе́рвыхъ חדא, ראשונה, בראשונה, ראשית, באחת ת״פ
вопи́ть возопи́ть *и* вопія́ть, возопія́ть יבב, ילל, זעק, צרח פ״ע
вопію́щій צועק, צורח ת׳. *Это* —щая *несправедливость* זוהי עולה גדולה מאד
вопли́вый ילל, יבבן ת׳
воплоща́ть, воплоти́ть גלם, גשם, הגשם פ״י || —ся התגשם, היה בשר ודם
воплоще́ніе התגלמות, הגשמה נ׳
воплоще́нный מוגשם, מגלם ת׳. *Онъ* —иная *добродѣтель* בו נתגשמה הצדקה [עצמה]
вопль יללה, זעקה, אנחה נ׳
вопреки́ נגד, למרות, שלא כ.. מ״י
вопроси́тель שאל, מקשן ז׳
вопроси́тельно בדרך שאלה ת״פ
вопроси́тельная, —ный *знакъ* סימן השאלה ז׳
вопро́съ שאלה. *Это еще* — עדין הדבר מוטל בספק
вопроша́ть, вопроси́ть שאל, הקשה פ״י || —ся השאל
во́рвань שמן־דגים ז׳
ворва́ться *см.* врыва́ться
вори́шка גנב קטן ז׳ *см.* воръ
ворчли́вость נהם, זעף ז׳
ворчли́вый נהם, זעף ת׳
воркова́ніе המיה (של יונים) נ׳
воркова́ть המה (כיונה) || דבר חלקות פ״ע
воркота́ть *см.* ворча́ть
воркотня́ תלונה נ׳, נהם, זעף ז׳ || המית־יונים נ׳
ворку́нъ מתאונן, מתלונן, זועף ת׳
воро́ба מחוגה (של מסתתי־אבנים) || הדבה לעריכת החים נ׳
воробе́й אנקור ז׳. —бка אנקורה נ׳. —бьёнокъ בן־אנקור ז׳. *По* воробья́мъ *изъ пушки* בזבז כחו על קטנות
воробьи́ный אנקורי ת׳. —*горохъ* כרשינים
ворова́тый גרועים] וזודני, רמאי, גנבן ת׳
ворова́ть, воро́вывать גנב, גנב פ״י
воро́вка גנבית, גנבת נ׳
воровско́й גנבי, גנבני. —скі́ בגנבה, בגניבה
воровство́ גנבה נ׳
во́рогъ אויב, שונא ז׳
ворожа́йка. *см.* ворожея́
ворожба́ *и* —роже́ніе נחש, כשוף ז׳, כשפים, קסמים ז״ר
ворожея́ מכשפה, קוסמת, מכשפן ז׳, מכשפה, קוסמת, כשפנית נ׳
ворожи́ть נחש, הגד עתידות, קסם, כשף פ״י
воро́на עורבה נ׳ || חסר־לב, טפש ז׳. *Пуганая— и куста боится* מי שנכוה ברותחין נשב בפושרין
вороне́нокъ בן־עורב ז׳
ворони́льщикъ ברונזר ז׳
ворони́ть צפה בברונזה פ״י
воро́нка משפך ז׳, משמרת נ׳
вронкообра́зный בתבנית משפך, כעין משפך ת׳
вороно́й שחור ת׳ (סוס)
ворона́къ מי־דבש ויבשות (מין משקה) ז״ר
воронопе́гій (סוס) שחור־ברד ת׳
вороноча́лый (סוס) אפור־ברד ת׳
во́ронъ עורב ז׳. *Черный, какъ* во́роново *крыло* שחור כעורב
во́ронь צבע ברונזה־כבד ז׳
ворота́ *и* воро́та מוצא, שער
вороти́ло מוט סובב (ברחים של רוח) ז׳
вороти́ть *см.* вороча́ть
воротни́къ בית־צואר, צוארון ז׳
во́ротъ מסתורית נ׳ || *см.* воротни́къ
во́ротъ צד שמאלי, עבר השני (של בגד) ז׳
во́рохъ חמר, גל, צבר, צבור ז׳, ערמה נ׳
воро́чанье הפיכה נ׳, סבוב ז׳
воро́чать, вора́чивать, вороти́ть הסב, סבב, הפך, הפך, השב, החזר, הפנה, נער || הסתובב, התהפך || —ся נהל, כלכל פ״י || חזר, שוב || התרפה במלאכה, התרשל. —*вертель* הפך השפוד. —*глазами* הסב העינים. —*сѣно* הפך חציר. —*хлѣбъ, чтобъ онъ не слежался* נער הדגן לבל יתקלקל. Вороти́те *его* החזירהו. —тить *свои деньги* החזר ממונו אל כיסו. *Онъ* воро́чаетъ *всѣми дѣлами этого господина* הוא מכלכל כל עסקי האדון הזה. *Онъ цѣлую ночь* воро́чался *въ постели* כל הלילה התהפך על משכבו. *Экъ онъ* воро́чается *(копается)* במה הוא משהה בכך
вороши́ть, ворохну́ть || הנע, נער, הפך, הפך || —ся התהפך, הסתובב || חמר, צבר (דגן) פ״י. —*сѣно* הפך חציר
во́рса שער (בארג צמר) ז׳
ворси́льна מסרק לשער (של ארג) ז׳
ворси́льщикъ סורק צמר ז׳
ворси́стый (ארג) שעיר ת׳
ворси́ть, *и* —сова́ть סרק צמר פ״י
ворчли́вость נהימה נ׳, רגז, זעף ז׳
ворчли́вый זעפן, רגזן ז׳
ворча́ніе תלונה, נהימה נ׳, זעף ז׳

ворчáть הִתְאוֹנֵן, הִתְלוֹנֵן, זָעֹף, נָהֹם פ״ע

воръ ז׳ גַּנָּב. *Не клади плохо, не вводи вóра въ грѣхъ* לָאו עַכְבְּרָא גַּנָּב אֶלָּא חוֹרָא גַּנָּב. פִּרְצָה קוֹרְאָה לְגַנָּב

восемнáдцатый הַשְּׁמֹנָה עָשָׂר ס״מ

восемнáдцать שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה (נ׳), שְׁמֹנָה עָשָׂר (ז׳) ס״מ

вóсемь שְׁמֹנֶה (נ׳), שְׁמֹנָה (ז׳) ס״מ

вóсемьдесятъ ס״מ שְׁמֹנִים; **восьмидесятый** הַשְּׁמֹנִים

вóсемью כָּפוּל שְׁמֹנָה, פִּי־שְׁמֹנָה, שְׁמֹנֶה פְּעָמִים ת״פ. —*восемь, шестьдесятъ четыре* שְׁמֹנֶה פְּעָמִים שְׁמֹנָה הֵן שִׁשִּׁים וְאַרְבָּעָה

восклицáніе *и* —**кликновéніе** קְרִיאָה נ׳, קוֹל ז׳

восклицáтельный *знакъ* סִימַן הַקְּרִיאָה ז׳

восклицáть, —**клúкнуть** קָרֹא בְּקוֹל, צָהֹל, הָרֵעַ פ״ע

воскобúтіе כְּתִישַׁת־דּוֹנַג נ׳

воскобóй כּוֹתֵשׁ דּוֹנַג ז׳

воскобóйничанье *и* —**скобúтіе** תַּעֲשִׂיַּת־דּוֹנַג נ׳

войскобóйня מְכוֹנָה לִכְתִישַׁת הַדּוֹנַג נ׳, בֵּית־תַּעֲשִׂיַּת הַדּוֹנַג ז׳

вокобѣлéніе הַלְבָּנַת דּוֹנַג נ׳

воскобѣлúльня מַלְבֵּן דּוֹנַג ז׳

воскобáтый דּוֹנַגִי, מְעֹרָב בְּדוֹנַג ת׳

восковáть, вощúть מָרֹק בְּדוֹנַג, דַּנֵּג פ״י

восковúна קְרוּם־הַחַרְטֹם (שֶׁל צִפֳּרִים) ז׳

восковóй *и* **вощанóй** מִדּוֹנַג, דּוֹנַגִי, שֶׁל שַׁעֲוָה ת׳

восколéй שַׁעֲוָן, דַּנְּגָן ז׳

восколúтіе יְצִיקַת דּוֹנַג נ׳ ‖ נַחַשׁ עַל פִּי דוֹנַג יָצוּק לְתוֹךְ מַיִם ז׳

воскомастúка בְּלִיל דּוֹנַג וּמַסְטִיכָה ז׳

воскормлять, воскормúть *см.* **воскáрмливать**

воскресáть, воскрéснуть חָיֹה, קוּם לִתְחִיָּה פ״ע

воскресéніе תְּחִיָּה, תְּחִיַּת־הַמֵּתִים נ׳ ‖ *и* —**кресéнье** רִאשׁוֹן בַּשַּׁבָּת, אֶחָד בַּשַּׁבָּת ז׳

воскресúтель מְחַיֵּה מֵתִים ת׳

воскресúть *см.* **воскрешáть**

воскрéсный שֶׁל יוֹם הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁבוּעַ ת׳

воскрешáтъ, воскресúть חַיֵּה, הַחֲיֵה פ״י ‖ הִתְחַדֵּשׁ בְּרוּחַ פ״ע

воскрешéніе הֲקָצָה נ׳

воскрúкнуть *см.* **вскрúкнуть**

воскрилéніе הִתְפַּעֲלוּת נ׳ ‖ הַמְרָאָה

воскрúліе שְׂפַת הַמְּעִיל הַבְּמָרִי נ׳

воскрилять, воскрилúть עָשֹׂה כְּנָפַיִם לְ...

הַגְבֵּהַּ אֶת־ ‖ הַלְהֵב, הָבֵא לִידֵי הִתְפַּעֲלוּת פ״י ‖ —**ся** הַמְרֵא, הִתְנַשֵּׂא

воскурéніе הַקְטָרָה נ׳, עָשָׁן ז׳

воскýривать *и* **воскурять, воскурúть** הַקְטֵר, עַשֵּׁן פ״י

воскъ דּוֹנַג, שַׁעֲוָה

восм— *см.* **осьм—**

воспалéніе עַבְּבִית, דַּלֶּקֶת, זְרָפָה, דְּלִיקָה נ׳, קַדַּחַת ז׳

воспалúтельный בַּעַל טֶבַע זוֹרֵף, מַדְלִיק ת׳

воспалять, воспалúть הַדְלֵק, קְדֹחַ, זָרֹף פ״י ‖ —**ся** הִתְלַקֵּחַ

воспарять, воспарúть הִתְנַשֵּׂא, הַמְרֵא, בְּגָבְהַּ עוּף פ״ע

воспитáніе גִּדּוּל, חִנּוּךְ ז׳, תַּרְבּוּת נ׳

воспúтанникъ חָנִיךְ, תַּלְמִיד ז׳

воспитáтель מְחַנֵּךְ, אוֹמֵן, מוֹרֶה, מַדְרִיךְ ז׳

воспúтывать, воспитáть חַנֵּךְ, אָמֹן (בנים) ‖ גַּדֵּל (צמחים) פ״י ‖ —**ся** הִתְחַנֵּךְ

воспла́кать *см.* **вспла́кать**

воспламенéніе הִתְלַהֲטוּת, דַּלֶּקֶת נ׳, לַהַט ז׳

воспламеняемость כֹּחַ הַהִתְלַהֲטוּת, טֶבַע הַמִּתְלַהֵט ז׳

воспламеняемый נוֹחַ לְהִתְלַקֵּחַ־לְהִתְלַהֵט ת׳

воспламенять, воспламенúть הַבְעֵר, הַצֵּת, קָדֹחַ ‖ הַלְהֵב, לַהֵט פ״י ‖ —**ся** הִצַּת, הִתְלַקֵּחַ, הִתְלַהֵט

восполнять, воспóлнить מַלֵּא, הַשְׁלֵם פ״י

воспóльзоваться הִשְׁתַּמֵּשׁ, הוֹצֵא תּוֹעֶלֶת מִ.. פ״ע

воспоминáніе *и*—**поминовéніе** מַזְכֶּרֶת נ׳, זֵכֶר, זִכָּרוֹן ז׳

воспоминáтельный עָשׂוּי לְהַזְכִּיר, מַזְכִּיר ת׳

воспоминáть, воспомянýть *см.* **вспоминáть**

воспослѣ́дованіе אַחֲרִית, תּוֹצָאָה נ׳, מוֹצָא־דָבָר, פְּרִי ז׳

воспослѣ́довать בּוֹא, יָצֹא, הִוָּלֵד פ״ע

воспрепятствованіе תְּנוּאָה, שִׂטְנָה, מְנִיעָה, עֲצִירָה, הַפְרָעָה נ׳

воспрепятствовать מָנֹעַ, עָצֹר, הַפְרֵעַ, הָנֵא, שַׂטֵּן פ״י

воспретúтельный מוֹנֵעַ, מֵנִיא, מַפְרִיעַ, אוֹסֵר ת׳

воспрещáть, воспретúть אָסֹר, הָנֵא פ״י ‖ —**ся** הֵאָסֵר

воспрещéніе לֹא־תַעֲשֶׂה, אִסּוּר, אִסָּר, לָאו ז׳

восприниматъ *и* —**пріять** קַבֵּל, לָקֹחַ, תָּפֹס פ״י. —*отъ купели* הָיֹה סַנְדָּק (לילד) בִּשְׁעַת טְבִילָה (לנוצרים)

воспріéмникъ סַנְדָּק (לְנוֹצְרִים) ‖ יוֹרֵשׁ ז׳

воспріúмчивость תְּבוּנָה, תְּפִיסָה נ׳

восприи́мчивый בעל־תפיסה, נוח לתפס, תפסן ת׳

воспроизведе́ніе רפרודוקציון, יצירה מחדש נ׳

воспроизводи́тельность כח־היצירה ז׳

воспроизводи́тель רפרודוקטר, יוצר ז׳

воспроизводи́ть, —произве́сть רפרדק, יצר מחדש פ״י

воспротивле́ніе נגוד, מעצור, שטן, הפרע ז׳, התנגדות נ׳

воспротивля́ться, —противиться התנגד, התקומם פ״ע

воспряда́ть *и* воспря́дывать, —пря́нуть דלג, התנשא || התעורר פ״ע

воспыла́ть התלהב, התלהט, הצת, בער פ״ע

воспѣва́ть, воспѣ́ть זמר, שורר || קלס, שבח פ״י

восто́къ מזרח, קדם, קדים ז׳ || ארץ המזרח, —הקדם נ׳

восторга́ться התפעל, התלהב פ״ע

восто́ргъ *и* —то́рженность התפעלות, התלהבות נ׳. *Придти въ*— בוא לידי התפעלות, התפעל

восто́рженный מתפעל, של התפעלות, נרגש, נלהב ת׳

восторжествова́ть הרע משמחה פ״ע, נצח פ״י

восто́чный מזרחי ת׳

востре́бованіе דרישה, תביעה. *Письмо адресованное до* —ванія מכתב מאדרס אחרי הדרישה. *По первому* —ванію ליד הדורש הדרישה הראשונה

востре́бовать דרש, תבע פ״י

вострепета́ть התפלץ, זוע, חרד, רעד, רגז, הזדעזע פ״ע

востри́ть, во́стрый *см.* остри́ть, о́стрый

вострубе́ть התחל תקע־מריע || ספר בקול פ״ע

востря́къ מהיר ת׳ || בדחן, לץ, לצן ז׳

восхвале́ніе קלוס, שבח ז׳, תשבחה, תהלה נ׳

восхваля́ть, восхвали́ть הלל, שבח, קלס, || —ся הלל, שבח קלס, התקלס פאר פ״י

восхити́тель מפליא, מלהיב ז׳

восхити́тельный נפלא, נלהב ת׳

восхища́ть, восхи́тить הפלא, הלהב || —ся שמח || הבא לידי התפעלות פ״י בוא לידי התפעלות, התפעל

восхище́ніе התפעלות, התלהבות נ׳

восходи́ть *и* —всходи́ть, всха́живать, взойти́ עלה, הנשא || יצא, זרח (חמה) צמח, עלה (מצמחים) פ״ע

восхо́дъ *и* всходъ עליה || זריחה נ׳

восхожде́ніе עליה || זריחה (מכוכבים) נ׳

восхотѣ́ть *см.* хотѣ́ть

восци́ чזית, זרירית (מין צרעת) נ׳

восчу́вствовать *см.* чу́вствовать

восше́ствіе *см.* возше́ствіе

восьмо́й *см.* осьмо́й

вотирова́ть גלה דעת בעד־, הסכם ל.. פ״ע

votка́ть ארג, רקם בתוך־ פ״י

воткну́ть *см.* втыка́ть

во́тумъ גלוי־דעת, —דעה ז׳

во́тчимъ, —чина *см.* о́тчимъ, —чина

вотще́ לתהו, לשוא, לריק, חנם, ללא־הועיל, להבל ת״פ

вотъ הרי, הנה, הן, הא ת״פ

во́хра, во́хряный, во́хрить *см.* охра, охряный *и* охрить

воцаре́ніе המלכה, ישיבה על כסא מלוכה נ׳

воцаря́ть, воцари́ть המלך, שום למלך, || —ся עלה למלוכה, היה למלך, קבר פ״י || השתרר || התקבר. —ри́лась *мертвая тишина* השתררה דמית־מות

вочеловѣ́чиваться, —вѣ́читься התגשם באדם פ״ח

во́чію גלוי, עין בעין ת״פ

во́шкарица ביצת־כנה נ׳

вошь כנה נ׳

воща́нка ארג מדנג ז׳

вощано́й של שעוה, דונגי ת׳; *см.* восково́й

воще́ніе דנוג ז׳

во́щикъ *и* во́зчикъ בעל עגלה, עגלון, קרר ז׳

вощи́на *и* вощи́нка פסלת דונג נ׳, דונג צהוב ז׳

вощи́ть דנג פ״י || —ся דנג

вою́ющій עורך קרב, לוחם, נלחם ת׳

вояжи́ровать נסע פ״ע

вояжъ נסיעה נ׳

впада́ть, впасть ירד לתוך־, השפך אל־ (מנהרות) || הבאש בעיני־ פ״ע. *Нева впадаетъ въ финскій заливъ* ניבה נשפכת אל־המפרץ הפיני. —*въ немилость* חטא, עבר עברה. —*въ грѣхъ* נבאש בעיני־. —*въ бѣдность* העני. —*въ ошибку* השתבש, שגה. *Глаза у него* впа́ли עיניו נתעמקו בחוריהן

впаде́ніе נפילה; שפיכה, השתפכות (נהר) נ׳

впа́дина, впа́динка עמק, משקע ז׳, שקערורית נ׳. *Глазная*— חור העין

впа́дистый שוחי ת׳

впа́ивать, впа́йть רתך פ״י

впа́ивать, впои́ть הרגל לשתיה פ״י

впа́йка רתוך ז׳

впáлзывать *и* вползáть, вползтú זָחֹל
אֶל־, הִכָּנֵס פ"ע
впáлость מִשְׁקָע, מַעֲמָק ז׳, שְׁקַעֲרוּרִית נ׳
впáлый שְׁקַעֲרוּר, שָׁקוּעַ, עָמֹק ת׳. —лыя
щеки לְחָיַיִם נְפוּלוֹת. —лые *глаза*
עֵינַיִם נִמַקּוֹת]
впасть *см.* впадáть
впервые בָּרִאשׁוֹנָה, בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה ת"פ
впередú לִפְנֵי־, רִאשׁוֹנָה, בָּרֹאשׁ ת"פ. *Ваши*
часы— שְׁעוֹנְךָ מְמַהֵר. *Одному Богу*
извѣстно, что ждетъ меня впередú
רַק לַה׳ יָדוּעַ עֲתִידִי. *Ваша рѣчь*— עֲדַיִן
לֹא בָּא תוֹר דִּבּוּרְךָ. *Продолженіе*—
הַהֶמְשֵׁךְ יָבֹא
вперёдъ מִקֹּדֶם, מֵרֹאשׁ, בְּרֹאשׁ, בְּהַקְדֵּם, לְמַפְרֵעַ||
לֶעָתִיד לָבֹא, בֶּעָתִיד, לְהַבָּא || לִפְנֵי־ ת"פ.
Идите— לֵךְ לְפָנַי. *Заплатить*—
שַׁלֵּם לְמַפְרֵעַ. —*этого больше не*
дѣлайте לְהַבָּא אַל תַּעֲשֶׂה עוֹד כַּדָּבָר הַזֶּה.
—*будьте осторожны* בֶּעָתִיד הֱוֵה זָהִיר.
Взадъ и— לְכָאן וּלְכָאן
вперять, вперúть הָסֵב, הָזֵז, הַעֲמֵד (בְּעִיּוּן
אוֹ מֶבָּט) || הַשְׁפֵּעַ, שַׁנֵּן פ"י
впечатлúтельный בַּר־הַרְגָּשָׁה, אָנִין, אֲנִין־
הַדַּעַת ת׳
впечатлѣвáть, впечатлѣть עָשֹׂה רוֹשֶׁם פ"י
||—ся הִתְרַשֵּׁם
впечатлѣніе רוֹשֶׁם ז׳
впéхивать, впехáть *см.* впúхивать
впивáть, —ся עַלֵּעַ, גָּמֹא, שָׁאֹף, בָּלֹעַ, גָּמֹעַ,
סָפֹג || אָחֹז, הִצָּמֵד, בַּחֲזֵק בְּ.. פ"י || הִתְרַגֵּל
לְשִׁכְּרוּת פ"ע
впирáть, вперéть תָּחֹב, תָּקֹעַ, נָעֹץ פ"י
впúсыванье *и* —сáніе רְשִׁימָה, כְּתִיבָה
בְּסֵפֶר נ׳
впúсывать, вписáть רָשֹׁם, כָּתֹב בְּסֵפֶר פ"י
||—ся רָשֹׁם (אֵת שְׁמוֹ)
впúтывать, —тáть יָנֹק, קָלֹט פ"י
впúхивать, впихáть *и* впихнýть תָּחֹב,
תָּקֹעַ, נָעֹץ פ"י
вплавь בְּדֶרֶךְ שְׂחִיָּה ת"פ
вплéскивать, вплеснýть הַתֵּז לְתוֹךְ־, הַזֵּה־,
הוֹצֵף־ פ"י
вплетáть, вплесть, —сти שַׁלֵּב, סַבֵּךְ בְּ..
הִתְעָרֵב (בְּעִנְיְנֵי אחרים) —ся || בַּתֵּק, קָלֹעַ פ"י
вплотнýю בִּדְבֵקוּת, מִקָּרוֹב הֵיטֵב ת"פ
вплоть סָמוּךְ לְ.., דָּבוּק לְ.. || כָּל הַזְּמַן עַד־ ת"פ
вплывáть, вплыть שׁוּט אֶל־, שָׂחֹה אֶל־ פ"ע
вползáть *см.* впáлзывать
вполнѣ כָּלָה, כָּלוּ, בִּשְׁלֵמוּת, בְּמִלּוּא || בְּמִדָּה
יְתֵרָה, בְּשׁוּפִי ת"פ

вполоткрытый פָּתוּחַ לַחֲצָאִין ת׳
вполпути בַּחֲצִי הַדֶּרֶךְ ת"פ
впóлпьяна שִׁכּוֹר מְעַט, לְמֶחֱצָה ת"פ
впóлсыта שָׂבֵעַ לְמֶחֱצָה ת"פ
вполъ *и* впóлы לְמֶחֱצָה, עַד הַחֲצִי ת"פ
вопáдъ בְּשַׁעְתּוֹ, בִּזְמַנּוֹ, בְּעִתּוֹ ת"פ
впорожнѣ *и* напорожнѣ רֵיקָם, בְּלִי מַשּׂוֹא
впóру בְּמוֹעֲדוֹ, בְּשַׁעְתּוֹ, בִּזְמַנּוֹ, בְּעִתּוֹ, לְנָכוֹן ת"פ.
Быть— הָלֹם. *Эти сапоги мнѣ*—
הַמַּגָּפַיִם הָאֵלֶּה הוֹלְמִים אוֹתִי
впослѣдніе בָּאַחֲרוֹנָה, בַּפַּעַם הָאַחֲרוֹנָה ת"פ
впослѣдствіи אַחַר כָּךְ, בָּאַחֲרוֹנָה, לָאַחֲרוֹנָה ת"פ
впотьмáхъ בְּמַחֲשַׁכִּים, בַּחשֶׁךְ, בָּאֲפֵלָה ת"פ
впрáвду בֶּאֱמֶת, בְּפֹעַל ת"פ
впрáвка תִּקּוּן, שִׁבּוּץ ז׳, תַּקָּנָה, קְבִיעָה נ׳
вправлúвать *и*— влять, впрáвить תַּקֵּן,
הַקְבֵּעַ מֵחָדָשׁ, שַׁבֵּץ, סַדֵּר, קָבֹעַ פ"י ||—ся
впрáво לְיָמִין, הַיָּמִין ת"פ
впрáвѣ מִיָּמִין ת"פ || רַשַּׁאי, מוּחְזָק ת׳
впредь *и* впрéдки לְהַבָּא, לֶעָתִיד, בֶּעָתִיד,
впробѣлъ לְבַנְבַּן, חִוַּרְוַר ת׳ [צַד־ ת"פ
впрóголодь בְּרַעֲבוֹן ת"פ
впрóжелть צְהַבְהַב ת׳
впрóзелень יְרַקְרַק ת׳
впрóкъ לְתוֹעֶלֶת, לְטוֹבָה || לְפִקָּדוֹן, לְמִשְׁמֶרֶת ת"פ
впросáкъ בִּמְבוּכָה ת"פ
впросúнь בַּחֲלוֹלִי ת׳
впросóнкахъ, сóный בְּתוֹךְ שֵׁנָה, תְּנוּמָה ת"פ
впрóсѣдь כְּעֵין שֵׂיבָה ת"פ
впрóхмель מְבֻסָּם ת׳
впрóчемъ אָמְנָם, אוּלָם, אַגַּב ת"פ
впрóчернь שְׁחַרְחַר ת׳
впрыгивать, впрыгнуть דַּלֵּג לְתוֹךְ־,
דַּלֵּג־ פ"ע
впрыскивать, впрыскать *и* впрыскнуть
הַזְרֵק, הַזְלֵחַ —ся || הַזֵּה לְתוֹךְ־, זָרֹק־הַתֵּז־, זָלֹחַ
впрыскъ *и* —скиванье זְרִיקָה לְתוֹךְ־,
הַזָּיָה־, קִלּוּחַ־ נ׳
впрягáть, впрячь רָתֹם, אָסֹר פ"י
впрядáть *и* впрядывать, впрясть
אָרֹג בְּ.., שָׁזֹר־קָלֹעַ־ פ"י
впрядывать, впрянуть *см.* впрыгивать
впряжка רְתִימָה, אֲסִירָה נ׳
впрямливать, впрямúть הַיְשֵׁר, הַשְׁוֵה פ"י
впрямь יָשָׁר || נָכוֹן, בֶּאֱמֶת ת"פ
впрятывать, впрятать הַסְתֵּר, הַחְבֵּא, הַטְמֵן פ"י
впрячь *см.* впрягать
впускáть, впустúть תֵּן לָבֹא אֶל־, הַכְנֵס פ"י
||—ся הִכָּנֵס
впускнóй לִכְנִיסָה, שֶׁל כְּנִיסָה ת׳

впускъ הבאה, כניסה נ׳

впу́тывать, впу́тать סכך, סבך, משך, הסתבך, —ся || הכשל, הבא במבוכה פ״י התערב

впухъ לגמרי, עד־סוף, כלה, כליל ת״פ. *Разодѣтый— и прахъ* מקשט ומגוהץ

впыря́ть, впырну́ть תחב, תקע, דחה לתוך־ פ״י

впя́ливать, впя́лить לבש || הבא במסגרת בבגדות פ״י

впя́теро פי־חמשה, חמש פעמים ת״פ

впятеро́мъ חמשה חמשה ת״פ

впя́чивать, впя́тить דחה לאחור, התק לתוך־, הזח־, הזז־ פ״י

вра́внѣ בערך אחד, —שוה ת״פ

врагъ שנא, איב, צר, שטן, קם ז׳

вражда́ שנאה, איבה, משטמה || מריבה, קטטה נ׳

вражде́бность שטמה, שנאה נ׳

вражде́бный איבי, שנאי ת׳

враждова́нie שטנה, משטמה, איבה נ׳

враждова́ть איב, שטם, שנא, לחם, התקוטט, ריב פ״ע

враждолю́бецъ איש־ריב, —מדון ז׳

вра́жескiй *и* —жiй שנאי, איבי ת׳

вразбро́дъ איש לעברו, —לנפשו ת״פ

вразбро́съ בפזור, בפרוד ת״פ

вразма́хъ בתנופת־יד ת״פ

вразсыпну́ю בפזור, בפרוד, הנה והנה, לבאן ולבאן ת״פ

вразуми́тельность ברור, באור ז׳

вразуми́тельный ברור, קל להבין, מובן ת׳

вразумле́нie הסברה, הבנה נ׳, ברור, באור ז׳

вразумля́ть, вразуми́ть הסבר, הבן ל... || —ся ברר, לבן, באר, הוכח פ״י לעצמו, הוכח

вра́ки *и* враньё כזב, שקר ז׳, בדותא, שטות נ׳, הבלים, דברים של מה בכך ז״ר

враль כזבן שקרן || לצן ז׳

врасплóхъ בפתע פתאם ת״פ

враста́ть, врасти́ *и* вроста́ть, врости́ גדל לתוך־, פ״ע

врастя́жку מלא־ארכו, מלא־קומתו, סרוח, מפשט ת״פ

врата́ שער, שערים, מבוא; *см.* воро́та

врать, вира́ть כזב, כזב, שקר; דבר הבלים פ״ע || —ся. נטה לשקר

враче́бный של רופא, רופאי ת׳

враче́бство חכמת־הרפואה נ׳

врачева́нie רפוא, רפוי ז׳

врачева́тель רופא ז׳

врачева́ть רפא, רפא פ״י || —ся התרפא, הרפא]

врачъ אסיא, רופא ז׳

враща́тельный מסתובב, מקיף, מתהפך ת׳

враща́ть סבב, סבב, גלגל, הפך, הפך פ״י || —ся הסתובב, היה מערב. *Онъ* враща́ется *въ кругу знатныхъ людей* הוא מערב עם אנשים מפרסמים

враще́нie תקופה נ׳, סבוב ז׳

вреди́тель מזיק, משחית, מחבל ז׳

вреди́ть הזק, השחת, חבל, הפסד פ״י. *Это* вреди́тъ *вашей репутацiи* זה ממעט את שמך. *Это* вреди́тъ *здоровью* זה מזיק לבריאות

вре́дность הפסד, היזק ז׳, השחתה נ׳

вре́дный, вредонóсный *и* —дотвóрный משחית, מזיק, מפסיד ת׳

вредъ היזק, נזק, הפסד ז׳

времени́ть יחל, חכה, שהה פ״ע

временникъ כרוניקה שנתית נ׳, ספר דברי הימים ז׳]

вре́менно לפי שעה ת״פ

временнóй *и* вре́менный זמני ת׳

вре́менность אי־תמידות, זמניות נ׳

вре́мя עת, שעה נ׳, זמן, מועד, עדן || חלק השנה || מזג האויר || פנאי ז׳. *Въ короткое* — בזמן קצר. *Во* — בשעתו, בזמנו, בעתו, במועדו. *Въ назначенное*— בזמן המיועד. *Вы пришли не въ свое*— באת לא בזמנך. *Потерпите до* -мени סבל זמן־מה. *Въ свое— она была красива* בשעתה יפה היתה. *Онъ обѣдаетъ всегда въ одно*— הוא אוכל לחם הצהרים תמיד בשעה קבועה. *Съ того* —мени, *какъ онъ заболѣлъ* למן אותו היום שחלה. *—полевыхъ работъ* ימות העבודה בשדה. *По* —мена́мъ לפרקים. *Съ* —мёнъ *Петра Великаго* מימות פטרוס הגדול. *Четыре* вре́мени *года* ארבעת חלקי השנה. *Дайте мнѣ —это сдѣлать* תן לי פנאי לעשות זאת. *Въ свободное*— בשעת הפנאי. *Настоящее, прошедшее, будущее* — זמן הוה, עבר, עתיד. *Въ скоромъ* —мени במהרה, בקרוב. *Въ настоящее*— עכשיו. *На будущее*— בעתיד, להבא, לעתיד לבא. *Въ недавнее*— זה לא כבר. *До сего* —мени עד עכשיו. *Въ какое*— באיזו שעה. *Въ утреннее*— בשחרית. *Настали послѣднія* времена́ נראין עקבות משיחא (רגליו של משיח)

времяпрепровожде́ніе בִּלּוּי־הַזְּמַן ז׳
времячисле́ніе סְפִירָה נ׳, חֶשְׁבּוֹן, מִנְיָן,
תַּאֲרִיךְ, מִנְיַן־זְמַנִּים ז׳
вре́тище [לְבוּשׁ־הַסִּגְּפָנִים, לְבוּשׁ־שַׂק, מַחֲגֹרֶת־
שַׂק ז׳]
връ́нуть הַשְׁלֵךְ לְתוֹךְ־ זָרֹק־ פ״י
вро́вень בְּמִדָּה מְחֻוֶּקֶת, עַד הַשָּׂפָה ת״פ
вождáть, вроди́ть הַנְחֵל מִלֵּדָה פ״י ‖ —ся
הָנְחֵל מִלֵּדָה
врожде́ніе и —дённость טִבְעִיּוּת נ׳,
מִלֵּדָה ת״פ
врозь, —зь לְאַחַר אֶחָד, אַחַת לְאַחַת, בּוֹדֵד,
לַאֲחָדִים, בְּיָחִיד, בִּיחִידוּת, בִּפְרוֹטְרוֹט ת״פ
врастáть, врасти́ *см.* врастáть
вро́стокъ צֶמַח בְּ... ז׳
вро́схмель כְּטוֹב לִבּוֹ בַּיַּיִן, מְבֻסָּם ת״פ
врубáть, вруби́ть חָצֹב בְּ..., נָתֹן בְּ..., קָבֹעַ פ״י
‖—ся חָצֹה (בְּמַחֲנֵה הָאוֹיֵב) ‖
вру́бка и врубáніе חֲצִיבָה בְּ..., קְבִיעָה נ׳
врунъ שַׁקְרָן, כּוֹזְבָן ז׳
вручáть, вручи́ть מָסֹר לִידֵי־, הַפְקֵד בְּיַד־ פ״י
‖—ся הִפָּקֵד עַצְמוֹ בִּידֵי־, הִתְמַסֵּר לְ...
вруче́ніе מְסִירָה לְיַד־, נְתִינָה נ׳
вручи́тель מוֹסֵר לְיַד־, מֵבִיא ז׳
врывáніе и вры́тіе קְבִירָה בְּ..., טְמִינָה בְּ... נ׳
врывáть, вры́ть קָבֹר, טָמֹן בֶּעָפָר פ״י ‖ —ся
הִקָּבֵר ‖ הִתְקַבֵּר
врывáться, ворвáться פָּרֹץ אֶל־, הִתְפָּרֵץ,
בָּקֹעַ בְּ..., חָצֹה פ״י
връ́зка שֶׂרֶט, חִתּוּךְ, פִּתּוּחַ ז׳, שְׂרִיטָה, גְּרִידָה נ׳
врѣзно́й חָרוּת, מְחֻתָּךְ, מְפֻתָּח ת׳
врѣ́зывать, врѣ́зать חָרֹץ, גָּרֹד, חָתֹךְ, חָצֹב
הַחֲרֵת ‖ —ся ‖ בְּ..., פַּתֵּחַ, חָרֹת, קָבֹעַ פ״י
חָצֹה, הִדָּחֵק ‖ הִקָּבֵעַ, הִתְרַשֵּׁם ‖ הִתְאַהֵב
врядъ и врядъ-ли בְּדֹחַק, בְּקֹשִׁי, מְשֹׁל בְּסָפֵק,
מְסֻפָּק ת״פ. Врядъ-ли *онъ выздоровѣетъ*
מְסֻפְּקַנִי אִם יְחִיֶה מֵחָלְיוֹ
вса́дка שְׁתִילָה, נְטִיעָה נ׳
вса́дникъ פָּרָשׁ, רַכָּב, רוֹכֵב ז׳
вса́живать и всаждáть, всади́ть שָׁתֹל
הַשְׁתֵּל ‖ —ся ‖ נָטֹעַ ‖ תָּקֹעַ ‖ נָקֹב פ״י
вса́сываніе и всосáніе יְנִיקָה, מְצִיצָה נ׳
вса́сывать, всосáть גַּמֵּא, עַלֵּעַ, יָנֹק, מָצֹץ,
הִתְלַבֵּד, הִצְטָרֵף, הִצָּמֵד ‖ —ся ‖ שָׁאֹף פ״י
הִתְרַגֵּל (אֶל הַשֵּׁדִים)
вса́чиванье יְנִיקָה, מְצִיצָה נ׳
вса́чивать, всочи́ть יָנֹק, מָצֹץ פ״י ‖ —ся
הִמָּצֵץ, מָצֹה
всё כֹּל, הַכֹּל, כָּלִיל מ״נ ‖ בִּשְׁלֵמוּת ‖ תָּמִיד,
תָּדִיר ת״פ. —*равно* אַחַת הִיא, הַיְינוּ הַךְ.
Прежде всего́ קֹדֶם כֹּל. Всего́ *на*
все מִכָּל מָקוֹם, בְּכָל —*таки* בְּסַךְ הַכֹּל.
Ему —ни почемъ אַף עַל פִּי כֵן זֹאת.
אֵינוֹ שָׂם לִבּוֹ לִמְאוּמָה, לֹא אִכְפַּת לוֹ דָּבָר
всеавгустѣ́йшій רָם, נִשָּׂא מְאֹד ת׳
всеблáгій רַב־חֶסֶד, —טוֹב ת׳
всеблаже́нный רַב־אֹשֶׁר, מְאֻשָּׁר מְאֹד ת׳
всеви́децъ, —видя́щій רֹאֶה הַכֹּל ת׳
всевозмо́жный וְכָל־הָאֶפְשָׁרִי ת׳ —но בְּכָל
Я употребл.ю כָּל־מַה שֶׁאֶפְשָׁר, הָאֶפְשָׁר.
—ныя *средства чтобы успѣть*
אֶתְאַמֵּץ בְּכָל מַה דְּאֶפְשָׁר לְהִפָּנוֹת (לִהְיוֹת מוּפְנֶה)
всевысочáйшій и —вы́шній נַעֲלֶה עַל־כֹּל,
עֶלְיוֹן ת׳
всевѣ́децъ и —дущій יֹדֵעַ הַכֹּל ת׳
всевѣ́дѣніе יְדִיעַת־הַכֹּל נ׳
всегдá תָּמִיד, תָּדִיר, בְּכָל־עֵת, בְּכָל שָׁעָה ת״פ
всегдáшній תְּמִידִי, תְּדִירִי ת׳
вседне́вный и —дённый שֶׁבְּכָל יוֹם, שְׁכִיחַ,
מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, —יוֹם יוֹם ת׳
вседержáвный и —*жи́тель* מְכַלְכֵּל הַכֹּל,
מוֹשֵׁל בַּכֹּל ת׳
вседуше́вный и —ду́шный בְּכָל לִבּוֹ ת״פ
всезижди́тель יוֹצֵר הַכֹּל ת׳
всеизвѣ́стный מְפֻרְסָם, יָדוּעַ לַכֹּל ת׳
всеконе́чно בִּשְׁלֵמוּת, כָּלִיל, כָּלָה, לְגַמְרֵי ת״פ
вселе́нная הָעוֹלָם ז׳, תֵּבֵל כֻּלָּהּ נ׳
вселе́нскій מִכָּל הָאָרֶץ, כְּלָלִי ת׳ ‖ —*соборъ*
אֲסֵפַת־כְּמָרִים כְּלָלִית
вселя́ть, всели́ть הוֹשֵׁב, קָבֹעַ ‖ הַשְׁפֵּעַ,
הִתְיַשֵּׁב ‖ —ся ‖ סַיֵּעַ פ״י
все́меро פִּי שִׁבְעָה, שִׁבְעָתַיִם ת״פ
всемилосе́рдный רַחוּם מְאֹד, רַחוּם וְחַנּוּן ת׳
всеми́лостивѣйшій גְּדָל־חֶסֶד ת׳
всемі́рный כְּלָלִי, מִכָּל־הָעוֹלָם ת׳. —ная
выставка תַּעֲרוּכָה עוֹלָמִית
всемогуществе́нный, —гу́щій и все-
мо́щный שַׁדַּי ז׳ ‖ הַכֹּל יָכוֹל, בַּעַל־יְכֹלֶת ת׳
всемогу́щество כַּבִּירוּת, יְכֹלֶת הַכֹּל נ׳
всенаро́дно גָּלוּי, בְּפַרְהֶסְיָא, בְּפוּמְבֵּי, קָבָל־עָם,
לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל, בְּגָלוּי, בְּקָהָל, לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ ת״פ
всенижайшій נִכְנָע שֶׁבַּנִּכְנָעִים, קָטָן שֶׁבַּקְּטַנִּים ת׳
всено́щный, —ное *бдѣніе* и —ная
תְּפִלַּת עַרְבִית (קֹדֶם חַג נוֹצְרִי) נ׳
всео́бщій כּוֹלֵל, כְּלָלִי, הֶקֵּפִי ת׳
всео́бщность כְּלָלוּת, כְּלָלִיּוּת נ׳
всеобъе́млющій כּוֹלֵל, מַקִּיף ת׳
всеору́жіе זַיִן כְּלָלִי ז׳.
всепо́дданнѣйшій שֶׁל הַכְּנָעָה, נְתִינִי ת׳
всепоко́рный נִכְנָע שֶׁבַּנִּכְנָעִים ת׳
всепрему́дрый אֲבִי־הַחָכְמָה, אַב חָכְמָה ת׳

всепре́свѣтлѣйшій נָאוֹר מְאֹד ת׳
всепроще́ніе אַמְנֶיסְטְיָא, סְלִיחָה לַכֹּל נ׳
всесвѣ́тный אוּנִיבֶרְסָלִי, כְּלָלִי (לְכָל הָעוֹלָם) ת׳
всесвя́тый קָדוֹשׁ שֶׁבִּקְדוֹשִׁים ת׳
всеси́льный שַׁדַּי, כַּבִּיר, שַׂגִּיא ת׳
всесла́вный מְפֹאָר מְאֹד ת׳
всесожже́ніе קָרְבַּן עוֹלָה ז׳
всесокруша́ющій מְכַלֶּה הַכֹּל ת׳
всецѣле́бный רוֹפֵא הַכֹּל ת׳
всецѣ́лый שָׁלֵם, כֻּלּוֹ ת׳
всеча́сно בְּכָל שָׁעָה, —עֵת ת״פ
всеѣ́дный и —я́дный אוֹכֵל הַכֹּל ת׳
вска́кивать, вскочи́ть и вскокну́ть קָפַץ, קִפֵּץ, דִּלֵּג. *У меня* вскочи́лъ *прыщикъ на носу* פָּרְחָה אֲבַעְבֻּעָה בְּחָטְמִי
вска́пывать, вскопа́ть כָּרֹה, חָפֹר. פַּתַּח פ״י
вскара́бкаться *см.* кара́бкаться
вска́рмливать, вскорми́ть גַּדֵּל, רַבֵּה, הַחֲיֵה, כַּלְכֵּל, פַּטֵּם פ״י
вскатъ מוֹרָד, מִדְרוֹן ז׳
вска́тывать, вската́ть, вскати́ть и вскатну́ть גָּלֹל לְמַעְלָה פ״י || —ся פַּרְכֵּס, קַפֵּץ (מרגים)
вскачь בִּדְהָרָה, בִּקְפִיצָה, בְּדִלּוּג ת״פ
вски́дка, —дыва́ніе יְרִיָּה עַל־, הַשְׁלָכָה־ נ׳
вски́дывать, вскида́ть и вски́нуть זָרֹק עַל־, צָבֹר פ״י || —ся הִתְנַפֵּל בְּ.. שָׁפֹךְ אַף עַל־, הִתְגּוֹלֵל עַל־
вскипа́ніе и вскипѣ́ніе רָתַח ז׳, רְתִיחָה נ׳
вскипа́ть, вскипѣ́ть הַתְחֵל לִרְתֹּחַ, רָתֹחַ פ״ע
вскипъ *см.* вскипа́ніе
вскипяти́ть רַתַּח, הַרְתֵּחַ, הָזֵד פ״י
вскиса́ть, вски́снуть חָמוֹץ, תָּסֹס פ״ע
вскле́пъ, вскле́пыванье, вскле́па́ніе עֲלִילָה, רְכִילוּת, דִּבָּה נ׳, לַעַז ז׳
вскле́пывать, вскле́па́ть הוֹצֵא לַעַז, —דִּבָּה, רַגֵּל בְּ.., הַעֲלֵל פ״י
вскли́кивать, —ка́ть и —кну́ть צָעֹק, צָוֹחַ, זָעֹק פ״ע
вскло́чивать, вскло́чить פָּרֹעַ, בַּלְבֵּל, סַבֵּךְ, הַסְתַּבֵּךְ, הִסָּתֵר, סָתֹר (הַשֵּׂעָר) פ״י || —ся הִפָּרַע, הִתְבַּלְבֵּל
вскокъ קְפִיצָה, דְּהָרָה; *см.* вска́кивать
всколеба́ть עוֹרֵר, הָנֵעַ, נַעְנֵעַ, הַרְגֵּז פ״י || —ся הִתְעוֹרֵר, הִזְדַּעְזֵעַ, הִתְרַגֵּז
всколу́пывать, —лупа́ть и —лупну́ть גָּרֵד, קַצֵּעַ פ״י || —ся קָצֹעַ
всколыха́ть הַרְעֵד, הַחֲרֵד, הָנֵעַ, הָגֵד, הַרְגֵּז, רַתַּח פ״י
вско́льзь אַגַּב־אוֹרְחָא, כִּלְאַחַר־יָד, בְּקִרּוּב,
בַּחֲפִזָּה ת״פ
вскопа́ть *см.* вска́пывать
вскорми́тель מְפַרְנֵס, מְגַדֵּל, מְכַלְכֵּל, אֹמֵן ז׳
вскорми́ть *см.* вска́рмливать
вско́рмленникъ אָמוֹן, אָמוּן ז׳
вскормъ גִּדּוּל ז׳, גְּדֻלָּה נ׳
вско́рбливать, вскоро́бить כַּפֵּף, עַקֵּשׁ פ״י || —ся הִתְעַקֵּשׁ, הִכּוֹף, הִכָּפֵף
вскоро́дить שַׂדֵּד שָׂדֶה מְעַט פ״י
вско́рѣ עוֹד מְעַט, אַחַר כָּךְ, בִּמְהֵרָה, תֵּכֶף, מִיָּד ת״פ
вскочи́ть *см.* вска́кивать
вскри́киванье קְרִיאָה, צְוָחָה נ׳
вскри́кивать, вскрича́ть и вскри́кнуть הָרֵם קוֹל צְעָקָה, קָרֹא בְּקוֹל, צָוֹחַ פ״ע
вскру́живать, вскружи́ть נַשְׁלֵה בַּשָּׁוְא, הַתְעֵה, הוֹלֵךְ שׁוֹלָל, הַשֵּׁא, פַּתֵּה פ״י || —ся
вскрыва́ть, вскрыть גַּלֵּה, פַּתֵּחַ, פָּקֹחַ, בָּקֹעַ פ״י || —ся הִפָּתַח, הִפָּקַח, הִתְגַּלֵּה, הִבָּקַע
вскры́тіе עֲלִיָּה (שֶׁל נָהָר), בְּקִיעָה (שֶׁל קֶרַח) || פְּתִיחָה נ׳, נִתּוּחַ (שֶׁל גּוּף) ז׳
вслухъ בְּקוֹל רָם, בְּקוֹל ת״פ
вслу́шиваться, вслу́шаться הַסְכֵּת, הַאֲזֵן, הַקְשֵׁב, צַוֵּת פ״ע
вслѣ́дствіе מִפְּנֵי שֶׁ.., לְרַגְלֵי־, בִּגְלַל־, בְּסִבַּת־, מִסִּבַּת־ מ״י. *Онъ умеръ —раны* הוּא מֵת מִפִּצְעוֹ
вслѣдъ *за*— אַחֲרֵי, מֵאַחֲרֵי, לְרֶגֶל מ״י — *этимъ* אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
всма́триваться, всмотрѣ́ться הַבֵּט בְּעִיּוּן, הִסְתַּכֵּל, הִתְבּוֹנֵן פ״ע
всо́вывать, всова́ть, всу́нуть נָעֹץ, תָּקֹעַ, תָּחֹב, נָתֹן בְּ.. פ״י || —ся הִתְעָרֵב || הִנָּתֵן בְּ.., הִנָּעֵץ, הִתָּקַע, הִתָּחֵב
всоса́ть *см.* вса́сывать
впада́ть, впасть עֲלֹה עַל־דַּעַת פ״ע. *Мнѣ* впа́ло *на умъ* עָלָה בְּדַעְתִּי
вспа́ивать, вспои́ть כַּלְכֵּל בְּחָלָב, הָנֵק, הֵינֵק פ״י. —и́ть *и вскормить* גַּדֵּל (יֶלֶד)
вспа́лзывать и вспolза́ть, вспо́лзти עָלֹה, טַפֵּס עַל־, זָחֹל־ פ״ע
вспа́ривать, вспа́рить || קַבֵּב, רָחֹץ בְּרוֹתְחִין || נַקֵּר בְּשׁוֹטִים, הַלְקֵה פ״י —рить *лошадь* דָּפֹק סוּס בְּחֹזֶק יָד
вспа́рхивать, вспорхну́ть הִתְעוֹפֵף, פָּרֹחַ, הַמְרֵא פ״ע
вспа́рывать, вспоро́ть הַתֵּר תְּפָר, קָרֹעַ פ״י
вспа́хиванье, вспа́шка חֲרִישָׁה נ׳, שִׁדּוּד (אֲדָמָה) ז׳
вспа́хивать, вспаха́ть שַׂדֵּד, חָרֹשׁ פ״י

вспла́кать, всплакну́ть התפרץ בבכי פ״ע ‖ —ся קבל ברמע, התחנן. *Мнѣ* -ну́лось לא אוכל להתאפק מבכי

вспле́скивать, всплесну́ть הכה המים, ספק ‖ —ну́ть *руками* ספק כפים, פעפע, בעבע פ״י

всплескъ שאון גלים, המון ז׳

всплошь и **всплошну́ю** בלי חשך, בקביעות, אחד על רעהו, זה בצד זה. Всплошь *и рядомъ его не застаешь до́ма* מעולם לא תמצאהו בביתו

всплыва́ть, всплыть התרומם על המים, צוף פ״ע. *Рано ли, поздно ли, а правда* всплывётъ *на верхъ* סוף סוף תצמח האמת

вспои́ть *см.* вспа́ивать

вспола́скивать, всполоска́ть и **всполосну́ть** כבס, מרק, הדיח, הגעל פ״י

вспола́шивать, всполоши́ть התרד, סכסך, החרד, הבהל ‖ —ся הבא במבוכה, הבהה פ״י

всполо́хъ חרדה, בהלה, מבוכה נ׳

вспо́лье פאת־שדה נ׳

вспомина́ніе זכרון, זכר ז׳, מזכרת נ׳

вспомина́ть и **воспомина́ть, вспо́мнить** и **вспомяну́ть** זכר, הזכר ב.. פ״י

вспомога́тельный עוזר, של־סיוע ת׳. — *глаголъ* פעל עזר

вспомога́ть, вспомо́чь תמך, סעד, עזר פ״י

вспоможе́ніе и **вспомоществова́ніе** עזר, סעד ז׳, עזרה, תמיכה נ׳

вспомоществова́ть תמך, סעד פ״י

вспомяну́ть *см.* вспомина́ть

вспорхну́ть *см.* вспа́рхивать

вспотѣ́лый מזיע, מכסה זעה ת׳

вспотѣ́ть הזע פ״ע

вспры́гивать, вспры́гнуть דלג, קפץ בגובה ‖ עשה קפיצות פ״ע

вспры́скиванье, вспрыскъ הזאה, הזיה, זריקה נ׳

вспры́скивать, вспры́снуть הזה, זרק ‖ —*обнову* חדש מלבוש, נתן שכר־חדוש, הלקה

вспря́дывать, вспряну́ть נתר ממקום פ״ע

вспу́гивать, вспуга́ть, вспугну́ть הבהל, הרתע פ״י

вспуха́ть, вспу́хнуть *см.* распуха́ть

вспу́хлина ספחת, שאת נ׳

вспу́хлый צבוי ת׳

вспу́чивать, вспучи́ть הצבה פ״י ‖ —ся צבה, הצבה, בצק

вспыли́ть רתח, הקפה, התלהט פ״ע

вспы́льчивость קפדנות, הקפדה, כעסנות נ׳

вспы́льчивый רתחן, קפדן, כעסן ת׳

вспы́хивать, вспы́хнуть התלקח, התלהט ‖ התפרץ ‖ התאדם, התקצף, בוא לכלל כעס פ״ע. *Огонь* —хнулъ האש התלקחה. *Солома* —хнула התבן נתלהט. *Пожаръ* хнулъ *ночью* השרפה נתפרצה בלילה. *Заря* —хнула האירו פני מזרח. —нуть *отъ стыда* התאדם מבושה. —нуть *отъ гнѣва* בוא לכלל כעס

вспы́шка להט, להב ז׳ ‖ קפדנות, הקפדה, כעסנות נ׳

вспѣ́нивать, вспѣ́нить החמר, העלה חמר, העלה קצף. ‖ —ся קצף פ״י

вспя́тить הסג אחור, חזור לאחור ‖ חזור בדבור פ״ע

вспя́тный נסוג אחור, הולך אחורנית ת׳

вспять לאחור, אחורנית ת״פ

встава́ніе קימה

встава́ть, встать קום, הנשא, התנשא. — *на ноги* עמד על רגלי עצמו, עמד בעצמו או עמד ברשות עצמו

вста́вка, вста́вочка תשבץ ז׳, מלואה ‖ תוספת ‖ הבלעה נ׳ ‖ צירוף (חתיכה בבגד) ז׳

вста́вливать и **—ля́ть, вста́вить** נתן ב..., שבץ, כלא, הרכב, הצב, ב..., הצג ב..., הוסף, שבץ, התנפף ‖ —ся שלב

вставно́й מצב ב..., נתון, נטוע, משלב ת׳. —ные *зубы* שנים מלאכותיות

вста́вочный מחבר בתוך, סגור, משלב ת׳

встарину́ и **встарь** בימים מקדם, בימי קדם, לפנים ת״פ

вста́скивать, встащи́ть סחב על, העלה פ״י ‖ —ся הסחב, מפס ‖

встрево́женіе חרדה, זועה נ׳

встрево́живать, встрево́жить החרד, הפחד, חרד, רגז ‖ —ся הרגז פ״י

встрепену́ться רעד, חרד, התעורר ‖ התעורר משנה (מצפרים) פ״ע

встрё́пывать, встрепа́ть פרע, סמר, סתר (שער הראש) הבלל פ״י. *Какъ* встрё-панный בלא ידע דבר, כאלו לא היה דבר

встрѣ́ча и **встрѣча́ніе** פגישה, פגיעה ‖ קבלה (של אורחים), קבלת־פנים נ׳. *Иди ему на* —чу צא לקראתו

встрѣча́ть, встрѣ́тить פגש, פגע, קדם פני ‖ הפגש ‖ —ся המצא ‖ קבל (אורח) פ״י. —*новый годъ* קבל ראש השנה. *Я давно съ нимъ не* встрѣча́лся זה זמן רב שלא נפגשנו. Встрѣ́тилось *затрудненіе* אירע מכשול. *По платью* встрѣча́ютъ, *по уму провожаютъ* במתאי שמאי בלא

נִתְאִי תוּתְבְאִי (=בעירי שמי שלא בעירי שמלתי)
встрѣчный הוֹלֵךְ לִקְרַאת־, שֶׁכְּנֶגֶד || מִתְנַגֵּד,
—и поперечный כָּל־הַבָּא שֶׂנֶאוּי ת׳.
לִקְרָאתוֹ
встряхиваніе *и* встряска הֲנָעָה הֲנָדָה נ׳
встряхивать, встряхнуть נִעֵר, הֵנִיעַ פ״י
||—ся הִתְנַעֵר
вступать, вступить בּא בְּ.., הִכָּנֵס || עָלָה ||
הִתְחַיֵּב פ״ע || הַתְחֵל פ״י || הִתְעָרֵב פ״ע
||—ся הִתְעָרֵב בְּ..||רִיב בְּעַד, רִיב רִיב־, הָגֵן עַל.
Россія —пила *въ союзъ съ Германіей* רוּסְיָא כָּרְתָה בְּרִית עִם גֶּרְמַנְיָא. *—въ*
бракъ בּוֹא בִּבְרִית הַנִּשּׂוּאִין. *—въ службу*
הִכָּנֵס לְמִשְׂרָה. *—въ обязательство*
עָלָה עַל כִּסֵּא הִתְחַיֵּב. *—на престолъ*
—пить || הִתְחִיל בְּמִלְחָמָה *—въ бой* הַמְּלוּכָה.
въ разговоръ הִכָּנֵס בִּדְבָרִים, בּוֹא בִּדְבָרִים.
Не вступайся *не въ свое дѣло*
אַל־תִּתְעָרֵב בְּעִנְיָנֵי זָרִים
вступленіе בִּיאָה, כְּנִיסָה נ׳ || מָבוֹא ז׳, פְּתִיחָה נ׳
вступчивый סַנֵּגְרָן (נוֹטֶה לְלַמֵּד סנגוריא) ת׳
вступщикъ סַנֵּגוֹר, מֵגִין, מֵלִיץ
всуе בְּבַדַּי, לְתֹהוּ, לָרִיק, לַשָּׁוְא, לְחִנָּם ת״פ
всунуть *см.* всовывать
всучивать, всучить עָבַת, הִשְׁזִיר, שִׁלֵּב פ״י
||—ся הִשְׁתַּלֵּב, עֻבַּת, הָשְׁזַר
всхлипыванье *и* всхлипъ יְבָבָה, יְלָלָה,
אֲנָקָה נ׳
всхлипывать всхлипнуть יִבֵּב, הֶאֱנַק פ״ע
всходить *см.* восходить
всходъ *см.* восходъ ||—ды צְמִיחַת הַזֶּרַע
всхрапывать, —пѣть נָחַר מִזְּמַן לִזְמַן פ״ע.
—пнуть הִתְנַמְנֵם
всыпаніе, всыпка שְׁפִיכָה לְתוֹךְ־ נ׳
всыпать, всыпать, всыпнуть שָׁפַךְ לְתוֹךְ־,
הִשָּׁפֵךְ לְתוֹךְ־ ||—ся זָרָה, בָּזַר, בּוֹק־ פ״י
всѣ הַכֹּל, כֹּל, כֻּלָּם, כֻּלָּן ר״ג
всѣвать, всѣять זָרַע בְּ.. || נָטַע בְּלֵב,
||—ся הִשְׁרֵשׁ־, נָתַן־ || שׂוּם בְּפִי־ פ״י
הֻזְרַע בְּ..
всюду בַּכֹּל, בְּכָל מָקוֹם, בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר ת״פ
вся כֹּל, כֻּלָּהּ מ״נ
всякій, всякой *и* всякъ הַכֹּל, כָּל אָדָם,
Всякая .־אִישׁ, ־אֶחָד, ־חַד וְחַד מ״ג
всячина דְּבָרִים שׁוֹנִים, עִנְיָנִים־, שׁוֹנוֹת. *Во*
—комъ *случаѣ* עַל כָּל פָּנִים, בְּכָל אוֹפֶן.
Безъ —кой *нужды* בְּלִי כָל צֹרֶךְ. Всякъ
свое хвалитъ; всякая *птица свое*
гнѣздо хвалитъ כָּל שׁוּעָל יְהַלֵּל זְנָבוֹ
втайнѣ *и* втай בְּמַטְמוֹנִיּוֹת, בְּמוּצְנָע, בַּסֵּתֶר,

בַּלָּט, בְּהַחְבֵּא, בְּסוֹד, בַּחֲשַׁאי ת״פ
вталкивать, втолкать *и* втолкнуть דָּחַף
—ся || לְתוֹךְ־, הָדַף־, דָּחָה־, דָּחַק־ פ״י
הִדָּחָה, הִדָּחֵף, הִדָּחֵק || דָּחַק עַצְמוֹ
втаптывать כָּלַל, דָּרַךְ, רָמַס פ״י
втаскивать, втаскать *и* втащить סָחַב
הִסָּחֵב ||—ся לְתוֹךְ־, מָשַׁךְ לְמַעְלָה פ״י
לְתוֹךְ־|| הִכָּנֵס
втасовывать, втасовать שִׁלֵּב, עִרְבֵּב
בְּתוֹךְ־ פ״י
втачивать, втачать הֵטִל טְלַאי, הִטְלִיא פ״י
втачка טְלַאי ז׳, מַטְלִית נ׳
втекать, втечь הִשְׁתַּפֵּךְ, נָזַל פ״ע
втемяшить שִׁנֵּן פ״י
втеченіе הִשְׁתַּפְּכוּת נ׳
втечка עִקְבוֹת (הַיַּת־הַשָּׂדֶה) ז״ר
втираніе מְרִיחָה, מְרִיקָה נ׳
втирать, втереть מָרַח, מָרַק || נָתַן עַל יַד־ פ״י
|| —ся הִמָּרַח, הִמָּרֵק || הִתְפָּרֵץ לְתוֹךְ־,
הִתְעָרֵב בֵּין־
втискивать, втискать *и* втиснуть
הִכָּבֵשׁ ||—ся לָחַץ לְתוֹךְ, דָּחַק־ פ״י
הִדָּחֵק, הִכָּנֵס הִלָּחֵץ
втихомолку בְּמַטְמוֹנִיּוֹת, בְּסוֹד, בִּצְנִעָה, בַּלָּט,
בְּסֵתֶר, בְּהֶסְתֵּר, חֶרֶשׁ, בַּחֲשַׁאי ת״פ
втолкать *и* —кнуть *см.* вталкивать
втоптать *см.* втаптывать
втора גֵּבֶל שֵׁנִי ז׳
вторачивать, второчить קָשַׁר אֶל הָאֻכָּף,
הִדֵּק הָאֻכָּף בִּרְצוּעָה פ״י
вторгать, вторгнуть דָּחַף לְתוֹךְ־, דָּחָה־ פ״י
|| —ся פָּרַץ אֶל, הִתְפָּרֵץ־, בָּקַע־
вторженіе הִתְפָּרְצוּת (הָאוֹיֵב) נ׳
вторить נִגֵּן בְּנֵבֶל שֵׁנִי, לִוָּה, קִוָּם || שָׁנָה,
עָנָה אַחֲרֵי־ פ״ע
вторицею מִשְׁנֶה, פִּי־שְׁנַיִם, אַפַּיִם, כִּפְלַיִם ת״פ
вторично שֵׁנִית, פַּעַם שֵׁנִית ת״פ
вторичный שֵׁנִי כְּמִשְׁנֶה ת׳
вторникъ שְׁלִישִׁי בַּשַּׁבָּת, הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בַּשָּׁבוּעַ ז׳
второбрачіе נִשּׂוּאִין שְׁנִיִּים ז״ר
второбрачный מִן הַנִּשּׂוּאִין הַשְּׁנִיִּים ת׳
второзаконіе סֵפֶר דְּבָרִים, מִשְׁנֵה־תוֹרָה ז׳
второй שֵׁנִי ת׳. *Во* —рыхъ שֵׁנִית. —рое
число שֵׁנִי בַּחֹדֶשׁ. —раго *числа* בַּשֵּׁנִי
לַחֹדֶשׁ. *—часъ* הַשָּׁעָה הַשֵּׁנִית. *Въ началѣ*
—раго בִּתְחִלַּת הַשָּׁעָה הַשֵּׁנִית. *Въ исходѣ*
—раго בְּסוֹף הַשָּׁעָה הַשֵּׁנִית. *Четверть*
—раго רֶבַע הַשָּׁעָה הַשֵּׁנִית
второклассный מִן הַמַּחְלָקָה הַשֵּׁנִית || שֵׁנִי
בְּמַעְלָה ת׳

второпяхъ במהירות, בחטיפה, בחפזון, בהפזה, מהרה ת"פ
второстепенный ממדרגה השניה, שני במעלה, טפל ת׳
втравливать, *и*—влять, втравить הדח, הסת, התעה (אנשים) || למד, הרגל (בעלי חיים) פ"י || —ся הדח, הפתה, הכשל || למד
втридорога יקר פי־שלשה, ביקר גדול ת"פ
втрое *и* втройнѣ, על אחת שלש, פי־שלשה, שלשתים ת"פ
втроёмъ שלשתם, בשלשה, שלשה יחד ת"פ
втрушивать, —усить שפך לתוך־ פ"י
втулка מגופה נ׳, צמיד, פקק || פקק של תותח ז׳
втуне לשוא, לתהו, לריק, לחנם ת"ע
втыкать, воткнуть תחב, תקע, נעץ פ"י || —ся התקע ב־, בוא אל־, הדחק אל־
втѣснять, втѣснить דחה לתוך־, לחץ־ ע"י || —ся הדחה אל־, הדחק אל־
втюривать, втюрить שפך לתוך־ || הבא חטא || —ся הלכד בחבלי־, הכשל־ || או אסון על־ פ"י התאהב עד כדי מרוף
втягивать, втянуть משך לתוך־, שאף־ || —ся המשך, התמשך, התרגל || התעה, הדח פ"י (בדבר)
вуаль רעלה נ׳
вулканъ וולקן, הר־שרפה, מקוא אש, געש ז׳
вульгарный המוני, גס, מגנה, ת׳
вульгата וולגטא (תרגום רומי של תנ"ך) נ׳
входить, войти הכנס, בוא || ערך || דאג פ"ע. *Онъ ни во что не* входитъ הוא לא ידאג למאומה. Войди *въ мое положеніе* שער־נא את־מצבי, שים לבך למצבי. *—въ милость* מצא חן בעיני־. *—въ моду* היה למודה. *—въ себя* התישב בדעת, השתקע במחשבה, התעמק־, השב דרכי־
входная פסוקי דזמרא (קודם העבודה בבית־תפלה נוצרי) ז"ר
входъ מבוא ז׳, ביאה, כניסה נ׳ || מהלכים ז"ר. *Онъ имѣетъ —къ министру* לו מהלכים בבית המיניסטר
входящій נכנס, בא ת׳
вхожій אחד מבאי בית־, יוצא ונכנס ת׳
вцѣживать, вцѣдить סנן לתוך־ פ"י
вцѣпляться, вцѣпиться אחז, תפס פ"י, האחז, התערב, התעקש פ"ע
вчастую לעתים קרובות, —תכופות, על הרוב, בכל פעם ת"פ
вчера *и* вчерась אתמול, תמול ת"פ. Вчера *вечеромъ* אמש
вчерашній מאתמול, מתמול, של תמול ת׳
вчернѣ במיעוט, בלתי מעובד ת"פ
вчерчивать, вчертить התוה בתוך־, צייר־ פ"י
вчетверо פי־ארבעה, ארבעתים ת"פ
вчетверомъ ארבעה במספר, ארבעה אנשים בגבה ת"פ
вчинаніе ראשית, תחלה, התחלה נ׳
вчинать החל, התחל פ"ע
вчисленіе הבלעה בחשבון, הבאה־ נ׳
вчислять הבלע בחשבון, חשב בתוך־ פ"י
вчитываться, вчитаться קרא בעיון, קרא בשום לב, התעמק בקריאה פ"י
вчужѣ מן הצד, בין הנכרים ת"פ
вшествіе כניסה, ביאה לתוך־ נ׳
вшестеро פי־ששה, שש פעמים, ששתים ת"פ
вшестеромъ ששה במספר, ששה יחד ת"פ
вшивать, вшить תפר ב.. פ"י
вшивка תפירה ב.. נ׳
вшивной תפור ב.. ת׳
вшивость מכת כ־ים, כניות נ׳
вшивый נגוע כנים, מלא— ת׳
вшивѣть, обо— התכנה, התמלא כנים פ"ע
въ, во ב.., בתוך, בקרב, לתוך, אל, ל מ"י. *Книга* въ *листъ* ספר בתבנית פוליו. *Комната длиною* въ *пять шаговъ* חדר בעל חמשה צעדים לארך. Въ *этомъ отношеніи* בנדון זה, בערך זה. *Ѣхать* въ *Берлинъ* הלך ברלינה. Въ *шутку* בהלצה, בשחוק. *Онъ произведенъ* въ *капитаны* העלוהו למעלת קפיטן. *Домъ* въ *три этажа* בית בעל שלש דיוטות. Въ *зачетъ жалованья* על חשבון שכירות. *Онъ весь* въ *своего отца* קלסתר פניו דומה לשל אביו
въѣдаться, въѣсться דבק, התדבק, אחז ב.., נקר ובא בתוך־ || ירד ונקב (מצבעים ונוזלים מקעקעים) || התרגל למאכל (מבעלי חיים) פ"ע
въѣдчивость קעקוע ז׳, חדות נ׳
въѣдчивый חד, נקב ונקר, מקעקע ת׳
въѣздъ כניסה, ביאה נ׳. —ѣздный לשום כניסה, —ביאה
въѣзжать, въѣхать הכנס, בוא פ"ע
въявь *и* въявѣ בפרהסיא, בפומבי, גלוי, לעיני כל ת"פ
Вы אתם, אתה (=מעלתך, כבודך) מ"ג
выбалотировывать,—тировать בחר בקלפי, —בגורל פ"י
выбалтывать, выболтать *и* выболтнуть השפך, —ся || שפך, הרק || פטפט, גלה סוד פ"י התרוקן || התפטפט, התפרסם
выбарышничать הורד מן המקח || עשה קליפין || השתכר פ"י

выбивáть, вы́бить חָבֹט || נָפֵץ, הַכֵּה || —ся הִפָּל || הִטָּבַע || הֵשַּׁם פ״י בָּלֵה בְּלֵחוֹתָיו, הִתְחַבֵּט (*изъ силъ*) || הִטָּבַע || *—пальцами* תָּפֵף בְּאֶצְבָּעוֹת. *—платья* הָסֵר הָאָבָק מִתּוֹךְ הַבְּגָדִים. *—изъ позиціи* הָרֹס מִמַּצָּב

вы́биька и —ванiе חֲבִיטָה || הַדְפָּסָה, הַטְבָּעָה נ׳

выбирáнiе בְּרֵירָה, בְּחִירָה נ׳

выбирáть, вы́брать בָּחֹר בָּרֹר לָקֹט || קָנֹה הַבְחֵר, הִלָּקֵט. —ся || כַּלֵּה || הַגֵּהַ (בדפוס) הִבָּרֵר || יָצֹא. *Мы наконецъ* вы́брались *изъ квартиры* סוֹף סוֹף עָזַבְנוּ אֶת־דִּירָתֵנוּ. *Не* вы́берется *такой человѣкъ, который могъ бы это сдѣлать* לֹא יִמָּצֵא אִישׁ שֶׁיִּהְיֶה יָכֹל לַעֲשׂוֹת זֹאת

вы́бить *см.* выбивáть

выблёвывать, вы́блевать הָקֵא פ״י

выбля́докъ, —дышъ מַמְזֵר ז׳

вы́бой, —боина בּוֹר, שׁוּחָה נ׳

вы́бойка כְּתָן הָרוּ ז׳ || סֶדֶת נ׳

вы́боистый מָלֵא שׁוּחִין, —בּוּרוֹת ת׳

вы́бойщикъ דּוֹפֵס כְּתָן ז׳

вы́болтать *см.* выбáлтывать

выборáзживать, —роздить פַּלֵּחַ, שַׂדֵּד פ״י

вы́борка מִבְחָר, בְּחִירָה, לְקִיטָה נ׳, לֶקֶט ז׳

вы́борный נִבְחָר || סְגָן לִנְשִׂיא הַכְּפָר ת׳

вы́боръ בְּחִירָה, בְּרֵירָה נ׳. *На—* לִבְחִירָה

выбрáживать, вы́бродить שׁוּט וְהִתְהַלֵּךְ בְּ.. || בַּיֵּג כָּל הַדְּגָנָה פ״י || תָּסֹס, הַחְמֵץ פ״ע —ся תָּסֹס ||

вы́бранить חָרֵף פ״י

выбрáсывать, вы́бросать и вы́бросить הוֹצֵא, הַשְׁלֵךְ הַחוּצָה || מְחֹק, מְחֹה (מִתּוֹךְ כֶּתֶב) פ״י || —ся הַשְׁלֵךְ || הַטֵּל, הָשְׁלֵךְ עַצְמוֹ

вы́бресть יָצֹא חוּצָה (אחר חלי) פ״ע

выбривáть, вы́брить סַפֵּר || הִשְׁתַּכֵּר גַּלַּח || —ся || בְּתִסְפֹּרֶת פ״י || הִסְתַּפֵּר || גַּלֵּחַ, הִתְגַּלֵּחַ

вы́бродить *см.* выбрáживать

вы́бросокъ סְחִי, גֵּעוּל, פִּגּוּל ז׳

выбры́згивать, вы́брызгать הַזֵּה, זָרֹק פ״י —ся || הָזֵה || זָרֹק עַל עַצְמוֹ

выбывáть, вы́быть יָצֹא, עָזֹב פ״י. Вы́быть *изъ службы* עָזֹב אֶת הַמִּשְׂרָה

выбыло́я חָסֵר, נִפְקָד, נֶעְדָּר ת׳

выбѣгáть, вы́бѣжать רוּץ הַחוּצָה || צָמֹחַ (בִּמְהִירוּת) פ״ע

выбѣ́гивать, вы́бѣгать רוּץ עַל.. לָאֹרֶךְ וְלָרֹחַב || הִשְׁתַּכֵּר בְּרִיצָה פ״י

выбѣ́ливанье, вы́бѣлка כִּיּוּר, לִבּוּן ז׳

выбѣ́ливать, вы́бѣлить כַּיֵּר, לַבֵּן, הַלְבֵּן פ״י הִתְלַבֵּן —ся ||

вывáжживать, вы́вожжать פַּתֵּחַ הָרֶסֶן פ״י

вывáживать, вы́водить נָהֹג בְּ.. לָאֹרֶךְ וְלָרֹחַב || כַּבֵּד כְּלָבִים לֵילֵךְ צְמָדִים פ״י —ся || הֵעָלֵם, הִכָּחֵד, הִשָּׁמֵד

вывáливать, вы́валить הַשְׁלֵךְ, הַפֵּל, הַטֵּל פ״י —ся || נָפֹל

вы́валокъ (—лка) בֵּיצָה פְּרוּחָה מֻשְׁלֶכֶת מִן הַקֵּן נ׳

вы́валять —ся || דָּרֹס, דָּרֹךְ, גַּלֵּל פ״י הִתְגַּלְגֵּל, הִתְפַּלֵּשׁ, טַנֵּף

вывáривать, вы́варить בַּשֵּׁל, שַׁלֵּק פ״י הִתְבַּשֵּׁל —ся ||

вы́варка, —ръ בִּשּׁוּל, שִׁלּוּק ז׳

вывáстривать. вы́вастрить חַדֵּד, שַׁנֵּן, הוּחַד || הִתְלַטֵּשׁ, הֵעָשֵׂה —ся || לַטֵּשׁ פ״י מָהִיר

вывáщивать, вы́вощить דַּגֵּג, הַחֲלֵק בְּדוֹנַג פ״י

выведéнецъ אֶפְרָח מָעֳבָּר ז׳

выведéнiе הוֹצָאָה || הֲסָרָה (שֶׁל כתמים) נ׳

выведёнышъ אֶפְרוֹחַ ז׳

вывéдриваться, вы́ведриться הִבָּהֵר, הִטָּהֵר פ״ח

вывезéнiе הוֹצָאָה, הוֹבָלָה נ׳

вы́везти *см.* вывози́ть

вы́верстка, —вёрстыванiе הַשְׁוָאָה נ׳, פִּדּוּס ז׳

вывёрстывать, вы́верстать הַחֲלֵק, פַּדֵּס || תַּכֵּן חֶשְׁבּוֹן, נָכֹה (מִן הַשָּׂכָר לְתַשְׁלוּם חוב) הַיְשֵׁר, הַשְׁוֵה פ״י

вы́вертка אַמְתַּלָּא, תּוֹאֲנָה, עִלָּה, עֲלִילָה נ׳, תֵּרוּץ ז׳

вывёртывать, вы́вернуть סַבֵּב הַשְׁמֵט, || וְהוֹצֵא || הָפֹךְ עַל הַצַּד הַשֵּׁנִי פ״י —ся הִמָּלֵט, הִשָּׁמֵט || הוֹפִיעַ פִּתְאֹם. *Онъ попалъ было въ бѣду, да* вы́вернулся בְּמִעַט שֶׁלֹּא נִלְכַּד בְּאָסוֹן אֶלָּא שֶׁנִּמְלָט

вывéрчивать, вы́вертѣть קָדֹחַ, רָצֹעַ פ״י

вывивáть, вы́вить הִשְׁתַּכֵּר || הַקְפֵּל, קַפֵּל בְּקִפּוּלָה פ״י

выви́нчивать, вы́винтить בָּרֵם, בָּרֹג פ״י הִתְבָּרֵג —ся ||

вывихáть, вы́вихнуть פָּרֵק, שָׁמֵט פ״י —ся || הִשְׁתַּמֵּט, הִתְפָּרֵק

вы́вихъ שְׁמוּט, פֵּרוּק, רִסּוּק־אֵבָרִים ז׳, הַקָּעָה נ׳

выводи́ть, вы́весть הוֹצֵא מִן־ || הַחְלֵץ, מַלֵּט, פַּלֵּט, הַצֵּל || הָסֵר || אַבֵּד, הַכְרֵת, כַּלֵּה || מַלֵּט —ся || אֶפְרוֹחִים, הַפְלֵט, הִמָּלֵט, דַּגֵּר פ״י הוֹצֵא, הִמָּלֵט, הַחֲלֵץ, הִנָּצֵל || הִתְמַעֵט, הִפָּחֵת, בּוֹא הַקְּהֵה, הִכָּלֵם. Вы́вести *заключенiе*

עָשׂה לְאִישׁ לִידֵי מַסְקָנָא. Вы́вести *въ люди*
Вы́вести *изъ себя* הוֹצִיא אִישׁ מִדַּעְתּוֹ.
Вы́вести *кого на свѣжую воду* פִּרְסֵם טִיבוֹ שֶׁל אִישׁ, הֵסֵר הַלּוֹט (הָאֵפֶר) מֵעַל עֵינָיו. *Это* (*что*)— בֵּרֵר עִנְיָן כַּשֶּׁמֶשׁ
вы́велось *изъ употребленія* שִׁמּוּשׁוֹ שֶׁל זֶה עָבַר וּבָטֵל
вы́водить *см.* выва́живать
выводна́я *или* —ная *память* כְּתַב־נִשּׂוּאִין (שְׁטָר דָּת שִׁפְחָה מִרְבָּה לְהִנָּשֵׂא לְעֶבֶד שֶׁל בְּעָלִים אֲחֵרִים) ז'
выводное (*см.* выводна́я) מְחִיר כְּתַב־הַנִּשּׂוּאִין (לְשִׁפְחָה) ז'
вы́водъ הַעֲבָרָה, הַעְתָּקָה, עֲקִירָה || מַסְקָנָא, תּוֹצָאָה נ'. *У этого ученика въ общемъ* вы́водѣ *пять* הַתַּלְמִיד הַזֶּה קִבֵּל בְּתוֹצָאָה הַכְּלָלִית חֲמִשָּׁה
вы́вожжать *см.* выва́жживать
вывози́ть, **вы́везти** *и* **вы́везть** הוֹצִיא, הוֹצִיא || —ся הֻבָא בָּא פ"י
вы́возить *см.* выва́живать
вы́возный ת' שֶׁל הוֹצָאָה—הוֹבָלָה
вы́возъ, —возка נ', הוֹצָאָה, הוֹבָלָה, מַסְקָנָא אֶכְּסְפּוֹרְט ז'
выволакивать, вы́волочить, вы́волочь מָשַׁךְ מִן־, הוֹצִיא— פ"י
вы́волоченіе, —чка נ' מְשִׁיכָה מִן־, הוֹצָאָה—
вывора́живать, вы́ворожить הוֹצִיא בִּכְשָׁפִים הֶעֱלָה־ || הֵרְוִיחַ— פ"י
вывара́чивать, вы́воротить הָפַךְ, הֵפֵךְ הִשְׁתַּמֵּט || —ся הִתְהַפֵּךְ || (בֶּגֶד) פ"י
вы́воротный ת' הָפוּךְ, מְהֻפָּךְ
вы́воротъ (на—) בְּהֵפֶךְ. *Шиворотъ на*— הָפַךְ קְעָרָה עַל פִּיהָ
вы́вострить *см.* выва́стривать
вы́вощить *см.* выва́щивать
вывѣва́ть, вы́вѣять זָרָה, זָרָה פ"י
вы́вѣвки מִזְרֶה ז', זְרִיָּה נ' || מֹץ, עוּר ז'
вывѣ́дываніе בְּלִישָׁה, חֲקִירָה וּדְרִישָׁה, בְּדִיקָה נ', רִגּוּל ז'
вывѣ́дыватель ז' חוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ, מְרַגֵּל, בַּלָּשׁ
вывѣ́дывать, вы́вѣдать חָקַר וְדָרַשׁ, תּוּר, רִגֵּל, בָּלַשׁ, בָּדַק פ"י. *Отъ него ничего нельзя* —дать אִי אֶפְשָׁר לְהַצִּיל מִפִּיו דָּבָר
вы́вѣйка מִזְרֶה ז', זְרִיָּה נ'
вывѣря́ть, вы́вѣрить בָּדַק (חֶשְׁבּוֹן), עָרַךְ, תִּקֵּן (שָׁעוֹן) || הִשְׁוָה, הֵעִיד פ"י
вы́вѣсить *см.* вывѣ́шивать
вы́вѣска שֶׁלֶט ז'
вывѣ́тривать, —трить רִטָּה, כִּמְכֵּס פ"י
הִרְטָה בְּמִכְמָס || —ся
вывѣ́трѣлый ת' רָטוּי, מְכֻסְכָּס
вывѣ́шивать, **вы́вѣсить** שָׁקַל || תָּלָה, הִתְלָה, הִצִּיג || —ся (בְּמִשְׁקָל), הִשְׁוָה פ"י
вывя́зывать, **вы́вязать** שָׁזַר, סָרַג, טָרַם || הִתִּיר אֲגֻדָּה || הֵרְוִיחַ בִּסְרִיגָה פ"י
вывя́ливать, **вы́вялить** יִבֵּשׁ בַּחַמָּה, יָבֵשׁ, הִתְיַבֵּשׁ || —ся— בָּאֲוִיר פ"י
выга́дываніе, **вы́гадка** || מְהִירוּת, זְרִיזוּת הַכָּרָה, הַבְחָנָה (שֶׁל זְמַן) נ'
выга́дывать, **вы́гадать** || שִׁמֵּשׁ כָּרָאוּי, מָצָא הַזְּמַן (הַנָּכוֹן), הֵבִין || עָשָׂה בִּכְשָׁפִים || הֵרְוִיחַ בִּכְשָׁפִים פ"י
выга́живать, **вы́гадить** פ"י טִנֵּף, לִכְלֵךְ פ"י
вы́гарки נ' סִיגִים ז"ר, פְּסֹלֶת
вы́гаръ, חֲרִיפוּת הַיי"ש (הַיַּיִן הַשָּׂרוּף) || זוּהֲמָא, פְּסֹלֶת נ'. *Водка съ большимъ, малымъ* выгаромъ יי"ש חָרִיף, חָלוּשׁ
выгиба́ть, **вы́гнуть** כָּפַף, עִקֵּם פ"י || —ся הִכָּפֵף, הִתְעַקֵּם
выгибно́й ת' כָּפוּף
вы́гибка —гибъ נ' כְּפִיפָה, עִקּוּם ז'
выгла́дывать, **вы́глодать** לִחֵךְ פ"י
вывла́живать, **вы́гладить** גִּהֵץ (לְבָנִים) || הֶחֱלִיק, שִׁוָּה פְּנֵי־, פִּלֵּס־, יִשֵּׁר פ"י || —ся הֻגְהַץ, הִתְחַלֵּק, הִשְׁתַּוָּה, הִתְיַשֵּׁר
выгля́дывать, **вы́глянуть** הִשְׁקִיף, הֵצִיץ רִגֵּל, בָּלַשׁ פ"י || הֵרָאָה —дѣть || מִן־ פ"ע. *Какъ онъ изъ себя* הָיָה פָּנִים לוֹ.. פ"ע
вы́глядитъ? מַה מַרְאֵהוּ? מַה פָּנָיו?
вы́гнать *см.* выгоня́ть
выгнета́ть, **вы́гнесть** מִצָּה, דָּרַךְ, זִגֵּר פ"י
выгнива́ть, **вы́гнить** הִמְרָה פ"י
вы́гнуть *см.* выгиба́ть
выгова́ривать, **выго́ворить** || הִתְנָה || בִּטֵּא, בִּטֵּא || —ся הוֹכִיחַ, גָּעַר בְּ.... גָּעַר בִּנְזִיפָה פ"י הִתְבַּטֵּא
вы́говоръ בִּטּוּא, מִבְטָא || תְּנַאי ז' || גְּעָרָה, תּוֹכַחַת, נְזִיפָה נ'
вы́года, —дность תּוֹעֶלֶת נ', רֶוַח ז'
вы́годный מוֹעִיל, נוֹתֵן רֶוַח, מֵבִיא— ת'
вы́гонка זִקּוּק, מִצְרָף ז' || קֻבַּעַת נ', מַשְׁקֶה ז'
вы́гонщикъ מַחְרִיד הַחַיּוֹת (מִמְּקוֹמָן) ת'
вы́гонъ גֵּרוּשׁ, || מִגְרָשׁ, מִרְעֶה || זִקּוּק, מִצְרָף ז'
выгоня́ть, **вы́гнать** גֵּרֵשׁ, הוֹרִישׁ || זִקֵּק פ"י
выгора́живать, **вы́городить** גָּדַר, סִיֵּג, שׂוֹכֵךְ, בִּכְדֵי || הִצְדִּיק, נִקָּה פ"י
выгора́ть, **вы́горѣть** הִשְׁרִיף, הִשְׁוִיף || קָדַר, הִצְרַב (מֵחַמָּה) פ"ע
вы́горѣлый שָׂרוּף, צָרוּב ת'
выгра́бливать, **вы́грабить** בָּזַז, פ"י

вы́гравировать *см.* гравировáть
выгрáнивать, вы́гранить התך, לטש, השחז (אבן יקרה) פ״י
выгребáть, вы́гресть גרף, חתה || הסיע במשוט פ״ין
вы́гребки קצוע ז׳
выгружáть, вы́грузить פרק ספינה, הרק– פ״י ||—ся הפרק
вы́грузка פרוק ז׳
вы́грузчикъ מפרק, פרקן ז׳
выгрызáть, вы́грызть לחך פ״י
вы́грязнить *см.* грязни́ть
выгу́ливать טיל פ״ע || (*и* вы́гулять) הנפש (על דבר הבקר) —ся|| השתכר בטיול פ״י
выдавáть, вы́дать || נתן, שלם || הסגר, מסר || התחפש, התנכר —*себя*|| השא (אשה), הכנס (כלה) ||—ся התעלה, התנשא || המסר. —*жалованье* שלם שכירות. —*преступника* הסגר פשע. —*тайну* גלה סוד. —*дочь за мужъ* השא בת
выдáвливать, вы́давить סחט, מצה, דרך ||—ся הסחט, הדרך (ענבים) פ״י
выдáивать, вы́доить החלב —ся|| חלב פ״י
выдáлбливать, вы́долбить נקב, כרה, נבב || שנן ע׳, פה פ״י
вы́дача הסגרה, מסירה, נתינה ביד־ נ׳
выдаю́щiйся בולט, מורם || מצין ת׳
выдвáивать, вы́двоить זקק פעמים, רקטף פ״י
выдвигáть, вы́двииуть הוצא, הסע, חלץ, הוצא || התעלה, התרומם —ся|| שלף פ״י
выдвижнóй *ящикъ* תבה מעתקת נ׳
выдёргиванiе עקירה, נתישה נ׳
выдёргивать, вы́дернуть עקר, עקר נתש העקר, הנתש, המרט —ся|| שרש, מרט פ״י
выдéрживать, вы́держать עמד בפני־ עמד ב.. || סבל, הבל, כלכל || התאפק, נשא, עצר כח, התקים פ״ע
вы́держка סבילה, כלכול || הוצאה, מבחר, קטע (מתוך חבור) || *см.* выдёргиванiе
выдирáть, вы́драть נתש, עקר, מרט || הנצל, הפלט, התמלט —ся|| סתר פ״י
вы́дирка *см.* выдёргиванiе
вы́долбить *см.* выдáлбливать
вы́дохлый נפוג, נמר, מפקה ת׳
вы́дохнуться *см.* выдыхáться
вы́дра כלב־המים ז׳
вы́дрыхнуться הרדם, ישן פ״ע
вы́дти *см.* выходи́ть
выдувáть, вы́дуть הפח || נשב (זכוכית) || מתח (חבל) פ״ין
выдувнóй נבוב, נפוח ת׳
вы́дудить שתה, גמא פ״י

вы́думка המצאה, בדותא נ׳
выду́мывать, вы́думать המצא, הגה || ברה פ״י
выдуплять, вы́дуплить נבב (עץ) פ״י
выдыхáнiе נשיפה || נדיפה נ׳, פכוח ז׳
выдыхáть, вы́дохнуть נשף, נפח רוח פ״י || דמר ריחו, —ся|| מות, הפגר (בהמון) פ״ע הפג, התפכח
вы́дѣлка *и* —дѣлыванiе עבוד ז׳, הכנה נ׳
вы́дѣлъ הליקה נ׳, פרעון, סלוק (מתוך רכוש) ז׳
выдѣлывать, вы́дѣлать הבן, ערך, עבד פ״י ||—ся הכון, הערך, עבד, התעבד
вы́дѣльный חלוק, נבדל, מבדל, ת׳
выдѣлять, вы́дѣлить הבדל חלק, הפרד, —ся|| הפרע מ־, סלק ליורש מירושתו) פ״י הבדל, הפרד || התעלה
вы́емка *и* вы́емъ מקח מתוך־ ז׳, קיתה–נ׳ || תפיסה על פי בית־דין, משכון ז׳ || גזרה || שקערורית נ׳, משקע ז׳
вы́емочный שלוף || עבוט, ממשכן ת׳
вы́емчатый גזור || שקוע, נבוב ת׳
вы́емщикъ תופס על פי בית־דין, מחרים– ז׳
выжáривать, вы́жарить צלה, קלה, שרף, הצלה, —ся|| נבש || הלקה, שרבט פ״י הכחד
вы́жать *см.* выжимáть *и* выжинáть
выжелáбливать, -лобить *см.* желоби́ть
вы́желтить כרכם, צהב פ״י
вы́жечь *см.* выжигáть
выживáть, вы́жить || ישב איזה זמן, גור–פ״ע גרש, הוריש, הדח || רכש, השתכר פ״י
Онъ вы́жилъ *изъ ума, изъ лѣтъ* נטרפה דעתו, יצא מדעתו, נשתטה, עבר ובטל
вы́живка *и* выживáнiе || ישיבת־ארעי נ׳ גרוש ז׳
вы́жига מתכת צרופה נ׳ || ניר ז׳, שדה מצוגרת (על ידי שרפת העצים) נ׳ || בליעל, נבל ז׳
выжигáть, вы́жечь || שרף באש (מקום) סמן באש || לבן באש, זקק–, צרף– פ״י פחם —*угольѧ* השרף. —ся||
выжидáнiе המתנה נ׳
выжидáть, вы́ждать המתן, צפה, יחל, חכה, שמר פ״ע
выжи́ливать, вы́жилить דקח בחזקה פ״י
выжимáть, выжать מצין, כצה, סחט || לקח בחזקה פ״י הסחט, המצה —ся||
вы́жимка סחיטה, מציצה נ׳ || בוסר, –ки זגים
выжинáть, вы́жать קצר כליל פ״י

выжира́ть, вы́жрать זָלֵל, לָחֵךְ, אָכֹל פ״י
вы́жлецъ, вы́жликъ כֶּלֶב כּוּפְרִי ז׳
вызва́нивать, вы́звонить הוֹדֵעַ בְּצִלְצוּל פַּעֲמוֹנִים פ״י]
вы́звать *см,* вызыва́ть
вызвѣ́зживать, вы́звѣздѣть מְזָהֵר (מִכּוֹכָבִים) פ״ע
выздора́вливаніе, выздоровле́ніе הִתְרַפְּאוּת נ׳
выздора́вливать, вы́здоровѣть קוּם מֵחֳלִי, הִתְרַפֵּא, הֵרָפֵא, שׁוּב לְאֵיתָנוֹ פ״ע
вы́зеленить הוֹרֵק, צְבֹעַ יָרֹק פ״י
вызнава́ть, вы́знать חָקֹר וְדָרוֹשׁ, רַגֵּל, תּוּר, בָּלֹשׁ פ״י
вы́зовъ הַזְמָנָה לְ.., קְרִיאָה לְ.. נ׳
вызола́чивать, вы́золотить צַפֵּה זָהָב, הַזְהֵב פ״י
вы́золить בַּבֵּס בְּמֵי־אֵפֶר פ״י
вызрѣва́ть, вы́зрѣть בָּשֵׁל, גָּמֹל פ״ע
вы́зрѣлый גָּמוּל, בָּשֵׁל ת׳
вызубря́ть, вы́зубрить שַׁנֵּן עַל פֶּה פ״י
вызыва́тельный מַזְמִין, שֶׁל הַזְמָנָה ת׳
вызыва́ть, вы́звать הַשְׁמֵעַ, הַכְרֵז, קְרָא || הַזְמֵן, קְרָא לְ.. פ״י || עוֹרֵר, הוֹלֵד || —ся הִקָּרֵא || הַצֵּעַ עַצְמוֹ
вы́зывъ *см.* вы́зовъ
вызяба́ть, вы́зябнуть קָפוֹא מִקּוֹר || —блый קָפוּא ת׳ (מצמחים) פ״ע
выи́грывать, вы́играть || נַגֵּן בִּכְלֵי־זֶמֶר || עָלֹה בְּגוֹרָל || —ся זָכֹה פ״י
вы́игрышный ת׳ גּוֹרָלִי. —*билетъ* בִּילֶט שֶׁל הַגְּרָלָה
вы́игрышъ גּוֹרָל ז׳, זְכוּת בְּגוֹרָל נ׳ || רֶוַח ז׳, תּוֹעֶלֶת נ׳
вы́искивать, вы́искать תּוּר || בַּקֵּשׁ, מְצֹא. —*случай* הִמָּצֵא, הִדָּרֵשׁ || —ся דָּרֹשׁ פ״י מְצֹא שְׁעַת־כֹּשֶׁר
вы́искъ и —скиваніе, —сканіе חִפּוּשׂ ז׳
вы́йти и вы́дти *см.* выходи́ть
вы́ка סַנְדְּיוֹת נ״ר, כַּרְשִׁינִים ז״ר, (מִין צֶמַח). —*коничья* כַּרְשִׁינִים שֶׁל סוּסִים
выказно́й גָּלוּי, מַרְאֶה לַכֹּל ת׳
выка́зывать, вы́казать הַרְאֵה, גַּלֵּה פ״י || —ся הִתְנַצֵּחַ, הִתְרָאֵה, עָלֹה עַל־, הִצְטַיֵּן
выка́лывать, вы́колоть נַקֵּר, נָקֹר || חָצֹב פ״י
выканю́чивать, вы́канючить בַּקֵּשׁ, בָּעֹה, הַלְקֵט פ״י
выка́пчивать, вы́коптить גַּמֵּר, עַשֵּׁן פ״י
выка́пывать, вы́копать כָּרֹה חָפֹר פ״י || —ся הֵחָפֵר
выкара́бкиваться, вы́карабкаться הַלֵּץ עַצְמוֹ, הִשְׁתַּחְרֵר, הִתְמַלֵּט, הֵחָלֵץ פ״ע
выка́рмливать, вы́кормить גַּדֵּל, רַבֵּה, כַּלְכֵּל פ״י
вы́катъ и выка́тываніе גְּלִילָה מִתּוֹךְ־ נ׳. *Глаза на* вы́катъ הָעֵינַיִם יָצְאוּ מֵחוֹרֵיהֶן
выка́тывать, вы́катать גַּלְגֵּל, גָּלֹל הַחוּצָה || גָּלֹל (לְבֵנִים) || הַרְוֵחַ בִּנְסִיעָה פ״י || —ся הִתְגַּלְגֵּל
выка́чивать, вы́катить גָּלֹל הַחוּצָה פ״י
выка́чивать, вы́качать זָרֹק מִתּוֹךְ־, הוֹצֵא־, הַשְׁאֵב, שָׁאֹב־ || הַרְוֵחַ בִּשְׁאִיבָה פ״י || —ся הִשָּׁאֵב
выка́шивать, вы́косить קָצֹר חָצִיר || הַרְוֵחַ בִּקְצִיר־חָצִיר פ״י || —ся הִקָּצֵר
выка́шливать, вы́кашлять, —лянуть הוֹצֵא בְּשִׁיעוּל פ״י
выква́шивать, вы́квасить הַחְמֵץ, הַתְסֵס פ״י
вы́кидка הַשְׁלָכָה נ׳ || חֶשְׁבּוֹן כּוֹלֵל, תֶּבֶן ז׳ || —ки סִיגִים ז״ר, פְּסֹלֶת, גְּרִישָׁה (של ים) נ׳
выкидно́й מֻשְׁלָךְ ת׳
выки́дывать, вы́кидать и вы́кинуть הַשְׁלֵךְ הַחוּצָה, הוֹצֵא, גָּרֵשׁ, הַרְחֵק || הַפֵּל (וָלָד קוֹדֶם זְמַנּוֹ) || הַפֵּל גּוֹרָל, עָרֹךְ חֶשְׁבּוֹן פ״י || —ся הִזָּרֵק, הָשְׁלֵךְ. —*штуки* הִתְהוֹלֵל, עֲשֵׂה מַעֲשֵׂה הוֹלֵלוֹת. —нуть *флагъ* הָרֵם דֶּגֶל, דָּגֹל. Вы́кинь *это изъ головы* הַרְחֵק מַחֲשָׁבָה זוּ מִלִּבְּךָ
вы́кидышъ נֵפֶל ז׳
выкипа́ть, вы́кипѣть רָתֹחַ, הִנָּדֵף פ״ע
вы́кипѣлый מְרֻתָּח ת׳
выкиса́ть, вы́киснуть חָמֹץ, הֶחְמֵץ, הִתְחַמֵּץ פ״ע
вы́кислый חָמֵץ, חָמִיץ ת׳
вы́кладка и —кла́дываніе הוֹצָאָה, הַתָּרָה נ׳, מִשְׁטָח ז׳, שְׁטִיחָה נ׳ || כִּסּוּי ז׳ || עֲרִיכַת חֶשְׁבּוֹן נ׳ || שׁוּלֵי בֶגֶד ר״ז
вы́кладчикъ עוֹרֵךְ חֶשְׁבּוֹן ת׳
выкла́дывать, вы́класть и вы́ложить הוֹצֵא, הַתֵּר, שָׁטֹחַ || כַּסֵּה || עָרֹךְ חֶשְׁבּוֹן || —ся הוּצָא, הֻתַּר וכו׳
выкла́нивать שָׁאֹל מִן־ פ״י || הִשְׁתַּחֲוֵה לְ.. פ״ע
выклёвывать, вы́клевать, вы́клюнуть נָקֹר, נַקֵּר, צָבֹט בְּחַרְטֹם פ״י || —ся הִבָּקֵעַ, יָצֹא מֵהַבֵּיצָה
выкле́ивать, вы́клеить דַּבֵּק בְּדֶבֶק, כַּפֵּר פ״י
вы́клейка, —кле́иваніе דְּבִיקָה בְּדֶבֶק, כְּפִירָה נ׳
выклёпывать, вы́клепать רַקֵּעַ בְּמַקֶּבֶת, הַדֵּק בְּפַטִּישׁ פ״י
выклика́ть, вы́кликать и вы́кликнуть הַכְרֵז, הַשְׁמֵעַ, קְרָא (בְּשֵׁמוֹת) פ״י
вы́кликъ и —личка כָּרוּז ז׳ הַכְרָזָה נ׳

выключа́ть, вы́ключить הוצא מן הכלל, הבדל, ‏— ся ‖ הבדל, פלק, הרחק, נגה פ״י הסתלק וכו׳

выключа́я לבד מן, זולת, חוץ מן ת״פ

выключе́ніе הוצאה מן הכלל, הבדלה נ׳, סלוק ז׳

выкля́нчивать, вы́клянчить *см.* выканю́чивать

вы́ковка חשילה נ׳

выко́вывать, вы́ковать חשל, חרש פ״י

выковы́ривать, выковыря́ть *и* **вы́ковырнуть** נקר מתוך, ‏— ся ‖ נקר פ״י הנקר

выкола́чивать, вы́колотить חבט, דיש פ״י ‏— ся ‖ החבט

выкола́шиваться, вы́колоситься עלה שבלים, היה אביב פ״ע

вы́колка שבירה נ׳, מבקע (הקרח) ז׳

вы́колотка מחבוט (של רצענים ומדפיסים) ז׳

вы́колоть *см.* выка́лывать

выколу́пывать, —лупать, —лупнуть הלקט, נקר מתוך פ״י

выконопа́чивать, —патить אטם (בפשתים או בחציר), סכר פ״י

вы́копать *см.* выка́пывать

вы́коптить *см.* выка́пчивать

вы́кормить *см.* выка́рмливать

вы́кормка *и* **вы́кормъ** פטום ז׳

выкорчёвывать *см.* корчева́ть

вы́косить *см.* выка́шивать

выкра́дывать, выкрасть גנב מן, גנב קמצא קמצא פ״י ‏— ся ‖ התגנב מן, התמלט בחשאי

выкра́ивать, вы́кроить גזר מן פ״י

вы́краска צביעה, מריחה נ׳

выкрахма́ливать, вы́крахмалить עמל, גהץ (לבנים) פ״י

выкра́шиввть, вы́красить צבע, מרח פ״י ‏— ся ‖ הצבע, הצטבע

вы́крестить נצר, הטבל לשם הנצרות פ״י

вы́крестъ מומר, משומד ז׳

выкривля́ть, вы́кривить *см.* криви́ть

выкри́кивать, вы́кричать *см.* вскри́кивать

выкройка, —роечка חתך, התוך ז׳

вы́крошить פתת פ״י ‏— ся ‖ הפתת

выкру́гливать *и* **вы́круглить** עגל פ״י

выкру́живать *и* **выкружа́ть, вы́кружить** עגל, עשה עגל פ״י

вы́кру..ки מעשה־צעצעים ז׳

выкру́чивать, вы́крутить שזר, קלע ‖ ‏— ся ‖ מלט ממוקש, שחרר פ״י השזר, הקלע ‖ המלט

вы́купать *см.* купа́ть

выкупа́ть, вы́купить קנה ‖ פדה, גאל ‏— ся ‖ פדה עצמו, הפדה, הגאל פלו פ״י

вы́купка *и* **—паніе** קניה, פדות נ׳, כפר, פדיון ז׳

выкупно́й העומד להגאל, של פדיון ת׳ **—но́е** *право* משפט הגאלה, זכות הפדיון

выку́пщикъ גואל, פודה ז׳

вы́купъ גאלה, פדות נ׳ ‖ פדיון, מחיר, כסף הפדיון ז׳

выку́ривать, вы́курить עשן, גרש בעשן ‖ קטר כהיל ‖ זקק (יין שרוף) פ״י

выку́сывать, вы́кусить נשך מתוך, כרת בשנים פ״י

вы́кушать שתה פ״י

выла́вливать, вы́ловить לכד כלה, צוד הדגה ‏— ся ‖ דוג פ״י

вы́лазка מוצא (מן המצר) ז׳ ‖ התנפלות נ׳

вы́лазъ פרץ בחומה, מוצא במחתרת ז׳

выла́мывать, вы́ломать *и* **вы́ломить** שבר, הרס, נתץ, בקע פ״י ‏— ся ‖ שבר, הרס וכו׳

выла́щивать, вы́лощить החלק, לטש, ‏— ся ‖ מרט פ״י החלק

вы́лгать *см.* вылыга́ть

вылежа́лый ישן, מישן ת׳

выле́живать, вы́лежать שכב (זמן רב) פ״ע ‖ *и* ‏— ся ‖ בלה, התישן

вылета́ть, вы́летѣть עוף מן, התעופף ‖ עלה פתאם, יצא פ״ע

вы́летъ מעוף מ.. *На*— עבר דרך, חלף ועבר

выле́чиваніе *и* **вы́лечка** התרפאות, רפאות, רפואה נ׳, מרפא ז׳

выле́чивать, вы́лечить החלם, רפא, רפא פ״י ‏— ся ‖ התרפא

вылеща́ть, вы́лестить השג בחנפה פ״י

вылива́ть, вы́лить שפך מן ‖ התך, יצק פ״י ‏— ся ‖ השפך, נשפך ‖ יצק, התך *Онъ* **вы́литый** *въ отца* קלסתר פניו דומה לשל אביו

вы́ливка שפיכה ‖ יציקה נ׳, התוך ז׳

вылы́зывать, вы́лизать לחך, לקק פ״י

выли́нивать, вы́линять נשר (משער או מנוצה) ‖ הלבן, חור (מצבעים) פ״ע

вы́линялый מקרח, חוור, מלבן ת׳

вы́ловить *см.* выла́вливать

вы́ложить *см.* выкла́дывать

вы́локать לקק כלה, שתה כלה פ״י

вы́ломать *см.* выла́мывать
вы́ломка *и* вы́ломъ נ׳ שְׁבִירָה, פְּרִיצָה, הֲרִיסָה
вы́лощить *см.* выла́щивать
вылу́живать, вы́лудить פ״י צַפֵּה בְּדִיל
вылука́вить פ״י לָקֹחַ בְּמִרְמָה
вы́лупать, вы́лупить פ״י חָשַׂף, פִּצֵּל, קָלַף
||—ся הִתְפַּשֵּׁט, הִתְפַּצֵּל || הִבְקִיעַ (אֶפְרוֹחַ מִבֵּיצָתוֹ)
вылу́щивать, вы́лущить פִּצֵּל (הַרְצָן מִזָּג)
|| גַּקֵּר פ״י || פִּצַּע, קָלַף ||—ся הִתְפַּצֵּל, הִתְנַקֵּר
вылыга́ть, вы́лгать הַרְוֵחַ בְּמִרְמָה, בְּשֶׁקֶר,
вылысе́ть הִקָּרֵחַ פ״ע [הַשֵּׂג— פ״י
вылѣза́ть, вы́лѣзть || זָחֹל מִתּוֹךְ, יָצֹא—
נָשֹׁר (מִשֵּׂעָר) פ״ע
вы́лѣзлый *см.* вы́линялый
вылѣпля́ть, вы́лѣпить פ״י עֲשׂה תַּבְנִית
||—ся הֵעָשֵׂה תַּבְנִית
вы́лѣпокъ נ׳ תַּבְנִית, הַדְפָּסָה
вылѣчиваніе *и* вы́лѣчка *см.* выле́чиваніе
вылѣчивать, вы́лѣчить *см.* выле́чивать
выма́зывать, вы́мазать פ״י מָשֹׁחַ || לַכְלֵךְ
||—ся הִתְפַּשֵּׁחַ, מָשֹׁחַ עַצְמוֹ || הִתְגָּאֵל, הִתְלַכְלֵךְ
выма́кивать, вы́макать פ״י טַבֹּל, הִטָּבֵל,
Онъ вы́макалъ *весь чернила* הוּא הוֹצִיא אֶת כָּל הַדְּיוֹ
вымалёвывать, вы́малевать צַיֵּר בְּפַשְׁטוּת,
פ״י נָשׁוֹחַ בְּלִי אוּמָנוּת
выма́ливать, вы́молить הַשֵּׂג בְּתַחֲנוּנִים,
פ״י שָׁאֹל
выма́лывать, вы́молоть טָחֹן || הִשְׁתַּבֵּר
||—ся || בִּטְחִינָה פ״י חֲטַטְמֵשׁ, תָּפֹחַ (בִּטְחִינָה)
הִטָּחֵן
выма́нивать, вы́манить לָקֹחַ בְּמִרְמָה,
הוֹצִיא || מָשֹׁךְ מִתּוֹךְ, פַּתֵּה פ״י
вы́марать *см.* выма́рывать
выма́ривать, вы́морить || הַשְׁמֵד, הַכְחֵד, כַּלֵּה
הָמֵת בְּרָעָב, —*голодомъ*. —הַבְרֵה (כִּיר) פ״י
вы́марка נ׳ מְחִקָּה, מְחִיָּה [עַנֵּה
выма́рывать || מָחֹק מִן, מָחֵה שַׁגֵּף, לַכְלֵךְ,
||—ся הִתְלַכְלֵךְ גָּאֹל פ״י
выма́тывать, вы́мотать || בָּרֹךְ, גָּלֹל הִשְׁתַּבֵּר
בִּבְרִיכָה פ״י
вы́махивать, вы́махать, вы́махнуть
הַפֵּחַ, הַשֵּׁב, הָסֵר בְּרוּחַ פִּיו || נָעֹשׂ, הַפְרֵחַ, נַדֵּד פ״י
выма́чивать, вы́мочить || הַרְטֵב || בַּכֵּךְ || שָׁרֹה
||—ся רָטֹב, הִשָּׁרֵה בְּמַיִם פ״י
выма́щивать, вы́мостить פ״י רַצֵּף, כַּפֵּר, צַפֵּה
вымежёвывать, вы́межевать הִגְבֵּל,
פ״י הַתְוֵה
вымерза́ть, вы́мерзнуть || גָּלֹד, קָפֹא, קָרֹשׁ
вы́мерзлый ת׳ מְגֻלָּד || קָפוּא, קָרוּשׁ [הִגָּלֵד פ״ין
вы́местить *см.* вымеща́ть
выметать вы́месть פ״י טַאטֵא, כַּבֵּד, פַּנֵּה, יָעֹה
||—ся הִתְפַּנֵּה
вымета́ть *см.* вымётывать
вы́метка נ׳ רִקְמַת־שׁוּלַיִם
вы́метъ ז׳ מַפָּל, פְּסֹלֶת, שְׁחֹלֶת נ׳
вымётывать, вы́метать, вы́метнуть
|| תָּפֹר (אַבְקוֹת בַּפְּתוֹרִים), רָקֹם שׁוּלַיִם || זָרֹק
הַחוּצָה, הַשְׁלֵךְ || הַטֵּל בֵּיצִים, הַשְׁרֵץ, דָּגֹה,
פָּנֹה (בְּכַף־הַחֶשְׁבּוֹן) || עָרֹךְ חֶשְׁבּוֹן פ״י
||—ся הֵרָקֵם, הִזָּרֵק, הָשְׁלַךְ
вымеща́ть, вы́местить || נָקֹם, הִתְנַקֵּם || שָׁפֹךְ
חֵמָה פ״י
вымина́ть, вы́мять || מָעֹךְ, רָמֹשׂ (פִּשְׁתִּים)
|| רָמֹס, עַסֵּה, דּוּשׁ (טִיט) || · ·· בּוּס, רָמֹס
(דֶּשֶׁא) פ״י
вымира́ть, вы́мереть הִפָּגֵר (בֶּהָמוֹן), הָלֹךְ
זָמוּת, גָּוֹעַ מְעַט מְעַט פ״ע
вы́мистая ת׳ גְּדֹלַת־הַבְּחָלִים (פָּרָה); *см.* вы́мя
вымога́ть פ״י טָרֹב, הוֹצֵא בְּעֹשֶׁק
вы́моина ז׳ בּוֹר שֶׁל גְּשָׁמִים
вымока́ть, вы́мокнуть || רָטֹב, רַכֵּךְ, הִתְמוֹגֵג
вы́моклый ת׳ שָׁרוּי || רָטוּב [הִשָּׁרֵה פ״ען
вымола́чивать, вы́молотить || דּוּשׁ, חָבֹט
הַדּוּשׁ, הֵחָבֵט ||—ся הַרְוֵחַ בִּדְיָשָׁה פ״י
вы́молвить פ״י בַּטֵּא, הוֹצֵא מִפֶּה
вы́молить *см.* выма́ливать
вы́молотка נ׳ דַּיִשׁ ז׳, דִּישָׁה || —אר
вы́молоть *см.* выма́лывать [מוֹץ ז׳
вы́молъ נ׳ מִטְחָן ז׳ || , טְחִינָה
вымора́живать, вы́морозить || הַקְפֵּא, הַקְרֵשׁ
הִשָּׁמֵר בְּקָרָה פ״י
вы́морить *см.* выма́ривать
вы́морочный, —ное *имѣніе* אֲחֻזָּה בְּלִי
יוֹרְשִׁים נ׳, נְכָסִים רְטוּשִׁים, נִכְסֵי הֶפְקֵר ז״ר
вы́мостить *см.* выма́щивать
вы́мотать *см.* выма́тывать
вы́мочить *см.* выма́чивать
вы́мочка נ׳ שְׁרִיָּה, הַרְטָבָה, רִכּוּךְ ז׳
вы́мпелъ ז׳ מִפְרָשׂ
вымудривать, вы́мудрить הַעֲרֵם, לָקֹחַ
בְּעָרְמָה, נַכֵּל פ״י
выму́сливать, вы́муслить פ״י רָקֹק מָרָה עַל
выму́чивать, вы́мучить פ״י עַנֵּה, הָצֵק
вы́муштровать *см.* муштрова́ть
вымыва́ть, вы́мыть פ״י כַּבֵּס || רָחֹץ, שָׁטֹף
||—ся הִתְרַחֵץ
вымыка́ть, вы́мыкать || (פִּשְׁתִּים) סָרֹק

—*свое горе* פרק (עגילי־האזנים) פ״י
שתה ומצה כוס היגון
вымы́ливать, вы́мылить כבס בבורית, הצפן,
העבר ספון על.., שפשף בספון, ספן || הבא
(סוסים) לידי הזוה פ״י
вы́мыслъ *и* —селъ בדותא נ׳, דבר בדוי ז׳
вымышля́ть вы́мыслить ברא || מצא
במחשבה פ״י
вымѣля́ть, вы́мѣлить סוד, סיד, לבן בסיד
פ״ין] вымѣниванье חלוף ז׳, חליפין ז״ר
вымѣнивать вы́мѣнять חנף, התחלף, עשה
חליפין, המר פ״י
вы́мѣнъ חלוף ז׳ || תמורה נ׳
вымѣриванiе מדידה נ׳
вымѣривать, вы́мѣрить *и* вы́мѣрять
מדד, מדד פ״י
вымѣшивать, вы́мѣшать בלל, נער, מסך,
вы́мя —мячко כחל ז׳ ערב פ״ין]
вы́мять *см.* выминать
вына́шивать, *см.* выноси́ть
вына́шивать, вы́носить || הוצא החוצה
התישן, בלה ‎—ся|| בלה (בגד) פ״י
вынизывать, вы́низать חרז (במרגליות) פ״י
вынима́ть, вы́нуть הוצא, שלף, חלץ פ״י
||—ся הוצא
выноси́ть, вы́нести הוצא החוצה || סבל,
הוצא ‎—ся || נשא, עצר כח פ״י
вы́носка הערה בשולי־הגליון נ׳
вы́носъ הלוית־המת *тѣла*‎—|| הוצאה (החוצה) נ׳
вынужда́ть, вы́нудить הכרח, אלץ פ״י.
Я —дилъ *у него это признанiе*
חצלתי מפיו הודאה זו
вынуждённый מכרח || הכרחי ת׳
вы́нуть *см.* вынима́ть
выныривать вы́нырнуть בצבץ, צוף על־
פ״ע] вынѣживать, вы́нѣжить פנק פ״י
вынюхивать, вы́нюхать הריח כלו || רגל,
вы́няньчить גדל, אמן פ״י תור מסתרים פ״ין]
вы́нять *см.* вынима́ть
вы́падъ, *и* —падка מפל ז׳, נפילה מתוך נ׳
выпа́дывать, вы́падать *и* вы́пасть נפל,
נפל מתוך־, נשר || ירד (גשם או שלג) פ״ע.
На мою долю вы́палъ *выигрышъ*
זכיתי בגורל. *Скотъ весь* вы́палъ
כל הבהמה מתה בדבר
выпа́ивать, вы́поить השקה (בהמה) ||
גדל (עגל) בחלב פ״י
выпа́лзывать, выползать, вы́ползти
זחל מתוך־, זחל ויצא פ״ע
выпа́ливать, вы́палить שרף באש, בער־,

להט־ || ירה, רבה פ״י
выпа́лывать, вы́полоть נכש כלו פ״י
выпа́ривать, вы́парить || מלג,
חלט ברותחין, ‎—ся|| התחלט החלט
העלה בהבל פ״י
выпа́рхивать, вы́порхнуть פרח,
התעופף, מתוך־ פ״ע
выпа́рывать, вы́пороть פשח (=התר
תפירה) || לחך || הלקה פ״י
вы́пасть *см.* выпада́ть
выпа́хивать, вы́пахать חרש כל־, חרש
החרש ‎—ся|| יפה || השתבר בחרישה פ״י
вы́пачкать לכלך, טנף, גאל, הגאל פ״י
выпека́ть, вы́печь אפה פ״י || ‎—ся האפה
выпере́живать, вы́передить עבר את־פ׳,
הקדם פ״י
выпестря́ть, вы́пестрить *см.* пестри́ть
выпеча́тывать, вы́печатать הדפס פ״י ||‎—ся
הדפס, הפחת בדפוס, התקלקל מרב הדפסה
выпива́ть. вы́пить שתה כל־ פ״י || התבסם פ״ע
||‎—ся השתה. *Онъ сегодня* выпилъ
הוא מבסם היום
выпи́ливать, вы́пилить נסר, גמר, שוף ||
הפחת בנסירה, ‎—ся|| השתבר בנסירה פ״י
התקלקל מרב נסירה
выпира́ть, вы́переть דחה החוצה, דחף־,
הדף פ״י
вы́писка העתקה מספר || דרישה, רשימה נ׳, הסע
(ישר סחורה) ז׳] вы́писчикъ מעתיק מספר ז׳
выпи́сывать, вы́писать העתק || הסע, דרש
הוצא עצמו מן הכלל ||‎—ся (מחו״ל, למשל) פ״י
חתם. *—сать газету* דרוש || העתק מכתב
על עתון] вы́пись העתקה נ׳
выпи́хивать, вы́пихнуть דחף מן, דחה־,
הדף פ״ין] вы́плавка התוך ז׳, התכה נ׳
выпла́вливать, выплавля́ть, вы́плавить
התך פ״ין] выплавно́й מתך ת׳
вы́плавокъ || נטיל מתכת || גיד (באילן) ז׳ ||
ביצה חסרת קלפה נ׳
выпла́кивать, вы́плакать השג בבכי פ״י
—*глаза* המק עיניו בבכי (מרר בבכי)
вы́плата‎—ר תשלומין לשיעורין ז״ר
выпла́чивать, вы́платить שלם, סלק,
השתלם לשיעורין ‎—ся|| לשיעורין || טלא פ״י
выплёвывать, вы́плевать, вы́плюнуть
ירק, פלט רקו פ״י
выплёскивать, вы́плескать, вы́плеснуть
הבוק, השפך ‎—ся|| בקק, שפך, יצק פ״י
выплета́ть, вы́плесть || קלע
פתר מקלעת, ‎—ся|| קלע || הרוח בקליעה פ״י
התחלץ
מצרה, המלט

выплывáть, вы́плыть צָפֹה עַל־ פ״ע
вы́плывокъ (בְּאִילָן) גִּיד ז׳, סַפַּחַת נ׳
вы́плюнуть *см.* выплёвывать
выпля́сывать, вы́плясать רָקֹד פ״ע
вы́поить *см.* выпáивать
выполáскивать, вы́полоскать הָדֵחַ,
[שָׁטֹף פ״י
выползáть *см.* выпáлзывать
вы́полировать הַחֲלֵק כָּלִיל, מָרֹט, מָרֵט, מָרֹק,
צַחְצֵחַ, שַׁפְשֵׁף פ״י
выполнéніе מִלּוּא, קִיּוּם ז׳, עֲשִׂיָּה נ׳
выполня́ть, вы́полнить מַלֵּא, קַיֵּם, עָשֹׂה פ״י
||—ся הִמָּלֵא, קֻיַּם, הִתְקַיֵּם, הֵעָשֶׂה
выпорáжнивать, вы́порожнить הָרֵק, פַּנֵּה,
הִתְרוֹקֵן, הִתְפַּנֵּה, הִבּוֹק ||—ся בָּקֹק פ״י
вы́порокъ מְלָא, קֶרַע, מַרְקוֹעַ ז׳, מַטְלִית נ׳
вы́поротокъ בֶּן־פְּקוּעָה ז׳
вы́пороть *см.* выпáрывать
вы́порхнуть *см.* выпáрхивать
вы́потрошить *см.* потрошить
вы́потѣть *см.* потѣ́ть
вы́правка (*солдатъ*) עֲמִידָה בְּהוֹגֶן נ׳
|| (*паспорта*) הֶתֵּר פַּסְפּוֹרְט ז׳ || (*по-
дѣлу*) חֲקִירָה, חֲקִירָה וּדְרִישָׁה נ׳
выпрáвливать *и* выправля́ть, вы́пра-
вить תַּקֵּן || הַדְרֵךְ, חַנֵּךְ, הַיְשֵׁר פ״י ||—ся
הַתֵּר ||—лять *паспортъ* הִתָּקֵן, הִיָּשֵׁר
פַּסְפּוֹרְט
выпрáстывать, вы́простать *см.* выпо-
рáжнивать
выпрáшивать, вы́просить שָׁאֹל מֵאֵת, בַּקֵּשׁ
הִשָּׁאֵל, בַּקֵּשׁ רְשׁוּת ||—ся מ.. פ״י
вы́пробовать בָּחֹן, נַסֵּה פ״י
выпровáживать, вы́проводить הַרְחֵק,
הִשָּׁלֵחַ, הִשְׁתַּלֵּחַ ||—ся שַׁלֵּחַ, הוֹצֵא פ״י
вы́продать *см.* распродáть [הוֹצֵא
выпрокидывать, —кинуть הַשְׁלֵךְ מ.. פ״י
||—ся נָפֹל מ..
вы́просить *см.* выпрáшивать
вы́простать *см.* выпрáстывать
выпры́гивать, вы́прыгнуть קַפֵּץ מ..
הַלְאָה— פ״ע
выпры́скивать, вы́прыскать *и* вы́п-
рыснуть הַזֵּה מִן־ || הַזֵּה עַל־ פ״י ||—ся
הַזֵּה עַל עַצְמוֹ
выпрѣвáть, вы́прѣть שָׁלֹק, הִצְטַמֵּק ||
вы́прѣлый מְהֻבָּל ת׳ || שָׁלוּק [הִתְהַבֵּל פ״ע
выпрягáть, вы́прячь פַּתֵּחַ (סוּס) פ״י ||—ся
הִתְפַּתֵּחַ
выпря́дывать, вы́прядать, вы́прясть
הַשְׁוֵה ||—ся טְוֹה || הַרְוֹת בְּטְוִיָּה פ״י
выпря́дывать, вы́прянуть קַפֵּץ מִן־,
הַדֵּג— פ״ע
вы́пряжка, выпрягáніе מִפְתַּח הַסּוּסִים ז׳
выпря́мливать *и* вы́прямлять, вы́пря-
мить הַיְשֵׁר, זָקֹף פ״י ||—ся הִזָּקֵף, הִזְדַּקֵּף
вы́прясть *см.* выпрядáть
выпу́гивать, вы́пугнуть הַחֲרֵד (חיות
השדה) פ״י] בְּלִיטָה נ׳, גַּב ז׳
вы́пуклина
вы́пукло-вóгнутый גַּבְנוּנִי־שָׁקוּעַ ת׳
вы́пуклость בְּלִיטָה, גַּבְנוּנִית נ׳
вы́пуклый בּוֹלֵט, גַּבְנוּנִי ת׳. —лое *стекло*
זְכוּכִית בְּלוּטָה
выпускáть, вы́пустить הוֹצֵא, שַׁלֵּחַ לַחָפְשִׁי,
שַׁחְרֵר, שַׁלֵּחַ || שָׁלֹחַ, זָרֹק || הַפֵּל || הוֹצֵא
לָאוֹר, פַּרְסֵם ||—ся הוּצָא וכו׳. —*птичку
изъ клѣтки* הוֹצֵא (הַפְרֵחַ) צִפּוֹר מִכְּלוּב.
Кошка вы́пустила *свои когти*
הֶחָתוּל שָׁלַח אֶת צִפָּרְנָיו. *Онъ* —стилъ
тпагу изъ рукъ הִפִּיל הַסַּיִף מִיָּדוֹ. —
книгу הוֹצֵא, פַּרְסֵם סֵפֶר. —*кровь* הַקֵּז
[דָּם הַרְבֵּה
вы́пускной עוֹמֵד לָצֵאת ת׳
вы́пускъ פְּטוּרִין ז״ר || הוֹצָאָה (שֶׁל שׁוֹמְרֵי
הַמַּלְכוּת) נ׳ || כֶּרֶךְ ז׳, חוֹבֶרֶת, מַחְבֶּרֶת (שֶׁל
סֵפֶר) נ׳ || זִיז (בּוֹלֵט בְּבִנְיָן) ז׳
выпу́тывать, вы́путать הַתֵּר || חַלֵּץ (מִצָּרָה),
הִשְׁתַּחְרֵר || הֵחָלֵץ (מצרה) ||—ся מַלֵּט פ״י.
Я вы́путался *изъ долговъ* נִשְׁתַּחְרַרְתִּי
מֵחוֹבוֹתַי, יָצָאתִי—
выпу́чивать, вы́пучить פָּעֹר, הַרְחֵב, לָטֹשׁ
הִתְרַחֵב ||—ся (עֵינַיִם), הַבְלֵט פ״י
вы́пушка מוֹרְשָׁא, רֹכֶן ז׳, שָׂפָה, מִגְבָּלָה נ׳
выпущéніе שִׁלּוּחַ, שִׁחְרוּר || חִסּוּר (אות או
תיבה) ז׳
выпы́тывать, вы́пытать נַסֵּה, בָּחֹן, חָקֹר ||
הַצֵּל (דבר אמת) מִפִּי־ פ״י
выпь *и* выпъ מָרְדָּה (מין צפור) נ׳
выпѣвáть, вы́пѣть נַגֵּן, שִׁיר || הַרְוֵה
אַבֵּד אֶת הַקּוֹל ||—ся בְּשִׁיר פ״י
вы́пѣстовать *см.* вы́нянчить
выпя́ливать, вы́пялить מָתֹחַ נָטֹה, הַרְחֵב פ״י
||—ся הִמָּתֵחַ, הִתְמַתֵּחַ. —*глаза* פָּעֹר עֵינַיִם
вы́работка עִבּוּד ז׳
вы́работокъ *см.* зáработокъ
вырабóтывать *и* —рабáтывать, вы́ра-
ботать עַבֵּד, הוֹצֵא || כַּלֵּה עֲבוֹדָה || הִשְׂתַּכֵּר
עָבֹד, הִתְעַבֵּד ||—ся (בַּעֲבוֹדָה) פ״י
вырáвнивать, вы́ровнять כַּלֵּל, פַּלֵּס, יַשֵּׁר,
הִכָּלֵל, פֻּלַּס, ||—ся הַיְשֵׁר, שַׁוֵּה, הַשְׁוֵה פ״י
יֻשַּׁר, הִתְיַשֵּׁר, הִשְׁתַּוֵּה
выражáть, вы́разить בַּטֵּא, מַלֵּל, הַבֵּעַ פ״י

התבטא, הוה דעת || בטא ся—|| *Эти слова дурно —жают ваши мысль* הדברים האלה אינם מבררים היטב את מחשבתך

выраждáться התקלקל, סור לסורו פ״ע
выражéніе מלה, בטוי, דבור, ניב ז׳, הרצאה, הבעה נ׳]
выразíтельность ברור, תקף ז׳
выразíтельный ברור, מפרש ת׳
вы́разумѣть הבן בּ... תפס, השג פ״י
вырастáніе גדול ז׳, צמיחה נ׳
вырастáть и **выростáть**, **вы́рости** גדל, צמח, כאבן פ״ע
выращáть и **—рощáть**, **вы́ростить** גדל, הצמח, גבה פ״י || ся— התגדל
вырдѣвáть, **вы́рдѣть** קרח, גמר (בגגים) פ״ע
вырдѣлый ת׳ מרי. —*нарыв* מכה מריה
вырисóвывать, **вы́рисовать** צַיֵּר פ״י
вы́родокъ ת׳ מרבה, משנה, בן־תרבות רעה
вырождáться, **вырожáться** и **выражи-ваться**, **вырождиться** *см.* **выраждáться**
вырождéніе נ׳ קרוי ז׳, תרבות רעה
выронáть, **вы́ронить** השלך, הפל, אבד פ״י
вы́рослый ת׳ מגדל
выростáть *см.* **вырастáть**
вы́ростокъ ז׳ שור של גורבהר
вырубáть, **вы́рубить** || פתח || קצב, כרת ברא, כרת יער || קצב (אש) פ״י
вы́рубка נ׳ חציבה, כריתה
вы́рубъ ז׳ סימן כרות, מקום שנחצב
вы́ругать פ״י ... חרף, גדף, קלל, גער ב
выручáть, **вы́ручить** || חלץ || פדה, גאל פ״י ся— || הפדה, הגאל
выручéніе ז׳ שחרור || פדיון, גאלה נ׳
вы́ручка נ׳ חצלה, פדות || כסף של פדיון, ז׳ קבוצ-|| שלמורהקשבון
вырывáніе נ׳ עקירה || חפירה מתוך
вырывáть, **вы́рвать** || עקר, נתש, נסח || התנתק הקלם || התקר, הנתק ся— || הקרע פ״י גזר, קטף בשר, קרע —*изъ рукъ* הנסח מיד —*изъ бѣды* הציל מצרה. *Это слово вырвалось у меня невольно* הדבר נתמלט מפי שלא ברצוני (מעצמו) *Его —рвало желчью* הקיא מררה
вырывáть, **вы́рыть** קפר, כרה, חתר || חפש ся— || הקפר ונבר
вырь, **вы́рекъ** ז׳ גרשול
вы́рѣзка נ׳ חתוכה, כריתה, חריצה, גזירה || גזרה
вырѣзнóй ת׳ בחתוכה, מחטב, מרשם, כרות
вы́рѣзокъ נ׳ חתיכה
вырѣзывать, **вы́рѣзать** || כרת, חתך, גזר || חקק, חטב, כרת, כרה, קצב פ׳ ся— || הכרת

выряжáть, **вы́рядить** קשט, היטב, יפה פ״י || ся— התקשט, התיפה
вы́садить *см.* **высáживать**
вы́садка נ׳ יציאה אל־היבשה || משקל, בסס ז׳
вы́садный ת׳ מוצא אל־היבשה || נטוע, שתול
вы́садокъ ז׳ שתיל, נטע
высáживать, **вы́садить** הוצא אל־היבשה || שתל || הוצא מבית פ״י
высáливать, **вы́салить** || קרם בחלב, קשט—
высáсываніе נ׳ מציצה, יניקה || לבד־פ״י
высáсывать, **вы́сосать** מצה, מצץ, ינק || ся— התמצה
высвáтывать, **вы́сватать** שדך, חתן פ״י || ся— השתדך
высвéрливать, **вы́сверлить** קדח, נקב פ״י || ся— הנקב
высвобождáть, **вы́свободить** שחרר, הוצא, יצא לחפשי || ся— לחפשי, חלץ מצרה פ״י השתחרר
высвобождéніе נ׳ שחרור ז׳, פדות, גאלה
высвóривать, **вы́сворить** פ״י הנהג בלבריצר
вы́сворка ז׳ הנהג בלבריצר
высвѣтливать, **вы́свѣтлить** נקה, קרח, שנהב פ״י]
высéленіе ז׳ גרוש
вы́селокъ נ׳ מושבה, קריונא
выселять, **вы́селить** פ״י גרש, הגלה || ся—
вы́серебрить פ״י צפה בכסף || הלבן, מישכן
вы́сидка ז׳ ירץ צרים
высиживать, **вы́сидѣть** ישב בבית || דגר || ся— הקשים בדעותה || צרף ימי פ״י
высинивать, **вы́синить** פ״י צבע (לבנים)
выскáбливать, **вы́скоблить** קרח, גרד פ״י || ся— הקרח, הגרד
выскáзывать, **вы́сказать** דבר, ויהי, בטא || הבע דעת || ся— התבטא || חוה פ״י
выскáкивать, **вы́скочить** и **вы́скокнуть** דלג, קפץ מתוך || הנתק, מוש מבית פ״י
выскáльзывать, **вы́скользнуть** הפלט, השמט פ״ע
вы́скочка ז׳ עולה, פרחח || קופץ בראש
выскребáть, **вы́скресть** גרד, קרק פ״י || ся— הגרד, הקרק
выславлять, **вы́славить** השתבח בתהלה || על מעשים גם הלבב (מדבבים) או בשבחי תהלה (משבחי גם השקר) || הלל, שבח
вы́слать *см.* **высылáть** הלך פ״י]
вы́слуга ז׳ ביאת צבא —זמן העבודה
выслуживать, **вы́служить** כלה צבא, ביאת צבא || ся— || זמן העבודה || הרויח בעבודה פ״י התעלה בעבודה —בעבודה

выслушивать, выслушать הַטֵּה אֹזֶן ל׳... שָׁמַע אֶת דִּבְרֵי־, הִקְשִׁיב פ״י. **Выслушать** *курсъ наукъ* בָּגַר חֹק־לִמּוּדִים
выслѣживать, выслѣдить תּוּר, רַגֵּל, הִתְחַקָּה עַל־, חָקַר פ״י
выслюнивать, выслюнить זָרַק רֹקוֹ עַל־ פ״י
высмаливать, высмолить כָּפַר, חָמַר פ״י
высмаркивать, высморкать *и* **—ся** נִקָּה הַחֹטֶם פ״י
высматривать, высмотрѣть תּוּר, חָפֹר, רַגֵּל פ״י
высовъ ז׳ זִיז ז׳]
высовывать, высунуть שָׁלַף, הוֹצִיא פ״י || **—ся** הוֹצִיא עַצְמוֹ, הִשְׁקִיף
высокій רָם, גְּדַל־קוֹמָה, גָּבֹהַּ || חָשׁוּב, עֶלְיוֹן, נִשָּׂא, נִשְׂגָּב, נַעֲלֶה ת׳
высоко, высоко́ מַעְלָה, מָרוֹם, בְּגֹבַהּ, בַּמָּרוֹם, בְּרוּם ת״פ. *Онъ —о себѣ думаетъ* הוּא חוֹשֵׁב עַל עַצְמוֹ גְּבֹהוֹת
высокоблагородіе רוֹמֵמוּת הַיַּחַס (תֹּאַר הַפְּקִידִים מִמַּדְרֵגוֹת ו׳ ז׳ וח׳) נ׳
высокобортный רַם־הַיַּרְכָתַיִם
высоковыйный *см.* **высокомѣрный**
высокодержавный שַׁלִּיט, עֶלְיוֹן ת׳
высокомудріе גֹּבַהּ־רוּחַ, רֹחַב־, גֹּדֶל־לֵבָב, רֹחַב־לֵב ז׳, גַּסּוּת־רוּחַ, רוֹמְמוּת־רוּחַ, גַּבְהוּת נ׳
высокомудрый גְּבַהּ־רוּחַ, רְחַב־, גְּדָל־לֵבָב, רְחַב־לֵב, גַּס־רוּחַ, רָם־ ת׳
высокомысліе גַּבְהוּת, גַּאֲוָה נ׳
высокомѣріе הִתְנַשְּׂאוּת, גַּאֲוָה, יְהִירוּת, גֵּאוּת, גַּסּוּת־רוּחַ נ׳
высокомѣрничать *и* **—мѣрствовать** הִתְנַשֵּׂא, הִתְגָּאָה, הִתְיַהֵר פ״ע
высокомѣрный בַּעַל־גַּאֲוָה, יָהִיר, גְּבַהּ־לֵב, -רוּחַ, רְחַב־לֵב ת׳
высокопарно בְּלָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדוֹלוֹת, עָתָק, בְּשָׂפָה נִשְׂגָּבָה, בִּמְלִיצָה ת״פ
высокопарность מְלִיצָה נ׳, גִּבּוּב ז׳
высокопоставленный בַּעַל־מַעֲלָה ת׳
высокопочитаніе *и* **—почтеніе** כָּבוֹד רַב ז׳, הַחֲשָׁבָה יְתֵרָה נ׳
высокопочтенный חָשׁוּב מְאֹד, נְשׂוּא־פָנִים, נִכְבָּד מְאֹד ת׳
высокопревосходительство רוּם־מַעֲלָה (תֹּאַר שֶׁל פְּקִידִים מִמַּדְרֵגָה א׳ וב׳) ז׳
высокопреосвященство רוּם־קְדֻשָּׁה (תֹּאַר הַמֶּטְרוֹפּוֹלִיט וְאַרְכִי־הֶגְמוֹנִים) ז׳
высокопреподобіе כְּבוֹד־תִּפְאֶרֶת (תֹּאַר אַרְכִי־ המנדריטין) ז׳
высокородіе כְּבוֹד־מַעֲלָתוֹ (תֹּאַר לִפְקִידִים ממדרגה ה׳) ז׳
высокорослый גְּבַהּ־קוֹמָה, רַם־קוֹמָה ת׳
высокостепенство רוּם־הַמַּעֲלָה ת׳
высокость גֹּבַהּ, רוּם ז׳, גַּבְהוּת נ׳
высокоторжественный (יוֹם) חַג גָּדוֹל ז׳
высокоуміе, —умство הִתְנַשְּׂאוּת, יְהִירוּת, גַּאֲוָה נ׳
высокоумный בַּעַל־גַּאֲוָה, יָהִיר, גֵּא ת׳
высокоумствовать הִתְנַשֵּׂא, הִתְיַהֵר, הִתְגָּאָה פ״ע
высолаживать, высолодить שָׁרָה שְׂעוֹרִים פ״י
высоливать, высолить מָלַח, הִמְלִיחַ פ״י
высосать *см.* **высасывать**
высота רוּם, גֹּבַהּ, שִׂיא, גֹּדֶל ז׳
высохлый יָבֵשׁ, חָרֵב, נִחָר ת׳
высохнуть *см.* **высыхать**
высочайшій גָּבֹהַּ מִכֹּל, נִשָּׂא־, נַעֲלֶה עַל־כֹּל, עֶלְיוֹן, עִלָּאָה, הַגָּבֹהַּ שֶׁבַּגְּבֹהִים ת׳. *Съ —щаго соизволенія* בִּרְשִׁיוֹן עִלָּאָה. *По —шему повелѣнію* בִּפְקֻדַּת הָרוֹמֵמוּת
высочество רוֹמְמוּת נ׳
высочивать, высочить || הוֹצִיא עֲסִיס, הִטִּיף– || בָּזֹז, בָּקַק || תּוּר, רַגֵּל פ״י
выспаться יָשַׁן לְמַדַּי פ״ע
выспрашивать, выспросить שָׁאַל אֶת פִּי־, חָקַר־, תּוּר פ״י
выспренній נַעֲלֶה, נִשָּׂא, גָּבֹהַּ, עֶלְיוֹן, שְׁמֵימִי ת׳
выспрь לְמַעְלָה, לִשְׁחָקִים, אֶל־עָל, לַמְּרוֹמִים ת״פ
выспѣвать, выспѣть בִּשֵּׁל, הִתְבַּשֵּׁל, גָּמַל, הִגְבִּיר, בִּכֵּר, הִתְבַּגֵּר פ״ע
выспѣлый גָּמוּר, בָּשׁוּל, גָּמוּל ת׳
выставка הֲסָרָה (לְמָשָׁל, של חלון כפולי) || נ׳. עֲרִיכָה, הַצָּגָה || תַּעֲרוּכָה
выставлять *и* **выставливать, выставить** הֶעֱרִיךְ, הֶעֱמִיד, הִצִּיג, הִצִּיב, הֵקִים || הֵכִין ל׳... || הִמְצִיא || סִלֵּק || סִמֵּן, הִסְמִין פ״י || **—ся** הָעֳמַד, הֻצַּג וכו׳ || הֶעֱמִיד עַצְמוֹ. *—изъ оконъ зимнія рамы* סִלֵּק הַחַלּוֹנוֹת הַכְּפוּלִים. *—вить лошадей для войска* הִמְצִיא סוּסִים לַחַיִל. *—число и годъ* הִסְמִין הַיּוֹם וְהַשָּׁנָה. *—кого въ ложномъ свѣтѣ* טָפַל עַל אִישׁ שֶׁקֶר, הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל אִישׁ. *—вить себя* הֶרְאָה עַצְמוֹ. *–отмѣтки* הִצִּיג צִיּוּנֵי־הָעֵרֶךְ
выставной עָרוּךְ, מֻצָּג, מֻצָּב ת׳ || **—ное** *окно* חַלּוֹן שֶׁל תַּעֲרוּכָה
выстаивать, выстоять עָמַד כָּל הָעֵת || נָפַג, הִתְפַּגֵּג || **—ся** || הֵרִיחַ בָּעֲמִידָה פ״ע || מְשֻׁמָּשׁ (מִצְבָּעִים) || הִתְיַבֵּשׁ, הֵעָשָׂה רָאוּי לִישִׁיבָה (מדירה)
выстанавливать, выстановить נִיבֵּךְ,

הצג, הצב, העמד פ״י
выстéгивать, вы́стегать || תפר, כלב
שרבט, יסר בשוט || פתח פ״י
выстигáть, вы́стичь העבר (בריצה) פ״י
выстилáть, вы́стлать רפד, רצף, צפה פ״י.
—полъ досками רצף הקרקע בקרשים
||—ся רפד, הרצף
вы́стилка מרפד, מרבד ז׳, מרצפת נ׳
высти́рывать, вы́стирать כבס פ״י
вы́стой טעם תפל ז׳
вы́стойка עצירת־כח, עמידה בפני־ נ׳
выстрáгивать, вы́строгать הקצה, גזר פ״י
выстрáивать и выстрóивать, вы́строить
בנה, הקם, כונן || ערך, העמד בסדר, תקן
בנה בית|| הערך במשטר || —ся|| סדרים פ״י
הבנה
выстрáчивать, вы́строчить כלב, תפר
בשורה פ״י
выстригáть, вы́стричь גזז, ספר פ״י ||—ся
вы́строенный הסתפר] בנוי || ערוך, חצין ת׳
выстрѣ́ливать, вы́стрѣлить || ירה רבה
השמר בירה פ״י. Въ него —пяли, но
промахнулись ירו בו אלא שהחטיאו
вы́стрѣлъ ירה, רביה נ׳. Холостой—
יריה ריקה
выстря́пывать, вы́стряпать הרוח
בבשול פ״י
выстужáть и —сту́живать, вы́студить
הצטנן, התקרר ||—ся צנן, קרר פ״י
выступáть, вы́ступить || שטף יצא, נסע
בוא, הראה || (מנהר). Рѣка —пила
изъ береговъ הנהר עלה על גדותיו. У него
выступáетъ краска въ лицѣ בפניו
אתא סומקא
вы́ступка и вы́ступ מהלך, הלוך ז׳,
выступéніе הליכה נ׳] יציאה, נסיעה נ׳
вы́ступъ בליטה נ׳, זיז, קרן, גב
выстывáть, вы́стыть и вы́стынуть
вы́стылый הצטנן, התקרר פ״ע] צונן, קר ת׳
вы́сунуть см. высóвывать
вы́сурмить см. сурми́ть
высу́чивать, вы́сучить לפף מתוך־ פ״י
высу́шиваніе יבוש ז׳
высу́шивать, вы́сушить יבש, החרב פ״י
||—ся התיבש, יבש
вы́сушка см. высушиваніе
вы́сшій עליון על־, גבה מ־, נעלה על־, רם־ת׳
высылáть, вы́слать שלח שלח, הגלה פ״י
||—ся השלח, השתלח
вы́сылка שליחה נ׳, שלוח || גרוש ז׳

высыпáть, вы́сыпать שפך, זרה, פזר, שטח,
השתפך, —ся|| הרק פ״י || התפרץ פ״ע
высыпáться см. вы́спаться [השתפך
вы́сыпка שפיכה נ׳. פזור ז׳ || שנת־קבע נ׳.
Задать —ку ישן היטב
высыпнóй שפוך, מפזר, שטוח ת׳
высыхáть, вы́сохнуть יבש, התיבש, חרב פ״ע
высь גבה, רום, מרום, ראש, שיא, על ז׳, גבהות נ׳
высѣвáть, вы́сѣять זרע || ברגל, כבר,
הבר, חשר, הגע בכברה, סלת, נפה, נהל פ״י
—муку נהל קמח
вы́сѣвки קיבר, חורא ז׳, סבים, סובין ז״ר ||
קש, מוץ ז׳
высѣкáть, вы́сѣчь חצב, חקק, נקר || חטב
(יער)|| חצב (אש) || יסר בשוט, שרבט פ״י
||—ся הָחצב, שרבט
вы́сѣчка פתוח || חתוך ז׳
вытáивать, вы́таять ||המס, מוג, המוג פ״ע
המסה, מגמג, מוגג פ״י
вытáлкивать, вы́толкать и вы́толкнуть
ההדף —ся|| דחה מן־, הדף־ פ״י
вытáпливать, вы́топить המק || התך פ״י
||—ся הפק, התך
вытáптываніе תבוסה, רמיסה נ׳, מרמס ז׳
вытáптывать, вы́топтать בוס, בסס, רמס,
דרך || לכלך (בבגדים) פ״י
вытарáщивать, вы́таращить פתח, פקח פ״י.
—глаза פקח עינים, לטש־
вытáривать, вы́торить דרך, סלל, ישר מסלה
הכבש —ся|| כבש (דרך) פ״י
вытáскивать, вы́таскать и вы́тащить
משך מ־, משך־, הוצא־, משה־ פ״י || סחב вы́-
таскать (המלבושים) לכלך —ся|| הוצא,
המשך מתוך || התלכלך
вытáчивать, вы́точить || החלק, מרט
השחז, לטש, חדד || אכל, בלע, נקר,
החלק, הלטש, התלטש, —ся|| (מתולעים) פ״י
вы́тащить см. вытáскивать [התחדד
вы́таять см. вытáивать
вытвéрживать, вы́твердить שנן, למד
הלמד על־פה —ся|| על־פה פ״י
вытекáть, вы́течь השפך מן־, נבוע־, זוב־,
נזול־, יצא פ״ע. Отсюда вытекáетъ,
что.. היוצא מזה ש..
вытерéбливать, вы́теребить תלש, מרט
(צמר) || תלש, סחב, מרט (איש) פ״י
вы́тереть см. вытирáть
вытéрпливать, вы́терпѣть סבל, נשא פ״י
вы́теска, вы́тесъ סתות, פסול ז׳
вытёсывать, вы́тесать סתת, פסל פ״י

||—ся הִפָּסֵל

вы́течка זִיבָה, נְזִילָה נ׳

вытира́ть, вы́тереть סַפֵּג, נַגֵּב || פָּגֵם

ся—|| מִשְׁמוּשׁ || דָּחֹה (איש ממשמרתו) פ״י

הִסְתַּפֵּג || הִפָּגֵם מִשְׁמוּשׁ

вы́тирка *и* —ра́ніе נְגוּב, סִפּוּג ז׳

выти́скивать, вы́тискать זוּר, סָחֹט, מַצֵּה פ״י

вы́тискъ מִדְפָּס ז׳

вытисня́ть, вы́тиснить *и* вы́тиснуть הָדְפֵּס ||—ся הִדָּפֵס, עָשׂה מִדְפָּס

вы́ткать *см.* вытыка́ть

вы́толкать *см.* выта́лкивать

вы́топка הַסָּקָה נ׳

вы́топки שְׂרִידֵי־חֵלֶב ז״ר

вы́топтать *см.* выта́птывать

выторго́вывать, вы́торговать הַרְוַח, הִשְׁתַּכֵּר || הוֹרֵד מִן הַמִּקָּח פ״י

вы́торжка הֲנָחָה, הוֹרָדָה מִן הַמִּקָּח נ׳

вы́торить *см.* выта́ривать

вы́тормошить הַלְקֵט, מַצֵּה פ״י

вы́точить *см.* выта́чивать

вы́точка חֲרִיטָה, חֲקִיקָה נ׳

вытравле́ніе *и* вы́травка הַבְעָרָה || הַשְׁמָדָה, הַכְחָדָה נ׳

вытра́вливать *и* вытравля́ть, вы́травить בָּעֵר || הַשְׁמֵד, הַכְחֵד פ״י

вытравно́й עוֹמֵד לְבָעֵר ת׳

вы́требовать דָּרֹשׁ, תָּבֹעַ פ״י. *Его* —вали *въ городъ* קְרָאוּהוּ לָבוֹא הָעִירָה

вытрезвля́ть, вы́трезвить פַּכֵּחַ פ״י ||—ся הִתְפַּכֵּחַ

вытре́пливать *и* вытрёпывать, вы́трепать חָבֹט פ״י

вытряса́ть, вы́трясти הָרֵק, נַעֵר ||—ся הִנָּעֵר, נַעֵר עַצְמוֹ

вытря́хивать *и* вытряха́ть, вы́тряхнуть *см.* вытряса́ть

вытупля́ть, вы́тупить הַקְהֵה ||—ся הֵעָשֵׂה קֵהֶה

выту́ривать, вы́турить *и* —рнуть דָּחֹה ||—ся הִדָּחֵה מִן־, הַדְחֵה־, דָּחֹף־ פ״י

вытушёвывать, —щевать פַּיֵּחַ, צַלֵּל פ״י

вытыка́ть, вы́ткать אָרֹג|| הַרְוֵחַ בַּאֲרִיגָה פ״י

вытыка́ть, вы́ткнуть רָצֹּעַ, נַקֵּר פ״י

выть יַלֵּל, נָהֹה, גָּעֹה, הָמֹה פ״ע

вытьё יְלָלָה, נְהִיָּה, גְּעִיָּה, הֲמִיָּה נ׳

вытѣсне́ніе הַרְחָקָה, דְּחִיָּה מִתּוֹךְ־, הֲדִיפָה־ נ׳

вытѣсня́ть, вы́тѣснить הַרְחֵק מִתּוֹךְ־, הַרְחֵק עַצְמוֹ ся‑|| דָּחֹה־, הַדְחֵה־, הָדֹף־ פ״י

вы́тягать זָכֹה בַּדִּין פ״י

вытя́гивать, вы́тянуть מָתֹחַ, מִתּוֹךְ־, מָשֹׁךְ־, שָׁלֹף־ || מָתֹחַ, רַקֵּעַ, מָשֹׁךְ, שָׂרֹעַ ||—ся הִתְמַשֵּׁךְ, הִתְמַתֵּחַ

вы́тяжка מְתִיחָה || קוֹמָה וְקוֹפָה נ׳

выу́живать, вы́удить דּוּג, דַּיֵּג פ״י

выу́чивать, вы́учить שַׁנֵּן, לַמֵּד || לָמֹד, הִתְלַמֵּד, לָמֹד, כַּלֵּה הַלִּמּוּד ся‑|| שַׁנֵּן לְעַצְמוֹ

вы́учка לִמּוּד, תַּלְמוּד ז׳. *Отдать на* —ку נָתֹן לְהִתְלַמֵּד

выха́живать יָצֹא לִפְרָקִים || הַרְוֵחַ אוֹ הַשֵּׂג שׁוּב ||—ся בִּיצִיאָה || דָּרֹשׁ, בַּקֵּר פ״י לְאֵיתָנוֹ (מְסוּסִים)

выха́ркивать, вы́харкать *и* —кнуть הָקֵל לְעַצְמוֹ בִּירִיקָה ||—ся || יָרֹק

выхваля́ть, вы́хвалить שַׁבֵּחַ, הַלֵּל, פָּאֵר, קַלֵּס פ״י

вы́хватка *и* выхва́тываніе חֲטִיפָה, גְּזֵלָה, קִיחָה מִיַּד־ נ׳

выхва́тывать, вы́хватать *и* —тить חָטֹף, גָּזֹל, לָקֹחַ בְּחָזְקָה פ״י. Вы́хватилъ *мечъ* שָׁלַף חַרְבּוֹ

выхлёбывать, вы́хлебать *и* —бнуть גַּמֵּעַ, גָּמֹעַ, גַּמֵּא, גָּמֹא פ״י

выхлёстывать, вы́хлестать *и* —стнуть שַׁרְבֵּט, יַסֵּר בְּשׁוֹטִים פ״י

выхлопа́тывать, вы́хлопотать הַשֵּׂג פ״י

вы́ходецъ נוֹדֵד, גוֹלֶה ז׳

выходи́ть, вы́йти, вы́тти *и* вы́дти יָצֹא מִן־, —מִתּוֹךְ־, —אֶת־ || יָצֹא לְ... || הִנָּצֵל מִ..., הִמָּלֵט— || עָזֹב || נְדֹד, גָּלֹה || יָצֹא בְּ... (בַּקְּלָפִים) || בּוֹא לִידֵי גִּלּוּי, הִתְפַּרְסֵם, הִגָּלֵה, הֵרָאֵה || הוֹפֵעַ, יָצֹא לָאוֹר || הִתְרַחֵשׁ, אָרֵעַ, אָרֹעַ, אֻנֹּה || יָצֹא, בּוֹא לִידֵי תוֹצָאָה || הִגָּמֵר, הִבָּקֵעַ || אָפֹס, אָזֹל, תֹּם, כָּלֹה, הִתְבַּזְבֵּז || הִנָּשֵׂא (לְאִישׁ). Вы́дти *изъ заблужденія* הַכֵּר בְּטָעוּתוֹ, יָצֹא מִכְּלַל טָעוּת. *Я* выхожу́ *въ бубны* (במשחק הקלפים) אֲנִי יוֹצֵא בְּרִבּוּעַ. *Изъ этого* выхо́дитъ *то, что*. הַיּוֹצֵא מִזֶּה שֶׁ... Вы́шелъ *срокъ моему паспорту* כָּלָה זְמַנּוֹ שֶׁל פַּסְפּוֹרְטִי. *Изъ него современемъ* вы́йдетъ *хорошій адвокатъ* בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן יִהְיֶה לְפְרַקְלִיט טוֹב. *Это у меня совсѣмъ* вы́шло *изъ ума* דָּבָר זֶה יָצָא כָּלִיל מִזִּכְרוֹנִי. *Онъ* вы́шелъ *изъ терпѣнія* פָּקְעָה סַבְלָנוּתוֹ. *Онъ* вы́шелъ *изъ себя* יָצָא מִכֵּלָיו. —*въ люди* הָיֹה לְאִישׁ. —*изъ употребленія* יָצָא מִתַּשְׁמִישׁוֹ

вы́ходить *см.* выха́живать

вы́ходка מַעֲשֶׂה זָר ז׳

выходно́й מוֹצָא, שֶׁל יְצִיאָה ת׳ —ная *дверь* דֶּלֶת הַיְצִיאָה. —*листъ* שַׁעַר הַסֵּפֶר

вы́ходъ יְצִיאָה נ׳ || מוֹצָא ז׳, פֶּתַח || תַּהֲלוּכָה נ׳

выхожде́ніе יְצִיאָה נ׳

выхола́живать, вы́холодить צַנֵּן, הָקֵר פ״י ||—ся הִצְטַנֵּן

выхола́щивать, вы́холостить סָרֵס ||—ся הִסְתָּרֵס

выхо́ливать, вы́холить פַּנֵּק, טַפֵּחַ, עַנֵּג פ״י ||—ся הִתְפַּנֵּק

вы́хухоль מוּשְׁק (מִין חַי) ז׳

выхёривать, вы́хёрить מָחֹה, מָחֹק פ״י ||—ся הִמָּחֵק

выцара́пывать, вы́царапать *и* —пнуть שָׂרֵט, גָּרֹד פ״י

вы́цвѣлый פּוֹרֵחַ, מֵנֵץ, מְלַבְלֵב || נָבֵל, בָּלֶה ת׳

выцвѣта́ніе לִבְלוּב ז׳, פְּרִיחָה, הַפְרָחָה, נְצִיצָה, הֲנָצָה || נְבִילָה, בְּלִיָּה נ׳

выцвѣта́ть, вы́цвѣсть נָצֹץ, לַבְלֵב, פָּרֹחַ || נָבֹל, הוּבַשׁ, חָוֹר, בָּלֹה פ״ע

выцѣ́живать, вы́цѣдить סַנֵּן פ״י ||—ся סֻנַּן, הִסְתַּנֵּן

выцѣпля́ть, вы́цѣпить הַתֵּר, פַּתֵּחַ פ״י

вычека́нивать, вы́чеканить הַטְבֵּעַ פ״י

вычёркивать, вы́черкнуть מָחֹק, מָחֹה פ״י ||—ся הִמָּחֵק. Вы́черкни פַּמֵּה מִכָּאן

вычёрнивать, вы́чернить הַשְׁחֵר || לַכְלֵךְ || מָחֹק פ״י ||—ся הֻשְׁחַר || הִתְלַכְלֵךְ

вычёрпывать, вы́черпать *и* —пнуть שָׁאֹב, דָּלֹה פ״י ||—ся הִשָּׁאֵב

вы́ческа סְרִיקָה נ׳ ||—ски שֵׂעָר הַנִּסְרָק

вычёсывать, вы́чесать סָרֹק, נַקֵּה בְּמַסְרֵק פ״י

вы́четный הַנִּגְבֶּה, הַנִּגְרָע ת׳

вы́четъ גִּבּוּי, נִכּוּי ז׳

вычи́нивать, вы́чинить תַּקֵּן, אַחֵה, מַלֵּא פ״י

вычисле́ніе חֶשְׁבּוֹן ז׳, סְפִירָה נ׳

вычисля́ть, вы́числить סָפֹר, מָנֹה פ״י

вы́чистить *см.* вычища́ть

вы́чистка נִקּוּי, גֵּהוּץ ז׳

вычита́ніе חִסּוּר || נִכָּיוֹן, גֵּרָעוֹן ז׳

вычита́ть, вы́честь חַסֵּר, נַכֵּה, גָּרֹעַ פ״י

вычи́тывать, вы́читать קָרֹא מִן (סֵפֶר) פ״י

вычища́ть, вы́чистить טַהֵר, פַּנֵּה, נַקֵּה פ״י

вы́чурный מְסֻלְסָל, מְקֻשָּׁט ת׳

вы́чуры סִלְסוּל, שׁוּט ז׳, צַעֲצוּעִים ז״ר

выша́ривать, вы́шарить מַשֵּׁשׁ, חַפֵּשׂ פ״י

вышвы́ривать, вы́швырять *и* —рнуть הַשְׁלֵךְ הָלְאָה, זָרֹק הַחוּצָה פ״י

вы́ше גָּבֹהַּ מִ..., נִשָּׂא—, גָּבֹהַּ יוֹתֵר || לְמַעְלָה, לְעֵיל, מִמַּעַל לְ..., יָתֵר עַל— ת״פ. *Какъ это мы сказали*— כְּמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ לְעֵיל. *Онъ раненъ въ ногу —колѣна* הוּא פָּצוּעַ בְּרַגְלוֹ מִמַּעַל לְקַרְסֻלּוֹ. *Продать вещь —ея стоимости* מְכֹר חֵפֶץ בְּיוֹתֵר מִכְּפִי שָׁוְיוֹ

вышеизло́женный, —озна́ченный, —пи́санный, —приведённый, —речённый, —ска́занный הֶאָמוּר לְעֵיל, הַמְבֹאָר—, הַמְפֹרָשׁ—, הַכָּתוּב— ת׳

вышиба́ть, вы́шибить הַכֵּה, הַפֵּל, נַפֵּץ, שַׁבֵּר פ״י

вы́шибка, вы́шибъ הַפָּלָה, שְׁבִירָה נ׳, נִפּוּץ ז׳

вышива́ть, вы́шить רָקֹם, טָרוֹ || הַרְוֵת בְּרִקְמָה פ״י

вы́шивка *и* —ва́нье רִקְמָה, טְרִיזָה נ׳

вышивно́й מְרֻקָּם ת׳. —ная *или* вышива́льная *иголка* מַחַט־סִרְקִית נ׳

вышина́ רוּם, גֹּבַהּ ז׳

вы́шка עֲלִיָּה נ׳

вы́школить *см.* шко́лить

вы́шлифовать *см.* шлифова́ть

вы́шній גָּבוֹהַּ מֵעַל גָּבוֹהַּ ת׳ || עֶלְיוֹן || *см.* всевы́шній

вы́штукатурить *см.* штукату́рить

вышу́чивать, вы́шутить הַשֵּׂג דְּבַר־מָה בְּלֵיצָנוּת פ״י

выщела́чивать, вы́щелочить שָׂרֹף לְקַלְיָא, כַּבֵּס בְּמֵי־אֵפֶר פ״י

выщела́чиванье, вы́щелоченье שְׂרֵפָה לְקַלְיָא נ׳ || כִּבּוּס בְּמֵי־אֵפֶר ז׳

выщербля́ть, вы́щербить פָּגֹם פ״י

вы́щечить *см.* щечи́ть

выщи́пывать, вы́щипать מָרֹט, מָלֹק פ״י ||—ся הִמָּרֵט

выщу́пывать, вы́щупать מַשֵּׁשׁ פ״י

выѣда́ть, вы́ѣсть נַקֵּר, אָכֹל פ״י *Это яйца* вы́ѣденнаго *не стоитъ* שָׁוֶה אֲסִימוֹן]

вы́ѣдки שְׁיָרִים, שִׁירַיִם ז״ר

вы́ѣздка חִנּוּךְ הַסּוּס (לַמֶּרְכָּב) ז׳

вы́ѣздъ יְצִיאָה. *Торжественный*— תַּהֲלוּכָה חוֹגֶגֶת

выѣзжа́ть, вы́ѣхать יָצֹא, נָסֹעַ, עָבֹר, רָכֹב פ״ע. —*съ квартиры* עֲזֹב דִּירָתוֹ. *Она очень рѣдко* выѣзжа́етъ הִיא מִתְרָאִית בְּחֶבְרָה לִפְעָמִים רְחוֹקוֹת. —*на комъ* רָכֹב עַל אִישׁ (הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּאִישׁ לְתַכְלִיתוֹ)

выѣзживать, вы́ѣздить חַנֵּךְ סוּס (לַמֶּרְכָּב) || הַרְוֵחַ בִּרְכִיבָה פ״י

вы́я עֹרֶף, צַוָּאר ז׳

выяснивать, выяснѣть האר, הטהר,
На дворѣ выяснѣло .הזדכך פ״ע
נזדכך הרקיע
выяснять, выяснить ,פרש, פתר, באר
התפרש, התבאר —ся ‖ ברר פ״י
вьюга סערת־שלג נ׳
вьюжливый *и* вьюжный סערי, של סערה ת׳
вьюкъ משא, משוי, נטל ז׳, מעמסה נ׳
вьюнокъ לפפה (מין צמח) נ׳
вьюнъ קברנון (מין דג) ז׳
вьюрокъ ‖ מסתורית (יתד האנג לבריכת החוטים)
הרנוגא (מין צפור) נ׳
вьюченіе עמיסה, העמסה, טעינה נ׳
вьючить עמס, העמס, טען פ״י
вьюшка ז׳ סליל ז׳, בוביה נ׳ ‖ מדף של ארבה
вьющійся מתפתל ת׳
вѣдать, вѣдывать ,שלט על־, ‖ השגח ידע
вѣди שם האות в הרוסית נ׳
[נצח– פ״ין
вѣдомо ידוע, גלוי, ממש, בפעל ת״פ. *Безъ*
моего вѣдома בלי ידיעתי, –הסכמתי
вѣдомость רשימה נ׳
вѣдомство פקידות נ׳
вѣдомый ידוע ‖ סר אל משמעת־, נכנע ל.. ת׳
вѣдущій *см.* свѣдущій
вѣдь הרי, הלא, הנה, הן ת״פ
вѣдьма מכשפה, כשפנית, קוסמת נ׳
вѣдѣніе ידיעה ‖ פקידות, משמרת נ׳
вѣеръ מניף ז׳, מניפה, מנפה נ׳
вѣжда ריס ז׳ .עפעף, ריס ז׳ —ди ריסים, עפעפים,
שמורות עינים
вѣжливость ז׳, הסברת סבר־פנים ,נימוס
вѣжливый פנים, אדיבותנ׳] בעל־נימוס, אדיבת׳
вѣйка גפנוף ז׳, הנפה, זריה נ׳
вѣко *см.* вѣжда
вѣкованіе הארכת־ימים ב.. נ׳
вѣковать האריך ימים ב.. פ״ע
вѣковой עולמי, ־עולם, בביר ימים ‖ אי־רגיל,
–שכיח, לא נפרץ, יקר ת׳
вѣковѣчный עולמי ת׳
вѣкъ עולם, נצח ‖ דור ‖ מאת־שנה. 19-*ый*
вѣкъ המאה הי״ט. *Средніе* вѣка ימי
הבינים, הדורות התיכונים. *Я много*
видѣлъ на своемъ вѣку הרבה
ראיתי בימי חיי. *Онъ уже отжилъ*
свой— כבר בלה את־עולמו. *До окон-*
чанія вѣка, *во* вѣки вѣковъ ,לעולמים
לעולם ועד, עד סוף כל הדורות, לנצח נצחים.
Въ—, *во*— מעולם. *На*— לעולם. —
живи —учись לעולם תלמד
вѣнецъ כתר ז׳, עטרה ‖ עטרת קרנים (סביב
לתמונה) ‖ חפה נ׳, נשואין ז״ר ‖ דומום (של קורות)‖
שם טוב, –תהלה, כבוד ז׳. *Конецъ дѣлу*–
אין המלאכה נקראת אלא על שם מי שגומרה
вѣнечный עטרתי, כתרי ‖ של חפה, –נשואין ת׳
вѣникъ מטאטא ז׳, מכבדת נ׳
вѣно שלוחים ז״ר, נדוניא נ׳
вѣнокъ לוית־פרחים נ׳, זר– ז׳
вѣночница עשה זרים נ׳ ‖ סחרת בזרים
вѣнцевидный *и* вѣнцеобразный כעין
זר, –לויה ת׳
вѣценосецъ נשא עטרת, –כתר ‖ קדוש ז׳
вѣнценосный מעטר, מכתר ת׳
вѣнчальный של נשואין ת׳
вѣнчаніе חפה נ׳, קדושין, נשואין ז״ר ‖
עטור ז׳, הכתרה נ׳
вѣнчать עטר, הכתר ‖ קדש (חתן וכלה) פ״י
—ся‖ עשה חפה
вѣнчикъ קרנים (מסביב לתמונה). ר״ז ‖ זר
למצח המת ז׳ ‖ שפת־כלי מצירת ‖ כתרת
(של פרחים) נ׳
вѣра אמונה, דת נ׳ ‖ אמון, מבטח ז׳. *Быть*
твердымъ въ вѣрѣ היה ארוך באמונה.
Перемѣнить вѣру המר דת, השתמד.
Дать кому вѣру האמן לאיש. *Этотъ*
человѣкъ не заслуживаетъ вѣры
האיש הזה אינו מהימן. *Служить* вѣрою
и правдой שרת באמונה
вѣрительный ־הרשאה, ־אמנה ת׳
вѣрить, —ровать האמן ב.. ‖ בטח על־,
–ב.. פ״י. —*въ Бога* האמן בשם. Вѣрьте
мнѣ האמינה לי. *Во всемъ, что вы*
сдѣлаете, я вамъ вѣрю אני מאמינך
בכל מה שתעשה. —*кому въ долгъ*
נתן לאיש בהקפה. *Этому что-то не*
вѣрится קשה להאמין בכך
вѣрно באמונה ‖ בדיוק, שוה ‖ בודאי, ישר,
נכון, אל־נכון, לנכון, כן, אמת ת״פ. *Онъ*—
служитъ своему господину הוא משרת
לפני רבו באמונה. *Съ подлиннымъ*—
שוה לפנים. —*переписать* העתק בדיוק.
—*онъ на меня сердится* בודאי יכעס עלי
вѣрноподданный נתין נאמן, עבד– ת׳
вѣрноподданство נתינות נאמנה, עבדות– נ׳
вѣрность אמון ז׳, אמונים ז״ר, בטחה נ׳ ‖
דיוק ז׳, ודאות נ׳. *Испытанная*—
נאמנות. *Супружеская*— נאמנות מנפה
אישית. —*слуха* אמתת השמועה. —*пере-*
вода דיוק התרגום
вѣрный מהימן, נאמן, ־צדק, ־אמת, נכון, ישר ת׳.
Вѣрнѣе *сказать* יותר יתכן לומר. *Изъ*

—наго *источника* מקור נאמן
вѣрованіе אמונה נ׳
вѣрователь מאמין ז׳
вѣровать האמן ב... בטח פ״י
вѣроимецъ פותה, מאמין לכל, קל־האמונה ת׳
вѣроимство *и* **-имчивость** קלות־האמונה, פתיות, אמונה לכל נ׳
вѣроисповѣданіе דת, אמונה נ׳
вѣроломецъ בוגד, פושע, מועל ז׳
вѣроломство *и* **-ломность** בגידה, פשיעה, מעילה נ׳
вѣроломствовать בגד, פשע, מעל פ״ע
вѣроотступникъ מין, כופר, אפיקורוס, מומר ז׳
вѣроотступничество מינות, כפירה, אפיקורסות נ׳
вѣроотступный *см.* вѣроотступникъ
вѣроподобіе קרוב לודאי, מסתמא, אפשרות ת״פ
вѣроподобный קרוב לודאי, אפשרי, קרוב לאמת, נראה ת׳
вѣропроповѣданіе הכרזת האמונה, -הדת נ׳
вѣропроповѣдникъ מורה האמונה, -הדת ז׳
вѣротерпимость סבלנות־הדת נ׳
вѣроятіе, —тность אפשרות נ׳, קרוב לאמת ת״פ. *По всей* —сти מסתמא
вѣроятный נראה, אפשרי, קרוב לאמת ת׳. —но מן הסתם, מסתמא ת״פ
вѣрующій מאשר, מקים, מעיד ת׳
вѣсистый, вѣскій כבד ת׳
вѣсить, вѣшивать שקל פ״י || עלה השקל, שקל עצמו —ся || למשקל־ פ״ע
вѣскость *и* —симость כבד ז׳
вѣсной נתן במשקל ת׳
вѣсовое שכר־המשקל ז׳
вѣсовой נמכר במשקל ת׳
вѣсовщикъ שוקל ז׳
вѣсокъ אנך ז׳, אבן־עופרת, -בדיל נ׳
вѣсомый נשקל ת׳
вѣстимо ודוע ת״פ
вѣстникъ מבשר, רץ, שליח ז׳
вѣстовой מבשר, רץ, שליח, מלאך ז׳
вѣстовщикъ מבשר, רץ || שואף חדשות ז׳
вѣсть ידיעה, בשורה, שמועה נ׳. *Онъ безъ* —сти *пропалъ* הוא נעלם ועקבותיו לא נודעו
вѣсъ משקל, כבד || ערך, יקר, כבוד ז׳. *Это продается на* —*золото* זה נמכר במשקל־זהב. *Словамъ этимъ придаютъ много* вѣсу לדברים האלו נתנת חשיבות גדולה. *Онъ человѣкъ съ* —сомъ הוא גברא דמשתמעין דבריו; הוא איש שקול
вѣсы מאזני־משקל, מאזנים || מאזנים (אחד המזלות) ר״ז
вѣтвистый *и* **вѣтвенный** מלא ענפים, כבד ת׳
вѣтвь || נצר, סנסן, סעיף, סניף, עפי, ענף, חטר || קנה־מנורה ז׳, כף, מורבית נ׳. *Сухая*— חריות. *Сухія пальмовыя* вѣтви חרות. *Пальмовыя* вѣтви כפות תמרים, של דקל לולבים. Вѣтви *фиговаго дерева, орѣшника, маслины, вербы* יחור של תאנה, מורביות של תאנה, אגוז, עץ־שמן; סניף המסלה, מסלה סניפית. -*дороги* ערבה [מסתעפת
вѣтвяный ענפי, עשוי מענפים ת׳
вѣтеръ *и* **вѣтръ** רוח ז״נ || פחז, רדף רוח ז׳. *У него въ головѣ*— הוא פחז. *У него все пошло на*— כל הונו נשא רוח
вѣтка בנה, סעפה, סרעפה נ׳, נצר ז׳
вѣтрельникъ שפשפת (דגל־הרוח)
вѣтреникъ קל־הדעת, פוחז, פחז, רדף רוח ז׳
вѣтреничать פזז, פחז, רדף רוח פ״ע
вѣтреность רעות־רוח, קלות־הדעת, פזיזות, פחזות נ׳
вѣтреный של רוח || רעה רוח, פזיז, קל־הדעת ת׳
вѣтренѣть נשב (רוח)
вѣтрило מפרש ז׳
вѣтрогонъ רדף רוח ז׳
вѣтромѣръ תכן הרוח ז׳
вѣтръ *см.* вѣтеръ
вѣха תמרור, ציון, נס, תרן ז׳
вѣче *и* **вече** || אספת־עם (בנובגורוד ופסקוב) נ׳ || מקום־האספה ז׳
вѣчно לעולם, לנצח, תמיד ת״פ
вѣчнопамятный בלתי משתכח, -נשכח, עומד לעולם ת׳
вѣчность עולם, נצח ז׳, עולמי־עד ז״ר
вѣчный עולמי, נצחי ת׳
вѣшалка תלי, קלב, סבט ז׳
вѣшаніе תליה נ׳
вѣшать, повѣсить תלה || הוקע פ״י || -ся התלה. —сить *голову* הפל פנים, הורד ראש. Вѣшаться *кому на шею* [התרפק על־איש]
вѣшать *см.* вѣсить
вѣшаніе שקול ז׳
вѣщатель מטיף, מגיד, מבשר, מוכיח ז׳
вѣщать הגד, בשר, הטף, הוכח פ״י
вѣщій בעל־לשון, מתנבא, קסם || חכם, מבין ת׳
вѣщунъ קסם, מנחש ז׳
вѣялка, вѣяло *и* **вѣяльница** מזרה ז׳, רחת נ׳
вѣяльный *и* --ятельный עשוי לזרות (דגן) ת׳
вѣяніе || הנפה, תנופה נ׳, נפנוף ז׳, זריה || הפחה, נשיבה, תנועה נ׳

вѣятель מניף, זורה, מנפה (דגן) ז׳
вѣять זרה, הבר, הניף, בנפה, נפף (דגן) פ״י ||
נשב, נפח (מרוח) פ״ע
вяжущій מאגד, מאחה, מאלם ת׳. —щее
лекарство רפואה קומטת
вязальный של טריסה ת׳. —ная *спица или*
иголка מחט סרקית
вязальщикъ סרד, טרסי || מאגד, מקשר, מאלם ז׳
вязаніе קשירה נ׳, קשור ז׳ || טריסה, סרקית נ׳
вязанка *и* **вязань-** חבל, צרור ז׳, אגדה נ׳
вязанка *и* **—зеница** פרקלין ז׳
вязать, вязывать קשר, עקד, כפת, אסר,
הסכם, היה —ся || אגד || טרם, סרה, צנר
לאחרים, היה לאגדה אחת || הקשר. *Это*
дѣло не **вяжется** אין ענין זה עולה יפה.
Въ этомъ разсказѣ одно съ другимъ
не **вяжется** בספור זה אין ענין אחד שיך
вязей טרסית (מין צמח) נ׳ [לחברו]
вязига ערף מיבש של אספן (מין דג) ז׳
вязка קשירה נ׳, אגוד ז׳
вязкій צמוג, צמג, מתדבק, מתמשך || מרקן ||

вязкость טובעני ת׳] התדבקות, צמיגות נ׳
вязникъ בוקיצה נ׳, יער של בוקיצות ז׳
вязнуть טבע, הטבע (בבץ) פ״ע
вязъ בוקיצה (מין צמח) נ׳
вязь קשירה נ׳, אגוד ז׳ || בצה נ׳, רקק,
לויות פרחים —зи *цвѣточныя* || אגם ז׳
вяканье כבד־פה, —לשון, לשון עלגים ז׳,
עלגות נ׳
вякать, вякнуть היה כבד־פה, דבר בלשון
עלגים, לגם פ״ע
вяленый חרב, נבל ת׳. —ная *рыба* דגים
вялить חרובים] יבש, חרב (דגים) פ״י
вяло בעצלתים, ברשול, בהתרשלות, בכבדות ת״פ
вялость התרשלות נ׳
вялый כמוש, נבל, קמל, אמלל || עצל, עצלן
סגנון יבש —*слогъ* עצלני, נרפה, מרשל ת׳.
вянуть כמש, נבל, קמל פ״ע
вятютинь (—тня) *и* **вяхирь** חמימה (מין
יונה) נ׳
вящшій יותר מן, יתר מן, טוב מן ת״פ
вуссонъ, вуссъ *см.* **виссонъ** *и* **виссъ**

Г.

Гавань חף, נמל, לימן ז׳
гавканье *и* **гавъ** נביחה, נבחה נ׳
гавкать, —кнуть נבח פ״ע
гага, гагка אוז־ים ז׳
гагачій *пухъ* נוצה של אוז־ים נ׳
гадальщикъ *и* **—тель** מעונן, מנחש ז׳
гаданіе *и* **—дательство** נחוש ז׳
гадательный של נחוש ת׳ || —тельно
מאמר, אומדות, בהאמדה, דרך אומדנא, בדרך
השערה, בהשערה ת״פ
гадать,, гадывать נחש, עונן || חשב, דמה,
שער, אמר פ״ע
гадина רחש, שרץ, שקץ ז׳
гадить, гаживать טנף, לכלך, נבל || השחת ||
קוץ, נקט, בחל ב... פ״י
гадкій מאוס, נמאס, בזוי, נבזה, מגעל, מכער ת׳
гадкость *и* **—дость** מאוס, געל, כעור ז׳,
זרא, בחילה, תועבה נ׳
гадливый *см* **брезгливый**
гадъ רחש, שרץ, רמש || נבל, ריקא, מומר,
гадюка בן־בליעל ז׳] צפע, צפעוני, שפיפון ז׳
гаевникъ גץ ז׳, איה נ׳
гаеръ בדחן, גחכן, מוקיון ז׳
гаерство בדחנות, גחכנות נ׳
гаерствовать בדח, גחך פ״י

гаечка *см.* **гайка**
газель עפרה, צביה נ׳
газета עתונאי етчикъ— עתון, מכתב־עתי ז׳
гази הזי (תאר המחמגרים למי שנלהם בנכרים)
газоёмъ, —ометръ *и* **—омѣръ** גזומיטר
(מקלט הגז, מודד הגז)
газообразный *и* **—зовидный** כעין גז
газоосвѣщеніе הארה גזית
газопроводный מוליך הגז
газъ גז
гайворонъ *и* **гавранъ** קוליאס ז׳
гайдамакъ *и* **гайдукъ** הידמק, לסטים
(ר׳ לסטין) ז׳
гайка, гаечка חשוק של מתכת || חשוק גלילי ז׳
гайно מרבץ־חזירים ז׳
гайтанъ, гайташекъ *и* **—нчикъ** חוט,
פתיל (מטרי) ז׳
гакинъ חכים, חכם, רופא, דין ז׳. —*паша*
רופא השולטן. —*эфенди* רופא מצרני
гакъ וו, קרס של ברזל || גו (מדה קרקעית
בליפלאנדיא) ז׳
галактометръ גלקטומיטר (ממודד תכונת
החלב) ז׳
галантерейный גלנטירי (של תכשיטים) ת׳
галбанъ חלבנה נ׳

га́леантропія גָּלְיַאַנְתְּרוֹפְּיָא (מין טירוף־דעת
מילנכולי, שיצייר החולה עצמו מגולגל בחתול,
כלב, וכדומה) נ"ן] га́ленокъ גָּלוֹנָא (מדת הלח)
галéра עֲרֵבָה נ'; —ры עֹנֶשׁ הָעֲרֵבָה
галéты גְּלֵיטוֹת (מין לביבות, הנעשות בשעת
פולמוס) נ"ר
галимáтья רַעְיוֹן־רוּחַ, הֶבֶל ז', שְׁטוּת, בַּעֲרוּת נ'
галіóтъ גָּלְיוֹטָא (אֳנִיַּת־סֹחַר) נ'
гáлка קוֹלִיאָס (מין צפור) || כִּידוֹד ז'
галлерéя גַּלֵּירְיָא, גְּזוֹזְטְרָא נ', סְטָיו, יָצִיעַ ז'
галлици́змъ גַּלִּיצִיסְמוּס (סגולת הלשון
הפראנקית) ז'
галлюцинáція הַלוּצִינַצְיוֹן (חזון מדומה, רִמּוּא
החושים) נ"ן] галопи́ровать דָּהַר פ"ע
галóпъ דְּהָרָה נ'
галóша גָּלוֹשָׁא נ', עַרְדָּל ז'
гáлстукъ רָבִיד ז', עֲנִיבַת־הַצַּוָּאר נ'
галу́нщикъ עוֹשֵׂה פִּיפִין, —אַנְדִּישׁוֹת ז'
галу́нъ פִּיפָא, אַנְדִּישָׁא נ'
галу́ны תְּפָרִים שֶׁל אוּנְטֶר־אוֹפִיצֶר ז"ר
галу́ргія הָלוּרְגְיָא (מלאכת מכרה־המלח) נ'
галу́шка קְרִיצָה נ'
галчёнокъ בֶּן־קוֹלִיאָס ז'
гальвани́змъ גַּלְבָנִיסְמוּס (אילקטרון שנולד
מהתנגשות שני גופים שונים) ז'
галью́нъ גַּלְיוֹן (חרטם הספינה) ז'
гамадріáды הַמַּדְרִיאָדוֹת (נינפות החיות ומתות
יחד עם האילנות) נ"ר
гамáкъ עַרְסְלָא (ערש מעשה רשת) נ'
гамáмъ הַמָּם (מרחץ טורקי) ז'
гамáши גַּמִּשִׁים (בתי־שוקים מסורגים) ז"ר
гáмкать, гáмкнуть נָבַח (בדממה) פ"ע
гáмма גַּמָּא (מעלות הקולות) נ'
гамъ נְבִיחָה נ' || שָׁאוֹן, רַעַשׁ ז'
гангрéна מְרִיבָה (דלקת) נ'
гаранти́ровать עָרַב בְּעַד פ"י
гарантія עַרְבוּת, עֲרָבָנוּת, אַחֲרָיוּת נ'
гардемари́нъ גַּרְדֵּימָרִין (חניך של צבא הים) ז'
гардерóбъ מַלְבּוּשִׁים ז"ר || בֵּית־הַקְּמִין (ארון־
המלבושים) ז'] гарди́на קִפָּה (ר' קִפּוֹת) נ'
гарéмъ הַרְמוֹן (בית־נשים) ז'
гáрканье הֲמֻלָּה, צְעָקָה נ'
гáркать, гáркнуть צָרַח, קָרָא בְּקוֹל פ"ע
гармóника הַרְמוֹנִיקָא נ'
гармони́ровать הַרְמֵן, אִחֵד, צִמֵּד, הִתְאִים פ"י
гармони́чески בְּהַרְמוֹנְיָא, יָפֶה, נוֹחַ, עָרֵב,
נָעִים ת"פ
гармóнія הַרְמוֹנְיָא, הִתְמַזְּגוּת־הַקּוֹלוֹת, אַחְדוּת נ'
гáрнецъ גַּרְנֶץ (מדת תבואה ברוסיא) ז'
гарнизóнъ גַּרְנִיזוֹן, מַצָּב ז', מַצָּבָה נ'
гарни́ровать קִשֵּׁט פ"י
гарниту́ръ גַּרְנִיטוּר, שִׁכּוּן ז', קְבוּצָה שְׁלֵמָה נ'
гарпу́нъ צִלְצַל־דָּגִים ז'
гарсóнъ גַּרְסוֹן (משרת באכסניא) || רַנָּק ז'
гартъ עֹפֶרֶת־הַדְּפוּס נ'
гáрусина חוּט מִצֶּמֶר־גְּמַלִּים ז'
гáрусъ צֶמֶר־גְּמַלִּים ז'
гарцовáть דָּהַר עַל סוּס פ"ע
гарь קֶטֶר, רֵיחַ עָשָׁן ז'
гаси́ло. —си́льникъ (כְּלִי) מְכַבֵּה הַנֵּרוֹת ז'
гаси́льщикъ מְכַבֵּה הַנֵּרוֹת ת'
гаси́ть, гáшивать כִּבָּה פ"י
гáснуть כָּבָה, דָּעַךְ || כָּהָה פ"ע
гастрáлгія גַּסְטְרַלְגְיָא (כאב בבטן) נ'
гастролёръ גַּסְטְרוֹלֶר (שחקן שהזמינוהו ממקום
אחר) ז'
гастронóмія גַּסְטְרוֹנוֹמְיָא (עריכת מטעמים) נ'
гастронóмъ גַּסְטְרוֹנוֹם (אוהב מטעמים) ז'
гасъ אַנְדִּישָׁא, פִּיפָא נ'
гати-гу́маюмъ חַטִּי־הוּמָיוּם (כתב החירות
של השולטן לנוצרי טורקיא על עבודת יראתם) ז'
гати-гисри́фъ חַטִּי־שֶׁרִיף (פקודת השולטן) ז'
гати́ть סָלַל דֶּרֶךְ, כָּבַשׁ— פ"י
гать כְּבִישׁ (דרך סלולה) ז'
гауби́ца אֲבִיצָה (קנה רובה קדמון) נ'
гаупвáхта הוֹפְּטְבַהְטָא (משמר) נ'
гачéніе כִּבּוּשׁ ז', סְלִילָה נ'
гáчи הַנּוֹצוֹת הָאֲרֻכּוֹת שֶׁעַל הָרַגְלַיִם (לעופות
דורסים) נ"ר || חֲלָצַיִם ר"ז || תַּחְתּוֹנִים, בָּתֵּי־
שׁוֹקַיִם ז"ר] гашéніе כִּבּוּי ז'
гвалтъ שָׁאוֹן ז', צְעָקָה נ'
гвардéецъ גְּוַארְדִּי, שׁוֹמֵר־רֹאשׁ, —הַמֶּלֶךְ ז'
гвáрдія גְּוַארְדְּיָא נ', שׁוֹמְרֵי־רֹאשׁ, —הַמֶּלֶךְ ז"ר
гвозди́ка, —ди́чка קַרְנְפוּל ז', קוֹטְבָה נ' ||
נְבָאת ז'] гвозди́льня סַדַּן־מַסְמְרִי ז', מַסְמְרִיָּה נ'
гвозди́ть סִמֵּר, חִזֵּק בְּמַסְמְרִים, תָּקַע מַסְמְרִים ||
שִׁנֵּן ד'.. פ"י] гвозди́чникъ עֲרוּגַת־קַרְנְפוּלִים נ'
гвоздóчникъ, гвоздáрь מְסַמְרָן ז'
гвоздóчный שֶׁל מַסְמְרִים, לְמַעֲשֵׂה־מַסְמְרִים ת'
гвоздь יָתֵד נ' || מַסְמֵר, מִסְמָר ז'; гвóздикъ,
—дóкъ *и* —дóчекъ מַסְמְרוֹן
гвоздяни́къ תֵּבָה לְמַסְמְרִים נ'
гдѣ אַיֵּה, אָנָה, אֵי, אֵיפֹה, הֵיכָן, הֵיכָא ת"פ
Гдѣ-*либо*, гдѣ-*нибудь*, гдѣ-*то*,
кое-гдѣ בְּאֵיזֶה מָקוֹם, בְּאַחַד־הַמְּקוֹמוֹת
гéба גֵּיבִי (אלילת הנעורים ליונים) נ'
гевáнъ אֶשְׁבְּרוֹעַ, פַּרְשֶׁע (מין אילן) ז'
гегемóнія הֶגְמוֹנְיָא (שלטון מלכות אחת על
חברותיה) נ"ן] геéнна גֵּיהִנֹּם, תָּפְתֶּה, שְׁאוֹל ז'
гей הוֹ, שְׁמַע־נָא מ"ק

гéйзеры גֵיזֶרִים (מַעְיָנוֹת מִינֶרָלִיִּים בְּאִיסְלַנְדִיָּא, זִילַנְדִיָּא הַחֲדָשָׁה וְאַמֵרִיקָא הַצְּפוֹנִית) ז״ר
гекзáметръ הֶיכְּסָמֶיטֶר (חָרוּז בֶּן שֵׁשׁ הֲבָרוֹת) ז׳
гектográфъ הֶקְטוֹגְרַף (מִין מְכוֹנַת הַעְתָּקָה) ז׳
геліográфія הֵילִיאוֹגְרַפְיָא (מְלֶאכֶת הַצִּיּוּר עַל אֶבֶן וְעַל לוּחוֹת־עֶשֶׁת ע״י פוֹטוֹגְרַפְיָא) נ׳
гематофóбія הֵימָטוֹפוֹבְיָא (יִרְאַת דָּם) נ׳
гемoрóй и —póиды טְחוֹרִים ז״ר, תַּחְתּוֹנִיּוֹת נ״ר
геморoидáльный לָקוּי בִּטְחוֹרִים, טָחוּר, מְחוֹרִי ת׳
генварь יַאנוּאַר ז׳
генеалогúческій גֵּינֵיאָלוֹגִי, שֶׁל יְחוּס ת׳
генеалóгія גֵּינֵיאָלוֹגְיָא נ׳, תּוֹלָדָה, יַחֲסוּת, מְגִלַּת יוּחֲסִין, סֵפֶר הַיַּחַס ז׳
генéзисъ גֵּינֵיסִיס, הִתְהַוּוּת, רֵאשִׁית, תְּחִלָּה נ׳
генерáлбасъ גֵּינֵירַלְבַּס (מַדַּע הַצֵּרוּפִים הַמּוּסִיקָאִים) ז׳
генералúссимусъ גֵּינֵירָלִיסִימוּס (מְצַבִּיא לְכָל הַחַיִל) ז׳
генералитéтъ גֵּינֵירָלִיטָא (קְהַל שָׂרֵי הַצָּבָא) נ׳
генерáлъ גֵּינֵירָל ז׳
генерáлъ-адмирáлъ גֵּינֵירַל־אַדְמִירַל ז׳
генерáлъ-адъюдáнтъ גֵּינֵירַל־אַדְיוּטַנְט ז׳
генерáлъ-аншéфъ גֵּינֵירַל־אַנְשֶׁיף ז׳
генерáлъ-аудиторіáтъ גֵּינֵירַל־אוֹדִיטוֹרְיַאט ז׳
генерáлъ-губернáторъ גֵּינֵירַל־גּוּבֶּרְנָטוֹר ז׳
генерáлъ-интендáнтъ גֵּינֵירַל־אִינְטֶנְדַנְט ז׳
генерáлъ-квартирмейсторъ גֵּינֵירַל־קְבַרְטִירְמֵיסְטֶר ז׳
генерáлъ-лейтенáнтъ גֵּינֵירַל־לֵיטִינַנְט ז׳
генерáлъ-маióръ גֵּינֵירַל־מַאיוֹר ז׳
генерáлъ-маршъ גֵּינֵירַלְמַרְשׁ (תְּקִיעָה לִנְסִיעַת הַמַּחֲנוֹת) ז׳
генерáлъ-фельдмáршалъ גֵּינֵירַל־פֶלְדְמַרְשַׁל ז׳
генерáльный כְּלָלִי, כּוֹלֵל, הַמְּקִפִּי ת׳
генерáльскій גֵּינֵירָלִי ת׳
генерáльство מַעֲלַת־גֵּינֵירַל, מִשְׂרַת־גֵּינֵירַל נ׳
генерáльша גֵּינֵירָלִית, אֵשֶׁת־גֵּינֵירַל נ׳
генерáція דּוֹר ז׳
генетúческій גֵּינֵיטִי (מְבָאֵר תּוֹלְדוֹתָיו שֶׁל נוֹשֵׂא הָעִנְיָן וְהִתְפַּתְּחוּתוֹ) ת׳
геній גָּאוֹן ז׳
геніяльность גְּאוֹנוּת נ׳
геніяльный גְּאוֹנִי ת׳
геогéнія גֵּיאוֹגֵינְיָא (תּוֹלְדוֹת הִתְהַוּוּת הַכַּדּוּר הָאַרְצִי וְהִתְפַּתְּחוּתוֹ) נ׳
геогнóзія גֵּיאוֹגְנוֹסְיָא (חֵלֶק מִתּוֹרַת הַגֵּיאוֹלוֹגִיָא הַמִּתְעַסֵּק בִּקְלִפָּתָהּ וּבְבִנְיָנָהּ הַפְּנִימִי שֶׁל הָאָרֶץ) נ׳
геогрáфія גֵּיאוֹגְרַפְיָא (תֵּאוּר הָאָרֶץ) נ׳
геóграфъ גֵּיאוֹגְרָפָן ז׳
геолóгія גֵּיאוֹלוֹגְיָא (תּוֹרַת הָאָרֶץ) נ׳

геóлогъ גֵּיאוֹלוֹגָן ז׳
геомéтрія גֵּיאוֹמֶטְרְיָא, הַנְדָּסָה (מְדִידַת הָאָרֶץ) נ׳
геóметръ גֵּיאוֹמֶטְרָן ז׳
георгúна גֵּיאוֹרְגִינָה (מִין פֶּרַח) נ׳
гепатитъ גֵּיפָּטִיט (דַּלֶּקֶת הַכָּבֵד) ז׳
герáльдика הֵירַלְדִיקָא (מַדַּע הַחוֹתָמוֹת וְהַמְּגִנִּים) נ׳
герáльдикъ הֵירַלְדִיקָן ז׳
герáній חַסְדִיגְרוֹן (מִין פֶּרַח) ז׳
гербáрій הֶרְבָּרְיוֹן ז׳, מַעֲשָׂבָה נ׳
гербóвникъ סֵפֶר־הַמָּגִנִּים ז׳
гербóвый מָגִנִּי, חוֹתָמִי ת׳. —вая *бумага* נְיָר חוֹתָמִי
гербъ מָגֵן, חוֹתָם, דֶּגֶל ז׳
германúзмъ גֶּרְמָנִיסְמוּס (דִּבּוּר גֶּרְמָנִי) ז׳
гермафродúтъ אַנְדְּרֵיגוֹנוֹס ז׳
герменéвтика חָכְמַת־הַבֵּאוּר, פַּרְשָׁנוּת נ׳
герменевтúческій בֵּאוּרִי, פַּרְשָׁנִי ת׳
герметúчески בִּדְבֵקוּת, מְסֻגָּר הֵיטֵב ת״פ
герóй גִּבּוֹר, גִּבּוֹר־חַיִל, אֲרִיאֵל || נוֹשֵׂא (שֶׁל אֵיזֶה עִנְיָן אוֹ חִבּוּר) ז׳
герóйскій גִּבּוֹרִי, שֶׁל גִּבּוֹרִים ת׳
герóйство и геройзмъ גְּבוּרָה נ׳
герóльдія הֵירוֹלְדְיָא (אֲסֵפַת מְגִלּוֹת יוּחֲסִין) נ׳
герóльдъ מְבַשֵּׂר, כָּרוֹז, אֲרִיאֵל ז׳
герóиты הַזְּקֵנִים, יוֹעֲצֵי הַמֶּלֶךְ (בְּאֶרֶץ יָוָן הַקְּדוּמָה) ז״ר
герцогствó דּוּכָּסוּת נ׳
герцогъ דּוּכָּס ז׳
гетéра הֵיטֵירָא (זוֹנָה בְּאֶרֶץ יָוָן הַקְּדוּמָה) נ׳
гéтманъ הֶטְמַן (שַׂר גְּדוּד הַקּוֹזָקִים) ז׳
гéтто גֵּיטוֹ (שְׁכוּנַת הַיְּהוּדִים בְּעָרֵי אֵירוֹפָּא שֶׁנִּשְׁתַּמְּרָה עַד הַמֵּאָה הי״ט) ז׳
гúбель חַבָּלָה, כְּלָיָה, מַפָּלָה נ׳, אֵיד, אַבְדָן ז׳
гúбельный מַזִּיק, מַשְׁחִית ת׳
гúбкій גָּמִישׁ, נִכְפָּף || מָהִיר, חָרוּץ ת׳
гúбкость גְּמִישׁוּת || מְהִירוּת, חֲרִיצוּת נ׳
гúбнуть אָבַד, כָּלָה || גָּוַע, הִסְפָּה, הֶאֱסַף פ״ע
гúбриды הִיבְּרִידִין (בְּנֵי תַעֲרוּבוֹת, כִּלְאַיִם מִשְּׁנֵי סוּגִים אוֹ מִינִים בְּבַעֲלֵי חַיִּים אוֹ בִּצְמָחִים) ז״ר
гигáнтъ אִישׁ מִדּוֹת, עֲנָק, נָפִיל, כָּפְתָּן ז׳
гигіéна הִיגִיאֵינָא (תּוֹרַת הַבְּרִיאוּת) נ׳
гигромéтрія גִּיגְרוֹמֶטְרְיָא (הַתּוֹרָה שֶׁל לַחוּת הָאֲוִיר וְהַמְּכוֹנוֹת לִמְדִידָתָהּ) נ׳
гúдальго הִידַלְגּוֹ (אָצִיל סְפָרַדִּי) ז׳
гúдра אַנְדַּרְיוֹן (תַּנִּין הַיָּם || פּוֹלִיפּוּס מֵימִי) ז׳
гидрáвлика הִידְרַבְלִיקָא (אוּמָנוּת שֶׁל הַנְהָגַת הַמַּיִם) נ׳
гидрогрáфія הִידְרוֹגְרַפְיָא (תֵּאוּר הַנְּהָרוֹת, הַיַּמִּים וכו׳) נ׳
гидродинáмика הִידְרוֹדִינָמִיקָא (תּוֹרַת כֹּחַ הַמַּיִם) נ׳
гидролóгія הִידְרוֹלוֹגְיָא (תּוֹרַת הַמֵּימוֹת) נ׳

гидроманія הִידְרוֹמַנְיָא (צמאון תדירי || הרצון
לִטְבֹּעַ עצמו במים) נ׳
гидрометеоры הִידְרוֹמֶטֵיאוֹרִים קְבָעוֹת
מימיות: טל, כפור, ערפל, מטר וכו׳) ז״ר
гидрометръ חַלַּפְסִירְרָא (ממודד המים) נ׳
гидропатія הִידְרוֹפַּתְיָא (תרופת המים) נ׳
гидроскопъ *см.* гидрометръ
гидростатика הִידְרוֹסְטַטִיקָא (תורת החקים
על דבר שווי־משקל הנוזלים) נ׳
гидротерапія הִידְרוֹטֶירַפְּיָא (רפואה במים) נ׳
гидрофобія הִידְרוֹפוֹבְיָא (יראת־המים, מין
שגעון) נ׳
гидрурія הִידְרוּרְיָא (התבדלות הסוקר בשתן) נ׳
гидъ גִּיד. מְנַהֵל, מוֹרֶה דֶרֶךְ (ספר שמושי
לנוסעים) ז׳
гикать, гикнуть הָרִיעַ (בשעת התנפלות על
האויב) פ״ע
гикъ תְּרוּעַת־מִלְחָמָה || זֶפֶת לִסְפִינָה נ׳
гиль פְּרִיגָּא (מין עוף) || פִּטְפְּטָנוּת נ׳, הָתוֹל ז׳
гильдія גִּילְדָּא, מִפְלָגָה נ׳
гильза נַג, מַקְלֵף ז׳, נְשׁוֹפֶת, נְשׁוֹבֶת נ׳
гильотина גִּילְאוֹטִינָא (מכונה לכריתת
הראש) נ׳
гильотинировать הָסֵר הָרֹאשׁ בְּגִילְאוֹטִינָא פ״י
гименей הִימֶינֵיאוֹס (אליל האישות ליונים) ז׳
гимназистъ גִּימְנַסָּן (חניך הגימנסיון) ז׳
гимназія גִּימְנַסְיָא, גִּימְנַסְיוֹן (אסכולא של
גימנסטיקא ליונים || בית ספר תיכוני) נ׳
гимнастика גִּימְנַסְטִיקָא, הִתְעַמְּלוּת (חלוץ
עצמות) נ׳
гимнъ הַמְנוֹן (שיר תהלה) ז׳
гинекологія גִּינֶיקוֹלוֹגְיָא (מדע חלאי הנשים) נ׳
гинекоманія גִּינֶיקוֹמַנְיָא (שגעון חמדת נשים) נ׳
гинецеи גִּינֶיקֵיאוֹת (אברי־הנקבות בצמחים) נ״ר
гинуть, сгинуть *см.* гибнуть
гипербола הַבָּאִי ז׳, הִפֶּרְבּוֹלָא, גוּזְמָא נ׳
гиперболическій הִפֶּרְבּוֹלִי, מְגֻזָּם, הֲבָאִי ת׳
гипербореецъ יְלִיד אֶרֶץ הַצָּפוֹן, צְפוֹנִי ת׳
гиперборейскій שֶׁל אַרְצוֹת־הַצָּפוֹן, צְפוֹנִי ת׳
гипертрофія הִיפֶּרְטְרוֹפְיָא (התגדלות האברים
מחמת חולי) נ׳
гипнозъ הִיפְּנוֹס (מעין שֵׁנָה שבה פועל האדם,
רואה, שומע ומרגיש עפ״י רצון אחרים או
בהשפעת הסביבה) ז׳
гипнотизеръ הִיפְּנוֹטִיזֶר (מי שמביא למצב
ההיפנוס) ז׳
гипокритство הִיפּוֹקְרִיטוּת (חִקּוּי, חנופה,
התחפשות) נ׳
гипоплексія הִיפּוֹפְּלֶקְסְיָא (שבץ קל) נ׳
гипотеза הִפּוֹתֵיזָא, הַשְׁעָרָה נ׳
гипотека הִפּוֹתֵיקִי, אַפּוֹתִיקִי, מַשְׁכּוֹנָה נ׳

гипотенуза אֲלַכְסוֹנָא נ׳, לַכְסָן ז׳
гипотетически בְּדֶרֶךְ הַשְׁעָרָה ת״פ
гипохондрикъ הִיפּוֹכוֹנְדְרָן, מַחְלָן, בַּעַל מָרָה
שְׁחוֹרָה ז׳
гипохондрія הִיפּוֹכוֹנְדְרְיָא, מַחְלָא, מָרָה שְׁחוֹרָה נ׳
гипподромъ פַּרְדִּיסָם, רִים (מקום מרוץ לסוסים) ז׳
гиппологія הִיפּוֹלוֹגְיָא (מדע גידול הסוסים) נ׳
гиппопотамъ סוּס־הַיְאוֹר, בְּהֵמוֹת ז׳
гипсъ אֲלַבַּסְטֶר, גִּיפְּסִים, גֶּפֶס ז׳
гирла, гирло מִשְׁפַּךְ נָהָר || מֵצַר, מְצָרִים ז׳
гирлянда לִוְיָה, לִוְיַת־פְּרָחִים, מִקְלַעַת נ׳
гиря אֶבֶן־מִשְׁקָל נ׳
гистологія הִיסְטוֹלוֹגְיָא (מדע בנין האריגות
באנטומיא) נ׳
гитара קַתְרוֹס, כִּנּוֹר ז׳
гитаристъ קִיתְרָן ז׳
гіацинтъ יָקִינְטוֹן, הַיָּקִינְתִּין (מין אבן || מין
פרח) ז׳
гіена צָבוּעַ ז׳
гіератическія *письмена* כְּתַב־הַכְּמָרִים
(הגפטים) ז׳
гіероглифъ *см.* іероглифъ
глава רֹאשׁ || פְּקִיד רָאשִׁי, אָב || פֶּרֶק, סִימָן ז׳,
פָּרָשָׁה (ר׳ פָּרָשִׁיּוֹת) נ׳
главенство גְּבוּז ז׳, פְּקִידוּת רָאשִׁית נ׳
главнокомандующій מַצְבִּיא ז׳
главноуправляющій מְנַהֵל רָאשִׁי ז׳
главный רָאשִׁי, עִקָּרִי ת׳. —*городъ* עִיר
וָאֵם בּ..
глаголъ מִלָּה נ׳ || דָּבָר, דִּבּוּר || פֹּעַל (בדקדוק) ז׳
глаголь שֵׁם אות Г בְּרוּסִית || תְּלִיָּה (בדמות Г) ||
שְׁדֵבָה נ׳
гладилка מַחְלֵק ז׳
гладило מַחְלֵק ז׳
гладильный עָשׂוּי לְהַחֲלִיק, שֶׁל מַחֲלִיקִין ת׳
гладильщикъ מַרְטָן, גַּהֲצָן ז׳
гладить יַשֵּׁר, הַחֲלֵק, גָּהֵץ, שַׁפֵּה || טַפֵּחַ, פַּנֵּק פ״י
гладіаторъ לוּדָר ז׳
гладкій חָלָק || מְיֻשָּׁר ת׳. —*слогъ* סִגְנוֹן
בָּרוּר, —צַח, לָשׁוֹן צַח
гладкость מַחְמָאָה נ׳ || חֶלֶק ז׳, חֲלָקָה, שְׁוִיּוּת נ׳
гладъ, гладный *см.* голодъ, голодный
гладь חֲלַקְלַקּוֹת נ״ר || שַׁלְוָה נ׳. *Шить*
гладью תָּפֹר תְּפָרִים שְׁטוּחִים (יְשָׁרִים).
Тишь да— שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה
глаженіе גִּהוּץ ז׳, הַחֲלָקָה נ׳
глазастый עֵינָן, בַּעַל עֵינַיִם גְּדוֹלוֹת || בַּעַל
טְבִיעוּת־עַיִן, חַד־הָרְאוּת ת׳
глазной לָעֵינַיִם, עֵינִי ת׳
глазокъ, —зочекъ עַיִן קְטַנָּה, עַיִן נֶחְמָדָה נ׳ ||
כַּפְתּוֹר שֶׁל פֶּרַח ז׳, נִצָּה נ׳
глазомѣръ טְבִיעוּת־עַיִן נ׳
глазунъ גּוֹלֶם, מַבִּיט מִבְּלִי הָבִין ז׳
глазура זְגוּג ז׳, מִרְקָא נ׳ || גָּזִיז (שֶׁעַל הַשִּׁנַּיִם) ז׳

глазу́рить ווגג, מרק פ״י

глазъ עין נ׳, מבט ז׳. *Онъ не спускаетъ*— לא יגרע עין, לא יעלים עין, יביט בעין פקוחה. *Дурной*— עין הרע. *Онъ и— своихъ не кажетъ* פניו לא יראו עוד. *Темно хоть —выколи* חשך אפלה. *Это случилось на моихъ* глаза́хъ לעיני נעשה הדבר. *У него вѣрный*— הוא בעל מביעות־עין. *На* —за́ לפי הנראה. *Съ* —зу *на*— פנים בפנים, עין בעין, בינו לבין עצמו. *За* —за́ שלא בפניו. *Пойду куда* глаза́ *глядятъ* אלך באשר אלך, אלך למקום שרגלי מובילין אותי. *Колоть кому* —за́ הוכח חרפת איש על פניו. *Пропускать мимо* глазъ עצם עין, העלם עין, ראה מבלי שים לב, עשה עצמו כאלו אינו רואה

глазѣ́ть הרחב עינים, השתומם פ״ע

глаcи́ровать כרש, החלק פ״י

гла́сисъ מעקה ז׳

гласи́ть דבר, קרא בשר, הכרז פ״י. *Указъ* гласи́тъ *что* בפקודה... אלה דברי הפקודה, כתוב לאמר:

гла́сность פרסום ז׳, פרהסיא נ׳

гла́сный מפורסם, ידוע || נבחר (בסוד מועצת העיר). —ная *буква* אות תנועות

гла́сно בפומבי, בפרהסיא, בצבור, בגלוי, בקהל, לעיני השמש. —הקהל, —כל העם ת״פ

гласъ קול ז׳. —*народа* —*Божій* קול המון כקול שדי

гла́уберова *соль* מלח של גלובר ז׳ —

глаша́тай מבשר, כרוז ז׳

глевъ לח (הדגים) ז׳

глéзна קרסלים ר״ן

глéтчеръ ירחון, שניר (שכבת קרח על הר) ז׳

гли́на חמר, טיט ז׳

гли́нистый כעין טיט, כמראה— || מלא טיט ת׳

гли́нница *и* гли́нище מכרה־חמר, בור טיט ז׳

глинова́лъ גובל טיט, רמס— ז׳

глинозёмъ עפרות חמר ז״ר

гли́няный עשוי מטיט, —מחמר, של חרש ת׳. —*сосудъ* כלי חרש

гли́птика גליפטיקא (אומנות הפסו, מאבן או ממתכת) נ׳

глиста́ *и* глистъ ברץ, קוקן (תולעת במעי החיים) ז׳

глистого́нный מגרש הקוקנים (מבני המעים) ת׳

глицери́нъ גליצירין, אשלג ז׳, מתקית נ׳

гло́бусъ גלובוס (כדור בדמות הארץ) ז׳

глода́ніе כרסום, לחוך ז׳, לחיכה נ׳

глода́ть כרסם, לחך, לחך, גרם, עצם פ״י

глону́ть *см.* глота́ть

гло́сса פרוש, באור גליון, הגהה בגליון ז׳

глоссома́нія גלוטומניא (תשוקה ללמוד לשונות) נ׳]

глота́ніе בליעה נ׳

глота́ть глотну́ть בלע פ״י

гло́тка בית־הבליעה, ושט ז׳. *Кричать во всю* —тку קרא בגרון. *Заткнуть кому* —тку שחד, נתן על פי איש

глото́къ לגימה, גמיאה נ׳. *Въ одинъ*— בבת אחת

гло́хнуть התחרש, חרש || הדעך, הזנח || נבל, קמל פ״ע

глубина́ עמק ז׳, עמקות || מצולה, תחתית נ׳, מעמקים ז״ר

глубо́кій עמק, גדול ת׳. —кая *тарелка* צלחת עמקה. —*трауръ* אבל גדול, אבלות גדולה. —кою *ночью* בעצם הלילה, בשעה מאחרת בלילה. —кая *старость* זקנה מופלגת. —*сонъ* תרדמה גדולה. —кою *осенью* בעצם ימי הבציר. —кія *познанія* ידיעות עצומות, —עמקות

глубоко́ עמק ת״פ

глубокомы́сленность, —мы́сліе עמקנות, חריפות נ׳

глубокомы́сленный עמקן, חריף ת׳

глубо́кость עמק ז׳, עמקנות נ׳

глубь עמק ז׳, תכלית נ׳

глуми́ть התל, גחך, שחק, צחק פ״י || —ся (*надъ кѣмъ*) התל ב..., התל—, התלוצץ, חמד לצון

глумле́ніе *и* глумъ לצון, מחוך ז׳, הלצה, ליצנות, בדיחה, אטלולא, טלולא נ׳

глупе́цъ טפש, שוטה, אויל, כסיל, בער ז׳

глу́по בבלי דעת, בטפשות, בסכלות, בשטות ת״פ

глу́пость טפשות, שטות, בערות, סכלות, אולת נ׳]

глу́пый שוטה, חסר־לב, כסיל ת׳

глупы́шъ עוף־הפערה ז׳

глупѣ́ть השתטה, הסכל, הבער מדעת, הואל פ״ע

глуха́рь נגר טורא, תרנגול־הבר ז׳

глу́хо דם, בדממה, חרש || בלתי מפרש, —מבאר ת״פ

глухо́й חרש || מעפש || מועב, אפל || שמם, בודד. —*переулокъ* || אטום, מכסה ת׳ מבוי בלתי מפלש

глухонѣмо́й חרש־אלם ז׳

глухонѣмота́ חרשות־אלמות נ׳

глухота́ חרשות, חרישות נ׳

глуши́ть המם, הכה, חרש, חרש || מעך קול, הבלע. —*рыбу* השפל— || התמך, כבש (צמחים) פ״י דוג (בציד)

глушня́къ יַעַר עָב, יַעַר מְסֻבָּךְ ז׳
глушь מַעֲבֵה־הַיַּעַר, עֳבִי— ‖ מְקוֹם שָׁמֵם ז׳, שְׁמָמָה נ׳
глы́ба גּוּשׁ עָפָר, רֶגֶב ז׳, מִגְרָפָה נ׳
глы́бистый и **—бова́тый** מָלֵא רְגָבִים ת׳
глядь הַבֵּט! רְאֵה! רָאִיתִי וְהִנֵּה, הִבַּטְתִּי— מ״ק
глядѣ́нie סְקִירָה, הַבָּטָה רְאִיָּה נ׳
глядѣ́ть, гля́дывать, гляну́ть הַבֵּט, רָאֹה, חָזֹה. *Того* и ‖ הַשְׁקֵף, סָקֹר, הַשְׁגֵּחַ פ״ע
гляди́ הַס וְשָׁלוֹם, אַל תִּפְתַּח פֶּה לְשָׂטָן
гля́нецъ זֹהַר, בָּרָק, צַחְצוּחַ, צִבְיוֹן ז׳, יִפְעָה נ׳
глянцева́ть גָּהֵץ, מָרֹק, מָרֵט, מָרֹט, צַחְצֵחַ, שַׁפְשֵׁף, הַחֲלֵק פ״י
гля́нцевый, глянцови́тый מְגֹהָץ, מָרוּק, מָרוּט, מְצֻחְצָח, מְשֻׁפְשָׁף, מְחֻלָּק ת׳
гми́на גְּמִינָא (שִׁלְטוֹן מְקוֹמִי עַצְמִי בְּפוֹלוֹנִיא, מֵעֵין ווֹלוֹסט בְּרוּסִיא) נ׳
гнать, гоня́ть, гони́ть גָּרֹשׁ, גָּרֵשׁ, טָרֹד, הַבְרֵחַ, הוֹרֵשׁ, יָרֹשׁ, נַדֵּה ‖ הוֹבֵל, שׁוּם דּוֹבְרוֹת ‖ נַהֵג, זַקֵּק (מַשְׁקָאוֹת) ‖ דָּלֹק אַחֲרֵי־פ׳, רָדֹף— ‖ נַהֵל, נָהֹג (עֵדֶר) פ״י ‖—ся דָּלֹק אַחֲרֵי־פ׳, רָדֹף
гнести́ הָעֵק, כָּבֹשׁ, הָבֵן, לָחֹץ פ״י
гнетéнie דְּחָק, לַחַץ ז׳, נְגִישָׂה, מְרוּצָה נ׳
гнётъ דְּחָק, לַחַץ ז׳, מוּעָקָה, מַעֲמָסָה ‖ מוֹטָה (לְמַטְעֵן עֲגָלָה) נ׳
гни́да אִנְבָּא, בֵּיצַת־כִּנִּים נ׳, גַּבָּא ז׳
гнило́й רָקוּב, רָקֵב, מֻרְקָב ת׳
гни́лость, гниль רָקָב, רִקָּבוֹן ז׳, רַקְבּוּבִית נ׳
гнилу́ха, —лу́шка עֵץ מֻרְקָב ז׳
гниля́къ בַּעַל־טְרִיּוֹת, נְגוּעַ־רִקָּבוֹן ז׳
гнить בָּלֹה, רָקֹב, הִתְרַקֵּב, הָמֵק פ״ע
гнiéнie רְקִיבָה, הַרְקָבָה נ׳
гніючесть רַקְבָּנוּת, כְּלָיָה נ׳, הֶפְסֵד ז׳
гніючій רַקְבָּנִי, בָּלֶה, נִפְסָד ת׳
гноéнie מְגֻוָּל, וָרִיר ת׳
гноетечéнie מִגּוּל ז׳, טְרִיָּה, וְרִירוּת נ׳
гноетéчный и **—точи́вый** טָרִי, וְרִירִי ת׳
гной מוּגְלָא נ׳, טָרִי ‖ זֶבֶל ז׳
гнойли́вый и **гно́йный** זַבְלְגָן, טָרִי, דָּר, זָב ת׳
гно́истый טָרִי, מָלֵא רִיר ת׳
гнои́ть, гна́ивать מַגֵּל, הָמֵק (מַכָּה) ‖ נַבֵּל, הִתְמַגֵּל, רוֹר ‖—ся דָּמֹן פ״י
гно́мы גְּנוֹמִים (שֵׁדִים בַּעֲלֵי־אוֹצָרוֹת טְמוּנִים בָּאֲדָמָה— בְּמַעֲשִׂיּוֹת הַגֶּרְמָנִים) ז״ר
гно́стикъ — יוֹדֵעַ, גְּנוֹסְטִיק (תַּלְמִיד הַגְּנוֹסְטִיקָה, פִילוֹסוֹפְיָא דָּתִית בַּמֵּאָה ב׳ וג׳ לְסה״נ) ז׳
гноючій זַבְלְגָן, טָרִי, זָב, דָּר ת׳
гнуси́ть גַּנֵּן (הַבֵּר בְּעַד הַנְּחִירַיִם) פ״ע
гнусли́вость גִּנּוּן ז׳

гнусли́вый מְדַבֵּר בְּגִנְגּוּן ז׳
гну́сность כִּיעוּר ז׳, שְׁעֲרוּרָה, שַׁעֲרוּרִיָּה, נְבָלוּת, תּוֹעֵבָה נ׳
гну́сный מְכֹעָר ת׳
гнуть כָּפֹף, הָשֵׁחַ, הַטֵּה, הַשְׁפֵּל פ״י ‖—ся הִשְׁתּוֹחֵחַ, הִתְרַפֵּס
гнуша́ться שַׁקֵּץ, קוּץ, נְקֹט, גָּעֹל, בָּחֹל, תָּעֹב, תַּעֵב, הִתְעַב פ״ע
гнѣ́вать и **гнѣви́ть** הַרְגֵּז, הַכְעֵס, הַקְצֵף, כָּעֹס, הִתְרַגֵּז, ‖—ся הַרְעֵם, הַקְנֵט, קָנֹטר פ״י הִתְקַצֵּף, הִתְרַעֵם
гнѣвли́вость קַפְּדָנוּת, כַּעְסָנוּת, רַגְזָנוּת נ׳
гнѣвли́вый בַּעַל־כַּעַס, בַּעַל־אַף, רַגָּז, רַגְזָן, כַּעְסָן, קַפְּדָן ז׳
гнѣ́вный כֹּעֵס, קָצֵף, מָלֵא חֵמָה, מִתְרָעֵם ת׳
гнѣвъ אַף, זַעַם, זַעַף, חָרוֹן, חֲרִי־אַף, חֲרוֹן־אַף, כַּעַס, קֶצֶף, רֹגֶז ז׳, חֵמָה, עֶבְרָה נ׳
гнѣдко́ חוּם ת׳ (סוּס)
гнѣдо́й חוּם ת׳
гнѣзди́лище קֵן ז׳, אַסְפָּה; מְעָרַת־גּוֹזָלִים נ׳
гнѣзди́ться קַנֵּן, מְצֹא קֵן פ״י
гнѣ́здникъ и **—да́рь** בֶּן־עוֹף, אֶפְרוֹחַ, גּוֹזָל ז׳
гнѣздо́ קֵן ‖ מָעוֹן, מַחְסֶה ‖ מִשְׁכַּן־גַּנָּבִים ז׳, מְעָרַת־פָּרִיצִים ‖ נֶקֶב הַבֹּרֶג ז׳
гнѣздово́й שֶׁל קֵן, קִנִּי ת׳
гнюсъ דִּיוּנוּן, דַּג־הַדְּיוֹ ז׳
гобо́й הוֹבּוֹי (כְּלִי־זֶמֶר אֲוִירִי) ז׳
говори́ть, гова́ривать דַּבֵּר, אָמֹר, מַלֵּל, נְאֹם, סִיחַ (אוֹ שִׂיחַ), הָשִׂיחָה, הַגֵּד פ״י
говорли́вость דַּבְּרָנוּת נ׳
говорли́вый דַּבְּרָנִי ת׳
говорно́й שֶׁל דִּבּוּר ת׳
говору́нъ פַּטְפְּטָן ז׳
го́воръ קוֹל שֶׁל דִּבּוּר ז׳, לְחִישָׁה נ׳ ‖ מִבְטָא ז׳, שָׂפָה נ׳
говѣ́льникъ יוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית, מִתְעַנֶּה, צָם ז׳
говѣ́нie צוֹם ז׳, תַּעֲנִית נ׳
говѣ́ть יָשֹׁב בְּתַעֲנִית, הִתְעַנֵּה, צוֹם פ״ע
говя́дина בְּשַׂר־בָּקָר ז׳
говя́жій כִּבְשַׂר־בָּקָר ת׳
го́голь קוֹלָן (מִין בַּר־אַוָּז) ז׳. *Ходить* —пемъ הָלֹךְ בְּקוֹמָה זְקוּפָה, הָלֹךְ זָקוּף
гого́ль-моѓоль גּוֹגוֹל־מוֹגוֹל (תַּעֲרֹבֶת חֶלְמוֹן וְסוּכָּר) ז׳
гоготáнie קִרְקוּר (הָאֲוָזִּים) ז׳
гогота́ть קַרְקֵר ‖ צָחֹק בְּקוֹל, צָעֹק פ״ע
гоготу́нъ קַרְקְרָן ‖ צַחְקָן ז׳
годи́на זְמַן ז׳, שָׁעָה, עֵת, שְׁנַת־פְּקֻדָּה נ׳. *Въ —ну испытаній* בִּימֵי־נִסָּיוֹן, בִּשְׁעוֹת הָרָעוֹת

годи́ть הַמְתֵּן, הַבָּה, הוֹחֵל פ״ע
годи́ться צָלֹחַ לְ.., הָיֹה רָאוּי לְ..,— כָּשֵׁר לְ.. || הִתְקֵן, כֻּנַּן, הוֹעֵל לְ.. פ״ע
годи́чный שְׁנָתִי ת׳
го́дность כֹּשֶׁר, כִּשְׁרוֹן ז׳, הַכְשָׁרוּת נ׳
го́дный, го́жій מֻכְשָׁר, מְסֻגָּל, רָאוּי ת׳. *Онъ ни къ чему не — человѣкъ* הוּא גֶּבֶר לֹא יִצְלַח לְשׁוּם מְלָאכָה.
годова́лый בֶּן־שָׁנָה, בֶּן־שְׁנָתוֹ ת׳
годова́ть שְׁהֹה שָׁנָה פ״ע
годови́къ בֶּן־שָׁנָה (בבהמה וחיה) ת׳
годово́й שְׁנָתִי ת׳. *—доходъ* הַכְנָסָה שְׁנָתִית
годовщи́на חַג הַשָּׁנָה || יוֹם זִכָּרוֹן (למאורע חשוב) ז׳
годъ שָׁנָה נ׳. *Новый —* רֹאשׁ הַשָּׁנָה. *Прошлый —* שָׁנָה דְּאֶשְׁתָּקַד. *Въ прошломъ* году́ אֶשְׁתָּקַד. *—отъ году, съ году на —* לִתְקוּפַת כָּל שָׁנָה, שָׁנָה שָׁנָה, מִדֵּי שָׁנָה שָׁנָה, מִיָּמִים יָמִימָה. *Который вамъ—* בֶּן־כַּמָּה שָׁנִים אַתָּה. בַּמָּה שְׁנֵי חַיֶּיךָ. *Въ старые, былые* го́ды בִּימֵי־קֶדֶם
голбе́цъ בֵּית־אוֹצָר שֶׁמִּתַּחַת לָרִצְפָּה (בבתי האכרים) ז׳
голгоѳа́ גָּלְגָּלְתָּא (גבעה בקרבת ירושלים) נ׳
голена́стый בַּעַל־שׁוֹקַיִם, אֶרֶךְ־הַשּׁוֹקַיִם ת׳
голени́ще בֵּית־שׁוֹקַיִם ז׳
голе́нь, голя́шка שׁוֹק, עֶצֶם־הַבֶּרֶךְ נ׳
го́ленькій *см.* го́лый
голе́цъ, го́льчикъ קִבַּרְנוֹן (מין דג) || צְחִיחַ־סֶלַע ז׳
голи́зна מַעֲרֻמִּים ז״ר עַרְטִילָאוּת נ׳
го́ликъ, голичёкъ מַטְאֲטֵא הַמֶּרְחָץ (ב׳ עלים) || מַטְאֲטֵא (מעין ציון לספינות) ז׳
голи́ть חָשֹׂף, גַּלֵּה, עָרֵה, עַרְטֵל || גַּלַּח, גָּזֹז, סַפֵּר (הזקן), קָצֹר (העשב) פ״י || *—ся* הִתְגַּלֵּה, הִתְגַּלֵּחַ
голи́ца, голи́чка כְּסָיַת־אֶגְרוֹף מֵעוֹר נ׳
голо́ עַרְטִילָאִית, עֵירֹם וְעֶרְיָה, עֵירֹם עָרֹם || בְּחֹסֶר־כֹּל, בְּמִסְכְּנוּת ת״פ
голова́ רֹאשׁ, גֻּלְגֹּלֶת || נֶפֶשׁ נ׳. *Городской —* רֹאשׁ הָעִירוֹנִים. *Потерялъ —*ву אָבַד רֹאשׁוֹ. *Намылить кому —*ву חָפֹף רֹאשׁ פְּלוֹנִי. *Разбить на —*ву הַכֵּה שׁוֹק עַל יָרֵךְ. *—сахару* גֻּלְגֹּלֶת סֻכָּר. *Сто* голо́въ *рогатаго скота* מֵאָה בָקָר. *Сорви-*голова́ מַשְׁלִיךְ נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד, מִסְתַּכֵּן עַד בְּעֵינַיִם. *Очертя —*ву נֶפֶשׁ, מְחָרֵף נַפְשׁוֹ. *Взять на свою —*ву נְטֹל עֲצוּמוֹת, עַל אַחֲרָיוּת שֶׁלּוֹ, חַיֵּב אֶת רֹאשׁוֹ לְ.. *Адамова —* רֹאשׁ־מֵת || יַבְרוּחַ (מין פרח). *Ему пришло въ —*ву עָלָה בְדַעְתּוֹ. *Это ему въ —*ву *не идетъ* אֵין לוֹ בָּזֶה הַשָּׂגָה כְּלָל. *Сколько* голо́въ *столко умовъ* בְּרֹב אֲנָשִׁים רֹב דֵּעוֹת. *Повинную —*ву *и мечъ не сѣчетъ* תְּשׁוּבָה מַעֲבִירָה אֶת־רֹעַ הַגְּזֵרָה
голова́стикъ גְּדָל־הָרֹאשׁ ת׳ || גֹּלֶם־צְפַרְדֵּעַ ז׳
голова́стый גְּדָל־הָרֹאשׁ ת׳
голова́чъ גְּדָל־הָרֹאשׁ ת׳ || רֹאשָׁן (מין חסיל) ז׳
голове́шка *см.* голо́вня
голови́зна רֹאשׁ־דָּג גָּדוֹל ז׳
голови́ца בַּלְנִית (תפוח של שומשמין) נ׳ || מִין שֵׁכָר (ברוסיא הקטנה)
голо́вка רֹאשׁ קָטָן, — ло́вонка || גַּחְמָר. *Пѣтушьи —*ло́вки בַּרְקָן כָּמוֹשׁ כַּפְתֹּר ז׳
головно́й שֶׁל רֹאשׁ ת׳
голо́вня אוּד מוּקָד || שִׁדָּפוֹן (בְּקָמָה) ז׳
головокруже́ніе סְבוּב־הָרֹאשׁ ז׳, סַחֲרְחֹרֶת נ׳
головоло́мный מְפָרֵק הַמֹּחַ, נִשְׂגָּב מֵהָבִין ת׳
головомо́йка חֲפִיפָה, תּוֹכָחָה נ׳
головорѣ́зъ גַּנָּב ז׳
голо́вчатый (צמח) בַּעַל־רָאשִׁים הַרְבֵּה ת׳
головщи́къ מְנַצֵּחַ עַל־הַמְשׁוֹרְרִים (בבית־התפלה) ז׳
головщи́на מַס לְגֻלְגֹּלֶת || פֶּשַׁע ז׳, רְצִיחָה נ׳
гологру́дый חֲשׂוּף־הֶחָזֶה ת׳
голода́ть רָעֹב פ״ע, הַרְעֵב עַצְמוֹ פ״י
голо́дный רָעֵב, כָּפוּן ת׳. *—годъ* שְׁנַת־בַּצֹּרֶת, — רָעָב
голоду́ха רְעָבוֹן ז׳
голодъ רָעָב, רְעָבוֹן, כָּפָן, נִקְיוֹן־שִׁנַּיִם ז׳. *Утолить —* שַׁבֵּר רְעָבוֹן
голoléдица חֲלַקְלַקּוֹת (מְקֻרָּח) נ׳
голоно́гій יָחֵף ת׳
голоси́стый קוֹלָנִי ת׳
голоси́ть דַּבֵּר בְּקוֹל, שׁוֹרֵר—פ״ע
голосло́вный בְּלִי־טַעַם, בְּלִי־יְסוֹד, חֲסַר־ ת׳
голосова́ніе הַעֲמָדָה לְמִנְיָן נ׳. *Тайное—* מִנְיַן־חֲשָׁאִין
голосова́ть הַעֲמֵד לְמִנְיָן פ״י. *—за кого* נָתֹן דַּעְתּוֹ בְּעַד פ׳
голосово́й שֶׁל קוֹל, קוֹלִי ת׳
го́лосъ קוֹל ז׳ || דֵּעָה נ׳. *Въ одинъ—* פֶּה אֶחָד
голохва́стъ מִתְהַלֵּל עַל שָׁוְא ת׳
голубе́нокъ גּוֹזָל, בֶּן־יוֹנָה ז׳
голубе́цъ תְּכֵלֶת־הָרִים נ׳ || תִּכְלְתָן (מין לֶבֶד) || שׁוֹרְזָנְקָא (מין עוף) || מָחוֹל לְאֻמִּי רוּסִי ז׳ ||

מַצֵּבַת־צְלָב (על הקבר) נ׳

голуби́зна תְּכֵלֶת (הרקיע) נ׳

голуби́ный, —бя́чій שֶׁל יוֹנִים ת׳

голу́бка, голуби́ца פְּרִידָה (כנוי של חבה), יוֹנָה נ׳.

голубова́тый תְּכַלְכַּל ת׳

голубо́й תָּכֹל ת׳

голубо-сѣ́рый תְּכֹל־אָמֹץ ת׳

голу́бчикъ יְדִידִי, אֲהוּבִי ת׳; —лу́бушка פְּרִידָתִי

го́лубь יוֹנָה (זכר)

голубѣ́ть תָּכֹל פ״ע

голубя́тина בְּשַׂר־יוֹנִים ז׳

голубя́тникъ פִּיגְמָה, אֲרֻבַּת־יוֹנִים נ׳, שׁוֹבָךְ ז׳ || אַיָּה יוֹנָאִית נ׳ || מְגַדֵּל יוֹנִים ז׳

голубя́тничать גַּדֵּל יוֹנִים, סָחֹר בְּיוֹנִים פ״י

голубя́тня *см.* голубя́тникъ

голыдьба́ דַּלַּת־הָעָם נ׳, בְּנֵי־הָעֲנִיִּים, דַּלְפָּנִים ז״ר

го́лый עַרְטִילָאִי, עָרֹם, עֵירֹם, חָשׂוּף || נָקִי, טָהוֹר, בַּר || רֵיק, חֲסַר־כֹּל || חָלָק, קֵרֵחַ ת׳

голы́шъ עַרְטִילָאִי, עָרֹם, עָנִי, דַּלְפוֹן || מַלּוּק, צֹר ז׳

голь מַעֲרֻמִּים ז״ר, עַרְטִילָאוּת || עֲנִיּוּת, דַּלּוּת, דַּלְפָּנוּת נ׳, חֹסֶר־כֹּל ז׳ —*на выдумки хитра* הַלַּחַץ בַּרְזֶל יִתֵּן

голѣ́ть הֶחָשֵׂף, הִקָּרֵחַ פ״ח, הִוָּרֵשׁ, הֵעָנִי, הִתְדַּלְדֵּל פ״ע

голя́къ עָנִי, חֲסַר־כֹּל ז׳

голя́шка *см.* го́лень

гомеопа́тія הוֹמֵיאוֹפַּתְיָא (רפואת מחלה באמצעים המוכשרים להוליד המחלה גופא באדם בריא) נ׳

гомери́ческій הוֹמֵירִי (מעין איליאם של הומירוס || בלתי רגיל) ת׳

гомза́ מָמוֹן ז׳

гомзу́ля פַּת־לֶחֶם גָּדוֹל ז׳

гомиле́тика הוֹמִילֵיטִיקָא (הדברנות הדתית) נ׳

гомоге́нъ בֶּן־מִין ז׳

гомо́за (אִישׁ) הוֹמֶה, בִּלְתִּי שׁוֹקֵט ת׳

гомо́зить הָמֹה, שָׁקֹק || שָׁרֹץ, רָמֹשׂ פ״ע

гомру́ль (Homerule) הוֹמְרוּל (אבטונומיא שתובעת אירלנדיא) ז׳

гона́гра פוֹדַגְרָא נ׳

гондо́ла אֲרֻבָּה (סירה ביאורי ווניציא) נ׳

гондолье́ръ, —дольщи́къ בַּעַל־אֲרֻבָּה ז׳

гоне́ніе רְדִיפָה || דְּחִיצָה נ׳, עֹשֶׁק ז׳

гоне́цъ צִיר, רָץ, שָׁלִיחַ ז׳

гони́тель צָר, רֹדֵף ז׳

го́нка רְדִיפָה, דְּלִיקָה || תְּשׂוּמַת־רַפְסֹדוֹת, דֹּבְרוֹת נ׳ || זִכּוּךְ (יו״ש) ז׳ || נְזִיפָה, גְּעָרָה נ׳

гонора́рій הוֹנוֹרָר, שָׂכָר ז׳. *Писательскій*— שְׂכַר־סוֹפְרִים, פְּשִׁיטֵי דְסַפְרָא

гоноре́я מַחֲלַת־הַזִּיבָה נ׳

гонти́на (гонтъ) רַעַף־עֵץ, גַּב ז׳

гонтовщи́къ רַעְפָן ז׳

гонча́рничать יָצֹר, קָדֹר, חָרֹס פ״י

гонча́рня בֵּית־יְצִירָה, בֵּית־יוֹצֵר ז׳, יוֹצְרָה נ׳

гонча́рство מְלֶאכֶת־יוֹצֵר, קְדִירָה, חֲרִיסָה נ׳

гонча́ръ יוֹצֵר, חָרָס, חַרְסוֹן, יוֹצֵר חֶרֶס, פֶּחָר, קַדָּר ז׳

го́нчій, —чая *собака* כֶּלֶב כּוּפְרִי ז׳

го́ны מֶרְחָק (שֶׁל) חֲלִיפַת־סוּסִים נ׳. *Въ*— בְּהִתְחָרוּת

гоньба́ מֵרוֹץ ז׳, מְרוּצָה || נְסִיעָה נ׳

гора הַר ז׳. *Цѣпь* горъ רִכְסֵי־הָרִים. *Обѣщать (сулить) золотыя* го́ры הַבְטֵחַ הָהָר יָלַד עוֹלָמוֹת. —*родила мышь* שַׁ״י עָלֹה עַכְבָּר. *Лѣзть, пойти въ* го́ру הָגֵן עַל־ לְמַעְלָה. *Стоять за кого* горо́ю לֹא בַשָּׁמַיִם. *Не за* гора́ми אִישׁ בְּכָל־כֹּחַ. *Пиръ* горо́ю מִשְׁתֶּה כְּיַד־הַמֶּלֶךְ, סְעוּדָה כִּסְעוּדַת שְׁלֹמֹה בְשַׁעְתּוֹ. Гора *съ* горо́й *не сдвинется; а человѣкъ съ человѣкомъ свидится* טוּרָא בְּטוּרָא לָא פָּגַע אֱנָשׁ בֶּאֱנָשׁ פָּגַע. *У меня какъ* гора́ *свалилась съ плечъ* נָפְלָה אֶבֶן־מַעֲמָסָה מֵעַל לִבִּי

гора́здо מְאֹד ת״פ. —*больше* גָּדוֹל הַרְבֵּה, יוֹתֵר]

гора́здъ מָהִיר, בָּקִי, מְנֻסֶּה ת׳

горба́тый גִּבֵּן, בַּעַל־חֲטוֹטֶרֶת ת׳

горбатѣ́ть הָיֹה לְגִבֵּן, הִתְגַּבֵּן פ״ע

горби́на, —би́нка חֲטוֹטֶרֶת קְטַנָּה נ׳, גַּבְנוּן ז׳

горби́стый גַּבְנָן ת׳

го́рбить, сго́рбить כָּפֹף פ״י || —ся הִכּוֹף, הִכָּפֵף, עָקֹם גַּבּוֹ]

горбоно́сый בַּעַל־חֹטֶם גַּבְנָן ת׳

горбу́нъ גִּבֵּן, בַּעַל־חֲטוֹטֶרֶת ת׳

горбъ גַּב ז׳, חֲטוֹטֶרֶת נ׳

горбы́ль קֶרֶשׁ גַּבְנָן ז׳

горде́цъ, —дели́вецъ גַּדְלָן, גַּאַוְתָן, יָהִיר, שַׁחְצָן ת׳

горди́ться הִתְגָּאֵה, הִתְיַהֵר, הִתְגַּדֵּר, הָיֹה רוּחוֹ שֶׁל פ׳ גַּבָּה עָלָיו פ״ע

го́рдіевъ *узелъ* קֶשֶׁר גָּרְדִי (שֶׁבִּיצוּל מרכבתו, שהתכהו אלכסנדר מקדון ובזכות זה משל באסיה הקטנה) || עִנְיָן מְסֻבָּךְ ז׳. *Разсѣчь*— הַתֵּר עִנְיָן מְסֻבָּךְ

го́рдость, —дели́вость זְחִיחוּת־דַּעַת, גַּאֲוָה, גֵּאוּת, הִתְגַּדְּלוּת, גַּאַוְתָנוּת, יְהִירוּת, שַׁחְצָנוּת, גַּסּוּת־רוּחַ נ׳

го́рдый, —дели́вый בַּעַל־גַּאֲוָה, גֵּאֶה, יָהִיר, גְּבַהּ־לֵב ת׳

гордыня עזות־פנים, יהירות, גאוה נ׳
гордѣть התעלה, התגאה, התיהר פ״ע
горе צרה נ׳, שבר, איד׳ יגון, צער ‖ אסון, פגע־רע ז׳ ‖ אוי, אויה, אבוי, הוי, וי, אללי מ״ק
Съ горя מחמת צער, מצער
горевáніе יגון ז׳, הצטערות נ׳
горевáть הצטער, התאבל, התעצב, דאג, עגם פ״ע
горемыка, — ычный אובד, מרוד, אמלל, מר־נפש, קשה־יום ת׳
горемыкать היה חיי צער פ״ע
горенка *см.* горница
горестный מלא יגון, —עצב, עצוב ת׳
горесть צער, יגון, תוגיון, מכאוב, כמר, עצב ז׳, מרירות נ׳
горéцъ הררי (יושב ההר) ז׳
горечь מרי ז׳, מרירות ‖ תוגה נ׳
горизонтáльный שכוב, משכב, רבוץ, מאזן ת׳; —но פסקית ת״פ
горизóнтъ אופק, אפק (חוג־שמים) ז׳
горилла גורילא (קוף באפריקא המערבית הדומה ביותר לאדם) נ׳
гористый גבנוני, הררי (מלא הרים) ת׳
горка גבעה נ׳, הרהר ז׳
горлáнить צרח, צוח, קרא בקול פ״ע
горлáнъ צוחן, צעקן ז׳
горлáстый בן־שאון, צוחני, צעקני ‖ גרגן איש־ריב ת׳
горлёнокъ בן־תורים ז׳
горликъ תור, שפנין (זכר) ז׳
горло, —лышко גרון, לוע ז׳, גרגרת נ׳.
Дыхательное— קנה־הנשימה, קנה
горловина ושט, גרון, בית־הבליעה ז׳
горловой גרוני, של גרון ת׳
горлозубка צלבחה, צלפחה (מין דג) נ׳
горлотёрый (דג) בעל־סנפיר בצואריו ת׳
горлянка קופל־הזקוק ז׳ ‖ דלעת־הבקבוק נ׳
горнило כור־ברזל ז׳, עין של כירה (בנפחית) נ׳
горнистъ תוקע־קרן (תוקעי־קרנות), מחצר ת׳
горница, горенка חדר ז׳
горничная אמה, משרתת נ׳
горній, —нее גבוה, רם, עליון ת׳. —нее *мѣсто* מושב־ההגמון בקדשי־הקדשים (בבית־תפלה פראבו־סלאבי). —няя השמים, מושב־נשמות הקדושים
горнозаводской של מנתך, של בית־התכה ת׳
горнокáменный סלעי, הררי ת׳
горнорабóчій פועל מחצבי ז׳
горностáй, —стáйчикъ קקום (מין חיה) ז׳
горнушка חור־הגחלים (בתנור) ז׳
горнъ כור ז׳, כירים ר״ז ‖ קרן נ׳
горный הררי, של הרים ‖ מיטלורגי, מחצבי ת׳. —*институтъ* אינסטיטוט מחצבי. —*зяб-ликъ* הרנוגה (מין עוף)
городить, горáживать גדר, סגג פ״י. —*че-пуху* דבר שטות עצעו [...]
городишко עירה נ׳
городище כרך ז׳, עיר גדולה נ׳ ‖ שרידי קריה
городничій פוליצמיסטר, שר־העיר ז״ר
городовóй שוטר ז׳ ‖ עירוני ת׳
городскóй עירוני, של העיר, דמתא ת׳
городъ עיר, מתא, קריה נ׳, כרך ז׳. —докъ עירה.
Большой— *Берлинъ* כרך גדול של ברלין.
Что—, *то норовъ, что деревня, то обычай* לכל־מקום מנהגו; נהרא נהרא ופשטיה
городьбá סיג ז׳, גדר נ׳
горожáнинъ בן־כרך, עירוני ת׳
горожéніе גדירה נ׳, סיוג ז׳
горокóпный, горорытный מחצבי ת׳
горокóпъ חופר בהר, חוצב— ז׳.
горохóвина קש של קטנית ז׳.
горохóвникъ, —ничекъ פת־עדשים נ׳ ‖ טופח (מין קטנית) ז׳. —ховое *дерево* אקקיה סיבירית
горохóвый של קטנית ת׳; —вая *мука* חסים. —*шутъ* בדחן, לצן מבדח.
горóхъ אפון, חמץ (מין קטנית) ז׳. *Журав-линый*— כרשינה
горóшекъ חמיץ קטן ז׳
горóшина, горóшинка גרגר של אפון (חמץ)
горскій הררי ת׳
горстать, сгóрстать קמץ, חפן פ״י
горсть, гóрстка, —точка חפן, קמץ ‖ מלא הפנים, —כף ‖ קבוץ קטן, צבור— ז׳, מתי־מספר ז״ר
гортáнь גרון, לוע ז׳, גרגרת נ׳
гортéнзія כרמס, כרמים ז׳, שושנה יפונית נ׳ (מין פרח)
гортикультýра גננות נ׳
горчáть *см.* гóрькнуть
горчить המר, מרר פ״י
горчица חרדל ז׳
горчичникъ התחבשת־החרדל נ׳
горчичница כלי־החרדל ז׳
горшéкъ, —шóкъ, —шóчекъ סיר, פרור ז׳, קדרה נ׳
горшéчникъ קדר, פחר, יוצר־חרס, חרסון ז׳
горшéчничать קדר, חרס, עשה כלי־חרס פ״י
горшéчный, — шкóвый של סיר, ‖ של יוצר
горшище קדרה גדולה נ׳ ‖ של קדרה ת׳
горы הורות (אלילות של זמני השנה —במיתולוגיא היונית) נ״ר
горькій, —кóнькій *и* —ковáтый מר, חריף ‖ מלא מרורות, מרירי, כואב, רע ת׳.
Залиться —*кими слезами* מרר בבכי, בכה בכי תמרורים. *Испить* —*кую чашу* שתה קבעת כוס היגון.
—*кая утрата* אבדה גדולה. —*кая судьба* מזל ביש. —*пьяница* שכור גדול

гóрьклый מר || סרוח, משחת ת׳
гóрькнуть и горчáть || הפך מר, המר
гóрько כע ת׳ || מר [הפרת, השחת פ״ע
горькозёмъ גלורד ז׳, מגניזיא נ׳
гóрькость מצב רע ז׳ || מרירות נ׳
горѣ לעיל, למעלה, אל־על, למרום ת״פ
горѣлка שפופרת־ || יין־דגן שרוף (יי״ש) ז׳
שחוק־חטפים ки—|| מנורה נ׳
горѣлый קדוח, שזוף, מחרחר ת׳ ||—лое
ריח של קדיחה
горѣніе קדיחה, שרפה, יקידה נ׳
горѣть בער, קרח, דלק || ברק, התנוצץ,
הזהר פ״ע. Горитъ любовью האהבה
Онъ горитъ со בערת (יקדת) בקרבו.
стыда האדם מבושה
горючесть טבע הבער, דליקות נ׳
горючій מתלקח, דלוק ת׳
гóрюшко см. гóре || צער, עצב ז׳, דאגה נ׳
горячее תבשיל של רותחין ז׳
горячесть, —рячность חם, חוק ז׳, חמימות,
המרצה || קנאה, אהבה חמה נ׳
горячечный קדחתי ת׳
горячительный חמום, קרח, מלהיב ת׳
горячить כמר, חמם, הרתח, הלהב || קנטר,
כמר, התחמם —ся || הכעס, הקנא פ״י
התלהב || כעס, קנא
горячій, —ченькій חם, רותח, רגזן, רתחן,
— קפדן, קצר־רוח, מהיר־חמה, קנא ת׳
человѣкъ מהיר־חמה. —чая лошадь
סוס שוטף. —напитокъ משקה משכר.
תפלה חמה,— בהתלהבות. —чая молитва
בעדן דרתחא, בשעת־כעס. Сгоряча —בדבקות
По горячимъ слѣдамъ תכף בלי שהות,
—чее время עדן דרתחא
горячка || קדחת, אחלה, חמה, אשתא, צמירתא
המרצה נ׳, חוק ז׳
горячо בחם, ברגש, בהתלהבות, בזריזות ת״פ
горящій בער, דלק, להט ת׳
гóспиталь בית־החפשית, בית־חולים, בקור־
חולים ז׳
господáрь הוספודר || אדון (של הבית) ז׳
господень של רבונו של עולם, של מקום, של
ה׳ ת׳
господинъ אדון, בעל, מר, רבי, רבון ז׳
Здравствуйте —да שלום עליכם רבותי
господскій של האדון, של הבעלים, של הרב ת׳
||—праздникъ חג ה׳
господство и —вованіе שלטון ז׳, שלטנות,
מרות, שררה, אדנות || שליטה נ׳
господствовать עצר, רדה, שלט, שרר,

השתרר, מלך, משל פ״י
господчикъ אדנון, קטן־הארונים (ג׳ גנאי) ז׳
господь אדני, יה, השם, שכינה, אל, אלוה,
אלהים, שדי, רבונו של עולם (רבש״ע), רבון
העולמים, הקדוש ברוך הוא (הקב״ה), סבה
ראשונה, סבת כל־הסבות, עלת כל־
העלות נ׳
госпожá אדונה, בעלה, גברת, גבירה, מרת נ׳
гостепріимный מכנים אורח ת׳
гостепріимство אכסניות, הכנסת־אורחים ת׳
гостепріимствовать הכנס אורחים פ״י
гостиная חדר־אורחים ז׳
гостинецъ מתן, דורון ז׳, מתנה, מנחה,
תשורה נ׳
гостиница בית־אורחים, פונדק ז׳, אכסניא נ׳
гостинодвóрецъ סחר (בשער הרוכלים) ז׳
гостиный של אורחים || של רוכלים ת׳
гостить, гáщивать התארח, התאכסן פ״ע
гóстіи פטירא (העוגה הנוהגת בבתי־תפלה
הקתוליים והלותיריים בשעת הקומוניקציון) נ׳
гость אכסנאי, אורח, קרוא ז׳
государственный מדיני, ממלכי ת׳ —ная
дума הדומא הממלכית. —совѣтъ המועצה
הממלכית
государство מדינה, מלכות נ׳
государствовать משל, מלך, שרר, שלט פ״י
государь קיסר, מלך, שליט, נסיך || אדון, מר ז׳
—рыня קיסרית, מלכה || גברת Милос-
тивый— אדון נכבד
готическій גתי (בנוי עם־הגתים, בטעם העמים
של דרום אירופא בדורות התיכונים) ת׳
готовáльня, —вáльникъ אמני, תיק,
נרתיק ז׳
готóвить הכן, עתד, עשה, כונן, התקן פ״י
הכון, התעתד, התקן עצמו || בשל —ся||
—обѣдъ בשל המזון
готóвленіе הכנה, עשיה, התקנה נ׳ || בשול ז׳
готóвность רצון, רצוי ז׳|| התכוננות, הכנה נ׳.
Содержать войско въ —ти החזק
חיל מן המוכן
готовый עשוי, מתקן || ערוך, נכון, מוכן ת׳.
Кушанье —во המזון מתקן. —вые
платья מלבושים עשוים. —къ услу-
гамъ המוכן לשרת
гофмéйстеръ הופמיסטר (פקיד־פלטין ממדרגה
ג׳) ז׳] гóфратъ הופרט (יועץ של פלטין) ז׳
гóшпиталь см. гóспиталь
грабёжъ גזל, חמס, שד ז׳, גזלה נ׳
грáбельщикъ גרף במגב ת׳
грабина и грабъ ורב (אשברוע לבן) ז׳

грабитель לִסְטִים (ר' לִסְטִין), גַּזְלָן, חַמְסָן, שׁוֹדֵד ז'

грабительство לִסְטוּת, גַּזְלָנוּת, חַמְסָנוּת, עֲשִׁיקָה, שְׁדִידָה נ'

грабительствовать הָיָה לִיסְטִים, –גַּזְלָן, –חַמְסָן פ"ע

грабить לִסְטֵם, גָּזַל, עָשַׁק, חָמַס, שָׁדַד פ"י

грабли, —бельки מַגֵּב, מַגְרֵפָה ז'

грабъ *см.* грабина

гравёръ פַּתָּח, פִּתְחָן, גַּלָּף, גַּלְפָן ז'

гравировальный שֶׁל פִּתְחָנִים, שַׁיָּךְ לְפִתּוּחַ, עָשׂוּי לְפַתֵּחַ בּוֹ ת'

гравированiе *и* —ровка פִּתּוּחַ ז' ‖ אוּמְנוּת שֶׁל פִּתְחָנִים נ'

гравировать, вы—, на— פִּתַּח, גִּלֵּף,

гравюра חָרַת, חָקַק פ"י] גְּרַבוּרָא נ', פִּתּוּחַ ז'

градацiя הַדְרָגָה נ'

градина, —нка גַּרְגַּר שֶׁל בָּרָד ז', בַּרְדִיָּה נ'

градный שֶׁל בָּרָד, בַּרְדִי ת'

градобой *и* —битiе מַכַּת־בָּרָד נ'

градоначальникъ שַׂר־הָעִיר ז'

градоначальство שְׂרָרַת־הָעִיר נ'

градоотводъ בַּלִּיבָרָד

градоправитель *см.* градоначальникъ

градской עִירוֹנִי ת'. —*голова* פַּרְנַס הָעִיר, נְשִׂיא מוֹעֶצֶת־הָעִיר

градусникъ תֶּרְמוֹמֶטֶר, מַדְחֹם, מוֹדֵד־הַחֹם ז'

градусъ מַעֲלָה, מַדְרֵגָה נ'

градъ *см.* городъ ‖ בָּרָד ז'. —*идетъ* בָּרָד נִתָּךְ. *Потъ катился* —*домъ* אֶגְלֵי זֵעָה שָׁטְפוּ]

гражданинъ אֶזְרָח ז'

гражданскiй אֶזְרָחִי ת'. —кая *палата* בֵּית־דִּין מָמוֹנִי. —ское *право* דִּינֵי מָמוֹנוֹת. —ская *печать* אוֹתִיּוֹת־דְּפוּס רְגִילוֹת

гражданственность אֶזְרָחָנִיּוּת נ'

гражданственный אֶזְרָחָנִי ת'

гражданство מִשְׁפַּט־אֶזְרָחִים ז', מַעֲלַת־אֶזְרָחִים ‖ אֶזְרָחִיּוּת נ']

граканье קִרְקוּר ז'

гракать קִרְקֵר פ"ע

грамата *и* грамматa *см.* грамота

грамматика דִּקְדּוּק ז'

грамматикъ מְדַקְדֵּק, דַּקְדְּקָן ז'

грамматическiй דִּקְדּוּקִי ת'. —ски עַל פִּי הַדִּקְדּוּק

грамота קְרִיאָה וּכְתִיבָה נ' ‖ כְּתָב, גְּרַמְטִיּוֹן ז'

грамотность קְרִיאָה וּכְתִיבָה, הַשְׂכָּלָה עַמָּמִית נ'

грамотный יוֹדֵעַ כְּתָב וָסֵפֶר, מַשְׂכִּיל ‖ כָּתוּב כְּהוֹגֶן ת'

грамотѣй *и* грамотникъ יוֹדֵעַ סֵפֶר ז'

граната רִמּוֹן־קֶלַע ז'

гранатъ נֹפֶךְ (מין אבן יקרה) ‖ רִמּוֹן (אילן) ז'. —ное *яблоко* רִמּוֹן (פרי)

грандiозный נִשְׂגָּב, רַבְרַב ת'

грандъ גְּרַנְד (אציל ספרדי ממדרגה ראשונה) ז'

гранѣнiе לְטִישַׁת־אֲבָנִים נ'

гранёный לָטוּשׁ, מְלֻטָּשׁ ת'

гранило מַלְטֵשׁ (כלי־אומנות של לוטשים) ז'

гранильный שֶׁל לוֹטְשִׁים ת'

гранильщикъ לוֹטֵשׁ־אֲבָנִים, פַּתָּח, חַקָּק ז'

гранитъ שַׁחַם (מין אבן יקרה) ז'

гранить לָטַשׁ (אבנים), חָרַט, חָקַק, גָּלַף פ"י

граница מָחוֹז, גְּבוּל, תְּחוּם, מֵצַר, סְפָר ‖ חֹק ז', תַּכְלִית נ'. *Ѣхать за* —цу הָלַךְ חוּצָה לָאָרֶץ. *Держать себя въ границахъ благопристойности* נָהַג עַצְמוֹ בַּחֲשִׁיבוּת

граничѣнiе הַגְבָּלָה נ', תְּחוּם ז'

граничить גָּבַל, הָיָה סָמוּךְ לְ..., הִשְׁעֵן לִגְבוּל, הָיָה בַּר־הֶצְרָא פ"ע

граничный שֶׁבַּגְּבוּל, שֶׁבִּתְחוּם ת'

грануляцiя גְּרַנוּלַצְיוֹן (התהפכות לגרעין ‖ התהוות אריגה גרעינית על גבי פצע) נ'

гранъ גְּרַן, קֹמֶט, קַו טוֹב ‖ מִשְׁקַל־גְּרַן ז'

грань מִגְבָּלָה, זָוִית נ' ‖ גְּבוּל, תְּחוּם, סְפָר ז'

гратификацiя גְּרַטִיפִיקַצְיוֹן, הַסְפָּקָה נ', תַּשְׁרוּם־שָׂכָר ז'

графа גְּרַאפָא, רוּבְרִיקָא (מדור בעמוד בין שני קוים) נ'

графикъ גְּרַאפִיק (מפה מתהלוכת המסעות במס"ת הברזל) ז'

графильный, —ное *перо* עֵט־תַּשְׁרְטוּט ז'

графинъ קַרְפִּיָּה (בקבוק למים) נ'

графиня גְּרָפִינָה, שׁוֹעָה נ'

графитъ גְּרַאפִיט, שֶׁהֶד ז', עֹפֶרֶת־הַמַּיִם נ'

графить, на—, раз— סִרְגֵּל, שִׂרְטֵט, הִבְרִיק פ"י

графическiй גְּרַאפִי (פתרון שאלה הנדסית ע"י ציור ולא ע"י מספרים) ת'

графленiе סִרְגּוּל, שִׂרְטוּט, הַבְרוּק ז'

графологiя גְּרַאפוֹלוֹגְיָא (אומנות להכיר תבונת אדם מתוך כתבו) נ'

графоманiя גְּרַאפוֹמַנְיָא (שגעון למלאכת־סופרים) נ'

графскiй גְּרָפִי, שֶׁל גְּרָף ת'

графство מַעֲלַת־גְּרָף ‖ גְּרָפוּת, אֲחֻזַּת־גְּרָף נ'

графъ גְּרָף, דוּכּוּס ז'

графья, —фейка פוּנְקְטוּרָא (מחט לגליונות בדפוס) נ']

грацiозность *см.* грацiя

грацiозный נָעִים, נֶחְמָד, טוֹב־הַחֵן, בַּעַל־חֵן ת'

грацiонные *дни* זְמַן־הַרְוָחָה (של עשרה ימים לתשלום שטרות) ז'

грáція נ׳, חָרִיתָא (אלילת היופי והחביבות) חֵן, נֹעַם, יֹפִי ז׳

грачъ ז׳ קַבְרָן־הַשָּׂדֶה (מין עורב) —чёнокъ בֶּן קַבְרָן־הַשָּׂדֶה

гребёнка и —бёночка מַסְרֵק ‖ צֶרֶף־הַמַּסְרֵק ז׳

гребёночникъ מַסְרְקָר (עושה או מוכר מסרקים) ז׳

гребёнчатый и гребневи́дный כְּעֵין מַסְרֵק ת׳

гребенщи́къ см. гребёночникъ ‖ אֶשֶׁל (מין אילן) ז׳

грéбень ז׳ ‖ מַסְרֵק ‖ מַפָּס (מסרק לפשתן) ‖ כַּרְבֹּלֶת, כַּרְבָּלָה (של תרנגול) נ׳ ‖ רְכָסֵי־הָרִים ז״ר. —бешóкъ מַסְרְקוֹן. —бенно́й ‖ —нная *кость* עֶצֶם־שֶׁל מַסְרֵק ת׳ הַתּוֹרֶף (ברפואה)

гребéцъ ז׳ שַׁיָּט ‖ (תופש משוט) גּוֹרֵף בַּמַּגֵּב

гребло́ ז׳ מָחוֹק (שמוחקין בו המדות) ‖ מָשׁוֹט

грéбля ז׳ גְּבִיבָה ‖ שִׁיטָה נ׳ ‖ סֶכֶר, בִּלָּם, גֵּד. *Идти на* —лѣ שׁוּט, נְסֹעַ בְּסִירָה

гребно́й, —но́е *судно* אֳנִי־שַׁיִט ז׳

гребо́къ מָחוֹק ‖ קַב (קנה שמנערין בו סיד והומר) ז׳

грёза נ׳ הִרְהוּר, חָזוֹן ‖ גִּבּוּב ז׳, שְׁטוּת (שְׁטוּתִים) נ׳

грéзить חֲלֹם, הַרְהֵר, חָזֹה ‖ גַּבֵּב, דַּבֵּר מִתּוֹךְ שֵׁנָה פ״ע. ‖ —ся חֲלֹם. *Мнѣ* —зилось חָלַמְתִּי

гремýчій и —мячій ת׳ מַרְעִים, רַעַשׁ, מְפוֹצֵץ. —чая *змѣя* נְחַשׁ הַמְקַשְׁקֵשׁ. —*камень* אֶבֶן מְקַשְׁקֶשֶׁת

гремýшка ז׳ מַכּוֹשׁ ז׳, מַכּוֹשָׁה נ׳

гремѣ́ть, гря́нуть רָעֹשׁ, הַרְעֵם, פּוֹצֵץ ‖ בַּשְׁבֵּשׁ, קַשְׁקֵשׁ פ״ע. *Слава его* —митъ תְּהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ. *Солдаты* гря́нули *пѣсню* הַחַיָּלִים הֵרִימוּ קוֹלָם בְּשִׁיר

гренадéръ ז׳ גְּרֶינַדּוֹר (בחיר צבא)

грести́ и гресть, гребáть, гребнýть חָתֹר, שׁוּט ‖ גָּרֹף, צָבֹר (חציר) פ״י. ‖ —ся הִצָּבֵר, הִצְטַבֵּר

грецизмъ ז׳ הֶילֶינִיסְמוּס, דִּבּוּר יְוָנִי ז׳

грéцкій, —кая *губка* סְפוֹג הָרַחְצָה ז׳. —цкіе *орѣхи* אֱגוֹזִים גְּדוֹלִים

грéча и —чиха כֻּסֶּמֶת (כֻּסְמִין) נ׳

грéчневикъ פַּת שֶׁל כֻּסְמִין נ׳

грибъ אַרְדָּה, פִּטְרִיָּה, כְּמֵהָה (כְּמֵהִין) נ׳

гри́ва רַעְמָה נ׳

гри́венникъ מַטְבֵּעַ בַּת־עֶשֶׂר קוֹפִּיקָאוֹת נ׳

гри́вистый רַעַמְתָּנִי, אֲרֻךְ־הָרַעְמָה ת׳

гри́вна מַטְבֵּעַ בַּת־שָׁלֹשׁ קוֹפִּיקָאוֹת (בכסף) נ׳

гривéтка תַּפְרָנִית נ׳

гримáса נ׳ גְּרִימַסָּא, הַעֲוָיָה, עֲוָיָה

гримáситься см. гримáсничать

гримáсливый ז׳ קַרְצָן, בַּעַל־הַעֲוָיוֹת

гримáсничать הִתְעַוֵּה, עֲשׂה הַעֲוָיוֹת פ״ע

гримми́ровать גַּרְמֵר (שנה מראה הפנים ע״י אמצעים שונים) פ״י

гриппъ נ׳ אִינְפְלוּאֶנְצָא (מין קדחת)

гри́фель ז׳ חֶרֶט, מִכְתָּב, מִכְתּוֹב. —ная *доска* לוּחִית, לוּחַ שֶׁל צִפְחָה

грифъ ז׳ אֲנָקָה (מין צפור) נ׳ ‖ צַוַּאר־הַכִּנּוֹר

гробни́ца מַצֵּבָה נ׳, צִיּוּן שֶׁל קֶבֶר ‖ אֲרוֹן שֶׁל מֵת ז׳]

гробово́й שֶׁל קֶבֶר ‖ שֶׁל אֲרוֹן־מֵת ת׳

гробовщи́къ ז׳ אֲרוֹנָר

гробокопáтель ז׳ קַבְּרָן

гробоно́сецъ ז׳ נוֹשֵׂא הַמִּטָּה

гробъ קֶבֶר, בּוֹר ‖ אֲרוֹן שֶׁל מֵת ז׳ מִטָּה נ׳. *Идти за* —бомъ לַוֵּה אֶת־הַמֵּת. *Онъ стоитъ одной ногой въ* —бý, *онъ въ* —*глядитъ* מַלְאַךְ הַמָּוֶת כְּבָר עוֹמֵד עַל־גַּבּוֹ, הוּא עוֹמֵד כְּבָר בְּרַגְלוֹ הָאַחַת בַּקֶּבֶר

грозá ‖ שׁוֹאָה, זְוָעָה נ׳ ‖ אִיּוּם, חֹזֶק ז׳, חוּמְרָא נוֹרָא ז׳, אֵימָה נ׳, פַּחַד. *Онъ* —*для всѣхъ* הוּא עַל כָּל סְבִיבָיו

гроздъ ז׳ אֶשְׁכּוֹל־עֲנָבִים ‖ אָנִיץ (אֲנִיצִים)

грози́ть и —ся אַיֵּם, הַפְחֵד פ״י. *Строеніе* —зи́тъ *развалиться* הַבִּנְיָן נוֹטֶה לִנְפֹּל. *Онъ* —зи́лся *побить его* אִיֵּם עָלָיו לְהַכּוֹתוֹ

гро́зность חֹמֶר, קֹשִׁי, מוֹרָא ז׳, נוֹרָאוֹת נ״ר

гро́зный כְּאַיֵּם ‖ קָשֶׁה, תַּקִּיף ‖ נוֹרָא, מַפְחִיד, אָיוֹם ת׳

грозово́й שֶׁל זְוָעָה, שֶׁל שׁוֹאָה ת׳. —вы́я *облака* עַנְנֵי רַעַם

грокъ ז׳ גְּרוֹק (מין משקה)

громáда צִבּוּר גָּדוֹל מְאֹד, בִּנְיָן עֲנָקִי ‖ הָמוֹן, צִבּוּר (של בני־אדם) ז׳

громáдность גֹּדֶל, עֹצֶם ז׳

громáдный עָצוּם ‖ עֲנָקִי, גָּדוֹל, רַבְרַב (במספר) ת׳

громдо́ла ז׳ לַפְּתָן (מין צמח)

громи́ть נַפֵּץ, נָתֵץ, רָעֹץ, רָצֵץ, הַחְרֵב, בַּלַּע, כַּתֵּת, שַׁחֵת, שַׁדֵּד, הָשֵׁם, הָרֹס, הַשְׁחֵת פ״י. *Онъ* громи́лъ *рѣчами своихъ враговъ* הִרְעִים בִּדְבָרָיו עַל־אוֹיְבָיו

гро́мкій (קוֹל) רָם, גָּדוֹל ‖ מְפֻרְסָם, מְפֹאָר ת׳

гро́мкость רוּם־הַקּוֹל, שֵׁמַע ז׳

громовéржецъ מַרְעִים ז׳, אֱלֹהֵי־הָרְעָמִים ז״ר

громово́й רַעֲמִי ת׳. —*отводъ* בְּלִיא־רַעַם. בַּלִּיא־רַעַם

громоглáсный מַרְעִים, בְּקוֹל רָם ת׳

громоздить, —мáзживать צבר, גבב, הצבר, הערם, הצטבר —ся || תלל פ״י
громóздкій גדל־הכמות, כבד מנשוא ת׳
грóмоздный צבור ת׳
громонóсный נושא רעם ת׳. —ная *туча* ענָנָה הרת־רעם
громоотвóдъ כליא־רעם, כלי־רעם ז׳
громъ רעם || קול, שאון, רעש ז׳
гроссъ גרוס, (י״ב תריסרין) ז׳
гротéскъ גרוטסק (ציור פנטסי, דמיוני) ז׳
гротъ נהר, אנטרין ז׳, מנהרה נ׳
грóхнуться הוטל, נפל בשאון פ״ע
грохотáнье и —хотня́ תפיפה נ׳, קול (הרעם) || שאון, רעש ז׳
грохотáть רעם, הרע, תפף || השמע (מהד) || צחק בקול פ״ע
грóхотъ *см.* грохотáнье || כברה, נפה נ׳
грошъ גרוש (חצי־קופיקא) ז׳. *Это* —ша *не стоитъ* שוה אסימון. *У него* —ша *нѣтъ за душой* אין לו אף פרוטה לפרטה. *Онъ его ни въ* —*не ставитъ* אינו מחשיבהו במאומה
грубить חרף, גדף, דבר עזות, דבר דברים קשים,— דברים רעים פ״י
грубіянить היה גס, התנהג (עם איש) בקשי פ״ע
грубіянство גסות, גסתנות נ׳
грубіянъ גס־רוח ז׳
грýбость גסות, גסתנות נ׳
грýбый, —бенькій и —бовáтый גס־רוח ז׳
грубѣть התגבל, התגלל, היה גס, —גסתן (בהתנהגות) פ״ע
грýда, —дка גל, חמר, צברה, שפע, ז׳, ערמה נ׳]
грудáстый רחב־החזה ת׳
грудáшникъ הרני ז׳, כטמה נ׳ (מין פרח)
грýдень (שם קדמון לחרש) דיצמבר ז׳
грудина בשר־חזה (של עגל) ז׳
грудистый בעל־חזה, גדל־החזה ת׳
грудница עצירת־החלב (מין חולי) נ׳
грудной של חזה, חזי ת׳. —*портретъ* תמונה חזית. —*ребенокъ* יונק
грудобрюшный, —ная *преграда* טרפש, תנוך־הלב, תנוך כנגד הלב ז׳
грудь חזה, שד, לב ז׳, שדים ר״ן. *Онъ слабъ* —дью לבו חלוש. *Кормить* —дью הינק. *Отнять отъ* —ди́ גמל, העתק משדים. *Стоять за кого* —дью הגן על איש בכל כחו. *Брать*—дью לכד בכל כחו, בנפשו
грузило אבר־החכה || אנך ז׳
грузить עמס, העמס, טען, הטען. סבל || הטען, העמס —ся|| השקע פ״י
грýзкій כבד ת׳
грýзкость כבד ז׳
грýзнуть, по— השקע, צלל, טבע פ״ע
грýзный טעון, עמוס || סבוא, שכור מאד ת׳
грузовóе שכר־מטען (מעין מס) ז׳
грузовóй של מטען, מטעני ת׳
грузъ טען, מטען, משא, גטל ז׳, מעמסה נ׳
грунтовáть צבע היסוד פ״י
грунтъ יסוד, קרקע || הצבע היסודי ז׳
грýппа בת, כתה, סיעה, להקה, חבורה, קבוצה נ׳
группировáть להק, סדר לקבוצות פ״י || —ся הלהק, הסתדר לקבוצות
группирóвка סדור ז׳, להיקה נ׳
грустить התעצב, הצטער פ״י
грустливый בעל־עצבות, קשה־רוח ת׳
грýстный עצוב, מצטער ת׳. *Мнѣ* —но רוחי עצובה
грусть עצבון, צער, קשי־רוח, יגון ז׳ || עצבת, תוגה נ׳]
грýша אגס || (עץ) אגס ז׳
грушевина (עץ) אגס ז׳
грушевидный и —шеобрáзный כעין אגס ת׳
грýшёвка יין־אגסים || מין תפוח מתוק ז׳
грыжа שבר ז׳
грызéніе נקירה נ׳, נקור, כרסום || פצוח ז׳
грызть, —зáть, —знýть לחך, גרם, כרסם, נשך הדדי, —ся || נקר, נקר || פצח פ״י התקוטט, הנצה. *Тоска* —зётъ *его сердце* היגון יאכל את־לבו. —*кость* גרם עצם. —*орѣхи* פצח אגוזים. *Собаки* —зутся הכלבים נשכים הדדי
грызýнъ גרמן ז׳
грызь מיחוש־בטן ז׳
грѣлка בקבוק של חמום ז׳
грѣніе חמום ז׳
грѣть, грѣвáть חמם, החם פ״י || —ся התחמם
грѣхóвный חוטא, חטא, צחון, עלול לחטא ת׳
грѣховóдникъ מחטיא, מדיח, מסית, מכשיל (בעון) ת׳
грѣховóдничать החטא, הדח, הסת, הכשל פ״י
грѣхопадéніе סרחון ז׳
грѣхотвóрецъ *см.* грѣшникъ
грѣхотвóрничать *см.* грѣшит.
грѣхъ חטא, אחון, סרחן, עון, פשע, צחן ז׳, חטאה, חטאת, עברה נ׳ || אשם ז || טעות נ׳. *Первородный*— חטאה דאדם קדמאה. *Это мой*— אני אשם בזה. *Случился такой*— גרם החטא. Это— עברה היא. *Съ* —хóмъ *пополамъ* מדה שאינה מדה.

—*пополамъ* שְׁנֵינוּ נְחַלֵּק הַנֶּזֶק. —*да*
бѣда на кого не живетъ. Одинъ
богъ Безъ —ха בָּשָׂר וָדָם עָלוּל לַחֲטֹא.
לַפֶּתַח חַטָּא רֹבֵץ
грѣ́ча, грѣчи́ха *см.* гре́ча, гречи́ха
грѣ́шить חָטָא, עָבַר עֲבֵרָה, קָרַח עַל־ || טָעָה,
שָׁגָה פ״ע
грѣ́шникъ חוֹטֵא, חַטָּא, עֲבַרְיָן ז׳
грѣшно́ עֲבֵרָה הִיא, עָוֹן הוּא
грѣ́шный חַטָּא, חוֹטֵא, צָחוּן, עָלוּל לַחֲטֹא ת׳
грѣшо́къ *см.* грѣхъ
гряда́, —дка תֶּלֶם ז׳, עֲרוּגָה || שִׁכְבַת־
אֲדָמָה נ׳, שֶׁטַח־אֲדָמָה ז׳ || שׁוּרָה, שְׂדֵרָה,
מַעֲרָכָה נ׳
гря́дка —дочка קוֹלָב (לתלות כלים) ז׳
грядýщій הֶעָתִיד לָבוֹא ת׳ || *см.* грясти́
грязни́ть, вы— טִנֵּף, גֵּאֵל, לִכְלֵךְ פ״ע
|| (*кого*) גִּנָּה, רִגֵּל בְּ... הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל־
||—ся הִתְגָּאֵל
гря́зно מְגֹאָל, מְלֻכְלָךְ, מְטֻנָּף ת׳. *На улицѣ*
очень— רֶפֶשׁ גָּדוֹל בַּחוּץ
гря́зность *и* —нота́ זֻהֲמָא נ׳, לִכְלוּךְ,
טִנּוּף ז׳
гря́знуть טָבַע בְּבֹץ, —בֻּשַּׁט פ״ע || (*въ*
дурныхъ дѣлахъ) טָבַע בְּעֵסֶק בִּישׁ
гря́зный מְגֹאָל, מְטֻנָּף, צוֹאִי, אִי־נָקִי, נֶאֱלָח ||
שָׁפָל, טָמֵא ת׳. —на́я *дорога* דֶּרֶךְ
מְרֻפֶּשֶׁת. —ное *бѣлье* בְּגָדִים מְזֹהָמִים.
—ное *платье* בֶּגֶד מְזֹהָם (צֹאָה)
грязнѣ́ть הִתְלַכְלֵךְ, הִטַּנֵּף, הִזְדַּהֵם ע״פ
грязь רֶפֶשׁ, טִיט חוּצוֹת || טִנּוּף ז׳, טֻמְאָה,
זֻהֲמָא, מְנֻפֶּפֶת נ׳. *Не ударь лицомъ*
въ— אַל־תִּתְנַבֵּל עַצְמְךָ, אַל־תַּטְמַה עַל־עַצְמְךָ
גְּרָנוּть *см.* гремѣ́ть [בֹּשֶׁת]
гря́нуться *см.* гро́хнуться
грясти́ בּוֹא, צָעֹד, אָתָה || הָלֹךְ וְקָרוֹב פ״ע
гуано́ גוּאָנוֹ (דֹּמֶן־צִפֳּרִים) ז׳
губа́ מִפְרָץ, לְשׁוֹן־יָם ז׳
губа́, гу́бка, —бочка (*Грецкая*—)
סְפוֹג נ׳. *Заячья* гу́бка שַׁרְבּוּט
гу́ба, гу́бка *и* —бочка שָׂפָה, פִּימָה נ׳ ||
לְהָבוֹת (הַמִּסְפָּרַיִם) נ״ר. Гу́бу *надуть*
הִתְרַעֵם. *У него еще молоко на*
—ба́хъ *не обсохло* אֶפְרוֹחַ הוּא, גָּמוּל הוּא.
Мазать кого по עַתִּיק מִשָּׁדַיִם הוּא.
—ба́мъ הִשְׁלָה נֶפֶשׁ אִישׁ בַּחֲלָקוֹת
губа́нчикъ גְּרוֹנְיָה (מין פרח) נ׳
губа́нъ שְׂפָתָן (בעל־שְׂפָתַיִם עבות || מין דג) ז׳
губа́стый שְׂפָתָן (בעל שפתים עבות, גְּדָל־
שְׂפָתַיִם) ת׳

губерна́торство מֶמְשֶׁלֶת־הַגוּבֶּרְנָטוֹר, מִשְׂרַת־ נ׳
губерна́торша גוּבֶּרְנָטוֹרִית נ׳
губерна́торъ גוּבֶּרְנָטוֹר ז׳
губе́рнія גוּבֶּרְנְיָא (פֶּלֶךְ, גליל) נ׳. —нскій
גּוּבֶּרְנִי
губи́тель מַשְׁחִית, מְאַבֵּד, מְבַלֶּה, חַבְּלָן ז׳
губи́тельный מַשְׁחִית, מְבַלֵּעַ, מְחַבֵּל ת׳
губи́ть הַשְׁחֵת, אַבֵּד, בַּלֵּה, בַּלֵּעַ, חַבֵּל || הָמֵת,
כַּלֵּה וְהַאֲבֵד —ся || הוּרַד לַשַּׁחַת פ״י
гу́бка, —бочка סְפוֹג ז׳ || *см.* губа́
губкова́тый *см* гу́бчатый
губно́й שֶׁל־שְׂפָתַיִם || שֶׁל דִּינֵי נְפָשׁוֹת ת׳
губови́дный *и* губообра́зный ת׳ כְּעֵין שְׂפָתַיִם
губоцвѣ́тный, —ныя *растенія* קוֹגִית
гу́бчатый סְפוֹגִי, ת׳ (מיני צמחים) נ׳]
гуверна́нтка גוּבֶרְנַנְטָא, אוֹמֶנֶת, מוֹרָה נ׳
гувернёръ גוּבֶירְנָר, אוֹמֵן, מוֹרֶה, מַדְרִיךְ ז׳
гугено́ты גוּגֶינוֹטִים (מחזיקי הריפורמא
בפראנקיא) ז״ר
гугни́вость כִּבְדוּת־פֶּה נ׳, קרוּט, גִּנְגּוּן (דבור
בנחירים) ז׳
гугни́вый קַרְטָן (בדבור) || חַטְמָן ז׳
гугни́вѣть הִתְקָרֵט, הִתְגַּנֵּן פ״ע
гугу́кать הַצְהֵר קוֹל (לילדים) פ״ע. *Ни* гугу́
יָד לַפֶּה!
гуде́ніе כִּנּוֹר || זִמְזוּם || רַעַשׁ ז׳, הֶמְיָה נ׳
гуди́ло *и* —ди́льщикъ כַּנָּר ז׳
гуди́ть פָּרֹט (על נֵבֶל או על הַגּוּדֶק) || כַּנֵּר פ״י
гудо́къ, —до́чекъ גּוּדֶק (מין נבל בעל שלשת
מיתרים), נֵבֶל ז׳]
гудо́чникъ גּוּדְקָן ז׳
гудѣ́ть נִמְזֵם || הָמֹה, רָעֹשׁ (מהרוח) פ״ע
гужо́мъ בַּעֲגָלָה, דֶּרֶךְ הַיַּבָּשָׁה ת״פ
гужъ חֶבֶל עָב ז׳ || עַרְקְתָא נ׳. *Взявшись*
за— не говори, что не дюжъ
הַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר
гу́зица נַחְלִיאֵל ז׳, דַּעֲרָה נ׳ (מין בעל חי)
см. трясогу́зка
гу́зка אֲחוֹרַיִם (של עוף) ר״ז
гу́зно אֲחוֹרַיִם ר״ז. —зённая *кишка* פַּרְשְׁדוֹן,
בֵּית־רְעִי, בַּרְכְּשָׁא ז׳, בַּרְכַּשְׁתָּא נ׳
гу́кать, гу́кнуть צָעֹק בְּיִנְשׁוּף פ״ע
гулево́й *день* יוֹמָא דְפַגְרָא ז׳
гулемы́га *и* гулёна עַצְלָן, בַּטְלָן ז׳
гу́ли טִיּוּל ז׳ || בַּטָּלָה נ׳. *Гуленьки*— קוֹל
קְרִיאָה לְיוֹנִים
гу́лить לַמְלֵם, מַלְמֵל, צַיֵּץ (מילדים) פ״ע ||
לַטֵּף, שַׁעְשֵׁעַ פ״י
гу́лкій הוֹמֶה, שׁוֹאֵן, רוֹעֵשׁ, נוֹהֵם, גּוֹעֵשׁ,
בָּרַעַשׁ ת׳
гулъ בַּהֲמָה, הֶמְיָה, תְּשׁוּאָה, תְּרוּעָה, הֲמֻלָּה נ׳

רַעַשׁ, שָׁאוֹן, רֶגֶשׁ || הֵד ז׳
гульба́ בַּטָּלָה || מְסִבָּה (של שותים נ׳
гульби́ще כַּר־טִיּוּל ז׳
гу́льденъ גּוּלְדֶן, זָהוּב (מטבע גרמנית ואבסטרית) ז׳]
гульли́вый עַצְלָן, בַּטְלָן ז׳
гульну́ть חָיֹה בְשִׂמְחָה פ״ע
гу́льный חָפְשִׁי, שֶׁל שִׂמְחָה,– חַג ת׳
гу́льфикъ סְגוֹר־הַמִּכְנָסַיִם ז׳
гумо́хать שַׂחֵק בְּסוּמִין פ״ע
гумо́чки שְׂחוֹק בְּסוּמִין ז׳
гуля́вица אֲחִילִיּוֹת (מין צמח) נ״ר
гуля́й-го́родъ מִבְצָר מְטֻלְטָל ז׳
гуля́ка בַּטְלָן, עַצְלָן || פּוֹרֵז, בַּזְבְּזָן ז׳
гуля́льщикъ טַיָּלָן ז׳
гуля́ніе טִיּוּל ז׳
гуля́нка פְּנַאי ז׳, שְׁעַת־הַחֹפֶשׁ || מְסִבַּת־מִשְׁתֶּה, סְעוּדָה נ׳]
гуля́нье טִיּוּל || מְקוֹם־טִיּוּל ז׳
гуля́ть **гу́ливать** || טַיֵּל, הָלֹךְ לָשׂוּחַ || הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ, הִתְעַנֵּג, הִתְהַבְהֵב || חָגֹג, הָלֹךְ בָּטֵל פ״ע || לָחֹךְ, רָעֹה (ממקנה) פ״י
гуля́щій בַּטְלָן || מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ || חָפְשִׁי, חוֹגֵג ז׳
гума́нность הוּמָנִיּוּת, אַהֲבַת־אָדָם נ׳
гума́нный הוּמָנִי, אוֹהֵב אָדָם ת׳
гуме́нникъ גֹּרֶן || אֲוַז־הַבָּר ז׳
гуме́нце попо́во שֶׁן־אֲרִי (מין צמח) נ׳
гуме́нщикъ שׁוֹמֵר גְּרָנוֹת ז׳
гу́мерсъ סַרְטַן־הַיָּם ז׳; *см.* морско́й ракъ
гу́мми גּוּמִי, קוּמוֹס, צֶמֶג ז׳. —*арабикъ* גּוּמִי עַרְבִי; *см.* камедь
гуммигу́ть גּוּמִיגוּט (מין נטף) ז׳
гуммила́къ גּוּמִילַק ז׳
гуммила́стикъ גּוּמִיאֵלַסְטִיקוֹן, קָאוּטְשׁוּק ז׳
гумно́, —**е́нце** גֹּרֶן (ר׳ גְּרָנוֹת) ז׳
гумори́стъ הוּמוֹרָן ז׳
гуньба́ גְּרַאוּרִינָא נ׳
гуня́вый קֵרֵחַ ת׳
гуня́вѣть הִקָּרֵחַ פ״ע
гу́ріи חוּרִיּוֹת (יפהפיות המזומנות למוחמדנים בגן־עדן) נ״ר]
гурти́льный בָּרוּץ ת׳
гурти́льщикъ בַּרְצָן ז׳
гурти́ть בָּרֵץ פ״י
гуртово́й שֶׁל עֵדֶר ת׳. —**ва́я** *продажа* סִיטוֹנוּת (מסחר כללי)
гуртовщи́къ סִיטוֹן || נוֹסֵעַ בְּעֵדֶר ז׳
гу́ртомъ בְּשֶׁפַע, בְּשׁוּפַע || בִּכְלָל ת״פ
гуртъ שֶׁפַע ז׳ || עֵדֶר || —**тикъ** שָׂפָה מְסֻלְסֶלֶת (במטבעות)
гурче́ніе בֵּרוּץ ז׳

гурьба́ אוּכְלוּס, הָמוֹן ז׳, שִׁפְעָה נ׳. —**бо́й** אוּכְלוּסִין, בְּהָמוֹן ת״פ
гуса́къ אַוָּז (זכר) ז׳
гуса́ръ הוּסָר (פָּרָשׁ) || שׁוּעָל (בשחוק הביליארד) ז׳
гусёкъ אַוָּזוֹן || אַוָּזָן (מין שחוק) || פֶּקַע (זֵר לבנין) ז׳
гу́сельникъ עוֹשֶׂה פְּסַנְטֵרִין ז׳
гу́семъ *см.* гусько́мъ
гу́сеница גָּזָם ז׳
гусёнокъ בֶּן־אַוָּז ז׳
гуси́ный *и* —**ся́чій** אַוָּזִי, שֶׁל אַוָּזִים ת׳. —**ная** *лапка* סִימָנִיָּה (מין פרח)
гу́сли פְּסַנְטֵרִין (מין נֶבֶל) ז׳
густи́ть הַעֲבֵה פ״י || —**ся** הִתְעַבֵּה, הִתְלַבֵּד
гу́сто, —**те́нько** עָב, מְעֻבֶּה ת׳
густоборо́дый עַבְדְּקָן ת׳
густобро́вый לוּפְּיָן (בעל־גבות עבות) ת׳
густоволо́сый שָׂעִיר ת׳
густо́й עָב, עָבֶה, מְעֻבֶּה || עָצוּם, קָשֶׁה, חָזָק ת׳. —*лѣсъ* יַעַר עָב. —*мракъ* אִישׁוֹן חֹשֶׁךְ. —**тыя** *яйца* בֵּיצִים מְגֻלְגָּלוֹת. —*голосъ* קוֹל חָזָק
густоли́ственный רְחוּשׁ־עָלִים, עָבוֹף ת׳
густорасту́щій עַב־הַצְּמִיחָה נ׳
густота́ *и* **гу́стость** עֳבִי, מַעֲבֶה ז׳
густы́ня *см.* гущина́
гусы́ня אַוָּזָה נ׳
гусь אַוָּז ז׳. *Красный*— שְׁקִיטְנָא ז׳
гусько́мъ *и* **гу́сёмъ** בְּשׁוּרָה, אִישׁ אַחַר רֵעֵהוּ ת״פ]
гуся́тина בְּשַׂר־אַוָּז ז׳
гуся́тникъ אַוָּזָר (רועה או סוחר אווזים) ז׳
гуся́тникъ *см.* гуся́тня
гуся́тничать סָחֹר בְּאַוָּזִים פ״י
гуся́тня כְּלוּב־אַוָּזִים ז׳
гуся́чій *см.* гуси́ный
гутапе́рчевый גּוּטַפֶּרְשִׁי ת׳
гуте́й *и* **гуть** חַבּוּשׁ ז׳
гуто́рить פַּטְפֵּט, הִתְלוֹצֵץ פ״ע
гу́торъ רַצָּנוּת נ׳
гутта-пе́рча גּוּטַפֶּרְשָׁה
гуттапе́рчевый *см.* гутапе́рчевый
гу́ща קֻבַּעַת נ׳, שְׁמָרִים ז״ר
гуща́никъ חָבִית שֶׁל שְׁמָרִים נ׳
гуще́ніе עִבּוּב ז׳
гущина́ סְבָךְ, סְבָךְ, מַעֲבֶה ז׳, מַעֲבִית, מַעֲבִיָּה נ׳
гуя́ва אֲגַס־הֹדוּ ז׳
гяу́ръ גָּאוּר (כלב, – תאר טורקי לאי־מחמודני) ז׳

Д.

да הֵן, כֵּן, כֹּה, אָמְנָם ת״פ ‖ וְ, אֲבָל, אָכֵן, אוּלָם, אֶלָּא מ״ח ‖ מ״ק (לחזק הצווי). *Ни* —*ни нѣтъ* לֹא הֵן וְלֹא לָאו. *Хлѣбъ* да *вода* לֶחֶם וָמַיִם. *Я хотѣлъ это сдѣлать,* да *не было времени* רוֹצֶה הָיִיתִי לַעֲשׂוֹת זֹאת אֶלָּא שֶׁלֹּא הָיְתָה שְׁעָתִי פְּנוּיָה. Да *будетъ воля твоя* יְהִא בִרְצוֹנֶךָ. Да *будетъ онъ проклятъ* יְהִא אָרוּר. Да *здравствуетъ свобода* תְּחִי הַחֵרוּת

дабы כְּדֵי שֶׁ.., בִּכְדֵי שֶׁ.., לְמַעַן, לְבַעֲבוּר מ״ח

даваніе מַתָּן ז׳, נְתִינָה נ׳

давать, дать, давывать נָתֹן, חָלֹק; נָתֹן לְ.., הַנִּיחַ לְ..; נָתֹן רְשׁוּת, הַרְשֵׁה, הַתֵּר, מַלֵּא (חפץ), נָתֹן (שאלת״), עָשֹׂה (בקשת״); הַכְנֵס —ся ‖ —ся תֵּת עַצְמוֹ, הִנָּתֵן. Дайте *мнѣ ѣсть* תֵּן לִי לֶאֱכֹל. *Онъ* далъ *мнѣ понять* הֵבִינַנִי. Дайте *ему говорить* תֵּן לוֹ לְדַבֵּר. *Я не* дамъ *ему смѣяться надо мною* לֹא אֶתְּנֶהוּ לְהִתֵּל בִּי. *Сколько* даётъ *это* имѣніе בַּמָּה מַכְנִיסָה אֲחֻזָּה זוֹ. —*въ займы* הַלְוֵה. —*клятву* הַשְׁבַּע. —*знать* הוֹדִיעַ. —*пиръ* עָשֹׂה סְעוּדָה. —*приказаніе* נָתֹן צַו, צַוֵּה. —*тягу* בְּרֹחַ, הִמָּלֵט. —*промахъ* הִכָּשֵׁל. —*слово* הַבְטֵחַ. Давайте *играть* הָבָה נְשַׂחֵק. *Онъ ни* дать *ни взять его отецъ* הוּא דוֹמֶה בַּכֹּל לְאָבִיו. Давши *слово держись, а не* давши *крѣпись* לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם זָהִיר בְּהַבְטָחוֹתָיו. Даться *въ обманъ* הִלָּכֵד בְּרַמָּאוּת (בְּמוֹקְשֵׁי מִרְמָה). Далась *ему эта пѣсня* שִׁיר זֶה לֹא יָמוּשׁ מִפִּיו. *Эта лошадь не* даётся *ковать* סוּס זֶה לֹא יָנִיחַ עַצְמוֹ שֶׁיַּנְעִילוּהוּ. *Въ* данномъ *случаѣ* בְּעִנְיָן שֶׁלְּפָנֵינוּ, בַּנִּדּוֹן דִּידָן

давеча לִפְנֵי־כֵן, לִפְנֵי־מִזֶּה, קוֹדֶם לָכֵן, זֶה מְעַט, זֶה עַתָּה ת״פ. —вешный קוֹדֵם, קָדוּם

давило קֶטֶב ז׳, מַכְבֵּשׁ, מַפְרוֹכָה, בְּרִידָה, קוֹרַת בֵּית־הַבַּד נ׳]

давильня גַּת, בֵּית־הַבַּד ז׳

давить, давливать, давнуть דָּרֹךְ, מָצֹה, הַחֲנֵק, סְחֹט ‖ —ся חַנֵּק, לָחֹץ, רַטֵּשׁ, דָּרֹס ‖ —ся הִלָּחֵץ וכו׳. —*мухъ* מוֹתֵת זְבוּבִים. *Воротникъ рубашки* давитъ *меня* צַוָּארוֹן כֻּתָּנְתִּי לוֹחֵץ אוֹתִי

давича, —вишный *см.* давеча, —вешный

давка דֹּחַק, לַחַץ ז׳

давленикъ מְחֻנָּק, נֶחְנָק ת׳

давленіе לְחִיצָה, נְגִישָׂה ‖ דְּרִיכָה (בגת) נ׳ ‖ לַחַץ, דֹּחַק ז׳. —*на общественное мнѣніе* פְּעֻלָּה עַל דַּעַת־הַקָּהָל

давливать *см.* давить

давнишній *и* давній יָשָׁן, נוֹשָׁן, קָדוּם, קַדְמוֹנִי, עַתִּיק ת׳. *Съ* давняго *времени* מִיָּמִים רַבִּים. *Это мой* —*другъ* הָאִישׁ הַזֶּה הוּא מִידִידַי הַיְשָׁנִים

давно, —нёнько מֵאָז, מִכְּבָר, מִלְּפָנִים, כְּבָר ת״פ. —*ли вы его видѣли* מִכַּמָּה לֹא רָאִיתָ אוֹתוֹ. Давнымъ—, *очень*— זֶה כְּבָר, לִפְנֵי יָמִים רַבִּים

давнопрошедшій, —шее *время* עָבָר מוּפְלָג ז׳

давность יֹשֶׁן ז׳, קַדְמוּת ‖ חֲזָקָה נ׳. *Десятилѣтняя*— עֲשֶׂרֶת שְׁנֵי חֲזָקָה

давнуть *см* давить

дагеротипъ דָּגֵירוֹטִיפּוּס (דפוס ע״י קרני החמה על לוחות נחשת) ז׳

дажбогъ דַּזְ׳בּוֹג (יראתם של הסלאבים הרניפריים) ז׳

даже אֲפִילוּ, אַף, גַּם ת״פ. *Онъ потерялъ все свое состояніе и* —*жизнь* הִפְסִיד אֶת כָּל־רְכוּשׁוֹ לְרַבּוֹת חַיָּיו

дазиметръ דָּזִימֶטֶר (ממודד עובי האויר) ז׳

дайвать *см.* доить

дакальщикъ בַּעַל־הֵן (מסכים לכל) ת׳

даканье חִיּוּב ז׳, אֲמִירַת־הֵן, הַסְכָּמָה נ׳

дакать, дакнуть אָמֹר הֵן, חַיֵּב, הַסְכֵּם פ״ע

дактиль דַּקְטִילוּס (שיר שמשקלו תנועה ארוכה ותנועתים קצרות) ז׳

далай-лама דַּלַּאי־לָמָא (הכהן הגדול לבודאים) ז׳

далёкій רָחוֹק, אָרֹךְ ת׳

далёко, далеко *и* **далече** רָחוֹק, הַרְחֵק, לְמֵרָחוֹק ת״פ. *Онъ— превзошелъ его въ наукѣ* הִפְלִיגָהוּ (הֶעֱבִירָהוּ) בְּלִמּוּדִים. *И такъ* далѣе וְגוֹמֵר, וְכוּלֵיהּ. *Тише ѣдешь* дальше *будешь* מָתוּן מָתוּן אַרְבַּע מֵאוֹת זוּזֵי שָׁוְיָא

далить, —ся *см.* удалять, —ся

даль *и* **далина** מֶרְחָק, מַהֲלָךְ ז׳

дальній *и* —ный רָחוֹק, מוּפְלָג ת׳. *Безъ* —льнихъ *церемоній* מִבְּלִי לְהַאֲרִיךְ. —нѣйшее *усовершенствованіе* הַרְבֵּה הַמְשֵׁךְ הַהִשְׁתַּלְּמוּת. *Онъ не* —наго *ума* הוּא בַּעַל שֵׂכֶל מְצֻמְצָם (קָטָן), הוּא קְטַן־הַמֹּחַ. —*путь* דֶּרֶךְ רַב (רָחוֹק) (צַר־הַמֹּחַ).

—*край* אֶרֶץ מֶרְחַקִּים

дальнови́деніе רְאִיָּה (שֶׁל מִיֻּשָּׁן בדרך מַגְנֵטִי) נ׳

дальнови́децъ חַד־הָרְאוּת, בַּעַל טְבִיעוּת־עַיִן, רֹאֶה מֵרָחוֹק, רֹאֶה אֶת־הַנּוֹלָד ת׳

дальнови́дность חַדּוּת־הָרְאוּת, טְבִיעוּת־עַיִן, צְפִיָּה מֵרֹאשׁ, עַמְקָנוּת נ׳

дальнови́дный צֹפֶה מֵרֹאשׁ, חָרִיף, עַמְקָן ת׳

дальнозо́ркій רֹאֶה מֵרָחוֹק ת׳

дальнозо́ркость רְאִיַּת־מֶרְחָק נ׳

да́льность הַרְחָקָה נ׳, מֶרְחָק רַב ז׳

да́льше *и* да́лѣе *см.* далёко

да́ма אֲדוֹנָה, גְּבֶרֶת || מַלְכָּה (בְּשַׁחְמָט) נ׳

Статсъ —да́ма חַצְרָנִית, גְּבֶרֶת שֶׁל פַּלְטִין

дамаски́ровать דַּמְשֵׁק (עשה מראה עשת פשוטה כעין עשת דמשק) פ״י

дама́скъ עֶשֶׁת־דַּמֶּשֶׂק נ׳

да́мба סֶכֶר, סוֹלְלָה, נֵד ז׳

дамкра́тъ *см.* домкра́тъ

дамо́кловъ *мечъ* חֶרֶב־דַּמוֹקְלוֹס (אסון נורא) נ׳

да́нная סֵפֶר הַמִּקְנָה, שְׁטַר־קִנְיָן ז׳ || נְתוּנָה ת׳

да́нникъ מְשַׁלֵּם מַס, נוֹשֵׂא— ת׳

да́нное עִנְיָן שֶׁלְּפָנֵינוּ, פְּרָט—, נָדוֹן ז׳

данти́стъ דַּנְטִיסְט, רוֹפֵא שִׁנַּיִם ז׳

дань מַס, טְרִיבּוּט ז׳

даре́ніе נְתִינָה בְּמַתָּנָה, מַתָּנָה נ׳

дари́ть, да́ривать נָתֹן, נָתֹן בְּמַתָּנָה, כְּמִנְחָה, הִנְחִיל, חָנַן || נָתֹן —ся || חָנֹן פ״י מַתָּנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ

дармоѣ́дничать אָכֹל לֶחֶם־עַצְלוּת פ״י

дармоѣ́дство לֶחֶם־עַצְלוּת ז׳

дармоѣ́дъ אוֹכֵל וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה, מְלַחֵךְ פִּנְכִּים, בַּר־מְחַם־תַּנּוּר ז׳

дарова́ніе עִפּוּי ז׳, נְתִינָה, מַתָּת || מַתַּת־שָׁמַיִם נ׳, כִּשְׁרוֹן ז׳

дарова́ть נָתֹן בְּמַתָּנָה, נָתֹן לְמִנְחָה, חָנֹן פ״י

дарови́тость כִּשְׁרוֹן ז׳

дарови́тый בַּעַל־כִּשְׁרוֹן || נַתְּרָן, נַדְּבָן, בַּעַל נֶפֶשׁ רְחָבָה, אִישׁ־מַתָּן ת׳

даровóй נָתוּן בְּמַתָּנָה, — חִנָּם ת״ —во́му *коню въ зубы не смотрятъ* אַסְיָא דְמַגָּן מַגָּן שָׁוְיָא (רופא־חנם אינו שוה כלום)

даровщи́на מַתְּנַת־חִנָּם נ׳. *На* —щи́нку עַל חֶשְׁבּוֹן־אֲחֵרִים

даролю́біе אַהֲבַת־מַתָּנוֹת נ׳

да́ромъ חִנָּם, בְּלֹא־כֶסֶף, בְּלֹא־מְחִיר, בְּחִנָּם, לְמַגָּן, לַחִנָּם, לַשָּׁוְא, לַשֶּׁקֶר, לַתֹּהוּ, דְּלָא הוֹעִיל, לָרִיק, אַף־עַל־פִּי (אע״פ), לַמְרוֹת־ *что* —, לָרִיק ת״פ. *Это что-то не*— הֲלֹא דָבָר הוּא. *Лѣчить бѣдныхъ*— רַפֵּא עֲנִיִּים חִנָּם. *Я отдалъ ему это*— נָתַתִּי לוֹ זֹאת בְּלֹא מְחִיר. *Терять*— אַבֵּד לַחִנָּם. *Почти за*— כִּמְעַט בְּחִנָּם, בַּחֲצִי חִנָּם. *Я— прошелся къ нему* לַשָּׁוְא הָלַכְתִּי אֵלָיו. *Тратить —деньги* בּוֹבֵז מָמוֹן לָרוּחַ. —что *хитеръ, а дался въ обманъ* לַמְרוֹת עָרְמָה שֶׁבּוֹ רִמּוּהוּ

дароно́сица אַרְגַּז־הַקֳּדָשִׁים (של נוצרים) ז׳

дарохрани́тельница מִשְׁכַּן־הַקֳּדָשִׁים (של נוצרים) ז׳

да́рственный שֶׁל מַתָּנָה ת׳. —нная *запись* שְׁטַר־מַתָּנָה

даръ מַתָּן, שַׁי, דּוֹרוֹן, אֶשְׁכָּר ז׳, מַתָּת, מַתָּנָה, מִנְחָה, תְּשׁוּרָה, נְבִזְבָּה || מַתַּת־שָׁמַיִם נ׳, כִּשְׁרוֹן ז׳, *Святые* да́ры קָדְשֵׁי־הַנָּצְרִים

да́та דָּטוֹן (היום והחדש במכתבים ושטרות) ז׳

да́тель *и* дая́тель נוֹתֵן ז׳

дательный *падежъ* דָּטִיבוּס, יַחַס שֶׁאֵלָיו ז׳

дать *см.* дава́ть

дача נְתִינָה נ׳, תַּשְׁלוּם || נְוֵה־שָׂדֶה, קִיטְנָא. *Лѣсная*— קִיטְנָא יַעֲרִי

да́чникъ קִיטְנָאִי ת׳

дая́ніе נְתִינָה נ׳

два שְׁנַיִם ז׳ (Двѣ שְׁתַּיִם נ׳). *По*— זוּגוֹת, שְׁנַיִם שְׁנַיִם (שְׁתַּיִם שְׁתַּיִם) *За* двумя́ *зайцами погонишься ни одного не поймаешь* תָּפַסְתָּ מְרֻבֶּה לֹא תָפַסְתָּ

двадцатилѣ́тній בֶּן־עֶשְׂרִים שָׁנָה ת׳

двадца́тый הָעֶשְׂרִים מ״ס

два́дцать עֶשְׂרִים מ״י

два́жды פִּי־שְׁנַיִם, פַּעֲמַיִם ת״פ. *Это ясно какъ— два четыре* בָּרוּר כַּחַמָּה, בָּרוּר וּמְבֹרָר

двунадеся́тый *праздникъ* אחד מי״ב החגים העקריים לרוסיים

дверно́й שֶׁל הַפֶּתַח, שֶׁל הַדֶּלֶת ת׳

две́рцы דַּלְתּוֹן ז׳

дверь *и* две́ри דֶּלֶת נ׳. Две́рца, две́рцы, две́рка, две́рочка דַּלְתּוֹן. *Царскія* две́ри שַׁעַר־הַקֹּדֶשׁ (בבתי־תפלה לרוסים). *При закрытыхъ* дверя́хъ בִּדְלָתַיִם סְגוּרוֹת

дви́ганіе נִעְנוּעַ, נִדְנוּד, טִלְטוּל ז׳

дви́гатель, дви́житель מֵנִיעַ, מֵנִיד, מְטַלְטֵל || כֹּחַ־הַתְּנוּעָה ז׳

дви́гательный, —ная *сила* כֹּחַ־הַתְּנוּעָה, —הִתְנוֹדְדָה, הֲנִיעָה ז׳

дви́гать, дви́гивать, дви́нуть טַלְטֵל, הָנִיף, הָנִיד, הָנִיעַ, הָזֵז, הַסֵּעַ || הָעִיר, עוֹרֵר הִטַּלְטֵל, הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנוֹדֵד, זוּז, זוּעַ —ся || יָצֹא מִמְּקוֹמוֹ, נָסֹעַ, הִתְעוֹרֵר

движéніе מלטול ז׳, התנועעות, תנועה, תנודה,
ניעה || התעוררות נ׳
двúжимость הנעה, נידות נ׳ || מטלטלין,
נכסי דניידי ז״ר, רכוש ז׳
двúжимый נייד, מונד, מונע, נעור ת׳ || —мое
имущество מטלטלין, נכסי דניידי, נכסים
שאין להם אחריות ז״ר
двóе *и* двóи שנים (ז׳) שתים (נ׳) מ״ו
двоебрáчный בינמי, נשוא פעמים ת׳
двоедáнецъ נשא מס כפול ת׳
двоедýшіе מרמה נ׳, דו־לשון, הבור בלב
ולב ז׳
двоежéнецъ בעל־שתי נשים ת׳
двоежéнство ביגמיא נ׳, דו־נשואין, נשואין
כפולים ז״ר
двоекрáтный כפול, פי־שנים ת׳
двоемы́сліе דו־משמעות, סברה לתרי אפי נ׳
двоéніе חליקה, התחלקות, מחלקת נ׳
двоеточіе נקודתים ר״ן
двойка זוג (בשחוק הכרטיסים) ז׳
двойльщикъ *и* двойтель מזקק, מזכך ז׳
двóйни, —ничкú תאומים ז״ר
двойнúкъ תיומא, כפל ז׳ || כפול ת׳
двойнúчникъ בן־תאומים ז׳
двойнóй כפול, זוגי ת׳
двóйня זוג, כפל ז׳ || תאומים ז״ר
двóйственность כפילות, שניות נ׳
двóйственный כפול, זוגי ת׳ || —ное *число*
רבוי זוגי (בדקדוק)
двоúтъ, двáивать חצה, חלק לשנים || שזר
שנים (לחוט אחד) || כפל, הכפל || טהר,
הכפל, החצה, החלק —ся || זקק, צרף פ״י
לשנים. *У него въ глазахъ* двоится
כל־דבר יתכפל בעיניו
двойчáтка תאמי־פרי, פרי כפול || זוג, צמד ז׳ ||
רכיבה (מין מולוזקא) נ׳
двойчáтый תאמי, כפול ת׳
дворéцкій חצרוני ת׳
дворéцъ פלטין, היכל, ארמון ז׳
двóрникъ שוער, שומר החצר ז׳. —ничиха
שוערת]
двóрницкая חדר־השוער ז׳
двóрня אנשי־החצר, עבדי— ז״ר
дворняга, —няжка כלב־החצר ז׳
двороброжство הוזר על־הפתחים ז׳, החזרה— נ׳
двороброжъ מחזר על־הפתחים, מחזיר— ת׳
дворóвый חצרוני ת׳. —вые *люди* עבדי־
החצר]
дворцóвый של פלטין ת׳
дворъ חצר נ׳. *Гостиный*— שער־
הרוכלים. *Постоялый*— אבסניא. *На*
дворѣ בחוץ, בחצר. *Зима на* дворѣ
החורף משמש ובא
дворянúнъ אציל, מיוחס ז׳. *Потомст-
венный*— אציל לדורותיו
дворя́ниться התאצל, הראה עצמו בבחינת
אציל (בהלצה) פ״ע
дворя́нскій אצילי ת׳
дворя́нство אצילות || מפלגת־האצילים,
מעמד— נ׳
дворя́нчикъ אצילון (בהלצה) ז׳
двоюродный *братъ* שני בשני (או שני
שניה בשניה). —ная *сестра* בשניה
שני בשלישי (או שניה בשני). —*дядя*
שלישי (או שני בשלישית). —*племянникъ*
בשני (או שלישי בשנית). —ная *племян-
ница* שלישית בשני (או שלישית בשנית).
—*дѣдъ* דוד האב או האם. —ная *бабка*
דודת האב או האם
двоязы́чіе *и* —зы́чность לשון רמיה, לשון־
תהפוכות נ׳
двоязы́чный הפכפך, רמאי, מדבר אחת בפה
ואחת בלב, מדבר בלב ולב ת׳ || *см.*
двуязы́чный
двоя́кій כפול, כפל, בשני מינים, בשני אפנים ||
יוצא (או עולה) לשני טעמים, סבל שני פרושים
נשמע לשתי פנים (או לשני אפנים), משתמע
לתרי אנפין (או אפי) ת׳
двоя́ко בשתי דרכים, בשני (או לשני) אפנים,
בשתי (או על־שתי) פנים ת״פ
двоя́кость דו־משמעות נ׳
двубóртный *сюртукъ* מעיל בכפתורים
כפולים ז׳]
двувéрхій בעל־ראשים ת׳
двувесéльный בעל־משוטים
двуглáвый בעל־ראשים || בעל־תפותים
הנשר הכפול (בדגל (מבנין). —*орелъ* ת׳
המלכות)
двуглáсный דיפתנג ז׳, תנועה מרכבת נ׳
двугодúчный של שנתים ת׳
двугодовáлый *и* —годóвый בן־שנתים ת׳
двугóрбый (גמל) בעל־דבשתים ת׳
двугрáнный בעל־מגבלתים ת׳
двугрúвенный *и* двугрúвенникъ מטבע
בת עשרים קופיקאות נ׳
двуднéвный *и* —дённый בן־יומים ת׳
двудóмный, —ныя *растенія* מחלקת
הצמחים בני ביתים נ׳
двудóнный בעל־תחתיתים ת׳
двудýвный *мѣхъ* מפוח כפול ז׳
двузýбецъ מזלג, בצבוץ־השמים (מין צמח) ז׳
двукопы́тный בעל־שתי פרסות, שסוע, שסוע־
פרסה ת׳

двукра́тный *см.* двоекра́тный
двукры́лый ת׳ בעל־כנפים
двулёзый ת׳ בעל־פיפיות
двули́стникъ ז׳ (מין צמח) עלה מכפל
двули́чный *и* —ли́чневый ת׳ מבריק.
—невая *матерія* ארג מבריק
двули́чный, צבועי, חנף, בעל דו־פרצופים
דו־פרצוף ת׳]
двулѣтіе ר״ן שנתים
двулѣтній ת׳ בן־שנתים
двумѣстный ת׳ (עגלה) בעלת־מושבים
двумѣсячный ת׳ בן־ירחים
двуно́гій ת׳ בעל־רגלים
двуно́сый ת׳ (כלב כופרי) כפולף
двупа́лубо́ный ת׳ (ספינה) בעלת־ספונים
двупо́лый ת׳ (צמח) אנדרוגינוס
двупудови́къ ת׳ אבן בת־פודים
двуру́кій ת׳ בעל־שתי ידים
двуска́тный, —ная *крыша* גג בעל־שפועים ת׳
двусло́жный ת׳ בעל־הברתים
двусмы́сленность נ׳ דו־משמעות
двусмы́сленный, יוצא (או עולה) לשני טעמים, סובל שני פרושים, נשמע לשתי פנים (או לשני אפנים), אמור בלב ולב ת׳
двусо́тенный *см.* двухсо́тенный
двуспа́льный, —ная *кровать* מטה בעלת־משכבים נ׳
двуство́льный, —ное *ружье* קנה־רבה כפול ז׳
двуство́рчатый · בעל־דלתים, (דלת) בעלת־לוחותים || (צדף) בעל־זוגים || (צמח) דו־קופסולין ת׳
двустихі́йный ז׳ דוחי, אמפיבי
двусти́шіе ר״ן, חרוז כפול ז׳ חרוזים
двуутро́бка ז׳ (מין חיה) בימוני
двуушко́вый ת׳ בעל־שתי אזנים
двухгодова́лый, —годо́вый *см.* двугова́лчй
двухдне́вный, двухлѣтній, двухмѣсячный *см.* двудне́вный, двулѣтній, двумѣсячный
двухнедѣльный ת׳ בן־שבועים, של שבועים
дву(х)со́тый מ״ם דמאתים
двухчере́пный *см.* двуство́рчатый
двухчлённый ת׳ בעל־אברים || —нное *число* מספר בעל־אברים (באלגיברא)
двухшёрстный בעל־צבעים, בע׳־שערים (מבעלי חיים) ת׳
двухэта́жный ת׳ בעל־דיוטתים, קומתים ת׳
двуцвѣтко́вый ת׳ בעל־פרחים

двуцвѣтный ת׳ בעל־צבעים
двуязы́чный *лексиконъ* ז׳ מלון דו־לשוני
двѣнадцатигра́нникъ בעל־שתים עשרה מגבלות ז׳
двѣнадцатиуго́льникъ בעל־שתים עשרה זויות ז׳
двѣна́дцатый השנים־עשר (ז׳), השתים־עשרה (נ׳) מ״ם. —таго *мая* בשנים עשר במאי. *Въ* —томъ *часу* בשעה השתים עשרה. *Въ началѣ* —таго בתחלת השעה השתים עשרה
двѣна́дцать שנים־עשר (ז׳) שתים־עשרה (נ׳) מ״י
двѣсти מ״י מאתים
де *и* де́скать רצוני לומר, כלומר, כנראה, היינו, כלומר מ׳
дебарка́ція דיברקציון (פריקת סחורה || עלית תיל אל־היבשה) נ׳
дебати́ровать דבט, שקל וטרה, נשא ונתן, פלפל, טען, התוכח פ״ע
деба́тъ דיבט, וכוח ז׳, שקלא וטריא, טענה נ׳
дебе́лость עבי־בשר ז׳, ברסנות נ׳
дебе́лый ת׳ בעל־בשר, ברסן, מסבל
дебе́тъ דיבט. חוב ז׳, הוצאה נ׳. —*и кредитъ* הוצאה והכנסה]
дебито́ръ ז׳ בעל־חוב
дебоши́рить פ״י זלל וסבא, שרח
дебоширство נ׳ שריחה
дебри́стый ת׳ מיער, מכסה יערים
дебрь ז׳ (בגיא) יער עבה
дебюта́нтъ ז׳ טירון
дебюти́ровать פ״ע טרן
дебю́тъ נ׳ טירוניא
девальва́ція דיבלבציון (ירידת שער המטבע) נ׳
де́верь ז׳ גיס, יבם
деви́зъ ז׳ תגם, דיביז
девяно́сто מ״י תשעים
девяно́стый מ״ם התשעים
девяси́лъ *и* —вятиси́лъ עגרשה (מין צמח) נ׳
девятерикъ. *Куль*— שק בן־תשעה פודים. *Свѣча*— נר בן־תשיעית הליטרא
девятерно́й ת׳ כפול תשעה
девяти́ны נ׳ אבלות ביום התשיעי לפטירה
девятисо́тый מ״ם התשע מאות
девя́тка ז׳ (בכרטיסים) תשע־עינין
девятна́дцатый התשעה־עשר (ז׳) התשע־עשרה (נ׳) מ״ם
девятнадцать תשעה־עשר (ז׳) תשע־עשרה (נ׳) מ״י
девятый תשיעי (ז׳) תשיעית (נ׳) מ״ם
де́вять תשעה (ז׳), תשע (נ׳) מ״י

девятьсо́тъ תשע־מאות מ״י
дегенера́ція דיגינירציון נ׳, מיאור ז׳
де́готь עטרן ז׳
деграда́ція סלוק ז׳, הורדה תכופית נ׳
дегтя́рникъ עטרנר ז׳
дегтя́рный עטרני ת׳
дегтя́рная עטרניה נ׳, בית־משרפות עטרן ז׳
деду́кція שלשול ז׳, דידוקציון נ׳
дежу́рить עמד על־המשמר פ״ע
дежу́рный בעל־המשמר,— האשמורה ת׳
дежу́рство משמר ז׳, אשמורה, אשמורת נ׳
дезертирова́ніе בריחה ממחנה־הצבא נ׳
дезерти́ровать ברח ממחנה־הצבא
дезерти́ръ נס מן הצבא ז׳
дезидера́тъ חסרון (שרוצים היו למלאותו) ז׳
дезинфе́кція דיזינפקציון נ׳, טיהור ז׳
дезорганиза́ція דיזורגניזציון נ׳, בטול־ההסתדרות ז׳
деи́змъ דיאיסמוס (אמונה באל בלתי מתגלה) ז׳
дека́брь דיצמבר ז׳. —ристы הדיקבריסטים (שהשתתפו במרד של 14 דיצמבר 1825)
декаде́нтъ דיקדנט (מחזיק בדיקאדנס) ז׳
дека́нство מעלת־הדיקן נ׳
дека́нъ דיקן (זקן הפאקולטא) ז׳
декапита́ція הסרת־הראש נ׳
декатирова́ніе דקוט ז׳
декати́ровать דקט (כבש ארג במים כדי שלא יצפד מן הגשמים) פ״י
декатиро́вщикъ דקטר ז׳
декламато́ръ דיקלמטור, דברן ז׳
деклама́ція דיקלמציון, דברנות נ׳
деклами́ровать דקלם (דבר או קרא באומנות) פ״י
деклара́ція דיקלרציון נ׳, ברור ז׳
деко́ктъ דיקוקט (תבשיל של רפואה) ז׳ || *см.* взваръ
декольте́ דיקולטי (מתן של נשים המניח גלויים הצואר, הכתפים וחלק הגון של החזה והערף) ז׳]
декора́торъ דיקורטור, קשטן ז׳
декора́ція קשוט ז׳, דיקורציון נ׳
декре́тъ דיקרט, חק, פסק, גזר־דין ז׳
декъ מכסה, ספון (הספינה) ז׳
делега́тъ דיליגט, שליח, משלח ז׳
делега́ція דיליגציון, שליחות, מלאכות נ׳
деликате́съ דיליקטים, תפנוק ז׳
делика́тничать התהלך בנקיות־הדעת, התנהג באסתניות פ״ע
делика́тность נקיות־הדעת, אסתניות, אנינות נ׳
делика́тный אסתנים, אנין־הדעת, נקי־ת׳

дельфи́нъ דלפין, דולפין (מין תנין)
демагоги́ческій דימגוגי ת׳
демаго́гъ דימגוג (דבר עממי) ז׳
демаркаціо́нный, —нная *линія* גבולה נ׳
демарка́ція הגבלה נ׳
демаски́ровать הסר המסוה,— האפר פ״י
де́ми-мо́ндъ דימימונד (עולם הנשים קלות־ההנהגה) ז׳
демобилиза́ція דימוביליזציון (שחרור החיל המיותר אחר המלחמה) נ׳
демогра́фія דימוגרפיא (מדע החיים העממיים ע״פ הסטאטיסטיקא) נ׳
демоноло́гія דימונולוגיא (מדע הרוחות הרעות ־עולתן על בני אדם) נ׳
демократи́ческій דימוקרטי, עממי ת׳
демокра́тія שלטון עממי, דימוקרטיא, עממות נ׳
демокра́тъ דימוקרט, עממי ת׳
дамонстра́нтъ דימונסטרנט, צוחן, מפגין ז׳
демонстра́ція דימונסטרציון, הפגנה, צוחנות נ׳
де́монъ מזיק, דימון, שד ז׳, רוח רעה נ׳
деморализа́ція השחתת־המדות, פריצת־המוסר, פריצת—, פריצות־גדר נ׳
деморализова́ть פרע מוסר פ״י
деморализо́ванный פרוע ת׳
демья́нка ענב־שועל (מין צמח) ז׳
дена́рій דינר (מטבע רומית) ז׳
де́нди דנדי (מתקשט אנגלי) ז׳
денроло́гія דינדרולוגיא (מדע תכונת האילנות) נ׳
де́нежка *см.* де́ньга
де́нежный של כסף, של ממון ת׳. —*человѣкъ* איש עשיר
денни́ца נגה, כוכב־בקר ז׳
денно́й *см.* дневно́й
деннно́щно (де́нно *и* но́щно) יומם ולילה ת״פ]
денщи́къ משרת־אופיצר (חיל) ז׳
день, —нёкъ *и* —нёчекъ יום ז׳. *Какой сегодня*— מה היום. *На* дня́хъ לפני ימים אחדים, בימים האלו. *—за—* מיום ליום.
днёмъ ביום. *Третьяго* дня שלשום. *—деньской* יום יום. *Черный*— יום רע. *—ангела* יומא דשמא. *—на — не приходится* אין לך יום שהוא דומה לחברו
де́ньга, —нежка גרוש, חצי־קופיקא ז׳ ||—ги מעות || ממון. *Онъ ученъ на мѣдныя —ги* הוא לא נתחנך כראוי. *Береги —нежку на черный день* חשך פרוטה ליום רע. *У него —негъ куры не клюютъ* לו כסף כאבנים; הוא עשיר כקרח
деньжо́нки מעות, של מה בכך,— (ממון) סכום

департáментъ דֶּיפַּרְטָמֶנְט ז׳ [קָטָן ז׳-
депéша דֶּיפֶּישָׁא, טֵילֵיגְרַמָּא, אִגֶּרֶת עָפָה נ׳
депó דֶּיפּוֹ, אוֹצָר ז׳
депози́тный *банкъ* -שֶׁל בַּנְק דֶּיפּוֹזִיטִי,
תְּעוּדָה דֶּיפּוֹזִיטִית —*билетъ* .פִּקְדוֹנוֹת ז׳
депози́торъ דֶּיפּוֹזִיטָר, בַּעַל־פִּקָּדוֹן ז׳
депози́тъ דֶּיפּוֹזִיט, פִּקָּדוֹן ז׳, תְּשׂוּמֶת נ׳
депутáтъ דֶּיפּוּטָט, נִבְחָר, מִשְׁלָח ז׳
депутáція חֲבוּרָה, דֶּיפּוּטַצְיוֹן, מִשְׁלַחַת נ׳, סְגָל,
дéрвишъ דַּרְוִישׁ ז׳ [חֶבֶר נִבְחָרִים ז׳
дёрганье מְרִיטָה, תְּלִישָׁה, צְבִיטָה נ׳
дёргать, дёргивать, дёрнуть צָבַט, מָרַט,
-нуть .הִמְרִט —ся ||תָּרַשׁ, מָשַׁךְ, עָקַר פ״י
кого за рукавъ .מָשַׁךְ אִישׁ בְּשַׁרְווּלוֹ
—*зубъ* .עָקַר שֵׁן —*звонокъ* דָּחַס בַּפַּעֲמוֹן
-צִלְצֵל. *Лошади* дернýли .הַסּוּסִים עָקְרוּ
У меня -гаетъ *палецъ* אֲנִי חָשׁ דְּקִירוֹת
בְּאֶצְבָּעִי, אֶצְבָּעִי מִתְכַּוֶּצֶת
дергáчъ בַּגְלִי (מִין עוֹף) ז׳
дерготá כְּוִיצָה נ׳
деревéнски (по—) אִכָּרִית, כְּפָרִית ת״פ
деревéнскій אִכָּרִי, כְּפָרִי ת׳
деревéнщина עַם־הָאָרֶץ, שֶׁאֵינוֹ מִן הַיִּשׁוּב ת׳
деревни́шка כְּפָרוֹן ז׳, חַוָּה נ׳
дерéвня כְּפָר (בְּלִי בֵּית תְּפִלָּה) ז׳; -вéнька
и —вýшка .כְּפָרוֹן, חַוָּה. *Что городъ, то и норовъ, что—, то и обычай*
נַהֲרָא נַהֲרָא וּפַשְׁטֵיהּ
дéрево .עֵץ, אִילָן ז׳ || עֵצִים, (לְעִיבּוּר) ז״ר
Фруктовое— .אִילָן מַאֲכָל. *-Черное*—
הוּא סְבָסָן, .הָבְנֶה (הָבְנִים) *Онъ* -дéревомъ
дерéвникъ תּוֹלַעַת־אִילָן נ׳ [-שׁוֹטֶה]
деревяни́стый מֵעֵין עֵץ, עֵצִי ת׳
деревя́нный .שֶׁל עֵץ, מֵעֵץ, אִילָנִי ת׳ —нное
масло שֶׁמֶן זַיִת
деревянѣ́ть, о— הִתְקַשֵּׁה כְּעֵץ פ״ע
деревя́шка בּוּל־עֵץ, כַּפַּת, סַדָּן|| גֹּלֶם שֶׁל בַּפְתּוֹר||
קַב שֶׁל קִטֵּעַ, רֶגֶל־עֵץ ז׳
дёренъ קוֹרְנִית (מִין צֶמַח) נ׳
держáва מַלְכוּת, מַמְלָכָה, מֶמְשָׁלָה נ׳ || שִׁלְטוֹן,
שִׁלְטָן ז׳, שְׂרָרָה, מְלוּכָה נ׳ || תַּפּוּחַ־הַמַּלְכוּת ז׳
держáвность שִׁלְטוֹן, שִׁלְטָן ז׳, מַלְכוּת, שְׂרָרָה נ׳
держáвный מוֹשֵׁל, מוֹלֵךְ, שׂוֹרֵר || אַדִּיר ת׳
держáвство מֶמְשָׁלָה, מְלוּכָה, שְׂרָרָה נ׳
держáвствовать מָלַךְ, שָׂרַר, מָשַׁל פ״ע
держáлень מַעֲקֶה, מִסְעָד ז׳, גּוּנְדְּרִית, רַתָּקָה נ׳
держáлка נִצָּב, בֵּית־אֲחִיזָה ז׳, יָד לִכְלִי נ׳
держáльцы וָו (לְאוֹתִיּוֹת בִּדְפוּס) ז׳
держáніе אֲחִיזָה, נְקִיטָה, הַחֲזָקָה, תְּפִיסָה נ׳
дéржанный יָשָׁן, פָּחוּת, נִפְחָת, מְשֻׁמָּשׁ ת׳

держáть, дéрживать אָחַז, הֶחֱזִיק, תָּמַךְ ||
עִכֵּב || תָּפַס || עָמַד בְּ.. || קִיֵּם || הֶחֱיָה,
אָחַז, הֶחֱזִיק, הִתְמִיד —ся || כַּלְכֵּל, גִּדֵּל פ״י
—*языкъ* .בְּ.. || הִתְקַיֵּם, הִתְחַזֵּק, עָמַד עַל־
за зубами .שָׁתַק, שָׂם יָד לְפֶה. *-постъ*
קָרָא אֶת —*корректуру* .יָשַׁב בְּתַעֲנִית
.עֲלֵי־הַהַגָּהָה —*пари* .הִתְעָרֵב. *-вправо,*
—*влѣво* .הַיָּמִין, הַשְּׂמֹאל. —*втайнѣ*
שָׁמַר מוֹצָא שְׂפָתָיו —*слово* .הַסְתֵּר דָּבָר
держи́-дéрево נַעֲצוּץ, סוּל ז׳
дёржка שׁוֹבֶךְ ז׳
дерзáніе הֶעָזָה נ׳
дерзáть, дерзнýть הֵעֵז, הוֹן, הִרְהִיב עֹז בְּנֶפֶשׁ,
עָרַב אֶת־לִבּוֹ, מְלָאוֹ לִבּוֹ|| הִתְחַזֵּק, חָזַק וְאָמַץ פ״ע
дéрзкій עַז־פָּנִים, חָצוּף || אַמִּיץ ת׳
дерзновéніе и —вéнность עַזּוּת־פָּנִים,
חוּצְפָּה נ׳ || אֹמֶץ ז׳
дерзновéнный, дéрзностный עַז־פָּנִים,
חָצוּף ת׳
дéрзость עַזּוּת, חוּצְפָּה, פְּרִיצוּת, הֶעָזָה נ׳,
גַּלּוּי־פָּנִים || אֹמֶץ ז׳
дермó רְעִי, רוֹעִי, טִנּוּף, גָּלָל, גֵּלֶל (גְּלָלִים),
סְחִי, פֶּרֶשׁ, דֹּמֶן ז׳, טִנֹּפֶת, צוֹאָה נ׳
дерни́ка רֶגֶב מְדֻשָּׁא ז׳
дерни́стый מְדֻשָּׁא ת׳
дерноклáдчикъ שׁוֹטֵחַ רְגָבִים מְדֻשָּׁאִים ת׳
дёрнуть *см.* дёргать
дёрнъ רֶגֶב מְדֻשָּׁא ז׳
дерýнъ טַבַּק חָרִיף || פִּלְפֵּל חָרִיף ז׳
дернюга и —рю́жина אֶרֶג עָב ז׳
десáнтъ עֲלִיָּה לַיַּבָּשָׁה, בִּיאָה בַּיַּבָּשָׁה נ׳
десéртъ פַּרְפֶּרֶת נ׳, קִנּוּחַ־סְעוּדָה, אֲפִיקוֹמָן ז׳
дéскать *см.* де
деснá חֵנִיךְ (חֲנִיכַיִם) נ׳, עוֹר־שִׁנַּיִם, בְּשַׂר— ז׳
десни́ца יַד־יָמִין, יָמִין נ׳
десновóй חֲנִיכִי ת׳
деснóй יְמִינָה, הַיָּמִין ת״פ
дèспоти́змъ דֶּסְפּוֹטִיזְמוּס ז׳, עֲרִיצוּת נ׳
деспоти́ческій דֶּסְפּוֹטִי, עֲרִיצִי ת׳
дéспотъ דֶּסְפּוֹט, עָרִיץ ז׳
десть חֲבִילַת־נְיָר (כ״ד גִּלְיוֹנוֹת) נ׳
десятери́къ, *куль*— .שַׂק בֶּן־עֲשָׂרָה פּוּד ז׳
Свѣча— נֵר בֶּן־עֲשִׂירִית הַלִּטְרָא
десятери́чный בֶּן־עֲשֶׂרֶת מוֹנִים ת׳
десятернóй בֶּן־עֲשָׂרָה ת׳
дéсятеро .עֲשָׂרָה ז׳; עֶשֶׂר נ׳. *Въ— см.*
вдéсятеро
десятиднéвный и —дённый בֶּן־עֲשָׂרָה
десятилѣ́тіе (זְמַן שֶׁל) עֶשֶׂר שָׁנִים ז׳ [יָמִים ת׳
десятилѣ́тній בֶּן־עֶשֶׂר שָׁנִים ת׳

десятимѣсячный בֶּן־עֲשָׂרָה חֳדָשִׁים ת׳
десятѝна מַעֲשֵׂר, עִשָּׂרוֹן ז׳, עֲשִׂירִיָּה, עֲשִׂירִית || דֶּיסְיַאטִינָא (כברת־ארץ בת 2400 גזראות מרובעות) נ׳]
десятѝнникъ גּוֹבֵה הַמַּעֲשֵׂר ז׳
десятисло́жный בֶּן־עֶשֶׂר הֲבָרוֹת ת׳
десятистру́нный בֶּן־עֲשָׂרָה מֵיתָרִים ת׳
десятиуго́льникъ מְעֻשָּׂר ת׳
десятѝчный עֶשְׂרֹנִי ת׳
деся́тка עֶשֶׂר־עַיִן (בכרטיסים) ז׳
деся́тникъ и —ся́тной שׂמֵר־עֲשָׂרָה (בתים בכפר) ז׳
деся́токъ עֲשָׂרָה, עֲשֶׂרֶת מ״י, מִנְיָן ז׳. *Онъ не трусливаго* —тка לֹא בֵּין מוּגֵי־לֵב חֶלְקוֹ; הוּא אֵינוֹ מִמִּנְיַן־הַפַּחְדָנִים
десятосло́віе עֲשֶׂרֶת־הַדִּבְּרוֹת ז״ר
деся́тскій שׁוֹטֵר ז׳
деся́тый עֲשִׂירִי מ״ם. *Въ* —тыхъ עֲשִׂירִית
де́сять עֲשָׂרָה (ז׳) עֶשֶׂר (נ׳) מ״י. —тью— עֶשֶׂר פְּעָמִים עֲשָׂרָה
дета́ль и —та́ли פְּרָטִים ז״ר, פְּרָטִיּוּת, בּוֹדְדוּת נ׳
дефека́ція דֶּיפִיקַצְיוֹן (טיהור נוזלים) נ׳
дефе́ктъ דֶּיפֶיקְט, חָסֵר ז׳
дефиле́я דֶּיפִילֶיָא משעול צר) נ׳
дефилѝровать יָצָא חוּצָץ. עָבֹר־ פ״ע
дефицѝтъ דֶּיפִיצִיט, גֵּהֶסֶר בְּקֻפָּא ז׳, מִגְרַעַת נ׳
децемвѝръ דֶּיצֶמְבִיר (אחד מעשרת הפקידים העליונים ברומא) ז׳
дёчный סִפּוּנִי ת׳; *см.* декъ
дешевѝзна זוֹל ז׳
дешевѝть הֵזֵל, הַמְעֵט מְחִיר־ פ״י
дёшево בְּזוֹל ת״פ. *Онъ —отдѣлался* נִתְפַּטֵּר בְּמוּעָט. Дешёвле *грибовъ* בְּזוֹל הַזּוֹל]
дешёвный זוֹל ת׳
дешевѣ́ть הָזֵל, זוֹל פ״ע
деянѝкъ פֶּרַח־הַצָּהֳרַיִם ז׳
джентельме́нъ גֶ׳ינְטֵילְמָן, מִתְנַהֵג בַּחֲשִׁיבוּת ז׳
джигита́й גִ׳יגִיטַאי (מין סוס) ז׳
джинъ גִ׳ין (מין יי״ש אנגלי) ז׳
дива́нная חֲבַר־הַסַּפּוֹת, חֲבַר־אוֹרְחִים ז׳
дива́нъ סַפָּה נ׳, אֲקוּבִּיטוֹן ז׳
диве́рсія דִּיבֶרְסִיוֹן, הַטָּיָה (תחבולה מלחמית) נ׳
дивертисме́нтъ דִּיבֶרְטִיסְמֶנְט, מְחוֹל־מְשַׂחֲקִים (כגון בסיום אופירא) ז׳
дивиде́ндъ דִּיבִידֶנְדָּא נ׳, רֶוַח ז׳
дивизіо́нъ, —ви́зія דִּיבִיזְיוֹן נ׳, לִגְיוֹן ז׳
дивѝть עוֹרֵר תִּמָּהוֹן, הָבֵא לִידֵי תִמָּהוֹן, הַפְלֵא, הַשְׁתָּאֵה, הִשְׁתּוֹמֵם, תָּמֹהַּ, —ся || הִתַּמֵּהַּ פ״י תָּהֹא, תָּהֹהַּ, הִתְפַּלֵּא
ди́вность פֶּלֶא ז׳, פְּלָאִים, פְּלָאֵי־פְלָאוֹת ז״ר, הַפְלֵא וָפֶלֶא ת״פ
ди́вный נִפְלָא, מַפְלִיא, מַתְמִיהַּ, תָּמוּהַּ ת׳, לְהַפְלִי ת״פ
ди́во פֶּלֶא, נֵס, מוֹפֵת, תֵּמַהּ, תִּמָּהוֹן ז׳, פְּלִיאָה, תְּמִיהָה, תְּמִיָּה נ׳. *Я —вомъ дивился* מְאֹד נִשְׁתּוֹמַמְתִּי
дивова́ть *и* —ся, הִתְפַּלֵּא, תָּמֹהַּ, הִשְׁתּוֹמֵם, הִשְׁתָּאֵה פ״ע
дида́ктика דִּידַקְטִיקָא, חָכְמַת־הַהוֹרָאָה נ׳
дедакти́ческій דִּידַקְטִי ת׳
дика́рщикъ חַצְבָן (בסלעים ובאבנים)
дика́рь פֶּרֶא־אָדָם; פְּרָאִי ת׳
дикасте́рія *см.* консисто́рія
ди́кій פְּרָאִי, מִדְבָּרִי, יַעֲרִי || מְשֻׁנֶּה, נָר || בְּחַל־ אִפֵּר (מצבעים) ת׳. —кіе *народы* עַמִּים פְּרָאִים. —*звѣрь* חַיַּת־הַשָּׂדֶה. —*лѣсъ* יַעַר בְּתוּלָה, יַעַר עַתִּיק. —кая *страна* אֶרֶץ שְׁמָמָה. —кая *идея* מַחֲשָׁבָה זָרָה. —кое *мясо* בָּשָׂר חַי
дикобра́зъ קִפֹּד (מין חזיר) ז׳
дико́вина, —винка דָּבָר יְקַר־הַמְּצִיאוּת, דְּבַר־ פֶּלֶא, דָּבָר נִפְלָא ז׳, חֲדָשָׁה נ׳
дико́винный נִפְלָא, זָר ת׳
дикорасту́щій גָּדֵל בְּלִי סְדָרִים ת׳
ди́кость מְשׁוּבָה, פְּרָאוּת || הִשְׁתּוֹבְבוּת נ׳ || גַּסּוּת־הַמִּדּוֹת. —*нравовъ* אִי־סְדָרִים ז״ר
дикта́нтъ *и* дикто́вка דִּיקְטַנְדָּא, הַקְרָאָה, הַכְתָּבָה נ׳]
дикта́торъ דִּיקְטָטוֹר ז׳
диктова́ть הַקְרֵא, הַכְתֵּב פ״י
дику́ша נְגַהּ (מין פרח) ז׳
ди́кція דִּיקְצִיוֹן נ׳, חִתּוּךְ־הַדִּבּוּר ז׳
диле́мма דִּילֶימָא (בחירת אחת משתי רעות) נ׳
дилижа́нсъ דִּילִיזַ׳נְס ז׳
диллета́нтъ דִּילֵיטַנְט, פִּרְחָח, פֶּרַח (עוסק באיזה מקצוע שלא בכובד־ראש) ז׳
дина́мика דִּינָמִיקָא (תורת חוקי התנועה) נ׳
донами́тъ דִּינָמִיט ז׳
динами́ческій דִּינָמִי ת׳
дина́рь *и* —рій *см.* дена́рій
дина́стія דִּינַסְטִיָּא, מִשְׁפַּחַת־הַמַּלְכוּת נ׳
диплома́тика דִּיפְּלוֹמָטִיקָא (חקירת תעודות קדמוניות) נ׳
диплома́тія דִּיפְּלוֹמַטְיָא, פָּלְמַטְרְיָא, מְדִינִיּוּת, חָכְמַת־הַמְּדִינָה נ׳
диплома́тъ דִּיפְּלוֹמַט, פָּלְמַטֵר, מְדִינִי, עַסְקָן מְדִינִי ת׳
дипло́мъ דִּיפְּלוֹם, מְגִלָּה, כְּתַב־סְמִיכָה || תְּעוּדָה נ׳
дира́ *и* дыра́ חוֹר, פֶּרֶץ, נֶקֶב ז׳
директо́рія דִּירֶקְטוֹרְיוֹן, וַעַד מַנְהִיג ז׳
дире́кторъ דִּירֶקְטֹר, מַנְהִיג, מְנַהֵל ז׳

директри́са דִּירֶקְטוֹרִית, מְנַהֶלֶת נ׳

дире́кція דִּירֶקְצִיוֹן, הַנְהָגָה ‖ גְּבִיָּה נ׳

дирижёръ דִּירִיזֶ׳ר, מְנַצֵּחַ, שַׂר־הַמַּשָּׂא ז׳

дирижи́ровать נִהֵל, נִצֵּחַ עַל־ פ״י

дири́стый, —рова́тый и –ря́вый נָקוּב, מָלֵא חוֹרִים ת׳]

дири́ть, про— נָקַב פ״י

дирча́тый נְקֻבּוֹבִי ת׳

дисгармо́нія דִּיסְהַרְמוֹנְיָא, בְּלוּלָה, אִי־אַחְדוּת נ׳

дискантистъ סוֹפְּרָנֶר (שָׁר בְּקוֹל סופרנו) ז׳

диска́нтъ דִּיסְקַנְט, סוֹפְּרָנוֹ ז׳

дисконти́ровать דִּיסְקַנְט, גָּבָה פ״י

диско́нтъ דִּיסְקוֹנְטוֹ, נִכָּיוֹן ז׳, נְכִית נ׳

дискъ דִּיסְקוֹס ז׳

дислока́ція דִּיסְלוֹקַצְיוֹן, דְּחִיָּה, הַעֲבָרָה נ׳

диспози́ція דִּיסְפּוֹזִיצְיוֹן, הַעֲמָדָה ‖ הַרְצָאַת־הַתֹּכֶן נ׳ ‖ נִגּוּד (ברפואה) ז׳

диспутантъ מִתְוַכֵּחַ, וַכְּחָן ז׳

дисну́тъ וִכּוּחַ ז׳, הִתְוַכְּחוּת נ׳

диссерта́ція דִּיסֶירְטַצְיוֹן (חבור שנכתב לשם קבלת מדרגה למדעית) נ׳

диссиде́нтъ דִּיסִידֶנְט (נפרד מן הדת השלטת) ז׳

диссона́нсъ דִּיסוֹנַנְס, קוֹל צוֹרֵם ז׳

диста́нція מֶרְחָק ז׳

дистилля́торъ דִּיסְטִילָטוֹר (צוֹרֵף יי״ש) ז׳

дистилли́рный заводъ בֵּית־זִקּוּק יי״ש ז׳

дистиллирова́ть זִקֵּק פ״י

дистилля́ція זִקּוּק ז׳, צְרִיפָה נ׳

дисципли́на דִּיסְקִיפְּלִינָא, מִשְׁמַעַת נ׳, מִשְׁטָר ז׳

дитя́, —тя́тко יֶלֶד, יַלְדָּה, דַּרְדַּק, תִּינוֹק, עוֹלָל, עוֹלֵל ז׳]

дифтери́тъ דִּפְתֵּירְיָא, אַסְכָּרָא נ׳

диффама́ція דִּיפָמַצְיוֹן, הוֹצָאַת־לַעַז, הוֹצָאַת שֵׁם רַע נ׳]

дифференци́ровать הִפְרִיד פ״י

дифференціа́ція דִּיפֶירֶנְצִיאַצְיוֹן, הַפְרָדָה, הַבְדָּלָה נ׳

дича́ть, о— הָיָה פֶרֶא, – פָּרוּעַ, פָּרָא, הִפְרָא, הִפְרָעַ, הָיָה יֶרֶא־אָדָם פ״י

дичи́на, —нка צַיִד ז׳

дичи́ть זִיֵּף נִגּוּן אוֹ זֶמֶר פ״י ‖ —ся (кого) יָרֵא אָדָם]

дичо́къ עֵץ־הַשָּׂדֶה, אִילָן יַעְרִי ז׳

дичь צֵיד־עוֹף ‖ מִדְבָּר, יְשִׁימוֹן, מְקוֹם שְׁמָמָה ז׳, שְׁמָמָה ‖ שְׁטוּת נ׳. *Нести, пороть*— דַּבֵּר הֲבָלִים, פַּטְפֵּט בְּעָלְמָא

диөира́мбъ דִּיתִירַמְבּוֹס, שִׁיר־תְּהִלָּה ז׳

Пѣть —бы הַרְבֵּה בְּקִלּוּסִין

діаволъ *см.* дья́волъ

діагно́стика דִּיאַגְנוֹסְטִיקָא, הַסְמָנַת־הַמַּחֲלָה נ׳

діагона́ль אֲלַכְסוֹן ז׳

діагра́мма דִּיאַגְרַמָּא (צִיּוּר גֵּיאוֹמֶטְרִי) ‖ (צִיּוּר מוֹרֶה עַל הִצְטָרְפוּתָם שֶׁל שְׁנֵי חֲזִיוֹנוֹת אַחֲרֵי כְּגוֹן תְּלִיַּת הַמִּיתָה בְּגִיל, וכדומה) נ׳ ‖ מִגְנָן

діаде́ма и діадима עֲטָרָה נ׳, כֶּתֶר, נֵזֶר ז׳, דִּיאָדֵימָה ז׳]

діако́нникъ לִשְׁכַּת־הַכֵּלִים (בבית תפלה נוצרי) נ׳

діа́конъ *см.* дья́конъ

діале́ктика דִּיאַלֶקְטִיקָא, מְלֶאכֶת־הַנִּצּוּחַ נ׳

діале́ктикъ דִּיאַלֶקְטָן, נַצְּחָן ז׳, נִצּוּחַ ז׳]

діале́ктъ מִבְטָא ז׳, שָׂפָה נ׳; *см.* нарѣ́чіе

діама́нтъ שָׁמִיר, יַהֲלוֹם ז׳

діало́гъ דִּיאָלוֹגוֹס ז׳, שִׂיחָה נ׳

діаметра́льный קָטְרִי ת׳. —но *противоположный* — נֶגְדִּי בְּתַכְלִית, הֵפֶךְ־

діа́метръ קֹטֶר, דִּיאָמֶטֶר ז׳; *см.* попере́чникъ

діапазо́нъ דִּיאַפָּזוֹן (כַּמּוּת־הקול בשלימות) ז׳

діато́ника דִּיאַטוֹנִיקָא (הדרגת־הקולות) נ׳

діафра́гма טַרְפֵּשׁ, תְּנוּךְ־הַלֵּב, תְּנוּךְ כְּנֶגֶד הַלֵּב ז׳

діе́та и діэ́та דִּיאֶטָא, מִדָּה וּמְשׂוּרָה נ׳

діэте́тика דִּיאֶטֶיטִיקָא, תּוֹרַת־הַבְּרִיאוּת נ׳

діо́птрика דִּיאַפְּטְרִיקָא (מדידת קוי־האור) נ׳

длань כַּף־הַיָּד נ׳

дла́то *см.* до́лото

длина́ и долина́ אֹרֶךְ ז׳, אֲרִיכוּת נ׳. *Мѣрять въ* —ну́ מָדַד לָאֹרֶךְ. *Онъ растянулся во всю* —ну נִמְתַּח בִּמְלֹא אָרְכּוֹ]

длиннова́тый מְאֻרָךְ, אָרֹךְ מְעַט ת׳

длинноно́гій *см.* долгоно́гій

длиннопо́лый *см.* долгопо́лый

длиннота́ אֹרֶךְ ז׳, אֲרִיכוּת נ׳

длинношёрстный בַּעַל־שֵׂעָר אָרֹךְ, אֲרֵךְ־הַשֵּׂעָר ת׳]

дли́нный אָרֹךְ ת׳

дли́тельный אָרֹךְ, אִטִּי, מַאֲרִיךְ, מִתְמַהְמֵהַּ, נִמְשָׁךְ, מִתְמַשֵּׁךְ ת׳

длить הֶאֱרִיךְ, עִכֵּב, מָשַׁךְ, הִמְשִׁיךְ פ״י ‖ —ся הָאֳרַךְ, הִתְאָרֵךְ, הִתְעַכֵּב, הֻמְשַׁךְ, הִתְמַשֵּׁךְ

для לְ, בְּעַד, בִּשְׁבִיל, בַּעֲבוּר, לְמַעַן מ״י —*чего* בִּשְׁבִיל מָה, לָמָּה. —*кого* בִּשְׁבִיל מִי. —*того, чтобы* כְּדֵי שֶׁ..., בִּכְדֵי שֶׁ... *Не* —*чего* אֵינוֹ כְדַאי, אֵין צֹרֶךְ. *Я дѣлаю все* —*достиженія цѣли* אֲנִי עוֹשֶׂה הַכֹּל לְהַשָּׂגַת תַּכְלִיתִי. *Это* —*васъ ничего не стоитъ* זֶה יַעֲלֶה בְיָדְךָ בְּלִי כָל טֹרַח

днева́льный הָעוֹמֵד עַל־הַמִּשְׁמָר (בְּקֶנְקֶל)] ת׳

днева́льня חֲדַר־הַמִּשְׁמָר ז׳

днева́ть בִּלָּה יוֹם ‖ עָמַד יוֹם עַל־הַמִּשְׁמָר פ״ע

днёвка יוֹם־מְנוּחָה ז׳

дневни́къ יוֹמָן, פִּנְקָס יוֹמִי ז׳

дневно́й и дне́вный יוֹמִי ת׳

днёмъ בַּיּוֹם, יוֹמָם ת״פ

днесь עַכְשָׁו, עַתָּה, כָּעֵת, הַיּוֹם, כַּיּוֹם ת״פ

дни́ще קַרְקָעִית (של צִנְגָל, וכדומה) נ׳

дно קַרְקַע ז׳, קַרְקָעִית, תַּחְתִּית נ׳. —*моря*

— תַּחְתִּית־הֶחָבִית —бочки. קַרְקַע־הַיָּם
корабля קַרְקְעוֹת־הַסְּפִינָה. Это имѣніе золотое אֲחֻזָּה זוֹ הִיא עַפְרוֹת זָהָב. Перевернуть все вверхъ дномъ הָפַךְ עֶלְיוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה; הָפַךְ הַקְּעָרָה עַל־פִּיהָ

до מ״י עַד, כְּ..., בְּעֵרֶךְ, אֶל. До сихъ поръ עַד עַכְשָׁו. Отъ начала до конца מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף. Ихъ было до двадцати הָיוּ כְּעֶשְׂרִים אִישׁ. Онъ получаетъ до тысячи рублей הוּא מְקַבֵּל כְּאֶלֶף רוּבָּל. У меня до васъ просьба בַּקָּשָׁה לִי אֵלֶיךָ. До свиданія הֱיֵה שָׁלוֹם. Мнѣ не до Васъ אֵינִי מוּפְנֶה עַכְשָׁיו לִישָּׂא וְלִיתֵּן עִמְּךָ

добáвка и добавлéніе נֹפֶךְ ז׳, הוֹסָפָה || הַשְׁלָמָה נ׳

добавля́ть, добáвить הַשְׁלֵם, הוֹסֵף פ״י || —ся הִנָּסֵף, הִתּוֹסֵף

добáвокъ נוֹסָף ז׳, הוֹסָפָה נ׳. Въ— נוֹסָף עַל־כָּךְ, זוּלַת זֶה]

добáвочный נוֹסָף ת׳

добивáть, добúть תָּקַע עַד הַסּוֹף, הַכֵּה עַד הוּמַת || מוּת פ״י || —ся בַּקֵּשׁ, שָׁאַף (לדבר־מה), עָמֹל לְהַשִּׂיג, רָדַף אַחֲרֵי־. —вáться толку עָמֹל לְקַבֵּל תְּשׁוּבָה בְּרוּרָה. —вáться чего הִתְחַבֵּט שֶׁיִּנָּתֵן לוֹ (דבר־מה). Отъ него слова не добѣшься קָשֶׁה לְהַצִּיל מִפִּיו דָּבָר

добирáть, добрáть לַקֵּט, עוֹלֵל פ״י || —ся לַקֵּט || הִשְׁתַּדֵּל לְהַשִּׂיג, לִמְצֹא. Я еще засвѣтло —брáлся до деревни בָּאתִי הַכְּפָרָה עוֹד קוֹדֶם שֶׁהֶחְשִׁיךְ. Доберýсь я до тебя לֹא תִמָּלֵט מִיָּדִי, עוֹד תַּשִּׂיגְךָ יָדִי

добúть см. добивáть

дóблестный אַמִּיץ, גִּבּוֹרְתָּן || צָנוּעַ, צַדְקָן ת׳

дóблесть אֲמִיצוּת, גְּבוּרְתָּנוּת, רוּחַ־גְּבוּרָה || צְדָקָה נ׳, מַעֲשִׂים טוֹבִים ז״ר

добораниват, —рóнить בַּלֵּה לְשַׂדֵּד פ״י

добóръ и —рка לֶקֶט ז׳, עוֹלֵלָה נ׳

добрáсывать, добросáть и добрóсить הוֹסֵף לְהַשְׁלִיךְ, כַּלֵּה— פ״י

добрáть см. добирáть

добрести́ см. добродúть

добривáть, —брúть גַּלֵּחַ עַד־תֻּמּוֹ פ״י || —ся הִתְגַּלֵּחַ

добрó טוֹב, טוּב ז׳, טוֹבָה נ׳, שָׁלוֹם || רְכוּשׁ, קִנְיָן ז׳. Воздать —рóмъ за зло גְּמֹל טוֹבָה תַּחַת רָעָה. Отъ —рá —рá не ищутъ בַּקָּשַׁת הַיּוֹתֵר טוֹב תִּמְנַע הַטּוֹב. Это не къ —брý סִימָן בִּישׁ הוּא. Добрóмъ בְּפִיּוּס, בְּרָצוֹן. —, худо нажитое, въ прокъ не идетъ עוֹשֶׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי יָמָיו יַעַזְבֶנּוּ

добро טוֹב, מוּטָב ת״פ. —пожаловать בָּרוּךְ הַבָּא. —бы такъ אִלּוּ הָיָה כָּךְ הֲרֵי מוּטָב

доброво́льный מִתְנַדֵּב ת׳ || בְּרָצוֹן, בִּרְצוֹן עַצְמוֹ, בִּרְצוֹן הַטּוֹב ת״פ

добродúть, добрести́ הַגֵּעַ בִּכְבֵדוּת אֶל—, הִתְנַהֵג עַד־ פ״ע

добродýшіе לֵב טוֹב ז׳, עֲנָוָה, עַנְוָה, עַנְוְתָנוּת נ׳

добродýшный טוֹב־לֵב, בַּעַל־לֵב טוֹב, עָנָו, עַנְוָן, עַנְוְתָן ת׳

добродѣ́тель מַעֲשִׂים טוֹבִים ז״ר, צְדָקָה נ׳, מִדּוֹת טוֹבוֹת נ״ר || בַּעַל־צְדָקָה, אִישׁ־חֶסֶד, מֵיטִיב ת׳

добродѣ́тельный בַּעַל־צְדָקָה, בַּעַל־מַעֲשִׂים טוֹבִים, חַיְּרָן ת׳

доброжелáтель דּוֹרֵשׁ טוֹב, פַּטְרוֹן, סוֹמֵךְ, מָגֵן ז׳

доброжелáтельность סֵבֶר פָּנִים יָפוֹת, רָצוֹן, חֶסֶד ז׳, עַיִן טוֹבָה, עַיִן יָפָה, הַרְצָיָה נ׳

доброжелáтельный דּוֹרֵשׁ טוֹב, טוֹב־עַיִן ת׳

доброжелáтельствовать דְּרֹשׁ טוֹבַת־, חָפֵץ—, הָגֵן עַל־ פ״י

доброкáчественный מְעֻלֶּה, יָפֶה, טוֹב ת׳

добролю́бецъ, —би́вый אוֹהֵב־טוֹב ת׳

добролю́біе אַהֲבַת־טוֹב נ׳

добронрáвіе, —нрáвный см. благонрáвіе, —нрáвный

добропоря́дочный הָגוּן, מְהֻגָּן, מְתֻקָּן ת׳

добросáть см. добрóсить

добросердéчіе, —сéрдіе и —сердéчность טוּב־לֵב ז׳, רוּחַ נְדִיבָה, נֶפֶשׁ טוֹבָה נ׳

добросердéчный, —сéрдный טוֹב־לֵב, נְדִיב־לֵב ת׳

добросóвѣстность יֹשֶׁר ז׳, יְשָׁרוּת נ׳

добросóвѣстный בַּעַל־יֹשֶׁר, יָשָׁר ת׳

добротá טוּב, טוּב־לֵב ז׳, רַכּוּת נ׳

добрóта טִיב ז׳, אֵיכוּת נ׳

добротворéніе, —творúть см. благотворéніе —творúть

добрóтность זְרִיזוּת, מַמָּשׁוּת (של אריגה) נ׳ см. добрóта

добрóтный טוֹב, חָזָק, קַיָּם, אָרוּז ת׳

доброхóтный דּוֹרֵשׁ טוֹב, טוֹב־עַיִן ת׳

доброхóтство דְּרִישַׁת־טוֹב, טוּב־עַיִן, עַיִן יָפָה, עַיִן טוֹבָה נ׳

доброхóтствовать דְּרֹשׁ טוֹב, חָפֵץ טוֹבַת־ פ״ע

доброхóтъ מֵיטִיב, דּוֹרֵשׁ טוֹבָה, נָדִיב ת׳

добры́згивать, добры́знуть || זָרֹק עַד־
זָרֹק כָּל־ פ״י
до́брый טוֹב, יָשָׁר ת׳. *Въ —часъ* בְּשָׁעָה
טוֹבָה וּמוּצְלַחַת. *На то была ваша* —рая
воля זֶה נַעֲשָׂה בִּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב (בְּהַסְכָּמָתְךָ).
—вечеръ עַרְבָא טָבָא, רַמְשָׁא טָבָא. —ое
утро צַפְרָא טָבָא
добрѣ́ть, раз— שָׁמֹן פ״ע, לָבֹשׁ בָּשָׂר פ״י
добря́къ, —рячёкъ אִישׁ טוֹב־לֵב ת׳
добу́живаться, добуди́ться הָעֵר, הָקֵץ
בְּעָמָל פ״י
добыва́ніе הַשָּׂגָה, מְצִיאָה, רְכִישָׁה נ׳, רְכוּשׁ ז׳
добыва́ть, добы́ть הַשֵּׂג, מָצֹא, קָנֹה, רָכֹשׁ,
הוֹצֵא || נַצֵּל פ״י
добы́токъ רְכוּשׁ ז׳, קִנְיָה נ׳
добы́ть *см.* добыва́ть
добы́ча טֶרֶף, שָׁלָל, צֵידָה־בַּז ז׳, בִּזָּה נ׳
добѣ́гать, добѣжа́ть רוּץ עַד־, רוּץ בִּמְהֵרָה
עַד־ פ״ע
добѣ́гать *и* добѣ́гаться רוּץ עַד שֶׁ.. פ״ע.
Онъ до того —галъ (*или* —гался),
что упалъ הוּא רָץ עַד שֶׁנָּפַל
добѣла́. *Раскаленный*— קָלוּי בָּאֵשׁ עַד־
כְּדֵי לִבּוּן, מְלֻבָּן בָּאֵשׁ
добѣ́ливать הַשְׁלֵם הַלִּבּוּן, כַּלֵּה לְהַלְבִּין, הַלְבֵּן
עַד־גְּמִירָא פ״י
дова́ливать, довали́ть || גֹּלֵל עַד־גְּמִירָא
הִתְגַּלְגֵּל עַד־ || הִתְנַהֵג —ся|| גַּלְגֵּל עַד־ פ״י
довали́ть פ״י. דָּרֹם עַד־גְּמִירָא, דָּרֹךְ־
дова́ривать, довари́ть בַּשֵּׁל עַד־גְּמִירָא פ״י
||—ся הִתְבַּשֵּׁל עַד־גְּמִירָא
довезти́, довёзть *см.* довози́ть
доверша́ть, —ши́ть כַּלֵּה, הַשְׁלֵם, גָּמֹר, שַׁכְלֵל
||—ся הִגָּמֵר, הִשְׁתַּלֵּם, הִשְׁתַּכְלֵל
доверше́ніе גְּמָר, שִׁכְלוּל ז׳
доверши́тель גּוֹמֵר, מַשְׁלִים ת׳
довести́, дове́сть *см.* доводи́ть
довива́ть, дови́ть פַּתֵּל עַד־גְּמִירָא || פַּתֵּל
עַד־ פ״י
дови́нчивать, довинти́ть בָּרֹג עַד־גְּמִירָא,
בָּרֹם־ פ״י
довира́ться, довра́ться שַׁקֵּר עַד שֶׁ.. פ״ע
довлека́ть, довле́чь *см.* довола́кивать
довлѣ́етъ שַׁיָּךְ, יִתָּכֵן מ״ס || דַּי, רַב ת״פ
доводи́ть, довести́ *и* дове́сть הוֹלֵךְ עַד־,
הוֹבֵא, קָרֹה, אָרֹעַ. ||—ся הָבֵא־, נַהֵל־ פ״י
—до свѣдѣнія הוֹדִיעַ. *–до нищеты*
הָבֵא לִידֵי עֲנִיּוּת. *Мнѣ никогда не*
довело́сь *этого видѣть* מֵעוֹלָם לֹא עָלָה
(=אֵירַע) לִי לִרְאוֹת זֹאת. *Онъ* —дится
мнѣ съ-родни הוּא מִקְּרוֹבַי. *Мнѣ*
—дится *съ него еще два рубля* מַגִּיעַ
לִי מִמֶּנּוּ עוֹד שְׁנֵי רוּבָּלִים
дово́дчикъ מוֹדִיעַ, גּוֹלֶה אֹזֶן ת׳
до́водъ מוֹפֵת ז׳, רְאָיָה, הוֹכָחָה, מַסְקָנָא, הַחְלָטָה ||
עֵדוּת נ׳
довози́ть, довезти́ *и* довёзть הוֹבֵל עַד־ פ״י
довола́кивать, доволочи́ть *и* —ло́чь
הַגֵּעַ בְּעָמָל ||—ся סָחֹב עַד־, מָשֹׁךְ־ פ״י
עַד־, הִתְנַהֵל־, הִתְנַהֵג־
дово́льно דַּי, לְמַדַּי, רַב ת״פ. *Здѣсь*—
холодно כָּאן קַר לְמַדַּי. *—ли вамъ*
этихъ денегъ הֲיַסְפִּיק לְךָ סְכוּם זֶה
дово́льный נוֹחַ, שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ, מִסְתַּפֵּק ת׳. *Онъ*
малымъ— הוּא מִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט. *Онъ не*
дово́ленъ *этимъ* אֵינוֹ מְרֻצֶּה מִזֶּה
дово́льствіе, —ство שׁוֹפַע, סִפּוּק ז׳, מִדָּה
מַסְפֶּקֶת נ׳
дово́льствовать סַפֵּק, הַסְפֵּק, הַשְׂבֵּעַ פ״י
||—ся הִסְתַּפֵּק, שָׂמֹחַ בְּחֶלְקוֹ || סְפֹק
довѣва́ть, довѣ́ять גָּמֹר הַזְרִיָּה, זָרֹה עַד־
גְּמִירָא פ״י
довѣ́дывать, довѣ́дать הִוָּדַע, דָּרֹשׁ, חָקֹר פ״י
||—ся הִשְׁתַּדֵּל לַחְקֹר
довѣ́ренность כֹּחַ־הַרְשָׁאָה || כְּתָב־הַרְשָׁאָה ז׳
довѣ́ренный בַּעַל כֹּחַ־הַרְשָׁאָה, מוּרְשֶׁה, בַּעַל
כְּתָב־הַרְשָׁאָה ת׳
довѣри́тель נוֹתֵן כְּתָב־הַרְשָׁאָה, מַרְשֶׁה ת׳
довѣри́тельный שֶׁל הַרְשָׁאָה ת׳. —ное
письмо כְּתָב־הַרְשָׁאָה
довѣ́рить *см.* довѣря́ть
довѣ́ріе נֶאֱמָנוּת, הֵימָנוּת נ
довѣ́рчивость בִּטְחָה נ׳
довѣ́рчивый בּוֹטֵחַ בְּ.., מַאֲמִין – ת׳
довѣря́ть בָּטֹחַ בְּ.., הַסְמֵךְ, הִשָּׁעֵן, הַפְקֵד בְּיַד־ פ״י
הַגֵּד לִבּוֹ לְ.., שְׁפֹךְ לִבּוֹ לִפְנֵי־, הַאֲמֵן ||—ся
בְּ.., שִׂים מִבְטַחוֹ –
довѣ́сокъ הַכְרָעַת־מִשְׁקָל נ׳
довѣ́шать תָּלֹה כָּל־(הַלְּבָנִים) פ״י
довѣ́шивать, довѣ́сить שָׁקֹל הַכֹּל (בַּפֶּלֶס),
שָׁקֹל עַד־גְּמִירָא || הַשְׁלֵם הַמִּשְׁקָל (הַחָסֵר) פ״י
довѣ́ять *см.* довѣва́ть
довя́зывать, довяза́ть ||—אֲגֹד קָשֹׁר עַד־סוֹף,
גָּמֹר הַטְּרִיסָה, גָּמֹר לִטְרֹס, טָרֹס עַד־גְּמִירָא פ״י
дога́вливать, договѣ́ть הַשְׁלֵם הַתַּעֲנִית פ״י
догада́ть *см.* дога́дывать ||—ся *см.*
дога́дываться
дога́дка אֹמֶד ז׳, הַאֲמָדָה, אֻמְדּוּת, הַשְׁעָרָה נ׳
дога́дливость כֹּחַ־הַשְׁעָרָה ז׳, חֲרִיפוּת, בִּינָה,
הֲבָנָה נ׳

догáдливый בעל כח־השערה, בעל־הבנה, נבון ת׳

догáдочный מאמד ת׳. —чно באמדה, דרך אומדנא, בהשערה, בדרך השערה

догáдчикъ חריף, בעל־שכל ת׳

догáдъ. *А мнѣ это и не въ—* הדבר לא עלה כלל במחשבתי

догáдываться, —дáться שער, שער, דמה, דמה, סבר, חשב, פלל, עלה על־הדעת, —על הלב, העלה על־הדעת, —על־הלב. *Трудно было* —дáться, *что онъ хотѣлъ сказать* קשה היה לשער מה נתכון להגיד. *Я* —ваюсь *о его близкой кончинѣ* לפי השערתי קרוב קצו

догарáть *и* **догорáть, догорѣ́ть** דלק עד־גמירא, בער—, השרף— פ״ע

доглáживать, доглáдить החלק כל־ גהץ— פ״י

доглядывать, доглядѣ́ть השגח, שים עין השגח, המצא תחת השגחה —ся || על־ פ״י

дóгма *и* **дóгматъ** דוגמא נ׳, עקר (דתי) ז׳

догмáтика דוגמטיקא, תורת־העקרים נ׳

догматическій דוגמטי, דוגמאי, שמעי ת׳

дóгматъ *см.* дóгма

догнáивать, догнои́ть הניח לטרות פ״י

догнáть *см.* догоня́ть

договáривать, договори́ть גמר דבריו, בטא || עשה תנאי, התנה (עם פועלים), השתוה (במחיר, בשכר), שכר (לעבודה) פ״י || —ся עשה חוזה עם־, התנה, השתוה || הכשל בדברי עצמו. *Онъ не* —вáриваетъ *послѣднихъ слоговъ* הוא אינו מבטא (דרכו לבלע בדבור) את־ההברות האחרונות

договóрный שלפי התנאי, שלפי המדבר ת׳

договóръ חוזה עם־, תנאי ז׳, השתוות, אמנה נ׳]

договѣ́ть *см.* догáвливать

догóнъ, догóнка, догóня— ריצה אחרי־, רדיפה—, דליקה נ׳

догоня́ть, догнáть השג פ״י

догребáть, догрести́ גמר לגרף, צבר עד־גמירא || הסע (סירה) עד־ פ״י

догру́живать *и* **догружáть, догрузи́ть** גמר הטעינה, טען במלואו || הוסף המטען פ״י || —ся הטען במלואו

догрызáть, догры́зть פצח כלה, לעס— פ״י

догу́ливать, догуля́ть גמר הטיול פ״י || —ся גרם לעצמו בהשתובבות

додавáть, додáть הוסף, מלא החסר פ״י || —ся הוסף, התמלא. *Вы мнѣ не* додáли *двухъ рублей* נתת לי פחות שני רובלים

додáлбливать, додолби́ть נקב כלו, נקר— פ״י || —ся השג דבר ע״י נקיבה,— נקור

додáтокъ נפך ז׳, הוספה נ׳

додáточный נוסף. ת׳

додáча *см.* додáтокъ

додви́гивать *и* **додви́гать, додви́нуть** הגש עד־ || הגש, הסע עד־ פ״י || —ся הנגש עד־

додéрживать, додержáть שמר, החזק עד או בהמשך (איזה זמן) || הוצא הממון הנשאר פ״י || —ся השמר

додирáть, додрáть קרע כלו || בלה (מלבושים ונעלים) פ״י || —ся חדר בתוך־(אוכלוסין או יער עבה) || הקרע או התבלה

доднéсь עד־עכשיו, עד־עתה, עד־היום ת״פ

додолби́ть *см.* додáлбливать

додѣ́лка додѣ́лъ *и* **додѣ́лыванье** גמר־מלאכה ז׳

додѣ́лывать, додѣ́лать גמר, השלם המלאכה פ״י || —ся הגמר

доéніе חליבה, החלבה נ׳

дожáривать, дожáрить צלה היטב, גמר הצליה פ״י || —ся הצלה היטב

дожáть *см.* дожимáть *и* дожинáть

дождáть *см.* дожидáть

дождевóй של גשמים ת׳. —вáя *вода* מי־גשמים. —вóй *червь* שלשול

дожденóсный מביא גשמים ת׳

дóждикъ רביבים ז״ר

дожди́ть המטר, ירד גשמים פ״ע

дождли́вый גשמוני ת׳. —вая *погода* מזג־אויר גשמוני

дóждь, дожжъ מטר, גשם ז׳, גשמים ז״ר. *Проливной*— מטר סוחף. —*идетъ* גשמים יורדים. —*ливмя льетъ* גפץ יורד, נרמית יורדת

дожёвывать, дожевáть לעס היטב פ״י

дожéчь *см.* дожигáть

дожжевóй *см.* дождевóй

дóжжикъ *и* **дожжъ** *см.* дóждикъ *и* дождь

доживáть, дожи́ть חיה עד־, זכה ל.. פ״ע. *Вотъ до чего я* дожи́лъ ראה, למה זכיתי. —*до глубокой старости* זכה לזקנה מופלגת

дожигáть, дожéчь גמר לשרף, שרף כלה פ״י || —ся השרף

дожидáніе חכוי ז׳, צפיה נ׳

дожидáть, дождáть חכה ל.., צפה— פ״י

дожидáться, дождáться יחל אל־, צפה ל.., צפה—, הוחל עד־בואו, המתן פ״י. *Вы этого*

никогда не —ждётесь לְחִנָּם תְּחַכֶּה.
שֶׁיְּהֵא כְּדָבָר הַזֶּה. *Онъ уѣхалъ не*
–жидáясь *обѣда* הוּא נָסַע מִבְּלִי לְהַמְתִּין.
אֲנִי מְצַפֶּה לִפַּת־הַצָּהֳרַיִם. *Я жду не*–ждýсь
לוֹ בִּכְלְיוֹן עֵינַיִם. *Онъ не* —ждáлся *своего*
сына הוּא לֹא הִמְתִּין לְבוֹא בְּנוֹ

дожимáть, —жáть סָחֹט (פירות) כַּלֵּה, זוֹר, כַּסְכֵּס (תכבוסת) פ״י
дожинáть, дожáть קָצֹר עַד־גְּמִירָא, סַיֵּם הַקְּצִירָה פ״ין]
дожи́нъ ז׳ גְּמַר־קְצִירָה
дожи́ть *см.* доживáть
дóза דּוֹזָא, מָנָה נ׳
дозвать *см.* дозывáть
дозволéніе רִשְׁיוֹן ז׳, הַרְשָׁאָה, רְשׁוּת נ׳
дозволи́тельность הֶתֵּר ז׳, כַּשְׁרוּת נ׳
дозволи́тельный מֻתָּר, מֻרְשֶׁה ת׳
дозволя́ть, дозвóлить הַנֵּחַ לְאִישׁ לְ... הַרְשֵׁה, נָתֹן רְשׁוּת, הַתֵּר פ״י ‖ —ся הוּתַּר, הֻרְשָׁה. *Ему* –пя́ется לוֹ הֶתֵּר
дозирáть הַשְׁגֵּחַ, בָּחֹן, שִׂים עַיִן פ״י
дознавáть, дознáть חָקֹר, דָּרֹשׁ, נַסֵּה, בָּחֹן פ״י ‖ —ся הִוָּכַח, הִוָּדַע
дознáніе חֲקִירָה וּדְרִישָׁה נ׳
дозóрный שׁוֹמֵר, עוֹמֵד עַל־הַמִּשְׁמָר, –עַל־הַמִּצְפֶּה ת׳
дозóрщикъ מְפַקֵּחַ על־, מַשְׁגִּיחַ– ת׳
дозóръ שְׁמִירָה, הַשְׁגָּחָה נ׳
дозрѣвáть, дозрѣ́ть בָּשֹׁל כֻּלּוֹ, גָּמֹל– פ״ע
дозрѣ́лый (פְּרִי, קָצִיר) בָּשֵׁל, בָּשׁוּל ת׳
дозрѣ́ть *см.* дозрѣвáть
дозывáть, дозвáть הַזְמֵן הָאַחֲרוֹנִים פ״י ‖ —ся הֻזְמַן. *Его не* —зовёшься כַּמָּה שֶׁלֹּא תַּזְמִינֵהוּ לֹא יָבֹא
доигрывать, доигрáть נַגֵּן עַד־הַסּוֹף, גָּמֹר שַׂחֵק– פ״י ‖ —ся הִשְׁתַּעְשֵׁעַ– פ״ע לְעַצְמוֹ ע״י נִגּוּן, שְׂחוֹק אוֹ שַׁעֲשׁוּעִים
дóигрышъ ז׳ גְּמַר־הַשְּׂחוֹק, –הַנִּגּוּן, –הַשִּׁעֲשׁוּעַ
дои́льникъ ז׳ חוֹלֵב
дои́льня *и* дóйня ז׳ מַחְלָב
доимка, —мочный *см* недоимка, —мочный
доимщикъ ז׳ גּוֹבֶה הַמִּסִּים הַנִּשְׁאָרִים
дойни́къ, дойничёкъ ז׳ כְּלִי־הַחֲלִיבָה
дóйный, —ная *корова* נ׳ פָּרָה חוֹלֶבֶת
дóйня *см.* доильня
доискиванье, доискáнье ז׳ חִפּוּשׂ
доискивать, доискáть חַפֵּשׂ הֶחָסֵר, –עַד־ ‖ —ся חַפֵּשׂ, דָּרֹשׁ, חָקֹר, בַּקֵּשׁ לִמְצֹא סוֹף פ״י
дойти́ *см.* доходи́ть
дои́ть, дáивать נָתֹן חָלָב ‖ חָלֹב פ״י

дóка ז׳ יַדְעָן, חָרִיף. —*на дóку нашелъ* מָצָא מִין אֶת־מִינוֹ
доказáтель *и* докáзчикъ קוֹבֵל, מָסוֹר, דִּילָטוֹר ז׳]
доказáтельный ת׳ מוּכָח, מוֹפְתִי
доказáтельство ז׳, מוֹפֵת, סִימָן לַדָּבָר, בִּנְיַן־אָב ז׳, הוֹכָחָה, רְאָיָה נ׳]
доказáть *см.* докáзывать
доказнóй ת׳ מוֹפְתִי, מוּכָח
докáзываніе נ׳ הוֹכָחָה, עֵדוּת
докáзыватель *см.* доказáтель
докáзывать, доказáть הוֹכֵחַ, הָבֵא רְאָיָה, הַרְאֵה, נָתֹן מוֹפֵת ‖ קָבֹל עַל־ פ״י ‖ —ся הוּכַח, הֻגְלָה. —*задачу* בָּרֵר שְׁאֵלָה, בָּאֵר–
докáлывать, доколóть דָּקֹר עַד־גְּמִירָא, בָּקֵעַ– פ״ין]
докáнчиванье ז׳ סִיּוּם, גְּמָר
докáнчивать, докóнчить *и* доканчáть גָּמֹר, סַיֵּם פ״י
докáпчивать, докопти́ть עַשֵּׁן כָּלִיל פ״י ‖ —ся עֻשַּׁן, הִתְעַשֵּׁן
докáпывать, докопáть חָפֹר כֻּלּוֹ פ״י ‖ —ся חָפֹר עַד־, יָרֹד לְעָמְקוֹ שֶׁל עִנְיָן, חַטֵּט עַד־הַיְסוֹד
докáрмливать, докорми́ть פַּטֵּם הֵיטֵב, הָנִיק עַד־הַסּוֹף פ״י
докáтывать, докати́ть *и* докатáть גַּלֵּל עַד־סוֹף פ״י ‖ —ся הִגָּלֵל עַד־סוֹף
докáчивать, докачáть דָּלֹה עַד־גְּמִירָא ‖ הָנֵעַ– פ״י
докáшивать, докоси́ть קָצֹר כַּלֵּה, סַיֵּם הַקְּצִירָה פ״י
доквáшивать, доквáси́ть הַחְמֵץ דַּיּוֹ פ״י
доки́дывать, доки́дáть *и* доки́нуть סַיֵּם הַזְּרִיקָה ‖ זָרֹק עַד־ פ״י
докисáть, доки́снуть חָמֹץ הֵיטֵב פ״ע
доклáдка ז׳ גְּמַר־בִּנְיָן
доклáдчикъ ז׳ רֶיפֶירֶנְט, מַרְצֶה
доклáдъ ז׳ רֶיפֶירַט, הַרְצָאָה נ׳
доклáдывать, доклáсть גָּמֹר לְהָנִיחַ, גָּמֹר בִּנְיָן ‖ הוֹסֵף פ״י
доклáдывать, доложи́ть הַרְצֵה, דָּרֹשׁ, הַצֵּעַ, הָרְצָה, הֻצַּע, הוֹדֵעַ עַצְמוֹ ‖ —ся הוֹדֵעַ פ״י —ложи́ть *кому о дѣлѣ* הַצֵּעַ עִנְיָן לִפְנֵי־
доклёвывать, доклевáть נַקֵּר הַכֹּל פ״י
доклéивать, доклéить גָּמֹר הַדְבָּקָה פ״י ‖ —ся הֻדְבַּק עַד־גְּמִירָא
доклéйка ז׳ גְּמַר־דְּבִיקָה
докли́кивать, доклі́каться *и* доклі́кнуться קָרֹא לְאִישׁ עַד שֶׁיִּשְׁמַע פ״י. *Тутъ никого не* —кли́чешься כָּאן אֵין עוֹנֶה כַּמָּה שֶׁלֹּא תִּקְרָא
докóвывать, доковáть גְּמֹר הַחֲשִׁילָה פ״י
доколáчивать, доколоти́ть רַצֵּץ כֻּלּוֹ, שַׁבֵּר

כְּלוֹ || הֻכָּה, הֻלְקָה פ״י
доколо́ть *см.* дока́лывать
доко́ль, доко́лѣ || עַד, עַד שֶׁ.., עַד־כְּדֵי, עַד־אִם עַד־הֵיכָן? עַד־מָתַי? עַד־אָנָה? ת״פ
докона́ть מָרֵר חַיֵּי־, יָרַד לְחַיֵּי־, הוֹגִיעַ, הַלְאֵה פ״י
доконопа́чивать, -па́тить גְּמֹר הַפִּקּוּק, פָּקֵק הֵיטֵב פ״י || —ся פֻּקַּק, הִתְפַּקֵּק
доко́нчить *см.* дока́нчивать
докопа́ть *см.* дока́пывать
докопти́ть *см.* дока́пчивать
докоптѣ́лый מְעֻשָּׁן הֵיטֵב ת׳
докоптѣ́ть עֻשַּׁן הֵיטֵב פ״י
докорми́ть *см.* дока́рмливать
докоси́ть *см.* дока́шивать
докра́сить *см.* докра́шивать
до́красна לְאָדֹם, עַד־כְּדֵי הִתְאַדְּמוּת ת״פ
докра́шивать, докра́шить מָרֹחַ אוֹ צָבֹעַ עַד־גְּמִירָא פ״י || —ся הַמֹּרַח אוֹ הַצֶּבַע עַד־סוֹף
докрича́ть *и* докрича́ться *см.* докли́киваться
докру́чивать, докрути́ть בָּרֹךְ, שְׁזוֹר כָּלִיל פ״י
доктора́нтъ דּוֹקְטוֹרַנְט (מי שכתב דיסירטציון להשיג מעלת דוקטור אלא שלא העבירתה עדי׳) ז׳
до́кторство דּוֹקְטוֹרוּת (מעלת־דוקטר במדע) || מְלֶאכֶת־רוֹפֵא נ׳
до́кторъ דּוֹקְטֹר (מעלה גבוהה במדע), חָכָם, מְלֻמָּד || רוֹפֵא ז׳
доктри́на דּוֹקְטְרִינָא (שִׁטָּה בענין פוליטי או פילוסופי) נ׳
доку́да עַד־הֵיכָן, עַד־אָנָה, עַד־מָתַי ת״פ
доку́ка הַפְצָרָה, הַטְרָחָה, מְעַמְסָה נ׳, טֹרַח ז׳
докуме́нтъ דּוֹקוּמֶנְט, שְׁטָר ז׳, תְּעוּדָה, דִּסְקָא נ׳
докупи́ть, докупа́ть הוֹסֵף לִקְנוֹת, קָנֹה עוֹד פ״י
доку́пка קְנִיָּה נוֹסֶפֶת נ׳
доку́ривать, докури́ть עַשֵּׁן עַד־סוֹף (מקטרת) פ״י
докуча́ть (*кому*) הַטְרֵחַ, הָיֹה לְמַעֲמָסָה עַל־, הָיֹה לְטֹרַח עַל־, הַלְאֵה פ״י
доку́чливость טַרְחָנוּת, הַטְרָחָה, הַלְאָהָה נ׳
доку́чливый *и* доку́чный טַרְחָן, מוֹגִיעַ, מַלְאֶה ת׳
доку́шивать, доку́шать אָכֹל אוֹ שָׁתֹה כָּלֹה פ״י
докъ עֲקֶל (מקום לתיקון הספינות) ז׳
дола́вливать, долови́ть דּוּג אוֹ צוּד כָּלִיל פ״י
дола́мливать, долома́ть שָׁבֹר כָּלֹה, סָתֹר (בנין) פ״י || —ся הִשָּׁבֵר, הִסָּתֵר
долбёжъ נֶקֶב־הַמַּקֶּבֶת ז׳
долби́ло *см.* до́лото
долби́ть, да́лбливать, долбну́ть נָקֹב, נָקֹר (חור), || נַקֵּר (מַהֵר) || שַׁנֵּן (בזכרון), חָזֹר, לָמֹד עַל־פֶּה פ״י
долбня́ *и* долбу́ха || מַרְתֵּק, מַכּוֹשׁ, מַטְרֵק || חֲמוֹר שֶׁל יָד ז׳
до́лгій אָרֹךְ ת׳. *Ѣхать на* —гихъ נָסֹעַ עִם בַּעַל־עֲגָלָה
до́лго, долго́нько זְמַן רַב, בַּאֲרִיכוּת ת״פ. *Это продолжается слишкомъ* — הַדָּבָר יַאֲרִיךְ יוֹתֵר מִדַּאי. *Я пробуду тамъ не* до́лѣе *трехъ дней* אֶשְׁתֶּה (אֶעֱשֶׂה) שָׁם לֹא יוֹתֵר מִשְּׁלשָׁה יָמִים. —*ли до бѣды* מִי לֹא יִירָא רָע]
долгоборо́дый אֶרֶךְ־הַזָּקָן ת׳
долговатый אָרֹךְ מְעַט, אֲרַכְרַךְ ת׳
долгово́й שֶׁל חוֹב, חוֹבִי ת׳. —во́е *обязательство* שְׁטַר־חוֹב. —во́е *отдѣленіе* מַאֲסַר לְבַעֲלֵי־חוֹב
долговоло́сый אֶרֶךְ־הַשֵּׂעָר ת׳
долговре́менно לִזְמַן רַב, לַאֲרִיכוּת־יָמִים ת״פ
долговре́менность אֹרֶךְ־יָמִים ז׳, אֲרִיכוּת־יָמִים נ׳
долговре́менный בַּעַל־יָמִים רַבִּים, כַּבִּיר־יָמִים ת׳
долговѣ́чно לְיָמִים כַּבִּירִים, עֲדֵי־עַד, לְיָמִים רַבִּים, לַאֲרִיכוּת־יָמִים ת״פ
долговѣ́чность נֵצַח ז׳, אֲרִיכוּת־יָמִים נ׳
долговѣ́чный מַאֲרִיךְ יָמִים, קַיָּם לָעַד ת׳
долговя́зый גְּבַהּ־קוֹמָה, גְּדָל־ ת׳
долгогри́вый (סוס) אֶרֶךְ־הָרַעְמָה ת׳
долгоде́нственный מַאֲרִיךְ יָמִים ת׳. —нное *житье* אֲרִיכוּת יָמִים
долгоде́нствіе, —де́нство || אֹרֶךְ־יָמִים ז׳ || בַּיָּמִים הָאֲרֻכִּים (בשנה) ז״ר
долголѣ́тіе אֲרִיכוּת־יָמִים נ׳
долголѣ́тній מַאֲרִיךְ יָמִים ת׳
долголѣ́тствовать הַאֲרֵךְ יָמִים פ״ע
долгоно́гій בַּעַל־רַגְלַיִם אֲרֻכּוֹת, אֶרֶךְ־הָרַגְלַיִם ת׳
долгоно́жка חִלָּזוֹן (ר׳ חִלְזוֹנוֹת) ז׳
долгоно́сикъ חָסִיל חַרְטֻמִּי ז׳
долгоно́сый אֶרֶךְ־הָאַף ת׳
долгопёръ דַּג מְעוֹפֵף ז׳
долгопо́лый בַּעַל־שׁוּלַיִם אֲרֻכּוֹת, אֶרֶךְ־הַשּׁוּלַיִם ת׳
долгору́кій בַּעַל־יָדַיִם אֲרֻכּוֹת, אֶרֶךְ־הַיָּדַיִם ת׳
долгосро́чный מוֹאֳרָךְ, שֶׁנִּתַּן לִזְמַן אָרוֹךְ ת׳
долгота́ אֹרֶךְ ז׳
долготерпѣли́вость אֶרֶךְ־אַפַּיִם ז׳, סַבְלָנוּת נ׳
долготерпѣли́вый סַבְלָן, אֶרֶךְ־אַפַּיִם ת׳
долгоу́хій בַּעַל־אָזְנַיִם אֲרֻכּוֹת, אֶרֶךְ־הָאָזְנַיִם ת׳
долгоу́шка מַחַט מַדְקִית נ׳
долгохво́стикъ יַרְגָּזִי, זַנְבוֹן (מין צפור) ז׳
долгохво́стый אֶרֶךְ־הַזָּנָב ת׳
долгоше́йка *см.* горля́нка

долгошéйный בַּעַל־צַוָּאר אָרֹךְ, אֶרֶךְ־הַצַּוָּאר ת׳
долгошёрстный *см.* длинношёрстный
долгошéя אֶרֶךְ־הַצַּוָּאר ת׳
долгоязы́чный מַאֲרִיךְ לָשׁוֹן, פַּטְפְּטָן || הוֹלֵךְ
רָכִיל, מְדַבֵּר לָשׁוֹן הָרָע ת׳
долгъ חוֹב (ר׳ חוֹבוֹת) ז׳ || חוֹבָה נ׳. *Онъ*
нарушилъ свой— לֹא עָשָׂה (מִלֵּא) אֶת־
חוֹבָתוֹ. *Дѣлать* —*гй, войти въ* —*гй*
הִתְחַיֵּב, חוֹב, לָוָה. *Въ*— בְּהַקָּפָה. *Отдать*
послѣдній —*природѣ* הֵשִׁב רוּחוֹ אֶל־
אֲשֶׁר נְתָנָהּ ; הָלַךְ בְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ. *Онъ въ*
—*гý, какъ въ шелку* חוֹבוֹתָיו עָלוּ רֹאשׁוֹ.
—*платежемъ красенъ* מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה.
Онъ не останется въ —*гý* הוּא לֹא
יִתְקַשֶּׁה לְהָשִׁיב]
долежáть שָׁכַב עַד־ פ״ע
долетáть, долетѣ́ть עוּף עַד־, פָּרֹחַ־ פ״ע
должáть *и* за— חוֹב, הִתְחַיֵּב, לָוֹה, עָשֹׂה
должёкъ חוֹב קָטָן ז׳ הַלְוָאָה, לָקֹחַ בְּהַקָּפָה פ״י]
долженствовáть חוֹב, הִתְחַיֵּב פ״ע
должникъ לֹוֶה, בַּעַל־חוֹב ז׳
дóлжно *и* должнó הַחוֹבָה עַל־, נָכוֹן, רָאוּי ת׳.
Должнó *быть* || אֵין זֹאת אֶלָּא, אֵין זֹאת כִּי־
אִם, *см. навѣрно.* —*полагать* בְּוַדַּאי
יֵשׁ לְהַשֵּׁב, צָרִיךְ לְשַׁעֵר. *Завтра —быть*
собраніе מָחָר צְרִיכָה לִהְיוֹת אֲסֵפָה. *Ему*
—нó *быть очень скучно* הוּא בְּוַדַּאי
מְשֻׁעֲמָם מְאֹד. *Какъ и —быть* וְכַךְ רָאוּי,
וְכַךְ צָרִיךְ לִהְיוֹת
дóлжное חוֹבָה נ׳, חוֹב || גְּמוּל ז׳, רָאוּי
Каждому воздавашь— נָתֹן לְ... ת״פ
לְאִישׁ כִּגְמוּלוֹ (כָּרָאוּי לוֹ)
должностнóй בַּעַל־מִשְׂרָה, בַּעַל־פְּקִידוּת, שֶׁל
מִשְׂרָה, שֶׁל פְּקִידוּת ת׳. —нóе *лицо* נוֹשֵׂא
פְּקִידוּת
дóлжность חוֹבָה || מִשְׂרָה, פְּקוּדָה, פְּקִידוּת,
הִתְמַנּוּת, כְּהֻנָּה נ׳. *Вступить въ*— הִכָּנֵס
לְמִשְׂרָה
дóлжный חַיָּב || רָאוּי, נָכוֹן. *Оказывать*
—ное *кому почтеніе* כַּבֵּד אִישׁ כָּרָאוּי לוֹ.
Я вамъ —женъ *пять рублей* אֲנִי
חַיָּב לְךָ חֲמִשָּׁה רוּבָּלִים. *Я* —женъ *завтра*
ѣхать עָלַי (אֲנִי צָרִיךְ, מֻכְרָחַנִי) לִנְסֹעַ מָחָר
должóкъ *см.* должёкъ
доливáть, долить יָצֹק עוֹד, מַלֵּא פ״י || —ся
הִיָּסֵף, הִמָּלֵא]
доли́вка *и* доли́въ יְצִיקָה נוֹסֶפֶת נ׳
долиманъ *и* доломанъ דּוֹלְמָן (לְסוּטָה שֶׁל
הוּסָרִים) ז׳]
долинá *см.* длинá
доли́на *и* долъ עֵמֶק, גַּיְא, שֶׁפֶל ז׳, בִּקְעָה נ׳
доли́нистый מָלֵא עֲמָקִים ת׳
доли́стый *см.* доли́нистый

доли́ть *см.* доливáть
дол[л]áръ דּוֹלָר (מַטְבֵּעַ אֲמֵירִיקָנִית) ז׳
доложи́ть *см.* доклáдывать
долóй הָלְאָה, אַרְצָה, מַטָּה, סוּר מ״ק. —*съ*
глазъ моихъ סוּר מִלְּפָנַי. *Шляпу*—
הָסֵר הַכּוֹבַע]
доломáнъ *см.* долимáнъ
долоти́ть פָּסֹל, פַּסֵּל, חָרֹט, חָצֹב, חָקֹק, גַּלֵּף,
נַקֵּר פ״י]
долотó חֶרֶט ז׳, מַפְסֶלֶת נ׳
дóлу לְמַטָּה, מַטָּה, אַרְצָה ת״פ
долъ *см.* доли́на
доль אֹרֶךְ ז׳
дóльникъ רְצוּעַת שְׁתִי וָעֵרֶב (בִּכְלֵי־הַסּוּס) נ׳ ||
שְׁתָף ז׳
дóльный עִמְקִי, מוּנָח בָּעֵמֶק ת׳. —ная
жизнь חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה
дóльше, дóлѣ, дóлѣе *см.* дóлго
долѣзáть, долѣ́зть טַפֵּס עַד־, עָלֹה— פ״ע
дóля, дóлька *и* —люшка חֵלֶק, חֶבֶל ז׳,
נַחֲלָה, מָנָה, שֻׁתָּפוּת || דּוֹלְיָא (חלק צ״ו
בזולוטניק) || כְּנַף־הַזֶּרַע (בצמחים) נ׳|| מַזָּל,
גּוֹרָל ז׳. *Дѣлить на* —ли חַלֵּק לַחֲלָקִים.
Быть съ кѣмъ въ —лѣ הָיֹה שֻׁתָּף עִם
פ׳ בְּ... *Эта деревня досталась*
мнѣ на —лю כְּפָר זֶה עָלָה בְּחֶלְקִי. *Нес-*
частная— מַזָּל בִּישׁ. *Четвертая*—
הַחֵלֶק הָרְבִיעִי. *Въ четвертую, вось-*
мую —лю *листа* בְּתַבְנִית קְבַרְטוֹ, אוֹקְטָבוֹ
дóма בַּבַּיִת ת״פ
домáзывать, домáзать גְּמֹר הַמְּשִׁיחָה, מָשֹׁחַ
עַד־גְּמִירָא פ״י
до[малывать], домолóть טָחֹן כָּלִיל, —עַד־
סוֹף פ״י || חָדֹל לְדַבֵּר הֲבָלִים [—תִים]
[дом]á[ты]вать, домотáть כָּרֹךְ הַכֹּל, —עַד־
גְּמִירָא || בַּזְבֵּז, פַּזֵּר הַכֹּל פ״י
домáхивать, домахнýть גְּמֹר הַיְרִיָּה,
—הַזְּרִיקָה || יָרֹה עַד־, זָרֹק־ || זָרֹק עַד־הַסּוֹף פ״י
домáчивать, домочи́ть הַרְטֵב כָּל־, טַבֵּל— פ״י
домáшній בֵּיתִי, בֶּן־תַּרְבּוּת ת׳. Домáшніе
בְּנֵי־הַבַּיִת. *По* —шнимъ *обстоя-*
тельствамъ מֵחֲמַת עִנְיְנֵי־מִשְׁפָּחָה
домáщивать, домости́ть רַצֵּף עַד־גְּמִירָא פ״י
|| —ся הֵרָצֵף
домежёвывать, домежевáть מָדֹד כָּל־ פ״י
|| —ся הִמָּדֵד
домекáться, домекнýться הַכֵּר, שַׁעֵר, הָבֵן פ״י
домёкъ. *Не въ*— בְּרַפְּתַ הַדַּעַת ת״פ
дометáть, домести́ טַאטֵא, פַּיֵּה, כַּבֵּד כָּלִיל פ״י
|| —ся הִתְכַּבֵּד
домётывать, дометáть || גָּבֹב (חציר)
תָּפֹר (אַבְקָאוֹת־כַּפְתּוֹרִים) || זָרֹק (אבן) פ״י

до́микъ ביתון (בית קטן) ז׳
домина́ть, домя́ть נמס היטב (טיט) פ״י
до́мино דומינו (עטיפה || מין שחוק) ז׳
доми́шко חרבה (בית קטן נוטה לנפל) נ׳
доми́ще בית גדול ז׳
до́мна (*и* доменная *печь*) כור ז׳
домоблюсти́тель סוכן־הבית ז׳
домови́тость אמידות, הנהגת־הבית, כלכלת־הבית, ביתניות נ׳
домови́тый אמיד, מנהיג בית, ביתני ת׳
домови́ще ארון ז׳
домовлады́ка בעל־בית, בעל־משפחה ז׳
домовладе́лецъ בעל־בית ז׳
домовни́къ בעל־בית || יושב־אהל, חובש־בית ת׳
домовни́чать ישב אהל פ״ע, חבש בית פ״י
домово́дство הנהגת־הבית, כלכלת־ נ׳
домово́дъ כלכלן ביתי, צופה הליכות־בית ז׳
домово́й ביתני ת׳ || לין, דבוק ז׳
домо́вый ביתי ת׳
домога́тельство בקשה, הפצרה, שאיפה, התאמצות נ׳
домога́ться, домо́чься (*чего*) שאף, התיגע למצא פ״ין
домо́й הביתה ת״פ
домо́къ. *Жить* —мко́мъ היה בעל־הבית בפני עצמו פ״ע
домола́чивать, домолоти́ть דוש עד־גמירא פ״ין
домоло́ть *см.* дома́лывать
домообзаво́дство עריכות בית בפני עצמו נ׳
домоправи́тель מפקח על־הבית, סוכן־הבית, איקונומוס ז׳
доморо́дный *см.* доморо́щенный
доморо́стокъ (בן־בקר) יליד־בית ת׳
доморо́щенный יליד־בית ת׳
домострои́тель איקונומוס, סוכן־הבית, מומחה בכלכלת־הבית ז׳
домосе́дничать ישב בית פ״ע
домосе́дный, —ная *жизнь* חיים של בית
домосе́дство ישיבת־בית נ׳
домосе́дъ יושב אהל, —בית, חובש— ת׳
домота́ть *см.* дома́тывать
домоустро́йство הסדרת־הבית נ׳
домохозя́инъ בעל־בית ז׳
домоча́децъ (עבד) יליד־בית ז׳
домочи́ть *см.* дома́чивать
домо́чься *см.* домога́ться
домча́ть נשא במהירות עד־ פ״י || —ся בוא במהרה, עוט, חוש ל..
до́мъ בית, מעון, משכן ז׳, דירה נ׳ || כלכלת־בית || משפחה נ׳, בית־אב ז׳. —микъ, —мо́къ ביתון, בית קטן. *Отказать кому отъ* до́му אסר על איש לבקר הבית, נעל ביתו בפני־. *Онъ живетъ открытымъ* —момъ ביתו פתוח לרוחה. —*арестуемыхъ* פיולקי. *Заводиться* —мо́мъ ערך בית. *Жить* —момъ היה בעל־בית בפני עצמו. *Онъ пріѣхалъ ко мнѣ всѣмъ* —момъ הוא בא אלי עם כל משפחתו. *Работники разошлись по* дома́мъ הפועלים הלכו לבתיהם. *Сумашедшій*— בית־משוגעים
домыва́ть, домы́ть רחץ כליל, כבס כליל פ״י
домы́слиться (*до чего*) מצא עצה, מצא, הבר, בוא לידי־הכרה פ״ע
доме́ривать, доме́рять *и* доме́рить מדד כל־ || מדד החסר פ״י
домеча́ть, доме́тить סמן, ציין (בכבסים) עד־גמירא פ״י
доме́шивать, доме́сить לוש כל צרכו פ״י
домя́ть *см.* домина́ть
дона́шивать, доноси́ть נשא עד־ || בלה || —ся התבלה (מלבושים) פ״י
доне́льзя *и* до-не́льзя *см.* нельзя́
донесе́ніе הודעה, הרצאה נ׳
донести́ *см.* доноси́ть
дони́зывать, донизáть חרז עד־גמירא, חרז כל־ || —ся התחרז פ״י
донима́ть, доня́ть לקט הנשאר פ״י. *Я тебя* дойму́ אני אראך. *Его ничѣмъ не* —мёшь אין כל ענש חמור בשבילו
до́нникъ גזר־המלך, הנדקוק (מין צמח) ז׳
донный של־קרקע, של תחתית ת׳; *см.* дно || —ная *трава* *см.* до́нникъ
доноси́тель *и* доно́счикъ דילטור, מלשין, מסור ז׳
доноси́ть, донести́ הודע, הרצה || ערר, הרצה || מסר, הלשן || נשא עד־, הבא— פ״י
доноси́ть *см.* дона́шивать
доно́сокъ, доно́сочекъ מלבוש פחות ז׳, שמלה בלה נ׳
доно́съ דילטוריא, מלשינות, מסירה, מסירות נ׳
доноше́ніе *см.* донесе́ніе
доно́щикъ מסור, מלשין, דילטור ז׳
до́нце תחתית קטנה נ׳ || כושב־הכישור ז׳
донынѣ עד־היום, עד־עכשיו, עד־עתה ת״פ
до́нышко *см.* дно
доню́хивать, доню́хать שאף כל־ (הטבק) פ״י
доня́ть *см.* донима́ть
доора́ть גמר החרישה פ״י
допа́лзывать, доползáть, доползти́ זחל

עד־ פ"ע || השג בזחילה פ"י
допáлывать, дополóть גמר הנכוש, נכש
התנכש כליל —ся || כל־ פ"י
допáрывать, допорóть פשה כל־ (התפירה) פ"י
допáхивать, допахáть חרש עד־גמירא,
גמר החרישה פ"י
допекáть, допéчь || אפה היטב || אפה הנשאר
האפה —ся || נזף ב.., גער ב.. בנזיפה פ"י
допечáтывать גמר ההדפסה, הדפס כל־ פ"י
הגמר בדפוס —ся ||
допéчь *см.* допекáть
допивáть, допи́ть שתה (השירים), שתה
שתה עד־כדי —ся || כל־ פ"י. Допéйте
вашъ стаканъ שתה שירי כוסך. *Онъ*
допи́лся *до сумашествія* שתה עד־כדי
השתגעות
допи́ливать, допили́ть נסר עד־גמירא,
שוף— פ"י
допирáть, доперéть סגר וסגר, סגר היטב פ"י
допи́сывать כתב עד־גמירא || צייר כל־ פ"י
כתב או צייר עד־כדי —ся ||
допи́ть *см.* допивáть
допи́хивать, допихнýть דחה, הדף עד־ פ"י
доплáта, доплáчиванье תוספת־תשלומין נ'
доплáчивать, доплати́ть שלם הנותר פ"י
השתלם במלוא —ся ||
доплетáть, доплéсть קלע עד־גמירא, קלע
הקלע עד־ —ся || כל־ || אכל הנשאר פ"י
גמירא || התנהג עד־, המשך בכבדות־
доплывáть, доплы́ть שחה עד־, שוט־פ"ע
доплясывать, доплясáть רקד עד־גמירא פ"ע
רקד עד־כדי.. —ся ||
дополáскивать. дополоскáть שטף פ"י
доползáть *и* доползти́ *см.* допáлзывать
дополнéніе הוספה, תוספת נ', מלואים,
תשלומין ז"ר, נוספות נ"ר
дополни́тельный נוסף, משלים ת'
дополня́ть, допóлнить מלא, השלם פ"י
התמלא, השתלם —ся ||
дополóть *см.* допáлывать
дополýденный שלפני־הצהרים ת'
допорóть *см.* допáрывать
допотóпный שקדם למבול, קדום, קדמון,
עתיק ת'
доправливать *и* доправля́ть, допрáвить
סים את־ההגהה || גבה (חוב) פ"י
допрáвный *и* допрáвочный— עומד לגוביינא,
להגבות ת'
доправщикъ מסים את־ההגהה || גובה (חוב) ת'
допрáздновать סים את החגיגה, חגג פ"י

допрáшивать *и* допроси́ть גבה עדות, חקר
—си́ть. הבדק —ся || ודרש, חקר, בדק פ"י
חקר (בדק) איש על *кого по пунктамъ*
כל פרט ופרט
допроси́ться השג דבר ע"י בקשה פ"י.
Его не —сишься כמה שלא תבקשהו לא
יעשה לך דבר
допрóсъ גבית־עדות, חקירה ודרישה, מצתותא נ'
допрóщикъ גובה עדות, חוקר ודורש ת'
допры́гивать, допры́гнуть קפץ עד־ פ"ע
допры́скивать, допры́снуть || זרק עד־, הזה—
הזה על־כל פ"י
допрѣвáть, допрѣ́ть || התבשל היטב, הצלה
הזע פ"ע
допря́дывать *и* допрядáть, допря́сть
טוה השאר,־ עד־גמירא פ"י
допря́дывать, допря́нуть דלג עד־ פ"ע
допускáть, допусти́ть || נתן
הניח, הרשה —ся || סבל. הרשה, הנתן. *Его не* —сти́ли
къ министру לא נתנוהו ליכנס אל
המיניסטר. *Это дѣло не* —скаетъ
медленности ענין זה אינו סובל עכוב.
(אחור). Допýстимъ *что* בהנחה ש.., נניח
ניחא ש.., תינח, בשלמא. Допусти́мо
дóпускъ רשיון־כניסה ז', כניסה נ'
допусти́ть *см.* допускáть
допущать *см.* допускáть
допущéніе הרשאה, הכנסה || סבילות נ'.
допытáть *см.* допы́тывать
допы́тливость כסף־דעת ז', סקרנות, חשירות,
תירנות נ'
допы́тливый כסוף־דעת, סקרני ת'
допы́тывать, допы́тать חקר ע"י ענוים.
חקר ודרש —ся || חקר, בדק, אלץ מן־ פ"י
—пы́тываться *истины* חקר האמת
дóпьяна לשכרון ת"פ
допѣвáть, допѣ́ть נגן עד־סוף, זמר— פ"י
дорабóтывать, дорабóтать כלה העבודה,
השג דבר (*до чего*) —ся || גמר— פ"י
дорастáть *см.* доростáть [בעבודה]
дорисóвывать, дорисовáть סים ציור פ"י
—ся || צייר עד־כדי || הצטייר כלו. —вать
портретъ סים איקונין
дорóга דרך ז"נ, נתיב מסלול. ארח ז', נתיבה,
תעה —ги. *Сбиться съ* מסלה || נסיעה נ'.
זה אינו בדרכי. *Это мнѣ не по*—гѣ מדרך.
Проселочная— משעול בכפרי. *Большая,*
столбовая или почтовая—דרך המלך.
Санная— דרך של שלגים. *Быть* въ гѣ—
דך לשלום —ги. *Счастливой* היה בדרך.

Дать кому —гу הַפָּנֵה מִפְּנֵי־, פַּנֵּה
מְסִלַּת־הַבַּרְזֶל. *Желѣзная*— .דֶּרֶךְ לְ..
Прочь съ —ги !פַּנֵּה דֶרֶךְ. *Туда ему*
בְּדֶרֶךְ שֶׁאָדָם רוֹצֶה לֵילֵךְ מוֹלִיכִין אוֹתוֹ *и*—
Онъ на хорошей —гѣ הוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ
дорогова́тый יַקְרָנִי, יָקָר מְעַט ת׳ [יְשָׁרָה]
дорогови́зна יֹקֶר ז׳, יַקְּרוּת
дорого́й יָקָר, גִּבְבָּה, חָשׁוּב ת׳ .—го́нькій
יָקָר מְעַט
доро́дливость *и* —дность עֳבִי־בָשָׂר,
סִרְבּוּל ז׳, בְּרִיאוּת־בָּשָׂר נ׳
доро́дливый בְּרִיא־בָשָׂר, בַּעַל־, מְסֻרְבָּל ת׳
доро́дничать *см.* дороднѣть
доро́дность *см.* доро́дливость
доро́дный *см.* доро́дливый
доро́днѣть, раз—הֵעָשֵׂה בַּעַל־בָּשָׂר, הִסְתַּרְבֵּל פ״ע
доро́дство *см.* доро́дливость
дорожа́ть, вз—הִתְיַקֵּר, הִתְעַלֵּה, עָלֹה (הַשַּׁעַר) פ״ע
дорожи́ть (*чѣмъ*) הַחְשֵׁב, כַּבֵּד, יַקֵּר, הוֹקֵר פ״י
—ся (במחיר) דָּרֹשׁ הַרְבֵּה. *Я* —жу́
вашей дружбою .אֲנִי מוֹקִיר אֶת יְדִידוּתְךָ
Онъ не —жи́тъ *своей жизнью*
הוּא אֵינוֹ מַשְׁגִּיחַ בְּחַיָּיו
доро́жка נָתִיב, מִשְׁעוֹל, מַסְלוּל ‖ צִנּוֹר, עָרוּץ ז׳,
תְּעָלָה נ׳
доро́жникъ מוֹרֵה דֶרֶךְ, יוֹמָן שֶׁל נוֹסְעִים ז׳ ‖
מְקֻצּוּעָה ‖ доро́жничекъ מְקֻצּוּעָה נ׳
קְטַנָּה ‖ אֲלוּנְטִית שֶׁל דֶּרֶךְ קְטַנָּה
доро́жный שֶׁל דֶּרֶךְ, לִנְסִיעָה ת׳
доро́жчатый שֶׁל פַּסִּים, כְּעֵין־רְצוּעוֹת ת׳
доро́слый מְגֻדָּל, גָּדוֹל ת׳
доростáть, дорости́ גָּדֵל כְּהוֹגֶן, —בִּמְלוֹאוֹ
дорубáть, дорубить כָּרֹת, בָּרֵא, חָטֹב פ״י
—ся כָּרֹת עַד־כְּדֵי ‖
до́ръ *см.* новина́
дорывáть, дорвáть עָקֹר כָּל־, נָתֹשׁ־, קָטֹף—פ״י
—ся (*до чего*) שָׁאֹף לְ.. ‖
дорывáть, доры́ть חָפֹר עַד־גְּמִירָא, —כָּל־ פ״י
—ся (*до чего*) חָפֹר עַד שֶׁ.. ‖
дорѣ́зывать, дорѣ́зать גָּזוֹר, כָּרֹת עַד־הַסּוֹף;
שָׁחֹט, טָבֹחַ (בעל חי) פ״י
доса́да רֹגֶז, מַפַּח־נֶפֶשׁ, כַּעַס ז׳, מֹרַת־רוּחַ,
טִינָא נ׳
досади́тель *и* —са́дчикъ מַכְעִיס, מְקַפֵּחַ
בִּדְבָרִים, מְקַנְטֵר, מְמָרֵר, מַכְאִיב־לֵב ת׳
досади́тельный מַכְאִיב, מַרְעִיב ת׳
досади́ть *см.* досаждáть
доса́дно מַכְעִיס הוּא—, מַכְאִיב, מַעֲצִיב— ר״ם
досадно́й מְשַׁתֵּל ת׳
доса́дный *и* —дливый מַכְאִיב, מַכְעִיס, מַעֲצִיב,
מְצַעֵר ת׳
доса́довать (*на что*) כָּעֹס עַל־אוֹדוֹת, שָׁרֹה
בְּצַעַר פ״ע]
доса́дчикъ *см.* досади́тель
досажáть *см.* доса́живать
досаждáть, досади́ть (*кому*) הַכְעֵס, צַעֵר,
קַפֵּחַ, הַרְגֵּז, מָרֵר, הַרְעֵם פ״י
доса́живать, досади́ть נָטֹעַ כָּל־, שָׁתֹל־,
גְּמֹר הַשְּׁתִילָה, —הַנְּטִיעָה פ״י
доса́ливать, досоли́ть מָלֹחַ עוֹד, מָלֹחַ
הַמְלֵחַ ‖—ся הִשָּׁאֵר פ״י
доса́сывать, дососáть יָנֹק כָּל־, —הַשְּׁאָר,
הוֹנֵק ‖—ся מָצֹה— פ״י
досвѐрливать, досверли́ть נָקֹב כֻּלּוֹ פ״י
‖—ся הִנָּקֵב
досе́лѣ *и* досе́ль עַד־עַתָּה, עַד־עַכְשָׁיו, עַד־
הַיּוֹם, עַד־הֵנָּה, עַד־כָּאן ת״פ
доси́живать, досидѣ́ть יָשֹׁב עַד־, יָשֹׁב עַד־
הַסּוֹף, הַמְתֵּן ‖ חָדֹל לִדְגֹר, —לְחַמֵּם (הביצים) ‖
יָשֹׁב עַד־ —ся ‖ סַיֵּם הַזִּקּוּק (של משקה)
שֶׁ... *Онъ* —ваетъ *въ заключеніи* —שֶׁהָה
свой срокъ הוּא מְבַלֶּה בִּתְפִיסָה אֶת זְמַנּוֹ. *Я*
не —сидѣлъ *до конца спектакля*
.לֹא נִשְׁאַרְתִּי עַד־סוֹף הַחִזָּיוֹן *Курица не*
—сидѣла *трехъ дней* הַתַּרְנְגֹלֶת חָדְלָה
לִדְגֹר שְׁלֹשָׁה יָמִים קוֹדֶם הַזְּמַן
доскá *и* **до́ска** קֶרֶשׁ, לוּחַ, דַּף ז׳, טַבְלָא נ׳.
Аспидная— צִפְחָה. *Прочитать*
отъ —ски́ *до* —ски́ .קְרָא מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף
До гробовой —ски́ .עַד סְתִימַת־הַגּוֹלֵל
Ихъ нельзя поставить на одну
—ску́ אִי־אֶפְשָׁר לְהַעֲמִידָם עַל דַּף אֶחָד (או :
זֶה לְעוּמַּת־זֶה)
доскáбливать, доскобли́ть גָּרֹד כָּל־, מָחֹה—,
הִגָּרֵד כֻּלּוֹ, הִמָּחֵק— ‖—ся מָחֹק— פ״י
доскáзывать, досказáть הַגֵּד הַכֹּל, דַּבֵּר—,
סַפֵּר עַד־ ‖—ся סַפֵּר—, סַפֵּר עַד־הַסּוֹף פ״י
גְּמִירָא
доскакáться הַשֵּׂג בִּקְפִיצָה פ״י. *Онъ* —кáлся
до того, что вывихнулъ себѣ ногу
הוּא קָפֹץ וְקָפֹץ עַד שֶׁנִּשְׁמְטָה רַגְלוֹ
доскáкивать, доскочи́ть *и* доскокну́ть
קְפֹץ עַד־, דַּלֵּג— פ״ע
доскáкивать, доскакáть קְפֹץ אוֹ רָכֹב
(בדהרה) עַד־ פ״ע
доскобли́ть *см.* доскáбливать
доскокну́ть, доскочи́ть *см.* доскá-
кивать
доскребáть, доскрéсть גָּרֹד כָּלִיל, מָחֹק— פ״י
дослáть *см.* досылáть
дослу́живать, дослужи́ть מַלֵּא זְמַן־עֲבוֹדָתוֹ ‖

—ся || סַיֵּם הָעֲבוֹדָה (בבית התפלה) פ״י הַגֵּעַ בַּעֲבוֹדָה לְמַדְרֵגַת־, הִתְעַלֵּה בַּעֲבוֹדָה (במשרת הממשלה) לְמַעֲלַת־

дослу́шивать, дослу́шать שְׁמַע עַד־הַסּוֹף, —ся || הַשְׁמֵעַ עַד־גְּמִירָא שְׁמַע דִּבְרֵי־ פ״י

досма́тривать, досмотрѣ́ть רָאֹה עַד־הַסּוֹף || שִׂים עַיִן עַל־, הַשְׁגֵּחַ, פַּקֵּחַ || בָּדֹק (סחורה) פ״י

досмо́трщикъ מְפַקֵּחַ, מַשְׁגִּיחַ || פְּקִיד־הַמֶּכֶס ז׳

досмо́тръ הַשְׁגָּחָה, שִׂימַת־עַיִן || בְּדִיקָה נ׳

досмотрѣ́ть *см.* досма́тривать

досмѣ́яться (*до чего*) שְׂחֹק עַד־כְּדֵי פ״ע

досоли́ть *см.* доса́ливать

дососа́ть *см.* доса́сывать

досо́хнуть *см.* досыха́ть

доспа́ть *см.* досыпа́ть

доспо́рить (*до чего*) הִתְקוֹטֵט עַד־, הִדַּיֵּן־. *Они —ли до того, что поссорились* הֵם הִתְקוֹטְטוּ וְהִתְקוֹטְטוּ עַד שֶׁנִּתְפַּלְּגוּ (שֶׁנִּתְחַלְּקוּ)

доспѣва́ть, доспѣ́ть גָּמֹל הֵיטֵב, בַּשֵּׁל־, הִתְבַּשֵּׁל־ פ״ען

доспѣ́лость גְּמַר־בִּשּׁוּל ז׳

доспѣ́лый שֶׁנִּגְמַל בְּלִי־צָרְבָה, שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל־ ת׳

доспѣ́ть *см.* доспѣва́ть

доспѣ́хъ זַיִן, נֶשֶׁק ז׳, כְּלֵי־לְחָמָה ז״ר, חֲלִיצָה נ׳

доспѣ́шникъ מְזֻיָּן, לְבוּשׁ־שִׁרְיוֹן ת׳

достава́ть, доста́ть שָׁלֹף || מָצֹא, הַשֵּׂג || הוֹצֵא || הַגֵּעַ עַד־, נָגֹעַ בְּ־ || קָלֹעַ עַד־ || עָלֹה בְּגוֹרָל, נָפֹל־, זָכֹה־ || —ся || הַסְפֵּק לְ־. *Онъ досталъ тысячу рублей* בִּקֵּשׁ וּמָצָא אֶלֶף רוּבָּל. *Доста́ньте мнѣ билетъ на слѣдующій спектакль* הַשִּׂיגָה בִשְׁבִילִי בִּילֶט לַחִזָּיוֹן הַבָּא. *Откуда вы это —ста́ли* הֵיכָן מְצָאתֶם זֶה. *Доста́ньте изъ сундука бѣлье* הוֹצֵא הַכְּבָסִים מִן הַתֵּבָה. *—рукою до потолка* הַגֵּעַ בַּיָּד עַד הַסִּפּוּן. *Это ружье —стаётъ далеко* רוֹבֶה זֶה קֹלֵעַ לְמֵרָחוֹק. *Доста́нетъ ли на дорогу этихъ денегъ* הֲיִמְצָא (הֲיַסְפִּיק) כֶּסֶף זֶה לַדֶּרֶךְ. *Этого сукна на сюртукъ не —ста́нетъ* (אֶרֶג־צֶמֶר) גּוּת זֶה לֹא יַסְפִּיק לִמְעִיל. *У него не* достаётъ *терпѣнія* הוּא חָסֵר סַבְלָנוּת. *Ему —ста́лось наслѣдство* בְּגוֹרָלוֹ נָפְלָה יְרוּשָּׁה. *Мнѣ —ста́лась трудная работа* עֲבוֹדָה קָשָׁה נָפְלָה בְגוֹרָלִי. *Кому —ста́лся первый выигрышъ* מִי זָכָה בַּגּוֹרָל הָרִאשׁוֹן. *Въ сибири* достаётся *много золота* בְּסִיבִּירְיָא יֵשׁ מוֹצְאֵי זָהָב הַרְבֵּה. Доста́нется *ему* הוּא יְשֻׁקַּל לְמַפְרוֹפַּסְקָא. *Мнѣ* доста*ётся* מַגִּיעַ עָלַי

доставля́ть —ста́вить סַפֵּק פ״י || הַמְצֵא, סַפֵּק —ся || הִמָּצֵא. *—на мѣсто* הַמְצֵא לְמָקוֹם. *—свѣдѣнія* הַמְצֵא יְדִיעוֹת פ׳

доста́ивать, —стоя́ть *и* —ся עֲמֹד עַד הַסּוֹף פ״ע

до́сталь שְׁאָר, נִשְׁאָר, שָׂרִיד, עוֹדֵף ז׳, שִׁירַיִם, שִׁירָיִם ז״ר, שְׁאֵרִית נ׳

доста́токъ, —точекъ עֹשֶׁר ז׳, אֲמִידוּת, נְגִידוּת נ׳ || הוֹן, רְכוּשׁ ז׳

доста́точествовать || הָיֹה בַעַל־הוֹן, —אָמִיד הַסְפֵּק פ״ע

доста́точно דֵּי־צָרְכּוֹ, דַּי, לְמַדַּי ת״פ

доста́точность סֵפֶק, סִפּוּק ז׳, הַסְפָּקָה, סְפִיקָה נ׳

доста́ть *см.* достава́ть

досте́гивать, достега́ть תָּפֹר עַד־הַסּוֹף, כַּלֵּה־ || הַכֵּה, הַלְקֵה פ״י

достига́ть, —сти́гнуть *и* дости́чь הַשֵּׂג, הַמְצֵא —ся || מָצֹא, בּוֹא עַד־, הַגֵּעַ אֶל־. *—гнуть своей цѣли* בּוֹא עַד־תַּכְלִיתוֹ. *—глубокой старости* הִזָּקֵן (זָכֹה) לְזִקְנָה מוּפְלֶגֶת. *—высшей степени славы* קָנֹה שֵׁם טוֹב בְּמַדְרֵגָה שֶׁאֵין לְמַעְלָה הֵימֶנָּה

достила́ть, достла́ть רַצֵּף, כַּלֵּה־, רַפֵּד־ פ״י || —ся הֵרָצֵף, הִתְרַפֵּד

дости́рывать, дostира́ть כַּבֵּס עַד־גְּמִירָא, —ся || כַּבֵּס כַּלֵּה־ הִכָּבֵס פ״י

дости́чь *см.* дости́гнуть

достовѣ́рно בָּרִי, אֶל־נָכוֹן, לְנָכוֹן, בְּוַדַּאי, בֶּאֱמֶת, בֶּאֱמוּנָה ת״פ

достовѣ́рность אֹמֶן ז׳, נֶאֱמָנוּת נ׳

достовѣ́рный נֶאֱמָן, וַדַּאי, אֲמִתִּי, נָכוֹן ת׳

достодо́лжный הָרָאוּי, הַנָּכוֹן ת׳

досто́йно כַּהוֹגֵן, כָּרָאוּי, בְּכָבוֹד, בַּחֲשִׁיבוּת ת״פ

досто́инство עֵרֶךְ || כָּבוֹד, יְקָר ז׳, חֲשִׁיבוּת, מַעֲלָה נ׳

досто́йный רָאוּי, הָגוּן, כְּדַאי ת׳. *Онъ —сто́инъ наказанія* הוּא רָאוּי לְעֹנֶשׁ

достопа́мятный נִפְלָא, רָאוּי לְזִכָּרוֹן ת׳

достоподра́жательный מוֹפְתִי, רָאוּי לְחִקּוּי ת׳

достопочте́ніе נְשִׂיאוּת־פָּנִים, חֲשִׁיבוּת, הַחֲשָׁבָה נ׳

достопочте́нный נְשׂוּא־פָּנִים, נִכְבָּד, חָשׁוּב ת׳

достопримѣча́тельность חִדּוּשׁ נִפְלָא ז׳

достопримѣча́тельный נִפְלָא ת׳

достосла́вный מְפֹאָר, מְקֻלָּס ת׳

достохва́льный מְשֻׁבָּח, מְהֻלָּל ת׳

достоя́ніе חֵלֶק, קִנְיָן, רְכוּשׁ, הוֹן ז׳, נְכָסִים ז״ר, נַחֲלָה נ׳

достоя́ть *см.* доста́ивать

достра́гивать, дострога́ть שַׁפֵּה עַד־גְּמִירָא

שַׁפֵּה פ״י || —ся הִשְׁתַּפֵּה

дострáивать, дострóить הַשְׁלֵם בִּנְיָן || —ся הִבָּנֵה

дострáчивать, дострачи́ть תַּפֵּר כָּל־, כַּלֵּב־ || כָּתֹב־ פ״י

достригáть, дострúчь סַפֵּר כָּל־, גָּזוֹ־ פ״י

дострогáть *см.* дострáгивать

дострóивать, дострóить *см.* дострáивать

дострóйка הַשְׁלָמַת־בִּנְיָן נ׳, בִּנְיָן חָדָשׁ, ־נוֹסָף ז׳

дострýгивать, дострyгáть *см.* дострáгивать

дострѣ́ливать, дострѣля́ть סַיֵּם הַיְּרִיָּה || יָרֹה עַד־ || הַחֲרֵב, הָרֹס, סְתֹר בִּירִיָּה || הוֹצֵא כָּל־הַחִצִּים פ״י

достря́пывать, достря́пать גְּמֹר הַבִּשּׁוּל פ״י

доступáть, доступи́ть קָרֵב אֶל, יָצֹא וְהִכָּנֵס, —ся || בְּ... || כָּבֹשׁ, לָכֹד, לָקֹחַ בַּשֶּׁבִי פ״י הַגַּע, הַשֵּׂג]

достýпный מָצוּי, שָׁכִיחַ ת׳

дóступъ כְּנִיסָה נ׳. *Къ этому товару* —пу *нѣтъ* סְחוֹרָה זוּ אִי־אֶפְשָׁר לָגֶשֶׁת אֵלֶיהָ (מפני יקרותה)

досýгъ פְּנַאי ז׳. *На* —гѣ, *на* —гахъ לִשְׁעַת־הַפְּנַאי]

досýжество מְהִירוּת, חֲרִיצוּת נ׳

досýжій מָהִיר, חָרוּץ, זָרִיז ת׳

досýжный פָּנוּי, מְפֻנֶּה ת׳. *время* —ое פְּנַאי]

дóсуха לְיוֹבֵשׁ, עַד־כְּדֵי יְבֵשׁוּת ת״פ

досýчивать, досучи́ть שְׁזוֹר כָּל־ פ״י || —ся הִשָּׁזֵר כֻּלּוֹ

досýшивать, досуши́ть בַּשֵּׁשׁ הֵיטֵב פ״י || —ся הִתְיַבֵּשׁ הֵיטֵב

досчáтый *и* **досчанóй** שֶׁל קְרָשִׁים, קַרְשִׁי ת׳

досчи́тывать, досчитáть סָפֹר כָּל־, ־עַד־הַסֵּפֶר, מָצֹא בְּחֶשְׁבּוֹן || —ся גְּמִירָא פ״י. *Я тутъ не* —ваюсь *двухъ рублей* מוֹצֵא אֲנִי שֶׁחֲסֵרִים כָּאן שְׁנֵי רוּבָּל.

досылáть, дослáть הַשְׁלֵם הַמִּשְׁלוֹחַ, שְׁלַח הַנִּשְׁאָר, שְׁלַח עַד־ פ״י

досыпáть, доспáть יָשֹׁן הֵיטֵב, ־דַּיּוֹ פ״ע.

досыпáть, досы́пать שְׁפֹךְ הַנִּשְׁאָר, הָרֵק כָּל־ || הוֹסֵף הַנֶּחְסָר פ״י

досы́пка גְּמַר־שְׁפִיכָה ז׳, הוֹסָפָה נ׳.

дóсыта לָשֹׂבַע, עַד־לְשָׂבְעָה, עַד־כְּדֵי שְׂבִיעָה ת״פ.

досѣвáть, досѣ́ять סַיֵּם הַזְּרִיעָה, זְרַע כָּל־ פ״י.

досѣкáть, досѣ́чь חָטֹב, כְּרֹת || פַּסֵּל (אבנים, שַׁיִשׁ) עַד־גְּמִירָא || הַלְקֵה עַד שֶׁ.. פ״י

досю́да עַד־כָּאן, עַד־הֵנָּה, עַד־עַכְשָׁיו, עַד־כֹּה, עַד־עַתָּה ת״פ

досягáть, досягнýть (*до чего*) הַשֵּׂג דְּבַר־מָה, הַגַּע עַד־ פ״י

дотáлкивать, дотолкнýть דְּחֹף עַד־, דְּחֹה־, הָדֹף־ פ״י

дотáпливать, дотопи́ть הַתֵּךְ כָּל־ || הַסֵּק || הַטְבֵּעַ (במים) הַנִּשְׁאָר פ״י

дотáскивать, дотащи́ть סְחֹב עַד־, גָּרֹר־ פ״י || —ся הִגָּרֵר, הִתְנַהֵג

дотáскивать, дотаскáть בַּלֵּה, הַפְחֵת || —ся הִתְבַּלֵּה, הִפָּחֵת (מלבוש) פ״י

дотáчивать, доточи́ть לְטֹשׁ הֵיטֵב || **дотачáть** סַיֵּם הַדּוּ־תֶּפֶר

дотащи́ть, —ся *см.* дотáскивать

дотвéрживать, дотверди́ть לָמֹד עַל־פֶּה כָּל־ פ״י

дотекáть, дотéчь נְהֹר עַד־, נְזֹל־ פ״ע

дотерéбливать, дотереби́ть תְּלֹשׁ הֵיטֵב, מְרֹט־ פ״י]

дотерéть *см.* дотирáть

дотёсывать дотесáть שַׁבֵּב כָּל־ פ״י || —ся הִשְׁתַּבֵּב

дотéчь *см.* дотекáть

дотирáть, дотерéть סַיֵּם הַשְּׁחִיקָה, שְׁחֹק פ״י || —ся הִשָּׁחֵק, הִשְׁתַּחֵק

доти́скивать, дотискáть *и* **дотискнýть** חֲדֹר, הִדָּחֵק || —ся גְּמֹר הַהַדְפָּסָה, הַדְפֵּס פ״י

доткáть, доткнýть *см.* дотыкáть

дотлá כָּלִיל, כָּלָה, עַד־הַיְסוֹד, עַד־הַחוּט הָאַחֲרוֹן, עַד־הַטִּפָּה הָאַחֲרוֹנָה ת״פ

дотолáкивать, дотолóчь כְּתֹת הֵיטֵב, ־כָּל־ פ״י

дотóлѣ כָּל זְמַן שֶׁ.., כָּל אֵימָתַי שֶׁ.., עַד־שֶׁ.. ת״פ

дотрóгиванье מִשְׁמוּשׁ ז׳, נְגִיעָה נ׳

дотрóгиваться, дотрóнуться נְגֹעַ בְּ.., מַשְׁמֵשׁ פ״י

дотушёвывать, дотушевáть הַשְׁלֵם הַפִּיּוּחַ, —ся || פַּיֵּחַ פ״י הִתְפַּיֵּחַ

дотыкáть, доты́кать, доткнýть סְתֹם כָּל־, נְגֹעַ בְּקָצֶה, ־בְּמִקְצָת || —ся סָתֹם פ״י

дотыкáть, доткать טְוֵה כָּל־, הַשְׁלֵם הַטְּוִיָּה פ״י || —ся הִטָּוֵה

дотягáться הִדַּיֵּן עַד שֶׁ.., הִתְדַּיֵּן־ פ״ע

дотя́гивать, дотянýть מְשֹׁךְ עַד־ || מַשֵּׁךְ פ״י || —ся הִמָּשֵׁךְ עַד־ || הַאֲרֵךְ עַד־

доýчивать, доучи́ть פ״י (*кого чему*) לַמֵּד הֵיטֵב, —ся || לָמֹד עַל־פֶּה (*что*) || לַמֵּד סַגֵּר לְעַצְמוֹ

дохáживать, доходи́ть הָלֹךְ עַד־, הַגַּע־ || הָלֹךְ בְּשָׁעָה קְבוּעָה פ״ע

дохлёбывать, дохлебáть גְּמֹא הַנִּשְׁאָר, גְּמֹא־, גְּמֹעַ־, גַּמֵּעַ־ פ״י]

дóхлый פָּגוּר, מֵת

дохновéніе הֶבֶל־פֶּה, הֶבֶל ז׳, נְשִׁיבַת־הָאֲוִיר נ׳

дохнýть *см.* дыхать

до́хнуть, из— הָפַג, מוּת פ"ע

дохо́децъ הַכְנָסָה לֹא־גְדוֹלָה, –צְהָרִית נ'

доходи́ть, дойти́, доха́живать הָלַךְ עַד־, בּוֹא–, הַשֵּׂג, הַגֵּעַ אֶל. Дойдёмте *до этой деревни* נָבוֹא עַד־הַכְּפָר וְהָ–. *до крайности* הִגִּיעַ אֶל־הַקִּיצוֹנִיּוֹת. Дойдётъ *и до тебя очередь* גַּם תּוֹרְךָ יָבֹא. *Я такъ усталъ что домой не* дойду́ כָּל־כָּךְ נִתְיַגַּעְתִּי עַד־כִּי לֹא אֶעֱצֹר כֹּחַ לָלֶכֶת הַבַּיְתָה. *Почта* —дитъ *сюда въ три дня* הַפּוֹסְטָא בָּאָה לְכָאן אַחַת בִּשְׁלֹשָׁה יָמִים. *Онъ* дошёлъ *до этого своимъ умомъ* הוּא הִשִּׂיג זֹאת בְּשִׂכְלוֹ. Дошло́ *до моего свѣдѣнія* נוֹדַעְתִּי. *Мы* дошли́ *въ исторіи до царствованія Августа* הִגַּעְנוּ בְּהִסְטוֹרְיָא עַד מַלְכוּת אַבְגּוּסְטוּס. —*до совершенства* הִגִּיעַ אֶל־הַשְּׁלֵמוּת. *Припасы у насъ* —хо́дятъ הַצֵּידָה שֶׁלָּנוּ הוֹלֶכֶת הָלֹךְ וְקָרוֹב אֶל קִצָּהּ. *Хлѣба уже* дошли́ הַתְּבוּאָה כְּבָר עָלְתָה

дохо́дный שֶׁל הַכְנָסָה, בַּעַל– ת'

дохо́дъ פְּרִי, רֶוַח ז', תְּבוּאָה, פַּרְנָסָה, הַכְנָסָה נ'

доцвѣ́лый קָמֵל, נָבֵל, כָּמוּשׁ, נִכְמָשׁ ת'

доцвѣта́ть, доцвѣ́сть קָמֹל, נָבֹל, כָּמֹשׁ, הִכָּמֵשׁ פ"ע

доце́нтъ דּוֹצֶנְט (מורה באוניברסיטא שלא הגיע עדיין לפרופיסורא) ז'

доцима́зія דּוֹקִימַסְיָא (מלאכת הבחינה בחימיא) נ'

доцѣ́живать, доцѣди́ть גְּמֹר הַסִּנּוּן, סַנֵּן, כַּלֵּה– פ"י —ся || סֻנַּן, הִסְתַּנֵּן

доче́рній, до́черинъ *и* до́черининъ שֶׁל הַבַּת ת'; *см.* дочь

доче́рчивать, дочерти́ть צַיֵּר עַד־גְּמִירָא, הַתְווֹת, סַמֵּן פ"י

до́черь *см* дочь

до́чиста בִּנְקִיּוּת, לְמִשְׁעִי, כָּלִיל, כָּלָה, עַד־גְּמִירָא ת"פ

дочи́стить *см.* дочища́ть

дочи́тывать, дочита́ть קְרָא עַד־גְּמִירָא פ"י —ся || קְרֹא עַד־

дочища́ть, дочи́стить טַהֵר הֵיטֵב פ"י

дочь, до́черь *и* дщерь בַּת נ'; до́чка בַּת קְטַנָּה

доша́гивать, дошагну́ть צְעֹד עַד־, הָלֹךְ–פ"ע

дошвы́ривать, дошвырну́ть הַטֵּל עַד־, הַשְׁלֵךְ–, זְרֹק– פ"י

дошива́ть, доши́ть כַּלֵּה הַתְּפִירָה, תְּפֹר כָּל־ פ"י

доши́вка *и* доши́тіе גְּמַר־תְּפִירָה ז'

до́шлый גָּדוֹל, בָּשֵׁל, בָּשׁוּל ת'

дощани́къ *и* доща́нъ אֲרוֹן־עֵץ ז', תֵּבַת־קְרָשִׁים || קְרַשְׁנִיָּה (מין סירה בעלת תחתית רחבה) נ'

дощано́й, —ща́тый *см.* досча́тый

доще́чка קְרָשׁוֹן, לוּחַ ז', טַבְלָא נ'; *см.* доска́

дощи́пывать, дощипа́ть מְרֹט כָּל־, תְּלֹשׁ–, קְטֹף– פ"י

доѣда́ть, доѣ́сть אֱכֹל כָּל־ || אֱכֹל הַשִּׁירַיִם, הֵאָכֵל כֻּלּוֹ —ся || צַעֵר, עַנֵּה, סַגֵּף פ"י

доѣзжа́ть, доѣ́хать בּוֹא עַד־, נְסֹעַ–, הַגֵּעַ אֶל־. —(*кого*) הַקְנֵט אִישׁ, מַנֵּה אֶת־ פ' פ"י

доѣзжа́чій שׁוֹמֵר כַּלְבֵי־צַיִד ת'

доѣ́зживать נְסֹעַ בְּשָׁעָה הַקְּבוּעָה פ"ע || הִשְׁתַּמֵּשׁ בָּעֲגָלָה (כל זמן שתצלח) פ"י

доѣ́сть *см.* доѣда́ть

доѣ́хать *см.* доѣзжа́ть

драба́нтъ סַנְגֶּדְרִין, לִבְרִיוֹן, טְרַבַּנְט (רָץ לְפָנַי), כּוֹכָב מְלַוֶּה ז'

драгі́й *см.* дорого́й

драгома́нъ דְּרָגוֹמָן, מֵלִיץ, מְתֻרְגְּמָן ז'

драгоцѣ́нность דְּבַר יְקָר ז', סְגֻלָּה, חֲטִיבָה נ'

драгоцѣ́нный יָקָר, יַקִּיר ת' —*камень* אֶבֶן טוֹבָה, –יְקָרָה

драгу́нъ דְּרָגוֹן ז'

драёкъ עַקְרָב ז'

дража́йшій *см.* дорого́й

дразне́ніе קִנְטוּר ז', קְנִיטָה, מְנִיָּה נ'

дразни́ло קַנְטְרָן ז'

дразни́ть, дра́знивать קַנְטֵר, הִתְגָּרָה בְּ..., קַנֵּט בְּ..., מַנֵּה אֶת־ פ"י —ся || הִתְגָּרָה אַהֲדָדֵי

дра́ка קְטָטָה, מְרִיבָה נ'

драко́нка לוּף (מין צמח) ז'

драко́нова *голова см.* драконогла́въ

драконогла́въ נְחֻשְׁתָּן ז'

драко́нъ דְּרָקוֹן, תַּן ז'

дра́ло בְּרִיחָה נ'. *Дать* дра́ла עֲשֹׂה פְּלֵטָה

дра́ма מַחֲזֶה ז', דְּרָמָא נ'

драмати́ческій דְּרָמָאִי, מַחֲזָאִי, ת'

драмату́ргія דְּרָמָטוּרְגְּיָא (תורת־הדראמא) נ'

драмату́ргъ דְּרָמָטוּר (מחבר דראמות) ז'

драни́ца, дра́нка אָרִיחַ, רְעַף־עֵץ ז'

дра́ніе קְרִיעָה נ'

дрань, дра́нка סְמַרְטוּטִים, קִרְעֵי־נְיָר ז"ר || אֲרִיחִים

драпирова́ніе רִפּוּד ז', רְבִידָה נ'

драпирова́ть רַפֵּד, רָבֹד (הקירות) פ"י —ся || הִתְרַבֵּד, רָבֹד עַצְמוֹ

драпиро́вка מִרְבָּד, מַרְבָּד ז'

драпри́ דְּרַפְּרִי (וילון בעל קְפָלִים) ז'

драпъ דְּרַף (מין ארג) ז'

дра́тва חוּט זֶפֶת, –מְזֻפָּת ז'

драть, дира́ть קְרֹעַ, מְרֹט, מְשֹׁךְ || קְלֹף, פַּצֵּל || פְּשֹׁט, חֲשֹׂף || נְשֹׁךְ, עֲקֹץ || הִמָּלֵט, בְּרֹחַ || נְעֹר —ся || הִתְקוֹטֵט || הִקָּרַע וכו' —*кого за уши* מְשֹׁךְ פ' בְּאָזְנָיו. —*кожу* פְּשֹׁט עוֹר. —*лыко* פַּצֵּל לֶבֶשׁ. *Перецъ*

дерётъ *во рту* הפלפל בער בפה. *Смотри, какъ онъ* дерётъ הביטה
איך הוא ברם. *Меня* дерётъ *по кожѣ*
קרא ... רטט (רעד) עבר על־גופי —*горло*
האזנים ... בגרון. *Это* дерётъ *уши*
תתחרשנה מזה.

дра́хва (*и* дуда́къ) נ׳ וַתָּא (מין אווז)
драхма ז׳ דרהם (מין מטבע ומשקל)
дра́чка מִסְרֵק־פִּשְׁתִּים, —צֶמֶר ז׳
драчли́вость נ׳ נִרְגָּנוּת
драчли́вый ת׳ נִרְגָּן
драчу́нъ ת׳ אִישׁ־מָדוֹן, בַּעַל־אֶגְרוֹף
драчъ || ז׳ (בשתי ידות) רְהִיטְנִי || צֶבֶת נ׳
רחב־נפש, תמדן ת׳
дребеде́нь נ׳ נִגּוּד, תָּפֵל, רִיק ז׳, אִי־הַתְאָמָה
дре́безги ז״ר רְסִיסִים, בְּקִיעִים, שְׁבָרִים
дребезжа́ніе *и* дре́безгъ קוֹל־שְׁבִירָה,
צִלְצוּל ז׳, צְלִילָה נ׳
дребезжа́ть פ״ע צִלְצֵל, צָלַל, קָרַט
древе́сина ז׳ חֹמֶר־עֵץ
древе́сный ת׳ שֶׁל עֵץ, עֵצִי
дре́вко יָד נ׳, קָתָא, סְלִיל (של בידון)|| מוט־
дре́вле ת״פ בִּימֵי־קֶדֶם, לְפָנִים || האהל ז׳]
дре́вній ת׳ קַדְמוֹן, קָדוּם, עַתִּיק, יוֹמִין
—няя *исторія* ההיסטוריא העתיקה
дре́вность יְמוֹת־עוֹלָם, יְמֵי־קֶדֶם, דּוֹרוֹת־
עוֹלָמִים ז״ר, שְׁנוֹת־קֶדֶם, שָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת נ״ר||
עַתִּיקוּת, קַדְמוּת נ׳, קַדְמוֹנִיּוֹת נ״ר,
קְדוּמִים ז״ר || דָּבָר עַתִּיק ז׳
древнѣ́ть פ״ע הִנָּשֵׁן, עָתֹק
дре́во *см.* де́рево
древови́дный ת׳ מֵעֵין אִילָן, בִּדְמוּת־
древово́дство ז׳ גִּדּוּל־אִילָנוֹת
древола́зъ ז׳ קִפּוֹז (מין חיה)
древоли́стникъ *и* —листъ ז׳ עֲלֵה־אִילָן
древомѣ́ръ ז׳ (מודד אילנות) דֶּנְדְּרוֹמֶטֶר
древонасажде́ніе נ׳ מַטַּע־אִילָנוֹת ז׳, שְׁתִילַת־
древообра́зный *см.* древови́дный
древопаху́чникъ ז׳ אִילַן־בֶּשֶׂם
древорѣ́зный, —ная *пила* ז׳ מַסּוֹר
древосажа́ніе *см.* древонасажденіе
древосѣ́къ *см.* дровосѣ́къ
древото́чецъ נ׳ תּוֹלַעַת־אִילָן
дрейфова́ть נָטָה מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר, תָּעָה מִמְּקוֹם־
הָעֹגֶן פ״ע
дре́йфъ ז׳ (נטית־הספינה מדרך הישר) דְּרִיפְט
дреко́ліе נ׳ כְּלוּנָס || מַקֵּל־יָד ז׳, אַלָּה
дрекъ *и* дрегъ ז׳ (עגן בעל ד׳ כפות) דְּרֶג
дрепова́ть פ״י רָצַע, קָדַח, חָטַט, חִטֵּט
дре́ль ז׳ (מקדח) דְּרִיל

дрема́ נ׳ שׁוֹשַׁנַּת־מְרִים || *см.* дремо́та
дрема́ть, —млива́ть || נָם, נִמְנֵם, נָמַךְ || הִרְדֵּם
תְּנוּמָה. *Мнѣ* дре́млется הִתְנַשֵּׁל פ״ע
תאחזוגי
дремли́вость נ׳ תַּרְדֵּמָה, נוּמָה || נִרְדָּם ז׳,
дремли́вый ת׳ מְנַמְנֵם, נָם
дре́мликъ ז׳ (מין צמח) שֹׁרֶשׁ־הַבִּצָּה
дремо́та נ׳ דְּמִיכָה, נוּמָה, שֵׁנָה
дрему́честь ז׳ עֳבִי־הַיַּעַר
дрему́чій *лѣсъ* ת׳ יַעַר עָבֶה
дрему́чка נ׳ תַּרְדֵּמָה
дрена́жъ דְּרֵינַג׳ (יבוש מקומות לחים ע״י צנורות
מתחת לקרקע) ז׳
дре́сва נ׳ (ר׳ חולסיות וחולסאות)־ || חָצָץ ז׳, חוֹלְסִית
дресвя́никъ *и* дресвя́къ ז׳ צֹר, חַלָּמִישׁ
дресвя́ный ת׳ מָלֵא חָצָץ, חֲצָצִי
дресвянѣ́ть פ״ע הִתְפּוֹרֵר, הִפָּתֵת
дресси́ровать פ״י (בעלי חיים) דַּרְבֵּר, חַנֵּךְ
дрифтъ *см.* дрейфъ
дріяква ז׳ (מין צמח) קִיקָלוֹן
дроби́на ז׳ סְפוּסְקָא || כּוּסְפָּן. —нный שֶׁל
שֶׁל כּוּסְפָּן —ный || סְפוּסְקָא
дроби́ть (לחלקים) חַלֵּק || פַּרְפֵּר, פָּתֹת, פּוֹצֵץ
הִתְפּוֹרֵר, הִפָּתֵת, הִתְפּוֹצֵץ —ся || קטנים) פ״י
дробле́ніе נ׳ שְׁבִירַת־אַקּוֹרֵר || פְּתִיתָה || פֵּרוּר ז׳,
дробни́ца ז׳ יַלְקוּט־הַחַרְדָּק
дро́бность נ׳ הִתְחַלְּקוּת
дро́бный ת׳ שָׁבוּר, תִּשְׁבָּרְתִּי || פְּתוּת. נִפְרָט,
—ное *число* מִסְפָּר שְׁבוּרִי
дробови́къ ז׳ (קנה־רובה חרדקי) חַרְדְּקָן
дробово́й ת׳ חַרְדְּקִי
дро́бь מִסְפָּר || חַרְדָּק || שְׁבָרִים, רְסִיסִים ז״ר
שְׁבוּרִי ז׳, תִּשְׁבֹּרֶת נ׳ || פֶּרֶט־הַתֹּף ז׳.
Крупная— חַרְדָּק גַּס. *Мелкая*—
дробя́зникъ נ״ר סְחוֹרוֹת קְטַנּוֹת || חַרְדָּק דַּק]
дрова́ ז״ר עֵצִים, עֲצֵי־הַסָּקָה
дро́вни, дрове́шки אִבָּרִית, עֶגְלַת־הַחֹרֶף
дровово́зъ ת׳ מוֹבִיל עֵצִים || מִטְעָנִית נ׳]—
дровоно́сецъ ת׳ נוֹשֵׂא עֵצִים
дровосѣ́къ || ת׳ כֹּרֵת— ,בֹּקֵעַ— ,חֹטֵב עֵצִים
סַסְמְגוּר ז׳, מַאֲכֹלֶת נ׳ (מין תולעת)
дровя́никъ ת׳ מוֹכֵר עֵצִים, סוֹחֵר—
дровяно́й שֶׁל עֵצִים. —*дворъ* מִישׁוֹר־עֵצָה;
—*сарай* מַטְמוֹרָה שֶׁל עֵצִים, קַרְפָּף שֶׁל עֵצִים
дрога́ ז׳ (במרכבה) מוֹט־הָאוֹפָן || בֵּי־צִיבֵין
дро́ги נ׳ עֶגְלַת־מֵתִים || עֶגְלַת־מִטְעָן || קָרוֹן ז׳,
дроги́стъ ז׳ (מוכר בשמים) דְּרוֹגִיסְט, בַּסָּם
дро́гнуть *см.* дрожа́ть
дрожа́ніе נ׳ רְעִידָה, חֲרָדָה || הֲנָפָה, הִתְנוֹפְפוּת
дрожа́ть, дра́гивать, дро́гнуть חָרַד, ע׳

הרתע, הרתיע, רתת, רתת, הזדעזע || פחד, רעד מקר. —отъ *холода* הבהל, הבעת.
Струна —жа́ла נימה נזדעזעה. *Его рука* дро́гнула ידו נזדעזעה. *Непріятель* дро́гнулъ *при первомъ натискѣ* האויב נבהל בהתנפלות הראשונה. *Полъ* дрожи́тъ הקרקע רעדת
дро́жди, дро́жжи ז״ר שמרים
дрождяни́къ ז׳ בלי־שמרים
дрождяно́й *и* —жжево́й של שמרים, שמרי ת׳]
дро́жки ת׳ דרושקא, כרכרה
дро́жь רעד, רטט, רתת, שער ז׳, זועה, זועה, רעדה, צמרמרת נ׳
дро́здъ, дро́здикъ ז׳ כיכלי, קיכלי —дёнокъ בן־קיכלי
дро́къ ז׳ רתם (ר׳ רתמים, מין צמח)
дромадёръ ז׳ הונן (מין גמל)
дротъ, дро́тикъ נ׳ כידון ז׳, חנית־קלע
дрофа́ *см.* драхва́
дрочёна חלת־ביצים וחלב נ׳ || מאכל מביצי־דגים ז׳]
дро́чень ז׳ ילד מסרבל
дрочи́ть *см.* нѣ́жить
друго́й אחר ת׳ || שני מ״ס. *Приходите въ —разъ* בוא בפעם אחרת. *Я прихожу къ вамъ уже въ —разъ* אני בא אליך זה בפעם השנית. *Одинъ за —ги́мъ* איש אחר רעהו. *Съ* друго́й *стороны* לאידך גיסא. *Онъ работаетъ больше, чѣмъ кто либо—* הוא עובד יותר מאחרים
другъ ז׳ ידיד, רע, אוהב, אלוף, מודע, חבר. Дружёкъ *и* —ёчекъ חברור. —*дома* ידיד־הבית. *Старый— лучше новыхъ двухъ* טוב ידיד ישן משנים חדשים; רעך ורע אביך אל־תעזב. —дру́га הדדי. *Они стараются— передъ* —гомъ הם מתחרים איש עם רעהו
дру́жба ידידות, אהבה, חבה, רעות נ׳. *Старинная—* ידידות ישנה. *Тѣсная—* אהבה תמימה]
дружелюби́вый איש־רעים ת׳
дружелю́біе אהבת־רעים, רעות, ידידות נ׳
дружелю́бный אוהב רעים, מסביר פנים, מושך חסד ת׳
дру́жески, по—, —жественно בידידות, באהבה, ברעות ת״פ
дру́жескій *и* —жественный מלא אהבה ורעות]
дружи́на ז׳ גיסו של מלך
дружи́ть פ״י רעה, הבא לידי חברה —ся|| התרועע, התחבר
дру́жища *и* дружи́ще ז׳ ידיד יקר, ידידי אהובי
дру́жка ז׳ שושבין

дру́жно כאיש אחד, יחדו, שכם אחד, לב־ ת״פ
дру́жный ת׳ —ידידות מלא רעות.
дру́за *см.* щётка
дру́зкъ נ׳ גבבה
друка́рня נ׳ בית־דפוס ז׳, טיפוגרפיא
друка́рь ז׳ מדפיס
дручи́на נ׳ פרגול עבה ז׳, מרטנה עבה
дры́хнуть פ״ע דמך, הרדם
дря́блость נ׳ קמילה, כמישה
дря́блый ת׳ קמול, כמוש || מנקב, נקבובי
дря́бнуть פ״ע כמש, הכמש, קמל, נבל
дрябѣ́ть פ״ע רעש, נוע, צלל, צלצל
дряга́ть, —гнуть פרפר, פרכס, נוע (ביד וברגל) פ״ע]
дря́гиль ז׳ נושא סבל, סבל, כתף
дря́гнуть *см.* дряга́ть
дрягота́ נ׳ פרפור ז׳, קונבולסיון
дрязгъ ז׳ לכלוך, חלאה, זוהמא נ׳ || דברי־הבל, הבלים ז״ר]
дря́ква ז׳ קיקלן (מין צמח)
дрянно́й ת׳ רע, גרוע, פחות, תפל
дрянь, дрянца́ ז׳ לכלוך, סחי, חלאה, סוחה נ׳ || קטנטניות נ״ר]| פטפוטי־שטות ז״ר
дря́хлость נ׳ חולשה
дря́хлый ת׳ חלש, חלוש, בלה
дря́хнуть *и* —хлѣть, о— פ״ע חלש, רפה
дуали́змъ נ׳ דואליסמוס ז׳, דואליות, שניות
дуба́сить, от— פ״י דוש במקל בשר, הלקה
дуба́съ || סרופן (חלוק של בד בלי שרוולים) || רהט של אלון || דובס (מין סירה בנהר בוג) ז׳
ду́бень נ׳ קלפת־אלון || טחנה לקלפת־אלון
дубе́цъ ז׳ שוט, מקל
ду́бикъ נ׳ אלה צעירה
ду́бильный ת׳ של בורסקי
дуби́на, дуби́нка אלה נ׳, מקל || מפש, חסר־לב ז׳
дуби́нникъ, дубя́нка ז׳ עפץ, אפץ
дубинова́тый ת׳ גלמי, גס, מגשם
дуби́ть вы— פ״י ברסק || —ся התברסק
ду́бка, —ле́ніе ז׳ ברסוק, עבוד || סירת־אלונים נ׳
дубле́тъ ז׳ כפל, תיומא נ׳ (של ספרים ומטבעות)
дублика́тъ דובליקט (כפל של איזה גליון או תעודה) ז׳]
дубня́къ נ׳ חרשת־אלונים
дубови́къ פטרית־אלונים
дубо́вка *см.* веро́ника
дубо́вый אלונית; *см.* дубъ
дубо́къ נ׳ אלה קטנה
дубоно́ска ירקריקא (מין צפור) נ׳
дубоно́съ ז׳ פלחן (מין צפור)
дубо́чекъ נ׳ אלה קטנה

дубра́ва и —бра́вка יַעַר ז׳ || יַעַר־אַלּוֹנִים
дубра́вистый יַעֲרִי, מָלֵא יְעָרוֹת ת׳
дубра́вный יַעֲרִי, מָצוּי בַּיַּעַר ת׳
дубро́ва и —бро́вка *см.* дубра́ва
дубро́вникъ יוֹעֶזֶר (מין צמח) ז׳
дубъ אַלּוֹן, אֵלוֹן, אַיִל ז׳ אֵלָה נ׳. *Камен-ный*— צִין. *Пробковый*— שַׁעַם
дубьё מַקֵּל־אֵלָה ז׳
дубя́нка *см.* дуби́нникъ
дува́нить, раз— חַלֵּק שָׁלָל (או רֶוַח) פ״י
дува́нъ חֲלֻקַּת־שָׁלָל נ׳, חֵלֶק שֶׁל שָׁלָל || צִנּוֹר (שמתחת לכור) ז׳
дуга́ קֶשֶׁת נ׳, חֲצִי־עִגּוּל ז׳. Дуго́ю כְּעֵין קֶשֶׁת
дугово́й שַׁיָּךְ לַקֶּשֶׁת, קַשְׁתִּי ת׳
дугообра́зный בַּעַל־תַּבְנִית קֶשֶׁת ת׳
дуда́ חָלִיל ז׳
дуда́къ *см.* дра́хва
дуди́ть חַלֵּל (בחליל) פ״ע
ду́дка חָלִיל ז׳, מַשְׁרוֹקִית, שַׁרְקוֹנִית נ׳. *При-манная*— חָלִיל שֶׁל פַּתָּגִי. *Плясать по чужой* —кѣ הִתְנַהֵג עַל־דַּעַת אֲחֵרִים. *Полно братъ,* ду́дки לֹא, אָחִי, אוֹתִי לֹא תְרַמֶּה!]
дудо́лить שָׁאֹה, יָנֹק פ״י
ду́дочка חֲלִילָה נ׳
ду́дочникъ נֶטַע חֲלִילִי ז׳ || מְחַלֵּל
ду́дочный חֲלִילִי ת׳
дудча́тка פּוֹלִיפּוֹס (מין קנה) ז׳
ду́дчатый בַּעַל־תַּבְנִית קָנֶה, חָלוּל ת׳
ду́жка קֶשֶׁת קְטַנָּה || אֹזֶן נ׳, בֵּית־יָד, בֵּית־אֲחִיזָה || צִיפֹּר ז׳ תַּרְקוָה נ׳ (עצם החזה)
ду́жный, —ная *линія* קַו הַסּוֹבֵב ז׳
дука́тъ אָדוֹם, דוּקַט (מטבע של זהב) ז׳
дулёвка י״ש שֶׁל אֲגָסִים; *см.* дуля́
ду́ло פֶּה (של קני־רובה) ז׳
дулоцвѣ́тникъ פֶּרַח שֶׁל קָנִים (מין צמח) ז׳
ду́льце פֶּה (של כלי־זמר חלולים) ז׳
ду́ля עַסְסָן (מין אגס גדול עסיסי) ז׳
ду́ма סוֹד ז׳, מוֹעָצָה, אֲסֵפָה || מַחֲשָׁבָה נ׳, הִרְהוּר. *Городская*— בֵּית־מוֹעָצָה עִירוֹנִי. *Государственная*— דוּמַת־הַמַּלְכוּת
ду́мать, —мывать חָשֹׁב, הַרְהֵר, הָזֹה, דַּמֵּה, חָשֹׁב, הָיֹה סָבוּר —ся || הָגֹה, סָבֹר פ״ע
О чемъ вы —маете עַל מַה תַּחְשֹׁב. *Она* —маетъ *только о балахъ* הִיא חוֹשֶׁבֶת רַק עַל־דְּבַר נְשָׁפִים. *Я* —маю, *что у него есть талантъ* לְדַעְתִּי הוּא בַּעַל־כִּשְׁרוֹן. *Онъ* —маетъ *жениться* בְּדַעְתּוֹ לִשָּׂא אִשָּׁה. *Онъ очень много о себѣ* —маетъ חָכָם הוּא מְאֹד בְּעֵינֵי עַצְמוֹ. —*думу* הִשְׁתַּקֵּעַ בְּהִרְהוּר; הִתְעַמֵּק בְּמַחֲשָׁבָה.

Мнѣ —мается, *что онъ придетъ* סְבוּרַנִי כִּי בוֹא יָבוֹא. *Онъ* —малъ *про себя* סָבוּר הָיָה בְּדַעְתּוֹ
ду́мный שֶׁל בֵּית־מוֹעָצָה הָעִירוֹנִי || עֲשִׁיר־רַעְיוֹנוֹת, בַּעַל־מַחֲשָׁבוֹת ת׳
дунове́ніе נְשִׁיבָה, נְפִיחָה נ׳
дуну́ть, *см.* ду́ть
дуплика́тъ, —а́тный ז׳ (כפל־הכתב) דוּבְּלִיקַט
дупли́на נְקָרָה קְטַנָּה (באילן) נ׳
дупли́стый נִקְרָתִי, בַּעַל־נְקָרָה גְּדוֹלָה (מגוע אילן) ת׳]
дупли́ть נַקֵּר (אילן) פ״י
дупло́, дуплецо́ נְקָרָה נ׳, נִקְרַת־אִילָן, נִקְבָה
дуплова́тый *см.* дупли́стый
дуплѣ́ть הִתְנַבֵּב, הִתְנַקֵּר, הִרָקֵב (מאילנות) פ״ע
дупля́нка כְּמָהָה כְּחֻלָּה נ׳
дупля́стый *см.* дупли́стый
ду́ра טִפְּשָׁנִית, טִפְּשָׁא, סָרַת־טַעַם נ׳
дурако́ва́тый אֱוִילִי, נִבְעָר ת׳
дура́къ שׁוֹטֶה, סַכְסָא, טִפֵּשׁ, חֲסַר־לֵב, אֱוִיל, כְּסִיל, פֶּתִי, סָכָל || בַּדְחָן לֵצָן ז׳. *Набитый* — *или* —дурако́мъ, *круглый*— בַּר־טִפֵּשׁ, שׁוֹטֶה שֶׁבְּשׁוֹטִים *Онъ остался въ* —ка́хъ הוּא נִשְׁאַר הַשּׁוֹטֶה. *Нашелъ* —ка́, *чтобъ этому повѣрить* פֶּתִי יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר. *Услужливый— опаснѣе врага* מַשְׁחִית מֵאוֹיֵב אוֹהֵב כְּסִיל בְּאִוַּלְתּוֹ
дурале́й, —рачи́на и —ры́нда טִפֵּשׁ, שׁוֹטֶה, פֶּתִי ז׳]
дура́нда כּוּסְפָּן ז׳, זָגִים ז״ר
дура́цкій טִפְּשִׁי, נִבְעָר, אֱוִילִי ת׳
дурачёкъ *см.* дура́къ
дура́ченье רַמָּאוּת, אוֹנָאָה נ׳
дура́ческій *см.* дура́цкій
дура́чество טִפְּשׁוּת, סִכְלוּת, בַּעֲרוּת, שְׁטוּת, אִוֶּלֶת נ׳]
дура́чина *см.* дурале́й
дура́чить רַמֵּה, הָתֵל בְּ... גָּנֹב דַּעַת־, שַׁטֵּה, הִתְבַּדֵּחַ —ся || הִתְעוֹלֵל בְּ... הִסְתּוֹלֵל־ פ״ע הִתְהוֹלֵל הִשְׁתַּגֵּעַ]
дурачи́ще טִפֵּשׁ גָּדוֹל ז׳
дурачки́ מַרְמָא (מין שחוק בקלפים) ז׳
ду́рень אֱוִיל, טִפֵּשׁ, כְּסִיל, בַּעַר, סָכָל, פֶּתִי, שׁוֹטֶה ז׳
дури́ть הִתְבַּדֵּחַ, הָתֵל, הִתְהוֹלֵל, צַחֵק פ״ע
ду́рища טִפְּשָׁא גְּדוֹלָה נ׳; *см.* ду́ра
ду́рманъ טוֹטְלָה (מין פקועת־שדה) נ׳
ду́рно רַע, לֹא יָפֶה, לֹא טוֹב ת״פ. *Это* —*сдѣлано* זֶה לֹא נַעֲשָׂה יָפֶה. *Это* —*пахнетъ* רֵיחוֹ שֶׁל זֶה רַע. *Мнѣ*— אֲנִי מַרְגִּישׁ חֻלְשׁוּת
дурнова́тый רַע מְעַט, מְגֻנֶּה־, מְכֹעָר־ ת׳
дурно́й רַע, מְגֻנֶּה, מְכֹעָר, מְנֻוָּל, בָּעוּר ת׳. *Она* —на́ הִיא מְכֹעֶרֶת. *Она очень не* —на́ הִיא יָפָה מְאֹד. *Онъ на* —но́мъ *счету*

דַּעַת־ פִּי אֵינָה נוֹחָה הֵימֶנּוּ
дурной *духъ* *см.* вонючка
дурнопахучникъ חֶלְתִּית (מין צמח) נ׳
дурнота רֹעַ, בִּעוּר, נִוּוּל|| גֹּעַל־נֶפֶשׁ ז׳, זָרָא ,
дурный *см.* дурной חֲלָשׁוּת נ׳]
дурнышка מְכֹעָר ז׳, מְכֹעֶרֶת נ׳
дурнѣть הִתְכָּעֵר, הִתְנַוֵּל פ״ע
дурочка *см.* дура
дурь טִפְּשׁוּת, סִכְלוּת, שְׁטוּת, בַּעֲרוּת || גַּחְמוֹנִית
(שרירות־לב), עַקְשָׁנוּת נ׳
дурѣть, о— הִשְׁתַּטֵּה, הִסְכִּל, הִבָּעֵר, הוֹאֵל פ״ע
дутикъ חָלוּל ז׳, גְּבוּבָה נ׳ (ממתכת או
מזכוכית) || פָּנִים עֲגֻלּוֹת ז״ר || בַּעַל־פָּנִים
גְּזָעָמוֹת ת׳
дуть, дувать, дунуть נָשַׁב, נָשַׁף || נָפַח,
הִנְשִׁיב || הִתְעַבֵּר, **ся—** || הֵשִׁב || הִלְקָה פ״י
זָעַף]
духи פּוֹלְיָטוֹן ז׳
духоборецъ *и* **—борникъ** דּוּחוֹבָּר (כופר
ברוח־הקדש) ז׳
духоборство כַּת הַדּוּחוֹבּוֹרִים ז״ר
духовенство קְלִירוּס, מַעֲמַד־הַכֹּהֲנִים ז׳
духовная צַוָּאָה נ׳
духовникъ גֹּלַח־הַוִּדּוּי ז׳
духовно בְּרוּחַ ת״פ
духовность רוּחָנִיּוּת נ׳
духовный רוּחָנִי ת׳. **—сынъ** בֶּן־הַוִּדּוּי.
—ное *краснорѣчіе* דַּבְּרָנוּת. **—отецъ**
אֲבִי־הַוִּדּוּי. **—ное** *завѣщаніе* צַוָּאָה
духовой חָלוּל, נָבוּב ת׳. **—инструментъ**
כְּלִי־נְגִינָה חָלוּל. **—вая** *рыба* דָּג כָּבוּשׁ.
—вое *ружье* קְנֵה־רוֹבֶה חָלוּל
духота חֹם גָּדוֹל, —עָז, —מְחַנֵּק || קִיטוֹר ז׳
духъ רוּחַ || אֹמֶץ־לֵב (־רוּחַ), רוּחַ־גְּבוּרָה ז׳,
גְּבוּרָה || בְּחִינָה || נְשָׁמָה, נֶפֶשׁ נ׳ || הֵים ז׳
Святой— רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ. *Народный*—
רוּחַ עַמְמִי. *Нечистый*— קְלִפָּה, סִטְרָא אַחֲרָא.
Собраться съ **—хомъ** הִתְאַזֵּר כֹּחַ, הַחֲלֵף
עֹז. *Падать* **—хомъ** אָבַד לֵב, הָמוֹס,
Быть не въ **—хѣ** פּוּג, רְפוּ יָדַיִם,
הָיָה סַר וְזָעֵף. *Перевести*— בִּבְחִינָה רָעָה,
—хомъ שְׁאֹף רוּחַ, הָשֵׁב. *Онъ* *это сдѣла-*
етъ הוּא יַעֲשֶׂה זֹאת כְּהֶרֶף־עַיִן (כְּרֶגַע בְּמִקְרִיחַ).
Выпить стаканъ одним **—хомъ**
שָׁתָה כּוֹס בִּנְמִיאָה אַחַת. *Скакать во*
весь— רָכֹב בִּדְהָרָה מְלֵאָה. *Быть на*
духу הָלֹךְ אֶל־הַוִּדּוּי
душа נְשָׁמָה, נֶפֶשׁ נ׳, רוּחַ ז׳. *Покривить*
—шой עָשָׂה שֶׁקֶר בְּנַפְשׁוֹ. *Они живутъ*
נֶפֶשׁ הָאֶחָד קְשׁוּרָה בְּנֶפֶשׁ חֲבֵרוֹ. *—въ душу*
У него *—ушла въ пятки* פָּרְחָה
נִשְׁמָתוֹ. *Взять грѣхъ на душу* נָשָׂא
עָוֹן עַל־נַפְשׁוֹ. *Радъ* **—шой**, *отъ* **—ши**
радъ שָׂמֵחַ מְעָמְקָא דְלִבָּא (בְּכָל לֵב). *Онъ*
отъ нея безъ **—ши**, *онъ въ ней*
—ши *не чаетъ* הוּא מִתְפַּעֵל מְאֹד מִמֶּנָּה.
Это мнѣ по **—шѣ** זֶה הוּא לְפִי רוּחִי.
Ѣшь, сколько **—шѣ** *угодно* אֱכֹל
כְּאַוַּת נַפְשְׁךָ. *Стоять на* **—шѣ** עָמֹד
עַל־רֹאשׁוֹ. *—моя* נִשְׁמָתִי, אוֹצָרִי, סְגֻלָּתִי,
חֶמְדָּתִי (ל׳ חבה)
душевно מֵעָמְקָא דְלִבָּא, בְּכָל לֵב, מִלֵּב, בְּלֵב
וָנֶפֶשׁ ת״פ
душевный נַפְשִׁי, רוּחָנִי || נֶאֱמָן, תָּמִים ת׳
душегрѣя, —грѣйка, —грѣечка דּוּשֶׁגְרֵיאָה
(פַּרְוָה של נשים בלי שרוולים) נ׳
душегубецъ רוֹצֵחַ, קַטְלָן ז׳
душегубство רְצִיחָה נ׳
душегубствовать רָצַח, קָטַל פ״י
душёкъ *и* **душокъ** רֵיחַ רַע ז׳, בְּאשָׁה נ׳.
Онъ съ **—шкомъ** הוּא עַקְשָׁן, גַּחְמוֹן
душелюбецъ *см.* человѣколюбецъ
душелюбивый *см.* человѣколюбивый
душеніе חֶנֶק, חִנּוּק, מַחֲנָק ז׳
душёный, **—ное** *мясо* צְלִי־קְדֵרָה ז׳
душенька, —шечка *и* **душка** סְגֻלָּתִי,
יְחִידָתִי, נִשְׁמָתִי, חֶמְדָּתִי (ל׳ חבה) נ׳
душепагубный רַע לְנֶפֶשׁ, מַשְׁחִית נֶפֶשׁ ת׳
душеприкащикъ מְקַיֵּם־הַצַּוָּאָה ז׳
душерастлитель מַתְעֶה, מְפַתֶּה, מֵסִית, מַדִּיחַ ת׳
душеспасеніе פְּדוּת־נֶפֶשׁ, גְּאֻלַּת— נ׳
душеспаситель, —льный פּוֹדֶה נֶפֶשׁ,
גּוֹאֵל— ת׳]
душеубійство הַשְׁחָתַת־נֶפֶשׁ נ׳
душеубійца, —бійственный מַשְׁחִית נֶפֶשׁ ת׳
душецѣлебный מַבְרִיא, מוֹעִיל ת׳
душечка *см.* душенька
душистый נוֹדֵף ת׳
душить חָנֹק || צָלֹה, עַשֵּׁן (בשר) || קַטֵּר,
—ся || בַּשֵּׂם פ״י
הִתְבַּשֵּׂם
душица תַּרְגִּיגִין, הַרְגָּנִין (מין צמח) ז׳
душка || מִכְסֶה שֶׁל נֶבֶל ז׳. *см.* душенька
—ки || צוּאֲרֵי־שׁוּעָלִים (לְפַרְווֹת)
душникъ, —ничёкъ צִנּוֹר שֶׁל תַּנּוּר || לוּל
(בחלון) ז׳]
душница קֶרֶן־בְּשָׂמִים נ׳
душно חַם מְאֹד, מַחֲנִיק, דָּחֵק בּוֹ. ד״ס
душной *и* **душный, —новатый** חַם, מַחֲנִיק,
מַעְפִּשׁ ת׳. **—ная** *комната* חֶדֶר מְעֻפָּשׁ
душокъ *см.* душёкъ
душчатый שֶׁל צַוְּארֵי־שׁוּעָל ת׳
дуэлистъ דּוּאֵילָן ת׳
дуэль דּוּאֵיל, דּוּ־קְרָב ז׳, מִלְחֶמֶת־שְׁנַיִם נ׳

дуэ́тъ דּוּאֶט ז׳, צִמְדָּה, שִׁירַת־מִשְׁנֶה נ׳
дщанъ *см.* чанъ
дщерь *см.* дочь
ды́ба נִדְגָּדָה נ׳, סַד־עֳנִי ז׳
дыби́ться סָמַר, נָזַק פ״ע
дыбки́. *Стать на—* הִזְדַּקֵּף, עָמֹד קוֹמְמִיּוּת, בְּקוֹמָה זְקוּפָה פ״ע
ды́бомъ קוֹמְמִיּוּת, לְמַעְלָה ת״פ. *Волосы— стали* סִמְּרָה שַׂעֲרַת בְּשָׂרוֹ
дыбы́ עֲמִידָה עַל הָרַגְלַיִם הָאַחֲרוֹנוֹת נ׳. *Становиться на—* סָמֹר
ды́лда גָּבוֹהַּ וְכָחוּשׁ ת׳
ды́мволокъ *см.* ды́мникъ
дыми́стый מָלֵא עָשָׁן, עָשֵׁן ת׳
дыми́ть, на— מַלֵּא עָשָׁן, עַשֵּׁן פ״י ||—ся הִמָּלֵא עָשָׁן, עָשֹׁן, הִתְעַשֵּׁן
ды́мка גַּז (מין ארג דק) ז׳
ды́мникъ מַעֲשֵׁנָה נ׳
ды́мный מָלֵא עָשָׁן, עָשֵׁן ת׳
дымо́вникъ אֲרֻבַּת־עָשָׁן נ׳
дымово́й שֶׁל עָשָׁן, עֲשָׁנִי ת׳ ||—во́е מַס שֶׁל תַּנּוּרִים
дымо́къ *и* дымо́чекъ עָשָׁן דַּק ז׳
ды́мчатый (צבע) כְּעֵין עָשָׁן, עֲשָׁנִי ת׳
дымъ עָשָׁן, קִיטוֹר ז׳. *Тамъ идетъ —коромысломъ* שָׁם מִתְקוֹטְטִים מְאֹד; שָׁם עֶלְיוֹנִים לְמַטָּה וְתַחְתּוֹנִים לְמַעְלָה
дымя́нка *и* дымъ земляно́й יַרְקָן (מין צמח) ת׳
ды́нникъ עֲרוּגַת־אֲבַטִּיחִים נ׳ || אוֹהֵב אֲבַטִּיחִים ת׳
ды́ня, ды́нька אֲבַטִּיחַ ז׳
дыр— *см.* дир—
дырча́тка הַלָּזוֹן חוֹרִי ז׳
ды́хало, —хальце קְנֵה־הַנְּשִׁימָה, זִים ז׳
дыха́ніе נְשִׁימָה, שְׁאִיפָה || אֲנָחָה || נְשָׁמָה נ׳. *Всякое— да хвалитъ Господа* כָּל־הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ
дыха́тельный נְשִׁימִי ת׳. —ное *горлышко* קְנֵה־הַנְּשִׁימָה, קָנֶה]
дыха́ть *см.* дыша́ть
дыхле́цъ קְצַר־רוּחַ, צַר־הֶחָזֶה ת׳
дыша́ніе נְשִׁימָה, נְשָׁמָה, שְׁאִיפָה נ׳
дыша́ть *и* дыха́ть, дохну́ть *и* дыхну́ть נָשֹׁם, שָׁאֹף רוּחַ || נָשֹׁב פ״י —*здоровымъ воздухомъ* שָׁאֹף אֲוִיר צַח. *Не* дыши́ *на меня* אַל־תִּשּׁוֹב בִּי
ды́шло יָצוּל, יְצוּל־הָעֲגָלָה ז׳
дьяволёнокъ שֵׁדוֹן, שׁוֹבָבוֹן ז׳
дья́волъ שֵׁד, שָׂעִיר, בְּכוֹר־שָׂטָן, בְּכוֹר־מָוֶת, מַלְאַךְ־חַבָּלָה ז׳]
дья́волщина מַעֲשֵׂה־שָׂטָן ז׳
дья́коница דִּיאָקוֹנִית נ׳
дья́конскій דִּיאָקוֹנִי, שֶׁל הַדִּיאָקוֹנוּס ת׳
дья́конство דִּיאָקוֹנוּת נ׳
дья́конствовать הָיֹה דִּיאָקוֹנוּס פ״ע
дья́конъ *и* діаконъ דִּיאָקוֹנוּס, סְגַן־הַכּוֹמֶר ז׳
дьякъ מַזְכִּיר ז׳. *Думный—* הַמַּזְכִּיר הָרָאשִׁי (במועצת המלכות)
дьячёкъ שַׁמָּשׁ (בבית־תפלה) ז׳. —чи́ха שַׁמָּשִׁית (אֵשֶׁת הַשַּׁמָּשׁ)
дѣ́ва בְּתוּלָה, עַלְמָה נ׳ || מַזַּל־בְּתוּלָה ז׳
дѣва́ть, дѣть הַנִּיחַ, שׂוּם || עָזֹב; הוֹצֵא פ״י ||—ся הֵחָבֵא, הֵעָלֵם, הִתְעַלֵּם. *Куда онъ —* ва́лъ *мою книгу* הֵיכָן הִנִּיחַ אֶת־סִפְרִי. *Куда— мнѣ дѣтей* הֵיכָן אֶעֱזֹב אֶת־יְלָדַי. *Онъ не знаетъ куда —свои деньги* הוּא לֹא יֵדַע מַה לַּעֲשׂוֹת בְּמָמוֹנוֹ. *Куда —*ва́лась *моя шляпа* לְהֵיכָן נֶעֱלַם כּוֹבָעִי. *Я не знаю куда —*ваться *отъ скуки* לֹא (או : לֹא אֵדַע הֵיכָן) אֶמְצָא מִפְלָט לִי מִפְּנֵי־הַשִּׁעֲמוּם. *Свѣтъ великъ, а —*ва́ться *некуда* גָּדוֹל הוּא חֶלְדּוֹ שֶׁל הָעוֹלָם וְאֵין מָקוֹם לְהָנִיחַ הָרֹאשׁ
дѣверь *см.* де́верь
дѣви́ца רִיבָה, טַלְיָה, טַלְיְתָא נ׳
дѣви́ческій *и* дѣвичій *или* дѣви́чій שֶׁל בְּתוּלוֹת, שֶׁל עֲלָמוֹת ת׳. Дѣвичья *немочь* חִוָּרוֹן. Дѣвичья *кожа* סַם אַלְתֵּיאִי. Дѣви́чій *монастырь* מִנְזָרָה, בֵּית־נְזִירוֹת
дѣви́чество בְּתוּלִים, עֲלוּמִים, נְעוּרִים ז״ר
дѣвичій *и* дѣви́чій *см.* дѣви́ческій
дѣви́чникъ סְעוּדַת־הַבְּתוּלוֹת (קודם החופה) נ״
дѣвичья חֲדַר־הָאֲמָהוֹת ז׳
дѣвка עַלְמָה, רִיבָה || אָמָה, שִׁפְחָה נ׳
дѣвочка, —вчо́нка יַלְדָּה נ׳
дѣвственникъ בָּחוּר ז׳, רַוָּק תָּמִים. —нница תְּמִימָה
дѣвственный בְּתוּלִים, תָּמִים ת׳. —*лѣсъ* יַעַר בְּתוּלִי. —ная *почва* קַרְקַע בְּתוּלָה
дѣвство בְּתוּלִים ז״ר || בַּחֲרוּת, בַּנְקוּת נ׳
дѣвствованіе בַּחֲרָנוּת, בַּוְקָנוּת נ׳
дѣвствовать הִשָּׁאֵר בְּרַוָּקוּת, הָיֹה תָּמִים פ״י
дѣвушка עַלְמָה, בַּחוּרָה, טַלְיָה || אָמָה, שִׁפְחָה נ׳]
дѣвчи́на עַלְמָה, בַּחוּרָה נ׳
дѣвчи́ща רִיבָה גַּסָּה נ׳
дѣвчо́нка *см.* дѣвочка
дѣдина נַחֲלַת־אָבוֹת, יְרוּשַּׁת־אָבוֹת נ׳
дѣдинька *см.* дѣдъ
дѣдичный יְרוּשַּׁת־סָבָא נ׳
дѣдовскій שֶׁל סָבָא, שֶׁל זָקֵן ת׳
дѣдовщина *см.* дѣдина

дѣдъ, дѣдушка ז׳ סבא, זקן, אב־ —**ыя** אבות —
הקדמונים. *Водяной* дѣдушка
במריר־המים
дѣеписа́ніе ספר־הזכרונות ז׳, הסטוריא נ׳
дѣеписа́тель הסטורן ז׳
дѣеписа́тельный הסטורי ת׳
дѣеприча́стіе מלת־הפעל הצדדי (תאר הפעל
הנבנה מן הפועל) נ׳
дѣйстви́тельно באמת, אל־נכון, בפעל, אמנם,
ממש ת״פ
дѣйстви́тельность אמת || מציאות, אמתות נ׳,
פעל ז׳
дѣйстви́тельный פועל, מועיל || אמתי, נכון,
ממשי, יוצא ת׳. *Это* —ное *лекарство*
противъ яда רפואה זו פועלת נגד סם
(רעל). —ная *цѣна акцій* המחיר הנכון
של האקציות. —*членъ общества* חבר
בפעל. —*статскій совѣтникъ* יועץ־
המדינה בפעל. —*недостатокъ* חסרון
ממשי. —*глаголъ* פעל יוצא
дѣйствіе *и* —ство || פעלה, עבודה נ׳, מעשה
מחזה ז׳. —*лекарства* פעלת הרפואה.
—*свѣта на растенія* פעלת האור על
הצמחים. *Послѣ продолжителнаго*
—вія *тѣло требуетъ покоя* אחר
עבודה ממושכה דרושה מנוחה לגוף. *Вѣ*
его —вія *убѣждаютъ въ его*
умѣ מכל מעשיו נכר שחכם הוא. *Комедія*
въ пяти —діяхъ קומידיא (חזון־
שעשועים) בחמשה מחזות
дѣйствова́ніе פעלה, עשיה, עבודה נ׳. *Кругъ*
—вія מקום עבודתו
дѣйствова́тель פועל, עושה ז׳
дѣйствова́ть פעל || עבד || הועל (לטוב
או לרע) פ״י. *Краснорѣчіе* —ствуетъ
на умы הדברנות פועלת על־השומעים.
Лекарство начинаетъ— הרפואה
מתחילה לפעל. *Эта машина хорошо*
—ствуетъ מכונה זו עובדת כראוי. *Эта*
пружина не —ствуетъ נוצה זו לא
תעבד. *Погода* —ствуетъ *на здоровье*
מזג־האויר פועל על־הבריאות
дѣйствующій, —щая *армія* הגיס הפועל.
—щія *лица* הנפשות הפועלות
дѣла́ніе עשיה נ׳
дѣла́тель פועל, עושה ז׳
дѣлать, дѣлывать, сдѣлать עשה, פעל,
יצר פ״י || —ся היה, העשה. —*добро,*
зло עשה טוב, רע. —*ошибку* עשה שגיאה,
שגה, השתבש. —*кого счастливымъ*
עשה איש מאשר, אשר איש. *Эта карета*
хорошо сдѣлана מרכבה זו נעשית כראוי.
Сдѣлайте *одолженіе* (*или милость*)
עשה עמי חסד. *Сыръ* дѣлается *изъ*
молока הגבינה נעשית מחלב. *Погода*
—лается *все хуже и хуже* מזג־
האויר הולך הלך ורע. *Ему* —лается
дурно отъ этого питья לו נעשה רע
מהמשקה הזה. *Ей* сдѣлалось *дурно*
לה נעשה רע. —ться *скупымъ* העשה
קמצן. *Что у васъ тутъ* —лается
מה נעשה כאן. *Тутъ* —лаются *стран-*
ныя вещи דברים זרים נעשים כאן. *У него*
сдѣлался *на ногѣ нарывъ* עלה לו
נמים ברגלו. *Онъ* —лается *смѣшнымъ*
הוא נעשה מגוחך. Сдѣлался *пожаръ*
[נפלה דליקה
дѣлёжъ חלוקה נ׳
дѣле́ніе חלוק ז׳, חלוקה נ׳
дѣле́цъ עסקן ז׳
дѣли́мость התחלקות נ׳
дѣли́мый מתחלק ת׳ || —мое (*число*)
[מחלק
дѣли́тель חולק ז׳
дѣли́тельный של התחלקות ת׳
дѣли́ть חלק, פלג, חצה פ״י || —ся התחלק,
התחלק. —съ *кѣмъ либо* חלק בין־
время בלה הזמן בחברת־
дѣли́шко עסק קטן ז׳
дѣло, —льце מעשה ז׳, פעלה נ׳ || התעסקות,
עבודה נ׳, עסק, ענין, דבר || דין, ריב,
משפט ז׳ || מלאכה נ׳. *Вѣра безъ*
дѣлъ *мертва* אמונה בלי מעשים לאו
שמה אמונה. *Здѣсь нужны* —ла́,
а не слова כאן צריכים למעשה ולא
לדבורים. *Первымъ* —ломъ ראשית־כל.
На —лѣ, *на самомъ* —лѣ בפעל.
Въ самомъ —лѣ באמת. *Доброе*—
דבר מצוה. *У него много* дѣлъ הרבה
עסקים לו. *У него много* дѣла עבודה
רבה לו, הוא טרוד הרבה. *Ему только*
и дѣла, *что ѣсть и пить* אין
לו עבודה אחרת אלא לאכל ולשתות. *Уже*
два дня, какъ я сижу безъ дѣла
זה יומים שאני יושב בלי עבודה. *Богоу-*
годное— מעשה טוב, גמילות־חסד. *Из-*
вѣстное— דבר ידוע. *Это— его*
рукъ זהו מעשה־ידיו. —*въ томъ, что*
я ничего не зналъ объ этомъ
המעשה הוא כך שאני לא ידעתי דבר מזה.
Дѣлайте *свое*— עשה מעשיך. *Стран-*
ное— דבר נפלא. *Общественное*—

ענין בלי, צרך צבור. Плохое— עסק ביש.
По дѣла́мъ службы ־דרגי עבודתו. У
меня къ нему есть— דבר לי אליו.
Тяжебное— דבר דין. Уголовное—
דין־נפשות. —о кражѣ גנבה משפט.
Офицеръ этотъ еще не былъ въ
—ѣлт אופיצר זה לא היה עוד במלחמה.
Военное— תכסיסי מלחמה. Столяр-
ное— מלאכת הנגרים. Золотыхъ дѣлъ
мастеръ זהבי. Въ чемъ— באיזה ענין
אתה עסוק. За чѣмъ —стало מה
היא המניעה. Это— טוב הדבר. Онъ то
и— играетъ въ карты אינו עושה
דבר אלא משחק בקלפים. По дѣло́мъ,
за— ему יאכל (מעלליו) פרי מעשיו.
Что мнѣ за— до него מה לי ולו.
Въ дѣлѣ музыки (בחכמת במקצע
המוסיקא. Министерство внутрен-
нихъ дѣлъ המיניסטריון לענני הפנים
дѣлово́й מובהק בעניני־משפט || זריז, מוכשר ת׳
дѣлопроизводи́тель מנהיג־העסק ז׳
дѣлопроизво́дство הנהגת־העסק נ׳
дѣлывать *см.* дѣлать
дѣльно בטוב־טעם, בבינה, בזריזות, על־
בוריו ת״פ
дѣльность טוב־טעם ז׳, בינה, זריזות נ׳
дѣльный || זריז, חרוץ, איש־חיל, חכם, מבין
— .טוב, הגון, נכון || מוכשר (מעצים) ת׳
человѣкъ זריז. —отвѣтъ תשובה נכונה.
—ная мысль מחשבה טובה
дѣльце *см.* дѣло
дѣтёнышъ, —шекъ ולד (של בהמה וחיה),
גור, אפרוח ז׳
дѣти, дѣтки, —точки и —тушки
ילדים ז״ר, טף ז׳ *см.* дитя́

дѣти́на עלם בחור ז׳
дѣти́ще ילד
дѣтки *см.* дѣти
дѣтолюби́вый *см.* чадолюби́вый
дѣторожде́ніе הולדת־בנים, לידת— נ׳
дѣтоубійство רציחת־בנים נ׳
дѣтоубійца רוצח בניו ת׳
дѣтская חדר־הילדים ז׳
дѣтскій ילדי ת׳
дѣтство ילדות נ׳
дѣтствовать היה בגיל־ילדים, —בימי־
дѣтушки *см.* дѣти [הילדות פ״ע
дѣть *см.* дѣва́ть
дѣя́ніе מפעל ז׳, פעלה נ׳
дѣятель פועל ז׳ || עסקן
дѣятельный עסקני, פעיל, זריז, חרוץ ת׳
дѣять עשה, פעל פ״י ||—ся העשה, ארע
дюжесть כח, חיל ז׳, אונים ז״ר, גבורה, עצמה נ׳
дю́жина תריסר ז׳
дю́жинный תריסרי || רגיל, שכיח ת׳. Онъ
не— человѣкъ אדם שלא מן המנין,
дю́жій גבר, בעל־כח ת׳ [—בלתי רגיל
дюжѣть גבר, עצם פ״ע
дю́ймовка קרש בן־אצבע לעבי ז׳
дю́ймъ אצבע (אחד מי״ב ברגל) נ׳
дю́на חולה נ׳
дя́гиль и —льникъ חשישת־המלך (מין
дя́дька אומן ז׳ [צמח) נ׳
дя́дя, дя́дюшка и дя́денька דוד ז׳.
Двоюродный— שלישי בשני
дя́тель הדד (מין צפור) ז׳. *Малый*— קפוז
дя́тельникъ и —тловникъ אספסת לבנה
(מין צמח) נ׳
дя́тлина и —тло́вина אספסת (מין צמח) נ׳
дя́тловникъ *см.* трили́стникъ

Е.

евангели́стъ בעל־האיבנגליון ז׳
евангели́ческій לותירי, איבנגילי ת׳
ева́нгеліе איבנגליון ז׳, ברית חדשה נ׳.
—льскій איבנגילי
евну́хъ סרים ז׳. —ну́шескій и —шій
евра́шка *см.* су́сликъ [סריסי
евре́й עברי, יהודי, אדם מישראל ז׳
европеизи́ровать אברף (יפתח אל הקולטורא
האיברופאית) פ״י
евхари́стія אבכריסטיא (פת ערבית של ברית

ега́-ба́ба *см.* яга́-ба́ба [לנוצרים) נ׳
еге́й אלגוסין (מין צמח) ז׳
егерме́йстеръ יינגרמיסטר (פקיד הציד של המלך) ז׳
егерь ציד ז׳
его́ (*см.* онъ) שלו, אשר לו, —יו || אותו מ״ג.
Я не знаю— אינני מכירו. —*здѣсь*
нѣтъ איננו כאן. *Пусть —сердиться*
יתקצף לו. *Я никогда не сдѣлаю*
по— מעולם לא אעשה ברצונו
егова́ שם הויה ז׳

егоза́ בן־שאון, הומה, פוחז ת׳. *Это настоящій* — בכסף חי הנהו
егози́ть רעש, המה, התנועע בתדירות פ״ע
едва́ במעט שלא, במעט ש... אך, כמו ‖ בדחק, בכבדות, בקמל ת״פ. —и *это случится* מספקני אם יהא כדבר הזה
еде́мъ *см.* эде́мъ
едина́кій *см.* одина́кій
едине́ніе אחדות, התאחדות נ׳
едини́тельный и —тный מאחד, מקשר ת׳. —*знакъ* и —ная *черта* סימן של חבור
едини́тная מקף, סימן של חבור ז׳
едини́ть אחד, קשר, חבר פ״י ‖ —ся התאחד, התקשר, התחבר
едини́ца אחד ז׳, אחת, יחידית נ׳
едини́чность יחידות, אחדות נ׳
едини́чный יחידי, אחד ת׳
единобо́жіе מונותיאיסמוס, יחוד־השם ז׳, אמונת־היחוד נ׳
единобо́рецъ דואילן, איש־הבינים ז׳
единобо́рство דואיל, דו־קרב ז׳
единобо́рствовать התגושש בדו־קרב פ״ק
единобра́чіе מונוגמיא, אחדות־הנשואין נ׳, יחוד־האישות ז׳
единобра́чный בעל־אשה אחת, נשוי רק פעם אחת ת׳
единовла́ствовать משל יחידי, שלט— פ״ע
единовласти́тель и —вла́стникъ מושל יחידי, שליט— ז׳
единовла́стіе אבטוקרטיא, ממשלת־יחיד נ׳, שלטון־יחיד ז׳
единовла́стный אבטוקרטי, של מושל יחידי ת׳
единовреме́нникъ, —нный *см.* совреме́нникъ, —нный
единовреме́нный (נתן) בבת־אחת ת׳. —нное *пособіе* תמיכה בבת־אחת
единовѣ́рецъ בן־אמונה, בן־ברית ז׳
единовѣ́ріе אחדות־האמונה נ׳
единовѣ́рный בן־אמונה (אחת) ת׳
единовѣ́рческій מחזיק בדתו ת׳
единовѣ́рчество התוקת־הדת (מין כת) נ׳
единогла́вый בעל־ראש אחד ‖ בעל־כפה אחת ת׳
единогла́сіе הסכם כלם ז׳, הסכמת— דעה אחת נ׳
единогла́сный בקול אחד, בהסכם כלם, בדעה אחת ת׳
единодержа́віе מונרכיא, ממשלת־יחיד נ׳
единодержа́вный מונרכי, מושל יחידי ת׳
единодержа́вствовать משל יחידי פ״ע
единоде́ржецъ מונרך, שליט יחידי ז׳
единоду́шіе אחדות נ׳
единоду́шный שכם אחד, לב—, פה—, בדעה אחת ת׳. —но *порѣшили* החליטו כלם בדעה אחת
еди́ножды פעם אחת נ׳ ‖ *см.* одна́жды
единоже́нство מונוגמיא, אחדות־האשות נ׳
одинозву́чіе и —чность שווי־הקול, —המבטא ז׳
единозву́чный שוה בקול, —במבטא ת׳
единозе́мецъ בן־ארץ (אחת) ז׳
единоиме́нный *см.* одноиме́нный
единокро́віе קרבת־בשר, קורבה נ׳
единокро́вный שאר־בשר, קרוב ז׳
единомы́сленный בן־דעה אחת עם־, שוה בדעה עם־, מסכים עם־ ת׳
единомы́сліе לב אחד ז׳, דעה אחת נ׳
единомы́шленникъ חבר בדעה, בן־מפלגה (אחת) ז׳
единонача́ліе *см.* единовла́стіе
единообра́зіе *см.* однообра́зіе
единопле́менникъ, —нный בן־עם (אחד) ת׳
единоро́гъ קרש (מין חיה) ז׳. *Морской* — קרש ימי
единоро́дный *сынъ* בן יחיד ז׳
единосовѣ́тіе, —тный *см.* единомы́сліе и —сленный
единосу́щность יחוד ז׳, אחדות נ׳
единосу́щный יחיד, אחד ז׳
единоутро́бный מאם אחת ת׳
еди́нственно רק, אך, לבד, זולתי, גרידא ת״פ
еди́нственный יחיד ז׳
еди́нство יחידות ‖ אחדות, אחוה נ׳
еди́ный и еди́нъ יחיד, יחידי ת׳
едрёный *см.* ядрёный
ёжа עשב־הכלבים ז׳
ёже כדי, למען מ״ח
ежеви́ка פטל שחור (מין גרגרים) ז׳
ежёвикъ и ежо́викъ ז׳ הדק (מין קוץ)
ежёвина и ежо́вина בשר־קפוד ז׳
ежевре́менный בכל עת ת״פ, תמידי ת׳
ежего́дный שנתי ת׳, מדי־שנה בשנה ת״פ
ежеголо́вка и —ловникъ קופד־הקפוד (מין צמח) ז׳]
ежедённый *см.* ежедне́вный
ежедне́вный יומי ת׳, יום ביומו ת״פ
е́жели *см.* е́сли
ежемину́тный רגעי ת׳, בכל־רגע ת״פ
ежемѣ́сячный חדשי ת׳, בכל־חדש ת״פ
еженедѣ́льникъ שבועון ז׳

еженедѣльный שְׁבוּעִי ת׳, בְּכָל־שָׁבוּעַ תה״פ
ежечасный שַׁעֲתִי ת׳, בְּכָל־שָׁעָה תה״פ
ёжикъ קִפּוֹדוֹן ז׳
ёжить כָּפֹף, קַמֵּט, כַּוֵּץ פ״י || —ся כָּפֵף עַצְמוֹ, הִכָּפֵף, הִתְכַּוֵּץ
ежовина *см.* ежёвина
ежовка תּוּת־כְּנַעֲנִי (מין אילן) ז׳
ежовникъ גַּרְגַּר מִלְחִי (מין צמח) ז׳
ежовый שֶׁל קִפּוֹד, קִפּוֹדִי ת׳. *Держать кого въ* —*выхъ рукавицахъ* כָּבֹשׁ אִישׁ
ежъ, **ёжикъ** קִפּוֹד ז׳. || *Морской*— קִפּוֹד יַמִּי
езеро *см.* озеро
езуитъ *см.* iезуитъ
ей כֵּן, בֶּאֱמֶת, אָמְנָם, אָמְנָה תה״פ. Ей, ей! ей *Богу*! בֶּאֱמוּנָתִי
екзархатъ *и* экзархатъ אֶיכְּסַרְכַט (ממשלת ארכי־הגמונים) ז׳
екзархъ *и* экзархъ אֶיכְּסַרְךְ (ארכי־הגמונים) ז׳
екклезiастъ קֹהֶלֶת ז׳ (סֵפֶר)
екклесiархъ אֶיקְלֵיסִיאַרְךְ (שומר בגדי־הקדש) ז׳
ектенiя *и* эктенiя אֵיקְטֵינְיָא (תפלה על כל צרכי האדם) נ׳
еле בְּדֹחַק, בְּעָמָל, בִּכְבֵדוּת תה״פ
елевый *и* еловый אַשּׁוּחִי ת׳
елей שֶׁמֶן־זַיִת ז׳
елейный שַׁמְנִי ת׳
еленецъ גַּדְוָן (מין שרץ) ז׳
елень *см.* олень
елеопомазанiе מְשִׁיחָה, מִשְׁחַת שֶׁמֶן־הַקֹּדֶשׁ נ׳
елеопомазывать מָשֹׁחַ פ״י || —ся הִמָּשֵׁחַ
елеосвящать קַדֵּשׁ בִּמְשִׁיחָה פ״י
елеосвященiе קִדּוּשׁ בִּמְשִׁיחָה ז׳
елецъ לָבִיס, הוּרְנָס (מין דג) ז׳
елико כַּמָּה שֶׁ.. תה״פ. —*возможно* כַּמָּה שֶׁאֶפְשָׁר
ёлка *см.* ель
еловый *см.* елевый
ель, **ёлка** *и* ёлочка אַשּׁוּחַ ז׳. *Рождественская* ёлка אִילַן הַנּוֹצְרִי
ельникъ, —ничекъ יַעַר־אַשּׁוּחִים ז׳
ёмкiй נִרְחָב, רָחָב, חָלוּל ת׳
емкость חָלָל, תֹּכֶן (של כלי) ז׳
емуранчикъ עַכְבָּר־קַפְצָן ז׳
емчуга *см.* селитра
ендова קַנְקַן ז׳
енотовый שֶׁל דְּחִיָּה ת׳
енотъ דְּחִיָּה (מין חיה) נ׳
епакта *см.* эпакта
епанча גְּלִימָה נ׳. —нечка גְּלִימָה קְטַנָּה
епархiальный אֶיפַּרְכִי ת׳
епархiя אֶיפַּרְכְיָא נ׳

епархъ אֶיפַּרְכוּס (כהן־הגליל) ז׳
епидемiя אֶיפִּידֵימְיָא, מַגֵּפָה, מַחֲלָה מִתְדַּבֶּקֶת נ׳ —мическiй אֶיפִּידֵימִי
епископiя הֶגְמוֹנְיָא נ׳
епископство מַעֲלַת־הַהֶגְמוֹן || הֶגְמוֹנְיָא נ׳
епископъ הֶגְמוֹן ז׳
епитилiя תְּשׁוּבָה (קנס שמטיל הכומר על החוטא) נ׳
епитрахиль אִצְטְלָא (של כומר) נ׳
епомида *см.* нарамникъ
ёра *и* ёрникъ בְּלִיַּעַל, נָבָל ז׳
ералашничать פַּטְפֵּט הֲבָלִים, דַּבֵּר שְׁטוּתִים פ״ע
ералашъ שְׁטוּת, טִפְּשׁוּת נ׳ || תֹּהוּ וָבֹהוּ || מִין ווִיסְט (שחוק־קלפים) ז׳
ербойзъ *см.* тушканчикъ
ересь מִינוּת, כְּפִירָה נ׳
еретикъ מִין, כּוֹפֵר ז׳
ерзать הִתְנוֹעֵעַ אֵילֵךְ וָאֵילֵךְ, יָשֹׁב בְּלִי מְנוּחָה פ״ע
ерихониться *см.* хорохориться
ерихонка יְרִיחוֹנִי (מין כובע) ז׳
ерлыкъ *см.* ярлыкъ
ермакъ אֶבֶן־הָרֵיחַיִם שֶׁל יָד נ׳
ермолка, —лочка יַרְמוּלְקָא, כִּפָּה נ׳
ерникъ חֹרֶשׁ ז׳, סִבְכֵי־יַעַר ז״ר
ерникъ *см.* ёра
ерошить, взъ— סַתֵּר, פָּרֹעַ, בַּלְבֵּל, סַכְסֵךְ פ״י ||—ся הִפָּרַע, הִסְתַּבֵּךְ ||
ерошка שֵׂעָר מְסֻלְסָל ז׳ || יֵרוֹשְׁקָא (מין שחוק קלפים) נ׳
ероѳеичъ נֶסֶךְ שֶׁל יי״ש נ׳
ертаулъ אַבְנְגַרְד, חָלוּץ ז׳
ерунда הֶבֶל, רִיק ז׳, שְׁטוּת נ׳
ерунокъ מִדַּת־זָוִית (של מ״ה מעלות) נ׳
ерусалимъ *см.* дарохранительница
ершиться הִתְעַקֵּשׁ, סָרֵב, הִסְתָּרֵב פ״ע
ершъ פַּקְקוֹן חָרוּק (מין דג) ז׳ || יָתֵד חֲרוּקִית נ׳ || גַּרְגְּרָן, בַּעַל־דִּין קָשֶׁה ת׳
еръ *и* ѣръ ъ האות
еры *и* ѣры ы האות
ерь *и* ѣрь ь האות
есаулъ אִיסָאוּל (שר מאה לקוזקים) ז׳
есень *см.* осень
если *и* ежели אִם, אִי, אֲפִילוּ, אִלּוּ, לוּ, אִלְמָלֵי, אִלְמָלֵא מ״ח. *Я пойду гулять*, —*хороша погода* אֵלֵךְ לְטַיֵּל אִם מֶזֶג־הָאֲוִיר הוּא טוֹב. *Это будетъ полезно*, —*не для меня, то для васъ* דָּבָר זֶה אִם לֹא יְהֵא מוֹעִיל לִי יוֹעִיל לָכֶם. *Я скажу ему всю правду*, —*бы это былъ самъ министръ* אַגִּיד לוֹ אֶת הָאֱמֶת כְּמוֹת שֶׁהִיא אֲפִילוּ אִם יְהֵא הַמִּינִיסְטֶר בְּעַצְמוֹ —*вѣрить ему, онъ долженъ быть*

очень счастливъ אם בנים דבריו
כי עתה הוא מאשר מאד. *Въ случаѣ —я уйду, охраняйте мой домъ*
אם יזדמן לי לנסע תשמר את־ביתי
естéственно בדרך הטבע, על־דרך־, במובן ת״פ
естéственность טבעיות, דרך הטבע נ׳
естéственный טבעי ת׳. —ная *исторія* ידיעת־הטבע
естествó הטבע || תכונה טבעית נ׳
естествовѣденіе, —знáніе *и* —испытáніе ידיעת־הטבע, חכמת־ נ׳
естествоиспытáтель חוקר הטבע, טבען ז׳
естествослóвіе *см.* естествовѣденіе

есть (*см.* быть) ישׁ, אפא, הוא, הנהו || שם האות e הסלאבית]
ефéсъ יד־הסיף נ׳
ефимóны תפלת ערבית (לנוצרים בשבוע הראשון של תענית) נ׳
ефрéйторъ גפריטר (המדרגה הראשונה של נשיאות לחיילים) ז׳
ехи́дна עכן, עכס, פתן, חורמן, אפעה ז׳, חבינה נ׳
ехи́дничать *и* —дствовать היה איש תכבים, עקמן, התנכל פ״ע
ехи́дный איש־תכבים, חבינאי, עקמן ת׳
ещё עוד, עדין ת״פ. Ещё бы מה־גם
ефи́рный, ефи́ръ *см.* эфи́рный *и* эфи́ръ

Ж.

жáба צב, קרפד ז׳ || חנקת (מחלת־גרון) נ׳
жáбикъ אבן־הצב נ׳
жаби́нецъ שושנת־שמן, תיאה (מין צמח) נ׳
жáбій צבי ת׳
жáбникъ עשב־הכסף (מין צמח) ז׳
жáбный צבי, נגד מחלת־הצב ת׳
жабрéй פי־אריה (מין צמח) ז׳
жáбрица סימיליא (מין צמח) נ׳
жáбры זים (ר׳ זימים) ז׳
жáворонокъ, —ночекъ חוגא, עפרון, עפרוני ז׳
жáдничанье התאוות, השתוקקות נ׳
жáдничать תאב, התאוה, חמד פ״י
жáдность אוה, תאוה, תשוקה, חמדה נ׳
жáдный מתאוה, תאב, חומד, להוט אחרי־ ת׳
жадъ *см.* нефри́тъ
жáжда צמאון ז׳, צמאה נ׳
жáждать צמא, שקק || חמד, התאוה פ״י
жáждущій צמא, שוקק ת׳
жáлга עלה־ברכה (מין צמח) ז׳
жáленіе עקיצה נ׳
жáлистый בעל־עקץ, עקצני ת׳
жáлить נשך, עקץ פ״י
жáлица זבוב־הפתו ז׳
жáлище עקץ גדול ז׳
жáлкій אמלל, מרוד || כע מראה, דל, של מה בכך ת׳]
жáлко צר, כע ומר ת״פ
жáло עקץ, ארס של נחש ז׳
жáлоба קובלנא, התאוננות, תלונה נ׳
жáлобливый *см.* жáлостливый
жáлобникъ *см.* жáлобщикъ
жáлобный קובל, של קובלנא || אמלל, מרוד ת׳

жáлобщикъ קובל, בעל־קובלנא ת׳
жáлованіе התאוננות, קבילה נ׳
жáлованный נתון במתנה ת׳. —нная *грамата* כתב של חסד
жáлованье מלרין, שכר ז׳, שכירות נ׳
жáловать חנן, נתן, —במתנה || הטה חסד ל־.. || התאונן; —ся || פקד, בקר, סור אל־ פ״י קבל, התרעם || הנתן במתנה —*кому землю или —кого землею* נתן ל־.. אחזת־אדמה (קרקע) במתנה. *Она очень* —луетъ *этого господина* היא נוטה חבה יתרה אל אדון זה. *Онъ рѣдко къ намъ* —луетъ הוא מבקרנו לעתים רחוקות. *Онъ* —луется *на то, что его оклеветали* היא מתרעם שהוציאו עליו לעז. *Онъ* —вался *на это министру* הוא קבל על זה לפני־ המיניסטר. *Онъ* —луется *на боль въ груди* הוא מתאונן על מיחוש בחזהו
жалонёръ ז׳אלונר, מורה דרך ת׳
жалóнъ תמרור, ציון ז׳
жáлостливый *и* —бливый רחמן ת׳
жáлостный אמלל, ראוי לרחמים, מעורר רחמים, —רחמנות, —חמלה ת׳
жáлость *и* жаль חמלה, רחמנות נ׳, רחמים ז״ר
жаль צר לי, כע עלי ד״ס. *Онъ такъ скупъ, что ему —куска хлѣба* קמצנותו גדולה כל־כך עד שחס הוא על פת לחם. *Мнѣ стало —тебя* צר היה לי עליך
жáльный עקצי, ארסי ת׳
жалѣть, по— חוס על־, חמל־, נוד ל־.. היה צר־, הצר, הצטער על־ || התחרט || חשך, הזהר, השמר, השתמר (*себя*) פ״ע || קמץ פ״י

Я —лѣю *о потерѣ друга*
מִצְטָעֵר (מֵצַר) אֲנִי שֶׁאָבַד לִי יְדִידִי. *Я* —лѣю
о вашемъ несчастіи צַר לִי בְּצָרַתְכֶם.
Пожалѣйте *его* חוּסָה עָלָיו. *Я* —лѣю
о своей ошибкѣ מִתְחָרֵט אֲנִי (צַר לִי) עַל
שְׁגִיאָתִי. *На этомъ обѣдѣ не* —лѣли
вина בִּסְעוּדָה זוּ לֹא חָשְׂכוּ יַיִן. *Онъ не*
—лѣетъ *своихъ лошадей* הוּא אֵינוֹ
[חָס עַל־סוּסָיו
жанда́рмъ זַ׳נְדַּרְם ז׳
жара́ חֹם ז׳, חַמָּה נ׳
жа́реніе צְלִיָּה נ׳
жа́реное *см.* жарко́е
жа́рить, —ривать צָלָה, קָלָה, טִגֵּן (דגים) ||
—ся|| חַמֵּם, לַהֵט (מהשמש) || הַלְקֵה פ״י
הִצָּלֵה, טֻגַּן || הִתְחַמֵּם, הִתְלַהֵט
жа́ркій חַם || עַז, קָשֶׁה, חָזָק, כַּבִּיר, כָּבֵד,
נִמְרָץ ת׳. —*поясъ* אֵזוֹר חַם. —кая
битва מִלְחָמָה כְבֵדָה. —*споръ* רִיב אֵיתָן
(קָשֶׁה). —кова́тый חָמִים, חַם מְעַט
жарко́е *и* жа́реное צָלִי ז׳
жа́рница תַּנּוּר־הַקְּלַחַת (במכונת־הקיטור) ז׳
жаро́вникъ מִקְלָה (בתנור) נ׳
жаро́вня, —венька כָּנוּן ז׳, מַחְתָּה נ׳
жаръ || חֹם, יְקוֹד, מוֹקֵד ז׳, חַמָּה, חֲמִימוּת נ׳ ||
גַּחֲלֵי־אֵשׁ, גֶּחָלִים, וְהֶטוּת, רְצָפִים נ״ר ||
הִתְלַהֲבוּת, אֵשׁ || צִמְרָה נ׳. *Солнечный*—
חֹם הַשֶּׁמֶשׁ, חַמָּה. *Въ іюлѣ мѣсяцѣ*
были страшные жары́ בְּחֹדֶשׁ יוּלִי
הָיְתָה חַמָּה נוֹרָאָה. *Онъ бредитъ въ* —ру́
הוּא הוֹזֶה מִצְּמִרָה. *Выгребить* —*изъ*
печки חָתָה אֵשׁ (רְצָפִים) מִתַּנּוּר. *Онъ*
говоритъ съ —ромъ הוּא מְדַבֵּר בְּהִתְלַהֲבוּת
Задали ему —ру הִסִּיקוּ לוֹ גֵיהִנֹּם. *Чу-*
жими руками —*загребать* חָתָה
גֶּחָלִים ע״י אֲחֵרִים
жаръ-пти́ца חוֹל (עוֹף אגדי) ז׳
жасми́нъ *и* ясми́нъ יַסְמִין, סַמְלָק (מין פרח) ז׳
жа́тва קָצִיר ז׳
жать (жну) קָצַר (תבואה) פ״י
жать (жму) || סָחַט, זוּר, מִצָּה || לָחַץ, רָצַם ||
חִסְחֵט, —ся|| נָגַשׁ, דִּכֵּא, דָּחַק, אִלֵּץ פ״י
מִצָּה, הִתְמַצָּה, הִלָּחֵץ, הִרָּצֵם || הִתְכַּוֵּץ, צִמְצֵם
עַצְמוֹ, הִצְטַמְצֵם || *Сапогъ* жмётъ קָמַץ
הַסַּנְדָּל רֹצֵם. —*руку* לָחַץ אֶת־הַיָּד. *Онъ*
жмётся *отъ холоду* הוּא מִתְכַּוֵּץ מִקֹּר
жбанъ טְפִיחַ שֶׁל עֵץ ז׳
жва́ка *и* жва́чка טַבַּק שֶׁל כְּסִיסָה ז׳ || גֵּרָה נ׳
жва́ло פֶּרֶק־הַלְּחִי (לרמשים) ז׳
жва́чникъ *и* —чкожующій מַעֲלֵה גֵרָה ת׳
жгунъ פִּלְפְּלִין סְפָרַדִּי ז׳

жгу́тить הִכָּה בְּאֶרֶג עָב פ״י
жгутъ, —тикъ אֶרֶג עָב ז׳
жгу́честь חֲרִיפוּת נ׳, || צָרֶבֶת, לַהַט ז׳
קַעְקוּעַ ז׳
жгу́чій חָרִיף, מְקַעְקֵעַ ת׳ || לוֹהֵט, צוֹרֵב
жгу́чка קִמּוֹשׁ (מין צמח) ז׳
ждать הַמְתֵּן, חַכֵּה, צַפֵּה, יַחֵל פ״י
же *и* жъ אַךְ, אֲבָל, אוּלָם, אָכֵן, אֶפֶס, וְ.. מ״ח
жева́ка לַעְסָן, כַּסְסָן ז׳
жева́ніе לְעִיסָה, כְּסִיסָה נ׳
жева́тельный שֶׁל לְעִיסָה, הַמְשַׁמֵּשׁ לִלְעִיסָה ת׳
жева́ть, жёвывать, —внуть לָעַס, כָּסַס פ״י.
—*жвачку* הַעֲלֵה גֵרָה. ||—ся הִלָּעֵס, הִכָּסֵס
жега́ло *и* жига́ло מַרְצֵעַ ז׳
же́зленникъ *и* —поно́сецъ נוֹשֵׂא מַטֶּה
הַהֶגְמוֹן ת׳
жезлогада́ніе קְסָמִים בְּשֵׁבֶט ז״ר
жезлъ שֵׁבֶט (מושלים), מַטֶּה, שַׁרְבִיט ז׳
жела́ніе חֵפֶץ, רָצוֹן, רַעֲוָא ז׳, בַּקָּשָׁה, מִשְׁאָלָה,
אַוָּה נ׳. *Всѣ мои* —нія *исполнились*
נִתְמַלְאוּ־כָּל מִשְׁאֲלוֹתַי
жела́нный רָצוּי, נָעִים, דָּרוּשׁ ת׳
жела́ть תָּאַב, הִשְׁתּוֹקֵק, חָמַד, בִּקֵּשׁ, אִוָּה, שָׁאַל,
רָצָה, חָפֵץ, דָּרַשׁ || בֵּרֵךְ פ״י. —*кому добраго*
здоровья בֵּרֵךְ אִישׁ בְּשָׁלוֹם. —*чего стра-*
стно הִתְאַוָּה מְאֹד לִדְבַר־מָה. *Я* желалъ
бы, чтобъ онъ не отправлялся въ
походъ רוֹצֶה הָיִיתִי כִּי לֹא יֵצֵא לַמִּלְחָמָה.
Мнѣ жела́ется רוֹצֶה אֲנִי
желва́къ, —вачекъ חַבּוּרָה נ׳
желвь צַב־הַשִּׁרְיוֹן ז׳ || חַבּוּרָה נ׳ || פְּקִיעַ ז׳
желдь סְדִינָה (מין צמח) נ׳
желе́ זֵ׳ילֵי (מפירות) ז׳
железа́, желе́зка פְּקִיעַ, לוּזָא ז׳
желе́зистый שֶׁל פְּקִיעַ, לוּזָאִי || בַּרְזִלָּנִי (מהמים
המינירליים) ת׳
жёлкнуть, за— הִתְכַּרְכֵּם, הֵעָשֵׂה צָהֹב פ״ע
желна́ הֲדַד שָׁחוֹר (מין צפור) ז׳
желоби́на, —би́нка תְּעָלָה || צָפָה נ׳, אֲפִיק־
נַחַל ז׳
желоби́ть вы— נִבֵּב, חֵרֵץ פ״י ||—ся
הִנָּבֵב, הֵחָרֵץ
желобова́тый כְּעֵין תְּעָלָה,־צִנּוֹר ת׳
желобови́на *см.* желоби́на
же́лобъ *и* жо́лобъ, מַרְזֵב, בָּרִיז, סִילוֹן; צִנּוֹר ז׳,
תְּעָלָה, מַזְחִילָה, שֹׁקֶת נ׳
желтёхонекъ כֻּלּוֹ צָהֹב,־כָּתֹם ת׳
желтизна́ *и* —тина́ כַּרְכּוֹם ז׳ כַּרְכֻּמּוּת,
צְהוּבוּת נ׳
желти́нникъ *см.* жёлтникъ

желти́ть, вы́— כָּתֵם, כַּרְכֵּם פ״י
жёлтникъ אוג (מין אילן) ז׳
желтни́ца *см.* желтяни́ца
желтобрю́хій בַּעַל־בֶּטֶן כְּתֻמָּה ת׳
желтобрю́хъ, —пу́зъ, —пу́зикъ עֶבֶן בַּעַל־בֶּטֶן כְּתֻמָּה ז׳
желтобрю́шка נַחֲלִיאֵל כָּתֹם ז׳, בַּעֲרָה כְּתֻמָּה (מין צפור) נ׳
желтова́тость צְהִיבוּת, צְהַבְהָבוּת נ׳
желтова́тый צְהַבְהָב ת׳
желтогла́въ *и* —голо́въ *см.* калу́жница
желтоколо́сникъ קְנֵה־יֶרֶק (מין צמח) ז׳
желтоко́рень אַרְמַרְיָא (מין צמח) נ׳
желто́къ חֶלְמוֹן (של ביצה) ז׳
желтолёнъ יַרְבּוּז סוּסִי (מין צמח) ז׳
желтопу́зикъ *и* пу́зъ *см.* желтобрю́хъ
желтосли́вникъ בְּשָׁף (אילן שיסקאים) ז׳
желтосли́въ שִׁיסְקַאי כָּתֹם ז׳
желтофіо́ль כִּירִיג (מין צמח) ז׳
желтоцвѣ́тъ הָעֵשֶׂב הַיָּרוֹעַ ז׳
желту́ха יֵרָקוֹן ז׳, יְרוֹקָה נ׳
жёлтый, —тенькій צָהוֹב, כָּתֹם, מְכֻרְכָּם ת׳
желть צֶבַע צָהוֹב או כָּתֹם ז׳
желтѣ́ть הִתְכַּרְכֵּם פ״ע || —ся הֵרָאֵה צָהֹב.
Покрасить въ жёлтый *цвѣтъ* כַּרְכֵּם, צָהֹב]
желтя́къ כַּרְכֹּם הדו ז׳
желтяни́ца חָרִיעַ, קֻרְטָם, רֶשֶׁק ז׳, קוֹצָה נ׳ (מין צמח)
желу́дникъ עַרְמוֹן סוּסִי (מין אילן) ז׳
желу́докъ, —дочекъ קֵבָה, אִצְטוֹמְכָא, אִסְטוֹמְכָא נ׳ || קוּרְקְבָן (של עוף) ז׳. *У меня сегодня —не варитъ* אֲנִי נֶעֱצָר הַיּוֹם
жёлудь *и* жо́лудь, желудо́къ אַכְלָם, בַּלּוּט ז׳]
желчина́ *см.* желтизна́
жёлчный מָרִי, שֶׁל מָרָה || בַּעַל־מָרָה, כַּעְסָן ת׳
жёлчь מָרָה, מְרֵרָה ת׳
желѣза́ *см.* железа́
желѣ́зина סִיגֵי־בַרְזֶל ז״ר
желѣ́зистый *см.* желе́зистый
желѣ́зистый מֵכִיל בַּרְזֶל, בַּרְזִלִּי ת׳. —стая *вода* מַיִם בַּרְזִלִּיִּים
желѣ́зко פָּסִיל, רַנְקְנִי (להבת הרהיטני) ז׳
желѣ́зникъ אֲקַקְיָא מְזֻיֶּפֶת נ׳
желѣ́зница הֵלֶק (מין ירק) ז׳
желѣ́зный שֶׁל בַּרְזֶל, בַּרְזִלִּי ת׳. —ная *дорога* מְסִלַּת־הַבַּרְזֶל. —ная *лавка* חֲנוּת־בַּרְזֶל. —ная *воля* רָצוֹן בַּבִּיר, —קָשֶׁה נָגִיד פַּרְזְלָא כַּד רְתִיחַ
желѣзня́къ אֶבֶן־בַּרְזֶל נ׳ || חֲנֵי־יוֹנִים (מין צמח) ז״ר
желѣзо בַּרְזֶל ז׳. *Куй —пока горячо*
желѣзодѣ́лательный *заводъ* בֵּית־הַתָּכָה שֶׁל בַּרְזֶל ז׳
желѣзоплави́льный *заводъ* מַנְתֵּךְ, בֵּית־הַתָּכָה ז׳
желѣзорѣ́зный, —ныя *ножницы* מִסְפְּרֵי־גּוֹזֵר בַּרְזֶל. —ная *машина* שֵׁם ר״ן
желѣ́зце חֲתִיכַת־בַּרְזֶל נ׳ || *см.* желѣ́зко
жема́ниться הִתְקַשֵּׁט, הִתְהַדֵּר, הִתְיַפֵּה פ״ע
жема́нный מִתְקַשֵּׁט, מִתְהַדֵּר, מִתְיַפֶּה ת׳
жема́нство הִתְקַשְּׁטוּת, הִתְיַפּוּת נ׳
жемо́нъ *и* —му́лька פַּת (לחם או שלג) ז׳
же́мчугъ *и* жемчу́гъ מַרְגָּלִיּוֹת, פְּנִינִים נ״ר
жемчу́жина, —жинка מַרְגָּלִית, מַרְגָּנִית, פְּנִינָה נ׳]
жемчу́жникъ סוֹחֵר־מַרְגָּלִיּוֹת ז׳
жемчу́жница צֶדֶף, דַּר ז׳
жемчу́жный שֶׁל מַרְגָּלִיּוֹת ת׳. || —ная *нитка* מַחֲרֹזֶת שֶׁל מַרְגָּלִיּוֹת, חֲרוּז־מַרְגָּלִיּוֹת. —ная *раковина* *см.* жемчу́жница
жена́ אִשָּׁה, רַעְיָה, זוּגָה, בַּת־זוּג נ׳
жена́тый נָשׂוּא, נָשׂוּי, בַּעַל־אִשָּׁה ת׳
жени́ть הַשֵּׂא אִשָּׁה, הַכְנֵס לַחֻפָּה פ״י || —ся נָשֹׂא אִשָּׁה, עָשֹׂה חֲתֻנָּה
жени́тьба *и* —тва נִשּׂוּאִים, נִשּׂוּאִין ז״ר, חֻפָּה, חֲתֻנָּה נ׳
женихъ, —нишёкъ חָתָן ז׳
жёнка, жёночка, —нушка. *см.* жена́
женообра́зный בַּעַל פְּנֵי־אִשָּׁה ת׳
женоподо́бный כְּאִשָּׁה, כַּנָּשִׁים, כִּנְקֵבָה, דּוֹמֶה לִנְקֵבָה ת׳
же́нскій שֶׁל אִשָּׁה, —נָשִׁים ת׳. —*родъ* נְקֵבָה, לְשׁוֹן־נְקֵבָה, מִין—. —*портной* חַיָּט שֶׁל נָשִׁים
же́нщина אִשָּׁה, נְקֵבָה נ׳
жераве́цъ, жера́вль *см.* жура́вль
жердево́й *и* —дяно́й שֶׁל מוֹטוֹת ת׳
жерди́ло מוֹט, בַּר־נַשׁ גָּבוֹהַּ ז׳
жерди́на, —ди́нка מוֹט דַּק ז׳
жердь, жёрдка *и* —ди́нка מוֹט ז׳
жерёбая (סוּסָה) מְעֻבֶּרֶת ת׳
же́ребей *и* же́ребій, —беёкъ גּוֹרָל ז׳, הַגְרָלָה || מְנָת נ׳, חֵלֶק, חֶבֶל ז׳
жеребёнокъ, —бёночекъ סְיָח, בַּר־סוּסְיָה ז׳
жеребе́цъ, —ре́бчикъ פֶּתֶל, כַּמְּךָ ז׳
жеребьёвый שֶׁעָלָה בַּגּוֹרָל ת׳
жареб́я *см.* жеребёнокъ
жеребя́чій שֶׁל בֶּן־רַמָּךְ ת׳ || שֶׁל רַמָּךְ
жереви́ка *см.* клю́ква
же́рехъ סוּס־הַיָּם (מין דג) ז׳
жерло́ רִגְיוֹן (פִּי־ווּלְקָן) ז׳

жерновки́ עֵין־סַרְטוֹן ז׳
жёрновъ —вокъ פֶּלַח, מַחוֹן ז׳
жерови́ка *см.* клю́ква
жéртва קָרְבָּן, זֶבַח ז׳, מִנְחָה נ׳
жéртвенникъ מִזְבֵּחַ ז׳
жéртвище *см.* ка́пище
жертвова́нie הַקְרָבָה, זְבִיחָה נ׳
жертвова́тель מַקְרִיב ז׳
жертвова́ть, по— הִקְרִיב, זָבַח ‖ נָדַב פ״י.
Онъ —вуетъ *собою* הוּא מוֹסֵר אֶת־נַפְשׁוֹ. —מְחָרֵף נַפְשׁוֹ, —שָׂם נַפְשׁוֹ בְּכַפּוֹ, —מִסְתַּכֵּן
жертвоприношéнie הֲבָאַת־קָרְבָּן, הַקְרָבָה, זְבִיחָה נ׳
жеру́ха קְרָא (מין צמח) ז׳
жéстеръ אָטָד (ר׳ אֲטָדִים) ז׳
жестикуля́цiя מָחוֹג ז׳, תְּנוּעוֹת נ״ר
жести́ть, за— הִקְשָׁה, קִשָּׁה, עָשָׂה קָשֶׁה פ״י
жёсткiй קָשֶׁה; —кова́тый קָשֶׁה קְצָת
жёсткнуть *и* жестѣ́ть, о— הִתְקַשָּׁה, הֵעָשָׂה קָשֶׁה פ״ע
жёсткость קֹשִׁי ז׳
жестóкiй קָשֶׁה, עַז, חָמוּר ‖ אַכְזָר, אַכְזָרִי ‖ רַע ת׳
жестоконра́вный בַּעַל־מִדּוֹת רָעוֹת ת׳
жестокосéрдiе קְשִׁי־לֵב ז׳, אַכְזָרִיּוּת נ׳
жестокосéрдный קְשֵׁה־לֵב, רַע־לֵב, אַכְזָרִי ת׳
жестóкость קֹשִׁי ז׳, אַכְזָרִיּוּת נ׳
жесточа́йшiй *см.* жестóкiй
жесточа́ть הִתְאַכְזֵר, הֶהְפַּךְ לְאַכְזָר, הֵעָשָׂה אַכְזָר פ״ע
жестъ הַעֲוָיָה, תְּנוּעָה נ׳
жесть פַּח, טַס ז׳, פַּחִים ז״ר
жестѣ́ть *см.* жёсткнуть
жестя́никъ פֶּחָח, רוֹקֵעַ ז׳
жестя́нка, —ночка קוּפָה, קֻפְסַת־פַּח נ׳
жестянóй פַּחִי, טַסִּי ת׳. —ныхъ *дѣлъ мастеръ см.* жестя́никъ
жетóнъ סְקוּנְדְרִי ז׳
жечь, жига́ть שָׂרַף, בִּעֵר ‖ הִכְאִיב, דָּקַר. —ся הִשָּׂרֵף ‖ הַכְאֵב ‖ צָרַב פ״י. —*кирпичи* שָׂרַף לְבֵנִים. *Перецъ сильно* жжётъ הַפִּלְפֵּל צוֹרֵב מְאֹד. *Крапива* жжётся (צוֹרֵב) הַבַּרְקָן מַכְאִיב. *Хорошiя вина* жгу́тся הַיֵּינוֹת הַטּוֹבִים עוֹלִים יְדָמִים מְרֻבִּים
жжéнie שְׂרֵפָה, צְרִיבָה נ׳
живи́ка שַׁרְבִיט זָהָב (מין צמח) ז׳
живи́тельный מְחַיֶּה ‖ מְרַפֵּא ת׳
живи́ть חִיָּה, הֶחֱיָה, הֵעִיר חַיִּים בְּ.., נָפַח נִשְׁמַת חַיִּים בְּ.., שָׁפַךְ רוּחַ־חַיִּים עַל־ פ״י —ся הִתְעוֹרֵר לִתְחִיָּה ‖ מָצָא הַרְוָחָה, הִשִּׂיג
живи́ца זֶפֶת אָרְנִי ז׳
жи́вность מִחְיָה נ׳ ‖ עוֹף־בַּיִת ז׳
жи́во בְּדֶרֶךְ־הַטֶּבַע, בְּטֶבַע ‖ כְּמוֹ חַי ‖ בִּזְרִיזוּת, מַהֵר, חִישׁ תה״פ
живодёрня (*и* —дёрный *дворъ*) בֵּית־הַפְשָׁט נְבֵלוֹת ז׳
живодёръ מַפְשִׁיט (עורות) ‖ מַפְשִׁיט (גוזל) בְּנֵי־אָדָם ת׳
живóе בָּשָׂר מַרְגִּישׁ ז׳. *Задѣть за*— נָגַע עַד־הַנֶּפֶשׁ; נָגַע אֶל־עַצְמוֹ וּבְשָׂרוֹ
живóй חַי ‖ מָהִיר, זָרִיז, עֵר. —ва́я *вода* מַיִם חַיִּים. —*мостъ* גֶּשֶׁר־הַפְּסוּדוֹת. —ва́я *изгородь* גָּדֵר חַי, מְסוּכָה. *Онъ еще въ* —вы́хъ עוֹדֶנּוּ בַחַיִּים. *Шить на* —ву́ю *нитку* תָּפֹר תְּפִירָה קַלָּה. *Живъ и здоровъ* חַי וְקַיָּם
живокóсть עַצְמוֹנִי (מין צמח) ז׳
живонача́льный מְקוֹר־הַחַיִּים ז׳. —ная *троица* שְׁלוֹשָׁה דְקְדוּשָּׁה
живонóсный מְחַיֶּה, נוֹתֵן חַיִּים ת׳
живописа́нie *см.* жи́вопись
живописа́ть תָּאַר, צִיֵּר פ״י
живопи́сецъ צַיָּר ז׳
живопи́сный צִיּוּרִי ‖ שֶׁל צַיָּרִים, —צִיּוּר ת׳
жи́вопись צִיּוּר ז׳, מְלֶאכֶת— ‖ תְּמוּנָה נ׳
живородя́щiй *и* —рóдный, —ныя *животныя* בַּעֲלֵי־חַיִּים יוֹנְקִים
жи́воросль חַיְצֶמַח (ספק חי ספק צומח) ז׳
жи́вость חַיּוּת, עֵרָנִיּוּת נ׳. —*впечатлѣнiя* כֹּחַ־הָרֹשֶׁם, הִתְפַּעֲלוּת
животворéнie הַחֲיָאָה נ׳
животвори́ть חִיָּה, הֶחֱיָה, שָׁפַךְ רוּחַ־חַיִּים עַל־, נָפַח נִשְׁמַת־חַיִּים בְּאַף־ פ״י
животвóрный, —твори́тельный *и* —творя́щiй נוֹתֵן חַיִּים, מְחַיֶּה ת׳
животи́на, —ти́нка בְּהֵמָה נ׳, בְּעִיר ‖ בַּעַר, שׁוֹטֶה ז׳
живóтное בַּעַל־חַי ז׳, בְּהֵמָה, חַיָּה נ׳
животнорастéнie *см.* жи́воросль
живóтность בַּהֲמִיּוּת נ׳
живóтный שֶׁל חַיִּים ‖ בַּהֲמִי ת׳
животрепéщущiй מָלֵא חַיִּים ת׳
живóтъ, —тикъ בֶּטֶן, כֶּרֶס נ׳, מֵעַיִם ר״ז, רְכוּשׁ ז׳, —ты́ ‖ מֵעַיִם נ״ר ‖ חַיִּים ז״ר ‖ נְכָסִים ז״ר. *У меня болитъ*— אֲנִי חָשׁ בְּמֵעַי. *Лишиться* —та́ הֵעָדֵר מִן הַחַיִּים. —тóмъ *и смертью Богъ владѣетъ* הַחַיִּים וְהַמָּוֶת בִּידֵי שָׁמַיִם
живу́честь חִיּוּנִיּוּת נ׳
живу́чiй בַּר־קַיָּמָא ת׳
живу́чка בִּיתוֹן (מין צמח) ז׳
живу́щiй בַּעַל־כֹּחַ חִיּוּנִי חָזָק ת׳
жи́вчикъ יֶלֶד זָרִיז ‖ (עורק) הַדֹּפֶק ז׳ ‖ רְעִידַת־

жи́вый *см.* живо́й [העפעפים נ׳]
живье́мъ חי, בעודו חי, בחיים ת״פ
жига́лка זכוכ מצרי ז׳, גמושה נ׳
жига́ло *см.* жега́ло
жигану́ть, —гну́ть פ״י הזק ל.. || הלקה בשוט
жигуне́цъ ז׳ (מין צמח) חומתי, הרזיפא
жигу́чка *см.* ломоно́съ
жиди́ть *см.* разжижа́ть
жи́дкій ת׳ נכפף, גמיש || קלוש || נגר, נוזל
жидкомѐръ ז׳ מודד נוזלים
жи́дкость נ׳ נוזל ז׳, קלישות
жидо́вка נ׳ (ל׳ גנאי) זידית, יהודית
жидо́вникъ נ׳ אקקיא נגמית
жидо́вская ви́шня *см.* можжу́ха
жидо́вская смола́ *см.* асфа́льтъ
жидо́вское де́рево *см.* жидо́вникъ
жидо́вствовать פ״י שמר דתי (חקי) היהדות
жидомо́ръ ז׳ בילי, קמצן
жидъ ז׳ (ל׳ גנאי) זייד, יהודי
жидѣ́ть פ״ע הקלש || מעשה נוזלים
жи́жа, жи́жица נ׳ זום ז׳, זומית
жи́зненность נ׳ כח־החיים ז׳, חיוניות
жи́зненный ת׳ של חיים. —нные *припасы* צרכי אכל־נפש
жизнеописа́ніе נ׳ תאור־החיים ז׳, ביוגרפיא
жизнеописа́тель ז׳ ביוגרף
жизнь נ׳ חיוגה || חיים ז״ר. *По—* לכל שנות־החיים. *На— и на смерть* לחיים ולמות. *При* жи́зни בחיים, בחייו
жи́ла ליף ז׳, גימה, || גיד, עורק, עצב || קנוקנת נ׳ || גוזל חיל נרים ת׳
жи́ленье נ׳ הלקמה
жиле́тъ נ׳ מקטרן ז׳, חזיה, אפדה
жиле́цъ ז׳ דיר, דייר
жили́га *см.* жа́лга
жи́листый *и* **—лова́тый** || מליף || מגיד || שרירי ת׳
жи́лить פ״י (בשחוק) הלקט, מחק, מתק ||—ся התאמץ, התעמל]
жили́ца *см.* жиле́цъ
жили́ще נ׳ מדור, מעון, נוה ז׳, דירה
жилкова́тый ת׳ מלא גידים, מליף
жи́ло *см.* жильё
жило́й ת׳ מדיר, לדירה, למעון
жильё נ׳ מדור, מעון ז׳, דירה || דיוטא.
Нижнее— הדיוטא התחתונה
жи́льный *и* **—лочный** ת׳ של גיד
жи́молостика ז׳ ענף דבדבנית־המסוכה
жи́молостикъ ז׳ שיח דבדבנית־המסוכה
жи́молость נ׳ דבדבנית־המסוכה
жиранде́ль נ׳ מנורה
жира́нтъ ז׳ ערב־קבלן
жирасо́ль נ׳ אבן־שמש
жира́фъ ז׳ ג׳ירף, זמר, נמר־הגמל
жи́рность ז׳, דשנות, לשד, משמן, דשן שמנוניות נ׳
жи́рный, —ненькій דשן, שמן || מסרבל, בעל־בשר || מביא רוח ת׳
жирова́ть רבץ (מבעלי־חיים) || התעגב במקום־הזרם (מדגים) פ״ע
жирово́й ת׳ (מבשר) שמן מאד || —ое *яйцо* ביצה דספנא מארעא.
жирото́пня ז׳ בית התכת־חלב
жиръ ז׳ דשן, חלב, שומן || *Рыбій—* שמן־דגים. *Китовый—* חלב־לויתן. *Тресковый—* שומן־הכבד של לבים
жирѣ́ть פ״ע שמן, השתמן
жиря́къ ת׳ בעל־בשר, מסרבל
жита́рь ת׳ משגיח על אוצרות־התבואה
житва́ *см.* живи́ка
жите́йскій ת׳ של חיים, דרך ארץ. —кія *заботы* דאגות־החיים, עמל־
жи́тель ז׳ גר, דר, יושב, תושב
жи́тельство ז׳ מקום־ישיבה, מושב || ישיבה נ׳
жи́тельствовать פ״ע ישב, דור, גור, שכן
житіе́ ז״ר חיים || תאור־החיים
жи́тникъ ז׳ עכבר־שדה || פת־שעורים
жи́тница נ׳ אוצר־תבואה, אסם ז׳, ממגורה
жи́то נ׳ דגן, בר ז׳, תבואה
житопрода́вецъ ז׳ סוחר־תבואה
жить живáть פ״ע ישב, דור, שכן || חיה. Жилъ *былъ одинъ царь* ויהי מלך בארץ; מעשה במלך אחד. *Онъ* живётъ *припѣваючи* הוא שפוי. *Ему плохо* живётся אינו שפוי. *Каково это вино?* живётъ מה היין הזה? בך לא טוב ולא רע
житьё חיים, אפני־החיים ז״ר, סגנית נ׳. *Ему плохое—* חייו רעים. *Онъ никому не даетъ* —тья הוא לא יתן לאיש מנוח. *Ему—* הוא רואה בטוב
жлу́ди *и* **—до́вка** *см.* трефы *и* трефо́вка
жми́нда ז׳ (מין צמח) ירבוז
жму́ра ת׳ קרץ בעיניו, מרבק
жму́рить פ״ע קרץ עין, מרבק, מקר, העף ||—ся קרץ עינים
жму́рки. *Играть въ—* שחק בשחוק־שמשון
жемячо́къ נ׳ עגול־שלג ז׳, תקעת־שלג
жнецъ ז׳ קוצר
жни́во (קש הנשאר אחר הקציר) || שלף ז׳, קשושת נ׳,
жнитво́ ז׳ קציר [ערה־לקט ז׳]
жни́ца *см.* жнецъ

жога́рка *см.* дубоно́ска

жоке́й ז׳ וֹ׳זֶקִי, רַכָּב הָרְאשִׁי

жолна́, жо́лобъ, жо́лудь *см.* жёлка жёлобъ, жёлудь

жомъ *и* жёмъ ז׳ מַכְבֵּשׁ

жонглёръ ז׳ אַשָּׁף, סְמַדְרְקוֹס

жраньё נ׳ זְלִידָה, זוֹלְלוּת, רַעַבְתָנוּת

жрать, жира́ть פ״ע זָלַל

жребі́й ז׳ גּוֹרָל; מַזָּל, חֵלֶק בַּחַיִּים

жребя́ *см.* жеребёнокъ

жрецъ ז׳ כֹּהֵן, כּוֹמֶר

жре́чествовать פ״פ הִתְכַּהֵן

жрунъ ז׳ זוֹלֵל, רַעַבְתָן, גַּרְגְּרָן

жу́желица נ׳ חָסִיל זָהָב ז׳ ‖ זוּהֲמָא שֶׁל מַתֶּכֶת

жужжа́нье נ׳ זִמְזוּם ז׳, הֶמְיָה

жужа́ть *и* жузжа́ть פ״ע הָמָה, זִמְזֵם

жукова́тый ת׳ מָלֵא חֲלוּלִים

жу́ковина *см.* ра́ковина

жукъ, жучёкъ ז׳ חָסִיל ‖ חָלוּל (של אילן)

жула́нъ ז׳ חֲנָקָן (מין צפור) ‖ תִּי יָרֹק (המובחר)

жу́ликъ ז׳ בְּלִיַּעַל, נוֹכֵל, גַּנָּב

жупо́нъ ז׳ (מין אדרת ברוסיא הקטנה) ז׳וּפַּן

жу́пель נ׳ גָּפְרִית בּוֹעֶרֶת

жураве́цъ *см.* жура́въ

журави́ка *см.* клю́ква

жура́вленникъ *и* —линый *носъ см.* ге́ро́ній

жу́равлёнокъ ז׳ בֶּן־עָגוּר

жура́вль, —ликъ נ׳ עָגוּר ז׳ כְּרוּכְיָא. *Не сули —вля́ въ небѣ, дай синицу въ руки* בּוּצִינָא טָבָא מִקַּרְא (טובה דלעת קטנה ומיד מקרא ולאחר זמן)

жура́въ, —вецъ (מוט לדלות מים מבאר) ז׳ קִילוֹן, תַּרְקִליל

жури́ть הוֹכֵחַ אִישׁ, חָפֵף לְאִישׁ רֹאשׁוֹ, הִגִּיד דִּבְרֵי־בְּבוּשִׁים פ״י

журнали́стика נ׳ ז׳וּרְנָלִיסְטִיקָא, עִתּוֹנָאוּת

журнали́стъ ת׳ ז׳וּרְנָלָן, עִתּוֹנָאִי ‖ מַזְכִּיר

журна́лъ עִתּוֹן, כְּתָב עִתִּי ‖ יוֹמָן, ז׳וּרְנַאל, סֵפֶר־הַזִּכְרוֹנוֹת ‖ פְּרוֹטוֹקוֹל ז׳

журча́ло ז׳ זְבוּב רַחְפָן

журча́нье נ׳ הֶמְיָה

журча́ть, жу́ркнуть פ״ע הָמָה, פִּכָּה

журьба́ נ׳ דִּבְרֵי־כְּבוּשִׁים ז״ר, גְּעָרָה, נְזִיפָה

жу́тко ת״פ רַע מָר, קָשֶׁה, כָּבֵד

жучёкъ, жу́чій, *см.* жукъ

жучи́на נ׳ גְּקֵרַת־אִילָן

жу́чка ז׳ כֶּלֶב שָׁחוֹר

жу́чки (הָאַסְפָּן ושאר דגים גדולים) פִּיקוֹת שֶׁל עוֹר

жъ *см.* же

З.

за בַּעַד, בְּ.. ‖ לְ, אֶל, אֵצֶל ‖ עַל ‖ אַחֲרֵי, מֵאַחֲרֵי, מֵעֵבֶר לְ.., מִחוּץ—, יוֹתֵר מִ.. ‖ מִסִּבַּת־, מֵחֲמַת־, מִפְּנֵי שֶׁ.. ‖ לִפְנֵי־ מ״י *Наказать за вину* עָנַשׁ בַּעַד חֵטְא (בְּחֵטְא). *Просить за кого* בִּקֵּשׁ בַּעַד. *Я купилъ это за пять рублей* קָנִיתִי זֹאת בַּחֲמִשָּׁה רוּבָל. За *разъ* בְּבַת אַחַת. *Онъ за все сердится* הוּא קוֹצֵף בַּעַד כָּל־דָּבָר. *Не за горами* לֹא בַּשָּׁמַיִם. *Спрятать за пазуху* טָמַן בַּחֵיק. *Я почитаю его за моего врага* אֶחְשְׁבֵהוּ לְאוֹיֵב לִי. За *кѣмъ его дочь* לְמִי נְשׂוּאָה בִתּוֹ. *Онъ уѣхалъ за море* הוּא הָלַךְ לִמְדִינַת־הַיָּם. *Сѣсть за столъ* יָשַׁב אֶל־הַשֻּׁלְחָן. *Пора за дѣло* הִגִּיעַ זְמַן עֲבוֹדָה. За *ваше здоровье* לְחַיִּים. *Онъ пишетъ мнѣ письмо за письмомъ* הוּא כּוֹתֵב אֵלַי מִכְתָּב אַחַר מִשְׁנֵהוּ. *Ему за сорокъ лѣтъ* הוּא מֵאַרְבָּעִים. За *горами* מֵעֵבֶר לֶהָרִים. За *рѣкою* בְּעֵבֶר הַנָּהָר. *Солнце сѣло за гору* הַחַמָּה שָׁקְעָה מֵאַחֲרֵי הָהָר. *Жить за городомъ* יָשַׁב מִחוּץ לָעִיר. *Ѣхать за границу* הָלַךְ חוּצָה לָאָרֶץ. *Бѣгите за докторомъ* מַהֲרוּ אֶת־הָרוֹפֵא. За *недостаткомъ* מֵחֲמַת חֶסְרוֹן־, מִסִּבַּת־, בְּ־. За *часъ* לִפְנֵי שָׁעָה. За *вами пять рублей* מַגִּיעַ לִי מִמְּךָ חֲמִשָּׁה רוּבָל. *Онъ живетъ за пять верстъ отсюда* הוּא יוֹשֵׁב בְּחָמֵשׁ וֶירְסְטָאוֹת מִכָּאן

заалѣ́ть *и* —ся *см.* алѣ́ть

заарендова́ніе נ׳ הַחְכָּרָה

зааренд́овывать, —дова́ть *см.* арендова́ть

заарестова́ть *см.* арестова́ть

заату́кать פ״ע הִתְחִיל קוֹרֵא אָ־טוּ

заау́кать פ״ע הִתְחִיל קוֹרֵא אָ־אוּ

зааха́ть פ״ע הִתְחִיל קוֹרֵא אָח, הֵאֱנַק

заба́ва ז׳ שַׁעֲשׁוּעַ, טְרוּד־זְמַן, מִזְמוּט, בְּדִיחוּת נ׳

забавля́ть פ״י שַׁעֲשַׁע, הֵעֵסִיק, בִּדַּח ‖ —ся

השתעשע, התכבדה, התעסק
забáвникъ ז׳ בדחן
забáвничать פ״י התל, חמד לצון
забáвный ת׳ לצני, גהבני, שמח, עלז
забáливать, заболѣ́ть פ״ע חלה, החלה
забалотирóвывать, —ровáть פסל (את
העומד למנין (ע״י כדורים שחורים) פ״י
забарáбанить פ״י התחל מתופף
забастовáть *см.* бастовáть
забаюкивать, —юкать *см.* убаюкивать
—юкать
забвéніе ז׳ נשיה, שכחה נ׳, הפח־הדעת
Предать забвéнію הסח דעת מ..
забезпокóиться פ״ע נפל בדאגה
зáбережный ת׳ שבעבר־הנהר
зáбережье ז׳ עבר־הנהר
забивáніе *и* —вка נ׳ תקיעה, ז׳ סמור
забивáть, —бить תקע, נטע || סמר, תזק
במסמרות || אטם, סתם || התחל מכה || המם
הסתר, הסתתר, התחבא, ||—ся במהלמות פ״י
הטמן || התקע, סמר, הסתמר || התחבט,
הזדעזע. —*колья* נטע מסמרות. *Собака*
—билась *подъ диванъ* הכלב נתחבא
תחת הספה. Забилось *его сердце*
נזדעזע לבו
забирáть, —брáть תפס, אחז || התחל
הסתר, ||—ся פועל, טשבר || אסף פ״י
הסתתר, התחבא || התגנב || פרח, עוף עד־
Якорь не —бирáетъ העוגן אינו תופס.
Лекарство —бирáетъ הרפואה מתחילה
פועלת. *Хмѣль его* —бирáетъ היין
משכרהו. —*свѣдѣнія* אסף ידיעות. —*кого*
въ руки אחז איש ביד, כמן איש. *Охота*
его забирáетъ הוא מתאוה. *Орелъ*
—брался *подъ облака* הנשר התנשא
עד־העבים (המריא). —*досками* חבר
בקרשים, עשה מחיצה. —*въ долгъ* לקח
בהקפה, לוה. —*съ собою* לקח, נטל
забирка נ׳ לקיחת מראש || הקפה
забить *см.* забивáть
забіяка ת׳ נרגן, איש־ריב, —מדון
забіячество נ׳ מדון, ריב ז׳, מלחמת־האגרוף
забіячить פ״י בקש ריב
забіячливый ת׳ ריבני, נרגן
заблаговрéменно ת״פ מיד, בשעתו, בזמנו, בעתו
заблаговѣ́стить התחל מצלצל (במסגדי
הנוצרים לעבודת שמים) פ״י
заблагоразсýдить התישב, אמר בלבו,
заблажить פ״ע התחל גחם הרהר פ״ע]
заблевáть פ״י (בשעת קביעה) ירק על־, רקק

заблéклость נ׳ קמילה, כמישה
заблéклый ת׳ נבל, כמוש
заблёкнуть פ״ע כמש, הכמש, קמל, נבל
заблестѣ́ть *и* —листáть הזהר, הבהק,
заблеять פ״ע התחל גועה הברק פ״ע]
заблудиться פ״ע תעה, נטה מדרך
заблуждáться פ״ע טעה, שגה, השתבש
заблуждéніе ז׳ שגיון, שבוש, טעות, שגיאה,
משוגה, שגגה נ׳
забодáть פ״י נגח עד למיתה
забóй *см.* забиваніе
забóйка ז׳ סכר של דגים
забóйникъ ז׳ מרתוק, מכוש; *см.* шомполъ
заболтáться פ״ע התחל מתנועע || התפטפט
заболѣвáть, —лѣть *см.* забáливать
заборáнивать, —ронить פ״י שדד
забóристый ת׳ חזק, חריף
забóрка, —рочка נ׳ חיץ ז׳, מחיצה
забормотáть פ״ע נהם על־, התחל מנהם, —נוהם
заборонить *см.* заборáнивать
забóрщикъ ז׳ קונה על חשבון
забóръ נ׳ סיג ז׳, גדר, מסוכה, משוכה, מחיצה
забóта נ׳ חשש ז׳, דאגה, חששה. *Жить*
безъ забóтъ חיה בשלוה
забóтить הלאה, החרד, הדאג, נתן דאגה
||—ся דאג, חשש, חרד בלב־ פ״י
забóтливость נ׳ חשש ז׳, חששה, דאגה ר׳..
забóтливый ת׳ חרד, דואג, דאוג, שקוד
забрáживать, —брести בקר איש (בשעה
שעוברין על־פניו) ||—бродить התח־ פ״י
תוסס, —מחמיץ
забраковáніе *и* —кóвка נ׳ פסול ז׳, פסילה
забракóвывать —ковáть פ״י פסל, פסל
забрáло ז׳ מכבר, מסחף (שבכה בעין הקובע)
забраниться פ״י התחל מנדף, —מחרף
забрáсывать, —бросáть *и* брóсить
השלך, זרק הלאה || סתם, מלא || רשל, התרשל
—*яму* השלך וכו׳ ||—ся בים אל־ פ״י
בשל אחוזה. —*имѣніе* סתם (מלא) בור
רוץ התרשל בים אל־אחוזה. Забросáться
לכאן ולכאן, רוץ אילך ואילך, חרד
забрáть *см.* забирáть
забрéдить התחל הוזה (כתוך שנה או בהקיץ)
забрéзживать, —житься פ״ע התחל מדמדם
забренчáть פ״ע התחל רונה, —מנגן
забрехáть פ״ע התחל נובח
забривáть, —брить, —*лобъ* לקח לצבא
забродить *см.* забрáшивать
забросáть *и* брóсить *см.* забрáсывать
забры́згивать, забры́згать, —бры́знуть

הַזֵּה עַל־, זָרֹק־, לְכַלֵּךְ פ״י
забрыкать, —ться הַתְחֵל בּוֹעֵט פ״ע
забубённый, —нная *головушка* см. забулдыга
забулдыга רֵק, פּוֹחֵז, פַּחְזָן, גַּרְגְּרָן, אַלָּל וְסוֹבֵא ז׳
забунтовать *и* —ся הִתְקוֹמֵם, מָרֹד פ״ע
забутить *см.* бутить
забучивать *см.* бучить
забушевать הַתְחֵל הוֹמֶה, —גּוֹעֵשׁ פ״ע
забуянить הַתְחֵל פּוֹרֵעַ פ״ע
забывать, —быть שָׁכֹחַ, נָשֹׁה פ״י ‖ —ся שְׁכֹחַ נַפְשׁוֹ, חָטֹא, עֲבֹר עֲבֵרָה, שָׁגֹה ‖ הֵרָדֵם
забывчивость שִׁכְחָנוּת נ׳. *Въ минуту* —сти בִּשְׁעַת־שִׁכְחָנוּת
забывчивый שַׁכְחָן ז׳
забыть *см.* забывать
забытьё שִׁמָּמוֹן ז׳, שַׁמָּה, הִתְבַּלְּעוּת נ׳
забѣгать, —бѣжать תָּעֹה, נָדֹד (מבהמות) פ״ע ‖ בּוֹא אֶל־ פ׳ בִּמְרוּצָה, מַהֵר אֶל־ (*къ кому*) ‖
забѣгать הַתְחֵל רוּץ פ״ע
забѣгъ סִבּוּב ז׳, הַסִּבָּה נ׳
забѣливать, —лить סַיֵּד ‖ לַבֵּן (זום בְּתוֹכָן) פ״י
забѣлина רְבַב לָבָן ז׳
забѣлка סִיּוּד, לִבּוּן ז׳
заваживать, *см.* завозить
заважничать הַתְחֵל מִתְגָּאֶה פ״ע
завазживать, —возжать רַסֵּן (סוס) פ״י
завален *см.* лежебокъ
заваливать, —лить מַלֵּא, סְתֹם (בור) ‖ —ся סָתֹם, סָגֹר ‖ הַעֲמֵס, הַטֵּל, הַכְבֵּד ‖ הִמָּלֵא, הִסָּתֵם ‖ הֻטַּל, הֻשְׁלַךְ. *Дорогу* завалило *снѣгомъ* הַדֶּרֶךְ נֶחְסַם (נִגְדַּר) בַּשֶּׁלֶג. *Меня —лили работой* אֲנִי מְטֻפָּל בַּעֲבוֹדָה. *У меня —лило грудь* חָזִי מְבֻיָּה
завалина, —нка סְטָיו
завалъ עֲצִירָה, עֲצִירוּת נ׳ ‖ בִּצָּרוֹן ז׳
заваль *и* завальщина סְחוֹרָה נוֹשָׁנָה נ׳
завальный נוֹשָׁן, מְיֻשָּׁן, בָּלֶה (מסחורה) ת׳
завалять סָחֹב, לַכְלֵךְ פ״י ‖ —ся הִסְתַּחֵב ‖ הִתְיַשֵּׁן (מסחורה) ‖ שָׁכֹב הַרְבֵּה בְּמִטָּה
завара מְעִיסָה נ׳
заваривать, —рить הַתְחֵל מְבַשֵּׁל, —שׁוֹלֵק פ״י
заварка, —ръ בִּשּׁוּל, שְׁלוּק ז׳
завастривать, —вострить חַדֵּד, שַׁנֵּן פ״י ‖ —ся חֻדַּד, הִתְחַדֵּד
заващивать, завощить *см.* вошить
заведеніе בַּיִת, מוֹסָד ‖ מִנְהָג ז׳ ‖ מְתִיחָה (של שעון) נ׳ ‖ *см.* обзаведеніе
завезть *и* —везти *см.* завозить
завербованіе חִזּוּר אַחֲרֵי ז׳, הִשְׁתַּדְּלוּת נ׳

завербовывать, —бовать הִשְׁתַּדֵּל, חַזֵּר ‖ —ся הִשָּׂכֵר עַצְמוֹ אַחֲרֵי־, בַּקֵּשׁ פ״י
завернуть *см.* завертывать
заверстка מִלּוּא ז׳, תַּשְׁלוּמִין ז״ר, תְּמוּרָה נ׳
заверстывать, —верстать שַׁלֵּם, מַלֵּא, ‖ —ся הֻשְׁלַם, הִתְמַלֵּא ‖ גָּמֹל פ״י
завертка, —верточка סִבּוּב, גִּלְגּוּל ‖ בְּרִיחַ ז׳, כַּף־הַמַּנְעוּל, פּוֹתָה נ׳
завертывать, завернуть כָּרֹךְ, עָטֹף, ‖ —ся לוּט פ״י ‖ סוּר אֶל־, בּוֹא— פ״ע ‖ הִכָּרֵךְ, עָטֹף, הוּלַט, הִתְכַּנֵּס, הִתְעַטֵּף
заверть סוּפָה נ׳, עִלְעוּל, סַעַר מִתְחוֹלֵל ‖ נַחְשׁוֹל ז׳
завертѣть הַתְחֵל סוֹבֵב פ״י ‖ —ся הַתְחֵל מִסְתּוֹבֵב
заверчивать, —ртѣть בָּרֹם, בָּרֹג, הַבְרֵחַ פ״י ‖ —ся הֵעָשֵׂה סְחַרְחַר
завершать, —шить *см.* вершать
завесновать הִתְעַכֵּב עַד־הָאָבִיב, שָׁהֹה— פ״ע
завести *и* завесть *см.* заводить
заветшалый בָּלֶה, נוֹשָׁן ת׳
завечерѣть הַתְחֵל מַעֲרִיב פ״ע
завздорить הַתְחֵל מִתְקוֹטֵט, —רָב פ״ע
завивальный *и* —вивный, —ные *щипцы* צְבַת־סִלְסוּל נ׳
завиваніе עִטּוּף ז׳, כְּרִיכָה נ׳ ‖ *см.* завивка
завивать, завить הַתְחֵל מְסַבֵּב, —כּוֹרֵךְ ‖ הִכָּרֵךְ ‖ סַלְסֵל, —ся ‖ סֻלְסַל ‖ קָלֹעַ פ״י ‖ הִסְתַּלְסֵל ‖ הִקָּלֵעַ
завивка סִלְסוּל ז׳ ‖ הִקָּלְעוּת
завивной *см.* завивальный
завида *см.* зависть
завидки. *Меня*— берутъ אֲנִי מִתְקַנֵּא, —מְקַנֵּא, קִנְאָה אוֹחַזְתְּנִי
завидливость *см.* завистливость
завидливый *см.* завистливый
завидно. *Мнѣ*— אֲנִי מִתְקַנֵּא, —מְקַנֵּא
завидовать, по— הִתְקַנֵּא בְּ..., —קַנֵּא— פ״ע
завидѣть רָאֹה אֶת־ פ׳ מֵרָחוֹק פ״י
завизжать הַתְחֵל מְיַבֵּב פ״ע
завилять הַתְחֵל מַגִּיד תֵּירוּצִים, —אַמַתְלָאוֹת ‖ הַתְחֵל נוֹטֶה מִדֶּרֶךְ־הַיָּשָׁר ‖ הַתְחֵל מְכַשְׁכֵּשׁ בְּזָנָב פ״ע
завинчивать, —винтить בָּרֹם הֵיטֵב, בָּרֹג— פ״י
завиральный מָלֵא הֲבָלִים ת׳
завираться, —вратся הִתְבַּדֵּה (מתוך פטפוט) פ״ע
завирушка יַתּוּשׁ חוּם ז׳
зависимость מַצַּב־הַתְּלִיָּה בְּ... מַצַּב־הִשְׁתַּעְבְּדוּת לְ... ז׳, זְקִיקוּת, זְקִיקָה, זִיקָה נ׳
зависимый תָּלוּי בְּ... מְשֻׁעְבָּד לְ... זָקוּק— ת׳
завиствовать *см.* завидовать

завистливо בְּקִנְאָה, מִתּוֹךְ קִנְאָה ת״פ

завистливость רֹעַ־עַיִן ז׳, קַנָּאוּת, הִתְקַנְּאוּת נ׳

завистливый בַּעַל־קִנְאָה, בַּעַל־הִתְקַנְּאוּת ת׳

завистникъ צַר־עַיִן, רַע־, קַנָּאָן ת׳

завистничать *см.* завидовать

зависть רֹעַ־עַיִן ז׳, קִנְאָה, עַיִן רָעָה, צָרוּת־עַיִן נ׳

зависѣть הָיָה זָקוּק לְ... הָיָה מְשֻׁעְבָּד לְ... הָיָה תָּלוּי בְּ... פ״ע

завитіе *см.* завивка

завитки *см.* печёночникъ

завитой מְסֻלְסָל, בַּעַל־תַּלְתַּלִּים ת׳

завитокъ, —точекъ בְּשַׂר־הֶחָזֶה (של בהמה שחוטה) || תַּלְתַּל־שֵׂעָר || צְדַף־הָאֹזֶן ז׳

завитый *и* завитый *см.* завитой

завить *см.* завивать

завладѣніе הִתְנַחֲלוּת, הִתְגַּבְּרוּת, תִּגְבֹּרֶת, הַגְבָּרָה נ׳

завладѣть הִתְנַחֵל, יָרַשׁ, תָּפַס, הֶאֱחִז בְּ... פ״י

завлеканіе פִּתּוּי ז׳, הַתְעָיָה, הַדָּחָה נ׳

завлекать, завлечь פִּתָּה, הִתְעָה, הִדִּיחַ, הֵסִית; לָכַד, צוּד || —ся || שָׂמַח, הִצְהִל פ״י התְפַּתָּה, הִתְעָה, הֻדַּח

заводитель מַנְהִיג, מְכוֹנֵן ת׳

заводить, завести פ״י (*кого*) נָהַג אֶל־, הַכְנֵס בִּדְבָרִים || —*рѣчь* נַהֵג. הַכְנֵס־ || —*хозяйство* מְמִשְׁק הִנְהֵג || —*мебель* קָנָה רָהִיטִים, כְּלֵי־בַיִת || —*садъ* נָטַע גַּן || —*дружбу* כּוֹנֵן (יַסֵּד) אַסְכּוֹלָא || —*школу* || —*часы* מָתַח שָׁעוֹן || כָּרַת בְּרִית־יְדִידוּת || —ся הִתְכּוֹנֵן, הִשְׁתַּקַּע, קִנֵּן || קָנָה לְעַצְמוֹ || *Онъ* завёлъ *меня въ бѣду* הוּא הִכְנִיסַנִי לְתוֹךְ צָרָה

заводчикъ בַּעַל־פַבְּרִיקָא, בַּעַל בֵּית־חֲרֹשֶׁת || גּוֹרֵם, מַמְצִיא ת׳

заводъ בֵּית־חֲרֹשֶׁת ז׳, פַבְּרִיקָא נ׳. *Конскій*— מִכְלָאָה. *Овчарный*— אֻרְוָה, אֻרְוֹת־סוּסִים. *Винный*—, *Виннокуренный*— בֵּית מִשְׂרְפוֹת־יַיִן, יִצְהָרִי־צֹאן. *Кожевенный*— בּוּרְסְקִי.

заводь מִפְרָצוֹן (בנהרות) ז׳

завоеваніе כִּבּוּשׁ, לְכִידָה נ׳

завоеватель כּוֹבֵשׁ, לוֹכֵד ת׳

завоёвывать, —воевать כָּבַשׁ, לָכַד פ״י || —ся הִכָּבֵשׁ, הִלָּכֵד.

завозжать, *см.* завазживать

завозить завезти הֵבִיא אֶל־ (בשעת נסיעה) || הוּבָא אֶל־ || הֵקִים שָׁאוֹן —ся || הִתְעָה, הֵבִיא פ״י

завозный מוּבָא (ממקום אחר) ת׳

завозня גְּרִירָה, אִיזְקְפָה, אִסְקֻפָּה נ׳

завозъ הוֹבָלָה, הֲבָאָה נ׳ || פִּגּוּר, קֶשֶׁר שֶׁל סַפָּנִים ז׳

заволакивать, заволочь כִּסָּה עַל־, מָתַח־ || רִפֵּא (ממחץ) || סָחַב, מָשַׁךְ הַלְאָה פ״י

заволноваться הִתְחִיל || הִתְרַגֵּז, הִתְרַתֵּחַ, דּוֹאֵג פ״ע

заволока קֶשֶׁר שֶׁל נִימִין ז׳

заволочить *см.* волочить

завопить הִתְחִיל גּוֹעֶה בִּבְכִיָּה פ״ע

завора בְּרִיחַ, נֶגֶר, מַנְעוּל ז׳

завораживать, —рожить כִּשֵּׁף, קָסַם, כִּשֵּׁף, הִתְכַּשֵּׁף, קָסַם. || —ся הִקְסַם פ״י הִתְקַסֵּם

заворачивать, —ротить פָּנָה אֶל־, סוּר— פ״ע (*къ кому*) || הָפַךְ, הִפֵּךְ, הֵסֵב, הִטָּה הַצִּדָּה — פָּנֹה, הִפָּנֶה לְאָחוֹר || הָפְנֵה —ся || *лошадей* הַפְנֵה הַסּוּסִים. —*рукава* הַפְשֵׁל הַשַּׁרְווּלִים

заворковать הִתְחִיל הוֹגֶה, —הוֹמֶה פ״ע

заворотень מְחִיל, מִיחַדָּא ז׳

заворотъ נְטִיָּה, פְּנִיָּה הַצִּדָּה נ׳

заворчать הִתְחִיל מִתְלוֹנֵן, —נוֹהֵם; —מְחָרֵף פ״ע

заворъ *см.* завора

завострить *см.* завастривать

завощить *см.* заващивать

завраться *см.* завираться

завсе *и* завсегда תָּמִיד, תָּדִיר, לִפְעָמִים תְּכוּפוֹת || לְעוֹלָם ת״פ

завсегдашній תְּמִידִי, תְּדִירִי ת׳

завтра מָחָר ת״פ

завтракать, по— אָכַל פַּת־שַׁחֲרִית פ״י

завтракъ פַּת־שַׁחֲרִית ז׳

завтрешній שֶׁל מָחֳרָת, שֶׁל מָחָר ת׳

завывать הָמָה (מהרוח) בִּילָלָה פ״ע

завыть הִתְחִיל נוֹהֵם פ״ע

завьялый כָּסוּי (בשלג), סָתוּם ת׳

завѣвать, завѣять הִתְחִיל נוֹשֵׁב פ״ע || —*снѣгомъ* כִּסָּה בְּשֶׁלֶג

завѣдомо בְּכַוָּנָה, בְּמֵזִיד, בְּזָדוֹן, מִדַּעַת, בְּדַעַת ת״פ

завѣдываніе מֶשֶׁק, מִמְשָׁל ז׳, הַנְהָגָה, סוֹכְנוּת, שַׁרְמָנוּת נ׳

завѣдывать נָהַג, הִנְהִיג, נִהֵל, הִשְׁגִּיחַ, שָׁלַט בְּ... מָשַׁל—, פִּקֵּחַ עַל־ פ״י || —ся הִתְנַהֵג

завѣреніе הַבְטָחָה נ׳

завѣритель עָרֵב לְ... מַבְטִיחַ ת׳

завѣрять. завѣрить הִבְטִיחַ, הִשְׁבִּיעַ פ״ע

завѣса וִילוֹן, מָסָךְ, קֶלַע ז׳, פָּרֹכֶת, יְרִיעָה נ׳

завѣсочка *см*, завѣса

завѣтный קֹדֶשׁ, שָׁמוּר בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ || סוֹדִי, פְּנִימִי ת׳

завѣтреничать *см.* вѣтреничать

завѣтренѣлый ת׳ כָּמוּשׁ, קָמוּל (ע״י האויר)
завѣтренѣть פ״ע כָּמֹשׁ, קָמֹל (ע״י האויר)
завѣтрѣлый *см.* завѣтренѣлый
завѣтъ בְּרִית ‖ צַוָּאָה, צַוָּאַת־הַמֵּת, צַוָּאַת שְׁכִיב
מְרַע נ׳. *Ветхій*— הַמִּקְרָא—, סִפְרֵי תַּנַ״ךְ.
Новый— בְּרִית חֲדָשָׁה, אֵיבַנְגִּלְיוֹן
завѣшивать, завѣсить פ״י סָכֹךְ, כַּסֵּה בְּוִילוֹן
—ся‖ הִתְכַּסֵּה ‖ כָּסֹה
завѣщáніе מִצְוָה ‖ צַוָּאָה, צַוָּאַת־הַמֵּת, צַוָּאַת־
завѣщáтель ת׳ שְׁכִיב מְרַע נ׳] בַּעַל־הַצַּוָּאָה
завѣщáтельный ת׳ שֶׁל הַצַּוָּאָה
завѣщáть צַוֵּה ‖ הוֹרֵשׁ, עָזֹב בִּירוּשָׁה, הַנְחֵל פ״י
—ся‖ הֵעָזֵב בִּירוּשָׁה, הִתְנַחֵל
завядáть, завя́нуть פ״ע כָּמֹשׁ, קָמֹל, נָבֹל
завязáть *см.* завя́зывать
завязáть, завя́зти, завя́знуть טָבֹעַ,
הָטְבֵּעַ ‖ הִתְעַכֵּב הַרְבֵּה ‖ עָבֹר (בַּלֵּה) אֶת־
הַחַיִּים בִּדְבָרִים שֶׁל מַה בְּכַךְ פ״ע
завязи́ть פ״י טַבֵּעַ, הַטְבֵּעַ
завя́зка קֶשֶׁר ז׳ ‖ מְנִיעָה ‖ אֲגֻדָּה, חַרְצֻבָּה,
הִסְתַּבְּכוּת (של רומאן) נ׳
завязнóй ת׳ עָשׂוּי לְקֹשֶׁר בּוֹ
завя́знуть *см.* завязáть
завя́зчивый ת׳ גַּרְגְּרָן, קַטְנָן ‖ מוֹשֵׁךְ לְאֹרֶךְ
завя́зывать, завязáть ‖ צָרֹר אָגֹד, קָשֹׁר,
טָרֹס (במחטים) ‖ סַלֵּק בִּטְרִיסָה ‖ הַדַּיֵּן עִם
—ся‖ הִקָּשֵׁר, הִתְקַשֵּׁר אִישׁ, בּוֹא בְּרִיב עִם־
—зать *башмаки* קָשֹׁר עַרְקְתָא דִמְסָאנָא,
—зáть *узелъ* עָשֹׂה קֶשֶׁר. —зáть
въ узелъ צָרֹר. –вяжи́те *въ платокъ*
эти апельсины צְרֹר תַּפּוּחֵי־זָהָב אֵלּוּ
בְּמִטְפַּחַת. —зáть *глаза* כַּסֵּה הָעֵינַיִם.
—зáть *ссору* בּוֹא בְּרִיב. —зáть
перестрѣлку פָּתֹחַ בִּירִיָּה
зáвязь נ׳ מִיצָה (של פרחים)
завя́лый ת׳ כָּמוּשׁ, קָמוּל, נָבֵל
зáвяль ז״ר דְּבָרִים כְּמוּשִׁים
завя́нуть *см.* завядáть
загáвливаться *и* заговля́ться אָכֹל סְעוּדָה
הַמַּפְסֶקֶת (של בשר קודם תענית לנוצרים) פ״י
загáдка נ׳ חִידָה
загáдочный מִדְרַשׁ פְּלִיאָה ז׳, נִפְלָא, סָתוּם,
תָּמוּהַ, נִשְׂגָּב מֵהָבִין ת׳
загáдчикъ ז׳ בַּעַל־חִידָה, חַד חִידָה
загáдывать, загадáть גַּנֵּן חוּד חִידָה
חָשֹׁב ‖ —*о чемъ* מֵרֹאשׁ, חַכֵּה, קַצֵּא פ״י
עַל־
загáживать, загáдить פ״י לַכְלֵךְ, טַנֵּף
—ся‖ לֻכְלַךְ, הִתְלַכְלֵךְ
загáнивать, загоня́ть הַרְץ (סוּס) עַד קִצּוֹ
הִתְיַגְּעוּת ‖ הָבֵא אִישׁ לְבֵין הַמְּצָרִים (ע״י
שאלות קשות) ‖ דְּחֹק, דַּכֵּא פ״י
загáръ שָׁחֹם ז׳, שְׁחִמָה, שְׁזִיפַת־הַחַמָּה נ׳
загасáть, загáснуть ‖ כָּבֹה, דָּעֹךְ, הִדָּעֵךְ
загаси́ть *см.* загашáть חָלֹף, הֵעָלֵם פ״ע]
загáчивать, загати́ть פ״י רַצֵּף בִּנְצָרִים
загашáть, загаси́ть פ״י כַּבֵּה
загáшивать *см.* загашáть
загáщиваться, загости́ться הִתְעַכֵּב
הַרְבֵּה אֵצֶל־, הִתְאַכְסֵן יוֹתֵר מִדַּאי, שְׁהֹה
הַרְבֵּה (בביקור) פ״ע
загвáживать, загвозди́ть סַמֵּר, סַמֵּר, חַזֵּק
הַסָּמֵר, סָמֹר, הִסְתַּמֵּר —ся‖ בְּמַסְמְרִים פ״י
загвóздка מַסְמֵר (לְחַזֵּק תּוֹתָח) ‖ הַכָּאָה בְּכֹחַ,
Дать -.בְּאֶגְרוֹף ‖ שְׁאֵלָה הַנִּפְתֶּרֶת בְּקשִׁי
—ку הַכֵּה אִישׁ שׁוֹק עַל־יָרֵךְ
загибáть, загнýть כָּפֹף, כָּפֹה ‖ הַכְשֵׁל
כָּפֹף עַצְמוֹ; הִכָּפֵף, —ся‖ (שרווּלים) פ״י
заги́бина כְּפִיפָה (כעין וָו) נ׳ הַכּוּף, הַכְשֵׁל]
загибнóй ת׳ נִכְפָּף
заги́бъ *и* заги́бка כֶּפֶל ז׳, כְּפִיפָה נ׳
заглáвіе שֵׁם־סֵפֶר, שַׁעַר ז׳. –вный *листъ*
אוֹתִיּוֹת־הַהַתְחָלָה *буквы* דַּף־הַשַּׁעַר. –вныя
заглáживать, заглáдить ‖ הַחֲלֵק, יַשֵּׁר
הַחְלֵק ‖ כַּפֵּר, הִתְכַּפֵּר —ся‖ כַּפֵּר פ״י.
—дить *вину* רַצֵּה עָוֹן
заглáзный *см.* заóчный
заглазѣ́ться ...הִשְׁתָּאֵה פ״ע, תָּלֹה עֵינָיו בְּ
פָּקֹחַ עֵינָיו עַל־ פ״י
заглóхлый ת׳ הָמוּם (בּזוּגים), פָּרוּעַ (מִגַּן)
заглóхнуть הֵהָמֵם (בּזוּגים) הִפָּרֵעַ (מִגַּנִּים), עָלֹה
בְּקִמְּשׁוֹנִים פ״ע
заглушáть, заглуши́ть הַשְׁתֵּק, הַחֲרֵשׁ, חָרֵשׁ
—ся ‖ הָמֹם, דַּכֵּא ‖ הַכְנֵעַ, הַכְחֵד פ״י
Громъ .הַשְׁתֵּק, הִשְׁתַּתֵּק, הִתְחָרֵשׁ וכו׳
пушекъ —шáлъ *стоны раненыхъ*
רַעַם הַתּוֹתָחִים הֶחֱרִישׁ אֶת־נַאֲקוֹת הַפְּצוּעִים
Сорныя травы —шáютъ *хлѣбъ*
הַזּוּנִים הוֹמְמִים אֶת־הַתְּבוּאָה. *Запахъ ту-*
берозы —шáетъ *запахъ прочихъ*
цвѣтовъ רֵיחַ הָעַרְדָּא מַכְחִיד אֶת־רֵיחָן שֶׁל
שְׁאָר הַפְּרָחִים. *Спиртъ* —шáетъ *зуб-*
ную боль הַסְפִּירִיטוּס מַשְׁתִּיק אֶת־מֵיחוּשׁ־
загл́ушье נ׳ שְׁמָמָה הַשִּׁנַּיִם]
загля́дчивый ת׳ בַּעַל־טֶבַע הַהִסְתַּכְּלוּת
загля́дывать, заглянýть הַבֵּט בִּגְנֵבָה, הָצֵף
—ся‖ עַיֵּן בְּ־ ‖ הִכָּנֵס אֶל.. לְרֶגַע פ״ע
и заглядѣ́ться הִסְתַּכֵּל הַרְבֵּה בְּדָבָר
הִשְׁתַּקֵּעַ בְּהִסְתַּכְּלוּת דְּבַר־מָה. —нýть *въ*
карманъ הוֹצֵא דְּבַר־מָה מִכִּיסוֹ שֶׁל פ׳

заглядѣніе *и* заглядѣнье דָּבָר נִפְלָא, חִדּוּשׁ—, מַחְמַד־עֵינַיִם ז׳, תַּאֲוָה לָעֵינַיִם נ׳
загнáивать *см.* нагнáивать
загнáть *см.* загонять
загнивáть, —ся *и* загнить, —ся הַתְחֵל רוֹקֵב; הִרָקֵב פ״ע]
загнилый נִרְקָב ת׳
зáгниль *см.* гниль
загноéніе, загноить *см.* нагноéніе, нагноить
загнусить הַתְחֵל מְנַגֵּן (דבר בעד הנחירים) פ״ע
заговáривать, заговорить הַתְחֵל מְדַבֵּר || הַלְאֵה בִדְבָרִים, הַחֲרֵשׁ בִּדְבָרִים || לָחַשׁ עַל־ (מֵיחוּשׁ שִׁנַּיִם), כַּשֵּׁף פ״י || —ся דַּבֵּר יוֹתֵר מִדַּאי || דַּבֵּר בְּלִי הֶמְשֵׁךְ וּבְלִי טַעַם || הִשְׁתַּעְשֵׁעַ יוֹתֵר מִדַּאי || כַּשֵּׁף, הִתְכַּשֵּׁף, הָקְסַם. *Теперь онъ другое* —ворилъ עַכְשָׁיו הִתְחִיל מְדַבֵּר אַחֶרֶת. —рить *ружье* כַּשֵּׁף קְנֵה־רוֹבֶה. —*лихорадку* לָחַשׁ עַל־הַקַּדַּחַת. —*зубы* הָסֵחַ לְעִנְיָן אַחֵר, הַשֵּׁא—
заговляться, —вѣться *см.* загáвливаться
заговóрщикъ מוֹרֵד, קוֹשֵׁר || מַשְׁבִּיעַ, לַחְשָׁן, מְכַשֵּׁף ת׳
заговóръ לַחַשׁ, כִּשּׁוּף ז׳, הַשְׁבָּעָה, לְחִישָׁה נ׳
зáговоръ קֶשֶׁר, מֶרֶד ז׳, מְרִידָה נ׳
заговѣнье *и* заговѣнный *день* עֶרֶב־תַּעֲנִית (לנוצרים) ז׳
заговѣться *см.* заговляться
заголить *см.* заголять
зáголовокъ תֹּכֶן־כְּתָב, שַׁעַר— ז׳, רְשִׁימָה רָאשִׁית נ׳
заголять, заголить גַּלֵּה, חָשֹׂף פ״י || —ся הִתְגַּלֵּה]
загомозить *см.* гомозить
загóнка הַבְרָחַת־מִקְנֶה אֶל־ נ׳
загóнщикъ מַבְרִיחַ־מִקְנֶה || מוֹבִיל || רָץ ת׳
загóнъ הַבְרָחַת־מִקְנֶה || הֲרָצַת־סוּס לְעֲיֵפוּת || לְהִיצָה, רְצִיצָה || מַעֲנִית (ש׳ קרקע מעובדת) נ׳.
Жить въ —гóнѣ חָיֹה בְּלַחַץ
загонять, загнáть הָעֵז, הַבְרֵחַ, אָסֹף (המקנה), רְדֹף, דָּפֹק פ״י
загорáживать, загородить גָּדֹר, חָסֹם, נָעֹל, סָגֹר || —ся הַחְשֵׁךְ, כַּסֵּה בְּעַד הָאוֹר פ״י הִגָּדֵר, הִסָּגֵר
загорáть, загорѣть הִשָּׁזֵף בַּחַמָּה פ״ע
загорáться, загорѣться הִתְלַהֵט, הִתְלַקֵּחַ.
Востокъ —рáется פְּנֵי מִזְרָח מַאְדִּימִים, עַמּוּד הַשַּׁחַר עוֹלֶה
загóрбокъ מוֹל־הָעֹרֶף, בֵּין־הַכְּתֵפַיִם ז׳
загордиться הִתְגַּדֵּר, הִתְגָּאֵה, הִתְגַּדֵּל, הִתְנַשֵּׂא פ״ע

загоревáть הַתְחֵל מִצְטַעֵר, נָפֹל בְּצַעַר, שָׂרֹה—, הִצְטַעֵר, הִתְעַצֵּב פ״ע
загорлáнить הַתְחֵל צוֹעֵק, —קוֹרֵא בְקוֹל פ״ע
загóрный שֶׁמֵּעֵבֶר לָהָר ת׳
зáгорода *и* загорóда גְּדֵרָה, מְחִיצָה נ׳
зáгородный שֶׁמִּחוּץ לָעִיר, כַּפְרִי ת׳. —*домъ* בֵּית־שָׂדֶה, נְוֵה־שָׂדֶה
зáгородье סְבִיבוֹת־הָעִיר נ״ר
загóрокъ *и* загóрье אֲחוֹרֵי־הָהָר ז״ר
загорѣлый שְׁזוּף־חַמָּה ת׳
загорѣть, загорѣться *см.* загорáть *и* загорáться
загоститься *см.* загáщиваться
заготáвливать *и* заготовлять, заготóвить הָכֵן, עָרֹךְ, תַּקֵּן פ״י || —ся הִצְטַיֵּד, הִכּוֹן, הָכֵן לְעַצְמוֹ, עָרֹךְ־
заготóвка *и* заготовлéніе הֲכָנָה, עֲרִיכָה, הַסְפָּקָה (של מזון) נ׳, תִּקּוּן ז׳
заготóвщикъ עוֹשֶׂה, מֵכִין, מְתַקֵּן, מַסְפִּיק (מזון) ת׳
загрáбливать, загрáбить צָבֹר, גָּרֹף || חָטֹף לְעַצְמוֹ, חָמֹס פ״י
заграждáть, заградить גָּדֹר, חָסֹם (דרך), הַחְתֵּם, הַסְגֵּר || —ся סָגֹר פ״י
заграничный שֶׁל חוּץ לָאָרֶץ ת׳
загребáльный שֶׁל חֲתִירָה, שֶׁל שִׁיטָה ת׳
загребáть, загрéсть צָבֹר, גָּרֹף || הַתְחֵל שָׁט, —חוֹתֵר || קָנֹה דָבָר, סַגֵּל דָּבָר לְעַצְמוֹ פ״י || —ся הִצָּבֵר, הִגָּרֵף ||
загребнóй, —ное *весло* הַמָּשׁוֹט הָרִאשׁוֹן ז׳ || תּוֹפֵס— ת׳
загрéзить הַתְחֵל חוֹלֵם, —מְדַבֵּר בְּשֵׁנָה פ״ע
загремѣть הַתְחֵל מַרְעִים || רָעֹשׁ, הָקֵם שָׁאוֹן פ״ע
загривокъ עֹרֶף ז׳, מַפְרֶקֶת נ׳ (של חיה וסוס)
загрóбный שֶׁלְּאַחַר הַמָּוֶת, שֶׁל עָתִיד לָבוֹא, שֶׁל עוֹלָם הַבָּא ת׳
загрозить הַתְחֵל מְאַיֵּם, —מַפְחִיד פ״ע
загромáзживать, —моздить צָבֹר, גַּבֵּב, הַחְסֵם; הִצָּבֵר, הֵעָרֵם || —ся תַּלֵּל פ״י
загрохотáть הַתְחֵל רוֹעֵם, —מֵרִיעַ || הִתְפָּרֵץ בִּשְׂחוֹק פ״ע
загрубить, загрубіянить הָיֹה גַס, הַתְחֵל מְחָרֵף פ״ע
загрýблый *см.* загрубѣлый
загрубѣлость —בְּגִירוּת, גַּסּוּת נ׳, טִמְטוּם־הַלֵּב, הַמֹּחַ ז׳
загрубѣніе קִשּׁוּי ז׳, הִתְקַשּׁוּת נ׳
загрубѣть הֵעָשֵׂה גַס, הִתְטַמְטֵם, הִתְגַּשֵּׁם, הֵעָשֵׂה מְגֻשָּׁם פ״ע
загружáть, загрузить הַעֲמֵס, טָעֹן (ספינה)

או עגלה) פ״י

загрунтóвывать, загрунтовáть *см.* грунтовáть

загрустúть —ся || הַתְחֵל מִתְעַצֵּב,– מִצְטָעֵר פ״ע הִתְעַצֵּב, הִצְטָעֵר

загрызáть, загрызть נָשֹׁךְ עַד לְמִיתָה פ״י

загрязнúть *см.* загрязнýть

загрязнýть טָבֹעַ בְּבוֹץ,– בְּטִיט פ״ע

загрязнѣ́ть *см.* грязнѣ́ть

загрязнять, загрязнúть לַכְלֵךְ, טַנֵּף פ״י || —ся לְכְלֹךְ, הִתְלַכְלֵךְ

загýдить הַתְחֵל מְנַגֵּן בְּגוּדוֹק,– בַּגֵּבֶל פ״ע

загýливать, загулять הַתְחֵל מְטַיֵּל,– הוֹלֵךְ || —ся בָּטֵל || –מִתְבַּסֵּם,– שׁוֹתֶה לְשָׁכְרָה פ״ע טַיֵּל הַרְבֵּה || הִתְמַכֵּר לְשִׁכְרוּת

загýлъ טִיּוּל תְּדִירִי ז׳, בַּטָּלָה || שִׁכְרוּת נ׳

загýльный הוֹלֵךְ בָּטֵל, בַּטְלָן || שִׁכּוֹר ת׳

загулять *см.* загýливать

загумéнный שֶׁמֵּאֲחוֹרֵי־הַגֹּרֶן ת׳

загумéнье אֲחוֹרֵי־הַגֹּרֶן ז״ר

загустѣвáть, загустѣ́ть הִתְעַבֵּה פ״ע

загустѣ́лый עָבוּי, שֶׁנִּתְעַבָּה ת׳

задáбривать, задóбрить שַׁחֵד, כַּפֵּר פְּנֵי־, מָצֹא חֵן בְּעֵינֵי־ (ע״י הנופה או שירות) פ״י

задавáть, задáть נָתֹן מֵרֹאשׁ || קָצֹב שִׁעוּר (ללמוד או לעשות) || חוּד חִידָה || נָתֹן (מספוא) שִׂים מַחְשַׁבְתּוֹ בְ.. || הַצְלֵחַ, —ся || לִפְנֵי פ״י הָיֹה אִישׁ שֶׁהַשָּׁעָה שׂוֹחֶקֶת לוֹ. —*деньги рабочимъ* נָתֹן לַפּוֹעֲלִים מָעוֹת לְמַפְרֵעַ. —*загадку* חוּד חִידָה. Задáть *лошадямъ овса* נָתֹן מִסְפּוֹא לִפְנֵי הַסּוּסִים

задáвливать, задавúть רָמֹס || חַנֵּק || —ся הֵחָנֵק || הַתְחֵל לַחַץ פ״י

задáлбливать, задолбúть נָקֹב, נָקֹר, נַקֵּר || שַׁנֵּן מִלָּה בְּמִלָּה פ״י

задáривать, задарúть שַׁחֵד, לָקֹחַ לֵב בְּמִנְחָה || הַרְבֵּה מַתָּנוֹת פ״ין

задáромъ *см.* дáромъ

задáтокъ, –очныя *деньги* דְּמֵי־קְדִימָה ז״ר

задáть *см.* задáвать

задáча שְׁאֵלָה || חִידָה || הַצְלָחָה נ׳

задáчливый מוּצְלָח ת׳

задвéрный שֶׁמֵּאַחֲרֵי הַדֶּלֶת ת׳

задвигáть הַתְחֵל מְנַעְנֵעַ, הָבֵא לִידֵי תְנוּעָה פ״י || —ся הִתְנוֹעֵעַ

задвúгивать *и* задвигáть, задвúнуть הַבְרֵחַ, הִנָּעֵל —ся || הַבְרֵחַ, נָעֹל פ״י

задвúжка בְּרִיחַ ז׳

задвижнóй מַבְרִיחַ ת׳

задвóрье, –вóрка *и* –вóрокъ הֶחָצֵר הַחִיצוֹנִית נ׳

задёргать הַתְחֵל מוֹשֵׁךְ,– תּוֹלֵשׁ פ״י

задёргивать, задёрнуть || פָּרֹשׂ, הַעֲטֵה עַל־ || טָרֹט, נוֹעַ, פַּרְכֵּס, פַּרְפֵּר || מָשֹׁךְ בְּרֶסֶן (את הסוס) || —ся הִתְכַּסֵּה, הִתְעַגֵּן || הֵעָטֵף. —нуть *картину* מָתֹחַ וִילוֹן עַל־גַּבֵּי תְמוּנָה. *Судорога* —гала *мнѣ ногу* רַגְלִי הִתְחִילָה מְפַרְפֶּרֶת מִשָּׁבָץ. *Небо* –нуло *облаками* הַשָּׁמַיִם נִתְעַגְּנוּ (נִתְכַּסּוּ בְעָבִים)

задеревенѣ́лый צָפוּד ת׳

задеревенѣ́ть *см.* деревянѣ́ть

задержáніе עִכּוּב ז׳, עֲצִירָה, אֲסִירָה, תְּפִיסָה נ׳

задéрживать, задержáть עַכֵּב, הַשְׁהֵה, אַחֵר, עָצֹר || הַפְרֵעַ, מָנֹעַ || בִּלְתִּי הוֹצֵא,– הַחֲזֵר || —ся כָּלֹא, תָּפֹס || הוֹצֵא עַל חֶשְׁבּוֹן־ פ״י הִתְעַכֵּב, הֵעָצֵר וכו׳. *Обстоятельства* —жáли *меня въ городѣ* עִנְיָנִים שׁוֹנִים עִכְּבוּנִי בָעִיר. *Полиція* –жáла *подозрительнаго человѣка* הַפּוֹלִיצְיָא תָּפְסָה בַּר־נַשׁ חָשׁוּד. —*ходъ дѣла* הַפְרֵעַ מַהֲלַךְ הָעֵסֶק. *Я* –жалъ *за васъ сто рублей* הוֹצֵאתִי (נָתַתִּי) עַל־חֶשְׁבּוֹנְךָ מֵאָה רוּבָּל

задéржка עִכּוּב, הֶפְרֵעַ ז׳, הִתְעַכְּבוּת, מְנִיעָה נ׳

задернóвѣть *см.* задернѣ́ть

задёрнуть *см.* задёргивать

задернѣ́лый מְגֻדָּל בְּקוֹרְנִית ת׳

задернѣ́ть הֵעָשֵׂה קוֹרְנִי, הִתְכַּסֵּה בְקוֹרְנִית פ״ע

задивúться הַתְחֵל תּוֹהֶה, הִשְׁתָּאֵה מְאֹד פ״ע

задúнка אֲחוֹרַיִם ר״ן

задирáть, задрáть הַתְחֵל קוֹרֵעַ || שַׁפֵּה, גָּרֵה, חַרְחֵר רִיב || קָרֹא בְקוֹל || טָרֹף, דָּרֹם פ״י || —ся קָרֹעַ, הִקָּרֵעַ, הִבָּקַע, הִתְבַּקֵּעַ. — *Онъ всѣхъ* —дирáетъ הוּא מִתְגָּרֶה בְּכֹל. —*носъ* הָלֹךְ בְּקוֹמָה זְקוּפָה (הִתְגָּאֵה)

задúрка מָדוֹן, גֵּרוּי ז׳, תֹּאֲנָה נ׳

задúрчивый אִישׁ־רִיב, נִרְגָּן ת׳

задúрщикъ מְגָרֶה, מְחַרְחֵר רִיב ת׳

задичúться הֵעָשֵׂה מְגֻנָּל או בַּיְשָׁן פ״ע

задкú אֲחוֹרֵי־הַגַּלְגַּל ר״ן || מוֹשָׁב (למשרת) בַּאֲחוֹרֵי הַמֶּרְכָּבָה ז׳

заднепрохóдный שֶׁלְּפִי־טַבַּעַת ת׳

зáдникъ הָאַחֲרוֹן, הַנִּשְׁאָר ת׳ || אֲחוֹרֵי־ (איזה דבר) ר״ן

зáдница אָחוֹר, שֵׁת, עַכּוּז ז׳

зáдній אַחֲרוֹן, שֶׁמֵּאַחֲרֵי־ ת׳. *Писать* —нимъ *числомъ* כָּתֹב יוֹם מוּקְדָּם. –няя *часть головы* אֲחוֹרֵי־הָרֹאשׁ. —няя *шеренга* הַשּׁוּרָה הָאַחֲרוֹנָה. *Жить* –нимъ *умомъ* רָאֹה לְאָחוֹר (ולא לפנים)

задобрять, —дóбривать, —дóбрить *см.* задáбривать

задóкъ אֲחוֹרַיִם ר״ן || גַּב, מִסְעָד (הספה) ז׳ *см.* задъ

задóлго מאז, מכבר, לפני ימים רבים ת״פ
задолжáлый בעל־חובות ת׳
задолжáть *см.* должáть
зáдомъ אחורנית, לאחור ת״פ
задóрина, задóринка נ׳ (בעץ) קיסם, סיל, זיז.
Онъ сыгралъ эту пьесу безъ сучка и —ринки הוא שחק במחזה הזה בלי כל מרתה. *Нитъ ни сучка, ни* —ринки הכל כשר וישר
задóрить, раз— הרעם, הכעס, גרה, העלה חמת־, הקצף פ״י || —ся התקצף, התאנף
задóрливость מהירות־חמה, התקצפות, רגזנות, קפדנות נ׳
задóрный и задóрливый מהיר־חמה, רגזן, רתחן, קפדן, איש־חמות, קצר־רוח || מקניא ת׳
задоровжúться התחל מתיקר. העלה שער־ פ״י
задóръ קנאה, התעברות || התחרות, תחרנות נ׳
задóхлый מחנק, פגור ת׳
задóхнуть *см.* задыхáться
задрáзнивать, задразнúть התחל מתגרה, מקנטר, —סונט ב... פ״י
задрáть *см.* задирáть
задребезжáть *см.* дребезжáть
задремáть דמך, נום, הרדם פ״ע
задрожáть חרד, רעד פ״ע
задувáть задýть נשב || כבה|| התחל נושב || —*во всѣ лопатки* במהירות פ״י. דהר במרוצה
задудúть התחל תוקע בחליל פ״ע
задýмчивость שקיעה במחשבות, הגות נ׳, עיון, הלך־נפש ז׳
задýмчивый שקוע במחשבות, מעמיק, מעין, מהרהר ת׳
задýмывать, задýмать חשב, גמר בלבו, —בדעתו, החלט, זמם, התכון ל... || נפל בגבליו השתקע במחשבה, —ся || ל... התנכל על־ פ״ע הרהר, עין
задурáчиться и задурúть התחל מתבדח, —מתהולל פ״ע
задýривать, задурúть התחל עושה דברי־ שטות פ״ע
задушáть, задушúть דום, חנק פ״י || —ся הדרס, החנק
задушéвный במעמקי־לב, מלב ונפש ת׳
задушéніе חנק ז׳, דריסה נ׳
зáдхлость עפוש, ריח מעפש ז׳
задхнýться התעפש פ״ע
задъ, задóкъ אחר || ערף ז׳ || קדלים ז״ר. задóкъ *стула* מסעד־הכסא אחורי־בנעלים || —העגלה (האופנים וכו׳) задъ, задúца
עם הסדן) ר״ז|| החצר החיצונית נ׳ || מאורע ישן || למוד ישן ז׳. *Повторить* зады חזור על־הנושנות
задымúть и —ся התחל מעשן פ״ע
задымлять, задымúть מלא עשן פ״י || —ся התמלא עשן; השחר מעשן
задыхáться, задохнýться נשם בכבדות, —בקשי, התנשם, בעבע || החנק || התעבש (מלחות או מחסרון אויר), התקלקל פ״ע.
Хлѣбъ въ зернѣ задóхся, *надо провѣтрить* התבואה נתעבשה, צריך לבסבס אותה]
задышáть התחל נושם פ״ע
задѣвáть, задѣть פגע ב..., נגע ב... || גרה, התגרה, חרחר ריב, הכעס פ״י || הכשל פ״ע.
Онъ всѣхъ задѣваетъ הוא לא יניח איש. Задѣть *за живое* דקר בבשר החי
задѣлка סגירה, סתימה נ׳ || דבר הסותם, חלל הסתום ז׳
задѣлъ שכר־עבודה ז׳. *На* —лѣ לאחדים, לחתיכות
задѣлывать, задѣлать סגר, סתם, גדר, בנה את־ || התחל עובד, —עושה || רכש הסתם, הסגר, התבנה —ся || בעבודה פ״י
задѣлье שחרנות, סבלה, אנגריא נ׳
задѣльный, —ная *плата* שכר לפי העבודה (ולא לפי הזמן) ז׳
задѣть *см.* задѣвáть
заедúно *см.* заоднó
заёжиться הקפד, סרב ל... הסתרב, הזדקף פ״ע
заёмный של מלוה ת׳. —*банкъ* בנק של מלוה. —ное *письмо* שטר־חוב, כתב־חוב
заёмщикъ לוה ז׳
заёмъ מלוה ז׳, הלואה נ׳. *Дать въ*— נתן בהלואה, הלוה. *Взять въ*— לקח בהלואה, נטל־, לוה
заерóшиться *см.* заёжиться
зáецъ *см.* зáяцъ
зажáривать, зажáрить צלה, קלה, טגן || —ся הצלה (דגים) פ״י
зажáть *см.* зажимáть *и* зажинáть
зажелтúть צבע ירק, עשה־ פ״י
зажелтѣлый שנתירק, מיורק ת׳
зажелтѣть התחל מתירק || התירק כלו פ״ע
зажемáниться התחל מתקשט, —מתיפה פ״ע
зажéчь *см.* зажигáть
зажжéніе הדלקה נ׳
заживáніе התרפאות נ׳
заживáть, зажúть התחל חי, התכונן בדירה|| עבד (בחוב)|| ישב בדירה (בעד מזון המגיע)|| בצא כמצוא || התרפא, התקרם (מפצע)

שחה יותר מדאי, התעכב הרבה —ся ||
Рана -ла התפצע נתרפא. *Онъ* зажилъ
бариномъ התחיל חי כאחד העשירים
заживи́ть *см.* заживля́ть
заживи́ха אפם מימי (מין צמח) ז׳
заживле́нiе התרפאות נ׳
заживля́ть, **заживи́ть** רפא, רפא פ״י
||—ся הרפא, התרפא
за́живо בחיים, בחייו תה״פ
зажи́га *и* **зaже́га** מבעיר, גורם, מחולל ת׳
зажига́льникъ *и* —а́льщикъ *см.* за-
жига́тель
зажига́тель בעיר, מצית ז׳
зажига́тельный מבעיר מצית ת׳. —ное
зеркало מראה צובאה. —ное *стекло*
זכוכית שורפת. -ная *точка* נקדת המוקד.
—ныя *спички* אליתות, גפריתיות. -ное
судно הרקה *Произносить* —ную
рѣчь נשא נאום מלהיב
зажига́тельство הבער ז׳, הבערה נ׳
зажига́ть, **заже́чь** הבער הצת אש, העלה-
הבער, ||—ся הדלק || סכסך, תרחר פ״י
העלת נר. **Заже́чь** *свѣчу* הצת, הדלק
Заже́чь *домъ* הצת אש בבית
зажи́ливать, **зажи́лить** חלקט, סגל לעצמו
קנינם של אחרים פ״י
зажило́й קנוי, מיגע, מרוח ת׳
зажима́ть, **зажа́ть** דחק, לחץ || סתם, סכר,
לחץ **Зажа́ть** *что рукою* סגר פ״י.
קמץ **Зажа́ть** *что въ рукѣ* דבר ביד.
השתק **Зажа́ть** *ротъ* דבר ביד.
зажина́ть, **зажа́ть** התחל קוצר || הרוח
зажи́нъ תחלת-קציר נ׳ [בקצירה פ״ן
зажирѣ́лый שנשתמן, שמון ת׳
зажирѣ́ть *см.* жирѣ́ть
зажито́е *и* **зажи́токъ** רכוש, קנין, יגע,
зажито́й *см.* **зажило́й** [יגיע-כפים ז׳
зажи́точность אמידות נ׳
зажи́точный אמיד, נגיד ת׳
зажи́ть *см.* **зажива́ть**
зажму́ривать, **зяжму́рить** סרבק, קרץ עינים פ״י
||—ся עצם עינים
зажо́га דלקת (של סוס) נ׳
зажо́ра *и* **зажо́рина** שטף מים מתחת לשלג ז׳
зажужа́ть התחל מזמזם פ״ע
зажурча́ть התחל הומה -מפכה פ״ע
зазва́нивать, **зазвони́ть** התחל מצלצל פ״ע
зазва́ть *см.* **зазыва́ть**
зазвенѣ́ть התחל מבשבש -מקרקש, -רונה פ״ע
зазво́нчикъ *и* **зазво́нный** *колоколъ*
בולה (פעמון קטן שבו מתחילין לצלצל) נ׳
зазво́нщикъ *см.* звона́рь
зазво́нъ התחלת-הצלצול נ׳
зазвуча́ть התחל משמיע קול פ״ע
заздра́вный. —*кубокъ* כוס של חיים נ׳.
—*молебенъ* תפלה בעד שלום פ׳
зазелени́ть משח ירוק, צבע- פ״י ||—ся
התלבלב בצבע ירוק
зазеленѣ́ть התחל נעשה, ירוק, -עושה ירק פ״ע
||—ся הראה ירוק
зазимова́ть *см.* зимова́ть
зази́мье דקרות הראשונות בחרף ז״ר, תחלת-
החרף, הדרך השלגית הראשונה נ׳
зазира́ть, **зазрѣ́ть** הבט לתוך-, סקר
||—ся בגנבה פ״ע || הובה, גנה, יסר פ״י
יסר עצמו, התבייש
зазнава́ться, **зазна́ться** זוח דעת פ׳ עליו,
התגאה, התנשא פ״ע
зазно́ба || רשפי-אהבה ז״ר || בת-כפור נ׳
נ לת-אהבים, אהובה נ׳
зазнобля́ть, **зазноби́ть** צנן, הקפא בקר
בקר || תער אהבה פ״י
зазно́бушка *см.* зазно́ба
зазори́ться התבייש פ״ע
зазо́рный מגנה, ראוי לגנאי ת׳. —ныя
дѣти ילדי-פשע, ממזרים
зазо́ръ || קלון, גנאי ז׳, חרפה, בשת נ׳ ||
גנות ז׳ חציצה נ׳
зазорѣва́ть *см.* зазира́ть
зазрѣ́нiе גנוי, מוסר ז׳, תוכחה נ׳. *Безъ*
-нiя *совѣсти* בלי מוסר כליות, בלי בושה
зазрѣ́ть *см.* зазира́ть
зазу́бривать, **зазу́брить** פגם פ״י ||—ся
зазу́брина, **зазу́бринка** פגימה נ׳ [הפגם
зазу́бристый פגום, מלא פגימות ת׳
зазудѣ́ть התחל מחכך פ״י
зазыва́ть, **зазва́ть** קרא אל- || הזמן פ״י
зазы́въ הזמנה נ׳
зазѣва́ть ||—ся התחל מפהק פ״ח שכח
נפשו (מחמת השתוממות)
зазяба́ть **зазя́бнуть** קבל קר פ״ע
зазя́блина שתיל קפוא, חלק (אילן) קפוא ז׳
зазя́блый קפוא ת׳
заи́грывать, **заигра́ть** || התחל מנגן, -משחק ||
הרנה בשחוק || הצטחק, עורר לצחוק, -לבדיחות ||
—ся || שחק באש נ״י || הברק, הבהק פ״י
שחק יותר מדאי, נגן-, שכח נפשו בנגון
за́ика כבד-פה, עמום בלשון, עלג-לשון,
מגמגם, חיך ז׳
за́йка ארנבת קטנה נ׳; *см.* за́яцъ

заикáть התחל מדבר בלשון־עלגים,–בעלגות פ"ע
заикáться, заикнýться היה כבד־פה,
–כבד־לשון, גמגם פ"ע *Не далъ мнѣ*
и —нýться *объ этомъ дѣлѣ* לא
נתן לי אפילו לרמז על־ענין זה
заиклúвость *и* заикáніе גמגום ז', עלגות,
כבדות־פה נ'
зáймище שטח (ארמה) הנטל לחרישה || שטח
החוף, בין מי־אפסים ומי־שחו ז'
зáимка חבל־ || קנין של, אחיזה ב.. נ', זכיה,
אדמה לעבוד ז'
заимодáвецъ *и* —дáтель בעל־
заимодáтельство הלואה נ' מלוה, [הלואה ז']
заимообрáзный במלוה, על־מנת להחזיר ת'
зáимственный לקוח בהלואה ת'
зáимствованіе השאלה, לקיחה מ.. נ'
зáимствовать שאל, השאל פ"י || —ся
השאל, הלקח בהשאלה
зáймы *см.* взáймы
заиндивѣлый מכסה בכפור ת'
заиндивѣть *см.* индивѣть
заинтересóвывать, —совáть ענין, לבב,
התענין, מצא —ся || עסק, העסק פ"י
נוגע בדבר —сóванный חפץ ב.
зайскивать התרפס, התרצה, התחבב פ"ע
зайскриться התנוצץ כבנקים פ"ע
зайтú *см.* заходúть
зайчёнокъ בן־ארנבת ז'
зáйчикъ ארנבנב, ארנבון || קצף־הגלים ז'
зайчúна ארנב גדול ז'
зáйчина עור־ארנב || בשר־ ז'
зáйчистый עשיר בארנבים ת'
зайчúха ארנבת נ'
зайчúще ארנב גדול ז'
закабáливать, закабáлить שעבד איש, כבש
שעבד עצמו —ся || לעבד פ"י
закаблýчье אחורי־הנעל ר"ן
закáверзить התחל מסכסך, –מחרחר ריב פ"י
закадычный אהוב, נאמן ת'
заказáть *см.* закáзывать
заказнóй דרוש, מוזמן ת'
закáзный אסור || מוזמן, באחריות (מכתב) ת'
закáзчикъ מזמין, דורש ת'
закáзъ אסור ז' || הזמנה, דרישה, רשימה נ'
закáзывать, заказáть אסר || צוה || הזמן,
האסר || הזמן —ся || דרש פ"י
закáиваться, закáяться אסר (דבר) על־
עצמו פ"י, השבע לבלתי־ פ"ע
закалáтельный העומד לטביחה ת'
закалáть, заклáть *см.* закáлывать

закáливать, закалúть חסם, הקשה, רטש,
—ся || (ברזל) || אפה לחם שלא כל צרכו פ"י
הלטש, הקשה, התחסם || האפה שלא כראוי.
Закалёнъ *въ бою* מלמד מלחמה,
שנתחסם במלחמה
закáлина פת שלא נאפה כראוי ז'
закáлистый בלתי אפוי כל־צרכו ת'
закалúть *см.* закáливать
закáлка *и* закáлъ קשוי ז' || *см.* закáлина
закáлывать *и* закалáть, заколóть *и*
заклáть דקר, שחט || פרץ פ"י || —ся
דקר עצמו, אבד עצמו || השחט.
У меня заколóло *въ боку* אני חש דקירה בצדי.
—*штагою* דקר בסיף. —*скотъ* שחט
בקר
закаля́кать התחל מפטפט פ"ע || —ся
התפטפט
закаменѣлость *см.* окаменѣлость
закаменѣлый ממטמט, מקשה ת' || כאבן
закаменѣть *см.* каменѣть
закáнчивать, закóнчить גמר, הבא
לידי גמר פ"י || —ся הגמר, הכתים
закáпать התחל מטפטף פ"ע || *см.* закá-
пывать
закáпчивать, закоптúть התחל מעשן ||
עשה בעשן פ"י] קברן ז' закапывáльщикъ
закáпывать, закáпать —, הזה, זלף על־
—ся || זרק־ || התחל מטפטף || לכלך פ"י
מטפטף, זרק על־עצמו, הזרק. —пать *стол*
чернилами לכלך השלחן בדיו
закáпывать, закапáть הקבר, קבר || טמן פ"י
—ся || הקבר, הטמן
закáркать התחל צרח,–מקרקר פ"ע
закáрмливать, закормúть פטם || הזק
ולב פטום, פטם יותר מדאי פ"י
закатáть, закатúть *см.* закáтывать *и*
закáчивать
закáтка פלוס, ישור (ע"י גליל) ז'
закáтникъ סדין־גלילה ז'
закáтъ || בוא ז', שקיעה נ' (של מאורות הרקיע) ||
עגלן ז'
закáтывать, закатúть גלל בתוך־ פ"י
—ся || גלל יותר מדאי || שקע (מהמה).
—тить *глаза* קרם העינים, שנה–. *Ему*
-тúли *сто палокъ* הכו לו מאה מלקות;
הלקוהו מאה
закáчивать, закатúть גלגל איש ובגיעה
—ся || (נסיעה) גלל אל־ פ"י || התגלגל אל־
закáчивать, закачáть || התחל מנענע
—ся || נענע עד דכדי כבד ראש || ישן (ילד) פ"ע

הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנוֹדֵד ‖ הִתְנוֹעֵעַ יוֹתֵר מִדַּאי ‖ יָשֵׁן
закáшивать, закосúть ‖ הַתְחֵל חוֹצֵה, —קוֹצֵר
הָרוֹחַ בִּקְצִירָה ‖ לַכְסֵן (יתד או קיר) ‖ סַקֵּר
עֵינַיִם פ״י
закáшливать, закáшлять הַתְחֵל מְשָׁעֵל,
—ся ‖ —מִשְׁתָּעֵל, —גּוֹנֵחַ פ״ע הִשְׁתָּעֵל בְּלִי
закáщикъ *см.* закáзчикъ [נְשִׁימָה]
закáяться *см.* закáиваться
заквáкать הַתְחֵל מְקַרְקֵר פ״ע
заквáса, заквáска שְׂאֹר ז׳, תְּסִיסָה, מַחְמֶצֶת נ׳.
Въ этомъ человѣкѣ дурная —ска
בַּר־נָשׁ זֶה תַּרְבּוּתוֹ רָעָה
заквáшивать, заквáсить הַחְמֵץ פ״י
закивáть הַתְחֵל רוֹמֵז פ״ע
закúдывать, закидáть *и* закúнуть
הַשְׁלֵךְ, זָרֹק ‖ טַלְטֵל, זָרֹק לַאֲחוֹרָיו ‖ סָתֹם ‖
הַשְׁלֵךְ, הַזְרֵק —ся ‖ עֲזֹב, הִתְרַשֵּׁל בְּ.. פ״י
וכו׳. —*удочку* הַשְׁלֵךְ חַכָּה. *Куда ты*
—иулъ *мой мячъ* לְהֵיכָן הִדְחִיתָ אֶת־כַּדּוּרִי.
—*яму* —כַּסֵּה בוֹר, סָתֹם. —нуть *дѣло*
הִתְרַשֵּׁל בְּעִנְיָן
закипáть, закипѣ́ть הַתְחֵל רוֹתֵחַ ‖ רָתֹחַ
מֵחֵמָה, הִתְקַצֵּף ‖ הִתְמַלֵּא תְּשׁוּאוֹת, הָמֹה פ״ע.
Площадь —пѣла *народомъ* בִּכְבַר־
הַשּׁוּק נִתְמַלְּאָה אֻכְלוּסִין. *Дѣло* —пѣло
הָעֲבוֹדָה הִתְחִילָה נַעֲשֵׂית בִּזְרִיזוּת
закúсать, закúснуть הִתְחַמֵּץ, חָמֹץ פ״ע
закúслый חָמוּץ ת׳
зáкись חֻמְצָה נ׳
заклáдка הֲנָחַת־יְסוֹד נ׳, יִסּוּד ‖ בִּנּוּי־תֹּאר ‖
צִיּוּן בְּסֵפֶר, —дочка מַאֲסַר־סוּס (לִ כב) ז׳
סִימָן־קְרִיאָה ‖ מְקוֹם חָלָק (בדפוס)
закладнáя שְׁטַר־עֵרָבוֹן ז׳, אַפּוֹתִיקִי נ׳
закладнóй עָשׂוּי לִיסוֹד, שֶׁל יְסוֹד ‖ מְמֻשְׁכָּן, נָתוּן
לְעֵרָבוֹן, נָתוּן בְּאַפּוֹתִיקִי. —дная *книга*
פִּנְקַס הַמַּשְׁכָּנוֹת
заклáдовать, по— הִתְעָרֵב עִם־, תָּקֹעַ כַּף פ״ע
—ся ‖ הִתְעָרֵב עִם־, הִתְחָרֵה אֶת־
заклáдочка *см.* заклáдка
заклáдчикъ בַּעַל־הַמַּשְׁכּוֹן, —הָעֵרָבוֹן ‖ מִתְעָרֵב
עִם־ ת׳
заклáдъ מַשְׁכּוֹן, עֵרָבוֹן, עֲבוֹט ז׳ ‖ הִתְעָרְבוּת,
תְּקִיעַת־כַּף נ׳. *Занимать деньги*
подъ— לְוֵה מָמוֹן בְּמַשְׁכַּנְתָּא. *Биться*
объ— תָּקֹעַ כַּף, הִתְעָרֵב
заклáдывать, заклáсть *и* заложúть
בְּנֵה ‖ יַסֵּד, הָנִיחַ יְסוֹד, יָרֹה אֶבֶן־פִּנָּה ‖ רָתֹם,
אָסֹר (עגלה) ‖ מַשְׁכֵּן, נָתֹן בְּעֵרָבוֹן, —בְּמַשְׁכַּנְתָּא ‖
שִׂים סִימָן, —צִיּוּן (בספר) ‖ סָתֹם, פָּקֹק, אָטֹם ‖
בְּנֵה, הִתְבַּנֵּה ‖ יֻסַּד, —ся ‖ טְמֹן, הָנִיחַ פ״י
—*церковь* הִתְיַסֵּד ‖ הֵאָסֵר ‖ הִתְמַשְׁכֵּן וכו׳.
—*карету* הָנִיחַ הַיְסוֹד לְבִנְיַן בֵּית־תְּפִלָּה.
בְּנֵה חַלּוֹן, סָתֹם. —*окно* —רָתֹם הַמֶּרְכָּבָה.
—*серебро* נָתֹן כְּלֵי־הַכֶּסֶף בְּמַשְׁכַּנְתָּא. *Куда*
ты заложúлъ *мою книгу* לְהֵיכָן
הִדְחִיתָ אֶת־סִפְרִי. *У меня* заложúло
уши נִסְתַּתְּמוּ אָזְנַי. *У меня* заложúло
грудь הֲוֵי מוּעָק (לָחוּץ)
заклáніе טְבִיחָה, זְבִיחָה נ׳
заклёвывать, заклевáть הַתְחֵל מְנַקֵּר
(בְּמַקּוֹר) ‖ נָשֹׁךְ עַד לְמִיתָה פ״י
заклéивать, заклéить דַּבֵּק פ״י
заклéйка דִּבּוּק ‖ מְקוֹם־דְּבִיקָה ז׳
заклеймúть *см.* клеймúть
заклéйщикъ דַּבְּקָן ז׳
заклéпа, заклéпка קְרוּם ז׳ ‖ קֶרֶס
заклéпникъ פַּטִּישׁ־הַקְּרוּם ז׳
заклéпывать, заклепáть ‖ קָרֵס, חַבֵּר בִּקְרָסִים
חַזֵּק בְּמַסְמְרִים (תּוֹתָח) פ״י
закликáть, заклúкать, заклúкнуть קְרָא
לְעוֹבֵר ‖ הַזְמֵן (חתן וכלה) ‖ אָסֹר, גְּזֹר אִסּוּר
закликáніе עַל־ פ״י] לַחַשׁ ז׳, הַשְׁבָּעָה נ׳
заклинáтель מַשְׁבִּיעַ, לַחְשָׁן, בַּעַל־אוֹב ז׳
заклинáть, заклясть ‖ הַאֲלֵה, הַשְׁבֵּעַ לְבִלְתִּי־
הִשָּׁבֵעַ —ся ‖ הַשְׁבֵּעַ רוּחוֹת פ״י
заклúнивать, заклúнить יַתֵּר, תָּקֹעַ יָתֵד פ״י
—ся הִתְיַתֵּד
заклокотáть הַתְחֵל רוֹתֵחַ, —מְבַעְבֵּעַ, —מַרְתִּיחַ פ״ע
заклохтáть הַתְחֵל דּוֹגֵר פ״י
заклубúться הִתְאַבֵּךְ (מעשן או מקיטור) פ״ע
заключáть, заключúть ‖ סָגֹר בְּ... כָּלֹא
עָשֹׂה חוֹזֶה, הַתְנֵה, כָּרֹת בְּרִית ‖ הַחְלֵט, הוֹצֵא
מִ... בּוֹא לִידֵי מַסְקָנָא ‖ הָכֵל, כָּלֹל ‖ גָּמֹר,
הִכָּלֵא, הִסָּגֵר —ся ‖ סַיֵּם, כַּלֵּה, הַשְׁלֵם פ״י
הִכָּלֵל ‖ הִכָּתֵם
заключéніе סְגִירָה נ׳ ‖ מִשְׁמָר, כֶּלֶא ‖ סִיּוּם,
גְּמָר ז׳ ‖ מַסְקָנָא, הַחְלָטָה נ׳ ‖ סוֹף־דָּבָר,
שְׁמַע מִנֵּה ז׳
заключéнникъ כָּלוּא, אָסוּר ‖ מִתְבּוֹדֵד ז׳
заключúтельный גּוֹמֵר, מְסַיֵּם ת׳
заклясть *см.* заклинáть
заклятіе לַחַשׁ ז׳, הַשְׁבָּעָה נ׳
заклятый שׂוֹנֵא בְּנֶפֶשׁ, שׂוֹנֵא (אוֹיֵב) עַד־מָוֶת ז׳
закóвка חֲשִׁילָה (של פרסות הסוס)
закóвывать, заковáть ‖ כַּבֵּל, אָסֹר בִּכְבָלִים
קָרֵס ‖ חַזֵּק בְּמַסְמְרִים, חָשֹׁל (סוס) ‖ הַרְוֵחַ
בְּנַפָּחוּת פ״י
заковы́ка. —вы́чка קוֹ, תָּג ‖ הֶפְרֵעַ, מַעֲצוֹר,
עִכּוּב, מִכְשׁוֹל ז׳, מְנִיעָה נ׳
закóжный שֶׁמִּתַּחַת לָעוֹר ת׳

закокетничать פ״ע התחל מִתְיַפֶּה,– עוֹגֵב
заколачивать, заколотить || הַכֵּה, הַלְקֵה
הַסְפֵּת, ся—|| סָתֹם, סָגֹר (דלתות וחלונות) פ״י
הִסָּגֵר, הֻכֵּה, לָקֹה
заколашиваться, заколоситься הַתְחֵל
עוֹשֶׂה שִׁבֳּלִים פ״י
заколдовывать, –довать כַּשֵּׁף, חָבֹר, הַקְסֵם,
הַשְׁבֵּעַ בְּלַחַשׁ פ״י
заколебать פ״י הַתְחֵל מְנַעְנֵעַ ||—ся הִתְנוֹעֵעַ,
הַכֵּה גַלִּים || הָיֹה שָׁרוּי בְּסָפֵק, פָּסֹחַ עַל שְׁתֵּי
סְעִפִּים
заколодить פ״י דָּחֹה, הַעְלֵם ||—ся הֵעָלֵם,
заколодило נִקְפָּא, נִקְנַשׁ (בחוין) || אֵין מַזָּל,
אֵין הַצְלָחָה
заколоситься *см.* заколашиваться
заколотить *см.* заколачивать
заколоть *см.* закалывать
заколъ ז׳ סֶכֶר (לדגים שבנהר)
заколыхать פ״י הַתְחֵל מֵנִיד,– מַכֶּה גַלִּים ||—ся
הַתְחֵל מִתְנוֹדֵד]
заколѣть פ״ע גָּוֹעַ מִקּוֹר
законникъ ז׳ בַּעַל־תּוֹרָה || בַּעַל־דָּת
законно ת״פ כְּדָת, עַל פִּי־דִין
законнорожденный ת׳ (ילד) כָּשֵׁר
законность נ׳ חֻקִּיּוּת, נִימוּסִיּוּת
законный ת׳ חֻקִּי, נִימוּסִי, דִּינִי. —*бракъ*
נִשּׂוּאֵי־קִדּוּשִׁין, נִשּׂוּאִין כְּשֵׁרִין
законоблюститель ת׳ שׁוֹמֵר חֹק
законовѣдецъ *и* —вѣдъ ת׳ יוֹדֵעַ חֹק,– דָּת
законовѣденіе נ׳ יְדִיעַת־הַחֻקִּים
законодатель נוֹתֵן הַתּוֹרָה, מֵנִיחַ־הַדָּת,
מְחוֹקֵק ז׳
законодательство מַתַּן־תּוֹרָה ז׳, נְתִינַת־
הַדָּת, חֲקִיקָה, תּוֹרָה נ׳
законопачивать, —патить סָתֹם בְּאֵטֶם
—ся || הִסָּתֵם (חציר) פ״י
законоположеніе נִימוּסוֹת, חֲקִיקָה נ׳, סֵפֶר־
חֻקִּים,– דִּינִים ז׳
законопреступленіе נ׳ עֲבֵרָה
законопреступникъ ז׳ עֲבַרְיָן, פּוֹשֵׁעַ חֹק
законоучитель ז׳ מוֹרֵה־הַדָּת
законтрактовывать, —ктовать הַבְטֵחַ
—ся || (דבר) ע״י שְׁטָר (או כְּתָב) פ״י הִתְחַיֵּב
закончить *см.* заканчивать בִּשְׁטָר]
законъ חֹק, דִּין, מִשְׁפָּט, נִימוּס ז׳, חֻקָּה, דָּת,
הֲלָכָה, תּוֹרָה נ׳. *Гражданскіе* —ны
דִּינֵי מָמוֹנוֹת. *Уголовные* —ны דִּינֵי נְפָשׁוֹת,
Сводъ —новъ סֵפֶר־חֻקִּים, קֹבֶץ־דִּינִים. *Хри-*
стіанскій— דָּת־הַנּוֹצְרִים, אֱמוּנַת־.
Нужда не знаетъ —на אָנוּס רַחֲמָנָא
закопать *см.* закапывать פַּטְרֵיהּ]

закопка נ׳ קְבוּרָה
закопошиться פ״ע הַתְחֵל רוֹמֵשׂ
закоптить *см.* закапчивать
зокоптѣлый ת׳ מוּשְׁחָר מֵעָשָׁן, שָׁחוֹר–
закоптѣть פ״ע הוּשְׁחַר מֵעָשָׁן פ״י, הִתְעַשֵּׁן
закопченіе ז׳ עִשּׁוּן
закопъ תְּעָלַת־מַחֲסֶה (מאויב במצור)
закоренѣлость –הִתְיַשְּׁנוּת, רְגִילוּת מְשֹׁרֶשֶׁת,
וְתִיקָה נ׳
закоренѣлый ת׳ נוֹשָׁן, מְשֹׁרָשׁ, וַתִּיק
закоренѣть פ״ע הַכֵּה שָׁרָשִׁים, הִשְׁתָּרֵשׁ, הִתְיַשֵּׁן
закоржавѣлый ת׳ שֶׁנִּתְקַשָּׁה, שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ
закоржавѣть פ״ע הִתְקַשֵּׁה, הִתְיַבֵּשׁ
закормить *см.* закармливать
закорюка, закорючина *и* закорючка
עִקּוּם ז׳, כְּפִיפָה נ׳ || וָו, קֶרֶס || מַעֲצוֹר,
פֶּרֶץ, מִכְשׁוֹל ז׳, עַרְכָנוּת נ׳
закорючивать.–рючить פ״י עַקֵּם כְּעֵין וָו, כָּפֹף
—ся || הִתְעַקֵּם, הִכָּפֵף
закорючистый עִקְמָנִי, כְּפוּפָנִי || עַרְמוּמִי, בַּעַל־
מִרְמָה,– תַּחְבּוּלָה ת׳
закосить *см.* закашивать
закоснѣвать *и* закоснѣть שָׁהֹה, הִתְמַהְמֵהַּ,
בּוֹשֵׁשׁ, אַחֵר, הַחֲזֵק בְּנוֹשָׁנוּת פ״ע
закоснѣлость *и* —нѣніе –טִמְטוּם־הַמֹּחַ,
הַלֵּב ז׳, שְׁקִיעָה בְּבַעֲרוּת נ׳
закоснѣлый ת׳ עֲרַל־לֵב, מְטֻמְטָם, שָׁקוּעַ בְּבַעֲרוּת
закосъ *см.* покосъ
закоулистый ת׳ (רחוב) עָקֹב, עֲקַלְקַל
закоулокъ ז׳ רְחוֹב מְעֻקָּל || —улки דֶּרֶךְ
עֲקָמָה, –עַקְמוּמִית, עַקְמָנוּת
закочевать *см.* кочевать || שָׁהֹה, הִתְעַכֵּב
закоченѣлый ת׳ קָפוּא מִקֹּר בָּרָבָה]
закоченѣть *см.* коченѣть
закрадываться, закрасться פ״ע הִתְגַּנֵּב אֶל־
закраивать, закроить הַתְחֵל גּוֹזֵר (ארג
מלבושים) || כָּרֹת כְּעֵין צִנּוֹר (אצל הנגרים) פ״י
закраина, закраинка || שָׁפָה נ׳ שׁוּל ז׳,
קְנֵה־הַחוֹף (של הנהר באביב) ז׳
закрапывать, закрапать || הַתְחֵל מְטַפְטֵף
—ся || זָרֹק עַל־, הַזֵּה– פ״י זָרֹק עַל עַצְמוֹ,
закраса נ׳ יְפִי, כִּסּוּי ז׳, שַׁפִּירוּת הִזָּרֵק]
закрасить *см.* закрашивать
закраека נ׳ מְרִיחָה, מִשְׁחַת־צֶבַע
закраснѣть פ״ע הִתְאַדֵּם, הִסְתַּמֵּק
закрасться *см.* закрадываться
закрашивать, закрасить || מָרֹחַ, מָשֹׁחַ בְּצֶבַע
—ся || יַפֵּה, כַּסֵּה, שַׁפֵּר פ״י הִמָּרֵחַ
закрестить *см.* крестить
закривина נ׳ עִקּוּם ז׳, עַקְמוּמִית, כְּפִיפָה

закривля́ть, закриви́ть עקם, כפף לצדדים פ"י
הכפף || התחל מעוה פנים, -עושה ся—||
העויות
закритикова́ть התחל מבקר, -מעביר תחת
שבט הבקרת פ"י || *см.* раскритикова́ть
закрича́ть התחל צועק, הרם צעקה פ"ע, גער
ב... גער בנזיפה פ"י
закро́й, закро́ецъ קמט, חריץ (שעושין הנגרים
בצדי הקרשים) || גזרה (של ארג או עץ) נ'
закро́йка גזרה נ'
закро́ина בית-הגרן ז'
закро́йщикъ גזרן ז'
закро́мъ תבה של דגן נ'
закро́пать *см.* кропа́ть
закругля́ть, закругли́ть עגל, עשה עגול פ"י
ся—|| עגל, התעגל
закружи́ть סבב עד כדי סחרחרות פ"י ||-ся
התחל מסתחרר, -מסתבב. *У меня*
—жи́лась *голова* ראשי סחרחר (מסתבב)
закру́та и закру́тень עקרב, (עין) מושך
המוסור ז'
закру́тина סבוך (בשורת חוטים) ז'
закру́тъ בוטנא (מיחוש בטן) ז'
закру́чивать, закрути́ть עבת, שזר
ся—|| קשר היטב פ"י || התגורר, התחולל פ"ע
הסתבך, השזר (מהוטים)
закручи́ниться התעצב, דאג פ"ע
закрыва́ть, закры́ть כסה, צפה, ספן, חפה
התכסה, ся—|| סגר || סים, גמר, כלה פ"י
גמר (סגר) —крыть *засѣданіе* הסגר
הישיבה
закры́тіе כסוי, גמר, הסגר ז', סגירה נ'
закры́ть *см.* закрыва́ть
закры́шка, закры́шечка צפוי, כסוי, מכסה,
כפיון ז'
закрѣ́па, закрѣ́пка חזוק, תקף, כמסמר ז'
закрѣпля́ть. закрѣпи́ть חזק, סמר, קרם ||
קשר היטב (חבילה) פ"י || *см.* крѣпи́ть
ся—|| הזק, התחזק, הקשר
закрю́чивать, закрю́чить *см.* закорю́-
чивать
закрю́чина וו, קרס ז'
закря́кать התחל מקרקר פ"ע
закряхтѣ́ть התחל גאנק פ"ע
закуда́хтать התחל מקרקר, -דוגר פ"ע
закули́сный || שמאחרי הפרגוד, -הקלעים
סודי, סתרי ת'
закупа́ть, закупи́ть || קנה, אסף אצר, הכן
ся—|| הקנה, האסף || שחד פ"י
заку́пка и —ку́въ קניה, הכנה, אצירה נ'

закупно́й קנוי, כוכן ת'
закупо́ривать, закупо́рить פלק, פקק,
סתם, הפקק, ся—|| סתם, גוף, הגף פ"י
התפקק, הגף
закупо́рка פקיק ז', פקיקה, הגפה נ'
закупши́къ מכין, מאסף ז'
заку́ривать, закури́ть התחל מעשן; התמכר
לשכרות || התחל צנף (משקאות) || הטרד
התחל מעשן, -מקטר, ся—|| בעישון פ"י
המלא עשן
закуроле́сить התחל משחק, -מצחק פ"ע
закуса́ть *см.* загрыза́ть
заку́ска, заку́сочка ברוה, לגימה נ'
||—ски דיסירט, אפיקומן, פרפרת. *Оста-*
вить что на —ку́ску חשך מאכל
טוב לקנוח-סעודה
закусы́вать, закуси́ть || טעם, נגס, לגם
נשך פ"י
заку́та и —тъ || צריף ז' || מאורת-כלב
רפת, מכלה נ'
заку́тать *см.* заку́тывать
закути́ть התחל שותה, -סובא פ"י
закуты́вать, заку́тать כסה, לבש, הלבש,
עטף, התעטף, ся—|| עטה, עטף, הלט פ"י
за́ла *см.* залъ התכסה, התלבש
зала́вокъ שלחן-החנות ז' || תבה גדולה נ'
залага́ть *см.* закла́дывать
зала́живать, зала́дить סתם, בנה || חזר על
דבר אחד כמה פעמים) פ"י
залакиро́вывать, залакирова́ть צבע
בלכה פ"י
зала́комить משך במיני-לקיקה פ"י
зала́мывать, залома́ть התחל שובר פ"י
||*см.* надла́мывать ||заломи́ть. —*боль-*
шую цѣну הפקע השער, דרש מחיר גדול
У меня —ми́ло *руку* אני חש בידי
зала́щивать, залощи́ть החלק, גהץ פ"י
||—ся דהלק || פרק עצמו
зала́ять התחל נובח פ"ע
залга́ть התחל משקר פ"ע
залега́ть, —ле́чь שכב במארב, ארב, הסתם,
האטם, התפקק פ"ע
залежа́лый נושן, מקלקל מרוב שכיבה ת'
—*товаръ* סחורה בלה, -ישנה
залѣ́живаться, залежа́ться || חלה וזמן רב
התקלקל מרב ימים פ"ע. *Товаръ* —жа́лся
הסחורה נתקלקלה מרב ימים
залёжка מקום שרובצין כלבי-הים על הקרח.
זמן- ז' || עדרים של כלבי-הים ז"ר
за́лежь סחורה ישנה || שדה נטושה (או נטוש),

залепетáть פ״ע התחל מפטפט
שגדה־בור כ׳]

залетáть פ״ע התחל פורח, —מעופף. **За-**
летѣ́ть על־ ההרף || פרח מן־ || פרח אל־
ידי רוח

залётный. —ная *птица* צפור נודדת.
—ная *голова* פרא אדם, פוחז, חמתן

залёть || כ׳ (של צפרים נודדות) ביאה, כניסה

залетѣ́лый ת׳ שבא כיעף ת׳] פחז, קל־דעת

залетѣ́ть *см.* залетáть

залéчивать, залечи́ть *см.* залѣ́чивать

залéчь *см,* залегáть

заливáльный ת׳ המשמש ליציקה על־

заливáть, зали́ть || הרק, יצק על־, שפך־
—ся || שפך, מזג || בבה || שטף פ״י
בבה —*пожаръ* השתפך, ירד (בדמעות)
שרפה. —ся *слезами* ירד בדמעות. —ся
пѣсней השתפך בשיר

зали́въ ז׳ מפרץ, לשון־ים

зали́зывать, зали́зать פ״י רפא בלקיקה
—ся|| הלקק

заликовáть *см.* ликовáть

зали́шекъ ז׳ יתר, נותר, מותר, עודף, נשאר

залóга כ׳ הגנה || מניעה ז׳, מכשול ז׳, הפרע,

залогодáтель מכשכן, בעל־משכון, —ערבון,
נותן— ז׳

залóгъ || שדה בור || עבוט, משכון, ערבון
ז׳ (בדקדוק) בנין־הפעל. *Давать деньги*
подъ —дома הלוה מעות על־בית

заложи́ть *см.* заклáдывать

залóжникъ בן־תערובות

залóй ז׳ מקום שטוף

заломáть, —ми́ть *и* —мля́ть *см.*
залáмывать

залóмный חריף, מפזר

залóмъ || שבירת־הקנה מקום־שבר ז׳

залоши́ть *см.* залáщивать [כ׳ (הנהר)

залпъ כ׳ יריה. *Стрѣлять* —помъ
נתן יריה. *Выпить* —помъ שתה בבת־
אחת, —בגמיאה אחת, —בנשימה אחת

залу́живать, залуди́ть פ״י בתך

залу́па, —пка כ׳ ערלה

залупáть, залупля́ть, залупи́ть קלף,
—ся || פצל, פשט העור פ״י התקלף התפצל

залу́пливать *см.* залупáть

залучáть, залучи́ть פתה אל־, משך־,
הרח־ פ״י

залъ *и* **зáла** ז׳ אולם, סלון, טרקלין

залыгáло ז׳ שקרן

залыгáться, залгáться שקר הרבה, דבר
כזבים פ״ע

зальну́ть (שפופרת, התפקק, הסתם, באטם
פי־בקבוק) פ״ע

залѣзáть, залѣ́зть התכנס לתחת־, החבא,
התחבא מתחת ל.. פ״ע

залѣни́ться פ״ע התחל מתעצל

залѣ́пка ז׳ מקום־הדבק || דבק

залѣ́пливать *и* **залѣпля́ть, залѣпи́ть**
הדבק —ся || דבק, חזק בדבק פ״י

залѣ́чивать, залѣчи́ть || רפא, רפא
—ся || קלקל ברפואה עד־למיתה פ״י
הרפא, התרפא

залюбéзничать התחל מדבר חביבות פ״ע

залюби́ть התחל אוהב, הטה לבו אל־ פ״ע

залюбовáться הסתכל באהבה ב.., שכח עצמו
מחמת־הסתכלות פ״ע

залюбопы́тствовать הסתקר, התאוה לדעת פ״ע

залягáть פ״י (ברגלים האחרונות) בעט

замáзка טיח, מלט ז׳, מרקה; חלמה כ׳

замáзывать, замáзать טיח, סיד, חמר, משח,
התלכלך || טיט, —ся || טוח, הדבק פ״י
הטיח, סיד, הסתיד

замалёвывать, замалевáть *см* закрá-
шивать

замáнивать, замани́ть לבב, פתה, הדח,
התפתה, המשך —ся || משך פ״י

замани́ха כ׳ (מין צמח) כלחת

замáнка ז׳ לבוב, פתיון

замáнчивость ז׳ לבוב, גרוי

замáнчивый ת׳ מלבב, מגרה, מושך, מפתה

замарáха, замарáшка כ׳ לכלכן ז׳, לכלכנית

замáривать, замори́ть || ענה ברעב, הרעב
ענה עד למיתה, החלש|| טגן (בצלים או חזרת
בקדרה) || פתך, המהה (סיד במים) פ״י

замáрка ז׳ רבב, כתם

замáрывать, замарáть || לכלך, טנף, סאב
מחה, מחק || נבל, העטה חרפה על־ פ״י
—ся || נבל עצמו || לכלך, התלכלך

замаскирóвывать, замаскировáть *см.*
маскировáть

замáсливать, замáслить מרח בחמאה או
בשמן || —ся התלכלך

заматерѣ́лость ז׳ טמטום־המח,— הלב||הרגל
רגילות משרשת כ׳

заматерѣ́лый מטמטם || מרגל ל... רגיל
ב... ת׳

заматерѣ́ть פ״ע הטמטם, הזדקן, התקשה

замáтывать, замотáть || (ראש) הנע || כרך
הכרך || —ся || בזר, בזבז (נכסים) פ״י
השתקע בחובות

замáхивать, замахáть התחל מכשכש—

—хáть .מנענע, —מנפנף || —רומז פ״י
крыльями נפנף בכנפיו
замáхиваться, замахнýться הרם, הנף,
—нýться *на кого рукою* .נפנף פ״י
הרם יד על־ פ׳, שלח יד בפ׳
замáхъ הרמת־יד, תנופת־יד נ׳
замáчивать, замочи́ть הרטב, שרה במים ||
בכך || הרטב בית־הבליעה, שתה שכור פ״י
הרטב עצמו, הרטב || השרה במים —ся ||
замáшистый *см.* занóсчивый
замáшка הרגל ז׳, דרך ז״נ, רגילות || תפיסת־
יד, אחיזה נ׳
замáщивать, замости́ть רצף, רצף פ״י
—ся הרצף ||
замáяться יגע, התיגע, עיף פ״ע
замедлéніе אחור, עכוב ז׳, שהות, שהיה נ׳
замéдливать *и* замедля́ть, замедли́ть
אחר, שהה, התעכב, התמהמה בושש פ״ע ||
התעכב, —ся || עכב, הפרע, השהה פ״י
התמהמה, שהה
замелькáть התחל מנצנץ, עבר במהרה פ״ע
замерещи́ться *см.* мерещи́ться
замерзáніе קפאון ז׳, קפיאה נ׳. *Точка*
—нія נקודת־הקפאון
замерзáть, замёрзнуть קפא, הקפא, גלד,
замёрзлый קפוא (מקר) ת׳ הגלד פ״ע]
зáмертво כמת, כבר־מינן, דמום ת״פ
замертвѣ́лость, замертвѣ́ніе קפאון ז׳,
замертвѣ́лый גומם, גוע ת׳ תמותה נ׳]
замертвѣ́ть קפא, גסס, אפס פ״ע
заметáть, замести́ טאטא, כבד, פנה הצדה פ״י
—ся || .כבה, התכבד, פנה, התפנה *Дорогу*
замелó *снѣгомъ* .הדרך נתכסית בשלג
—*слѣдъ* מטשטש כל סימן
заметнýть *см.* замётывать
замётный .של השלכה, ראוי להשלכה ת׳
—*неводъ* מכמרת
замётъ השלכה, זריקה נ׳ || בריח ז׳ || ערמת־
שלג || מכמרת יפה נ׳
замётывать, заметáть, заметнýть התחל
זרק, —משליך || רגם, כסה (למשל, בעפר) ||
הפר, התפר || הרגם || —ся || תפר פ״י
פרכם לכאן ולכאן
зáметь *и* зáмять סערת־שלג נ׳
замечтáть התחל משתקע במחשבה, הזה פ״ע
замигáть התחל רומז (בעינים), העף, קרץ עין,
סרבק פ״ע
заминáть, замя́ть התחל רומס || דכא ||
בטל, הבלע, הכחד (תחת הלשון), קמץ
—ся || נמגם, דנם הרמס || הפסק פ״י

замѝнка רמיסה || במות ידועה של טיט רמוס נ׳
замирáніе *сердца* פריחת־נשמה, התחמצות־
לב נ׳
замирáть, замерéть פרח נשמת פ׳ (מחמת
פחד), פוג לב־ פ׳ פ״ע
замирéніе כריתת ברית שלום נ׳
замири́ть, замиря́ть כרת ברית שלום,
השקט, הקרת ברית —ся || השלם פ״ח
замкнýть *см.* замыкáть שלום]
зáмковый של מצודה, —ארמון, —בירה ת׳
замлѣ́ть ההמם, חלש, התחלש פ״ע
замоги́льный מעבר לקבר || של עולם הבא ת׳
замокáть, замóкнуть רטב, הרטב || צבה
замóклый מלחות נ״ע] רטוב, צבוי מלחות ת׳
замóкъ מסגר ז׳. *Висячій*— .מסגר תלוי
Держать подъ —кóмъ סגר על־מסגר,
טמן במקום סגור
зáмокъ .ארמון ז׳, מצודה, בירה, בירנית נ׳
Строить воздушные —ки בנה
מגדלות פורחים באויר; בנה עולמות באויר
замолáживать, замолоди́ть (משקאות) הבא
התחל תוסס, תסס —ся || לידי תסיסה פ״י
замолáчивать, замолоти́ть התחל דש ||
הרוח בדישה || דוש עצמות־פ׳ פ״י
замóлвить .חמלץ על־, השתדל בעד פ״י
—*словцо за кого* דבר טוב על־פ׳
замолкáть, замóлкнуть השתתק פ״ע
зáмолотъ שבר־דישה ז׳
замолóть התחל טוחן (תבואה) || הרוח
בטחינה פ״י || התחל מפטפט פ״ע
зáмолоть תחלת־דישה נ׳
замолчáть עבר בשתיקה, השתתק פ״ע || הפסק
(דבור או צעקה) פ״י || חדל לכתב (לאיש) פ״ע
замóра ענוי ז׳, התשת־כח (ברעב) נ׳
заморáживать, —рóзить הקפא בקר פ״י
заморгáть התחל רומז, —מסרבק פ״ע
заморёнышъ *и* замóрышъ סבל רעב ז׳
замóрить *см.* замáривать
зáморозки *и* зáморозы הקרות הראשונות
(בסתיו) נ״ר
заморóсить .התחל מנתז פ״י *На дворѣ*
заморóсило רביבים מנתזים בחוץ
замóрскій שמעבר לים, שמחוץ לארץ ת׳
замóрщиться התחל מקמט (מצחו) פ״י
замóрышъ *см.* заморёнышъ
замóрье עבר־הים ז׳
замости́ть *см.* замáщивать
замотáть *см.* замáтывать
замоты́га בוכן, פורן ז׳
замочи́ть *см.* замáчивать

замо́чникъ מסגר ז׳
замо́чный של מסגר ת׳. —ная *скважина* חור המנעול
замоше́нничать העשה רמאי, התחל מרמה פ״ע
замудри́ть התחל מתחכם, —מתחכם פ״ע
заму́жняя אשת־איש, נשואה נ׳
заму́жство, заму́жество, заму́жье מצבה של אשת־איש ז׳
замура́вливать, —ра́вить צחצח (כלי־יוצר) פ״י
замурлы́кать и замурны́кать התחל נוהר (מחתול) פ״ע
замуро́вывать, замурова́ть סתם, סתם באבן, —בלבנים, מעך בבנין, קבע— פ״י ‖ —ся הסתם, המעך בבנין ‖ כלא עצמו, ישב בבית
заму́сливать, заму́слить הורד ריר על־, לכלך ברוק פ״י
замути́ть התחל הולם פ״י ‖ —ся הדלח.
Онъ и воды не —титъ גם קנה רצוץ לא ישבר
замутнѣ́ть *см.* мутнѣ́ть
заму́чивать, заму́чить ענה עד למיתה ‖ —ся התענה, ענה עצמו, הלאה, הוגע פ״י ‖ יגע, התיגע
замча́ть טלטל, סחב הלאה פ״י ‖ —ся התרחק, הגע עד־למרחוק (ברכיבה)
за́мша נמשא (מין עור) נ׳
за́мшевый נמשי ת׳. —вья *перчатки* כסיות־נמשא
за́мшеникъ נמשן ז׳
за́мшеный, —ная *фабрика* פבריקא של נמשא
замши́ть *см.* мши́ть
замыва́ть, замы́ть כבס, כבס פ״י ‖ —ся התכבס
замыка́ть, замкну́ть סגר, הגף, נעל פ״י ‖ —ся הגף, הסגר, הנעל
замы́ливать, замы́лить העבר ספון על־, כבס בספון, התכבס —ся ‖ כבס בספון פ״י
за́мыселъ, —ыслъ מחשבה, מזמה נ׳
замыслова́тость קשי ז׳ ‖ עמקות, חריפות נ׳
замыслова́тый קשה (לפתר), נשגב מהבין ‖ עמקני, חריף ת׳
замыча́ть התחל גועה פ״ע
замы́чка כף־המנעול נ׳, מסמרים, פותחת ‖ מדף, צמיד ז׳
замышля́ть, замы́слить זמם, חשב, המצא פ״י ‖ —ся הזמם, זמם ‖ התבונן, גמר בדעתו פ״ע ‖ הוחלט, הגמר בדעתו
замѣ́ливать, замѣли́ть לבן בנתר ‖ קרטם, ציין בקרטון פ״י
замѣ́на и замѣ́нъ חלוף ז׳, תמורה נ׳.
Въ замѣ́нъ *см.* взамѣ́нъ
замѣне́ніе חליפין ז״ר, החלפה, המרה נ׳

замѣня́ть, замѣни́ть החלף, המר ‖ מלא מקום־ פ״י ‖ —ся החלף, התחלף, התמלא.
Прилежаніе —няетъ *недостатокъ таланта* השקידה ממלאה העדר הכשרון.
Его —ни́лъ *сынъ въ этой должности* בנו נכנס במקומו למשרה זו
замѣси́ть *см.* замѣшивать
замѣ́ска לישה (של עיסה) נ׳
замѣсти́ть *см.* замѣща́ть
замѣ́сь לישה ‖ עיסה נ׳ ‖ מאכל של בעלי־ציד ז׳
замѣ́та, замѣ́тка סימן, ציון, תו, אות ז׳
замѣ́тливость טביעת־עין, בחינת־ נ׳
замѣ́тливый בעל טביעת־עין ת׳
замѣ́тный נכר, דמנכר ת׳
замѣча́ніе הערה ‖ תוכחה, נזיפה נ׳
замѣча́тельный מצין, נפלא ת׳
замѣча́ть, замѣ́тить שים לב, ציין, סמן ‖ ראה ‖ הכר ‖ העיר אזן, הוכח פ״י ‖ —ся הראה, הסמן, הסתמן. —*чужія ошибки* ראה מעוות זולתו
замѣша́тельство מבוכה, בלבול, ערבוב ז׳, השתבשות, מבוכה ‖ סערת־הרוחות נ׳
замѣ́шивать, замѣси́ть לוש פ״י ‖ —ся הלוש
замѣ́шивать, замѣша́ть הבא במבוכה, ערבב, בלבל, סכסך, סבך, הכנס פ״י ‖ —ся הבוך, הסתבך, התבלבל, הסתכסך. *Его* —ша́ли *въ это дѣло* סבכו (הכניסו) אותו בענין זה
замѣ́шкивать, замѣ́шкать אחר פ״ע ‖ —ся התעכב, התמהמה
замѣща́ть, замѣсти́ть מלא (מקום פנוי), שום במקום־, קבע־, הכנס פ״י ‖ —ся הושם במקום־
замѣще́ніе מלוא ז׳, תמורה נ׳
замя́ть *см.* замина́ть
за́мять *см.* замётъ
за́навѣсъ, занавѣ́ска וילון, מסך, קלע, פרגוד ז׳, יריעה נ׳
занавѣ́шивать, занавѣ́сить נתן וילון על פ״י ‖ —ся הוסך בוילון
занапра́сно *см.* напра́сно
зана́шивать, заноси́ть בלה (בגד), הפחת פ״י ‖ —ся בלה, התבלה, הופחת
зане́ יען כי, למען, הואיל, מכיון ש־. מ״ח
занево́лю נגד רצונו, למרות־, שלא ברצונו, בעל כרחו ת״פ
занегодова́ть *см.* негодова́ть
занемога́ть, занемо́чь חלה, החלה, החלה, האנש פ״ע
занести́ и зане́сть (*см.* заноси́ть

занизывать, занизать קָבַע || חָרֹז הַחְרֵז || קָבֹעַ בְּמַרְגָּלִיּוֹת ся—|| בְּמַרְגָּלִיּוֹת פ״י

занимательность מְשִׁיכָה נ׳, עִנְיָן || מַחְמַד־עַיִן, הָדָר, חֵן ז׳

занимательный מוֹשֵׁךְ אֶת־הַלֵּב, לוֹקֵחַ לֵב, מְעַנְיֵן, נֶחְמָד ת׳

занимать, занять שָׁאֹל, לָוֹה, לָקֹחַ בְּהַקָּפָה || דּוּר, מַלֵּא, תָּפֹס (מקום) || כַּהֵן, עָמֹד בְּמִשְׂרָה || יָשֹׁב, מַלֵּא, תָּפֹס || הָסִיחַ אֶת־פ׳, עַנְיֵן, הַעֲסֵק, לָקֹחַ לֵב || הָיֹה טָרוּד, —עָסוּק, הִתְעַסֵּק || לָקֹחַ, הִתְעַסֵּק || הִתְפָּרֵץ (משרפה), ся—|| בָּרֹעַ פ״י הִתְלַקֵּחַ || הַתְחֵל. *Я* —нялъ *у брата тысячу рублей* לָוִיתִי מֵאָחִי אֶלֶף רוּבָּל. *Этотъ шкафъ* —маетъ *много мѣста* אָרוֹן זֶה תּוֹפֵס מָקוֹם גָּדוֹל. *Онъ* —маетъ *цѣлый домъ* הוּא מְדַיֵּר בַּיִת שָׁלֵם. *Онъ* —маетъ *разомъ двѣ должности* הוּא נוֹשֵׂא שְׁתֵּי מִשְׂרוֹת בְּבַת אַחַת. —*свободныя мѣста* תָּפֹס הַמְּקוֹמוֹת הַפְּנוּיִים. *Этотъ вопросъ* —маетъ *всю Европу* שְׁאֵלָה זוּ מַעֲסִיקָה אֶת־כָּל אֵירוֹפָּא. *Онъ* занятъ *чтеніемъ* הוּא עָסוּק בִּקְרִיאָה. —*кого чтеніемъ* עַנְיֵן אִישׁ בִּקְרִיאָה. *Онъ ее* занимаетъ הוּא יוֹשֵׁב אִתָּהּ וּמְסִיחָהּ. *Это его* —маетъ דָּבָר זֶה מְעַנְיֵן אוֹתוֹ (מַעֲסִיקֵהוּ). *Эта работа* —маетъ *все мое свободное время* עֲבוֹדָה זוּ בּוֹלַעַת אֶת־כָּל שְׁעוֹתַי הַפְּנוּיָה. *Вода* заняла *всѣ луга* הַמַּיִם שָׁטְפוּ אֶת־כָּל הַכָּרִים. *У меня* —маетъ *духъ* נְשִׁימָתִי נֶעֱצֶרֶת. *Онъ не знаетъ чѣмъ* —няться הוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ בַּמֶּה יִתְעַסֵּק. *Этотъ ученикъ худо* —мается תַּלְמִיד זֶה אֵינוֹ לוֹמֵד כָּרָאוּי. *Сажа въ трубѣ* —нялась הַפִּיחַ נִתְלַהֵט בָּאֲרֻבָּה

заново מֵחָדָשׁ ת״פ

заноза קֹסֶם, סִיל || נִרְגָּן || כְּאֵב־לֵב ז׳

занозистый נִרְגָּן, בָּא בַּעֲלִילָה ת׳

занозить הִדָּקֵר בְּקֹסֶם פ״ס. *Онъ* —зилъ *себѣ ногу* רַגְלוֹ נִדְקְרָה בְּקֹסֶם

заносить, занести נָשֹׂא, הָבֵא אֶל־, הַעֲלֵה עַל־ || הָרֵם (יד להכות) || רָשֹׁם (בפנים) || הוּבָא וכו׳ || הִנָּשֵׂא || ся— || נִדְחָה פ״י הִתְנַשֵּׂא, הִתְגָּאָה. *Вѣтеръ* —нёсъ *къ намъ искру съ пожара* הָרוּחַ נָשָׂא אֵלֵינוּ נִיצוֹץ מִן הַשְּׂרֵפָה. *Буря* занесла *корабль на мель* הַסְּעָרָה הֶעֶלְתָה אֶת־הַסְּפִינָה עַל שִׂרְטוֹן. *Холера* —сена *въ Россію изъ Азіи* הַכּוֹלֵירָא הוּבְאָה לְרוּסְיָא בֵּאַסְיָא. —*на кого руку* הָרֵם יָד עַל אִישׁ. —*расходъ въ книгу* רָשֹׁם הַהוֹצָאָה בְּפִנְקָס. *Куда ты* занёсъ *мою книгу* לְהֵיכָן הֵדַחְתָּ אֶת־סִפְרִי. *Дорогу* занесло *снѣгомъ* הַדֶּרֶךְ נִתְכַּסְּתָה בַּשֶּׁלֶג. *Каналъ* занесло *иломъ* הַתְּעָלָה הֶעֶלְתָה טִינָא. *Куда* занесла *его нелегкая* לְהֵיכָן נְשָׂאָהוּ הָרוּחַ

заносный מוּבָא מִמָּקוֹם אַחֵר ת׳

заносчивость יְהִירוּת, גַּאֲוָה, גַּדְלוּת, וְהִיהוּת־לֵב נ׳

заносчивый יָהִיר, בַּעַל־גַּאֲוָה, גַּדְלָן, גֵּא, גְּבַהּ־לֵב ת׳

заносъ אֶשֶׁר, סַנְדָּל (ברפואה) ז׳ || סוּעַת־שֶׁלֶג נ׳

заночевать *см.* ночевать

занывать, заныть *см.* ныть

занятіе הַלְוָאָה, הַקָּפָה נ׳, מִלְוֶה || יִשּׁוּב (של עיר) || לִמּוּד, עֵסֶק ז׳, הִתְעַסְּקוּת נ׳

занятой טָרוּד, עָסוּק || לָווּי ת׳

занять *см.* занимать

заоблачный מִמַּעַל לֶעָבִים || מְלִיצִי, מְגֻבָּב, מְנֻפָּח ת׳

заодно *и* **заедино** יַחַד, מְיֻחָד, כְּאַחַת, בְּדֵעָה אַחַת, בְּעֵצָה— ת״פ

заозёрный שֶׁמֵּעֵבֶר לַיְאוֹר ת׳

заозерье עֵבֶר־הַיְאוֹר— הָאֲגַם ז׳

заоконье עֵבֶר לַחַלּוֹן ז׳

заорать הַתְחֵל חוֹרֵשׁ || הָרֵם קוֹל פ״י

заостривать, заострить *см.* завастривать

заострокъ עֹקֶץ מְחֻדָּד ז׳

заострять *см.* завастривать

заохать הַתְחֵל נָאֹנַח, הֵאָנַח, הָאֵנֵק, הָרֵם יְלָלָה פ״ע

заохочивать *и* **заохачивать, заохотить** הִתְעוֹרֵר, ся—|| עוֹרֵר חֵשֶׁק— תְּשׁוּקָה פ״י הִשְׁתּוֹקֵק

заочно, заочный שֶׁלֹּא בְּפָנָיו ת״פ. —ное *рѣшеніе* פְּסַק שֶׁלֹּא בִּפְנֵי בַּעַל־דִּין

западать, запасть הֻטַּל אַחֲרֵי, נָפֹל אֶל־ || שָׁקֹעַ (מחמה) || הֵאָבֵד, הֵעָלֵם פ״ע. *Мнѣ* запало *на умъ* עָלָה בְדַעְתִּי— בְּמַחֲשַׁבְתִּי

западать הַתְחֵל נָפֹל פ״ע. —далъ *снѣгъ* הִתְחִיל שֶׁלֶג יוֹרֵד

западной מָצוּי (או מוּנָח) בְּמַאֲרָב ת׳

западный מַעֲרָבִי, שֶׁל יָם ת׳

западня חָלָל, קַטַּרְקְטוֹן || מִדָּף (בשלחנות החנויות) || מָצוֹר, מוֹקֵשׁ, פַּח ז׳

западъ שְׁקִיעָה (של חמה) נ׳ || מַעֲרָב, יָם, מְבוֹא־הַשֶּׁמֶשׁ ז׳ || רוּחַ מַעֲרָבִית נ׳ || אַרְצוֹת הַמַּעֲרָב נ״ר

запáздывать, запоздáть אחר, התמהמה, בושש פ"ע

запáвушный חיקי, הטמון בחיק ת'

запáивать, запаять רתך פ"י ‖ —ся רתך, התרתך

запáивать, запоить השקה יותר מדאי פ"י ‖ —ся שתה יותר מדאי

запáйка רתוך ‖ מקום־הרתוך ת'

запакóщивать, запáкостить לכלך, זהם, ‖ —ся התלכלך, הזדהם מנף פ"י

запалёный (סוס) בעל דלקת־לב ת'

запáлзывать *и* заползáть, заползти זחל לתוך־ פ"ע

запаливать, запалить בער, הבער, הדלק, הצת ‖ השקה סוס שנתחמם ‖ התחל מורה ‖ —ся הבער, הצת, הדלק (חצים) פ"י

запáлъ דלקת־לב (בקנה רובה) ז' ‖ בית־בהר (לסוסים) נ'

запáлывать, заполóть התחל מנכש פ"י

запáлый שנפל אחרי־ ת'

запáльный העשוי להצית ת'

запáльчивость שטף־אף ז', רגזנות, קפדנות נ'

запáльчивый רגזן, רתחן, קפדן, קצר־רוח, איש־חמות, מהיר־חמה ת'

запáмятывать, запáмятовать שכח, נשה פ"י

запáривать, запарить ‖ הנעל (כלי־עץ) הרתח (בליל לבהמה) ‖ מלג, החלש ברותחין פ"י ‖ —ся הרתח ‖ חלה או מות מחמת חום גדול

запáрка מליגה נ'

запáрывать запорóть ‖ פרם, פשח (תפירה) ‖ —ся הפשח ‖ הלקה (מלקות)

запасáть, запасти *и* —ся הכן, לעצמו, הוכן ‖ —ся הצטיד, צבר פ"י. *Пароходъ* —пáсся *водою и дровами* אנית־הקיטור הצטידה במים ועצים

запасéніе ומון ז', הכנה נ'

запáсливый בעל־הכנה ת'

запáсная אסם ז'. מטמורה נ'

запáсный מוכן, מזמן, מתקן, צבור ת'

запáсчикъ ספק ז'

запáсъ מסכנת נ', אוצר ‖ ערב (בבגדים) ז' *У него большой — свѣдѣній* יש לו אוצר בלום של ידיעות

запáхивать, запахáть התחל חורש ‖ חרש ‖ —ся התחרש, או שדד שדה ובע פ"י השתדד

запáхивать, запахнýть עטף כנפות בגד פ"י ‖ —ся התכסה, התעטף (בבגד)

запáхнуть נתן ריח פ"י

зáпахъ ריח ז'

запáчкивать, запáчкать לכלך, מנף, זהם פ"י ‖ —ся לכלך עצמו, זהם־, התלכלך, הזדהם

запáшка תחלת־החרישה ‖ שדה־החריש ‖ עבודת־השדה נ'

запáшникъ מונג (ר' מורינים) לשדד השדה ז'

запаять *см.* запáивать

запекáнка יי"ש מערב בדבש ז'

запекáть, запéчь צלה בבצק פ"י ‖ —ся האפה ‖ הקרש. *Кровь* —клáсь הדם נקרש

запёклый (דם) קרוש ת'

заперéть *см.* запирáть

запестрить גמר יותר מדאי פ"י

запестрѣть הראה מנמר פ"ע

запечáлиться התעשה עצוב, העצב, התעצב פ"ע

запечатлѣвáть, запечатлѣть טבע, הטבע, חתם, רשם בלב פ"י ‖ —ся החרת בלב, הטבע, התרשם

запечáтывать, запечáтать חתם, סגר (אגרת) פ"י ‖ —ся החתם

запéчекъ אחורי־התנור ז"ר

запéчный שאחורי־התנור ת'

запéчь *см.* запéчь

запивáть, запить ‖ השתכר ‖ התחל שותה ‖ —ся שתה אחרי־ (כדי להמתיק המרירות) פ"י שתה שכור, התמכר לשכרות. *Онъ* —вáетъ ההוא שכור. —пить *лекарство водой* שתה מים אחרי־הרפואה

запивóка סובא, שותה שכור ז'

запиливать, запилить התחל מנסר, —נוסר, —שף, —לוטש ‖ גזר, עשה סימן במשור או ‖ —ся התנסר ‖ בשופינא פ"י

запилка סימן מנסר ז', נסירה נ'

запинáніе הפרע, מכשול, מעצור ז'

запинáтельный מפריע ת'

запинáть, запнуть הפרע, עצר בעד־, שים הכשל ‖ —ся נמגם, גמגם ‖ מכשול פ"י

запинка הפסק, הפסק, חדלון ז'

запирáніе הסגר, הסגר ז', סגירה נ'

запирáтельство הכחשה, הכזבה נ'

запирáть, заперéть סגר, נעל, חבש, תפש פ"י ‖ —ся הסגר, סגר עצמו ‖ הכחש, הכזב. *Его зáперли въ наказанiе въ темную комнату* ענשוהו להסגר בחדר חשוך. *Онъ во всемъ* —рается הוא מכחיש הכל

запирка *и* запóрка בריח, מסגר ז'

запировáть התחל אכל ושתה פ"י ‖ —ся האריך במאכל ובמשתה, אחר במשתה

записка רשימה בספר ‖ פתקא נ', פתק, זכרונות, רשימות ‖ —ски מכתב קטן ז'. *Докладная* — כתב הרצאה. *Путевыя*

—ски רשימות מפע. *Университетскія* —ски רשמות האוניברסיטא

записнóй של זכרונות || ארבי־, אבי־רשימי. —ная *книжка* אבות־, מפרסם ת׳. אבי־אבות־הנבלים, *плутъ* —. ספר־זכרונות ארבי־נבלים, נבל מפרסם

запи́счикъ רושם בספר ז׳

запи́сывать, записáть רשם בספר, כתב —|| —ся רשם עצמו בין, פסק (תרופה) פ״י כתב־, התיצב בכתיבה. Записáть *въ протоколъ* כתב בפרוטוקול. —сáть *домъ на имя жены* כתב ביתו לאשתו. —сáться *въ купцы* כתב עצמו בין הסוחרים. *Ты сегодня долго* —сáлся התעסקת היום בכתיבה עד־כדי עיפות

зáпись כתב ערבון ז׳

запи́хивать, запихáть *и* запи́хнуть תקע הלחץ —ся || אל־תוך, תחב־, דחה־ פ״י אל תוך, דחק עצמו־

заплáвка צפוי (בדיל) ז׳

заплавля́ть, заплáвить צפה (בבדיל) פ״י —ся || צפה (בבדיל)

заплáвь *см.* зáпонь

заплáканный חמרמר (מבכי) ת׳. —нные *глаза* עינים דומעות, עינים כלות מבכי

заплáкать התחל בוכה פ״ע

заплáта סלוק, שלום, תשלום || שכר ז׳. משכרת נ׳

заплáта, заплáтка *и* заплáточка טלאי, טלה, טלא (ר׳ טלאין) ז׳, מטלית נ׳. *Вставить* —ту הנית טלאי

заплати́ть סלק, שלם פ״י —ся || השתלם, סלק, הסתלק

заплáтникъ קרוע, פוחח, לובש קרעים ז׳

заплáчивать, заплати́ть טלא, טלא פ״י —ся || הטלא

заплёвывать, заплевáть לכלך ברק, רקק התרקק —ся || על־, ירק־ פ״י

заплескáть מחא כף פ״י; *см.* заплéскивать

зáплески המון־גלים, שאון־ ז׳

заплéскивать, —скать *и* —снуть זרק הזרק, —ся || על־, הרטב, שטף (מגלים) פ״י. *Его* заплéснуло *волною* גל הזדרק שטפהו

заплетáть, заплéсть התחל קולע, —שזר פ״י —ся || התערסל, הסתבך, הקלע, השזר. —*ногами* רגליו מתערסלות. *У него языкъ* —тается לשונו מסתבכת

—лёгка שבים, קשור־המקלעה ז׳

заплéчный שמאחרי הכתפים ת׳. —*мастеръ* תליון

заплéчье אחורי־הכתפים ז״ר

запломбировáть *и* —би́ровать סתם (שן חלולה) פ״י

заплóта קבר ז׳ || מעברה, ארבה נ׳

заплутáться *см.* заблуди́ться

заплутовáть התחל ברמאי פ״י —ся || הנשא רמאי

заплывáть, заплы́ть שחה עד־, שחה הרחק || התמלא || התכפה פ״ע. *Мы далеко* —плы́ли הרחקנו לשחות. *Мы по дорогѣ* заплы́ли *въ эту гавань* אגב אורחא שחינו עד חוף זה. *Прудъ* заплы́лъ *иломъ* הברכה נתמלאה רפש. *Онъ* заплы́лъ *жиромъ* נתכסה בחלב

заплы́вчивый נגר ת׳. —вая *чернила* דיו נגר

заплѣснѣвѣлый *и* заплѣсневѣлый מעפש, מעבש ת

заплѣснѣвѣть *см.* плѣснѣвѣть

заплѣснѣлый *см.* заплѣснѣвѣлый

заплѣшивѣть העשה קרח, התקרח פ״ע

заплю́сны לחת (באנטומיא) נ׳

запля́сывать, заплясáть התחל מרקד, יצא בחול פ״ע —ся || רקד די, הרבה לרקד

заповѣдáтельный מצוה, מחיב ת׳

заповѣднóй אסור ת׳. —*товаръ* סחורה אסורה. —ное *имѣніе* אחוזת הבכור

заповѣдывать *и* заповѣдовать, заповѣдать צוה || אסר על־ || חיב בשבועה פ״י —ся || צוה, הצטוה

зáповѣдь מצוה נ׳ || פקוד ז׳. *Десять* —дей עשרת הדברות

запóдлинно באמת, בודאי, אל־נכון, לנכון ת״פ

заподóзрѣть *и* —зрить חשד פ״י

заподря́жить *и* заподря́дить התנה עם קבל על־עצמו, נטל —ся || קבלן פ״י בקבלנות

запóдчивать האכל והשקה יותר מדאי, כבד יותר מדאי פ״י

запоздáлый מאחר || מעכב ת׳

запóй שכרות תכופה נ׳. *Пить* запóемъ התמכר לשכרות

запои́ть השקה לשכרון פ״י

запóйчивый שכרן ת׳

заполáскивать, заполоскáть *и* заполоскну́ть כבס פ״י || שטף, הדח —ся || השטף || הכבס

заползáть, заползти́ *см.* запáлзыв

запóлзать התחל זחל פ״ע

заполони́ть שָׁבָה, לָקַח בַּשְּׁבִי פ״י
запо́лье סְבִיבוֹת־הַשָּׂדֶה נ״ר
запо́льный שֶׁבִּסְבִיבוֹת־הַשָּׂדֶה ת׳
запо́мнить נָשָׁה, שָׁכַח || הִזָּכֵר, הֶעֱלָה עַל־
לִבּוֹ פ״י
за́понка, за́поночка כַּפְתּוֹר (הכתונת) ז׳
за́понъ, за́понецъ סִינָר (של אומנים) ז׳
запора́шивать, запороши́ть אַבֵּק, כַּסֵּה
запо́рка (באבק, בחול או בשלג) פ״י] בְּרִיחַ ז׳
запоро́жный שֶׁמֵּאַחֲרֵי הַפּוֹרוֹגִים ת׳
запоро́жье אֲחוֹרֵי־הַפּוֹרוֹגִים (כֵּפֵי הַסְּלָעִים
запоро́ть, *см.* запа́рывать בדניפר) ז״ר]
запорха́ть הַתְחֵל פּוֹרֵחַ פ״ע
запо́ръ בְּרִיחַ־עֵץ ז׳ || עֲצִירוּת (ברפואה) נ׳.
На —рѣ סָגוּר וּמְסֻגָּר
запости́ться יָשַׁב הַרְבֵּה בְּתַעֲנִית || הֶחֱלַשׁ
מֵחֲמַת רֹב תַּעֲנִית פ״ע
запо́стничать הַתְחֵל יוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית פ״ע
запотѣ́лый נִלְאָ זֵעָה פ״ע
запотѣ́ть *см.* потѣ́ть
започива́ть נוּחַ, הִנָּפֵשׁ, יָשֹׁן פ״ע
запра́ва *и* запра́вка תִּקּוּן || תַּבְלִין (של
מאכלים) ז׳
запра́вливать *и* заправля́ть, запра́вить
תַּקֵּן || עָרֹךְ מַטְעַמִּים, תַּבֵּל || שַׁלֵּט, קָבֹעַ
סְדָרִים פ״י || —ся הִתָּקֵן וכו׳
запра́здничать הַתְחֵל חוֹגֵג פ״ע
запра́шивать, запроси́ть הַרְבֵּה בִּדְרִישָׁה,
הַפְקֵעַ הַמְּחִיר || הַזְמֵן (לסעודה) פ״י. *Онъ*
—си́лъ *съ меня за эту мебель*
сто рублей הוּא הִפְרִיז וְדָרַשׁ בְּעַד הָרָהִיטִים
הַלָּלוּ מֵאָה רוּבָּל
запресто́льный *образъ* דְּיוֹקָן־דְּמִזְבֵּחַ (במסגד
запре́та *см.* запреще́ніе היונים) ז׳]
запрети́тельный אוֹסֵר ת׳
запре́тный אָסוּר ת׳
запре́тъ *см.* запреще́ніе
запре́чь *см.* запряга́ть
запреща́ть, запрети́ть אָסֹר, אַסֵּר פ״י
||—ся הֵאָסֵר. —щённый *плодъ сладокъ* מַיִם גְּנוּבִים יִמְתָּקוּ
запреще́ніе *и* запре́тъ אִסָּר, אִסּוּר ז׳ ||
запримѣ́та *см.* примѣ́та תְּפִיסָה נ׳]
запримѣ́тить הַרְגֵּשׁ, הַכֵּר, הַעֲלֵה בְּזִכָּרוֹן פ״י
запродава́ть, запрода́ть מָכֹר אַחַר הִשְׁתַּוּוּת,
מָכֹר בִּמְחִיר הַמֻּתְנֶה || מָכֹר יוֹתֵר מִכְּדֵי
הַדָּבָר ||—ся הִנָּבְצָא פ״י
запрода́жа מְכִירָה נ׳
запропасти́ться הֵעָלֵם, אָבֹד, הֵאָבֵד פ״ע.
Гдѣ онъ —сти́лся לְהֵיכָן נֶעֱלַם

за́просто פָּשׁוּט, בְּלִי חֶשְׁבּוֹנוֹת ת״פ
запро́съ הַפְקָעַת־הַמְּחִיר || דְּרִישָׁה || שְׁאֵלָה
בִּכְתָב נ׳. *Безъ* —су בְּלִי הַפְקָעַת־הַמְּחִיר.
На этотъ товаръ нѣтъ —су
לִסְחוֹרָה זוֹ אֵין דּוֹרֵשׁ. *Послать*— שַׁלַּח
שְׁאֵלָה בִּכְתָב
запроти́виться הַתְחֵל מִתְנַגֵּד פ״ע
запру́да סֶכֶר (למי־הנהר) ז׳
запру́живать, запруди́ть סָכֹר (מי־נהר) פ״י
||—ся הִסָּכֵר
запры́гивать, запры́гать הַתְחֵל מְדַלֵּג,
מְקַפֵּץ פ״ע || запры́гнуть דַּלֵּג עַד־
запры́скивать, запры́скать *и* запры́снуть זָרֹק, הַזֵּה פ״י ||—ся זָרֹק עַל־עַצְמוֹ
קְבַל זְרִיקָה
запряга́ть, запря́чь *и* запре́чь אָסֹר,
רָתֹם פ״י ||—ся הֵאָסֵר, הֵרָתֵם
запря́дывать, запря́сть || הַתְחֵל טְוֹה
טְוֹה בְּתוֹךְ־ || הַרְוֵחַ בִּטְוִיָּה פ״י
запря́жка דֶּרֶךְ הָרְתִימָה, רְתִימָה נ׳
запря́тывать, запря́тать || טָמֹן, הַסְתֵּר
כָּלֹא, חָבֹשׁ פ״י ||—ся הִסָּתֵר, הִתְחַבֵּא
запу́гивать, запуга́ть הַפְחֵד, אַיֵּם, מוֹגֵג
לַבֵּב פ״י || запугну́ть הַבְרֵחַ מִפַּחַד
запу́дривать, запу́дрить פַּיֵּךְ, פַּרְכֵּס פ״י
||—ся פַּרְכֵּס עַצְמוֹ, פַּיֵּךְ, הִתְפַּרְכֵּס, הִתְפַּיֵּךְ
запуска́ть, запусти́ть || בַּשֵּׁל, גַּדֵּל (זקן)
הַכְנֵס בְּ.. פ״י || עָזֹב, נָטֹשׁ ||—ся הִתְרַשֵּׁל,
когти שְׁלֹחַ צִפָּרְנַיִם בְּ.. הִנָּטֵשׁ. הִכָּנֵס בְּ..
—*руку въ чужой карманъ* הַכְנֵס יָד
בְּכִיסָן שֶׁל זָרִים
за́пускъ. *Во* —ски בְּהִתְחָרוּת ת״פ. *Бѣганіе въ* за́пуски מֵרוֹץ־ וִיצָה שֶׁל תַּחֲרוּת,
запустѣ́лость שְׁמָמָה, עֲזוּבָה נ׳
запустѣ́лый שָׁמֵם, עָזוּב ת׳
запустѣ́ніе שִׁמָּמוֹן ז׳, שְׁמָמָה, עֲזוּבָה נ׳
запустѣ́ть שָׁמֹם, שָׁאֹה, חָרֹב, הֶחֱרֵב, הִתְחָרֵב,
הֵעָזֵב פ״ע
запу́тывать, запу́тать סַבֵּךְ, סַכְסֵךְ פ״י
||—ся הִסְתַּבֵּךְ, הִסְתַּכְסֵךְ. —*дѣло* סַבֵּךְ
עִנְיָן. —*кого въ дѣло* סַבֵּךְ אִישׁ בְּעִנְיָן
запуша́ть, запуши́ть || כַּסֵּה (ההלוות) בִּכְפוֹר
הַיֵּט (בגד) בְּפַרְוָה פ״י
запуще́ніе רִשּׁוּל ז׳, עֲזוּבָה נ׳
запы́живать, запы́жить סָכֹר קָנֶה רוֹבֶה פ״י
запыла́ть הַתְחֵל מִתְלַהֵט, מִתְלַקֵּחַ, הִתְלַהֵט,
הִתְלַקֵּחַ פ״ע
запы́ливать, запыли́ть אַבֵּק, כַּסֵּה בְּאָבָק פ״י
||—ся אֻבַּק, הִתְאַבֵּק
запыли́ть *см.* вспыли́ть

запытывать, запытать ענה עד־מות, סגף עד למיתה פ״י
запыхаться השאר בלי נשימה פ״ע
запѣвальникъ *и* запѣвало פותח בשיר ז׳
запѣваніе פתיחה בשיר נ׳
запѣвать, запѣть התחל משורר || פתח הרבה שיר, האריך בשיר —ся || בשיר פ״י
Теперь онъ другое запѣлъ עכשיו הוא מדבר אחרת לגמרי או עכשיו הוא מזמר בנגון אחר
запѣвъ פתיחה בשיר נ׳ || שיר־תהלה קטן ז׳
запѣнивать. запѣнить העלה קצף פ״י
запястіе ש״ש־היד ז׳ || אצעדה || שפת השרוול (של כתונת) נ׳]
запятая מפסיק ז׳
запятки אחורי־המרכבה (מקום למשרת) נ״ר.
Стоять на —кахъ עמד במקום־המשרת
запятникъ המשרת שבאחורי־המרכבה ז׳
запятнывать, запятнать טנף, לכלך, כסה ברבבים || התוה תו, עשה סימן || נגע באיש (בשעת משחק) || דבר לשון הרע או רכילות, הכתם, —ся || הוצא שם רע או לעז פ״י
התלכלך || הסתמן || התלשן, התרבל
запятокъ אחורי־הנעל ז״ר
запячивать, запятить שמט לאחור פ״י || השמט— פ״ע
заработка .רוח, שכר ז׳, פרנסה, משכרת נ׳
Идти въ городъ на —тки הלך העירה לבקש עבודה
заработный של עבודה ת׳. —тная *плата* שכר־העבודה]
заработокъ *см.* заработка
заработывать, заработать הרוח בעבודה, הרוח —ся || השתכר— || התחל עובד פ״י בעבודה || התמכר לעבודה
заравнивать, заравнять שוה פני־, ישר, מחק —ся || התמחק
зарадоваться התחל שמח פ״ע
заряжать, заразить דבק ב... הדבק— פ״י קלקל את־ —*воздухъ*. התדבק —ся ||
האויר. *Онъ* —жёнъ *или* —разился *ложнымъ ученіемъ* תורת־שוא דבקה בו או הוא נתעה אחר תורת־שוא
зараждать *см.* зарождать
зараза מחלה מתדבקת || השחתת־המדות נ׳
заразительность טבע־ההתדבקות נ׳
заразительный מדביק, מתדבק || מתעה, מדיח ת׳. *Примѣръ* —ленъ הדוגמא מטעה (מדיחה)
заранивать, заронить הפל אל־, הטל— פ״י
заранѣе בהקדם, למפרע ת״פ
зарапортоваться התפטפט בדבור || הסתבך

בהרצאה פ״ע
зарастать, зарости עלה על כל־, צמח—, התכסה בצמחים, התדשא, הצמח || הרפא, התרפא (מפצעים) פ״ע
зардѣлость אדם ז׳, אדמימות נ׳
зардѣлый שנתאדם ת׳
зардѣть *и* —ся אדם, התאדם פ״ע. *Первую пѣсенку* зардѣвшись *спѣть* כל־ התחלות קשות
заребячиться התקדם, עשה מעשה ילדות, —כגנדם פ״ע
зарево אדם פני־רקיע (מתבערה) ז׳
заревъ שמו העתיק של חדש אוגוסט ז׳
заревѣть התחל נהם, —שואג || —צועק, —נאנק, —מילל פ״ע
зарекаться, заречься נסר על עצמו, השבע נדבלתי פ״ע *см.* закаиваться
заржавина חלודה נ׳
заржавѣлый מוחלד ת׳
заржавѣть החלד, העלה חלודה פ״ע
заржать התחל צהל פ״ע
зарить הער תשוקה, עורר תאוה בלב־ פ״י התאוה, התמלא תאוה, השתוקק —ся ||
заркій בעל־קנאה || מגרה ת׳
зарница ברקים, חזיזים ז״ר
заровнять *см.* заравнивать
зародъ, зародокъ גדיש ז׳, ערמה נ׳ (של ז ציר או דגן)
зародышъ עבר, שפיר || צמוח, גבט ז׳, ראשית־הצמיחה נ׳
зарождать, зародить נצמח, הולד פ״י צמח, הולד, התילד —ся ||
зарожденіе התהוות, התיצרות || תחיה נ׳
зарокъ אסר, אסור, נדר ז׳, שבועה נ׳
заронить *см.* заранивать
зароптать התחל מתאונן, הלון על־ פ״ע
зарослина מקום־זונים ז׳
зарослый עולה זונים ת׳
заросль שמיר ושית ז׳, זונים ז״ר
заростать *см.* зарастать
зарости *см.* заростать
заротный שמעבר לקסרקטין ת׳
заротчикъ בעל־אסור, —שבועה ת׳
зарощать *см.* заращивать
зартачиваться, зартачиться התעקש, ו קשה לב פ״ע
зарубать, зарубить התחל חוטב || חרת, חרק (לסימן) || תפר שפה || הכה (בדבר־ —חרות וכו׳. || —ся מה) איש פ״י
Заруби *платокъ* עשה שפה למטפחת

себѣ (или: у себя) на носу כְּתֹב זאת עַל־כַּף־יָדְךָ (או: לְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ)

зарубе́жный שֶׁמֵּעֵבֶר לַגְּבוּל ת׳

зарубе́жье עֵבֶר הַגְּבוּל ז׳

зару́бина *и* **зару́бка** חָרִיץ ז׳, חֲרִיצָה, חֲרִיקָה נ׳]

зару́бливать *см.* **зарубáть**

зару́бъ בֵּית־דָּגִים ז׳.

заругáть הִתְחִיל מְחָרֵף, –מְגַדֵּף, חָרֵף דַּיּוֹ פ״י ||—ся הִתְחִיל מְגַדְּפִים זֶה לָזֶה

зарукáвье, зарукáвьице צָמִיד ז׳, אֶצְעָדָה, שֵׁרָה נ׳

зарумя́нивать, зарумя́нить כָּחֹל בְּפוּךְ, כַּחֵל, פַּרְכֵּס || חַמֵּם (בשעת אֲפִיָּה) פ״י ||—ся הִתְאַדֵּם || הִתְחַמֵּם (באפיה או בצליה). *Хлѣбъ хорошо* –нился הַפַּת נִתְחַמֵּם (או: נִתְאַפָּה) כָּל צָרְכּוֹ

заручáть, заручи́ть חָתֹם, אַשֵּׁר בַּחֲתִימַת־יָד, קַיֵּם פ״י ||—ся הִתְאַשֵּׁר בַּחֲתִימַת־יָד

заручéніе קִיּוּם בַּחֲתִימָה ז׳, חֲתִימָה נ׳

зару́чины אֵרוּסִין ז״ר

заручи́тель מְקַיֵּם בַּחֲתִימָתוֹ ז׳

зару́чный חָתוּם ת׳

зарушáть, зару́шить הָרֹס, סָתֹר, פָּרֹץ (בנין) ||—ся הֵהָרֵס, הִסָּתֵר, הִפָּרֵץ וכו׳ || כַּסֵּה (בור) פ״י

зарывáть, зары́ть קָבֹר, טָמֹן בֶּעָפָר פ״י ||—ся הִכָּנֵס עַצְמוֹ, הִשָּׁקַע (בעסקים); הִקָּבֵר הִטָּמֵן

зарывáть, зарвáть הִתְחִיל קָרֹעַ, קָרֹעַ פ״י || בָּשֵׁל, הִגָּמֵר (מַכָּה, כִּיב) פ״ע; הַרְגֵּשׁ כְּאֵב גָּדוֹל (פריחה) פ״י. *Щеку у меня* **зарвáло** יֵשׁ אֲנִי כְּאֵב גָּדוֹל בְּלֶחְיִי

зарыдáть הִתְחִיל בּוֹכֶה, הָרֵם קוֹל־בְּכִי פ״ע

зары́скать הִתְחִיל מְשׁוֹטֵט לְכָאן וּלְכָאן פ״ע ||—ся הֵעָשֵׂה שׁוֹבָב, –סוֹטֶה

зары́тіе קְבוּרָה, טְמִינָה נ׳

зарычáть הִתְחִיל שׁוֹאֵג (מאריות ונמרים) פ״ע

зарѣзви́ться הִתְחִיל מִשְׁתּוֹבֵב, –מִתְהוֹלֵל, הִשְׁתּוֹבֵב הַרְבֵּה פ״ע

зарѣзка חִתּוּךְ (בסכין) ז׳

зарѣзъ חִתּוּךְ || עִינְקָא, עֹמֶר ז׳, אֲלֻמָּה נ׳. *До* —зу עַד לְמִיתָה, כְּנַפְשִׁי

зарѣзывать, зарѣзать הִתְחִיל חוֹתֵךְ, –גּוֹזֵר || קַלְקֵל דָּבָר בִּשְׁעַת־גְּזִירָה || חָרֵק, חָרֹת סִימָן || שָׁחֹט, טָבֹחַ, זָבֹחַ (בעלי חיים), הָמֵת פ״י ||—ся הִשָּׁחֵט שָׁחֹט אֶת עַצְמוֹ, הָמֵת עַצְמוֹ בְּסַכִּין

зарѣчный שֶׁמֵּעֵבֶר לַנָּהָר ת׳

зарѣчье עֵבֶר־הַנָּהָר ז׳

зарю́мить הִתְחִיל בּוֹכֶה, הָרֵם קוֹל־בְּכִי פ״ע

заря́, зо́рька, зо́ренька *и* **зо́рюшка** אֹדֶם בְּצֵי־רָקִיעַ ז׳ || תְּרוּעַת־עַרְבִית (של צָבָא) עַמּוּד־הַשַּׁחַר, חֲלִילִים נ׳. *Утренняя*— הַשַּׁחַר, דִּמְדּוּמֵי־חַמָּה. *Вечерняя*— עֶרֶב, –אַיֶּלֶת. *На* зарѣ בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם, בְּהַשְׁכָּמָה, בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר. *Задать кому* зо́рю הַכֵּה אִישׁ וְהוֹגֵן

заряби́ть הַכֵּה גַּלִּים, רָגֹעַ (פני־המים) פ״י || נָצֵץ פ״ע. *Вѣтеръ* **зарябилъ** *воду* הָרוּחַ הִכָּה גַּלִּים. *У меня въ глазахъ* —било נִצֵּץ בְּעֵינַי

заря́дный שֶׁל זִיּוּן, עָשׂוּי לְזַיֵּן (קנה־רובה) ת׳ —*ящикъ* תֵּבַת אֲבַק־שְׂרֵפָה

заря́дъ מִלּוּא, זִיּוּן || מִשְׁכּוֹן ז׳, הִתְחַיְּבוּת נ׳

заря́дье אֲחוֹרֵי־הָאֹהָלִים ז״ר

заряжáніе מִלּוּא, זִיּוּן (קנה־רובה) ז׳

заряжáть, заряди́ть מַלֵּא, זַיֵּן (קנה־רובה) נ׳ ||—ся הִתְמַלֵּא, הִזְדַּיֵּן —*холостымъ зарядомъ* זַיֵּן סְתָם

засáда אֹרֶב, מַאֲרָב ז׳

засáдный מַאַרְבִּי ת׳

засáдъ סַפַּחַת פְּנִימִית (בבעלי־חיים) נ׳

засáживать, засади́ть הִתְחִיל נוֹטֵעַ, נָטֹעַ, שָׁתֹל || תָּקֹעַ, נָעֹץ || הוֹשֵׁב, תָּפֹס, הַכְרֵחַ לְ.. ||—ся הִנָּטַע, הִשָּׁתֵל וכו׳. —*дить въ тюрьму* הוֹשֵׁב בִּתְפִיסָה, חָבֹשׁ. —*дить за работу* הַכְרֵחַ לַעֲבֹד

засáливать, засáлить לַכְלֵךְ בְּחֵלֶב, טַנֵּף פ״י ||—ся הִתְלַכְלֵךְ בְּחֵלֶב

засалю́товать הִתְחִיל מְבָרֵךְ פ״י

засамово́льничать הִתְחִיל הוֹלֵךְ בִּשְׁרִירוּת לִבּוֹ פ״ע

засáривать, засори́ть מַלֵּא עָפָר, סָתֹם, הַמָּלֵא עָפָר, הִסָּתֵם, הִתְכַּסֵּה ||—ся כַּסֵּה פ״י

засáсывать, засосáть הִתְחִיל יוֹנֵק || יָנֹק, מָצֹץ || קַלְקֵל בִּינִיקָה || טָבֹעַ בְּטִיט || חָסֹם יְנֹק יוֹתֵר ||—ся דָּחֹק (לָאֲוִיר או לְנוֹזְלִים) פ״י מִדַּאי, יָנֹק בְּלִי הֶפְסֵק; טָבֹעַ

засáхаривать, засáхарить מַתֵּק בְּסוּקָר, פַּתֵּק, הִתְכַּסֵּה ||—ся סַקֵּר יוֹתֵר מִדַּאי פ״י [וְ אוּקָר]

засватáть אָרֹס פ״י

засвербѣ́ть הִתְחִיל מְחַכֵּךְ פ״י

засверкáть הִתְחִיל מַבְרִיק, –מִתְנוֹצֵץ, –קוֹרֵן, הַבְרֵק פ״ע

засвéрливать, засверли́ть הִתְחִיל בּוֹרֵג, –הַבְרֵג || הַרְוֵחַ בִּבְרִיגָה ||—ся בּוֹרֵם פ״י

засвидѣтельствованіе אִשּׁוּר, קִיּוּם ז׳

засвидѣтельствовать אַשֵּׁר, קַיֵּם || הָעֵד, מָסֹר, הַבֵּעַ פ״י. —*кому благодарность* הַבֵּעַ תּוֹדָה לְאִישׁ. —ствуйте *мое почтеніе вашей супругѣ* מְסֹר בִּרְכָתִי לְזוּגָתְךָ. —*объ истинѣ событія*

—*довѣренность* קִיּם אֻמְּתוּת הַמְּאַרְגֵּעַ אֲשֶׁר כָּתַב־הוּ שָׁאָה

засвирѣ́пствовать, засвирепѣ́ть הִתְחִיל מִסְתַּעֵר, —מִתְגָּעֵשׁ פ״ע

засвиста́ть הִתְחִיל שׁוֹרֵק ‖ שָׁרַק עַל־ (משורר או צחקן) פ״ע

засвистѣ́ть הִתְחִיל שׁוֹרֵק, —הוֹמֶה (מַסְעָר) פ״ע

засвоево́льничать *см.* засамово́льничать

за́свѣтло בְּעוֹד יוֹם, לְאוֹר הַיּוֹם ת״פ

засвѣтлѣ́ть הִתְחִיל מֵאִיר הָאוֹר (בקר), אָתָה בֹּקֶר, עָלָה הַשַּׁחַר פ״ע

засвѣча́ть *и* засвѣ́чивать, засвѣти́ть הֶעֱלָה נֵר ‖ —ся הֶעֱלָה נֵר, הָאִיר, הִדְלִיק פ״י

засдава́ться, засда́ться הִשְׁתַּבֵּשׁ (בחלוקת הקלפים) פ״ע

засдо́бливать, засдо́бить הֵכִין (מַטְעַמִּים) פ״י ‖ —ся הוּכַן

засеквестро́вывать, засеквестрова́ть הִתְפִּיס ‖ —ся תֻּפַּס, הִתְפַּס, נִקַּשׁ פ״י

заселе́ніе יִשּׁוּב ז׳

засёлокъ שְׁמַמּוֹן מֵאַחֲרֵי־הַכְּפָר ז׳

заселя́ть, засели́ть הוֹשִׁיב, יִשֵּׁב (מקום בִּבְנֵי־אָדָם) פ״י ‖ —ся הִתְיַשֵּׁב

заси́дчивый שׁוֹהֶה, מִתְעַכֵּב (במקום אחד) ת׳

заси́живаться, засидѣ́ться, שָׁהָה, יָשַׁב —*въ дѣвичествѣ* הִתְעַכֵּב פ״ע בִּבְתוּלֶיהָ

заси́нивать, засини́ть כִּחֵל (כבסים), צָבַע ‖ —ся הִתְכַּחֵל תְּכֵלֶת פ״י

засинѣ́ться הֵרָאָה כָּחוֹב פ״ע

засія́ть נָהַר, הוֹפִיעַ, קָרַן, הֵאִיר פ״ע

заска́бливать, заскобли́ть הִתְחִיל מְגָרֵד, —מוֹחֵק; גֵּרֵד, מָחַק פ״י

заска́кивать, заскака́ть הִתְחִיל מְדַלֵּג, —מְקַפֵּץ ‖ דִּלֵּג אֶל־ פ״ע ‖ заскочи́ть *и* заско́кнуть קָפַץ לְתַחַת

заскверня́ть, осквернить טִנֵּף, גֵּאֵל, טִמֵּא, הִתְגָּאֵל, הֻטְמָא, הִתְחַלֵּל ‖ —ся חִלֵּל, הִבְזָה פ״י

засквози́ть *см.* сквози́ть

заскоби́ть *см.* скоби́ть

заско́рблый צָפוּד, צוֹמֵק ת׳

заскорбѣ́ть הִתְחִיל מִצְטַעֵר, הִתְאוֹנֵן (בנפש ובגוף) פ״ע

заскорузну́ть *или* заскорбну́ть *см.* скорбну́ть

заскреба́ть, заскре́сть הִתְחִיל מְגָרֵד ‖ גֵּרֵד עַד דְּהָלֵק, קָצַע פ״י

заскрежета́ть הִתְחִיל חוֹרֵק פ״ע

заскрипѣ́ть *см.* скрипѣ́ть

заскупи́ться עָשָׂה מַעֲשֶׂה קַמְצָן, הִתְנַהֵג בְּקַמְצָנוּת פ״ע

засла́ть *см.* засыла́ть

засла́щивать, засласти́ть הִמְתִּיק פ״י ‖ —ся הָמְתַּק

засли́нивать, заслю́нивать, заслюни́ть —ся ‖ לִכְלֵךְ בְּרוֹק; הֵרִטֵב (אצבע) בְּרוֹק פ״י ‖ הִתְלַכְלֵךְ בְּרוֹק

засла́нка צְמִיד־הַתַּנּוּר, בַּפֶּכֶף ז׳

засло́нъ לוּחַ־הַתַּנּוּר ז׳, כְּרוּדָה נ׳

заслоня́ть *и* засло́нивать, заслони́ть הִסְגִּיר, הֶחְסִים, —ся ‖ סָגַר, חָסַם, סָתַם פ״י הִסְתַּתֵּם

заслу́га זְכוּת, זְכִיָּה נ׳. *Онъ награжденъ по* —гамъ שֻׁלַּם לוֹ כְּפָעֳלוֹ (כִּגְמוּלוֹ, כְּמַעֲשֵׂהוּ); נִתְּנוּ שְׂכָרוֹ לְפִי מַה שֶּׁהָגוּן לוֹ. *Въ чемъ его* — מַאי זְכוּתָא. *По* —гамъ לְפִי הַזְּכוּת, —הַמַּעֲשֶׂה. *Награда по* —гамъ לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא

заслу́жённый בַּר־עֵרֶךְ, —פְּעָלִים, מְצֻיָּן ת׳ —*воинъ* צְבָא מְצֻיָּן. —*профессоръ* פְּרוֹפֶסוֹר מְצֻיָּן

заслу́живать, заслужи́ть ‖ זָכָה, קָנָה עָבַד זְמַן רַב ‖ —ся הָיָה ‖ עָבַד בְּחוֹב פ״י ‖ ראוי, —הָגוּן. *Онъ* —слу́живаетъ *награды* הוּא רָאוּי לְמַתָּנָה. —жи́ть *награду* הָיָה הָגוּן לְמַתָּנָה. —*свой долгъ* עָבַד (בּוֹא) בְּחוֹבוֹ

заслу́шивать, заслу́шать שָׁמַע (איזה *кого*) ‖ הִשְׁתַּמַּע —ся ‖ עִנְיָן), עִיֵּן בְּ.. פ״י

заслы́шать *см.* услы́шать ‖ שָׁמַע בְּעִיּוּן

заслѣпля́ть, заслѣпи́ть עִוֵּר, סִמֵּא פ״י

заслю́ниваться *см.* засли́нивать

засма́ливать, засмоли́ть זִפֵּף, חָמַר בְּזֶפֶת, הִזְדַּפֵּף, הִתְעַטְרֵן ‖ הִתְלַכְלֵךְ —ся ‖ עִטְרֵן פ״י בְּזֶפֶת או בְּעִטְרָן

засма́ркивать, засморка́ть טִנֵּף בְּבִיחַ, הִתְלַכְלֵךְ בְּבִיחַ —ся ‖ בְּמִין־אַף פ״י

засма́тривать, засмотрѣ́ть הִסְתַּכֵּל הִשְׁתַּבֵּחַ מֵחֲמַת הִסְתַּכְּלוּת —ся ‖ לְתוֹךְ־ פ״ע

засмѣя́ть שָׂחַק עַל־, לָעַג לְ.. פ״י —ся ‖ הֵרִים קוֹל בִּשְׂחוֹק, הִתְפָּרֵץ בִּשְׂחוֹק

засну́ро́вывать, заснурова́ть הֵרָה, שִׁנֵּץ, הֶעֱנִיב —ся ‖ עָנַב פ״י הֻחְרָה, הִשְׁתַּנֵּץ, הֶעֱנַב

засну́ть *см.* засыпа́ть

засо́въ, засо́вецъ *и* засо́вка בְּרִיחַ, בְּרִיחוֹן ז׳

засо́вывать, засова́ть *и* засу́нуть נָעַץ, הִנְעִיץ, הִתְחַב —ся ‖ תָּחַב ‖ בֵּרֵחַ פ״י ‖ —сова́ться רוּץ לְכָאן וּלְכָאן, חָרַד

засо́вѣститься הִתְבַּיֵּשׁ (מֵאֵיזֶה מַעֲשֶׂה),

חָשַׁשׁ עַל־ פ״ע

засóливать, засолять הִתְחִיל מַמְלִיחַ,
הַמְלֵחַ פ״י]

засолодѣть *см.* солодѣть

засолонѣть *см.* солонѣть

засóлъ הַמְלָחָה נ׳ || מֵי־מֶלַח ז״ר

засóльный מְמֻלָּח יוֹתֵר מִדַּאי ת׳

засопѣть הִתְחִיל נוֹחֵר פ״פ

засорéніе סְתִימָה, הִסְתַּתְּמוּת נ׳

засорить *см.* засáривать

засосáть *см.* засáсывать

засóсъ מִיט־יָגֶן ז׳, בִּיצָה || נְשִׁיקָה צוֹלֶלֶת נ׳

засóхлость יֹבֶשׁ, חֹרֶב ז׳

засóхлый צָרִיד, גָּרִיד, יָבֵשׁ, נָחָר ת׳

засóхнуть *см.* засыхáть

засочиться הִתְחִיל מְבַצְבֵּץ, —מְנַטֵּף פ״ע

заспáть (צרות) שָׁבַת בְּשֵׁנָה פ״י; *см.* засыпáть

заспáться אֵחֵר בְּשֵׁנָה פ״י

заспесивиться и **заспесивѣть** דִּתְגָּאָה,
הִתְהַדֵּל פ״ע

заспóривать, заспóрить הִתְחִיל רָב, בּוֹא
בְּרִיב פ״ע]

заспѣшить מִהֵר, רוּץ פ״ע

засрóчный שֶׁאֵחַר מִמֹּעֵד פ״ם

зассориться פָּתַח בְּרִיב פ״ע

застáва קִמְרוֹב, כַּרְכּוֹם ז׳, קוֹרָה מְבוּיחָה נ׳
—ныя *буквы* (הגדולות) אוֹתִיּוֹת הַשַּׁעַר ||

заставáть, застáть מָצָא, הִשִּׂיג פ״י. *Я*
—стáлъ *его дома* מְצָאתִיו בְּבֵיתוֹ. *Я*
—стáлъ *вора на дѣлѣ* מְצָאתִי אֶת
הַגַּנָּב בִּשְׁעַת־מַעֲשֶׂה

заставица и **застáвка** ז׳ (בדפוס) קִשּׁוּט, עִטּוּר

застáвливать, заставлять и **застáвить**
סוּךְ בְּ... גָּדֹר, חָסֹם || חָפֹץ || מִלֵּא פ״י
—ся || וְהִגָּדֵר וכו׳ —*дорогу возами*
חָסַם הַדֶּרֶךְ בְּקְרָנוֹת. —*кровать шир-
мами* חָפַף אֶת־הַמִּטָּה. *Я* застáвилъ
всѣ полки книгами מִלֵּאתִי אֶת כָּל
הָאִצְטַבָּאוֹת סְפָרִים

заставлять, застáвить הַכְרֵחַ, אָנֹס, אַלֵּץ פ״י

застáвникъ *см.* залóжникъ

застáвщикъ (בשער העיר) ז׳ שׁוֹעֵר

застáивать, застоять (בדרך) פ״י עָצֹר, עַכֵּב
עָמֹד || —יוֹתֵר מִדַּאי || הִתְעַכֵּב, —ся ||
שָׁהֹה הַרְבֵּה

застанáвливать *см.* застáвливать

застанóвка ז׳ בְּחִסּוּם, מַעְצוֹר

застарѣлость יֹשֶׁן, זֹקֶן ז׳, הִשְׁתַּנּוּת נ׳

застарѣлый נוֹשָׁן, נִשְׁרָשׁ, עַתִּיק, בְּבִירְיָכִים ת׳

застарѣть, —ся הִזְקִין, נִזְדַּקֵּן, הִשְׁתָּרֵשׁ פ״ע

застегать הִתְחִיל מְתַפֵּר, —מְכַלֵּב || הַלְקֵה

[illegible] ...ש פ״י

застёгивать, застегнуть כַּפְתֵּר, רָכֹס פ״י
כַּפְתֵּר עַצְמוֹ, רָכֹס—; הִתְכַּפְתֵּר הִתְרַכֵּס ся— ||

застёжка רֶכֶס, חָח ז׳, לוּלָאָה נ׳

застенáть *см.* застонáть

застигáть, застигнуть и **застичь** הַשֵּׂג,
מָצֹא, אָחֹז פ״י

застилáть, застлáть פָּרֹשׂ, רַצֵּף, כַּסֵּה, כַּבֵּד פ״י
—ся || הִתְפָּרֵשׂ, הִתְכַּסָּה. *Мнѣ* —лáетъ
глаза עֵינַי הִשְׁבּוֹת

застóй עֲצִירָה (של דם) נ׳ || מִשְׁכֶּבֶת (במסחר) ז׳

застойный נֶעֱצָר, עָצוּר || בִּלְתִּי נִמְכָּר ת׳

застóлица הֵסֵב ז׳, מְסִבָּה נ׳, מְסֻבִּים, בְּנֵי־
מְסִבָּה ז״ר]

застóльникъ בֶּן־מְסִבָּה ז׳

застóльное שְׂכַר־מְשָׁרְתִים (בסעודה) ז׳

застóльный שֶׁל מְסִבָּה ת׳. —ная *пѣсня*
זְמִירוֹת

застонáть הִתְחִיל גָּנֹחַ, —מִתְאַנֵּחַ פ״ע

застарáнивать и —ронять, —ронить
см. заслонять

застоять *см.* застáивать

застраховáніе אַחְרָיוּת, הֲבָאָה בְּאַחְרָיוּת נ׳

застраховáтель מוּבָא בְּאַחְרָיוּת ת׳

застрахóвщикъ מֵבִיא בְּאַחְרָיוּת, מְבַטֵּחַ ת׳

застрахóвывать, застраховáть הָבֵא
בְּאַחְרָיוּת, בַּטֵּחַ פ״י || —ся הָבֵא עַצְמוֹ
בְּאַחְרָיוּת, הַבְטֵחַ עַצְמוֹ, הוּבָא בְּאַחְרָיוּת

застрáчивать, застрочить הִתְחִיל מְכַלֵּב,
—מְתַפֵּר פ״י || —ся הִתְכַּלֵּב, הִתַּפֵּר

застрáщивать, застращáть אַיֵּם עַל־,
הַחֲרֵד פ״י

застрекотáть קַמְקֵם, קַמֵּם בְּקוֹל בַּעֲקְעָק
(כְּעוֹרֵב הָעִמְקִי) פ״ע

застрóивать, застрóить הִתְחִיל בּוֹנֶה ||
בָּנֹה (מָלֵא בִנְיָנִים) || בְּנֵה הִיסוּת פ״י ||— ся
הִתְבַּנֵּה]

застрóйка בִּנּוּי (איזה מקום) ז׳

заструиться *см.* струиться

заструпѣть *см.* струпѣть

застрѣвáть, застрянуть טָבַע פ״ע, מָצֹא
עִכּוּב, —מַעְצוֹר פ״י

застрѣливать, застрѣлить הָמֵת בִּירִיָּה פ״י
—ся || הָמֵת עַצְמוֹ בִּירִיָּה || הוּמַת —ся ||

застрѣлять הִתְחִיל מוֹרֶה, —רוֹבֶה פ״י

застрѣльщикъ ז׳ רֹאשׁ הַמּוֹרִים, —הָרוֹבִים, תִּגְרָן

застрѣха и **застрѣхъ** פְּנֵי־הַגַּג ז״ר, בְּלִיטַת— נ׳

застрѣшина ז׳ הַקֶּרֶשׁ שֶׁמִּתַּחַת לִבְלִיטַת הַגַּג

застряпать הִתְחִיל מְבַשֵּׁל פ״י

застýда הִצְטַנְּנוּת, הִתְקָרְרוּת נ׳

застýживать, застужáть и **застудить**
קָרֵר, צַנֵּן || גְּרֹם הִצְטַנְּנוּת || הִצְטַנֵּן, הִתְקָרֵר

застýкать *см.* застучáть
застýпа *и* заступлéніе מַחְסֶה ז׳, הֲגַנָּה נ׳
заступáть, заступи́ть פָּסַע
דָּרַךְ עַל־ || —ся בְּרֶגֶל || מִלֵּא מְקוֹם־, בּוֹא כְּמַ־
גֵּן, הָגֵן עַל אוֹ בְּעַד־ (*за кого*) עָמַד לִימִין־
застýпникъ מָגֵן, מֵלִיץ, פַּרְוָן ז׳
застýпничество פִּיוּס ז׳, הֲגַנָּה נ׳
зáступъ אֵת (ר׳ אִתִּים), בְּדִיד, כַּרְיָא, מַגְרֵף ז׳,
מִטְ וּפִית, מַגְ.רֵפָה, נַחַת נ׳
застучáть *и* застýкать הִתְחִיל דְּפֹק, דָּפֹק
עַל־ פ״י
застывáть, засты́нуть *и* засты́ть קָפֹא,
קָרשׁ, הִתְקָרֵשׁ פ״ע
застыди́ться נִתְחַל מִתְבַּיֵּשׁ פ״ע
засты́лый קָפוּא, קָרוּשׁ ת׳
засты́нуть *и* засты́гь *см.* застывáть
застѣ́нокъ חָלָל בֵּין שְׁתֵּי מְחִיצוֹת (בְּבַיִת־
גּוֹבֵם, לִיבּוּשׁ כְּבָסִים) || מִשְׁכָּן שֶׁל בֵּית־כַּר ||
דְּבַר־סְגוּף, —עִנּוּי ז׳
застѣ́нчивость עֲנָוָה, עֲנְוְתָנוּת, בַּיְשָׁנוּת נ׳
застѣ́нчивый עַנְוְתָן, בַּיְשָׁן ת׳
застѣня́ть, застѣ́нивать, застѣни́ть
הָכֵם הָאוֹר בְּעַד־ || בָּנָה בְּתוֹךְ פ״י
засуди́ть עָנֹשׁ || —ת־ עָנֹשׁ דִּין, הִתְחִיל שׁוֹפֵט
בּוֹא בְּמִשְׁפָּט —ся || קָנָה פ״י
засуети́ться רוּץ, הָעֵמֵד פָּנִים שֶׁל מְבוּכָה
לְכָאן וּלְכָאן פ״ע
засýнуть *см.* засóвывать
засýсливать, засýслить לִכְלֵךְ בְּרוֹק, גָּאֵל
הִתְגָּאֵל —ся || בָּזִיר פ״י
засýха צִיּוֹן, צִחְיוֹן, חֲרָבוֹן ז׳, חֲרָבִים ז״ר,
בַּצֹּרֶת, עֵת־הַבַּצֹּרֶת, תַּלְאוּבָה נ׳
засýчивать, засучи́ть הִתְחִיל שַׁנֵּר ||
הַפְשֵׁל עַצְמוֹ, הִתְפַּשֵּׁל —ся || הַפְשֵׁל פ״י
—чи́ть *рукава* הַפְשֵׁל הַשַּׁרְווּלִים
засýшивать, засуши́ть יַבֵּשׁ פ״י || —ся
חָרֵב, הִתְיַבֵּשׁ
засýшина דָּבָר מְיֻבָּשׁ, —יָבֵשׁ ז׳ — *хлѣба*
засýшка יָבוּשׁ ז׳ [פַּת חֲרֵבָה]
засчи́тывать, засчитáть *см.* зачи-
тывать
засылáть, заслáть שָׁלַח לְמֶרְחָק, הִגְלָה ||
הִשְׁפִּיל, הִגְלָה —ся || שָׁלַח מַלְאָךְ פ״י
засы́лка שְׁלִיחַ לְמֶרְחַקִּים ז׳, גָּלוּת נ׳
засы́льный גּוֹלֶה, מִשְׁתַּלֵּחַ ת׳
засыпáть, заснýть הֵרָדֵם, הִתְנַמְנֵם, נוּם
שָׁתוֹ פ״ע
засыпáть, засы́пать הִתְחִיל שׁוֹפֵךְ || שָׁפֹךְ ||
כָּתֹם, נַתֵּם פ״י] עוֹגֵר לִשְׁפִיכָה ת׳ засыпнóй
зáсыпь בּוֹר סָתוּם ז׳

засыхáть, засóхнуть יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, חָרֹב פ״ע
засѣвáть, засѣ́ять הִתְחִיל זָרֹעַ, זָרֹעַ פ״י
—ся || הִזָּרַע
засѣ́въ זֶרַע, מִזְרָע ז׳ || זְרִיעָה נ׳
засѣдáніе סוֹד ז׳, יְשִׁיבָה, אֲסֵפָה, מוֹעָצָה נ׳
засѣдáтель מִשְׁתַּתֵּף בִּישִׁיבָה, חֲבֵר הַמּוֹעָצָה,
דַּיָּן ז׳
засѣдáть יָשֹׁב בְּאַסֵפָה, —לָדִין || —בְּמַאֲרָב ||
הַתְקַבֵּן דְּתַקָּע פ״ע .*Непріятель* засѣлъ
въ лѣсу הָאוֹיֵב נִסְתַּתֵּר בְּמַאֲרָב הַיַּעַר.
Засѣсть *за работу* יָשַׁב אֶל־הָעֲבוֹדָה.
Засѣсть *въ болотѣ* הִטָּבַע בְּבִצָּה.
Пуля засѣла *въ деревѣ* הַכַּדּוּר נִתְקַע
בָּאִילָן]
засѣ́ка גָּדֵר || גְּדֵרָה, מְסוּכָה נ׳
засѣкáть, засѣ́чь הִתְחִיל חוֹצֵב, חָרֹק, חָתֹךְ ||
הָרֵג || הִתְחַבֵּט —ся || נִדְקַק עַד־לְמִיתָה פ״י
засѣ́къ מְחִיצָה (בְּאַסָם) נ׳ [הִתְחַתֵּךְ
засѣ́сть *см.* засѣдáть
засѣ́чка הֲרִיקַת־גָּזָן (בְּאִילָן) נ׳ || פֶּצַע בָּרֶגֶל
הַסּוּס ז׳
затаври́ть גָּדֵר (לְסוּס סִימָן הָאוּמָנָה) פ״י
затáивать, затаи́ть הַעְלֵם, הַסְתֵּר פ״י || —ся
הִסְתַּתֵּר, הֵעָלֵם
затáпливать, затопи́ть הַסֵּק הַתַּנּוּר, הַבְעֵר ||
הוֹצֵק טַבֵּעַ —ся || טָבַע בַּמַּיִם פ״י
затáптывать, затоптáть || רָמֹס, בּוֹס, דָּרֹךְ
מַגֵּף, לַכְלֵךְ (בְּרַגְלַיִם); הַשְׁאֵר עֲקֵבוֹת (בְּדֶשֶׁא
וּבְרַכִּים —ся || אוֹ בְּחוֹל) פ״י
затáскивать, затащи́ть סָחֹב, מָשֹׁךְ פ״י
הִסְתַּחֵב, —ся || בַּלֵּה הַמִּטְפַּחַת || затаскáть
הַמִּטְפַּחַת, הִתְבַּלֵּה
затáчивать, затачáть תָּפֹר || שְׁקֹר, חָרֹם ||
затáчка חֲתִירָה נ׳ [לָטֹשׁ, חַדֵּד פ״י
затáять הָמוֹג, נָמוֹס פ״ע
затвердѣвáть, затвердѣ́ть הִתְקַשָּׁה פ״ע
затвердѣ́лость *и* затвердѣ́ніе כֹּבֶשׁ,
קֹשִׁי ז׳, הִתְקַשּׁוּת נ׳
затвердѣ́лый מוּקְשֶׁה ת׳
затвéрживать, затверди́ть שַׁנֵּן, לָמֹד עַל־
הִתְלַמֵּד עַל־פֶּה —ся || פֶּה פ״י
затворéніе הֲגָפָה, סְגִירָה, נְעִילָה (שֶׁל דֶּלֶת,
затвóрка בְּרִיחַ, מַסְגֵּר ז׳ [שַׁעַר) נ׳
затвóрникъ מִתְבּוֹדֵד, פָּרוּשׁ ז׳
затвóрническій פְּרוּשִׁי ת׳
затвóрничество בְּדִידוּת, הִתְבּוֹדְדוּת,
затвóрничій שֶׁל מִתְבּוֹדֵד ת׳ [פְּרִישׁוּת נ׳
затвóръ בְּרִיחַ, מַנְעוּל ז׳ || בְּרִירָה נ׳
затворя́ть, затвори́ть הָגֵף, הַבְרֵחַ, סָגֹר, נָעֹל
הָגֵף, הִסָּגֵר, הִנָּעֵל || סָגֹר עַצְמוֹ —ся || עַצְמוֹ פ״י
затекáть, затéчь עָלֹה, גָּבֹעַ, צָבֹה, הִתְנַפֵּחַ,

затёклый ת' נגל; צבוי, נפוח [התבגבג פ"ע
затёкъ ז' כפות, שאת, תפיחה, נגלת
затемнѣть *см.* темнѣть
затемнять, затемнѣть החשך, בקדר, עמעם, החשך, הקדר פ"י || —ся בהה פ"י
затепливать, затеплить הדלק, העלה (נר לפני הקדושים) פ"י
затеребливать, затеребить התחל מ...- צרם,- סתר,- כתלש פ"י
терзать *см.* терзать
затеривать, затерять אבד פ"י || —ся הלך לאבוד, אבד, הֻעלם
затёсывать, затесать התחל מקצץ,- השתבב || הכנס בעז || —ся השבב פ"י
затинный ת' בכמיוני
затинъ ז', הומת-מגן נ' בכמיון
затирать, затереть התחל משפשף,- מחה,- מרק || כבס || מרח (בצבע) || העבר || המחה וכו' || —ся שחק || הכנס בלע פ"י
—пятно העבר רבב. *Его* затёрли *въ толпѣ* הוא נבלע בהמון. *—рёгь рукава* שחק בשרוולים. *Онъ человѣкъ съ талантомъ, но его* затёрли הוא בעל-כשרון אלא עקמוהו.
затискивать, затискать и затиснуть הדחק אל-תוך, לחץ אל-תוך, דחק פ"י || —ся התפרץ,- הדחק-
затихать, затихнуть השתתק || פסק, נשתתק התינוק. דרל פ"ע. *Дитя* —тихло
Шумъ затихъ פסק הרעש
заткать и заткнуть *см.* затыкать
затлиться *см.* тлиться
затлѣть и затлѣться דתימם פ"ע
затмѣвать, затмить האפל, החשך, הקדר || השך, התקדר || —ся כעם פ"י. *Облака* —вают *солнце* העבים מקדירים פני החמה.
Затмить *славу своихъ предшественниковъ* מעט דכותם של הקודמים לו.
затмѣніе ז', לקוי || החשכה, קדרות נ'
—солнца לקוי-חמה. *—луны* לקוי-לבנה.
затокъ ז', ערב || נפש-כספת (באריגה) || עקיל ז', עקימה (של נהר) נ'
затолачивать, затолочить בוס, רמס פ"י
затолкать ד' ף לכאן ולכאן, דחה- פ"י
затолковать שכח || בתחל מבאר פ"י || —ся עצ...ו בדבר || התבלבל בביאורים, השתקע-
затолочь הוחל פותש- כותת פ"י
затомлять, затомить הונה, הלאה, ענף פ"י
—ся התיגע, עיף, דלאה
затонуть *см.* погонуть

затонъ ז' מפרץ-נהר
затопать רקע (ברגליו), בטש פ"ע
затопить *см.* затапливать и затоплять
затоплять, затопить הצף, טבע, המבע || הציף, השקף || —ся שקע, כבה, מלא בים פ"י
затоптать *см.* затаптывать
затопъ *см.* затонъ
затопыриться *см.* топыриться
заторговать סחר || בתחל סוחר פ"י || —ся ד' בה, עמד הרבה על-המקח
заторжествовать התחל חוגג,- צהל פ"ע
тормазить *см.* тормазить
затормошить *см.* тормошить
заторникъ и заторный *чанъ* כלי-במשרה (בבישול יין ושכר) ז'
заторопить האיץ ב... החיש, הבהל פ"י || —ся מהר, חוש, החפז
заторъ משרה (של דגן או שעורים לעשות יין ושכר) נ' || לבין דחק ז', צפיפה, צפיפות נ'
затосковать נפל בעצבון, התעצב, התגעגע פ"ע || —ся התגעגע מאד, התעצב הרבה
заточать, заточить הגלה, גרש || חבש בתפיסה, תפס פ"י
заточеніе ז', גרוש; גלות; חבישה, תפיסה נ'
заточенникъ ז', גולה; חבוש, תפוס
заточить *см.* затачивать и заточать
заточь и заточина נ', פגימה, כתיתה
затошнить и затошниться הרגיש געל נפש, תרגש בחילה פ"ע
затрава, затравка ז' שפני (כלב צייד)
затравливать, затравить שפה || הצב אש (מקנה רובה) פ"י
затравникъ ז', נקבת (לקנה-רובה)
затравный и затравочный של חציבת-אש ת'
затрапезный של ארג בגול || של כיון ת'.
затрапезъ ז', ארג כפול
затрата ז', היזק, נזק נ', הוצאה
затрачивать, затратить הוציא (ממון) פ"י || —ся הוצא || אבד
затрепетать התחל רועד, רעד פ"ע
затрещать התחל מתפוצץ, התפוצץ, הכתכרס פ"ע
затрещина נ' סטירה נמרצה
затрогивать, затрогать и затронуть נגע || פגם, פגע, הפגם || —ся. *Въ своей статьѣ онъ* —гиваетъ *многіе важные вопросы* במאמרו הוא נוגע בכמה שאלות חשובות. *—нуть самолюбіе* פגע כבודו. *—нуть честь* פגם באהבת-עצמו. בכבוד-

затрубить הַתְחֵל תּוֹקֵעַ ‖ בַּחֲצֹצְרוֹת; תָּקַע בַּחֲצוֹצְרוֹת פ״י
затрудненіе קֹשִׁי ז׳ ,הֶפְגֵעַ, מַעֲצוֹר, מִכְשׁוֹל
Выйти изъ —ненія יָצֹא מִידֵי קֹשִׁי.
Встрѣтить— הִפָּגֵשׁ מַעֲצוֹר לְפָ׳
затруднительность קֹשִׁי ז׳
затруднительный קָשֶׁה, מֵבִיא לִידֵי מוֹרַח ת׳.
—ныя *обстоятельства* מַצָּב קָשֶׁה.
—ное *дѣло* עִנְיָן מַטְרִיחַ
затруднять, затруднить הַפְרֵעַ, הַטְרֵחַ פ״י
‖—ся הִתְקַשֵּׁה. *Это меня нисколько не* —дняетъ דָּבָר זֶה לֹא יַטְרִיחֵנִי כְּלָל.
Онъ —дняется *высказать свое мнѣніе* קָשֶׁה לוֹ (הוּא מִתְקַשֶּׁה) לְחַוּוֹת אֶת־דַּעְתּוֹ
затруждать, затрудить הַעֲמֵס עֲבוֹדָה עַל־ ‖—ся הוֹגֵעַ עַצְמוֹ ‖ בַּטְרֹחַ עַל־. הַכְבֵּד־ פ״י בַּעֲבוֹדָה]
затрусить הִתְפַּחֵד פ״ע
затрушивать, затрусить זָרֹה עַל־ פ״י
затрясти הַתְחֵל מְנַעְנֵעַ ‖ הוּגַע בְּנִעֲנוּעַ פ״י
‖—ся הַתְחֵל רוֹעֵד
затужить הַתְחֵל מִתְעַצֵּב פ״ע
затуманивать, затуманить הַקְדֵּר, הַחְשֵׁךְ הִתְקַדֵּר ‖—ся בַּעֲבִים, הֻלַּט בְּמַעֲטֵה עֲנָנִים פ״י בֶּעָנָן, לָבֹשׁ קַדְרוּת
затуплять, затупить הַקְהֵה, פָּגֹם פ״י
‖—ся קָהֹה, הִפָּגֵם
затупѣть *см.* тупѣть
затусклый מוּעָם, כֵּהֶה (מִכּוֹכָבִית) ת׳
затухать, затухнуть כָּבֹה, דָּעֹךְ, הֻדְעַךְ ‖ הִכָּבֵה, הִשָּׁחֵת פ״ע
затухлый כָּבוּי (כְּבָאִשׁ) ‖ בְּאֹפֶשׁ, נִבְאָשׁ (מִדְגִים, בֵּיצִים) ת׳
затушать, затушить כַּבֵּה פ״י ‖—ся דָּעֹךְ, כָּבֹה, הִכָּבֵה]
затушеніе כִּבּוּי ז׳
затхлость, затхлый *см.* задхлость *и* задхлый
затыкать, заткать הַתְחֵל טְוֵה פ״י ‖—ся הִטָּוֵה
затыкать, заткнуть סָתֹם, פָּקֹק פ״י ‖—ся פָּקֹק בַּבַּקְבּוּק. —*бутылку* הִסָּתֵם, הִתְפַּקֵּק
—нуть *кого за поясъ* קָתֹם. נָתֹן פ׳ בְּתוֹךְ בֵּית־יָדוֹ
затылокъ עָנְקָא ז׳ ‖ עֹרֶף נִפְרֶקֶת נ׳
затылочный *и* затыльный עָרְפִּי, נִפְרַקְתִּי ת׳
затыльникъ עוֹל־הָעֹרֶף ז׳
затычка פְּקָק ז׳, בְּגוּפָה נ׳
затѣвать, затѣять הַתְחֵל ‖ זָמֹם, חָשֹׁב ‖ עוֹרֵר דִּין וּמִשְׁפָּט. *—тяжбу* עוֹרֵר, גָּרֹה פ״י
—постройку זָמֹם בִּנְיָן. —тѣять *ссору* בּוֹא בְרִיב

затѣи הַמְצָאוֹת, מַחֲשָׁבוֹת, מְזִמּוֹת נ״ר
затѣйливость כֹּחַ־הַמְצָאָה ז׳, יְזָמָה, עֹז מְזִמּוֹת נ׳
затѣйливый בַּעַל־הַמְצָאָה —מַחֲשָׁבָה ‖—מְזִמָּה, מָלֵא עָרְמָה, נִפְתָּל ת׳
затѣйникъ נְבָל, בַּדְחָן, גַּחְבָּן, עוֹרֵר, מְהוֹלֵל, מַמְצִיא, מְסַבֵּב ז׳
затѣйничать הַמְצֵא עִנְיָנִים שׁוֹנִים, עָשֹׂה תַּעֲלוּלָה ‖ הָבֵא לִידֵי הוֹצָאוֹת הַרְבֵּה פ״י
затѣйный עָשׂוּי בִּזְמָה, —בְּרַשְׁפַּל ת׳
затѣйщикъ מַמְצִיא, מְסַבֵּב, נוֹאֵם ז׳
затѣмъ אַחַר־כָּךְ, אַחֲרֵי־כֵן, לְבַסּוֹף, לְסוֹף תה״פ.
Вслѣдъ— תֵּיכֶף לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה. —*прошайте* וּבְכֵן הֱיֵה שָׁלוֹם. —*что* יַעַן אֲשֶׁר, לְפִי שֶׁ.., כְּתוֹךְ—, מִפְּנֵי—, מֵחֲמַת—. *—чтобы* כְּדֵי שֶׁ..
затѣнивать *и* затѣнять, затѣнить הַחְשֵׁךְ, הַקְדֵּר, צַלֵּל, הָצֵל, סָכֹךְ (מִקַּרְנֵי־הַחַמָּה) ‖ הוּעַם. ‖—ся עָמֹם, כַּסֵּה בִּצְבָעִים כֵּהִים פ״י הַקְדֵּר]
затѣнь מְקוֹם־צֵל ז׳
затѣснять, затѣснить דָּחֹק, דָּחֹק לְתוֹךְ— פ״י
затѣя *см.* затѣи
затягивать, затянуть הַתְחֵל מוֹשֵׁךְ ‖ מָשֹׁךְ ‖ הַדֵּק, הָזֵק, קָשֹׁר ‖ מָשֹׁךְ בָּאֹרֶךְ ‖ עָנֹה (בְּשִׁיר) ‖—ся חָבֹשׁ עַצְמוֹ ‖ הִמָּשֵׁךְ, הִתְמַשֵּׁךְ ‖ בֹּשֶׁךְ לְתוֹךְ. —нуть *узелъ* הַדֵּק קֶשֶׁר. —нуть *пѣсню* עָנֹה בְשִׁיר. *Рану* затянуло הַפֶּצַע נִקְרַם, —נִתְרַפָּא. —нуться *табакомъ* שָׁאֹף (עָשָׁן) בַּטַּבָּק. —нуться *въ корсетъ* חָבֹשׁ גוּפוֹ, כַּתֹּן עַצְמוֹ
затяжка חִזּוּק, חִבּוּר ‖ מַתּוֹן ז׳, הֲבִישָׁה נ׳ ‖ עִכּוּב, מַעֲצוֹר ז׳
заумничать הַתְחֵל כְּחַכֵּם, הַעֲרֵם פ״ע
заунывно בְּעֶצֶב, בְּיָגוֹן, נְכֵאִים תה״פ
заунывность שִׁבְרוֹן־רוּחַ, עֶצֶב, יָגוֹן ז׳, תּוּגָה, שִׁירָה שְׁחוֹרָה נ׳
заунывный עָצֵב, מְעוֹרֵר תּוּגָה ת׳
заупокойный וּבְעַד שְׁלוֹם הַמֵּת ת״פ —ная *молитва* תְּפִלַּת־הַהַשְׁכָּבָה
заупорствовать *см.* упорствовать
заупрямиться הִתְעַקֵּשׁ פ״ע
заурчать נָהֹם, נָהֹם, דָּמֹה (כִּמְעַיִם) פ״ע
заусеница כְּאֵב בִּבְשַׂר־הַצִּפֹּרֶן (שֶׁל אֶצְבַּע) ז׳
заутра בְּהַשְׁכָּמָה, בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם ת״פ
заутреня תְּפִלַּת־שַׁחֲרִית נ׳
заутюживать, заутюжить הַחְלֵק, גָּהֹץ, מַהֵץ פ״י
заушать, заушить הַכֵּה עַל־הַלְּחִי, סָטֹר, מְחֹא פ״י]
заушекъ בַּדַּל־הָאֹזֶן ז׳
заушеніе סִטּוּר ז׳, הַכָּאַת־לְחִי נ׳

заушина מַכַּת־לְחִי, סְטִירָה, מְרִיטָה נ׳
заушница и заушница שְׂאֵת בְּאֹזֶן נ׳
зафрантить הַתְחֵל מִתְקַשֵּׁט פ״ע
зафрахтовать עָמֹס (ספינה) פ״י
зафыркать הַשְׁמֵעַ נַחֲרָה, נָחֹר פ״ע
захаживать *см.* заходить
захаивать, захаять גַּנֵּה, דַּבֵּר לִגְנַאי עַל־, דַּבֵּר בִּגְנוּת שֶׁל־ פ״י
захандрить הֵעָשֵׂה מְחָלִי פ״ע
заханжить הַתְחֵל מִצְטַבֵּעַ, הֵעָשֵׂה צָבוּעַ פ״ע
захапъ, захапокъ מְלֹא הַכַּף ז׳
захапывать, захапать חָטֹף לוֹ, הַחֲזֵק בְּנִכְסֵי־אֲחֵרִים פ״י
захаркивать, захаркать || הַתְחֵל יוֹרֵק יָרֹק הַרְבֵּה. הִתְלַכְלֵךְ —ся || לַכְלֵךְ בָּרֹק בְּרֻקּוֹ שֶׁלּוֹ
захвалить הַתְחֵל מְשַׁבֵּחַ,- מְהַלֵּל || שַׁבֵּחַ הַרְבֵּה פ״י
захвастать הַתְחֵל מִתְפָּאֵר,- מִשְׁתַּבֵּחַ פ״ע
захватать חָטֹף לוֹ || לַכְלֵךְ בִּשְׂאֵת־חֲטִיפָה —ся (*чѣмъ*) || נָטֹל (בידים מזוהמות) פ״י לְעַצְמוֹ יוֹתֵר מִדַּאי
захватчивый מַטְפָּן, בַּעַל טֶבַע־הַחֲטִיפָה ת׳
захватъ בֵּית־יָד, נִצָּב ז׳, אֲחִיזָה || לְקִיחָה בְּחָזְקָה, גְּזֵלָה נ׳
захватывать, захватить אָחֹז, תָּפֹס || הַשֵּׂג, לָכֹד || גָּזֹל, לָקֹחַ דָּבָר בְּחָזְקָה פ״י —ся —тить *горсть орѣховъ* .הָאָחֹז, הַתָּפֹס וכו׳ נָטֹל עִמּוֹ מְלֹא־כַף אֱגוֹזִים. —тить *шайку* לָכֹד כְּנוּפְיָא שֶׁל גַּנָּבִים. *Непрiятель* —тилъ *обозъ* הָאוֹיֵב תָּפַס אֶת־הַמַּחֲנֶה. —тить *кого въ расплохъ* הִתְנַפֵּל עַל־אִישׁ פִּתְאֹם. *Дождь* —тилъ *меня на дорогѣ* הַגְּשָׁמִים הִשִּׂיגוּנִי בַּדֶּרֶךְ. —тить *власть* כָּבֹשׁ אֶת הַשִּׁלְטוֹן
захворать חָלֹה, נָפֹל לְמִשְׁכָּב פ״ע
захилѣлый חָלוּשׁ, רְפֵה־כֹחַ ת׳
захилѣть חָלֹשׁ, מוֹט פ״ע. —лѣлъ עֻנְּבָהוּ כֹחוֹ
захирѣть *см.* захилѣть
захитрить הַתְחֵל מַעֲרִים,- מִתְנַכֵּל פ״ע
захламащивать, —мастить כַּסֵּה עָפָר פ״י
захлебать הַתְחֵל מְגַמֵּא פ״י
захлёбывать, захлебнуть (*чѣмъ*) גַּמֵּא כְּדֵי לְהַמְתִּיק טַעַם רַע, לַפֵּת, קַנֵּחַ הַסְּעוּדָה פ״י —ся || הֵחָנֵק בִּגְמִיאָה, הַקְדֵּם קָנֶה לְוֶשֶׁט (בשתיה)
захлестать הַלְקֵה עַד־לְמִיתָה פ״י
захлёстка מַרְכֶּבֶת נ׳, מוֹקֵשׁ, יְקוּשׁ || בְּנִיתָה, מְגִיפָה ז׳
захлёстывать, захлеснуть הַלְקֵה בְּשׁוֹט —ся || עָלֹל פָּתִיל || שָׁטֹף, כַּסֵּה בְמַיִם פ״י
דַּלְגֵּד, הַנְקֵשׁ
захлипываться, захлипаться גָּנֹחַ פ״ע
захлопать הַתְחֵל הַבֵּט,- מַחֵא פ״י
захлопка מַדָּף, סְגוֹר || בְּרִיחַ, מְגִיפָה ז׳
захлопотать הַתְחֵל דּוֹאֵג בְּעַד־,- טוֹרֵחַ בְּעַד־, —ся || הִתְבַּלְבֵּל, הַבּוֹךְ -מִשְׁתַּדֵּל בְּעַד־ פ״ע מִתַּחַת מַרְדָּה
захлопывать, захлопнуть הָגֵף, סָגֹר הַסָּגֵר בְּרַעַשׁ —ся || בְּרַעַשׁ פ״י
захлюстать הַרְטֵב, לַכְלֵךְ (בגדים) פ״י —ся || הֵרָטֵב, הִתְלַכְלֵךְ
захныкать הַתְחֵל גּוֹנֵחַ,- מְיַבֵּב פ״ע
заходить, зайти || סוּר אֶל־, בּוֹא־, בַּקֵּר אֶת־ || שָׁקֹעַ, הֵעָלֵם || הִסּוֹב || הִתְנַפֵּל. *Я по дорогѣ* зайду *къ вамъ* אַגַּב אוֹרְחָא אָסוּר אֲלֵיכֶם. Заходите *за мною* בּוֹא אַחֲרַי. Заходите *ко мнѣ* סוּרָה אֵלַי, בַּקְּרֵנִי. *Солнце* зашло הַחַמָּה שָׁקְעָה. *Луна* зашла *за облака* הַלְּבָנָה נֶעֶלְמָה מִתַּחַת לֶעָבִים. Зашла *рѣчь о музыкѣ* הַשִּׂיחָה נָסַבָּה עַל הַמּוּסִיקָא. -*въ тылъ непрiятелю* הִתְנַפֵּל עַל־הָאוֹיֵב מֵאֲחוֹרָיו
заходить הַתְחֵל הוֹלֵךְ,- צוֹעֵד לְכָאן וּלְכָאן פ״ע
заходникъ и заходчикъ ז׳ מְנַקֵּה מַחֲרָאוֹת
заходъ בִּיאָה, שְׁקִיעָה (של חמה) || מַחֲרָאָה נ׳, בֵּית־הַכִּסֵּא ז׳
захожденіе שְׁקִיעָה (של מאורות הרקיע) נ׳
захожій סָר אֶל־, בָּא- ת׳
захозяйничать הַתְחֵל מְנַהֵל,- מַנְהִיג פ״י
захолаживать, захолодить צַנֵּן, קָרֵר, קַפֵּא, הוֹקֵר —ся || הִקָּפֵא פ״י
захолодъ מְקוֹם־צֵל, מְקוֹם קָרִיר ז׳
захолодѣть *см.* холодѣть
захолустье מְקוֹם נִדָּח, -שָׁמֵם ז׳, שְׁמָמָה נ׳
захоронить טָמֹן, הַצְפֵּן פ״י
захотѣть רָצֹה, חָפֹץ, אָבֹה, אַוֵּה פ״י —ся || הִתְאַוֵּה לְ..., הִכָּסֵף-
захохотать הִתְפָּרֵץ בִּשְׂחוֹק, מַלֵּא פִּיו שְׂחוֹק, הִצְטַחֵק פ״ע
захрабриться הֵרָאֵה גְבוּרָה,- אַמֶּץ־לֵב פ״י
захрапѣть הַתְחֵל נוֹחֵר פ״ע
захромать הַתְחֵל צוֹלֵעַ,- מִתְגַּיֵּר פ״ע
захрустѣть הַתְחֵל חוֹרֵק,- מִתְנַתֵּז פ״ע
захрюкать הַתְחֵל צוֹרֵחַ (מחזיר) פ״ע
захрясловость עֲצִירוּת ת׳ || בְּתִימָה (של קנה)
захряслый מְלֵא עָפָר, סָתוּם || שֶׁנִּתְקַשָּׁה ת׳
захряснуть || עָלֹה (מגוזלים) קָרֹשׁ, הִתְקָרֵשׁ || הִסָּתֵם, הֵעָצֵר || שָׁקֹעַ פ״ע
захулить הַתְחֵל מְגַנֶּה, גַּנֵּה הַרְבֵּה פ״י
захѣривать, захѣрить מָחֹק, מָחָה פ״י

зацара́пать הַתְחֵל מְגָרֵד,- שׂוֹרֵט פ״י
зацвѣ́лый עָבֵשׁ ת׳
зацвѣта́ть, зецвѣсти́ и зацвѣ́сть הַתְחֵל פּוֹרֵחַ,- מְלַבְלֵב, הֵנֵץ ‖ הַתְחֵל עָבֵשׁ, הִתְעַבֵּשׁ פ״ע
зацеремо́ниться הַתְחֵל מִתְהַדֵּר פ״ע
зацыга́нить הַתְחֵל עוֹשֶׂה חֲלִיפִין בְּסוּסִים,- הַתְחֵל בְּאִישׁ, *кого*- ‖ סוֹחֵר בְּסוּסִים פ״י גָּנַב אִישׁ
зацѣлова́ть נָשֵׁק הַרְבֵּה מִדַּאי, הַסְתֵּר נְשִׁיקוֹת עַל- פ״י
зацѣ́па и зацѣ́пъ ו׳, קֶרֶס ‖ מְחַרְחֵר רִיב ז׳.
Слоно́вые зацѣ́пы שִׁנֵּי-הַפִּיל
зацѣ́пка קְרִיסָה ‖ עֲלִילָה נ׳
зацѣпля́ть, зацѣпи́ть קָלֹס ‖ הִתְגָּרֵה בְ... הֵאָחֵז, תָּלָה עַצְמוֹ —ся ‖ קָנֵס,- קַנְטֵר פ״י
Зацѣпля́ть *кого слова́ми* קַנְטֵר אִישׁ בִּדְבָרִים
зацѣ́пчивый קַנְטְרָן, חַרְחְרָן, נִרְגָּן ת׳
зацѣ́пъ *см.* зацѣ́па
зача́ливать, зача́лить קָשֹׁר בְּחֶבֶל, חַזֵּק פ״י —ся ‖ הִקָּשֵׁר, הִתְחַזֵּק
зача́ло רֵאשִׁית, תְּחִלָּה ‖ פָּרָשָׁה נ׳, פֶּרֶק ז׳ (באיבנגיליון)
зача́льный *см.* нача́льный
зачаро́вывать, зачарова́ть קָסֹם, כַּשֵּׁף
зачаро́дѣйствовать הַתְחֵל מְנַחֵשׁ,- מְכַשֵּׁף פ״ע
зачасту́ю עַד הַרְבֵּה, פְּעָמִים הַרְבֵּה, בְּכָל פַּעַם, לְעִתִּים קְרוֹבוֹת, כְּפַעַם בְּפַעַם ת״פ
зача́тіе רֵאשִׁית, תְּחִלָּה נ׳ ‖ הֵרָיוֹן, עֻבָּר ז׳
зача́токъ רֵאשִׁית, תְּחִלָּה נ׳
зача́хлость רָזוֹן ז׳, שַׁחֶפֶת, כְּחִישׁוּת נ׳
зача́хлый רָזֶה, כָּחוּשׁ, דַּל-בָּשָׂר, מֻכֵּה שַׁחֶפֶת ת׳
зача́хнуть *см.* ча́хнуть
зачаща́ть, зачасти́ть בּוֹא לְעִתִּים קְרוֹבוֹת, —*ногами* סָפֵק, דַּבְדֵּב. -כְּפַעַם בְּפַעַם פ״ע
Дождь —части́лъ הַמָּטָר יוֹרֵד בְּזַעַף
зачва́ниться הָרֵם רֹאשׁ, הִתְגָּאָה, הִתְהַדֵּר פ״ע
заче́ркивать, зачеркну́ть מָחֹק פ״י ‖ —ся הִמָּחֵק
заче́рнивать, зачерни́ть הַתְחֵל מַשְׁחִיר ‖ הַשְׁחֵר, צָבֹעַ שָׁחוֹר ‖ הַפְחֵת, לַכְלֵךְ, בַּגֵּד ‖ —ся מָחֹק, מְחֹה (כתב), גַּנֵּה, דַּבֵּר בִּגְנוּת- פ״י הַשְׁחֵר עַצְמוֹ, הִתְלַכְלֵךְ, הָשְׁחַר, לֻכְלַךְ
зачернѣ́ть הַתְחֵל נַעֲשֶׂה שָׁחוֹר פ״ע ‖ —ся הֵרָאֵה שָׁחוֹר (מרחוק)
за́черпъ חֵבֶר שֶׁל נוֹזְלִים (שאובים) ‖ מַשְׁאָב ז׳, שְׁאִיבָה נ׳
заче́рпывать, зачерпну́ть שָׁאֹב, דָּלֹה פ״י ‖ —ся הִשָּׁאֵב, הִדָּלֵה
зачерствѣ́лость יֹבֶשׁ (של לחם) ז׳ ‖ פְּרָאוּת (המדות) נ׳
зачерствѣ́лый יָבֵשׁ

зачерствѣ́ть *см.* черствѣ́ть
заче́рчивать, зачерти́ть הַתְחֵל מְצַיֵּר ‖ מַלֵּא צִיּוּר ‖ בְּצִיּוּרִים ‖ —ся הִתָּוֵה, תֹּאַר פ״י הִתְעַסֵּק בְּצִיּוּר יוֹתֵר מִדַּאי
зачёска תִּסְרֹקֶת נ׳
заче́сть *см.* зачита́ть
зачёскъ פֵּיפִּין ז״ר ‖ תַּלְתַּלֵּי-שֵׂעָר
зачёсывать, зачеса́ть הַתְחֵל מְגָרֵד; —סוֹרֵק ‖ סָרֹק הַשֵּׂעָר אֲחוֹרַנִּית פ״י ‖ —ся הִתְגָּרֵד ‖ הִסֹּב הָרֹאשׁ, הִסְתָּרֵק אֲחוֹרַנִּית; הִסָּרֵק-
зачётный נָתוּן, לָקוּחַ עַל-חֶשְׁבּוֹן ‖ מְסַלֵּק, שֶׁל סִלּוּק ת׳
зачётъ סִלּוּק, חֶשְׁבּוֹן ז׳. *Въ*— עַל חֶשְׁבּוֹן.
Не въ— מִבְּלִי לְהָבִיא בְּחֶשְׁבּוֹן
зачина́ть, зача́ть הָחֵל, הַתְחֵל פ״י ‖ הִתְעַבֵּר פ״ע
зачи́нивать, зачини́ть תַּקֵּן, אַחֵה קְרָעִים, —ся ‖ מַלֵּא (מלבושים או פוזמקאות) פ״י הִתָּקֵן, תֻּקַּן
зачи́нка תִּקּוּן ז׳
зачи́нщикъ מְחוֹלֵל, עוֹמֵד בְּרֹאשׁ ז׳
зачи́нъ תְּחִלָּה נ׳
зачири́кать הַתְחֵל מְצַפְצֵף פ״ע
зачисля́ть, зачи́слить עָרֹךְ לְחֶשְׁבּוֹן, הָבֵא בְּמִסְפָּר,- בְּחֶשְׁבּוֹן, זַקֵּף עַל-חֶשְׁבּוֹן- פ״י ‖ —ся הִצְטָרֵף, ‖ הוּבָא בְּחֶשְׁבּוֹן. *Его сына* —сли́ли *за кандида́ты* בְּנוֹ נִכְנַס לִרְשִׁימַת הַקַּנְדִּידָטִים
за́чисто בְּמָמוֹן מְזֻמָּן, בִּמְזֻמָּנִים ת״פ
зачита́ть и зачи́тывать, заче́сть עָרֹךְ לְחֶשְׁבּוֹן, הָבֵא בְּמִסְפָּר, חָשֹׁב לְ.. פ״י ‖ —ся הִצְטָרֵף לְהַחֶשְׁבּוֹן, הוּבָא בְּמִסְפָּר. Зачти́те *э́то за мой долгъ* זְקֹף זֹאת עַל חֶשְׁבּוֹן חוֹבִי
зачита́ть לְבַלֵּה (ספר) ‖ הַלְאֵה בִּקְרִיאָה ‖ קְרֹא הַרְבֵּה,- בְּעִיּוּן, —ся ‖ הַתְחֵל קוֹרֵא פ״י הִתְעַסֵּק בִּקְרִיאָה
зачиха́ть הַתְחֵל מִתְעַטֵּשׁ פ״ע
зачумля́ть, зачуми́ть הַדְבֵּק מַגֵּפָה, טַמֵּא פ״י ‖ —ся הִתְעַפֵּשׁ, הִתְאַלַּח
зачуя́ть הַתְחֵל שׁוֹמֵעַ,- מַרְגִּישׁ, שַׁעֵר, הָבֵן פ״י
зачѣ́мъ לָמָּה, עַל-מָה ת״פ
зашага́ть הַתְחֵל צוֹעֵד,- פּוֹסֵעַ פ״ע
зашали́вать, зашали́ть הַתְחֵל מְצַחֵק, ‖ —ся הִצְטַחֵק יוֹתֵר מִדַּאי, -מִתְהוֹלֵל נ״ע הִשְׁתּוֹבֵב, הִתְהוֹלֵל
заша́ркать הַתְחֵל מְגָרֵר,- הוֹלֵךְ (ברגלים) פ״ע
заша́тывать, зашата́ть הַתְחֵל מֵנִיעַ פ״י ‖ —ся הַתְחֵל מִתְנוֹעֵעַ,- מִתְמוֹטֵט
зашвы́ривать, —рну́ть и —ря́ть קַלֵּעַ, הַשְׁלֵךְ ‖ —ся הַשְׁלֵךְ לְמֵרָחוֹק, יָרֹה- פ״י לְמֵרָחוֹק, הִשְׁתַּלֵּךְ, הִקָּלֵעַ

—ся || הָנַע, בָּבא לִידֵי תְּנוּעָה פ״י зашевелить
התחל מִתְנוֹעֵעַ—מִתְעוֹרֵר] עֹרֶף ז׳ зашеекъ
зашеецъ ז׳ מַפְרִידִים קְטָן
зашей и въ зашей ת״פ בָּעֹרֶף. *Прогнать*
въ зашей или взашей אָחז בְּעָרְפּוֹ וְגֵרֵשׁ
зашейна נ׳ פֵּאַת־עֹרֶף
зашелестать התחל מִתְלַחֵשׁ, —נִשַּׁב פ״ע,
зашеецъ ז׳ גֵּר, גָּבְרִי —מְצַלְצֵל פ״ין]
зашелудивѣть פ״י הַדְבֵּק שְׁחִין בְּ.. —גֵרֵד בְּ.. פ״י
зашелудивѣть פ״ע הָיֹה שְׁחִין, הִשְׁתַּחֵן
зашепелять см. шепелять
зашептывать, зашептать || התחל לְחַשׁ פ״ע
רַפֵּא בְּלַחַשׁ, לָחַשׁ עַל־ פ״י
зашершавѣть см. шершавѣть
зашибать, —бить פָּצַע בְּהַכָּאָה, נָגַף, הָלַם פ״י
—ся || הִנָּגֵף, הִתְנַגֵּף. *Я* зашибъ *ногу*
топоромъ מָחַצְתִּי רַגְלִי בְּגַרְזֶן־עֵצִים. *Его*
зашибло *деревомъ до смерти* נָפַל
עָלָיו אִילָן וַיְמִיתֵהוּ. *Онъ таки* зашибаетъ *копѣйку* הוּא קֹבֵץ מָעוֹת עַל־יָד.
Онъ зашибаетъ הוּא מַפְרִיז עַל־הַמִּדָּה.
Его зашибло *съ перваго стакана*
הַכּוֹס הָרִאשׁוֹנָה הֲמַמְתָּהוּ
зашибъ и зашибина נ׳ חֲבוּרָה, מְצִיבָה, דְּחִיסָה
зашивать, зашить || אָחָה קֶרַע || התחל תּוֹפֵר
—ся || בָּרוֹחַ בִּתְפִירָה פ״י הִתְאַחֵה, הִתָּפֵר
зашивка ז׳ מְקוֹם תָּפוּר, אִחוּי קֶרַע
зашикать התחל שׁוֹרֵק פ״ע
зашипѣть התחל לְחַשׁ (מנשיכת נחש) || התחל
מַעֲלֶה קֶצֶף, —הָמֹה פ״ע
зашмыгать התחל רָץ הֵנָּה וָהֵנָּה פ״ע || הַפְחֵת,
בַּלֵּה (מלבוש) פ״י
зашнуровывать, зашнуровать см. зашнуровывать
зашпиливать, зашпилить см. шпилить
заштатный ת׳ שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן. —*городъ*
עִיר בְּלִי גָּלִיל. —*чиновникъ* פָּקִיד שֶׁאֵינוֹ
מִן הַמִּנְיָן
заштилевать הִתְעַכֵּב (מספינה) מֵחֲמַת חֶסְרוֹן
רוּחַ פ״ע
заштопка נ׳ תִּקּוּן, מִלּוּא ז׳, מְלִיאָה
заштопывать, заштопать תַּקֵּן, מַלֵּא, מַלֵּא
(גַּרְבַּיִם) פ״י
заштукатуривать, —турить כַּיֵּד (קירות,
חומות) —ся || הִתְכַּיֵּד
зашумѣть התחל רוֹעֵשׁ, רָעַשׁ פ״ע, הָקֵם שָׁאוֹן פ״י
зашучивать, зашутить התחל מִתְלוֹצֵץ,
הִתְלוֹצֵץ, הִתֵּל פ״ע
зашушукать התחל לוֹחֵשׁ בְּאָזְנֵי־ פ״י
защебенивать, защебенить מַלֵּא בְּחָצָץ,
—ся || הִתְמַלֵּא בְּחָצָץ, הִתְרַצֵּף רֻצַּף פ״י
защебёнка ז׳ מִלּוּא בְּחָצָץ, רִצּוּף || מ. רֶצֶת־
הֶחָצָץ נ׳
защебетать התחל מְצַפְצֵף, —מְצִיץ פ״ע
защеголять התחל מִתְקַשֵּׁט, —מִתְהַדֵּר
בְּמַלְבּוּשָׁיו פ״י
защекотать דַּגְדֵּג, הַרְבֵּה, עָנָה בְּדִגְדּוּג פ״י
защёлка и защолка מַגּוּפָה, מַפְתֵּחַ ז׳,
בַּף־הַמַּנְעוּל נ׳
защёлкивать, защёлкать תָּפֹף (באצבעות)
|| פָּצֹחַ רִנָּה (מְזַמֵּר) פ״ע || защелкнуть
הָגֵף דֶּלֶת
защёлокъ и защелье נ׳ תַּחְתִּית הַבֶּדֶק
защемлять, защемить לָחֹץ, צָבֹת, דָּחֹס,
דָּפֹן פ״י || הִתְחַפֵּץ, הָיֹה דָלָל (הַלֵּב) פ״ע
—ся || הָלָחֵץ, הִצָּבֵת וכו׳. *Я* —*милъ*
себѣ палецъ дверью אֶצְבָּעִי נִצְבְּתָה בְּדֶלֶת
защёмъ לְחִיצָה, צְבִיתָה, דְּפִינָה נ׳ || מַצְבֶּת,
מַרְפֵּן || נִצְמִין, נָצוּר ז׳, צֶבֶת נ׳
защеница ז׳ קִיסָם, סִיל
защепливать, защепить שָׂרֹט בְּ.. || הוֹצֵא
—ся || קִיסָם מִן הַבָּשָׂר פ״י הִשָּׂרֵט
защечный ת׳ שֶׁתַּחַת הַלְּחָיַיִם
защинка и защинъ נ׳ שְׂפָה צְבוּטָה בְּעֻגָּה
защипывать, защипать и защипнуть
התחל צוֹבֵט,— מוֹרֵט || מָרֹט הַרְבֵּה, צָבֹט, מָרֹט
—ся || עַד־לְמִיתָה פ״י הִצָּבֵט
защита נ׳ מָגֵן, מַחֲסֶה ז׳, הֲגַנָּה
защитительный ת׳ מֵגֵן
защитникъ ז׳ מֵגֵן || מֵלִיץ, פְּרַקְלִיט
защищать, защитить הָגֵן עַל־, הָמֹךְ—, לַמֵּד
—ся || סְנֵיגוֹרְיָא עַל־ פ״י הָגֵן עַל־עַצְמוֹ,
обвиняемаго— הוֹכֵחַ צִדְקָתוֹ, הִצְטַדֵּק לַמֵּד
угнетенныхъ— סְנֵיגוֹרְיָא עַל־הַנֶּאֱשָׁם הָגֵן
עַל־הַמְדֻכָּאִים
защищеніе נ׳ הֲגַנָּה, חֲסָיָה
зашуривать, защурить סָרֵק, קָרֹץ עַיִן,
—ся || סַמֵּר, הָעֵף, עָצֹם עַיִן פ״י הֵעָצֵם
заѣдать, заѣсть קְנֹחַ סְעוּדָה || נָשֹׁךְ עַד־
לְמִיתָה || התחל נוֹשֵׁךְ או אוֹכֵל (כחומר
מקעקע) || סַגֵּל לְעַצְמוֹ, קָנֹה בִּמְשִׁיכָה,
הֶאֱכֵל אַחַר הַסְּעוּדָה || —ся || חָמוֹס פ״י
התקוטט]
заѣдки ז׳ לֶפֶת, קִנּוּחַ־סְעוּדָה
заѣдуха ז׳ אוֹהֵב חָמָס, מַרְבֵּן לְשַׁלֵּם
заѣдчивый ז׳ גַּרְגְּרָן, קַטְּטָן, אִישׁ־מְדוֹן
заѣды ז׳ בֵּין־שְׂפָתַיִם
заѣздъ נ׳ (ע״י סוס) בִּקּוּר ז׳, בִּיאָה
заѣзжатый ז׳ צַיָּד וְרֹכֵב אַחַר כְּלָבָיו
заѣзжать, заѣхать נָפֹל || בּוֹא— סוּר אֶל־,
нְפֹל *въ* —*яму* || אֶל־, הָיֹה בְּמֶרְחַקִּים פ״ע

אֶל בּוֹר. Заѣхать *въ чужой карманъ* קָנֹה הוֹן אֲחֵרִים בְּמְשִׁיכָה
заѣзживать, заѣздить הוֹגֵעַ, הַלְאֵה (סוּס) פ״י
заѣзжій ת׳ נָכְרִי, זָר, נוֹסֵעַ, אוֹרֵחַ. *—домъ* אַכְסַנְיָא
заэкономить *и* заэкономничать הֶעֱשִׁיר מִשְׁכָּן פ״ע
заявитель פ״י מוֹצִיא (כתב או שטר)
заявленіе *и* заявка גִּלּוּי ז׳, הוֹצָאָה (של כתב) || הוֹדָעָה (בבית־דין) נ׳
заявливать *и* заявлять, заявить גִּלָּה, שׂוּם לִפְנֵי, עָרַךְ — || הוֹדִיעַ בְּבֵית־דִּין, הֵעִיד הִתְפַּרְסֵם || —ся לִפְנֵי, מָסַר מוֹדָעָה פ״י הוֹדִיעַ (בִּיאָתוֹ) || הֵרָאָה עַצְמוֹ, הִכִּיר עַל־עַצְמוֹ, הֵרָאָה לַכֹּל
заяловѣлая ת׳ (פָּרָה) שֶׁעָמְדָה מֵהַעֲגִיל
заяловѣть פ״ע עָמַד מֵהַעֲגִיל (מִפָּרוֹת)
заяснѣть הִטְהַר, הִצְטַחְצֵחַ (האויר, פני הרקיע) פ״ע || —ся הִצְטַחְצֵחַ יוֹתֵר
заяцъ *и* **заецъ** אַרְנָב ז׳, אַרְנֶבֶת נ׳. *За двумя —цами погонишься, ни одного не поймаешь* תָּפַסְתָּ מְרֻבָּה לֹא תָפַסְתָּ; מֵעוֹלָם לֹא נִצְחַנִי אֶלָּא בַּעַל־מְלָאכָה אַחַת
заячина *см.* зайчина
заячій ת׳ אַרְנָבִי. *—щавель* אַסְפֶּסֶת חֲמוּצָה. *—корень* לגז
збитень, збитеньщикъ *см.* сбитень *и* сбитеньщикъ
збруя נֶשֶׁק, זַיִן ז׳, חֲלִיצָה נ׳, כְּלֵי־מִלְחָמָה ז״ר || אַבְרוּקְלִין (כלי הסוס) ז׳ || כְּלֵי־מְלָאכָה ז״ר
званіе קְרִיאָה לְ... הַזְמָנָה || מִפְלָגָה נ׳, מַעֲמָד, מַצָּב ז׳]
званый ת׳ קָרוּא, מְזֻמָּן
звательный *надежъ* יַחַס־הַקְּרִיאָה ז׳
зватой *и* звотай ת׳ מְזַמֵּן, קוֹרֵא לִסְעוּדָה
звать, **вывать** קָרָא, הַזְמֵן || קָרָא בְשֵׁם פ״י נִמַּן || —ся הִקָּרֵא בְשֵׁם. *—къ обѣду* לִסְעוּדָה, קָרָא אֶל־הַשֻּׁלְחָן. *—на обѣдъ* קָרָא הַזְמֵן לִסְעוּדָה. *—кого по имени* מַה־שִּׁמְךָ. *Какъ васъ* зовутъ אִישׁ בְּשֵׁם
звено חוּלְיָה, טַבַּעַת (בשלשלת) נ׳ || נֵתַח שֶׁל דָּג גָּדוֹל ז׳
звенчатый ת׳ בַּעַל־חוּלְיוֹת, עֲשׂוּי חוּלְיוֹת
звенѣніе ז׳ צִלְצוּל, רַעַשׁ
звенѣть פ״ע צִלְצֵל, צָלַל, רָעַשׁ. *Чу —нить колокольчикъ* שְׁמַע, מְצִלָּה מְצַלְצֶלֶת. *У меня въ ушахъ —нитъ* אָזְנַי תִּצַּלְנָה, צוֹלְלוֹת אָזְנַיִן]
звонариха נ׳ מַקּוֹשָׁאִית
звонарь ז׳ מַקּוֹשָׁא
звонить דָּפַק בְּפַעֲמוֹן, קִשְׁקֵשׁ, קַרְקֵשׁ, הִקִּישׁ, צִלְצֵל || גִּלָּה סוֹד מִן הַחֶדֶר, חִצֵּר, תָּקַע בַּחֲצֹצְרוֹת פ״ין]
звонки *см.* колокольчики
звонкій ת׳ מְצַלְצֵל, צָלוּל, רוֹעֵשׁ. *—кая монета* מְצַלְצְלִין
звонкость ז׳ צִלְצוּל חָזָק
звонокъ נ׳ מְצִלָּה, ז׳, פַּעֲמוֹן, קַרְקַשׁ
звончатый *см.* звонкій
звонъ ז׳ צִלְצוּל, קִשְׁקוּשׁ, קַרְקוּשׁ
звукоподражаніе ז׳ חִקּוּי־הַצִּלְצוּל, —הַקּוֹל
звукоподражательный מְחַקֶּה בַקּוֹל, —בְצִלְצוּל ת׳
звукъ ז׳ קוֹל, טוֹן, צִלְצוּל, קִשְׁקוּשׁ, שִׁקְשׁוּק. *Невнятный—* קוֹל בִּלְתִּי מוּבָן. *Серебристый— голоса* הַצִּלְצוּל (הַטּוֹן) הַכַּסְפִּי שֶׁל הַקּוֹל. *—оружія* שִׁקְשׁוּק נֶשֶׁק. *—цѣпей* קִשְׁקוּשׁ שַׁלְשְׁלָאוֹת
звучаніе נ׳ צִלְצוּל ז׳, צְלִילָה
звучать פ״ע צִלְצֵל, צָלַל, נָעַם
звучность נ׳ צִלְצְלָנוּת
звучный ת׳ מְצַלְצֵל, יָפֶה, נָעִים
звѣзда כּוֹכָב ז׳ || תַּהֲרַת, בַּנְקָנִית (בסוסים) נ׳
звѣздистый ת׳ כּוֹכָבִי, מָלֵא כּוֹכָבִים
звѣздный ת׳ כּוֹכָבִי, מְכֻכָּב. *—ное небо* רָקִיעַ מְכֻכָּב
звѣздогля́дъ ז׳ כְּמַרְנוּן (מין דג)
звѣздообразный ת׳ כְּעֵין כּוֹכָב, כִּדְמוּת—
звѣздоцвѣтъ ז׳ אַסְתֵּר (מין פרח)
звѣздочётство אַסְטְרוֹלוֹגְיָא, אִצְטַגְנִינוּת, אִסְטַגְנִינוּת, חָכְמַת־הַמַּזָּלוֹת נ׳
звѣздочётъ ז׳ אַסְטְרוֹלוֹג, אִצְטַגְנִין, אִסְטַגְנִין
звѣздочка ז׳ כּוֹכָבָא, כּוֹכָב קָטָן
звѣздочникъ *и* —довикъ אַכְתֶּרִית (מין אבן טובה) נ׳
звѣздочный ת׳ שֶׁל כּוֹכָבִים
звѣздощатка ז׳ אַסְתֵּר (מין פרח)
звѣздочатый ת׳ מָלֵא כּוֹכָבִים
звѣрина ז׳ בְּשַׂר חַיּוֹת מִדְבָּרִיּוֹת
звѣринецъ ז׳ בֵּיבָר שֶׁ, חַיּוֹת, מִכְסָה
звѣриный ת׳ שֶׁל חַיָּה; *см.* звѣрь
звѣристый ת׳ מָלֵא חַיּוֹת
звѣробой *и* —бойникъ ז׳ פִּרְצָא (מין צמח)
звѣровидный *и* —образный בִּדְמוּת חַיָּה, כְּעֵין—; פִּרְאִי || אַכְזָרִי ת׳
звѣроловный ת׳ שֶׁל צַיִד, צַיָּדִי
звѣроловство ז׳ צֵיד־חַיּוֹת
звѣроловъ ז׳ צַיָּד
звѣрообразіе נ׳ דְּמוּת־חַיָּה, דְּמוּת פְּרָאִית
звѣрообразный *см.* звѣровидный
звѣроядный ת׳ אוֹכֵל בָּשָׂר
звѣрскій ת׳ בְּהֵמִי, שֶׁל חַיּוֹת, פֶּרֶא, אַכְזָרִי

звѣрство נ' מִדַּת־חַיָּה, אַכְזָרִיּוּת
звѣрствовать פ"ע הִתְנַהֵג בְּאַכְזָרִיּוּת
звѣрь ז' אַכְזָר || נ' חַיָּה — רָעָה — מִדְבָּרִית
звякать || פ"ע רָעַשׁ, צִלְצֵל, שִׁקְשֵׁק, הִשְׁמִיעַ קוֹל || פ"ע דִּבֵּר שְׁטוּת, גִּבֵּב דְּבָרִים
звяки נ' שְׁטוּת, ז"ר הֲבָלִים
зги *не видать* (*или: не видно*) חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה, אֲפֵלָה כְּנֶגְדָּהּ]
зданіе ז' בִּנְיָן
здоба, здобить, здобный *см.* сдоба, сдобить *и* сдобный
здороваться, по— (*съ кѣмъ*) שָׁאַל לְשָׁלוֹם ־פ', בֵּרֵךְ פ"י. *Я еще не* —вался *съ нимъ* עוֹד לֹא שָׁאַלְתִּי לִשְׁלוֹמוֹ
здоровенный ת' אַלָּם, בָּרִיא (אוֹ: בִּשְׁלוֹמוֹ)]
здоровёхонекъ *и* —вёшенекъ מְצוּי בְּקוֹ הַבְּרִיאוּת ת'
здорово ת"פ בָּרִיא, שָׁלֵם || יוֹמָא טָבָא, שָׁלוֹם עָלֶיךָ. —*живешь* עַל לֹא־דָבָר (מעלבון)
здоровость נ' בְּרִיאוּת
здоровый *и* здравый חָזָק, בָּרִיא, שָׁלֵם || — вы *ли вы* מַה ת' בָּרִיא, מוֹעִיל. —*воздухъ* אֲוִיר טוֹב. שְׁלוֹמְךָ, הֲשָׁלוֹם לְךָ. —вое *тѣлосложеніе* מִבְנֶה בָּרִיא. —вая *пища* גּוּף (אוֹ: גֵּו) אֵיתָן (אוֹ: דָּחוּק) מַאֲכָל יָפֶה. Нездоровая *пища* מַאֲכָל קָשֶׁה
здоровье *и* здравіе ז"ר, חַיִּים, ז' שָׁלוֹם, נ' בְּרִיאוּת. *За ваше*— לְחַיִּים. *На*— אַסּוּתָא (למי שמתעטש, למשל). *Кушайте на*— אֱכוֹל לְתֵאָבוֹן, יִמְתַּק בְּחִכְּךָ. *Началъ за— и кончилъ за упокой* פָּתַח בְּכַבֵּד וְסִיֵּם בְּחָבִית
здоровѣть, по— פ"ע הַבְרֵא, הִרְפָּא מֵחָלְיוֹ
здоровякъ ז' גֶּבֶר, אַלָּם, בָּרִיא וְחָזָק
здраво ת' בָּרִיא, מוֹעִיל, טוֹב
здравомысліе נ' שֵׂכֶל יָשָׁר ז', דַּעַת שְׁלֵמָה
здравомыслящій ת' בַּעַל־שֵׂכֶל יָשָׁר
здравствовать פ"ע הָיֹה בָּרִיא, ־בְּקוֹ הַבְּרִיאוּת. *Желаю*— שָׁלוֹם. *Да* —ствуетъ *король* יְחִי הַמֶּלֶךְ. —ствуйте שָׁלוֹם עָלֶיךָ || אַסּוּתָא
здравый *см.* здоровый. —*смыслъ* שִׁקּוּל־הַדַּעַת
здѣсь ת"פ פֹּה, כָּאן, הָכָא. *Кто*— מִי כָּאן. —*погребенъ такой-то* פֹּה נִקְבַּר (אוֹ: נִטְמַן) פְּלוֹנִי
здѣшній ת' שֶׁל כָּאן, מִפֹּה, יְלִיד הַמָּקוֹם הַזֶּה. —няя *жизнь* הַחַיִּים הַמְּקוֹמִיִּים
зебра ז' עָרוֹד (ר' עֲרוֹדוֹת)
зебу זֶבּוּ
зелейный *и* —ленной ת' שֶׁל יָרָק. —ная *лавка* חֲנוּת שֶׁל יְרָקוֹת
зелёненькій יְרַקְרַק
зеленёхонекъ *и* —пёшенекъ יָרֹק מְאֹד
зеленякъ *см.* бузина
зеленить, за— פ"י מָשַׁח יָרֹק, צָבַע יָרֹק || —ся הִמָּשַׁח יָרֹק, הִצָּבַע
зеленичка נ' נַחְלִיאֵל צָהֹב ז', בַּעֲרָה צְהֻבָּה
зелёнка ז' צֶמַח הַבִּיבָרִי (מין צפור)]
зеленной *см.* зелейный
зелено ת' יָרֹק
зеленоватый ת' יְרַקְרַק
зелёность נ' יֵרָקוֹן, צֶבַע הַיָּרֹק ז', יַרְקוּת
зеленщикъ ז' מוֹכֵר יְרָקוֹת
зелёный ת' יָרֹק || בֹּסֶר
зелень ז' יֶרֶק ז', יְרָקוֹת ז"ר || צֶבַע יָרֹק
зеленѣть, по— הוֹרִיק, הָפֹךְ יָרֹק, הֵעָשֶׂה— הֵעָשֶׂה יָרֹק, הַדְשֵׁא || —ся || עָטָה־, הַדְשֵׁא פ"ע הֵרָאֵה יָרֹק]
зеліе ז' יֶרֶק, עֵשֶׂב, צֶמַח־תְּרוּפָה נֶשֶׁק, סַם, אֶרֶס || בֶּגֶד תּוֹתָחִי || בַּד
зелье ז' סוֹבֵא וּמוֹרֶה
зельцерская *вода* ז"ר מֵי־סֶלְצֶר
земелька *см.* земля
земельный ת' קַרְקָעִי; *см.* земля
землевладѣлецъ ז' חַקְלַאי, בַּעַל קַרְקַע
земледѣлецъ *и* —дѣлъ אִכָּר, עוֹבֵד אֲדָמָה ז'
земледѣліе נ' אִכָּרוּת, עֲבוֹדַת־אֲדָמָה
земледѣльный ת' אִכָּרִי, אַגְרוֹנוֹמִי
земледѣльствовать הִתְעַסֵּק בַּעֲבוֹדַת־הָאֲדָמָה, הָיֹה אִכָּר פ"ע, עָבֹד אֲדָמָה פ"י
земледѣльческій ת' שֶׁל עֲבוֹדַת־הָאֲדָמָה. —ская *школа* אַסְכּוֹלָה לַעֲבוֹדַת־הָאֲדָמָה
землекопъ *и* —копщикъ ז' חוֹפֵר אֲדָמָה
землемѣріе נ' (חכמת) מְדִידַת־הָאָרֶץ, כַּיָּלוּת
землемѣрный ת' שֶׁל מְדִידַת־הָאָרֶץ, כַּיָּלִי
землемѣръ ז' מוֹדֵד הָאָרֶץ, כַּיָּל
землеописаніе נ' גֵּיאוֹגְרַפְיָא, ז' תֵּאוּר־הָאָרֶץ
землеописатель ז' גֵּיאוֹגְרָף
землепашенный *см.* земледѣльческій
землепашество, —пашецъ *см.* земледѣліе *и* земледѣлецъ
землеройка ז' עַכְבַּר־הַשָּׂדֶה
землетрясеніе ז' רַעַשׁ־הָאָרֶץ, רְעִידַת־הָאֲדָמָה נ', זְוָעוֹת נ"ר
землеудобреніе ז' זֶבֶל (של שדה)
землеудобрительный ת' עָשׂוּי לְזַבֵּל
землечерпательный, —ная *машина* מְכוֹנַת־הַבִּיצִית נ'
землистый ת' מְעֹרָב בְּעָפָר, עֲפָרִי
землица נ' אַדְמָתָא (נחלת־שדה קטנה)

землишка נ׳ אֲדָמָה כְחוּשָׁה, זִבּוּרִית

земля́ אֲדָמָה, אֶרֶץ נ׳, כַּדּוּר הָאָרֶץ ז׳ ‖ יַבָּשָׁה, יַבֶּשֶׁת ‖ מְדִינָה, מַמְלָכָה נ׳, חֶבֶל, גָּלִיל ז׳ ‖ נַחֲלַת־שָׂדֶה, קַרְקַע נ׳ ‖ שֵׁם האות הסלאבית 3 ‖ —ли מְדִינוֹת. *Онъ былъ въ чужихъ* —ля́хъ הוּא הָיָה בִּמְדִינוֹת שׁוֹנוֹת. *Я купилъ сто десятинъ* —ли́ קָנִיתִי מֵאָה דֶּסְיָאטִינוֹת אֲדָמָה. *Шитье по золотой* —лѣ́ רִקְמָה עַל־קַרְקַע שֶׁל זָהָב. *Казенныя* зе́мли קַרְקָעוֹת הַמֶּמְשָׁלָה

земля́къ ז׳ בֶּן־אֶרֶץ

земляни́ка и —ни́ца, —ни́чка תּוּת בְּנָנִי, תּוּת־אֲדָמָה ז׳

земляни́ковка ז׳ יֵין שֶׁל תּוּת בְּנָנִי

земляни́къ *см.* землеко́пъ

земляни́стый *см.* земля́стый

земляни́ца *см.* земляни́ка

земляни́чникъ ‖ שִׂיחַ הַתּוּת הַבְּנָנִי ‖ סְנָף— ז׳

земля́нка ז׳ צְרִיף, בֵּית־חֹמֶר ‖ עֲרוּגַת — נ׳]

земляно́й ת׳ אַרְצִי, אַדְמָתִי. —*орѣхъ* אֱגוֹז הָאֲדָמָה. —на́я *груша* אַגַּס־הָאֲדָמָה. —на́я *работа* עֲבוֹדַת־הַחֲפִירָה

земново́дный *шаръ* כַּדּוּר הָאָרֶץ (מַיִם וְיַבָּשָׁה) ז׳. —ное *животное см.* амфи́біа

земно́й ת׳ אַרְצִי, אַדְמָתִי ‖ מֵעוֹלָם הַזֶּה. —*поклонъ* הִשְׁתַּחֲוָיָה, עֲבוּדָה (בשעת הצטלבות)

земноро́дный ת׳ בֶּן־אָדָם, יְלִיד־עָפָר

зе́мскій ת׳ בִּפְנִי, זֶמְסְקִי. —скія *учреждения* עֶרְכָּאוֹת שֶׁל כְּפָר

зе́мство נ׳ זֶמְסְטְבָא, מַעֲמָדוּת־הַכְּפָר

зени́тъ נ׳ זֵנִית, נְקֻדַּת־הַגֹּבַהּ

зеоли́тъ נ׳ וִיאוֹלִית (מין אבן טובה)

зере́нчатый ת׳ גַּרְגְּרִי

зе́ркало נ׳ רְאִי ז׳, אַסְפַּקְלַרְיָא, מַרְאָה

зе́ркальникъ и —ка́льщикъ אַסְפַּקְלָר (מוכר או עושה אספקלריות) ז׳

зе́ркальный и зерка́льный שֶׁל אַסְפַּקְלַרְיָא, שֶׁל רְאִי ת׳

зе́ркальце и зе́ркальцо אַסְפַּקְלַרְיָא קְטַנָּה, מַרְאָה— נ׳

зе́ркальщикъ *см.* зе́ркальникъ

зерново́й ת׳ שֶׁל שִׁבֹּלֶת הַקִּיבְיָא

зерне́ніе נ׳ גַּרְגְּרָה

зерни́стый ת׳ גַּרְעִינִי, בַּעַל־גַּרְעִינִים גְּדוֹלִים

зерни́ть פ״י גַּרְגֵּר

зерно́, зёрнышко ז׳ גַּרְגֵּר, גַּרְגִּיר, גַּרְעִין. *Жемчужное*— מַרְגָּלִית, מַרְגָּנִיתָא. *Египетское*— גַּרְגְּרֵי הָאוֹר

зернови́къ ז׳ בֵּית־הַזֶּרַע (בצמחים)

зерно́вка ז׳ דְּמוּי־הַזֶּרַע ‖ אִילָן יַעֲרִי

зерново́й ת׳ גַּרְעִינִי. —*хлѣбъ* בָּר, דָּגָן

зернояд́ный ת׳ אוֹכֵל גַּרְעִינִים

зёрнышко ז׳ גַּרְעִינוֹן

зернь ז׳ שְׂחוֹק־הַקּוּבִּיָא

зерца́ло ז׳ שֻׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁל דַּיָּנִים

зефи́ръ נ׳ זֶפִיר, צְפִיר ז׳, רוּחַ חֲרִישִׁית

зигза́ги נ׳ זִקְזַק, עוֹלֶה וְיוֹרֵד ז׳, תְּנוּעָה לוּלְבִית

зижди́тель ז׳ בּוֹרֵא, יוֹצֵר ‖ בּוֹנֶה, בּוֹנֶה

зима́ ז׳ חֹרֶף

зи́мній ת׳ חָרְפִּי. —*путь* דֶּרֶךְ שִׁלְגִית

зимова́лый ת׳ שֶׁחָרַף, חָרוּף

зимова́нье и зимо́вка נ׳ חֲרִיפָה

зимова́ть פ״ע חָרַף, בִּלָּה הַחֹרֶף

зимо́вка и зимо́вище *см.* зимова́нье

зимо́вникъ ז׳ בֵּית־הַחֹרֶף (במדבר)

зимо́вье ז׳ מְעוֹן־הַחֹרֶף

зимоpо́докъ נ׳ צִפּוֹר־הַקֶּרַח

зинзиве́й (מין צמח) נ׳, הָרְנִי ז׳ צִמְקָה *см.* проскурня́къ

зинзу́бель ז׳ חֲזִיז, פְּקִיפָס

зи́нуть *см.* зія́ть

зи́нька ז׳ יַרְגָּזִי (מין צפור)

зипу́нъ ז׳ מְעִיל־אִכָּרִים

зія́ть, зи́нуть פ״י — פָּתַח פֶּה, פָּעַר

злакъ ז׳ צֶמַח ‖ יֶרֶק, יֶרֶק־עֵשֶׂב

злати́ть *см.* золоти́ть

златни́ца נ׳ מַטְבֵּעַ שֶׁל זָהָב

зла́то, зла́тый *см.* зо́лото, золото́й

златобро́въ נ׳ אַבְרוּקָא שֶׁל זָהָב (מין דג)

златови́дный ת׳ כְּעֵין זָהָב

златовла́съ ז׳ שְׂעַר צָהֹב

златовла́сый ת׳ בַּעַל־שְׂעַר צָהֹב

златогла́вый и —ве́рхій בַּעַל רֹאשׁ־זָהָב, —גֻּלַּת־זָהָב ת׳

златоза́рный ת׳ — נוֹצֵץ כְּזָהָב, מַבְרִיק

златокле́й קוֹלָן שֶׁל זָהָב

златоко́ванный ת׳ חֲרוּשׁ־זָהָב, עֲשׂוּי־זָהָב

златокры́лый ת׳ בַּעַל כַּנְפֵי־זָהָב

златолю́біе נ׳ אַהֲבַת־זָהָב

злато́рогій ת׳ בַּעַל קַרְנֵי־זָהָב

златору́нный ת׳ בַּעַל גִּזַּת־זָהָב

златотка́нный ת׳ שְׁזוּר־זָהָב, אָרוּג־זָהָב

златоу́стый ת׳ דּוֹבֵר צַחוֹת, נִפְלָא מְאֹד, בְּדִבְרֵי מַיִן

златоцвѣ́тный ת׳ כְּעֵין־הַזָּהָב

златоцвѣ́тъ и золотоцвѣ́тъ ז׳ צִיץ־זָהָב

златѣ́ть, по— פ״ע הִצְהִיב, הֻצְּהַב, נַעֲשָׂה כְּעֵין־זָהָב

зла́чность נ׳ שְׁפַעַת־דֶּשֶׁא

зла́чный ת׳ מְלֻבָּשׁ בְּדֶשֶׁא, דִּשְׁאִי

злить, о— הַכְעֵס, הַקְצֵף, הַקְנֵט פ״י ‖ —ся
כָּעֹס, הִתְקַצֵּף, הִתְעַבֵּר
зло רָע, אָסוֹן ז׳, רָעָה נ׳. *На*— לְקַנְטוּר,
зло́ רָע, לֹא טוֹב תה״פ לְהַכְעִיס]
зло́ба טִינָא, שִׂנְאָה נ׳
злоби́ть, о— הַקְנֵט, הַרְעֵם, קַנְטֵר ‖ —ся
הִתְמַרְמֵר, הִתְאַנֵּף, הִתְמַלֵּא רֹגֶז
зло́бный נוֹטֵר אֵיבָה ת׳
зло́бствовать חָשֹׁב לְהָרֵעַ לְ.., שָׁמֹר עֶבְרָה, נָטֹר
зловóніе רֵיחַ רָע, סִרְחוֹן ז׳ אֵיבָה פ״ע]
зловóнный נוֹתֵן רֵיחַ רָע, מַסְרִיחַ, בָּאוּשׁ ת׳
зловрéдность בִּישׁוּת נ׳
зловрéдный בִּישׁ, מַזִּיק ת׳
злове́щій מְנַבֵּא רָע, מְבַשֵּׂר רָעָה ת׳
злоде́й רָשָׁע, אִישׁ רָע, —אָוֶן, עַוָּל ‖ אוֹיֵב נֶפֶשׁ ז׳
злоде́йскій רָע, בִּישׁ, מְנֻבָּל ת׳
злоде́йство נְבָלָה, רִשְׁעָה, רִשְׁעוּת, בִּישׁוּת נ׳
злоде́йствовать הָרֵעַ, עָשֹׂה רִשְׁעוּת פ״י
злоде́яніе *см.* злоде́йство
зложела́ніе *и* —ла́тельство דְּרִישַׁת־רָעָה
зложела́тель דּוֹרֵשׁ רָעָה לְ.. ת׳ לְ.. נ׳]
зложела́тельствовать דָּרֹשׁ רָעָה לְ.., חָשֹׁב
לְהָרֵעַ לְ.. פ״ע
злой רָע, בִּישׁ, קָשֶׁה ‖ כּוֹעֵס ת׳. *Онъ на*
васъ очень золъ הוּא כּוֹעֵס עָלֶיךָ מְאֹד
злока́чественность מְמָאִירוּת נ׳
злока́чественный מַמְאִיר, רָע ת׳. —ная
рана מַכָּה רָעָה
злоключéніе אָסוֹן, פֶּגַע רָע ז׳
злонаме́реніе *и* —умышлéніе מְזִמָּה רָעָה,
מַחֲשָׁבָה— נ׳
злонаме́ренность *см.* злонаме́реніе
злонаме́ренный *и* —умы́шленный חֹשֵׁב
רָעָה עַל־, מֵזִיד ת׳
злонра́віе אֹפִי רָע, לֵב— ז׳, מִדָּה רָעָה, דֶּרֶךְ— נ׳
злонра́вный רַע־לֵבָב, בַּעַל־לֵב רָע, בַּעַל־מִדּוֹת
רָעוֹת ת׳
злопа́мятливость *и* —тность נְטִירָה,
שְׁמִירַת עֶבְרָה נ׳
злопа́мятливый *и* —тный נוֹטֵר, שׁוֹמֵר
עֶבְרָה ת׳
злопа́мятованіе *и* —па́мятство נְטִירָה,
שְׁמִירַת־עֶבְרָה נ׳
злопа́мятствовать נָטֹר אֵיבָה, שָׁמֹר עֶבְרָה פ״ע
злопло́дный פּוֹרֶה רוֹשׁ, גּוֹמֵל פְּרִי גְרוּעַ ת׳
злополу́чіе קְשִׁי־יוֹם, אָסוֹן, פֶּגַע רָע ז׳,
פּוּרְעָנוּת נ׳
злополу́чный קְשֵׁה־יוֹם, אֻמְלָל, מְדֻכְדָּךְ ת׳
злора́дливый *и* —ра́дный שָׂמֵחַ לְרָעַת־,
—לְאֵיד־ ת׳
злора́дство שִׂמְחָה לְרָעַת־, —לְאֵיד נ׳
злора́дствовать שָׂמֹחַ לְרָעַת־, —לְאֵיד פ״ע
злоре́чи́вость הֶרְגֵּף, גִּדּוּף ז׳, רְכִילוּת, הוֹצָאַת־
לַעַז נ׳
злоре́чи́вый *и* —сло́вный הוֹלֵךְ רָכִיל, מְחָרֵף,
מְנַדֵּף, מוֹצִיא לַעַז ת׳
злоре́чить *см.* злосло́вить
злоре́чіе *см.* злосло́віе
злосло́вить הָלֹךְ רָכִיל, הַלְשֵׁן, הָבֵא דִבָּה, הוֹצֵא
לַעַז, —שֵׁם רָע, —דִּבָּה פ״י
злосло́віе רְכִילוּת, לְשׁוֹן־הָרָע, דִּבָּה, מַלְשִׁינוּת,
רְכִילוּת נ׳
зло́стный רָע, כָּלֵא־, בִּישׁ ‖ חוֹרֵשׁ רָעָה ת׳
злость רֹעַ, —לֵב ז׳, רִשְׁעָה, רִשְׁעוּת, רָעָה,
בִּישׁוּת ‖ אַכְזְרִיּוּת נ׳
злосча́стіе דִּכְדּוּךְ, רֹעַ־מַזָּל, מַזָּל בִּישׁ ז׳
злосча́стный אֻמְלָל, אִי־צוֹלֵחַ, בִּלְתִּי מֻצְלָח,
שְׁלוּמִיאֵל, בִּישׁ־גַּדָּא ת׳
злотво́рный רַע־מַעֲלָלִים, רָשָׁע, עֹשֶׂה רָע ת׳
злотово́рство רִשְׁעוּת, רִשְׁעָה נ׳, עֲלִילוֹת־
רֶשַׁע נ״ר
зло́тый זָהָב פּוֹלוֹנִי (״מין קופיקות) ז׳
злоумышлéніе *см.* злонаме́реніе
злоумы́шленникъ מֵזִיד ת׳
злоумы́шленно בְּמֵזִיד, בְּזָדוֹן תה״פ
злоумы́шленный *см.* злонаме́ренный
злоумышля́ть, злоумы́слить הָזֵד, עָשֹׂה
בְּמֵזִיד פ״י
злоупотреблéніе שִׁמּוּשׁ לְרָעָה ז׳
злоупотребля́ть, —употреби́ть הִשְׁתַּמֵּשׁ
(בדבר־מה) לְרָעָה פ״י
злоухищрéніе עֲקִיפִין ז״ר, עָקְבָה, עַרְמוּמִית נ׳
злоухищрённый עָקֹב, עָרוּם, קַרְטְמָן ת׳
злоухищря́ться, —хитри́ться— בּוֹא בַּעֲקִיפִין,
בְּעָרְמָה, הַעֲרֵם, הִתְנַכֵּל פ״ע
злоча́стіе *см.* злосча́стіе
злочести́вый רָשָׁע, פּוֹשֵׁעַ ת׳
злочéстіе פְּשִׁיעָה, פְּשִׁיעוּת נ׳
злочéстный רָשָׁע, פּוֹשֵׁעַ ת׳
злоща́стіе *см.* злосча́стіе
злоща́стный *см.* злосча́стный
злоязы́чіе *см.* злосло́віе
злоязы́чникъ מוֹצִיא דִבָּה— לַעַז, הוֹלֵךְ רָכִיל,
מַלְשִׁין, מְחָרֵף ת׳
злоязы́чный *см.* злоре́чи́вый
злю́ка *и* злю́чка מַרְשַׁע (נ׳ מַרְשַׁעַת), רַע־לֵב,
злю́щій רָע, בִּישׁ ת׳ אִישׁ רָע ת׳]
зміеви́дный בִּדְמוּת נָחָשׁ ת׳
зміеви́къ *и* змѣеви́къ אִילָן שֶׁל צֶמֶר ‖
נְחָשׁוֹן (מין אבן) ז׳

змiевла́сый בַּעַל שֵׂעָר נְחָשִׁי ת׳
змiеголо́вникъ *молдавскій* נְחֻשְׁתָּן מָלְדוֹבִי
(מין צמח) ז׳
змѣевни́къ וְרוֹנָד (מין צמח) ז׳
змѣёнокъ בֶּן־תַּנִּין ז׳
змѣй, змiй и змѣя́ נָחָשׁ || דְּרָקוֹן, נָחָשׁ
נָחָשׁ בָּרִיחַ. —*великанъ* בָּרִיחַ, תַּן ז׳.
Гремучая змѣя́ נָחָשׁ הַמְקַשְׁקֵשׁ. *Оч-
ковая* змѣя́ נְחַשׁ עַקַלָּתוֹן. —*горынинъ*
שָׂרָף מְעוֹפֵף (בבדותות הרוסים). Змѣя́
подколодная אִשָּׁה מַרְשַׁעַת
змѣи́ный נְחָשִׁי ת׳
знава́ть *см.* знать
зна́емо נִבָּאִי ת״פ
зна́емый יָדוּעַ ת׳
знай תָּדִיר ת״פ. *Я его успокаиваю, а онъ
— сердится* אֲנִי מַרְגִּיעֵהוּ וְאַף עַל־פִּי כֵן
הוּא כּוֹעֵס תָּדִיר
знако́мецъ מַכִּיר, מַכָּר, מְיֻדָּע, מוֹדַע ז׳
знако́мить הָבֵא לִידֵי הַכָּרוּת, הוֹדַע זֶה לָזֶה פ״י
—ся הִתְוַדַּע אֶל־ ||
знако́мство הַכָּרוּת נ׳. —*съ характеромъ
страны* יְדִיעַת־תְּכוּנוֹת הַמְּדִינָה
знако́мый *см.* знако́мецъ. —*человѣкъ*
אִישׁ יָדוּעַ לִי,— מְמַכָּרַי
знакъ, значёкъ || סִימָן, תָּו, צִיּוּן, אוֹת
נֶגֶו ז׳, רְמִיזָה || מַזְכֶּרֶת נ׳, זִכָּרוֹן, זֵכֶר ז׳.
—*отличія* סִימָן שֶׁל הִצְטַיְּנוּת. *Въ
—дружбы* לְמַזְכֶּרֶת־אַהֲבָה, לְזֵכֶר־יְדִידוּת.
Зна́ки *препинанія* פִּסּוּק מְעָמִים.
—*сложенія* סִימַן הַחִבּוּר אוֹ פְּלוּס.
—*вычитанія* סִימַן הַחִסּוּר אוֹ מִינוּס
—*умноженія* סִימַן הַכֶּפֶל. —*дѣленія*
סִימַן הַחֲלֻקָּה (אוֹ: הַחִלּוּק)
знамена́тель מְכַנֶּה, נוֹקֵב ז׳. *Привести
дробь къ одному* —телю הָבֵא הַשֶּׁבֶר
לִידֵי מְכַנֶּה אֶחָד
знамена́тельный מְסַמֵּן, מַסְמִין || אָמוּר עַל
צַד־הַדִּמְיוֹן,— בְּדֶרֶךְ הַשְׁאָלָה || נִכְבָּד, חָשׁוּב ת׳
знамена́ти и знамена́ть סַמֵּן, הַסְמֵן, הַרְאֵה
עַל־ || נַבֵּא לְ.., פ״י ||—ся (*крестомъ*)
הִצְטַלֵּב
знамени́тость פִּרְסוּם, בַּעַל־, בַּעַל־שֵׁם ז׳
знамени́тый מְפֻרְסָם, מְצֻיָּן ת׳
зна́менiе סִימָן, אוֹת || מוֹפֵת, נֵס ז׳. —*вре-
мени* מוֹפֵת־הַדּוֹר
знамённый דִּגְלִי ת׳
знаменова́нiе מוּבָן, פִּתְרוֹן, פֵּשֶׁר־עִנְיָן ז׳,
הוֹרָאָה נ׳
знаменова́ть רָמֹז, פָּתֹר פ״י ||—ся
הִצְטַלֵּב

знамено́сецъ *см.* зна́менщикъ || *см.*
схи́мникъ
зна́менщикъ и —меноно́сецъ נוֹשֵׂא
הַדֶּגֶל ת׳]
зна́мя דֶּגֶל, נֵס ז׳
зна́нiе דַּעַת, חָכְמָה נ׳. —*свѣта* הַכָּרַת־
הַחַיִּים
зна́тно מְהֻדָּר, בָּרוּר ת׳ || לִתְהִלָּה, לְתִפְאֶרֶת ת״פ
зна́тность יַחְסָנוּת נ׳, בְּנֵי־מַעֲמַד־הַיַּחְסָנִים, הָאֲצִילִים ז׳
зна́тный מְיֻחָס, יַחְסָן, בֶּן־אֲצִילִים, נִכְבָּד, נוֹדָע
знато́къ בָּקִי, יַדְעָן, מֵבִין ז׳ [רְאֵה ת׳]
знать, знава́ть יָדֹעַ || הַכֵּר || הָבֵן פ״י
||—ся (*съ кѣмъ*) הִתְרוֹעֵעַ עִם־ פ׳. *Какъ
—чего не* зна́ешь מִי יוֹדֵעַ מַה שֶּׁיִּהְיֶה.
Я его не зна́ю אֵינֶנִּי מַכִּירוֹ. *Дѣлайте
какъ* зна́ете עֲשֵׂה כְּפִי שֶׁיּוֹרְךָ שִׂכְלְךָ.
Дать— הוֹדַע. *Дать себя*— הוֹדֵעַ
לַכֹּל אֶת־טִיבוֹ בָּעוֹלָם. *Надо и честь*— לַכֹּל
גְּבוּל. *Пятна не* знать (*вм.* не
узна́ть) הַכּוֹכָב כְּלֹא הָיָה. *Онъ аза въ
глаза не* зна́етъ אֵינוֹ יוֹדֵעַ קָמֶץ אָלֶף
(אוֹ: צוּרַת אוֹת)
знать אֵין־זֹאת כִּי אִם, בְּוַדַּאי ת״פ
зна́ть עוֹלַם הַמְיֻחָסִים, הַיַּחְסָנִים ז׳, הָאֲצִילִים ז״ר,
הָאֲרִיסְטוֹקְרַטְיָא נ׳
зна́харь יַדְעָן || חָכָם בִּרְפוּאָה || מְכַשֵּׁף, כַּשְּׁפָן ז׳
значёкъ סִימָן, דִּגְלוֹן ז׳ || דוּגְמָא נ׳
значе́нiе מוּבָן, פֵּשֶׁט, מַשְׁמָע ז׳, הוֹרָאָה,
מַשְׁמָעוּת || חֲשִׁיבוּת נ׳, עֵרֶךְ ז׳. *Это
слово имѣетъ много* —нiй תֵּבָה
זוּ סוֹבֶלֶת כַּמָּה הוֹרָאוֹת. —*этихъ словъ
темно* מַשְׁמָעוּת הַמִּלִּים הָאֵלּוּ אֵינָהּ בְּרוּרָה.
Эти слова имѣютъ большое—
הַדִּבּוּרִים כְּגוֹן אֵלּוּ עֶרְכָּן גָּדוֹל. *Не слѣдуетъ
придавать большого* —нiя *этому
случаю* אֵין לְיַחֵס חֲשִׁיבוּת יְתֵרָה לְמִקְרֶה זֶה.
Онъ имѣетъ большое —при дворѣ
הוּא חָשׁוּב גָּדוֹל בֶּחָצֵר
значи́тельно בְּמִדָּה מְרֻבָּה,— יְתֵרָה ת״פ
значи́тельность גֹּדֶל ז׳, חֲשִׁיבוּת נ׳
значи́тельный לֹא־מְעַט || נִכְבָּד, רַב־עֵרֶךְ,
חָשׁוּב ת׳
зна́чить יָרֹה, הוֹרֹה, סַבֵּל מַשְׁמָע, כְּלֹל הוֹרָאָה ||
הַמְנֵה, הַכְלֵל ||—ся הָיֹה חָשׁוּב, —נִכְבָּד פ״ע
בָּרְשִׁימָה. *Что это* —читъ מַה עִנְיָנוֹ
שֶׁל זֶה. *Онъ молчитъ, —читъ согла-
сенъ* שְׁתִיקָתוֹ כְּהוֹרָאָה דּוֹמָה. *Что* зна́читъ
это слово מַה מַּשְׁמָעָהּ שֶׁל תֵּבָה זוּ. *Онъ
при дворѣ много* —читъ הוּא חָשׁוּב
גָּדוֹל בֶּחָצֵר. *Это много* —читъ רְבוּתָא
הוּא. *Онъ не* —чится *по списку*

שְׁמוֹ לֹא נִכְלַל בָּרְשִׁימָה
значко́вый ת׳ שָׁיָךְ לְדִגְלוֹן; *см.* значёкъ
зна́ющій ת׳ מַכִּיר, מֵבִין, יוֹדֵעַ, מְלֻמָּד
знобить, за— פ״י קֵרֵר, צִנֵּן || —ся צֻנַּן
עַצְמוֹתַי עַצְמוֹ, הִמָּצֵא בְּצִנָּה. *Меня* знобитъ
רוֹחֲפוֹת מִקֹּר
зно́бкій ת׳ מִתְקָרֵר, בַּעַל טֶבַע הַהִתְקָרְרוּת
зно́бкость נ׳ יִרְאַת־צִנָּה
знобь נ׳ רְחִיפָה מִקֹּר
зноелю́бъ נ׳ (מִין אִילָן) צַפְצֶפֶת־הַחֹם
зной ז׳, חֹם כָּבֵד, חֹרֶב, חֲרָבוֹן, שָׁרָב, חַמָּה,
зно́йный ת׳ חַם מְאֹד צִמְרָה נ׳]
зноить פ״ע (מהשמש) לָהֵט, הָפֵץ חֹם
зоба́стый ת׳ בַּעַל־קֻרְקְבָן גָּדוֹל, וִמְקֹן
зоба́ть, по— || (בחרטום) נָקַר, לָקַט, —אָכֹל
בְּלְהִיטָה, —בְּכָל פֶּה פ״י
зобъ מֻרְאָה נ׳, קֻרְקְבָן (בעופות), זֶפֶק (בעופות
зовъ נ׳ קְרִיאָה, הַזְמָנָה ובאדם) ז׳]
зодiака́льный ת׳ שֶׁל עִגּוּל־הַמַּזָּלוֹת
зодіа́къ ז׳ גַּלְגַּל, זוֹדִיאַק, עִגּוּל־הַמַּזָּלוֹת
зо́дческій ת׳ אַרְכִיטֶקְטוֹנִי, שֶׁל בְּנִיָּה
зо́дчество נ׳ אַרְכִיטֶקְטוֹנִיּוּת, בְּנִיָּה
зо́дчій ז׳ אַרְכִיטֶקְטוֹן, אַרְדִּיכָל
зола́ ז׳ אֵפֶר, פִּיחַ. *Горячая*— רֶמֶץ
золи́стый ת׳ מְשֻׁפָּע בְּאֵפֶר; מַחֲזִיק אֵפֶר
золи́ть פ״י שָׂרָה בְּמֵי־אֵפֶר
золо́вка נ׳ (אחות־הבעל) גִּיסָה
золота́рникъ נ׳ (מין אילן) שִׁטָּה נַנָּסִית
золота́рня ז׳ בֵּית־הַזְּהָבִי
золота́рь ז׳ זְהָבִי || מְנַקֵּה מְחָרָאוֹת
зо́лотень и —ту́шникъ שַׁרְבִיט זָהָב (מין
золоти́льный ת׳ עָשׂוּי לְזַהֵב צמח) ז׳]
золоти́льщикъ ז׳ זַהֲבָן
золоти́стый ת׳ מֵכִיל זָהָב || מְזֻהָב, מְצֻהָב, נוֹצֵץ
золоти́ть, по— זַהֵב || —ся הֻזְהַב
золотни́къ ד׳ (א׳ מצ״ו בליטרא) זוֹלוֹטְנִיק.
Малъ—, да дорогъ הַקָּטָן וְהַגָּדוֹל שָׁוִין
לִפְנֵי הקב״ה; יֵשׁ נִרְאֶה לָעַיִן בְּלֹא־כְלוּם (או: יֵשׁ
דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ מַמָּשׁ) וְיֵשׁ בּוֹ טַעַם וָרֵיחַ
зо́лото и зла́то ז׳ זָהָב. *Не все то—,*
что блеститъ לֹא כָּל הַנּוֹצֵץ זָהָב הוּא
золотобитъ и —толющи́льникъ מְרַקֵּעַ
זָהָב ז׳
золото́й ז׳ (מטבע של זהב) דּוּקַט, אִימְפֶּרִיאַל
золото́й и зла́тый ת׳ שֶׁל זָהָב, זָהוּב.
—ты́хъ *дѣлъ мастеръ* צוֹרֵף זָהָב, זְהָבִי
Злато́е *число* מַחֲזוֹר קָטָן. —*вѣкъ* דּוֹר־
זָהָב. —*человѣкъ* אִישׁ־חֲמוּדוֹת. *Обѣщать*
—ты́я *горы* הַבְטֵחַ שַׂ״י עוֹלָמוֹת
золотоиска́ніе נ׳ כְּרִיַּת־זָהָב

золотоиска́тель ז׳ כּוֹרֵה זָהָב
золотоно́сный ת׳ מֵכִיל זָהָב
золотообрѣ́зный בַּעַל־שׁוּלַיִם מְזֻהָבִים
золотоплющи́льня בֵּית־רִקּוּעַ זָהָב
золототы́сячникъ ז׳ (מין פרח) אֱלֹהֵי־זָהָב
золотошве́й ז׳ רֹקֵם בְּזָהָב
золотошве́йный ת׳ שֶׁל רִקְמַת־זָהָב
золоту́ха ז״ר הַשְּׁדָדִים
золоту́шливый и ту́шный ת׳ מֻכֵּה הַשְּׁקָדִים
золоту́шникъ *см.* зо́лотень
золоче́ніе נ׳ הַזְהָבָה
зо́льникъ בֵּית־קִטְמָא (ובתנור) || בְּלִי־אֵפֶר
(של כובסים) || בּוֹר־הַמִּשְׁרָה (של בורסקי) ||
רִכֵּל בְּאֵפֶר ז׳
зо́льный ת׳ שֶׁל קִטְמָא,— אֵפֶר; *см.* зола́
зо́на נ׳ זוֹנָא, חֲגוֹרַת־אֶרֶץ; *см.* поя́съ
зонди́ровать פ״י נִגֵּר, בָּדַק. —*почву*
зондъ, зо́ндикъ ז׳ זוֹנֶד בָּדַק הַקַּרְקַע]
зо́нтикъ שְׂמִכִיָּה || (*глазной*) עֵינִיָּה
отъ) מִמְּרִיָּה || (*отъ солнца*)
|| (*ламповый*) סְכַךְ־עֲשָׁשִׁית || נ׳ (*дождя*
תָּרָק (מין צמח) ז׳
зо́нтъ נ׳ חֻפַּת־גַּג
зоографи́ческій ת׳ זוֹאוֹגְרָפִי
зоогра́фія ז׳ וואוגרפיא נ׳, תֵּיאוּר־הַחַיּוֹת
зооли́тъ נ׳ זוֹאוֹלִית, הִתְאַבְּנוּת־הַחַיּוֹת
зооло́гія נ׳ זוֹאוֹלוֹגְיָא, יְדִיעַת־הַחַיּוֹת. —гѝ-
ческій *садъ* גַּן זוֹאוֹלוֹגִי
зооло́гъ ז׳ זוֹאוֹלוֹגָן
зооо́мія ז׳ זוֹאוֹטוֹמְיָא נ׳, נִתּוּחַ־הַחַיּוֹת
зоофи́тъ ז׳ (ספק חי ספק צומח) זוֹאוֹפִיט, צִמְחִי
зо́ренька, зо́рюшка, зо́рька *см.* заря́
зо́ркій ת׳ חַד־הָרְאוּת, גְּלוּי־עֵינַיִם
зо́ркость נ׳ חַדּוּת־הָרְאוּת
зоря́ ז׳ (מין צמח) רְתִימוֹן
зракъ ז׳; קְלַסְתֵּר ז׳; תְּמוּנָה נ׳ מַבָּט
зрачёкъ и зорочёкъ נ׳ אִישׁוֹן ז׳, בָּבַת־עַיִן
зри́тель ז׳ רוֹאֶה, מַבְרִיר
зри́тельный ת׳ עָשׂוּי לְהַבָּטָה
зрѣ́лище נ׳ מַחֲזֶה, חִזָּיוֹן, מַרְאֶה
зрѣ́ло ת״פ בִּמְתִינוּת, בְּיִשּׁוּב־הַדַּעַת, הֵיטֵב.
—*обдумать что* הִתְיַשֵּׁב הֵיטֵב בְּדָבָר
зрѣ́лость נ׳ בֹּשֶׁל ז׳, בַּגְרוּת
зрѣ́лый ת׳ בָּשֵׁל, בָּגוּר
зрѣ́ніе || מְאוֹר־עֵינַיִם ז׳, הַבָּטָה, רְאוּת, רְאִיָּה נ׳
בִּשּׁוּל, בִּכּוּר (הפירות) ז׳
зрѣть (зрю) פ״י הַבֵּט, רָאֹה, צָפֹה
зрѣть (зрѣю) פ״ע בָּשֵׁל, הִגָּמֵל, הִתְבַּכֵּר
зря בִּפְזִיזוּת, בְּלִי יִשּׁוּב הַדַּעַת, בְּלִי הַשְׂגָּחַת־
зря́чій ת׳ פִּקֵּחַ לֵב ת״פ]

зрячка נ׳ (לרובים) קבת־מזרה
зубанъ ת׳ גדל־שנים
зубастый ת׳ גדל־שנים || בעסן, נגן ת׳
зубатка ז׳ זאב־המים
зубатый *см.* зубастый
зубачъ *см.* зубанъ
зубецъ נ׳ (של כלי) שן || ז׳ (של חומה) סמיון
зубило נ׳ מקבת, מפסלת || שופנא
зубной ת׳ שני־שנים. –ная *бол*ь כאב־שנים. –*врачъ* רופא־שנים. –ныя *буквы* אותיות שניות
зубовидный *и* –образный בדמות שן, כעין־ ת׳
зубокъ נ׳ שן קטנה. *Дать на*— הענק מתנה להורים בשעת־המילה (לנוצרים). *Поднять на* —кй התל באיש
зубопрорѣзываніе נ׳ צמיחת־שנים
зубоpывный *ключъ* ר״ן כלקבים
зубоскалить פ״י התל || חרק שנים
зубоскалъ ז׳ לצן, חרק שנים
зубоскальство נ׳ לצנות ז׳, מחרק־שנים
зубочистка כגרדת־שנים || מחוץ־שנים
зубочистный ת׳ מנקה שנים [בן שנה נ׳]
зубрило ז׳ (שונה בעל פה במכונה) מתן
зубрина נ׳ (בכלי) פגימה
зубрина ז׳ בשר שור־בר
зубрить עשה פגימות (בכלי) || מחן (שנה בעל פה במכונה) פ״י. *Много* зубритъ, *да мало успѣваетъ* מחן ואינו פולט; מוהן הרבה ומוצא קמעא
зубръ ז׳ שור־בר, תור־ברא
зубчатникъ ז׳ (מין צמח) הרדל קיצי
зубчатый ת׳ בעל־שנים, שני ת׳
зубъ נ׳ שן. Зубья *гребенки* שני המסרק. Зубы *коренные* שני הלחיים. *Передній* — גלתעה מחדנה. —*мудрости* שן חכמה. *Искусственный*— שן תותבת, פנימית. *Онъ со мною* —*за*— הוא מתנגד לי בכל. —*на*— *не попадетъ* שני נקיות (כקר). *Положить* зубы *на полку* היה כפל ברעב; ישב בנקיון־שנים. *Поднять кого на* зубы התל באיש
зудъ נ׳ חפפית, ראובית
зудѣть, за— פ״י חכך

зуёкъ ז׳ (מין צפור) בר־נפחא
зуница *см.* земляника
зыбать зыбнуть פ״י הנע, הרעד || —ся התנועע לכאן ולכאן, רעד, הנוע
зыбка נ׳ (תלויה בחבלית) עריסה
зыбкій מתנועע, מתנודד, מתמוטט || רופף, תחוח. —*грунтъ* קרקע טובענית ת׳ טובעני
зыблость *и* зыбучесть ז׳ נדנוד, מטמוט
зыблемость נ׳, השתנות || ז׳ נדנוד, מטמוט ההליפות נ״ר
зыблемый ת׳ בר־שנוי || מתמוטט
зыбучій ת׳ מתנודד, מתמוטט
зыбь נ׳ משברי־ים ז״ר || בצה, קרקע טובענית
зыкъ ז׳ קול צלול
зычать פ״ע צרח, שאג, נהק
зычность ז׳ קול הוק
зычный ת׳ שואן בחוזק, כצלצל
зѣвака ז׳ פוקגית, עצלנית; בער ז׳, מצלן, בהקן
зѣваніе ז׳ פהוק [פתיה נ׳]
зѣвать, зѣвнуть פהק || השתומם, פער פה || הלך בטל, חבק ידים פ״ע
зѣвокъ ז׳ פהוק
зѣвота נ׳ פהקנות
зѣвунъ ז׳ פהקן
зѣвъ, зѣвокъ בית־הבליעה, ועם, גרון ז׳ || פה, לוע
зѣло ת״פ למכביר, לרוב, הרבה מאד
зѣльный ז׳ גדול מאד
зѣница ז׳ בת־עין, בבת־ נ׳, אישון; בת־
зѣнки ר״ן עינים
зюзюканье נ׳ לחישה התלהבות
зюзюкать פ״ח לחש פ״י, התלחש
зюзя ז׳ סבא, שכור. *Онъ пьянъ какъ*—; *онъ напился* зюзей הוא שכור כלוט
зябкій ת׳ נוח להקרה, קריר
зябкость נ׳ קרירות
зябликъ ז׳ (מין צפור) פרוג
зяблина נ׳ צרבת־קר, מ נת־
зяблица *и* зябловка נ׳ כריגיה
зяблость נ׳ קריושה, קפיאה
зяблый ת׳ נשחת מקר
зябнуть פ״ע קלד, הגלד || רהוה־ רבא מקר, רהה־
зять ז׳ (בעל האחות) גיס || חתן

И.

И ו, ו, ג, אף, גם, אפילו. *Онъ обѣщалъ и навѣрно придетъ* הוא הבטיח ובודאי יבא. И *я это знаю* גם אני יודע זאת. И *не ожидай, ты этого не получишь* גם חכה לא תחכה כי לא תקבלנו

ибисъ и ибйсъ ז׳ דַּחְסִידָה נַמְצְרִית נ׳
ибо כִּי, יַעַן אֲשֶׁר, יַעַן כִּי, בַּעֲבוּר ת״פ
ивука ז׳ (מין צמח) אַנְגְּלִין
ива נ׳ עֲרָבָה ז׳, חַלָּף; ивовый и ивяный חַלָּפִי, עַרְבִי
ивановскій. *Скакать во всю* —вскую דָּהֹר בְּכָל כֹּחוֹ
ивановъ цвѣтъ *см.* златоцвѣтъ
иванокъ *см.* зиморо́токъ
Иванъ-да-Марья ז׳ (מין פרח) אַמְנוֹן וְתָמָר
иверень, иверешекъ ז׳ קִיסָם, סִיל
ивина ז׳ עֲנַף־עֲרָבָה, נֵצֶר
ивка *см.* ива
ивнякъ, ивняёкъ נ׳ חֻרְשַׁת־נְצָרִים
иволга ז׳ (מין צפור) קִיכְלִי צָהֹב
игемонъ ז׳ שַׂר־הַגָּלִיל
игла́, иго́лка и иго́лочка מַחַט נ׳ || קוֹץ || (של קפוד) חוּט, בָּרְקָן ז׳ *Платье съ* —чки מַלְבּוּשׁ מִתַּחַת הַמַּחַט (חָדָשׁ בְּתַכְלִית)
иглиный и иго́льный ת׳ שֶׁל מַחַט, מַחְטִי. Иго́льное *ушко* קוֹפָה שֶׁל מַחַט, קוֹפָא דְמַחֲטָא
иглистый ת׳ קוֹצָנִי, מָלֵא קוֹצִים
иглица ז׳ בַּרְקָן־הַמִּדְבָּר || נ׳ מַחַט שֶׁל מַכְמֹרֶת
игличникъ ז׳ (מין צמח) קוֹצָן
иглища נ׳ מַחַט גְּדוֹלָה
иглова́тый ת׳ בַּרְקָנִי, קוֹצָנִי, מָלֵא חֲדוּדִים
иго ז׳ עֹל || כְּבֵדוּת
иго́лка и иго́лочка *см.* игла́
иго́льникъ, —ничекъ ז׳ נַרְתִּיק־ נְדַן־מְחָטִים
иго́льный *см.* иглиный
иго́льчатый ת׳ מַחְטָנִי, בְּעֵין מַחַט, כְּמוֹ־. —тое *ружье* רוֹבֶה מַחְטָנִי
иго́льщикъ ז׳ מַחְטָר
иго́рка *см.* игра́
иго́рный ת׳ מִשְׂחָקִי. —*домъ* בֵּית־מִשְׂחָק
иго́рочка *см.* игра́
иготь, иготка ז׳, מַכְתֵּשׁ, כַּתֵּשׁ, מַכְתֶּשֶׁת מְרוּכָה נ׳
игра́ ז׳ שְׂחוֹק, מִשְׂחָק || נִגּוּן (בכלי־זמר) ז׳ —*словъ* לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל־לָשׁוֹן. —*не стоитъ свѣчъ* אֵין הַדָּבָר שׁוֶֹה בְּנִזְקוֹ; שְׂכָרוֹ יוֹצֵא בְהֶפְסֵדוֹ
игра́лище ז׳ מִשְׂחָק, שַׁעֲשׁוּעִים ז״ר. *Корабль* —*вѣтровъ и волнъ, а человѣкъ* —*страстей* הַסְּפִינָה מִשְׂחָק הִנָּה לָרוּחוֹת וּמִשְׁבָּרִים וּבֶן־אָדָם מִשְׂחָק לְיִצְרוֹ הָרָע
игра́льный ת׳ שְׂחוֹקִי, מִשְׂחָקִי
игра́ніе ז׳ שְׂחוֹק, מִשְׂחָק
игра́ть, игрывать שָׂחֵק, פָּרֹט עַל כְּלִי־זֶמֶר, נַגֵּן פ״ע —*въ карты* שַׂחֵק בִּקְלָפִים (בְּקוּבְיָא, בְּכַרְטִיסִים). —*на скрипкѣ* נַגֵּן בְּכִנּוֹר. —*на сценѣ* שַׂחֵק עַל־הַבָּמָה. *Солнце* —*ра́етъ* הַחַמָּה צוֹהֶלֶת. *Шампанское* —*ра́етъ въ стаканѣ* הַשַּׁמְפַּנְיָה הוֹמֶה (חֹמֶר, מְפַכְפֵּךְ) בַּכּוֹס
игре́ній ת׳ (סוס) אָדֹם לְבַן־נְקֻדָּה
игре́цкій ת׳ שֶׁל שַׂחְקָנִים
игри́вость נ׳ שַׁעֲשׁוּעַ ז׳, עַלִּיצוּת
игри́вый ת׳ מָלֵא חֶדְוָה, מִשְׁתַּעֲשֵׁעַ, עַלִּיז
игри́стый (משקה) הוֹמֶה, חוֹגֵג, מְפַכְפֵּךְ, מַפְכֶּה, נוֹבֵעַ ת׳
игри́шка ז׳ שְׂחוֹק גָּרוּעַ; *см.* игра́
игри́ща ז׳ מִשְׂחָק גָּדוֹל
игрище ז׳ מִשְׂחָק עַמָּמִי. Игри́щный שֶׁל מִשְׂחָק עַמָּמִי
игро́къ ז׳ מְשַׂחֵק, שַׂחְקָן. Игрочи́ха מְשַׂחֶקֶת, שַׂחְקָנִית
игру́нъ ז׳ שׁוֹבָב || בַּעַל לְשַׂחֵק אוֹ לְנַגֵּן
игру́шечникъ צַעֲצוּעָר (מוכר או עושה צעצועים) ז׳
игру́шка, игру́шечка ז׳ צַעֲצוּעַ, כְּלִי־שַׁעֲשׁוּעִים
игуа́на נ׳ (מין לבלוב אמריקני) אִיגוּאָנָה
игу́менство מַעֲלַת־הַהֶגְמוֹן (בדת הפראבוסל׳ לבית) נ׳
игу́менствовать הָיֹה הֶגְמוֹן פ״ע
игу́менъ ז׳ הֶגְמוֹן, אַב־מִנְזָר. —нья הֶגְמוֹנִית
идеа́лъ ז׳ אִידֵיאָל, מֻשָּׂא נֶפֶשׁ נ׳
идеа́льный ת׳ אִידֵיאָלִי
идеологи́ческій אִידֵיאוֹלוֹגִי
идеоло́гія נ׳ אִידֵיאוֹלוֹגְיָא, תּוֹרַת־הַמֻּשָּׂגִים
иде́я ז׳ אִידֵאָה, מַחְשָׁבָה נ׳, רַעְיוֹן
иди́ллія נ׳ אִידִילְיָא, רְעִיָּה, שִׁירַת־רוֹעִים
идіоти́змъ אִידְיוֹטִיסְמוּס ז׳, סְגֻלַּת־לָשׁוֹן נ׳
идіо́тъ ז׳ הֶדְיוֹט, קַרְיָא, גֹּלֶם, רֵיק, טִפֵּשׁ
идолопокло́нникъ и —служи́тель עוֹבֵד אֱלִילִים, אֱלִילָן, עכו״ם, עוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה ז׳
идолопокло́нничать עָבֹד עֲבוֹדָה זָרָה, -אֱלִילִים
идолопокло́нничество, —покло́нство и —служе́ніе עֲבוֹדָה זָרָה, עֲבוֹדַת־אֱלִילִים, -גִּלּוּלִים, -כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת (עכו״ם) נ׳
и́долъ אֱלִיל, שִׁקּוּץ, עָצָב ז׳, מַסֵּכָה נ׳
идти́ и итти́ הָלֹךְ || בּוֹא || נָסֹעַ || הִצְטָעֵד || הִשְׁתַּלֵּם || הִתְקַיֵּם, הִשְׁתַּמֵּשׁ || הִזְדַּבֵּן || הִתְפַּשֵּׁט || הִצְטָרֵךְ || הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּ־ || הוֹצֵא || הַלֵּם || הִכָּנֵס, הָיֹה לְ־ || דָּלֹךְ וְגָדֹל, גָּבֹר, גָּאֹה. *Наши гости что-то не* иду́тъ אוֹרְחֵינוּ עֲדַיִן לֹא בָּאוּ. *Мои часы не* иду́тъ שְׁעוֹנִי עָמַד מִלֶּכֶת. *Полкъ* идётъ *въ походъ* הַלִּגְיוֹן יוֹצֵא הַמַּעֲרָכָה. *Мирные*

переговоры все еще идутъ הַמַּשָּׂא
וְהַמַּתָּן עַל־דְּבַר הַשָּׁלוֹם עֲדַיִן הוֹלֵךְ וְנִמְשָׁךְ.
Рожь идётъ *за границу* הַשִּׁפּוֹן
מִשְׁתַּלֵּחַ חוּצָה לָאָרֶץ. *Гвоздь не* идётъ
глубже אֵין הַמַּסְמֵר מִשְׁתַּקֵּעַ יוֹתֵר. *Эти*
товары хорошо идутъ הַסְּחוֹרוֹת הַלָּלוּ
חֲרִיפוֹת לִזְבוֹן. *О немъ* идётъ *молва*
הוּא הָיָה לְשִׂיחָה בְּפִי־הַבְּרִיּוֹת. *На его*
сюртукъ идётъ *три аршина* לִמְעִילוֹ
צָרִיךְ שְׁלֹשָׁה אַרְשִׁין. *Поташъ* идётъ
на мыло בְּמֶלַח אַלְקוֹלִי מִשְׁתַּמְּשִׁים לַעֲשִׂיַּת־
הַבּוֹרִית. *На него* идётъ *по десяти*
рублей въ мѣсяцъ לִצְרָכָיו מוֹצִיאִים עֲשָׂרָה
רוּבָּל בְּחֹדֶשׁ. *Сапоги мнѣ не* идутъ
הַמַּנְעָלִים אֵינָן הוֹלְמוֹת אֶת־רַגְלַי (אוֹ: צָרוֹת
לְרַגְלַי). *Эта шляпа къ вамъ очень*
идётъ כּוֹבַע זֶה הוֹלֵם אוֹתְךָ מְאֹד. *Дѣло*
идётъ הַדָּבָר מְתֻקָּן. Идётъ! טוֹב הַדָּבָר.
Ему идётъ *пятый годъ* הוּא נִכְנָס
לְשָׁנָה הַחֲמִישִׁית. —*въ монахи* הִכָּנֵס
לִנְזִירוּת, הֵעָשֵׂה לְנָזִיר. *Онъ хорошо* идётъ
на службѣ הוּא הוֹלֵךְ וְגָדוֹל בְּמִשְׂרָתוֹ.
Вода идётъ *на прибыль* הַמַּיִם הוֹלְכִים
וְגָבֵר. —*за мужъ* הִנָּשֵׂא (אוֹ: וְנָאָה)
לְאִישׁ, הִתְכַּנֵּס־. *Дождь* идётъ גְּשָׁמִים
יוֹרְדִים

иждивéніе הוֹצָאָה נ׳, הוֹצָאוֹת נ״ר
ѝже אֲשֶׁר, שֶׁ.., הַ.. ‖ האות и ס״נ
ѝжица הָאוֹת V הַסְּלָאבִית
изба́, избу́шка ‖ בֵּית־אִכָּרִים ז׳, סֻכָּה, כְּמַלְתָּא נ׳
חֲדַר־הַמְשָׁרְתִים (אצל בית־הבעלים) ז׳
избави́тель פּוֹדֶה, גּוֹאֵל, מַצִּיל ז׳
избавлéніе פֻּרְקָן ז׳, הַצָּלָה, פְּדוּת, גְּאֻלָּה נ׳
избавля́ть, изба́вить פָּדָה, גָּאַל, הִצִּיל, חִלֵּץ,
הִפָּדֵה, הִגָּאֵל, ‖ —ся מַלֵּט, שַׁחְרֵר, פָּטַר פ״י
הִנָּצֵל, הִמָּלֵט, הִשְׁתַּחְרֵר, הִפָּטֵר. —вьте *меня*
отъ этого человѣка הַצִּילֵנִי־נָא
מִבַּר־נַשׁ זֶה. —*кого отъ опасности*
הוֹצֵא אִישׁ מִידֵי סַכָּנָה. Избави́ *Боже*
רַחֲמָנָא לִיצְלַן. —виться *отъ наказанія* הִמָּלֵט מֵעֹנֶשׁ. —вьте *меня отъ*
вашихъ замѣчаній פִּטְרֵנִי־נָא מֵהֶעָרוֹתֶיךָ
(אוֹ: מִגִּלּוּי־דַעְתְּךָ)
избало́вывать, избалова́ть פִּנֵּק, עִנֵּג, פ״י
‖ —ся הִתְפַּנֵּק, הִתְעַנֵּג
избезде́льничаться הֵעָשֵׂה בַּטְלָן, רֵק פ״ע
избёнка צְרִיף ז׳, סֻכַּת־עָנִי נ׳; *см.* изба́
избива́ть, изби́ть הַכֵּה ‖ הֵמִית, הָרַג, הַאֲבֵד,
‖ —ся כָּתַת פ״י, שִׁבֵּר, פִּצְפֵּץ, נִפֵּץ ‖ פְּצַע
הִפָּצֵעַ ‖ הִכָּתֵת, בָּלֹה ‖ נִפֵּץ, הִשָּׁבֵר

избира́ніе *и* избра́ніе בְּחִירָה, בְּרִירָה נ׳
избира́тель בּוֹחֵר, בּוֹרֵר ז׳
избира́тельный שֶׁל בְּחִירָה ת׳
избира́тельство מִשְׁפַּט־בְּחִירָה ז׳
избира́ть, избра́ть בָּחֹר, בָּרֹר ‖ סַלֵּת פ״י
‖ —ся הִבָּחֵר, הִבָּרֵר. —ра́ть *себѣ родъ*
жизни בְּחֹר לְעַצְמוֹ דֶּרֶךְ בַּחַיִּים
изби́ть *см.* избива́ть
изби́шка *см.* изба́
избіéніе הֶרֶג ז׳, הֲרֵיגָה נ׳
изблёвывать, изблева́ть יָרֹק, קָבֹס, הָקֵא פ״י
изблизи́ *и* изблйзка מִקָּרוֹב ת״פ
избода́ть *см.* бода́ть
избо́йна גֶּפֶת, גֶּפֶת־זֵיתִים, פְּסֹלֶת־שֶׁמֶן נ׳
избо́ина *см.* выбо́ина
избора́зживать, —розди́ть שַׂדֵּד פ״י
избочéниваться, —ниться סָמֹךְ יָדָיו עַל־
הַצְּדָדִים פ״י
избра́живать, изброди́ть שׁוֹטֵט, הִתְהַלֵּךְ
לְאֹרֶךְ וּלְרֹחַב, סוֹבֵב ‖ רָמֹס (קָמָה) פ״י
избра́ніе *см.* избира́ніе
избра́нникъ בָּחִיר, בָּחוּר, נִבְחָר, בָּרוּר, סֹלֶת,
אֶחָד מִיחִידֵי סְגֻלָּה ז׳
избу́шка, —бу́шечка צְרִיפוֹן ז׳, סֻכָּה קְטַנָּה נ׳
избыва́ть; избы́ть הִמָּלֵט מִן, הִנָּצֵל, פ״ע ‖
עָקֹר מִן הַשֹּׁרֶשׁ, הַכְחֵד ‖ הוֹצֵא, בַּזְבֵּז, אַבֵּד פ״י ‖
הִפָּטֵר מִן פ״ע
избы́токъ שֹׁפַע, שׂוֹבַע ז׳, מִדָּה יְתֵרָה, שִׁפְעָה נ׳
избы́точество *см.* изоби́ліе
избы́точествовать *см* изоби́ловать
избы́точный מַשְׁפִּיעַ, עָצוּם, כַּבִּיר, רַב ת׳. —но
בְּשֶׁפַע, בְּשֶׁפַע ת״פ
избѣга́ть, избѣжа́ть *и* избѣ́гнуть הִמָּלֵט
מִן, הִנָּצֵל—, הִפָּטֵר—, סוּר—, שְׂטֵה—, הִתְרַחֵק— פ״ע.
—*ссоры* הִתְרַחֵק מֵרִיב. —нуть *опасности* הִנָּצֵל מִסַּכָּנָה —нуть *наказанія*
הִמָּלֵט מֵעֹנֶשׁ
избѣ́гать רוּץ וְעָבֹר פ״ע ‖ —ся הִתְיַגֵּעַ בְּרִיצָה
избяно́й *и* избно́й שֶׁל בֵּית־אִכָּרִים ת׳
изва́живать, изва́дить לַמֵּד לְהָלֵךְ רָעָה,
הַרְגֵּל ‖ —ся הִתְרַגֵּל לַלֶּכֶת ‖ נָמֵר, פַּנֵּק פ״י
רָעָה
изва́ра *и* —ва́рки, ז״ר שְׁמָרִים (בְּבִשּׁוּל שֵׁכָר)
פְּסֹלֶת־שֵׁכָר נ׳
изва́яніе פֶּסֶל, פֶּסֶל, מַעֲשֵׂה־פֶּסֶל ז׳
изва́ять *см.* ва́ять
изверга́ть, изве́ргнуть יָרֹק מִתּוֹךְ, גָּרֵשׁ—,
‖ —ся הוֹרֵק ‖ הוֹצֵא, הַרְחֵק, הָסֵר, הַבְדֵּל פ״י
הִשָּׁלֵךְ, הוּרַק מִתּוֹךְ־וכו׳
и́звергъ נֵפֶל ‖ עָרִיץ, נִתְעָב, אַכְזָר ז׳

извéрженецъ מוּבְדָּל, מוּסָר מִמִּשְׂרָה ז׳
извержéніе זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה ‖ הִתְפָּרְצוּת (וולקאן), הוּרָקָה ‖ הֲסָרָה, הַנְחָקָה נ׳
извёрстывать, изверстáть עָרֹךְ, הַעֲרֵךְ, יַשֵּׁר ‖ כּוֹנֵן (בדפוס), קָרֹעַ ‖ חַלֵּק, כְּרֹךְ פ״י
—ся ‖ עָרֹךְ עַצְמוֹ, הֵעָרֵךְ, הִתְכּוֹנֵן, הֵחָלֵק, הַפָּרֵד
извёрстывать, извернýть הָפֹךְ, עַקֵּשׁ, עַקֵּם, הַהֲפֵךְ, הִתְהַפֵּךְ, פָּנֹה ‖ —ся ‖ עַוֵּת פ״י, שַׁחְרֵר עַצְמוֹ, חַלֵּץ, הִנָּצֵל, הִמָּלֵט, הִפָּטֵר.
Безъ займа ему трудно будетъ —*нýться* בְּלִי הַלְוָאָה יִכְבַּד מִמֶּנּוּ לְהַפְקִיעַ עַצְמוֹ מִידֵי דָּחְקוֹ
извéрчивать, извертѣ́ть נָקֹב, קְדֹחַ, רַצֵּעַ פ״י
извести́ *см.* изводи́ть
извёстка *см.* и́звесть
известковáть סַיֵּד פ״י
известкóвый מֵכִיל סִיד, סִידִי ת׳
известни́къ כַּיָּד (יוֹצֵר סִיד, סוֹחֵר־) ז׳
известня́къ אֶבֶן־סִיד נ׳
и́звесть *и* извёстка סִיד ז׳
изветшáть בָּלֹה, נָטֹה לִנְפֹּל פ״ע
изветшáлость בִּלּוּי ז׳, נְטִיָּה לִנְפֹּל נ׳.
изветшáлый בָּלֶה, נוֹטֶה לִנְפֹּל, פָּסוּל, לֹא־יִצְלַח ת׳
извивáть, изви́ть עַקֵּם, עַקֵּם, עַוֵּת, עַקֵּשׁ, הִתְעַקֵּם, —ся ‖ עַקֵּשׁ, כָּרֹךְ ‖ שָׁזֹר, כָּלֵא פ״י
הִתְעַוֵּת, הִכָּרֵךְ ‖ זָחֹל, הִתְרַפֵּס, הִשְׁתַּחֲוֵה, כָּפֹף רֹאשׁ לִפְנֵי־]
изви́вина *см.* излýчина
изви́нистый עָקֹם, מִתְעַוֵּת, מִתְכָּרֵךְ, מִשְׁתַּזֵּר ת׳
извивóй בַּעַל־עַקְמִימוּת ת׳
изви́въ עַוִּית, עִקּוּשׁ ז׳, עֲקִימָה, כְּרִיכָה, שְׁזִירָה נ׳
изви́ливать, извиля́ть עַוֵּת, עַקֵּשׁ, עַקֵּם, כָּפֹף פ״י
изви́лина עִקּוּל ז׳, עֲקַלְקַלָּה, עֲקוּמָה, עַקְמוּמִית נ׳
изви́листый עָקֹם, עֲקַלְקַל, עִקֵּשׁ, עָקֹל, עִקֵּשׁ, מְעֻוָּת, מְעֻקָּל ת׳
извинéніе סְלִיחָה, מְחִילָה נ׳. *Проси́ть* —*нія* בַּקֵּשׁ מְחִילָה
извини́тельный בַּר־מְחִילָה, רָאוּי לִסְלִיחָה ת׳.
—*ная ошибка* שְׁגִיאָה שֶׁאֶפְשָׁר לִסְלֹחַ.
—*ное письмо* מִכְתָּב שֶׁל בַּקָּשַׁת מְחִילָה
изви́нчивать, извинти́ть ‖ סָבֹב בֹּרֶג, —בֹּרֶג הַפְתֵּחַ בִּבְרִיגָה, —ся ‖ קַלְקֵל בִּבְרִיגָה פ״י —בִּבְרִיגָה]
изви́нь אַלְכֹּהֹל כֹּהֶל ז׳
извиня́ть, извини́ть מָחֹל, סָלֹחַ, נָשׂוֹא עָוֹן פ״י, הִתְפַּיֵּס פ״ע ‖ הַגֵּד דִּבְרֵי־פִיּוּס פ״י, בַּקֵּשׁ מְחִילָה, —סְלִיחָה, פַּיֵּס, הִצְטַדֵּק —ся ‖
—*ни́те его неловкость* סְלַח לוֹ אֶת אִי־מְהִירוּתוֹ. *Извини́те!* סְלִיחָה! *Я не поѣ́ду,* —*ни́те меня* … *будь* (*нѣ присла́лъ* —*ться, что не пріѣ́халъ*) … לֹא אֶסַּע, הַגִּידָה דִבְרֵי־פִיּוּס בִּשְׁמִי. הוּא שָׁלַח לְפַיֵּס עַל אִי־בוֹאוֹ
извлекáть, извлéчь הוֹצֵא, חַלֵּץ, מְשֹׁה ‖ בָּחֹר (קטעים מופתיים) ‖ הוֹצֵא ישרשים מרובעים, —влé[чь] הוֹצֵא, הַחֲלֵץ וכו׳ —ся ‖ (למשל) פ״י *пулю изъ раны* הוֹצֵא כַּדּוּר מִתּוֹךְ הַפֶּצַע
извлечéніе הוֹצָאָה מִתּוֹךְ־, תַּמְצִית מִן נ׳, מִבְחָר ז׳
извнýтрь *и* —*три́* *см.* изнутри́
извнѣ́ מִחוּץ, מִלְּבַר תה״פ
изводи́ть извести́ ‖ הוֹצֵא מִן, הַרְחֵק, בַּזְבֵּז, פַּזֵּר (ממון) ‖ הַכְרֵת, הַשְׁמֵד ‖ קָסֹם, הוֹצֵא, הַכְרֵת —ся ‖ פָּעֹל בִּכְשָׁפִים, לָחֹשׁ פ״י
הִשָּׁמֵד, אָבֹד בְּעָנְיוֹ, הֵחָלֵשׁ
извóдчикъ פַּזְרָן, בַּזְבְּזָן ‖ מַשְׁחִית, מְאַבֵּד ז׳
извóдъ הוֹצָאָה ‖ כְּלָיָה, הַשְׁמָדָה נ׳ ‖ אִבּוּד, אָבְדָן, כִּלָּיוֹן ‖ מַרְאֵה מָקוֹר (מאיזו לשון או ספר) ז׳]
извози́ть *см.* извóзничать
извóзничанье עֵסֶק־הַקָּרוֹת, הָעֲגָלוֹת ז׳
извóзничать עָסֹק בַּעֲגָלוֹת פ״ע
извóзъ קָרוֹת, עֲגָלוֹת נ׳
изволéніе רָצוֹן, חֵפֶץ ז׳
извóлить רְצֹה, חָפֹץ, הוֹאֵל פ״ע. *Чего* —*лите* מַה־שְּׁאֵלָתְךָ; מַה־חֶפְצְךָ. Извóль, извóльте יְהִי כֵן; יְהֵא כִּדְבָרֶיךָ
и́зволокъ דַּר תָּלוּל ז׳
изволочи́ть סָחֹב הַלְאָה, בַּלֵּה, הַפְחֵת פ״י
—ся ‖ בָּלֹה, הָפְחֵת ‖ אַבֵּד כֹּחָא דְגַבְרָא, הֵעָשֵׂה הוֹלֵל
извóльничать הֵעָשֵׂה שׁוֹבָב, הוֹלֵל ‖ הִתְנַהֵג בְּעַזּוּת פ״ע
извора́чивать, изворoти́ть הָפֹךְ, הַפֵּךְ פ״י
—ся ‖ הֵהָפֵךְ, הִתְהַפֵּךְ ‖ חַלֵּץ עַצְמוֹ מִן
изворовáться הֵעָשֵׂה גַּנָּב פ״ע
изворóтливость מְהִירוּת, זְרִיזוּת נ׳
изворóтливый מָהִיר, זָרִיז, חָרוּץ ת׳
изворóтъ תַּחְבּוּלָה, אַמַּתְלָא ‖ יְצִיאָה נ׳, מוֹצָא ז׳
и́зворотъ הֶפֶךְ, הִפּוּךְ ז׳, הֲפֵכָה נ׳
изворóчать סָתֹר, עַרְבֵּב זֶה בְּזֶה פ״י
извóщикъ קָרָר, עֶגְלוֹן, בַּעַל־עֲגָלָה ז׳. *Я пріѣ́халъ на* —*щикѣ* בָּאתִי עִם בַּעַל־עֲגָלָה]
извóщичанье עֶגְלוּת נ׳
извóщичій שֶׁל בַּעַל־עֲגָלָה ת׳
извращáть, изврати́ть הָרֹס, סָתֹר, פָּרֹם, הַשְׁחֵת, קַלְקֵל, עַקֵּשׁ, עַקֵּם, עַוֵּת פ״י —ся ‖
הֵהָרֵס, הִסָּתֵר וכו׳
извращéніе עִוּוּת, פֵּרוּם ז׳. —*факта*

סרוס עובדא

извѣданіе חקר ז׳, חקירה, דרישה נ׳

извѣдывать, извѣдать נסה, חקר || דרש, חקר

הדרש, התחקר —ся || בחן פ״י

извѣковать בלה כל ימיו פ״י

извѣриваться, извѣриться אבד אמונה פ״י, הותקן לשקרן פ״ס

извѣститель מבשר, מודיע ז׳

извѣстительный של בשורה, של שמועה ת׳

извѣстіе ידיעה, בשורה, שמועה נ׳

извѣстно || גלוי - לכל, ידוע, בידוע, מפרסם, בודאי ת״פ. —*что это неправда* ידוע שֶׁשקר הדבר. *Сколько мнѣ*— כידוע לי. —*онъ придетъ* בודאי יבוא.

извѣстность פרסום || מוניטון, שם ז׳, תהלה נ׳. *Дѣло это получило громкую*— ענין זה נתפרסם מאד. *Онъ пользуется* —стью *какъ ораторъ* יצא לו מוניטון של דרשן. *Это доставило ему большую*— בזכות זה נתפרסם הרבה

извѣстный מפרסם || ידוע || קבוע, מיועד ת׳. *Въ* —номъ *случаѣ* באופן ידוע. —ное *число* זמן קבוע. —*срокъ* סך מסים.

извѣтникъ и извѣтчикъ דילטור, מסור, מלשין ז׳

извѣтривать, извѣтрѣть *см.* вывѣтривать и вывѣтрѣть

извѣтъ מסירה, מסירות, מלשינות, דילטוריא נ׳

извѣщать, извѣстить הודיע, בשר, גלה

התבשר, הודע —ся || אזן פ״י

извѣщеніе בשורה, הודעה, מודעה נ׳

извядать, извянуть במש כליל, קמל־, נבל פ״ע

извялый במוש, קמול, קמל, נבל ת׳

изгага и изжога צלידה נ׳

изгаживать, изгадить לכלך, נהם, גאל, —ся || טנף || סגל, השחת, קלקל פ״י התלכלך, התגאל, השחת וכו׳

изгара שרפון ז׳, שרפה נ׳

изгарь и изгарина || משחת, שרוף ת׳ מכת־פטיש נ׳

изгибать, изогнуть כפף, עקם, עקל פ״י הכוף, הכפף —ся ||

изгибина, изгибинка כפף, עקול ז׳, עקימה, עקמומית נ׳

изгибистый || כפוף || נכפף, מתכפף בטבעו

—то בדרך עקלתון. מהיר, זריז ת׳

изгибнуть אבד, השמד, כלה והאבד פ״ע

изгибчивый בעל טבע־הכפיפה, זריז, חריף,

מהיר ת׳

изгибъ כפף, עקול ז׳, עקימה, עקמומית נ׳

изглаживать, изгладить || החלק, ישר

—ся || מחק, מחה, הכחד, השמד, אבד פ״י המחה, השמד, הכחד

изглодать פצח, עצם, גרם פ״י

изгнаивать, изгноить מגל, הטרה פ״י

изгнанецъ *см.* изгнанникъ

изгнаніе גרוש, מרוד ז׳ || גלות, גולה נ׳

изгнанникъ גולה, מגלה, גרוש ז׳

изгнаннический של גולה ת׳

изгнанничество גלות נ׳, חיי— ז״ר

изгнивать, изгнить רקב כליל, הרקב - פ״ע

изгниль רקב ז׳, רקבובית נ׳

изголовье и —ловокъ מראשות, מראשות נ״ר || כר, כסת, מפרית נ׳

изгоня לחץ ז׳, רדיפה נ׳

изгонять, изгнать גרש || הגלה פ״י —ся || התגרש, הגלה

изгораживать, изгородить גדר, עשה מחיצה, גדר להלקים פ״י

изгорбатить גבן פ״י

изгорбатѣть העשה גבן־ בעל־חטוטרת פ״ע

изгорбить גבן, כפף פ״י —ся || התגבן, עשה חטוטרת

изгородь и изгорода, изгородка גדר, מסוכה. גדרה, משוכה, מסוכה נ׳. *Живая*— מסוכה חיה. *Сухая*— מסוכה יבשה

изгорѣлый שרוף, נחר, נחר ת׳

изготавливать и изготовлять, изготовить הכן, ערך, התקן || עבד, עשה פ״י

—ся || הכון, התכונן, התקן עצמו

изготовленіе התקנה, הכנה עשיה נ׳

изгрызать, изгрызть פצח, כרסם כל־ פ״י

изгрязнить לכלך כל־, טנף־, זהם- פ״י

изгулъ סלוף ז׳, הוללות, השתובבות, מציה נ׳

изгуляться העשה הולל, השחת דרכו, יצא לתרבות רעה (מחמת בטלה) פ״ע

издавать, издать השמע, נתן || הוציא. התפרסם, יצא לאור —ся || פרסם פ״י —*законы* פרסם חקים. —*звукъ* השמע נתן ריח —*запахъ* קול, הוציא—

издавна מימי־קדם, מימים רבים, מכבר, מאז ת״פ

издалбливать, издолбить חקב, התנקר, העשה חלול,— נבוב || נקב, נקר, עשה חלול,— נבוב פ״י

издалёка и издалека ממרחק, מרחוק, ממרחוק ת״פ

издалеча *см.* издалёка

издали מִגֶּר, מִמֶּרְחָק, מֵרָחוֹק ת״פ
изданiе הוֹצָאָה, תּוֹצָאָה, מַהֲדוּרָא נ׳
издатель ז׳ מוֹצִיא לָאוֹר; —тельскiй שֶׁל־מוֹצִיא לָאוֹר
издательный ת׳ שַׁיָּךְ לְהוֹצָאָה
издёргивать, издёргать קָרֹעַ לִגְזָרִים, בַּלֵּה פ״י || הִתְפַּרְכֵּס מֵחֲמַת שֶׁבָץ, הִתְפּוֹרֵר פ״ע
—ся || בָּלֹה, הִקָּרֵעַ
издёрживать, издержать בַּזֵּר, בַּזְבֵּז, הוֹצֵא (ממון) פ״י || —ся הִתְבַּזְבֵּז. *Онъ* —живаетъ *ежемѣсячно сто рублей* הוּא מוֹצִיא מֵאָה רוּבְּל לַחֹדֶשׁ. *Онъ* —жалъ *все вино* הוּא הוֹצִיא אֶת כָּל־הַיַּיִן. *Я* —жалъ *всѣ деньги* (*или: я* издержался) בִּזְבַּזְתִּי כָּל מָמוֹנִי
издёржка נ׳ הוֹצָאָה || —ки הוֹצָאוֹת
издирáвить פ״י נָקֹב, נַקֵּב
издирáвѣть פ״ע הִנָּקֵב, הִתְנַקֵּב
издирáть, изодрáть פ״י קָרֹעַ, פַּחֵת || —ся הִקָּרֵעַ, הִפָּחֵת
издичáлый ת׳ מוּפְרָא, נַעֲשָׂה פֶּרֶא, פָּרוּעַ
издичáть פ״ע הוּפְרָא, הִתְפָּרֵא, הֵעָשֵׂה פֶּרֶא
издóй נ׳ (זְמַן) הִתְקַטְּנוּת־הֶחָלָב (אצל הפרות)
издóйный ת׳ מַמְעִיט בֶּחָלָב
издóхлый ת׳ נְבֵלָה, פָּגוּר, מֵת
издрéвле מִלְּפָנִים, מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת, מִימֵי־קֶדֶם, מִזְּמַן, מֵאָז, מִכְּבָר ת״פ
издроблять, издробить *см.* дробить
издряхнуть *см.* дряхнуть
издыхáнiе נ׳ גְּוִיעָה. *Находиться при послѣднемъ* —нiи הָיָה בִּשְׁעַת־גְּוִיעָה
издыхáть, издóхнуть פ״ע גָּוֹעַ || הִפָּגֵר
издѣвáться (*надъ кѣмъ*) הִתְעַלֵּל, הָתֵל בְּ... דָעֹג לְ... שָׂחֹק פ״ע
издѣ́вка נ׳ לָצוֹן ז׳, מַהֲתַלּוֹת, לִצָנוּת
издѣ́вочникъ ז׳ לֵצָן
издѣ́вочный ת׳ מִתְלוֹצֵץ, אוֹהֵב מַהֲתַלּוֹת
издѣ́вчивый ת׳ מְהַתֵּל, מְצַחֵק, מִתְקַנֵּטר
издѣ́лiе, —дѣлийце נ׳ עִבּוּד, מַעֲשֶׂה ז׳, תַּעֲשִׂיָּה. *Холстъ домашняго* —лiя בַּד מֵעִבּוּד בֵּיתִי, בַּד אָרוּג
изжáрить *см.* жáрить
изжёвывать, изжевáть פ״י לָעֹס || —ся הִלָּעֵס
изжента ת׳ צְהַבְהַב
изжигáть, изжéчь שָׂרֹף, הַכְחֵד (באש או בדברים מקעקעים) פ״י || —ся שֹׂרֵף עַצְמוֹ, הִשָּׂרֵף
изжимáть *см.* выжимáть
изжóга *см.* изгáга
изселена ת׳ יְרַקְרַק, מְעֹרָב בְּיָרֹק
иззнобить פ״י הִקְפֵּא בְּקָרָה, עַנֵּה בְּקֹר

иззýбривать, иззубрить פַּגֵּם, עָשֹׂה פְּגִימוֹת פ״י || —ся הִפָּגֵם, הֵעָשֵׂה פָּגוּם
иззябáть, иззябнуть הִצְטַנֵּן, קָפֹא מִקֹּר, הֵאָכֵל— פ״ע
иззяблый ת׳ קָפוּא
излáвливать, изловить צוּד כָּל־, לָכֹד— פ״י || —ся הִצּוֹד, הִלָּכֵד, תָּפֹשׂ
излагáтельный ת׳ מְבָאֵר, מְפָרֵשׁ
излагáтъ, изложить בָּאֵר, פָּרֵשׁ, הַרְצֵה (בכתב או בעל פה) פ״י || —ся הִתְבָּאֵר, הִתְפָּרֵשׁ
излáживать, изладить עָרֹךְ, תַּקֵּן פ״י || —ся הֵעָרֵךְ, תֻּקַּן
излáзить טַפֵּס עַל כָּל־, זָחֹל בְּכָל־ פ״ע
излáмывать, изломáть *и* изломить שַׁבֵּר, פָּרֵק, כָּפֹף, מָעֵךְ פ״י || —ся הִשְׁתַּבֵּר, הִתְפָּרֵק, הִתְמָעֵךְ
излегка עַל־נְקַלָּה, בְּנָקֵל, מְעַט, כִּמְעַט, לְאַט ת״פ
излежáлый ת׳ בָּלֶה, יָשָׁן (מסחורה)
излéживаться, —жáться הִתְבַּלֵּה, הִתְיַשֵּׁן (מסחורה) פ״ע
излетáть פ״ע פָּרֹחַ סְבִיבֵי || הָלֹךְ וְעָבֹר
излётъ ז׳ סוֹף הַתְּנוּעָה,— הַטִּיסָה. *Пуля* (*или: ядро*) *на* —тѣ כַּדּוּר שֶׁל קָנֶה רוֹבֶה (או: תּוֹתָח) כְּשֶׁנֶּחְלַשׁ כֹּחַ־טִיסָתוֹ
излéчивать *см.* излѣчивать
изливáть, —лiять, излить שָׁפֹךְ, יָצֹק פ״י || —ся הִשָּׁפֵךְ, הִשְׁתַּפֵּךְ, —лить *на кого свой гнѣвъ* שָׁפֹךְ עַל פ׳ חֲמָתוֹ. —*на кого милость* הַשְׁפֵּעַ עַל פ׳ רֹב טוּבָהּ; —*желчь* הַטֵּה חֶסֶד לִפ׳. זָרֹק מָרָה
излизывать, излизáть פ״י לַקֵּק כָּל־ || —ся הִתְלַקֵּק כֻּלּוֹ
излишекъ עֹדֶף, יִתְרוֹן, מוֹתָר ז׳, תּוֹתֶרֶת נ׳
излишество *и* излишность נַעֲבָרַת־הַמִּדָּה נ׳, מוֹתָרוֹת נ״ר
излишествовать פ״ע הָיֹה בְּשֶׁפַע, הִמָּצֵא—
излишне ת״פ שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ, לְמוֹתָר
излишнiй ת׳ יָתֵר, מְיֻתָּר, עוֹדֵף. —шнiя *вещи* חֲפָצִים יְתֵרִים.—няя *поспѣшность* חִפָּזוֹן שֶׁלֹּא לְצֹרֶךְ
изліянiе נ׳ שֶׁפֶךְ ז׳, שְׁפִיכָה, הִשְׁתַּפְּכוּת
излiять *см.* изливáть
изложéнiе הַרְצָאָה, פָּרָשָׁה, עֲרִיכָה || עֲרִיכַת־חֶשְׁבּוֹן נ׳
излóжина ז׳ עִקּוּל (גֵּיא שֶׁל גִּבְעָה רוּבָה)
излóжистый ת׳ שְׁקַעֲרוּרִי
излóжница ז׳ מַצְרֵף
излóмокъ ז׳ שֶׁבֶר, הַרָּס שָׁבוּר
изломъ ז׳ שֶׁבֶר
излóпаться פ״ע הִתְפּוֹצֵץ, הִתְבַּקֵּעַ, הֵעָשֵׂה בְּקִיעַ

излучáть, излучи́ть *см.* улучáть

излу́чина, излу́чинка עקב ז׳, קשתות || עקימה, עקמומית נ׳

излу́чистый עקום, מעקם, מעקל || מתפתל, נלפת ת׳

излытáться שומט פ״ע

излѣни́ть עשה עצלן, הרגל לעצלות פ״י

излѣни́ться העצל, העשה עצלן, התרגל לעצלות פ״ע

излѣчéніе התרפאות נ׳, רפוא ז׳

излѣ́чивать, излѣчи́ть רפא, רפא, קומם הרפא, —ся || בריאות־פ׳, הברא פ״י התרפא, העשה בריא

излѣчи́мый עלול להתרפא, בר־רפואה ת׳

измáзывать טוח, משח, מרח || לכלך, טנף —ся || (שלחן או נייר) || הוצא במשיחה פ״י התלכלך, המשח, הטוח וכו׳

измáлывать, измолóть טחן היטב פ״י —ся || הטחן

измáрывать, измарáть לכלך, טנף פ״י —ся || התלכלך התטנף

измáчивать, измочи́ть שרה במים, הרטב פ״י —ся || הרטב, הרטב

измéливать, измели́ть פתת היטב, הדק פ״י —ся || הפתת, הודק

измельчи́ть *см.* измéливать

измерзáть, измёрзнуть קפא מקרה, גוע מקר, הקפא פ״ע

измёрзлый קפוא מקרה ת׳

изминáть, измя́ть דרס, רמס, קמט, מעך, הרמס, הקמט; הדוש —ся || עפה || דוש פ״י —мять *платье* מעך מלבוש. —мять *бумагу* קמט ניר

измирáть, измерéть *см.* вымирáть, вымерéть

измлáда *см.* смóлоду

измождáть, изможди́ть החלש, דכא, חלש, החלש, הלאה —ся || הלאה פ״י

изможде́ніе חלישה, התחלשות נ׳

измозжи́ть טחן, פצפץ פ״י

измокáть, измóкнуть העשה רטב פ״ע

измóклый רטב ת׳

измолáчивать, измолоти́ть דוש היטב (דגן) פ״י

измолóтъ מרושה נ׳

измóлъ מטחן ז׳, מחינה נ׳

изморáживать, изморóзить הקפא בקר פ״י

измори́ть *см.* замори́ть

изморóзить *см.* заморáживать

и́зморозь כפור, חנמל ז׳

измочáливать, измочáлить ליף היטב פ״י —ся || התליף

измошéничаться נעשה רמאי פ״ע

изму́сливать, изму́слить זרק מרה על־, התלכלך ברק —ся || ירק־ פ״י

изму́чивать, изму́чить ענה, דכא, החלש פ״י —ся || ענה, דכא, התיגע, התענה, התחבט

измы́кивать, измы́кать || סרק (פשתים) —ся || העשה הולל (מחמת || הפתת (מלבושים) בבלה); הפתת, התבלה

измы́ливать, измы́лить הוצא כל־הבורית פ״י

измѣ́лывать, измѣли́ть לכלך בנתר, הלבן־ פ״י

измѣ́на בגד, פשע, מעל ז׳, בגידה, פשיעה, מעילה נ׳

измѣнéніе שנוי ז׳, חליפה, השתנות, התחלפות נ׳

измѣ́нникъ בוגד, פושע, מועל, מורד ז׳

измѣ́нничать בגד, פשע, מעל, מרד פ״ע

измѣ́ннически בדרך בגידה, —בוגדים, כבוגד, כפושע ת״פ

измѣ́нническій *и* измѣ́нничій של בוגדים, —פושעים, —מועלים ת׳

измѣ́нный בוגד, פושע, מועל || מתחלף, משתנה, אי־תדירי ת׳

измѣ́нчивость התחלפות, השתנות, התפכפכות נ׳

измѣ́нчивый בר־שנוי, משתנה, מתחלף, דהפכפך, הפכפכן ת׳

измѣ́нщикъ *см.* измѣ́нникъ

измѣня́емость שנוי ז׳, השתנות נ׳

измѣня́емый בר־שנוי, משתנה ת׳

измѣня́ть, измѣни́ть || שנה הלף, החלף פ״י || בגד, פשע, מעל || התרשל ב... העשה רע פ״ע, —ся || השתנה, התחלף. —ни́ть עזב פ״י *свой образъ жизни* שנה דרך חייו. —ни́ть *законъ* שנה (החלף) חק. *Онъ намъ* —ни́лъ בגד בנו. —*долгу* התרשל בחובתו. *Счастье ему* —ни́ло הורע מזלו. *Рука ему* —ни́ла כחידו עזבהו; רפתה ידו. *Память мнѣ* —ни́ла זכרוני שנה בי (נחלש). —ни́ть *ходъ дѣла* שנה פניו מהלך־הענין. *Онъ* —ни́лся *лицомъ* נשתנו. *Онъ*—ни́лся *въ лицѣ отъ гнѣва* נשתנו פניו מחמת כעס

измѣрéніе מדידה נ׳

измѣ́ривать *и* измѣря́ть, измѣ́рить מדד, המדד, התמודד —ся || מדד, מודד פ״י

измѣри́мый מומד, נוח להמדד ת׳

измѣри́тель מודד, ממדד ז׳

измѣри́тельный עשוי למוד, למודד ת׳

измя́клый שנתרכך, מרכך ת׳

измя́кнуть התרכך פ״ע

измя́ть *см.* измина́ть
изна́нка עבר השמאלי, צד שמאל, הצד הפנימי ז׳. *Надѣть на* —на́нку לבש בצד הפנימי *Выворотить на* —на́нку הפך לצד השמאלי
изнаси́ливать, —си́лить *см.* изнаси́ловать || —ся ענה עצמו; התענה, האנס, התאנס]
изнаси́лованіе ענוי, אנס, אנוס ז׳
изнаси́ловать *и* изнаси́льничать ענה, אנס, אנס (אשה) פ״י
изна́шивать, износи́ть הפחת, בלה פ״י || —ся הפחת, ברה, התבלה
изнемога́ть, изнемо́чь האנש, חלש, החליש, חלה, הלאה, עיף, התיגע פ״ע
изнеможе́ніе רפיון ז׳, חולשה, אפיסת־הכחות נ׳
изни́зывать, изниза́ть חוז בפנינים,־ במרגליות, קשט פ״י
изника́ть, изни́кнуть צמח, הגלה, עלה, נצנץ פ״ע
изнима́ть, изня́ть כפף, דכא, גבר על־ פ״י
изнища́ть *см.* обнищева́ть
и́знова *см.* съи́знова
изнора́вливать, изнорови́ть || בגן השעה קלע למטרה, כונן־, התכנן פ״ע
изно́сокъ, —сочекъ בגד בלה,־ פחות,־ מופחת,־ נפחת ז׳
изно́съ בליה, הפחתה נ׳. *Этимъ сапогамъ* —но́су *нѣтъ* מגפים אלו אינן נפחתות. *Носить платье до* —но́су נשא מלבוש עד כדי הפחתה
изнуре́нье התחלשה, התיגעות, עיפות נ׳
изнури́тельный מחליש, מוגיע, מלאה ת׳
изнуря́ть, изнури́ть החליש, הוגע, יגע, חלש, התיגע, || —ся הלאה, ענה פ״י הלאה, התענה
изнутри́ מלגו, מבית, מלפנים, מבפנים ת״פ
изныва́ть, изны́ть || —ся התמעט, הפחת
изнѣ́женность ז׳ עדון, פנוק, רך ז׳ הרזה מיגון]
изнѣ́живать, изнѣ́жить פנק, עדן, ענג פ״י || —ся פנק עצמו, עדן־, ענג־, התפנק וכו׳
и́зо *см.* изъ
изоби́ліе, —лованіе שופע, רבוי, הרבה ז׳, שפעה נ׳
изоби́ловать היה בשופע ב..,־ ברוך ב.. פ״ע
изоби́льно בשפע, בשופע, למכביר, לרוב ת״פ
изоби́льный עצום, עשיר ב.., מושפע־ ת׳
изоблича́ть, изобличи́ть הזם, זמם, הוכח, הזם, הזדמם, הוכח על־פניו || —ся הכחש. —личи́ть *въ преступленіи* הוכח התבדה. —личи́ть *во лжи* הוכח על־פניו והאחז; הזדמם והשתקר
изобличе́ніе הזמה, זמימה, הוכחה נ׳
изобличи́тель מזים, מכחיש, מוכיח על פני־ ז׳
изобличи́тельный של תוכחה, מלא תוכחות ת׳
изобража́ть, изобрази́ть עשה ציר, תאר, צור, הצטיר, תאר || —ся צורה פ״י. —ликъ *святаго* עשה צורה של קדוש. *Эта картина* —жа́етъ *послѣдній день Помпеи* ציור זה מתאר יומה האחרון של פומפיא
изображе́ніе צורה, דמות, תמונה נ׳
изобрази́тельный מתאר ת׳
изобрѣта́тель ממציא, אבי־, מגלה־ ז׳
изобрѣта́тельность כח־החדוש, —התמצאה ז׳
изобрѣта́тельный בעל כח־ההמצאה ת׳
изобрѣта́ть, изобрѣ́сть המצא, חדש, || —ся גלה פ״י המצא, הגלה, התחדש
изобрѣ́теніе חדוש, גלוי ז׳, המצאה נ׳
изогну́ть *см.* изгиба́ть
изодра́ть *см.* издира́ть
изо́йти *см.* изходи́ть
изо́къ (שם קדמון לחדש) יוני ז׳
изорва́ть קרע, פחת פ״י || —ся הקרע, החלק לשנים
изоржа́вѣлый, изоржа́вѣть *см.* заржавѣ́лый *и* заржавѣ́ть
изощре́ніе שנון, חדוד ז׳, התחדדות נ׳
изощря́ть, изостри́ть שנן, חדד, לטש (את השכל) פ״י || —ся השתנן, התחדד, התנגד
израбо́тать התיגע בעבודה, חלש מרוב עבודה פ״ע
изразе́цъ רעף, בעף־תנור הולנדי ז׳
изразцо́вый *и* —ча́тый רעפי, של רעפים ת׳
изра́нивать, —нить כפה בפצעים פ״י
израсхо́дывать, —хо́довать הוצא, בזבז || —ся (ממון) פ״י הוצא, התבזבז
изрека́ть, —ре́чь *и* —рещи́ הוצא מפיו, בטא פ״י
изрече́ніе בטוי, פתגם, משל, דבור ז׳, מימרא נ׳
изруба́ть, —би́ть גזר לגזרים, קרטט־, || —ся קצץ־ הכה לפי־חרב פ״י התקרטט. —би́ть *капусту* קצץ את־ הכרוב] התגזר וכו׳
изруга́ть *см.* вы́ругать
изрыва́ть, изры́ть || כרה מסביב, חפר־ —ся חפר פ״י הכרה, החפר מסביב
изрыга́ть, изры́гнуть הקא, קבס, רקק, || ירק (אש) שפך (המתו) פ״י
изры́скивать, изры́скать רוץ על־פני־כל־, העשה הולל, סור || —ся רוץ די פ״ע

מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר

и́зрѣдка לִפְעָמִים, לְעִתִּים רְחוֹקוֹת ת"פ

изрѣ́живать, изрѣди́ть בָּרֹא, כָּרֹת (יער) פ"י

изрѣзви́ться הִתְהוֹלֵל, הֵעָשֵׂה הוֹלֵל פ"ע

изрѣ́зывать, изрѣ́зать גָּזֹר, כָּרֹת פ"י

—ся || הִתְגַּזֵּר, הִגָּזֵר

изрѣшети́ть עֲשֹׂה כְּמוֹ רֶשֶׁת, נָקֹב כִּכְבָרָה, קָלֹעַ הַרְבֵּה כַּדּוּרִים בְּעַד־ פ"י

изря́дно לְמַדַּי, הֵיטֵב, לֹא רַע, כָּרָאוּי, כַּהוֹגֶן, בְּאֹפֶן הַיּוֹתֵר טוֹב ת"פ

изря́дный, —днёхонекъ רָאוּי, הָגוּן, מְמֻצָּע, בֵּינוֹנִי ת'

изса́ливать, изса́лить מְשֹׁחַ בְּחֵלֶב, — בְּשֻׁמָּן, —ся || לַכְלֵךְ — || הוֹצֵא (במריחה) פ"י הִתְלַכְלֵךְ בְּשֻׁמָּן, הֵאָלַח, טֻנֹּף, לַכְלֵךְ

изса́сывать, изсоса́ть יָנֹק כָּלִיל, מָצֹץ — פ"י

изсве́рливать, изсверли́ть נַקֵּב, בָּרֹם, הִנָּקֵב, הִתְנַקֵּב, הֵעָשֵׂה נְקָבִים —ся || בָּרֹג ע"י

изси́живаться, изсидѣ́ться הֵעָשֵׂה רָזֶה מֵחֲמַת יְשִׁיבָה פ"ע

изслѣди́ть עֲזֹב עֲקֵבוֹת בְּ.. פ"י

изслѣ́дованіе חִפּוּשׂ, מֶחְקָר ז', בְּדִיקָה, חֲקִירָה, דְּרִישָׁה נ'. —*береговъ Ледовитаго моря* חֲקִירַת חוֹפֵי יָם הַקֶּרַח —*истины* וְדְרִישַׁת הָאֱמֶת

изслѣ́дователь חוֹקֵר — וְדוֹרֵשׁ, בּוֹדֵק ז'

изслѣ́дывать, изслѣ́довать חָקֹר — וְדָרֹשׁ, —довать הֵחָקֵר, הִבָּדֵק —ся || בָּדֹק, בָּחֹן פ"י *причину явленія* חֲקֹר סִבַּת אֵיזֶה חִזָּיוֹן —довать *дѣло* חֲקֹר וְדָרֹשׁ אֵיזֶה עִנְיָן —довать *отдаленныя страны* חֲקֹר אֲרָצוֹת רְחוֹקוֹת

изслю́нивать, изслюни́ть *см.* заслюнивать

изсо́рить בַּזְבֵּז, פַּזֵּר (ממון) פ"י

изсо́хлый יָבֵשׁ, צָנוּם ת'

изста́иваться, изстоя́ться הָפוּג, פּוּג פ"ע

и́зстари מֵאָז, מִלְּפָנִים, מִימֵי־קֶדֶם, מִשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת ת"פ

изстега́ть הַלְקֵה, הַכֵּה וּפָצֹעַ || תַּפֵּר, כַּלֵּב פ"י

изстрочи́ть תַּפֵּר כָּלִיל פ"י

изстрѣ́ливать, изстрѣля́ть נָתֹץ, נַתֵּץ, קַטֵּל, הָרֹג (בירית חצים) || הוֹצֵא (בירה) כָּל־הַכַּדּוּרִים (או: הַחֵרָדֶק) פ"י

изступле́ніе כַּעַס, טֵרוּף־הַדַּעַת ז', הִתְפַּעֲלוּת, הִתְרַגְּשׁוּת נ'

изступле́нникъ, —ный בַּעַל־הֲזָיָה, הוֹזֶה, מְטֹרָף ז', נִלְהָב ת'

изсу́чивать, изсучи́ть שְׁזֹר יַחַד, מָזֹר פ"י

изсуша́ть, изсуши́ть יַבֵּשׁ, הוֹבֵשׁ פ"י

—ся || יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ

изсыха́ніе יְבִישָׁה נ'

изсыха́ть, изсо́хнуть יָבֹשׁ, חָרֹב פ"ע. —*отъ печали* הֵעָשֵׂה דַּל מִיָּגוֹן

изсѣка́ть, изсѣ́чь חָצֹב (אש), חָטֹב || בַּקֵּעַ || הַלְקֵה בְּשׁוֹטִים פ"י —ся || הֵחָצֵב, הֵחָטֵב; הִתְבַּקֵּעַ

и́зсѣра כְּעֵין־אֵפֶר ת"פ

изсяка́ніе הִתְיַבְּשׁוּת נ'

изсяка́ть, изсякну́ть דַּלֹּל, הִתְיַבֵּשׁ, יָבֹשׁ, חָרֹב פ"ע

изся́клый יָבֵשׁ, חָרֵב ת'

изубы́тчивать, изубы́тчить הָבֵא לִידֵי נֶזֶק, —ся || גְּרֹם הֶיזֵּק, הֵסֵב נֶזֶק פ"י לְעַצְמוֹ, הִזּוֹק, בּוֹא לִידֵי נֶזֶק

изувѣ́рный בַּעַל־אֱמוּנָה תְּפֵלָה, — נְחוּשִׁים, — הֲזָיָה, מַאֲמִין בְּנִיחוּשִׁים ת'

изувѣ́рство אֱמוּנָה תְּפֵלָה, אֱמוּנַת־ נְחוּשִׁים ז"ר, הֶבֶל נ'

изувѣ́рствовать הָיֹה בַּעַל אֱמוּנָה תְּפֵלָה, —הֲזָיָה, הַאֲמֵן בְּנִחוּשִׁים פ"ע

изувѣ́ръ *см.* изувѣ́рный

изувѣ́ченіе עִוּוּר־הַצּוּרָה ז', הַטָּלַת־מוּם נ'

изувѣ́чивать, изувѣ́чить הַטֵּל מוּם בְּ.., נָתֹן —, עַוֵּר הַצּוּרָה פ"י —ся || הַטֵּל מוּם בְּעַצְמוֹ, הֵעָשֵׂה בַּעַל־מוּם

изувѣ́чный בַּעַל־מוּם

изукра́шивать, изукра́сить קַשֵּׁט, פָּאֵר, יַפֵּה, שַׁפֵּר פ"י —ся || קֻשַּׁט, הִתְקַשֵּׁט וכו'

изуми́тельно הַפְלֵא וָפֶלֶא, פְּלָאִים ת"פ

изуми́тельный מַפְלִיא, נִפְלָא ת'

изумле́ніе תִּמָּהוֹן ז', תְּמִיהָה, הִשְׁתּוֹמְמוּת, הִתְפַּלְּאוּת נ'

изумля́ть, изуми́ть הַפְלֵא אֶת־פ', הַתְמֵהַּ —, הַשְׁתּוֹמֵם, —ся || הָבֵא לִידֵי הִשְׁתּוֹמְמוּת פ"י הִתְפַּלֵּא, תָּמֹהַּ

изумру́дный שֶׁל אִסְמַרַגְדִּין, כְּעֵין — ת'

изумру́дъ אִסְמַרַגְדִּין ז'

изуро́дованіе עִוּוּר־הַצּוּרָה ז', הַטָּלַת־מוּם, הַשְׁחָתָה נ'

изуро́довать *см.* уро́довать

изуро́чивать, изуро́чить הַקְסֵם, קַלֵּל בִּכְשָׁפִים, —בְּלַחַשׁ, כַּשֵּׁף פ"י

изу́стный שֶׁבְּעַל־פֶּה ת'

изуча́ть *и* изу́чивать, изучи́ть חֲקֹר, לָמֹד, —ся || עָמֹד עַל אָפְיוֹ שֶׁל פ' פ"י הֵחָקֵר

изуче́ніе לִמּוּד ז', חֲקִירָה, עֲמִידָה עַל אָפְיוֹ שֶׁל פ' נ'

изц—, изч—, изш—, изщ— *см.* исц—, исч—, исш—, исщ—

изъ *и* изо מִן, מִ.. מִתּוֹךְ, מִקֶּרֶב, בְּ.., מִן, מֵעֵבֶר לְ... מֵאַחֲרֵי —, מִבַּעַד —, —*за* || שֶׁל, עַל דְּבַר, עַל אוֹדוֹת, בִּגְלַל, בִּשְׁבִיל, מֵחֲמַת, מִפְּאַת. —*подъ* מִתַּחַת. *Отвѣчать*

изъ *географiи* הָשֵׁב מִתּוֹךְ גֵּיאוֹגְרַפְיָא. *Сосудъ* изъ *чистаго золота* כְּלִי
כַּזָּהָב טָהוֹר. *У него удержали* изъ
жалованья עִכְּבוּ מִשְּׂכִירוּתוֹ. *Одинъ*
изъ *насъ* אֶחָד מֵאִתָּנוּ. *Смотрѣть*
изъ *окна* הַבֵּט בַּחַלּוֹן. Изъ *за гра-*
ницы בַּחוּץ לָאָרֶץ. Изъ *за стола*
מֵאַל הַשֻּׁלְחָן. Изъ *за пустяковъ* בִּגְלַל
קְטַנּוֹת. *Выглядывать* изъ *за двери*
הַשְׁקֵף מֵאַחוֹרֵי הַדֶּלֶת. *Онъ* изъ *крестьянъ*
מוֹצָאוֹ מֵאִכָּרִים]
изъиск— *см.* изыск—
изъѣда́ть, изъѣ́сть כַּסֵּה || נַקֵּר, גָּרֵם
בִּפְצָעִים || אָכֹל, חָסֹל פ״י
изъѣ́здить הַשְׁחֵת || פ״י .. עָבֹר בְּ, סַיֵּר אֶת־
הֵעָשֵׂה לְאֵי־יְצִלָּה. —ся || מֵרֹב מַסָּע פ״ע
הַשְׁחֵת
изъявительный, —ное *наклоненіе*
אִינְדִיקָטִיבוּס, דֶּרֶךְ הַיִּעוּד, הַחְלָטָה (בנטית
הפעלים) ז׳
изъявле́ніе גִּלּוּי, דַּעַת ז׳, חַוַּת, הַבָּעָה,
הַבָּעַת הוֹדָעָה, מְסִירוּת הוֹדָעָה נ׳ —*дружбы*
הוֹדָעַת־הַכְנָעָה —*покорности* יְדִידוּת.
изъявля́ть, изъяви́ть הַבַּע, הַרְאֵה, חַוֵּה דַעַת
גַּלֵּה, מָסֹר מוֹדָעָה פ״י —ви́ть *желаніе*
הֵעָנֵה לְ.. —ви́ть *согласіе* הַבֵּעַ רְצוֹנוֹ.
—ви́ть *покорность* הַרְאֵה הַכְנָעָתוֹ
изъязвля́ть, изъязви́ть פַּצֵּעַ הַרְבֵּה, עַד
לְאֵין מְתוֹם פ״י
изъя́нить, объ— הָבֵא לִידֵי הֶפְסֵד, גָּרֹם
גָּרֹם הֶיזֵּק לְעַצְמוֹ, הַפְסֵד —ся || הֻיַּזֵּק פ״י
изъя́нный קָרוֹב לְהֶפְסֵד, מֵבִיא לִידֵי נֶזֶק ת׳
изъя́нъ, —я́нецъ מִגְרַעַת נ׳, נֶזֶק || הֶפְסֵד ז׳
изъясне́ніе בֵּאוּר, בֵּירוּר ז׳ || דֶּיקְלֶרַצְיוֹן נ׳
изъясни́мый מִתְבָּאֵר, בְּנָקֵל ת׳
изъясни́тель מְבָאֵר, מְבָרֵר ז׳
изъясни́тельный שֶׁל בֵּאוּר, עָלוּל לְבָאֵר,
—לְבָרֵר ת׳
изъясня́ть, изъясни́ть בָּאֵר, בָּרֵר, פָּרֵשׁ פ״י
—ся || הִתְבָּאֵר, הִתְבָּרֵר, הִתְפָּרֵשׁ
изъя́тіе יוֹצֵא מִן הַכְּלָל ז׳
изъя́ть הַבְדֵּל מִתּוֹךְ־, הַפְרֵד || הוֹצֵא מִן הַכְּלָל פ״י
изыска́ніе חִפּוּשׂ ז׳
изы́сканность חִפּוּשׂ, עִשּׂוּי, כִּוּוּן ז׳
изы́сканный מְחֻפָּשׂ, מְעֻשֶּׂה ת׳
изы́скивать, изыска́ть חַפֵּשׂ || כַּוֵּן (שעת
הכשר, הזדמנות) פ״י —ся || הִתְכַּוֵּן
изю́бръ צְבִי, אַיָּל ז׳
изю́мина, изю́минка צִמּוּק ז׳, צִמּוּקָה נ׳
изю́мъ צִמּוּקִים נ״ר
изя́щество, изя́щность יֹפִי, פְּאֵר ז׳,

מַעֲלִיּוּת נ׳
изя́ществовать הֱיֵה יָפֶה, מְפֹאָר, מְעֻלֶּה פ״ע
изя́щность *см.* изящество
изя́щный יָפֶה, מְפֹאָר, מְעֻלֶּה, מְהֻדָּר ת׳ —ныя
искуства הַחָכְמוֹת הַיָּפוֹת. —ная *сло-*
весность סִפְרוּת שֶׁל תִּפְאֶרֶת, הַסִּפְרוּת
הַיָּפָה. *Онъ пишетъ* —но הוּא כוֹתֵב
בְּהִדּוּר]
ика́ніе גְּהוּק ז׳, גְּנִיחָה נ׳
ика́ть, икну́ть *и* —ся גָּהֹק, גָּנֹחַ פ״ע *Мнѣ*
ика́ется אֲנִי מְגַהֵק
икли́вый גַּהֲקָן ת׳
ико́на אִיקוֹנִין (ר׳ אִיקוֹנִיּוֹת) ז׳
ико́нникъ אֲרוֹן־ || אִיקוֹנִיּוֹת (צַיָּר) עוֹשֶׂה
иконобо́рецъ כּוֹפֵר בָּאִיקוֹנִיּוֹת ז׳] הָאִיקוֹנִיּוֹת
иконобо́рный, —ная *ересь* כַּת הַכּוֹפְרִים
иконобо́рство כְּפִירָה בָּאִיקוֹנִיּוֹת נ׳ בָּאִיקוֹנִיּוֹת]
иконобо́рствовать הִתְקוֹמֵם נֶגֶד (כָּפֹר בְּ..)
הָאִיקוֹנִיּוֹת פ״י
иконобо́рщина תּוֹרָתָן שֶׁל הַכּוֹפְרִים בָּאִיקוֹנִיּוֹת נ׳
иконогра́фія אִיקוֹנוֹגְרַפְיָא נ׳
иконоло́гія אִיקוֹנוֹלוֹגְיָא (מדע האיקוניות) נ׳
иконописа́ніе *и* —пись עֲשִׂיַּת־אִיקוֹנִיּוֹת נ׳,
צִיּוּר־ז׳
иконопи́сецъ עוֹשֵׂה אִיקוֹנִיּוֹת, צַיָּר— ז׳
иконопи́сная בֵּית־צִיּוּר־הָאִיקוֹנִיּוֹת ז׳
иконопи́сный שֶׁל עוֹשֵׂי־אִיקוֹנִיּוֹת ת׳
иконопоклоне́ніе עֲבוֹדַת־הָאִיקוֹנִיּוֹת נ׳
иконоста́съ מְחִיצַת־הָאִיקוֹנִין נ׳
икоса́едръ אִיקוֹסָאֶדְרָא (בגיאומטריא) נ׳
ико́та גְּהוּק ז׳, גְּנִיחָה נ׳
икра́, ико́рка בֵּיצֵי־דָגִים נ״ר || סֹבֶךְ (הרגלים) ||
רֶגֶב, קֶרַח ז׳
икри́стый סַבְכָנִי, (אִישׁ) || רַב־הַבֵּיצִים (דג)
עַב־הַסֹּבֶךְ ת׳
икри́ться, отъ— הַטֵּל בֵּיצִים (מרגים) פ״י
икря́никъ *и* ико́рникъ || מְכִין בֵּיצֵי־דָגִים
מַאֲכָל מִבֵּיצֵי־דָגִים ז׳
икряно́й כְּלִי לְבֵיצֵי־דָגִים ז׳. —*камень*
קַנְגִּיר]
икъ אוֹת У הַסְּלָאבִית נ׳
и́лемъ בּוּקִיצָה (מין אילן) נ׳
и́ли, или́ *и* иль אוֹ מ״ח. —*ты оглохъ*
הַאִם נַעֲשֵׂיתָ חֵרֵשׁ
иллюмина́ція תְּאוּרָה, הֶאָרָה, אִילוּמִינַצְיוֹן נ׳
иллюминова́ть הָאֵר || תָּאֵר פ״י —ся || הוּאַר
иллюмино́вка הֶאָרָה נ׳ || תְּאוּר ז׳
илова́тость טוֹבְעָנוּת, בִּצָּנוּת
илова́тый בִּצָּנִי, מָלֵא בוֹץ, טוֹבְעָנִי ת׳
илъ יָוֵן, טִיט, טִין, בֹּץ, רֶפֶשׁ, קֶמֶן, סִרְטוֹן ז׳,
иль *см.* и́ли חַלְקָה, בִּצָּה נ׳]
и́льма *см.* и́лемъ

ильмо́вникъ יער־בוקיצות ז׳
ильмо́вый בוקיצי ת׳
ильмопря́дъ פרפר, זבוב־קיץ ז׳, צפרת נ׳
и́льный בצני ת׳
илю́зія דמיון, מדוח ז׳, השליה, אילוזיון נ׳
има́лки *см.* жму́рки
има́мъ אימם (ראש הכמרים המוחמדנים) ז׳
имени́нникъ בעל יומא דשמא, -יום־גנוסיא,
-יום הלדה ז׳
имени́нный של יומא דשמא, של יום־גנוסיא ת׳
имени́ны יומא דשמא, חג של יום־גנוסיא ז׳.
Поздравляю васъ съ —нами אני
מברכך ביום לדתך
имени́тельный *падежъ* נומינטיבוס, יחס
имени́тость שבח, פאר ז׳ ישר ז׳]
имени́тый משבח, מפאר, מצין, מפורסם. —
гражданинъ אזרח מפאר
и́менно דוקא, בהדיא, מפרש, בפירוש, ביחוד,
היינו, בגימא, —же, а— || בפרט ת״פ.
רצוני לומר, כלומר. *Онъ* —*объ васъ*
говорилъ הוא דבר דוקא על אודתך. *Это*
—*въ контрактѣ сказано* דבר זה
אמור בהדיא בכתב־ההתקשרות. *Почему*—
имян— *см.* имен— מאי אריא]
имяре́къ *и* имре́къ מקום־השם (שמניחין
חלק בכתב)
ина́кій *и* ина́ковый אחר, שונה ת׳
ина́ко *и* и́нако באופן אחר ת״פ
ина́ковый *см.* ина́кій
именно́й *и* имянно́й חתום בשם, נתון על־
שם, שמי ת׳. —*указъ* פקודת הרוממות.
—*списокъ* רשימת השמות. -*банковый*
билетъ שטר בנקי (נתון) על שם בעליו
именова́ніе שם, כנוי ז׳, רשימה נ׳
имова́тый *и* иму́щій בעל־נכסים ת׳
имморте́ль אימורטל (מין פרח) ז׳
императо́рскій קיסרי ת׳.
импера́торъ קיסר, אמפירטור ז׳. —трица
קיסרית, אמפירטורית
импе́рія קסרות, מדינת־הקיסר נ׳
имперіа́лъ אמפיריאל (מטבע של זהב || מכסה
של אומניבוס) ז׳.
импе́рскій קיסרי, שייך לקיסר־גרמניא ת׳.
импровиза́торъ אמפרוביזטור, תכפן ז׳
импровиза́ція אמפרוביזציון, תכפנות נ׳
импровизи́ровать דבר (בלי הכנה) בתכיפה,
имре́къ *см.* имяре́къ אמפרבז פ״ע]
имущество קנין, רכוש ז׳, נכסים ז״ר. *Дви-*
жимое— מטלטלין, נכסי דניידי. *Недви-*
жимое— נחלה, קרקע, נכסי דלא ניידי.
Государственныя -ва נכסי־המלכות
иму́щій בעל־נכסים ת׳
имѣ́ніе קנין ז׳, נכסים ז״ר || אחזה, נחלה נ׳.
Онъ живетъ въ своемъ —ніи הוא
יושב באחזתו
имѣ́ть המצא, היה במציאות ся— || היה ל.. פ״ע.
Имѣется יש. *Завтра* имѣетъ *быть*
актъ האקטוס עומד להיות מחר. *Въ этой*
лавкѣ имѣются *различные товары*
בחנות זו יש סחורות שונות. *Тутъ* имѣется
въ виду построить церковь כאן
הושבים לבנות בית־תפלה
и́мя שם || שמע, מוניטון ז׳, תהלה נ׳.
Именемъ, *отъ* и́мени, *на* и́мя בשם־
שם, בשביל, בגין. —*существительное*
עצם. —*прилагательное* שם תאר. *Онъ*
нажилъ худое— קנה לעצמו שם רע
ина́че *и* и́наче באופן אחר, בדרך אחרת ת״פ.
Такъ или— כך או כך
имби́рь זנגביל ז׳
инвали́дъ אינבליד, נחשל ז׳
инвента́рь אינבנטריון, שטר משמוש ז׳
инвеститу́ра אינביסטיטורא נ׳
индéекъ *и* индюшо́нокъ בן־תרנגול הדו ז׳
индéечка בת־תרנגול הדו נ׳
индейка תרנגלת הדו נ׳
индéйскій *пѣтухъ* תרנגול הדו ז׳
индивидуа́льный אינדיבידואלי, אישי, פרטי ת׳
индиви́думъ אינדיבידואון, פרט, איש (ר׳
индивѣтъ, за— עטה כפר פ״י אישים) ז׳]
инди́го *и* инди́гъ נורא נ׳
индиктіо́нъ מחזור פסחאי (של תקל״ב שנה) ז׳
инди́ктъ אינדיקטון (זמן של ט״ו שנה לחקי
הרומיים ע״ד המסים) ז׳
индиферентизмъ אינדיפירנטיות, אדישות,
קרירות־רוח נ׳, שויון־נפש ז׳
индоссеме́нтъ אנדוסו, הקנאת־שטר נ׳
индульге́нція אנדולגינציא (כתב הפפא ע״ד
סליחת־החטאים) נ׳
инду́стрія אינדוסטריא, חרשת (־המעשה) נ׳
индю́къ *см.* индéйскій *пѣтухъ*
индю́шка *см.* индéйка
и́ндѣ במקום אחר ת״פ
инева́тый בסוי־כפור ת׳
инéй כפור, חנמל ז׳
инéрція אינירציון נ׳
инженéръ אינג׳ינר ז׳
иниціа́лы ראשי־תבות ז״ר
иниціатива איניציאטיבא, הצעה נ׳, ערור ז׳
иниціаторъ איניציאטר, מחולל, מעורר ז׳

инквизиторъ אִינְקְבִיזִיטָר ז'
инквизиція אִינְקְבִיזִיצְיוֹן נ'
инкогнито אִינְקוֹגְנִיטוֹ, בְּהִתְנַכְּרוּת, בְּהַעֲלָמָה, בְּהַסְתֵּר־פָּנִים ת"פ
иновидный בַּעַל־דְּמוּת אַחֶרֶת ת'
иновѣрецъ בֶּן־אֱמוּנָה אַחֶרֶת, בִּלְתִּי בֶן־בְּרִית, נָכְרִי ת'ן]
иновѣріе אֱמוּנָה־אַחֶרֶת נ'
иновѣрный и иновѣрческій שֶׁל אֱמוּנָה אַחֶרֶת ת'
иногда יֵשׁ אֲשֶׁר, יֵשׁ שֶׁ... לִפְעָמִים, לִפְרָקִים ת"פ
иногородецъ, —дный בֶּן־עִיר אַחֶרֶת ת'
иноземецъ, —мный בֶּן־אֶרֶץ אַחֶרֶת, נָכְרִי ת'
инозначеніе הוֹרָאָה מוּשְׁאֶלֶת נ'
инозначущій בַּעַל־הוֹרָאָה מוּשְׁאֶלֶת ת'
иной אַחֵר ת'. *Это —ое дѣло* זֶהוּ עִנְיָן אַחֵר. Иному *жарко,* иному *холодно* יֵשׁ (מִי) שֶׁחַם לוֹ וְיֵשׁ (וּמִי) שֶׁקַּר לוֹ
инокъ ז', נָזִיר ז'. —киня נְזִירָה
иномысленный חוֹשֵׁב אַחֶרֶת ת'
иномысліе אֹפֶן־עִיּוּן אַחֵר ז', רוּחַ אַחֶרֶת נ'
инообразный *см.* иновидный
иноплеменникъ *и* инородецъ בֶּן־עַם אַחֵר, נָכְרִי, זָר ז'
иноплеменный *и* инородный מֵעַם נָכְרִי,– אַחֵר ת'
иносказаніе מָשָׁל ז', דִּבְרֵי־אַגָּדָה ז"ר, אַלֵּיגוֹרְיָא, מְלִיצָה נ'
иносказательность דֶּרֶךְ־מָשָׁל,– אַלֵּיגוֹרְיָא ז'
иностранецъ בֶּן־אֶרֶץ אַחֶרֶת, לָעוֹז ז'. —нка בַּת־אֶרֶץ אַחֶרֶת, לָעוֹזָה
иностранный לוֹעֲזִי ת'
иноходецъ רֶכֶשׁ (סוס ממהר לרוץ) ת'
иноходь רִכְשָׁה נ'
иноцвѣтный בַּעַל־צֶבַע אַחֵר ת'
иноческій נְזִירִי ת'. —ски בִּנְזִירוּת
иночество מַעֲמַד־הַנְּזִירִים ז', נְזִירוּת נ'
иночествовать הָיָה נָזִיר
инспекторскій שֶׁל הָאִינְסְפֶּקְטָר,– הַמַּשְׁגִּיחַ ת'
инспекторство מִשְׂרַת־אִינְסְפֶּקְטָר נ'
инспекторъ אִינְסְפֶּקְטָר, מַשְׁגִּיחַ ז'. —трисса אִינְסְפֶּקְטוֹרִית]
инстанція עַרְכָּא ז'
инстинктъ אִינְסְטִינְקְט, חוּשׁ טִבְעִי ז', נְטִיָּה טִבְעִית נ'
институтъ אִינְסְטִיטוּט, בֵּית־חִנּוּךְ || מוֹסָד ז'. —тутка אִינְסְטִיטוּטִית, תַּלְמִידַת הָאִינְסְטִיטוּט. *—слѣпыхъ* בֵּית־חִנּוּךְ הַסּוּמִים
инструкція אִינְסְטְרוּקְצְיוֹן נ', סֵפֶר־הַתַּקָּנוֹת ז'
инструментальный אִינְסְטְרוּמֶנְטִי, שֶׁל כְּלֵי־הַשִּׁיר ת'
инструментъ אִינְסְטְרוּמֶנְט, (כְּלִי־שִׁיר || כְּלִי־אוּמָּנוּת, מַכְשִׁירִין, כְּלֵי־מְלָאכָה ז'. —менты *хирургическіе* כְּלֵי־נִתּוּחַ. —менты *столярные* מַכְשִׁירֵי הַנַּגָּרִים
инсургентъ מוֹרֵד,– בַּמַּלְכוּת, קוֹשֵׁר ז'
интегралъ אִינְטֶגְרָל ז'. —льный אִינְטֶגְרָלִי
интегрировать מָצָא הָאִינְטֶגְרָל פ"י
интелектуальный אִינְטֶלֶקְטוּאָלִי, עִיּוּנִי, שִׂכְלִי ת'
интеллигентный אִינְטֶלִיגֶנְטִי, מַשְׂכִּיל ת'
интеллигенція אִינְטֶלִיגֶנְצְיָא נ', מַעֲמַד־הַמַּשְׂכִּילִים ז'
интендантство בֵּית־צָרְכֵי־הַצָּבָא נ'
интендантъ אִינְטֶנְדַּנְט, בַּעַל־צָרְכֵי־הַצָּבָא ז'
интервалъ הַפְסָקָה נ', הֶפְסֵק, רֶוַח || פְּנַאי ז'
интересантъ נוֹגֵעַ בַּדָּבָר, אֵיגוֹאִיסְט ז'
интересецъ עִנְיַן־מָה, עִנְיָן קָטָן ז'
интересность צַד הַמְּעַנְיֵן ז'
интересный מְלַבֵּב, מְעַנְיֵן, מַעֲסִיק, לוֹקֵחַ לֵב ת'
интересовать עִנְיֵן, עִסֵּק, הֶעֱסִיק, לִבֵּב פ"י ||—ся מָצָא חֵפֶץ בְּ... הִתְעַנְיֵן
интересъ רֶוַח ז', תּוֹעֶלֶת || עִסְקָא, רִבִּית || הִשְׁתַּתְּפוּת|| אִינְטֶרֶס, עִנְיָן, עִסּוּק, עֵסֶק, חֵפֶץ ז'. *Въ* —сѣ לְשֵׁם
интермедія אִינְטֶרְמֶיצוֹ, הֶפְסֵק ז', הַפְסָקָה נ' (בין מחזה למחזה)
интернуцій אִינְטֶרְנוּנְצְיוּס, שְׁלִיחַ הַפַּפָּא ז'
интерполировать הִבְלִיעַ, רִתֵּק, הִסְגִּיר (דבור נוסף, שאין עיקרו בכתב) פ"י
интимный אִינְטִימִי, תָּמִים, פְּנִימִי ת'
интонація נְגִינָה נ'
интрига עֲלִילָה, נִרְגָּנוּת נ', סִכְסוּךְ || יַחַס־אַהֲבָה, עִנְיָן,– אֶשְׁתַּדּוּר ז' || רֵאשִׁית־קֶדֶם (בדראמא) נ'
интригантъ סַכְסְכָן, פַּתְלָן, בַּעַל־מַחֲלֹקֶת, נִרְגָּן ז'
интриговать. סִכְסֵךְ פ"י
интродукція מָבוֹא ז', פְּתִיחָה נ'
интріомъ *см.* тріомъ
инфантерія אִינְפַנְטֶרְיָא נ', חֵיל־הָרַגְלִי ז', רַגְלִים ז"ר
инфантъ אִינְפַנְט (תאר של בן־מלך בספרד) ז'
инфламація אִינְפְלַמַצְיוֹן, דַּלֶּקֶת נ'
инфлексія אִינְפְלֶכְּסְיוֹן, כְּפִיפָה (של קרני־אור) נ'
инфузорія אִינְפוּזוֹרְיָא נ', תַּיְדָק ז'
иный *см.* иной
ипатка תַּפּוּחֵי־הַיָּם ז'
ипекакуана סַם־אִפּוּקַקְטְבִיּוֹן ז'
ипербола *см.* гипербола
иподіаконъ סְגַן־הַדִּיאָקוֹנוֹס ז'
ипостась *см.* vпостась
ипотеза, ипотека, ипотенуза *см.* гипоти–

ипохóндрикъ מתלא, בעל־מרה שחורה ז׳
ипохондрúческій מתלי, של בעל־מרה
ипохóндрія מרה שחורה נ׳ | שחורה ת׳]
иргá שסק (מין אילן) ז׳
ирúдъ *и* ирúдій אירידיון (מין מתכת) ז׳
ирмолóгій אירמולוגיון (רשימת דלתות הפיוטים הנוצריים) ז׳
ирмóсъ אירמוס (דלת של פיוט נוצרי) ז׳
ирони́ческій אירוני, התולי ת׳. —ки בלשון סגי נהור
ирóнія אירוניא, מהתלה נ׳, התול ז׳, התולים ז״ר
ирраціонáльный אירציונלי ת׳
иррегуля́рный אירגולרי ת׳. —ныя *войска* חיל אירגולרי
и́рха עור־גדי ז׳
иршéникъ עבדן של עורות גדיים ז׳
иршúть עבד עורות גדיים פ״י
ирь אירוס (מין צמח) ז׳; *см.* косáтникъ
исáвки קטיפיה (מין פרח) נ׳
искажáть, исказúть השחת פני־פ׳, תאר־פ׳, השחת, התקלקל ‖ —ся קלקל, עות, סרס פ״י
искажéніе קלקול, עוות, סרוס ז׳, השחתה נ׳
исказúть *см.* искажáть
искáлывать, исколóть דקר ‖ —בכל ‖ דקר עצמו ‖ התבקע ‖ —ся בקע פ״י
искáніе חפוש ז׳, בקשה, דרישה נ׳
искáпать *см.* закáпать
искáпывать, ископáтъ חפר, כרה ‖ חפר ‖ החפר בכמה ‖ —ся בכמה מקומות פ״י מקומות
искáтель מחפש, חופש, מבקש, דורש ז׳ —*приключеній* פליא
искáтельность התחבבות, התרפסות, הכנעת־ מרמה נ׳
искáтельный מתרפס, מחניף ת׳
искáтельство חפוש ז׳, שאיפה, התאמצות להשיג דבר־מה נ׳
искáть, и́скивать (*съ кого*) ‖ בקש, חפש, דרש ‖ (*на комъ*) קבל על־ פ׳, תבע בבית־דין ‖ —ся בוא במשפט עם־פ׳ פ״י. התבקש, חפש
Онъ и́щетъ *на своемъ противникѣ* הוא קובל על בעל־מחלקת שלו
искéпище יד־הכידון נ׳
исклёвыватъ, исклевáть *см.* выклёвывать
исключáть, исключúть הוצא מן הכלל, יצא— מן הכלל, הוצא (מן ‖ —ся מעט פ״י הכלל), התמעט
исключáя ביוצא מן הכלל, למעוט, פרט ל.. ת״פ
Не —никого בלי יוצא מן הכלל

Исключéніе הוצאה, הבדלה נ׳ ‖ יוצא מן הכלל, מעוט, פרט ז׳. —*изъ службы* הוצאה מן המשרה. —*изъ правила* יוצא מן הכלל.
Безъ —нія בלי יוצא
исключúтельно ביחוד, בפרט, למעוט ת״פ
исключúтельный פרטי, יוצא מן הכלל
исковáть *см.* вы́ковать
исковéркивать, исковéркать כפף, עקם, הכפף, ‖ —ся עות ‖ השחת, קום פ״י השחת
исковóй (—вы́й) של תביעה ת׳. —вое *прошеніе* כתב־תביעה. —*порядокъ* כהנא דבי־דינא
исковы́ривать, исковыря́ть נקר, נקר, נקב, הנקר, הנקב ‖ —ся עשה נקבים פ״י
исколáчивать, исколотúть שבר, נפץ פ״י
исколéсить סיר את־, עבר— פ״י
исколупáть *см.* колупáть
искóмый מבקש ת׳. —мое *числа* המספר המבקש
искóни מאז, מקדם, מימות־עולם, משנים קדמוניות ת״פ]
искóнный עתיק, קדמון ת׳
ископáемый כרוי, חפור ‖ חצוב, מוצא מחיק־ האדמה ת׳. *Царство* —мыхъ עולם המחצבות
ископтúть עשן, השחר בעשן פ״י ‖ —ся השחר, התעשן
и́скопыть שמוט, רפוק־אברים (לגבי סוסים) ז׳
ископы́ченный, —ная *лошадь* סוס משמט־ הרגל
искоренéніе עקירה משרש, השמדה, הכחדה נ׳
искоренúтель עוקר מן השרש, משמיד, מכחיד ז׳
искоренúтельный עוקר, מקעקע ת׳
искореня́ть, искоренúть עקר מן השרש, שרש, קעקע, השמד, אבד פ״י ‖ —ся העקר, השמד]
искóрка *см.* и́скра
искорóбить כפף, עקל, עקש פ״י ‖ —ся הכפף
и́скоса באלכסון, בשפוע ‖ בסקור, במבט נלוז, בלזות־עינים ת״פ
искосúть (*глаза*) ‖ סרס שפע, עשה אלכסוני העינים, עוה— פ״י ‖ הבט בלזות־עינים, סקר, ‖ —ся רצד, פזל פ״ע השתפע ‖ הבט בלזות־עינים, סקר, צין
и́скра, и́скорка ‖ (*алмазная*) צפרן־שמיר ניצוץ, גץ, בן־רשף ז׳
искрáивать, искроúть גזר כליל (ארג־ צמר) פ״י ‖ —ся הגזר
и́скренне *см.* и́скренно
и́скренній תם, תמים, ישר, נאמן, אמתי, יציב ת׳
и́скренно בתמימות, בנאמנות, באמתות ת״פ

искре́нность יֹשֶׁר ז׳, תְּמִימוּת, נֶאֱמָנוּת, אֲמִתּוּת נ׳
искрести́ть כִּסָּה בִּצְלָבִים, הִצְלִיב פ״י || הִתְהַלֵּךְ בְּ... עָבוֹר– פ״ע
искри́вина מְעֻקָּשׁ ז׳, עֲקַלְקַלָּה נ׳
искривле́нiе עִקּוּל, עִקּוּם, עִוּוּת, עִקּוּשׁ ז׳
искривля́ть, искриви́ть כָּפַף, עִקֵּל, עִקֵּם, הִכְפִּיף, הִתְעַקֵּל, הִתְעַוֵּת –ся || עִוֵּת פ״י
искри́стый נוֹצֵץ, מִתְנוֹצֵץ ת׳
искри́ться, за— נוֹצֵץ, הִתְנוֹצֵץ פ״ע
искромётный חוֹצֵב נִיצוֹצִים, נוֹצֵץ, מוֹרֶה רִשְׁפֵּי־אֵשׁ ת׳]
искромса́ть פָּתַת פ״י
искропа́ть טִלֵּא עַל־, תָּפַר פ״י
искроши́ть פָּתַת, פּוֹצֵץ לִרְסִיסִים פ״י –ся || הִפָּתֵת]
вскря́къ אֶבֶן־אֵשׁ נ׳
искупа́ть и искупля́ть, искупи́ть פָּדָה, גָּאַל || –ся פָּדָה || קָנָה כָּל־הַדָּרוּשׁ פ״י עַצְמוֹ, הִפָּדָה, הִגָּאֵל
искупи́тель פּוֹדֶה, גּוֹאֵל ז׳
искупле́нiе פְּדוּת, גְּאֻלָּה נ׳
иску́пъ *см.* искупле́нiе
иску́ривать, искури́ть קָטֵר כָּלִיל, הוֹצִיא הוֹצִיא בְּעָשָׁן || –ся בְּעָשָׁן פ״י
искуса́ть *см.* иску́сывать
искуси́тель שָׂטָן, סַמָּאֵל, מֵסִית, מַדִּיחַ ז׳
искуси́тельный מְפַתֶּה, מַתְעֶה, מַדִּיחַ ת׳
искуси́ть *см.* искуша́ть
иску́сникъ אֻמָּן, חָרוּץ, חָרָשׁ ז׳
иску́сно בְּאֻמָּנוּת, בַּחֲרִיצוּת, בְּחָכְמָה ת״פ
иску́сность אֻמָּנוּת, חֲרִיצוּת, מְהִירוּת נ׳
иску́сный מָהִיר, חָרוּץ; מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָמָּן ת׳
иску́сственный מְלָאכוּתִי, מְעֻשֶּׂה, אֻמָּנוּתִי ת׳
иску́сство и иску́ство מְהִירוּת, חֲרִיצוּת, מַחֲשֶׁבֶת; אֻמָּנוּת, אֻמָּנוּת נ׳. —*въ дѣлахъ* תַּכְסִיסֵי זְרִיזוּת, עַסְקָנוּת, מְהִירוּת. *Военное*— מִלְחָמָה. *Изящныя*— הַחָכְמוֹת הַיָּפוֹת
иску́съ נִסָּיוֹן ז׳, מַסָּה, בְּחִינָה נ׳
иску́сывать, искуса́ть נָשַׁךְ כֻּלּוֹ, נָשַׁךְ וּפָצַע פ״י
искуша́ть, искуси́ть נִסָּה, הֵבִיא לִידֵי נִסָּיוֹן, הִתְנַסָּה, –ся || בָּחַן || הֵסִית, הֵדִּיחַ, פִּתָּה פ״י בּוֹא לִידֵי נִסָּיוֹן]
искуше́нiе נִסָּיוֹן ז׳
искъ דִּין־תּוֹרָה, מִשְׁפָּט ז׳, תְּבִיעָה נ׳. *Отказать кому въ* искѣ בִּטֵּל תְּבִיעַת פ׳.
Подать— תָּבַע פ׳ לְבֵית־דִּין
ислами́змъ אִשְׁלָמוּת, מַחֲמַדְנוּת נ׳
исла́мъ אִשְׁלָם ז׳, דַּת־מוּחַמַּד נ׳
исла́ндскiй *мохъ см.* мохъ
исо́къ אָווּז ז׳
искази́**ть** עָשָׂה שְׁלָבִים הַרְבֵּה פ״י

испа́костить לִכְלֵךְ, נִבֵּל, שִׁקֵּץ, הִשְׁלִיךְ שִׁקּוּצִים עַל־, בִּלַּע פ״י
испаре́нiе הֶבֶל ז׳ || הִתְנַדְּפוּת נ׳
испа́рина זֵעָה קַלָּה נ׳
испаря́ть, испари́ть הוֹצִיא זֵעָה, הֶהֱבִיל, פִּגֵּהַ, הִתְפַּגֵּהַ, הִתְנַדֵּף –ся || הָפַג פ״י
испаха́ть חָרַשׁ כֻּלּ־ פ״י
испа́чкивать, испа́чкать לִכְלֵךְ כֻּל־, טִנֵּף– הִתְלַכְלֵךְ, הִתְגָּאֵל –ся || גָּאַל– פ״י
испепеля́ть, испепели́ть עָשָׂה עָפָר וָאֵפֶר פ״י –ся || הֵעָשֶׂה עָפָר וָאֵפֶר
испечь אָפָה פ״י
испещре́нiе נִמּוּר ז׳, טְלִיאָה נ׳
испещря́ть, испестри́ть טִלֵּא, נִמֵּר, עָשָׂה בָּרֹד פ״י
испива́ть, испи́ть || שָׁתָה מְעַט פ״י] שָׁתָה כֻּל־, הִתְמַכֵּר לְשִׁכְרוּת– לִסְבִיאָה פ״ע
испи́ливать, испили́ть גָּזַר בְּמַשּׂוֹר, נִסֵּר פ״י –ся || הִתְנַסֵּר
испи́сывать, написа́ть כָּתַב כֻּל־, כָּתַב עַל־ הִכְתַּב –ся || נִגְבָּה־כֻּל || הוֹצִיא בִּכְתִיבָה פ״י כֻּל־ || הֻפְּחַת מֵרֹב שִׁמּוּשׁ (מְעַטִּים), הִתְמַשְׁמֵשׁ מֵרֹב כְּתִיבָה (מסופרים)
испито́й חַלָּשׁ, חָלוּשׁ, רְפֵה־כֹחַ, רָזֶה ת׳
исплутова́ться הֵעָשָׂה רַמַּאי פ״ע
испове́данiе וִדּוּי ז׳ || אֱמוּנָה, דָּת נ׳
испове́датель בַּעַל־הַוִּדּוּי ז׳
испове́дная כִּסֵּא־הַוִּדּוּי ז׳
испове́дникъ מִתְוַדֶּה ת׳
испове́дно́й (—ный) שֶׁל וִדּוּי, וִדּוּי ת׳. —ныя *записки* רְשִׁימוֹת־הַוִּדּוּי
испове́дывать, испове́довать, испо-ве́дать הִתְוַדָּה (עַל חֲטָאִים (בדת) פ״י || הִתְוַדָּה (עבירות) פ״ע –ся ||
и́споведь וִדּוּי ז׳. *Принять чью либо*— שָׁמַע וִדּוּיוֹ שֶׁל פ׳. *Идти на*— הָלַךְ לְהִתְוַדּוֹת
исподни́ца תַּחְתּוֹנִים (בגד התחתון של נשים) ז״ר
испо́днiй תַּחְתּוֹן ת׳. —нее *платье* תַּחְתּוֹנִים ז״ר || הַבֶּגֶד הַתַּחְתּוֹן ז׳
и́сподоволь קִמְעָא קִמְעָא, מְעַט מְעַט ת״פ
исподтиха́ и исподтишка́ בַּחֲשַׁאי, בַּסֵּתֶר, בְּלָאט ת״פ
испо́дъ, испо́докъ || תַּחְתִּית נ׳, הַחֵלֶק הַתַּחְתּוֹן הַצַּד הַשְּׂמָאלִי ז׳. *Въ* испо́ди בְּתַחְתִּית.
Съ испо́ди... מִתַּחַת לְ..
испоко́нъ מִימוֹת־עוֹלָם, מִימֵי־קֶדֶם, מִשָּׁנִים מֵעוֹלָם. —*вѣка* קַדְמוֹנִיּוֹת ת״פ
испола́ть אַשְׁרֵי ת״פ. —*тебѣ доброму молодцу* אַשְׁרֶיךָ בֶּן־חַיִל. —*вамъ*

храбрые воины אַשְׁרֵיהֶם גִּבּוֹרֵי־חַיִל
исполинскій עֲנָקִי ת׳
исполинъ עֲנָק ז׳
исполненіе מִלּוּא, קִיּוּם ז׳, הוֹצָאָה מִן הַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל, הוֹצָאָה לְפְעֻלָּה נ׳. *Привести въ* — הוֹצֵא מִן הַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל. *Приступить къ* —нію נִגַּשׁ אֶל הַפְּעֻלָּה. -*желанія* קִיּוּם־הָרָצוֹן. –*просьбы* מִלּוּא בַקָּשָׁה
исполненный מְקֻיָּם, נַעֲשָׂה, מְמֻלָּא ת׳
исполнитель מְקַיֵּם, מְמַלֵּא ז׳
исполнительный הָעוֹמֵד לְקַיֵּם ת׳. —ная *власть* הַשִּׁלְטוֹן הַמְקַיֵּם, הַמְּמֻנִּים עַל־הַקִּיּוּם. —*листъ* כְּתַב־אַדְרַכְתָּא
исполнять, исполнить הוֹצֵא || מַלֵּא, קַיֵּם מִן הַכֹּחַ אֶל־הַפֹּעַל, הוֹצֵא לִפְעֻלָּה פ״י —ся || הִמָּלֵא, הִתְמַלֵּא, הִתְקַיֵּם, יָצֹא לִפְעֻלָּה. –*приговоръ* הוֹצֵא גְּזַר־דִּין לִפְעֻלָּה. *Онъ* -нилъ *всѣ мои желанія* הוּא עָשָׂה כָּל חֲפָצַי. —нить *свое обѣщаніе* קַיֵּם הַבְטָחָתִי. *Онъ хорошо* —нилъ *это порученіе* הוּא מִלֵּא תַפְקִידוֹ זֶה כָּרָאוּי. —нить *чье либо требованіе* מַלֵּא דְּרִישָׁתוֹ שֶׁל פ׳. *Ему* —нилось *тридцать лѣтъ* מָלְאוּ לוֹ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
исполосовать *см.* полосовать
исполу לַחֲצָאִין, לְמֶחֱצָה, רַק־הַחֵצִי ת״פ
испороть פַּשֵּׁחַ, הַתֵּר הַתְּפִירָה פ״י
испортить *см.* портить
испорченность קִלְקוּל, רֹעַ ז׳, שְׁחִיתָא נ׳
испорченный מְקֻלְקָל, מָשְׁחָת, נִשְׁחָת, פָּגוּם ת׳
испоститься הַחֲלֵשׁ מִתַּעֲנִית
исправа *см.* исправленіе
исправитель מְתַקֵּן ז׳
исправительный עָשׂוּי לְתַקֵּן, שֶׁל תַּרְבּוּת ת׳, —ное *заведеніе* בֵּית תְּפִיסָה
исправленіе и исправа תִּקּוּן ז׳ || הַגָּהָה נ׳ || (*должности*) מִלּוּא מְקוֹם־פ׳ ז׳. —*дорогъ* תִּקּוּן־דְּרָכִים. –*недостатковъ* תִּקּוּן חֶסְרוֹנוֹת־פ׳. —*календаря* הַגָּהַת־הַלּוּחַ
исправлять исправить תַּקֵּן || הַגָּהָה || (*должности*) מַלֵּא מְקוֹם־פ׳ פ״י —ся || תִּקֵּן עַצְמוֹ, הִתְקַן—, הִתְמַלֵּא עַל יְדֵי־. –*ошибки* תַּקֵּן מִדּוֹת. –*нравы* תַּקֵּן שְׁגִיאוֹת. Исправляющій *должность секретаря* מְמַלֵּא מְקוֹם־הַמַּזְכִּיר
исправникъ שַׂר־הַגָּלִיל, אִיסְפְּרַאבְנִיק ז׳
исправно כְּהֹגֶן, בִּזְרִיזוּת, בְּדִיּוּק, בַּחֲרִיצוּת ת״פ
исправность זְרִיזוּת, חֲרִיצוּת נ׳, דִּיּוּק ז׳
исправный זָרִיז, חָרוּץ, דַּיְקָן ת׳

испражненіе הֲרָקָה || צֵאָה נ׳
испражнять, испразднить הָרֵק, הוֹצֵא פ״י הַפְנֵה, יָצֹא הַחוּצָה, הָסֵךְ רַגְלָיו —ся ||
испрашивать, испросить בַּקֵּשׁ מֵאֵת־, הַשֵּׂג —. הִתְבַּקֵּשׁ, הִשָּׁאֵל ся-- || בְּבַקָּשָׁה פ״י —*милость* בַּקֵּשׁ חֶסֶד. —сить *мѣсто* הַשֵּׂג מִשְׂ׳ ה]
испробовать בְּחֹן, נַסֵּה, טְעֹם פ״י
испровергать, испровергнуть || הַפֵּל, הַמֵּט הַשְׁפֵּל, הַהֲרֵס, הַפְתֵּר ся— || הֲרֹס, סְתֹר פ״י
испроверженіе הַפָּלָה, הַשְׁפָּלָה, הֲרִיסָה, סְתִירָה נ׳
испрошеніе בַּקָּשָׁה מֵאֵת־, הַשָּׂגָה עַל יְדֵי בַקָּשָׁה נ׳
испрыскать רַסֵּס, רַבֵּץ פ״י
испрясть טְוֵה כֻלּוֹ; הוֹצֵא בִּטְוִיָּה כָּל־ פ״י
испуга *см.* испугъ
испугать בַּעֵת, הַבְעֵת, הַפְחֵד, הַחֲרֵד, הַבְהֵל פ״י הִבָּעֵת, הִתְפַּחֵד, הִתְבַּהֵל, הֵחָרֵד ся--- ||
испугъ פַּחַד ז׳, בְּעָתָה, חֲרָדָה || בֶּהָלָה, מְהוּמָה, מְבוּכָה נ׳
испужать *см.* испугать
испусканіе הוֹצָאָה נ׳
испускать, испустить || שַׁלַּח, הָפֵק, הוֹצֵא || נַפֵּחַ פ״י. –*вопли* הוֹצֵא אֲנָחוֹת. *Цвѣты* —скаютъ *пріятный запахъ* הַפְּרָחִים (נוֹתְנִים) מְפִיצִים רֵיחַ נָעִים. —*лучи* שַׁלֵּחַ קַרְנַיִם. —*теплоту* הוֹצֵא הַחֹם. —тить *духъ или* —тить *послѣднее дыханіе* נַפֵּחַ נַפְשׁוֹ, הַפְקֵד רוּחוֹ בִּידֵי שָׁמַיִם
испытаніе הֲקִירָה, דְּרִישָׁה || בְּחִינָה, מַסָּה נ׳
испытатель חוֹקֵר, בּוֹחֵן ז׳
испытательный и испытующій חוֹקֵר, בּוֹחֵן ת׳
испытывать, испытать בָּדֹק, עֲמֹד עַל־, נַסֵּה || בְּחֹן, תְּהֵה עַל קַנְקַנּוֹ || נָשֹׂא, סְבֹל פ״י —ся || הִתְנַסֵּה, הִבָּחֵן. -тать *чью либо вѣрность* בְּחֹן אֱמוּנָתוֹ שֶׁל פ׳. —тать *много бѣдствій* סְבֹל צָרוֹת הַרְבֵּה
испятнать מַלֵּא רְבָבִים פ״י
иссопъ אֵזוֹב ז׳
истаивать, истаять הִמֵּס, הִמּוֹג, נָזֹל, הִתְמוֹגֵג, הִתְמוֹגֵג פ״ע. *Имѣніе мое* истаяло נְכָסַי נִתְמַזְמְזוּ
истаптывать, истоптать רָמֹס, בּוֹסֵס (דָּשָׁא) מָעֵךְ (נְעָלִים), עֲזֹב עֲקֵבוֹת מְלֻכְלָכוֹת עַל רִצְפַּת הַרְמֵס, הִתְמָעֵךְ ся— || הַהֲדֵר פ״י
истаскивать, истаскать בַּלֵּה, הַפְחֵת פ״י הִפָּחֵת, הִתְבַּלֵּה ся— || אֲכוֹד כְּהָא דִּגְבְרָא
истачивать, источать לְטֹשׁ עַד כְּדֵי קִלְקוּל חַדֵּד || אֲכֹל, כַּסֵּס (מְתוֹלָעִים וּרְמָשִׂים) פ״י הִתְקַלְקֵל מֵחֲמַת לְטִישָׁה ся— ||

ист стéчь נָזֹל, הִנָּגֵר מִן־ || עָבֹר,
ע —*кровью* (הִשָּׁפֵךְ) שָׁתֹת, חָלֹף
דָּמוֹ, מוּת מֵאִבּוּד דָּם פ״ע
истерeблять, истерeбить מָרֹט, תָּלֹשׁ,
בַּלֵּה פ״י
истерзáть שַׁסַּע, טָרֹף, בַּקֵּעַ, קָרֹעַ, פַּשֵּׁחַ פ״י
истéрика היסְטֵירְיָא (מִין מָרָה שְׁחוֹרָה בְּנָשִׁים) נ׳
истерический היסְטֵירִי ת׳
истерять אַבֵּד, פַּזֵּר מָמוֹן לָרִיק פ״י
истесáть *см.* тесáть
истéцъ ז׳ תּוֹבֵעַ
истечéніе שְׁתִיתָה, זִיבָה || חֲלִיפָה, יְצִיאָה נ׳.
—*крови* שְׁתִיתַת־דָּמִים. *По* —ченіи
года (מִקֵּץ) שָׁנָה בַּעֲבוּר. *По* —ченіи
нѣкотораго времени בַּעֲבוּר זְמַן־מָה
истина אֱמֶת, וַדָּאוּת נ׳. *По* истинѣ, во-
истину בֶּאֱמֶת, וַדַּאי. *Говоря по* истинѣ
הָאֱמֶת נִתְּנָה לְהֵאָמֵר שֶׁ..
истинно בֶּאֱמֶת, בְּוַדַּאי, בֶּאֱמוּנָה ת״פ
истинный אֲמִתִּי, נָכוֹן, נֶאֱמָן, וַדָּאִי ת׳. —*другъ*
יְדִיד נֶאֱמָן. —*разсказъ* מְאוֹרָע אֲמִתִּי.
—*путь* אוֹרְחָא דִמְהֵימְנוּתָא.
истирáть, истерéть הוֹצֵא בִּשְׁחִיקָה,־בִּמְרִיחָה
—ся || שָׁחֹק כָּלִי, || שָׁחֹק || שׁוֹף|| שַׁפְשֵׁף פ״י
הִשְׁתַּפְשֵׁף || הִשְׁתָּחֵק
истлѣвáть, истлѣть בָּלֹה, רָקֹב, עָבֹשׁ פ״ע
истлѣніе רִקָּבוֹן, רֶקֶב ז׳, בְּלִיָּה, רְקִיבָה, עֲבִישָׁה נ׳
истóдъ ז׳ (מִין צֶמַח) גֵּץ־חָלָב
истóкъ אָפִיק, מַבּוּעַ, מוֹצָא (מַיִם) ז׳
истолковáніе בֵּיאוּר, פֵּירוּשׁ, פִּתְרוֹן ז׳
истолковáтель מְבָאֵר, מְפָרֵשׁ, פּוֹתֵר ז׳
истолкóвывать, истолковáть בָּאֵר, פָּרֵשׁ,
פָּתֹר פ״י ||—ся הִתְבָּאֵר, הִתְפָּרֵשׁ, הִפָּתֵר
истолóчь הָדֹק, כָּתֹת, כָּתֹשׁ פ״י
истóма רִזּוֹן ז׳
истомлéніе חוּלְשָׁה, חֲלִישׁוּת, עֲיֵפוּת נ׳
истомлять, истомить הוֹגֵעַ, הַחְלֵשׁ פ״י
||—ся הִתְיַגֵּעַ, הֵעָשֵׂה חָלוּשׁ
истóмный מַחְלִישׁ, מְמַצֶּה, מְדַלְדֵּל ת׳
истомѣлость דִּלְדּוּל ז׳, חוּלְשָׁה נ׳
истомѣлый חָלוּשׁ, מְדֻלְדָּל
истомѣть *см.* томѣть
истончáлый שֶׁנַּעֲשָׂה דַק מְאֹד ת׳
истончáть הֵעָשֵׂה דַק מְאֹד פ״ע
истóнчить עֲשֵׂה דַק מְאֹד פ״י
истопить הַסֵּק || הַתֵּךְ (מַתָּכוֹת, שַׁעֲוָה) פ״י
||—ся הִסֵּק || הִתֵּךְ || טָבֹעַ הַרְבֵּה
истóпка *и* отóпка גְּעָלִים מְעֻבּוֹת,־ בָּלוֹת נ״ר
истоплéніе *и* истóпка הַסָּקָה נ׳
истóпливо עֵצִים כְּדֵי הַסָּקָה אַחַת, עֲצֵי־הַסָּקָה ז״ר

истóпникъ מַסִּיק תַּנּוּרִים ז׳. —ничиха אֵשֶׁת
מַסִּיק תַּנּוּרִים נ׳
истóпничать הָיֹה מַסִּיק תַּנּוּרִים פ״ע
истоптáть *см.* истáптывать
исторгáніе *и* исторжéніе עֲקִירָה נ׳
исторгáть, истóргнуть עָקֹר, הוֹצֵא, חַלֵּץ,
שַׁחְרֵר פ״י ||—ся הַלֵּץ עַצְמוֹ, הִתְמַלֵּט
истóрикъ הִסְטוֹרָן ז׳
исторический הִסְטוֹרִי ת׳
исторióграфъ הִסְטוֹרְיוֹגְרָף, סוֹפֵר הִסְטוֹרְיָא ז׳
истóрія הִסְטוֹרְיָא נ׳, דִּבְרֵי־הַיָּמִים ז״ר. *Все-*
общая— הִסְטוֹרְיָא כְּלָלִית. —рійка
מַעֲשִׂיָּה נ׳
источáть, источить הָפֵק, הַבֵּעַ, הַזֵּל פ״י
||—ся הִשָּׁפֵךְ
источéніе הֲרָקָה, הַזָּלָה, שְׁפִיכָה || לְטִישָׁה נ׳
источина נָקִיק, חַסּוּת, חָגָו ז׳, נִקְרָה נ׳
источить *см.* истáчивать
источить *см.* вы́точить
истóчникъ מַבּוּעַ, מַעְיָן, עֵין־מַיִם, פִּיגִי ||
מָקוֹר, מוֹצָא ז׳. —*благодати* מְקוֹר־הַחֶסֶד.
Изслѣдовать вопросъ по —чникамъ
חָקֹר שְׁאֵלָה עַל פִּי הַמְּקוֹרוֹת
истощáлый אֲפוּס־כֹּחַ, חָלוּשׁ, חֲסַר־אוֹנִים ת׳
истощáть *и* истощевáть, истощить
הַחְלֵשׁ, הוֹגֵעַ, בַּזְבֵּז מָמוֹן פ״י ||—ся הַחֲלֵשׁ,
истощáть הָרָזֹה פ״ע [הַחֲלֵשׁ עַצְמוֹ
истощéніе אֲפִיסָה, חֲלִישָׁה נ׳
истощительный מְבַלֶּה, מַחֲלִישׁ ת׳
истрáта בִּזְבּוּז ז׳, הוֹצָאָה נ׳
истрáчивать, истрáтить *см.* издéр-
живать *и* издержáть
истребитель, —ный מַשְׁחִית, מְאַבֵּד, מַכְחִיד,
מַשְׁמִיד ת׳
истреблéніе אִבּוּד, אָבְדָן, חֶרֶם ז׳, הַשְׁחָתָה
הַכְחָדָה, הַשְׁמָדָה נ׳
истреблять *и* истребить הַשְׁחֵת, הַשְׁמֵד,
—ся || הַכְחֵד הָרֹס, כַּלֵּה, סַיֵּף, אַבֵּד, הַכְרֵת פ״י
הָשְׁחֵת, הִכָּחֵד וכו׳
истрéбовать *см.* вы́требовать
истрезвлять *см.* вытрезвлять
истрéскаться הִתְבַּקֵּעַ, הִתְפּוֹצֵץ, הִתְפַּקֵּעַ פ״ע
истрясáть, истрясти נָעֹר, נַעֵר, חָבֹט || פַּזֵּר,
בַּזְבֵּז, אַבֵּד (מָמוֹן) פ״י ||—ся הִתְנַעֵר,
הֵחָבֵט פ״ע
истукáнщикъ עוֹשֶׂה צְלָמִים || חַטָּב ת׳
истукáнъ צֶלֶם, פֶּסֶל ז׳ || יְצִירָה חֲטוּבִית נ׳
иступлять, иступить הַקְהֵה פ״י ||—ся
истцóвый שֶׁל הַתּוֹבֵעַ ת׳ [הֵעָשֵׂה קֵהֶה
истый נָכוֹן, אֲמִתִּי ת׳

истыкивать, истыкать פ״י נָקֹב, בְּלֵא נְקָבִים ‖ —ся פ״ע הִתְנַקֵּב, דֻּנְקַב
истязаніе ז׳ עִנּוּי, סִגּוּף
истязатель ת׳ מְעַנֶּה, סוֹגֵף
истязательный ת׳ שֶׁל עִנּוּי
истязать פ״י עַנֵּה, סַגֵּף
исхаживать, исходить ‖ בְּכָל־ הִתְהַלֵּךְ יָצֹא פ״ע
исхищать, исхитить מִיַּד־, לָקֹחַ בְּחָזְקָה
‖ —ся מִיַּד־ הוּצָא בְּחָזְקָה ‖ פּלֵּט, הִנָּצֵל פ״ע
исхлёстывать, —стать פ״י הַלְקֵה ‖ —ся הִלָּקֶה לְעַצְמוֹ ‖ הִפָּחֵת (מַחֲמַת הַלְּקָאָה)
исходатайствованіе נ׳ הַשָּׂגָה בְּהִשְׁתַּדְּלוּת
исходатайствовать פ״י הַשֵּׂג בְּהִשְׁתַּדְּלוּת
исходить, изойти פ״ע יָצֹא, אָזֹל. —*кровью* שָׁפֹךְ דָּמוֹ, הִשָּׁפֵךְ—
исходный ת׳ שֶׁל מוֹצָא. —ная *точка* נְקֻדַּת־הַמּוֹצָא
исходъ ז׳ מוֹצָא, יְצִיאָה, מִמְקָנָא נ׳. —*дуи и* גְּוִיעָה, יְצִיאַת־נְשָׁמָה. *Книга* —да סֵפֶר שְׁמוֹת. *Точка* —да נְקֻדַּת־הַמּוֹצָא. *Въ* —дѣ *года* בְּסוֹף הַשָּׁנָה. *Въ* —дѣ *десятаго* סָמוּךְ לְעֶשֶׂר שָׁעוֹת
исходящій ת׳ הַיּוֹצֵא. *Книга* —щихъ *бумагъ* פִּנְקַס הַכְּתָבִים הַיּוֹצְאִים
исхожденіе נ׳ יְצִיאָה. —*паровъ* עֲלִיַּת־
исхудалый и —дѣлый דַּל־ רָזֶה, מְדֻלְדָּל, דַּל־ בָּשָׂר ת׳
исхудать, —дѣть פ״ע הִתְדַּלְדֵּל, כָּחֹשׁ, הֵרָזֵה
исцарапывать, —пать פ״י שָׂרֹט, גָּרֹד ‖ —ся שָׂרֹט עַצְמוֹ, הִשָּׂרֵט
исцѣленіе ז׳ מַרְפֵּא, רְפָאוּת, רְפוּאָה נ׳
исцѣлимый ת׳ בַּר־רְפוּאָה
исцѣлять, —лить פ״י רַפֵּא, רָפֹא, חַיֵּה ‖ —ся הֵרָפֵא, הִתְרַפֵּא, הָיֹה כִּמְחֻלָּי
исчадіе ז׳ יְלִיד, שֶׁגֶר, צֶפַע. —*ада* יְלִיד תֹּפֶת
исчахлый ת׳ דַּל, רָזֶה, כָּחוּשׁ
исчахнуть פ״ע כָּחֹשׁ
исчезаніе —новеніе ז׳ עִלּוּם, חֲלִיפָה, אֲפִיסָה נ׳
исчезать, исчезнуть פ״ע הֵעָלֵם, חָלֹף, אָפֹס
исчеркивать, —кать פ״י שָׂרֹט, חָרֹת כָּל־
исчерпывать, —пать פ״י שָׁאֹב כָּל־, דָּלֹה כָּל־ ‖ —ся הִשָּׁאֵב, הִשְׁתָּאֵב. —*какой либо предметъ* חָקֹר עִנְיָן עַד תַּכְלִיתוֹ
исчерчивать, —ртить *см.* исчеркивать
исчисленіе ז׳ חֶשְׁבּוֹן, מִנְיָן, סְפִירָה, הֲבָאָה בְּחֶשְׁבּוֹן נ׳
исчислять, —числить סְפֹר, מָנֹה, הָבֵא הִסָּפֵר, הִמָּנֵה, הוּבָא —ся ‖ בְּחֶשְׁבּוֹן פ״י בְּחֶשְׁבּוֹן
исшалиться פ״ע הֶעָשָׂה הוֹלֵל, —שׁוֹבָב
истаскивать, —кать שַׁמֵּשׁ, הַפְחֵת מֵחֲמַת שִׁמּוּשׁ פ״י ‖ —ся הִשְׁתַּמֵּשׁ, הִפָּחֵת מֵחֲמַת שִׁמּוּשׁ
исшествіе ז׳ מוֹצָא, נ׳ יְצִיאָה, תּוֹצָאוֹת נ״ר
исшибать, исшить הוֹצֵא חֲפֹר כָּל־, בִּתְפִירָה פ״י
исщепать פ״י בָּקֹעַ לְשְׁבִיבִים, בַּקֵּעַ כָּל־
исщипывать, —пать פ״י מָרֹט כָּל־
итакъ *или* и такъ גַּבְכֵן, וַעַכְשָׁו, וְעַתָּה. הִנֵּה כִּי כֵן מִכָּאן מ״ח. —*вы рѣшились на это* וּבְכֵן הֶחְלַטְתָּ לַעֲשׂוֹת זֹאת. —*далѣе* זָכְלִיָה (וכו׳)
итого *или* и того, итогъ ז׳ סַךְ־הַכֹּל
итти *см.* идти [הַשּׁוּרָה הָאַחֲרוֹנָה (בְּחֶשְׁבּוֹן) נ׳]
иттрій ז׳ אִיטְרִיּוֹן (מִין מַתֶּכֶת)
ихневмонъ ז׳ בְּלִימוֹן, אַנְגְּלִימוֹן, צְפַרְדֵּעַ שֶׁל מִצְרַיִם נ׳]
ихтіозаръ ז׳ דָּגוֹן
ихтіологія נ׳ מַדַּע־הַדָּגִים ז׳, אִיכְטִיאוֹלוֹגְיָא
ихтіологъ ז׳ אִיכְטִיאוֹלוֹגְ
ишакъ ז׳ פֶּרֶד, כּוּדָא, כּוּדָן
ищейка и ищея ז׳ כֶּלֶב מֵרִיחַ
ищейный и ищій ת׳ שֶׁל כֶּלֶב מֵרִיחַ

I.

іакинфъ *см.* гіацинтъ
іасписъ *см.* яшма
іезуитъ ז׳ יֵשׁוּעִי
іерархическій ת׳ הִירַרְכִי
іерархъ ז׳ הִירַרְךְ
іерархшество נ׳ מַעֲלַת־הִירַרְךְ
іерархій —ршескій ת׳ הִירַרְכִי
іерей ז׳ כֹּהֵן
іерейскій ת׳ כֹּהֲנִי
іерейство נ׳ מַעֲלַת־כֹּהֵן, כְּהֻנָּה, כֹּהֲנוּת
іероглифическій ת׳ הִירוֹגְלִיפִי
іероглифъ ז׳ הִירוֹגְלִיף, כְּתַב־הַחַרְטֻמִּים
іеромонахъ ז׳ הִירוֹמוֹנַךְ, כֹּהֵן־נָזִיר
іеромонашескій ת׳ הִירוֹמוֹנַכִי
Іисусъ-Христосъ ז׳ יֵשׁוּעַ הַנּוֹצְרִי, יֵשׁוּ
іодистый ת׳ יוֹדְנִי
іодъ ז׳ יוֹד

іорда́нь ז״ר מָקוֹם קָדוֹשׁ ז׳, מֵי־נָהָר (בְּתַנ־הַיַּרְדֵּן)
іота ז״ר יוּטָא, קוֹצוֹ שֶׁל יוּד. *Онъ не уступитъ ни на* —ту הוּא לֹא יְוַתֵּר אַף כִּמְלֹא נִימָא (או: אַף כְּקוֹצוֹ שֶׁל יוּד)
іюль *и* іулій ז׳ (חֹדֶשׁ) יוּלִי
іюнь *и* іюній ז׳ (חֹדֶשׁ) יוּנִי

К.

Кабáкъ בֵּית־מַמְסָךְ, בֵּית־זוֹנָה, בֵּית־יַיִן ז׳, מַסְבּוּאָה נ׳
кабалá עַבְדוּת נ׳, שִׁעְבּוּד ז׳ ‖ שְׁטַר קִנְיָן עַל עֶבֶד ז׳
кабáллистика, кабáлла תּוֹרַת־הַקַּבָּלָה, חָכְמַת־הָאֱמֶת, חָכְמַת־הַסּוֹד, חָכְמָה נִסְתָּרָה
кабáллистическій ת׳ עַל פִּי הַקַּבָּלָה, קַבָּלִי
кабали́ть, за— פ״י שִׁעְבֵּד אִישׁ, כָּבַשׁ לְעֶבֶד ‖ —ся שִׁעְבֵּד עַצְמוֹ, הִשְׁתַּעְבֵּד
кабáльный ת׳ עַבְדוּתִי
кабáльщикъ ז׳ מְשַׁעְבֵּד
кабáльщина *см.* кабалá
кабаля́ръ *и* —ля́ринъ חֶבֶל־הָעֹגֶן
кабáнина ז׳ בְּשַׂר־חֲזִיר
кабанóкъ ז׳ מְחִי־קֶרַח (או שִׁישׁ) קָטָן
кабáчъ ז׳ חֲזִיר־הַיַּעַר
кабаргá מוּשְׁק ז׳, חַיַּת־הַזֶּבֶד נ׳
кабацкій ת׳ שֶׁל מַסְבּוּאָה
кабáчникъ ז׳ סַבָּא, מוֹזֵג
кабáшничать פ״י חָבַשׁ מַסְבּוּאוֹת
кáбель בֶּבֶל ז׳, כַּמָּנָה נ׳
кáбельный, —ной *работы* ת״פ כְּמַעֲשֵׂה כֶּבֶל
кабельтóвъ ז׳ חֶבֶל. *Разстояніе двухъ* —товъ רֶוַח שֶׁל שְׁנֵי חֲבָלִים לְאוֹרֶךְ
кабинéтъ חֲדַר־מַשְׂכִּית, קִיטוֹן, חֲדַר־הָעֲבוֹדָה ז׳, לִשְׁכָּה נ׳
каблу́къ ז׳ עָקֵב (שֶׁל סַנְדָּל)
каблучёкъ נ׳ כְּמִתָּה
кáболка ז׳ חוּט בַּבְלִי
каботáжъ ז׳ מַסַּע־הַחוֹף
кабріолéтка נ׳ קַבְּרִיאוֹלֵיטָא
кабу́шки נ׳ מִקְרָצוֹת־גְּבִינָה
кабы́ מ״ח אִם, אִלּוּ, לוּ
кавалергáрдъ קַבָלֶירְגַּרְד (שׁוֹמֵר לְרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ)
кавалери́стъ ז׳ קַבָלֶירִיסְט, פָּרָשׁ
кавалéрія נ׳ קַבָלֶירְיָא, צְבָא־הַפָּרָשִׁים, חֵיל־הָרוֹכְבִים ז׳
кавалéрственный ת׳ שֶׁל פָּרָשׁוּת
кавалéрство מַעֲמַד הַפָּרָשִׁים ז׳, מַעֲלַת— נ׳
кавалéръ ז׳ פָּרָשׁ, אַלּוּף, קַבָלֶיר
кавалькáда נ׳ קַבַּלְקָדָא
кавардáкъ עִרְבּוּב מַאֲכָלִים ז׳ ‖ תֹּהוּ וָבֹהוּ ‖ בַּעֲרוּת, שְׁטוּת נ׳
кавати́на נ׳ (בְּשִׁיר) קַבַּטִּינָא
кáверзить עָשָׂה מְזִמּוֹת, בּוֹא בַּעֲלִילָה עַל־, סִכְסֵךְ, בּוֹא בַּעֲקִיפִין עַל־ פ״ע
кáверзникъ ז׳ בַּעַל־מְזִמּוֹת
кáверзный ת׳ מָלֵא־מְזִמּוֹת, —עַרְמוּמִית, —עֲקִיפוּת
кáверзы נ״ר מְזִמּוֹת, עַרְמוּמִיָּה, עֲקִיפוּת נ׳
кався́къ ז׳ גָּדֵל (מִין חַי)
кавы́ка *и* кавы́чка סִימָן הֲבָאָה ז׳, מַרְבָּאוֹת כְּפוּלוֹת נ״ר
кагáлъ ז׳ קָהָל
кáголка ז׳ בַּר־אַוָּז הָרָרִי
кадáнсъ קַדֶּנְס ז׳, אֶתְנַחְתָּא נ׳
кадáстровка נ׳ רְשִׁימַת־הַקַּרְקָעוֹת
кадáстръ ז׳ לוּחַ־הַקַּרְקָעוֹת
кадетскій, —*корпусъ* ז׳ חֵיל־הַקְּדִישִׁים
кадетъ ז׳ קָדִישׁ
кади́ло *и* кади́льница מַחְתָּה, מִקְטֶרֶת נ׳ ‖ בְּרוֹשׁ הַשָּׂדֶה ז׳
ладить פ״י הִקְטִיר, קִטֵּר ‖ (*кому*) הֶחֱנִיף לְאִישׁ
кáдка לִיקוֹן, פֶּטֶס, עָמִין ז׳, חָבִית שֶׁל מַיִם נ׳
кáдмій ז׳ קַדְמִיּוֹן (מִין מַתֶּכֶת)
кадри́ль ז׳ קַדְרִיל (רִקּוּד כְּרָבַע)
кадри́льный ת׳ קַדְרִילִי
кáдры מַצָּב ז׳, מַעַרְכוֹת־הַצָּבָא נ״ר
кады́къ ז׳ מוֹזָא, שְׁפוּי־רֹבַע
кадь *см.* кáдка
каéмка *см.* каймá
каемчáтый ת׳ מִסְגַּרְתִּי, לִזְבּוּי
каждéніе הִקְטֵר ז׳, הַקְטָרָה נ׳
каждоднéвный ת׳ יוֹמִי, תְּדִירִי
кáждый כָּל אֶחָד, כָּל אִישׁ, אִישׁ אִישׁ. —*изъ насъ* אִישׁ אִישׁ מֵאִתָּנוּ
кáженикъ *см.* евну́хъ
кажéніе *см.* каждéніе
кажи́сь בִּמְדֻמֶּה אֲנִי, דּוֹמֶה אֲנִי, כְּנִרְאֶה, לִכְאוֹרָה, כְּפִי הַנִּרְאֶה ת״פ
казаки́нъ ז׳ מְעִיל קוֹזָקִי
казáкъ ז׳ קוֹזָק. *Вольный*— חָפְשִׁי לְנַפְשׁוֹ
казáнъ נ׳ קַלַּחַת שֶׁל יי״ש
казáрка ז׳ אַוַּז־הָאִילָן
казáрма ז׳ קְסַרְקְטוֹן
казáть, —зывать פ״י הַרְאָה, הוֹרָה ‖ —ся הֵרָאָה. *Какъ это вамъ* кáжется מַה דַּעְתְּךָ עַל זֶה. Кáжется דּוֹמֶה אֲנִי
казáцкій ת קוֹזָקִי
казачёкъ בֶּן־קוֹזָק ‖ רִקּוּד קוֹזָקִי ז׳
казáчина חֵיל־קוֹזָקִים ז׳ ‖ אֶרֶץ הַקּוֹזָקִים נ׳
казáчій *см.* казáцкій

казáчка נ׳ קוזקית (אשה)
казематъ ז׳ מִבְצוֹר, דומוס, בית־תפיסה
казёнка ז׳ בית־חדר (בתותח)
казённикъ נ׳ זנביה (בקנה־רובה), חונה (בסגדל)
казённокóштный מתכלכל על חשבון הממשלה ת׳
казённый ת׳ ממשלי, של הממשלה. —ная *палата* פלטין של הממשלה. —*винтъ* זנביה
казúстый ת׳ יפה, בעל־צורה, נשוא־פנים
казнá טמיון, טמיון ז׳, קפה || הממשלה, המלכות נ׳||ממון ז׳. *Государственная*— קפת־המלכות, אוצר־הממשלה. *На счетъ* —ны על חשבון הממשלה. *У него много золотой* —ны לו הרבה ממון
казначéй ז׳ גזבר
казначéйство ז׳ בית־שמיון, בית־הקפה, האוצר. *Государственное*— ז׳ ממון־הממשלה
казначéйша ז׳ גזברית
казначéя נ׳ גזברית־המנזר
казнúть (*или* —*смертью*) המית (על־פי־ דומת)|| —ся גזר־דין) פ״י
казнокрáдство נ׳ מעילה בממון־הממשלה
казнохранúщиле ז׳ בית אוצר המלכות
казнохранúтель ז׳ שומר אוצר הממשלה
казнь ז׳ ענש. *Смертная*— משפט־מות
казуáръ ז׳ קסואר (מין צפור)
кáзусъ ז׳ מאורע בלתי מצוי
каймá ברכב, לבזבז ז׳, שולים נ״ר, שפה, מלואה נ׳
каймáнъ ז׳ קימן, תנין אמריקאי
каймúть פ״י ברבש, שבץ, עשה שפה ל...—זר
какаду ז׳ תכי לבן
какáо ז׳ פול־קקאו, לוז־הדו
каковó מה, איך, איכה ת״פ. —*вы спали* שנתך. —*вамъ досталось* מה שנתך למסטרופסא?
какóвъ מה. —вó *это вино* מה טיבו של יין זה. —*молодецъ* מה מהיר הוא. —*онъ ни есть* יהיה מה שיהיה
какóй и каковóй מה, איזה, איך. —*то* אחד. —*сегодня день* מה היום. —*это человѣкъ* מה טיבו של איש זה. —вó *было мое удивленіе, когда я..* מה גדל תמהוני, כאשר.. *Это чудакъ* —кúхъ מעטים כמותו יקרים במציאות. —*то философъ сказалъ* פילוסוף אחד אמר. *Пришелъ* —*то человѣкъ* בא בר־נש אחד. *Это случилось въ* —кúхъ*нибудь полчаса* כל זה נעשה במשך של חצי־שעה. —*бы это ни было* כל שהוא. —кúмъ *образомъ* כיצד
кáкорва ז׳ יהקרבן (מין צמח)
кáктусъ ז׳ צבר (מין אילן)
какъ כמה, איך, היאך || מה || כמו, כאלו || כאשר ת״פ. —*это случилось* איך היה כדבר הזה. —*я ни просилъ его, онъ ничего не сдѣлалъ* כמה שלא בקשתיו, לא עשה כלום. —*нибудь* איך שיהיה. —*же* כיצד. *Какже!* בודאי. *Холоденъ* —*ледъ* קר כמו הקרח. *Онъ взялъ съ собой много вещей, какъ то..* הרבה חפצים לקח עמו, הינו.. —*то разъ* פעם אחת. *Уже два дня* —*онъ уѣхалъ* זה יומים שנסע. —*только*, —*скоро..* כמעט ש... *Я сдѣлаю это*, —*умѣю* אעשה זאת כיכלתי. *Я напомнилъ ему о его обѣщаніи, а онъ* —*разсердился* דברתי לו את הבטחתו ובמעט ששמע זאת נתכעס. *Ни* —*это онъ идетъ* המדמה אני שהוא הולך. —*это можно* זה אי־אפשר. —*быть* מה לעשות. *Точно* —*бы* ידיוק כאלו. *Словно* —*бы* הרי זה כאלו. —*будто-бы* כאלו, כביכול. —*бы то ни было* יהיה איך שיהיה. —*бы онъ ни былъ богатъ* כמה שלא יהיה עשיר. *Ни* — בשום אופן
каламбýръ קלמבור, לשון נופל על הלשון, שעשוע מלים ז׳
каламéнокъ ז׳ קלמנק (מין ארג־צמר)
каланчá ז׳ צריח, מצפה, מגדל־צופים
калáчикъ *см.* калáчъ
калáчникъ ז׳ כעכר (אופה או מוכר כעכים)
калáчня ז׳ נחתומר של כעכים
калáчъ ז׳ כעך. *Онъ тертый*— הוא בעל נסיון. *Онъ и* —чёмъ *меня къ себѣ не заманитъ* הוא לא ימשכני אליו בשום מיני פתוים שבעולם
калбасá и колбасá ז׳, נקניק, ברכשא, ברכשת, נקניא, נוקניקה נ׳
калбáсная и —ная *лавка* חנות של ברכשאות נ׳
калбáсникъ ז׳ עושה נקניקים, ברכשר, נוקניקר
калчáнъ נ׳ אלפניא (מין צמח)
калейдоскóпъ ז׳ קלידוסקופ
календáрь ז׳ לוח, קלנדר
калéнды נ׳ קלנדא (ר״ח לרומיים)
калéніе ז׳ לבון באש || יבוש (האגוזים)
калéчить *см.* калѣ́чить

калиберъ, —бръ עיר ז׳
калибровать עיר פ״י
калильный המשמש ללבון ת׳. —жаръ חום מלהט
калина אספנדמון ז׳
калинка הורנם, לבים ז׳
калинникъ שיח אספנדמון ז׳
калиновка יין מגרגרי אספנדמון ז׳
калинушки *см.* калина
калита כיס (לממון) ז׳, אפונדא נ׳
калитка פשפש ז׳
калить, каливать לבן באש || קלה אגוזים פ״י || *см.* закаливать ||—ся התלבן באש
калій קליון (מין מתכת) ז׳ או הקליון
калкунъ *см.* индюкъ
каллиграфія יופי־הכתב ז׳, קליגרפיא, כתיבה מהדרת נ׳
каллиграфъ קליגרף ז׳
калориметръ קלורימטר, מודד החום ז׳
калоша *см.* галоша
калуферъ שרך, שרהיש (מין צמח) ז׳
калушница נורה (מין צמח) נ׳
калчаданъ *см.* калчеданъ
калчанъ *см.* колчанъ
калъ טנוף ז׳, צאה, צואה נ׳, גללים, חראים, צפיעים ז״ר
калывать *см.* колоть
кальцинація *и* —нированіе קלוק ז׳
кальцинировать קלק פ״י
кальцій קלקים (מין מתכת) ז׳
кальянъ נרגילא (מקטרת הערבים והטורקים) ת׳
калѣка גדם, קטן, קטום, מומם, בעל־מום ז׳
калѣчить עשה לבעל־מום, הטל מום, עור הצורה פ״י
калѣчный בעל־מום ת׳
калякань дברי־רוח, דברי־הבל ז״ר, פטפוט ז׳
калякать פטפט, דבר שטות פ״ע
камбала סנדל ז׳, פוטית נ׳ (מין דג)
камбузъ מבשל־הספינה ז׳
камедистый מלא גומי פ״י
камедь גומי ז׳
камежникъ מקום־אבנים ז׳
камей אבן־פתוחים נ׳
камелёкъ *и* комелёкъ *см.* каминъ
камелеопардъ *см.* жирафъ
камели קמילי (מין ספינה) ז׳
камелія קמון, שושן יפוני (מין פרח) ז׳
каменика *см.* костяника
каменистый מלא אבנים ת׳
каменіе אבנים ש״ק
каменка האבנים במרחץ (המפיקות הבלא) נ׳
каменникъ *см.* камежникъ
каменноугольный של גחלי־אבן ת׳
каменный קשה ת׳ || אבני. —нныя *работы* בנאי. *—мастеръ* מחצב־אבנים. *—уголь* אבן שחרחרת, גחלי אבן, פחמי־אבן. —нный *мостъ* גשר של אבנים. —нное *сердце* לב־אבן. *—козелъ* אקו (רי אקואים). —нная *болѣзнь* חצצת (מין חולי)
каменоломка *и* —ломъ ז׳ פקרים (מין צמח)
каменоломный חצבי, של חצבים, של חוצבים ת׳
каменоломня מחצב ז׳, לטומיא נ׳
каменоломъ *и* —ломщикъ חוצב־אבן, חצב ת׳
каменосѣчецъ *и* —нотёсъ סתת, חרש־אבן, חצב ת׳
каменосѣчный *и* —нотёсный חצבי סתתי ת׳
каменоточецъ תולעת־אבן נ׳
каменщикъ פיסון, גודר, בונה ת׳
камень אבן נ׳. *Драгоцѣнные* каменья אבני חן, אבנים טובות,־יקרות. Краеугольный— ראש פנה, אבן פנה. *Философскій*— אבן החכמים. *Въ чужой огородъ* камни *бросать* התחדד על חשבון חברו. *Онъ словно —въ воду* נעלם ועקבותיו לא נודעו.
каменье *см.* каменіе
каменѣть, о— התאבן || התקשה פ״ע
камера חדר ז׳. *—обскура* חדר־אפל
камергеръ קמרהיר ז׳
камердинеръ קמרדינר ז׳
камермедхенъ קמרמידכן נ׳
камерпажъ קמרפג׳ ז׳
камертонъ קמרטון, קולל ז׳
камертухъ בד דק ז׳
камешекъ *см.* камень
камзолъ קמזול ז׳, חזיה נ׳
камилавка קמילבקא (מין מגבעת) נ׳
каминъ קמין ז׳, כירה נ׳, כירים נ״ר
камка דמשק
камлотъ קמילוט ז׳
камнепечатаніе *см.* литографія
камнепечатня בית־ליטוגרפיא ז׳
камнерастеніе *см.* коралъ
камнесѣченіе בתישת־אבן (במעי־החולה) נ׳
каморка, —рочка חדר קטן ז׳
кампанія קמפניא (מסע מחנות או אניות לקרב) נ׳
кампешевый *и* —шный. —щевое *дерево* אילן קמפישי ז׳
камфара כפר ז׳
камфарный כפרי ת׳. *—лавръ* אילן הכפר. *—спиртъ* חמץ־הכפר
камфора *см.* камфара

камча́тка ז׳ בַּד דַּמַּשְׂקִי

камча́тный ת׳ דַּמַּשְׂקִי

камчу́га *см.* пода́гра

ка́мышекъ *см.* ка́мень

камы́шникъ ז׳ מְקוֹם־קָנֶה, ־גֹּמֶא, ־גֹּמֶא, ־סוּף

камы́шъ ז׳ קָנֶה, גֹּמֶא, גֹּמֶא, סוּף

кана́ва נ׳ תְּעָלָה

кана́лъ ז׳ תְּעָלָה נ׳, אֲפִיק צִנּוֹר, בִּיב || מֵצַר־יָם ז׳.

Пищепріемный — וֶשֶׁט

кана́льски ת״פ יָפֶה מְאֹד, טוֹב —

кана́льскій ת׳ לֹא שָׁוֶה כְלוּם, בְּלִיַּעֲלִי

кана́льство ז׳ דְּבַר־בְּלִיַּעַל ז׳, רָעָה נ׳

кана́лья ז׳ נָבָל, רֵיק, פּוֹחֵז, בֶּן־בְּלִיַּעַל

канапе́ נ׳ צַפַּתָּא, כַּפָּה

канаре́йка נ׳ דְּרוֹר ז׳, קַנַּרְיָא (מִין צִפּוֹר)

кана́тный ת׳ חַבְלִי. — ная *фабрика* בֵּית חֲרֹשֶׁת שֶׁל חֲבָלִים

кана́тчикъ ז׳ חַבְלָר

кана́тъ חֶבֶל

канау́съ ז׳ קַנְבּוּס (מִין אָרִג)

канва́ נ׳ קַנְבָּא

кандалы́ כַּבְלֵי־בַרְזֶל, נְחֻשְׁתַּיִם, אֲזִקִּים, שַׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל נ״ר

канделя́бръ נ׳ מְנוֹרָה, נִבְרֶשֶׁת

кандида́тъ מְמַלֵּא־מָקוֹם, קַנְדִּידַט, מְחַכֶּה לְמִשְׂרָת ז׳

конди́терская נ׳ בֵּית־מַמְתַּקִּים ז׳, קוֹנְדִּיטוֹרְיָא

конди́теръ ז׳ קוֹנְדִּיטָר

канды́къ ז׳ עֵין־כַּלְבְּתָא (מִין צֶמַח)

кани́кула נ׳ כּוֹכְבָא דְּכַלְבָּא ז׳, קָנִיקוּלָא || יְמוֹת־הַחֹם, פַּגְרָא, ־דִּינוּת הַקָּנִיקוּלָא

кани́кульный и — ля́рный ת׳ דְּפַגְרָא.

— ное *время* — תְּקוּפַת־הַפַּגְרָא, יְמוֹת

канитéль ז׳ — חוּט, פְּתִיל זָהָב אוֹ כֶּסֶף. *Тянуть* — סַבֵּב הָעִנְיָן

канитéльщикъ מְשֶׁה זָהָב אוֹ כֶּסֶף, קוֹנָא־, שְׁזָר — ז׳

канифо́лить, на — פ״י מָשַׁח בִּצְרִי

канифо́ль ז׳ צֳרִי

канифо́льница נ׳ קֻפְסַת־צֳרִי

канона́да ז׳ רַעַשׁ־תּוֹתָחִים

канонéрскій, — ская *лодка* נ׳ סִירָה תּוֹתְחָנִית

канонéръ и — ни́ръ ז׳ תּוֹתְחָן

канониза́ція ז׳ זִכּוּי לְחַיֵּי עוֹלָם

кано́никъ קָנוֹנִיקוּס, רַב הַמְשׁוֹרְרִים בְּבֵית־הַתְּפִלָּה ז׳ן

канони́ческій ת׳ כְּנֵסִי

канони́чество נ׳ מַעֲלַת הַקָּנוֹנִיקוּס

кано́нникъ ז׳ סֵפֶר תְּהִלּוֹת־ה׳

кано́нъ נ׳ תּוֹרַת־ה׳, כִּתְבֵי־הַקֹּדֶשׁ ז״ר || שִׁיר לִגְבוֹהַּ ז׳ן

канта́та נ׳ מִזְמוֹר ז׳, קַנְטָטָא

кантони́ровать פ״י חָנָה

кантони́стъ ז׳ קַנְטוֹנִיסְט

ка́нторъ ז׳ חַזָּן, שְׁלִיחַ־צִבּוּר

кантъ ז׳ רָבָן, זֵר, מוֹצִיא ז׳, שָׂפָה נ׳ || מִזְמוֹר־תְּהִלָּה כְּנֵסִי ז׳

кану́нь ז׳ עֶרֶב. На — нѣ *см.* накану́нѣ

кану́ра נ׳ מְזָוָה || מְאוּרַת כֶּלֶב

ка́нуть *см.* ка́пать

канфа́ ז׳ אַגְלָס חִינָאִי

канфо́рка, — рочка נ׳ כַּנְפוּרָא

канцеляри́стъ ז׳ לַבְלָר, סוֹפֵר הַלִּשְׁכָּה

канцеля́рія נ׳ לִשְׁכַּת־סוֹפֵר

канцеля́рное *сѣмя* ז׳ (מִין צֶבַע) תּוֹלָע, פַּמְמִיד

канцеля́рскій ת׳ לַבְלָרִי, לִשְׁכָּתִי

ка́нцлеръ ז׳ הַגִּנְזָר, גִּזְבִּיר

каню́къ ז׳ כּוֹס (מִין חַיָּה)

каню́чить (א״ע) הֶעְתִּיר דְּבָרִים, הִמְרַחַ בְּבַקָּשׁוֹת פ״י

каоли́нъ ז׳ עֲפַר־קוּנְיָא

ка́паніе נ׳ מִזְבּוֹג ז׳, נְטִיפָה

ка́паръ *см.* ка́поръ

ка́пать, ка́пнуть и **ка́нуть** נָטַף, נָטַף, מִנַּטֵּף, דָּלַף, נָזַל פ״ע. *Съ крыш* и **ка́плетъ** מִן הַגַּג מְטַפְטֵף. — *лекарство въ стакан* מִטַּפְטֵף הָרְפוּאָה אֶל הַכּוֹס. — нуть *чернилами* נָטַשׁ רְבָב שֶׁל דְּיוֹ. *Еще годъ* **ка́нулъ** *въ вѣчность* עוֹד שָׁנָה הַנִּצְחִיָּה בָּאָה קֵץ וְנִגְמַר

капéлла נ׳ קַפִּילָא, תּוֹמֶכֶת־הַקַּפִּילָא

капельди́неръ ז׳ קַפֶּלְדִּינֶר, מְשָׁרֵת־הַתֵּיאַטְרוֹן

ка́пелька *см.* ка́пля

капельмéйстеръ ז׳ קַפֶּלְמֵיסְטֶר, מְנַצֵּחַ

ка́пельникъ נ׳ אֶבֶן־נֶטֶף

ка́пельный ת׳ קַפִּילָתִי, מְנַטֵּף, גִּזְּר || *см.* кро́шечный

капеля́нскій ת׳ קַפִּילָנִי

капеля́нство נ׳ מַעֲלַת הַקַּפִּילָן

капеля́нъ ז׳ קַפִּילָן, כֹּהֵן־מִשְׁנֶה

ка́перскій ת׳ קַפְּרִיסִי, צְלָפִי

ка́персовый *кустъ* ז׳ קַפְּרִיס, צָלָף

ка́перство נ׳ (שֶׁל אֳנִיָּה) שְׁבִיָּה

ка́персы נ׳ אֲבִיּוֹנָה, נִצְפָּה

ка́перъ נ׳ שׁוֹבֶה ז׳, אֳנִיַּת־שׁוֹבָה

капитали́стъ — מָמוֹן־, בַּעַל־הוֹן, קַפִּיטָלִיסְט, רְכוּשׁ ז׳

капита́лъ ז׳ קַפִּיטָל, הוֹן, רְכוּשׁ, קֶרֶן

капита́льный ת׳ קַפִּיטָלִי, עִקָּרִי, יְסוֹדִי

капита́нскій ת׳ קַפִּיטָנִי

капита́нство נ׳ מַעֲלַת־הַקַּפִּיטָן

капита́нъ ז׳ קַפִּיטָן, רֹאשׁ. — *перваго ранга* רַב־הַחֹבֵל

капитéль ז׳ קַפִּיטֶל, כֹּתֶרֶת, גֻּלָּה, קְוֻצּוֹת (עַל

עמוּד) נ׳

капиту́лъ קַפִּיטוּלוֹן, בַּת ז׳, חֶבְרָה נ׳
капитуля́ція קַפִּיטוּלַצְיוֹן, מְסִירָה נ׳
капишо́нъ נ׳ כִּפָּה, כְּבִינָה
ка́пище ז׳ מִקְדָּשׁ
капіа́рмусъ נ׳ דְּבִיתָה (לבגד)
капка́нъ מַדְפֵּה, מוֹקֵשׁ, מְצוֹד ז׳, מַלְכֹּדֶת נ׳ (לשועלים או לזאבים)
капла́къ קַפְּלָק (שכר שמירה בספינה) || מִכְסָה
ка́пли נ״ר טִפּוֹת הַמְּהוֹרָה ז׳]
каплоу́хій *см.* карноу́хій
каплу́нъ ז׳ תַּרְנְגוֹל נִכְוָם
каплю́жникъ ז׳ סוֹבֵא, שִׁכּוֹר
каплю́шка *см.* ка́пля
ка́пля נ׳ טִפָּה. *Онъ ни* ка́пли *въ ротъ не беретъ* אֵינוֹ טוֹעֵם מְאוּם. *Въ немъ нѣтъ ни* ка́пли *ума* אֵין בּוֹ דֵּעָה. *Это для него —въ морѣ* זֶה בִּשְׁבִילוֹ כְּטִפָּה מִן הַיָּם]
ка́пнуть *см.* ка́пать
ка́повый *см.* капъ
ка́поръ נ׳ כְּבִינָה (מין מטפחת ראש)
капо́тъ ז׳ בֶּגֶד
капра́лъ ז׳ קַפְּרָל —льный *унтеръ-офицеръ* אוּנְטֶר־אוֹפִיצֶר קַפְּרָלִי
капри́зникъ ז׳ קַפְּרִיסִי, קַפְּדָן, בַּרְגְּזָן
капри́зничать פ״ע גְּחֹה, הִתְפַּנֵּק, הִקְפִּיד
капри́зный ת׳ בַּעַל־קַפְּרִיזָא—קַפְּרִיזָא
капри́зъ נ׳ קַפְּרִיזָא, הַקְפָּדָה, קַפְּדָנוּת, עַקְשָׁנוּת
каприфо́лій ז׳ (מין צמח) נֶזֶר־הַיַּעַר
капсу́ля ז׳ קַפְּסוֹלִין
каптена́рмусъ קַפְּטֵינַרְמוּס (שומר בית הנשק) ז׳
капу́ста ז׳ כְּרוּב, כְּרוּב, אַדְרוּב. *Красная*— כְּרוּב הַדָּם. *Кислая*— כְּרוּב חָמוּץ, כָּבוּשׁ. *Цвѣтная*— תַּרְבֹּתֶר. *Кочаная*— קוֹלְסִי־רַבָּא גוּב, לִתְרוּפָא
капу́стникъ נ׳ תּוֹלַעַת־הַכְּרוּב
капу́стница ז׳ פַּרְפַּר־הַכְּרוּב
капу́стный ת׳ כְּרוּבִי
капуци́нъ || קַפּוּצִין (נזיר מכת הפרנציסקנים) כַּפָּה־נְכוּנָה ז׳]
капю́къ ז׳ מְהַגֵּג־הַסּוּסִים
ка́ръ נ׳ כִּפַּת־הָאִילָן
ка́ра ז׳, פּוּרְעָנוּת נ׳ עֹנֶשׁ
карабине́ръ ז׳ (חַיָּל) קַרַבִּינֵר
караби́нъ ז׳ קַרַבִּין (מין קנה־רובה)
кара́бкаться, вс— מַטֵּס, עַלָּה עַל יָדָיו וְרַגְלָיו
карава́й ז׳ כִּכַּר־לֶחֶם, מָעוֹג בְּנַזְּלָיו פ״ען]
карава́нный ת׳ שַׁיָּרָאִי
карава сара́й ז׳ מָלוֹן
карава́нъ נ׳ שַׁיָּרָה, אוֹרְחָה, מִבְחֶרֶת

карави́нъ ז׳ יֶרֶק מַלְחִי (מין צמח)
карагази́нъ ז׳ גַּרְגַּר מַלְחִי (מין צמח)
карага́нъ ז׳ שׁוּעָל מִדְבָּרִי
карага́тка נ׳ בֶּן־אָוֶן אַרְמוֹנִי
карага́чъ נ׳ בּוּקִיצָה סִיבִירִית (מין אילן)
карагу́шъ ז׳ נֶשֶׁר־צָהֹב
каразе́я נ׳ קַרְכְּזָא (מין ארג־צמר גס)
карака́тица נ׳ תּוֹלַעַת־הַדְּיוֹ
кара́ковый ת׳ (סוס) חוּם־כֵּהֶה
кара́куля, —лька ז׳ אִילָן עָקֹם || —ות קוֹרְקוֹל (פַּרְוָה מצאן בוכארא את—|| כְּתָב עָקֹם וכיבא)]
караме́ль ז׳ אַבְלוּג, קַרְמִיל
каранда́шный ת׳ עִפְרוֹנִי
каранда́шъ ז׳ עִפָּרוֹן
кара́ніе נ׳ עֲנִישָׁה
каранти́нъ ז׳ קַרַנְטִין, הֶסְגֵּר
карапу́зикъ ז׳ נַנָּס, חֲמִילוֹן
кара́сь נ׳ קָרַסְיָא
кара́тель ז׳ מַעֲנִישׁ, מְיַסֵּר
кара́тельный ת׳ שֶׁל עֹנֶשׁ, עָנְשִׁי
кара́тъ ז׳ קָרָט (מין משקל)
кара́ть, по— פ״י עָנֹשׁ, הַעֲנֵשׁ, יַסֵּר
карау́лить פ״י שָׁמֹר, נָטֹר || אָרֹב לְ..
карау́лка ז׳ בֵּית־שׁוֹמֵר, מִצְפֶּה
карау́лъ ז׳, שְׁמִירָה, מִשְׁמֶרֶת, מִשְׁמַרְתָּ נ׳ מִשְׁמָר. *Вступить въ*— הִכָּנֵס לְמִשְׁמֶרֶת. *Взять подъ*— חָבֹשׁ, תָּפֹס. *Закричать*— קְרֹא לְעֶזְרָה
карау́льный *см.* карау́льщикъ
карау́льный *офицеръ* ז׳ אוֹפִיצֶר־הַמִּשְׁמֶרֶת
карау́льня ז׳ בֵּית־הַמִּשְׁמֶרֶת, מִצְפֶּה
карау́льщикъ ז׳ שׁוֹמֵר
карафи́нъ *см.* графи́нъ
карачу́нъ *см.* корочу́нъ
карба́съ נ׳ סְפִינַת־שׁוּט קְטַנָּה
карбо́ванецъ ז׳ רוּבָּל כֶּסֶף
карбу́нкулъ בַּרְקוּן, כַּרְכֹּד, אֶקְדָּח (מין אבן יקרה) ז׳ || חַבּוּרַת־מַגֵּפָה נ׳
карбы́шъ ז׳ עַכְבַּר־מִצְרָא
ка́рда נ׳ קַרְדָּא (מבריגת לצמר ופשתים)
кардамо́нъ ז״ר פִּלְפְּלִים (מין צמח)
кардина́лъ נ׳ צִפּוֹר־הַחַשְׁמָן || קַרְדִּינָל, חַשְׁמָן ז׳
кардина́льскій ת׳ חַשְׁמָנִי
кардина́льство נ׳ מַעֲלַת־הַחַשְׁמַנִּים
каре́ ז׳ רִבּוּעַ
каре́та נ׳ מֶרְכָּבָה
каре́тникъ ז׳ || עוֹשֶׂה־מֶרְכָּבוֹת נ׳ בֵּית־מֶרְכָּבוֹת
каре́тный ת׳ שֶׁל מֶרְכָּבוֹת
карикату́ра נ׳ קַרִיקַטוּרָא, תַּבְנִית
карикатури́стъ ז׳ קַרִיקַטוּר

карикату́рный קריקטורי ת׳
ка́рій אדמדם־כהה, צבע־ערמונים ת׳
ка́рканье и кра́канье קרקור ז׳
ка́ркать и кра́кать, ка́ркнуть קרקר פ״ע
каркъ קר, קר! (צריחת־עורב) מ״ק
ка́рликъ ננס ז׳. Сказочный— בר־נש
ка́рлица ננסית נ׳ דטופא]
ка́рло см. ка́рликъ
кармази́нный כרמילי ת׳
карамзи́нъ שני, כרמיל ז׳, והורית נ׳ (מין
карма́нникъ גנב־הכיס ז׳ צבע)]
карма́нный כיסי, כיסוני ת׳. —нныя деньги
מעות, הוצאות קטנות. —нные часы
שעון כיסוני. —нный воръ גנב־הכיס
карма́нъ כיס, צקלון ז׳, צלחת נ׳. У него
въ —нѣ чахотка, ни гроша אין
בכיסו אף פרוטה לפורניה. Набить— בלא
הצלחת. Это мнѣ не по —ну אין
карми́нъ כרום ז׳ זה לפי כיסי]
карнава́лъ קרניבל, מרפע ז׳
карна́ть см. корна́ть
карнео́лъ עקיק ז׳
карни́зъ כרכב, פקיע, פסיפס ז׳
кароли́нка קרולינא (מין צמח) נ׳
корона́да קרונדא (מין תותח) נ׳
карпе́тка פוזמק ז׳
карпъ שבוטא (מין דג) ז׳
ка́рта מפה נ׳ || קלף ז׳, כרטים, קרטים.
Играть въ —ты שחק בקלפים, בקרטיסים.
Проиграть въ —ты הפסד בצחוק
הקלפים. —Европы מפת אירופא
карта́вить קרט (התקשה במבטא הרי״ש) פ״ע
карта́вость и —вленіе קרוט ז׳
карта́вый מקרט ת׳. —во בקרוט, דרך קרוט
картёжникъ קלפן, קרטן ז׳
ка́ртёжничать היה קרטן־קלפן פ״ע
картёжный קרטני, קלפני ת׳
картёжъ משחק־הקלפים, —הכרטים ז׳
карте́чь קרצוב ז׳
карти́на ציור ז׳, תמונה נ׳. —ти́нка и
—ти́ночка תמונית נ׳
карти́нный תמוני, ציורי ת׳
картомщи́къ см. кортомщи́къ
карто́нка תיק ז׳
карто́нщикъ עושה תיקים ז׳
карто́нъ תיק ז׳ || גליון
карто́фелина בולבס, תפוח־אדמה ז׳
карто́фель בולבסין, תפוחי־אדמה ז״ר
карто́фельникъ מרק־בולבסין || אוהב־בולבסין ז׳
карто́фельный בולבסי ת׳

ка́рточка ז׳ (של בקור או פוטוגרפי) כרטים, כרטיס
ка́рточникъ קוטר, עושה־קרטים ת׳
ка́рточный קרטי ת׳
карто́шки см. карто́фель
карту́зный ת׳ פגמתי, נמכר בגלימות, —בחבישות
—ная бумага תיק דק. נייר של חבישה
карту́зъ כומתה || חבישה || פטרונא (קן
карха́ль см. карга́ль נ׳] של אבק־שרפה)
ка́рцеръ תפיסת־האסכולא נ׳
карье́ра מעגל־החיים ז׳, קריירא נ׳
карье́ръ מרוצה מלאה נ׳
каря́ка אילן בפתל־הגזע || פשוק־רגלים ז׳
каря́чить и —ся פשק רגלים פ״י
каса́ніе מגע ז׳, נגיעה נ׳. Точка —нія
נקודת־המגע
каса́тельно על־דבר, על־אדות, ביחס אל־.
בנוגע־, בצד ת״פ
каса́тельность יחס ז׳, נגיעה, שייכות נ׳
каса́тельный, —ная линія קו־מגע
каса́ться פ״י הבא. נגע (чего) || נגע.
—ну́ться головы рукою נגע ביד בראש.
Чужого не —сайся אל תגע בחיל זרים.
Онъ только слегка косну́лся этого
дѣла הוא נגע בענין זה רק נגיעה קלה.
Это до васъ не —са́ется מה לך
ולענין זה (או: אין ענין זה שייך לך). Что
же каса́ется до меня, я согласенъ
בנוגע לי (או: אני מצדי). הנני מסכים לבך
ка́ска קסדה נ׳, כובע־נחשת, קובע ז׳, קסדה.
каска́дъ אשד־המים, מפל־מים ז׳
ка́сса קסא (פנקס הוצאה והכנסה), קפה, בספת ||
תבה (של אותיות בטיפוגרפיא) נ׳
кассаціо́нный קסציוני, מבטל פסק־דין ת׳
каса́ція בטול פסק־דין ז׳, קסציון נ׳
касси́ровать העבר, בטל, באר בטולו של.. פ״י
касси́ръ גזבר ז׳
ка́ссія קציעה נ׳
ка́ста כת ז׳, כתה, פלגה נ׳
кастанье́ты מנענעים ז״ר
кастеля́нъ פקיד־הבירה ז׳
касто́ровое масло שמן־קיק ז׳
касто́ровый, —вая шляпа כובע קסטורי ז׳
кастрамета́ція קסטרמיטציון (כללי סדור
דהיל במחנה) נ׳
кастра́тъ סרים, פצוע־דכה ז׳
кастра́ція סרוס ז׳, דכה נ׳
кастрю́льница см. судомо́йка
кастрю́ля אלפס ז׳, משרת, יורה נ׳
катава́сія כהומה, מבוכה || קטובסיא (מין
זמירות בבית התפלה) נ׳

катакóмба כוּךְ ז׳
каталéпсія קַטַלֶּפְּסְיָא, רוּחַ צְרָדָה נ׳
каталептúческій קַטַלֶּפְּסִי ת׳
каталóгъ קַטָּלוֹג ז׳, רְשִׁימָה נ׳
катáльный עָשׂוּי לְגַלֵּל בּוֹ (או: להחליק) ת׳
катáльщикъ גּוֹלֵל ‖ מַחְלִיק (כבסים או על הקרח) ז׳]
кáтаники *см.* кáтанки
катáніе גְּלִילָה, נְסִיעָה שֶׁל טִיּוּל נ׳. —*по льду* הַחְלָקָה עַל הַקֶּרַח
кáтанки *и* кáтанцы נַעֲלֵי לְבַד־צֶמֶר נ״ר
катапетáсма פָּרֹכֶת (קדשי־הקדשים) נ׳
катаплáсма קַטַפְּלַסְמָא (רפואה מורכבת) נ׳
катапýльтъ בַּלִּיסְטְרָה נ׳
катарáкта תְּבַלּוּל ז׳, בַּרְקִית נ׳
катарáктъ מַפַּל־מַיִם ז׳
катастрóфа אָסוֹן ז׳, קַטַסְטְרוֹפָא נ׳
катáть, кáтывать, катнýть ‖ גַּנְדֵּר, גָּלֵל ‖ הַחְלֵק ‖ גַּלְגֵּל ‖ נָסַע, הוֹבִיל ‖ הַדָּקָה הֵיטֵב. טַיֵּל ‖ הִתְגַּלְגֵּל, הִתְגַּנְדֵּר ‖ הִגָּלֵל —ся ‖ —*бревна* גַּנְדֵּר קוֹרוֹת. —*бѣлье* הַחְלֵק בְּכָסִים. —*хлѣбы* גַּלְגֵּל חַלּוֹת. —ся *въ каретѣ* טַיֵּל בְּמֶרְכָּבָה. —ся *на конькахъ* הַחְלֵק בְּסַנְדָּלִים מְסוּמָרִים. —ся *съ горы* רוּץ מֵעַל הָהָר. *Онъ какъ въ маслѣ* —тáется הוּא חַי חַיִּים שֶׁל שׁוֹפַע
катафáлкъ נִרְוָד ז׳, קַטַפַלְקָא נ׳
категорúческій מוּחְלָט ת׳. —ки בְּהַחְלֵט. —*императивъ* צִוּוּי מֻחְלָט בִּמְפֻגָּע ת״פ. —*отвѣтъ* תְּשׁוּבָה בְּרוּרָה
категóрія סוּג, מִין ז׳
кáтеръ קַטֶּיר (מין ספינה) ‖ סוּס־סַבָּל (בסיבירה) ז׳
катéтеръ שְׁפוֹפֶרֶת־הַשֶּׁתֶן נ׳
кáтетъ שׁוֹק ז׳
катúть גָּלֹל, גַּלְגֵּל פ״י ‖ הָלֹךְ וְקָרֹב, מַשְׁמֵשׁ וּבָא, הִתְקָרֵב פ״ע ‖ —ся הִתְגַּלְגֵּל, יָרֹד ‖ הִתְגַּנְדֵּר. *Зима* —тúтъ *въ глаза* הַחֹרֶף מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא. *Слезы* —тятся *изъ глазъ его* עֵינָיו יוֹרְדוֹת דְּמָעוֹת
катихúзисъ קַטִּיכִיזִיס (ספר בדרך שואל ומשיב) ז׳]
кáтка *см.* катáніе
кáткій מִתְגַּלְגֵּל, מִתְגַּנְדֵּר ת׳
кáткость טֶבַע הַהִתְגַּנְדְּרוּת ז׳
катнýть *см.* катáть
катóкъ ‖ קֶטֶב ז׳ ‖ חֲלַקְלַקָּה (על קרח) ‖ מַעְגִּילָה (של כבסים) נ׳
катóликъ, —úческій קָתוֹלִי ת׳
католúчество *и* —úцизмъ קָתוֹלִיּוּת נ׳
кáторга עֲבוֹדַת־פֶּרֶךְ נ׳
кáторжникъ *и* кáторжный עוֹבֵד בְּפֶרֶךְ ז׳
кáторжный שֶׁל עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ ת׳. —ныя *работы* עֲבוֹדַת־פֶּרֶךְ
катръ *см.* серпýха
катýнъ *см.* перекати-поле
катýшка גָּלִיל, סְלִיל ז׳, בּוּבִּינָה, גְּלִילָה נ׳
кáтывать *см.* катáть
кáтышъ גּוּלְמִיָּה נ׳
каумбáкъ *см.* сáвка
каýнъ *см.* арбýзъ
каýрый *и* каýрка סוּס שָׂרֹק ז׳
каучýкъ קָאוּטְשׁוּק ז׳
кáфля רַעַף־תַּנּוּר ז׳
кафтáнецъ קַפְטָנוֹן ז׳
кафтáнъ קַפְטָן (מעיל ארוכים) ז׳
кафъ קַף (מין ארג־צמר) ז׳
качáлка עֲרִיסָה נ׳ ‖ אַלְגְּקִי ז׳ ‖ מַטְקָלִיל
качáлочникъ סַבָּל ז׳
качáльщикъ מֵנִיעַ ז׳. —*воды* דּוֹלֶה מַיִם
качáніе נִעֲנוּעַ, נִדְנוּד ז׳
качáнный, качáнъ *см.* кочáнный, кочáнъ
качáрка סְנוּנִית־הַיָּם נ׳
качáть, кáчивать, качнýть הָנֵעַ, נַעֲנֵעַ, דַּנֵּד, נַדְנֵד, הָנֵף ‖ דָּלֹה, שָׁאֹב (*воду*) ‖ נוֹפֵף. —ся ‖ נִפְנֵף טַלְטֵל פ״י הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנַדְנֵד, הִתְנוֹדֵד, נוּד, נוּעַ, הִנּוֹעַ. —*ребенка* נַעֲנֵעַ תִּינוֹק. *Вѣтеръ* —чáетъ *деревья* הָרוּחַ מְנַדְנֶדֶת אֶת הָאִילָנוֹת. *Буря* —чáетъ *корабли* הַסְּעָרָה מְטַלְטֶלֶת אֶת הַסְּפִינוֹת. —*головою* הָנֵעַ רֹאשׁ. *Пьянный* —чáется הַשִּׁכּוֹר יָנוּעַ
качéль נַדְנֵדָה, טַלְטֵלָה נ׳
качéльщикъ בַּעַל־נַדְנֵדָה ז׳
кáчественный אֵיכוּתִי ת׳
кáчество אֵיכוּת, תְּכוּנָה נ׳.
кáчка תְּנוּעָה, הִתְנוֹדְדוּת, הִתְמוֹטְטוּת נ׳
кáчкій מִתְנוֹעֵעַ, מִתְמוֹטֵט, מוּנָד ת׳
качýча קָצוּדָא (רקוד היספני) נ׳
кáша דַּיְסָא נ׳ ‖ תֹּהוּ וָבֹהוּ, אִי־סְדָרִים עִרְבּוּב ז׳, עִרְבּוּבְיָא נ׳ ‖ אֲחִילוּת (מין צמח) נ״ר. *Изъ всего этого вышла* — מִכָּל זֶה נוֹלְדָה עִרְבּוּבְיָא נוֹרָאָה]
кашевáръ מְבַשֵּׁל ז׳
кáшель שִׁעוּל ז׳
кашемúръ קַשְׁמִיר (מין ארג) ז׳
кáшица *см.* кáша
кáшка אַסְפֶּסֶת־הַבָּר (מין צמח) נ׳ ‖ קִשּׁוּט, עִטּוּר (בדפוס) ז׳ ‖ *см.* каша
кашкаркá רוֹדוֹדֶנְדְרוֹן (מין אילן) ז׳
кашлюнъ בַּעַל־שִׁעוּל ז׳
кáшляніе הִשְׁתַּעֲלוּת נ׳
кáшлять, кáшливать, кáшлянуть שָׁעֵל,

кашне́ השתעל פ"ע. קשני (מין מחגורת) ז'
ка́шникъ קדרה־הדיסא || אוהב דיסא
ка́шный דיסאי ת'
кашта́нка חסיל־הקין ז'
кашта́нникъ משתל ערמונים ז'
кашта́новый ערמוני ת'
кашта́нъ ערמון ז'
каштеля́нъ *см.* кастеля́нъ
кащей כחוש, רזה ת'. —*безсмертный*
גד של עצמות בעולם התוהו, שלד נודד
каю́ръ יונה גרינלנדית נ'
каю́та תוגה (לשכה בספינה) נ'
каю́тъ-*кампанія* תוגה גדולה (בשביל
האופיצרים) נ'] ка́яніе תשובה, חרטה נ'
ка́яться, ка́иваться התחרט, עשה תשובה פ"ע
ка́ѳедра קתדרה, בימה נ'
каѳедра́льный בית־תפלה קתדראי ז'
каѳи́зма קתיסמא (מזמורי תהלים שאפשר
לאמרם מיושב) נ'
квадра́нтъ קבדרנט, רביע ז'
квадра́тецъ רבוע (בטיפוגרפיא) ז'
квадра́тный מרבע ת'. —*корень* שרש
квадрату́ра רבוע ז' מרבע]
квадра́тъ מרבע || מספר— ת'
квадрильо́нъ קבדריליון ז'
ква́канье קרקור ז'
ква́кать, ква́кнуть קרקר פ"ע
ква́керъ קויקן ז'
квакушa בר־אגו ז' || צפרדע נ'
квалифика́ція איוך, כשר ז', הכשרות נ'
ква́рта קרטוב, רבע, לוג ז'
кварта́лъ רבע־העיר ז'
кварта́льный של רבע ת'. —*надзиратель*
кварте́тъ רבעתים ז"ר שוטר־הרבע]
кварти́ра מעון ז', דירה נ'
квартира́нтъ דיר ז'
квартирме́йстеръ פקיד־התחנות (של חיל) ז'
квартирова́ніе דיור ז', ישיבה נ'
квартирова́ть דור, ישב, שכן פ"ע
кварцева́тый כעין החלמיש ת'
ква́рцевый חלמישי ת'
ква́рцъ חלמיש ז'
кваси́льный מחמיץ ת'
ква́сить, ква́шивать החמיץ פ"י || —ся
חמץ, החמיץ
квасни́къ קבסר (עושה או מוכר קבס) ||
כלי־הקבס ז'
квасновáтый *см.* ква́сный
квасно́й קבסי ת'
ква́снуть חמץ, החמיץ פ"ע

ква́сный חמץ, חמיץ ת'. —*хлѣбъ* לאור
ква́сня מבשל־קבס ז'
квасова́ръ מבשל קבס ז'
ква́ссія קסיא (אילן מר בו פואה) נ'
квасцева́тый כעין צריף, —אלום ת' צריפי,
ква́сцевый צריפי ת'
ква́сцы אלום, צריף ז'
квасъ קבס (מין משקה) ז'. *Яблоки съ*
—комъ תפוחים חמוצים
ква́шеный מחמץ ת'
квашня́ בית־שאור, מלוש ז', משארת נ'
кве́рху אל־על, למעלה ת"פ
кве́сторъ קוסטר ז'
кви́нта חמשית נ'
квинте́тъ חמשתים ר"ז
квита́нція שובר ז', קבלה נ'
квита́ться, рас— הפטר מחוב פ"ע. שבר פ"י.
Мы съ тобой кви́ты (נקיים) פטורים
אנחנו איש מאחיו
квитъ עובש (מין אילן) ז'
ке́гель קונא (בטיפוגרפיא) נ'
кеглеобра́зный כעין קונא ת'
ке́гля קונא (במשחק) נ'. —гельный
катокъ מסלת־קונאות
кедро́вка מפצח־אגוזים (מין צפור) ז'
кадро́вникъ יער־ארזים ז'
кедръ ארז ז'. *Сибирскій*— אצטרובל,
кела́рство משנת הרתף נ' אצטרוביל]
кела́рь רתף ז'
келе́йникъ, בן־נזירים ז' || משנת בתא־נזיר
келе́йничій של בן־נזירים ת'
келе́йно בסוד, בינו לבין חברו ת"פ
келе́йный תאי ת'
ке́лья и ке́ллія קלעא נ', תא־נזיר (במנזר) ז'
ке́мбрикъ קמבריק (מין מטוה דק) ז'
кенгу́ру גדל־רגל, קנגורו ז'
ке́нигъ *см.* королёкъ
ке́ньга קינגא (בית־נעל חם) נ'
ке́пи קיפי (מין כובע צבאי) ז'
кера́стъ שפיפון ז'
ке́рвель מרכסימון־הגן (מין צמח) ז'
ке́ркать, ке́ркнуть קרקר (בחיה ועוף) פ"ע
ке́рца עקבב־הים ז'
ке́сарь קיסר ז'
ке́сарскій קיסרי ת'
киби́тка ספון־עגלה || אהל־רועה ז', בקתא||
קיביטקא (מין עגלה עם צפוי) נ'
кива́ніе רויה, רמיזה נ'
кива́ть, кивну́ть רמז, רזם פ"ע, הניע
בראש, נענע - פ"י

ки́веръ ז׳ קִיבָר (מין כובע צבאי)
кивóкъ ז׳ נִיד־רֹאשׁ
кивóрій *см.* дарохранительница
кивóтка *и* кивóтъ ז׳ אֲרוֹן־הַקֹּדֶשׁ
кидáніе נ׳ זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה, יְרִיָּה
кидáть, ки́дывать, ки́нуть זָרֹק, הַשְׁלֵךְ, הַטֵּל, יָרֹה || עָזֹב, הַנֵּחַ || מַלֵּט, פַּלֵּט, יָלֹד פ״י הַשְׁלֵךְ אַחֲרֵי || הִתְהַפֵּךְ || —ся הַפֵּל עַצְמוֹ, הִתְנַפֵּל. —*жеребій* הַטֵּל גּוֹרָל. **Ки́нуть** *службу* עֲזֹב מִשְׁמֶרֶת. —нуть *работу* הַנֵּחַ הָעֲבוֹדָה. *Кошка* ки́нула *котятъ* הַחֲתוּלָה מִלְּטָה וְלָדוֹת. —*кровь* הַקִּז דָּם. —*взоры* הָעֵף עַיִן עַל־. —*сыть* הַשְׁלֵךְ פְּקָעוֹת. —ся *снѣжками* פְּרֹשׂ רֶשֶׁת. *Больной* —дáется הַחוֹלֶה שֹׁגֵג אַחֲדָדֵי. —нуться *въ воду* הַפֵּל עַצְמוֹ הַמַּיְמָה. *Волкъ* —дáется *на людей* הַזְּאֵב מִתְנַפֵּל עַל בְּנֵי־אָדָם. *Вино* —дáется *въ голову* הַיַּיִן הוֹלֵם אֶת הָרֹאשׁ. *Это* —дáется *въ глаза* דָּבָר זֶה מִתְרָאֶה לָעַיִן
ки́дкій ת׳ נִזְרָק בְּנָקֵל || חוֹמֵד, מִתְאַוֶּה
кизи́ль נ׳ קוֹרְנִית (מין אילן ופרח)
кизи́льникъ ז׳ מְקוֹם־קוֹרְנִיּוֹת
ки́ка, ки́чка נ׳ קִיקָא (מין צְנִיף־נשים)
кики́ *см.* кукурýза
кикимóра ז׳ בַּר־נַשׁ דְּמוּנָא, שֵׁד
киксовáть פ״י הַחְטֵא, עֲשֵׂה קִיקְס
киксъ נ׳ קִיקְס ז׳, הַחְטָאָה (במשחק הבילארד)
килá ז׳ שֶׁבֶר
килевáніе נ׳ קְעִירַת הַסְּפִינָה
килевáть פ״י קָעֹר הַסְּפִינָה
килосѣчéніе ז׳ נִתּוּחַ־הַשֶּׁבֶר
киль ז׳ קַעַר (של ספינה)
кильвáтеръ ז׳ קִילְוָטֶר (עקבות הספינה במים)
ки́лька ז׳ זַרְמוֹן, בַּלְבִּיד
ки́льное ז׳ מַס־הַסְּפִינָה
кильсóнъ ז׳ קִילְסָן (קורה לאורך קַעַר הספינה)
кимвáлъ ז׳, מְצִלְתַּיִם ר״ן צֶלְצָל, צִלְצָל
кими́нъ *см.* тми́нъ
кинжáлъ ז׳ סַיִף, חֶרֶב
кинжáльный ת׳ סַיְפִי
киновáрь ז׳ קִינוֹבָר, שַׁלְקוֹן אֲדַמְדָּמִי (מין מתכת)
ки́нуть *см.* кидáть
ки́па נ׳ צִבּוּר, גַּל, חֹמֶר ז׳, חֲבִילָה
кипари́сникъ ז׳ יַעַר־בְּרוֹשִׁים
кипари́съ ז׳ בְּרוֹשׁ, בְּרוֹת
ки́пень ז״ר רוֹתְחִין || *см.* наки́пь
киповя́зъ ז׳ אַגְדָן
ки́поръ ז׳ אֶרֶג־תַּשְׁבֵּץ
кипрéй ז׳ יַתְנוֹן (מין צמח)
кипсéй נ׳ אֶבֶן־כֹּתֶל (בטיפוגרפיא)
кипýчесть נ׳ רַתְחָנוּת
кипýчій ת׳ רוֹתֵחַ, כּוֹעֵף, הוֹמֶה, הוֹמֵר
кипёлка ז׳ סִיד חַי
кипёлый ת׳ רָתוּחַ, בָּשׁוּל
кипéніе נ׳ רֶתַח ז׳, רְתִיחָה, כְּרִיפָה
кипéть דָּתֹחַ, חָמֹר, הָמֹה, זָעֹף, רָעֹשׁ, גָּעֹשׁ, הִתְגָּעֵשׁ פ״ע. *Море* —пи́тъ *и пѣнится въ бурю* הַיָּם סוֹעֵר וּמַעֲלֶה קֶצֶף בְּסוּפָה. *Народъ* —пи́тъ *на площади* הַכִּכָּר הוֹמָה מֵאָדָם (או: הַכִּכָּר מְלֵאָה הֲמוֹן תְּשֻׁאוֹת אָדָם). *Работа у насъ* —пи́тъ יָדֵינוּ עֲסוּקוֹת בָּעֲבוֹדָה]
кипяти́льникъ נ׳ קַלַּחַת
кипяти́льный ת׳ עָשׂוּי לְהַרְתִּיחַ בּוֹ
кипяти́ть פ״י בַּשֵּׁל, הַרְתֵּחַ
кипятóкъ ז״ר רוֹתְחִין
кипячёный ת׳ רָתוּחַ
кирáса *см.* кирáсъ
кираси́ръ ז׳ קִירָסִיר
кирáсъ נ׳ חֹשֶׁן־קַשְׂקַשִּׂים ז׳, שִׁרְיָה
ки́рка ז׳ בַּשִּׁיל, כֵּילָף, מַעְדֵּר
кирказóнъ נ׳ גֶּפֶן־יְשָׁרָה
кирпи́чникъ ז׳ לַבָּן
кирпи́чный ת׳ שֶׁל לְבֵנִים. —*заводъ* מַלְבֵּן
кирпи́чъ נ׳ לְבֵנָה
кисá נ׳ אַרְנָקָא
ки́са *и* -ска נ׳ חָתוּל, חֲתַלְתּוּל ז׳, חֲתוּלְתָּא
кисéйный ת׳ מַלְמָלִי
кисéль ז׳ קִיסֵל. *Овсяный* —*самъ себя хвалитъ* יְהַלֶּלְךָ זָר וְלֹא פִיךָ
кисéльникъ קִיסְלָר (עושה קיסיל, אוהב קיסיל) ז׳]
кисéльный ת׳ קִיסְלִי
кисéтъ ז׳ כִּיס־הַטַּבָּק
кисéя, —сéйка נ׳ מַלְמָלָה (מין ארג)
ки́сленькій ת׳ חָמִיץ קְצָת
ки́слить פ״י הַחְמֵץ, כָּבֹשׁ
ки́слица ז׳ חֹמֶץ גָּרוּעַ (מין צמח)
кисловáтость נ׳ חַמְצָנוּת
кисловáтый *см.* ки́сленькій
кислорóдный ת׳ חַמְצָנִי. —*газъ* גַּז חַמְצָנִי
кислорóдъ ז׳ חַמְצָן, חַמְצָן, יְסוֹד הַחִמְצִי
кисловáдкій ת׳ חָמִיץ־מָתוֹק
ки́слость נ׳ חֲמִיצוּת
кислотá נ׳ חִמּוּץ ז׳ חֻמְצָה, חֻמְצָה
кислотвóрный, кислотвóръ *см.* кислорóдный, кислорóдъ
кислóтный ת׳ מֵכִיל חִמּוּץ
ки́слый ת׳ חָמֵץ, חָמִיץ, חִמְצִי, חָרִיף, קֵהֶה. —лое *молоко* קוֹם. —лыя *воды* מַיִם חֲמוּצִים. —лое *вино* יַיִן חָרִיף. *Очень* —*вкусъ*

—лыя *щи* חמיץ חריף מאד, זום־כרוב חמיץ.
—лый *виноградъ* ענבים קהות. *Сдѣлать*
—лое *лицо* העמד פנים זעומות

кислѣть *см.* кйснуть

кислятина נ׳ מחמצת

кйснуть החמיץ, החמץ, התחמץ, קסם ‖ השאר בלתי מוכשר לעבודה, השאר בלי פעולה פ״ע

кистéнь ז׳ כדור־הקלע

кистйстый ת׳ (גפן) רבת־האשכלות

кисть אשכול (ענבים) ‖ גדיל ז׳, ציצה, ציצית (ר׳ ציציות) נ׳ ‖ מכחל, מכחול, מצבוע ז׳ ‖ כף־היד נ׳

кисъ-кисъ מ״ק (קריאה לחתול) קין־קין

китайка ז׳ ארג חינאי

китовйдный ת׳ כעין התנין, הלויתן

китóвый ת׳ לויתני. —*жиръ* שמן־לויתן
—*усъ* לחיי־דגים

китолóвный ת׳ שלציד־לויתן

китолóвство ז׳ ציד־תנינים

китолóвъ ז׳ צייד־תנינים

кйттель קיטל סגום ז׳, חמילה נ׳

китъ ז׳ תנין, לויתן

кичйться (*чѣмъ*) התגאה, התגדר, הגם לב פ״ע

кйчка *см.* кйка

кичлйвость נ׳ גאוה, גאות, גסות־רוח

кичлйвый ת׳ גאותן, גדלן, מתגאה

кишéчный ת׳ כרכשאי

кишкá נ׳ זרנוק, אוב ז׳ ‖ כרכשתא. *Слѣпая* — כרכשתא סמויה. *Онъ изъ* —шокъ *лѣзетъ* הוא יוצא־מכליו

кишмйшъ ז׳ קיקימיש (מין ענבים)

кишмя *кишитъ* שורץ ורומש

кишнéцъ ז׳ גד, כסבר

кишѣть פ״ע שרץ, רגש

кій ז׳ מטה (של בילארד)

кióскъ ז׳, סכה נ׳ קשק

кióта *см.* кивóтъ

клавикóрды ז׳ פסנטר, פסנתר

клáвишъ *и* клáвишна ז״ר, מנענים ז׳, דסתק

клавiатýра נ׳ שורת־המנענים [דסת נ׳]

клáда *см.* колóда

кладбйще חצר־מות, בית־עולם, בית־עלמין, בית־הקברות ז׳

кладбйщенскій ת׳ של בית־העלמין

кладенéцъ נ׳ באר. *Мечъ* — סיף פלדי

кладéнь נ׳ קורת־היסוד

клáдка נ׳ עריכה, הנחה

кладовáя ז׳ בית־אוצר, אסוף

клáдчикъ ז׳ מעריך

кладъ ז׳ אוצר, מטמון

кладь ז׳ משא, משוא, מטען

клáжа משא, משוא, מטען ז׳ ‖ עריכה, הנחה נ׳

клáняться, клáниваться, поклонйться סגד, השתחוה ל׳.., שאל בשלום פ״ע ‖ בקש, הגש בקשה לפני, הפל תחנה לפני פ״י הבא מתנה ל׳.. (*чѣмъ*) ‖

клапанъ מדף, סגור מסגר ז׳, כנופה נ׳

кларнетйстъ ז׳ מחלל (בחליל)

кларнéтъ ז׳ חליל

клáсный *см.* колосянóй

клáссикъ קלסי וסופר־המופת ‖ תלמיד גמנסיון קלסי) ת׳

классификáцiя ז׳ (סדור העצמים למיניהם) מיון

классифировáть פ״י מין

классицйзмъ נ׳ קלסיות

классйческій ת׳ מעלה

клáссный ת׳ מחלקתי; מעמדי

классъ מעמד ז׳, מפלגה ‖ מחלקה, לשכה נ׳.

Клáссовая *борьба* מלחמת־המעמדות

класть, клáдывать הנח, שום על־ ‖ ערך ‖ —*печку* הונח וכו׳. —ся ‖ בנה פ״י
—*дрова* בנה קיר. —*стѣнку* בנה תנור
הכנס *въ банкъ* —*деньги* ערך עצים.
—*яйца* הסמן, צין. —*мѣрки* ממון לבנק
סגד (לפני —*поклоны* הטל ביצים, מלט
תמונות הקדושים)]

класъ *см.* кóлосъ

клáсяный *см.* колосянóй

клевáть, клёвывать, клю́нуть נקר, בקט
—ся ‖ (אכל בחרטום) פ״י נקר אהדדי

клéверъ נ׳ אספסת

клеветá לשון הרע, לעז ז׳, דבה, רכילות, מסירות נ׳

клеветáть הוצא לעז, דבה, בגן אחרי־, הלך רכיל פ״י]

клеветлйвый ת׳ הולך רכיל

клеветнйкъ בעל־לשון הרע, מוציא דבה, קורצן, איש־לשון, הולך רכיל ז׳

клевéтничать *см.* клеветáть

клевéцъ ז׳ פטיש

клеврéтство נ׳ חבריא

клеврéтъ ז׳ חבר, רע

клёвъ ז׳ פיד נקור (דג בחכה)

клегтáнiе נ׳ צריחה (של נשר)

клегтáть פ״ע צרח (מנשר)

клеевáтый ת׳ דבקני, צמוג

клеевóй ת׳ של דבק, דבקי

клеевщйкъ ז׳ דבקן

клеéнiе נ׳ טיחה, דביקה

клеёнка ז׳ טרכוש, טרכש

клеёнчатый ת׳ טרכשי

клей ז׳ קולן, דבק. *Вишневый*— סרף דבדבני.

Рыбій — דְּבַק־דָּגִים. *Мездровый, шубный, столярный* — קוֹלָן שֶׁל נַגָּרִים
клéйка נ׳ טִיחָה, דְּבִיקָה
клéйкій ת׳ קוֹלָנִי, דַּבְקָנִי
клейковатый ת׳ קוֹלָנִי קְצָת
клéйкость נ׳ צְמִיגוּת
клéйльный ת׳ עָשׂוּי לְדַבֵּק
клéйльщикъ ז׳ דַּבְקָן
клеймúльщикъ ז׳ קוֹבֵעַ חוֹתָם
клеймúть פ״י קָבַע חוֹתָם, חָתַם, הִתְוָה תָו עַל־
клеймó ז׳ חוֹתָם, תָו, סִימָן, נִשְׁקִי
клейнóды נ״ר אַבְנֵי־חֵפֶץ
клейстерúть פ״י דָּבַק בְּקוֹלָן
клéйстеръ ז׳ קוֹלָן, דֶּבֶק
клейстый ת׳ סַרְפָּנִי
клéить, клéивать — טוּחַ, דַּבֵּק, חַזֵּק בְּדֶבֶק; הִתְדַּבֵּק, הִתְחַזֵּק בְּדֶבֶק ‖ —ся ‖ בַּקּוֹלָן פ״י. הָעִנְיָן אֵינוֹ עוֹלֶה יָפֶה. *Дѣло не* клéится. *Разговоръ не* клéился הַשִּׂיחָה לֹא עָלְתָה יָפָה
клéйщикъ ז׳ דַּבְקָן, עוֹשֶׂה דֶבֶק
клёктъ *см.* клектáніе
кленúна ז״ר עֲצֵי תִדְהָר
кленóвникъ ז׳ יַעַר־תִּדְהָרִים
клёнъ ז׳ תִּדְהָר, גַּלְמוּשׁ
клепáльный ת׳ קַרְסִי
клепáніе ז׳, רְכִילוּת נ׳ קֵרוּס, חִבּוּר בִּקְרָסִים ‖ לְשׁוֹן הָרָע
клепáть, клёпывать קָרַס, חִבֵּר בִּקְרָסִים, חִזֵּק בְּמַסְמְרִים (בינוני клепáю) פ״י
клепать (*на кого*, влéплю׳בינוני) — הוֹצִיא דִבָּה, הָלַךְ רָכִיל פ״י
клёпка נ׳ חִבּוּר בִּקְרָסִים, חִזּוּק בְּמַסְמְרִים ז׳, מַחְבֶּרֶת נ׳
клерикальный ת׳ קְלֵירִיקָלִי, כֹּהֲנִי
клеровáть פ״י צָרַף, צָרֵף, זַקֵּק
клерóвка *и* —ровáніе נ׳ וְזִקּוּק ז׳, צְרִיפָה
клёстъ *и* клестóвка נ׳ מַצְלִיב ז׳, צִלְבְּנָא
клепсúдра נ׳ הַקְּלֶפְסִידְרָא (שעון מימי)
клёцка נ׳ מִקְרֶצֶת
клешня́ נ׳ קֶרֶן־קִילִי
клещáкъ נ׳ תּוֹלַעַת־הָאֹזֶן
клешевúна ז׳ קִיקָיוֹן, צִדּוֹרָב
клещенóгій ת׳ עֲקֻם־הָרַגְלַיִם
клещеядецъ ז׳ אוֹכֵל־תּוֹלָעִים (מין צפור)
клещи ר״ן צְבָת נ׳, מֶלְקָחַיִם
клещинéцъ ז׳ לוּף (מין צמח)
клещъ נ׳ דִּיָּרָה
кли́веръ ז׳ קְלִיבֶר (מפרש משולש בספינה)
кли́кать, кли́кивать, — кли́кнуть הִזְעִק, קָרָא בְּקוֹל פ״י
кликýша נ׳ אֵשֶׁת־דִּבּוּק, אִשָּׁה דְבוּקָה, נִכְפָּה
кликъ ז׳, קְרִיאָה נ׳ קוֹל, קוֹל קוֹרֵא
климатери́ческій (*годъ*) נ׳ (שנה) שְׁבִיעִית
климáтическій ת׳ אַקְלִימִי
кли́матъ ז׳ אַקְלִים
кли́ника נ׳ קְלִינִיקָא
кли́нить, кли́нивать פ״י תָּקַע בְּיָתֵד ‖ יָתֵד
кли́нище נ׳ יָתֵד גְּדוֹלָה
клиновáтый, —ви́дный *см.* кли́нчатый
клинóкъ *см.* клинъ
кли́нокъ ז׳ לַהַב (של סכין או חרב)
кли́нчатый, —нообрáзный יְתֵדִי, בְּתַבְנִית יָתֵד ת׳. —*надписи* כְּתַב־יְתֵדוֹת
клинъ ז׳ (במלבוש) ‖ טְרִיז נ׳, יָתֵד —. кли́номъ *выбиваютъ* יָתֵד מוֹצִיאָה יָתֵד. *Свѣтъ не* кли́номъ *сошелся* עוֹד לֹא כָּלוּ כָּל הַקְּצָוִין
кли́рикъ ז׳ קְלֵירִיקוּס
кли́росникъ, —рошáникъ מְשׁוֹרֵר הַמַּקְהֵלָה (בבית־תפלה נוצרי) ז׳
кли́ръ ז׳ קְלֵירוּס (מפלגת הכהנים)
клистúрный, —ная *трубка* נ׳ מַחְקָנָה
клистúръ ז׳ חֹקֶן
кли́чъ ז׳ ‖ בְּרוּז, כִּנּוּי ‖ *см.* кликъ
клiéнтъ ז׳ מַעֲרוּף, קְלִיאֶנְט
клобýкъ נ׳ בַּרְדָּס ז׳, כְּבִינָה
клокáстый ת׳ פְּרוּעַ שֵׂעָר, מְדֻבְלָל
клокотáть פ״ע הָמָה, קָרַח, רָתַח, הִתְרַתֵּחַ, הִתְגַּעֵשׁ
клóкотъ *и* —тáніе ז׳, הֶמְיָה, דֳּכִי, זַעַף־גַּלִּים קְדִיחָה, רְתִיחָה נ׳
клокъ ז׳ סְמַרְטוּט (ניר), נֶתַח ז׳, אֲנִיצֵי־שֵׂעָר ז״ר
клонúть פ״י כָּפַף, כָּפָה, הֵסֵב, הִטָּה ‖ —ся. —*разговоръ къ чему* הֵסֵב הַשִּׂיחָה אֶל. נָטָה. *Меня* —нитъ *ко сну* הַשֵּׁנָה תְּתַקְּפֵנִי. *Это государство* —нится *къ упадку* מַלְכוּת זוּ עוֹמֶדֶת לְהֶחָרֵב. *День* —нится *къ вечеру* הַיּוֹם נוֹטֶה לַעֲרוֹב
клопéцъ *и* хлопéцъ נ׳ בַּרְבֶּלֶת (מין צמח)
клопóвница נ׳ פִּשְׁפְּשִׁיָּה (מין צמח)
клопъ ז׳ פִּשְׁפֵּשׁ. —пóвое *сѣмя* זֶרַע הַפִּשְׁפְּשִׁים
клохтáніе נ׳ דְּגִירָה
клохтáть פ״ע דָּגַר
клохтýнья נ׳ (תרגלת) דֻּגָּה, דַּגְרָנִית
клочёкъ *см.* клокъ
клочковáтый ת׳ פְּתִיתִי, פְּרוּעַ־שֵׂעָר
клуби́ть פ״י אִבֵּךְ, אִבֵּק, הֶעֱלָה (אבק או עשן) הִתְאַבֵּךְ ‖ —ся
клубни́ка ז׳ תּוּת בִּנְעָנִי שֶׁל גַּן
клубни́ковка ז׳ יֵין־תּוּת כְּנַעֲנִי
клубни́чникъ ז׳ שְׁתִיל תּוּת כְּנַעֲנִי שֶׁל גַּן
клýбный ת׳ קְלוּבִי ‖ פְּקַעְתִּי

клубова́тый בְּצִיּוּן בַּדּוּר, -פְּקַעַת ת׳

клубъ קְלוּבּ, בֵּית־חֶבֶר ז׳

клубъ, —бо́къ и —бо́чекъ כַּדּוּר ז׳, פְּקַעַת, מַשְׂאַת־עָשָׁן, תִּמְרַת־ —дыма. פִּיכוֹת נ׳

клу́мба עֲרוּגַת־פְּרָחִים נ׳

кл́уша קוֹלִיאָס ז׳ ‖ זָנָתָה נ׳

клыка́стый בַּעַל חֲטָּים גְּדוֹלִים ז׳

клыкъ חָט ז׳

клѣвъ *см.* хлѣвъ

клѣтка כְּלוּב (שֶׁל צִפּוֹר), סוּגַר (לְחַיָּה, לְגִדּוּל לְעוֹפוֹת) ‖ רִבּוּעַ ‖ תָּא ז׳ ‖ מַעֲרֶכֶת רְבוּעָה *Мозговая*— .(שֶׁל עֵצִים, לְבֵנִים) נ׳ כּוּנָנִיָּה

клѣточникъ כְּלוּבַר ז׳

клѣточный כְּלוּבִי ת׳

клѣту́шка חֲדַרְוֹן ז׳ *см.* клѣть

клѣтча́тка и -ча́тая *плева* קְרוּם הַכּוּנָנִיָּה ז׳

клѣтчатый מְשֻׁבָּץ, מְרֻבָּע ת׳

клѣть חֶדֶר ‖ בֵּית־כֵּלִים ז׳

клювъ חַרְטוֹם, מַקּוֹר ז׳

клюка́ קִיר, אוּד ‖ קַב ז׳, מִשְׁעֶנֶת נ׳

клю́ква גַּרְגְּרֵי־יַבֶּלֶת ז״ר

клюкова́тый כְּצִיּוּן קַב ת׳

клю́ковникъ ‖ —עֲסִיס ‖ שְׁתִיל גַּרְגְּרֵי־יַבֶּלֶת

ключа́рь שַׁמָּשׁ שֶׁל בֵּית־הַתְּפִלָּה ז׳ ‖ סוֹהֵר—ז׳

ключева́тый и —чи́стый רַב־הַמַּעְיָנוֹת ז׳

ключеви́на פִּי־הַמַּפְתֵּחַ ז׳ ‖ בִּצָּה מַעְיָנִית נ׳

ключево́й מַפְתְּחִי ‖ מַעְיָנִי ת׳

клю́чикъ מַפְתְּחוֹן ז׳

ключи́ша צִיפֹּר, צִפּוֹר ז׳, תַּרְקָנָה נ׳

клю́чникъ סוֹכֵן־הַבַּיִת ז׳. —ница סוֹכֶנֶת

клю́чничать הָיֹה סוֹכֵן, סָכֹן פ״ע

ключъ מַעְיָן, מָקוֹר, מַבּוּעַ, עַיִן, עֵין־מַיִם ז׳, גֻּלָּה נ׳ ‖ מַפְתֵּחַ ז׳, אַקְלִידָא נ׳, אֶבֶן (*въ сводѣ*) הַשְׁלָמָה. *Вода бьетъ* ключо́мъ הַמַּיִם נִפְצִים

клю́ша אֲוֶן־הַמַּנְעָל נ׳

кля́кса רְבַב־דְּיוֹ, כֶּתֶם ז׳

кля́пецъ קְלוּנָס־הַשָּׂפָה ‖ מוֹקֵשׁ, מְצוֹד ז׳

кля́пикъ, —пичёкъ סַכִּין־הַמַּגְלָרִים ז׳

кляпоно́сый בַּעַל־חֹטֶם שָׁקוּעַ ז׳

кля́пцы מוֹקֵשׁ שׁוּעָלִים ז׳ ‖ מְבוּכָה נ׳

кляпъ, —пикъ עַקְרָב, קְלוּנָס־הַשָּׂפָה ז׳

кля́пышъ מוֹקֵשׁ, וָו, קֶרֶס ז׳

клясть אָרֹר, אָרוֹ, קָבֹב, קַלֵּל פ״י ‖ —ся הִשָּׁבַע. Кляну́сь *честью* בִּי נִשְׁבַּעְתִּי. Кляну́сь *Богомъ* בַּה׳ נִשְׁבַּעְתִּי

кля́тва и кля́тьба נִדּוּי, חֵרֶם ז׳ ‖ אָלָה, שְׁבוּעָה, קְלָלָה נ׳

кля́твенно בְּאָלָה, בִּשְׁבוּעָה ת״פ

клятвопресту́пленіе и —вонаруше́ніе חִלּוּל־שְׁבוּעָה ז׳

клятвопресту́пникъ מְחַלֵּל שְׁבוּעוֹת, עוֹבֵר עַל־ ז׳

клятвопресту́пный מְחַלֵּל שְׁבוּעָה ז׳

клятвохрани́тельный שׁוֹמֵר שְׁבוּעָה ז׳

кля́тьба *см.* кля́тва

кля́уза סִכְסוּךְ ז׳, עֲקִיפוּת, נִרְגָּנוּת, עַרְמוּמִיּוּת נ׳

кля́узникъ בַּעַל־מַחְלֹקֶת, נִרְגָּן, סַכְסְכָן ז׳

кля́узничать и —узить סַכְסֵךְ, עֲשֹׂה מְזִמּוֹת, בּוֹא בַּעֲקִיפִין עַל־ פ״י

кля́узничество סַכְסְכָנוּת נ׳

кля́ча, —лячо́нка סוּסָה רָזָה נ׳

кминъ, кми́нный *см.* тминъ, тми́нный

кнехтъ פֶּסֶל ז׳, יָתֵד נ׳

кни́га סֵפֶר ז׳. *Ему и —ги въ руки* הוּא בַּר־הָכָא

книгопеча́таніе הַדְפָּסַת־סְפָרִים נ׳

книгопеча́тный דְּפוּסִי ת׳

книгопрода́вецъ מוֹכֵר סְפָרִים ז׳

книгохрани́лище, —ни́тель *см.* библіоте́ка, —карь.

книжёнка סֵפֶר שֶׁל מָה בְּכָךְ ז׳

кни́жка סֵפֶר קָטָן ‖ פִּנְקָס כִּיסוּי ‖ הַמְּסֵס (וְהַקֵּיבָה הַשְּׁלִישִׁית בִּבְהֵמָה) ז׳. *Брать что на —ку* .לָקֹחַ דָּבָר בְּהַקָּפָה —*сусальнаго золота* מַחְבֶּרֶת־זָהָב

кни́жникъ כִּלְמָר, סוֹפֵר ז׳

кни́жный סִפְרִי, סְפָרִים, סִפְרוּתִי נ׳. —*языкъ* לָשׁוֹן סִפְרוּתִית. —ная *лавка* בֵּית מִסְחַר סְפָרִים —ная *бумага* נְיַר־דְּפוּס

кни́зу לְמַטָּה, לְמַטָּן ת״פ

кнутови́ще בֵּית־יָד שֶׁ, פַּרְגֹּל ז׳

кнутъ כַּגְלָב, פַּרְגֹּל ז׳

княги́ня נְסִיכָה ‖ כַּלָּה נ׳. *Великая*— נְסִיכָה גְּדוֹלָה

княжёкъ דּוּכָנַת ז׳

княжени́ка и —ница פֶּטֶל הַצְּפוֹנִי ז׳

княжени́чникъ יַיִן הַפֶּטֶל הַצְּפוֹנִי ז׳

княже́ніе מְלוּכָה נ׳

кня́жескій и —жій נְסִיכִי ת׳

кня́жество מֶמְשֶׁלֶת־הַנָּסִיךְ, נְסִיכוּת נ׳

кня́жествовать и —жить מָשֹׁל, מְלֹךְ פ״ע

кня́жичъ בֶּן־נָסִיךְ

кня́жій *см.* кня́жескій

княжна́ בַּת־נְסִיכָה (פְּנוּיָה) נ׳

княжёкъ נְסִיכוֹן ‖ יַרְגָּזֵי סְפִירֵי ז׳, כְּחִילָנָה (מִין בַּעַל חַיִּים) נ׳

князь חָתָן ז׳ ‖ דּוּכָּס, נָסִיךְ, סֶרֶן, נָגִיד, נָשִׂיא. *Великій*— נָסִיךְ גָּדוֹל

ко *см.* къ

коали́ція קוֹאָלִיצְיוֹן, בְּרִית, אֲגֻדָּה אַחַת נ׳

коба́льтъ и ко́больтъ קוֹבָּלְט (מִין מַתֶּכֶת) ז׳

кобе́ль з׳ כֶּלֶב (זכר)
кобе́ненье נ׳ גֶּמֶט ז׳, הַעֲוָיָה, עֲקִימַת־פָּנִים
кобе́нить פ״י עִוָּה, עִקֵּם —ся ‖ הִתְעַוָּה, הֶעֱמִיד פָּנִים, הִתְעַוֵּת
кобе́цъ ז׳ תַּחְמָס־הָעַכְבָּרִים (מין עוף טורף)
кобу́зъ ז׳ תַּחְמָס־הָעֶפְרוֹנִים (מין צפור)
кобу́ра נ׳ פְּרוֹבִי, נַרְתִּיק הָאֶקְדָּח ז׳, פְּרוּמְבִּיָּה
ко́бчикъ *см.* кобе́цъ
кобы́зъ ז׳ תֹּף־הַפֶּה
кобы́ла נ׳ סוּסָה
кобы́лій ת׳ שֶׁל סוּסָה
кобы́лка ז׳ כַּרְכּוֹף, אֻכָּף (של כלי זמר) קָנֶה־הֶחָזֶה (של עופות) נ׳ ‖ צְרָצַר־הָאֲרָבָּה ז׳ ‖ *см.* кобы́ла
кобы́лочка נ׳ סוּסָה צְעִירָה
кобы́лушка *см.* кобы́ла
кобыля́тина ז׳ בְּשַׂר־סוּסָה
кова́ло ז׳ פַּטִּישׁ־הַנַּפָּחִים
кова́ль *см.* кова́чъ
кова́льный ת׳ נַפָּחִי, שֶׁל נַפָּחִים
кова́льня ז׳ פֶּחָם, בֵּית־מַפָּח
ко́ванецъ נ׳ חֲשִׁילָה קְטַנָּה
кова́ніе נ׳ חֲשִׁילָה, חֲרִישָׁה
кова́рность נ׳ תַּרְמִית, עַרְמוּמִיּוּת, עַרְמָנוּת
кова́рный ת׳ עַקְמָן, עָרוּם
кова́рство נ׳ עָרְמָה, רְמִיָּה, תַּרְמִית
кова́рствовать הִתְעָרֵם, הָיָה עָרוּם, עָקַב, עָשָׂה בְּעָרְמָה פ״ע
кова́ть, ко́вывать פ״י חָשַׁל, חָרַשׁ ‖ —ся הָחֳשַׁל, הֶחֱרַשׁ. Куй *желѣзо, пока горячо* *см.* желѣ́зо
кова́чъ ז׳ נַפָּח, חָרַשׁ בַּרְזֶל
коверка́нье נ׳ עִקּוּם, עִוּוּת ז׳, כְּפִיפָה
ко[в]е́ркать, ис— פ״י כָּפַף, עִקֵּם, עִוֵּת, הָפַךְ ‖ —ся עִוָּה פָּנָיו, עָשָׂה הַעֲוָיוֹת, הֶעֱמִיד פָּנִים ‖ —*языкъ* דִּבֶּר בִּשְׂפַת עִלְּגִים, —בְּלַעֲגֵי שָׂפָה
ковёрникъ ז׳ מְפַיְּטָר, מַרְבַּדָּר
ковёръ ז׳ נְמָטִים, שְׁטִיחַ, מַרְבַד
ко́вка *см.* кова́ніе
ко́вкій ת׳ חָשִׁיל, בַּר־חֲשִׁילוּת
ко́вкость נ׳ טֶבַע־הַחֲשִׁילוּת ז׳, הִתְרַקְּעוּת
коври́га ז׳ כִּכַּר־לֶחֶם
ковро́вый ת׳ מַרְבַדִּי, שְׁטִיחִי
ковче́гъ ז׳ אָרוֹן ‖ אֲרוֹן קֹדֶשׁ ‖ תֵּבָה נ׳
ковшъ, —шикъ ז׳ שָׁאוּב, מַשְׁאָב
ковъ *или* **ко́вы** נ׳ מְזִמָּה, הִתְנַקְּשׁוּת, הִתְנַכְּלוּת
ковы́листый ת׳ מְכֻסֶּה בְּחָצִיר נוֹצִי
ковы́ль ז׳ חָצִיר נוֹצִי
ковыля́ніе נ׳ פִּסּוּחַ ז׳, צְלִיעָה
ковыля́ть, —льну́ть פ״ע פָּסַח, צָלַע
ковыря́ть, ковырну́ть חָטַט, נִקֵּר, חָצַץ ‖ תָּפַר שֶׁלֹּא כְּהוֹגֶן ‖ קָרַג, קָלַע (נעלי־לבש) פ״י
когда́ מָתַי, אֵימָתַי ‖ בַּאֲשֶׁר, בִּזְמַן, שֶׁ..., כְּשֶׁ..., כֵּיוָן ת״פ. —*вы ко мнѣ придете* מָתַי תָּבוֹא אֵלַי. —*я пришелъ домой, его уже не было* כְּשֶׁבָּאתִי הַבַּיְתָה לֹא מְצָאתִיו כְּבָר בַּבַּיִת. *Вы должны слушать, —вамъ приказываютъ* עָלֶיךָ לִשְׁמֹעַ כְּשֶׁמְּצַוִּים אוֹתְךָ. —*нибудь, —либо* בְּשֶׁיִּזְדַּמֵּן, בְּאֶחָד הַיָּמִים. —*то* בְּשֶׁכְּבָר הַיָּמִים
ко́готь נ׳ צִפֹּרֶן ז׳, פַּרְסָה, צִפֹּרֶן. *Острить на кого —ти* נָמַר לְאִישׁ
когти́стый ת׳ גְּדָל־הַצִּפָּרְנַיִם
ко́дексъ ז׳ סֵפֶר־חֻקִּים
кое-гдѣ ת״פ פֹּה וָכֹה, פֹּה וָשָׁם, בְּאַחַד הַמְּקוֹמוֹת
кое-какъ ת״פ בְּרַחַק, בְּלְאַחַר יָד, בְּהַעֲבָרָה
кое-кто מ״ג אִישׁ, אֶחָד הַ...
кое-что מ״ג כָּל־שֶׁהוּא, —כְּהֹה, —מְאוּמָה, —דָּבָר
ко́жа עוֹר ‖ נג, זוג ז׳, קְלִיפָּה, קְלִפָּה (של פירות) נ׳. *Изъ ко́жи лѣзть* הִתְאַמֵּץ בְּכָל מַאֲמַצֵּי כֹחַ
ко́жаный ת׳ עוֹרִי, מֵעוֹר
кожѐвенный ת׳ בּוּרְסִי. —*заводъ* בּוּרְסְקִי, בֵּית עִבּוּד עוֹרוֹת ז׳. —*рядъ* שׁוּק־הָעוֹרוֹת. —нное *деревцо* אוֹג
кожѐвникъ ז׳ עַבְּדָן, בּוּרְסִי
кожѐвничать פ״י עִבֵּד עוֹרוֹת, בָּרַס
кожѐвническій *см.* кожѐвничій
кожѐвничество נ׳ מְלֶאכֶת־בּוּרְסְקִי
кожѐвничій ת׳ בּוּרְסִי
кожѐвня ז׳ בּוּרְסְקִי, בֵּית עִבּוּד עוֹרוֹת
кожедёръ ז׳ שַׁלָּח, פּוֹשֵׁט נְבֵלוֹת, מַפְשִׁיט
кожеѣ́дъ נ׳ אַבְרֶקֶת
ко́жица נ׳ קְרוּם ז׳ ‖ קְלִיפָּתָא (של פירות)
ко́жный ת׳ עוֹרִי
кожура́ *и* **—жури́на, —жу́рка** *и* **—жури́нка** נג, זוג ז׳, קְלִפָּה, קְלִיפָּה (של פירות) נ׳. *Морская—* אַלְמוֹג־הַיָּם
кожу́ристый ת׳ קְלִפָּנִי
кожу́хъ בֵּית־אוֹפַנִּים (באנית הקיטור) ‖ דְּפוּס מוֹצָק ז׳ ‖ פַּרְוַת־אֲבָרִים נ׳
коза́ נ׳ עֵז, עִזָּה ‖ נַרְוָד ז׳, מִטָּה (של בנאים)
козаки́нъ, коза́къ, коза́цкій *см.* казаки́нъ, каза́къ, каза́цкій
коза́лка ז׳ עַכְבַּר־הַגַּן
коза́чка אֵשֶׁת־קוֹזָק ‖ בֵּית־יַיִן שֶׁל מַחֲרֵשָׁה ז׳
козеле́цъ ז׳ שֹׁרֶשׁ הַשָּׁחוֹר (מין צמח)
козело́къ נ׳ כְּשֶׁבֶת הָאֹזֶן הַחִיצוֹנָה
козёлъ ז׳ תַּיִשׁ, צָפִיר, עַתּוּד, שָׂעִיר ‖ *см.* козлы́ ‖ *Каменный —* אַקּוֹ־אַלְפִּי
козе́льи *рожки* נ׳ תַּרְפַּת־הַקַּרְנַיִם (מין צמח)

козеро́гъ ז׳ מַזָּל־גְּדִי || אַקּוֹ
ко́зій ת׳ עִזִּי, שֶׁל עִזִּים
козлёнокъ ז׳ גְּדִי, גְּדִי־עִזִּים
козли́на ז׳ תַּיִשׁ גָּדוֹל || עוֹר עִזִּים
козли́ный ת׳ תֵּישִׁי
козли́ще ז׳ תַּיִשׁ גָּדוֹל
ко́злище ז׳ תַּיִשׁ
ко́злій ת׳ תֵּישִׁי
козло́вый ת׳ מֵעוֹר־עִזִּים
козлогла́сіе ז׳ קוֹל־שְׁרִיקָה
козлы́ ז׳ סַד, חֲמוֹר
ко́злы ז׳ כּוֹשֵׁב הַקָּרָר
козля́тина ז׳ בְּשַׂר עִזִּים
козля́чій ת׳ תֵּישִׁי
козни *или* ко́зни נ׳ עַקְמוּמִית, ז״ר נְכָלִים
козодо́й ז׳ יוֹנֵק הָעִזִּים (מין צפור)
ко́зокъ, —зоно́чекъ, —зоно́къ עֶצֶם־הַשְּׂחוֹק ז׳
ко́зочка נ׳ גְּדִיָּה
козу́ля נ׳ אַיָּלָה
козырёкъ נ׳ מִצְחִיָּה (של כובע)
козы́ристый ז׳ בַּעַל קְלַף־הַנִּצָּחוֹן
козы́рка *см.* козыря́ніе
козы́рный ת׳ שֶׁל קְלַף הַנִּצָּחוֹן
ко́зырь קְלַף־הַנִּצָּחוֹן || פֶּנֶת ז׳, פִּנָּתָה (של נעל) נ׳. *Ходить* —ромъ הָלֹךְ קוֹמְמִיּוּת. *Смотрѣть* —рёмъ הַרְאֵה כְּעַז־נֶפֶשׁ. *Ходить съ* —зыря *см.* козыря́ть
козыря́ніе נ׳ הוֹצָאַת קְלַף־הַנִּצָּחוֹן
козыря́ть. —зырну́ть פ״י הוֹצֵא קְלַף־הַנִּצָּחוֹן
козю́лька *см.* козюля
козю́льникъ ז׳ וְרוֹנְד (מין צמח)
козю́ля ז׳ נָחָשׁ
козя́вка נ׳ חִפּוּשִׁית־הַחַמָּה || חִפּוּשִׁית
кой— *см.* кое—
ко́йка נ׳ עַרְסָלָא, עַרְזָלָא
кой-какъ *см.* кое-какъ
койма́ *см.* кайма́
койми́ть *см.* кайми́ть
ко́ка נ׳ בֵּיצַת־תַּרְנְגֹלֶת
кока́рда נ׳ קוֹקַרְדָּא
ко́кать, ко́кнуть פ״י שַׁבֵּר, טָרֹף (ביצים) ||—ся הִשָּׁבֵר, הִטָּרֵף
коке́тка נ׳ עַגְבָנִית, מִתְיַפָּה, גַּנְדְּרָנִית
коке́тливый ז׳ עַגְבָן, מִתְיַפֶּה, גַּנְדְּרָן
коке́тничать, коке́тствовать הִתְיַפֵּה, הִתְגַּנְדֵּר, גַּנְדֵּר, עָגֹב פ״ע
коке́тство נ׳ שַׁחֲצָה, עַגְבָנוּת, גַּנְדְּרָנוּת
коколи́тъ נ׳ קוֹקוֹלִית
коклю́ка *и* —лю́шка נ׳ פְּקַעַת
коклю́шъ ז׳ קוֹקִילוּשׁ (שיעול ילדים חזק)

коковáть *см.* куковáть
коко́вка נ׳ חֲוִינָא
коко́нъ נ׳ פְּקוּעָה, קוּקְלָא, קוּקָל ז׳
коко́ра נ׳ קוֹרָה עֲקוּמָה
ко́коръ ז׳ בֵּית־אַשְׁפָּה
коко́совый ת׳ נַרְגִּילִי. —совое *масло* שֶׁמֶן־אֱגוֹזִים
ко́косъ ז׳ נַרְגִּיל, אֱגוֹז־הֹדּוּ
кокота́ть קַרְקֵר, דַּגֵּר (מהתרנגלת קדם שתמלט ביצים) פ״ע
коко́тка נ׳ קוֹקוֹטָה, קַלַּת־דַּעַת
коко́тки נ׳ חוּלְיוֹת הָאֶצְבָּעוֹת
коко́тить פ״י הַלְקֵה
коко́шникъ, —ниче́къ קוֹקוֹשְׁנִיק (מין צניף של נשים) ז׳
коксова́ть (*уголь*) פ״י שָׂרֹף לְקוֹקְס
ко́ксовый ת׳ קוֹקְסִי
коксу́нъ ז׳ קָק (מין עוף)
коксъ ז׳ קוֹקְס
коку́шка *см.* куку́шка
кола́чивать *см.* колоти́ть
кола́чъ *см.* кала́чъ
колба́ *см.* писка́рь
колбаса́, колба́сникъ *см.* калбаса́, калба́сникъ
колдова́ніе ז׳ כִּשּׁוּף, מִקְסָם
колдова́ть, колдо́вывать פ״ע נַחֵשׁ, קָסֹם
колдо́вка *см.* колду́нья
колдовско́й נ׳ כִּשּׁוּפִי
колдовство́ ז״ר נַחַשׁ ז׳, קְסָמִים, כְּשָׁפִים
колду́нъ ז׳ מְכַשֵּׁף, כַּשָּׁף, קוֹסֵם
колду́нья נ׳ מְכַשֵּׁפָה, קוֹסֶמֶת
колеба́ніе סִלּוּד, פִּקְפּוּק || מִטְמוּט ז׳, הִתְרוֹפְפוּת, הִתְנוֹעֲעוּת הַמְּטֻטֶּלֶת. *маятника*— נִידָה נ׳
колеба́тельный ת׳ מְנַעֲנֵעַ
колеба́ть, коле́бливать, колебну́ть הָנֵעַ, הָנֵד || חַלְחֵל, זַעְזֵעַ, הַרְעֵשׁ, רַטֵּט, הַרְעֵד פ״י—ся || רָפֹף, הִתְמוֹטֵט, הִתְנוֹדֵד, פַּקְפֵּק, הָיֹה תָלוּי וְעוֹמֵד. —*довѣріе* ... רָפֹה אֶת הַבִּטָּחוֹן בְּ.. *Онъ* колéблется *въ своихъ намѣреніяхъ* הוּא תָּלוּי וְעוֹמֵד בְּמַחְשְׁבוֹתָיו. *Онъ не* колéблясь *рѣшился на это* הוּא גָּמַר בְּלִבּוֹ לַעֲשׂוֹת זֹאת בְּלִי כָל פִּקְפּוּק
колéблемость נ׳ פַּקְפְּקָנוּת || טֶבַע הַהִתְנוֹעֲעוּת ז׳
колéистый ת׳ סָלוּל. —тая *дорога* דֶּרֶךְ סְלוּלָה
коленко́ровый ת׳ קָלִיקָאִי
коленко́ръ נ׳ קָלִיקָא (מין ארג)
колери́стый ז׳ בַּעַל צֶבַע בּוֹלֵט
ко́леръ ז׳ צֶבַע
колеси́ть פ״י הָסֵב דֶּרֶךְ
колеси́ще ז׳ אוֹפָן גָּדוֹל
колесни́къ *см.* колея́

колёсникъ ז׳ אוֹפַנָּר
колесница מֶרְכֶּבֶת־כָּבוֹד || מֶרְכֶּבֶת־מִלְחָמָה נ׳
колёсный ת׳ אוֹפַנִּי
колесó גַּלְגַּל, אוֹפָן ז׳
колесованіе נ׳ אֲפִינָה
колесовáть פ״י אָפַן
колесóвина *см.* колея́
колесовóй *см.* колёсный
колесопровóдъ *см.* рельсъ
колéтъ ז׳ מְעִיל־פָּרָשִׁים
колéчко נ׳ טַבַּעְתָּנָא
колéчный ת׳ טַבַּעְתִּי
колея́ נָתִיב, מַעְגָּל, מַסְלוּל ז׳, מְסִלָּה, נְתִיבָה נ׳
коли́ ת״פ מָתַי, אֵימָתַי || אִם, אִלּוּ
коли́бри ז׳ (מין צפור) בְּרוֹם
кóливо *см.* кутья́
кóлика ז׳ (כאב בבטן) קוֹלוֹס, זָחִיר
колировáть *см.* окулировáть
коли́чественный ת׳ כַּמּוּתִי. –нное *число* מִסְפָּר יְסוֹדִי
коли́чество מִסְפָּר ז׳, מַתְכֹּנֶת, כַּמּוּת נ׳
кóлка מַבְקֵעַ ז׳, בְּקִיעָה נ׳
кóлкій ז׳ בַּר־בְּקִיעָה || פּוֹלֵחַ, דּוֹקֵר
колковáтость *см.* кóлкость
колковáтый ת׳ פּוֹלֵחַ, דּוֹקֵר
кóлкость חִדּוּדִין, פִּקְפּוּקֵי־דְבָרִים ז״ר, שְׁנִינָה, דַּקְדְּקָנוּת נ׳]
коллéга חָבֵר, רֵעַ ז׳
коллегіáльность נ׳ חֲבֵרוּת, רְעוּת
коллегіáльный ת׳ קוֹלֵיגִי, חֲבֵרִי
коллéгія קוֹלֵיגְיוֹן ז׳, וְעִידָה נ׳
коллéжскій ת׳ שֶׁל מוֹעֵצָה, קוֹלֵיגִי. —*секретарь* מַזְכִּיר קוֹלֵיגִי. –*ассесоръ* אֲסֵסָר קוֹלֵיגִי. —*совѣтникъ* יוֹעֵץ קוֹלֵיגִי
коллéкція אֹסֶף ז׳, אֲסֵפָה, קְבוּצָה, קוֹלֵיקְצְיָא נ׳
копобóкъ *см.* кóлобъ
колобрóдить הִשְׁתּוֹלֵל פ״ע, דַּבֵּר זָרוֹת, –תַּהְפּוּכוֹת, עָשָׂה זָרוֹת, –תַּהְפּוּכוֹת, –מַעֲשִׂים זָרִים פ״ע]
колобрóдъ ז׳ מְדַבֵּר זָרוֹת, מִשְׁתּוֹלֵל
колобрóженье נ׳ וְשִׁתּוֹלְלוּת
кóлобъ נ׳ כִּכַּר לֶחֶם קְטַנָּה
коловéртъ *см.* водоворóтъ
коловорóтъ ז׳ דָּקוּר, מַקְדֵּחַ || *см.* водоворóтъ
коловрáтность מִטְמוּט, פִּקְפּוּק, סִלּוּד ז׳, הַפַּכְפְּכָנוּת, הַפַּכְפְּכוּת, הִשְׁתַּנּוּת, אִי־קְבִיעוּת נ׳
коловрáтный סוֹבֵב, מִתְהַפֵּךְ || מִתְפַּקְפֵּק, הֲפַכְפַּךְ, הַפַּכְפְּכָן, אִי־קַיָּם ת׳
коловращéніе ז׳ סִבּוּב עַל הָאַבְקָן, –הַקֹּטֶב
кóловый *и* коловóй ת׳ יָתֵדִי, כְּלוֹנָסִי
кологри́вый ז׳ (סוס) בַּעַל רַעְמָה כְּפוּלָה

колóда, —дка כֹּדֶן || בַּהַט ז׳, שֹׁקֶת נ׳ || סַד (לרגלי אסיר), צִינוֹק ז׳ || קְבוּצָה (של ברטים) נ׳
колóдежникъ ז׳ בַּיָּר, חוֹפֵר בְּאֵרוֹת
колóдецъ *и* —дезь נ׳ בַּיִר, בְּאֵר. *Не плюй въ—, случится напиться* בְּבִירָא דִשְׁתִית מִנֵּיהּ לָא תִשְׁדֵּי בֵיהּ קָלָא
колóдка נ׳ בַּד, אִמּוּם ז׳, קַתָּא (של הדיטני)
колóдникъ ז׳ אַסִּיר, חָבוּשׁ
колóдническій *и* —дничій ת׳ שֶׁל אַסִּיר
колóдничья נ׳ בֵּית־הַסֹּהַר ז׳, תְּפִיסָה
колóдочникъ ז׳ אִמּוּמָר
кóлозень נ׳ יַעֲרַת־דְּבַשׁ
колокóленный ת׳ שֶׁל מִגְדַּל הַפַּעֲמוֹן
колокóлецъ זוֹג ז׳, מְצִלָּה נ׳ || כַּעְכּוּעַ (של
кóлоколъ פַּעֲמוֹן ז׳, מְצִלָּה נ׳ גוּסִם) נ׳]
колокóльникъ *см.* колокóльщикъ
колокóльный ת׳ פַּעֲמוֹנִי
колокóльня ז׳ מִגְדַּל־פַּעֲמוֹן, צְרִיחַ
колокóльчатый ת׳ כְּעֵין פַּעֲמוֹן
колокóльчикъ קַרְקַשׁ, גִּיל, זוֹג ז׳, מְצִלָּה || פִּרְסָה (מין פרח) נ׳
колокóльщикъ ז׳ פַּעֲמוֹנָר
колóкъ ז׳ גַּלְגִּל, סְבוּב (של כלי־מיתרות)
коломáзъ ז׳ עִטְרָן
колóменка נ׳ קוֹלוֹמֵינְקָא (מין ספינה)
колонизація יִשּׁוּב ז׳, קוֹלוֹנִיזַצְיָא נ׳
колонизи́ровать פ״י יִשֵּׁב, הוֹשֵׁב
колони́стъ ז׳ קוֹלוֹנִיסְט, בֶּן־מוֹשָׁבָה
колоніáльный ת׳ קוֹלוֹנִיאָלִי
колóнія יִשּׁוּב ז׳, קוֹלוֹנְיָא, מוֹשָׁבָה נ׳
колóнна עַמּוּד || קְלוֹנִין ז׳, שְׁדֵרַת־צָבָא נ׳. —нами שְׁדֵרוֹת שְׁדֵרוֹת
колоннáда ז׳ מִסְדְּרוֹן, סְטָיו (טור עמודים)
колонновожáтый ז׳ מַנְהִיג הַקְּלוֹנִין
колóнный ת׳ שֶׁל קְלוֹנִין
колонóкъ נ׳ נְמִיָּה סִיבִּירִית (מין חיה)
колончá *см.* каланчá
колори́стъ קוֹלוֹרִיטָר (אומן בהסדרת הצבעים בתמונה) ז׳
колори́тъ צִבְיוֹן ז׳, קוֹלוֹרִית נ׳
колосени́ца נ׳ פְּלוֹרוֹיָה (מין צמח)
колоси́стый ת׳ רַב־שִׁבֳּלִים
колоси́ться, вы— פ״ע עָלָה שִׁבֳּלִים, הִשְׁתַּבֵּל
колоси́ще נ׳ שִׁבֹּלֶת גְּדוֹלָה
колосни́къ נ׳ חִטַּת־חוֹל (מין צמח)
колосни́ца ז׳ בַּרְקָן בֵּיצָנִי (מין צמח)
колóсный, —лосовóй ת׳ שִׁבָּלְנִי
колосовáть פ״י דּוּשׁ דָּגָן (בעגלה או בסוסים)
колосóкъ *и* —сóчекъ *см.* кóлосъ

колосса́льность נ׳ קולוסנות, ענקות, גמלונות

колоссальный ת׳ קולוסני, גמלון, ענקי

коло́ссъ ז׳ קולוס, ענק, נפיל, כפתו

ко́лосъ נ׳ שבלת

колося́нка ז׳ דג־שבלת

колосяно́й ת׳ שבלי

колоти́ло ז׳ ממרק, מרכוש, מרתק

колоти́ть, кола́чивать פ״י הכה || דוש, הכת

—ся || התכתש, התנגף, הכשל

колоткій ת׳ (דרך) הדורי, רכסי

колото́вка נ׳ אשה דבננית || בת־החמאה

колото́къ נ׳ מכה, מהלומה

колоту́шка, —шечка || הכור, מפוש, עגבל || מכת־ראש נ׳ || של יד ז׳

колоты́рить см. колоты́рничать

колоты́рка см. колоты́рница

колоты́рникъ, —ница ז׳, הולך רכיל, מטמטן נ׳ מטמטנית

колоты́рничать || פטפט בגנד, הלך רכיל פ״ע || התעסק במסחר־יד

колоты́рство נ׳ רכילות

колоты́рь см. колоты́рникъ

коло́ть, ка́лывать סדק, פדק, בקע, בקע, הבקע, התבקע, —ся || הבקע, שסע, הפרע פ״י —дрова בקע עצים. —сахаръ הפקק. Дрова худо ко́лются העצים אינם מתבקעים כהוגן. הפצע סוכר

коло́ть, ка́лывать, кольну́ть || נקב, נקר, נקרן, דקר, הכאב —ся || דקר, שחט, טבח פ״י —штыкомъ דקר בכגיון. Онъ мнѣ ко́летъ глаза своею услугою הוא מזכיר לי את טובתו. Это ему ко́летъ глаза הדבר הוא לשבים בעיניו. Тернъ ко́лется הקוץ דוקר. У меня ко́летъ въ груди אני חש דקירות בחזי

коло́тье נ׳ מכאוב, כאב ז׳, דקירה || נדקרה

колофони́тъ נ׳ קולופונית (מין אבן)

колоше́нье נ׳ עלית־השבלים

колпа́къ || מכסה ז׳, כפת־זכוכית || כפת־ליל נ׳ || עצלן, רשלן; סכל, שוטה, טפש ז׳

колпа́чникъ ז׳ כפר, עושה־כפות

ко́лпикъ и —пица ז׳ אנז־הכף

колра́би ז׳ קולרבי (מין צמח)

колту́нъ ז׳ קילקי (סבך־שער)

колупа́ть, колу́пывать, —пну́ть קלף, נקר פ״י

ко́лча ז׳ צולע, פסח, קיטע־רגל, נכה

колча́нъ ז׳, קנת, אשפה נ׳ בית־החצים

колчеда́нъ ז׳, חצץ נ׳ תולכית

колчено́гій ז׳ נכה־רגל, פסח, צולע

колчено́жка см. ко́лча

ко́лчить, колчено́жить פ״ע צלע, פסח

колъ ז׳ כלונס, כלונסה, יתד נ׳. Бѣлье замерзло ко́ломъ הכבסים נקרשו כקנה. Посадить на— קבע בכלונס. Ему хоть —на головѣ теши הוא מקשה ערפו

колыбе́ль נ׳ עריסה. —ная пѣсня שירת־ערש

колыма́го נ׳ (מין עגלה קדומה) קולימגא

колыма́жникъ ז׳ קולימגר

колыха́нье ז׳ נענוע, נדנוד

колыха́ть, колыхну́ть פ״י הניע, נענע, נדנד —ся || התנועע, התנודד, נוע, התנדנד. Вѣтеръ колы́шетъ деревья הרוח מניעה את האילנות. Рѣка не колыхнётъ (или: не колыхнётся) הנהר הוא כראי מוצק

ко́лышекъ см. колъ и коло́къ

коль см. коли́

ко́лье ז״ר כלונסאות, יתדות־הגדר נ״ר מוטות

кольми́, —паче על אחת כמה וכמה, ומה גם ת״פ

кольну́ть см. коло́ть

кольцево́й ת׳ בעל־טבעות, טבעתי

кольцеобра́зный ת׳ כעין טבעת

кольцо́ נ׳ טבעת, חוליה. Свернуться кольцо́мъ הכפתל כטבעת

кольча́тый ת׳ עשוי טבעות

кольчу́га ז׳ שריון־קשקשים

кольчу́жникъ ז׳ בעל־שריון

кольчу́жный ת׳ שריוני

ко́льщикъ ז׳ חוטב עצים

колѣ́нный ת׳ ברכי

колѣ́но ז׳ שבט, נגע || (колѣ́ни ר׳) ברך, ברע || (колѣ́на ר׳) משפחה נ׳ || פרק, קול (בשיר) || (колѣ́нья ר׳ של צמח ;) קשה, פרק ז׳. Стоять на— няхъ כרע ברך. Князья отъ —на Рюрикова נסיכים מגזע רוריק. У соловья девять —лѣнъ הזמיר מוציא תשעה קולות. Выкинуть колѣ́нце התנהג בשטות

колѣ́нопреклоне́ніе נ׳ כריעה

колѣнопреклоне́нный, —нное молебствіе נ׳ תפלת־השתחויה

колѣ́нчатый ת׳ בעל חוליות, עשוי פרקים פרקם

колѣ́ть פ״ע קפא מקר, גוע || הפגר

колю́ка נ׳ קולינה (מין צמח)

колю́честь נ׳ דקרנות, המארנות, הנאבנות

колю́чій ת׳ מכאיב, ממאיר, דוקר

колю́чка ז׳ קוץ, אטד, חדק, צנין, חג

колю́чникъ см. колю́чка

колю́шка נ׳ כלבית (מין דג)

колядá ז׳ ראש השנה הקדום (לרום ס׳)
колядовать שורר (מאחר-ההלונות) שירי ברכה לראש השנה פ״י
коля́ска מרכבה מוסכה נ׳
комáнда צווי ז׳, פקידה, הצבאה נ׳ || חיל-צבא. *Явиться въ свою* —нду הופע בחיל צבאו. *Войска двинулись по* —ндѣ *ихъ начальника* החילות נסעו על פי פקידת שרם. *У него подъ* —ндою *сто человѣкъ* מאה איש סרים למשמעתו
командировáть, от— שלח פ״י
командирóвка *и* —вáніе שליחה נ׳
командúрскій של המפקד, המצביא ת׳
командúръ קומנדיר, פקיד, מפקד, מצביא ז׳
комáндный של הצבאה ת׳
комáндованіе הצבאה נ׳
комáндовать פקד, הצבא פ״י. —*къ оружію* פקד לאחז בכלי-זין
комáрій יתושי ת׳
комáрникъ אוגירא (מין צמח) נ׳
комáръ יבחוש, יתוש ז׳, בקא נ׳
комбинáція צרוף, קומבינציון ז׳
комедіáнтъ לודי, שחקן ז׳
комéдія מחזה-שעשועים ז׳, קומדיא נ׳
кошелёкъ *см.* кашелёкъ
кóмель עבי-קורה || יד-מטאטא || שרש-שערה ז׳
комендáнтская בית-המצביא ז׳
комендáнтскій של המצביא ת׳
комендáнтъ נציב, מצביא, קומנדנט ז׳
комендóръ קומנדר ז׳
комéта כוכב-לכת, -שביט, -שרט, שביט, זיקוק ז׳
комúзмъ נהקנות נ׳
кóмикъ נהקן, מוקיוס ז׳
комитéтъ ועד ז׳, קומיטא נ׳
комúческій נהקני ת׳
комкáть, с— דבלל, קמט פ״י
комковáтый פקעני ת׳
комментáрій פירוש, ביאור, קומנטר ז׳
комментáторъ מפרש, פרשן, מבאר ז׳
коммéрція מסחר ז׳. —ціи *совѣтникъ* יועץ-המסחר
коммéрческій מסחרי ת׳
коммиссаріáтскій של פקידות, פקידותי ת׳
коммиссаріáтъ פקידות נ׳
коммиссáрскій קומיסרי ת׳
коммиссáрство מעלת-קומיסר נ׳
коммиссáръ קומיסר, פקיד ז׳
коммиссіонéрскій קומיסי, סוכני ת׳
коммиссіонеръ קומיס, סוכן ז׳
коммиссіóнный של קומיסיה ת׳
коммúссія קומיסיא, סוכנות || ועדה נ׳
коммуникаціóнный קומוניקציוני ת׳
коммуникáція קומוניקציון, הצטרפות, התחברות נ׳
кóмната חדר ז׳, לשכה נ׳
кóмнатный חדרי, ביתי ת׳
комóдъ ארגז ז׳
комóкъ *см.* комъ
комóлый חסר-קרנים ת׳
комóчекъ *см.* комъ
компáктный קומפקטי, סגור, מוצק ת׳
компанéйскій של החבריא ת׳
компанéйщикъ חבר, שתף ז׳
компáнія חבורתא, חבריא, כיתה, פמליא נ׳. *Въ* —ніи בכנופיא, בשתפות
компаньóнка חברה, שתפה נ׳
компаньóнъ חבר, שתף ז׳
кóмпасъ מחט שואב, קומפס ז׳, בוצלה, אברה נ׳
компилúровать לקט פ״י
компиля́торъ לקטן, מלקט, קונפילטור ז׳
компиля́ція לקוט, חבור ז׳, קומפילציון נ׳
комплéксія *см.* тѣлосложéніе
комплéктный קומפליקטי, שלם, מלא ת׳
комплектовáніе מלוא ז׳, השלמה נ׳
комплектовáть השלם, מלא פ״י
комплéктъ קומפליקט, שלם ז׳
комплимéнтъ קונפלימנט ז׳, מחמאה, דלקה נ׳
композúторъ קומפוזיטור, מנצח ז׳
композúція קומפוזיציון, הרכבה, מערכה נ׳. —зúчный מרכב. —ные *камни* אבנים טובות כלאכותיות
компонúровать *и* —новáть נצח, פום, קבע נגון פ״י
компонúстъ *см.* композúторъ
компóстъ זבול ז׳
компóтъ מנות סעודה למתק, שלק ז׳, חומת נ׳
компрéссъ תחבשת, לפפה, אספלנית נ׳
компрометúровать, ском— הכלם, הובש, שים (איש) לבוז, נשא חרפה (על איש) פ״י
компромúсъ בצוע, מצוע, שטר-בררין ז׳, פשרה נ׳
комунúзмъ קומוניסמוס ז׳
комунúстъ קומונר ז׳
комфóртъ קומפורט, עדון ז׳, ברוחה נ׳
комшúть *см.* кóмкать
комъ גול, גלם, עדק ז׳, עשת, פקעת נ׳. —*снѣгу* פת-שלג
конáть, до— דבא עד ליפר פ״י
конвéнтъ ועד ז׳, התחברות נ׳
конвéнція הוזה ז׳, ברית, הסכמה הדדית נ׳
конвéртъ מעטפה נ׳
конвúктъ בית-חנוך ז׳
конвóй לויה נ׳
конвóйный של לויה ת׳

конвойровать לִוָּה פ״י

конвульсивный צִירָן ז׳

конвульсія קוֹנְבוּלְסְיוֹן, צִירָנוּת נ׳

конгрессъ קוֹנְגְרֶס ז׳, כְּנֶסֶת, כְּנֵסִיָּה נ׳

кондакъ שִׁיר תְּהִלָּה קָטָן (לקדושים) ז׳

конденсаторъ קוֹנְדֶּנְסָטוֹר ז׳

кондиторская, кондиторъ *см.* кандитерская, —дитеръ

кондиція תְּנַאי ז׳. *Быть на* —ціи הָיָה מוֹרֶה בְּבַיִת פ׳

кондоръ גְּרִיפוֹן (מין נשר) ז׳

кондуитный *списокъ* רְשִׁימַת־הִתְנַהֲגוּת נ׳

кондукторъ אַקְטוֹר, מְנַהֵל, מַנְהִיג ז׳

конёвина בְּשַׂר־סוּס ז

конёвій и конёвскій סוּסִי ת׳. —*заводъ* בֵּית־גִּדּוּל סוּסִים

коневодство גִּדּוּל־סוּסִים ז׳

коневодъ и —децъ מְגַדֵּל־סוּסִים

конёкъ בֶּן־סוּס, סוּסוֹן || מִגְדַּל־הַמִּסְמָר, מַגְדֵּל־קֹרָה || גַּמְלוֹן, גַּבְנוֹן || גִּדְיוֹן, גְּפוּל, חַרְגּוֹל דָּגָר (מין צ״צל) ז׳, *У каждаго свой*— אִישׁ כְּמַשָּׂא־נֶפֶשׁ שֶׁלּוֹ, *Кататься на* —ькахъ הַחְלֵק עַל הַקֶּרַח

конехвостъ זְנַב־סוּסִים (מין צמח) ז׳

конецъ סוֹף, קֵץ, גְּמַר, סִיּוּם, סִלּוּק || רֹאשׁ || קָצֶה || תְּחוּם || שָׂרִיד ז׳ || תַּכְלִית נ׳ —*вѣнчаетъ дѣло* סוֹפָהּ טוֹב, כֻּלָּהּ טוֹב. *Надо положить —этимъ безпорядкамъ* צָרִיךְ לָשִׂים קֵץ לַשַּׁעֲרוּרִיּוֹת הָאֵלֶּה. *Подъ*— לִבְסוֹף. *Въ* —цѣ *мѣсяца* בְּשִׁלְהֵי דְּיַרְחָא. *Отъ начала до* —ца מִתְּחִלָּה וְעַד גְּמִירָא (סוֹף). —*шпаги* קְצֵה הַסַּיִף. *Достигнуть желаннаго* —ца הַגֵּעַ לְתַכְלִית־הַמְבֻקָּשׁ. *Нанять извощика въ одинъ*— שְׂכֹר עֶגְלוֹן לִתְחוּם אֶחָד. *Проѣздъ въ оба* конца נְסִיעָה לְהָתָם וּלְהָכָא. —*матеріи* שְׂרִיד אֶרֶג. —*слезамъ* דֵּי לִדְמָעוֹת. *Сводить* концы *съ* концами הַהוֹצָאָה אֵינָהּ מְרֻבָּה עַל הַשֶּׁבַח. *Въ* концѣ концовъ סוֹף כָּל סוֹף. *Въ* — *см.* вконецъ

конечно בְּוַדַּאי || אָמְנָם, וַדַּאי תה״פ

конечный בַּעַל־תַּכְלִית, תַּכְלִיתִי, סוֹפִי, קִיצוֹנִי ת׳

конечность קָצֶה ז׳ || תַּכְלִית נ׳

коникъ סַפְסַל־הַשֵּׁנָה ז׳

конина בְּשַׂר־סוּסִים ז׳

коническій חֲדוּדִי, קוֹנָאִי ת׳

конкавный שׁוֹקֵעַ, שְׁקַעֲרוּרִי, קַעֲרוּרִי, כְּקַעַר ת׳

конклавъ קוֹנְקְלָב (חדר החשמנים) ז׳

конкордатъ קוֹנְקוֹרְדָטוֹן (תווה בין שלטון הכהניה ושלטון החלוני) ז׳

конкретный קוֹנְקְרֵיטִי, שֶׁבְּפֹעַל, מַמָּשִׁי ת׳

конкурентъ מִתְחָרֶה ז׳

конкуренція תַּחֲרוּת, הִתְחָרוּת נ׳

конкурировать יָרֹד לְאֻמָּנוּת־פ׳, הִתְחָרָה עִם־פ׳ פ״ע

конкурсъ קוֹנְקוּרְס ז׳, הִתְחָרוּת || אֲסֵפַת־נוֹשִׁים (לקחת נשיים) נ׳

конная שׁוּק־הַסּוּסִים, שַׁעַר־ ז׳

конникъ פָּרָשׁ, רַכָּב ז׳

конница חֵיל־הַפָּרָשִׁים ז׳

конногвардеецъ פָּרָשׁ גְּבַארְדִּי ז׳

конно-желѣзный, —ная *дорога* מְסִלַּת בַּרְזֶל שֶׁל סוּסִים נ׳

коннозаводство גִּדּוּל סוּסִים ז׳

коннозаводчикъ מְגַדֵּל סוּסִים ז׳

конный שֶׁל סוּסִים, סוּסִי ת׳

коновалъ אַפִּיטְרוֹס, רוֹפֵא סוּסִים ז׳

конновальный, —ное *искуство* *см.* коновальство

коновальство אַפִּיטְרִיָּא נ׳

коновной נְקִיָּא, רֹאשׁ ז׳

коноводство *см.* коневодство

коноводъ *см.* коневодъ

коновой *см.* конъ

коновязь אֵסוּר לְרַגְלֵי סוּס רוֹעֶה ז׳

коноидъ קוֹנוֹאִידוֹן ז׳

конокрадство גְּנֵבַת־סוּסִים נ׳

конокрадъ גּוֹנֵב סוּסִים ז׳

конопатить, —пачивать סָתֹם, סַכֵּר, פַּקֵּק הַסְתֵּם וכו׳ (בנעורת) פ״י ||—ся

конопатка סְתִימָה || יְתַד־הַסְּתִימָה נ׳

конопатный שֶׁל סְתִימָה (בנעורת) ת׳

конопатчикъ סַתְּמָן (בנעורת) ז׳

конопать נְעֹרֶת (לסתימה) נ׳

конопаченіе סְתִימָה נ׳

конопельникъ בִּטְבּוּט־הַפִּים, קַנָּבוֹס־, בִּצְבּוּן־ (מין צמח) ז׳

конопельный *см.* конопляный

конопля и —пель קַנָּבוֹס, בִּטְבּוּט, בִּצְבּוּן ז׳ *Турецкая*— קִיקָיוֹן, פִּרוּעַ

конопляникъ שְׂדֵה־קַנָּבוֹס ז׳

коноплянка לְטִיפוֹן (מין צמח) || קַנְבּוֹן ז׳, צִפֹּרֶת־פִּשְׁתָּה (מין צפור) נ׳

конопляный שֶׁל קַנָּבוֹס ת׳

коносаментъ תְּעוּדַת־מִטְעָן נ׳

консерваторія קוֹנְסֶרְבָטֶרְיוֹן (אכסניה לזמרה) ז׳

консервы קוֹנְסֶרְבִים ז״ר

консиліумъ קוֹנְסִילְיוֹן ז׳, מוֹעֶצֶת־רוֹפְאִים נ׳

консисторія קוֹנְסִיסְטֶרְיוֹן (בית־פקידות דתי) ז׳

конскій סוּסִי ת׳. —*заводъ* בֵּית־גִּדּוּל לְסוּסִים

конскри́пція קונסקריפציון, לקיחת־חילים נ׳
консо́ль טפחה נ׳
конспе́ктъ קונספקטום ז׳, סקירה, השקפה נ׳
конституціо́нный קונסטיטוציוני ת׳
конститу́ція קונסטיטוציא נ׳
констру́кція קונסטרוקציון, הרכבה נ׳
ко́нсулъ קונסול ז׳
ко́нсульство פקידות־קונסול נ׳
консульта́нтъ קונסולטנט, רופא יועץ ז׳
консульта́ція קונסולטציון, עצת־רופאים נ׳
континге́нтъ קונטינגנט ז׳
континента́льный יובשני ת׳
контине́нтъ יבשה, יבשת נ׳
конто́ра לשכת־החשבונות, מכתבה, קונטורא נ׳
конто́рка מכתבה נ׳
конто́рный, —скій קונטורי ת׳
конто́рщикъ קונטורר ז׳
контраба́нда מסחר־הפקעה ז׳, קונטרבנדא, הברחת־המכס || סחורת־הפקעה נ׳
контрабанди́стъ и —ди́ръ מבריח המכס, מפקיע ז׳
контраба́ндный קונטרבנדי ת׳
контрабаси́стъ במנן ז׳
контраба́съ במנון ז׳.
контраге́нтъ קבלן ז׳
контра́ктный קונטרקטי, תנאי, חוזאי ת׳
контрактова́ть בוא בהתקשרות, עשה חוזה, התקשר עם־ || —ся התנאים על־ פ״י
контра́ктъ שטר, חוזה, כתב־, שטר־אמנה, סמפון ז׳
контрама́рка קונטרומרקא נ׳
контрама́ршъ קונטרומרש ז׳
контрапу́нктъ קונטרופונקט
контрассигни́рованіе חתימה לעמת פ׳ נ׳
контрассигни́ровать חתם לעמת פ׳ פ״ע
контра́стъ הפך, נגוד, חלוק ז׳
контрафаго́тъ קונטרפגוט (מין כלי־זמר אירי) ז׳
контрафа́кція זיוף ז׳, הדפסה בלא רשות נ׳.
контрбатаре́я בטריא לעמת־ נ׳
контрибу́ція פדיון־שבויים, מס־מנוצחים ז׳, קונטריבוציון נ׳
контроле́рскій קונטרולרי ת׳
контроле́ръ קונטרולר, מבקר, רואה חשבון, בודק ז׳
контроли́ровать בדק, בקר פ״י
контро́ль קונטרול ז׳, בקרה, בריקה נ׳
контръ-адмира́лъ קונטר־אדמירל ז׳
контръ-альтъ קונטר־אלט ז׳
конту́зить דחס, מעך, מעך פ״י
конту́зія דחיסה, מעיכה נ׳
конту́ръ קונטור, ציור בללי, שרטוט ז׳, גזרה נ׳
кону́ра *см.* кану́ра
ко́нусный קונאי ת׳
ко́нусови́дный, —сообра́зный קונאי, חדודי ת׳
ко́нусъ מחרוט ז׳, קונא, חדודית נ׳
конфедерати́вный קונפידירציוני ת׳
конфедера́ція קונפידירציון, אגדה נ׳
конфе́кты מיני־מתיקה, ממתקים, מגדנות ז״ר
конфере́нція קונפירינציא, מועצה נ׳
конфе́тка סקורית, הלמתה נ׳
конфе́тный של ממתקים ת׳
конфе́тчикъ סוקרר, מוכר ממתקים ז׳
конфе́ты *см.* конфе́кты
конфиденціа́льно בהתקרבות, באמון, בלחש, בסוד ת״פ
конфирма́ція מנהג בר־מצוה || אשור ז׳
конфирмова́ть עשה בר־מצוה || אשר, קים פ״י
конфиска́ція הרום ז׳, החרמה נ׳
конфискова́ть גזור חרם על־, חרם, החרם, דון לגניזה, צוה לגנוז, גנז פ״י
конфу́зить *см.* сконфу́зить
конхиліологи́стъ קונכיליאולוגן ז׳
конхиліоло́гія קונכיליאולוגיא (מדע־הצדפים) נ׳
конхойда קו־הצדף ז׳
концентри́ческій מרכזי, רכוזי ת׳
концерта́нтъ קונצרטנט ז׳
концерти́стъ בעל־הקונצירט ז׳
конце́ртный קונצירטי ת׳
конце́ртъ קונצירט (זמרה) ז׳
концо́вый מכור לחתיכות || מלח. מדריך (בצנרל) ז׳
конча́ть, ко́нчить כלה, גמר, השלם, סים, חתם פ״י || —ся כלה, הסתים, הגמר || גוע, מות. *Онъ* —ча́етъ *мой портретъ* הוא מסים את צורתי. —чить *книгу* כלה ספר. *Я* —чилъ *это дѣло* גמרתי ענין זה. *Все* —чено הכל נגמר. *Это* —чилось *благополучно* הדבר נגמר בכי טוב. *Обѣдня* —чилась העבודה כלתה. *Дѣло этимъ не* —чилось עדין לא נגמר הענין. *Это дѣло* —чилось *ничѣмъ* ענין זה עלה בתהו. *Больной* —ча́ется החולה גוע
ко́нчикъ זנב, קצה ז׳, פאה נ׳
кончи́на מות ז׳, הסתלקות, פטירה נ׳. —*свѣта* הפסד העולם
конъ השבץ ז׳ || סדרא של עצמות־שחוק נ׳
конь סוס ז׳. *Даровому* —ню *въ зубы не смотрятъ* אסיא דמגן מגן שויא. — *и о четырехъ ногахъ, да спотыкается* גם הולך על ארבע יכשל
конько́вый של מחלקים, של סנדל־הקרח ת׳ *см.* конёкъ

конь-рыба ז׳ חמור־הדג
коня́къ נ׳ קוניא
конюхъ ז׳ סוסר (שומר־הסוסים)
конюшенный ת׳ מסוסי
конюшня ז׳ מסוס (ארות־סוסים)
копа́ (מספר) נ׳ || ערמה ז׳, גדיש ,צבור, הומר
ко́па ז׳ ,ערפה נרפה ,עצלן [ששים ס״מן
копа́йникъ ז׳ (מין אילן) קופאן
копа́лъ נ׳ קלבא
копа́льный, копа́тельный ת׳ עשוי להפירה
копа́льщикъ, копа́тель ז׳ חופר, כורה
ко́панецъ נ׳ תעלתנא
ко́пань נ׳ (למי־גשמים) תעלה, בור
копа́ть, ка́пывать, копну́ть כרה, חפר, נקב, חטט, חטט, נבר שגש פ״י || התרפה פ״ע, הכרה, התחפר —ся || עשה בעצלתים פ״י
копе́ечка *см.* копе́йка
копе́ечный ת׳ שוה פרוטה. —ная *душа* כילי, קמצן
копе́йка נ׳ קופיקא. *Онъ безъ* —ки; *у него нѣтъ ни* —ки אין לו פרוטה. *Зашибить* —ку הרוה כסף רב לפרטה. *Перебиваться съ* —ки *на* —ку חיה בדחק
копе́йникъ, копе́йщикъ רמח, נושא רמח, [חנית ז׳—
копе́йный *см.* копе́ечный
копейстъ *и* копі́йстъ ז׳ מעתיק
копе́йчатый ת׳ בעין חנית
копе́йщикъ *см.* копе́йникъ
копе́нный ת׳ צבור, נערם, גדוש || *см.* копна́
копёръ ז׳ מכוש, חמור
ко́петень *см.* копы́тень
копи́льникъ *и* —ница נ׳ קפת־חסכון
копирова́ніе *и* —ро́вка נ׳ קפור ז׳, העתקה
копирова́ть פ״י קפר, העתק
копиро́вщикъ ז׳ מקפר, מעתיק
копи́ть חסך, חשך, קמץ, חסן, צמצם, אצר, הצבר, הצטבר —ся || צבר פ״י
копи́щникъ נ׳ אספסת־כן
копіё *см.* копьё
копіеви́дный *см.* копьеви́дный
копі́йстъ *см.* копейстъ
ко́пія נ׳ העתק ז׳, קופיא, העתקה
ко́пка נ׳ כריה, חפירה
ко́пкій ת׳ נוח לחפור
копле́ніе נ׳ צבירה, אצירה
копна́, –ёнка נ׳ (של חציר) צבור, גדיש ז׳, ערמה
ко́поткій, ко́потный *и* копотли́вый עצלן, נרפה, מתנהג בכבדות, מתרשל, מתרפה, מתמהמה, שוהה ת׳
ко́потность *и* —тли́вость עצלנות, שהיה, התרשלות נ׳, עצלתים ר״ז
копоту́нъ ז׳ רשלן, עצלן, נרפה
ко́поть ז׳ שחור־פיח
копоши́ть סכסך, נער פ״י || התרפה, שרץ, —ся || התרשל פ״ע, עשה בכבדות פ״י רמש, התנועע
копро́вый ת׳ של מכוש; *см.* копёръ
копти́льный ת׳ משמש לעשון,— לחרך
копти́льня *и* —тёлка ז׳ בית־חרוך, מחרך
копти́льщикъ ז׳ חרכן
копти́ть, ка́пчивать פ״י עשן, חרך || —ся התחרך, עשן]
коптёлка *см.* копти́льня
коптѣть פ״ע והשחר מעשן; *см.* корпѣть
копу́нъ *см.* копоту́нъ
копче́ніе ז׳ עשון
копъ *см.* копле́ніе. *Класть въ*— *см.* копи́ть
копы́лъ ז׳, (וכלונס של משלגה) מעמד [מקוית נ׳
копы́гень *см.* подлѣсникъ
копы́тистый ת׳ פרסני
копы́тникъ *см.* подлѣсникъ
копы́тный ת׳ בעל פרסות
копы́то נ׳ גלף ז׳, פרסה
копы́тчатый ת׳ בעין פרסה
копы́титься *см.* копоти́ться
копь נ׳ מחפרת ז׳, מכרה. *Каменно-угольная*— מחצב פחמים
копьё, —пьецо́ כידון, חנית, זיקון דורקן, רמח ז׳, לוגית, לונכה, חנית נ׳
копьено́сецъ *см.* копе́йникъ
копѣечный, —пѣйка *см.* копе́ечный, —пе́йка
кора́ קרום || גלד ז׳, ילפת || קליפה (של אילנות) נ׳; *см.* ко́рка
корабе́льный ת׳ ספינאי, של ספינה
корабе́льщикъ ז׳ ספן
кораблекруше́ніе ז׳ שבר ספינה
кораблеобра́зный ת׳ בעין ספינה
кораблепла́ваніе ז׳ מסע בספינה
кораблестрое́ніе ז׳ מבנה־ספינות
кораблестрои́тель ז׳ ספנר, בונה ספינות
кораблестрои́тельный ת׳ של בנין ספינות
кораблехозя́инъ ז׳ בעל־ספינה
кора́бль נ׳ אניה, ספינה. *Большому* —лю *большое и плаваніе* לפום גמלא שיחנא
кора́ллитъ נ׳ אבן־אלמגים
кора́лловый ת׳ אלמגי
кора́ллъ נ׳ אלגם, אלמג ז׳, בפית
коральки́ נ׳ חרוז אלמגים ז׳, קטלית–

коральковый אַלְמֻגִּי ת׳
коранъ *см.* алкоранъ
корветъ אֳנִי־שַׁיִט ז׳
корга קַבְרִין־עַלְטָה (מין עורב) ‖ שִׂרְטוֹן ז׳ ‖
корда רְצוּעַת־פְּרוּמְבְּיָה נ׳ [זְקֵנָה נ׳]
кордонъ שְׁדֵרַת־מַיָּלִים נ׳
коренастый בַּרְסָן, דָּחוּק, קָטָן וְאֵיתָן, שָׁרְשָׁנִי ת׳
кореневикъ סַל־נְצָרִים, טֶנֶא ז׳
кореневой *и* — рневой שָׁרְשִׁי
коренистый רַב־שָׁרָשִׁים ת׳
коренной שָׁרְשִׁי, גִּזְעִי ‖ יְסוֹדִי, עִקָּרִי ת׳
—нное *слово* מִלָּה שָׁרְשִׁית. —*законъ* חֹק יְסוֹדִי. —*житель* אֶזְרַח־הַמָּקוֹם, תּוֹשָׁב. —*зубъ* חֵט פְּנִימִית, מַלְתָּעָה, תְּאֹמָה. —нная *лошадь* הַסּוּס הָעִקָּרִי. —нная *рыба* דָּגִים גְּדוֹלִים. —*вопросъ* שְׁאֵלַת־גַּבְרָא
коренчатый שָׁרְשָׁנִי ‖ כְּעֵין שֹׁרֶשׁ ת׳
коренщикъ מוֹכֵר שָׁרָשִׁים־בְּשָׂמִים ז׳
корень שֹׁרֶשׁ, עִקָּר, גֶּזַע ז׳. *Пустить*— הִכָּה שֹׁרֶשׁ, הִשְׁתָּרֵשׁ, הִשְׁרִישׁ הַשֹּׁרֶשׁ. הַתְּעָרָה. *Хлѣбъ стоитъ на* —нѣ הַתְּבוּאָה לֹא נִשְׁתַּבְּלָה עֲדַיִן
корешокъ קֶלַח (של פטריה) ‖ גַּב (של כפר) ‖ שָׁרְשׁוֹן ז׳. —шки קַלְחֵי־טַבָּק.
коржанъ *см.* ковсякъ
корзина סַל, סַל־נְצָרִים ז׳, תֵּבַת־, טֶנֶא נ׳ —зинка כַּלְכָּלָה, סַלְסִלָּה
корзинщикъ סַלָּר ז׳
коринка צִמּוּקִים קְטַנִּים ז״ר
користый קְלִפָּנִי ת׳
корить *см.* укорять
корифей קוֹרִיפֵיאוֹן; גָּדוֹל, גָּאוֹן ז׳
корица קִנָּמוֹן ז׳
коричневый בַּעַל צֶבַע קִנָּמוֹן ז׳
коричный, —ное *дерево* עֵץ הַקִּנָּמוֹן ז׳, קִדָּה נ׳
коріандръ *см.* кишнецъ
корка, —рочка קְרוּם (של לחם); זַג וזג ז׳, קְלִפָּה (של פירות) נ׳. *Отколотить человѣка въ обѣ*— מָחֹן אִישׁ, דּוּשׁ
корковый קְרוּמִי, זַגִּי ת׳
корма יַרְכְּתֵי־הַסְּפִינָה ז״ר
кормёжка כַּלְכָּלָה, הֲזָנָה נ׳
кормёжный *видъ* שְׁטַר־הֲזָנָה ז׳
кормёжъ *см.* кормёжка
кормилецъ זָן, מְכַלְכֵּל, מְפַרְנֵס ‖ אִישׁ־חֶסֶד ז׳
кормилица מֵינֶקֶת, בַּעֲלַת־חֶסֶד נ׳
кормило כִּשּׁוּט ז׳. —*правленія* שֵׁבֶט הַמִּשְׂרָה
кормить, кармливать זוּן, כַּלְכֵּל, פַּרְנֵס, חַיֵּה ‖ תַּבֵּן, זַמֵּם, פַּטֵּם (בעלי חיים), דַּגֵּן פ״י כַּלְכֵּל נַפְשׁוֹ, הִתְפַּרְנֵס ‖—ся
кормка *и* кормленіе תִּבּוּן, פִּטּוּם, זוּן ז׳, כַּלְכָּלָה ‖ מֵינִיקוּת נ׳
кормный דָּשֵׁן, שָׁמֵן ת׳
кормовище מְקוֹם מִרְעֶה ז׳
кормовой שֶׁל מִרְעֶה, שֶׁל מִסְפּוֹא ת׳. —*дворъ* חֲצַר הַתֶּבֶן. —*травы* חֲצִיר־מִרְעֶה
кормовой *см.* кормчій
кормовщикъ *см.* фуражиръ
кормчая *книга* סֵפֶר חֻקֵּי הַדָּת ז׳
кормчій *и* —мщикъ תּוֹפֵשׂ מָשׁוֹט ז׳
кормъ מִסְפּוֹא ז׳
корнакъ מַנְהִיג פִּיל ז׳
корнать, о— קַצֵּץ, קַצֵּץ פ״י
корневатый שָׁרְשָׁנִי, רַב־שָׁרָשִׁים ת׳
корневикъ, —вина *и* —вище גֶּזַע ז׳
корневой *см.* кореневой
корнеплодный פּוֹרֶה־שָׁרָשִׁים ת׳
корнесловіе חֲקִירַת שָׁרְשֵׁי הַמִּלִּים נ׳
корнесловъ אוֹצַר־הַשָּׁרָשִׁים, מִלּוֹן ז׳
корнетъ קוֹרְנֶיט ז׳
корнистый שָׁרְשָׁנִי ת׳
корноухій קְצוּץ־אֹזֶן ת׳
корный שֶׁל אֲבַעְבּוּעוֹת ת׳; *см.* корь ‖ שֶׁל הַשִּׁפְחָה]
коробейникъ סַחְרָן ז׳
коробить כַּפֵּף, עַקֵּם, עַוֵּה, עַקֵּשׁ, עַקֵּל פ״י ‖—ся עֻקַּם, הִתְעַקֵּם, הִתְעַוֵּה, הִכּוֹף
коробка תִּיק ז׳, תֵּבָה, סְלִילָה נ׳. *Сѣмянная* —бочка קוּפְסוּלִין שֶׁל זֶרַע, הַלֶּקֶט
коробовой סַלִּי ת׳
коробокъ, —бочекъ *см.* коробъ
коробочникъ סַלָּר, עוֹשֶׂה סַלִּים ז׳
коробчатый כְּעֵין סַל ת׳
коробъ סַל, טֶנֶא ז׳. *Онъ наговорилъ мнѣ съ три* —ба הוּא הוֹצִיא לְפָנַי תִּשְׁעָה קַבִּין שֶׁל־שִׂיחָה
корова פָּרָה נ׳. *Морская*— פָּרַת־הַיָּם.
коровай *см.* каравай
коровій שֶׁל פָּרָה ת׳. —вье *молоко* חֲלֵב פָּרָה
коровка פָּרָתָא נ׳. *Божья*— בֶּן־סוּסוֹ שֶׁל משֶׁה רַבֵּנוּ
коровникъ רֶפֶת שֶׁל פָּרָה נ׳
коровница הוֹלֶכֶת־הַפָּרוֹת, שׁוֹמֶרֶת נ׳
коровякъ שׁוֹשַׁנַּת־הַמֶּלֶךְ (מין צמח) נ׳
королева מַלְכָּה נ׳
королевичъ בֶּן־מֶלֶךְ ז׳
королевна בַּת־מַלְכָּה נ׳
королевскій מַלְכִּי, שֶׁל מֶלֶךְ, שֶׁל מְלָכִים ת׳
королевство מַמְלָכָה נ׳

королёкъ סוגה נ׳ גדרון (מין צפור) || כרבלן (מין תרנגול) || תפוח־זהב מלטיסי (בעל גוף אדום) || גרגר מתכת טהורה ז׳

король ז׳ מלך

королькй *см.* коралькй

корольковый *см.* кроличій

коромысло || אכל (מוט הדליים) || קנה־המאזנים || טרקליל (אצל דבאר) || ילק ז׳ *Здѣсь дымъ* —мысломъ *см.* дымъ

корона ז׳ כתר, נזר ז׳ עטרה, תגא נ׳ —нный דמלכותא

коронація *и* коронованіе ז׳ עטור, הכתרה, העטרה נ׳

короновать פ״י עטר, העטר, הכתר —ся || התעטר

короста נ׳ גרב, שחין ז׳ חזזית, צרעת

короставикъ ז׳ גרבון (מין צמח)

коростель ז׳ רגלי (מין צפור)

коростовый ת׳ צרוע, מצרע, נגה שחין

коростовѣть *и* коростѣть פ״ע צרע, הצטרע

коротать (*время*) פ״י קצר, הקצר

коротёхонекъ ת׳ קצר מאד

коротизна ז׳ קצור

коротить, у— פ״י הקצר, קצר

короткій ת׳ צר, קרוב || קצר. *Въ* —кихъ *словахъ* בקצור. —кое *знакомство* הכרות קרובה

коротко ת׳ בקצור, דיטב. —*и ясно* דבר דבור על אפניו. *Я съ нимъ* —*знакомъ* מכירים אנו זה לזה היטב

коротковатый ת׳ קצר קצת

коротковолосый ת׳ קצר־השערות

короткогривый ת׳ בעל־רעמה קצרה

короткокрылый ת׳ קצר־הכנפים

коротконогій ת׳ קולבן, קצר־הרגל

короткость נ׳ קצור, קצר ז׳ || קרבה

короткохвостый ת׳ קצר־הזנב

короткошёрстный ת׳ קצר־הצמר

короткошея ז׳ בעל־צואר קצר ת׳ || חסיל במדות

коротышка ת׳ —ки || ננס, גוץ ז׳ || קצר רצועות של נרתיק הסיף

коротышъ ז׳ גזר קורה || ננס, גוץ

короче ת׳ קצר מ־

корочунъ ז׳ מות. *Дать кому* — אבד איש

корпія ז״ר מזור, פקיע ז׳, פתילי־מזור

корпусный ת׳ של חיל צבא. —ныя *краски* צבעים קימים

корпусъ ז׳ (בנין) אגף || חיל־צבא || מבנה הגוף || בית־השעון || גרמונד (מין אותיות בדפוס)

корпѣніе נ׳ עבודה רבה, יגיעת בשר

корпѣть (*надъ чѣмъ*) התמד ב... עבד בזעת־אפים, עמל הרבה פ״ע

корректорскій ת׳ של מגיה

корректоръ ז׳ (בדפוס) קורקטר, מגיה

корректура נ׳ הגהה

корректурный ת׳ של הגהה. — *листъ* עלה־הגהה, גליון־, גליון־הקורקטורין

корреспондентъ ז׳ קורספונדנט, כותב־אגרות

корреспонденція ז׳ חלוף־אגרות, קורספונדנציא, כתבה נ׳

корридоръ ז׳ פרוזדור, מסדרון

корригировать פ״י הגה, תקן

корсажъ ז׳ פקס (לבגד של נשים)

корсакъ ז׳ שועל מדברי

корсарный ת׳ חירומי

корсаръ *и* —серъ ז׳ עודרים, פירט, חרם

корсетный ת׳ מעוכי, מחוכי

корсетъ ז׳ מעוך, מחוך

кортёжъ ז׳ בפע ז׳, בני־לויה ז״ר, מעלה נ׳

кортикъ נ׳ חרב קצרה

корточки. *Сидѣть на* —чкахъ ישב שפוף

корча נ׳ ציר, שבץ ז׳, כויצה, קויצה

корчага *и* —чажка נ׳ כלי־חרס ז׳, קדרה

корчевать, вы— פ״י שרש, עקר משרש

корчевой ת׳ נכון, מכון

корчемникъ ז׳ מוזג

корчемничать *и* корчемствовать דהזק מסבואה פ״י

корчемническій ת׳ מוזגי, של מוזג

корчемничество *и* —чемство ההעסקות במזיגה || מכירת יי״ש באסור נ׳

корчемный ז׳ של מסבואה, אסור ת׳ || נמאי

корченье ז׳ פווץ (מישבץ)

корчить, с— פ״י הקה || בוץ || בפף, קמט || התפוגן, התעקם, התקמט —ся || התחפש פ״ע *Онъ* —читъ *изъ себя большого барина* הוא מעמיד פנים כאחד האדונים הגדולים. *С— рожу* עשה העויות

корчма ז׳ בית־מזוגה, מסבאה, פונדק, מזוגה, מסבואה נ׳]

корчмаръ ז׳ מוזג

коршунъ נ׳ איה

корыстникъ ז׳ אוהב בצע

корыстный ת׳ בוצע בצע, הולך אחרי בצעו, נותן פרי, מביא שכר

корыстоваться פ״ע בצע בצע, הלך אחרי בצע

корыстолюбецъ *см.* корыстникъ

корыстолюбивый ת׳ חומד ממון, אוהב בצע, נוטה אחרי הבצע

корыстолюбіе ז׳ חמוד־ממון, אהבת־בצע נ׳

корысть ז׳ בצע, רוח || חמוד־ממון

корытникъ רַדְמַר ז׳
корытничій נוֹשֵׂא צֵידָה לְכַלְבֵי הַצַּיִד ז׳
корытный רְהָטִי ת׳
корь אֲבַעְבּוּעוֹת ז״ר
корюшка צַחֲנָה (מין דג) נ׳
корявый עָקוֹם (מאילנות) || מָלֵא יַבָּלוֹת (מפנים) ת׳
кореной קְלִפָּאִי ת׳; *см.* кора́
корячить *см.* карячить
коса́ קְוֻצַּת־שֵׂעָר, מַחְלָפָה, מַקְלָעָה נ׳ || חֶרְמֵשׁ || שְׁ־בִין צַר ז׳, כַּרְזוּמָה (לְשׁוֹן־אֶרֶץ) נ׳
коса́къ קוֹצֵר ז׳
коса́рь קוֹצֵר || סַכִּין גָּדוֹל ז׳
коса́тикъ קָנֶה (מין צמח) ז׳
коса́тка סְנוּנִית || סְנוּנִית־הַיָּם (מין דג) נ׳
коса́тникъ אִירוּס ז׳, אִיסְיָא, חֲלַפְנִית (מין פרח) נ׳
коса́точка יוֹנָתִי, נִשְׁמָתִי || *см.* коса́тка
коса́тый בַּעַל־מַקְלָעָה ז׳
коса́чъ *см.* те́теревъ
ко́свенно בְּשִׁפּוּעַ, בַּאֲלַכְסוֹן, בְּעַקְמָנוּת, בְּדֶרֶךְ עַקְמוּמִית, שֶׁלֹּא בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר, בְּאֶמְצָעוּת ת״פ
ко́свенность שִׁפּוּעַ ז׳ אֲלַכְסוֹנוּת, עַקְשׁוּת, עַקְמָנוּת, עַקְמוּמִיּוּת נ׳
ко́свенный מְשֻׁפָּע, אֲלַכְסוֹנִי || נוֹטֶה (הצדה), עֲקַלְתוֹן ת׳
косе́цъ קוֹצֵר ז׳
коси́на *см.* ко́сость
ко́синусъ קוֹסִינוּס (במתימטיקא) ז׳
коси́ть, ка́шивать קָצֹר || שַׁפֵּעַ, עַוֵּת, עַקֵּל פ״י || —ся שֻׁפַּע, הִשְׁתַּפֵּעַ || הִקָּצֵר (מחציר), נָטֹה, פָּזֹל הַצִּדָּה. — *глазами* || הַבֵּט בְּצָרוּת־עַיִן
косма́ דָּלִיל ז׳, אֲנִיצֵי שֵׂעָר ז״ר, צִיצִית רֹאשׁ, קְוֻצָּה נ׳
косма́тость פֶּרַע שֵׂעָר ז׳, דַּלִּילוּת נ׳
косма́тый דַּלִּיל, דְּלִיל־שֵׂעָר ת׳
косма́тѣть הֵעָשֵׂה דַּלִּיל פ״ע
косма́чъ פְּרוּעַ־שֵׂעָר, דַּלִּילָן ז׳
косме́тика פִּרְכּוּס, תַּמְרוּק ז׳, קוֹסְמֵטִיקָא נ׳
космети́ческій קוֹסְמֵטִי ת׳
косми́ческій קוֹסְמִי, שֶׁל הַיְקוּם ת׳
космого́нія קוֹסְמוֹגוֹנְיָא נ׳, מַעֲשֵׂה־בְרֵאשִׁית ז׳
космогра́фія קוֹסְמוֹגְרַפְיָא נ׳, תֵּאוּר־הָעוֹלָם ז׳
космоло́гія קוֹסְמוֹלוֹגְיָא נ׳, תּוֹרַת־הָעוֹלָם
космоно́жка (יונה) שְׂעִירַת־הָרַגְלַיִם נ׳
космополити́змъ קוֹסְמוֹפּוֹלִיטִיסְמוּס ז׳, אֶזְרָחִיּוּת־הַתֵּבֵל נ׳
космополи́тъ קוֹסְמוֹפּוֹלִיט, אֶזְרַח־הַתֵּבֵל ז׳
космора́ма קוֹסְמוֹרָמָא, תְּמוּנַת־הַתֵּבֵל נ׳
ко́смосъ קוֹסְמוֹס, יְקוּם ז׳
косни́къ, —ниче́къ קִשּׁוּר שֵׂעָר || מוֹכֵר חַרְמֵשִׁים ז׳
косни́тель, —тельный *см.* медли́тель, —тельный
косни́ть *см.* ме́длить
косноглаго́ланіе *см.* косноязы́чіе
косно́й שֶׁל חֶרְמֵשׁ || שֶׁל קִשּׁוּר שֵׂעָר ת׳
ко́сность *см.* медли́тельность || *см.* ине́рція
косноязы́чить דַּבֵּר בִּכְבֵדוּת, לַגֵּם, גַּמְגֵּם בִּלְשׁוֹנוֹ, מַלְמֵל פ״ע
косноязы́чіе *и* —чность גִּמְגּוּם, מִלְמוּל ז׳, עִלְּגוּת נ׳
косноязы́чный מְגַמְגֵּם, לַגֵּם, כְּבַד לָשׁוֹן, —פֶּה, מְמַלְמֵל, עָמוּס בְּלָשׁוֹן ת׳
косну́ться *см.* каса́ться
ко́сный *см.* ме́дленный
коснѣ́ніе (*въ чемъ*) טְבִיעָה נ׳
коснѣ́ть טָבֹעַ בְּ.. פ״ע. — *въ глубокомъ невѣжествѣ* הִשָּׁאֵר בְּבַעֲרוּת גְּדוֹלָה
ко́со בְּעַקְמָנוּת, בְּשִׁפּוּעַ, בַּאֲלַכְסוֹן, בְּעַקְמוּמִיּוּת ת״פ. *Смотрѣть на кого* — הַבֵּט עַל אִישׁ בְּצָרוּת עַיִן
косова́тый מְשֻׁפָּע קְצָת, אֲלַכְסוֹנִי || פּוֹזֵל ת׳
косови́ще יַד־הַחֶרְמֵשׁ נ׳
косоворо́тка מְעִיל רוּסִי ז׳
косогла́зый פּוֹזְלָן ז׳
косого́ристый מְשֻׁפָּע, מָלֵא מִדְרוֹנִים ת׳
косого́рный שֶׁבַּמּוֹרָד, שֶׁבַּמִּדְרוֹן ת׳
косого́ръ מִדְרוֹן, מוֹרָד ז׳, מוֹרָדָה נ׳. *На —рѣ* בְּמוֹרַד הָהָר
косо́й אֲלַכְסוֹנִי, מְשֻׁפָּע || עָקֹם, עִקֵּשׁ, מְעֻקָּל ת׳ || פּוֹזְלָן ז׳
косола́пый *и* косоно́гій עִקֵּל, עֲקַלָּן ת׳
косоплети́на *и* —плётка פְּתִיל־מַקְלַעַת ז׳
ко́сость *и* кось שִׁפּוּעַ ז׳. —*глазъ* פְּזִילָה
косоуго́льникъ גּוּף בַּעַל זָוִיּוֹת עֲקֻמּוֹת ז׳
костёлъ בֵּית־תְּפִלָּה קָתוֹלִי ז׳
костене́цъ *и* — тяне́цъ קַרְנְפֹל־הַשָּׂדֶה (מין צמח) ז׳
костени́ть, о— הַקְפֵּא, הַקְשֵׁה, קַשֵּׁה פ״י
костенѣ́ть, о— הִתְקַשֵּׁה (בעצם) || הִקָּפֵא פ״ע
костёръ גַּל־עֵצִים, דּוּר — ז׳, מְדוּרָה נ׳
косте́ръ זוּן (מין צמח) ז׳
костеря́ *и* —три́ка גִּבְעוֹל שֶׁל קַנְבּוֹס ז׳
кости́стый *и* костли́вый עַצְמָנִי, רַב עֲצָמוֹת, מָלֵא אִדְרוֹת ת׳
костли́вость עַצְמָנוּת, אִדְרָנוּת נ׳
костля́вый עַצְמוֹנִי, בַּעַל עֲצָמוֹת בּוֹלְטוֹת ת׳
ко́стникъ בֵּית־מַמְיָא ז׳
костова́тый אִדְרִי קְצָת ת׳

костоглóдъ ז׳ מנרם עצמות, גורם —, מעצם ז׳
костолóмъ ז׳ כאב עצמות
костопрáвный ת׳ עשוי להחלין עצמות
костопрáвство ז׳ חלוין עצמות
костопрáвъ ז׳ מחלין עצמות
кóсточка נ׳ חרצן (בדבדבנים) ז׳, גרמא נ׳
костоѣ́да и —ѣ́дица ז׳ רקב־עצמות
кострá *см.* костеря́
кострикова́тый ת׳ מלא גבעולים של קנבוס; *см.* костеря́
кострю́лька, —трю́ля *см.* кастрю́лька, —трю́ля
косты́га, —ты́жка נ׳ קוביא
косты́ль, —лёкъ משמר קרסי || קב ז׳,
косты́льщикъ ז׳ קבר משענת, אגרא נ׳]
костыля́ть פ״ע צלע || הלקה פ״י
кость נ׳ גרם ז׳, עצם נ׳. *Рыбья*— אדרא. *Слоновая*— שן (הפיל). *Игральныя* —ти קוביא. *Играть въ* —ти שחק בקוביא]
костюмёръ ז׳ חיט בתיאטרון
костю́мъ נ׳ חליפה, תלבשת
костя́къ ז׳ שלד
костяни́ка и —ни́ца ז׳ גגם, גגם (מין גרגרים)
костя́ничникъ ז׳ עמים־גגם
костя́нка ז׳ פרי קשה || דפוס־כפתור
костянóй ת׳ עצמי, גרמי; *см.* кость
костя́шка ז׳ דפוס־כפתור (מעצם)
косу́ля נ׳ מחרשה, ברכית
кóсый *см.* косóй
косы́нка ת׳ מגל ז׳, מטפחת משלשת || מטפחת־צואר נ׳, רביד ז׳
косы́рь ז׳ סכין עקום
кось *см.* кóсость
косьбá נ׳ קציר ז׳, קצירה
косѣ́тъ פ״ע העשה פזול
ко́сякъ מזוזת־דלת, חלון || חתיכה משלשת (של ארג) נ׳]
косянóй ת׳ של מקלעה
косящатый ת׳ בעל־מזוזות
котáнгенсъ ז׳ קונטנגנס (בגתימטיקא)
котёлъ ז׳ דוד, יורה נ׳
котéльникъ ז׳ דודר
котéльничать פ״י דוד
котéльный ת׳ דודי
котёнокъ и —ночекъ ז׳ חתלתול, בן־חתול
кóтикъ ז׳ חתול צעיר
котильóнъ ז׳ קוטילון (מין מחול)
коти́ться, о— פ״י — פלט חתלתולים, המלט
котлéта נ׳ קציצה
котли́на מרבץ חורי־הבר ז׳ || מצולה נ׳
котлови́на מצולה נ׳, מעמק ז׳ || משפך של הלבן ז׳]

котови́къ נ׳ מרוא (מין צמח)
котóвникъ *см.* бурдá
котóвый ת׳ חתולי, שונראי
котомá и —мка ז׳, תרמיל, ילקוט, צקלון, אמתחת נ׳
котóрый ס״ג איזה || אשר, ש.. *Это человѣкъ за* —раго *ручаюсь* זהו איש שאני ערב בעדו. *Цѣль къ* —рой *онъ стремится* התכלית שהוא שואף אליה. —*часъ* איזו שעה עתה. *До* —рыхъ *поръ* עד היכן. —*нибудь* אדם אחר
коточи́къ *см.* кочеды́къ
котъ ז׳ חתול. *Морской* — דוב־הים. *Отошла* — ту *масляница* הימים הטובים חלפו ואינם. *Не все* — ту *масляница, будетъ и великій постъ* לא כל הימים טובים הם
коты́ נ״ר נעלי עור של אברים
котя́ *см.* котёнокъ
кóфе и кóфей נ׳ קהוה
кофéйникъ || אוהב (קהוה) כברג ... של קהוה ז׳
кофéйница נ׳ אוהבת־קהוה || בית־קהוה ז׳
кофéйня (и кофéйный *домъ*) ז׳ בית־קהוה
кóфта נ׳ לסוטה
кóхра נ׳ זבוב־האדמה
коцевéйка נ׳ (של נשים) אפדת־חשב
кочáниться פ״ע (מכרוב) עשה עגל, הקלס
кочáнный ת׳ (מכרוב) קולסי
кочáнъ ז׳ קולס־הכרוב
кочевáніе ז׳, חיי נסע ממקום למקום גודדים ז״ר
кочевáть פ״ע נסע ממקום למקום, חיה חיי־נומדים
кочеви́ще ז׳ מחנה־נומדים
кочёвка *см.* кочевáніе
кочевóй *народъ* ז׳ עם נומדי
кочéвье *см.* кочеви́ще
кочегáръ ז׳ משיק
кочеды́къ נ׳ מרפה
коченѣ́ть, о— פ״ע (מקור) התאבן, קפא
кочергá נ׳ סיר, אוד ז׳, מגרפה
кочеры́га ז׳ קלח־הכרוב
кочéтъ ז׳ תרנגול
кочеты́къ *см.* кочеды́къ
кочешóкъ *см.* кочáнъ
кóчка ז׳ גל, עי
кочкáрникъ ז׳ שדה־עיים
кочкáрный и кочковáтый ת׳ מלא־עיים
кочмарá נ׳ (מין ספינה) קומשטרא
кóшачій *см.* кóшечій

кошево́й ז׳ קוֹשֵׁיבוֹי (ראש הקוֹשׁ לקוזקים)
кошелёкъ אַרְנָקִי, אַרְנָקָא ז׳, פּוּנְדָּה (ר׳ פּוּנדיות) נ׳
кошеле́чникъ ז׳ אַרְנָקָר
кошеле́чный ת׳ אַרְנָקָאִי
коше́ль נ׳ צִקְלוֹן, יַלְקוּט, שַׂק ז׳, אַרְנָקָא, אַמְתַּחַת
кошелько́вый ת׳ פֻּנְדָּאִי
коше́льный ת׳ יַלְקוּטִי, אַמְתַּחְתִּי
кошема́ръ ז׳ קוֹשֵׁימָר, סִיּוּט
кошени́ль ז׳ (צבע) תּוֹלָע
кошенильный и кошени́левый ת׳ תּוֹלָעִי
кошени́на ז׳ חָצִיר קָצוּר
коше́ніе קְצִירָה
ко́шечій ת׳ חֲתוּלִי. —*глазъ* עֵין־הֶחָתוּל
ко́шка נ׳ שׁוּנְרָא
кошло́къ ז׳ בֶּן־כִּיכָר
кошма́ ז׳ לֶבֶד דַּק
кошни́ца ז׳ סַל־נְצָרִים
коштъ נ׳ כַּלְכָּלָה
кошу́та *см.* лань
кошъ ז׳ (מחנה־קוזקים) קוֹשׁ
коще́й *см.* каще́й
кощу́нникъ *см.* кощу́нъ
кощу́нство ז׳ זִלְזוּל־קֹדֶשׁ
кощу́нствовать פ״י גִּלְגֵּל קֹדֶשׁ
кощу́нъ ז׳ מְזַלְזֵל בְּקָדָשִׁים
коэффиціе́нтъ ז׳ קוֹאֵיפִיצִיאֶנְט
крабъ ז׳ סַרְטַן־הַיָּם
кра́вчій и кра́йчій ז׳ מַשְׁקֶה, שַׂר־הַמַּשְׁקִים
кра́ги נ׳ נְעָלִים
кратште́йнъ נ׳ (ר׳ טפחות) טְפָחָה
кра́деное ז׳ דָּבָר גָּנוּב
краду́нъ *см.* воръ
краево́й ת׳ שֶׁבְּשׁוּלֵי־, שֶׁבִּקְצֵה־, שֶׁבְּיַרְכְּתֵי־
кра́еръ ז׳ (מין ספינה) קְרָיוֹר
краести́шіе *см.* акро́стихъ
краеуго́льный *камень* אֶבֶן־פִּנָּה
кра́дка נ׳ גְּנֵבָה
край שָׂפָה נ׳, שׁוּל, חוֹף || קָצֶה, סוֹף ז׳ || אֶרֶץ, מְדִינָה נ׳ || צֶלַע (של בשר) ז׳. *Лить черезъ*— שָׁפַךְ עַל הַשּׁוּלַיִם. *Онъ на* краю *гибели* הוּא עוֹמֵד עַל עֶבְרֵי פִּי־פַחַת. *Жить на* краю *свѣта* יָשַׁב בִּקְצֵה הַתֵּבֵל. —*родной* אַרְצוֹ שֶׁלּוֹ. *Я исходилъ страну изъ* края *въ*— עָבַרְתִּי בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ. *Ледъ остался только по* —ямъ *рѣки* הַקֶּרַח נִשְׁאַר רַק עַל חֻפֵּי הַנָּהָר. *Онъ хватилъ черезъ*— גָּדַשׁ אֶת הַסְּאָה. —*хлѣба* פַּת לֶחֶם גְּדוֹלָה בִּלְבַד.
кра́йне ת״פ עַד הַקָּצֶה הָאַחֲרוֹן, בְּמִדָּה יְתֵרָה. *Это* —*важное дѣло* עִנְיָן חָשׁוּב מְאֹד. —*непріятно* זֶהוּ בִּלְתִּי נָעִים מְאֹד
кра́йній ת׳ אַחֲרוֹן, קִיצוֹן, קִיצוֹנִי || גָּדוֹל מְאֹד. —*домъ на улицѣ* הַבַּיִת הָאַחֲרוֹן בָּרְחוֹב. —няя *необходимость* צֹרֶךְ גָּדוֹל מְאֹד. —няя *нужда* הַתְּקוּת גְּדוֹלָה מְאֹד. —няя *цѣна* הַמִּקָּח הָאַחֲרוֹן. *Въ* —немъ *случаѣ* בָּאֹפֶן הַיּוֹתֵר רָע. *По* —ней *мѣрѣ* לְמִצְעָר, לְפָחוֹת, לְכָל הַפָּחוֹת, עַל כָּל פָּנִים
кра́йность נ׳ צֹרֶךְ, דֹּחַק ז׳, הַתְּקוּת || קִיצוֹנִיּוּת נ׳, הַקָּצֶה הָאַחֲרוֹן ז׳. *Довести кого до* — сти הֵבֵא אִישׁ עַד הַקָּצֶה הָאַחֲרוֹן. *Защищаться до* — сти הֵגֵן עַל אִישׁ עַד הַקָּצֶה הָאַחֲרוֹן. *Онъ до*—сти *скупъ* הוּא קַמְצָן עַד לְאֵין שִׁיעוּר. *Жить въ* —сти חָיָה בְּהַתְּקוּת
кра́кать, кра́канье *см.* ка́ркать ка́рканье
краковья́къ ז׳ קַדְרִיל קְרַקוֹבִי
кра́лья נ׳ מַלְכָּה (בשחוק הקרטים) || יְפַת־תֹּאַר
крамо́ла נ׳ קֶשֶׁר, מֶרֶד ז׳ || מְרִידָה, בְּגִידָה
крамо́льникъ ז׳ קוֹשֵׁר קֶשֶׁר, מוֹרֵד, בּוֹגֵד
крамо́льничать *и* — льствовать קָשַׁר, מָרַד, בָּגַד פ״ע
крамо́льническій *см.* крамо́льный
крамо́льничество *см.* крамо́ла
крамо́льный ת׳ קְרָמוֹלִי, מָלֵא מֶרֶד
крамо́льство *см.* крамо́ла
крамо́льствовать *см.* крамо́льничать
крампова́льный ת׳ כִּסְכּוּסִי
крампова́ть פ״י (צמר) כִּסְכֵּס, סָרַק || —ся כֻּסְכַּס, הִתְכַּסְכֵּס
краніоло́гія נ׳ קְרָנְיוֹלוֹגְיָא, תּוֹרַת־הַקָּדְקֹד
кра́нный ת׳ בִּרְזִי
кранъ ז׳ בֶּרֶז
кра́пать פ״י טִפְטֵף, נָטַף || מִרְמֵר, נִמֵּר, טִלֵּא, בָּרֹד
крапи́ва ז׳ חָרוּל, בַּרְקָן
крапи́вистый ת׳ מָלֵא חֲרוּלִים
крапи́вникъ (מין עוף) גִּדְרוֹן ז׳, סוּגָה נ׳
крапи́вница נ׳ קַדַּחַת־הֶחָרוּל
крапи́вный ת׳ חֲרוּלִי. —вная *лихорадка* קַדַּחַת־הֶחָרוּל
крапи́на נ׳ רְסִיס, אֵגֶל, נֶטֶף ז׳, טִפָּה || נְקֻדָּה
кра́пленный, — нныя *карты* קַרְטִים־נְקֻדִּים ז״ר
крапча́тка נ׳ יוֹנָה מְנֻמֶּרֶת
крапча́тый ת׳ בָּרֹד, מְנֻמָּר, מְמֻרְמָר
кра́пъ נִקּוּד (מעבר לכרטים) ז׳, נְטִיפָה || קוֹצָה, פּוּאָה (מין צמח) נ׳
краса́ ז׳ הָדָר, נוֹי, פְּאֵר, צְבִי, יֹפִי, שׁוּפְרָא || יִפְעָה, יָפְיוּת נ׳ || קִשּׁוּט, תַּכְשִׁיט ז׳

красáвецъ יפה־פיה, יפה־תאר, זיותן ז׳

красáвица יפה־פיה, יפת־תאר, אשת־חן, זיותנית נ׳ || בנג (מין צמח) ז׳

красáвчикъ *см.* красáвецъ

красúвость *см.* красотá

красúвый שפיר, יאה, נאה, יפה, הדור ת׳

красúвѣть הלך והתיפה, — וטוב (במראהו) פ״ע

красúльникъ *см.* красúльщикъ

красúльничій של צבעים ת׳

красúльный עשוי לצביעה ת׳

красúльня בית־צביעה ז׳

красúльщикъ צבע ז׳

крáсить, крáшивать צבע, גון, משח בצבע ||
הצבע, הצטבע || —ся || קשט, פאר פ״י
התקשט, קשט עצמו. —*комнату* פנה חדר

крáска צבע, גון || אדם, צבעון (לחיים) ז׳,
Съ — кою *въ лицъ* בבשת פנים.
Вогнать, привесть кого въ —ку
הלבן פני־פ׳, ביש —

краскотёрный ששוחקין בו צבע ת׳

краскотёръ שוחק צבע ז׳

крáсненькій אדם, אדמדם ת׳

краснёхонекъ אדם מאד ת׳

краснúна אדם ז׳ אדמימות נ׳

краснó אדם || יפה, נאה ת׳. —*говорить* דרש נאה

краснобáй נאה דובר ז׳

краснобáйство דבורים יפים ז״ר

краснобородка זקן־הים (מין צמח) ז׳

краснобу́рый שרק ת׳

красновáтый אדמדם

красноголóвникъ בפתר־הדשא (מין צמח) ז׳

красногу́бый אדם־השפתים ת׳

краснозóбка סמקא (מין יתוש) נ׳

краснокожій בעל עור אדם ז׳

краснолúцый אדמוני ת׳

краснопёрка כנפיר אדם (מין דג) ז׳

красноро́жій *см.* краснолúцый

краснорѣчúвый בעל־לשון, דובר צחות ז׳

краснорѣчіе דברנות, שפה נמרצה נ׳

краснотá אדם ז׳, בהרת אדמה נ׳

красноцвѣтный בעל מראה אדם ת׳

красношéйка אדמוניה (מין צפור) נ׳

краснощёкій בעל לחיים אדמות ת׳

красну́ха ססגונית (מין מחלה) נ׳

крáсный סמק, חכלילי, אדם || יפה, נאה, הדור ת׳.
—сное *дерево* עץ סמק. —ная *мѣдь*
נחשת. — *лѣсъ* יער גיבריות. — ная
нить חוט הסקרא. — ная *рыба* (דג)
כרום. —*товаръ* ארגים. —ные *ряды*
חניות דארגים. — *звѣрь* חיות פרוניות.

— *гусь* שקיטנא. — ное *крыльцо*
פרוזדור־הכבוד. — ная *строка* ראש־
הפרק, התחלה. —ная *дѣвица* יפה־פיה.
— *день* יום צח, יום יפה. — ное
солнышко חמה יפה. — ное *слово*
или словцо מהתלה חריפה, חדוד, דבור
יפה. *На людяхъ и смерть* — нá
צרת רבים חצי נחמה, טבא מיתותא בחברותא.
Не краснá *изба углами, а* краснá
пирогами לא כלים מחבבים את האכסניא,
אלא קבלת־פנים

краснѣть, по— אדם, התאדם, התכרכם פ״ע
|| —ся הראה אדם

краснянка *см.* золототысячникъ

красовáться התהדר, התנוסס פ״ע

красовúтый *см.* красúвый

красову́ль גביע (במנזרים) ז׳

красотá יפי, נוי ז׳, יפעה, יפיות נ׳

красóтка יפה־פיה נ׳

красоу́ля *см.* красову́ль

крáсочный צבעי, של צבע ת׳

крáсписа *и* —пица פתין, קמרב ז׳

крастá, крастéль *см.* коростá,
коростéль

красть крáдывать גנב פ״י || —ся גנב,
הגנב, התגנב

красу́ха ססגונית (מין מחלה) נ׳

крáта פעם נ׳ || *см.* кратъ

крáтеръ רגיון ז׳

крáткая סימן הקצור (=חצי תנועה) ז׳ || и *съ*
—кой שם האות й הרוסי

краткóй קצר ת׳

кратковрéменность זמן קצר ז׳

кратковрéменный קצר (בזמן) ת׳

краткожúзненный קצר־ימים ת׳

краткосрóчный של זמן קצר, של אלתר ת׳

крáткость קצר ז׳

крахмáленіе עמול ז׳

крахмáлить, на— עמל (כבסים) פ״י

крахмáлъ עמילן ז׳, עמילה נ׳

крахмáльщикъ עמילר ז׳

крáше יפה מן־ ת׳

крашенúна בד צבוע ז׳

крашенúнникъ מלבוש מבד צבוע ז׳

крáшеніе צביעה, משיחה בצבע נ׳

краю́ха בצוע של פת ז׳

креату́ра קריאטורא נ׳

кредитúвный קרידיטיבי, מפשר, מאמת ת׳
—ная *грамота* *см.* кредитúвъ

кредитúвъ קרידיטיב, שטר אמנה, כתב— ז׳

кредитный *билетъ* שְׁטַר כֶּסֶף
кредиторъ ז׳ מַלְוֶה
кредитоспособный ת׳ בָּטוּחַ
кредитъ ז׳, אֲמָנָה נ׳ ,קְרֶדִיט, בִּטָּחוֹן. *Въ*—
[בְּהַקָּפָה
крейсерованіе ז׳ קְרַסוּר
крейсеровать פ״ע קִרְסֵר
крейсеръ ז׳, אֳנִיַּת־מֵרוּץ, —מִצְפֶּה נ׳ קְרֵיסֶר
крейцеръ ז׳ (מטבע) קְרֵיצֶר
кременный ת׳ חַלָּמִישִׁי, חַלּוּקִי
кремень ז׳ צֹר, חַלָּמִישׁ, חַלּוּק־אֲבָנִים
кремлёвскій ת׳ קְרֶימְלִי
кремлёвый ת׳ (מעצי־בנין) חָזָק || שֶׁל מְצוּדָה
кремль ז׳ (במוסקבא) הַקְּרֶימְל || מְצוּדָה (בערי רוסיא העתיקות) נ׳
кремневатый ת׳ חַלּוּקְנִי, חַלָּמִישָׁנִי
кремнёвый ת׳ חַלּוּקִי, חַלָּמִישִׁי
кремнезёмъ ז׳, אַדְמַת־הַחַלָּמִישׁ נ׳ חָצָץ
кремнистый מָלֵא אַבְנֵי־אֵשׁ || מָלֵא חַלָּמִישׁ, כְּעֵין חַלָּמִישׁ ת׳
кремній נ׳ (מין מתכת) קִילִיקְיוֹן
кремнякъ ז׳, אֶבֶן־אֵשׁ נ׳ צֹר, חַלָּמִישׁ
кремортартаръ ז׳, וּבְדַת־ קְרֵימוֹרְטַרְטַר
גֵיהִנֹּם נ׳, אַבְנֵי־יַיִן מְזֻקָּקוֹת (ברפואה) נ״ר
кремъ ז׳ (מין מגדן מזבדה || מין יין) ז׳ קְרֶים
крендель ז׳ כַּעַךְ
крендельщикъ ז׳ בַּנָּר
крензель נ׳ (של זגגים) צִפֹּרֶן־שָׁבִיר
кренить, на— פ״י (ספינה) עַל הַצַּד הַטֵּה
||—ся נָטָה עַל הַצַּד
кренъ נ׳ הַטָּיָה עַל הַצַּד
креолъ ז׳ (בן אירופי וכושית) קְרֵיאוֹל
креповый ת׳ קְרֶיפִּי
крепонъ ז׳ קְרֶיפּוֹן
крепъ ז׳, צַמָּה נ׳ קְרֶיפּ
кресельный ת׳ שֶׁל כִּסֵּא־מִסְעָד
кресло ז׳, בִּרְסָא נ׳ כִּסֵּא־מִסְעָד
крессъ *и* кресъ ז׳ (מין צמח) כַּרְמוּל, תְּחֶל
крестецъ ז׳ (מתנים באנטומיא) עָצֶה
крестильница *см.* купель ||*см.* Іордань
крестильный ת׳ שֶׁל טְבִילָה
крестинный ת׳ שֶׁל חַג הַטְּבִילָה
крестины חַג הַטְּבִילָה ז׳ || טְבִילָה (לשם נוצריות) נ׳
креститель, *Іоаннъ*— ז׳ יוֹחָנָן הַמְטַבֵּל
крестить, крещать צַלֵּב, || נַצֵּר, טַבֵּל
—ся טֻבַּל, הִצְטַלֵּב || הַסְמֵן בְּצֶלֶב || מָחֹק פ״י
[צְלַב עַצְמוֹ
крестникъ ז׳ בֶּן־סַנְדָּק
крестный *и* крёстный ת׳ שֶׁל טְבִילָה. *—отецъ*
סַנְדָּק. —*ходъ* תַּהֲלוּכָה דָתִית
крестовидный *см.* крестообразный

крестовикъ עַכָּבִישׁ צְלוּלְבִי
крестовка ז׳ כְּרָשִׂים הַטְּרֵיפִ || שׁוּעָל צְלוּלְבִי
крестовникъ ז׳ (מין צמח) צְלוּלְבָנִי
крестовый ת׳ טְרֵיפִי || צְלָבִי. —*братъ*
אָח לְצֶלֶב. —*походъ* מַסַּע־הַצְּלָב. —вая
церковь (של הגמון) מִסְגָּד בֵּיתִי
крестоносецъ ז׳ נוֹשֵׂא הַצְּלָב
крестообразный ת׳ בִּדְמוּת צְלָב
крестопоклонный, —нная *недѣля* הַשָּׁבוּעַ
הָרְבִיעִי שֶׁל הַצּוֹם הַגָּדוֹל
крестцовый, —вая *кость* נ׳ עֶצֶם הָעָצֶה
крестцы נ׳ (בבלי הסוס) רְצוּעַת־הָעָצֶה; *см.*
перекрёстокъ
крестчатый ת׳ מָלֵא צְלָבִים
крестъ ז׳, תְּלִיָּה נ׳ || מַכְאוֹב צְלָב, שְׁתִי וָעֵרֶב
—*на*— בִּשְׁתִי וָעֵרֶב
крестьянинъ ז׳ אִכָּר, עוֹבֵד אֲדָמָה
крестьянскій ת׳ אִכָּרִי
крестьянство מַעֲמַד־הָאִכָּרִים
кресъ *см.* крессъ
кречачій ת׳ עוּזִי
кречетникъ ז׳ עַוָּר
кречетъ ז׳ עוּז
крещатый *см.* крестчатый
крещеніе ז׳ חַג הַטְּבִילָה || טְבִילָה נ׳
кривда ז׳, עַוְלָה נ׳ עָוֶל, עִוּוּת־הַדִּין
кривенькій ת׳ —מְשֻׁפָּע קְצָת, עָקֹם
кривецъ *см.* кривокъ
кривизна ז׳, עַקְמוּמִית נ׳ מַעֲקָשׁ, עַקְשׁוּת
кривить פ״י עַוֵּת, עַוֵּה, סַלֵּף, עַקֵּל, עַקֵּם, עַקֵּשׁ
||—ся הִתְעַקֵּם, הִתְעַוָּה, עִקֵּם עַצְמוֹ. *—душою*
עָשָׂה שֶׁקֶר בְּנַפְשׁוֹ
кривляка,—ляльщикъ ז׳ בַּעַל־צְוָיוֹת, מוּקְיוֹן
кривлянье נ׳ עֲשִׂיַּת צְוָיוֹת, הִתְעַוּוּת
кривляться פ״ע הִתְעַוָּה, עָשָׂה צְוָיוֹת
криво ת״פ עָקֹם, בְּשִׁפּוּעַ || בְּעָוֶל
кривобокій ת׳ — עֲקֹם־הַצַּד, מְשֻׁפָּע
кривоватый ת׳ עָקֹם קְצָת
кривоглазый ת׳ בַּעַל־עַיִן אַחַת
криводушіе *и* —шество רְמִיַּת־נֶפֶשׁ,
עַקְמוּמִית, שַׁקְרוּת נ׳
криводушникъ אִישׁ־מִרְמָה, מְעַוֵּל, עוֹשֶׂה שֶׁקֶר
בְּנַפְשׁוֹ ת׳
криводушничать פ״י, עָשָׂה שֶׁקֶר עַוֵּת הַדִּין
кривозубый ת׳ עֲקֹם־הַשִּׁנַּיִם [בְּנַפְשׁוֹ פ״ע
кривой עָקֹם, עָקֹב, מְעֻקָּל; מְעֻוָּת, מִרְמָה, נָלוֹז,
עִקֵּשׁ, מְעַוֵּל || בַּעַל־עַיִן אַחַת ת׳. —вое
дерево אִילָן עָקֹם. —вое *лицо* פָּנִים מְעֻוּוֹת.
кривокъ ז׳ (מין צפור) עַקְעַק־הַיָּם
криволапый *см.* кривоногій

криволине́йный ת׳ עֲקַלְקַל
кривоно́гій ת׳ עִקְלֵן
кривоно́жный *циркуль* נ׳ מְחוּגָה עֲקֻמָּה
кривоно́сикъ ז׳ (מִין עוֹף) פִּיחֶרֶב
кривоно́сый ת׳ חֲרוּמַף
криворо́тый ת׳ עֲקוּם־פֶּה
кривору́кій ת׳ עִקְשָׁן
кри́вость נ׳ עֲקַמִּימוּת, עַקְשׁוּת
кривосу́діе ז׳, דִּין מְעֻוָּת, מִשְׁפָּט מְעֻקָּל || עָוֶל
кривосу́дъ ז׳ עַוָּל [עַוְלָה נ׳
кривота́ ז׳ אַחַת ז׳ בַּעַל־עַיִן || מַצָּבוֹ שֶׁל || *см.* кри́вда
кривото́лкъ בֵּאוּר מְעֻקָּל, עִוּוּת, סֵרוּס, סִלּוּף־הַדְּבָרִים ז׳
кривоу́стый *см.* криворо́тый
кривоше́йка נ׳ (מִין צֶמַח) עֵין־הַזְּאֵב
кривоше́я ת׳ עֲקֻם־הַצַּוָּאר
криву́лина,—ля נ׳ (שֶׁל אִילָן, לְמָשָׁל) עֲקַמּוּמִית
кри́вый *см.* криво́й
криве́ть,о— פ״ע הֵעָשֵׂה בַּעַל עַיִן אַחַת
кризисъ ז׳ קְרִיסִיס, מַשְׁבֵּר, מִשְׁבָּר
крикли́вость נ׳ צַעֲקָנוּת || קַטְטָנוּת, נִרְגָּנוּת
крикли́вый בַּרְשָׁאוֹן, קוֹלָנִי, צַעֲקָנִי || נִרְגָּן, קַטְטָן, אִישׁ־מָדוֹן ת׳
кри́кнуть *см.* крича́ть
крику́нъ ז׳ צַעֲקָן
крикъ נ׳ צְעָקָה, זְעָקָה, צְוָחָה
кри́лосъ *см.* кры́лосъ
кри́мза ז׳ קַלְקַנְתּוֹם הַלָּבָן
криминали́стъ ז׳ קְרִימִינָלָן, מוֹרֶה דִינֵי־נְפָשׁוֹת
крими́нальностъ נ׳ קְרִימִינָלִיּוּת
крими́нальный ת׳ קְרִימִינָלִי, פְּלִילִי
кри́нка ז׳ סִיר־חֶרֶס
кринъ נ׳ חֲבַצֶּלֶת לְבָנָה
кристаллиза́ція ז׳ || קִרְסְטוּל, גִּבּוּשׁ, קְרִיסְטָלִיזַצְיוֹן, הִתְגַּבְּשׁוּת נ׳
кристаллизова́ть и — зи́ровать גַּבֵּשׁ, קַרְסְטֵל, בַּדְלֵחַ פ״י || — ся הִתְגַּבֵּשׁ, הִתְבַּדְלֵחַ]
кристалли́ческій ת׳ קְרִיסְטָלִי
кристаллови́дный ת׳ כְּעֵין קְרִיסְטָל
кристаллографи́ческій ת׳ קְרִיסְטָלוֹגְרָפִי
кристаллогра́фія נ׳, קְרִיסְטָלוֹגְרַפְיָא, תֵּאוּר־הַקְּרִיסְטָל ז׳
криста́ллъ ז׳ קְרִיסְטָל, גָּבִישׁ, אֶלְגָּבִישׁ, בְּדֹלַח
крите́рій נ׳ קְרִיטֶרְיוֹן ז׳, בְּחִינָה, הַכָּרָה
кри́тика נ׳ קְרִיטִיקָא, בִּקֹּרֶת || נַקְרָנוּת
критикова́ть, о— פ״י בַּקֵּר || נַקֵּר
кри́тикъ ז׳ קְרִיטִיק, מְבַקֵּר || נַקְרָן
крити́ческій קְרִיטִיקִי, בִּקָּרְתִּי || נַקְרָנִי || מַכְרִיעַ || מְסֻכָּן ת׳

кри́ца ז׳, גּוּשׁ בַּרְזֶל
крича́ніе נ׳ צְעָקָה, הֲרָמַת־קוֹל
крича́тъ, кри́кивать, кри́кнуть צוּחַ, צְעֹק, זְעֹר פ״ע, הַכְרֵז פ״י
крова́викъ נ׳ אֶבֶן־הָאֲוִיר
крова́вить и —вени́ть, о— פ״י לַכְלֵךְ בְּדָם
крова́вникъ *см.* купе́на
крова́вый ת׳ מָלֵא דָם, מְגֹאָל בְּדָם
кровавѣ́ть, о— פ״ע הִתְלַכְלֵךְ בְּדָם
крова́ть נ׳ מִשְׁכָּב ז׳, עֶרֶשׂ, מִטָּה
кро́велька ז׳ גַּג קָטָן, גַּגּוֹן
кро́вельный ת׳ גַּגִּי
кро́вельщикъ ז׳ גַּבָּן, גַּגָּר
кровени́ть *см.* крова́вить
кровено́сный *см.* кровоно́сный
крови́нка נ׳ טִפַּת־דָּם
крови́стый *см.* кровяни́стый
кро́вля ז׳ גַּג, אֻגָּר
кро́вность נ׳ קִרְבַת־בָּשָׂר
кро́вный ז׳ שְׁאֵר־בָּשָׂר, קָרוֹב. —ная *лошадь* סוּס אָמִץ. —ная *нужда* תְּכִיפוּת עַצְמָה. *Нанести* —ную *обиду* עָרֹב עֶלְבּוֹן גָּדוֹל
крововозвра́тный —ная *жила* ז׳ עֹרֶק
кровожа́дничать פ״י —צְמֹא לְדָם, שָׁאֹף
кровожа́дность נ׳ שְׁאִיפָה, צִמָּאוֹן— ז׳, אֶרֶב־דָּם לְדָם נ׳
кровожа́дный, —жа́ждущій צְמֵא לְדָם, שׁוֹאֵף—, אוֹרֵב—, אִישׁ־דָּמִים ת׳
кровоизлія́ніе נ׳ שְׁפִיכַת־דָּם
кровомсти́тель ז׳ גּוֹאֵל־דָּם
кровомще́ніе נ׳ נִקְמַת־דָּם
кровоно́сный ת׳ מוֹלִיךְ דָּם, מַזִּיל—
кровообраще́ніе נ׳ תְּקוּפַת־דָּם
кровопі́йство ז׳ צִמְאוֹן־דָּם
кровопі́йца ז׳ אִישׁ־דָּמִים, צְמֵא לְדָם
кровополи́тіе נ׳ שְׁפִיכוּת־דָּמִים, מַטְבֵּחַ ז׳
кровополи́тный ת׳ (בזביחה) שֶׁל שְׁפִיכַת־דָּם
кровопуска́ніе נ׳ הַקָּזַת־דָּם, הַקָּזָה
кровопуска́тель ת׳ מַקִּיז דָּם
кровопуска́тельный ת׳ שֶׁלְּהַקָּזַת־דָּם. —*ланцетъ* כְּלִי־הַקָּזָה
кровосмѣси́тель и —смѣсникъ מְגַלֶּה עֲרָיוֹת ז׳
кровосмѣси́тельный ת׳ שֶׁל גִּלּוּי־עֲרָיוֹת
кровосмѣше́ніе נ׳, מַמְזֵרוּת ז׳, גִּלּוּי־עֲרָיוֹת
кровосо́ска ז׳ (מין זבוב דוקר) עַקְצָן
кровосо́сный ת׳ מוֹצֵץ דָּם
кровосо́съ *см.* вампи́ръ
кровотече́ніе ״ כְּרָפָה, זִיבַת־דָּמִים

кровоточи́вый ת׳ זָב־דָּם
кровото́чный ת׳ עָשׂוּי לְזִיבַת־דָּמִים
кровоха́рканіе נ׳ גְּנִיחַת־דָּם
кровохлёбка ז׳ (מין צמח) בַּפְתּוֹר־הַדֶּשֶׁא
кровочисти́тельный ת׳ מְטַהֵר הַדָּם
кровъ ,ז׳ גַּג, צֵל, מַחֲסֶה, בַּיִת, מִסְתָּר, מִקְלָט
קוֹרָה, סְתָרָה נ׳
кровь ז׳, דָּמִים ז״ר. דָּם *Пустить*— הִקִּיז
кровяни́стый ת׳ מָלֵא דָּם [דָּם
кровяно́й ת׳ שֶׁל דָּם, דָּמִי
кроéніе и кро́йка ז׳ גִּזּוּר
кро́йльница ז׳ לוּחַ־הַגִּזּוּר
кро́йльный ת׳ הֶעָשׂוּי לְגִזּוּר
кро́йльщикъ и —и́тель ז׳ גּוֹזֵר, גַּזְרָן
кро́йть, кра́ивать פ״י גָּזוֹר, קָרַץ
кро́йщикъ *см.* кро́йльщикъ
кро́ка ז׳ (של אורגים) עֵרֶב
кроке́тъ ז׳ (מין שחוק) קְרוֹקֶט
крокоди́ловый ת׳ תַּנִּינִי
крокоди́лъ נ׳ לִוְיָתָן, תַּנִּין ז׳, תִּמְסָה
кро́ликъ ז׳ שָׁפָן
крома́, —мка и —мочка ר״ן || שׁוּלֵי־אֶרֶג
שָׂפָה (של קרש מנוסר) נ׳
кромочный ת׳ שׁוּלִי, שְׂפָתִי
кромса́ть и —мши́ть , פָּתֹת, גָּזוֹר לִנְתָחִים
רַסֵּק פ״י
кро́мѣ לְהוֹצִיא, חוּץ מִן, זוּלַת, מִלְּבַד, בַּד מִן.
ת״פ זוּלַת־זֹאת, מִלְּבַד זֶה , —*того* .לְמָעֵט
חוּץ מִזֶּה, עַד זֶה, בְּלֹא הָכִי
кромѣ́шный. *Тьма* — ная גֵּיהִנֹּם, אֲבַדּוֹן
кро́на נ׳ גֵּזֶר, כֶּתֶר ז׳, עֲטָרָה [תֹּפֶת ז׳
кропа́ніе נ׳ קִלְקוּל, חִבּוּל ז׳, הַשְׁחָתָה
кропа́тель ז׳ מְקַלְקֵל, מַשְׁחִית
кропа́ть פ״י הַשְׁחֵת, קַלְקֵל, חַבֵּל
кропи́ва *см.* крапи́ва
кропи́ло, — льце נ׳ || אֲגֻדַּת־אֵזוֹב נִזְרֵי־
הַמֶּלֶךְ, הַנִּדְקִיק (מין צמח) ז׳
кропи́льница ז׳ מִזְרָק
кропи́льный ת׳ שֶׁל זְרִיקָה
кропи́ть, о— פ״י זָרֹק, הַזֵּה || —ся זָרֹק
עַל־עַצְמוֹ, הַזֵּה—
кро́пкій, кро́пкость *см.* хру́пкій и
хру́пкость
кропле́ніе נ׳ הַזָּאָה, זְרִיקָה
кропота́ть *см.* хлопота́ть
кропотли́вый, —тли́вость, —ту́нъ
см. хлопотливый, хлопотли́вость,
хлопоту́нъ
кропъ ז׳ (מין צמח) שֶׁבֶת
кро́сна и —сны נ׳ || מַסֶּכֶת־הָאֶרֶג בַּד חַי
(ובלתי מ״ובן) ז״ן
кротёнокъ ז׳ בֶּן־חֲפַרְפָּרָה
кро́ткій ת׳ עָנָו, עַנְוְתָן, שְׁפַל־רוּחַ —ко
בְּנַחַת, בִּנְיחוּתָא
кроткоду́шіе и —нра́віе נ׳ עֲנָוָה
кроткоду́шный и —нра́вый ת׳ עָנָו
кротови́къ ת׳ (מין צמח) קִיסוֹס שֶׁל קַרְקַע
кротови́на ז׳ גַּל־הָאֲשׁוּת נ׳ || מְאוּרַת הָאֲשׁוּת
крото́вый ת׳ אֲשׁוּתִי
кротоло́вка ז׳ מַדַּף־הָאֲשׁוּת
кро́тость נ׳ עֲנָוָה, עַנְוְתָנוּת, נִיחוּתָא
кротъ נ׳ אֲשׁוּת, אֲשׁוּתָא, חֲפַרְפָּרָה
кроха́ ,ז׳ פֵּרוּר, פְּתוֹת ז׳, פַּת, דַּקְדֶּקֶת נ׳ || שָׂרִיד
кроха́ль ז׳ (מין אוז) טַבְלָן [שָׂרִיד ז׳
крохобо́рникъ и крохобо́ръ קַמְצָן, עַצְרָן,
מַעֲכוֹן, לַקְטָן ז׳
крохобо́рничать פ״ע לַקֵּט הָיָה קַמְצָן
פֵּרוּרִים פ״י
кро́хотка ז׳ || מִצְעָר, מַשֶּׁהוּ ת׳ קְטַנְטַן, קְטַנְטֹן
кро́хотный ת׳ קְטַנּוּנִי
кро́шево ז׳ —בָּשָׂר, כְּרוּב קָצוּץ
кро́шечка ז׳ פֵּרוּרוֹן, פְּתוֹתוֹן || —чку מְעַט־
Я —чку *его не засталь* .קַט, קִמְעָא
здѣсь עוֹד מְעַט וְלֹא (אוֹ: כִּמְעַט שֶׁלֹּא
кро́шечный ת׳ קְטַנּוּנִי [מְצָאתִיו כָּאן
кроши́ть הַשְׁלֵךְ || פָּרֵר, פָּתֹת, קָצֹץ לִפְרוּרִים
הִתְפָּרֵר, הִפָּתֵת —ся || פָּתִים פ״י
кро́шка *см.* кро́шечка
крошня́ ז׳ טֶנֶא, סַל־נְצָרִים
круглёхонекъ ת׳ עָגֹל הֵיטֵב, עֲגַלְגַּל
круглина́ נ׳ עֹגֶל, עִגּוּל ז׳, הַקָּפָה
кругли́ть, о— פ״י עַגֵּל, עָשׂה עָגֹל
кругловáтый ת׳ עֲגַלְגַּל, עָגֹל מְעַט
круглоголо́вый ת׳ בַּעַל־רֹאשׁ עָגֹל
кругололи́цый ת׳ בַּעַל־פָּנִים עֲגֻלּוֹת
круглоро́тка ז׳ (מין שבלול) עֲגֻל־פֶּה
кру́глость и — глота́ *см.* круглина́
круглотка́нный, — нная *свѣтильня*
פְּתִילָה עֲגֻלָּה נ׳
кру́глый ת׳ עָגֹל, מְגֻבָּל, שָׁלֵם, תָּמִים —лая.
сумма (אוֹ: עָגֹל) מִסְפָּר מְגֻבָּל. —*годъ* שָׁנָה
תְּמִימָה. —*сирота* יָתוֹם בְּאֵין אָב וָאֵם
круглы́шъ ז׳ || עֵץ עָגֹל אֶבֶן עֲגֻלָּה נ׳
круглѣ́ть פ״ע הֵעָשֶׂה עָגֹל, הֵעָגֵל, הִתְעַגֵּל
кругля́къ *см.* круглы́шъ
круглячёкъ ז׳ (מין תולעת) גַּלְגַּל
кругловидный *см.* круглообра́зный
кругловина ז׳ עִגּוּל
круглово́й ת׳ מַקִּיף, סְבוּבִי —ва́я *порука*
—ва́я *чаша* עֲרֵבוּת מְשֻׁתֶּפֶת.
כּוֹס חוֹזֶרֶת
(של המסובין)

круговраще́ніе *см.* кругообраще́ніе
кругозо́ръ ז׳ חוג המבט. *Его — очень узокъ* חוג השקפתו צר מאד
круго́мъ תה״פ מסביב, סביבות־, סחור || כל. *— города* מסביב לעיר. *Направо —* הימן. *Его — обокрали* גנבו כל אשר לו. *Онъ — виноватъ* הוא אשם בכל
кру́гомъ ת׳ בעגול, סביב, בהקף. *У меня голова идетъ—* ראשי סחרחר
кругообра́зный ת׳ סבובי, מעוגי, כעין עגול
кругообраще́ніе סבוב ז׳, תקופה, תנועה סבובית נ׳
кругосвѣ́тный, — ное *путешествіе* נסיעה סביב הארץ (או: נסיעה סבובית)
кругъ, —жёкъ מעגלה נ׳, חוג, עגול, מעגל, מחזור || צבור ז׳, סביבה נ׳. *Начертать—* עשה עגול. *Они сѣли въ —жёкъ* ישבו במעגלה. *—дѣятельности* חוג־פעלה. *Солнечный—* מחזור חמה. *— читателей* צבור־הקוראים. *Въ своемъ—гу́* בסביבתו. *Заколдованный—* מעגל של קסמים
кружа́ло מחוגה נ׳
кру́жевникъ ז׳ סלסלר. —ница סלסלרית
кру́жево, —жевцо נ׳ סלסלה
кружёкъ *см.* кругъ
круже́ніе ז׳ סבוב. *—головы* סחרחרות, סביב־הראש
кружи́лка נ׳ כדורית (מין תולעת)
кружи́ть סבב, הסב || עקם הדרך פ״י, הלך בדרך עקמה פ״ע, הקף, סבב (באויר) פ״י || —ся הסתובב, התהפך. *—жить голову (или: у меня —жи́тся голова)* ראשי סחרחר
кружи́ща ז׳ כד גדול
кружи́ще ז׳ עגול גדול
кру́жка קיתון ז׳, משאבה || קפה, קפת־חסכון נ׳
кружо́къ ז׳ מעגל קטן, גלגל— ; *см.* кругъ
крупа́ נ׳ גריס ז׳, חושלה (שעורים כתותות). *Гречневая—* גריסין של כסמת. *Перловая—* דיסא
крупе́ня *и* крупени́къ נ׳ עגת־גריסין
крупи́на *и* крупи́нка ז׳ גרעין, גרגר || כשהו. —нка *золота* גרגר־זהב. —нка *хлѣба* ז׳ פרור־לחם
крупи́ца ז׳ פרור־לחם
крупи́чатый ת׳ עשוי סלת, מסלת. —тая *мука* קמח־סלת
кру́пка *см.* крупа́ || נ׳ גרגריה (מין פרח)
кру́пно ת׳ עב, גס. *Говорить—* דבר גבית (או: עתק)
кру́пность נ׳ עבות, גסות
кру́пный ת׳ עב, גרעינן, גס || גדול, חזק. —ныя *деньги* מעות גדולות. —*жемчугъ* מרגליות גדולות. —ныя *черты лица* תוי פנים חזקים. —ный *скотъ* בהמה גסה
крупнѣ́ть פ״ע העשה גדול
крупча́тка ר״ן ביתים של חטים || קמח־סלת נ׳
крупча́тный ת׳ גריסני
крупча́тый ת׳ גרעינן, בעל־גרעינים גדולים
крупъ נ׳ (מין מחלת־הגרון) אספרה, קרמת
крупяно́й ת׳ גריסי
кру́тень שבלת־מים || סופה, עלעולא נ׳, סער מתחולל ז׳
крути́зна ז׳ מורד, שפוע (של הר)
крути́ло ז׳ אופן־חבלים
крути́льня ז׳ מסלול־חבלים
крути́ть שזר (חוטים), עבת (חבלים) || אסר (ידי־איש) פ״י || התחולל (מסופה) פ״ע || —ся השתזר, התעבת
крутобере́гій ת׳ בעל־חוף תלול
крутове́рхій ת׳ (מבנינים) בעל־ראש תלול
крутого́рье ז׳ מורד תלול
круто́й תלול || חזק, עבה, מגלגל || פתאמי, קשה ת׳. —тая *лѣстница* סלם תלול. —тая *скала* כלע תלול. —тая *нитка* חוט חזק. — тая *каша* דיסא עבה. —тыя *яйца* ביצים מגלגלות. *Дорога дѣлаетъ —поворотъ* הדרך מתעקמת פתאם. *—человѣкъ* אדם קשה. *—характеръ* אפי קשה.
кру́тость ז׳ קשי || נ׳ תלילות
крутоя́ръ ז׳ חף תלול
крутоя́рый *см.* крутобере́гій
круть *см.* крути́зна
кру́ча *см.* крути́зна
круче́ніе ז׳ עבות, שזירה נ׳
кручи́на, — нушка נ׳ יגון, איד ז׳, תוגה נ׳, יסורי־נפש, דכדוכי — ז״ר
кручи́нить פ״י צער, עכר, עצב גרם יסורים ל... || —ся התעצב
кручи́нный ת׳ עכור, עצוב, מדכדך ביסורים
кручь *см.* крути́зна
круше́ніе ז׳ שבר, שבירה נ׳. —*корабля* שבירת־ספינה
круши́на ז׳ אטד. —никъ יער־אטדים
круши́ть פ״י שבר, שבר, נפץ *и* —ся *см.* кручи́нить *и* —ся
крушня́къ *см.* круши́нникъ
крыжа́къ ז׳ — צלביש || שעל־הצלב
крыжо́вниковка ז׳ יין־עכבית

крыжóвникъ עַכְּבִית נ׳

крыластый גְּדָל־הַכְּנָפַיִם ת׳

крылáтикъ שַׁבְלוּל כְּנָפַי ז׳

крылáтѣть, о— הֵעָשֵׂה בַּעַל־כְּנָפַיִם פ״ע

крылéчко и крылéчный см. крыльцó и крыльцóвый

крыльцё см. крылó

крылó אֶבְרָה נ׳, כָּנָף || אֲגַף ז׳. *Правое— войска* הָאֲגַף הַיְמָנִי שֶׁל הַחַיִל. *Подрѣзать кому* крылья קַצֵּץ כְּנָפַיִם לִפְ׳. *Онъ опустилъ* крылья רָפוּ יָדָיו. (נָמַס לִבּוֹ)

крылообрáзный כְּעֵין כְּנָפַיִם ת׳

крылось; крылошáнинъ см. клирось, клирошáнинъ

крыльный כְּנָפִי ת׳

крыльца כְּתֵפַיִם ר״ן

крыльцó מַעֲלוֹת־הַבַּיִת נ״ר. *Красное* — מַעֲלוֹת־הַבַּיִת שֶׁל כָּבוֹד

крыльцóвый שֶׁל מַעֲלוֹת־הַבַּיִת ת׳

крынка см. кринка

крыса עַכְבָּר ז׳. —сёнокъ בֶּן־עַכְבָּר

крысúться см. окрысúться

крысій и — синый עַכְבָּרִי ת׳

крысолóвка מַלְכֹּדֶת־עַכְבָּרִים נ׳

крыть, крывáть כַּסֵּה, סָכֹךְ || מָרֹחַ פ״י. — *домъ соломою* סָכֹךְ בַּיִת בְּתֶבֶן. —*домъ краскою* מְשֹׁחַ בַּיִת, צָבֹעַ בַּיִת. —*шубу сукномъ* כַּסֵּה פַּרְוָה בְּגוּהַ.בְּשֵׁשַׁר

крыша גַּג ז׳

крышечный גַּגִּי, מִכְסִי ת׳

крышка כַּרְכֹּב, כַּפְכֹּף, כְּפוֹר, מִכְסֶה, צִפּוּי, צָמִיד ז׳, כַּפֹּרֶת נ׳

крѣпúтельный מְאַמֵּץ, תּוֹמֵךְ, סוֹעֵד ת׳

крѣпúть חַזֵּק, אַמֵּץ || אַשֵּׁר, אַמֵּת פ״י || הִתְאַשֵּׁר הִתְאַפֵּק, הִתְאוֹשֵׁשׁ, —ся || בְּבֵית־דִּין פ״ע הִתְעוֹדֵד, הִתְחַזֵּק, הִתְאַמֵּץ.

крѣпкій, חָזָק, אַמִּיץ, אֵיתָן, קָשֶׁה || בַּר־קַיָּמָא, קַיָּם || אָרוּז || חָרִיף ת׳. —*городъ* עִיר בְּצוּרָה. —кое *здоровье* בְּרִיאוּת מוּצָקָה. *Связать* —пко קְשֹׁר הֵיטֵב. —*напитокъ* מַשְׁקֶה חָרִיף. —пко *морозитъ* קֹר גָּדוֹל בַּחוּץ. —*камень* אֶבֶן קָשָׁה. — пкое *сукно* גּוּהַ אַמִּיץ. —*уксусъ* חֹמֶץ חָרִיף. —пкая *дружба* יְדִידוּת קַיָּמָה. — пкая *водка* מֵי־מֶלֶךְ. *Закупорить* —пко *на*—пко פְּקֹק הֵיטֵב

крѣпкоголóвый, קְשֵׁה־לֵב, (סוּס) סוֹרֵר, שׁוֹטֵף || חֲלוּשׁ־הַדַּעַת, אֲטוּם־הַמֹּחַ, מְטֻמְטָם ת׳

крѣплéніе חִזּוּק ז׳, סְתִימָה, סְכִירָה, כְּפִישָׁה נ׳

крѣпнуть, о— || הִתְחַזֵּק, אַמֵּץ, חֲזוֹק, הִתְעַזֵּז, הִתְקָרֵשׁ, הִקָּפֵא פ״ע

крѣпостной || מִבְצָרִי, שֶׁל מְצוּדָה || מְשׁוּעְבָּד סֵפֶר־הַמִּקְנָה; שְׁטַר־ —*актъ*. עֶבֶד עוֹלָם ז׳, קִנְיָן, אוֹן ז׳, אוֹנָה (ר׳ אוֹנִיּוֹת) נ׳

крѣпостца מְצוּדָה קְטַנָּה נ׳

крѣпость || חֹזֶק, אֹמֶץ, קֹשִׁי, אֹמֶץ־הָרוּחַ, ־לֵב || שְׁטַר־קִנְיָן || מִבְצָר, מְצָד, בִּצָּרוֹן, מָעוֹז, מָעוֹן ז׳, בִּירָנִית, מְצוּדָה נ׳

крѣпчáть הָלֹךְ וְחָזֹק (מהרוח) פ״ע

крѣпышъ גֶּבֶר, אַלִּים ז׳

крѣпь חֹזֶק, אֹמֶץ, עֹז || כּוֹלֵב, כְּלוּב ז׳

крюйсовъ עֹגֶן ז׳

крюковáтый כְּעֵין וָו || עָקֹב ת׳

крюковóй מְוּוָּו, שֶׁל וָו ת׳

крюкъ וָו, קֶרֶס, צִיר־הַדֶּלֶת || כֶּפֶף, הִדּוּר, מַעֲקָשׁ ז׳, עַקְמָנוּת, עַקְמוּמִית, דֶּרֶךְ־עֲקוּמָה נ׳. *Въ*—*или* крюкомъ כְּעֵין וָו. *По этой дорогѣ большой* — דֶּרֶךְ זוּ הִיא עֲקַמּוּמִית מְאֹד

крючёкъ וָו קָטֹן, קֶרֶס — ז׳ || עֲלִילָה, תֹּאֲנָה, תַּחְבּוּלָה, עָרְמָנוּת, טַצְדְּקָה נ׳

крючúть כָּפֹף, עַקֵּם || לָחֹץ, דַּכְדֵּךְ פ״י

крючúще וָו גָּדוֹל

крючковáтый וָוִי, קַרְסִי || גַּרְגָּן ת׳

крючкотвóрецъ מְעַקֵּשׁ הַיְשָׁרָה, אִישׁ־תַּהְפּוּכוֹת, בַּעַל־מְזִמּוֹת ז׳

крючкотвóрство עַרְמוּמִית, עֲקִיפוּת, מְזִמּוֹת נ׳

крючкотвóрствовать עַקֵּשׁ הַיָּשָׁר. עָשֹׂה מְזִמּוֹת, חָשֹׁב —פ״י, בּוֹא בַּעֲקִיפִין עַל־ פ״ע

крючникъ טוֹעֵן, פּוֹרֵק, סַבָּל ז׳

кряжéвина עֵץ מְמֻקָּס ז׳

кряжъ || סַדָּן, בּוּל־עֵץ ז׳, כֶּפֶת נ׳ || רֶכֶס־הָרִים || דִּימוֹס, מַרְבָּג ז׳, שִׁכְבָה נ׳

крякáнье קִרְקוּר ז׳

крякать, крякнуть קַרְקֵר (מִבַּר־אַוָּזָא) || נָלֹם מִתַּחַת עֹנֶג פ״ע

кряква и —куша בַּר־אַוָּזָא בֵּיתִי נ׳

кряхтѣть הֵאָנֵחַ, הֵאָנֵק פ״ע

ксёндзъ כֹּהֵן קָתוֹלִי ז׳

ксилогрáфія קְסִילוֹגְרַפְיָא (אוּמָנוּת הַפִּתּוּחַ בָּעֵץ) נ׳

кстáти בְּעִתּוֹ, בִּזְמַנּוֹ, בִּשְׁעָתוֹ, בִּמְקוֹמוֹ, אַגַּב־ אוֹרְחָא ת״פ. *Не*— שֶׁלֹּא בִּזְמַנּוֹ, שֶׁלֹּא בִּמְקוֹמוֹ

ктиторъ גַּבַּאי שֶׁל בֵּית הַתְּפִלָּה ז׳

кто מִי || אֲשֶׁר, שֶׁ... — *тамъ* מִי שָׁם. *Тотъ,* — *даруетъ* הַנּוֹתֵן. — *бы это ни былъ,* —*бы онъ ни былъ* מִי שֶׁיִּהְיֶה. —*нибудь* אָדָם אֶחָד. —*нибудь другой* אָדָם אַחֵר

ктому́ — מִלְּבַד זֶה, זוּלַת
ктырь ז׳ זְבוּב טוֹרֵף
куафёръ ז׳ מְסַלְסֵל, גַּדָּר
куба́рь ז׳ סַבְסָב, פְּרַפְּרָה נ׳
ку́бикъ *см.* кубъ
куби́ческій и —би́чный ת׳ מְעֻקָּב
кубова́тый и —ва́стый ז׳ בַּטְנָן (מִכֵּלִים)
ку́бовый ת׳ מִבַּד הַזִּכּוּךְ ‖ —вая *краска* נֵרְדָּא
ку́бокъ ז׳ גָּבִיעַ, קֻבַּעַת, כּוֹס נ׳
ку́брикъ ז׳ חֲצִי־סִפּוּן
кубъ, —бикъ מְעֻקָּב ‖ מִסְפָּר מְעֻקָּב ‖ בַּד־
הַזִּכּוּךְ ז׳
кубы́шка и — бы́шечка כַּד (כְּלִי חֶרֶס
בַּטְנָן) ז׳ ‖ אֵם־הַיָּם (מִין חַיָּה) נ׳
кува́лда *см.* на́ковальня
куве́ртъ ז׳ קוּבֶּירְט, מַעֲטָפָה נ׳
кувши́нъ ז׳ כַּד, חָצָב, מַרְקוֹשׁ, נֵבֶל, מְנַקִּית, קְלָל
— ши́нчики ‖ כַּרְבָּא דְמַיָּא, כַּרְבַּת־הַמַּיִם.
—ши́нчикъ (ר׳ כַּדּוּרִיּוֹת) ז׳, כַּדְּהוּ ר׳ כַּדִּיּוֹת
כְּדִידָה (ר׳ כְּדִידִיּוֹת), כּוּזֶנֶת, צַפַּחַת נ׳
кувырка́нье נ׳ גְּלִישָׁה, הִתְגּוֹלְלוּת, הִתְהַפְּכוּת
кувы́ркать, кувыркну́ть גַּלְגֵּל, גָּלֵל, גּוֹלֵל,
גָּלֵשׁ, הִתְגּוֹלֵל, הִתְהַפֵּךְ —ся ‖ הָגֵל, הָפֵךְ פ״י
кувы́ркъ ! מ״ק בַּת־רֹאשׁ
куда́ ת״פ לְהֵיכָן, אָן, אָנָה. —*нибудь* לַאֲחַד־
הַמְּקוֹמוֹת. —*какъ онъ забавенъ* כַּמָּה.
לְצַנֵּי הוּא. —*это ему* לָמָּה לוֹ זֹאת. —*ему*
это сдѣлать זֶה אֵינוֹ לְפִי כֹחוֹ.
куда́хтанье ז׳, קִרְקוּר, דְּגִירָה נ׳
куда́хтать פ״ע קַרְקֵר, דָּגַר
куде́ль и куде́ля, -де́лька אֲמָה, דַּלַּת־נְעֹרֶת,
דַּלָּה נ׳
куде́сить, на— נִחֵשׁ, קָסַם פ״ע, עָשָׂה
מַעֲשֵׂי־קְסָמִים, לְהָטִים פ״י
куде́сникъ ז׳ פִּיתוֹם, מְכַשֵּׁף, קוֹסֵם
куде́сы נ׳ מַעֲשֵׂי־לְהָטִים ז״ר, הוֹלֵלוּת
кудрева́тость ז׳ סִלְסוּל, יִפּוּי (בְּדִבּוּר)
кудрева́тый ת׳ מְסֻלְסָל ‖ מְיֻפֶּה, מְקֻשָּׁט
ку́дри תַּלְתַּל (ר׳ תַּלְתַּלִּים) ז׳ ‖ קְוֻצָּה, פְּאַת־רֹאשׁ,
פֵּאָה נ׳. ‖ *Царскія*— חֲבַצֶּלֶת־הֶהָבָר (מִין
פֶּרַח) נ׳
кудря́вецъ נ׳ הֶמָּנִיָּה (מִין פֶּרַח) נ׳
кудря́вить פ״י תַּלְתֵּל, סַלְסֵל (הַשֵּׂעָר)
кудря́вка ז׳ שׁוֹשַׁן־הַפַּרְדְּשִׁיר (מִין פֶּרַח)
кудря́вость נ׳ סַלְסְלָנוּת (הַשֵּׂעָר)
кудря́вый ת׳ מְסֻלְסָל, קְוֻצָּנִי ‖ מְקֻשָּׁט, מְיֻפֶּה
кудря́вѣть פ״ע הֵעָשֵׂה מְסֻלְסָל, קְוֻצָּנִי
кудря́жка, —шка ז׳ בַּעַל־שֵׂעָר מְסֻלְסָל
кузне́цкій ת׳ נַפָּחִי
кузне́цъ ז׳ נַפָּח; —чиха נַפָּחִית
кузне́ческій *см.* кузне́цкій

кузне́чество נ׳ נַפָּחוּת
кузне́чикъ חַרְגֹּל, נָפוּל, נְדָיִן ז׳, שַׁחְלָנִית נ׳
кузне́чный ת׳ נַפָּחִי
ку́зница и —зня ז׳ בֵּית־מַפָּח, פֶּחָם
ку́зовникъ ז׳ קַלְדִּיוֹן (מִין צֶמַח)
кузово́къ נ׳ סַלְסִלָּה ‖ סַלָּה (מִין דָּג)
ку́зовъ, —вокъ и —зовка טֶנֶא, סַל
(מִקְּלִפַּת־לִבְנֶה) ז׳, צֶנָא ‖ תֵּבַת־הַקָּרוֹן נ׳
—*корабля* תֵּבַת־הַסְּפִינָה (כְּלִי תוֹרֶן וְעוֹגֶן)
куйба́вка *см.* одува́нчикъ
ку́ка ז׳ טַרְקְלִיל־הַמַּכְבֵּשׁ (בְּטִיפּוֹגְרַפְיָא)
кука́нъ נ׳ מַחֲרֹזֶת שֶׁל דָּגִים
кукаре́катъ פ״ע קָרָא קוּקוּרִיקוּ (כְּתַרְנְגוֹל)
кукаре́ку מ״ק קוּקוּרִיקוּ
ку́кать, ку́кнуть פ״ע שָׁרַק
ку́кишъ *Показать*— בּוּזָה, שְׁלַח אֶצְבַּע. *Онъ*
кажетъ ему —въ карманѣ הוּא
מַרְאֶה לוֹ אֶגְרוֹף בַּצַּלַּחַת
ку́кла נ׳ בֻּבָּה. *Выпускная*— חֶבֶל שֶׁל
פְּרָקִים
куклева́нецъ и —ва́нъ ז״ר גַּרְעִינֵי־פַּנְגָּר
кукова́ть פ״ע צָוַח, קָרָא (בְּקוֹל קוּקִית)
ку́колка נ׳ בֻּבָּה (שֶׁל רְמָשִׂים וּשְׁרָצִים) ‖ גִּבְתָּנָא.
ку́коль ז׳ זוּן (מִין צֶמַח)
ку́кольникъ ז׳ בַּבָּר (עוֹשֶׂה בֻּבּוֹת)
ку́кольный ת׳ בֻּבִּי
ку́ксить и —ся פ״י שִׁפְשֵׁף עֵינֵי עַצְמוֹ
ку́куль נ׳ מִצְנֶפֶת־הַנְּזִירִים
кукуру́за נ׳ דּוּרָה, חִטָּה טוּרְקִית, קוּקוּרוּזָא
куку́шечій, —кинъ ת׳ שֶׁל קוּקִית. —шкинъ
ленъ פִּשְׁתָּן זָהָב (מִין צֶמַח). —шкины
сапожки נַעֲלֵי־הַקּוּקִית (מִין צֶמַח). —шкины
слезы אוֹרְכִים (מִין צֶמַח)
куку́шка נ׳ קוּקִית. *Промѣнять —ку на*
ястреба מִן הַגֶּשֶׁם אֶל תַּחַת הַמַּזְחִילָה
ку́кша נ׳ אַבְנִיתָא (מִין צִפּוֹר)
кула́къ ‖ אֶגְרוֹף ‖ פַּטִּישׁ ‖ שֵׁן (שֶׁל מַעְגִּילָה) ‖
מַעֲבוֹן ז׳. *Свистать въ* — הָיָה בְּעֵרֹם
וּבְחֹסֶר־כֹּל
кула́чки и *бой на* кула́чкахъ מִלְחֶמֶת־
кула́чный *бой* מִלְחֶמֶת־אֶגְרוֹף אֶגְרוֹף]
кулебя́ка, —я́чка נ׳ חֲלִיטַת־דָּגִים
кулево́й, —вая *продажа* מְכִירָה בַּשַּׂקִּים
кулема́ ז׳ מוֹקֵשׁ־כַּמּוֹרִים
куле́чный ת׳ שַׂקִּי
кули́га ז׳ נִיר ‖ חַרְטֻמּוֹן סִיבִּירִי (מִין חַיָּה)
кулика́ло ז׳ שִׁכּוֹר, סוֹבֵא
кулика́нье נ׳ סְבִיאָה, הִשְׁתַּכְּרוּת
кулика́ть פ״ע סָבָא, הִשְׁתַּכֵּר
кули́къ, —личёкъ ז׳ חַרְטֻמּוֹן. *Степной*—

חַרְטֻמִּין מִדְבָּרִי
кулиса ז׳ פַּרְגּוֹד ז׳, מְחִיצָה, קוּלִיסָא נ׳
куличій חַרְטֻמּוֹנִי ת׳
куличкии. *Онъ живетъ у чорта на —*
чкахъ הוּא יוֹשֵׁב מֵעֵבֶר לְהַרְרֵי־חשֶׁךְ
куличъ נ׳ חַלַּת־פִּסְחָא
култукъ ז׳ מִפְרָץ || סְנִיף־נָהָר
куль ז׳ שַׂק, גּוּלְק
кульбаба ז׳ (מִין צֶמַח) שֵׁן־אַרְיֵה
кульминація ז׳ מְרוֹם פִּסְגָּה ,נ׳ קוּלְמִינַצְיוֹן
кульминировать פ״ע קַלְמֵן, הַגֵּעַ לִמְרוֹם הַפִּסְגָּה
культиваторъ ז׳ קוּלְטִיבָטוֹר
культивировать פ״י שַׁבְלֵל, קַלְטֵר
культура נ׳ קוּלְטוּרָא, תַּרְבּוּת
культъ ז׳ קוּלְט, פֻּלְחָן
кума נ׳ (קְרוֹבָה רוּחָנִית) קוּמָא
куманёкъ *см.* кумъ
кумачникъ ז׳ סַרְוַפֵּן קוּמָצִי
кумачъ ז׳ (מִין אֶרֶג־צֶמֶר אָדוֹם) קוּמָץ
кумирница *и* —рня ז׳ בֵּית־אֱלִילִים
кумирный ת׳ שֶׁל בֵּית אֱלִילִים
кумиропоклоненіе *и* —служеніе עֲבוֹדַת
кумиръ נ׳ מַסֵּכָה אֱלִילִים, — גִּלּוּלִים נ׳]
кумиться, по— הֵעָשֵׂה קְרוֹבִים רוּחָנִים (בִּשְׁעַת
הַטְּבִילָה הַדָּתִית) פ״ע
кумовство נ׳ קִרְבָה רוּחָנִית
кумушка *см.* кума
кумъ ז׳ קוּם (קָרוֹב רוּחָנִי)
кумысъ ז׳ (מַשְׁקֶה מֵחֲלֵב סוּסָה) קוּמִיס
куна נ׳ (מַטְבֵּעַ רוּסִית עַתִּיקָה) חֲתִיכַת עוֹר־נְמִיָּה
|| *см.* куница
кундуракъ נ׳ (מִין צֶמַח) גַּרְעִינִיָּה
кунжа ז׳ (מִין דָּג) שֶׁמֶךְ־פַּלְמוּד
кунжутъ נ׳ (מִין צֶמַח) שׁוּמְשׁוּמִיָּה
куница ז׳, נְמִיָּה נ׳ תָּמוֹן
кунтушъ נ׳ (מִין בֶּגֶד פּוֹלָנִי) קוּנְטוּשָׁא
купа *см.* кипа
купало, — льница שׁוֹשַׁנַּת־שֶׁמֶן, תְּאָה (מִין
купальный ת׳ מֶרְחָצִי צֶמַח) נ׳]
купальня ז׳ (עַל חוֹף הַנָּהָר) בֵּית־רְחִיצָה
купанье נ׳ רְחִיצָה. *Морскія* — нья
רְחִיצָה בַּיָּם
купать פ״י רָחֵץ, טַבֵּל. || —ся הִתְרַחֵץ
купель *и* —пѣль ז׳ אַגַּן־הַטְּבִילָה
купена ז׳ (מִין צֶמַח) חֲרַרְלִין
купецкій *см.* купеческій
купецъ ז׳ סוֹחֵר, תַּגָּר
купеческій ת׳ סוֹחֲרִי, תַּגָּרִי. —кое *судно*
купечественный ת׳ סוֹחֲרָנִי אֳנִיַּת־סוֹחֵר]
купечество ז׳, חֶבְרַת־נ׳ מַעֲמַד־הַסּוֹחֲרִים

купечествовать פ״ע תָּגֹר, סָחֹר, הָיֹה סוֹחֵר
купина ז׳ שִׂיחַ, סְנֶה
купить *см.* покупать
куплетъ ז׳ קוּפְלֶט, פֶּרֶק־הַשִּׁיר
купля נ׳ ,מִקְנָה, קִנְיָן, סַחַר ז׳, קְנִיָּה
купно ת״פ יַחְדָּו, יַחַד, בְּשׁוּתָּפוּת
купный ת׳ שׁוּתָּפִי, מְאֻחָד
куполъ, —лецъ ז׳, קוּפָּה, קִפֵּל, קֹבֶן, תַּפּוּחַ
אֲקוּפִיָּה נ׳
купонъ ז׳ קוּפּוֹן, תְּלוּשׁ, שְׁטַר־רִבִּית
купорить, за— פ״י (בִּמְגוּפָה) פָּקֹק, סָתֹם
купоросный ת׳ מֵכִיל קַלְקַנְתּוֹם. — ная
кислота חֻמְצַת־הַגָּפְרִית
купоросъ ז׳ קַלְקַנְתּוֹם
купорщикъ *и* купоръ ז׳ מַגִּיף
купчая *и* —*крѣпость* סֵפֶר־הַמִּקְנָה, שְׁטַר־
купчикъ ז׳ סוֹחֵר צָעִיר מְכִירָה ז׳]
купчина *см.* купецъ
купчиха נ׳ סוֹחֶרֶת, תַּגֶּרֶת
купыръ נ׳ (מִין צֶמַח) חֲשִׁישַׁת־הַמֶּלֶךְ
купѣль *см.* купель
кура ז׳ גִּין־חָלָב, חַלְבִּין
кура נ׳ תַּרְנְגֹלֶת. —рамъ *на смѣхъ* מְפֻשָּׁט
גְּדוֹלָה
курантъ ז׳ (לְשַׂחֵק בִּמְזֻמָּנִים) עֲלֵי. *Прейсъ*—
кураторство ז׳ קוּרָטוֹרְיוֹן רְשִׁימָה]
кураторъ ז׳ קוּרָטוֹר, מֵלִיץ, מָגֵן, עוֹמֵד בְּצַד־פ׳
курганчикъ ז׳ שַׁבְלוּל מְסֻלְסָל. ||*см.* курганъ
курганъ נ׳ ,יָגָר, גַּל ז׳, גִּבְעָה
кургузить, о— פ״י זָמֹר, כָּרֹת || קַצֵּר יוֹתֵר מִדַּאי
кургузый ת׳ קְצַר־זָנָב || קָצֵר יוֹתֵר מִדַּאי
курдюкъ נ׳ (שֶׁל צֹאן) אַלְיָה
курево נ׳ קְטֹרֶת
куреніе עִשּׁוּן, קִטּוּר, מִקְטָר ז׳, הַקְטָרָה ||
גְּרִיפַת־יי״ש נ׳
курёнокъ *см.* цыплёнокъ
курень ז׳ צְרִיף־חֹמֶר || כְּפַר קוֹזָקִים
курилка נ׳ (מִין מִשְׂחַק תִּינוֹקוֹת) קוּרִילְקָא
курило *см.* куликало
курильница, —ленка נ׳ מַחְתָּה, מִקְטֶרֶת
курильщикъ *см.* куритель
куриный ת׳ תַּרְנְגָלְתִּי
куритель ז׳ מְקַטֵּר, מְעַשֵּׁן
курительный ת׳ שֶׁל מְקַטְּרִים. —ная
трубка מִקְטֶרֶת
курить, куривать || (טַבָּק) עַשֵּׁן || הַקְטֵר, קַטֵּר
—ся || צָרֹף, שָׂרֹף (יי״ש), הֵחָנֵק לְפִי פ״י
הֶעְרְפֵל *Поле* —рится הַעֲלֵה עָשָׁן, עָשָׁן
עוֹלֶה עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה
курица תַּרְנְגֹלֶת. —цу *яйца не учатъ*

אין יצור משיא עצה ליוצרו
ку́ричій ת׳ תרנגלתי. —чья *слѣпота*
ממירון (מין צמח) ז׳ || הימרלופיא נ׳
ку́рій *см.* ку́ричій
ку́ркума (מין צמח) חריע ז׳, קורקמא נ׳
курлу́къ ז׳ (מין צמח) קורלוק
курлы́канье נ׳ צעקת הברוביא,— העגור
курлы́кать, —лы́кнуть פ״ע (כברוביא) צעק
ку́рникъ *см.* куря́тникъ
курно́й, —ный ת׳ מעשן, מלא עשן. —ная
изба בית עשן (בדי מעשנה)
курно́ска ז׳ חטם קצר
курно́сый ת׳ חרומף
куро́вникъ *см.* кура́
куро́къ, —рочекъ ז׳ מקור (של קנה רובה).
Взвести— מתח המקור
куроле́сить, на— עשה מעשה נדון,—
מעללים,— הוללות,— מעשה תעתועים פ״ע
куроле́сникъ ז׳ מתהולל, משתובב
куроле́сничать *см.* куроле́сить
куролёсъ *см.* куроле́сникъ
куропа́тка, —точка ז׳ (מין עוף) קורא
куропа́чій ת׳ קוראי
курси́въ *и* —си́вный *шрифтъ* אותיות־
קורסיב
курсъ שעור || מחזור || שער || מרוץ ז׳,
תהלוכה נ׳. —*математики* מחזור
המתימטיקא.—*денегъ* שער הכספים,— השמרות.
—*корабля* תהלוכת־הספינה. —*минеральныхъ водъ* שעור מים מינירליים
курта́жъ ז׳ שכר־סרסרות
курти́на (סוללה התיכונית, חלקת־גן) נ׳ קורטינא
ку́ртка, —точка נ׳ חלצה, מתניה
курфи́рстъ ז׳ נסיך, קורפירסט
курфи́ршество נ׳ קורפירסטות, נסיכות
курча́вка ז׳ ראש מסלסל,— תלתלים
курча́вость נ׳ סלסלנות
курча́вый *и* —ча́тый ת׳ מסלסל
курча́вѣть צמח תלתלים || העשה מסלסל,
הסתלסל (משער) פ״ע
курчева́тый ת׳ מסלסל קצת
курчёнка נ׳ תרנגלת רזה
курчёнокъ ז׳ אפרוח (תרנגלת)
куръ ז׳ תרנגול
курьёзный ת׳ קוריוזי, נפלא
курьёзъ ז׳ דאיור, קוריוזא נ׳
курье́рскій ת׳ קוריורי. *Ѣхать на*—скихъ
נסע בסוסים קוריוריים
курье́ръ ז׳ קוריור, רץ
куря́ *см.* курчёнокъ

куря́тина, —ти́нка ז׳ בשר־תרנגלת
куря́тникъ דול (תרנגולים) || תרנגולר (סוחר
או גונב תרנגולים). —ница תרנגולרית נ׳
(סוחרת או גונבת תרנגולים)
куря́тный *рядъ* ז׳ שוק־תרנגולים
куря́тня ז׳ דול (תרנגולים)
куря́чій *см.* кури́ный
куса́ка ז׳ חסיל־פרחים || (בעל חי) נשכן ת׳
куса́ніе נ׳ נשיכה
куса́ть, ку́сывать פ״י נשך || הכאב, צרב
|| — ся נשך, היה נשכן. *Эта собака*
—са́ется כלב זה נשכן הוא
куско́вый ת׳ בעל כמה חלקים,— חתיכות
кусово́й,—вая *икра* ז״ר ביצי דגים טריות.
—вая *рыба* דג חי
кусо́къ ז׳, נתח, גזר, בתר, קרע, פלח (של אבן)
חתיכה נ׳. *Разбить въ мелкіе* —ски
שבר לרסיסים. *Онъ безъ* —ска *хлѣба*
הוא יושב בנקיון שנים. *У него есть
вѣрный* —*хлѣбъ* לו פרנסה בטוחה
куста́рникъ שיח, סבך, סבך ז׳, חישה נ׳
куста́рный ת׳ שיחי, חישאי || — ное
производство מעשה־בנוים
кусти́стый ת׳ שיחני, חישני
кусти́ться עלה שיחים, גדל — פ״ע
кустово́й ת׳ גדל שיחים, שיחי
кустъ, —сто́къ *и* —сто́чекъ שיח, סבך ז׳,
חישה, סבכה נ׳
кусъ ז׳ בלע, נתח
кута́съ ז׳ (למגבעת) פתיל
ку́тать, ку́тывать עטף, עטה, העטה, לוט,
הלט, כסה פ״י || — ся התכסה, התעטף, התעטה
кутёжъ ז׳, משתה, כרה נ׳
куте́йникъ סימינרן || שמש בבית־התפלה ז׳.
кутерма́ סכסוך, ערבוב ז׳, ערבוביא, מהומה,
הפכה, השתבשות || שלינה נ׳ || שמך־פלמד
(מין דג) ז׳
кути́ло בזבזן, סובא, זולל וסובא ז׳
кути́ть חיה חיי הוללות פ״ע, שתה, סבא, בזבז
(ממון) פ״י || הסתער, התגעש, התגודד,
התחולל (מסערה) פ״ע
кутія *см.* кутья́
кутня́ *см.* кутёжъ || ארג הצי־משי בוכארי ז׳
куто́къ נ׳ (באנטומיא) פנת־עין
кутра́ ז׳ צמח־משי
кутъ נ׳ פנה, זוית
кутья́ קמטיא (דיסא מארז וצמוקים לאוכלת
המת) נ׳
куха́рка נ׳ מבשלת
куха́рничать *и* куха́рить פ״ע התעסק במבשל
кухми́стерская ז׳ קוכמיסטירא נ׳, בית־מאכל
кухми́стеръ, — мистръ קוכמיסטר, טבח,
קפיל, קפילא ז׳

ку́хня, —хо́нка מִבְשָׁל, מִטְבָּח ז׳
кухо́нный מִבְשָׁלִי, מִטְבָּחִי ת׳
ку́цый ת׳ — קְצַר־זָנָב, קִצּוּץ
ку́ча חֹמֶר, גַּל, צִבּוּר, אֹסֶף, צֹבֶר ז׳, קְבוּצָה, עֲרֵמָה נ׳ || הָמוֹן ז׳
кучерска́я חֲדַר־הָרַכָּב ז׳
ку́черъ רַכָּב, עֶגְלוֹן ז׳
ку́чить, с— צָבֹר, כָּרֹם, חָמֹר, תָּלֹל, עָמֵר פ״י
ку́чмерка אוֹקְטַבְלִיפָרוֹן (מִין אזוב) ז׳
кучу́къ *см.* каучу́къ
ку́ша אַסְפְּרוֹן (מין דג) ז׳
куша́къ אַבְנֵט, אֵזוֹר ז׳, חֲגוֹרָה נ׳
ку́шанье מַאֲכָל, אֹכֶל ז׳
ку́шать סָעֹד, אָכֹל, לָחֹם, בָּרֹה, שָׁתֹה פ״י. *Пожалуйте чай*—הָסֵב נָא לִשְׁתּוֹת תֵּי. *Наши господа* ку́шаютъ *въ* 6 *часовъ* רַבּוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בַּשָּׁעָה הַשִּׁשִּׁית
куша́чный אֵזוֹרִי, אַבְנֵטִי, חֲגוֹרָאִי ת׳
куше́тка דַּרְגָּשׁ ז׳, סַפְּתָא, קוּשִׁיטָא נ׳
ку́шнерство עִבּוּד עוֹרוֹת־הַחַיּוֹת ז׳
кушне́ръ מְעַבֵּד עוֹרוֹת־הַחַיּוֹת ז׳
кушу́ръ קָנֶה (מין צמח) ז׳
кушъ קְבוּצָה, קְבוּצַת־כַּרְטִים נ׳ || קוּשׁ! מ״ק
ку́ща, — щица סֻכָּה נ׳. *Праздникъ* —щей חַג־הַסֻּכּוֹת
ку́щникъ יוֹשֵׁב־אֹהֶל, יוֹשֵׁב־בַּסֻּכָּה ז׳
кчему́ לָמָּה
къ *и* ко אֶל, בְּ, לְ..., לְנֶגֶד, כְּלַפֵּי מ״י *Я иду къ брату* אֲנִי הוֹלֵךְ אֶל אָחִי. *Имѣть къ кому довѣріе* נָתֹן אֵמוּן בְּפ׳. *Любовь къ отечеству* אַהֲבָה לְאֶרֶץ־מוֹלֶדֶת. *Обратиться* къ *кому* פָּנֹה אֶל פ׳. *Станьте* къ *огню* הַעֲמֵד פָּנֶיךָ לְנֶגֶד הָאֵשׁ. *Приклеить* къ *стѣнѣ* הַדְבֵּק אֶל הַקִּיר. *Я долженъ тамъ быть* къ *десяти часамъ* עָלַי לִהְיוֹת שָׁם בַּשָּׁעָה הָעֲשִׂירִית. Къ *западу* לְצַד מַעֲרָב. *Пруссія лежитъ* къ *западу отъ Россіи* פְּרוּסְיָא הִיא בְּמַעֲרָבָהּ שֶׁל רוּסְיָא. *Эта рѣка течетъ* къ *западу* נָהָר זֶה הוֹלֵךְ לְצַד מַעֲרָב. Къ *чему клонится эта рѣчь* כְּלַפֵּי־מָה הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מְכֻוָּנִים

Л.

Лаба́зникъ סוֹחֵר־תְּבוּאָה, ־קֶמַח ז׳ || צוּיָה (מין צמח) נ׳
лаба́зъ *и* —зия אוֹצַר־דָּגָן, אָסָם ז׳, חֲנוּת־קֶמַח נ׳
лабири́нтовый סַבְכָאִי ת׳
лабири́нтъ לַבִּירִינְת, שְׁפָשׁוֹן ז׳, מַבְכָּה נ׳
лабора́нтъ לַבּוֹרַנְט ז׳
лабараторі́стъ פּוֹעֵל־הַלַּבַּרְטָרִיוֹן ז׳
лабарато́рія לַבַּרְטָרִיוֹן, מַעֲמָל ז׳, מַעְבָּדָה נ׳
лабарато́рный לַבַּרְטָרִיוֹנִי ת׳
лаборато́рскій לַבּוֹרַנְטִי ת׳
лабора́торъ *см.* лабора́нтъ
лабрадо́ръ לַבְּרָדוֹר (מין אבן) ז׳
ла́ва לָבָּה, לַבַּת־אֵשׁ נ׳
лава́нда *и* леве́нда שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ, נְרָדִים נ׳
лави́на שְׁלָגִים ז״ר
лавири́нѳъ *см.* лабири́нтъ
лавирова́ніе *и* — виро́вка לִבּוּר ז׳, דֶּרֶךְ־הִתְנַהֲגוּת, הִתְנַהֲגוּת בְּתַחְבּוּלוֹת נ׳
лавирова́ть לַבֵּר, הִתְנַהֵג בְּתַחְבּוּלוֹת פ״ע. *Надо умѣть*— צָרִיךְ לָדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג
ла́вка סַפְסָל, מוֹשָׁב ז׳ || חָנוּת נ׳
ла́вочникъ חֶנְוָנִי ז׳
ла́вочный חֲנוּתִי ת׳
ла́вра לַבְרָא (מִנְזָר ממדרגה ראשונה || נְוֵה (ממין ראשון) נ׳
лавро́вый *листъ* עֲלֵה דַפְנָא ז׳. —*вѣнокъ* זֵר דַפְנִים, כְּלִיל זַיִת, עֲטָרָה שֶׁל־
лавръ, —рикъ עָרוֹן, אִילַן הַרְדוּפְנִי ז׳
лавчо́нка חֲנוּת דַּלָּה נ׳
ла́герный מַחֲנָאִי ת׳
ла́герь מַעְגָּל, מַחֲנֶה ז׳. *Стоять* — ремъ חָנֹה. *Снять*— נָסֹעַ הָלְאָה
лагу́на אֲגַם, מִשְׁקַע־מַיִם ז׳, לָגוּנָא, בִּצָּה נ׳
ла́данникъ לוֹדָנָא ז׳
ла́данъ לְבוֹנָה נ׳
ладе́йка סִירָתָנָא נ׳
ладе́йный סִירָאִי ת׳
ладе́йщикъ סִירָן ז׳
ла́дить, ла́живать הַתְאֵם עִם־, עָרֹךְ || שַׁוֵּה־הַמֵּיתָרִים (של כלי זמר) פ״י || חָיֹה בְּשָׁלוֹם, הִתְנַהֵג כְּשׁוּרָה, הָיֹה — сѧ —|| עִם־פ׳ פ״ע *Все у него не* —дится אֵין דָּבָר עוֹלֶה אֶצְלוֹ יָפֶה
ла́дно בְּשָׁלוֹם || נָכוֹן, כָּרָאוּי || טוֹב ת״פ. *Вы не* —*шьете* אֵינְךָ תּוֹפֵר כְּהוֹגֶן. *Приходите къ намъ.* —Ладно — בּוֹאָה אֵלֵינוּ. טוֹב. *Жить — съ сосѣдомъ* חָיֹה עִם שָׁכֵן בְּשָׁלוֹם
ла́дный, —денькій הוֹלֵם, טוֹב ת׳. *Это платье мнѣ не* — но בֶּגֶד זֶה אֵינוֹ

Все ему не —дно אֵין דָּבָר הוֹלֵם אוֹתוֹ, טוֹב בְּעֵינָיו

ла́донка ז׳ קָמֵעַ, לַחַשׁ, בֵּית־נֶפֶשׁ ‖ בְּלִי־קְטֹרֶת

ла́донница ז׳ מַחְתַּת־לְבוֹנָה (נ׳) פַּךְ־הַלְּבוֹנָה

ладо́нчатый ת׳ כְּעֵין כַּף

ла́донъ и ла́данъ ז׳ גּוּרִי ‖ נ׳ לְבוֹנָה. — земной בְּדֵירִיאָנָא. Онъ на — дышетъ הוּא גוֹסֵס

ладо́нь, — до́ша נ׳ כַּף־הַיָּד. Бить въ —доши — מָחָא כַּף, תָּקַע

ладу́нка נ׳ תֵּבַת־רַצְעָנִים ‖ ז׳ בֵּית־אַשְׁפָּה

ладъ נ׳ שָׁלוֹם, פֶּה אֶחָד ז׳, הַרְמוֹנְיָא, הַתְאָמָה. Они поютъ въ — הֵם שָׁרִים פֶּה אֶחָד. Они живутъ со всѣми въ —ду הֵם חַיִּים עִם הַכֹּל בְּשָׁלוֹם. Дѣло идетъ на — הָעִנְיָן עוֹלֶה כָּרָאוּי. Дѣло не идетъ на ладъ אֵין הָעִנְיָן עוֹלֶה יָפֶה

ладьеви́дный и —дьеобра́зный ת׳ כְּעֵין סִירָה

ладья́ נ׳ צְרִיחַ (במשחק השחמט) ז׳ ‖ אַרְבָּה, סִירָה

ла́женіе נ׳ תִּקּוּן, הַרְמוֹן ז׳, הַתְאָמָה, עֲרִיכָה

ла́живать см. ла́дить

ла́жный, —ныя деньги ז״ר דְּמֵי־חִלּוּף

лажъ ז״ר אַגְיוֹ ז׳, דְּמֵי־חִלּוּף

лазаре́тный ת׳ לַזָּרֶתִּי, שֶׁל בֵּית־חָפְשִׁית

лазаре́тъ ז׳ לַזָּרֶת, בֵּית־חָפְשִׁית, — חוֹלִים

ла́зать см. ла́зить

лазе́й, — зе́йка מִשְׁמֶטֶת, חוֹר, מַחֲבֵא, מַחֲבוֹא ז׳, מַחֲבוֹאָה, מַחֲבוֹיָה נ׳

ла́зить и —зать פ״ע טָפַס, פָּסַג

лазо́ревка נ׳ יַרְגָּזִי, סַפִּירִי ז׳, כְּחִילְנָה

лазо́ревый ת׳ תְּכֵלְתִּי

лазули́тъ נ׳ לָזוּלִית (מין אבן)

лазу́нъ ז׳ טַפְסָן, פַּסְגָּן

лазу́ревка, — ревый см. лазо́ревка, —зо́ревый

лазу́рикъ נ׳ אֶבֶן־פּוּךְ, חַזֶּבֶת

лазу́рь נ׳ לָזוּר, פּוּךְ ז׳ ‖ תְּכֵלֶת־הַשָּׁמַיִם

лазу́тничать פ״י רַגֵּל, תּוּר, חַפֵּשׂ

лазу́тничество ז׳ רִגּוּל, חִפּוּשׂ

лазу́тчикъ ז׳ מְרַגֵּל, תָּר, מְחַפֵּשׂ

лазья́ см. лето́къ

лай נ׳ נְבִיחָה, נְבִחָה

ла́йба נ׳ לַיְבָּא (מין אניה)

ла́йка נ׳ לַיְקָא (עוֹר־כלבים מעובד לבן)

ла́йковый ת׳ לַיְקָאִי. — вая перчатка כְּסָיָה לַיְקָאִית

лаке́й ז׳ לַקַּאי, כּוֹנְדָּק, אַבְוֹנְגַר

лаке́йничать פ״ע כַּנְדֵּק, הִתְרַפֵּס

лаке́йская ז׳ חֲדַר־הַלַּקַּאי

лаке́йскій ת׳ לַקָּאִי

лакирова́льный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לְדִהוּנָה

лакирова́льщикъ см. лакиро́вщикъ

лакирова́ніе נ׳ דִּהוּנָה, לְכִיכָה

лакирова́ть פ״י דָּהֵן, לַכֵּךְ

лакиро́вка см. лакирова́ніе

лакиро́вщикъ ז׳ לַכָּךְ

ла́кмусъ ז׳ צֶבַע לַכָּה

лако́вщикъ ז׳ לַכָּר

ла́ковый ת׳ לַכָּאִי

ла́комецъ см. ла́комка

ла́комить פ״י פִּנֵּק בְּמַמְתַּקִּים, נָתַן לְפִי מִינֵי לְקִיקָה ‖ —ся לִקֵּק

ла́комка ז׳ לַקְקָן, גַּרְגְּרָן

ла́комство ז״ר מִינֵי לְקִיקָה ‖ לַקְקָנוּת, גַּרְגְּרָנוּת נ׳

ла́комый ת׳ גַּרְגְּרָן, לַקְקָן ‖ מַתְלַהֵם, נָעִים, מָתוֹק. —кусокъ מַאֲכַל־תַּאֲוָה (או: סְעוּדַת־הֲנָאָה)

лакони́змъ נ׳ לַקּוֹנִיסְמוּס, קִצּוּר מוּפְלָג ז׳, קַצְרָנוּת

лакони́ческій ת׳ לַקּוֹנִי, קַצְרָנִי

лакри́ца נ׳ סוּס ז׳, לַקְרִיצָא, עֲסִיסִית

лакри́чникъ ז׳ אִילָן־לַקְרִיצָא

лаксерфе́ль ז׳ פַּלְמַד־שֶׁמֶךְ (מין דג)

лакъ נ׳ לַכָּה, אַדְמַת־הוֹתָם

лалъ ז׳ אֹדֶם (מין אבן)

ла́ма ז׳ יַחְמוּר ‖ לָמָה (כומר הקלמיקים)

ламента́ція נ׳ יְבָבָה, קִינָה

ла́мпа נ׳ לַמְפָּדָם ז׳, עֲשָׁשִׁית

лампа́да, —дочка נֵר־תָּמִיד (שלפני איקונין) ז׳

лампа́дчикъ ז׳ לַמְפָּדָר (מוכר או עושה מנורות)

лампа́съ ז׳ פַּס־הַמִּכְנָסַיִם

ла́мповщикъ ז׳ עֲשָׁשָׁר (עושה או מוכר עששיות)

ла́мповый ת׳ עֲשָׁשִׁיתִי

ла́мпочка נ׳ עֲשָׁשִׁיָּה

ла́ндграфскій ת׳ לַנְדְּגְרָפִי

ландгра́фство נ׳ לַנְדְּגְרָפוּת

ландгра́фъ ז׳ לַנְדְּגְרָף

ландка́рта נ׳ לַנְדְּקַרְטָא, מַפַּת־הָאָרֶץ, — הָעוֹלָם

ландо́ ז׳ לַנְדּוֹ (מין מרכבה)

ландша́фтъ ז׳ לַנְדְּשַׁפְט, נוֹף, צַלְמוֹן

ла́ндышъ נ׳ זִיוָנִית, פַּעֲמוֹנִית (מין פרח)

ла́нита נ׳ לְחִי

ла́ній ת׳ אַיָּלָאִי

ланпа́съ см. лампа́съ

ланце́тный ת׳ אִזְמֵלִי

ланце́тъ נ׳ אִזְמֵל־הַקָּזָה ז׳, כַּסֶּלֶת

лань נ׳ אַיָּלָה

лапа ‖ שֶׁלֶב ז׳ ‖ יָדָה ‖ כַּף־חַיָּה ‖ מַגְרוֹפִית נ׳ ‖ Медвѣжья — נֶגֶל־הַדֹּב (מין) (של עוגן)

лапистый רחב־כפות ת׳ [צמח)

лапотникъ קולע נעלי־לבש ת׳ || אכר (הלובש נעלי־לבש) ז׳

лапоть הטנא, נעל־לבש,־ אידן נ׳

лапоухій סרוח־אזנים ת׳

лапта לפטא (מין משחק כדור) נ׳

лапухъ и —пушникъ שושן־יאורים (מין פרח) ז׳]

лапчатка כפיה (מין צמח) נ׳

лапчатоногій בעל כפות־שיט ת׳

лапчатый כפני ת׳

лапша אטרית, לפשא (מין תבשיל) נ׳

ларецъ תרכוס, ארגז, ארון ז׳, תבה, שדה, ספטה, כפישה נ׳]

ларечникъ ארונר ז׳

ларь ארון־הקמח (בטחנה) ז׳ || חווז

ласица חלדת־הסנאים ת׳

ласка לטיפה, חבה || חלדת־הסנאים נ׳

ласкатель מלטף, מחבב; מחניף ז׳

ласкательный לטפני; חנפני ת׳

ласкательство לטפנות נ׳

ласкательствовать החלק לשון, התחנף פ״ע

ласкать || התנגע על־פ׳, התחטא על־פני פ׳ לטף, לטף, סלסל, משך חסד, הראה חבה פ״י

ласковость חבה נ׳, פנים יפות נ״ר

ласковый מראה פנים יפות, מלא רצון, מסביר פנים ת׳. —во בפנים יפות

ласочка *см.* ласица

ласти́ться (*къ кому*) התרפס לפני־פ׳, התרצה־, התחבב על־פ׳ פ״ע

ластица *см.* ласточка

ластка *см.* ласица

ластовень (*и* —вичный *корень*) צמח־הסנונית ז׳

ластовица *и* —вка טריז־השכם ז׳. || *см.* ласточка

ластовичный, —ная *трава* עשב־הסנונית ז׳

ластовый משאי ת׳

ласточка דרור, סיס ז׳, סנונית || חלדת־הסנאים נ׳]

ласточный סנוניתי ת׳

ластъ לסט (מין מדה ומשקל) ז׳

латинизмъ לטיניסמוס ז׳

латинистъ לטינן ז׳

латинскій לטיני, רומאי ת׳

латка טנן ז׳, מרחשת, מחבת נ׳

латникъ לבוש־צנה, איש־שריון ת׳

латный צנאי, שריוני ת׳

латукъ חסא ז׳, חזרת נ׳ (מין ירק)

латунь פח של פליז, — נחשת קלל ז׳

латы שריון ז׳, צנה נ׳

латынь (*и* латинскій *языкъ*) לשון רומא נ׳

лафа חפץ־לב ז׳, תאות — , נחת, הרוחה נ׳

Ему жить тутъ — הוא חי כאן כמו בגן־עדן]

лафетъ חשבה נ׳

лахтакъ כלב־ים קמצשטי ז׳

лацканъ דש (של בגד) ז׳

лачуга, —чужка צריף דל ז׳

лаяніе נביחה, נבחה נ׳

лаять נבח פ״ע, גדף פ״י || —ся חרף וקלל, הנצה]

лбина *см.* лобовина

лбовый *см.* лбовой

лганьё שקר, כזב ז׳

лгать דבר שקר, שקר, כזב פ״ע

лгунъ שקרן, כזבן ז׳

лебеда מלוח (מין צמח) ז׳

лебединый *и* —диный ברבורי ת׳. —ная *шея* צואר לבן כשל ברבורים, —ная *пѣснь* שירת־הברבורים

лебёдка, — бёдочка || נז של כבבב ז׳ || ברבורה || מסתורית של צנדל נ׳

лебёдушка יונתי, חביבתי

лебедь ברבור ז׳

лебяжій ברבורי ת׳

левада מרעה גדור || גן־פרי ז׳

левантиновый *и* — тинный ליבנטיני ת׳

левантинъ ליבנטין (מין אטון־משי) ז׳

левантскій מזרחי ת׳

леве קרין (במשחק הקלפים) ז׳

левикъ בן־אריה ז׳

левитъ לוי ז׳. *Книга* — ספר ויקרא

левіаѳанъ לויתן ז׳

левкасить, на — משח בצבע היסודי פ״י

левкасъ צבע היסודי ז׳

левкой קרפל (מין פרח) ז׳

левретка סלקי (מין כלב) ז׳

левъ אריה. *Морской* — ארי־הים

легатство שליחות־הפפא נ׳

легатъ לגטון, שליח־הפפא ז׳

легація שליחות־הפפא נ׳

легенда ליגינדא, אגדה, הגדה נ׳

легендарный ליגינדאי, אגדי, הגדי

легированіе צריפת־זהב או כסף נ׳

легировать צרף כסף, — זהב פ״י

легитимація ליגיטימציון, האמנה נ׳

легитимировать יחס פ״י

легитимистъ ליגיטימן ז׳

лёгкій קל, נוח || קטן || צח || סלול ת׳, ווטרא. —кая *кавалерія* רוכבים קלים. —кая *работа* עבודה קלה. *На* —кую *руку* איש קמנה, בלי־עמל. — кій *огонь*. —кій *сонъ* שנה קלה. —кій *вѣтеръ* רוח קל. —кій *воздухъ* אויר צח. —кія

—кая *дороги*, *ушанья* מַאֲכָלִים הַנּוֹחִים לְהִתְעַכֵּל. *дорога* דֶּרֶךְ סְלוּלָה. Лёгокъ *на поминѣ* קָרוֹב לְמַזְכִּירָיו

лёгкія *см.* лёгкое

легко́ ת״פ בְּנָקֵל, עַל־נְקַלָּה. *Онъ — пишетъ стихи* הוּא כּוֹתֵב שִׁירִים בְּנָקֵל. *Больному сегодня* лéгче לַחוֹלֶה הוּקַל הַיּוֹם. *Отъ этого мнѣ не* лéгче בְּדָבָר זֶה לֹא הוּטַב

[מַצָּבִין

легкова́тый ת׳ קַל קְצָת

легково́й *извозчикъ* ז׳ קָרָר קַל

легковѣ́ріе *и* —вѣ́рность אֱמוּנָה מְהִירָה, פְּתַיּוּת נ׳

легковѣ́рный מְמַהֵר לְהַאֲמִין, מַאֲמִין לְכָל דָּבָר, [פְּתִי ת׳

легковѣ́сный ת׳ קַל (הַמִּשְׁקָל)

лёгкое נ׳ רֵאָה

легкомы́сленность, —мы́сліе קַלּוּת־דַּעַת, פְּזִיזוּת, פַּחֲזוּת נ׳

легкомы́сленный ת׳ קַל־דַּעַת, פָּזִיז, פּוֹחֵז

легконо́гій ת׳ קַל־רַגְלַיִם

легкопла́вкій ת׳ קַל־הַהִתּוּךְ

легкопла́вкость נ׳ קַלּוּת־הַהִתּוּךְ

лёгкость נ׳ קַלּוּת, מְהִירוּת

легко́тный *см.* лёгочный

легкоу́міе *см.* легкомы́сліе

легкоу́мный *см.* легкомы́сленный

лёгонькій, легóхонокъ ת׳ קַל לְמַדַּי

лёгочница ז׳ עֶשֶׂב־הָרֵאָה

лёгочный ת׳ רֵאָנִי

легча́ть פ״ע הֵקֵל, הֵעָשָׂה קַל

легчи́ть פ״י הֵקֵל

лéда *см.* ля́да

ледáщій *см.* лядáщій

ледвенéцъ *см.* ля́двенецъ

леденéцъ, —нчикъ ז׳ אַבְלוּג

ледени́стый ת׳ קַרְחָנִי

ледени́ть פ״י הִקְפִּיא, עָשָׂה קָפוּא

леденѣ́ть, о— הִתְכַּסָּה בְּקֶרַח || קָפָא, הֵעָשָׂה [קָפוּא פ״ע

ледéшникъ נ׳ צִפּוֹר־בְּקֶרַח

леди́на *см.* ляди́на

ледни́къ ז׳ שְׁנִיר

лéдникъ ז׳ מַרְתֵּף־קֶרַח

лéдница נ׳ כַּף־קֶרַח

ледови́тка ז׳ גַּרְגַּר־קֶרַח

ледови́тый, —тое *море* יַם־הַקֶּרַח

ледовщи́къ *и* —докóлъ ז׳ הוֹצֵב־קֶרַח

ледокóльный ת׳ שֶׁל חֲצִיבַת־קֶרַח

ледокóльня ז׳ מַחְצַב־קֶרַח

ледокóльщикъ *см.* ледовщи́къ

ледорѣ́зъ ז׳ מְחִי־הַקֶּרַח (לִפְנֵי הַגֶּשֶׁר)

ледохóдъ ז׳ תַּהֲלִיכַת־הַקֶּרַח || זְמַן נְמִיסַת־הַקֶּרַח [(בַּנְּהָרוֹת) נ׳

лёдъ ז׳ קֶרַח, קִפָּאוֹן, גְּלִיד

ледянóй ת׳ קַרְחִי

лéечный ת׳ מַשְׁפְּכִי

лежа́лый ת׳ יָשָׁן (מִיַּיִן וְסִיגָרוֹת) || בָּלֶה (מִסְּחוֹרָה)

лежа́нка ז׳ חַרְטְמוֹן־הַתַּנּוּר || מוֹשַׁב־הַתַּנּוּר

лежа́ть שָׁכַב עַל || הָיָה מוּנָח || שָׁכֹב, רָבַץ, עֶרֶשׂ דְּוָי פ״ע. *Это* лежи́тъ *у меня на сердцѣ* זֶה מֵעִיק עַל־לִבִּי. *Уже двѣ недѣли, какъ онъ* лежи́тъ זֶה שְׁבוּעַיִם שֶׁהוּא חוֹלֶה (אוֹ שֶׁהוּא שׁוֹכֵב עַל עֶרֶשׂ דְּוָי). *Потолокъ* лежи́тъ *на балкахъ* הַתִּקְרָה מוּנַחַת עַל קוֹרוֹת. *Онъ* лежи́тъ *въ могилѣ* הוּא שׁוֹכֵב בְּקֶבֶר

лежа́чій מוּטָל, מֻשְׁכָּב, שָׁכוּב || מוּכָן, מְתֻקָּן [מְזֻמָּן ת׳

лежа́чка *Въ* —ку ת״פ שָׁכוּב

лежебóкъ ז׳ עַצְלָן, רַבְצָן, חוֹבֵק יָדַיִם

лéжень נ׳ אֶדֶן ז׳, קוֹרַת־הַיְסוֹד || רַבְצָן, עַצְלָן

лёжка נ׳ שְׁכִיבָה || מִשְׁכָּב ז׳

лёжмя ת״פ בְּמַצַּב הַשְּׁכִיבָה, בִּשְׁכִיבָה. —*лежать* שָׁכֹב מִבְּלִי קוּם

лезвеё ז׳ לַהַב, לַהַט (הַסַּכִּין)

лезъ נ׳ רְהִיטֵנִי ז׳ מִקְצוּעָה, מַפְסֶלֶת

лейбъ-гвардéецъ ז׳ לֵיבּ־גַּבְרְדָן

лейбъ-гвардейство נ׳ לֵיבּ־גַּבְרְדָנוּת

лейбъ-гвардія נ׳ לֵיבּ־גְּבַרְדְיָא

лейбъ-гренáдерскій ת׳ לֵיבּ־גְּרֵינָדִירִי

лейбъ-гренáдеръ ז׳ לֵיבּ־גְּרֵינַדֶר

лейбъ-гусáрскій ת׳ לֵיבּ־הוּסָרִי

лейбъ-гусáръ ז׳ לֵיבּ־הוּסָר

лейбъ-драгу́нскій ת׳ לֵיבּ־דְּרָגוּנִי

лейбъ-драгу́нъ ז׳ לֵיבּ־דְּרָגוּן

лейбъ-éгерь ז׳ לֵיבּ־יֶגֶר

лейбъ-кираси́ръ ז׳ לֵיבּ־קִירָסִיר

лейбъ-кучéръ ז׳ לֵיבּ־קוּטְשֶׁר

лейбъ-мéдикъ ז׳ לֵיבּ־מֶדִיקוּס

лейбъ-рóта נ׳ גְּדוּד־הַמֶּלֶךְ

лéйка נ׳ מַשְׁפֵּךְ ז׳, אַפַּרְכֶּסֶת, מַשְׁפֶּרֶת

лéйникъ נ׳ מַשְׁפֵּכִיָּה (מִין צֶמַח)

лейтенáнтный ת׳ לֵיטֵינַנְטִי

лейтенáнтъ ז׳ לֵיטֵינַנְט

лекáло נ׳ עִיר ז׳ שַׁבְלוֹנָא, תַּבְנִית

лекáрка, — рскій, — рствéнный, —рство *и* —рь *см.* лѣк..

лексикографи́ческій ת׳ לֶקְסִיקוֹגְרָפִי

лексикогрáфія נ׳ לֶקְסִיקוֹגְרַפְיָא

лексикогрáфъ ז׳ לֶקְסִיקוֹגְרָף

лексилоги́ческій ת׳ לֶקְסִיקוֹלוֹגִי

лексикологія נ׳ לֶקְסִיקוֹלוֹגְיָא

лексикологъ ז׳ לֶקְסִיקוֹלוֹגָן

лексикóнный ת׳ לֶקְסִיקוֹנִי

лексико́нъ לֶיקְסִיקוֹן, מִלּוֹן ז׳
ле́кторскій לֶיקְטוֹרִי ת׳
ле́кторъ לֶיקְטֹר ז׳
ле́кція שִׁעוּר, פֶּרֶק ז׳, לֶיקְצִיוֹן, הוֹרָאַת־שָׁעָה, פְּסִיקָה נ׳]
ле́лекъ *см.* козодо́й
лелѣ́ять טִפַּח, פִּנֵּק, שִׁעֲשַׁע, חִבֵּב, חָבַב פ״י
ле́мбикъ אַלַמְבִּיק (מין מכונה לזקוק משקאות) ז׳
ле́мехъ *и* ле́мбешъ מַחֲרֵשָׁה נ׳
ле́мма לֵימָא (במתימטיקא) נ׳
ле́на *и* пенъ אֲחֻזַּת־מַס, אֲרִיסוּת נ׳
ле́нникъ אָרִיס || פִּשְׁתָּן (מין צמח) ז׳
ле́нный אֲרִיסוּתִי, שַׁיָּךְ לַאֲרִיסוּת ת׳
лено́къ פַּלְכַּד סִיבִּירִי (מין דג) ז׳
ле́нта פְּתִיל, אֶגֶד, סֶרֶט ז׳, מוֹסֵרָה נ׳
ле́нточникъ פְּתִילָר ז׳
ле́нточный פְּתִילִי ת׳
лёнъ בִּתָּן, פִּשְׁתָּן, פֵּשֶׁת ז׳, פִּשְׁתָּה נ׳. —*горный или каменный* פִּשְׁתֵּי־הָאֶבֶן
леопа́рдовый נְמֵרִי ת׳
леопа́рдъ נָמֵר ז׳
лепестко́вый שֶׁל עֲלֵי־פְרָחִים ת׳
ле́пестъ, —то́къ עֲלֵה־פְרָחִים, עָלֶה || קֶרַע, סְמַרְטוּט, קְמַרְצָן ז׳, חֲתִיכָה נ׳
лепе́счатый רַב־הֶעָלִים ת׳
лепета́ніе *см.* ле́петъ
лепета́ть צִיֵּץ, מִלְמֵל, לִמְלֵם || פִּטְפֵּט בְּלִי סוֹף פ״ע
лепетли́вый מְמַלְמֵל הַרְבֵּה ת׳
лепету́нъ מַלְמְלָן, פַּטְפְּטָן ז׳
ле́петъ צִיּוּץ, מִלְמוּל ז׳
лепёха חַלַּת־הַמַּשְׂרֵת, חֲמִיטָה נ׳
лепёшка, —шечка *см.* лепёха
лепёщатый כְּעֵין חֲמִיטָה ת׳
ле́пта פְּרוּטָה נ׳
леса́ חוּט רַחֲכָה ז׳
ле́стный מְפַתֶּה, מְשַׁעֲשֵׁעַ נֶפֶשׁ ת׳
ле́стовка מַחֲרֹזֶת־עוֹר שֶׁל הָרַסְקוֹלְנִיקִים נ׳
лесть חֹנֶף ז׳, חֶלְקַת־לָשׁוֹן, חֲנֻפָּה || מִרְמָה, עָרְמָה נ׳]
лета́ніе מָעוֹף ז׳, עֵיפָה נ׳
летарги́ческій לֶיטַרְגִּי, רָדוּם, נִרְדָּם ת׳
лета́ргія לֶיטַרְגִּיָא, תַּרְדֵּמָה, תַּרְדֵּמַת־דּוֹרְמִיטָא נ׳
лета́ть עוּף, דָּאָה, פָּרַח פ״ע
лето́къ אֲרֻבָּה (בִּכְוֶרֶת) נ׳
лету́нъ קַל בִּכְנָפָיו,־בְּרַגְלָיו || נִמְהָר, מָהִיר, פּוֹחֵז ת׳
лету́честь חֲפִזּוּת נ׳
лету́чій מְעוֹפֵף || חָשׁ, מָהִיר, פּוֹחֵז ת׳. —*отрядъ* גְּדוּד מָהִיר. —*огонь* אוֹר מַתְעֶה. —*змѣй* תַּן, דְּרָקוֹן. —чая *мышь* עֲטַלֵּף.
лётъ מָעוֹף ז׳, תְּעוּפָה, טִיסָה נ׳. *На* лету́ *см.* налету́.
лётомъ, летко́мъ בִּמְהִירוּת, בְּחִפָּזוֹן ת״פ

летѣ́ніе *см.* лётъ
летѣ́ть עוּף, פָּרַח, דָּאָה, טוּס || חָלַף, עָבַר פ״ע
летя́га קֶרֶן־אַלּוֹן (או: סְנָאִי) מְעוֹפֵף ז׳
лече́бный, лечи́ть *см.* лѣч..
лечь *см.* ложи́ться
леща́дка *см.* леща́дь
леща́дникъ אֶבֶן־צְפָחָה נ׳
леща́дный שֶׁל אֶבֶן־גָּזִית ת׳
леща́дь לוּחַ־אֶבֶן ז׳, אֶבֶן־גָּזִית נ׳
лещеви́на בְּשַׂר־אַבְרוֹמָא ז׳
леши́на *и* ле́ща שִׂיחַ־לוּז ז׳
лещи́на אַבְרוֹמָא גְּדוֹלָה
лещи́нникъ יַעַר־לוּזִים ז׳
лещи́нный *орѣхъ* אֱגוֹז־לוּז, אַלְצָר, אַלְסָר, פּוּנְדֻק ז׳]
лещо́вый אַבְרוֹמָאִי ת׳
лещъ אַבְרוֹמָא נ׳
лжеака́ція אַקַקְיָא מְדֻמָּה נ׳
лжеапо́столъ אַפּוֹסְטוֹל־הַשֶּׁקֶר, מוֹרֵה־הַשֶּׁקֶר ז׳
лжемудре́цъ חֲכַם־אֱלִיל ז׳
лжему́дрствоватъ דַּסְבֵּר בְּדֶרֶךְ הַטָּעָאִי פ״י
лжему́дрость חָכְמַת־שֶׁקֶר נ׳
лжему́дрый מִתְחַכֵּם לַשֶּׁקֶר ת׳
лжепроро́къ נְבִיא־הַשֶּׁקֶר ז׳
лжепроро́чество נְבוּאַת־שֶׁקֶר נ׳
лжепроро́чествовать הִנָּבֵא לַשֶּׁקֶר פ״ע
лжесвидѣ́тель עֵד־שֶׁקֶר ז׳
лжесвидѣ́тельство עֵדוּת־שֶׁקֶר,־שָׁוְא נ׳
лжесвидѣ́тельствовать הֵעִיד שָׁוְא, עָנָה שֶׁקֶר בְּ.. ת״
лжеу́мствованіе *см.* лжему́дрствованіе
лжеуче́ніе תּוֹרַת־שֶׁקֶר נ׳
лжеучи́тель מוֹרֵה־שֶׁקֶר ז׳
лжецъ *и* лжи́вецъ בַּדַּאי, כַּפְרָן, כַּזְּבָן, שַׁקְרָן ז׳
лжи́вость בַּדָּאוּת, כַּפְּרָנוּת, כַּזְּבָנוּת, שַׁקְרָנוּת נ׳
лжи́вый מַתְעֶה, כּוֹזֵב, שַׁקְרָנִי, בַּדָּאִי ת׳
ли, ль הֲ, הַאִם, הַאֻמְנָם, אִם. *Правду* ли *вы говорите* הַאֱמֶת תְּדַבֵּר. *Я не знаю, правда* ли *это* אֵינִי יוֹדֵעַ, אִם זֶה אֱמֶת
либера́лъ לִיבֶּרָל, מִתְקַדֵּם ז׳
либера́льный לִיבֶּרָלִי ת׳
ли́бо או, אם. —*одинъ,—другой* זֶה אוֹ זֶה
лива́нъ לְבוֹנָה נ׳
ли́вень נֶפֶץ, גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף ז׳, זַרְמִית נ׳
ли́веръ רֵאָה וְכָבֵד, קִרְבָה נ׳ || מַשְׁאֵף ז׳
ли́вмя. *Дождь — льетъ* הַמָּטָר סוֹחֵף
ли́вный, —ная *туча* עָבֵי־גְשָׁמִים
ливре́я מַלְבּוּשׁ־עֶבֶד ז׳, תִּלְבֹּשֶׁת נ׳
ли́га לִיגָא, כְּנוּפְיָא, אֲגֻדַּת־אֲנָשִׁים נ׳, || קֶשֶׁר בִּיל צָרְפַתִּי ז׳
лигату́ра לִיגָטוּרָא נ׳ || חֲתוּל־הַקָּנֶה ז׳

лиза́ть, ли́зывать, ли́знуть לקק, לחך ׳ ся— || לקק אהדדי || לחך פ״י
лизоблю́дъ *см.* блюдоли́зъ
лизу́нъ ז׳ לקקן
ликвида́мбра נ׳ לבונה
ликвидаціо́нный ת׳ ליקבידציוני, פרעוני
ликвида́ція ז׳ ליקבידציון נ׳, פרעון
ликаиди́ровать פ״י לקבד, פרע החובות
лике́рный ת׳ ליקורי
ликёръ ז׳ ליקור, יי״ש (יין שרוף) קונדיטון
ликова́ніе נ׳ רננה, צהלה, עליצות, שישה
ликова́ть פ״ע צהל, רנן, עלץ, הרע
ли́кторскій ת׳ ליקטורי
ли́кторъ ז׳ ליקטר
ликъ ...נוגה (של קדוש) || מקהלה, מקהלת־ ...ки— || בשוררים (בבית תפלה) נ׳ *ангель-скіе* פמליא של מעלה, מלאכי־השרת
лиле́йный ת׳ דבצלתי || לבן כחבצלת ת׳
ли́ликъ *см.* ыро́къ
лилипу́тъ ז׳ לליפוט, גוץ
ли́лія *и* лиле́я נ׳ שושן ז׳, חבצלת
лило́вый ת׳ במין שושן, שושני
лило́вѣть פ״ע העשה שושני
лило́къ *см.* козодо́й
лима́нъ ז׳ לימן, מפרץ־ים
ли́мберсъ ז׳ משאף (בספינה)
лимона́дный ת׳ לימונדי
лимона́дчикъ ז׳ לימונדר
лимона́дъ ז׳ לימונדא נ׳, מין לימון
лимо́нный,—нная *кислота* חמץ לימוני
лимо́нъ ז׳ לימון
ли́мера *см.* па́сочка
лимерати́ческій *см.* па́сочный
лингви́стика נ׳ לינגביסטיקא, לשונית
лингвисти́ческій ת׳ לינגביסטי, לשוני
лингви́стъ ז׳ לינגביסט, לושן
линева́ніе ז׳ שרטוט, סרגול
линева́ть שרטט, סרגל
лине́йка *и* — е́ечка || נ׳ סרגל ז׳, כנה || שרטוט, קו, אומן, סרגול || דו־מושב (מין מרכבה) ז׳
лине́йный ת׳ שרטוטי, סרגולי, —*корабль* סרגלה, אנית־מערכה
лине́я ז׳ דו־מושב (מין מרכבה)
ли́нія ז׳ שרטוט, קו, אומן, סרגול || שורה, שטה, שדרה || מערכה נ׳, איבן־היחס ז׳ || ליניא (מדה רוסית) נ׳
лино́ ז׳ (מין בד דק) לינון
линови́ще ז׳ מפשט, עור (נחשים)
линь *и* линёкъ ז׳ תכלון (מין דג)
ли́нька *см.* линя́ніе

линю́честь נ׳ טבע התטשטשות
линю́чій ת׳ — מתחור בנקל, מתטשטש
линя́лый ת׳ (מארג צבוע) מטשטש, חוור. —*звѣрь* חיה שנשרו שערותיה. —*пая птица* עוף שנשרו נוצותיו
линя́ніе ז׳ || טשטוש ז׳, דהות, הלבנה, חוירה || בשירת־שער נ׳
линя́ть || פ״ע (מארג) התטשטש, דהה, חור, הקרחה || השר שער,— נוצות פ״י
ли́па נ׳ (מין אילן) תרזה, זופון
ли́пецъ ז׳ || חדש יולי || דבש־זופון
ли́пина *и* —пинка ז״ר עצי־זופון
ли́пка נ׳ תרזה קטנה. *Ободрать кого, какъ* —пку הצג איש בכלי ריק (או: הבא איש עד כבר־לחם)
ли́пкій ת׳ צמוג, צמג, מדבק, מתדבק, ממשך
ли́пкость נ׳ צמיגות
ли́пнуть *см.* льнуть
липня́къ, —нячёкъ ז׳ יער־זופונים
ли́повица ז׳ עקים זופוני
ли́повый ת׳ זופוני. —*цвѣтъ* בצני־זופון
липу́чій *см.* ли́пкій
ли́ра ז׳, (מין כלי זמר ומין כוכב) נבל, לירה נ׳
лира́нъ *см.* тюльпа́новое *дерево*
ли́рика נ׳ ליריקא, שירת־הגיון
ли́рикъ ז׳ לירן, משורר־הגיון
лири́ческій ת׳ לירי, הגיוני. —ское *стихотвореніе* שיר־הגיון. —ская *поэзія* שירת־הגיון
ли́рный ת׳ נבלי
лиса́ ז׳ שועל || ת׳ חנף
лисёнокъ ז׳ בן־שועל, תעלא
лисирова́ть, за— פ״י (בציור) הדה, נרף
лиси́ца *см.* лиса́
лиси́чій *см.* ли́сій
лиси́чка ז׳ שועלון
ли́сій ת׳ שועלי
лисохво́стъ ז׳ זנב־שועל
листва́ ז״ר עלי־אילן
ли́ственница ז׳ (מין אילן) לגש
ли́ственничный ת׳ לגשני
ли́ственный ת׳ בעל־עלים
ли́ствень *см.* ли́ственница
лиственѣ́ть, об— פ״ע עטה עלים
лиственя́къ *и* листя́къ ז׳ יער־לגשים
ли́ствянница *см.* ли́ственница
ли́стель נ׳ לזבי, לבובז, זר ז׳, מסגרת
листи́стый ת׳ עלני, בעל־עלים, כעין עלה
ли́стный *см.* ли́ственный
листоби́тъ ז׳ כובש

листобо́йня ז׳ מַכְבֵּשׁ מַתֶּכֶת
листова́тый ת׳ בְּעֵין עָלִים
листовёртка ז׳ (מין פרפר) צָבוּעַ חֲלִילִי —
листово́й ת׳ עָלִי. —вое *желѣзо* רִקּוּעֵי־פַּחִים
листо́къ ז׳ (של עתון) גִּלָּיוֹן קָטֹן, עָלוֹן || גִּלָּיוֹן
листообра́зный ת׳ עָלֶה בְּתַבְנִית גִּלָּיוֹן,
листопа́дъ נ׳ (חדש) נוֹבֶימְבֶּר || נְשִׁירַת־עָלִים
листопа́дь נ׳ שַׁלֶּכֶת ,ז׳ וְמַן נְשִׁירַת הֶעָלִים
листосо́съ ז׳ (מין חי) מוֹצֵץ־הֶעָלִים
листо́чный ת׳ עָלִי
листъ ז׳, עָלֶה, מֶרֶף || גִּלָּיוֹן, קוּנְטְרֵס, דַּף
רִקּוּעַ־פַּח ז׳ || צְפִיחָה נ׳. *Книга въ четыре* —та סֵפֶר בֶּן־אַרְבָּעָה גִּלְיוֹנוֹת־דְּפוּס. *Книга форматомъ въ*— סֵפֶר בְּתַבְנִית פוֹלְיוֹ. *Книга въ* —тахъ סֵפֶר בִּלְתִּי כָּרוּךְ. *Открытый*— גִּלָּיוֹן גָּלוּי. *Охранный*— מִכְתַּב־מָגֵן. *Похвальный* — חֲסוּת. *Александрійскій*— אֶבֶן־אָ מִכְתַּב־תְּהִלָּה
лися́чій *см.* ли́сій
лита́вра ז׳ תֹּף
лита́врщикъ ז׳ מְתוֹפֵף
лите́йная ז׳ הִתּוּךְ -- יְצִיקָה, - בֵּית־הַצָּקָה
лите́йный ת׳ הִתּוּכִי
лите́йщикъ ז׳ יוֹצֵק
ли́тера נ׳ אוֹת
литера́льный ת׳ אוֹת בְּאוֹת
литера́торъ ז׳ לִיטֵירַטוֹר, סוֹפֵר, סַפְרָא
литерату́ра נ׳ לִיטֵירָטוּרָא, סִפְרוּת, סַפָּרוּת, סְפָרָה
ли́тикъ נ׳ אֶבֶן־חֵן מוּזְהֶבֶת
ли́тій ז׳ (מין אבן) לִיתִיּוֹן
лити́я נ׳ תְּפִלָּה בַּעֲזָרָה || אַזְכָּרַת־נְשָׁמוֹת
лито́вье ז׳ (שיר מעלי גרה) מַסְוֶה, חֹמֶץ
литографирова́ніе נ׳ לִתַּגְרוּף ז׳, הַדְפָּסָה בְּאֶבֶן
литографирова́ть פ״י לִתַּגְרֵף, הַדְפֵּס בְּאֶבֶן
литографи́ческій ת׳ לִיתוֹגְרָפִי
литогра́фія נ׳ לִיתוֹגְרַפְיָא, הַדְפָּסַת־אֶבֶן
литогра́фъ ז׳ לִיתוֹגְרָף, מַדְפִּיס בְּאֶבֶן
литологи́ческій ת׳ לִיתוֹלוֹגִי
литоло́гія ז׳ לִיתוֹלוֹגְיָא נ׳, מַדַּע־אֲבָנִים
литоло́гъ ז׳ לִיתוֹלוֹגָן
лито́нья ז׳ (אצל מעלי־גרה) הַמְּסֵס
литота́нъ ז׳ צִר
литохро́мія נ׳ לִיתוֹכְרוֹמְיָא
литрова́ть פ״י צָרַף, זִקֵּק, טִהֵר
литурги́ческій ת׳ לִיטוּרְגִי
литу́ргія נ׳ לִיטוּרְגְיָא, עֲבוֹדַת־ה׳
лить פ״י הַתֵּךְ || שָׁפַךְ, יָצַק, מָסַךְ || — ся הִשְׁתַּפֵּךְ, נָזַל, יָרַד || שָׁטַף, זָרַם, הִשָּׁפֵךְ — *колокола* יָצַק פַּעֲמוֹנִים. — *свѣчи*

עָשָׂה נֵרוֹת. *Слезы* льются *по его лицу* עֵינָיו יוֹרְדוֹת דִּמְעָה. *По лицу его потъ* льётся *градомъ* אֶגְלֵי זֵעָה מְכַסִּים אֶת פָּנָיו. *Рѣчь его* льётся דְּבָרָיו שׁוֹטְפִים
литьё ג׳ עֲשִׂיַּת־נֵרוֹת || יְצִיקָה, הַתָּכָה, ז׳ הִתּוּךְ
ли́фный ת׳ שֶׁל מַתָּן
лифъ ז׳ מַתָּן
лиха́чъ ז׳ (בעל עגלה יפה) לִיכָץ׳ || עַז־נֶפֶשׁ ת׳
ли́хва נ׳ נֶשֶׁךְ ז׳, רִבִּית, עִסְקָא
ли́хвенный ת׳ נִשְׁכִּי, עִסְקָאִי
ли́хо נ׳ רָעָה, בִּישׁוּת. *Не поминайте меня* —хомъ אַל תַּזְכִּיר שְׁמִי לְרָעָה
ли́хо ת״פ бּאֹפֶן רַע || בִּמְהִירוּת, בִּזְרִיזוּת
лиходáтель ז׳ מְשַׁחֵד
лиходáтельство ז׳ שִׁחוּד
лиходѣй ז׳ עוֹשֶׂה רָע, אִישׁ־מִרְמָה, עַוָּל
лиходѣйный ת׳ שֶׁל עַוְלָה
лиходѣйство נ׳ מַעֲשֵׂה רַע ז׳, עַוְלָה
лиходѣйствовать - עָשָׂה רָע, - עָוַל
лихо́й אַמִּיץ, מָהִיר, זָרִיז; נוֹעָז || רָע, אִישׁ־מִרְמָה, נוֹכֵל ת׳. Лиха́ *бѣда начало* בָּל הַתְחָלוֹת קָשׁוֹת
лихоймецъ ז׳ מַלְוֶה בְּרִבִּית || לוֹקֵחַ שׁוֹחַד
лихоймный и — и́мственный מִשְׁתַּחֵד, לָקוּחַ בְּרִבִּית ת׳
лихоимство נ׳ הַלְוָאָה בְּרִבִּית, הִשְׁתַּחֲדוּת
лихоимствовать || הִשְׁתַּחֵד פ״ע, לָקַח שׁוֹחַד הִלְוָה בְּרִבִּית פ״י
лихора́дка נ׳ צְמַרְמֹרֶת
лихора́дочный ת׳ צְמַרְמָרְתִּי
ли́хость נ׳ נִכְלֵי־מִרְמָה ז״ר, מְזִמָּה, עָרְמָה
лицё и лицо́ פָּנִים נ׳, צוּרָה ז׳, תֹּאַר, פַּרְצוּף נ״ר || אִישׁ ז׳ || נֶפֶשׁ (במחזה) נ׳ || שֶׁבַח, טַעַם ז׳. *Она хорошо* — цомъ הִיא יְפַת־תֹּאַר. *Я его только въ* —зн*аю* אֲדָעֵהוּ רַק בְּפָנָיו. *Мы встрѣтились*—цо́мъ *къ* — цу́ נִפְגַּשְׁנוּ פָּנִים בְּפָנִים. *Правосудіе не должно смотрѣть на* лица אֵין מַשּׂוֹא־פָנִים בַּדִּין. —*высшаго сословія* אִישׁ מִמִּפְלָגָה גְּבוֹהָה. *Дѣйствующія* ли́ца הַנְּפָשׁוֹת הַפּוֹעֲלוֹת (במחזה־התיאטרון). *Вотъ* — *матеріи, а вотъ ея изнанка* הִנֵּה פְּנֵי־הָאֶרֶג וְהִנֵּה עֶבְרוֹ הַשֵּׁנִי. — *земли* פְּנֵי הָאֲדָמָה. *Показать товаръ* — цо́мъ הַרְאֵה שֶׁבַח־הַסְּחוֹרָה. *На*— בִּמְזוּמָנִים. *Она одѣта къ*—цу́ הִיא לְבוּשָׁה בְּטוּב־טַעַם. *Это платье вамъ къ* —цу́ מַלְבּוּשׁ זֶה הוֹלֵם אוֹתְךָ
лицева́ть, об — פ״י שִׁנָּה, הַדֵּר, יַפֵּה פְּנֵי־
лицево́й ת׳ שֶׁל פָּנִים. — ва́я *сторона*

дома פְּנֵי־הַבַּיִת. — ва́я *сторона матеріи* פְּנֵי־הָאֶרֶג

лицедѣ́й שַׂחְקָן (בתיאטרון) ; חוֹנֵף, מַחֲנִיף ז׳

лицедѣ́йный שַׂחְקָנִי ת׳

лицедѣ́йственный תֵּיאַטְרוֹנִי ; שֶׁל חוֹנְפִים ת׳

лицедѣ́йствіе שְׂחוֹק עַל הַבָּמָה ז׳, חֲנֻפָּה נ׳

лицезрѣ́ніе קַבָּלַת פָּנִים שֶׁל פ׳ נ׳

лице́й לִיצֵיוֹן ז׳

лице́йскій לִיצֵיוֹנִי ת׳

лице́истъ תַּלְמִיד־הַלִּיצֵיוֹן ז׳

лицемѣ́рить חָנֹף, הַחֲנֵף, רַמֵּה פ״י, הִצְטַבֵּעַ, אֵין תּוֹכוֹ כְּבָרוֹ. *Онъ* —ритъ הָיָה צָבוּעַ פ״ע

лицемѣ́ріе *и* —мѣ́рность צְבִיעוּת, חֲנֻפָּה, רַמָּאוּת נ׳

лицемѣ́рный צָבוּעַ, מָלֵא חֹנֶף, –עָרְמָה ת׳

лицемѣ́рство *см.* лицемѣ́ріе

лицемѣ́рствовать *см.* лицемѣ́рить

лицемѣ́ръ צָבוּעַ, חַנְפָן ז׳

лиценціа́нтъ לִיצֶנְצִיאַנְט ז׳

лицепрія́тіе מַשּׂוֹא פָּנִים ז׳, הַכָּרַת– נ׳

лицепрія́тный נוֹשֵׂא פָּנִים, מַכִּיר– ת׳

лицепрія́тствовать נָשֹׂא פָּנִים, הַפֵּה עַל־ פ״י

лицо́вка שִׁוּוּי, שִׁפְשׁוּף, מֵרוּק ז׳, הַחְלָקָה נ׳

лицо́вщикъ מַחֲלִיק, מְמָרֵק ז׳

личи́на מַסְוֶה, מַסְוֵהּ, לוֹט, אֵפֶר ז׳, מַסֵּכָה נ׳

личи́нка נַרְתִּיק (במדע הטבע) ז׳

личи́нный נַרְתִּיקִי, שַׁיָּךְ לְנַרְתִּיק ת׳

личи́ночка *см.* личи́нка

личи́шка פָּנִים מְכוֹעָרוֹת נ״ר

ли́чно בְּעַצְמוֹ, בְּנַפְשׁוֹ ת״פ

лично́й שֶׁל פָּנִים, פַּרְצוּפִי ת׳. —чные *мускулы* שְׁרִירֵי־הַפַּרְצוּף

ли́чность אִישִׁיּוּת, אִינְדִּיבִידוּאָלוּת נ׳ ‖ עֶלְבּוֹן־הַגּוּף ז׳]

ли́чный אִישִׁי, אִינְדִּיבִידוּאָלִי ת׳

лиша́вость חַסְפָּנִיתָנוּת, חֲזָזִיתָנוּת נ׳

лиша́вый *и* лишаева́тый אָחוּז חֲזָזִית, –חַסְפָּנִיּוֹת ת׳]

лишаеви́дный כְּעֵין חֲזָזִית ת׳

лиша́й חֲזָזִית, חַסְפָּנִית נ׳

лиша́йникъ חֲזָזִית נ׳; אֵזוֹב (מין צמח) ז׳

лиша́истый מָלֵא חֲזָזִיּוֹת ת׳

лиша́ть, лиши́ть חַסֵּר, מְנֹעַ, שַׁלֵּל, כָּלֹא מִן־, הַשְׁאֵר בְּלִי, ‖ —ся נָטֹל, לָקֹחַ, גָּאֹל, הוֹצֵא פ״י הָיֹה–, נֻטַּל, חָסֹר, הִתְעַרְטֵל. *Его* —ши́ли *всего состоянія* נִטְּלוּ מִמֶּנּוּ כָּל נְכָסָיו. —ши́ть *кого мѣста* גָּאֹל אִישׁ מִן הַכְּהֻנָּה. —*кого жизни* הוֹצֵא אִישׁ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ. קָבֹעַ נֶפֶשׁ פ׳. *Слухъ этотъ* —шёнъ *всякаго основанія* שְׁמוּעָה זוּ אֵין לָהּ כָּל יְסוֹד. *Послѣдняя болѣзнь* —ши́ла *его разума* מַחֲלָתוֹ הָאַחֲרוֹנָה טֵרְפָה אֶת דַּעְתּוֹ. —*себя жизни* אִבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת. —*кого возможности* נָטֹל הַיְכֹלֶת מֵאֵת־פ׳. *Такой-то* —ша́ется *чиновъ и дворянства* פְּלוֹנִי נִטְּלוּ מִמֶּנּוּ אוֹתוֹת־הַכָּבוֹד וּמַעֲלַת־אֲצִילִים. —ся *чувствъ* אָבַד הַחוּשִׁים

ли́шекъ, —шечекъ שְׁאָר, שְׁיָר, שָׂרִיד, יֶתֶר, עוֹדֵף ז׳, שְׁאֵרִית נ׳

лише́ніе מַחְסוֹר ז׳ ‖ הוֹצָאָה מִן־, שְׁלִילָה, נְטִילָה נ׳. —*правъ состоянія* שְׁלִילַת זְכֻיּוֹת־אֶזְרָחִים]

лиши́ть *см.* лиша́ть

ли́шній יָתֵר, מְיֻתָּר, עוֹדֵף ת׳. —нія *суммы* סְכוּמִים מְיֻתָּרִים. *Онъ здѣсь* — יָתֵר הוּא כָּאן. —*разъ* עוֹד פַּעַם. *Мнѣ дали* —*рубль* נָתְנוּ לִי רוּבָּל עוֹדֵף. —ніе *расходы* הוֹצָאוֹת מְיֻתָּרוֹת. *Не говори* —шняго אַל תְּדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים

лишь אַךְ, רַק, לְבַד, בִּלְבַד, דַּוְקָא ת״פ. *Онъ любитъ* —*деньги* הוּא אוֹהֵב רַק מָמוֹן. —*только* עִם כְּשֶׁ... כִּמְעַט שֶׁ... —*бы,* —*только* רַק אִם

ліа́на קִישׁוּת (מין צמח) נ׳

лія́ло דְּפוּס כּוֹצֶקֶת נ׳

лія́льный שֶׁל יְצִיקָה ת׳. —*искусство* אוּמָנוּת־הַיְּצִיקָה

лоба́нъ רְחַב־מֵצַח, מִצְחָנִי ת׳

лобза́ніе נְשִׁיקָה נ׳

лобза́ть נָשֹׁק, נַשֵּׁק פ״י ‖ —ся נָשֹׁק אֲהָדָדֵי, נַפֵּף

лобко́вый מֵעֶצֶם־הַתּוֹרֶף ת׳ ‖ עָשׂוּי מֵעוֹר־מֵצַח. —бная *кость* עֶצֶם־הַתּוֹרֶף

ло́бный מִצְחִי ת׳. —ное *мѣсто* מְקוֹם־הַהֲרֵגָה, גֵּיא–, מַטְבֵּחַ

лобови́на מֹחַ; עֶצֶם־הַמֵּצַח ז׳

лобо́вый שֶׁל מֵצַח, מִצְחִי ת׳

лобо́къ, —бо́чекъ תַּפּוּחַ, גַּב (שֶׁל בֵּית־תּוֹרֶף) ז׳

лобъ. —бо́къ *и* —бикъ מֵצַח ז׳, פַּדַּחַת ת׳. *Мѣдный*— מֵצַח־נְחוּשָׁה

лобыза́ть *см.* лобза́ть

лове́цкій שֶׁל צַיָּדִים, צַיָּדִי ת׳

лове́цъ צַיָּד, יוֹקֵשׁ, חַטְפָן ז׳

лови́льный הַמְשַׁמֵּשׁ לְצַיִד ת׳

лови́ть, ла́вливать צוּד, דּוּג, לָכֹד ‖ תָּפֹשׂ ‖ הַשֵּׂג ‖ בַּוֵּן פ״י ‖ —ся הִתָּפֵס ‖ הִצּוֹד. — *рыбу* דּוּג. — *рыбу на удочку* דּוּג בְּחַכָּה. —*звѣрей* צוּד חַיּוֹת. —*воровъ* הַשֵּׂג גַּנָּבִים. — *удобный случай* כַּוֵּן לְשַׁעַת־הַכֹּשֶׁר

ло́вкій זריז, מהיר, חרוץ ת׳
ло́вкость זריזות, מהירות, חריצות נ׳
ло́вля и ловъ ציד ז׳, דיגה נ׳. *Рыбная*— דיגה. *Звѣриная*— ציד
лову́шка, — ше́чка מצוד ז׳, פח, מוקש, מלכדת נ׳]
ловчи́вый יודע ציד ת׳
ло́вчій צַיָּד ז׳ || — ת׳ עשוי לציד, ערוך
логари́емика לוגריתמיקא נ׳
логари́емическій לוגריתמי ת׳
логари́емъ לוגריתמוס, מספר-היחס ז׳
ло́гика לוגיקא, מלאכת-ההגיון נ׳, הגיון ז׳
ло́гикъ בעל-לוגיקא, — הגיון ז׳
логи́ческій לוגיקי, הגיוני ת׳
логови́на, —ви́нка עמק ז׳, בקעה נ׳
ло́говище и —во מאורה (של חיות) נ׳
логогри́еъ לוגוגריף ז׳
логъ שפל, ז׳, שפלה נ׳ || אפיק-נחל ז׳, צפה|| אדמת-זונים נ׳
ло́дка, — дочка ארבה, בוצית, ביצית, סירה, אנית-שיט נ׳]
ло́дочникъ שיטן ז׳
ло́дочный שיטי ת׳
лодчёнка סירה פחותה, — גרועה נ׳
лоды́га, —жка קרסל ז׳
лоды́жечный и лоды́женный קרסלי ת׳
ло́жа קנה, סליל (של קנה-רובה) || לשכה, לוג׳א (בתיאטרון) נ׳
ложби́на, — би́нка מעמק ז׳ משקע, שקוע, מעמק
ложби́стый בעל-משקעות ת׳
ло́же משכב || אפיק-נחל ז׳, צפה נ׳
ложе́вье מרבץ הדגים בתוך
ложёкъ *см.* логъ
ложеме́нтъ תעלת-מגן נ׳
ло́жечка כף קטנה || כף החוה נ׳. *Чайная*— כף של תה
ло́жечникъ כפר (עושה כפות) || כפון (מין צמח) ז׳
ло́жечница מצרף (של צורפי כסף) ז׳
ло́жечный כפי, של כף ת׳ ||. — жечная *трава см.* ло́жечникъ
ложжи́на משקע ז׳, מנהרה, מערה, מחלה נ׳
ложжи́ть נכב, עשה נבוב, נקב, כרה פ״י
ложи́ться, лечь שכב, נוח, רבץ, נפל, השתרע, נטה פ״ע. *Пора* — *спать* הגיעה שעת השנה. *Пыль* —жи́тся *на полъ* האבק נופל על הרצפה. *Туманъ* лёгъ *на луга* הערפל השתרע על פני הכרים. *Корабль* лёгъ *на бокъ* הספינה נטתה על צדה. —*навзничь* שכב פרקדן, התפרקד
ло́жка כף נ׳. *Столовая* — כף-מאכל. *Разливательная* — תרוד, שרגוש.

Чайная— כף של תה
ложкови́дный כעין כף ת׳
ложко́мъ *Класть кирпичи* — ערך הלבנים לארך
ло́жникъ עושה עצי-קני-רובה ז׳
ло́жность שקר, כזב, שוא ז׳
ло́жный בדוא, כוזב ת׳
ло́жчатый כעין כף ת׳
ложь שקר, דבר —, כזב, שוא, כחש ז׳
лоза́, ло́зочка שבט, שוט, זלזל, ענף ז׳, שרק, שרקה, גפן, זמורה נ׳. *Виноградная*—
ло́занъ מכה, הכאה, מלקות (בשוט או במקל) נ׳
ло́зный גפני ת׳
лозня́къ *см.* ивня́къ
ло́зунгъ לוזונג ז׳, אמרה, סיסמה נ׳
локализа́ція לוקליזציון, צמצום ז׳
лока́льный לוקלי, מקומי ת׳
лока́ніе לקיקה נ׳
лока́ть, ло́кнуть (מכלב), לקק, לקק, לקלק, שתה (מחיה) פ״ע
локомоби́ль לוקומוביל ז׳
локомоти́въ לוקומוטיב, קטר ז׳, מכונת-הקיטור נ׳]
ло́конъ קוצה, תלתלה, פאה נ׳
локо́тникъ יד-הכסא נ׳
локотно́й מרפקי ת׳
ло́коть, —то́къ, —то́чекъ מרפק ז׳ || אמה נ׳]
локтево́й מרפקי ת׳
ло́маная קו הלזוני
лома́ть, ла́мывать שבר, נפץ, רצץ || עקר || השבר, הרוץ || —ся הרס, נתץ || יגע פ״י. *Бурю* —*дверь* שבר דלת. עוה פנים || קרב —ма́етъ *деревья* הסערה עוקרת אילנות. —*посуду* נפץ כלים. —*камень* שבר נתץ (הרס, סתר). —*старый домъ* אבן. —*барку на дрова* חטב צנדל בית ישן. לעצים. *Онъ говоритъ* ло́манымъ *русскимъ языкомъ* הוא מדבר רוסית נלעגת. —*надъ чѣмъ голову* יגע מחו על דבר מה. *Онъ* —ма́ется, *не беретъ подарка* הוא מסרב לקבל מתנה
ломба́рдный לומברדי ת׳. —*билетъ* ביליט לומברדי
ломба́рдскій של הלומברד ת׳. —*чиновникъ* פקיד-הלומברד
ломба́рдъ לומברד, בית-משא, בית-מעבט ז׳
ломбе́рный לומבירי ת׳. —*столъ* שלחן לומבירין
ло́мберъ לומביר, צחוק-לומביר ז׳
ломика́мень לטימיא (מין צמח) נ׳
ломи́ть שבר, בפף || הפקע, הרבה פ״י. —*большую цѣну* הרבה במחיר, הפקע השער. *У*

меня плечи —митъ אֲנִי חָשׁ שִׁבְרוֹן־כְּתֵפַיִם. *Деревья* —мятся *подъ тяжестью фруктовъ* הָאִילָנוֹת נִכְפָּפִים תַּחַת כֹּבֶד הַפֵּרוֹת. —ся *въ дверь* הִתְפָּרֵץ בְּעַד הַדֶּלֶת

ло́мка הֶרֶס, שֶׁבֶר, פֶּרֶץ, נֶפֶץ ז׳, שְׁבִירָה, פְּרִיצָה, הֲרִיסָה, הֲרִיסוּת נ׳|| מַחְצַב־אֲבָנִים || שָׁאוֹן, תֹּהוּ וָבֹהוּ || קְצִיר־טַבָּק ז׳

ло́мкій רָצוּץ, נִשְׁבָּר בְּנָקֵל, מִשְׁתַּבֵּר ת׳

ло́мкость הִשְׁתַּבְּרוּת נ׳

ломли́вый גַּאַוְתָן, קְשֵׁה־פָּנִים, רָהָב ת׳

ломови́къ סוּס־מַשָּׂא ז׳

ломово́й מְשַׁמֵּשׁ לִשְׁבִירָה ת׳.—вая *лошадь* סוּס־מַשָּׂא. — вая *работа* עֲבוֹדַת־פֶּרֶךְ. —*извощикъ* עֶגְלוֹן־מַשָּׂא.

ломоно́съ גֶּפֶן נִבְרְיָה, — שָׂדֶה נ׳

ломо́та שִׁגָּדוֹן, שִׁבָּרוֹן, פֶּרֶק־עֲצָמוֹת ז׳

ломо́тный שִׁגְּדוֹנִי

ломо́ть, —мтикъ, —мото́къ *и* ломото́чекъ פְּרוּסָה, פַּת־לֶחֶם נ׳

ломъ שִׁגָּדוֹן, הִתְמַסְמְסוּת|| קַנְטָר ז׳, מְרִיצָה נ׳|| שְׁבָרִים, שִׁבְרֵי־כֵלִים ז״ר, פְּרוּטוֹת נ״ר. *Пустить лошадь въ*— נָתֹן סוּס לַעֲבוֹדַת־מַשָּׂא. *Отдавать серебро въ*— נָתֹן כֶּסֶף לְהַתָּכָה

лонгиметри́ческій לוֹנְגִימֶטְרִי ת׳

лонгиме́трія לוֹנְגִימֶטְרְיָא, מְדִידַת־הָאֹרֶךְ נ׳

ло́но חֵיק ז׳

ло́панецъ קְדֵרָה מִתְבַּקַּעַת || זְכוּכִית מִתְפּוֹצֶצֶת נ׳

ло́паніе הִתְפּוֹצְצוּת, הִתְבַּקְּעוּת נ׳

ло́парный שֶׁל עִזִּים וּתְיָשִׁים ת׳

ло́пасть כַּף שֶׁל מַגְרֵפָה || כַּפַּת־מָשׁוֹט || כַּף שֶׁל תָּוֶךְ || יַד שֶׁל סַיִף || כַּף שֶׁל צָנִיף נ׳, שׁוּלַיִם מְשׁוּלָּשִׁית (שֶׁל אִיקוֹנִיּוֹת) נ״ר

лопа́та מַעְדֵּר, מַגְרֵף ז׳, מַגְרֵפָה, מַגְרוֹפִית, מַפָּא, מַחְתָּה, נִאֲרוֹפָה, מַרְדָּה נ׳

лопа́тка, — точка || כְּפַיִם ז׳, כַּף־הַיָּדַיִם || מַגְרֵפָה קְטַנָּה || צֶמַח־הַשָּׂדֶה || מִשְׁחוֹת הַחַרְמֵשׁ.

Во всѣ —тки רוּץ בְּכָל כֹּחוֹ

лопа́тникъ *см.* землеко́пъ

лопа́тный מַגְרֵפִי ת׳

ло́пать, — пнуть *и* —ся פָּקֹעַ, הִתְפַּקֵּעַ, הִבָּקַע, הִתְבַּקַּע, הִתְפּוֹצֵץ פ״ע. *Бомба, упавши*,—нула הַבּוֹמְבָּה נִתְפּוֹצְצָה בִנְפָלָהּ. *Канатъ* — пнулъ הַחֶבֶל נִתְפַּקַּע. *Струна* —пнула הַמֵּיתָר פָּקַע

ло́пать אָכֹל לְתֵאָבוֹן פ״ע

ло́пость *см.* ло́пасть

лопотня́ שְׁאוֹן־הַהִתְפּוֹצְצוּת ז׳

лопуха́ חִצָּבָה, תְּאֵנַת נ׳

лопу́хъ *и* —пу́шникъ *см.* лопу́хъ

лордъ לוֹרְד ז׳

лордъ-меръ לוֹרְד־מֵיר, רֹאשׁ־הָעֵירוֹנִים (בְּלוֹנְדוֹן) ז׳

лорне́тъ לוֹרְנְיֶטָא נ׳

лорнирова́ть לַרְגֵּם, הַבֵּט בְּלוֹרְנְיֶטָא פ״י

лоси́на עוֹר צְבִי־סוּס ז׳

лоси́нный מֵעוֹר שֶׁל צְבִי־סוּס ת׳

ло́сій שֶׁל צְבִי־סוּס ת׳

лосково́й נוֹתֵן בָּרָק, בַּעַל —, נוֹצֵץ ת׳

лоску́тникъ סְמַרְטוּטָר ז׳

лоску́тный סְמַרְטוּטִי ת׳. — *рядъ* שׁוּק הַסְּמַרְטוּטִים

ло́скутъ, —то́къ *и* — то́чекъ סְמַרְטוּט, טְלַאי ז׳, סְחָבָה, מַטְלֵת נ׳

лоску́тье בְּלוֹי־סְחָבוֹת ז׳

лоскъ בָּרָק ז׳, יִפְעָה נ׳

лосни́стость זֹהַר, צִבְיוֹן ז׳, הַבְרָקָה, הִתְנוֹצְצוּת נ׳

лосни́стый מַזְהִיר, מַצְהִיב, אַבְיוֹן ת׳

лосни́ться הַצְהֵר, בָּרֹק, הַבְרֵק, צָהֹב, הַצְהֵב, נָצֹץ, הִתְנוֹצֵץ פ״ע

лосне́ть הַתְהֵר כְּבָרָק, — מִתְנוֹצֵץ פ״ע

лососи́на בְּשַׂר־פַּלָּמוּד ז׳

лосо́сій פַּלָּמוּדִי ת׳

ло́сось, —со́сокъ פַּלָּמוּד (מִין דָּג) ז׳

лось צְבִי־סוּס ז׳

лотере́йный לוֹטֶרִיאִי, הַגּוֹרָלִי ת׳

лотере́я לוֹטֶרְיָא, הַגְרָלָה נ׳. *Разыгрывать* — ре́ю עָשׂה לוֹטֶרְיָא. *Разыгривать домъ въ*—ре́ю הַגְרֵל בַּיִת עַל־יְדֵי לוֹטֶרְיָא

ло́тія נֶבֶק (מִין פֶּרַח) ז׳

лотко́вый פְּרִידִי ת׳

лото́ לוֹטוֹ, מִשְׂחַק הַלּוֹטוֹ ז׳

лото́къ,—то́чекъ סְרִיד שְׁטָחִי, קֶרֶשׁ שְׁקַעֲרוּרִי (שֶׁל מוֹכְרֵי פֵּרוֹת) ז׳, סְרִידָה שְׁטָחִית, עֲרֵיבָה—|| מַגְרֵפָה נ׳ || צִנּוֹר, צַנְתָּר ז׳

ло́тосъ *см.* ло́тія

лото́чный פְּרִידִי ת׳

поттере́я *см.* лотере́я

лотъ לוֹט (אֶחָד מִל״ב בְּלִיטְרָא) || אֲנָךְ || רִים, לוֹט (מִין אִילָן) ז׳

лоха́нка *см.* лоха́нь

лоха́нный עֲבִיטִי, שֶׁל עָבִיט, שַׁיָּךְ לְעָבִיט ת׳

лоха́ночный *см.* лоха́нный

лоха́нь עָבִיט, לִיקוֹן, עָטִין ז׳, כּוּבָא נ׳ || כִּיוֹר־הַרְחָצָה, אַגָּן, סַף ז׳

лохмо́тникъ לָבוּשׁ קְרָעִים ת׳

лохмо́тье בְּלוֹיֵי־סְחָבוֹת, קְרָעִים, סְמַרְטוּטִים ז״ר

лохви́на בְּשַׂר־פַּלָּמוּד ז׳

лохъ פַּלָּמוּד־הַיָּם || נוּת || אַלּוֹן־בָּכוּת ז׳

ло́ція לוֹצְיָא (מַדַּע הַיָּם) נ׳

ло́цманъ לוֹצְמָן (יוֹדֵעַ הַיָּם) ז׳

лошадёнка, —дёночка ז' סוּס דַּל
лошади́ный ת' סוּסִי. —-ная *порода* מִין־סוּסִים
лоша́душка ז' (לשון חבה) סוּס יָפֶה
ло́шадь ז' סוּס. —*водяная* סוּס־הַנָּהָר, הַיְאוֹר
лошако́вый, —ша́чій ת' פִּרְדָּאִי
лоша́къ, —шачёкъ ז' פֶּרֶד
лошачи́ха נ' פִּרְדָּה
лоще́ніе ז' מֵרוּק, מֵרוּט
лощёнка ז' בַּד מַבְרִיק
лощи́ло *и* —щи́лка נ' מַחְלֵק ז', מַשְׁעָה
лощи́льникъ ז' מְמָרֵט, מְמָרֵק, מַחֲלִיק
лощи́на, —щи́нка *см.* ложби́на
лощи́ть מָרֹק, מָרֹט, מָרֵט, צַחְצֵחַ, שַׁפְשֵׁף, שָׁעֵעַ, הַמְרֵק הַמְרֵט וכו' —ся שׁוּעַ, הַחֲלֵק פ"ע
лощо́нка *см.* лощёнка
лубово́й ת' קְלִפָּאִי, לִבְשָׁאִי
лубо́чный ת' מִקְּלִפַּת־זַיִּפוֹן (או: תרזה) ‖ מְצֻיָּר שֶׁלֹּא כָרָאוּי ת'
лубъ נ' לֶבֶשׁ, אִידָן ז' ‖ קְלִפַּת־זַיִּפוֹן
лубяно́й *см.* лубо́чный
лугови́на ז' בַּר קָטָן, אָפוּן ז', נְאוֹת־דֶּשֶׁא
лугови́ца *и* —говка ז' (מין עוף) בְּלִינוּס
лугово́дство נ' עֲבוֹדַת־כָּרִים
лугово́й ת' כָּרִי
лугъ ז' כַּר, אָפָה, אָבֵל ז', יַעֲרָה, נְאוֹת־דֶּשֶׁא
луда́ ז' קְרוּם
луди́льный ת' עֲשׂוּי לְצַפֵּה בְדִיל
луди́льщикъ ז' מְצַפֶּה בְדִיל
луди́ть, лу́живать פ"י צַפֵּה בְּדִיל
лу́жа נ' בִּץ, גֶּבֶא, רֶקֶק, אֲגַם־מַיִם ז', בִּצָּה, בְּרֵכַת מֵי־מַדְמֵנָה ז"ר
лужа́йка נ' (ביער) דִּשְׁאָה
лужа́йникъ ז' (מין צמח) דִּשְׁאָנִי
лужёкъ ז' כָּרוֹן, כַּר קָטָן
луже́ніе ז' צִפּוּי־בְּדִיל
лужёчекъ *см.* лужёкъ
лу́за *см.* блу́за
луза́нъ ז' (מין מעיל בלי שרוולים) לוּזָן
лузга́ ז' (של שק קמחי) תֶּפֶר
лузгъ נ' פִּנַּת־הָעֵינַיִם
луидо́ръ ז' (מטבע של זהב) לוּאִידָר
лука́ ‖ כִּפַּת־הָרִים מִדְּשָׁא ז', קֶשֶׁת שֶׁל אֻכָּף עֲקִימָה, נְטִיָּה (של נהר) נ'
лука́вецъ ז' (אדם) עָרוּם, נוֹכֵל
лука́вить פ"י הַעֲרֵם, הִתְהַלֵּךְ בְּמִרְמָה פ"ע, רַמֵּה
лука́во ת"פ בְּעָרְמָה, בְּמִרְמָה, בְּרַמָּאוּת
лука́вый ת' עָרוּם, נִפְתָּל, עָקֹב ‖ אִישׁ רָע, שָׂטָן רַע
лукова́тый ת' עָקֹם, מְעֻקָּם, כָּפוּף
лу́ковица נ' (צֶמַח בְּצָלִי) בָּצָל ז' ‖ חָסִית
луковицеви́дный *и* луковча́тый ת' כְּעֵין בָּצָל
лу́ковичный, —ныя *растенія* (צמח) חָסִית

лу́ковка ז' בְּצַלוֹן
лу́ковникъ נ' חַלַּת־בְּצָלִים
лу́ковый ת' בְּצָלִי
лукомо́рье ז' מִפְרָץ־יָם
луко́шко, —ко́шечко ז' טֶנֶא, סַל־נְצָרִים
лукъ ז' בָּצָל נ', קֶשֶׁת ‖ קַשְּׁתָנִית, עִירִית, חָסִית
луна́ נ' לְבָנָה, יָרֵחַ ז', סַהַר
лунати́змъ נ' סַהֲרוּרִיּוּת
луна́тикъ ת' סַהֲרוּרִי. *Женщина*— אִשָּׁה סַהֲרוּרִית
луна́ція נ' לוּנַצְיוֹן
лу́нка נ' מִשְׁקָע קָטָן ז', שְׁקַעֲרוּרָה
лу́нный ת' סַהֲרִי, יַרְחִי
луносѣме́нникъ ז' (מין צמח) זֶרַע־יְרָחִים
лу́ночка *см.* лу́нка ‖ ז' סַהֲרוֹנִי, מַכְתֵּשׁ הַשֵּׁן מַכְתֶּשֶׁת, מִשְׁבֶּצֶת נ'
лу́ночный ת' מַכְתְּשִׁי
лунь נ' צִפּוֹר־הַיָּרֵק. *Онъ былъ какъ* — לָבָן־שֵׂעָר כַּחֲלָב
лу́па נ' זְכוּכִית־מַגְדֶּלֶת
лупёжникъ נ' קוֹנֶה חֲשׂוּפָה
лупи́нъ ז' (מין צמח) תֻּרְמָס, תֻּרְמוּס
лупи́ть, лу́пливать פ"י חָשֹׂף, פַּצֵּל, קַלֵּף, הַחְשֵׂף, הִתְפַּצֵּל, הִקָּלֵף, הִתְקַלֵּף, הִתְבַּקֵּעַ ‖ —ся (מאפרוחים). *Онъ*—пить *съ него много денегъ* הוּא מוֹצִיא מִמֶּנּוּ מָמוֹן הַרְבֵּה
луска́ ז' (האגוזים וכו') ז', קְלִפָּה נ'
луска́чъ ז' אִילָן־מֶשִׁי
луто́къ,—то́чекъ נ' (מין עוף) הַנְּזִירָה־הַלְּבָנָה
луто́шка ז' בֶּן־זַיִּפוֹן חָשׂוּף
лучево́й ת' קַרְנִי. —вая *кость* קְנֵה־הַמַּרְפֵּק
лучеза́рность נ"ר נֹגַהּ, זֹהַר ז', יִפְעָה נ', קַרְנֵי־אוֹר
лучеза́рный ת' מַגִּיהַ, מַזְהִיר, זוֹרֵעַ אוֹר
лучёкъ ז' קַשְׁתּוֹן
лу́чекъ ז' בְּצַלוֹן
лучемѣ́ръ נ"ר מוֹדֵד־קְרָנַיִם ז', מוֹשְׁכוֹת־כֶּסֶל
лучеобра́зный ת' כְּעֵין־קְרָנַיִם
лучепреломле́ніе ז' שֶׁבְרִיר
лучи́на נ' כְּפִיס, קוֹסֶם ז', אֲבוּקָה
лучи́нный ת' כְּפִיסִי, קוֹסְמִי, אֲבוּקָאִי
лучи́стый ת' קָרֵן, רַב־קְרָנַיִם
лучи́ть פ"י דּוּג לְאוֹרָהּ שֶׁל אֲבוּקָה
лучно́й ת' קַשְׁתִּי ‖ בְּצָלִי
лу́чше ת"פ מוּטָב שֶׁ.. טוֹב שֶׁ... —*умереть, чѣмъ быть побѣжденнымъ* טוֹב לוֹ לְאָדָם שֶׁיָּמוּת מִשֶּׁיְּנוּצַּח. *Тѣмъ*— מַה־טּוֹב, —*всего* יוֹתֵר טוֹב. *Сдѣлайте какъ можно*— עֲשֵׂה זֹאת עַל צַד (או: עַל אֹפֶן) הַיּוֹתֵר טוֹב
лу́чшій ת' הַיּוֹתֵר טוֹב, עָדִיף. Наилу́чшимъ *образомъ* עַל צַד (או: בְּאֹפֶן) הַיּוֹתֵר טוֹב
За неимѣніемъ —шаго *я доволенъ и*

этимъ מחסרון היותר טוב, אני שמח גם בזה. *Это къ* —шему לטוב הוא. —*сортъ чаю* —עדית התה, מיטב

лучъ קרן || אגדת־אבוקות נ׳

луща́ *см.* луска́

луще́ніе גרגור ז׳

лущи́на *см.* луска́

лущи́ть גרגר פ״י || —ся התגרגר

лы́жа נעל־שלגי. *Навострить* —жи המלט על נפשו

лы́жникъ הולך בנעלי־שלג ז׳

лы́жница עקבות נעלי־שלג נ״ר

лызну́ть הפלט, ברח פ״ע

лызо́къ מפלט, מנוס ז׳. *Дать* лызка́ ברח, המלט

лы́ко קלפת זזפון, תרזה נ׳, לבש ז׳. *Онъ* —ка *не вяжетъ* הוא שכור כלוט

лы́ковый של קלפת זזפון, לבשי, אידני ת׳

лыса́стый קרחני, מלא קרחות ת׳

лы́сина קרחה, קרחת || חזרת, בהקנות (בסוסים) נ׳ || רבב, כתם ז׳

лысу́нъ כלב־הים בן־שנה ז׳ || עורו של—

лысу́ха תרנגלת־המים נ׳

лы́сый גבח, קרח, קרוח, חלק || (סוס) בעל־בהקנות ת׳

лысѣ́ть, об— העשה קרח, הקרח פ״ע

лыта́ть, про— שוט בארץ פ״ע

лы́тки שוקים ר״ז

лысту́нъ רועה־רוח, משוטט לכאן ולכאן, בטלן ת׳

лы́чко *см.* лыко

лы́чный של קלפת־זזמון, לבשי, אידני ת׳

ль *см.* ли

львёнокъ כפיר־אריות, גור־אריה ז׳

льви́ный ארי, של אריות ת׳

льви́ца לביא, לביאה נ׳

львообразный בדמות־אריה ת׳

льго́та הרוחת־זמן, הנחה נ׳

льго́тный חפשי, פטור (מתשלומי מס) ת׳

льди́на, —нка רגב־קרח ז׳

льди́стый מלא רגבי־קרח ת׳

льнопряди́льный *и* льнопряди́льный של מטוה־פשתים ת׳

льнопряди́льня בית־מטוה פשתים ז׳

льнуть *и* ли́пнуть דבק אל־, התדבק, התחנף ל..

льня́нка פשתה (מין צמח) נ׳

льняно́й של פשתים ת׳

льстецъ *и* льсти́вецъ חנפן, חונף, מחניף ת׳

льсти́вость חנף ז׳, חנופה נ׳

льсти́вый חנפני ת׳

льсти́тель *см.* льстецъ

льсти́тельный *см.* льсти́вый

льсти́ть חנף, החנף פ״ע

льще́ніе *см.* лесть

лья́ма גבל־העץ ז׳, עז־הגמל נ׳

лѣвизна́ הצד־השמאלי ז׳

лѣ́во, въ —, на — השמאל, שמאלה ת״פ

лѣвша́ אטר ז׳, אטרה || יד־השמאלית נ׳

лѣвша́къ אטר, משתמש בשמאלו ת׳

лѣвый שמאלי ת׳. —вая *рука*— יד־שמאלית, שמאל

лѣзть טפס, עלה; ירד || הלם || התקרה, נשר || דחק עצמו, הכנס פ״ע. —*изъ ямы* עלה מן הבור. —*на стѣнку* טפס (או: עלה) על הקיר. —*въ воду* ירד המימה. —*съ дерева* ירד מן האילן. *Сапоги мнѣ не*—зутъ *на ноги* המגפים אינן הולמות אותי. *Мѣхъ на шубѣ*—зетъ הפרוה מתקרחת. *У меня очень* — зутъ *волосы* שערותי נושרות מאד. *Онъ всюду*—зетъ הוא דוחק עצמו לכל מקום. *Онъ не спросясь*—зетъ *въ комнату* מבלי שאול נכנס הוא החדרה. *Онъ такъ и* —зетъ *въ драку* מבקש הוא להתחיל במחלקת. *Онъ изъ кожи* — зетъ הוא מתאמץ בכל כחו. —*въ петлю* הכנס בעצמו למוקש

лѣка́рка רופאת (־אליל) נ׳

лѣка́рскій של רופא, רופאי ת׳

лѣка́рственный של מרפא, של תרופה, תרופאי ת׳

лѣка́рство סממנים, סמי־מרפא ז״ר, תרופה רפואה נ׳

лѣ́карь רופא, אסיא ז׳. *Военный* — רופא־הצבא

лѣни́вецъ גרפה, עצלן ת׳

лѣни́вость *см.* лѣность

лѣни́вчикъ *см.* лѣни́вецъ || סבבת־בקר נ׳

лѣни́вый עצל, עצלני, מתרשל, מתרפה ת׳. —вымъ *шагомъ* בצעדים אטים. —вые *щи* זום של כרוב ירוק

лѣни́ть הרגל לעצלות פ״י || —ся התעצל, התרשל. *Онъ* — тся *работать* הוא מתרפה במלאכתו

лѣнтя́й עצלן, בשלן ז׳

лѣнь *и* —ность עצלות, עצלנות, פגרא נ׳. *На него находитъ* (*или: напала*)— העצלות מושלת בו

лѣнь. *Мнѣ —читать* אני מתעצל לקרא

лѣпи́льщикъ תבניתר (עושה תבניות) ז׳

лѣпи́ть דבק, דבקק || עשה תבנית (מטיט, שעוה וכו׳) פ״י || —ся הלך בכבדות, עלה בעמל || דבק, הדבק, היה דבוק

лѣпка *и* лѣпле́ніе יצירת־תבנית נ׳

лѣпкій צָמִיג, צָמִג, מִתְדַּבֵּק ת׳
лѣпкость צְמִיגוּת נ׳
лѣпной מַעֲשֵׂה יוֹצֵר, עָשׂוּי תַּבְנִית ת׳. —ное *изображеніе* צוּרָה שֶׁל יוֹצֵר. — ное *искусство* אוּמָנוּת שֶׁל יוֹצְרִים
лѣпота יוֹפִי, הוֹד, הָדָר ז׳, תִּפְאֶרֶת נ׳
лѣпщикъ מְעַצֵּב, יוֹצֵר פֶּסֶל, אָמָן ז׳
лѣса מַדְבָּק, נִדְבָּךְ (שֶׁל בִּנְיָן) ז׳
лѣсенка סֻלָּמוֹן ז׳
лѣсина גֶּזַע, כֹּרֶת ז׳
лѣсистый רַב־הַיְעָרוֹת, יַעֲרָנִי ת׳
лѣсникъ שׁוֹמֵר־הַיַּעַר || סוֹחֵר־עֵצִים ז׳
лѣсничество פְּקִידוּת יַעֲרָנִית נ׳
лѣсничій יַעֲרָן ז׳
лѣсной יַעֲרִי, מְיֹעָר ת׳. — *дворъ* קַרְפֵּף, — ное *яблоко* קַרְפִּיף, מִישׁוֹר־עֵצִים חַזְרָר (תַּפּוּחַ יַעֲרִי)
лѣсоботаника בּוֹטַנִיקָא יַעֲרָנִית נ׳
лѣсоботаническій שֶׁל בּוֹטַנִיקָא יַעֲרָנִית ת׳
лѣсовать יָשֹׁב בַּיַּעַר פ״ע || צוּד הֱיוֹת־הַיַּעַר פ״י
лѣсоводецъ *и* —водъ יַעֲרָן ז׳
лѣсоводственный יַעֲרָנוּתִי ת׳
лѣсоводство יַעֲרָנוּת נ׳
лѣсовщикъ שׁוֹמֵר־הַיַּעַר ז׳
лѣсокъ חֹרֶשׁ ז׳, חֻרְשָׁה נ׳
лѣсопильный *заводъ* מַרְשׁוּת, מַרְשׁוּתָה נ׳
лѣсопильня מַרְשׁוּת, מַרְשׁוּתָה נ׳
лѣсопромышленникъ סוֹחֵר עֵצִים ז׳
лѣсосѣкъ *и* —сѣка הֶלְקַת־יַעַר עוֹמֶדֶת לִכְרִיתָה נ׳
лѣсосѣчный מְשַׁמֵּשׁ לִכְרִיתַת־יַעַר ת׳
лѣсохозяинъ בַּעַל־יַעַר ז׳
лѣстница *и* —ствица || מַעֲלוֹת, מַדְרֵגוֹת נ״ר סֻלָּם ז׳. *Винтовая*— לוּל. *Пожарная*— סֻלַּם־הַמְכַבִּים]
лѣстничный סֻלָּמִי ת׳
лѣсъ חֹרֶשׁ, יַעַר ז׳ || עֵצָה נ׳, עֲצֵי־בִנְיָן ז״ר *Красный*— גִּבְרָיוֹת. *Черный*— יַעַר עֲצֵי־טֶרֶף. *Строевой*— יַעַר־עֵצָה. *Дремучій*— יַעַר עַתִּיק. *Дубовый*— יַעַר־אַלּוֹנִים *Кто въ —, кто по дрова.* אִישׁ לְעֶבְרוֹ]
лѣтній קֵיצִי ת׳.
лѣто קַיִץ ז׳ || שָׁנָה נ׳. —*наступаетъ* בַּקַּיִץ. —томъ הַקַּיִץ מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא. *Въ лѣто* 1774 בִּשְׁנַת אֶלֶף תשע״ד. *Сколько ему* лѣтъ בֶּן כַּמָּה שָׁנִים הוּא. *Ему тридцать* лѣтъ הוּא בֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה. *Онъ уже въ* —тахъ הוּא כְּבָר בָּא בַּיָּמִים. *Во цвѣтѣ* лѣтъ בִּדְמִי יָמָיו; בְּמִבְחַר שְׁנוֹתָיו
лѣтовать, за— קַיֵּץ, קוֹיֵץ, בַּלֵּה הַקַּיִץ פ״ע
лѣтовье *и* —вище קִיּוּץ ז׳

лѣтописаніе דִּבְרֵי־הַיָּמִים ז״ר
лѣтописатель *и* —писецъ כּוֹתֵב (אוֹ: סוֹפֵר) דִּבְרֵי־הַיָּמִים, בַּעַל— ז׳
лѣтописный שֶׁל דִּבְרֵי־הַיָּמִים ת׳
лѣтопись כְּרוֹנִיקָא נ׳, דִּבְרֵי־הַיָּמִים ז״ר
лѣторосль גֶּזֶר בֶּן־שָׁנָה, יוֹנֵק— ז׳
лѣтосчисленіе תַּאֲרִיךְ, חֶשְׁבּוֹן־הַשָּׁנִים ז׳, כְּרוֹנוֹלוֹגְיָא נ׳
лѣтось בַּקַּיִץ שֶׁעָבַר, אֶשְׁתָּקַד, בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה ת״פ
лѣтошній מֵאֶשְׁתָּקַד, מִשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה, מִקַּיִץ שֶׁעָבַר ת׳
лѣчебникъ סֵפֶר מְרַפֵּא לָעָם, סֵפֶר־רְפוּאוֹת ז׳
лѣчебница בֵּית־מַרְפֵּא ז׳
лѣчебный מַרְפָּאִי ת׳
лѣченіе רִפּוּי, מַרְפֵּא ז׳, רְפוּאוֹת נ׳
лѣчить, лѣчивать רָפֹא, רַפֵּא, הַעֲלֵה אֲרוּכָה לְ.. פ״י || —ся הִתְרַפֵּא. —*виноградомъ* הִשְׁתַּמֵּשׁ בִּתְרוּפַת־עֲנָבִים
лѣчуха *см.* люцерна
лѣшій בַּר־נַשׁ יַעֲרִי, שֵׁד־הַיַּעַר ז׳
любвеобильный מָלֵא אַהֲבָה, רַב־חֶסֶד ת׳
любезникъ אִישׁ־נְעִים ז׳
любезничанье חִבּוּב ז׳, דּוֹדִים, אֲהָבִים ז״ר
любезничать דַּבֵּר דִּבְרֵי חֲבִיבוּת, הִתְעַלֵּס בָּאֲהָבִים, חַזֵּר אַחֲרֵי אִשָּׁה, נְהֹג חִבָּה פ״י
любезность אַחְבָּנוּת, חֲבִיבוּת נ׳
любезный אַחְבָּן || חָבִיב, אָהוּב, נֶחְמָד ת׳
любимецъ מַחְמָל, יָדִיד, אָהוּב, מַחְמָד, רָחוּם, חָמוּד ת׳]
любимый אָהוּב, רָצוּי, נֶחְמָד ת׳
любистокъ רְחִימוֹן (מִין צֶמַח) ז׳
любитель מְחַבֵּב, אוֹהֵב, נוֹטֶה אַחֲרֵי — ת׳. *Дѣлать* —мымъ הַאֲהֵב
любить אָהֹב, חָבֹב, חַבֵּב, רַחֵם, הָגֹה אַהֲבָה לְ.., רָצֹה פ״י. *Эти растенія* — бятъ *тѣнь* הַצְּמָחִים הָאֵלֶּה אוֹהֲבִים צֵל
любо חָבִיב, נָעִים, נֶחְמָד ת״פ. —*смотрѣть на него* נָעִים לְהַבִּיט עָלָיו. — *не* — בְּרָצוֹן אוֹ שֶׁלֹּא בְּרָצוֹן
любоваться, на— הִתְעַנֵּג עַל.., הִסְתַּכֵּל בְּרָצוֹן בְּ.. פ״י — *собою* הִתְעַנֵּג עַל עַצְמוֹ. —*красивою картиною* הִסְתַּכֵּל מִתּוֹךְ עֹנֶג בִּתְמוּנָה יָפָה
любовина בָּשָׂר יָפֶה (בְּלִי שׁוּמָן וְגִידִים) ז׳
любовишка אֲהָבִים ז״ר
любовникъ אֲהוּב־אִשָּׁה, אוֹהֵב—, מְאַהֵב, עוֹגֵב ז׳
любовничій שֶׁל אָהוּב, — עוֹגֵב ת׳
любовный שֶׁל אֲהָבִים, שֶׁל עֲגָבִים ת׳
любовь אַהֲבָה, חִבָּה, חֲבִיבוּת נ׳. — *къ ближнему* אַהֲבַת־רֵעַ
любодѣй *см.* прелюбодѣй

любознáніе и — знáтельнось תְּשׁוּקַת־דַּעַת נ'
любознáтельный אוֹהֵב־דַּעַת ת'
любóй ת' נָעִים, חָבִיב, רָצוּי. *Онъ намъ* любъ חָבִיב הוּא עָלֵינוּ. *Выберите* — бую *матерію* בְּחַר לְךָ אֶרֶג כִּרְצוֹנְךָ (אוֹ: הָאֶרֶג הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ). *Это ему* — бо זֶה נָעִים לוֹ
любомýдрецъ, — рый ז' פִילוֹסוֹף, מוֹדֵעַ לְבִינָה
любомýдріе נ' פִילוֹסוֹפְיָא, אַהֲבַת־חָכְמָה
любомýдрственный ת' פִילוֹסוֹפִי, אוֹהֵב חָכְמָה
любомýдрствовать פ"ע הִתְפַּלְסֵף
любопы́тность נ' סַקְרָנוּת, תַּוְרָנוּת
любопы́тный ת' הֲשָׁר, סַקְרָן, תַּיְרָן, תְּאֵבְדַּע
любопы́тство חֲשִׁירוּת, סַקְרָנוּת, תְּאֵבְדֵּעוּת, תַּוְרָנוּת נ'
любопы́тствовать הִסְתַּקֵּר, הִתְאַוָּה לָדַעַת, תָּאַב —, צָבָא — פ"ע
любословіе ז' פִילוֹלוֹגְיָא נ', מַדַּע־הַלָּשׁוֹן
любослóвный ת' פִילוֹלוֹגִי
любострáстіе נ' עֲגָבִים ז"ר, תַּאֲוָה, עֲגָבָה
любострáстный תַּאֲוָנִי, חֶמְדָּנִי, עוֹגֵב, מְעוֹרֵר תַּאֲוָה ת'
любостяжáніе נ' אַהֲבַת־בֶּצַע
любостяжáтель, — ный ת' אוֹהֵב־בֶּצַע
любочéстіе *см.* честолюбіе
люди ז' שֵׁם הָאוֹת Л בְּסָלָאבִית
люди בָּשָׂר וָדָם ז', בְּרִיּוֹת נ"ר, אֲנָשִׁים, בְּנֵי־אָדָם || עוֹשֵׂי־רָצוֹן, מְשָׁרְתִים ז"ר. *Онъ не знаетъ, какъ обращаться съ* людьми́ אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם הַבְּרִיּוֹת. *Это знаютъ всѣ* — כָּל אָדָם יוֹדֵעַ זֹאת. *Что у* людей, *то и у насъ* אֶצְלֵנוּ כְּמוֹ אֵצֶל שְׁאָר בְּנֵי־אָדָם. *Выдти въ* — הָיָה לְאִישׁ
лю́дность נ' יִשּׁוּב, רִבּוּי־עָם
лю́дный ת' רַב־עָם, מְלֵא־אָדָם
людоѣ́дство נ' לוּדְאוּת, אֲכִילַת־אָדָם
людоѣ́дъ ז' לוּדָא, אוֹכֵל־אָדָם
людскáя ז' חֲדַר־הַמְּשָׁרְתִים
людскóй ת' אֱנוֹשִׁי || שֶׁל הַמְּשָׁרְתִים
лю́дскость נ' נִמּוּס ז', דֶּרֶךְ־אֶרֶץ
людъ ז' עַם, אָדָם, הָמוֹן
люкъ (פתח הספינה) ז' חָרָךְ ז', כַּוָּה נ'
лю́лька, — лечка נ' עֲרִיסָה
люлю́кать, у— פ"י יִשֵּׁן־תִּינוֹק
лю́стра נ' נִבְרֶשֶׁת
люстрáторъ ז' בּוֹחֵן חֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁל אֲחֻזָּה
люстраціóнный ת' שֶׁל בְּחִינָה, — בְּדִיקָה
люстрáція לוּסְטְרַצְיוֹן (בְּדִיקַת חֶשְׁבּוֹנוֹת שֶׁל אֲחֻזָּה נ')
люстри́новый ת' לוּסְטְרִינִי
люстри́нъ ז' לוּסְטְרִין
лю́тенный ת' עוּגָבִי
лю́тенщикъ ז' (עושה עוגבים) עוּגָבָר
лютерáнинъ ז' לוּתֵירָנִי
лю́тикъ ז' (מין צמח) חֶנֶק־הַנָּמֵר
лютни́стъ ז' עוּגְבָן
лю́тня ז' עוּגָב
лю́тость נ' קֹשִׁי ז', אַכְזָרִיּוּת
лю́тый ת' קָשֶׁה, אַכְזָרִי
лю́тый ז' חֹדֶשׁ פֶבְּרוּאַר
лютѣ́ть פ"ע הֵעָשֵׂה אַכְזָרִי
люце́рна נ' (מין צמח) שִׁבֳּלוּלִית, לוּצֶירְנָא
лю́чный ת' כַּוָּאִי, חַרְכִּי
лягáвый, — вая *собака* ז' (כֶּלֶב) עַקְבָּה
лягáніе נ' בְּעִיטָה, הֲדִיפָה (ברגלים האחרונות)
лягáть, лягнýть בָּעַט, הָדַף (ברגלים האחרונות) פ"י
ля́гва ז' דַּג־הַצְּפַרְדֵּעַ
ягли́вый ת' בַּעְטָן, הַדְּפָן
лягнýть *см.* лягáть
лягýха נ' צְפַרְדֵּעַ
лягушёнокъ ז' בֶּן־צְפַרְדֵּעַ
лягýшечій ת' צְפַרְדְּעִי
лягýшка נ' צְפַרְדֵּעַ
ля́да и ля́дина ז' שְׂדֵה־שִׂיחַ
лядáщій ת' בַּעַל קַל הָעֵרֶךְ, לֹא־יִצְלַח
лядвéйный ת' יַרְכִּי, שׁוֹקִי
лядвенéцъ ז' (מין אילן בשם) לוֹט, רִים
ля́двея и ля́шка ז' מָתְנַיִם, חֲלָץ, שׁוֹק || פַּרְבַּיִם (שֶׁל חַיּוֹת) ז"ר
лядýнка *см.* падýнка
лядъ ז' אָסוֹן, פֶּגַע, רַע, אֵיד
ля́ка ז' כֶּלֶב גִּבֵּן
ля́мка ז' (למשך ספינה) חֶבֶל. *Тянуть* — ку עָבַד עֲבוֹדַת־פֶּרֶךְ. *Надѣть* — ку הָלַךְ (אופיצר) בִּגְדוּדָה
ля́мочникъ ז' מוֹשֵׁךְ סְפִינָה
ля́пать, ля́пнуть הִכָּה, הִלְקָה בְּכַף, זָרַק || сля́пать הִשְׁחִית מַעֲשֵׂהוּ, בִּפְנֵי־פ' פ"י || —нуть. הִפְצִיעַ בִּנְפִילָה. —ся || חִבֵּל־ זָרַק דִּבּוּר || הִכְשִׁיל בְּדִבּוּר (אוֹ: *словечко* בַּלָּשׁוֹן)
ля́сы ז"ר רָצוֹן ז', דִּבְרֵי לֵיצָנוּת, דְּבָרִים בְּטֵלִים
ля́шка, — шечка *см.* ля́двея
ля́ща נ' עֲדָשָׁה

М.

Мавзолéй מבזוליון, פלטורין ז׳
мавритáнскій *стиль* סגנון מברי ז׳
магазúнный מחסני ת׳
магазúнщикъ מחסנר ז׳
магазúнъ אוצר, מחסן ‖ בית־מסחר ז׳.
בית־מסחר־ספרים *Книжный—* חנות נ׳
магарычъ משקה (של גמר משא ומתן) ז׳
мáгикъ מג, מגוש, אמגוש ז׳
магúстерскій מגיסטרוני ת׳
магúстерство מעלת־מגיסטרון נ׳
магистрáтскій מגיסטרטי ת׳
магистрáтъ מגיסטרטום ז׳
магúстръ מגיסטר, מגיסטרון ז׳
магúческій מגי, אמגושי ת׳
мáгія מכשף ז׳, כשפים ז״ר, אמגושית נ׳
магнáтскій שועי, של שועים ת׳
магнáтъ שוע ז׳
магнéзія גלורד ז׳
магнезіяльный גלורדי ת׳
магнитизéрство חכמת־מגנוט נ׳
магнетизёръ מגנטר ז׳
магнетизúровать מגנט פ״י
магнетúзмъ מגניטיות נ׳
магнетúческій מגניטני ת׳
магнúтить, на— מגנט, מרח במגנט פ״י
магнúтный מגניטי ת׳
магнúтъ מגניט ז׳, אבן זוהלת, — שואבת נ׳
мáгній מגניון ז׳
магнóмія מבנא (מין צמח) נ׳
магометáнинъ מוחמדני ת׳
магометáнство מוחמדנות נ׳
магъ מג, אמגוש, מגוש ז׳
мадóнна מדונה נ׳
мадригáлъ מדריגל (שירת רועים, שיר ידידות) ז׳
мадерáнъ מרדגוש (מין צמח) ז׳
маетá, мáетникъ *см.* маятá, мáятникъ
мáетность אחוזה, נחלת־שדה נ׳
мáзаница *см.* мáзанка
мáзаніе *см.* мáзка
мáзанка בית־חמר ז׳
мáзаночный בנוי־חמר ת׳
мáзаный מרוח, משוח ת׳
мáзать, мáзывать, мазнýть משח, סוך,
סוך עצמו, משח—, מרח — ‖ ся מרח פ״י
мазúлка מכחול גדול ‖ צייר אויל, — גרוע ז׳
мазúльный משחאי ת׳
мазúльщикъ משחן ז׳
мáска משיחה, מריחה נ׳

мазýрикъ גנב־הכיס, נבל ז׳
мазýрка מזורקא (מין מחול) נ׳
мазь תמרוק ז׳, משחה נ׳ ‖ עטרן ז׳
май מאי (ירח) ז׳
майка (*и* майскій *жукъ*) חפושית זו נ׳
мáйна *см.* ледокóльня
мáйникъ שרש עגרשה ז׳
мáйскій של מאי ת׳. —*жукъ см.* мáйка
мáисовый דוראי ת׳
мáисъ דורה נ׳
маіорáнъ *и* майорáнъ *см.* маерáнъ
маіорáтный *и* —ратскій של בכורה ת׳
маіорáтъ משפט בכורה ז׳, בכורה ‖ נחלת־
маіорскій מאורי ת׳ הבכור נ׳]
маіóръ מאיור ז׳. —рша מאיורית
макáніе טבול ז׳, טבילה ‖ יציקת־נרות נ׳
макарóнный מקרוני ת׳
макарóнщикъ מקרונר ז׳
макарóны מקרונים ז״ר
макáть, мáкивать. макнýть ‖ טבל, טבל
הטבל, הוצק —ся ‖ יצק נרות פ״י
маклáкъ סרסור, איש־הבינים, מתוך, רמאי ז׳
маклáчить סרסר ברמאות פ״י
мáклерскій סרסורי ת׳
мáклерство סרסורות נ׳
мáклеръ סרסור ז׳
мáковица *см.* мáковка
мáковичный כלניתי ת׳
мáковка ‖ תפוח של שומשמין ז׳, כלנית נ׳ ‖
סמין של זהב (בבתי־התפלה) ‖ גמלון, גבנון
(של בית) ‖ קדקד, ז׳ ‖ צמרת (של אילן) נ׳
мáковникъ, —ничекъ עגת־שומשמין נ׳
мáковый של שומשמין ת׳
макрéль כופיה (מין דג) נ׳
макрокóсмъ מקרוקוסמוס, העולם הגדול ז׳
мáксимумъ מקסימון, גבול־הגדל ז׳
макулатýра מקולטורא נ׳, מקק־ניר ז׳
макýша, макýшка *и* макýшечка קדקד ז׳
макъ פרגים, שומשמין ז״ר
малáга מלגא נ׳, יין־מלגא ז׳
малáкія מעשה־אונן ז׳, הוצאת זרע לבטלה נ׳
малахáй, —хáйчикъ כובע־שער ז׳, כנבעת—,
малахúтовый מלשתי ת׳ פרוה נ׳]
малахúтъ מלשת (מין אבן) נ׳
малевáльный המשמש לציור ת׳
малевáніе *и* малёвка מעשה־ציור ז׳
малевáть, на— צייר, צבע פ״י ‖ —ся כחל
עצמו

ма́ленькій ת׳ פָּעוּט; פָּטִיט; *см.* ма́лый
мале́нько ת״פ קְצָת, מְעַט
малёхонекъ ת׳ פָּטִיט מְאֹד
ма́лецъ *см.* ма́льчикъ
мализна́ *см.* ма́лость
мали́къ נ״ר עִקְבוֹת־הָאַרְגֶּבֶת
мали́на ז׳ פֶּטֶל
мали́нникъ ז׳ שִׂיחַ־פֶּטֶל || אוֹהֵב פֶּטֶל
мали́нный ת׳ פִּטְלִי
мали́новка נ׳ (מין צפור) עִשְׁבּוֹנִית || ז׳ יֵין־פֶּטֶל
мали́новый ת׳ בְּעֵין פֶּטֶל, כְּתוֹלָע
ма́лка נ׳ (לנגרים) פִּנַּת־עַיִן
ма́ло ת״פ מְעַט, מִצְעָר, מִזְעָר, קִמְעָא. *Онъ ѣстъ очень* — הוּא אוֹכֵל מְעַט מְאֹד. *У него было* — *гостей* אֶצְלוֹ הָיוּ אוֹרְחִים מִסְפָּר. *Ни* — אַף לֹא בְּמִקְצָת. —*по* малу מְעַט מְעַט, קִמְעָא קִמְעָא. —*того, что* לֹא דַי שֶׁ.., הַמְעַט שֶׁ..
малова́жность נ׳ קְטַנָּה, קַלּוּת־הָעֵרֶךְ
малова́жный ת׳ קַל־הָעֵרֶךְ
малова́то ת״פ מְעַט, קְצָת
малова́тость ז׳ קִמְעָא, מַשֶּׁהוּ
малова́тый ת׳ קָטָן קְצָת. —ватъ *ростомъ* קְטַן־קוֹמָה קְצָת
маловóдіе *и* —дье ז׳ חֹסֶר־מַיִם
малове́ріе נ׳ קַטְנוּת־אֱמוּנָה, ז׳ — חֹסֶר
малове́рный, —ръ ת׳ קְטַן־אֱמוּנָה
малове́рство *см.* малове́ріе
маловѣ́сность ז׳ מִעוּט־הַמִּשְׁקָל
маловѣ́сный ת׳ מְעַט־הַמִּשְׁקָל, קַל
маловѣ́тріе נ׳ רוּחַ־מְצוּיָה
маловѣ́чность ז׳ קֹצֶר־יָמִים
маловѣ́чный ת׳ קְצַר־יָמִים
малоду́шіе ז׳, רִפְיוֹן־רוּחַ, רֹךְ־לֵבָב, נְמִיגָה, נְמִיסָה נ׳
малоду́шничать הֵמוֹג, הִמּוֹס לִבּוֹ, רָפָה יָדָיו, הִתְיָאֵשׁ, הִתְיָאֵשׁ פ״ע
малоду́шный ת׳ רַךְ־הַלֵּבָב, רְפֵה־יָדַיִם, מְיָאֵשׁ
ма́лое ת׳ מוּעָט, מְעוּט. *Онъ довольствуется* —лымъ הוּא מִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט
малозначáщій *и* —чýщій ת׳ קַל־הָעֵרֶךְ
малозначи́тельность נ׳ קַלּוּת־הָעֵרֶךְ
малозначи́тельный *см.* малозначáщій
малóй ז׳ מְשָׁרֵת. *Добрый*— אָדָם טוֹב
малоизвѣ́стный ת׳ בִּלְתִּי מְפֻרְסָם, — יָדוּעַ
малоиму́щій ת׳ אִי־בַּעַל־יְכֹלֶת, עָנִי
малоиску́сный ת׳ בִּלְתִּי־מָהִיר
малокрóвіе ז׳ חֹסֶר־דָּמִים
малокрóвный ת׳ חֲסַר־דָּמִים
малолѣ́тность נ׳ קַטְנוּת
малолѣ́тный, —токъ ת׳ קָטָן, עוּל־יָמִים
малолѣ́тство *см.* малолѣ́тность
малолю́діе, —лю́дность *и* — лю́дство מִעוּט אוֹכְלוּסִין
ма́ло-ма́льски *см.* ма́ло
малоóпытность ז׳ מִעוּט נִסָּיוֹן
малоóпытный ת׳ בַּעַל נִסָּיוֹן מוּעָט
ма́ло-по-ма́лу *см.* ма́ло
малопомѣ́стный ז׳ הַקְלַאי קָטָן
малопри́быльность נ׳ הַכְנָסָה מוּעָטָה
малорóслость נ׳ שִׁפְלוּת־קוֹמָה
малорóслый ת׳ שְׁפַל־קוֹמָה
малосвѣ́дущій ת׳ בִּלְתִּי־בָקִי, אִי־מֻמְחֶה
малоси́ліе נ׳ חֹסֶר־כֹּחַ ז׳, חוּלְשָׁה
малоси́льный ת׳ חֲסַר־כֹּחַ, חַלּוּשׁ
малосóльный ת׳ מָלוּחַ מְעַט
малосóчность ז׳ חֹסֶר־לֵחַ
малосóчный ת׳ חֲסַר־לֵחַ
ма́лость ז׳, דָּבָר קָטָן, מוּעָט, מַשֶּׁהוּ, קִמְעָא, קַטְנוּת נ׳
малоу́міе טִפְּשׁוּת, סַכְלוּת־הַלֵּב נ׳, טִמְטוּם־הַלֵּב, — הַמֹּחַ ז׳
малоу́мный — חֲלַשׁ־הַדַּעַת, מְטֻמְטָם, אֲטוּם הַמֹּחַ, הַלֵּב, — הַנֶּפֶשׁ ת׳
малоупотреби́тельный ת׳ נָהוּג מְעַט
малоцѣ́нность ז׳ שִׁוְיוֹן קָטָן, עֵרֶךְ קַל
малоцѣ́нный ת׳ בַּעַל שִׁוְיוֹן קָטָן, בַּעַל עֵרֶךְ קַל
малочи́сленность ז׳ מִסְפָּר מְעוּט
малочи́сленный ת׳ מְעַט־הַמִּסְפָּר, מִצְעָר, מְעַט
малу́ха נ׳ — הַבַּת הַצְּעִירָה, הָאָחוֹת
ма́лый ת׳ קָטֹן, קָטָן, צָעִיר, זוּטָא, זוּטָר, פָּחוּת. *У него пять человѣкъ дѣтей*, малъ ма́ла *меньше* לוֹ חֲמִשָּׁה בָּנִים, הָאֶחָד צָעִיר בִּדְמוּת זָעִיר מֵחֲבֵרוֹ. *Въ* — ломъ *видѣ* זָעִיר. *На* —лое *время* לְשָׁעָה קַלָּה, לִזְמַן אַנְפִּין. —лая *сумма* סְכוּם מוּעָט. *Съ* —лыхъ *лѣтъ* מִימוֹת הַיַּלְדוּת. *Безъ*—лаго *пять аршинъ* חֲמִשָּׁה אַרְשִׁין פָּחוֹת מְעַט (או: בְּעֵרֶךְ חֲמִשָּׁה אַרְשִׁין). *Сапоги мнѣ* — лы מַגָּפַי צָרוֹת לְרַגְלַי
малы́шъ ת׳ קְטַן־הַבָּנִים || שְׁפַל־קוֹמָה
ма́льва נ׳ (מין צמח) חֲבִיזָה, מַלְבְּנִיקִי ז׳
мальга́ ז׳ דָּג קָטָן || תִּינוֹק
ма́льта ז׳ חֵמָר, אַסְפַּלְט
ма́льчикъ ז׳ נַעַר. —*съ пальчикъ* אֶצְבְּעוֹנִי
мальчи́шка , קוֹנְדָּס, פִּרְחָח, תַּעֲלוּל, עֲוִיל, רַק, בַּטְלָן, יוֹצְאָן, פַּרְדָּן ז׳
мальчу́га *и* мальчуга́нъ ז׳ נַעַר
малѣ́йшій ת׳ —מִכָּל. הַקָּטָן. *Я не сдѣлалъ ему ни* —шей *непріятности* לֹא גָּרַמְתִּי לוֹ אִי־נְעִימוּת אַף בְּמַשֶּׁהוּ. *Чув-*

ствуете ли вы какую нибудь боль? *Ни* —шей דמרגיש אתה איזה כאב ? אינו חש כל עקר]
малѣть התמעט, התדלדל פ״ע
малютка и —точка תינוק ז׳
малявка דג קטן ז׳
малярный и —рскій צירי ת׳
малярство ציור ז׳
маляръ צַיָּר ז׳, —риха אשת־צַיָּר
мама אמה || מינקת || אומנת נ׳
мамантовый מומיתאי ת׳
мамантъ מומיתא נ׳
мамзéль עלמה || אומנת || חברה, מקריאת נ׳
мамка מינקת נ׳
маммонтъ *см.* мамантъ
мамона הון, ממון, עשר ז׳, עשירות נ׳
мамонъ כרס ז׳, קבה, בטן נ׳ || הון, ממון, עשר ז׳, נכסים ז״ר
мамуль שונרא פראית נ׳
мамура *см.* княжница
мамушка *см.* мамка
мандаринъ מנדרין (פקיד כינאי) ז׳
мандарина מנדולינא, פנדורה נ׳
мандрагоръ יברוחא, דודי (ר׳ דודאים) ז׳
мандурилъ מנדריל (מין קוף) ז׳
маневрировать מנבר, עשה הטיות פ״י
манёвръ מנבור ז׳, הטיה נ׳
манежить מגל, למד סוס לרכיבה פ״י || —ся קושט עצמו
манéжный ממגו, מלמד ברכיבה || מקשט ת׳
манéжъ מניזא, מקלט־המרוץ, אסכולא של רכיבה נ׳]
манекéнъ אישון (בבה של עץ) ז׳
манéра *см.* манéръ
манéристый *см.* манéрный
манéриться התנהג בנמוס פ״ע
манéрка קנקן ז׳
манéрный בעל־נמוס, — דרך־ארץ ת׳
манéрочный של קנקן, קנקני ת׳
манéръ и манéра נמוס, דרך־ארץ ז׳, מדה נ׳ || אופן, מנהג ז׳, דרך נ׳. *На*— על דרך. *На русскій*— על דרך הרוסים. *Какимъ бы* — *нeромъ тутъ пройдти* איזה הדרך אשר נעבור באן. *То же блюдо, да на иной* — אותו תבשיל אבל ערוך באופן אחר]
манжéта חפה נ׳
манжéтка רגלי־ארי (מין צמח) נ׳
манжéтница הפרית נ׳
манжéтный חפאי ת׳
манить, манивать רמז, נפנף יד || פתה, הדח, משך פ׳ אחרי עצמו פ״י. — *кого пустыми обѣщаніями* דחה איש בדך

зשוב (בהבטחות שוא)
манифéстъ מניפסט, גלוי־דעת ז׳
манишка לבובה נ׳
манія מניא נ׳, שגעון ז׳
манкировать לא עשה חובתו, לא יצא ידי חובתו פ״ע
манна מן, לחם־שמים || עסים מלח, — תרדל ז׳
мановéніе и маніе סימן, רמז ז׳, רמיזה נ׳. *По* —венію *его руки* על פי תנופת ידו
мантилія גלימה, מנטיליא נ׳
мантія פיפורין ז׳, אדרת, אצטלא נ׳
манускриптъ כתב־יד ז׳
мануфактура בית־אריגה ז׳, מנופקטורא נ׳
мануфактуристъ מנופקטורר ז׳
манцениль מנשינילא נ׳, אילן־ארס ז׳
марабу מרבו ז׳, חסידה ופקנית נ׳
маразмъ מזמוז ז׳
маралъ צבי סיבירי ז׳
маральщикъ *см.* марáтель
маранíе דכלוך, זהום, מנוף ז׳
мараскинъ מרסקינא (מין יי״ש קונדיטון) נ׳
марáтель לכלכן, זהמן, מנפן ז׳
марáть, мáрывать לכלך, זהם, גאל, מנף || מחק || הוצא שם רע — דפה — לעז פ״י. || —ся התלכלך, הזדהם, התגאל || המחק || — *стихи* כתב שירים גרועים. *Тутъ не стоитъ рукъ*— אין שוה לטפל בזה
мáрганецъ מנגנון (מין מתכת) ז׳
мáрганцовый מנגנוני ת׳
маргарита и —ритъ מרגלית, פנינה נ׳
маргаритка מרגנית, פשישנה (מין פרח) נ׳
маргаритный ממרגליות טובות ת׳
мáрево שרב ז׳ || פטא מורגנא נ׳
марéна פואה, קוצה, לשישית (מין צמח אדום) נ׳
марзáны גליון (של ספר) ז׳
марилéндъ מרילנד (מין טבק) ז׳
маринистъ מרינר (ציר המונות־ים) ז׳
маринóванный כבוש, אדים ת׳
мариновáть и —ринировать כבש, אדם פ״י
маріонéта מריונטא (בבה של תיל) נ׳
мáрка בריחה || מרקא (פוסטאית, משחקית ומין מטבע) || איטיקיטא, הותמה נ׳
марктрáфъ מרקגרף, מרזבן ז׳
макёръ מרקר (מונה מרקאות במשחק הבילארד) ז׳
маркизъ מרקיז ז׳
маркизы וילונות ז״ר, מרקיזאות נ״ר
маркировать צין, סמן, הסמן, תוה, התוה פ״י
маркитáнскій קפילאי ת׳
маркитáнтъ קפילא (ר׳ קפילאות) ז׳
мáркій נוח להתלכלך, עלול — ת׳

ма́ркость מֶבַע הַהִתְלַבְלְבוּת נ׳
мармела́дъ מַרְמֵילָדָא נ׳
ма́рморъ, —рный *см.* мра́моръ,—рный
мародёрство חֵירוּם (הַמִסְנוֹת וְהַיּוֹדִים בִּשְׁעַת
мародёрствовать חָרַם פ״י מִלְחָמָה) ז׳]
мародёръ מְרוֹדֵר, חַרְמָן ז׳
марокинъ מָרוֹקִין, עוֹר־עִזִּים ז׳
ма́рочный מַרְקָאִי ת׳ || *см.* ма́рка
ма́рсовый קִפְצִי ת׳
марсъ מַאְדִים, גַּלְגַּל — || קֶפֶץ ז׳
мартъ מַרְס (ירח)
марты́шка קֹפִיץ, תְּתוּל־הַיָּם ז׳|| סְנוּנִית־הַיָּם נ׳
мару́шка נֶמֶר ז׳
марципа́нъ מַרְצִפָּן, מַאֲפֵה־סֻכָּר ז׳
марціа́льный, —ныя *воды* מֵי־מוּצָק
ма́ршалъ מַרְשָׁל, אֲבִירְכָּל ז׳
ма́ршальство מַעֲלַת־הַמַּרְשָׁל נ׳ —
маршировать כָּרֵשׁ, צָעֹד פ״ע
марширо́вка מְרוּשׁ, מִצְעָד (שֶׁל חַיָּלִים) ז׳
маршру́тъ רַהֲטוֹן ז׳
маршъ מַרְשׁ, זִיל מ״ק. Маршъ-маршъ
בִּדְהָרָה מְלֵאָה (מסוסים)
марь סַמְנִיָּה (מין צמח) נ׳
масака́ בַּן־מִיל־כֵּהֶה ז׳
ма́ска מַסְוֶה, מַסְוֶה ז׳, מַסְכָה || כְּסוּת־עֵינַיִם,
אַמְתַּלְאָ, תֹּאֲנָה נ׳
маскара́дъ תַּחְפֹּשֶׂת נ׳ || נֶשֶׁף־הַמַּסֵּכוֹת, חַג־ז׳,
בִּלְווּמָה שֶׁל תַּחְפֹּשֶׂת נ׳
маскирова́ть הִתְחַפֵּשׂ בְּאָפֵר ся—|| הָלֵט פָּנִים
ма́сленая, — сленникъ, — лени́стый,
—сленица *см.* маслян..
ма́сленіе מְרִיחָה (בחמאה), מְשִׁיחָה (בשמן) נ׳
маслёнки זֵיתִים ז׳
ма́сленый, שֶׁל חֶמְאָה, שֶׁל שֶׁמֶן || מָרוּחַ
(בחמאה), מָשׁוּחַ (בשמן) ת׳. —ные *глаза*
ма́слина עֵץ זַיִת, זַיִת ז׳ [עֵינַיִם תַּבְעֲנִיּוֹת
ма́слинный זֵיתִי ת׳
масли́стый *см.* масляни́стый
ма́слить, ма́сливать מָרֹחַ בְּחֶמְאָה, מָשֹׁחַ
הִמָּרַח בְּחֶמְאָה, הִמָּשַׁח בְּשֶׁמֶן ся—|| בְּשֶׁמֶן פ״י
ма́слице *см.* ма́сло
ма́сличный שֶׁל עֵץ־זַיִת ת׳
ма́сло שֶׁמֶן ז׳ || חֶמְאָה נ׳. *Деревянное*—
שֶׁמֶן זַיִת. *Постное* — שֶׁמֶן קַנְבּוֹס.
Идетъ, какъ по —слу הוֹלֵךְ כְּשׁוּרָה
маслобо́й *см.* маслобо́йщикъ
маслобо́йный *станокъ* בְּדִידָה, מַעֲצֶרֶת
маслобо́йня בֵּית־הַבַּד ז׳ [בּוֹדִידָה
маслобо́йщикъ בַּדָּד, מְתַבֵּן ז׳
ма́сляная שְׁבוּעַ הַחֶמְאָה ז׳

масляни́стый שַׁמְנִי, שַׁמְנוּנִי ת׳
ма́сляница שְׁבוּעַ־הַחֶמְאָה ז׳ || קֻפְסַת־הַחֶמְאָה נ׳
масля́нка קֻפְסַת־הַחֶמְאָה || חִפּוּשִׁית־מַתְמִיַּת נ׳
ма́сляный *см.* ма́сленый
масо́нство מְסוֹנוּת, גְּדֵרָנוּת נ׳
масо́нъ מְסוֹן, גּוֹדֵר ז׳
ма́сса חֹמֶר, מַסּוּי || עֹבִי || קִבּוּץ, צִבּוּר, הָמוֹן ז׳
масси́вность עֹבִי ז׳, מַסִּיבוּת, אֲטִימוּת נ׳
масси́вный מַסִּיבִי, אָטוּם, עָב, כָּבֵד ת׳
маста́къ מָהִיר, חָרוּץ ת׳
мастери́ть, с— *и* —ста́чить יָצֹר בְּאָמָּנוּת,
עָשֹׂה בִּתְבוּנָה, בַּחֲרִיצוּת פ״ע
мастерова́то בְּאָמָּנוּת, בִּתְבוּנָה, בַּחֲרִיצוּת, בְּיַד־
חָרוּצִים ת״פ
мастерова́тый אָמָּנִי, מָהִיר, חָרוּץ ת׳
мастерово́й בַּעַל־מְלָאכָה || שֶׁל— ת׳
мастерска́я בֵּית־מְלָאכָה, —עֲבוֹדָה, —מַעֲשֶׂה
мастерски́ בְּאָמָּנוּת, בִּתְבוּנָה ת״פ [—אוּמָן ז׳
мастерско́й אוּמָנוּתִי ת׳. —ское *произве-*
деніе מִפְעַל אָמָּן, יְצִירָה־אָמָּנוּתִית
мастерство́ מְלָאכָה, אוּמָנוּת נ׳
ма́стеръ בַּעַל־מְלָאכָה, אוּמָן || מוֹרֶה ז׳. *Онъ*
—своего дѣла הוּא מוּמְחֶה בִּמְלַאכְתּוֹ.
Онъ на все— הוּא מוּמְחֶה לַכֹּל. *Дѣло*
—ра *боится* הַמְּלָאכָה מְעִידָה עַל עוֹשֶׂה
(אוֹ: הַמִּפְעָל מְסַפֵּר כְּבוֹד קוֹנוֹ). *Онъ* —
танцовать הוּא בַּעַל־מָחוֹל. *Токарный*
— חָרָט. *Золотыхъ дѣлъ—* צוֹרֵף זָהָב.
Инструментальный — אִינְסְטְרוּמֶנְטֵר.
Каретный — עֶגְלָר
масти́ка מוּסְתָּק ז׳, מַסְטִיכָא, מַצְטוּכָא ||
מַרְכָּה נ׳, טִיחַ ז׳
масти́тый נִכְבָּד ת׳. —тая *старость*
זִקְנָה נִכְבָּדָה
масти́чный *и* —ти́ковый בַּמַּסְתִּיכָאִי ת׳
—ное *дерево* אִילַן־מַסְתִּיכָאִי
масть צֶבַע, מַרְאֶה ז׳, עֵין נ׳
масшта́бъ מִשְׁטָב, קְנֵה־מִדָּה, נֶמֶד ז׳, אַמַּת־
הַבִּנְיָן נ׳
ма́тежъ בַּהֶרֶת (בפני אשה הרה) נ׳
матема́тика מַתֵּימַטִיקָא, הַנְדָּסָה, חָכְמַת־
הַשִּׁיעוּר־ הַחֶשְׁבּוֹן נ׳
матема́тикъ מָתֵימַטִיקָן, מְהַנְדֵּס ז׳
матереубі́йство רְצִיחַת־אֵם נ׳
матереубі́йца רוֹצֵחַ־אֵם ז׳
матери́къ יַבָּשָׁה, אֲדָמָה נ׳
матери́нка הַרְגִּינִין, הַרְגָנִין (מין צמח) נ׳
матери́нскій *и* —терній שֶׁל אֵם, כְּאֵם ת׳
—рской *стороны* מִצַּד־הָאֵם
мате́рія חֹמֶר, עֶצֶם, גֶּשֶׁם || אֶרֶג, אָרִיג, מַטְוֶה,

אטון ז׳, אריגה || מטריא, גמלה נ׳. *Первобытная*— חמר היולי

матеріализмъ מטיריאליסמוס ז׳, חמריות, גשמיות נ׳

матеріалистическій מטיריאליסטי ת׳

матеріалистъ מטיריאליסט ז׳

матеріалъ חמר ז׳. *Сырой*— חמר בלתי־מעבד

матеріальный חמרי, גופני, גשמי ת׳

матерній *см.* материнскій

матерный מגנה, מבער, כוער ת׳

матерой אלים, חסון, אמיץ, חזק ת׳

матёрость חסן, גדל ז׳

матерчатый עשוי מחמר ת׳

матерщина גדופים מבערים ז״ר

матерь אם נ׳

матерѣть *и* **маторѣть**, **за**— עצם, הלך וחזק, וגדל || התקשה (בגדופים) פ״ע

матица אומנה, קורת־הגג נ׳

матка אם || נקבה (בחיות) || מלכה (בדבורים) || טרפחת נ׳, מטרין || חרט (מין צמח) || מחט־שאב ז׳, אברה, בוצלה נ׳

маткинъ אמאי ת׳

матня *и* **мотня** שק־מכמרת ז׳, מכמרת נ׳

матовый עמום, כהה, דהה ת׳

маторѣть *см.* матерѣть

маточка אמא, זקנה || נקבה (בחיות) || מלכת־הדבורים נ׳

маточникъ תא של מלכת־הדבורים || הלקט ז׳, פטרת־ציץ נ׳ || תרנגן (מין צמח) ז׳

маточница אמניה (מין צמח) || היסתיריא, מחלת־רחם נ׳

маточный טרפחתי, מטריני || היסתירי ת׳

матрацникъ מזרנר ז׳

матрацный מזרני ת׳

матрацъ מזרן ז׳, מסתיה, פסקיא נ׳

матрикула ספר־פקודים ז׳

матрица מטריצא, טופסא (בטיפוגרפיא) נ׳

матрозскій *и* —**росскій** ספני ת׳

матрозъ *и* —**росъ** ספן ז׳

матушка אמא נ׳

матушкинъ של אמא ת׳. —*сынокъ* בן־טפוחים, —תענוגים

матъ דהות, כהות (בכסף וזהב) נ׳ || מט (בשחוק השחמט) ז׳. *Кричать благимъ* матомъ קרא בגרון

мать אם נ׳. *Крестная*— אם לטבילה

мать *и* **мачиха** טרוכחין (מין צמח) ז׳

маунный פוהי ת׳

маунъ פוה (מין צמח) ז׳

махалка מכושה נ׳

махало מניף ז׳, מניפה, מנפה נ׳

махальный מניפי || מניף, מנופף ת׳

махать, **махивать**, **махнуть** הגד, הנף, הגע || נפנף (כנפים) || כשכש (זנב) || רמז, הנף לעצמו || —**ся** רמז, נענע בזרוע פ״י התנפנף, התרפרף (ברוח). *Онъ* —**хнулъ** *въ Питерь* מהר לנסוע פיטרבורגה. *Онъ на все* —**хнулъ** *рукою* הוא נתיאש מכל

маховикъ (*и* маховое *колесо*) גלגל־התנופה ז׳

маховой של תנופה, של מעוף ת׳. —**выя** *перья* אברות, נוצות

махомъ במעוף, במהירות ת״פ. *Однимъ*— במעוף־עין

махорка מכורקא (טבק גרוע) נ׳

махотка *и* **махотка** *см.* малютка

махотный *см.* крохотный

махъ מעוף ז׳, תנופה, תעופה, הנפה נ׳ || אגף (בריהים של רוח) ז׳. *Дать* маху החטא המטרה, הטל על הקרן. *Онъ не даетъ* маху הוא יודע להשתמש בשעת הכשר

мачиха אם־חורגת, חורגתא נ׳

мачта תרן ז׳, מבותה נ׳

мачтовникъ, **-вый** *лѣсъ* עצי־בנין לספינות

мачтовщикъ תרנר, עושה תרנים ז׳

мачтовый *и* —**товой** תרני, של תרנים ת׳

машина מכונה נ׳

машинальный מכונתי ת׳. —**но** כמעשה המכונה || בלי־כונה

машинистъ מכונאי ת׳

машинка מכונתא, מכונה קטנה נ׳

машинный מכונתי, של מכונה ת׳

машисто בזבוג, ביד פזרנית ת״פ

машистый עושה צעדים גדולים (מסוסים) || בזבזני, פזרני ת׳

маштабъ *см.* масштабъ

маякъ סמן, סמנרים || ציון, עמל־ציונים || מגדלור ז׳

маяніе מצוי, דלדול ז׳, התשה נ׳

маята עבודת־פרך נ׳

маятникъ מטטלת, מטלטלת נ׳

маятничій מטלטלתי ת׳

маять, **из**— הלאה, התש, מצה, דלדל פ״י || —**ся** חלש, התחלש, הלאה, יגע

маячить, **про**— התפרנס בדחק, מצא פרנסתו בדחק פ״ע

маячный מגדלורי ת׳

мгла ערפל, אפל, מאפל ז׳, עלטה || חשכה, עיפה, אפלה, צלמות נ׳

мглистый ערפלי ת׳

мгновеніе רגע, הרף־עין, מוקיגם ז׳. *Въ*

—ока כְּמוֹ רֶגַע, כְּהֶרֶף עַיִן
мгновéнность כְּמוֹ רֶגַע
мгновéнный רִגְעִי ת׳. —нно תּוֹךְ כְּדֵי דִבּוּר, מִנֵּהּ וּבֵהּ, בֶּן־רֶגַע, כְּרֶגַע, בֵּין־רֶגַע ת״פ
мéбель כְּלֵי־בַיִת, רָהִיטִים ז״ר
мéбельный שֶׁל רָהִיטִים ת׳
мéбельщикъ רַהִיטָר ז׳
меблировáть רַהֵט, עָרַךְ כְּלֵי־בַיִת פ״י
меблирóвка רִהוּט ז׳
меблирóвщикъ עוֹרֵךְ־רְהִיטִים
мегéра אֵשֶׁת־מְדָנִים נ׳
медáль מֵידַלְיָא נ׳, אוֹת־כָּבוֹד, —הִצְטַיְּנוּת, —זִכָּרוֹן, מוֹנִיטוֹן ז׳
медальéръ и медáльщикъ מֵידַלְיָר ז׳
медáльный מֵידַלְיָאִי ת׳
медальóнъ, —нчикъ כִּיךְ ז׳, מַסְפִּיָה נ׳
мéдвеникъ הַפּוּשִׁית־הַתּוּף נ׳
медвѣ́дина בְּשַׂר־דֻּבִּים ז׳
медвѣ́дица דֻּבָּה נ׳. *Больтая—* עַיִשׁ. *Малая—* הַדּוֹב־הַצָּעִיר
медвѣ́дка רַהִיטָנִי גָדוֹל ז׳, מַקְצוּעָה גְדוֹלָה, מַפְגֶּלֶת— || עֲגָלַת־מַשָּׂא נ׳
медвѣ́докъ עַרְצוּבְיָא (מין חגב) נ׳ || עַכְבַּר־הָאֲשׁוּת ז׳
медвѣ́дь אִישׁ־מְגֻרְבָּל ז׳ || דֹּב. *Бѣлый—* דֹּב־הַקֶּרַח. *Два —дя не уживаются въ одной берлогѣ* אֵין שְׁתֵּי חַיּוֹת רָעוֹת דָּרוֹת בִּכְפִיפָה אַחַת. *Не убивъ —дя, кожи не продаютъ* אֵין מַקְדִּימִין עֲשִׂיָּה לִשְׁמִיעָה
медвѣжáтина *см.* медвѣ́дина
медвѣжáтникъ שׁוֹטֵט, מְנַהֵל־דֻּבִּים ז׳
медвѣжёнокъ גּוּר־דֹּב, בֶּן־דֹּב ז׳
медвѣ́жина *см.* медвѣ́дина
медвѣ́жій דֻּבִּי ת׳. —жья *шуба* פַּרְוָה־דֻּבִּית
мéдвяникъ *см.* мéдвеникъ
медвя́ный דִּבְשִׁי ת׳ || —ная *роса* דִּבְשָׁנִית
меделя́нка כֶּלֶב־דֻּבִּים ז׳
меделя́нская *собака* *см.* меделя́нка
медикамéнтъ רְפוּאָה, תְּרוּפָה נ׳
медико-хирургúческій רוֹפְאִי־נִתּוּחִי ת׳
мéдикъ רוֹפֵא, אַסְיָא ז׳
медúстый דִּבְשָׁנִי, מָלֵא דְבַשׁ ת׳
медицúна מֵדִיצִינָא, חָכְמַת־הָרְפוּאָה נ׳
медицúнскій מֵדִיצִינִי, רְפוּאִי ת׳
медiáторъ אִישׁ־הַבֵּינַיִם ז׳
мéдiумъ מְתַוֵּךְ, סַרְסוּר, מְמַצֵּעַ, מְפַשֵּׁר ז׳
мéдленіе אִחוּר, הִתְמַהְמְהוּת, הִשְׁתַּהוּת, הִתְעַכְּבוּת, שְׁהוּת נ׳
мéдленность אִטִּיּוּת, מְתִינוּת נ׳
мéдленный אִטִּי, מָתוּן ת׳
медлúтель מִתְמַהְמֵהַּ, מִשְׁתַּהֶה, מִתְבּוֹשֵׁשׁ, מְאַחֵר ז׳
медлúтельность *см.* мéдленность
медлúтельный *см.* мéдленный
мéдлить בּוֹשֵׁשׁ, הִתְמַהְמַהּ, שָׁהָה, הִשְׁתַּהָה, אִחֵר, הִתְעַכֵּב פ״ע
медоварéніе בִּשּׁוּל מֵי־דְבַשׁ ז׳
медовáренный и —вáрный שֶׁל בִּשּׁוּל מֵי־דְבַשׁ ת׳
медовáрня בֵּית־בִּשּׁוּל מֵי־דְבַשׁ ז׳
медовáръ מְבַשֵּׁל דְּבַשׁ ז׳
медовáтый כְּעֵין דְּבַשׁ, כְּטַעַם דְּבַשׁ ת׳
медовúкъ דִּבְשָׁן ז׳, חַלַּת־דְּבַשׁ, צַפִּיחִית־בִּדְבַשׁ נ׳ || אֶבֶן־דְּבַשׁ נ׳ || אַרְקָן, פַּטְמָן, דַּבְּרָן || לַקְקָן
медóвникъ כְּלִיל־עַלְפָה (מין צמח) ז׳
медовокáменный, —нная *кислота* חֻמְצַת אֶבֶן־דְּבַשׁ
медовщúкъ מוֹכֵר־דְּבַשׁ ז׳
медóвый דִּבְשִׁי || שֶׁל מֵי־דְבַשׁ ת׳. *—мѣсяцъ* שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה, רֶגֶל־רְדוּפִין
медóкъ *см.* медъ || מֵידוֹק (יין צרפתי אדום) ז׳
медонóсный נוֹתֵן־דְּבַשׁ ת׳
медосóсъ כְּרוּם (מין צפור) ז׳
медоточúвый זָב־דְּבַשׁ ת׳. —выя *слова* אִמְרֵי־נֹעַם
медýнúца צֶמַח־הָרֵאָה ז׳
медунúчникъ מֶלֶךְ־הַנַּעַר (מין צמח) ז׳
медýнка אַסְפֶּסֶת־הַשִּׁבֹּלֶת נ׳
мёдъ דְּבַשׁ, תֶּמֶד ז׳ || מֵי־דְבַשׁ, —תְּמָד ז״ר. *Ему если и—, такъ и ложку дай* הוּא אֵינֶנּוּ מִסְתַּפֵּק בִּמְעַט
межá מֶצֶר ז׳, מְצָרָה || גּוֹבַה, מִשְׁעוֹל ז׳
межигóрный, —гóрье *см.* междугóрный, —гóрье
междомéтіе מִלַּת־הַקְּרִיאָה נ׳
междорѣ́чіе מֵיסוֹפּוֹטַמְיָא, אֶרֶץ בֵּין־נְהָרַיִם נ׳
междоусóбица רִיב־אַחִים ז׳; *см.* междоусóбіе
междоусóбіе מַחְלֹקֶת, מִלְחֶמֶת־אֶזְרָחִים נ׳
междоусóбный (רִיב) פְּנִימִי, אֶזְרָחִי ת׳
междоусóбствовать הִלָּחֵם אִישׁ בְּרֵעֵהוּ, הָיָה בְּמַחְלֹקֶת פ״ע
между и межъ בְּתוֹךְ, בֵּין ת״פ. *—горъ течетъ рѣка* בֵּין הֶהָרִים שׁוֹטֶפֶת נְהָרָה. *Жить — добрыми людьми* יָשֹׁב אֲגַב, בְּתוֹךְ אֲנָשִׁים טוֹבִים. *—прочимъ* בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ, בֵּינְתַיִם. *—тѣмъ* בְּדֶרֶךְ־אַגַּב. בְּעוֹד שֶׁ..., בְּשָׁעָה שֶׁ... *—тѣмъ какъ* תּוֹךְ כָּךְ. בְּשַׁעַת־שֶׁ...
междубрóвіе שֶׁטַח־הַמֵּצַח ז׳
междуврéменіе בֵּין־הַזְּמַנִּים ת״פ
междугóрный שֶׁבֵּין־הֶהָרִים ת׳
междугóрье אֶרֶץ בֵּין־הֶהָרִים נ׳
междукóстный שֶׁבֵּין הָעֲצָמוֹת ת׳
междунарóдный אִינְטֶרְנַצְיוֹנָלִי ת׳

междурёберный שבין הצלעות ת׳

междустóлбіе צתיק, בין־עמודים ז׳

междустрóчіе בין השטין, רוח־ז׳

междустрóчный שבין השטין ת׳

междуусóбіе *см.* междоусóбіе

междуцáрствіе ממלך־הבינים נ׳

межевáніе, межёвка תחום ז׳, הגבלה, מדידה נ׳

межевáть, межёвывать תחם, הגבל פ״י

межевóй תחומי, גבולי ת׳

межевщи́къ תחומר, מגביל ז׳

межевщи́чій תחומני ת׳

межени́на חרבון, צחיון ז׳, בצת נ׳ (בקיץ)

межéнный של אמצע־הקיץ ת׳

межéнь אמצע־הקיץ ז׳

межи́на תחום, מצר (בין שני בתים) ז׳

межкóстный, —рёберный *см.* между-костный, —-рёберный

мéжникъ גובל, משעול (בין שתי שדות) ז׳

межъ *см.* мéжду

мезгá קרום העץ ז׳ || רכרוכית (של תפוחי־אדמה ולפת) נ׳

мездрá פסלת־העור, נבלת־הגרגד נ׳

мездри́на *см.* мездрá

мездри́нный *клей* קולן־הפרין ז׳

мездри́ть גרד, פסל (עורות) פ״י

мездрóвый *см.* мездри́нный

мезони́нъ מיזנין ז׳

меланхóликъ בעל מרה שחורה, עצבן ז׳

меланхоли́ческій עצבני, שחורי, חמים ת׳

меланхóлія מלנגיא, מרה שחורה, עצבנות נ׳, מזג עצבי ז׳

меледá עבודה ממשכה, משעממת נ׳

меледи́ть שהה, השתהה, התעכב פ״ע

мéленка טחנה קטנה נ׳

мéленъ קנת, אחיזה נ׳, בית־יד (ברחים של רוח) || מכתש־הטבק ז׳

мéленькій *см.* мéлкій

мéливо *и* —лево קמח ז׳

мелизнá *см.* мéлкость

мелилóтный גרגוריגאי ת׳. *—пластырь* רטיה גרגוריגאית

мелилóтъ גרגורינה (מין צמח) נ׳

мелинá שרטון גדול ז׳

мели́сса תרנגן (מין צמח) ז׳

мели́ть *см.* мелчи́ть

мéлкій || שטוח, שטחי, לא־עמק || קטן, פעוט || דק ת׳. —кая *рѣчка* נהרה לא־עמקה. -кая *тарелка* שטחי- פנך שטוח. -кія *деньги* מעות קטנות. *—песокъ* חול דק. *—сахаръ* סכר דק. —кая *печать* אותיות זעירות. —кое *дворянство* חקלאים פעוטים. *—дождь* רביבים — *скотъ* בהמה דקה. *Онъ разсыпается передъ нимъ* —кимъ *бисеромъ* הוא מתרפס לפניו

мелковóдіе *и* -вóдность מים לא־עמקים, מי־אפסים ז״ר

мелковóдный לא־עמק ת׳

мелкозерни́стый דק־הגרגרים ת׳

мелкозýбка שופינא־דקה נ׳

мелкозýбный בעל שנים דקות ת׳

мелкопомѣ́стный בעל אחזה קטנה ת׳

мéлкость *и* —котá דקות, קטנות || אי־עמקות נ׳

мелкотрáвный *и* -травчáтый בעל פרחים דקים (מירק) ת׳

мелкошёрстный בעל צמר דק ת׳

мелоди́ческій נעים, מילודי ת׳ || —ки בנעימה

мелóдія לחן, נגון ז׳, מילודיא, מנגינה, נגינה, נעימה נ׳

мелодрáма מילודרמא נ׳

меломáнія מילומניא, אהבה עצומה למוסיקא נ׳

меломáнъ מילומן ז׳

мéлочный של אחדים, קטנות, פעוטני, קמן ת׳. —ная *лавка* חנות לאחדים —ная *продажа* מכירה לאחדים, מסחר־יד. —ные *расходы* הוצאות קטנות. —ный *человѣкъ* מקמן, אדם פעוטני

мéлочность דבר של מה בכך ז׳, דקדוקי עניות ז״ר

мéлочь משהו, דבר קטן, פעוט, מצער ז׳, זעירות || בהמה דקה נ׳ || שיחים קטנים ז״ר || מעות קטנות נ״ר. *Продавать по* —чамъ מכור לאחדים. *Покупать по* —чамъ קנה לאחדים

мелузгá *и* мелюзгá דגים קטנים ז״ר

мелчи́ть הדק, הקטן פ״י

мель שרטון ז׳. *Посадить корабль на*— העלה ספינה על שרטון

мелькáніе נצנוץ, טפטוף ז׳, אביצה, הברקה נ׳

мелькáть *и* —кнýть || אבץ, נצנץ, טפטף || עבור כברק, הופע כהרף עין פ״ע. *Онъ* —нýлъ *и исчезъ* הופיע לרגע ונעלם

мелькóмъ בחפזה, בסקירה || בדרך־העברה, בדרך אגב, כלאחר יד ת״פ. *Я только* —*говорилъ ему о вашемъ дѣлѣ* דברתי עמו על אודות ענינך רק בדרך העברה (או: אני נגעתי בענינך רק בדרך אגב). *Я проѣхалъ*— עברתי בחפזה

мéльникъ טחון, סלת ז׳. - ничиха אשת הטחון

мельница בית־ריחים, מטחן, מגרום ז׳,
ריחים ר״ז, מחנת נ׳
мельничій и —ничный מחנאי, של בית־
мельхіоровый מלכיאורי ת׳ ריחים ת׳]
мельхіоръ מלכיאור (מין מתכת של ערבוביא) ז׳
мельче דק מי־, קטן־ || שטוח־, שטחי־ ת׳;
см. мелкій
мелѣть, об— העשה אי־עמק, דלל, הנשת פ״ע
мелюсъ ספר־סגים ז׳
меморандумъ מימורנדום ז׳, תזכרת נ׳
меморія מימוריא, הרצאה נ׳
мемуары זכרונות ז״ר
менёкъ *см.* мень
мензура מנזורא (מדת־הלח לאפותיקרים) נ׳
мениско זכוכית גבנונית־שקערורית נ׳
менструація וסת נ׳
ментикъ מנתיק (פרוה קצרה של הוסרים) ז׳
менторъ מינטור, מנהל ז׳
мень לוטא (מין דג) נ׳; *см.* налимъ
менуэтъ מינואיט (מין רקוד) ז׳
меньшакъ הבן־הצעיר, האח— ז׳
меньшинство מעוט ז׳
меньшій קטן מ־, צעיר— ת׳. *По* —шей
мѣрѣ לכל הפחות
меньшой הצעיר ז׳
менѣе и меньше ת״פ קטן || פחות. *Нужно*
—говорить צריך לדבר פחות. *Тѣмъ не*
— אף על פי כן, מכל מקום, בכל זאת. *Болѣе*
или— יותר או פחות
мергель גיר ז׳
мергельный של גיר, גירי ת׳
мерёжа חרם ז׳, מכמרת נ׳
мерёжный מכמרתי ת׳
мерекать שער, שער, סבר, חשב, דמה, פלל פ״ע
меренокъ *см.* меринъ
мереть מות, גוע פ״ע
мерещиться הופע מרחוק || הגלה בחלום,
мерея צלקת (בעור) נ׳ הראה— פ״ע]
мерзавецъ נבל, בליעל ז׳
мерзить, о— (*кому*) עורר געל, היה לגעל,
המאס פ״ע || התעב, הבאש ריח, עכר פ״ע
мерзкій, —зостный и —зительный
נאלח, נתעב, נמאס, נבזה, מגאל ת׳
мерзловатый קפוא קצת ת׳
мерзлость קפאון ז׳
мёрзлый קפוא, נקפא מקר ת׳
мерзлякъ בר־קרירות, —קפיאה ת׳
мерзлятина דבר קפוא ז׳
мёрзнуть קפא, קרש פ״ע
мерзость שקוץ, פגול ז׳, תועבה, שערורה,
שערוריה, נבלה, נבלות, זהמה, תפלה נ׳
мерзѣть, о— היה לזרא, התעב, היה לגעל־
נפש פ״ע
меридіанъ מירידיאן, עגול־הצהרים, —חצי־
היום, —חצי־השמים ז׳
меридіональный מירידיאני ת׳
мериносовый במירינו, מירינתי ת׳
мериносъ מירינו (מין ארג־צמר) ז׳ || כבשה
меринъ בהמה מסרס ז׳ מירנותית נ׳]
меркантильный תגרני, מסחרי ת׳
меркнуть דשך, הועם פ״ע
меркурій מרקוליס, כבב, מזל־כוכב || כסף־
חי ז׳, כספית נ׳
мерланъ חורזר (מין דג) ז׳
мерлуха, —шка עור כבשים מעבד ז׳
мертвенность חורת־מת || דמית־מות נ׳
мертвенный במת, כמות ת׳. —ная
блѣдность חורת־מות
мертвецки и мертво. *Онъ —пьянъ*
שכור כלוט
мертвецъ מת, בר־מנן, פגר ז׳, גופה, גופת־
мертвечина פגר ז׳, נבלה נ׳ מת נ׳]
мертвить המת, קטל, הרג || חגר, הובש פ״י
мертворождённый נולד־מת ת׳
мёртвый מת ת׳. *—капиталъ* רכוש יבש.
—языкъ לשון מתה. —вая *тишина*
דממת־מות. *—сонъ* תרדמה. *—якорь*
עגן־החף
мертвѣть, по— חור כמת || הקפא פ״ע
мертель מלט ז׳
мерцаніе טפטוף, נצנוץ, והרור ז׳, אביצה,
דעיכה נ׳
мерцать נצנץ, טפטף, אבץ, דעך פ״ע. *Звѣзды*
—ютъ הכוכבים מנצנצים ברקיע. *Огонекъ*
—етъ вдали אש מנצנצת
мэръ פרנס־העיר, ראש־אזרחים ז׳
мескъ מולא, פרד ז׳
мессіанство משיחות נ׳
мессія משיח ז׳
мести, месть и метать יעה, טאטא, כבד פ״י
месть *см.* мщеніе
металлическій מתכתי ת׳
металловидный כעין מתכת ת׳
металловый של מתכת, כמתכת ת׳
металлоидъ מיטלואיד ז׳
металлоносный מכיל מתכות ת׳
металлорѣзный גוזר מתכת ת׳
металлургическій מיטלורגי
металлургія מיטלורגיא נ׳, מדע עבוד־
металлургъ מיטלורג ז׳ המתכות ז׳]

мета́ллъ מֵיטַל ז׳, מַתֶּכֶת נ׳
метаморфо́за מֵיטַמוֹרְפוֹסָא, חֲלִיפָה, תַּהְפּוּכָה נ׳, שִׁנּוּי ז׳
мета́ніе הַשְׁלָכָה, הַטָּלָה, יְרִיָּה, קְלִיעָה נ׳
метате́льный שֶׁל יְרִיָּה,- הַשְׁלָכָה,- קְלִיעָה ת׳.
—*снарядъ* בַּלִּסְטְרָא, בְּלִי־יְרִיָּה. —ное *копье* כִּידוֹן
мета́ть, мётывать *и* **метну́ть** יָרֹה, הַטֵּל, הַשְׁלֵךְ ‖ צָבֹר (תציר) לַעֲרֵמָה ‖ הָקֵז דָּם ‖ מַלֵּט וְלָדוֹת, פַּלֵּט- ‖ הַטֵּל בֵּיצִים ‖ הַשְׁרֵץ, דָּגֹה ‖ הִתְרַגֵּל (בקנה־רובה). ‖ הַטֵּל גּוֹרָל, הוּטַל, —ся ‖ הַפֵּל- ‖ תַּפֵּר אִבְקָאוֹת פ״י הָשְׁלֵךְ ‖ הִתְנוֹעֵעַ, הָנוּעַ ‖ רוּץ לְכָאן וּלְכָאן.
Больной безпрерывно ме́чется הַחוֹלֶה מִתְהַפֵּךְ בְּלִי הֶרֶף מִצַּד לְצַד
мета́фи́зика מֵיטַפִּיסִיקָא, חָכְמַת מַה שֶּׁאַחַר הַטֶּבַע, חָכְמָה עֶלְיוֹנָה,- צְפוּנָה, חָכְמַת־הַמְּצִיאוּת נ׳
метафи́зикъ מֵיטַפִּיסִיקָן ז׳
мета́фора מֵיטַפוֹרָא נ׳, לָשׁוֹן מָשְׁאָל ז׳
метафори́ческій מֵיטַפוֹרִי ת׳. —ски בְּהַשְׁאָלָה
мете́лица *см.* мяте́лица
метёлка *см.* метла́ זוּן ז׳ ‖ מְנַקִּית־הַבְּגָדִים נ׳
мете́ль *см.* метёлка
мете́ль *см.* мяте́ль
метёльный מְטַאטְאִי, מַכְבֵּדִי ת׳
мете́льный *см.* мяте́льный
мете́льщикъ מְטַאטֵא ז׳ ‖ מְטֻאטָא ת׳, מְפַנֶּה
мете́ніе כִּבּוּד, פִּנּוּי ז׳
метеори́ческій *и* —о́рный מֵיטֵיאוֹרִי ת׳
метеоли́тъ אֶבֶן־תְּקוּמָה נ׳
метеорологи́ческій מֵיטֵיאוֹרִיאוֹלוֹגִי ת׳
метеороло́гія מֵיטֵיאוֹרִיאוֹלוֹגְיָא נ׳, מַדַּע מֶזֶג־הָאֲוִיר ז׳
метеороло́гъ מֵיטֵיאוֹרִיאוֹלוֹגָן, הוֹבֵר ז׳
метео́ръ מֵיטֵיאוֹר, כִּיף־אֵשׁ ז׳, כִּיפָּא־דִנוּרָא נ׳
ме́ткій *и* **ме́ткость** *см.* мѣ́ткій *и* мѣ́ткость
метла́ יָעֶה, מַטְאֲטֵא ‖ זָנָב (של כוכב־לכת) ‖ זוּן (מין צמח) ז׳
метли́шка מַטְאֲטֵא גָּרוּעַ ז׳
метлови́ще יַד־מַטְאֲטֵא נ׳
метлообра́зный כְּעֵין מַטְאֲטֵא ‖ – סִיקָן ת׳
метну́ть *см.* мета́ть
мето́да *и* **мето́дъ** סֵדֶר, אוֹפֶן ז׳ דֶּרֶךְ, שִׁטָּה, מֵיתוֹדָא נ׳
мето́дическій מֵיתוֹדָאִי, שִׁטָּתִי ת׳
метони́мія מֵיתוֹנִימְיָא נ׳, כִּנּוּי ז׳ (חלוף מלה במלה)
метранпа́жъ מֵיטְרַנְפַּג׳, עוֹרֵךְ־הַתַּבְנִית (בטיפוגראפיא) ז׳
ме́трика מֵיטְרִיקָא (סֵפֶר הַנּוֹלָדִים וְהַמֵּתִים ‖ מִשְׁקַל הַשִּׁיר) נ׳
метри́ческій, —ское *свидѣтельство* תְּעוּדַת־לֵדָה. —ская *книга см.* ме́трика. —ское *стихосложеніе* בִּנְיַן הַשִּׁיר בְּמִשְׁקָל
метрологи́ческій מֵיטְרוֹלוֹגִי ת׳
метроло́гія מֵיטְרוֹלוֹגְיָא (מדע המשקל והמדה אצל כל העמים) נ׳
метропо́лія מֵיטְרוֹפּוֹלִין, עִיר־הַבִּירָה נ׳
метръ מֵיטֶר (מדת־ההברות ‖ מין מדת אֹרֶךְ) ז׳
меты́ль בַּקְתָּא (מין זבוב) נ׳
меть דְּהָרָה (של סוסים) נ׳
мефити́ческій מֵיפִיטִי, מַגֵּפָתִי ת׳
механи́змъ מֵיכָנִיסְמוּס, מַנְגְּנוֹן ז׳
меха́ника מֵיכָנִיקָא, מְכוֹנָתִיּוּת נ׳
меха́никъ מֵיכָנִיקָן, מְכוֹנָן ז׳
механи́ческій מֵיכָנִי, מְכוֹנָתִי ת׳
мечево́й סַיְפִי, חַרְבִּי ת׳
мечено́сецъ נוֹשֵׂא סַיִף ז׳. *Орденъ* —сцевъ בַּת נוֹשְׂאֵי־סַיִף
мечено́сный חָגוּר חֶרֶב, נוֹשֵׂא סַיִף ת׳
мечеобра́зный כְּעֵין (בדמות) חֶרֶב ת׳
мечётный שַׁיָּךְ לְמִסְגָּד ת׳
мече́ть מִסְגָּד ז׳
ме́чикъ *см.* мечъ ‖ אִירְסְיָא, חַלְפָּנִית (מין פרח) נ׳
ме́чка דֻּבָּה נ׳
ме́чный חַרְבִּי, סַיְפִי ת׳
мечта́ *и* **мечта́ніе** דִּמְיוֹן כּוֹזֵב, -מַתְעֶה, דִּמְיוֹן, הֲלָךְ־נֶפֶשׁ, חֲלוֹם ז׳. *Это одна*— אֵין זֶה אֶלָּא חֲלוֹם. *Поэтическія* мечты́ דִּמְיוֹנוֹת פִּיוּטִיִּים, הִרְהוּרִים שֶׁל פַּיְטָן
мечта́тель הוֹלֵם, בַּעַל־דִּמְיוֹן ת׳
мечта́тельность דִּמְיוֹן ז׳, רַעְיוֹנֵי־רוּחַ ז״ר, חֲלוֹמוּת נ׳
мечта́тельный דִּמְיוֹנִי, פַּנְטַסִי ת׳
мечта́ть הִנָּשֵׂא עַל כַּנְפֵי הַדִּמְיוֹן, הִתְמַכֵּר לְהִרְהוּרִים, הִתְהַרְהֵר, חֲלֹם בְּהָקִיץ ‖ דַּמֵּה חָלֹם, הַמֵּה —ся ‖ בְּנַפְשׁוֹ, הִדַּמֵּה, הִתְאַמֵּר פ״ע
мечъ הַרְפִּית, ‖ —*рыба* שֶׁלַח, סַיִף ז׳, חֶרֶב נ׳ כַּסְפַּת (מין דג)
мзгнуть *см.* мо́згнуть
мзда שָׂכָר, גְּמוּל, בֶּצַע, פְּרָס, מְחִיר, רֶוַח ז׳, שִׁלּוּמָה, מַשְׂכֹּרֶת נ׳, תַּשְׁלוּמִין ז״ר
мздовозда́тель גּוֹמֵל, מְשַׁלֵּם גְּמוּל ז׳
мздовозда́ніе גְּמוּל, תַּגְמוּל, תַּשְׁלוּם־גְּמוּל, מַתַּן־שָׂכָר ז׳, תַּשְׁלוּמִין ז״ר
мздои́мецъ, —мный לוֹקֵחַ־שֹׁחַד, פּוֹשֵׁט־עוֹר ז׳
мздои́мство מִקַּח־שֹׁחַד ז׳
мздои́мствовать לָקֹחַ שֹׁחַד, רָדֹף שַׁלְמוֹנִים פ״ע
мздои́мческій מוּשְׁחָד ת׳
мздолю́бецъ, –би́вый אוֹהֵב־שֹׁחַד, רוֹדֵף־בֶּצַע

שַׁלְמוֹנִים ת׳

мигáніе מְעוּף־עַיִן, סִקּוּר ז׳, קְרִיצָה, רְזִימָה נ׳

мигáть, мигнýть סִקֵּר, קָרַץ, רָזַם, הֵזִיף עַיִן, סִרְבֵּק פ״ע

миговóй *см.* мгновéнный

мигрéнь מִגְרֶין, פִּלּוּחַ ז׳, צִלְחָא, צִלְחִתָּא נ׳

мигýнъ סַרְבְּקָן, סַרְקָן, קָרְצָן ז׳

мигъ ז׳ רֶגַע, הֶרֶף־עַיִן. Мигомъ *или въ одинъ* — כְּהֶרֶף־עַיִן

мизантрóпъ מִיזַאנְתְרוֹפּוֹס, שׂוֹנֵא־הַבְּרִיּוֹת ז׳

мизгúрь עַכְבִּישׁ ‖ עַכְשׁוּב ז׳

мизéрность רָזוֹן ז׳, זְעִירוּת, פְּעִיטוּת נ׳

мизéрный פָּעוּט, מִצְעָר, קָטָן, דַּל, רָזֶה ת׳

мизúнецъ, —нчикъ זֶרֶת נ׳

микрóметръ מִיקְרוֹמֶטֶר ז׳

микроскопúческій מִיקְרוֹסְקוֹפִּי ת׳

микроскóпъ, —пецъ מִיקְרוֹסְקוֹפּ ז׳, זְכוּכִית־מַגְדֶּלֶת נ׳

мúкстура, —ра מִיכְסְטוּרָא, פְּטִימָה, בְּלִילָה, ... תַּעֲרֹבֶת נ׳]

микъ תַּרְקְלִיט, הַפְסָאַת ז׳

[illegible] חָבִיב ז׳, חֲבִיבָה נ׳

мúленькій נָאֶה ת׳

милиціóнный מִילִיצְיוֹנִי ת׳

милúція חַיִל, צָבָא ז׳, מִילִיצְיָא נ׳

милліáрдъ מִילְיַארְד ז׳

милліонéръ מִילְיוֹנֶר ז׳

милліóнный מִילְיוֹנִי ת׳

милліóнщикъ. —щица *см.* милліонéръ, —рка

милліóнъ מִילְיוֹן ז׳

миловáніе חִבּוּב ז׳, אֲהָבִים ז״ר

мúлованіе רַחֲמִים ז״ר, חֲנִינָה, חֶמְלָה נ׳

миловáть חִבֵּב, נִשֵּׁק, לִטֵּף פ״י ‖ —ся לְטֹף אַהֲדָדֵי]

мúловать חָנַן, חָמַל, רִחֵם פ״י

миловúдность נֹעַם־הַפָּנִים ז׳, נְעִימוּת נ׳

миловúдный נָעִים, נֶחְמָד, יָפֶה, מָלֵא חֵן, טוֹב־תֹּאַר ת׳

милосéрдіе רַחֲמִים ז״ר, רַחֲמָנוּת, חֶמְלָה, חֲנִינָה נ׳

милосéрдовать *и* —сéрдствовать רִחֵם, חָמַל פ״ע

милосéрдный רַחֲמָן ת׳. —дно בְּחֶמְלָה

мúлостивецъ בַּעַל־צְדָקָה, גּוֹמֵל־טוֹב, חוֹנֵן, מֵיטִיב, אִישׁ־חֶסֶד, מוֹשִׁיעַ ת׳

мúлостивый חַנּוּן, בַּעַל־חֶסֶד, גּוֹמֵל־ ‖ נָדִיב, טוֹב, רַחֲמָן, רַךְ ת׳. —*взглядъ* מַבָּט שֶׁל חֶסֶד. —вые *слова* דְּבָרִים טוֹבִים. —*приговоръ* גְּזַר־דִּין רַךְ, פְּסַק שֶׁל רַחֲמִים. —*государь* אָדוֹן נִכְבָּד

мúлостынный שֶׁל צְדָקָה ת׳

мúлостыня נְדָבָה, נִדְבַת־יָד, צְדָקָה נ׳ *Принимать* —ню הֶחֱזִיר עַל הַפְּתָחִים, פָּשַׁט יָד, קִבֵּץ עַל יָד

мúлость טוּב־לֵב, חֵן, חֶסֶד, רָצוֹן, עֵזֶר ז׳, חֲנִינָה, טוֹבָה נ׳. *По —сти Божіей* בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. *Быть у кого въ —сти* מָצָא חֵן בְּעֵינֵי פ׳. *По —сти вашей* הוֹדוֹת לְטוּב־לִבְּךָ. *По вашей —сти* הוֹדוֹת לְךָ. *Сдѣлайте* — עֲשֵׂה טוֹבָה. *Изъ —сти* מֵחֲמַת רַחֲמָנוּת. *Къ намъ —сти просимъ* בְּמָטוּתָא אֵלֵינוּ. *Что угодно вашей —сти* מַה בַּקָּשָׁתְךָ, —חֶפְצְךָ

милóтный *см.* мелилóтный

мúлоть פַּרְוַת־כְּבָשִׂים נ׳

мúлочка, мúлуша, мúлушка מְלֵאַת־חֵן ת׳

мúлый נָעִים, יָפֶה, אָהוּב, חָבִיב ת׳. *Мой — другъ* יְדִידִי הֶחָבִיב. —лое *дитя* יֶלֶד נָעִים. —лая *улыбка* בַּת־צְחוֹק נְעִימָה. *Насильно* милъ *не будешь* אֵין אָדָם אוֹהֵב בְּעַל־כָּרְחוֹ. Мúлого *побои не долго болятъ* נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב

милѣ́ть הֶעֱשָׂה יָפֶה, —נָאֶה, —נֶחְמָד פ״ע

мúля פַּרְסָא נ׳

мúмика מִימִיקָא נ׳, מָחוֹג, מָעוֹג ז׳ סִימִיקָנוּת,

мúмикъ מִימִיקָן, מוּמוּס ז׳

мúмо עַל, אֵצֶל מ״י. *Онъ выстрѣлилъ* — הֶחֱטִיא הַמַּטָּרָה. *Проѣхать* — עָבַר סָחוֹר, עַל־פְּ׳. *Ступай себѣ* — חֲלֹף וַעֲבֹר סְחוֹר, לֵךְ לֹא תִקְרַב

мимóза מִימוֹזָא (מִין צֶמַח) נ׳

мимолётный נָע, עוֹבֵר, חוֹלֵף ת׳

мимохóдомъ דֶּרֶךְ אַגַּב, אַגַּב־גְּרָרָא, אַגַּב־אוֹרְחָא, כִּלְאַחַר־יָד ת״פ

мúна מָחוֹג ז׳, תְּנוּעָה, תְּנוּעַת־פָּנִים, הַעֲוָיָה נ׳, פָּנִים נ״ר. *Сдѣлать недовольную* —ну הֶעֱמִיד פָּנִים זְעוּמוֹת

мúна מִינָא, מִכְרָה, מַחְפֹּרֶת, חֲתִירָה נ׳

минарéтъ מִינָרֶיט, צְרִיחַ שֶׁל מִסְגָּד (מחמדני) ז׳

миндалевúдный מְשֻׁקָּד, כְּעֵין שָׁקֵד ת׳

миндáлина חַרְצַן־שָׁקֵד ז׳

миндáльный שְׁקֵדִי ת׳. —*камень* אֶבֶן שְׁקֵדִית, אֲמִיגְדָלִית

минералогúческій מִינֵירָלוֹגִי, דּוֹמְמִי ת׳

минералóгія מִינֵירָלוֹגְיָא נ׳, דֹּמֶם ז׳

минералóгъ מִינֵירָלוֹג, חָכָם בִּידִיעַת הַדּוֹמֵם ז׳

минерáльный מִינֵירָלִי, מַחְצָבִי ת׳. —ныя *воды* מֵי־מַחְצָב, מַיִם מִינֵירָלִים

минéрный מִינָרִי, חוֹפֵר, חוֹתֵר ת׳

минéръ מִינָר ז׳

минéя. —*общая* סִדּוּר־הַתְּפִלּוֹת. —*праздничная* תְּפִלּוֹת לִקְדוֹשִׁים. —*четья*

שִׁבְתֵי־הַקְּדוֹשִׁים.
мйнимумъ מִינִימוּם, גְּבוּל־קָטָן
министе́рскій ת׳ מִינִיסְטְרִאִי
министе́рство ז׳ מִינִיסְטֶרְיוֹן
мини́стръ ז׳ מִינִיסְטֶר
миніатю́ра נ׳ מִינִיאַטוּרָא, זְעִירוּת. *Въ —рѣ* בִּדְמוּת זְעֵיר אַנְפִּין
миніатюри́стъ ז׳ מִינִיאַטוּרֶר
миніатю́рный ת׳ זְעֵיר־אַנְפִּין
ми́нный ת׳ מִינָאִי. *—подкопъ* חֲתִירָה מִינָאִית
минова́ніе נ׳ גְּמָר, סִיּוּם ז׳, הַעֲבָרָה עַל־
минова́ть, мину́ть שָׁטָה מֵעַל־, עָבַר־, חָלַף־|| חָלַף, עָבַר, מָלֵא פ״ע || и —ся הִמָּלֵט הִנָּצֵל פ״ע *Мы —ва́ли оврагъ* שָׁטִינוּ מֵעַל הַנִּקְרָה *Смерти не—* אֵין מִפְלָט מִמָּוֶת. *Зима —ва́ла* הַחֹרֶף חָלַף. *Срокъ* мину́лъ עָבַר הַמּוֹעֵד. *Ему* мину́ло *двадцать лѣтъ* מָלְאוּ לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה
мино́га ז׳ תְּשַׁע־הָעֵינַיִם (מִין דָּג)
мино́рный *тонъ* קוֹל מִינוֹרִי
мино́ръ *см.* —но́рный *тонъ*
ми́нусъ ז׳ מִינוּס, סִימַן־הַחִסּוּר,־ הַגֵּרָעוֹן. *Семь —четыре равняется тремъ* שִׁבְעָה פָּחוּת אַרְבָּעָה הוּא שְׁלֹשָׁה
мину́та, —тка и —точка רֶגַע, הֶרֶף־ עַיִן, דַּק ז׳, שְׁנִיָּה נ׳. *Сію —ту* כְּרֶגַע. *Съ —ты на —ту* בְּכָל רֶגַע וָרֶגַע
мину́тный ת׳ רִגְעִי, בֶּן־רֶגַע
мира́жъ *см.* маре́во
мирво́лить סָלַח לְכָל פְּשָׁעָיו, נָשָׂא פָּנִים, מָשַׁךְ חֶסֶד פ״ע
ми́рика ז׳ הֲדַס
ми́ритель *см.* примири́тель
мири́тельный *см.* примири́тельный
мири́ть פ״י הִשְׁלִים, עָשָׂה שָׁלוֹם בֵּין פ׳ וּפ׳ || —ся הִתְרַצָּה לְ... הִתְפַּיֵּס
миріа́да ז׳ רִבּוֹא, רְבָבָה נ׳
ми́рный ת׳ שֶׁל שָׁלוֹם,־ הַשָּׁקֵט,־ שַׁלְוָה. *—ные переговоры* מַשָּׂא וּמַתָּן בִּדְבַר שָׁלוֹם
мирово́й ת׳ שֶׁל שָׁלוֹם. *—судья* שׁוֹפֵט־הַשָּׁלוֹם *—вая сдѣлка* הִתְפַּשְּׁרוּת־שָׁלוֹם
мирода́вецъ и —да́тель ז׳ עוֹשֵׂה־שָׁלוֹם
миролюби́вость *см.* миролю́біе
миролюби́вый ת׳ אוֹהֵב־שָׁלוֹם, רוֹדֵף־
миролю́біе נ׳ אַהֲבַת־שָׁלוֹם
миролю́бность, —лю́бный *см.* миролю́біе, —люби́вый
миро́носецъ ת׳ מְבַקֵּשׁ שָׁלוֹם, מֵבִיא־
миро́нъ, —нчикъ ז׳ זָקֵן (מִין דָּג)
миротворе́ніе *см.* миротво́рство
миротво́рецъ ז׳ עוֹשֵׂה שָׁלוֹם
миротво́рствовать פ״ע עָשָׂה שָׁלוֹם
миротво́рческій, —тво́рный שֶׁל דִּבְרֵי־שָׁלוֹם ת׳
ми́рра ז׳ מוֹר
ми́рта ז׳, הֲדַס חַרְפָּה נ׳
ми́ртовый ת׳ הֲדַסִּי, מְהֻדָּסִים
миртъ ז׳ הֲדַס (עיין)
миръ ז׳, שָׁלוֹם, הַשְׁקֵט נ׳, שַׁלְוָה. *Заклю-чить—* כָּרַת בְּרִית־שָׁלוֹם. *Они живутъ въ* мирѣ הֵם חַיִּים בְּשָׁלוֹם. *Худой —лучше доброй ссоры* טוֹב פַּת חֲרֵבָה וְשַׁלְוָה בָהּ מִבַּיִת מָלֵא זִבְחֵי רָצוֹן
ми́са ז׳, קְעָרָה נ׳ и ми́ска מָנִים
миссіоне́рный ת׳ מִיסִיוֹנִי
миссіоне́рскій ת׳ מִיסִיוֹנָרִי
миссіоне́ръ ז׳ מִיסְיוֹנֵר, מֵסִית, מַדִּיחַ
ми́ссія נ׳ מִיסְיוֹן, יִעוּד ז׳ || מַלְאָכוּת, מִשְׁלַחַת
мисте́ріи נ״ר מִסְתּוֹרִין ז׳, נְצוּרוֹת
ми́стика מִסְטִיקָא נ׳, סוֹד, מִסְ־וֹרִין ז׳, מִסְתְּרֵי־ הַקַּבָּלָה, נִסְתָּרוֹת ז״ר
ми́стикъ ז׳ מְקֻבָּל, בַּעַל־קַבָּלָה, בַּעַל־מִסְטוֹרִין
мистифика́ція נ׳ רַמָּאוּת, אוֹנָאָה
мистифи́ровать פ״י רִמָּה, הוֹנָה
мисти́ческій ת׳ מִיסְטִיקִי, נִסְתָּרִי
ми́тель נ״ר אוֹתִיּוֹת בֵּינוֹנִיּוֹת
ми́тингъ נ׳ מִיטִינְג ז׳, אֲסֵפָה פּוֹלִיטִית
митка́ль ז׳ מִיטְקַל (מִין אָרִג)
ми́тра נ׳ מִגְבַּעַת־הֶגְמוֹן
митрополи́тскій ת׳ מֶטְרוֹנִי
митрополи́тство נ׳ מַעֲלַת־מֶטְרוֹן
митрополи́тъ ז׳ מֶטְרוֹן
митропо́лія מֶטְרוֹפּוֹלִין, עִיר וָאֵם, עִיר־מוֹשָׁב
ми́чманъ ז׳ מִידְשִׁיפְּמֶן שֶׁל מִטְרוֹן נ׳
мише́нь ז׳ מַטָּרָה נ׳ || מַסְתֵּף (באצטרובל)
мишура́ ז׳ מִישׁוּרָא נ׳, בֶּצֶר. זְהַר חִיצוֹנִי
миѳи́ческій ת׳ מִיתִי, הַגְדִּי, אַגָּדִי
миѳологи́ческій ת׳ מִיתוֹלוֹגִי
миѳоло́гія נ׳ מִיתוֹלוֹגְיָא, תּוֹרַת־הָאֱלִילִים
миѳо́логъ ז׳ מִיתוֹלוֹגָן
миѳъ נ׳ מִיתוֹס ז׳, אַגָּדָה, הַגָּדָה
міа́зма ז׳ מִיאַסְמָא נ׳, אֲוִיר מְעֻפָּשׁ
міологи́ческій ת׳ מִיוֹלוֹגִי
міоло́гія נ׳ מִיוֹלוֹגְיָא, תּוֹרַת־הַשְּׁרִירִים
міробытіе́ נ׳ מְצִיאוּת־הָעוֹלָם
міробо́й ת׳ עוֹלָמִי
міроде́ржецъ ז׳ אֲדוֹן־הָעוֹלָם, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם
мірозда́ніе נ׳ בִּנְיַן־הָעוֹלָם ז׳, שֵׁשֶׁת־הָעוֹלָם
мірозижди́тель ז׳ בּוֹרֵא־הָעוֹלָם
мірописа́ніе ז׳ תֵּאוּר־הָעוֹלָם
міроправи́тель ז׳ אֲדוֹן־הָעוֹלָם, מֶלֶךְ־

міроздáніе בְּרִיאַת־הָעוֹלָם נ׳
міросозерцáніе הַשְׁקָפַת־הָעוֹלָם נ׳
міроѣ́дъ בַּטְלָן, אוֹכֵל וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה ז׳
мірско́й עוֹלָמִי, חִלּוֹנִי || עוֹלָמִי, קְהִלָּתִי, שַׁיָּךְ לִקְהִלַּת־אִכָּרִים ת׳. —ская *сходка* אֲסֵפַת־הַקְּהִלָּה, ־הָעוֹלָם
міръ תֵּבֵל, תֵּבֵל וּמְלוֹאָהּ נ׳, עוֹלָם || עוֹלָם שֶׁל אִכָּרִים ז׳, אֲסֵפַת־אִכָּרִים נ׳. *Ходить по* —ру הַחֲזוֹר עַל הַפְּתָחִים, סַבֵּב
міряни́нъ אִישׁ חוֹל, חִלּוֹנִי || חֲבֵר־הַקְּהִלָּה (שֶׁל אכרים) ז׳
младе́нецъ יֶלֶד, תִּינוֹק, קָטָן, עוֹלֵל, טַלְיָא ז׳. *Грудной* — יוֹנֵק
младе́нческій יַלְדִּי, תִּינוֹקִי ת׳
младе́нчество יַלְדוּת נ׳
младе́нчествовать עָמַד בִּשְׁנוֹת הַיַּלְדוּת, הָיָה תִינוֹק פ״ע
мла́дость, мла́дый *см.* мо́лодость, молодо́й
мла́дшій צָעִיר מ־, קָטָן מ־ ת׳
млатъ *см.* мо́лотъ
млекови́дный בְּעֵין חָלָב ת׳
млекого́нный מוֹצִיא חָלָב ת׳
млеконо́сный (עורק) זָב־חָלָב ת׳
млекообра́зный *см.* млекови́дный
млекопита́ющій, —щее *животное* חַיָּה יוֹנֶקֶת נ׳
мле́чникъ גֶּן חָלָב (מין צמח) ז׳
мле́чный חֲלָבִי ת׳. —*путь* נְתִיב־הֶחָלָב (ברקיע) ז׳
млѣть *см.* обомлѣ́ть
мнемо́ника מְנֵימוֹנִיקָא, חָכְמַת־הַזִּכָּרוֹן נ׳
мнемони́ческій מְנֵימוֹנִי ת׳
мни́мый מְדֻמֶּה ת׳. Мни́мо *умершій* מֵת מְדֻמֶּה
мни́тельность חֲשָׁשׁוּת, טֶבַע־הַחַשְׁדָנוּת נ׳
мни́тельный הַחַשְׁשָׁן, הַחַשְׁדָן, בָּהוּל ת׳
мнить דִּמָּה בְּנַפְשׁוֹ, הִדְמָה, הִתְאַמֵּר, הִתְנַשֵּׂא פ״ע || —ся הֵרָאֶה לְ..., חָלַם
мно́гіе רַבִּים ת׳
мно́го הַרְבֵּה, לָרֹב, רַב, לְמַכְבִּיר, נְפִישָׁא ת״פ
многобо́жіе פּוֹלִיתֵיאִיסְמוּס, רִבּוּי־אֱלֹהוּת ז׳
многобо́жникъ פּוֹלִיתֵיאִיסְט, מַאֲמִין בְּרִבּוּי ז׳
многобо́жный פּוֹלִיתֵיאִיסְטִי ת׳
многобра́тство רִבּוּי־הָאַחֲוָה (מין צמח) ז׳
многобра́чіе פּוֹלִיגַמְיָא נ׳, רִבּוּי־הַנִּשּׂוּאִין ז׳
многобра́чный נָשׂוּי כַּמָּה פְּעָמִים ת׳
многовла́стіе מִמְשַׁל־רַבִּים ז׳
многово́діе שׁוֹפַע־מַיִם ת׳
многово́дный רַב־הַמַּיִם, מַשְׁפִּיעַ בְּמַיִם ת׳
многогла́вый בַּעַל כַּמָּה רָאשִׁים, בַּעַל כִּפָּה אֲקוּפּוֹת ת׳

многоглаго́ланіе פִּטְפּוּטִים ז״ר, הַכְבָּרַת־מִלִּים נ׳
многоглаго́ливый מַרְבֶּה שִׂיחָה, ־דְּבָרִים ת׳
многоголо́вникъ מְחוֹלִיָּה (מין צמח) נ׳
многоголо́вый בַּעַל כַּמָּה רָאשִׁים ת׳
многогра́нникъ פּוֹלִיעֶדְרוֹן, רַב־הַמִּגְבָּלוֹת, ־הַצְּלָעוֹת ז׳
многогра́нный בַּעַל צְלָעוֹת הַרְבֵּה
многогрѣ́шный כְּבַד עָוֹן ת׳
многожёнецъ בַּעַל־נָשִׁים הַרְבֵּה ת׳
многожёнство רִבּוּי־נָשִׁים ז׳
многоземе́льный בַּעַל אֲחֻזּוֹת גְּדוֹלוֹת ת׳
многознамена́тельность רַב־מַשְׁמָעוּת
многознамена́тельный בַּעַל הוֹרָאוֹת רַבּוֹת, נִשְׁמָע לְכַמָּה פָנִים, יוֹצֵא לְכַמָּה טְעָמִים
многознача́тельный *см.* многознамена́тельный
многокра́тно כַּמָּה פְּעָמִים, פְּעָמִים רַבּוֹת ת״פ
многокра́тность חֲזָרַת כַּמָּה פְּעָמִים נ׳
многокра́тный שֶׁל פְּעָמִים רַבּוֹת ת׳
многолепе́стный בַּעַל עָלִים הַרְבֵּה ת׳
многолѣ́тіе אֹרֶךְ־יָמִים ז׳, אֲרִיכוּת־ || תְּפִלָּה עַל־אֲרִיכוּת־יָמִים נ׳
многолѣ́тный מַאֲרִיךְ יָמִים, עוֹמֵד יָמִים רַבִּים ת׳
многолѣ́тствовать הֶאֱרִיךְ יָמִים פ״ע
многолю́діе, —лю́дность *и* —лю́дство אוּכְלוּסִין, יִשּׁוּב גָּדוֹל, רָב־עָם || הֲמוֹן־עָם ז׳
многолю́дный מְרֻבֶּה בְּאוּכְלוּסִין ת׳
многоми́лостивый רַב־חֶסֶד, מָלֵא רַחֲמִים ת׳
многому́жіе *и* —му́жство פּוֹלִיאַנְדְּרִיָּא נ׳, רִבּוּי־בְּעָלִים ז׳
многому́жній רַב־הַבְּעָלִים ת׳
многонача́ліе *и* —нача́льство מֶמְשֶׁלֶת־רַבִּים נ׳
многоно́гій רַב־רַגְלַיִם, בַּעַל רַגְלַיִם הַרְבֵּה ת׳
многоно́гъ *и* —но́жка נָדַל יַמִּים (מין שרץ) ז׳
многообра́зіе *и* —зность רִבּוּי, כֶּפֶל ז׳
многообра́зный שׁוֹנֶה ת׳
многоразли́чіе שִׁנּוּי, כֶּפֶל ז׳
многоразли́чный שׁוֹנֶה ת׳
многорѣчи́вость רִבּוּי־שִׂיחָה, ־דְּבָרִים ז׳
многорѣчи́вый מַרְבֶּה שִׂיחָה, ־דְּבָרִים ת׳
многосло́віе, —весный *см.* многорѣчи́вость, —рѣчи́вый
многосло́жность רַב עִנְיָן ז׳
многосло́жный רַב־בִּנְיָן || בַּעַל־הֲבָרוֹת הַרְבֵּה, רַב־הַהֲבָרוֹת ת׳
многоство́рчатый רַב־הַמִּקְפִּים ת׳
многосторо́нній *и* —нный (צמח) רַב־הַצְּדָדִים ז׳
многосторо́нность רִבּוּי־הַצְּדָדִים ז׳

многострýнный ת׳ - רב־המיתרים, ־הנימים
многотерпѣлúвый ת׳ סבלן גדול
многотóмный ת׳ (ספר) רב־הכרכים
многоуважáемый ת׳ נכבד מאד
многоугóльникъ и —ный בעל רב־הזויות, זויות הרבה
многоцвѣ́тный ת׳ רב־הגונים || רב־הפרחים
многочúсленность ז׳ רב, רבוי, עצם, כבד נפישות, עצמה נ׳
многочúсленный, —нная *величина* *см.* многочлéнъ
многочлéнъ ז׳ גדל רב־החלקים
многоязы́чный ת׳ בעל־לשונות הרבה
мнóженіе ז׳ כפל
мнóжественность ז׳ רב, רבוי
мнóжественный, —нное *число* רבוי, מספר־רבים ז׳
мнóжество נ׳ המון, רב ז׳, שפעה. *Во* —ствѣ בהמון. —*народа* המון־עם. *Безчисленное*— המון רב, לאין מספר
мнóжимый ת׳ כפול
мнóжитель ז׳ כופל, מכפיל
мнóжить פ״י כפל, הכפל || רבה, הרבה ||—ся הכפל || התרבה
мнѣ́ніе נ׳ דעה, סברה, חות־דעת. *Нѣтъ двухъ* —ній (*или: не можетъ быть двухъ* —ній) לית מאן דפליג
мобилизáція נ׳ מוביליזציון, גיוס ז׳
мобилизúровать פ״י גיס חיל
могúла נ׳ קבר ז׳, בור, שחת
могúльница ז׳ (מין צמח) חזיו
могúльный ת׳ קברי, של קבר
могúльщикъ נ׳ חפושית־הקבר || קברן ז׳
могúльщичій ת׳ קברני, של הקברן
могиля́къ *см.* могúльщикъ
могоры́чъ *см.* магары́чъ
моготá и могутá נ׳ כח ז׳, יכלת. *Это мнѣ не въ* —тý אין זה ביכלתי (או: אין זה לפי כחי)
могýчесть חסן, כח, חיל, עז, עזוז ז׳, עצמה, גבורה, תקיפות, יכלת נ׳
могýчій ת׳ אביר, אדיר, אמיץ, כביר, חסון, עצום
могýчникъ ז׳ (מין צמח) אגז
могýщественность ז׳ חיל, און, תקף, חזק, כח
могýщественный כביר, אביר, אדיר, גדול, תקיף ת׳
могýщество נ׳ חיל, חסן, תקף, עזוז ז׳, תקיפות
могýщій ת׳ יכול || בעל־יכלת
мóда ז׳ מנהג, מודא נ׳, ||—ды סחורת־חמדה, מרזים

модéль נ׳ מודיל, טפס ז׳, דפוס, צורה, תבנית
модúстка נ׳ מודיסטא, מרזית
мóдникъ ז׳ בעל־מודא, מרזני
мóдничать פ״ע התנהג במודא, מרז
мóдный ת׳ מודאי, מודירני. —*магазинъ* מחסן של מרזים, ־תכשיטים
мóжется *см.* мочь
можжевéлина נ׳ שוכת־ערער
можжевéльный ת׳ ערערי
можжевéльникъ ז׳ שיח־ערער, ערוער
можжевéльный *см.* можжевéновый
можжýха (מין צמח) ז׳ || חוברי־מרנא || גרגרי־הערער
мóжно ת״פ אפשר, ניתא
мозáика ז׳ מוזאיקא, פסיפא נ׳, פסיפס
мозáическій и —ичный ת׳ מוזאיקאי, פספסי
мозгú ז״ר מטעמים ממחים
мóзглость, мóзглый *см.* промóзглость, промóзглый
мозгля́вый, мозгля́къ ת׳ דזה, חולני
мозгля́тина ז׳ דבר רקוב, ־נרקב
мóзгнуть *см.* промóзгнуть
мозговúна נ׳ תא־המח ז׳, כונניה
мозговóй ת׳ מחי
мозголóмный *см.* головолóмный
мозгъ ז׳ מח, דשן, מח־עצמות, שקוי־, לשד
мозжечёкъ ז׳ המח הקטן (מוח הערף)
мозжúть פ״י. הכה לרסיסים, נפץ, רצץ. *Мозжúтъ голову* ראשי עלי יכאב
мозóлина *см.* мозóль
мозóлистый ת׳ יבלי. —тая *кожа* צפרי־העין
мозóлить, на— פ״י הקשה, הקפא. —*языкъ* דבר הבלים. *Это мнѣ* —литъ *глаза* הוי זה כקוץ בעיני
мозóль ז׳ קשוי־העור, דחס, גמל, רים ז׳, יבלת, נקפה נ׳
мозóльный ת׳ יבלתי. —ныя *деньги* דמים שהם יגעתי במשמע
мой שלי. *Это* моя́ *книга* זה ספרי. *Эта книга* моя́ הספר הזה שלי הוא. *По* мóему לדידי, לדעתי
мóйка *см.* мытьё
мóкка נ׳ מוקה (קהוה מהמין המשובח)
моклáкъ, моклáчить *см.* маклáкъ, маклáчить
моклóкъ נ׳ עצם בולטת (בגוף רזה)
мóклый ת׳ לח, רטוב, שרוי
мóкнуть הרטב, התלחלח (בגשם) || השרה, התרכך (במים) פ״ע
мокóй ז׳ גדו, תגין־הגז

мо́кренькій רָטֹב קְצָת ת׳
мокрёхонокъ רָטֹב וּמְרֻטָּב, רָטֹב כֻּלּוֹ ת׳
мокре́цъ מַחֲלַת־בִּרְכַּיִם (אצל סוסים) נ׳
мокри́ца, —ри́чка רֶקֶב (מין תולעת) ‖ צֶמַח־הַמַּיִם ז׳
мокри́чникъ חֲלַגְלוֹג ז׳, פַּרְפְּחִינָא, לַגְלוֹגָה, רְגִילָה נ׳]
мокри́чный רִקְבִי ת׳
мокрова́тый רָטֹב קְצָת ת׳
мокрота́ רֹטֶב ז׳, רְטִיבוּת, לַחוּת, בִּצָּה נ׳
мокро́та רִיר, כִּיחַ, לֵחַ ז׳
мокро́тина *см.* мокро́та
мокро́тистый רִירִי, כִּיחִי, לֵחִי ת׳
мокро́тный רִירִי, כִּיחִי, לֵחִי ת׳
мо́крый רָטֹב, לַח ת׳
мокрѣ́ть רָטֹב, הֵרָטֵב פ״ע
мо́ла מוֹלוֹ, מָעוֹז־הַיָּם ז׳
молва́ קוֹל, שֵׁמַע ז׳, שְׁמוּעָה, הִבְרָה נ׳
мо́лвить דַּבֵּר, הַבֵּעַ, מַלֵּל, הַגֵּד פ״ע
моле́бенъ תְּחִנָּה, תְּפִלָּה, תְּפִלַּת־הַשְׁכָּבָה נ׳
моле́бствіе, —ство עֲבוֹדַת־שָׁמַיִם, תְּפִלָּה בְּצִבּוּר נ׳
моле́бствовать שׁוֹרֵר תְּפִלַּת Te Deum פ״י
молёкъ דָּג קָטָן ז׳
моле́льня בֵּית־תְּפִלָּה ז׳
моле́льщикъ מִתְפַּלֵּל ז׳
моле́ніе עֲתִירָה, תְּחִנָּה, תְּפִלָּה נ׳
моле́нная *см.* моле́льня
молето́чина עֲשִׁשׁוּת נ׳
моли́тва תְּפִלָּה, תְּחִנָּה, עֲתִירָה נ׳. —*Господня* תְּפִלַּת אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם. *Давать*— ву הִתְפַּלֵּל בִּשְׁעַת־קְרִיאַת שֵׁם לַיִּלוֹד
моли́твенникъ *и* —вosло́въ סדור־תְּפִלּוֹת ז׳
моли́ть בַּקֵּשׁ, שָׁאֹל ‖ פַּלֵּל, צַלֵּא, הַעְתֵּר, הִתְחַנֵּן פ״ע ‖—ся הִתְפַּלֵּל
мо́лка *см.* моло́тье
мо́лкнуть הַחֲרֵשׁ, שָׁתֹק, דֹּם פ״ע
моллю́скъ מוֹלוּסְקָא, רַכִּיכָה (חי חסר־עצמות) נ׳
мо́лненный בִּרְקִי, שֶׁל בָּרָק ת׳
молніеви́дный כְּעֵין בָּרָק ת׳
молніено́сный. —ная *туча* עֲנָנָה הָרַת־בְּרָקִים
мо́лнія בָּרָק, בָּזָק, חֲזִיז ז׳, קֶרֶן־הַחֲזִיז נ׳. *Сверкаетъ*— מַבְרִיק
молодёжь בְּנֵי־הַנְּעוּרִים, וַאֲטוּטִים ז״ר
моло́денькій צָעִיר מְאֹד ת׳
молоде́цкій מָלֵא חַיִל, —עֹז ת׳
молоде́цъ גִּבּוֹר, אִישׁ־חַיִל, אַמִּיץ־לֵב, יְקַר־רוּחַ ‖ צָעִיר לְיָמִים ת׳. *Что за* —дцы הֲרֵי אֵלּוּ בְּנֵי־חַיִל
молоде́ческій *см.* молоде́цкій
молоде́чество חַיִל, עֹז ז׳, רוּחַ־גְּבוּרָה נ׳
молоде́чествовать הֱיֵה בֶּן־חַיִל, לָבֹשׁ רוּחַ־גְּבוּרָה, הִתְאַזֵּר עֹז פ״ע
молоди́зна קֶצֶף (על פני שֵׁכָר חדש) ז׳
молоди́къ בֶּן־יוֹנָה ‖ חִדּוּשׁ־הַלְּבָנָה ז׳
молоди́ло *и* —ди́льникъ שׁוּם בֵּיתִי (מין צמח) ז׳
молоди́ть חַדֵּשׁ, חַדֵּשׁ נְעוּרִים, יַלֵּד ‖ הַחְמֵר (שֵׁכָר), הַבֵּעַ פ״י ‖—ся הִתְחַדֵּשׁ, חַדֵּשׁ נְעוּרָיו, יַלֵּד עַצְמוֹ, שׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו, הַרְאֵה עַצְמוֹ צָעִיר, הָמֹה, נָבֹעַ
моло́дка *и* —ди́ца תַּרְנְגֹלֶת צְעִירָה נ׳ ‖ עַלְמָה
молодо́й בָּחוּר, מְלֵא עֲלוּמִים, צָעִיר, רַךְ, עוּל־יָמִים, נַעַר ‖ חָדָשׁ ת׳ ‖ חָתָן ז׳. *Онъ* —може *меня по службѣ* הוּא צָעִיר מִמֶּנִּי לְיָמִים בַּמִּשְׂרָה. *Онъ человѣкъ ужъ не*— הוּא כְּבָר בָּא בַיָּמִים. —дая כַּלָּה. —*мѣсяцъ* רֹאשׁ חֹדֶשׁ, מוֹלָד, מוֹלַד־הַלְּבָנָה, חִדּוּשׁ—, לְבָנָה בְּחִדּוּשָׁהּ. —дое *вино* יַיִן חָדָשׁ, תִּירוֹשׁ. Мо́лодо, *зелено* גָּמוּל מֵחָלָב, עַתִּיק מִשָּׁדַיִם
мо́лодость נֹעַר ז׳, נְעוּרִים, עֲלוּמִים, יְמֵי־חֹרֶף ז״ר, בַּחֲרוּת, שַׁחֲרוּת נ׳
молоду́ха *и* моло́душка אִשָּׁה צְעִירָה נ׳
молодцова́тый אִישׁ־חַיִל, אַמִּיץ־לֵב, מְלֵא עֲלוּמִים ת׳
мо́лодчикъ *и* —дчи́на *см.* молоде́цъ
молодѣ́ть הִתְחַדֵּשׁ, חַדֵּשׁ נְעוּרָיו, שׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו, יַלֵּד עַצְמוֹ פ״ע
моложа́вить *см.* молоди́ть
моложа́вость מַרְאֵה־יַלְדוּת, —נַעֲרוּת ז׳, יַלְדוּתִיּוּת נ׳
моложа́вый יַלְדוּתִי, נַעֲרוּתִי, צָעִיר לְמַרְאֶה ת׳
моложа́вѣть *см.* молодѣ́ть
моло́зево *и* —зиво רֵאשִׁית־חָלָב נ׳
моло́ки חֲלַב־דָּגִים ז׳
молоко́ חָלָב ז׳. *Обозжешься на* —кѣ, *станешь дуть и на воду* הַנִּכְוֶה בְרוֹתְחִין מִתְיָרֵא מִפּוֹשְׁרִין
молокосо́съ יוֹנֵק שָׁדַיִם, פִּרְחָח ז׳
молонья́ *см.* мо́лнія
молоти́лка טוּרְבָּל ז׳
молоти́ло מַחְבֶּטָה נ׳
молоти́льный שֶׁל דַּיִשׁ, עָשׂוּי לָדִישׁ ת׳
молоти́льня גֹּרֶן, מָדוֹשׁ ז׳ ‖ *см.* молоти́лка
молоти́льщикъ דַּיָּשׁ ז׳
молоти́ть, мола́чивать דּוּשׁ, חָבֹט פ״י ‖—ся הִדּוֹשׁ, הֵחָבֵט
молотови́ще יַד־הַפַּטִּישׁ נ׳
молотово́й *и* —тко́вый שֶׁל פַּטִּישׁ, פַּטִּישִׁי ת׳
молото́къ פַּטִּישׁ, הֹלֶם, מַקֶּבֶת, מַרְזֵף ז׳, הַלְמוּת

שְׁפַרְנוּן *-рыба*. מַקֶּבֶת נ׳ || פַּטִּישׁ־בְּאָוֶן ז׳

Продавать съ —ка מָכֹר בְּפוּמְבִּי

молото́чекъ פַּטִּישׁוֹן || קוֹר־מַגָּע ז׳

молото́чникъ שִׁית־הַפַּטִּישׁ (מִין צמח) ז׳

мо́лотъ פַּטִּישׁ גָּדוֹל, קוּרְנָס ז׳

моло́ть, ма́лывать טָחֹן פ״י || פַּטְפֵּט פ״ע

молотьба́ דַּיִשׁ ז׳, דִּישָׁה נ׳

моло́тье מְחִינָה

молоча́й, —ча́йникъ חַלְבֵּן (מִין צמח) ז׳

молоче́нье *см.* молотьба́

молочи́стый בַּעַל־חָלָב (דג)

молочко́ חָלָב ז׳

моло́чникъ טְפִי־הֶחָלָב || חַלְבָּן || גוּר יוֹנֵק ז׳

моло́чный שֶׁל חָלָב, חֲלָבִי ת׳. —*зубъ* שֵׁן שֶׁל־חָלָב]

моло́чная מַחְלָבָה נ׳

моло́шникъ, —шница, —шный *см.* моло́чникъ, —чница, —чный

мо́лча *и* молчали́во בִּשְׁתִיקָה, דּוּמָם ת״פ

молчали́вость שַׁתְקָנוּת נ׳

молчали́вый שַׁתְקָן ת׳

молча́льникъ בַּעַל נֶדֶר־שְׁתִיקָה ז׳

молча́ніе שְׁתִיקָה, חֲרִישׁוּת, דּוּמִיָּה נ׳. *-знакъ согласія* שְׁתִיקָה כְּהוֹדָאָה דַּמְיָא

молча́ть, ма́лчивать הַחֲרֵשׁ, שָׁתֹק, הַשֵּׁה, הַחֲשֵׁה, דָּמֹה, דּוֹם, דָּמֹם פ״ע. *Заставить-* הַשְׁתֵּק]

молча́ть הַס! דֹּם! מ״ק

молчко́мъ *см.* мо́лча

молчу́нъ שַׁתְקָן ז׳

моль עָשׁ, סָס || קוֹל רַךְ ז׳ || דָּגִים קְטַנִּים ז״ר

мольба́ תְּחִנָּה, עֲתִירָה, תְּפִלָּה נ׳

мольбе́ртъ כּוֹנָנִית נ׳

мольби́ще בֵּית־תְּפִלָּה ז׳

мо́льный *тонъ* קוֹל רַךְ

момента́льно מִנֵּיהּ וּבֵיהּ, תּוֹךְ כְּדֵי דִבּוּר, כְּרֶגַע, בְּ־, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה ת״פ

момента́льный בֶּן־רֶגַע ת׳

моме́нтъ מוֹמֶנְט, רֶגַע, הֶרֶף־עַיִן ז׳

монархи́змъ מוֹנַרְכִיסְמוּס ז׳, מֶמְשֶׁלֶת־יָחִיד נ׳

монархи́стъ מוֹנַרְכָן (מחזיק במונרכיסמוס) ז׳

монархи́ческій מוֹנַרְכִי ת׳

мона́рхія מוֹנַרְכְיָא, מֶמְשֶׁלֶת־יָחִיד נ׳

мона́рхъ מוֹנַרְךְ, מוֹשֵׁל יְחִידִי ז׳

мона́ршескій *и* —ршій מוֹנַרְכִי ת׳

монасты́рка חֲנִיכַת־מִנְזָר נ׳

монасты́рскій מִנְזָרִי ת׳

монасты́рь מִנְזָר ז׳, כּוּמְרִיָּה נ׳. *Мужской* — מִנְזַר־גְּבָרִים. *Женскій или дѣвичій* — מִנְזַר־נָשִׁים (או: עֲלָמוֹת). *Въ чужой монастырь со своимъ уставомъ не суйся (или: не ходятъ)* עָלִית לְקַרְתָּא, הֲלֹךְ בְּנִימוּסָהּ

мона́хиня נְזִירָה נ׳

мона́хъ נָזִיר ז׳

мона́шекъ שְׁחֶלֶת נ׳

мона́шенка נְזִירָה נ׳

мона́шескій נְזִירִי, מִנְזָרִי ת׳

мона́шество מַעֲמַד־הַנְּזִירִים ז׳, חַיֵּי־ ז״ר, נְזִירוּת נ׳

мона́шествовать חָיֹה חַיֵּי־נְזִירִים, הָיֹה נָזִיר פ״ע

моне́та מַטְבֵּעַ, מוֹנֵיטָא נ׳. *Мелкая*— מָעוֹת קְטַנּוֹת]

моне́тка מַטְבֵּעַ קְטַנָּה || אֶבֶן־פְּרוּטָה נ׳

моне́тный *дворъ* בֵּית־טְבִיעָה ז׳

монетодѣ́ланіе טְבִיעָה נ׳

монетодѣ́латель *и* моне́тчикъ טַבָּע ז׳. *Фальшивый* —тчикъ יוֹצֵק מַטְבְּעוֹת מְזֻיָּפוֹת]

мони́стный רְבִידִי, שֶׁל תַּכְשִׁיטֵי־צַוָּאר ת׳

мони́сто רָבִיד ז׳, תַּכְשִׁיטֵי־צַוָּאר ז״ר

монога́мія מוֹנוֹגַמְיָא, דּוּ־אִישׁוּת נ׳

монogра́мма מוֹנוֹגְרַמָּא נ׳

моногра́фія מוֹנוֹגְרַפְיָא נ׳

моноли́тъ מוֹנוֹלִית נ׳

моноло́гъ מוֹנוֹלוֹג ז׳, שִׂיחָה נ׳

монома́нія מוֹנוֹמַנְיָא נ׳, שִׁגָּעוֹן, מְרוּת־דַּעַת ז׳

монополи́стъ מוֹנוֹפוֹלָן ז׳

монопо́лія מוֹנוֹפּוֹל ז׳

монотеи́змъ מוֹנוֹתֵיאִיסְמוּס, יִחוּד־הַשֵּׁם ז׳, אֱמוּנַת־הַיִּחוּד נ׳

монотеи́стъ מוֹנוֹתֵיאִיסְט, בַּעַל יִחוּד־הַשֵּׁם, —אֱמוּנַת־הַיִּחוּד ז׳

моното́нія מוֹנוֹטוֹנְיָא, פַּשְׁטוּת, פְּשִׁיטוּת נ׳

моното́нность מוֹנוֹטוֹנוּת, יְחִידוּת־הָאוֹפֶן, פַּשְׁטוּת נ׳

моното́нный מוֹנוֹטוֹנִי, יְחִיד־הָאוֹפֶן, פָּשׁוּט ת׳

монохо́рдъ מוֹנוֹכוֹרְד (כלי בעל־מיתר אחד) ז׳

монумента́льный מוֹנוּמֶנְטָלִי ת׳

монуме́нтный מוֹנוּמֶנְטִי ת׳

монуме́нтщикъ מוֹנוּמֶנְטָר, עוֹשֶׂה מַצֵּבוֹת ז׳

монуме́нтъ מוֹנוּמֶנְט ז׳, נֶפֶשׁ, מַצֵּבָה נ׳

мо́псъ (כלב) עַצְבָּן ז׳

морали́стъ מוֹרָלִיסְט, מוֹרֶה מוּסָר, חֲכַם־הַמּוּסָר ז׳

мора́ль מוֹרָל, מוּסָר ז׳, לִמּוּדֵי־מוּסָר ז״ר

мора́льный מוֹרָלִי, מוּסָרִי ת׳

мора́льность מוּסָרִיּוּת נ׳

морга́ніе סִקּוּר, סִרְבּוּק ז׳, קְרִיצַת־עַיִן נ׳

морга́ть, моргну́ть סַקֵּר, סַרְבֵּק, קָרֹץ עַיִן פ״ע

моргу́нъ סַקְרָן, קַרְצָן ז׳

моргъ מוֹרְגָא (מדת אדמה) נ׳

мо́рда זַרְבּוּבִיָּה נ׳. *Бить по* —дѣ טָפֹחַ עַל הַפָּנִים

морда́стый בַּעַל זַרְבּוּבִיָּה גְדוֹלָה (מחיות) נ׳

морду́шка (כלב) בַּעַל חֹטֶם סוֹהֵר ז׳

мóрдка זְרִבּוּבִיָה קְטַנָּה ‖ מוֹרְדְקָא (מטבע רוסית עתיקה) נ׳
мордóвникъ אֲקוֹנִיטוֹן (מין צמח) ז׳
мóрдочка זְרִבּוּבִיָה קְטַנָּה נ׳
мóре יָם ז׳, יַמָּה נ׳. *За*— מְדִינַת־הַיָּם, מֵעֵבֶר לַיָּם. *Сидѣть у моря и ждать погоды* הַמְתֵּן לִשְׁעַת־הַכֹּשֶׁר
морéль דֻּבְדְּבָנִית־הַיַּעַר נ׳
мореплáваніе מַסַּע־אֳנִיּוֹת, מַעֲבַר־יָם ז׳, סַפָּנוּת נ׳
мореплáватель עוֹבֵר־יָם, יוֹרֵד־, מַפְלִיג־, נַוָּט ז׳
мореплáвательный שֶׁל מַסַּע־יָם ת׳
морéски *см.* арабéскъ
мореходство, мореходецъ *и* мореходный *см.* морепл..
моржóвина עוֹר שֶׁל סוּס־הַיָּם ז׳
моржóвый שֶׁל סוּס־הַיָּם ת׳
моржъ סוּס־הַיָּם ז׳
морѝстый רָחוֹק מִן הַחוֹף ת׳
морѝть, мáривать עַנֵּה, הָרֹג, הָמֵת, אַבֵּד ‖ הַשְׁמֵד (רמשים) ‖ כַּבֵּה (סיד) פ״י
моркóвина לִפְתָּן, גֶּזֶר (מין ירק) ז׳
моркóвка *см.* моркóвь
моркóвникъ תַּבְשִׁיל שֶׁל לִפְתָּן ‖ לִפְתָּן ז׳
моркóвный לִפְתָּנִי ת׳
моркóвь לִפְתָּן, גֶּזֶר ז׳
морковóй מַגֵּפָתִי, כְּדַבִּיק ת׳. —вая *язва* מַגֵּפָה, דֶּבֶר
морóженикъ מוֹכֵר גְּלִידָה ז׳
морóженица מוּצֶקֶת שֶׁל קִפָּאוֹן נ׳
морóженое קִפָּאוֹן ז׳, גְּלִידָה נ׳. *Порція* —наго מָנָה שֶׁל קִפָּאוֹן
морозбóй *см.* морозобóй
морóзецъ *см.* морóзъ. *Желѣзо съ* —зцемъ פַּח מְצֻפֶּה בְּדִיל ז׳
морóзить, морáживать הַקְפֵּא, הַקְרֵשׁ (בקר) ‖ הַקְפֵּא עַצְמוֹ —ся ‖ הִשָּׁבֵר בְּקָרָה פ״י. *На дворѣ* —зитъ קָרַת־קָרָה בַּחוּץ
морóзный קַר מְאֹד ת׳
морозобóй בְּקִיעַ עֵץ מֵחֲמַת קָרָה ז׳
морóзъ קִפָּאוֹן, קֹר ז׳, קָרָה, קָרַת־קָרָה נ׳
моросѝть עָרֹף, רָעֹף, טַפְטֵף פ״ע. *Дождь* —сѝтъ הַגְּשָׁמִים מְטַפְטְפִים. *На дворѣ* —сѝтъ רְבִיבִים בַּחוּץ
морóченіе מַעֲשֵׂה־תַרְמִית ז׳, רַמָּאוּת, אוֹנָאָה נ׳
морóчить רַמֵּה פ״י
морóшка פְּטַל־הַבִּצָּה (מין צמח) ז׳
морóшникъ שִׂיחַ שֶׁל פְּטַל־הַבִּצָּה ז׳
морскóй יַמִּי ת׳. —*заливъ* לְשׁוֹן־יָם. *Дно* —ское קַרְקַע־הַיָּם, שָׁ״שׁ. —ская *соль* מֶלַח־יָם. —ское *сраженіе* מִלְחֶמֶת־יָם. —*офицеръ* אוֹפִיצֶר שֶׁל חֵיל־הַיָּם. —ское *искусство* מַדַּע־הַסַּפָּנוּת. —ское *училище* אַסְכּוֹלָא שֶׁל סַפָּנוּת
мóрсовый עֲסִיסִי ת׳
мóрсъ עָסִיס ז׳
мортѝра מַפָּץ (מין כלי זין) ז׳
мортѝрца דוּגְמָא שֶׁל בֶּרֶד נ׳
морфѝнъ *и* мóрфій מוֹרְפִין ז׳
морхъ כַּרְקֹשׁ ז׳, מַפְרֶחֶת נ׳
морщевáтый קָמוּט, קְמָטִי ת׳
морщѝна, —нка קֶמֶט, קִמֵּט ‖ כֶּפֶל ז׳
морщѝнистый מָלֵא קְמָטִים ‖ —כְּפָלִים ת׳
морщѝнный קְמָטִי, כְּפָלִי ת׳
морщиновáтый קָמוּט קְצָת, כָּפוּל— ת׳
мóрщить הַקְפֵּל ‖ קַמֵּט —ся ‖ קַמֵּט, כָּפֹל פ״י
моръ דֶּבֶר ז׳, מַגֵּפָה נ׳ ‖ אֶת מִצְחוֹ
морякъ סַפָּן, יוֹרֵד־הַיָּם, נַוָּט ז׳
моряна רוּחַ־יָם נ׳
морянѝнъ יוֹשֵׁב עַל חוֹף־הַיָּם ז׳
мóсечій שֶׁל (כלב) עַצְבָּן ת׳
москитóсъ *и* москѝтъ יַתּוּשׁ ז׳
москóвка יַרְגָּזִי שֶׁל אַשּׁוּחַ (מין צפור) ז׳
москотѝльный שֶׁל בֵּית־נְכֹת ת׳
москотѝльщикъ בַּסָּם ז׳
мóскотъ בֵּית־נְכֹת ז׳
мослóкъ אֲצִיל־הַכָּנָף (של צפור) ז׳
мосóлъ שׁוֹק־הַשּׁוֹר ז׳
мостѝльный —מְשַׁמֵּשׁ לִרְצִיפָה, עָשׂוּי— ת׳. —*камень* אֶבֶן־רְצִפָּה
мостѝльщикъ רַצָּף, רוֹצֵף ז׳
мостѝть, мáщивать רַצֵּף פ״י ‖ —ся הֵרָצֵף
мосткѝ מַעֲבַר־קְרָשִׁים ז׳, מַעְבָּרָה נ׳
мостовáя מַרְצֶפֶת (הרחובות) נ׳
мостовѝна קוֹרַת־הַגֶּשֶׁר נ׳
мостовóй גִּשְׁרִי, שֶׁל גֶּשֶׁר ת׳. —*камень* אֶבֶן רְצִפָּה
мостовщѝкъ גַּשָּׁר ז׳
мостъ גֶּשֶׁר, מַעֲבָר ז׳, מַעְבָּרָה נ׳. *Подъемный*— גֶּשֶׁר מְפַלֵּשׁ
мóська (כלב) עַצְבָּן ז׳
мотáльница פֶּלֶךְ ז׳, מַסְתּוֹרִית נ׳
мотáльный שֶׁל כְּרִיכָה ת׳
мотáльщикъ כּוֹרֵךְ (חוטים) ז׳
мотáніе נַעֲנוּעַ, מְנוֹד־רֹאשׁ ‖ אִבּוּד, בִּזְבּוּז ז׳, פַּזְרָנוּת, בִּזְבְּזָנוּת ‖ כְּרִיכָה נ׳
мотáть, мáтывать, мотнýть הָנֵד רֹאשׁ, נַעְנֵעַ ‖ אַבֵּד הוֹן, בַּזְבֵּז, פַּזֵּר ‖ כָּרֹךְ ‖ —ся הִתְבַּזְבֵּז ‖ (פִּקַּעַת) הִכָּרֵךְ פ״י
мотивѝровать נָתֹן טַעַם, נַמֵּק פ״ע
мотѝвъ טַעַם, נִמּוּק, יְסוֹד ז׳, סִבָּה נ׳ ‖ מוֹטִיב, נִגּוּן ז׳
мотнѝя *см.* матнѝя
мотовáтый בִּזְבְּזָנִי, פַּזְרָנִי ת׳

мотови́ло и —льце כדורית, פקעת-חוטים, מסתורית נ׳
мото́вка בזבזנית, פזרנית נ׳
мотовско́й בזבזני, פזרני ת׳
мотовство́ בזבזנות, פזרנות נ׳
мотовя́зъ и —вязокъ חוט, פתיל ז׳
мотоди́ль см. молоди́ло
мото́къ, —то́чекъ סליל ז׳, פקעת נ׳
моту́шка סליל, פלך ז׳
мотъ בזבזן, פזרן ז׳; см. мото́къ
моты́га בזבזן, פזרן ז׳
моты́ка מארופה נ׳
мотылёкъ, —лёчекъ פרפר, זבוב-קיץ ז׳, צפרת, צפרת-בקמים נ׳
мо́тыль см. мотылёкъ
мотыльковый פרפרי ת׳
мотыля́ть רחף הנה והנה, פרח לכאן ולכאן פ״ע
мо́ха, мо́шка יבחוש ז׳
мохна́ נוצת-הרגלים נ׳ || אזוב (מין צמח) ז׳
мохна́тка и —ноно́жка צפור שעירת-הרגלים נ׳
мохна́тость שעירות נ׳
мохна́точка см. мохна́тка
мохна́тый שעיר ת׳
мохна́тѣть העשה שעיר פ״ע
мохноно́гій שעיר-הרגלים ת׳
мохнокры́лый שעיר הכנפים ת׳
мохови́къ פטריה אזובית נ׳
мохово́й טחבי, אזובי || מלא אזוב, -טחב ת׳
мохо́ръ и мо́хра ברקש ז׳, ציצה, כברת נ׳
—хры́ דיונלה (מין צמח)
мохрова́тый מפנחתני ת׳
мохро́вый מפרחתי ת׳, ברקשי || (צמח) כפול ת׳
мохъ טחב, אזוב, חציר-גגות ז׳
моціо́нъ מוציון, תנועה נ׳
моча́ שתן ז׳, מי-רגלים ז״ר
моча́лина, —нка פתיל-הלכש ז׳
моча́лить, из— פוצץ, פצפץ, בלק, בלק פ״י
моча́лка ניב של קלפת-ווזפון ז׳ || см. моча́лина
моча́ло см. моча́лина
моча́льный לכשי ת׳
мочево́й пузы́рь כיס-השתן ז׳, שלפוחית נ׳
мочеиспуска́ніе השתנה, הטלת-מים נ׳
мочеиспуска́тельный кана́лъ הלך-השתן ז׳
мочере́зъ מכאוב-הכליות ז׳, שקנה נ׳
мочето́чникъ הלך-השתן ז׳
мо́чечный ליפי, סיבי || תנוכי, של תנוך אזן, -בדל- ת׳
мочи́ло משרת-פשתים נ׳
мочи́льный של שריה נ׳
мочи́льня בית-שריה ז׳, משרת-פשתים נ׳

мочи́ть, ма́чивать הרטב, השרה, שלח, הטפח, לחת, טגן || שרה, שרה, כבס, הבהב, השתן || התלחלח —ся || קלה פ״י הרטב, השרה || המטר מים. Дождь —чи́тъ зе́млю הגשם משקה את האדמה. — я́блоки כבש תפוחים. —ле́нь שרה פשתים
мо́чка בבוב ז׳, שריה, הרטבה נ׳
мо́чка ליף, סיב, ציב || תנוך-האזן, בדל- ז׳, אליה, מילת נ׳
мочкова́тый ליפי, סיבי, ציבי ת׳
мо́чность חזק, אמץ || תקף, חיל, הון ז׳
мо́чный и мо́щный חזק, אמיץ || רב-כח ת׳
мочь и мощь כח, אמץ ז׳ || יכלת נ׳. *Изо всей* —чи בכל כחי. —чи́ *нѣтъ, какъ я усталъ* עיפתי, כחי עזבני. —чи *нѣтъ выносить эту боль* אין ביכלתי לסבול יותר
мочь יכל || היה באפשרות פ״ע. *Я сдѣлаю для васъ все, что* —гу אעשה בשבילך ככל אשר תשיג ידי. *Я не* —гу *вамъ отвѣчать* איני יכול להשיבך על זה. *Это* —жетъ *быть* אפשר הדבר, אפשר, יכול היות, אולי. *Мнѣ что-то не* мо́жется איני בקו-הבריאות
моше́нникъ נוכל, רמאי, איש מרמה, גונב לב, -דעת ז׳
моше́нничать גנב דעת, -לב, עקב, אנה, התעה פ״י
моше́ннический מתעה, מרמה ת׳
моше́нничество לסטות, לסטיות, רמאות נ׳
мо́шка см. мо́ха
мошкара́ מחנה-יבחושים ז׳
мошна́ כיס (מעור) ז׳, ארנקא נ׳. *Хоть —пуста, да душа чиста* אפרון כיס, ולא חסרון יושר (או: מוטב לי קרא שוטה כל ימיו, ולא לעשות שעה אחת רשע לפני המקום)
мощеніе רציפה נ׳
мощехрани́лище ארון-עצמות ז׳
мо́щи עצמות-קדושים נ״ר
мо́щный, мощь см. мо́чный, мочь
мраволе́въ שושבא-מלא (מין-שרץ) נ׳
мра́зный, мразъ см. моро́зный, моро́зъ
мразь בעור ז׳
мракъ חשך, צלמות ז׳, אפלה, חשכה, עיפה נ׳. *—невѣдѣнія* בערות גמורה
мра́морникъ и —рщикъ מרמרן ז׳
мра́морный שישי, של שיש ת׳
мра́моръ שיש, שיש ז׳, מרמרא נ׳
мрачи́ть החשך, הקדר, העב פ״י || —ся התחשך, החשך, הקדר, התקדר
мра́чность אפלה, קהות, חשכה, קדרות ||

עגמימות נ׳
мра́чный חשוך, קודר, כהה, אפל || זעף, עגום, קשה־רוח ת׳
мрачнѣ́ть החשך, הקדר, עטה אפל פ״ע
мре́ж— *см.* мерёж—
мску́совый, мскусъ *см.* му́скусовый му́скусъ
мсти́тель נקמן, נוקם ז׳
мсти́тельность נקמנות, נקימה נ׳
мсти́тельный נקמני, מתנקם ת׳
мстить עשה נקמות, נקם, התנקם מן,־ב.., התנקם פ״ע
муа́ръ כושי ז׳
мудрено́ בחכמה, בקשי ת״פ. —*на всѣхъ угодить* קשה לצאת ידי כל הדעות (או: קשה להפיק רצון־כל)
мудрёный מחכם, עשוי בחכמה || כבד, קשה || נשגב, נפלא || הפכפכן ת׳
мудре́цъ ז׳ חכם, נבון. *На всякаго* —на *довольно простоты* גם חכם ישתבש לפעמים (או: יעשה שגיאה)
му́дрить, мудрова́ть התחכם פ״ע
му́дро בחכמה, בתבונה ת״פ
му́дрость חכמה, תבונה נ׳ || קשי ז׳
му́дрствованіе התחכמות נ׳
му́дрствовать התחכם, התפלסף פ״ע
му́дрый חכם, נבון ת׳
мужа́ть, воз— בגר, הבגר, התבגר פ״ע —ся || התחזק, התאושש
мужегу́бецъ הורג נפש, רוצח ז׳
муженёкъ בעלי היקר
му́жески. *По* —ски כגבר ת״פ
му́жескій של גברים, של זכרים ת׳
му́жественно באמץ ת״פ
му́жественность אמץ ז׳, רוח־גבורה נ׳
му́жественный אמיץ, מלא גבורה, איש־חיל ת׳
му́жество חיל, אמץ ז׳, גבורה נ׳
мужеубійство רציחת־בעל נ׳
мужеубійца רוצחת־בעל נ׳
мужикова́тость חסר נמוס,־תרבות,־דרך־ארץ ז׳, גסות, גסתנות, אי־נמוסות נ׳
мужикова́тый גס, גסתן, בלתי מנמס ת׳
мужи́къ אכר, בן־כפר || אדם גס,־בלתי מנמס ז׳
мужи́цкій אכרי ת׳ || *см.* мужикова́тый
мужичёкъ אכרון ז׳
мужичёнко אכר דל ז׳
мужи́чество בר־נש אכר ז׳ || גסות, גסתנות נ׳
мужичи́шко *см.* мужичёнко
мужи́чій *см.* мужи́цкій
мужи́чка אכרית, בת־כפר || אשה גסה נ׳
мужичьё עם־האכרים ז׳
мужла́нъ אדם מגשם ז׳
мужній и му́жнинъ של הבעל ת׳
мужско́й של גברים ת׳
мужчи́на и мущи́на גבר ז׳
мужъ אדם ז׳ || איש, בעל. *Ученый*— חכם, למדן, מלמד. —*да жена одинъ стана* האדם ואשתו הם בשר אחד
му́за מוזה, בת־השיר נ׳
музе́й и музе́умъ מוזיאון, בית־משכית, —שכיה —שכיות־החמדה ת׳
му́зыка מוסיקא, זמרה, נגינה, חכמת־הנגון נ׳
музыка́льный מוסיקאי ת׳
музыка́нтскій נגני ת׳
музыка́нтъ נגן, מנגן, מזמר ז׳
мука́ קמח ז׳
му́ка ענוי, מכאוב, חבל ז׳, צרה, מצוקה, צוקה נ׳
мукомо́лъ טוחן קמח ז׳ || טחינת־דגן נ׳
мукомо́льный משמש לטחינה ת׳
мукомо́льня (и —ная *мельница*) בית־רחים ז׳, טחנה נ׳
мукосѣ́йный משמש לנפה ת׳
муксу́нъ צחנה סיבירית (מין חי) נ׳
му́ла *см.* мо́ла
мула́тъ מולט (בן אירופי וכושית) ז׳
мулъ מולא, פרד; *см.* ишакъ. —лёнокъ בן־פרדים
мультиплика́торъ מולטיפליקטור ז׳
му́мія מומיא (גופת־חנוט) נ׳
мундирова́ть, об— הלבש,־בגדי־שרד, הכן —ся || הלבש עצמו, עשה לעצמו מדים מלבושים; קבל הלבשה
мундиро́вка הלבשה נ׳
мунди́ръ, —рчикъ מעיל־שרד, בגד־ ז׳, מדים ז״ר. *Отставка съ* —ромъ דימוס עם בגדי־שרד. *Картофель въ* —рѣ תפוחי־אדמה צלוים בקלפתם
мундшту́къ и муништу́къ מונדשטוק, פי־המקטרת ז׳, פיה נ׳
мунищіо́нный, муни́щія *см.* амуни- щіо́нный, амуни́щія
мурава́ ירק־דשא, נוה־דשא ז׳
мура́ва זגוג ז׳, מרקא נ׳
мураве́й נמלה נ׳
мураве́йникъ קן־נמלים ז׳, עדת־ נ׳ || פרגן (מין דג) ז׳
мураве́йный *см.* муравьи́ный
мура́вить זגג ||—ся הזדגג
мура́вка *см.* мурава́ и мура́ва
мура́вленіе и мура́вка זגוג ז׳
мура́вчатый נקד, מנקד ת׳

муравщикъ ז׳ זַגָּן
муравьеѣдъ ז׳ נַמְלָן (מין דב)
муравьиный ת׳ נַמְלָאִי. —левъ שׁוּשְׁמָא־נַמְלָא, קַרְצִית
муравьистый ת׳ מָלֵא נְמָלִים, נַמְלָנִי
мурашекъ *см.* мурашъ
мурашъ, —рашка נ׳ נְמָלָה קְטַנָּה. *По мнѣ словно* —шки *бѣгаютъ* כְּעֵין רוֹחֲשִׁים בִּבְשָׂרִי
мурена ז׳ מְרֵינָשׁ (מין דג)
мурза ז׳ מוּרְזָא (נסיך טטרי)
мурлыканье נַהַם ז׳, נְהִימָה, נְחִירָה נ׳
мурлыкать *и* —лыникать, —лыкнуть הָמֹה, נָהֹם, נַהֵם, נָחֹר פ״ע
муровый ת׳ יְרַקְרַק
муркугій ת׳ אֲדַמְדַּם־כֵּהֶה, הוּם־כֵּהֶה
мурчаніе נַהַם ז׳, נְהִימָה נ׳ (של דב)
мурчать נָהֹם, נַהֵם (מדב) פ״ע
муръ *см.* мурава
мусатить. на— חַדֵּד, שַׁנֵּן, הַשְׁחֵז פ״י
мусатъ, —сатикъ נ׳ עֶשֶׁת מַשְׁחֶזֶת
мускатель, мускатный, мускатъ *см.* мушкат.
мускулъ שְׁרִיר, עַבְבָּר, עָצָל, קְפִיץ ז׳
мускусный *и* мускусовый ת׳ מוּסְקִי
мускусъ ז׳ מוּשְׁק מוּסְק
муслить, мусолить *и* муслякать, за— זָרֹק מָרָה עֲלֵי־, הוֹרֵד רִיר עֲלֵי־ ‖ —ся הִתְגָּאֵל
мослякъ ז׳ מְגֹאָל, לִבְלְבָן, מְיַזֵּן [בְּרִירוֹן
мусорить פַּסֵּחַ בְּעָפָר פ״י
мусорный ת׳ עֲפָרִי, אַשְׁפָּתִי, זִבְלִי. —ная *яма* מִזְבָּלָה
мусорщикъ ז׳ גּוֹרֵף אַשְׁפָּתוֹת, זַבָּל
мусоръ ז׳ זֶבֶל ז׳, אַשְׁפָּה, עֲרֵמַת־עָפָר נ׳
муссонъ ז׳ מוּסוֹן (הרוח הזמני שבים־הדו)
мустъ ז׳ תִּירוֹשׁ
мусульманинъ ז׳ מוּשְׁלָם, מְחַמְּדִי
мусульманскій ת׳ מוּשְׁלְמִי, מְחַמְּדִי
мутить, мучивать דָּלֹחַ, עַכֵּר פ״י ‖ —ся הִדָּלַח, הֵעָכֵר, הִתְעַכֵּר. Мутитъ *въ глазахъ* הָעֵינַיִם נִגָּשׁוֹת כֵּהוֹת. *У меня* мутитъ *на душѣ* דַּעְתִּי נֶחֱלֶשֶׁת, אֲנִי בָּא לִידֵי תְּלָאוּת
мутноватость *см.* мутность
мутноватый ת׳ עָכוּר קְצָת
мутность עָכוּר ז׳, עֲכִירוּת, דְּלִיחוּת נ׳
мутный ת׳ עָכוּר, דָּלוּחַ
мутнѣть הִתְעַכֵּר, הִתְדַּלַּח פ״ע
мутовка, —вочка לֵיךְ ז׳, מַחְשֶׁה נ׳
муть מְקוֹם־מַיִם דְּלוּחִים, יְוֵן־מְצוּלָה ז׳
муфта מוּפָא, יְדוֹנִית נ׳

муха ז׳ זְבוּב. *Шпанская*— זְהָבִיָּה
мухамеданинъ *см.* магометанинъ
муха-*птичка* *см.* колибри
мухогонка נ׳ מְבוּשָׁה
мухоловка צִפּוֹר־שֶׁרֶץ נ׳ ‖ בְּלִיא־זְבוּבִים ז׳
мухоморъ פִּטְרִיַּת־רֹאשׁ, פִּטְרִיַּת־זְבוּבִים (מין צמח) נ׳]
мухортикъ ז׳ בַּר־נַשׁ קָטָן וְצָנוּם
мухортый ת׳ (סוּס) אָדֹם וּלְבַן־שְׂפָתַיִם
мухояръ ז׳ אֶרֶג חֲצִי־מֶשִׁי
мученикъ ז׳ קָדוֹשׁ, הָרוּג עַל קִדּוּשׁ־הַשֵּׁם
мученичень נ׳ תְּפִלָּה בְּעַד הַקְּדוֹשִׁים
мученическій *и* мученичій *вѣнецъ* עֲטֶרֶת־קְדוֹשִׁים נ׳
мученичество יִסּוּרִים, עִנּוּיִים בְּעַד דָּת ז״ר
мученіе סִגּוּף, עִנּוּי, עֳנִי ז׳, יִסּוּרִים ז״ר
мучитель ת׳ מְעַנֶּה, מֵצִיק
мучительный ת׳ שֶׁל יִסּוּרִים, קָשִׁים
мучительство נ׳ טִירוֹנְיָא, אַכְזְרִיּוּת, עֲרִיצוּת
мучительствовать עַנֵּה פ״י
мучить, мучивать עַנֵּה, סַגֵּף, סַכֵּף, סַבֵּף. —ся הִתְעַנֵּה, הִסְתַּגֵּף, הִצְטַעֵר, ‖ צָעֹר פ״י הִסְתַּבֵּף, עַנֵּה נַפְשׁוֹ ‖ עָמֹל, הִתְיַגֵּעַ, הִתְחַבֵּט, הִתְלַבֵּט. *Меня* —читъ *кашель* ‖ עָנֹה הַשִּׁעוּל יְעַנֵּנִי. —*животныхъ* עַנֵּה בַּעֲלֵי־חַיִּים. *Онъ долго* —чился *надъ этой работой* הַרְבֵּה עָמַל בַּעֲבוֹדָה זוֹ
мучникъ ז׳ מוֹכֵר קֶמַח
мучнистый ת׳ קַמְחָנִי, מָלֵא קֶמַח
мучнить, мушнить, за— זָרֹה קֶמַח עֲלֵי־ פ״י ‖ —ся זָרֹה קֶמַח עַל עַצְמוֹ ‖
мучной ת׳ קִמְחִי. —*лабазъ* חֲנוּת־קֶמַח
мушиный *и* мушій ת׳ זְבוּבִי
мушка זְבִיבוֹן ז׳ ‖ רְטִיָּה שֶׁל זְהָבִיָּה ‖ מוּשְׁקָא ‖ —шки נְקֻדּוֹת (מין משחק של כרטים) נ׳
мушкатель ז׳ יֵין מוּשְׁקָטִי, יֵין־שַׁרְגּוֹזִים
мушкатный ת׳ מוּשְׁקָטִי, שַׁרְגּוֹזִי
мушкатъ (*и* —тный *орѣхъ*) אֱגוֹז שַׁרְגּוֹזִי, [מוּשְׁקָטִי ת׳—
мушкель ז׳ כַּבּוּשׁ שֶׁל עֵץ
мушкетерскій *и* —терный ת׳ מוּשְׁקִיטָרִי
мушкетеръ ז׳ מוּשְׁקִיטָר
мушкетный ת׳ מוּשְׁקִיטִי
мушкетонъ ז׳ מוּשְׁקִיטוֹן (מין קנה־רובה)
мушкетъ נ׳ מוּשְׁקִיטָא (מין קנה־רובה)
муштабель ז׳ מוּשְׁטַבֶּיל (משענת־יד לציירים)
муштровать לַמֵּד, אַלֵּף פ״י
мушчатый ת׳ נָקֹד, מְנֻקָּד
мущина *см.* мужчина
мховатый ת׳ מְטֻחָב, טַחְבָנִי
мховина ז׳ מִטְחָב, מְקוֹם טַחַב
мховый *см.* моховой

мчать פ"י נשא במהירות (מסוסים) ||—ся
עבר במהירות, השתער. — שוטט, נגוז, חיש
мшаникъ ז' דיר מרפד בטחב
мшанка ז' ירק־פשטים
мшеникъ *см.* мшаникъ
мшина, —нка *см.* мховина
мшистый ת' מטחבני, מטחב
мшить *и* за— פ"י רפד בטחב
мщеніе נ' נקימה, נקמה
мы מ"ג אנחנו, נחנו, אנו, אנו, אנן
мыза ז' פרבר, פרור, מגרש
мызгать פ"ע (לכלב וסוס) שוט לכאן ולכאן || שרק
мызникъ ז' חוכר, בעל פרור
мызный ת' פרורי
мыканица, мыкалка ז' מסרק פשתן
мыканіе נ' סריקת־פשתים
мыкать פ"י (מסוסים) סרק פשתים || סחב, עקר
—ся || שוטט לכאן ולכאן, נוע, נוד. — горе
мыкъ *см.* мычаніе [נשא אסון, צרות]
мыленіе ז' כבוס בבורית, שפשוף בסבון
мыленка *см.* мыльница
мылистый *и* мыловатый ת' ספוני
мылить פ"י כבס בבורית, העבר ספון על, שפשף
—ся || התכבס בבורית, בספון, הצטבן פ"י
השתפשף בספון, הצטבן || התכסה בקצף
мылкій ת' (ספון) מתמסמס (במים)
мылкость נ' תכונה ספונית
мыло ז' צפון, ספון, סבון ז', בורית נ' || קצף ז',
זעה נ' (מסוסים)
мыловареніе *и* —варство ז', התוך־בורית
תעשית־בורית נ'
мыловаренный *см.* мыловарный
мыловарничать פ"י התך בורית, עשה ספון
мыловарный ת' השיך לתעשית־ספון. — заводъ
см. мыловарня
мыловарня נ' בית־התוך־בורית ז', מסבנה
мыловаръ ז' מסבן, מתיך בורית
мыловидный ת' כעין בורית
мыловка נ' קימוליא (מין אבן־גיר)
мыльникъ ז' סוחר בבורית, מסבן || אצטרותא
мыльница ז' תיק־סבון (מין צמח) נ'
мыльный ת' סבוני, בורתי
мыльня נ' חדר־רחצה
мыльце *см.* мыло
мыльщикъ ז' רוחץ (במרחץ)
мысленно ת"פ במחשבה, ברעיון
мысленный שבמחשבה, בהשגה, שברעיון,
פנימי || מדמה, דמיוני ת'
мыслеотдѣлительный *знакъ* קו
мыслете ז' שם האות м הקלבית. *Онъ*
הוא תועה; הוא סותב את רגליו. — *пишетъ*
(כשכור)]
мыслимый ת' עולה על הדעת
мыслитель חומר, חקרן, חשבן, בעל־מחשבה,
בעל־עיון ז'
мыслительный ת' מחשבי, עיוני
мыслить פ"ע הגה, חשב, הגה, עין. — *зло*
на кого חשב רעה על־פ'
мысль רעיון, הגה, הגיון, הגיון־לב, זמם, מורש,
עשתון, שגיף, שעף, שרעף, הרהור ז', מחשבה
מזמה, הגות, עשתות נ'. *Главная* —
сочиненія הרעיון העיקרי של החבור.
Мнѣ пришла счастливая — רעיון
מוצלח עלה במחי. *Мнѣ пришло на* —
עלה בדעתי. *Я сказалъ это безъ*
всякой задней —ли אמרתי זאת בלי
כל מחשבה זרה]
мысъ ז' כף
мытарить *и* —тарычать סבב בכחש,
רמה || בזבז, פזר (הון) פ"י
мытарка נ' אשה ערומה || פורנית
мытарный ת' רמאי, ערום, ערמומי, מלא מרמה
мытарскій ת' מוכסי, מוכסני
мытарство ז' בית־מכס ז' || נכלי־מרמה ז"ר,
רמאות נ' || נסיון ז'. *Пройти сквозь*
всѣ —ства עמד בכל הנסיונות
мытарь ז' מוכס, מוכסן || רמאי, נוכל, בעל־נכלים
мытея נ' כובסת, מכבסת
мытникъ *и* —тчикъ ז' מוכס, מוכסן
мытница *и* мытня ז' בית־המכס
мытный *и* —тенный ת' מכסי. —*дворъ*
см. мытница
мыто ז' מכס, מס
мыть, мывать ת' (בגדים) כבס (בשר) רחץ
—ся || הרחץ || התרחץ, רחץ עצמו
мытьё נ' כבוס ז', תרבסת
мычалатка ז' (מין צפור) תכי־הים
мычаніе נ' געיה
мычать פ"ע געה
мычка נ' אגדת־פשתים
мышастый ת' בעל צבע־העכבר || מלא עכברים
мышеловка ז', מוקש־עכברים מלכדת־
עכברים נ'
мышеловъ ז' (התול) לוכד עכברים
мышёнокъ ז' בן־עכבר
мышечный ת' שרירי
мышиный, мышачій *и* мышій ת' עכברי
мышка ז' עכברון
мышка ז' בית־השחי || שריר. *Подъ*
—кою בבית־השחי
мышленіе נ' עיון ז', מחשבה
мышца *см.* мышка || ז' זרוע, אזרוע
мышь ז' עכבר. *Летучая* — עטלף

Фараонова— עַכְבַּר־פַּרְעֹה, זַרְיזוֹן, אַנְגְּלִימוֹן

мышьяковый и —ячный ת׳ זַרְנִיכִי

мышьякъ ז׳ זַרְנִיךְ

мѣдоплавиленный *заводъ* בֵּית־הַתּוּךְ נְחֹשֶׁת ז׳

мѣдистый ת׳ מֵכִיל נְחֹשֶׁת, נְחָשְׁתָּנִי

мѣдникъ ז׳ צוֹרֵף־נְחֹשֶׁת

мѣдничество נ׳ אוּמָנוּת שֶׁל צוֹרֵף־נְחֹשֶׁת

мѣдноплавильный *см.* мѣдноплавиленный

мѣдноцвѣтный ת׳ כְּעֵין נְחֹשֶׁת

мѣдный ת׳ נְחָשְׁתִּי, נָחוּשׁ. *Онъ учился на —ные гроши* הוּא עָסַק בַּתּוֹרָה מִתּוֹךְ דֹּחַק. *—лобъ* מֵצַח נְחוּשָׁה. *Это —наго гроша не стоитъ* אֵין זֶה שָׁוֶה אִסִּימוֹן

мѣдь נ׳ נְחֹשֶׁת || נ״ר מָעוֹת־נְחֹשֶׁת || כְּלֵי־נְחֹשֶׁת ז״ר. *Желтая—* פְּלִיז, נְחֹשֶׁת קָלָל

мѣдянистый ת׳ מֵכִיל נְחֹשֶׁת הַרְבֵּה

мѣдяница ז׳ חֹמֶט (מִין נחש)

мѣдянка חֹמֶט (מִין נחש) || יַרְקָן, זִנְגָּר, נְחָשְׁתָּן ז׳ || חִפּוּשִׁית־תִּפְאֶרֶת נ׳

мѣлить, мѣливать, вы— קַרְטֵם, לַבֵּן בְּגֶתֶר, הִלְבֵּן || —ся פ״ע הִתְלַבֵּן בְּגֶתֶר || הִלְבִּין עַצְמוֹ

мѣловатый ת׳ מֵכִיל גֶּתֶר, גִּתְרָנִי

мѣловидный ת׳ כְּעֵין הַגֶּתֶר, לָבָן כְּגֶתֶר

мѣловой ת׳ גִּתְרִי

мѣлокъ ז׳ קַרְמוֹן. *Играть на—* שַׂחֵק בִּקְלָפִים בְּהַקָּפָה

мѣлъ ז׳ קַרְטוֹן, גֶּתֶר

мѣна ז״ר חִלּוּף ז׳, חֲלִיפִין

мѣновой. —вая *торговля* סַחַר־חֲלִיפִין, מִסְחָר שֶׁל חֲלִיפִין

мѣновщикъ и мѣняльщикъ ז׳ סוֹחֵר בַּחֲלִיפִין

мѣняло ז׳ הַלְבָּן, שֻׁלְחָנִי

мѣняльный ת׳ שֶׁל חֲלִיפִין

мѣнять, мѣнивать — הַחֲלֵף, עָשָׂה חִלּוּף. הִתְחַלֵּף, הִשְׁתַּנָּה || —ся פ״ע הַחֲלִיפִין. *—деньги* פָּרַט מָעוֹת. *—товаръ на товаръ* הַחֲלֵף סְחוֹרָה בִּסְחוֹרָה, עָשָׂה חֲלִיפִין בִּסְחוֹרָה. *—бѣлье* הַחֲלֵף בְּגָדִים

мѣра נ׳ || קְצָבָה, מְשׂוּרָה, מִדָּה, ז׳, שִׁעוּר, קְנֵה ז׳ || מִשְׁקָל־הַכִּבּוּר נ׳ || תַּחְבּוּלָה. *Кубическая—* מִדָּה מְעֻקָּבָה. *Принять —ры предосторожности* אָחֹז בִּזְהִירוּת. *Всему есть—* לַכֹּל יֵשׁ מִדָּה. *Въ —ру* בְּמִדָּה. *По —рѣ того, какъ..* בְּמִדָּה כַּאֲשֶׁר... *По крайней —рѣ* לְכָל הַפָּחוֹת

мѣрило ז׳, מִדָּה נ׳ || קְנֵה־מִדָּה

мѣрильный *см.* мѣрительный

мѣритель и мѣряльщикъ ז׳ מוֹדֵד

мѣрительный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לִמְדִידָה, מִדָּאִי

мѣрка נ׳ מִדָּה (לְמַלְבּוּשִׁים)

мѣрный ת׳ מְמֻדָּד, לְפִי־הַמִּדָּה

мѣропріятіе נ׳ תַּחְבּוּלָה

мѣряніе נ׳ מְדִידָה

мѣрятель *см.* мѣритель

мѣрять, мѣрить, мѣривать מָדַד, מִדֵּד, תִּכֵּן פ״י. כּוּל, מָדַד עַצְמוֹ עִם פ׳ || —ся (*съ нимъ*) || הִמַּדֵּד, הִתְמַדֵּד

мѣсиво, —вце ז׳ בְּלִיל

мѣсилка נ׳ מַרְבֵּךְ ז׳, מַנְעֶרֶת

мѣсильный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לִלִישָׁה

мѣсильщикъ ז׳ לַיָּשׁ, גַּבָּל

мѣсить, мѣшивать פ״י לוּשׁ, גָּבַל, גַּבֵּל || —ся הִתְגַּבֵּל

мѣска נ׳ גִּבּוּל ז׳, גְּבִילָה, לִישָׁה

мѣстечко נ׳ עֲיָרָה || ז׳ מָקוֹם קָטָן

мѣстить פ״י הוֹשֵׁב, נָתֹן מָקוֹם לִפ׳ || —ся יָשַׁב, הוּשַׁב

мѣстничаться פ״ע עִרְעֵר אוֹדוֹת מוֹשַׁב־הָרֹאשׁ

мѣстничество נ׳ זְכוּת הַמִּשְׁפָּחוֹת הָעַתִּיקוֹת || עִרְעוּר אוֹדוֹת מוֹשַׁב־הָרֹאשׁ ז׳

мѣстность ז׳ מָקוֹם. *Обитаемая—* יִשּׁוּב

мѣстный ת׳ מְקוֹמִי, דְּאַתְרָא

мѣсто ז׳ מָקוֹם, אַתְרָא נ׳ || מְקוֹם פָּנוּי ז׳ || מִשְׂרָה, כְּהֻנָּה || חֲבִילָה, תֵּבָה || פָּרָשָׁה נ׳, פֶּרֶק ז׳. *Все хорошо на своемъ —тѣ* הַכֹּל יָפֶה בִּמְקוֹמוֹ. *Дать—* פַּנֵּה מָקוֹם, נָתֹן־. *Здѣсь хорошее— для сада* הַמָּקוֹם הַזֶּה יָפֶה לְגַן. *Оставить при письмѣ—* הָנִיחַ מְקוֹם פָּנוּי בִּכְתִיבָה. *Во всякомъ —тѣ* בְּכָל מָקוֹם, בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר. *—преступленія* מְקוֹם הָעֲבֵרָה. *Быть убитымъ на —тѣ* הוּמַת בִּמְקוֹמוֹ, תַּחְתָּיו. *Въ какомъ —тѣ находится ваша дача* הֵיכָן הוּא מְקוֹם הַקַּיְטָנָא שֶׁלְּךָ. *Быть безъ—та* הָיֹה בְּלִי מִשְׂרָה, הָלֹךְ בָּטֵל. *Онъ занимаетъ значительное—* הוּא נוֹשֵׂא מִשְׂרָה רָמָה. *Присутственныя —та* עַרְכָּאוֹת. *—чаю* תֵּבַת־תֵּה. *—свиданія* מְקוֹם־הָרָאוֹן. *—сраженія* שְׂדֵה־קְרָב. *Святыя —та* הַמְּקוֹמוֹת הַקְּדוֹשִׁים. *Толковать какое-либо— изъ автора* פָּרֵשׁ פֶּרֶק פ׳ מִתּוֹךְ סֵפֶר פ׳. *Эти слова не у —та* הַדְּבָרִים הַלָּלוּ אֵין כָּאן מְקוֹמָם. *Я не нахожу —та отъ зубной боли* לֹא אֶמְצָא לִי מָקוֹם מֵחֲמַת כְּאֵב־הַשִּׁנַּיִם. *Ни въ какомъ —тѣ*,

ни въ одномъ —тѣ בְּשׁוּם מָקוֹם.
Мѣстáми לִפְנָקִים
мѣстоблюстѝтель מְמַלֵּא מְקוֹם־פ׳ ז׳
мѣстожѝтельство מְקוֹם־מוֹשָׁב ז׳
мѣстоимéніе שֵׁם־הַגּוּף, כִּנּוּי־הַשֵּׁם ז׳, מִלַּת־
мѣстоимéнный הַגּוּף נ׳| שֶׁל כִּנּוּי־הַגּוּף ת׳
мѣстоописáніе טוֹפוֹגְרַפְיָא נ׳, תֵּאוּר־הַמָּקוֹם ז׳
мѣстоописáтельный טוֹפוֹגְרָפִי ת׳
мѣстоположéніе מוֹשָׁב, מַצַּב־מָקוֹם ז׳
мѣстопребывáніе מְקוֹם־מְגוּרִים ז׳
мѣсторождéніе מְקוֹם־הַלֵּדָה ז׳
мѣсяцеслóвъ לוּחַ־הַשָּׁנָה ז׳
мѣсяцъ יֶרַח, חֹדֶשׁ || יָרֵחַ, סַהַר ז׳, לְבָנָה נ׳
мѣсячина אֲרֻחַת־חֹדֶשׁ (לַעֲבָדִים) נ׳
мѣсячникъ חַיָּה בַּת־חֹדֶשׁ נ׳ || *см.* лунá-
тикъ || *см.* трефóль
мѣсячно הַלְּבָנָה זוֹרַחַת
мѣсячный חָדְשִׁי ת׳ || שֶׁל לְבָנָה, ־יָרֵחַ
мѣтить סַמֵּן, צַיֵּן, הַתְוֵה, רָשֹׁם || קָלֹעַ אֶל מַטָּרָה,
נָשֹׂא נַפְשׁוֹ אֶל־, כַּוֵּן, הִתְכַּוֵּן פ״י || —ся
הִסָּמֵן, הִסְתַּמֵּן || קָלֹעַ (בִּבְלִי־זַיִן) —*бѣлье*
סַמֵּן כְּבָסִים. *Онъ* —титъ *въ генералы*
הוּא נוֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ אֶל מַעֲלַת גֵּינֵרָל. *Говоря*
это онъ -тилъ *въ извѣстное лицо*
בִּדְבָרָיו אֵלֶּה נִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד בַּר־נָשׁ יָדוּעַ
мѣтка סִימָן, צִיּוּן, תָּו ז׳. *Класть* —ки
הַסְמֵן
мѣткій בָּרוּר, מְדֻיָּק, מְכֻוָּן, עוֹלֶה יָפֶה ת׳.
—*отвѣтъ* תְּשׁוּבָה כַּהֲלָכָה— כִּוּוּן— הֲגוּנָה
мѣткость כִּוּוּן לַמַּטָּרָה (בִּירִיָּה) ז׳
мѣточный שֶׁל כִּיוּן ת׳
мѣховóй פַּרְוָאִי ת׳. — вые *товары* סְחוֹרוֹת־
мѣховщѝкъ פַּרְוָן ז׳ [פַּרְוָה]
мѣхъ (ר׳ мѣха́ ר׳) נ׳ || מַפּוּחַ (ר׳ פַּרְוָה
мѣхѝ) ז׳ || נֹאד אוֹב, זַרְנוּק, נֵבֶל, רוֹקְבָא ז׳,
חֵמֶת נ׳
мѣченіе סִמּוּן, צִיּוּן ז׳, הַתְוָאָה || קְלִיעָה אֶל
הַמַּטָּרָה, יְרִיָּה— נ׳
мѣшáлка תַּרְוָד, מַרְבֵּךְ ז׳, בַּחְשָׁה, מְנַעֶרֶת נ׳
мѣшáніе נִעוּר, רִבּוּךְ ז׳, בְּחִישָׁה, בְּלִילָה נ׳
мѣшáть. мѣшивать בָּלֹל, טָרֹף, נַעֵר, עָרֵב,
עַרְבֵּב, מָהֹל, כָּזֹג, מָסֹךְ || עָרֹם, רַבֵּךְ, בָּחֹשׁ,
הָגִים בְּ.. || מָנֹעַ, הָנִיא, עַכֵּב, עָצֹר הַפְסֵק,
הִתְבּוֹלֵל, בַּטֵּל, הַפְרֵעַ, הַשְׁבֵּת פ״י || —ся
הִתְעָרֵב || בּוֹא בִּמְבוּכָה, הִבּוֹךְ הִסְתַּבֵּךְ.
—*карты* —טָרֹף קְלָפִים, עַרְבֵּב. —*вино*
съ водою מָהֹל יַיִן בַּמַּיִם. —*чай въ*
стаканѣ בָּחֹשׁ תֵּי בְּכוֹס. —*лѣкарство*
נַעֵר סַם־רְפוּאָה. *Не* —шáйте *мнѣ*
работать אַל תַּפְרִיעוּנִי מֵעֲבוֹדָתִי. *Онъ*
—шáлъ *ему сдѣлать это* הוּא
הִפְרִיעָהוּ מִלַּעֲשׂוֹת זֹאת *Я не* —шáюсь
въ его дѣла אֵינִי מִתְעָרֵב בַּעֲסָקָיו.—шáться
въ словахъ הִסְתַּבֵּךְ בִּדְבָרִים. —шáться
въ умѣ חֻטְרַף דַּעְתּוֹ
мѣшéніе *и* мѣска לִישָׁה נ׳
мѣшéчатый כְּמוֹ־ ת׳ כְּעֵין שַׂק,
мѣшéчникъ סַקָּאִי ת׳
мѣшéчный שַׂקִּי ת׳
мѣшканье אִחוּר ז׳, שְׁהוּת, הִתְמַהְמְהוּת נ׳
мѣшкать אַחֵר, שָׁהֹה, הִתְמַהְמֵהַּ, הִתְעַכֵּב פ״ע
мѣшковáтый שַׂקְנִי ת׳
мѣшкотность שְׁהוּת || כְּבֵדוּת נ׳
мѣшкотный || מְאַחֵר, שׁוֹהֶה, מִתְבּוֹשֵׁשׁ, מִתְמַהְמֵהַּ
מְמַשְׁכָה, מַלְאָה, מוֹנִיעַ, מַטְרִיד ת׳
мѣшóкъ שַׂק ז׳, חֲפִיסָה, אַמְתַּחַת נ׳ || גֹּלֶם
Платье на немъ сидитъ —шкóмъ
мѣщанѝнъ עִירוֹנִי ז׳ [בִּלְבוּשׁוֹ הוּא כְּשַׂק
мѣщáнскій עִירוֹנִי ת׳
мѣщáнство עִירוֹנִיּוּת || מִפְלֶגֶת־הָעִירוֹנִים נ׳
мя́гкій רַךְ ת׳
мя́гко רַךְ ת״פ
мягковáтый רַכִּיךְ, רַכְרוּכִי ת׳
мягкокóжій בַּעַל עוֹר רַךְ ת׳
мягконрáвіе עֲנָוָה, עַנְוָה, עַנְוְתָנוּת, נִיחוּתָא נ׳
мягконрáвный בַּעַל לֵב טוֹב, עָנָו, עַנְוָן, עַנְוְתָן ת׳
мягкосердéчный טוֹב־לֵב ת׳
мягкосéрдіе *и* —сéрдность טוּב־לֵב ז׳
мягкосéрдный טוֹב־לֵב ת׳
мя́гкость רֹךְ ז׳, רַכּוּת, רַכְרוּכִית || עֲנָוָה,
עַנְוָה, עַנְוְתָנוּת, נִיחוּתָא נ׳
мягкотѣ́лый רַךְ, רַכִּיךְ ת׳. —ое *жи-*
вотное רְכִיכָה
мягкошéрстный בַּעַל צֶמֶר רַךְ ת׳
мягчéніе רִכּוּךְ ז׳, שְׁרִיָּה נ׳
мягчѝтельный מְרַכֵּךְ, מֵרַךְ ת׳
мягчѝть רַכֵּךְ, הִתְרַכֵּךְ || —ся הָרֵךְ, רַכֵּךְ פ״י
мягчѣ́ть הֵעָשֵׂה רַךְ פ״ע
мязгá, мязгóвый *см.* **мезгá, мезгóвый**
мяздрá, мяздрóвый *см.* **мездрá, мезд-
рóвый**
мякѝна מֹץ, עוּר ז׳, נְשֹׁבֶת נ׳
мякѝнникъ מִשְׁמֶרֶת־מֹץ נ׳
мякѝнный מֹצִי, נְשָׁבְתִּי ת׳
мя́кишъ, —шекъ ז׳ רֹךְ (שֶׁל פֵּירוֹת) || מַלְמוֹל
мя́клый כִּירְבָךְ ת׳
мя́кнуть *см.* мягчѣ́ть
мя́котъ *см.* мя́кишъ || בֶּרֶךְ דַּק ז׳
мя́кушка פְּרִי רַךְ, —נִמֵּק ז׳
мя́ло, мя́лица *и* мя́лка קוֹפִין וּמְדוֹשַׁת־

мяльный ת׳ מְעַמֵּשׁ לְקוּפִּין וי״ן (הפשתים)
мяльня ז׳ בֵּית־קוּפִּין
мяльщикъ ת׳ קוּפִּינָאִי
мямлить פ״ע גַּמְגֵּם פ״ע || מַלְמֵל, לְעֹס בִּכְבֵדוּת פ״י
мямля עֲמוּס בְּלָשׁוֹן, עִלֵּג־לָשׁוֹן, עֲרַל־שְׂפָתַיִם, כְּבַד־פֶּה, נִרְפֶּה ת׳
мясистый ת׳ בַּשְׂרָנִי
мясишко ז׳ בְּשַׂר גָּרוּעַ
мясникъ ז׳ קַצָּב, —ничиха קַצֶּבֶת
мясница ז׳ מְחַר־בָּשָׂר
мясничать פ״י סָחֹר בְּבָשָׂר
мясническій *см.* мясничій
мясничество נ׳ קַצָּבוּת
мясничій ת׳ הַשָּׁיָךְ לְקַצָּב, קַצָּבִי
мясное ז׳ מַאֲכַל־בָּשָׂר
мясной ת׳ שֶׁל בָּשָׂר. *Дикое—, Сырое—* בָּשָׂר חַי
мясопустный. —ная *недѣля* שְׁבוּעַ־הַצּוֹם (הָאָסוּר בַּאֲכִילַת־בָּשָׂר) ז׳
мясопустъ נ׳ תְּחִלַּת־הַצּוֹם
мясоѣдный ת׳ אוֹכֵל־בָּשָׂר
мясоѣдъ, —ястіе, —ядѣніе יְמֵי אֲכִילַת־בָּשָׂר ז״ר
мястись בּוֹא בִּמְבוּכָה, הִבּוֹךְ, הִסְתַּבֵּךְ, הִתְחַבֵּךְ, הַטְרֵחַ עַצְמוֹ, הִמָּרֵד–פ״ע
мята נ׳ מֶנֶת, מִנְתָּא (מין צמח). || —*перечная* דַּנְדְּנָא, מִנְתָּא שֶׁל פִּלְפְּלִין. *Сердечная—* שׁוּשְׁשָׁא
мятежливость, —тежничество רוּחַ־מֶרֶד ז׳
мятежливый מָלֵא רוּחַ־מֶרֶד, נוֹטֶה לְמֶרֶד, מְבַקֵּשׁ מֶרֶד ת׳
мятежникъ ז׳ קוֹשֵׁר, מוֹרֵד, מֵסִית לְמֶרֶד
мятежничать פ״ע קָשַׁר, מָרַד
мятежничій *и* —тежническій שֶׁל קֶשֶׁר, שֶׁל מֶרֶד ת׳
мятежный ת׳ מָלֵא רוּחַ מֶרֶד, מוֹרֵד
мятежъ קֶשֶׁר, מֶרֶד ז׳, מְרִידָה נ׳
мятелистый ת׳ שִׁלְיָנָאִי
мятель *и* —лица נ׳ סוּפַת־שֶׁלֶג, שִׁלְיָגָה
мятіе גִּיגוּל ז׳, שְׁבִירָה, מְדוּשָׁה, לִישָׁה נ׳ || קִמּוּט, דִּבְלוּל ז׳
мятликъ *и* —тлица נ׳ שִׁבֹּלֶת־סִיטָן (מין צמח)
мятный ת׳ מִנְתָּנִי
мять, минать לוּשׁ, גָּבֹל, גַּבֵּל, רָמֹס, עַסֵּה (חמר) || דּוּשׁ (פשתים) || סָתֹר, קָמֹט, קַמֵּט, דַּבְלֵל פ״י. —*постель* סָתֹר הַמִּשְׁכָּב. *Не мните платья* אַל תְּקַמֵּט אֶת הַמַּלְבּוּשׁ
мяуканье נ׳ יְלָלָה (של חתול)
мяукать, мяукнуть פ״ע יַלֵּל, נָאֹק (מחתולים)
мяхунка ז׳ הוּמְרֵי־מַרְגָּא (מין צמח)
мячевой ת׳ כַּדּוּרִי
мячъ, —чикъ ז׳ כַּדּוּר
мѵрница צְפוֹק־הַמֹּר ז׳, קֶרֶן־ נ׳
мѵрный ת׳ מֹרִי
мѵро שֶׁמֶן־הַמֹּר, הַמִּשְׁחָה || בַּלְסָמוֹן, בֹּשֶׂם, צֳרִי, אֲפַרְסְמוֹן ז׳
мѵропомазаніе מְשִׁיחַת־מֶלֶךְ || מִשְׁחַת שֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ, מְשִׁיחָה בְּשֶׁמֶן־הַמֹּר נ׳
мѵропомазанникъ ז׳ מָשׁוּחַ (בשמן־המר)
мѵропомазывать, —помазать מְשֹׁחַ בְּשֶׁמֶן־הַמֹּר פ״י
мѵроточивый ת׳ נוֹטֵף מֹר
мѵрохранительный *сосудъ* נ׳ קֶרֶן־הַמֹּר

Н.

На מ״י עַל, לְ..., הָ..., בְּ..., אֶל, דֶּרֶךְ, בֵּין, מִפְּנֵי. *Сидѣть -стулѣ* יָשֹׁב עַל הַכִּסֵּא. *Сѣсть —стулъ* יָשֹׁב עַל כִּסֵּא. *—выворотъ* עַל הַצַּד הַשְּׂמָאלִי. *Раздѣлить —двѣ части* חַלֵּק לִשְׁנַיִם. *Отдать вещь—храненіе* נָתֹן פִּקָּדוֹן לִפְ׳, הַפְקֵד דָּבָר בִּידֵי־פ׳. *Со слезами —глазахъ* בְּעֵינַיִם דּוֹמְעוֹת. *—будущее время* לֶעָתִיד, לְהַבָּא. *—востокъ* לְמִזְרָח, בְּמִזְרָח. *—востокъ* מִזְרָחָה. *Окна выходятъ —улицу* הַחַלּוֹנוֹת הֵם לְצַד הָרְחוֹב. *Выдти -рѣку* יָצֹא אֶל הַנָּהָר. *—память* לְזִכָּרוֹן. *Жаловаться —кого* קַבֵּל עַל־פ׳. *Я ѣду въ Парижъ —Берлинъ* הוֹלֵךְ אֲנִי פָּרִיסָה דֶּרֶךְ בֶּרְלִין. *Идти —непріятеля* יָצֹא לְמִלְחָמָה עַל הָאוֹיֵב. *Это случилось —моихъ глазахъ* לְעֵינַי נַעֲשָׂה הַדָּבָר. *Я купилъ это -свои собственныя деньги* קָנִיתִי זֹאת בְּמָמוֹנִי שֶׁלִּי. *—отъѣздѣ* בִּשְׁעַת הַפְּרִידָה. *Сухарь хруститъ —зубахъ* הַפַּכְסָמִין חוֹרֵק בֵּין הַשִּׁנַּיִם. *—случай пожара* מִפְּנֵי הַדְּלֵיקָה. *У него сыновья дуракъ —дуракъ* בָּנָיו הֵם שׁוֹטֶה וְשׁוֹטֶה. *Играть —деньги* שַׂחֵק בְּמָמוֹן. *Играть не -деньги* שַׂחֵק בְּלִי מָמוֹן
на́ מ״ק הֵא. —, *это тебѣ на водку* הֵא לְךָ לְמַשְׁקֶה
набавка, набавлять *см.* надбавка, надбавлять
набалдашникъ, —ничекъ נ׳ דּוּגְמָה

набаловáть *см.* нашалить

набáлтывать, наболтáть פַּטְפֵּט הַבְּלִים, —ся || הוּצָא לַשָּׁוְא עַל־פִּי || בָּלָה, נֵעֵר, נִעְנַע פ"י פַּטְפֵּט עַד בְּלִי דַי || הִבָּלֵה, הִתְנַעֵר

набальзамировáть *см.* бальзамировáть

набарышничать הָשֵׂג, קָבֵץ עַל־יַד

набáтъ מְצִלַּת־הַתְּרוּעָה נ׳ (מתגרנות) פ"י]

набедéрникъ שְׁמִיתַ (של סוסי הקוזקים) ז׳

набéдренникъ מַחֲלָצָה (של כהנים) נ׳

набездѣльничать עָשֹׂה זְדוֹנוֹת הַרְבֵּה

наберéжная רְחוֹב־הַחוֹף נ׳

наберéжный שֶׁעַל הַחוֹף ת׳

набивáть, набить תָּקֹעַ הַרְבֵּה || צוּד הַרְבֵּה || מַלֵּא, גָּרֵשׁ, חָבֵשׁ || הַשְׁלֵךְ לָרֹב, הַשֵׁב לְתוֹךְ || מַשֵׁק || —ся הַרְבֵּה, הִתָּקַע (השער) פ"י תָּקֹעַ כְּלוֹנְסָאוֹת. —бить *свай* הִתָּקַע לָרֹב וכו׳ תָּקֹעַ בַּקִּיר מַסְמְרוֹת. —бить *гвоздей* הַרְבֵּה. *Онъ* —билъ *много дичи* הוּא צָד צַיִד מְרֻבֶּה — צַיִד הַרְבֵּה. —бить *чемодан*ъ מַלֵּא (או: גָּרֵשׁ) אֶת הַמָּנוֹם. *Вѣтеръ* —биваетъ *снѣгъ въ сѣни* הָרוּחַ מַשֶׁבֶת אֶת הַשֶּׁלֶג אֶל הַמִּסְדְּרוֹן. —*обручи на бочку* חַשֵּׁק הָבִית. —бить *матрацъ волосомъ* מַלֵּא מִזְרָן בִּשְׂעָרוֹת. —бить *стулья волосомъ* רַפֵּד כִּסְאוֹת בִּשְׂעָרוֹת. —бить *погребъ льдомъ* מַלֵּא מַרְתֵּף בְּקֶרַח. —*цѣну* הִתָּקַע הַשַּׁעַר. —бить *оскомину* הַקְהֵה הַשִּׁנַּיִם. —ваться *на непріятность* הַשֵּׁל עַצְמוֹ בְּאִי־נְעִימוּת, גָּרֹם לְעַצְמוֹ אִי־נְעִימוּת

набивка מִלּוּא ז׳, תְּקִיעָה (של בלונסאות, מסמרות וכו׳) נ׳

набивнóй — מְשַׁמֵּשׁ לִדְפוּס || מְדֻפָּס ת׳

набирáть, набрáть לָקֹט, לַקֵּט, קַבֵּץ, אָסֹף, צָבֹר || נָטֹל, לָקֹחַ || סַדֵּר, בַּסְדֵּר פ"י —ся הֵאָסֵף, הִתְאַסֵּף, הִתְלַקֵּט, הִצָּבֵר, הִקָּבֵץ, הִתְקַבֵּץ || הִסְתַּדֵּר || אָלֹף, לָמֹד, הִתְלַמֵּד, הִתְרַגֵּל. —брáть *корзинку земляники* לַקֵּט מְלֹא־הַטֶּנֶא גַּרְגְּרֵי־תּוּת. —*войска* לָקַחַת אָסֹף אֲנָשִׁים לַצָּבָא, הָרֵב מַלָּחִים. —*въ долгъ* לָקַחַת בְּהַקָּפָה. —брáться *вредныхъ правилъ* לָמֹד דְּרָכִים רָעִים. —брáться *дурныхъ привычекъ* לָמֹד מִדּוֹת מְגֻנּוֹת

набирка אֹסֶף, קִבּוּץ, לִקּוּט ז׳, אֲסִיפָה נ׳ || סִדּוּר ז׳, הַסְדָּרָה (בטיפוגרפיא) נ׳ || קִיחָה לַצָּבָא || סַלְסָלָה נ׳]

набить *см.* набивáть

наблошниться הֵעָשֵׂה מָהִיר פ"ע

наблошнять, наблошнить מַלֵּא בְּפַרְעוֹשִׁים, —ся || הַרְבֵּה (מכלבים) פ"ע הִתְהַדֵּר,

הִתְלַבֵּשׁ (מעירוב עם חבריות׳

наблюдáтель מַשְׁגִּיחַ, מִתְבּוֹנֵן, צוֹפֶה, סוֹקֵר ז׳

наблюдáтельность טֶבַע הַהִסְתַּכְּלוּת, —הַפְּקִידָה נ׳

наблюдáтельный — מַשְׁגִּיחַ, פְּקוּחַ־עַיִן ת׳. —*глазъ* עַיִן פְּקוּחָה, —בּוֹחֶנֶת

наблюдáть, наблюсти הִסְתַּכֵּל, צָפֹה, חָזֹה, בָּקֵר || הַשְׁגֵּחַ, הַבֵּט בְּעַיִן פְּקוּחָה, הִתְבּוֹנֵן —ся || הִפָּקֵר

наблюдéніе פְּקִידָה, צְפִיָּה, תַּצְפִּית, הִסְתַּכְּלוּת || הַשְׁגָּחָה, הִתְבּוֹנְנוּת, פְּקִיחוּת־עַיִן נ׳

наблюдникъ מִכְסֵה־קְעָרָה ז׳

наблюсти *см.* наблюдáть

нáбожничать הִתְחַסֵּד, יְרֹא שָׁמַיִם פ"ע

нáбожность חֲסִידוּת, יִרְאַת־ה׳, —שָׁמַיִם נ׳

нáбожный חָסִיד, יְרֵא־ה׳, —שָׁמַיִם ת׳

набóйка בַּד נִדְפָּס ז׳

набóйщикъ דּוֹפֵס בַּד ז׳

наболтáть *см.* набáлтывать

нáбольшій רֹאשׁ, —רִאשׁוֹן, הַגָּדוֹל מִכֹּל־ ת׳

наболѣлый נִמְכָּר, עָכוּר, דָּוֶה, כּוֹאֵב ת׳

наболѣть נַעֲשָׂה נִמְכָּר, —עָכוּר, —דָּוֶה, —כּוֹאֵב פ"ע

набóристый עָשׂוּי קְמָטִים, קְמָטָנִי, כְּפָלָנִי ת׳

набóрка *см.* набóръ

набóрная מְסַדֵּר (בטיפוגרפיא) ז׳

набóрный סִדּוּרִי (בטיפוגרפיא) || מְקֻשָּׁט, כְּלֵי־סוּס בְּקִשּׁוּטִים. —ная *сбруя* מְשֻׁבָּץ ת׳ בְּכֶסֶף אוֹ בְּזָהָב

набороздить עָשֹׂה תְּלָמִים הַרְבֵּה

набóрщикъ מְסַדֵּר || לוֹקֵחַ אֲנָשִׁים לַצָּבָא ז׳

набóръ חִבּוּר, צֵרוּף ז׳ || לְקִיחַת אֲנָשִׁים לַצָּבָא, מִדּוֹנָיָה נ׳, מִצְבָּא ז׳ || סִדּוּר (בטיפוגרפיא) ז׳

набрáживать, набрéсть הִתְנַגֵּף, הִתָּקֵל, הִכָּשֵׁל בְּדַבַר־מָה || הִתְאַסֵּף בֶּהָמוֹן, הִתְלַקֵּט, הִקָּהֵל פ"ע

набрáсывать, набросáть הַשְׁלֵךְ עַל־, הַטֵּל עַל־פְּ׳ || רָשֹׁם, כָּתֹב רָאשֵׁי פְּרָקִים פ"י

набрáсывать, набрóсить הַפֵּל || שִׂימָה, הִתְנַפֵּל עַל־ || הָשְׁלֵךְ —ся || (מעיר) פ"י

набрáть *см.* набирáть

набрéсть *см.* набрáживать

набродиться הִשְׁתּוֹטֵט עַד־כְּדֵי־עֲיֵפוּת, הָלֹךְ— פ"ע

набросáть *см.* набрáсывать

набрызгивать, набрызгать הַזֵּק עַל־, מִפְמַף— פ"י

набрюзжáть זַמֵּם בְּאָזְנֵי פ׳, נָהֹם— פ"ע

набрюшникъ מְחַמֵּם־הַבֶּטֶן ז׳

набухáть, набýхнуть *см.* бухáть

набѣгáть, набѣжáть הִתְנַגֵּף בְּ־ בִּשְׁעַת רִיצָה פ"ע

תַּרְבֵּק, רַשֵּׁג פ״י || הִתְאַסֵּף בְּהָמוֹן פ״ע ||

на́бѣгивать, набѣга́ть לְמַר כּוֹס לְמֵרוֹץ ||—ся
רוּץ עַד־כְּדֵי־עֲיֵפוּת

на́бѣгъ הִתְנַפְּלוּת נ׳. —гомъ פִּתְאֹם

набѣдоку́рить *см.* бѣдоку́рить

набѣжа́ть *см.* набѣга́ть

набѣ́ливать, набѣли́ть לַבֵּן, הַלְבֵּן פ״י
||—ся הִתְלַבֵּן

набѣло́ (הַעְתֵּק) לְנָקִי ת״פ

нава́га חֲמוֹר־הַיָּם (מין דג) ז׳

наважде́ніе פִּתּוּי ז׳, הֲסָתָה, הַדָּחָה נ׳

нава́живать, навози́ть, навезти́ *и* наве́зть הָבֵא הַרְבֵּה פ״י || הִתְקַל בְּשָׁעַת
נְסִיעָה פ״ע

нава́жій שֶׁל חֲמוֹר הַיָּם ת׳

нава́кшивать, нава́ксить מָשֹׁחַ, גַּהֵץ (נעלים)
||—ся הִמָּשֵׁחַ, גֹּהֵץ (בשעוה) פ״י

нава́ливать, навали́ть|| הַעֲמֵס, הַטֵּל עַל־פ״י
||—ся הִתְאַסֵּף, הִקָּבֵץ, הִקָּהֵל בֶּהָמוֹן פ״ע
הָיֹה לְמַעֲמָסָה עַל־, הַטֵּל עַצְמוֹ עַל־, הִשָּׁעֵן,
הִסָּמֵךְ || הִצָּבֵר, הוּטַל, הֻשְׁלַךְ לָרֹב. *На него*
—ли́ли трудную работу הֶעֱמִיסוּ עָלָיו
עֲבוֹדָה קָשָׁה. *Народу —ли́ло на площадь*
הֶהָמוֹן נִתְאַסֵּף עַל הַכִּכָּר. *—ли́ло много*
снѣгу שֶׁלֶג רַב נִצְבַּר

нава́лъ *и* —ва́льщина גַּל גָּדוֹל, צִבּוּר, חֹמֶר,
מְעִי־מַפָּלָה || חֵפֶץ שֶׁבָּא בְּהֶפְסֵד־מִדַּעַת ז׳

навальсирова́ться הִסְתּוֹבֵב בְּרִקּוּד לַעֲיֵפוּת פ״ע

навали́ть גַּלֵּל לָרֹב פ״י || —ся הִתְגַּלְגֵּל
הַרְבֵּה, סֹבֵב (במטה)

нава́ра *и* нава́ръ || קַצֵּף || מִשְׁמַן הַמָּרָק
זוּם שֶׁל בָּשָׂר ז׳. *Въ этомъ горячемъ*
мало —ра בְּמָרָק זֶה יֵשׁ זוּם־בָּשָׂר בְּמִדָּה
מוּעֶטֶת

нава́ривать *и* навари́ть || בַּשֵּׁל (שכר, חֹמֶר)
||—ся הִתְבַּשֵּׁל || דַּבֵּק בָּאֵשׁ פ״י

нава́рка דִּבּוּק (מתכות) בָּאֵשׁ ז׳

наварно́й כִּסּוּי־שׁוּמָן ת׳

нава́ръ *см.* нава́ра

нава́стривать, навостри́ть חַדֵּד, הַשְׁחֵז פ״י
||—ся הֵעָשֵׂה חַד, מְלֻטָּשׁ, מְחֻדָּד, נָהִיר ||
—ри́ть *уши* עָשֹׂה אָזְנָיו קָנֵה מְהִירוּת
כַּאֲפַרְכֶּסֶת

на́ващивать, навощи́ть דַּנֵּג פ״י ||—ся
דֻּנַּג, הִתְדַּנֵּג

наведе́ніе, *—лаку* הַעֲלָאַת לַבָּא נ׳.
—справокъ חֲקִירָה וּדְרִישָׁה

навезти́ *и* наве́зть *см.* нава́живать

навербова́ть *см.* вербова́ть

навѣ́рстка מִלּוּא || תַּשְׁלוּם ז׳

навёрстывать, —ста́ть תַּשְׁלֵם, מַלֵּא חִסָּרוֹן,
קַבֵּל תַּשְׁלוּמִין, הִתְמַלֵּא ||—ся הָשֵׁב נֶזֶק

навёртка בְּרִיכָה עַל־ || אַס־בֹּרֶג נ׳ || צֶרֶף־
טַיְרִיבִילוֹן ז׳

навёртывать, наверну́ть כָּרֹךְ עַל־, בָּרֵם,
||—ся בָּרֹג פ״י הִכָּרֵךְ וכו׳. *У него на*
глазахъ —ну́лись слезы בְּעֵינָיו נִרְאוּ
דְּמָעוֹת. *—ну́лся гость* אוֹרֵחַ נִזְדַּמֵּן

наверху́ לְמַעְלָה, מִלְמַעְלָה ת״פ

наве́рхъ מַעְלָה, אֶל־עַל ת״פ

наве́рчивать, навертѣ́ть|| קָדֹחַ, רַצֵּעַ (נקבים)
||—ся הִקָּדֵחַ, הֵרָצֵעַ || גַּלֵּל פ״י

навесели́ться הִתְבַּסֵּם, שָׂמֹחַ דַּיּוֹ, שָׂבֹעַ
שִׂמְחָה פ״ע

на́веселѣ כְּשֶׁהוּא מְבֻסָּם, כְּטוֹב לִבּוֹ בַּיַּיִן ת״פ

навести́ *см.* наводи́ть

навече́ріе עֶרֶב יוֹם טוֹב ז׳

на́взничь פְּרַקְדָּן, אֲחוֹרַנִּית ת״פ

навзры́дъ בִּיבָבָה ת״פ. *Плакать—* יַבֵּב

навива́льный *и* навивно́й הַמְשַׁמֵּשׁ לִבְרִיכָה,
עָשׂוּי לְגַלֵּל בּוֹ ת׳

навива́льня סְלִיל, פֶּלֶךְ, גָּלִיל ז׳

навива́льщикъ גּוֹלֵל, כּוֹרֵךְ, כַּרְכָן ז׳

навива́ть, нави́ть כָּרֹךְ, גַּלֵּל, גָּלֹם ||
||—ся הַרְבֵּה || הִכָּרֵךְ, הִגָּלֵם וכו׳ פ״י

нави́вка בְּרִיכָה, גְּלִילָה נ׳

навигаціо́нный נָבִיגָצְיוֹנִי, שַׁיִטִי ת׳

навига́ція נָבִיגַצְיוֹן נ׳, מַעֲבַר־אֳנִיּוֹת, שַׁיִט,
מַסַּע בַּיָּם ז׳

нави́нчивать, навинти́ть בָּרֹג, בָּרֵם פ״י
||—ся הִתְבָּרֵג וכו׳

навира́ть, навра́ть שַׁקֵּר, דַּבֵּר כְּזָבִים עַל־,
||—ся הַרְבֵּה בִּשְׁקָרִים || הָלֹךְ רָכִיל, הַלְשֵׁן פ״י
—на кого הָלֹךְ רָכִיל עַל־פ׳, הַלְשֵׁן עַל־פ׳,
הָבֵא דִּבָּתוֹ, שֶׁל־פ׳, אֲכֹל קוּרְצָא שֶׁל פ׳ אֵצֶל־

нави́слый תָּלוּי, נָטוּי, סָרוּחַ, מֻשְׁפָּל, מְשֻׁפָּע ת׳.
—лыя брови עַפְעַפַּיִם אֲרֻכּוֹת

нави́снуть פָּשֹׁל, תָּלֹה לְמַטָּה, נָטֹה הַצִּדָּה פ״ע

навлека́ть, —вле́чь מָשֹׁךְ עַל עַצְמוֹ, הָבֵא פ״י.
—вле́чь на себя гнѣвъ Божій
גָּרֹם לְעַצְמוֹ עֹנֶשׁ מִן הַשָּׁמַיִם. *—вле́чь на*
себя стыдъ יָצֹא בְּבֹשֶׁת פָּנִים, יָצֹא
בְּנְזִיפָה, נָחֹל בּוּשָׁה מִן־

наводи́ть, навести́ הַעֲלֵה, צַפֵּה, מָשֹׁחַ||נָטֹה,
גָּשׁ || כּוֹנֵן, עָרֹךְ || עָשֹׂה, הַטֵּל || הָבֵא לִידֵי־
||—ся הוּבָא וכו׳. *—лакъ* הַעֲלֵה לַבָּה
נָטֹה גֶּשֶׁר, גָּשֹׁר. *—мостъ* קְשֹׁחַ בְּלַבָּה.
—орудіе כּוֹנֵן כְּלִי־יְרִיָּה, עָרֹךְ. *—справки*
עָשֹׂה חֲקִירָה וּדְרִישָׁה. *—страхъ* הַטֵּל אֵימָה.
—на кого скуку הָבֵא פ׳ לִידֵי —פַּחַד

—вести *кого на мысль* שנמום, שעמם את־פ׳. הבא פ׳ לידי מחשבה
наво́дка כוון, אשור ז׳, העלאה || גשירה נ׳.
Зеркальная— כסוי־המראת
наводне́нie שטף־מים, פרץ־, סחוף, טופנא ז׳, הצפה נ׳
наводня́ть, наводни́ть סחף, השקה מים || השטף וכו׳ —ся || שטף, הצף, נלם פ״י
навожде́нie פתוי ז׳, הסתה, הדחה נ׳.
Дьяволское— פתוי יצר־הרע
навози́ть *см.* нава́живать
наво́зить זבל, דמן פ״י
навози́ться הלאה, יגע, התיגע, טרח, הטרד פ״ע
наво́зникъ זבל, מוביל זבל, גורף ביבין || חבשוש (חפושית־הזבל) ז׳
наво́зный זבלי, אשפאי ת׳. —*жукъ* חבשוש
наво́зъ זבל, דמן ז׳, אשפה נ׳
наво́й מנור־האורגים ז׳
навола́кивать, наволо́чь סחב, רב, —ся || התכסה, התקדר. *На небѣ* —воло́кло || משך־ פ״י השמים נתקשרו בעבים
на́волочка צפה (של כר או כסת) נ׳
на́волочный של צפת־כר ת׳
навоня́ть העלה צחנה, —הרחון, עפש פ״ע
навора́живать, наворожи́ть עונן, נחש || קסם, כשף || חבר || הרוח בכשפים פ״ע
навора́чивать, навороти́ть התקר ב.. פ״ע|| גלל, עשה גל, הטל, השלך פ״י || העמס איש בעבודה]
наворова́ть גנב הרבה פ״י
наво́рсить *см.* во́рсить
наворча́ть *см.* набрюзжа́ть
навостри́ть *см.* нава́стривать
навощи́ть *см.* нава́щивать
навра́ть *см.* навира́ть
наврeди́ть גרם הזק מרבה פ״י
навря́дъ מספק הדבר, קשה—, מי יודע אם ת״פ
навсегда́ לעולם, לנצח ת״פ
навы́воротъ להפך ת״פ
навы́кать, навы́кнуть התרגל, התכן פ״ע
навы́клый רגיל, מורגל, למוד, למוד ת׳
на́выкъ הרגל ז׳, רגילות, הדשא נ׳
навы́летъ חדף ועבר ת״פ
навы́носъ להוצאה, מכירה לאחרים ת״פ
навы́ться יבב דיו, ילל— פ״ע
навы́чный *см.* навы́клый
навью́чивать, —чить טען, הטען, עמס, העמס משא פ״י
навѣва́ть, навѣ́ять נשף, נשב, הפח על־ פ״י. —вѣ́ять *на кого грусть* נסך עצבון על־פ׳

навѣ́дываться, —даться שאל ל.., דרש ל... חקר פ״י. —даться *о чьемъ здоровьѣ* דרש לשלום־ פ׳
навѣ́къ *и* навѣ́ки לעולם, עולמים, לנצח נצחים, לדור דורים, לעד ת״פ
навѣ́рно, —ну́ю *и* —ня́ка́ בודאי, בודאות, לנכון, אל־נכון, בלי ספק, לבטח ת״פ
навѣ́ска שקילה נ׳
навѣсти́ть *см.* на́вѣща́ть
навѣ́съ מוסך ז׳, גגוגנת נ׳
навѣ́тникъ *и* навѣ́тливый הולך רכיל, בעל לשון הרע ז׳
навѣ́тренный מוטל ברוח, של רוח ת׳
навѣ́тъ מלשינות, רכילות, לשון הרע נ׳
навѣ́чно *см.* навѣ́къ
навѣ́шивать, навѣ́сить תלה, שקל —||шать דתלה, היה תלוי —ся || תלה הרבה פ״י ממעל ל..
навѣща́ть, навѣсти́ть בקר פ״י, סור אל־ פ״ע
навяза́ть, навя́знуть השאר דבוק, דבק פ״ע
на́вязень מורג ז׳
навя́зка דבר מחבר, —קשור ז׳
навязно́й מחבר, קשור ת׳
навя́знуть *см.* навяза́ть
навя́зчивость הפצרה, טרחנות, עזות, הצפה נ׳
навя́зчивый טרחן ת׳
навя́зывать, —за́ть קשר ב.., אגד—, חבר—|| הפצר ב.. —ся || מתח || העמס, המרח פ״י היה דטרח. —*струны на скрипкѣ* מתח מיתרים על כנור. —*кому свое мнѣнie* העמס דעתו על פ׳, כפה פ׳ לקבל דעתו, חכרח פ׳—
нага́дить טנף, לכלך, גאל || עפש || הזק, גרם הזק פ״י
нага́йка, —га́ечка מגלב ז׳
нага́лище נרתיק של קנה־רובה ז׳
нага́нивать *см.* нагоня́ть
нага́рный מהוט ת׳
нага́ръ מהט־הנר ז׳. *У меня —на языкѣ* לשוני מצפה
нага́чивать, —гати́ть סלל דרך, כבש— פ״י
нагиба́ть, нагну́ть הטה, כפף, גמש, עקם, נטה, הכוף, כפף עצמו, שוח, —ся || עקם פ״י שחה, גחן, גחה, גהר
наги́шка ערום, עירם, ערטילאי ת׳
нагишо́мъ עירם ועריה ת״פ
нагла́живать, —ла́дить כבש, החלק, שוע, שעע פ״י
нагла́зникъ מקלום ז׳, כסות־עינים (לסוסים) נ׳

наглáзный של עינים, של פני העינים || נראה לעינים ת׳
наглéцъ עז־פנים, חנק־מצח, חצוף ז׳
нáгло בעזות פנים,—מצח, בחצפה ת״פ
нáглость עתק ז׳, עזות־מצח,—פנים, חציפות נ׳
нáглухо סגר היטב, כתם— פ״י. Дверь заперта— הדלת סגורה ומסגרת
нáглый см. наглéцъ
наглядка בוון ז׳, ראית־עינים, תשומת— נ׳
наглядно בדרך מוחשית ת״פ
наглядный מוחשי ת׳
наглядѣться и насмотрѣться השבע עין, —זון, ראה הרבה פ״ע. Я не мо-у на него— איני יכול להשביע עיני בו. Я —дѣлся на ихъ страданья הרבה ראיתי בענים
нагнáивать, —гноить הבא לידי מגול, מגל, התמגל, טרה —ся || —טריה פ״י
нагнáть см. нагонять
нагнетáть, —гнéсть דחק, לחץ פ״י || —ся הדחק, הלחץ
нагнивáть, —гнить העלה רקבון פ״ע
нагноéніе זריר, מרד ז׳
наговáривать, —рить דבר הרבה, ספר— דבר —ся || הדבר מלים, העתר דברים פ״ע הרבה, פטפט— || הלך רכיל, הוצא לעז על־, הלשן. —рить кому || לחש, כשף, חבר грубостей דבר דברים רעים, —דברים קשים כנגדים
наговóрка и наговóръ לעז, רכילות, לשון הרע, מלשינות נ׳
нагóй. До —га ערום כיום הולדו
наголó בליל, עד היסוד || ערם וערירה ת״פ Мечъ— חרב שלופה. Деревня сгорѣла— הכפר עלה באש עד־היסוד
нáголову שוק על־ירך ת״פ
наголодáться רעב הרבה פ״ע
нагóльный בלי צפוי ת׳. —тулупъ פרוה בלי צפוי
нагóнъ см. догóнъ
нагоняй גערה, נזיפה נ׳. Дать кому— גער בפ׳ בנזיפה, נזף בפ׳
нагонять, нагнáть || הדבק, השג, הגע ל.. הקהל, הזעק, העז || הצמד, חבר, שום על־ || הדבק, השג וכו׳ —ся || הבא לידי־ פ״י. —гнáть —непріятеля רדף אויב. —гнáть непріятеля השג אויב. —гнáть толпу הקהל אוכלוסין הרבה. —обручи на бочку חשק חבית. Этотъ ученикъ —гнáлъ своихъ товарищей התלמיד הזה הגיע בלמודיו לחבריו. —гнáть на кого скуку שעמם, הבא לידי שעמום
нагорáживать, нагородить עשה מחלקות הרבה, עשה קנים || צבר, חמר, קבץ לרב || דבר (או: כתב) הבלים, —שטות, הרבה בשקרים, טפל שקר פ״י
нагорáть, —рѣть מהט, || העשה לוהט הנר נתמהם, התמהם פ״ע. Свѣча —рѣла
У меня во рту —рѣло פי נחר
нагóрный של ההר, שעל ההר ת׳
нагóрье ראש־ההר, גב־ההר ז׳, פסגה; גבעה נ׳
нагорѣлый להוט, נחר, מהוט ת׳
нагоститься התארח ימים רבים בבית־פ׳ פ״ע
нáгость и наготá עירם ז׳, מערמים ז״ר, ערטילאות נ׳
наготáвливать, —товлять, —тóвить הכון, הכן עצמו, התעתד —ся || הכן לרב פ״י
наготѣть השאר בעירם פ״ע
нагрáбить אסף, צבר (בעשק, חמס) || גרף הרבה פ״י
награвировáть חקק, חרת, פתח פ״י
нагрáда תגמול, תשלום גמול, שכר, מתן־שכר, שלמון ז׳, שלומה נ׳. Въ —ду בשכר
наградитель גומל שכר ז׳
награждáть, —радить שלם, גמל על־, נתן שכר, חנן, העגק פ״י || —ся קבל שכר, השתלם, שלם, מצא שכר. Богъ —дилъ его способностями השם חנן אותו בכשרונות. Да —дитъ тебя Богъ за доброе дѣло ישלם לך ה׳ כפעלך הטוב
награждéніе שכר, מתן־שכר, תשלום־גמול, שלמון ז׳, שלומה, מתנת־תודה, הענקה נ׳
награнить см. гранить
награфить см. графить
нагребáть, нагрéсть גרף, צבר (לערמה) פ״י
нагромождáть, —моздить צבר, כרם, כנם, גבב, אסף ערמים ערמים פ״י
нагрубить דבר דברים קשים, עלב ב.. פ״ע
нагрýдникъ חשן, בית־החזה ז׳, לבובה נ׳
нагрýдный לבובי, שעל הלב ת׳
нагружáть, —грузить עמס על, טען—, העמס, הטען || התכבם, —ся || הטען— פ״י שתה לשכרה
нагрýзка העמסה, טעינה נ׳ || משא, נטל, מטען ז׳
нагрýзчикъ מעמים, מטעין ז׳
нагрунтовáть см. грунтовáть
нагрызáть, нагрызть גרם לרב, פצח—, עצם— פ״י
нагрѣвальникъ מחם ז׳
нагрѣвáльный המשמש לחמום ת׳
нагрѣвáть, нагрѣть חמם, החם פ״י || —ся התחמם. —рѣть руки גזז צאנו, פשט העור

—грѣть *бока* הִלְקָה הֵיטֵב
нагрѣшить הַרְבֵּה לַחֲטֹא פ״ע
нагрязнить גָּאֵל, לַכְלֵךְ, טַנֵּף פ״י
нагрянуть בּוֹא פִּתְאֹם, הִתְפָּרֵץ פ״ע. *Ко мнѣ*
—нули *гости* אוֹרְחִים בָּאוּ פִּתְאֹם אֵלַי.
—нула *бѣда* קָרָה אָסוֹן
нагубникъ ז׳ גִּמּוֹן, זְמָם, חָסוֹם, כַּחְסוֹם, סוּגַר
нагулять גָּרֹם לְעַצְמוֹ מֵרֹב הִתְהַלְּכוּת (למשל, שֹׁמֶן, עֹבִי (כמזון טוב) שיעול) פ״י || —ся
нада *см.* надо
надавать נָתֹן הַרְבֵּה, —לָרֹב, מָסֹר— פ״י. *Онъ*
—валъ *мнѣ порученій* הִרְבָּה תַּפְקִידִים
מָסַר לִי
надавливать, надавить לָחֹץ פ״י || מַצֵּה
надаивать, надоить הָלֹב (מדה ידועה) פ״י
надалбливать, надолбить נָקֹב קְצָת, גָּלֹף.
надарить נָתֹן מַתָּנוֹת הַרְבֵּה פ״י [אָנֹן פ״ן
надбавка הוֹסָפָה נ׳
надбавлять, надбавить הוֹסֵף || הַפְרֵז עַל הַתּוֹסֶף, —ся || הַמְקֵה, הַגְבֵּהַ הַשַּׁעַר פ״י
הִתְוַסֵּף. *Купцы* —бавили *на товаръ*
הַסּוֹחֲרִים הִגְבִּיהוּ שַׁעַר הַסְּחוֹרָה
надбавочный נוֹסָף ת׳. —ныя *деньги*
надбой הוֹסָפָה (של לבנים) נ׳ [דְּמֵי־קְדִימָה
надбровный שֶׁמִּמַּעַל לְעַפְעַפַּיִם ת׳
надбрюшіе גּוּף הָעֶלְיוֹן ז׳
надвигивать, —двигать, —двинуть
הַעְתֵּק עַל־, הַתֵּק־, הֻזַּח־, הֻזַּז־, הוֹרֵד, הַפֵּעַ פ״י
—нуть. הִתְקַל בְּ..., הֻעְתֵּק עַל־ ||—ся
шляпу на брови הוֹרֵד הַמִּגְבַּעַת עַל
надводный שֶׁעַל פְּנֵי־הַמַּיִם ת׳ [גַּבּוֹת־הָעֵינַיִם
надвое לִשְׁנַיִם, לְהֵחָצוֹת ת״פ
надворный חֲצֵרִי ת׳. —*совѣтникъ* יוֹעֵץ־
בֵּית־דִּין חֲצֵרִי —*судъ* הֶחָצֵר.
надвышать, надвысить *см.* надбавлять
и повышать
навязывать, навязать *чулки, носки*
טָרֹם גַּרְבַּיִם —
надглавный שֶׁעַל הָרֹאשׁ ת׳. —ная *точка*
см. зенитъ
надгробіе צִיּוּן־הַקֶּבֶר ז׳, מַצֵּבָה נ׳
надгробный שֶׁל קֶבֶר, שֶׁעַל גַּבֵּי הַקֶּבֶר ת׳. —
камень מַצֵּבָה. —ное *слово* הֶסְפֵּד
наддавать, наддать נָתֹן יוֹתֵר מִ־ פ״י
наддаточный *см.* надбавочный
наддатчикъ מִתְחָרֶה ז׳
наддачка *и* наддатокъ הוֹסָפָה נ׳
наддверный שֶׁעַל גַּבֵּי־הַדֶּלֶת ת׳
наддирать, надодрать, наддрать הָרֵם
надёжа *см.* надёжда [קְצָת, פָּרֹץ־ פ״ן

надёжда בִּטָּחוֹן, כֶּסֶל, סִבְרוֹן, שֵׂבֶר, מִקְוֶה ז׳,
תִּקְוָה, תּוֹחֶלֶת, צִפִּיָּה, כִּסְלָה נ׳. *Льстить*
себя —дою הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּתִקְוָה. *Богъ*
моя— ה׳ כִּסְלִי. *Похоронить* —ду
הוֹאֵשׁ מִתִּקְוָה, קַפֵּחַ תּוֹחֶלֶת
надёжно בֶּטַח, אֶל־נָכוֹן, וַדַּאי ת״פ
надёжность נֶאֱמָנוּת, בְּטוּחוּת נ׳
надёжный בָּטוּחַ, נֶאֱמָן, מְהֵימָן, וַדַּאי || בַּר־
סְמָכָא ת׳
надёргивать, надёргать, надёрнуть
קָרֹט פ״י
надзвѣздный שֶׁמִּמַּעַל לַכּוֹכָבִים ת׳. —*сводъ*
רְקִיעַ־הַשָּׁמַיִם, שַׁפְרִיר—
надзираніе פִּקּוּחַ ז׳, הַשְׁגָּחָה, פְּקֻדָּה נ׳
надзиратель שׁוֹמֵר, מְפַקֵּחַ, מַשְׁגִּיחַ, פָּקִיד ז׳
Квартальный— פְּקִיד־הָרֹבַע, שׁוֹטֵר—
надзирательскій שֶׁל הַמַּשְׁגִּיחַ ת׳
надзирательство מִשְׁמֶרֶת־מַשְׁגִּיחַ נ׳ || רֹבַע־
מַשְׁגִּיחַ ז׳
надзирать הַשְׁגֵּחַ עַל־, פַּקֵּחַ— פ״י
надзорщикъ מַשְׁגִּיחַ וּמְבַקֵּר ז׳
надзоръ פִּקּוּחַ ז׳, הַשְׁגָּחָה נ׳
надивиться הִתְפַּלֵּא דַּיּוֹ, הִשְׁתּוֹמֵם—, הִשְׁתָּאֵה
תָּמֹהַּ־ פ״ע. *Не могу —вашему ис-*
кусству אֵין קֵץ לְהִתְפַּלְאוּתִי עַל מְהִירוּתְךָ
надирать, надрать קָרֹעַ דַּיּוֹ, מָרֹט— פ״י
—ся || הִקָּרֵעַ הַרְבֵּה; הַלְקֵה אֶת עַצְמוֹ הֵיטֵב.
—*кому уши* צָרֹם אָזְנֵי פ׳, תָּלֹשׁ—
надиръ נָדִיר ז׳, נְקֻדַּת־הָאֲנָךְ נ׳
надкалывать, надколоть דָּקֹר קְצָת,
הַבְקֵעַ, הִתְבַּקֵּעַ || הִתְבַּקֵּעַ —ся || בָּקֹעַ— פ״י
בְּקָצָה
надклеивать, надклеить הַדְבֵּק פ״י
надклёпывать, надклепать הַתְחֵל מְחַבֵּר
בְּקַרְסִים, חַבֵּר בְּקַרְסִים מִמַּעַל פ״י
надколѣнный שֶׁעַל הַבִּרְכַּיִם ת׳
надкрыліе צִלְצַל־כְּנָפַיִם, בֵּית־קִבּוּל לִכְנָפַיִם ז׳
надкрыльный שֶׁעַל הַכְּנָפַיִם ת׳
надкусывать, надкусить טָעֹם קְצָת, נָשֹׁךְ— פ״י
надламливать, надламывать, надломать
и надломить שָׁבֹר קְצָת, רָצֹץ— פ״י || —ся
הִשָּׁבֵר
надлежать הָיֹה רָאוּי, יָאֹה, צָרֹךְ, הָיֹה מוּטָּל
עַל־, הָכְרֵחַ פ״ע. —житъ *уважать*
родителей צָרִיךְ לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים. *Ро-*
дителямъ —житъ *заботиться*
о воспитаніи дѣтей עַל הָאָבוֹת לִדְאֹג
לְחַנֵּךְ בְּנֵיהֶם
надлежащій רָאוּי, נָכוֹן ת׳. *Онъ имѣетъ*
—*возрастъ для военной службы*

—мъ мищ— .לְפִי שְׁנוֹתָיו רָאוּי הוּא לַעֲבוֹדַת-הַצָּבָא
образомъ .כְּהֹגֶן-הָרָאוּי Оказывать
—щее уваженіе חֵלֶק לִפְ׳ אֶת הַכָּבוֹד
—щая цѣна .הָרָאוּי לוֹ, כֹּבֶד פ׳ כָּרָאוּי לוֹ
надлóбіе גַּב-הַמֵּצַח ז׳ הַמָּקוֹם הַנָּכוֹן]
надлóмъ שֶׁבֶר || מְקוֹם-הַשֶּׁבֶר ז׳
надлопáточный שֶׁעַל אַמַּת-הַשֶּׁחִי ת׳
надмéнность גֹּדֶל-לֵבָב, גֹּבַהּ-רוּחַ ז׳, רָמוּת-רוּחַ, גַּבְהוּת, רוּחַ גְּבוֹהָה, גַּסּוּת-רוּחַ, גַּאֲוָה, גֵּאוּת נ׳
надмéнный גְּדָל-לֵבָב, גְּבַהּ-רוּחַ, גַּס-—, גֵּא, גֵּאֶה, גְּבַהּ-לֵב ת׳
нáдо см. надъ
нáдо и нáдобно ת״פ .צָרִיךְ, מִן הַצֹּרֶךְ, מִן הָרָאוּי
—работать צָרִיךְ לַעֲבֹד. —было раньше объ этомъ подумать מִן הַצֹּרֶךְ הָיָה לַחְשֹׁב עַל זֶה קֹדֶם לָכֵן. Что вамъ—? ?מַה-רְצוֹנְךָ. Такъ ему и— בְּצִדְקוֹ בָּאַתְהוּ זֹאת; דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ
нáдобность צֹרֶךְ, הֶכְרֵחַ (הֶכְרָח) ז׳, נְחִיצוּת נ׳. Какая —дѣлать это .מַה צֹּרֶךְ בָּזֶה. По мѣрѣ —ти כְּדֵי-צָרְכִּי. Въ случаѣ —ти לְעֵת הַצֹּרֶךְ
нáдобный נָחוּץ, דָּרוּשׁ, נִצְרָךְ, רָאוּי ת׳
надодрáть см. наддирáть
надоúть см. надáивать
надокучáть, надокýчить הָיָה לְטֹרַח עַל-; פ׳ см. надоѣдáть פ״ע
надолбúть см. надáлбливать || שִׁנֵּן לְאִישׁ. הִקְנָה לְאִישׁ בְּרֹב יְגִיעָה פ״י
надóлго ת״פ .לְאֹרֶךְ יָמִים, לְיָמִים רַבִּים. Это не— אֵין זֶה לְאֹרֶךְ יָמִים
надолжáть עָשָׂה חוֹבוֹת, הִרְבָּה בְּחוֹבוֹת פ״ע
надоразýмить см. надоýмить
наддорвáть см. надрывáть
надосаждáть, надосадúть הַכְעֵס, הָבֵא לִכְלַל כַּעַס פ״י
надоýмливать, надоýмить הוֹרָה, לִמֵּד, יָעַץ, נָתַן חָכְמָה בְּלִבּוֹ שֶׁל-פ׳, הֵבִיא לִידֵי הַכָּרָה פ״י. Онъ меня —милъ сдѣлать это הוּא הוֹרַנִי לַעֲשׂוֹת זֹאת
надоѣдáло טָרְחָן ז׳
надоѣдáть, надоѣсть הָיָה לְטֹרַח, לְמַשָּׂא, .הִטְרִיחַ, הֶלְאָה, הֵצִיק לְ... פ״י Надоѣла мнѣ жизнь חַיַּי הָיוּ עָלַי לְמַשָּׂא (נִמְאֲסוּ עָלַי). Мнѣ надоѣло ждать קָצְרָה רוּחִי לְחַכּוֹת
надпúливать, надпилúть נָסַר קְצָת פ״י || —ся הִנָּסֵר קְצָת
надпúсывать, надписáть כָּתַב אַדְרֶיסָא, רָשַׁם כְּתֹבֶת, אַדְרֵס, כָּתַב עַל- פ״י

нáдпись כְּתֹבֶת, אַדְרֶיסָא נ׳. —на памятникѣ כְּתֹבֶת עַל גַּבֵּי מַצֵּבָה. Надгробная— כְּתֹבֶת עַל גַּבֵּי צִיּוּן. Передаточная— כְּתִיבַת-הַשִּׁעְבּוּד (עַל גַּבֵּי שְׁטָר). Бланковая— חֲתִימַת שְׁטָר חָלָק. Возвратить прошеніе съ —сью הֶחֱזִיר כְּתָב-בַּקָּשָׁה בִּכְתֹבֶת שֶׁל בִּטּוּל
надпрестóльный שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ ת׳
надрубáть, —бúть חָצַב עַל- || בָּנָה קוֹרוֹת מִמַּעַל, קֵרָה פ״י
надрýбка и —рýбъ חֲצִיבָה נ׳, מְקוֹם-הַחֲצִיבָה ז׳
надрывáть и —дорвáть קָרַע קְצָת פ״י || —ся הִקָּרַע קְצָת. —дорвáть животъ מָלֵא צְחוֹק. —ся со смѣху הֵעָשֵׂה שָׁבוּר בִּטְנִי. У меня сердце —вáлось отъ жалости נִכְמְרוּ רַחֲמַי (לִבִּי נִשְׁבַּר בְּקִרְבִּי)
надры́въ קֶרַע || שֶׁבֶר ז׳
надры́хнуться יָשֵׁן לְמַדַּי פ״ע
надрѣ́зъ קַעֲקַע ז׳, חֲרִיצָה, שְׂרִיטָה נ׳
надрѣ́зывать, надрѣ́зать עָשָׂה חֲרִיצָה, שְׂרִיטָה, שָׂרַט, פָּתַח || סִמֵּן בַּחֲרִיצָה פ״י || —ся הֵחָצֵב, הִשָּׂרֵט, הִגָּזֵר || הִתְגּוֹדֵד. שָׂרַט עַצְמוֹ
надсáда שֶׁבֶר (מִמַּשָּׂא כָּבֵד) ז׳, הִתְחַלְּשׁוּת (מֵעֲבוֹדָה קָשָׁה) נ׳
надсáдный קָשֶׁה, כָּבֵד, מְעַנֶּה ת׳
надсáживать и надсаждáть, надсадúть הִכְשִׁיל כֹּחוֹ, הֶחֱלִישׁ (בַּעֲבוֹדָה קָשָׁה) פ״י, הֶעֱשָׂה שָׁבוּר (מִמַּשָּׂא כָּבֵד). || —ся הֵעָשָׂה שָׁבוּר (מֵעֲבוֹדָה קָשָׁה) פ״ע. —дúть кого со смѣху הֵבִיא אִישׁ לִידֵי שְׂחוֹק עַד כְּדֵי הִתְפַּקְּעוּת
надсмáтривать и —смотрѣ́ть הִשְׁגִּיחַ, שָׂם עַיִן עַל- פ״י
надсмóтрщикъ מַשְׁגִּיחַ, מְפַקֵּחַ ז׳
надсмóтръ הַשְׁגָּחָה, שִׂימַת-עַיִן נ׳
надсмѣхáться см. насмѣхáться
надстáвка חִבּוּר מִמַּעַל || דָּבָר מְחֻבָּר מִמַּעַל ז׳. —для свѣчъ בֵּית-שֶׁקַע לְנֵר
надставля́ть, надстáвить שָׂם מִמַּעַל, הֶעֱמִיד מֵעַל לְ.. פ״י || —ся הָעֳמַד מֵעַל לְ..
надстрáивать, надстрóить בָּנָה עַל- פ״י || —ся הִבָּנֵה עַל-
надстрóйка בִּנְיָן עַל בִּנְיָן ז׳, עֲלִיָּה נ׳
надстрóчный שֶׁעַל גַּבֵּי הַשּׁוּרוֹת ת׳
надсыпáть, надсы́пать שָׁפַךְ עַל-, הוֹסִיף פ״י || —ся הִשָּׁפֵךְ עַל-
надсѣдáть, надсѣ́сть שָׁקַע, סָבַא, הִשְׁתּוֹחֵחַ || —ся הֵעָשֵׂה שָׁבוּר, הֵרָגֵשׁ (מִבִּנְיָנִים) פ״ע

надсѣдъ. *Смѣяться до* —**да** צָחֹק עַד כְּדֵי הִתְפַּקְּעוּת
надсѣкáть, надсѣчь חָצֹב בְּ... גָּזֹר– פ״י
надсѣчка מְקוֹם הַחֲצִיבָה ז'
надувáло נָבָל, בְּלִיַּעַל, זֵד, בֶּן־עַוְלָה ז'
надувáльщикъ רַמַּאי ז'
надувáть, надýть נָפֹחַ, מַלֵּא רוּחַ פ״י ‖ הִתְנַפֵּחַ, טַפֵּחַ, תָּפֹחַ, הִתְבַּטְבֵּט פ״י ‖ צָבֹר ‖ רַמֵּה פ״י ‖ —ся הִתְנַפֵּחַ וכו'. *Вѣтеръ* —дýлъ *паруса* הָרוּחַ נָפַח בְּמִפְרָשִׂים. *Вѣтромъ* —дýло *много снѣгу* הָרוּחַ צָבַר שֶׁלֶג הַרְבֵּה. *Мнѣ* —дýло *спину* נִצְטַנַּנְתִּי בְּגַבִּי מֵרוּחַ נוֹשֵׁב. —дýть *губы* שַׂרְבֵּב הַשְּׂפָתַיִם, הָיֹה בְרֹגֶז
надýмать *и* **надýмываться, надýматься** גָּמֹר בְּדַעְתּוֹ, הַחְלֵט, בּוֹא לִידֵי מַחֲשָׁבָה פ״ע. *Наконецъ онъ* —дýмалъ (*или:* —дýмался) *ѣхать* לְבַסּוֹף גָּמַר בְּדַעְתּוֹ לִנְסֹעַ
надурáчиться הִתְבַּדֵּחַ דַּיּוֹ, הִתְהוֹלֵל– פ״ע
надýтость הִתְנַפְּחוּת ‖ מְלִיצִיּוּת נ', גִּבּוּב ז' (בסגנון)
надýтый מְנֻפָּח ‖ מְגֻבָּב, מְלִיצִי (בסגנון) ת'
надушáть, надушúть הַנֵּק לָרֹב ‖ זַלֵּף בִּשְׂמָמִים, קַטֵּר, בַּשֵּׂם פ״י
надъ *и* **нáдо** עַל, מִמַּעַל, מֵעַל לְ... עָלֵי־ ת״פ
надымлять, надымúть מַלֵּא עָשָׁן פ״י ‖ –ся הִתְמַלֵּא עָשָׁן
надышáть חַמֵּם הָאֲוִיר בְּהֶבֶל פֶּה פ״י ‖ –ся שְׁאֹף רוּחַ לְמַדַּי
надѣвáть, надѣть לָבֹשׁ, עָטֹה, שׂוּם עַל־ פ״י ‖ —ся הִתְלַבֵּשׁ, הִלָּבֵשׁ, הוּשֵׂם עַל־ ‖
надѣлать עָשֹׂה לָרֹב, הָכֵן– ‖ גָּרֹם, סַבֵּב פ״י. —*игрушекъ* עָשֹׂה צַעֲצוּעִים לָרֹב. —*кому хлопотъ* סַבֵּב טִרְחָה רַבָּה לִפְ'. —*шуму* הָקֵם שָׁאוֹן
надѣлéніе הַעֲנָקָה, חֲלֻקָּה נ'
надѣлъ חֵלֶק, חֶבֶל ז', נַחֲלָה, יְרֻשָּׁה נ'. *Крестьянскій*— חֶלְקוֹ שֶׁל אִכָּר
надѣлять, надѣлúть חַלֵּק לְ... הַסְפֵּק–, הַמְצֵא–, הַעֲנֵק, הַשְׁפֵּעַ פ״י ‖ —ся הִתְחַלֵּק לְ... הָשְׁפַּע וכו'
надѣяться בָּטֹחַ בְּ... יַחֵל לְ... חַכֵּה–, קַוֵּה–, הִסָּמֵךְ עַל־, הִשָּׁעֵן– פ״ע. —*на Бога* בָּטֹחַ בַּה'. *Я* —дѣюсь *на васъ* אֶבְטַח בָּךְ. *Онъ* —дѣется *получить наслѣдство* הוּא מְקַוֶּה לְקַבֵּל יְרֻשָּׁה
наединѣ בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ; בִּיחִידוּת ת״פ
наёжиться קַמֵּט בִּצְחוֹ, הִתְרַגֵּז ‖ הִזְדַּקֵּף, סָרֵב, הִתְכַּוֵּץ, הִתְקַפֵּד (מִקֹּר) פ״ע
наéмникъ שָׂכִיר, שְׂכִיר־יוֹם ז'
наéмничій שְׂכִירָנִי ת'
наёмный עוֹמֵד לִשְׂכִירָה, שָׂכוּר ת'. —ная *карета* מֶרְכָּבָה שְׂכוּרָה. —ная *плата* שְׂכִירוּת, פְּעֻלַּת־שָׂכִיר]
наёмщикъ שׂוֹכֵר ז'
наёмщичій שֶׁל שׂוֹכֵר ת'
наёмъ *и* **нáймы** שְׂכִירָה, שְׂכִירוּת נ'. *Взять въ*— שְׂכֹר. *Плата за* —*дома* שְׂכַר דִּירָה. *Плата за* —*земли* חֲכִירוּת. *Жить по* нáйму (*или:* въ нáймахъ) עָבֹד, שַׁמֵּשׁ
нажáловать הַרְבֵּה מַתָּנוֹת לְ... גַּדֵּל פְּקִידִים ‖ —ся קַבֵּל עַל־ פ' רִבִּים פ״י
нажáрить צְלֹה לָרֹב ‖ הַסֵּק בְּמִדָּה יְתֵרָה פ״י
нажáть *см.* **нажимáть** *и* **нажинáть**
наждáкъ שָׁמִיר ז'
нажёвывать, нажевáть לָעֹס פ״י
нажúва רֶוַח, בֶּצַע ז', הַרְוָחָה נ' ‖ פִּתָּיוֹן (שֶׁל חַכָּה) נ'
наживáть, нажúть מְצֹא, הַשֵּׂג, קְנֹה, רְכֹשׁ, עָשֹׂה ‖ —ся עָשֹׂה, נָחֹל, הִשְׁתַּכֵּר, הַרְוֵחַ פ״י הוֹן, רְכֻשׁ–, עָשֹׂה עֹשֶׁר, מָצֹא– ‖ יָשֹׁב הַרְבֵּה. —жúть *себѣ враговъ* קְנֹה אוֹיְבִים–. דוּר. —жúть *долги* עָשֹׂה חוֹבוֹת לְעַצְמוֹ. —жúть *бѣду* בּוֹא לִידֵי אָסוֹן. *Худо* нажúтое *въ прокъ не идетъ* עֹשֶׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט, בַּחֲצִי יָמָיו יַעַזְבֶנּוּ. *Какъ* нажúто, *такъ и прожито* כִּכְנַסְתִּי כַּךְ הוֹצֵאתִי
наживлять, наживúть שׂוּם פִּתָּיוֹן עַל חַכָּה פ״י
наживнóй פִּתְיוֹנִי ‖ מֻרְוָח, רָכוּשׁ ‖ נוֹתֵן רֶוַח, כְּשֵׁרָה, עוֹשֶׂה פְּרִי ת'. —ное *мѣсто* אֵין עִקָּרוֹ. *Деньги вещь* —ная בַּעֲלַת פֵּירוֹת שֶׁל מָמוֹן אֶלָּא לְיָרְבִישׁ
нажигáть, нажéчь שָׂרֹף ‖ שָׂרֹף סִימָן ‖ הַרְבֵּה, —ся ‖ הָחֵם, חַמֵּם, הַסֵּק הַרְבֵּה פ״י הַקְלֵה
нажидáть, нануждáть חַכֵּה לְבִיאַת פ' עַד בּוֹשׁ פ״ע
нажúлиться הִתְאַמֵּץ יוֹתֵר מִדַּי פ״ע
нажимáть, нажáть לָחֹץ עַל־, הָעֵק– ‖ זוּר לָרֹב, מְצֹה–, דָּחֹק– פ״י
нажинáть, нажáть קָצֹר (בְּמִדָּה יְדוּעָה) פ״י
нажирáться, нажрáться זַלֵּל לְמַדַּי, מַלֵּא כְּרֵסוֹ פ״ע
нажúтокъ קִנְיָן, רְכוּשׁ ז', נְכָסִים ז״ר
нажúточный עוֹשֶׂה פֵּרוֹת, נוֹתֵן רֶוַח גָּדוֹל ת'
нажужжáть זַמְזֵם מְלֹא הָאָזְנַיִם פ״ע
назадú מֵאַחֲרֵי, בְּאַחוֹרֵי ת״פ
назадъ לְאָחוֹר, אֲחוֹרַנִּית, בַּחֲזָרָה, לְמַפְרֵעַ, לְפָנַי ת״פ. *Идти*— חֲזֹר. *Пятиться*—

הסוג. אָחוֹר, שׁוּב עַל עֲקֵבָיו — *Взять своe слово*— חָזֹר בִּדְבָרוֹ. *Туда и*— לְכָאן וּלְכָאן, לְהָבִא וּלְהָתִם —*тому два дня* לִפְנֵי יוֹמַיִם

назапертѝ סָגוּר וּמְסוּגָר ת״פ

назва́ниваться, назво́ниться צַלְצֵל הַרְבֵּה,

назва́ніе שֵׁם, כִּנּוּי ז׳ -עַד בּוֹשׁ פ״ע]

назёмъ זֶבֶל, דֹּמֶן ז׳

на́земъ עַל הָאָרֶץ, אַרְצָה ת״פ

назида́ніе מוּסַר־הַשֵּׂכֶל, לֶקַח ז׳, תּוֹכַחַת־חַיִּים נ׳

назида́тельный שֶׁל מוּסַר־הַשֵּׂכֶל. ת׳

назида́ть חַזֵּק בֶּאֱמוּנַת ה׳, עוֹדֵד פ״י ‖ —ся הִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנַת ה׳

назло́ *или* на зло́ לְהַכְעִיס, לַמְרוֹת־ ת״פ

назнача́ть, назна́чить קָבֹעַ, וָעֹד, עַתֵּד ‖ —ча́ть הַקְבֵּעַ וכו׳. —ся ‖ הַפְרֵשׁ, מַנֵּה פ״י *срокъ* קָבֹעַ זְמַן. —чить *сына къ военной службѣ* יָעֹד בֵּן לַעֲבוֹדַת־הַצָּבָא *Ему* —чили *большое содержаніе* קָבְעוּ לוֹ אֲרוּחָה גְדוֹלָה. *Онъ* —чилъ *часть своихъ доходовъ на содержаніе школы* הוּא הִפְרִישׁ חֵלֶק מֵהַכְנָסוֹתָיו לְכַלְכָּלַת בֵּית־סֵפֶר. —чить *себѣ преемника* מַנֵּה יוֹרֵשׁ לְעַצְמוֹ. —чить *кого посланникомъ* מַנֵּה פ׳ לְצִיר. —чить *собраніе* קָבֹעַ אֲסֵפָה. *Въ* —ченный *день* בַּיּוֹם הַקָּבוּעַ

назначе́ніе קְבִיעָה, קִצְבָּה ‖ מִנּוּי ז׳, הִתְמַנּוּת ‖ תַּכְלִית, תְּעוּדָה נ׳. —*человѣка на землѣ* תַּכְלִית הָאָדָם בָּעוֹלָם. —*цѣны* קְבִיעַת־מְחִיר —*въ судьи* מִנּוּי לְשׁוֹפֵט. —*дня собранія* קְבִיעַת יוֹם הָאֲסֵפָה

назо́йливость טַרְחָנוּת, עַזּוּת־פָּנִים נ׳

назо́йливый טַרְחָן, עַז־פָּנִים ת׳

назрѣва́ть, назрѣ́ть בָּשֵׁל, בַּכֵּר ‖ טָרֹה (מפצע) פ״ע

назрѣ́лый בָּשׁוּל ‖ מָרִי ת׳. —*вередъ* מַכָּה מְרִיָּה]

назу́бокъ שׁוּפִינָא, מְגֵרָה נ׳

назу́бривать, назубри́ть עָשׂה פְּצִירוֹת, פַּגֵּם ‖ שַׁנֵּן פ״י

называ́ть, назва́ть קָרֹא שֵׁם, כַּנֵּה ‖ קָרֹא, הַקְרֵא בְּשֵׁם, כַּנֵּה —ся ‖ הַזְמֵן, הַקְדֵּשׁ פ״י ‖ הִתְכַּנֵּה —зва́ть *многихъ гостей* הַזְמֵן אוֹרְחִים רַבִּים. Названный *братъ* הָאָח הַנִּזְכָּר־ דְּמִתְקְרִיָא. *Такъ* называ́емый

назы́вчивый מַפְצִיר, טַרְחָן ת׳. —*гость* אוֹרֵחַ לֹא קָרוּא

назы́въ הַזְמָנַת־אוֹרְחִים רַבִּים נ׳

наю́зиться *и* наю́каться סָבֹא הַרְבֵּה, שָׁתֹה לְשָׁכְרָה פ״י

на... —הַיּוֹתֵר. —*большій* הַיּוֹתֵר גָּדוֹל. —*легчайшій* הַיּוֹתֵר קַל

наибо́лѣе יוֹתֵר מִכָּל־ ת״פ

наи́вно בִּתְמִימוּת ת״פ

наи́вность תְּמִימוּת נ׳

наи́вный תָּמִים ת׳

наи́грывать, наигра́ть הַרְבֵּה בְּמוּסִיקָא, —בִּקְלָפִים פ״י ‖ נַגֵּן (בִּכְלִי־זֶמֶר) פ״ע —ся ‖ הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ לְמַדַּי, הִצְטַחֵק ‖ הִתְנַגֵּן

найдёнышъ אֲסוּפִי ז׳

наизворо́тъ לְהֶפֶךְ ת״פ. —ротѣ *рѣчки* בִּמְקוֹם נְטִיַּת־הַנְּהָרָה

наизна́нку עַל הַצַּד הַשְּׂמָאלִי, הָפוּךְ ת״פ

наизу́стный שֶׁבְּעַל פֶּה ת׳

наизу́стъ עַל פֶּה ‖ לְפֶתַע פִּתְאֹם ת״פ

наилу́чшій הַטּוֹב בְּ..., הַיּוֹתֵר טוֹב, הַטּוֹב מִכָּל־ ת׳. —шимъ *образомъ* עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב]

наименова́ніе שֵׁם, כִּנּוּי ז׳

наименова́ть *см.* именова́ть

наиме́ньше פָּחוֹת מִכֹּל ת״פ

наиме́ньшій הַקָּטָן מִכָּל־, הַיּוֹתֵר קָטָן, הַצָּעִיר מִכָּל־ ת׳]

на́ймовать *см.* нанима́ть

наймы́ *см.* наёмъ

наипа́че *см.* наибо́лѣе

наи́скивать, наиска́ть מָצֹא, אָסֹף, חַפֵּשׂ —ся ‖ חַפֵּשׂ וְמָן רַב ‖ וּמָצֹא פ״י

наискорѣ́йшій הַיּוֹתֵר קַל, -זָרִיז, -מָהִיר ת׳

наискосо́къ *и* на́искось בְּאַלַכְסוֹן ת״פ. *Кроить матерію*— גְּזֹר אֶרֶג בְּאַלַכְסוֹן

найти́ *см.* находи́ть

найтіе שְׁרָה, צְלִיחָה (שֶׁל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ) נ׳ ‖ הַשְׁפָּעָה נ׳

наказа́ніе עֹנֶשׁ, יִסּוּר, מוּסָר ז׳, הַעֲנָשָׁה, תּוֹכֵחָה, תּוֹכַחַת, רְדִיָּה, לְקוּתָא, מְרוּפְתָּא נ׳. *Въ*— לְעֹנֶשׁ. *Тѣлесное*— עֹנֶשׁ־הַגּוּף

наказно́й. —*атаманъ* סְגַן־הָאַטְמָן ז׳

нака́зный שֶׁל פְּקֻדָּה ת׳

нака́зъ פְּקֻדָּה; הוֹרָאָה נ׳

нака́зывать, наказа́ть עָנֹשׁ, הַעֲנֵשׁ, יַסֵּר ‖ צַוֵּה עַל, פָּקֹד, הוֹרֵה פ״י ‖ —ся הֵעָנֵשׁ, הִתְיַסֵּר

нака́ливать *и* накали́ть קָלֹה פ״י ‖ —ся הִתְקַלֵּה]

нака́лка *и* нака́лъ קְלִיָּה נ׳

нака́лыванье דְּקִירָה ‖ כְּתִיבַת־קַעֲקַע נ׳

нака́лывать, наколо́ть דָּקֹר, נְקֹב ‖ שְׁחֹט עוֹפוֹת לָרֹב ‖ חָטֹב עֵצִים הַרְבֵּה, שָׁבֹר, קָנֹח פ״י ‖ הַדְקֵר, הִנָּקֵב וכו׳ —ся ‖ דָּקֹר עַצְמוֹ, פָּצֹעַ־

накаля́кать הִתְפַּטְפֵּט לְמַדַּי פ״ע

наканифо́лить *см.* канифо́лить

накану́нѣ עֶרֶב־, אוֹר לְיוֹם־ ת״פ

нака́пчивать *и* накопти́ть עַשֵּׁן לָרֹב פ״י

חֻעֲשַׁן —ся ||
нака́пывать *и* **накапа́ть** נָטֵף, הַטֵּף לָרֹב פ״י
הִתְנַטֵּף לָרֹב —ся ||
нака́рмливать, накорми́ть הַאֲכֵל לָשֹׂבַע,
הִתְכַּלְכֵּל לָשֹׂבַע —ся || הַשְׂבֵּעַ פ״י
наката́ть *см.* **нака́тывать**
нака́тина קוֹרָה נ׳
накати́ть *см.* **нака́чивать**
нака́тка גְּלִיל־עֵץ ז׳ || מַעְגִּילַת־כּוֹבֵס נ׳
нака́тникъ *см.* **зака́тникъ**
нака́тный מְקוֹרוֹת ת׳. —*потолокъ см.*
нака́тъ
нака́тъ (*и* —тный *потолокъ*) סִפּוּן שֶׁל
קוֹרוֹת ז׳
нака́тывать, наката́ть גָּלֵל הַרְבֵּה פ״י
הִגָּלֵל —ся ||
накача́ться הִתְנוֹעֵעַ הַרְבֵּה פ״ע
нака́чивать, накача́ть נַעְנֵעַ, || דָּלֹה, שָׁאֹב
הַרְבֵּה פ״י || —ся הִתְנוֹעֵעַ לְמַדַּי || הַדְלֵה, הַשְׁאֵב
нака́чивать, накати́ть הַשְׁקֵה. || גָּלֹל עַל־
הִגָּלֵל עַל־ —ся || לְשָׁכְרָה פ״י
нака́шивать, накоси́ть קָצֹר פ״י || —ся
הִקָּצֵר
наква́шивать, наква́сить הַחְמֵץ הַרְבֵּה,
כָּבֹשׁ פ״י
наки́дка הַשְׁלָכָה עַל־, הַטָּלָה־ נ׳ || מַעֲטֶה,
קֶפֶשׁ, מִקְטֹרֶן ז׳
наки́дной (בגד) שֶׁעוֹטְפִין אוֹתוֹ ת׳
наки́дывать, накида́ть הַשְׁלֵךְ עַל־, חָמֹר,
הַשְׁלֵךְ, הֵחָמֵר, הִצָּבֵר —ся || צָבֹר פ״י
наки́дывать, накину́ть שׂוּם עַל־, עָטֹף,
הוּשַׂם עַל־, הוּטַל —ся || עָטֹה פ״י
накипа́ть, накипе́ть רָתֹחַ וְעָלֹה, הַעֲלֵה
на́кипь קֶצֶף ז׳ || אֶבֶן־טַפּוֹא נ׳ קֻצַּף פ״ע]
накиса́ть, наки́снуть חָמֵץ, וְזוֹהֵם הַמִּין פ״ע
накла́децъ *см.* **накла́дъ**
накла́дка טְעִינָה, הֲנָחָה עַל־ || הַפְקָעַת־
הַשֵּׂעָר נ׳ || הַשְׁבֵּץ (שֶׁל בגדי־נשים) ז׳
накладна́я פַּקְטוּרָא, תְּעוּדַת־מַשָּׂא נ׳
накла́дно בְּנֵזֶק ת״פ
накла́дный נוֹסָף עַל־ מְצֻפֶּה || מְזֻיָּף ת׳
накла́дный מֵבִיא נֵזֶק ת׳
накла́дочный *см.* **накладно́й**
накла́дъ נֵזֶק, הֶיזֵּק ז׳. *Оста́ться въ*
—дъ הַפְסֵד, סָבֹל נֵזֶק. *Продать съ*
—домъ מְכֹר בְּפָחוֹת מִכְּדֵי מְחִירוֹ
накла́дывать, напага́ть, накла́сть,
наложи́ть || עָמֹס, הַעֲמֵס, טָעֹן, הָנֵחַ, שׂוּם בְּ..
קָצֹב, הַטֵּל || צַפֵּה פ״י. —жи́ть *сахаръ*
въ сахарницу שׂוּם סוּכָּר בְּסוּכָּרִיָּא.

—жи́ть *возъ дровъ* טָעֹן עֶגְלַת־עֵצִים.
—*пошлину на вино* קָצֹב מֶכֶס עַל הַיַּיִן.
—жи́ть *штрафъ* הַטֵּל קְנָס. —*золото*
и серебро на дерево צַפֵּה מַעֲשֵׂה־עֵץ
בְּזָהָב אוֹ בְּכֶסֶף. —жи́ть *на себя руки*
אַבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת
накла́няться כָּרֹעַ בֶּרֶךְ לִפְנֵי־ה׳, הַרְבֵּה
בְּקָשָׁה פ״ע
наклевета́ть הָלֹךְ רָכִיל, הוֹצֵא לַעַז עַל־פ׳ פ״י
наклёвывать, наклева́ть נַקֵּר כָּל־
הִתְנַקֵּר —ся || לַקֵּט פ״י
наклёвывать, наклю́нуть *и* —ся יָצֹא
מִן הַבֵּיצָה פ״ע, בָּקֹעַ הַבֵּיצָה פ״י
накле́ивать, накле́ить הַדְבֵּק עַל פ״י || —ся
הִתְדַּבֵּק עַל־ פ״י
накле́йка מִדְבָּק ז׳, הַדְבָּקָה נ׳
наклейно́й, —на́я *работа* מַעֲשֵׂה־מִדְבָּק
накле́йщикъ דַּבְּקָן ז׳ [(בחרשת־עץ) ז׳
наклёпъ דְּבַר מְחֻבָּר בְּקָרְסִים ז׳ || רְכִילוּת,
לְשׁוֹן הָרָע, דִּבָּה נ׳
наклёпывать, наклепа́ть || חַזֵּק בְּקָרְסִים
הוֹצֵא לַעַז, דַּבֵּר לְשׁוֹן הָרָע פ״י
наклика́ть, накли́кать קְרָא אֲנָשִׁים הַרְבֵּה,
הַזְעֵק, הַקְהֵל || (*на себя*) גָּרֹם אָסוֹן
לְעַצְמוֹ פ״י
наклобу́чивать, —чить הוֹרֵד כּוֹבַע עַל
הָעֵינַיִם פ״י
наклоне́нiе הַטָּיָה, נְטִיָּה || דֶּרֶךְ־הַפֹּעַל
(בדקדוק) נ׳
накло́нность שִׁפּוּעַ, מוֹרָד ז׳ || נְטִיָּה, תְּשׁוּקָה נ׳
накло́нный נָטוּי, נוֹטֶה ת׳ || מְשֻׁפָּע. —ная
линiя קַו־הַשְׁתַּלְבָה
накло́нъ שִׁפּוּעַ, מוֹרָד || בִּבְהֵמָה: גַּבָּה ז׳
наклоня́ть, наклони́ть הַטֵּה, כֹּפֹף, רַשֵּׁחַ,
נָטֹה, גָּהֹן, שָׁחֹה, שָׁחֹחַ —ся || הִרְכֵּן פ״י
הִשְׁתַּחֲוֵה, קָדֹד || הִכָּפֵף
наклю́каться *см.* **назю́зиться**
наклю́нуть *см.* **наклёвывать**
на́коваленный סַדָּנִי ת׳
на́ковальня סַדָּן, פַּטִּישׁ ז׳. *Между моло-*
томъ и —ней בֵּין הַפַּטִּישׁ וְהַסַּדָּן
нако́вывать, накова́ть חָרֹשׁ, הָשֵׁל || חָרֹשׁ
הֵחָרֵשׁ, הֻחָשֵׁל לָרֹב —ся || לָרֹב פ״י
наковы́ривать, наковыря́ть עָשֹׂה || הִלָּקֵט
מִשְׁנָאוֹת הַרְבֵּה פ״י
нако́жный שֶׁעַל הָעוֹר ת׳. —ная *болѣзнь*
מַחֲלַת־הָעוֹר
накола́чивать, наколоти́ть || תָּקֹעַ הַרְבֵּה
הַתְקֵעַ, הַגְדֵּל || חַשֵּׁק || הַלְקֵה || חָשֹׂף, קָבֹץ פ״י
—ся || הִתָּקֵעַ, הִתְחַשֵּׁק וכו׳. —*обручи на*

бочку חָשַׂף חָבִית. —цѣну הִפְקִיעַ הַשַּׁעַר.
—потить кому бока הִגְדִּיל הַמְּחִיר.
—потить копейку נִסֵּק אֶבֶן יָקָר.
חָשַׂף בְּמוֹן

наколдовывать, наколдовать || כִּשֵּׁף, קָסַם
הָרְוִיחַ בִּקְסָמִים פ״ין
наколка ז׳ פְּאֵר־רֹאשׁ
наколобродить *см.* колобродить
наколоть *см.* накалывать
наколупывать, —пать הִלָּקֵט לָרֹב פ״י
—ся || הִתְלַקֵּט
наколѣнникъ מִנְחַת־הָרַגְלַיִם (לְרוֹכְבִים) נ׳
שׁוֹק־הַנַּעַל נ׳
наконецъ לְסוֹף, בְּסוֹף, לְבַסּוֹף, סוֹף סוֹף ת״פ
наконечникъ, —ничекъ גִּיגָּה נ׳, גֶּקֶשׁ,
כַּרְגְּשִׁים מְפֻנָּחוֹת —ки || מִקְמָר ז׳
накопать *см.* накапывать
накопленіе צִבּוּר, אֹסֶף ז׳, אֲסֵפָה, הִצְטַבְּרוּת נ׳
накоплять, накопить הָשַׂךְ, צָבַר לָרֹב, אָסַף,
הִתְ׳ הֵאָסֵף, הִתְאַסֵּף, הִצְטַבֵּר —ся || קָמַץ פ״י
накоптить *см.* накапчивать
накоптѣлый *см.* закоптѣлый
накоптѣть *см.* закоптѣть
накормить *см.* накармливать
накосить *см.* накашивать
накостница כַּפַּחַת, הַמְּהוּסִית (בְּרֶגֶל סוּסִים) נ׳
накостокъ פֶּקֶק ז׳, פְּקָה נ׳
накось גְּשִׁפּוּעַ, בְּאֲלַכְסוֹן ת״פ
накрадывать, накрасть גָּנַב הַרְבֵּה פ״י
накраивать, накроить גָּזַר הַרְבֵּה פ״י
накрапывать, накрапать נָטַף, טִפְטֵף, אָגַל,
טִפְטֵף פ״ע || נָטַף פ״י. Дождь —пы-
ваетъ גְּשָׁמִים מְטַפְטְפִים
накрахмаливать, накрахмалить *см.*
крахмалить
накрашивать, накрасить צָבַע הַרְבֵּה פ״י
—ся || הִצְטַבֵּעַ
накрѣнивать, накрѣнить *см.* крѣнить
накресть לְאֹרֶךְ וּלְרֹחַב, בִּשְׁתִי וָעֵרֶב ת״פ
накривляться עָשָׂה הַעֲוָיוֹת פ״י
накричать צָוַח הַרְבֵּה, —ся || גָּעַר בְּ.. פ״י
צָעַק־
накромсать *и* накромшить *см.* кромсать
накропать חִבֵּל מַעֲשָׂיו, הִשְׁחִית־ || —ן דִּבֵּר
накрошить פָּתַת פ״י הָרוּזִים פ״ין
накручивать, накрутить כָּרַךְ, גָּלַל פ״י
накрывать, накрыть כִּסָּה פ״י. —крыть
миску כִּסָּה קְדֵרָה. —крыть на столъ
עָרַךְ הַשֻּׁלְחָן. —крыть шайку воровъ
תָּפַשׂ בְּנוּקְיָא שֶׁל גַּנָּבִים. —ся или —крыть
на голову шляпу הִתְכַּסָּה, כִּסָּה עַצְמוֹ.

שׁוּם כּוֹבַע עַל הָרֹאשׁ
накрышка מִכְסֶה, צִפּוּי ז׳
накрѣпко בְּחֹזֶק, בַּחֲזָקָה ת״פ
нактоузъ בֵּית־הַבּוּצְלָא ז׳
накудесить *см.* кудесить
накуликаться *см.* назюзиться
накупать, накупить קָנָה הַרְבֵּה פ״י
накупаться רָחַץ דַּיּוֹ פ״ע
накуривать, накурить עִשֵּׁן הַרְבֵּה || מִלֵּא
הִתְעַשֵּׁן דַּיּוֹ || —ся || עֻשַּׁן || זִקֵּק (כֹּהַל) פ״י
накуролесить *см.* напроказить [הִזְדַּקֵּק
накутывать, накутать עָטָה הַרְבֵּה.
הִתְעַטָּה, הִתְעַטֵּף —ся || עָטַף פ״י
налавливать, наловить צוּד הַרְבֵּה, דָּג פ״י
—ся || הִצּוֹד
налагать *см.* накладывать
налаживать, неладить עָרַךְ, סִדֵּר, שִׁנָּה
(הַמֵּיתָרִים). —машину || חָזַר עַל־ פ״י
עָרַךְ מְכוֹנָה. —дить дѣло סִדֵּר עִנְיָן. —
гитару שִׁנָּה מֵיתְרֵי־קַתְרוֹס. —дилъ
говорить одно и то же הוּא חוֹזֵר
עַל דְּבָרָיו מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת
налакировывать, налакировать *см.*
лакировать
налакомиться לִקֵּק הַרְבֵּה פ״י
налакотникъ *см.* налокотникъ
наламывать, наломать שָׁבַר הַרְבֵּה פ״י
—ся || הִשָּׁבֵר לָרֹב
налащивать, налощить *см.* лощить
налгать || דִּבֵּר (на кого) הוֹצִיא לַעַז עַל־
שְׁקָרִים הַרְבֵּה, —כְּזָבִים הַרְבֵּה פ״י
налегать, налечь עָמַק, נָגַשׁ, דָּחַץ, הֵאֵץ
בְּ.. פ״י || חָגַר כֹּחוֹ, הִתְאַמֵּץ בַּעֲבוֹדָה פ״ע
налегкѣ בְּלִי מַשָּׂא ת״פ
наледенѣлый עוֹטֶה קֶרַח, מְכֻסֶּה— ת׳
налѣдина *и* наледь גֶּלֶד עַל קֶרַח, מִטָּה— ז׳
належать || —ся שָׁכַב עַד כְּדֵי הִתְחַלּוֹת פ״ע
שָׁכַב דַּיּוֹ
налетать, налетѣть עָף, פָּרַח, טוּשׁ, בּוֹא
בְּיָעַף || נִפַּל אֶל־ || נָשַׁר פ״ע. Ястребъ
—тѣлъ на стадо голубей בָּז פָּרַח
אֶל נַחֲנֵה יוֹנִים. Въ комнату —тѣли
мухи נַחֲדָרָה עָפוּ זְבוּבִים הַרְבֵּה. Въ ком-
нату —тѣла пыль אָבָק נָפַל אֶל הַחֶדֶר.
—тѣло много листьевъ נָשְׁרוּ עָלִים
הַרְבֵּה
налётный בָּא בְּיָעַף —בִּמְעוּף || פּוֹרֵחַ ת׳
налету בְּיָעַף, בִּמְעוּף ת״פ. Стрѣлять
въ птицу— יָרָה בְּצִפּוֹר בִּשְׁעַת נְעוּפָה.
Поймать платокъ— תָּפַשׂ מִטְפַּחַת

בְּשְׁעַת פְּרִיחָתָהּ

налётъ הִתְנַפְּלוּת פִּתְאֹמִית (של רוכבים) || פְּרִיחָה נ׳

налетѣлый *см.* налётный

наливать, налить מָזֹג, נָסֹךְ, מַלֵּא, שָׁפֹךְ; יָצֹק || שָׁטֹף פ״י —ся —|| הִתְבַּשֵּׁל. —лить *чай* מָזֹג תֵּה. —лить *вина въ стаканъ* מָזֹג יַיִן בְּכוֹס. —лить *чернилъ на полъ* שָׁפֹךְ דְּיוֹ עַל הַקַּרְקַע. —лить *пушекъ* יָצֹק תּוֹתָחִים. —лить *свѣчей* יָצֹק נֵרוֹת. *Рожь* —вается הַשִּׁפּוֹן מִתְבַּשֵּׁל. *Осна* —вается הָאֶצְבְּעוֹנִיּוֹת מִתְמַגְּלוֹת. *Глаза* —лились *кровью* עֵינָיו נִתְמַלְאוּ דָם. *Вода* —лилась *въ лодку* הַמַּיִם שָׁטְפוּ אֶל הַסִּירָה

наливка יי״ש שֶׁל פֵּרוֹת ז׳, מִשְׁרַת־פֵּרוֹת נ׳

наливникъ לִיקוֹר ז׳ || שְׁקַבְנִיָּה (זיו של מים) נ׳

наливной *и* —ливчатый זַךְ, צַח, מְצֻחְצָח ת׳ —ное *яблоко* תַּפּוּחַ צַח

наливнякъ *см.* наливникъ

наливочный לִיקוֹרִי, שֶׁל מִשְׁרַת־פֵּרוֹת ת׳

наливчатый, —тое *животное см.* наливникъ

наливъ עֲסִיס־פֵּרוֹת ז׳, מִשְׁרַת־ || מִשְׁרָה נ׳

нализаться *см.* назюзиться

налимій לוֹטָאִי ת׳

налимъ לוֹטָא (מין דג) נ׳

налинёвывать, налиневать *см.* линевать

налипать, налипнуть *и* нальнуть הִדַּבֵּק, נָפֹל עַל־, כֻּסָּה (מאבק או פיח־כבשן) פ״י

налитографировать *см.* литографировать

налить *см.* наливать

наличникъ מִסְחָף || שֶׁלֶם־הַמַּפְתֵּחַ ז׳ || מְלוּאַת־הַדֶּלֶת נ׳

наличность כֶּסֶף מְזוּמָן ז׳, מְזוּמָנִים ז״ר *Въ* —сти *имѣется тысяча рублей* בִּמְזוּמָנִים יֵשׁ אֶלֶף רוּבָּל

наличный מְזוּמָן || שֶׁל פָּנִים, חִיצוֹנִי ת׳ *Платить* —ными *деньгами* סַלֵּק בִּמְזוּמָנִים. —личныхъ *въ ротѣ* *двѣсти человѣкъ* בְּרוֹטָא יֵשׁ מָאתַיִם אִישׁ בְּפֹעַל. —чная *сторона дома* פְּנֵי־הַבַּיִת, הַצַּד הַחִיצוֹנִי שֶׁל הַבַּיִת

налишекъ *см.* лишекъ

налишній *см.* лишній

налобникъ צִבִּים ז׳, טוֹטֶפֶת נ׳

налобный שֶׁעַל הַמֵּצַח ת׳

налобокъ *см.* налобникъ

налобызаться *см.* нацѣловаться

наловить *см.* налавливать

наловъ מָצוֹד, חֵרוּג ז׳

налогъ מֶכֶס, מַס ז׳

наложеніе הֲנָחָה || הַטָּלַת־מַס נ׳. —*запрещенія на имѣніе* תְּפֹס אֲחֻזָּה. —*ареста* תְּפֹס (או: הִתָּפֵס) תְּפָצִים

наложить *см.* накладывать

наложница פִּילֶגֶשׁ, לְחֵנָה נ׳

наложничество מִשְׁפַּט־פִּילַגְשִׁים ז׳

налой עַמּוּד, אַנְלָגִין, אַנְגְּלִין ז׳ (בבית־התפלה)

налойный עַמּוּדִי ת׳

налокотникъ הֲצִי־בֵּית־זְרוֹעַ (של שריון) || שַׁרְווּל (עור־דג) ז׳

наломать *см.* наламывать

наломить *см.* надломить

наломъ *см.* надломъ

налопаться נָלֹל דְּיוֹ פ״ע

налощить *см.* лощить

налудить *см.* пудить

налупить *см.* лупить

налучить *см.* лучить

налущивать, налущить *см.* пущить

налытаться שׁוֹטֵט דַּיּוֹ פ״ע

налѣво הַשְּׂמֹאל, הַשְּׂמֹאלָה, לְצַד שְׂמֹאל ת״פ

налѣзать, налѣзть עָלֹה עַל־, נָתֹן בְּרָמוֹן פ״ע

налѣпка הַדְבָּקָה נ׳

налѣплять *и* налѣпливать, налѣпить הַדְבֵּק עַל־, טוּחַ עַל־ פ״י —ся —|| הִתְדַּבֵּק; הַדְבֵּק

налюбоваться בְּ... הִשְׁתּוֹמֵם עַל־, הִתְפַּלֵּא, הִתְעַנֵּג לְמַדַּי עַל־, הִסְתַּכֵּל בִּנְעִימוּת פ״ע *Дайте собой*— תְּנִי לְהִתְפַּלֵּא בָּךְ

наляпать חַבֵּל מַעֲשֶׂה, הַשְׁחֵת פ״י

намагнетизировать *см.* магнетизировать

намагничивать, намагничить *см.* магнитить

намазывать, намазать מָרֹחַ, מָשֹׁחַ פ״י —зать *кожу саломъ* מָרֹחַ עוֹר בְּשׁוּמָן. —зать *опухоль мазью* מָרֹחַ שְׂאֵת בְּסַם. —зать *колеса мазью* מָשֹׁחַ אוֹפַנִּים מָרֹחַ עַצְמוֹ, הִמָּרֵחַ —ся —|| בְּעִטְרָן

намакивать, намакать יָצֹק נֵרוֹת פ״י

намалёвывать, намалевать *см.* малевать

намалывать *см.* намолоть

намарывать, намарать לַכְלֵךְ פ״י. —рать *стихи* כְּתֹב חֲרוּזִים

намасливать, намаслить מָרֹחַ (בחמאה או בשמן) —ся —|| הִמָּרֵחַ (בחמאה או בשמן) פ״י

наматывать, намотать כָּרֹךְ עַל־, גָּלֹל

עַל־ פ"י. —та́ть *долговъ* עָשָׂה חוֹבוֹת
הַרְבֵּה. —та́ть *себѣ на усъ* כָּתֹב לְזִכָּרוֹן
בֵּין הָעֵינָיִם

нама́чивать, намочи́ть הַרְטֵב, דָּלַת ||
הַשְׁרֵה פ"י ||—ся הִשְׁתַּן || הֻרְטַב, הָשְׁרֵה

намаща́ть, намасти́ть מָרֹחַ בִּבְשָׂמִים פ"י
||—ся הִמָּרֵחַ

нама́щивать, намости́ть רַצֵּף פ"י ||—ся
רֻצַּף, הִתְרַצֵּף

наме́дни מִקָּרוֹב, זֶה לֹא כְבָר, לִפְנֵי יָמִים אֲחָדִים,
לִפְנֵי זְמַן קָצָר ת"פ —מִסְפָּר,

намежёвывать, намежева́ть *см.* межева́ть

намека́ть, намекну́ть רָמֹז, נָתֹן רֶמֶז, בָּאֵר ||
עַל־ פ"י. הַרְאֵה —кни́те *ему объ*
этомъ רְמוֹז לוֹ עַל זֶה. *Я* —мека́лъ
ему о томъ, что... בֵּאַרְתִּי לוֹ, כִּי....
—*на нравъ своего времени* הַרְאֵה עַל
דַּרְכֵי זְמַנּוֹ]

намёкъ רֶמֶז ז', רְמִיזָה נ'

намерза́ть, намёрзнуть הַעֲלֵה קֶרַח,—כְּפוֹר.
На стеклѣ —мёрзло הַשִּׁמְשׁוֹת הֶעֱלוּ
קֶרַח הַרְבֵּה]

намёрзлый שֶׁהֶעֱלָה קֶרַח ת'

намёрзнуться הִתְקַפֵּא פ"ע

намета́ть, намести́ צָבֹר לַעֲרֵמָה, בַּאֲטֵא—פ"י

намётка מֶלָא ז', בִּמְלִית נ'

намётъ גַּג || אֹהֶל || פֶּה, גֶּשֶׁב ז'

намётывать, намета́ть *и* **наметну́ть**
הַשְׁלֵךְ עַל, הַטֵּל—|| כַּלֵּב, הַכְלֵב פ"י ||—ся
הוּטַל, הָשְׁלַךְ || כֻּלַּב הִתְכַּלֵּב

намина́ть, намя́ть גַּבֵּל, גַּבֵּל, לוּשׁ || דָּחֹס,
מָעֹךְ, מָעֵךְ פ"י

нами́нка דְּחִיקָה, מְעִיכָה נ' || דְּבַר גְּבוּל ז'

намозо́ливать, —лить *см.* мозо́лить

намока́ть, намо́кнуть רָטֹב, הֻרְטַב פ"ע

намо́кный רָטוּב הֻיטַב ת'

намола́чивать, намолоти́ть דּוּשׁ הַרְבֵּה—
לָרֹב פ"ין]

на́молоть מְדוּשָׁה נ'

намоло́ть טָחֹן לָרֹב פ"י || פַּטְפֵּט הַרְבֵּה פ"ע

намо́лъ מִטְחָנָא נ'

намора́живать, наморо́зить הַקְפֵּא פ"י

намо́рдникъ גִּמּוֹן, חָסוֹם, מַחְסוֹם, זְמָם, סוּגַר ז'

намо́рщивать, намо́рщить קַמֵּט פ"י ||—ся
הֶעָשֶׂה קָמוּט || קַמֵּט הַמֵּצַח

намости́ть *см.* нама́щивать

намота́ть *см.* нама́тывать

намочи́ть *см.* нама́чивать

намоше́нничать *и* **—ся** עָשֹׂה רַמָּאוּת
לָרֹב פ"ע

наму́сливать, наму́слить *см.* му́слить

наму́[тит]ь, намути́ть דַּלֵּחַ, עַכֵּר פ"י ||(*кому*
на кого) הוֹצֵא לַעַז עַל־, דַּבֵּר רְכִילוּת עַל־,
הָלֹךְ רָכִיל עַל־]

наму́читься הִתְיַגֵּעַ פ"ע

намучни́ть זָרֹה קֶמַח עַל־ פ"י

намыва́ть, намы́ть גָּרֹף, || כַּבֵּס—כַּבֵּס לָרֹב,
הָצֵף (החוף) פ"י ||—ся || הֻכְבַּס, הִתְכַּבֵּס
הֻגְרַף, הוּצַף]

намывно́й גָּרוּף, מוּצָף ת'

намы́каться שׁוֹטֵט, טַלְטֵל עַצְמוֹ לְכָאן וּלְכָאן פ"ע

намы́ливать, намы́лить הַעֲבֵר סַבּוֹן עַל־,
סַבֵּן הֵיטֵב פ"י ||—ся הִסְתַּבֵּן. —*кому*
голову חָפֹף רֹאשׁ פ'

намѣ́ливать, намѣли́ть הַלְבֵּן בְּגֶתֶר פ"י
||—ся הִתְלַבֵּן בְּגֶתֶר, הִתְלַכְלֵךְ

намѣрева́ться כַּוֵּן כַּוָּנָה, הִתְכַּוֵּן לְ... זָמֹם,
נָמֹם, חָשֹׁב פ"י

намѣ́ренiе כַּוָּנָה, מַחֲשָׁבָה, מְזִמָּה נ'. *Имѣть*—
כַּוֵּן. *Съ* —нiемъ בְּכַוָּנָה. *Доброе*—
כַּוָּנָה רְצוּיָה. *Отъ* —нiя *до исполненiя*
далеко מִמַּחֲשָׁבָה לְמַעֲשֶׂה רָחוֹק הַדֶּרֶךְ

намѣ́ривать, намѣ́рять מָדֹד פ"י ||—ся
הִמָּדֵד

намѣ́стникъ מְמַלֵּא מָקוֹם־פ', סְגָן, מִשְׁנֶה|| נְצִיב ז'

намѣ́стничество נְצִיבוּת נ'

намѣ́сто *см.* вмѣ́сто

намѣ́тка סִימָן, תָּו, צִיּוּן, אוֹת ז'

намѣча́ть, намѣ́чивать, намѣ́тить סַמֵּן,
צַיֵּן פ"י ||—ся וְהִסְתַּמֵּן

намѣ́чиваться, —мѣ́титься קַלֵּעַ אֶל
הַמַּטָּרָה פ"ע

намѣ́шивать, намѣша́ть בָּלֹל פ"י ||—ся
הִבָּלֵל

намѣ́щивать, намѣси́ть גַּבֵּל, גַּבֵּל, לוּשׁ פ"י
||—ся הֻגְבַּל, הָלוּשׁ

намяка́ть, намя́кнуть הִתְרַכֵּךְ פ"ע

намя́ть *см.* намина́ть

нана́шивать, наноси́ть הוֹלֵךְ וְהָבֵא, הָבֵא פ"י

нанесе́нiе הוֹלָכָה וַהֲבָאָה, הֲבָאָה נ'

нани́зывать, наниза́ть חָרֹז פ"י ||—ся
הֵחָרֵז]

на́низь *и* **нани́зка** מַחֲרֹזֶת נ'

нанима́ть, на́нять שָׂכֹר, חָכֹר פ"י ||—ся
הִשָּׂכֵר. —*квартиру* שְׂכֹר דִּירָה

на́нка נַנְקָא (מין ארג) נ'

на́нковый נַנְקָאִי ת'

наноси́ть, нанести́ || צָבֹר || שָׁאֹב || הָבֵא
פָּצֹעַ || הָבֵא לִידֵי תְּבוּסָה || פָּגֹעַ || פ"י
הוּבָא || הִשָּׁאֵב וכו' ||—ся הִתְקַל פ"ע.
Онъ —нёсъ *намъ много подарковъ*
הוּא הֵבִיא לָנוּ מַתָּנוֹת הַרְבֵּה. *Дворникъ*
—носи́лъ *намъ воды на цѣлый*
день הַשּׁוֹעֵר הֵבִיא לָנוּ מַיִם לְכָל הַיּוֹם
Вѣтеръ —нёсъ (*или: вѣтро-*

—несло́) *много снѣгу* הָרוּחַ צָבַר שֶׁלֶג
הַרְבֵּה. —*раны* פָּצַע, עָשָׂה פְּצָעִים. —нести́
пораженіе непріятелю הָבֵא אֶת הָאוֹיֵב
לִידֵי תְבוּסָה. —*кому оскорбленія* פָּגַע
בִּכְבוֹד פ׳, עָלַב. *Корабль* —несло́ *на мель*
הָאֳנִיָּה וְחָקְלָה בְּשִׂרְטוֹן. *Въ устье рѣки*
—несло́ *много песку* בְּמִשְׁפַּךְ־הַנָּהָר נִצְבַּר
שֶׁלֶג הַרְבֵּה

нано́сный נֶעֱרָם, מוּבָא מִמָּקוֹם אַחֵר ת׳
нано́съ עֲרֵמָה || הֲבָאָה מִמָּקוֹם אַחֵר נ׳
нанѣ́житься פַּנֵּק עַצְמוֹ, עֻדַּן— פ״ע
нанюхаться הָרַח דַּיּוֹ פ״י
наоборо́тъ לְהֶפֶךְ, נַהֲפוֹךְ ת״פ *Какъ разъ* —
אִיפְּכָא מִסְתַּבְּרָא
наобу́мъ בְּעַלְמָא, לְתֻמּוֹ, בְּלִי־חֲשׁוֹב הַרְבֵּה ת״פ.
Говорить — דַּבֵּר בְּעַלְמָא
наостри́ть *см.* нава́стривать
на́откось בְּשִׁפּוּעַ, בְּאֲלַכְסוֹן ת״פ
на́отмашь אֲחוֹרַנִּית ת״פ
наотрѣ́зъ לְגַמְרֵי, בְּהֶחְלֵט גָּמוּר, בְּלִי טַעֲנָה
וּמַעֲנֶה ת״פ
нападáть, напасть || נָפֹל, הִתְנַפֵּל פ״ע || רָדֹף פ״י
|| בּוֹא פ״ע || בּוֹא לִידֵי. —*на непріятеля*
הִתְנַפֵּל עַל הָאוֹיֵב. *Онъ* —па́лъ *на*
фрукты הוּא נָפַל עַל הַפֵּירוֹת. *Всѣ*
—даютъ *на него* הַכֹּל רוֹדְפִים אוֹתוֹ.
—па́сть *на счастливую мысль*
בּוֹא לִידֵי מַחֲשָׁבָה טוֹבָה (—רַעְיוֹן מוּצְלָח)
На него —па́лъ *сонъ* שֵׁנָה נָפְלָה עָלָיו.
На меня —па́ла *лѣнь* רוּחַ עַצְלוּת
בָּאָה בְּקִרְבִּי]
напа́дать *см.* напа́дывать
нападе́ніе הִתְנַפְּלוּת, הִתְעָרְרוּת, פְּגִיעָה נ׳
напа́дки הִתְגוֹלְלוּת נ׳, תּוֹאֲנוֹת, עֲלִילוֹת נ״ר
напа́дчивый מְבַקֵּשׁ־תּוֹאֲנוֹת, נוֹטֶה לִרְדִיפוֹת ת׳
напа́дчикъ מִתְנַפֵּל ז׳
напа́дывать *и* напа́дать פ״ע נָפֹל לָרֹב לְ..
Въ стаканъ —па́ло *много мухъ*
הַרְבֵּה זְבוּבִים נָפְלוּ לְתוֹךְ הַכּוֹס
напа́ивать, напа́ять הַתֵּךְ פ״י || —ся הִתְהַתֵּךְ
напа́ивать, напои́ть הַשְׁקֵה, הַרְוֵה || הַשְׁכֵּר פ״י.
—и́ть *лошадей* הַשְׁקֵה סוּסִים. *Онъ*
—и́лъ *меня отличнымъ чаемъ*
הוּא הִשְׁקַנִי תֵּה טוֹב מְאֹד. *Онъ* —и́лъ *меня*
до-пьяна הוּא הִשְׁכִּירַנִי
напа́йка רִתּוּךְ ז׳
напа́костить עָשׂה אִי־נְעִימוּת, גָּרֹם לְפ׳ פ״י
напа́лзывать, наползти́ זָחֹל לָרֹב אֶל־ פ״ע
напа́локъ בֵּית־הַבֹּהֶן (בכסית־אגרוף) ז׳
напа́мятывать, напа́мятовать *см.* напо-
минáть *и* напо́мнить

напа́мять עַל פֶּה ת״פ (יִלְמֹד)
напа́ривать, напа́рить || חַמֵּם || גַּלֵּה הַרְבֵּה.
—ся || הַלְקֵה פ״י (*спину*) || חַכֵּךְ, כַּבֵּס
כַּבֵּד עַצְמוֹ דַּיּוֹ
напаса́ть, напасти́ הַצְמֵד פ״ע || רְעֵה הַרְבֵּה
напасти́сь הָכֵן לְפִי דֵי צָרְכּוֹ פ״י. *На него*
не —сё́шься *денегъ* אִי־אֶפְשָׁר לְהַסְפִּיק
לוֹ מָמוֹן דֵּי צָרְכּוֹ
напа́сть אָסוֹן, אֵיד, גֶּזֶר, פֶּגַע ז׳, פּוּרְעָנוּת,
רָעָה, שׁוֹאָה נ׳
напа́хивать, напаха́ть חָרשׁ (חלקת־שדה
יְדוּעָה) פ״י || —ся הֵחָרֵשׁ
напа́хтать חַבֵּץ (חמאה) לָרֹב פ״י
напа́чкать טַנֵּף, לַכְלֵךְ, גָּאֵל פ״י
напая́ть *см.* напа́ивать
напека́ть, напе́чь אָפֹה לָרֹב פ״י || —ся הֵאָפֵה
напеня́ть הִתְאוֹנֵן, הִתְרַעֵם פ״ע
напербо́й *см.* наперерывъ
напереди́ לִפְנֵי, קוֹדֶם לְ.. ת״פ
наперёдъ קוֹדֶם, מִקּוֹדֶם, לְמַפְרֵעַ, מֵרֹאשׁ.
—*этому радуюсь* בָּרִאשׁוֹנָה ת״פ.
Я —*его вышелъ* אֲנִי שָׂמֵחַ לָזֶה לְמַפְרֵעַ.
изъ собранія אָנֹכִי עָזַבְתִּי אֶת הָאֲסֵפָה
קֹדֶם לוֹ]
наперекóръ לְהַכְעִיס, לַמְרוֹת ת״פ
наперерывъ בְּהִתְחָרוּת אִישׁ עִם רֵעֵהוּ ת״פ
наперехва́тъ *см.* наперерывъ
напе́рсникъ יְדִיד־נֶפֶשׁ, נֶאֱמַן־פ׳, אֲהוּב־פ׳ ||
напе́рсный שֶׁל הֶחָזֶה, שֶׁעַל— ת׳ [חֹשֶׁן ז׳
напёрстникъ אֶצְבַּעְתָּא נ׳
напёрстокъ אֶצְבְּעוֹן, בֵּית־אֶצְבַּע ז׳
напёрсточная *трава* *см.* наперстя́нка
напёрсточникъ אֶצְבְּעוֹנָר ז׳
напёрсточный אֶצְבְּעוֹנִי, שֶׁל בֵּית־אֶצְבַּע ת׳
напе́рстянка פֶּרַח שֶׁל בֵּית־אֶצְבַּע ז׳
напеча́тать הַדְפֵּס, פַּרְסֵם, הוֹצֵא פ״י || —ся
הִדָּפֵס. *Въ газетѣ* —тано *слѣдующее*
בְּעִתּוֹן נִדְפַּס לֵאמֹר (כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה). *Онъ еще*
не —талъ *своего романа* הוּא לֹא
הוֹצִיא עֲדַיִן אֶת הָרוֹמָן שֶׁלּוֹ
напечатлѣва́ть, напечатлѣ́ть שַׁקֵּן
בְּזִכָּרוֹן פ״י || —ся הִתְנַשֵּׁם
напе́чь *см.* напека́ть
напещря́ть, напестри́ть מַלֵּא פ״י
напива́ться, напи́ться שָׁתֹה לִרְוָיָה פ״י
שָׁבֹר צָמָא || הִתְבַּסֵּם פ״ע
напи́ливать, напили́ть נַסֵּר, שׁוֹף פ״י || —ся
נָסֹר, הִתְנַבֵּר, הִשּׁוֹף
напи́локъ מַשּׁוֹף, כְּגֵרָה, שׁוֹפָּן ז׳, שׁוֹפִינָא,
מְגֵרָה, מְצִירָה פִּים נ׳
напи́лочный מַשּׁוֹפִי, שׁוֹפִינָאִי ת׳

напинáться, напнýться התקל ב... התקשר
ב... הנגף, התנגף פ"ע
напирáть, наперéть שקק, התפרץ, התרפק
על פ"ע || פצר ב... הפצר-, נגש-, אמץ- אמץ
את- פ"י
написáть צייר פ"י || כתב; *см.* писáть
напи́токъ ז' משקה. *Горячіе, крѣпкіе*
напитки משקאות חריפים
напи́тывать, напитáть השקה, הרטב, הרוה
—ся || מלא מים || השבע, האכל לשבע פ"י
רוה, שקה, רטב, הפלא מים || שבע, אכל כדי
שבע
напи́хивать, напихáть, напихнýть מלא,
הפלא —ся || דחב פ"י
напи́чкать מלא, פטם פ"י —ся || מלא
כרסו, התפטם
напла́внивать, наплавлять, наплавить
שים חברות || התך (מתכות), התך לרב פ"י
наплавóкъ ז' מצוף (במכמרת)
напла́въ ז' אבן-נפך || ז' מהלך-ספינה
напла́кать פ"י (מבכי) דמעה עינים || —ся
חלה מחמת בכה הרבה. *—себѣ болѣзнь*
הבכי
напла́стывать, напластáть פלח פ"י
наплёвывать, наплевáть ירק על- פ"י
—вáть на твои .שחק על-, בוה לו
угрозы בז אני לאיומיך
наплёкій (צפור) לבנת-נוצה ובעלת צואר
בחלחל ת'
наплёски ז' ניר, סור
наплёскивать, наплескáть זרה, הזה על-
נסך, הבץ על- פ"י
наплестáть, наплéсть || קלע הרבה, שזר- פ"י
פטפט הבלים פ"ע
наплéчіе и **наплéчникъ** כתפות נ"ר
наплодíть —ся || הפרה לרב, הולד- פ"י
פרה, רבה, התרבה
наплутáться פ"ע נדד זמן רב, תעה-, הטלטל-
наплутовáть עשה תעלולים-, מעשי-זדון; הנוח
דברי-כזה ברמאות פ"י
наплывáть, напльíть (בשעת) התקל בדבר-מה
שחיה) || שטף, זרם || הצטף, הגרם פ"ע
наплывнóй и **наплыло́й** שטוף, כפות
בשטף ת'
наплы́въ נ' צאה, ספחת || ז' שטף, כפית
наплѣсневѣлый *см.* заплѣсневѣлый
наплясáть גרם לעצמו ברקוד מרבה חלה מחמת
רקוד || —ся רקוד; הרוח ברקוד ז' נבר
напнýться *см.* напинáться
наповáлъ ת"פ עד לכיתה. *Убить—* המת
בהכאה אחת

напогáнить טמא, חלל פ"י
наподгрéбица ז' מכסה-הפרתף
наподдавáть פ"י (במרחץ) העלה הבל
наподóбіе ת"פ כמו, כמין, כדמות, כתבנית, בתאר
наподря́дъ ת"פ בקבלנות. *Взять работу—*
—весь рыжіе .קבל עבודה בקבלנות דגיו
הם כולם באחד ארמונים
наподхвáтъ חיש, קל-מהרה, בזהירות,
בזריזות ת"פ
напоевáть פ"י השקה, הגמא || —ся
напоéніе נ' השקאה, הגמאה [הגמא
напóйка נ' קמון-נשוק ז', קציצה-
напоить *см.* напáивать
наполеондóръ ז' נפוליאונדור
наползáть *см.* напáлзывать
наползтí *см.* напáлзывать
наполировáть *см.* полировáть
наполнéніе ז' מלוא
наполня́ть и **напóлнивать,** напóлнить
הפלא, מלא, התמלא —ся || מלא, פ"י
напóлье נ' שורה של שדות
напóльный ת' של שדה || שבשדה
напомáживать, напомáдить פמד פ"י
—ся || פמד עצמו
напоминáніе и —миновéніе זכר ז',
הזכרה, אזכרה נ'
напоминáтельный ת' של זכרון, בזכיר
напоминáть, напóмнить и напомянýть
פ"י הזכר, עורר בזכרון. *Эти мѣста*
—мнили мнѣ моё дѣтство במקומות
האלה הזכירוני את ימי ילדותי. *Я вспо-*
—мню объ этомъ .אנכי אזכיר לך זאת
—мните ему о нашей прежней
дружбѣ הזכירהו את ידידותנו כלפנים
напорáшивать, напорошить אבק, הזרה
—ся || אבק, התאבק || אבק על-
напóрный ת' מציק, לוחץ, דוחק, דוחה, מכריח
напорожнѣ ת' ריקם, בלי משא
напóръ נ' הדיפה, דחיפה, לחיצה, דחיה
напослѣдй и **напослѣдокъ** לסוף, לבסוף,
ת"פ בסוף, באחרונה
напотѣлый ת' מזיע, מכסה זעה
напотѣть, —ся פ"ע הזע בראשי
напрáвка ז', הדרך ז', התקנה נ'
направлéніе נ' דרך, מגמת-פנים, מטרה, נטיה
напрáвливать *см.* направля́ть
направля́ть, напрáвить ערוך, כנן הגהה,
כונן, הדרך, שים פני פ' אל-, הפנה, הסב ||
פנה אל- || הטה, —ся || בצר, השחז פ"י
הגהה, הסב || חדד, הוחד, התחדד, השחז

— *пунку* —כִּוֵּן תּוֹכָה תּוֹךְ. —*бритву* הַשְׁחֵז תַּעַר. —*дѣло надлежащимъ образомъ* נַהֵל עִנְיָן כָּרָאוּי. —вить *кого на путь истины* הַדְרֵךְ אִישׁ לְמוּטָב
напра́во בְּיָמִין ת"פ
напра́слина עֲלִילַת־שָׁוְא, דִּבָּה נ׳
напра́сно לָרִיק, לַשָּׁוְא, לְהִנָּם, חִנָּם, בְּרִי, בִּבְדִי ת"פ
напра́сный שֶׁל שָׁוְא, מְיֻתָּר ת׳. — *трудъ* בֶּמֶל־שָׁוְא.—*страхъ* פַּחַד שָׁוְא. —ные *расходы* הוֹצָאוֹת מְיֻתָּרוֹת. — *гнѣвъ* כַּעַס־חִנָּם
напра́шивать, напроси́ть הַשֵּׂג, בַּקֵּשׁ. — ся ‖ בְּבַקָּשָׁה ‖ הַזְמֵן (אוֹרְחִים) הַרְבֵּה — בַּקֵּשׁ, הִפְצֵר, דְּחֹק עַצְמוֹ, הִדָּרֵשׁ לְלֹא־קְרָאוֹ. *Онъ —сился на работу* הוּא בִּקֵּשׁ בְּעַצְמוֹ שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ עֲבוֹדָה. *Онъ* —пра́шивается *ко мнѣ въ деревню* הוּא מַפְצִיר בִּי שֶׁאֶקָּחֵהוּ אִתִּי בַּכְּפָרָה. *Онъ* —си́лся *на обѣдъ* הוּא דָּחַק עַצְמוֹ לִהְיוֹת קָרוּא אֶל לֶחֶם הַצָּהֳרַיִם. *Онъ*—пра́шивается *на непріятность* רוֹצֶה בְּאִלּוּ רוֹצֶה הוּא לִגְרוֹם אִי־נְעִימוּת לְעַצְמוֹ!
напре́дки לֶעָתִיד, לַהַבָּא ת"פ
напре́дъ קֹדֶם לָכֵן, לְכַתְּחִלָּה, לָרִאשׁוֹנָה, לְפָנִים ת"פ
напресто́льный שֶׁל שֻׁלְחַן־הַמִּזְבֵּחַ ת׳
наприкла́дъ *см.* наприме́ръ
наприме́ръ לְמָשָׁל, לְדֻגְמָא, כְּגוֹן, כְּמוֹ ת"פ
напрока́зить, —ка́зничать עָשָׂה תַּעֲלוּלִים, זָדוֹ, הִתְהוֹלֵל – פ"ע
напрока́тъ בִּשְׂכִירוּת ת"פ. *Дать*— הַשְׂכֵּר. *Взять*— שָׂכֹר
напроле́тъ כֻּלּוֹ וְכֻלּוֹ, מִכֹּל כֹּל, כָּל הַזְּמַן ת"פ
напроло́мъ פָּרֹץ וְעָבֹר ת"פ. *Пройти —непріятельскіе ряды* הַבְקֵעַ מַעַרְכוֹת־הָאוֹיֵב
напропалу́ю בְּעֵינַיִם עֲצוּמוֹת, לְאַבֵּד ת"פ
напро́сливый חַצְפָן, טַרְדָן ת׳
напро́тивъ כְּלַפֵּי, נֶגֶד, כְּמוּל, נֹכַח ‖ לְהֵפֶךְ, אַדְּרַבָּא ת"פ. *Онъ живетъ —моихъ оконъ* הוּא דָר מִמּוּלִי
напру́живать, —жать מָתֹחַ מְאֹד, מָלֵא־ דַּרְכֵּשׁ ‖ —ся הִדָּרֵךְ, הִמָּתַח (כִּשְׁרִירִים) פ״ע (כרם)
напры́гаться קַפֵּץ דַּי פ"ע
напры́гивать,—гну́ть הַקֵּל בִּקְפִיצָה, קַפֵּץ ת"פ
напры́скивать, —кать זָרֹק עַל, רַסֵּס ‖ —ся זָרֹק עַל בְּשָׂרוֹ ‖ קַבֵּל זְרִיקָה ‖ בַּשֵּׂם פ״י. —ться *духами* בַּשֵּׂם עַצְמוֹ
напры́скъ זְרִיקָה; מִזְרָקָה נ׳
напрѣва́ть, —прѣ́ть *см.* прѣ́ть
напряга́ть, напря́чь הִתְאַמֵּץ, וְהִתְנַגֵּשׁ, התאמץ.

—ся— בִּכֹחַ, מִכְּחַ ‖ (*силы*) הִתְאַזֵּר פ"ע הִתְאַמֵּץ, וְהִתְאַזֵּר
напряда́ть,—пря́сть טָווֹה לָרֹב, כַּוֵּן בִּמְטָוֶה פ״י
напряже́ніе הִתְמַתְּחוּת (הַשְּׁרִירִים), הִתְאַמְּצוּת, הִתְגַּבְּרוּת, הִתְאַזְּרוּת (הַכֹּחוֹת) נ׳
напря́женный מְתוּחַ, דָּרוּךְ ת׳. — *лукъ* קֶשֶׁת דְּרוּכָה
напряжённость מְתִיחוּת, אֲמִץ־כֹּחַ ז׳, הִתְאַמְּצוּת נ׳
напрямки́ и напрями́къ בְּגָלוּי, בִּתְמִימוּת, בְּלֹא לֵב וָלֵב ת"פ. *Высказать кому все*— דַּבֵּר לְפָנָיו הַכֹּל בְּלֹא לֵב וָלֵב
напря́нуть *см.* напры́гивать
напря́тывать, —пря́тать הַטְמֵן הַרְבֵּה פ״י. —*въ кармань* שִׂים בְּכִיס, הַטְמֵן בְּכִיס, מַלֵּא כִּיסוֹ
напуга́ть הַפְחֵד, בַּעֵת, הַטֵּל פַּחַד, הַבֵּהל, יָרֵא פ״י ‖ —ся הִתְפַּחֵד, הִבָּעֵת, הִתְיָרֵא
напу́дривать, —рить פַּדֵּר, פַּרְכֵּס פ״י ‖ —ся הִתְפַּדֵּר, פַּדֵּר עַצְמוֹ. —*кому головы* טַפֵּל רֹאשׁוֹ שֶׁל פ׳
напужа́ть *см.* напуга́ть
напуска́ть и напуща́ть, напусти́ть שַׁלֵּחַ, הַרְבֵּה ‖ שַׁלֵּחַ ‖ גַּרֵּה ‖ עָשֹׂה ‖ נַפֵּל ‖ —ся הִתְנַפֵּל עַל־פ׳ עַל־ פ״י —пусти́ть *дыму въ комнату* מַלֵּא הַחֶדֶר עָשָׁן. —пусти́ть *много жильцовъ въ свой домъ* הַכְנֵס אֶל בֵּיתוֹ דַּיָּרִים הַרְבֵּה. —пусти́ть *собакъ на звѣря* שַׁלֵּחַ כְּלָבִים בַּחַיָּה. —пусти́ть *страхъ на кого* הַטֵּל אֵימָה עַל־פ׳. —*складку* עָשֹׂה קְפָלִים. —пусти́ть *на себя дурь* עָשֹׂה עַצְמוֹ שׁוֹטֶה. —пусти́ться *на плоды* נַפֵּל עַל הַפֵּרוֹת. —пусти́ться *на кого* הִתְנַפֵּל עַל־פ׳
напускно́й מְזֻיָּף, צָבוּעַ ת׳ ‖ מְמֻלָּא. —ные *сапоги* מַגָּפַיִם רְחָבִים, עִם גְּבוֹהִים. —ное *благочестіе* צְבִיעוּת, הִתְחַסְּדוּת
на́пускъ ‖ שִׁלּוּחַ, הַרְבָּה ‖ אֶל־ שִׁלּוּחַ, הִתְנַפְּלוּת נ׳ (כְּלָבִים) ז׳
напу́тственный שֶׁל דֶּרֶךְ ת׳. —*молебенъ* תְּפִלַּת־הַדֶּרֶךְ
напу́тствіе צֵידָה (שֶׁל נוֹסֵעַ) ז׳
напу́тствовать תֵּן צֵידָה לַדֶּרֶךְ, בִּרְכַּת־הַדֶּרֶךְ ‖ אָמֹר וְהוֹר (עִם נוֹסֵעַ) פ״י
напу́тывать,—пу́тать סַבֵּךְ, שַׁבֵּשׁ, אַכֵּר פ״י
напуха́ть, —хнуть הִתְנַפֵּחַ, צָבֹה, תָּפַח, הִתְנַפֵּחַ פ״ע
напу́хлость תְּפִיחוּת נ׳
напу́хлый צָבֶה, צָבוּי, נָפוּחַ ת׳
напу́чивать, —чить צַבֵּה, נַפֵּחַ, הַנְפֵּחַ פ״י ‖ —ся צָבֹה, הִתְנַפֵּחַ. *Животъ* —чило בִּטְנוֹ נְפוּחָה (אוֹ: צָבְתָה)
напуща́ть *см.* напуска́ть

напл́евать, —пить הַטִּלָה אֶרֶק עַל, רָקָה
—ся הִתְבַּסָּה אֶבֶן ‖ אֶבְּקָה פ״י
напыжáть ‖ מִלֵּא גַּאֲוָה, הִרְחִיב לֵב פ״ע —ся
הִתְנַפֵּחַ, הִתְגָּאָה
напыщенность ‖ גָּבֹהַּ ז׳, הִתְנַשְּׂאוּת, מְלִיצָה נ׳
גֹּבַהּ ז׳
напыщенный ‖ גַּאַוְתָנִי, מְלִיצִי, מְנֻפָּח ת׳
напѣвáть, —пѣть ‖ עָנָה בְּשִׁיר, זִמֵּם (נִגֵּן)
‖ (на кого) דִּבֵּר רְכִילוּת, הוֹצִיא דִּבָּה
—ся ‖ שִׁיֵּר בְּאֵת־נַפְשׁוֹ בָּשׁ פ״י
напѣвный ת׳ נִגּוּנִי
напѣвъ ‖ מִילוֹדְיָא נ׳, נִגּוּן ז׳, נְגִינָה, זִמְרָה נ׳
напѣнивать, —нить הִעֲלָה קֶצֶף, רָבָה
—ся ‖ עָלָה קֶצֶף, חָמַר, נִתְעַבָּה, הִבְאִישׁ פ״ע
напáивать, —пить ‖ הִשְׁקָה עַל, פִּתָּה —
—ся ‖ הִתְפַּתָּה —, הִשְׁתַּכֵּר עַל — פ״י
напячивать,—пятить ‖ הִתְקִיף בִּשְׁבִיתַת הַגָּוֶה פ״ע
—ся ‖ הִתְקַבֵּר
наработывать,—бóтать ‖ דִּבֵּן הַרְבֵּה, עָשָׂה־
—ся ‖ עָבַר דַּי, נָח בְּבִטְחָה פ״י
наравнѣ ‖ עִם, כְּמוֹ, עִם ... Онъ поставилъ себя —съ учеными הוּא הֶעֱמִיד אֶת עַצְמוֹ בְּשׁוּרָה אַחַת עִם מְלֻמָּדִים. Онъ служилъ со мной —по службѣ הוּא נוֹשֵׂא בְּשׁוּרָה עִם חֲבֵרָיו. Идти —съ другими הָלַכְתִּי יַחַד מֵאֲחֵרִים. Я получилъ —съ нимъ אֲנִי קִבַּלְתִּי כָּמוֹהוּ
нарáдоваться שָׂמַח שִׂמְחָה שְׁלֵמָה, שָׂבַע שִׂמְחָה פ״ע
нарождáть, —родить יָלַד הַרְבֵּה, הוֹצִיא — פ״י
‖ —ся הוּלַד רֹב. Нынче много —родилось хлѣба עַכְשָׁיו עָלָה הַדָּגָן יָפֶה. Мѣсяцъ—родился הַלְּבָנָה נִתְמַלְּאָה
наразумливать, —мить см. надоумливать надоумить
нарáмникъ אֵפוֹד, בֶּגֶד־הַכֹּהֵן ז׳
нараспáшку פָּתוּחַ לִרְוָחָה ת׳
нарастáть, нарастú ‖ גָּדַל עַל, צָמַח־ עָלָה רֹב, הִתְרַבָּה פ״ע. Народонаселеніе города —стáетъ יִשּׁוּב הָעִיר מִתְרַבֶּה
нарастúть см. нарáщивать
нарасхвáтъ. Эти товары идутъ— סְחוֹרָה זוֹ הַרְבֵּה קוֹפְצִים עָלֶיהָ
наращéніе הִתְרַבּוּת, הִתְוַסְּפוּת, תַּרְבּוּת נ׳
нарáщивать и наращáть, нарастúть ‖ עָשָׂה הַרְבֵּה, נָטַע־ גִּדֵּל הָאֹרֶךְ ‖ הִרְבָּה הִגְדִּיל (ע״י רִבִּית) פ״י
нарвáлъ קַרְנָן (מִין דָּג) ז׳
нарвáть см. нарывáть
нáрдный и нáрдовый נִרְדִּי ת׳

нардъ נֵרְדְּ ז׳
нарѣзáть, —рѣзать הִתְקַלְקֵל, בָּשַׁל, גָּמַל פ״ע
нарѣлость בִּשּׁוּל ז׳, חֲבַרְבֻּרוֹת נ׳ (של פירות)
нарѣлый נִבְצַע בִּבְרִירוּת, בָּשֵׁל ת׳
нарекáніе תְּלוּנָה, קִטְרוּג, מְרִירוּת־דְּבָרִים, גְּעָרָה נ׳
нарекáть קָרָא שֵׁם, כִּנָּה ‖ קִלֵּל (לבדו) ‖ הֵלִין
—ся ‖ עַל —, קִבֵּל —, בֹּא בִּמְרִירוּת־דְּבָרִים — פ״י
הִתְכַּנָּה, הִקְרִיב
наречéніе כִּנּוּי ז׳, קְרִיאַת־שֵׁם ‖ בְּחִירָה (לבדו) נ׳
нарéченный כִּנּוּי ‖ נִבְחָר ת׳ ‖ חָתָן ז׳
—нная כַּלָּה
нарéчь см. нарекáть
нарисовáть см. нарисóвывать
нарисóвка צִיּוּר, חִקּוּק, תֹּאַר ז׳, תְּמוּנָה נ׳
нарисóвывать,—совáть צִיֵּר, חָקַק, תָּאַר פ״י
‖ —ся הִצְטַיֵּר; צִיֵּר בְּאֵת־נַפְשׁוֹ
нарицáтельный. —ное имя שֵׁם כְּלָלִי.
—ная цѣна עֵרֶךְ. Эти акціи продаются по —ной цѣнѣ הָאַקְצִיוֹת הָאֵלֶּה נִמְכָּרוֹת בְּמָחִיר הָעֶרְכִּי (הַנּוֹמִינָלִי)
наркотúнъ נַרְקוֹטִין ז׳
наркотúческій נַרְקוֹטִי, מְיַשֵּׁן ת׳
наровéнь см. наравнѣ
наровúть см. норовúть
наровнѣ см. наравнѣ
народúть, —ся см. нарождáть, —ся
нарóдность עַמְמִיּוּת נ׳
нарóдный עַמְמִי, לְאֻמִּי, הֲמוֹנִי ת׳. —ная перепись — סְפִירַת־הָעָם, סְפִירַת. —ныя пѣсни שִׁירֵי־עָם. —ный духъ רוּחַ לְאֻמִּי. —ный обычай מִנְהַג הֲמוֹנִי. —ный вождь דַּבָּר. Сдѣлать какую-либо науку —ною עָשָׂה אֵיזוֹ חָכְמָה פּוֹפּוּלָרִית
народовластіе שִׁלְטוֹן־הָעָם ז׳, דֶּמוֹקְרַטְיָה נ׳
народовѣдѣніе יְדִיעַת־הָעַמִּים נ׳
народодержáвіе и —доправлéніе שִׁלְטוֹן־הָעָם ז׳, דֶּמוֹקְרַטְיָא נ׳
народонаселéніе יִשּׁוּב ז׳
народосчислéніе מִפְקַד־הָעָם ז׳, סְפִירַת־ נ׳
нарóдъ גּוֹי, עַם, לְאֹם ז׳, אֻמָּה נ׳ ‖ הָמוֹן, עוֹלָם, צִבּוּר ז׳, בְּנֵי אָדָם וכ״ד. Русскій— הָעָם הָרוּסִי. Простой— בְּנֵי־הֶהָמוֹן. Тамъ было —ду הָמוֹן גָּדוֹל הָיָה שָׁם
нарождáть см. наражáть
нарождéніе מוֹלָד ז׳, צְמִיחָה נ׳. —мѣсяца מוֹלַד־הַלְּבָנָה
нарóжникъ זָוִית־הַבַּרְזֶל נ׳
нарóзно и нарóзнь בִּפְרִישׁוּת, בְּהַבְדָּלָה, כָּל אֶחָד בִּפְנֵי עַצְמוֹ תה״פ
нарóкъ גּוֹרָל, מַזָּל, זְמַן קָבוּעַ ז׳. —комъ בְּזָדוֹן

במזיד, בכונה, במתכון
наронять, —нить פ״י הפל הרבה
наро́спый ת׳ שצמח על־, שעלה־
наро́сль נ׳ (באילן) ספיח ז׳, ספחת, פיקא
нарости́ть *см.* нара́щивать
наро́стъ נ׳ ספיח ז׳, ספחת, פיקא
нарочи́тый ת׳ נכבד, חשוב, רב־ערך
наро́чно במזיד, בזדון, בצדיה, בכונה, במתכון, בדעת, לכתחלה ת״פ
наро́чный ת׳ מתכון, מכון, מזיד || שליח, ציר ז׳
на́рта נ׳ עגלת־חרף של כלבים
нарту́чивать, —тить פ״י צפה בספית
наруба́ть, —би́ть פ״י חטב לרב || חרק, חצב
—ся החטב, החרק || Наруби́ *себѣ это на носу* כתב זאת לזכרון בין עיניך
нару́бка *и* —ру́бъ נ׳ חריקה, חציבה
нарубно́й ת׳ חרוק, חצוב
наруга́нiе, —га́тельство *см.* поруга́нiе, поруга́тельство
наруга́ться פ״י התקוטט || התל ב־, שחק על־
нару́жи ת״פ מחוץ היטב פ״י
нару́жность נ׳ חיצוניות נ׳, מראה, קלסתר־פנים ז׳
нару́жный ת׳ חיצוני. —ная *сторона дома* הצד החיצוני של הבית. —ная *болѣзнь* (מחלת־העור) קרום, קטפה. —ное *почтенiе* הנימוס החיצוני
нару́жу ת״פ לחוץ, החוצה, אל־חוץ, כלפי חוץ. *Дверь отворяется*— הדלת נפתחת. *Вывести что*— ברר ענין. כלפי חוץ; הוצא איזה ענין לאור
на́руку ת׳ מתאים, כשר
нарумя́нивать, —мя́нить פ״י כחל || —ся כחל עצמו, התכחל
на́ручень נ׳ אצעדה || —чни שרשלאות של יד
наруша́ть, —ши́ть פ״י חלל, פגם, הפר, השבת. —ся הפגם וכו׳ || הפרע, עבר. *Онъ* —ши́лъ *свой долгъ* לא יצא ידי חובתו. —*договоръ* פגם שטר. —*миръ* הפר שלום, השבת. —ши́ть *статью договора* עבר על סעיף של שטר. —ши́ть *законъ* הפר חק, עבר על חק. —ши́ть *спокойствiе* הפרע המנוחה
наруше́нiе ז׳ חלול, הפרע, הפרעה, הפרה, השבתה נ׳. —*присяги* חלול שבועה. —*закона* הפרת־חק. —*спокойствiя* הפרת־שלום
наруши́тель ז׳ עובר, מחלל, מפריע, מפיר, משבית
нарци́ссъ ז׳ (מין פרח) נרקיס, נרקס
на́ры ז׳ משכב־קרשים

нарыва́нiе נ׳ (ע״י רטיה) מריה, פריחה, מגל ז׳
нарыва́ть, нарва́ть פ״י קטף לרב, צבט || —פ״ע ברה, מרה, מגל, התמגל, עלה נסים
У меня —рва́ло *палецъ* באצבעי עלה נסים
нарыва́ть, —ры́ть פ״י חפר הרבה, ברה
нарывно́й ת׳ מתמגל. —*пластырь* רטיה
на́рывъ נ׳ אבעבועה, בועה, מכה ז׳ נסים, ניב
нарыска́ться פ״ע שוט—, נדד, תעה די
нары́скъ נ״ר עקבות־שועל
нары́ть *см.* нарыва́ть
нарѣ́дкость ת׳ חטיבה יקרה, יקר מאד
нарѣзви́ться פ״ע השתובב כנפשו
нарѣ́зка *и* нарѣ́зъ בתק, חרץ, חתוך, חתך, חרם ז׳ שריטה || מרידת־שדה || מסתרת־חברג נ׳
нарѣ́зывать, —за́ть חצב || חתך, גזר לרב || —ся חרק || מדד, חלק (שדה) פ״י הגזר לרב וכו׳ || שתה לשכרה
нарѣ́чiе ז׳ תאר־הפעל || לשון נ׳ מבטא ז׳
нарю́миться פ״ע בכה הרבה
наря́дливость נ׳ גרונות
наря́дливый ת׳ גרון
наря́дный ת׳ ערוך, מוכן || מגהץ, מקשט
наряду́ *см.* наравнѣ́
наря́дчикъ ז׳ משגיח על הפועלים, שוטר
наря́дъ || ז׳ קשוט, תכשיט || תלבשת נ׳ || פקודה || רשימת־המטבח נ׳. *По* —ря́ду על פי פקודה
наряжа́ть, наряди́ть צוה || קשט, יפה || —ся הקן, ערך פ״י || התקשט, התיפה. —*невѣсту* קשט כלה החתן בעבודה
наса́дка נ׳ תולעת־הפתיון || הדבקה, הפלאה
насажде́нiе נ׳ נטיעה, שתילה
наса́живать *и* насажда́ть, насажа́ть *и* насади́ть || הכנס הרבה || נטע, שתל || —жда́ть פ״י שים על־ פ״י || תפר, הנהג, —ся הנטע, השתל וכו׳ —*ви́на* שתל גפנים. —жа́ть *рыбъ въ садокъ* הכנס דגים הרבה לבית־דגים. —ди́ть *пуговицы на сюртукъ* תפר כפתורים במעיל. —ди́ть *топоръ на рукоятку* שים הגרזן על הנצב. —ди́ть *вѣру* הנהג דת
наса́ливать, —ли́ть משח בשמן, מרח בשמן || —ся המשח בחלב, המרח בשמן
наса́ривать, —сори́ть לכלך, מלא דמן, טנף פ״י || —ся המלא דמן
наса́сывать, насоса́ть מצה הרבה, ינק, ינק גם: שאב || —ся שאב כל־ פ״י

לְשׁוֹבַע || שָׁתָה לְשִׁכְרָה
насáхаривать, —рить || סַכֵּר, הַמְתֵּק בְּסוּכָּר
—ся || (*кому*) גָּרֹם אִי־נְעִימוּת לְאִישׁ פ״י
הִסְתַּכֵּר, הִתְמַתֵּק בְּסוּכָּר
насвéрливать, —рлить בָּרֹם הַרְבֵּה, בָּרֹג־,
הַבְרֵם, הַבְרֵג —ся || נָקֹב חוֹרִים לָרוֹב פ״י
насвистывать (מִילוֹדִיא) שָׁרֹק פ״י || —стá-
ться שָׁרֹק דַּיּוֹ
насдавáть, —сдáть נָתֹן פְּרָטִים פ״י
населéніе יִשּׁוּב ז׳
населять, населить || יַשֵּׁב, הוֹשֵׁב פ״י
—ся || יָשֹׁב פ״ע הוּשַׁב, הִתְיַשֵּׁב
насидка נְגִיתָה, תַּרְנְגֹלֶת נ׳
насидъ *см.* насѣдъ ; דְּגִירָה נ׳
насиживать, —сидѣть || זַכֵּךְ, עוֹף (מִנְקָה)
דְּגֹר, חַמֵּם (בֵּיצִים) || גָּרֹם לְעַצְּבוּ (תַּחְתּוֹנִיּוֹת
זַכֵּךְ, הִזְדַּכֵּךְ, הִצְטָרֵף || —ся || בִּישִׁיבָה פ״י
הִדָּגֵר || יָשֹׁב הַרְבֵּה
насиливаться, —литься הִתְאַמֵּץ פ״ע
насиліе מַעֲשֵׂה־אַלִּמוּת, חָמָס ז׳, אַלִּמוּת נ׳
насилованіе אֹנֶס, עִנּוּי ז׳, כְּבִישָׁה נ׳
насиловать אָנֹס, עַנֵּה, כָּבֹשׁ פ״י
насилу בְּמְעַט, בְּדֹחַק, בְּרֹב־עָמָל ; בְּעָמָל רַב תה״פ.
Онъ —ходитъ בִּמְעַט שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לָלֶכֶת.
Я —кончилъ это дѣло רַק בְּרֹב־עָמָל
עָלָה בְּיָדִי לִגְמֹר עִנְיָן זֶה. *—я васъ дож-
дался* סוֹף סוֹף זָכִיתִי לְבִיאָתְךָ
насильникъ אַנָּס, אַלִּים, בַּעַל־אֶגְרוֹף ז׳
насильничать חָמֹס, אָנֹס, הַכְרֵחַ פ״י
насильно *и* —сильственно בְּאֹנֶס, בְּעַל־
כָּרְחוֹ. *—милъ не будешь см.* милый
насильный *и* —льственный מְאַנֵּס, בַּעַל־
כֹּחַ, – כֹּחַ־הַזְּרוֹעַ, – אֶגְרוֹף ת׳
насильство *см.* насиліе
насинивать, —нить כַּחֵל פ״י || —ся
כֻּחַל, הִתְכַּחֵל
наскáбливать, —скоблить גָּרֹד הַרְבֵּה ,
דַּגְרֵד, הִמְחֵק, —ся || מָחֹק־, שָׁפֹה, שַׁפֵּה פ״י
הִשָּׁפֵה, הִשְׁתַּפֵּה
наскáзъ דִּבָּה , לָשׁוֹן הָרָע נ׳
наскáзывать, —зáть פַּטְפֵּט הַרְבֵּה, הַכְבֵּר
בְּמִלִּים || (*на кого*) הוֹצֵא דִּבָּה־ לַעֵז, דַּבֵּר
לָשׁוֹן הָרָע פ״י
наскáкивать, наскакáть, наскокнуть
и наскочить הִתְקַל בְּשְׁעַת קְפִיצָה, קָפֹץ
עַל־ פ״ע
наскверни́ть לַכְלֵךְ, טַנֵּף, טַמֵּא פ״י
насквóзь מֵעֵבֶר אֶל עֵבֶר, מִן הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה ,
бְּעַד תה״פ]
наскитáться נוֹעַ וְנוּד דַּיּוֹ פ״ע
наскóкъ קְפִיצָה עַל־ נ׳

нáскоро בְּהַעֲבָרָה , כִּלְאַחַר יָד || בְּחִפָּזוֹן ,
בִּמְהִירוּת, קַל־מְהֵרָה, חִישׁ תה״פ. *Скоро —*
בִּמְהִירוּת הַבָּזָק
наскребáть, наскрéсть גָּרֵד דַּיּוֹ , גָּרֹף
הַרְבֵּה פ״י]
наскрипѣть צָרֹם הָאָזְנַיִם ע״י
наскýчивать *и* наскучáть, наскýчить
שַׁעֲמֵם, שָׁעֹם, הַלְאֵה, גָּרֹם שִׁעֲמוּם לְאִישׁ פ״י.
Это мнѣ —чило כְּבָר הָיָה לִי לְזָרָא
наслаждáть, —сладить עַנֵּג, עַדֵּן, שַׂמֵּחַ ,
הִתְעַנֵּג, הִתְעַדֵּן, הִתְעַלֵּס —ся || הַמְתֵּק פ״י.
—ться *музыкою* הִתְעַנֵּג עַל מוּסִיקָא.
—ться *миромъ* הִתְעַנֵּג עַל שָׁלוֹם
наслаждéніе תַּעֲנוּג, עֹנֶג, נֹעַם ז׳, חִיּוּת, הֲנָאָה נ׳
Эта работа для меня— עֲבוֹדָה זוֹ
תַּעֲנוּג הִיא לִי
наслáивать, наслоять, наслойть , הַסְפֵּם
דַּבֵּן שִׁטְחֵי־עִיסָה *—тѣсто* —. שַׁטֵּחַ, רַבֵּד פ״י
наслáть *см.* насылáть
наслáщивать, —сластить הַמְתֵּק פ״י
наслоéніе רֹבֶד ז׳ || —ся הָמְתַּק]
наслонять הַשְׁעֵן פ״י || —ся שׁוּם || הִשָּׁעֵן
הַרְבֵּה
наслужить שַׁמֵּשׁ, שָׁרֵת אֵיזֶה זְמַן || רָכֹשׁ הַרְבֵּה
בְּשֵׁרוּת פ״י. *Эта карета не долго*
—житъ מֶרְכָּבָה זוֹ לֹא תְּשַׁמֵּשׁ הַרְבֵּה. *Онъ*
у насъ не долго —жилъ הוּא לֹא
שֵׁרֵת אֶצְלֵנוּ הַרְבֵּה
наслýшивать, —шаться שְׁמֹעַ דַּיּוֹ פ״ע.
Онъ такъ хорошо поетъ, что
его не —шаешься הוּא מֵיטִיב כָּל כָּךְ
לְשׁוֹרֵר, עַד שֶׁלֹּא תִּמָּלֵא הָאֹזֶן מִשְּׁמֹעַ אֶת שִׁירוֹ.
*Я —*шался *отъ него всякаго*
вздору שָׁמַעְתִּי מִפִּיו שְׁטוּתִים שׁוֹנִים
наслышаться שְׁמֹעַ הַרְבֵּה. *Я —*шался *о*
васъ много хорошаго שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ
הַרְבֵּה דְּבָרִים טוֹבִים
наслышка שְׁמוּעָה נ׳. *По —*шкѣ לְפִי
הַשְּׁמוּעָה. *Пѣть по —*шкѣ שׁוֹרֵר עַל־
פִּי הַשְּׁמוּעָה
наслѣдить הַשְׁאֵר עֲקֵבוֹת || מָצֹא עִקְּבוֹת־פ״י
наслѣдіе יְרוּשָׁה, מוֹרָשָׁה, נַחֲלָה נ׳
наслѣдникъ יוֹרֵשׁ, יוֹרֵשׁ עֶצֶר ז׳
наслѣдническій, —ничій שֶׁל הַיּוֹרֵשׁ ת׳
наслѣдный *принцъ* יוֹרֵשׁ עֶצֶר ז׳
наслѣдованіе יְרוּשָׁה נ׳. *—престола*
יְרוּשַׁת־כִּסֵּא־הַמְּלוּכָה
наслѣдовать יָרֹשׁ פ״י. *—престолъ* יָרֹשׁ
כִּסֵּא־הַמְּלוּכָה. *—царствіе небесное*
הַקְּנֵם לְמַלְכוּת שָׁמַיִם
наслѣдственность יְרוּשִׁיּוּת נ׳

наслѣдственный ת׳ יְרוּשִׁי, שֶׁבִּירוּשָּׁה.—нная
ненависть שִׂנְאָה שֶׁבִּירוּשָּׁה.—нная
болѣзнь מַחֲלָה יְרוּשִׁית

наслѣдство נ׳ עִזָּבוֹן ז׳, יְרוּשָּׁה, נַחֲלָה. *По*
—ству בִּירוּשָּׁה. *Лишить* —ства
הַכְנֵס *Вступленіе въ*— הַעֲבֵר נַחֲלָה.
לִירוּשָּׁה

насма́ливать, —смоли́ть פ״י זַפֵּת, זַפֵּף
‖—ся זֻפַּף

насма́триваться, —смотрѣ́ться *см.*
наглядѣ́ться

на́смерть ת״פ עַד־מָוֶת, עַד לְמִיתָה

насмоли́ть *см.* насма́ливать

насморка́ть פ״י בָּחֹם פ״ע, מַלֵּא כִּיחַ

на́сморкъ נ׳ עֲטוּשׁ, בַּרְסָם ז׳, נְזִילָה, נַזֶּלֶת

насмотрѣ́ться *см.* наглядѣ́ться

насмѣха́ться —смѣ́яться שָׂחֹק עַל־, לַגְלֵג,
הִתְלוֹצֵץ, לָעֹג לְ... הִתְקַלֵּס בְּ... הָתֵל פ״י

на́смѣхъ ת״פ כִּשְׂחוֹק

насмѣши́ть פ״י הָבֵא לִידֵי שְׂחוֹק

насмѣ́шка לַעַג, הִתּוּל, חוֹזֶק, לִגְלוּג ז׳, חוּכָא
וְאִטְלוּלָא, לֵיצָנוּת, לְעִגָה, קַלָּסָה נ׳

насмѣ́шливость נ׳ הִתְלוֹצְצוּת

насмѣ́шливый ת׳ לֵיצָנִי, הִתּוּלִי, נִלְעָג, מָלֵא לַעַג

насмѣ́шникъ לֵץ, לֵצָן, לוֹצֵץ, הַתְלָן, תּוֹלֵל,
לוֹגְגָן ז׳

насмѣ́шничать *см.* насмѣха́ться

насмѣ́шническій ת׳ לֵיצָנִי, הִתּוּלִי, נִלְעָג

насмѣ́шничество נ׳ הִתְלוֹצְצוּת

наснѣжи́ть פ״ע יָרֹד שֶׁלֶג, הַשְׁלֵג עַל־

насо́вывать, —сова́ть תָּחֹב הַרְבֵּה לְתוֹךְ,
הַפְתֵּם, הַאֲסֵף, ‖—ся תָּקֹעַ־, מַלֵּא, סָתֹם פ״י
דָּחֹק עַצְמוֹ לְתוֹךְ

насо́вывать, насу́нуть רָבֹשׁ, הוֹרֵד, דָּחֹה,
הוֹרֵד עַל־, הִדָּחֵה עַל־ ‖-ся דָּחֹף פ״י

насовѣ́товать פ״י נָתֹן עֵצוֹת לְ...

насоли́ть מָלֹחַ לָרֹב, כָּבֹשׁ־ ‖ גָּרֹם לְעַצְמוֹ
אִי־נְעִימוּת פ״י

насори́ть *см.* наса́ривать

насоса́ть *см.* наса́сывать

насо́съ נ׳ מַשְׁאֵף ז׳, מַשְׁאֵבָה, מַדְלִיָּה

насо́хлый ת׳ יָבֵשׁ קְצָת

насо́хнуть *см.* насыха́ть

наспа́ть פ״ע יָשֹׁן דַּיּוֹ ‖—ся חָלֹה מֵרֹב שֵׁנָה

на́спѣхъ, наспѣ́хъ *см.* на́скоро

насрами́ть *см.* срами́ть

настава́ть, наста́ть פ״ע קָרֹב, בּוֹא, הַתְחֵל.
—ста́лъ *день* הַיּוֹם בָּא. —ла *нужда*
הִתְחִילָה הַדַּחֲקוּת

наста́вка *см.* надста́вка

наставле́ніе נ׳ מוּסָר, לֶקַח ז׳, תּוֹרָה, הוֹרָאָה

наста́вливать, наста́вить הַצֵּב, הַצֵּג, הַעֲמֵד,
פ״י תַּפֵּר, הַדְבֵּק, ‖ עָרֹךְ.—вить *кушаній*
на столъ עָרֹךְ מִן הַמַּאֲכָלִים עַל הַשֻּׁלְחָן.
—вить *рукавъ* תַּפֵּר הַשַּׁרְווּל. —вить
орудіе (כנגד) כּוֹנֵן תּוֹתָח.—вить *западню*
כּוֹנֵן מַלְכֹּדֶת

наставля́ть, наста́вить *см.* настана́в-
ливать ‖ פ״י הַדְרֵךְ, הוֹרֵה, אַלֵּף, אַשֵּׁר, יָעֹץ.
—*юношество* הַדְרֵךְ בְּנֵי־הַנְּעוּרִים. —вить
кого на путь добра הוֹרֵה אִישׁ בַּדֶּרֶךְ
הַיָּשָׁר. —*на доброе* הַדְרֵךְ לְמוּטָב

наста́вникъ מַדְרִיךְ, מְאַשֵּׁר, מְאַלֵּף, מְלַמֵּד,
מוֹרֶה ז׳]

наста́вническій ת׳ שֶׁל מוֹרֶה

наста́вничество נ׳ מִשְׂרַת־מוֹרֶה

наста́вничій *см.* наста́внический

наставно́й, —вочный ת׳ מוּצָב, מוּשָׂם, מוּדְבָּק

наста́ивать, настоя́ть ‖ פ״י מָסֹךְ, מָזֹג, שָׁרֵה
שָׁרֹה הֵיטֵב. ‖—ся עָמֹד עַל־, סָרֵב פ״ע
Онъ —стоя́лъ *на своемъ* הוּא עָמַד עַל
דַּעְתּוֹ. *Онъ* —ста́иваетъ *на своемъ*
требованіи הוּא עוֹמֵד עַל תְּבִיעָתוֹ. *Чай*
—стоя́лся הַתֵּה נִשְׁרָה הֵיטֵב

настана́вливать, —станови́ть הַעֲמֵד לָרֹב,
הַצֵּג לָרֹב, הָעֳמַד ‖—ся הֻצַּג־, הֻצַּב־ פ״י

настёгивать, —га́ть פ״י תַּפֵּר ‖ הַלְקֵה

на́стежь ת׳ פָּתוּחַ לִרְוָחָה, פָּתוּחַ וּמְפוּתָּח

настига́ть, —гну́ть *и* насти́чь הַשֵּׂג,
הַדְבֵּק פ״י]

настиже́ніе נ׳ הַשָּׂגָה, הַדְבָּקָה

настила́ть, настла́ть רַפֵּד, רָבֹד, שָׁטֹחַ, יַצֵּעַ,
הַצֵּעַ, רַצֵּף פ״י. —*поль* רַצֵּף קַרְקַע. —*по-*
толокъ עֲשֵׂה תִּקְרָה. —*мостовую* רַצֵּף
רְחוֹב

насти́лка מַצָּע, מַרְבָד, רִפּוּד ז׳, רְפִידָה, רְצִיפָה,
מַרְצֶפֶת נ׳

насти́лочный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לִרְצִיפָה

насто́й נ׳ מֶסֶךְ ז׳, מִשְׁרָה

насто́йка נ׳ מִשְׁרַת־יַיִן שָׂרוּף (יי״ש)

насто́йчивость נ׳ אֹמֶד ז׳, עֲמִידָה עַל־, הַתְמָדָה

насто́йчивый ת׳ עוֹמֵד עַל־, בַּתְמִיד, אָפוּד

насто́льный ת׳ שֶׁעַל הַשֻּׁלְחָן. —ная
книга סֵפֶר שִׁמּוּשִׁי

настора́живать, —рожи́ть (מלכדת) הַעֲמֵד
פ״י (פח) טָמֹן.—*уши* פָּקֹחַ אָזְנַיִם

настороне́ ת״פ לְהַלָּן, בְּמָקוֹם אַחֵר

настоя́ніе נ׳ הַפְצָרָה

настоя́тель ז׳ רֹאשׁ הַמִּנְזָר

настоя́тельность נ׳ נְחִיצוּת

настоя́тельный ת׳ נָחוּץ, נִמְרָץ

настоя́тельскій ת׳ שֶׁל רֹאשׁ הַמִּנְזָר

настоя́ть פ״ע .דְּבוּק הִתְיַצֵּב, הִשְׁתַּקֵּף —стоитъ
опасность סַכָּנָה נִשְׁקָפָה. —стоитъ
надобность въ деньгахъ עֲתִידָה לִהְיוֹת
הִצְטָרְכוּת לְמָמוֹן
настоя́ть *см.* наста́ивать ;עָמֹד עַד בּוֹשׁ פ״ע
настоя́щій שֶׁל עַכְשָׁיו, נוֹכְחִי || בִּקְשָׁה, טָהוֹר
.בִּזְמַן הַזֶּה. *Въ* —щее *время* ת׳ .נָכוֹן
Въ —щую *минуту* .בְּרֶגַע זֶה. —щее
золото זָהָב טָהוֹר. —щій *алмазъ*
.שָׁמִיר מַמָּשׁ. —щая *цѣна* הַמְּחִיר הַנָּכוֹן
—*дуракъ* .שׁוֹטֶה מַמָּשׁ. —щее *время*
בְּדִין הוּא, שֶׁ... .הוֹוֶה, זְמַן בֵּינוֹנִי. *По*—щему
настра́чивать, —рочи́ть || תָּפֹר הַרְבֵּה
כָּתֹב בְּחִפָּזוֹן פ״י
настраши́ть, —раща́ть פ״י .הַפְחֵד, אַיֵּם, יָרֵא
настрига́ть, —стри́чь פ״י גָּזֹז לְמַדַּי
настро́гать פ״י — שַׁפֵּה הַרְבֵּה, שַׁפֵּה
на́строго בְּאִסּוּר חָמוּר, בַּחֲמִירוּת, בְּחָזְקָה ת״פ
настрое́ніе .מֶזֶג־רוּחַ, מַצַּב־הָרוּחַ ז׳, בְּחִינָה נ׳
Онъ сегодня въ дурномъ —ніи
בְּחִינָתוֹ רָעָה הַיּוֹם
настра́ивать, настро́ить שַׁנֵּה || בָּנֹה לָרֹב
הָכֵנָה || —ся || (מֵיתָרִים) || הָכֵן, פַּתֵּה .פ״י
настро́йка שִׁוּוּי־מֵיתָרִים ז׳ [הִתְפַּתָּה]
настро́йщикъ מְשַׁוֵּה־מֵיתָרִים ז׳
настро́чивать, —строчи́ть *см.* настра́-
чивать
настру́гивать *см.* настрога́ть
настрѣ́ливать, —ля́ть פ״י יָרֹה הַרְבֵּה
настря́пывать, —пать הָכֵן תַּבְשִׁילִים
הַרְבֵּה פ״י
настужа́ть, —жи́ть פ״י קָרֵר, צַנֵּן || —ся
הִתְקָרֵר, הִצְטַנֵּן
наступа́тельно ת״פ בְּדֶרֶךְ הִתְנַפְּלוּת
наступа́тельный ת׳ .מִתְנַפֵּל. *Перейти*
къ —нымъ *дѣйствіямъ* עָבֹר
לְמִלְחֶמֶת־הַגָּרָה
наступа́ть, —пи́ть || עָמֹד עַל־, דָּרֹס, פָּסֹעַ
הִתְגּוֹלֵל, הִתְנַפֵּל || מִשְׁמֵשׁ וּבוֹא, בּוֹא בְּ...
.עָמֹד —пи́ть *кому на ногу* .אָתֹא פ״ע
.עַל רַגְלֵי־פ׳. —пи́ть *на непріятеля*
.הִתְגּוֹלֵל עַל אוֹיֵב. *Непріятель* —па́етъ
.הָאוֹיֵב מִתְנַפֵּל. —па́етъ *зима* הַחֹרֶף
.מְמַשְׁמֵשׁ וּבָא. —па́етъ *день* הַיּוֹם בָּא
—па́етъ *ночь* .הַלַּיְלָה אָתָא. *Ему*
—па́етъ *двадцатый годъ* הוּא נִכְנָס
.שְׁנַת הָעֶשְׂרִים. —пи́ть *кому на горло*
הָיֹה תָלוּי בְּצַוְּארֵי־פ׳ (הָיֹה לְמַשָּׂא עַל־פ׳)
наступле́ніе הִתְקָרְבוּת, בִּיאָה, הַתְחָלָה, תְּחִלָּה,
.רֵאשִׁית || וְהִתְנַפְּלוּת, הִתְגּוֹלְלוּת נ׳ *При*

—ніи *зимы* .בִּתְחִלַּת־הַחֹרֶף. *При* —ніи
ночи בִּתְחִלַּת־הַלַּיְלָה
насту́пчивость נ׳ .מַרְדָּנוּת, הָעַזָּה
насту́пчивый ת׳ מַרְדָּן, בַּעַל־הָעַזָּה
на́ступъ נ׳ הִתְנַפְּלוּת
насту́рцій קַרְמוּל־הַחוֹרִי ז׳, שַׁבְּלִים ר״ז (מִין פֶּרַח)
настъ ז׳ קְ אוֹן־הַשֶּׁלֶג
настыва́ть, —сты́нуть, —сты́ть הִצְטַנֵּן
насули́ть פ״י הַבְטֵחַ [הִקְשָׁה קַר פ״ע]
насу́нуть *см.* насо́вывать
насу́пливать, насу́пить הַצְמֵת, כַּוֵּץ (גַּבּוֹת)
קַמֵּט מִצְחוֹ, הַקְדֵּר פָּנִים || —ся (הָעֵינַיִם) פ״י
שְׁלֹף רַגְנוּ
насу́противъ נֶגֶד, מִנֶּגֶד, מוּל, מִמּוּל, לְמוּל,
ת״פ גְּבָה, לְנֹכַח, לְעֻמַּת
насу́рьмливать, — сурьми́ть *см.*
сурьми́ть
насу́сливаться, —су́слиться הִתְכַּבֵּא ,
פ״ע שְׁתֹה לְשִׁכְרָה
на́сухо ת״פ לִיבֹשׁ, לְהִתְכּוֹנֵן
насу́чивать, —чи́ть פ״י שְׁזֹר, מַזֵּר || —ся
насу́ка (ל׳ (לְרוֹב) עִזְיָה [אִשְׁזוּר, וּמַזּוּר]
насу́шивать, —ша́ть (לְרוֹב) פ״י יַבֵּשׁ
насу́шка ז׳ יִבּוּשׁ
насу́щный. —*хлѣбъ* .לֶחֶם חֹק. —ныя
потребности צְרָכִים הֶכְרֵחִיִּים
насчи́тывать, —счита́ть || סָפֹר, מָנֹה
הַחְשֵׁב —ся || חָשֹׁב פ״י
насыла́ть, —сла́ть הָבֵא. הַשְׁלֵחַ. שָׁלֹחַ בְּ...
וְשָׁתַּלֵּחַ —ся || עַל־ פ״י
насы́лка מִשְׁלַחַת, הִשְׁתַּלְּחוּת נ׳
насыпа́ть, насы́пать פ״י עָרֵם, צָבֹר, מַלֵּא
הֶעָמֵק וכו׳ —ся ||
насыпа́ть, *см.* наспа́ть
насы́пка נ׳ שְׁפִיכָה, צְבִירָה
насыпно́й ת׳ .שָׁפוּךְ, צָבוּר. —на́я *дорога*
כְּבִישׁ, אַבְנִיָּה
на́сыпъ אַפַּרְכֵּס־רֵיחַיִם ז׳, מִפְרֶמֶת־ נ׳
на́сыпь || תֵּל גֵּד, גַּל־עָפָר, —אֲבָנִים ז׳, סוֹלְלָה נ׳
גַּל־קְבָרָה, גָּדִישׁ ז׳ || כּוֹכְבֵי זָהָב— ...
насы́тить *см.* насыща́ть
насыха́ть, насо́хнуть פ״ע יָבֹשׁ מִמַּעַל
насыща́ть, насы́тить הַשְׂבֵּעַ, רַוֵּה, בַּלְבֵּל ,
דָּוֹה, שְׂבֹעַ, הִמָּלֵא —ся || מַלֵּא פ״י
насыще́ніе רְוִיָּה, מִלּוּא ז׳, הַשְׂבָּעָה נ׳
насѣва́ть, -сѣ́ять זָרֹעַ הַרְבֵּה, נַפֵּה, הַכְבֵּר ,
זְרֹה, הָשֵׁר, כַּבֵּר, כַּרְבֵּל, נַהֵל, הַנִּיעַ בִּכְבָרָה פ״י
נָפֹה, הָהָשֵׁר וכו׳ —ся ||
насѣ́въ ז׳ מִזְרָע
насѣда́ть, насѣ́сть : לְמָשָׁל —יְשֹׁב עַל, עַל־

насѣдка נ' דגרת. מאבק || ישב על פ"ע
насѣдникъ ז' גפן־הים (מין צמח)
насѣдъ ז' עובר של אפרוח
насѣивать *см.* насѣять
насѣка ז' שבט מושלים, — הממן
насѣкальный ת' הכשמש לתציבה
насѣкать, —сѣчь חטב לרוב, גזור־, שרט־, חות־ || שבץ פ"י
насѣкомое ז', שרץ, רמש, בנימה (תולעים שבפירות) נ'
насѣкомоядный ת' אוכל שרצים
насѣлъ ת' (אבק) רבוץ
насѣривать, —рить גפר פ"י || —ся התגפר
насѣстокъ ז' מוט של תרנגולים
насѣчка נ' חריטה, שריטה || משבצת. *Стальная работа съ золотой* —кой מעשה פלדה עם משבצות זהב
насѣять *см.* насѣвать
натаивать, —таять המוס לרוב פ"פ
наталкивать, —толкать, —толкнуть דחק, דחה על־, הדף על־, הפגע ב פ"י || —ся הכשל ב..., התקל־, פגע־, פגש־, התנגף־
натапливать, —топить התך || הסק הרבה פ"י || —ся הסק, התך לרוב
натаптывать, —топтать ללכך ברמיסה פ"י
натаривать, —торить כבש דרך, סלל־ || הדרך למר פ"י
натаскивать, —таскать *и* —тащить הבא, צבר, אסף || התכסה בן || תלש, מרט פ"י || —ся התכנס, האסף || טלטל הרבה, — עד־ || —עצב־ בדי התיגעות. *Кто* натаскалъ *сюда этотъ хламъ* מי צבר לכאן את הגרוטי הזה. Натащи *на себя одѣяло* התכסה בשמיכה. Натаскать *кому волосы* תלש שערות־פ'. *Я ужъ довольно* натаскался *сегодня* הרבה נתיגעתי היום בטלטולי־החפצים. *Откуда* натащился *сюда этотъ народъ* מהיכן נתכנס ההמון הזה לכאן. *Когда ты* натаскаешься *наконецъ* אימתי תפסק לטלטל עצמך
натачивать, —точить לטש, שנן, שנ־, חדד, השנן וכו' || —ся חדד, מרט, השחז פ"י
натащить *см.* натаскивать
натаять *см.* натаивать || המוס פ"ע
натверживать, —твердить שנן על פה, למד־ || שום בלב, הבא לידי מחשבה || הרגל ידו ל... פ"י. *Ему* —рдили, *что онъ очень уменъ* שננו לו שהכם הוא
натворить עשה־ פ"י —הכן הרבה. —*пакостей* גרם רעה ל..., הבא פורענות על פ'
натёка נ' רדיפת־חיה (על ידי כלבי־ציד)
натекать, —течь זול לרוב אל תוך־, דלף־ || צבה פ"ע || רדף (בלשון הצידים) פ"י
натёкъ ז' שטף־המים || אבן־טפות נ'
натеребливать, —бить תלש לרוב, מוט־ פ"י || —ся התלש, המרט
натерпѣться סבל הרבה, ראה עני, נשא וסבל פ"י
натёсывать, —тесать שבב, הקצה, הקצע פ"י || —ся שבב, הקצה, הקצע
натечка *см.* натёка
натирать, —тереть משח על, מרח־, סוך־ || מרח || שחק || גרד || שפשף פ"י. —*мазь* שחק סממנים. —тереть *красокъ* סמים. *Сапогъ* натёръ *мнѣ ногу* המנף גרדה את רגלי. —*полъ* שפשף את הרצפה || —ся מרח את בשרו, סוך־, המרח
натирка *и* натираніе נ' מריחה, סיכה || שחיקה
натискивать, —тискать *и* —тиснуть דחק || —ся דחוק, העק || מלא לרוב פ"י את עצמו אל תוך־
натискъ נ' דחק, לחץ ז', עקה
натиснять, натиснить הדים פ"י
наткать ארג לרב פ"י
наткнуть *см.* натыкать
натолкать *и* натолкнуть *см.* наталкивать
натолковывать, —вать שנן ל..., פרש ל.. פ"י || —ся פטפט די
натолочь כתת די פ"י
натопить *см.* натапливать
натоптать *см.* натаптывать
натопыривать, —рить נקף, סמר, סמר || —ся הסתמר (השער או הנוצות)
наторговывать, —говать הרוח במסחר פ"ע
наторить *см.* натаривать
наторѣлый ת' מרגל, מנסה, לכוד
наторѣть פ"ע הרגל ל..., השג שלמות ב..
наточить *см.* натачивать
натощакъ ת"פ בקבה ריקה
натравливать, —травить שסה, גרה פ"י
натрепать פ"י (פשתים) נפץ
натрескаться פ"ע מלא כרסו, הגדל
натрещать פ"ע פטפט, מלמל || פ"י הרגיז —*уши* בחרש אזנים
натрій ז' נטריון
натровый ת' מכיל נטריון
натроновый ת' נטריוני
натронъ *см.* натръ

натрубить *уши* — פ״י חָרֵשׁ הָאָזְנַיִם, הַחֲרֵשׁ
натруситься הִתְפַּחֵד לְמַדַּי פ״ע
натръ נִתְרוֹן, נֶתֶר ז׳
натрясывать *и* натрясать, —сти נָעֹר,
הָסֵס, רְבֹּל (בעגלה)|| —ся ||נֵעֹר פ״י, רָבֹל פ״ע
הִזְדַּעְזֵעַ, רָעֹד (מקר)
натуга מַאֲמָץ ז׳, הִתְאַמְּצוּת, הִתְעַמְּלוּת נ׳
натуживать, —жить הַעֲמֵל אֶת־, מָשֹׁךְ
הִתְאַמֵּץ || טָחֹר ׳—ся || בְּכֹה בַּח, מָתֹחַ פ״י
натура טֶבַע, תוֹלָדָה נ׳ || אוֹפִי ז׳, תְּכוּנָה נ׳
натурализація הִתְאַזְרְחוּת נ׳
натуралистъ מְבִין ז׳
натурально בַּטֶּבַע, בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע, עַל פִּי דֶרֶךְ
הַטֶּבַע || וַדַּאי, בְּוַדַּאי ת״פ
натуральный טִבְעִי ת׳. —ныя *дѣти*
מַמְזֵרִים, בְּנֵי־שִׁפְחָה, זֶרַע כָּסִיל
натурщикъ תַּבְנִית חַיָּה נ׳
натушёвывать, —шевать *см.* тушевать
натыкать, натыкать תָּחֹב הַרְבֵּה, תָּקֹעַ
לָרוֹב, נָעֹץ —, מַלֵּא פ״י
натыкать, наткнуть דָּקֹר פ״י ||—ся
הִדָּקֵר, הִתָּקֵל בְּ... הִכָּשֵׁל בְּ.. —ткнуться
на камень הִתָּקֵל בְּאֶבֶן. —ткнуться
на непріятеля הִפָּגֵשׁ בְּאוֹיֵב
натѣшить שַׂמֵּחַ, בַּדֵּחַ, עַנֵּג, עַדֵּן פ״י ||—ся
הִתְבַּדֵּחַ, שָׂמֹחַ, הִתְעַנֵּג, הִתְעַדֵּן
натягивать, —тянуть מָשֹׁךְ, לָבֹשׁ, נָעֹל,
הִמָּתֵחַ, הִדָּרֵךְ ||—ся בְּכֹה, מָתֹחַ, דָּרֹךְ פ״י
—нуть *лукъ* דָּרֹךְ קֶשֶׁת. —нуть *ве-
ревку* מָתֹחַ חֶבֶל. —нуть *сапоги* נָעֹל
натяжка דִּמְיוֹן רָחוֹק ז׳ [מַגָּפַיִם בְּעָמָל
натяжной לָבוּד ת׳ (בגד)
натянутость דֹּחַק, אֹנֶס, עֹשֶׁק ז׳, כְּפִיָּה נ׳
натянутый דָּרוּךְ, מָתוּחַ || מַעֲשֶׂה, אָנוּס, כָּפוּי,
דָּחוּק ת׳. —*слогъ* סִגְנוֹן קָשֶׁה. —тое
сравненіе דִּמְיוֹן רָחוֹק
наугадъ לְתֻמּוֹ, בְּלִי דַעַת, פִּתְאֹם ת״פ
наугóлокъ *и* —льникъ מִסְמֶרֶת, מִדַּת־זָוִית נ׳
наугóльный זָוִיתִי, פִּנָּתִי ת׳
наудачу אוּלַי יַצְלִיחַ
наудить הָדוֹג לָרוֹב ||—ся דּוּג דָּרוֹב פ״י
наука לִמּוּד ז׳ || חָכְמָה נ׳ || מַדָּע ז׳, תּוֹרָה,
Врачебная— חָכְמַת הָרְפוּאָה. *Отдать
кого въ* —ку נָתֹן פ׳ לְלִמּוּד. *Впередъ
тебѣ*— מוּסָר תַּקַּת מִזֶּה
науститель מֵסִית, מַדִּיחַ ז׳
наутёкъ. *Пуститься*— בָּרֹחַ, הִמָּלֵט
научать, научить לַמֵּד, אַלֵּף, הוֹרֵה פ״י
||—ся לָמֹד, קָנֹה דַעַת. *Несчастье*—по
научный מַדָּעִי ת׳ [הַצָּרוֹת לִמְּדוּהוּ

наушина *и* —ушникъ תְּנוּךְ־אֹזֶן, כְּבַל־ז׳,
כְּסוּת, אַלְיָה נ׳
наушникъ בַּעַל שְׁמוּעוֹת, הוֹלֵךְ רָכִיל, מְגַלֶּה סוֹד ז׳
наушничать הַלֹּךְ רָכִיל, סַפֵּר שְׁמוּעוֹת, גַּלֵּה
סוֹד, הוֹצִיא דִבָּה פ״ע
наушничество רְכִילוּת נ׳
наущать, —устить הָסֵת לְ... הַדֵּחַ — פ״י
наущеніе הֲסָתָה, הֲדָחָה נ׳
нафабрить *см.* фабрить
нахалъ חָצוּף, עַז־פָּנִים ת׳
нахальничать הָעֵז פָּנִים, הַחְצֵף פ״ע
нахальный חָצוּף, מִתְחַצֵּף ת׳
нахальство חֲצִיפוּת, חֻצְפָּה, עַזּוּת־פָּנִים נ׳
нахапывать, —пать *см.* хапать
нахаркивать, —кать מַלֵּא רֹק, לַכְלֵךְ — פ״י
нахваливать, —лить נַזֵּם בְּשֶׁבַח, הַפְלֵא —,
הַלֵּל לִמְאֹד פ״י
нахвалиться. *Я не могу имъ*— לֹא
יָכֹלְתִּי לְסַפֵּר בִּשְׁבָחָיו
нахвастывать, —стать *и* —ся הִתְפָּאֵר,
הִתְפָּאֵר, הִתְהַלֵּל פ״ע
нахватывать, —хватать || תָּפֹס הַרְבֵּה
הִתְפַּס הַרְבֵּה || הִדָּמֵךְ —ся|| חָטֹף־פ״י
нахлебаться לָעֹט לָשֹׂבַע, גָּמֹא־, גָּמֹעַ־פ״י
нахлёстка מִטְלִית שֶׁל עוֹר || גְּעָרָה, נְזִיפָה נ׳
нахлёстывать, —хлестать הַלְקֵה כָּרָאוּי,
הַצְלֵף — פ״י
нахлобучивать, —бучить הוֹרֵד עַל הָעֵינַיִם פ״י
нахлопотаться טָרֹחַ הַרְבֵּה, הִתְיַגֵּעַ — פ״ע
нахлопывать, —пать טָפֹחַ בְּיָד, הַכֵּה—,
שַׁרְבֵּט || גָּרֹם לְעַצְמוֹ עַל יְדֵי הַכָּאָה פ״י
нахлопывать, —пнуть הָנֵף בְּרֶגַע פ״י
нахлынуть שָׁטֹף פִּתְאֹם, פָּרֹץ, הִתְפָּרֵץ || הִקָּהֵל
בְּהָמוֹן, הִתְנַהֵר— פ״ע
нахлѣбникъ סָמוּךְ עַל שֻׁלְחַן־פ׳, אוֹכֵל עַל
שֻׁלְחַן־פ׳ ז׳
нахмуривать, —рить הַרְעֵם פָּנִים פ״י
זָעֹם פָּנִים, הַרְאֵה פָּנִים נִזְעָמוֹת || —ся||
הִתְקַשֵּׁר בֶּעָבִים (משמים)
нахныкаться גְּנֹחַ הַרְבֵּה פ״ע
находить, найти || מָצֹא, פָּגֹשׁ, פָּגֹעַ פ״י ||
הִתְקַהֵל, הִקָּהֵל, עָלֹה עַל־ || הֵאָסֵף || שָׁטֹף ||
הִמָּצֵא, —ся || הִתְקַשֵּׁר בְּ.. || הִתְחוֹלֵל פ״ע
הִקָּרֵעַ, הִפָּגֵשׁ, הָיֹה בְּ... שָׁכֹן, גּוּר. *Я* нахожу,
что вы очень похудѣли לְפִי רְאוּת־
עֵינַי דַּלּוּ פָּנֶיךָ. Найти *потерянную
вещь* מָצֹא אֲבֵדָה. *Я не* нашёлъ *его
дома* לֹא מְצָאתִיו בְּבֵיתוֹ. *Охотникъ*
нашёлъ *въ лѣсу на медвѣдя* הַצַּיָּד
פָּגַע בַּיַּעַר בְּדֹב. *Корабль* нашёлъ *на*

мель הַסְּפִינָה נִתְקְעָה בִּשִׂרְטוֹן. *Къ нему*
нашлó *много гостей* אוֹרְחִים הַרְבֵּה
נִתְאַסְּפוּ אֵלָיו. *Въ лодку* нашлó *много*
воды אֶל־הַסִּירָה שָׁטְפוּ מַיִם לָרוֹב. Нашлй
тучи הַשָּׁמַיִם נִתְקַשְּׁרוּ בְּעָבִים. Нашёлъ
шквалъ רוּחַ הִתְחוֹלְלָה. *На него иногда*
находятъ *припадки сумашествія*
יֵשׁ שֶׁרוּחַ רָעָה שׁוֹרָה עָלָיו. *На него иногда*
нахóдитъ יֵשׁ שֶׁהוּא יוֹצֵא מִדַּעְתּוֹ. *Не на*
того нашёлъ, *или дока на доку*
нашёлъ פָּגַע דּוֹב בָּאֲרִי. Нашёлъ *у кого*
спросить совѣта מָצָאתָ בְּמִי לְהִמָּלֵךְ.
Гдѣ нахóдится *теперь вашъ братъ*
הֵיכָן הוּא אָחִיךָ עַכְשָׁיו. Находиться *въ*
добромъ здоровьи הָיָה בִּמְקוֹר־הַבְּרִיאוּת.
Виноватый нашёлся נִמְצָא הַחוֹטֵא.
Онъ нашёлся *и сейчасъ же отвѣ-*
тилъ נִמְצְאָה לוֹ תְּשׁוּבָתוֹ וּמִיַּד הֱשִׁיבָהוּ.
Онъ не нашёлся לֹא הָיָה בְּיָדוֹ
находиться הִתְיַגֵּעַ בַּהֲלִיכָה, כַּתַּת רַגְלַיִם פ״ע.
За этимъ долгомъ еще —дишься
עוֹד תְּכַתֵּת רַגְלֶיךָ עַד שֶׁתִּגְבֶּה אֶת הַחוֹב הַזֶּה
нахóдка מְצִיאָה נ׳
нахóдчивость ז׳ כֹּחַ־הַמְצָאָה
нахóдчивый ת׳ חָרִיץ, בַּעַל כֹּחַ־הַמְצָאָה
нахóдчикъ ז׳ מוֹצֵא אֲבֵדָה
нахолáживать, —лодить פ״י צַנֵּן, הָקֵר, קָרֵר
‖—ся הִצְטַנֵּן, הִתְקָרֵר
нахóхливаться, —хóхлиться סָמַר
הִתְנַפֵּחַ
нахохотáться פ״ע שָׂחַק לְמַדַּי
הִנּוֹצֵה פ״ע]
нахóхриться *см.* нахóхливаться
нахрáпомъ ת״פ בְּחָזְקָה, בְּעַל כָּרְחוֹ
нацарáпывать, —пать פ״י שָׂרֵט, גָּרֵד
нацвѣтъ ז׳ צֶמֶר גָּרוּעַ
націонализáція נ׳ הַלְאָמָה
націонáльность נ׳ לְאֻמִּיּוּת
націонáльный ת׳ לְאֻמִּי
нáція נ׳ לְאֹם ז׳, אֻמָּה
нацѣживать, —цѣдить פ״י סַנֵּן ‖—ся הִסְתַּנֵּן
нацѣливать, —лить פ״י כּוֹנֵן (אל המטרה)
нацѣловáться פ״י נַשֵּׁק לְשָׂבְעוֹ
нацѣплять, —пить פ״י רָכַס עַל־, תָּלָה
‖—ся הִתְרַכֵּס עַל־, תָּלָה עַצְמוֹ
начадить פ״י עָשֵׁן, הֶעֱלָה עָשָׁן, מִלֵּא קִיטוֹר
начáло ז׳ רֵאשִׁית, רֵישָׁא, תְּחִלָּה, הַתְחָלָה,
אַתְחַלְתָּא נ׳ ‖ מָקוֹר, מַעְיָן, יְסוֹד ז׳. *Съ*
самаго —ла מִתְּחִלָּה. *Вотъ —всему*
злу וְזֶהוּ מְקוֹר כָּל הָרָעָה. —*свѣта* מְקוֹר
הָאוֹרָה ‖ רֵאשִׁית־הַבְּרִיאָה. *Положить*
чему— הֵנִיחַ יְסוֹד. *Въ* —лѣ *пятаго*

בִּתְחִלַּת הַשָּׁעָה הַחֲמִישִׁית. *Быть подъ*
—помъ הָיָה תָּלוּי בְּדַעַת־אֲחֵרִים. *Доброе*—
половина дѣла הַתְחָלָה טוֹבָה הִיא יוֹתֵר
מֵחֲצִי הַכֹּל. *Всякое —трудно* כָּל־
הַתְחָלוֹת קָשׁוֹת. *Онъ —ла до конца*
מִתְּחִלָּה וְעַד סוֹף, מֵאָלֶף וְעַד תָּו
началосчисленіе ז׳ חֶשְׁבּוֹן־הָעִתִּים
начáльникъ ראשׁ, מְמֻנֶּה, שַׂר, פָּקִיד, רַב, מְנַצֵּחַ
עַל־ ז׳. —*отдѣленія* פְּקִיד־הַמַּחְלָקָה.
—*края* שַׂר־הַגָּלִיל
начáльническій *и* —ничій - שֶׁל מְמֻנֶּה,
פָּקִיד ת׳
начáльный ת׳ רֵאשִׁי, הַתְחָלִי, אַתְחָלִי.—ныя
основанія науки רֵאשִׁית יְסוֹדוֹת־הַמַּדָּע.
—ныя *буквы* אוֹתִיּוֹת־הַהַתְחָלָה. —ныя
правила כְּלָלִים לַמַּתְחִילִים.—ная *физика*
פִיסִיקָא לַמַּתְחִילִים
начáльственный ת׳ פְּקִידוּתִי
начáльствó ז׳ שִׁלְטוֹן, פְּקִידוּת נ׳ ‖ פְּקִידִים ז״ר.
Высшее— הַשִּׁלְטוֹן הָרָאשִׁי, הַפְּקִידִים הָרָאשִׁים
начáльствованіе נ׳ פְּקִידוּת
начáльствовать פָּקַד, הָיָה מְמֻנֶּה עַל־, נִצֵּחַ
עַל־ פ״י
начáтіе נ׳ הַתְחָלָה. *До* —тія *войны* קוֹדֶם
שֶׁהִתְחִילָה הַמִּלְחָמָה
начáтокъ נ׳ רֵאשִׁית, תְּחִלָּה, הַתְחָלָה ‖ —тки
רֵאשִׁית־הַיְסוֹדוֹת (שֶׁל אֵיזֶה מדע)
начáть *см.* начинáть
начекáнивать, —кáнить יָצַק
הַטְבֵּעַ לָרוֹב,
מַטְבְּעוֹת - פ״י
начёлокъ *и* начёльникъ נ׳ מִסְפַּחַת, טוֹטֶפֶת
начернить רָשַׁם בִּכְתָב, הַשְׁחֵר, כָּתַב טְיוּטָא,
לִכְלֵךְ, טִנֵּף פ״י
начéрпывать —пать פ״י שָׁאַב, דָּלָה ‖—ся
הִשָּׁאֵב, הִדָּלֵה
начертáніе רְשִׁימָה, תָּכְנִית, צוּרָה, תַּבְנִית,
דְּמוּת נ׳
начертáтельный ת׳ מְתָאֵר.—ная *геометрія*
גֵיאוֹמֶטְרִיָּא מְתָאֶרֶת
начéртывать, —чертáть רָשַׁם תָּכְנִית,
‖—ся הֵרָשֵׁם צַיֵּר דְּמוּת פ״י
начéрчивать, —чертить רָשַׁם (תבנית)
‖—ся הֵרָשֵׁם, צֻיַּר צַיֵּר פ״י
начéсть פ״י מָצָא גֵּרָעוֹן (בהשבון). *На него*
начли *сто рублей* מָצְאוּ בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ גֵּרָעוֹן
שֶׁל מֵאָה רוּבָּל
начёсъ ז׳ פִּשְׁתָּן מְסֹרָק ‖ פֶּצַע מְגֹרָד
начёсывать, —чесáть ‖—נַפֵּס מִכְתָּב לָרוֹב,
סָרַק ‖ גָּרֵד, (פצע) פ״י
нáчетверо לְאַרְבָּעָה

начётный ז׳ חָסֵר (בחשבון)
начётчикъ ז׳ בָּקִי (במקרא), בַּעַל־מִקְרָא
начётъ ז׳ דִּיפִיצִיט, חִסּוּר, גֵּרָעוֹן
начинаніе נ׳ הַתְחָלָה
начинатель ז׳ מַתְחִיל
начинать, начать פ״י הָחֵל, הַתְחֵל ‖ —**ся** הֻחַל, הִתְחַבֵּר. —**наетъ** *разсвѣтать* הַיּוֹם מֵאִיר. —**наетъ** *морозить* קָרָה הַתְחֵל. —**чать** *переговоры* לָבוֹא בְּמַשָּׂא וּמַתָּן מִתְּחִלָּה. Начиная *съ перваго января* מִיּוֹם הָרִאשׁוֹן לְחֹדֶשׁ יַנּוּאַר
начинивать, —нить פ״י תַּקֵּן ‖ —**нять** מַלֵּא ‖ —**ся** הִמָּלֵא, הִתְמַלֵּא
начинка נ׳ מִלּוּי ז׳, מְלוּאָה נ׳
начинщикъ ז׳ מַתְחִיל, גּוֹרֵם, מְעוֹרֵר, מְחוֹלֵל. —*мятежа* מְחוֹלֵל־הַמֶּרֶד
начинъ נ׳ הַתְחָלָה, רֵאשִׁית ‖ מְלוּאָה נ׳. —*дѣло красит*ъ אַתְחַלְתָּךְ טוֹבָה כֻּלָּךְ טוֹבָה
начистить פ״י טַהֵר לָרוֹב, נַקֵּה ‖ קָלֵף
начисто לְנַקּוֹת, לְטַהֵר ‖ לַחֲלוּטִין, לִגְמָרֵי, כְּלִי, ת״פ. *Переписать*— הַעְתֵּק לְנָקִי. *Домъ отдѣланъ*— הַבַּיִת בָּנוּי כָּלִיל. *Ему —отказали* דְּחוּהוּ לַחֲלוּטִין
начитанность נ׳ בְּקִיאוּת
начитанный *человѣкъ* ת׳ בָּקִי
начитать פ״י קְרֹא הַרְבֵּה ‖ —**ся** קָרֹא הַרְבֵּה, הָיֹה בָּקִי
начихаться פ״ע הִתְעַטֵּשׁ הַרְבֵּה
начто ת״פ לָמָּה
начудиться *см.* надивиться
нашалить פ״ע הִתְהוֹלֵל לָרוֹב, הִשְׁתּוֹבֵב הַרְבֵּה ‖ —**ся** הִתְהוֹלֵל דַּיּוֹ
нашататься פ״ע הָלֹךְ בָּטֵל מִטִּבְעוֹ
нашатырный ת׳ נִשְׁדּוּרִי
нашатырь ז׳ נִשְׁדּוּר
нашейникъ ז׳ קוֹלָר
нашелушить פ״י קַלֵּף לָרוֹב ‖ —**ся** הִתְקַלֵּף לָרוֹב
нашептаніе *и* **нашёпотъ, нашёптыванье** לַחַשׁ ז׳, לְחִישָׁה נ׳
нашёптывать, —шептать לְחַשׁ בְּאָזְנוֹ, לָחֹשׁ עַל־ (בכשפים) פ״י
нашествіе נ׳ הִתְנַפְּלוּת ‖ —*святого духа* גִּלּוּי רוּחַ־הַקֹּדֶשׁ
нашивать, нашить תְּפֹר לָרוֹב ‖ תְּפֹר עַל־, תַּפֵּר־פ״י
нашивать *см.* носить, нести
нашивка נ׳ בְּהֻפָּה (שֶׁל צְבָאִים) ‖ תֶּפֶר עַל־ ז׳
нашивной ת׳ תָּפוּר עַל־
нашкодивать, —лить פ״י אַלֵּף, לַמֵּד, חַנֵּךְ ‖ —**ся** לָמֹד
нашлёпать פ״י סְטֹר (בכף ידו)
нашпиливать, —лить פ״י אַחֵז, דַּבֵּק (בסיכות) ‖ —**ся** אָחוֹז, הֵאָחֵז
нашпорникъ ז׳ קוֹר־הַפָּרִישׁ, הַדָּרְבָן
наштопать *см.* штопать
наштукарить *см.* штукарить
наштукатурить *см.* штукатурить
нашумѣть פ״ע רָעֹשׁ הַרְבֵּה, סָאֹן
нашутить פ״ע הִתְלוֹצֵץ הַרְבֵּה
нашъ מ״ג שֶׁלָּנוּ, אֲשֶׁר לָנוּ, –נוּ. *Это ваше мнѣніе, а это* наше זוֹהִי סְבָרַתְכֶם אַתֶּם וְזוֹהִי סְבָרָתֵנוּ אָנוּ. Наши *прогнали непріятеля* אֲנָשֵׁינוּ הִבְרִיחוּ אֶת הָאוֹיֵב. *Знай* нашихъ גַּם אֲנָשִׁים מִשֶּׁלָּנוּ. Наша *взяла* אָנוּ נִצַּחְנוּ. *По* нашему לְדַעְתֵּנוּ, לְדִידָן, כִּרְצוֹנֵנוּ. *Онъ и* нашимъ *и вашимъ* הוּא אֶל כָּל אֲשֶׁר יִשָּׂאֵהוּ הָרוּחַ יֵלֵךְ; הוּא יוֹצֵא יְדֵי כָּל הַדֵּעוֹת
нащепать פ״י בַּקֵּעַ (שבבים) לָרוֹב, שַׁבֵּב הַרְבֵּה
нащипывать, —пать פ״י צְבֹט הַרְבֵּה, מְרֹט־
наѣдаться פ״י אָכֹל, הִשָּׂבֵעַ
наѣздить *см.* наѣзживать
наѣздка ז׳ חִנּוּךְ־סוּס (לרכיבה), כְּלָבֵי־צַיִד
наѣздникъ רוֹכֵב, רַכָּב, פָּרָשׁ ‖ פָּרָשׁ לְקֻסָּמִים ‖ נֶמֶס יכין שועץ ז׳
наѣздничать פ״ע שׁוּט, בָּשֹׁט עַל־, שָׁטֹף
наѣзднический ת׳ שֶׁל לְסוּסִים ‖ שֶׁל פָּרָשִׁים
наѣздничество ז״ר חַיֵּי־לְקֻסָּמִים
наѣздничій *см.* наѣзднический
наѣздъ ז׳ גִּיּוּס, הִתְנַפְּלוּת שֶׁל לְקֻסָּמִים ‖ הִתְאַסְּפוּת (וארחים) נ׳
наѣзжать, наѣхать בּוֹא עַל־ (כשעת־נפילה), הִתָּקֵל בְּ.. (בנסיעה), פְּגֹעַ בְּ.. ‖ הִתְאַסֵּף בְּהָמוֹן ‖ בּוֹא לִפְרָקִים פ״ע. *Карета* наѣхала *на камень* הַמֶּרְכָּבָה נִתְקְלָה בְּאֶבֶן. *Мы* наѣхали *на непріятеля* נִפְגַּשְׁנוּ בָּאוֹיֵב. *Къ намъ* наѣхало *много гостей* אוֹרְחִים הַרְבֵּה נִתְקַבְּצוּ אֵלֵינוּ
наѣзживать, —ѣздить חַנֵּךְ סוּס (לרכיבה); כַּלְבֵי־צַיִד ‖ הַרְוֵחַ (בנסיעה) פ״י ‖ —**ся** נָסֹעַ דַּיּוֹ ‖ הִתְחַנֵּךְ (מסוסים או כלבי־ציד)
наѣзжій ז׳ אוֹרֵחַ, נָכְרִי, גֵּר
наэкономить *см.* экономить
наэлектризовать *см.* электризовать
наябедничать דַּבֵּר רָע עַל־, הוֹצֵא דִבָּה עַל־, הַלְשֵׁן עַל־ ‖ קַבֵּל עַל־ ע״י
наяву ת״פ בְּהָקִיץ, בְּמַרְאֶה (ולא בחלום)
наяривать פ״ע הִתְעַסֵּק (בדבר־מה) בַּחֲרִיצוּת
не לֹא, אֵין. *Онъ кричитъ* не *поетъ* הוּא אֵינוֹ מְשׁוֹרֵר כִּי אִם צוֹעֵק. *Онъ ничего*

не *знаетъ* הוא אינו יודע בלום. Не *далеко отъ города* לא רחוק מן העיר. Не *на что купить* כסף אין לקנות

небезвыгóдный שאינו בלתי נותן פירות ת׳

небеса́ *см.* нéбо

небесноголубóй בתכלת־הרקיע ת׳

небéсный — שמימי, רקיעי, של הרקיע, — שחק, שחקים ת׳. *Сводъ*— כפת־שמים

неблагови́дный לא נאה, לא כשר ת׳

неблаговоспи́танный אי־מחנך ת׳

неблагодáрность כפית־טובה נ׳

неблагодáрный כפוי־טובה ת׳. *Быть* —нымъ כפה טובת־פ׳

неблагонадёжность אי־מהימנות נ׳

неблагонадёжный אי־נאמן, אי־מהימן ת׳

неблагонамѣ́ренный בעל מחשבות זרות ת׳

неблагопристóйность מדה גנות, התגנות, מגנה, — כעורה נ׳

неблагопристóйный אי־הגון, אי־מהגן ת׳

неблагопрiя́тный בלתי־נאות ת׳

неблагоразу́мiе חסר־דעת, חסרון— ז׳, כסלות, סכלות, בערות נ׳

неблагоразу́мный — לא־חכם, חסר־דעת, תבונה, בער, סכל, שוטה, פתי ת׳

неблагорóдный בן בלת־העם ‖ שפל ת׳

нёбный חכי ת׳

нéбо רקיע, שחק (ר׳ שחקים), מרום ז׳, שמים ז״ר. *Подъ открытымъ* нéбомь תחת כפת־השמים. *Такъ угодно* нéбу כך הוא רצונו של מקום. *Какъ —отъ земли* כגבה שמים מעל הארץ; ברחוק מזרח ממערב. *Орелъ паритъ подъ* небесáми הנשר ימריא במרום. *Между* нéбомъ *и землею* בין השמים ובין הארץ, באויר. *Онъ какъ съ* нéба *свалился* כאלו ירד ממרום. *Онъ на седьмомъ* нéбѣ לשמחתו אין קץ

нёбо חך ז׳

небожи́тель שוכן שחקים, עיר וקדיש, מלאך־מרום ז׳ ‖

небозóръ ז׳ כמר (מין דג) ז׳

небольшóй לא גדול, קטן, מצער, זוטר ת׳. —шóе *состоянiе* נכסים לא גדולים. *Этому ребенку съ* —ши́мъ *три года* תינוק זה הוא בן שלש שנים ומשהו

небоописáнiе תאור־השמים ז׳

небоописáтель מתאר־השמים, אורנוגרף ת׳

небосклóнъ חוג־השמים, אפק ז׳

небрежéнiе *см.* небрéжность

небрéжливость, небрéжливый *и* —ливо *см.* небрéжность, небрéжный *и* —жно

небрéжность התרשלות, אי־זריזות נ׳, רפיון־ידים ז׳

небрéжный מתרשל, בלתי־זריז, נרפה, רפה־רוח ת׳ ‖

небрéжно בלאחר יד

небрéчь התרשל, התרפה ב.. פ״ע

небывáлый בלתי־מצוי, נשמע, שלא היה מקרה —*случай* כמוהו ‖ חסר־דמיון ת׳ אדם —*человѣкъ* שלא נשמע כמוהו, חסר־נסיון

небывáльщина *и* небыли́ца בדותא נ׳, דבר שלא היה ולא נברא ז׳

небытiё *и* —бы́тность אין, העדר, המציאות, חדלון ז׳

невáжный פעוט, מעט, מצער, קטן, קל, קטן־ערך, קל־, אי־חשוב, של מה בכך ת׳

неварéнiе אי־עכול ז׳

невдалекѣ́ לא רחוק מן־ ת״פ

невдогáдъ, ревдомёкъ. *Мнѣ было*— לא עלה על דעתי

невели́чекъ *см.* небольшóй

невесёлый קודר, עצב ת׳

невещéственный אי־ממשי, בלי גוף ת׳

невзгóда צער, דחק, צוק, מצוק, עמל ז׳, צוקה, צרה, תלאה נ׳ ‖

невзирáя *см.* несмотря́

невзлюби́ть חדל לאהב, נטה מפ׳, הרגיש שנאה לפ׳, ההפך לאויב לפ׳, שטם פ״י

невзначáй בלי משים, שלא במתכון, פתאם ת״פ

невзрáчность דבר של מה בכך ז׳

невзрáчный קל־ערך, פעוט ת׳

невзыскáтельный אי־תבעני ת׳

нéвидаль, —дáльшина דבר יקר, דבר־פלא, חדוש גדול (ל׳ אירוניא) —*Эка*. דבר נפלא ז׳

неви́данный בלתי־מצוי, יקר, נפלא ת׳

невиди́мка רואה ואינו נראה ז׳. *Шапка*— כפת־הפלא

неви́димо בהעלם, בהסתר ת״פ. *Видимо*— בהמון גדול

неви́димый אינו נראה, בלתי־, אי־צפוי, סמוי מן העין ת׳. *Мiръ*— עולם־הרוחות

неви́нно בתם, בלי עון ת״פ

неви́нность תם, נקיון־ כפים, טהר ז׳, תמות, תומה, צניעות נ׳

неви́нный נקי, טהור, בלתי אשם, נקי מפשע, זך, צנוע ת׳

невинóвность נקיון ז׳, זכאות נ׳

невинóвный נקי, חף מפשע, זכאי ת׳

невку́сный חסר־טעם ת׳

невмѣня́емый שאינו בר־עונשין ת׳

невмѣ́стный בלתי מתאים,— נאה ת׳

невмѣшáтельство אי־התערבות נ׳

невниманіе *и* невнимательность גְרִיעַת־
עַיִן נ׳
невнимательный גּוֹרֵעַ עַיִן, בִּלְתִּי שָׂם לֵב ת׳
невнятный אִי־בָרוּר, בִּלְתִּי־מוּבָן ת׳
невовремя (*или:* не вовремя) לֹא בְּעִתּוֹ,
לֹא בִזְמַנּוֹ ת״פ. — *гость хуже татарина*
אוֹרֵחַ שֶׁלֹּא בְעִתּוֹ אֲנַסָּה עָדִיף מִנֵּיהּ
неводъ מִכְמֹרֶת, מִכְמֶרֶת נ׳
невозбранно בְּהֶתֵּר, שֶׁלֹּא בְאִסּוּר ת״פ
невозбранный מֻתָּר ת׳
невозвратный שֶׁאֵין לוֹ תַּשְׁלוּמִין, שֶׁאֵינוֹ חוֹזֵר ת׳
невоздержанность אִי־פְּרִישׁוּת, אִי־נְזִירוּת, אִי־
מְצִיעוּת נ׳; חֹסֶר־מִדָּה (במאכל) ז׳
невоздержный בִּלְתִּי נָזִיר, אִי־מְמוּצָּע ת׳
невоздѣланный בִּלְתִּי נֶעֱבָד,־מְעֻבָּד ת׳
невозможность נִמְנָעוּת, אִי־אֶפְשָׁרוּת נ׳. *По*
—сти, *за* —стью מִבִּלְתִּי אֶפְשָׁרוּת, מִבִּלְתִּי.
שׁוֹטֶה הוּא *Онъ глупъ до* —сти. יְכֹלֶת
מֵאֵין כָּמוֹהוּ
невозможный אִי־אֶפְשָׁרִי ת׳. *Это* —жно
דָּבָר זֶה הוּא מִן הַנִּמְנָע
неволить *см.* приневолить
невольникъ עֶבֶד, מְשֻׁעְבָּד || שָׁבוּי ז׳
невольническій עַבְדִי, שֶׁל עֲבָדִים ת׳
невольничество שִׁעְבּוּד ז׳, עַבְדוּת נ׳
невольный *и* —но שֶׁלֹּא בְמִתְכַּוֵּן, שֶׁלֹּא בְטוֹבָה, —
בְּהֶכְרֵחַ ת״פ
неволя עַבְדוּת, שְׁבִיָּה נ׳ || הֶכְרֵחַ, הֶכְרֵחַ, אֹנֶס ז׳.
Итти въ —лю מָכַר עַצְמוֹ לְעֶבֶד. *Что*
за —*ѣхать* מַה יַמְרִיצְךָ לְנְסֹעַ. *По*
—лѣ— בְּאֹנֶס, בְּהֶכְרֵחַ. *Волей*-пей בִּרְצוֹן או
невообразимый שֶׁלֹּא בִרְצוֹן || בִּלְתִּי מְתֹאָר ת׳
невпопадъ שֶׁלֹּא בִזְמַנּוֹ,־בִמְקוֹמוֹ, בִּלְתִּי נָאוֹת ת״פ
неразумительный בִּלְתִּי מוּבָן, קָשֶׁה לְהָבִין
קָשֶׁה לְהָלֹם ת׳
невралгія נֶבְרַלְגִּיָא נ׳, כְּאֵב־הַשְּׁרִירִים ז׳
невредимый שָׁלֵם, בְּלִי מוּם, אִי־נִזָּק ת׳
невтерпёжъ כָּבֵד מִנְּשׂוֹא ת״פ
невыгода *и* невыгодность הֶפְסֵד, נֵזֶק ז׳,
אִי־תוֹעֶלֶת, רָעָה נ׳
невыгодный בִּלְתִּי מֵבִיא רֶוַח, בִּלְתִּי מוֹעִיל,
אִי־שָׁוֶה ת׳
невыносимый כָּבֵד מִנְּשׂוֹא, שֶׁקָּשֶׁה לַעֲמֹד בּוֹ ת׳
невыразимый בִּלְתִּי מֻבָּע, אִי־מְתֹאָר ת׳
невысокій אִי־גָבוֹהַּ ת׳
невѣдомый בִּלְתִּי נוֹדָע,־יָדוּעַ ת׳
невѣдь *см.* невѣсть
невѣдѣніе אִי־יְדִיעָה נ׳
невѣжа בַּעַר, אָדָם גַּס, הֶדְיוֹט ז׳
невѣжда בּוּר, עַם הָאָרֶץ ז׳

невѣжественный חֲסַר־הַשְׂכָּלָה, נֶעְדָּר־ ת׳
невѣжество בּוּרוּת, בַּעֲרוּת, גַּסּוּת || עַם־
הָאֲרָצוּת נ׳, חֹסֶר־דַּעַת ז׳
невѣжливость חֹסֶר־נִמּוּס ז׳, נַפְתָּנוּת ז׳
невѣжливый נַפְתָּן, גַּס ת׳
невѣйка *и* невѣйница דָּגָן בִּלְתִּי זָרוּי ת׳
невѣріе חֹסֶר־אֱמוּנָה ז׳, אֶפִּיקוֹרְסוּת, סַפְקָנוּת נ׳
невѣрный כּוֹזֵב, בּוֹגֵד, לֹא נָכוֹן, מוּטְעֶה, מְשֻׁבָּשׁ ||
חֶשְׁבּוֹן *—счетъ*. בִּלְתִּי מוּצְלָח || נָכְרִי ת׳
הַעְתָּקָה מְשֻׁבֶּשֶׁת. —ная *переписка*. מוּטְעָה
—ное *извѣстіе* שְׁמוּעָה כּוֹזֶבֶת. *—выс-
трѣлъ* יְרִיָּה בִּלְתִּי מוּצְלַחַת. *—другъ* יְדִיד
בּוֹגֵד. *Война въ* —ными — מִלְחָמָה בַּכּוֹפְרִים
בַּנָּכְרִים]
невѣроятность רִחוּק ז׳, הַפְלָגָה
невѣроятный רָחוֹק,־מֻפְלָג, מֻגְזָם ת׳
невѣрующій בִּלְתִּי מַאֲמִין || כּוֹפֵר ת׳
невѣсомый שֶׁאֵינוֹ בַר־נִשְׁקָל ת׳
невѣста אֲרוּסָה, כַּלָּה נ׳
невѣстка כַּלָּה (אשת־הבן) || גִּיסָה, יְבָמָה
(אשת־האח) נ׳. —сткѣ *на отместку*
בָּאָה תַּחַת בְּזִיָּה
невѣсть מִי יוֹדֵעַ, ה׳ יוֹדֵעַ ת״פ
невѣяница *см.* невѣйка
невѣянный אִי־זָרוּי ת׳
негаданно *см.* нежданно
негативъ נֶיגַטִיב ז׳
негашёная *известь* סִיד חַי ז׳
негдѣ אֵין מָקוֹם, אֵין־ ת״פ. *—сѣсть* בְּלִי מָקוֹם. אֵין
אֵין לִי מוֹצָא. *—взять денегъ* מָקוֹם לֵישֵׁב.
אֵין לוֹ מָעוֹן וּמַחְסֶה. *Ему —жить* לְמָלוֹן
негибкій אִי־גָמִישׁ, אִי־נִכְפָּף ת׳
негибкость קֹשִׁי ז׳, אִי־גְמִישׁוּת, אִי־כְפִיפוּת נ׳
негладкій אִי־חָלָק ת׳
негликé נֶיגְלִיזֶ׳, פַּלְדּוּם ז׳
негливировать הִתְרַשֵּׁל בְּ..., חִסֵּר דַּעַת מִן־,
שָׁכַח נַפְשׁוֹ. —*собою* הֵסֵר מִלִּבּוֹ, נָטַשׁ פ״י
негніючій, —чее *дерево* ז׳ (מין אילן) פִּקְסוּס
негніючка עֵץ־הַחַיִּים ז׳
негніющій בִּלְתִּי מִרְקִיב,־נִפְסָד ת׳
негодникъ *см.* негодяй
негодность פְּסוּל ז׳, פַּסְלוּת, בְּאִישׁוּת נ׳
негодный לֹא־יִצְלָח, בִּלְתִּי צוֹלֵחַ,־מוּכְשָׁר, אִי־
כָשֵׁר, פָּסוּל, כָּשְׁחָת, רַע, בָּאוּשׁ ת׳. —ныя
вещи חֲפָצִים בִּלְתִּי צוֹלְחִים. —ное
употребленію לֹא יִצְלַח. —ное *сукно*
גּוּחַ גָּרוּעַ. *Этотъ лѣсъ* негоденъ
для постройки הָעֵצִים הַלָּלוּ לֹא יִצְלְחוּ
לְבִנְיָן. *—человѣкъ* גֶּבֶר לֹא יִצְלַח
негодованіе כַּעַס ז׳, הִתְמַרְמְרוּת נ׳
негодовать, воз — הִתְרַעֵם, כָּעַס, הִתְמַרְמֵר פ״ע

негодяй ז׳ ריקא, ריק, בטלן, גבר לא יצלח, בטלן
негостепріимный בלתי מכניס אורח, צר עין באורחים ת׳
негоціантъ ז׳ סוחר, בעל־עסקים
неграмотный ת׳ שאינו יודע קרא וכתב
негръ и כושי, ניגר
недавній ת׳ שמקרוב, שזה לא כבר
недавно תה״פ זה לא כבר, מקרוב. *Это случилось* — זה אירע לפני זמן מה. *Онъ — пріѣхалъ* זה לא כבר בא
недалёкій לא־רחוק ‖ קטן־המוח, צר־, חסר־לב ת׳
недальній לא־רחוק, לא־גדול, קרוב ‖ קטן־המוח, צר־ ת׳. —нее *разстояніе* מרחק לא־גדול. —нее *время* בעבר הקרוב. —*родственникъ* שאר־בשר לא־רחוק. *Онъ* —льняго *ума* הוא בעל־מח קטן.
недальновидность ז׳ קצר־הראות
недальновидный ת׳ קצר־הראות, ־בינה
недвижимость ז׳, נכסים דלא ניידי ו״ר קרקע
недвижимый ת׳ אי־נייד
недвижный ת׳ אי־נע, חסר־תנועה
недоборъ ז׳ שאר, שיור ז׳ שארית נ׳
недоброжелатель, —льный ת׳ צר־עין, רע־
недоброжелательство נ׳ צרות־עין
недобросовѣстность ז׳, תרמית־ לב נ׳ ‖ חסרון־יושר
недобросовѣстный ת׳ חסר־יושר
недоброхотство, —тный *см.* недоброжелательно, —льный
недобрый ת׳ לא טוב, רע
недоваренный ת׳ שלא נתבשל כל צרכו
недоваръ ת׳ מאכל שלא נתבשל כל צרכו
недовольный ת׳ אי־שמח (בחלקו)
недовѣріе, —рчивость פקפוק, חשד, חסר־ אמונה ז׳
недовѣрчивый ת׳ חשדן, קטן־אמונה, חסר־
недовѣрять и —ся פקפק, חשד ב... לא האמין פ״ע
недовѣсъ, —вѣсокъ ז׳, גרעון במשקל אונאה־ נ׳
недовѣшивать, —вѣсить גרע במשקל, רמה־ פ״י
недогадка и **недогадливость** ז׳, חסר־בינה בינה לא מהירה, חסר־השערה נ׳
недогадливый ת׳ חסר־בינה, ־השערה
недогаръ ז׳ גרעון במעלות יי״ש
недоглядывать, —дѣть התעלם, העלם עין, לא הקפיד, לא דיק פ״ע
недодача ז׳ נשאר, יתן
недожаренный ת׳ נא, אי־צלוי כל צרכו
недозволенный ת׳ אי־מותר, אסור
недозрѣвать, —рѣть לא התבשל כל צרכו פ״ע
недозрѣлость ז׳ בסר
недозрѣлый ת׳ (פרי) אי־מבשל כל צרכו
недоимка מס אי־מסלק, שיור (מס) העומד להגבות ז׳
недоимочный ת׳ של מס העומד להגבות
недоимщикъ ז׳ שנשאר חיב מס
недоконченный אי־נגמר, אי־מקים, בלתי נשלם ת׳
недокормъ ז׳ חסר־במאכל (לבהמה)
недоловъ ז׳ ציד בלתי מוצלח
недолѣтокъ ז׳ סוס צעיר
недолюбивать טמן בחבו איבה לפ׳, לא משך חסד לפ׳, לא היה לבו טוב על־פ׳ פ״ע
недомогать חלה קצת פ״ע
недомолвка נ׳ שתיקה, העלמה, הבלעה
недомолъ נ׳ טחינה לא כל צרכה
недомѣривать, —мѣрять רדד לא בנאוי, מצא מדה לא־נכונה ‖ —ся רמה במדה פ״י
недомѣрокъ и **недомѣръ** גריעת־מדה, אונאה במדה נ׳
недомѣрять *см.* недомѣривать
недомѣска נ׳ לישה לא כל צרכה
недоносъ, —сокъ ז׳ שליל, נפל
недопёкъ ז׳ לחם שלא נאפה כל צרכו
недопись, —писка ז׳ חסר בכתב
недоплата ז׳ נשאר לשלם
недоплачивать, —платить לא שלם במלואו פ״י
недопой ז׳ חסר במשקה (לבהמות)
недополучить, **недопринять** לא קבל במלואו פ״י
недопродажа נ׳ מכירה אי־שלמה
недопродать לא מכר כליל פ״י
недоразумѣвать לא הבין היטב, שגה בהבנת איזה דבר, לא תפס היטב פ״ע
недоразумѣніе ז׳, חסר־ההבנה, סכסוך־כונה טעות, שגיאה נ׳
недордѣлый ת׳ אי־בשול כל צרכו
недородъ נ׳ מחיש ז׳, מגרעת בתבואה
недорождать, —родить לא גדל כל צרכו, לא עלה יפה פ״ע
недорослый ת׳ שלא גדל כל צרכו (בגיו)
недоросль ז׳ עול ימים, צעיר ‖ מפנק
недоростокъ *см.* недорослый
недосиживать, —сидѣть לא מלא זמנו פ״ע ‖ לא דגר כל צרכו פ״י
недослышать לא שמע היטב, השתמט הדבר מן־ פ״ין
недослышка נ׳ שמיעה פגומה

недосмотрѣніе *и* недосмо́тръ עלום ז׳, שגיאה, השתמטות מן העין נ׳
недосмотрѣ́ть העלם עין מן, השמט עין פ״י
недосо́лъ חסרון־מלח ז׳
недосо́хлый שלא נתיבש כל צרכו ת׳
недоспѣ́лый *см.* недозрѣ́лый
недоста́токъ חסר, חסר, חסרון, מחסור ז׳, מגרעת נ׳ ‖ פסול, פגם, מום, דפי דלם ז׳, פחתת, פחיתות, נ׳ ‖ דהק, עני ז׳. —*въ деньгахъ* חסרון־כסים. —*ума* חסר תבונה. *Природный*— מום טבעי. *Они живутъ въ постоянномъ* —ткѣ הם חיים תדיר ברחק
недоста́точно לא די, לא סגי ת״פ
недоста́точность אי־שלמות נ׳ ‖ חסר ז׳
недоста́точный מחסר, חסר, מקטע ‖ דל, עני ת׳. —*глаголъ* פעל מקטע
недостижи́мость קשי־השגה ז׳
недостижи́мый שאינו בר־השגה ת׳
недостовѣ́рность אי־נאמנות נ׳
недостовѣ́рный אי־נאמן ת׳
недосто́йный אי־נאה, אי־נמוסי, שאינו לפי כבודו של פ׳ ‖ בלתי כדאי ת׳
недосту́пность קשי השגה ז׳
недосту́пный שקשה להשיגו, שקשה לקרב אליו ת׳. *Эти книги* —пны *по своей цѣнѣ* הספרים האלה קשה להשיגם לגדל מחירם (בגדמת יקורתם)
недосу́гъ חסר־פנאי ז׳. *Мнѣ*— אין לי פנאי
недосу́жно. *Мнѣ*— אין לי עכשיו פנאי
недосчи́тываться, —счита́ться מצא פחת במספר פ״י. *Я* —юсь *тутъ пяти рублей* בחשבי מצאתי שרברים חמשה רובל
недосыпа́ть, —сы́пать לא שפך דיו פ״י
недосыпа́ть, —спа́ть לא ישן דיו פ״ע
недосѣ́въ מגעת במזרע נ׳
недосяга́емый אי־משג, נשגב ת׳
недотро́га אדם בעל הרגשה, מהיר־חמה ת׳ ‖ נבעה (מין צמח) נ׳
недоу́здокъ פרובי ז׳, פרומביא נ׳
недоумѣва́ть לא הבין, תכה ‖ פקפק, חשש פ״ע
недоумѣ́ніе פקפוק, חשש ז׳, תמיהה נ׳
недоче́сться *см.* недосчи́тываться
недочётъ היפיצוט, נהסר ז׳, שבות, שבית נ׳
недо́шлый שלא נתבשל כל צרכו, שלא נתבכר— ת׳
недоѣда́ть, —ѣсть שיר במאכלו פ״י
не́другъ אויב, שונא, בעל דבבא ז׳
недру́жно לא בשלום ת״פ
не́дугъ *и* неду́гъ ‖ חלי, תחלוא ז׳, מחלה נ׳ —ги *старости* חולשת־הזקנה, חוֹלשה נ׳
неду́жливый חולני ת׳
неду́жный ידוע־חלי, חלה ת׳
недѣйстви́тельность חסר־פעולה, השפעה ז׳, אי־אמת, פסלות נ׳
недѣйстви́тельный אי־פועל, משפיע ‖ אי־נכון, פסול ת׳. *Это лѣкарство* —льно תרופה זו אינה פועלת. *Этотъ документъ* —ленъ תעודה זו פסולה
недѣли́мое עצם בלתי מתחלק ז׳
недѣли́мость אי־התחלקות, אי־חלקה נ׳
недѣли́мый שאינו בר־התחלקות, אי־מתחלק—נחלק— חלוק ת׳
недѣ́льно *см.* неоснова́тельно
недѣ́льный שבועי, של שבועות ‖ של יום הראשון ‖ אי־מיסד, חסר־יסוד, אי־ממשי ת׳. —ная *плата* שכירות לשבועות. *День*— ראשון בשבוע. —ная *просьба* קובלנא (בקשה) שאין בה ממש
недѣ́льщина שכירות של שבוע ‖ עבודה של שבוע נ׳
недѣ́ля שבת נ׳, שבוע ז׳, שבעת־ימים נ׳
недѣ́ятельность אי־מעשה, תנוק־ידים, רפיון ז׳
недѣ́ятельный בטל, בטלן, אי־פעיל ת׳
нестѣ́ственность אי־טבעיות, זרות נ׳
неесте́ственный אי־טבעי, מוזר, זר, משנה ת׳. —нно שלא כדרך־הטבע
нежда́нно *негаданно* בהסח הדעת, לפתע פתאם ת״פ
нежда́нный *и* нежда́ный אי־מקוה, אי־מחכה, פתאמי ת׳
нежела́ніе אי־חפץ, כסף ז׳, חמדה נ׳
не́жели קודם ש.. מ... מאשר ת״פ. *Прежде*—
нежена́тый פנוי ת׳
нежиле́цъ. *Онъ* —*на бѣломъ свѣтѣ* הוא הולך למות
незабве́нный אי־נשכח, משתכח ת׳
незабу́дка זכריה, זכריני (מין פרח)
незави́дный שאין לקנא בו, קל־ערך, פעוט ת׳. —но של מה בכך
незави́симо בפני־עצמו ‖ מלבד, זולת ת״פ
незави́симость אי־שעבוד, חפש, דרור ז׳, עמידה ברשות עצמו נ׳
незави́симый אי־משעבד, תלוי ב... חפשי, עומד ברשות עצמו ת׳
незави́стный אי־קנאני ת׳
незагдади́мый אי־מכפר, מתכפר ת׳
незада́ча נבר, איד ז׳, אי־הצלחה נ׳
незадо́лго זמן מה קודם ת״פ
незазо́рность חסר־דפי, נקיון, תם ז׳
незазо́рный חסר־מום, דפי, נקי, חף, תמים ת׳

незако́нно לֹא בְּצֶדֶק, לֹא בְּמִשְׁפָּט, נֶגֶד הַחֹק ת״פ
незаконнорождённый מַמְזֵר, בֶּן־עִסָּה ז׳
незако́нность עַוְלַת־הַדִּין ז׳
незако́нный שֶׁלֹּא כַּדִּין,– כַּדָּת,– כַּחֹק,– כַּמִּשְׁפָּט ת׳
незама́й *меня* אַל תִּגַּע בִּי || *см.* нетронь *меня*
незамедли́тельно תֵּיכֶף, מִיָּד ת״פ
незамѣни́мый שֶׁאֵין לוֹ תַּשְׁלוּמִין, שֶׁאֵין תְּמוּרָתוֹ,– חֲלִיפָתוֹ ת׳
незамѣтно בְּאֵין רוֹאֶה, בְּאֵין מֵשִׂים ת״פ
незамѣтный בִּלְתִּי נִכָּר ת׳
незапа́мятный. *Съ* —ныхъ *временъ* מִדּוֹרוֹת קְדוּמִים, מִימֵי־קֶדֶם, מִימוֹת עוֹלָם
неза́пно, неза́пный *см.* внеза́пно *и* внеза́пный
незапя́танный נָקִי, זַךְ, בְּלִי דֹפִי ת׳
незаслужённый אִי־רָאוּי לְ.. ת׳ || עַל לֹא דָבָר, חִנָּם ת״פ
незва́нный אִי־קָרוּא,– מְזֻמָּן ת׳
незго́да, незго́дье *см.* несго́да, несго́дье
нездоро́виться לֹא הָיָה בְּקַו־הַבְּרִיאוּת פ״ע
Мнѣ что-то —вится יֵשׁ לִי מֵיחוּשׁ קְצָת
нездоро́вый אִי־בָּרִיא, חוֹלֶה || מַזִּיק, אִי־מַבְרִיא ת׳. *Я* —ровъ חוֹלֶה אֲנִי. —*климатъ* [אַקְלִים מַזִּיק. —вая *пища* מַאֲכָל בִּלְתִּי מַבְרִיא]
нездоро́вье חֳלִי, מֵיחוּשׁ ז׳
нездоро́вѣть הָיָה חוֹלֶה פ״ע
неземно́й שְׁמֵימִי, רוּחָנִי ת׳
незло́біе רָצוֹן, טוּב־לֵב ז׳, רוּחַ נְדִיבָה נ׳
незло́бный *и* незло́бивый טוּב־לֵב, נְדִיב־[רוּחַ ת׳]
незна́емо מִבְּלִי דַעַת ת״פ
незна́емый אִי־יָדוּעַ ת׳
незнако́мецъ אִישׁ זָר, פְּלוֹנִי, אַלְמוֹנִי ז׳
незнако́мый אִי־יָדוּעַ,– נוֹדָע ת׳. *Я* —ко́мъ *съ нимъ* אֵין לִי הַכָּרוּת עִמּוֹ, אֵינִי מַכִּירוֹ
незна́ніе אִי־יְדִיעָה,– דַּעַת נ׳
незначи́тельность קַלּוּת־עֵרֶךְ, פְּעִיטוּת נ׳, דְּבַר קָטָן,– מִצְעָר, מַשֶּׁהוּ ז׳
незначи́тельный קַל־עֵרֶךְ, קַל, פָּעוּט, מִצְעָר, מְעַט, קָטָן, אִי־חָשׁוּב, בִּלְתִּי נִכְבָּד ת׳
незри́мый אִי־נִרְאֶה, אִינִי–, אִי־צָפוּי ת׳
незрѣлость אִי־בִּשּׁוּל ז׳
незрѣлый אִי־בָּשׁוּל,– מְבֻשָּׁל, בִּלְתִּי גָּמוּר ת׳. —*плодъ* בֹּסֶר. —*человѣкъ* אָדָם שֶׁלֹּא נִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ, אָדָם בִּלְתִּי גָּמוּר
незы́блемость אֹפֶד, חִזּוּק, עֹז ז׳, נִצְּבָה, מַצְּבִיּוּת נ׳
незы́блемый קָשֶׁה, מוּצָק, חָזָק, אָרוּז, אֵיתָן ת׳
неизбѣжи́мость, —жи́мый *см.* неизбѣжность, —бѣжный

неизбѣжность הַכְרַחַ, הֶכְרֵחַ ז׳, הֶכְרֵחִיּוּת, [נְחִיצוּת נ׳]
неизбѣжный הֶכְרֵחִי, נָחוּץ ת׳
неизвѣданный בִּלְתִּי נֶחְקָר ת׳
неизвѣстность סָפֵק ז׳, אִי־בְּרִירוּת,– יְדִיעָה נ׳
неизвѣстный בִּלְתִּי בָּרוּר,– נוֹדָע, לֹא–, אִי־יָדוּעַ || מְסֻפָּק, מְפֻקְפָּק ת׳ || —ная *страна* אֶרֶץ לֹא יְדוּעָה. —*человѣкъ* אָדָם זָר. —ная *будущность* עָתִיד אִי־יָדוּעַ. *День его прибытія еще* —стенъ עֲדַיִן אִי־יָדוּעַ יוֹם בּוֹאוֹ. *Мнѣ* —стно, *что будетъ со мною* לֹא אֵדַע מַה יִּקְרֵנִי בַּיָּמִים הַבָּאִים
неизглаго́ланный *и* —го́лемый *см.* неизречённый
неизглади́мый אִי־מָחוּי,– נִכְחָד,– מִשְׁתַּמֵּד ת׳
неизлечи́мый אָנוּשׁ ת׳. —мо (עַד) לְאֵין מַרְפֵּא
неизмѣнный בִּלְתִּי מִשְׁתַּנֶּה, בְּלִי חִלּוּף–, שִׁנּוּי,– תְּמוּרָה נ׳
неизмѣри́мость רֹב, גֹּדֶל, דֹּחַק ז׳, אִי־סוֹפִיּוּת, אִי־תַּכְלִיתִיּוּת נ׳, אֵין סוֹף, אֵין קֵץ ז׳
неизмѣри́мый בְּלִי שִׁעוּר, אֹרֶךְ מְאֹד ת׳. —мо בְּאֵין סוֹף, בְּלִי קֵץ,– סוֹף, אֵין לְשַׁעֵר, עַד בְּלִי דַי
неизобрази́мый אִי־מְתֹאָר ת׳
неизречённый אִי־מְבֻטָּא,– הָגוּי, שֶׁהַפֶּה אֵין יָכוֹל לְדַבֵּר ת׳
неизсяка́емый בִּלְתִּי יָבֵשׁ,– מִתְיַבֵּשׁ ת׳ —*источникъ* מַעְיָן מִתְגַּבֵּר, מַעְיָן שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק
неизцѣли́мость, —ли́мый *см.* неизлечи́мость, —чи́мый
неизчерпа́емый גָּדוֹל, עָמוֹק, רָחָב, לֹא יִבְלֶה,– יִתַּם ת׳. —*источникъ* מַעְיָן נוֹבֵעַ,– מִתְגַּבֵּר,– שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק
неизчётный *и* неизчисли́мый לֹא יְסֻפַּר ת׳
неизъясни́мый סָתוּם, מוּזָר, אִי־מְתֻפְרָשׁ ת׳
неймётся *Ему*— אֵין לְתַקֵּן אוֹתוֹ
неимовѣрность, —вѣрный *см.* невѣроятность, —я́тный
неиму́щество עֹנִי, מַחְסוֹר ז׳
неиму́щій רָשׁ, עָנִי, דַּל, מִסְכֵּן, אִישׁ מַחְסוֹר ת׳
неимѣніе מַחְסוֹר, חִסָּרוֹן ז׳. *За* —емъ, *По* —нію *денегъ* מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּים
неиску́сный חֲסַר־כִּשָּׁרוֹן,– הִסְתַּגְּלוּת, אִי־מָהִיר, בִּלְתִּי–,– מוּכְשָׁר,– מְסֻגָּל ת׳
неисповѣди́мый אֵין חֵקֶר, בִּלְתִּי יֵחָקֵר, נִשְׂגָּב, נִפְלָא ת׳
неисполне́ніе אִי־מִלּוּי, אִי־קִיּוּם ז׳
неисполни́мый אִי־אֶפְשָׁרִי ת׳
неиспо́рченность תֹּם ז׳,– זַכּוּת נ׳
неиспо́рченный בִּלְתִּי נִשְׁחָת, טָהוֹר, זַךְ ת׳

неисправи́мый שאין לו תקנה ת׳
неиспра́вность אי־סדר ז׳, התרשלות נ׳
неиспра́вный מתרשל, בלתי מתקן, שלא
שלא כסדר, — но בתקונו, בלתי מסדר ת׳
כראוי, — כשורה, בערבוביא
неиспы́танный בלתי נחקר, עמוק מאד, בלתי
неистлѣ́нный ת׳ בלתי נפסד ת׳ מנסה ת׳]
нейстовство התהוללות, השתגעות, הסתערות,
התגעשות נ׳
нейстовствовать התהולל, השתגע, הסתער,
התגעש פ״ע
нейстовый ת׳ מתהולל, משתגע, מסתער, מתגעש
неисчисли́мый ת׳ לא יספר
нейти́ *и* не итти́ פ״ע לא הלך
нейтрализова́ть פ״י כתם
нейтралитéтъ נ׳ נוטרליטא, סתמיות, אי־צדדיות
нейтра́льный ת׳ סתמי, אי־צדדי, נוטרלי.
—но סתם, בלי פניה צדדית
некла́ссный אי־מחלקתי, שאינו שיך למחלקה,
שמחוץ לבית־הספר ת׳
нéкленъ ז׳ גלמוש מטרי (מין אילן)
некни́жный ת׳ אי־מלמד, עם־הארץ
некогда. *Мнѣ* — איני מפנה, אין לי פנאי.
— *гулять* אין לי פנאי לטיל
некоры́стный *см.* безкоры́стный
некраси́вый ת׳ לא יפה
нéкресть , בלתי מטבל (לשם נוצריות); כופר
תפוס במינות ז׳
некроло́гъ ז׳ נקרולוג, הספד
некрома́нтія נ׳ ניקרומנטיא, השבעת־רוחות
некста́ти לא בשעת־הכושר, שלא בשעתו, שלא
בזמנו, שלא במקומו ת״פ
нектáрники ז״ר בלי־דבש
нектáрница *см.* медосо́съ
нектáръ ז׳ ניקטר, יין משמר
нéкуда. — *поставить* אין מקום להעמיד.
Сегодня мнѣ — *ѣхать* אין לי היום
מקום לנסע שמה
нела́дный ת׳ לא יצלח, לא נכון; שדי
нелёгкая. *Куда его* — *занесла* להיכן
הרוח נשאהו. — *принесла тебя* הרוח
הביאך לכאן
нелицепрія́тно ת״פ בלי משוא פנים
нелицепрія́тный ת׳ בלתי נושא פנים
нело́вкій לא || בלתי מהיר, חרוץ || מהוקצע
|| שלא במקומו ת׳ || יצלח. —кія *руки*
מדות ידים בלתי מהירות. —кія *манеры*
בלתי מהוקצעות. *Онъ очень* —ло́вокъ
הוא בלתי חרוץ כלל. *Этотъ инстру-
ментъ очень* —ло́вокъ מכשיר זה לא
יצלח כלל. —кое *замѣчаніе* הערה
שלא במקומה
нело́вко ת״פ אי־נעים, לא טוב
нело́вкость נ׳ אי־מהירות, אי־חריצות
нело́жность נ׳ אמתות, אי־רמאות, נכונות
нело́жный ת׳ אמתי, אי־רמאי, נכון
нельзя́ ת״פ אי־אפשר, אין ל... *Этого зла*
— *исправить* רעה זו אי־אפשר לתקן
(אין לה תקנה). *Противъ этого* — *ни-
чего сказать* נגד זה אין אמר ואין דברים.
Какъ — *лучше* באופן היותר טוב. *Какъ*
— *хуже* באופן היותר רע
нéльзя, *До* — באופן שאין למעלה הימנו.
Онъ разоренъ до — הוא ירד מנכסיו
עד בדיוטה התחתונה. *Онъ* до-нéльзя
скупъ הוא קמצן שבקמצנים
нéльма ז׳ פלמוד סיבירי
нелѣ́пица *см.* нелѣ́пость
нелѣ́пость ; אי־טעם, חסר — ז׳, הבלים ז״ר
אי־התאמה, סכלות, אבסורדיות נ׳, זרות נ״ר
нелѣ́пый הסר־טעם, סר —, נעדר —, בלתי
מתאים, מוזר, אבסורדי ת׳
нелюбо́вь נ׳ תעוב ז׳, שנאה, איבה
нелю́бъ ת׳ אי־נעים, —חביב
нелюди́мость, *и* —ди́мство אי־עירוב עם
הבריות ז׳; התרחקות מן־; שנאת־ נ׳
нелюди́мъ ת׳ בלתי מערב עם הבריות, שונא —
нема́ло ת״פ לא מעט
немалова́жный ת׳ לא קל, —ערך
нема́лый ת׳ לא קטן
немéдленно בלי שהות, —התמהמהות, —עכוב,
תיכף, מיד ת״פ
немéдленный ת׳ תכפי, בלתי שוהה
немерцающій ת׳ בלתי נובל; מאיר תמיד
немилосéрдіе נ׳ אי־רחמים ז״ר; אכזריות
немилосéрдный ת׳ שאינו יודע רחם, אכזרי
неми́лость ז׳ אי־רצון, אי־חסד
немину́емо ת״פ בהכרח, בהכרח, באין מפלט
немину́емый ת׳ הכרחי
немно́гіе ס״מ. אחדים, מועטים, לא רבים. *Въ*
—гихъ *словахъ* בדברים אחדים. —гіе
его поняли לא רבים הבינו לדבריו.
—гіе *изъ людей* אנשים מועטים. —гое
מועט, מעט
немно́го, немно́жко *и* немно́жечко
מעט, קצת, במקצת, לא הרבה ת״פ. *Онъ*
—жко *глухъ* הוא חרש קצת. *Подож-
дите* — חכה נא מעט. *Положите
мнѣ* —жко *сахару* שימו לי מעט סכר.
Эта ваза — *не полна* ארנון זה אינו

מָלֵא בְּמִקְצָת. *Ему—нужно для того, чтобы* .. לֹא הַרְבֵּה נִצְרָךְ לוֹ בִּכְדֵי שֶׁ..
неможется. *Ему*— אֵינִי בְּקַו־הַבְּרִיאוּת
немолчно בְּלִי הֶרֶף, – הַפְסֵק ת"פ
немолчный שֶׁאֵינוֹ פוֹסֵק (בדבור) ת'
немочь חָלָה, פ"ע
немочь и немощь חֳלִי, מֵיחוּשׁ ז', חוּלְשָׁה נ'. *Черная*— אֶפִּילֶפְּסִיקָא, חֳלִי נוֹפֵל
немощной יְדוּעַ חֹלִי, חוֹלֶה; חָלוּשׁ ת'
немудрый פָּשׁוּט, קְטַן עֵרֶךְ; לֹא חָכָם ת
немыслимый שֶׁאֵינוֹ עוֹלֶה עַל הַדַּעַת; אִי־אֶפְשָׁרִי ת'
ненавидѣть, воз— שָׂטַם, שָׂ.א, אָיַב, עָיַן, תָּעַב פ"י
ненавиствовать и —стничать נָטַר שִׂנְאָה, – אֵיבָה, שָׁמַר עֶבְרָה פ"ע
ненавистливый בַּר־נְמִירָה ת'
ненавистникъ שׂוֹטֵם, שׂוֹנֵא, אוֹיֵב ז'
ненавистный מָלֵא שִׂנְאָה, שׂוֹנֵא, שׂוֹטֵם; שָׂנוּי, בָּזוּי ת'
ненависть || תָּאוּב ז', שִׂנְאָה, אֵיבָה, מַשְׂטֵמָה בַּגָּדָה נ'
ненаглядный יָפֶה מְאֹד, נֶחְמָד ת'. —ное *дитятко* בֵּן יַקִּיר, יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים
ненаградимый שֶׁאֵין לוֹ תַּשְׁלוּמִין, שֶׁאֵין תְּמוּרָתוֹ ת'
ненадёжный || אִי־בָּטוּחַ, אִי־נֶאֱמָן, בּוֹגֵד חַלָּשׁ ת'
ненадобность יִתּוּר ז', אִי־נְחִיצוּת נ'. *Продается карета по* —сти יֵשׁ לִמְכֹּר מֶרְכָּבָה מְיֻתֶּרֶת
нерадобный *см.* ненужный
ненадолго לֹא לִזְמַן אָרֹךְ, לִזְמַן מוּעָט ת"פ
ненаказанность и ненаказанный *см.* безнаказанность и безнаказанный
ненарокомъ и ненарочно בְּלִי צְדִיָּה, לֹא בְּמִתְכַּוֵּן, בְּלִי פְנִיָּה ת"פ
ненарочный שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן ת'
ненарушимость קַיָּמוּת נ'
ненарушимый קַיָּם, שָׁרִיר, בִּלְתִּי עוֹבֵר ת'
ненастливо *см.* ненастно
ненастливость אֲוִירוֹן מָחוּב ז', סַגְרִירוּת נ'
ненастливый и ненастный שֶׁל גְּשָׁמִים, מָחוּב, רָטֹב ת']
ненастно הָאֲוִירוֹן רָע
ненастье סַגְרִיר ז', שְׁעַת גְּשָׁמִים אוֹ שְׁלָגִים נ'
ненасытимость и —сытность רַחַב־נֶפֶשׁ ז', חַמְדָנוּת נ'
ненасытимый и —сытный רְחַב־נֶפֶשׁ, חַמְדָן, שֶׁלֹּא יָדַע שָׂבְעָה ת"פ
ненасытство *см.* ненасытимость

ненужный בִּלְתִּי נָחוּץ, – מוֹעִיל, מְיֻתָּר ת'
необдуманность פְּזִיזוּת, בְּהִילוּת נ'
необдуманный מְבֹהָל, בָּהוּל, פָּזִיז, נֶחְפָּז ת'. —но בְּלֹא יִשּׁוּב־הַדַּעַת
необезпечённый בִּלְתִּי מוּבְטָח ת'
необитаемый בִּלְתִּי מְיֻשָּׁב, שָׁמֵם ת'
необозримость רֹחַב מוּפְלָג, – בִּלְתִּי מְשֹׁעָר ז'
необозримый רָחָב בְּלִי שִׁעוּר ת'
необоримый אַל־קוּם, אִי־כָּבוּשׁ, אִי־מְנֻצָּח ת'
необразованность עַם־הָאַרְצוּת, בּוּרוּת נ'
необразованный עַם־הָאָרֶץ, בּוּר, בַּעַר ז'
необрѣзанникъ עָרֵל ז'
необузданность הַפְקָרוּת, מְשׁוּבָה, שׁוֹבְבוּת, פְּרִיצוּת, פְּרִיעוּת נ'
необузданный פָּרוּעַ, פָּרִיץ, שׁוֹבָב, שׁוֹבֵב ת'. —но בְּלִי מֶתֶג וָרֶסֶן
необходимость הַכְרֵחַ, הֶכְרֵחַ ז', הֶכְרֵחִיּוּת, נְחִיצוּת נ'. *По* —сти אָנוּס עַל פִּי הַהֶכְרַח
необходимый הֶכְרֵחִי, נָחוּץ ת'. *Эти вещи мнѣ* —димы הַחֲפָצִים הָאֵלֶּה נְחוּצִים לִי. —мая *нужда* צֹרֶךְ הֶכְרֵחִי. —димыя *дѣла* עִנְיָנִים הֶכְרֵחִיִּים
необходительность אִי־רֵעוּת נ'
необходительный שׂוֹנֵא חֶבְרָה, בִּלְתִּי מְעֹרָב עִם הַבְּרִיּוֹת ת'
необъяснимый אִי־מִתְבָּאֵר, אִי־מִתְפָּרֵשׁ, אִי־מְבֹרָר ת'
необъятность רֹחַב לְאֵין שִׁעוּר ז'
необъятный и необъемлемый רָחָב לְאֵין שִׁעוּר, בְּלִי גְבוּל, בִּלְתִּי מוּקָף ת'
необыкновенность אִי־שְׁכִיחוּת נ'
необыкновенный בִּלְתִּי מָצוּי, – שָׁכִיחַ, יוֹצֵא מִגֶּדֶר הָרָגִיל ת'
необычайность, —ный *см.* необыкновенность, —нный
необязательный בִּלְתִּי מְחֻיָּב ת'. —но רְשׁוּת
неограниченность אִי־הַגְבָּלָה נ'
неограниченный בִּלְתִּי מוּגְבָּל ת'. —нная *власть* שִׁלְטוֹן בִּלְתִּי מוּגְבָּל
неоднократно לֹא אַחַת, כְּפַעַם בְּפַעַם, פְּעָמִים הַרְבֵּה ת"פ
неодобреніе אִי־הַסְכָּמָה, אִי־הוֹדָאָה נ'
неодобрительный בִּלְתִּי מַסְכִּים, –מוֹדֶה, מְגַנֶּה ת'
неодолжительность מְנִיעַת־טוֹבָה נ'
неодолжительный מוֹנֵעַ טוֹבָה, רָע ת'
неодолимый *см.* непреодолимый
неодушевлённый שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים, דּוֹמֵם ת'
неодѣтый אִי־לָבוּשׁ ת'
неожидаемо, —мость, —мый *см.* неожиданно, —нность, —нный

неожи́данно ת״פ בְּהֶסַּח־הַדַּעַת, פִּתְאֹם
неожи́данность נ׳ פִּתְאוֹמִיּוּת. *Это для меня* — זֶה בָּא לִי בְּהֶסַּח הַדַּעַת
неожи́данный ת״פ פִּתְאֹמִי, בִּלְתִּי מְחֻכֶּה–מְקֻוֶּה.
—нное *посѣщеніе* בִּקּוּר פִּתְאֹמִי
неоконча́тельный — בִּלְתִּי גָמוּר, – בּוּחְלָט, מְסֻיָּם, – מֻשְׁלָם ת׳. —ное *наклоненіе* דֶּרֶךְ הַמָּקוֹר
неоко́нченный ת׳ בִּלְתִּי מְסֻיָּם
неологи́змъ ז׳ נֵיאוֹלוֹגִיסְמוּס, נ׳ חַדְּשָׁנוּת
неологи́ческій ת׳ נֵיאוֹלוֹגִי, חַדְּשָׁנִי
неоло́гія נ׳ נֵיאוֹלוֹגְיָא, חַדְּשָׁנוּת בַּלָּשׁוֹן
неопи́санный ת׳ בִּלְתִּי מְתֹאָר– מְבֹטָא
неопла́тность נ׳ אִי־הִשְׁתַּלְּמוּת
неопла́тный ת׳ בִּלְתִּי מִשְׁתַּלֵּם, לֹא יְשֻׁלַּם בְּכֶסֶף
неопредѣлённость סְתָמִיּוּת, אִי־וַדָּאוּת, אִי־דִּיְקָנוּת נ׳
неопредѣлённый סָתוּם, אִי־בָּרוּר, בִּלְתִּי מוּגְבָּל, – קָצוּב, אִי־מְדֻיָּק, אִי־וַדָּאִי, אִי־הֶפֶץ לֹא מְפֹרָשׁ ת׳. —нное *желаніе* —*смыслъ* מוּבָן לֹא בָּרוּר. —нное *наклоненіе* דֶּרֶךְ הַמָּקוֹר
неопредѣли́мость נ׳ אִי־הִתְקַבְּעוּת
неопредѣли́мый ת׳ אִי־מִתְקַבֵּעַ
неопредѣли́тельность, —льный *см.* **непоредѣли́мость** *и* —ли́мый
неопровергáемый *см.* неопровержи́мый
неопровержи́мость נ׳ נֶאֱמָנוּת, וַדָּאוּת
неопровержи́мый — בִּלְתִּי מוּכְחָשׁ, – סָתוּר, גְּדָחֶה, חוֹתֵךְ, נִמְרָץ, מוּחְלָט, בִּלְתִּי מְעֹרְעָר ת׳. —мое *доказательство* רְאָיָה נִמְרָצָה. —мая *истина* אֱמֶת מוּחְלֶטֶת, מְפֻרְסָמוֹת. מוֹפֵת חוֹתֵךְ
неопря́тность אִי־טֹהַר, אִי־נִקָּיוֹן ז׳, אִי־נְקִיּוּת, תְּלָאָה, זֻהֲמָא נ׳
неопря́тный ת׳ אִי־נָקִי, לֹא טָהוֹר, מְזֹהָם
нео́пытность ז׳ חֹסֶר־נִסָּיוֹן
нео́пытный חֲסַר־נִסָּיוֹן, מְחֻסַּר –, אִי־מְנֻסֶּה, בִּלְתִּי – ת׳
неоргани́ческій ת׳ כִּחֲסַר־אֵבָרִים, אִי־אוֹרְגָנִי
неосла́бно ת״פ בְּלִי חָשָׁךְ, – הֶפְסֵק, – הֶרֶף
неосла́бность ז׳ אִי־חִדָּלוֹן
неосла́бный ת׳ בִּלְתִּי פּוֹסֵק
неосмотри́тельность אִי־עִיּוּן ז׳, אִי־הַאֲזָנָה, אִי־זְהִירוּת נ׳
неосмотри́тельный ת׳ אִי־זָהִיר, פּוֹחֵז, נִמְהָר
неоснова́тельность חֶסֶר־יְסוֹד ז׳, אִי־יְסוֹדִיּוּת נ׳
неоснова́тельный ת׳ חֲסַר־יְסוֹד || שִׁטְחִי
неоспори́мость נ׳ וַדָּאוּת

неоспори́мый ת׳ שֶׁאֵין עָלָיו עִרְעוּר, וַדָּאִי
неосторо́жность נ׳ אִי־זְהִירוּת
неосторо́жный ת׳ בִּלְתִּי זָהִיר, – נִזְהָר, אִי־זָהִיר.
—*поступокъ* מַעֲשֶׂה נִמְהָר. —*въ словахъ* בִּלְתִּי זָהִיר בְּדִבּוּרוֹ
неосуществи́мый —, שֶׁאֵינוֹ בְּגֶדֶר הָאֶמוּת
неосѣ́длый ת׳ נוֹמָדִי, נוֹדֵד [הַמִּמּוּשׁ ת׳
неосязáемость נ׳ אִי־מוּחָשׁוּת
неосязáемый ת׳ בִּלְתִּי מוּחָשׁ
неотвергáемый ת׳ אִי־נִדְחֶה, בִּלְתִּי מִשְׁתַּלֵּךְ
неотврати́мый ת׳ שֶׁאֵין לְבַטֵּל, בִּלְתִּי מִתְבַּטֵּל
неотвязчи́вый *см.* безотвя́зный
неотёсанный בִּלְתִּי מְסֻתָּת || – מְלֻטָּשׁ, —
זֶהוּ גּוֹלֶם *Это —болванъ* ת׳ מְגֻשָּׁם. בִּלְתִּי מְלֻטָּשׁ
нéоткуда אֵין מָקוֹם. *Ему —о томъ знать* לֹא הָיָה לוֹ כָּל מָקוֹר לָדַעַת זֹאת.
неотло́жный — בִּלְתִּי דָחוּי, שֶׁאֵינוֹ סוֹבֵל עִכּוּב, אִחוּר ת׳
неотлу́чно ת״פ מִבְּלִי הַפְרָדָה, תָּדִיר. *Онъ былъ при немъ* — הוּא הָיָה מָצוּי אֶצְלוֹ תָּדִיר
неотлу́чный ת׳ בִּלְתִּי נִפְרָד, תְּדִירִי
неотмѣ́нный *см.* безотмѣ́нный
неотмѣня́емость נ׳ אִי־הִשְׁתַּנּוּת, אִי־הִתְבַּטְּלוּת
неотмѣня́емый ת׳ בִּלְתִּי מִשְׁתַּנֶּה, – מִתְבַּטֵּל
неотрази́мый ת׳ שֶׁאֵין לְהָסִיר, – לְהָשִׁיב
неотрицáемый *см.* неопровержи́мый
неотсту́пно ת״פ בְּהַפְצָרָה
неотсту́пность נ׳ הַפְצָרָה
неотсту́пный ת׳ מַפְצִיר, מְאִיץ בְּ..
неотхо́дный *см.* неотлу́чный *и* неотчуждáемый
неотчуждáемый בִּלְתִּי נִמְכָּר, שֶׁאֵינוֹ עוֹבֵר (מֵאִישׁ לַחֲבֵרוֹ) ת׳
неотъе́млемый *и* неотъе́мный — בִּלְתִּי נִלְקָח, – מְשֻׁלָּל ת׳. —млемое *право* זְכוּת קַיֶּמֶת
неохо́та ז׳ אִי־רָצוֹן. *Мнѣ —ѣхать на балъ* אֵין לִי כָּל רָצוֹן לָלֶכֶת אֶל נֶשֶׁף־הַמְחֹלוֹת
неохо́тно ת״פ בְּלִי רָצוֹן, – חֶמְדָּה, – הֵפֶץ
неоцѣнённый ת׳ בִּלְתִּי נֶעֱרָךְ
неощути́тельный ת׳ בִּלְתִּי מוּרְגָּשׁ
непамятозло́бивый ת׳ בִּלְתִּי נוֹטֵר
непамятозло́біе נ׳ אִי־נְטִירָה
непа́рный ת׳ אִי־זוּגִי
непереводи́мый ת׳ בִּלְתִּי מִתֻרְגָּם
непереходя́щій *глаголъ* ת׳ פֹּעַל עוֹמֵד
непла́вкій ת׳ בִּלְתִּי נִתָּךְ
неплатёжъ ז׳ אִי־שִׁלּוּם
неплате́льщикъ ת׳ בִּלְתִּי מְשַׁלֵּם
непло́діе *и* непло́дность נ׳ אִי־פּוֹרִיּוּת

неплóдный *и* —плодорóдный אִי־פּוֹרָה, בִּלְתִּי עוֹשֶׂה פֵּרוֹת ת׳
неплóтный ת׳ מְחוּלְחָל
непобѣди́мый ת׳ אִי־מְנֻצָּח
неповáдный ת׳ בִּלְתִּי מְפַתֶּה,— מוֹשֵׁךְ ת׳. —*начальникъ* פָּקִיד קָשֶׁה.
непови́нность, —ви́нный *см.* неви́нность, —ви́нный
неповиновéніе סֵרוּב, מְרִי, מֶרִי ז׳, סַרְבָנוּת, מְרִדוּת, אִי־הַקְשָׁבָה נ׳
неповорóтливость נ׳ כְּבֵדוּת, אִי־מְהִירוּת
неповорóтливый ת׳ כָּבֵד, אִי־מָהִיר
непогóда ז׳ סַגְרִיר, אֲוִיר רַע
непогóдливый ת׳ סַגְרִירִי
непогрѣши́мый *и* —шительный בִּלְתִּי עָלוּל לְטָעוּת,— לִשְׁגָגָה, בִּלְתִּי נוֹפֵל תַּחַת הַטָּעוּת, חַף מִפֶּשַׁע ת׳
неподалёку ת״פ לֹא רָחוֹק
неподатнóй ת׳ פָּטוּר מִמַּס
неподви́жно ת״פ דּוֹמֵם, בְּלִי תְנוּעָה
неподви́жность נ׳ חֹסֶר תְּנוּעָה ז׳, דּוּמִיָּה
неподви́жный ת׳ בִּלְתִּי מִתְנוֹעֵעַ, חֲסַר־תְּנוּעָה
неподдѣ́льный ת׳ טָהוֹר, בִּלְתִּי מְזֻיָּף
неподкýпность נ׳ נִקְיוֹן־כַּפַּיִם ז׳, שִׂנְאַת־בֶּצַע
неподкýпный שׂוֹנֵא בֶצַע, נְקִי־כַפַּיִם, נוֹשֵׂא פָנִים ת׳
неподражáемый ת׳ בִּלְתִּי מְחֻקֶּה, מֵאֵין כָּמוֹהוּ
неподстýпный ת׳ שֶׁאֵין לָגֶשֶׁת אֵלָיו
неподходя́щій אִי־יָאֶה, בִּלְתִּי מַתְאִים,— הוֹלֵם,
непозволи́тельный ת׳ אָסוּר, לֹא נָכוֹן ת׳
непоколеби́мость נ׳ אֹמֶץ ז׳, נִצְבָה
непоколеби́мый ת׳ נָכוֹן, חָזָק, אַמִּיץ, קַיָּם, מוּצָק
непокóрность *и* —кóрство מְרִי, מֶרֶד ז׳, הַמְרָאָה, מְרִדוּת נ׳
непокóрный ת׳ מוֹרֵד, מַמְרֶה, סוֹרֵר, מוֹרֶה
непокровéнный. *Съ* —ною *главою* בְּגִלּוּי־רֹאשׁ
неполнотá ז׳ חֹסֶר
непóлный ת׳ חָסֵר, לֹא כֻלּוֹ
непомѣ́рность נ׳ גַּדְשׁוּת
непомѣ́рный ת׳ גָּדוּשׁ, בְּמִדָּה רַבָּה.— но— מַרְבֶּה,— גְּדוּשָׁה,— יְתֵרָה, שֶׁלֹּא בְּמִדָּה, יוֹתֵר עַל הַמִּדָּה ת״פ
непоня́тливость ז׳ חֹסֶר הֲבָנָה
непоня́тливый ת׳ חֲסַר הֲבָנָה
непоня́тность ז׳ קֹשִׁי
непоня́тный בִּלְתִּי מוּשָּׂג,— מוּבָן, קָשֶׁה לְהָבִין, קָשֶׁה, מוּקְשֶׁה ת׳
непоправи́мый ת׳ שֶׁאֵין לוֹ תַּקָּנָה
непорóчность תֹּם, טֹהַר, יֹשֶׁר־הַהַנְהָגָה ז׳, תְּמִימָה, צְנִיעוּת נ׳
непорóчный ת׳ תָּם, יָשָׁר, נָקִי, צָנוּעַ

непоря́докъ *и* —дочный *см.* **безпоря́докъ** *и* —дочный
непóсидень *см.* непосѣ́дъ
непослушáніе מֶרִי, מְרִי, קְשִׁי־עֹרֶף, סֵרוּב ז׳, סַרְבָנוּת נ׳
непослýшный ת׳ סָרָב, סַרְבָן, בֶּן־מֶרִי
непослѣ́довательность הֲפִיכָה, הֲפַכְפְּכָנוּת, אִי־עַקְבָנוּת נ׳
непослѣ́довательный הֲפַכְפַּךְ, הֲפַכְפְּכָן, אִי־עַקְבָנִי ת׳
непосрéдственность נ׳ אִי־אֶמְצָעִיּוּת
непосрéдственный ת׳ בִּלְתִּי אֶמְצָעִי, יָשָׁר
непостижи́мый, —стижный בִּלְתִּי מוּבָן,— מוּשָּׂג, נִשְׂגָּב מִבִּינַת־אָדָם ת׳
непостоя́нничать פ״ע לֹא הִתְמִיד
непостоя́нный הֲפַכְפַּךְ, הֲפַכְפְּכָן, מִשְׁתַּנֶּה, בִּלְתִּי מִתְקַיֵּם,— מַתְמִיד,— קָבוּעַ, אִי־קַיָּם, קַל־דַּעַת ת׳
непостоя́нство הֲפִיכָה, הֲפַכְפְּכָנוּת, הַפַּכְפְּכוּת, הִשְׁתַּנּוּת, אִי־קְבִיעוּת, אִי־הִתְקַיְּמוּת, קַלּוּת־דַּעַת נ׳
непостоя́нствовать *см.* **непостоя́нничать**
непосты́дный ת׳ נְקִי־כַפַּיִם, חַף מִפֶּשַׁע, בַּר־לֵבָב
непосѣ́дъ ת׳ הֲלִיכָנִי
непотрéбникъ ז׳ פָּרִיץ; נוֹאֵף
непотрéбный ת׳ פָּרִיץ, זַנַּאי || מְיֻתָּר, בִּלְתִּי נָחוּץ
непотрéбство נ׳ נִאוּף ז׳, זְנוּת
непотрéбствовать פ״ע רָדַף זִמָּה, חָיָה חַיֵּי־זְנוּת
непохвáльный ת׳ בִּלְתִּי רָאוּי לְשֶׁבַח, אִי־מְשֻׁבָּח
непочёмъ. *Ему все*— אַחַת הִיא לוֹ. *Ему* —*солгать* נָקֵל לוֹ לְשַׁקֵּר. *Деньги ему*— אֵין כֶּסֶף נֶחְשָׁב בְּעֵינָיו
нéпочемъ. —*тужить* אֵין כְּדַאי לְהִצְטַעֵר עַל זֶה
непочтéніе *и* —чти́тельность ז׳ אִי־כָבוֹד, אִי־הַקְשָׁבָה נ׳
непочти́тельный ת׳ בִּלְתִּי מְכַבֵּד
нéпочто. —*ходить туда* אֵין כָּל צֹרֶךְ לָלֶכֶת שָׁמָּה
непрáвда נ׳ שֶׁקֶר, כָּזָב ז׳, לֹא־אֱמֶת
не-правда אֵין זֶה אֱמֶת
неправди́вый ת׳ אִי־אֲמִתִּי, לֹא נָכוֹן, שֶׁל שֶׁקֶר
неправдоподóбность ז׳ רִחוּק
неправдоподóбный ת׳ רָחוֹק
непрáведность נ׳ עָוֶל, אָוֶן ז׳, עַוְלָה
непрáведный ת׳ עַוָּל, עוֹשֶׂה עַוְלָה
непрáвильность ז׳ שִׁבּוּשׁ, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, טָעוּת נ׳
непрáвильный שֶׁלֹּא כְּדַרְכּוֹ,— כְּסִדְרוֹ, אִי־נָכוֹן,

—ныя .לא־, לא־ישר, משבש, מוטעה ת׳
—ное *черты лица* ושמי־פנים אי־ישרים
произношеніе .מבטא אי־נכון. —*рису-*
нокъ ציור משבש

непра́вость עוות, עול ז׳, עולה נ׳
непра́вый בלתי צודק, עול, בר־עולה, מעות ת׳
непра́здная (אשה) מעברת נ׳
непредви́дѣнный בלתי נראה מראש, בלתי
צפוי־, —משוער ת׳
непредусмотри́тельность אי־זהירות נ׳
непредусмотри́тельный בלתי נזהר , אי־
непрекло́нность קשי־לב ז׳ [זהיר ת׳
непрекло́нный קשה־לב ת׳
непрело́жность אי־התחלפות , התמדה ,
תכיפות, תדירות נ׳
непрело́жный בלתי מתחלף. — משתנה ת׳
непремѣ́нно בודאי, בטח, אל־נכון ת״פ
непремѣ́нность אי־התחלפות, התמדה, תדירות,
תכיפות נ׳
непремѣ́нный בלתי מתחלף,— משתנה,— עובר,
תדירי ת׳
непреобори́мость, —ри́мый *см.* необо-
ри́мость, —ри́мый
непреодоли́мость אי־התגברות ע׳־ נ׳
непреодоли́мый בלתי נכבש ת׳
непреры́вный *см.* безпреры́вный. —ная
пропорція מערכה תמידית.
непреста́нный *см.* безпреста́нный
неприны́клый בלתי מורגל,— רגיל ת׳
непривы́чка אי־רגילות נ׳
непривы́чный אי־רגיל ת׳
непригóжій —אי־יפה, רע־מראה || אי־הגון,
מהגן,— נאות ת׳
неприкоснове́нность חפש ז׳, אי־נגיעה נ׳
||(*къ чему*) *см.* неприча́стность
неприкоснове́нный שאין לנגע בו, חפשי ת׳
||(*къ чему*) *см.* неприча́стный
неприли́чіе *и* —ли́чность גנות, התגנות,
מדה מגנה,— בעורה, אי־נמוסיות נ׳
неприли́чный בלתי נאות, אי־הגון,— מהגן,
שלא כהוגן, אי־נמוסי ת׳
непримири́мый אי־מתפיס, קשה לרצות, קנאן,
נוקם ונוטר, בלתי מתרצה. שונא תכלית שנאה.
—мая *вражда* תכלית שנאה, איבת־עולם.
неприме́тный *см.* незамѣ́тный
непринуждённо בלי אונס,— כפיה, ברצון ת״פ
непристóйность, —стóйный *см.* непри-
ли́чность, —ли́чный
непристу́пный (מגדל) בצור, נשגב || גאה,
בעל גאוה, שאין לגשת אליו ת׳

непрису́тственный *день* יומא דפגרא
(בערכאות)
непритвóрный בלתי מתחפש,— מחניף ת׳
неприча́стность אי־השתתפות נ׳
неприча́стный בלתי משתתף, אי־אשם, נקי
.מן־ ת׳ *Я* —стенъ *этому дѣлу*
נקי אנכי מענין זה
непріе́млемый בלתי מתקבל, פסול, אסור ת׳
непрія́зненность שנאה, איבה נ׳
непрія́зненный מלא שנאה ת׳
непрія́знь שנאה, איבה נ׳
непрія́тель שונא, אויב ז׳
непрія́тельскій של האויב ת׳
непрія́тно לא לרצון
непрія́тность אי־נעימות, מרת־רוח נ׳
непрія́тный אי־נעים, אי־רצוי ת׳
непробу́дный *сонъ* שנת עולם,— המות נ׳
непродолжи́тельность זמן קצר ז׳
непродолжи́тельный קצר (בזמן) ת׳. *Въ*
—номъ *времени* בזמן קצר
непрозра́чность אי־שקיפות נ׳
непрозра́чный אטום, אי־שקוף, אי־בהיר ת׳
непроизводи́тельность אי־פוריות נ׳
непроизводи́тельный אי־פורה, בלתי מביא
פירות ת׳
непроизвóльный שלא בטובה,— במתכון,
непрома́хъ *см.* прóмахъ [מבלי משים ת׳
непромока́емость דחוסות נ׳
непромока́емый דחוסי ת׳
непроница́емость אי־נקיבות נ׳
непроница́емый אי־נקוב, אי־מחקר, בלתי
חודר,— מתבקע ת׳
непрости́тельный שאין לו כפרה ת׳
непротёка ניר אי־סופג || נהר הפוסק במקום
חול ז׳
непроходи́мый בלתי כבוש, לא סלול, שאין
דרך בו ת׳
непрохóдный *см.* непроходи́мый
непрóчный אי־חזק, אי־קים ת״פ
непрóчь בלתי מתנגד , מסכים , מוכן ת׳.
Я —*сдѣлать это* מוכן אני לעשות זאת
непроѣ́здный *и* —ѣзжій (דרך) שאין לעבור
нептуни́змъ ניפטוניסמוס ז׳ [בה בקרון ת׳
нера́венство אי־שויון ז׳
неравнó שמא , אולי, במקרה, אם || לא
שמא ישאל —*онъ спроситъ*. בשוה ת״פ
неравносторóнній אי־שוה הצלעות ת׳
неравноугóльный אי־שוה הזויות ת׳
нера́вный בלתי ישר,— שוה, לא בשוה, עקם ת׳
нерадивецъ מתרשל, מרשל, נרפה ת׳

нерадивость נ׳ התרשלות, התרפות
нерадивый *см.* нерадивецъ
нерадѣніе *см.* нерадивость
нерадѣть התרשל, התרפה פ״ע
неразборчивость אי־בחרנות נ׳ || טשטוש ז׳, אי־בהירות נ׳
неразборчивый אי־בחרן || אי־ברור,־בהיר, מטשטש ת׳
неразвитость חסר התפתחות ז׳, בערות נ׳
неразвитый מחסר־התפתחות, בער ת׳
неразвязность אי־מהירות, אי־זריזות, אי־חפשיות נ׳
неразвязный אי־מהיר, אי־זהיר, אי־חפשי ת׳
неразгаданный אי־פתור, סתום, נפלא, בלתי מובן ת׳
неразговорчивый קצרן, שתקן, קמצן בדברים ת׳
неразделимость, —дѣлимый *см.* неразделность, —дѣльный
нераздѣльность אי־התחלקות נ׳
нераздѣльный בלתי מתחלק ת׳
неразлучно מבלי הפרד, יחד ת״פ
неразлучность אי־התפרדות נ׳
неразлучный בלתי מתפרד ת׳
неразрушимость נצחיות נ׳
неразрушимый נצחי, בלתי נהרס,־ נכתר ת׳
неразрывность אי־התרה, קימות נ׳
неразрывный בלתי מתר, — מפתר, — נתק, — מתפרד ת׳
неразрѣшимость סתימות, פליאות נ׳
неразрѣшимый חסר־פתרון, בלתי נפתר, סתום, נפלא ת׳
неразсудительность, —льный *см.* безразсудность, —дный
неразуміе חסר־תבונה ז׳
неразумный חסר־תבונה, נבער ת׳
неразъ *и* не разъ לא אחת, כמה פעמים ת״פ
нераскаянность קשי־ערף ז׳, עמידה במרדו ת׳
нераскаянный קשה־ערף, שאינו חוזר בתשובה, עומד במרדו ת׳
нерасположеніе אי־נטית־חסד, אי־משיכת־רצון נ׳ || זעף, רגז ז׳
нерасположённый בלתי נוטה חסד, — מושך רצון || זועף, רוגז ת׳
нераспорядительность אי־כשרון־הסדור ז׳
нераспорядительный אי־סדרן ת׳
нерастворимый בלתי נמס; חסר־טבע ההתמוזות ת׳
нерасторопность עשלון ז׳, אי־זריזות נ׳
нерасторопный עשלני, אי־זריז ת׳
нерасчётливость אי־חסכנות נ׳
нерасчётливый אי־חסכן ת׳
нераченіе *и* —чивость, —чивый *см.* нерадѣніе, —дивость, —дивый
нервическій עצבי, נרעש־עצבים, חדוש —, אחילת־עצבים ,קפדן ת׳ —кая *горячка*
нервный עצבי ת׳. —ная *система* מבנה־העצבים
нервологія גירבולוגיא, תורת־העצבים נ׳
нервъ עצב, עורק ז׳
нерето קוקר של נצרים ז׳
неробкій אי־בישן, אי־פחדן, קשה־לב ת׳
неровность אי־שויון ז׳; בינוניות נ׳
неровный בינוני, בלתי ישר — אי־, בלתי סדור || — מתאים ת׳. —ная *почва* קרקע בינונית, —ная *дорога* דרך בלתי סלולה. —бракъ שדוך בלתי מתאים. —счетъ (*съ дробями*) חשבון בתשברת
неровня אי־זוגי ת׳. *Онъ ей*— אין הוא בן־זוגה. *Жениться на* —нѣ, *выйти за* —ню נחת דרגא בנשואין
нерпа כלב־הים ז׳
нерповый, —пячій של כלב־הים ת׳
нерпятина בשר כלב־הים ז׳
нерукотворённый עשוי לא בידי אדם, נצחי ת׳
нерушимость אי־התמוטטות נ׳
нерушимый בלתי מתמוטט,־ נהרס, שלם ת׳
нерѣдко *и* не рѣдко פעמים קרובות, — תכופות ת״פ
нерѣшимость פקפוק ז׳
нерѣшимый חסר־פתרון ת׳
нерѣшительность *см.* нерѣшимость
нерѣшительный מפקפק, תולה, אי־פסקני ת׳
неряха אי־נקי, רשלן ז׳
неряшество *и* —шливость אי־נקיון ז׳, אי־נקיות נ׳
неряшливый מרשל ת׳
несбыточность אי־אפשרות, אי־התקימות נ׳
несбыточный אי־אפשרי, בלתי מתממש ת׳
несвоевременно שלא בשעתו, - בזמנו, חוץ לזמנו ת״פ
несвоевременный שלא בשעתו,־ בזמנו ת׳
несвойственность אי־עצמיות נ׳
несвойственный שאין דרכו בכך, אי־נאות, רחוק, זר ת׳ || —ное *выраженіе* בטוי בלתי נאות. *Ложь* —на *честному человѣку* השקר אינו ממדותיו של אדם ישר (אין דרכו של אדם ישר לשקר)
несвѣдущій אי־בקי, אי־מנסה ת׳
несвязица הבלים ז״ר, זרות נ״ר
несвязность העדר קשר ז׳
несвязный מחסר־קשר || הבלי, זר ת׳

несговорчивость קשי־התפשרות ז׳, אי־התאחדות נ׳

несговорчивый שקשה להתפשר עמו, בלתי מתאחד, שונא שלום ת׳

несгода, несгодье אסון, פגע, איד ז׳, פורענות נ׳, שעות רעות נ״ר

несгораемый בלתי נשרף,- נאכל, שאין האש שולטת בו ת׳

несеніе נשיאה נ׳. —*креста* נשיאת־הצלב

несессеръ גיסיסור, אמני, נרתיק, תיק, זביל ז׳

несказанный בלתי מובע,- מתאר, שאין למלל אותו ת׳

несклaдица, —склaдность, —склaдный *см.* весвязица, —связность, —связный

несклоняемый בלתי נוטה,- משתנה ת׳

нескончаемый שאין לו סוף, אין סוף,- קץ ת׳

нескоро *и* не скоро *см.* скоро

нескромность אי־ענוה, אי־צניעות נ׳

нескромный אי־ענו, אי־צנוע, גבה־לב ת׳

неслухъ סורר, מורה, בלתי מקשיב, בלתי שומע בקול־פי ת׳

неслыханный מוזר, שלא נשמע כמוהו ת׳

неслышный בלתי נשמע,- מגיע לאזנים ת׳

несмотря *и* не смотря *на* מבלי הבט על־, מבלי שים לב אל־, למרות, בכל זאת. —*ни на что онъ уѣхалъ* הוא נסע מבלי שים לב למאומה מכל מקום. *Онъ успѣлъ въ своемъ предпріятіи —ни на какія препятствія* הוא הצליח בעסקיו למרות כל המעצורים.

несмысленность, —сленный *см.* безсмысленность, *и* —ленный

несмѣняемый בלתי מתחלף, שאין להחליף, להמיר ת׳

несмѣтность מספר רב, המון־ז׳, הרבה לאין שיעור ת״פ

несмѣтный עצום, שאין לו שיעור,- מספר ת׳

несносность עמל, טרח ז׳, תלאה נ׳

несносный כבד מנשוא, שהוא למשא, מלאה ת׳

несѣдникъ קקאו־חביזא (מין צמח) ז׳

несоблюденіе אי־מלוא, אי־דקדוק, חלול ז׳, אי־שמירה, הפרה נ׳

несовершеннолѣтній קטן, אי־בוגר ת׳

несовершённый אי־משכלל, אי־מושלם ת׳

несовершенство אי־שכלול ז׳, אי־שלמות נ׳

несовмѣстный אי־מתאחד, אי־מתחבר,- מתאחה || בלתי נאות ת׳

несогласіе *и* несогласица ריב ז׳, אי־אחדות, שנאה || חלוקת־דעות, מחלקת || אי־התאמה (של קולות) נ׳. *Жить въ* —сіи חיה במחלקת. *Поселить —въ семействѣ* הטל מחלקת במשפחה. *— въ мнѣніяхъ* חלוקת־דעות. *Онъ выразилъ свое —на это* הוא הגיד בפירוש שאינו מסכים לכך

несогласно || בריב, בלי־אחדות, במחלקת, נגד || בלי התאמה ת״פ. *Жить* — היה במחלקת. *Пѣть* — שורר שלא בהתאמת־הקולות. *Говорить —съ здравымъ смысломъ* דבר נגד השכל הישר

несогласность אי־הסכמה, אי־התאמה נ׳

несогласный בלתי מסכים,- מתאים ת׳. *Они* —сны *между собою въ мнѣніяхъ* הם מחלקים בדעותיהם. —ное *пѣніе* שירה בלתי מתאמת. *Эти слова* —сны *съ истиной* אין הדברים האלו מכונים אל האמת. *Это* —сно *съ его показаніями* אין זה מתאים לדברי עדותו. *Я* —сенъ *съ вами* איני מודה לך. *Это* —сно *съ моими желаніями* אין זה כרצוני

несоглашеніе אי־הסכמה נ׳

несоизмѣримый אי־נערך, אי־נמוד ת׳

несокрушимый בלתי נמוט,- נרוץ, אי־חת ת׳

несомнительность, —тельный *см.* несомнѣнность, —нѣнный

несомнѣнно בלי ספק, בודאי, אל נכון, ברי ת״פ

несомнѣнность ודאות, אמתות נ׳

несомнѣнный ודאי, ברור, ברי, אמתי, נאמן, בטוח ת׳

несообразность אי־התאמה נ׳

несообразный בלתי מתאים ת׳

несоразмѣрный שלא לפי ערך, שלא בערך ת׳

несостоятельный שאינו בר־תשלומין,- בעל יכלת ת׳. *Объявить себя —нымъ* הכרז על עצמו שאינו בר תשלומין

несподручный לא קל, קשה ת׳. *Эта работа мнѣ —на* אין עבודה זו לפי כחי.

неспорить *и* —ся לא התקדם, לא עלה יפה פ״ע. *Работа —ритъ* העבודה אינה עולה יפה. *Торговля у него —рится* אין לו הצלחה במסחר

неспоро בלי הצלחה,- תועלת ת״פ

неспорый בלתי מועיל,- מתקדם,- מביא פירות ת׳

неспособность חסר־כשרון, אי־כשר ז׳, אי־הכשרות נ׳; טמטום המוחין ז׳

неспособный בלתי מוכשר,- מסגל, חסר־כשרון, שלומיאל ת׳. *Онъ —бенъ лгать*

Онъ ни къ чему אין הוא יָכוֹל לְשַׁקֵּר
—бенъ הוּא אֵינוֹ מוּכְשָׁר לִמְאוּמָה. *Онъ*
—бенъ *къ дѣламъ* הוּא אֵינוֹ בַּעַל־כִּשָּׁרוֹן.
בְּמִסְחָר. *Перевести кого въ рязрядъ*
—ныхъ מָנָה פ׳ בֵּין מְחוּסְרֵי־הַכִּשָּׁרוֹן.

несправедли́во שֶׁלֹּא בְּצֶדֶק,— מִן הַיּוֹשֶׁר,— בְּמִשְׁפָּט,— כַּדִּין ת״פ

несправедли́вость אִי־צֶדֶק, עָוֶל, עַוּוּת ,׳ רֶשַׁע ז׳, עַוְלָה, עוֹלָתָה נ׳

несправедли́вый בִּלְתִּי צוֹדֵק, שֶׁלֹּא כַּדִּין, אִי־נָכוֹן ת׳

неспѣ́лость, —спѣ́лый *см.* незрѣ́лость *и* —зрѣ́лый

неспя́чекъ חֲלַגְלוֹג ז׳, חֲלַגְלוּגָה, רְגִילָה, פַּרְפַּחִינָא נ׳ (מין פרח)

несравне́нно בְּלִי עֵרֶךְ,— דִּמְיוֹן ת״פ

несравне́нный מֵאֵין כָּמוֹהוּ, שֶׁאֵין בְּמוֹתוֹ; שֶׁאֵין דּוֹמֶה לוֹ ת׳

несро́дный אִי־טִבְעִי, זָר, נִפְלָא, מְשֻׁנֶּה ת׳

нестарѣ́лка בַּלְסְמוֹן שֶׁל גַּן (מין פרח) ז׳

нестерпи́мый שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְסָבְלוֹ, מִסְתַּבֵּל, טַרְחָנִי ת׳

нести́ נָשָׂא, סָבַל עַל כָּתֵף || הֵבִיא || סָבַל, הָיָה מוּטָל עַל־ || הֵטִיל, מִלֵּט (ביצים) || שָׁטַף, סָעַר || הִנָּשֵׂא, —сь || עָלָה. || נָשַׁב, הָפִיחַ, פּוּחַ הִסְבֵּל || הוּטַל, מֻלַּט (מביצים) || הִסְתָּעֵר || הֶרְדִּף. —*на плечахъ* נָשָׂא בַּכָּתֵף. *Осень* —сётъ *непогоду* הַסְתָיו מֵבִיא אִתּוֹ סַגְרִיר. *По рѣкѣ* —сётъ *ледъ* גְּלִידֵי קֶרַח נִשָּׂאִים עַל פְּנֵי הַנָּהָר. *Я* —су *трудныя обязанности* חוֹבוֹת כְּבֵדִים מוּטָלִים עָלַי. *Курицы* —су́тъ *яйца* הַתַּרְנְגוֹלוֹת מַטִּילוֹת בֵּיצִים. *Лошади* —су́тъ, —су́тся הַסּוּסִים שׁוֹטְפִים. *Изъ кухни* —сётъ *дымъ* מִן הַמִּטְבָּח עוֹלֶה עָשָׁן. *У окна* —сётъ מִן הַחַלּוֹן נוֹשֵׁב רוּחַ. *Куда васъ Богъ* —сётъ אָנָה פָּנֶיךָ מוּעָדוֹת; — *чепуху*, *вздоръ* לְאֵין הָרְגָלִים דָּבָר שְׁטוּת. *Облака* —су́тся הָעֲנָנִים נִרְדָּפִים עַל יְדֵי הָרוּחַ. *Конница* —сётся חֵיל הָרוֹכְבִים מִסְתָּעֵר. *Корабль* —сётся *на всѣхъ парусахъ* הַסְּפִינָה נִשֵּׂאת בְּכָל מִפְרָשֶׂיהָ

нестроево́й שֶׁמִּחוּץ לַמַּעֲרָכָה, שֶׁלֹּא בַּמַּעֲרָכָה ת׳

нестро́йный מְחֻסַּר־צוּרָה, נֶעְדַּר—, גָּלְמִי, בָּעוּר, מְבוֹעָר, מְעֻבַּר־צוּרָה || מְעוּרָב, מְטוֹרָף, בִּלְתִּי מַתְאִים (בקולות) ת׳

несудохо́дный (נהר) שֶׁאֵין אֳנִיּוֹת עוֹבְרוֹת בּוֹ ת׳

несу́шка מַלְטָנִית (תרנגלת ממלטת ביצים) נ׳

несхо́дность אִי־דִּמְיוֹן, אִי־שִׁוְיוֹן ז׳, אִי־הִשְׁתַּוּוּת נ׳

несхо́дный אִי־שָׁוֶה, אִי־דּוֹמֶה, שׁוֹנֶה || אִי־מֶקַח בִּלְתִּי מְמֻצָּע, גָּבוֹהַּ ת׳. —ная *цѣна* שָׁוֶה]

несхо́дство *см.* несхо́дность

несча́стіе אָסוֹן, שֶׁבֶר, פֶּגַע רָע, אֵיד, פִּיד ז׳, צָרָה, פֻּרְעָנוּת נ׳. *По* —стью, *къ* —стью לְאָסוֹנִי. *Мнѣ* —*въ картахъ* אֵין לִי הַצְלָחָה בְּמִשְׂחַק הַקְּלָפִים

несчастли́вый *см.* несча́стный

несча́стный אֻמְלָל, קְשֵׁה־יוֹם, אוֹבֵד ת׳

несчётный עָצוּם, לְאֵין מִסְפָּר ת׳

несъѣдо́бный *и* —до́мый אִי־צוֹלֵחַ לַאֲכִילָה ת׳]

несѣда́ленъ *см.* акафи́стъ

нетвёрдо. *Знать свой урокъ* — לֹא יָדַע אֶת הַשִּׁעוּר עַל בּוּרְיוֹ. *Отвѣчать* — עָנָה בְּלָשׁוֹן רָפָה (בְּגִמְגּוּם)

нетвёрдый. —дая *походка* הֲלִיכָה רָפָה

нетерпи́мость חֹסֶר־סַבְלָנוּת ז׳, אִי־סַבְלָנוּת נ׳

нетерпѣли́во בְּלִי סַבְלָנוּת, בְּקֹצֶר־רוּחַ, בְּכִלְיוֹן־עֵינַיִם ת״פ

нетерпѣли́вость חֹסֶר־סַבְלָנוּת, אִי־קֹצֶר־רוּחַ ז׳

нетерпѣли́вый חֲסַר־סַבְלָנוּת, קְצַר־רוּחַ, נִבְהָל, נִמְהָר, פָּזִיז ת׳

нетерпѣ́ніе *см.* нетерпѣли́вость

нетёсъ אֲבָנִים בִּלְתִּי מְהוּקְצָעוֹת,— מְסֻתָּתוֹת נ״ר

нетлѣ́ніе *и* нетлѣ́нность הֶעְדֵּר־הַהֶפְסֵד ז׳, אִי־כְּלָיָה, נִצְחִיּוּת נ׳

нетлѣ́нный נִצְחִי, בִּלְתִּי כָּלֶה, — נִפְסָד ת׳

нето́мко *и* нето́лько לֹא רַק, לֹא לְבַד

нетопы́рь עֲטַלֵּף ז׳

нетре́звость שִׁכָּרוֹן ז׳, שִׁכְרוּת, אִי־פִּכְּחוּת נ׳

нетре́звый שִׁכּוֹר, שָׁבוּר, שָׁתוּי, סָבוּא, מְבֻסָּם, בָּזוּא ת׳. *Онъ* —ваго *поведенія* בְּשִׁכָּרוֹן יִתְנַהֵג

неуваже́ніе, —жи́тельность *см.* непочте́ніе, —чти́тельность

неувяда́емость אִי־כְּמִישׁוּת, אִי־קְמִילָנוּת נ׳

неувяда́емый בִּלְתִּי נוֹבֵל,— נִכְמָשׁ,— קָמֵל ת׳

неугаса́емый *см.* неугаси́мый

неугаси́мый בִּלְתִּי נִכְבֶּה,— נִמְחֶה ת׳

неугомо́нный בִּלְתִּי שׁוֹקֵט || —מִתְגַּעֵשׁ || נִרְגָּן, אִישׁ־רִיב, כָּבֵד מִנְּשׂוֹא ת׳

неугомо́нь בִּלְתִּי שׁוֹקֵט ז׳

неуда́лый אִי־מָהִיר, אִי זָרִיז || לֹא יִצְלָח || רַע, נִבְזֶה, נִמְאָס ת׳

не́удаль גֹּלֶם, טִפֵּשׁ, כְּסִיל ז׳

неуда́ча אִי־הַצְלָחָה, מַקְלָקָלָה נ׳

неуда́чливо, —чливый *см.* неуда́чно, —да́чный

неуда́чно בְּלִי הַצְלָחָה, לֹא יָפֶה ת״פ

неуда́чность *см.* неуда́ча

неуда́чный אי־צולח, בלתי עולה יפה ת׳

неудержи́мый בלתי נעצר, שאין לו מעצור ת׳

неудо́бность אי־הרוחה, אי־רחבה נ׳

неудо́бный בלתי מרוח, אי־נקל ת׳

неудоборва́римый בלתי מתעכל,־מעכל, קשה להתעכל ת׳

неудобопоня́тный בלתי מובן כל צרכו, אי־ברור ת׳

неудобопостижи́мый בלתי מובן,־מושג, מופלא, עמק מאד ת׳

неудобопроходи́мый בלתי סלול,־כבוש, שקשה לעבר בו ת׳

неудоборѣши́мый קשה־הפתרון,־התרה ת׳

неудоботерпи́мый קשה לסבל, כבד מנשוא ת׳

неудо́бство אי־הרוחה, אי־רחבה נ׳

неудово́льствіе אי־רצון ז׳, אי־הסתפקות, מרת־רוח. *Я не далъ ему ни какого повода къ* —ствію לא הבאתיו במאומה לידי אי־רצון. *Причинить кому*— היה מרת־רוח לאיש. *Скрывать свое*— הסתר את אי־רצונו

неуже́ли האמנם, האם, האפשר הדבר, האמת

неужи́вчивость מרחנות, שנאת־שלום, אהבת־מדון נ׳

неужи́вчивый מרחן, מסתבל, שונא שלום, איש ריב ת׳

неужли́ *и* неужто́ *см.* неуже́ли

неукло́нный עקבן, קים, חזק, אמיץ ת׳

неукло́нчивый בלתי עובר על דעתו, אי־רתוי, בלתי מתחמק,־משתמט ת׳

неуклю́жесть אי־מהירות, כבדות נ׳

неуклю́жій מסרבל; בלתי מהיר ת׳

неукори́зненность חסר־דפי ז׳

неукори́зненный מחסר־מום,־דפי, טהור ת׳

неукосни́тельно בלי אחור,־עכוב, במהירות, בזריזות ת״פ

неукроти́мый פרא, שובב, בלתי נכנע,־נבלם ת׳

не́укъ *см.* не́учъ ‖ שור שלא עלה עליו על ז׳

неулови́мый — סתום, מופלא, בלתי מתפרש; נתפס ת׳]

неулы́ба ז׳ זעפן

неумо́йка *см.* неумы́вка

неумоли́мый בלתי נעתר, אכזרי ת׳

неумо́лкно בלי חשך, — הפסק, — הרף ת״פ

неумо́лкный בלתי נפסק,־חדל, שאין לו סוף ת׳

неумо́лчно, —мо́лчный *см.* неумо́лкно, —мо́лкный

неумы́вка בלתי מתרחץ, מזוהם ת׳. Неумы́вкою מבלי התרחץ, שלא בנטילת־גוף

неумы́шленность אי־זדון ז׳, שגגה, אי־צדיה נ׳

неумы́шленный שוגג, בלתי מתכון,־מזיד ת׳

неумѣ́лый אי־זריז, בלתי יודע,־מבין ת׳

неумѣ́нье אי־הבנה, אי־ידיעה, אי־יכלת נ׳

неумѣ́ренность אי־מציעות, אי־מתינות, אי־פרישות, אי־נזירות נ׳

неумѣ́ренный אי־ממצע, אי־מתון; בלתי בלי מדה,־ חק —но,נזור,־ פרוש ת׳

неумѣ́стно לא במקומו, חוץ למקומו, לא בזמנו חוץ לזמנו ת״פ

неумѣ́стный שלא במקומו, שחוץ למקומו, בלתי נאות ת׳

неупла́та אי־שלום, אי־תשלום ז׳

неупотреби́тельность *см.* неупотребле́ніе

неупотреби́тельный אי־שמושי, בלתי משתמש,־נהוג ת׳.

неупотребле́ніе אי־שמוש, אי־השתמשות, אי־נהיגות נ׳

неупроси́мость, —си́мый *см.* неумоли́мость, —ли́мый

неуравни́тельность חלוקה בלתי ישרה נ׳

неуравни́тельный בלתי מתחלק ישר ת׳

неурожа́й אסם רע ז׳, בצרת נ׳

неурожа́йный *годъ* שנת בצרת,־רעב

неуро́чный, —ное *время* זמן אי־מועד

неуря́дица ערבוב ז׳, אי־סדרים ז״ר, ערבוביא, הפכה נ׳

неуря́дливость אי־טהר, אי־נקיון ז׳, אי־נקיות, אי־זהירות נ׳

неуря́дливый בלתי מתקן,־מסדר,־מהגן, אי־הגון, אי־נקי, אי־זהיר ת׳

неуслу́жливый אי־אדון, אי־רצוי ת׳

неуспѣ́хъ *см.* неуда́ча

неуспѣ́шно, —шный *см.* безуспѣ́шно, —шный

неусто́й *и* неусто́йка ‖ אי־עמידה (נגד הזרם) ‖ אי־עמידה בדבור, הפרת־תנאי ‖ קנס (בעד אחור הזמן) ז׳

неусто́йчивый שאין בכחו לעמד נגד־ ‖ אי־עומד בדבורו ת׳

неустраши́мость אמץ־לב ז׳, אבירות נ׳

неустраши́мый אמיץ־לב, אביר לב ת׳

неустро́енный בלתי ערוך, מתקן,־מסדר ת׳

неустро́йство אי־סדרים ז״ר

неусту́пчивость אי־רתיון ז׳, אי־ותרנות, עקשנות נ׳

неусту́пчивый אי־רתוי, אי־ותרן, עקשן, עומד על דעתו, בלתי מעביר על מדותיו ת׳

неусы́пность אי־לאות נ׳

неусы́пный בלתי נלאה ת׳

неутоли́мый || בִּלְתִּי נִשְׁבָּר, – מֻשְׁתָּק, – מֻשְׁקָט
רָעָב בִּלְתִּי מֻשְׁקָט. —*голодъ* אָנוּשׁ ת׳
—мая *жажда* צִמָּאוֹן בִּלְתִּי נִשְׁבָּר.
—мая *боль* כְּאֵב אָנוּשׁ.
неутоми́мость אִי־לְאוּת נ׳
неутоми́мый בִּלְתִּי נִלְאֶה, – נָח, – שׁוֹקֵט ת׳
неутѣши́мый, —ши́мость *см.* неутѣ́шный *и* —тѣшность
неутѣ́шность אִי־הִתְנַחֲמוּת עַל־ נ׳
неутѣ́шный שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל תַּנְחוּמִין, חֲדַל־תַּנְחוּמִין ת׳]
неучти́вецъ נַפְתָּן, גַּס ז׳
неучти́вый נַפְתָּנִי, גַּס ת׳
не́учъ בּוּר, הֶדְיוֹט, עַם־הָאָרֶץ ז׳ не́учь הֶדְיוֹטִית נ׳
неуязви́мый *и* неуязвля́емый בִּלְתִּי נִפְצָע ת׳
нефо́рменный אִי־שְׂרָדִי, פָּשׁוּט ת׳
нефоро́щь לַעֲנָה רוֹמִית נ׳
нефри́тъ נֶיפְרִיט ז׳, אֶבֶן־הַכְּלָיוֹת נ׳
нефронтово́й *см.* нестроево́й
нефть נֵפְט ז׳
нефтяно́й נַפְטִי ת׳
нехожде́ніе אִי־הֲלִיכָה, הִתְעַכְּבוּת נ׳
нехоро́шій לֹא טוֹב, רַע ת׳
нехорошо́ לֹא טוֹב, לֹא יָפֶה ת״פ
нехотѣ́ніе אִי־חֵפֶץ, אִי־רָצוֹן, כֹּרַח ז׳
не́хотя בְּעַל כָּרְחוֹ, שֶׁלֹּא בִרְצוֹנוֹ, בְּלִי חֶמְדָּה ת״פ
некри́сть *и* не́кресть לֹא נוֹצְרִי || אִי־מַאֲמִין, כּוֹפֵר, פָּגָן ז׳
неча́янно שֶׁלֹּא בְּמִתְכַּוֵּן, בְּלִי כַוָּנָה, בְּהֶסַּח הַדַּעַת, פֶּתַע, פִּתְאֹם, בְּמִקְרֶה, עַל פִּי מִקְרֶה, בְּדֶרֶךְ אַרְעִי ת״פ
неча́янность הֶסַּח־הַדַּעַת ז׳, אִי־הִתְכַּוְּנוּת, פִּתְאֹמִיּוּת, אַרְעִיּוּת, מִקְרִיּוּת נ׳
неча́янный פִּתְאֹמִי, מִקְרִי, אַרְעִי ת׳
не́чего, не́чему אֵין – לְ... —*объ этомъ безпокоиться* אֵין לִדְאֹג לָזֶה. —*объ этомъ говорить* אֵין כְּדַאי לְדַבֵּר עַל זֶה. *Его —жалѣть* אֵין לְרַחֵם עָלָיו. *Тебѣ —бояться* אֵין לְךָ לִירֹא. —*терять времени* אֵין לְאַבֵּד זְמַן חִנָּם. *Мнѣ —дѣлать* אֵין לִי עֲבוֹדָה. *Тутъ* не́чему *удивляться* אֵין כָּאן כָּל פֶּלֶא. —*сказать, онъ служитъ хорошо* אֵין לְהַגֵּן אַחֲרָיו בְּנִדּוֹן שֵׁרוּתוֹ
нечеловѣ́ческій נַעֲלֶה מִכֹּחַ אָדָם, גָּדוֹל, רַב מִשֶּׁל אָדָם, עֶלְיוֹנִי ת׳
нечё́са בִּלְתִּי מְסֹרָק, מְזֹהָם ת׳
нечести́вецъ רָשָׁע, אִישׁ־אָוֶן ז׳
нечести́вый רָשָׁע, פּוֹשֵׁעַ ת׳
нече́стіе רֶשַׁע ז׳, רִשְׁעָה, רִשְׁעוּת, פְּשִׁיעָה, פְּשִׁיעוֹת נ׳ן
нечё́тка *см.* нечётъ
нечё́ткій אִי־בָרוּר, מְטֻשְׁטָשׁ, קָשֶׁה לִקְרִיאָה ת׳
нечё́тный נִפְרָד, לֹא־זוּגִי, פְּרָטִי ת׳
не́четъ פֶּרֶט ז׳. *Мой —, а твой четъ* הַפֶּרֶט שֶׁלִּי וְהַצֶּבֶת שֶׁלְּךָ
нечистопло́тность אִי־נִקָּיוֹן ז׳, אִי־נְקִיּוּת, מְאוּסָה נ׳
нечистопло́тный אִי־נָקִי, מְסֹאָב ת׳
нечистота́ מְאוּסָה, זֻהֲמָה, טֻמְאָה, הֶלְאָה נ׳
нечи́стый אִי־נָקִי, מְזֹהָם, מְלֻכְלָךְ, מְסֹאָב || מְעֻפָּשׁ, רַע || אִי־טָהוֹר, אִי־יָשָׁר, מְגֻנֶּה ת׳. —*воздухъ* אֲוִיר מְעֻפָּשׁ, – רַע. —тое *платье* בֶּגֶד מְלֻכְלָךְ, מְרֻבָּב. —тое *полотенце* אֲלוּנְטִית אִי־נְקִיָּה. —*выговоръ* מִבְטָא רַע. —тое *дѣло* עִנְיָן לֹא טָהוֹר. Нечи́стый *или* —стая *сила* מַזִּיק, שֵׁד, מַלְאַךְ־הַבָּלָה, סִטְרָא אַחֲרָא, קְלִפָּה
не́чисть צָרַעַת נ׳ || חֳלִי־הַמִּשְׁגָּל ז׳
нечувстви́тельность קְשִׁי־לֵב, הֶעְדֵּר־הַרְגָּשָׁה, חֹסֶר־ ז׳, אַכְזָרִיּוּת נ׳
нечувстви́тельный קְשֵׁה־לֵב, אַכְזָרִי, נֶעְדַּר־הַרְגָּשָׁה, חֲסַר־רֶגֶשׁ, בִּלְתִּי מַרְגִּישׁ || בִּלְתִּי מוּרְגָּשׁ, – נִכָּר, – נוֹדָע ת׳
не́што *см.* ра́звѣ
нешутя́ בִּרְצִינוּת, בְּלִי הֲלָצָה, בְּלִי בַּתָּבוּת ת״פ
неща́дно בְּאַכְזָרִיּוּת, בְּלִי חֶמְלָה, בְּלִי חֲנִינָה ת״פ
неща́дный אַכְזָרִי ת׳
нея́вка אִי־הוֹפָעָה, אִי־הוֹרָאָה || הֶעְלֵם ז׳, הִתְעַלְּמוּת נ׳. —*въ судъ* הִתְעַלְּמוּת מִפְּנֵי בֵּית־דִּין]
нея́вочный נֶעְלָם, מֻסְתָּר ת׳
нея́вственно, —венный *см.* невня́тность, —вня́тный
неядови́тый אִי־אַרְסִי, חֲסַר־אֶרֶס ת׳
нея́сыть קָאַת, רָחָם ז׳
ни —*то*, —*се* לֹא הָא וְלֹא הָא. —*съ того, —съ чего* פִּתְאֹם. —*за что, —про что* עַל לֹא דָבָר. —*за что на свѣтѣ* בְּעַד כָּל הוֹן. —*одинъ не пришелъ* לֹא בָּא אִישׁ. *Я —на кого не надѣюсь* לֹא אֶבְטַח בְּאִישׁ. *Онъ —о чемъ не слыхалъ* לֹא שָׁמַע מְאוּמָה. *Онъ —въ чемъ не сознался* לֹא הוֹדָה בִּמְאוּמָה
ни́ва שָׂדֶה ז״נ; מִזְרָע ז׳, זְרִיעָה נ׳
нивели́рный נִבְלוֹרִי ת׳
нивелирова́ніе נִבְלוּר ז׳
нивелирова́ть נִבְלֵר, יִשֵּׁר (על פי המשקלת), פִּלֵּס (פני האדמה) פ״י || —ся הִתְנַבְלֵר
нивелиро́вка *см.* нивелирова́ніе
нивелиро́вщикъ *и* ниве́лиръ נַבְלָר ז׳

ни́воросль צמח-הקלומית, ציץ השדה ז׳
нивѣ́сть מי יודע
ни́вяный של שדה ת׳. —ное *растеніе* *см.* нивоposль
ни́гва פרעוש-הארמה ז׳
нигдѣ́ בשום מקום ת״פ
нигили́змъ ניהיליסמוס, אין ז׳, אינות נ׳
нигили́стъ ניהיליסט, מאין, בעל-אפס ז׳
нигугу́ הס מ״ק
нижа́йшій היותר נמוך,- שפל || מסור בכל לב ת׳]
ниже́ אף לא, גם לא
ни́же למטה מ..., שפל-, נמוך- || לקמן, נמוך בטון אחד. *Тономъ*— למטן ת״פ —*кольна* מן הברכים ולמטה. —*моста* למטה מן הגשר. *Смотри*— עין לקמן *Мой домъ* —*вашего* ביתי נמוך מביתך
нижеизло́женный האמור לקמן ת׳
нижеизъяснённый המבואר לקמן,- למטן, המפורש- ת׳
нижеименóванный הנזכר לקמן ת׳
нижеозначённый הנזכר לקמן ת׳
нижеподписа́вшійся החתום מטה ת׳. *Я* —*обязуюсь*.. אני, החתום מטה, מתחיב..
нижепоименóванный הנזכר למטן,- לקמן ת׳
нижеприведённый המובא למטן,- לקמן ת׳
нижеречённый הנזכר למטן,- לקמן ת׳
нижеска́занный האמור למטה,- לקמן ת׳
нижеслѣ́дующій הבא למטן,- לקמן ת׳
нижеупомя́нутый הנזכר למטן ת׳
ни́жній תחתין, תחתי || נמוך ת׳. —*этажъ* בית הדיוטא התחתונה. —няя *палата* התחתון. —нее *платье* בגד תחתון.- —ніе *чины* הפקידים הנמוכים
низа́льный המשמש לחריזה ת׳
низа́ніе חריזה נ׳
низа́нье מלאכת-פנינים נ׳ || חרוז של מרגליות ז׳, לונזיא- נ׳
низа́ть, ни́зывать חרז פ״י || —ся התחרז
низверга́ть, низве́ргнуть השלך, דחה, דחף, הפל, הדף, מטל, הטל, מגר, הגר, ירה, רמה, הורה, —ся || הכרע, השפל, הכנע, הורד פ״י השלך, הוטל
ни́звергъ מוצקי-הנהר ז״ר
низверже́ніе השלכה, הורדה, פטירה נ׳ || פרץ ז׳
низвлека́ть, низвле́чь שמט, הפשט פ״י || —ся השמט, הפשט
низводи́ть, низвести́ הורד, השפל פ״י || —ся הורד, השפל
низина́ גיא ז׳, שפלה נ׳
ни́зить נפל, ירד, שקע, שפל, הלך וחסר פ״ע || השפל פ״י

ни́зкій, שפל, שפל-קומה, נמוך || פחות, גרוע, קל, נקלה, ירוד ת׳. —*потолокъ* תקרה נמוכה. —кая *температура* טמפרטורא נמוכה. —*голосъ* קול נמוך. —*поклонъ* השתחויה נמוכה. —зкое *золото* זהב בעל בחינה נמוכה. *Товаръ* —зкаго *достоинства* סחורה גרועה. —*человѣкъ* נבל, איש-בליעל, - נקלה. —зенькій *человѣкъ или человѣкъ* —зкаго *роста* שפל-קומה, בעל קומה נמוכה. *Человѣкъ* —зкаго *происхожденія* נחת-דרגא
ни́зко בשפל, בעמק, עמוק || בנבל, בנקלה ת״פ
низкова́тый שפל מעט, נמוך - ת׳
низкопоклóнливость זחלנות, התרפסות, השתפלות, הכנעה נ׳
низкопоклóнливый, —лóнный זחלן, מתרפס, נכנע ת׳
низкопоклóнникъ *см.* низкопоклóнливый
низкопрóбный בעל בחינה נמוכה,-פחותה ת׳
низкоствóльный בעל מצבת נמוכה ת׳
ни́зкость, שפלות, גריעות, פחיתות, נמיכות, זהרות נ׳
низлага́ть, низложи́ть הורד, השלך, הפל, הגר, הורד || —ся גבר על-, חזק-, כבש, נצח פ״י
низлива́ть, низлія́ть, низли́ть הגר ארצה, שפך - פ״י
низложе́ніе הורדה נ׳ || כבוש, נצוח ז׳
ни́зменность שפלה, שפלה נ׳
ни́зменный שפל, מצוי בשפל ת׳
низмя́нка קינטונקולון (מין צמח) ז׳
низóвый שבשפל-הנהר, שבמורד - ת׳. *Наши* —вые *города* הערים היושבות במורד הוולגה. —*вѣтеръ* רוח מערבית
низóвье מורד-הנהר, שפל - ז׳
низойти́ *см.* нисходи́ть
ни́зомъ למטה || בהשפלת-הקול ת״פ
ни́зость שפלות, פחיתות, גריעות, נמיכות נ׳ || נחת-דרגא ת׳
низри́нуть השלך למטה, הפל - פ״י || —ся התנפל, הפל עצמו
низшéствіе ירידה, נחיתה נ׳
низъ מורד || מורד ז׳ , שרש ז׳, רגל נ׳ || שרש ההר, הדיוטא התחתונה נ׳ —*горы* רגלי -. *Жить въ* —зу דור בפתח (או: בדיוטא התחתונה). *Плыть, идти въ* —*рѣки* שחה עם הזרם, שוט
низь שפול, שפולא ז׳, שפלה, תחתית נ׳ || חרוז, תור ז׳

никакой לא.., כל, שום

никакъ בשום אפן, כלל וכלל, כל עקר, כל מאומה || אין זאת אלא, כנראה. *Я —не могу этого сдѣлать* לא אוכל בשום אפן לעשות זאת. *Я —этого не желаю* אין רצוני בכך כל עקר. —*нѣтъ* לא ולא. —*это вашъ братъ* אין זאת כי אם אחיכם הוא. —*вы это забыли* כנראה, שכחתם זאת

никкель *и* никель ניקל, ברזל מוזר ז׳

никнуть שחה, השתוחח, גחן || נפל פ״ע

никогда מעולם לא, מעודו, מימיו, לעולם ת״פ

никоимъ образомъ בשום אפן

николи *см.* никогда

никто, никоторый שום אדם. *Его —не знаетъ* אין איש מכיר אותו. —*го не боюсь* לא אירא שום בריה. —*другой* הוא הוא ולא אחר. —*имъ не запрещаетъ* אין אדם מוחה בידם

никуда לשום מקום || למאומה. —*не пойду, не поѣду* לא אלך, לא אסע לשום מקום. *Это —не годится* דבר זה לא יצלח למאומה

нимало *см.* нисколько

нимфа נימפא, נימפי נ׳

ниоткуда, ниотколѣ, ниоткуду משום מקום, משום צד

нипочёмъ *см.* непочёмъ

нипочто לשוא, לחנם; לריק, בלי כל תועלת ת״פ

нисколько אף במשהו

ниспадать, ниспасть נפל מן, ירד – פ״ע

ниспаденіе נפילה מן, ירידה – נ׳

ниспосланіе השראה, הערה נ׳

ниспосылать, ниспослать השרה על, הערה – ||—ся הערה, השלח; שלח ממרום פ״י

ниспровергать, ниспровергнуть הרס, סתר, הורד פ״י

ниспроверженіе הריסה, סתירה, הורדה נ׳

ниспускать *см.* спускать

нисходить, низойти ירד, שקע פ״ע

нисходящій יורד, שוקע ת׳

нитакъ нисякъ לא דא ולא הא, לא כך ולא כך, בשום אפן ת״פ

нитамъ нисямъ לא כאן ולא כאן, בשום מקום ת״פ

нитевидный *и* нитеобразный כעין חוט ת׳

нитка חוט ז׳. *На живую* —ку במהר, בחפזון ת״פ. *Висѣть на* —кѣ היה תלוי בחוט השערה. —*для шитья* חוט של תפירה

ниточникъ מוכר חוטים ז׳

ниточный של חוט, חוטי, שזור ת׳

нитчанка *и* нитчатка אפס (מין צמח) ז׳

ниточный חוטי, של חוטים ת׳

нить חוט, פתיל ז׳

нитяникъ חמילה מארג כפול נ׳

нитяный *см.* нитчатый

ницъ אפים ארצה ת״פ

ничей שאינו שייך לאיש. —чья *земля* אדמת־הפקר. —чья *книга* ספר שאין לו בעלים

ниченицы *и* ниченки פתיל ז׳, תקוה נ׳

ничкомъ אפים ארצה ת״פ

ничто אין דבר, לא מידי || משהו. *Онъ* —чѣмъ *не доволенъ* אין דבר משביעהו רצון. *Это* ни *къ* чему *не ведетъ* אין בזה כל תועלת. *Онъ* ни *о* чёмъ *не думаетъ* אין הוא חושב על שום דבר. *Онъ* ни *во* что *не вмѣшивается* אין הוא מתערב בשום דבר. Ни *за* что בעד כל הון דעלמא. *Обращать въ*— בטל, עשה לדבר של מה בכך. *Изъ* ничего ничего *не сдѣлаешь* אין עושין יש מאין. *Я продалъ свой домъ за*— מכרתי ביתי בחצי־חנם. Ничего *подобнаго* לא מינה ולא מקצתיה. *Я* ничего *не знаю* לא חלק ידענא ולא בלק ידענא. Ничего! לא מידי! לא קשה. *Я* ничему *не вѣрю* אינני מאמין בשום דבר

ничтожество אפס ז׳, אפסות נ׳

ничтожность אפסות נ׳ || דלון, כליון, הפסד ז׳

ничтожный אפסי, נעדר־ערך, קל־, של מה בכך, בטל ת׳. —*человѣкъ* אדם בשפל. —ное *дѣло* ענין של מה בכך, דבר קל

ничуть לא, במאומה; *см.* нисколько

ниша כוך, לול, פרדסק ז׳

нишкнуть החרש, שתק פ״ע

ништо דמו בראשו

нищать, об— דלך ודל, מוך, הורש, התדלדל, העני, ירד מנכסים פ״ע

нищебродъ קבצן, מחזיר על הפתחים, פושט יד ז׳

нищенски כקבצן, כדרך־הקבצנים ת״פ

нищенскій קבצני, של מחזיר על הפתחים, של פושט יד ת׳

нищенство מחסור, רישׁ ז׳, עניות, דלות; קבצנות נ׳

нищенствовать *и* —шествовать קבץ נדבות, החזר על הפתחים, פשט יד פ״ע

нищета́ ריש ז׳, עניות, דלות, אביונות נ׳
ни́щій עני, דל, אביון, רש || קבצן, פושט יד, מחזיר על הפתחים ז׳
но אך, רק, אבל, אלא, מיהו
нове́лла נובילא נ׳
новёхонекъ, новёшенекъ — חדש לגמרי, — בחלוטין ת׳
новизна́ חדוש ז׳, חדשה נ׳
нови́къ מתחיל, טירון || פג׳ ז׳
новина́, нови́нка ניר ז׳, קרקע בתולה נ׳ || בר שלא הלבין עדין || פרי חדש ז׳, בכורה נ׳
нови́нный של ניר ת׳
нови́ца טירונית לנזירות נ׳
новичёкъ טירון, מתחיל ז׳
новобра́нецъ ביקרוט, טירון לחילים ז׳
новобра́нный רכוש מקרוב ת׳
новобра́чный חתן ז׳. —ная כלה
нововведе́ніе מנהג חדש, חדוש ז׳, חדשה נ׳
нововводи́мый מחדש ת׳
нового́дный של ראש־השנה ת׳
новозавѣтный של הברית החדשה; אונגליוני ת׳
новоизбра́нный נשוי מקרוב || שנבחר — ת׳
новолу́ніе מולד, ראש־החדש ז׳
новомо́дно לפי המודא האחרונה ת׳
новомѣ́сячіе *см.* новолу́ніе
новооткры́тый שנתגלה מקרוב, שנפתח — ת׳
новопріѣ́зжій שבא מקרוב ת׳
новорождённый נולד מקרוב, ילוד נ׳
новосе́лецъ —сёлъ שנתישב מקרוב, שלא נתאזרח עדין ת׳
новосе́лье מקום־מושב חדש, משכן חדש; מעון חדש ז׳, דירה חדשה; העתקת־דירה נ׳
Праздновать — חנך בית. *Идти на*— הלך לחנכת־בית
но́вость חדוש ז׳, חדשה נ׳ || דבר חדש ז׳
новоте́льная *корова* (*или* новотёлка) פרה שילדה מקרוב ת׳
но́вый חדש || חדיש, מודרני ת׳. —вое *платье* בגד חדש. —вая *книга* ספר חדש. —вое *открытіе* המצאה חדשה. *Что* —ваго מה נשמע חדשות. —вые *писатели* הסופרים החדישים (המודרנים). —вое *золото* זהב אמיריקאי (מין מתכת)
новь ניר ז׳, קרקע בתולה נ׳
новѣ́йшій חדיש ת׳ || האחרון, היותר חדש. —шіе *философы* הפילוסופים האחרונים
новѣ́ть, но— התחדש פ״ע
нога́ רגל נ׳. *Ни* —гою *ко мнѣ* אל תעיז לדרך על סף ביתי (אל תראה את־פני). *Жить на широкую* —гу חיה כאחד השרים. *Быть съ кѣмъ на короткой, на дружеской* —гѣ היה מקשר את־פ׳ בידידות. *Поставить кого на* —ги העמד פ׳ על רגלי עצמו. *Встать на* —ги העשה עומד על רגלי עצמו. *Бѣжать со всѣхъ* ногъ רוץ בכל כחו. *Упасть со всѣхъ* ногъ נפל מלא קומתו, נפל בפשוט ידים ורגלים. *Идти въ* —гу הלך בצעדים שוים. —*за* но́гу עקב בצד אגודל. *Сбить кого съ* ногъ הפל איש למדחפות. *Я съ самаго утра на* —га́хъ למן השכמת הבקר הנני על רגלי. *Деревянная*— קב
ноголо́мъ ציגית, גומה נ׳
ноготки́ עוגל (מין פרח) ז׳
но́готь צפרן נ׳
ногтоѣ́да *и* —ѣ́дица נגע־צפרן ז׳, טלטולין, מסמרות ז״ר
ножеви́ще בית־סכין ז׳
ножёвка משור־יד ז׳
ноже́вникъ סכינר (עושה סכינים) ז׳
ноже́вщикъ *см.* ноже́вникъ
ножёвщина ריב־מות ז׳. *Дошло до*—ны הגיע עד ריב־מות
ножёзный סכיני, של סכין ת׳
ножёнка, —енька *и* —жечка רגל קטנה נ׳
но́женки מספרים קטנות ר״ז
но́жка רגל קטנה || כרע נ׳ || קלח, לגלוג, אב, גבעול || נצב, בית־יד, בית־אחיזה ז׳
но́жницы מספרים ר״ז
ножно́вка צלצל־כנפים, בית־קבול (לחפושית) ז׳
ножны́ נדן ז׳
но́жный השיך לרגל, של הרגל ת׳
ножъ, —жикъ סכין, אומל ז׳, מאכלת נ׳. *Складной*— סכין מתקפל. *Перочинный* —жикъ אולר. *Костяной*— מטוי. *Это ему точно —острый* דבר זה עושה בשרו חדודין חדודין
ноздрева́тость ספוגיות, נקבוביות נ׳
ноздрева́тый ספוגי, נקבובי, מנקב ת׳. —*хлѣбъ* לחם ספוגי
ноздрева́тѣть העשה ספוגי־ נקבובי, המלא נקבוביות פ״ע
ноздри́на, —нка נקבובית נ׳
ноздря́ נחיר נ׳
ноздряно́й נחירי, של הנחיר ת׳
ноль *см.* нуль
но́меръ נומירו, מספר ז׳
номина́льный נומינלי, ערכי, שמי ת׳
номокано́нъ נומוקנון (ספר החקים של הכנסיה הנוצרית) ז׳

но́на נוֹנָא (הַקוֹל הַתְּשִׁיעִי לְקוֹל הַיְסוֹדִי) נ׳
но́нче *см.* ны́нче
нора́ חוֹר ז׳, מְעָרָה נ׳ ; מְעוֹן־חַיָּה, מִרְבָּץ – ז׳, מְאוּרָה נ׳]
но́рдный צְפוֹנִי ת׳
нордъ צָפוֹן ז׳
нордъ-вестъ צְפוֹנִית־מַעֲרָבִית
нордъ-остъ צְפוֹנִית־מִזְרָחִית
нори́стый ת׳ מְעָרָנִי, מְאוּרָנִי (מָלֵא מְאוּרוֹת)
нори́чникъ ז׳ חוּמְטוֹן (מִין צֶמַח)
но́рка *см.* нора́|| חֻרְפָּן קָטָן, פֶּתֶן־, אֶפְעֶה– עֶכֶם – ז׳, חֲכִינָה קְטַנָּה נ׳
но́рма ז׳ (וּמִשְׁקֹלֶת) נוֹרְמָא נ׳, כְּלָל, קַו
норма́льный נוֹרְמָאִי, טִבְעִי ת׳
норови́ть בַּקֵּשׁ תּוֹאֲנָה– שְׁעַת־כֹּשֶׁר || – טוֹבָה לְפ׳, הִשְׁתַּדֵּל לְטוֹבַת־פ׳ פ״י. *Онъ такъ и* —ви́тъ *поссориться* רַק תּוֹאֲנוֹת הוּא מְבַקֵּשׁ בִּדֵי לָבוֹא בְּרִיב. *Онъ такъ и* —ви́тъ *уйдти* הוּא מְבַקֵּשׁ רַק שְׁעַת־כֹּשֶׁר לְהִשְׁתַּמֵּט. *Онъ* —ви́тъ *все своимъ дѣтямъ* הוּא מְבַקֵּשׁ רַק אֶת טוֹבַת בָּנָיו
но́ровъ מִנְהָג, הֶרְגֵּל ז׳, מִדָּה, דֶּרֶךְ נ׳. *Что городъ, то и* —, *что деревня, то и обычай* נַהֲרָא נַהֲרָא וּפַשְׁטֵיהּ
норо́къ חֲלַד־הָרִים ז׳, כַּרְכּוּשְׁתָּא נ׳
носа́стый חַטְמָנִי, גְּדָל־הַחֹטֶם ת׳
носа́тикъ ז׳ וִיז־שָׂדֶה
носа́тый *см.* носа́стый
носа́съ אֶרֶךְ־הַחֹטֶם ת׳
носи́лки אַפִּרְיוֹן, פּוּרְיוֹן ז׳, פּוּרְיָה, גּוּהַרְקָא, אֲלַנְקָא נ׳]
носи́лочный הַשַּׁיָּךְ לְאַפִּרְיוֹן ת׳
носи́льный הַמְשַׁמֵּשׁ לִלְבִישָׁה, עָשׂוּי לִלְבֹּשׁ ; נִשָּׂא ת׳. —ное *платье* בֶּגֶד חוֹל
носи́льщикъ סַבָּל, נַטָּל, כַּתָּף ז׳
носи́ть, на́шивать נָשֹׂא, עָמֹס, סָבֹל, נָטֹל, טַלְטֵל פ״י || —ся הִנָּשֵׂא, הִתְנַשֵּׂא || רַחֵף, לָבֹשׁ בִּגְדֵי־ —*трауръ* מָלֵא. שׁוּט, עוּף, אֵבֶל. *Корабль долго* —си́ло *по волнамъ* הָאֳנִיָּה טֻלְטְלָה הַרְבֵּה עַל גַּבֵּי הַגַּלִּים. *Эта матерія долго* —сится אָרִיג זֶה נִשָּׂא הַרְבֵּה. *Дымъ* —сится *въ воздухѣ* עָשָׁן מְמַלֵּא אֶת הָאֲוִיר. —сится *слухъ, что..* אוֹמְרִים, שֶׁ..
но́ска *и* ноше́ніе נְשִׂיאָה נ׳
носки́ *см.* носо́къ || מִין מִשְׂחָק בִּקְלָפִים ז׳
но́скій חָזָק, אַרְיֵה, נִשָּׂא הַרְבֵּה ת׳. —ская *курица* תַּרְנְגֹלֶת מְלֻטֶּנֶת
но́скость חֹזֶק ז׳, חֲזָקָה, אֲרִיזוּת נ׳
носово́й שֶׁל הַחֹטֶם ת׳. —*хрящъ* הַסּוּס הַחֹטֶם. —*звукъ* קוֹל נְחִירִי. —*парусъ* מִפְרָשׂ שֶׁל רֹאשׁ־הָאֳנִיָּה. —*платокъ* מִמְחָטָה

носовщи́къ חוֹבֵל ז׳
носо́къ, носо́чекъ זַרְבּוּבִית (שֶׁל כֵּלִים) נ׳ || עֲקֵב־הַגֶּרֶב || רֹאשׁ־הַמִּנְעָל ז׳
носоро́говый קַרְנַפִּי, שֶׁל קַרְנַף ת׳
носоро́гъ קַרְנַף ז׳
носъ אַף, חֹטֶם || מַקּוֹר, חַרְטֹם, פִּיד (שֶׁל צִפֳּרִים)|| רֹאשׁ (שֶׁל אֳנִיָּה) || כַּף־הָרִים ז׳. *Орлиный*— חַרְטֹם־הַנֶּשֶׁר. *Встрѣтиться* —сомъ *къ* —су הִפָּגֵשׁ אִישׁ בַּחֲבֵרוֹ. *Остаться съ* —сомъ, *съ длиннымъ* —сомъ הִשָּׁאֵר בְּבֹשֶׁת־פָּנִים. *Наклеить кому*— בּוֹא בַּעֲלִילָה עַל־פ׳. *Утереть кому*— נְתֹן סְנוֹקֶרֶת לְפ׳, גְּזֹף בְּפ׳. *Повѣсить*— הַפֵּל פָּנִים. *Запиши себѣ это на* —су כְּתוֹב זֹאת לְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ. *Водить кого за*— שַׁלֵּט בְּפ׳, הִשְׂתָּרֵר בְּפ׳ ; הַתֵּל בְּפ׳, כַּזֵּב לְפ׳, הַשְׁלֵה נַפְשׁוֹ שֶׁל פ׳. *Вздернуть*— הַגְבֵּהַּ אַף, הִתְגָּאֵה. *Онъ не видитъ дальше своего* —са אֵינֶנּוּ רוֹאֶה מִחוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹתָיו. *Смерть у него на* —су́ הַמָּוֶת עוֹמֵד מֵאֲחוֹרוֹ. *Разоренье у него на* —су קְרוֹבָה יְרִידָתוֹ. *У него изъ-подъ* —са *крадутъ* גּוֹנְבִים אֶצְלוֹ מִתַּחַת לְחָטְמוֹ
нося́чій נוֹשֵׂא רְכֻלָּה, רוֹכֵל ז׳
но́та נִטָּא, הֶעָרָה נ׳ || תָּו־הַזִּמְרָה, טַעַם – ז׳, נְגִינָה נ׳. || —ты מַחְבֶּרֶת טַעֲמֵי־הַזִּמְרָה. *Дипломатическая*— הוֹדָעָה דִּיפְּלוֹמַטִּית, הֶעָרָה. *Какъ по* —тамъ בְּדִיּוּק, בְּדִקְדּוּק גָּמוּר
нотаріа́льный נוֹטַרְיָנִי, עַל פִּי נוֹטָר ת׳
нота́ріусъ נוֹטַרְיָן, נוֹטָר ז׳
нота́ція. *Прочитать кому* —цію הַגֵּד דִּבְרֵי־כִבּוּשִׁין לְפ׳
но́тный שֶׁל טַעֲמֵי־הַזִּמְרָה ת׳
но́ты *см.* но́та
ночева́ть, за— לוּן ; הִשָּׁאֵר לָלוּן פ״ע. *Онъ не* —ва́лъ *сегодня дома* הוּא לֹא לָן הַלַּיְלָה בְּבֵיתוֹ]
ночёвка לִינָה נ׳
ночёвье *см.* но́члегъ
ночёсь אֶמֶשׁ ת״פ
ночёшній שֶׁל אֶמֶשׁ ת׳
ночле́гъ מָלוֹן, מְקוֹם לָלוּן ז׳, אַכְסַנְיָה נ׳
ночле́жникъ לָן ז׳
ночле́жное שְׂכַר־לִינָה, – מָלוֹן ז׳
ночле́жный שֶׁל מָלוֹן ת׳
ночнико́вый שֶׁל נֵר־לַיְלָה ת׳
ночни́къ, —ничёкъ נֵר־לַיְלָה ז׳
ночни́ца שְׁמוּרַת־חוֹלֶה, – לִילִית נ׳ || עֲטַלֵּף ז׳
ночно́й לֵילִי, שֶׁל לַיְלָה ת׳. *Въ* —ное *время* בַּלַּיְלָה

ночь ז׳ לַיִל, לַיְלָה. —*наступила* הַיּוֹם
חָשַׁךְ, הַלַּיְלָה בָּא. **Ночью** בַּלַּיְלָה. -*но-*
ченски בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַלַּיְלָה. *Онъ мраченъ,*
какъ— הוּא מִתְהַלֵּךְ קוֹדֵר כַּלַּיְלָה. **Ночью**
всѣ кошки черны כָּל חָתוּל אָפוֹר בַּלַּיְלָה

ночью *см.* ночь

ноша ז׳ מַשָּׂא, מַשּׂוֹא, נֵטֶל, סֵבֶל, מִטְעָן.

нoшатый ז׳ סַבָּל, כַּתָּף

ношеніе *см.* носка

нощно. *Денно и—* בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה

нощь *см.* ночь

ноябрь ז׳ נוֹבֶמְבֶּר

нравиться, по— הָפִיק —, נָשָׂא חֵן, מָצָא
רָצוֹן, יָשַׁר, יָטַב פ״ע. *Это мнѣ* —вится
דָּבָר זֶה מוֹצֵא חֵן בְּעֵינַי. *Это мнѣ не*
—вится אֵין זֶה הָגוּן עָלַי. *Мнѣніе его*
не понравилось דַּעְתּוֹ לֹא נִתְקַבְּלָה

нравный *см.* капризный

нравоописаніе ז׳ — צִיּוּר־הַמִּדּוֹת, תֵּאוּר

нравоописательный *романъ* רוֹמָן
מִדּוֹתִי ת׳

нравоученіе מוּסָר ז׳, תּוֹרַת־הַמּוּסָר נ׳

нравоучитель ז׳ מוֹכִיחַ, מַגִּיד מוּסָר

нравственность נ׳ מוּסָרִיּוּת, דֶּרֶךְ אֶרֶץ, צְנִיעוּת

нравственный מוּסָרִי, מִדּוֹתִי, שׁוֹמֵר מוּסָר,
צָנוּעַ ת׳

нравъ נ׳ תְּכוּנָה || —вы מִדּוֹת, דֶּרֶךְ אֶרֶץ.
Придтись по —ву הָיָה לְפִי טַעְמוֹ

ну נוּ, נָא, אֵפוֹא, הָבָה. **Ну,** *скорѣе* מַהֵר.
Ну, *отвѣчай-же* עֲנֵה אֵפוֹא. Ну,
покажись-ка הָבָה, הַרְאֵה נָא אֶת כְּבוֹדְךָ.
Ну, *такъ что-же?* וּמָה. Ну, *по-*
жалуй לְדִידִי יְהֵא בָךְ. Ну, *такъ и*
быть, пойдемъ טוֹב הַדָּבָר נֵלְכָה. Ну,
обниматься אַחַר כָּךְ הִתְחִילוּ מְחַבְּקִים

нудить *см.* принуждать

нужда ז׳, דֹּחַק, אֹנֶס, מָצוֹק, צוֹק, צֹרֶךְ, הֶכְרֵחַ
דַּחֲקוּת, צָרָה נ׳. —*заставила меня*
это сдѣлать הַהֶכְרֵחַ אִלְּצַנִי; עַל כָּרְחִי
עָשִׂיתִי זֹאת. *Не имѣть ни въ чемъ*
—жды לֹא חָסֵר כֹּל. *По* —ждѣ, *отъ*
—жды מִפְּנֵי הַדֹּחַק, — הַהֶכְרֵחַ. *Имѣть*
—жду *въ деньгахъ* הָיָה זָקוּק לְמָמוֹן.
Я имѣю до васъ —жду דָּבָר לִי אֵלֶיךָ.
Что за —знать это לָמָּה לְךָ לָדַעַת
זֹאת. —жды *нѣтъ* לֹא קָשֶׁה. *Какая*
мнѣ— מָה אִכְפַּת לִי. *Они живутъ*
въ большой —ждѣ הֵם חַיִּים בְּדַחֲקוּת
גְּדוֹלָה

нуждаться צָרֹךְ, הִצָּרֵךְ, הִצְטָרֵךְ, הָיָה צָרִיךְ,
זָקוּק, יָדַע מַחְסוֹר || הָיָה טָעוּן פ״ע. *Я*
—ждаюсь *въ деньгахъ* אֲנִי זָקוּק לְמָמוֹן.
—*во всемъ необходимомъ* יָדַע מַחְסוֹר
בַּכֹּל. —*въ жизненныхъ припасахъ*
חָסֵר צָרְכֵי־אֹכֶל

нуждающійся יוֹדֵעַ מַחְסוֹר, צַרְכָן, מִצְטָרֵךְ,
אֶבְיוֹן ז׳]

нужникъ ז׳ בֵּית־הַכִּסֵּא

нужный ת׳ נִצְרָךְ, נָחוּץ, דָּרוּשׁ, הֶכְרָחִי. —ныя
вещи חֲפָצִים נְחוּצִים. *Я нахожу*
—нымъ *сдѣлать это* מוֹצֵא אֲנִי
לְנָחוּץ לַעֲשׂוֹת זֹאת. *Мнѣ* —но *видѣть*
его עָלַי לִרְאוֹתוֹ. *Этотъ человѣкъ*
—женъ *мнѣ* בֶּן־אָדָם זֶה דָּרוּשׁ לַחֲפָצַי.
Если будетъ —но, *я приду* אִם
אֶהְיֶה דָרוּשׁ אָבוֹא. *Очень* —ное *дѣло*
דָּבָר נָחוּץ מְאֹד. *Мнѣ* —но *сказать*
ему слова два עָלַי לְהַגִּיד לוֹ דְּבָרִים
אֲחָדִים. *Что вамъ* —но מָה רְצוֹנְךָ.
Кого вамъ —но לְמִי אַתָּה צָרִיךְ. *Мнѣ*
все еще —на *ваша шуба* עֲדַיִן
צָרִיךְ אֲנִי לְפַרְוָתְךָ

нука *и* **нуко** מ״ק הָבָה

нукать, нукнуть פ״י אַלֵּץ, דָּחֹק, דָּפֹק

нукеръ ז׳ שׁוֹמֵר הָרֹאשׁ

нулевой ת׳ אַפְסִי

нуль ז׳ נוּל, אֶפֶס

нумерація ז׳ נוּמֶרַצְיוֹן נ׳, צִיּוּן־כְּמִסְפָּרִים

нумерить, нумеровать פ״י—סַמֵּן בְּמִסְפָּרִים, צַיֵּן

нумеровка *см.* нумерація

нумеръ ז׳ נוּמֶרוֹ, מִסְפָּר

нумизматика נ׳ נוּמִיסְמָטִיקָא (יְדִיעַת־הַמַּטְבְּעוֹת)

нунціатура נ׳ נוּנְצִיאָטוּרָא (מַעֲלַת־צִיר)

нунцій ז׳ נוּנְצִיּוֹס, צִיר הָאַפִּיפְיוֹר

нутація ז׳ מִטְמוּט (הָאֲדָמָה)

нуте מ״ק הָבָה

нутко מ״ק הָבָה

нутренній *см.* внутренній

нутро *см.* нутръ

нутроземный ת׳ הַמָּצוּי בְּחֵיק הָאֲדָמָה

нутръ *и* **нутрь** ז׳ קֶרֶב, תָּוֶךְ. *Это ему*
не по —ру אֵין זֶה כִּלְבָבוֹ

нывать *см.* ныть

нынѣ *и* **нынче** ת״פ הַיּוֹם; כָּעֵת, עַתָּה, עַכְשָׁיו

нынѣшній ת׳ שֶׁל עַכְשָׁיו. *Въ* —шнее
время בַּזְּמַן הַזֶּה

нырокъ ז׳ (מִין בַּר־אַוָּזָא) טַבְלָן

ныряніе נ׳ טְבִילָה, צְלִילָה

нырять, —рнуть פ״ע טָבֹל, צָלֹל

ныть פ״ע כָּאֹב, הָיָה דָוֶה. *Зубы* ноютъ

הַשָּׁנִים כּוֹאֲבוֹת. *Сердце* ноетъ בְּלֵב דַוָּי
нѣга ז׳ נֹעַם, עֹנֶג, עֵדֶן, רֹךְ
нѣгдѣ ת״פ בְּאַחַד הַמְּקוֹמוֹת
нѣдро ז׳ פְּנִים, קֶרֶב, תּוֹךְ, עִבִּי; חֵיק. *Въ*
—драхъ *Авраамовыхъ* בְּחֵיק אַבְרָהָם
нѣженіе ז׳ פִּנּוּק, עִדּוּן
нѣженка ז׳ בֶּן־תַּפְנוּקִים, מְפֻנָּק, רַךְ, עָנֹג
нѣжить פ״י פַּנֵּק, עַדֵּן || —ся הִתְפַּנֵּק, הִתְעַדֵּן,
нѣженькій *см.* нѣжный [הִתְחַטֵּא
нѣжничать פ״י דַּבֵּר דִּבְרֵי־חִבָּה, חַבֵּב אֶת־פ׳
нѣжность נ׳ רַכּוּת, דַּקּוּת, עֲדִינוּת || דִּבְרֵי־
חִבָּה ז״ר, חֲבִיבוֹת נ״ר. —*чувствъ* עֲדִינוּת
—*голоса* רַכּוּת הַקּוֹל. —*матеріи* דַּקּוּת
הָאָרִיג. *Говорить* —ти דַּבֵּר חֲבִיבוֹת
нѣжный ת׳ רַךְ, דַּק, קַל, עָדִין, מְפֻנָּק, עָנֹג.
—*цвѣтъ лица* מַרְאֶה עָדִין. —ное
сложеніе גִּזְרָה דַקָּה. —ная *шелковая*
матерія אֲרִיג־מֶשִׁי דַּק. —*сонъ* שֵׁנָה
קַלָּה, —ныя *слова* רַכּוֹת
нѣкаться פ״ע מָאֵן, סָרֵב ל...
нѣкій ז׳ — בַּר־נַשׁ, אָדָם אֶחָד
нѣкогда ת״פ לְפָנִים
нѣкоторый ת׳ יָדוּעַ, אָדָם אֶחָד, אֶחָד. —рые
между нами אֲחָדִים מֵאִתָּנוּ. *На* —рое
время לִזְמַן יָדוּעַ
нѣкто ש״ג מַאן דְּהוּא, אָדָם אֶחָד
нѣмецъ ז׳ גֶּרְמָנִי, אַשְׁכְּנַזִּי
нѣмо́й ת׳ אִלֵּם, סָתוּם. —мая *карта*
нѣморождённый ת׳ חֵרֵשׁ [מַפָּה סְתוּמָה
нѣмота́ נ׳ אִלְּמוּת

нѣмотствова́ть פ״ע הָיָה אִלֵּם
нѣмый *см.* нѣмо́й
нѣмѣть, о— הֶחֱרֵשׁ || הֵאָלֵם, הֵעָשֵׂה אִלֵּם,
הִשְׁתַּתֵּק פ״ע. *Я* —мѣю *отъ*
ужаса מִפַּחַד נֶאֱלַמְתִּי. *У меня рука*
онѣмѣла — נִשְׁתַּתְּקָה יָדִי, יָבְשָׁה
нѣсколькій אֲחָדִים, כַּמָּה, קְצָת. *Онъ вла-*
дѣетъ —лькими *домами* הוּא בַּעַל־
בָּתִּים אֲחָדִים. *По* —льку *разъ въ день*
כַּמָּה פְּעָמִים בַּיּוֹם
нѣсколько אֲחָדִים, קְצָת, מְעַט. *Я его*—
знаю קְצָת אֲנִי מַכִּירוֹ. —*лѣтъ тому*
назадъ אֲחָדוֹת שָׁנִים לִפְנֵי. *Отецъ*
оставилъ ему —*милліоновъ* אָבִיו
עָזַב לוֹ מִילְיוֹנִים אֲחָדִים
нѣтъ לֹא || לֵיכָּא, אַיִן. *Его* —*дома* אֵינוֹ
בְּבֵיתוֹ. *Въ кассѣ* —*денегъ* אֵין מָמוֹן
בַּקֻּפָּה. —*еще* עֲדַיִן לֹא
нѣчто דְּבַר־מָה, דָּבָר, מְאוּמָה
нѣшто הַאֻמְנָם, בֶּאֱמֶת
нюхало נ׳ (שֶׁל כֶּלֶב־צַיִד) הֲרָחָה חַדָּה
нюхательный *спиртъ* כֹּהֶל שֶׁל הֲרָחָה.
—*табакъ* נַשּׁוֹק
нюханіе נ׳ הֲרָחָה
нюхать, нюхну́ть פ״ע הִתְעָרֵב בְּכָל עִנְיָן || הָרֵחַ
ня́ньчить *и* —ся פ״י (תינוק) אָמֹן
няня נ׳ אוֹמֶנֶת. *У семи* —некъ *дитя*
безъ глазу קְדֵירָא דְבֵי שׁוּתָּפֵי לָא חֲמִימָא
וְלָא קְרִירָא
нярка מִין דָּג מִמִּשְׁפַּחַת הַפַּלְמוֹר

О.

О, объ *и* обо ...מִ ,אֵצֶל ,...בְּ ,עַל־אוֹדוֹת ,עַל
בְּעַד, אֶת. *Ударить чѣмъ* о *камень*
הַכֵּה בְּ.. עַל אֶבֶן. *Опереться* о *столъ*
הִשָּׁעֵן עַל הַשֻּׁלְחָן. Объ *эту пору* בִּזְמַן
הַזֶּה. *Я живу съ нимъ стѣна* объ
стѣну אֲנִי וְהוּא יוֹשְׁבִים קִיר אֵצֶל קִיר.
Говорить о *дѣлахъ* דַּבֵּר עַל־אוֹדוֹת
עֲסָקִים. *Довольно* объ *этомъ* דַּי לְדַבֵּר
מִזֶּה. *Онъ говоритъ* обо *всемъ* הוּא
מְדַבֵּר עַל הַכֹּל. *Я размышлялъ* о
томъ, что вы мнѣ сказали הִרְהַרְתִּי
בְּעִנְיָן שֶׁדִּבַּרְתָּ אֵלַי עָלָיו. *Молить Бога* о
здоровьи הִתְפַּלֵּל לַה׳ בְּעַד שְׁלוֹם־פ׳. *Это*
случилось о *пасхѣ* זֶה אֵירַע בִּימוֹת־
הַפֶּסַח. *Я часто вспоминаю* о *васъ*
אֲנִי מַזְכִּיר אֶת שִׁמְךָ לִפְעָמִים קְרוֹבוֹת

ó מ״ק הוֹי, הָה
о́азисъ *и* оа́зъ ז׳ נְוֵה־מִדְבָּר
о́ба שְׁנַיִם, о́бѣ שְׁתַּיִם. Обоего *пола* מִשְּׁנֵי
הַמִּינִים, זָכָר וּנְקֵבָה. *Съ* обѣихъ *сторонъ*
מִשְּׁנֵי הַצְּדָדִים, מִזֶּה וּמִזֶּה. *Глядѣть въ*—
הַבֵּט בְּעֵינַיִם פְּקוּחוֹת
оба́биться פ״י נָשֹׂא אִשָּׁה || הָיֹה כְּאִשָּׁה,
הֵהָפֵךְ לְאִשָּׁה פ״ע
обагря́ть, —ри́ть פ״י גָּאֵל (בדם) || —ся
הִתְגָּאֵל (בדם)
оба́лтывать. —лта́ть *см.* огова́рывать
обанкру́тѣть פ״י פָּשֹׁט אֶת הָרֶגֶל, הַבְרֵחַ נְכָסִים
обанкру́чивать, —кру́тить הָבֵא אִישׁ לִידֵי
פְּשִׁיטַת־הָרֶגֶל, — הַבְרָחַת־נְכָסִים פ״י || —ся
פָּשֹׁט אֶת הָרֶגֶל, הִשְׁתַּמֵּט
обая́ніе ז׳ מִקְסָם, קֶסֶם־חֵן.

обаятельный לוקח לב, — נפש, צודד נפשות, מקסים ת׳

обаять הקסם, כשף, לקח נפש, — לב, הלהב פ״י

оббѣгать, оббѣгать, оббѣжать *см.* обѣгать, обѣгать, обѣжать

обваливать, —лить השלך על־, הטל־, השלך סביב || סתר, הרס, נתץ, הפל פ״י || —ся נפל, הרס

обваливать, —лять גלל ב.., גלגל — פ״י || —ся התגולל ב..

обвалъ הרס ז׳, מפלה, מפלת נ׳

обваривать, —рить מלג (ברותחין) || נפת, המלג, התמלג || —ся נפף פ״י

обварка מליגה נ׳

обварной *и* обварный מלוג ת׳

обваръ *см.* обварка

обвастривать, —вострить חדד, לטש פ״י || —ся התחדד, הלטש, התלטש. *У него носъ* обострился אפו נתחדד

обващивать, —вощить דנג פ״י

обведеніе הולכה מסביב || סיגה, הגדרה נ׳

обвёртка *и* обёртка תכריך ז׳, מעטפה נ׳ [(של ספר)

обвёрточный תכריכי ת׳

обвёртыванье כריכה, עטיפה נ׳

обвёртывать *и* обёртывать, обвертѣть, обвернуть *и* обернуть כרך, עטף, הכרך, התעטף, כרך עצמו, || —ся עטה פ״י [עטף

обвёрчивать *см.* обвёртывать

обвести *см.* обводить

обветшалость רעועות נ׳

обветшалый רעוע, בלוי ת׳

обветшать היעשה רעוע, בלה פ״ע

обвивать, обвить כרך, לפף, לפף, לפת, הלפף, התחתל || —ся לפף || חתל פ״י מסביב, הלפת, סבב

обвивка תכריך, לפוף, התול ז׳, לפיפה, כריכה נ׳

обвивной המשמש לכריכה, — ללפיפה ת׳

обвиненіе קטרוג ז׳, קטיגוריא, האשמה, אשמה על־ נ׳

обвинитель מקטרג, קטיגור, מאשים, מלמד חובה, מרשיע ז׳

обвинительный מרשיע, מאשים, של אשמה ת׳. *—актъ* כתב־האשמה. —ные *пункты* סעיפי־האשמה. *—приговоръ* פסק־האשמה, גזר־דין

обвинять, —нить הרשע, האשם, חיב פ״י הרשע, האשם, התחיב || —ся קטרג פ״ע יצא קטרוג על־]

обвислость פשילות נ׳

обвислый מופשל, מורד ת׳

обвиснуть פשל, היה מופשל פ״ע

обводить, обвести הובל מסביב ל.., נהג || גדר, הגדר מסביב || הגבל, הקף, התוה הוסב, הגדר || —ся מסביב פ״י

обводка *см.* обведеніе

обводный מקיף, סובב ת׳

обводъ הקף ז׳; *см.* обведеніе

обвозить, обвезти הובל (בעגלה) מסביב ל.., נהג— פ״י]

обвозъ הובלה מסביב ל.. נ׳

обвойникъ לפפת־כלבים (מין צמח) נ׳

обволакивать, —волочь העמה על־, העטף — פ״י || —ся התעטף. *Небо* —локлось *тучами* השמים נתקשרו בעבים

обвораживать *и* обворожать, обворожить חבר, הקסם || לכד בקסמים, לקח־לב, לבב פ״י

обворовывать, —ровать גנב ל.. פ״י. *Его кругомъ* обворовали גנבו כל אשר לו

обворожденье כשוף ז׳, לקיחת־נפש נ׳

обворожительный מצודד נפש, לוקח לב ת׳

обворожить *см.* обвораживать

обвострить *см.* обвастривать

обвощить *см.* обващивать

обвыкать, —выкнуть *см.* привыкать, привыкнуть

обвѣвать, обвѣять נשב ב.., נושם ב.. || חבר, זרה (דגן) פ״י

обвѣнчивать, —чать הכנס לחפה, סדר קדושין || —ся הכנס לחפה

обвѣстить *см.* обвѣщать

обвѣсъ אונאה במשקל נ׳, מאזני־מרמה ר״ז

обвѣшивать, —вѣшать תלה סביב פ״י

обвѣшивать, —вѣсить רמה במשקל, שקל במאזני־מרמה פ״י

обвѣщать, —вѣстить הודע, השמע פ״י

обвѣщеніе הודעה נ׳

обвязка התול ז׳, חבישה נ׳

обвязочный המשמש לחתול ת׳

обвязывать, —зать חבש, התל, קשר סביב פ״י

обгаживать, —гадить לכלך כל־, גאל, טנף פ״י

обгибать, обогнуть כפף סביב, עבר — || —ся הכפף סביב || הקף פ״י

обгибъ כפיפה סביב, הקפה נ׳

обгладывать *см.* огладывать

обглаживать *см.* оглаживать

обглодать *см.* огладывать

обглядывать обглядѣть *см.* оглядывать

обговаривать, обговорить *см.* наговаривать

обговóръ *см.* наговóръ
обгóнка *и* обгóнъ נ׳ העברת (במרוצה)
обгонять, обогнáть (בנסיעה) העבר את־פ׳
—ся || העבר (או במרוצה), קדם את־פ׳
обгорáть, —рѣ́ть פ״ע השרף מסביב, הצרב
обгорѣ́лый ת׳ — נשרף מסביב, נצרב
обгрызáть *см.* огрызáть
обдавáть, —дáть פ״י הזה מים על־פ׳
—ся || הזה מים על־גופו, הזה במים. *Меня*
—дáло *холодомъ* סמר בשרי מקר
обдáривать, —ри́ть פ״י הענק מתנות לכל־
обдёргивать, —ргáть, —рнýть מרט
מסביב || ע־ף || תקן (מלבושים) פ״י —ся ||
תקן את־מלבושו
обдёрживать. —жáть על ידי תקן (חפץ)
ההנך || —ся תשמיש, הנך (מלבוש) פ״י
(ממלבוש או מכלי)
облирáло ז׳ שלח, מפשיט, פושט גבלות
обдирáть, ободрáть , פשט || קרע סביב
הפשט (עור) || חשף, פצל, קלף || בזז, בקק פ״י
облуваáло ז׳ רמאי
обдувáть, —дýть פ״י רמה || נשב
обдýманіе, обдýмыванье , ישוב־הדעת
שקול —, עיון ז׳
обдýмывать, —мать התישב בדעת, שקל —,
עין בשאלה. —*вопросъ* המלך —, עין פ״ע
—*дѣло* התישב בדבר. —*планъ своего*
романа עין בתכנית רומנו.
обдѣ́ливать *см.* обдѣля́ть
обдѣ́лка ז׳ עבוד, יפוי, שכלול
обдѣ́лывать, —лать , עבד, יפה, קשט, שכלל
כלל, השלם || תקן, עוד || (*кого*) סבב
עבד, התעבד, —ся || בכחש, רמה, הונה פ״י
יפה *вазу* —. התיפה, השתכלל, השתלם
שבץ *жемчугъ въ золото* —. ארנון
מרגליות בזהב. —*вать часы алмазами*
קשט שעון באבני־שמיר. —*лáть дѣло*
תקן ענין
обдѣля́ть, —ли́ть פ״י הונה, אנה (בחלוקה)
—ся || הונה
обезглáвленіе נ׳ הסרת־ראש, כריתת—, התזת
обезглáвливать, —глáвить , הסר ראש
כרת — פ״י
обезде́нежѣть פ״ע העשה חסר־ממון
обеззабóчивать, —бóтить הסר דאגה
—ся || השתחרר מדאגה מלב־פ׳ פ״י
обеззýбѣть פ״ע העשה חסר־שנים
обезкурáживать, —жить כפה ידי־פ׳, —
רוח —, הרך לב־פ׳ פ״י
обезли́ственѣть פ״ע, החשף, השר עליו פ״י
обезли́ствить פ״י חשף
обезлю́дить פ״י (ארץ מיושביה) שכל, בקק
обезлю́дѣть , היה שממה, השכל (מיושבים)
השאר מבלי יושב פ״ע
обезнарóдить *см.* обезлю́дить
обезнарóдѣть *см.* обезлю́дѣть
обезображéніе נ׳ השחתת־מראה
обезобрáживать, —рáзить השחת מראה,
נול פ״י
обезопáсить פ״י הגן מפני הסכנה
обезорýженіе נ׳ — הפשט כלי־זין ז׳, פריקת
обезорýжить פ״י הפשט כלי־זין
обезпáмятѣть פ״ע הפעם, הדהם
обезпéченіе נ׳ ערבון ז׳, הבטחה. —*зало-*
гомъ ערבון, הבטחת־ממון
обезпéчивать, —чить . הבטח, נתן מזכון
הבטח —ся || ערב את.. לפ׳ פ״י
обезплóдѣть פ״ע התעקר
обезпокóивать, —кóить , הטרד מנוחת־פ׳,
הפרע—, הרגז—, הדאה, הונע פ״י
обезси́леніе נ׳ התשה, החלשה
обезси́ливать, —си́лить פ״י התש, החלש
обезси́лѣть פ״ע חלוש — ,חלש, העשה תש.
Онъ —*лѣлъ* , כשל — , עזבו כחו, תש —
סר מעליו—
обезслáвливать, —слáвить הוצא שם רע
קנה שם —ся || על פ׳, הלל כבוד־פ׳ פ״י
רע לעצמו
обезсмéртить — ,העמד לנצח, עשה זכר עולם
עשה לעצמו שם עולם —ся || שם עולם פ״י
обезýмить *см.* безýмить
обезýмѣть *см.* безýмѣть
обезцвѣ́чивать, —цвѣ́тить פ״י ברקם
—ся || התברקם
обезчáдѣть פ״ע שכל
обезчéщивать, —чéстить , נבל, חלל, הזל
טמא פ״י
обезья́на ז׳ קוף
обезья́ничанье *см.* обезья́нство
обезья́ничать פ״ע חקה כקוף
обезья́нство ז׳ חקוי כקוף, מעשה־קוף
обезья́нщикъ ז׳ מוביל קוף
обели́скъ , אובליסק, עמוד מצרי ז׳, חידה
בצבה מצרית נ׳
обéльный ת׳ משועבד
оберегáтель ז׳ שומר, נוצר || מגין, מגן
оберегáтельный ת׳ מגין, עשוי למגן
оберегáтельство נ׳ הגנה
оберегáть, —рéчь , דנן על־, היה סתרה
השמר מן—, —ся || שמר מן, נצר — פ״י
הזהר—, השמר—
обережéніе נ׳ הגנה, שמירה, נצירה

обере́менѣть הִתְעַבֵּר פ״ע
обёртка *см.* обвёртка
обвёртывать, оберну́ть כָּרַךְ, עָטַף, עָטָה || הָפַךְ (דף) פ״י || —ся הִפְנָה פָּנִים, הָפַךְ || הִתְהַפֵּךְ, הִתְגַּלְגֵּל || הִכָּרֵךְ, הִתְכָּרֵךְ || פ״נס צְרָכִים, הִתְ׳ — —ну́ть *книгу бумагою* כָּרַךְ סֵפֶר בִּנְיָר. —ну́ть *голову платкомъ* עָטַף הָרֹאשׁ בְּמִטְפַּחַת. —ну́ть *листъ въ книгѣ* הָפַךְ דַּף בְּסֵפֶר. —ну́ть *въ одинъ конецъ* הָלֹךְ לְדַרְכָּם וּלְהָבִיא בִּמְשִׁיכָה אַחַת. *Онъ* —ну́лся *ко мнѣ* הִפְנָה פָּנָיו אֵלַי. —ну́лся *сѣрымъ волкомъ* נִתְגַּלְגֵּל לִזְאֵב אָפוֹר. *Постарайтесь* —ну́ться *этими деньгами* הִשְׁתַּדֵּל לְפַרְנֵס צְרָכֶיךָ בְּמָמוֹן זֶה
о́беръ ־ ד׳ — נְשִׂיא־, זְקַן־, אֲבִי־, רֹאשׁ
обжа́ловать עִרְעֵר, הִגִּישׁ קוּבְלָנָא פ״ע
—ванное *рѣшеніе* פְּסַק מְעוּרְעָר
обже́чь *см.* обжига́ть
обжига́льщикъ שׂוֹרֵף (לבנים), מְצָרֵף בָּאֵשׁ ז׳
обжига́ніе צֵרוּף ז׳, שְׂרֵפָה נ׳
обжига́тельный הַמְשַׁמֵּשׁ לְמִשְׂרָפוֹת ת׳
обжига́ть, обже́чь שָׂרַף (לבנים, סיד, כלים), צָרַף, צָרַב, הִכְוָה, כָּוָה, קָלָה פ״י || —ся הִשָּׂרֵף, הִצָּרֵב, הִכָּוֵה, הִתְחָרֵךְ. *Я* обжёгъ *себѣ руку* כָּוִיתִי אֶת יָדִי. —*глину* שָׂרַף סִיד. —*руду* קָלָה נְחֹשֶׁת. *Я* обжёгся נִכְוֵיתִי (למשל, בידי)
обжида́ть, обожда́ть *см.* подожда́ть
обжира́ться, обожра́ться הִזְדַּלֵּל פ״ע
обжо́га *и* обжо́гъ מִכְוָה ז׳, כְּוִיָּה, צָרֶבֶת נ׳
обжо́ра זוֹלֵל, אַכְלָן, רַעַבְתָן, בַּלְעָן, גַּרְגְּרָן ז׳
обжо́рливость *см.* обжо́рство
обжо́рливый זוֹלְלִי, אַכְלָנִי, רַעַבְתָנִי, בַּלְעָנִי, גַּרְגְּרָנִי ת׳
обжо́рный *рядъ* שׁוּק שֶׁל צָרְכֵי־אֹכֶל (במוסקבא) ז׳
обжо́рство זוֹלְלוּת, אַכְלָנוּת, רַעַבְתָנוּת, בַּלְעָנוּת, גַּרְגְּרָנוּת נ׳
обзаведе́нье כְּלֵי־בַיִת ז״ר, מַעֲרֶכֶת (הבית) נ׳
обзаводи́ться, —вести́сь עָרַךְ כְּלֵי־בַיִת, רָכַשׁ, קָנָה פ״י
обзаво́дство *см.* обзаведе́ніе
обзо́ръ הַשְׁקָפָה, סְקִירָה, בִּקֹּרֶת, תְּשׂוּמַת־עַיִן שֶׁל־ נ׳
обива́ть, оби́ть הִפִּיל, הִשִּׁיר, נִקֵּף, חָבַט (זיתים) || כִּסָּה, צִפָּה, סִפֵּן || הִפְחִית, כִּלָּה פ״י || —ся הִתְכַּסָּה, הִסָּפֵן || הָפְחַת, הִתְבַּלָּה. —*плоды съ деревьевъ* הִשִּׁיר פֵּירוֹת מֵאִילָנוֹת. *Вѣтромъ* оби́ло *яблоки* הָרוּחַ הִפִּילָה אֶת הַתַּפּוּחִים. Оби́ть *дверь войлокомъ* צִפָּה הַדֶּלֶת בְּלֶבֶד. Оби́ть *избу тесомъ* כִּסָּה צָרִיף בִּנְסָרִים. Оби́ть *мебель шелковой матеріей* סִפֵּן רָהִיטִים בְּאֶרֶג־מֶשִׁי. Оби́ть *комнату обоями* כָּרֹר חֶדֶר. —*платье* הִפְחִית מַלְבּוּשׁ. Оби́ть *кому крылья* גָּדַע קֶרֶן־ פ׳, קִצֵּץ כַּנְפֵי־ פ׳. *Онъ* оби́лъ *у меня всѣ пороги* כְּבָר דוֹשֵׁשׁ אֶת אַסְקוּפָּתִי (כְּבָר הָיָה עָלַי לְטֹרַח בְּבִקּוּרָיו הַמְּרוּבִּין)
оби́вка צִפּוּי, כִּסּוּי, סִכּוּךְ, סִפּוּן, חִפּוּי, רִפּוּד ז׳ || —ки שְׁבָרִים, רְסִיסִים
обивно́й הַמְשַׁמֵּשׁ לְרִפּוּד, — לְחִפּוּי ת׳
оби́да עֶלְבּוֹן, בִּזָּיוֹן ז׳, הַלְבָּנַת־פָּנִים, פְּגִיעָה בְּכָבוֹד נ׳. *Не въ* —ду *будь вамъ сказано* אֵין כַּוָּנָתִי לִפְגֹּעַ בִּכְבוֹדְךָ. *Онъ не дастъ себя въ* —ду אֵין אָדָם זֶה מִן הַנֶּעֱלָבִים וְאֵינָם עוֹלְבִים
оби́дливый *см.* оби́дчивый
оби́дный מַעֲלִיב, פּוֹגֵעַ בְּכָבוֹד, מְבַזֶּה ת׳
оби́дчивость סְבִיסוּת נ׳
оби́дчивый כַּבִּים ת׳
обижа́ть, оби́дѣть עָלַב, פָּגַע בִּכְבוֹד־פ׳, נָגַע —, הִלְבִּין פְּנֵי—, הִבְזָה || עָשַׁק, הוֹנָה, מָצָא אֶת עַצְמוֹ עָלוּב, — || —ся אִנָּה פ״י. *Онъ всѣмъ* —жа́ется כָּל דָּבָר מְבַזֶּה. יַחְשֹׁב לְעֶלְבּוֹן לְעַצְמוֹ. *Меня* —дѣли *при раздѣлѣ наслѣдства* הוֹנוּ אוֹתִי בַּחֲלֻקַּת הַיְרוּשָּׁה
оби́ліе, обилова́ть, оби́льный *см.* изоби́л..
обинова́ться, обину́ться פִּקְפֵּק, הִסֵּס, חָשַׁשׁ פ״ע
обиняки́ בִּרְבּוּר ז׳, דְּבָרִים הַמִּשְׁתַּמְּעִין לְתַרְי־ אַנְפִּין ז״ר, אַמְתְּלָא, הִשְׁתַּמְּטוּת נ׳
обира́ло חַמְסָן, פּוֹשֵׁט עוֹר חֲבֵרוֹ ז׳
обира́ть, обобра́ть אָסַף, אָגַר, בָּצַר, לִקֵּט, צָבַר, קָטַם || בָּזַז, חָמַס, גִּמֵּם, עָשַׁק פ״י. —*плоды* אָסַף פֵּירוֹת. *Его* обобра́ли *до-чиста* גָּזְלוּ אֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ. *Тутъ не* оберёшься *непріятностей* אֵין קֵץ לְאִי־הַנְּעִימוֹת שֶׁאַתָּה מוֹצֵא כָּאן
оби́рки עוֹדֵף, נוֹתָר, מוֹתָר, שִׁיּוּר, שָׂרִיד, פֶּרֶט ז׳, עוֹלֵלָה נ׳]
обита́емый נוֹשָׁב, מְיֻשָּׁב ת׳
обита́лище מְקוֹם־מוֹשָׁב, מָדוֹר, מָעוֹן ז׳, דִּירָה נ׳
обита́ніе מוֹשָׁב ז׳, יְשִׁיבָה נ׳
обита́тель יוֹשֵׁב ז׳
обита́ть יָשַׁב, שָׁכַן, גָּר, הִתְגּוֹרֵר, דָּר, שָׁרָה פ״ע
оби́тель מָעוֹן ז׳, דִּירָה נ׳ || מִנְזָר ז׳, כּמְרִיָּה נ׳
оби́тельный מִנְזָרִי, שֶׁל כְּמָרִיָּה ת׳
оби́ть *см.* обива́ть

обихóдный ת׳ של צרכי־הבית, רגיל, שכיח
обихóдъ ז״ר צרכי־הבית, הליכות - נ״ר
обкáлывать, обколóть || הקצה מסביב
פ״י תקע מחטים לרב
обкáпывать, обкопáть *см.* окáпывать, окопáть
обкáтывать, —тáть || גלגל, (מרכבה) הנך
—ся || גלל, ערגל, כדר, קפל || סבב פ״י
התנך || התכדר, התגלגל, גלש
обкáчивать, —катúть *см.* окáнчивать
обкúдывать, —кúдать *см.* окúдывать
обклáдывать, обложúть *и* обклáсть
צפה, רפד, כסה, העטה || רצף || שום על־,
—жúть *террасу дерномъ*. הטל על־
רפד סלולית בדשא. —жúть *берегъ*
камнемъ רצף חף באבנים. —жúть
платье лентами קשט בגד בסרטים.
—жúть *народъ податями* הטל
מסים הרבה על העם. —жúть *товаръ*
пошлиною הטל מכס על סחורה. *Небо*
обложúлось *тучами* השמים נתקשרו
בעבים
обклéивать, —клéить, обклéйка *см.* оклéивать, оклéйка
обклáчивать, —лотúть *см.* околáчивать
обкорнáть *см.* корнáть
обкрáдывать, —обкрáсть *и* обокрáсть
גנב פ״י
обкýривать, —курúть עשן פ״י
обкýсывать, —сáть נשך מסביב, גרם,
עצם, פצח פ״י
облáва ז׳ הקף־הצידים || חפוש־היהודים (בקיוב)
облагáть, —ложúть || צור על־, חנה –
—ся || סבב, העמד סביב, הצג –, הצב – פ״י
см. обклáдывать || התקשר בעבים, התעבב
облагодѣтельствовать עשה חסדים רבים,
השפע טובה פ״י
облагорожéніе נ׳ העדנה, השבחה, הטבה
облагорáживать, —рóдить העדן, השבח,
הטיב פ״י || —ся התעדן
обладáтель ז׳ אדון, בעל
обладáть פ״ע שלט ב..., משל, בעל
облáживать, облáдить פ״י תקן, השבח
облáживать, —лáзить *см.* излáзить
облáивать, —лáять פ״י נבח על־ || *см.* поносúть
óблако ז׳ ענן, עב, נשיא, עננה נ׳. *Вѣтеръ*
гонитъ —ка הרוח רודפת את העננים.
—*пыли* ענן־אבק. —*дыму* ענן־עשן

облáмывать פ״י – שבר מסביב, קטף || —ся
השבר מסביב]
облáпа *см.* подлѣсникъ
облáпить פ״י – דבק בכפה, תפס
облапóшивать, —шить פ״י רמה, הונה
обласкáть פ״י הסבר פנים, לטף
областнóй ת׳ גלילי. —*начальникъ* שר־
הגליל
óбласть ז׳ גליל, מקצוע, מדינה, איפרכיא,
Бессарабская— גליל ביסרביא. שדה נ׳
Въ —ти *наукъ* בשדה־המדע. *Въ*—ти
знаній בשדה־החכמות
облáтка, —точка ז׳ לחם־הקדשים || ברשן
облáточный ת׳ ברשני
облачáть, —чúть (הגמון) בגדי־כהונה הלבש
—ся || לבש בגדי־כהונה
óблачный ת׳ מענן, מעבב, מכסה עננים
облегáть, —жáть *и* —лéчь, הקף, סבב,
עטר, כתר || צור על־, שום מצור על־, חנה על־
облегчáть, —чúть פ״י הקל מעל־ || —ся
הקל את העבודה. —*работу* הקל.
—*подати* (ממסים) נתן הנחה. —*наказаніе* הקל ענש. *Время* —чáетъ *печаль* הזמן ממרק את היסורין
облегчéніе ז׳ רוח, הקלה, קולא, הנחה,
הרוחה, רוחה נ׳
облегчúтельный ת׳ מקיל, מניח, מביא הנחה
обледенѣлый ת׳ מוגלד, עוטה קרח
обледенѣть פ״ע הגלד, עטה קרח
обложéніе ז׳ מצור
облежáть *см.* облегáть
облекáть, —лéчь *и* —лещúй הלבש,
התלבש || הקרם —ся || העטה || קרם פ״י
—лéчь *кого властью* נתן משרה על־
שכם־פ׳
облетáть, —тѣть שוטט פרח מסביב ל...
פ״ע (מעלים) נשר || ...ב. *Я* —тѣлъ
сегодня весь городъ שוטטתי היום בכל
облизáніе נ׳ שפיכה, הזאה [העיר
обливáть, —лúть שפך על־, הזה על־, זלף
|| —ся השפך, הזה. *Онъ* על גבי
—вáлся *слезами* עיניו ירדו מים. *Сердце* —вáется *кровью* הלב שותת דם
обливнóй ת׳ נסוך, מזלף
облигáція נ׳ משוא ז׳, אובליגציון, אובליגציא
облúзывать, —зáть פ״י לקק, לחך || —ся
התלקק
óбликъ ז׳ רשם הפנים, תו –, קלסתר –, פרצוף
דמות־הפנים נ׳
облипáть. облúпнуть *и* обольнýть דבק
סביבו – על פני כל־ פ״ע

облиственѣть עמה —, עלים , התכסה
התחדש — פ״ע

облицевать *см.* лицевать

обличать, —чить הוכח, הראה, || נמם, הזם
הוכח שקרו *—кого во лжи* העד פ״י
Этотъ поступокъ —лича- של־פ׳.
етъ *въ немъ злое сердце* מעשה זה
—глубокую уче- מעיד על רעת לבו.
ность הראה למדנות גדולה

обличеніе נ׳ וכימה, תוכחה, הוכחה על פני־

обличитель ת׳ מוים, נוכיח על פני־, מעיד

облобызать *см.* лобызать

обложеніе ז׳ מצור || צפוי || נ׳ השלת־מס

обложка נ׳ תכריך ז׳, מעטפה

обложить *см.* обкладывать

облокачиваться, —котиться השען
במרפק, ישב בדרך הסבה פ״ע

обломать *см.* обламывать

обломить *см.* обламывать

обломокъ, —мочекъ נ׳ חרס, שבר ז׳, כבתה
—ки גרוטות, שברי־כלי. *—ки корабля*

обломъ ז׳ שבר [שברי־אניה

облукъ *см.* облучёкъ

облупало *см.* обдирало

облупать, —пливать, —луплять,
—лупить עור־פ׳ פשט עשק, || קלף, בצל
מקליו פ״י ||—ся התקלף, התפשט, התפצל.
На стѣнахъ —пилась *краска*
הצבע שעל הכותל נתפצל

облучёкъ ז׳ מושב־העגלון

облыгать, оболгать פ״י הוצא לעז על־פ

облыжный ת׳ בדוי

облысѣлый ת׳ מקרח

облысѣть פ״ע הקרח

облѣзать, —лѣзть , הקרח || טפס מסביב
נשר (משערות) פ״ע

облѣзлый ת׳ מקרח, מרוט

облѣниться פ״ע העשה עצל

облѣплять, —пить דבק עלי־, || דבק סביב
—ся || התישב בהמון על־, אפף על־ פ״י
Мухи —пили *сахаръ* דבק, כסה עצמו.
Грязь —пила הזבובים נתישבו על הסכר.
колеса הרפש דבק אל האופנים. —ться
пластырями כסה עצמו ברטיות

обмазка נ׳ טיח ז׳, מרקא

обмазывать, —мазать , מרח על פני־
—ся || משח, טוח פ״י , המשח , המרח
התלכלך || הטוח

обмакиванье נ׳ טבול ז׳, טבילה, הטבלה

обмакивать, —кнуть טבל, טבל, הטבל פ״י
||—ся הטבל, טבל

обмалывать, —молоть הפחת הרחים
(בטחינה) || טחן כל־ פ״י

обманка נ׳ בלינדא. *Цинковая*— בלינדא
Роговая— בלינדא של קרן. של אבץ.
Угольная— בלינדא של פחם

обманный ת׳ מרמה

обманчивость נ׳ דמיון ז׳, הטעאה, אילוזיא

обманчивый ת׳ מטעה, הטעאי, מתעה, מרמה

обманщикъ ז׳ רמאי, מתעתע

обманщическій ת׳ רמאי

обманъ ז׳ כזב, שוא, שקר, בגד, כחש, רמאות,
מרמה, רמיה, תרמית, הונאה, אונאה || אחיזת־
עינים, גנבת־דעת, — לב נ׳. *Ввести кого*
въ— רמה איש

обманывать, —нуть , רמה, הונה, התעה
תעתע, אחז העינים, גנב דעת. —לב פ״י
||—ся תעה, שגה. —нуть *чьи-либо*
надежды הכזב תקוות־פ׳. *Его не такъ*
легко —нуть לא נקל כל כך לרמותו.
Онъ —нулся *въ своихъ надеждахъ*
תוחלתי נכזבה

обмарывать, —рать לכלך, גאל פ״י
||—ся התלכלך, התגאל

обмасливать *см.* за— *и* намасливать

обматывать, —мотать כרך פ״י ||—ся
עמה עצמו || הכרך

обмахивать, —хнуть השב מעל־, הנף פ״י

обмачивать, —мочить שרה, הרטב, הטבל,
הרטב, הטבל || הרטב —ся || קטף פ״י
עצמו

обмачтовывать, —товать ז׳ תרן (ספינה)

обмащивать, обмостить רצף מסביב פ״י
||—ся רצף מסביב

обмежёвывать, —жевать , מצר, הגבל
(שדה) פ״ין]

обмеленіе נ׳ דליה

обмелѣть דלל (מנהר) פ״ע

обмерзать, —мёрзнуть קפא סביב, הקפא—פ״ע

обметать, —мести כבד בכטאטא, טאטא פ״י
||—ся הטאטא

обметица, обмётки נ״ר סלתות

обмётывать, —метать || זרק סביב, השלך־
תפר (אבקות) פ״י

обминать —мять רמס, דרך, גבל פ״י
||—ся הרמס, הדרך, התגבל

обмираніе נ׳ זלוף ז׳, התעלפות, חלשות

обмирать, —мереть התעלף, התחלש פ״ע.
Онъ —мерь *отъ страха* נתעלף
У меня сердце —раетъ מפחד.
לבי מתחלש

обмишениваться,—ниться טָעָה בְּחֶשְׁבּוֹן פ"ע
обмогаться, —мочься הַבְרֵא, הֵרָפֵא, שׁוּב
לְאֵיתָנוֹ, קוּם מֵחָלְיוֹ פ"ע
обмокать, —кнуть הָרְטֵב פ"ע
обмоклый רָטֹב ת'
обмолачивать, —лотить דּוּשׁ, חָבֹט פ"י
—ся || הִדּוֹשׁ, הִדַּשׁ, הֵחָבֵט
обмолвка מִשְׁגֶּה ז', שְׁגִיאָה, טָעוּת (בדבור) נ'
обмолвливаться,—молвиться טָעֹה בְּלָשׁוֹן,
שָׁגֹה בְּדִבּוּר פ"ע
обмолотить *см.* обмолачивать
обмолотъ דַּיִשׁ ז', מְדוּשָׁה נ'
обмолоть *см.* обмалывать
обмороживать, —розить הַקְפֵּא פ"י
обморокъ עִלּוּף ז', הִתְעַלְּפוּת, הִתְחַלְּשׁוּת נ'
обморочивать, —чить גְּנֹב לֵב, אַחֵז עֵינַיִם,
обмостить *см.* обмащивать [נַמֵּה פ"י]
обмотать *см.* обматывать
обмочить *см.* обмачивать
обмочься *см.* обмогаться
обмундировка *и* —рованiе הַלְבָּשַׁת
בִּגְדֵי־שְׂרָד נ'
обмундировывать, —ровать הַלְבֵּשׁ בִּגְדֵי־
—ся || לָבֹשׁ בִּגְדֵי־שְׂרָד || שָׂרֵד פ"י
обмывать *и* омывать, обмыть *и* омыть
—ся || כַּבֵּס, רָחֹץ || שָׁטֹף פ"י, הִתְכַּבֵּס,
הִתְרַחֵץ || הִשָּׁטֵף
обмывки מֵי־רַחְצָה, מֵי־בֹרִית ז"ר
обмыкать —ся || נָעֹל, סְגֹר פ"י, הִנָּעֵל, הִסָּגֵר
обмѣна *см.* обмѣнъ
обмѣнивать, —нять *и* —нить עָשֹׂה
—ся || חֲלִיפִין, הַחֲלֵף, הָמֵר פ"י, הַחֲלֵף,
הִתְחַלֵּף, עָשֹׂה חֲלִיפִין
обмѣнъ חִלּוּף ז', חֲלִיפִין ז"ר, הַחְלָפָה, תְּמוּרָה נ'.
мыслей חִלּוּפֵי־רַעְיוֹנוֹת
обмѣривать, —рять *и* —рить || מָדֹד כְּלוֹ
—ся || הִמָּדֵד כֻּלּוֹ || טָעֹה בְּמִדָּה || רַמֵּה בְּמִדָּה פ"י
обмѣрокъ מִדַּת־טָעוּת נ'
обмѣръ מְדִידָה || אוֹנָאָה בְּמִדָּה נ'
обмяклость רִכּוּךְ ז', הִתְרַכְּכוּת נ'
обмяклый מְרֻכָּךְ, שֶׁנִּתְרַכֵּךְ ת'
обмякнуть רְכֹךְ, הִתְרַכֵּךְ פ"ע
обмять *см.* обминать
обнадёживать, —дёжить הַבְטֵחַ, נָתֹן תִּקְוָה
—ся || בְּטֹחַ, הִשָּׁעֵן עַל־ || בְּלֵב־פ' פ"י
обнажать, —жить || שָׁלֹף גַּלֵּה, חָשֹׂף, עַרְטֵל
—ся || הִתְגַּלֵּה, גַּלֵּה עַצְמוֹ (חרב) פ"י
обнародованiе פִּרְסוּם, פִּרְסוּמָא ז'
обнародывать, —довать פַּרְסֵם, הַכְרֵז פ"י
—ся || הִתְפַּרְסֵם

обнаруженiе גִּלּוּי ז'
обнаруживать, —жить גַּלֵּה, מָצֹא פ"י
—ся || הִתְגַּלֵּה, הִמָּצֵא. —*замыслы врагов* גַּלֵּה מְזִמּוֹת הָאוֹיְבִים. *Его обманъ* обнаруженъ תַּרְמִיתוֹ נִגְלְתָה.
—*свои мысли* גַּלֵּה מַחְשְׁבוֹתָיו
обнашивать, обносить הִסְכֵּן עִם מַלְבּוּשׁ פ"ע
—ся || הִפָּחֵת, בָּלֹה
обнижать, —низить הַשְׁפֵּל, עָשֹׂה שָׁפָל פ"י
обнизывать, —зать קַשֵּׁט (במרגליות) פ"י
обнимать, обнять חַבֵּק, גַּפֵּף, לַפֵּף, לָפֹת,
הַקֵּף || (*умомъ*) הַקֵּף בְּשֵׂכֶל, הַשֵּׂג פ"י
—ся || הִתְחַבֵּק, חַבֵּק אִישׁ אֶת־אָחִיו.
Пламя обняло *весь домъ* הַלֶּהָבָה
הִקִּיפָה אֶת כָּל הַבַּיִת
обнищалый יוֹרֵד, יָרוּד (מנכסיו) ת'
обнищать יָרֹד (מנכסיו), הִגָּרֵשׁ, הִתְרוֹשֵׁשׁ פ"ע
обнова בֶּגֶד חָדָשׁ, כְּלִי־ ז' || הִתְחַדְּשׁוּת נ'
обновитель מְחַדֵּשׁ ז'
обновка *см.* обнова
обновленiе חִדּוּשׁ ז', הִתְחַדְּשׁוּת נ'
обновлять, —вить חָנֹךְ פ"י || חַדֵּשׁ || —ся
обносить *см.* обнашивать [הִתְחַדֵּשׁ]
обносить, обнести נְשֹׂא מִסָּבִיב לְ.. || חַלֵּק
לְ.. || הַקֵּף (גדר), סֹבֵב אֶת־ || הוֹצֵא לַעַז —
—ся || דַּבֵּה פ"י || הִנָּשֵׂא מִסָּבִיב. —*кушанья*
חַלֵּק מָנוֹת לַמְסֻבִּים. —нести *садъ заборомъ* הַקֵּף גַּן בְּגָדֵר. —нести *перилами* עָשֹׂה מַעֲקֶה לְ..
обносный שֶׁל רְכִילוּת ת'
обносокъ בֶּגֶד בָּלֶה ז'
обносъ לַעַז ז', דִּבָּה, לְשׁוֹן הָרַע, רְכִילוּת נ'.
обнюхивать, —хать הָרַח בְּ.. פ"י
обо *и* объ *см.* о
обобрать *см.* обирать
оброчивать, —чить שִׂים מַס עַל־פְּ' פ"י
обоброчка שִׂימַת־מַס נ'
обобщать, —щить כַּלֵּל, הַכְלֵל, בַּיֵּל פ"י
—ся || הִכָּלֵל
обобщенiе כִּיּוּל ז', הַכְלָלָה נ'
обогатитель מַעֲשִׁיר ז'
обогащать, обогатить הַעֲשֵׁר פ"י || —ся
обогащенiе הַעֲשָׁרָה נ' [הִתְעַשֵּׁר]
обогнать *см.* обгонять
обогнуть *см.* огибать
обоготворенiе אִלּוּל ז', הַאֲלָהָה, הַעֲרָצָה נ'
обоготворять, —рить אַלֵּהַ, הַאֲלֵהַ, הַעֲרֵץ פ"י
обогрѣвать חַמֵּם פ"י || —ся הִתְחַמֵּם
ободворъ. *Дворъ* — חָצֵר לְגַבֵּי חָצֵר
ободочный חִשּׁוּקִי ת'. —ная *кишка* מְנִיא דְּבֵי

ободрáть *см.* обдирáть
ободрéніе אמוץ, זרוז ז׳
ободрúтель מאמץ, מזרז ז׳
ободрять, —рúть אמץ, זרז, עורר פ״י || —ся התאמץ, התאושש, הזדרז, התעורר
обóдъ חשוק, סובב של גלגל ז׳
обоесторóнній בעל שני־צדדים ת׳
обожáніе אלול ז׳, האלהה, הערצה נ׳
обожáтель מאלל, מאליה, מעריץ ז׳
обожáть אלל, האלה, העריץ פ״י
обождáть *см.* подождáть
обожрáться *см.* обжирáться
обознавáться, —знáться החלף איש בחברו פ״י
обозначáть, —знáчить סמן, צין פ״י || —ся הסתמן
обозначéніе סמון, ציון ז׳
обóзничій *и* обóзный הממונה על המטען ז׳
обóзный מטעני ת׳
обозрѣвáть, —зрѣть השקף, סקר, בקר, נטה —рѣться הסתקר || —ся הקף פ״י מן הדרך
обóзъ מסע־עגלות־מטען || בצרון של עגלות, מעוז־רספקים || מטען ז׳, כבודה נ׳
обóи תפית; ניר מצויר ז׳. *Оклеивать* обóями כרר
обóй גשר (פירות שנשרו) ז׳
обóйма קשר מהדק ז׳ || טבעת של ברזל נ׳
обóйный תפיתי, של ניר מצויר ת׳
обойтú *см.* обходúть
обóйщикъ כרר, תופת ז׳
обокрáсть *см.* обокрáдывать
оболáкивать, оболóчь חתל, עטף, עטה פ״י || —ся התעטף
оболвáнивать, —нить עשה גלם פ״י
оболгáть *см.* облыгáть
оболóнка קרום ז׳
оболóчка קרום, גג, חתול ז׳, מעטפה נ׳
оболóчь *см.* оболáкивать
обольнýть *см.* облипáть
обольстúтель מסית, מדיח, מפתה ז׳
обольщáть, —льстúть הסת, הדח, פתה, השא פ״י || —ся התפתה. *Знать, лукавый* обольстúлъ *его* ובאו יצרו בפאו
обольщéніе פתוי ז׳, הסתה, הדחה נ׳
обомкнýть *см.* обмыкáть
обомелѣ́лый קפוא, נדהם; חלוש, עלוף ת׳
обомлѣ́ніе קפאון ז׳; חולשה נ׳
обомлѣ́ть הקפא, הדהם; החלש, התעלף פ״ע
обоня́ніе הרחה נ׳, חוש־הריח ז׳

обоня́ть הרח פ״י
обора́чивать, —оборотúть הפך || הפנה, פנה || התהפך, התגלגל —ся || הסב פ״י
оборва́нецъ פוחח ז׳
оборва́ть *см.* обрыва́ть
обóрка קמטה (של בגד) נ׳
оборóна *и* —нéніе הגנה נ׳
оборонúтель מגין ז׳
обороня́ть, —нúть הגן על־ פ״י || —ся עמד על נפשו, הגן —
óборотень גלגול ז׳
оборóтливость מהירות, זריזות, חריצות נ׳
оборóтливый מהיר, זריז, חרוץ ת׳
оборóтный הפוך, מהפך ת׳. —ная *сторона* העבר השני. —*капиталъ* קרן
оборóтъ סבוב ז׳ || העבר־ הצד השני, || התהפכות || תקופת־הסחורה, חריפות נ׳ || מעבר ז׳, אפן־הדבור. *На* —тѣ *листа* בדף. *Это дѣло принимаетъ дурной* — הענין משתנה לרעה. *На— см.* наоборóтъ
оборóть *см.* поборóть
обóрышъ עוללות נ״ר
обóслать *см.* обсыла́ть
обоснова́ть הטעם, יסד, נמק פ״י
обоснова́ніе יסוד, נמוק ז׳, הטעמה נ׳
обосóбленность התבדלות, התפרשות, בדידות נ׳
обособля́ть, —собúть הפרש, הבדל פ״י || —ся הפרש עצמו
обоюдность שויון שני הצדדים ז׳
обоюдный של שני עברים ת׳
обоюду משני העברים
обоюдуóстрый בעל־פיפיות ת׳
обрабóтка עבוד ז׳. —*земли* פולחנות
обрабóтывать, —тать עבד || פלח (שדה), עבד, התעבד || —ся || עבד (אדמה) פ״י. —бóтать *мраморъ* התפלח, העבד הקצה מרמרא. —*поле* פלח שדה. —*дѣло* תקן ענין. —бóтать *сочиненіе* לטש חבור. *Его хорошо* —бóтали הציגוהו בכלי ריק
обра́внивать, —ровня́ть שוה, ישר, הישר פ״י
обра́довать *см.* ра́довать
образéцъ מופת ז׳, דוגמא נ׳. *Взять кого-либо за* — שום לו פי לנופת
образúна עויה נ׳
образкú (מין פרח) מראה־כהן ז׳
образна́я חדר־התפלה (לצלמי־הקדושים) ז׳
образнóй של צורות־הקדושים || שעל דרך העברה, שבדרך־העברה, שבדרך־השאלה ת׳

óбразный שֶׁבְּדֶרֶךְ שֶׁבְּהַעֲבָרָה, שֶׁעַל דֶּרֶךְ הַעֲבָרָה, בְּהַשְׁאָלָה ת׳

образовáніе יְצִירָה, עֲשִׂיָּה, הִתְגַּלְמוּת, הִצְטַיְּרוּת‖ הַשְׂכָּלָה נ׳, חִנּוּךְ ז׳, עֲרִיכָה, הִסְתַּדְּרוּת נ׳. *—земныхъ пластовъ* הִתְגַּלְמוּת שִׁטְחֵי־הָאֲדָמָה. *—юношества* חִנּוּךְ בְּנֵי־הַנְּעוּרִים. *Нравственное—* חִנּוּךְ מוּסָרִי. *—министерства* הִסְתַּדְּרוּת־הַמִּינִיסְטֶרְיוֹן

образóванность רוּחַ־הַשְׂכָּלָה נ׳

образóванный מַשְׂכִּיל, בַּר־אוֹרְיָן ז׳

образовáтель יוֹצֵר, עוֹרֵךְ ‖ מְחַנֵּךְ, מוֹרֶה ז׳

образовáтельный יוֹצֵר ‖ מְחַנֵּךְ ‖ סִמְלִי ת׳

образовáть, —зóвывать יָצַר, הִוָּה, עָשָׂה, בָּנָה ‖ תִּקֵּן, עָרַךְ, סִדֵּר ‖ חִנֵּךְ, אִלֵּף פ״י ‖ **—ся** הִתְהַוָּה, נוֹצַר, הִתְיַצֵּר ‖ הִתְחַנֵּךְ ‖ הִשְׁתַּלֵּם, הִשְׁתַּכְלֵל. *Пары —зýютъ облака* הָאֵדִים מְהַוִּים עֲנָנִים. *—юношество* חִנֵּךְ בְּנֵי־הַנְּעוּרִים. *—народъ* הֵפִיץ הַשְׂכָּלָה בָּעָם. *—министерство* סִדֵּר מִינִיסְטֶרְיוֹן

образонóсецъ נוֹשֵׂא הַצֶּלֶם ז׳

образумлéніе הוֹכָחָה, הַחְזָרָה בִּתְשׁוּבָה נ׳

образýмливать, —мить הוֹכִחַ, יִסֵּר, תִּקֵּן, הוֹסֵר, הִשְׂכִּל ‖ **—ся** הֶחֱזִיר בִּתְשׁוּבָה פ״י

образцóвый מוֹפְתִי, דוּגְמָאִי ת׳. *—вое произведеніе* מִפְעָל אָמְנוּתִי, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָן. *—вая мѣра* מִדַּת־צֶדֶק

образчикъ דּוּגְמָא נ׳. *Книга съ —ками* פִּנְקַס־דּוּגְמָאוֹת

óбразъ מַרְאֶה, תֹּאַר, דִּמְיוֹן, צֶלֶם, פֶּסֶל, דְּיוֹקָן ז׳, פָּנִים זו״ר ‖ דְּמוּת, תַּבְנִית, תְּמוּנָה, צוּרָה, חָזוּת נ׳ ‖ צֶלֶם שֶׁל קָדוֹשׁ, אִיקוֹנִין ‖ אֹפֶן, דֶּרֶךְ, אֹרַח, טִיב ז׳, מִדָּה נ׳, טֶפֶס, דְּפוּס ז׳. *Богъ создалъ человѣка по —зу своему* הַשֵּׁם יָצַר אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. *—правленія* אֹפֶן־הַשִּׁלְטוֹן. *—жизни* דֶּרֶךְ־הַחַיִּים. *—мыслей* הֲלָךְ־מַחְשָׁבוֹת. *Человѣческій—* צֶלֶם אֱנוֹשִׁי. *Поэтическіе*—зы צוּרוֹת פִּיּוּטִיּוֹת. *Такимъ* —зомъ בְּאֹפֶן כָּזֶה. *Инымъ* —зомъ בְּאֹפֶן אַחֵר, בְּדֶרֶךְ אַחֶרֶת. *Приличнымъ* —зомъ בְּאֹפֶן נִמּוּסִי. *Наилучшимъ* —зомъ עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב. *Частнымъ* —зомъ בְּדֶרֶךְ פְּרָטִי. *Слѣдующимъ* —зомъ בְּאֹפֶן זֶה. *Равнымъ* —зомъ כְּמוֹ כֵן. *Нѣкоторымъ* —зомъ בְּצַד־מָה

обрáмливать, *и* **—млять, —рáмить** שׂוּם מִסְגֶּרֶת, שַׁבֵּץ פ״י

обрáнивать, —ронить הַפֵּל, הַשְׁמֵט, אַבֵּד פ״י

обрáтно בַּחֲזָרָה, אָחוֹר, לְאָחוֹר, אֲחוֹרַנִּית ת״פ. *Идти—* חֲזוֹר. *Туда и—* לְהָתָם וּלְהָכָא

обрáтный הָפוּךְ, מְהֻפָּךְ ‖ חוֹזֵר ת׳. *—путь* חֲזָרָה, חֲזִירָה, שִׁיבָה. *—порядокъ словъ* סֵדֶר הַמִּלִּים לְמַפְרֵעַ

обращáть, обратить ‖ כּוֹנֵן, מָשַׁךְ, עוֹרֵר ‖ עָשָׂה, הָפַךְ ‖ הַשְׁגֵּחַ בְּ... נָתַן דַּעַת בְּ... ‖ הַחֲזֵר בִּתְשׁוּבָה ‖ הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּ... נָתַן בְּרִבִּית ‖ כָּרַב ‖ נָזַל ‖ פָּנָה ‖ **—ся** ‖ הָנֵס פ״י ‖ הֵהָפֵךְ ‖ נָהַג, הִתְנַהֵג, הִשְׁתַּמֵּשׁ ‖ הָיָה מְעֹרָב. *—на кого свои взоры* כּוֹנֵן מַבָּטוֹ אֶל־פ׳. *—на себя чьи-либо взоры* מָשַׁךְ עַל עַצְמוֹ עֵינֵי־פ׳. *—на себя вниманіе* עוֹרֵר שִׂימַת־לִבּוֹ שֶׁל פ׳. *Не— ни на что вниманія* לֹא הַשְׁגֵּחַ בְּשׁוּם דָּבָר, לֹא נָתַן לֵב עַל שׁוּם דָּבָר. —ти́ть *въ прахъ* עָשָׂה כְּעַפְרָא דְּאַרְעָא. —ти́ть *воду въ вино* הָפַךְ מַיִם לְיַיִן. —ти́ть *въ христіанство* עָשָׂה לְנוֹצְרִי. —ти́ть *грѣшника* הַחֲזֵר חוֹטֵא בִּתְשׁוּבָה. —ти́ть *свои доходы на постройку дома* הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּהַכְנָסוֹתָיו לְבִנְיַן־בַּיִת. —ти́ть *капиталъ* נָתַן מָמוֹן בְּרִבִּית. —ти́ть *непріятеля въ бѣгство* הֵנִס אֶת הָאוֹיֵב. —ти́ть *тылъ* см. тылъ. —ти́ть *все въ шутку* הָפַךְ הַכֹּל לַהֲלָצָה. *Земля* —щáется *вокругъ солнца* הָאָרֶץ סוֹבֶבֶת אֶת הַחַמָּה. *Кровь* —щáется *въ жилахъ* הַדָּם נוֹזֵל בָּעוֹרְקִים. —ти́ться *къ Богу* פָּנָה אֶל־ה׳. —ти́ться *къ кому съ просьбой* פָּנָה אֶל־פ׳ בְּבַקָּשָׁה. *Куда бы ты не* —щáлся כָּל־פִּנּוֹת שֶׁאַתָּה פוֹנֶה. —ти́ться *въ прахъ* הֵעָשֵׂה עָפָר וָאֵפֶר. *Вино* —ти́лось *въ уксусъ* הַיַּיִן נֶהְפַּךְ לְחֹמֶץ. —ти́ться *въ христіанство* הִתְנַצֵּר. —щáться *съ кѣмъ дружественно* הִתְנַהֵג עִם־פ׳ בִּידִידוּת. *Дурно* —щáться *съ кѣмъ* נָהֹג בְּפ׳ שֶׁלֹּא כַּשּׁוּרָה. —щáться *съ учеными* הָיֹה מְעֹרָב עִם לַמְּדָנִים. *Съ огнемъ нужно — осторожно* צָרִיךְ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאֵשׁ בִּזְהִירוּת. —щáться *въ бѣгство* הָפַךְ עֹרֶף

обращéніе סִבּוּב ז׳, תְּקוּפָה ‖ הִתְנַהֲגוּת ‖ קְרִיאָה, פּוּנָה נ׳. *—земли около своей оси* סִבּוּב הָאֲדָמָה עַל צִירָהּ. *—земли вокругъ солнца* תְּקוּפַת הָאֲדָמָה סָבִיב לַחַמָּה. *—крови* תְּקוּפַת־הַדָּם. *Грубое—* הִתְנַהֲגוּת גַּסָּה. *Свѣтское—* מִנְהַג דֶּרֶךְ אֶרֶץ. *—къ музѣ* פּוּנָה אֶל הַמּוּזָא

обревизовáніе בְּדִיקָה, בִּקֹּרֶת נ׳

обревизóвывать *и* **—зовáть** בָּדַק, בַּקֵּר פ״י

обрекáть, обрéчь פ״י חַיֵּב, דּוּן, יָעֵד || —ся הִתְמַכֵּר, הִגָּזֵר
обремененíе נ׳ הַטְרָחָה, הַעֲמָסָה
обременитель ז׳ מַטְרְחָן
обременительный ת׳ מַטְרִיחַ, מַעֲמִיס
обременять, —нить פ״י הַטְרֵחַ, עַמֵּס, הַעֲמֵס, סַבֵּל, הַכְבֵּד עַל־ || —ся הִסְתַּבֵּל, הֵעָמֵס עַל עַצְמוֹ. —*желудокъ* מַלֵּא כְּרֵסוֹ בְּיוֹתֵר. —нённый *семьей* מְטֻפָּל בְּמִשְׁפָּחָה. —нённый *долгами* עָמוּס בְּחוֹבוֹת
обремизить *см.* ремизить
обреченíе ז׳ חִיּוּב, יִעוּד
обрéчь *см.* обрекáть
обривáть, обрить פ״י גַּלֵּחַ || —ся הִתְגַּלֵּחַ
обрисóвывать, —совáть פ״י תָּאֵר || —ся הִצְטַיֵּר, הִתְבַּלֵּט
оробѣ́ть *см.* робѣ́ть
оровнять *см.* орáвнивать
обрóкъ ז׳ מַס־הָאִכָּרִים
обронить *см.* обрáнивать
обрóслый ת׳ מְגֻדָּל, עוֹלֶה, צוֹמֵחַ
обрастáть, обрасти פ״ע עָלֹה, צָמֹחַ
обрóчить *см.* обобрóчивать
обрóчникъ ת׳ שֶׁל מַס
обрубáть, —бить פ״י קַצֵּץ סָבִיב, נַקֵּף || עָשֹׂה נַקֵּף, הַקְצֵץ || הַשְׁפֵּה || —ся שַׁגֵּה, פָּצֹעַ עַצְמוֹ בִּשְׁעַת קְצִיצָה
обрýбокъ ז׳ בּוּל
обрубъ, —рубéцъ ז׳ כַּרְכּוֹב שֶׁל קוֹרוֹת (לִבְאֵר)
обругáть פ״י חָרֵף, גַּדֵּף
обрусить פ״י הַקְצֵעַ קוֹרָה
обрусить פ״י כַּסֵּה, עָשֹׂה לְרוּסִי
обрусѣ́ніе נ׳ הִתְרַסּוּת
обрусѣ́ть פ״ע הִתְרַסֵּה, הֵעָשֵׂה רוּסִי
обручáльный ת׳ שֶׁל קִדּוּשִׁין. —ное *кольцо* טַבַּעַת־קִדּוּשִׁין
обручáть, —чить פ״י קַדֵּשׁ, אָרֵס || —ся הֵאָרֵס, אָרֹס, הִתְאָרֵס
обручéніе ז״ר קִדּוּשִׁין, אֵרוּסִין
обручéнникъ ז׳ מְאֹרָס
обрýчникъ ז׳ חָבִיתָר
обрýчникъ *см.* обручéнникъ
обрýчный ת׳ חִשּׁוּקִי. —ное *желѣзо* בַּרְזֶל־חִשּׁוּקִים
обрýчъ ז׳ חִשּׁוּק, חִשּׁוּר
обрýшивать, —шить פ״י סָתֹר, הָרֹס, הַפֵּל || —ся נָפֹל, הֵהָרֵס
обрýшивать, —шить פ״י פָּרֵךְ (גרעיני־דגן)
обрýшина נ׳ מַפֹּלֶת
обрывáть, —рыть פ״י חָפֹר סָבִיב, כָּרֹה
обрывáть, оборвáть פ״י קָטֹף, הַשֵּׁר || —ся הִמּוֹט, הִכָּשֵׁל, נָפֹל. —*листья съ дерева* קָטֹף עָלִים מֵאִילָן. —*листья у дерева* הַשֵּׁר עָלִים מֵאִילָן. *Я оступился и* оборвáлся *въ оврагъ* מָטָה רַגְלִי וָאֶפֹּל אֶל הַפַּחַת. *Онъ* оборвáлся *на экзаменѣ* הוּא נִפְגַּם בִּבְחִינָה
обрывистый ת׳ תָּלוּל
обрывокъ ז׳ קֶטַע, קֶרַע
обрывъ ז׳ מָקוֹם זָקוּף, – תָּלוּל ז׳
обрызгивать, —згать *и* —знуть פ״י הַזֵּה, זָרֹק – עַל כֹּל || —ся זָרֹק עַל עַצְמוֹ, זָרֹק וְהִתְחַטֵּא
обрѣ́занецъ ז׳ מוּל, נִמּוֹל
обрѣ́заніе נ׳ מִילָה
обрѣзнóй ת׳ נִגְזָר, כָּרוּת || נִמּוֹל
обрѣ́зокъ ז׳ גֶּזֶר, ז׳, פִּסָּה נ׳
обрѣ́зъ חִתּוּךְ, חֲתָךְ || קֶצֶב ז׳, גִּזְרָה נ׳ (שֶׁל חוֹמָה). *Книга съ золотымъ* —зомъ סֵפֶר בַּעַל שׁוּלַיִם מֻזְהָבִים. *Въ*— בִּדְיוּק, בְּצִמְצוּם
обрѣ́зывать, —рѣ́зать פ״י כָּרֹת, קַסֵּם, גָּזֹר, חַתֵּךְ, גַּדַּע || מָדֹד (שדה) || הַפְסֵק || —ся הִכָּרֵת, הִגָּזֵר, הֵחָתֵךְ, הִגָּדַע || הִפָּסֵק || הִפָּגֵם בְּמִבְחָן || מָהֹל. *Я* —рѣ́залъ *палецъ или* —рѣ́зался פָּצַעְתִּי אֶת אֶצְבָּעִי. *Его* —рѣ́зали *или онъ* —рѣ́зался *на первомъ словѣ* הִפְסִיקוּהוּ בִּתְחִלַּת דִּבּוּרוֹ
обрѣтáтель ז׳ מַמְצִיא
обрѣтáть, обрѣсти *и* обрѣсть מָצֹא, הַמְצֵא, גַּלֵּה פ״י || —ся הִמָּצֵא
обрѣтéніе גִּלּוּי ז׳, מְצִיאָה, הַמְצָאָה נ׳
обрю́зглость נ׳ הִתְבַּטְבְּטוּת
обрю́зглый ת׳ מְבֻטְבָּט
обрю́згнуть *см.* брю́згнуть
обрюхáтѣть פ״ע הִתְעַבֵּר
обря́дливый ת׳ אָדוּק בְּמִנְהָגִים
обря́дникъ ז׳ סֵפֶר־מִנְהָגִים
обря́дный ת׳ מִנְהָגִי
обря́дъ ז׳ מִנְהָג
обряжáть, обрядить עָרֹךְ, הָבֵא סְדָרִים; טַהֵר, נַקֵּה פ״י
обсáживать, —жáть *и* —садить שָׁתֹל סָבִיב, נָטֹעַ – פ״י || —ся הִשָּׁתֵל סָבִיב
обсáливать, —лить מָרֹחַ בְּחֵלֶב || לַכְלֵךְ – פ״י || —ся הִמָּרֵחַ בְּחֵלֶב || הִתְלַכְלֵךְ
обсáливать, —лить פ״י מָלֹחַ
обсáсывать, обсосáть פ״ע מָצֹץ, יָנֹק
обсáхаривать, —рить פ״י סַכֵּר, זָרֹה בְּסֻכָּר || —ся הִסְתַּכֵּר
обселять, —лить פ״י הוֹשֵׁב || —ся הִתְיַשֵּׁב, הִשְׁתַּקֵּעַ
обсерватóрія אוֹבְּסֶרְבָטוֹרְיוֹן, מִצְפֶּה, מִצְפֵּה־כּוֹכָבִים ז׳, מִצְפָּה נ׳
обсидіáнъ נ׳ אוֹבְּסִידִיאַן ז׳, בָּמַת־מַטְבֵּעַ

обска́кивать, —ка́ть הַקְדֵּם בִּרְכִיבָה פ״י || רָכֹב בְּכָל־ פ״ע

обскуранти́змъ אוֹבְּסְקוּרַנְטִיסְמוּס ז׳

обскура́нтъ אוֹבְּסְקוּרַנְט, חָשׁוּךְ, מוֹרֵד אוֹר ז׳

обсо́хлый יָבֵשׁ כָּלִיל ת׳

обсокну́ть *см.* обсыха́ть

обста́вливать *и* —ставля́ть, обста́вить הַעֲמֵד סָבִיב, הַצֵּג – הוֹשֵׁב – פ״י ||—ся הַעֲמֵד סָבִיב || הַעֲמֵד סָבִיב עַצְמוֹ

обста́ивать, обстоя́ть עֲמֹד לְ.., הָגֵן עַל־ פ״י || הִלָּחֵם בְּעַד־

обстана́вливать *см.* обста́вливать

обстано́вка הַעֲמָדָה מִסָּבִיב, עֲרִיכָה נ׳, רָהִיטִים ז״ר || סְבִיבָה נ׳. *У меня въ квартирѣ очень хорошая—* דִּירָתִי מְהֻדֶּרֶת יָפֶה

обста́ть סֹבֵב, הִתְיַצֵּב סָבִיב לְ.., עֲמֹד -- פ״ע

обстоя́тельно בַּאֲרִיכוּת, בִּרְחָבָה, בִּפְרָטְרוֹט ת״פ

обстоя́тельность אֲרִיכוּת, פָּרָשָׁה נ׳

обстоя́тельный מְפֹרָט ת׳

обстоя́тельственный. —нное *слово* תֹּאַר־הַנּוֹשֵׂא

обстоя́тельство מַצָּב, מַעֲמָד, אֹפֶן ז׳, נְסִבָּה, סִבָּה נ׳. —*дѣла* מַצַּב הָעִנְיָן. *Неблагопріятныя* **—**ства מְאוֹרָעוֹת קָשִׁים. *По домашнимъ* —ствамъ מֵחֲמַת סִבּוֹת בֵּיתִיּוֹת. *Смотря по* —ствамъ הַכֹּל לְפִי מַצַּב הָעִנְיָן

обстоя́ть הָלֹךְ, הָיֹה פ״ע || *см.* обста́ивать. *Все* —стои́тъ *благополучно* הַכֹּל הוּא כְּהֹגֶן וּכְשׁוּרָה

обстра́гивать, —строга́ть שַׁפֵּה פ״י

обстра́ивать, —стро́ить בָּנֹה פ״י ||—ся הִתְבַּנֵּה || בָּנֹה בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ

обстра́чивать, —строчи́ть שָׂפֹה סָבִיב, עֲשֵׂה שָׂפָה – ||—ся הִתָּפֵר

обстрига́ть, —стри́чь *см.* остригать

обстру́кція אוֹבְּסְטְרוּקְצְיוֹן || עֲצִירָה, הִסְתַּתְּמוּת נ׳

обстрѣ́ливать, —стрѣля́ть יָרֹה עַל־, סָבִיב פ״י

обступа́ть, —пи́ть הַקֵּף, סֹבֵב, כַּתֵּר, עֲטֹר, אָפֹף פ״י

обступа́ться, —пи́ться *см.* оступа́ться

обсу́живаніе обсужде́ніе, יִשּׁוּב־הַדַּעַת, שִׁקּוּל – ז׳, הִתְיָעֲצוּת, הִתְיַשְּׁבוּת נ׳

обсу́живать, обсужда́ть דּוּן עַל־, הִתְיָעֵץ– ||—ся הִדּוֹן –|| הִמָּלֵךְ בְּ.. פ״ע

обсу́шивать, —ши́ть יַבֵּשׁ מִסָּבִיב פ״י ||—ся יַבֵּשׁ עַצְמוֹ || יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ

обсчи́тывать, —счита́ть, обче́сть רַמֵּה בְּחֶשְׁבּוֹן, הוֹנֵה – פ״י ||—ся טְעֵה בְּחֶשְׁבּוֹן

обсыпа́ть, обосла́ть שְׁלֹחַ לְכָאן וּלְכָאן פ״י ||—ся הִשְׁתַּלֵּחַ לְכָאן וּלְכָאן

обсыпа́ть, обсы́пать זָרֹה עַל־, שָׁפֹךְ – פ״י ||—ся שָׁפֹךְ עַל עַצְמוֹ || הִמּוֹט (מחוץ על חול)

обсѣва́ть, —сѣ́ять זָרֹעַ מִסָּבִיב פ״י ||—ся הִזָּרֵעַ || זָרֹעַ שֶׁדֵהוּ

обсѣ́вка *и* обсѣ́въ מִזְרָע ז׳, זְרִיעָה נ׳ ||—вки מ״ק, עֹגֶר ז׳

обсѣка́ть, —сѣ́чь הַקְצֵעַ, הַקְצֵה, שַׁבֵּב פ״י ||—ся הִקָּצֵעַ, הִקָּצֵה || הִבָּקַע (משערות)

обсѣменя́ть, —мени́ть *см.* обсѣва́ть

обсѣ́сть יָשֹׁב סָבִיב לְ.. פ״ע

обта́ивать, —та́ять הַמְסֵה, מוֹגֵג פ״י || הִמַּס, הִתְמַגְמֵג, הִתְמוֹגֵג פ״ע

обта́чивать, —тача́ть תָּפֹר מִסָּבִיב פ״י

обта́чивать, —точи́ть עַגֵּל, שַׁוֵּה || לַטֵּשׁ, עַגֵּל, הִתְעַגֵּל || הִתְלַטֵּשׁ –ся || חַדֵּד, הַשְׁחֵז פ״י

обтека́ть, —те́чь שְׁטֹף סָבִיב פ״ע

обтере́ть *см.* обтира́ть

обтё́ска הַקְצָעָה, הַקְצָאָה נ׳

обтё́сывать, —теса́ть פַּסֵּל, הַקְצֵה, הַקְצֵעַ || ||—ся הִקָּצֵה, הִקָּצֵעַ || פַּסֵּל סָבִיב פ״י

обтира́ть, —тере́ть שְׁחֹק || מְחֹה, נַגֵּב, הַסְפֵּג, הַשְׁחֵק, הַפְחֵת || הִתְנַגֵּב, ||—ся קַנֵּחַ, מְחֹק פ״י || הִסְתַּפֵּג, הִתְקַנֵּחַ || הִתְלַכְלֵשׁ, הִתְחַדֵּד

обтыка́ть, —ты́кнуть נָעֹץ סָבִיב, תָּקֹעַ – , תָּחֹב – פ״י

обтя́гивать, —тяну́ть קָרֹם, כַּסֵּה , רַפֵּד , הִתְעַטֵּף, הִתְכַּסֵּה, עָבֹה || —ся || הַעֲטֵה פ״י || הִתְמַתֵּחַ, הִתְאָרֵךְ

обтя́жка. *Платье въ* —жку בֶּגֶד מְצֻמְצָם. *Брюки въ* —жку מִכְנָסַיִם וְקוּפוֹת

обтяжно́й מְצַפֶּה ת׳. —жныя *пуговицы* כַּפְתּוֹרִים מְצֻפִּים

обува́ніе נְעִילָה, הִנָּעֲלוּת נ׳

обува́ть, обу́ть הַנְעֵל פ״י ||—ся נָעֹל. *Хозяинъ одѣваетъ и* обува́етъ *его* בַּעְלָיו מַלְבִּישׁוֹ וּמַנְעִילוֹ

о́бувь נְעָלִים נ״ר

обу́гливать, —лить פַּחֵם פ״י ||—ся הִתְפַּחֵם

обу́живать, —у́зить הָצֵר בְּיוֹתֵר, עֲשֵׂה צַר–פ״י ||—ся הֵעָשֵׂה צַר

обу́за מַשָּׂא, טֹרַח ז׳, מַעֲמָסָה נ׳

обузда́ніе רִסּוּן ז׳, בְּלִימָה, כְּבִישָׁה, הַכְנָעָה נ׳

обу́здывать, —да́ть רַסֵּן, בְּלֹם, הַכְנֵעַ, הַשְׁקֵט, ||—ся כָּבֹשׁ אֶת־, גְּבֹר עַל־, עֲצֹר בְּעַד־ פ״י. —*страсти* הִבָּלֵם וכו׳. כְּבֹשׁ אֶת יִצְרוֹ. —*свой языкъ* שׂוּם מַחְסוֹם לְפִיו

обу́зить *см.* обу́живать

обурева́ніе הִסְתָּעֲרוּת, הֲמִיָּה נ׳

обурева́ть סָעֹר עַל־, הִסְתָּעֵר, הַרְגֵּז פ״י ||—ся הָיֹה מִשְׂחָק לַגַּלִּים

обусло́вливать, —сло́вить גָּרֹם פ״י הַתְנֵה,

||—ся התנה, היה תלוי ב.. *Онъ ничѣмъ не* —словилъ *своего дѣйствія* הוא לא קבל עליו שום תנאי בנדון השתתפותו. *Успѣхъ этого предпріятія* —словливается *его строгой отчетностью* תוצאת העסק הזה תלויה בנתינת חשבון מדיק

обу́хъ עשף (ראש הקרדום) || גלם, למך ז׳

обуча́ть, —чи́ть למד, הורה, אלף פ״י ||—ся למד, התלמד. *—мастерству* למד אומנות. *Онъ* —ча́ется *въ гимназіи* הוא לומד בגימנסיון. *Онъ* —ча́ется *у мастера* הוא מתלמד אצל אומן

обуче́ніе למוד ז׳, הוראה נ׳

обу́шникъ אזן הקרדם נ׳

обуя́ть תקף, אחז, גבר על־, שלט ב.., משל ב.. פ״י. *Корысть* —я́ла *его* אהבת־הבצע תקפתהו

обха́живать, —доди́ть הרך, סבב, סחר, התהלך בכל־ פ״ע

обха́ркать ירק על־, רקק — פ״י

обхва́тъ *и* охва́тъ הקף, עבי, חבוק ז׳. *Дерево въ два* —та אילן עבה כדי שתי לפיתות לפיתה נ׳

обхва́тывать, —хвата́ть לכלך בנגיעה פ״י

обхва́тывать, —хвати́ть הקף, לפת, חבק, חבק אהדדי || הקף, אחז || תפס פ״י ||—ся הלפת, האחז. *Пламя мигомъ* обхвати́ло *все зданіе* ברגע אחד הקיפה הלהבה את הבנין

обходи́тельность (עם הבריות) ערוב

обходи́тельный (עם הבריות) ת׳ מערב

обходи́ть, обойти́ עבר את־ || התהלך || ||—ся התקע עצמו מידי־ || מנע מפי פ״י התהלך עם־, התנהג— || עלה לפי || היה, התקים

обхо́дный ת׳ מקיף, סובב. —ная *дорога* עקיפין, דרך עקמה, — עקמומית, עקמנית —ная *стража см.* дозо́ръ

обхо́дъ הקף ז׳, הקפה נ׳ || עקיפין ז״ר, דרך עקמה, — עקמומית, עקמנות נ׳. *Ночной* —*см.* дозо́ръ

обхожде́ніе התנהגות עם־, התהלכות— נ׳

обче́сть *см.* обсчи́тывать

обчё́сывать, —чеса́ть סרק סביב || סוק, נפס, הבהב (פשתן) || חכך, גרד (הגוף) פ״י ||—ся הסרק, התנפס, התהבהב || התחכך, התגרד

объсть כיעות בחשבון נ׳

обчища́ть, —чи́стить בקק || נקה, טהר, טהר ||—ся אתפ׳ (ברכאות, ובדומה) פ״י

במטו || הנקה, הטהר

обшанцова́ть בצר מסביב פ״י

обша́ривать, —шари́ть גשש, חפש בכל־, בדק — פ״י

обша́ркивать, —шарка́ть גרף (ברגלים) || בחת, בלה (מלבושים) פ״י

обшиба́ть, —би́ть הפל, נקף, נקף, חבט פ״י

обшива́ть, —ши́ть תפר מסביב, מלל — || הלבש (ערום) || צפה, כסה, חפה, ספן פ״י ||—ся הלבש עצמו || צפה, כסה, חפה, הספן. *Платье* обши́то *лентами* הבגד מתפר בסרטים. *Домъ* обши́тъ *тесомъ* הבית ספון בנסרים. *Мать сама* обшива́етъ *своихъ дѣтей* האם תופרת בעצמה בגדים לילדיה. Обши́ть *панелями* כיר

обши́вка מלל (של בגד) || תפור || ספון, כיור —*панелями* כפוי ז׳

обши́вни *см.* по́шевни

обшивно́й ספון || המשמש לספון, של ספון ת׳

обши́рность רחב, רחב־ידים ז׳, הרוחה נ׳

обши́рный רחב, רחב־ידים, נרחב, מרבה, גדול. —ныя *степи* ערבות נרחבות. —ныя *познанія* ידיעות מרבות. *Это —трудъ* זהו מפעל גדול

обшла́гъ מטלית (השרוול) נ׳

обще יחד, ביחד, בחברותא תה״פ

общедосту́пный שוה לכל־נפש, מושג לכל ת׳

общежи́тельность חברותא נ׳

общежи́тельный חי בחברותא, חבר ז׳

общежи́тельство *и* —жи́тіе חיי־חברותא (בסמור) ז״ר

общеизвѣ́стный ידוע לכל, מפרסם ת׳

общенаро́дный עממי, כללי ת׳. —*языкъ* לשון עממית. —дное *мнѣніе* סברא כללית

обще́ніе קרבה, התרועעות, התחברות נ׳

общеполе́зность תועלת כללית נ׳

общеполе́зный מועיל לכל ת׳

общепоня́тный פופולרי, מובן לכל, מסבר ת׳

общепри́нятный מסכם לכל ת׳

обще́ственность חברותיות, הברתיות, צבוריות נ׳

обще́ственный חברותי, חברתי, צבורי, כללי ת׳. —нное *благо* טובת־הכלל. —нныя *нужды* צרכי־הצבור

о́бщество צבור, עולם, קהל ז׳, חברה, חברותא, קהלה, עדה, אגדה, סביבה נ׳. *Ученое*— חברה מדעית. *Человѣкъ хорошаго* —ства אדם מסביבה נכבדה. *Торговое*— חברת־מסחר

общеупотреби́тельный רגיל, שכיח ת׳

общи́на קְהִלָּה, כְּנֵסִיָּה, כְּנֶסֶת, כּוֹלֵל ז׳, צִבּוּר, עֵדָה נ׳
общи́нный ת׳ שֶׁל הַקְּהִלָּה, צִבּוּרִי
общи́пывать, —щипа́ть תָּלַשׁ, קִנֵּב, מָרַט, מָרַט עַצְמוֹ || —ся || תָּלַשׁ, צָבַט || בָּקַק פ״י
—гуся מָרַט נוֹצוֹת. —перья הַמְרֵט. קִנֵּב אֱוָז
общи́тельность רֹב־נֶפֶשׁ ז׳, מְרֵעוּת, נְדִיבוּת, נַדְבָנוּת נ׳
общи́тельный בַּעַל נֶפֶשׁ רְחָבָה, אִישׁ־רֵעִים, נָדִיב, נַדְבָן, וַתְּרָן ת׳
о́бщій ת׳ כְּלָלִי, מְשֻׁתָּף. —щее благо טוֹבַת־הַכְּלָל. —щая опасность סַכָּנַת־רַבִּים. Въ —щихъ выраженіяхъ בְּמִבְטָאִים כְּלָלִיִּים. Я не имѣю ничего —щаго съ нимъ אֵין לִי וְלוֹ כָּל דָּבָר. —щими силами בְּכֹחוֹת מְשֻׁתָּפִים. Это слово —щаго рода מִלָּה זוֹ הִיא מִמִּין מְשֻׁתָּף. —знаменатель הַמְּכַנֶּה הַכְּלָלִי. —щая сумма סַךְ (סְכוּם) הַכֹּל
о́бщникъ שֻׁתָּף, חָבֵר ז׳
о́бщность כְּלָלוּת, הַבְרוּתָא נ׳
объ и о́бо см. о
объедине́ніе הִתְאַחֲדוּת, הִתְחַבְּרוּת נ׳
объединя́ть, —ни́ть חִבֵּר, אִגֵּד, אִחֵד פ״י || —ся הִתְחַבֵּר, הִתְאַגֵּד, הִתְאַחֵד
объекти́вность אוֹבְּיֶקְטִיבִיּוּת נ׳
объекти́вный אוֹבְּיֶקְטִיבִי ת׳
объекти́въ (или —ное стекло) זְכוּכִית אוֹבְּיֶקְטִיבִית
объе́ктъ אוֹבְּיֶקְט, נִדּוֹן ז׳
объёмистый רַב הַתֹּכֶן, רְחַב הֶקֵּף, עָבֶה ת׳
объёмъ הֶקֵּף, תֹּכֶן, מִפְתָּח ז׳, אֲכִילָה נ׳
объи́грывать, см. обы́грывать
объизъя́нить см. изъя́нить
объи́скивать см. обы́скивать
объусло́вливать см. обусло́вливать
объѣда́ло אַכְלָן, רַעַבְתָן, מְלַחֵךְ פִּנְכָּאוֹת, בַּר מְחַם־תַּנּוּר ז׳
объѣда́ть, объѣ́сть קָסַם, כִּרְסֵם || לִחֵךְ פִּנְכָּאוֹת פ״י, הָיָה אַכְלָן, רַעַבְתָן פ״ע
объѣ́дки שִׁיּוּרִים, שְׁיָרִים, שִׁירַיִם ז״ר
объѣ́здка חִנּוּךְ סוּס לִרְכִיבָה ז׳
объѣ́здчикъ רְכַב הַמִּשְׁמָר ז׳
объѣ́здъ מַסָּע מִסָּבִיב ז׳ || דֶּרֶךְ עֲקֻמָּה נ׳, עֲקִיפִין ז״ר
объѣзжа́ть, —ѣ́хать עָבֹר עַל, בִּכְלָל, עָבַר עַל אֶת, הִקִּיף פ״י. —ѣхать городъ פְּנֵי הָעִיר. —ѣхать вокругъ свѣта הִקִּיף אֶת הָעוֹלָם. Губернаторъ —ѣзжаетъ всю губернію הַגּוּבֶּרְנָטוֹר מְבַקֵּר אֶת פִּלְכּוֹ. Мы —ѣхали васъ неподалеку отъ города עֲבַרְנוּכֶם לֹא רָחוֹק מִן הָעִיר. Меня на этой лошади никому не —ѣхать אִישׁ לֹא יַעַבְרֵנִי בְּרָכְבִי עַל סוּס זֶה
объѣ́зживать и —ѣзжа́ть, —ѣ́здить חִנֵּךְ סוּס לִרְכִיבָה, כָּבַשׁ דֶּרֶךְ פ״י
объѣ́зжій. —зжая до́рога עֲקִיפִין || см. объѣ́здчикъ
объяви́тель מוֹדִיעַ, מוֹסֵר מוֹדָעָה ת׳
объявле́ніе и объя́вка פִּרְסוּם, אַכְרָזָא, כְּרוּז ז׳, הוֹדָעָה, מוֹדָעָה, הַכְרָזָה, אַכְרַזְתָּא נ׳. —приказа פִּרְסוּם פְּקֻדָּה. —войны הוֹדָעָה עַל הַכְרָזַת־מִלְחָמָה. —о перемиріи דְּבַר הַפְסֵק־מִלְחָמָה. —о продажѣ книгъ מוֹדָעָה עַל דְּבַר מְכִירַת־סְפָרִים.
объявля́ть, —яви́ть הוֹדִיעַ, גִּלָּה, פִּרְסֵם, קָרָא, הִכְרִיז, הִבִּיעַ פ״י. —ви́ть войну הַכְרֵז מִלְחָמָה. —яви́ть перемиріе פַּרְסֵם הַפְסֵק־מִלְחָמָה. —ви́ть приговоръ גְּזַר־דִּין. —вля́ю всѣмъ своимъ вѣрноподаннымъ מוֹדִיעַ אֲנִי לְכָל נְתִינַי הַנֶּאֱמָנִים. —яви́ть о выходѣ книги הוֹדִיעַ עַל דְּבַר יְצִיאַת סֵפֶר לָאוֹר. —яви́ть свою волю הִבִּיעַ אֶת רְצוֹנוֹ. —яви́ть свое имя גִּלָּה (פֵּרַשׁ) אֶת שְׁמוֹ
объя́гниться см. я́гниться
объяде́нье מַאֲכַל־תַּאֲוָה ז׳
объяса́чивать, —са́чить הֵטִיל מַס־עוֹרוֹת (עַל צַיָּדִים) פ״י
объясне́ніе בֵּאוּר, פֵּרוּשׁ, פִּתְרוֹן, יִשּׁוּב, פֵּשֶׁר ז׳, הַסְבָּרָה נ׳
объясни́тель מְבָאֵר, מְפָרֵשׁ, מַסְבִּיר ז׳
объясня́ть, —сни́ть בֵּאֵר, פֵּרֵשׁ, פָּתַר, יִשֵּׁב, הִסְבִּיר פ״י || —ся הִתְבָּאֵר וכו׳. —сни́ть смыслъ закона בֵּאֵר מוּבַן הַחֹק. —сни́ть свои мысли הִסְבִּיר אֶת מַחְשְׁבוֹתָיו. —задачу הִסְבִּיר שְׁאֵלַת־חֶשְׁבּוֹן. Это я не умѣю —сни́ть לֹא יָדַעְתִּי פֵּרוּשׁוֹ. —сни́ться съ кѣмъ טָעַן עִם־פ׳. —сни́ться на словахъ הִתְוַכַּח בִּדְבָרִים. —ни́ться въ любви הִתְוַדָּה (גִּלָּה) אַהֲבָתוֹ לִפ׳
объя́тіе חִבּוּק, גִּפּוּף ז׳ || —тія זְרוֹעוֹת. Съ распростертыми объятіями בִּזְרוֹעוֹת פְּתוּחוֹת
объя́ть לָפַת, הִקִּיף, אָחַז || תָּפַס, הִשִּׂיג פ״י. Пламя объя́ло весь домъ הַלֶּהָבָה הִקִּיפָה אֶת־כָּל הַבַּיִת. —что умомъ הִשִּׂיג דָּבָר בְּשֵׂכֶל. Его объялъ страхъ פַּחַד אֲחָזָהוּ

обыва́тель ז׳ יושב; בעל־בית. *Городскíе* —тели יושבי העיר, עירונים. *Сельскíе* —тели יושבי־הכפר, כפריים

обыва́тельскій ת׳ — השייך ליושב, המתיחס

обы́гривать, обыгра́ть נצח במשחק || זכה במשחק במטוגו של־פ׳ || חנך (כנור) פ״י ||—ся התחנך

обыдённый ת׳ שכיח, רגיל || בן־יום

обыка́ть, обы́кнуть פ״ע הסכן, התרגל

обы́клый ת׳ מורגל, למוד

обыкнове́нíе נ׳ רגילות ז׳, מנהג, הרגל. *По* —нію כרגיל. *У насъ уже такое*— מנהג הוא בידנו.

обыкнове́нный ת׳ רגיל, שכיח, מצוי

обы́скивать *и* объйскивать, обыска́ть פ״י בדק, בלש, חפש, פשפש

обыскно́й ת׳ של בדיקה

о́быскъ נ׳ בדיקה ז׳, פשפוש, חפוש

обы́чай נ׳ דרך ז׳, אֹרח, נימוס, מנהג. *Старинный*— מנהג קדום. *Народные* —чаи מנהגים המוניים. *По принятому* —чаю לפי המנהג המוסכם. *По* —чаю *страны* במנהג־הארץ

обыча́йный *см.* обыкнове́нный

обы́чливый ת׳ עקשן, קשה־ערף, עומד על דעתו, נחכון

обы́чно *см.* обыкнове́нно

обы́чный ת׳ מצוי, שכיח, רגיל. *Онъ къ этому дѣлу* обы́ченъ רגיל הוא בכך. —ное *право* דיני־המנהג

обы́шикъ ז׳ בלש

обья́рь ז׳ (מין אריג) מואר

о́бѣ *см.* о́ба

обѣга́ть, обѣжа́ть, || בכל־ רוץ סביב, — נטה, ברח פ״ע || סור מעל־ עבור בריצה

обѣ́гивать, обѣга́ть פ״ע הלך, עבור, רוץ הנה, ||—ся התחנך בריצה (ממוטים)

обѣ́дать פ״ע אכל ארחת־הצהרים

обѣ́денный ת׳ של ארחת־הצהרים

обѣ́денный ת׳ של תפלת־המוסף

обѣдне́нíе נ׳ ירידה ז׳, דלדול

обѣ́дница ז׳ מוסף קטן

обѣ́дня נ׳ תפלת־מוסף

обѣдня́лый, —нѣ́лый ת׳ מדלדל, ירוד, יורד

обѣдня́ть, —днѣ́ть התדלדל, העני, הורש, התמסכן, ירד מנכסיו פ״ע

о́бѣдъ נ׳ || חצי־היום, סעדת־ ארחת־הצהרים, צהרים. *Передъ* —домъ קודם הצהרים. *Послѣ* —да אחר הצהרים

обѣ́ливать, —ли́ть הלבן, סביב, טוח, סיד || פטר ממס פ״י

обѣ́лка נ׳ סיוד ז׳, טיחה, הלבנה

обѣ́лъ נ׳ פטירה ממס

обѣ́льный ת׳ פטור ממס

обѣ́тный ת׳ מבטח; נדרי, קונמי

обѣтова́нíе *см.* обѣща́нíе

обѣтова́нный. —нная *земля* ארץ־הצבי

обѣ́тъ ז׳ נדר, קונם

обѣща́нíе נ׳ הבטחה

обѣ́щанникъ מי שנדר

обѣща́тель ז׳ מבטיח

обѣща́ть פ״י הבטח, נדר, קנם ||—ся הבטח

обя́занность נ׳ חובה ז׳, חוב. *Исполнять свои* —сти מלא חובתו, מלא את המוטל עליו. *Считаю своею* —стію אני חושב לי לחובה

обяза́тельность ז׳ חיוב

обяза́тельный ת׳ דרוש, נחוץ, זקוק, חיב, חיובי, חובה, גזרה || אדיבי ת׳ —но מחיב. —*выкупъ* כפר דרוש. —*человѣкъ* אדם אדיבי

обяза́тельство נ׳ || שטר, חוזה, התחיבות, כתב, סמפון ז׳. *Долговое*— שטר־חוב. *Ипотечное*— אקניתא

обя́зывать, обяза́ть פ״י כפה, זקק, חיב ||—ся התחיב. —за́ть *кого подпиской* כפה את־פ׳ על ידי חתימה. *Вы меня этимъ очень* обя́жете תחיבני בזה תודה מרבה. *Онъ* —за́лся *уплатить мнѣ эту сумму* הוא נתחיב לשלם לי בכום זה. *Быть кому* —занны́мъ היה אסיר־תודה לפ׳

ова́лъ ז׳ עגלגל

ова́льный ת׳ עגלגל, כגלגל, ביצי

ова́цiя נ׳ אובציון

овдовѣ́лый ז׳ אלמן

овдовѣ́ть פ״ע התאלמן, התארמל

ове́нъ ז׳ || מזל־טלה, טלה, איל

овёсъ נ׳ שבלת־שועל

ове́чій ת׳ של כבשים; השיך לכבשים. —*хлѣвъ* דיר של צאן. —*сыръ* גבינת־צאן

ови́нный ת׳ של בית־יבוש (לתבואה)

ови́нъ ז׳ בית־יבוש (לתבואה)

овладѣва́ть, —дѣ́ть פ״י גבר, כבש, לכד, תפס. *Имъ* —дѣ́ла *страсть* פחז עליו יצרו

овладѣ́нíе נ׳ כבוש ז׳, כבישה, לכידה, תפיסה

оводи́стый ת׳ מלא זבובי־מות

о́водъ זבוב־כות

ово́щная ז׳ || —ירקות אסם־פירות

ово́щникъ ז׳ || —ירקות מוכר פירות

ово́щный ת׳ || של ירקות של פירות

óвощъ ז׳ ירק || פרי
оврáгъ ז׳ חסות, בתרון
оврáжистый ת׳ מלא חסותים
оврáжка *см.* сусликъ
оврáжникъ נ׳ חפא של חזירים
овóяникъ ז׳ פת משבלת־שועל
овéяница *и* –ничникъ נ׳ (מין צמח) פסטוקא
овсянка (מין צפור) גבתון || מרק משבלת־שועל ז״ן
овсяный ת׳ משבלת־שועל
овцá נ׳ שה, כשב, כבש ז׳, רחל, כבשה, כשבה נ׳.
Худая— פטרוזא
овцевóдство ז׳ גדול־צאן
овцевóдъ ז׳ נוקד, מגדל צאן
овчáрка ז׳ כלב־צאן, – רועים
овчáрникъ דיר של צאן, מכלה־צאן ז׳, גדרת־צאן, מכלאה נ׳, עדרי־צאן ז״ר
овчáрный ת׳ של דיר, של מכלה־צאן
овчáръ ז׳ רועה־צאן
овчи́на, овчи́нка נ׳ אגנינא. עור־שה ז׳. –чин-ка *не стоитъ выдѣлки* יצא שכרו בהפסדו
овчи́нникъ ז׳ מעבד־אגנינות
овчи́нный ת׳ אגנינאי. —*тулупъ* פרוה של אגנינות
огáживать, огáдить || טנף, גאל, לכלך התלכלך, הטנף —ся || נבל פ״י
огáрки נ׳ סיגים ז״ר, פסלת
огáрокъ ז׳ שיור־נר
огáрочный ת׳ של שיור־נר
огáръ נ׳ שזיפת־החמה
огáрь *см.* огáрки
оглáвіе נ׳ בפתור ז׳, צפת. גלה, כותרת
оглавлéніе ז׳ שער ; תכן הענינים
оглáвль- ז׳ (של סוס) רסן
оглавля́ть, оглáвить פ״י רשם תכן־הענינים
оглáдывать, оглодáть פ״י כרסם סביב. להך
оглáживать, оглáдить , החלק סביב, הישר שוה פני־, שעע. שוע || נצל פ״י
оглашáтель ז׳ מפרסם, מכריז
оглáска נ׳ פרסום, גלוי ז׳, הכרזה. *Тайну пустить въ* —ску גלה סוד. *Для избѣжанія* —ски כדי שלא לפרסם.
оглашáть, огласи́ть , פרסם , גלה , הכרז התפרסם, התגלה, הכרז. —ся || מלא פ״י
Радостные клики —си́ли *воздухъ* תרועות שמחה מלאו את האויר.
оглашéніе נ׳ פרסום ז׳, הכרזה
оглóбля ז׳ מוט־העגלה
оглóдышъ *и* оглóдокъ נ׳ עצם מגרמה נתח מגרם ז׳]
оглóхлый ת׳ שנתחרש
оглóхнуть *см.* глóхнуть

оглупѣ́ть *см.* глупѣ́ть
оглушáть, оглуши́ть פ״י החרש, הָמם
оглушéніе נ׳ החרשה, מהומה
оглуши́тельный ת׳ מחריש
огля́дка נ׳ || טעות – הבטה לאחור, סקירה.
Безъ —ки מבלי הבט אחריו
огля́дливый ת׳ זהיר, כתון
огля́дывать, оглядѣ́ть , התבונן התבל ב... ראה – פ״י
огля́дываться, оглянýться , הבט לאחור פנה כה וכה, – סביבותיו פ״ע. *Идти не* —раясь הלך מבלי הבט אחריו. —нýть-ся *не успѣли, какъ лѣто прошло* לא הספיקו להעיף עין וכבר עבר הקיץ. *Не успѣешь* —нýться, *какъ я это кончу* אעשה זאת כהרף־עין
оглядѣ́ться , התבונן היטב, כוון את הרוחות מצא את ידיו ואת רגליו ב... פ״ע
огневи́дный ת׳ כעין האש
огневи́къ נ׳ || הבורת־בגפה אבן־אש
огнёвица נ׳ קדחת
огнёвка ז׳ שועל אדם
огневóй ת׳ של אש, אשי, צורב, חם, לוהט
огневолшéбникъ ז׳ – מנחש באש, קוסם
огнегаси́тельный ת׳ מכבה אש
огнедышáщій ת׳ מוריק אש. —щая *гора* הר־געש, הר־שרפה, וולקן
огнемётный ת׳ מורה־אש
огнемѣ́ръ ז׳ מודדור, פירומטר
óгненный || – מוריק. חוצב אש || של אש כעין אש || חם, לוהט ת׳. —нная *колесница* מרכבת־אש. *Пласты* —нной *формаціи* שטחי־אדמה וולקניים. —нная *страсть* תאוה לוהטת. —*нравъ* קפדנות, רגזנות, נתחנות
огнеóсный ת׳ מכיל אש
огнеобрáзный ת׳ כעין אש
огнепоклонéніе *см.* огнепоклóнничество
огнепоклóнникъ ז׳ עובד לאש
огнепоклóнничество נ׳ עבודת־האש
огнепостоя́нный ת׳ בלתי נתך באש
огнеслужéніе נ׳ עבודת־האש
огнестрѣ́льный יורה־אש. —ное *оружіе* [נשק־יריה
огни́вица ז׳ כלי־האש
огни́вный ת׳ של פלד־אש
огни́во, огни́вце ז׳ פלד־אש, פלדש
огни́стый ת׳ רב אש, מתיז ניצוצות
огнищáнинъ ז׳ בעל־נכסים
огни́ще נ׳ || אח || מוקד ז׳, מדורה נ׳ מחתה
огнь *см.* огóнь

огня́нка *см.* огнёвка

огова́ривать, оговори́ть פ״י ברר, באר, תקן (למשל, טעיות בתעודות של ערכאות) || התנה, השאר לעצמו ברירה, זכות או רשות (בכתבי התקשרות ובדומה) || דון איש (בבחינת שותף לעבירה), האשם || הוצא דבה על־פ׳, — שם רע׳ — דבה, דבר בגנותו של־פ׳, גנה פ״י
—ся || התנה מראש || התברר || התנגד

огово́рка תנאי ז׳, אמתלא, הצטדקות, הערה נ׳ || תקון, לבון, באור, ברור ז׳. *Принимая мое предложеніе, онъ сдѣлалъ* —рку הוא קבל את הצעתי בתנאי זה. *Въ условіе включили слѣдующую* —рку לכתב־ההתקשרות הכניסו הערה זו:

огово́рный מלשין, מאשים, מרשיע || מבאר, מברר, מלבן ת׳

огово́рщикъ מאשים, מרשיע, מלשין ז׳

огово́ръ האשמה, הרשעה, אשמה נ׳

оголо́вь *см.* огла́вль

оголода́ть *см.* голода́ть

оголѣ́ть *см.* голѣ́ть

оголя́ть, —ли́ть גלה, חשף, ערה, הערה || התגלה, החשף, —ся || גזה, ספר, גלח פ״י
התערה || הסתפר, התגלח

огонёкъ — נ׳ אשיה, אש קטנה, להבה

ого́нька זנב || משקע ז׳, פקטים ז״ר, קבעת נ׳

ого́нъ נ׳ עין (בקצה הפטורין)

ого́нь אש, אור ז׳. *Предать все огню и мечу* נתן הכל לחרב ולאש. *Онъ готовъ за меня въ —и и въ воду* נכון הוא לבוא בשבילי באש ובמים. *Потѣшные* огни׳ משואות של שמחה. *Бѣглый—* אור מעופף. *Блуждающій* огонёкъ אור מתעה. *Вдали свѣтится* огонёкъ אור מנצנץ במרחק. *Изъ огня да въ полымя* מן הפח אל הפחת; מן המטר אל תחת המזחילה

огора́живать, огороди́ть פ״י גדר, סוך, סיג
—ся || הגדר

огоро́дникъ ז׳ גנן

огоро́дничество נ׳ גננות

огоро́дничій ת׳ גנני

огоро́дный ת׳ גני

огоро́дъ גן ז׳, גנה, גנה נ׳

огоро́шить פ״י המם, הבהל

огорча́ть, —чи́ть צער, הדאב, העצב, הוגה, —ся || הצטער, התעצב || קנטר פ״י

огорче́ніе צער, עצב, יגון, קנטור ז׳, יסורין ז״ר, מורת־רוח נ׳

огорчи́тель ז׳ מצער, מדאיב, מעציב, מקנטר

ого́рьклый ת׳ שנעשה מר, נמר

ого́рькнуть *см.* го́ркнуть

огорѣ́лышъ ז׳ שזוף־החמה || אוד

огра́бить פ״י חמס, שדד, גזל, בקק

огра́да חיץ, סיג ז׳, מחיצה, גדר, משוכה, חומה (לפני מנזר) נ׳ || חיל ז׳, חומת־מגן נ׳

огражда́ть, огради́ть גדר, חצץ, סיג, סוך || —ся הגדר; גדר־עצמו || הגן על־פ׳ פ״י

огражде́ніе גדור ז׳, הציצה נ׳; בצור ז׳, הגנה נ׳

огра́нивать, —нить פ״י לטש זויות

ограни́ченіе הגדרה, צמצום ז׳, הגבלה, התחמה, הקצבה נ׳

ограни́ченность צרות־המח, קטנות־, טפשות נ׳

ограни́ченный מוגבל, מצמצם; צר־המח, קטן — ת׳

ограни́чивать, —чить פ״י הגבל, צמצם, תחם || —ся הגבל, הצטמצם; הסתפק ב..

огреба́ть, огре́сть פ״י הערם, צבר, גרף. *—деньги* אסף ממון

огрёбки ז״ר שיורים (בשעת צבירה)

огро́мность ז׳ גדל

огро́мный ת׳ גדול מאד, כביר, שגיא, נשגב

огрубѣва́ть, —бѣ́ть העבה, התקשה || העשה גס, — גסתן, — מגשם פ״ע

огрубѣ́лый שנתעבה, שנתקשה || שנעשה גס, — גסתן, — מגשם ת׳

огрубѣ́ніе התעבות, התקשות || התגסות, התגשמות נ׳

огруза́ть, огру́знуть פ״ע שקע עמק, צלל

огру́злый ת׳ (מספינות) צולל, שוקע

огры́за и огрызёкъ, איש־ריב, איש־מדון, נרגן ז׳

огрыза́ть, огры́зть פ״י כרסם, גרם, עצם, נשך, רדף ריב, התקוטט || —ся ענה || גסות,—עזות

огры́зливый ת׳ נרגן, קנטרן, אוהב מדון

огры́зокъ שירי־הגרום ז״ר || קשה־ערף, עקשן, איש־ריב ז׳

огрѣва́ть, огрѣ́ть פ״י חמם, החם || огрѣ́ть *кого дубиною* הלקה לפ׳ בקנה ולא שנה

огрязни́ть פ״י הטנף || —ся טנף, לכלך, התלכלך

огу́зокъ ז׳ עור־האליה (של שור נשחט) || אחורים (של שור) ר״ז

огу́зье נ׳ שפר ז׳, רצועת־הזנב

огуме́нникъ и гуме́нникъ ז׳ גרן

огуме́нный ת׳ גרני, של גרן; *см.* гумно́

огуре́цъ ז׳ קשוא. *Дикій—* פקועה, יריקת־החמור

огуре́чникъ נ׳ חרוסת של קשואין (מין צמח)

огуре́чный ת' קִשּׁוּאִי. —ная *трава см.* огуре́чникъ
огу́рливость נ' עַקְשָׁנוּת, גַּחְמָנוּת
огу́рливый ז' עַקְשָׁן, גַּחְמָן
огу́рство *см.* огу́рливость
огу́рчикъ ז' קִשּׁוּאוֹן
огустѣва́ть, огустѣ́ть הִתְעַבָּה, קָרַשׁ, הִקְרִישׁ פ"ע
огустѣ́лый ת' שֶׁנִּתְעַבָּה, שֶׁקָּרַשׁ, שֶׁנִּקְרַשׁ
огуща́ть, огусти́ть עִבָּה, הֶעֱבָה, הִקְרִישׁ (נוזלים) פ"י
огуще́нiе נ' הִתְעַבּוּת, קְרִישָׁה
о́да נ' אוֹדָה, שִׁיר תְּהִלָּה ז'
ода́бривать *см.* одо́бривать
ода́вливать *см.* одави́ть
одали́ска נ' אוֹדָלִיסְקָא, פִּילֶגֶשׁ־הַשֻּׁלְטָן
ода́ль *и* поода́ль ת"פ מֵרָחוֹק, מִנֶּגֶד
одаре́нный ת' בַּעַל כִּשְׁרוֹנוֹת
ода́ривать *и* одаря́ть, одари́ть הֶעֱנִיק, נָתַן לְפִי מַתָּנָה || חָנַן (בכשרונות) פ"י || —ся חֻנַּן
оде́жда, одёжа *и* одёжка בְּגָדִים, מַלְבּוּשִׁים ז"ר
одеколо́нъ נ' אוֹדִיקוֹלוֹנְיָא
оде́ргивать *см.* обдёргивать
одеревнѣ́ность נ' הִתְיַבְּשׁוּת, הִתְקַשּׁוּת
одеревнѣ́лый שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ, שֶׁנִּתְקַשָּׁה || קֵהֶה, פָּגוּם (ברוח) ת'
одеревнѣ́нiе *см.* одеревенѣ́лость
одеревенѣ́ть *см.* деревенѣ́ть
одержа́нiе נ' נְחִילָה, הַשָּׂגָה
оде́рживать, одержа́ть יָגַע וּמָצָא, נָחַל, נָחַל נִצָּחוֹן —*побѣду*. הִשִּׂיג פ"י
одержи́мый ת' מֻכֶּה, נָגוּעַ, אָחוּז. —*чахо́ткой* מֻכֵּה־שַׁחֶפֶת
одёрнуть *см.* обдёргивать
одернѣ́лый ת' מְכֻסֵּה דֶשֶׁא, עוֹטֶה — מְדֻשָּׁא
одернѣ́ть פ"ע הִתְכַּסָּה דֶשֶׁא, עָטָה —, דָּשָׁא
одерня́ть, —ни́ть פ"י כִּסָּה בְּדֶשֶׁא, כִּסָּה —
одёръ נ' נְבֵלָה (סוסת רזה)
одесну́ю מִיָּמִין, לְיָמִין
одина́жды *см.* одна́жды
одина́кiй *и* одина́ковый אֶחָד, דּוֹמֶה, שָׁוֶה ת'. —коваго *роста* בַּעֲלֵי קוֹמָה אַחַת. —ковыя *мнѣнiя* דֵּעוֹת שָׁווֹת. *Двѣ* —ковыя *статьи закона* שְׁנֵי סְעִיפֵי־חֻקִּים דּוֹמִים. —*ножичекъ* אוֹלָר בַּעַל לַהַב אֶחָד. —кая *кровать* מִטָּה לְאֶחָד
одина́ко *и* одина́ково בְּאֹפֶן אֶחָד, בְּדֶרֶךְ —, כְּמוֹ כֵן ת"פ
одина́ковый ת' מִמִּין אֶחָד, בְּאֹפֶן — ; *см.* одина́кiй

одина́кость *и* одина́ковость נ' שִׁוְיוֹן, דִּמְיוֹן
одина́чка חֵלֶק אֶחָד, חַד. *По* —ночкѣ לְאֶחָד אֶחָד, לַאֲחָדִים
одинёхонекъ *и* одинъ ת' — יְחִידִי
одинёшенекъ *см.* одинёхонекъ
оди́ннадцатый ש"מ הָאַחַד־עָשָׂר. —тая הָאַחַת־עֶשְׂרֵה
оди́ннадцать אַחַד־עָשָׂר, עַשְׁתֵּי־ ז' ; אַחַת־עֶשְׂרֵה, עַשְׁתֵּי — נ' ש"מ
одино́кiй יְחִידִי || בּוֹדֵד, עֲרִירִי, גַּלְמוּד || פָּנוּי, רַוָּק ז'
одино́чество נ' יְחִידוּת, בְּדִידוּת, עֲרִירוּת
одино́чествовать הָיָה בּוֹדֵד, — עֲרִירִי, בָּדָד || הָיָה פָּנוּי, — רַוָּק פ"ע
одино́чка פָּנוּי, רַוָּק ז', פְּנוּיָה, בְּתוּלָה נ'
одино́чный ת' יְחִידִי, בּוֹדֵד
одинпо́вый ת' מֵחֲתִיכָה אַחַת (מאריג)
оди́нъ אֶחָד, לְבַד. —*за другимъ* זֶה אַחַר זֶה. Одни́ *раздѣляютъ это мнѣнiе, другiе нѣтъ* יֵשׁ מַחֲזִיקִים בְּדֵעָה זוֹ וְיֵשׁ חוֹלְקִים עָלֶיהָ. *Я прошу только объ* одно́мъ רַק אַחַת אֲבַקֵּשׁ. *То* одно́, *то другое* פַּעַם זֶה, וּפַעַם זֶה. *Всѣ до* одного́ כֻּלָּם, אִישׁ לֹא נֶעְדָּר. *Только онъ* — רַק הוּא לְבַדּוֹ. *Онъ* — הוּא יְחִידִי. *Ужъ* одно́ *то, что онъ молчитъ обвиняетъ его* שְׁתִיקָתוֹ גּוּפָא מְעִידָה עַל אַשְׁמָתוֹ. *Жить съ кѣмъ въ* одно́мъ *домѣ* יָשַׁב עִם־פְּ' בְּבַיִת אֶחָד. *Это все* одно́ *и то же* אַחַת הִיא תָּדִיר. Одно́ *изъ двухъ* מִמָּה נַפְשָׁךְ
оди́стъ ז' בַּעַל־אוֹדוֹת
одича́лость נ' פְּרָאוּת, שׁוֹבְבוּת, מְשׁוּבָה
одича́лый ת' פֶּרֶא, פִּרְאִי, שׁוֹבָב
одича́ть פ"ע פָּרָא, הִפְרִיא, הָיָה פֶּרֶא, — שׁוֹבָב
одна́жды פַּעַם אַחַת, זִמְנָא חֲדָא, וַיְהִי הַיּוֹם, חַד יוֹמָא ת"פ
одна́ко *и* —же אוּלָם, אֲבָל, אֶפֶס, בְּכָל זֹאת, בְּרַם, מִיהוּ מ"ק
одни́ *см.* оди́нъ
одно́ *см.* оди́нъ
однобо́ртный בַּעַל טוּר כַּפְתּוֹרִים אֶחָד (ממלבושים) ת'
однобра́чiе *см.* единобра́чiе
одновесе́льный ת' בַּעַל מָשׁוֹט אֶחָד
одновре́менно בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן, —רֶגַע, בִּזְמַן אֶחָד, בְּרֶגַע —, בְּעֵת אַחַת, בְּעוֹנָה — ת"פ
одновре́менный שֶׁבִּזְמַן אֶחָד, שֶׁבְּרֶגַע —, שֶׁבְּעֵת אַחַת, שֶׁבְּעוֹנָה — ת'
одновѣ́рецъ *см.* единовѣ́рецъ

одновя́зная *нота* תָּו הַשְּׁמִינִית
одногла́вый בַּעַל רֹאשׁ אֶחָד || —קְהַל— ת׳. —*орелъ* נֶשֶׁר בַּעַל רֹאשׁ אֶחָד. —вая *церковь* בֵּית־תְּפִלָּה (נוצרי) בַּעַל קָהָל אֶחָד
однogла́зый בַּעַל עַיִן אַחַת ת׳
одного́докъ שֶׁנּוֹלַד בְּשָׁנָה אַחַת עִם־פ׳ ת׳
одного́рбый בַּעַל דַּבֶּשֶׁת אַחַת ת׳. —*верблюдъ* הַגָּמָל
одногоро́дный בֶּן עִיר אַחַת ת׳
одногу́бка אִיגָּא (מין צמח) נ׳
однодво́рецъ בֶּן חָצֵר אַחַת ז׳
одноднéвный בֶּן יוֹם אֶחָד ת׳
однодо́льный. —ное *растенiе* צֶמַח בַּעַל טְלָא אֶחָד
однозву́чiе אוּנִיסוֹנוֹ, שִׁוּוּי־הַקּוֹלוֹת ז׳
одноземецъ *см.* единозе́мецъ
однозна́чащiй סִינוֹנִימִי, נִרְדָּף, בַּעַל הוֹרָאָה מְשֻׁתֶּפֶת ת׳. —щее *слово* לָשׁוֹן נִרְדָּף
одноимéнный הוֹמוֹנִימִי, בַּעַל שֵׁם אֶחָד עִם־פ׳ ת׳
однокали́берный מֵעֵיר אֶחָד ת׳
однока́шникъ חָבֵר, בֶּן־כְּנֵסִיָּה ז׳
одноколёска *см.* одноко́лка
одноколёсный *см.* одноко́лый
одноко́лка קַבְּרִיוֹלֶט ז׳, אֲחָדָא נ׳
одноко́лочный קַבְּרִיוֹלֶטִי ת׳
одноко́лый בַּעַל אוֹפָן אֶחָד ת׳
одноколéнный מִשֶּׁבֶט אֶחָד ת׳
одноколéнчатый (גבעול) בַּעַל פֶּרֶק אֶחָד ת׳
одноконéчный בַּעַל חֹד אֶחָד ת׳
одноко́нный בַּעַל סוּס אֶחָד; רָתוּם לְסוּס אֶחָד ת׳
однокопы́тный בַּעַל פַּרְסָה אַחַת ת׳
однокра́тно פַּעַם אַחַת
однокра́тный שֶׁל פַּעַם אַחַת ת׳. —*глаголъ* הָאֹפֶן הָאַחְדִי שֶׁל הַפֹּעַל (בדקדוק הרוסי)
однокро́вный שְׁאֵר בָּשָׂר || בַּעַל דְּיוֹקְנָא אַחַת ת׳
однолепéстный בַּעַל עָלֶה אֶחָד ת׳
одноло́жiе מוֹנוֹקְלִינְיָא, הִזְדַּוְּגוּת־הַמִּינִים (מצמחים) נ׳
одноло́жный (צמח) מוֹנוֹקְלִינִי ת׳
однолéтнiй בֶּן גִּילוֹ שֶׁל־פ׳ || בֶּן שָׁנָה ת׳
однолéтокъ *см.* одного́докъ
однома́стный (סוס) בַּעַל צֶבַע אֶחָד עִם־ ת׳
одномачто́вый בַּעַל תֹּרֶן אֶחָד ת׳
одномéстный בַּעַל מוֹשָׁב אֶחָד ת׳
одномéсячникъ שׁוֹשַׁנַּת־הָרוּחַ (מין צמח) נ׳
одноно́гiй בַּעַל רֶגֶל אַחַת ת׳
однообра́зный פָּשׁוּט, שָׁוֶה ת׳
однооко́й *см.* одногла́зый
одноплеменный *см.* единоплемéнный
однополча́нинъ חָבֵר לְגְדוּד עִם־פ׳ ז׳
однопо́лый בֶּן מִין אֶחָד || בַּעַל צַד־אֶחָד (מעיל המתרכס בטור כפתורים אחד)
одноро́гiй בַּעַל קֶרֶן אַחַת ת׳
одноро́гъ *см.* единоро́гъ
одноро́децъ בֶּן מִשְׁפָּחָה אַחַת ז׳
одноро́дность שִׁוְיוֹן ז׳, אַחְדוּת־הַמִּין נ׳
одноро́дный בֶּן מִין אֶחָד ת׳
одноро́кiй גִּדֵּם ז׳
однорядка מְעִיל בְּלִי צַוָּארוֹן ז׳
одноря́дный שֶׁל שׁוּרָה אַחַת ת׳
одноря́дочный הַשַּׁיָּךְ לְצַוָּארוֹן ת׳
односло́жный בַּעַל הֲבָרָה אַחַת ת׳
односпальный. —ная *кровать* מִטָּה לְאֶחָד
одноство́льный. —ное *ружье* רוֹבֶה בַּעַל קָנֶה אֶחָד
одноство́рчатый בַּעַל גַּג אֶחָד ת׳
односторо́ннiй בַּעַל צַד אֶחָד || נוֹטֶה לְצַד אֶחָד, מֻגְבָּל, צְדָדִי ת׳. —нное *мышленiе* מֹחַ קָטָן, שֵׂכֶל מֻגְבָּל. —*нее* סְבָרָא צְדָדִית
односторо́нность צְדָדִיּוּת, נְטִיָּה לְצַד אֶחָד || קַטְנוּת־הַמֹּחַ נ׳
однотёсъ בִּסְמַר־קַרְשֵׁי ז׳
одноуго́льный בַּעַל זָוִית אַחַת ת׳
одноу́хiй בַּעַל אֹזֶן אַחַת ת׳
однофами́лецъ בֶּן־מִשְׁפָּחָה ז׳
однофо́рменный בַּעַל תַּבְנִית אַחַת, —גִּזְרָה— ת׳
одноцвéтный בַּעַל צֶבַע אֶחָד || —פֶּרַח— ת׳
одночéльный (תנור) בַּעַל פֶּתַח אֶחָד ת׳
одночлéнный בַּעַל פֶּרֶק אֶחָד ת׳. —нная *величина* גֹּדֶל פָּשׁוּט
одношёрстный (חי) בַּעַל צֶבַע אֶחָד ת׳
одношки́вный בַּעַל גַּלְגַּל אֶחָד ת׳
одноэта́жный בַּעַל דְּיוֹטָא אַחַת, —קוֹמָה— ת׳
одобрéнiе אִשּׁוּר ז׳, הַסְכָּמָה נ׳
одобри́тельный מַסְכִּים, מְאַשֵּׁר ת׳
одобря́ть *и* одо́бривать, одо́брить הַסְכֵּם, הַסְכֵּם, הִנְצֵה. —ся רָצָה, אֻשַּׁר פ״ע. *Король не —рялъ поведенiе своего посланника* הַמֶּלֶךְ לֹא רָצָה אֶת הַנְהָגַת צִירוֹ. *Газеты —ряютъ этотъ проектъ* הָעִתּוֹנִים מַסְכִּימִים לְהַצָּעָה זוֹ
одолéй אֶבְּפוֹרְבְּיָא שְׂעִירָה (מין צמח) נ׳
одолéнь כַּרְכַּבַּת־הַמַּיִם (מין צמח) נ׳
одолжа́ть, —жи́ть הַלְוֵה, הַשְׁאֵל || עָשָׂה חֶסֶד עִם־פ׳, —טוֹבָה— פ״י, —ся הָיֹה חַיָּב, הִתְחַיֵּב || לָקֹחַ בְּהַקָּפָה. —жить *кого деньгами* הַלְוֵה כֶּסֶף לְפ׳. *Вы меня —жите если..* טוֹבָה גְדוֹלָה תַּעֲשֶׂה אִתִּי, אִם.. *Я не хочу ему —жа́ться* אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת בַּעַל חוֹבוֹ
одолжа́ть בַּעַל חוֹב, הַרְבֵּה חוֹבוֹתָיו פ״ע

одолжéніе גמילות־חסד, הלואה, מלוה || שרות,
במטותא. — Сдѣлайте — טובה נ׳, חסד ז׳
עשו לי טובה ז״ן]
одолжи́тель גומל חסד ז׳
одолжи́тельность אדרנות נ׳
одолжи́тельный אדרני, גומל חסד ת׳
одолѣвáть, —лѣть גבר על־, חזק, הכנע,
הכרע, התגבר על־ פ׳ פ״י
одолѣ́ніе התגברות, הכנעה, הכרעה נ׳
одомéтръ *см.* путемéтръ
одóнье משקע ז׳, קבעת נ׳ || שירי־צבירה ז״ר
одрéцъ רישן בעל דו־אופנים ז׳
одръ משכב, ערש ז׳, מטה נ׳. *Смертный*—
ערש־מות]
одряхлѣ́ть *см.* дряхлѣ́ть
одувáнчикъ שן־הארי (מין צמח) ז׳
одувать, одýть השב מן־ פ״י
одýмывать, одýматься הנחם, שוב מן־,
התחרט פ״ע
одурáчивать, —чить התל ב־, סכל עצת־
פ׳, רמה פ״י
одýрь חסר־דעת, שגעון ז׳, טפשות נ׳.
Сонная— אטרף
одурѣ́лый חסר־דעת, מטרף, שוטה ת׳
одурѣ́ніе *см.* одýрь
одурѣ́ть *см.* дурѣ́ть
одуря́ющій. —щіе *яды* —סמים נרקוטיים,
מרעילים]
одýтливость *см.* одýтлость
одýтловый, одýтлый *и* одýтловатый
צבה, נפוח, תפוח ת׳
одýтлость נפיחות, תפיחות נ׳
одýтышъ דגפוד (מין דג) ז׳.
одушеви́тельный מעורר, מחיה, מלהיב ת׳
одушевлéніе הלהבה, החיאה נ׳
одушевля́ть, одушеви́ть עורר, הלהב, החיה,
שוב לתחיה, חיה; —ся || נפח חיים פ״י
התעורר, התלהב
оды́шка קצרת, נשימה קצרה, אסתימא נ׳
оды́шливый בעל נשימה קצרה, קצר־נשימה ת׳
оды́шникъ אסתומן, ביסמרופוגון (מין צמח) ז׳
оды́шный אסתומאי ת׳ || —ная *трава*
см. оды́шникъ
одѣвáніе לבישה; תלבשה נ׳
одѣвáть, одѣ́ть לבש; הלבש פ״י
לבש, התלבש || התכסה, עטה —ся ||
—*бѣдныхъ* הלבש עניים. —*новое*
платье לבש בגד חדש. *Она* —вáется
со вкусомъ היא מתלבשת בטוב־טעם.
Она теперь —вáется היא מתלבשת
עתה. Одѣ́ться *одѣяломъ* התכסה
בשמיכה. *Горизонтъ* одѣ́лся *обла-*
ками האופק נתקשר בעבים. —вáться
перьями העלה נוצות (מעופות). —вáть-
ся *листьями* עטה עלים (מאילנות)
одѣя́ло שמיכה, כסות נ׳
одѣя́льный של שמיכה ת׳
одѣя́ніе בגדים, מלבושים ז״ר, תלבשת,
הלבשה נ׳ || בגדי־כהנה, — שרד ז״ר
ожёга *и* ожóга יעה ז׳, מגרפה (של תנור) נ׳
ожерéдокъ צוארון של פרוה || קולר (של כלב) ז׳
ожерéлочный קולרי ת׳
ожерéлье ענק, רביד ז׳
ожерéльный ענקי ת׳
ожёсткдый שנתקשה ת׳
ожесточáть, —чи́ть הקשה, הקשח פ״י
התקשה, התאכזר —ся ||
ожесточéніе התקשות, התאכזרות נ׳
ожестѣвáть, —стѣ́ть העשה קשה, התקשה פ״ע
ожестѣ́лый שנתקשה, שנתיבש ת׳
ожестѣ́ніе התקשות, התיבשות נ׳
ожéчь *см.* обжéчь
оживáть, ожи́ть שוב לתחיה, התעורר פ״ע,
החיה, עורר לחיים פ״י
оживи́тель מחיה, מזכיר (נושנות) || משחרר,
מדריר ז׳
оживи́тельный משיב נפש, משובב, מחיה ת׳
оживлéніе התעוררות; שיבה לחיים,
התעודדות נ׳
оживля́ть, оживи́ть חדש רוח, עורר; השב
התעורר, —ся || נפש, החיה, עודד פ״י
התעודד, החלף כח. *Эта новость* ожи-
ви́ла *мои надежды* הבשורה זו חדשה
את תקותי. —*бесѣду* הכנס חיים בשיחה.
—*краски* (*на картинѣ*) החיה את
הצבעים
оживотворéніе *см.* оживлéніе
оживотвори́тельный *см.* оживи́тельный
оживотворя́ть, —ри́ть *см.* оживля́ть
ожигáть *см.* обжигáть
ожидáніе המתנה; צפיה, תקוה, תוחלת נ׳.
Онъ обманулъ всѣ мои —дáнія
הוא הכזיב את כל תקותי
ожидáть המתן, חכה; צפה, קוה, יחל פ״י.
Отъ него всего можно— מאיש
אשר כמוהו אפשר לצפות לכל דבר
ожимáть, ожáть לחץ מסביב, הצק, דכא פ״י
ожи́на שיח של פטלים ז׳; *см.* ежеви́ка
ожинáть, ожáть קצר מסביב פ״י
ожирѣ́ть *см.* отжирѣ́ть
озабóченіе היסש ז׳, חששה, דאגה נ׳
озабóчивать, —бóтить צער, העצב, הסב
הצטער, התעצב, דאג —ся || דאגה פ״י

озагла́вливать, —гла́вить קרא כנה, סמן,
 הקרא בשם —ся || בשם פ״י
озада́чивать, —чить הבא במבוכה, – בין
 המצרים פ״י
оза́дь לאחור, אחורנית, בחזרה ת״פ
озаре́ніе גלוי (שכינה) ז׳, הארה (אלהית) נ׳
озаря́ть, —ри́ть האר, נגה, פרש אור ||
 הנהר, השכל פ״י
оздора́вливать, оздорове́ть הברא, שוב
о́земь ארצה, עד־עפר ת״פ לאיתנו פ״ע]
озери́стый מלא אגמים ת׳
озери́ще מקום אגם לפנים ז׳
озёрный אגמי, של אגם ת׳
о́зеро אגם, יאור ז׳
о́зимица *см.* о́зимь
ози́мный. —*хльбъ* תבואת־חרף
озимова́ть *см.* зимова́ть
ози́мовый *и* ози́мый *см.* ози́мный
о́зимь מזג־העבור ז׳
озира́ть, озрѣ́ть הבט סביב פ״ע ||—ся
 הבט לצדדים, התבונן סביב
озлаща́ть, озлати́ть הזהב, חפה פ״י ||—ся
озли́ть *см.* злить הזהב]
озлобле́ніе כעס, חרון ז׳, עברה, התמרמרות נ׳
озлобля́ть, озлоби́ть הכעס, הרעם פ״י
 ||—ся התמרמר, כעס
ознако́мливать, —ко́мить הבא לידי
 התודע אל־פ׳; בוא ||—ся הכרות פ״י
 לידי הכרות, למד לדעת, התבונן ב..
ознаменова́ніе אות || זכר ל.., זכרון ז׳,
 מזכרת נ׳. *Въ —моей благодарности*
 לאות תודתי. *Въ —побѣды* לזכר נצחון
ознамено́вывать, —нова́ть עשה התוה,
 הסתמן || הצטין ||—ся זכר ל.. פ״י
означа́ть, означи́ть התוה, סמן, הסמן, היה
 סמל ל.. || היה משמעו, סבל משמעות,
 הסתמן, התוה ||—ся הורה פ״י. —*при-
 знаты бѣглеца* נתן סמניו של בורח.
 Что это —ча́етъ מה משמעו של זה.
 Это —ча́етъ *дурной характеръ*
 זה מעיד על לב רע. *Кругъ* —чаетъ
 вѣчность עגול הוא סמל הנצח. *Эти
 памятники* —ча́ютъ *высшую ци-
 вилизацію* המצבות האלו מעידות על
 ציביליזציון במדרגה גבוהה ביותר
означе́ніе ציון, סמון ז׳, התוָאה נ׳
озно́ба בית־קר, מכות־קר, בת־צנור נ׳
озноблéніе קפיאה (של אבר) נ׳
озноблять, ознобить הקפא (אבר) פ״י
озно́бъ צמרמרת נ׳

озолоти́ть הזהב, צפה זהב || העשר פ״י
озорни́къ חצוף, עז־פנים ז׳
озорни́чество הוצפה, עזות־פנים נ׳
озо́рный חצוף, עז־מצח ת׳
озяба́ть, озя́бнуть הקפא, סמר מקר פ״ע.
 Я очень озя́бъ נקפאתי מאד
озя́блый קפוא, נקפא ת׳
ой הוי, אוי מ״ק ||—ли? אפשר?
оказа́ніе הושטה, המצאה נ׳. *Для* —за́нія
 помощи להושטת עזרה
ока́зія כשר ז׳, תבשרה, הזדמנות נ׳ || מקרה,
 מעשה, מאורע, אסון ז׳. *Пришлю при
 первой* —зіи אשלח בהקדם האפשרי
ока́зывать, оказа́ть עשה, הושט || הראה,
 —за́ть ... הראה, הוכח, הגלה ||—ся גלה
 кому неуваженіе הראה בוז לפ׳. *Онъ
 —за́лъ мнѣ большую услугу* הוא
 עשה אתי טובה גדולה. —*кому помощь*
 הושט עזרה לפ׳. —*кому справедливость*
 עשה אמת עם פ׳. *Изъ дѣла* —за́лось,
 что онъ вовсе не найденъ מתוך
 הענין נוכחנו שלא נמצא כלל
окайми́ть *см.* кайми́ть
окале́чить *см.* кале́чить
ока́лина — הבאת־הפטיש, סינים ז״ר, פסלת ||
 הקירנם (של נפח) נ׳
ока́лывать *см.* обка́лывать
окаменѣ́лость התאבנות נ׳
окаменѣ́лый מאבן ת׳
окаменѣ́ніе אבנון ז׳, התאבנות נ׳
окаменѣ́ть *см.* каменѣ́ть
окаменя́ть, —ни́ть אבן, הפך לאבן פ״י
ока́нчивать, око́нчить כלה, גמר, סים פ״י
ока́пать *см.* зака́пывать
ока́пчивать, окопти́ть עשן כלי פ״י
ока́пывать, окопа́ть חפר סביב, כרה – פ״י
 ||—ся התבצר בסוללות
ока́рмливать, окорми́ть הרעל, החלה
ока́та́ть *см.* ока́тывать בפטם פ״י]
ока́тецъ *см.* ока́тъ
ока́тистый מעגל, עגל ת׳
окати́ть *см.* ока́чивать
ока́тка שטיפה נ׳ || זיף־הגב (של חזיר) ז׳
ока́тникъ עמוד מעגל ז׳
ока́тъ עגול ז׳, עגילות נ׳
ока́тывать, оката́ть עגל, עשה עגל ואצל
 עגל, התעגל ||—ся (נגרים) פ״י
ока́чивать, окати́ть שטף, הזלח (מים) פ״י
 ||—ся הזלח על עצמו; הזלח במים
ока́шивать, окоси́ть קצר מסביב פ״י

—ся הקצר מסביב ||

окая́нникъ מחרם, ארור; אמלל ת׳

окая́нство רשעה נ׳ || צער, ילל, בכה ז׳, יללה, נבבה, בכיה נ׳

океа́нскій אוקיני ת׳

океа́нъ אוקינוס ז׳

оки́дывать, окида́ть, *и* **оки́нуть** הערם, השלך מסביב, הבט —, אחז —, הקף פ״י. —*взглядомъ* הבט מסביב ||—ся (*чимъ*) התעטף || השלך

окиса́ніе התחמצות, התערסות (העיסה) נ׳

окиса́ть, оки́снуть חמץ, החמץ, התחמץ, התערם (מעיסה). פ״ע

о́киселъ אוכסיד ז׳, חמצה נ׳

окисле́ніе אכסוד ז׳, החמצה, התחמצות נ׳

оки́сленный מאכסד, שהחמיץ, חמיץ ת׳

оки́слость חמצה נ׳

оки́слый שהחמיץ ת׳

окисля́ть, —ли́ть אכסד, החמץ, הפך לסיד פ״י

о́кись אוכסיד ז׳

окла́дистый. —тая *борода* זקן מגדל

окла́дка צפוי, כסוי ז׳

окладно́й. —ная *книга* ספר המסים. —ныя *подати* מסים של חובה

окла́дчикъ מסגרתר (של איקוניות) || גובה מס ז׳

окла́дъ מסגרת נ׳, לבזבז, לנבז (של איקוניות) || קלסתר־פנים || מס ז׳, ארנוניא נ׳

оклевета́тельный מוציא שם רע, — לעז, — דבה ת׳

оклеве́тывать, оклевета́ть הוצא שם רע, — לעז, — דבה פ״י

оклёвывать, оклева́ть נקר סביב פ״י

окле́ивать, —ить הדבק על־, — סביב פ״י ||—ся דבק על־, — סביב ||

окле́йка הדבקה נ׳ || דבר מדבק סביב ז׳

окле́йщикъ דבקר ז׳

окли́кивать *и* **оклика́ть, окли́кать** קרא בקול (מן המשמר) || פרסם, הכרז, בשר (על דבר חתונה) פ״י

о́кликъ קריאה נ׳ || פרסום ז׳, הכרזה, בשורה נ׳

окли́чка *см.* о́кликъ

окно́ חלון, פתח החלון ז׳. *Слуховое*— חלון גדול (בבתי האכרים). *Красное*— אשנב־הגג. *Поставьте стаканъ на*— הציגה את הכוס על ארן־החלון

о́ко עין נ׳. —*за*—, *зубъ за зубъ* עין תחת עין, שן תחת שן

око́вка חשילה נ׳

око́вщикъ חושל, נפח ז׳

око́вы כבלים של ברזל, זיקים, אזיקים, שלשלאות נ״ר || עבדות נ׳

око́вывать, окова́ть חשל, אסר (או: רתק) בכבלים, — באזיקים, — בשלשלאות פ״י ||—ся התחשל, האסר בכבלים. —ва́ть *сундукъ* חשל תיבה. —ва́ть *колеса* חשל אופנים, חשק —

окола́чивать, околоти́ть הסר מסביב פ״י || הוסר ||—ся התרגל למהלומות

околдова́ніе קסום, כשוף ז׳

околдо́вывать, —дова́ть קסם, כשף, חבר פ״י

околеси́ть עבר בעגלה בכלי־ פ״ע

околёсная *и* **околёсица** להג ז׳, פטפוטי־ הבל, דברי־רוח ז״ר

око́лица סביבות (של עיר או כפר, למשל) נ״ר, עקיפין ז״ר, דרך עקמה נ׳. *Ѣхать* —цею עשה דרך עקמה (עקם את הדרך). *Говорить* —цею. דבר בעקיפין (עזוב העיקר ודבר הטפל)

околи́чно בעקיפין ת״פ

околи́чность סביבות (של איזה מקום) נ״ר, כרכור, עקיפין ז״ר, עקמנות נ׳, דבר טפל ז׳

око́ли́чный השכן, הקרוב || בעל עקיפין ת׳

око́личный שבסביבות ת׳

о́коло סביב || לערך, כ..., בקירוב ת״פ

околопло́діе *и* —пло́дникъ הלקט (של זרע או של פרי) ז׳

околопо́люсный שאצל הצירים ת׳

околосе́рдіе כיס־הלב ז׳. —се́рдечная *сумка* טרפש־הלב

о́колотень רגיל למהלומות ז׳

около́токъ סביבות נ״ר || רבע־העיר ז׳

около́точный שומר־הרבע ז׳ (*надзиратель*) || שבשכונה, קרוב ת׳

около́ть *см.* ока́лывать

око́лъ *см.* око́лышъ

око́лышъ, —лышекъ שול (של כובע) ז׳

око́льный שבסביבות, נקיף; מגביל ת׳

околѣва́ніе פגירה נ׳

околѣва́ть, —лѣ́ть הפגר, גוע, מות (מחיות) || הקפא (מקר) פ״ע

околѣ́лый פגר, מת ת׳

околѣ́ть *см.* околѣва́ть

окоме́лина המצה העבה (של קורה) ז׳

окоме́листый (אילן) סיקסני ת׳

окомёлокъ ממאטא הבית ז׳

окомлева́тый (זקן) בלתי מסרק, פרוע ת׳

оконе́чность קצה, פס ז׳, פסה נ׳; חד, עקץ ז׳

око́нница מסגרת־החלון נ׳

око́нничникъ מסגרתר (של חלונות) ז׳

око́нничный של מסגרת־החלון ת׳

око́нный חלוני, של החלון ת׳. —нная *рама* מסגרת־החלון. —ное *стекло*

שמשה ברום (לוח של זכוכית)

оконопа́чивать, —па́тить פ״י פקק, סתם || —ся (בנערת) פקק, הסתם (בנערת) ת׳

оконту́зить פ״י דחס, מעך, מגף

оконча́ніе ז׳ סיום, כלוי, בצוע, גמר, גבירה, חתימה נ׳. —войны סוף המלחמה. —слѣдуетъ סוף יבוא. —срока גמר־הזמן. —курса наукъ גמירת חק־המדעים

оконча́тельно ת״פ כליל, לגמרי, לחלוטין

оконча́тельный ת׳ גמור, אחרון, מחלט. —счетъ חשבון אחרון. —ное рѣшеніе החלטה אחרונה

око́нчить *см.* ока́нчивать

окопа́ть *см.* ока́пывать

око́пникъ ז׳ עצמוני (מין צמח) ; *см.* живоко́сть

око́пный ת׳ של חפירה

окопти́ть *см.* ока́пчивать

окопте́лый ת׳ מעשן, חרוך

окопте́ть פ״ע העשן, החרך

око́пщикъ ז׳ חופר תעלות, עושה חפירות

око́пъ נ׳ חפירה, תעלה

окора́чивать, окороти́ть פ״י קצר, קצץ || —ся קצר, הקצץ

окорене́ть פ״ע השרש, הכה שרש

окореня́ть, —ни́ть פ״י נטע, השריש, חזק || —ся הכה שרש

окорми́ть *см.* ока́рмливать

око́рмка и око́рмъ נ׳ הרעלה (במאכל)

окорна́ть *см.* корна́ть

окороко́вый ת׳ קדלי

окоро́къ ז׳ קדל, קתלא דחזירא

окоро́стѣлый ת׳ צרוע, מצרע, מכה־צרעת

окоросте́ть פ״ע הצטרע

окороти́ть *см.* окора́чивать

окоси́ть *см.* ока́шивать

окосма́тѣлый ת׳ דליל

окосма́тѣть פ״ע העשה דליל

окостенѣ́лость נ׳ קפיאה || התקשות

окостенѣ́лый ת׳ קפוא, נקפא || נקשה

окостенѣ́ніе נ׳ קפיאה || התקשות

окостенѣ́ть פ״ע הקפא (מקר) || התקשה

око́стокъ ז׳ מסקד (בשר חשוקים)

окоти́ться מלט גורים (מחתולים, ונפנים וכדומה) פ״ין

окоченѣ́лость נ׳ קפיאה

окоченѣ́лый ת׳ קפוא, נקפא

окоченѣ́ть *см.* коченѣ́ть

око́шечный *см.* око́нный

око́шко *см.* окно́

окра́дывать *см.* обкра́дывать

окра́ивать, окрои́ть פ״י גזר סביב, חתך — || —ся עשה בגזרה

окра́ина ז׳ קצה, שפה נ׳, שולים || גבול ז׳

окра́пывать, окра́пать — זרק על־, הזה —, הרטב — פ״ין

окра́ска ז׳ טיח ; צבע

окра́сть *см.* обкра́дывать

окра́шивать, окра́сить פ״י טוח סביב ; צבע — || —ся הטוח סביב ; הצבע —, הצטבע

окрести́ть עבד, נצר, טבל (לשם נוצריות), ושתמד || —ся הבא בברית־הנוצרים פ״י התנצר, טבל עצמו, בוא בברית־הנוצרים

окре́стность נ׳ סביבה, מסבה, גלילה, סביבות נ״ר

окре́стный ת׳ של־סביבות

о́крестъ ת״פ מסביב ל..

окривѣ́лый ז׳ סומא בעין אחת

окривѣ́ть *см.* кривѣ́ть

окри́кивать, окри́кнуть פ״י קרא בשם

окри́къ נ׳ קריאה בשם || קול של קריאה (מרחוק) ז׳

окриля́ть, —ли́ть נתן לפ׳ כנפים || הפח גבורה, — אמץ, עורר, עודד, אמץ רוח־פ׳ || —ся עשה לעצמו כנפים || היה אבר, התחלף כח || התעודד

окри́нъ ז׳ כפל

окристаллизо́вывать, —лизова́ть גבש, התגבש || —ся הגבש, בדלח, קנסמל פ״י התבדלח

окритикова́ть *см.* критикова́ть

окрича́ть גדף, חרף, שום קלסה, נתן דפי בפ׳ פ״ין

окровавле́ніе ז׳ לכלוך בדם

окровавля́ть, —ва́вить и —вени́ть הכתם בדם, גאל —, לכלך — פ״י || —ся התלכלך בדם || לכלך עצמו בדם

окро́екъ נ׳ כפל, קוסום ז׳, מפלת, שחלת

окро́мѣ *см.* кромѣ

окропле́ніе נ׳ זלוף ז׳, הרעפה

окропля́ть, окропи́ть פ״י זלף, הזה || —ся הזדלף || זלף על עצמו

окро́шка מרק חמיץ עם פתותי לחם וקשואים וכו׳ ז״ן

окру́га *см.* о́кругъ

округле́ніе נ׳ העגלה

окру́глость ז״ר עגול ז׳, חמוקים

окру́глый ת׳ עגלגל

округля́ть, —ли́ть פ״י עגל, העגל || —ся התעגל || העגל עצמו

о́кругъ נ׳ גליל, מחוז ז׳, נפה. *Учебный*— גליל־הלמודים

окружа́ть, —жи́ть הקף, סבב, עטר, אסף, —жи́ть הקף וכו׳ || —ся כתר, הכתר פ״י. *городъ валомъ* הקף עיר בסוללה. —жи́ть *себя роскошью* הקף עצמו

בדברים של מיתות. *Онъ* —жёнъ *опасностями* הוא נתון בתוך סכנה. *Полиція* —жила *домъ* הפוליציא הקיפה את הבית. —жить *непріятеля со всѣхъ сторонъ* הקף את האויב מכל העברים

окру́жистый ת׳ רחב, רחב־ידים, נרחב

окру́жіе נ׳ חוג, עגול, מעגל ז׳, ענה

окру́жность נ׳ סביבה || ז׳ עגול, הקף

окру́жный и —но́й ת׳ סובב, מקיף || גלילי. —*судъ* בית־דין של גליל. —ное *письмо* מכתב חוזר

окрыва́ть, окры́ть *см.* покрыва́ть

окрыла́тѣть *см.* крыла́тѣть

окрыля́ть *см.* окриля́ть

окры́ситься פ״י מלט עכברים

окрѣ́плость נ׳ חוזק ז׳, התקשות

окрѣ́плый מקשה, שנתקשה || שנתחזק (ממשקאות) ת׳

окрѣпля́ть, окрѣпи́ть פ״י חזק, אמן || —ся התחזק, התאמן

окрѣ́пнуть *см.* крѣ́пнуть

оксо́фтъ ז׳ אוכסהופט (מדת־הלח בת י״ח ווידרו)

окта́ва נ׳ אוקטבא

октя́брь ז׳ אוקטובר

оку́лировать פ״י הרכב (אילנות)

окулиро́вка נ׳ הרכבה (של אילנות־פרי)

окули́стъ ז׳ אוקוליסט, רופא עינים

окуля́ры ר״ן משקפים

окунёвый ת׳ פסקוני, אוקונוסי

оку́нывать, окуну́ть פ״י טבל, טבל, הטבל || —ся הטבל

о́кунь ז׳ פסקון, אוקונוס

окупа́ть, —пи́ть פ״י פדה || —ся פדה עצמו, השתלם. *Это неблагодарный трудъ, который не* —пается זוהי עבודה רעה שאינה משתלמת

оку́пъ ז׳ פדיון ; ז״ר דמי־פדיון

окургу́зить *см.* кургу́зить

оку́ривать, окури́ть פ״י עשן || —ся עשן עצמו || התעשן

оку́рокъ. —*сигары* שן־סיגרה

окуса́ть *см.* обку́сывать

оку́сокъ נ׳ חתיכה נשוכה

оку́сывать *см.* обку́сывать

оку́тывать, оку́тать פ״י עטה, עטף || —ся העטה, העטף || התעטף

ола́дья и ола́дейка, ола́шка חמיטה, חלת־המשרת נ׳

олеа́ндръ נ׳ ירדינון, הרדוף, הרדוף ז׳, הרדפנא

оледенѣ́лый ת׳ קפוא || עטוי קרח, מכסה

оледенѣ́ніе נ׳ עטיפה || התכסות בקרח

оледеня́ть, —ни́ть פ״י הפך לקרח

оле́й *см.* еле́й

оле́нина ז׳ בשר־צבאים || עור ז׳

оле́ница נ׳ צביה, אילה

оле́ній ת׳ צבאי, של צבי

оле́нь ז׳ צבי, איל || (*летучій*) ז׳ גדין

оле́шникъ и —ня́къ יער של חורי־רומי (אלמונים) ז׳

оли́ва ז׳ זית, עץ־, —שמן ז׳

оливени́тъ נ׳ נחשת של זיתים

оливи́нъ ז׳ תרשיש

оли́вка ז׳ זית

оли́вковый ת׳ זיתי

оли́вный ת׳ זיתי, של עץ־זית

олигархи́ческій ת׳ אוליגרכי

олига́рхія נ׳ אוליגרכיא

олига́рхъ ז׳ אוליגרכוס

олимпіа́да אולימפיאדא (תקופת ד׳ שנים ליונים) נ׳

оли́фа ז׳ כפר

оли́фить פ״י משח בכפר

олицевле́ніе *см.* олицетворе́ніе

олицевля́ть *см.* олицетворя́ть

олицетворе́ніе נ׳ סמל ז׳, הגשמה

олицетворя́ть, —твори́ть פ״י סמל, הגשם || —ся הסתמל, התגשם

о́лово ז׳ בדיל (מין מתכת)

оловя́ничникъ и —нишникъ ז׳ בדלר

оловя́нный ת׳ בדילי

олта́рь *см.* алта́рь

олухова́тый ת׳ גלמי, למבי

о́лухъ ז׳ גלם, למך, לקש

ольха́ ז׳ חור רומי, אלמון

ольхо́вина ז׳ עץ־האלמון

ольхо́вникъ ז׳ יער־אלמונים

ольхо́вый ת׳ אלמוני

ольша́нка נ׳ אלמוניה (מין צפור)

ольшня́къ *см.* оле́шникъ

оляпова́тый *см.* аляпова́тый

ома́чивать *см.* обма́чивать

оме́говый ת׳ רושי

оме́гъ ז׳ רוש (מין צמח)

оме́жникъ ז׳ פילנדריון (מין צמח)

оме́ла (מין צמח) נהרי ז׳, דבקית, זבליגה נ׳

омерзи́тельность מאום, תעוב, קבס, געל־נפש ז׳, זרא, בחילה נ׳

омерзи́тельный מאוס, נמאס, נתעב, קבוס, מגעל ת׳

омерзи́ть *см.* мерзи́ть

омерзѣ́лый ת׳ מאוס, נמאס, מגעל, נתעב

омерзѣ́ніе מאוס, תעוב, קבס, געל־נפש ז׳, זרא, בחילה נ׳

омерзѣть *см.* мерзѣть
омерзя́ть *см.* мерзя́ть
омертвѣ́лость *ж.* קִפָּאוֹן־מָוֶת, מַצַּב־|| חֹזֶק, קֹשִׁי ז׳
омертвѣ́лый קָפוּא, חֲוַר כַּמֵּת || חָזָק, קָשֶׁה ת׳
омертвѣ́ніе *см.* омертвѣ́лость
омертвѣ́ть *см.* мертвѣ́ть
омётъ גָּדִישׁ ז׳, עֲרֵמָה || שָׂפָה (שֶׁל בגדים) נ׳
омнибу́съ אוֹמְנִיבוּס ז׳
омове́ніе כִּבּוּס ז׳, כְּבִיסָה, רְחִיצָה || טְהָרָה נ׳
омофо́ръ אֵפוֹד (בבגדי־כהונה) ז׳
омоча́ть, —чи́ть לַחְלֵחַ, הַרְטֵב, הַמְסֵה
הִתְלַחְלֵחַ; רָטֹב, הֵרָטֵב ся —|| (בדמעות) פ״י
омрача́ть, —чи́ть הַקְדֵּר, הַחְשֵׁךְ, הַאֲפֵל,
הַקְדִּר, הַחְשִׁיךְ, הֶאֱפִיל, הַעֵם ся —|| הָעַם פ״י
омраче́ніе הַקְדָּרָה, הַחְשָׁכָה, הַאֲפָלָה נ׳
омрачи́тельный מַקְדִּיר, מַחְשִׁיךְ, מַאֲפִיל;
מְעַוֵּר, מַתְעֶה ת׳
омулёвина בְּשַׂר־פַּלְמוּדִים ז׳
омулёвый פַּלְמוּדִי ת׳
ому́ль פַּלְמוּד (מין דג) ז׳
о́мутъ עֹמֶק, מַעֲמַק ז׳, צוּלָה, מְצוּלָה, מַהֲמוֹרָה נ׳
омыва́льница מְרוֹשׁ ז׳, מַשִּׂיכְלָא נ׳
омыва́ть, омы́ть *см.* обмыва́ть
она́гръ עָרוֹד, פֶּרֶא ז׳
о́никсъ שֹׁהַם, אֶנֶךְ ז׳
онОгда́сь, онаме́дни *и* ономня́сь זֶה לֹא
כְּבָר, מִקָּרוֹב, לִפְנֵי זְמַן־מוּעָט. — מה ת״פ
о́ногда́шній *и* онаме́днишный שֶׁמִּקָּרוֹב,
שֶׁאֵינֶנּוּ לֹא כְּבָר ת׳
онтоло́гія אוֹנְטוֹלוֹגְיָא נ׳
ону́ча חוּתְלָה נ׳
ону́чина חֲתִיכַת בַּד לְחוּתְלוֹת נ׳
онъ הוּא מ״ג. она הִיא
онъ, о́никъ שֵׁם הָאוֹת O בְּסְלָאבִית
о́ный הַלָּזֶה, הַלָּז, הַהוּא מ״ג
онемѣ́лость אִלְּמוּת, חֵרְשׁוּת נ׳
онѣмѣ́лый אִלֵּם || נִרְדָּם, קָפוּא, דָּמוּם, חֵרֵשׁ,
יָבֵשׁ ת׳
онѣмѣ́ніе הִתְאַלְּמוּת, הִתְחָרְשׁוּת, הִתְיַבְּשׁוּת,
הִשְׁתַּתְּקוּת (האברים) נ׳
онѣмѣ́ть *см.* нѣмѣ́ть
ооли́тъ אוֹאוֹלִית (מין אבן) נ׳
опада́ть, опа́сть נָשֹׁר (מעלים) || נָפֹל, יָרֹד,
הִתְמַעֵט (ממים) פ״ע. *Въ рѣкѣ вода*
опа́ла הַמַּיִם נִתְמַעֲטוּ בַּנָּהָר
опаде́ніе נְשִׁירָה (של עלים) נ׳
опа́здываніе אִחוּר ז׳, הִתְאַחֲרוּת נ׳
опа́здывать, опозда́ть אַחֵר, הִתְאַחֵר פ״ע.
—да́ть *часомъ* אַחֵר שָׁעָה. *Я* —да́лъ
къ обѣду אִחַרְתִּי אֶת אֲרֻחַת־הַצָּהֳרָיִם

опа́ивать, опои́ть הַעֲק בְּהַשְׁקָאָה יְתֵרָה פ״י
опа́ивать, опая́ть בַּתֵּךְ הֵיטֵב פ״י
опа́кій הָפוּךְ, מְהֻפָּךְ ת׳
опа́ла נִדּוּי, חֵרֶם ז׳, שַׁמְתָּא נ׳
опале́ніе הַבְהוּב ז׳, שְׂרֵפָה נ׳
опа́лзывать, оползти́ זָחֹל סָבִיב לְ.. פ״ע
опа́ловикъ לַבַּרְדּוֹר (מין אבן) ז׳
опа́ловый לְשַׁמִּי ת׳
опа́лъ לֶשֶׁם ז׳
опа́лывать, ополо́ть נַכֵּשׁ סָבִיב פ״י
опа́лый נָשׁוּר (מעלים) || כָּחוּשׁ, רָזֶה, דַּל ת׳
опа́льный מְנֻדֶּה, נִדָּח || מֻחְרָם || עָזוּב ת׳
опаля́ть; —ли́ть שָׁזֹף, הַבְהֵב, לַהֵט, חָרֹךְ,
הִשָּׁזֵף, הִבָּהֵב, לְהֹט, הֵחָרֵךְ ся —|| חָרֹר פ״י
опа́мятываться, —мятоваться שׁוּב לְדַעְתּוֹ,
הַחֲלֵף כֹּחַ, הִתְעוֹדֵד פ״ע
опа́ра מַשְׁאֶרֶת, מַחְמֶצֶת־שְׂמָרִים נ׳
опа́ривать, —рить מָלֹג, הָדֵחַ בְּרוֹתְחִין ||
הַפֵּק הַבְּלָא (מבית־המרחץ) פ״י
опа́рникъ מִשְׁאֶרֶת נ׳
опарши́вѣлый מְצֹרָע, מֻכֵּה שְׁחִין ת׳
опарши́вѣть *см.* паршивѣть
опа́рывать, опоро́ть פַּשֵּׁחַ סָבִיב פ״י
פָּשֹׁחַ סָבִיב ся —||
опаса́ться חָשֹׁשׁ, יָגֹר, גּוּר, יָרֹא, פָּחֹד || הִזָּהֵר פ״ע
опасе́ніе חֲשָׁשׁ, פַּחַד, מוֹרָא ז׳
опа́сливость זְהִירוּת נ׳
опа́сливый זָהִיר ת׳
опа́сность סַכָּנָה נ׳. *Находиться въ*
—сти הָיֹה נָתוּן בְּסַכָּנָה. *Находиться*
въ —сти *жизни* הָיֹה נָתוּן בְּסַכָּנַת־נְפָשׁוֹת
опа́сный מְסֻכָּן ת׳
опа́сть *см.* опада́ть
опа́съ מִכְתַּב־מָגֵן, — חָסוּת ז׳
опаха́ло מְנָפָה, מְנִיפָה, נָפָה נ׳
опахалови́дный *и* —лообра́зный כְּעֵין
מְנָפָה ת׳
опаха́льный הַשַּׁיָּךְ לִמְנָפָה, מְנָפָתִי ת׳
опаха́льщикъ מְנַפֵּף; מוֹכֵר מְנָפוֹת ז׳
опа́хивать, опаха́ть חָרֹשׁ מִסָּבִיב פ״י
הִתְחָרֵשׁ סָבִיב ся —||
опа́хивать, опахну́ть נַפֵּף, נַפְנֵף, הָנֵף || הָסֵר,
הִתְנַפְנֵף || הָסֵר, הֵיטֵב ся —|| הֵיטֵב פ״י
опа́хъ *см.* о́пашь
опа́шень מְעִיל־קַיִץ ז׳
опа́шка. *На* —ку עַל הַכְּתֵפַיִם, (מִבְּלִי לְבֹשׁ
אֶת הַשַּׁרְווּלִים)
опашно́й נִשָּׂא עַל הַכְּתֵפַיִם ת׳
о́пашь זָנָב ז׳
опая́ть *см.* опа́ивать

опе́ка נ׳ אַפִּיטְרוֹפְּסוּת. *Дворянская*— עַרְכַּאת־אַפִּיטְרוֹפְּסוּת שֶׁל הָאֲצִילִים. *Быть подъ* —кой הִמָּצֵא בִּרְשׁוּת אַפִּיטְרוֹפּוֹס

опеку́нскій ת׳ אַפִּיטְרוֹפּוֹסִי. —*совѣтъ* מוֹעֶצֶת־הָאַפִּיטְרוֹפּוֹסִים

опеку́нство נ׳ אַפִּיטְרוֹפְּסוּת

опеку́нствовать פ״ע הָיֹה אַפִּיטְרוֹפּוֹס

опеку́нъ ז׳ אַפִּיטְרוֹפּוֹס

опёнокъ נ׳ שׁוּעָלִיָּה (מין פטריה)

опепели́ть פ״י — שָׂרֹף לְאֵפֶר, עָשֹׂה

опепле́ніе נ׳ — שְׂרֵפָה לְאֵפֶר, עֲשִׂיָּה

о́пера נ׳ אוֹפֶּירָה

опера́торъ ז׳ (רופא פצעים) אוֹפֶּירָטוֹר

операціо́нный ת׳ נִתּוּחִי

опера́ція ז׳ נִתּוּחַ

опере́живать, опереди́ть פ״י־פ״ן הַקְדֵּם, עֲבֹר אֶת־

оперённый ת׳ שֶׁהֶעֱלָה נוֹצָה

опере́ть *см.* опира́ть

опермéнтъ ז׳ זַרְנִיךְ

о́перный ת׳ אוֹפֶּירָאִי

оперя́ться, —ри́ться —עֲטֹה, הִתְכַּסֵּה נוֹצוֹת, הַעֲלֵה — || הֵעָשֵׁר, הִתְעַשֵּׁר פ״ע

опеча́ливать, —лить צַעֵר, הַעֲצֵב, הַדְאֵב, הַצְטָעֵר, הִתְעַצֵּב —ся || הוּגֶה פ״י

опеча́тка נ׳ — טָעוּת־הַדְּפוּס, שְׁגִיאַת

опеча́тывать, —ча́тать פ״י חָתֹם, הַחְתֵּם —ся || הֵחָתֵם

опе́чекъ נ׳ — יְסוֹד־הַתַּנּוּר ז׳, תַּחְתִּית

опе́чина ז׳ חֹמֶר שָׂרוּף — שֶׁל תַּנּוּר

опе́чище и опе́чье נ׳ מַפֹּלֶת שֶׁל תַּנּוּר

опива́ло и —ва́льщикъ סוֹבֵא (על חשבון־אחרים), מוֹצֵץ־בַּקְבּוּקִים ז׳

опива́ть, и опи́ть פ״י סָבֹא עַל חֶשְׁבּוֹן־אֲחֵרִים —ся || שָׁתֹה עַד לְמִיתָה, סָבֹא יָתֵר עַל הַמִּדָּה

опи́вки ז״ר שְׁיָרֵי־מַשְׁקָאוֹת

опиво́ха *см.* обдира́ло

опи́ливать, —пили́ть פ״י — נַסֵּר סָבִיב, שׁוֹף

опи́локъ נ׳ נְסֹרֶת —ки || חֲתִיכָה מְנֻסֶּרֶת

опира́ть, опере́ть פ״י תָּמֹךְ, סָמֹךְ —ся || הִסָּמֵךְ עַל־, הִשָּׁעֵן — || הִסְתַּיֵּעַ בְּ...

описа́ніе (של רְשִׁימָה || תֵּאוּר, צִיּוּר ז׳, פַּרְשָׁה נכסים) נ׳. —*примѣтъ* מַתַּן־סִימָנִים

описа́тель ז׳ מְתָאֵר, מְצַיֵּר

описа́тельный ת׳ מְבָאֵר, מְפָרֵשׁ

опи́ска נ׳ פְּלִיטַת־הַקּוּלְמוֹס, טָעוּת סוֹפֵר

описно́й ת׳ רָשׁוּם || מֻחְרָם

опи́счикъ и опи́щикъ ז׳ מַחֲרִים

опи́сывать и описа́ть תָּאֵר || צַיֵּר || גָּבֹה —ся || עַל יְדֵי בֵּית־דִּין, הַחֲרֵם, יָרֹד לִנְכָסִים — са́ть תָּאֹר || צַיֵּר || טָעֹה בִּכְתָב, הִשְׁתַּבֵּשׁ

נָתֹן סִימָנָיו שֶׁל בּוֹרֵחַ *примѣты бѣглаго*. תָּאֵר מַסָּעוֹ *свое путешествіе*— הַחֲרִימוּ אֶת אֲחֻזָּתוֹ *его имѣніе* —са́ли. בֵּית־דִּין יָרְדוּ לַאֲחֻזָּתוֹ —са́ть *кругъ* עָשֹׂה עִגּוּל, הַקֵּף —

о́пись נ׳ רְשִׁימָה || רְשִׁימַת־נְכָסִים || הַחֲרָמָה, יְרִידָה לִנְכָסִים

о́піумъ и о́пій ז׳ אוֹפְיוֹן

опла́вки ז״ר שְׁיָרֵי־הַתָּכָה

опла́вливать, опла́вить פ״י צָרֹף בְּהַתָּכָה — ся—|| צָרֹף בְּהַתָּכָה, הִצָּרֵף

опла́кивать и опла́кать הַסְפֵּד, קָשֹׁר —ся || הַסְפֵּד, הִסָּפֵד הִסָּפֵד פ״י

опламенѣ́ть הָיֹה מוּקָף אֵשׁ; הִמָּצֵא בְּתוֹךְ לֶהָבָה פ״ע

опла́та ז״ר תַּשְׁלוּמִין

опла́тный ת׳ בַּר־תַּשְׁלוּמִין

опла́чивать, оплати́ть פ״י — בִּמְלוֹאוֹ, שַׁלֵּם —ся || שַׁלֵּם חוֹבוֹתָיו; הִשְׁתַּלֵּם

оплёвывать, оплева́ть || — רָקֹק עַל־, יָרֹק —ся || הִתְקַלֵּס בְּ... הִתֵּל בְּ־, הִלָּעֵב פ״י הִתְלַכְלֵךְ בְּרֻקּוֹ, הוֹרֵד רִירוֹ עַל עַצְמוֹ || יֶרֶק

оплёта и оплета́ло || זוֹלֵל, רַמַּאי, נוֹבֵל רַמַּאי, נוֹכֵל, רַעַבְתָן, בַּלְעָן ז׳

оплета́ть, опле́сть || כָּרֹךְ, קָרֵךְ, צַנֵּף, הַתֵּל —ся || רַמֵּה, הוּגַּה || בָּלֹעַ, לָעֹט פ״י הִכָּרֵךְ, הַתֵּל

оплеу́ха, —у́шина נ׳ מַכַּת־לְחִי, סְטִירָה

опле́чникъ, опле́чье נ״ר כְּתֵפוֹת

оплодотворе́ніе נ׳ הַזְרָעָה, הַפְרָאָה

оплодотвори́тельный ת׳ מַזְרִיעַ, מַצְמִיחַ

оплодотворя́ть, —ри́ть עַבֵּר, הַזְרֵעַ, הַפְרֵא, —ся || הִתְעַבֵּר, הֻזְרַע, הֻפְרָא הוֹלֵד פ״י

опло́тъ נ׳ || מַחְסֶה, חַיִל ז׳, חוֹמַת־מָגֵן גָּדֵר נ׳

опло́хъ נ׳ אִי־זְהִירוּת, הִתְרַשְּׁלוּת, טָעוּת, שְׁגִיאָה

оплоша́лость *см.* опло́шность

оплоша́лый ת׳ בִּלְתִּי־נִזְהָר, מִתְרַשֵּׁל, נִרְפֶּה

оплоша́ть *см.* плоша́ть

опло́шливость и опло́шка *см.* опло́шность

опло́шливый *см.* опло́шный

опло́шность אִי־זְהִירוּת, הִתְרַשְּׁלוּת, הִתְרַפּוּת, פְּזִיזוּת נ׳

опло́шный מִתְרַשֵּׁל, נִרְפֶּה, חֲסַר־עִיּוּן, פָּזִיז, פּוֹחֵז ת׳

оплыва́ть, оплы́ть || הַמַּיִם, סַבֵּב בִּסְפִינָה || הָפֵק, הִתְמַסְמֵס || הִנָּתֵךְ, הִנָּמֵג (מגשם) פ״ע

оплы́ть *жиромъ* || עָשֹׂה שָׁמֵן, טָפֵשׁ

оплы́вчивый || נָתִיךְ, מִתְמַסְמֵס || וָמֵס, נָמֵק, מִגָּר ת׳

оплѣ́сневѣлый ת׳ מְעֻפָּשׁ, מְעֻבָּשׁ

оплѣсневѣть *см.* плѣсневѣть
оплѣши́вѣлый ת׳ מְקֻרָּח
оплѣши́вѣть *см.* плѣши́вѣть
опога́неніе ז׳ טִמּוּא; גִּבּוּל, חִלּוּל
опога́нивать, —нить פ״י טַמֵּא; נַבֵּל, חַלֵּל || —ся הִטַּמֵּא; הִתְנַבֵּל, הִתְחַלֵּל
оподельдо́къ ז׳ אוֹפּוֹדֶילְדוֹק (מין סמים)
опо́дливать, —лить דַּכֵּא, הַשְׁפֵּל, נַמֵּךְ, הַנְמֵךְ, בַּזֵּה, הַבְזֵה, נַבֵּל, חַלֵּל פ״י
опо́екъ ז׳ עוֹר־עֵגֶל
опо́еніе נ׳ הַשְׁקָאָה. —*ядомъ* הַשְׁקָאַת־רַעַל, הַרְעָלָה]
опозда́лый ת׳ מְאַחֵר
опозда́ніе נ׳ הִתְאַחֲרוּת, הַעֲרָבָה
опозда́ть *см.* опа́здывать
опознава́ть, —зна́ть פ״י הַכֵּר || —ся הִכֵּר || טָעֹה (בראיה)
опозо́ривать, —рить פ״י טַמֵּא, נַבֵּל, חַלֵּל || —ся חֻלַּל שְׁמוֹ, נֻבַּל, חֻלַּל, הִתְחַלֵּל
опо́йковый ת׳ מֵעוֹר עֵגֶל
опо́йть *см.* опа́ивать
опо́ка ז׳ גִּיר || מִסְגֶּרֶת, תַּבְנִית נ׳
опола́скивать, ополоска́ть *и* ополоснуть פ״י הָדֵחַ, הַגְעֵל, שְׁטֹף || —ся הִתְרַחֵץ || הֻדַּח, הֻגְעַל
ополза́ть *см.* опа́лзывать
оползти́ *см.* опа́лзывать
ополо́вня ז׳ גֹּרֶן לַמּוֹץ
ополо́ть *см.* опа́лывать
ополча́ть, —чи́ть פ״י הַצְבֵּא, זַיֵּן, גַּיֵּס || —ся הִקָּרֵא לַצָּבָא, גֻּיַּס || הִזְדַּיֵּן
ополче́нецъ ז׳ חֲלוּץ־צָבָא
ополче́ніе ז׳ זִיּוּן, גִּיּוּס || צְבָא־מָגֵן, אֶשְׁתַּדּוּר ז׳
опомёлокъ *см.* окомёлокъ
опеме́лье נ׳ יָד שֶׁל יָעֶה
опо́мниваться, —ниться חָזֹר לְדַעְתּוֹ, הִתְעוֹרֵר מִתִּמָּהוֹן פ״ע. *Онъ не можетъ* —ниться *отъ испуга* אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְעוֹדֵד מֵחֲמַת פַּחְדּוֹ הַגָּדוֹל
опо́на ז׳ מְכַסֶּה, כִּסּוּי
опоне́нтъ ז׳ אוֹפּוֹנֶנְט, פַּלְגָּאִי, בַּר־פְּלוּגְתָּא
опо́ра נ׳ סַעַד, מִסְעָד, מִשְׁעָן ז׳ || עֵזֶר ז׳, תְּמִיכָה נ׳
опора́жнивать, опоро́жнить פ״י הָרֵק, בַּקֵּק, פַּנֵּה || —ся הוּרַק, הִתְרוֹקֵן
опора́жниванье נ׳ הֲרָקָה
опо́рный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְסַעַד, — לְמִשְׁעָן
опоро́зить *см.* опора́жнивать
опороси́ться *см.* пороси́ться
опоро́ть *см.* опа́рывать
опоро́чивать, —чить נַבֵּל, חַלֵּל, טַמֵּא, שַׁקֵּץ || —ся חֻלַּל, הִתְחַלֵּל || הוֹצֵא לַעַז, שִׂים רַע פ״י

опо́ръ *см.* опо́ра || *Скакать во весь*— שְׁטֹף בִּמְרוּצָה, רוּץ בִּדְהָרָה. *Пустить лошадей во весь*— דַּפֵּק אֶת הַסּוּסִים בְּכָל כֹּחַ
опорѣ́зывать, —рѣ́зать פ״י חַתֵּךְ, עֲשֵׂה חֲתָךְ || —ся חָתֹךְ אֶת עַצְמוֹ
опосты́лый *и* —сты́лѣлый שֶׁנַּעֲשָׂה לְזָרָא, בָּחוּל ת׳
опосты́лѣть *см.* посты́лѣть
опохмеля́ть, —ли́ть *и* —ся הַשְׁקֵה אַחֲרֵי הַהִתְפַּכְּחוּת פ״י, שְׁתֵה אַחַר הַשִּׁכָּרוֹן פ״ע
опочива́льня ז׳ חֲדַר־הַמִּשְׁכָּב, — הַמִּטּוֹת
опочива́ть, —чи́ть פ״ע נוּחַ, יָשֹׁן
опо́чистый ת׳ גִּירִי, מֵגִיר; *см.* опо́ка
опоя́ска נ׳ אֵזוֹר, אַבְנֵט ז׳, חֲגוֹרָה, אֲפֻדָּה
опоя́сывать, —я́сать פ״י חֲגֹר, אַפֵּד, אַזֵּר || —ся חָגֹר מָתְנָיו, שַׁנֵּס —, הִתְאַזֵּר
опоя́сь *см.* опоя́ска
оппозиціо́нный ת׳ אוֹפּוֹזִיצְיוֹנִי, מִתְנַגֵּד, פַּלְגָּאִי
оппози́ція נ׳ אוֹפּוֹזִיצְיָא, הִתְנַגְּדוּת, פַּלְגָּאוּת
опра́ва נ׳ שִׁבּוּץ ז׳, מִשְׁבֶּצֶת, מִסְגֶּרֶת, מִלּוּאָה
оправда́ніе ז׳ זִכּוּי ז׳, הַצְדָּקָה נ׳ || שִׁחְרוּר ז׳, הַדְרָרָה || הִצְטַדְּקוּת, אַמְתָּלָא נ׳
оправда́тельный ת׳ מַצְדִּיק, מְזַכֶּה
опра́вдывать, —вда́ть זַכֵּה, נַקֵּה, הַצְדֵּק, הוֹצֵא לַחָפְשִׁי, שַׁחְרֵר, הַדְרֵר פ״י || —ся הִתְנַצֵּל, הִצְטַדֵּק || יָצֹא נָקִי, נִקָּה, יָצֹא זַכַּאי, הָצְדֵּק, הִשְׁתַּחְרֵר הוּצָא לַחָפְשִׁי || הִתְקַיֵּם. *Этотъ поступокъ нельзя* —да́ть מַעֲשֶׂה זֶה אִי־אֶפְשָׁר לְהַצְדִּיקוֹ. *Судьи* —да́ли *обвиняемаго* הַשּׁוֹפְטִים הִצְדִּיקוּ אֶת הַנֶּאֱשָׁם. *Я хочу* —да́ться *въ вашихъ глазахъ* רוֹצֶה אֲנִי לְהִצְטַדֵּק לִפְנֵיכֶם. *Онъ* —да́лся (*или* —данъ) *въ этомъ преступленьи* הוּא יָצָא זַכַּאי מֵעֲבֵרָה זוֹ. *Моя надежда не* —да́лась תִּקְוָתִי לֹא נִתְקַיְּמָה
оправля́ть, опра́вить הָבֵא בְּסֵדֶר, עֲשֵׂה סְדָרִים, סַדֵּר, תַּקֵּן, עָרֹךְ || מַלֵּא, שַׁבֵּץ, בַּרְבֵּב || (*кого*) הַצְדֵּק, זַכֵּה, נַקֵּה פ״י || —ся הֵעָרֵךְ || מֻלָּא, הִתְמַלֵּא, שֻׁבַּץ || הַבְרֵא, שׁוּב לְאֵיתָנוֹ. —вить *платье* תַּקֵּן מַלְבּוּשׁ. —вить *постель* עָרֹךְ אֶת הַמִּטָּה. —вить *табакерку алмазами* שַׁבֵּץ קֻפְסַת־טַבַּק בְּאַבְנֵי־שָׁמִיר. —вить *кораллы въ золото* שַׁבֵּץ אַלְמֻגִּים בְּזָהָב. —вить *обвиняемаго* הַצְדֵּק נֶאֱשָׁם
оправно́й ת׳ מְמַלֵּא, מְשַׁבֵּץ
опра́вочный ת׳ שֶׁל מְלֶאכֶת הַשִּׁבּוּץ
опра́вщикъ ז׳ מְשַׁבֵּץ, מְתַקֵּן
опра́стывать, опроста́ть פַּנֵּה, נַקֵּה, הָרֵק,

התרונן || השתחרר —ся || בקק פ״י

опра́шивать, опроси́ть שאל, דרש, חקר, את־פי־פ׳ פ״י

опредѣле́нie || גדר ז׳, גדר, הגבלה, הגדרה, ספיחה, קביעות נ׳ || גזר־דין, פסק ז׳. — *географическаго положенія мѣста* קביעות מצבו הגיאוגרפי של מקום. —*слова* הגדרת־מלה. —*на службу* ספיחה אל כהנה. —*неба* גזרה מן השמים

опредѣлённость בירור ז׳, קביעות נ׳

опредѣли́тельность *см.* опредѣлённость

опредѣлённый מוגבל, מיוחד, קצוב, קבוע, מיועד, מפרש ת׳

опредѣля́ть, —ли́ть הגבל, הגדר, הפרש, קצב, קבע || הכנס, ספח אל־, קבע ב.. || הוצא משפט, חרץ —, פסק, הפסק, החלט פ״ע ||—ся הגבל, הקצב וכו׳. —*географическое положенiе мѣста* קבע מצבו הגיאוגרפי של מקום. *Я* —дѣли́лъ *эти деньги на покупку дома* הפרשתי ממון זה לבנין־בית. —*слово* הגדר מלה. —*на службу* ספח למשרה

опри́чина *и* опри́чнина שומרי־הראש (של יוחן האיום)

опри́чникъ *и* опри́чный שומר הראש (של יוחן האיום) ז׳

опри́чь מלבד, זולתי, מבלעדי, חוץ מ־

опро́бовать *см.* про́бовать

опроверга́нiе הכחשה, הזמה, סתירה, הפרכה נ׳

опроверга́тельный מכחיש, מזים, סותר ת׳

опроверга́тельство הכחשה, הזמה, סתירה נ׳

опроверга́ть, —вергну́ть הכחש, הזם, הכחש, הזדמם הסתר —ся || סתר, הפך פ״י. —*мнѣнie* — סתר דעה, הפך. —вергну́ть *слухъ* הכחש שמועה. —вергну́ть *доказательство* סתר ראיה

опроверже́нiе הכחשה, הזמה, סתירה, הפרכה נ׳

опроки́дывать, —ки́нуть הפל || דחה || נפל, הפך —ся || גלל על־פ׳ פ״י. —ки́нуть *столъ* הפך שלחן. —ки́нуть *коляску* הפך מרכבה. —ки́нуть *непрiятеля* דחה את האויב. *Онъ* —ки́нулъ *на меня всю вину* הוא גלל עלי את כל האשמה. *Мы* —ки́нулись *въ лодкой* נהפכנו עם הסירה

опроки́дь. *Поставить* —дью הפל, דחה, הפך

опрометну́ться *см.* опромётываться

опроме́тчивость בהילות, פזיזות, פחזות נ׳

опроме́тчивый בהול, מבהל, פזיז, נפחז ת׳

опромётываться, опромётну́ться החטא (המטרה) || הבהל בדעתו פ״ע

опроме́тью בחפזון, נבהל, נדחף ת״פ

опроси́ть *см.* опра́шивать

опро́сный של שאלות, של חקירה ת׳

опроста́ть *см.* опра́стывать

опростовола́шивать, —воло́сить *и* —ся גלה שערו של עצמו, גלה צמה פ״י || הכשל במעשה, עשה שטות פ״ע

опро́счикъ חוקר, דורש ז׳

опро́съ חקירה, דרישה נ׳

опроти́вѣть היה לנעל־נפש, — לזרא, הזדהם ל.. פ״ע

опроща́ть, опрости́ть עשה באפן פשוט פ״י

опру́живать, опру́дить *см.* запру́живать

опры́скивать, —скать *и* —снуть זלף, זרק על עצמו, זלף —|| —ся || זלח, זרק פ״י זלף, זלח, זרק

опрѣва́ть, опрѣ́ть התקלקל מזעה, השחת — המק — פ״ע

опрѣ́лина מקום נמק מזעה, מק ז׳

опрѣ́лый נמק מזעה, רטב — ת׳

опрѣсно́къ מצה נ׳

опрѣсно́чный *праздникъ* חג־המצות

опря́дки שאר־מטוה ז׳, שרידי — ז״ר

опря́сть טוה כליל || עשה נוח לשמוש || נזל יתר על המדה פ״י

опря́тливость אהבת־הנקיות נ׳

опря́тливый אוהב־נקיון, מקפיד על הנקיון ז׳

опря́тность נקיון ז׳, נקיות, טהרה נ׳

опря́тный נקי, טהור ת׳

о́птика אופטיקא, תורת־הקרנים נ׳

о́птикъ אופטיקר, לוטש זכוכיות ז׳

оптими́змъ אופטימיסמוס ז׳, טובינות נ׳

оптими́стъ אופטימיסט, טובין ז׳

опти́ческiй אופטי ת׳

оптово́й סיטוני ת׳

оптовщи́къ סיטון ז׳

о́птомъ סיטונית ת״פ

опуска́ть *и* опуща́ть, опусти́ть הורד, שלשל || נכה || השמט || החמץ, הרפה, ירד, שקע || המלא —ся || שהה, אחר פ״י יאוש. —сти́ть *занавѣсъ* הורד הפסך. —сти́ть *гробъ въ могилу* שלשל את הארון אל הקבר. —сти́ть *струны на скрипкѣ* רפה מיתרי־כנור. —сти́ть *излишнее въ сочиненiи* השמט את המיתר בחבור. —сти́ть (*или* упусти́ть) *удобовый случай* החמץ שעת־כשר.

—стить *руки* הרפה הידים, התיאש.
—стить *что изъ виду* העלם עין מן.
Онъ очень —стился רפתה רוחו מאד
опускной ת׳ מורד. —ная *дверь* מכסה־קטון
опускъ ז׳ דבר מורד
опустошать, -шить פ״י השם, משאה, החרב
||—ся השם, השם, חרב
опустошеніе נ׳ השמה, החרבה
опустошитель ת׳ מחריב, משים, משאה
опустѣвать, —тѣть הבוק, שמם, השם, חרב, היה שממה פ״ע
опустѣлый ת׳ שמם, נשם, חרב, שכול מיושביו
опустѣніе נ׳ שממה, חרבה, עזובה
опутина ז׳ מוקש
опутчикъ ז׳ יוקש (ציד)
опутывать, и —тать פ״י כבה, צוד, יקש, לכד ||—ся הבוך, הסתבך, הוקש הלכה, האחז
опухать, опухнуть פ״ע בצק, צבה תפח, נפח
опухлый ת׳ בצק, צבה תפוח, נפוח
опухнуть *см.* опухать
опухоль נ׳ נפח ז׳, שאת, תפיחה
опушать, —шить פ״י תפר שפת־פרוה ||—ся התפר בפרוה || העלה נוצה || התכסה עלים
опушечный ת׳ שבגבולות־היער
опушить *см.* опушать
опушка и опушь נ׳ שפת־פרוה || ירכתי־יער כ״ר
опушать *см.* опускать
опущеніе נ׳ הורדה, השפלה || השמטה
опытность נ׳ נסיון ז׳, בקיאות
опытный ת׳ בעל־נסיון, מנסה, בקי, רגיל
опытъ ז׳ נסיון, מבחן. *Я это изучилъ на* —тѣ למדתי זאת מפי־הנסיון. *Это его первый* — זהו נסיונו הראשון. —*исторіи живописи* נסיון של המסורת־הציור. —*не всегда согласуется съ теоріей* אין המעשה מתאים נסיונות ты—. *Физическіе* תמיד להלכה פיסיים
опьянѣлый ת׳ מבסם, שכור, הלום־יין
опьянѣть *см.* пьянѣть
опѣвать, опѣть פ״י הזכר, קלל, נדף, גנה, הנף
опѣшить || הלך רגלי (מחמת חסרון־סוס) || הבוך, בוא במבוכה, הדהם פ״ע
опять ת״פ שנית, עוד הפעם, שוב
орава *см.* арава
оракулъ ז״ר אורקול ז׳, תרפים, אורים ותומים
орало נ׳ פתיח ז׳, מחרשה
оральный ת׳ המשמש לחרישה
орангутангъ ז׳ אורנגוטנג, האדם היערי
оранжерейный ת׳ חממאי
оранжерейщикъ ז׳ חומר, בעל חממה
оранжерея נ׳ גן־חרף ז׳, חממה
оранина ז׳ ניר, שדה־חרישה
ораніе נ׳ חריש ז׳, חרישה || оранье
оранъ *см.* оранина [זעקה, צעקה, צוחה]
орарій и орарь אצטלא (של הדיאקונים היונים) נ׳]
оратай ז׳ אכר, חורש
оратель ז׳ צעקן, קולני
орательный ת׳ הצריך לעבודת־האדמה,–לאכרות
ораторія ז׳ דברנות נ׳ || אורטוריון (במוסיקא)
ораторскій ת׳ נברני
ораторъ ז׳ אורטור, דברן, נואם, מטיף
орать פ״י חרש, פלח ||—ся החרש
орбита נ׳ מסלת־המזלות
организація נ׳ אורגניזציון, הסתדרות
организировать, —низовать הסדר, אגד פ״י ||—ся הסתדר
организмъ ז׳ אורגניסמוס, אוגל
органистъ ז׳ עוגבר, אדרבל
органическій ת׳ אורגני, בעל־אברים
органка ז׳ סובך (לשערי־מצודה)
органъ ז׳ עוגב, הדרובל
органъ ז׳ אורגן, כלי, אבר || כלי־מבטא. *Эта газета —либераловъ* עתון זה הוא כלי־מבטאם של התפשנים (הליברלים). —*слуха* כלי־השמע
орда שבט־נומדים ז׳, הורדא נ׳ || חבר, אספסוף ז׳
орденъ (ордена ר׳) ז׳ כבוד,– אות־הצטינות || (ордены ר׳) חבר. —*св. Владиміра* אות־הכבוד של סוולדימיר הקדוש. *Монашескій*— חבר־הנזירים
ордеръ נ׳ אורדר, צו ז׳, פקדה
ординарецъ ז׳ ציר־הצבא
ординарный אורדינורי, רגיל, שכיח || הגון, מהגן, קבוע, מתקן ת׳
ордынецъ ז׳ יושב־ההורדא
ордынскій ת׳ הורדאי
орёлъ ז׳ נשר. —*или рѣшетка* נשר או בתבת]
оржавѣть *см.* ржавѣть
оржаной *см.* ржаной
оржать ז׳ אורג׳ד (מין משקה)
оригиналъ אוריגינל, גוף, מקור || כתב־יד, עצם הכתב ז׳ || זר, מוזר, יחיד במינו ת׳
оригинальность אוריגינליות, מקוריות || זרות נ׳
оригинальный ת׳ אוריגינלי, מקורי || זר, מוזר
ориктогнозія אוריקטוגנוסיא, תורת־ההתאבנות נ׳]
оріонъ ז׳ כסיל
оркестровать פ״י קבע בשביל המקהלה, ערך־

оркестрóвка נ' עֲרִיכַת כְּלֵי־זֶמֶר
оркéстровскій ת' אוֹרְקֶסְטְרָאִי
оркéстръ ז', אוֹרְקֶסְטֶר, מַקְהֵלַת־מְנַגְּנִים. [בִּימָה — נ']
оркáнъ см. полбá
орлеáнъ ז' (מִין צֶבַע) אוֹרְלֵיאָנָה
орлéйщикъ שַׁמָּשׁ שֶׁל בֵּית־דְּפוּסֶת (הַכַּנַּת רְשׁוּמוֹת לִרְגָלֵי הַבְּרִיטִים) ז'
орлéніе נ' קְבִיעַת חוֹתַם־נֶשֶׁר (שֶׁל הַמֶּמְשָׁלָה)
орлéнокъ ז' גּוֹזָל בֶּן־נֶשֶׁר
орлéцъ שְׁטִיחַ קָטָן (בִּשְׁבִיל הַבִּישׁוֹף) ‖ קְבִיעַת (מִין אֶבֶן) נ'
орлéшникъ см. орлéйщикъ
óрликъ גּוֹזָל בֶּן־נֶשֶׁר ז' ‖ אֲקוּלֶגְיָה נ'
орлúный ת' נִשְׁרִי, שֶׁל נֶשֶׁר —носъ חֹטֶם־אַיָּה
орлúть, за— קָבַע חוֹתַם־נֶשֶׁר (שֶׁל הַמֶּמְשָׁלָה)
орлúца נ' נֶשֶׁר נְקֵבָה
óрлій см. орлúный
орлóвъ ז' נִשְׁרָר
орлáкъ ז' צִיץ־אֲלָפִים
орлáнка (מִשְׂחָק בְּמִין מַטְבֵּעַ) נֶשֶׁר אוֹ כְּתֹבֶת. Играть въ —нку שִׂחֵק בְּמִשְׂחָק נֶשֶׁר אוֹ כְּתֹבֶת
орнитологúческій ת' אוֹרְנִיתוֹלוֹגִי
орнитолóгія אוֹרְנִיתוֹלוֹגְיָא, צִפֳּרִית נ', סֵפֶר הַצִּפֳּרִים ז'
орнитолóгъ אוֹרְנִיתוֹלוֹג, צִפָּר, חוֹקֵר בַּצִּפֳּרִים ז'
орнитомáнтія см. птицегадáніе
оробáнецъ ז' קוֹשֵׁר־הַקְּטְנִית (מִין צֶמַח)
оробѣ́лый ת' אוֹרוֹבָּנָה, נִמְהַר לֵב
оробѣ́ть פ"ע דְּמָמָה מִפַּחַד, רְמוֹס לֵב
орографíя ז' הוֹרוֹגְרַפְיָא נ', תֵּאוּר־הָרִים
орошáть, оросúть פ"י הִשְׁקָה, הִרְטִיב, רָוָה הִשְׁקָה, הִרְטִיב רָוֹה, הִתְרַטֵּב ‖ —ся ‖ הִרְטִיב עַצְמוֹ
орошéніе נ' שִׁקּוּי, רִוּוּי ז', הַשְׁקָאָה, הַרְטָבָה
ортографíя см. орѳографíя
орудéнѣлый ת' נַעֲשָׂה בַּעַל נְחֹשֶׁת
орудéнѣть פ"ע נַעֲשָׂה בַּעַל נְחֹשֶׁת
орýдіе ז' כְּלִי, מִכְשׁוֹל ‖ תּוֹתָח ‖ כְּלִי־מִלְחָמָה נ'
орудíйный ת' שֶׁל כְּלִי ‖ תּוֹתָחִי
орýдный ת' אוֹרְגָנִי
оружéйникъ ז' חָרַשׁ־כְּלֵי־מִלְחָמָה
оружéйничій ז' מַשְׁגִּיחַ בֵּית־הַנֶּשֶׁק
оружéйный ת' שֶׁל בֵּית נֶשֶׁק, שֶׁל נֶשֶׁק
оружéйня ז' בֵּית־הַנֶּשֶׁק
оруженóсецъ ז' נוֹשֵׂא־כֵּלִים, שָׁלִישׁ
орýжіе ז' נֶשֶׁק, זַיִן, כְּלֵי־מִלְחָמָה. Подымать— הֵרִים כְּלֵי־מִלְחָמָה. Положить— הִנִּיחַ כְּלֵי־הַנֶּשֶׁק

орумя́нить פ"י הִסְמִיק, אִדֵּם, פִּרְכֵּס
орѣ́ховка см. кедрóвка
орѣ́ховый ת' שֶׁל אֱגוֹזָה ‖ שֶׁל אֱגוֹז
орѣ́хъ ז' אֱגוֹז; אֱגוֹז־לוּז, אִלְסָר, אִלְּסָר, פִּיסְתָּק. Водяной — אֱגוֹז מַיִם. Маслянистые —хи אֱגוֹזֵי־פֶּרֶךְ. Чернильный орѣшекъ עָפָץ, אַפְצָן
орѣ́шина נ' אֱגוֹזָה ‖ עֵץ־אֱגוֹזִים ז'
орѣ́шковый ת' אֱגוֹזִי, אִלְסָרִי ‖ עַפְצִי, אַפְצִי
орѣ́шникъ נ' חֹרֶשׁ־אֱגוֹזוֹת
орясúна נ' מַקֵּל־חוֹבְלִים ז', אַלָּה
орѳографúческій ת' אוֹרְתוֹגְרָפִי
орѳогрáфія אוֹרְתוֹגְרַפְיָא נ', יֹשֶׁר־הַכְּתָב ז'
орѳоэ́пія אוֹרְתוֹאֶפִּיָא נ' בִּטּוּי הָאוֹתִיּוֹת כַּהֹגֶן ז'
оса́ נ' צִרְעָה, בַּזָּא
осáда ז' מָצוֹר. Держать городъ въ —дѣ הֶחֱזִיק עִיר בְּמָצוֹר
осáдистый ת' נֶעְצַר בְּגִדּוּל
осáдка (שֶׁל שָׁבָה) ‖ הֲשָׁבָה אָחוֹר, עֲצִירָה ‖ שְׁקִיעָה שִׂרוֹ נ' ‖ מִשְׁקָע ז', פְּקָמִים ז"ר, קְבַעַת נ'
осáдный ת' שֶׁל מָצוֹר
осáдокъ מִשְׁקָע ז', פְּקָמִים ז"ר, קְבַעַת נ'
осаждáть, осадúть צוּר, הֵבִיא בְּמָצוֹר, חָנָה ‖ —ся בּוֹא בְּמָצוֹר, הוּבָא — עָלָה פ"י
осáживать, осадúть הֵשִׁיב אָחוֹר, הֵצִיב ‖ — (кого) הִשְׁתִּיק, הוֹלִיכוּ, הִכְנִיעַ, הִכְסָה, הֶחֱרִישׁ ‖ הִשְׁקִיעַ בְּבִנְיָן (שְׂרִידִים) ‖ —ся הָסוֹג אָחוֹר
осáливать, —лить פ"י מִשַּׁח, מָרַח בְּשֻׁמָּן ‖ —ся מָרַח עַצְמוֹ בְּשֻׁמָּן; הִמָּרֵחַ בְּשֻׁמָּן
осáнистый ת' בַּעַל צוּרָה, בַּעַל קוֹמָה
осáнка הֲדַרַת־כָּבוֹד ‖ הֲדַרַת־פָּנִים נ', יֹפִי קוֹמָה ז']
осáнна הוֹשַׁעְנָא, הוֹשִׁיעָה־נָּא
осáчивать, осачúть ‖ הִכָּה עַל חַיָּה (בַּצַּיִד) בִּגְבוּל פ"י]
освáивать см. освóивать
освидѣ́тельствованіе נ' בְּדִיקָה
освидѣ́тельствовать פ"י בִּקֵּר, בָּדַק, בָּחַן —рану בָּדַק פֶּצַע. —кассу בִּקֵּר קֻפָּה
освúстывать, освистáть פ"י שָׁרַק עָלָיו ‖ —ся הִשְׁתַּתֵּק
освободúтель מְשַׁחְרֵר, מַתִּיר, גּוֹאֵל, פּוֹדֶה, מוֹשִׁיעַ ז'
освобождáть, освободúть שִׁחְרֵר, הִתִּיר, הוֹצִיא לְחָפְשִׁי ‖ פָּדָה, גָּאַל ‖ פָּטַר ‖ —ся הִשְׁתַּחְרֵר, הֻתַּר, יָצָא לְחָפְשִׁי ‖ נִפְדָּה, נִגְאַל ‖ נִפְטַר פ"י. —дить раба שִׁחְרֵר עֶבֶד, הוֹצִיא לְחָפְשִׁי. —дить узника הִתִּיר אָסִיר. —дить изъ плѣна פָּדָה מִשְּׁבִי. —дить кого отъ налоговъ פָּטַר מִמִּסִּים. —дить

отъ исполненія обязанностей פָּטוּר מִחוֹבָה, —дить *отъ присяги* פָּטַר מִשְּׁבוּעָה, —дить *кого отъ наказанія* פָּטַר מֵעֹנֶשׁ, —дить *заложенное имущество* פָּדָה מַשְׁכּוֹן, —диться *отъ занятія* הִתְפַּטֵּר מֵעֲבוֹדָה
освобожденіе ז' שִׁחְרוּר, פְּדוּת, גְּאֻלָּה נ' ‖ פְּטוֹר ז', פִּדְיוֹן ז', חֻפְשָׁה נ'. —плѣнниковъ פִּדְיוֹן שְׁבוּיִים, —отъ наказанія פְּטוֹר מֵעֹנֶשׁ, —имѣнія отъ залога פְּדִיַּת אֲחֻזָּה מִמַּשְׁכּוֹנָהּ
освободитель ז' גּוֹאֵל
осваивать, —ить מַיְּעוּ ‖ הִתְרַגֵּל, לָמַד, הִסְכִּין
—ся הִתְרַגֵּל, הִסְתַּגֵּל פ"ע
освѣдомиться *см.* освѣдомляться
освѣдомленіе נ' הוֹדָעָה, חֲקִירָה, דְּרִישָׁה
освѣдомляться —миться דָּרַשׁ, חָקַר פ"ע
освѣжать, —жить ‖ הֵשִׁיב נֶפֶשׁ, קֵרֵר
—ся הִתְקָרֵר, שָׁב נַפְשׁוֹ פ"ע
освѣтительный ת' מֵאִיר, מַבְהִיק
освѣтлять, —лить פ"י בֵּרֵר, זִקֵּק, הִבְהִיר
освѣщательный *см.* освѣтительный
освѣщать, освѣтить פ"י הֵאִיר, הִגִּיהַּ ‖ —ся הֵאִיר
освѣщеніе נ' הָאָרָה, הַגָּהָה
освятитель ז' מְקַדֵּשׁ, מַקְדִּישׁ, —льный מְקַדֵּשׁ
освящать, освятить פ"י קִדֵּשׁ, הִקְדִּישׁ ‖ —ся הִתְקַדֵּשׁ, נִקְדַּשׁ
освященіе נ' קִדּוּשׁ ז', הַקְדָּשָׁה
осиновый ת' שֶׁל צַפְצָפָה
осина נ' צַפְצָפָה (עֵץ)
осёлокъ, —лочка ז' אֶבֶן מַשְׁחֶזֶת ‖ — אֶבֶן בֹּחַן
оселъ ז' חֲמוֹר, אָתוֹן, עַיִר ‖ *см.* осёлъ
осеменить פ"ע זָרַע, הִפְרָה
осенній ת' סְתָוִי
осенять ז' פָּרַשׂ כָּנָף
осень נ' סְתָו, בָּצִיר
осерчать פ"ע כָּעַס, הִתְקַצֵּף ‖ —ся
осеребрять, —рить ‖ צִפָּה כֶּסֶף
—ся פ"ע הִתְכַּסֵּף
осерчалый ת' כּוֹעֵס
осерчать *см.* серчать
осетрина נ' בְּשַׂר אַקִּיפֶּנְסֶר
осетряный, осетрій *и* осетровый ת' אַקִּיפֶּנְסֶרִי
осетръ ז' אֲקִיפֶּנְסֶר (מִין דָּג)
осётъ *см.* осотъ

осиливать, —лить פ"י גָּבַר עַל, הִתְגַּבֵּר
осилъ ז' פֶּה [גְּרוֹן, הַבַּקְבּוּק]
осина נ' צַפְצָפָה (מִין אִילָן)
осинникъ ז' יַעַר צַפְצָפוֹת ‖ מִקּוֹם צַפְצָפוֹת
осиновикъ ז' פִּטְרִיַּת צַפְצָפָה
осиновый ת' שֶׁל צַפְצָפָה
осиный ת' שֶׁל צִרְעָה
осипать, осипнуть פ"ע נִחַר, הִצְטָרֵד
осиплость נ' צְרִידוּת, נְחָרָה
осиплый ת' צָרוּד, נִחָר
осиротить פ"י יִתֵּם
осиротѣлый ת' יָתוֹם
осиротѣть פ"ע הִתְיַתֵּם
осистый ת' מָלֵא צְרָעוֹת
осій *см.* осиный
ослаблять, —бить פ"י רִפָּה, הֶחֱלִישׁ ‖ —ся נֶחֱלַשׁ, רָפָה
осклизать, —лить פ"י עָשָׂה חָלָק
осклизина ז' בְּרָק
оскверненіе ז' חִלּוּל, טִמּוּא
осквернитель ז' מְחַלֵּל, מְטַמֵּא
осквернять, —нить פ"י חִלֵּל, טִמֵּא, טִנֵּף ‖ —ся פ"ע הִתְחַלֵּל, נִטְמָא, הִטַּמֵּא
оскалиться, оскалабиться הִתְחַיֵּךְ [הֶרְאָה שִׁנָּיו]
оскаломъ ז' נֶשֶׁךְ, שֶׁבֶר, שְׁבָרִים [מִין]
оскомина *см.* оскомина
оскомина נ' קֵהוּת ז', הַקְהָיַת שִׁנַּיִם. *Набить себѣ* —мину הִקְהָה אֶת שִׁנָּיו
оскоминный ת' מַקְהֶה
оскопить *см.* скопить
оскопленіе ז' סֵרוּס
оскорбитель ז' עוֹלֵב, מְבַזֶּה, מַכְלִים
оскорбленіе ז' עֶלְבּוֹן, כְּלִמָּה, בִּזָּיוֹן, חֶרְפָּה נ'
—чести פְּגִיעָה בְּכָבוֹד
оскорблять, —бить פ"י עָלַב, בִּזָּה, הִכְלִים ‖ —ся פ"ע נֶעֱלַב, הִתְכַּלֵּם
оскорбъ ז' בִּזָּיוֹן, עֶלְבּוֹן
оскоромить *см.* скоромить
оскотинить פ"י בִּהֵם ‖ —ся הִתְבַּהֵם
оскребать, оскресть פ"י גֵּרֵד, קִרְצֵף ‖ —ся הִתְגָּרֵד
оскрёбки ז"ר גְּרִידוֹת
оскудѣвать, —дѣть פ"ע דָּלַל, דַּל, הִתְדַּלְדֵּל, הִתְרוֹשֵׁשׁ, הִתְמַעֵט, חָסַר, הִדַּלְדֵּל ‖ —смыслы (הִתְמַעֵט) פ"ע
оскудѣлый ת' דַּל, מְעוּט
оскудѣніе ז' דַּלּוּת, הִתְמַעֲטוּת, דִּלְדּוּל, חֶסְרוֹן נ'. —силъ אֲפִיסַת כֹּחוֹת, —земли הִתְדַּלְדְּלוּת הָאֲדָמָה, —крови

ослабле́ніе הַחְלָשָׁה, הִתְחַלְּשׁוּת, הִתְרוֹפְפוּת, הִתְמַעֲטוּת נ׳ || *см.* ослабѣва́ніе

ослабля́ть, осла́бить הַחֲלֵשׁ, רַפֵּה, מַעֵט, הַמְעֵט פ״י. *Лѣта* —бля́ютъ *память* הַשָּׁנִים מַחֲלִישׁוֹת אֶת הַזִּכָּרוֹן. —*дѣйствіе яда* הַחֲלֵשׁ פְּעֻלַּת רַעַל

ослабѣва́ніе רִפְיוֹן ז׳, חוּלְשָׁה נ׳

ослабѣва́ть, —бѣть *и* осла́бнуть חָלַשׁ, תָּשַׁשׁ, רָפָה, הִתְמַעֵט פ״ע

ослабѣ́лый חָלוּשׁ, רְפֵה־כֹחַ, תָּשִׁישׁ ת׳

ослабѣ́ніе *см.* ослабѣва́ніе

ославля́ть, осла́вить גַּנֵּה, הוֹצֵא שֵׁם רָע עַל־פְּ׳ פ״י || —ся הִתְגַּנֵּה

осластйть, ослаща́ть *см.* подсласти́ть *и* подслаща́ть

ослёнокъ עַיִר ז׳

осли́злый רָר, מְלֻחְלָח ת׳

осли́знуть *см.* сли́знуть

о́сликъ גּוֹן־אֲתוֹנוֹת || סַלְמִינְטוֹן (מין רמש) ז׳

осли́нникъ חֲמוֹרִיָּה (מין צמח) נ׳

осли́ный שֶׁל חֲמוֹר ת׳

осли́ца חֲמוֹרָה, אָתוֹן נ׳

осли́цынъ שֶׁל אָתוֹן ת׳

о́слій *см.* осли́ный

осложне́ніе סִבֵּךְ, סִבּוּךְ ז׳, הִסְתַּבְּכוּת נ׳

осложня́ть, —ни́ть סַבֵּךְ, סַכְסֵךְ פ״י || —ся סֻבַּךְ, הִסְתַּבֵּךְ, הִסְתַּכְסֵךְ

ослопа́съ רוֹעֵה־הַחֲמוֹרִים ז׳

осло́пина פַּרְגּוֹל ז׳, קַרְטָנָא נ׳ || אָדָם גַּס, מְגֻשָּׁם ז׳

осло́пный מְסֻרְבָּל, עָמוּם ת׳

осло́пъ *см.* осло́пина

ослу́хъ *см.* ослу́шникъ

ослуша́ніе מְרִי ז׳, מַרְדּוּת נ׳

ослу́шиваться, —шаться מָרָה פ״י, הַמְרֵה — לֹא שָׁמַע לְקוֹל־פְּ׳ פ״ע

ослу́шливый מַמְרֶה ת׳

ослу́шникъ מוֹרֶה, בֶּן־מְרִי, סוֹרֵר ז׳

ослу́шный *см.* ослу́шливый

ослу́шество *см.* ослуша́ніе

ослы́шаться טָעָה בִשְׁמִיעָה פ״ע

ослы́шка טָעוּת־בִּשְׁמִיעָה נ׳

ослѣди́ть מָצָא עִקְּבוֹת־פְּ׳ פ״י

ослѣпи́тельность עִוּוּר, סִנְווּר ז׳

ослѣпи́тельный מְעַוֵּר, מְסַנְוֵר, מַזְהִיר ת׳. —ная *бѣлизна* לֹבֶן מְסַנְוֵר

ослѣпле́ніе עִוָּרוֹן ז׳, סַנְוֵרִים ז״ר || סִמּוּי־הָעֵינַיִם, עִוּוּר ז׳ || אֱוִילוּת נ׳

ослѣпля́ть, ослѣпи́ть עַוֵּר, סַמֵּא, סַנְוֵר, הַכְהֵה, נַקֵּר הָעֵינַיִם || אָחֹז — פ״י הַבְרֵק פ״י || —ся הִתְעַוֵּר, הִסְתַּמֵּא, כָּהָה, הֻכָּה בַּסַּנְוֵרִים || הִתְאַכְזֵר

ослѣ́пнуть *см.* слѣ́пнуть

осля́къ עָרוֹד, פֶּרֶא ז׳

осля́тникъ חַמָּר ז׳

осля́чій *см.* осли́ный

осма́ливать, осмоли́ть זַפֵּת, חָמֹר בַּזֶּפֶת, זַפֵּת, זַפֵּף, הַזְרֵפֵת, הַזְרֵפֵף פ״י || —ся נִזְפַּף

осма́триванье בְּדִיקָה, בִּקֹּרֶת נ׳

осма́тривать, осмотрѣ́ть סַיֵּר, פָּקֹד, בָּדֹק, הִתְבּוֹנֵן, טָעָה בִּרְאִיָּה ׳ — ся || בַּקֵּר, בַּקֵּר פ״י. —трѣть *окрестности города* סַיֵּר סְבִיבוֹת־הָעִיר. —*кого съ ногъ до головы* בַּקֵּר אֶת־פְּ׳ מִכַּף־רַגְלוֹ וְעַד רֹאשׁוֹ. —*товаръ* בְּדֹק סְחוֹרָה. —*школу* בַּקֵּר בֵּית־הַסֵּפֶר. —*лошадь* בְּדוֹק סוּס. *Полководецъ* —тривалъ *войска* הַמַּצְבִּיא פָּקַד אֶת הַחַיִל. *Полиція* —трѣла *весь домъ* הַפּוֹלִיצְיָא בָּדְקָה אֶת כָּל הַבַּיִת. *Дайте мнѣ время* —трѣться תְּנוּ לִי פְּנַאי לְהִתְבּוֹנֵן. *Это не онъ, вы* —трѣлись לֹא הוּא אֶלָּא אַתָּה טָעִיתָ

осмери́къ, осмёрка, осми́на, осму́ха *см.* осьм...

осмётокъ הַטֶּנֶא בָּלָה נ׳

осмино́гъ פּוֹלִיפּוּס־הַיָּם ז׳

осмо́лка זִפּוּת, זִפּוּף ז׳

осмотри́тельно בִּזְהִירוּת, בְּעֵינַיִם פְּקוּחוֹת ת״פ

осмотри́тельность זְהִירוּת נ׳

осмотри́тельный זָהִיר, נִזְהָר ת׳

осмо́трщикъ מַשְׁגִּיחַ, מְבַקֵּר ז׳. —*товаровъ (въ таможнѣ)* מְבַקֵּר הַסְּחוֹרוֹת שֶׁל הַמֶּכֶס]

осмо́тръ בְּדִיקָה נ׳

осмотрѣ́ніе זְהִירוּת נ׳ || *см.* осма́триваніе

осмы́кивать, —мы́кать מָשֹׁךְ, מָתֹחַ, הָחְלֵק פ״י || —ся וְהֶחְלֵק

осмы́сливать, —лить בָּרֵר, פָּתֹר וְאֶת הָרַעְיוֹן אוֹ אֶת הַמּוּבָן הַנָּכוֹן. *Онъ раскрылъ связь событій, и этимъ осмы́слилъ самую скучную и запутанную пору жизни государства* הוּא מָצָא אֶת הַקֶּשֶׁר שֶׁבֵּין הַמְּאוֹרָעוֹת וּבָזֶה בֵּרֵר כְּהֹגֶן אֶת הַתְּקוּפָה הַיּוֹתֵר מְשַׁעֲמֶמֶת וְהַיּוֹתֵר מְסֻבֶּכֶת שֶׁבְּחַיֵּי הַמַּמְלָכָה

осмѣ́ивать, осмѣя́ть שָׂחֹק עַל־, הִתְלוֹצֵץ, לָעֹג לְ... הַלְעֵג פ״י

осмѣ́ливаться, осмѣ́литься עָרַב אֶת לִבּוֹ, מָלֵא לִבּוֹ, הִרְהִיב עֹז בְּנַפְשׁוֹ, הֶעְפִּיל, הֵעֵז פ״ע

осмѣя́ніе שְׂחוֹק, לַעַג ז׳, הַלְעָגָה, הִתְלוֹצְצוּת נ׳

оснасти́ть *см.* осна́щивать

осна́стка עֲרִיכַת עֹגְנִים וְתְרָנִים נ׳

осна́стщикъ הוֹבֵל (שֶׁל סְפִינָה) ז׳

оснáщивать, оснастúть עָרַךְ עוֹגְנִים וּתְרָנִים פ"י

оснáщикъ *см.* оснáстщикъ

оснóва שְׁתִי ז', מַסֶּכֶת נ' || *см.* основáніе

основáніе יְסוֹד, יְסוֹד, מִסָּד, מוּסָד, עִקָּר, שֹׁרֶשׁ ז', תַּחְתִּית נ', בָּסִיס, סָמֹךְ ז', אַסְמַכְתָּא || תּוֹשֶׁבֶת || הֲקָמָה, הִתְיַסְּדוּת, הִתְכּוֹנְנוּת נ'. —*горы* תַּחְתִּית (שֹׁרֶשׁ) הָהָר. —*дома* יְסוֹד־הַבַּיִת. *Правосудіе есть —всякой власти* דִּין־אֱמֶת הוּא בָּסִיס לְכָל מֶמְשָׁ"ה. —*памятника* הֲקָמַת מַצֶּבֶת. —*государства* הִתְכּוֹנְנוּת־מְלוּכָה. —нія *науки* יְסוֹדוֹת־הַמַּדָּע. *Я имѣлъ —думать* סָמֹךְ הָיָה לִי בְּחָשְׁבִי. *На какомъ —ніи вы это сдѣлали* בַּמֶּה נִסְמַכְתָּ בַּעֲשׂוֹתְךָ זֹאת. —*треугольника* תּוֹשֶׁבֶת הַמְשֻׁלָּשׁ. —*пирамиды* תּוֹשֶׁבֶת הַפִּירָמִידָא

основáтель מְיַסֵּד, יוֹסֵד, מְכוֹנֵן ז'

основáтельность עֹמֶק, בְּרִי ז'

основáтельный נָכוֹן, קַיָּם, מְבֻסָּס, מוּסָד, מְיֻסָּד, מְבֻדָּק, מְהֵימָן, נֶאֱמָן, גְּבוּרָה, חָזָק ת'. —ное *мнѣніе* דֵּעָה נְכוֹנָה. —ная *надежда* תִּקְוָה חֲזָקָה. —*человѣкъ* אִישׁ מְהֵימָן. —ныя *причины* נִמּוּקִים וּטְעָמִים חֲזָקִים

основáть *см.* оснóвывать

основнóй и оснóвный רָאשִׁי, יְסוֹדִי || שֶׁל הַשְּׁתִי ת'. —*капиталъ* קֶרֶן. —ныя *числа* הַמִּסְפָּרִים הַיְסוֹדִיִּים. —ныя *нитки* חוּטֵי־הַשְּׁתִי

оснóвывать, основáть יִסֵּד, הֵקִים, כּוֹנֵן, בָּנָה, בִּסֵּס, קָבַע || אָרַג, מָתַח פ"י —ся || הִתְיַסֵּד, הוּקַם, הִתְכּוֹנֵן, הִתְבַּסֵּס, הִקָּבַע || הֻאֲרַג, הוּמְתַח. —вáть *колонію* יִסֵּד מוֹשָׁבָה. —вáть *свое жилище въ какомъ либо мѣстѣ* קָבַע דִּירָתוֹ בְּאֵיזֶה מָקוֹם. —вáть *школу* הֵקִים בֵּית־סֵפֶר. *Не нужно —своихъ мнѣній на предположеніяхъ* אֵין בּוֹנִים סְבָרוֹת עַל יְסוֹד הַשְׁעָרוֹת. —*пряжу* מָתַח חוּטֵי־הַשְּׁתִי. *Его мнѣніе* —вывается *на предположеніи* דַּעְתּוֹ מְיֻסֶּדֶת עַל הַשְׁעָרָה

осóба גּוּף, אִישׁ, אָדָם ז', נֶפֶשׁ נ'

осóбенно בִּפְנֵי עַצְמוֹ, לְבַדּוֹ, לְבָדָד || בְּיִחוּד, בִּפְרָט, כָּל שֶׁכֵּן, בְּיוֹתֵר. *Положите это —* הַנַּח דָּבָר זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. *Они живутъ —* הֵם חַיִּים לְבַדָּם. *Исполните всѣ мои порученія —не забудьте..* כְּלָל כָּל בַּקָּשׁוֹתַי וְאַל תִּשְׁכַּח בְּיִחוּד אֶת.. *Я —хочу, чтобы это осталось между нами* רוֹצֶה אֲנִי מְאֹד שֶׁדָּבָר זֶה בַּל יִוָּדַע לְאִישׁ. *У него большія способности —къ музыкѣ* יֵשׁ לוֹ כִּשְׁרוֹנוֹת מְצֻיָּנִים וּבְיִחוּד בְּמוּסִיקָא. *Я —люблю виноградъ* אוֹהֵב אֲנִי עֲנָבִים בְּמִדָּה יְתֵרָה

осóбенность רְבִיתָא, יְחִידוּת, סְגֻלָּה מְיֻחֶדֶת נ'. *Это его —* וְזוֹהִי סְגֻלָּתוֹ הַמְיֻחֶדֶת. *Въ* —сти בְּיִחוּד, בִּפְרָט

осóбенный בּוֹדֵד, מֻבְדָּל, מֻפְרָשׁ || מְיֻחָד, יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, פְּרָטִי ת'. *Они живутъ не вмѣстѣ, а въ* —ныхъ *квартирахъ* הֵם אֵינָם יוֹשְׁבִים יַחְדָּו, אֶלָּא בְּדִירוֹת בִּפְנֵי עַצְמָם. —ныя *причины* סִבּוֹת מְיֻחָדוֹת. —нное *полномочіе* יִפּוּי־כֹּחַ מְיוּחָד. —*вкусъ* טַעַם מְיוּחָד

особлúво *см.* осóбенно

особлúвость *см.* осóбенность

особлúвый *см.* осóбенный

особнúкъ, —някъ בּוֹדֵד, מִתְבּוֹדֵד ז' || לְבָדָד, לְבַדּוֹ. —комъ שָׂדֶה בּוֹדֶדֶת נ'

осóбо מֻבְדָּל, מֻפְרָשׁ, בּוֹדֵד, לְבַד, בִּפְנֵי עַצְמוֹ ת"פ

осóбый מֻבְדָּל, מֻפְרָשׁ, מְיֻחָד, בּוֹדֵד ת'. —бая *комната* חֶדֶר מְיוּחָד. *Это —бая статья* וְזֶהוּ מַאֲמָר בִּפְנֵי עַצְמוֹ. *Онъ подалъ —бое мнѣніе* הוּא הִגִּישׁ סְבָרַת־עַצְמוֹ

осóбь בְּרִיָּה (בִּפְנֵי עַצְמָהּ) נ'

осóвываться, осýнуться כָּחַשׁ, רָזָה פ"ע

осовѣть הִשְׁתַּטָּה, הִטָּרֵף דַּעְתּוֹ || הִתְהַבֵּךְ בְּדַעְתּוֹ פ"ע

осóка כָּרִיךְ, סוּף, אָחוּ (מִין עֵשֶׂב) ז'

осокóревый צַפְצָפִי ת'

осокóрина עֲצֵי־צַפְצָפָה ז"ר

осокóрникъ יַעַר שֶׁל צַפְצָפוֹת ז'

осокóрь צַפְצָפָה שְׁחוֹרָה נ' || *Душистая—* צַפְצָפָה בַּלְסָמוֹנִית

осолúть מָלַח, זָרָה מֶלַח פ"י —ся || הֻמְלַח

осолодѣть *см.* солодѣть

осоплúвѣть *см.* соплúвѣть

осóсокъ סֵיָח יוֹנֵק ז'

осóтъ עָסוֹס (מִין צֶמַח) ז'

осóхнуть *см.* осыхáть

осочúть *см.* осáчивать

осóчникъ *см.* осóка

оспá אֲבַעְבּוּעוֹת נ"ר. *Коровья—* אֲבַעְבּוּעוֹת שֶׁל בְּהֵמוֹת. *Летучая—* אֲבַעְבּוּעוֹת, חַצֶּבֶת. *Прививать —*у הִרְכִּיב אֲבַעְבּוּעוֹת

оспáривать *см.* оспóривать

óспенный שֶׁל אֲבַעְבּוּעוֹת ת'

óспина אֲבַעְבּוּעָה נ'

оспопрививаніе נ׳ הַרְכָּבַת־אֲבַעְבּוּעוֹת
оспопрививательный ת׳ מַרְכִּיב אֲבַעְבּוּעוֹת.
—ное *заведеніе* בֵּית הַרְכָּבַת־אֲבַעְבּוּעוֹת
оспоривать, —рить , הִתְנַגֵּד עִרְעֵר פ״י
—ся || סָרַב פ״ע || אָיֵן , שָׂרַד פ״י מְצֹא
הִתְנַגֵּד לְדֵעָה . —*мнѣніе* הִתְנַגְּדוּת, עִרְעֵר
עִרְעֵר עַל דֵּעָה. —*наслѣдство* עִרְעֵר עַל
יְרוּשָּׁה. —*власть* צִיֵּן וּבֵית־מֶמְשָׁלָה
оспоримый *см.* спорный
осрамить *см.* осрамлять
осрамленіе ז׳ גִּדּוּף, חֵרוּף ; נִמּוּא, חִלּוּל
осрамлять, —мить פ״ע גִּדֵּף, חֵרֵף ; טִמֵּא, חִלֵּל
—ся || גֻּדַּף, חֹרַף ; הִטַּמֵּא, הִתְחַלֵּל
оставаться, остаться הִוָּתֵר, הִשָּׁאֵר, הִשְׁתַּיֵּר.
התקים פ״ע. —*кому должнымъ*
דהתחיב הִשָּׁאֵר חַיָּב לִפ׳. —таться *въ долгу*
לִפ׳. *За нимъ* остаётся *сто рублей*
הוּא נִשְׁאַר חַיָּב מֵאָה רו״כ. —*при своемъ*
мнѣніи עָמֹד עַל דַּעְתּוֹ. *Послѣ него*
остались *жена и дѣти* אַחֲרֵי מוֹתוֹ
נִשְׁאֲרָה אִשָּׁה וִילָדִים. —*въ барышахъ*
הַרְוֵחַ. —*въ накладѣ* הַפְסֵד. —*въ*
дуракахъ (חֲפוּי־רֹאשׁ) יָצֹא בְּבֹשֶׁת־פָּנִים.
—*въ дѣвицахъ* הִשָּׁאֵר בִּבְתוּלֶיהָ
оставить *см.* оставлять
оставленіе || עֲזִיבָה, שְׁבִיקָה, הַשְׁאָרָה, הוֹתָרָה
הִתְפַּטְּרוּת || כַּפָּרָה , סְלִיחָה , מְחִילָה נ׳.
—*грѣховъ* מְחִילַת־הָעֲוֹנוֹת. *По* —ніи
службы אַחֲרֵי הִתְפַּטְּרוּת מִמִּשְׁמֶרֶת. *Лѣ-*
то —нія (*у евреевъ*) שְׁנַת־הַשְׁמִיטָּה
оставлять, оставить עָזֹב, שָׁבֹק, הַנֵּחַ, הַרְפֵּה,
הַשְׁאֵר, הוֹתֵר || עָבֹר עַל־, הִתְפַּטֵּר מִן־, סַלֵּק
יָדָיו, הִסְתַּלֵּק — || כַּפֵּר , סְלֹחַ , מָחֹל פ״י
—тавьте *это* שִׁבְקוּ לָזֶה, הַנִּיחוּ זֹאת.
—вить *что безъ вниманія* עָבֹר עַל
דָּבָר בְּלִי שִׂימַת־לֵב. —*службу* הִתְפַּטֵּר
מִמִּשְׁמֶרֶת. —вить *свое намѣреніе*
הַרְפֵּה מִדַּעְתּוֹ. *Я* —вилъ *только од-*
ного человѣка изъ всей прислуги
מִכָּל הַמְשָׁרְתִים הִשְׁאַרְתִּי רַק אֶחָד. —вить
свою претензію סַלֵּק יָדָיו מִתְּבִיעָתוֹ
(מִטַּעֲנָתוֹ). —вить *вину* סְלֹחַ אַשְׁמָה.
Богъ оставляетъ *наши грѣхи* ה׳
מוֹחֵל עֲוֹנוֹתֵינוּ. *Онъ* —вилъ *послѣ*
себя жену и троихъ дѣтей הוּא
עָזַב אַחֲרָיו אִשָּׁה וּשְׁלֹשָׁה יְלָדִים. *Не* —тавь-
те *меня вашими милостями* אַל
תִּמְנַע חַסְדְּךָ מִמֶּנִּי. *Этого ученика* ос-
тавили *безъ отпуска* לַתַּלְמִיד זֶה לֹא
נִתְּנוּ חֻפְשָׁה. —вить *на произволъ*
судьбы הַפְקֵר
оставъ *см.* остовъ
осталый *см.* отсталый
осталь ז׳ שִׁיּוּר, שִׁיָּר, שְׁאָר
остальной , —שִׁיּוּרוֹ שֶׁל, שְׁיָרוֹ, הַנִּשְׁאָר, הַנּוֹתָר
—ת׳ שְׁאָרוֹ. —ная *сумма* הַסְּכוּם הַנִּשְׁאָר.
—ные *сто рублей* מֵאָה רוּבָּל הַנִּשְׁאָרִים
останавливать *и* —новлять, —новить
עָמֹד, —ся || הַעֲמֵד, עָצֹר, מְנֹעַ, הַפְסֵק, הַפְרֵעַ פ״י
הִתְעַכֵּב || הִפָּסֵק, הֵעָצֵר. —вить *бѣгу-*
щихъ עָצֹר בּוֹרְחִים. —вить *часы*
הַעֲמֵד אֶת הַשָּׁעוֹן. —вить *работы* הַפְסֵק
הָעֲבוֹדָה. *Морозы* —вили *работы*
הַקָּרָה הִפְרִיעָה אֶת הָעֲבוֹדָה. —*кровь* עָצֹר
שֶׁטֶף־הַדָּם. —*мальчика* עָצֹר בְּעַד
נַעַר שֶׁל שׁוֹבְבוּתוֹ. —ся *въ срединѣ*
разсказа הַפְסֵק בְּאֶמְצַע הַסִּפּוּר. *Часы*
—вились הַשָּׁעוֹן עָמַד מִמַּהֲלָכוֹ. *Ледъ*
—вился הַקֶּרַח נֶעֱצַר. —ся *въ гостин-*
ницѣ הִתְאַכְסֵן בְּפוּנְדָּק. *Я написалъ*
пять страницъ не —навливаясь
כָּתַבְתִּי חֲמִשָּׁה עַמּוּדִים בְּלִי הֶפְסֵק
останки. *Бренные*— עַצְמוֹת־פ׳
остановка , מְנִיעָה ,ז׳ עִכּוּב ,מַעֲצוֹר ,הֶפְרֵעַ
הִתְעַכְּבוּת נ׳ || הֶפְסֵק ז׳. *Въ этомъ*
дѣлѣ встрѣтилась— בְּעִנְיָן זֶה אֵירַע
עִכּוּב. —*въ выдачѣ жалованья*
מַעֲצוֹר בְּתַשְׁלוּמֵי־הַשְּׂכִירוּת. *Идти безъ*
—ки הָלֹךְ בְּלִי הֶפְסֵק. *Говорить безъ*
—ки דַּבֵּר בְּלִי הֶפְסֵק. *За нимъ толь-*
ко— בּוֹ רַק הַמְנִיעָה. *Безъ* —ки בְּלִי
הֶפְסֵק, – תָּמִיד, בְּאֵין מַעֲצוֹר
остановленіе , דְּחִיָּה ,ז׳ עִכּוּב, הֶפְרֵעַ, דִּחוּי
עֲצִירָה נ׳. —*исполненія приговора*
דִּחוּי קִיּוּם גְּזַר־הַדִּין. —*кровотеченія*
עֲצִירַת־הַדָּם
остановлять *см.* останавливать
остановочный ת׳ מְעַכֵּב, עוֹצֵר, הַמְשַׁמֵּשׁ לַעֲצִירָה
остарѣлый ת׳ עַתִּיק, נוֹשָׁן, שֶׁנִּזְדַּקֵּן
остарѣть *см.* старѣть
остатокъ , נִשְׁאָר , שְׁאָר ,שִׁיּוּר, שְׁיָר, יִתּוּר
בָּלִיל. שָׂרִיד ז׳, שְׁאֵרִית נ׳. *Безъ* —ка
—ки *сладки* אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חָבִיב
остаточный ת׳ הָעוֹדֵף, הַנִּשְׁאָר
остаться *см.* оставаться
остёгивать, —гать *и* —гнуть , הַלְקֵה
דּוּשׁ בַּחֲבִילָה שֶׁל זְרָדִין פ״י
остёжка נ׳ שְׂפַת שַׁרְווּלֵי־כֻּתֹּנֶת
остекловать *см.* стекловать
остеологія נ׳ אוֹסְטֵיאוֹלוֹגְיָא, תּוֹרַת־הָעֲצָמוֹת

остепенять, -нить נַמֵּם פ״י || —ся הִתְנַמֵּם
остервенѣлый זוֹעֵף, קוֹצֵף ת׳
остервенѣніе הִתְקַצְּפוּת, הִתְמַרְמְרוּת נ׳
остервенять, —нить הַקְצֵף, הָבֵא לִידֵי־
הִתְמַרְמְרוּת פ״י || —ся הִתְקַצֵּף, הִתְמַרְמֵר
остереганіе הִזָּהֲרָה, הִתְרָאָה נ׳
остерегать, —речь הָעֵד בְּ..., הַתְרֵה -
הַזְהֵר פ״י || —ся הִזָּהֵר, הִשָּׁמֵר, הִשְׁתַּמֵּר.
—речь, предостеречь *кого отъ*
опасности הַזְהֵר פְּ׳ מִפְּנֵי הַסַּכָּנָה. —ся
сырости הִזָּהֵר מִטַּחַב
остереженіе *см.* остереганіе
остеречь *см.* остерегать
остистый מַלְעָנִי (שֶׁל זְקַן־הַשִּׁבֹּלֶת) ת׳
остіе חֶרֶק, חַד, חוֹד, עֹקֶץ ז׳
остовъ שֶׁלֶד ז׳ || גֹּלֶם (שֶׁל סְפִינָה)
остойчивость остойчивый *см.* устойч...
остолбенѣлый נִדְהָם, כְּאֶבֶן, קָפוּא, תּוֹהֶה ת׳
остолбенѣніе הִדָּהֲמוּת, הִתְאַבְּנוּת, קְפִיאָה נ׳
остолбенѣть *см.* столбенѣть
остолопина, остолопъ סַכְסָא, סַכְסָן, גֹּלֶם,
остолпіе קַשׁ ז׳, קְרוֹנָת נ׳. [רֶמֶךְ ז׳]
осторожность זְהִירוּת נ׳
осторожный זָהִיר, נִזְהָר ת׳. —*человѣкъ*
אִישׁ זָהִיר. —ное *поведеніе* הִתְנַהֲגוּת זְהִירָה
острагивать, —рогать שַׁפֵּה, הַקְצֵעַ פ״י
|| —ся שַׁפֵּה, הַקְצֵעַ
остракизмъ *см.* острокизмъ
острастка. *Дать кому* —ку גְּעֹר בְּפ׳
בִּנְזִיפָה, נְזֹף בְּפ׳
острачивать *см.* обстрачивать
остреё *см.* остріё
остреніе שִׁנּוּן, הִדּוּד ז׳, הַשְׁחָזָה, מְרִיטָה,
לְטִישָׁה נ׳
остригать, остричь גָּזֹז, סַפֵּר פ״י || —ся
הִגָּזֵז || הִסְתַּפֵּר
остриженіе, острижка גְּזִיזָה || הִסְתַּפְּרוּת נ׳
острильщикъ *см.* точильщикъ
острить שַׁנֵּן, לְטֹשׁ, מָרֹט, חַדֵּד, הַשְׁחֵז פ״י ||
חַדֵּד, —ся || דַּבֵּר חִדּוּדִין, — שְׁנִינוֹת פ״ע
הִתְחַדֵּד, הִשְׁחֵז, הִשְׁתּוֹנֵן
остріё חַד, חוֹד, לַהַב ז׳. —*меча* פִּי־הַחֶרֶב
островатость חֲדִירוּת נ׳
островатый חָדִיד, חַד מְעַט ת׳
островерхій חַד־הָרֹאשׁ ת׳
островидъ *см.* рысь
островистый רַב־הָאִיִּים ת׳
островитянинъ יוֹשֵׁב־אִי, אִיִּי ז׳
островка סִירָה שְׁטוּחִית (לְיוֹשְׁבֵי־הָאִיִּים) נ׳
островской אִיִּי ת׳

островъ אִי ז׳ || חֻרְשָׁה בּוֹדֵדָה נ׳
островье מוֹט מְכֻפֶּה סוֹכִים ז׳
острога צִלְצַל־דָּגִים, חַח — ז׳
острогать *см.* острагивать
остроглазый חַד־הָרְאוּת ת׳
остроголовый חַד־הָרֹאשׁ, כִּילוֹן ת׳
острогъ בֵּית־הַסֹּהַר, — הַכֶּלֶא, — אֲסוּרִים,
מִשְׁמָר ז׳, תְּפִיסָה || מְשֻׂכַּת־חֶדֶק נ׳
осторожиться, об— הִתְבַּצֵּר בִּמְשֻׂכַּת־חֶדֶק פ״ע
острожникъ אָסִיר, חָבוּשׁ ז׳
острожный שֶׁל בֵּית־הַסֹּהַר ת׳
острозоркій חַד־הָרְאוּת ת׳
острозубый חַד־שִׁנַּיִם ת׳
острокизмъ אוֹסְטְרָקִיסְמוּס ז׳, קֵרֵת נ׳
острокислый חֲמוּץ־חָרִיף ת׳
остроконечіе и —нечность עֹקֶץ חַד ז׳
остроконечный חַד־הָעֹקֶץ ת׳
острокровъ, —листникъ и —листъ
סְרִינָה (מִין צֶמַח) נ׳
остроносый חַד־הַחֹטֶם, — הָאַף || — הַמָּקוֹר ת׳
острокій *см.* остроглазый
остропахучій חֲרִיף־הָרֵיחַ ת׳
остропиливать, остропить *см.* стро-
пить
острорылъ *см.* мечъ-рыба
острословъ לֵץ, לֵצָן ז׳
острость חַדּוּת נ׳
острота חַדּוּת || חֲרִיפוּת, שְׁנִינוּת נ׳. —*ума*
חֲרִיפוּת־הַשֵּׂכֶל. —*уксуса* חֲרִיפוּת־הַחֹמֶץ.
Сказать —ту הַגֵּד שְׁנִינָה
остроугольный בַּעַל זָוִית חַדָּה, חַד־הַזָּוִית ת׳
остроумецъ שְׁנָנָא, חָרִיף, פַּלְפְּלָן, מְפַלְפֵּל ז׳
остроуміе פִּלְפּוּל ז׳, חֲרִיפוּת, שְׁנִינוּת נ׳
остроумный מְחֻדָּד, חָרִיף, שְׁנָנָא ת׳
острохвостка בַּר־אַוָּזָא חַד־הַזָּנָב ז׳
острохвостъ קִיפוֹלָא (מִין דָּג) נ׳
остро́чить *см.* обстрачивать
остругать *см.* остругивать
остру́живать, —жить *см.* острагивать
остру́жина נְסֹרֶת נ׳, גְּרוֹדוֹת נ״ר
остру́жка שִׁפּוּי ז׳, הַקְצָעָה נ׳
острупѣлый קָרוּם, קָרוּשׁ, גָּלוּד, מוּגְלָד ת׳
острупѣть קָרֹם, הִקָּרֵם, קָרֹשׁ, גָּלֹד, הִגָּלֵד פ״ע
острый и вострый חַד, שָׁנוּן, מְמֹרָט, מְלֻטָּשׁ ||
צַח, חָרִיף ת׳. —*ножъ* סַכִּין חַד. —рое
зрѣніе רְאוּת חַדָּה. —*запахъ* רֵיחַ חָרִיף.
—*умъ* שֵׂכֶל חָרִיף. —рая *мысль* רַעְיוֹן
חָרִיף. —*языкъ* לָשׁוֹן עוֹקֶצֶת
острѣть הֵעָשֵׂה חַד פ״ע
острякъ לֵץ, לֵצָן, שְׁנָנָא ז׳

остýда נ׳ הִתְקָרְרוּת || *см.* простýда

остужáть, остудить הֵקֵר, צַנֵּן, הַקְפֵּא || *см.* простудить || —ся הִצְטַנֵּן, הִקָּפֵא

оступáться, —питься כָּשַׁל, מָעַד פ״ע

остýпь, остýпка ז׳ מִכְשׁוֹל

ость ז׳ מֹוֶת

остывáть, осты́нуть *и* осты́ть הִקָּפֵא (מִקֹּר), קָרֹשׁ, הִתְקָרֵר, הִצְטַנֵּן || בָּטֵל, הִבָּטֵל, כָּבָה (מאהבה) פ״ע

остыди́ть *см.* пристыдить

осты́лый ת׳ מוּקָר, מְצֻנָּן, קָרוּשׁ, קָפוּא

осты́нуть, осты́ть *см.* остывáть

-ость מִלְּעֵן, זַנְבַּן־הַשִּׁבֹּלֶת || שְׂדֵרָה

осуди́тель ת׳ מַאֲשִׁים, מְלַמֵּד חוֹבָה עַל־פִּי

осуди́ть *см.* осуждáть

осу[illegible]ь. *Не въ* — לֹא לְלַעַז אֲנִי מִתְכַּוֵּן

осуждáть, осуди́ть דּוּן לְ... לַמֵּד חוֹבָה עַל־פ׳, חַיֵּב || הַלְעֵז, הוֹצֵא לַעַז פ״י || —ся הִדּוֹן לְ..., הִתְחַיֵּב

осуждéніе לִמּוּד חוֹבָה עַל־פ׳, חִיּוּב ז׳ || הַלְעָזָה, הוֹצָאַת־לַעַז נ׳

осуждéнникъ, осужéнникъ מוּאֲשָׁם, נֶאְשָׁם, נִדּוֹן, חַיָּב בְּדִין ז׳

осýнуться *см.* осóвываться

осýшивать, —ши́ть יַבֵּשׁ, הוֹבֵשׁ, הַחֲרֵב || יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ || —ся רוֹקֵן, נַצֵּץ, מַצֵּה פ״י

осýшка יִבּוּשׁ ז׳, הוֹבָשָׁה, הַחֲרָבָה נ׳

осуществи́ть *см.* осуществля́ть

осуществлéніе קִיּוּם ז׳, הַגְשָׁמָה, הוֹצָאָה אֶל הַפֹּעַל; הִתְגַּשְּׁמוּת, הִתְקַיְּמוּת נ׳

осуществля́ть, —стви́ть מַלֵּא, קַיֵּם || —ся הָקֵם, הַגְשֵׁם, הוֹצֵא אֶל הַפֹּעַל פ״י || הִתְקַיֵּם, הִתְגַּשֵּׁם, יָצֹא אֶל הַפֹּעַל

осчастли́вить הַצְלֵחַ, אַשֵּׁר, עָשׂה לִמְאֻשָּׁר פ״י

осыпáть, осы́пать שָׁפֹךְ עַל־, זָרֹה — || הַשְׁפֵּעַ, הַעְתֵּר הָרֵק, הַעֲנֵק || כַּבֵּב, שַׁבֵּץ, מַלֵּא פ״י || —ся זָרֹה, הִתְגַּלְגֵּל || הִתְגַּלֵּה || הִתְמוֹטֵט || הַשְׁפֵּעַ. —*кого милостями* נָשֹׁר, נְפֹל הַעְתֵּר תוֹכָחוֹת. —*упреками* טוֹבָה עַל־פִּי. Осы́пать *табакерку алмазами* שַׁבֵּץ קֻפְסַת־טַבַּק בְּאַבְנֵי־שָׁמִיר. *У меня все тѣло* осы́пано צָרַעַת זָרְחָה בְּכָל גּוּפִי. *Шерстяныя матеріи легко* осыпáются אַרִיגֵי־הַצֶּמֶר מִתְפָּרְפְּרִים מַהֵר. *Берегъ* осыпáется הַחוֹף מִתְמוֹטֵט. *Рожь созрѣла и* —пáется הַשִּׁפּוֹן בָּשַׁל וְגַרְעִינָיו נוֹשְׁרִים

осы́пка שְׁפִיכָה, זְרִיָּה נ׳ || שִׁבּוּץ, מִלּוּא ז׳

óсыпь שִׁבּוּץ, מִלּוּא ז׳ || מַפֹּלֶת, הִתְמוֹטְטוּת נ׳

осырѣ́лый ת׳ רָטוֹב

осырѣ́ть הִתְלַחְלֵחַ, הִרָּטֵב פ״ע

ось ציר ז׳ סֶרֶן, אַכְסָן (של עגלה) || קֹטֶר, קֹטֶב, (של האדמה) ז׳

осевóй ת׳ סַרְנִי || קָטְבִּי ת׳ —вая *чека* יָתֵד־הַסֶּרֶן

осьмерикóвый ת׳ שֶׁל שְׁמוֹנֶה תֵּבוֹת

осьмери́къ שְׁמוֹנֶה תֵּבוֹת

осьмери́ть כָּפֹל שְׁמוֹנָה פ״י

осьмери́цею, осьмери́чно ת״פ פִּי־שְׁמוֹנָה

осьмери́чный ת׳ שְׁמוֹנָתַיִם, כְּפוּל שְׁמוֹנָה

осьмёрка נ׳ שְׁמִינִיָּה (בקרטים)

осьмернóй *см.* осьмери́чный

осьмерня́ רְתוּמָה שֶׁל שְׁמוֹנָה סוּסִים

óсьмеро שְׁמוֹנָה ז׳, שְׁמוֹנֶה נ׳

осьмигрáнникъ ז׳ אוֹקְטָאֶדְרוֹן

осьмигрáнный ת׳ אוֹקְטָאֶדְרוֹנִי

осьмидесятилѣ́тній ת׳ בֶּן שְׁמוֹנִים שָׁנָה

осьмидеся́тый ש״מ הַשְּׁמוֹנִים

осьмиднéвный ת׳ בֶּן שְׁמוֹנָה יָמִים

осьмиколóнный ת׳ בַּעַל שְׁמוֹנָה עַמּוּדִים

осьмиконéчный ת׳ בַּעַל שְׁמוֹנֶה קְצוֹת

осьмилѣ́тній ת׳ בֶּן שְׁמוֹנֶה שָׁנִים

осьмимѣ́сячный ת׳ בֶּן שְׁמוֹנָה חֳדָשִׁים

осьми́на אוֹסְמִינָא (מדת־דגן בת ד׳ צ׳יטבירִיק) נ׳

осьмиугóльникъ ז׳ (גוף) בַּעַל שְׁמוֹנֶה זָוִיּוֹת

осьмиугóльный ת׳ בַּעַל שְׁמוֹנֶה זָוִיּוֹת

осьмифýнтовый ת׳ בַּעַל שְׁמוֹנָה פוּנְטִים

осьмнáдцатый הַשְּׁמוֹנָה־עָשָׂר ז׳, הַשְּׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה נ׳

осьмнáдцать שְׁמוֹנָה עָשָׂר ז׳, שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה נ׳

осьмóй *и* восьмóй ש״מ שְׁמִינִי

осьмýха נ׳ שְׁמִינִית

осьмýшечный ת׳ הַמֵּכִיל שְׁמִינִית

осьмýшка. *Книга въ* —ку סֵפֶר בְּתַבְנִית שֶׁל שְׁמִינִית הַגִּלָּיוֹן

осьмь שְׁמוֹנָה ז׳, שְׁמוֹנֶה נ׳

осьмьдесять *см.* восемьдесять

осѣдáніе שְׁקִיעָה, הִתְקַבְּעוּת נ׳

осѣдáть, осѣ́сть צָלֹל, יָרֹד || שָׁקֹעַ, נָטֹה לִנְפֹּל, טָבֹעַ פ״ע. *Одинъ уголъ дома* осѣ́лъ אַחַת מִפִּנּוֹת הַבַּיִת נִשְׁתַּקְּעָה

осѣдáть *см.* осѣ́длывать

осѣ́дло ת״פ בִּקְבִיעוּת

осѣ́длость נ׳ יְשִׁיבַת־קֶבַע, הִתְאַחֲזוּת

осѣ́длывать, осѣдлáть פ״י חָבֹשׁ, אַכֵּף || —ся הֵחָבֵשׁ, אֻכַּף, הִתְאַכֵּף

осѣ́длый ת׳ מְיֻשָּׁב, תּוֹשָׁב, נֶאֱחָז. —*народъ* עַם מְיֻשָּׁב

осѣкáться, осѣ́чься פ״ע (מקנה־רובה) הִסְתַּכֵּב

осѣ́лый ת׳ שָׁקוּעַ, נִשְׁקָע

осѣменѣніе נ׳ הַסְפָּקַת־זֶרַע || הַזְרָעָה

осѣменя́ть, —ни́ть הַסְפֵּק זֶרַע, הַזְרֵעַ || —ся הִזָּרֵעַ || זָרַע פ״י

осѣне́ніе נ׳ בְּרָכָה || סִכּוּךְ, טִלּוּל ז׳

осѣня́льникъ ז׳ נֵר שֶׁל בְּרָכָה

осѣня́льный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לִבְרָכָה

осѣня́ть, —ни́ть פ״י בָּרֵךְ || צַלֵּל, סָכֵךְ, טַלֵּל. —себя крестомъ הִצְטַלֵּב || —ся הִצְטַלֵּל, הִסָּכֵךְ. Благодать Всевышняго —ни́ла его בִּרְכַּת ה׳ הָיְתָה עָלָיו

осѣ́ривать, —рить פ״י גַּפֵּר, הַטְבֵּל בְּגָפְרִית || —ся גֻּפַּר, הִתְגַּפֵּר

осѣ́сть см. осѣда́ть

осѣ́тить פ״י הַקֵּף בְּרְשָׁתוֹת, פָּרֵשׂ רְשָׁתוֹת מִסָּבִיב

осѣ́чка נ׳ (שֶׁל קנה־רובה) הִסְתַּרְבוּת. Пистолетъ далъ —чку הָאֶקְדָּח נִסְתָּרֵב

осѣ́чься см. осѣка́ться

осяза́емость נ׳ מַמָּשׁוּת, מוּחָשׁוּת

осяза́емый ת׳ מוּמָשׁ, נִגָּשׁ; מַמָּשִׁי, מוּחָשִׁי

осяза́ніе ז׳ גִּשּׁוּשׁ, מִשּׁוּשׁ || חוּשׁ־הַמִּשּׁוּשׁ

осяза́тельный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְמִשּׁוּשׁ || מַמָּשִׁי, מוּחָשׁ

осяза́ть פ״י גַּשֵּׁשׁ, מַשֵּׁשׁ, מוּשׁ || —ся מִשֵּׁשׁ, הִתְמַשֵּׁשׁ

ота́бориться см. та́бориться

ота́ва נ׳ חֲבוּרָה, לֶקֶשׁ ז׳

ота́вникъ נ׳ (מין צמח) אֲרִיָּה

отакела́жить см. такела́жить

ота́нивать см. отоня́ть

ота́пливать и отопля́ть, отопи́ть פ״י הַסֵּק, סַפֵּק עֵצִים לְהַסָּקָה || —ся הוּסַק

ота́птывать, отопта́ть || רָמֹס, סַלֵּל, דָּרֹךְ || —ся פ״י הִפָּחֵת בִּרְמִיסָה || רָמֹס הֵרָמֵס. Онъ отопта́лъ всѣ пороги סָבִיב הוּא דָשׁ אֶת־כָּל הָאַסְקוּפּוֹת

ота́ра см. ста́до

ота́рщикъ см. пасту́хъ

ота́ять см. отта́ивать

отба́вить см. отбавля́ть

отба́вка ז׳ גֵּרָעוֹן, נִכָּיוֹן, הַפְחָתָה (מן המחיר), הַשְׁפָּלָה, הוֹרָדָה, הַמְעָטָה נ׳

отбавля́ть, отба́вить פ״י גָּרֹעַ, הַפְחֵת, הַמְעֵט || —ся הִגָּרַע, הֻפְחַת, הֻמְעַט

отба́живаться, отбожи́ться פ״ע הִתְפַּטֵּר בִּשְׁבוּעָה

отбараба́нить פ״ע – פָּסֹק לְתוֹפֵף. כַּלֵּה

отбива́ть, отби́ть || קַצֵּץ, הַתֵּז, נַתֵּק, גַּדֵּעַ || דָּחֹה, דָּחֹף, הַכֵּה אָחוֹר || לָקֹחַ מִיַּד־פ׳, נְטֹל, פָּרֹק || הַצֵּל מִיַּד־פ׳, הַדְּבֵר – || תּוֹפֵף || הַפְסֵק || הָסֵר מִן־, הַדֵּחַ – הָסֵב לֵב־פ׳ מֵעַל, עָמֹד עַל־נַפְשׁוֹ || —ся הוּסַר, הַכֵּה – פ״י קַצֵּץ יָד (שֶׁל הוּתַז, גֻּדַּע. —би́ть руку נִתַּק מִנְעוּל. —би́ть замо́къ (אַנְדַּרְטָא). —би́ть нападеніе הַכֵּה (אוֹיֵב) אָחוֹר. —би́ть ударъ דָּחֹה הַכָּאָה (שֶׁל סַיִף). —би́ть орудіе לָקֹחַ תּוֹתָח מִיַּד־הָאוֹיֵב. —би́ть плѣнныхъ הַצֵּל שְׁבוּיִים מִיַּד־. —би́ть маршъ תּוֹפֵף מַרְשׁ. —би́ть зорю הַפְסֵק תְּרוּעַת־עַרְבִית. —би́ть у кого охоту הָסֵר הַחֵשֶׁק מִלֵּב־פ׳. —би́ть у кого невѣсту הַדֵּחַ מִפּ׳ אֶת־לֵב כַּלָּתוֹ. —би́ть покупателей הָסֵב קוֹנִים מֵאֵת־פ׳. —ва́ться отъ непріятеля עָמֹד עַל־נַפְשׁוֹ בִּפְנֵי־הָאוֹיֵב

отби́вка נ׳ הַכָּאָה אָחוֹר, הַסָּרָה, הַתָּזָה

отбивно́й. —ная котлета קְצִיצָה מְכֻתֶּשֶׁת

отбира́льщикъ ז׳ בּוֹחֵר, בּוֹרֵר

отбира́ніе נ׳ בְּחִירָה, בְּרֵירָה. —показаній свидѣтелей גְּבִיַּת־עֵדוּת

отбира́тель см. отбира́льщикъ

отбира́ть, отобра́ть, – לָקֹחַ, נְטֹל מִיַּד־פ׳ – בַּחֲזָקָה, הַחְרֵם || בָּחֹר, בָּרֹר || אָסֹף, הַכְנֵס || גָּבֹה (עדות) פ״י || —ся הֻנְטַל, הֻלְקַח וכו׳. —у плѣнныхъ оружіе לָקֹחַ כְּלֵי־זַיִן מִיַּד־הָאוֹיֵב. —запрещенныя книги הַחְרֵם סְפָרִים אֲסוּרִים. —бра́ть имѣніе въ казну הַחְרֵם אֲחֻזָּה לַמַּלְכוּת. —бра́ть книги בָּרֹר סְפָרִים. —бра́ть мнѣнія אָסֹף דֵּעוֹת. —показанія свидѣтелей גָּבֹה עֵדוּת

отбла́говѣстить פ״י הַפְסֵק הַצִּלְצוּל, כַּלֵּה־(בפעמון בית־התפלה)

отблагодари́ть פ״י נָתֹן תּוֹדָה, הָשֵׁב גְּמוּל

о́тблескъ ז׳ אוֹר חוֹזֵר, זֹהַר, נֹגַהּ

отблесну́ть פ״ע הִזְדַּהֵר

отбожи́ться см. отба́живаться

отбо́й. Бить— תְּרוּעַ חֲזָרָה, הַתְרֵעַ. Отъ покупателей нѣтъ —бо́ю אִי־אֶפְשָׁר לְהִפָּטֵר מִן הַקּוֹנִים

отбо́йный ת׳ מְגָרֵשׁ; מְסַעֵר. —вѣтеръ רוּחַ שֶׁכְּנֶגֶד

отбора́нивать, —рони́ть פ״י סַיֵּם לְשַׂדֵּד, שַׂדֵּד כָּל־

отбо́рка נ׳ בְּחִירָה, בְּרֵירָה || לְקִיחָה, קִיחָה

отбо́рный ת׳ בָּחוּר, נִבְחָר, מֻבְחָר, מִצְיָן, מֵיטַב הַ.. ז׳. —ное войско חַיִל בָּחוּר

отборони́ть см. отбора́нивать

отбо́рщикъ см. отбира́льщикъ

отбо́ръ ז׳ בְּחִיר הַ.., מֵיטַב־, מִבְחַר־ || см. отбо́рка

отбоя́риваться התפטר מפ׳, השב ריקם פ״י

отбра́жничать פסק להשתכר, — לאכל ולשתות פ״ע

отбра́ниваться השב חרפה לפ׳ || התפטר מפ׳ בגדופים פ״ע

отбра́сываніе השלכה הלאה, זריקה — נ׳

отбра́сывать, отбро́сить השלך הצדה, זרק —, זרה —, עזב, || סמה || ברר, הפרש, הבדל, הנח בצד || גרף מן־ || הכה אחור, השלך הצדה, הזרק —|| הברר ся—|| הדף פ״י וכו׳. —сить *камень* זרק אבן הצדה. —сить *снѣгъ съ крыльца* גרף שלג ממעלות־הבית. -сьте *вашу застѣнчивость* עזב את ביישנותך. —сить *непріятеля* הכה את האויב אחור. —сить *фрукты* ברר את הפירות. —сить *остатокъ* סמה את המעולים. הנשאר (בכלל־ההירוק)

отбрива́ть, -бри́ть גלח פ״י || הפסק לגלח פ״ע

отброса́ть חדל לזרוק הלאה פ״ע

отбро́сы פסלת, עבריריות נ׳

отбро́сить *см.* отбра́сывать

отбыва́ніе מלוא ז׳, השלמה נ׳

отбыва́ть, отбы́ть עזב מקום, נסע || השלם חק, מלא חובתו, כלה מלאכה || המלט מיד־, הנצל — פ״ע || שלם פ״י. *Онъ* отбы́лъ *въ москву* הוא נסע למוסקבא. —*барщину* השלם עבודת־שעבודו. —*свои повинности* שלם מסי־אברים

отбы́тіе נסיעה מן־, יציאה— נ׳

отбѣга́ть, отбѣжа́ть ברח, רוץ הצדה || התרחק פ״ע

отбѣ́гать חדל לרוץ פ״ע. —*ноги* יגע הרגלים בריצה

отбѣ́ливать, —ли́ть הלבן, חור, טוח פ״י ||—ся הלבן, חור, הטוח

отбѣ́лка חוור ז׳, הלבנה, טיחה נ׳

отва́га אמץ־רוח, עוז־רוח ז׳, גשורה נ׳

отва́дка הרגלה מן־ נ׳

отва́живать, —вади́ть הרגל פ׳ מן־, —מדבר פ״י

отва́живаться, —ва́житься ערב לבו, הרהב בנפשו, הון פ״ע

отва́жность *см.* отва́га

отва́жный אמיץ־לב, עז־רוח, גשור ת׳

отва́ливать, —ли́ть העתק מן־, הסע— || גרף־, גלל מעל || הפלג (מן החוף) פ״י ||—ся נפל, התמוטט, התפרד

отва́чина מפלת (של חף, למשל) נ׳

отва́лка הסע מן־ ז׳, העתקה מן־, גריפה— || הפלגה נ׳

отва́лъ התמוטטות, נפילה, הפלגה נ׳ || רקון ז׳, מנא נ׳ (של מחרשה). *Ѣсть до* —пу אכל עד לדקאה (כדי דקאה)

отва́льное מכס האניות המפליגות ז׳

отва́льный. —ная *лопатка* רקון, מנא

отваля́ть דוש בשר־ פ׳ פ״י || דרך, דרס

отва́ривать, —ри́ть בשל || כלה לבשל פ״י ||—ся בשל

отва́рка בשול ז׳, שליקה נ׳

отва́рный מבשל, שלוק ת׳

отва́ръ תבשיל, זום ז׳. *Мясной*— זום של בשר. *Яблочный*— מרקחת של תפוחים

отвезти́ *см.* отвози́ть

отверга́ть, —гну́ть מאס, דחה, געל, פגל, || המאס, הדחה ||—ся לא קבל, נדה פ״י הכחש

отвердѣва́ть, —дѣ́ть התקשה פ״ע

отвердѣ́лость קשי ז׳, קשיות נ׳

отвердѣ́лый נקשה, מוקשה, שנתקשה ת׳

отвердѣ́ніе התקשות נ׳

отве́рженецъ נדח, מגרש, מנדה ת׳

отверже́ніе הדח ז׳, הזנחה נ׳, נדוי ז׳; הכחשה נ׳

отве́рженникъ *см.* отве́рженецъ

отверза́ть, отве́рзти *и* отве́рзть פטר, הפטר, הפצה, הפתח ||—ся פצה, פתח פ״י

отве́рстіе פתיחה נ׳, פתח, פה, חור ז׳

отвёртка מפתח־ברגים ז׳

отвёрточный המוציא ברגים ת׳

отвёртывать, отвертѣ́ть, отверну́ть הוצא בורג מן־ || הפנה מן־, הטה־, הסב־ פ״י ||—ся הברג מן־, הוצא || הסב, פנה, הטה —рну́ть *замокъ у ружья* ברג את המנעול מן הרובה. —рну́ть *винтъ* הוצא בורג. —рну́ть *курицѣ голову* מלק ראש־התרנגלת. *Я* —рну́лся *отъ него* שמטתי מידיו, נתרחקתי ממנו

отвертѣ́ться. *Онъ* —тѣ́лся *отъ этого дѣла* הוא הסתלק מענין זה, הוא סלק ידיו. *Вамъ не* —*отъ отвѣтственности* לא תנצל מאחריות

отвести́ *см.* отводи́ть

отвива́ть, отви́ть התר פקיצה, פתח כריכה, כרך מן־ פ״י

отви́ливать, —ля́ть *и* —льнуть השתמט, התאמץ להמלט פ״ע

отви́нчивать, —ви́нтить ברג מן־, הוצא הברג מן ||—ся ברג פ״י

отвиса́ть, —ви́снуть פשל, דלדל, פרח פ״ע

Унего щеки - вйсли לִהְיוֹת נְעִשׂוֹי מְדֻלְדָּלוֹת
отви́слый מְדֻלְדָּל, קָרוּחַ, פָּשׁוּל, תָּלוּי ת'
отвлека́тельный מְסִית־הַדַּעַת, מַדִּיחַ ת'
отвлека́ть, —влёчь הַתֵּק מִן־, הַסֵּב־ ||
—ся הַפְרֵעַ, הִסַּח מִן־, הִשָּׁבֵת || הַפְשֵׁט פ"י
הִנָּתֵק, הִסֵּב וכו'
отвлече́нie מוּגָּד ז', הַשְׁבָּתָה, הַפְרָעָה ||
הַפְשָׁטָה נ'
отвлечённо בְּדֶרֶךְ הַהַפְשָׁט ת"פ
отвлечённость מוּשָּׂג רוּחָנִי, בְּ־שֵׁט ז',
הַפְשָׁטָה, וּמֻגְבָּלוּת נ'
отвлечённый שִׂכְלִי, עִיּוּנִי, מֻפְשָׁט, רוּחָנִי ||
מְבֻדָּד ת'
отводи́ть, о́твести́ הוֹלֵךְ, הוֹבֵל; הַטֵּה הַצִּדָּה ||
דַּחֵה || נָתֹן בִּרְשׁוּת־ פ', פַּנֵּה מָקוֹם, הַקְצֵה
־פְּ' || הוֹצֵא, הַרְחֵק, הַפְקֵעַ || דָּחֹה, פַּסֵּר ||
אַחֵז, סַמֵּא, עַוֵּר || שְׁתֹל יוֹנֵק (בְּאִילָן) ||
הַפְתֵּה, דַּגֵּא לִב־פְּ'. —вести́ *кого въ
тюрьму* הוֹלֵךְ פ' אֶל בֵּית־הָאֲסוּרִים. *Онъ*
—вёлъ *меня въ сторону* הוּא הִטַּנִי
הַצִּדָּה. —вести́ *воду* – פַּתֵּק, הַטֵּה מַיִם.
—вести́ *ударъ* דָּחֹה הַכָּאָה. —вести́
солдатамъ квартиры הַקְצֵה דִּירוֹת
לְחַיָּלִים. —вести́ *отъ себя подоз-
рѣніе* הַרְחֵק הַחֲשָׁד מֵעַל עַצְמוֹ. —вести́
кому глаза סַמֵּא עֵינֵי־פ'. —вести́
свидѣтелей פַּסֵּל עֵדִים
отво́дка חֲלוּקָה, יְעִידָה, הַקְצָאָה נ'
отво́дный ת' הַמּוֹלִיךְ הָלְאָה; הַנּוֹעָד, הַנִּתָּן לְפ'.
—*караулъ* מִשְׁמָר
отво́докъ, —дочекъ מַטָּע, שָׁתִיל ז'
отво́дчикъ (פָּקִיד) מַרְאֵה מָקוֹם ת'
отво́дъ *см.* отво́дка || פִּסּוּל, דַּחוּי ז' ||
||*громовой*— בַּלִּי־רַעַם. —*свидѣтелей*
פִּסּוּל־הָעֵדִים
отвоева́ть כָּבֹשׁ מִיַּד־ פ' || כַּלֵּה הַמִּלְחָמָה פ"י
отвози́ть, отвезти́ הוֹבֵל, הוֹלֵךְ (בַּעֲגָלָה,
בִּסְפִינָה) פ"י. —ся || הוּבַל
отво́зка הוֹבָלָה, הוֹלָכָה נ'
отво́зный שֶׁלְּהוֹלָכָה ת'
отво́зъ *см.* отво́зка
отвола́кивать, —лочь מְשֹׁךְ הָלְאָה, סָחֹב פ"י
||—ся הִסָּחֵב הָלְאָה
отволо́чка סְחִיבָה הָלְאָה נ'
отвора́живать, —рожи́ть הָסֵר בִּכְשָׁפִים פ"י
отвора́живать, отворо́жить הַקְרֵשׁ, הָרֵב פ"י
||—ся הִקָּרֵשׁ
отвора́чивать, —роти́ть גָּלֹל מִן־ || הַטֵּה, —
הָסֵב —, הָגֵה — || הַפְנֵה || הַפְשֵׁל פ"י
||—ся הַגָּלֵל מִן־ || פְּנֵה, הָסֵב פָּנִים מִן־,
—ти́ть *камень* גָּלֹל אֶבֶן מִמְּקוֹמָהּ.
—*рукава* הַפְשֵׁל הַשַּׁרְווּלִים. —ти́ть
лошадь הַטֵּה סוּס הַצִּדָּה. —ти́ть *лицо*
הָסֵב עֵינָיו מִפְּ'
отвори́ть *см.* отворя́ть
отвороти́ть *см.* отвора́чивать
отворо́тный ת' שֶׁל הַטָּיָה. —тные *сапоги*
מַגָּפַיִם בַּעֲלֵי־רָאשִׁים (שׁוּלַיִם מוּפְשָׁלוֹת)
отворо́тъ דַּשׁ ז', שׁוּלַיִם מֻפְשָׁלוֹת נ"ר
отворо́чать חַלֵּק, קָטֹף, קַטֵּעַ, פָּרֵק פ"י.
—*кому бока* פָּרֵק גּוּפוֹ שֶׁל פְּ'
отворя́ть, —ри́ть פָּתֹחַ, פָּקֹחַ פ"י || —ся
הִפָּתֵחַ, הִפָּקֵחַ. —*кровь* הַקֵּז דָּם
отврати́тельность מָאוּס, תִּעוּב, גֹּעַל־נֶפֶשׁ,
זָרָא ז'
отврати́тельный מְזֹהָם, נִתְעָב, מְעוֹרֵר גֹּעַל־
נֶפֶשׁ ת'
отвраща́ть, отврати́ть הַרְחֵק, סַלֵּק, הַעֲבֵר
מֵעַל־, הָסֵר מִן־, הַדַּח־, הָסֵב — || —ся
סוּר מִן, גָּבַהּ —, הָפוֹג. —ти́ть *взоры*
הָסֵב עֵינַיִם מִפְּ'. —ти́ть *опасность
отъ кого* הַרְחֵק אֶת־פְּ' מִן הַסַּכָּנָה
отвраще́нie הַטָּיָה, הַרְחָקָה, הֲסָרָה || תִּעוּב,
גֹּעַל־נֶפֶשׁ, זָרָא ז', בְּחִילָה נ'. *Для* —ще́-
нія *опасности* כְּדֵי לְהַרְחִיק מִן־הַסַּכָּנָה.
Получить къ кому — תָּעֵב אִישׁ.
—*къ пищѣ* בְּחִילָה בְּמַאֲכָל. —*къ вину*
בְּחִילָה בַּיַּיִן
отовсю́ду מִכָּל הָעֲבָרִים, מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת ת"פ
отвыка́ть. —вы́кнуть עֲזֹב הֶרְגֵּלוֹ, הִתְרַגֵּל
отвы́клый ת' מוּרְגָּל מִן־ [מִן־ פ"ע
отвы́чка נ' עֲזִיבַת־הַהֶרְגֵּל, הַרְגָּלָה מִן־
отвѣва́ть, —вѣ́ять זָרֹה הָלְאָה || כַּלֵּה
הַזָּרֵה || —ся הַזָּרֵה הָלְאָה פ"י
отвѣ́дывать, —вѣ́дать טָעֹם פ"י || נַסֵּה, בָּחֹן
отвѣнча́ть כַּלֵּה סִדּוּר־הַקִּדּוּשִׁין פ"י
отвѣ́сить *см.* отвѣ́шивать
отвѣ́сно בִּזְקִיפָה ת"פ
отвѣ́сность זְקִיפוּת נ'
отвѣ́сный מְאֻנָּךְ, זָקוּף, נִצָּב ת'
отвѣ́съ אֲנָךְ ז'
отвѣ́тить *см.* отвѣча́ть
отвѣ́тный שֶׁל תְּשׁוּבָה ת'
отвѣ́тственность אַחֲרָיוּת, עֲרֵבוּת נ'. *Вза-
имная*— אַחֲרָיוּת מְשֻׁתֶּפֶת
отвѣ́тственный אַחֲרָאִי, עָרֵב ת'
отвѣ́тствовать עָרֹב אֶת־, קַבֵּל אַחֲרָיוּת
בְּעַד־פְּ', הָיֹה אַחֲרָאִי (*за что*) || עָנֹה,
הָשֵׁב (*на что*) פ"י
отвѣ́тчикъ אַחֲרָאִי, עָרֵב || נִתְבָּע ז'

отвѣтъ מענה ז׳, תשובה || אחריות, ערבות.
התנצלות, הצטדקות נ׳. *Призвать кого
къ* —ту תבע איש לבית־דין

отвѣча́ть, —вѣтить ענה, השב, נתן תשובה
החזר || היה אחראי, קבל אחריות בעד, ערב
את־ || מלא, התאם פ״י. *Онъ* —вѣтилъ
на всѣ мои вопросы הוא השיב על
כל שאלותי. —*на письмо* ענה על מכתב.
Грубо кому— ענה לפי גסות. *Я*
—ча́лъ *на его рѣчь въ собраніи*
השבתי על נאומו באספה. *Дѣти не*
—ча́ютъ *за своихъ родителей* אין
הבנים אחראים בעד אבותיהם; הבנים לא
ישאו בעון אבותיהם. *Я вамъ* —ча́ю *за
это* ערב אני לכם בעד זה. *Эта газета
не* —ча́етъ *ожиданіямъ публики*
עתון זה איננו ממלא את תביעותיו של קהל־
קוראיו

отвѣ́шивать, —вѣ́сить שקל || בטנע,
השקל || —ся || הרכן || חדל לשקל פ״י
שחח, גחן. —вѣ́сить *поклонъ кому*
השתחוה לפ׳. —вѣ́сить *кому ударъ*
חלק מהלומה לפ׳

отвѣ́ять *см.* отвѣва́ть

отвя́зывать, —вяза́ть פ״י התר, פתח
||—ся התר, התפתח. —ся *отъ кого*
הפטר מפ׳. —вяжи́тесь, *пожалуйста,
отъ меня* במטותא, הרף ממני

отгада́ть *см.* отга́дывать

отга́дка ז׳ פשר, פתרון

отга́дчикъ ז׳ פותר

отга́дъ *и* отга́дыванье ז׳ פשר

отга́дывать, —гада́ть פ״י פתר, מצא
||—ся הפתר, המצא

отга́нивать, —гоня́ть פ״י כלה לנקק
||—ся זקק כליל ||*см.* отгоня́ть

отга́щивать, отгости́ть פ״י כלה הבקור

отгиба́ть, отогну́ть פ״י כפף לאחור
||—ся הכפף לאחור

отги́бка נ׳ כפיפה לאחור

отгибно́й ת׳ — כפוף || מתכופף לאחור.
—ныя *поля у шляпы* שולי־מגבעת
הנכפפות לאחור

отги́бъ ז׳ מקום נכפף לאחור ||*см.* отги́бка

отглаго́льный, —ное *имя* שם שנגזר מפעל

отгла́живать, —гла́дить כלה לגהץ, —
—ся || להחלק || החלק (כפלים, למשל) פ״י
התגהץ, החלק]

отгна́ть *см.* отогна́ть

отгнива́ть, —гни́ть פ״ע המק, רקב (ונפל)

отгова́риваніе נ׳ הטית־לב פ׳ מעל־

отгова́ривать, —говори́ть הטה לב־פ׳
מעל־ (*отъ чего*) || דחש על־ ימחלה) פ״י
השתמט, התנצל, הצטדק; בקש סליחה —ся ||
Меня пригласили на балъ, но я
—говори́лся הזמינו אותי אל המשתה
אבל אנכי השתמטתי. *Незнаніемъ за-
кона* —гова́риваться *нельзя* אין
להצטדק באי־ידיעת החק

отговори́ть פ״י כלה דבריו

отгово́рка נ׳ תרוץ ז׳, אמתלא, התנצלות נ׳.
У него всегда готова— תמיד יש
לו מן המוכן איזו אמתלא

отговоро́чный ת׳ משתמט

отголосокъ נ׳ הד ז׳, בת־קול

отгони́ха ז׳ נדד (מין צמח)

отго́нка נ׳ גרוש ז׳, הברחה

отго́нный ת׳ מזקק

отго́нщикъ ז׳ מגרש

стго́нъ ז׳ יין־שכרים ||*см.* отго́нка

отгоня́ть, отогна́ть פ״י גרש, הברח

отгора́живать, —городи́ть הגדר, חצץ,
הגדר || הגדר עצמו, עשה —ся || הגן פ״י
גדר לעצמו

отгора́ть, —рѣ́ть פ״ע פסק לבער

отгорева́ть פ״ע חדל להצטער, - להתעצב

отгоро́дка ז׳ מקום מוגדר

отгороди́ть *см.* отгора́живать

отгоро́дка נ׳ || חיץ ז׳, גדר, מחיצה נ׳ הגדרה

отгорѣ́лый ת׳ שרוף, נשרף

отгорѣ́ть *см.* отгора́ть

отгости́ть *см.* отга́щивать

отгреба́ть, отгрѐсть *и* отгрести́ גרף
הגרף —ся || מן־ || הפע (מאניה) פ״י
גרף —*жаръ въ печкѣ*. מן־ || הפלג
את הגחלים בתנור

отгрыза́ть, —гры́зть פ״י גרם, כרסם

отгу́ливать, —гуля́ть כלה הטיול
השב נפשו בטיול —ся || אחר (*отъ чего*) פ״י

отгу́лъ ז׳ העדר

отдава́льный ת׳ מרפה

отдава́тель ז׳ מוסר, מביא

отдава́ть, —да́ть נתן, מסר, הפקד || השב,
החזר, שלם || חלק || השכר פ״י || רפה פ״ע
הנתן, המסר, התמכר, מסר עצמו, —ся ||
הפקד, הפקד עצמו || השמע קול || השתכר.
—*въ наемъ* השכר. —*въ школу*
עשה הכנס אל בית־הספר. —*въ ученье*
מסר לצבא. —*въ солдаты* לשוליא.
—*что назадъ* השב, החזר. —дайте
это письмо вашему брату מסר

אֶת הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְאָדוֹן. —дать *долгъ* שַׁלֵּם חוֹב. —дать *городъ на разграбленье* נָתַן עִיר לִמְשִׁסָּה. *Я* —даю *это вамъ на выборъ* נוֹתֵן אֲנִי לְךָ וְאֵת לִבְחִירָה. —*паруса* מָתַח מִפְרָשִׂים. —*честь ружьемъ* חָלַק כָּבוֹד בְּרוֹבֶה. —*веревку* רִפָּה חֶבֶל. *На дворѣ* отдало הַקֹּר רָפָה. —*поклонъ* עָשָׂה קִידָה. —*справедливость* נָתַן הַצֶּדֶק, הִכִּיר לְפִי הַהֶכֵּר. —*въ аренду* נָתַן בַּחֲכִירָה. הַצְּדָקָה. —дать *Богу душу* הִפְקִיד רוּחוֹ בְּיַד־ה׳. *Онъ* —дался *въ руки этого человѣка* הוּא מָסַר גּוֹרָלוֹ בִּידֵי הָאִישׁ הַזֶּה. —даться *въ плѣнъ* מָסַר עַצְמוֹ לַשֶּׁבִי. *Далеко* —давались *пушечные выстрѣлы* יְרִיּוֹת־הַתּוֹתָחִים נִשְׁמְעוּ לְמֵרָחוֹק. *При ѣздѣ каждый ударъ* —даётся *мнѣ въ голову* בִּשְׁעַת הַנְּסִיעָה הוֹלֶכֶת כָּל דְּחִיפָה אֶת רֹאשִׁי. *Домъ* —даётся *въ наймы* הַבַּיִת עוֹמֵד לְהִשָּׂכֵר

отдавéцъ *см.* отдавáтель

отдáвливать, —давúть הָסֵר || הָעֵק, לָחֹץ עַל־יְדֵי הָעָקָה פ״י

отдáивать, —дóить פ״י חָלֹב כָּלִיל, כַּלֵּה לַחֲלֹב פ״י

отдалéніе, —лённость ז׳ רֹחַק, רִחוּק, מֶרְחָק

отдалённый ת׳ רָחוֹק, מְרֻחָק. *Въ* —ныя *времена* בִּימֵי־קֶדֶם

отдалúтельный ת׳ מַרְחִיק. —ное *стекло* מִשְׁקֶפֶת, קֶרֶן־זְכוּכִית

отдалять, —лúть פ״י הִרְחִיק || —ся הִתְרַחֵק || הִשְׁתַּמֵּט

отдáніе נ׳ הֲשָׁבָה, הַחְזָרָה, מְסִירָה. —*подъ судъ* מְסִירָה לְדִין. —*праздника* מוֹצָאֵי יוֹם־טוֹב

отдáривать, —рúть פ״י הֶחֱזִיר מַתָּנָה לְפִי || —ся נָתַן מַתָּנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ

отдáрокъ נ׳ מַתָּנָה תַּחַת מַתָּנָה

отдáточный עוֹמֵד לְהִשָּׂכֵר, נִשְׂכָּר || מְיוּעָד לַצָּבָא ת׳

отдáтчикъ ת׳ (לִמְקוֹם תחנותם) מַלְוֵה־הַחַיָּלִים

отдáча נ׳ מְסִירָה, הַחְזָרָה, הֲשָׁבָה, תַּשְׁלוּם ז׳. —*въ рекруты* מְסִירָה לַצָּבָא. —*въ наемъ* הַשְׂכָּרָה. —*въ откупъ, въ аренду* הַחְכָּרָה. —*долга* תַּשְׁלוּם חוֹב. *Онъ занимаетъ безъ* —чи הוּא לֹוֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם

отдвúгивать, отдвигáть, отодвигáть, отодвúнуть הָסֵר הַצִּדָּה, הַעְתֵּק מִן־, הוּסַר, הָעְתַּק, הֻזַּח —ся || הַתֵּק־ פ״י

отдвúжка נ׳ הֲסָרָה, הַעְתָּקָה, דְּחִיקָה

отдвижной ת׳ נֶעְתָּק (ממקומו)

отдвúнуть *см.* отдвúгивать

отдежýривать, —жýрить פ״ע כַּלֵּה מִשְׁמַרְתּוֹ

отдéргивать, —дёрнуть פ״י —הַפְשֵׁט, הָסֵר בְּכֹחַ

отдирáть, отодрáть פ״י —קָרֹעַ, הַפְשֵׁט מֵעַל־ || —ся —הִקָּרַע, הֻפְשַׁט מֵעַל־. —драть *кого* הַלְקֵה אֶת־. —драть *кого за уши* מְרַט אֶת אָזְנֵי־פ׳

отдúрка נ׳ — קְרִיעָה, הַפְשָׁטָה מֵעַל־

отдúрокъ ז׳ גֶּזֶר, קֶרַע

отдневáть *см.* отдежýривать

отднéсь *см.* отнынѣ

отдоúть *см.* отдáивать

отдохновéніе נ׳ נְפִישָׁה, שְׁבִיתָה

отдубáсить *см.* дубáсить

отдувáть, — дýть и —дýнуть הָשֵׁב מֵעַל־, הָפֵחַ אֶת־, נָשֹׁף הֲלְאָה פ״י || —ся הָשֵׁב מֵעַל־, הָפֵחַ, הַזָּח || נָשֹׁם בִּכְבֵדוּת, הָשֵׁב רוּחַ

отдýмывать, —дýмать פ״ע. הִתְחָרֵט, הִנָּחֵם. שַׁנֵּה דַעְתּוֹ פ״י

отдýнуть *см.* отдувáть

отдýть פ״י (*кого*) הַלְקֵה, דּוּשׁ || *см.* отдувáть

отдýшина ז׳ אֶשְׁנָב

отдýшникъ נ׳ אֲרֻבַּת־הַחֹם

отдыхáть, отдохнýть פ״ע נוּחַ, הִנָּפֵשׁ || יָשֹׁן

óтдыхъ נ׳ מָנוֹחַ ז׳, מְנוּחָה, מַרְגּוֹעַ. — *Безъ* —ха בְּלִי הֶפְסֵק — וְחָשַׁךְ

отдышáть פ״ע חָדֵל לִנְשֹׁם

отдѣлать *см.* отдѣлывать

отдѣлéніе || הַבְדָּלָה, הַפְרָשָׁה, הַפְרָדָה, הַגְדָּרָה || מַחְלָקָה נ׳, סְנִיף ז׳. *Вагонъ съ* —ніемъ *для некурящихъ* מֶרְכֶּבֶת־מַסָּע עִם מַחְלָקָה בִּשְׁבִיל בִּלְתִּי־מְעַשְּׁנִים. *Начальникъ* —нія פְּקִיד־הַמַּחְלָקָה

отдѣлённо ת״פ לְבַד, בִּיחִידוּת, בִּפְנֵי עַצְמוֹ

отдѣлённый מֻפְרָד, נִבְדָּל, מֻבְדָּל, פָּרוּשׁ, מֻפְרָשׁ ת׳

отдѣлúмость *см.* отдѣляемость

отдѣлúмый ת׳ מִתְחַלֵּק, מִתְבַּדֵּל, מִתְפָּרֵד

отдѣлúтельный ת׳ מַבְדִּיל, מַפְרִישׁ, מַפְרִיד

отдѣлка ז׳ (מלבושים) קִשּׁוּט || עִבּוּד. *Это вещь прекрасной* —ки הַחֵפֶץ זֶה מַעֲבָד יָפֶה

отдѣлъ נ׳ מַחְלָקָה || פֶּרֶק ז׳, סִדְרָא, סְנִיף ז׳, פָּרָשָׁה, פִּסְקָא (בספר) נ׳. *По* —ламъ פְּרָקִים פְּרָקִים, לִפְרָקָיו

отдѣлывать, дѣлать || גָּמֹר, כַּלֵּה, נַשְּׁלֵם, קַשֵּׁט, יַפֵּה, שַׁכְלֵל, שַׁכְלֵל, הִשְׁתַּכְלֵל || פָּאֵר

—ся (кого) || רמה, הונה פ״י הפטר
—лать || השתמט, העזר ב׳. || קשט, יצא
работу השלם עבודה. —лать домъ
שכלל בית. —лать платье קשט מלבוש
Какъ бы мнѣ отъ него —латься
כיצד אפשר לי להפטר ממנו. Онъ —лал-
ся однимъ страхомъ הוא נפטר בפחד
גרידא. Онъ —лался ложью. הוא
נעזר בשקר. Онъ счастливо —лался
הוא יצא בשלום. —латься въ грязи
התלכלך ברפש

отдѣльно ת״פ לבד, לבדה, לחוד
отдѣльность נ׳ הבדידות — מצב היחידות
отдѣльный ת׳ מיוחד, מובדל, בודד. —ное
мнѣніе דעה מיוחדת
отдѣляемость נ׳ התחלקות, התפרדות
отдѣлять, —лить חלק, הבדל, הפרש, הדות
—ся || הפרד, פלג || פרע פ״י התחלק
הבדל, הפרש, הפרד, הפלג || הפרע
отекать, отечь נפח, (כנרות) || התמסמס
отеклость נ׳ תפיחה, נפיחות בצק פ״ען
отёклый ת׳ נפוח, צבה
отёкъ נ׳ שאת
отелиться см. телиться
отёлъ נ׳ (של פרה) המלטת־ולדות
отель ז׳ הוטיל, אכסניא נ׳
отемнить см. отемнять
отемнѣлость ז׳ עמעום, עפול, קדרות, כהות,
כהיות נ׳
отемнѣлый ת׳ מעומעם, מעפל, קודר, כהה
отемнѣніе נ׳ התעמעמות, התקדרות, הכהות
отемнѣть פ״ע התעמעם, התקדר, כהה
отемнять, —нить פ״י עמעם, הקדר, הכהה
отеребить см. отеребливать
отерёбки נ׳ (מפל־פשתים) נערת
отерёбливать, —ребить מרט מסביב,
—ся || צבט — פ״י המרט מסביב
отереть см. отирать
отёсывать, отесать см. обтёсывать
отецъ ז׳ אב. Крестный— אב לטבילה.
Святые отцы (הנוצרית) אבות־הכנסיה
отеческій ת׳ של אב, אבהתי. —ски כאב
отечественный ת׳ מולדתי, מולדותי
отечество נ׳ ארץ מולדת, — אבות
отечникъ см. патерикъ
отечь см. отекать
отжать см. отжимать и отжинать
отженять, —нить פ״י הרחק, הצדד
отживать, отжить מלא צבאו, כלה ימיו,
—מלא || עבר בחוב פ״ע. Онъ совер-
шенно отжившій человѣкъ הוא אדם
בלוי לגמרי
оживлять, оживить פ״י הזהר (מקום בציור)
отжигальница נ׳ בחינה של יין שרף
отжигальный ת׳ המשמש לשרפה
отжигать, отжечь פ״י שרוף || בחן־יין שרף
—ся || השרף
отжидѣлый ת׳ (או נגר) שנעשה נוזל
отжидѣть פ״ע (או נגר) העשה נוזל
отжиливать, —жилить הלקט דבר־מה
במ׳; מצה, סחט פ״י
отжилокъ ז׳ (של מחצב) סניף צדדי
отжимать, отжать פ״י זור, סחט, מצה
отжинать, отжать פ״י גמר הקציר
отжинъ ז׳ גמר־קציר
отжирѣлый ת׳ שנשתמן
отжирѣть פ״ע שמן, השתמן
отзавтракать פ״י כלה פת־שחרית
отзванивать,—звонить פ״ע פסק לצלצל,כלה—
отзвукъ см. эхо
отзвучать פ״ע פסק לצלצל
отзнобить פ״י הקפא בקר
отзолачивать, —золотить גמר
—см. вызолотить || ההזהבה פ״י
отзывать, отозвать || קרא אליו
הטה הצדה, || —ся || קתור || הזמן פ״י
ענה, הענה || תנה דעת, הודע || נתן ביד רחבה, פזר ||
השמע || היה בעל טעם. —кого въ сто-
рону הטה איש הצדה. —посланника
החזר ציר. Я былъ бы къ вамъ, но
меня уже отозвали רוצה הייתי לבקרך,
אלא שהזמינו אותי כבר למקום אחר. Весь
народъ отозвался на призывъ къ
оружію כל העם נענה על הקריאה לאחוז
בכלי־זין. Онъ отозвался что не
слыхалъ объ этомъ הוא הודיע שלא
שמע על זה דבר. Онъ дурно отозвался
о тебѣ הוא תנה את דעתו אודותיך לרעה.
Начальство хорошо о немъ —ва-
ется השררה מפזרת לו תהלה. Ревъ
звѣрей —вается въ лѣсу שאגת־
החיות נשמעה ביער. Вино —вается
горечью ביין יש טעם של מרירות
отзывный ת׳ של קריאה בחזרה, קרא בחזרה.
—вныя грамматы כתב־החזרה
отзывчивый ת׳ עונה לקול || ער, מרגיש
отзывъ ז׳ תשובה נ׳, מענה || משפט
בחזרה || חות־דעת נ׳. —(или отозваніе) пос-
ланника החזרת־הציר. Онъ не даетъ
—ву הוא אינו נותן שום תשובה. Позваль-

ный — קָלוּס, שָׁפָל. *Изъ его* —ва *видно что..* מִמִּשְׁפָּטוֹ נִרְאֶה כִּי.. *Изъ* —ва *врачей можно заключить, что..* מִמִּשְׁפַּט־הָרוֹפְאִים אֶפְשָׁר לְהַחְלִיט כִּי..
отзябáть, отзя́бнуть קָפֹא בַּקֹּר פ״ע
отзя́блый קָפוּא בַּקֹּר ת׳
отзя́бнуть *см.* отзябáть
отирáльникъ *см.* утирáльникъ
отирáть *см.* обтирáть
отыскивать, оты́скать, отиснýть מָצֹךְ מִסָּבִיב, לָחֹץ – פ״י
отказнáя שְׁטַר־צַוָּאָה נ׳
отказнóй ת׳ (בְּצַוָּאָה) נָתוּן בִּירֻשָּׁה, עָזוּב, מוּנְחָל
откáзъ סֵרוּב, מֵאֵן ז׳, הֲשָׁבַת־פָּנִים, הֲשָׁבָה רֵיקָם || הוֹרָשָׁה, יְרוּשָׁה נ׳, עִזָּבוֹן ז׳
откáзывать, отказáть – הָשֵׁב פָּנִים רֵיקָם, מָנֹעַ, כָּלֹא, חָשֹׂךְ מִן־, סָרֵב, מָאֵן || אָסֹר || פָּטֹר || דָּחֹה || הַנְחֵל, הוֹרֵשׁ פ״י —ся וַתֵּר עַל־ || עָזֹב, הִתְפַּטֵּר. *Ему* —зáли *въ его просьбѣ* הֱשִׁיבוּ אֶת בַּקָּשָׁתוֹ רֵיקָם (מָנְעוּ מִמֶּנּוּ שְׁאֵלָתוֹ). *Онъ ни въ чемъ себѣ не* —ваетъ הוּא לֹא יַחְשֹׂךְ מִנַּפְשׁוֹ כָּל־דָּבָר. — зáть *кому отъ дому* אָסֹר עַל־פְּ׳ הַכְּנִיסָה הַבַּיְתָה. *Учителю* —зáли *отъ уроковъ* פָּטְרוּ אֶת הַמּוֹרֶה מִשִּׁעוּרָיו. *Ему* —зáли *отъ должности* פִּטְּרוּהוּ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ. *Невѣста ему* —зáла הַכַּלָּה דָּחֲתָה מֵעָלֶיהָ. —зáть *кому въ искѣ* דָּחֹה תְּבִיעוֹתָיו שֶׁל פְּ׳. *Онъ* —зáлъ (*въ завѣщаніи*) *все свое имущество женѣ* הוּא עָזַב (בְּצַוָּאָתוֹ) אֶת כָּל־נְכָסָיו לְאִשְׁתּוֹ. —ться *отъ награды* וַתֵּר עַל־הַמַּתָּנָה. —ться *отъ наслѣдства* וַתֵּר עַל־יְרֻשָּׁתוֹ. —ться *отъ должности* הִתְפַּטֵּר מִמִּשְׁמַרְתּוֹ
откáливать, —лить קָלֹה בָּאֵשׁ (מַתָּכוֹת) פ״י —ся הָקְלֵה בָּאֵשׁ ||
откáлывать, отколóть בָּקֹעַ מִן־, קַצֵּץ פ״י —ся הִבָּקַע מִן־; הִתְבַּקֵּעַ ||
откáпываніе הֲפִירָה מִן־ נ׳
откáпывать, —копáть חָפֹר מִן־, כָּרֹה; הָפֹר וּמָצֹא פ״י || פָּסֹק לַחְפֹּר פ״ע. *Гдѣ ты это* —копáлъ וְאֹת מֵאַיִן לְךָ
откараýлить כַּלֵּה שְׁנַת מִשְׁמַרְתּוֹ פ״י
откáрмливаніе פִּטּוּם ז׳, הַלְעָטָה, הַמְרָאָה, אֲבִיסָה נ׳
откáрмливать, —кормить פַּטֵּם, הַלְעֵט, הַמְרֵא, אָבֹס פ״י —ся || הִתְפַּטֵּם, הָלְעַט, הַמְרֵא, הֵאָבֵס

откатáть *см.* откáтывать
откатáться כַּלֵּה אֶת מַסַּע־טִיּוּלוֹ פ״י
откáтъ גְּלִילָה נ׳
откáтывать, —катáть כַּלֵּה לְגַלְגֵּל אֶת הַכְּבָסִים || (*кого*) הַכֵּה קָשֶׁה אֶת־פְּ׳ פ״י
откáтывать, —катить, —катнýть הַגֵּל — גַּלֵּל הָלְאָה, גַּלְגֵּל – פ״י —ся || הִתְגַּלְגֵּל לְאָחוֹר (מִכַּדּוּר־מִשְׂחָק) || הָלְאָה
откачáть *см.* откáчивать — פָּסֹק לְנַעְנֵעַ, —ся || פָּסֹק לְהִתְנוֹעֵעַ, לְרַגֵּעַ פ״י
откáчивать, —качáть שָׁאֹב, דָּלֹה || הַחֲיֵה הַדָּלָה, —ся || (טוֹבֵעַ) עַל יְדֵי טִלְטוּל פ״י הַשָּׁאֵב
откачнýть הָבֵא לִידֵי תְּנוּעָה עַל יְדֵי דְּחִיפָה; הִתְרַחֵק מִדָּבָר —ся || נְטֵה הָלְאָה פ״י עַל יְדֵי הִתְנוֹעֲעוּת || הִתְרַחֵק מֵעַל־פְּ׳
откáшивать, откосить גַּזֵּד; כַּלֵּה הַקָּצִיר פ״י
откáшливать, —кашлять и —шлянуть —ся || כַּעְכֵּעַ פ״י הִתְכַּעְכֵּעַ
откáшлять *см.* פ״י откáшливать || חֲדֹל לְהִשְׁתַּעֵל פ״ע
откидка זְרִיקָה הַצִּדָּה, הַשְׁלָכָה –; הַפְשָׁלָה נ׳
откиднóй מִתְפַּשֵּׁל ת׳. —ные *рукава* שַׁרְוּלִים מִתְפַּשְּׁלִים
откидывать, —кидáть פָּסֹק לְזָרֹק פ״ע
откидывать, —кидáть и —кинуть זְרֹק הַצִּדָּה, הַשְׁלֵךְ –, עָזֹב, גָּרֹף מִן־, הָדֹף || הַפְשֵׁל || סָמֵא פ״י. —нуть *камень* זְרֹק אֶבֶן הַצִּדָּה. —дáть *снѣгъ съ крыльца* גְּרֹף שֶׁלֶג מִמַּעֲלוֹת־הַבַּיִת. —киньте *свою застѣнчивость* עֲזֹב אֶת בַּיְשָׁנוּתְךָ. —киньте *ваши замыслы* עֲזֹב אֶת מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. —нуть *непріятеля* הֲדֹף אֶת הָאוֹיֵב. —нуть *коляску* הַפְשֵׁל כְּסֵה־מֶרְכָּבָה. —нуть *остатокъ* (בִּבְלַל־הַחִלּוּק) סַמֵּא הַנִּשְׁאָר. —нуть *шпильку* עֲשֵׂה מַעֲשֵׂה עֲקִיצָה
откипáть, —пѣть פָּסֹק לִרְתֹּחַ פ״ע
откладка פְּתִיחַת־הַסּוּס ז׳
откладъ и **откладывать** דְּחִיָּה נ׳, דִּחוּי ז׳
откладывать, —класть и отложить הַנַּח הַצִּדָּה || קַבֵּץ, חָסֹךְ, קַמֵּץ פ״י —ся || הֻנַּח הַצִּדָּה || הֵחָסֵךְ. Отложите *эти книги* הַנַּח אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלּוּ הַצִּדָּה. *Онъ* —ваетъ *деньги* הוּא מְקַמֵּץ מָעוֹת
откладывать, отложить דָּחֹה || פַּתֵּחַ (סוּס) פ״י —ся || הִדָּחֵה || הִתְפַּתֵּחַ. *Не* —вай *этого дѣла до завтра* אַל תִּדְחֶה עִנְיָן זֶה לְמָחָר. *Онъ* —ваетъ *это*

הוא דוחה זאת מיום *со дня на день* ליום. Отложи́ть *дѣло въ долгій ящикъ* דחה ענין לזמן בלתי מוגבל, פסק אותו. ענין הלכתא למשיחא. Отложи́ть *попеченія* הבטל (הפטר) מהשגחה על־פ׳. *—лошадей* פתח הסוסים

откла́ниваться, —кла́няться הפטר מן־, השתחוה ויצא מעם־פ׳ פ״ע

отклёвывать, —клева́ть נקר כל־ פ״י

откле́ивать, —кле́ить || התר דבק, הסר מן־ פ״י || הפרד, הסר (הדבוק) —ся || גמר לדבק פ״ע

откле́йка נפילת־הדבוק נ׳

отклика́ться *и* **откли́киваться,** **откли́кнуться** ענה, הענה לפ׳ פ״ע

о́тклик הד מענה (על קריאה) ז׳, בת־קול נ׳

отклоне́ніе הטיה מן־, נטיה –, דחיה – נ׳

отклóнчивый בר־הטיה ת׳

отклóнъ מורד, מדרון, שפוע (של הר) ז׳

отклоня́ть, —ни́ть דחה מן־, הטה – פ״י || —ся נטה מעל־, שטה –, השתמט. **—ни́ть** *чью просьбу* דחה בקשת־פ׳. **—ться** *отъ удара* השתמט מהכאה

откóвывать, —кова́ть פסק לחשל פ״ע

откову́ривать, —выря́ть *и* —выру́нть קלף, פצל פ״י

откола́чивать, —колоти́ть נפץ מן־, בתש־, קצץ־ || הלקה היטב פ״י || פסק לנפץ, – להלקות פ״ע

отколдóвывать, —колдова́ть הסר כח־ הכשוף פ״י

откóлка הבקעה, בתוה, הקצאה נ׳

откóлокъ בקיע, שבב, חרס ז׳

отколóть *см.* **откалы́вать**

отколу́пывать, —лупа́ть *и* —лупну́ть *см.* **откову́ривать**

откóль *и* **откóлѣ** מאין, מהיכן ת״פ

откомандирóвывать, —рова́ть שלח במלאכות פ״י

отконопа́чивать, —па́тить – בלה לסתם, לסכר, – לפקק (בנעורת) פ״י

откопа́ніе חפירה מן־, כריה – נ׳

откопа́ть *см.* **отка́пывать**

откорми́ть *см.* **отка́рмливать**

откóрмка פטום ז׳, הלעטה, הבראה, אביסה נ׳

откóрмщикъ מפטם בקר ז׳

откоси́ть *см.* **отка́шивать**

откóсный מורדי, מדרוני, משפע ת׳

откóсъ מורד, מדרון, שפוע ז׳

откочёвка העתקה מן־, נסיעה – (של הנומאדים) נ׳

откочёвывать, —чева́ть העתק מן־, נסע הלאה (מנומאדים) פ״ע

откра́ивать, —крóить קרע מן־, גזר – פ״י || —ся הקרע מן, הגזר

откра́шивать,—кра́сить משח, צבע פ״י; גמר לצבע || —ся הצבע, הצטבע פ״ע

откре́щиваться הפטר מן־, השתמט – פ״ע

откри́кивать, **открича́ть** אבד את הקול (מכלבים) פ״י || חדל לצעק פ״ע

открове́ніе גלוי־שכינה, מראה־נבואה ז׳

открове́нность מישור ז׳, התגלות־לב נ׳

открове́нный נאמן, נכון, ישר־לב ת׳

откру́чивать, —крути́ть התר בגלילה. || —ся התר בגלילה || הסר – פ״ע

открыва́ть, **откры́ть** || פתח, פקח, גלה, מצא || הערה || פלש || התחל || הקז (דם) פ״י || —ся || הפתח, הפקח, הגלה, המצא || התפרץ || הזדמן. —кры́ть *окно* פתח החלון. —кры́ть *школу* פתח בית־ספר. *—засѣданіе* פתח הישיבה. —кры́ть *кому глаза* פקח עיניו של־פ׳. —кры́ть *блюдо* הערה קערה. —кры́ть *свою игру* גלה דרכו (במשחק הקלפים). *Полиція* —кры́ла *заговоръ* הפוליציא גלתה את המרד. —кры́ть *непріятеля* מצא את האויב. —кры́ть *новую землю* מצא ארץ חדשה. *—причину болѣзни* מצא סבת־המחלה. *—чьи слѣды* מצא עקבותיו של־פ׳. *—кровь* הקז דם. *Вдали* —кры́лось *море* מרחוק נגלו רחבי־ים. *Будущее* —кры́лось *предо мною* העתיד נגלה לפני. *Въ городѣ* —кры́лась *холера* בעיר נתפרצה חולירע. —ва́ется *случай* מזדמנת שעת־כשר. —ва́ется *мѣсто управляющаго* מזדמנת כהונת־מנהל

откры́локъ כנף נ׳, ענף, סניף צדדי || יונק, נטיע ז׳

откры́тіе גלוי ז׳ || תגלית, מציאה, המצאה || מציאת. פתיחה חנכה נ׳. —*Америки* מציאת אמיריקא. —*тайны* גלוי־סוד. —*памятника* פתיחה (חנכה) של מצבת־זכרון

откры́то בגלוי, בפרהסיא, לפני קהל ועדה ת״פ

откры́тый גלוי, מגלה, חלק, פתוח, פקוח, מפלש ת׳. *Спать съ* —тыми *глазами* ישן בעינים פקוחות. —тое *море* רחבי־ים. —тое *окно* חלון פתוח. —тая *голова* ראש מגלח. *—воздухъ* אויר צח. *Подъ* —тымъ *небомъ* תחת כפת־הרקיע. *—листъ* גליון חלק. *—характеръ*

—*врагъ* אויב גלוי. לב ישר. *Оставить вопросъ* —тымъ תלה השאלה ברפיון
открѣплять, —пить פתח – פ״י התר מן־, || —ся התר מן־ ||
откуда ת״פ מאין, מהיכן, אי־מזה || מנין. —*вы это узнали* דבר זה מנין לך
откудова *и* **откуду** *см.* откуда
откупать, —пить || פדה || קנה מיד־פ׳ פדה עצמו —ся || שכר, חכר פ״י
откупать פ״ע פסק לרחץ || —ся פסק לרחץ
откупной ת׳ נתון בחכירה, שכור
откупоривать, —порить פקק, הסר הפקק, התפקק, הפתח —ся || פתח המגופה פ״י
—*бутылку* פתח בקבוק
откупорка ז׳, פתיחה נ׳ פקוק
откупщикъ ז׳ חוכר, מוכסן
откупъ נ׳ חכירה. *Винные* —па חכירת־היין. *Держать на* —пѣ חכר. *Брать на* — לקח בחכירה. *Отдавать на* — נתן בחכירה]
откурить פ״ע פסק לעשן
откусать *см.* откусывать
откуски נ״ר חתיכות נשוכות
откусывать, —кусать *и* —кусить נשך מן־ פ״י || —ся הנשך מן־
откутывать, —кутать גלה המטפה, גלה עצמו —ся || הכשף– פ״י
откушать פ״י טעם || פ״ע כלה לאכל
отлаганіе ז׳ דחוי, עכוב, אחור
отлагательный ת׳ דוחה, מעכב, מאחר
отлагательство ז׳ דחוי, עכוב, אחור. *Это дѣло не терпитъ* —ва ענין זה אינו סובל דחוי
отлагать, отложить *см.* откладывать, —класть *и* откладывать, отложить || —ся התחלק מן־, הפרד־ ||
отламывать, —ломать *и* —ломить שבר מן־, קטם־, פרם– פ״י || —ся השבר מן־, הקצם־, הפרם–
отлегать, —лечь פ״ע צלה, השקט. *У меня* —гло *на сердцѣ* לבי נרגע. *Боль* —тла הכאב הוקל
отлежать פסק בשכיבה || שכב זמן רב חולה פ״ע
отлеживать, —лежать פ״ע שכב עד לחלי || —ся השבח בשכיבה || החלף כח בשכיבה
отлежь *см.* осадокъ (כגון סיגרות)]
отлетать, —летѣть –, עוף מן־, התעופף פרם– || נתר– פ״ע
отлётный *см.* перелётный
отлётъ נ׳ התעופפות מן־, פריחה–

отлетѣть *см.* отлетать
отливальный ת׳ של התכה, המשמש להתכה
отливальщикъ ז׳ מתיך
отливать, —лить ,התך || הרק־ שפך מן־, —ся || יצק פ״י || הזהר, התנוצץ פ״ע
|| התך, הצק. הַשׁפך. —*лить воду изъ барки* הרק המים מן הצנדל. —*лить воду изъ стакана* שפך מן המים. יצק תותח —*лить пушку* שבכום. —*лить свѣчи* התך נרות. *Эта матерія* —ваетъ האריג הזה מזהיר
отливина ז׳ מרזב, צנור
отливистый ת׳ מתנוצץ טובא (כגון אבן)
отливка נ׳ יציקה, התכה
отливной ת׳ של התכה || נגר, זולף
отливщикъ ז׳ מתיך, יוצק
отливъ נ׳ התנוצצות ז׳, ברום. *Ткань съ* —вомъ ארג מתנוצץ. *Камень съ* —вомъ אבן מבהקת. || *Морской* — ירידה ועליה; —*и приливъ* זומא. ירידה וזמא ושרולית || *см.* отливка
отлизывать, —лизать *и* —лизнуть לחך · פ״ין] דקק מעל־,
отлика ז׳ הבדל
отлипать, —липнуть פ״ע התבדל
отлитіе *см.* отливка
отлить *см.* отливать
отличать, —чить , צין את־ || הבדל בין הבדל, התבדל, הפלה , —ся || הפלה– פ״י הצטין, התגדר
отличеніе ז׳, הפלאה נ׳ הבדל
отличествовать פ״ע הצטין
отличительность ז׳, השתנות נ׳ שנוי
отличительный ת׳ של שנוי
отличіе נ׳ הצטינות || ז׳ שנוי, הבדל. *Знаки* —чія אותות־הצטינות
отличность *см.* отличительность
отличный || מצין, משבח, טוב מאד, נבחר כפתור ופרח —но. ת׳ שוגה מן־
отлогій ת׳ משפע, תלול
отлогоберегій ת בעל חף תלול
отлогость ז׳ שפוע
отложеніе *см.* откладка || התחלקות מן־, התפרדות־]
отложистый *см.* отлогій
отложить *см.* откладывать || —ся *см.* отлагаться
отложной. —*воротникъ* צוא׳ז מופשל
отломать *см.* отламывать
отломка, отломленіе נ׳ שבירה מן־
отломокъ ז׳ שבר־כלי, חרס
отломъ נ׳ שבירה מן־

отлу́пливать, —лупи́ть קָלֵף מִן־, חָשַׂף,
—ся הִתְקַלֵּף ‖ פְּצַל פ״י
отлуча́ть, — чи́ть הִבְדִּיל מֵעַל־, הִפְרִיד, הִרְחִיק ‖
—ся נִדָּה, גֵּרֵשׁ, נִדּוּי עַל־, שַׁמְתָּ, הֶחֱרִים פ״י
הִבְדִּיל מִן־, הִתְרַחֵק־, הָיָה מְחוּץ לְבֵיתוֹ ‖
הִתְנַדָּה, הֻחְרַם
отлуче́ніе נִדּוּי, חֵרֶם ז׳, שַׁמְתָּא ‖ הַבְדָּלָה,
הַרְחָקָה נ׳
отлучи́тельный שֶׁל חֵרֶם,־ נִדּוּי־ שַׁמְתָּא ת׳.
—ная *булла* גְּזֵרַת־נִדּוּי
отлу́чка הִתְרַחֲקוּת מֵעַל־, יְצִיאָה מִבֵּיתוֹ נ׳
отлу́чный שֶׁיָּצָא מִבֵּיתוֹ ת׳
отлыга́тельство *см.* отлы́жка
отлыга́ться, отолга́ться הִנָּצֵל בִּכְזָבִים,
הִפָּטֵר מִתּוֹךְ כְּזָבִים פ״ע
отлы́жка הִתְנַצְּלוּת שֶׁל כָּזָב נ׳
отлы́нивать, —лыня́ть הִשְׁתַּמֵּט מִפְּנֵי־,
בָּרַח־, הִתְרַחֵק מִן־ פ״ע
отлѣза́ть, —лѣзть זָחַל מִן־ פ״ע
отлѣпи́ть *см.* отлѣ́пливать
отлѣпле́ніе הַפְרָדַת־דֶּבֶק נ׳
отлѣпивать, отлѣпля́ть, —лѣпи́ть
הִפְרִיד דֶּבֶק ‖ הֵכִין תַּבְנִית פ״י; פָּסַק לַעֲשׂוֹת
—ся הִתְפָּרֵד (הדבקה) ‖ —ся ‖ תַּבְנִית פ״ע
הֵעָשָׂה (תבנית)
отля́пать, —ля́пнуть גָּזַר בְּבַת אַחַת פ״י
отма́зывать, —ма́зать כִּלָּה הַטִּיחָה פ״ע
отма́ливать, —моли́ть הִצִּיל בִּתְפִלָּה,
—ся סִיֵּם הַתְּפִלָּה ‖ בְּתַחֲנוּנִים פ״י
отма́лчиваться, —молча́ться סָבַל בְּדוּמִיָּה,
עָבַר בִּשְׁתִיקָה (עַל שְׁאֵלָה) פ״י
отма́лывать, —моло́ть גָּמַר הַטְּחִינָה פ״ע
отма́нивать, —мани́ть פִּתָּה, הִטָּה מִן־,
отма́нка פִּתּוּי ז׳ הִדִּיחַ־ פ״ן
отма́рывать, —мара́ть לִכְלֵךְ כֻּלּוֹ, זִהֵם־פ״י
отма́тывать, —мота́ть כָּרַךְ מִן־ פ״י ‖ כִּלָּה
—ся הִכָּרֵךְ מִן־, הִתְפָּרֵךְ ‖ לִכְרֹךְ פ״ע
отма́хивать, —махать *и* —махну́ть
הֵשִׁיב כְּנַף־, הִבְרִיחַ־ ‖ סִיֵּם בִּמְהֵרָה ‖ גָּזַר בְּבַת
—ся הֵגֵן עַל עַצְמוֹ בִּתְנוּפַת־יָד ‖ אַחַת פ״י
отма́хъ *см.* отма́шка
отма́чивать, —мочи́ть שָׁרָה הֵיטֵב, הִרְטִיב פ״י
отма́шка נִפְנוּף ז׳
отма́шь. *На* — בְּכַף־יָד הֲפוּכָה
отма́щивать, —мости́ть רִצֵּף כָּלִיל פ״י
отмежева́ніе תְּחוּם ז׳, הַגְבָּלָה נ׳
отмежёвывать, —жева́ть תָּחַם, מִצֵּר,
גִּבֵּל, הִגְבִּיל פ״י
отмѣлистый מָלֵא שִׂרְטוֹנוֹת ת׳
отмѣ́ль, отмѣ́лина שִׂרְטוֹן ז׳

отмерза́ть, —мёрзнуть הִקְפָּא (בקר) פ״ע
отмёрзлый נִקְפָּא (בקר) ת׳
отмета́тельный מְנִיחַ, נוֹטֵשׁ, מְתָעֵב ת׳
отмета́ть, —мести́ טִאְטֵא מִן־, כִּבֵּד־, פִּנָּה,
יָעָה־ פ״י
отмета́ть, —метну́ть זָרַק הַצִּדָּה, הִשְׁלִיךְ
—ся ‖ הָלְאָה, זָרָה ‖ זָנַח, נָטַשׁ, תִּעֵב פ״י
הֻזְנַח, הִתְעַב
отмѣ́тникъ פּוֹשֵׁעַ, בּוֹגֵד, מוּמָר ז׳
отмѣ́тническій שֶׁל פּוֹשֵׁעַ, — בּוֹגֵד ת׳
отмѣ́гничество בְּגִידָה, פְּשִׁיעוּת, הֲמָרָה נ׳
отметну́ть *см.* отмета́ть
отмётный פָּסוּל, נִבְזֶה ‖ פּוֹשֵׁעַ, מוּמָר ת׳
отмётъ נְטִישָׁה, הַזְנָחָה נ׳
отмётывать *см.* отмета́ть, —метну́ть
отмина́ть, отмя́ть סִיֵּם ‖ רִכֵּךְ בְּלִישָׁה פ״י
הַלִּישָׁה פ״ע
отмо́ина אֲדָמָה שְׁטוּפָה מִן־ נ׳
отмойно́й שָׁטוּף מִן־ ת׳
отмока́ть, —мо́кнуть הִתְרַכֵּךְ, הֵמַק
отмо́клый מְרֻכָּךְ ת׳ מְרֻטָּבָה פ״ע]
отмо́кнуть *см.* отмока́ть
отмола́живать, —лоди́ть רִכֵּךְ
—ся ‖ רֻכַּךְ (אלאבאסטר) פ״י
отмола́чивать, —лоти́ть דָּשׁ כָּלִיל פ״י
отмолви́ть עָנָה לְפ׳ פ״י
отмоли́ть *см.* отма́ливать
отмоло́дка רִכּוּךְ הָאַלַּבַּסְטָר ז׳
отмоло́тъ דִּישָׁה נ׳
отмоло́ть *см.* отма́лывать
отмолча́ться *см.* отма́лчиваться
отмора́живать, —рози́ть הַקְפָּא (בקור) פ״י
—ся ‖ הִקְפָּא
отмости́ть *см.* отма́щивать
отмо́стка רִצְפָּה נ׳
отмота́ть *см.* отма́тывать
отмо́токъ חוּטִים כְּרוּכִים מִן־ ז״ר
отмочи́ть *см.* отма́чивать
отмсти́тель נוֹקֵם נִקְמַת־, גּוֹאֵל ז׳
отмсти́тельный נוֹקֵם, שֶׁל נְקָמָה ת׳
отмсти́ть *см.* отмща́ть
отму́чить פָּסַק לְעַנּוֹת פ״ע
отмуштрова́ть לִטֵּשׁ אִישׁ (בְּהַנְהָגָה) פ״י
отмща́ть, отмсти́ть נָקַם, הִנָּקֵם, הִתְנַקֵּם,
עָשָׂה נְקָמָה פ״י
отмще́ніе נָקָם ז׳, נְקָמָה נ׳
отмыва́ть, —мы́ть שָׁטַף בְּמַיִם, הֵדִיחַ —,
שָׁטַף, הִתְכַּבֵּס —ся ‖ כִּבֵּס — פ״י. *Это*
пятно не —ва́ется כֶּבֶם זֶה אֵינוֹ מִתְכַּבֵּס
отмы́вка כִּבּוּס ז׳, שְׁטִיפָה, הֲדָחָה נ׳

отмыкать, отомкнуть פתח פ״י ‖ —ся הפתח

отмыкать פ״י (פשתן) נפס, פרק, הבהב. *Мы* —*кали свое горе* נפטרנו מצרתנו

отмыливать —мылить פ״ע פסק לספן

отмыть *см.* отмывать

отмычка פותחת נ׳

отмѣна בטול ז׳; תמורה נ׳. —*закона* בטול־החק. *Въ* —*ну* בּמקום־, תחת; *см.* отмѣнéніе

отмѣнéніе בטול ז׳, העברה נ׳

отмѣнительный מבטל, מעביר ת׳

отмѣнность עלוי, סלסול ז׳, מצינות נ׳

отмѣнный מעלה, מופלא, מובחר, מצין, מסלת, מיוחד ת׳

отмѣнять, —нить בטל, העבר, הפר, שנה, בטל, העבר וכו׳ ‖ —ся המר פ״י. —*законъ* העבר חק. —*рѣшеніе* בטל פסק

отмѣривать, —мѣрять *и* —мѣрить מדד פ״י ‖ —ся המדד

отмѣръ מדידה נ׳

отмѣта, —тина, —тка סימן, ציון, תו, אות ז׳. *Онъ получилъ хорошія* —тки הוא קבל ציונים טובים

отмѣтить *см.* отмѣчать

отмѣчать, —мѣтить רשם, סמן, צין, התוה פ״י ‖ —ся הרשם, הסתמן וכו׳

отмяклость רכיכות נ׳

отмяклый מרכך ת׳

отмякнуть התרכך פ״ע

отмять *см.* отминать

отнашивать —носить פ״ע פסק לשאת (בגד)

отнесéніе נשיאה בהזרה, החזרה ‖ ושימה (על חשבון) נ׳

отнимать, отнять לקח מן־, גזל־, שלל־, הצל ‖ הבדל מן־, כרת, חתך, גדע פ״י ‖ יבש, השתתק, התחרש ‖ הלקח, —ся ‖ הכרת, החתך, הגדע ‖ השלל. —нять *у кого последнюю надежду* שלל מפי את תקותו האחרונה. *У него* —няли *руку* כרתו את ידו. —нять *ребенка отъ груди* גמל תינוק. *У меня* —нялась *нога* יבשה (נשתתקה) רגלי

отнорокъ מאורה צדדית (של שועלים) נ׳

относительно על אודות, על דבר־, ביחס אל־, בנוגע־, לפי יחס, לפי ערך, בערך ת״פ

относительность הערך היחוסי ז׳

относительный יחוסי ת׳

относить, отнести *и* отнесть נשא אל, בהזרה ‖ העתק הלאה ‖ יחס אל־ פ״י ‖ הזקף, הוצג ‖ התיחס, נגע אל־, היה ‖ —ся ‖ פנה — ‖ שייך־. —несите הצטרף ‖ *письмо на почту* שא את המכתב אל הפוסטא. —*что назадъ* נשא דבר בהזרה. —сти *заборъ* העתק גדר הלאה. *Лодку* отнесло *вѣтромъ* ורוח נשא (דחף) את הסירה הלאה. *Эту ошибку* —носятъ *къ его небрежности* שגיאה זו מיחסים לרשלנותו; שגיאה זו מציגים על חשבון רשלנותו. —*къ кому честь открытія* יחס לפי כבוד־ההמצאה. —*событіе къ баснословнымъ временамъ* יחס מאורע לתקופת־האגדה. *Это будетъ* —сено *на вашъ счетъ* זה יזקף (יוצג) על חשבונך. *Эти слова ко мнѣ не* —сятся הדברים האלה אינם נוגעים אלי. *Это дѣло ко мнѣ не* —сится ענין זה איני שייך לי. *Онъ небрежно* —сится *къ своимъ занятіямъ* היא מתיחס אל עבודתו בהרשלות. —стись *къ кому письменно* פנה אל־פי בכתב. —ситься הצטרף (באריתמיטיקא)

относить *см.* отнашивать

относный נשוא; מובדל, מופרד ת׳

отночевать לון, לין פ״ע

отношéніе יחס, יחוס, ערך ז׳, שייכות, הצטרפות, בחינה ‖ הודעה נ׳. *Эта статья имѣетъ* —*къ предыдущей* מאמר זה יש לו הצטרפות אל הקדם לו. *Въ какихъ* —ніяхъ *вы съ нимъ* מה הוא היחס שבינך ובינו. *Въ музыкальномъ* —ніи בגדר־המוסיקא. *Въ слѣдствіе* —нія *такого-то суда* אחרי הודעתו של בית־דין פ׳. *По* —нію מצד. *Прямое*— יחס תכוף. *Ариѳметическое*— ערך חשבוני. *Разность*— שם הערך. *Геометрическое*— ערך מדידי

отнынѣ מעכשיו, מעתה, מהיום והלאה ת״פ

отнѣкиваться, —каться נחר, כחש, ענה בשלילה פ״ע

отнюдь. —*не* בשום אפן לא

отнятіе לקיחה מן־, קיחה־, הסרה נ׳. —*руки* כריתת־היד

отнять *см.* отнимать

ото *см.* отъ

отобраніе לקיחה מן־, קיחה— נ׳; *см.* отбираніе

отобрать *см.* отбирать

отобѣдать גלה סעודת־הצהרים פ״ע

отовсюду *см.* отвсюду

отогна́ть *см.* **отгоня́ть**
отогну́ть *см.* **отгиба́ть**
отогрѣва́ніе חִמּוּם ז׳
отогрѣва́ть **—грѣ́ть** חִמֵּם, הֶחֱם פ״י ‖ **—ся** הִתְחַמֵּם
отодвига́ть, отодви́нуть *см.* **отдвига́ть**
отодра́ть *см.* **отдира́ть**
отожествля́ть, —стви́ть דִּמָּה, הִשְׁוָה, ‖ **—ся** הִשְׁתַּוָּה, הָבָא לִידֵי שִׁוּוּי פ״י
отозва́ніе קְרִיאָה לַחֲזֹר נ׳
отозва́ть *см.* **отзыва́ть**
отойти́ *см.* **отходи́ть**
ото́къ אִי (שֶׁל נהר) ‖ הַיְּרוֹקָן ז׳, מַחֲלַת־הַמַּיִם נ׳
отолга́ться *см.* **отлыга́ться**
отомсти́ть *см.* **отмсти́ть**
отоня́ть, —ни́ть הָדֵק יוֹתֵר; חִדֵּד פ״י
отопи́ть *см.* **ота́пливать**
ото́пка הַסָּקָה נ׳
ото́пки *см.* **вы́топки**
ото́покъ נַעַל בְּלוּי ז׳
отопрѣва́ть, —прѣ́ть הִמַּק (מוּעָה) פ״ע
отопрѣ́лый נָמֵק (מֵחֹם) ת׳
отопта́ть *см.* **ота́птывать**
ора́чивать, оторочи́ть תָּפַר שָׂפָה ‖ **—ся** הִתָּפֵר בְּמֶרֶט פ״י
оторва́ть *см.* **отрыва́ть**
оторжа́вѣть הִרְקִיב מֵחֲלוּדָה פ״ע
оторопѣ́лость מְבֻכָה, פַּחַד ז׳, פַּחְדָּנוּת, בַּיְשָׁנוּת נ׳
оторопѣ́лый רַךְ־לֵב, מוּג־, פַּחְדָּן, בַּעַל פַּחַד, בַּיְשָׁן ת׳
оторопѣ́ть נִבְהַל, פָּחַד, הִתְפַּחֵד, סָלַד, סָלַר פ״ע
оторочи́ть *см.* **ора́чивать**
оторо́чка שָׂפָה (מֶרֶט) נ׳
отосла́ніе שִׁלּוּחַ ז׳
отосла́ть *см.* **отсыла́ть**
ототкну́ть *см.* **оттыка́ть**
отохо́чивать, —хо́тить הִטָּה לֵב־פִּי מֵעַל־, הִרְגִּיל מִן־ פ״י
отоща́лость כְּחִישׁוּת (מִתַּעֲנִית) נ׳
отоща́лый כָּחוּשׁ, רָזֶה, דַּק־בָּשָׂר, דַּל ת׳
отоща́ніе כְּחִישׁוּת נ׳
отощева́ть, отоща́ть כָּחַשׁ, הֵעָשָׂה כָּחוּשׁ, רָזֶה; חָלַשׁ מֵחֲמַת תַּעֲנִית פ״ע
отпада́ть, отпа́дывать, отпа́сть נָשַׁר, נָפַל מִן־ ‖ מָעַל בְּ..., בָּגַד —, פָּשַׁע — ‖ סוּר מֵאַחֲרֵי־, הִסּוֹג מֵעַל, הִפָּרֵד — ‖ בּוֹא לִידֵי קִלְקוּל, — הִתְמוֹטְטוּת פ״ע
отпа́деніе נְפִילָה, נְשִׁירָה, נְשִׁילָה ‖ פְּשִׁיעָה, בְּגִידָה, מְרִידָה נ׳, מַעַל, מֶרֶד, בֶּגֶד ז׳
отпа́дышъ נֶשֶׁר (פְּרִי נָשׁוּר) ז׳

отпа́ивать, отпая́ть הָסֵר רִתּוּךְ פ״י
отпо́ивать, отпои́ть הַשְׁקֵה; הַלְעֵט, פַּטֵּם (עֵגֶל) חָלָב ‖ הַחֲלֵשׁ פְּעֻלַּת־רַעַל פ״י
отпа́йка הֲסָרַת־רִתּוּךְ נ׳
отпа́лзывать *и* **отполза́ть, отползти́** זָחַל מִן־ פ״ע
отпа́ливать, отпали́ть פָּסַק לִירוֹת פ״ע ‖ הָגֵן עֲצְמוֹ, עָמַד עַל־נַפְשׁוֹ, הָגֵן עַל־ **—ся** ‖ בִּירִיָּה פ״י
отпа́лина *см.* **о́тпаль**
отпа́лка יְרִיָּה, עֲמִידָה עַל־נַפְשׁוֹ נ׳
отпа́лнивать *см.* **отпо́лнивать**
отпа́лый נוֹפֵל מֵעַל־, נִפְרָד מִן־ ת׳
о́тпаль גִּשְׁעָע ז׳, שְׁבָרִים ז״ר
отпа́ривать, —па́рить רַכֵּךְ בְּהֶבֶל, מַלֵּג, רַכֵּךְ בְּהֶבֶל, **—ся** קַבֵּב פ״י ‖ פָּסֹק לִרְחֹץ פ״ע ‖ הִמָּלֵג, קֻבַּב ‖ הִתְרַחֵץ; הִגָּהֵר בִּטְבִילָה שֶׁל זֵרְדִּין
отпа́рывать, отпоро́ть פָּשַׁט מִן־, הַתֵּר הִתְפַּשֵּׁט מִן־, הֻתַּר — **—ся** ‖ תִּפּוּר מִן־ פ״י
отпа́хивать, —ха́ть פָּסֹק לַחֲרֹשׁ פ״ע ‖ חָרֹשׁ כָּלִיל פ״י
отпа́хивать, —хну́ть גָּרַשׁ (זְבוּבִים) מֵעַל־, גָּרֵשׁ (זְבוּבִים) מִגּוּפוֹ **—ся** ‖ הָשֵׁב — פ״י
отпа́чкать הִתְלַכְלֵךְ, **—ся** ‖ לַכְלֵךְ, זָהֵם פ״י הִזְדַּהֵם
отпа́шка גְּמַר־הַחֲרִישָׁה ז׳
отпая́ть *см.* **отпа́ивать**
отпере́ть *см.* **отпира́ть**
отпеча́таніе **—ча́тка** הַדְפָּסָה נ׳
отпеча́токъ דְּפוּס, מִדְפָּס ‖ הוֹתָם ז׳. **—эстампа** מִדְפָּסָה שֶׁל תְּמוּנָה. **—рыбы на камнѣ** מִדְפָּסוֹ שֶׁל דָּג עַל־אֶבֶן. *На лицѣ его виденъ* **—лукавства** עַל־פָּנָיו מוּטְבָּע חוֹתָם שֶׁל עָרְמָה. *Слогъ его имѣетъ особый* **—** סִגְנוֹנוֹ נוֹשֵׂא עָלָיו חוֹתָם מְיֻחָד
отпеча́тываніе *см.* **отпеча́таніе**
отпеча́тывать, —ча́тать הַדְפֵּס פ״י, גָּמַר הַדְפֵּס, הֻדְפַּס. **—ся** ‖ הַהַדְפָּסָה פ״ע. *Лукавство* **—вается** *на его лицѣ* פָּנָיו מַבִּיעִים עָרְמָה. *На пескѣ* **—тались** *его слѣды* בַּחוֹל נִשְׁאֲרוּ עִקְּבוֹתָיו
отпива́ть, —пи́ть שָׁתָה מִן־ פ״י ‖ פָּסֹק לִשְׁתּוֹת פ״ע **—ся** ‖ הִתְרַפֵּא בִּשְׁתִיָּה
отпи́ливать, —ли́ть פָּסֹק לְנַסֵּר, —לְשׁוֹף פ״ע ‖ נְסֹר מִן־, הוֹשֵׁף— **—ся** ‖ נִסַּר מִן־, שׁוּף פ״י
отпи́лка נְסוֹר מִן־ ז׳, שִׁיפָה — נ׳
отпи́локъ חֲתִיכָה מְנֻסֶּרֶת נ׳
отпира́ніе פְּתִיחָה נ׳
отпира́тельство כִּחוּד ז׳, הַכְחָשָׁה נ׳
отпира́ть, отпере́ть פָּתַח פ״י ‖ **—ся**

כתר, בחש ‖ דפתים. —перéть *дверь*
פתח דלת. —ся *отъ своей подписи*
כחד את חתימתו. —рéться *отъ своихъ*
словъ אין את דברי־עצמו, לא הודה
בדברי־עצמו

отпи́рка מפתח, פותח ז׳, כף־במנעול נ׳
отпировáть כלה המשתה פ״ע ‖ עשה משתה,
отписáть *см.* отпи́сывать [חגג פ״ע]
отпи́ска מכתב־תשובה ז׳ ‖ החרמה (של
отписнóй *п׳* מוחרם   נכסים) נ׳]
отпи́сывать, —писáть עזב בירושה, הנחל ‖
ענה בכתב, השב –, הודע ‖ החרם נכסים פ״י
הוחרם, הוצא מן הכלל ‖ —ся ענה ‖
בכתב, השב –, הודע
óтпись מכתב־מענה ז׳, הודעה נ׳
отпи́хивать, —хáть *и* —хну́ть הדף
דחה עצמו ‖ —ся לאחור, דחה הלאה פ״י
(מן החוף)
отплáта גמול, שלום, תשלום־גמול, תגמול,
שכר, מתן – ז׳ ‖ נקמה נ׳
отплати́ть *см.* отплáчивать
отплáтный של מתן־שכר, של תשלום־גמול ת׳
отплáтчикъ גומל, משלם ז׳
отплáчивать, —плати́ть שלם ל..., גמל פ״י
‖ —ся השב תובו; פדה נפשו מן־
отплёвывать. —левáть *и* —плю́нуть
ירק בבוז ‖ —ся ‖ ירק, רקק, רקא פ״י
הגן על עצמו בירוקה
отплéскивать, —плескáть *и* плесну́ть
שפך מן־, שאב – ‖ נשא (במים, בגלים)
הלאה פ״י ‖ פסק להמות,־לפעפע,־לבעבע פ״ע ‖
התנשא, התרומם ‖ —ся הכה גלים פ״י
(מגלים) ‖ השאב; שטף הלאה
отплетáть, —плéсть *и* плести́ התר
שזורה, – קליעה ‖ גמר בקליעה פ״י
‖ —ся התר קליעת־עצמו
отплывáть, —плы́ть הפלג מן־ פ״ע
отплы́тіе הפלגה מן־ נ׳
отпля́сывать, —сáть גמור הרקוד, פסק –
רקד ‖ הנצל מן־, —ся ‖ רקד דיו פ״ע
התמלט –
отповѣднóй *и* отповѣ́дный *см.* отвѣ́т-
ный
óтповѣдь מענה ז׳, תשובה נ׳
отпóдчивать הכנס אורחים, קבל – ‖ התעלל
בפ׳, ענה, הכה, הלקה בחבילה של זרדין פ״י
отпóй הלעטה (ובחלב) נ׳
отпои́ть *см.* отпáивать
отполáскивать *и* —лосну́ть הדח, שטף פ״י.
‖ —ся השטף היטב

отползáть, отползти́ *см.* отпáлзывать
отполировáть *см.* полировáть
отполосовáть *см.* полосовáть ‖ דוש
отпóрка *см.* отпи́рка [בשרו של פ׳ פ״י]
отпóрный עומד בנגד,־בפני־ ת׳
отпóрокъ פשוט ז׳
отпорóть יסר כהוגן, הלקה – פ״י
отпорóть *см.* отпáрывать
отпóръ בגש, כבס ז׳ ‖ התנגדות נ׳
отпости́ться עמד מתענית, פסק להתענות פ״ע
отпóтчивать *см.* отпóдчивать
отпотѣ́лый מזע, כסוי בזעה ת׳
отпотѣ́ть הזע, התכסה בזעה ‖ פסק להזיע פ״ע
отправи́тель שולח ז׳
отпрáвить *см.* отправля́ть
отпрáвка *см.* отправлéніе
отправлéніе ז׳ משלוח, משלח, שלוח.
—*должности* מלוא תפקידו, התעסקות
בעבודה. —*богослуженія* תפלה.
Жизненныя —нія שמושי־הגוף
отправля́ть, —прáвить שלח ‖ מלא פ״י
השתלח ‖ יצא ‖ הלך, נסע ‖ הפלג —ся ‖
—вить *кого въ деревню* שלח פ׳
הכפרה. —вить *товары* שלח סחורות.
—*должность* מלא משמרת. *Онъ ху-*
до —вляетъ *свою службу* הוא אינו
ממלא את תפקידו כראוי. —виться *изъ*
города въ деревню יצא מן העיר הכפירה.
—ться *на балъ* הלך אל נשף־המחק.
—ться *въ море* הפלג בים. —ться *въ*
походъ הלך לשדה־קרב. —ться *на*
тотъ свѣтъ הלך לעולמו
отпрáздновать השלם חג ‖ חגג פ״י
отпрáшиваться, отпроси́ться בקש רשיון
ללכת, השאל מפ׳, הפטר – פ״ע
отпры́гать פ״ע פסק לקפץ. *Онъ уже*
—галъ *свой вѣкъ* כבר כלו שנותיו
отпры́гивать, —гну́ть קפץ לאחור פ״ע
отпры́скивать, —снуть זרק מתוך,
הזה – ‖ שלח יונקות פ״י
óтпрыскъ ענף, יונק, בד ז׳
отпры́снуть *см.* отпры́скивать
отпрягáть, —пря́чь פתח (סוס) פ״י
‖ —ся פתח, התפתח
отпрядáть, —пря́сть ‖ טוה, כלה הטויה
שלם בטויה פ״י
отпря́дывать *и* —прядáть, —пря́нуть
קפץ הלאה, הרתע לאחור פ״ע
отпря́чь *см.* отпрягáть
отпу́гивать. —пугну́ть השב מן־, הבהל־

דַחוּד — פ"י

отпу́дривать, —дрить נְזֹף || כַּלֵּה הַפִּרְכּוּס פ"ע
בְּפ', גָעֹר בִּנְזִיפָה בְּפ' פ"י

отпуска́ть *и* —пуща́ть, —пусти́ть
נָתֹן רְשׁוּת לֵילֵךְ, הַרְשֵׁה — || פָּטֹר, הַפְטֵר,
נָתֹן חֻפְשָׁה, שַׁחְרֵר || שַׁלַּח || נָתֹן בְּהַקָּפָה ||
נַהֵל (עוֹ וּת) נָתֹן הַיְמוּם לִפ' || רַפֵּה, הַרְפֵּה ||
גַּדֵּל, צַמֵּחַ || חַדֵּד, שַׁנֵּן, הַשְׁחֵז, מָרֹט פ"י
||—ся הִשְׁתַּחְרֵר וכו'. —сти́ть *въ гос-
ти* נָתֹן לֵילֵךְ לְקַבָּלַת־פָּנִים אֶל־פ'. —*лю-
дей (со двора)* הַרְשֵׁה לַמְשָׁרְתִים לָצֵאת.
Я —ти́лъ (*т. е. распустилъ*) *мою
прислугу* נָתַתִּי חֻפְשָׁה לִמְשָׁרְתַי. —*на
волю* שַׁחְרֵר. —сти́ть *товары въ
чужіе края* שַׁלֵּחַ סְחוֹרוֹת לִמְדִינוֹת
אֲחֵרוֹת. *Казна* —сти́ла *на эту
постройку сто тысячъ рублей*
הַמֶּמְשָׁלָה נָתְנָה לְבִנְיָן זֶה מֵאָה אֶלֶף רוּבָּל.
Онъ —пусти́лъ *мнѣ въ долгъ то-
вары* הוּא נָתַן לִי סְחוֹרָה בְּהַקָּפָה. —сти́ть
лошадей (изъ рукъ) הַרְפֵּה סוּסִים.
—сти́ть *струны* רַפֵּה הַמֵּיתָרִים. —*бо-
роду* גַּדֵּל זְקָנוֹ. —*саблю* מָרֹט חֶרֶב.
—*ножъ* הַשְׁחֵז סַכִּין. —сти́ть *остро-
ту* הַגֵּד שְׁנִינָה, — חַדּוּד

отпускна́я ז' — גֵּט, כְּתָב שִׁחְרוּר

отпускно́й מַרְשֶׁה, שֶׁל רִשָּׁיוֹן || מְשַׁחְרֵר, שָׁלוּחַ
לַחָפְשִׁי || שֶׁל הוֹצָאָה ת'. —*билетъ*
כְּתַב־רִשָּׁיוֹן. —ные *товары* סְחוֹרוֹת שֶׁל
הוֹצָאָה. —*офицеръ* אוֹפִיצֶר מְשֻׁחְרָר

о́тпускъ שִׁחְרוּר ז' || חֻפְשָׁה || הוֹצָאָה נ'.
Взять— נָטֹל חֻפְשָׁה. *Безсрочный*—
חֻפְשָׁה בִּלְתִּי נִגְבֶּלֶת. —*товаровъ за
границу* הוֹצָאַת סְחוֹרוֹת לְחוּץ לָאָרֶץ

отпусти́ть *см.* отпуска́ть

отпу́стъ כְּלִיחָה, כַּפָּרָה, הַפְלָגָה אַחֲרוֹנָה נ'

отпутеше́ствовать פְּסֹק מִסַּיֵּר פ"ע

отпу́тывать, —пу́тать הַתֵּר פ"י

отпуща́ть *см.* отпуска́ть ||—ся הִתָּר,
הִתְפָּרֵק

отпуще́ніе שִׁלּוּחַ ז', שִׁלּוּחִים ז"ר, חֻפְשָׁה ||
סְלִיחָה, נְקִיָּה, כַּפָּרָה נ'. —*на волю*
שִׁחְרוּר. —*грѣховъ* מְחִילַת־עֲוֹנוֹת, כִּפּוּרִים

отпу́щенникъ מְשׁוּחְרָר ז'

отпѣва́льный שֶׁל תְּפִלָּה עַל נִפְטָר ת'

отпѣва́ніе תְּפִלַּת־הַשְׁכָּבָה, תְּפִלָּה עַל נִפְטָר נ'

отпѣва́ть, —пѣть || הִתְפַּלֵּל עַל נִפְטָר,
וּמֵת פ"ע. *Я ему словно* —пѣлъ
קָרִיתִי לְפָנָיו כְּרָאוּי. *Это* —пѣтый *лгунъ*
(עַב־שֶׁקֶר) זֶהוּ אַרְכִי־שַׁקְרָן. *Это* —пѣтый
человѣкъ זֶהוּ אִישׁ אָבוּד

отпѣ́въ סוֹף־הַתְּפִלָּה ז'

отпя́чивать, —пя́тить דְּחֹף לְאָחוֹר, הָדֹף— פ"י
||—ся — נִדְחֵה לְאָחוֹר, הִסּוֹג

отрабо́таніе גְּמַר־עֲבוֹדָה ז' || עֲבוֹדָה בְּחוֹב נ'

отрабо́тка עִבּוּד, שִׁכְלוּל ז'

отрабо́тывать, —бо́тать כַּלֵּה הָעֲבוֹדָה,
מַשְׁלֵם— פ"ע || עַבֵּד, שַׁכְלֵל || עָבֹד בְּחוֹב, שַׁלֵּם
(חוֹב) בַּעֲבוֹדָה פ"י

отра́ва רַעַל, סַם־מָוֶת ז'

отрави́тель מַרְעִיל, מֵמִית בְּרַעַל ז'

отравле́ніе הַרְעָלָה נ'

отра́вливать *и* —равля́ть, —ра́вить
מַרְעֵל —ся || הַרְעֵל, הָמֵת בְּרַעַל, סַמֵּם פ"י
עַצְמוֹ, הַרְעֵל

отра́вный רַעֲלִי, מֵבִיל רַעַל ת'

отра́вщикъ *см.* отрави́тель

отра́да שִׂמְחָה, עֹנֶג, נֹעַם, עֵדֶן, סַעַד, תַּעֲנוּג ז',
הֲנָאָה, הַקָּלָה, נְעִימוּת, נַחַת נ'. —*сердца
моего* מְשׂוֹשׂ נַפְשִׁי

отра́дный מַרְוִיחַ, מֵנִיחַ, מֵקִיל, מֵשִׁיב־נֶפֶשׁ,
מְשַׂמֵּחַ לֵב ת'

отража́тель *см.* рефле́кторъ

отража́тельный דּוֹחֶה לְאָחוֹר, מֵשִׁיב אָחוֹר ת'

отража́ть, —рази́ть || הַכֵּה אָחוֹר (את האויב)
עָצֹר בְּעַד, דָּחֹה (הכאה) || שַׁקֵּף, הַשְׁקֵף ||
הִשְׁתַּקֵּף; ся-|| הַשְׁלֵךְ אָחוֹר, כַּתֵּר, הָדֹף פ"י
הִדָּחֵה וכו'. *Стѣна* —жа́етъ *сол-
нечные лучи* הַקִּיר דּוֹחֶה אֶת קַרְנֵי־הַשֶּׁמֶשׁ.
—*чьи доводы* שֶׁל־פ' כַּתֵּר רְאָיוֹתָיו.
Это —рази́тся *на немъ впослѣд-
ствіи* פְּעֻלָּתוֹ שֶׁל זֶה תֵּרָאֶה עָלָיו לְאַחַר־זְמַן

отражда́ть *см.* отрожда́ть

отраже́ніе || — דְּחִיָּה, הַכָּאָה אָחוֹר, הַשְׁלָכָה
הִשְׁתַּקְּפוּת || בָּבוּאָה נ'

отрази́тельный דּוֹחֶה ת'. —ная *сила*
כֹּחַ דּוֹחֶה

отрази́ть *см.* отража́ть

отра́ивать, отро́ить עַל נַהֵל) חַלֵּק
(מדבורים) התבדל ||—ся (דבורים) פ"י

отрапортова́ть *см.* рапортова́ть

о́трасль עָנָף, יוֹנֵק, שְׁתִיל, נֵצֶר ז'
—*горъ* מִבְצוֹק. —*промышленности*
עֲנַף־הָרֶשֶׁת

отраста́ть *см.* отроста́ть

отра́щивать *см.* отроща́ть

отре́біе מוֹץ ז', סִיגִים ז"ר, פְּסֹלֶת נ'

отре́бъ *см.* отре́біе

отрезвле́ніе פִּכּוּחַ ז', הִתְפַּכְּחוּת נ'

отрезвля́ть, —резви́ть פַּכֵּחַ פ"י ||—ся
הִתְפַּכֵּחַ

отрекáть *и* **отрицáть, отрéчь** שלל, בחר, כחש, הכחש, לא הודה ב.. כפר — || —ся חזר, התחרט || נתר על־. —цáть *очевидность* הכחש המפורסמות. —кáться *отъ долга* כחש את חובו. —кáться *отъ своихъ словъ* הכחש את דבריו. —рéчься *отъ своего мнѣнія* חזר בו מסברתו. —рéчься *отъ престола* נתר על כסא המלוכה

отрекомендовáть *см.* рекомендовáть

отрёпки נ׳ נערת

отрéпливать, отрепáть נפס, סרק, הכהב, הפרק, הסתרק —ся || דפן (פשתן) פ״י

отрéпье נערת נ׳ || סמרטוטים, סחבות נ״ר

отретировáться *см.* ретировáться

отречéніе מאון ז׳, הסתלקות || ותור על־, עזיבה, ההכחשות בפנה, הכחשה || התחרטות נ׳. —*отъ наслѣдства* הסתלקות מן הירושה. —*отъ вѣры* הסתלקות. —*отъ свѣта* ההכחשות לאמונה. —*отъ своего мнѣнія* בן העולם התחרטות בסברתו

отрéчь *см.* отрекáть

отри́нутіе זניחה, הזנחה נ׳

отри́нуть זנח, הזנח, דחה, הדף פ״י || —ся דזנח, הדחה

отрицáніе אין ז׳, שלילה, הכחשה, כפרנות נ׳

отрицáтель מאן, שולל, מכחש, כופר ז׳

отрицáтельный של אין, של שלילה ת׳

отрицáть *см.* отрекáть

отрóгъ מצוק, רכס ז׳

отроди́ть *см.* отрождáть

отрóдокъ יונק, נצר ז׳

отрóдье זרע, צאצא, מין ז׳, תרבות נ׳

отрóекъ שרידו של נחיל־דבורים ז׳

отрождáть, —роди́ть הצמח, הולד || העלה שגה, צמח || —ся יונקות (משרש) פ״י הולד || צמח מחדש

отрождéніе זרע ז׳, צאצאים ז״ר; צמיחה מחדש נ׳

отрокови́ца נערה (מז׳ עד ט״ו שנה) נ׳

отроколюби́вый אוהב תינוקות ז׳

óтрокъ נער (מז׳ עד ט״ו שנה) || פג׳, משרת ז׳

отростáть, —рости́ צמח, הוצא יונקות, מחדש פ״ע

отрости́ть *см.* отращáть

отрóстокъ יונק, נצר ז׳, זמורה נ׳

óтроческій של בני־הנעורים ת׳

óтрочество ימי־הנעורים (מז׳ עד ט״ו שנה) ז״ר

отрóчествовать היה בימי־הנעורים פ״ע

óтрочій *см.* óтроческій

отращáть, —рости́ть גדל, הצמח, שגשג פ״י

отрубáть, —би́ть התז, קצץ, גדע, כרת פ״י

отрубевáтый (קמח) מערב בסבין ת׳

отрубéйный של סבין ת׳

óтруби קיבר ז׳, סבין ז״ר, תורא נ׳

отруби́стый מלא סבין ת׳

отрýбистый, отрýбчатый תלול, משפע ת׳

отрýбка קצוץ, גדוע ז׳, התזה, כריתה נ׳

отрубнóй של סבין ת׳

отрýбкъ בול־עץ, סדן, כופת ז׳

отрýбъ מקום הגזר (באילן), קטר, כרת (של אילן או קורה) ז׳. *Бревно въ —бѣ 15 дюймовъ* קורה בת חמש־עשרה אצבעות בעבי הקטר

отрубянóй. —*хлѣбъ* פת־קיבר

отрывáть, —ры́ть חפר מן־, כרה־, חפר והוצא, גרף (אדמה, שלג) פ״י

отрывáть, оторвáть קרע מעל, תלש — || —ся עקב מן־, הפרע־ הקרע מעל־ פ״י || התלש —]

отры́вистость קטוע ז׳

отры́вистый מקטע, מסרג ת׳. —то בקיצור, בקיצור; בדברים כקטעים

отры́вка הפסק ז׳

отры́вокъ קטע, קטוע, פרק, שבר ז׳

отры́вочный עשוי קטעים, — בקיצור ת׳

отры́вчивость, —чивый, —чиво *см.* отры́зистость, —стый, —висто

отры́въ מקרע, מקטע (מקום הקרע, —הקטע) ז׳

отрыгáть, —гну́ть גהק || העלה גרה פ״ע || —ся חזר, נשנה. *Эта болѣзнь со временемъ —кётся* מחלה זו תחזור במשך הזמן

отры́жка גהוק ז׳ || חזירה (של מחלה) נ׳

отры́ть *см.* отрывáть

отрѣзаніе חתוך ז׳, כריתה מן־, גזירה — נ׳

отрѣзать *см.* отрѣзывать

отрѣзка *см.* отрѣзаніе. —*земли* כדידה של חלקת־אדמה

отрѣзнóй קצוץ, כרות, גזוז ת׳

отрѣзокъ נתח, חתך, גזר ז׳

отрѣзъ מקום הגזר, קדוד ז׳. *Дерево 10 вершковъ въ —зѣ* אילן בעל עשר ורשקאות בקדוד. *Отрѣзать на—* דחה בהחלט — להלוטין

отрѣзывать, —рѣзать קצץ, כרת, גזר, חתך || חלק, כדד (חלקת־אדמה) פ״י || —ся הקצץ, הכרת, הגזר, הכדד. *Онъ прямо ему —рѣзалъ* הגיד בפניו ולא כחדן

отрѣшáемый בו־חבר ה ת׳

отрѣшáть, —ши́ть הסר, הרחק, דחה מן־,

דַּבְדֵּל, הוּסַר מִן־ || הִבָּדֵל, ся— || פֵּטֵר־ פ״י
הִתְפַּלֵּל, הִתְרַחֵק

отрѣше́ніе פִּטּוּר ז׳, הַכָּרָה מִן־ נ׳
отря́децъ גְּדוּד־חַיִל קָטָן ז
отряди́ть *см.* отряжа́ть
отря́дный שֶׁל גְּדוּד־חַיִל ת׳
отря́дъ גְּדוּד ז׳, פְּלֻגָּה נ׳. *Передовой* — הֶחָלוּץ
отряжа́ть, —ряди́ть שָׁלַח אֶל־ פ״י
||—ся הִשָּׁלַח אֶל־
отряса́ть, —сти́ נָעַר מִן־, נָעֵר פ״י
||—ся דֻּנְעַר ; הִתְנַעֵר מִן־
отря́хивать, —хну́ть נָעֵר מֵעָפָר פ״י ||—ся הִתְנַעֵר מֵעֲפָרוֹ
отсади́ть *см.* отса́живать
отса́дка שְׁתִילָה, נְטִיעָה נ׳
отса́докъ שָׁתִיל, מַטָּע ז׳
отса́живать, —сади́ть הַעְתֵּק הָלְאָה || שָׁתֹל
הִשָּׁתֵל מִמָּקוֹם ся— || מִמָּקוֹם לְמָקוֹם פ״י
לְמָקוֹם
отсалю́товать סַלֵּט, בָּרֵךְ בִּירִיּוֹת־תּוֹתָח פ״ע
отса́сывать, —соса́ть פָּסֹק לִינֹק||יָנֹק מִן־ פ״י
отсвѣ́тъ אוֹר חוֹזֵר ז׳, בְּבוּאָה נ׳
отсвѣ́чивать *и* —ся הָחֲזֵר אוֹר, הַגִּהַּ
отсёлокъ מִגְרָשׁ ז׳ בְּבוּאָה פ״ין
отсе́лѣ *и* **отсе́ль** מִכָּאן || מֵעַתָּה, מֵעַכְשָׁיו ת״פ
отселя́ть, —ли́ть הַעֲבֵר (אכרים) כִּמְקוֹם לְמָקוֹם פ״י
отси́живать, —сидѣ́ть מַלֵּא צְבָאוֹ, – זְמַן־ יְשִׁיבָתוֹ, יָשֹׁב זְמַנּוֹ || גְּבַר תִּקּוּק פ״י
||—ся הִסְתַּתֵּר, הֻבָא אֶל הַכֵּלִים. *Онъ* —сидѣ́лъ *свой срокъ въ тюрьмѣ* הוּא יָשַׁב זְמַנּוֹ בְּתַּפִיסָה. *Я* —сидѣ́лъ *себѣ ноги* הִ הִיתִי אֶת רַגְלַי (בישיבה)
отсини́ть *см.* сини́ть
отска́бливать, —бли́ть גָּרֹד אֶת, הַקְצֵה־ פ״י
отска́кивать, —скака́ть דָּהֹר בְּבַהֲלָה פ״ע
отска́кивать, отскочи́ть *и* отскокну́ть הִנָּתֵר כִּמְקוֹמוֹ, נַתֵּר מֵעַל־, הֻנְתַּע לְאָחוֹר || פָּקַע. || נָפֹל פ״ע. *Мячъ* —скочи́лъ *отъ пола* הַכַּדּוּר נִתַּר מִן הַקַּרְקַע. *Пуля* —скочи́ла *отъ стѣны* הַכַּדּוּר נִתַּז מֵעַל הַקִּיר. *У меня* —скочи́ла *пуговица* פָּקַע אֶצְלִי כַּפְתּוֹר. *У стула* —скочи́ла *ножка* נִפְלָה כֶּרַע מִן הַכִּסֵּא
отскреба́ть, отскре́сть גָּרֹד, הַקְצֵה פ״י
||—ся הִתְגָּרֵד, הִקְצָה
отскрёбки קְצוּעַ ז׳, גְּרוּדוֹת נ״ר
отсла́нивать *и* отслоня́ть, отслони́ть הַקְהֵם || ся— || הֻקַּע (הַכִּסּוּי), פָּתֹחַ פ״י

הִתְקַלֵּף, הִשְׁתַּמֵּט
отслое́ніе *см.* отсло́йка
отсло́ивательный מִתְפַּצֵּל, נִקְלָף ת׳
отсло́иваться, —слои́ться הִתְפַּצֵּל, הִקָּלֵף (עצמות) פ״ע
отсло́йка הִתְפַּצְּלוּת, הִתְקַלְּפוּת (של עצמות) נ׳
отслони́ть *и* —ня́ть *см.* отсла́нивать
отслу́га תַּשְׁלוּם־גְּמוּל נ׳
отслу́живать, —жи́ть || כַּלֵּה עֲבוֹדָתוֹ, מַלֵּא־ מַלֵּא זְמַן עֲבוֹדָתוֹ, שַׁמֵּשׁ זְמַנּוֹ || הָשֵׁב גְּמוּל מַלֵּא. לְפִי פ״י. —жи́ть *отечеству* צְבָא־עֲבוֹדָתוֹ לְאֶרֶץ־הַמּוֹלֶדֶת. *Онъ* —жи́лъ *свои тридцать лѣтъ* הוּא מִלֵּא עֲבוֹדָתוֹ בְּמֶשֶׁךְ שְׁלשִׁים שָׁנָה. *Эта шуба* —жи́ла *свой вѣкъ* פַּרְוָה זוֹ כְּבָר שֶׁבְּלָתָה וְזָקְנָה. *Постараюсь вамъ* —жи́ть אֶשְׁתַּדֵּל לְהָשִׁיב גְּמוּלְךָ. —жи́ть *обѣдню* עָרֹךְ תְּפִלָּה. *Обѣдня уже* —жена הַתְּפִלָּה כְּבָר נִגְמְרָה
отслу́шивать, —слу́шать שְׁמֹעַ כָּל דִּבְרֵי־ פ׳ פ״י
отсо́вывать, отсу́нуть דָּחֹה, הָדֹף פ״י
||—ся הִדָּחֵה, הֵהָדֵף
отсовѣ́тывать —совѣ́тать הַטֵּה לְבּ־פִּי מֵעַל־, יָעֹץ לְבִלְתִּי־ פ״י
отсоса́ть *см.* отса́сывать
отсо́хлый יָבֵשׁ ת׳
отсо́хнуть *см.* отсыха́ть
отсро́ченіе זְמַן־הַרְוָחָה, דְּחוּי ז׳, אַרְכָּא נ׳
отсро́чивать, —чить הַרְוֵחַ זְמַן, נָתֹן – , חַכֵּה עַד־, ся— || הָאָרֵךְ, דָּחֹה עַד־ פ״י
דָּחֹה זְמַן־. —чить *отъѣздъ* הָאָרֵךְ – הַנְּסִיעָה. *Засѣданіе* —чено *до вторника* הַיְשִׁיבָה נִדְחֲתָה לְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי. – *исполненіе приговора* הָאָרֵךְ זְמַן הוֹצָאָתוֹ שֶׁל גְּזַר־דִּין לְפֹעַל. *Я* —чилъ *ему уплату долга на мѣсяцъ* הִרְוַחְתִּי לוֹ זְמַן־פֵּרָעוֹן שֶׁל הוֹבוֹ לְחֹדֶשׁ יָמִים. —*платежъ по векселю* נָתֹן זְמַן הַרְוָחָה לְפֵרָעוֹן הַשְּׁטָר
отсро́чка זְמַן־הַרְוָחָה ז׳, אַרְכָּא נ׳. *Дать* —ку נָתֹן אַרְכָּא
отстава́ть, —ста́ть הִכָּשֵׁל || הִפָּרֵד, הִתְפָּרֵד || הִתְעַכֵּב || עָזֹב, חָדֹל מִן־ פ״ע. *Дорогою онъ* —ста́лъ *отъ насъ* בַּדֶּרֶךְ נִכְשַׁל אַחֲרֵינוּ. —ста́ть *отъ своего вѣка* הִכָּשֵׁל אַחֲרֵי דוֹרוֹ. *Онъ человѣкъ* —ста́вшій (*или* отста́лый) הוּא מִן הַנִּכְשָׁלִים. *Часы* —ста́ли הַשָּׁעוֹן נִתְעַכֵּב. *Обои* —ста́ли *отъ стѣны*

הַתְּפִיתִים נִתְפָּרְדוּ מֵעַל הַקִּיר. —стáть *отъ дурной привычки* עָזֹב הֶרְגֵּל רַע. —стáть *отъ игры* עָזֹב אֶת הַמִּשְׂחָק. —стáньте *отъ меня* חֲדַל מִמֶּנִּי, הֶרֶף. ‖ *см.* переставать

отстáвка פִּטּוּרִין ז״ר, הִתְפַּטְּרוּת נ׳. *Выдти въ* —ку הִתְפַּטֵּר מִמִּשְׁמַרְתּוֹ

отставлéніе הֲנָחָה הַצִּדָּה נ׳

отставля́ть *и* отстáвливать, отстáвить הָנֵחַ הַצִּדָּה ‖ פַּטֵּר, פַּטֵּר פ״י ‖—ся הֻנַּח הַצִּדָּה ‖ הִפָּטֵר

отставнóй ת׳ פָּטוּר, שֶׁנִּתְפַּטֵּר. —*маіоръ* מָאוֹר בִּפְטוּרִין

отстáивать, отстоя́ть עָמֹד עַד הַסּוֹף, — כְּלִי־הַזַּיִן פ״ע ‖ עָמֹד עַל־ פ׳ בִּפְנֵי־, הָגֵן עַל־, הִלָּחֵם בְּעַד־, הַצֵּל ‖ —ся יָגֹעַ בַּעֲמִידָה פ״י. —стоя́ть *обѣдню* עָמֹד עַד סוֹף הַזִּכָּרוֹן. —стоя́ть *на часахъ* עָמֹד זְמַן־ הַתְּפִלָּה. —*кого отъ гоненій* הָגֵן עַל־פ׳ בִּפְנֵי רְדִיפוֹת. —стоя́ть *дѣло* טָעֹן (בְּעִנְיָן) בְּבֵית־דִּין. *Пожарные* —стоя́ли *мой домъ* הַמְכַבִּים הִצִּילוּ אֶת בֵּיתִי. —стоя́ть *ноги* יָגַע אֶת הָרַגְלַיִם בַּעֲמִידָה. *Воды* —стоя́лись הַמַּיִם נִזְדַּכְּכוּ

отстáлый ת׳ נֶחֱשָׁל אַחֲרֵי־

отстанáвливать, отстановить הַצֵּג בְּצַד, הַעְתֵּק הַצִּדָּה פ״י ‖—ся הֻצַּג בְּצַד

отстáть *см.* отставáть

отстёгивать, —гну́ть הַתֵּר, פַּתֵּחַ פ״י ‖—ся הֻתַּר, הִתְפַּתֵּחַ. —гну́ть *пуговицы у жилета* פַּתֵּחַ כַּפְתּוֹרֵי־הַחֲזִיָּה. —гну́ть *воротникъ* הַתֵּר הַצַּוָּארוֹן. —гну́ть *поясъ* פַּתֵּחַ אֵזוֹר. —гну́ть *крючокъ* פַּתֵּחַ וָו

отстéгивать, —стегáть כַּלֵּה לִתְפֹּר ‖ יַתֵּר תְּפֹר ‖—ся בְּשׁוֹטִים, הַלְקֵה בְּזוֹרְדִין

отстóй *и* отстóйка ‖ מִשְׁקָע (שֶׁל נוֹזְלִים) מַחְסֶה (מסערה עבים) ז׳

отстóйный ת׳ שָׁקוּעַ, מְזֻכָּךְ, זַךְ

отстóйчивый ת׳ קַיָּם, עוֹמֵד בְּעַדוֹ

отстрáнивать, отстраня́ть *и* отстранить הַזְהֵר, הַטֵּה הַצִּדָּה, הַרְחֵק ‖ פַּסֵּל, נְטֵה הַצִּדָּה, פַּנֵּה ‖—ся דָּחֹה ‖ פַּטֵּר פ״י ‖ דָּחֹה מָקוֹם. —ронить *кресло* הַרְחֵק הַצִּדָּה הַטֵּה כִּסֵּא הַצִּדָּה. —странить *свидѣтелей* פַּסֵּל עֵדִים. —странить *отъ себя подозрѣніе* הַרְחֵק מֵעַל עַצְמוֹ חֲשָׁד. —странить *кого отъ должности* פַּטֵּר אִישׁ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ

отстоя́ніе ז׳ מֶרְחָק בֵּין־, רֶוַח בֵּין־

отстоя́ть פ״ע הָיֹה רָחוֹק מִן־. *Деревня эта* —стоитъ *отъ города на* 10 *верстъ* כְּפָר זֶה הוּא רָחוֹק מִן הָעִיר כְּמַהֲלַךְ עֶשֶׂר וֶוירְסְטָאוֹת

отстоя́ть *см.* отстáивать

отстрадáть פ״ע סָבֹל צָרוֹת

отстрáивать, отстрóить פ״י הַשְׁלֵם בִּנְיָן ‖—ся הִבָּנֵה

отстранéніе נ׳ דְּחוּי ז׳, הֲסָרָה, הַרְחָקָה

отстрáнствовать פ״י כַּלֵּה הַנְּדִידָה

отстрáчивать, отстрочить כַּלֵּה לִתְפֹּר ‖—ся (לְנוֹי) פ״י הִתָּפֵר (לְנוֹי)

отстригáть, —стри́чь פ״י גָּזֹז כָּלִיל ‖—ся הִגָּזֵז

отстрогáть פ״י ‖ כַּלֵּה לְשַׁפֵּה עַפֵּה כָּלִיל

отстрóйка נ׳ — גְּמַר־בִּנְיָן ז׳, הַשְׁלָמַת

отстрóить *см.* отстрáивать

отсрочить *см.* отстрáчивать

отстругáть *см.* отстрогáть

отстрѣ́ливать, —ли́ть הָסֵר בִּירִיָּה (יד או רגל) פ״י

отстрѣ́ливать, —стрѣля́ть כַּלֵּה לִירוֹת פ״ע ‖—ся עָמֹד עַל נַפְשׁוֹ בִּירִיָּה

отстря́пывать, —пать ‖ הַשְׁלֵם הַבִּשּׁוּל ‖ לִבְלֵךְ, זַהֵם פ״י

отступáть, —пи́ть הִסּוֹג אָחוֹר, רָתֹעַ, הֵרָתַע, הִתְרַחֵק, סוּר מֵאַחֲרֵי, נָטֹה מִן־ ‖ הָמֵר (דת) ‖ וַתֵּר עַל־ ‖ עָזֹב אֶת־, הַרְפֵּה מִן־ ‖—ся. *Наши войска* —пи́ли *въ порядкѣ* חַיָּלוֹתֵינוּ נָסוֹגוּ אָחוֹר עַל הַסֵּדֶר. —пи́ть *на шагъ* עָשֹׂה צַעַד לְאָחוֹר. —пи́ть *отъ правилъ* נָטֹה מִן הַתַּקָּנוֹת. —пи́ть *отъ закона* עָשֹׂה נֶגֶד הַחֹק. —пи́ть *отъ вѣры* הָמֵר דָּת. —ться *отъ наслѣдства* וַתֵּר עַל יְרֻשָּׁה. *Всѣ отъ него* —пи́лись הַכֹּל עֲזָבוּהוּ. —пи́тесь *отъ меня* הֶרֶף מִמֶּנִּי

отступлéніе ‖ נְסִיגָה אָחוֹר ‖ הִתְרַחֲקוּת מֵעַל־ ‖ נְטִיָּה מִן־ ‖ הֲמָרַת־דָּת נ׳

отсту́пническій ת׳ שֶׁל פּוֹשְׁעִים

отсту́пничество נ׳ פְּשִׁיעָה, בְּגִידָה (באמונה)

отступнóе ז״ר דְּמֵי־חֲזָקָה

отсту́пный ת׳ פּוֹשֵׁעַ, בּוֹגֵד ‖ נָסוֹג אָחוֹר, נוֹטֶה־

отсту́пъ נ׳ חֲזָרָה לְאָחוֹר

отсуждáть *и* отсу́живать, отсуди́ть הַעֲבֵר דָּבָר מֵאִישׁ ע״י בֵּית־דִּין, חָתֹךְ, חָרֹץ עַל, גָּזֹר ‖ יָעֹץ דִּבְרֵי־תוֹ, הָסֵר לְבֵית־פ׳ מֵעַל־ פ״י

отсу́ливать, —ли́ть פ״י נַבְּא מַתָּנָה, הִבָּטֵחַ בְּמַתָּנָה ‖—ся הֻבְטַח בְּמַתָּנָה

отсу́нуть *см.* отсóвывать

отсу́тствіе ז׳ הֶעְדֵּר. *Въ* —віи שֶׁלֹּא בְּפָנָיו

отсу́тствовать לֹא הָיָה, הֶעְדַּר, חָסֹר, הִפָּקֵד פ״ע

отсу́тствующій ת׳ נִפְקָד, נֶעְדָּר

отсу́чивать, —чи́ть (הַצְּרוּלִים) דַּפְשֵׁל לְמַטָּה הַתֵּר הַצָּוּוֹר || כַּלֵּה לִשְׁזוֹר פ״י

отсуша́ть, —ши́ть || הַחְלֵשׁ דַּבֵּה בְּיוֹבֶשׁ דְּבֵקוּת שֶׁנַּעֲשְׂתָה בִּכְשָׁנִים פ״י

отсу́шивать, —ши́ть פ״י כַּלֵּה לְיַבֵּשׁ

отсчи́тывать, —считать *и* отче́сть הוֹרֵעַ מִן־ —ся || גָּרֹעַ, גַּבֵּה פ״י

отсыла́ть, отосла́ть שַׁלֵּחַ, שַׁלַּח || הוֹלֵךְ, הִשְׁתַּלֵּחַ —ся || לְחַפְשִׁי, שַׁחְרֵר פ״י

отсы́лка נ׳ דְשָׁבָה, הַחֲזָרָה

отсы́льный ת׳ מוּשָׁב, מוּרְזָר

отсыпа́ть, отсы́пать שָׁפֹךְ (דגן, קמח) מִן־, הִשְׁפֵּךְ, הָמְדֵּד || פָּדֹה אֶת —ся || מָדֹד פ״י נַפְשׁוֹ (בכסף). *Купецъ* —палъ *въ приданое за дочерью сто тысячъ рублей* הַסּוֹחֵר הִפְרִיז לְבִתּוֹ נְדוּנְיָא מֵאָה אֶלֶף רוּבָּל

отсыпа́ться הֲחֲלֵף כֹּחַ בְּשֵׁנָה, הִתְחַזֵּק פ״ע

отсы́пка *и* отсыпа́ніе נ׳ שְׁפִיכָה מִן־

отсыпно́й ת׳ שָׁפוּךְ, מְדוּד. —*хлѣбъ* פַּת בְּמִדָּה]

отсырѣ́лый ת׳ רָטֹב

отсырѣ́ть רָטֹב, הֻרְטַב, הִתְלַחְלֵחַ פ״ע

отсыха́ть, отсохну́ть פ״ע יָבֹשׁ. *Чтобъ у меня языкъ* —со́хъ, *если это неправда* תִּיבַשׁ לְשׁוֹנִי אִם שֶׁקֶר אֲדַבֵּר

отсѣва́ть, отсѣ́ять הָנַע בִּכְבָרָה, כַּבֵּר, נַפֵּה, נְהֹל (קמח) || כַּלֵּה לִזְרֹעַ פ״י

отсѣ́въ ז׳ נְפוּי, כְּבִירָה נ׳ || גְּמַר־זְרִיעָה ז׳

отсѣда́ть, отсѣ́сть יָשֹׁב בִּמְקוֹם אַחֵר || הִפָּרֵד מֵעַל־ || הִשְׁתַּקֵּעַ פ״ע

отсѣ́дина ז׳ מָקוֹם שֶׁנָּפַל הַטִּיחַ

отсѣ́дъ ז׳ מִשְׁקָע

отсѣка́ть, —сѣ́чь פ״י קַצֵּץ, כְּרֹת, גַּדֵּעַ, קָצֹב קֻצַּץ, הִכָּרֵת וכו׳ —ся ||

отсѣ́къ נ׳ חֲתִיכָה כְּרוּתָה

отсѣ́лый ת׳ שָׁקוּעַ

отсѣ́сть *см.* отсѣда́ть

отсѣче́ніе ז׳ קִצּוּץ, גִּדּוּעַ, כְּרִיתָה נ׳. *Я даю голову на* —, *если это неправда* אֶת רֹאשִׁי תְּמִיהָ, אִם שֶׁקֶר אֲדַבֵּר

отсѣ́чка נ׳ כְּרִיתָה, קְצִיצָה

отсю́да ת״פ מִכָּאן, מִפֹּה, מִזֶּה, מִיַּרְבָּא. —*можно заключить, что..* מִכָּאן שֶׁ..

отсю́ду *см.* отсю́да

отта́ивать, отта́ять פ״ע הָמֵס, הִמֵּק

отта́лина ז׳ מָקוֹם נָמֵס (בשלג)

отта́лкивать, оттолкну́ть דָּחֹה לְאָחוֹר, דָּחֹף, הִדָּחֵה לְאָחוֹר —ся || הָדֹף מִן־ פ״י

оттанцова́ть כַּלֵּה הָרִקּוּד, רַקֵּד כָּל־ פ״ע

отта́пливать, оттопи́ть הַמְסֵּק || הַכְמֵה הִמֵּסֵה || —ся || הֵיטֵב || כַּלֵּה לְהַסֵּק פ״י הִסֵּק

отта́птывать, оттопта́ть || דּוֹשׁ, דָּרֹךְ, רָמֹס הַדּוּשׁ, הִדָּרֵךְ, הֵרָמֵס —ся || כַּלֵּה דְּרִיכָה פ״י. —*кому пятки* דָּרֹךְ בְּצַד עֲקֵבוֹ שֶׁל פ׳. —*себѣ ноги* יַגֵּעַ אֶת רַגְלָיו

оттаска́ть פ״י (שערות) תַּלֵּשׁ, מָרֹט, סָחֹב

отта́скивать, оттаска́ть *и* оттащи́ть בְּפֶצַע הַצִּדָּה, סָחֹב־, מָשֹׁךְ הָלְאָה || בְּפַחַת, בַּלֵּה הִסָּחֵב, הִמָּשֵׁךְ הָלְאָה || —ся || (מלבושים) פ״י הִתְנַהֵל (בכבדות)

отта́чивать, отточи́ть לְבַשׁ, שָׁנֹן, שַׁנֵּן, מָרֹט, חַדֵּד, הַשְׁחֵז || שָׁקֹד, חָרֹט || כַּלֵּה הַלְּטִישָׁה אוֹ הַמָּרֵט, הִתְחַדֵּד, הֻמְרַט —ся || בַּחֲוַיָּה פ״י

отта́ялый ת׳ נָמֵס

отта́яніе נ׳ נְמִיסָה

отта́ять *см.* отта́ивать

о́ттепель נ׳ הַפְשָׁרַת־שְׁלָגִים

оттере́бливать, —реби́ть || מָרֹט, תָּלֹשׁ הַמָּרֵט —ся || כַּלֵּה לִמְרֹט, לִתְלֹשׁ פ״י הִתָּלֵשׁ

оттѐрпливаться, оттерпѣ́ться נָשֹׂא וְסָבֹל פ״י

оттё́сывать, оттеса́ть קַצֵּץ, שַׁבֵּב, כַּתֵּת || כַּלֵּה קֻצַּץ, שֻׁבַּב, כֻּתַּת —ся || לְשַׁבֵּב פ״י

оттира́ть, оттере́ть מָרֵק, מָרֹט (מתכת) || —ся || שׁוּף, שַׁפְשֵׁף, חַמֵּם בְּשִׁפְשׁוּף פ״י הִשְׁתַּפְשֵׁף; הִשָּׁחֵק *Вы отморозили себѣ щеки, ихъ надо* —тере́ть *снѣгомъ* הִקְפֵּאתָ אֶת לְחָיֶיךָ, צָרִיךְ לְשַׁפְשְׁפָן בְּשֶׁלֶג. —тере́ть *кого отъ должности* דָּחֹה אִישׁ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ

отти́скивать, —снуть הַדְפֵּס (ספר) || הִדָּפֵס, דָּפֵּס || חָקֹה —ся || חֻקָּה פ״י

отти́скивать, —скать פ״י דָּרֹף מִן, דָּחֹה־ הִדָּחֵה, הֶהְדֵף —ся ||

о́ттискъ ז׳ אִיכְּסֶמְפְּלָר || מֻדְפָּס

оттого́ ת״פ לָכֵן, הַלָּכָה, עַל כֵּן || —*что* מֵאֲשֶׁר, כִּי עַל כֵּן, יַעַן וְיַעַן, יַעַן כִּי, מִתּוֹךְ שֶׁ... מִפְּנֵי־, לְפִי־, כֵּיוָן־, מִשּׁוּם־, מֵאַחַר־. *Онъ боленъ —онъ и не пришелъ* הוּא חוֹלֶה וְלָכֵן לֹא בָא. *Онъ не пришелъ —, что онъ боленъ* הוּא לֹא בָא מִפְּנֵי שֶׁהוּא חוֹלֶה]

оттолка́ть *см.* отта́лкивать

оттолкну́ть *см.* отта́лкивать

отто́ль *и* отто́лѣ || לְמִן עֵת בִּשָּׁם, מִשָּׁם

הַהִיא, מֵהַיּוֹם הַהוּא, מֵאָז ת״פ

оттóпать *см.* оттóпывать

оттопи́ть *см.* оттáпливать

оттóпки כִּיגוּי־הַצְּרוּף ז״ר

оттóпывать, —топáть דּוּשׁ (נעלים) פ״י

||—ся הִדּוֹשׁ

оттопы́ривать, —рить פַּשֵּׂק (רגלים, שפתים), הִשְׂתָּרֵבֵב, הִתְבַּלֵּט ||—ся פָּרשׂ, פָּרֵשׂ פ״י

הִתְפַּשֵּׂט

отторгáть, —торгнýть קָרֹעַ מֵעַל־, נָתֹשׁ־, הִקָּרַע מֵעַל־, הִנָּתֵשׁ, ||—ся הִפָּרֵד, הִבָּדֵל פ״י

оттóрженецъ נִדָּח ז׳ | הִפָּרֵד, הִבָּדֵל

отторжéнiе קְרִיעָה מֵעַל־, נְתִישָׁה, הַבְדָּלָה, הַפְרָדָה נ׳

оттормози́ть אָסֹר (אופנים) || עַכֵּב (ענין) פ״י

оттóчивать, —чи́ть נַקֵּד, עָשֹׂה נְקֻדּוֹת פ״י

оттрёпывать, оттрепáть נַפֵּס, דָּפֵק, הַבְהֵב, נִפֵּס, הִתְנַפֵּץ, ||—ся גַּהֵר || מָרוֹט, פַּלֵּשׁ פ״י

הִבְהֵב

оттрясáть, —сти́ נָעֹר, נַעֵר || כַּלֵּה לְנַעֵר פ״י

оттря́хивать *и* оттряхáть, оттряхнýть

נַעֵר מִן־ פ״י

оттýги עַרְקְתָא שֶׁל סַנְדַּל־רֶגֶל נ׳

оттýда, оттýду מִשָּׁם, מֵהָתָם || מִכָּאן, עַל־כֵּן ת״פ

оттушёвка פִּיּוּחַ ז׳

оттушёвывать, —тушевáть פַּיֵּחַ, צַלֵּל, הִתְפַּיֵּחַ, ||—ся הָצֵל || גָּמֹר הַפִּיּוּחַ פ״י

הִצְטַלֵּל

оттыкáть, ототкнýть פַּקֵּק, הָסֵר הַפְּקָק־, הִתְפַּקֵּק ||—ся הַמְגוּפָּה פ״י. —*бутылку*

פָּתֹחַ חָבִית. —*бочку* פַּקֵּק הַבַּקְבּוּק

оттѣ́нивать, —ня́ть *и* —ни́ть צַלֵּל, —*фигуру* צַלֵּל, הִצְטַלֵּל ||—ся הָצֵל || הַבְלֵט פ״י

на картинѣ צַלֵּל תַּבְנִית בִּתְמוּנָה. —*ха-*

рактеръ въ романѣ הַבְלֵט תְּכוּנָה בְּרוֹמָן

оттѣ́нка תַּבְנִית־צֵל נ׳ || שִׁנּוּי דַּק ז׳,

דַּרְגָּה נ׳

оттѣ́нокъ דַּרְגַּת־הַצְּבָעִים נ׳; עַרְבּוּב־צְבָעִים ז׳

оттѣ́нь צֵל ז׳ || דַּרְגָּה נ׳

оттѣсня́ть, —сни́ть דָּחֹה מִן־, הַדֵּחַ־, הִדָּחֵה מִן־, הַהֲדֵף, הֵהָדֵף ||—ся הָדֹף־, דָּחֹק פ״י

оття́гивать, —гáть הוֹצֵא עַל יְדֵי בֵּית־

דִּין פ״י

оття́гивать, —тянýть מָשֹׁךְ, סָחֹב הַצִּדָּה ||

דַּמְשֵׁךְ || דָּחֹה, ||—ся דָּחֹה לִזְמַן רַב פ״י

оття́жка דִּחוּי, עִכּוּב ז׳ | הַאֲרֵךְ

оття́пывать, —тя́пать *и* —тя́пнуть

קַצֵּץ, חָתֹךְ פ״י

отýжинать אָכֹל פַּת־עַרְבִית || כַּלֵּה אֲרוּחַת־

הָעֶרֶב פ״י

отумáнивать, —мáнить נַכֵּה בַּעֲרָפֶל,

הַאֲפֵל עַל־ || נַכֵּה בְּתִמָּהוֹן, בַּלְבֵּל, סַנְוֵר פ״י

הִתְכַּסֵּה בַּעֲרָפֶל, עָטֹה עֲרָפֶל, הִקָּדֵר, ||—ся

הִתְקַדֵּר, לָבֹשׁ קַדְרוּת || הִתְבַּלְבֵּל, הִסְתַּכְסֵךְ

отупѣ́ть קָהֹה, הִטַּמְטֵם פ״ע

отýривать, —ри́ть הַטֵּה סְפִינָה (במקום־

שבלת) || דָּמֹם, הָבֵא בִּמְבוּכָה פ״י

отýрка הַטָּיַת־סְפִינָה נ׳

отутю́живать, —жить פ״י כַּלֵּה לְגַהֵץ

отучáть, отучи́ть כַּלֵּה בַּלִּמּוּד || הַרְגֵּל

פְּסֹק לִלְמֹד || הִתְרַגֵּל מִן־ ||—ся מִן־ פ״י

отучнѣ́лость מִשְׁמָן ז׳, בְּרִיאוּת־בָּשָׂר נ׳

отучнѣ́лый בַּעַל־בָּשָׂר, מְקֻרְבָּל ת׳

отучнѣ́нiе הִתְקַרְבְּלוּת נ׳

отучнѣ́ть הִתְקַרְבֵּל, שָׁמֹן פ״ע

отхáживать, отходи́ть פְּסֹק לָלֶכֶת פ״ע || עַבֵּר

דָּבָר בְּעִיּוּן פ״י || עָבוֹר מַהֲלָךְ (בזמן ידוע) פ״ע

отхáркивать, отхáркать *и* отхáркнуть

הִשְׁתַּעֵל || הִתְכַּחְכֵּחַ, ||—ся כַּחְכֵּחַ, כַּעְכֵּעַ פ״י

הִתְכַּעְכֵּעַ

отхлёбывать, отхлебáть *и* отхлебнýть

גָּמֹעַ מִן־, טָעֹם מְעַט פ״י

отхлестáть הַלְקֵה הֵיטֵב פ״י

отхлы́нуть שָׁטֹף לְאָחוֹר (מגלים) || הִדָּחֵה

(מֵהָמוֹן) פ״ע

отходи́ть, отсти́ סוּר מִן, מוּשׁ־, הַרְחֵק־,

הִתְרַחֵק־, עָשֹׂה דֶּרֶךְ, יָצֹא, עָבֹר || כָּלֹה ||

נָטֹה || הִמַּס || עָזֹב || נָסֹס ||, שׁוּב פ״ע. Отой-

дите *отъ окна* סוּר מִן הַחַלּוֹן. *Мы*

отошли́ *отъ города двѣ версты*

הִתְרַחַקְנוּ מִן הָעִיר כִּמְהַלַּךְ שְׁתֵּי וֶוֶרְסְטָאוֹת.

Полкъ отошёлъ *уже десять верстъ*

הַלִּגְיוֹן עָשָׂה כְּבָר דֶּרֶךְ עֶשֶׂר וֶורְסְטָאוֹת.

Поѣздъ отхóдитъ *въ два часа* הַמַּסָּע

יוֹצֵא (לדרכו) בַּשָּׁעָה הַשֵּׁנִית. *При разме-*

жеванiи отошёлъ *участокъ моей*

земли къ сосѣду בִּשְׁעַת בַּתְּחוּם עָבְרָה

חֶלְקַת אַדְמָתִי אֶל שְׁכֵנִי. *У меня* прошла

охота ѣхать עָבַר חִשְׁקִי לִנְסֹעַ. *Обѣд-*

ня отошлá הַתְּפִלָּה כָּלְתָה. *Стѣна*

отошлá הַקִּיר נָטָה. *Мерзлая говядина*

еще не отошлá הַבָּשָׂר הַקָּפוּא לֹא נָמַס

עֲדַיִן. *Служанка у меня* отошлá

הַמְשָׁרֶתֶת עֲזָבַתְנִי. *Больной* отхóдитъ

הַחוֹלֶה גּוֹסֵס. *Сердце у него еще не*

отошлó עוֹד לֹא שָׁב אַפּוֹ.

отхóдная תְּפִלָּה לְגוֹסֵס נ׳

отхóдный ת׳ רָחוֹק מֵאָדָם, בּוֹדֵד. —ное

мѣсто בֵּית־הַכִּסֵּא

отхóдчивый מַרְפֶּה מֵאַף, עוֹזֵב חֵמָה ת׳

отхóдъ מַסָּע מִן־ ז׳, נְסִיעָה—, יְצִיאָה— נ׳ ‖ מוֹצָא, גְּמָר, סוֹף ז׳. *При* —дѣ *почты* בִּשְׁעַת יְצִיאַת־הַפּוֹסְטָא. *Обѣдня на* —дѣ הַתְּפִלָּה קְרוֹבָה לְהִגָּמֵר

отхóжій ת׳ מֻבְדָּל, מוּפְרָד. —жее *мѣсто* בֵּית־הַכִּסֵּא, מַחֲרָאָה

отхотѣ́ться פ״ע הֶעְדֵּר הַחֵשֶׁק

отцвѣ́лый ת׳ שֶׁהִשִּׁיר נִצָּה

отцвѣтáть, отцвѣсти́ פ״י הַשֵּׁר נִצָּה

отцвѣ́тъ *и* **отцвѣтáніе** נ׳ הֲשָׁרַת־נִצָּה

отцеубíйство נ׳ רְצִיחַת־אָב

отцеубíйца ז׳ רוֹצֵחַ־אָב

отцóвскій ת׳ שֶׁל הָאָב, אַבְהָתִי

отцóвщина נ׳ נַחֲלַת־אָב

отцѣ́живать, —цѣди́ть פ״י סַנֵּן מִן־

отцѣловáться פ״י פְּסֹק לְנַשֵּׁק זֶה לָזֶה

отцѣплéніе *и* **отцѣ́пка** פ״י הַתֵּר (קְרָסִים)

отцѣплять *и* **отцѣпи́ть** פ״י הַתֵּר (קְרָסִים) ‖ —ся הִתְפָּרֵד

отчáливать, —чáлить פַּתֵּחַ חַבְלֵי סְפִינָה, הַפְלֵג (מִן החוף) ‖ —ся דָּחֹף (ספינה) מִן הַחוֹף פ״י (החוף)

отчáлка *и* **отчáлъ** נ׳ הַפְלָגָה (מן החוף)

отчáсти ת״פ בְּמִקְצָת

отчáяваться, —чáяться הִוָּאֵשׁ, יָאֵשׁ לִבּוֹ מִן־, הִתְיָאֵשׁ פ״ע

отчáяніе ז׳ יֵאוּשׁ. *Приводить въ* — הָבֵא לִידֵי יֵאוּשׁ

отчáянность ז׳ מַצַּב־הַיֵּאוּשׁ, הִתְיָאֲשׁוּת נ׳

отчáянный נוֹאָשׁ, חֲסַר־תִּקְוָה, מְסֻכָּן, פּוֹקֵר, נוֹאָשׁ ת׳. —ная *болѣзнь* מַחֲלָה קָשָׁה. —*игрокъ* שַׂחְקָן מְסֻכָּן

отчáяться *см.* отчáяваться

óтче הָאָב. —*нашъ* אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם (תפלת). *Онъ знаетъ это какъ «отче нашъ»* הוּא בָּקִי בְּכָךְ כְּמוֹ בִּתְפִלַּת „אַשְׁרֵי"

отчегó מַדּוּעַ, מִפְּנֵי־מָה, מִשּׁוּם־, עַל־

отчекáнивать, —кáнить *см.* чекáнить

отчéркивать, —черкнýть פ״י עֲשֵׂה קַו (לסימן) ‖ —ся הִכָּתֵב בְּקַו

отчéрпывать, —черпáть *и* —черпнýть פ״י כַּלֵּה לִשְׁאֹב ‖ —ся שְׁאֹב מִן־, דְּלֵה מִן־, הִשָּׁאֵב מִן־

отчéрчивать, —черти́ть הַבְדֵּל בְּקַו ‖ הִבָּדֵל בְּקַו ‖ הִצְטַיֵּר, —ся ‖ כַּלֵּה לְצַיֵּר פ״י הִגָּמֵר בְּצִיּוּר

отчесáть *см.* отчёсывать

óтческій *см.* отéческій

óтчественный, —ное *имя* שֵׁם הָאָב

óтчество ז׳ שֵׁם הָאָב, אַבְהוּת נ׳

отчéсть *см.* отсчи́тывать

отчёсывать, —чесáть כַּלֵּה הַסְּרִיקָה פ״ע ‖ סְרֹק ‖ פַּיֵּס, הַבְדֵּל, הַלְּקֵה פ״י ‖ —ся הִסָּרֵק

отчётисто *см.* отчётливо

отчётистій *см.* отчётливый

отчётливость נ׳ בֵּרוּר, דִּיּוּק ז׳, דַּיְקָנוּת

отчётливый ת׳ דַּיְקָן ‖ בָּרוּר, מְדֻיָּק

отчётность נ׳ אַחְרָיוּת־חֶשְׁבּוֹן

от ётный ת׳ שֶׁל חֶשְׁבּוֹן, חֶשְׁבּוֹנִי

отчётъ ז׳ דִּיּוּק ‖ חֶשְׁבּוֹן

отчи́зна נ׳ אֶרֶץ מוֹלֶדֶת, —אָבוֹת

óтчимъ *и* **вóтчимъ** ז׳ אָב חוֹרֵג

óтчина *и* **вóтчина** נ׳ נַחֲלַת־אָבוֹת, מוֹרָשָׁה

óтчинникъ ז׳ בַּעַל נַחֲלַת־אָבוֹת

отчислéніе ז׳ נִכָּיוֹן, נִכּוּי, גֵּרָעוֹן ‖ הַעֲבָרָה (ממשרה למשרה) נ׳

отчисля́ть, —чи́слить נַכֵּה, גָּרֵעַ ‖ הַעֲבֵר (למשרה אחרת) פ״י ‖ —ся נִכָּה, הִתְנַכֵּה, הִגָּרַע ‖ הַעֲבֵר עַצְמוֹ (ממשרה למשרה)

отчи́стить *см.* отчищáть

отчи́стка ז׳ נִקּוּי

отчи́тывать, —читáть קְרָא עַד הַסּוֹף, כַּלֵּה הַקְּרִיאָה ‖ רַפֵּא בִּתְפִלָּה פ״י

óтчичъ ז׳ בַּעַל נַחֲלַת־אָבוֹת, יוֹרֵשׁ

отчищáть, отчи́стить פ״י טַהֵר, נַקֵּה ‖ —ся טַהֵר עַצְמוֹ, נַקֵּה—, הִטַּהֵר, נִקָּה

отчищéніе נ׳ נִקּוּי ז׳, טָהֳרָה

óтчій ת׳ שֶׁל הָאָב

отчуждáть, —ждáть נַכֵּר, הַעֲבֵר לַאֲחֵרִים, דָּחֹה מֵעִם עַצְמוֹ, דָּחֹף ‖ הַעֲבֵר מִנַּחֲלָה פ״י ‖ —ся הִתְנַכֵּר אֶל־, הִתְעַלֵּם מִן־

отчуждéніе נ׳ נִכּוּר ז׳, הַעֲבָרָה

отчуждéнышъ ז׳ נֶעֱזָב מִכֹּל, נִדָּח

отшáгивать, —шагáть *и* —шагнýть צְעֹד לְאָחוֹר, הַרְחֵק צְעָדָיו מִן־ ‖ מְדֹד בִּצְעָדִים פ״י

отшáтывать, —шатáть *и* —шатнýть הִתְפַּלֵּץ, ‖ —ся הָנֵד מֵעַל־, נָתֹשׁ— פ״ע הִזְדַּעֲזֵעַ ‖ הִתְרַחֵק

отшвы́ривать, —швыря́ть *и* —швырнýть, פ״י הַשְׁלֵךְ הָלְאָה, זָרֹק— ‖ —ся הִשָּׁלֵךְ הָלְאָה, הִזָּרֵק—

отшéльникъ ז׳ נָזִיר, מִתְבּוֹדֵד

отшéльничать הִתְבּוֹדֵד, חָיֹה חַיֵּי־בּוֹדְדוּת, יָשֹׁב בָּדָד פ״ע

отшéльническій ת׳ שֶׁל נָזִיר, —מִתְבּוֹדֵד

отшéльничество ז״ר חַיֵּי־בּוֹדְדוּת

отшéльничій *см.* отшéльническій

отшéствіе נ׳ יְצִיאָה מִן־, הֲלִיכָה—

отшибáть, —би́ть פ״י קַצֵּץ, דָּחֹה, עֲבֹר מִן־ ‖ —ся נָתוֹז, הִקָּצֵץ

отшивáть, —шúть || פסק לחבר פ"ע
 כשה, התר (בר על הבילה) || התר צפוי (של
 ותר —ся || גרשים) פ"י
отшлёпывать, —шлёпать || כהל (כבכים)
 נלקה, הטעם חבילה של ורדין || לכלה, וחם
 (עורי־בגד) פ"י
отшлифóвывать, —фовáть לטש, כרט,
 הלטש, המרט לטשעי || —ся || מוק פ"י
 התלטש בחבוה, התפתח בהשכלה
отшпúливать, —шпúлить פ"י הוצא פניפות
отштукатýривать, —тýрить סיד, טח
 דסתיד || התפרכם —ся || בסיד פ"י
отшýчиваться, —шутúться || השב בהלצה
 הפטר באיזה ענין בהלצה פ"ע
отщебетáть פ"ע פסק לצפצף
отщелкáть פצח (אגוזים) || הלקה || בגד לפ'
 ואמה, נזף בפ' פ"י
отщёлкать פ"ע מחא בלשון ; הכה באצבע צרדה
отщéмливать, отщемúть פ"י לחץ, צבת
отщепéнецъ ז' מוסר, נבדל מתוך הקהל
отщепéнство נ' בגידה, התבדלות מתוך הקהל
отщеплять *см.* отщéпывать
отщéпокъ ז' קיסם, שבב, בקיע
отщéпывать *и* отщеплять, отщепúть
 הבקע מן־, התבקע —ся || בקע מן פ"י
отщетевáть, отщетúть פ"י גרם היזק
 —ся || סבל היזק
отщетéнецъ ז' (מתוך מפלגה) נבדל
отщечúть פ"י גזר, שלל
отщúпывать, отщипнýть חוס, צבט כלה,
 —ся || מרט־, מלק־ פ"י || פסק לחום פ"ע
 החום, המרט, המלק
отщúтывать *см.* отсчúтывать
отъ *и* ото || מ.., מן־, לבד || בחמת־ || מפני־
 ..ב. *Далеко —города* רחוק מן העיר.
 Я иду —моего брата הולך אני
 מבית־אחי. Отъ 10-*го февраля* מיום
 העשירי בפיברואר. *Дрожать —страха*
 חרד מפחד. *Спрятаться —кого* הסתר
 מפני־פ'. *Онъ нажилъ —этого дѣла*
 рубль на рубль הוא הרויח בעסק זה
 מאה על מאה. *Отвращеніе —вина*
 בחילה בי"ן. *—вчерашняго дня* למן יום
 אתמול. *Горе —ума* ברוב דעת רוב
 [מכאוב
отъéмлемый ת' בר־לקיחן
отъёмный ת' לקוח
отъёмщикъ ז' (באונס) בלוקח
отъёмъ נ' לקיחה באונס || דבר לקוח ז'.
 Отнять —ёмомъ לקח באונס
отъúгрывать, отъúгрышъ *см.* отúг-
 ривать *и* отúгрышъ
отъимáлка ז' מטמוס, גיב של תבן
отъимáть, отъять *см.* отнимáть
отъимéнный ת' נגזר משם־עצם
отъúскивать *см.* отúскивать
отъѣдáть, отъѣсть || פ"ע גמר האכילה
 שמן מוב אכילה —ся || אכל מן־ פ"י
отъѣздить || נסע מן־ || פסק לנסע או לרכב
 נסעת (מעגלה) פ"ע
отъѣздный ת' של נסיעה
отъѣздъ נ' נסיעה מן־. *Быть на —дѣ*
 היה בנסיעה (בדרך). *Готовый къ —ду*
 מוכן לנסיעה. *Я засталъ его на —дѣ*
 מצאתיו קדם נסיעתו
отъѣзжáть, отъѣхать || נסע מן־ || נסוה
 לנפל פ"ע
отъѣзжій ז' נוסע מן־, מתעתד לדרך. *—жее*
 поле שדה ; חוקה כבכפר
отъѣсть *см.* отъѣдáть
отъэкзаменóвывать, —новáть || בחן נסה
 גמר הבחינה פ"י
отъявленный ת' ידוע, מפורסם. *—плутъ*
 נבל־בליעל
отúгривать *и* отъúгривать, отыгрáть
 פסק לשחק, שחק עד הסוף || הרוח בחזרה,
 שבר המשחק, זכה חזרה —ся || זכה־ פ"י
 במשחק (כל מה שנפסד) || הנצל (על ידי
 ערמה)
отúгрышный. —ная *партія* גיבגש, תגמול
отúгрышъ נ' זכיה של חזרה
отúкать *см.* обтыкáть
отúнивать, —нúть פ"י נדר ביהדות || —ся התנדר
отыскáніе נ' מציאה [ביהדות
отúскивать, отыскáть בקש ומצא, מצא.
 המצא || התחפש, רפש —ся || חפש פ"י
 —потерянную вещь בקש אבדה.
 —скáть потерянную вещь מצא
 אבדה. *—воровъ* חפש גנבים
отяготúтель ז' לוחץ, מציק
отяготúтельность נ' מעמסה, ז', טרח, כבד
отяготúтельный ת' לוחץ, מטריח, מלאה
отяготúть *см.* отягощáть
отяготѣлый ת' כבד, עיף, יגע, נלאה
отяготѣть פ"ע היה לטרח על־
отягощáть *и* отягчáть, отяготúть, отяг-
 чúть פ"י נכבד על־, הכבד־, הלאה, הוגע
отягощéніе, отягчéніе נ' הטרחה, נכבדה
отяжелѣлый *см.* отяготѣлый
отяжелѣть *см.* отяготѣть
офúтъ נ' אבן־נחשים

офицéрскій ת׳ אופיצרי
офицéрство נ׳ מעלת־אופיצר ו׳, עולם האופיצרים
офицéръ ז׳ אופיצר
официнáльный ת׳ המשמש לרפואה
официáльность נ׳ אופיציאליות, רשמיות
официáльный ת׳ אופיציאלי, רשמי
официáнтъ ז׳ אופיציאנט, פילן
офіолúтъ *см.* офúтъ
офранцýзить פ״י צרפת
óханіе נ׳ אנחה, אנקה, נאקה
охáпка ז׳ מלא־ || נ׳ עמם, לפיתה. —*сѣна*
מלא עמם של שבת. *Схватить въ* —ку
דמף בלפיתה
охáпывать, охáпать *и* охáпнуть חבק,
לפת, תפס || חנף, גזל, עשק פ״י
óхать, óхнуть פ״ע האנק, האנח
охвáтъ *см.* обхвáтъ
охвáтывать, охватúть *см.* обхвáтывать
охвóстье נ׳ אבק־דגן
охлáда נ׳ הקרה, צנון ז׳
охладúтельный ת׳ מקרר, מצנן
охладúть *см.* охлаждáть
охладѣвáть, —дѣть פ״ע התקרר, הצטנן
охладѣлый ת׳ מצנן
охладѣніе נ׳ התקררות, הצטננות
охладѣть *см.* охладѣвáть
охлаждáть, охолáживать, охладúть *и*
охолодúть פ״י הפשר, פשר, קרר, צנן
|| —ся התקרר, הצטנן
охлаждéніе נ׳ הקרה, צנון ז׳
охлёстывать *и* охлы́стывать, охлыс-
тáть *и* охлыснýть פ״י קצה השוט פגם
|| —ся (בהכאת־השוט) המטא המטרה
охлóпокъ, охлóпье נ׳ נערת
охмелѣлый ת׳ מבסם
охмелѣніе נ׳ התבסמות
охмелѣть פ״ע התבסם, העשה מבסם
охмелять *см.* опохмелять
óхнуть *см.* óхать
охолáщивать, охолостúть פ״י סרס
охолодúть *см.* охолáживать
охорáшивать פ״י תקן, היטב, יפה, קשט
|| —ся הוטב || התקשט, התיפה
охóта ז׳ ציד || חפץ, חשק. *Ему пришла*
—*путешествовать* היה עם לבו לנסע.
У него нѣтъ —ты *къ музыкѣ* אין
לו כל חשק להתעסק במוסיקא. —*вамъ*
его сердить למה לך להכעיסו. *Онъ*
все дѣлаетъ съ —тою הוא עושה הכל
охóтиться פ״ע צד ציד [בחפץ־לב]

охóтливость, —ливый *см.* охóтность,
—ный
охóтникъ || אוהב, חומר, בעלן, מתנדב
ציד ז׳. *Онъ* —*до книгъ* הוא אוהב
охóтническій ת׳ של צידים [ספרים]
охóтничій ת׳ של ציד, צידי
охóтно בחפץ־לב, ברצון, בענג, בנפש
охóтность ז׳ רצון, חפץ [תאוה ת״פ]
охóтный ת׳ חפץ, רוצה. —*рядъ* שוק־
охóчій ת׳ רוצה ב... חפץ־, רודף אחרי־ [הציד]
óхра *и* вóхра נ׳ (מין צבע) אוכרא
охранéніе נ׳ שמירה, הגנה, נצירה ו׳
охранúтель ז׳ נוצר, שומר, מגן
охранúтельный ת׳ של הגנה, מחסה
охрáнный *см.* охранúтельный. —*листъ*
מכתב־מחסה
охранять, —нúть פ״י שמר, נצר, הגן על־פ׳
|| —ся הזהר || השמר, הגן
óхреніе *и* вóхреніе נ׳ צביעת־אוכרא
охрипáть *и* охрúпнуть פ״ע הצרד, נחר גרונו
охрúплость נ׳ צרידות, נחור ו׳
охрúплый ת׳ צרוד
óхристый ת׳ מלא אוכרא
óхрить *и* вóхрить פ״י צבע באוכרא
охромúть פ״י חגר, עשה צולע, הצלע, הפסח
охромѣлый ת׳ שנצלע, שנפסח, שנעשה חגר
охромѣть פ״ע חגר, צולע, העשה פוסח
óхряный ת׳ אוכראי
охуждáтель ז׳ מגנה, סכים
охуждáть, охудúть נתן דפי, גנה את־פ׳
בפ׳, הטל מום בפ׳, שים תהלה בפ׳, דבר בגנותו
של־פ׳, דבר לגנאי על־פ׳, מעט את דמותו
של־פ׳ פ״י || —ся התמעט דמותו, התגנה
охуждéніе נ׳ הטלת־דפי, גנוי ו׳ [של־פ׳]
охýливать, охулúть נאץ, נתן דפי בפ׳,
גנה פ״י || —ся חרף, התגנה, היה להרפה
охýлка *и* охулéніе ו׳, דפי, גדוף, נאוץ, גנוי
נ׳ —הטלת
охъ אוי, אויה, אח, אללי, ני, אבוי, אהה
оцарáпина נ׳ שריטה [הוי, דה מ״ק]
оцарáпывать *и* оцарáпливать, оцарá-
пить, оцарáпать *и* оцарáпнуть שרט
השרט, הצלק || שרט, || —ся צלק פ״י
оцвѣтáть *см.* отцвѣтáть [עצמו]
оцéтъ ז׳ חמץ
оцтяный ת׳ חמצי
оцынгóтѣть *см.* цынгóтѣть
оцѣдúть, оцѣждáть *см.* процѣдúть
оцѣнéніе נ׳ הערכה
оцѣнúвать, оцѣнúть אמד, הערך, שום

הָעֵרֶךְ, הַשּׁוּם. ся—|| שֻׁעַר, בֻּנַּן דָּמָיו שֶׁל פ״י הָאֹמֶד. *Во сколько* —нили *его домъ* בְּכַמָּה שָׂמוּ אֶת בֵּיתוֹ. *Онъ* —нилъ *мою лошадь въ сто рублей* הוּא הֶעֱרִיךְ אֶת סוּסִי בְּמֵאָה רוּבָּל. —нить *талантъ* הֶעֱרִיךְ כִּשְׁרוֹן

оцѣнка שׁוּם ז׳, שׁוּמָא, הַעֲרָכָה, הַאֲמָדָה נ׳

оцѣночный שֶׁל הַעֲרָכָה ת׳

оцѣнщикъ שַׁמַּאי, מַעֲרִיךְ ז׳

оцѣнщичій שֶׁל שַׁמָּאִים ת׳

оцѣпенѣвать, —пенѣть סָמַר, קָפָא, הָדַם פ״ע

оцѣпенѣлость, —нѣнье קִפָּאוֹן ז׳, דּוּמָה נ׳

оцѣпенѣлый קָפוּא, נִדְהָם, סָמוּר ת׳

оцѣпенѣть *см.* опѣпенѣвать

оцѣпленіе רִתּוּק ז׳, אֲחִיזָה נ׳ (בכבלים או בחבלים)

оцѣплять, оцѣпить רִתֵּק, אָחַז (בכבל או בחבל), סָבַב, סָגַר מִסָּבִיב פ״י || ся— הִתְרַתֵּק, הֵאָחֵז מִסָּבִיב

оцѣповый קִילוֹנִי, שֶׁל מוֹט־הַבְּאֵר ת׳

оцѣпъ *и* очепъ קִילוֹן, מוֹט־הַבְּאֵר ז׳

очаговый שֶׁל כִּירַיִם ת׳

очагъ כִּירַיִם ר״ז

очажный *см.* очаговый

очанка הַמַּטְרִיָּה (מין צמח) נ׳

очарованіе קֶסֶם, לִבּוּב ז׳, נִקְסָמָה, לְקִיחַת־לֵב נ״ן

очарователь קוֹסֵם, לוֹקֵחַ־לֵב ז׳

очаровательный מַקְסִים, מוֹשֵׁךְ־לֵב, מְצוֹדֵד־נֶפֶשׁ, מְלַבֵּב, נֶחְמָד ת׳

очаровывать, очаровать הִקְסִים, כִּשֵּׁף, לִבֵּב, לָקַח־נֶפֶשׁ פ״י

очевидецъ עֵד־רְאִיָּה ז׳

очевидность בְּרִירוּת נ׳

очевидный בָּרוּר, גָּלוּי, נִרְאֶה לָעֵינַיִם ת׳ —но לִכְאוֹרָה. —ные *свидѣтели* עֵדֵי־רְאִיָּה. —ная *ошибка* טָעוּת דְּמִינְכַּר

очеканивать, —канить טָבַע פ״י ||ся— הִטָּבַע ת״ן

очёлокъ פִּי־תַנּוּר ז׳

очень מְאֹד, בִּמְאֹד, עַד־מְאֹד, בְּיוֹתֵר, טוּבָא ת״פ

очепъ *см.* оцѣпъ

очервивѣлый מָלֵא תוֹלָעִים, רִמָּה ת׳

очервивѣть הִמָּלֵא תוֹלָעִים, רִמָּה, רוּם תוֹלָעִים פ״ע

очервленѣніе צְבִיעָה בְּתוֹלָע, אַרְגָּמָן נ׳

очервленять, —нить צָבַע בְּתוֹלָע, אַרְגָּמָן פ״י

очередной הָעוֹמֵד עַל הַפֶּרֶק ת׳

очередоваться *см.* чередоваться

очередь תּוֹר, סֵדֶר ז׳, מִשְׁמֶרֶת נ׳. *По*—ди בְּסֵדֶר, מִחוּץ לַסֵּדֶר (שֶׁלֹּא עַל־סֵדֶר). *Не въ*— עַל הַסֵּדֶר

очерéть קָנֶה, גֹּמִי, גֹּמֶא ז׳

очеретянка גַּבַּת־הַסּוּף (מין צפור) ז׳

очеркивать, очеркнуть *см.* очерчивать

очеркъ צִיּוּר כְּלָלִי, שִׂרְטוּט ז׳, גִּזְרָה || סְקִירָה, הַשְׁקָפָה כְּלָלִית, רְשִׁימָה נ׳ —*лица* שִׂרְטוּטֵי־הַפָּנִים. *Историческій*— הַשְׁקָפָה הִסְטוֹרִית. *Краткій— исторіи литературы* רְשִׁימָה קְצָרָה שֶׁל תּוֹלְדוֹת הַסִּפְרוּת

очерненіе הַשְׁחָרָה || הוֹצָאַת־לַעַז עַל־פ׳ נ׳

очернивать *и* очернять, очернить הִשְׁחִיר || הוֹצִיא לַעַז עַל־פ׳ פ״י ||ся— הֻשְׁחַר

очерствѣлый (לחם) יָבֵשׁ, שֶׁנַּעֲשָׂה נִקּוּדִים ת׳

очерствѣніе הִתְיַבְּשׁוּת (הלחם) || הִטַּמְטְמוּת־הַלֵּב נ״ן

очерствѣть *см.* черствѣть

очертаніе צִיּוּר כְּלָלִי, שִׂרְטוּט ז׳, גִּזְרָה, רְשִׁימָה נ׳

очёртывать, очертать רָשַׁם, צִיֵּר, שִׂרְטֵט פ״י ||ся— הֵרָשֵׁם, צֻיַּר, שֻׂרְטַט

очёрчивать, очертить הֶעֱבִיר קַו מִסָּבִיב ל... פ״י ||ся— הֶעֱבִיר קַו מִסָּבִיב לְעַצְמוֹ

очёски נְעֹרֶת (מפל־פשתן) נ׳

очестливость נִמּוּס ז׳, דֶּרֶךְ־אֶרֶץ נ׳

очестливый בַּעַל דֶּרֶךְ־אֶרֶץ, נִמּוּסִי ת׳

очёсывать, очесать *см.* обчёсывать

очёчникъ תִּיק־הַמִּשְׁקָפַיִם ז׳

очёчный שֶׁל מִשְׁקָפַיִם ת׳; *см.* очки

очиненіе *см.* очинка

очинивать, очинить (עט או עפרון) פ״י תִּקֵּן ||ся— הִתַּקֵּן, תֻּקַּן

очинка תִּקּוּן (שֶׁל עט או עפרון) ז׳

очинъ חֹדוֹ שֶׁל עֵט ז׳

очистилище כַּפֹּרֶת (של ארון־הקדש) נ׳

очистительный מְנַקֶּה, מְטַהֵר || מְכַפֵּר עַל־ ת׳ —ная *присяга* שְׁבוּעָה פּוֹטֶרֶת. —ная *жертва* קָרְבַּן־חַטָּאת

очистить *см.* очищать

очистка נִקָּיוֹן ז׳, טָהֳרָה נ׳ || פִּדְיוֹן, כֹּפֶר ז׳, כִּפּוּרִים, שִׁלּוּמִים ז״ר

очистокъ חֲסִית־הַבַּיִת (מין צמח) נ׳

очищать, очистить טִהֵר, נִקָּה, נִפָּה || זִכֵּךְ || זִקֵּק, צָרַף || פִּנָּה || קִלֵּף || סִלֵּק, שִׁלֵּם פ״י ||ся— הִטַּהֵר, הִנָּקֵה, הִזְדַּכֵּךְ, הִתְפַּנֵּה. —стить *улицу* פִּנָּה הָרְחוֹב. —стить *свою совѣсть* נִקָּה אֶת לִבּוֹ. —стить *яблоко* קִלֵּף תַּפּוּחַ. —стить *квартиру* פִּנָּה דִּירָה. —стить *счетъ* סִלֵּק הַחֶשְׁבּוֹן. —*нравы* טִהֵר הַמִּדּוֹת. —стить *воздухъ въ комнатѣ* טִהֵר אֶת הָאֲוִיר בַּחֶדֶר. —*себя присягою*

נִקָּה אֶת עַצְמוֹ (הִטַּהֵר) בִּשְׁבוּעָה. *Небо* —щается הַשָּׁמַיִם מִתְבַּהֲרִים

очище́ніе ז׳ שִׁלּוּם || פִּנּוּי || טֵהוּר, נִקּוּי, זִכּוּךְ. — *крови* טֹהַר הַדָּם. — *города отъ войскъ* פִּנּוּי הָעִיר מֵהַגְּדוּדוֹת

очки́ ר״ז מִשְׁקָפַיִם

очко́ פֶּקַע, כַּפְתּוֹר (שֶׁל פֶּרַח) ז׳, נִצָּה || נְקֻדָּה (בכרטיס־המשחק) || עַיִן נ׳

очкова́ніе נ׳ הַרְכָּבָה (של אילנות)

очкова́ть פ״י הַרְכֵּב (אילנות)

очко́вый. —вая *змья* נְחַשׁ־הַמִּשְׁקָפַיִם (נְחַשׁ־יַקְרְתוֹן)

очно́й ת׳ שֶׁל עַיִן, עֵינִי. —ная *ставка* הַקְבָּלָה (של העדים והנתבע). —ная *трава* שְׁפָיָה (מין צמח)

очну́ться *см.* очуна́ться

очу́вствываться, очу́вствоваться הַחֲלֵף רוּחַ, הִתְעַשֵּׁת || הַכֵּר בְּטָעוּתוֹ פ״ע

очуна́ться, очуну́ться *и* очну́ться הֵעוֹר, הִתְעוֹרֵר, הָשֵׁב רוּחוֹ אֵלָיו פ״ע

очути́ться הִמָּצֵא פִּתְאֹם בְּ.. פ״ע

ошалѣ́лый ת׳ שֶׁנִּתְבַּלְבֵּל, שֶׁנִּטְרְפָה דַּעְתּוֹ

ошалѣ́ть *см.* шалѣ́ть

оша́ривать, оша́рить חַפֵּשׂ בְּכֹל, מַשֵּׁשׁ כָּל־; הָרֵק (הצלחות) פ״י

ошее́къ נ׳ עוּנְקָא (בית־השחיטה)

оше́йникъ ז׳ קוֹלָר, סוּגַר

ошеломля́ть, —ломи́ть דַּמֵּם (על ידי הכאה בראש) || הַדְהֵם, הַבְהֵל, בַּעֵת פ״י

ошелуди́вить פ״י הַדְבֵּק צָרַעַת,־ שְׁחִין

ошелуди́вѣлый ת׳ שֶׁנִּצְטָרַע, שֶׁנִּשְׁתַּחֵן

ошелуди́вѣть הִצְטָרֵעַ, הִשְׁתַּחֵן

ошелуша́ть, —ши́ть פ״י קַלֵּף, פַּצֵּל ||—ся קֻלַּף, הִתְקַלֵּף, הִתְפַּצֵּל

ошельмова́ть הוֹצֵא דִּבָּה עַל־פ׳, הוֹצֵא לַעַז—, גַּנֵּה אֶת־פ׳ פ״י

ошиба́ть, —би́ть פ״י גַּדֵּעַ, גָּדֹעַ. —*кому крылья* קַצֵּץ כַּנְפֵי־פ׳

ошиба́ться, —би́ться עָוֹה, טָעֹה, הִשְׁתַּבֵּשׁ פ״ע

оши́бка שִׁבּוּשׁ, מִשְׁגֶּה ז׳, שְׁגִיאָה, טָעוּת נ׳

оши́бочный ת׳ מוּטְעֶה, מְשֻׁבָּשׁ. —но בְּטָעוּת

о́шибъ ז׳ זָנָב (של בהמה וחיה)

о́шикать פ״י שָׁרֹק עַל־ (כחזה תיאטרוני)

ошлифова́ть פ״י לַטֵּשׁ, מָרֹט, חַדֵּד

ошпа́ривать, —рить מָלֹג, מָרֹק, מָרֵק, שָׁטֹף פ״י

оштрафо́вывать, —фова́ть פ״י קָנֹס, עָנֹשׁ

оштукату́рить *см.* штукату́рить

ошу́рки שִׁיּוּר ז׳, פְּסֹלֶת נ׳

ошу́юю ת״פ מִשְּׂמֹאל לְ..

ощени́ться *см.* щени́ться

още́покъ ז׳ קֵיסָם, שְׁבָב, בְּקִיעַ

ощети́ниваться, —ти́ниться סַמֵּר בְּשָׂרוֹ, בּוֹא לִכְלַל־כַּעַס פ״ע

ощи́пывать, ощипа́ть *см.* общи́пывать

ощу́паніе, о́щупь ז׳ מִשּׁוּשׁ, גִּשּׁוּשׁ

ощу́пывать, ощу́пать פ״י מַשֵּׁשׁ, מוּשׁ ||—ся גַּשֵּׁשׁ (באפלה)

о́щупью ת״פ בְּגִשּׁוּשׁ

ощути́тельно ת״פ מוּרְגָּשׁ, מוּחָשׁ

ощути́тельность נ׳ מוּחָשׁוּת

ощути́тельный ת׳ מוּרְגָּשׁ, מוּחָשׁ

ощуща́ть, ощути́ть הַרְגֵּשׁ, חוּשׁ, הַכֵּר בְּחוּשׁ פ״י ||—ся הֻרְגַּשׁ, הוּחַשׁ

ощуще́ніе חוּשׁ, רֶגֶשׁ, הֶרְגֵּשׁ ז׳, הַרְגָּשָׁה נ׳

оя́гниться *см.* я́гниться

П.

Па ז׳ פָּא, צַעַד־הַמָּחוֹל

па́ва נ׳ טַוֶּסֶת, טַוָּס נְקֵבָה

па́вечерница *и* па́вечерня *см.* павече́ріе

павили́ка *и* павили́ца *см.* повили́ца

павильо́нъ ז׳ פַּוִּילְיוֹן, אַנָּף, שַׁפְרִיר

павіа́нъ ז׳ קוֹף־הַכֶּלֶב (מין חי)

павлини́ться הִתְהַדֵּר כְּטַוָּס, הָלֹךְ נְטוּי־גָרוֹן, צָעֹד בְּגַאֲוָה פ״ע

павли́ній *и* павли́новый *см.* павли́ный

павли́нъ ז׳ טַוָּס

павли́нный ת׳ טַוָּסִי

па́возокъ נ׳ בּוּצִית, אַרְבָּה (של צנדל)

па́волока ז׳ אֲרִיג־מֶשִׁי

па́волочникъ ז׳ נַרְתִּיק, צִפּוּי, חִפּוּי

па́ворозъ ז׳ פְּתִיל (ובכיס; עשוי לפתוח אותו)

павъ *см.* павли́нъ

па́года הֵיכַל־אֱלִיל, בֵּית־גַּלְיָא ז׳, פַּגֹּדָה נ׳

па́голенокъ ז׳ פוּזְמָק (בלי עקב)

па́губа הֶרֶס, אֲבַדּוֹן ז׳, שַׁחַת נ׳

па́губникъ ז׳ מַדִּיחַ, מַתְעֶה, מַשְׁחִית

па́губность רֹעַ, הֶפְסֵד, הֶזֵּק ז׳, שְׁחִיתוּת נ׳

па́губный ת׳ מַפְסִיד, מַזִּיק

пагубоно́сный ת׳ גּוֹרֵם הֶפְסֵד, — הֶזֵּק

па́даль פֶּגֶר ז׳, נְבֵלָה נ׳

па́дать, пасть נָפֹל, נָשֹׁר || יָרֹד, נָשֹׁל || הָזֹל פ״ע. *Листья* —даютъ *съ дерева*

הֶעָלִים נוֹשְׁרִים מִן הָאִילָן. *У нея волосы —даютъ на плечи* שַׂעֲרוֹתֶיהָ יוֹרְדוֹת עַל כְּתֵפֶיהָ. *Этотъ праздникъ —даетъ на воскресеніе* חַג זֶה חָל בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן. *На него* палъ *жребій* הַגּוֹרָל נָפַל עָלָיו. *Акціи* —даютъ הַמְּנָיוֹת יוֹרְדוֹת, שַׁעַר הַמְּנָיוֹת יוֹרֵד. *Онъ* палъ *въ сраженіи* הוּא מֵת בַּמִּלְחָמָה. *Вѣтеръ* —даетъ הָרוּחַ הוֹלֵךְ וְרָפֶה. Пасть *духомъ* נָפַל לִבּוֹ שֶׁל פ׳ עָלָיו

падéжъ ז׳ יַחַס שֶׁל נְטִיַּת־הַשֵּׁם

падёжъ ז׳, מַגֵּפָה – נ׳ דֶּבֶר שֶׁל הַבְּהֵמוֹת

падéніе נ׳ מַפָּלָה, נְפִילָה, יְרִידָה, הִתְמוֹטְטוּת. *—Римской имперіи* מַפֶּלֶת הַמְּלוּכָה הָרוֹמִית]

падишáхъ ז׳ פָּדִישַׁח

пáдкій ת׳ לָהוּט אַחֲרֵי־, בָּהוּל עַל־, קָפוּץ־, הַכְּרָן

пáдкость נ׳ לְהִיטוּת, בְּהִילוּת, הַמְּדָנוּת

пáдласы נ״ר רְצוּעוֹת (שֶׁל סַנְדְּלֵי־הַקֶּרַח)

пáдло *см.* **пáдаль**

пáдубъ ז׳ צִין, סִבָּן || תִּדְהָר ז׳, מִילָה נ׳

падýнъ ז׳ – מַפַּל־מַיִם, אֶשֶׁד

падýчій ת׳ נוֹפֵל. —чая *болѣзнь* חֳלִי־נוֹפְלִים, – נִכְפֶּה, אֶפִּילֶפְּסִיָּא

пáдчерица נ׳ בַּת־חוֹרֶגֶת

паевóй ת׳ הַשַּׁיָּךְ לְחֵלֶק ; *см.* **пай**

паёкъ נ׳ אֲרוּחָה חָדְשִׁית (שֶׁל חַיָּלִים)

пажéніе *и* **пазóвка** ז׳, מַעֲשֵׂה־שְׁלַבִּים הַקְצָעָה נ׳]

пáжескій ת׳ פַּנָּ'אִי

пáжитникъ נ׳ פְּלִילְתָּא (מִין צֶמַח)

пáжитный ת׳ מַרְעִיתִי

пáжить נ׳ שְׂדֵה־מִרְעֶה ז׳, מַרְעִית

пажъ ז׳ פַּנְג׳, נַעַר־הַמֶּלֶךְ

пáзанки נ״ר עִקְּבוֹת־אַרְנֶבֶת

пáздерникъ || ז׳ שֵׁם קַדְמוֹן שֶׁל הַחֹדֶשׁ אָקְטוֹבֶּר רוּחַ קָנֶה נ׳

пазйло *и* **пазнйкъ** נ׳ מַקְצוּעָה

пазйть פ״י עָשֹׂה שְׁלַבִּים, הַקְצֵעַ

пазнйкъ נ׳ מַקְצוּעָה (לְמַעֲשֵׂה־שְׁלַבִּים)

пáзнокть ז׳ מֶלֶף

пазóвка *см.* **пажéніе**

пáзовый ת׳ שֶׁל שְׁלַבִּים, – הַקְצָעָה

пáзолки ז׳ אֵפֶר שֶׁהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ הַקַּלְיָא

пазýрникъ *см.* **петрýшечникъ**

пáзуха ז׳ חֵיק || בֵּית־הַשֶּׁחִי. *Положить что за —ху* שׂוּם דָּבָר בַּחֵיק. *Подъ —хой* תַּחַת הַזְּרוֹעַ, בְּבֵית־הַשֶּׁחִי. *Онъ какъ у христа за —хой* חַי הוּא כְּאָדָם בְּגַן־הָעֵדֶן (כְּצַדִּיק תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה)

пáзушина דָּלָל, מַחְבֵּק, נִבְעָ, מִנְהָר, שְׁקִיעַ, הֶרֶק ז׳

пáзушистый ת׳ חָלוּל, גָּבוּב

пазъ ז׳, מַחְבֶּרֶת, אֲבֶקֶת נ׳ ; חָקָק, שָׁלָב, נִשְׁישׁ ז׳ אָרִיג ז׳, שָׂפֶת נ׳

пай ז׳, שֻׁתָּפוּת || מְנָיָה נ׳ בֵּלֶק

пáйва ז׳ סַל שֶׁל לֶבֶשׁ

пáйка ז׳ רִתּוּךְ

пайкóвый ת׳ רִתּוּכִי

пáйщикъ ז׳ שֻׁתָּף

пáйщина נ׳ חֲבוּרָה שֶׁל שֻׁתָּפוּת

пáка ז׳ (מִין חַי) חֲזִיר־הַיָּם

пáкгаузъ ז׳ (שֶׁל הַכִּירוֹת־סְחוֹרָה) אָסָם, אוֹצָר

пакéтный ת׳ חֲפִיסָאִי

пакéтъ נ׳ צְרוֹר ז׳, חֲפִיסָה, חֲבִילָה

пáки ת״פ עוֹד הַפַּעַם, שׁוּב, שֵׁנִית

пакибытіé *и* **пакирождéніе** נ׳ תְּחִיָּה

пáкленъ ז׳ –נִלְמוּשׁ מַטְרִי, תִּדְהָר

пáклина ז״ר חוּטֵי־נְעֹרֶת

паклýнъ נ׳ (מִין צֶמַח) הַמִּיטַרְיָא

пáкля נ׳ נְעֹרֶת

пáкляный ת׳ מְנֹעֶרֶת, שֶׁל נְעֹרֶת

паковáть פ״י אָגֹד, אָרֹג, חָבֹשׁ, צָרֹר

пáкостить || הַשְׁחֵת, בַּלֵּעַ, קַלְקֵל, גָּרֹם הֶפְסֵד נַבֵּל, לַכְלֵךְ, גָּאֵל פ״י

пáкостникъ נָבָל, קַלְקְלָן, עוֹשֶׂה מַעֲשִׂים מְכוֹעָרִים || קוֹץ ז׳

пáкостничать עָשׂה מַעֲשִׂים מְכוֹעָרִים, עָשֹׂה אִי־נְעִימוֹת, גָּרֹם הֶפְסֵד פ״י

пáкостный נֶאֱלָח, מְכֹעָר, מְזֹהָם, מְסֹאָב, נִתְעָב נ׳

пáкость בִּיעוּר, הֶפְסֵד, הֶזֵּק ז׳, חֶלְאָה, נְבָלָה, טֻמְאָה, תּוֹעֵבָה || אִי־נְעִימוּת, קַלְקָלָה נ׳

паладйнъ ז׳ פָּלָדִין, גִּבּוֹר

палáнка נ׳ גֶּדֶר שֶׁל יְתֵדוֹת, מְסִכָּה

паланкйнъ נ׳ אַפִּרְיוֹן ז׳, אֲלֻנְקָה

палáта נ׳ אוּלָם, בַּיִת ז׳, לִשְׁכָּה || —ты אַרְמוֹן, הֵיכָל. *Оружейная—* בֵּית־נֶשֶׁק. *—депутатовъ* בֵּית־הַנִּבְחָרִים. *Госпитальная—* אוּלַם־הַחוֹלִים. *У него ума—* הוּא מָלֵא חָכְמָה

палáтка ז׳ אֹהֶל ז׳, כִּפָּה נ׳ || כִּיּוֹן ז׳ *Пробирная—* בֵּית־בְּחִינָה (שֶׁל זָהָב וָכֶסֶף).

палáтный *см.* **палáтскій**

палáточный ת׳ שֶׁל אֹהֶל

палáтскій ת׳ עַל אוּלַם־הַמִּשְׁפָּט

палáтцы *см.* **палáта**

палáчъ ז׳ תַּלְיָן

палáшевый *см.* **палáшчый**

палáшникъ ז׳ נוֹשֵׂא־הַפַּלָּשׁ

палáшный ת׳ פַּלָּשִׁי

палáшъ ז׳ (מִין סַיִף) פַּלָּשׁ

па́левый ת׳ תִּבְנִי, בַּעַל צֶבַע הַתֶּבֶן

палени́ца ז׳ חָרוּךְ, רֵיחַ שֶׁל חֲרִיכָה

пале́ніе נ׳ הַבְהוּב ז׳, שְׂרֵפָה, חֲרִיכָה

палёный ת׳ מְחֹרָךְ, מְהֻבְהָב

палеогра́фія נ׳ פָּלֵיאוֹגְרַפְיָא

палеонтоло́гія נ׳ פָּלֵיאוֹנְטוֹלוֹגְיָא

палеоте́рій ז׳ פָּלֵיאוֹטֵירְיוֹן

пале́стра פַּלֵסְטְרָא, תַּלְפִּיָּה (אסכולא להתגוששות) נ׳

па́лецъ ז׳ יָד נ׳ || אֶצְבַּע. *Большой*— אֲגוּדָל. *Считать по* —цамъ סָפֹר בְּאֶצְבָּעוֹת. *Я могу это перечесть по* —цамъ יָכוֹל אֲנִי לִמְנוֹת זֹאת בְּאֶצְבְּעוֹתַי. *Онъ даже* —цемъ *не пошевелитъ* אֵינוֹ נוֹקֵף אַף בְּאֶצְבַּע קְטַנָּה. *Не клади ему* —ца *въ ротъ* אַל תִּתֵּן אֶצְבַּע בֵּין שִׁנָּיו (לא באיש שֶׁבְּמוֹתוֹ תְּהַתֵּל). *Смотрѣть на что сквозь* —цы רָאֹה דָבָר וְלֹא הִתְבּוֹנֵן. *Чертовъ*— אֶבֶן־רַעַם

па́лечный и **па́льцевый** ת׳ שֶׁל אֶצְבָּעוֹת. —вое *колесо* אוֹפַן בַּעַל שִׁנַּיִם.

па́ливать *см.* пали́ть

палиса́дина ז׳ יְתַד־גָּדֵר

палиса́дникъ ז׳ סוֹרֵג, חַפּוּף ז׳, בְּסִיסָה || גִּנָּה (של פני־הבית) נ׳

палиса́дный ת׳ שֶׁל סוֹרֵג,־חַפּוּף

палиса́дъ ז׳, גָּדֵר שֶׁל יְתֵדוֹת נ׳||סוֹרֵג, חַפּוּף *см.* палиса́дникъ

палиса́ндровый. —вое *дерево* עֵץ פָּלִיסַנְדְּרָאִין

пали́тель ז׳ מַבְעִיר, מַדְלִיק

пали́тельный ת׳ מַבְעִיר, מַדְלִיק || —ная *свѣчка* שַׁלְהֶבֶת שֶׁל אֲבַק־הַשְּׂרֵפָה

пали́тра נ׳ מַגְהֶלָה, יוֹרָה (של צבעים)

пали́ть, па́ливать חָרֵךְ, שָׂרֹף, הַבְעֵר, הַדְלֵק, הַבְהֵב || שָׁפוֹף (מכמש) || —ся נֶהְ׳ פ״ע הַחֲרֵךְ, הִשָּׂרֵף, הִבָּהֵב, הִבָּעֵר, הִדָּלֵק

пали ! пли ! יוֹ ! (קריאה של צווי)

па́лица נ׳ מַפֵּץ, מַפָּץ, מַקֵּל־יָד ז׳, גֻּלָּה

па́личникъ נ׳ בַּלְבֵּד־הַבַּלָּה, עוֹמֵר מָגֵן בְּאַלָּה

па́личный ת׳ מַפָּצִי

па́лка ז׳ מַטֶּה, מַקֵּל. *Барабанныя* —ки מַכּוֹשִׁים שֶׁל תֹּף

палла́да נ׳ פַּלָּדָא (מין כוכב)

палла́дій ז׳ פַּלָּדְיוֹן (מין מתכת)

палла́діумъ נ׳ תְּמוּנַת־פַּלָּדָא || הָגֵן, מִשְׂגָּב, מָעוֹז ז׳

паллiати́вный. —ныя *мѣры* אֶמְצָעִים לְפִי שָׁעָה

паломникъ ז׳ עוֹלֶה רֶגֶל

па́лочка ז׳ מַקֵּל קָטָן. —*суфгуфи* עייעיעיע חֲתִיכָה שֶׁל אַדְמַת־חוֹתָם

па́лочникъ ז׳ קוּפָל שֶׁל מַיִם (מין צמח)

па́лочье נ׳ חֲבִילָה שֶׁל זְרָדִין

па́лтусина ז׳ בְּשַׂר־אִיפּוֹגְלוֹסוֹן

па́лтусъ ז׳ אִיפּוֹגְלוֹסוֹן (מין דג)

па́луба נ׳ סִפּוּן הָאֳנִיָּה, מִכְסֶה־|| עֲגָלַת־תּוֹתָחִים

па́лубить, о— פ״י סַפֵּן

па́лубный ת׳ שֶׁל סִפּוּן. —ное *судно* סְפִינָה

пальба́ נ׳ יְרִיָּה. *Оружейная*— יְרִית־רוֹבִים. *Пушечная*— יְרִית־תּוֹתָחִים

па́льма ז׳ תֹּמֶר, תָּמָר, דֶּקֶל

па́льмовый ת׳ דִּקְלִי, תָּמְרִי, שֶׁל תְּמָרִים

пальто́ נ׳ אַדֶּרֶת

па́льцеобра́зный ת׳ כְּעֵין אֶצְבַּע

па́льчикъ נ׳ אֶצְבַּע קְטַנָּה. *Мальчикъ съ*— אֶצְבָּעִי, אֶצְבְּעוֹנִי

па́льщикъ ז׳ מַצִּית, מַדְלִיק, מַבְעִיר (מִינָא)

палья́ ז׳ שְׁקַד־הָרִים (מין דג)

паля́щій ת׳ בּוֹעֵר, לוֹהֵט

пампа́сы ז״ר פַּמְפַּסִים

памфле́тъ ז׳ פַּמְפְלֵיט, כְּתַב־פַּלְגְּמִיר

па́мятливость נ׳ כֹּחַ־הַזִּכָּרוֹן ז׳, זַכְרָנוּת

па́мятливый ת׳ בַּעַל־זִכָּרוֹן, זַכְרָן

па́мятникъ נ׳ || צִיּוּן ז׳, מַצֵּבָה, מַצֶּבֶת־זִכָּרוֹן סֵפֶר־זִכְרוֹנוֹת ז׳

па́мятный ת׳ שֶׁל זִכָּרוֹן, זָכוּר. —ная *книжка* סֵפֶר־זִכָּרוֹן. —но *мнѣ* שָׁמוּר בְּלִבִּי

па́мятованіе נ׳ זְכִירָה, הַזְכָּרָה

па́мятовать פ״י זָכֹר, שָׁמֹר בְּלִבּוֹ. —туется *мнѣ* זְכוּרַנִי

памятозло́бивый и —зло́бный נוֹטֵר (אֵיבָה), שׁוֹמֵר עֶבְרָה ת׳

памятозло́біе и —зло́бство נְטִירַת־אֵיבָה, שְׁמִירַת־עֶבְרָה נ׳

памятозло́бствовать נָטֹר (אֵיבָה), שָׁמֹר עֶבְרָה פ״ע

па́мятствовать *см.* па́мятовать

па́мятца ז׳ סֵפֶר־הַמֵּתִים

па́мять || זֵכֶר ז׳, זְכִירָה, מַזְכֶּרֶת || זִכָּרוֹן || אַזְכָּרָה נ׳. *Дѣвичья*— זִכָּרוֹן שֶׁל נָשִׁים. *На*— לְזִכָּרוֹן, לְמַזְכֶּרֶת (זִכְרוֹן חַי״ש). *Блаженной* —ти זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, נִשְׁמָתוֹ עֵדֶן. *Это у меня совсѣмъ изъ* —ти *вонъ* דָּבָר זֶה נֶעְלַם מִמֶּנִּי. *Безъ* —ти בְּלִי דַעַת. *Онъ влюбленъ безъ* —ти הוּא אוֹהֵב עַד כְּדֵי מְרוּף. *Учить на*— לָמֹד עַל פֶּה

панаце́я נ׳ פַּנַּצֵיָא

панагіаръ נ׳ קְעָרַת לֶחֶם־הַקֹּדֶשׁ

пана́гія איקוֹנִין שֶׁל נוֹשֵׂא אוֹ כֹּמֶר || לֶחֶם־

הקדש, — הפנים ז׳
пандéкты פנדיקטים וספר־החקים של יוסטיניאן) ז״ר
панегúрикъ הלל, שיר־תהלה ז׳, פזמא נ׳
панегирúстъ ז׳ בעל־פזמאות
панегирúческій ת׳ פזמאי
панéль צלע של עץ ז׳, רצפת — נ׳
панибрáтство קרבות, רעות, אחוה, חברות קרובה נ׳
панибрáтъ ז׳ רע, קרוב לפ׳, איש סוד ז׳. *Быть съ кѣмъ за* —та היה קרוב לפ׳
пáника חרדה, בהלה, מבוכה, מהומה נ׳
паникадúло נ׳ מנורת־קנים
паникадúльный ת׳ של מנורת־קנים
панихúда אשכבה, אזכרה, תפלה למתים נ׳
панихúдный ת׳ של אזכרה
панúческій *страхъ* פחד פתאמי ז׳, חרדה גדולה נ׳
пáнна נ׳ (פולני) בת־אציל
панорáма נ׳ פנורמא
панорамúческій ת׳ פנורמאי
пансіонéръ ז׳ תלמיד של פדגוגיה, פנסיונר
пансіóнный ת׳ פנסיוני. *—содержатель* מחזיק פנסיון
пансіóнъ פנסיון, בית־תנוך ז׳, פדגוגיה נ׳
пáнскій ת׳ אצילי
панскóй. —скіе *товары* סחורות־בד נ״ר
панталóны מכנסים ר״ן
панталыкъ. *Сбиться съ* —лыку נטה מן־הדרך, דבר שטות, — דבלים
пантеúзмъ ז׳ פנתיאיסמוס, יחוד־הכל
пантеúстъ ז׳ פנתיאיסטון, פנתיאיסט
пантеóнъ ז׳ פנתיאון
пантéра ז׳ פנתיר, ברדלס
пантогрáфъ ז׳ פנטוגרף
пантомúма ז׳ נחוג
пантомúмный ת׳ מחוגי
пантомúмъ ז׳ פנטומים, מדבר ברמזים
пáнцырникъ ז׳ לבוש שריון
пáнцырный ת׳ שריוני
пáнцырь ז׳ שריון
пáнщина *см.* бáрщина
панъ ז׳ (פולני) אציל. *Жить* —номъ חיה כאחד־האצילים. *Или—, или пропалъ* או הכל או לא כלום
пáнья, пáня נ׳ (פולנית) אשה אצילה
панéирь *см.* рысь
папá אבא
пáпа ז׳ אפיפיור, פפא
пáпертный ת׳ בצדך לפלוש
пáперть ז׳ פלוש, אולם

папúзмъ נ׳ פפאות, אפיפיורות
папильóтка נ׳ צדעה
папирóса נ׳ פפירוסה
папúрусъ ז׳ פפירום, גמא
папúстъ ז׳ מחזיק באפיפיור
пáпка מפה נ׳ || קרמבלא, לוח־נייר ז׳
пáпковый ת׳ קרטבלאי
паплúновый ת׳ פפילינאי
паплúнъ נ׳ (ארג־משי) פפילינא
пáпоротниковый *см.* пáпоротный
пáпоротникъ ז׳ (מין צמח) שרך, שרחש
пáпоротный ת׳ שרכי, שרחשי
пáпороть שרך, || מצוף || עצם של כנף שרחש ז׳
пáпскій ת׳ של האפיפיור, אפיפיורי, פפאי. —скія *владѣнія* מלוכת־האפיפיור
пáпство נ׳ — כהנת־האפיפיור, מעלת
пáпствовать פ״ע היה אפיפיור
папýша ז׳ צרור עלי־טבק
папýшникъ נ׳ לחמניה
папýшный. *табакъ* ז׳ טבק חבוש בצרורות
пáра ז״ר זוג, צמד ז׳, תואמים. *—сапогъ* זוג מנעלים. *—лошадей* צמד סוסים. *Ѣхать* —рою *или на* —рѣ נסע בצמד (סוסים). *—платья* חליפת־בגדים. *Мнѣ нужно васъ на* —ру *словъ* דברים אחדים לי אליך. *Подбирать подъ* —ру בחר זוגות זוגות. *Счастливая—* זוג כאשר. *Онъ ей не—* אין זוג זה עולה יפה
парáбола || פרבולא נ׳, משל || שוין ז׳ קו של גזר־המחרוט ז׳
параболúческій *и* парáбольный של משל דרך משל ת׳
парáграфъ ז׳ סימן, סעיף
парáдный ת׳ שרדי, חגיגאי. *Въ* —номъ *мундирѣ* בלבוש־השרד. *—ходъ* מתח־הכבוד
парадóксъ ז׳ פרדוקס, פרדכסון
парáдъ ז׳ ז״ר || מפקד־החיל ז׳, בגדי־תפארת || תהלוכה חגיגאית נ׳, פקודת־. *Въ полномъ* —дѣ בבגדי־תפארת
паразúтъ || מלחך (בעל חי, צמח זר) פרזיט ז׳ פנגא
паралипомéнонъ ז׳ (בתנ״ך) ספר דברי־הימים
паралúтикъ ז׳ נגוע־השבץ
паралúчный ת׳ שבצי. —ная *трава* עשב של שבץ
паралúчъ ז׳ שבץ, שתוק
параллепипéдъ ז׳ פרליפיפיד, מעוקב מקבילי
параллелогрáмъ נ׳ מקבילית, פרלילוגרם ז׳
параллéль ז׳ מקבילה, בו במקביל, פרליל

параллéльность נ׳ בקבלה
השוואה נ׳ ||
параллéльный ת׳ פרלילי, כקביל אר״ ת׳
парапéтъ ז׳ פרפיט ז׳, מצודה, סוללה נ׳
парасóль נ׳ (מכסה מחמה) שמשיה
парафи́нъ ז׳ פרפין
пардалéй *см.* рысь
пардáль *см.* барсъ
пáрдва ז׳ הרמון־הבצה
пáрдусъ, пардъ *см.* барсъ
парамéйникъ ז׳ מחזר פרשיות־ההגאות
парéмія דברי־מוסר ז״ר || פרשת־המקרא (שנקראת בערב־החג) נ׳
паренйна ז׳ שדה־בור
парéніе ז׳ (באויר) רחוף
пáреніе ז׳ קבוב
пáрень ז׳ בחור. *Славный*— בן־חיל
парй התערבות. *Держать*— התערב
парикмáхерскій של ספרים, של גדלים, של מגדלי־שער ת׳
парикмáхеръ ז׳ ספר, גדל, מגדל־שער
пари́къ ז׳, פאה נכרית נ׳ קפלטין
пáрильный ת׳ של מרחץ
пáрильня ז׳ מרחץ־נפוחת, בית־מרחץ
пáрильщикъ ז׳ בלן || חפן
парйровать פ״י טומן, דמה
парйть, вос— שוט, רחף (באויר) || התנשא במחשבה, הגה בהלך־נפש פ״ע
пáрить (בבית־ עפ״י חבילת־זרדין בעבר מרחץ) || קבב || שמט (קוקע) פ״י
—ся העבר על עצמו חבילת־זרדין || קבב, התקבב || הזדוג (מעופות)
пáрій ז׳ פהריא, שנוא, נרדף, נדח
паркéтный ת׳ פרקיטי
паркéтчикъ ז׳ פרקיטר
паркéтъ ז׳ (רצפה נחוטבת) פרקיט
пáркій ת׳ מחזיק חם
пáрковый ת׳ של פרדס
паркъ ז׳ || תחנות־הארטיליריא נ״ר פרדס
парламентёръ ז׳ פרלמנטר
парлáментскій ת׳ פרלמנטי
парлáментъ ז׳ (בית נבחרי־העם) פרלמנט
пáрма ז׳ (מין דג) ברבוטום של ים
пармезáнъ נ׳ גבינה פרמיזנית
парникóвый ת׳ של ערוגה מזבלה
парникъ נ׳ ערוגה מזבלה
парнйшка ז׳ בער־אבנים
парнóй. —ное *молоко* חלב שעודנו חם
пáрный ת׳ זוגי, של זוג
паровйкъ ז׳ יקם, דוד־קיטור
паровóзъ נ׳ לוקומוטיב, קטר ז׳, מכונת־קיטור
паровóй ת׳ - בגר || של קיטור. —вая *машина* מכונת־קיטור. —вая *баня* מרחץ־קיטור. —вое *поле* שדה־בור
пародйровать פ״י (בדרך התול) חקה
пародйстъ ז׳ בעל־חקוי, כותב חקוי
пародйческій ת׳ כעין חקוי
парóдія נ׳ (חקוי להתל, שנינה) פרודיא
пародóкъ ז׳ פרי־בסר
пароксйзмъ ז׳, הזרת־מחלה נ׳ פרוקסיזמוס
парóли (במשחק־הקלפים) פרולי
парóль נ׳ פרולא, סיסמא
парóмный ת׳ פלגי
парóмщикъ ז׳ פלגר
парóмъ ז׳, מעברה נ׳ פלג
паромéръ ז׳ מנומיטר, מודד־הקיטור
пáросль *и* **пáростникъ** ז׳ יער צעיר
пароходный ת׳ של ספינת־קיטור
пароходство ז׳ שיט־ספינות
пароходъ נ׳ ספינת־קיטור. *Винтовый*— ספינת־קיטור ברגית. *Буксирный*— ספינת־קיטור בוקסירית
пáрта ז׳ (עם ספסל) שלחן אספוראי
партенёръ *см.* партнёръ
партéръ ז׳, דיוטא התחתונה (בתיאטרון) נ׳ פרטיר
партéсный, —ное *пѣніе* שיר במקהלה (בבית־כנסיה פראבוסלבי)
партéсъ ז׳ - קול־שיר
партизáнить *и* —зáнствовать עשה (נהל) מלחמה פרטיזנית
партизáнскій פרטיזני (של פלוגות־מתנדבים) ת
партизáнство נ׳ מלחמה פרטיזנית
партизáнъ , (ראש לפלוגת־מתנדבים) פרטיזן בר־מפלגה ז׳
партикулярйзмъ פרטיקולריסמוס ז׳, התבדלות נ׳
партикулярный ת׳ פרטיקולרי, פרטי, יחידי
партитýра נ׳ (במוסיקא) פרטיטורא
партіóнный ת׳ מפלגתי, של מפלגה
пáртія מפלגה, כתה, סיעה || מתכסה, פלגה נ׳ || שדוך ז׳ || פרטיטורא נ׳, קול־נגינה ז׳ || מערכת־משחק נ׳. *Глава* —тіи ראש־המפלגה. —*товаровъ* טרנספורט של סחורות. —*рекрутовъ* סיעה של ריקרוטים. *Сыграть съ кѣмъ* —тію *на билліардѣ* שחק עם־פ׳ מערכת בביליארד
партíйность נ׳ פלגאות
партнёръ ז׳ פרטנר, חבר למשחק
пáрубокъ *см.* пáрень
парусйна ז׳ (ספינה) בד של קלע
парусйнникъ ז׳ בגד מבד של קלע

парусинный ת׳ עָשׂוּי מִבַּד שֶׁל קֶלַע
парусникъ ז׳ עוֹשֶׂה קְלָעִים
парусный ת׳ שֶׁל קֶלַע
парусъ ז׳ — קֶלַע שֶׁל סְפִינָה, מִפְרָשׂ. *Идти на* —сахъ פָּרֹשׂ אֶת הַקְּלָעִים
парфюмерные *товары* בְּרוֹרוֹת רֵיחָנִיּוֹת
парфюмеръ ז׳ בַּדָּן
парча נ׳ רִקְמַת־זָהָב אוֹ כֶּסֶף
парчевой ת׳ שֶׁל רִקְמַת־זָהָב
парши *см.* паршъ
паршивецъ ז׳ מֻכֵּה־גָרָב, גָרוּב, מְצֹרָע
паршивить, о— פ״י הַדְבֵּק גָרָב בִּפְ׳
паршивость ז׳ גָרָב
паршивый ת׳ גָרוּב, מְצֹרָע
паршивѣть, о— הֵעָשֵׂה מְצֹרָע, — גָרוּב פ״ע הִצְטָרֵעַ, הִתְגָּרֵב,
паршъ ז׳, צָרַעַת נ׳ גָרָב
паръ ז׳ שְׂדֵה־בוּר ‖ אֵד, קִיטוֹר ‖ —ры הַבְלָא, הֶבֶל. *Винные* —ры בְּסוּם. *Поднимать*— הַשְׁמֵט שָׂדֶה
пасажиръ *и* пасатный *см.* пасс..
пасеніе נ׳ רְעִיָּה, שְׁמִירַת־מִקְנֶה
пасквиль ז׳ כְּתָב־פְּלַסְטֵר
пасквильный ת׳ שֶׁל כְּתָב־פְּלַסְטֵר
паскуда נ׳ פִּגּוּל ז׳, תּוֹעֵבָה
пасленъ ז׳ (מין צמח) יַבְרוּחַ־הַשֵּׁנָה, פַּר־מָתוֹק
пасмо ז׳ צְרוֹר־חוּטִים
пасмурность נ׳ קַדְרוּת ‖ פָּנִים זוֹעֲפוֹת נ״ר
пасмурный ת׳ קוֹדֵר, מְעֻנָּן, חָשׁוּךְ, אָפֵל ‖ זוֹעֵף
пасмурѣть פ״ע קָדֹר, הִקָּדֵר, הִתְקַדֵּר, הִתְעַנֵּן
пасовать בַּטֵּל עַצְמוֹ, הִשְׁתַּמֵּט, מְשֹׁךְ יָדוֹ, [סַלֵּק־ פ״ע
пасока ז׳ (ברפואה) חֵלֶט
пасокъ נ׳ (של תער) רְצוּעַת־הַלְטִישָׁה
пасочный ת׳ חֶלְטִי
паспортный ת׳ פַּסְפּוֹרְטִי
паспортъ ז׳, תְּעוּדַת־מַסָּע נ׳ פַּסְפּוֹרְט
пассажирный *и* —рскій ת׳ פַּסַּגִ׳ירִי
пассажиръ ז׳ פַּסַּגִ׳יר, נוֹסֵעַ
пассажъ ז׳ פַּסַּג׳, מִפְלָשׂ, מָבוֹא מְפֻלָּשׁ
пассатный *вѣтеръ* *см.* пассатъ
пассатъ ז׳ (רוּחַ) קָדִים
пассивность נ׳ פַּסִּיבִיּוּת, קַבָּלַת־הַפְּעֻלָּה
пассивный ת׳ פַּסִּיבִי, פָּעוּל
пассивъ ז׳ פַּסִּיב
пассія ז׳ שִׁגָּעוֹן
пастбище ז׳ מְקוֹם־מִרְעֶה, אָפָר
пастбищный ת׳ שֶׁל מִרְעֶה, אֲפָרִי
паства ז׳, מְקוֹם־מִרְעֶה. אָפָר ‖ צֹאן־מַרְעִית עֵדָה נ׳
паственный *см.* пастбищный

пастернакъ ז׳ (מין ירק) אֶסְטַפְלִין, אֶסְטַפְנִין
пасти פ״י רָעֹה ‖ נַהֵל עֵדָה ‖ —тись רָעֹה [(אכל עשב)
пастила *см.* постила
пасторскій ת׳ פַּסְטוֹרִי
пасторство נ׳ מַעֲלַת־פַּסְטוֹר
пасторъ ז׳ (כומר לותירי) פַּסְטוֹר
пастухъ ז׳ רוֹעֶה
пастушескій, —шій ת׳ אִידִילִי ‖ שֶׁל רוֹעִים
пастырскій ת׳ שֶׁל רוֹעִים, שֶׁל כֹּהֲנִים
пастырство נ׳ מַעֲלַת־כֹּהֵן
пастырствовать פ״י עֲדָתוֹ, צֹאן־מַרְעִיתוֹ — נַהֵל
пастырь ז׳ כֹּהֵן, מְנַהֵל, רוֹעֶה
пасть ז׳ לֹעַ, פֶּה, בֵּית־הַבְּלִיעָה
пасть *см.* падать
пастьба נ׳ מִרְעֵה־עֲדָרִים ז׳, מַרְעִית, רְעִיָּה
пасха נ׳ חַג־הַפֶּסַח ז׳, פַּסְחָא
пасхалія (*зрячая*) ז׳ לוּחַ־הַמּוֹעֲדִים
пасхальный ת׳ שֶׁל חַג־הַפֶּסַח. *Агнецъ*— [קָרְבַּן־פֶּסַח
пасъ ז׳ (של רכב) פַּס־עוֹר
пасъ ז׳ (במשחק־הקלפים) סַלּוּק־יָד. *Я*— אֲנִי מְסַלֵּק אֶת יָדִי
пасынокъ ז׳ בֶּן חוֹרֵג
пасьянсъ ז׳, הַסְדָּרַת־קְלָפִים נ׳ פַּסִיאַנְס
пасѣка ז׳ — כַּוֶּרֶת־דְּבוֹרִים, גְּחִיל שֶׁל
пасѣчникъ ז׳ מְפַקֵּחַ עַל הַכַּוָּרוֹת
пасюкъ ז׳ עַכְבַּר־הַשָּׂדֶה
пататуйка *см.* потатуйка
патентный ת׳ שֶׁל חוֹתָמָה, — רִשָּׁיוֹן
патентованіе *и* —товка נ׳ נְתִינַת־רִשָּׁיוֹן
патентованный מֻרְשֶׁה, מְקֻיָּם עַל יְדֵי הַמֶּמְשָׁלָה ת׳
патентъ ז׳, חוֹתָמָה נ׳ רִשָּׁיוֹן
патерикъ (קֹבֶץ) תּוֹלְדוֹת אֲבוֹת־הַכְּנֵסִיָּה
патерица ז׳ מַטֵּה־הַבִּישׁוֹף [(הנוצרית) ז׳ן
патеръ ז׳ פָּטֶר, אַבָּא
патетическій ת׳ שֶׁל רֶגֶשׁ, — הִתְפַּעֲלוּת
патока נ׳ נֹפֶת. *Сахарная*— נֹפֶת שֶׁל סֻכָּר
паталогическій ת׳ פַּתָלוֹגִי
паталогія נ׳ פַּתָלוֹגְיָא
паточный ת׳ שֶׁל נֹפֶת
патрахиль *см.* епитрахиль
патрицій ז׳ פַּטְרִיצִי, אָצִיל
патріархальный ת׳ אַפַּטְרִיכִי
патріархія נ׳ נְשִׂיאוּת שֶׁל אַפַּטְרֵךְ
патріархъ ז׳ נְשִׂיא, אַפַּטְרֵךְ ‖ אָב קַדְמוֹן
патріаршескій ת׳ שֶׁל אַפַּטְרֵךְ
патріаршество נ׳ מַעֲלַת אַפַּטְרֵךְ
патріаршествовать פ״ע הָיֹה אַפַּטְרֵךְ
патріаршій *см.* патріаршескій
патріотизмъ ז׳, אַהֲבַת־ פַּטְרִיוֹטִיזְמוּס

патріоти́ческій ת׳ פַּטְרִיוֹטִי [הַמּוֹלֶדֶת נ׳]
патріо́тъ פַּטְרִיוֹט, אוֹהֵב הַמּוֹלֶדֶת ז׳
патро́нникъ ז׳ גְּלִיל־עֵץ לַעֲשִׂיַּת־אַשְׁפָּה
патро́нница *см.* патронта́шъ
патро́нный ת׳ שֶׁל פַּטְרוֹן || אַשְׁפָּאִי
патро́нщикъ ז׳ עוֹשֶׂה אַשְׁפָּאוֹת
патро́нъ ז׳ פַּטְרוֹן, מָגֵן || אַשְׁפָּה נ׳
патру́ль מִשְׁמָר ז׳, שׁוֹמְרִים סוֹבְבִים ז״ר
патру́льный ת׳ שֶׁל מִשְׁמָר
па́ужина *см.* по́лдникъ
па́ужинать *см.* по́лдничать
па́ужинокъ *см.* по́лдникъ
па́уза הֶפְסֵק ז׳, פִּסְקָה נ׳
пауко́вый ת׳ עַכָּבִישִׁי
паукообра́зный. —зныя *животныя* אֲרַבְנִידִים (רמשים דומים לעכבישים)
пау́къ עַכָּבִישׁ ז׳, שְׂמָמִית, כּוּבְיָא נ׳
паупери́змъ פּוֹפֵּירִיסְמוּס ז׳, הִתְדַּלְדְּלוּת־הָאוּמָּה נ׳
паути́на כִּבְאִי, בֵּית־עַכָּבִישׁ ז׳, קוּרֵי עַכָּבִישׁ ז״ר
паути́нникъ ז׳ עַכְּבִישִׁין (מין צמח)
паути́нный ת׳ – שֶׁל עַכָּבִישׁ, שֶׁל קוּרֵי
пау́чій *см.* пауко́вый
пау́чникъ *см.* паути́нникъ
паха́ніе נ׳ חֲרִישָׁה
па́харскій ת׳ אִכָּרִי, שֶׁל חוֹרֵשׁ
па́харь ז׳ אִכָּר, חוֹרֵשׁ, עוֹבֵד־אֲדָמָה
паха́ть, па́хивать פ״י חָרַשׁ, פָּלַח, עָבַד אֲדָמָה
пахну́ть פ״ע – נָשַׁב פִּתְאֹם, נָפַח–, הֵפִּחַ.
Вѣтеръ —хну́лъ *ему въ лицо* הָרוּחַ נָשַׁב (פִּתְאֹם) אֶל פָּנָיו (כשפתח, למשל, את החלון).
пахну́ть פ״י נָתַן רֵיחַ, נָדַף–, הֵזִיל–, נָדַף. *Это вино* па́хнетъ *бочкой* יַיִן זֶה רֵיחַ שֶׁל חָבִית נוֹדֵף הֵימֶנּוּ. *Это* —нетъ *не добрымъ* סִימָן בִּישׁ הוּא
пахови́къ נ׳ – מִפַּחַת בְּבֵית־הַשֶּׁחִי, בִּזָּרֵךְ
пахови́на נ׳ בֶּטֶן (של חיה ובהמה)
пахово́й ת׳ שֶׁל בֵּית־הַשֶּׁחִי, שֶׁל יָרֵךְ
па́хотникъ *см.* па́харь
па́хотный ת׳ בַּר־חֲרִישָׁה, שֶׁל חָרִישׁ. —ная *земля* קַרְקַע שֶׁל חָרִישׁ. —ныя *орудія* כְּלֵי־חֲרִישָׁה
па́хтальный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְחִבּוּץ (חמאה). —ная *колотушка* מַחְבֵּץ (מדוכה לחבוץ־[חמאה)]
па́хтальщикъ ז׳ מְחַבֵּץ (חמאה)
па́хтанье ז׳ חִבּוּץ־חֶמְאָה
па́хтать, с— פ״י מִבֵּץ (חמאה)
паху́честь נ׳ בִיחָנוּת
паху́чій ת׳ בֵיחָנִי
паху́чка מוּסְתָּק ז׳, מַסְתִּיכָא, מַצְטוּבָא נ׳ (מין [צמח)]
пахъ ז׳ בֵּית־הַשֶּׁחִי, כַּף־הַיָּרֵךְ
па́че ת״פ יוֹתֵר מִן. *Тьмъ*— מַה טּוֹב
па́чеси ז׳ מַפַּל־נְעֹרֶת
па́чесный ת׳ שֶׁל מַפַּל־נְעֹרֶת
па́чка נ׳ צְרוֹר (קטן) ז׳, חֲבִישָׁה, אֲגֻדָּה, חֲבִילָה
па́чкальщикъ *см.* пачку́нъ
па́чканье ז׳ לִכְלוּךְ, טִנּוּף
па́чкать פ״י לִכְלֵךְ, טִנֵּף, זִהֵם ||—ся הִתְלַכְלֵךְ, [הִזְדַּהֵם]
па́чкотня ז׳ לִכְלוּךְ
пачку́нъ ז׳ לַכְלְכָן, טַנְּפָן
паша́ ז׳ פֶּחָה
пашалы́къ ז׳ פֶּחָלִיק (מדינת־הפחה)
па́шенникъ ז׳ אִכָּר, עוֹבֵד־אֲדָמָה
па́шенный ת׳ שֶׁל חֲרִישָׁה
па́шня ז׳ שְׂדֵה־חָרִישׁ, – זֶרַע
паште́тный ת׳ חֲלִיטָאִי
паште́тъ נ׳ חֲלִיטָה
па́щеки נ״ר מְתַלְּעוֹת, מַלְתָּעוֹת ר״ז, לְחָיַיִם (של חיות)
па́юсный. —сная *икра* בֵּיצֵי־דָגִים כְּבוּשׁוֹת
пая́ло *и* **пая́льникъ** ז׳ כַּף־רִתּוּךְ
пая́льный ת׳ שֶׁל רִתּוּךְ. —ная *трубка* [שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל רִתּוּךְ]
пая́льщикъ ז׳ רַתָּךְ
пая́ніе ז׳ רִתּוּךְ
пая́сень נ׳ אֵלָה חוֹרְשִׁית (מין אילן)
пая́сничать הָיָה בַּדְחָן, –גַּחְכָּן || הִתְהוֹלֵל, הִשְׁתַּגֵּעַ (בתנועותיו) פ״ע
пая́тельный *см.* пая́льный
пая́ть, па́ивать פ״י רִתֵּךְ
пая́цъ ז׳ בַּדְחָן, מוּקְיוֹן, גַּחְכָּן
пе́вговый *и* **певгъ** *см.* пи́хтовый, **пи́хта**
пега́съ ז׳ פֶּגָסוּס, כְּרוּב־הַשִּׁירָה || תַּנִּין־הַיָּם
педаго́гика *см.* педаго́гія
педагоги́ческій ת׳ פֶּידָגוֹגִי
педаго́гія נ׳ פֶּידָגוֹגְיָא
педаго́гъ ז׳ אוֹמֵן, פֶּידָגוֹג
педа́ль ז׳ פֶּידָל (הדום של פסנתר)
педанти́змъ פֶּידַנְטִיסְמוּס ז׳, דַּקְדְּקָנוּת, דַּיְקָנוּת נ׳
педа́нтскій ת׳ פֶּידַנְטִי, דַּקְדְּקָנִי, דַּיְקָנִי
педа́нтство *см.* педанти́змъ
педа́нтствовать פ״ע הָיָה פֶּידַנְט, דִּקְדֵּק, דִּיֵּק
педа́нтъ ז׳ פֶּידַנְט, נַקְרָן, קַפְדָּן, דַּיְקָן, דַּקְדְּקָן
педе́ль ז׳ פֶּידֶיל, מַפְטִיר
педоме́тръ ז׳ מוֹדֵד־צְעָדִים, – דֶּרֶךְ
пейзажи́стъ ז׳ פֵּיזַגִ׳ר, צַיַּר צַלְמוֹנִים
пейза́жный ת׳ פֵּיזַגִ׳י, צַלְמוֹנִי
пейза́жъ ז׳ פֵּיזַג׳, צַלְמוֹן
пека́льница, пека́льня *см.* **пека́рня**

пекáрный ת׳ שֶׁל נַחְתּוֹמֶר
пекáрня ז׳ נַחְתּוֹמֶר
пéкарскій ת׳ שֶׁל נַחְתּוֹם
пéкарство נ׳ נַחְתּוֹמוּת, מְלֶאכֶת־אוֹפִים
пéкарь ז׳ אוֹפֶה, נַחְתּוֹם
пеклевáнка נ׳ סֹלֶת־שִׁיפוֹן
пеклевáнный. —*хлѣбъ* פַּת מִסֹּלֶת־שִׁיפוֹן
пéкло *см.* адъ
пекъ נ׳ זֶפֶת
пеленá ז׳ תַּכְרִיךְ, חִתּוּל ז׳, חֲתֻלָּה נ׳ ‖ תַּכְרִיכִין ז״ר
пеленáльный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְחִתּוּל, —לְתַכְרִיךְ
пеленáніе נ׳ חִתּוּל ז׳, כְּרִיכָה
пеленáть פ״י חַתֵּל, כָּרֹךְ ‖ —ся הִתְחַתֵּל, הִכָּרֵךְ]
пелёнка *см.* пеленá
пелёночный ת׳ הַשַּׁיָּךְ לְחִתּוּל
пелерíна נ׳ כְּתֵפִיָּה
пелéсина נ׳ חֲבַרְבּוּרָה (בְּעוֹר שֶׁל חַיָּה)
пелéсистый, —лёсый ת׳ מְנֻמָּר, טָלוּא
пеликáнъ ז׳ קָאַת
пелы́нъ, пелы́нный *см.* полы́нь, полы́нный
пельмéнь נ״ר לְבִיבוֹת מְמֻלָּאוֹת בָּשָׂר
пáмза נ׳ אֶבֶן־סְפוֹג
памзовáть פ״י לַטֵּשׁ בְּאֶבֶן־סְפוֹג
памзовúдный ת׳ שֶׁכְּעֵין אֶבֶן־סְפוֹג
памзóвка נ׳ לְטִישָׁה בְּאֶבֶן־סְפוֹג
пáмзовый ת׳ שֶׁל אֶבֶן־סְפוֹג
пенáль ז׳ קַלְמָר, תִּיק־עֵטִים
пéнный ת׳ שֶׁל קֶנֶס ; *см.* пéня
пенсіонéръ *см.* пансіонéръ
пенсіóнный ת׳ פֶּנְסִיּוֹנִי
пенсіóнъ *см.* пéнсія
пéнсія ז׳, קִצְבָּה נ׳ פֶּנְסִיּוֹן
пентóэдръ *см.* пятигрáнникъ
пентикóстія *см.* пятидесятница
пéнтюхъ ז׳ טִפֵּשׁ, גֹּלֶם, לֶמֶךְ, בַּעַר
пень נ׳ סַדָּנָא. *Чрезъ —колоду валить* עָבֹד בִּמְהִירוּת וּבְשִׁטְחִיּוּת
пенькá ז׳ קַנְבּוֹס
пенькóвый ת׳ שֶׁל קַנְבּוֹס, קַנְבּוֹסִי
пеньковязъ ז׳ אוֹגֵד קַנְבּוֹס
пéня ז׳ קְנָס
пенять פ״ע הִתְרַעֵם, הִתְאוֹנֵן, הִתְלוֹנֵן. —няй-те *сами на себя* הִתְרַעֵם עַל עַצְמְךָ
пéпелистый ת׳ מָלֵא אֵפֶר
пепелить, ис— פ״י הָפֹךְ לְאֵפֶר, דַּשֵּׁן ‖ —ся הָיֹה לְאֵפֶר, הִשָּׂרֵף
пепелище ז׳ גַּל־אֵפֶר, מְקוֹם־שְׂרֵפָה
пепелсвѣтлый и —вúдный, ת׳ שֶׁכְּעֵין אֵפֶר, אָפוֹר

пéпелъ ז׳ אֵפֶר, דֶּשֶׁן
пéпельникъ *см.* зóльникъ
пéпельница נ׳ מַאֲפֵרָה
пéпельный ת׳ שֶׁל אֵפֶר
пеплопритягáтель ז׳ תּוּרְמָלִין (מִין אֶבֶן)
первáчъ נ׳ סֹלֶת־שִׁיפוֹן
пéрвенецъ ז׳ בְּכוֹר, פֶּטֶר־רֶחֶם
пéрвенственный ת׳ הָרִאשׁוֹן, הָרֹאשׁ
пéрвенство ז׳ מִשְׁפַּט־הַבְּכוֹרָה ‖ יִתְרוֹן
пéрвенствовать הָיֹה רֹאשׁ, יָשֹׁב —, לָקֹחַ חֵלֶק בְּרֹאשׁ פ״ע
пéрвина נ׳ עִנְיָן חָדָשׁ, דָּבָר — ז׳, חֲדָשָׁה
первúчный ת׳ פְּרִימִיטִיבִי, קַדְמוֹנִי, הִיּוּלִי. —ныя *формы* הַתַּבְנִיּוֹת הַיְסוֹדִיּוֹת
первобрáчіе ז״ר נִשּׂוּאִין רִאשׁוֹנִים
первобрáчный ת׳ שֶׁנּוֹלַד מִנִּשּׂוּאִין רִאשׁוֹנִים
первобы́тность נ׳ הַמַּצָּב הַקַּדְמוֹנִי ז׳, קַדְמוּת
первобы́тный ת׳ קַדְמוֹנִי, עַתִּיק, הִיּוּלִי. —ные *лѣса* יְעָרוֹת עַתִּיקִים
первозвáнный ת׳ קָרוּא מִימֵי־קֶדֶם
первоздáнный ת׳ הַנִּבְרָא רִאשׁוֹן ‖ קַדְמוֹנִי
первоклáссный ‖ מִמַּחְלָקָה רִאשׁוֹנָה מִמַּדְרֵגָה — ת׳
первомýченикъ ז׳ הַקָּדוֹשׁ הָרִאשׁוֹן
первоначáліе ז׳ שִׁלְטוֹן־הָרֹאשׁ
первоначáльникъ ז׳ רֹאשׁ הַפְּקִידִים
первоначáльный ת׳ רִאשׁוֹן, הַתְחָלִי. —ныя *правила* רָאשֵׁי פְּרָקִים. —ная *причина* סִבַּת כָּל הַסִּבּוֹת
первообрáзіе и —обрáзность הַתְּמוּנָה הַיְסוֹדִית, — הָרִאשׁוֹנָה נ׳
первообрáзный ת׳ רִאשׁוֹן, יְסוֹדִי, מְקוֹרִי
первоóбразъ נ׳ עֶצֶם ז׳, צוּרָה, תְּמוּנָה רִאשׁוֹנָה
первопечáтный ת׳ נִדְפָּס רִאשׁוֹנָה
первопрестóльный. —*градъ* עִיר־הַבִּירָה הָרִאשׁוֹנָה
первоприсýтствующій הַסֶּנָטוֹר הַיּוֹשֵׁב רֹאשׁ ז׳
первопýтіе נ׳ דֶּרֶךְ שִׁלְגִית רִאשׁוֹנָה
перворóдный ז׳ נוֹלָד רִאשׁוֹן, בְּכוֹר
перворóдство и —рождéніе נ׳ בְּכוֹרָה
перворождéнный ז׳ בְּכוֹר
первосвятúтель ז׳ הַהֶגְמוֹן הָרִאשׁוֹן
первосвятúтельство נ׳ מַעֲלַת הַהֶגְמוֹן הָרִאשׁוֹן
первосвящéнникъ ז׳ כֹּהֵן גָּדוֹל
первосвящéнство נ׳ כְּהֻנָּה גְדוֹלָה
первосóнье נ׳ הַשֵּׁנָה הָרִאשׁוֹנָה
первостатéйный ת׳ מִמַּעֲלָה הָרִאשׁוֹנָה
первостепéнный *см.* первоклáссный
пéрвый ס״מ רִאשׁוֹן, קַמָּא. *Во* —выхъ

היא ,ראשית. *Она ушла* —вая הרא
הלכה זה הראשונה. —вымъ *дѣломъ*
ביום הראשון. *числа* —ваго קדם כל
בשעה *часу* —вомъ *Въ* .לחדש
הראשונה. *Онъ желаетъ вездѣ быть*
—вымъ רוצה הוא להיות ראש בכל מקום

первыйна́десять דאחד עשר ס״מ
перга́ментный גוילי, קלפי ת׳
перга́ментщикъ קלף ז׳
перга́ментъ קלף, גויל ז׳
перга́минный, —минщикъ *и* —минъ *см.* пергамен..
перебавля́ть, —ба́вить הוסף יותר מדאי פ״י
переба́вочный נוסף יותר מדאי ת׳
переба́ливать, —болѣ́ть חלה אחד אחר פ״ע
перебаллотиро́вывать, —рова́ть העמד העמד שנית —ся|| שנית על המנין פ״י על המנין
переба́лтывать, —болта́ть נער שנית, הנער, התבולל —ся|| בל״ד —|| נגה כוד פ״י
перебива́ть, —би́ть נפץ כל״, שבר— || זבח—, טבח—, שחט—, הרג— || הכה כל״— אחד אחד || הפסק, שסע (איש בדבריו), הכנס לתוך דברי״פ׳ || לקח מפ׳, הדה מעל״ פ׳ || רפד (רהיטים) || סבך, הפך ,בלל פ״י נפץ, השבר וכו׳ ; *(кое какъ)* חיה —ся|| ברוחק. *Они* —би́ли *всю посуду* הם נפצו את כל הכלים. *Онъ* —би́лъ *всѣхъ коровъ* הוא טבח את כל הפרות. *Онъ всегда меня* —бива́етъ הוא מפסיקני לקח תמיד. —би́ть *у кого мѣсто* משרתו של״פ׳. —би́ть *у кого невѣсту* הדה מעל פ׳ את כלתו. *Всѣ листы съ книгъ* —би́ты כל הדפים בלולים
переби́вка נפוץ ז׳, שבירה נ׳ || הפסק (דברי״פ׳) || רפוד שנית ז׳
перебивно́й בלול, מסבכה, הפוך || מרפד ת׳
перебира́тель בורר מתוך״, בוחר ז׳
перебира́ть, —бра́ть עלעל, בחר, ברר || דפדף || הנע || לקח בפעם בפעם פ״י —ся|| אל — ,את עבר, דירתו העתק. —*яблоки* ברר תפוחים. —*листы въ книгѣ* דפדף ספר. —*струны пальцами* פרט על המיתרים. *Сколько всего ты* —бра́лъ *у меня товару* כמה סחורה לקחת ממני בסך־הכל בהקפה. —ться *черезъ гору* עבר הר. —ться *черезъ рѣку* עבר נהר. —ться *на другую квартиру* עבר אל דירה אחרת, העתק דירתו

перебо́й דבוי המחיר ז׳ || תנועה בלתי נכונה (של מטוטלת) נ׳
перебо́йщикъ מעלה השער, מיקר המחיר ז׳
переболта́ть *см.* переба́лтывать
переболѣ́ть *см.* переба́ливать
перебора́зживать, —борозди́ть חרש שנית, פלח — פ״י
перебора́нивать, —борони́ть שדד שנית פ״י
перебора́ть, —боро́ть נצח אחד אחר || הכנע, הכרע, גבר על״פ׳ פ״י
перебо́рка העתקת־דירה || מחיצה של קרשים נ׳, חיץ ז׳ || הוכחה, גערה נ׳
перебо́рный דקה יותר מן המחיר ת׳
переборозди́ть *см.* перебора́зживать
переборо́ть *см.* перебора́ть
перебо́рочный של מחיצה ת׳
перебо́ръ (על המחיר) ז׳ עודף. —ры בקה מגר של סלעים (בנהר). *Кто хочетъ* —ру, *тотъ имѣетъ недоборъ* כל המרבה גורע
перебра́живать, —броди́ть נוע ונוד בכ״, שוט בארץ לארכה ולרחבה || תסס, התמן פ״ע
перебра́нивать, —брани́ть חרף את כל״, חרף זה את זה —ся|| גדף — פ״י
перебра́нка מדון ז׳, קטטה נ׳, חרפות בין איש לרעהו נ״ר
перебра́сывать, —броса́ть *и* —бро́сить זרק מעל״, — מעבר ל״ || זרק הנאה, הטל עצמו מעבר ל״, —ся|| השלך — פ״י קפוץ על״ || השלך אברדי, הטל
перебра́ть *см.* перебира́ть
перебри́вать, —бри́ть גלח אחד אחד, — מחדש פ״י
перебро́дить *см.* перебра́живать
перебро́дить, —брести́ עבר נהר || הלך בכבדות (ממקום למקום) פ״ע
перебры́згивать, —бры́згать הזה מ״איש הזה על כל גופו (של —ся|| עד רגל״ פ״י עצמו)
перебуди́ть העיר כל״, הקיץ — פ״י
перебыва́ть היה בכמה מקומות פ״ע
перебыва́ть, —бы́ть היה (מכמה אנשים) פ״ע. *У насъ сегодня* —бы́ло *много гостей* אורחים הרבה היו היום בביתנו
перебѣга́ть, —бѣжа́ть עבר במרוצה || עבר אל״פ׳ פ״ע || העבר בריצה את״פ׳ פ״י
перебѣ́гивать, —бѣ́гать עבר במרוצה בכמה מקומות פ״ע
перебѣ́гъ עבירה אל״פ׳ נ׳ (וסק־המרוץ ז׳)
перебѣ́жка חנות — נ׳ || (וסק־המרוץ ז׳)

перебѣ́жчикъ מִתְנַפֵּל אֶל הָאוֹיֵב ז׳

перебѣ́ливать, —бѣли́ть סַיֵּד מְחָדָשׁ, הַלְבֵּן־ || הַלְבֵּן יוֹתֵר מִדַּאי || הַעְתֵּק לְנָקִי פ״י

перева́жживать, —вожжа́ть קָשֹׁר הַמּוֹסֵרוֹת בְּדֶרֶךְ אַחֵר פ״י

перева́ливать, —вали́ть || גָּלֹל לָעֵבֶר הַשֵּׁנִי || הַעֲבֵר מֶרְכָּבָה || גָּלֹל לְמָקוֹם אַחֵר פ״י —ся || הִתְהַפֵּךְ מִצַּד אֶל צַד, הִתְנוֹדֵד (בהליכה) || הוּטַל מ.. אֶל. *Ему уже за семьдесятъ* —вали́ло הוּא מוֹנֶה כְּבָר יוֹתֵר מִשִּׁבְעִים שָׁנָה

перева́лка הַטָּלָה מ..אֶל, הֲפִיכָה, גְּלִילָה נ׳

перева́лъ || מַעֲבָר (כפינה מחוף לחוף) ז׳ || הַטָּלָה, הַשְׁלָכָה (ממקום למקום) נ׳

перевали́ть פ״י גָּלֹל, גַּלְגֵּל, — מְחָדָשׁ —ся || הִתְגַּלְגֵּל כֻּלּוֹ בְּהִתְגּוֹלְלוּת, הִתְגּוֹלֵל, כֻּלּוֹ || הָלֹךְ אֶחָד אֶחָד

перева́ривать, —вари́ть || עַכֵּל (מקבה) בַּשֵּׁל יוֹתֵר מִן הַצֹּרֶךְ || בַּשֵּׁל שֵׁנִית פ״י —ся || עֻכַּל, הִתְעַכֵּל

перева́рка || בִּשּׁוּל בִּשּׁוּל יוֹתֵר מִן הַצֹּרֶךְ || [שֵׁנִית ז׳

перева́рный ת׳ מְבֻשָּׁל שֵׁנִית

перева́ръ *см.* перева́рка

перева́щивать, —вощи́ть פ״י דַּנֵּג מְחָדָשׁ

переведе́нецъ ז׳ אִכָּר שֶׁנֶּעֱקַר מִמְּקוֹמוֹ

переведе́нie || הַעֲבָרָה, הַעְתָּקָה, עֲקִירָה || הַשְׁמָדָה נ׳, בִּעוּר ז׳

перевезе́нie נ׳ הַעֲבָרָה, הוֹבָלָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם

перевезти́, —ве́зть *см.* перевози́ть

перевернýть *см.* перевёртывать

перевёрстка ז׳ סִדּוּר מְחָדָשׁ (בדפוס)

перевёрстывать, —верста́ть סַדֵּר מְחָדָשׁ (בדפוס) פ״י

перевёртка || הֲפִיכָה נ׳ || קִלְקוּל מִנְעוּל (בְּהַסְבָּה) ז׳

перевёртывать, —вернýть || הָפֹךְ, הַפֵּךְ || סָרֵס, עַקֵּם, סַלֵּף, עַקֵּשׁ, עַוֵּת, עַוֵּה || נָתֹן לְעִנְיָן הִתְגַּלְגֵּל, —ся || מַהֲלָךְ אַחֵר (дѣло) פ״י הִתְהַפֵּךְ. —нýть *все вверхъ дномъ* הָפֹךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ. —нýть *смыслъ слова* עַקֵּם מַשְׁמָעוּת הַמִּלָּה. *Счастье* —нýлось הַמַּזָּל בָּגַד בְּפ׳. —ться *съ боку на бокъ* הִתְהַפֵּךְ מִצַּד אֶל צַד

перевéрчивать, —вертѣ́ть || בָּרֹג שֵׁנִית || הִתְקַלְקֵל —ся || קַלְקֵל (מנעול) פ״י

перевершáть, —ши́ть הוֹצֵא פְּסָק אַחֵר, בַּקֵּר מִשְׁפָּט שֵׁנִית פ״י

перевести́ *см.* переводи́ть

перевзнýздывать, —взнузда́ть רַסֵּן שֵׁנִית, מַתֵּג — פ״י

перевива́ть, —ви́ть בָּרֹךְ, חַתֵּל, הַלֵּט, צַנֵּף —ся || קָלֹעַ (нитмъ) || קָלֹעַ מְחָדָשׁ פ״י הִסְתַּבֵּךְ, הִתְאַבֵּךְ

переви́вка בְּרִיכָה, צְנִיפָה, קְלִיעָה נ׳

перевивнóй ת׳ קָלוּעַ

перевира́ть, —вра́ть || חָזוֹר עַל שֶׁקֶר פ״ע || סַפֵּר עִנְיָן שֶׁלֹּא כְּרָאוּי פ״י

перевиса́ть, —снýть כַּסֵּה, הַלֵּט פ״י

переви́слый ת׳ סָרוּחַ עַל־, תָּלוּי מֵעַל־

переви́ть *см.* перевива́ть

перевóдина קוֹרָה, פָּתִין ז׳; מְחַבֶּרֶת נ׳

переводи́тель מַשְׁמִיד, מְבָעֵר, מְכַלֶּה || מְקַבֵּל הַשְּׁטָר ז׳

переводи́ть, —вести́ || הַעֲבֵר || הָשֵׁב || הַעֲבֵר || —ся || תַּרְגֵּם || הַשְׁמֵד, בַּעֵר פ״י הוּשַׁב || תֻּרְגַּם, הִתַּרְגֵּם || הֻשְׁמַד, בֹּעַר. —вести́ *ученика изъ одного класса въ другой* הַעֲבֵר תַּלְמִיד מִמַּחְלָקָה לְמַחְלָקָה. —*нѣмецкаго на русскій языкъ* תַּרְגֵּם מִגֶּרְמָנִית לְרוּסִית. — *на чье имя свое имѣніе* הַעֲבֵר אֲחֻזָּתוֹ עַל שֵׁם־פ׳. —вести́ *духъ* הָשֵׁב רוּחַ. *Эти насѣкомыя совсѣмъ* —ели́сь כִּנִּימוֹת אֵלֶּה נִשְׁמְדוּ כָּלִיל

перевóдный ת׳ מְתֻרְגָּם || מַעֲבָר

перевóдчикъ ז׳ מְתַרְגֵּם || תּוּרְגְּמָן, מֵלִיץ

перевóдъ || הַעֲבָרָה, הַעְתָּקָה || הַמְחָאָה || מְסִירָה נ׳ || תַּרְגּוּם || אִבּוּד, הֶפְסֵד ז׳. *Это только одинъ* —*денегъ* אֵין זֶה אֶלָּא אִבּוּד מָמוֹן

перевозжа́ть *см.* перева́зживать

перевози́ть, —везти́ *и* —ве́зть || הַעֲבֵר || —ся || הַעֲבֵר || הוֹבֵל פ״י הוּבַל || הַעְתֵּק דִּירָתוֹ, עָקֹר־

перевóзка *см.* перевезе́нie

перевóзное ז׳ שְׂכַר הַעֲבָרָה, -הוֹבָלָה, -עֲגָלָה

перевóзный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְהַעֲבָרָה, - לְהוֹבָלָה

перевóзчикъ ז׳ מַעֲבִיר

перевóзъ נ׳ מַעְבָּרָה || הַעֲבָרָה

перевóй *см.* обви́вка

перевола́кивать, —волóчь סָחֹב מ.. אֶל־, מָשֹׁךְ —, הַעֲבֵר — פ״י

переволóка *и* переволóкъ *см.* вóлокъ

переволóчина *см.* перевóдина

переволóчь *см.* перевола́кивать

перевора́чивать, —вороти́ть הָפֹךְ, הַפֵּךְ פ״י —ся || הִתְהַפֵּךְ, הָפֹךְ פָּנָיו || הָהְפַּךְ

перевора́шивать, —вороши́ть נַעֵר, הַפֵּךְ —ся || הִנָּעֵר, הֵהָפֵךְ (שחת) || בַּלְבֵּל פ״י

переворотить *см.* перевора́чивать

переворо́тъ הֲפֵכָה, מַהְפֵּכָה נ׳. *Государственный*— מַהְפֵּכָה־מְדִינִית

переворочáть הָפַךְ הַכֹּל, הָפַךְ – פ״י

переворошúть *см.* переворáшивать

переврáть *см.* перевирáть

перевѣвáть, —вѣять || זָרֹה שֵׁנִית, הָבֵר – זָרֹה כָּלִיל, הָבֵר – פ״י

перевѣ́дываться, —вѣ́даться (*съ кѣмъ*) חָקֹר (הַצֵּל) מִפִּי אֶת כָּל הַנְּחוּץ פ״י

перевѣ́нчивать, —вѣнчáть || סַדֵּר קִדּוּשִׁין —ся || עָשֹׂה חֲתֻנָּה –מְחֻדָּשׁ פ״י

перевѣ́рка בְּדִיקָה תִּנְיָנָא נ׳

перевѣря́ть, —вѣ́рить בָּדֹק שֵׁנִית, בַּקֵּר–פ״י || —ся הִבָּדֵק מְחֻדָּשׁ

перевѣ́сить *см.* перевѣ́шивать

перевѣ́сный. —*мостъ* גְּשׁוּרָה

перевѣ́съ יִתְרוֹן || גְּרוּם, הֶכְרֵעַ ז׳, הַכְרָעָה נ׳. —*голосовъ* רֹב־דֵּעוֹת. *Въ сомнительныхъ случаяхъ голосъ предсѣдателя даетъ*— בְּשֶׁאֶרַע סָפֵק מַכְרִיעָה דַּעְתּוֹ שֶׁל הַיּוֹשֵׁב רֹאשׁ

перевѣ́тный מַלְשִׁין, מַלְעִיז, מוֹצִיא דִבָּה, הוֹלֵךְ רָכִיל ת׳

перевѣ́тъ הַלְעָזָה, מַלְשִׁינוּת, רְכִילוּת, הוֹצָאַת דִּבָּה נ׳

перевѣ́шать תָּלֹה הַכֹּל פ״י

перевѣ́шивать, —вѣ́сить || שָׁקֹל שֵׁנִית —ся || הִשָּׁקֵל || הִתְכַּפֵּה –הַכֹּל || הַכְרֵעַ פ״י

перевѣя́ть *см.* перевѣвáть

перевязáть *см.* перевя́зывать

перевя́зка חִתּוּל ז׳, תַּחְבֹּשֶׁת || קְשִׁירָה || נְמִיָּה מְזֻמֶּרֶת נ׳

перевя́зный דַּמְשַׁמֵּשׁ לִקְשִׁירָה, –לְתַחְבֹּשֶׁת ת׳

перевязнóй שֶׁל כְּתֵפָה ת׳

перевя́зочный שֶׁל תַּחְבֹּשֶׁת ת׳

перевя́зывать, —вязáть || חַבֵּשׁ –בְּאֹפֶן || הִתְחַבֵּשׁ || חָבֹשׁ —ся || אֹהֶר || קָרֹג – פ״י

пéревязь סֶרֶט־הַכָּתֵף ז׳, כְּתֵפָה נ׳

перевя́ливать, —вя́лить כַּמֵּר יוֹתֵר מִדַּאי פ״י

перегáживать, —гáдить טַנֵּף הַכֹּל, לַכְלֵךְ – || קַלְקֵל, הַשְׁחֵת פ״י

перегáнивать, —гоня́ть, —гонúть *и* —гнáть עָבֹר אֶת־פ׳, הַעֲבֵר– || נָהֹג מִמָּקוֹם לְמָקוֹם (עדרים) || זַקֵּק פ״י

перегáрный. —ное *вино* יֵין שָׂרוּף חָרִיף (המרובה במעלות מכפי המורשה על פי החק)

перегáръ שְׂרֵפָה, נְחִירָה נ׳

перегасúть כַּבֵּה הַכֹּל פ״י

перегáчивать, —гатúть סָכֹר מְחֻדָּשׁ פ״י

перегибáть, —гнýть כָּפֹף, גַּמֵּשׁ, צַלֵּף פ״י || —ся || הִכָּפֵף || כָּפֹף עַצְמוֹ

перегибнóй כָּפוּף ת׳

перегúбнуть הִשָּׁמֵד אֶחָד אֶחָד, כָּלֹה – פ״ע

перегúбъ כֶּפֶף, מְקוֹם הַכְּפִיפָה ז׳

переглáдывать, —глодáть גָּרֹם כָּלִיל, כַּרְסֵם – פ״י

переглáживать, —глáдить || גַּהֵץ שֵׁנִית –הַכֹּל פ״י

переглóхнуть הִתְחָרֵשׁ אֶחָד אֶחָד || הֵחָמֵם (מצמחים) פ״ע

переглушúть הַחֲרֵשׁ הַכֹּל, הָמֹם – פ״י

перегля́дка בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה נ׳

переглядывать, —глядѣ́ть בָּדֹק מְחֻדָּשׁ, בַּקֵּר –, סַקֵּר – פ״י

переглядываться, —глянýться הִתְרָאָה, הַבֵּט אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ || הַבֵּט בְּחִבָּה פ״ע

перегнáивать, —гноúть סַגֵּל כָּלִיל, הִתְמַגֵּל, נָקֹב —ся || הֵרָקֵב – פ״י

перегнáть *см.* перегоня́ть

перегнивáть, —гнúть רָקֹב כָּלִיל פ״ע

перегноúть *см.* перегнáивать

перегнýть *см.* перегибáть

перегово́ривать, —говорúть (*о чемъ*) הַמְתֵּק סוֹד, הִוָּעֵץ, הִתְיָעֵץ, הִמָּלֵךְ || נָשֹׂא וְנָתֹן פ״ע, נַהֵל מַשָּׂא וּמַתָּן || חָזֹר אַחֲרֵי, שַׁנֵּה הַדָּבָר || —ся נָשֹׂא וְנָתֹן || נַצֵּחַ פ׳ בִּנְכוּחַ פ״י

перегово́рка שִׂיחָה, הוֹדָעָה בִּדְבָרִים נ׳

перегово́рный שֶׁל שִׂיחָה, שֶׁל מַשָּׂא וּמַתָּן ת׳. —ная *труба* קְנֵה־הַדִּבּוּר

перегово́рщикъ מְתַוֵּךְ, מְנַהֵל הַמַּשָּׂא וּמַתָּן || מְגַנֶּה ז׳

перегово́ръ שִׂיחָה עִם פ׳ נ׳ || מַשָּׂא וּמַתָּן ז׳ || —ры דִּבָּה, רְכִילוּת. *Вести* —ры *о мирѣ* נַהֵל מַשָּׂא וּמַתָּן אוֹדוֹת שָׁלוֹם

перегодúть חַכֵּה, הַמְתֵּן פ״ע

перегодовáлый שֶׁהוֹצִיא שְׁנָתוֹ, שֶׁבָּלָה שָׁנָה ת׳

перегодовáть הוֹצֵא שְׁנָתוֹ, בַּלֵּה שָׁנָה פ״ע

перегоня́ть *см.* перегáнивать

перегóнка הַעֲבָרָה אֶת־פ׳ (במרוצה) || –מִמָּקוֹם לְמָקוֹם נ׳ || זִקּוּק ז׳

перегóнный *и* —гóночный מְזֻקָּק ת׳. —*кубъ* קוּפַּל שֶׁל זִקּוּק

перегóнщикъ זַקְּקָן ז׳

перегóнъ *см.* перегóнка

перегоня́ть *см.* перегáнивать

перегорáживать, —городúть חָצֹץ, הַבְדֵּל || —ся הֵחָצֵץ, הִבָּדֵל בִּמְחִיצָה || בִּמְחִיצָה פ״י

перегорáть, —рѣ́ть אֻכַּל, הִשָּׂרֵף, הֵחָרֵךְ פ״ע

перегорóда *см.* перегорóдка

перегородúть *см.* перегорáживать

перегорóдка מִיץ ז׳, חֲצִיצָה נ׳

перегоро́дочный חוצץ, המשמש לחציצה ת׳
перего́рькнуть המר מאד, העשה מר מאד פ״ע
перего́рьклый נמר מאד, שנעשה מר מאד ת׳
перегорѣ́лый מאכל, שרוף, מחרך ת׳
перегра́виро́вывать, —гравирова́ть
פתח מחדש פ״י
перегра́нивать, —грани́ть || למש שנית
—הכל פ״י
перерани́чивать, —ни́чить גבל מחדש,
מצר —, תחם — פ״י
перерафля́ть, —графи́ть סרגל מחדש פ״י
перегреба́ть, —грести́ *и* —гре́сть
העבר את פ׳ בסירה || גרף ממקום למקום פ״י
перегру́живать, *и* —гружа́ть, —гру-
зи́ть הטען משא ממקום למקום פ״י
—ся || העמס כמקום למקום
перегру́зка פריקת משא כמקום למקום נ׳
перегрыза́ть, —гры́зть כרסם כליל, אכל
בשניו, נשך כל — פ״י
перегрѣва́ть, —грѣ́ть || חמם שנית —יותר
מדאי פ״י || —ся התחמם שנית
перегрязни́ть לכלך בכמה מקומות, —ב׳ פ״י
—ся || התלכלך מאד
перегуби́ть אבד (הרבה), עשה כלה עם־ פ״י
перегуща́ть, —густи́ть עבה יותר מדאי פ״י
передава́тель מוסר ז׳
передава́ть, —да́ть מסר, נתן ליד־פ׳, הושט
לפ׳ || הודע || נתן יותר מכדי שוויו, העדף
מסר עצמו, נפל אל —ся || ליתן פ״י
האויב || המסר וכו׳
переда́вливать, —дави́ть חנק כל־ פ״י
переда́ривать, —дари́ть נתן הכל במתנה פ״י
—ся || נתן מתנות איש לרעהו
переда́токъ יתר־המחיר, עודף על המחיר ז׳
переда́точный עודף || של העברה, —מסירה ת׳
переда́тчикъ מוסר, ממציא ז׳
переда́ть *см.* передава́ть
переда́ча מסירה, הקנאה || העדפה על
המחיר נ׳ || דוד של קרח (ליין שמפני) ז׳
передба́нникъ פרוזדור־המרחץ ז׳
передба́нный שלפני המרחץ ת׳
передва́ивать, —двои́ть (יין שרוף) זקק
—ся || זקק שנית || שנית פ״י
певедвига́ніе הסט ז׳, העתקה ממקום למקום נ׳
передви́гивать *и* —двига́ть, —дви-
га́ть, —дви́нуть העתק למקום אחר,
—ся || הסע, הסט || העבר פ״י
העתק למקום אחר, הנתק, הוסט || עבר למקום אחר.
Онъ едва —га́етъ *ноги* במעט יניע
רגליו, בכבדות —

передвиже́ніе הסעה, העברה נ׳ —*войскъ*
מסע־הצבא
передвижно́й מעתק, מונע ת׳
передвое́ніе *и* —дво́йка זקוק שנית ז׳
передвои́ть *см.* передва́ивать
передёргивать, —дёргать *и* —дёрнуть
המשך אל־ || —ся משך אל־ פ״י
передержа́тель מחביא, מעלים, מסתיר ז׳
передержа́тельство הסתר ז׳, הסתרה,
החבאה, העלמה נ׳
передéрживать, —держа́ть החזק אצלו
יותר מדאי, עצר —, השהה — || הוצא יותר
מדאי, פזר, בזבז || החבא, הסתר, העלם פ״י
—ся || הוצא יותר מדאי, התבזבז —
передéржка בזבוז מופלג ז׳, הוצאת סכום
גדול ביותר נ׳
передёржка משיכה אל־ נ׳
передёрнуть *см.* передёргивать
передира́ть, —дра́ть || קרע לגזרים || הלקה
הקרע כליל || —ся התכתש עם־ || הכה פ״י
переди́ть *см.* опере́живать
передко́вый שלפני־ ת׳
переднева́ть בלה יום פ״י
пере́дникъ סנר, פרזום ז׳, מעפרת (של אומן) נ׳
пере́дній קדמי, קדום, ראשון ת׳ —*уголъ*
пере́дняя פרוזדור ז׳ | מושב־כבוד
передово́й ראשון, ראשי || חלוץ || מתקדם ת׳.
—*отрядъ* החלוץ. —ва́я *стража*
המשמר הראשון. —во́е *войско* צבא־
החלוץ. —ва́я *статья* מאמר ראשי.
—вы́е *люди* אנשים מתקדמים
передо́вщикъ זקן צידי־הכמורים || יושב
בראש־האניה ז׳
передокла́дывать, —доложи́ть הרצה
מחדש || —באפן אחר פ״י
передо́къ רבע קדמי (של בעל חי טבוח) || חלק
קדמי של עגלה || הסדן הקדמי והאופנים ז׳
передопра́шивать, —допроси́ть חקר
ודרש שנית, גבה עדות — פ״י
передопро́съ חקירה ודרישה שנית נ׳
передпосте́льный. —*коверъ* כביר (שטיח
שלפני המטה
передра́знивать, —дразни́ть חקה את־,
התקלס ב.. פ״י
передра́ть *см.* передира́ть
передробля́ть, —дроби́ть פורר, פתת,
נפץ, שבר לרסיסים, קרע לגזרים פ״י
передро́глый קפוא מאד ת׳
передро́гнуть הקפא מאד פ״ע
передря́блый נבל כליל, כמוש —, קמל — ת׳

передря́бнуть נבל כליל, במ"ש –, קמל – פ"ע
передря́га שאון גדול ז', מהומה גדולה נ'
переду́мывать, —ду́мать התחרט, הנחם פ"ע
передуши́ть חנק אחד אחד פ"י
пе́редъ *и* пе́редо *см.* предъ
перёдъ החלק הקדמי || עתיד ז'
передѣва́ть *см.* переодѣва́ть
передѣ́лать *см.* передѣ́лывать
передѣ́ливать, —дѣля́ть *и* —дѣли́ть
חלק מחדש פ"י
передѣ́лка עבוד שנית ז'
передѣ́лъ חלוק שנית ז' || *см.* передѣ́лка
передѣ́лывать, —дѣ́лать עבד שנית,
—ся || שנה || השלם הכל, גמר – פ"י
עבד שנית
передѣ́льный של החלוקה השנית || משנה ת'
передѣля́ть *см.* передѣ́ливать
передѣ́ть *см.* переодѣа́втъ
переёмный תפוש, לכוד ת'
переёмщикъ תופש, לוכד ז'
переёмъ תפישה, לכידה נ' || דמי־ציד ז"ר
пережа́ловать הענק לרבים, חנן איש אחר
רעהו פ"י
пережа́ривать, —жа́рить || צלה שנית
—ся || הצלה –הכל || – יותר מדאי פ"י
שנית
пережа́ть *см.* пережима́ть *и* пережи-
на́ть
прежда́ть *см.* пережида́ть
пережёвывать, —жева́ть || לעס שנית
–היטב פ"י
пережени́ть השא בני־אדם הרבה, הכנס
נשא נשים (מכמה בני־ —ся || –חפה – פ"י
אדם).
пережива́ть, —жи́ть השאר אחרי־, האריך
ימים יותר מפ' || ישב במקומות הרבה ||
נשא, סבל, עמד ב.. פ"ע. —жи́ть *нес-
частіе* עמד בצרה
пережига́ть —же́чь שרף, קלה || שרף
—ся || לשנים || שרף במדה יתרה פ"י
השרף וכו'
пережида́ть, —жда́ть המתן עד הסוף פ"ע
пережижа́ть, —жиди́ть הגר עד מאד,
הקלש – פ"י
пережима́ть, —жа́ть מצה שנית, זור– פ"י
אנס עצמו, כבש – || המצה שנית —ся ||
пережина́ть, —жа́ть קצר הכל || –יותר
מפ' פ"י
пережира́ть, —жра́ть בלע הכל, זלל– פ"י
пережи́ть *см.* пережива́ть

перезва́нивать צלצל בפעמונים חליפות פ"ע
перезва́ть *см.* перезыва́ть
перезво́нъ צלצול הפעמונים חליפות ז'
перезимова́лый שחרף, שעבר עליו החרף ת'
перезимова́ть בלה ימות־החרף, חרף פ"ע
перезимо́вка חריפה נ'
перезноби́ть הקפא כל־ פ"י
перезола́чивать, —золоти́ть || הזהב הכל
–מחדש פ"י
перезрѣва́ть, —зрѣ́ть התבגר יותר מדאי,
בשל – פ"ע
перезрѣ́лый בשול יותר מדאי ת'
перезыва́ть, —зва́ть קרא אליו, פתה– פ"י
перезяба́ть, —зя́бнуть קפא מקר, הצמת
בקרה פ"ע
перезя́блый קפוא מקר, נצמת – ת'
переи́грывать, —игра́ть שחק שנית,
נגן– פ"ע]
переименова́ніе שנוי־שם ז'
переимено́вывать, —именова́ть שנה
שנה שמו —ся || שם־פ' פ"י
перейм́ка תפישה, לכידה (של בורח) || קבלה
מאחרים נ'
переи́мчивость כשרון ללמד מאחרים ז'
переи́мчивый בעל כשרון ללמד מאחרים ת'
переи́мщикъ תופש, לוכד (בורחים) ז'
переина́чивать, —ина́чить שנה || הפך,
עוה, עבר הצורה פ"י. *Онъ* —на́чилъ
мои слова הוא הפך את דברי
переи́скивать, —иска́ть חפש בכל־ פ"י
перейти́ *см.* переходи́ть
переказа́ть הראה כל־ פ"י
перека́лывать, —кали́ть קלה (ברזל) באש
—ся || שנית || –במדה יתרה, לבן – פ"י
הקלה יותר מדאי
перека́лъ קליה יתרה נ'
перека́лывать, —коло́ть || בקע הכל
טבח כל־ || תקע מחדש, –במקום אחר ||
דקר (אויב) || מחץ בדקירה (את הידים) פ"י
התבקע || אבד זה את זה —ся ||
перека́льный. —ная *печь* כבשן
перека́пчивать, —копти́ть || עשן שנית
עשן —ся || –כל־ || –יותר מדאי פ"י
יותר מדאי
перека́пывать, —копа́ть חפר שנית;
—ся || כרה – || חפר מחדש || –כל־ פ"י
התחפר כליל
перектата́ть *см.* перека́тывать
перекати́-поле אספרגוס־שדה (מין צמח) ז'
перекати́ть *см.* перека́тывать
перека́тный גלול ת'

перекáтъ תְּרוּעַת־הָרַעַם נ׳ || בְּעִבּוּעַ־הַמַּיִם ז׳
перекáтывать גַּלְגֵּל שֵׁנִית (כבסים) || —כְּלִי־
(הכבסים) || —מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, —לְכָאן וּלְכָאן ||
—ся הִתְגַּלְגֵּל וכו׳ || —מֵעֵבֶר לִתְהוֹם פ״י
перекáчивать, —качáть הָרֵק מִכְּלִי אֶל
—ся הִתְנוֹעֵעַ || כְּלִי || הָנֵעַ אֶחָד אֶחָד פ״י
לְכָאן וּלְכָאן
перекáчивать, —качнýть הַטֵּה עַל הַצַּד ,
—ся הֵהָפֵךְ, הִתְהַפֵּךְ || הָפֹךְ - פ״י
перекáшивать, —косúть קַצֵּר כֹּל־ ||
הַעֲבֵר פ׳ בִּקְצִירָה || הַעֲמֵד בְּשִׁפּוּעַ, עַקֵּם ,
פְּזוֹל —косúть глаза הִתְעַקֵּם. —ся ||
переквáска הַחְמָצָה יְתֵרָה נ׳
переквáшивать, —квáсить הַחְמֵץ יוֹתֵר
מִדַּאי פ״י
перекúдка הַשְׁלָכָה לְעֵבֶר הַשֵּׁנִי נ׳
перекиднóй. —мостъ גֶּשֶׁר נָטוּי
перекúдывать, —кидáть הַשְׁלֵךְ לְעֵבֶר
—ся הַשְׁלֵךְ אִישׁ לַחֲבֵרוֹ || הַשֵּׁנִי פ״י ||
—кúнуть мостъ הָשְׁלֵךְ לְעֵבֶר הַשֵּׁנִי
נָטֵה (מְתַח) גֶּשֶׁר
перекипáть, —кипѣть רָתֹחַ (הִתְבַּשֵּׁל)
יוֹתֵר מִדַּאי פ״ע
перекипѣлый רָתוּחַ יוֹתֵר מִדַּאי ת׳
перекисáть, —кúснуть חָמֹץ יוֹתֵר מִדַּאי ,
הֶחְמֵץ - פ״ע
перекúслый חָמוּץ יוֹתֵר מִדַּאי ת׳
пéрекись הִיפֶּרוֹכְּסִיד (חומצה כימית) ז׳
переклáдина קְטָרָב, פָּתִין (קורה מבריחה) ז׳ ||
גַּמְלָה, מַעְבָּרָה נ׳
перекладнóй מִתְחַלֵּף פַּעַם בְּפַעַם ת׳. Ѣхать
на —дныхъ נָסֹעַ בְּסוּסֵי־פּוֹסְטָא (המוחלפים
בכל תחנה ותחנה)
переклáдъ см. переклáдка קְטָרָב , ||
פָּתִין (בְּגַרְגְּדָה)
переклáдывать, —клáсть и —ложúть
הַנַּח בְּמָקוֹם אַחֵר || הַטְעֵן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם ,
הַעֲמֵס || הַנַּח בְּתוֹךְ, חֲבֹשׁ בְּ... || עֲרֹךְ מֵחָדָשׁ ||
הַנַּח יוֹתֵר מִדַּאי || חַשֵּׁב (בטבלא של חשבון)
הוּנַח בְּמָקוֹם אַחֵר || —ся || שֵׁנִית פ״י
—бѣлой бумагой הַנַּח בְּתוֹךְ, הֵחָבֵשׁ בְּ...
—посуду соломой הַנַּח נְיָר לָבָן בְּתוֹךְ.
חֲבֹשׁ כֵּלִים בְּתֶבֶן. —клáсть печь עֲרֹךְ
תַּנּוּר מֵחָדָשׁ
переклéивать, —клéить דַּבֵּק שֵׁנִית ||
—כֹּל־ פ״י
перекликáть, —клúкать и —клúкнуть
קָרֹא הַכֹּל בְּשֵׁם פ״י || —ся הִקָּרֵא בְּשֵׁם ||
זֶה אֶל זֶה
перекли́чка מִפְקַד־כֹּל (החילים, למשל) ז׳ ,
קְרִיאָה בְּשֵׁמוֹת נ׳. Дѣлать —ку עֲשֵׂה
מִפְקָד לְכֹל
перековéркивать, —ковéркать סָרֵס ,
עַוֵּה, הַפֵּךְ, קַלְקֵל פ״י || —ся הִסְתָּרֵס וכו׳
перекóвка חֲשִׁילָה מֵחָדָשׁ נ׳
перекóвочный חָשׁוּל שֵׁנִית ת׳
перекóвывать, —ковáть חַשֵּׁל שֵׁנִית ||
אָסֹר בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת כֹּל־ פ״י || —ся הֵחָשֵׁל שֵׁנִית
переколáчивать, —колотúть תְּקַע בְּמָקוֹם
אַחֵר || חָבֹט אֶחָד אֶחָד || שַׁבֵּר כֹּל־, הַכֵּה –
הִלָּקֶה – פ״י || —ся הִתָּקַע בְּמָקוֹם אַחֵר ||
חָיֹה בְּדֹחַק
переколóть см. перекáлывать
перекóмкивать, —кóмкать קַמֵּט כֹּל־ ,
דַּבְלֵל- פ״י
перекопáчивать, —пáтить רַתֵּם שֵׁנִית
בִּנְעֹרֶת פ״י
перекóпань см. перекóпъ
перекопáть см. перекáпывать
перекоптúть см. перекáпчивать
перекоптѣть עֻשַּׁן (הִתְעַשֵּׁן) בְּמִדָּה יְתֵרָה פ״ע
перекóпъ חָרוּץ ז׳, תְּעָלָה נ׳
перекóрный עַקְשָׁן, קְשֵׁה־עֹרֶף, סַרְבָן, קַנְתְּרָן ת׳
перекорóбить עַוֵּה, עַקֵּם, כָּפֵף פ״י || —ся
הִתְעַקֵּם, הִתְעַוֵּה, הִתְעַוֵּת, הִתְכּוֹפֵף
перекóрщикъ קַנְתְּרָן ז׳
перекóръ רִיב־שְׂפָתַיִם ז׳, קִנְתּוּרֵי־דְבָרִים ז״ר.
На —кому לְהַכְעִיס, לְקַנְתֵּר, לְמֹרַת־רוּחוֹ
שֶׁל פ׳
перекоря́ться הִתְקוֹטֵט, רִיב אִישׁ עִם רֵעֵהוּ פ״ע
перекóсина עַקְמוּמִית (של קרש) נ׳
перекосúть см. перекáшивать
пéрекось см. перекóсина
перекочевáнie и —кочёвка נְסִיעָה (של
נומדים) מִמָּקוֹם לְמָקוֹם נ׳
перекочёвывать, —кочевáть נְסֹעַ מִמָּקוֹם
לְמָקוֹם פ״ע
перекрáдывать, —крáсть גָּנֹב כֹּל־ פ״י
перекрáивать, —кроúть גְּזֹר מֵחָדָשׁ ||
—(בגדים) הַרְבֵּה פ״י
перекрáска צְבִיעָה מֵחָדָשׁ נ׳
перекрáсокъ אֶרֶג צָבוּעַ מֵחָדָשׁ ז׳
перекрáшивать, —крáсить צְבֹעַ מֵחָדָשׁ ||
—הַרְבֵּה פ״י || —ся הִצָּבֵעַ שֵׁנִית
перекрестúть см. перекрéщивать
перекрéстный הָעוֹבֵר שְׁתִי וָעֵרֶב, – לְאֹרֶךְ
וְלְרֹחַב ת׳
перекрёстокъ פֶּרֶק ז׳, פָּרָשַׁת־דְּרָכִים , אֵם־
הַדֶּרֶךְ נ׳]
перекрещéнецъ מִתְנַצֵּר ז׳
перекрéщивать, —крестúть נַצֵּר , הָבֵא

בִּבְרִית־הַנּוֹצְרִים || הַצְלֵב, בָּרֵךְ בְּהַצְלָבָה פ״י
||—ся הִצְטַלֵּב

перекривить פ״י — עַקֵּם כָּל־, עַוֵּה־, עַוֵּת

перекрикивать, —кричать הַצְרֵחַ אֶת־פ׳, הַחְרֵשׁ — פ״י

перекройка נ׳ גְּזִירָה (של בגד) שֵׁנִית

перекропить פ״י הַזֵּה עַל כָּל־

перекрошивать, —крошить פָּתֹת כָּל־, גָּזֹר — פ״י

перекручивать, —крутить || שָׁזוֹר מֵחָדָשׁ סַבֵּב יוֹתֵר מִדַּאי, קַלְקֵל בְּסִבּוּב פ״י

перекрывать, —крыть צַפֵּה מֵחָדָשׁ, כַּסֵּה־, צַפֵּה מֵחָדָשׁ, כַּסֵּה־, הַסְכֵּךְ־ —ся || סַכֵּךְ־ פ״י

перекрышка ז׳ — צִפּוּי חָדָשׁ, מִכְסֶה

перекрѣплять, —крѣпить פ״י חַזֵּק מֵחָדָשׁ

перекувыркивать, —кувыркать и —кувыркнуть פ״י הָפֹךְ, סָתֹר, הָרֹס
||—ся הִתְהַפֵּךְ עַל רֹאשׁוֹ

перекумиться פ״ע הֵעָשׂוֹת קְרוֹבִים רוֹחֲנִים

перекупать פ״י רָחֹץ אֶחָד אֶחָד ||—ся הִתְרַחֵץ זֶה אַחַר זֶה

перекупать, —пить || קְנֹה (על מנת למכר) לָרֹב || דָּרשׁ יוֹתֵר מִדַּאי פ״י

перекупка נ׳ קְנִיָּה (על מנת למכר)

перекупной ת׳ קְנוּי

перекупоривать, —купорить פְּקֹק מֵחָדָשׁ, הִפָּקֵק מֵחָדָשׁ —ся || הָגֵף — || —כָּל פ״י

перекупщикъ ז׳ קוֹנֶה עַל מְנָת לִמְכֹּר

перекупъ *см.* перекупка

перекуривать, —курить הַקְטֵר מֵחָדָשׁ, גַּמֵּר — || —בַּכֹּל || שָׂרֹף (כל הדגן) לְיַיִן פ״י

перекусать פ״י || נָשֹׁךְ אֶת כָּל־ —ся נָשֹׁךְ זֶה אֶת זֶה

перекусывать, —кусить || נָשֹׁךְ לִשְׁנַיִם אָכֹל סְעֻדַּת־אַרְעַי פ״י

перелавливать, —ловить פ״י צוּד כָּל־, דוּג־

перелагать, —ложить הַעֲבֵר, הַנֵּחַ מִ.. —ложить אֶל־ || תַּרְגֵּם עָרֹךְ פ״י
прозу въ стихи עָרֹךְ פְּרוֹזָא בְּשִׁיר || *см.* перекладывать

перелаживать, —ладить סַדֵּר מֵחָדָשׁ, עָרֹךְ — || שַׁנֵּה צוּרַת־, הָפֹךְ פ״י

перелазить פ״ע טַפֵּס בְּכָל־

перелазъ רִיצַת־הָאַרְנֶבֶת (בשדה) || שְׁלַבַּת־הַגָּדֵר נ׳

переламывать, —ломить שַׁבֵּר לִשְׁנַיִם, הִשָּׁבֵר —ся || פָּרֹם || הַכְרֵעַ, הַכְנֵעַ פ״י לִשְׁנַיִם. *Очень трудно* —ломить *его упрямство* קָשֶׁה מְאֹד לְהַכְנִיעַ אֶת עַקְשָׁנוּתוֹ

переламывать, —ломать שַׁבֵּר כָּל־, נַפֵּץ־ פ״י ||—ся הִשְׁתַּבֵּר. *Меня* —ломало *отъ дурной дороги* נִתְרַסְּקוּ אֵבָרַי מֵהַדֶּרֶךְ הַקָּשָׁה

перелегать, —лечь || שָׁכֹב בְּמָקוֹם אַחֵר עָבֹר עַל־פְּנֵי, הִשְׂתָּרֵעַ — (מהדרך) פ״ע

перележалый ת׳ מְקֻלְקָל מֵרֹב שְׁכִיבָה

перележивать, —лежать הִתְקַלְקֵל מֵרֹב שְׁכִיבָה פ״ע

перелетать, —летѣть פָּרֹחַ מֵעַל־, עוּף־ פ״ע

перелетный. —ныя *птицы* צִפֳּרִים נוֹדְדוֹת

перелетъ ז׳ מָעוֹף מִמָּקוֹם לְמָקוֹם

перелечь *см.* перелегать

переливать, —лить || הָרֵק (מכלי אל כלי) יָצֹק שֵׁנִית (פעמון) || שָׁפֹךְ מֵעַל־הַשּׁוּלַיִם פ״י הוּרַק, הִשְׁתַּפֵּךְ מֵעַל הַשּׁוּלַיִם || —ся הִתְעָרֵב זֶה בָּזֶה (מניגונים) || נָצֹץ (מצבעים)
—*изъ пустого въ порожнее* טָחֹן קִמְחָא טְחִינָא

переливка נ׳ — הֲרָקָה; יְצִיקָה מֵחָדָשׁ, הַתָּכָה

переливной ת׳ מוּרָק || מוּצָק, מוּתָּךְ

переливчатый ת׳ גּוֹצֵץ

переливъ נ׳ — כְּרוּם, גִּוּוּן, זֹהַר ז׳, הִתְגַּוְּנוּת

перелизывать, —лизать פ״י לַקֵּק כָּל־

перелиневать פ״י שַׂרְטֵט כָּל־, סַרְגֵּל־

перелинялый ת׳ שֶׁנָּשְׁרוּ שַׂעֲרוֹתָיו

перелинять פ״י הַשֵּׁר שַׂעֲרוֹתָיו

перелистывать, —листовать עַלְעֵל, דַּפְדֵּף (ספר) פ״י

переловить *см.* перелавливать

перелогъ ז׳ — שְׂדֵה־שְׁמִטָּה, —בּוּר || שְׁמִטָּה, שְׁמִטַּת־שָׂדֶה נ׳

переложеніе נ׳ — הַעֲבָרָה, הַעְתָּקָה || הַרְצָאָה

переложить *см.* перекладывать *и* перелагать

перелой, перелойная *трава* ז׳ — עֵשֶׂב פַּרְנָסִי, עֵשֶׂב בִּצָּאִי

переломать, —ломить *см.* переламывать

переломленіе *см.* преломленіе

переломъ ז׳ — שֶׁבֶר || מַשְׁבֵּר

перелопываться, —лопаться הִתְפַּקֵּעַ בִּמְקוֹמוֹת הַרְבֵּה פ״ע

перелощить פ״י — מָרֵק הַכֹּל מֵחָדָשׁ, צַחְצֵחַ

перелуда ז׳ צִפּוּי בְּדִיל חָדָשׁ

перелуживать, —лудить צַפֵּה בְּדִיל מֵחָדָשׁ || צַפֵּה בִּבְדִיל כָּל־ פ״י

перелукавить *см.* перехитрить

перелѣзать, —лѣзть טַפֵּס מֵעַל־, עָבֹר־ פ״י

перелѣпливать, —лѣпить עֲשֵׂה תַּבְנִית ־ית, עַצֵּב שֵׁנִית פ״י

перелѣсокъ ז׳ חֹרֶשׁ, יַעַר צָעִיר

перелѣсьe קָרַחַת-יַעַר נ׳

перемáзать *см.* перемѣриваться

перемáзка מְשִׁיחָה מֵחָדָשׁ נ׳

перемáзывать, —мáзать מְשֹׁחַ שֵׁנִית (מֵחָדָשׁ)‖ הַמְשֵׁחַ שֵׁנִית ‖ —ся מְשַׁח ‖ —כָּל פ״י עַצְמוֹ

перемáлывать, —молóть טְחוֹן שֵׁנִית ‖ —ся הִטָּחֵן ‖ —כָּל־ פ״י

перемáнивать, —манить פַּתֵּה, מְשֹׁךְ בְּפִתּוּיִם פ״י]

перемáнщикъ מְפַתֶּה ז׳

перемáрка תִּקּוּן ז׳, הַגָּהָה נ׳

перемáрывать, —марáть לַכְלֵךְ כֹּל, הִתְלַכְלֵךְ ‖ —ся טַנֵּף ‖ — מְחֹק, הַגָּהֵ פ״י בַּכֹּל ‖ הִמָּחֵק, הֻגַּהּ

перемáсливать, —мáслить מְשֹׁחַ כָּל־ (בחמאה או בשמן) ‖ שׂוּם חֶמְאָה אוֹ שֶׁמֶן ‖ הִתְלַכְלֵךְ בְּחֶמְאָה ‖ —ся בְּמִדָּה יְתֵרָה פ״י אוֹ בְּשֶׁמֶן

перемáтывать, —мотáть ‖ כָּרֹךְ מ.. עַל ‖ —ся הִכָּרֵךְ ‖ —כָּל־ פ״י

перемáхивать, —махáть *и* —махнýть קְפֹץ מֵעַל לְ.., עֲבֹר בִּקְפִיצָה ‖ עֲבֹר מַהֵר ‖ הֵעָתֵק מַהֵר פ״י

перемáчивать, —мочить הַרְטֵב מֵחָדָשׁ; הַרְטֵב ‖ —ся רַכֵּךְ ‖ הַרְטֵב הַכֹּל פ״י עַצְמוֹ ‖ רָטֹב

перемáщивать, —мостить רַצֵּף סָבִיב ‖ —ся הֵרָצֵף סָבִיב ‖ —כָּל פ״י

перемáяться, חָיֹה בְּדֹחַק פ״ע, נְשֹׂא תְּלָאִים, סְבֹל צָרוֹת פ״י

перемéдливать, —мéдлить שָׁהֹה, הִתְעַכֵּב, הַמְתֵּן, חַכֵּה פ״ע

перемежáться, —межиться הִשְׁתַּנֵּה חֲלִיפוֹת ‖ הֵרָפֵה לִזְמַן יָדוּעַ וְחָזוֹר, חָלֹף וָשׁוּב פ״ע. —жáющаяся *лихорадка* קַדַּחַת-חֲלִיפוֹת

перемежевáніе *и* —межёвка תְּחוּם שֵׁנִית ז׳, הַגְבָּלָה –, מְדִידָה – נ׳

перемежёвывать. межевáть מְצֹר שֵׁנִית, הִמָּדֵד ‖ —ся תְּחֹם –, הַגְבֵּל –, מְדֹד – פ״י שֵׁנִית וְכוּ׳

перемéжка תְּכִיפָה ‖ הַפְסָקָה נ׳, הֶפְסֵק, בְּסֵרוּגִין, חֲלִיפוֹת. *Въ* —ку סֵרוּג ז׳

перемерзáть, —мёрзнуть קְפֹא ‖ הִתְקַלְקֵל בְּקֹר פ״ע]

перемёрзлый מְקֻלְקָל בְּקֹר ת׳

переметáть, —мести *и* —мéсть כַּבֵּד שֵׁנִית, טַאטֵא – פ״י

переметáть *см.* перемётывать

перемéтникъ *см.* перемéтчикъ

переметнýть *см.* перемётывать

перемётный, —ная *сума* אִישׁ פַּקְפְּקָן, הַפַּכְפַּךְ

перемéтчивый פַּקְפְּקָן, הֲפַכְפַּךְ ת׳

перемéтчикъ עֲבַרְיָן, בּוֹרֵחַ ז׳

перемётъ זְרִיקָה מֵעַל לְ.. ‖ הִתְנַפְּלוּת (אל האויב) נ׳ ‖ מִין רֶשֶׁת שֶׁל דָּגִים.

перемётывать, —метáть *и* —метнýть זְרֹק מֵעַל לְ.., הַשְׁלֵךְ– ‖ תְּפֹר בְּחִפָּזוֹן ‖ —ся נְפֹל (אל האויב), עֲבֹר, ‖ שֵׁנִית פ״י בְּרֹחַ ‖ זָרֹק זֶה לָזֶה, הַשְׁלֵךְ –

перемиги קְרִיצוֹת (עינים) הֲדָדִיּוֹת נ״ר

перемигиваться, —мигнýться עֲשֵׂה קְרִיצוֹת הֲדָדִיּוֹת, קְרֹץ בְּעֵינַיִם פ״ע

переминáть, —мять ‖ – לוּשׁ, עַפֵּה מֵחָדָשׁ ‖ —ся (*съ ноги на ногу*) קַמֵּט (בגד) פ״י ‖ עַפֵּה שֵׁנִית ‖ קֻמַּט ‖ רָקֹעַ בְּרַגְלַיִם, בַּפֹּשׁ

перемирить פ״י הַשְׁלֵם בֵּין הַכֹּל ‖ —ся הִשָּׁלֵם עִם־פ׳, הִתְפַּיֵּס–

перемиріе הֶפְסֵק־מִלְחָמָה, שְׁלוֹם זְמַנִּי ז׳

перемкнýть *см.* перемыкáть

перемóга הִתְגַּבְּרוּת, הִתְאַפְּקוּת נ׳

перемогáть, —мóчь הִתְגַּבֵּר עַל־, כְּבֹשׁ פ״י ‖ —ся הִתְגַּבֵּר עַל צָרָתוֹ, הָיֹה בְּדֹחַק

перемокáть, —мóкнуть רָטֹב מְאֹד פ״ע

перемóклый רָטוּב מְאֹד ת׳

перемолáчивать, —молотить דּוּשׁ שֵׁנִית, חֲרוֹשׁ שֵׁנִית ‖ —ся חֻבַּט ‖ —כָּל־ פ״י

перемóлвить פ״י הַחֲלֵף דְּבָרִים אֲחָדִים עִם־פ׳

перемóлвка שִׂיחָה קְצָרָה, חֲלִיפַת־דְּבָרִים נ׳

перемолóть *см.* перемáлывать

перемóлъ טְחִינָה דַקָּה בְּיוֹתֵר ‖ טְחִינָה שֵׁנִית נ׳

переморить פ״י הַרְעֵב הַרְבֵּה (אנשים), הָמֵת– פ״י

переморóзить פ״י הַקְפֵּא

перемостить *см.* перемáщивать

перемотáть *см.* перемáтывать

перемочить *см.* перемáчивать

перемудрять, —рить פ״י עָקֹב עַל־, הַעֲרֵם עַל־

перемутить הַדְלֵחַ, עֲבֹר ‖ שַׁסֵּה זֶה בָּזֶה, גָּרֵה –, סַכְסֵךְ – פ״י

перемýчить פ״י הוֹגֵעַ הַרְבֵּה ‖ עַנֵּה כָּל־

перемчáть פ״י הַעֲבֵר בִּמְהִירוּת

перемывáть, —мыть ‖ – רָחֹץ שֵׁנִית, בַּבֵּס ‖ הִתְרַחֵץ שֵׁנִית ‖ —ся הִתְרָחֵץ ‖ —כָּל־ פ״י

перемыкáть, —мкнýть סָתֹם ‖ עֲשֵׂה סֶכֶר (בנהר) ‖ עֲשֵׂה סִפּוּן לְ.. פ״י

перемыкивать. —мыкать נַפֵּס (פשתן) שֵׁנִית, הַבְהֵב – ‖ סְבֹל יִסּוּרִין פ״י

перемыслить פ״י שַׁנֵּה מַחֲשַׁבְתּוֹ

перемычка נַפּוּס מֵחָדָשׁ, הַבְהוּב – ‖ סִפּוּן

בעין קשת || סבר ז׳

перемѣна שנוי ז׳, תמורה || הפסקה (בין שיעורים) נ׳. —*платья* חליפת־בגדים

перемѣнность *см.* перемѣнчивось

перемѣнный ת׳ בר־שנוי, משתנה, מתחלף. —*вѣтеръ* רוח משתנה. —нныя *платья* חליפות־בגדים. —нныя *лошади* חליפות־סוסים

перемѣнчивость הפכפכות, השתנות, אי־קביעות, אי־התקימות נ׳

перемѣнчивый הפכפך, משתנה, בלתי קבוע, —קים, —מתקים, —מתמיד ת׳

перемѣняемость שנוי ז׳, השתנות, חליפה, התחלפות נ׳

перемѣня́ть, —ни́ть שנה, חלף, החלף, המר פ״י || —ся שנה, השתנה, התחלף. —*образъ жизни* שנה אבה־חייו. —ни́ть *свое намѣреніе* שנה מחשבתו. —ни́ть *платье* החלף בגדיו. —ни́ть *квартиру* החלף דירתו. *Онъ* —ни́лся *въ лицѣ* נשתנו פניו. *Вѣтеръ* —ни́лся הרוח נשתנתה

перемѣривать, —мѣря́ть, —мѣрить *и* —мѣрять מדד שנית || —כל־ פ״י || —ся המדד שנית

перемѣрка *и* —мѣръ מדידה שנית נ׳

перемѣси́ть לוש שנית, גבל — פ״י

перемѣска לישה שנית נ׳

перемѣсти́ть *см.* перемѣща́ть

пе́ремѣсь אי־סדרים ז״ר, ערבוביא נ׳

перемѣтить צין שנית || —כל־ פ״י

перемѣшивать, —мѣси́ть לוש שנית, גבל — פ״י

перемѣшивать, —мѣша́ть ערבב, בלל, סכסך פ״י || —ся התערבב, התבולל

перемѣща́ть, —мѣсти́ть שנה מקום, החלף־, טלטל ממקום למקום, הצג במקום אחר, הסע (צבא) למקום אחר פ״י || —ся שנה מקומו || הסע, הטלטל

перемѣще́ніе שנוי מקום טלטול ממקום למקום ז׳, הסעה — נ׳

перемя́клый שרוי, מרכך ת׳

перемя́кнуть השתרה, התרכך פ״ע

перемя́ть *см.* переминать

перена́шивать, —носи́ть נשא למקום אחר, טלטל — פ״י

перенесе́ніе טלטול ז׳, העברה, העתקה נ׳ || סבל ז׳

перенести́ *и* —не́сть *см.* переноси́ть

перени́зывать, —низа́ть חרז שנית || —כל־ פ״י

перенима́ть, переня́ть לקח מן, למד — , קבל — פ״י || —ся התקבל

переноси́ть *см.* перена́шивать

переноси́ть, —нести́ *и* —не́сть נשא ממקום למקום, העבר || סבל, נשא, בלבל, הכל פ״י. —нести́ *слово въ другую строку* העבר מלה לשורה אחרת. *Это невозможно* —нести́ אי־אפשר לכלכל זאת. —нести́ *горе* נשא צרה

перено́сица גב־החטם ז׳

перено́ска העתקה, הסעה נ׳

перено́сно בדרך השאלה, —העברה ת״פ

перено́сный ת׳ מושאל. *Въ* —сномъ *смыслѣ* בדרך השאלה, —העברה, בהשאלה, בהעברה

перено́съ העתקה, || הלוך־הברות נ׳ || העברה || העברה (בפנקסי־חשבון) נ׳ || —сы רכילות, לשון הרע

перено́сье גב־החטם ז׳

переночёвывать, —ночева́ть לון ב.. פ״ע

перено́щикъ כתף, נטל, סבל || מוציא לעז, בעל רכילות, —לשון הרע ז׳

перену́здывать *см.* перевзну́здывать

перенюхивать, —нюхать הרח בכל־ פ״י || —ся הרח זה בזה || התלחש יחד על־

переня́ть *см.* перенима́ть

переобразо́вывать, —зова́ть *см.* преобразо́вывать

переобува́ть, —бу́ть הנעל שנית פ״י || —ся לבש נעלים אחרים

переодѣва́ть, —одѣть *и* передѣть הלבש בגדים אחרים פ״י || —ся לבש בגדים אחרים, התחפש

переора́ть חרש שנית || —כליל פ״י

переора́ть *см.* перекрича́ть

перепада́ть, —па́сть נפל מזמן לזמן, —לפרקים, ירד לרגעים || הרוח; נפל בחלק. —даютъ *дожди* לפרקים יורדים גשמים. *Ему на этомъ много* —даетъ הרבה הוא מרויח בזה. *Если тутъ намъ кое-что* —падаётъ, *такъ и ладно* אם יפול כאן בחלקנו דבר מועט הרי מוטב

перепдать, נפל איש אחר רעהו פ״ע

перепа́ивать, —пая́ть התך שנית || —כל־ פ״י

перепа́ивать, —пои́ть השקה במדה יתרה פ״י

перепа́йка רתוך שנית ז׳

перепа́костить לכלך כל־, גאל — פ״י

перепа́лзывать, —ползти́ טפס מעבר ל... זחל מ.. אל־ פ״ע

перепа́ливать, —пали́ть יָרֹה כָּל־ פ״י || —ся יָרֹה אִישׁ בְּרֵעֵהוּ
перепа́лка יְרִיָּה הֲדָדִית || קְטָטָה נ׳, רִיב ז׳
перепа́лывать, —поло́ть || נַכֵּשׁ שֵׁנִית —כָּל־ פ״י
перепа́льный *огонь* יְרִיָּה הֲדָדִית נ׳
перепа́ривать, —па́рить || בַּשֵּׁל יוֹתֵר מִדַּאי [illegible]־, הַשְׁרֵה (תְּ׳), קַבֵּב הַכַּף (במרחץ) פ״י
перепа́рхивать, —порха́ть *и* —по́рхнуть פְּרֹחַ מִ... אֶל־, עוּף — פ״י
перепа́рывать, —поро́ть || פַּשֵּׁחַ שֵׁנִית —כָּל־ || הַלְקֵה כָּל־ — פ״י
перепа́сть *см.* перепада́ть
перепа́хивать, —паха́ть || חֲרֹשׁ שֵׁנִית —כָּל־ פ״י || —ся הֵחָרֵשׁ שֵׁנִית
перепа́чкивать, —па́чкать לַכְלֵךְ כָּל־ פ״י || —ся הִתְלַכְלֵךְ כֻּלּוֹ
перепа́шка חֲרִישָׁה שֵׁנִית נ׳
перепека́ть, —пе́чь || אָפֹה יוֹתֵר מִדַּאי —כָּל־ פ״י || —ся הֵאָפֵה יוֹתֵר מִדַּאי
перепелёнывать, —пелена́ть (תינוק) חַתֵּל מֵחָדָשׁ פ״י
перепели́ный שְׂלָוִי ת׳
перепёлка שְׂלָו נְקֵבָה, שְׂלָוִית נ׳
перепёльный שֶׁל שְׂלָו ת׳
пе́репелъ שְׂלָו, שְׂלָיו ז׳
перепеля́тникъ שׁוּרִינְקָא (מין צפור) נ׳
перепеча́танiе *и* —печа́тка הַדְפָּסָה מֵחָדָשׁ נ׳
перепеча́тывать, —печа́тать הַדְפֵּס שֵׁנִית, —מֵחָדָשׁ פ״י
перепива́ть, —пи́ть || שְׁתֹה יוֹתֵר מִפְּ׳ || —ся הִסְתַּבֵּא, הִשְׁתַּכֵּר —בְּמִדָּה יְתֵרָה פ״י
перепи́ливать, —пили́ть נַסֵּר, גְּזוֹר בְּמַסּוֹר פ״י
перепи́лка נִסּוּר ז׳
переписа́нiе הַעְתָּקָה נ׳
перепи́ска הַעְתָּקָה (של כתבים) || קוֹרֶסְפּוֹנְדֶנְצְיָא נ׳, חִלּוּף־אִגְּרוֹת ז׳. *Вести съ къмъ* —ку עֲמֹד בְּחִלּוּף־אִגְּרוֹת עִם פְּ׳
переписно́й רָשׁוּם, מוּכְנָס בִּרְשִׁימָה ת׳
перепи́счикъ מַעְתִּיק ז׳
перепи́сыванiе הַעְתָּקָה, כְּתִיבָה מֵחָדָשׁ נ׳
перепи́сывать, —писа́ть הַעְתֵּק, כְּתֹב מֵחָדָשׁ || צַיֵּר — || רְשֹׁם, עֲשֹׂה רְשִׁימָה || כְּתֹב דָּ׳.. (ונכנס בבית־דין) פ״י || —ся הִכָּתֵב מֵחָדָשׁ, הֵעָתֵק || צֻיַּר מֵחָדָשׁ || הֵרָשֵׁם || עֲמֹד בְּחִלּוּף־אִגְּרוֹת הַחֲלֵף מִכְתָּבִים —са́ть *на бѣло* הַעְתֵּק נָקִי. —са́ть *свое имѣнiе на имя жены* כְּתֹב אֲחֻזָּתוֹ לְאִשְׁתּוֹ. —*народонаселенiе* פְּקֹד אֶת הַתּוֹשָׁבִים
пе́репись ג׳ סְפִירַת־הָעָם || רְשִׁימָה

перепи́хивать, —пиха́ть *и* —пихну́ть הָדֹף, דָּחֹה פ״י
перепи́щикъ *см.* перепи́счикъ
переплавля́ть, —пла́вить || הַתֵּךְ שֵׁנִית —כָּל־ || הַעֲבֵר (דברות־עצים) בְּמַיִם פ״י || —ся הֻתַּךְ שֵׁנִית
перепла́кать בְּכֹה יוֹתֵר מִפְּ׳ פ״ע
перепла́чивать, —плати́ть שַׁלֵּם יוֹתֵר מִדַּאי || —קִמְצָא קִמְצָא פ״י || —ся הִשְׁתַּלֵּם קִמְצָא קִמְצָא
переплета́ть, —плести́ || קַלֵּעַ בְּאֹפֶן אַחֵר —בְּ.. (למשל, בסרטים) || כְּרֹךְ (ספר) || הַכְרֵךְ פ״י || —ся קַלֵּעַ עַצְמוֹ, הִסְתַּבֵּךְ זֶה בָּזֶה
переплётная בֵּית־כְּרִיכָה ז׳
переплётный שֶׁל כְּרִיכָה ת׳
переплётчикъ כּוֹרֵךְ ז׳
переплётъ || כֶּרֶךְ, תַּכְרִיךְ ז׳, כְּרִיכָה (של ספר) || קְלִיעָה (של כסא) || מִסְגֶּרֶת (של חלון) נ׳
переплыва́ть, —плы́ть שְׂחֹה אֶת־, עֲבֹר בִּשְׂחִיָּה פ״י
перепляса́ть עֲלֹה עַל־פְּ׳ בְּרִקּוּד || יְצֹא בְּמָחוֹל עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד פ״ע
перепо́й סְבִיאָה לְשָׁכְרָה נ׳
перепо́йть *см.* перепа́ивать
перепола́скивать, —полоска́ть הָדֵחַ שֵׁנִית, שְׁטֹף — || הָדֵחַ כָּל — פ״י || —ся הוּדַח שֵׁנִית, שֻׁטַּף —
переполза́ть, —ползти́ *см.* перепа́лзывать
переполня́ть, —по́лнить גַּדֵּשׁ, בָּרֵךְ פ״י || —ся הִגָּדֵשׁ
переполоска́ть *см.* перепола́скивать
переполо́ть *см.* перепа́лывать
переполо́хъ מְהוּמָה, מְבוּכַת־פִּתְאֹם נ׳
переполо́хъ *мужескій* תַּרְפָּה קָשָׁה (מין פרח) נ׳
переполо́шить הַרְגֵּז, הָבֵא מְהוּמָה, עוֹרֵר —, || —ся הִרָגֵז, בּוֹא בִמְהוּמָה, הָמֹם, הִבָּעֵת פ״י
перепо́на קְרוּם ז׳. *Плавательная* —по́нка עוֹר־הַשְּׂחִיָּה
перепо́ночный קְרוּמִי ת׳
перепоро́ть *см.* перепа́рывать
перепо́ртить קַלְקֵל כָּל־ פ״י
перепорха́ть, —порхну́ть *см.* перепа́рхивать
перепоя́сывать, —поя́сать אֱזֹר בְּאֹפֶן אַחֵר || —ся הִתְאַזֵּר, שַׁנֵּס —, חֲגֹר — פ״י בְּאֹפֶן־אַחֵר
перепра́ва מַעֲבָר, מַעְבָּרָא ז׳
перепра́вить *см.* переправля́ть
перепра́вка תִּקּוּן ז׳ || הַגָּהָה נ׳

перепра́вленіе הַעֲבָרָה נ׳
переправля́ть, —пра́вить הַעֲבֵר (את הנהר) || תַּקֵּן || הַגֵּהַ פ״י
—ся עָבֹר (את הנהר) || הִתָּקֵן
перепро́бовать טָעֹם מִכָּל־ פ״י
перепродава́ть, —прода́ть מָכֹר מִיָּד לְיָד פ״י || —ся הִמָּכֵר מִיָּד לְיָד
перепродаве́цъ קוֹנֶה וּמוֹכֵר ז׳
перепрода́жа קְנִיָּה וּמְכִירָה, מְכִירָה מִיָּד לְיָד נ׳
перепрода́жный שֶׁל קְנִיָּה וּמְכִירָה ת׳
перепруда סֶכֶר (של נהר) ז׳
перепружа́ть, —пруди́ть עָשֹׂה סֶכֶר (לנהר) פ״י
перепры́гивать, —прыгну́ть קָפֹץ מֵעַל־ פ״ע
перепры́скивать, —пры́скать זָרֹק, הַזֵּה (על כמה אנשים) פ״י
перепрѣва́ть —прѣ́ть הַזֵּעַ יוֹתֵר מִדַּאי פ״ע
перепряга́ть, —пря́чь רְתֹם (סוס) שֵׁנִית פ״י
перепря́жка רְתִימָה שֵׁנִית נ׳
перепя́сть טָוֹה כָּל־ פ״י
перепря́чь *см.* перепряга́ть
перепу́гивать, —пуга́ть הַבְהֵל, הַפְחֵד, הַבְעֵת פ״י || —ся הִבָּהֵל, הִפָּחֵד, הִבָּעֵת, הֵחָרֵד
перепу́гъ פַּחַד פִּתְאֹם ז׳, בֶּהָלָה, בְּעָתָה נ׳
перепу́дривать, —пу́дрить פַּזֵּךְ כָּל־ || — שֵׁנִית פ״י
перепуска́ть, —пусти́ть נָתֹן לַעֲבֹר עַל־ || הַקֵּז דָּם יוֹתֵר מִדַּאי פ״י
перепу́тчикъ אוֹרֵחַ, נוֹסֵעַ, סָר בְּדַרְכּוֹ אֶל־ ז׳
перепу́тывать, —пута́ть סַבֵּךְ, סַכְסֵךְ, עַרְבֵּב הַסְּדָרִים פ״י || —ся הִסְתַּבֵּךְ, הִסְתַּכְסֵךְ
перепу́тье אֵם־הַדֶּרֶךְ, פָּרָשַׁת־דְּרָכִים נ׳
перепуща́ть *см.* перепуска́ть
перепѣва́ть, —пѣ́ть נַגֵּן שֵׁנִית || —כָּל־ || נַגֵּן חֲלִיפוֹת || עָלֹה עַל־פְּ׳ בִּנְגִינָה פ״י || —ся הִתְנַגֵּן שֵׁנִית
перепя́ливать, —пя́лить מָתֹחַ שֵׁנִית בְּמִסְגֶּרֶת פ״י
перерабо́таніе *и* —рабо́тка עִבּוּד מֵחָדָשׁ ז׳
перерабо́тывать, —рабо́тать עַבֵּד מֵחָדָשׁ || —כָּל־ פ״י || —ся עֻבַּד מֵחָדָשׁ || —כָּל־
перера́нить פָּצֹעַ, מָחֹץ (הרבה) פ״י
перерва́ть *см.* перерыва́ть
перержа́вѣлый שֶׁהֶחֱלִיד, שֶׁהֶעֱלָה חֲלוּדָה ת׳
перержа́вѣть הַחֲלֵד, הַעֲלֵה חֲלוּדָה פ״ע
перерожда́ть, роди́ть הַחֲיֵה, חַדֵּשׁ פְּנֵי־ || הַחֲלֵף כֹּחַ, הִתְחַדֵּשׁ || —ся חַדֵּשׁ כֹּחַ פ״י || הִשְׁתַּנֵּה
перерожде́ніе תְּחִיָּה, הִתְחַדְּשׁוּת, הִשְׁתַּנּוּת נ׳
переро́слый שֶׁגָּדַל יוֹתֵר מִדַּאי ת׳

переростáть, —рости́ גָּדֹל יוֹתֵר מִדַּאי, עָלֹה עַל־פְּ׳ בְּגֹדֶל פ״ע
перерубáть, —руби́ть גָּזֹר לִשְׁנַיִם, בַּקֵּעַ —, חָטֹב; חָצֹב כָּל־, הַכְרֵת — פ״י
переругáть חָרֵף כָּל־ (איש אחר רעהו) פ״י || —ся חָרֵף הֲדָדִי
перерывáть, —ры́ть חָפֹר שֵׁנִית, כָּרֹה — || חַפֵּשׂ בְּכָל־, חַפֵּשׂ — פ״י
перерывáть, —рвáть קָרֹעַ לִשְׁנַיִם || הַפְסֵק || הִקָּרַע || הִפָּסֵק, —ся (השיחה, למשל) פ״י || הַפְסֵק
переры́въ קֶרַע || הֶפְסֵק ז׳, הַפְסָקָה נ׳
На— *см.* напереры́въ
переры́ть *см.* перерывáть
перерѣ́зать *см.* перерѣ́зывать
перерѣзнóй גָּזוּר לִשְׁנַיִם, כָּרוּת — ת׳
перерѣ́зъ קִדּוּד, מְקוֹם הַגֶּזֶר ז׳
перерѣ́зывать, —рѣ́зать כָּרֹת לִשְׁנַיִם, גָּזֹר — || חָסֹם הַדֶּרֶךְ עַל־פְּ׳ || הָרֹג הַרְבֵּה, רָצֹחַ —; טָבֹחַ — (בבעלי־חיים) פ״י || —ся הִכָּרֵת לִשְׁנַיִם, הִגָּזֵר —
переряжáть, —ряди́ть הַחֲלֵף שְׂמָלוֹת || קַשֵּׁט בְּאֹפֶן אַחֵר פ״י || —ся הַחֲלֵף שְׂמָלוֹת
пересади́ть *см.* пересáживать
пересáдка שְׁתִילָה (ממקום למקום) נ׳
пересаднóй שָׁתוּל ת׳
пересáженіе *см.* пересáдка
пересáживать, —сади́ть שָׁתֹל (למשל, אילנות) || הַעֲבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, הוֹשֵׁב — || הַעֲבֵר מֵעַל־ (לגדר) || תָּפֹר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם (כפתורים) פ״י || —ся הָעֳבַר; הִשָּׁתֵל
—сади́ть *учениковъ* הַעֲבֵר תַּלְמִידִים מִמַּחְלָקָה לְמַחְלָקָה
пересáживаться, —сѣ́сть שֵׁב בְּמָקוֹם אַחֵר, שַׁנֵּה מְקוֹמוֹ פ״ע
пересáливать, —сáлить שַׁמֵּן (משח בשומן) יוֹתֵר מִדַּאי פ״י
пересáливать, —соли́ть מַלֵּחַ יוֹתֵר מִדַּאי, —כָּל־ || הַגְדֵּשׁ הַמִּדָּה, הַפְלֵג פ״י
пересви́стывать, —свистáть עָלֹה בִּשְׁרִיקָה עַל־פְּ׳ || —ся שָׁרֹק זֶה לָזֶה
пересдавáть, —сдáть חַלֵּק (קלפים) שֵׁנִית פ״י
переселéнецъ גֵּר, מְהַגֵּר, בֶּן־גּוֹלָה, אֵמִיגְרַנְט ז׳
переселéніе דְּגוּר ז׳, הֲגִירָה, גָּלוּת אֵמִיגְרַצְיוֹן, אֵמִיגְרַצְיָא נ׳
—*народовъ* נְדִידַת־הָעַמִּים
—*душъ* גִּלְגּוּל־נֶפֶשׁ
переселя́ть, —сели́ть הַעֲבֵר, הַעְתֵּק, הַגְלֵה לְמָקוֹם אַחֵר, הוֹשֵׁב בְּמָקוֹם אַחֵר פ״י || —ся הַגֵּר, הִתְיַשֵּׁב בְּמָקוֹם אַחֵר, גָּלֹה לְמָקוֹם אַחֵר
пересиживать. —сидѣ́ть יָשֹׁב יוֹתֵר

מִדַּאי פ״ע || הַשְׁתֵּק (למשל, את הרגל) בִּישִׁיבָה פ״י

пересúливать, —сúлить גָּבַר עַל־, הִתְגַּבֵּר—, כָּבַשׁ אֶת־ פ״י

пересúнивать, —сúнить כָּחֹל מֵחָדָשׁ פ״י

перескáбливать, —скоблúть || שָׁפָה שֵׁנִית —כָּל־ פ״י

пересказáть *см.* пересказывать

пересказнóй. —ныя *рѣчи* שְׁמוּעוֹת, דִּבַּת־עָם

перескáзчикъ ז׳ פַּטְפְּטָן, נִרְגָּן, הוֹלֵךְ רָכִיל

перескáзы ר׳ פַּטְפְּטָנוּת, נִרְגָּנוּת

перескáзывать, —сказáть || סַפֵּר שֵׁנִית מָסֹר בְּדֶרֶךְ סִפּוּר פ״י

перескáкивать, -скочúть *и* -скокнýть קָפֹץ מֵעַל־ || דַּלֵּג עַל־ (בקריאה) פ״י

перескáкивать, —скакáть הַעֲבֵר אֶת־פ׳ בְּרִיצָה פ״י

перескáщикъ *см.* перескáзчикъ

перескоблúть *см.* перескáбливать

перескочúть *см.* перескáкивать

переслáть *см.* пересылáть

переслáщивать, —спастúть הַמְתֵּק יוֹתֵר מִדַּאי פ״י

переслýшивать, —слýшать || שְׁמֹעַ שֵׁנִית —אֶת כָּל־ פ״י

переслѣ́дывать, —слѣ́довать חָקֹר וְדָרֹשׁ שֵׁנִית פ״י

пересмáливать, —смолúть || זַפֵּת שֵׁנִית —ся|| הִזְדַּפֵּת שֵׁנִית —כָּל־ פ״י

пересмáтривать, —смотрѣ́ть רְאֵה שֵׁנִית, חָקֹר—, בָּדֹק—, בַּקֵּר — || רְאֵה כָּל־, בַּקֵּר־ פ״י —ся|| הֵרָאֵה

пересмолúть *см.* пересмáливать

пересмóтрщикъ ז׳ מְבַקֵּר, בּוֹדֵק

пересмóтръ ר׳ בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה

пересмѣ́ивать, —смѣхáть, —смѣя́ть לַגְלֵג עַל, שָׂחֹק —, הִתְקַלֵּס בְּ.. פ״י —ся|| שָׂחֹק זֶה לָזֶה || הָיֹה לְלַעַג

пересмѣхнýться שׂ־ק זֶה לָזֶה פ״ע

пересмѣшúть עוֹרֵר לִשְׂחוֹק אֶת־כָּל־ פ״י

пересмѣ́шка ז׳ לִגְלוּג, לַעַג

пересмѣ́шливый ת׳ לוֹגְלְגָנִי, לֵצָנִי

пересмѣ́шникъ ז׳ לוֹגְלְגָן, לֵצָן

пересмѣя́ніе *см.* пересмѣ́шка

пересмя́гнуть הִתְבַּקֵּעַ מִקְּנָה פ״ע. —смя́глыя *губы* (מקר) שְׂפָתַיִם מְבֻקָּעוֹת

переснáстка ר׳ עֲרִיכַת אֳנִיָּה בַּחֲבָלִים חֲדָשִׁים

переснáщивать, —снастúть עָרֹךְ אֳנִיָּה בַּחֲבָלִים חֲדָשִׁים פ״י

пересолáживать, —солóдить שָׁרֹה שְׂעוֹרִים יוֹתֵר מִדַּאי פ״י

пересолúть *см.* пересáливать

пересóлъ ז׳ מְלוּחַ יֶתֶר, מְלִיחָה יְתֵרָה, הַמְלָחָה—ר׳

пересóхлый ת׳ יָבֵשׁ לִמְאֹד

пересóхнуть *см.* пересыхáть

переспáть *см.* пересыпáть

переспóривать, —спóрить הַכְרֵעַ אֶת פ׳ בְּרִיב פ״י

переспрáшивать, —спросúть שָׁאֹל שֵׁנִית, —פַּעַם בְּפַעַם פ״י

переспрóсъ ר׳ שְׁאֵלָה שֵׁנִית

переспѣвáть, —спѣ́ть בָּשֹׁל יוֹתֵר מִדַּאי, הִתְבַּשֵּׁל — פ״ע

переспѣ́лость ר׳ הִתְבַּשְּׁלוּת יְתֵרָה

переспѣ́лый ת׳ בָּשׁוּל בְּיוֹתֵר

пересрóчивать, —срóчить הַאֲרֵךְ זְמַן, הַעֲבֵר —; אַחֵר — פ״ע

пересрóчка ר׳ אִחוּר־זְמַן ז׳, הַאֲרָכַת —

пересрóчный ת׳ מְאֻחָר (בזמן). —ные *дни* זְמַן־הָרְוָחָה

перессóривать, —ссóрить חַרְחֵר רִיב, —ся|| שַׁלֵּחַ מְדָנִים, עָשֹׂה מַחֲלֹקֶת פ״י בּוֹא בְּמַחֲלֹקֶת עִם כָּל־

перессóрщикъ ז׳ מְחַרְחֵר רִיב

переставáть, —стáть פָּסֹק, הַפְסֵק, חָדֹל, שָׁבֹת, עָמֹד מִ... *Онъ* —стáлъ *мнѣ платить* הוּא עָמַד מִשַּׁלֵּם לִי. *Дождь* —стáлъ הַגְּשָׁמִים פָּסָקוּ

перестáвить *см.* перестáвливать

перестáвка *и* —ставлéніе שִׁנּוּי מָקוֹם, —מַעֲמָד ז׳, הַעֲמָדָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם ר׳

перестáвливать *и* —ставля́ть, —стáвить שַׁנֵּה מָקוֹם, הַחֲלֵף—, הַעֲמֵד בְּמָקוֹם הַעֲמֵד בְּאֹפֶן אַחֵר, —בְּסֵדֶר —ся|| אַחֵר פ״י אַחֵר. —вить *стулья въ комнатѣ* הַעֲמֵד אֶת הַכִּסְאוֹת בַּחֶדֶר בְּסֵדֶר אַחֵר. —вля́ть *слово въ фразѣ* שַׁנֵּה מְקוֹם הַמִּלִּים בַּפְּרָזָה

перестáивать, —стоя́ть עָמֹד יוֹתֵר מִפְּ׳, —ся|| עָמֹד עַל הַמִּשְׁמָר יוֹתֵר מִדַּאי הִתְקַלְקֵל מֵרֹב עֲמִידָה

перестанáвливать, —становúть *см.* перестáвливать

перестанóвка ר׳ הַעְתָּקָה, הַעֲבָרָה ר׳; פֵּרוּס ז׳. —*буквъ* הִפּוּךְ סֵדֶר שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת

перестарѣ́лый ת׳ זָקֵן מְאֹד

перестарѣ́ть הִזְדַּקֵּן מְאֹד (מאילנות, שיחים) פ״ע

перестéгивать, —стегáть || תָּפֹר שֵׁנִית —ся|| הַלְקֵה כָּל־ פ״י

перестéгивать, —стегнýть כַּבֵּס בְּאֹפֶן

רַבֵּם אֶת מְעִילוֹ בְּאֹפֶן אַחֵר פ״י ||—ся
אַחֵר, הִתְרַבֵּם –
перестигáть, —стúгнуть *и* —стúчь
עָבֹר אֶת־פְּ׳ פ״י
перестижéніе עֲבִירָה אֶת־פְּ׳ נ׳
перестилáть, —стлáть עָשֹׂה רִצְפָּה חֲדָשָׁה,
רַצֵּף שֵׁנִית ; עָרֹךְ (מטה) שֵׁנִית, רַפֵּד יְצוּעַ ,
רְצֹף שֵׁנִית, הֵעָרֵךְ – ||—ся רָבֹד – פ״י
перестúлка רִצּוּף חָדָשׁ ז׳, רִצְפָּה חֲדָשָׁה נ׳ ||
רִפּוּד (יצוע) שֵׁנִית ז׳, רְבִידָה – נ׳
перестúрка כִּבּוּס (לבנים) מֵחָדָשׁ ז׳
перестúрывать, —стирáть כַּבֵּס מֵחָדָשׁ ||
כֻּבַּס מֵחָדָשׁ ||—ся –כָּל־ פ״י
перестúчь *см.* перестигáть
перестлáть *см.* перестилáть
перестóй עֲמִידָה רַבָּה נ׳
перестоя́лый שֶׁנִּתְקַלְקֵל מֵרֹב עֲמִידָה ת׳
перестоя́ть *см.* перестáивать
перестрáгивать, —строгáть שַׁפֵּחַ מֵחָדָשׁ ||
שֻׁפַּח מֵחָדָשׁ, הִשְׁתַּפֵּחַ – ||—ся –כָּל־ פ״י
перестрáивать, —стрóить בָּנֹה מֵחָדָשׁ ,
–בְּאֹפֶן אַחֵר || עָרֹךְ שֵׁנִית (כלי־שיר) פ״י
הִבָּנֵה מֵחָדָשׁ, הֵעָרֵךְ – ||—ся
перестрахóвывать, —страховáть הַבְטֵחַ
(נכסים) בְּאַחְרָיוּת מֵחָדָשׁ , שַׁנֵּה תְּנָאֵי
הַבְטָחָה מֵחָדָשׁ || —ся הַהַבְטָחָה פ״י
הַבְטֵחַ אֶת חַיָּיו
перестрáчивать, —строчáть בַּלֵּב שֵׁנִית ||
–כָּל־ פ״י
перестращáть הַפְחֵד הַרְבֵּה, הָבֵא פַּחַד בְּלֵב
כָּל־ פ״י
перестригáть, —стрúчь סַפֵּר שֵׁנִית, גָּזוֹ–||
סַפֵּר הַרְבֵּה, גָּזוֹ – פ״י
перестрогáть *см.* перестрáгивать
перестрóй עֲרִיכָה (של כלי־שיר) מֵחָדָשׁ נ׳
перестрóйка בְּנִיָּה מֵחָדָשׁ נ׳
перестрóить *см.* перестрáивать
перестрýживать *см.* перестрáгивать
перестрѣ́ливать, —стрѣля́ть הַשְׁמֵד
בִּירִיָּה כָּל־ || יָרֹה אֶת כָּל־הַכַּדּוּרִים פ״י
перестрѣ́лка יְרִיָּה הֲדָדִית נ׳
перестрѣ́лъ מֶרְחַק־יְרִיָּה ז׳
переступáть, —ступúть צָעֹד עַל־, דָּרֹךְ–
עָבֹר אֶת־ פ״י || הָלֹךְ עָקֵב בְּצַד אֲגוּדָל פ״ע.
—ступúть *черезъ порогъ* דָּרֹךְ עַל
הַמִּפְתָּן. *Онъ такъ ослабъ, что едва* —пáетъ
הוּא חָלוּשׁ כָּל כָּךְ עַד
שֶׁבִּכְבֵדוּת יָנִיעַ אֶת רַגְלָיו
переступéнь שְׁגַדּוּנְיָא (מין צמח) נ׳
перестýпный מְדֻלָּג אִי־תְּכוּף ת׳. —ные

חֲרוּזִים מְדֻלָּגִים *стихи*
пересудáчивать, —судáчить הוֹכֵחַ, נָזֹף ,
גָּעֹר־בִּנְזִיפָה, נַקֵּר עֵינֵי־פְ׳ פ״י
пересудúть *см.* пересуждáть
пересýдчикъ מוֹכִיחַ, נוֹזֵף || נַקְרָן ז׳
пéресудъ בֵּרוּר מִשְׁפָּט מֵחָדָשׁ ז׳ ||—сýды
דִּבָּה, לְשׁוֹן הָרָע נ׳, לַעַז ז׳
пересуждáть, —сýживать *и* —судúть
בָּרֵר (משפט) מֵחָדָשׁ || הוֹכֵחַ, נָזֹף, נַקֵּר פ״י
הִתְבָּרֵר מֵחָדָשׁ, קַבֵּל נְזִיפָה —ся||
пересýчивать, —сучúть שָׁזֹר שֵׁנִית || שָׁזֹר
כָּל־ פ״י]
пересýчка שְׁזִירָה מֵחָדָשׁ נ׳
пересушéніе יִבּוּשׁ שֵׁנִית ז׳
пересýшивать, —сушить יַבֵּשׁ שֵׁנִית פ״י
пересýшка *см.* пересушéніе
пересчúтывать, пересчитáть *и* перечéсть
סָפֹר שֵׁנִית, מָנֹה פ״י ||—ся הִמָּנֵה
пересылáтель שׁוֹלֵחַ ז׳
пересылáть, –слáть שְׁלֹחַ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם פ״י
הִשָּׁלַח מִמָּקוֹם לְמָקוֹם —ся||
пересы́лка מִשְׁלוֹחַ || פּוֹרְטוֹ ז׳ ; דְּמֵי־מִשְׁלוֹחַ
пересы́льный, —сы́лочный שְׁלוּחַ מִמָּקוֹם
לְמָקוֹם ת׳
пересыпáть, —спáть יָשֹׁן יוֹתֵר מִדַּאי פ״ע
пересыпáть, —сы́пать שְׁפֹךְ מִכְּלִי אֶל
כְּלִי || שְׁפֹךְ יוֹתֵר מִדַּאי || זָרֹה דְּבַר־מָה
עַל־ פ״י ||—ся הִזָּרֵה || נָפֹל מ.. אֶל־.
—сыпáть *рожь изъ закрома въ мѣшки* שְׁפֹךְ שִׁפּוֹן מִן הָאָסָם אֶל שַׂקִּים.
—сы́пать *соли въ похлебку* שְׁפֹךְ
אֶל הַנָּזִיד מֶלַח יוֹתֵר מִדַּאי. —сы́пать
оладьи сахаромъ זָרֹה סֻכָּר עַל הַחֲמִיטוֹת
пересыхáть, —сóхнуть יָבֹשׁ מְאֹד ,
הִתְיַבֵּשׁ – פ״ע
пересыщáть, –сы́тить *см.* пересыщáть
пересыщéніе *см.* пресыщéніе
пересѣвáніе הַרְקָדָה שֵׁנִית, כְּבִירָה – נ׳
пересѣвáть, —сѣ́ять זְרֹעַ־שֵׁנִית || נַפֵּה
שֵׁנִית , כָּבֹר –, הָנִיעַ בִּכְבָרָה פ״י ||—ся
הִזָּרַע שֵׁנִית || הִתְנַפֵּה שֵׁנִית, הִכָּבֵר –
пересѣ́въ מִזְרָע יוֹתֵר מִדַּאי ז׳
пересѣдáть, —сѣ́сть יָשֹׁב בְּמָקוֹם אַחֵר פ״ע
הַחֲלֵף מָקוֹם, שַׁנֵּה – פ״י
пересѣ́дина נֶתֶק (בָּעֹר) ז׳
пересѣ́длывать, —сѣдлáть חָבֹשׁ (סוס)
שֵׁנִית פ״י ||—ся הֵחָבֵשׁ שֵׁנִית
пересѣкáть, —сѣ́чь כָּרֹת לִשְׁנַיִם , גְּזֹר –,
קַצֵּץ– , חָתֹךְ , פָּסֹק, הַצְלֵב || חָסֹם, סָגֹר
(הַדֶּרֶךְ) || הַלְקֵה בְּשׁוֹטִים אֶת כָּל־ פ״י
הִכָּרֵת לִשְׁנַיִם, הִגָּזֵר, – קֻצַּץ־ הִפָּגֵשׁ, —ся||

התתך, הפסק, הצלב || הבקע, התבקע (שערות)

пересѣ́сть *см.* пересѣда́ть

пересѣче́нie || — כריתה לשנים נ׳, קצוץ — התוך ז׳, חלוקה נ׳. *Точка* —нія נקדת הפגישה, מצלבה נ׳

пересѣ́чка *см.* пересѣче́нie

пересѣ́ять *см.* пересѣва́ть

перетаба́ривать פטפט, דבר דברים בטלים, --דברים של מה בכך פ״י

перета́лкивать, —толка́ть *и* --толкну́ть דחף ממקום למקום, הדף — || דחף כל־ פ״י ||—ся דחף הדדי || הדחף הלאה

перета́нивать *см.* перетоня́ть

перета́пливанie ז׳ — התכה || הפקה שנית

перета́пливать, перетопи́ть || הפק שנית — || התך כל־ || הפק כל־התנורים || התך — || הפק שנית || —ся || טבע (בנהר) כל־ פ״י התך שנית || טבע

перета́птывать, —топта́ть לוש או דרך (טיט) שנית || רמס (פרחים, עשב) || לוש כל־ || רמס כל־ פ״י

перета́скивать, —таска́ть *и* —тащи́ть סחב ממקום למקום, משך — || גנב כל־, הסחב ממקום —ся || קנה במשיכה כל־ פ״י למקום || התנהל בכבדות לאיזה מקום

перетасо́вывать, —тасова́ть ערבב, -שנית, נער — (קלפים) || סרס (עובדא) פ״י ||—ся הכתרם, ערבב שנית

перета́чивать, —тача́ть תפר שנית מצד השמאלי פ״י

перета́чивать, —точи́ть למש שנית, השחז — || לטש כל־ || הרט שנית פ״י

перетащи́ть *см.* перета́скивать

перетека́ть, —те́чь שטף דרך־, שטף ועבר, נזל מעל־ פ״ע

перетере́бливать, —тереби́ть מרט שנית, תלש־, קטף — || מרט כל־, תלש־, קטף־ פ״י

перетере́ть *см.* перетира́ть

перете́рпливать, —терпѣ́ть סבל, נשא, הסבל —ся || סבל פ״י

перетёсывать, —теса́ть || הקצה שנית —כל־]

перете́чь *см.* перетека́ть

перетира́ть, —тере́ть מחה שנית, נקה —, נגב —; שפשף || שחק, הדק, מלל פ״י המחה, התנגב, השתפשף || השחק, —ся || השתחק]

перетка́ть *см.* перетыка́ть

перетну́ть *см.* перетыкивать

перетлѣва́ть, —тлѣ́ть || בלה לגמרי, רקב — || השרף לאפר פ״ע

перетлѣ́лый בלוי, רקוב, שרוף לאפר ת׳

перетолка́ть, —лкну́ть *см.* перета́лкивать

перетолкова́нie פירוש אי־נכון, — מעקל ז׳

перетолко́вщикъ מפרש נגד הפשט ז׳

перетолко́вывать, —толкова́ть פרש נגד הפשט, באר שלא כהוגן || דבר על ענין־מה, התפרש נגד הפשט, — ||—ся שוחח — פ״י שלא כהוגן

перетоло́чь כתש שנית, כתת — || כתש יתר על המדה, הדק יותר מדאי || קלקל בהתחכמות יתרה פ״י

перетопи́ть *см.* перета́пливать

перето́пка *см.* перета́пливанie

перето́пки סיגים (שאחרי ההתכה) ז״ר

перетопта́ть *см.* перета́птывать

переторгова́ть *см.* переторго́вывать

переторго́вщикъ קונה ומוכר מיד ליד ז׳

переторго́вывать, —торгова́ть הפקע את המחיר, הרבה במחיר יותר מפ׳ || קנה ומכר פ״י

перето́ржка התחרות (של סוחרים) נ׳

переточи́ть *см.* перета́чивать

перетрави́ть המת בסם־מות כל־, הרעל כל־ || שסה כל־ (הכלבים בציד) פ״י

перетрёпывать, —трепа́ть חבט (פשתים) שנית || חבט כל־ פ״י

перетре́скиваться, —тре́скаться הבקע, התבקע, פקע פ״ע

перетру́ситься הבהל, התפחד פ״ע

перетру́ска בהילה, בהלה נ׳ || בחישה, הנסה

перетру́шивать, —тру́сить נער, הנע, הנער —ся || הגס, בחש פ״י

перетря́ска געור, טלטול ז׳ || *см.* передря́га

перетря́сывать, —тряса́ть, —трясти́ הבחש —ся || הגס, בחש, ערם, רבך פ״י

перетря́хивать, —тряхну́ть הניע, נער פ״י ||—ся הנער

перетыка́ть, —тка́ть רקם (במשי, בזהב) פ״י ||—ся הרקם

перетыкивать, —ты́кать *и* —ткну́ть תקע במקום אחר, נעץ — || סתם כל־, התקע שנית; הסתם כלו —ся || סבר — פ״י

пере́ть דחק, לחץ פ״י

перетяга́ть זכה במשפט פ״י

перетя́гивать, —тяну́ть הכרע במשקל את־ פ״י || היה כבד במשקל מ׳ פ״ע || —ся התאזר || כסה מחדש, מתח על־ פ״י היטב || המתח מחדש

перетя́жка סגוליה חדשה, כף־סנדל — נ׳

перетя́жникъ נ׳ חֲגוֹרָה רְחָבָה

перетяжно́й ת׳ שֶׁמַּאֲזֵר הֵיטֵב. —ные *сапоги* מִנְעָלִים בַּעֲלֵי סוּלְיוֹת חֲדָשׁוֹת

перетяну́ть *см.* перетя́гивать

перетя́пывать, —тя́пнуть קָצֵץ, גָּזוֹר פ״י

переу́гливать, —у́глить עָרוֹךְ לְגֶחָלִים, הַעֲלֵה גֶחָלִים —ся || הָפֵךְ — פ״י

переу́локъ ז׳ מָבוֹי, סִמְטָה נ׳. *Глухой*— מָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפֻלָּשׁ

переу́мничать הִתְחַכֵּם הַרְבֵּה, הִתְחַכֵּם עַל־ פְּ׳ פ״ע

переупря́мливать, —упря́мить עָלֹה עַל־ פ׳ בְּעַקְשָׁנוּת, נַצֵּחַ אֶת־פ׳ בְּעַקְשָׁנוּת פ״י

переутю́живать, —утю́жить || גַּהֵץ שֵׁנִית הִתְגַּהֵץ שֵׁנִית —ся || גַּהֵץ כָּל־ פ״י

переуча́ть, —у́чивать *и* —учи́ть לַמֵּד הִלָּמֵד —ся || שֵׁנִית || לָמֹד אֶת. כָּל־ פ״י שֵׁנִית, לָמֹד —

переха́живать *см.* переходи́ть

перехва́ливать,—хвали́ть —הַלֵּל לִמְאֹד. שַׁבַּח, קַלֵּס — פ״י

перехвата́ніе נ׳ לְכִידָה בַּדֶּרֶךְ, חֲטִיפָה

перехва́тъ ז׳, גִּזְרָה וְשֶׁל הֲקַף הַמָּתְנַיִם בְּהִתְחָרוּת (מַלְבּוּשׁ). *На*— נ׳

перехва́ты ז״ר חַבְלֵי לְכִידָה

перехва́тывать, —хвата́ть *и* —хвати́ть לְכֹד פ׳ בַּדֶּרֶךְ, חָטֹף, אָחֹז || הַקֵּף, חֲגֹר, אָזוֹר || לָוֹה לִזְמַן־מָה, שָׁאֹל — || טָעֹם דְּבַר־מָה, סָגֹר הָאֲחֵז, דָּלֵג, הַחְטֵף —ся || לָבוֹ פ״י. —хвата́ть *всѣхъ мошенниковъ* לְכֹד אֶת כָּל הַרַמָּאִים. —хвата́ть *письмо* לְכֹד אִגֶּרֶת. —хвати́ть *денегъ* לָוֹה כֶּסֶף לִזְמַן קָצָר. —хвати́ть *немного и опять приняться за работу* סְעֹד לִבּוֹ וְחָזוֹר לַעֲבוֹדָתוֹ

перехвора́ть פ״ע חֲ־ה אִישׁ אַחֲרֵי רֵעֵהוּ

перехитря́ть, —хитри́ть בּוֹא בְּעָרְמָה עַל־פ׳, הַעֲרֵם עַל־פ׳, עָקֹב אֶת־פ׳ פ״י

переходи́ть פ״ע — עָבֹר בְּ..., שׁוֹטֵט —, הָלֹךְ — פ״ע. *Я* —ходи́лъ *всѣ улицы* עָבַרְתִּי בְּכָל הָרְחוֹבוֹת

переходи́ть, перейти́ עָבֹר. אֶת־ פ״י || הֵהָפֵךְ לְ..., הָיֹה —, בְּרָכָה || בּוֹא לְ..., נָפֹל בְּגוֹרָלוֹ שֶׁל פְּ׳ פ״ע. —ре́йти *черезъ мостъ* עָבֹר אֶת הַגֶּשֶׁר. —*отъ любви къ ненависти* הֵהָפֵךְ מֵאוֹהֵב לְאוֹיֵב. *Ссора эта* перешла́ *въ драку* הַקְּטָטָה נִהְיְתָה לְמִלְחָמַת אֶגְרוֹף. *Это имѣніе* перешло́ *къ нему по наслѣдству* הָאֲחֻזָּה הַזֹּאת בָּאָה לוֹ בִּירֻשָּׁה

перехо́дный ת׳ שֶׁל מַעֲבָר

перехо́дчивый אֵי־תַּדִּירִי, הוֹלֵךְ, עוֹבֵר, מִתְחַלֵּף ת׳

перехо́дъ ז׳ מַעֲבָר, מַסָּע. —*черезъ мостъ* מַעֲבָר דֶּרֶךְ הַגֶּשֶׁר

перехо́ды ז״ר מַעֲבָרִים, מַעֲבָרוֹת

переходя́щій *глаголъ* ז׳ פֹּעַל יוֹצֵא

перехожде́ніе ז׳ מַעֲבָר

перехола́живать, —холоди́ть צַנֵּן יוֹתֵר מִדַּי פ״י

перецара́пывать, —цара́пать שָׂרֹט כָּל־, הַשְׂרֵט כֻּלּוֹ, הִתְגָּרֵד —ся || שָׂרֹט —, גָּרֵד — פ״י

пе́рецъ ז׳ פִּלְפֵּל, פִּלְפְּלִין ז״ר. —*стручковый* פִּלְפֵּל הִיסְפָּנִי. —*дикій* בַּהֲנִין

перецѣ́живать, —цѣди́ть || סַנֵּן שֵׁנִית הִסְתַּנֵּן —ся || הָרֵק מִכְּלִי אֶל כְּלִי פ״י

перецѣ́нивать, —цѣни́ть אֲמֹד שֵׁנִית, קְבֹעַ עֵרֶךְ שֶׁל כְּלִי || הוֹסֵף, נָקֹב פ״י

перецѣ́нка נ׳ אֲמִידָה שֵׁנִית, הַעֲרָכַת הַמְּחִיר שֵׁנִית

перечека́нивать, —чека́нить הֲפֹךְ שֵׁנִית, טְבֹעַ, קְבֹעַ — || טָבֹל פ״י

перечека́нка נ׳ — הֲפִיכָה שֵׁנִית, טְבִיעָה

пере́ченіе נ׳ הַפְרָעָה, בִּצּוּר ז׳, הִתְנַגְּדוּת

пе́речень נ׳ סְכוּם, בַּדְ־הַכֹּל ז׳, רְשִׁימָה

перече́ркивать, —черка́ть *и* —черкну́ть פ״י הַעֲבֵר קַו עַל־, מְחֹה, מְחֹק —ся || מְחִיקָה, נִמְחַק

перече́рнивать, —черни́ть || שַׁחֵר שֵׁנִית לִכְלֹךְ כָּל־ || כְּתֹב, מְחֹק (הַכָּתוּב) אוֹ שַׁחֵר, הִתְלַכְלֵךְ; —ся || (בִּגְדָּם) נִגְרַם פ״י לִכְלֹךְ עַצְמוֹ

перече́рчивать, —черти́ть צַיֵּר שֵׁנִית, תָּאֵר — (תַּבְנִית) || צַיֵּר כָּל־ פ״י

перечеса́ть *см.* перечёсывать

перече́сть *см.* перечи́тывать

перечёсывать, —чеса́ть סָרֹק שֵׁנִית || סָרֹק הִסְתָּרֵק שֵׁנִית —ся || כָּל־ פ״י

перечётъ נ׳ מִסְפָּר עֵרֶךְ, נִסְפָּר ז׳, סְפִירָה. *Я всѣхъ знаю на*— יוֹדֵעַ אָנֹכִי אֶת כֻּלָּם בִּשְׁמוֹתָם

перечи́нивать, —чини́ть תַּקֵּן (מַלְבּוּשִׁים), הִתְקַן —ся || קְצוּצִים || תַּקֵּן כָּל־ פ״י

перечи́нка ז׳ תִּקּוּן

перечисле́ніе ז׳ סְפִירָה, מְנִיָּה נ׳, מִפְקָד

перечисля́ть, —чи́слить סְפֹר, מְנֵה; סַפֵּר שֵׁנִית, מְנֵה — || סַפֵּח פ״י. —*достоинства* מְנֵה הַמַּעֲלוֹת. —*жителей* מְנֵה הַתּוֹשָׁבִים שֵׁנִית. —*чиновника изъ одного вѣдомства въ другое* הַעֲבֵר פָּקִיד מִפְּקֻדָּה אַחַת לִפְקֻדָּה אַחֶרֶת

перечёстить *см.* перечищать
перечистка נ׳ נִקּוּי מֵחָדָשׁ
перечитывать, —читать ‖ קָרֹא שֵׁנִית ‖ —ся וְקָרֹא שֵׁנִית ‖ קָרֹא בְּלִי פ״ע
перечить, по— *(кому)* הַמְרֵה לֵב, סָרֵב, הִתְנַגֵּד
סָרֵב לְבּ׳ פ״ע
перечищать, —чистить ‖ טַהֵר שֵׁנִית, נַקֵּה— ‖ —ся הִטָּהֵר, נִקָּה ‖ טַהֵר בְּלִי פ״ע
перечневой ת׳ בִּכְלָל, מְסֻפָּר בְּקִצְרָה
перечникъ ז׳ כְּלִי־פִּלְפֵּל
перечница נ׳ קַעֲרַת־פִּלְפֵּל
перечный ת׳ פִּלְפְּלִי. —ная *мята* ז׳ נַעֲנַע־פִּלְפֵּל
перешагивать, —шагнуть פ״ע עָבֹר, פָּסֹעַ
перешагивать, —шагать פָּסֹעַ, עֲבֹר בְּפְסִיעוֹת פ״ע
перешаривать, —шарить מַשֵּׁשׁ בְּלִי—, בַּלֵּשׁ פ״ע
перешеекъ ז׳ מְצַר־הָאָרֶץ
перешёптывать, —шептать *и* —шепнуть לָחֹשׁ שֵׁנִית; לָחֹשׁ אִישׁ בְּאָזְנֵי רֵעֵהוּ פ״ע ‖ —ся הִתְלַחֵשׁ
перешибать, —шибить שָׁבֹר לִשְׁנַיִם, עָבֹר, הַכֵּה יוֹתֵר ‖ גָּבוֹר עַל־יְדֵי, הִכָּה פ״ע
перешибъ ז׳ שֶׁבֶר, מָקוֹם הַנִּשְׁבָּר
перешиваніе נ׳ תְּפִירָה שֵׁנִית
перешивать, —шить ‖ תָּפֹר שֵׁנִית ‖ —ся הִתָּפֵר שֵׁנִית ‖ בְּלִי פ״ע
перешивка *см.* перешиваніе
перешивной ת׳ תָּפוּר שֵׁנִית
перещеголять הִתְפָּאֵר עַל פְּנֵי אַחֵר בִּלְבוּשׁ עַל יְדֵי פ״ע
перещипывать, —щипать ‖ צְבֹט שֵׁנִית ‖ קְטֹף בְּלִי פ״ע
перещупывать, —щупать ‖ מַשֵּׁשׁ שֵׁנִית ‖ —ся מַשֵּׁשׁ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ ‖ בְּלִי פ״ע
переѣдать, —ѣсть ‖ אָכֹל, כַּלֵּה בַּאֲכִילָה ‖ אָכֹל יוֹתֵר ‖ —ся הִתְמַלֵּא ‖ בְּלִי פ״ע
переѣзжать פ״ע נָסֹעַ וְעָבֹר בְּלִי
переѣздка נ׳ נְסִיעָה שֵׁנִית ‖ מַעֲבַר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם
переѣздъ, —ѣзжаніе *см.* переѣздка
переѣзжать, —ѣхать עָבֹר, עָבֹר פ״י, נָסֹעַ, עָבֹר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם פ״ע. —ѣхать *черезъ ріку на лодкѣ* עָבֹר אֶת הַנָּהָר בְּסִירָה. —ѣхать *изъ Франціи въ Англію* עָבֹר מִצָּרְפַת לְאַנְגְּלִיָּה. —ѣхать *изъ деревни въ городъ* עָבֹר מִן הַכְּפָר לָעִיר. —ѣхать *на другую квартиру* עָבֹר לְדִירָה אַחֶרֶת
переѣсть *см.* переѣдать

переѣхать *см.* переѣзжать
переэкзаменованіе, —экзаменовка נ׳ בְּחִינָה שֵׁנִית
переэкзаменовывать, —экзаменовать בְּחֹן שֵׁנִית ‖ —ся הִבָּחֵן שֵׁנִית פ״ע
перейть *см.* перейти
перигей ז׳ פֵּרִיגֵאוֹן, קִרְבַת הָאָרֶץ
перигелій ז׳ פֵּרִיהֶלְיוֹן, קִרְבַת הַשֶּׁמֶשׁ
перила נ׳ מַעֲקֶה, מִסְעָד ז׳, מִשְׁעֶנֶת, סְבָכָה נ׳
перильный ת׳ שֶׁל מַעֲקֶה, שֶׁל מִשְׁעֶנֶת
перина נ׳ כַּר, כֶּסֶת
перинный ת׳ שֶׁל כַּר, שֶׁל כֶּסֶת
перистиль ז׳ פֵּרִיסְטִילִיוֹן
перистый מָלֵא נוֹצָה, —ה ‖ בַּעַל נוֹצָה, —
בַּעַל נוֹצוֹת — ת׳
периться פ״ע הַעֲלוֹת נוֹצָה, הִתְכַּסּוֹת בְּנוֹצוֹת
периферія נ׳ פֵּרִיפֶרְיָה, קַו שֶׁל עִגּוּל ז׳
перифраза נ׳ פֵּרִיפְרַזָה, תַּרְגּוּם חָפְשִׁי ז׳
перифрастическій ת׳ פֵּרִיפְרַסְטִי
періодическій ת׳ פֵּרִיוֹדִי, עִתִּי
періодъ ז׳ פֵּרִיוֹד, תְּקוּפָה ‖ מַהֲלַךְ שֶׁל
перка ז׳ מִקְדֵּחַ אוֹ שֶׁל מְקַדֵּחַ (מַסְמֵר)
перкаль ז׳ פֶּרְקָל, מִין בַּד
перла *см.* перла
перламутровый ת׳ שֶׁל פְּנִינָה, שֶׁל צֶדֶף
перламуть פְּנִינִית, צֶדֶף, קְלִפַּת פְּנִינִים
перлинъ (из) חֶבֶל עָבֶה
перловый. —вая *крупа* נ׳ גְּרִיסִים
перловый ת׳ שֶׁל פְּנִינָה, שֶׁל פְּנִינִים
перлюстръ *см.* перламуть
перлъ נ׳ פְּנִינָה, מַרְגָּלִית
пермётъ *см.* пельмёнъ
перматика ‖ בַּעַל כְּנָפַיִם ‖ מִין צִפּוֹר ז׳ ‖ מִין עוֹף נ׳
пернатый ת׳ בַּעַל נוֹצָה
пернатыя נ׳ בַּעֲלֵי כָּנָף
перо ‖ פֵּרוֹת ‖ נוֹצָה ‖ עֵט נ׳ ‖ קֻלְמוֹס ז׳
пероникъ ז׳ בְּלִיל, פֵּרוֹת
перовой ת׳ שֶׁל נוֹצָה, שֶׁל עֵט
перочинный *ножикъ* ז׳ אוֹלָר
перпендикулярность, פֶּרְפֶּנְדִּיקוּלָרִיּוּת
מְאֻנָּכוּת נ׳
перпендикулярный פֶּרְפֶּנְדִּיקוּלָרִי, מְאֻנָּךְ
מְאֻנָּךְ ת׳
перпендикуляръ פֶּרְפֶּנְדִּיקוּלָר, מְאֻנָּךְ
קַו ז׳
перси ז״ר חָזֶה, שָׁדַיִם
персиковый ת׳ אֲפַרְסְקִי
персикъ ז׳ אֲפַרְסֵק ‖ עֵץ אֲפַרְסֵק

пе́рсный ת׳ שֶׁל הֲדַס, שֶׁל שָׁדַיִם, שֶׁל חָזֶה

персо́на נ׳ אִישׁ, אָדָם ז׳, פֶּירְסוֹנָא, נֶפֶשׁ, גֻּלְגֹּלֶת

перспекти́ва נ׳ פֶּירְסְפֶּיקְטִיבָא (מראה־מרחקים)

пе́рстень נ׳ טַבַּעַת מְשֻׁבֶּצֶת אֲבָנִים טובות

перстневи́къ ז׳ תִּיק שֶׁל טַבַּעַת

перстнево́й ת׳ טַבַּעְתִּי, שֶׁל טַבַּעַת

пе́рстный ת׳ אֶצְבָּעִי ‖ עֲפָרִי, שֶׁל עָפָר

перстъ נ׳ אֶצְבַּע

персть ז׳ עָפָר

перу́нный и перу́новый ת׳ שֶׁל בָּרָק, שֶׁל רַעַם

перу́ны ז׳ רַעַם, חֲזִיז קוֹלוֹת, חֲזִיז וָרַעַם

перха́ть, перхну́ть פ״י כּוֹחַ, חַכְחֵךְ, חַכֵּךְ (בגרון), בַּעְבַּע

перхо́та ז׳ חִכּוּךְ בְּגָרוֹן, בַּעְבּוּעַ

перхо́тина ז׳ כִּיחַ, רֹק, לֵיחַ (הגרון)

перхоту́нъ ז׳ בַּעְבְּעָן

пе́рхоть ז״ר הֲזָז ז׳, חֲטָטִים

перцея́децъ ז׳ אוֹהֵב־פִּלְפְּלִין, הַמְּפַסְמוֹן (מין צפור)

перча́тка נ׳ כְּסָיָה, קְסָיָה, נַעַל־יָד

перча́точникъ ז׳ קַסָּיָן (עושה או מוכר קסיות)

перча́точный ת׳ שֶׁל קְסָיָה

перши́ть. *У меня* —ши́тъ *въ горлѣ* מַרְגִּישׁ אֲנִי חִכּוּךְ בִּגְרוֹנִי

перъ ז׳ פֶּיר (נשיא המשפט בצרפת ואנגליא)

перяни́къ ז׳ כּוֹתֵר נוֹצוֹת

перяно́й ת׳ נוֹצָאִי, שֶׁל נוֹצוֹת. —*рядъ* שׁוּק בְּנוֹצוֹת ז׳]

песе́цъ ז׳ שׁוּעַל־הַקֶּרַח

песи́ка ז׳ מִשְׁחָר (בעור של חיה)

песикова́тый ת׳ מָלֵא מִשְׁחָרִים

пе́сикъ ז׳ כְּלַבְלָב

пе́сій ת׳ שֶׁל כֶּלֶב. —сьи *дни* יְמוֹת־הַכְּלָבִים (ימות־השרב בקיץ) ז״ר

песка́рь *см.* писка́рь

пески́ ז׳ (מקום־) חוֹלוֹת

пескова́тый ת׳ חוֹלִי

пескоро́ой ז׳ דַּלְבְּחָא, דְהוֹדָא (מין דג)

пособо́й נ׳ חֲבַצֶּלֶת סְתָוִית

песо́къ ז׳ חוֹל

песо́чница קֻפְסָה שֶׁל עַפְרוּרִית, — שֶׁל אֲבַק־סוֹפְרִים נ׳

песо́чный ת׳ שֶׁל חוֹל. —ные *часы* שָׁעוֹן שֶׁל חוֹל ז׳

пессими́змъ נ׳ פֶּיסִימִיּוּת (יאוש, ספקנות)

пессими́стъ ז׳ פֶּיסִימָן (בעל־יאוש)

пессе́рь ז׳ סַל שֶׁל קְלִפַּת־לִבְנֶה

пе́стиковый ת׳ עֶקְצִי

пе́стикъ *см.* пестъ ‖ עֹקֶץ שֶׁל פֶּרַח ז׳

пестово́й ת׳ שֶׁל מָדוֹךְ

пестреди́на *см.* пе́стредь

пестреди́нный ת׳ עַל בַּד מְגֻוָּן

пе́стредь ז׳ בַּד מְגֻוָּן

пестре́ніе ז׳ גִּוּוּן, נִמּוּר

пёстренькій ת׳ מְגֻוָּן קְצָת

пестре́цъ ז׳ לֶבֶד מְגֻוָּן

пестрина́ *см.* пестрота́

пестри́ть פ״י נַמֵּר, גַּוֵּן, עָשׂה מְלוּא; צָבַע. *У меня въ глазахъ* —стри́тъ עֵינַי מִסְתַּמְּאוֹת (מרב גוון)

пестро́ ת״פ בְּגִוּוּן; בְּלִי טַעַם

пестрова́тый ת׳ מְגֻוָּן קְצָת

пестрота́ נ׳ שְׁלַל־צְבָעִים ז׳, רִקְמָה

пестру́ха ז׳ שֶׁמֶךְ (מין דג) ‖ הָעַכְבָּר הַצְּפוֹנִי

пёстрый ת׳ מְנֻמָּר, מְגֻוָּן, בַּעַל שְׁלַל־צְבָעִים, נָקֹד וּמְלוּא

пестрѣ́ть פ״ע הֵעָשָׂה מְנֻמָּר, מְגֻוָּן, הִתְנַמֵּר, הִתְגַּוֵּן; הֵרָאֵה מְגֻוָּן. *Вдали что-то* пе-стрѣ́етъ דְּבַר־מָה מִתְנוֹצֵץ מֵרָחוֹק

пестря́дь *см.* пе́стредь

пестря́къ נ׳ פִּטְרִיַּת־הָאִילָן

пестъ נ׳ מָדוֹךְ, עֱלִי ז׳, בוּכְנָא

песцо́вый. —вая *шуба* בִּרְוָה שֶׁל שׁוּעַל־הַקֶּרַח נ׳]

песча́никъ נ׳ אֶבֶן־הַחוֹל

песча́нка מִיט שֶׁל חוֹל ‖ גִּבְתוֹן־הָאַנְקוֹר (מין צפור) ז׳ ‖ הוֹלַנְיָה, טִילִינָא (מין צמח) נ

песча́ный ת׳ שֶׁל חוֹל, מָלֵא חוֹל

песчи́нка נ׳ גַּרְגַּר־חוֹל ז׳, מְעַט שֶׁל חוֹל

пёсъ ז׳ כֶּלֶב

петáрда נ׳ פֶּיטַרְדָא

педáрдовый ת׳ פֶּיטַרְדָאִי

петáрдщикъ ז׳ פֶּיטַרְדָר

пе́тельный ת׳ שֶׁל מוֹקֵשׁ ‖ שֶׁל אִבְקָה, אִבְקָאִי

пети́тъ ז׳ פֶּיטִיט (מין אותיות בטיפוגרפיא)

петли́ца נ׳ קוֹדֵר ז׳, אִבְקָה (של כפתור) ‖ עֲנִיבָה

пе́тля נ׳ מִכְבֶּרֶת, פַּח, מוֹקֵשׁ ‖ צִיר שֶׁל דֶּלֶת ז׳ ‖ עֲנִיבָה ‖ אִבְקָה (של כפתור) נ׳

петро́вка נ״ר תַּעֲנִיּוֹת פֶּטְרוּס

петроле́умъ ז׳ פֶּיטְרוֹלֵיאוֹן ז׳, נִפְטָא נ׳

петру́шечникъ ז׳ קַבְקָלִין (מין צמח)

петру́шка ז׳ פֶּיטְרוֹסְלִינוֹן (מין צמח)

печáлить, о— פ״י עַצֵּב, הַעֲצֵב, הַדְאֵב נֶפֶשׁ־פ׳ ‖ —ся הִתְעַצֵּב ‖

печáль נ׳ יָגוֹן, עֶצֶב, אֵבֶל ז׳, תּוּגָה, עַגְמַת־נֶפֶשׁ

печáльный ת׳ נוּגֶה, עָצֵב, עֲצִיב־רוּחַ, מְעַצִּיב, שֶׁל אֵבֶל. —ное *платье* בִּגְדֵי אֵבֶל

печáтальщикъ ז׳ מַדְפִּיס

печáтаніе נ׳ הַדְפָּסָה

печáтать, печáтывать פ״י דָּפֵס, הַדְפֵּס ‖ —ся הִדָּפֵס הָדְפֵּס

печáтка נ׳ חוֹתָם קָטָן ז׳, חוֹתֶמֶת

печáтникъ מַדְפִּיס, שׁוֹמֵר הַחוֹתָם ז׳
печáтничій שֶׁל מַדְפִּיס ת׳
печáтный שֶׁל חוֹתָם ת׳ || מוּדְפָּס, שֶׁל דְפוּס. —*станокъ* מַכְבֵּשׁ־דְפוּס. —ная *глина* חוֹמֶר־חוֹתָם
печáтня בֵּית־דְפוּס ז׳, טִיפּוֹגְרַפְיָא נ׳
печáточникъ חוֹתְמָר (עושה חותמות) ז׳
печáточный שֶׁל חוֹתָם ת׳
печáть הַדְפָּסָה נ׳ || חוֹתָם ז׳ || דְפוּס אוֹתִיּוֹת־הַדְּפוּס נ״ר. *Отдать книгу въ*— מְסֹר סֵפֶר לִדְפוּס. *Книга вышла изъ* —ти (יצא מבית־הדפוס) הַסֵּפֶר הוֹפִיעַ. *Церковная*— אוֹתִיּוֹת סְלָבִיּוֹת. *Свобода* —ти חֹפֶשׁ הַדְּפוּס
печéніе מַאֲפֶה ז׳, אֲפִיָּה נ׳
печёнка *см.* пéчень
печёнковая *трава* תִּלְתָּן כָּהוֹל (מין צמח) ז׳
печёночникъ אַגְרִימוֹנְיָא (מין צמח) נ׳
печёночный שֶׁל כָּבֵד ת׳
печёный אָפוּי ת׳
печень כָּבֵד נ׳
печéнье מַאֲפֶה ז׳, תּוּפִינִים ז״ר, אֲפִיָּה נ׳
печерúца *см.* шампиньóнъ
печéя אוֹפָה, נַחְתּוֹמִית נ׳
пéчиво מַאֲפֶה ז׳, תּוּפִינִים ז״ר
печúна חֹמֶר שָׂרוּף שֶׁל תַּנּוּר ז׳
печнúкъ תַּנּוּרָן (עושה תנורים) ז׳
печнóй שֶׁל תַּנּוּר ת׳
печýра, —рка כּוּךְ שֶׁל תַּנּוּר ז׳
печь תַּנּוּר || כִּבְשָׁן, אַתּוּנָא ז׳. *Онъ изъ семи* —чей *хлѣбъ ѣдалъ* הוּא מְלֻמָּד בְּכָל מִינֵי־נִסְיוֹנוֹת
печь אָפֹה || לַהֵט (מקרני השמש) פ״י || —ся הֵאָפֵה || *см.* пещúся
пешневóй שֶׁל קַנְטָר, שֶׁל מְרִיצָה ת׳
пешнá קַנְטָר ז׳, מְרִיצָה (מוט־ברזל) נ׳
пещéра נַהַר ז׳, מְעָרָה, מְחִלָּה נ׳
пещéристый מָלֵא מְחִלּוֹת ת׳
пещéрникъ יוֹשֵׁב־מְחִלּוֹת ז׳
пещéрный שֶׁל מְעָרָה, שֶׁל מְחִלָּה ת׳
пещúся *и* **печься** דָּאֹג לְ... פ״ע
пещнúкъ *см.* печнúкъ
пещнóй *см.* печнóй
пещь *см.* печь
пивúшко שֵׁכָר גָּרוּעַ ז׳
пивнúца מַרְתֵּף שֶׁל שֵׁכָר ז׳
пивнóй שֶׁל שֵׁכָר ת׳
пúво שֵׁכָר ז׳, זִיתוֹם ז׳. *Съ нимъ пива не сваришь* אָדָם שֶׁכְּמוֹתוֹ לֹא יִצְלַח לְשׁוּם מְלָאכָה

пивоварéніе בִּשּׁוּל־שֵׁכָר ז׳
пивовáренный שֶׁל בִּשּׁוּל־שֵׁכָר ת׳. —*заводъ* בֵּית בִּשּׁוּל שֵׁכָר, סוּדָן
пивовáрничать בַּשֵּׁל שֵׁכָר פ״י
пивовáрный *см.* пивовáренный
пивовáрня סוּדָן ז׳
пивовáръ סוּדָנִי (מבשל שכר) ז׳
пúгалица *и* **пигáлка** *см.* пуговица. *Глухая*— תַּרְטְמוֹן מִדְבָּרִי ז׳
пúгва חַבּוּשׁ (מין פרי) ז׳
пúгвовый חַבּוּשִׁי ת׳
пигмéй פִּיגְמִיאוֹן, נַנָּס, גֹּמֶד ז׳
пúгусъ תַּחְמִיץ בְּקִשּׁוּאִים ז׳
пúжма טַנְקִיטוֹן הַשָּׂדֶה (מין אילן) ז׳
пúжмовый שֶׁל טַנְקִיטוֹן ת׳
пизáкъ *см.* банáнъ
пúка דֶּקֶר, רֹמַח, פִּיקָא ז׳
пúканіе צִפְצוּף (של צפרים) ז׳
пикáнтный חָרִיף, פִּיקַנְטִי ת׳
пúкать, пúкнуть צַפְצֵף (מצפרים) פ״ע. *Онъ не смѣетъ* —нуть בַּל יָעִיז לִפְצוֹת פֶּה
пикенёръ רֹמְחָן, נוֹשֵׂא רֹמַח, — פִּיקָא ז׳
пúки פִּיק (בקלפים) ז׳. *Играть въ пúкахъ* שָׂחֵק בְּפִיק
пикировáть עָקֹץ פ״י || —ся עָקֹץ הֲדָדִי
пикнúкъ פִּיקְנִיק, טוֹנִיג ז׳, סְבוֹלֶת, סְבוּלִית נ׳
пикóвка פִּיק ז׳ (קלף)
пúковый מִצֶּבַע הַפִּיק ת׳
пилá מַשּׂוֹר, מַסּוֹר, מַסָּר ז׳
пилáвъ פִּילָב (מאכל ארז) ז׳
пилá-рыба דָּג־מַסָּר ז׳
пилéніе נְסִירָה נ׳, נִסּוּר ז׳
пилигрúмство פִּירִינְגְּרִינוּת, עֲלִיָּה לְרֶגֶל נ׳
пилигрúмъ פִּירִינְגְּרִין, עוֹלֶה לְרֶגֶל ז׳
пиликáло *и* **пиликáльщикъ** כַּנָּר זוֹלִי ז׳
пиликáніе כִּנּוּר, גֵּרוּד בְּכִנּוֹר ז׳
пиликáть, *и* **пилúкать** כַּנֵּר, גָּרֵד בְּכִנּוֹר פ״י || הַתְחֵל מְנַגֵּן, — מְצַפְצֵף (מצפרים) פ״ע
пилúльщикъ *см.* пúльщикъ
пилúть, пúливать נְסֹר, נַסֵּר || שׁוֹף || —ся הִנָּסֵר, הִשּׁוֹף || כַּנֵּר, גָּרֵד בְּכִנּוֹר פ״ע
пúлка *см.* пилéніе
пилообрáзный כְּעֵין מַשּׂוֹר ת׳
пúльный נָסוּר ת׳ || שֶׁל נְסִירָה, שֶׁל מַסּוֹר
пúльщикъ נַסְּרָן ז׳
пилюкóвый שֶׁל יַנְשׁוּף־הַיַּעַר ת׳
пилюкъ יַנְשׁוּף־הַיַּעַר ז׳
пилюльный חַבָּאִי ת׳
пилюля חַבָּה נ׳

пиля́стра פִּילַסְטְרָה נ׳
пина́ть, пну́ть בָּעַט פ״י, הִדְּף בְּרֶגֶל
пингви́нъ יוֹכְנִי (מין צפור) ז׳
пи́ика פִּינְקָא (אנית משא) נ׳
пиногóръ קִיקְלוֹפְּטֵירוֹן (מין דג) ז׳
пинóкъ בְּעִיטָה נ׳
пи́па פִּיפָּא (מין פרת־הלח) נ׳
пиперме́нтъ נַעֲנָה (מין צמח) נ׳ וּמִנְתָּא
пирами́да צָרִיחַ ז׳, פִּירָמִידָא, מַצֵּבָה מִצְרִית נ׳
пирамида́льный כְּעֵין פִּירָמִידָא ת׳
пирами́дный פִּירָמִידָאִי, שֶׁל פִּירָמִידָא ת׳
пира́тъ פִּירָט, שׁוֹדֵד הַיָּם ז׳
пи́рный מִשְׁתָּאִי, שֶׁל מִשְׁתֶּה ת׳
пирова́ніе סְעֻדָּה, אֲכִילָה וּשְׁתִיָּה נ׳
пирова́ть אָכֹל וְשָׁתֹה פ״י, שָׁתֹה וְשָׁכֹר פ״ע
пирóгъ חֲלִיטָה רוּכִית נ׳
пирóжникъ בָּלִיטָר (אופה הליטות) ז׳
пирóжное תּוּפִין ז׳, לַחְמָנִיָּה נ׳
пирóжный חֲלִיטָאִי ת׳
пирóжня בֵּית־חֲלִיטָר ז׳
пироксе́нъ פִּירוֹקְסִין ז׳
пиролóгія פִּירוֹלוֹגְיָא (מדע־האורים) נ׳
пироме́тръ פִּירוֹמֶטֶר (מודד אש) ז׳
пирóпъ כַּדְכֹּד, אֶקְדָּח (מין אבן יקרה) ז׳
пиру́шка מִשְׁתֶּה קָטָן ז׳, כֵּרָה קְטַנָּה, סְעוּדָה נ׳
пи́ршественный *см.* пи́рный
пи́ршество *см.* пиръ
пи́ршествовать *см.* пирова́ть
пиръ מִשְׁתֶּה ז׳, כֵּרָה, סְעוּדָה נ׳
писа́ка כַּתְבָן || סוֹפֵר מָהִיר ז׳
писа́льный הַמְשַׁמֵּשׁ לִכְתִיבָה ת׳
писа́нгъ מוֹזָא (מין פרי) נ׳
писа́ніе כְּתִיבָה || אִגֶּרֶת נ׳, מִכְתָּב ז׳. *Священное*— — כִּתְבֵי (כְּתָבֵי)־הַקֹּדֶשׁ, סִפְרֵי
пи́санный כָּתוּב || מְצֻיָּר ת׳
пи́сарская לִבְלָרִיָּה, לִשְׁכַּת־הַלַּבְלָרִים נ׳, חֲדַר־הַכְּתִיבָה ז׳
пи́сарскій שֶׁל לַבְלָר, הַשַּׁיָּךְ לַלַּבְלָר ת׳
пи́сарь סוֹפֵר, כַּתְבָן, לִבְלָר, לַבְלָר, מַעְתִּיק ז׳
писа́тель סוֹפֵר, מְחַבֵּר ז׳. —*иконъ* צַיַּר־אִיקוֹנִיּוֹת
писа́ть, на—, пи́сывать כָּתֹב, חַבֵּר || הִכָּתֵב || חָתֹם עַצְמוֹ ‖ —ся || צַיֵּר, תָּאֵר פ״י. —*сжато* כָּתֹב בִּכְתִיבָה דְחוּקָה. *Онъ пи́шетъ теперь романъ* הוּא כּוֹתֵב עַכְשָׁיו רוֹמָן. —*масляными красками* צַיֵּר בְּשֶׁמֶן
писе́цъ כַּתְבָן, לַבְלָר, לִבְלָר ז׳
писка́ніе צִפְצוּף ז׳, שְׁרִיקָה נ׳
пискарёвый קַבַּרְנוּנִי ת׳
писка́рь קַבַּרְנוּן (מין דג) ז׳
пи́скать, пи́скнуть צִפְצֵף, שָׁרֹק פ״ע
пискли́вость צִפְצְפָנוּת נ׳
пискли́вый צַפְצְפָן ז׳
пискозóбъ קִיכְּרוֹן (מין דג) ז׳
пискотня́ קוֹל־שְׁרִיקוֹת ז׳, שְׁרִיקָה נ׳
писку́лька חָלִיל (של תינוקות) ז׳
писку́нъ צַעֲקָן, צַרְחָן ז׳
пискъ צִפְצוּף ז׳, שְׁרִיקָה נ׳
пистоле́тъ אֶקְדָּח ז׳
пистóль אֶקְדָּח ז׳ || פִּיסְטוֹלָא (מטבע) נ׳
пистóнъ פִּיקְטוֹן ז׳, מַבְעֵרָה נ׳
писку́лька פִּתְקָא נ׳
писцóвый שֶׁל לַבְלָרִים ת׳
писчебума́жный שֶׁל נְיָר־כְּתִיבָה ת׳
пи́счій. —*чая бумага* נְיָר־כְּתִיבָה ז׳
письмена́ אוֹתִיּוֹת הַכְּתָב נ״ר || צִיּוּנֵי־מִלִּים ז״ר (בכינא, מצרים)
пи́сменникъ יוֹדֵעַ סֵפֶר ז׳
пи́сменно בִּכְתָב ת״פ
пи́сьменность סִפְרוּת, סַפְרוּת נ׳
пи́сьменный שֶׁל כְּתִיבָה ת׳ || כָּתוּב. —*ныя принадлежности* כְּלֵי הַכְּתִיבָה. —*столъ* שֻׁלְחַן הַכְּתִיבָה
письмó מִכְתָּב ז׳, אִגֶּרֶת || כְּתִיבָה נ׳ || כְּתַב־יָד ז׳
письмóвникъ אִגְּרוֹן ז׳
письмóвный. —*слогъ* סִגְנוֹן אִגַּרְתִּי ז׳
письмоводи́тель מַזְכִּיר ז׳
письмоводи́тельство עֲבוֹדַת־הַמַּזְכִּיר נ׳
письмовóдство *см.* письмоводи́тельство
письмонóсецъ *и* **письмопода́тель** מֵבִיא כְּתָב || נוֹשֵׂא מִכְתָּבִים ז׳
пита́ніе הֲזָנָה, כַּלְכָּלָה נ׳
пита́тель זָן מְכַלְכֵּל ז׳
пита́тельность כֹּחַ הַמָּזוֹן ז׳, הֲזָנָה נ׳
пита́тельный מְזוֹנִי, מֵזִין, זָן, מַבְרִיא ת׳
пита́ть זוּן, הָזֵן, כַּלְכֵּל, פַּרְנֵס, הַיָּה, הַבְרֵא || הָגֹה, חוּשׁ בְּלִבּוֹ, הַרְגֵּשׁ פ״י || —ся הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ, הִתְפַּרְנֵס, הִתְכַּלְכֵּל. —*надежду* קַוֵּה, בַּתִּקְוָה. —*къ кому ненависть* הָגֹה שִׂנְאָה לִפְ׳. —*къ чему отвращеніе* הַרְגֵּשׁ בְּחִילָה בְּ.. —*ться своими трудами* הִתְפַּרְנֵס מִיגִיעַ כַּפָּיו
питéйный שֶׁל שְׁתִיָּה ת׳. —*домъ* מִקְבּוֹצָה נ׳
питіё *см.* питьё
питóмецъ חָנִיךְ; תַּלְמִיד ז׳
питóмникъ מַשְׁתֵּלָה נ׳
питóмство אַפִּטְרוֹפְּסוּת נ׳
питóмческій שֶׁל חֲנִיכִים ת׳
питу́льникъ גְּלִיאוֹפְּסִים (מין צמח) ז׳

питу́хъ ז׳ לוט, סובא, שכור
пить פ״י סבא || שתה. *Онъ сильно*
пьётъ הוא סובא (משתכר) הרבה. *—чай*
שתה תה. *Не хотите ли*— הצמא
אתה (ליין)
питьё ז׳ שתיה, סביאה || משקה נ׳, משתה ז׳
пиха́ніе נ׳ הדפה, דחיפה
пиха́ть, —ну́ть פ״י הדף, דחף, דחה
—ся || דחף זה את זה, הדחף
пи́хта ז׳ ברוש (מין אילן)
пихто́вникъ ז׳ יער־ברושים
пи́хтовый ת׳ ברושי
пи́чкать פ״י מלא, פטם
пи́шка (מין צפור) נ׳ דאה, ז׳ גחליאל
пи́ща ז׳ לחם, טרף, מזון, מאכל, אכל
пища́ль נ׳ חצוצרה, ז׳ חליל || קנה־רובה (מין)
пища́льникъ נושא || (מין צמח) סמבוקון
קנה־רובה ז׳
пища́ть פ״ע שרק, ציץ, פעה, צפצף
пищеваре́ніе ז׳ עכול
пищевари́тельный ת׳ מעכל
пищепріе́мный, —ное *горло* ז׳ ושט
пищо́къ ז׳ חליל
пищу́ха ז׳ ארנב־ההרים
пи́ѳикъ ז׳ קוף־הכלב
піани́но ז׳ פסנתרין, פסנטרין, פיאנינו
піани́ссимо בקול דממה, אט־אט, פיאניסימו
піани́стъ ז׳ פסנתרן, פיאנן [בקה ת״פ]
піа́но ז׳ (קול דק בזמרה, פסנתר) פיאנו
піедеста́лъ *см.* пьедеста́лъ
піе́са ז׳ מחזה תיאטרוני
пі́ита נ׳ פיוטיקא, מלאכת־השיר
піити́ческій *см.* поэти́ческій
піоне́ръ ז׳ חלוץ, פיוניר
піо́нъ נ׳ (מין פרח) פיאוניה
пія́вица *см.* пія́вка
пія́вичій ת׳ עלוקאי
пія́вка נ׳ עלוקה, נימא של מים
пія́вочный של עלוקה
пія́мъ *и* **пія́нъ** ז׳ (במכבש־הדפוס) מאחז־הניר
пла́вальщикъ ז׳ שוחה
пла́ваніе נ׳ שיטה, נחיתה, שחיה. *Школа*
—нія ז׳ בית־שחיה
пла́ватель ז׳ עוברי־ים, שט || שוחה
пла́вательный ת׳ של שיטה, של שחיה.
—ныя перья כנפיר. *—ноги* כפות־שיט
пла́вать פ״י עוברים, פ״ע שוט || צוף || שחה.
—на спинѣ שחה פרקדן. *—въ крови*
התבוסס בדמו. *Трупы ихъ —ли на*
водѣ גופותיהם צפו על פני המים. *—въ*
открытомъ морѣ נבא לימא ונוח
пла́вень ז׳ איש שקל
плави́ленный ת׳ של התכה, המשמש להתכה.
—заводъ ז׳ בית־התוך. *—ная тру-*
бочка נ׳ שפופרת של התכה. *—ная*
печь ז׳ כור
плави́льникъ ז׳ מצרף
плави́льный *см.* плави́ленный
плави́льня ז׳ בית־התוך
плави́льщикъ ז׳ מתיך
пла́вить יצק, התך || הצף, השט, השחה
—ся || הוצף, הושט, השחה || צרף פ״י
התך. *—плоты по рѣкѣ* השחה
—металлы .רפסודות על פני המים התך
מתכות
пла́вка ז׳ התוך, נ׳ התכה || הצפה, השחיה
пла́вкій ת׳ בר־התכה, בעל טבע ההתוך
пла́вкость נ׳ תכונת־, טבע־ההתוך
пла́вленіе ז׳ התוך, נ׳ התכה, יציקה
плавно́й, с—, —нѣсъ נ״ר רפסודות
пла́вность נ׳ קלות
пла́вный ת׳ זורם, קל. *—слогъ* , קל
ניגון זורם. *—ная рѣчь* נאום זורם. *—ная*
походка מפופה – הליכה קלה
пла́вокъ *см.* попла́вокъ
плаву́нный ת׳ של אכם־הקופל
плаву́нчикъ נ׳ (מין צפור) קרנית
плаву́нъ ז׳ (מין צמח) אכם־הקופל
пла́вщикъ ז׳ רפסר, מנהל רפסודות
плавъ ז׳ ברזל מלבן
пла́зма ז׳ (אבן) שבו ירקרק־כהה
пла́кальщикъ ספדן, || – מתאונן, קובל על־
пла́каніе נ׳ בכיה, ז׳ בכי [מקונן ז׳]
пла́катель ז׳ – מקונן, –סופד, מבכה על־
плака́тный *паспортъ* *см.* плакатъ
плака́тъ נ׳ (של בן־כפר) תעודת־מסע
пла́кать, —кивать פ״ע || קונן, ספד, בכה
—ся || – התאונן, קבל על־ בכה פ״י
плакирова́льня ז׳ בית־צפוי־מתכת
плакирова́льщикъ ז׳ מצפה במתכת
плакирова́ть פ״י (כלים) צפה במתכת
плакиро́вка ז׳ צפוי־מתכת
плакиро́вщикъ *см.* плакирова́льщикъ
плакли́вый *см.* плакси́вый
пла́кса ז׳ בכין, בעל־בכי
плакси́вый ת׳ בכיני
плаку́нъ ז׳ (מין צמח) גם יחנון
плаку́чій, —чая *ива* נ׳ (מין אילן) צפצפה
плаку́ша *см.* пла́кса
пламени́стый ת׳ לוהט, חוצב להבות־אש

пла́менникъ לפיד ז׳, אבוקה || אח, מקלה, בירה || להטיה (מין פרח) נ׳

пла́менный של להבה ת׳, בוער, לוהט.

—ная любовь אהבה בוערת (עזה)

пла́мень להב, להט ז׳, להבה, להטה, שלהבת, יקידה נ׳

пламенѣ́ть התלקח, להט || בער, יקד, קדח פ״ע.

—любовью להט אהבה

пла́мя *см.* пла́мень

плане́та כוכב חוזר, כוכב לכת, מזל, מזר ז׳

планиме́трія פלנימטריא, מדידת השטחים נ׳

планирова́ніе שווי, פלוס, ישור ז׳, הישרה נ׳

планирова́ть שוה, פלס, ישר, הישר פ״י

планисфе́ра מפת שמים נ׳

пла́нка לזבז, לבזבז, זר ז׳, מסגרת נ׳

планта́торъ פלנטטור, כורם, בעל מטעה ז׳

планта́ція פלנטציא, מטעה נ׳

пла́ншевый *см.* бла́нжевый

планъ תבנית, רשמה נ׳

пласта́ніе שסע (דגים) ז׳

пла́станый שסוע ת׳ (דג)

пла́стать שסע (דגים) פ״י || —ся השתסע

пла́стика פלסטיקא, חרשת אבן נ׳

пласти́льня *см.* плющи́льня

пласти́льщикъ שוסע דגים ז׳

пласти́на שסע, פלח || עב, מרניש || טס, רקיע ז׳

пласти́нникъ עבים, מרשים (שם קבוץ) ז״ר

пласти́ческій פלסטי ת׳

пластова́ть נתח לנתחים, שסע, פלח פ״י

пластово́й שכוע פרוסות, עשוי שטחים ת׳.

—медъ דבש כפרי, יערת דבש

пластъ שכבה נ׳, דימוס, מרבג, רקוע ז׳

пла́стырный של רטיה ת׳

пла́стырь רטיה, אספלנית, תחבושת נ׳

пла́та פרעון, סלוק, תשלום, פרס, שכר ז׳, אגרא, משכרת נ׳, דמים ז״ר. —за работу דמי חבירה, שכר עבודה. —за наемъ דמי טחינה

—за помолъ

плата́нъ דלב (מין אילן) ז׳

плата́ть טלא (בגד) פ״י

платёжный של פרעון ת׳

платёжъ שלום, תשלום, סלוק, פרעון ז׳. *Наложенный*— הזקפת תשלומין, זקיפה

плате́льщикъ פורע, משלם, מסלק פ״י

пла́тина פלטינא נ׳, זהב לבן ז׳

платини́ровать כבש (נחשת) פ״י

платиниро́вка כבישת נחשת נ׳

плати́нный и плати́новый פלטינאי ת׳

плати́ть, пла́чивать פרע, סלק, שלם, השב חוב || נתן שכר, השב גמול פ״י || —ся סלק חוב, דפע. —*долгъ* פרע. —*неблагодарностью* בכפית טובה. —*той же монетой* שלם מדה כנגד מדה. —*за добро зломъ* שלם רעה תחת טובה

плати́ть *см.* плата́ть

платно́ *см.* полотно́

плато́къ סודר ז׳, מטפחת נ׳

плато́чникъ מטפחתר (אורג מטפחות) ז׳

платфо́рма פלטפורמא נ׳

платъ מעטפת, מטפחת נ׳

пла́тье בגד, מלבוש, לבוש ז׳, שמלה, שלמה; תלבשת נ׳]

платяно́й של בגדים ת׳

плафо́нъ ספון ז׳, תקרה נ׳

пла́ха קורה נ׳, סדן, בול עץ, גרדום ז׳. *Положить голову на* —*ху* עלה לגרדום

плацъ כבר, כר נרחב ז׳

плацъ-пара́дъ כבר תלפיות (לצבא) ז׳

плаче́вный של עצב, מעציב ת׳

плаче́ніе שלום, תשלום, סלוק || תלוא ז׳

пла́чивать *см.* плати́ть

плачли́вый בכיני ת׳

плачъ בכי; מספד ז׳, בכיה, יללה; קינה נ׳.

—*Іеремiи* מגלת איכה

пла́шко́тъ и плашко́утъ פלשקוט (מעברה, אנית משא) ז׳]

плашмя́ במלא רחבו ת״פ

плащани́ца לבוש עליון; מכסה ז׳, שמיכה נ׳ || ציור ישוע בקבר ז׳

плащево́й של גלימא, של אדרת, של אצטלא ת׳

плащъ אצטלא, גלימא, אדרת נ׳

плева́ קרום, דק || מוץ, עור ז׳

плева́ка רקקן ז׳

плева́льникъ и плева́льница רקקית נ׳

плева́льный המשמש לרקיקה ת׳

плева́ніе רקיקה נ׳

плева́ть и плю́нуть רקק, ירק פ״ע || בזה, רקק אחרי —ся || בוז, בזה, הבזה, זלזל פ״י. —*мнѣ на него, на его угрозы* בוז אבוז לו ולאיומיו. *Не плюй въ колодезь, придется напиться* בור ששתית ממנו אל תזרק בו אבן; *см.* коло́децъ

пле́велiе *см.* пле́велъ

пле́велъ и пле́велы זונים ז״ר, שמיר ושית || מוץ, עור ז׳

пле́вельный של זונים; של מוץ ת׳

плеви́стый מעין קרום, — דק ת׳

плево́къ רק ז׳ || אילא, הה ז׳ (מין רמה)

плёвый זוטר, של מה בכך ת׳. *Это* —*вое*

дѣло זוהי מִלְּתָא זוּטַרְתָּא (וזהו ענין של מה בכך)
пледъ פְּלֵיד, עֶרֶק ז׳
племени́тость מִשְׁפָּחָה מְרֻבָּה בְּאוּכְלֻסִין נ׳
племени́тый (שבט, משפחה) מְרֻבֶּה בְּאוּכְלֻסִין ת׳
племенонача́льникъ רֹאשׁ אָב, אֲבִי מִשְׁפָּחָה, בֵּית־אָב ז׳
пле́мя גּוֹי, עַם, לְאֹם, שֵׁבֶט, מַטֶּה ז׳, אֻמָּה, מִשְׁפָּחָה נ׳
племя́нникъ בֶּן־אָח, — אָחוֹת ז׳
племя́нница בַּת־אָח, — אָחוֹת נ׳
племя́ннический *и* **племя́нничій** שֶׁל בֶּן־הָאָח, שֶׁל בֶּן־הָאָחוֹת ת׳
плена́ קְרוּם, דֹּק (עור דק) ‖ בְּקִיעַ ז׳, פְּגִימָה (במתכת או באבן) נ׳
плени́стый *и* **плёнчатый** — מָלֵא בְקִיעִים, פְּגִימוֹת ת׳
плеона́змъ פְּלֵיאוֹנַסְמוּס, כֶּפֶל לָשׁוֹן בְּמִלִּים שׁוֹנוֹת ז׳
плерёзы פְּלֵירֵיזִין, פִּיפִין שֶׁל אֵבֶל נ״ר
пле́сень עֹבֶשׁ, עִפּוּשׁ ז׳, קוֹמָנִית, יְרוֹקָה נ׳
плеска́льщикъ מוֹחֵא כַף ז׳
плеска́ніе בִּעְבּוּעַ־הַמַּיִם, פִּעְפּוּעַ־ ז׳, הֲכָיַת־ ‖ מְחִיאַת־כַּפַּיִם נ׳
плеска́ть, **—ну́ть** בִּעְבַּע, פִּעְפַּע, הָמָה הַכֵּה הַמַּיִם, **—ся** ‖ (ממים), מָחָא כַפַּיִם פ״ע זָרֹק מַיִם אַהֲדָדֵי
плескъ *см.* плесканіе ‖ זָנָב (של דג גדול) ז׳
плесна́ כַּף רֶגֶל נ׳
плеснево́й שֶׁל כַּף רֶגֶל ת׳
плесни́ца (מין) סַנְדָּל ז׳
плесну́ть *см.* плеска́ть
плёсо שֶׁטֶף יָשָׁר (של נהר) ז׳
плести́ *и* **плесть** קָלַע, סָרַג, עָבַת ‖ עָשָׂה הַקְּלָעִ, סַלְסָלוֹת, — תַּחֲרִימוֹת פ״י ‖ **—ся** הִסָּרֵג ‖ סָבֹב אֶת־, הִשְׂתָּרֵג מִסָּבִיב לְ.. ‖ הִתְנַהֵל לְאִטּוֹ, הָלַךְ בִּכְבֵדוּת. **—сти́сь** *нога за ногу* טַלְטֵל הָרַגְלַיִם בְּקוֹשִׁי
плете́йный הַמְשַׁמֵּשׁ לִקְלִיעָה אוֹ לִסְרִיגָה ת׳
плетёльщикъ קַלְעָן, סַרְגָן ז׳
плетени́ца מִקְלָעָה, מִקְלַעַת, מַחְלָפָה נ׳ ‖ סַל, קָנוֹן (סל קלוע), דִּקְלוֹן, כְּלִי־נְצָרִים ‖ מַעֲשֵׂה־הַלִּיעָה, — עֲבוֹת ז׳
плете́ніе שְׁזִירָה, קְלִיעָה, סְרִיגָה נ׳
плетёнка *и* **плетёночка** *см.* плетени́ца
плетёный קָלוּעַ, סָרוּג ת׳
плётень גֶּדֶרֶת נְצָרִים נ׳
плетешёкъ מִקְלָעָה, מַחְלָפָה נ׳ ‖ פְּתִיל, בֶּרֶט שֶׁל מִקְלָעָה ז׳
плете́й עוֹשֵׂה סַלְסָלוֹת, — תַּחֲרִימוֹת נ׳
плетнёвый מַעֲשֵׂה קְלִיעָה, — עֲבוֹת ז׳

плету́шка סַל ז׳; סְלִילָה, סַלְסִלָּה נ׳
плеть שׁוֹט, פְּרַגֵּל, מַגְלֵב ז׳
плечево́й שֶׁל כָּתֵף, שֶׁל שְׁכֶם ת׳. **—вая** *лопатка* אַמַּת־הַשֶּׁחִי
плечи́стый רְחַב־כְּתֵפַיִם ת׳
плечно́й *см.* плечнево́й
плечо́ כָּתֵף, שְׁכֶם ‖ יָד שֶׁל מִשְׁלֵיא נ׳. *Носить ленту черезъ—* נָשֹׂא סֶרֶט עַל הַשְּׁכֶם. *Пожимать* **плеча́ми** מָשֹׁךְ בִּכְתֵפַיִם
плея́ды כִּימָה נ׳
пли *см.* пали́ть
пли́нтусъ פְּלִינְתּוֹס (בארכיטקטורא) נ׳
пли́нѳа לְבֵנָה נ׳
пли́ска *см.* вертиголо́вка
пли́совый שֶׁל פְּלוּסִין ת׳
пли́стовка אַדְמוֹנִיָּה (מין צפור) נ׳
плисъ פְּלוּסִין (מין ארג) ז׳
плита́ אֶבֶן מְרֻבַּעַת ‖ אֶבֶן גָּזִית ‖ פְּלִיתָא (רקוע של ברזל על גב תנור־בשול אנגלי) נ׳
пли́тка עֶשֶׁת נ׳, מְטִיל ‖ לוּחַ קָטָן ז׳
пли́тный שֶׁל אֶבֶן גָּזִית ת׳
плитня́къ אַבְנֵי־גָזִית נ״ר
плитоло́шный שֶׁלַּחֲצִיבַת אַבְנֵי גָזִית ת׳
плитоло́шня מַחְצָב שֶׁל אַבְנֵי גָזִית ז׳
пли́ца מַשְׁאֵב (של מים בספינות) ז׳
пли́чный שֶׁל מַשְׁאֵב ת׳
плищъ רַעַשׁ, שָׁאוֹן ז׳, צְעָקָה נ׳
плове́цъ שַׁיָּט, שַׂחְיָן ז׳
плову́чій שָׁט, שׂוֹחֶה ז׳
пловъ *см.* плавъ
плоди́ть פָּרֹה, הַפְרֵה, הַרְבֵּה פ״י ‖ **—ся** רָבֹה פ״ע
плодови́тка (מין) תַּפּוּחַ פּוֹרֶה ז׳
плодови́тость פְּרִיָּה וּרְבִיָּה ‖ אֲרִיכוּת
плодови́тый פּוֹרֶה וְרָבֶה ‖ מוּפְלָג, אָרֹךְ. **—писатель** סוֹפֵר פּוֹרֶה ז׳. מַאֲרִיךְ ת׳
плодово́й שֶׁל פֵּירוֹת ת׳
плодоно́сный *см.* плодоро́дный
плодоро́діе *и* **—ро́дность** עֲשִׂיַּת־פֵּירוֹת נ׳
плодоро́дный פּוֹרֶה, עוֹשֶׂה פֵּירוֹת ת׳
плодотворе́ніе הַפְרָאָה נ׳
плодотвори́ть הַפְרֵה, הוֹלִיד פ״י
плодотво́рный מַפְרֶה ת׳
плодъ פְּרִי. **—ды** פֵּירוֹת; יְבוּל
плое́ніе *см.* плой
плой *и* **пло́йка** קִפּוּל ז׳, קְמִיטָה נ׳
плои́ть כַּפֵּל, קַפֵּל, קָמֹט פ״י
пло́мба פְּלוֹמְבָּא, חוֹתַם־עוֹפֶרֶת ז׳
пломбирова́ніе תְּתִימָה בְּעוֹפֶרֶת נ׳ פְּלָבּוּם ז׳
пломбирова́ть חָתֹם סְחוֹרוֹת בְּעוֹפֶרֶת ‖ פַּלְבֵּם

פ״י (סָתֹם שֵׁן חֲלוּלָה) || —ся הִתְפַּלְבֵּם, פִּלְבֵּם
пломбирóвщикъ ז׳ פַּלְבְּמָר
плоскій ת׳ שָׁטוּחַ, שָׁטֵחַ, שְׁקִיפַס, || שָׁפָל, אִי־עָמֹק ת׳
плоскогýбцы נ׳ צְבַת בַּעֲלַת קְצוֹת שְׁטֻחִים
плоскодóнный ת׳ אִי־עָמוֹק
плоскоколóсый ת׳ בַּעַל שִׁבֳּלִים רְחָבוֹת
плосколи́цый ת׳ בַּעַל פָּנִים שְׁטוּחוֹת
плосконóсый ז׳ חֲרוּמַף, בַּעַל חֹטֶם שָׁקוּעַ
плóскость נ׳ שְׁטִחִיּוּת, מִשּׁוֹר ז׳, עֶמֶק
плости́льня *см.* плющи́льня
плости́ть *см.* плющи́ть
плотвá ז׳ קִיפְּרִינוֹס (מִין דָג)
плоти́на ז׳ סֶכֶר־מַיִם, בֶּלֶם
плоти́нный ת׳ סִכְרִי
плоти́ть פ״י חַבֵּר, דַּבֵּק (קְרָשִׁים)
плоти́ца *см.* плотвá
плóтникъ ז׳ חָרַשׁ־עֵצִים, נַגָּר
плотни́ть פ״י עַבֵּה, אַמֵּץ
плóтничать פ״ע הִתְעַסֵּק בְּנַגָּרוּת, נַגֵּר
плóтническій, —чій ת׳ נַגָּרִי, שֶׁל נַגָּרִים
плóтничество נ׳ נַגָּרוּת
плóтничный, —ная *работа* עֲבוֹדַת־נַגָּרִים נ׳
плóтно || בִּשְׁקִידָה || הֵיטֵב, מְהֻדָּק || דָחוּק, כְּהוֹגֶן. ת״פ *Приставить шкафъ —къ стѣнѣ* הַצֵּג אָרוֹן דָּחוּק (מְחֻבָּר) אֶל הַקִּיר. *шить* — הֵיטֵב). תְּפֹר הֵיטֵב. *Сюртукъ сидитъ—* הַמְּעִיל מְהֻדָּק (אֶל הַגּוּף) הֵיטֵב. *Сидѣть —за работой* יָשֹׁב בִּשְׁקִידָה עַל הָעֲבוֹדָה. —*поѣсть* אֱכֹל לָשֹׂבַע
плотновáтый ת׳ מְעֻבֶּה קְצָת, דָחוּס
плóтность ז׳ אֹטֶם, דֹּחַס, עֳבִי, עֲבוּי
плóтный ת׳ מְעֻבֶּה, דָחוּס || אַמִּיץ, אַדִּיר, חָסֹן. בַּעַל־בָּשָׂר —ное *—вещество* חֹמֶר דָּחוּס. —*мущина* גֶּבֶר חָסֹן
плотнѣ́ть פ״ע עָבָה, הֵעָשֵׂה בַּעַל בָּשָׂר
плотовóе ז׳ שְׂכַר־כִּבּוּס (עַל הַרְפְסוֹדָה)
плотовóй ת׳ שֶׁל רַפְסֹדַת־הַכִּבּוּס
плотонóсный ז׳ בָּשָׂר וָדָם
плотоугóдіе נ׳ תַּאֲוַת־בְּשָׂרִים
плотоугóдливый ת׳ רוֹדֵף תַּאֲוַת בְּשָׂרִים
плотоугóдникъ ת׳ בַּעַל־הַתַּאֲוָה
плотоугóдный *см.* плотоугóдливый
плотоя́децъ, —я́дный ת׳ אוֹכֵל בָּשָׂר
плотскóй ת׳ שֶׁל בְּשָׂרִים, גּוּפָנִי
плотъ דּוֹבְרָה, רַפְסוֹדָה, מְעַבְּרָה || רַפְסוֹדַת־כִּבּוּס נ׳
плоть ז׳ שְׁאֵר, בָּשָׂר, בָּשָׂר וָדָם || גּוּף, חֹמֶר. *Крайняя—* בְּשַׂר־עָרְלָה
плóхо ת״פ לֹא־טוֹב, רַע, בְּרַע, צַר
плохова́тый רַע קְצָת, — לְכַדַּי, כִּמְעַט רַע (לְכַדַּי ת׳)
плохóвецъ ז׳ דַּפְנוֹן (מִין צֶמַח)
плоховѣ́соватый ת׳ חֲסַר־לֵב
плохóй ת׳ לֹא־טוֹב, רַע, גָּרוּעַ, פְּחוּת. *Онъ —ученикъ* הוּא תַּלְמִיד גָּרוּעַ. *Онъ очень плохъ* הוּא חָלוּשׁ מְאֹד. *Это —хая шутка* הַלָּצָה לֹא טוֹבָה הִיא. *—хая сторона* פְּגַם לְגִיעוּתָא
плохóнекъ ת׳ לֹא טוֹב לְכַדַּי
плоче́ніе ז׳ חִבּוּר־קְרָשִׁים
плошáть, оплошáть || הִכָּשֵׁל, הִתְפַּתְּשׁ פ״ע פֶּתַע וְהִלָּכֶה, הָלַךְ וְרַע. *Я оплошáлъ, купивши такую дурную лошадь* נִשְׁתַּבַּשְׁתִּי וְקָנִיתִי סוּס גָּרוּעַ כָּזֶה. *Его дѣла —шáютъ* עֲסָקָיו הוֹלְכִים הָלֹךְ וָרַע. *На Бога надѣйся, а самъ не плошай* אָדָם עֹשֶׂה בְּיָדָיו והקב״ה מְבָרֵךְ מַעֲשֵׂה יָדָיו. *Его здоровье день ото дня —шаетъ* בְּרִיאוּתוֹ פּוֹחֶתֶת וְהוֹלֶכֶת
плóше ת״פ רַע מ.. יוֹתֵר רַע מ..
плóшечный ת׳ שֶׁל פַּךְ קָטָן
плóшка ז׳ פַּךְ־אוֹרִים || פַּךְ קָטָן
площáдка נ׳ עֲלִיָּה || דַּקָּה, ז׳ כַּר קָטָן
площаднóй ת׳ פְּחוּת, גָּרוּעַ || שֶׁל שׁוּק. *—языкъ, —ныя рѣчи* שִׂיחָתָן שֶׁל יוֹשְׁבֵי־קְרָנוֹת
плóщадь || שַׁעַר, שׁוּק || כִּכָּר, כַּר, נ׳ פְּלַטְיָא. ז׳ שֶׁטַח (בְּגֵיאוֹמֶטְרִיָּא). *Конная—* שַׁעַר הַסּוּסִים
плóще שְׁטוּחַ מ..
площи́ль.. *см.* плющи́ль..
площи́ть *см.* плющи́ть
площи́на נ׳ כֶּרֶד ז׳, פְּנַת־הַלֶּבֶר
плуговóй ת׳ מַחֲרֵשָׁאִי
плугъ נ׳ מַחֲרֵשָׁה
плýжка נ׳ — ז׳, יַד צַוָּאר שֶׁל כִּנּוֹר
плужни́къ נ׳ מַחֲרֵשָׁה
плýтать פ״ע תָּעָה, שׁוֹטֵט, נוּד ||— הִתְעָה
плýтиво и плýтива ז׳ (שֶׁל מַכְמוֹרֶת) עֲק־שִׁיט
плýтня ז״ר מַעֲשֵׂה־תַעְתּוּעִים ז׳, נִכְלֵי־מִרְמָה, עַרְמוּמִית נ׳
плутовáтый עָרוּם, רַמַּאי
плутовáть, —с פ״י עֲשֵׂה מִרְמָה, רַמֵּה
плутóвка נ׳ נְצוּרַת־לֵב, בַּת־בְּלִיַּעַל
плутовски́ ת״פ בִּרְמִיָּה, כְּדֶרֶךְ הַנְּבָלִים
плутовскóй ת׳ מָלֵא מִרְמָה, נִבְלִי
плутовствó נ׳ רַמָּאוּת
плутонóсъ ז׳ (מִין בַּר־אַוָּזָא) קַבַּכְּתָם
плутъ ז׳ רַמַּאי, נוֹכֵל, אִישׁ מִרְמָה
плутя́га *см.* плутъ

плывучесть טֶבַע־הַמִּתְמַסְמֵס

плывучій ת׳ מִתְמַסְמֵס, נָבוֹג

плыть שָׂחָה, שׁוּט (על פני המים) || הִפְלִיג, נִסַּע בִּסְפִינָה || הִתְמוֹגֵג, הִתְמַסְמֵס, מִסְמֵס פ״ע. —въ лодкѣ שׁוּט בִּסְפִינָה. —противъ теченія שָׂחָה נֶגֶד הַזֶּרֶם. —по теченію שָׂחָה עִם הַזֶּרֶם. Доска плывётъ по рѣкѣ קֶרֶשׁ שָׁט בַּנָּהָר. Свѣча плывётъ הַנֵּר מִתְמוֹגֵג

плѣненіе הוֹלָכָה בַּשֶּׁבִי || שִׁבְיָה נ׳, שֶׁבִי ז׳

плѣнитель שׁוֹבֶה, מוֹלִיךְ בַּשֶּׁבִי ז׳ || מְקַסֵּם, לוֹקֵחַ לֵב

плѣнительный ת׳ מְקַסֵּם, נֶחְמָד, לוֹקֵחַ לֵב

плѣнить *см.* плѣнять

плѣнникъ ת׳ שָׁבוּי

плѣнническій ת׳ שֶׁל שֶׁבִי, שֶׁל שִׁבְיָה

плѣнничество שֶׁבִי ז׳, שִׁבְיָה נ׳

плѣнничій *см.* плѣнническій

плѣнный ת׳ לָקוּחַ בַּשֶּׁבִי, שָׁבוּי

плѣнъ שֶׁבִי ז׳, שִׁבְיָה, שְׁבִית נ׳. *Быть въ* —ну הָיָה בַּשֶּׁבִי. *Взять въ*— הוֹלֵךְ בַּשֶּׁבִי. *Быть въ* —ну *своихъ страстей* הָיָה מְשֻׁעְבָּד (עֶבֶד נִרְצָע) לְתַאֲוֹתָיו

плѣнять, -нить לָקַח בַּשֶּׁבִי, הוֹלִיךְ — , שָׁבָה || —ся קָסַם, לִבֵּב, לָקַח לֵב פ״י. הִלָּקַח בַּשֶּׁבִי, לֻקַּח — , הִשָּׁבָה, הֻלְּבַב || הֶאֱהִיב בַּקְּסָמִים. *Она* плѣняетъ *красотой* הִיא מְלַבֶּבֶת בְּהוֹד יָפְיָהּ

плѣсень עֹבֶשׁ, עִפּוּשׁ ז׳, קוֹמְנִית, יְרוֹקָה נ׳

плѣсневѣлый ת׳ עָבֵשׁ, מְעֻפָּשׁ

плѣсневѣть *см.* плѣснѣть

плѣснь *см.* плѣсень

плѣснѣть הִתְעַפֵּשׁ, עִפֵּשׁ, עָבַשׁ, הֶעֱלָה יְרֹקָה, —קוֹמְנִית פ״ע

плѣшакъ קֵרֵחַ || פֶּרַח פְּשׁוּט ז׳

плѣшанка (מין צפור) נ׳, נַבְרִיאֵל ז׳, דַּעֲרָה נ׳

плѣшивецъ קֵרֵחַ ז׳

плѣшивость קָרַחַת, קָרְחָה נ׳

плѣшивый קֵרֵחַ ז׳

плѣшивѣть, о— הִקְרִיחַ, הֻקְרַח פ״ע

плѣшина קָרְחָה, קָרַחַת נ׳

плѣшь *см.* плѣшина

плюгавецъ אָדָם בָּזוּי, נִקְלֶה, נָבָל ז׳

плюгавство תּוֹעֵבָה, נַבְלוּת נ׳

плюгавый בָּזוּי, נִתְעָב, נִקְלֶה ת׳

плюмажъ פְּלוּמַז׳ (קשוט נוצה בכובעי נשים) ז׳

плюновеніе רְקִיקָה נ׳

плюнуть *см.* плевать

плюска (של בלוט) כּוֹס נ׳

плюсна *см.* плесна

плюсникъ מַסִיקְקָא (מין חציר) נ׳

плюсъ סִימַן הַחִבּוּר ז׳. *Три* —*пять равняется восьми* שְׁלשָׁה וְעוֹד חֲמִשָּׁה— שְׁמוֹנָה

плюха סְטִירָה, סְטִירַת־לֶחִי, מַכַּת — נ׳

плюхаться, —нуться || — מִבֹּץ, נָפַל בְּבוֹץ || הִתְלַכְלֵךְ פ״ע

плюшъ *см.* плисъ

плющевый שֶׁל קִיסוֹס ת׳

плющеніе רִקּוּעַ ז׳, כְּבִישָׁה נ׳

плющильный שֶׁל רִקּוּעַ (פחים) ת׳

плющильня מְכוֹנַת־רִקּוּעַ (של פחים) נ׳

плющильникъ נַקְּבָן (של פחים) ז׳

плющить רִקַּע פַּחִים, רִדֵּד פ״י

плющъ קִיסוֹס ז׳, הַלְּבָנִית נ׳ (מין צמח)

плясальный שֶׁל רִקּוּד, שֶׁל מָחוֹל ת׳

плясальщикъ רַקְדָן ז׳

пляcаніе רִקּוּד, כִּרְכּוּר ז׳

плясать, плясывать רָקַד, כִּרְכֵּר, פִּזֵּז, חָגַג פ״ע

пляска и плясъ מְחוֹלָה, חִנְגָּא נ׳

плясовой ת׳ חִנְגָּאִי

плясунъ רַקְדָן, מְנַגֵּן ז׳

пневматика פְּנֵיבְמָטִיקָא (חקות האויר) נ׳

пневматическій ת׳ פְּנֵיבְמָטִי

пневматологическій ת׳ פְּנֵיבְמָטוֹלוֹגִי

пневматологія פְּנֵיבְמָטוֹלוֹגְיָא

пнуть *см.* пинать

по ...בְּ || לְאֹרֶךְ || עַל־פִּי, לְפִי, ...לְ || ...בְּ || מִפְּנֵי || בְּצַד || אַחַר ...מְ, , מֵחֲמַת , עַד. *Плыть* по *рѣкѣ* שׁוּט בַּנָּהָר. *Бѣжать* по *улицѣ* רוּץ בָּרְחוֹב לְכָאן וּלְכָאן. *Ударить кого* по *головѣ* הִכָּה אֶת־פ׳ בְּרֹאשׁוֹ. *Обратитесь къ нему* по *этому дѣлу* פְּנֵה אֵלָיו בְּנִדּוֹן זֶה. *Странствовать* по *свѣту* שׁוּט וְהִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ. По *праздникамъ* בַּחַגִּים. По *три рубля аршинъ* בִּמְחִיר שְׁלשָׁה רוּבָּל הָאַרְשִׁין. По *моему мнѣнію* לְפִי דַעְתִּי, לְדַעְתִּי. *Товарищъ* по *несчастію* אָח לְצָרָה. По *старому обычаю* לְפִי מִנְהַג קֶדֶם. По *модѣ* עַל־פִּי הַמּוֹדָה. По *совѣсти* עַל־פִּי הַיֹּשֶׁר. *Уволить кого* по *прошенію* פָּטֵר אֶת־פ׳ עַל־פִּי בַּקָּשָׁתוֹ. *Бѣжать* по *улицѣ* רוּץ לְאֹרֶךְ הָרְחוֹב. По *примѣру* כְּמִנְהַג. По *закону* בְּמִשְׁפָּט, כַּחוֹק. *Уволить кого* по *подозрѣнію въ воровствѣ* פָּטֵר אֶת־פ׳ מִפְּנֵי שֶׁחֲשָׁדוּהוּ בִּגְנֵבָה. *Онъ мнѣ родственникъ* по *своей женѣ* קָרוֹב הוּא לִי מִצַּד אִשְׁתּוֹ. По *возвращеніи*

его изъ путешествія אחר חזרתו מנסיעתו. *Нѣмецъ* по *происхожденію* גרמני מלדה. По *глазамъ его видно, что ученый* מבין ריסי עיניו נכר שתלמיד חכם הוא. По *какому поводу?* על־שום־מה ? По *причинѣ несогласія* מחמת אי־הסכמת. По *сіе время* עד היום הזה. По *сію пору* עד עכשיו. По *шею* עד הצואר. По *три въ рядъ* שלשה שלשה בשורה. *Въ каждой комнатѣ* по *пяти человѣкъ* בכל חדר יש חמשה אנשים. По-*русски* רוסית. *Онъ хорошо говоритъ* по *нѣмецки* הוא מדבר גרמנית [בראוי

поалѣть *см.* алѣть

поарме́йски במשפט הצבא ת״פ

поа́хать האנח מעט פ״ע

побагро́вѣть *см.* багро́вѣть

поба́иваться ירא מפני־, התירא – פ״ע

побалагу́рить פטפט מעט, שוחח – פ״ע

поба́ливать חשש, חוש פ״ע

поба́лтывать נער לפרקים פ״י || פטפט (מתינוקות) פ״ע

побараба́нить תפף ומן־מה פ״ע

поба́риться התנהג בשררה, התאדן, התרברב פ״ע

поба́рски כאחד האדונים, –השרים ת״פ

побасёнка הגדה, מעשיה נ׳ || משל ז׳

побаю́кать *см.* баю́кать

поберега́ть, —ре́чь || שמר, נצר, נטר השמר, הזהר; —ся || חשך, קמץ פ״י החשך, קמץ

побере́жникъ רוח צפונית מערבית נ׳

побере́жный שעל החוף ת׳

побере́жье חוף ז׳, שפה נ׳ (של ים או נהר)

побере́чь *см.* побережа́ть

побесѣ́довать שיח מעט עם פ׳, טיל עם פ׳ קצרות פ״ע

побива́ть, —би́ть || הרג, המת, הכה, יסר || נצח || החרב, שים לשממה, שחת, ההרג, הומת || לקה, —ся || חבל פ״י הכה, הוסר || הנצח החרב, השום || השחת, החבל. —би́ть *всѣхъ непріятелей* אבד את כל חיל האויב. *Онъ началъ ссору и его* поби́ли הוא חולל ריב והלקוהו. *Онъ* —би́ваетъ *всѣхъ бойцовъ* הוא מנצח את כל הלוחמים. *Градъ* —би́лъ *хлѣбъ* הברד הכה את התבואה. —би́ться *объ закладъ* תקע כף, התערב

побира́ть, —бра́ть לקח לפרקים, – לאחד

—ся || אחד, אסף (הרבה), לקח (שחד) פ״י התחזר על הפתחים, שאל –

побиро́ха מתחזר על הפתחים, חוזר ז׳

поби́ть *см.* побива́ть

побіе́ніе הריגה, רציחה נ׳

поблагодари́ть *см.* благодари́ть

поблапрія́тствовать *см.* благопрія́тствовать

поблажа́ть רתה לפ׳ פ״י

побла́живать, —жи́ть התהולל מעט, [השתובב פ״ע

побла́жка דתוי, רתיון ז׳

поблёклый כמוש, קמל, נבל ת׳

поблёкнуть *см.* блёкнуть

поблестѣ́ть התנוצץ קצעא פ״ע

поблиста́ть התנוצץ טובא, הזהר –, הברק – הבהק – פ״ע

поблѣднѣть *см.* блѣднѣть

побогатѣ́ть *см.* богатѣ́ть

побожи́ться *см.* божи́ться

побо́и מכות, מלקות, מהלומות נ״ר

побо́ище מכת־מלחמה נ׳, הרג רב, שדה קטל ז׳

поболта́ть פטפט קצת, שוחח –

побо́лѣе *и* побо́льше יותר מעט ת״פ

поболѣ́ть חלה זמן רב פ״ע

побора́ть, —ро́ть נצח, נצח, התגבר על־, הגן על־ (*по комъ*) —|| הכרע, הכנע פ״י פ׳, הסך על־פ׳ פ״י, היה מגן לפ׳ פ״ע

поборе́ніе הכנעה, הכרעה נ׳

побормота́ть המה מעט, הגה – פ״ע

побо́рникъ מגן, נלחם בעד־ ז׳

побо́ро́ть *см.* побора́ть

побо́ръ מקח־מס ז׳ || קיחה כבעל כרחו נ׳

побо́чно מן הצד ת״פ

побо́чный צדדי, חצוני ת׳. —ное *обстоятельство* סבה צדדית. —ныя *дѣти* ממזרים, בני־עפה ז״ר, זרע פסול ז׳

побоя́рски *см.* поба́рски

побоя́ться *см.* боя́ться

побра́живать, побро́дить טיל מעט, הההלך – || התחל תוסס פ״ע

побра́нивать, —ни́ть גער בפ׳, חפף ראשו הנצה, ריב איש את רעהו —ся || של פ׳ פ״י

побра́нка ריב־שפתים ז׳, חליפות־דברים נ״ר

побра́сывать זרק לפרקים, השלך – פ״י

побрата́нецъ רע כאח ז׳

побрата́ться *см.* брата́ться

побрати́мъ *см.* побрата́нецъ

побра́тски כחק רעים אהובים, כמשפט אחים ת״פ]

побра́ть *см.* побира́ть

побре́згать *см.* бре́згать

побренчáть קִשְׁקֵשׁ פ״ע
побрестú *и* побрéсть הָלֹךְ הָלְאָה, עָבֹר- פ״ע
побрúть *см.* брить
побродúть שׁוּט מְעַט, הִתְהַלֵּךְ - פ״ע
побродяга נָע וָנָד, אֹרֵחַ וּפֹרֵחַ, רֵק ז׳
побросáть זָרֹק, הַשְׁלֵךְ || עָזֹב, נָטֹשׁ פ״י
побрызгивать, —гать הַזֵּה מְעַט, זָרֹק- פ״י
побрюзжáть הָמֹה קְצָת, הִתְקַצֵּף- פ״ע, קַלֵּל-פ״י
побрякивать, —кать קַשְׁקֵשׁ, צַלְצֵל פ״ע, נַעְנֵעַ פ״י
побрякýшка קַרְקָשׁ, גַּרְגַּר (כלי משחק לתינוקות) ז׳, מְצִלָּה נ׳
побудúтель מֵעִיר, מְעוֹרֵר, מְסוֹבֵב || מֵסִית ז׳
побудúтельный מֵעִיר, מְעוֹרֵר ת׳. —ная *причина* טַעַם חָזָק, נִמּוּק - ז׳
побýдка תֹּף מֵעִיר ז׳
побуждáть, побудúть עוֹרֵר, עוֹדֵד, הָסֵב, הִתְעוֹרֵר, הִתְעוֹדֵד —ся || הַמְרֵץ, אָכֹף פ״י. *Нужда* —дúла *его къ этому поступку* הַמַּחְסוֹר אָכַף עָלָיו לַעֲשׂוֹת זֹאת. *Хвала* побуждáетъ *его учиться* הַתְּהִלָּה תְּעוֹדְדֵהוּ לִלְמֹד. *Что* —будúло *васъ оставить службу* מַה הִמְרִיצְךָ לַעֲזֹב אֶת מִשְׁמַרְתְּךָ ?
побужденіе יֵצֶר, חֵפֶץ, רָצוֹן, טַעַם ז׳, תְּשׁוּקָה, דַּעַת נ׳. *Непреодолимое*— חֵפֶץ נִמְרָץ. *Слѣдовать* —нію *сердца* עָשֹׂה מַה שֶּׁלִּבּוֹ חָפֵץ. *Онъ сдѣлалъ это изъ собственнаго* —нія הוּא עָשָׂה זֹאת עַל דַּעַת עַצְמוֹ. *Похвальное*— טַעַם לְשֶׁבַח
побурѣлый שֶׁנִּתְהַוֵּם, שֶׁנִּתְאַדֵּם ת׳
побурѣть *см.* бурѣть
побуянить הִתְפַּרְעֵן קְצָת, הִתְהוֹלֵל - פ״י
побывáть (*у кого*) הָיֹה אֵצֶל פ׳ פ״ע, בַּקֵּר אֶת פ׳ פ״י
побыль *см.* волчéцъ
побыть הִתְעַכֵּב זְמַן-מָה, שָׁהֹה בְּאֵיזֶה מָקוֹם פ״ע
побѣгать רוּץ מְעַט פ״ע
побѣгъ מִפְלָט, מָנוֹס, מִבְרָח ז׳, פְּלֵיטָה נ׳ || יוֹנֵק, נָטִיעַ ז׳, יוֹנֶקֶת, גִּבְעוֹלָה נ׳
побѣда נִצּוּחַ, נִצָּחוֹן, קִפּוּחַ ז׳
побѣдúтель מְנַצֵּחַ ז׳
побѣдúтельный בַּעַל-נִצָּחוֹן ת׳
побѣдонóсецъ נַצְחָן ז׳
побѣдонóсный נִצְחָנִי ת׳
побѣжáть הַתְחֵל רוּץ || רוּץ אֶל-, חוּשׁ - פ״ע
побѣждáть, побѣдúть נַצֵּחַ, הַכְרֵעַ, הַכְנֵעַ, נַצֵּחַ, הַכְרֵעַ, הַכְנֵעַ, קַפֵּחַ —ся || קַפֵּחַ פ״י
побѣжка (של סוס) מֵרוּץ ז׳, מְרוּצָה נ׳
побѣжникъ מוֹשְׁכָה (של עגלת כלב) נ׳
побѣливать לַבֵּן לִפְרָקִים פ״י
побѣлúть לַבֵּן דְּבַר-מָה פ״י
побѣлѣть הַלְבֵּן, הָפֹךְ לָבָן פ״ע
побѣсúть הַקְנֵט קְצָת, הַכְעֵס - פ״י || —ся הִתְקַצֵּף
повáдить, —ться *см.* повáживать, —ться
повáдка רְגִילוּת נ׳, הֶרְגֵּל || רִתְיוֹן ז׳
повáдливый שֶׁנִּתְרַגֵּל (בדבר-מה) ת׳
повáдный מָצוּי, רָגִיל, שָׁכִיחַ ת׳
повáдчикъ מַרְגִּיל מְפַנֵּק ז׳
повáживать —вáдить לַמֵּד לְ... הַרְגֵּל, פַּנֵּק פ״י || —ся הִתְרַגֵּל
повáживать, —водúть הוֹבֵל לִפְעָמִים, הוֹלֵךְ לִפְרָקִים פ״י
повáживать, —возúть הוֹבֵל פ׳ כְּפַעַם בְּפַעַם בַּעֲגָלָה, הוֹבֵל דְּבַר-מָה לְאֵיזֶה מָקוֹם פ״י
повáжничать הִתְגָּאֵה קְצָת, הִתְגַּדֵּל - פ״ע
повáксить שַׁעֲוֵה קְצָת (נעלים), גַּהֵץ פ״י
повáливать, —лúть גַּלְגֵּל קְצָת, טַלְטֵל-פ״י || —ся הִתְגַּלְגֵּל
повалúть הָטֵל, הַפֵּל, הַשְׁלֵךְ, עָקֹר פ״י || נָהֹר פ״ע || —ся נָפֹל, הַפֵּל עַצְמוֹ. *Вѣтеръ* —лúлъ *много деревьевъ* הָרוּחַ עָקְרָה אִילָנוֹת הַרְבֵּה. —*кого* הַפֵּל אֶת פ׳. *Народъ* —лúлъ *на площадь* הֶהָמוֹן נָהַר אֶל הַכִּכָּר. —лúться *въ канаву* נָפוֹל לַבּוֹר. *Заборъ* —лúлся הַגָּדֵר נָפְלָה. —лúться *на постель* הִתְנַפֵּל אֶל הַמִּטָּה
повáлка. *Спать въ* повáлку יָשֹׁן זֶה אֵצֶל זֶה, שָׁכֹב בְּשׁוּרָה אַחַת
повáлъ דֶּבֶר ז׳, מַגֵּפָה || מַפֹּלֶת; הִתְמוֹטְטוּת. *На— см.* наповáлъ
повáльный כְּלָלִי || מְאַלֵּחַ, עִפּוּשִׁי ת׳. —*обыскъ* חִפּוּשׂ כְּלָלִי. —ная *болѣзнь* מַחֲלָה עִפּוּשִׁית
повалять *см.* повáливать
повáренка מִטְבָּח קָטָן ז׳
повáренная *см.* повáрня
повáренный שֶׁל בִּשּׁוּל, שֶׁל מִטְבָּח ת׳ || —ная *соль* מֶלַח שֶׁל מְבַשְּׁלִים
повáривать, —рúть בַּשֵּׁל מְעַט || בַּשֵּׁל הַרְבֵּה פ״י
повáрничать הִתְעַסֵּק בִּמְלֶאכֶת הַבִּשּׁוּל, - בְּטַבָּחוּת פ״ע
повáрня בֵּית-בִּשּׁוּל, - הַמְבַשְּׁלִים
поварскóй שֶׁל טַבָּח, שֶׁל מְבַשֵּׁל ת׳. —*ножъ* סַכִּין שֶׁל טַבָּחִים
пóваръ טַבָּח, מְבַשֵּׁל ז׳
повáщивать, —вощúть דַּנֵּג קְצָת פ״י
поведéніе הַנְהָגָה, הִתְנַהֲגוּת נ׳

повезти́ *и* **повéзть** פ״י הַתְחֵל מוֹלִיךְ,—מוֹבִיל.
Ему **—везлó** עָלְתָה בְיָדוֹ, שָׂחַק לוֹ מַזָּלוֹ.
Ему не **—везлó** לֹא עָלְתָה בְיָדוֹ, אִתְרַע מַזָּלוֹ

повели́тель ז׳ מוֹשֵׁל, שַׁלִּיט, נָגִיד, מְצַוֶּה
повели́тельно ת״פ בְּמַפְגִּיעַ
повели́тельный ת׳ מְצַוֶּה. **—ное** *наклоненіе* דֶּרֶךְ הַצִּוּוּי (בדקדוק)
повели́тельство נ׳ אַדְנוּת, שְׂרָרָה
повели́тельствовать פ״ע מָשַׁל, צִוָּה בְּמַפְגִּיעַ
повелѣва́ть, —лѣ́ть פָּקַד, צִוָּה, נָהַג אַדְנוּת בְּעַצְמוֹ, נָתַן חֹק, פָּקַד, הִכְרִיחַ, חִיֵּב פ״י. *Правительство* **—лѣ́ло** *это* הַדָּבָר הַזֶּה נַעֲשָׂה בִּפְקוּדַת הַמֶּמְשָׁלָה. *Долгъ* **—ва́етъ** *мнѣ сдѣлать это* רוֹאֶה אֲנִי חוֹבָה לְעַצְמִי לַעֲשׂוֹת זֹאת. *Честь* **—ва́етъ** *мнѣ сдѣлать это* כְּבוֹדִי מְחַיְּבֵנִי לַעֲשׂוֹת זֹאת. *Онъ любитъ* — אוֹהֵב הוּא לִנְהֹג אַדְנוּת בְּעַצְמוֹ
повелѣ́ніе ז׳ צִוּוּי, חֹק ז׳, פְּקוּדָה, מִצְוָה נ׳
поверга́ть, —гну́ть , הַפֵּל || הַכְרֵעַ, הַכְנֵעַ **—ся** || הַשְׁלֵךְ, הָנַח לִפְנֵי, הָבֵא לִידֵי פ״י הַכְנֵעַ ; הִשְׁתַּחֲוֵה (לפני איקוניות). **—трофей къ ногамъ побѣдителя** הָנֵחַ אֶת הַטְּרוֹפֵּיאוֹן לִפְנֵי הַמְנַצֵּחַ. **—на высочайшее усмотрѣніе** הַצֵּג לִפְנֵי הוֹד מַלְכוּתוֹ. *Расточительность* **—вергла́** *его въ нищету* בְּזְבְּזָנוּתוֹ הֱבִיאַתְהוּ לִידֵי־עֹנִי

поверну́ть *см.* **повёртывать**
повёрстка נ׳ הַשְׁוָאָה
повёрстный ת״פ לְפִי מִסְפַּר הַוֶּירְסְטָאוֹת
повёрстывать, —верста́ть , הַשְׁוֵה, הַיְשֵׁר הִשְׁתַּוֵּה ; הִדָּמֵה אֶל־ ; **—ся** || נִדְמָה פ״י הִתְנַגֵּשׁ עִם־
повёртывать, —верну́ть || פ״ע פָּנֹה סֹבֵב, הָפֹךְ, הַפֵּךְ || הַטֵּה || עַנֵּה, הָרֵשׁ פ״י הַפְנֵה עַצְמוֹ || הִתְהַפֵּךְ לְ.. || פָּנֹה **—ся** || **—жаркое на вертелѣ** הָפֹךְ אֶת הַצָּלִי עַל הַשַּׁפּוּד. *Отъ тѣсноты едва можно было тамъ* **—ну́ться** מֵרֹב דֹּחַק כִּמְעַט שֶׁאִי־אֶפְשָׁר הָיָה שָׁם לְהַפְנוֹת עַצְמוֹ. *Онъ* **—ну́лся** *сѣрымъ волкомъ* הוּא נֶהְפַּךְ לִזְאֵב אָפֹר. *Корабль* **—ну́лъ** *къ берегу* הַסְּפִינָה פָּנְתָה אֶל הַחוֹף. **—ну́ть** *направо* הַיְמִין, פָּנֹה לַיָּמִין. **—ну́ть** *все вверхъ дномъ* הָפֹךְ אֶת הַקְּעָרָה עַל פִּיהָ. **—ну́ть** *лошадь направо* הַטֵּה אֶת הַסּוּס לַיָּמִין. **—ну́ть** *все по-своему* עַנֵּה (הרש) הַכֹּל עַל דַּעַת עַצְמוֹ

повертѣ́ть הָפֹךְ וְכוּ׳ זְמַן יָדוּעַ, סַבֵּב — , הָסֵב — **—ся** || הַפְנֵה פ״י הִתְהַפֵּךְ, סֹבֵב
повéрхностно ת״פ בְּהַעֲבָרָה, בְּשִׁטְחִיּוּת
повéрхностный ת׳ שִׁטְחִי
повéрхность ז׳ שֶׁטַח, גַּב
повéрхъ מ״י עַל, מֵעַל, עַל גַּבֵּי־
поверши́ть פ״י סַיֵּם, גָּמֹר
повесели́ть פ״י שַׂמֵּחַ, בַּדֵּחַ **—ся** || הִתְעַנֵּג, שָׂמֹחַ, הִתְבַּסֵּם, הִתְעַלֵּס
повеселѣ́ть פ״ע הֵעָשֵׂה שָׂמֵחַ
повести́ *и* **повéсть** פ״י הוֹלֵךְ, נָהֹג ; *см.* **поводи́ть.** *Это ни къ чему не* **—ведётъ** מֵעִנְיָן זֶה לֹא יֵצֵא וְלֹא כְלוּם
повечéріе נ׳ תְּפִלַּת עַרְבִית
повечéрній ת׳ שֶׁל תְּפִלַּת עַרְבִית
повечерѣ́ть *см.* **вечерѣ́ть**
повечеря́ть *см.* **поу́жинать**
повздóрить *см.* **вздóрить**
повздыха́ть פ״ע הֵאָנַח מְעַט
повива́льный, —ная *бабка* נ׳ מְיַלֶּדֶת, חֲכָמָה
повива́льщикъ ז׳ מְיַלֵּד
повива́ніе ז׳ חִתּוּל הַיִּלּוֹד || יִלּוּד
повива́ть, —ви́ть פ״י חַתֵּל (הילוד) || יַלֵּד
повивнóе ז׳ שְׂכַר־יִלּוּד
повида́ться פ״ח הִתְרָאֵה פָּנִים אִם־פ׳, בַּקֵּר אֶת־פ׳ פ״י
пови́димому לְבָאוֹרָה, כִּמְדֻמֶּה, מִסְתָּמָא, כַּנִּרְאֶה, לְפִי הַנִּרְאֶה ת״פ
повизжа́ть פ״ע צָרֹחַ, הָמֹה —, יַבֵּב דַּיּוֹ
повили́ка *и* **повили́ца** מִשְׁכִּיתָן, פְּפִילְיוֹן (מין צמח) ז׳
повини́ть פ״י הַאֲשֵׁם || **—ся** הִתְוַדֵּה עַל עָוֹן
пови́нная נ׳ (על עון) וִדּוּי ז׳, הִתְוַדּוּת, הוֹדָאָה
Принести **—ную** הֵעָשֵׂה בַּעַל־תְּשׁוּבָה
пови́нность חוֹב, מַס ז׳ || הִתְוַדּוּת || חוֹבָה, הִתְחַיְּבוּת, מִשְׁמַעַת נ׳
пови́нный אָשֵׁם, חַיָּב, מְחֻיָּב || מַחֲזִיק עַצְמוֹ לְאָשֵׁם || נִשְׁמָע, נִכְנָע ת׳
повинова́ться סָר לְמִשְׁמַעְתּוֹ שֶׁל פ׳, הִשְׁתַּמֵּעַ לְפ׳, הִכָּנֵעַ־, צַיֵּת־ פ״ע
повиновéніе נ׳ מִשְׁמַעַת, הַכְנָעָה
повинти́ть פ״י בָּרֹג קְצָת, בָּרֹג הֵיטֵב
повира́ть, —вра́ть פ״ע שַׁקֵּר לִפְעָמִים
повиса́ть, —ви́снуть הִשָּׁאֵר תָּלוּי, הָיֹה תָלוּי בְּאֵלֶּה, קָרֹחַ פ״ע
пови́слый ת׳ קָרוּחַ, תָּלוּי
повисѣ́ть פ״ע הָיֹה תָלוּי זְמַן מוּעָט
повиту́ха נ׳ חֲכָמָה, מְיַלֶּדֶת
пови́ть *см.* **повива́ть**
повиха́ть, —вихну́ть פ״י פָּרֹק, נַשְׁמֵט

—ся נטה ‖ נקש, יקש, הפרק, השמט
מדרך הישר

повладѣть פ״י —.. האחז ב.., וזן מועט, החזק ב..
повластвовать ,— שלט, וזמן־מה, משל
השתרר — פ״ע

повлечь ‖ גורר — , סוחב — , מושך התחל
התחל נגרר —ся ‖ הסב , סבב, גרם פ״י
אחרי. *Это* —влечётъ *за собою важныя послѣдствія* לדבר הזה
תהיינה ובעקב הדבר הזה ברובות) תוצאות
חשובות

поводить, —вести ,— הוביל , מעט הולך
— —*руками* ‖ פ״י — דבבר. התעקש פ״ח
העף עינים לכאן. —*глазами* הולך בידים
ולכאן. *Доску* —вело התעקם הקרש

поводить *см.* поваживать

повóдливый 'נכפף, נד ; נמשך ת

пóводъ כ׳, אמתלא, עלה, סבה, נסבה, תואנה
גורם, פתחון פה ‖ חבל, רסן ז׳, מושכה נ׳.
По какому —ду *его арестовали?* מפני־מה הושם במשמר!
Это случилось по слѣдующему —ду זה אירע
מחמת סבה זו. *По* —ду *этого скажу вамъ, что..* בנדון זה אגיד לך, כי..
Вести лошадь за— נהג את הסוס
ברסן

повоевать הלחם וזמן מה פ״ח
повоёвывать ,עשה מלחמה בפעם בפעם פ״י
ועש, המה פ״ע

повóсень פעמוני־רוח (מין פרח) ז״ר

повозить *см.* поваживать

повозиться התיגע פ״ח. *Довольно я съ нимъ* —зился
התיגעתי בו די

повóзка עגלה נ׳

повóзочникъ עגלון, קרר ז׳

повóй *см.* повиваніе

повóйникъ פובוינק (מין כסוי ראש לנשים
הזוכיות) ‖ ורדי ז׳, בסמה (מין צמח) נ׳

поволáкивать סחב — , גרר — , משך וזמן רב, פ״י
‖ *см.* заволáкивать

поволóка מכסה נ׳ ‖ גידי־עינים. *Глаза съ* —кой
עינים כלות, כליון־עינים

поволочить סחב לכאן ולכאן, גרר — פ״י
‖—ся נהג על־אשה. רוץ אחרי אשה

поволóчка *см.* потасóвка

поволóчь התחל מושך, — סוחב פ״י

повóльный ברצון הנפש. ברצון הטוב ת״פ

повóнка דגה והמה מורקיות נ׳

поворáчивать, —воротить ,הסב, הפנה
פ.ה. הפנה עצמו. —ся ‖ הפך ‖ פנה פ״י
התגלגל , התהפך. —*жаркое на вертелѣ* הפך את הצלי על השפוד.
—*съ боку на бокъ* התהפך מצד אל צד.
Ну, поворáчивайся! עורה נא!
—*направо* פנה הימין. —*лошадь направо* הטה את הסוס הימין. —рáчивай
оглобли! חזור בך

поворáшивать, —рошить נפץ , קרץ
(גבעולים) פ״ע ‖ נער מעט, נגע בקצה פ״י
‖—ся התהפך

поворковáть המה, הגה (מיונים) פ״ע

повороватъ גנב לפרקים פ״י

поворовски בגנב, כמעשה גנב ת״פ

поворóвывать גנב לפרקים פ״י

поворожить *см.* ворожить

поворотить *см.* поворáчивать

поворóтливость בחירות, זריזות נ׳

поворóтливый מהיר, זריז ת׳

поворóтный סובב ת׳, מקיף. —*кругъ*
פרוקט, עגול־ההפוך

поворóтъ ‖ סבוב ז׳, תקופה ‖ נטיה ‖
שנוי ז׳, השתנות נ׳. *При* —ротѣ (*или при* поворáчиваніи) *въ другую улицу*
במקום שפונים לרחוב אחר. —*корабля* נטית הספינה. —*солнца*
תקופת החמה. *При* —рóтѣ *улицы* בפנת הרחוב. *Замокъ въ два* —рóта
מנעול בשתי סבירות. —*общественнаго мнѣнія*
שנוי דעת הקהל

поворóчать סבב כמעט, הפך — פ״י

поворчáть ,— רטן — , התאונן מעט

пóворъ ז׳ (שוד וכין צבור) שטף — פ״ע

повострить חדד מעט פ״י

повощить דנג קצת פ״י

поврáть *см.* повирáть

повредитель , מזיק, מחבל, משחית, מקלקל
בבטיל בבת, פוגם ת׳

повреждáть, —вредить הזק, השחת, חבל,
קלקל , פגם, הבא הפגה, גרם נזק, הבל
חבל, השחת , התקלקל —ся ‖ מום פ״י
—*какую-либо вещь* קלקל דבר
Градъ —дилъ *хлѣба* הברד השחית
נזק לבריאות. —*здоровью* את התבואה.
—*кому* גרם נזק לפ׳. —*разсудокъ*
בלבל את דעתו, — את הדעת. —*члены*
הטיל מום באברים. *Его рука* —вреждена ידו נקפה. *Буря* —дила *корабль*
הסערה חבלה את הספינה

повреждéніе השחתה, חבלה, פגם, הפלת
קלקול ז׳, מום נ׳. —*товара*
בקופת־הבריאה —*легкихъ* התבואה

הַשְׁחָתַת־ —*нравовъ* .מְרוּף־הַדַּעַת —*ума*
הַמִּדּוֹת, - הַמּוּסָר
повременйть פ״ע –כַּתֵּר וְעֵיר, חַכֵּה מְעַט, הַמְתֵּן
повремённый ת׳ זְמַנִּי, עִתִּי, תְּקוּפָאִי, פֵּירְיוֹדִי.
—ное *изданіе* עִתּוֹן
повсегóдный ת׳ שְׁנָתִי
повседнéвный ת׳ יוֹמִי
повсемѣстно ת״פ בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, בְּכָל מָקוֹם
повсемѣстный דִּי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, שֶׁבְּכָל
מָקוֹם ת׳
повстрѣчáть פ״י פָּגֹע, פָּגֹשׁ, הִזְדַּמֵּן עִם־פְּ׳
повсю́ду ת״פ בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, בְּכָל מָקוֹם, בַּכֹּל
повторéніе ז׳ חֲזִירָה , חֲזָרָה נ׳, חִדּוּשׁ.
—*приказа* חִדּוּשׁ הַפְּקוּדָה. —*уроковъ*
חֲזָרַת —*лѣкарства* .חֲזִירָה עַל הַשִּׁעוּרִים
הָרְפוּאָה
повторйтель ז׳ חוֹזֵר , שׁוֹנֶה בְּדָבָר
повторйтельный ת׳ חָזוּר, הַבָּא פְּעָמַיִם, מְחֻדָּשׁ
повторя́ть, –рйть פ״י שָׁנֹה, חָזֹר || חַדֵּשׁ
||—ся הִשָּׁנוֹת, הִתְחַדֵּשׁ, חָזֹר וְהָלֹךְ
повы́везти פ״י הוֹצֵא קִמְעָא קִמְעָא
повы́вести –, עַקֵּר מְעַט מְעַט, הַכְרֵת –, קַעְקֵעַ
פ״י – סַיֵּף ||—ся .הִכָּחֵד, הִכָּרֵת, סוּף *Эти*
насѣкомыя всѣ —велись הָרְמָשִׂים
הַלָּלוּ סָפוּ מְעַט מְעַט וְאֵינָם
повы́дергать –, מָרֹט לְאַחַד אֶחָד, תָּלֹשׁ –, נַסֵּק
עַקֵּר – פ״י
повы́нести פ״י הוֹצֵא הַחוּצָה לְאַחַד אֶחָד
повы́рубить פ״י – כָּרֹת מְעַט מְעַט, גָּזֹר
повы́сить *см.* повышáть
повы́сказать פ״י דַּגֵּד מְעַט מְעַט אֶת כָּל־
повы́скакать פ״ע קָפֹץ הַחוּצָה לְאַחַד אֶחָד
повы́тный ת׳ מְפֹרָד לַחֲלָקִים, מְחֻלָּק
повы́токъ נ׳ חֵלֶק ז׳, מָנָה
повы́тчикъ ז׳ רֹאשׁ הַלַּבְלָרִים
повы́тье נ׳ הִתְחַלְּקוּת לְשַׁבַּת־הַסּוֹפְרִים
повышáть, –сить פ״י הָרֵם, הַגְבֵּהַּ, גַּדֵּל, נַשֵּׂא
||—ся , הִתְגַּדֵּל, הִתְנַשֵּׂא, הִתְרוֹמֵם, הִגָּבֵהַּ
הַעֲלֵה —*чиномъ* .עָלֹה , עָלֹה לִגְדֻלָּה
הַגְבֵּהַּ אֶת —*стѣну* .לְמַדְרֵגָה יוֹתֵר גְּבוֹהָה
הַעֲלֵה הַמֶּקַח, הַגְדֵּל הַמְּחִיר , —*цѣну* .הוֹקִיר
– נִיקַר הַשַּׁעַר, הַפֶּקַע *Цѣна* —вы́силась
הַמֶּקַח נִתְיַקֵּר. *Вода* —вышáется – עָלָה
הַמַּיִם גָּאִים
повы́ше ת׳ גָּבוֹהַּ קְצָת מִן || עַל, מֵעַל, מִמַּעַל,
.עֲלֵה לְמַעְלָה *Поднимитесь*– .לְמַעְלָה ת״פ
Онъ раненъ —*колѣна* הוּא נִפְצַע
.מִמַּעַל לְבִרְכּוֹ *Пароходъ остановился*
—*моста* סְפִינַת־הַקִּיטוֹר עָמְדָה מִמַּעַל לַגֶּשֶׁר
повышéніе , עֲלִיָּה , הִתְנַשְּׂאוּת , הִתְרוֹמְמוּת

הִתְגַּבְּרוּת —*воды* .הִתְגַּבְּרוּת, הִתְגָּאוּת נ׳
עֲלִיַּת —*термометра* .הַמַּיִם, הִתְגָּאוּת –
הִתְנַשְּׂאוּת —*чиномъ* .הַטֶּרְמוֹמֶיטוֹר
לְמַדְרֵגָה יוֹתֵר גְּבוֹהָה
повѣвáть פ״ע נָשֹׁב לִפְרָקִים (מהרוח)
повѣдать פ״י סַפֵּר, הַגֵּד, תַּנֵּה, הוֹדֵעַ, הַשְׁמֵעַ
||—ся הִוָּדֵעַ, הִשָּׁמֵעַ, הִתְבַּשֵּׂר
повѣнчáть *см.* обвѣнчáть
повѣренный , פַּרְשָׁה, בָּא־כֹחַ, עוֹרֵךְ דִּין, טוֹעֵן
פְּרַקְלִיט, מְנַהֵל (ענין או עסק) ז׳
повѣрить הַאֲמֵן (את פ׳ או באיזה דבר), בְּטֹחַ
בְּ.. פ״ע || *см.* повѣря́ть
повѣрка נ׳ בְּדִיקָה, בִּקֹּרֶת
повѣрочный ת׳ שֶׁל בִּקֹּרֶת, שֶׁל בְּדִיקָה
повѣрье נ׳ אֱמוּנַת הֶהָמוֹן, – הָעָם
повѣря́ть, —рйть בַּקֵּר, בָּדֹק || הַפְקֵד בְּיַד־
פְּ׳, מָסֹר לִפְ׳, גַּלֵּה – || סַדֵּר, הָבֵא לִידֵי־
סֵדֶר , בַּקֵּר, הִבָּדֵק, הָפְקֵד ||—ся הַשְׁוֵאה פ״י
גַּלֵּה —*кому свою тайну* .בְּיַד־פְּ׳
.בְּדֹק אֶת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת —*счеты* .סוֹדוֹ לִפְ׳
—*списокъ съ манускриптомъ*
הַשְׁוֵה אֶת הַהַעְתָּקָה עִם כְּתַב־הַיָּד. —*часы*
[סַדֵּר אֶת הַשָּׁעוֹן
повѣса ז׳ סוֹרֵר, שׁוֹבָב
повѣсить *см.* вѣшать
повѣсничанье נ׳ הוֹלֵלוּת, שׁוֹבְבוּת
повѣсничать פ״ע הִתְהוֹלֵל, הִשְׁתּוֹבֵב
повѣсничество *см.* повѣсничанье
повѣствовáніе נ׳ סִפּוּר ז׳ , אַגָּדָה
повѣствовáтель ז׳ סַפְּרָן, מְסַפֵּר
повѣствовáтельный ת׳ סִפּוּרִי
повѣствовáть פ״י עָרֹךְ סִפּוּרִים , סַפֵּר
||—ся סֻפַּר
повѣстúть *см.* повѣщáть
повѣстка הוֹדָעָה , פִּתְקָא דְהַזְמָנָא , דִּסְקָה
(לבית־דין) נ׳
пóвѣсть נ׳ נוֹבִילָה, סִפְרָנוּת שׁוּעִית
повѣтовый ת׳ שֶׁל הַגָּלִיל
повѣтреный , בִּיאַסְמִי , אֵיפִּידֵימִי , מֵאֲלֹתַ
עִפּוּשִׁי ת׳
повѣтріе נ׳ אֵיפִּידֵימְיָא, מַחֲלָה עִפּוּשִׁית
повѣтъ ז׳ גָּלִיל
повѣшеніе נ׳ הוֹקָעָה, תְּלִיָּה
повѣщáть, —вѣстúть , הוֹדֵעַ, הַשְׁמֵעַ, הַכְרֵז
повѣщéніе נ׳ הוֹדָעָה, בְּשׂוֹרָה [בַּשֵּׂר פ״י
повѣять פ״ע הַתְחֵל נוֹשֵׁב
повядáть, —вя́нуть פ״ע כָּמֹשׁ, קָמֹל, נָבֹל
повязáть פ״י – פָּרֹד וְמָן־מָה, פָּרֹם || *см.*
повя́зывать
повя́зка נ׳ צָנִיף (של הראש), חִתּוּל ז׳, תַּחְבֹּשֶׁת
повязнóй ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְחִתּוּל, – לְתַחְבֹּשֶׁת

повя́зывать, —вяза́ть כָּרֹךְ, קָשֹׁר, עָטֹף,
הַכְרֵךְ, צַנֵּף, אַלֵּם (אלומים) פ״י ||—ся
הִתְקַשֵּׁר, הִתְעַטֵּף. —*платокъ на шею*
—*галстукъ* כָּרֹךְ מִטְפַּחַת עַל הַצַּוָּאר.
бантикомъ כָּרֹךְ מִטְפַּחַת־הַצַּוָּאר בְּדֶרֶךְ
по́вязь *см.* повя́зка [עֲנִיבָה]
повя́лый ת׳ כָּמוּשׁ, קָמֵל, נָבֵל
повя́нуть *см.* повяда́ть
погада́ть נַחֵשׁ (פעם אחת) פ״ע
пога́нивать, —гоня́ть הָרֵץ לִפְרָקִים (סוס),
נָגֹשׂ בְּפ׳ פ״י
пога́нить טַמֵּא, טַנֵּף, לַכְלֵךְ || חַלֵּל פ״י
||—ся הִתְלַכְלֵךְ
пога́нка || פִּטְרִיָּה טְמֵאָה (שאינה ראויה לאכילה)
הֲדִית הַיָּם (מין צפור) נ׳
пога́ный נִתְעָב, נֶאֱלָח, מְשֻׁקָּץ, מְטֻנָּף, מְלֻכְלָךְ ת׳
||—ные עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, — אֱלִילִים
пога́нышъ פִּטְרִיָּה טְמֵאָה נ׳
по́гань טֻמְאָה, תּוֹעֵבָה נ׳, שִׁקּוּץ, פִּגּוּל ||
כִּנָּם ז׳, שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים ז״ר
погаса́ть, —га́снуть הִדָּעֵךְ, שָׁקֹעַ, כָּבֹה פ״ע
погаша́ть, —гаси́ть הַשְׁקֵעַ, כַּבֵּה || שַׁלֵּם,
סַלֵּק (חוב) פ״י. —сить *огонь* כַּבֵּה
הַדְּלֵקָה. —*долгъ* סַלֵּק חוב
погаше́ніе כִּבּוּי || סִלּוּק, פֵּרָעוֹן, שִׁלּוּם ז׳,
תַּשְׁלוּמִים ז״ר
погиба́ть, —ги́бнуть אָבֹד, כָּלֹה, גְּוֹעַ, הֵאָסֵף,
הִכָּרֵת, הִכָּחֵד, עָלֹה בַתֹּהוּ פ״ע. —*въ
войнѣ* הֵאָסֵף בַּמִּלְחָמָה. *Корабль* по-
ги́бъ *во время бури* הַסְּפִינָה טָבְעָה
עַל־יְדֵי סְעָרָה. *Если это случится,
то я* поги́бъ אִם יִהְיֶה (יִתְרַחֵשׁ) הַדָּבָר
הַזֶּה כִּי עַתָּה אָבַדְתִּי
поги́бель גְּוִיעָה, כְּלָיָה נ׳, אֲבַדּוֹן, כִּלָּיוֹן ז׳.
Согнуть кого въ три поги́бели
עָשֹׂה אֶת פ׳ עָפָר וָאֵפֶר, עָנֹשׁ פ׳ קָשֶׁה
поги́бельный מַשְׁחִית ת׳
поги́бнуть *см.* погиба́ть
по́гибъ הַטָּיָה, נְטִיָּה נ׳
погла́дить גָּהֵץ, הַגְהֵץ (פעם אחת) || הַחֲלֵק,
לַטֵּף (פעם אחת) פ״י
погла́дывать נַקֵּר זְמַן־מָה, כַּרְסֵם —, גָּרֵם —,
תָּלֹעַ — פ״י
погла́живать גָּהֵץ זְמַן־מָה, הַגְהֵץ — || הַחֲלֵק
זְמַן־מָה, לַטֵּף — (ביד) פ״י
поглазе́ть הִשְׁתָּאֵה לְ.., הַבֵּט בְּ.. פ״ע
поглода́ть נַקֵּר מְעַט, כַּרְסֵם —, גָּרֵם — פ״י
погло́хнуть הֵחָנֵק, שַׁנֵּק (הצמחים מחמת רב
זונים) פ״ע
погл[ощать], —глоти́ть בָּלֹעַ, גָּמֹעַ פ״י
||—ся הִבָּלַע, בֻּלַּע. *Земля* —ща́етъ
влагу הָאֲדָמָה בּוֹלַעַת אֶת הַלֵּחוּת. *Эта
работа* —ща́етъ *много времени*
עֲבוֹדָה זוּ בּוֹלַעַת זְמַן הַרְבֵּה
поглоще́ніе בְּלוּעַ ז׳, בְּלִיעָה נ׳
поглуши́ться *см.* глуши́ться
поглупе́ть *см.* глупе́ть
погля́дывать הַבֵּט לִפְרָקִים, הִתְבּוֹנֵן — פ״ע
|| (*за кѣмъ*) הַשְׁגֵּחַ עַל־פ׳
погляде́ть הַבֵּט, הִתְבּוֹנֵן פ״ע || (*за кѣмъ*)
הַשְׁגֵּחַ עַל פ׳
погна́ть הַתְחֵל דּוֹפֵק, דַּפֵּק (סוס) פ״י
погнива́ть, —гни́ть *см.* сгнива́ть
погну́ть כָּפֹף מְעַט פ״י ||—ся הִכָּפֵף מְעַט,
כָּפֹף עַצְמוֹ —
погнуша́ться *см.* гнуша́ться
погнѣ́ваться כָּעֹס זְמַן־מָה פ״ע
погнѣ́здно זוּגוֹת, שְׁנַיִם שְׁנַיִם (שתים שתים) ת״פ
погова́ривать הָפֵץ שְׁמוּעוֹת, פַּרְסֵם פ״י ||
שׂוֹחֵחַ לִפְרָקִים פ״ע
поговори́ть דַּבֵּר עִם־פ׳ פ״ע
погово́рка פִּתְגָּם, דִּבּוּר, מִמְרָה ז׳
поговѣ́ть *см.* говѣ́ть
пого́да אֲוִיר, מֶזֶג הָאֲוִיר ז׳ || אֲוִיר רַע,
סַגְרִיר. *Собирается*— סַגְרִיר מִתְחוֹלֵל
погоди́ть כַּתֵּר (זעיר), חַכֵּה (מעט) פ״ע
пого́дки יְלָדִים הַצְּעִירִים זֶה מִזֶּה לְשָׁנָה אַחַת ז״ר
пого́дливый גָּשׁוּם, שֶׁל גְּשָׁמִים ת׳. —ливая
осень חֹרֶף גָּשׁוּם
пого́дно מִדֵּי שָׁנָה בְּשָׁנָה ת״פ
поголо́вно לְגֻלְגָּלוֹת, אִישׁ וָאִישׁ ת״פ
поголо́вный כְּלָלִי, שֶׁל גֻּלְגֹּלֶת ת׳. —ное
ополченіе זִיּוּן כְּלָלִי. —ная *подать*
מַס לְגֻלְגֹּלֶת, — כְּלָלִי. —ная *перепись*
סְפִירָה כְּלָלִית
поголо́вщина הִזְדַּיְּנוּת כְּלָלִית נ׳, זִיּוּן כְּלָלִי
поголода́ть רָעֹב זְמַן־מָה פ״ע
пого́нный שֶׁל אֹרֶךְ ת׳. —ная *сажень*
גְּזֵרָה אָרְכִּית. —*ремень* רְצוּעַת הָרוֹבֶה
пого́нщикъ נוֹהֵג ז׳
пого́нъ כְּתֵפָה נ׳
пого́ня רְדִיפָה אַחֲרֵי, דְּלִיקָה —, רִיצָה — נ׳ ||
רוֹדְפִים ז״ר
погоня́лка שׁוֹט, שֵׁבֶט, פַּרְגֵּל ז׳
погоня́ть נָהֹג פ״י ||—ся הִנָּהֵג, הִדָּלֵק.
—*ословъ* חַמֵּר
погора́ть, —ре́ть הִשָּׂרֵף, סָבֹל מִשְׂרֵפָה,
הִתְדַּלְדֵּל — פ״ע
погорева́ть *см.* горева́ть
пого́ріе גְּבָעָה, רָמָה נ׳

погóрный גבעתי, רמתי ת׳
погорѣ́лый נשרף ת׳
погорѣ́ть *см.* погорáть
погорячúться התרגז קצת, התעבר – פ״ע
погоспóдски דרך שררה, בשררות ת״פ
погостúть התאכסן זמן־מה, התארח פ״ע
погóстъ בית־עולם, בית־עלמין, בית־הקברות (אצל בית־תפלה) ז׳
погрáбить *см.* грáбить
погранúчіе סביבות הגבול נ״ר, גבול, ספר ז׳
погранúчный שעל הספר, – הגבול ת׳
погрáфски בדרך הגרפים ת״פ
погребáльный שׁשׁיך לקבורה, של קבורה, של מקברים ת׳. —ное *братство* חברה קדושה
погребáльщикъ מקבר, קברן ז׳
погребáніе *см.* погребéніе
погребáтель *см.* погребáльщикъ
погребáтельный *см.* погребáльный
погребáть, —гребстú קבר, קבר פ״י ‖—ся הקבר, קבר
погребéніе קבורה נ׳
погребéцъ תיק של בקבוקים (לנוסע) ז׳
погребéчный השׁיך לתיק של בקבוקים ת׳
погребнóй и —гребóвой השׁיך למרתף של מרתף ת׳
погребстú *см.* погребáть
погребщúкъ סוחר יין ז׳
пóгребъ מרתף ז׳. *Ренсковой*— מרתף של יין, מסחר־יין
погрéзиться חלם בהקיץ פ״ע
погремѣ́ть רעש קצת, הרעם – ‖ בשבש—, קשקש – פ״ע
погрестú и погрéсть חתר זמן־מה, שוט– פ״ע ‖ *см.* погребáть
погрозúть *см.* грозúть
погромлять, —громúть *см.* разгромлять
погрóмъ פוגרום ז׳, פרעה נ׳
погрубúть *см.* грубúть
погрубѣ́лый שנעשה גס, שנתעבה, שנתקשה ת׳
погрубѣ́ть העשה גס, התעבה, התקשה פ״ע
погрýдно לצבורים, חמרים חמרים ת״פ
погружáльный, —*крестъ* צלב טבול (בשעת קדוש המים)
погружáть, —грузúть טבל, טבל, שקע ‖—ся השקע ‖ עמס על־, טען – פ״י שקע, השקע, שקע, טבע, הטבע, טבע, הטבל. —грузúть *кого въ глубокую скорбь* הסב יגון נורא לפ׳. —зúться *въ думу* – התעמק במחשבות, השתקע
погружéніе השקעה, הטבלה נ׳, טבוע ז׳
погрузáть, —грýзнуть טבע, שקע פ״ע
погрузúть *см.* погружáть
погрýзлый מטבע, שקוע, נשקע ת׳
погрунтовáть *см.* грунтовáть
погрустúть הצטער, התאבל, התעצב אל־לבו פ״ע
погры́зть כרסם מעט, נקר –, גרם – פ״י
погрѣ́ть חמם מעט פ״י ‖—ся התחמם
погрѣшáть, —шúть חטא, עבר עבירה ‖ טעה, שגה, השתבש פ״ע
погрѣшúтельность סרחנות, טעותנות, השתבשות נ׳
погрѣшúтельный סרחני, מוטעה, משבש ת׳
погрѣшúть *см.* погрѣшáть
погрѣ́шность טעות נ׳, שבוש ז׳
погрязáть, —грязнуть טבע, שקע פ״ע. —*въ порокахъ* השקע במדות רעות
погря́злый נשקע, שקוע ת׳
погрязнѣ́ть *см.* грязнѣ́ть
погубúтель *см.* губúтель
погубúтельный *см.* губúтельный
погублять, —губúть אבד, בלה, שחת, בלע, הורד לשחת, העבר מן־העולם, היה בעוכריו של־פ׳ ‖—ся כלה ואבד. *Эта страсть* —губúла *его* תאוה זו העבירתהו מן העולם
погудúть פרט מעט על ההורק פ״ע
погýдка דרך הנגון ‖ פתגם הדצוי ז׳, בדיחותא נ׳. *Старая —на новый ладъ* זמר ישן בדרך חדש
погулять טיל זמן־מה ‖ בלה זמן בנעימים פ״ע
погусáрски בדרך ההוסרים, במשפט – ת״פ
погустѣ́ть *см.* густѣ́ть
подавáтель נותן, מגיש ז׳
подавáть, —дáть נתן, הגש, המצא, הושט, הלך קדימה ‖ חזר ‖—ся הוצא פ״י לאחור ‖ יצא ‖ הנתן, הוגש. —дáть *милостыню* נתן נדבה. *Богъ* подáстъ ה׳ יעזרך. —*свой голосъ* נתן (חוה) דעתו. —*надежду* נתן תקוה בלב־. *Онъ* подаётъ *большія надежды* יש ממנו תוחלת גדולה. —дáть *руку* נתן יד. —*кушанье* הגש (העלה) האכל. *Чай* пóданъ התה הוגש. Подавáй *карету* הגישה המרכבה. —дáть *жалобу* הגש קובלנא. —*въ судъ на кого вексель* הוצא שטר־חוב על־פ׳. —*помощь* הושט

עורה. *Туда отсюда рукой* — дать אין מה לא להתם אלא כדי קפיצה. — даваться *впередъ* הלך קדימה. — *назадъ* חזר לאחור. *Гвоздь не* — даётся המסמר מתקשה לצאת

подавить *см.* подавлять

подавленіе דכוא, עמעום ז׳, כבישה נ׳

подавливать דכא קצת, עמעם —, כבש — פ״י

подавлять, —давить דכא, עמעם, כבש, הכנע. —|| ся הדכא, עמעם, הכבש, החנק, הכרע פ״י

— ляющее *большинство* רב מכריע

подавно על אחת כמה וכמה, לא כל שכן ת״ע

подагра פודגרא נ׳

подагрикъ פודגרוס ז׳, נגוע־פודגרא ת׳

подагрическій פודגראי ת׳

подалбливать, — долбить נקר לפרקים פ״י

подаренье מתנה נ׳

подарить נתן דורון, — במתנה פ״י

подарокъ דורון, שי, אשכר, מתן ז׳, מתנה, מנחה, תשורה, נבזבה, תקרבת נ׳

подарочный מיעד למתנה; נתון במתנה ת׳

податель נותן, מביא, מגיש ז׳. — *сего* מגיש מביא כתב זה (מכ״ז). — *прошенія* כתב־בקשה

податливость רתיון ז׳, ותרנות נ׳

податливый מרתה, מותר ת׳

податной של מס, מעלה מסים ת׳. — ное *состояніе* מדרגה של העלאת מס. — ные *сборы* גבית־מס

подать *см.* подавать

подать מס, מכס ז׳

подача נתינה, הושטה, הגשה נ׳. — *прошенія* הגשת מכתב־בקשה. — *милостыни* נתינת נדבה

подачка נתינה קטנה, נדבה —, נדבתנא נ׳

подаяніе נדבה נ׳

подбавка הוספה || תוספת נ׳

подбавлять, — бавить הוסף על־ פ״י —|| ся הוסף, התוסף

подбалочникъ קורת־הספון נ׳

подбалтывать, —болтать בלל ב..., נער — פ״י

подберёзникъ *см.* берёзовикъ

подбивать, — бить || רפד, כסה || חזק ||, חזק, —|| ся דחף אל־, הדח ל..., פתה פ״י התחזק וכו׳ || (*къ кому*) התחנף לפ׳. — бить *сапоги гвоздями* חזק מגפים במסמרים. *Пальто* — бито *мѣхомъ* המעיל מבטן בפרוה. *Волной* — било *лодку къ берегу* הגלים דחפו את־הסירה אל החוף. *Его* — били *на это дурное дѣло* הדיחוהו לעסק ביש זה. — бить *кому фонари подъ глазами* פצע לפ׳ מתחת לעיניו

подбивка רפוד, מרפד ז׳, בטנה נ׳

подбирать, — обрать לקט מתחת, לקט — || בחר, ברר פ״י —|| ся הלקט, לקט || כנס || התגנב אל־ וכו׳. — брать *платье* כנס את שולי־הבגד. — *паруса* כנס המפרשים. — брать *ключъ къ замку* בחר מפתח למנעול. — *лошадей подъ масть* ברר סוסים מצבע אחד

подбить *см.* подбивать

подблюдный שמתחת לקערה ת׳. — ная *пѣсня* שירת־הנחש (שמשוררות הנשים בחג הניטל בשעת נחש־הקערה)

подбой *см.* подбивка

подбойка פטיש הרצענים ז׳

подбойный המשמש למרפד ת׳

подболтать *см.* подбалтывать

подболтка בילה

подборный מתאים, מכון ת׳. — ныя *карты* קלפים מסמנים

подбородникъ רצועת הצואר (של רסן) נ׳

подбородокъ סנטר ז׳

подборщикъ בורר, מין ז׳

подборъ לקט, אסף || כנוס (של מפרשים) ז׳ || לקיטה, בחירה || עריכה (של קלפים) נ׳. *На* — מן המובחר

подбочениваться, — чениться סמך על ירך עצמו פ״ע

подбрасывать, — бросить (*къ верху*) זרק למעלה || השלך מתחת ל.. (*подъ что*) || הטל אל־, הנח — (*къ чему*) פ״י —|| ся הזרק למעלה וכו׳. — бросить *къ кому письмо* הטל לפ׳ מכתב במטמוניות

подбривать, — брить גלח קצת פ״י —|| ся התגלח

подбрюшина מעים ר״ן

подбрюшникъ רצועת־הבטן (לסוס) נ׳

подбрюшный *ремень см.* подбрюшникъ

подбѣгать רוץ אל־, בוא אל־פ׳ במרוצה פ״ע

подбѣлить לבן קצת מחדש פ״י —|| ся התלבן מחדש

подбѣлка לבון ז׳

подваливать, — валить גלל לתחת, — || טלטל — פ״י —|| ся הגלל מתחת ל..., הוטל לתחת

подвалъ מרתף || חדר בדיוטא תחתונה ז׳

подвальный של מרתף, מרתפי ת׳ || משגיח של הכירת היי״ש ז׳

подваривать, — варить בשל עוד מעט פ״י

—ся || התבשל עוד מעט

подвезти́ *и* подвёзть *см.* подвози́ть

подверга́ть, —ве́ргнуть הבא ב.., הבא הובא ב.., הובא תחת || —ся || תחת פ"י הבא עצמו ב.., היה ל.., היה בעל נטיה ל.. —ргну́ть *кого наказанію* הענש. —*вопросъ обсужденію* דון לפ'. —*кого отвѣтственности* בשאלה. —*кого* הכרח את־פ' ליתן דין וחשבון על־ *испытанію* בחן לפ'. —*кого пыткѣ* סגף לפ'. —*свою жизни опасности* הבא עצמו בסכנה, סכן עצמו, הסתכן. *Преступникъ* —вергну́лся *денежному взысканію* הפושע נקנס בממון. *Эта страна* —верга́ется (*или* подвержена́) *частымъ наводненіямъ* מדינה זו מסתחפת כפעם בפעם. —ргну́ться *насмѣшкамъ* היה ללעג. *Онъ* подвержёнъ *лихорадкѣ* הוא בעל־נטיה לקדחת

подвёртывать, —верну́ть נתן תחת־, —ся || שים —, נמן לידי־, אנה — פ"י התגלגל לתחת־, בוא תחת־, נפל —; הזדמן. *Кто ему* подвернётся *первый подъ руку, тотъ и виноватъ* הראשון שבא לידו הוא האשם

по́двеселе בשעת בסום, כטוב לבו ביין ת"פ

подвеселя́ть, —весели́ть הבא לידי בסום, —ся || בסם פ"י התבסם

подвести́ *и* подвёсть *см.* подводи́ть

подвздо́хи שוקים ז"ר

подвздо́шный של השוקים ת'

подвива́ть, —ви́ть כרך מתחת ל.. || סלסל —ся || סלסל שערו (של עצמו) שער פ"י

подви́вка סלסיל (שער) ז'

подвивно́й מסלסל ת'

подвига́ть, —ви́нуть העתק, התק, הזז פ"י —ся || העתק, הנתק, זוז, הסוג. —нуть *столъ къ окну* התק (העתק) השלחן אל־החלון. —нуться *къ столу* הזז עצמו אל השלחן. —нуться *назадъ* הסוג אחור. *Работа* —двига́ется *впередъ* העבודה הולכת ומתקדמת

подви́гивать הזז לאט לאט, הסע — פ"י

подзи́гнуть עור ל.., העיר — פ"י

по́двигъ מתקף, מעשה גבורים, — רב, מפעל של גבור ז'

подви́жникъ איש חיל, רב־פעלים || צימן, סגפן ז'

подви́жническій צימני, סגפני ת'

подви́жничество צימנות, סגפנות נ'

подвижно́й מטלטל, מתנועע, בעל־תנועה ת'

Онъ человѣкъ очень — הוא אדם זריז מאד]

подви́жность תנועה || זריזות נ'

подвиза́ться היה עסקן, התעסק, עבד (באיזה מקצוע) || התנהג בצימנות, — בסגפנות פ"ע

подви́нчивать, —винти́ть ברג מתחת ל.. —ся || הברג מתחת ל.. פ"י

подви́нуть *см.* подвига́ть

подви́ть *см.* подвива́ть

подвла́стность הכנעה, תליה בדעת אחרים נ'

подвла́стный נכנע, תלוי בדעת אחרים ת'

подво́да קרון ז', עגלה נ'

подводи́ть, —вести́ *и* —ве́сть הבא אל־, הגש —, הקרב —, הובל —, הולך —, הנח, הובא אל וכו' —ся || הכנס ב.. פ"י —вести́ *лошадь подъ навѣсъ* הבא את הסוס אל תחת המוסך. —*кому осѣдланную лошадь* הגש לפ' סוס חבוש. —*войско подъ стѣны крѣпости* הקרב את החיל אל חומת־המצודה. —*кавалера къ дамѣ во время танцевъ* הובל את הבחור אל העלמה בשעת המחולות. —*фундаментъ* הנח את היסוד. —*случай подъ законъ* הכנס את המאורע בגדר החק. —*итогъ* עשה סך־הכל, סכם. —*что подъ цвѣтъ мрамора* צבע דבר־מה כעין־מרמרא. *Меня* подвёли רמוני

подво́дный שמתחת למים || של עגלה ת' —*камень* שונית. —ная *повинность* התחיבות להמציא עגלות

по́двое זוגות, זוגות, שנים שנים (שתים שתים) ת"פ

подвози́ть, —везти́ *и* —вёзть הבא (בעגלה), הובל — || הוצא אל השוק פ"י —ся || הובא (בעגלה). —вези́ *меня, тебѣ по дорогѣ*, קחני־נא אל עגלתך כי דרך אחד לשנינו

подво́зный מובל אל־ ת'

подво́зъ הובלה (בעגלה) נ'

подвола́кивать, —воло́чь סחב אל־תחת פ"י —ся || הסחב אל־תחת

подволо́ка עליה (של גג) נ'

подволо́чь *см.* подвола́кивать

подвора́чивать, —вороти́ть גלל אל־תחת || —ся || הגלל אל־תחת || הפך מתחת פ"י הפך מתחת

подво́рное מס־החצרות ז'

подворо́тня קרש שמתחת השער ז'

подво́рье בית־מָלוֹן ז׳, אַכְסַנְיָא
подворя́нски בְּאֲצִילוּת, כְּדֶרֶךְ אֲצִילִים ת״פ
подвыша́ть, —вы́сить הַגְבֵּהַ קִמְעָא || —ся הֻגְבַּהּ || הַגְבֵּהַ בִּנְיָן קְצָת פ״י
подвѣва́ть, —вѣ́ять פ״י .. זָרֵה מִתַּחַת לְ || —ся זֹרֵה מִתַּחַת לְ..
подвѣ́домственность עֲמִידָה בִּרְשׁוּת אֲחֵרִים נ׳
подвѣ́домственный עוֹמֵד בִּרְשׁוּת אֲחֵרִים, עוֹמֵד תַּחַת פְּקֻדָּתוֹ שֶׁל־פ׳ ת׳
подвѣне́чный שֶׁל חֻפָּה ת׳. —ное *платье* בִּגְדֵי־כַלָּה
подвѣ́сить *см.* подвѣ́шивать
подвѣ́ска תְּלִי ז׳ || נְטִיפוֹת נ״ר
подвѣ́сный תָּלוּי (מאחור) ת׳
подвѣ́сочный שֶׁל תְּלִי || שֶׁל נְטִיפוֹת ת׳
по́двѣсь *см.* подвѣ́ска
подвѣ́тренный הַמֻּפְנֶה לָרוּחַ ת׳
подвѣ́шивать, —вѣ́сить תָּלֹה מֵאַחֲרֵי־, —על פ״י || —ся הִתָּלֵה מֵאַחֲרֵי־
подвѣ́ять *см.* подвѣва́ть
подвяза́ть *см.* подвя́зывать
по́двязи גַּרְבָּב, מַדְבֵּק ז׳
подвя́зка קִשּׁוּר, שְׂרוֹךְ ז׳, עַרְקְתָא נ׳
подвязно́й הַמְשַׁמֵּשׁ לְגַרְבָּב, - לִקְשׁוֹר ת׳
подвя́зываніе קְשִׁירָה מִתַּחַת לְ.. נ׳
подвя́зывать, —вяза́ть קָשֹׁר מִתַּחַת לְ.., הַקְשֵׁר || אָזוֹר —ся || קָשֹׁר בְּ.. פ״ע
подга́дить קַלְקֵל, הַזֵּק פ״י, קָרֹחַ פ״ע
подгва́живать, —гвозди́ть תָּקֹעַ מַסְמְרוֹת מִתַּחַת לְ.. פ״י
подгиба́ть, подогну́ть כָּפֹף אֶל־תַּחַת, כַּפֵּף —ся || מִלְמַטָּה ; כַּנֵּס (הרגלים) תַּחְתָּיו פ״י הַכָּפֵל מִתַּחַת לְ.., הִכָּפֵף — || הִכָּנֵס (ברכים)
подгла́дывать, —глода́ть כַּרְסֵם מִתַּחַת, גָּרֵם — פ״י
подгла́зный הַנִּמְצָא שֶׁלֹּא בְּפָנָיו ת׳
подгля́дывать, —глядѣ́ть *см.* подсматривать
подгнива́ть, —гни́ть רָקֹב מִתַּחְתָּיו (מלמטה) פ״ע
подгова́ривать, —говори́ть הָסֵת לְ.., —ся || פַּתֵּה —, הַדֵּחַ —, הַשֵּׂא הַזְמֵן פ״י הַשֵּׂג דָּבָר בְּרַמְזוֹ. —*кого въ воровству* הַזְמֵן הָסֵת פ׳ לִגְנֵבָה. —*себѣ кухарку* מְבַשֶּׁלֶת. *Онъ* —гова́ривается *на обѣдъ* הוּא מִתְאַמֵּץ לְהַשִּׂיג בְּרָמֶז פַּת צָהֳרַיִם
подгово́рщикъ מֵסִית, מַדִּיחַ, מְפַתֶּה ז׳
подгово́ръ פִּתּוּי ז׳, הֲסָתָה, הַדָּחָה נ׳
подголо́вокъ אַרְגָּז קָטָן (תחת כר המראשות) ז׳
подго́нка *см.* подго́нъ

подго́нный מוּבָל (למכירה) ת׳
подго́нъ הוֹבָלָה (של מקנה למכירה)
подгоня́ть, подогна́ть הוֹבֵל, הָבֵא || הַדֵּחַ הוֹבֵל —ся || אֶל־תַּחַת || הַתְאֵם אֶל־ פ״י וכו׳. *Я* подогна́лъ *платье по росту твоему* הִתְאַמְתִּי הַבֶּגֶד אֶל קוֹמָתְךָ
подгора́ть, —горѣ́ть מִתַּחַת הַחֵר (הִשָּׂרֵף (מלמטה) פ״ע
подго́рный שֶׁלְּרַגְלֵי הָהָר, שֶׁמִּתַּחַת לָהָר ת׳
подгоро́дный שֶׁבִּסְבִיבוֹת הָעִיר ת׳
подго́рье תַּחְתִּית־הָר נ׳, רַגְלֵי – ר״ז
подгорѣ́лый נִחַר מֵאֵשׁ ת׳
подгорю́ниваться, —рю́ниться *см.* пригорю́ниваться
подгото́вка и подготовле́ніе, הֲכָנָה, הַכְשָׁרָה נ׳. *У него серьезная*— הוּא קִבֵּל חִנּוּךְ אַכְבּוֹלָאִי הָגוּן
подготовля́ть, —то́вить הָכֵן, הַכְשֵׁר, הִתְעַתֵּד. הִכּוֹן, הָכֵן עַצְמוֹ —ся || עַתֵּד פ״י —*все нужное для работы* הָכֵן כָּל הַדָּרוּשׁ לָעֲבוֹדָה. —*кого къ экзамену* הַכְשֵׁר אֶת־פ׳ לִבְחִינָה. —ться *къ экзамену* הַכְשֵׁר עַצְמוֹ לִבְחִינָה
подгреба́ть, —гре́сть גַּבֵּב עַל־ || גַּבֵּב —ся || חָתֹר || יַחַד || חָתֹר אֶל־ פ״ע
подгру́дный שֶׁמִּתַּחַת לֶחָזֶה ת׳
подгру́докъ גָּחוֹן (של בקר) ז׳
подгу́зокъ חִתּוּל ז׳
подгу́ливать הִתְבַּסֵּם קִמְעָא קִמְעָא פ״ע
подгуля́ть, —гульну́ть פ״ע וְהִתְבַּסֵּם. *Обѣдъ* подгуля́лъ לֹא פַּת־הַצָּהֳרַיִם עָלְתָה יָפָה
подгуща́ть, —густи́ть עַבֵּה קְצָת (נוזלים) פ״י
поддава́ть. —да́ть הוֹשֵׁט (מלמעלה למטה) || נָתֹן עוֹד (בשחמט) || הוֹסֵף (קיטור) פ״י הִכָּנֵעַ, הַכְנֵעַ עַצְמוֹ, שֶׁעָבֵד — || —ся || וַתֵּר לְפ׳ (*кому*). *Онъ не* —дается *на это* הוּא אֵינוֹ מְוַתֵּר עַל זֶה (מְרַצֶּה לְכָךְ)
поддавки́. *Играть въ*— שַׂחֵק בְּמַכֵּה־קוּבְיָא (מין שחוק בקוביא שהמפסיד מתחשב זוכה)
подда́кивать הָהֵן, אָמֹר הֵן, עָנֹה אָמֵן אַחֲרֵי־ פ׳ פ״י
подда́лбливать, —долби́ть נַקֵּר מִלְמַטָּה פ״י
по́дданическій שֶׁל נְתִינוּת, שֶׁל נָתִין ת׳
по́дданый נָתִין ז׳
по́дданство נְתִינוּת נ׳
подда́ть *см.* поддава́ть
поддвига́ть, —дви́нуть הַתֵּק אֶל־תַּחַת, —ся || דָּחֹה —, שִׂים תַּחַת־, נָתֹן — פ״י

הִנָּתֵק אֶל־תַּחַת

поддергáй בַּעַל מְעִיל קָצָר ז׳

поддéргивать, —дёрнуть הָרֵם, אָחֹז, כַּנֵּס, הוֹרֵם, —ся || מָשֹׁךְ אֶל־, הַקְרֵב – פ״י הִמָּשֵׁךְ אֶל־

поддéрживать, —держáть סָמֹךְ, תָּמֹךְ, סַיֵּעַ, סָעֹד, עָזֹר, כַּלְכֵּל, הַחֲזֵק, הַמְשֵׁךְ פ״י || —ся הִסָּמֵךְ, הִתָּמֵךְ, הִסְתַּיֵּעַ. —*огонь* כַּלְכֵּל אֵשׁ. —*разговоръ* הַמְשֵׁךְ הַשִּׂיחָה. —*чѣмъ свое здоровье* כַּלְכֵּל בִּדְבַר־מָה אֶת בְּרִיאוּתוֹ. *Онъ* —дéрживаетъ *свое существованіе только работой* הוּא מוֹצֵא אֶת פַּרְנָסָתוֹ (נהנה, מחיה את עצמו) מִיגִיעַ כַּפָּיו. —*кого рукою* תָּמֹךְ אֶת־פ׳ בְּיָדוֹ. —*чье мнѣніе* הַחֲזֵק בִּסְבָרָתוֹ שֶׁל־פ׳. —*порядокъ* הַחֲזֵק בְּסֵדֶר

поддéржка עֵזֶר, סַעַד, סִיּוּעַ, מַשְׁעֵן, מִשְׁעָן ז׳, תְּמִיכָה, עֶזְרָה, מַשְׁעֵנָה נ׳

поддёрнуть *см.* поддéргивать

поддолбúть *см.* поддáлбливать

поддóнникъ, поддóнокъ, поддóнъ צַלַּחַת תַּחְתּוֹנָה (לכלים) נ׳

поддорóжникъ *см.* подорóжникъ

поддувáть, —дýть נַשֵּׁב מִתַּחַת לְ..., נָפֹחַ –, הָפֵחַ – פ״י

поддѣвáло רַמַּאי, נוֹכֵל, גַּנָּב ז׳

поддѣвáть, —дѣть צוּד בְּוָו, לָכֹד –, אָחֹז || חָטֹף, גָּזֹל || גָּנֹב מִן־ || (*кого*) תָּפֹס בְּדִבּוּר || הַצּוֹד, הַלָּכֵד וכו׳ —ся || רַמֵּה, עָקֹב פ״י

поддёвка פִּידְיוֹבְקָא (מעיל תחתון) נ׳

поддѣлка *и* поддѣлываніе זִיּוּף ז׳. —*печати* זִיּוּף הַחוֹתָם. —*подписи* זִיּוּף הַחֲתִימָה

поддѣлыватель מְזַיֵּף, זַיְּפָן, רַמַּאי ז׳. —*монетъ* מְזַיֵּף מַטְבֵּעוֹת

поддѣлывать, —дѣлать עָשֹׂה תַּחַת־ || עָשֹׂה בִּדְמוּת־ (בעין־) || זַיֵּף פ״י —ся || הֵעָשֵׂה תַּחַת־ || – בִּדְמוּת־ (בעין־) || הִזְדַּיֵּף || הַחֲנֵף לִפְ׳, הִתְחַבֵּב עַל־פְּ׳ (*къ кому*). —дѣлать *сваи подъ мостъ* עָשֹׂה מְצוּקִים תַּחַת הַגֶּשֶׁר. —*алмазы* עָשֹׂה שְׁמִירִים מְלָאכוּתִים. —*монеты* זַיֵּף מַטְבֵּעוֹת. —дѣлать (*или* —дѣлаться) *подъ чужую подпись* זַיֵּף חֲתִימָתָן שֶׁל אֲחֵרִים

поддѣльный מְלָאכוּתִי ת׳ || מְזֻיָּף

поддѣть *см.* поддѣвáть

подёнка זְבוּב בֶּן־יוֹם ז׳

подённикъ יוֹמֹן ז׳

подённо לְיָמִים, דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ ת״פ

подённый יוֹמִי ת׳. —ная *плата* שְׂכַר־יוֹם

подёнщикъ שְׂכִיר־יוֹם ז׳

подёнщина עֲבוֹדַת־יוֹם, שֶׁל שְׂכִיר יוֹם נ׳

подёргать מָשֹׁךְ מְעַט, מַשֵּׁךְ – (פעמים אחדות) פ״י

подёргиваніе מִשּׁוּךְ ז׳. —*членовъ* פִּרְכּוּס אֵבָרִים

подёргивать, —дёрнуть מַשֵּׁךְ לִפְרָקִים פ״י —ся || הִתְפַּרְכֵּס, רָתֹף || הִתְכַּסֵּה, קָרֹם —ся || *При этихъ словахъ его начало*— בְּדַבְּרוֹ אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ רָחֲפוּ עַצְמוֹתָיו. *Рѣка* —рнулась *льдомъ* הַנָּהָר קָרַם קֶרַח (נתכסה). *Небо* —рнулось *тучами* הַשָּׁמַיִם נִתְקַשְּׁרוּ בֶּעָבִים

подержáніе שִׁמּוּשׁ ז׳

подержáть הַחֲזֵק בִּדְבַר־מָה (במשך איזה זמן) פ״י —ся || הִתְחַזֵּק זְמַן־מָה —жанное *платье* בֶּגֶד מוּפְתָּת

подешевѣлый שֶׁהוּזַל ת׳

подешевѣть הוּזַל פ״ע

поджáривать, —жáрить צְלֹה קְצָת, טַגֵּן – פ״י

поджáристый צָלוּי קְצָת ת׳

поджáрый דַּל בָּשָׂר, רָזֶה (מחיות) ת׳

поджáть *см.* поджимáть

поджелýдочный שֶׁמִּתַּחַת לַקֵּבָה ת׳

поджéчь *см.* поджигáть

поджигáтель מַבְעִיר || מְחַרְחֵר־רִיב, מְעוֹרֵר מְדָנִים ז׳

поджигáтельство הַבְעָרָה נ׳, הֶבְעֵר || חִרְחוּר־רִיב ז׳

поджигáть, —жéчь הַבְעֵר הַצֵּת || טַגֵּן יוֹתֵר מִדַּאי (חליטות) || חַרְחֵר, עוֹרֵר, הָסֵת פ״י —ся || הִבָּעֵר, הֻצַּת

поджидáніе חִכּוּי ז׳, צִפִּיָּה נ׳

поджидáть חַכֵּה לְ..., הַמְתֵּן –, צַפֵּה – (בכל רגע) פ״ע

поджúлки עַרְקוּם, – הָעֶלְיוֹן ז׳

поджимáть, —жáть. —*ноги* כָּפֹף הָרַגְלַיִם. —*хвостъ* אָסֹף הַזָּנָב לְבֵין הָרַגְלַיִם

подзадóривать, —задóрить הָסֵת בְּ..., עוֹרֵר עַל־ פ״י

подзакóнный נִסְמָךְ עַל הַחֹק ת׳

подзáривать, —зáрить *см.* подзадóривать

подзатылокъ עֹרֶף ז׳, מַפְרֶקֶת נ׳

подзатыльникъ מַתְּנַת־יָד בָּעֹרֶף נ׳

подземéлье מְחִלָּה, מְעָרָה נ׳

подземéльный *и* —зéмный שֶׁמִּתַּחַת לָאָרֶץ ת׳

подзóрный. —ная *труба* מִשְׁקֶפֶת, קְנֵה־חָזוּת נ׳

подзóръ אֹרֶב, מַאֲרָב ז׳ || שׁוּלַיִם ר״ז

подзывáть, подозвáть קְרֹא אֵלָיו פ״י

—ся || הִקָּרֵא אֶל־
подивизіо́нно לִלְגְיוֹנוֹת ת"פ
подиви́ться הִתְפַּלֵּא עַל־, הִשְׁתָּאֵה –, הִשְׁתּוֹמֵם – פ"ע
подира́ть שָׂעֹר פ"ע. *Меня морозъ подира́етъ по кожѣ* רֶטֶט שֶׁל קֹר עוֹבֵר בִּבְשָׂרִי
подка́лывать, —коло́ть אָחוֹ בְּמַחַט מִתַּחַת|| בָּקֹעַ קְצָת פ"י
подка́пъ *см.* комила́вка
подка́пывать, —копа́ть חָפֹר מִתַּחַת־, בּוֹא בְּמַחְתֶּרֶת —ся || חָתֹר־, כָּרֹה – פ"י אֶל־ || כָּרֹה שׁוּחָה לְפ', אָרֹב –
подкарау́ливать, —у́лить *см.* подстерега́ть
подка́рмливать *см.* прика́рмливать
подка́тывать, —ката́ть *и* —кати́ть גַּלֵּל אֶל־תַּחַת, גַּלְגֵּל־ || גָּלֹל אֶל־, גַּלְגֵּל־ פ"י
—ся || הִגָּלֵל אֶל־, הִתְגַּלְגֵּל
подка́чивать *см.* подка́тывать
подка́щивать, —коси́ть קָצֹר פ"י || —ся הִקָּצֵר || כָּשֹׁל (הברכים מפחד), הָמוֹט
подква́шивать, —ква́сить הַחְמֵץ מְעַט פ"י
подки́дывать, —кида́ть *и* —ки́нуть הַפֵּל אֶל־תַּחַת־, הַשְׁלֵךְ –, הַטֵּל || הוֹסֵף עַל־|| הַשְׁלֵךְ אֶל־ —ся || זָרֹק לְמַעְלָה, הַשְׁלֵךְ – תַּחַת וכו', הַנֵּחַ חֶרֶשׁ, הַטֵּל – || עָזֹב, הַפְקֵר. —ки́нуть *письмо* הַנֵּחַ חֶרֶשׁ מִכְתָּב. —*ребенка* עָזֹב (הפקר) הַיֶּלֶד. —*подметки подъ сапоги* כַּפַּיִם מִגַּפַּיִם
подки́дышъ אֲסוּפִי ז'
по́дкладень בֵּיצַת־הַקֵּן נ'
подкла́дина אֶדֶן ז'
подкла́дка בִּטְנָה נ', מַרְפֵּד || אֶדֶן ז'
подкла́дъ *см.* по́дкладень
подкла́дывать, —кла́сть *и* подложи́ть שׂוּם תַּחַת־, הַנֵּחַ – || עָשֹׂה מַרְפֵּד (לבגד), – הוּשַׂם תַּחַת־, הֻנַּח – —ся || בַּטְנֵה פ"י
подкла́дышъ *см.* подкла́день
подклёвывать, —клева́ть נַקֵּר כָּל־, לָקֹט לְאַחַד אֶחָד פ"י
подкле́ивать, —кле́ить דַּבֵּק מִתַּחַת לְ.. פ"י
—ся || דָּבֹק מִתַּחַת לְ..
подкле́йка דֶּבֶק מִתַּחַת לְ... דִּבּוּק – ז'
подклоня́ть, —клони́ть כָּפֹף מִתַּחַת לְ.. פ"י
подклѣ́тъ דְּיוֹטָה תַּחְתּוֹנָה נ'. *Вести на*– הוֹבֵל הַכַּלָּה אֶל הָאַפִּרְיוֹן
подклю́чникъ סְגַן הַמְּלְצָר ז'
подко́ва פַּרְסַת־בַּרְזֶל נ'
подкова́ть *см.* подко́вывать
подко́зка תְּשִׁיָּה (של סוס) נ'; *см.* подко́ва
подко́вникъ הִיפּוֹקְרֵיפִּים (מין צמח) || פַּרְסָף (מין בעל חי) ז'
подко́вный שֶׁל פַּרְסַת־בַּרְזֶל ת'
подковоно́съ פַּרְסָף (מין בעל חי) ז'
подковообра́зный כְּעֵין־פַּרְסָה ת'
подко́вывать, —кова́ть חָשֹׁל (סוס) פ"י
—ся || הֵחָשֵׁל
подковы́ривать, —выря́ть *и* —вырнуть נַקֵּר מִתַּחַת פ"י
подковы́рка קִשּׁוּט (של נעלי־לבד) || מַרְצֵעַ (של כירורג) ז'
подко́жный שֶׁמִּתַּחַת לָעוֹר ת'
подкола́чивать, —колоти́ть חַזֵּק מִתַּחַת־ פ"י
—ся || הִתְחַזֵּק מִתַּחַת
подколо́дникъ אַלְמוֹנִיָּה (מין צפור) נ'
подколо́дный שֶׁתַּחַת תֵּבַת הַסַּפָּן ת'. *Змѣя* —ная אֵשֶׁת־מְדָנִים
подколоти́ть *см.* подкола́чивать
подколо́ть *см.* подка́лывать
подколѣ́нный שֶׁתַּחַת הַבֶּרֶךְ ת'
подколѣ́нокъ עַרְקוֹם, – הָעֶלְיוֹן ז'
подкопа́ть *см.* подка́пывать
подко́пный הַמְשַׁמֵּשׁ לְמַחְתֶּרֶת ת'
подко́пщикъ חוֹתֵר ז'
подко́пъ חֲתִירָה, מַחְתֶּרֶת || דֶּרֶךְ בְּמַעֲבֵה הָאֲדָמָה || עָרְמָה נ'
подкоре́нный שֶׁמִּתַּחַת לַשֹּׁרֶשׁ ת'
подкорми́ть *см.* прика́рмливать
подкоси́ть *см.* подка́шивать
подко́стный שֶׁמִּתַּחַת לָעֲצָמוֹת ת'
подко́съ כִּדְרוֹן, מוֹרָד, שִׁפּוּעַ ז'
подкра́дываться, —кра́сться הִתְגַּנֵּב אֶל־, בּוֹא בְּמַטְמוֹנִיּוֹת אֶל־ פ"י
подкра́шивать, —кра́сить צָבֹעַ קְצָת || —ся הִצָּבַע קְצָת || צָבֹעַ כְּעֵין־ פ"י
подкру́чивать, —крути́ть הִתְעַבֵּת יוֹתֵר־ || עַבֵּת יוֹתֵר פ"י
подкры́льный שֶׁמִּתַּחַת לִכְנָפַיִם ת'
подкрѣ́па חִזּוּק, סַעַד, מִשְׁעָן, עֵזֶר ז'
подкрѣпле́ніе חִזּוּק, עֵזֶר, מִשְׁעָן, מָעוֹז, סַעַד ז', תְּמִיכָה נ'
подкрѣпля́ть, —крѣпи́ть תָּמֹךְ, סָעֹד, חַזֵּק, סָעֹד לֵב, —ся || אַמֵּץ פ"י הִתְחַזֵּק, קַבֵּל תְּמִיכָה. —крѣпи́ть *свои силы* חַזֵּק אֶת כֹּחוֹ. —*войско* הוֹסֵף עַל־הַחַיִל. *Это лекарство* —крѣпи́ло *больного* רְפוּאָה זוּ הֵשִׁיבָה נֶפֶשׁ הַחוֹלֶה. —*свое мнѣніе* חַזֵּק אֶת דַּעְתּוֹ, – סְבָרָתוֹ. —*кого въ несчастіи* הַחֲזֵק בִּידֵי אִישׁ בַּצַּר לוֹ.

—ться (*или* —крѣплять *себя*) *пищею* סָעֹד לִבּוֹ בַּאֲכִילָה וּשְׁתִיָּה

подкузмить נַמֵּה, עָקֹב פ״י

подкуликать הִתְכַּסֵּם פ״ע

подкупать, —купить שַׁחֵד, נָתֹן שׁוֹחַד פ״י

подкупной לוֹקֵחַ שׁוֹחַד, מִשְׁתַּחֵד ת׳

подкупъ בֶּצַע, שׁוֹחַד, מַתַּן־בַּסֵּתֶר ז׳

подкустный שֶׁמִּתַּחַת לַשַּׂיִת ת׳

подлаживать, —ладить כַּוֵּן אֶל־, הַשְׁוֵה־, הַתְאֵם, —ся || הִתְאֵם (כלי־זמר זה לזה) פ״י היה מְכֻוָּן || (*къ кому*) הִסְתַּגֵּל אֶל־פְּ׳, הִגָּרֵר אַחֲרֵי־פְּ׳]

подлаза ז׳ נַחְלָן, חוֹנֵף

подламывать, —ломать *и* —ломить שְׁבֹר מִתַּחַת פ״י || —ся הִשָּׁבֵר מִתַּחַת

подласкиваться, —ласкаться הִתְחַנֵּף לִפְ׳ פ״ע, גְּנֹב דַּעְתּוֹ שֶׁל פְּ׳ פ״י

подлегать, —лечь (*къ кому*) שְׁכַב מִתַּחַת לְ שְׁכַב אֵצֶל־פְּ׳ פ״ע

подлёдный ת׳ שֶׁמִּתַּחַת לַקֶּרַח

подлежать הָיֹה מֻטָּל תַּחַת־, עָמֹד בִּרְשׁוּתוֹ שֶׁל־פְּ׳, הָיֹה שַׁיָּךְ לִפְ׳, הָיֹה זָקוּק לִפְ׳ פ״ע. *Дѣло это* —житъ *окружному суду* דִּין זֶה שַׁיָּךְ לְבֵית־דִּין שֶׁל גָּלִיל. —*какому-либо вѣдомству* הַמָּצָא בִּרְשׁוּתָהּ שֶׁל פְּקִידוּת פְּ׳. *Это не* —житъ *сомнѣнію* אֵין דָּבָר זֶה מֻטָּל בְּסָפֵק. *Это* —житъ *еще сомнѣнію* עֲדַיִן דָּבָר זֶה הָיָה תָּלוּי וְעוֹמֵד. —*спору* מֻטָּל בְּסָפֵק. *Преступникъ* —житъ *смертной казни* פּוֹשֵׁעַ זֶה נִגְזְרָה עָלָיו מִיתָה (נדון למיתה, פסקו דינו למיתה)

подлежащее ז׳ נוֹשֵׂא הַמַּאֲמָר

подлежащій הַשַּׁיָּךְ, הַזָּקוּק, הַנִּזְקָק, הַנִּמְצָא תַּחַת־ ת׳. —*судъ* בֵּית דִּין הָרָאוּי. *Прѣступокъ* —*тюремному заключенію* עֲבֵירָה שֶׁעָנְשָׁהּ (שמתחייבים עליה) הַתְּפִיסָה. *Преступникъ* —*смертной казни* פּוֹשֵׁעַ שֶׁנִּתְחַיֵּב מִיתָה

подлекарь *см.* подлѣкарь

подлетать, —летѣть || פְּרֹחַ אֶל־תַּחַת־ פְּרֹחַ אֶל־, עוּף־, חוּשׁ —, מַהֵר — פ״ע

подлецъ ז׳ נָבָל, בְּלִיַּעַל

подлечь *см.* подлегать

подливать, —лить יָצֹק עוֹד אֶל־, שָׁפֹךְ־ פ״י —ся || הוּצַק עוֹד אֶל־

подливка *и* подливъ יְצִיקָה עוֹד _ הוֹסָפָה (של נוזלים) נ׳ || זוֹם, זוּמָן, רֹטֶב ז׳

подлизывать, —лизать לַקֵּק כְּלֵי־ פ״י || —ся || הִתְלַקֵּק כְּלֵי־ || הִתְחַנֵּף

подлинникъ ז׳ אוֹרִיגִינָל, עֶצֶם־הַכְּתָב, גּוּף, מָקוֹר

подлинно בֶּאֱמֶת, בְּפֹעַל, אֶל־נָכוֹן, עַל־נָכוֹן ת״פ

подлинность נ׳ נְכוֹנוּת, אֲמִתִּיּוּת, אַבְּתֶינְטִיּוּת

подлинный אוֹרִיגִינָלִי, מְקוֹרִי, אַבְּתֶינְטִי, אֲמִתִּי, נָכוֹן ת׳. —ное *письмо* גּוּף־הָאִגֶּרֶת. —ныя *его слова* עֶצֶם־דְּבָרָיו. —ныя *извѣстія* יְדִיעוֹת נְכוֹנוֹת. *Утверждать за* —ное הַעֲמֵד דָּבָר עַל בֻּרְיוֹ. —*алмазъ* שָׁמִיר אֲמִתִּי

подлипала ז׳ אֲרִי בֶּן שׁוּעָל

подлипать, —липнуть הִדָּבֵק מִתַּחַת לְ... דָּבֹק לְ.. פ״ע || הַעֲרֵם עַל־פְּ׳ פ״י

подлить *см.* подливать

подличать עָשֹׂה נְבָלָה, הַשְׁפֵּל עַצְמוֹ, עָשֹׂה מַעֲשִׂים מְכוֹעָרִים פ״ע

подло כְּאַחַד הַנְּבָלִים, בִּנְבָלָה ת״פ

подлобный שֶׁבֵּין הָעֵינַיִם, שֶׁמִּתַּחַת לַמֵּצַח ת׳

подлобье בֵּין הָעֵינַיִם ת״פ. *Смотрѣть изъ* —бья הַעֲמֵד פָּנִים זוֹעֲפוֹת

подлогъ זִיּוּף ז׳, רַמָּאוּת נ׳

подложить *см.* подкладывать

подложно בְּזִיּוּף ת״פ

подложность ז׳ זִיּוּף (של חתימה, תעודה)

подложный מְזֻיָּף ת׳. —*документъ* תְּעוּדָה מְזֻיֶּפֶת. *Сдѣлать* —ложную *подпись* זַיֵּף חֲתִימָה. —ложная *духовная* צַוָּאָה מְזֻיֶּפֶת

подломать *и* —ломить *см.* подламывать

подлопаточный שֶׁתַּחַת אַמַּת־הַשֶּׁחִי ת׳

подлость דְּבַר־בְּלִיַּעַל ז׳, נְבָלָה, תּוֹעֵבָה נ׳

подлунный שֶׁתַּחַת הַיָּרֵחַ, שֶׁבַּתֵּבֵל ת׳

подлый בְּלִיַּעַל, נָבָל ז׳

подлѣ עַל־, אֵצֶל, עַל־יַד, עַל גַּב מ״י

подлѣзать, —лѣзть || זָחֹל לְתַחַת־ (*къ чему*) || זָחֹל אֶל־ (*къ кому*) הִתְחַנֵּף לִפְ׳ פ״ע]

подлѣкарь ז׳ סְגַן־הָרוֹפְאִים

подлѣплять, —лѣпить דַּבֵּק מִתַּחַת־. —ся || הִדָּבֵק — פ״י הָדְבֵּק מִתַּחַת־

подлѣсничій ז׳ סְגַן־הַיַּעְרָן

подлѣсокъ חֹרֶשׁ, יַעַר צָעִיר ז׳, חֻרְשָׁה || סִגְלָא, בַּלְבִּית (מין פרח) נ׳

подлѣсье ז׳ מָקוֹם אֵצֶל הַיַּעַר

подлянка נ׳ בַּת־בְּלִיַּעַל

подмазка ז׳ מִשְׁחָה מִתַּחַת לְ.. נ׳ || מֶלֶט

подмазывать, —мазать מָשֹׁחַ בְּ.. מִתַּחַת־, סוּד, סַיֵּד פ״י

подмалёвывать, —малевать סוּד, סַיֵּד, חַדֵּשׁ הַצֶּבַע פ״י

подманивать, —манить פַּתֵּה אֶל־, הַדֵּחַ פ״י

подманка פִּתּוּי ז׳, הֲדָחָה נ׳

подмарённикъ ז׳ גַּלְיוֹן (מין צמח)

подмáсливать, —мáслить מָרֹחַ בְּחֶמְאָה, מָשֹׁחַ בְּשֶׁמֶן, הוֹסֵף חֶמְאָה, אוֹ שֶׁמֶן || הַשְׁחֵד לְפִי פ״י || —ся הִמָּרֵחַ בְּחֶמְאָה, הִמָּשֵׁחַ בְּשֶׁמֶן

подмастéрье ז׳ שׁוּלְיָא, סְגַן שֶׁל אוּמָן

подмáхивать, —махнýть פַּנֵּה בִּמְהֵרָה (אבק), הַשֵּׁב || חָתֹם (ניר) בִּמְהִירוּת פ״י

подмáчивать, —мочи́ть הַרְטֵב קְצָת פ״י || —ся רָטֹב

подмáщивать, —мости́ть עֲשֵׂה נִדְבָּךְ פ״י || —ся עָלֹה עַל הַנִּדְבָּךְ

подмерзáть, —мёрзнуть קָפֹא קְצָת (מקר) פ״ע

подмёрзлый ת׳ קָפוּא קְצָת

подмести́ *и* **подмéсть** *см.* подметáть

подметáльщикъ ז׳ מְטַאְטֵא, כַּבְּדָן

подметáть, —мести́ *и* **—мéсть** טַאְטֵא, כַּבֵּד || פַּנֵּה אֶל תַּחַת פ״י

подметáть *см.* подмётывать

подмётка סוּלְיָם חָדָשׁ (במנעלים ישנים, למשל). *Подкинуть —тки подъ сапоги* סַלְיֵם מְנָעֲלַיִם. *Онъ ему и въ —тки не годится* הוּא אֵינוֹ מַגִּיעַ לְקַרְסוּלָּיו

подмётный, —ное *письмо* ז׳ כְּתַב־נְאָצָה

подмёточный ת׳ שֶׁל סוּלְיָם

подмётчикъ ז׳ בַּעַל כְּתַב־נְאָצָה

подмётывать, —метáть *и* **—метнýть** הַטֵּל לְתַחַת־, הַנַּח בַּחֲשַׁאי, טָמֹן — || סַלְיֵם נְעָלִים, תָּפֹר תְּפִירָה קַלָּה פ״י

подмётышъ *см.* подки́дышъ

подми́гивать, —мигнýть רָמֹז, רָזֹם, קָרֹץ בָּעֵינַיִם פ״ע

подминáть, —мя́ть רָמֹס, דּוּשׁ בָּעֲקֵבִים פ״י || —ся הֵרָמֵס

подмóга סַיֵּד, מַשְׁעֵן, סִיּוּעַ, עֵזֶר ז׳, עֶזְרָה, מַשְׁעֵנָה נ׳

подмокáть, —мóкнуть רָטֹב מִלְּמַטָּה, הֵרָטֵב מִתַּחַת פ״ע

подмóклый ת׳ רָטוּב מִלְּמַטָּה

подмолáживать, —молоди́ть חַדֵּשׁ נְעוּרֵי־פ׳ || הָבֵא לִידֵי תְּסִיסָה פ״י || —ся הִתְחַדֵּשׁ נְעוּרָיו שֶׁל פ׳

подмóлвить *см.* поддáкивать

подморáживать, —морóзить הַקְפֵּא בְּקֹר פ״י || —ся הָקְפֵּא || הַתְחֵל נִקְפָּא, הִקָּפֵא מְעַט פ״ע [בְּקֹר]

подмости́ть *см.* подмáщивать

подмóстки נ׳ נִדְבָּךְ, מַרְבָּד ז׳, || בָּמָה (בְּתֵיאַטְרוֹן)

подмочи́ть *см.* подмáчивать

подмóчка ז׳ מִרְטָב מִלְּמַטָּה

подмывáть, —мы́ть כַּבֵּס מְעַט, רָחֹץ — || הָדֵחַ כַּבֵּס, הִתְרַחֵץ || —ся || מִתַּחַת, שְׁנֵית — פ״י

הִשָּׁטֵף מִלְּמַטָּה. *Рѣка —мы́ла берегъ* הַנָּהָר שָׁטַף אֶת הַחוֹף. *Меня такъ и —вáетъ разсказать* אֵינִי יָכוֹל לִכְבֹּשׁ הַדְּבָרִים בְּלִבִּי]

подмы́зокъ ז׳ חֲצַר־הַפַּרְוָר

подмы́лье ז״ר מֵי־סַבּוֹן

подмы́ть *см.* подмывáть

подмы́шка ז׳ בֵּית־הַשֶּׁחִי

подмы́шковый ת׳ שֶׁל בֵּית־הַשֶּׁחִי

подмѣ́на *и* **подмѣнéніе** נ׳, תְּמוּרָה, הַחְלָפָה, חֲלִיפִין נ״ר

подмѣ́нивать, —мѣня́ть, —мѣни́ть הַחֲלֵף בַּחֲשַׁאי, הָמֵר— פ״י || —ся הִתְחַלֵּף בַּחֲשַׁאי

подмѣ́нный ת׳ מוּחְלָף בַּחֲשַׁאי, מוּמָר—

подмѣ́нъ *см.* подмѣ́на

подмѣня́ть *см.* подмѣ́нивать

подмѣ́сить פ״י לוּשׁ, לְתוֹךְ־, בָּלֹל בְּ..

подмѣ́ска, пóдмѣсь *и* **пóдмѣсъ** בִּילָה, תַּעֲרוּבָה נ׳

подмѣчáть, —мѣ́тить תָּפֹס, רָאֹה פ״י, || —ся הֵרָאֵה || הִתְבּוֹנֵן פ״ע

подмѣ́шивать, —мѣшáть בָּלֹל אֶל־, עַרְבֵּב פ״י || —ся הִתְעָרֵב הִבָּלֵל

подмя́ть *см.* подминáть

подначáліе נ׳ עֲמִידָה בִּרְשׁוּת־פ׳, מִשְׁמַעַת

подначáльный ת׳ עוֹמֵד בִּרְשׁוּת־פ׳

подначáльство *см.* подначáліе

поднебéсная נ׳ תֵּבֵל, אֶרֶץ

поднебéсный ת׳ שֶׁתַּחַת הַשָּׁמַיִם; אַרְצִי

поднебéсье ז׳ רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם

поднёбный ת׳ שֶׁל הֵךְ, חִכִּי

поднёбье ז׳ הֵךְ

поднесéніе נ׳ מַשְׂאֵת

поднести́ *и* **поднéсть** *см.* подноси́ть

поднéсь ת״פ עַד הַיּוֹם הַזֶּה

поднимáть, —ня́ть הָרֵם, נָשֹׂא, נַטֵּל, הַעֲלֵה, הַגְבֵּהַ, הַעֲמֵד, הָקֵם || הַחֲרֵד, עוֹרֵר, הָסֵת, עָלֹה —לְמַעְלָה, קוּם; —ся || הִנָּשֵׂא, עוֹדֵד פ״י פָּרֹץ, הִבָּקֵעַ; הִתְקוֹמֵם, הִתְחוֹלֵל || (*вверхъ по рѣки*) עָלֹה בְּמַעֲלֵה הַנָּהָר || הוּקַם, הוּרַם, הֻגְבַּהּ. *—ня́ть платокъ съ полу* הָרֵם הַמִּטְפַּחַת מֵעַל הַקַּרְקַע. *—руку* הָרֵם יָד. *—на кого руку* הָרֵם יָדוֹ עַל־פ׳. *—голову* הָרֵם רֹאשׁ. *—оружіе* הָרֵם נֶשֶׁק. *—занавѣсъ* הָרֵם אֶת הַמָּסָךְ. *—паруса* הָרֵם (מָתֹחַ) אֶת הַמִּפְרָשִׂים. *Вѣтеръ —ня́лъ облако пыли* הָרוּחַ הֶעֱלָה עֲנַן־אָבָק. *—ня́ть плотину на три фута* הַגְבֵּהַ אֶת הַבֶּלֶם עַד־כְּדֵי שָׁלֹשׁ רֶגֶל. *—носъ* הַגְבֵּהַ אַף, הִתְגָּאֵה

—*кого на ноги* הַעֲמֵד אֶת פ' עַל רַגְלָיו. —*уши* (מחיות) הַעֲמֵד אָזְנָיו. *Онъ* —нялъ *весь домъ* הוּא הֶחֱרִיד אֶת כָּל בְּנֵי הַבַּיִת. —нять *народъ* הַחֲרֵד הָעָם. —*дичь* הַחֲרֵד חַיָּה אוֹ עוֹף מִמְּקוֹמָם. —*вопросъ* עוֹרֵר שְׁאֵלָה. —*дѣло* עוֹרֵר מִשְׁפָּט. —*образа* הוֹצֵא הָאִיקוֹנִיּוֹת מִן הַתְּרָפוֹת. —*шумъ* עוֹרֵר (הָקֵם) שָׁאוֹן. —*платье* כַּנֵּס שׁוּלֵי־הַמַּלְבּוּשׁ. —*якорь* שַׁלַּח (העלה) עֹגֶן. —*на себя руки* שְׁלַח יָד בְּנַפְשׁוֹ, אַבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת. —*кого на смѣхъ* — לַגְלֵג עַל־פ', חַיֵּךְ. —ться *на гору* עָלֹה הָהָרָה. *Барометръ* —нялся הַבָּרוֹמֶטֶר עָלָה. *Акціи* —нялись *въ цѣнѣ* הַשַּׁעַר שֶׁל הַמְּנָיוֹת עָלָה. —ться *съ постели* קוּם מִמִּשְׁכָּבוֹ. *Онъ упалъ, но тотчасъ же* —нялся הוּא נָפַל אֲבָל קָם לְאַלְתַּר. —нялся *хохотъ* צְחֹק פָּרַץ. —*крикъ* צְעָקָה פָּרְצָה. *Всѣ* —нялись *на общаго врага* כֻּלָּם הִתְקוֹמְמוּ נֶגֶד הָאוֹיֵב הַכְּלָלִי. —нялась *буря* הִתְחוֹלְלָה סְעָרָה. —нялась *стая голубей* עֲדַת־יוֹנִים פָּרְחָה לְמַעְלָה. *Вода* —нялась הַמַּיִם גָּאוּ. *У меня волосъ* —нялся *дыбомъ* שַׂעֲרִי סָמַר. —ться *на хитрость* הָלֹךְ בְּעָרְמָה. *Онъ* —нялся *въ общественномъ мнѣніи* הוּא נִתְעַלָּה בְּדַעַת הַקָּהָל. *У меня рука на него не* —нимается אֵין יָדִי יְכֹלָה לָגַעַת בּוֹ לְרָעָה

подновле́ніе ז' חִדּוּשׁ

подновля́ть, —нови́ть פ"י חַדֵּשׁ פְּנֵי־, קוֹמֵם
||—ся הִתְחַדֵּשׁ פְּנֵי־, הוּקַם מֵחָדָשׁ

подного́тная נ"ר מַצְפּוּנוֹת, מַטְמוֹנִיּוֹת. *Онъ знаетъ всю* —ного́тную הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַדָּבָר לְכָל פְּרָטֵי־פְּרָטָיו

подно́жіе הֲדוֹם, כֶּבֶשׁ, שְׁרַפְרַף || אֶדֶן, פִּיוֹדֶסְטָל ז'

подно́жка ז' אֶדֶן, דַּרְגָּה נ'

подно́жки ז' שְׁטִיחַ־הַחֻפָּה

подно́жный ת' שֶׁתַּחַת הָרַגְלַיִם. —*кормъ* חָצִיר־מִרְעֶה

подноси́ть, —нести́ הַגֵּשׁ, הַעֲלֵה || הוֹשֵׁט, הַגֵּשׁ וכו' ||—ся הוּבַל, הֻבָא, הֻקְרַב פ"י. —*кушанье* הַגֵּשׁ אֹכֶל. —*подарокъ* הוֹשֵׁט דּוֹרוֹן

подно́ска *см.* поднесе́ніе

подно́сный ת' שֶׁל טַרְוָן || מוּגָשׁ, מוּשָׁט

подно́съ ז' טַס, טַרְוָן

подно́щикъ ז' מֶלְצַר

подня́ть *см.* поднима́ть

по́до *см.* подъ

подоба́етъ ת' רָאוּי; יָאֶה, נָאֶה. *Тебѣ* —*честь и слава* לְךָ כָּבוֹד וְהָדָר, לְךָ נָאוָה תְהִלָּה

подо́бенъ ז' נִגּוּן שֶׁל פְּסוּקֵי דְזִמְרָה

подо́биться *см.* уподо́биться

подо́біе ז', דִּמְיוֹן, דְּמוּת נ'. *Человѣкъ сотворенъ по образу и по* —бію *Божію* הָאָדָם נִבְרָא בְּצֶלֶם אֱלֹהִים וּבִדְמוּתוֹ. *На* —біе *сахарной головы* כְּעֵין גְּלִיל שֶׁל סֻכָּר

подо́блачный ת' שֶׁמִּתַּחַת לֶעָבִים

подо́бно ת' כְּעֵין, כַּיּוֹצֵא בְּ..

подо́бный ת' דּוֹמֶה, שָׁוֶה. —ные *треугольники* מְשֻׁלָּשִׁים דּוֹמִים. *И тому* —ное וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה. *Ничего* —наго לֹא הָיוּ דְבָרִים מֵעוֹלָם, לֹא מִנֵּיהּ וְלֹא מִקְצָתֵיהּ, לֹא דֻבִּים וְלֹא יַעַר

подобостра́стіе ז' מַשֹּׂא־פָּנִים; חֲלַקְלַקּוֹת, הַכְנָעָה יְתֵרָה נ'

подобостра́стный חַנְפָן, נִכְנָע (כעבדא קמא מרא) ז']

подобра́ть *см.* подбира́ть

подови́къ נ' לְבֵנָה (שרופה באש)

подово́й ת' הַשָּׂרוּף בָּאֵשׁ

подогна́ть *см.* подгоня́ть

подогну́ть *см.* подгиба́ть

подогрѣва́ніе ז' חִמּוּם

подогрѣва́ть, —грѣ́ть פ"י חַמֵּם, חָמֵם מְעַט
||—ся הִתְחַמֵּם, הֵחַם

пододвига́ть, —дви́нуть *см.* поддвига́ть

подожда́ть פ"ע הַמְתֵּן מְעַט, חַכֵּה־, שְׁהֵה קְצָת

подозва́ть *см.* подзыва́ть

подозри́тельный ז' נֶחְשָׁד, חָשׁוּד || חַשְׁדָן

подозрѣва́ть פ"י חָשֹׁד

подозрѣ́ніе ז' חֲשָׁד

подо́йникъ ז' סֵפֶל־הֶחָלָב

подойти́ *см.* подходи́ть

подо́йть *см.* доить

подо́конникъ ז' אֶדֶן־הַחַלּוֹן, סַף –

подоко́нный ת' שֶׁמִּתַּחַת לַחַלּוֹן

подоко́нокъ *и* подоко́нье *см.* подо-ко́нникъ

подолби́ть *см.* пода́лбливать

подо́ліе ר"ז, מוֹרַד־הָר ז' רַגְלֵי־הָר

подо́лъ נ' (של בגד) שָׂפָה || *см.* подо́ліе

подо́льникъ ז"ר (של בגד־שרד) שׁוּלַיִם

подо́льно ת"פ בְּמִקְצָת

подо́льный *см.* подго́рный

подольща́ться, —льсти́ться פ"ע, הִתְחַנֵּף לִפ'

גָּנֹב דַּעְתּוֹ שֶׁל־פ׳, גָּנֹב לִבּוֹ שֶׁל־פ׳ פ״י

подомáшнему כְּבַעַל־בַּיִת, פָּשׁוּט ת״פ. *Быть одѣтъ —* הָיֹה לָבוּשׁ בְּמַלְבּוּשֵׁי־בַּיִת

подомéтръ פּוֹדוֹמֶיטֶר (מודד דרך) ז׳

подóнки מִשְׁקָע ז׳, פְּקָטִים ז״ר, קֻבַּעַת נ׳

подóночный, подóнный מָלֵא שְׁמָרִים ת׳

подоплёка, —плéчье בִּטְנַת־הַכֻּתֹּנֶת (של אכרים) נ׳. *Это знаетъ одна грудь да —* לִבָּא לְפוּמָּא לָא גַלֵּי

подопрѣвáть, —прѣть הִתְקַלְקֵל מִזֵּעָה פ״ע

подопрѣлый מְקֻלְקָל מִזֵּעָה ת׳

подорвáть *см.* подрывáть

подорожáть *см.* вздорожáть

подорожи́ть. *Не —чьимъ* לֹא הַחְשֵׁב אֵיזֶה דָּבָר פ״י, הָקֵל בְּ... פ״ע

подорóжная תְּעוּדַת־מַסָּע בְּסוּסֵי פּוֹסְטָא נ׳

подорóжникъ פְּלִילְיָה (מִין צֶמַח) נ׳ || גִּבְתּוֹן (מִין צִפּוֹר) ז׳

подорóжный שֶׁל דֶּרֶךְ, מוּנָח בַּדֶּרֶךְ ת׳

подорѣшникъ *см.* подлѣсникъ

подоси́новикъ פִּטְרִיַּת־הַצַּפְצָפָה נ׳

подослáть *см.* подсылáть

подоспѣвáть, —спѣть בּוֹא בִּזְמַנּוֹ, בְּעִתּוֹ, בְּשַׁעְתּוֹ פ״ע

подостлáть *см.* подстилáть

подотвѣтный *см.* отвѣтственный

подоткнýть *см.* подтыкáть

подóхлый נִפְגָּר, פֶּגֶר, נְבֵלָה ת׳

подóхнуть הִפָּגֵר פ״ע

подóшва פַּעַם, כַּף־רֶגֶל נ׳ || סוּלְיָה ז׳ || רַגְלֵי־הָר ר״ז

подóшвенный, —швеный סוּלְיָתִי ת׳

подпадáть, —пáсть נָפֹל לְתַחַת־, הִלָּכֵד בְּ... הִוָּקֵשׁ־ פ״ע. —пáсть *подъ чью немилость* הַעֲלֵה עַל עַצְמוֹ חֲמַת־פ׳

подпáивать, —пáять רַתֵּךְ מִתַּחַת, הַלְחֵם־ פ״י

подпáивать, —пои́ть שַׁבֵּר, הַשְׁקֵה לְשִׁכָּרוֹן פ״י

подпáкостить (*кому*) הַזֵּק לִפ׳ פ״י

подпáлзывать, —ползти́ זָחֹל לְתַחַת־ פ״ע

подпáливать, —пали́ть הַצֵּת אֵשׁ בְּ..., הַדְלֵק פ״י

подпáлина מְקוֹם נִשְׂרָף ז׳

подпáлка חֲרִיכָה (מתחת) נ׳

подпáривать, —пáрить רַכֵּךְ בְּקִיטוֹר, קַטֵּר פ״י

подпáрывать, —порóть פַּשֵּׁחַ, הַתֵּר || —ся הִתְפַּשֵּׁחַ, הֻתַּר (הבטנה) פ״י

подпáхивать. —пáхать חָרֹשׁ קְצָת פ״י || —ся הֵחָרֵשׁ קְצָת

подпáхивать, —пахнýть טַאְטֵא קְצָת, כַּבֵּד־ פ״י

подпáхивать נָתֹן רֵיחַ קְצָת פ״ע

подпёка קְרוּם־הַבִּשּׁוּל (של פת) ז׳

подпекáть, —пéчь אָפֹה עוֹד מְעַט || הַקְרֵם || —ся הִקָּרֵם || פָּנֹה שֶׁל פַּת (בתנור) פ״י פָּנִיָּה שֶׁל פַּת

подпёрка מַאֲרוּפָה (אצל פלח־רחים) נ׳

подпечáтывать, —тать הַשְׁלֵם הַהַדְפָּסָה הוֹסֵף לְהַדְפִּיס || חָזֹר וְחָתֹם פ״י

подпéчекъ, подпéчникъ, подпéчье אֲחוֹרֵי־הַתַּנּוּר (הרוסי) ז״ר

подпивáть הִשְׁתַּכֵּר בְּפַעַם בְּפַעַם פ״ע

подпи́ливать, —пили́ть נַסֵּר מִתַּחַת־, נַסֵּר מִתַּחַת־, הַשּׁוֹף || —ся שׁוֹף־ פ״י

подпи́локъ מַשּׁוֹף, מַגְרֵד, שׁוֹפִין ז׳, שׁוֹפִינָא נ׳

подпи́лочный שֶׁל מַשּׁוֹף, שׁוֹפִינָאִי ת׳

подпирáть, —перéть סָעֵד, סָמֹךְ, תָּמֹךְ פ״י || —ся הִסָּעֵד, הִסָּמֵךְ, הִתָּמֵךְ

подписáніе הִתְחַיְּבוּת (בחתימת־יד) || חֲתִימָה עַל־ נ׳

подпи́ска חֲתִימָה, חֲתִימָה עַל־ נ׳. *Дать —ку* הִתְחַיֵּב בַּחֲתִימַת־יָדוֹ

подписнóй שֶׁל הַחֲתִימָה ת׳

подпи́счикъ מָנוּי, חוֹתֵם, חָתוּם, בָּא עַל הֶחָתוּם ת׳

подпи́сывать, —сáть חָתֹם עַל־ פ״י || —ся חָתֹם עַצְמוֹ עַל־, חָתֹם עַל־ || זַיֵּף. —ться *на издающійся лексиконъ* חָתֹם עַל מִלּוֹן הַיּוֹצֵא לָאוֹר. —*на газету* חָתֹם עַל עִתּוֹן. —*подъ чужую руку* זַיֵּף חֲתִימָתָם שֶׁל אֲחֵרִים

пóдпись חֲתִימַת־יָד נ׳. *За —сью* בַּחֲתִימַת־יָדוֹ שֶׁל־

подпи́ть הִתְבַּסֵּם פ״ע

подплáтка מַטְלִית נ׳

подплáчивать *см.* подплати́ть

подплетáло רַמַּאי ז׳

подплетáть, —плéсть עֲבַת מִלְמַטָּה, קָלֹעַ || הַמְעֵד רַגְלָיו שֶׁל אִישׁ, הַכְשֵׁל בְּרֶגֶל אֶת־פ׳ || עֻבַּת מִתַּחַת, הִקָּלַע || —ся רַמֵּה פ״י

подплывáть, —плы́ть שָׂחֹה אֶל־תַּחַת, שׁוּט —, שָׂחֹה וְהִתְקָרֵב, שׁוּט — פ״ע

подпля́сывать, —сáть חָגֹג (לקול של מוּסִיקָא אוֹ שֶׁל נִגּוּן) פ״ע

подползáть *см.* подпáлзывать

подполкóвникъ סְגַן־הַלֶּגְיוֹנֶר ז׳

подполкóвничій שֶׁל סְגַן־הַלֶּגְיוֹנֶר ת׳

подпóлокъ הַבִּטְנָה שֶׁבַּחֵיק נ׳

подпóлье מְחִלָּה תַּחַת הַקַּרְקַע נ׳. —пóльный שֶׁתַּחַת הַקַּרְקַע || חֶשְׁאִי ת׳

подпóра בִּרְקוֹס (מוט שתומכים בו) || עֵזֶר, סַעַד ז׳, מִשְׁעֶנֶת, תְּמִיכָה נ׳

подпóрный שֶׁל בִּרְקוֹס, הַתּוֹמֵךְ ת׳

подпорóжье תחתית האשדה נ׳
подпорóть *см.* подпáрывать
подпóрочный *см.* подпóрный
подпорýчикъ סגן־הליטיננט ז׳
подпóчва מעבה־האדמה || יסוד ז׳
подпóчвенный שבמעבה־האדמה ת׳
подпоя́ска חגור, אזור, אבנט ז׳
подпоя́сывать, —я́сать שנס מתנים, חגר, אזר פ״י || —ся שנס מתניו, התאזר, חגר
подправля́ть, —прáвить תקן פ״י היטב, || —ся תקן הוטב,
подпрáпорщикъ ז׳ סגן־נושא־הדגל
подпрýга חבק, אזור־האכף ז׳
подпрýживать, —прýжить הדק את החבק פ״י
подпрýжный של חבק, חבקי ת׳
подпры́гивать, —гнýть הנתר, קפץ, דלג || קפץ אל־, — תחת פ״ע
подпрягáть, —пря́чь *см.* припрягáть
подпускáть, —пущáть, —пусти́ть נתן לגשת, —להכנס, —לבוא, —להתקרב || הוסף, ערבב פ״י || —ся הנתן לגשת וכו׳. *Дичь не* —каетъ *къ себѣ* הציד אינו נותן לגשת אליו. —тить *непріятеля къ городу* נתן לאויב להתקרב אל־העיר. *Больной никого къ себѣ не* —кáетъ החולה לא יתן לשום איש לגשת אליו. —сти́ть *масла въ воскъ* ערבב שמן בדונג
пóдпускъ רשיון־הכניסה ז׳
подпýшивать, —пушáть, —пуши́ть בטן בפרוה פ״י
подпýшка בטנת־פרוה נ׳
подпѣвáть נמר עם־פ׳ פ״י
подпя́тный שתחת העקב ת׳
подрáвнивать, —ровня́ть ישר קצת, — מלמטה, השוה —, שוה פ״י || —ся השתוה, התישר. —*волосы* ספר את השער מלמטה
подрадѣ́ть עשה חפצו של־פ׳, עשה באפן רצוי לפ׳ פ״י
подражáніе חקוי , מעשה־קוף ז׳
подражáтель מחקה, עושה מעשה־קוף ת׳
подражáть (*кому или чему*) חקה, עשה מעשה־קוף פ״י
подраздѣлéніе חלוק שוב ז׳, התחלקות — נ׳
подраздѣля́ть, —ли́ть חלק שוב פ״י || —ся התחלק שוב
подрáзнивать, —дразни́ть קנטר כפעם בפעם, הקנט —, סנט — פ״י
подразумѣвáть הבן ב... שמע ב.. פ״ע

|| —ся היה מובן, הסתבר, השתמע
подрастáть, —рости́ גדל, עלה, צמח פ״ע
подрáть התחל רץ (בכל כחו) פ״ע
подрáться הכה איש אחיו, התכתש עם־פ׳ פ״ה
подрёберный שתחת הצלעות ת׳
подремáть הרדם מעט, נום- פ״ע
подри́зникъ פודריזניק (מעיל הכומר תחת בגד השרד) ז׳
подрóбно בפרטות, בפרוטרוט ת״פ
подрóбность פרט ז׳, פרטות נ׳. *Ближайшія*—сти *дѣла* פרטי־הדבר ודקדוקיו. *Вдаваться въ* —сти חכנס לפרטיו של דבר]
подрóбный פרטי ת׳
подровня́ть *см.* подрáвнивать
подрожáть חרד זמן־מה, רעד-
подростáть *см.* подрастáть
подрубáть, —рубить קצץ מלמטה, גזר—, קצץ —|| גדע || עשה שפה לבגד פ״י || —ся מלמטה || העשה בשפה
подрýга חברה, רעה, רעיה נ׳
подругóму בדרך אחרת, באפן אחר ת״פ
подрýжески במשפט ידידים, כדרך- ת״פ
подружи́ть רעה פ״י || —ся התרעה עם־פ׳, התרועע-
подрукáвный שתחת השרולים ת׳
подрумя́нивать, —румя́нить סמק קצת, סקר—, כרכם— || הקרם (פת בתנור) פ״י || —ся התכרכם, הקרם
подрýчникъ עומד־ליד, עוזר, שוליא ז׳
подрýчно על־ידי, ברחבה ת״פ
подрýчный מצוי על־יד, מצוי ברשות,— תחת ידי־ || עוזר של עבד ת׳
подрывáть, —ры́ть חפר מתחת־, כרה—, חתר חתירה מתחת־, בוא —|| חתר— פ״י || —ся במחתרת
подрывáть, —дорвáть קרע מלמטה, פוצץ, נפץ באויר || הסב נזק, הזק, הסג גבול פ״י || —ся התפוצץ. —*авторитетъ кого* מעט דמותו של־פ׳
подры́въ נזק, היזק ז׳, הסגת־גבול נ׳
подры́ть *см.* подрывáть
подрѣ́зка קצוץ (מלמטה) ז׳
подрѣзнóй מקצץ מלמטה ת׳
подрѣ́зъ מקום־הקצוץ (מלמטה) ז׳
подрѣ́зывать, —рѣ́зать קצץ מלמטה, קצץ מלמטה, הקצץ || —ся קצץ— פ״י —*кому крылья* קצץ כנפיו של־פ׳
пóдрѣзь גזרה נ׳, מקום־הגזר || סולים של ברזל (בעגלת־החרף) ז׳
подря́блый *см.* передря́блый

подря́бнуть *см.* передря́бнуть
подря́гивать, —дрягáть פ״י נַעְנֵעַ (בְּרַגְלַיִם)
подряди́ть *см.* подряжáть
подряди́ться *см.* принаряжáться
подря́дный ת׳ שֶׁל קַבְּלָנוּת, קַבְּלָנוּתִי
подря́дческій ת׳ קַבְּלָנִי
подря́дчикъ ז׳ קַבְּלָן
подря́дъ נ׳ קַבְּלָנוּת. *—на поставку муки* הַמְצָאַת־קֶמַח בְּקַבְּלָנוּת. *Ставить дрова по* —ря́ду הַמְצֵא עֵצִים בְּקַבְּלָנוּת.
подря́дъ זֶה אַחַר זֶה, בְּסֵדֶר, לְפִי הַסֵּדֶר, עַל פִּי הַסֵּדֶר ת״פ
подряжáть, —ряди́ть שָׂכֹר || הַמְצֵא דְּבַר־מָה הַשָּׂכָר עַצְמוֹ || קַבֵּל בְּשָׂכָר יָדוּעַ פ״י —ся || קַבֵּל עַל עַצְמוֹ הַשָּׂכָר. —ться *на работу* עַצְמוֹ לַעֲבוֹדָה. *—на поставку провіанта* קַבֵּל עַל עַצְמוֹ לְהַמְצִיא צֵידָה
подряжáться *см.* принаряжáться
подря́сникъ הַמְּעִיל הַתַּחְתּוֹן שֶׁל הַכֹּמֶר ז׳
подсáживать, —сади́ть הַעֲלֵה, הוֹשֵׁב עַל־, עֲזֹר לַעֲלוֹת עַל־ || הָכֵן מַאֲרָב || שְׁתֹל עוֹד פ״י || —ся הֵעָזֵר לַעֲלוֹת אֶל־ || הִשָּׁתֵל עוֹד
подсáливать, —сáлить מָשֹׁחַ (מרח) בְּחֵלֶב פ״י
подсáсывать, —сосáть גָּרֹר אוֹ מָשֹׁךְ (מים) לְתַחַת־ פ״י
подсви́стывать, —сви́снуть לַוֵּה בִּשְׁרִיקָה, פָּזֵם — פ״ין
подсвѣ́чникъ פָּמוֹט ז׳, מְנוֹרָה נ׳
подси́живать, —сидѣ́ть עֲזֹב אֶת פ׳ לְנַפְשׁוֹ (בְּמִשְׂחַק הַקְּלָפִים) פ״י
подси́нивать, —сини́ть כָּחֵל קְצָת פ״י || —ся הִתְכַּחֵל קְצָת
подскáбливать, —скобли́ть גָּרֵד קְצָת, מָחֵק — פ״ין
подскáзчикъ לוֹחֵשׁ, מַקְרִיא ז׳
подскáзывать, —сказáть לָחֹשׁ, הַקְרֵא פ״י
подскáкивать, —скочи́ть, —скокну́ть קְפֹץ לְתַחַת־, דַּלֵּג — פ״ע
подскáкивать, —скакáть בּוֹא רָכוּב פ״ע
подскобли́ть *см.* подскáбливать
подскóкъ קְפִיצָה נ׳
подскребáть, —скрести́ и —скрéсть גָּרֵד קְצָת, הַקְצֵה, שַׁפֵּה — פ״י
подслáщивать, —слащáть и —спасти́ть הַמְתֵּק קְצָת פ״י || —ся הִמָּתֵק קְצָת
подслу́живать, —служи́ть и —ться עֲשֵׂה חֶסֶד עִם־פ׳ פ״י, הַחֲנֵף לְפ׳ פ״ע
подслу́шивать, —слу́шать צוּת פ״י
подслѣ́поватый בַּעַל רְאִיָּה קְצָרָה, קְצַר־רְאוּת ת׳
подсмáтривать, —смотрѣ́ть אָרֹב לְפ׳, הַשְׁגֵּחַ בַּסֵּתֶר אֶל־ פ״ע
подсмѣ́иваться, —смѣ́яться לַגְלֵג עַל־פ׳, לַעַג לְפ׳ פ״ע
подснѣ́жникъ שַׁלְגָּנִית (מין פרח) נ׳
подснѣ́жный שֶׁתַּחַת הַשֶּׁלֶג ת׳
подсóба מִשְׁעָן ז׳, עֶזְרָה נ׳
подсобля́ть, —соби́ть עֲזֹר עַל־ בָּיֵא לְפ׳, יַד פ׳ פ״ע
подсóвывать, —совáть и —су́нуть הַנֵּחַ בְּחֵשָׁאי, טָמֹן — פ״י || —ся הִנָּחֵה בְּחֵשָׁאי
подсоли́ть הוֹסֵף מֶלַח || הַקְדֵּחַ תַּבְשִׁילוֹ שֶׁל פ׳ (עשה רעה לפ׳) פ״י
подсóлнечная כַּדּוּר־הָאָרֶץ ז׳, תֵּבֵל נ׳
подсóлнечникъ שִׁמְשִׁיָּה, זְהָרָה (מין פרח) נ׳
подсосáть *см* подсáсывать
подсóхлый יָבֵשׁ קְצָת ת׳
подсóхнуть *см.* подсыхáть
подспóривать, —спóрить עֲזֹר, תָּמֹךְ, סָמֹךְ לְפ׳, עָמֹד — פ״ין
подспóрье עֵזֶר, מִשְׁעָן ז׳
подстáвка מְסִבָּה נ׳, מִשְׁעָן || מַרְכָּב (שֶׁל נבל) ז׳
подстáвливать, —ставля́ть, —стáвить הַעֲמֵד תַּחַת־, שׂוּם־, נָתֹן —, נָתֹן לִפְנֵי־, נָתֹן לְפ׳ || —ся הֵעָמֵד תַּחַת־. —стáвить *скамейку подъ ноги* הַעֲמֵד שְׁרַפְרַף תַּחַת־הָרַגְלַיִם. *—кому ногу* נָתֹן מִכְשׁוֹל לִפְנֵי־פ׳. *—щеку для поцѣлуя* נָתֹן הַלְּחִי לְנוֹשֵׁק. *—руку подъ струю* נָתֹן יָדוֹ תַּחַת קִלּוּחַ־הַמַּיִם.
подставнóй שֶׁל שֶׁקֶר, מְזֻיָּף || עָרוּךְ, מוּכָן, בְּזָמָן ת׳
подстáвочный שֶׁל מִשְׁעָן, סְטַמְבָּאִי ת׳
подстáроста סְגַן־הַזָּקֵן (של העדה) ז׳
подстéгивать, —стегáть בַּטֵּן, תָּפֹר בָּטָן, הִתְבַּטֵּן מִתַּחַת פ״י || —ся
подстéгивать, —стегну́ть דְּפֹק בַּשּׁוֹט, הַלְקֵה פ״י
подстерегáтельство אֶרֶב, מַאֲרָב ז׳
подстерегáть, —стерéчь אָרֹב לְ..., צְדֵה־, צַפֵּה — פ״ע || תָּפֹשׂ, מָצֹא פ״י || —ся הִתָּפֵס, הִמָּצֵא
подстилáть, подостлáть הַצַּע תַּחַת־ || —ся הֻצַּע תַּחַת־ || רָבֹד פ״י
подсти́лка מַצָּע ז׳, הַצָּעָה נ׳
подсти́лочный שֶׁל מַצָּע ת׳
подсторожи́ть אָרֹב לְפ׳ פ״ע || תָּפֹשׂ פ״י
подстрáивать, —стрóить בְּנֵה מִתַּחַת לְ... || הַתְאֵם (כלי זמר אחד לשני) פ״י
подстрекáніе הֲסָתָה, הַדָּחָה נ׳
подстрекáтель מֵסִית מַדִּיחַ ז׳
подстрекáтельный הַמֵּסִית, הַמַּדִּיחַ, הַמְּעוֹרֵר לְ... ת׳

подстрекáтельство *см.* подстрекáніе
подстрекáть, —стрекнýть , הסת , הדח
עורר פ״י
подстригáть, —стрúчь קצץ מלמטה, ספר -׳
קצץ מלמטה, הסתפר — || ся— || גזז — פ״י
ספר שערו קצת
подстропúльный שתחת המעזיבה ת׳
подстрóчный, —*переводъ* תרגום שורה בשורה ז׳
подстрѣливать, —стрѣлúть (פצע) פלח
הפצע בירִיה ся— || בירִיה פ״י
подступать, —ступúть *и* —ся קרב
אל־ , נגש — פ״ע. *У него слезы* —ступáютъ *къ горлу* דמעות מחניקות אי־ בגרונו. *Къ нему нельзя* —ться אפשר לגשת אליו
пóдступъ גישה , קריבה נ׳
подстывáть, —стыть התקרר, הצטנן פ״ע
подстя́гивать, —стягнýть *см.* пристя́гивать
подсудúмость מצב של עמידה בדין ז׳
подсудúмый נאשם ת׳
подсýдность עמידה בדין נ׳
подсýдный עומד לדין ת׳
подсýмокъ אשפה נ׳
подсýнуть *см.* подсóвывать
подсýрмливать, —сурмúть (*брови*) השחר גבות העינים פ״י
подсусѣживаться, —сусѣдиться עשה עצמו שכן לפ׳, הכנס עצמו אל־פ׳ בשכנות פ״ע
подсýшивать, —сушúть יבש קצת || יבש קצת, התיבש — ся— || יותר כדאי פ״י
подсылáть, —дослáть שלח , בהשאי פ״י
השלח בחשאי, השתלח — ся— ||
подсы́лка *и* подсы́лъ ז׳ תשלוח חשאי
подсы́льный שלוח חשאי ת׳
подсыпáть, —сы́пать, שפך עוד, זרה — פ״י
השפך עוד, דזרה — ся— ||
пóдсыпь, подсы́пка שפיכה, זריה נ׳
подсытúть המתק במי־דבש פ״י
подсыхáть, —сóхнуть יבש מעט, התיבש — פ״ע
подсѣвáть, —сѣять זרע עוד מעט, זרע שוב פ״י
подсѣвка *и* подсѣвъ תוספת זריעה, זריעה אחר זריעה נ׳
подсѣдáть, —сѣсть התישב אצל־פ׳ פ״ע
подсѣдéльникъ אזור דאכף ז׳
подсѣдéльный נושא אכף ת׳. —ная *лошадь* סוס נושא אכף
подсѣдина נ׳ אבן־המרה (של סוס)
подсѣдъ ז׳ (בעזורות) שער לבן
подсѣка נ׳ (שנכרתו האילנות) קרחה של יער
подсѣкáть, —сѣчь כרת מתחת, גזר —, גדע — || ся— התלף. קפח פ״י *Онъ любитъ* —*на экзаменъ* דרכו לקפח בבחינה. *Платокъ* —кáется המטפחת מתליפת
подсѣсть *см.* подсѣдáть
подсѣять *см.* подсѣвáть
подтáивать, —тáять המס נ׳ המוג, התמוגג, התמסמס, התמוזמז פ״ע
подтáкивать, —тáкнуть *см.* поддáкивать
подтáлкивать, —толкáть, —толкнýть דחף אל־תחת, הזח —, הזז — פ״י
подтáлкивать, —толкнýть || נתן דחיפה נתן אות ע״י דחיפה פ״י
подтáпливать, —топúть הפק יותר , חמם (את התנור) פ״י
подтáскивать, —таскáть *и* — тащúть סחב אל־תחת, משך —, גרר — פ״י || ся— המשך אל־תחת, הסחב, הגרר
подтасóвка ערבוב (הקלפים) ברמאות ז׳
подтасóвывать, —тасовáть ערבב (קלפים) ברמאות פ״י
подтáчивать, —тачáть תפר (נעלים) מלמטה פ״י || ся— תפר מלמטה, התפר —
подтáчивать, —точúть הדד קצת, השחז — || ся— הוחד || כרסם מלמטה (מתולעים) פ״י קצת, השחז — || כרסם מלמטה, התכרסם —
подтáять *см.* подтáивать
подтвердúтельный מחזק, מאשר, מקים ת׳
подтверждáть, —твердúть חזק , אשר , קים || הוכח, אמת, חזר וקים פ״י || ся— התחזק, התאשר, התקים. —твердúть *что клятвою* השבע על דבר, קים דבר בשבועה. *Опытъ* —твердúлъ *эту истину* הנסיון הוכיח אמתות זו. —дúть *приказаніе* חזר וקים את הפקודה
подтверждéніе חזוק, אשור, קיום, אמות ז׳, הוכחה, אשרתא נ׳. *Это извѣстіе требуетъ еще* —нія ידיעה זו צריכה אשור. *Въ* —*моихъ словъ* בדברי לאמת את דברי. —*приказанія* חזוק הפקודה
подтекáть, —тéчь זרג מתחת, הזחל —, שבלת — || הקרש (בדם) פ״ע
подтёкъ נ׳ הקרשת־דם
подтерéть *см.* подтирáть
подтёсывать, —тесáть הקצע מלמטה , הקצה — פ״י || ся— הקצע מלמטה
подтéчь *см.* подтекáть

подтибривать, —тибрить קנה במשיכה, גנב פ״י

подтирать, —тереть נגב, קנח פ״י || —ся נגב התנגב || קנח עצמו, גרד עצמו

подтирка נגוב, קנוח ז׳

подтискивать, —тиснуть לחץ לתחת־, הדק־, כבש־ פ״י || —ся דחק עצמו לתחת, הלחין אל־תחת, הכבש־

подтокъ זליגה לתחת־ נ׳

подтолкать, —толкнуть *см.* подталкивать

подтопить *см.* подтапливать

подтормозить *см.* тормозить

подточить *см.* подтачивать

подтравливать, травить שסה (על־ ציד), רדף, השא על־ פ״י

подтрунивать, —трунить לגלג, חיך, לעג, התל פ״ע

подтыкать, подоткать ארג עוד פ״י

подтыкать, —тыкать *и* подоткнуть תקע מלמטה פ״י || —ся התקע מלמטה || הסתר, הסתתר

подтягивать, —тянуть משך לתחת־, סחב־, גרר־ || עבר על פני־, סבב את־, משך אל־, סחב־ || שנץ בחזקה || נמר עם־ פ״י || —ся המשך לתחת־, הסחב־, הגרר־ || הענב היטב, החרז־, השנץ־]

подтяжки בתפות נ״ר

подтяпать, —тянуть גנב, קנה במשיכה פ״י

подудить *см.* дудить

подумать חשב ב... התישב־, המלך בדעתו פ״ע

подумывать חשב ב.. לפרקים, הרהר — פ״ע

подурачки בשטות, מעשה שוטים ת״פ

подурачить שטה בפ׳, התל —, התעולל — || —ся התבדח, התעולל, הסתולל — פ״ע השתגע]

подурить *см.* дурить

подурнелый שנתכער, שנתמאס ת׳

подурнеть *см.* дурнеть

подуститель הולך רכיל, מסית, מדיח, מחרחר (ריב) ז׳

подустительный של מסית, של מדיח ת׳

подустить *см.* подущать

подустъ קפרינף (מין דג) ז׳

подуть נשב זמן־מה, התחיל נושב, — נופח || נפח — פ״ע

подутюжникъ תושבת־המגהץ נ׳

подучать, —учивать, —учить הסת לדבר־מה, פתה בחשאי, למד עוד מעט פ״י || —ся התפתה בחשאי לדבר־מה

подушечный של כר ת׳

подушка כר ז׳, כסת נ׳

подушный של גלגלת ת׳. —ная *подать* מס־גלגלת ז׳, גלגלית, כרגא נ׳

подущать, —устить השא פ׳ בחשאי, הסת —, הדח — פ״י

подущеніе הסתה, הדחה נ׳

подхватъ, *на—* *см.* наподхватъ

подхватывать, —хватить אחז (בשעת נפילה), תפס (בשעת בריחה) || מלא דברי־פ׳ || זמר עם־ (כל המקהלה) פ״י

подхвостникъ רצועת־הזנב (בכלי־הסוס) נ׳

подходить, подойти בוא לתחת־ || נגש אל־, נגוש —, קרב —, התקרב — || היה סמוך ל... גבל || התאם, יאה פ״ע. *Судно* подошло *подъ мостъ* הספינה באה אל־ תחת הגשר. *Я* подошёлъ *подъ навѣсъ* באתי תחת גג־המחסה. Подойти *къ окну* נגוש אל החלון. Подойдите *ко мнѣ* קרב אלי. *Этотъ лѣсъ* —ходитъ *къ моимъ лугамъ* יער זה סמוך הוא לשדותי. *Эти цвѣта* —ходятъ *одинъ къ другому* הצבעים הללו מתאימים זה לזה. —*подъ мѣру* התאם למדה, החזק את המדה הדרושה

подходка גרוד ז׳ || מגרדה נ׳

подходчивый בעל־נמוס, מערב עם־הבריות || עובר על־דעתו, רתוי ת׳

подходъ קריבה, גישה נ׳

подходящій יאה, נאה, הגון, ראוי ת׳

подхомутникъ כבירא דערקתא ז׳

подцапать, —цапнуть תפס, חטף || גנב, קנה במשיכה פ״י

подцвѣчать, —цвѣчивать, —цвѣтить יפה, צבע קצת פ״י || —ся הצבע קצת; העשה בעל־צבע

подцѣпить *см.* подцѣплять

подцѣпка אחוז ז׳, רכיסה נ׳

подцѣпливать, —цѣплять, —цѣпить אחז מלמטה, רכס מתחת || חטף, גנב פ״י || —ся האחז מלמטה וכו׳ ||

подчаливать, —чалить הדק היטב (סירה אל דבר־מה) || חתר אל־ || מדד באנך פ״י

подчалокъ סירתנא (בספינה) נ׳

подчасокъ ממלא מקומו של בעל־המשמר ז׳

подчасъ לפעמים, לפרקים, לעתים, יש אשר־ ת״פ

подчашій, подчашникъ סגן־המשקה ז׳

подчелюстный שתחת־הלחי ת׳

подчёркивать, —черчивать, —черкнуть *и* —чертить משך קו תחת־, רשם (למשל, השבושים בכתב) || הדגש פ״י || —ся הרשם || הדגש

подчéрнивать. —нúть השחר קצת פ״י
||—ся השחר קצת
подчертúть, —чéрчивать *см.* подчёркивать
подчиванie ז׳ כבוד (של אורחים)
пóдчивать, по— פ״י כבד (אורחים)
подчинéнie שעבוד ז׳ || הכנעה, השתעבדות נ׳
подчинённость השתעבדות, הכנעה, משמעת נ׳
подчинять, —чинúть , הכנע, שעבד, כבש
הכבש , הכנע , —ся || הכבש , הדבר פ״י
הכנע עצמו, שעבד —
подчúстка , נקוי ז׳, טהרה || מחיקה נ׳
גרוד || מחק (בספר) ז׳
подчищáть, —чúстить טהר, נקה || מחק,
—ся || גרד || זמר , גזז (אילנות) פ״י
подчóсъ *см.* спáржа [השהר וכו׳]
подчрéвie נ׳ תחתית־הבטן
подшéйникъ נ׳ רצועת־הצואר (של סוס)
подшёрстокъ צמר קצר ז׳, פרוה של חרף
(לבעלי־חיים) נ׳
подшибáть, —шибúть הכשל והפל, הכה־,
הפל || גרם היזק (במכחר) פ״י. —бúть
глазъ פצע עין
подшивáть, —шúть תפר מתחת־ל.. ||
—ся || התפר מתחת כסה בקרשים פ״י
ל.., כסה בקרשים
подшúвка תפירה מתחת־ ל.. נ׳ || כסוי
בקרשים ז׳
подшивнóй ת׳ תפור מתחת ; מחזק
подшúпникъ ז׳ נקב של אמבול, — בלוט
подшúть *см.* подшивáть
подшкúперъ ז׳ סגן־הקברניט
подштáнники ז״ר תחתונים (של מכנסים)
подшýчивать, —шутúть , התעלל בפ׳
השחק על־פ׳, התל בפ׳ פ״י
подщёлкивать, —щелкнýть *см.* прищёлкивать
подъ נ׳ קרקע, תחתית
подъ *и* **пóдо** ...תחת, אצל, ב... ל... קרוב ל
ישב בקרבת־ מ״י. *Ѣсть —дерево*
הובל בצל אילן. *Вести —руку*
מסר בשליבות־זרוע. *Отдать —судъ*
נתן לדין. *Посадить —арестъ*
במצב של במשמר. *—пьяную руку*
שכור. *—вечеръ* לעת ערב. *Ему —сорокъ лѣтъ* קרוב הוא לארבעים שנה.
—новый годъ סמוך לראש־השנה. *Что вы разумѣете —этимъ словомъ*
מה־בונתך במלה זו. *—бѣлымъ соусомъ*
ברטב לבן. *Поле —рожью*
שדה בית־שפון. *Жить —городомъ*
ישב בקרבת־העיר
подъёмистый ת׳ בעל בית־קבול גדול (בספינה)
подъёмный ת׳ מורם , מונף. *—мостъ*
גשר מפלש. —ныя *ворота*
קטרקטון. —ное *орудie* מחיל , מיחלא. —ная
лошадь סוס־משא. —ныя *деньги*
הוצאות־הדרך, הנסיעה
подъёмщикъ ז׳ (בטיפוגרפיא) בקפל
подъёмъ תנופה, העלאה, הרמה || הוצאה נ׳,
בטול || שנוי־מקום, מסע ז׳, עקירת־דירה ||
כף־הרגל נ׳, עקב || מחיל ז׳, מיחלא נ׳ ||
קפול (בטיפוגרפיא) ז׳. *—тѣла покойника*
הוצאת־הנפטר. *Деньги на—*
מעות להוצאות־הדרך. *Онъ легокъ на—*
קל הוא מן הזריזים. *Онъ тяжелъ на—*
קשה להזיז אותו במקומו, חובש הוא את־מקומו
подъи— *см.* поды—
подъѣдáть, —ѣсть , כרסם מתחת (מלמטה)
הסל , גרם || גרם הפסד, הפסד ל.. פ״י
—ся || כרסם מתחת (מלמטה) , החסל וכו׳
подъѣздный ת׳ של כניסה, של איתון
подъѣздъ קריבה || ביאה, כניסה נ׳, איתון ,
שער־האיתון ז׳
подъѣзжáть, —ѣхать (ברכיבה) הקרב
אל־, נגוש — || החלק לשון לפ׳, החנף — ,
גנב דעתו של פ׳ פ״י
подъѣсть *см.* подъѣдáть
подъѣхать *см.* подъѣзжáть
подъязы́чный ת׳ שתחת הלשון
подъярéмный ת׳ נושא משא, מושך בעל
—ныя *животныя* בהמות־משא
подъять *см.* поднять
подъя́ческiй ת׳ של סופר בית־דין
подъя́чiй , סופר של בית־דין || בעל־מזמות
מעוות־הדין ת׳
поды́грывать, —грáть || פזם (בכלי־זמר)
התל בפ׳, לגלג על־ פ״ע
подымáть *см.* поднимáть
поды́мный ת׳ לבית
поды́скиваться, —скáться ,חפרה על־פ׳
חרש רעה על־פ׳, בקש רעת־פ׳, ארב לפ׳ פ״י
подыскнóй ת׳ של ארב, — מארב
пóдыскъ ז׳ ארב, מארב
поды́шать פ״י שאף רוח קצת, נשם קצת
поды́щикъ ארב , חורש רעה על־פ׳, מבקש
подѣвáть, —дѣть *см.* дѣвáть [רעת־פ׳ ז׳]
подѣ́ствовать פ״י פעל, — על־, השפע על־
подѣлúться *см.* подѣля́ться
подѣ́лка, —лочка נ׳ עבודה קטנה

подѣло́мъ, —ему בצדק באתהו זאת. Его наказали— שקל למטרפתו ת
подѣлочный של עבודה קטנה ת'
подѣлывать, —пать עשה דבר־מה קמעא קמעא, עשה כה וכה, עבד לפרקים פ"י
Что вы —ваете מה־שלומך, מה־מעשיך
подѣльный של מלאכה, של עבודה ; של מעשה ת'. —ная плата שכר־עבודה
подѣля́ться, —ли́ться חלק עם־פ' פ"י
подѣтски במעשה־ילדים, כילד ת"פ
подѣть *см.* подѣва́ть
подюжинно תריסר תריסר ת"פ
подюжѣлый שנשתמן, שנתחזק, שהבריא ת'
подюжѣть *см.* дюжѣть
поеди́нокъ דואיל, דו־קרב ז', מלחמת־הבינים נ'. *Вызвать на—* הזמן לדו־קרב
поеди́ночный השייך לדו־קרב ת'
поеди́нщикъ דואילן, איש־הבינים, מנוצכום ז'
поели́ку מאשר, באשר, יען אשר, יען כי, יען וביען, על־כן, מתוך ש..., כיון ש..., משום ש.. מ"ק]
поёмистый *см.* поёмный
поёмный שטוף, מוצף, סחוף, שנשטף ת'
поёмъ, סחוף, שטף־מים, פרץ־ ז', טופנא, הצפה נ']
поéнie השקאה נ'
пожа́дничать *см.* жа́дничать
пожа́лованie הענקה, זבידה נ', כבוד ב... זכוי ב... ז'
пожа́ловать הענק, זבד, הפרן, סבב, תשר, כבד ב... זכה — || מנה פ"י || בקר, בוא אל־פ' פ"ע
—кому землю הענק אדמה לפ'.
—кому орденъ כבד לפ' באות־כבוד.
Прошу —ко мнѣ на обѣдъ במטותא אלי לפת־הצהרים
пожа́луй יהא בך, מהיכא תיתא ת"פ
пожа́луйста במטותא ת"פ
пожалѣть *см.* жалѣть
пожа́рить צלה קצת || פ"י
пожа́рище שרפה גדולה, דליקה — נ' || מקום־השרפה, יקוד ז'
пожа́рный של שרפה, — דליקה || מכבה ת'
пожа́ръ שרפה, דליקה, תבערה נ'
пожа́тie לחיצה נ'. *—руки* תבוק־יד
пожа́ть *см.* пожима́ть *и* пожина́ть
пожда́ть המתן קצת, חכה — בתר ועיר פ"ע
пожёвывать, —жева́ть, לעס כפעם בפעם לעס קצת פ"י
пожела́нie רצון, חפץ ז', משאלה, בקשה, אוה ; ברכה נ'
пожела́ть *см.* жела́ть
пожёлклый שנתכרכם ת'

пожёлкнуть התכרכם, נבל, הכמש פ"ע
пожелти́ть צהב, כרכם פ"י
пожелтѣлый *см.* пожёлклый
пожелтѣть התכרכם פ"ע
пожени́ть השא (כמה בני־אדם) פ"י ||—ся עשה נשואין (מכמה בני־אדם)
по́женный של אפר, של נאות־דשא ת'
поже́нски, מעשה־אשה, כדרך־הנשים, כארח־, כאשה ת"פ
поже́ртвованie תרומה, נדבה נ' || קרבן ז'; הקרבה נ'
поже́ртвовать *см.* же́ртвовать
пожёстклый *и* пожестѣлый שנתקשה ת'
пожёсткнуть *и* пожестѣть התקשה פ"ע
поже́чь שרף קצת פ"י || *см.* пожига́ть
пожи́ва מותר, יתרון, שבר, רוח, בצע ז', הרוחה, תועלת, טובה נ'. *Здѣсь ему нѣтъ —вы, плохая—* כאן לא ימצא שלל
пожива́ть חיה פ"ע. *Каково —ваете* מה־שלומך
поживи́шка רוח של מה־בכך ז'
поживля́ть, —живи́ться מצא רוח, —שבר, השתכר פ"י. *Тутъ есть чѣмъ —ви́ться* יש כאן מקום להרויח
пожига́ть, —же́чь שרף כל־ פ"י ||—ся השרף]
пожидѣть קלש, התקלש פ"ע
пожи́зненный לכל ימיו ת"פ
пожило́й בא בימים, — בשנים ת'
пожима́ть, —жа́ть לחץ קצת, דחק —, —ся || עטה — || המשך (הכתפים) פ"י צמק, התכוץ || קרב
пожина́ть, —жа́ть קצר פ"י || —ся הקצר. *—лавры* עשה לעצמו שם תהלה, — מוניטון בעולם (של מנצח)
пожира́ть, —жра́ть אכל, בלע, בלע פ"י ||—ся האכל, אכל, הבלע
пожирѣть שמן, השתמן פ"ע
пожи́тки רכוש ז', נכסים ז"ר
пожи́ть חיה, ראה חיים || ישב ב.. (זמן מה) פ"ע
по́жниво *см.* жни́во
по́жня בר, אפר, אבל ז', ערה נ', נאות־דשא ז"ר
пожра́ть *см.* пожира́ть
пожужжа́ть זמזם קצת פ"ע
пожури́ть נזף כפ', חרף כפעם בפעם פ"י
по́за פוזא, עמידת־הגוף נ', מצב — ז'
позаба́вить *см.* забавля́ть
позаблёклый כמוש קצת ת'
позаблёкнуть הכמש קצת פ"ע
позабо́чивать, —забо́титься דאג ל.. פ"ע

позабрáть *см.* забирáть
позабывáть, —забы́ть *см.* забывáть
позави́довать *см.* зави́довать
позавинти́ть בָּרֹג הֵיטֵב, בָּרֹם – פ"י
позáвтракать *см.* зáвтракать
позавчерá שִׁלְשׁוֹם ת"פ
позавѣ́сить מְתֹחַ וִילוֹן, הַנֵּחַ– פ"י
позавязáть *см.* завя́зывать
позавя́лый כָּמוּשׁ קְצָת, נוֹבֵל קְצָת ת'
позавя́нуть *см.* позаблёкнуть
позагáдить טַנֵּף כְּלִ־, לַכְלֵךְ־, גָּאֵל – פ"י ||—ся הִתְלַכְלֵךְ, טֻנַּף, לְכֹלַךְ
позагорѣ́лый שָׁזוּף (בחמה) ת'
позагорѣ́ть הִשָּׁזֵף (בחמה) פ"ע
позаготóвить עַתֵּד לָרֹב, הָכֵן צֵידָה פ"ן
позагрязни́ть לַכְלֵךְ כְּלִ־, זַהֵם – פ"י
позадержáть עַכֵּב קְצָת פ"י
позади́ ת"פ אַחֲרֵי, מֵאָחוֹר, מֵאֲחוֹרֵי. *Онъ остался*— הוּא נִשְׁאַר מֵאֲחוֹרֵי. *Я шелъ*— אֲנִי הָיִיתִי מְהַלֵּךְ אַחֲרֵי. —*дома* מֵאֲחוֹרֵי־הַבַּיִת
позадолжáть הֵעָשֵׂה בַּעַל חוֹב פ"ע, לְוֵה מָמוֹן פ"י
позадѣ́лать *см.* задѣ́лывать
позаи́мствовать *см.* заи́мствовать
позакáпать טַפְטֵף עַל־ פ"ע, לַכְלֵךְ בְּ.. פ"י ||—ся טַפְטֵף עַל עַצְמוֹ; הִתְלַכְלֵךְ בְּ..
позакидáть *см.* закидáть
позаклáдовать עֲלֹב בְּעַד כְּלִ־ || נָתֹן בְּמַשְׁכַּנְתָּא כְּלִ־, נָתֹן בַּעֲבוֹט כְּלִ־ פ"י
позаклéить *см.* заклéить
позаклепáть *см.* заклёпывать
позакопáть *см.* закопáть
позакопти́ть עַשֵּׁן פ"י ||—ся הִתְעַשֵּׁן
позакоптѣ́лый *см.* закоптѣ́лый
позакоптѣ́ть הֵעָשֵׂה מְעֻשָּׁן קְצָת פ"ע
позакрáсить *см.* закрáшивать
позакупи́ть *см.* закупи́ть
позамáзать מוֹחַ (בכמה מקומות), סָתֹם (בדבק) פ"י
позамарáть לַכְלֵךְ קְצָת; זַהֵם כְּלִ־ פ"י
позамáслить לַכְלֵךְ בְּשֶׁמֶן אוֹ בְּשׁוּמָן פ"י
позамéдлить שְׁהֵה קְצָת, הִתְעַכֵּב – פ"ע
позамóлкнуть הִשְׁתַּתֵּק לִזְמַן־מָה (מרבים) פ"ע
позамочи́ть הַרְטֵב קְצָת פ"י
позамѣшкáть *см.* позамéдлить
позапáчкать לַכְלֵךְ קְצָת כְּלִ־ פ"י
позаплѣ́сневѣть *см.* плѣ́сневѣть
позапоздáть אַחֵר קְצָת, הִתְמַהְמֵהַּ –, בּוֹשֵׁשׁ־, שְׁהֵה – פ"ע

позапрóшлый שֶׁלִּפְנֵי הֶעָבָר ת'
позапря́тать *см.* запря́тывать
позапыли́ть אַבֵּק קְצָת, עַפֵּר – פ"י
позапятнáть הַכְתֵּם כְּלִ־ (או בכמה מקומות) פ"י
позаржáвѣлый חָלוּד קְצָת ת'
позаржáвѣть *см.* заржáвѣть
позáриться (*на что*) הִתְאַוֵּה לְדָבָר־ בָּה פ"ע, חָמֹד פ"י
позасади́ть *см.* засади́ть
позасели́ть הוֹשֵׁב קְצָת פ"י
позасóхлый שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ ת'
позасóхнуть *см.* засóхнуть
позастарѣ́лый *см.* застарѣ́лый
позастрóить *см.* застрóить
позасты́лый קָפוּא קְצָת ת'
позасѣ́ять *см.* засѣ́ять
позатаскáть סָחֹב עַד־, מָשֹׁךְ – || הַפְחֵת הַסָּחֵב ||—ся הַפְחֵת מַלְבּוּשׁ, בָּלֹה – פ"י
позатвердѣ́лый שֶׁנִּתְקַשָּׁה קְצָת ת'
позатвердѣ́ть *см.* затвердѣ́ть
позаштóпать *см.* заштóпывать
позвáнивать, —звони́ть צַלְצֵל כִּזְמַן לִזְמַן, צַלְצֵל קְצָת פ"ע
позвáть *см.* позывáть
позвéнивать, —звенѣ́ть צַלְצֵל פ"ע
позволéніе הֶתֵּר, רִשְׁיוֹן ז', רְשׁוּת, הַרְשָׁאָה, הַתָּרָה נ'. *Съ* —*нія начальства* בִּרְשְׁיוֹן הַמֶּמְשָׁלָה. *Съ* —*нія сказать* בִּמְחִילָה
позволи́тельный כָּרְשָׁה, מֻתָּר ת'. *Это* —*но* זֶה מֻתָּר
позволи́ть, —звóлить הַרְשֵׁה, הַתֵּר, נָתֹן רְשׁוּת לְפ', נָתֹן לְ.. פ"ע ||—ся הֱיֵה מֻתָּר. *Здоровье не* —*ляетъ мнѣ выходить* מַצַּב בְּרִיאוּתִי לֹא יַרְשֵׁנִי לָצֵאת הַחוּצָה. *Мое состояніе не* —*ляетъ этого* מַצָּבִי לֹא יַתִּירֵנִי לַעֲשׂוֹת זֹאת
позвонóкъ חוּלְיָה שֶׁל שִׁדְרָה נ', פֶּרֶק || פַּעֲמוֹן, זוּג (בצואר בהמה) ז'
позвонóчникъ שְׁפִּינְגִילוֹס (מין צדף) ז' || שִׁדְרָה, עֹצֶה נ'
позвонóчный שֶׁל חוּלְיָה ת'. —*столбъ* חוּט הַשִּׁדְרָה. —*ныя животныя* בַּעֲלֵי חוּלְיוֹת
позвучáть הַשְׁמֵעַ קוֹל פ"י
позвѣ́рски כַּחַיָּה ת"פ
пóздній אַחֲרוֹן ת' || כְּיָאוֹחֵר. —*ніе плоды* פֵּירוֹת אֲפִילִים. —*часъ* שָׁעָה מְאוּחֶרֶת. *До* —*ней ночи* עַד שָׁעָה מְאוּחֶרֶת בַּלַּיְלָה. Позднѣ́йшіе *потомки* דּוֹרוֹת הַבָּאִים, —הָאַחֲרוֹנִים

по́здно ת״פ בזמן מאוחר, באחור זמן. По́зже *обыкновеннаго* באחור מן הרגיל. *Не* по́зже *пяти часовъ* לא מאוחר מחמש שעות. *Онъ пришелъ* по́зже *всѣхъ* הוא אחר לבוא מכלם. *Онъ пришелъ очень*— הוא אחר מאד לבוא

поздня́къ ז״ר פירות אפילים || בעל חי מאחר (בלידתו) ז׳

поздоро́ваться *см.* здоро́ваться

поздоро́виться *Не* —вится *ему отъ этого* לא יעלה לו יפה, לא יבשם לו

поздоро́ву ת״פ בשלום, בטוב

поздоровѣ́ть *см.* здоровѣ́ть

поздрави́тель ז׳ מברך (במזל טוב)

поздрави́тельный ת׳ של ברכת מזל טוב

поздра́вить *см.* поздравля́ть

поздравле́ніе נ׳ ברכת מזל טוב

поздравля́ть, —вить פ״י ברך, אמר מזל טוב. —вить *кого съ женитьбою* ברך את פ׳ לנשואיו. —вляю *васъ съ возвращеніемъ* ברוך אתה בבואך

позелени́ть *см.* зелени́ть

позеленѣ́лый ת׳ שנתירק, שנעשה ירוק. *У него лицо* —ленѣ́ло פניו נעשו ירוקים

позеленѣ́ть *см.* зеленѣ́ть

поземе́льное ז׳ מס של קרקעות. —ныя *мѣры* מדות־הקרקעות. —ные *сборы* מסי הקרקעות

поземе́льный ת׳ של קרקע, של אחזת־שדה. —ная *книга* פנקס הקרקעות

позе́мистый *и* позе́мный *см.* призе́мистый

позёмъ ז׳ זבל, דמן || נ׳ אחזת־שדות

позити́вный ת׳ פוזיטיבי, חיובי

позиту́ра נ׳ פוזיטורא, עמידה, העמדה

пози́ція ז׳ מצב, פוזיציון, פוזיציא, עמידה, מערכת־הצבא נ׳

позлаща́ть, —злати́ть פ״י זהב, הזהב || —ся הוזהב

позли́ться פ״ע — כעס זמן־מה, התקצף

познава́ть, —зна́ть פ״י הכר, ידע || —ся הכר; הכר עצמו

познако́мить פ״י הבא לידי הכרות || —ся התודע אל־פ׳

позна́ніе נ׳ ידיעה, הכרה, הכרות

позна́ть *см.* познава́ть

познобля́ть, —зноби́ть פ״י הקפא בקר

позоло́та נ׳ זהוב ז׳, הזהבה

позолоти́ть *см.* позлаща́ть

позо́рить פ״י חרף, גדף, נבל || —ся נבל עצמו

позо́рище ז׳ מחזה

позо́рный ת׳ של קלון, של חרפה. —*столбъ* עמוד־הקלון

позо́ръ נ׳ חרפה, כלמה, בושה ז׳, קלון, נבול

позубоска́лить *см.* зубоска́лить

позуме́нтный ת׳ חבוכי

позуме́нтщикъ ז׳ חבך

позуме́нтщичій ת׳ חבכי

позуме́нтъ נ׳ חבוק, פיף ז׳, פיפה, אנדישה

позыва́ть, —зва́ть פ״י קרא, הזמן. *Меня* —зва́ли *къ директору* נקראתי אל המנהל. —ва́ть *кого въ судъ* הזמן פ׳ לבית־דין. *Меня* —зыва́етъ *на ѣду* נתעורר בי תיאבון לאכילה

позы́вистый ת׳ קשב (כלב)

позы́вный ת׳ מזמין

позы́въ ז׳ חפץ, תאוה, תשוקה || הזמנה לבית־דין נ׳. —*на рвоту* גרוי להקאה

позѣва́ть פ״ע פהק זמן־מה

позѣво́та ז׳ פהוק לרגעים

позѣ́вывать פ״ע פהק פעמים בפעם

позяба́ть, —зя́бнуть פ״ע סבל קר פ״י, הקפא

позя́блый ת׳ נקפא, מגלד

по́иво ז׳ מבליל (של קמח ומים בשביל הבהמה)

поигре́цки ת׳ — במשפט־המשחקים, כדרך

пои́грывать, —гра́ть פ״ע שחק לפעמים

поизво́зчичьи ת״פ כבעל־עגלה

поизга́дить פ״י — לכלך קצת, זהם —, קלקל

поизгры́зть פ״י — נקר לאחר אחד, גזם

поиздержа́ть פ״י הוצא (מעות) קמעא קמעא

поизлома́ть שבר בכמה מקומות, פרק כל״, נפץ — פ״ין

поизмара́ть פ״י לכלך קצת

поизмо́кнуть פ״ע רטב קצת

поизмочи́ть פ״י הרטב קצת

поизмя́ть פ״י קמט בכמה מקומות, דכמש, דבלל || —ся דקמט, קמט וכו׳

поизноси́ть פ״י בלה, הפחת (מלבוש) || —ся בלה, דפחת

поизогну́ть פ״י עקם קצת, כפף || —ся התעקם בכמה מקומות

поизодра́ть פ״י קרע קצת, — בכמה מקומות || —ся הקרע בכמה מקומות

поизорва́ть *см.* поизодра́ть

поизрѣ́зать *см.* изрѣ́зать

поизсо́хнуть פ״ע יבש קצת

по́йло ז׳ משקה (של בהמה)

пои́льный ת׳ המשמש להשקאה

по́йма ז׳ אגר שמוק

пойма́ніе *и* поймка נ׳ ציד ז׳, תפיסה, לכידה

пойма́ть פ״י צוד, תפס, לכד, אחז, חמף

поимённо בְּשֵׁם ת"פ
поименова́ніе קְרִיאָה בְשֵׁם, נְקִיבָה — נ'
поименова́ть קָרֹא בְשֵׁם, נָקֹב — פ"י ||—ся הִקָּרֵא בְשֵׁם
поимщикъ תּוֹפֵס, לוֹכֵד, אוֹחֵז, חוֹטֵף ז'
поимя́нно *см.* поимённо
по́йный מְכַלְכֵּל בְּמַשְׁקֶה, יוֹנֵק ת'
пои́скивать, —иска́ть חַפֵּשׂ טוֹבָה, בַּקֵּשׁ ; חָפֹשׂ, חַפֵּשׂ פ"י
поисковéркать *см.* исковéркать
поискроши́ть *см.* искроши́ть
по́искъ חִפּוּשׂ ז'
поиспа́костить לְכַלֵּךְ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, קַלְקֵל — פ"י ||—ся הִתְלַכְלֵךְ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, הִתְקַלְקֵל —
поиспа́чкать טַנֵּף בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, לַכְלֵךְ —, ||—ся הִתְלַכְלֵךְ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת, זַהֵם — פ"י הִזְדַּהֵם —
поиспра́вить תַּקֵּן קְצָת פ"י ||—ся הִתְתַּקֵּן || תַּקֵּן עַצְמוֹ, חֲזוֹר לְמוּטָב
поистаска́ть הַפְחֵת, בַּלֵּה פ"י ||—ся הֻפְחַת, בָּלֹה
пои́стинѣ וַדַּאי, בֶּאֱמֶת, אָמְנָם ת"פ
поистра́тить בַּזְבֵּז קִמְעָא קִמְעָא פ"י ||—ся בֻּזְבַּז
поисцара́пать סָרֵט קְצָת, סָרֵט כֻּלּוֹ פ"י
пойти́ הָלֹךְ, בּוֹא || הַתְחֵל || (*за кого*) הִנָּשֵׂא || שַׂחֵק בְּ.. פ"ע. *Я* пойду́ *въ синагогу* אֵלֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת. Пошёлъ! בְּרַח לְךָ! הִמָּלֵטָה! גֵּשׁ־הָלְאָה! Пошёлъ *вонъ!* צֵא מִכָּאן! *Ему* пошёлъ *двадцатый годъ* הוּא נִכְנַס לִשְׁנַת הָעֶשְׂרִים. — *въ солдаты* הִכָּנֵס לַעֲבוֹדַת הַצָּבָא. — *въ монахи* הֵעָשֵׂה נָזִיר. *Дѣло* пошло́ *на ладъ* הָעִנְיָן עָלָה יָפֶה. —*по міру* הָחֵזר עַל הַפְּתָחִים. *Я* пойду́ *за вами* אֵלֵךְ אַחֲרֶיךָ. *Онъ* пошёлъ *плясать* הִתְחִיל רוֹקֵד. Пошёлъ *дождь* הִתְחִיל יָרְדוּ גְשָׁמִים. Пошёлъ *ледъ* הִתְחִיל מַשְׁבַּר־הַקֶּרַח. Пошла́ *кровь изъ носу* הַחֹטֶם הָיָה שׁוֹתֵת דָּם. *Она не* пойдётъ *за него* הִיא לֹא תִנָּשֵׂא לוֹ. —*въ бубны* (*съ бубенъ*) שַׂחֵק בְּרִבּוּעַ
пойть הַשְׁקֵה פ"י
пока́ כָּל עוֹד שֶׁ... כָּל זְמַן שֶׁ... עַד שֶׁ... || לְעֵת עַתָּה, עַד עַכְשָׁו ת"פ. —*вы будете тамъ, я кончу эту работу* עַד שֶׁאַתָּה שׁוֹהֶה שָׁם, אֲסַיֵּם עֲבוֹדָה זוֹ. *Я подожду —это будетъ кончено* אַמְתִּין עַד שֶׁיִּגָּמֵר כָּל זֶה. —*живъ буду* כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי, כָּל עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי. —*это еще у меня въ памяти* עַד עַכְשָׁו עִנְיָן שָׁמוּר הַדָּבָר בְּזִכְרוֹנִי
покади́ть קַטֵּר קְצָת, הַקְטֵר — פ"י
показа́ніе הוֹרָאָה, הוֹכָחָה || טַעֲנַת בַּעַל־דִּין ; עֵדוּת נ'
показа́тель מוֹרֶה, מַרְאֶה, מוֹכִיחַ || קְנֵה, אִיכְּסְפּוֹנֶנְט (בְּמָתֵימָטִיקָא) ז'
показа́цки בְּאַחַד הַקּוֹזָקִים ת"פ
показно́й עָרוּךְ לְמַרְאֶה, מוּצָב לְרַאֲוָה ת'
пока́зъ גִּלּוּי, רִאָיוֹן ז'. *На*— לְמַרְאֶה, לְרַאֲוָה
пока́зывать, —каза́ть הַרְאֵה, הוֹכֵחַ || עָשֹׂה עַצְמוֹ כְּ... הִתְחַפֵּשׂ || הָעֵד, עָנֹה, הַגֵּד (עֵדוּת) || הוֹפֵעַ, הֵרָאֵה, בּוֹא בְּ.. ||—ся || לַמֵּד הוֹרֵה פ"י הִתְפָּרֵץ, יָצֹא. —кажи́те *мнѣ, что вы купили* הַרְאֵנִי מַה שֶּׁקָּנִיתָ. *Мы* —ка́жемъ *себя* נֵרָאֶה אֶת כֹּחֵנוּ. —каза́ть *кому свою дружбу* הוֹכֵחַ לִפְנֵי אֶת יְדִידוּתוֹ. *Онъ и виду не* —каза́лъ עָשָׂה עַצְמוֹ כְּלֹא רָאָה. *Это* —зываетъ, *что у него дурное сердце* זֶה מוֹכִיחַ עַל רוֹעַ לִבּוֹ. *Свидѣтели* —за́ли *при допросѣ слѣдующее...* הָעֵדִים הִגִּידוּ בִשְׁעַת הַחֲקִירָה לֵאמֹר... *Свидѣтели* —за́ли *противъ него* הָעֵדִים עָנוּ נֶגְדּוֹ. *Я вамъ* —жу́ *шить* אֲנִי אֲלַמֶּדְךָ לִתְפֹּר. *Онъ* —за́лся *здѣсь только на одну минуту* הוּא הוֹפִיעַ כָּאן רַק לְרֶגַע אֶחָד. *Войска* —за́лись *въ дали* הַחַיִל נִרְאָה מֵרָחוֹק. *Онъ больше не* —зывается *въ обществѣ* הוּא אֵינוֹ בָּא שׁוּב בְּחֶבְרָה. *Онъ мнѣ* —за́лся *сердитымъ* בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נִרְאָה לִי שֶׁהוּא שָׂרוּי בְּכַעַס. *Въ городѣ* —за́лась *холера* בָּעִיר נִתְפָּרְצָה הַחוֹלִירַע. —за́лся *потъ* יָצְאָה זֵעָה. *Эта матерія мнѣ не* —за́лась אָרִיג זֶה לֹא נִרְאָה בְּעֵינַי
покако́вски בְּאֵיזוֹ דֶרֶךְ, בְּאֵיזֶה אֹפֶן, כֵּיצַד, הֵיאַךְ ת"פ
пока́лъ *см.* бока́лъ
пока́лывать, —коло́ть דָּקֹר לִפְעָמִים ; בַּקֵּעַ, דָּקֹר עַצְמוֹ ; הִבָּקֵעַ ||—ся בַּקֵּעַ (עֵצִים) פ"י הִשׁ הִתְבַּקֵּעַ. *Въ боку* —ка́лываетъ אֲנִי דְּקִירוֹת בְּצִדִּי
покаля́кать פַּטְפֵּט קְצָת פ"ע
пока́мѣстъ כָּל עוֹד שֶׁ... כָּל זְמַן שֶׁ... בִּזְמַן — || בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ, עַד כֹּה וָכֹה ת"פ
пока́пать טַפְטֵף קְצָת, טַפְטֵף טִפִּין טִפִּין פ"ע
пока́пывать, —копа́ть חָפֹר קְצָת, קִמְעָא קִמְעָא פ"י
покара́ть *см.* кара́ть
покарау́лить עָמֹד עַל הַמִּשְׁמָר פ"ע, שָׁמֹר פ"י

покáрмливать, —кóрмить — הַאֲכֵל קְצָת, כְּפַעַם בְּפַעַם, פַּעַם פ״י
покатáть || הַחֲלֵק (כבסים) בִּגְלִילִים || גַּלֵּל קְצָת
—ся || טַלְטֵל קְצָת בַּעֲגָלָה פ״י טַיֵּל קְצָת בָּעֲגָלָה]
покáтистый *см.* покáтый
покатúть || הַתְחֵל גּוֹלֵל, — מְגַלְגֵּל || הַתְחֵל
מַחֲלִיק בִּגְלִילִים פ״י || נָסֹעַ (בעגלה) פ״ע
—ся || הִתְגַּלְגֵּל הָלְאָה || יָרֹד מִן, נָסֹעַ —
—*шаръ* גַּלֵּל כַּדּוּר. *Онъ* —катúлъ *въ*
городъ נָסַע הָעִירָה. —тúться *съ горы*
הִתְגַּלְגֵּל מִן הָהָר. —тúться *со смѣху*
הִתְפַּרְפֵּר בִּשְׂחוֹק
покáтость, покáтъ שִׁפּוּעַ שִׁפּוּי, מוֹרָד ז׳
покáтывать טַלְטֵל (בעגלה) כְּפַעַם בְּפַעַם, הָרֵץ
—ся || בַּמֶּרְכָּבָה, הוֹלֵךְ לְטַיֵּל פ״י הוֹרֵץ
בַּמֶּרְכָּבָה, הִתְגַּלְגֵּל בְּחוֹל (מסוסים)
покáтый מְשֻׁפָּע, מְשֻׁפֶּה, נָמוּי ת׳
пóкать *см.* покáтость
покачáть || נַדְנֵד, הָנֵד, הָנֵעַ, נַעְנֵעַ פ״י —ся
נַעְנֵעַ הִתְנַדְנֵד קְצָת, הִתְנוֹעֵעַ. —*головою*
(בְּ)רֹאשׁ
покáчивать נַעְנֵעַ (נדנד) לְאַט לְאַט, — כְּפַעַם
בְּפַעַם פ״י || —ся, הִתְנוֹעֵעַ לְאַט לְאַט
הִתְנוֹדֵד, הִתְמוֹטֵט
покачнýть וְעָזַע, הָבֵא לִידֵי תְנוּעָה, הַטֵּה פ״י
—ся || הִזְדַּעְזֵעַ, הִנָּטֵה
покáшивать קָצֹר כְּפַעַם בְּפַעַם, קָצֹר כָּל־ פ״י
—ся || הִקָּצֵר
покáшливать כַּעְכַּע, הִשְׁתַּעֵל לִפְרָקִים פ״ע
покáшлять הִשְׁתָּעֵל קְצָת פ״ע
покаянie וִדּוּי ז׳, תְּשׁוּבָה נ׳. *Умереть*
безъ —нiя מוּת בְּלִי וִדּוּי
покаянникъ בַּעַל־תְּשׁוּבָה ז׳
покаянный שֶׁל תְּשׁוּבָה ת׳
покáяться עָשֹׂה תְשׁוּבָה, חָזוֹר לְמוּטָב פ״ע
поквáсить הַחֲמֵץ קְצָת פ״י
поквитáться הִפָּרֵעַ מִפְּ׳ פ״ע
покивáть *см.* кивáть
покидáть, —кúнуть עָזֹב, נָטֹשׁ, הַנֵּחַ פ״י.
—нуть *свое намѣренie* עָזֹב אֶת
מַחְשַׁבְתּוֹ. —*родину* עָזֹב אֶת אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ.
Есь друзья меня —нули כָּל
רֵעַי עֲזָבוּנִי
покидывать, —кидáть עָזֹב כְּפַעַם בְּפַעַם פ״י
покидышъ עֲזוּבִי (גור־חיה עזוב מאמו) ז׳
покúпно חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת, חֲמָרִים חֲמָרִים ת״פ
покипѣть רָתֹחַ קְצָת פ״ע
покипятúть הַרְתֵּחַ קְצָת
покúснуть חָמֹץ קְצָת, הִתְחַמֵּץ — פ״ע
поклáжа הַנָּחָה || מַשָּׂא, מַשּׂוֹי ז׳, מַעֲמָסָה נ׳ ||
מִטְעָן, מִיבָל ז׳
поклонáться, —клонúться הִשְׁתַּחֲוֵה פ״ע,
עָבֹד (לשמים) || שָׁאֹל לִשְׁלוֹם־פְּ׳, פָּרֹס
בִּשְׁלוֹם־פְּ׳ פ״י. —*истинному Богу*
עָבֹד לֵאלֹהֵי־אֱמֶת. —лонúтесь *отъ*
меня вашему брату פְּרֹס בִּשְׁלוֹם
אָחִיךָ בִּשְׁמִי (בִּגְיָנִי)
поклáняться בָּרֵךְ, נָתֹן שָׁלוֹם לְפְ׳, שָׁאֹל
לִשְׁלוֹם־פְּ׳ פ״י, הִשְׁתַּחֲוֵה פ״ע
поклáссно לְ־מַחְלָקוֹת, מַחְלָקָה מַחְלָקָה לְבַדָּהּ ת״פ
поклáсть הַנֵּחַ, שׂוּם פ״י; *см.* класть
поклевáть נַקֵּר קְצָת, לָקֹט אֶת כָּל־ פ״י
поклеветáть דַּבֵּר לְשׁוֹן־הָרָע קְצָת פ״י
поклёвывать לָקֹט כְּפַעַם בְּפַעַם פ״י
поклепáть הוֹצֵא דִּבָּה עַל־פְּ׳, הוֹצֵא לַעַז — פ״י
הַלְשֵׁן — פ״ע
поклёпный שֶׁל דִּבָּה, שֶׁל לַעַז ת׳
поклёпщикъ מַלְשִׁין, בַּעַל לְשׁוֹן־הָרָע, קוֹרְצָן ז׳
הוֹלֵךְ רָכִיל ז׳
поклёпъ לְשׁוֹן־הָרָע, דִּבָּה, רְכִילוּת, מַלְשִׁינוּת נ׳
поклúкивать, —клúкать קָרֹא כְּפַעַם
בְּפַעַם פ״י
поклоненie פּוּלְחָן, פֻּלְחָן ז׳, הִשְׁתַּחֲוָיָה,
עֲבוֹדָה נ׳
поклонúться *см.* поклáняться
поклóнливый מְנוּמָּס יוֹתֵר מִדַּאי, בַּעַל יִרְאַת־
הַכָּבוֹד ת׳
поклóнникъ מְכַבֵּד, מוֹקִיר, מַעֲרִיץ ז׳
поклóнчивый *см.* поклóнливый
поклóнъ קִדָּה, הִשְׁתַּחֲוָיָה; בְּרָכָה; פְּרִיסַת־
שָׁלוֹם נ׳. *Земной* — הִשְׁתַּחֲוָיָה נְמוּכָה.
Отдать кому — הָחֲזֵר שָׁלוֹם לְפְ׳.
Идти къ кому на — הָלֹךְ לְקַבֵּל פְּנֵי־פְ׳
поклоняться *см.* покланяться
покляпый כָּפוּף בְּקָצֵהוּ ת׳. —*носъ* חַרְטֹם־
אַיִן]
поклясться הִשָּׁבַע פ״ע
покняжески בְּאַחַד הַנְּסִיכִים, כְּדֶרֶךְ — ת״פ
покняжить הָיֹה נָסִיךְ אֵיזֶה זְמָן, מְשֹׁל — פ״ע
поковáть || חָשֹׁל אֵיזֶה זְמַן || חָשֹׁל (כל־הסוסים)
אָסֹר (פושעים) בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת פ״י
покозáцки *см.* показáцки
покозырять *см.* козырять
покóй מָנוֹחַ, מַרְגּוֹעַ, שָׁלוֹם, שֶׁקֶט ז׳, מְנוּחָה,
שַׁלְוָה נ׳ || חֶדֶר ז׳ || שֵׁם הָאוֹת П בְּסְלָבִית
Жить въ —коѣ יָשֹׁב (חיה) בְּשַׁלְוָה.
Удалиться на — הָלֹךְ לִישׁוֹן. *Ос-*
тавьте меня въ —коѣ הַנַּח לִי,
הַרְפֵּה מֵעָלַי (ממני), הֶרֶף —, הָשַׁע מִמֶּנִּי
покóйникъ מֵת, נִפְטָר, בַּר־מִנָּן ז׳
покóйно בִּמְנוּחָה, בְּשַׁלְוָה, בְּשֶׁקֶט ת״פ

покóйный שֶׁל מְנוּחָה, שָׁלֵו, שַׁאֲנָן, שָׁקֵט ‖ שֶׁל מְנוּחָה ת׳ — שְׁלֵוָה ‖ מְנוּחַ, שׁוֹכֵן־עָפָר ז׳
покóить פ״י נָתַן מְנוּחָה, הֵנִיחַ לְ׳ ‖ —ся נוֹחַ, שָׁקַט, שָׁלֵו
поколáчивать, —лотúть דָּפַק קְצָת ‖ דָּפַק פְּעָמִים פ״י
поколебáть פ״י נִדְנֵד, מִמֵּט, זִעֲזַע, נִעְנַע ‖ —ся הִתְנַדְנֵד, הִזְדַּעְזַע, הִתְנוֹעֵעַ
поколебнýть פ״י נִדְנֵד, נִעְנַע, מִמֵּט
поколúку ת״פ כַּמָּה
поколотúть *см.* поколáчивать
поколóть *см.* покáлывать
поколупáть *см.* колупáть
поколѣ́нiе ז׳ מִשְׁפָּחָה נ׳, שֵׁבֶט ‖ דּוֹר ז׳
поколѣ́нный ת׳ שֶׁל מִשְׁפָּחָה, שֶׁל שֵׁבֶט. —ная *роспись* מְגִלַּת־יוֹחֲסִין, אִילַן־הַיַּחוּס
поколѣ́ть פ״ע דִּבֵּר הַרְבֵּה
поконопáтить פ״י סָתַם קְצָת
покóнчить פ״י סִיֵּם, גָּמַר, כִּלָּה
покóнъ ז׳ מִנְהָג, רְגִילוּת נ׳, דֶּרֶךְ. *Изъ* —*вѣка* בְּנָהוּג מִן קַדְמַת דְּנָא
покопáть *см.* покáпывать
покопúть פ״י — צָבַר מְעַט, קִבֵּץ עַל־יַד, חָשַׂךְ
покоптúть פ״י עִשֵּׁן קְצָת (בשר) ‖ —ся עֻשַּׁן קְצָת
покоптѣ́ть פ״י הִתְעַשֵּׁן קְצָת
покорéнiе נ׳ כִּבּוּשׁ, נִצּוּחַ ז׳, הַכְנָעָה
покорúтель ז׳ כּוֹבֵשׁ, מְנַצֵּחַ, מַכְנִיעַ
покорúть *см.* покорять ‖ *см.* корúть
покóрливость נ׳ הַקְשָׁבָה, הַכְנָעָה, מִשְׁמַעַת
покóрливый ת׳ נִכְנָע, מַקְשִׁיב, סָר אֶל־מִשְׁמַעַת
покормёжная *и* —ный *видъ* תְּעוּדַת־עָנִי (לבקשת מזונותיו) נ׳
покормúть *см.* покáрмливать
покóрмъ נ׳ כַּלְכָּלַת הַבְּהֵמָה
покóрно ת״פ בְּהַכְנָעָה. —*благодарю* תּוֹדָה רַבָּה, חֵן חֵן
покóрность נ׳ מִשְׁמַעַת, הַכְנָעָה
покóрный ת׳ נִכְנָע, כָּפוּף, סָר אֶל־מִשְׁמַעַת. *Вашъ* —*слуга* עַבְדְּךָ הַמּוּכָן לְשָׁרֶתְךָ
покóрнѣйше ת״פ בְּהַכְנָעָה רַבָּה
покорóбить פ״י עִקֵּם, עִקֵּשׁ, עִוָּה, עִוֵּת ‖ —ся הִתְעַקֵּם, הִתְכַּפֵּף (מקרשים)
покóрство *см.* покóрность
покóрствовать הָיָה נִכְנָע לְפָ׳, הִכְנִיעַ, הִקְשִׁיב, הָיָה כָּפוּף לְפָ׳ פ״ע
покóрчивать, —кóрчить פ״י כּוֹנֵן
покорять, —корúть כָּבַשׁ, לָכַד, הִכְנִיעַ, הִכְבִּישׁ, הִכְנִיעַ, קִבֵּל עַל פ״י ‖ —ся הִכְרִיעַ עַצְמוֹ עַל־. *Римляне* —рóли *галловъ* הָרוֹמָאִים הִכְנִיעוּ אֶת הַגַּלִּים. —рúть *на-родъ* כָּבַשׁ אֻמָּה. —рúться *обычаямъ* קִבֵּל עָלָיו עַל־מִנְהָגִים

покосúть קָצַר קְצָת ‖ קָצַר כֹּל־ ‖ שִׁפַּע, עָשָׂה מְשֻׁפָּע, עִקֵּם, כָּפַף פ״י ‖ —ся הִתְעַקֵּם, הִתְכַּפֵּף (*на кого*) ‖ הִבִּיט בְּצַד בְּעֵין גַּת־עַיִן עַל־פְ׳
покосматѣ́ть *см.* косматѣ́ть
покóсный ת׳ שֶׁל קָצִיר. —ныя *мѣста* מְקוֹמוֹת־הַקָּצִיר
покóсъ ז׳ קָצִיר ז׳, קְצִירָה נ׳ ‖ כַּר, אָפָר ז׳ עֲרָבָה נ׳, נְאוֹת־דֶּשֶׁא ז״ר ‖ שִׁפּוּעַ קָטָן ז׳, עֲקֻמּוּמִית קְטַנָּה נ׳
покосѣ́ть *см.* косѣ́ть
покочевáть פ״ע נָדַד זְמַן־מָה
покрáжа נ׳ גְּנֵבָה
покрáпывать, —крáпать פ״י כִּסָּה קְצָת
покрáсить פ״י צָבַע קְצָת
покраснѣ́лый ת׳ שֶׁנִּתְאַדֵּם
покраснѣ́ть *см.* краснѣ́ть
покрасовáться פ״ע הִתְנוֹסֵס זְמַן־מָה
покрáсть *см.* красть
покрахмáлить *см.* крахмáлить
покрáшивать צָבַע פְּעָמִים, מָשַׁח בְּצֶבַע — פ״י
покрейсеровáть פ״ע כָּבַב זְמַן־מָה (בים)
покрестья́нски ת״פ כְּאִכָּר, כְּאַחַד־הָאִכָּרִים
покрёхтывать פ״ע הֶאֱנַח, בִּעְבַּע בְּקוֹל
покривúть פ״י — כָּפַף, עִקֵּם קְצָת ‖ —ся דִּבֵּר אַחַת בַּפֶּה. —*душою* הִתְעַקֵּם קְצָת וְאַחַת בַּלֵּב, עָשָׂה שֶׁקֶר בְּנֶפֶשׁ
покривля́ться פ״י עָוָה פָּנִים, עָשָׂה הַעֲוָיוֹת
покрúкивать פ״ע צָעַק קְצָת, — פְּעָמִים בְּפַעַם. —*на кого* נָעַר בִּנְזִיפָה בְּפ׳
покрúнъ *см.* мандрагóръ
покритиковáть פ״י בִּקֵּר קְצָת
покричáть פ״ע נָתַן קוֹל, צָעַק זְמַן־מָה
покрóвецъ ז׳ כִּסּוּי־הַכּוֹס
покровúтель ז׳ מָגֵן, פַּטְרוֹן
покровúтельственный ת׳ מֵגֵן, סוֹכֵךְ עַל־
покровúтельство גּוֹנֵן, מָגֵן, מַחֲסֶה ז׳, חָסוּת, הֲגַנָּה נ׳
покровúтельствовать גּוֹנֵן עַל־, הֵגֵן — חָסָה בְּצֵל־, מָצָא מַחֲסֶה ‖ —ся סָכַךְ — פ״י
покрóвъ עָטִיף, צָעִיף, כִּסּוּי, צִפּוּי ז׳, מִטְפָּחָה, הַכְּסוּת נ׳ ‖ מַחֲסֶה, מָגֵן ז׳, חָסוּת, הֲגַנָּה נ׳ ‖ חַג שֶׁל מָגֵן־מִרְיָם ז׳
покрóй נ׳ (של מלבוש) גִּזְרָה. *На одинъ* —*ъ* בְּמִין אֶחָד, בְּגִזְרָה אַחַת
покрóить *см.* кроúть
покрóма ר״ן (גוֹחַ) שׁוּלֵי־אָרִיג
покропáть *см.* кропáть

покропи́ть *см.* кропи́ть
покроши́ть *см.* кроши́ть
покругля́ть עַגֵּל פ״י
покружи́ть *см.* кружи́ть
покрупнѣ́ть *см.* крупнѣ́ть
покрути́ть *см.* крути́ть
покру́ченникъ ז׳ צַיָּד אוֹ דַיָּג שָׂכִיר
покручи́ниться הִצְטַעֵר קְצָת פ״ע
покрыва́ло צִפּוּי, חִפּוּי, צָעִיף ז׳, כְּסוּת, מִטְפַּחַת נ׳
покрыва́льный ת׳ שֶׁל צִפּוּי, שֶׁל כְּסוּת
покрыва́ть, —кры́ть סַכֵּךְ, צַפֵּה, כַּסֵּה, חַפֵּה, כַּפֵּה || —ся הִתְכַּסֵּה, הֶעְלֵם || כָּשֹׁחַ פ״י עַצְמוֹ, הִתְכַּסֵּה, כַּסֵּה. *Не слѣдуетъ —виновныхъ* אֵין לְחַפּוֹת עַל בַּעֲלֵי־חֲטָאִים. —*кры́ть черною краской* מָשֹׁחַ בְּצֶבַע שָׁחֹר
покры́нъ *см.* мандраго́ръ
покры́шка ז׳ כִּסּוּי, צִפּוּי, צָמִיד
покрѣпи́ть אַמֵּץ, חַזֵּק פ״י || —ся אָמֵץ, הִתְחַזֵּק, הִתְאַמֵּץ
поку́да, поку́дова *см.* пока́
покуми́ться *см.* куми́ться
покупа́тель *см.* покупщи́къ
покупа́ть רָחֹץ קְצָת פ״י || —ся רָחֹץ אֶת בְּשָׂרוֹ, הִתְרַחֵץ
покупа́ть קָנֹה, לָקֹחַ, זַבֵּן פ״י || —ся הִקָּנֵה
поку́пка נ׳ קְנִיָּה, לְקִיחָה
покупно́й ת׳ קָנוּי
покупщи́къ ז׳ קוֹנֶה, לוֹקֵחַ, זַבּוֹן
поку́ривать, —ри́ть עַשֵּׁן קְצָת, — פַּעַם בְּפַעַם || שָׂרֹף יַיִן פַּעַם בְּפַעַם פ״י
поку́сывать, —куса́ть נָשֹׁךְ פַּעַם בְּפַעַם, — קְצָת פ״י]
покути́ть *см.* кути́ть
поку́шать טָעֹם קְצָת, אָכֹל אוֹ שָׁתֹה קְצָת, סָעֹד לִבּוֹ פ״י
покуша́ться, —куси́ться נַסֵּה, עָרֹב אֶת־לִבּוֹ, הַרְהֵב עֹז בְּנַפְשׁוֹ || הִתְנַקֵּשׁ בְּנֶפֶשׁ־ פ״ע
покуше́нie נִסָּיוֹן ז׳; הֲוָיָה || הִתְנַקְּשׁוּת (בנפש) נ׳
пола́ נ׳ שֻׁלְחָן — כְּנַף־בֶּגֶד, ז׳ (והמלבוש) הֹצֶן
пола́вливать, —лови́ть צוּד פַּעַם בְּפַעַם, — קְצָת פ״י]
пола́вочный ת׳ לַחֲנוּת
полага́ть, —ложи́ть הַנֵּחַ, שׂוּם, שִׁית || הַכְנֵס || חָשֹׁב, דַּמֵּה, שַׁעֵר, סְבֹר, תָּלֹה || הַחְלֵט || הַעֲרֵךְ || הַקְרֵב, הָבֵא קָרְבָּן פ״י || —ся (*на кого,* הִנָּחַ, הוּשַׂם, הוּשַׁת || *на что*) בָּטֹחַ בְּ... שׂוּם מִבְטַח —, הִשָּׁעֵן —, סָמֹךְ עַל־ —, נַשְׁלֵךְ תּוֹחֶלֶת —. —*ложи́ть книгу на столъ* הַנֵּחַ אֶת הַסֵּפֶר עַל הַשֻּׁלְחָן. —*ложи́ть деньги въ банкъ* הַכְנֵס מָמוֹן לַבַּנְק. *Вы уже —жи́ли сахару въ чай?* הֲשַׂמְתָּ סֻכָּר בַּתֵּה? *Я —лага́ю, что...* חוֹשְׁבַנִי כִּי... תּוֹלֶה אֲנִי שֶׁמָּא... *Надо—, что это такъ было* יֵשׁ לְשַׁעֵר, כִּי כֵן הָיָה הַדָּבָר. *—ложи́мъ, что...* נַנִּיחַ כִּי. *А вы какъ —га́ете* וְאַתָּה מָה סוֹבֵר (סבור). *Въ военномъ совѣтѣ —жи́ли дѣйствовать наступательно* בְּמוֹעֶצֶת־הַצָּבָא הֶחְלִיטוּ לְהִלָּחֵם בְּמִלְחֶמֶת־תְּנוּפָה. *Онъ —ложи́лъ свою лошадь въ сто рублей* הוּא הֶעֱרִיךְ אֶת סוּסוֹ בְּמֵאָה רוּבָּל. —*ложи́ть оружie* הַנֵּחַ כְּלֵי־זַיִן. —*ложи́ть свою жизнь за отечество* הַקְרֵב אֶת חַיָּיו בְּעַד אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ. —*въ чемъ свою надежду* שׂוּם מִבְטַחוֹ בִּדְבַר־מָה. —*жи́ть чему конецъ* שׂוּם קֵץ לִדְבַר־מָה. *Я —га́юсь на васъ* בְּךָ בָּטַחְתִּי
пола́дить פ״ע בּוֹא לִידֵי פְּשָׁרָה, הִתְפַּשֵּׁר
полаке́йски ת״פ — כְּדֶרֶךְ, בְּאֹרַח בַּלָּקָאִים
полакирова́ть *см.* лакирова́ть
пола́комить *см.* ла́комить
полоска́ть פ״י — לַטֵּף מְעַט, הַרְאֵה חִבָּה
пола́ти נ׳ (בבית אכרים) אִרְזָלָא, עַרְסָלָא
пола́тный ת׳ שֶׁל הָעַרְסָלָא
полаты́ни ת״פ לָטִינִית, רוֹמָאִית
пола́ять פ״ע נָבֹחַ זְמַן־מָה || —ся הִתְקוֹטֵט זְמַן־מָה, חָרֵף זֶה אֶת זֶה —, הִנָּצֵה —, הָמֹה —
по́лба נ׳ כֻּסֶּמֶת, גַּלְבוּנָה, ז׳ גַּלְבּוֹן
по́лбенный ת׳ גַּלְבּוֹנִי
полго́да נ׳ חֲצִי־שָׁנָה ז׳, מַחֲצִית־הַשָּׁנָה
полго́лоса (в—) ת״פ בְּשָׂפָה רָפָה
полдевята́ ס״מ שְׁמוֹנֶה וָחֵצִי
по́лдень נ׳ חֲצוֹת־הַיּוֹם, צָהֳרַיִם ר״ן || דָּרוֹם, נֶגֶב ז׳]
полде́сти נ׳ חֲצִי־הַלִּבְרָא
полдесята́ ס״מ תֵּשַׁע וָחֵצִי
полдне́вный ת׳ שֶׁל צָהֳרַיִם, — חֲצוֹת־הַיּוֹם
по́лдникъ נ׳ פַּת שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם, פַּת־פַּנְיָא
по́лдничать פ״י אָכֹל פַּת־פַּנְיָא
полдю́жины ז׳ חֲצִי־תְרֵיסָר
по́ле שָׂדֶה ז״נ || חֶלְקָה נ׳, שְׂדֵמָה, נִיר ז׳ || צַד, קָצֶה ז׳, שָׂפָה, כִּפָּה נ׳; שׁוּלַיִם ר״ן. *Въ открытомъ —лѣ* עַל בְּמֶרְחַב־הַשָּׂדֶה, פְּנֵי־הַשָּׂדֶה. *Одного —ля ягода* בְּנֵי מִין אֶחָד. *Писать замѣчанія на —ля́хъ книги* כְּתֹב הֶעָרוֹת בְּשׁוּלֵי־הַגִּלָּיוֹן. *Шляпа съ широкими —ля́ми* כּוֹבַעַת בַּעֲלַת שׁוּלַיִם רְחָבוֹת

полевáть, за— צוד בשדות פ״י
полеви́ца שדיה (מין הציר גבוה) נ׳
полевóдство אכרות, עבודת־השדה נ׳
полевóй של שדה, – אדמה ת׳. —вы́я *работы* עבודות השדה, – האדמה. —вáя *артиллерія* ארטילריא של שדה. —вы́е *полки* לגיונות־השדה. —вы́я *войска* החיל הפועל
полéгче קל מן, נקל מן ת׳. *Больному*— להולה הנקל קצת
полегчи́ть הקל קצת ‖ מרם פ״י
полежáть שכב מעט, – זמן־מה פ״ע
полёживать שכב בפעם בפעם פ״ע
полéзно מועיל, תועלתי ת׳
полéй שושי (מין צמח) ז׳
полéйный של שושי ת׳
полелѣ́ять טפח מעט, פנק –, שעשע–, חבב– חבב – פ״י
полемáрхъ פולימרכוס (שר־הצבא) ז׳
полемизи́ровать פלם, התוכח, שקל וטרה פ״ע
полéмика פולימיקא נ׳, פולמוס של סופרים ז׳, מלחמת־סופרים, שקלא וטריא, פלוגתא, מלחמת־דברים, מחלקת נ׳
полеми́ческій פולימי, של פולמוס, פולמוסי ת׳
полени́ка גרגר־שדה, – הקלאי ז׳
полеогрáфія פוליאוגרפיא (תולדות הערים) נ׳
полетáть עוף מעט, עופף –, טוס –, פרח –, דאה –; פרח לכאן ולכאן פ״ע
полётъ מעוף ז׳, טיסה, פריחה, תעופה ‖ התנוססות, עליה, התרוממות, התנשאות, התעלות, הבראה (של רעיונות) נ׳. *На*—тѣ במעוף
полётывать התעופף לפעמים, – קצת; לכאן ולכאן פ״ע
полетѣ́ть עוף הלאה, פרח – פ״ע
полечи́ть *см.* полѣчи́ть
пóлзаніе זחילה נ׳
пóлзать *см.* ползти́
пóлзикъ הדד, ירגזי (מין צפור) ז׳
пóлзкій חלקלק, שריק ת׳
ползкóмъ בזחילה ת״פ
ползти́ רמש, זחל, רשרש ‖ עלה (מעפה) פ״ע
ползýнъ זחלן; רפסן ז׳. —ны́ הצפרים המפרניות
ползýчій זוחל (מבעלי־חיים), מתלפף (מצמחים) ת׳
поли́ва זום, ברק, רמב, המר ז׳, זוכית ‖ מרקא נ׳, זגוג ז׳
поливáльникъ מרוש (מזרק) ז׳
поливáльный המשמש להרבצה, – להשקאת־צמחים ת׳
поливáніе הרבצה, השפכה, השקאה (של צמחים) נ׳
поливáть, —ли́ть הרבץ, השפך, השקה ‖ —ся הרבץ, השפך, השקה (צמחים) פ״י
поли́вка *см.* поли́ва
поливнóй שטוף, סחוף, מוצף, שנסתחף ‖ המשמש להשקאה ת׳
полигáмія פוליגמיא (רבוי־נשים) ז׳
полигóнъ פוליגן (בעל־פנות הרבה) ז׳
полиграфи́ческій פוליגרפי ת׳
полигрáфія פוליגרפיא (כתב סודי) נ׳
полигрáфъ פוליגרף ז׳
полизáть לקק דבר־מה, לקק –, לחך – פ״י
поли́ка *см.* ули́ка *и* поли́чное
поликрáтія פוליקרטיא (ממשלת־רבים) נ׳
полиня́лый שנטשטש צבעו, שנתחור – ת׳
полиня́ть *см.* линя́ть
поли́пъ פולפוס (מחלת־החטם) ז׳
полировáльный המשמש לשפשוף, –ללטישה, –למריקה ת׳] מכונת־לטישה נ׳
полировáльня
полировáніе *и* полирóвка שפשוף ז׳, לטישה, מריקה נ׳
полировáть שעע, [illegible], שפשף, מרק פ״י
полирóвщикъ לטשן, שפשפן ז׳
полисáдникъ *см.* палисáдникъ
полиспáстъ פולימפסטון (מכונה להרמת־משאות) ז׳
полистáврій *и* полистáвріонъ פוליכטברון ז׳
поли́съ פולים (תעודה לנכסים שנתנו באחריות) ז׳
политеи́змъ פוליתיאיסמוס ז׳, פוליתיות נ׳ (רבוי־אלהיות)
политéхника פוליטיכניקא (תורת האמנות הגבוהה) נ׳
политехни́ческій של פוליטיכניקון ת׳
поли́тика פוליטיקא (תורת המדינה והמדיניות) נ׳
поли́тикъ פוליטיקן, בעל־פוליטיקא ז׳
политипáжъ פתוחי־עץ ז״ר
полити́ческій פוליטי, מדיני ת׳
полити́чный פוליטיקני, פקח; ערום; בעל־נמוס ת׳
политýра צחצוח, ברק ז׳, יפעה, לטישה, מריקה; פוליטורא, לכה נ׳
политýрный לכאי ת׳
поли́ть *см.* поливáть
полихрóмія פוליכרומיא
полицéйскій משטרי, בלשתי ת׳ ‖ שוטר ז׳
полицемѣ́рить *см.* лицемѣ́рить
поли́ція משטרה, בלשת, פוליציא נ׳

полицмейстеръ ז׳ פוליצמייסטר, שר השוטרים
поли́чное נ׳ ראיה ברורה, – גניבת
поли́чный ת׳ מבורר, ברור, נצמח
полишине́ль פולישינל, גויל-השק, בחכן, בדחן, מוקיון ז׳
поліа́рхія נ׳ פוליארכיא (רבוי-מושלים)
поліорце́тика נ׳ פוליאורקיטיקא (תורת-המצור)
поліэ́дръ *см.* многогра́нникъ
по́лка ז׳ || אצטבא של ספרים נ׳, אנגלין –, רבד ז׳ || נכיבה (בבלי-וין). *Положить зубы на* —ку ישב בנקיון שנים
полко́вникъ ז׳ דגיונר
полко́вническій, —вничій ת׳ לגיונרי
полково́децъ ז׳ שר-צבא, מצביא, אסטרטג
полково́дство נ׳ הצבאה
полково́й ת׳ של לגיון
полкъ ז׳ לגיון
поллюція נ׳ קרי ז׳, ראית –, ראית שכבת זרע
полмину́ты נ׳ חצי-רגע
по́лная נ׳ ספר-המקנה, און ז׳, אונה (ר׳ אוניות)
по́лнить פ״י מלא || —ся התמלא
по́лно ת׳ מלא || די ת״פ, הרף, חדל מן, רב לך מ״ק. *Налить стаканъ*— מזג כוס מלאה, מלא כוס. —, *я больше не играю* רב לי, יותר לא אנגן. —*плакать* הרף מבכי. —*тебѣ говорить вздоръ* רב לך לדבר שטות. —*вамъ спориться* חדלו מריב
полнова́тый ת׳ מלא למדי
полновла́стіе נ׳, ממשלה בלתי מגבלת, שלטון גמור ז׳
полновла́стный ת׳ מושל בלתי מגבל
полново́діе ז׳ מי-מלא, מי-שחו ר״ז, גבה המים
полновѣ́сность ז׳ משקל מלא
полновѣ́сный ת׳ מלא במשקלו
полногру́дый ת׳ חזין
полнокро́віе נ׳ מלאנות
полнокро́вный ז׳ מלאן, בעל דמים מרבים
полноли́цый ז׳ בעל פנים מלאות
полнолу́ніе נ׳ לבנה במלואה
полномо́чіе נ׳ יפוי-כח ז׳, הרשאה
полномо́чный ת׳ בא-כח, מורשה
полномѣ́рный ת׳ בעל מדה מלאה
полнопра́вность ז׳ מלוא-זכיות
полнопра́вный ת׳ מוחזק, בעל זכיות מלאות
по́лность и полнота́ ז׳ מלוא
полно́чный *см.* полу́ночный
по́лночь ז׳ חצי-הלילה, חצות-לילה נ׳ || צפון ז׳
полно́щный, по́лнощь *см.* полу́ночный и по́лночь

по́лный ת׳ מלא || גמור, שלם, תמים. *Стаканъ —воды* כוס מלאה מים. —*дум* מלא מחשבות. —ныя *щеки* לחיים מלאות. *Глаза* —ные *слезъ* עינים מלאות דמעה. —ная *свобода* חרות גמורה. —*успѣхъ* הצלחה שלמה. —ное *выздоровленіе* רפואה שלמה. —ная *вода* מים מלאים. *Домъ у него* —ная *чаша* ביתו מלא כל טוב
полнѣ́ть, по— פ״ע שמן, עבה, בשה, התמלא
по́ло ת׳ גלוי, מגלה, פתוח
полобо́кій ת׳ (מסוסים) נפיל-ירך
поло́ва ז׳ קש, תבן, מוץ
полови́къ || חצי, מחצית || חצי-לבנה נ׳ || מרבד-הרצפה, שטיח – || מברשת – נ׳ || קליע של תבן ז׳
полови́на חצי, מחצית נ׳, פלג; תוך, אמצע ז׳, זוגה נ׳. *Убавить на —вину* המעט למחצה, הפחת –. *Въ —вину* למחצה. *На —нѣ дороги* באמצע הדרך. *На —винѣ разсказа* בתוך הספור, באמצע–. *Онъ живетъ на другой —винѣ* הוא יושב מעבר השני. *Я видѣлъ его дражайшую —вину* ראיתי את זוגתו הכבודה. *Прибыли на—* רוח של מאה למאה. *Въ —винѣ срока* בתוך הזמן. *Я на —вину меньше ростомъ, чѣмъ онъ* מגיע אנכי לחצי קומתו. *Въ —винѣ второго* בחצי-השעה השנית
полови́нить, у— פ״י חלק לשנים, חצה
полови́нка *см.* полови́на || חתיכה נ׳ || פלגה. —*сукна* חתיכת ארג-צמר
полови́нный ת׳ חצאי
полови́нокъ נ׳ חצי-חתיכה של ארג
полови́нчатый ת׳ פלגותי
полови́нщикъ ז׳ שתף (למחצה)
поло́вить פ״י צוד מעט
полови́ца ז׳ קרש הרצפה
поло́вникъ ז׳ אריס למחצה
полово́дье נ׳ התגברות המים, התגאות –
полово́й ת׳ של רצפה, –קרקע || של מין, מיני ת׳ || כשרת באכסניא || מלצר ז׳. —вая *щетка* מברשת-הרצפה
поло́вый ת׳ קשאי-לבנוני (מסוסים)
половьё נ״ר לבנות חצאות
половѣ́лый *см.* поло́вый
половѣ́ть פ״ע נעשה קשאי-לבנוני
поло́гій, —ло́го, —логость *см.* отло́гій, —ло́го и —ло́гость

пологру́дый גלוי־החזה ת׳
по́логъ, —ложёкъ וילון־המטה ז׳
положе́ніе שכיבה, השכבה, הנחה || פקדה, תקנה נ׳, תקן, ספר חקים, — דינים || מצב. — *во гробъ* השכבה בארון. מעמד ז׳. *Находиться въ затруднительномъ* —ніи היה נתון במצב קשה. *Почетное —въ обществѣ* מצב נכבד בחברה. *Осадное—* מצור. *Военное—* מצב־מלחמה. *Городовое—* תקנות־העירים. *—о крестьянахъ* החקים אודות האכרים. *Опровергать чьи-либо философскія* —нія סתר (הפרך) הנחותיו הפילוסופיות של־פ׳. *До* —нія *ризъ* עד קצה־האחרון, עד למאד
поло́жимъ *см.* полага́ть
положи́тельно בודאי, בחיוב, בהחלט ת״פ
положи́тельный חיובי || מישב ת׳
положи́ть *см.* полага́ть
полозово́й של סולים־העגלה ת׳
по́лозъ סולים של עגלת חרף || נחש בריח ז׳
полока́ть לקק מעט מן המים (מכלבים) פ״י
поло́къ אצטבא (בבית־המרחץ) נ׳
поло́льникъ מכוש (כלי־גננים) ז׳
поло́льный המשמש לנכוש ת׳
поло́льщикъ נכש ז׳
полома́ть *см.* лома́ть
поло́мъ נפוץ ז׳, שבירה נ׳ || שברי־כלים ז״ר
по́ломя *и* по́лымя להט, להב ז׳, שלהבת נ׳
полони́ть שבה, לקח בשבי, הוליך שבי פ״י
поло́нъ *см.* плѣнъ
полоса́ קו ז׳, רצועה — || כנף נ׳ || מוט, מטיל ז׳, מוטה || רצועת־אדמה נ׳, חבל ז׳. *Съ черными* —сами בקוים שחורים. *Платье въ шесть* —съ מלבוש בעל שש כנפות. *—желѣза* מטיל ברזל. *Южная —Россія* חבל רוסיא הדרומית. *Песчаная—* אדמת־חול. *Засѣять свою* —су זרע את שדהו. *Дождь идетъ* —сою הגשמים יורדים בעין קוים
полоса́тка שרץ־עוף עקד ז׳
полоса́тый בעל־פסים, — רצועות, — קוים, מרצע ת׳
полосса́ть, —сну́ть גזר לרצועות, בצע פ״י || —ся הגזר לרצועות
полоска́льщикъ מדיח (כלים) ז׳
полоска́ніе שטוף, געגול ז׳, הדחה, הגעלה נ׳
полоска́нье *и* —ка́тельное מי־גרגרת ז״ר
полоска́тельница קערת־הדחה נ׳
полоска́тельный המשמש להדחה ת׳
полоска́ть שטף, הדח, הגעל פ״י || —ся הכה המים, פעפע, בעבע || הדח, הגעל || התנפנף, התרפרף
полосма́ שבעה וחצי ס״מ
полосно́й (מתכת) במטילים ת׳
полосова́ть, рас—, ис—, от— בצע, רצע, הקצץ מטילים || —ся קצץ מטילים פ״י
полосово́й *см.* полосно́й
по́лость חלל ז׳ || *см.* **полсть**
полоте́нце אלונטית, מגבת נ׳
полотёрный המשמש לשפשוף הרצפה ת׳
полотёрскій של מנקה רצפה ת׳
полотёръ מנקה רצפה ז׳
полотко́вый בקוץ לארך ת׳
поло́тнище רחב (הארג). || דף ז׳ *Простыня въ два* —нища סדין בעל רחב בכפול
полотно́ (ארג) בד || כביש, כביש של מסלת־ברזל ז׳
полотня́ный של בד, של פשתים ת׳
полото́къ חצי־העוף ז׳
поло́ть נכש, התנכש, || —ся נכש, עדר פ״י [בעדר
по́лоть קדל־החלב ז׳
по́лотье נכוש, עדור ז׳, עדירה נ׳
полоу́міе טרוף־הדעת ז׳, כבלות, שטות נ׳
полоу́мный מטרף, שוטה, חסר־לב ת׳
по́лочный של אנגלין || של גביבה (בבלי־זין) ת׳
полоши́ть, вс—, пере—, הבהל, החרד, הבהל, התבהל, חרד, || —ся הבעת פ״י הבעת
полощи́ть מרק קצת, מרט —, שפשף — פ״י
по́лпиво שבר מהול (קלוש) ז׳
полпята́ ארבעה וחצי ס״מ
полсе́дма *и* полсема́ ששה וחצי ס״מ
полстево́й שמיכי ת׳ ; *см.* полсть
по́лстить, с— לבד פ״י
полсть, по́лстка כביר, מרבד של עגלת־החרף (מצמר או פרוה) ז׳
полстяно́й *см.* полстево́й
по́лсыта (в—) שבע למחצה ת׳
по́лтевый, —вая *ветчина* קדל־החלב (של חזיר) ז׳
полти́на, полти́нка חצי־הרובל ז׳
полти́нникъ מטבע של חצי־הרובל נ׳
полти́нный שמחירו חצי־הרובל ת׳
полтора́ אחד וחצי ס״מ
полтора́ста מאה וחמשים ס״מ
полуа́нкерокъ חצי־ההין ז׳
полуа́нкерочный שמכיל חצי־ההין ת׳
полуарши́нникъ מדת חצי־הארשין נ׳

полуаршинный שֶׁמֵּכִיל חֲצִי־הָאַרְשִׁין

полуба́йка בּוֹאָה דַקָּה, חֲצִי־בוֹאָה (מִין אֶרֶג צֶמֶר) נ׳

полуба́йковый מִבּוֹאָה דַקָּה ת׳

полуба́ринъ ז׳ מִתְאַדֵּן, מִתְרַבְרֵב ת׳

полуба́рокъ ז׳ צִנְדָּלוֹן

полуба́рочный שֶׁל צִנְדָּלוֹן ת׳

полуба́рхатный שֶׁל חֲצִי־קְטִיפָה ת׳

полуба́рхатъ ז׳ חֲצִי־קְטִיפָה

полубастіо́нъ ז׳ חֲצִי־סוֹלְלָה

побубатаре́я ז׳ חֲצִי־בַּטֵּירְיָא

полубати́стъ ז׳ חֲצִי־בָּטִיסְט

полубо́гъ ז׳ בֶּן־אֵלִים. —гиня בַּת־אֵלִים

полубочёнокъ ז׳ חֲצִי־הַחָבִיתָה

полубо́чка ז׳ חֲצִי־הֶחָבִית

полубригада ז׳ חֲצִי־הַבְּרִיגָדָא

полубри́тый מְגֻלָּח לְמֶחֱצָה ת׳

полубума́жный סְצֶמֶר־גֶּפֶן לְהַצָּאִין ת׳

полубуты́лка ז׳ חֲצִי־הַבַּקְבּוּק

полува́ликъ ז׳ כְּרִכּוּב קָטָן וְעָגֹל

полуведёрный מֵכִיל חֲצִי־הַהִין ת׳

полуведро́ ז׳ חֲצִי־הַהִין

полуга́рный, — ное *вино см.* полуга́ръ

полуга́ръ ז׳ יַיִן־שָׂרוּף בִּלְתִּי מְצֹרָף

полугла́сный, —ная *буква* אוֹת שֶׁל חֲצִי־הַתְּנוּעָה

полугнило́й רָקוּב לַחֲצָאִין ת׳

полугоди́чный שֶׁל חֲצִי־שָׁנָה

полуго́діе ז׳ חֲצִי־שָׁנָה, זְמַן

полугодова́лый בֶּן חֲצִי־שָׁנָה ת׳

полугодово́й שֶׁל חֲצִי־הַשָּׁנָה

полуго́докъ ז׳ בֶּן חֲצִי־שָׁנָה

полу́да ז׳ צִפּוּי־בְּדִיל

полу́денникъ נ׳ רוּחַ־דְּרוֹמִית

полудённый שֶׁל חֲצִי־הַיּוֹם ת׳

полу́денный || שֶׁל צָהֳרַיִם, שֶׁל חֲצוֹת־הַיּוֹם. דְּרוֹמִי, תֵּימָנִי, נֶגְבִּי ת׳. —*кругъ* עִגּוּל־צָהֳרַיִם, חֲצִי־הַשָּׁמַיִם

полу́день *см.* по́лдень

полудика́рь ז׳ אָדָם שֶׁאֵינוֹ מִן הַיִּשּׁוּב

полуди́кій שֶׁאֵינוֹ מִן הַיִּשּׁוּב ת׳

полуди́ть צַפֵּה בְּדִיל פ״י —ся || צֻפָּה בְּדִיל

полудне́вный *см.* полудённый *и* полу́денный

полудо́льный מֵכִיל חֲצִי־הַחֵלֶק ת׳

полудо́ля ז׳ חֲצִי־הַחֵלֶק

полудо́мъ, —до́микъ ז׳ חֲצִי־הַבַּיִת

полуду́рье ז׳ טִפֵּשׁ, פִּפְּיָן, שׁוֹטֶה

полужесткокры́лый, —лыя *насѣкомыя* גֻּבִּים, גֹּבִים ז״ר

полузвѣрь. —*получеловѣкъ* קִינְטַבְרוּס, יִדּוֹעַ ז׳, אַדְנֵי־הַשָּׂדֶה ז״ר

полуимперіа́лъ ז׳ חֲצִי־אִימְפֵּירְיָאל

полукафта́нъ *и* полукафта́нье ז׳ חֲצִי־מְעִיל

полуквадра́тецъ ז׳ חֲצִי־רִבּוּעַ

полукопна́ נ׳ חֲצִי־עֲרֵמָה

полукру́глый עָגֹל לְמֶחֱצָה ת׳

полукру́гъ *и* полукру́жіе ז׳ חֲצִי־עִגּוּל

полумёртвый חֶצְיוֹ מֵת ת׳

полумета́ллъ נ׳ חֲצִי־מַתֶּכֶת

полумра́къ חֶשְׁכַּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת נ׳, דִּמְדּוּם ז׳, דִּמְדּוּמֵי־הַחַמָּה ז״ר

полумѣ́сяцъ חֲצִי־לְבָנָה נ׳, — יָרֵחַ ז׳

полумѣ́сячный שֶׁל חֲצִי־הַחֹדֶשׁ ת׳

полунага́лище ז׳ בֵּית־הַמִּסְגָּר (בִּבְלִי־זַיִן)

полунаго́й עָרוֹם לְמֶחֱצָה ת׳

полу́ндра. *Коперъ съ* —дрой *или* —дре́нный *коперъ* מַכּוֹשׁ, חֲמוֹר ז׳

полуно́чникъ || יַנְּק־הָעִזִּים (מִין צִפּוֹר) מְאַחֵר בַּנֶּשֶׁף ז׳

полу́ночный שֶׁל חֲצוֹת־הַלַּיְלָה || צְפוֹנִי ת׳

полу́нощница תְּפִלַּת־עַרְבִית (בִּתְרִפּוֹת הַנּוֹצְרִים) נ׳

полуоборо́тъ חֲצִי־סִבּוּב ז׳, —פּוֹנֶה, —תְּפִנִּית נ׳

полуодича́лый פִּרְאִי לְמֶחֱצָה ת׳

полуодѣ́тый לָבוּשׁ לְמֶחֱצָה ת׳

полуокаменѣ́лый מְאֻבָּן לְמֶחֱצָה ת׳

полуопа́лъ ז׳ חֲצִי־לֶשֶׁם

полуосвѣще́ніе נ׳ הָאָרָה לְמֶחֱצָה

полуо́стровъ ז׳ חֲצִי־אִי

полуоткры́тый פָּתוּחַ לְמֶחֱצָה, —חֶצְיוֹ, חָשׂוּף—, גָּלוּי — ת׳

полупансіоне́ръ ז׳ פֶּנְסִיוֹנֶר לְמֶחֱצָה

полуперча́тка נ׳ חֲצִי־כְּסָיָה

полупли́съ ז׳ חֲצִי־פְּלוּסִין

полуполти́нникъ ז׳ (כ״ה קוֹפִּיקוֹת) נֶבֶע־רוּבָּל

полупере́чникъ ז׳ חֲצִי־קֹטֶר

полупра́здникъ ז׳ חוֹל־הַמּוֹעֵד

полупрозра́чный שָׁקוּף לְמֶחֱצָה ת׳

полупроце́нтъ ז׳ חֲצִי לְמֵאָה

полупудови́къ ז׳ אֶבֶן שֶׁל חֲצִי־פּוּד

полупудо́вый שֶׁמִּשְׁקָלוֹ חֲצִי־פּוּד ת׳

полупу́хъ בְּעֹנֶב בְּנוֹצוֹת קְטַנּוֹת ת׳

полупья́ный מְרֻפָּס ת׳

полуро́та ז׳ חֲצִי־גְּדוּד

полуса́бля ז׳ חֲצִי־סַיִף

полусапо́жки ר״נ הַצָּאִי־נְעָלִים

полусвѣ́тъ ז׳ חֲצִי־הָעוֹלָם || אוֹר כֵּהֶה

полуслѣпо́й ז׳ כְּהֵה־הַמַּרְאֶה, סַגֵּה

полусо́нный שְׁכוּר־שֵׁנָה ת׳

полусорочи́ны תפלת־השכבת (ב' יום אחר המיתה) נ"ן
полусо́тня חצי־מאה נ'
полусти́шіе חצי־חרוז ז'
полусукно́ חצי־גוח ז'
полусуко́нный של חצי־גוח ת'
полусу́точный של חצי־מעת־לעת, של י"ב שעות ת'
полута́ктный, —ная *нота* חצי־בטעם ז'
полуто́нный של חצי־קול ת'
полуто́нъ חצי־הקול ז'
полу́торный מכיל אחד (אחת) וחצי ת'
полутра́уръ חצי־אבל ז'
полутѣ́нь חצי־אור, צל ואור ז'
полууста́вный, —ное *письмо см.* полууста́въ
полууста́въ כתב מלופף (קורסיב) למחצה ז'
полуучёный מלמד למחצה ת'
полуфунтови́къ אבן של חצי־הליטרא נ'
полуфунто́вый שמשקלו חצי־ליטרא ת'
получасово́й של חצי־שעה ת'
получа́тель מקבל, לוקח מיד פ' ז'
получа́ть, —лучи́ть קבל, השג, מצא פ"י || —ся התקבל, השג, המצא. —чи́ть *письмо* קבל מכתב. —чи́ть *мѣсто* השג משרה. —чи́ть *обратно* קבל בחזרה. —*доходы съ имѣнія* קבל הכנסה מאחזה. —чи́ть *рану* הפצע. —чи́ть *убытокъ* הפסד
получеловѣ́къ *см.* полузвѣ́рь
получе́ніе קבלה, לקיחה, השגה נ'
получи́ть *см.* получа́ть
получуло́къ חצי־פוזמק ז'
полуша́гъ חצי־צעד, חצי־פסיעה ז'
полуша́ріе חצי־כדור ז'
полушёлковый שחציו משי ת'
полушерстяно́й שחציו צמר ת'
полу́шечникъ פרוטיה (מין ירק) נ'
полу́шечный שוה פולושקא ת'. —ная *трава см.* полу́шечникъ
полу́шка פולושקא (רבע קופיקא) נ'
полушта́бъ והיטני לעשית פקעים ז'
полушто́фъ חצי־שטוף ז'
полушри́хъ חצי־קו ז'
полушу́бокъ חצי־פרוה ז', פרוה קצרה נ'
полфу́нта חצי־הליטרא ז'
полфу́та חצי־הרגל ז'
полцѣны́ (за—) בחצי־המחיר, בחצי־הנם ת"פ
полчаса́ חצי־שעה ז'
полчетверта́ שלשה (שלש) וחצי ס"מ
по́лчище חיל, גדוד, גיס, צבא ז'
полшеста́ חמשה (חמש) וחצי ס"מ
по́лщеніе דגידה נ'
полъ קרקע ז', רצפה, קרקעית נ' || מין (זכר או נקבה) || חצי ז', מחצית, מחצה, חצות נ'. *Спать на* полу́ ישן על הקרקע. *Прекрасный*— המין היפה
по́лый פתוח, מגלה || ריק, פנוי || גבוה, שוטף, עובר על גדותי ת'. —лая *грудь* מקום פנוי. —лое *мѣсто* היה מגלה. —лая *вода* מים שוטפים
по́лымя *см.* пла́мя
полы́нка קטרת של אפסנתין (לענה) נ'
полы́нный מאפסנתין, של אפסנתין ת'
полы́нь אפסנתין ז', לענה נ'
полынья́ מקום בלתי קפוא באמצע הקרח ז'
полысѣ́ть *см.* лысѣ́ть
по́льза תועלת, הנאה, הניה, טובה נ'. *Читать съ* —зою קרא קריאה של תועלת. *Извлекать изъ чего* —зу הוצא תועלת מן־. *Какая мнѣ отъ того*— כלום הנאה יש לי בכך. *Это говоритъ не въ его* —зу דבר זה לא לשבח הוא לו. *Мои совѣты не принесли ему никакой* —зы עצותי לא הביאו לו כל תועלת. *Дѣйствовать въ свою собственную* —зу עשה לטובת עצמו. *Въ* —*бу бѣдныхъ* לטובת העניים. *Общественная*— טובת־הכלל
по́льзованіе שמוש || רפוא ז', התרפאות נ'
по́льзовать רפא, רפא פ"י || —ся השתמש || התרפא. *Его* —зуетъ *такой-то врачъ* הוא מתרפא אצל רופא פ'. —ться *своими правами* השתמש בזכיותיו. —ться *чѣмъ отъ ревматизма* התרפא בדבר־מה ממחלת הריבמטיזמוס
по́лька פולונית (מין רקוד) נ'
по́льный *см.* полево́й
по́льскій פולוני ת'
польсти́ть *см.* льстить
по́льце שדה קטנה נ'
полѣ́зть בצפל עולה, התחל מטפס פ"ע
полѣ́ниваться התעצל כפעם בפעם פ"ע
полѣни́ться התעצל, היה עצל פ"ע
полѣни́ще *см.* полѣ́но
полѣ́нница דור של עצים, סיר — ז'
полѣ́нный של גזר, של גזיר ת'
полѣ́но גזר, גזיר ז'
полѣ́ска בורדקיה (מין צמח) נ'
полѣ́совщикъ שומר־יער, נוטר — ז'

полѣтникъ *и* полѣтчикъ פּוֹעֵל שָׂכִיר לִימוֹת הַקַּיִץ ז׳

полѣчивать, —чить פ״י רַפֵּא קְצָת ‖ —ся הִתְרַפֵּא אֵיזֶה זְמַן

полюбезничать פ״ע נָהֹג חֲבִיבוּת וּמַן־מָה עִם פ׳, הִתְחַבֵּב, הִתְאַהֵב

полюбить פ״י אָהֹב, בָּחֹר, חָבֹב, חַבֵּב, חָמֹד ‖ —ся מָצֹא חֵן בְּעֵינֵי־, הִתְחַבֵּב עַל־פ׳ ‖ —*живопись* הַתְחֵל מְחַבֵּב אֶת הַצִּיּוּרוּת (מְלֶאכֶת־הַצִּיּוּר). *Ему* —*билось жить въ деревнѣ* נִתְחַבְּבָה עָלָיו יְשִׁיבַת־כְּפָר

полюбоваться הִתְעַנֵּג מְעַט עַל־ הִשְׁתַּעֲשַׁע בְּ.. פ״י

полюбовникъ ז׳ אֲהוּב־אִשָּׁה, עוֹגֵב

полюбовно ת״פ בְּשָׁלוֹם, בְּדֶרֶךְ שָׁלוֹם

полюбовный ת׳ רָצוּי, עָשׂוּי בְּשָׁלוֹם

полюбопытствовать פ״ע חָפֹץ לָדַעַת

полюсный ת׳ רָסְבִּי, שֶׁל קֹטֶב

полюсъ ז׳ קֹטֶב, סֶרֶן, צִיר

полягушечьи ת״פ כִּצְפַרְדֵּעַ

поляна ז׳ שָׂדֶה, שְׁרֵמָה ‖ קָרַחַת־יַעַר נ׳, עֲרוּגִי ‖ —ны (בים) שְׂדֵה־קֶרַח

поляника *см.* поленика

полярный ת׳ קָטְבִּי

помавать פ״י נַעְנֵעַ, הָנֵעַ, נַדְנֵד

помада נ׳ דֹּהַן, סַפָּךְ ז׳, מִפָּלָה

помадить, на— פ״י דַּהֵן ‖ —ся דַּהֵן עַצְמוֹ

помадишка ז׳ דֹּהַן גָּרוּעַ

помадный ת׳ שֶׁל דֹּהַן

помадчикъ ז׳ דַּהָן

помазаніе נ׳ מְשִׁיחָה, סִיכָה

помазанникъ ז׳ מָשׁוּחַ, מְשִׁיחַ

помавать *см.* помазывать

помазокъ ז׳ מַצְבּוֹעַ־הַמִּשְׁחָה, צִיצַת — נ׳

помазывать, —зать פ״י מָשֹׁחַ, סוּךְ ‖ —ся הִמָּשֵׁחַ, הִסּוֹךְ ‖ מָשֹׁחַ עַצְמוֹ, סוּךְ —

помакивать, —кать פ״י מַבֵּל הַטְבֵּל ‖ —ся הִטָּבֵל, הָטְבֵּל

помаленьку מְעַט מְעַט, קִמְעָא קִמְעָא, עַל־יַד, לְאַט ת״פ

помалу *см.* помаленьку

помалчивать, —молчать שָׁתֹק כְּפַעַם בְּפַעַם, הַחֲשֵׁה־, הַחֲרֵשׁ — פ״ע

помалывать פ״י טָחֹן כְּפַעַם בְּפַעַם

помалѣть פ״ע דַּלֹּךְ וְקָטֹן, פָּחֹת וְהָלֹךְ

поманивать, —нить פ״י פַּתֵּה, מָשֹׁךְ אֶל עַצְמוֹ

поманка ז׳ פִּתּוּי, פִּתָּיוֹן

помануть *см.* помавать

помаргивать, —ргнуть סַרְבֵּק כְּפַעַם בְּפַעַם, קָרֹץ עַיִן־, סַקֵּר — פ״ע

помарка ז׳ מְחִיקָה, מִשְׁטוּשׁ

помарывать, —рать פ״י מָחֹה, מָחֹק, טַשְׁטֵשׁ

הַמְחָה, הִמָּחֵק ‖ —ся

помасливать, —слить פ״י מָרֹחַ בְּשֶׁמֶן אוֹ בְּחֶמְאָה ‖ —ся הִמָּרֵחַ בְּשֶׁמֶן אוֹ בְּחֶמְאָה, מָשֹׁחַ —

помaтерѣть *и* поматорѣть *см.* матерѣть

поматывать, —мотать פ״ע הָיֹה הַיֵּי פְּזְרָנוּת

помахивать, —хать נַפְנֵף כְּפַעַם בְּפַעַם, כַּשְׁכֵּשׁ פ״י ‖ רוּם פ״ע; *см.* махать

помачивать פ״י —поли הַרְטֵב כְּפַעַם בְּפַעַם, הַטְבֵּל ‖ —ся הֵרָטֵב, הָרְטַב

помедлить פ״ע שְׁהֵה קְצָת, הִתְמַהְמֵהַּ, הַבְהֵן —

помедоръ ז׳ עַגְבָנִית נ׳, בַּקְלָן

помелище נ׳ יַד שֶׁל יָעֶה

помело, —мельцо ז׳ יָעֶה (שֶׁל תַּנּוּר)

помелькать פ״ע נַצְנֵץ רְגָעִים, אַבֵּץ —

помелѣть *см.* мелѣть

поменьше ת׳ פָּחוֹת מְעַט מִן־, קָטָן מְעַט מִן־

померанецъ ז׳ תַּפּוּחַ זָהָב

померанцевый ת׳ שֶׁל תַּפּוּחַ זָהָב

померѣть *см.* помирать

померещиться *см.* мерещиться

померзать, —мёрзнуть פ״ע קָפֹא, הִקָּפֵא מִקֹּר

помёрзлый ת׳ קָפוּא, נִקְפָּא מִקֹּר

померкать, —меркнуть חֲרוֹעֵה, חָשֹׁךְ, קָדֹר, הִתְקַדֵּר פ״ע

померклость נ׳ חֲשֵׁכוּת, קַדְרוּת

померклый ת׳ נִדְעָךְ, חָשׁוּךְ, קוֹדֵר

померкнуть *см.* померкать

помертвѣлый ת׳ חִוֵּר מִפַּחַד; קָפוּא

помертвѣніе ז׳ הִתְחַוְּרוּת נ׳; קִפָּאוֹן

помертвѣть *см.* мертвѣть

пометать, —мести בַּאטֵא קְצָת אוֹ לִפְרָקִים, בַּבֵּר — פ״י

помётъ ז׳ פֶּרֶשׁ, גָּלָל, סְחִי, סִירוֹן, טִנּוּף, סוּחָה, צוֹאָה, צֵאָה ‖ זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה נ׳ ‖ מִטְּפֶת, *Птичій* — שְׁלְשֶׁת. *Коровій* — צְפִיעֵי־בָּקָר

помётывать, —метать זְרֹק — פ״י כְּפַעַם בְּפַעַם, הַשְׁלֵךְ

помечтать פ״ע חֲלֹם קְצָת, הַרְהֵר —, הָזֹה —

помигивать, —гать סַרְבֵּק קְצָת, קָרֹץ בְּעֵינַיִם—, הָעֵף עֵינַיִם כְּפַעַם בְּפַעַם פ״ע

помилованіе נ׳ חֲנִינָה

помиловать פ״י חָנֹן, רַחֵם עַל־, מָחֹל —, סְלֹחַ —

—*виновнаго* נָתֹן חֲנִינָה ‖ —ся קַבֵּל חֲנִינָה. *Господи* —луй נַחֵם־נָא חֲנִינָה לָאָשֵׁם ה׳. —*луй Богъ* רַחֲמָנָא לִיצְלַן. —*луйте, что вы говорите* בְּמָטוּתָא, הַשְׁמַע נָא לְאָזְנֶיךָ מָה שֶׁאַתָּה סָח

помилосердовать פ״י רַחֵם עַל־, חָמֹל —

помилуй, помилуйте *см.* помиловать
помимо ת״פ ..שלא ב. *Онъ сдѣлалъ это — меня* הוא עשה זאת שלא בידיעתי
помина́льщикъ ז׳ מזכיר נשמות
помина́ніе נ׳ הזכרת־נשמות
помина́нье ז׳ פנקס של הזכרת־נשמות
помина́ть, —мяну́ть זכר, הזכר || עשה הזכר נשמות פ״י. —ся || זכר למת, הזכר
Мы только-что васъ —на́ли בזה הרגע הזכרנו את שמך. —ну́ть *чье имя* הזכר את שם־פ׳. —мяни́ *мое слово, ты раскаешься въ этомъ* זכור את אשר אני מגיד לך, סופך להתחרט על זה. *Не* —на́йте *меня лихомъ* אל תזכירוני בלישנא בישא. *Его* —на́й, *какъ звали* נעלם ועקבותיו לא נודעו. *Покойный дядя, не тѣмъ будь* —мя́нуть, *былъ...* דודי המנוח, ימחל לי, היה..
помина́ть, —мя́ть פ״י — רמס —, רמס, עסה קצת
поми́нки || הזכרת־נשמות, אזכרה לנשמת המת סעודת־הבראה נ׳
поминове́ніе *см.* помина́ніе
поми́нокъ נ׳ אזכרה, מנחת־זכרון
поми́нъ || ז׳ זכרון, זכר || הזכרת־נשמות. אזכרה לנשמת המת נ׳. *О немъ и* —ми́ну *не было* איש לא זכרהו. *Любви уже и въ* —нѣ *нѣтъ* אין גם זכר של אהבה. *Онъ легокъ на* —нѣ — אלו נזכר אליהו היה בא
поми́ны *см.* поми́нки
помира́ть, —мере́ть גוע, מות, הפטר. —*со смѣху* שחק עד כדי הכתלק פ״ע יציאת־נשמה]
помири́ть *см.* мири́ть
по́мнить פ״י זכר, שמר בלב || **по́мнится** כנדמני, זוכרני, דכירנא. *Я* —ню *ваши благодѣянія* זכר אזכר את חסדיך. *Я не* —ню, *кто это мнѣ сказалъ* איני זוכר כי הגיד לי זאת. *Онъ самъ себя не* —мнитъ לא ידע את נפשו. *Будетъ онъ меня* — ידע את הנואתי. *Мнѣ* —мнится, *что это я читалъ* כנדמני שאני קראתי זאת
помно́гу ת״פ בכמדה גדושה. לרב
помножа́ть פ״י כפל, הכפל || —ся הכפל, [הכפל
помноже́ніе ז׳ כפל
помо́га ז׳ משען, עזר, סיוע, סעד, תמיכה, עזרה נ׳
помога́ть, —мо́чь עזור ל..., הועל —, סיע, הושע, עמד ל.., היה תרופה ל.. פ״י
—*бѣднымъ* עזור לעניים. *Это* —га́етъ *распространенію болѣзни* זה מסיע להפצת המחלה. —ги́те הושיעו. —ги́те *ему въ этой работѣ* היה נא לו לעזר בעבודתו זו. —ги́те *ему въ нуждѣ* עמוד לו בשעת דחקו. *Эти капли* —га́ютъ *отъ кашля* טפין אלו הן תרופה לשעול]
помо́дничать פ״ח קשט עצמו
поможе́ніе ז׳ עזר, סיוע ז׳, תמיכה, עמידה לפ׳ נ׳
помо́и ז״ר שופכין
помо́йникъ *и* —ница ז׳ קיתון של שופכין
помо́йный ת׳ של שופכין
помока́ть, —мо́кнуть רטב מעט, התקלקל משחב פ״ע]
помо́клый ת׳ רטב
помола́чивать פ״י — דוש קצת, חבט
помо́лвка ז״ר ארוסין, תנאים
помо́лвливать, —лвить פ״י ארס, שדך
помоли́ть פ״י חנן, בקש || —ся התפלל
помоло́гія נ׳ פומולוגיא (חקירת פרי־העץ)
помолоде́цки ת״פ באמן, כאיש חיל
помолоди́ть *см.* молоди́ть
помолоде́лый שנתחדשו נעוריו, שנעשה צעיר ת׳
помолоде́ть *см.* молоде́ть
помоложа́вѣть *см.* моложа́вѣть
помолоти́ть פ״י — דוש זמן־מה, חבט
помолча́ть *см.* пома́лчивать
помо́лъ ז׳ קמח טחון || נ׳ טחינה
помонасты́рски ת״פ — במשפט המנזר, כמנהג
помона́шески ת״פ — במשפט נזיר, כדרך
помо́ра *см.* умо́ра
поморга́ть פ״ע — קרץ עין —, העף עין, סרבק קצת
помо́рецъ ז׳ חופני (שוכן על חף הים)
помори́ть פ״י ענה כמה (בני־אדם) ברעב
помо́ріе נ׳ חוף הים ז׳, אדמת החף
поморо́зить פ״י נתן לקפא, עזב בקר לזמן־מה
поморо́сить פ״ע — ערף מעט, רעף —, טפטף. —си́лъ *дождикъ* הגשמים התחילו מטפטפים; רביבים ירדו
помо́рскій ת׳ שעל חף הים
помо́рщивать, —мо́рщить פ״י קמט (המצח) || —ся רעם פנים, עשה פנים ועוית
поморя́никъ *см.* помо́рецъ
помо́стъ ז׳ גרבך של חזיון || נ׳ רצפה
помота́ть *см.* пома́тывать
помохна́тѣть *см.* мохна́тѣть
по́мочи ר״נ כתפות || ר״ז חבלי־צעידה. *Носить* — נשא בכתפות. *Водить на* —ча́хъ הולך (תינוק) בחבלי־צעידה
помочи́ть פ״י הרטב, לחלח || —ся השתן

помо́чь *см.* помога́ть
по́мочь *см.* по́мощь
помоше́нничать הִתְנַהֵג בִּרְמָאוּת וְמַן־מָה פ״ע, עָשָׂה מַעֲשֵׂה רַמַּאי פ״י
помоществова́нiе, помоществова́ть *см.* вспомоществова́нiе *и* —ва́ть
помо́щникъ עוֹזֵר ז׳
по́мощный שֶׁל עֵזֶר, ־עֶזְרָה ת׳
по́мощь עֵזֶר, מִשְׁעָן, סִיּוּעַ ז׳, עֶזְרָה, תְּמִיכָה, סַיַּעְתָּא נ׳. *Съ Божiей* —щью בְּעֶזְרַת ה׳ עִמְּךָ, הַשֵּׁם, בְּסַיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא. *Богъ*— *Звать на*— קָרָא לְעֶזְרָה. *Съ* —щью *телескопа* בְּעֶזְרַת הַטֵּלֵיסְקוֹפּ. *Онъ нуждается въ вашей* —щи הוּא נִזְקָק לְעֶזְרָתְךָ
по́мпа מַשְׁאֵבָה, כִּדְלָיָה נ׳
помрача́ть, —чи́ть הִקְדִּיר, הֶחְשִׁיךְ, הֵעִיב, דִּקְדֵּר, הֶחְשִׁיךְ, הוּעַב, —ся || עָמַם פ״י הֶעֱנָנִים עָמְמוּ, הוּעַם. *Тучи* —чили *небо* הִקְדִּירוּ פְּנֵי הָרָקִיעַ. *Страсти* —ча́ютъ *разсудокъ* הַיֵּצֶר הָרָע מְעַמֵּם אֶת הַשֵּׂכֶל הַיָּשָׁר
помраче́нiе || כֵּהָיָה, הִתְחַשְּׁכוּת, קַדְרוּת נ׳, עִמּוּם ז׳
помудри́ть *см.* мудри́ть
помужи́цки מַעֲשֵׂה אִכָּר, כְּאַחַד הָאִכָּרִים, בְּאֹפֶן גַּס ת״פ
помура́вить *см.* мура́вить
помути́ть עִכֵּר, דָּלַח, עָכַר פ״י || —ся הִדָּלַח, הֶעְכַּר || בָּהָה (מעינים)
помучи́ть עִנָּה קְצָת, סִגֵּף פ״י || —ся סָבַל || הֶעֱנָה, עֻנָּה, הִתְעַנָּה, הִסְתַּגֵּף
помча́ть רָכַב מַהֵר הָלְאָה, גָּרַף פ״י || —ся עָבַר מַהֵר, גּוּז חִישׁ, הִגְוָה, הִשְׁתַּעֵר הָלְאָה (כסוסים)
помыра́ть, —мы́ть רָחַץ קְצָת, בְּפַעַם בְּפַעַם, הִתְרַחֵץ בְּפַעַם בְּפַעַם, רָחַץ —ся || בְּפַעַם פ״י
помыка́ть שָׁלַח לְכָאן וּלְכָאן פ״י || —ся עָמוֹשׁ, הִשְׁתַּמֵּשׁ || הִתְעוֹרֵר
помы́кать *см.* мы́кать
помы́ливать, —мыли́ть כִּבֵּס בְּבוֹרִית, הִצְבִּין, הֶעֱבִיר סַפּוֹן עַל־, שִׁפְשֵׁף בְּסַפּוֹן פ״י || —ся כֻּבַּס, הִתְכַּבֵּס
помы́лки מֵי־בּוֹרִית ר״ן
помы́селъ *и* по́мыслъ רַעְיוֹן, יֵצֶר, הִרְהוּר ז׳, מַחֲשָׁבָה, מְזִמָּה נ׳
помы́слить חָשַׁב, הִרְהֵר פ״ע
помы́тчикъ מְלַמֵּד עוֹפוֹת דּוֹרְסִים ז׳
по́мытъ לִמּוּד עוֹפוֹת דּוֹרְסִים ז׳
помыча́ть גָּעָה וּמַן־מָה פ״ע
помышле́нiе רַעְיוֹן, יֵצֶר, הִרְהוּר ז׳, מַחֲשָׁבָה, כַּוָּנָה נ׳. *У меня и въ* —нiи *не было вредить вамъ* לֹא עָלָה גַּם עַל מַחְשְׁבוֹתַי לְהַזִּיקְךָ
помышля́ть חָשַׁב, הִרְהֵר פ״ע, הֶעֱלָה בְּמַחֲשָׁבָה פ״ע
помѣли́ть *см.* мѣли́ть
помѣня́ть *см.* мѣня́ть
помѣня́ться *см.* мѣня́ться
помѣ́рить, —мѣ́рять *см.* мѣ́рять
помѣси́ть לוֹשׁ קְצָת, עִסָּה – פ״י
по́мѣсный (בעל־חי) בֶּן־עִסָּה, בֶּן־כִּלְאַיִם ז׳
помѣсти́тельность בֵּית־קִבּוּל, בֵּית־כִּנּוּס ז׳
помѣсти́тельный מְכַנֵּס, נִרְחָב, רְחַב לְמַדַּי ת׳
помѣсти́ть *см.* помѣща́ть
помѣ́стно בִּמְקוֹמוֹת אֲחָדִים ת״פ
помѣ́стный בַּעַל אֲחֻזָּה ז׳ || מְקוֹמִי ת׳. —ная *система* שִׁיטַת־אֲרִיסוּת
помѣ́стье אֲחֻזָּה נ׳
по́мѣсь בֶּן־כִּלְאַיִם ז׳ || כִּלְאַיִם שֶׁל בְּהֵמָה ר״ז
помѣ́сячно כְּדֵי חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ, לֶחֳדָשִׁים, חֹדֶשׁ חֹדֶשׁ ת״פ
помѣ́сячный יַרְחִי, חָדְשִׁי ת׳
помѣ́та צִיּוּן ז׳, רְשִׁימַת הַיּוֹם נ׳
помѣ́тить *см.* помѣча́ть
помѣ́тка, —точка צִיּוּן, תָּו, סִימָן ז׳
помѣ́ха עִכּוּב, מַעֲצוֹר, הֶפְרֵעַ ז׳, מְנִיעָה, מְנִיעוּת נ׳
помѣча́ть, —мѣ́тить צִיֵּן, סִמֵּן || רָשַׁם הַיּוֹם (עַל גְּזֵרוֹת) פ״י || —ся צֻיַּן, הִצְטַיֵּן, הִסְתַּמֵּן
помѣ́шанный מְטֹרָף, מְשֻׁגָּע ת׳
помѣша́тельство טֵרוּף־דַּעַת, שִׁגָּעוֹן ז׳
помѣша́ть עָמַד לְשָׂטָן פ״ע, עִכֵּב, הִפְרִיעַ || בָּחַשׁ בְּפַעַם בְּפַעַם, ־קְצָת, נִעֵר –, בָּלַל– פ״י || *см.* помѣшивать
помѣша́ться הִטָּרֵף דַּעְתּוֹ שֶׁל פ׳, הִשְׁתַּגֵּעַ פ״ע. *Онъ* —ша́лся *въ умѣ* נִטְרְפָה דַּעְתּוֹ. *Онъ* —ша́лся *на музыкѣ* הוּא מְשֻׁגָּע לְמוּסִיקָא
помѣ́шивать נִעֵר בְּפַעַם בְּפַעַם, בָּחַשׁ–, בָּלַל– פ״י || —ся הִתְנַעֵר, הִבָּלֵל, הִבָּחֵשׁ || הִרְבִּיעַ כִּלְאַיִם
помѣ́шкать שָׁהָה קְצָת, אֵחַר –, הִתְמַהְמַהּ –, בּוֹשֵׁשׁ – פ״ע
помѣща́ть, —мѣсти́ть הִכְנִיס, שִׁכֵּן, הִשְׁכִּין, הוֹשִׁיב, קָבַע || הִפְקִיד בְּ... || פִּרְסֵם פ״י || —ся קָבַע צַ״מ עַצְמוֹ, הִצְטַמְצֵם, הִכָּנֵס || דִּירָה || עִנְיָן, הִמָּצֵא. —сти́ть *кого на службу* הִכְנִיס פ׳ לְמִשְׂרָה. —сти́ть *сына въ гимназiю* הִכְנִיס אֶת בְּנוֹ לַגִּימְנַסְיָא. —*капиталъ въ банкъ* הִפְקִיד מְעוֹתָיו בְּבַנְק. —сти́ть *статью въ газетѣ* קָבַע (פִּרְסֵם) מַאֲמָר בְּעִתּוֹן. *Это слово нужно* —сти́ть *въ лексиконъ* מִלָּה זוּ יֵשׁ לִקְבֹּעַ בְּמִלּוֹן.

Мебель не —мѣщается *въ этой комнатѣ* אין כל הרהיטים מצטמצמים בחדר זה. *Мы всѣ здѣсь* —стимся אנו נכנס כלנו לכאן. *Я* —стился *въ гостинницѣ* קבעתי דירתי באכסניא.
Магазинъ этотъ —щается *въ Гороховой* מחסן זה עומד ברחוב־הפולים
помѣщéніе מקום ז׳ ‖ הכנסה, קביעה ‖ דירה נ׳
помѣщикъ בעל־אחזה, פריץ ז׳
помѣщичій של בעל־אחזה ת׳
помянýть *см.* поминáть
помя́ть *см.* поминять *и* —мять
понабить *см.* набивáть
понабрáть *см.* набирáть
понабросáть *см.* набрáсывать
понавезти́ *см.* навáживать
понавести́ *см.* наводи́ть
понавостри́ть *см.* навáстривать
понаврáть *см.* навирáть
понавыкáть, —вы́кнуть התרגל לאט לאט ל... הסכן – פ״ע
понавѣ́даться *см.* навѣ́даться
понаготóвить *см.* наготовля́ть
понагрáбить *см.* нагрáбить
понагрузи́ть *см.* нагружáть
понадавáть *см.* надавáть
понадари́ть *см.* надари́ть
понадбáвить *см.* надбавля́ть
понадвигáть *и* —надви́нуть הקרב יותר מעט פ״י
понáдобиться הוצרך פ״ע. *Мнѣ* —бились *деньги* הייתי נצרך (נזקק) למעות. *Если* —биться כשיצטרך, לכשיהא צרך בדבר]
понадѣ́лать *см.* надѣ́лать
понадѣли́ть *см.* надѣли́ть
понадѣ́яться קוה ל... בטח ב... הסמך על־, השען – פ״ע
понажáрить *см.* нажáрить
поназвáть *см.* називáть
понаигрáться שחק די פ״ע
понакидáть *см.* наки́дывать
понаклáсть *см.* наклáдывать
понакли́кать *см.* накли́кать
понаковáть *см.* накóвывать
понаколóть *см.* наколóть
понакопи́ть *см.* накопля́ть
понакоси́ть *см.* накоси́ть
понакрáсить *см.* накрáшивать
понакупи́ть *см.* накупáть
понакури́ть *см.* накýривать
поналгáть *см.* налгáть
поналетѣ́ть *см.* налетáть
поналови́ть *см.* налови́ть
понамáрь שמש התפלה ז׳. —ри́ха שמשית התפלות]
понамóкнуть *см.* намокáть
понамолоти́ть *см.* намолáчивать
понамолóть *см.* намолóть
понанести́ *см.* наноси́ть
понапáкостить *см.* напáкостить
понапáчкать *см.* напáчкать
понапéчь *см.* напекáть
понапи́ться שתה לשכרה, נעשה שכור פ״ע פ״י]
понаплевáть *см.* наплёвывать
понапои́ть *см.* напáивать
понаползти́ *см.* напáлзывать
понапрáсну *см.* напрáсно
понапря́сть *см.* напрядáть
понапускáть *см.* напускáть
понапыли́ть *см.* напы́ливать
понасажáть *см.* насáживать
понасели́ть *см.* населя́ть
понасказáть *см.* наскáзывать
понаслýшаться *см.* наслýшиваться
понасмотрѣ́ться *см.* насмáтриваться
понасмѣши́ть *см.* насмѣши́ть
понасовáть *см.* насóвывать
понасоли́ть *см.* насоли́ть
понасори́ть *см.* насáривать
понастáвить *см.* настáвливать
понастращáть *см.* настращáть
понастрóить *см.* настрóивать
понастрѣля́ть *см.* настрѣ́ливать
понастря́пать *см.* настря́пывать
понасуши́ть *см.* насýшивать
понасѣ́ять *см.* насѣвáть
понатаскáть *см.* натáскивать
понатерéть, —терéться *см.* натирáть, —ся
понаторѣ́лый *см.* наторѣ́лый
понаторѣ́ть *см.* наторѣ́ть
понатýжиться התאמץ בכל־כחו פ״ע
понаты́кать *см.* наты́кать
понатѣ́шиться *см.* натѣ́шиться
понахватáть *см.* нахвáтывать
понашумѣ́ть *см.* нашумѣ́ть
понаѣ́сться *см.* наѣдáться
понедѣ́льникъ יום שני בשבת ז׳. *Чистый* — היום הראשון של הצום הגדול
понедѣ́льничать ישב בתענית ביום השני ‖ הלך בטל – פ״ע

понедѣ́льничный של שני בשבת, של יום השני ת׳

понедѣ́льно ת״פ לשבועות, בכל שבוע ושבוע

понедѣ́льный ת׳ מדי שבוע בשבוע, שבועי

понедѣ́льщикъ ז׳ שכיר־שבוע

понедѣ́льщина עבודת־השבוע, עבודה לשבועות נ׳

поне́же מ״ק עקב, יען, מפני, באשר

понездоро́виться פ״ע חלה קצת, חלש, חשש

понемно́гу מעט מעט, קמעא קמעא, לאט לאט, על יד ת״פ

понепрія́тельски ת״ע כאויב, כשונא

понесе́ніе סבל ז׳, נשיאה נ׳

понести́ פ״י נשא, הבא || סבל, נשא בעל — || —сь התחל רוץ. *Человѣкъ* —нёсъ *письмо на почту* המשרת נשא את המכתב אל הפוסטא. —*оскорбленіе* נשא עלבון, העלב. —*наказаніе* נשא ענש, הענש. *Лошади* —несли́ (*или* —несли́сь) הסוסים התחילו רצים. —*дичь* פטפט הבלים

понижа́ть, —ни́зить השפל, הורד || הנחת, שפל, הלך ושפל || —ся ירד || הקטן פ״י || נפל (השער). —зить *терасу* השפל הורד המחיר, הפחת. —*цѣну* הטין סא. —зить *чиномъ* הנחת דרגא. *Земля постепенно* —жа́ется *къ морю* הארץ הולכת ושפלה כלפי הים. *Термометръ* —жа́ется התרמומטר נופל. *Акціи* —ни́зились שער־המניות נפל

пони́же ת׳ שפל קצת, שפל מן־. למטה מן־. *Сойдите*— נחות מעט. —*кольна* למטה מן הארכובה

пониже́ніе השפלה, הורדה || ירידה, שקיעה

пони́зить *см.* понижа́ть

понизо́вый *см.* низо́вый

понка́ть, —ни́кнуть (*головою*) הרכן ראש, הורד — פ״י

пони́клый ת׳ מורכן, מורד, מטה לארץ

понима́ніе נ׳ הבנה, השגה. *Это выше его* —нія זהו למעלה מהשגתו

понима́ть, поня́ть הבן, ידע, תפס, השג || הובן, התפס, הושג || —ся שמח, סחף פ״י הסתחף. *Я не* —нима́ю *по нѣмецки* אינו מבין גרמנית. *Я не* —нима́ю, *какъ это случилось* לא ידעתי איך אירע דבר זה. *Вотъ какъ я* —нима́ю *это дѣло* כך תופס אני ענין זה. *Вода* —няла́ *луга* המים סחפו את השדות. *Отлично*— ירד לסוף דעת

пони́токъ ז׳ ארג שעטנז

пони́точно ת״פ הוטים חוטים

пони́щенски ת״פ כאחד־הקבצנים, — הבקשנים

поновле́ніе ז׳ חדוש

понора́вливать, —норови́ть המתן לשעת הכשר || (*на кого*) הסתגל למדותיו של־ פ׳ || (*кому*) נתה לפ׳ פ״י

понор́овка ז׳ רתוי

понороввля́ть *см.* понора́вливать

поноро́вщикъ ת׳ עושה רצונו של פ׳, מרתה לפ׳

поноси́тель ז׳ מגדף, מחרף, עולב

поноси́тельный ת׳ מלא גדופים,—חרוף, גדפני. —ныя *слова* דברי חרוף

поноси́ть פגע בכבוד־פ׳, חרף, גדף, הוצא דבה פ״י

поноси́ть פ״י נשא זמן־מה

поно́ска נ׳ הולכה בכלב. *Носить* —ску הולך (מכלבים)

поно́сно ת״פ בדרך חרוף, — גדוף

поно́сный ת׳ מחרף, מגדף, מוציא דבה

поно́счивый, —вая *собака* כלב מוליך

поно́съ ז׳ חלי־מעים, —שלשול || בהוגן

поноше́ніе חרוף, גדוף, נאוין ז׳, הוצאת דבה || חרפה, נאצה, פגיעה בכבוד־פ׳ נ׳

поно́шеный ת׳ מופחת, ישן (מבגדים)

понра́виться *см.* нра́виться

понтёръ *и* понтиро́вщикъ מתחרה בשחוק, משחק שכנגדו ז׳

понти́рова́ть פ״ע התחבר אל השחוק

понто́нный *мостъ* ז׳ גשר של כלי־שיט

понто́нъ ז׳ פונטון, גשר של כלי־שיט

понтъ ז׳ ים

понуди́тель ז׳ רודה, כופה

понуди́тельный ת׳ של רדיה, של כפיה. —ныя *мѣры* מעשי־כפיה, אמצעי־, מעשי אנס

понужда́ть, —нуди́ть רדה, כפה, אנס, נגש, אוין ב... האין ב... פ״י

понужде́ніе אנס ז׳, רדיה, כפיה, נגישה נ׳

понука́льщикъ ז׳ מאיין, נוגש

понука́ніе רדיה, איצה, נגישה נ׳

понука́ть רדה, אוין ב... האין־, דפק, נגש פ״י

пону́ра ז׳ הולך שחוח

пону́ривать, —ну́рить הורד, הרכן פ״י. —*голову* הורד ראש

понутру́. *Это ему*— דבר דין הגון ליה; זה מתקבל על־לבו. *Это ему не*— לא דין הגון ליה; אין דבר זה מתקבל על לבו

поны́нѣ עד היום, —עכשו, —עתה, —כה, —הנה ת״פ

поны́ривать פ״ע צלל פעם בפעם

поныря́ть פ״ע צלל פעמים אחדות

понѣживать, —нѣжить פַּנֵּק, עַנֵּג, עַדֵּן, פַּנֵּק עַצְמוֹ, חַבֵּק יָדָיו (עַל המשכב), הִתְעַדֵּן —ся || טַפֵּחַ פ״י

понѣмецки גֶּרְמָנִית, אַשְׁכְּנַזִּית ת״פ

понюхать הָרֵחַ (פעם אחת) פ״י

понюхивать הָרֵחַ כְּפַעַם בְּפַעַם, הָרֵחַ נַשּׁוֹק כְּפַעַם בְּפַעַם פ״י

понява תַּחְתּוֹנֵי־פִּשְׁתָּן (של הכפריות) ז״ר

понянчиться *см.* нянчиться

понятіе מוּשָּׂג, מוּשְׂכָּל ז׳, הַשָּׂגָה נ׳. *Это выше его* —тія זֶהוּ לְמַעְלָה מֵהַשָּׂגָתוֹ. *Я имѣю слабое —объ этомъ* יֵשׁ לִי רַק מוּשָּׂג קַל מִזֶּה. *Онъ составилъ о себѣ дурное*— עָשָׂה שֵׁם רַע לְעַצְמוֹ

понятливость תְּפִיסָה, הֲבָנָה נ׳, כֹּחַ־הַשָּׂגָה ז׳

понятливый בַּעַל־הֲבָנָה ת׳

понятный, —но מִסְתַּבֵּר, מוּבָן, מְחֻוָּר, בָּרוּר, מְבֹאָר, מְפֹרָשׁ ת׳. *Это* —но מִסְתַּבְּרָא. —но, *почему онъ не согласился* מוּבָן הַדָּבָר מַדּוּעַ לֹא הִסְכִּים

понятой עֵד־רְאִיָּה ז׳

понять *см.* понимать

пообвѣсить רַמֵּה קְצָת בְּמִשְׁקָל פ״י —ся || טָעֹה קְצָת בְּמִשְׁקָל

пообглодать *см.* обгладывать

пообгорѣть *см.* обгорать

пообгрызть *см.* обгрызать

пообдержать הַכְשֵׁר בְּיוֹתֵר עַל־יְדֵי שִׁמּוּשׁ || —ся הֻפְחַת קְצָת מֵחֲמַת שִׁמּוּשׁ פ״י

пообжечь *см.* обжигать

пообжиться הִסְכֵּן מְעַט מְעַט פ״ע

пообзавестись (*чѣмъ*) הָכֵן (כלי בית) לְעַצְמוֹ מְעַט מְעַט פ״י

пообзнакомиться רְכשׁ מְעַט מְעַט מַכָּרִים פ״י

пообломать *см.* обламывать

пообнадежить *см.* обнадеживать

пообнищать הֵעָנִי, הִתְדַּלְדֵּל, יָצֹא מִנְּכָסָיו, יָרֹד — פ״ע

пообогрѣть (*кого*) חַמֵּם קְצָת פ״י —ся || הִתְחַמֵּם קְצָת

пообождать חַכֵּה לְפִי מְעַט, הַמְתֵּן, כַּתֵּר— פ״ע

пооборвать *см.* обрывать

пообрубить *см.* обрубать

пообрызгать *см.* обрызгать

пообрѣзать *см.* обрѣзать

пообсадить *см.* обсаживать

пообсохнуть יָבֹשׁ מְעַט, הִתְיַבֵּשׁ — פ״ע

пообъѣздить *см.* объѣзжать

пообѣдать כַּלֵּה פַּת־צָהֳרַיִם || אֱכֹל פַּת־צָהֳרַיִם בְּאֵיזֶה מָקוֹם פ״י

пообѣщать *см.* обѣщать

поодаль הַרְחֵק מִן, בְּרִחוּק מָקוֹם קְצָת ת״פ

поодиночкѣ לְאַחַר אֶחָד, בְּזֶה אַחַר זֶה ת״פ

поокрѣпнуть הִתְחַזֵּק מְעַט, הוֹסֵף אֹמֶץ — פ״ע

поопоздать אַחֵר מְעַט, בּוֹא בְּאִחוּר זְמַן קְצָת פ״ע

поораторски כְּאַחַד הַנּוֹאֲמִים, —הַדַּבְּרָנִים ת״פ

поорать שַׂדֵּד אֲדָמָה זְמַן־מָה פ״י

поорать צָעֹק קְצָת (בקול רם) פ״ע

поострить *см.* острить

поостудить צַנֵּן קְצָת, קָרֵר — פ״י

поостынуть הִתְקָרֵר קְצָת, הִצְטַנֵּן — פ״ע

поотвыкнуть (*отъ чего*) עֲזֹב הֶרְגֵּלוֹ מְעַט מְעַט פ״י

поотдалить רַחֵק, הַרְחֵק פ״י —ся || הַרְחֵק, הִתְרַחֵק

поотдирать קְרֹעַ מְעַט מְעַט מֵעַל־ פ״י —ся || הִקָּרַע מְעַט מְעַט מֵעַל —

поотдохнуть הִנָּפֵשׁ קְצָת, נוּחַ — פ״ע

поотнимать, —отнять לָקֹחַ מְעַט מְעַט מִפִּי אֶת כָּל־, שַׁלֵּל — פ״י

поотобрать *см.* поотнимать

поотогрѣть הָחֵם קְצָת פ״י —ся || הִתְחַמֵּם קְצָת

поотодвинуть הַרְחֵק קְצָת מִן־, הַתֵּק — פ״י —ся || הִתְרַחֵק קְצָת מִן־, נְטֹה הַצִּדָּה

поотодрать קְרֹעַ קְצָת מִן־, קַלֵּף — פ״י —ся || הִקָּרַע קְצָת מִן־

пооторвать קְרֹעַ מִן פ״י

поотрѣзать *см.* отрѣзывать

поотстать הֵחָשֵׁל מְעַט אַחֲרֵי־ פ״ע

поотсырѣть הֻטְחַב קְצָת, הֵעָשֵׂה טָחֹב פ״ע

пооттаять הִמֵּס קְצָת פ״ע

поотучить *см.* отучать

поохотиться הִתְעַסֵּק בְּצַיִד בְּאֵיזֶה מָקוֹם, —וּזְמַן־מָה פ״ע

поохотничьи כְּדֶרֶךְ הַצַּיָּדִים ת״פ

поочерёдно חֲלִיפוֹת, כְּסֵדֶר, אֶחָד אֶחָד, בְּזֶה אַחַר זֶה ת״פ

поочерёдно שֶׁבְּזֶה אַחַר זֶה ת׳

поощреніе זֵרוּז, חִזּוּק, סִיּוּעַ ז׳

поощритель מְזָרֵז, מְחַזֵּק, מְסַיֵּעַ ז׳

поощрительный שֶׁל זֵרוּז, שֶׁל הִזּוּק, שֶׁל סִיּוּעַ ת׳

поощрять, —ощрить זָרֵז, הַחֲזֵק יְדֵי־פ׳, סַיֵּעַ —ся || הִזָּרֵז, הִזְדָּרֵז לְפִי פ״י

попадать, попасть הִלָּכֵד, נָפֹל, בּוֹא פ״ע || מָצֹא || יָרֹה, קַלֵּעַ (אל המטרה), כַּוֵּן, הַחְטֵא || —ся (המטרה) פ״י || הִתָּפֵשׂ, הִלָּכֵד הִקָּרֵה, הִזְדַּמֵּן, הִתְרַחֵשׁ, פָּגֹעַ בְּ.. || הִמָּצֵא. Попасть *въ западню* נָפֹל בְּפַח. Попасть *въ бѣду* נָפֹל בְּצָרָה. —*въ просакъ* בּוֹא בִּמְבוּכָה (הַבּוֹךְ). —пасть *въ*

немилость הִבְאִישׁ בְּעֵינֵי־פ׳. —пáсть
къ кому въ милость נָשׂא חֵן בְּעֵינֵי־
פ׳. *—на дорогу* מָצָא אֶת הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר.
—на слѣдъ מָצָא עִקְּבוֹת־פ׳. —пáсть
на праздникъ בּוֹא עַל יוֹם טוֹב.
—пáсть *подъ судъ* הִתְבַּע לְדִין. *—въ*
цѣль כַּוֵּן יָפֶה, קַלֵּעַ אֶל הַמַּטָּרָה. *Не*
—пáсть *въ цѣль* הַחֲטֵא אֶת הַמַּטָּרָה.
Я —пáлъ *наконецъ на хорошаго*
управляющаго סוֹף סוֹף מָצָאתִי לִי מְנַהֵל
יָפֶה. *Онъ* —пáлъ *мнѣ навстрѣчу*
הוּא נִזְדַּמֵּן לִקְרָאתִי. *Я не могъ* попáсть
въ театръ לֹא יָכֹלְתִּי (נִבְצְרָה מִמֶּנִּי)
לָבוֹא אֶל־הַתֵּיאַטְרוֹן. *Какъ* попáло *или*
какъ ни —пáло אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה. *Куда*
ни —пáло בְּאֵיזֶה מָקוֹם שֶׁהוּא. —пáлъ,
какъ куръ во щи נִלְכַּד כְּצִפּוֹר בְּפַח.
Попадётся *онъ мнѣ* עוֹד יָבוֹא לְיָדִי.
—пáсться *кому на встрѣчу* הִזְדַּמֵּן
לִפ׳. *Лось у насъ рѣдко* —падá-
ется בִּמְקוֹמוֹתֵינוּ הַצְּבִי הוּא יְקַר־הַמְּצִיאוּת:
(כִּמְעַט שֶׁאֵינוֹ בַּנִּמְצָא). *Взять, что*
—падётся לָקַח מֵאֲשֶׁר יַעֲלֶה הַמַּזָּל (מִן
הַבָּא בְּיָדוֹ). *Мой билетъ не* —пáлъ
въ лотерею כַּרְטִיסִי לֹא נָפַל בְּגוֹרָל
מְאוּמָה; כַּרְטִיסִי לֹא זָכָה בְּגוֹרָל וְלֹא כְלוּם
попáдать נָפֹל לְאַחַר || נָפֹל לָרֹב, נָשֹׁר –
אֶחָד, – זֶה אַחַר זֶה, נָשֹׁר – פ״ע
попáдъ, *въ—, не въ— см.* впопáдъ,
невпопáдъ
попадья́ גַּלָּחִית, כֻּמְרִית נ׳
попáивать, הַשְׁקֵה מִזְּמַן לִזְמַן, –לִפְרָקִים פ״י
попáливать, יָרֹה מִזְּמַן לִזְמַן, – לִפְרָקִים פ״י
попали́ть שָׂרֹף קְצָת || יָרֹה קְצָת פ״י
попáривать, —пáрить קַבֵּב פ״י
попáрно שְׁנַיִם שְׁנַיִם, זוּגוֹת זוּגוֹת ת״פ
попáрхивать, —порхáть רַחֵף, פְּרֹחַ לְכָאן
וּלְכָאן פ״ע
попáрывать, —поро́ть פָּשֹׁחַ, הַתֵּר (תְּפִירָה) פ״י
попасти́ רְעֵה זְמַן־מָה פ״י
попáстырски כְּאַחַד הָרֹעִים (הַמּוֹרִים) ת״פ
попáсть *см.* попадáть
попáхивать נָתֹן רֵיחַ פ״ע. *Здѣсь чѣмъ-*
то —хиваетъ כָּאן נוֹדֵף אֵיזֶה רֵיחַ
попáхивать, —пахáть חֲרשׁ זְמַן־מָה;
–לִפְרָקִים פ״י
попекáть, —пéчь אָפֹה מִזְּמַן לִזְמַן (לִפְרָקִים);
–קְצָת פ״י
попённо. *Платить* — פָּרֹעַ בְּעַד כָּל־אִילָן
כְּרוּת

попённый, —нныя *деньги* [מְקַח כָּל אִילָן
כְּרוּת]
попеня́ть *см.* пеня́ть
поперёкъ לָרֹחַב ת״פ. *Положить брев-*
но —*дороги* הַנֵּחַ קוֹרָה לְרֹחַב הַדֶּרֶךְ.
Схватить —*тѣла* תָּפֹס בְּאֶמְצַע הַגּוּף.
Я его знаю вдоль и— יְדַעְתִּיו בְּתוֹךְ
תּוֹכוֹ, – לְאָרְכּוֹ וּלְרָחְבּוֹ
поперемѣ́нно חֲלִיפוֹת, בְּסֵירוּגִין, לְסֵירוּגִין ת״ע
поперемѣ́нный שֶׁבָּזֶה אַחַר זֶה, שֶׁבְּסֵירוּגִין ת׳
поперéтчикъ מִתְנַגֵּד, מַמְרֶה ז׳
поперéчина, —чинка קֶטֶרֶב, פְּתִין ז׳
поперéчить *см.* перéчить
поперéчникъ קֹטֶר || רֹחַב ז׳. *Три ар-*
шина въ -рéчникѣ שְׁלֹשָׁה אַרְשִׁין לָרֹחַב
поперéчно לָרֹחַב הַ– ת״פ
поперéчный שֶׁל רֹחַב הַ– ת׳. *Встрѣчный*
и— כָּל עוֹבֵר וָשָׁב, כָּל הַבָּא לִקְרָאתוֹ
попéрсье רְצוּעַת־הֶחָזֶה (בִּכְלֵי הַסּוּס) נ׳
попéрхиваться, —перхну́ться כּוֹחַ,
בַּעְבֵּעַ, הַכְחֵךְ פ״ע
попечáлиться הִתְעַצֵּב קְצָת פ״ע
попечáтывать, —печáтать הַדְפֵּס קְצָת פ״י
попечéніе דְּאָגָה לְ..., הַשְׁגָּחָה עַל־, תְּשׂוּמֶת־
עַיִן – נ׳
попечи́тель מַשְׁגִּיחַ, גַּבַּאי ז׳. *—учебнаго*
округа שַׂר גְּלִיל הַלִּמּוּדִים
попечи́тельный דּוֹאֵג, מַשְׁגִּיחַ ת׳. *—со-*
вѣтъ מוֹעֶצֶת הַמַּשְׁגִּיחִים
попечи́тельскій הַשַּׁיָּךְ לְמַשְׁגִּיחַ ת׳
попечи́тельство וַעַד הַמַּשְׁגִּיחִים ז׳, פְּקִידוּת
בָּתֵּי־הַסֵּפֶר נ׳
попечи́тельствовать עָמֹד (שַׁמֵּשׁ) בִּפְקִידוּת
מַשְׁגִּיחַ פ״ע
попéчь אָפֹה קְצָת אוֹ אֵיזֶה זְמַן פ״י || —ся
הֵאָפֵה קְצָת
попещи́ся דָּאֹג לִדְבַר־מָה פ״ע
попивáть שָׁתֹה בְּהַרְחָבַת־הַדַּעַת פ״י || הִשְׁתַּכֵּר
לִפְרָקִים פ״ע
попи́ливать, —пили́ть נָסֹר קְצָת, נַסֵּר– פ״י
попираніе מִרְמָס ז׳, רְמִיסָה, תְּבוּסָה נ׳
попирáть, попрáть רָמֹס בְּרַגְלַיִם, בּוֹסֵס, רָקֹעַ,
הַכְפֵּשׁ, כָּבֹשׁ, דַּכֵּא, דָּרֹךְ עַל־, בַּזֵּה, הַבְזֵה, זַלְזֵל
הָרְמֵס, הָיֹה מִרְמָס, דֻּכָּא, הִבָּזֵה, זֻלְזַל —ся || פ״י
попировáть אָכֹל וְשָׁתֹה זְמַן־מָה פ״י
пописáть כָּתֹב קְצָת פ״י
попи́сывать כָּתֹב מִזְּמַן לִזְמַן, –לִפְרָקִים, –כִּפְעָמִים
попи́ть שָׁתֹה מְעַט, סָבֹא– פ״י [כִּפְעָמִים פ״י
попи́хивать, —пихáть הָדֹף כִּפְעַם בְּפַעַם פ״י
попищáть צַפְצֵף מְעַט פ״ע
поплáвать שָׂחֹה קְצָת, שׁוּט – פ״ע

поплавóкъ מָצוֹף (של חכה) ז׳

поплатúть פ״י סַלֵּק ,שַׁלֵּם ,פָּרַע ‖ —ся פָּרַע בְּ.. (*чѣмъ*). *Онъ —тúлся жизнью за неосторожность* אִי־זְהִירוּתוֹ עָלְתָה לוֹ בְּחַיָּיו. *Онъ —тúлся за это тысячью рублями* וְדָבָר זֶה עָלָה לוֹ בְּאֶלֶף רוּבָּל

поплёвывать. —плевáть יָרֹק כְּפַעַם בְּפַעַם, רָקֹק — פ״ע

поплестú פ״י — קְלֹעַ ,קְצָת קְלֹעַ ‖ —сь הִתְנַהֵל בִּכְבֵדוּת הָלְאָה, הָלֹךְ לְדַרְכּוֹ ‖ קְלֹעַ בְּהַרְחָבַת הַדַּעַת

поплúнъ פּוּפְּלִין (מין ארג משי) ז׳

поплóтничать *см.* плóтничать

поплотнѣ́ть *см.* плотнѣть

попу́жный, —*сборъ* מַס לְמַחֲרֵשָׁה ז׳

поплы́ть *см.* плыть

поплясáть פ״ע — רָקֹד קְצָת, חוֹלֵל

поплясывать, —плясáть רָקֹד כְּפַעַם בְּפַעַם, לִפְרָקִים פ״ע

попóвичъ ז׳ גַּלָּח — ,בֶּן־כֹּמֶר ‖ —вна בַּת־כֹּמֶר נ׳

попóвка נ׳ עֲגָלָה ‖ אֶגְנַת־קִיטוֹר

попóвскій ת׳ כֻּמָרִי. *У него —вскіе глаза* בְּעֵינָיו הוּא לְמַתְנִית־כְּהוּנָּה

попóвщина נ׳ (בדת הפראבוסלבית) כַּת הַנִּבְדָּלִים

попóдчивать *см.* пóдчивать

попóйка מִשְׁתֶּה ז׳

попоúть פ״י הַשְׁקֵה קְצָת ‖ *см.* напоúть

пополáмъ ת״פ לְחֶצְיָהּ, לַחֲצָאִין

пополáскивать פ״י — שָׁטֹף מִזְּמַן לִזְמָן, הָדֹחַ

попóлдничать *см.* пóлдничать

попóлзать פ״ע זָחֹל זְמַן־מָה

пóползень (מין) טִיטָא ‖ ז׳ זַחְלָן (תינוק) צפור) נ׳

поползновéніе ‖ נ׳ נְפִילָה ,ז׳ דְּחִי, מִכְשׁוֹל נִסָּיוֹן לִדְבַר־עֲבֵרָה, הַפִּין־, הַחֵשֶׁק — ז׳

поползтú и поползáть הַתְחֵל זוֹחֵל, זָחֹל אֶל־ פ״ע

пополнéніе ז״ר מִלּוּאִים ,נ׳ הַשְׁלָמָה ,ז׳ מִלּוּא

пополнѣ́ть *см.* полнѣть

пополнять, —пóлнить (החסר) , מַלֵּא הַשְׁלֵם ‖ —ся הַשְׁלֵם פ״י

пополоскáть פ״י — שָׁטֹף ,הָדֹחַ קְצָת ‖ —ся פַּעְפֵּעַ, בַּעְבֵּעַ

пополóсно ת״פ (משדות תבואה) רְצוּעוֹת רְצוּעוֹת

пополóсный (משדות מְחוּלָּק רְצוּעוֹת רְצוּעוֹת תבואה) ת׳

пополóть פ״י — עַדֵּר ,נַכֵּשׁ קְצָת

пополугóдный и —дно ת״פ לַחֲצִי־שָׁנָה

пополу́дни ת״פ אַחַר הַצָּהֳרַיִם, — חֲצוֹת הַיּוֹם

попóльзовать *см.* пóльзовать

попóмнить *см.* пóмнить

попóна ז׳ אֲבַרְזִין ,חֵבֶק

попорóть *см.* порóть

попóртить פ״י קַלְקֵל קְצָת ‖ —ся הִתְקַלְקֵל, הִשָּׁחֵת

попорхáть פ״ע רַחֵף זְמַן־מָה, פָּרֹחַ לְכָאן וּלְכָאן

попóтчивать *см.* пóтчивать

попотѣ́ть הָזֵעַ זְמַן־מָה ‖ הִתְיַגֵּעַ ,עָמֹל הַרְבֵּה פ״ע

попрáвить *см.* поправлять.

попрáвка נ׳ הַגָּהָה ,ז׳ תִּקּוּן

поправлéніе ז׳ תִּקּוּן ‖ —*здоровья* חֲזָרָה לִבְרִיאוּתוֹ

поправлять, —прáвить ‖ קוֹמֵם ,תַּקֵּן הַתְקֵן ‖ חָזֹר לְאֵיתָנוֹ ,—ся ‖ הַגֵּהַ פ״י הִתְרַפֵּא, הִתְעוֹדֵד. —вить *домъ* תַּקֵּן בַּיִת. —вить *свою прическу* תַּקֵּן אֶת תִּסְרָקְתּוֹ, עָשָׂה אֶת שְׂעָרוֹ. —вить *дѣло* הַגֵּהַ שִׁבּוּשִׁים —*ошибки* תַּקֵּן עִנְיָן. —*здоровье* (לִבְרִיאוּתוֹ) חָזֹר לְאֵיתָנוֹ (מִעְצוֹת). *Больной —правляется* הַחוֹלֶה מַתְחִיל מִתְרַפֵּא. *Онъ за это лѣто очень —прáвился* בְּמֶשֶׁךְ קַיִץ זֶה הִתְעוֹדֵד עַד מְאֹד

попрáвщикъ ז׳ מְתַקֵּן

попрáздничать פ״ע חָגֹג זְמַן־מָה

попрáздновать *см.* прáздновать

попрáздство נ׳ תְּפִלַּת אִסְרוּ־חַג

попрáтель ז׳ (האויב) מְנַצֵּחַ.

попрáть *см.* попирáть

попрáшивать פ״י — שָׁאֹל, בַּקֵּשׁ מִזְּמַן לִזְמָן

попрéжнему ת״פ כְּבָרִאשׁוֹנָה, כְּמִקֹּדֶם, כְּקֶדֶם

попрекáніе נ׳ עֲשִׂיַּת פְּלִילוֹת עַם־פִּ׳, תּוֹכֵחָה

попрекáтель עוֹשֶׂה פְּלִילוֹת עַם־ בַּעַל־תּוֹכֵחָה, פִּ׳ ז׳]

попрекáтельный ת׳ שֶׁל תּוֹכֵחָה

попрекáть פְּלִילוֹת עַם־פִּ׳, הַזְכֵּר לְפִי׳ עָשָׂה חֶטְאוֹ (עֲוֹנוֹ), הוֹכֵחַ לִפְ׳ דַּרְכּוֹ עַל־פָּנָיו פ״י

попрёкъ נ׳ תּוֹכֵחָה, תּוֹכַחַת

попрепятствовать *см.* препятствовать

поприбáвить פ״י הוֹסֵף עוֹד קְצָת ‖ —ся הִתּוֹסֵף עוֹד, הִתְרַבֵּה —

пóприще מָקוֹם, כַּר ‖ דֶּרֶךְ ,שְׁבִיל ,מַעְגָּל ,אֹרַח. —*жизнь* דֶּרֶךְ הַחַיִּים. עֵדָה ז׳. *Обширное —для научныхъ изслѣдованій* כַּר נִרְחָב לַחֲקִירָה מַדָּעִית. —*военныхъ дѣйствій* מְקוֹם פְּעוּלוֹת שֶׁל צָבָא

поприодѣ́ть *см.* приодѣвáть

поприятельски ת״פ בִּידִידוּת, כִּידִיד, כְּחֹק רֵעִים

попрóбовать *см.* прóбовать

попросúть פ״י שָׁאֹל, בַּקֵּשׁ ‖ הַזְמֵן, קְרָא אֶל־פִּ׳

—просите *у него денегъ* שְׁאַל מִמֶּנּוּ מָעוֹת
попросту ת״פ פָּשׁוּט, בְּלִי שׁוּם הִתְחַכְּמוּת, — עֲרָכָה
попрошайка בַּקְשָׁן ז׳
попрошайничать הָיָה בַּקְשָׁן, חָזוֹר עַל־
הַפְּתָחִים פ״ע
попрошайство חִזּוּר עַל הַפְּתָחִים ז׳, בַּקְשָׁנוּת נ׳
попрощаться (*съ кѣмъ*) לָקַחַת בִּרְכַּת
הַפְּרִידָה מִפְּ׳ פ״י
попрыгивать, —прыгать קִפֵּץ, דִּלֵּג פ״ע
попрыгунъ קַפְצָן, דַּלְּגָן, טַפְּזָן ז׳
попрыскать הַזֵּה קְצָת פ״י || יָרֹד (גשמים) פ״ע
—ся || הַזֵּה עַל עַצְמוֹ
попрыскивать הַזֵּה מִזְּמַן לִזְמַן פ״י || יָרֹד
попрѣть *см.* прѣть (גשמים) פ״ע פְּעָמִים בִּפְעָמִים
попрямить *см.* выпрамлять
попрясть טָוָה זְמַן־מָה פ״י
попрятать טָמַן (זה אחר זה) כְּלִי־ פ״י — ся ||
הִטָּמֵן, הִטְמִין עַצְמוֹ, הֶחְבָּא, הִתְחַבֵּא (זה אחר זה)
поптичьи ת״פ כְּמוֹ צִפּוֹר, כְּצִפּוֹר
попугай תֻּכִּי, הַבְּנִי ז׳
попугайничать פִּטְפֵּט כְּתֻכִּי פ״ע
попугаичій שֶׁל תֻּכִּי ת׳
попугать אִיֵּם עַל פְּ׳ פ״י
попугивать אִיֵּם עַל פְּ׳ פַּעַם בְּפַעַם, הִבְעִית
попудно ת״פ לְפוּדִים פ״י
попудрить פִּרְכֵּס קְצָת, פִּיֵּךְ — פ״י
—ся || פִּרְכֵּס עַצְמוֹ קְצָת, פִּיֵּךְ —
популяризировать עָשָׂה שָׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ, עָשָׂה
פּוֹפּוּלָרִי פ״י
популярность פּוֹפּוּלָרִיּוּת נ׳
популярный שָׁוֶה לְכָל נֶפֶשׁ, פּוֹפּוּלָרִי (נפוץ
בעם ומוסבר בשבילו) ת׳
попурй פּוֹפּוּרִי (דברי־שיר במנגינות שונות) ז׳
попускать, — пустить נָתֹן לַעֲשׂוֹת־מָה,
הַנָּתֵן לַעֲשׂוֹת — ся || לֹא עָצַר בְּעַד־פְּ׳ פ״י
попустому, попусту *и* попустякамъ
לַשָּׁוְא, לָרִיק, לְמַגָּן, לְתֹהוּ, לְלֹא הוֹעִיל ת״פ
попутать סָבַךְ קְצָת, סִכְסֵךְ — || הִדִּיחַ, הִכְשִׁיל,
הִתְעָה פ״י. *Грѣхъ* —путалъ *его*
בְּחֶטְאוֹ נִלְכַּד. *Лукавый его* —путалъ
הַקְּלִפָּה שָׁלְטָה בּוֹ
попутешествовать נָסַע זְמַן־מָה פ״ע
попутниковый, —вые *растенія* צִמְחֵי
פְּלוּגוֹנְיָה ז״ר
попутникъ פְּלוּלוֹנְיָה (מין צמח) נ׳
попутный. —*товарищъ* בֶּן־לְוָיָה. —*вѣтеръ* רוּחַ יָפָה. —но אַגַּב אוֹרְחָא
попутчикъ בֶּן־לְוָיָה
попущать *см.* попускать
попущеніе הַרְשָׁאָה נ׳. *Это произошло*

מֵאֵת ה׳ הָיְתָה זֹּאת —ніемъ *Божіимъ*
попъ כֹּמֶר, גַּלָּח (רוסי) ז׳
попылать לָהֹט זְמַן־מָה, לַהֵט — פ״ע
попылить הֶעֱלָה אָבָק קְצָת פ״י
попытать בָּחֹן, נַסֵּה || עַנֵּה, סַגֵּף פ״י —ся ||
נַסֵּה מַזָּלוֹ —*счастія* נַסֵּה (כּחוֹ ב..)
попытка נִסָּיוֹן ז׳
попыхъ. *Въ* попыхахъ, *съ* —ховъ
בְּחִפָּזוֹן, בְּבֶהָלוֹת, בִּפְזִיזוּת ת״פ
попьянствовать הִתְמַכֵּר זְמַן־מָה לְשִׁכְרוּת פ״ע
סָבֹא זְמַן־מָה פ״י
попѣвать שׁוֹרֵר פַּעַם בְּפַעַם, זַמֵּר לִפְרָקִים ||
זַמֵּר בְּהִתְרַחֲבַת־הַדַּעַת פ״ע
попѣтушьи ת״פ כְּתַרְנְגוֹל
попѣть שׁוֹרֵר מְעַט, זַמֵּר — פ״ע
попятить *см.* пятить
попятный. *Сперва онъ согласился, а
потомъ и на* —*дворъ* בַּתְּחִלָּה הִסְכִּים
וְאַחַר כָּךְ חָזַר בּוֹ
попячивать דָּחֹף לִפְ׳ לְאַט אָחוֹר פ״י
—ся || הַסֹּג אָחוֹר || הִתְחָרֵט, חָזוֹר בִּדְבוּרוֹ
пора זְמַן ז׳, עֵת, עוֹנָה, שָׁעָה נ׳. *Пришла*—
הִגִּיעָה הַשָּׁעָה. *Мы пришли не въ*
—ру בָּאנוּ שֶׁלֹּא בִזְמַנּוֹ. *Съ нѣкоторыхъ* поръ... זֶה זְמַן־מָה שֶׁ.. *До сихъ*
поръ עַד עַכְשָׁיו (הַיּוֹם). *Съ тѣхъ* поръ
לְמִן הַיּוֹם הַהוּא. *До тѣхъ* поръ, *пока..* עַד שֶׁ.. *Съ которыхъ* поръ
מֵאֵימָתַי. *Съ которыхъ* поръ *намъ
нужно приготовить?* לִזְמַן אֵיזוֹ שָׁעָה
עָלֵינוּ לְהָכִין? *До которыхъ* поръ? עַד
הֵיכָן? *Съ давнихъ* поръ זֶה יָמִים
רַבִּים. *До* —ры *до времени* עַד שְׁעַת
הַכּשֶׁר. *Зимняя*— יְמוֹת הַחֹרֶף. *Вечерней* —рою לְעֵת עֶרֶב. —*обѣдать*
הִגִּיעָה שְׁעַת פַּת־צָהֳרַיִם. *Онъ еще въ*
—рѣ עוֹמֵד הוּא בְּמִבְחַר שְׁנוֹתָיו (בִּדְמִי־יָמָיו)
пора נְקַבוּבִית נ׳
поработать עָבַד זְמַן־מָה פ״י
поработитель כּוֹבֵשׁ, מְשַׁעְבֵּד ז׳
порабóлѣпствовать *см.* рабопѣпствовать
поработительный הַכּוֹבֵשׁ, הַמְשַׁעְבֵּד ת׳
порабощать, —работить כָּבֹשׁ, שַׁעְבֵּד
—ся || הִכָּבֵשׁ, שֻׁעְבַּד, הִשְׁתַּעְבֵּד
порабощеніе כִּבּוּשׁ, שִׁעְבּוּד ז׳
поравну בְּשָׁוֶה ת״פ
поравнять שַׁוֵּה, פַּלֵּס, יַשֵּׁר, כָּבֹשׁ (דרך), הַשְׁוֵה,
הִשְׁתַּוֵּה לְ... הִשְׁתַּוָּה עִם־פְּ׳ — ся || נִמְּה פ״י
(בדוּךְ הליכה)

порáдовать פ"י שַׂמֵּחַ אֶת־פְּ' ||—ся שָׂמֹחַ, שַׂמֵּחַ אֶת נַפְשׁוֹ
порадѣ́ть *см.* радѣ́ть
поражáть, поразúть || הַכֵּה, הָלֹם, מָחֹץ, ||—ся בָּעֹת, הַבְעֵת, הָמֹם, הַפְתֵּעַ, הַבְהֵל פ"י הֻכֵּה, נֻצַּח, הֻגַּף || הִתְפַּלֵּא
порождáть, породúть || עוֹרֵר, יָלֹד, הוֹלֵד ||—ся הַצְמֵחַ, גָּרֹם, סַבֵּב פ"י צָמֹחַ, הִגָּרֵם
поражéніе נ' מַפָּלָה, תְּבוּסָה
поразбрестúсь *см.* разбрестúсь
поразбросáть *см.* разбросáть
поразбѣжáться *см.* разбѣжáться
поразвѣ́дать *см.* развѣ́дывать
поразвѣ́сить *см.* развѣ́шивать
поразвѣ́шать *см.* развѣ́шивать
поразвязáть *см.* развя́зывать
поразгласúть *см.* разглашáть
поразглядѣ́ть *см.* разгля́дывать
поразговорúться *см.* разговорúться
поразгоня́ть *см.* разгоня́ть
поразгарúть *см.* раздáривать
поразду́мать *см.* разду́мать
поразúтель ז' מַכֶּה, מַדְכֵּא, מַכְנִיעַ, מְנַצֵּחַ
поразúтельность נ' הַפְלָאָה, הַתְמָהָה
поразúтельный ת' מַפְלִיא, מַתְמִיהַּ
поразúть *см.* поражáть
поразлетѣ́ться *см.* разлетѣ́ться
поразложúть *см.* разложúть
поразломáть *см.* разломáть
поразметáть *см.* разметáть
поразмѣстúть *см.* размѣстúть
поразнестú *см.* разнестú
поразобрáть *см.* разобрáть
поразогнáть *см.* разогнáть
поразойтúсь *см.* разойтúсь
поразослáть *см.* разослáть
поразроня́ть *см.* разроня́ть
поразростúсь *см.* разростúсь
поразры́ть *см.* разры́ть
поразрѣ́зать *см.* разрѣ́зать
поразсадúть *см.* разсадúть
поразсказáть *см.* разсказáть
поразсмотрѣ́ть *см.* разсмотрѣ́ть
поразсóрить *см.* разсóрить
поразстáвить *см.* разстáвить
поразсудúть *см.* разсудúть
поразширить פ"י הַרְחֵב מְעַט
порáмица *см.* орáрій
порáмница *см.* нарáмникъ
порáнить *см.* рáнить
пораскидáть, —кúнуть *см.* раскидáть
пораскла́сть *см.* раскла́сть
пораскопáть *см.* раскопáть
пораскрáсить *см.* раскрáсить
пораскрáсть *см.* раскрáсть
пораскупúть *см.* раскупúть
пораcплодúть *см.* расплодúть
пораспорóть *см.* распорóть
пораспрáвить *см.* распрáвить
пораспродáть *см.* распродáть
пораспросúть *см.* распросúть
пораспранúть *см.* распранúть
пораспрямúть *см.* распрямúть
пораспустúть *см.* распустúть
распу́тать *см.* распу́тать
пораспу́хнуть *см.* распу́хнуть
порастаскáть *см.* растáскать
порастáять *см.* растáять
порастворúть פ"י פְּתֹחַ מְעַט
порастеря́ть *см.* растеря́ть
порастолкáть *см.* растолкáть
порастолстѣ́ть *см.* растолстѣ́ть
порастоптáть *см.* растоптáть
порастопы́рить *см.* растопы́рить
порастрéскаться *см.* растрéскаться
порастрястú *см.* растрястú
порастянýть *см.* растянýть
порасхватáть *см.* расхватáть
порасчúстить *см.* расчúстить
порасшатáть *см.* расшатáть
порвáть פ"י קָרַע, נַתֵּק ||—ся הִקָּרַע, הִנָּתֵק
поребя́чески ת"פ כְּיֶלֶד, כְּתִינוֹק, מַעֲשֵׂה תִינוֹק
поребя́читься הִתְנַהֵג וּמִן־רָמָה כְּתִינוֹק, הִתְהוֹלֵל —, הִתְעוֹלֵל פ"ע
поревѣ́ть בְּכֹה מְעַט, שָׁאֹג — || הֲמֵה מְעַט, בְּקוֹל פ"ע
порéй נ' (מִין בָּצָל) עִירִית, חָסִית
порекомендовáть *см.* рекомендовáть
поржавѣ́ть *см.* ржавѣ́ть
поржáть פ"ע (מִסּוּס) צָהֹל מְעַט, צָנֹף
порисковáть *см.* рисковáть
порисовáть פ"י צַיֵּר מְעַט
пóристый ת' מְנֻקָּב, מָלֵא נַקְבוּבִיּוֹת
порицáніе נ' נְזִיפָה, תּוֹכֵחָה, גִּנּוּי ז'
порицáтель ז' גּוֹעֵר בִּנְזִיפָה, מוֹכִיחַ, מְגַנֶּה
порицáтельный ת' מָלֵא תוֹכָחוֹת
порицáть פ"י נָזֹף, גָּעֹר בִּנְזִיפָה, גַּנֵּה, הוֹכֵחַ ||—ся קַבֵּל נְזִיפָה, הִתְגַנֵּה
пóрка נ' מַלְקוּת. *Задать кому* пóрку הַלְקֵה לִפְ'
порногрáфія ז' נִבְלוּת־פֶּה נ' נְבוּלָה, פּוֹרְנוֹגְרַפְיָא

по́ровну בד בבד, חלק כחלק, בשוה ת״פ

поровня́ть *см.* пора́внять

поро́гъ אסקופא נ׳, סף, כפתן ז׳ || —ро́ги צנור־נהר ז׳, שוניות נ׳

поро́да משפחה נ׳, מין, סוג, זן ז׳

поро́дистый בן משפחה מיוחסת, בן גזע מיוחס

породи́ть *см.* порожда́ть

породни́ться התחתן ב.. פ״ע

поро́дный בן משפחה מיוחסת, מיוחס ת׳

порожда́ть *см.* пораждáть

порожде́нiе דגירה, בריכה, תרבות נ׳

поро́жистый מלא צורים, רב־שוניות ת׳

порожни́ть *см.* опора́жнивать

поро́жнiй ריק, מורק ת׳

порожнякóмъ ריקם (בלי משא, בלי אנשים) ת״פ

порожня́къ עגלה ריקה (בלי משא) נ׳

поро́знить הפרד, הבדל, הרחק פ״י

поро́знично לאחדים ת״פ

поро́зничный הנמכר לאחדים ת׳

по́рознь לבד, לבדד, בדד, ביחידות, בבדידות ת״פ

поро́йтъся *см.* ро́йться

поро́къ פשע, חטא, עון, סרחון || מום, דפי, חסרון ז׳. *Эта лошадь безъ* —ка בסוס זה אין כל מום

поро́мъ *см.* паро́мъ

пороня́ть *см.* разроня́ть

поропта́ть התאונן זמן־מה על־, קבל —, קרא תגר על־ פ״י

поросёнокъ חזיר, חניץ ז׳, בריה נ׳

порос́иться מלט חנוצים, — בריות פ״י

поро́слый מגדל, צמח ת׳

по́рослъ יונק, נטע ז׳, נטיעה נ׳ || חרש ז׳, חורשה נ׳

пороста́ть, —рости́ עלה, כסה (בצמחים) פ״ע

по́ростъ סוף ז׳

порося́тина בשר־בריה ז׳

порося́тникъ רפת הבריות נ׳

порося́чiй של בריה ת׳

поро́тно לגדודים ת״פ

поро́ть פשה, פרם, התר תפירה || הלקה, דוש. || —ся הפשה, התפשה, הפרם. || בשוטים פ״י —ся דבר שטותים. —*дичь* קרע דגים. —*рыбу* —*горячку* התעבר, התקנא (שטיות)

по́ротье פשיחה, פרימה נ׳

пороховни́ца קרן של ברד, —של אבק־שרפה נ׳

пороховóе *дерево см.* круши́нникъ

пороховóй של ברד. —*заводъ* בית־חרשת־ברד ז׳

пороховщи́къ ברדן, עושה ברד ז׳

по́рохъ ברד, עפר־שרפה, אבק־ ז׳, עפרורית נ׳. *Пушечный*— ברד של תותח. *Подрывной*— ברד מפוצץ. *Онъ настоящiй*— הוא רגזן, — המתן. *Не было еще во рту ни синя* —ха לא טעמתי עוד בפי מאומה. *Онъ* —ху *не выдумалъ* אין החכמה אומנתו

поро́ченiе גנוי, חרוף, גדוף ז׳

поро́чить גנה, נתן דפי בפ׳, הוצא לעז על־פ׳ פ״י

поро́чность סיאור ז׳, סרחנות נ׳

поро́чный חוטא, חטא, עלול לחטא, צחון ת׳

поро́ша השלג הראשון ז׳

пороши́на גרגר־אבק, גרגיר — ז׳, אבקה נ׳

пороши́ть אבק, כסה אבק, פזר — פ״י || —ся התאבק, ירד (משלג). *Снѣгъ* —роши́тъ יורד שלג קצת

порошо́къ סמן ז׳, אבקה נ׳

поро́ю לעתים, לפרקים ת״פ

порска́ть רדה כלבי־הציד פ״י

по́рта. *Оттоманская*—, *высокая*— השער הגדול, — האוטומני, מלכות טורקיא

порта́лъ פילון ז׳

портве́йнъ יין־פורטו ז׳

портере́цъ *см.* по́ртеръ

по́ртеръ פורטיר (שכר אנגלי) ז׳

по́ртикъ פורטיקון, אולם־העמודים ז׳

по́ртить קלקל, שחת, השחת, הפסד, הרס, סתר || התחש פ״י || באש פ״ע || —ся התקלקל, השחת || הבאש. *Дорога испо́рчена дождемъ* הדרך נתקלקלה מן הגשמים. *Это* —ртитъ *нервы* זה מחליש את העצבים. Испо́ртить *машину* קלקל מכונה

портки́ (מכנסים) תחתונים ז׳

портмоне́ ארנקא, ארנקי, פונדה נ׳

портна́я *см.* портни́ха

портни́на בד גס ז׳

портни́ха חיטת נ׳

портно́ *см.* портни́на

портно́й חיט ז׳

портня́га אשפר (חיט גרוע) ז׳

портня́жескiй של חיט ת׳

портня́жить и —жничать התעסק בחיטות, חיט פ״ע

портня́жничество מלאכת־חיטים, אומנות של חיט, חיטות נ׳

портня́жный *см.* портня́жескiй

портовóй של החף, החפי ת׳. —вые *деньги* דמי המשלוח ז״ר, פורטו ז׳

портóмойный ת׳ המשמש לכבוס. —плотъ רפסדת־הכבוס]
портóмойня ז׳ בית־כבוס
портóчный ת׳ של (המכנסים) התחתונים
портретúстъ ז׳ ציר־תמונות
портрéтный ת׳ של תמונה, של צורה
портрéтчикъ *см.* портретúстъ
портрéтъ נ׳ תמונה, צורה
портсигáръ ז׳ תיק של סיגרות
портулáкъ חלגלוג ז׳, פרפחינא , לגלוגה , רגילה נ׳, (מין עשב)
портупéйный ת׳ של תלי
портупéя ז׳ תלי
портфéль ז׳ תיק, ילקוט
портшéзъ נ׳ אפריון ז׳, פוריא
портъ ז׳ חף
портьéра ז׳ וילון הפתח
портя́нка נ׳ חותלה
порубéжный ת׳ שעל הספר, – הגבול
порубéжье ז׳ גבול, ספר
порубúть || חטב כל־ פ״י – || חטב קצת, חצב (себѣ что) הפצע בשעת חטיבה פ״ע
порýбка נ׳ חטיבה
порýбщикъ ז׳ חטבן, חוטב נערות
пóрубъ נ׳ שבי ז׳, חבישה
поругáніе נ׳ חרוף, גדוף, נאוץ ז׳, נאצה
поругáтель ז׳ מחרף, מגדף, מנאץ
поругáтельный ת׳ של חרוף, –גדוף, –נאוץ
поругáтельство *см.* поругáніе
поругáть פ״י חרף, גדף, נאץ ||—ся התקוטט
порýка נ׳ ערבות, ערבות, אחריות
поруководúть, поруковóдствовать הדרך וזמן־מה פ״י
порумя́нить פ״י פרכס קצת בפוך ||—ся התפרכס קצת בפוך
порýсски ת״פ רוסית
поруcѣ́ть *см.* русѣ́ть
порýтчикъ ז׳ ליטיננט
поручáтель פ״י שולח דבר ביד־פ׳
поручáть, поручúть הפקד ביד־פ׳, מסר ל.., שלח ביד־פ׳, פקד על־, צוה–, הטל – פ״י ||—ся הפקד ביד־פ׳, המסר ל.. וכו׳. *Я* —чúлъ *ему моихъ дѣтей* הפקדתי את בני בידו. *Я* —чúлъ *ему всѣ мои дѣла* מסרתי לו את כל ענְיָני. *Онъ* —чúлъ *мнѣ передать вамъ, что..* הוא צוני להגיד לך כי.. *Этому чиновнику* —чено *произвести слѣдствіе* על פקיד זה הוטל לעשות חקירה ודרישה
поручáться, —чúться *см.* ручáться

поручéйникъ נ׳ פלקוניא מדברית (מין צמח)
поручéніе נ׳ שליחות. *Чиновникъ особыхъ* —ченій פקיד לשליחות מיוחדת
порýчикъ *см.* порýтчикъ
поручúтель ז׳ ערב, אחראי
поручúтельный ת׳ של ערבות
поручúтельство נ׳ ערבות, ערבות, אחריות
поручúться *см.* ручáться
порýчическій, порýчичій *см.* порýтчическій
пóручъ ז׳ מעיל תחתון של כמר
порфúра נ׳ פרפוריה, פרפורה. *Сегодня въ —фи́рѣ, а завтра въ могилѣ* היום חי ומחר בקבר
порфúрный, порфúровый ת׳ פרפוראי
порфиронóсецъ ז׳ לובש מלכות
порфиронóсный ת׳ לובש פרפוריה
порфирорóдный ת׳ אמון עלי־תולע, בן־מלכים
порфúръ ז׳ פורפיר
порхáніе רחוף ז׳, רחיפה, פריחה נ׳
порхáть רחף, פרח לכאן ולכאן פ״ע
порхнýть פרח הלאה פ״ע
порцелéновый ת׳ פורצילני
порцелéнъ ז׳ פורצילן
порціóнъ נ׳ ארוחת חילים
пóрція שעור ז׳, מנה, ארוחה נ׳ ||—іóнныя *деньги* דמי־מזונות
пóрча קלקול, הפסד ז׳, פסידא, השחתה נ׳ || קלקול המדות. —*нравовъ* לקוי ז׳ לקוי־השדות. —*луговъ* קלקול היין. —*вина́*
пóршень נ׳ בוכנה (במכונות)
пóршневый ת׳ בוכנאי, של בוכנה
пóры נ״ר נקבובית (בעור של בעלי־חיים וצמחים)
порывáть משך, סחב, עקר, עקר, פרץ, הרס פ״י ||—ся התאמץ , התגעגע. *Его такъ и порывáетъ (или онъ такъ и —рывáется)* לא ידע שלו בנפשו
поры́висто ת״פ בעז, בחזק, בתקפה
поры́вистость נ׳ חזק, עז, תקף ז׳, תקפה
поры́вистый ת׳ עז, תקיף, חזק. —*вѣтеръ* רוח חזקה. —*стое движеніе* תנועה עזה
порывъ דחיפה, דהיה נ׳ || אלוץ || פרץ ז׳, התפרצות, תקפה נ׳. —*вѣтра* התפרצות־הרוח. —*любознательности* התשוקה לדעת. —*гнѣва* שצף־קצף , שטף־אף. —*отчаянія* תקף היאוש
порыдáть נבב קצת, ילל –, האנק פ״ע
порыжéлый ת׳ שנצטהב
порыжéть *см.* рыжéть
порыскать רוץ לכאן ולכאן, שוט – פ״ע

порыть חֲפֹר קְצָת, כָּרֹה — פ״י ‖ —ся חַפֵּשׂ הֵיטֵב, מַשֵּׁשׁ כֹּל׳, בַּדֵּק —

порыхлѣть *см.* рыхлѣть

порыцарски כְּאַחַד הַפָּרָשִׁים, — הָאַבִּירִים ת״פ

порычать שָׁאֹג מְעַט, נָהֹם — פ״ע

поредѣлый שֶׁנַּעֲשָׂה מוּקְרַחַת ת׳

поредѣть הֵעָשֶׂה מוּקְרַחַת, הִקָּרֵחַ, הַקְרֵחַ פ״ע

порѣзать *см.* порѣзывать

порѣзвиться הִשְׁתּוֹבֵב קְצָת, הִצְטַחֵק — פ״ע

порѣзъ חֲתָךְ, מַחַץ ז׳

порѣзывать, —зать גָּזֹר, חָתֹךְ, מָחֹץ פ״י ‖ —ся מָחֹץ עַצְמוֹ. —зать *себѣ палецъ* מָחֹץ אֶת אֶצְבָּעוֹ. —ться *ножикомъ* מָחֹץ עַצְמוֹ בְּסַכִּין

порѣчный שֶׁעַל שְׂפַת הַנָּהָר ת׳

порѣчье שְׂפַת־נָהָר נ׳

порѣшить *см.* рѣшить

порѣшня כֶּלֶב־הַמַּיִם ז׳

порябѣлый שֶׁנִּתְמַלֵּא אֲבַעְבּוּעוֹת ת׳

порябѣть הִתְמַלֵּא אֲבַעְבּוּעוֹת פ״ע

порядить *см.* подрядить

порядковый סְדוּרִי ת׳

порядкомъ לְמַדַּי, כָּרָאוּי ת״פ. *Ему —досталось* שָׁקַל לְמַרְפְּסֵיהּ

порядокъ סֵדֶר, מִשְׁטָר, טֶכֶס ז׳ ‖ שׁוּרָה נ׳. *Держать все въ* —дкѣ הַחֲזֵק הַכֹּל בְּסֵדֶר. *Считать по* —дку מְנֹה עַל הַסֵּדֶר. *По* —дку כְּסֵדֶר, עַל הַסֵּדֶר. *Дѣло идетъ своимъ* —дкомъ הָעִנְיָן נוֹהֵג בְּמִנְהָגוֹ. *Судебнымъ* —дкомъ בְּדֶרֶךְ הַמִּשְׁפָּט. *Законнымъ* —дкомъ עַל פִּי הַחֹק, מִן הַדִּין. *У нихъ свои* —дки יֵשׁ לָהֶם מִנְהָגִים מְיֻחָדִים, יֵשׁ לָהֶם מִנְהָגִים מִשֶּׁלָּהֶם

порядочно טוֹב לְמַדַּי, כָּרָאוּי, כַּהוֹגֵן ת״פ

порядочный טוֹב, הָגוּן, גָּבוֹהַּ לְמַדַּי, גָּדוֹל —, טוֹב — ת׳. —*человѣкъ* אָדָם הָגוּן. —чная *жизнь* חַיִּים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם סֵדֶר. —чное *вино* יַיִן טוֹב לְמַדַּי. *У него —ростъ* קוֹמָתוֹ גְּבוֹהָה לְמַדַּי. *Онъ —плутъ* הוּא נָבָל גָּדוֹל. —*убытокъ* הֶפְסֵד מְרֻבֶּה

порядъ *см.* условіе

поряжать *см.* подряжать

посадить שׂוּם בְּ... נָתֹן — ‖ שָׁתֹל, נָטֹעַ ‖ הַרְכֵּב, הַכְנֵס, הַעֲלֵה עַל־ פ״י. —*подъ арестъ* שׂוּם בְּמִשְׁמָר, חֲבֹשׁ בְּבֵית הָאֲסוּרִים. —*дерево* שָׁתֹל אִילָן. —*хлѣбы* רְדֵה הַפַּת לְתַנּוּר. —*пѣхотинцевъ на коней* הַרְכֵּב הָרַגְלִים עַל סוּסִים. —*войско на корабль* הַכְנֵס הַצָּבָא לִסְפִינָה. *Лоцманъ —дилъ корабль на мель* הַלַּוְצָמָן הֶעֱלָה אֶת הַסְּפִינָה עַל שִׂרְטוֹן

посадка יְשִׁיבָה (עַל הַסּוּס) נ׳

посадникъ פּוֹסַדְנִיק (נשיא המועצה באספות הרוסים בימי־קדם) ז׳

посадничать שַׁמֵּשׁ בִּכְהֻנַּת פּוֹסַדְנִיק פ״ע

посадскій פַּרְבָּרִי ‖ אֶזְרָח ז׳

посадъ פַּרְבָּר, פַּרְוָר, כְּגְרַשׁ־עִיר ‖ מוֹשַׁב־ סוֹחֲרִים ז׳]

посажённо לִגְזִירִים ת״פ

посажённый מְנוּי לִגְזִירִים ת׳

посажёный. —*отецъ* שׁוֹשְׁבִין. —ная *мать* שׁוֹשְׁבִינָה

посаливать, —салить מָרֹחַ בְּחֵלֶב פ״י

посасывать יָנֹק פַּעַם בְּפַעַם פ״י

посбавить הַמְעֵט, פָּחֹת, הַפְחֵת פ״י. —*цѣну на товары* פָּחֹת מִמְּקַח הַסְּחוֹרָה

посватать *см.* сватать

посвински כְּדָבָר אַחֵר, מַעֲשֵׂה־חֲזִיר ת״פ

посвистать שָׁרֹק קְצָת פ״ע

посвистъ שְׁרִיקָה, שְׁרֵקָה נ׳

посвистывать שָׁרֹק פַּעַם בְּפַעַם; שָׁרֹק בְּהַרְחָבַת־הַדַּעַת פ״ע

посвистѣть נַגֵּן קְצָת בְּחָלִיל, חַלֵּל קְצָת פ״ע

посвойски כְּדַרְכּוֹ שֶׁל־ ת״פ. *Я расправлюсь съ нимъ* — אֶתְנַהֵג עִמּוֹ כְּדַרְכִּי (כְּמִדָּתִי)

посвыкнуться *см.* свыкнуться

посвѣжѣлый שֶׁנַּעֲשָׂה טָרִי, שֶׁנִּטְרָה ת׳

посвѣжѣть הֵעָשֵׂה טָרִי, הִטָּרֵה פ״ע

посвѣтить הָאֵר לְ... — לִפְנֵי־ פ״י

посвѣтлѣть *см.* свѣтлѣть

посвѣтски בְּמִנְהַג הָעוֹלָם, כְּמִדַּת בֶּן־עוֹלָם ת״פ

посвязать *см.* связать

посвящать, —святить קַדֵּשׁ לְ... הַקְדֵּשׁ ‖ קַדֵּשׁ לְ... הַקְדֵּשׁ, —ся ‖ גַּלֵּה, מְסֹר (סוֹד) פ״י. —*въ епископы* קַדֵּשׁ לְהֶגְמוֹן. הַקְדֵּשׁ עַצְמוֹ. —тить *своихъ дѣтей на службу народу* הַקְדֵּשׁ אֶת־בָּנָיו לַעֲבוֹדַת הָאֻמָּה. —тить *свою жизнь наукамъ* הַקְדֵּשׁ אֶת חַיָּיו לְמַדָּע. —тить *кого въ свою тайну* גַּלֵּה סוֹדוֹ לִפְ׳; מְסֹר מִסְתָּרָיו לִפְ׳. —тить *кому свою книгу* הַקְדֵּשׁ אֶת סִפְרוֹ לִפְ׳

посвященіе קִדּוּשׁ לְ... ‖ הֶקְדֵּשׁ ז׳, הַקְדָּשָׁה נ׳

посекрету בְּסוֹד, בְּסֵתֶר, חֶרֶשׁ, בַּלָּאט, בַּחֲשַׁאי ת״פ

поселенецъ *см.* поселенный

поселеніе יִשּׁוּב ז׳, מוֹשָׁבָה, קוֹלוֹנְיָא נ׳ ‖ מְקוֹם־גָּלוּת ז׳

поселенный גּוֹלֶה, מֻגְלֶה (לסיביריא) ת׳

поселеночный הַשַּׁיָּךְ לְגוֹלֶה ת׳

посели́ть *см.* поселя́ть

посёлокъ כְּפָר קָטָן ז׳, מוֹשָׁבָה קְטַנָּה נ׳

посе́льски בְּדֶרֶךְ הַכְּפָרִיִּים ת״פ

поселя́нинъ בֶּן־כְּפָר, כַּפְרִי, אִכָּר ז״

поселя́ть, —сели́ть || הוֹשִׁיב, שִׁכֵּן, הִשְׁכִּין —ся || הִשְׁפִּיעַ, נָטַע בְּלֵב, נָתַן –, הֵטִיל פ״י הִתְיַשֵּׁב, הִשְׁתַּקֵּעַ, הֶאֱחִז || עָלָה בְּמַחְשָׁבָה (עַל לֵב). *Выходцевъ* —ли́ли *въ Малороссіи* אֶת הַגּוֹלִים הוֹשִׁיבוּ בְּמָלוֹרוֹסְיָא. —ли́ть *раздоръ въ семействѣ* הֵטִיל שִׂנְאָה בְּמִשְׁפָּחָה. —ли́ть *въ комъ сомнѣніе* הֵבִיא פ׳ לִידֵי סָפֵק. —ли́ть *въ комъ дурныя мысли* הֵבִיא אֶת פ׳ לִידֵי מַחְשָׁבוֹת רָעוֹת

посеме́йный לְבָתִּים, לְמִשְׁפָּחוֹת ת״פ

посерди́ть הִקְנִיט מְעַט, הִכְעִיס –, הִקְצִיף –, כָּעַס מְעַט, הִתְקַצֵּף –, הִתְאַנֵּף –ся || הִרְעִים – פ״י

посеребре́ніе צִפּוּי־כֶּסֶף ז׳, הַכְסָפָה נ׳

посеребря́ть, —бри́ть צִפָּה כֶסֶף פ״י הִכְסִיף, —ся || הֻכְסַף, צֻפָּה כֶסֶף

посидѣ́ть *см.* сидѣ́ть

посидѣ́лка *см.* сидѣ́лка

посидѣ́лки אֲסֵפַת־עֶרֶב (שֶׁל כְּפָרִיּוֹת) נ׳

посидѣ́ть יָשַׁב מְעַט || הִשָּׁאֵר עוֹד מְעַט פ״ע

поси́живать יָשַׁב בְּהַרְחָבַת הַדַּעַת פ״ע

поси́льно לְפִי כֹחוֹ, כְּפִי יְכָלְתּוֹ, כְּפִי הָאֶפְשָׁרוּת ת״פ

посинѣ́лый שֶׁנַּעֲשָׂה כָּחֹל (תָּכֹל), שֶׁנִּתְכַּחֵל ת׳

посинѣ́ть הִתְכַּחֵל, הֶעֱשָׂה כָּחֹל (תָּכֹל) פ״ע

посиро́тски כְּיָתוֹם ת״פ

поска́бливать, —скобли́ть גָּרַד כְּפַעַם בְּפַעַם, — קְצָת פ״י

поскака́ть דִּלֵּג הַרְאֵה, קִפֵּץ –, דָּהֹר – פ״ע

поска́кивать, —скака́ть דִּלֵּג כְּפַעַם בְּפַעַם, קִפֵּץ –, דָּהֹר – פ״ע

поски́рдно לַעֲרֵמוֹת ת״פ

поски́таться הָיָה נָע וָנָד וְמִן־רָמָה פ״ע

поскобли́ть *см.* поска́бливать

поскольза́ться, —зну́ться מָעַד, הָמוֹט פ״ע

поско́нина בַּד גַּס ז׳

поско́нный קַנְבוּסִי ת׳

по́сконь קַנְבּוּס זָכְרוּתִי || קַנְבּוּס סָרוּק (מנפּס) ז׳

поскорѣ́е בִּמְהִירוּת יְתֵרָה ת״פ

поско́тски כִּבְהֵמָה ת״פ

поскрёбки *см.* заскрёбки

поскрёбышъ *см.* заскрёбышъ

поскрести́ גֵּרֵד קְצָת, גָּרַד – פ״י

поскуча́ть הִשְׁתַּעֲמֵם קְצָת פ״ע

посла́битель מַרְפֶּה, בַּעַל־רִפְיוֹן ז׳

посла́бить שִׁלְשֵׁל קְצָת פ״י || *см.* послабля́ть

послабле́ніе רִפּוּי, רִפְיוֹן ז׳

послабля́ть, —сла́бить רִפָּה פ״י || הֶחֱלִישׁ

послабѣ́ть *см.* ослабѣ́ть

посла́нецъ שָׁלוּחַ ז׳

посла́ніе מִכְתָּב, סֵפֶר שָׁלוּחַ ז׳, אִגֶּרֶת נ׳ || אֶפִּיסְטוֹל ז׳

посла́нникъ שָׁלִיחַ, צִיר, מַלְאָךְ ז׳

посла́ннический שֶׁל הַצִּיר ת׳

по́сланный שָׁלוּחַ ת׳

посла́ть *см.* посыла́ть

посло́вица, —віе פִּתְגָּם, מָשָׁל ז׳

послу́га חֶסֶד ז׳, טוֹבָה, שֵׁרוּת || הִצְטַיְּנוּת, זְכוּת נ׳

послужи́ть שֵׁרֵת וּמִן־רָמָה || שִׁמֵּשׁ, גָּרַם פ״י. *Эти обстоятельства* —жи́ли *къ его оправданію* בִּשְׁבִיל דָּבָר זֶה יָצָא זַכַּאי. *Это* —жи́ло *ему во вредъ* דָּבָר זֶה גָּרַם לוֹ רָעָה

послу́шаніе הַקְשָׁבָה, מִשְׁמַעַת || שֵׁרוּת בְּמִנְזָר (מעין תשובה) נ׳

послу́шать שָׁמַע, – וּמִן־רָמָה פ״ע || —ся שָׁמַע לַעֲצַת־פ׳, שָׁמַע בְּקוֹל

послу́шливость, послу́шливый *и* —ливо *см.* послу́шность, послу́шный *и* —шно

послу́шникъ חֲנִיךְ־הַנְּזִירִים ז׳

послу́шность הַקְשָׁבָה, מִשְׁמַעַת נ׳

послу́шный מַקְשִׁיב, נִשְׁמָע לְפ׳ ת׳

послы́шаться הִשָּׁמַע פ״ע

по́слѣ אַחַר, אַחֲרֵי || אַחַר־כָּךְ מ״י. —*праздниковъ* אַחַר הַמּוֹעֲדִים. *Онъ пришелъ* —*всѣхъ* הוּא אַחַר בָּא מִכֻּלָּם. *Придите*— בּוֹא אַחַר כָּךְ. *Я —уже его не видалъ* אַחַר כָּךְ לֹא רְאִיתִיו יוֹתֵר

послѣ́дки שְׁיָרִים ז״ר, שִׁירַיִם ר״ז. *На* —дки לְבַסּוֹף

послѣ́дній אַחֲרוֹן || שָׁפָל, רַע, גָּרוּעַ, פָּחוּת ת׳. *Онъ промапываетъ свое* —днее *состояніе* הוּא מְבַזְבֵּז אֶת שְׁאֵרִית הוֹנוֹ. *Это мой* послѣ́дній *сынъ* זֶהוּ בְּנִי הַצָּעִיר. *Защищаться до* послѣ́дней *крайности* הָגֵן עַל־עַצְמוֹ עַד הַקָּצֶה הָאַחֲרוֹן. *Мука* —дняго *сорта* קֶמַח מִמִּין הַיּוֹתֵר גָּרוּעַ

послѣ́дованіе הֲלִיכָה אַחֲרֵי־ נ׳

послѣ́дователь נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי־פ׳, הוֹלֵךְ בְּעִקְבוֹת־פ׳ ז׳

послѣ́довательно זֶה אַחַר זֶה || בַּעֲקִיבוּת, בְּעִקְּבִיּוּת, בְּקוֹנְסֶקְוֶנְטִיּוּת ת״פ

послѣдовательный עָקִיב, עַקְבוּבִי, קוֹנְסֶקְוֶנְטִי ת׳
послѣдовать *см.* слѣдовать
послѣдочный שֶׁנִּשְׁתַּיֵּר ת׳
послѣдственный הַיּוֹצֵא מִן־, הַבָּא לְרַגְלֵי־, הַבָּא בְּעֵקֶב־ ת׳
послѣдствіе תּוֹלָדָה, תּוֹצָאָה נ׳
послѣдующій הַבָּא אַחֲרֵי־, שֶׁאַחֲרֵי ת׳
послѣдъ שִׁלְיָה נ׳
послѣдышъ, —дышекъ הַנּוֹלָד לָאַחֲרוֹנָה ז׳
послѣзавтра מָחֳרָתַיִם ת״פ
послѣзавтрешній שֶׁל מָחֳרָתַיִם ת׳
послѣобѣденный שֶׁלְּאַחַר הַצָּהֳרַיִם, שֶׁלְּאַחַר פַּת־הַצָּהֳרַיִם ת׳
послѣсловіе סוֹף דָּבָר, סִיּוּם ז׳, הַשְׁלָמָה נ׳
посмаркивать, —сморкать קִנֵּחַ הַחֹטֶם בְּפַעַם בְּפַעַם פ״י
посматривать הַבֵּט פַּעַם בְּפַעַם אֶל־ ‖ הַשְׁגִּחַ עַל פ׳ פ״ע
посмертный מוֹצָא לָאוֹר אַחַר הַפְּטִירָה ת׳ (ספר)
посмолкнуть הִשְׁתַּתֵּק קִמְעָא קִמְעָא פ״ע
посмотрѣть הַבֵּט אֶל־, הַשְׁקֵף —, שׂוּם עַיִן עַל־ פ״ע ‖ —ся הַבֵּט עַל עַצְמוֹ. По-смотримъ הָבָה וְנִרְאֶה
посмуглѣлый שֶׁנַּעֲשָׂה שְׁחַרְחַר ת׳
посмуглѣть הֵעָשֵׂה־שְׁחַרְחַר פ״ע
посмыть כַּבֵּס קִמְעָא קִמְעָא ‖ כַּבֵּס מְעַט פ״י
посмѣиваться צְחֹק לִפְרָקִים ‖ לַגְלֵג עַל־פ׳, הָתֵל בְּפ׳ פ״ע
посмѣнно חֲלִיפוֹת ת״פ
посмѣть *см.* смѣть
посмѣшить הָבֵא לִידֵי צְחוֹק פ״י
посмѣшище שְׂחוֹק, לַעַג ז׳, קַלָּסָה נ׳. *Сдѣлать кого* —шищемъ *свѣта* עֲשֵׂה אֶת פ׳ לְלַעַג
посмѣяніе לַעַג, שְׂחוֹק, קֶלֶס ז׳
посмѣяться צְחֹק מְעַט, לַגְלֵג עַל־, שְׂחֹק לְ... הָתֵל בְּ... פ״ע
пособить *см.* пособлять
пособіе עֵזֶר, סַעַד, סִיּוּעַ ז׳, עֶזְרָה נ׳. *Денежное*— מִשְׁעַן־כֶּסֶף. *Учебныя* —бія סִפְרֵי־עֵזֶר
пособлять, —собить עֲזֹר, סַיֵּעַ פ״י
пособникъ עוֹזֵר, מְסַיֵּעַ ז׳
пособничество סִיּוּעַ ז׳
пособрать קַבֵּץ עַל־יַד, לַקֵּט פ״י ‖ —ся הִקָּבֵץ, הִתְקַבֵּץ מְעַט מְעַט
пособствовать עֲזֹר, סַיֵּעַ (לידי עוברי עבירה) פ״י
пособывать, —совать דַּחֵף, דַּחֵק הָלְאָה ‖ —ся רוּץ דַּחֵק עַצְמוֹ לְתוֹךְ־ ‖ דָּחֹה פ״י

לְכָאן וּלְכָאן (במבוכה)
посовѣститься *см.* совѣститься
посовѣтовать *см.* совѣтовать
посогласить *см.* соглашать
посозвать *см.* созывать
посозрѣть *см.* созрѣвать
посократить קַצֵּר מְעַט פ״י
посолдатски כְּדֶרֶךְ הַחַיָּלִים ת״פ
посолить *см.* солить
посоловѣть *см.* соловѣть
посолъ צִיר ז׳
посольскій שֶׁל הַצִּיר ת׳
посольство שְׁלִיחוּת, צִירוּת נ׳
пососать יְנֹק מְעַט פ״י
посотенно לְמֵאוֹת ת״פ
посохлый שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ, יָבֵשׁ ת׳
посохнуть *см.* посыхать
посохъ מַטֶּה, מַקֵּל ז׳, מִשְׁעֶנֶת נ׳. *Пастушескій*— מַקֵּל־רוֹעִים. *Странническій*— מַקֵּל־הַלֵּךְ
посошникъ בַּעַל־מַטֶּה ז׳
поспасть נְפֹל מְעַט מְעַט, יָרֹד —, הִתְמַעֵט, הִפָּחֵת, הָלֹךְ וּפָחֹת פ״ע. *Жара* поспала הַחֹם נִתְמַעֵט]
поспать יְשֹׁן קְצָת פ״ע
поспесивиться *см.* спесивиться
поспесивѣть *см.* спесивѣть
поспилить נְסֹר קְצָת מִן־ פ״י
поспорить רִיב מְעַט פ״ע
поспѣвать, —спѣть ‖ בַּשֵּׁל, הִתְבַּשֵּׁל, גְּמֹל ‖ הִגָּמֵר, הָיֹה נָכוֹן ‖ בּוֹא בַּשָּׁעָה (*за* *кѣмъ*) בּוֹא לְפַסִּיעוֹתָיו שֶׁל־, פְּסַע בְּצַד־ פ״ע. *Плоды* —спѣваютъ הַפֵּרוֹת מַתְחִילִים מִתְבַּשְּׁלִים. *Обѣдъ* —спѣлъ פַּת־הַצָּהֳרַיִם נְכוֹנָה. *Онъ* —спѣлъ *къ обѣду* הוּא בָּא בַּשָּׁעָה שֶׁל פַּת־הַצָּהֳרַיִם. *Я не* —спѣлъ *къ обѣду* אֵחַרְתִּי הַשָּׁעָה שֶׁל פַּת־הַצָּהֳרַיִם. *Я не могу* —спѣть *за вами* אֵין בִּיכָלְתִּי לִפְסֹעַ אַחֲרֶיךָ
поспѣлый שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל, בָּשׁוּל ת׳
поспѣть *см.* поспѣвать
поспѣшать, —шить מַהֵר פ״ע
поспѣшеніе מְהִירוּת נ׳
поспѣшествованіе עֵזֶר, סִיּוּעַ ז׳, עֲמִידָה לִפְ׳ נ׳
поспѣшествовать עֲזֹר, סַיֵּעַ, עֲמֹד לִפְ׳ פ״י
поспѣшить *см.* поспѣшать
поспѣшливо, поспѣшливость, поспѣшливый *см.* поспѣшно, поспѣшность
поспѣшно מַהֵר, מְהֵרָה, בִּמְהִירוּת, בְּחִפָּזוֹן, בְּחִפָּזָה ת״פ
поспѣшность מְהִירוּת, בְּהִילוּת, חִפָּזוֹן ז׳

поспѣ́шный ת׳ מָהִיר שְׁטָפָא נ״ן
мְבַיֵּשׁ, מְבַזֶּה, מְחַלֵּל ז׳ посрами́тель
посрами́тельный , שֶׁל חֶרְפָּה מָלֵא בּוּשָׁה,
– חִלּוּל ת׳
посрамле́нiе נ׳ קָלוֹן ז׳, בּוּשָׁה, חֶרְפָּה, כְּלִמָּה
посрамля́ть, —срами́ть בַּיֵּשׁ, הַכְלֵם, הַלְבֵּן
הָיָה לְחֶרְפָּה , —ся ‖ פְּגַם ; חָרֵף, גַּדֵּף פ״י
חַלֵּל כְּבוֹד עַצְמוֹ
посреди́ ת״פ בְּקֶרֶב, בְּתוֹךְ, בֵּין —*бѣлого дня* לְעֵינֵי־הַשֶּׁמֶשׁ
посре́дникъ ז׳ סַרְסוּר, סַפְסָר, מְתַוֵּךְ. *Быть* —комъ תַּוֵּךְ. *Мировой*— דַּיַּן־הַשָּׁלוֹם
посре́дническiй שֶׁל סַרְסוּר ‖ שֶׁל דַּיַּן־ הַשָּׁלוֹם ת׳
посре́дничество נ׳ סַרְסוּרוּת, תִּיוּךְ ז׳
посре́дственно עַל יְדֵי־אֶמְצָעִי ‖ בְּמִדָּה בֵּינוֹנִית, – מְמֻצַּעַת ת״פ
посре́дственность מִדָּה ,אֶמְצָעוּת ,מִיצוּעַ ז׳ בֵּינוֹנִית, – מְמֻצַּעַת, בֵּינוֹנִיּוּת נ׳
посре́дственный ת׳ אֶמְצָעִי, בֵּינוֹנִי, מְמֻצָּע
посре́дство , מִצּוּעַ ז׳, סַרְסוּרוּת , הַפְשָׁרָה עֶזְרָה נ׳, עֵזֶר ז׳
посре́дствовать תַּוֵּךְ פ״ע
посре́дствомъ ת״פ בְּאֶמְצָעוּת, עַל־יְדֵי, בְּעֶזְרַת־
посравня́ть פ״י – יַשֵּׁר קְצָת, שַׁוֵּה
посро́чно ת״פ לִזְמַנִּים
посро́чный *платежъ* הַתַּשְׁלוּמִין לִזְמַן הַקָּבוּעַ
поссо́рить *см.* ссо́рить
постове́цъ ז׳ שֻׁלְחַן־הַמַּעֲרֶכֶת
поста́вить *см.* поставля́ть
поста́вка נ׳ הַמְצָאָה, הַעֲמָדָה ‖ *см.* постано́вка
поставля́ть, —ста́вить , הֶעֱמִיד, הַצֵּב, הַצֵּג זָקַף, הָקֵם, הוֹשֵׁב ‖ עָרַךְ, הָכֵן, תַּקֵּן, סַדֵּר ‖ שׂוּם, נָתַן , הַכְנֵס , הַנַּח ‖ פָּקַד , מַנֵּה ‖ חָשַׁב פ״י. —ста́вить *кого на колѣни* הַעֲמֵד לִפְ׳ עַל בִּרְכָּיו. —вить *часы по солнцу* עֲרֹךְ הַשָּׁעוֹן עַל פִּי־הַחַמָּה. —вить *на счетъ* זָקֹף עַל חֶשְׁבּוֹן־פ׳. *Онъ высоко* —ста́вленъ *по службѣ* עוֹמֵד הוּא בְּמַעֲלָה גְבוֹהָה בְּמִשְׁרָתוֹ. —вить *мебель въ комнату* הַכְנֵס. —вить *стражу* הַרְהִיטִים אֶל הַחֶדֶר. —вить *жаркое* הַצֵּב שׁוֹמְרִים, הַעֲמֵד – *въ печку* נָתֹן הַצָּלִי בְּתַנּוּר, שׂוּם –, הָשֵׂם. —вить *банки* הַעֲמֵד קַרְנֵי דָאוּמָנָא. —вить *пьявки* הוֹשֵׁב עֲלוּקוֹת. —вить *мушку* הַנַּח רְטִיָּה שֶׁל זְהָבִיָּה. —вить *памятникъ* הַעֲמֵד מַצֶּבֶת זִכָּרוֹן. —вить *оперу на сцену* הַצֵּג אוֹפֶּירָא עַל הַבָּמָה.

Я долгомъ себѣ —ста́вляю *предупредить васъ* רוֹאֶה אֲנִי חוֹבָה לְעַצְמִי לְהַזְהִיר אוֹתְךָ. *Этотъ поступокъ* —ста́вленъ *ему въ вину* מַעֲשֶׂה זֶה הֶחְשַׁב לוֹ לְעָוֹן. —вить *самоваръ* הָכֵן הַמֵּחַם. —вить *въ солдаты* מְסֹר לַעֲבוֹדַת הַצָּבָא. —*въ священники* מַנֵּה לְכֹמֶר. —*муку на армiю* הַמְצֵא קֶמַח לְחַיִל. —вить *солдатъ на постой* אַכְסֵן אַנְשֵׁי צָבָא לִמְעוֹנוֹתֵיהֶם. —вить *паруса* מְתֹחַ אֶת הַמִּפְרָשִׂים. —вить *на своемъ* עֲמֹד עַל דַּעְתּוֹ. —вить *что за правило* שׂוּם דָּבָר לְחֹק. —вить *что кому въ упрекъ* הוֹכַח דַּרְכּוֹ שֶׁל פ׳ עַל פָּנָיו, הַזְכֵּר לִפְ׳ חֲטָאָיו. —вить *кого въ затрудненiе* הָבֵא אֶת פ׳ בִּמְבוּכָה. —вить *кого въ извѣстность* הוֹדַע לִפְ׳. —вить *что кому на видъ* הַרְאֵה לִפְ׳ עַל דְּבַר־מָה בְּיִחוּד
поставно́й ת׳ הַנִּתָּן, הַמְסֻפָּק
поста́вочный ת׳ שֶׁל הַמְצָאָה, שֶׁל הַעֲמָדָה
поста́вщикъ ז׳ מַמְצִיא, מַעֲמִיד, מְסַפֵּק
поста́въ ז׳, אֶבֶן (לכלים) ‖ אָרוֹן נוֹל, מַאֲרָג
נ׳ *Мельница о трехъ* שֶׁל רֵחַיִם —*вахъ* רֵחַיִם שֶׁל שָׁלֹשׁ אֲבָנִים, טַחֲנָה בַּעֲלַת שָׁלֹשׁ אֲבָנִים
поста́дно ת״פ עֵדֶר עֵדֶר, לַעֲדָרִים
постанови́ть *см.* постановля́ть
постано́вка , סִדּוּר ז׳, הַצָּבָה, הַצָּגָה, עֲרִיכָה הַעֲמָדָה נ׳
постановле́нiе נ׳ פְּסָק ז׳, הַחְלָטָה, הַתְקָנָה
постановля́ть, —нови́ть , חָרֵץ, קָבֹעַ, פָּסֹק הַחְלֵט, תַּקֵּן, הַתְקֵן, עָשֹׂה תַּקָּנָה, שׂוּם לְחֹק פ״י ‖—ся הֶחְרַץ , הֻקְבַּע וכו׳. *Собранiе* —ви́ло הָאֲסֵפָה הֶחְלִיטָה. *Судъ* —ви́лъ *приговоръ* בֵּית הַשּׁוֹפְטִים הוֹצִיאוּ פְּסַק־דִּין, הַדַּיָּן חָרַץ מִשְׁפָּט. —ви́ть *правило* קָבֹעַ חֹק. —ви́ть *что за правило* עֲשֵׂה דְּבַר־מָה בְּעִנְיָן הֲלָכָה קְבוּעָה
постара́ться *см.* стара́ться
постарико́вски ת״פ כְּזָקֵן
постарѣ́лый ת׳ שֶׁהִזְקִין, שֶׁנַּעֲשָׂה זָקֵן
постарѣ́ть פ״ע הַזְקֵן, הֵעָשֵׂה זָקֵן, בּוֹא בַּיָּמִים
постате́йно ת״פ לִסְעִיפִים, לִפְרָקִים
постега́ть פ״י הַכֵּה קְצָת ‖ —שַׁבֵּט קְצָת, הַלְקֵה
посте́ль נ׳ מִטָּה, מַצָּע ז׳, יָצוּעַ, עֶרֶשׂ, מִשְׁכָּב
посте́льникъ ז׳ עוֹשֶׂה מַצָּעוֹת, –מַטּוֹת, מַצָּעָן
осте́льничiй ת׳ שֶׁל מַצָּעָן, מַצָּעָנִי
посте́льный שֶׁל מִשְׁכָּב, שֶׁל מַצָּעִי, מִשְׁכָּבִי, מַצָּע ת׳

постéля *см.* постéль
постепéнно מְעַט מְעַט, קִמְעָא קִמְעָא,
постепéнный ת׳ הַדְרָגִי [בְּהַדְרָגָה ת״פ
постерéть *см.* стерéть
постерéчь *см.* стерéчь
постигáть, —стúгнуть *и* —стúчь בּוֹא,
מָצֹא קָרֹה פ״ע, תָּפֹס, הַשֵּׂג, הָבֵן, מַצֵּה פ״י.
Его —стúгла *тяжкая болѣзнь*
בָּאָה עָלָיו (תְּקָפַתּוּ) מַחֲלָה קָשָׁה. *Я ни-*
какъ не могу этого —гнуть לֹא
אוּכַל בְּשׁוּם אֹפֶן לְהַשִּׂיג זֹאת. —гнуть
всю глубину премудрости מַצֵּה אֶת
כָּל עֹמֶק הַחָכְמָה. *Меня* —стúгло *не-*
счастье בָּאָה עָלַי צָרָה
постижéніе ת׳ תְּפִיסָה, הַשָּׂגָה נ׳
постижúмость נ׳ אֶפְשָׁרוּת־הַהַשָּׂגָה
постижúмый נוֹחַ לְהִמָּצֵא, – לְהִתָּפֵס, –לִהְיוֹת
מוּשָּׂג, קַל לְהָבִין, מוּבָן ת׳
постилá ז׳ פַּסְטִילוֹס
постилáть, —стлáть רָבֹד, רָצֹף, שָׁטֹחַ,
הַשְׁתָּרֵעַ, הִשָּׁטֵחַ, —ся || הַשְׁכֵּב, הַצֵּעַ פ״י
הִתְפַּשֵּׁט. —стлáть *коверъ на полъ*
עָשֹׂה רִצְפָּה —*полъ*. שָׁטֹחַ מַרְבָד עַל הַקַּרְקַע
постúлка נ׳ רְפִידָה
постúлочный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לִרְצוּף
постирáть פ״י כַּבֵּס קְצָת
постúться יוֹשֵׁב בְּתַעֲנִית, צוֹם פ״ע
постúчь *см.* постигáть
постлáть *см.* постилáть
пóстникъ ז׳ זָהִיר בְּתַעֲנִיּוֹת, צַיְמָן
постничáнье נ׳ יְשִׁיבָה בְּתַעֲנִית, צִימָה
пóстничать יָשֹׁב בְּתַעֲנִיּוֹת, הָיֹה זָהִיר
בְּתַעֲנִיּוֹת פ״ע
пóстническій ת׳ שֶׁל תַּעֲנִית, שֶׁל צוֹם
пóстничество נ׳ שְׁמִירַת־הַתַּעֲנִיּוֹת
пóстный ת׳ שֶׁל תַּעֲנִית, – צוֹם. —*день*
יוֹם צוֹם. —стное *лицо* פְּנֵי רַבִּי צָדוֹק.
—ное *масло* שֶׁמֶן
постóй ז׳ תַּחֲנוּת נ׳, מָלוֹן, דִּיּוּר (שֶׁל צְבָאִים)
постóйный ת׳ שֶׁל תַּחֲנוּת, שֶׁל דִּיּוּר. —ная
повинность || שְׂכַר־דִּיּוּר חִיּוּב הַדִּיּוּר
постонáть פ״ע הֵאָנֵק קְצָת
постóпно ת״פ הֲבִילוֹת הֲבִילוֹת
посторожúться *см.* сторожúться
посторóнній ת׳ זָר, נָכְרִי || צְדָדִי, שֶׁמִּן הַצַּד.
Онъ мнѣ совершенно— זָר הוּא לִי
לְגַמְרֵי. —нніе *обстоятельства*
סִבּוֹת צְדָדִיּוֹת. *Искать* —нней *по-*
мощи חֲזֹר אַחֲרֵי עֶזְרָה מִן הַצַּד
постоялецъ ז׳ אַכְסְנָאִי
постоя́лый *дворъ* מְלוֹן־אוֹרְחִים, פּוּנְדָק ז׳,
אַכְסַנְיָא נ׳
постоя́льникъ *см.* постоя́лецъ
постоя́нно תָּמִיד, תָּדִיר, בִּקְבִיעוּת, בְּהַתְמָדָה ת״פ
постоя́нность *см.* постоя́нство
постоя́нный ת׳ תְּמִידִי, תְּדִירִי, מְיֻשָּׁב, קָבוּעַ.
—нное *счастье* אֹשֶׁר תְּמִידִי. —нное
жительство יְשִׁיבַת־קֶבַע. *Онъ чело-*
вѣкъ— הוּא אָדָם מְיֻשָּׁב. *Вести*
—нную *жизнь* חָיֹה חַיִּים קְבוּעִים
постоя́нство תְּמִידוּת, תְּדִירוּת, קְבִיעוּת,
הַתְמָדָה נ׳
постоя́нствовать *см.* постоя́нничать
постоя́ть פ״ע עֲמֹד קְצָת || הַמְתֵּן, חַכֵּה, בַּתֵּר
—стóй! עֲמֹד! —стóйте *здѣсь,*
пока я возвращусь הַמְתֵּן לִי בָּזֶה עַד
שׁוּבִי. *Онъ сумѣетъ* —*за себя* כֹּחוֹ
רַב לוֹ לְהָגֵן עַל עַצְמוֹ
пострадáть פ״י נָשֹׂא, סָבֹל (בעד־)
пострáнствовать פ״ע נְסֹעַ קְצָת
постращáть אַיֵּם עַל־פִּ׳ || הַפְחֵד קְצָת,
הַבְהֵל –, בַּעֵת – פ״י
постригáть, —стрúчь פ״י עָשֹׂה פ׳ נָזִיר
—ся || קַבֵּל עַל־עַצְמוֹ נְזִירוּת, הֵעָשֵׂה נָזִיר
пострúженецъ ז׳ נָזִיר
постриженіе ז׳ קִדּוּשׁ לִנְזִירוּת
пострúчь פ״י סַפֵּר קְצָת || *см.* постри-
гáть
построгáть פ״י הַקְצֵעַ קְצָת, שַׁפֵּה –
построéніе ז׳ בְּנִיָּה, בְּנִיָּה נ׳, בִּנְיָן
постройка נ׳ בִּנְיָן ז׳, בְּנִיָּה
постро́ить פ״י הַבְנֵה, הֵעָרֵךְ —ся || בָּנֹה, עָרֹךְ
постро́йщикъ ז׳ בַּנַּאי
постро́мка ז׳ (בכלי הסוס) שַׁרְשׁוּר
постро́мочный ת׳ שֶׁל שַׁרְשׁוּר
постро́чно ת״פ (בספר) לְשׁוּרוֹת, לְכָל שׁוּרָה
постро́чный ת׳ שֶׁלְּפִי מִסְפָּר אוֹ סֵדֶר הַשּׁוּרוֹת
пострѣ́лъ *и* —лёнокъ מַזִּיק, בֶּן־שׁוֹבָב,
пострѣля́ть פ״י יָרֹה קְצָת [קוֹנְדָס ז׳
постря́пать *см.* стря́пать
постряхну́ть *см.* стряхну́ть
постскри́птъ ז׳ פּוֹסְטְסְקְרִיפְּטוֹן ז׳ הוֹסָפָה בְּצַד נ׳
постуди́ть פ״י צַנֵּן קְצָת, קָרֵר –
посту́кать *см.* постуча́ть
посту́кивать פ״ע נַקֵּשׁ כְּפַעַם בְּפַעַם, דָּפֹק –
поступа́тельный ת׳ הוֹלֵךְ קָדִימָה, מִתְקַדֵּם
поступа́ть, —ступи́ть פָּעֹל, עָשֹׂה פ״י,
נָהֹג, הִתְנַהֵג || הִכָּנֵס, – לִרְשׁוּת, הִתְקַבֵּל, בּוֹא
אֶל־ פ״ע || —ся הֵעָשֵׂה, הִתְנַהֵג. *Онъ*
дурно —пилъ *въ этомъ дѣлѣ* הוּא

—пи́ть התנהג בענין זה שלא כשורה
—пи́ть *рѣшительно* התנהג בתקיפות. —пи́ть
на службу הכנס למשרה. *Это имѣ-
ніе* —пи́ло *въ казну* אחזה זו נכנסה
לרשות הממשלה. *Его прошеніе*
—пи́ло *въ судъ* כתב־בקשתו נתקבל
בבית־דין

поступле́ніе נ׳ התקבלות, הכנסה. —*денегъ*
הכנסת־ממון

посту́покъ נ׳ מעשה, פעל ז׳, פעלה נ׳

по́ступь נ׳ – מצעד ז׳, הליכה, דרך

постуча́ть פ״ע דפק קצת || *и* —ться
נקש על הדלת

постъ נ׳ צום ז׳, תענית

постъ נ׳ משמר, מעמד ז׳ || משמרת, פקידות

постыди́ть *см.* постыжа́ть

посты́дный מגנה, שיש בו משום חרפה,
– בזיון, – בושה ת״

постыжа́ть, —стыди́ть הכלם, גנה, ביש,
ביש, הכלם —ся || הלבן פני־פ׳ פ״י

посты́лость עמום, שויון־נפש ז׳, קרירות־
רוח, אדישות נ׳

посты́лый ת׳ שנוא, דחוי

постылѣ́ть פ״ע העשה שנוא על־, הדחה מלפני־

посты́нуть פ״ע התקרר קצת, הצטנן

посу́да ז״ר כלים. *Каменная*— כלי־אבן

посу́дина ז׳ כלי

посуди́ть שפט את פ׳ פ״י || המלך בלבו,
התישב בדבר־מה פ״ע. —дите *сами,*
возможно ли это הגע בעצמך, וכי
посуди́ться פ״ע הדין [אפשר הדבר

посули́ть *см.* сули́ть

посу́лъ נ׳ הבטחה

посу́льный ת׳ מובטח

посу́пить *и* —ться *см.* насу́пить *и*
—ться

посурми́ть פ״י השחר גבות־העינים

посу́точно ת״פ בכל מעת לעת

посутя́жить *и* —жничать *см.* сутя́-
жить

по́суху ת״פ ביבשה, בחרבה

посуши́ть פ״י יבש קצת || —ся יבש עצמו,
התיבש

посчастливи́ться. *Ему* —счастли́ви-
лось *выиграть въ лотерею* שחקה
לו השעה וזכה בגורל. *Мнѣ* —стли́ви-
лось *въ этомъ дѣлѣ* שחקה השעה
לי בענין זה

посчастли́вѣть *см.* посчастли́виться

посчита́ть פ״י מנה קצת, ספר – || —ся
בוא בחשבון עם־פ׳, התחשב עם־פ׳ ||
התקוטט עם־פ׳

посыла́ніе נ׳ שגור, משלוח ז׳, שליחה

посыла́ть, —сла́ть פ״י שלח, שגר.
—сла́ть *за кѣмъ-нибудь* שלח אחרי־פ׳

посы́лка נ׳ שגור, משלוח ז׳, שליחה || דבר
נשלח ז׳, חבילה נ׳ || משפט (בלוגיקא) ז׳

посы́лочный ת׳ השיך למשלוח

посы́льный ז׳ ציר, שליח, איש־עתי

посы́льщикъ ז׳ שולח, משלח

посыпа́ніе נ׳ – זריה על־, שפיכה

посыпа́ть, посы́пать פ״י זרה, שפך
—па́ться || הזרה || —сы́паться השפך
ירד, הנתך, המטר. —*что сахаромъ*
זרה סכר על־. —сы́пался *снѣгъ* ירד שלג.
Пули —сыпались *градомъ* הכדורים
נתכו כמטר. *На него* —сы́пались
насмѣшки התולים נמטרו עליו

посы́пка ז׳, זריה נ׳ זרוי

посыха́ть, —со́хнуть פ״ע יבש, קמל, כמש

посѣва́ть. —сѣ́ять פ״י זרע. —*раздо-
ры* שלח מדנים בין־. *Что* —сѣ́ешь,
то и пожнешь כזריעתך כך קצירך

посѣ́въ נ׳ מזרע ז׳, זריעה || שעת־זריעה

посѣда́ть, —сѣ́сть פ״ע ישב (זה אחר זה)

посѣдѣ́лый ת׳ שנעשה שב, שב

посѣдѣ́ть פ״ע העשה שב, שוב

посѣка́ть, —сѣ́чь || כרת, חטב (הרבה)
(*себѣ что*) פצע עצמו בשעת כריתה פ״י

посѣ́къ נ׳ || כריתה, חטיבה ז׳ חתך, חתוך

посѣ́рить פ״י גפר

посѣрѣ́тъ פ״ע העשה אמין, – אפיר

посѣ́стъ נ׳ דגירה, שעת דגירה

посѣ́сть *см.* посѣда́ть

посѣти́тель ז׳ סיר, מבקר בית־פ׳

посѣти́ть *см.* посѣща́ть

посѣ́товать פ״ע הצטער קצת, התאונן, קבל

посѣ́чь פ״י הלקה את־פ׳ || *см.* посѣка́ть

посѣща́ть, —сѣти́ть || בקר בבית־פ׳, סיר
בקר, סיר || —ся הפקד || פקד פ״י. *Богъ*
—тилъ *его тяжкой болѣзнью* הוכח
מן השמים במחלה קשה, קפצה עליו מחלה קשה

посѣще́ніе נ׳ (*Божіе*) || פרענות
בקור, סיור ז׳

посѣ́ять *см.* посѣва́ть

посяга́ніе *см.* посяга́тельство

посяга́тель ז׳ מתנקש, מתנכל

посяга́тельство נ׳ התנקשות, התנכלות

посяга́ть. —сягну́ть יזם לעשות, התנקש,
התנכל פ״ע. —*на честь, на доброе
имя* התנקש בכבודו של־פ׳

потáенница נ׳ לַתְרִיָּה (מין צמח)
потаéнно בְּצִנְעָה, בְּמַטְמוֹנִיּוֹת, בְּסֵתֶר, בְּהַחְבָּא ת״פ
потаéнность הֶסְתֵּר ז׳, צְנִעָה נ׳
потаéнный מוּצְנָע, נִסְתָּר, צָפוּן, טָמוּן, נֶעְלָם ת׳. —*врагъ* אוֹיֵב מִסְתַּתֵּר. —ная *дверь* דֶּלֶת נִסְתֶּרֶת. —*фонарь* פַּנַס־מִכְשָׁף
потáивать, —тáять פ״ע הַמֵּס קְצָת
потайникъ נ׳ שׁוּנִית, מִשׁוּנִית ‖ מָקוֹם מוּצְנָע ז׳
потайнóй *см.* потаéнный
потайть פ״י הַסְתֵּר, הַצְנֵעַ, הַטְמֵן ‖ —ся הִסְתַּתֵּר, הִכָּחֵד תַּחַת לְשׁוֹנוֹ, כַּחֵד, הַעֲלֵם, הַחֲשֵׁה
потакáльщикъ ז׳ מַרְתֶּה, בַּעַל־תִּיוּי
потакáніе ז׳ רִתּוּי
потакáть, —такнýть נָשֹׂא לְפ׳, רַתֵּה פָּנִים — פ״י
потакóвски ת״פ. כְּדֶרֶךְ זֶה, כָּזֶה. —*ему* כַּךְ רָאוּי לוֹ
поталáниться *см.* посчастли́виться
потáлкивать דָּחֹף בְּפַעַם בְּפַעַם, הָדֹף — ‖ דָּחֹף דְּחִיפָה קַלָּה פ״י
потáль ז׳ (מין מתכת) בָּצֵר
потанцовáть פ״ע רַקֵּד קְצָת
потáпливать, —топи́ть פ״י הַסֵּק קְצָת
потáптывать, —топтáть פ״י רָמֹס ‖ רַקֵּעַ בְּרֶגֶל פ״ע
потарáщить *см.* тарáщить
потáска *см.* потасóвка
потáскивать, —таскáть סָחֹב קְצָת, טַלְטֵל — ‖ תָּלֹשׁ לְפ׳ (בשערו) פ״י
потаскýха и потаскýшка נ׳ יוֹצְאָנִית
потасовáть פ״י (הקלפים) טָרֹף
потасóвка ז׳ תִּלּוּשׁ, טִלְטוּל. *Дать* —вку תָּלֹשׁ שְׂעָרוֹ שֶׁל פ׳ כָּרָאוּי. *Пошла*— הַדָּבָר בָּא לִידֵי תִּגְרָה
потассій ז׳ (מין מתכת) קַלְיוֹן
потатýйка נ׳ דּוּכִיפַת
потáтчикъ *см.* потакáльщикъ
потáчливый ת׳ נוֹחַ לְרַתֵּה
потáшъ נ׳ מֶלַח אַלְקוֹלִי ז׳, קַלְיָא
потащи́ть *см.* тащи́ть
потáять *см.* потáивать
потверди́ть פ״י שַׁנֵּן הַשִּׁעוּר, חָזֹר עַל הַשִּׁעוּר
потвердéть *см.* твердéть
потвóрить *см.* потакáть
потвóрникъ *см.* потакáльщикъ
потвóрный ת׳ מַרְתֶּה, נוֹשֵׂא פָּנִים
потвóрство ז׳ רִתּוּי, מַשּׂוֹא־פָנִים
потвóрствованіе *см.* потвóрство
потвóрствовать *см.* потакáть

потвóрщикъ *см.* потакáльщикъ
потёкъ ז׳ סִימָן שֶׁל דֶּלֶף
потёмки ז״ר מַחֲשַׁכִּים, חֲשֵׁכִים
потемни́ть *см.* потемня́ть
потемнѣлый ת׳ מְקֻדָּר, מְחֻשָּׁךְ, שֶׁנִּשְׁחֲרוּ פָּנָיו
потемнéніе נ׳ הִתְקַדְּרוּת
потемнѣть *см.* темнѣть
потемня́ть, —ни́ть פ״י הַקְדֵּר, הַחְשֵׁךְ, הָעֵב ‖ —ся חָשַׁךְ, קָדַר, הוּעַב, לָבֹשׁ קַדְרוּת
потеплѣть *см.* теплѣть
потереби́ть *см.* тереби́ть
потерéть פ״י — שָׁחֹק קְצָת, מָרֹחַ ‖ —ся שָׂחֹק עַצְמוֹ, הִשְׁתַּחֵק ‖ מָשֹׁשׁ עַצְמוֹ, חַדֵּד —
потерпѣть פ״ע ; סָבֹל, נָשֹׂא פ״י ; הִתְאַפֵּק, הַמְתֵּן. *Я не* —плю *такого безпорядка* לֹא אוּכַל לִסְבֹּל עִרְבּוּבְיָא זוֹ. —пи́те *немного* הַמְתֵּן מְעַט. —*большіе убытки* סָבֹל נֶזֶק גָּדוֹל. —*крушеніе* הִשָּׁבֵר
потéря ז׳, אִבּוּד, אָבְדָן, נֶזֶק, הֶיזֵק, הֶפְסֵד פְּסֵידָא, אֲבֵדָה נ׳
потеря́ть *см.* теря́ть
потёсывать, —тесáть פ״י הַקְצֵעַ
потéчь פ״ע — זָב, הַתְחֵל דְּלֹף
потирáніе ז׳ ; שִׁפְשׁוּף, שְׁחִיקָה, מְרִיחָה נ׳
потирáть פ״י שַׁפְשֵׁף ; שָׁחֹק, מָרֹחַ
потйръ ז׳ (של עבודת ערבית לנוצרים) גָּבִיעַ
потйскивать, —тйскать לָחֹץ קְצָת או בְּפַעַם בְּפַעַם, דָּחֹס פ״י
потихóньку, —хóхоньку לְאַט, בְּסֵתֶר, בְּחַשַּׁאי ת״פ
поткáть פ״י אָרֹג קְצָת
поткнýться *см.* спотыкáться
потли́вость נ׳ נְטִיָּה לְזֵיעָה
потли́вый ת׳ מוֹצִיא זֵיעָה
потни́къ נ׳ (שתחת האכף) חֲגוֹרַת־הַזֵּיעָה
пóтный ת׳ מְלֻחְלָח בְּזֵיעָה
потовóй. —вáя *баня* אִשּׁוּן (מֶרְחָץ קִיטוֹרִי). —вы́я *капли* טִפִּין לְהַזָּעָה. —вáя *копейка* מָעוֹת שֶׁהֻרְוְחוּ בְּזֵעַת־אַפַּיִם
потогóнный ת׳ מֵפִיק זֵיעָה. —ныя *капли* טִפִּין לְהַזָּעָה
потóкъ ז׳ זֶרֶם ; יָבָל, נַחַל, פֶּלֶג. —ки *слезъ* מְקוֹר דִּמְעָה. —*словъ* קְלוּחַ שֶׁל דְּבָרִים
потолйку ת״פ מִצָּה, מִפְּאַת, בִּבְחִינַת, עַד כֹּה
потолкáть פ״י — דְּחֹף קְצָת, דָּהֹה ‖ —ся הִדָּחֵק (בֶּהָמוֹן)
потолковáть שׂוֹחֵחַ עִם־פ׳, הִשְׁתַּעְשֵׁעַ —, טַיֵּל — (ארוכות או קצרות) פ״ע
потолóкъ נ׳ סִפּוּן ז׳, תִּקְרָה
потолóчина נ׳ — קַשׁ הַסִּפּוּן ז׳, קוֹרַת

потоло́чный של ספון ת׳
потоло́чь דכדך קצת, כתש – פ״י
потолстѣ́лый שנתעבה, שנשתמן ת׳
потолстѣ́ть עבה, שמן, השתמן פ״ע
пото́ль, пото́лѣ *см.* дото́лѣ
пото́мно לחלקים, לכרכים ת״פ
пото́мокъ נין ז׳. —мки זרע, צאצאים, בנים
пото́мственный ירושי ת׳. —нное *владѣніе* אחזת־עולם. —*почетный гражданинъ* אזרח נכבד לדורותיו
пото́мство זרע ז׳, בנים, צאצאים ז״ר || זרעית נ׳, הדור הבא ז׳. *Онъ не оставилъ* —ства הוא מת ולא הלך לעולמו ערירי, הניח בנים אחריו. —*оцѣнитъ его заслуги* הדור הבא ידע להוקיר את פעלתו
потому́ לכן, לכך, לפיכך, הלכך, על־כן, יען אשר, מפני ש.., יען כי, יען וביען. *Онъ добръ,* —*я и люблю его* הוא טוב ולפיכך, והלכך אוהבהו. *И*— ולפיכך. —*что..* יען כי, מפני ש..
пото́мъ אחר כך, אחרי־כן ת״פ
потону́ть *см.* потопа́ть
потонча́ть *см.* тонча́ть
потопа́ть, —тону́ть טבע, צלל פ״ע
потопи́ть *см.* пота́пливать *и* потопля́ть
потопле́ніе הצפה || הטבעה (במים) נ׳
пото́плый מוצף || טבוע, צלול ת׳
потопля́ть, —топи́ть הצף, שטף על־ || השקע, הטבע (במים) פ״י || —ся טבע, צלל
потопта́ть *см.* пота́птывать
пото́пъ מבול, שטף מים ז׳, טופנא נ׳
потора́пливать, —ропи́ть זרז, עורר, אוץ בפ׳, האץ – פ״י
поторгова́ть סחר ומן־מה, רכל – עסק בסחר־ עמוד על המקח || —ся מכר – פ״ע
поторжествова́ть עלץ־, עלז־, עלס ומן־מה, גיל – פ״ע
потормоши́ть *см.* тормоши́ть
поторопи́ть *см.* потора́пливать
потоскова́ть הצטער ומן־מה פ״ע
пото́чина פלג, נחל, יבל ז׳
поточи́ть חדד קצת, לטש – פ״י
пото́чный של פלג, של נחל, של יבל ת׳
потра́ва הבערת־שדה נ׳
потрави́ть הבער, רעה || שסה פ״י
потра́та הפסד, נזק, היזק, אבוד ז׳
потра́тить *см.* тра́тить
потрафля́ть, —тра́фить קלע, יפה, כון אל המטרה פ״ע
потре́ба צרך, דיימחסור ז׳, הצטרכות נ׳
потреби́тель צרכן, בעלן ז׳
потребле́ніе בלוי ז׳, אבילה, בליעה נ׳
потребля́ть, —треби́ть אכל, בלע, בלה פ״י || —ся האכל, הבלע, בלה
потре́бникъ סדור־המנהגים ז׳ || *см.* опрѣснокъ
потре́бность צרך ז׳, הצטרכות נ׳
потре́бный צריך, נחוץ, דרוש ת׳
потре́бовать *см.* тре́бовать
потрево́жить הפרע מנוחת־פ׳, הטרח פ״י || —ся חרד – דאג ל..
потрепа́ть || (פשתן) נפס || טפוח לאט על־ || הלקה (פולסין) פ״י
потре́скаться התבקע, התפוצץ, השתבר פ״ע
потре́скивать, —треща́ть נתז, חרק, התפוצץ פ״ע
потре́тно לשלישית השנה ת״פ
потро́гивать, —тро́гать נגע ב.. כפעם בפעם, נגע קצת פ״ע
потрохо́вый של כרובא ת׳
по́трохъ מעים ז״ר, כרובא נ׳
потроши́ть, вы— הוצא המעים פ״י
потруди́ть הטרח, העסק פ״י || —ся הטרח. —дитесь *сѣсть* הואל נא ושב. עצבו
потруни́ть לגלג על־, היתל ב.., חיך – פ״ע
потру́шивать, —тру́сить התפחד קצת, התירא – פ״ע
потряса́ть, —трясти́ נער, הנע, זעזע || —ся נרגד, הרגז, הרעד, החרד פ״י. —са́ющее *дѣйствіе* התנער, הזדעזע פעלה
потрясе́ніе זעזוע, נדנוד ז׳, התמוטטות נ׳
потря́хивать הנע, הנד, נדנד פ״י
поту́ги חבלי־לידה, צירי – ז״ר
поту́живать, —тужи́ть התאבל לפרקים על־ פ״ע
потузи́ть הלקה, מחא פ״י
потупля́ть, —тупи́ть הורד (ראש) הורד, הרכן || —ся הרכן – פ״י
поту́ривать, —тури́ть אלץ את־, האץ ב.., דחף, דפק פ״י
поту́склый מועם, כהוי, כבוי ת׳
поту́скнуть *см.* ту́скнуть
потускнѣ́лый *см.* поту́склый
потускнѣ́ть *см.* тускнѣ́ть
потуха́ть, —хнуть כבה, שקע, דעך, הדעך, הועך פ״ע
поту́хлый כבוי, שקוע, דעוך ת׳
потучнѣ́ть *см.* тучнѣ́ть

потушáть, —тушúть כבה || הרגע, השקט, הכנע פ״י]
потушéніе כבוי ז׳
потчéніе עריכה, הקמה נ׳
пóтчивать *см.* пóдчивать
потщúться *см.* тщúться
потъ יזע ז׳, זיעה נ׳
потъ ראשן (מין דג) ז׳
потыкать תקע לתוך, דקר קצת פ״י
потылица כתישת־ערף נ׳
потысячно לאלפים ת״פ
потѣлый מכסה זיעה, מלא זיעת ת׳
потѣніе הזעה נ׳
потѣснúть דחק, לחץ, צפף פ״י ||—ся הדחק, הצפף
потѣть, вс— הזיע פ״ע
потѣха מזמוט, לצון ז׳, השתקה, בדיחה, בדיחות, הצהלה נ׳. *Дѣлу время,* —хѣ *часъ* לכל זמן
потѣшáть, —тѣшúть השחק, הצהל, שמח, שעשע את נפשו, השתעשע ||—ся בדח פ״י
потѣшливый מעורר שחוק, מבדח ת׳
потѣшникъ לץ, בדחן, לצן, גחכן ז׳
потѣшный מעורר צחוק, מבדח ת׳. —*огонь* אש מלאכתית. —ная *рота* גדודי־השמחה (של פטרוס הגדול)
потягáться הדין ונמרמה עם־פ׳ פ״ק. *Онъ можетъ —съ нимъ въ знаніи* יכול הוא להתחרות עמו בידיעות
потягивать, —нýть משך, מתח || שתה, לשכרה פ״י, השתכר פ״ע ||—ся המתח, התמתח, השתרע, השתרבב, התפשט, השתטח
потя́гъ רצועת־רכבדר נ׳
поубáвить גרע קצת, חסר־, החסר־ פ״י
поубрáть *см.* убрáть
поубы́ть הלך וחסר פ״ע
поудалѣе אמיץ ביותר ת׳
поýдить צוד דגים בחכה מעט. דוג קצת פ״י
поудобрúть זבל קצת פ״י
поýжинать *см.* ýжинать
поýзить *см.* ýзить
поукипѣть *см.* укипáть
поукры́ть *см.* укрывáть
поукрѣпúть *см.* укрѣплять
поýмничать *см.* ýмничать
поумнѣть *см.* умнѣть
поуня́ть *см.* унимáть
поуплатúть *см.* уплáчивать
поупря́миться *см.* упря́миться
поурóчно לשיעורים ת״פ
поуспокóить *см.* успокóивать

поустарѣть *см.* устарѣть
поустáть *см.* уставáть
поустрóить *см.* устрóивать
поусумнúться פקפק, פסח על שתי הסעיפים פ״ע]
поутúхнуть *см.* утихáть
поутомúть *см.* утомля́ть
поутоптáть *см.* утáптывать
поутрý בבקר השכם, בהשכמה ת״פ
поучáть, —чúть הורה, אלף, למד פ״י ||—ся אלף, למד || קבל תורה, שמע־
поучéніе הוראה, תורה נ׳, למוד, לקח || דרוש ז׳, דרשה, הטפה נ׳
поучúтельный מאלף, מלמד, שיש ללמד המנו ת׳
поучúть *см.* поучáть *и* проýчивать
пофантазúровать הזה קצת, פנמם—, הרהר — פ״ע
пофанфарóнить גדג קצת, התפאר—, התאמר — פ״ע
пофарсúть התלוצץ קצת, התבדח — פ״ע
пофилосóфствовать *см.* философствовать
пофлóтски כנהוג בצי ת״פ
пофрáнтить *см.* франтить
пофранцýзски צרפתית, פראנקית ת״פ
похáбникъ בעל גבול־פה, מנבל פיו, זנאי ז׳
похáбничать, —хáбствовать נבל פיו, דבר נבול־פה, דבר זמה פ״י
похáбный זנאי, מלא זמה ת׳
похáбство נבול־פה ז׳, דברי־זמה ז״ר, נבלות, נבלה נ׳
похáживать התהלך לכאן ולכאן, טיל פ״ע
похандрúть הרה רעיוני־הבל, — רוח פ״י
похáркивать, —кать כעכע כפעם בפעם, כוח—, הכחך פ״ע
похвалá קלוס, שבח, הלול, מהלל ז׳ תהלה, תשבחה, הודיה נ׳
похвалéніе קלוס, הלול ז׳, הודיה נ׳
похвáливать קלס כפעם בפעם, הלל—, שבח — פ״י
похвалúть *см.* похвáливать
похвальбá גלגנות, התפארות, התהללות, שחצנות נ׳
похвáльный משבח, מהלל, ראוי לתהלה, מעשה ראוי לשבח ת׳. —*поступокъ* —ное *свидѣтельство или —листъ* מכתב־תהלה
похваля́ть, —лúть קלס, הלל, שבח, ספר התפאר, התהלל, ||—ся בשבח, הגד — פ״י השתבח, התאמר || הלל

похва́рывать פ"ע היה חולני, חלה כפעם בפעם
похва́стать התפאר, התהלל, השתבח התאמר פ"ע
похвата́ть פ"י חטף הרבה
похва́тски ת"פ בזריזות, במהירות
похва́тывать פ"י חטף כפעם בפעם
похвора́ть פ"פ חשש כפעם בפעם, חלה קצת
похилѣ́ть *см.* хилѣ́ть
похити́тель ז' שודד, גזלן חטפן, חמסן
похи́тить *см.* похища́ть
похитри́ть פ"ע הערם, עשה בערמה
похища́ть, —хи́тить גזל, שדד, חטף, חמס, הגזל, —ся || לקח בחזקה || גנב פ"י החטף וכו'
похище́ніе נ' גזלה, חטיפה, לקיחה בחזקה
похлеба́ть, *см.* похлёбывать
похлёбка ז' נזיד, זום
похлёбочный ת' של זום
похлёбывать, —ба́ть גמא מעט, גמא —, גמע, — גמע — פ"י
похлёстывать, —ста́ть שרבט קצת, הכה —ся || שרבט עצמו בשוט — פ"י
похлопота́ть *см.* хлопота́ть
похло́пывать, —пать נקש קצת || מחא כף (לאות רצון) פ"ע
похлы́стывать, —ста́ть *см.* похлёстывать
похлѣ́бство נ' חניפה, זחלנות
похлѣ́бщикъ ז' חונף, זחלן, מלחך פינכא
похме́лье התרוננות כיין נ'; מיחוש ראש מחמת התבסמות || המשך ההשתכרות ז'.
У него съ —мéлья голова болитъ הוא חש בראשו מחמת התרוננותו!
похме́льный ת' שאחרי התרוננות
походи́ть היה כפ', דמה, היה דומה — משול, התדמה, המשל, התמשל פ"ע
походи́ть התהלך הנה והנה, הלך קצת לכאן ולכאן; בקר בבית־פ' פ"ע
похо́дка נ' הלוך, מצעד ז', הליכה
похо́дный ת' של מסע־המחנות || שנשא עליו. —*лазаретъ* קופצים הרבה לזרית שבשדה־המלחמה
походъ ז' מסע (של מחנות הצבא), מהלך, תהלוכה || הכרעה נ'. *Выступить въ—* התחיל נוסע (בהמון). *Бить—* הכה בתף (לאות מסע־המחנות). *Вѣшать съ —домъ* שקל בהכרעה
похо́дя בלכתו הנה והנה, בדרך הליכה; בכל עת, תמיד ת"פ
похожде́ніе מאורע, מקרה, פגע ז', פגישה,
הרפתקא נ'
похо́жій ת' דומה ל..., מעין, כעין. *Быть —жимъ* היה דומה. *Портретъ не —хо́жъ на оригинала* התמונה אינה דומה לבעליה. *На что это —хо́же* דבר זה אין לו דמיון. *Это ни на что не —хо́же* בן לא יעשה, הדבר הזה לא יתכן
похозя́йничать, похозя́йствовать *см.* хозя́йствовать
похолодѣ́ть *см.* холодѣ́ть
похороне́ніе נ' קבורה
похорони́ть *см.* похороня́ть
похоро́нный ת' של קבורה; של אבלות
по́хороны נ' קבורה, לוית־המת
похороня́ть, —рони́ть פ"י קבר, קבר, —ся || הקבר
похорошѣ́ть *см.* хорошѣ́ть
похо́тливо ת"פ בתאוות
похотли́вость נ' אביונה, תאות־בשרים, תאונות
похотли́вый ת' שטוף בזמה, תאוני
похотни́къ תאון, המזן, בעל־תאוה, נואף, מנאף ז'
по́хотный *см.* похотли́вый
по́хоть *см.* похотли́вость
похотѣ́ніе נ' חשק ז', חמדה, תאוה
похотѣ́ть פ"י התחיל חושק, — חפץ, — מתאוה
похохота́ть *см.* хохота́ть
похрабри́ться *см.* храбри́ться
похра́пывать, —пѣ́ть נחר כפעם בפעם, — קצת פ"ע
похристіа́нски ת"פ כמדת הנוצרים
похрома́ть פ"ע צלע על ירכו ומן־מה, — קצת
похудѣ́лый ת' שנעשה כחוש, —דל, —צנום, —רזה
похудѣ́ть *см.* худѣ́ть
похули́тель ז' מחרף, מנאץ, מגדף, מבזה, מגנה
похули́ть *см.* хули́ть
поху́лка ז' חרוף, נאוץ, גדוף
похѣ́ривать, —рить פ"י העבר קו על־
поцара́пать *см.* цара́пать
поца́рски ת"פ בדרך המלכים, כמלך
поца́рствовать פ"ע מלך זמן־מה
поцвѣсти́ פ"ע ציץ זמן־מה, פרח—, נצץ—, הנץ—
поцеремо́ниться *см.* церемо́ниться
поцыга́нски ת"פ בדרך הצוענים
поцѣлова́ть *см.* цѣлова́ть
поцѣлу́й נ' נשיקה
поцѣ́пка דביד־צואר || חבל (שמושכין בו הדלי מן הבאר) ז' || רצועה (שתלויים בה כלי זין) נ'
поча́вкивать, —кать צלל בשפתים (בשעת

почáрочно ת״פ לְכוֹסוֹת האכילה) פ״ע]
пóчасту ת״פ בִּתְדִירוּת, בִּתְכִיפוּת
почáтіе , הַתְחָלָה, תְּחִלַּת־הַקָּצִיר, בְּצִיעַת־הַפַּת
פְּתִיחַת־חָבִית נ׳
початóй ת׳ מַתְחָל, שֶׁנִּפְתַּח (מחבית)
почáтокъ הַתְחָלָה, בְּצִיעָה נ׳, בְּצוּעַ || פֶּלֶךְ
מָלֵא חוּטִים ז׳
почáть *см.* починáть
почáще ת״פ לְעִתִּים יוֹתֵר תְּכוּפוֹת, – קְרוֹבוֹת
пóчва קַרְקַע ז׳, אֲדָמָה נ׳
почвáниться *см.* чвáниться
пóчвенный ת׳ שֶׁל אֲדָמָה, שֶׁל קַרְקַע, קַרְקָעִי.
—ное *колесо* גַּלְגַּל הַתַּחְתּוֹן בָּרֵחַיִם
почеловѣ́чески בְּאַחַד־הָאָדָם , כְּמִדַּת־בָּשָׂר
וָדָם ת״פ
почемý, почёмъ מַדּוּעַ, עַל מָה, לָמָּה, מִפְּנֵי־
מָה, אַמַּאי, מֵאַיִן, מֵהֵיכָן, מַאי טַעְמָא ת״פ.
—*онъ не приходитъ* מַדּוּעַ אֵינוֹ בָּא.
—*вы это знаете* מֵאַיִן אַתָּה יוֹדֵעַ זֹאת
почéркивать, —кáть פ״י הַעֲבֵר קַוִּים (על כתב)
пóчеркъ כְּתָב ז׳, כְּתִיבָה נ׳
почéрнивать, —нúть הַשְׁחֵר || הַעֲבֵר
קַוִּים עַל כָּל־ פ״י
почернѣ́лый , מוּעָם , מֻשְׁחָר, שֶׁנִּשְׁחֲרוּ פָּנָיו
שֶׁהִשְׁחִירוּ – ת׳
почернѣ́ть *см.* чернѣ́ть
почерпáніе נ׳ שְׁאִיבָה, דְּלִיָּה || לְקִיחָה מִן־
почерпáть, —пнýть שָׁאֹב , דָּלֹה || לָקֹחַ
הִשָּׁאֵב, הִלָּקַח מִן־ —ся || מִן־ פ״י
почéрпать פ״י – שָׁאֹב מְעַט, דָּלֹה
почерствѣ́лый שֶׁנַּעֲשָׂה יָבֵשׁ, שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ, שֶׁנִּתְקַשָּׁה
почерствѣ́ть *см.* черствѣ́ть ת׳]
почертóвски ת״פ מַעֲשֵׂה־שֵׁדִים, מַעֲשֵׂה־שָׂטָן
почесáть פ״י גָּרֵד , מָרֹק || —ся הִתְגָּרֵד.
—*затылокъ* הִתְגָּרֵד בְּגַבַּחְתּוֹ
почéсть *см.* почитáть
пóчесть ז׳ אוֹת כָּבוֹד, כְּבוֹד
почесýха ז׳ גָּרָב
почёсываніе ז׳ חִכּוּךְ
почёсывать פ״י גָּרֵד, חַכֵּךְ || —ся , הִתְגָּרֵד
הִתְחַכֵּךְ
почётный ת׳ נִכְבָּד, חָשׁוּב. —ное *мѣсто*
מָקוֹם נִכְבָּד. —*членъ* חָבֵר נִכְבָּד.
—*гражданинъ* אֶזְרָח נִכְבָּד. *Онъ за-*
нимаетъ —ное *мѣсто между*..
הוּא תּוֹפֵס מָקוֹם חָשׁוּב בֵּין..
почётъ נ׳ יְקָר, כָּבוֹד ז׳, גְּדֻלָּה, חֲשִׁיבוּת
пóчечный ת׳ שֶׁל כְּלָיוֹת
почечýй נ״ר מְחוֹרִים ז״ר , תַּחְתּוֹנִיּוֹת
почечýйникъ ז׳ (מין עשב) מְחוֹרָן

почивáльный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְשֵׁנָה
почивáльня ז׳ חֲדַר הַמִּשְׁכָּב, – הַמְּנוּחָה
почиваніе נ׳ מַרְגֹּעַ ז׳, מְנוּחָה, שֵׁנָה
почивáть נוּחַ, יָשֹׁן || נוּחַ עַל מִשְׁכָּבוֹ בְּשָׁלוֹם
(בקבר) פ״ע
починáть, —чáть בָּצֹעַ , – לִקְצֹר , הַתְחֵל
הִבָּצַע, הִפָּתַח —ся || (פת), פָּתֹחַ (חָבִית) פ״י
починéніе *см.* почúнка
почúнивать, —нúть פ״י תַּקֵּן, טַלֵּא, הַטְלֵא
почúнка תִּקּוּן ז׳, הַטְלָאָה נ׳
почúнный. *Вы мой —покупатель*
אַתָּה הַקּוֹנֶה הָרִאשׁוֹן אֶצְלִי
почúнокъ נ׳ נִיר, שָׂדֶה שֶׁנִּזְרְעָה בְּפַעַם הָרִאשׁוֹנָה
почúнъ ז׳ מִצְעָר || נ׳ הַתְחָלָה , רֵאשִׁית.
Продать дешевле для —ну הוֹזֵל
מִן הַמְּחִיר מִשּׁוּם הַתְחָלָה
почúслить *см.* чúслить
почúстить פ״י – טַהֵר , נַקֵּה קְצָת || —ся
почúстка ז׳ (בכתב) מְחָק הַטַּהֵר, נִקָּה]
почитáй *см.* почтú
почитáніе נ׳ יִקּוּר, כִּבּוּד ז׳, הַעֲרָצָה
почитáтель ז׳ מְכַבֵּד, מַעֲרִיץ
почитáть, почтúть , יַקֵּר , הַעֲרֵץ , כַּבֵּד
הִכָּבֵד, כַּבֵּד וכו׳ —ся || הֵחָשֵׁב פ״י
почитáть, почéсть חָשֹׁב ; פ״ע חָשֹׁב, סְבֹר
הֵחָשֵׁב לְ... —ся || לְ... הַחֲזֵק –, נָתֹן – פ״י
почитáть פ״י קָרֹא קְצָת [– הָיֹה מוּחְזָק
почúтывать פ״י קָרֹא לִפְרָקִים
почúть פ״ע שָׁכֹב , נוּחַ. *Здѣсь* почіётъ
פֹּה נִטְמַן, – נִקְבַּר
почихáть פ״ע הִתְעַטֵּשׁ קְצָת
пóчка נ׳ כִּלְיָה || נִצָּה ז׳, סְמָדַר , לִבְלוּב, פֶּקַע
почковáтый ת׳ שֶׁכְּעֵין כְּלָיוֹת
почковáть *см.* окулúровать
почковúдный ת׳ – שֶׁכְּעֵין, שֶׁבְּתַבְנִית כְּלָיוֹת
пóчковый ת׳ פִּקְעִי, שֶׁל פְּקָעִים
почковьюнъ ז׳ (מין רמש) יַבְחוּשׁ
почкогрызъ, —коѣдъ || (מין רמש) חֲסִינֵן
(מין צפור) ז׳ פִּקְעָר
пóчта ז׳ פּוֹסְטָא נ׳, בֵּי־דוֹאָר
почтальóнъ , נוֹשֵׂא הַמִּכְתָּבִים , בַּדָּוָר , פּוֹסְטֶר
почтáмтскій ת׳ שֶׁל פְּקִידוּת הַפּוֹסְטָא בַּוְּדָר ז׳]
почтáмтъ נ׳ פְּקִידוּת־הַפּוֹסְטָא
почтáрскій ת׳ שֶׁל מִשְׁרַת־הַפּוֹסְטָא
почтáрь ז׳ מְשָׁרֵת־הַפּוֹסְטָא
почтдирéкторъ ז׳ פּוֹסְטְדִירֶיקְטָר, מְנַהֵל הַפּוֹסְטָא
почтéніе ז׳ כָּבוֹד , כִּבּוּד. *Мое—; мое*
вамъ— רְצֵה בִּרְכָתִי, הִשְׁתַּחֲוָיָתִי
почтéнный ז׳ נִכְבָּד, מְכֻבָּד, חָשׁוּב
почтú ת״פ כִּמְעַט, בְּקֵרוּב

почтительно בכבוד ת"פ
почтительность הדור, רגש־הכבוד ז'
почтительный ת' בעל־כבוד, — דרך־ארץ
почтить *см.* почитать
почтмейстеръ ז' בעל־הפוסטא (הדואר)
почто ת' למה, מדוע, על שום מה
почтовой *и* почтовый פוסטאי. *Ѣхать на* —выхъ נסע בסוסי־פוסטא
почтосодержатель ת' מחזיק הפוסטא
почувствовать *см.* чувствовать
почудиться פ"ע הראה, נדמה. *Мнѣ* —дилось *что..* נדמה לי, כי..
почуять *см.* чуять
пошагать עשה צעדים אחדים פ"י, נגד מעט הלאה פ"י
пошаливать, —лить השתובב קצת, התהולל — פ"ע
пошалѣть *см.* шалѣть
пошарить *см.* шарить
пошаркать *см.* шаркать
пошатывать, —тать *и* —тнуть נענע, התנודד, —ся || נדנד, הנע, המט פ"י התמוטט || נוע ונוד, שוטט, התהלך לכאן ולכאן
пошвырять טלטל, השלך, זרק קצת פ"י
пошевеливать, —велить — הזז מעט, הנע זוז, נוע, התנועע —ся || בער הפך פ"י
пошевни נ' עגלת חרף בצפה בקלפת־אילן
пошелушить *см.* шелушить
пошепетать *см.* шепетать
пошептать לחש קצת פ"ע ||—ся התלחש
пошептомъ ת"פ חרש, בלאט, בלחש, בהשאי
пошереножно ת"פ שורות שורות
пошивать, —шить תפר קצת פ"י
пошипѣть לחש (מנחש) || המה קצת, פעה —, געש — פ"פ
пошколить *см.* школить
пошлина ז' מכס
пошлинный ת' של מכס. —*сборъ* גבית־המכס
пошлость נ' גסות, נבלות, תועבה
пошлый ת' גס, חסר־טעם, נתעב
пошлякъ ז' גס, חסר־טעם, נבל
пошпионить *см.* шпионить
поштопать *см.* штопать
поштофно ת"פ לכל שטוף
поштукатурить *см.* штукатурить
поштучно ת"פ לחתיכות, לאחדים
пошумливать, —шумѣть רעש קצת, המה —, התהולל — פ"ע
пошутить *см.* пошучивать
пошутовски ת' כלץ, כבדחן

пошучивать, пошутить התלוצץ, גחך, צחק פ"ע, המד לצון פ"י
пошушукать לחש קצת פ"ע
пощада חסיון, חיים ז', חנינות, חנינה נ'
Просить —ды בקש רחמים. *Нѣтъ* —ды ננעלו שערי־רחמים, אין רחמים
пощадить *см.* щадить
пощегольски ת' בהתקשט, בדרך התקשטות
пощеголять *см.* щеголять
пощекотать *см.* щекотать
пощелкивать, —кать הכה קצת באצבעות, פצח בגרעין פ"ע
пощеніе ישיבה בתענית, זהירות — פ"ע
пощепать שבב פ"י
пощечина מכת לחי, מריטת —, סטירה, מתנת־יד נ'
пощипывать, —пать צבט קצת || מרט (נוצות) פ"י
пощупывать, —пать משש מעט, משש —, משמש —, גשש —, גשגש — פ"י
поѣдать, поѣсть אכל כל, כלה, בלע, האכל —ся || השחת || קעקע פ"י
поѣдомъ. *Ѣсть кого*— אכל את־פ' בכל פה ת'
поѣздить נסע פעמים בפעמים, — לכאן ולכאן פ"ע
поѣздка, —дъ נ' נסיעה
поѣздъ מסע ז', רכבת נ'. *Товарный*— רכבת הסחורה]
поѣзжалый ז' רע
поѣзжатый *и* поѣзжанинъ אחד־הנוסעים (במסע) ז'
поѣсть *см.* поѣдать|| אכל מעט, סעד לבו פ"י
поѣхать נסע פ"ע
поэзія פיוט ז', פואיזיא, שירה נ'
поэкзаменовать בחן קצת (בלמודים) פ"י
поэкономить חסך מעט, קמץ — פ"י
поэма פואימה נ', שיר־עלילה ז'
поэтическій פיוטי, פיטני ת'
поэтому על־כן, לכן, לפיכך, הלכך, מהאי טעמא ת"פ
поэтъ פיטן, משורר ז'
появленіе גלוי ז', התגלות, הופעה נ'
появляться, появиться הראה, הראה עצמו, הגלה, הופע פ"ע. *Въ лѣсу* —явились *волки* ביער נראו זאבים
поягниться *см.* ягниться
поярковый ת' של גז־כבשים. —вая *шляпа* פיליון, אפיליון ז'
поярокъ ז' גז־כבשים
поясать, о— אזר, חגר פ"י ||—ся החגר מתני־עצמו]
поясненіе באור, בירור ז'
поясникъ חגורה ז'

поясни́тельный מְבָאֵר, מְבָרֵר ת׳

поясни́ть *см.* поясня́ть

поясни́ца מָתְנַיִם, חֲלָצַיִם ר״ז, שְׁדֵרָה, שִׁזְרָה נ׳

пояснóй שֶׁל הַחֲגוֹרָה, שֶׁל הָאֵזוֹר ת׳. —*пор-третъ* פְּרוֹטוֹמָה

поясне́ть *см.* ясне́ть

поясня́ть, поясни́ть בָּאֵר, בָּרֵר, פָּרֵשׁ פ״י ‖ —ся הִתְבָּאֵר, הִתְבָּרֵר, הִתְפָּרֵשׁ

пóясъ חֲגוֹרָה נ׳, אֵזוֹר, אַבְנֵט, חֲגוֹר ‖ זוֹנֵי אֵזוֹר (ר׳ זוֹנִיאוֹת), אֵזוֹר ז׳. *Жаркій*— עֵבֶר הַחֹם. *Стоять въ водѣ по*— בַּמַּיִם עַד הַטַּבּוּר. *Кланяться въ*— הִשְׁתַּחֲוָה אַפַּיִם אַרְצָה (לִפְנֵי־)

прабáба, прабáбка, прабáбушка אֵם זְקֵנָה, זְקֵנָה, סַבְתָּא נ׳

прáвда צֶדֶק, יֹשֶׁר ז׳, אֱמֶת נ׳. *Посту-пать по* —дѣ עָשָׂה לְפִי הַיֹּשֶׁר. *Сто-ять за* —ду הֵגֵן עַל הָאֱמֶת. *Выска-зать кому* —ду הִגִּיד הָאֱמֶת לִפְ׳. *Ва-ша*— צִדְקַתְּ. *Это*— אֱמֶת (נָכוֹן) הַדָּבָר. *Въ* —ду, *за* —ду בֶּאֱמֶת, בְּפֹעַל. *Онъ* —ду *рѣжетъ* הוּא מְדַבֵּר אֱמֶת בְּלִי מַשּׂוֹא פָּנִים. «Правда *Русская*» נִימוּסֵי יַארוֹסְלַב

правди́вость אֲמִתּוּת, צְדָקָה, שׁוּרַת־הַדִּין נ׳

правди́вый אִישׁ־אֱמֶת, אֲמִתִּי, יָשָׁר ז׳

правдолю́бецъ и —люби́вый אוֹהֵב אֱמֶת ת׳

правдолю́біе אַהֲבַת־הָאֱמֶת נ׳

правдоподóбіе דַּעַת נוֹטָה נ׳

правдоподóбный קָרוֹב לֶאֱמֶת, — לְוַדַּאי, נִרְאֶה ת׳

прáведникъ, —ный צַדִּיק, יָשָׁר, אִישׁ אֱמֶת ז׳

прáведность צֶדֶק, יֹשֶׁר ז׳, קְדוּשָּׁה נ׳

правёжъ גְּבִיָּה בְּבֵית־דִּין נ׳

прави́ло מָשׁוֹט ‖ בֹּהֶן, אֲגַף ‖ זָנָב (שֶׁל כַּלְבֵי צַיִד) ז׳

прáвило דִּין, חֹק, כְּלָל ז׳, הֲלָכָה, מִדָּה נ׳. *Грамматическое*— כְּלָל דִּקְדּוּקִי. *Нѣтъ* —ла *безъ исключенія* אֵין כְּלָל בְּלִי יוֹצֵא. *У него прекрасныя* —ла הוּא בַּעַל מִדּוֹת יָפוֹת. *Человѣкъ безъ* —лъ אָדָם בְּלִי מִדּוֹת קְבוּעוֹת. —ла *религіи* חֻקֵּי הַדָּת

прави́лье אָמוּם (שֶׁל רַצְעָן) ז׳

прáвильно בְּמִשְׁפָּט, כָּרָאוּי, כַּהוֹגֶן, לַאֲמִתּוֹ, כְּתִקּוּנוֹ ת״פ. *Это зданіе построено очень*— בִּנְיָן זֶה נַעֲשָׂה בְּתִקּוּנוֹ. *Су-дить*— דּוּן יָפֶה. *Писать*— כָּתֹב כַּהוֹגֶן

прáвильность סֵדֶר ז׳, קְבִיעוּת נ׳

прáвильный, —ныя *перья* נוֹצוֹת, אֲבָרוֹת

прáвильный יָשָׁר, נָכוֹן, מְסֻדָּר ת׳. —ныя *черты лица* תָּוֵי־פָּנִים נְכוֹנִים, צוּרַת־פָּנִים. —ное *понятіе* מֻשָּׂג נָכוֹן. —*слогъ* סִגְנוֹן יָפֶה

прави́тель מַנְהִיג, מְנַהֵל ז׳

прави́тельственный שֶׁל הַמֶּמְשָׁלָה ת׳

прави́тельство מֶמְשָׁלָה, מַלְכוּת נ׳

прави́тельствовать מָשֹׁל ע״ר, מָלֹךְ — פ״ע. —ствующій *сенатъ* הַסֵּינַט שֶׁל הַמֶּמְשָׁלָה

прáвить מָשֹׁל, מָלֹךְ ‖ שָׂרֹר פ״ע, נַהֵל, נָהֹג פ״י ‖ חָתֹר, שׁוּט פ״ע, תָּפֹשׂ מָשׁוֹט ‖ חָבֹשׁ ‖ תַּקֵּן, הַגֵּהַ ‖ חַדֵּד, הַשְׁחֵז ‖ חָגֹג ‖ מָשֹׁל. —*страною* נָשֹׂא מִשְׂרָה פ״י. —*домомъ* נַהֵל בַּיִת בִּמְדִינָה. —*дѣла-ми* — נָהֹג עֲסָקִים, נַהֵל. —*рулемъ* תָּפֹשׂ מָשׁוֹט. —*лошадьми* נָהֹג סוּסִים. —*вывихнутую руку* חָבֹשׁ זְרוֹעַ שְׁמוּטָה (נִפְרֶקֶת). —*корректуру* הַגֵּהַ עֲלֵי־הַקּוֹרֶקְטוּרִין. —*бритву* הַשְׁחֵז תַּעַר. —*должность* נָשֹׂא מִשְׂרָה. —*имя-нины* חָגֹג יוֹם הֻלֶּדֶת

правлéніе שִׁלְטוֹן ז׳, הַנְהָגָה נ׳. *Губернс-кое*— שִׁלְטוֹן הַפֶּלֶךְ. *Волостное*— הַנְהָגַת הַקְּהִלָּה (שֶׁל הָאִכָּרִים)

прáвленіе חִבּוּשׁ ז׳, חֲבִישָׁה נ׳

прáвнукъ בֶּן־נֶכֶד, בֶּן־שִׁלֵּשִׁים ז׳. —ка בַּת־נֶכֶד, בַּת־שִׁלֵּשִׁים

прáво דִּין, כֹּחַ, מִשְׁפָּט ז׳, רְשׁוּת, זְכוּת, זְכִיָּה, צְדָקָה נ׳. *Я имѣю полное— ска-зать это* יֵשׁ לִי זְכוּת גְּמוּרָה לְהַגִּיד כָּזֹאת. *По —ву наслѣдства* כְּדִין הַיּוֹרְשִׁים. *Лишеніе всѣхъ* правъ שְׁלִילַת כָּל הַזְּכֻיּוֹת. —*голоса* זְכוּת שֶׁל חַוַּת־דַּעַת, דֵּעָה. *Уголовное*— דִּינֵי נְפָשׁוֹת. *Граждан-ское*— דִּינֵי מָמוֹנוֹת. —*собствен-ности* חֲזָקָה. *У кого сила, у того и* — כָּל דְּאַלִּים גָּבַר

правовóй שֶׁל זְכוּת, שֶׁל מִשְׁפָּט, מִשְׁפָּטִי ת׳

правовѣ́децъ יוֹדֵעַ דִּין, עוֹרֵךְ דִּין ז׳

правовѣ́дѣніе חָכְמַת־הַמִּשְׁפָּטִים נ׳

правовѣ́ріе אֲדִיקוּת נ׳

правовѣ́рный אָדִיק ת׳

правописáніе יוֹשֶׁר־הַכְּתָב ת׳

правослáвіе פְּרַאבוֹסְלָבִיּוּת נ׳. *Недѣля* —вія הַשָּׁבוּעַ הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַצּוֹם הַגָּדוֹל

правослáвный פְּרַאבוֹסְלָבִי ת׳

правосу́діе מִשְׁפָּט, מִשְׁפַּט צֶדֶק, דִּין אֱמֶת ז׳

правосу́дный שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק, — כְּמִשְׁפָּט, כַּדִּין, כַּהֲלָכָה ת׳

правотá יוֹשֶׁר, צֶדֶק, מִשְׁפָּט ז׳, צְדָקָה נ׳

правша́ יָמָן (העושה כל דבר ביד ימינו) ת׳

пра́вый יְמָנִי || נָכוֹן, כָּשֵׁר, יָשָׁר, צַדִּיק, אֲמִתִּי, יַד יָמִין, -- יְמָנִית. —вая *рука* נַכַּאי ת׳. *Станьте по* —вую *сторону* עֲמֹד לַיָּמִין. —вое *дѣло* דָּבָר נָכוֹן, דָּבָר שֶׁבִּצְדָקָה, דְּבַר־מִצְוָה, מִצְוָה. *Его признали* —вымъ הִכִּירוּ שֶׁהַדִּין עִמּוֹ, יָצָא זַכַּאי בְּדִינוֹ. *Вы* —вы צָדַקְתָּ, אִתְּךָ הַצֶּדֶק

прагмати́ческій פְּרַגְמָטִי ת׳

прадѣ́дъ אָב, אָב־זָקֵן, זָקֵן, סָבָא ז׳ —ды אָבוֹת

пра́зднество и празднество́ חַג, מוֹעֵד ז׳, הִלּוּלִים ז״ר, חֲגִיגָה, שִׂמְחָה נ׳

пра́здникъ חַג, מוֹעֵד, יוֹם טוֹב, יוֹמָא טָבָא, עֵיד, אֵיד (לְנָכְרִים) ז׳. —никовъ — פַּסְחָא (לְנוֹצְרִים). *Съ* —комъ *или поздравляю съ* —комъ! יוֹמָא טָבָא. *Быть у* —ка הָיָה בְּצָרָה. *Будетъ и на нашей улицѣ*— גַּם לָנוּ נָכוֹנוּ יָמִים טוֹבִים

пра́здничать חָגַג, שָׁבַת; יָשַׁב בָּטֵל, —בְּחִבּוּק־יָדַיִם פ״ע

пра́здничный שֶׁל חַג, שֶׁל יוֹם טוֹב ת׳

пра́здно בָּטֵל ת״פ

пра́зднованіе חֲגִיגָה נ׳

пра́здновать חָגַג פ״ע

празднолю́бецъ אוֹהֵב בַּטָּלָה, בַּטְלָן ז׳

празднолюби́вый חוֹבֵק יָדַיִם, עָצֵל ת׳

празднолю́біе, —любство אַהֲבַת־בַּטָּלָה, עַצְלָה, עַצְלוּת נ׳

празднослóвить דִּבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים פ״י

празднослóвіе דְּבָרִים בְּטֵלִים ז״ר

празднослóвный שֶׁל דְּבָרִים בְּטֵלִים ת׳

пра́здность בַּטָּלָה, עַצְלוּת נ׳

праздношата́тельство בַּטְלָנוּת נ׳

праздношата́ющійся הוֹלֵךְ בָּטֵל ת׳

пра́здный פָּנוּי || בָּטֵל, עָצֵל || בִּלְתִּי מוֹעִיל ת׳

пра́зелень מַרְאֵה־אֶתְרוֹג, צֶבַע בְּהַלּוּלֵי־יָרֹק ת׳

пра́земъ, пра́зеръ הַלָּמִישׁ מִמַּרְאֵה־חָסִית ז׳

пра́ктика מַעֲשֶׂה, נִסָּיוֹן ז׳

практикова́ть עָשָׂה, שִׁמֵּשׁ פ״י

пра́ктикъ בַּעַל־נִסָּיוֹן, בַּעַל־מַעֲשֶׂה, מָרָא דְעוּבְדָא ז׳

практи́ческій שִׁמּוּשִׁי, מַעֲשִׂי ת׳

практи́чный מוֹעִיל, מַמָּשִׁי ת׳. —*человѣкъ* בַּעַל־תַּכְלִית

прама́терь אֵם כָּל חַי, אֵם זְקֵנָה נ׳

прамъ *см.* поро́мъ

пра́отецъ אָדָם הָרִאשׁוֹן || אָב זָקֵן, אֲבִי־הָאָבוֹת, מִשְׁפָּחָה, רֹאשׁ בֵּית אָב ז׳. —отцы הַקַּדְמוֹנִים. *Недѣля* —отцевъ יוֹם הָרִאשׁוֹן בַּשָּׁבוּעַ שֶׁחָל בּוֹ הַחַג־לֵידַת יֵשׁוּ

праотéческій, —отцóвскій и —óтчій שֶׁל אָב זָקֵן, — אֲבִי־מִשְׁפָּחָה ת׳

пра́порный שֶׁל דֶּגֶל ת׳

пра́порщикъ נוֹשֵׂא דֶגֶל ז׳

пра́поръ דֶּגֶל || מַחֲנֵה חַיָּלִים ז׳

прапраба́бка, —ба́бушка הָאֵם הַקַּדְמוֹנָה, אֵם־הָאִמּוֹת נ׳

прапра́дѣдъ אֲבִי־אֲבוֹת הַקַּדְמוֹנִים ז׳

прапра́щуръ אָב זָקֵן לַדּוֹר הַחֲמִשִּׁי ת׳

прароди́тель *см.* праотéцъ

прароди́тельница *см.* прама́терь

пра́совый שֶׁל עִירִית, -- חָסִית ת׳

пра́солъ סוֹחֵר בְּבָשָׂר וְדָגִים ז׳

пра́сольскій שֶׁל סוֹחֵר בְּבָשָׂר וְדָגִים ת׳

прасъ עִירִית, חָסִית (מין ירק) נ׳

прать לָחַץ, סָפָה, רָמַס בְּרַגְלַיִם, דָּרַס — פ״י || נִלְחַם עַל דָּבָר־ פ״ע

прахъ אָבָק, עָפָר ז׳. *Обратить въ*— עָשָׂה עָפָר וָאֵפֶר. *Здѣсь покоится*— פֹּה יָנוּחַ עֲפָרוֹ שֶׁל־פ׳, פֹּה נָחוּ עַצְמוֹתָיו שֶׁל־פ׳. —*его возьми* אֹפֶל יִקָּחֵהוּ. *Миръ* —ху *его* יָנוּחַ עַל מִשְׁכָּבוֹ בְּשָׁלוֹם, שָׁלוֹם לַעֲפָרוֹ, עָלָיו הַשָּׁלוֹם

пра́чешная בֵּית־כּוֹבְסִין ז׳, מִכְבָּסָה נ׳

пра́чешный שֶׁל כּוֹבְסִין, שֶׁל כְּבִיסָה ת׳

пра́чка כּוֹבֶסֶת, כַּבֶּסֶת נ׳

пра́ща, пра́щица и пращь מַרְגֵּמָה נ׳

пра́щникъ רַגְמָן ז׳

пра́щничій רַגְמָנִי ת׳

пра́щуръ אָב קַדְמוֹן, אֲבִי־אֲבוֹת־ ז׳

преблáгій הַטּוֹב שֶׁבַּטּוֹבִים ת׳

преблажéнный הַמְאֻשָּׁר שֶׁבַּמְאֻשָּׁרִים ת׳

пребывáніе שְׁהִיָּה, שִׁבָה, הִתְעַכְּבוּת נ׳. *Постоянное*— יְשִׁיבַת־קֶבַע

пребывáть, —бы́ть שָׁהָה, הִתְעַכֵּב פ״ע; בִּלָּה זְמַן פ״י

превозвы́сить *см.* превознести́

превозвыша́ть *см.* превозноси́ть

превозмога́ть, —змо́чь הִתְגַּבֵּר עַל־, גָּבַר־, יָכֹל לְ... כָּבַשׁ פ״י

превозможéніе הִתְגַּבְּרוּת, כְּבִישָׁה נ׳

превознесéніе קִלּוּס, כָּבוֹד, שֶׁבַח ז׳

превозноси́ть, —знести́ רוֹמֵם, גִּדֵּל, נִשֵּׂא, קִלֵּס, כִּבֵּד, שִׁבַּח, סִפֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל־פ׳ פ״י ||—ся הִתְרוֹמֵם וכו׳. —*талантъ писателя* סִפֵּר בְּשֶׁבַח כִּשְׁרוֹנוֹתָיו שֶׁל סוֹפֵר. —*кого похвалами* סִפֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל פ׳. —*кого до небесъ* נִשָּׂא אֶת־פ׳ עַד לַשָּׁמַיִם.

превозно́сливость גַּסּוּת־הָרוּחַ, גַּדְלוּת, יְהִירוּת נ׳
превозно́сливый גַּס־רוּחַ, גַּדְלָן, יָהִיר, מִתְגָּאֶה ת׳
превосходи́тельство רוֹמְמוּת נ׳
превосходи́ть, —взойти́ (*чѣмъ* или *въ чемъ*) עָלֹה עַל־פְּ׳ פ״ר
превосхо́дность *см.* превосхо́дство
превосхо́дный מְעֻלֶּה, מֻבְחָר, מְצֻיָּן, מְשֻׁבָּח ת׳
превосхо́дно עַד לְהַפְלִיא, מִן הַמֻּבְחָר, יָאֵי וְיָאֵי, בְּפַתּוֹר וָפֶרַח ת״פ
превосхо́дство יִתְרוֹן ז׳, מַעֲלָה יְתֵרָה, מַעֲלְיוּתָא נ׳; כֹּחַ מַכְרִיעַ (של אויב) ז׳
превосхо́дствовать *см.* превосходи́ть
преврати́тель מְהַפֵּךְ ז׳
преврати́ть *см.* превраща́ть
превра́тность הִשְׁתַּנּוּת, אִי־תְמִידוּת, – תְּדִירוּת נ׳, עַוּוּת, סֵרוּס, סִלּוּף ז׳
превра́тный מִשְׁתַּנֶּה, חוֹלֵף, אִי־תְמִידִי; מְסֹרָס, מְסֻלָּף, מְהֻפָּךְ, הָפוּךְ, עִקֵּשׁ, עָקוֹשׁ, נִפְתָּל, נַעֲוֶה, נִפְתָּל, מְעֻקָּל, נָלוֹז, מְעֻוָּת ת׳
превраща́ть, —врати́ть הָפֹךְ, הַפֵּךְ, סָרֵס, סַלֵּף, עַקֵּשׁ, עַוֵּה, פַּתֵּל, עַקֵּל פ״י ||—ся הֵהָפֵךְ, הָיֹה לְ... —врати́ть *воду въ вино* הָפֹךְ מַיִם לְיַיִן. —*смыслъ закона* סָרֵס אֶת הַחֹק
превраще́ніе עַוּוּת, סֵרוּס ז׳; הִשְׁתַּנּוּת, הֲפֵכָה, הִתְהַפְּכוּת, – חֲלִיפָה נ׳
превы́сить *см.* превыша́ть
превы́спренній תְּרוּמִי, מְעֻלֶּה, נַעֲלֶה, מְאֹד נַעֲלֶה, מְצֻיָּן, מְשֻׁבָּח ת׳
превы́спренность תְּרוּמִיּוּת נ׳
превыша́ть, —вы́сить גָּבֹהַּ מִ..., גָּדוֹל־, עָצֹם־, הִתְעַלֵּה עַל־ ||—ся הָיֹה יָתֵר, – מַרְבֶּה פ״ע – הִתְגַּדֵּל. *Расходы —ша́ютъ доходы* הַהוֹצָאָה מְרֻבָּה עַל הַהַכְנָסָה. —вы́сить *власть* נָטֹל שְׂרָרָה לְעַצְמוֹ יוֹתֵר מִדַּאי פ״ר
—*кого умомъ* הָיֹה גָּדוֹל מִפְּ׳ בְּחָכְמָה
превы́ше מְאֹד נַעֲלֶה עַל־ ת׳
превыше́ніе הַפְרָזָה, הַפְלָגָה נ׳. —*власти* נְטִיַּת שְׂרָרָה לְעַצְמוֹ יוֹתֵר מִדַּאי פ״ר
превѣ́чно לְעוֹלְמֵי־עַד, לָנֶצַח נְצָחִים, עַד שֶׁיָּבוֹא אֵלִיָּהוּ, עוֹלָמִית ת״פ
превѣ́чность נִצְחִיּוּת נ׳
превѣ́чный עוֹלָמִי, נִצְחִי ת׳
преглу́пый שׁוֹטֶה שֶׁבַּשּׁוֹטִים ת׳
прегра́да שֶׁטֶן, מַעְצוֹר, עִכּוּב, מוֹנֵעַ, צִיּוּר־ מִכְשׁוֹל ז׳, אֶבֶן־נֶגֶף, מְנִיעָה || מְחִיצָה, חֲצִיצָה, גָּדֵר, גְּדֵרָה נ׳
прегради́ть *см.* прегражда́ть

прегра́дъ ז׳ אַרְזָף, תִּיק הַנֶּמֶר (מין צמח)
прегражда́ть, —гради́ть גָּדֹר בְּעַד־, חָסֹם הַגָּדֵר בְּעַד־, הַחְסֵם ||—ся הַדֶּרֶךְ; חָצֹץ פ״ר הַדֶּרֶךְ
прегрѣша́ть חָטֹא, עָבֹר עֲבֵרָה, טָעֹה, שָׁגֹה פ״ע
прегрѣше́ніе חֵטְא ז׳, עֲבֵרָה, טָעוּת, שְׁגִיאָה נ׳
предава́ть, —преда́ть (*кого*) נָתֹן בְּיַד־, הַמְסֵר (אִישׁ), מָסֹר, הַסְגֵּר, מַגֵּן פ״ר בְּיַד־, הִנָּתֵן־ ||—ся הִתְמַכֵּר || נָפֹל (לְאוֹיֵב), פָּתֹחַ (מִבְצָר). —*суду* מָסֹר לְדִין. —*землѣ* קָבֹר, הָבֵא לִקְבוּרָה, טָמֹן —да́ть *забвенію* שָׁכֹחַ מִלִּבּוֹ, הַשְׁכֵּחַ. —да́ть *волѣ Божіей* הַכְנֵעַ לִפְנֵי רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם. —да́ть *все огню и мечу* שָׁפֹט בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם, הַחֲרֵב כָּל־, שׂוּם לִשְׁמָמָה אֶת כָּל־. —да́ть *на жертву* הַקְרֵב עַל מִזְבַּח. —да́ться *наукамъ* הִשָּׁקֵעַ עַצְמוֹ בְּלִמּוּדִים, הִתְמַכֵּר לַחָכְמָה. —да́ться *другу* מָסֹר עַצְמוֹ בְּיַד חֲבֵרוֹ
преда́ніе מְסִירָה בְּיַד־, נְתִינָה— || מָסֹרֶת־אָבוֹת, קַבָּלָה, דִּבְרֵי־קַבָּלָה, תּוֹרָה שֶׁבְּעַל־פֶּה נ׳
пре́данно בִּמְסִירוּת נֶפֶשׁ, בִּדְבֵקוּת ת״פ
пре́данность הִתְמַכְּרוּת, מְסִירוּת נֶפֶשׁ, דְּבֵקוּת נ׳
пре́данный נִשְׁמָע לְ..., דָּבֵק, מָסוּר בְּכָל לֵב, אוֹהֵב דָּבֵק, שָׁטוּף בְּ... ת׳. —*другъ*
преда́тель מוֹסֵר, מַסְגִּיר, בּוֹגֵד ז׳
преда́тельски כְּאַתַּר הַבּוֹגְדִים, – הַמּוֹסְרִים ת״פ
преда́тельство בְּגִידָה; מְסִירָה נ׳
преда́ть *см.* предава́ть
предбу́дущій הַבָּא, הֶעָתִיד לָבוֹא ז׳
предваре́ніе אַזְהָרָה, הַתְרָאָה נ׳
предвари́тель מַתְרֶה, מַזְהִיר ז׳
предвари́тельно מִקֹּדֶם, בַּתְּחִלָּה, מֵרֹאשׁ, מֵעִיקָּרָא ת״פ
предвари́тельный מוּקְדָּם ת׳. —ныя *статьи къ мирному договору* רָאשֵׁי פְּרָקִים שֶׁל בְּרִית שָׁלוֹם
предваря́ть, —ри́ть הַשְׁכֵּם לְ..., קַדֵּם; הַתְרֵה, הַזְהֵר פ״ר. —ри́ть *кого своимъ приходомъ* הַקְדֵּם לָבוֹא מִפְּ׳
предвзя́ть פ״ר הַקְדֵּם לָקַחַת, לָקֹחַ מֵרֹאשׁ.
—тое *мнѣніе* דֵּעָה קְדוּמָה
предвидѣ́ніе רְאִיָּה מֵרֹאשׁ, צְפִיָּה – נ׳
предви́дѣть צָפֹה – פ״ע, רָאֹה מֵרֹאשׁ ||—ся הֵרָאֵה מֵרֹאשׁ
предвкуша́ть, —вкуси́ть טָעֹם מֵרֹאשׁ, הַרְגֵּשׁ – פ״ר
предвкуше́ніе הַרְגָּשָׁה מוּקְדֶּמֶת, טְעִימָה – נ׳
предводи́тель רֹאשׁ, דַּבָּר, מְדַבְּרָנָא, פַּרְנָס ז׳. —*дворянства* רֹאשׁ הָאֲצִילִים

предводи́тельскій שֶׁל פַּרְנָס ‖ שֶׁל רֹאשׁ הַמְּצֻיָּנִים ת׳
предводи́тельство נְשִׂיאוּת נ׳
предводи́тельствовать שִׁמֵּשׁ בִּכְהֻנַּת נָשִׂיא, — פַּרְנֵס פ״ע
предводи́ть נָהֵל פ״י ‖ פִּרְנֵס פ״ע
предвозвѣсти́тель *см.* предвозвѣстникъ
предвозвѣсти́тельный מַגִּיד מֵרֹאשׁ, מְבַשֵּׂר ת׳
предвозвѣсти́ть *см.* предвозвѣща́ть
предвозвѣстникъ מְבַשֵּׂר ז׳
предвозвѣща́ть, —возвѣсти́ть הִגִּיד מֵרֹאשׁ, הִשְׁמִיעַ —, בִּשֵּׂר פ״י ‖ —ся הֻגַּד מֵרֹאשׁ, הֻשְׁמַע —, הִתְבַּשֵּׂר
предвозвѣще́ніе בְּשׂוֹרָה; נְבוּאָה נ׳
предвозгла́сный, —ная *недѣля* הַשָּׁבוּעַ הַשְּׁלִישִׁי לִפְנֵי הַצּוֹם הַגָּדוֹל (לַנּוֹצְרִים) ז׳
предвѣдѣ́ніе יְדִיעָה (לְגַבֵּי הקב״ה) נ׳
предвѣсти́ть *см.* предвѣща́ть
предвѣ́стіе סִימָן ז׳ ‖ הַרְגָּשָׁה קְדוּמָה נ׳
предвѣ́стникъ *см.* предвозвѣстникъ
предвѣ́чно מֵעוֹלְמֵי־עַד ת״פ
предвѣ́чность נִצְחִיּוּת נ׳
предвѣ́чный עוֹלָמִי, נִצְחִי ת׳. —ное *существо* — הָעֶצֶם הַנִּצְחִי, הַמָּצוּי
предвѣща́ніе סִימָן ז׳; נְבוּאָה נ׳
предвѣща́тель מַגִּיד עֲתִידוֹת, נָבִיא ז׳
предвѣща́тельный נְבוּאִי ת׳
предвѣща́ть, —вѣсти́ть הִגִּיד עֲתִידוֹת, הִגִּיד מֵרֹאשׁ ‖ —ся נִבָּא פ״י
преддве́ріе פְּלוּשׁ, אוּלָם, פְּרוֹזְדוֹר, מִסְדְּרוֹן ז׳, אַכְסַדְרָה; רְחָבָה ‖ הַתְחָלָה, אַתְחַלְתָּא נ׳
предержа́щій מִי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ ל.., שֶׁבְּכֹחוֹ ל.. ת׳
предзнаменова́ніе אוֹת, סִימָן ז׳
предзнамено́вывать, —знаменова́ть בִּשֵּׂר פ״י, הָיָה סִימָן פ״ע
предзнача́ть, —зна́чить רָמַז, נָתַן אוֹת; — פ״י ‖ סִמֵּן אֶת הַקּוֹל, צִיֵּן — *см.* предозначáть
предзначе́ніе אוֹת, סִימָן ז׳
предзна́чить *см.* предзначáть
предисло́віе פְּתִיחָה, הַקְדָּמָה נ׳
предисло́вный שֶׁל הַקְדָּמָה ת׳
пре́дки *см.* пре́докъ
предлага́ть, —ложи́ть הִצִּיעַ, הִרְצָה פ״י ‖ —ся הוּצַע. —*кому свою помощь* הוּשַׁט לִפ׳ יַד־עֶזְרָה. —*тость* נָשָׂא נְאוּם עַל כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. *Онъ* —*ложилъ мнѣ вступить съ нимъ въ компанію* הוּא הִצִּיעַ לְפָנַי לַעֲשׂוֹת אִתּוֹ שֻׁתָּפוּת — לְהִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ

предлежа́ть הָיָה מוּנָח, — מֻטָּל, — נָכוֹן פ״ע. *Мнѣ* —*жи́тъ дальній путь* עוֹד דֶּרֶךְ רְחוֹקָה נְכוֹנָה לְפָנַי
предло́гъ תּוֹאֲנָה, אַמְתְּלָא ‖ מִלַּת הַיַּחַס (בְּדִקְדּוּק) נ׳
предложе́ніе הַצָּעָה ‖ פְּקֻדָּה נ׳ ‖ מַאֲמָר, מִשְׁפָּט (בְּדִקְדּוּק) ז׳. *Принять*— קִבֵּל הַצָּעָה, הִסְכִּים. *Въ палатѣ депутатовъ было сдѣлано нѣсколько* —ній בְּבֵית הַנִּבְחָרִים נַעֲשׂוּ הַצָּעוֹת אֲחֵרוֹת. *Сдѣлать*— תָּבַע (לְהִנָּשֵׂא)
предложи́ть *см.* предлагáть
предло́жный *падежъ* יַחַס שֵׁבִי ז׳
предме́тный נוֹשְׂאִי ת׳
предме́тъ עֶצֶם, נוֹשֵׂא ‖ חֵפֶץ, עִנְיָן, דָּבָר, כְּלִי ‖ מִקְצוֹעַ ז׳. —*разговора* נוֹשֵׂא הַשִּׂיחָה. *Учебные* —ты לִמּוּדִים. *Онъ очень силенъ въ этомъ* —тѣ כֹּחוֹ גָּדוֹל מְאֹד בְּמִקְצוֹעַ זֶה. —*сочиненія* נוֹשֵׂא הַחִבּוּר. *Внѣшніе* —ты דְּבָרִים חִיצוֹנִיִּים. *Онъ имѣлъ въ* —тѣ *получить мѣсто* סָבוּר הָיָה לְקַבֵּל מִשְׂרָה
предмо́стный. —ное *укрѣпленіе* בִּצָּרוֹן שֶׁלִּפְנֵי הַגֶּשֶׁר ז׳
предмѣ́стіе פַּרְוָר, פַּרְוִיל, פַּרְבָּר ז׳
предмѣ́стникъ מִי שֶׁהָיָה לְפָנִים, שֶׁקְּדָמָהוּ ז׳
предмѣ́стный פַּרְוָרִי, פַּרְבָּרִי ת׳
предназнача́ть, —знáчить יָעַד מֵרֹאשׁ, הוּעַד מֵרֹאשׁ, הִקְבִּיעַ — ‖ —ся קָבַע —, הֻזְמַן פ״י
предназначе́ніе יְעִידָה מֵרֹאשׁ, קְבִיעָה —, הַזְמָנָה נ׳
преднамѣрева́ться חָשַׁב, כִּוֵּן, הִתְכַּוֵּן פ״ע
преднамѣ́реніе מַחֲשָׁבָה, כַּוָּנָה, הִתְכַּוְּנוּת נ׳
преднамѣ́ренно בְּמֵזִיד, בְּכַוָּנָה, בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה ת״פ
предначерта́ніе רָאשֵׁי פְּרָקִים ז״ר
предначерта́ть רָשַׁם לְפִי שָׁעָה, הֶעֱרִיךְ — ת׳
предозначáть, —знáчить צִיֵּן מֵרֹאשׁ, הִסְמִין מֵרֹאשׁ, סִמֵּן — פ״י ‖ —ся סֻמַּן —
пре́докъ רִאשׁוֹן, קַדְמוֹן ז׳. —ки אָבוֹת רִאשׁוֹנִים, קַדְמוֹנִים
предопредѣля́ть, —дѣли́ть יָעַד מֵרֹאשׁ, קָבַע —, קָצַב — פ״י ‖ —ся הוּעַד מֵרֹאשׁ, הֻקְבַּע —, הֻקְצַב —
предоставле́ніе הַנָּחָה, עֲזִיבָה, מְסִירָה, נְתִינָה נ׳. —*кому права* נְתִינַת רְשׁוּת לִפ׳. —*себѣ права* נְטִילַת רְשׁוּת לְעַצְמוֹ
предоставля́ть, —ста́вить עָזַב, נָתַן בְּיָדוֹ, מָסַר —, הִנִּיחַ פ״י ‖ —ся הֶעֱזַב, הִנָּתֵן בְּיָדוֹ, הֻנַּח, הֻמְסַר. —вляю *вамъ на вы-*

боръ — הבחירה בידך, הברירה. — ставить *на волю судьбы* סמך על ההשגחה. — ставить *себѣ право* נטל רשות לעצמו, שיר בידו את הזכות. *Не всякому* — ставляется *это право* לא כל הרוצה ליטל זכות זו יבוא ויטל

предостерегать *см.* остерегать

предостереженіе הזהרה, אזהרה, התראה, העדאה נ׳. *Эта газета получила первое* — העתון הזה קבל את ההתראה הראשונה

предостеречь *см.* остеречь

предосторожно בזהירות ת״פ

предосторожность מתינות, זהירות נ׳. *Принимать мѣры* —сти אחז באמצעי זהירות

предосторожный מתון, זהיר ת׳

предосудительность גנות נ׳

предосудительный ראוי לגנות, שיש בו משום גנות, -דפי, — חטא ת׳

предосуждать, —осудить גנה, דבר בגנותו של־פ׳, חיב, דון לכף חובה פ״י

предосужденіе גנוי ז׳

предотвращать, —вратить קדם פני (רעה), הזחק, סלק, הסר פ״י || —ся הרחק, הוסר

предотвращеніе הרחקה, הסרה נ׳

предохраненіе סיג, שמור ז׳, שמירה, הגנה, הצלה; סגלה ל.. נ׳

предохранитель מציל, מגין, שומר ז׳

предохранительный עשוי לשמר מפני־, -להגן, — להציל. —ное *средство* סגלה. —ная *лампа* מנורה שאין בה משום סכנה

предохранять, —хранить שמר, הגן, הצל פ״י || —ся השמר, השתמר, הוצל

предпечекъ *см.* шестокъ

прдписаніе צווי, חק ז׳, פקדה, מצוה נ׳

предписывать, —писать צוה, הוצא חק, צוה, פקדה, פסק, תקן, התקן, קבע פ״י || —ся — *законы* הוצא חקים. הנתן חק. *Докторъ* —писалъ *мнѣ строгую діэту* הרופא קבע דיאיטא חמורה. —писать *что по службѣ* הוצא פקדה לכל הסרים למשמעתו

предплечіе פרק התחתון ז׳, אזרוע נ׳

предполагать, —положить חשב, דמה, השער פ״י || —ся פלל, שער, אמד, הנח פ״ע וכו׳. *Человѣкъ* —гаетъ *а Богъ располагаетъ* לאדם מערכי לב ומה׳ המעשה; רבות מחשבות בלב־איש ועצת ה׳ היא תקום. *Я* —лагаю, —ли, כמדמה אני, כמדומני. *Я* —лагалъ *что..* כסבור אני סבור הייתי, ש..

предположеніе אמד ז׳, אומדנא, הנחה, השערה נ׳

предположительный מאמד ת׳

предположительно בהשערה, בדרך השערה, — האמדה ת״פ

предположить *см.* предполагать

предпосланіе הקדמה נ׳

предпослать *см.* предпосылать

предпослѣдній שלפני האחרון ת׳

предпосылать, —послать שלח לפניו, השלח לפניו || —ся הקדם פ״י

предпочитать, —честь נתן יתרון, בכר פ״י || —ся הנתן יתרון, בכר

предпочтеніе יתרון, בכור ז׳

предпочтительно עדיף, — מפי ת״פ

предпочтительность דין־קדימה ז׳

предпочтительный שיש לו דין קדימה ת׳

предприниматель קבלן ז׳

предпринимать, —принять קבל על עצמו פ״י || —ся קבל

предпринятіе קבלנות נ׳

предпринять *см.* предпринимать

предпріимчивость קבלנות, כשרון — ז׳

предпріимчивый קבלני ת׳

предпріятіе עסק ז׳

предразсудокъ, —разсужденіе משפט קדום ז׳

предрасположеніе נטיה (למחלה) נ׳

предреканіе, предрекать *см.* предсказаніе, —сказать

предреченіе *см.* предсказаніе

предречь *см.* предсказать

предсердіе רבה נ׳

предсказаніе נבואה נ׳

предсказатель מגיד עתידות, נביא ז׳

предсказывать, —сказать הגד עתידות, נבא פ״י

предсмертный שקרוב למיתה, גוסס ת׳. —ное *хрипѣніе* גסיסה

представать, —стать הופע לפני־פ׳, הראה — פ״ע

представитель בא־כח, מורשה ז׳

представительность הדרת־פנים נ׳

представительный מורשי, של בא־כח || בעל הדרת־פנים, — צ רה ת׳

представительство כב הרשאה ז׳. *На-*

родное — באי־כח העם
представле́ніе מחזה חזיון, ציור ז׳, הצגה נ׳
представля́ть, -ста́вить -הצג לפני־, הראה
(*что себѣ*) || הבא ,-העמד, הצב שוה
сяǀ— || בנפשו, ציר לעצמו בדמיון הצג,
Это התיצב, העמד || דמה, שער פ״י
—ставля́етъ *большія затрудне-нія* הרבה מעצורים יש בדבר זה; בזה
все въ дурномъ — כרוכות יגיעות רבות.
свѣтѣ השחר פני הדבר. —ста́вить
драму הצג חזיון. —*свидѣтелей*
—ста́вьте *себѣ его* הבא עדים.
удивленіе שוה בנפשך את תמהונו.
Когда —ста́вится *къ тому*
случай כשיבוא דבר זה ליד. —ть-
ся *кому нибудь* התיצב לפני־פ׳.
—ставля́ться *огорченнымъ* העמד
פנים עצובות

предста́ніе עמידה (לדין) נ׳
предста́тель באי־כח, מורשה ז׳
предста́тельство כח־הרשאה, הגנה, המלצה,
השתדלות בעד־ נ׳
предста́тельствовать מלא מקום־פ׳; המלץ
בעד פ׳, השתדל – פ״ע
предста́ть *см.* представа́ть
предстоя́ніе מעמד ז׳, עמידה לפני־ נ׳
предстоя́тель הנמצא באותו מעמד העומד
לפני־ ז׳
предстоя́ть עמד ל..., היה סופו ל..., עתיד ל...
משמש ובוא פ״ע
предстоя́щій העומד ל... שסופו ל... שעתיד
ל..., הממשמש ובא ת׳
предстоя́щіе הנמצאים באותו מעמד, העומדים
לפני־ ת׳
предсѣда́ніе ישיבה בראש נ׳
предсѣда́тель יושב־ראש ז׳
предсѣда́тельскій של היושב ראש ת׳
предсѣда́тельство כהנת יושב ראש נ׳
предсѣда́тельствовать שמש בכהנת יושב
ראש פ״ע
предсѣдательству́ющій היושב ראש ת׳
предсѣда́ть ישב בראש פ״ע
предте́ча השלוח לפני־, הבא – ז׳
предубѣжда́ть —бѣди́ть תפש בלבו, לקח
התפש בלבו, הפתה сяǀ— || בדברים פ״י
предубѣжде́ніе משפט קדום ז׳, דעה קדומה נ׳
предувѣ́домить *см.* предувѣдомля́ть
предувѣдомле́ніе הודעה מראש, מסירת־
מודעה נ׳
предувѣдомля́ть, -вѣ́домить הודע מראש,
הודע מראש, קבל сяǀ— || מסר מודעה פ״י
הודעה
предувѣре́ніе הוכחה קדומה, הבטחה – נ׳
предувѣря́ть, —вѣ́рить הוכח מראש,
הבטח – פ״י
предуга́дывать, —гада́ть פתר מראש פ״י
предуготови́тельный מוכן מראש ת׳.
—*классъ* מכינה
предуготови́ть *см.* предуготовля́ть
предуготовле́ніе הכנה מראש נ׳
предуготовля́ть, -гото́вить הכן מראש פ״י
הכן, הכן עצמו сяǀ— ||
предударе́ніе מתג ז׳
предузнава́ть, —узна́ть ידע מראש,
חוה מראש, הראה – сяǀ— || ראה – פ״י
предузна́ніе ידיעה מראש, ראיה – נ׳
предупреди́тельность סבר פנים יפות ז׳,
הסברת פנים, הארת פנים, אדיבות נ׳
предупреди́тельвый אדיב, רצוי || שומר
מפני־ ת׳
предупреди́тельно באדיבות, בחבה, בסבר
פנים יפות ת״פ
предупрежда́ть, —реди́ть הודע מקדם,
קדם פני־, קדם את־פ׳, הרחק, שמר מפני־פ״י
הודע מראש, הרחק, השמר מפני־ сяǀ— ||
Онъ —реди́лъ *меня о своемъ*
пріѣздѣ הוא הודיעני מקדם על דבר ביאתו.
Я хотѣлъ итти къ нему, но
онъ меня —реди́лъ רוצה הייתי ללכת
אליו אלא שקדמני ובא אלי. *Онъ* —реж-
да́етъ *всѣ мои желанія* מקדים הוא
וממלא את כל־משאלות־לבי. —реди́ть
несчастье קדם פני־הרעה
предупрежде́ніе התראה, הזהרה || הרחקה,
הסרה, שמירה מפני־ נ׳
предускоря́ть *см.* предупрежда́ть
предусма́тривать, —смотрѣ́ть ראה מראש,
הראה מראש сяǀ— || צפה – פ״י
предусмотри́тельно במתינות, בזהירות ת״פ
предусмотри́тельность ראיה מראש,
צפיה – || מתינות, זהירות נ׳
предусмотри́тельный רואה מראש, צופה
למרחוק, מתון, זהיר, רואה את הנולד ת׳
предуспѣва́ть, —успѣ́ть הקדם לעשות,
הספק – פ״י
предустраня́ть, —страни́ть הקדם להרחק,
הרחק, הוסר сяǀ— || השכם להסר פ״ע
предходи́ть, —предъиди́ть הלך לפני־ פ״ע
предхра́неніе פרוש, אולם ז׳, עזרה נ׳
предчу́вствіе רגש קדום ז׳, הרגשה קדומה נ׳

предшественникъ, —вующій הַהוֹלֵךְ לִפְנֵי־, הַקּוֹדֵם לִפְ׳ ת׳
предшествовать — פ״פ הַרְגֵּשׁ מֵרֹאשׁ, חוּשׁ ‖ —ся הַרְגֵּשׁ מֵרֹאשׁ
предъ, передъ; предо и передо לִפְנֵי־, נֶגֶד, נֹכַח, בְּמַעֲמַד־ ת״פ. *Явиться —судъ* הוֹפַע לִפְנֵי הַשּׁוֹפְטִים. *Годъ —тѣмъ* שָׁנָה אַחַת לִפְנֵי־זֶה. *Извините меня —вашимъ братомъ* בַּקֵּשׁ נָא סְלִיחָה בְּגִינִי מֵאֵת אָחִיךָ. *Какъ —Богомъ* בֶּאֱמוּנָה, ה׳ יוֹדֵעַ הָאֱמֶת
предъидти *см.* предходить
предъидущій הַהוֹלֵךְ לִפְנֵי־, הַקּוֹדֵם, שֶׁלִּפְנֵי־זֶה ת׳
предъизвѣщать, —вѣстить הוֹדֵעַ מֵרֹאשׁ, הוֹדֵעַ מֵרֹאשׁ ‖ —ся מְסֹר מוֹדָעָה פ״י
предъизвѣщеніе הוֹדָעָה מֵרֹאשׁ, מְסִירַת־מוֹדָעָה נ׳
предъобѣденный שֶׁלִּפְנֵי פַּת־צָהֳרַיִם ת׳
предъявитель הַמֵּבִיא; בַּעַל־ ת׳
предъявить *см.* предъявлять
предъявленіе הַרְאָיָה נ׳. *Вексель по —нію* שְׁטָר שֶׁאֵין זְמַנּוֹ קָבוּעַ
предъявлять, —явить הַרְאֵה, הוֹצֵא (שְׁטָר) ‖ —ся הֵרָאֵה, הוּצֵא
предѣлъ חֹק, גְּבוּל, תְּחוּם ‖ סוֹף, קָצֶה ז׳. *Расширить —лы государства* הַרְחֵב גְּבוּלוֹת הַמַּמְלָכָה. *—жизни* סוֹף הַחַיִּים
предѣльный שֶׁיֵּשׁ לוֹ סוֹף, סוֹפִי; גְּבוּלִי, תְּחוּמִי ת׳
преемникъ יוֹרֵשׁ ז׳
преемничество מִשְׁפַּט־הַיְרוּשָׁה ז׳
преемственно בִּירוּשָׁה ת״פ
преемственность *см.* преемничество
преемственный *порядокъ* מִנְהַג הַמְקֻבָּל בִּירוּשָׁה ז׳
прежде מִקֹּדֶם, בָּרִאשׁוֹנָה, בַּתְּחִלָּה, לְפָנִים, עַד שֶׁ... *—чѣмъ* לְשֶׁעָבַר, מֵעִקָּרָא ת״פ. *Какъ и—* כְּבַתְּחִלָּה, כְּבָרִאשׁוֹנָה, כְּמִקֹּדֶם. *—были гостепріимнѣе* לְשֶׁעָבַר הָיוּ זְהִירִים בְּהַכְנָסַת אוֹרְחִים יוֹתֵר מֵעַכְשָׁיו. *Онъ пришелъ —другихъ* הוּא הִקְדִּים לָבוֹא מִכֻּלָּם
преждевременно קוֹדֶם (לִפְנֵי) זְמַנּוֹ ת״פ
преждевременный שֶׁלֹּא בִּזְמַנּוֹ, הַבָּא לִפְנֵי זְמַנּוֹ, מוּקְדָם ת׳
прежній הַקּוֹדֵם, הָרִאשׁוֹן ת׳. *При —немъ правительствѣ* בִּימֵי הַמֶּמְשָׁלָה שֶׁלְּפָנַי. *—законъ* הַחֹק הַקּוֹדֵם. *Въ —нее время* בַּיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים. *—губернаторъ* הַגּוּבֶּרְנָטוֹר הַקּוֹדֵם. *Онъ пьетъ больше —няго* מַרְבֶּה הוּא לִשְׁ־ת יוֹתֵר כְּמִקֹּדֶם. *По —нему* כְּמֵאָז, לְפָנִים כְּבַשָּׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת
президентъ פְּרֶזִידֶנְט, נְשִׂיא־הַמֶּמְשָׁלָה ז׳
презирать, —зрѣть שְׂנֹא, שָׂנֵא, מָאֹס ‖ —ся מָאֹס, בּוּז, בּוֹזֶה, בַּזֵּה, הִבָּזֵה, תָּעֵב הָיֹה שָׂנוּא, הִשָּׂנֵא, הִמָּאֵס, הִבָּזֵה, הִתְבַּזֵּה. *—смерть* בּוּז לַמָּוֶת, חָרֵף נַפְשׁוֹ עַל־. *—почести* הִתְרַחֵק מִן הַכָּבוֹד לָמוּת
презритель שׂוֹנֵא, מְשַׂנֵּא, מוֹאֵס, מְמָאֵס, מְבַזֶּה, מְתָעֵב ז׳
презрительно בְּשְׁאָט נֶפֶשׁ, בְּבוּז ת״פ
презрительный מָאוּס, שָׂנוּא, מְבֻזֶּה, מְתֹעָב ת׳
презрѣніе בּוּז, תִּעוּב ז׳. מְאִיסָה נ׳
презрѣнно *см.* презрительно
презрѣнный *см.* презрительный
презрѣть *см.* презирать
презусъ יוֹשֵׁב ראשׁ (במשפט הצבא) ז׳
преизбытокъ עֲתֶרֶת נ׳, שֶׁפַע, שׁוֹפַע, רֹב ז׳
преизобиловать הִמָּצֵא לָרֹב, – לְמַכְבִּיר, הָיֹה בְּשֶׁפַע רַב פ״ע
преизящество יְפֵיפִוּת נ׳
преизящный יָפֶה מְאֹד, – לְמַדַּי ת׳
преимущественно בְּיִחוּד, בִּפְרָט; לָרֹב, עַל פִּי רֹב, עַל־הָרֹב ת״פ
преимущественный מוּפְלָא, מְעֻלֶּה ת׳
преимущество יִתְרוֹן, מִשְׁפַּט הַבְּכוֹרָה, דִּין־קְדִימָה ז׳, מַעֲלָה – יְתֵירָה, עֲדִיפוּת, רְבוּתָא נ׳
преимуществовать (*передъ кѣмъ*) עָלֹה בְּמַעֲלָה עַל־פְּ׳, הָיֹה יָפֶה כֹּחוֹ מִכֹּחַ־פְּ׳ פ״ע
преисподній תַּחְתִּי, תַּחְתּוֹן ז׳. *—няя* גֵּיהִנּוֹם ז׳, שְׁאוֹל נ׳
преисполнять, —лнить מַלֵּא, קַיֵּם, הוֹצֵא לְפֻעֻלָּה פ״י
прейсъ-курантъ רְשִׁימַת הַמִּקָּחִים נ׳
прейти *см.* переходить
преклоненіе הַרְכָּנַת־הָרֹאשׁ ‖ הֲטָיָה נ׳
преклонить *см.* преклонять
преклонность חֵפֶץ ז׳, נְטִיָּה נ׳ ‖ (*лѣтъ*) אֲרִיכוּת־יָמִים, זִקְנָה, זְקֻנוֹת נ׳
преклонный נָטוּי, נִכְנָע ת׳ ‖ *—ныя лѣта* יְמֵי־זִקְנָה
преклонять, —клонить נַטֵּה, הַטֵּה, הוֹרֵד, הַגֵּר, כָּפֹף ‖ הָסֵב, עוֹרֵר (לֵב) פ״י ‖ —ся הִכָּפֵף ‖ זָחֹל לִפְנֵי־פְּ׳, הִתְרַפֵּס. *—колѣни* כְּרֹעַ בֶּרֶךְ. *—голову* הוֹרֵד רֹאשׁ. *—знамена* הוֹרֵד הַדְּגָלִים. *—кого на милость* הַרְכֵּן – עוֹרֵר לֵב־פְּ׳ לְחֶסֶד
прекословить מְרֹה אֶת פִּי־פְּ׳, הַמְרֵה, הִתְנַגֵּד, סָתֹר פ״י

прекословіе נגוד ז׳, סתירה נ׳
прекословникъ מתנגד, סתרן ז׳
прекословный מתנגד, סותר ת׳
прекрасно טוב מאד, יפה להלל, יאי ויאי ת״פ
прекрасный טוב מאד, יפה, הדור ת׳.
—*человѣкъ* איש טוב. —ное *лицо*
פנים יפות
прекращать, —кратить השבת, חדל ל..; הפסק, עזב פ״י
חדל. —ся || שום קץ, השבת,
—кратить. שבת, פסק, הפסק, הושם קץ
работы שבת ממלאכה, הפסק העבודה.
—*непріятельскія дѣйствія* הפסק
המלחמה. —*разговоръ* הפסק, חדל מדבר,
—кратить *торговлю* הפסק השיחה.
את המסחר, עזב —
прекращеніе הדלון, בטול, הפסק ז׳, שביתה,
הפסקה נ׳
прелагать, —ложить העבר, העתק ||
העבר, —ся || תרגם || שנה, הפך פ״י
העתק || התרגם || שנה, התהפך
прелатъ פרילט ז׳
прелестникъ מפתה, מדיח ת׳
прелестно יפה עד מאד ת׳
прелестность יפיות, יפיפות ת׳
прелестный יפה עד מאד, בעל־חן, מלא — ת׳
прелесть תאוה לעינים, חן, יופי ת׳
преложеніе העברה ממקום למקום, העתקה ||
תרגום || השתנות, התהפכות פ״י
преложить *см.* прелагать
преломить *см.* преломлять
преломленіе. —*хлѣба* פריסת הפת,
בציעת — פ״י. —*солнечныхъ лучей*
שבריר
преломлять, —ломить בצע, פרס, שבר,
הפרם, הבצע, —ся || שבר || שברר פ״י
השבר, שבר || השתברר
прельститель מפתה, מדיח ת׳
прельстительный לוקח לב, שיש בו כדי
לפתות פ״י
прельщать, —стить || המה לב, —לקח —
התפתה, הוקש ב.. —ся || השא, פתה פ״י
прельщеніе פתוי, לקיחת לב, השאה פ״י
прелюбодѣй נואף, מנאף, זנאי פ״י
прелюбодѣйничать *см.* прелюбодѣйствовать
прелюбодѣйный שיש בו משום נאוף, —זנות ת׳
прелюбодѣйственный זנותי, נאופי ת׳
прелюбодѣйство *и* —дѣяніе נאוף, גלוי־
עריות ז׳, נאופים, זנונים ז״ר, זנות נ׳
прелюбодѣйствовать זנה, נאף, גלה

זריות פ״י
прелюдія פרילודיון, פתיחה מוסיקאית נ׳
премилосердный מלא רחמים ת׳
преминуть חדל מ.., נמש, עזב פ״ע. *Не*
—ну *увѣдомить васъ* לא אחדל
[להודיעך]
премія שי, פרס ז׳, תשורה נ׳
премногіе רבים מאד ת׳
премного הרבה מאד ת׳
премножество המון רב, כמספר גדול, —עצום ת׳
премудрость חכמה עליונה נ׳
премудрый חכם נפלג, — גדול ז׳
премѣна, премѣнять *см.* перемѣна,
перемѣнять
пренебрегатель מזלזל ז׳
пренебрегательный של זלזול, של קלות־
ראש ת׳
пренебрегать, —бречь בעט ב.., זלזל,
נהג קלות ראש ב.. פ״י
пренебреженіе זלזול ז׳, בעיטה, קלות ראש נ׳
преніе וכוח ז׳, התוכחות נ׳
пренумерантъ מנוי, חותם (על ספר) ז׳
пренумерація חתימה (על ספר) נ׳
преобладаніе רב, רבוי, הכרע ז׳, הכרעה נ׳
преобладать היה מרבה על־, הכרע פ״ע
преобладающій מכריע ת׳
преображать, —бразить שנה ת׳, חדש,
—ся || נהר, קרן, הופע, הזהר, האור
преображеніе *Господне* הופעת־ישוע
הנצרי נ׳
преображенскій *монастырь* מנזר של
הופעת־ישוע ת׳
преобразитель *см.* преобразователь
преобразить *см.* преобразовать
преобразованіе תקון, חדוש, שנוי ז׳,
התחדשות נ׳
преобразованный מתקן ת׳
преобразователь מחדש, משנה, מתקן ז׳
преобразовательный שיש בו משום תקון,
— חדוש ת׳
преобразовывать, —зовать תקן, חדש,
חדש, שנה, התחדש —ся || שנה פ״י
преобращать, —тить *см.* превращать,
—тить
преодолимый מכרע, מנצח ת׳
преодолѣвать, —долѣть הגבר על־, הכרע,
נצח, נצח פ״י
преодолѣніе נצוח, נצחון ז׳, התגברות נ׳
преодолѣть *см.* преодолѣвать
преосвященный *и* —щеннѣйшій מקדש ת׳
преосвященство הוד־קדושה ז׳

препара́тъ מְכוּנָה, כִּיוּנָה נ׳
препина́ніе. *Знаки* —на́нія סִימָנֵי־הַהֶפְסֵק
препина́тельный מַפְסִיק, מְעַכֵּב, מוֹנֵעַ ת׳
препина́ть, препну́ть *и* препя́ть עָצֹר, מָנֹעַ, עַכֵּב פ״י
препира́ть, —пра́ть פַּתֵּה, הַשֵּׂא לִדְבַר־עֲבֵירָה || הַדֵּחַ פ״י —ся || הִתְוַכֵּחַ
преподава́ніе לִמּוּד ז׳, הוֹרָאָה נ׳
преподава́тель מְלַמֵּד, מוֹרֶה ז׳
преподава́ть, препода́ть לַמֵּד, הוֹרֵה פ״י
преподо́біе הוֹד־קְדוּשָּׁה ז׳. *Ваше*— הוֹד קְדוּשָּׁתְךָ
преподо́бный קָדוֹשׁ, צַדִּיק ת׳. —*отецъ* אָב קָדוֹשׁ (תאר לכמר)
преполове́ніе תָּוֶךְ, אֶמְצַע || קְדוּשׁ־הַמַּיִם (כ״ה ימים אחר הפסחא) ז׳
препо́на מַעְצוֹר, מִפְגַּע, עִכּוּב ז׳, עַכָּבָה נ׳
препоруча́ть *см.* поруча́ть
препоруче́ніе *см.* поруче́ніе
препоручи́тель מוֹסֵר, מְשַׁלֵּחַ ז׳
препоручи́тельвый שְׁלִיחוּתִי, שֶׁל שִׁלּוּחַ, – שְׁלִיחוּת ת׳
препоручи́ть *см.* поручи́ть
препоя́сывать חָגֹר, אָזֹר, אַזֵּר פ״י —ся || הִתְאַזֵּר, הִתְחַגֵּר
препровожда́ть בְּלֵה, בַּלֵּה זְמַן פ״י —ся || הִתְבַּלֵּה
препровожда́ть, —ди́ть שָׁלֹחַ, שַׁלֵּחַ פ״י —ся || הִשָּׁלֵחַ, הִשְׁתַּלֵּחַ
препровожде́ніе בִּלּוּי־זְמַן || שִׁלּוּחַ, מִשְׁלוֹחַ ז׳. *Пріятное — времени* בִּלּוּי־עֵת בִּנְעִימוּת
препя́тствіе מַעְצוֹר, מוֹנֵעַ, עִכּוּב ז׳, מְנִיעָה, עַכָּבָה נ׳
препя́тство *см.* препя́тствіе
препя́тствованіе עִכּוּב ז׳, מְנִיעָה נ׳
препя́тствовать הַנֵּחַ מַעְצוֹר, עָצֹר, מָנֹעַ, עַכֵּב פ״י
прерва́ніе סֵרוּג, הֶפְסֵק ז׳, הַפְסָקָה נ׳
пререка́ніе נִגּוּד ז׳, הִתְנַגְּדוּת, סְתִירָה נ׳
пререка́ться קַפֵּחַ זֶה אֶת זֶה, הִתְנַגֵּד, סָתֹר זֶה אֶת זֶה פ״ה
прерогати́ва יִפּוּי־כֹּחַ ז׳, זְכוּת נ׳
прерыва́ть, —рва́ть הַפְסֵק פ״י —ся || הִכָּנֵס. —ва́ть *чью-либо рѣчь* הַפְסֵק לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ, הַפְסֵק פ׳ בִּדְבָרָיו
преры́висто, преры́вчато, преры́вчиво בְּקוֹל נִפְסָק ת״פ
прерывистый, прерывчатый *и* прерывчивый נִפְסָק לִרְגָעִים ת׳

пресвитеріа́нинъ פְּרוֹזְבָטֶר ז׳
пресви́терскій שֶׁל כֹּמֶר ת׳
пресви́терство כְּהֻנַּת הַכֹּמֶר, מַעֲלַת – נ׳
пресви́теръ פְּרוֹזְבִּט ת׳
пресвя́тый קָדוֹשׁ וּמְקֻדָּשׁ ת׳
пресловýтость פִּרְסוּם ז׳
пресловýтый מְפֻרְסָם, יָדוּעַ ת׳
преслуша́ніе מְרִי ז׳, אִי־מִשְׁמַעַת, הֲלִיכָה בְקֶרִי, בְּעִיטָה נ׳
преслýшать *и* —ша́ться הַמְרֵה אֶת פ׳, הָלֹךְ בְּקֶרִי, בְּעֹט בְּ.. פ״ע
преслýшникъ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה, בּוֹעֵט בְּ.., הוֹלֵךְ בְּקֶרִי ז׳
преслýшный שֶׁאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹל־ ת׳
пресле́дованіе רְדִיפָה, הַרְדָּפָה נ׳
пресле́дователь רוֹדֵף, מְרַדֵּף, יוֹרֵד לְחַיָּיו שֶׁל פ׳ ז׳
пресле́довать רָדֹף, יָרֹד לְחַיֵּי־פ׳ פ״י
пресмыка́ніе זְחִילָה, שְׁרִיצָה, רְמִישָׂה, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה נ׳
пресмыка́ться זָחֹל, רָמֹשׂ, שָׁרֹץ, פָּרֹה וְרָבֹה פ״ע. —ка́ющіяся *животныя* שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים
преспоко́йно בִּמְנוּחָה, בְּשַׁלְוָה, בְּהַשְׁקֵט ת״פ
преспоко́йный שָׁלֵו, שַׁאֲנָן, שֹׁקֵט ת׳
преспѣва́ть, преспѣ́ть *см.* преуспѣва́ть
прессова́ніе לְחִיצָה, דְּרִיכָה נ׳
прессова́ть לָחֹץ, דָּרֹךְ, שׂוּם תַּחַת הַבַּד פ״י
прессъ מַכְבֵּשׁ, בַּד ז׳
прессъ-папье́ מַכְבֵּשׁ־נְיָרוֹת ז׳
преставле́ніе קֵץ ז׳, פְּטִירָה, הִסְתַּלְּקוּת, מִיתָה, גְּוִיעָה נ׳
преставля́ться, —ста́виться הִסְתַּלֵּק, הִפָּטֵר מִן הָעוֹלָם, גְּוֹעַ, מוּת פ״ע
престарѣ́лость יְמֵי זִקְנָה וְשֵׂיבָה ז״ר, אֲרִיכוּת־יָמִים נ׳
престарѣ́лый סָבָא, זָקֵן מְאֹד, זָקֵן מוּפְלָג ז׳
пре́сто פְּרֶיסְטוֹ, מַהֵר, בִּמְהִירוּת ת״פ
престолонаслѣ́діе יְרֻשַּׁת־הַכִּסֵּא נ׳
престо́лъ מִזְבֵּחַ || כִּסֵּא־הַמְּלוּכָה ז׳
престо́льный שֶׁל מִזְבֵּחַ || שֶׁל כִּסֵּא־הַמְּלוּכָה ת׳. —ное *украшеніе* תַּכְשִׁיטֵי־הַמִּזְבֵּחַ. —*городъ* עִיר הַבִּירָה
преступа́ть, —пи́ть פְּסֹעַ עַל־, דָּרֹךְ – || חַלֵּל, —ся || פָּשֹׁעַ, חָטֹא. עָבֹר עֲבֵירָה פ״ע הִתְחַלֵּל
преступле́ніе פְּסִיעָה עַל־ נ׳ || חֵטְא, עָוֹן, פֶּשַׁע, חִלּוּל ז׳, עֲבֵירָה נ׳
престýпникъ חוֹטֵא, פּוֹשֵׁעַ, בַּעַל־עֲבֵירָה ז׳
престýпническій *и* —пничій שֶׁיֵּשׁ בּוֹ בְּשׁוּם חֵטְא, – עֲבֵירָה ת׳

престу́пный ת׳ של חטא, של עון, של עבירה. —ная *жизнь* חיים של חטא. —*мысль* מחשבה רעה, מחשבת־עון

пресуществи́ть *см.* пресуществля́ть

пресуществле́ніе התהפכות (הפת והיין לבשרו ודמו של ישוע הנוצרי) נ׳

пресуществля́ть, –существи́ть פ״י הפך ל..

пресыща́ть, –сы́тить פ״י השבע יותר מדאי || —ся שבע יותר מדאי, השבע –

пресыще́ніе נ׳ שביעה יותר מדאי

пресѣка́ніе *см.* пресѣче́ніе

пресѣка́ть, —сѣ́чь פ״י הכרת, בטל, הפסק || —ся הכרת, בטל, הפסק. —сѣчь *сообщеніе съ городомъ* הפסק כל חבור עם העיר. —*злоупотребленія* בטל מעשי־תרמית

пресѣче́ніе הפסק, בטול ז׳, הפסקה נ׳

претворе́ніе שנוי ז׳, תהפוכה, בריאה חדשה נ׳

претворя́ть, —твори́ть שנה, הפך, ברא בריאה חדשה פ״י || —ся השתנה, התהפך, הברא מחדש

претенде́нтъ ז׳ תובע, עורר, מערער

претендова́ть פ״ע תבע, ערער

прете́нзія נ׳ פתחון־פה, ערר ז׳, תביעה, טענה. *У него большія* —зіи *на ученость* יש לו הזכות למתקני חכמים. *Подать на кого* —зію הגש תביעה על־פ׳. *Онъ на меня въ* —зіи יש בלבו עלי, יש לו תביעה אלי

претерпѣва́ніе נ׳ תלאה, יגיעה, טרחה

претерпѣва́ть, —пѣ́ть פ״י סבל, נשא || —ся הנשא. —*голодъ* סבל רעב, רעב. —*нужду* סבל מחסור. —*мученія* סבל יסורים, יגע יגיעות. —терпѣть *кораблекрушеніе* סבל שבירת־ספינה

прети́тельность ז׳ מאוס || איום || אסור, מאיסות, זוהמא נ׳

прети́тельный של אסור, שיש בו אסור || של איום || מאוס, המעורר געל נפש, מוקצה מחמת מאוס ת׳

прети́ть הזהר, אסר, אסר || אים || עורר געל נפש פ״י

преткнове́ніе מעצור, מכשול, עכוב, הפרע ז׳, סלע המחלקת. *Камень* —нія תקלה נ׳

преткнове́нный, בעל־שגיאה, מלא שגיאות, – חטאים ת׳

преткну́ться *см.* претыка́ться

прето́рія ז׳ פריטוריון (בית המשפט רומאים)

прето́рскій ת׳ של פריטור, השיך לפריטור

пре́торъ ז׳ פריטור (ברומא)

претыка́ніе *см.* преткнове́ніе

претыка́ться, —кну́ться כשל, הכשל, התקל || שגה, טעה פ״ע

преувеличе́ніе הבאי ז׳, גוזמא, הגזמה, הפלגה, הפרזה נ׳

преувели́чивать, —ли́чить גזם, הפרז על גזם, הפרז, הפלג פ״י || —ся המדה, הפלג

преузо́рочный ת׳ הדור, מקשט טובא

преу́мный ת׳ חכם מחכם

преуспѣва́ть, –успѣ́ть פ״ע עשה חיל, הצלח

преуспѣя́ніе שגשוג ז׳, עשית־חיל, הצלחה נ׳

префера́нсъ ז׳ שחוק־הפריפירנס

прехи́трый ת׳ ערום מאד

преходи́ть, прейти́ פ״ע גוז, חלף, עבר, כלה

преходя́щій ת׳ חולף, עובר, בן־חלוף

прехожде́ніе מעבר, מעבר ז׳ || כליה, אפיסה נ׳

преце́ссія (הכוכבים) תקדם ז׳, התקדמות נ׳

пречестна́я *кровь* ז׳ הדם הקדוש

преще́ніе איום ז׳, הפחדה || אזהרה נ׳, אסור ז׳

при מ״י ב.., על־, אצל, במעמד־, תחת, ל... —*случаѣ* לכשיזדמן. —*первомъ словѣ* במלה הראשונה. —*всемъ своемъ умѣ, онъ былъ..* בכל (עם כל) בינתו הרבה, היה... *Городъ лежитъ —рѣкѣ* העיר יושבת על שפת־הנהר. —*свидѣтеляхъ* – במעמד־עדים, בפני. —*Екатеринѣ Великой* בימי יקטרינא הגדולה. —*жизни отца* בחיי־האב. *Быть* —*мѣстѣ* עמד על־משמרתו. *Онъ не* —*деньгахъ* אין כסף לאדון זה

приба́вить *см.* прибавля́ть

приба́вка נ׳ הוספה

прибавле́ніе מוסף ז׳, תוספת, הוספה נ׳

прибавля́ть, —ба́вить פ״י הוסף || —ся הוסף, התוסף, הנתן עוד, הלך וגדל. —вить *жалованья* הוסף על שכר. —вить *шагу* התחל מרחיב צעדיו, התחל פוסע בסיעה גסה

приба́вокъ, приба́вочка *см.* приба́вка

приба́вочный ת׳ של הוספה, נוסף

приба́лтывать, —болта́ть *см.* подба́лтывать

прибау́тка משל בפי הבריות, פתגם; ממלל ז׳

прибаю́кивать, —кать הנע ילד בעריסתו, ישן, שיר שירים לישן פ״י

приберега́ть, —бере́чь פ״י צפן, שמר, הסך || —ся הצפן, השמר, החכך

прибере́жный ת׳ שאצל שפת הי־, שעל שפת הי־

прибере́жье *см.* побере́жье

прибере́чь *см.* приберега́ть

прибивáтель *объявленій* ת׳ מַדְבִּיק מוֹדָעוֹת
прибивáть, —бúть || תָּקַע , חַזֵּק אֶל־
הִתָּקַע ся—|| הֻכֵּה || הִשְׁכִּב, הַרְבֵּץ פ״י
חַזֵּק דָּבָר *что гвоздями* —бúть .וכו׳
בְּמַסְמְרִים. —бúть *зарядъ въ ружьѣ*
נָתַן אֶת הַכַּדּוּר בָּרוֹבֶה. *Дождемъ* —би-
הַגְּשָׁמִים הִרְבִּיצוּ אֶת הֶעָפָר. *пыль* —ло
Вѣтромъ —бúло *судно къ берегу*
הָרוּחַ תָּקְעָה אֶת־הַסְּפִינָה אֶל־הַחוֹף
прибивнóй || מְחֻזָּק, תָּקוּעַ || שֶׁמֵּבִיא אֶל־הַחוֹף ||
מוּבָא אֶל־הַחוֹף ת׳
прибирáтель ז׳ מְטַהֵר, מְנַקֶּה, מְסַדֵּר (כלי הבית)
прибирáть, —брáть || נַקֵּה, טַהֵר, פַּנֵּה, סַדֵּר
נְקֵה , סַדֵּר || הִצָּפֵן ся—|| צָפֹן, גָּנוֹ פ״י
פַּנֵּה אֶת הַגָּנָז. —брáть *комнату*
גְּנוֹז־נָא הַחֶדֶר. —берúте *эти вещи*
אֶת הַחֲפָצִים הַלָּלוּ. —брáть *что къ*
своимъ рукамъ הַקְנֵה דָבָר לְעַצְמוֹ, קַדֵּשׁ
לְעַצְמוֹ. —*кого къ своимъ рукамъ*
כָּבֹשׁ אֶת־פ׳ תַּחַת יָדָיו. *Богъ его* —брáлъ
לָקַח אוֹתוֹ אֱלֹהִים
прибúть *см.* прибивáть || הַלְקֵה אֶת־פ׳
приблáживать — פ״ע הִתְהוֹלֵל מְעַט, הִשְׁתּוֹבֵב
приближáть, —лúзить פ״י הַקְרֵב, הַסְמֵךְ
||—ся הִתְקָרֵב , מַשְׁמֵשׁ וּבָא , קָרֹב
||—жáться *къ концу* קָרֹב אֶל קִצּוֹ
приближéніе קֵרוּב ז׳, נְגִישָׁה, גִּישָׁה, סְמִיכוּת,
הִתְקָרְבוּת נ׳
прибли́женность נ׳ קִרְבוּת
прибли́женный ת׳ מְקֹרָב. —ные קְרוֹבִים
приблизúтельность נ׳ קֵרוּב ז׳, אֻמְדוּת
приблизúтельный ת׳ מְאֻמָּד, מְשֹׁעָר
приблизúтельно דֶּרֶךְ אוּמְדָנָא, בְּאֹמֶד, לְעֵרֶךְ,
בְּעֵרֶךְ, בְּקֵרוּב ת״פ
прибли́зить *см.* приближáть
приободря́ть, —рúть חַזֵּק, אַמֵּץ, עוֹרֵר, זָרֵז,
—ся || יִדֵּי־פ׳, עוֹדֵד, אוֹשֵׁשׁ, הָעֵר רוּחַ־ פ״י
הִזְדָּרֵז, הִתְאוֹשֵׁשׁ, הִתְעוֹדֵד
прибóй נ׳ נְקִישָׁה, בּוֹכִית
прибóйна ז׳ מַדְבֵּק , קֶרֶשׁ מְחֻזָּק
прибóйникъ ז׳ מְסַדֵּר אוֹתִיּוֹת
прибóйный || מוּבָא, מוּצָף || הַמְשַׁמֵּשׁ לְהַדְבָּקָה
רוּחַ הַמֵּצִיף דְּבָרִים —*вѣтеръ* בְּרוּחַ ת׳.
אֶל הַחוֹף
приболóтный ת׳ הַסָּמוּךְ לְרֶקֶק
приболóтье ז׳ מָקוֹם סָמוּךְ לְרֶקֶק
приболтáть *см.* подболтáть
прибóлтка *см.* подбóлтка
прибóрка נ׳ נִקּוּי, פִּנּוּי ז׳, הֲבָאַת־סֵדֶר
прибóрникъ *см.* отмычка

прибóрчивость נ׳ אַהֲבַת־סְדָרִים
прибóрчивый ת׳ אוֹהֵב סֵדֶר
прибóръ ז׳ כְּלִי ז׳, מְכוֹנָה, מַעֲטָפָה נ׳, עֵרֶךְ ז׳,
מְכוֹנוֹת *Химическіе* —ры .מַעֲרָכָה נ׳
כְּלֵי מִטְבָּח *Кухонные* —ры .כִּימִיּוֹת.
Столъ на десять —ровъ שֻׁלְחָן
כֵּלִים לִשְׁתִיַּת תֵּה — *Чайный* .לַעֲשָׂרָה מְסֻבִּין
прибочéниваться *см.* подбочéниваться
прибрáсывать, —брóсить , הַשְׁלֵךְ , הַפֵּל
הָשְׁלֵךְ, זֹרֶק, הִזָּרֵק ся—|| זָרַק ת׳
прибрéжіе נ׳ — אֶרֶץ ,ז׳ גְּלִיל הַחוֹף
прибрéжный *см.* прибере́жный
прибрестú פ״ע הִתְנַהֵל בִּכְבֵדוּת וָבֹא
прибрóсить *см.* прибрáсывать
прибывáніе רִבּוּי ז׳, הִתְרַבּוּת , הִתּוֹסְפוּת ,
הִתְגַּדְּלוּת, הוֹסָפָה נ׳
прибывáть, —бы́ть בּוֹא || הִוָּסֵף, הִתּוֹסֵף,
Онъ —бы́лъ .הָלֹךְ וְגָדֵל, — וְהִתְרַבָּה פ״ע
изъ Москвы הוּא בָּא מִמּוֹסְקְבָה. *У не-*
го —было *много доходу* נִתְרַבּוּ
הַכְנָסוֹתָיו. *Вода въ рѣкѣ* —бывáетъ.
הַמַּיִם בַּנָּהָר הוֹלְכִים וּמִתְרַבִּים. *Народу*
—было מִסְפַּר־הָעָם נִתְרַבָּה
прибылóй ת׳ שֶׁנִּתְרַבָּה (מַיִם) || שֶׁבָּא
при́быль שָׂכָר, רֶוַח ז׳, רְוָחִים ז״ר || רִבּוּי ז׳,
בְּלֹא רְוָחִים —ли *Безъ* .הִתְרַבּוּת (הַמַּיִם) נ׳
при́быльный נוֹתֵן פְּרִי, שֶׁשְּׂכָרוֹ מְרֻבֶּה, מֵבִיא
וְרָוְחִים ת׳
при́быльно ת״פ בְּרֶוַח, בְּשָׂכָר יָפֶה. *Одному*
при́быльно, *другому неубыточно*
זֶה נֶהֱנֶה וְזֶה לֹא חָסֵר
при́быльца ז׳ רֶוַח קָטָן, שָׂכָר מוּעָט
прибы́тіе נ׳ בִּיאָה
прибы́токъ *см.* прибы́ль
прибы́точный *см.* при́быльный
прибѣгáть, —бѣ́гнуть פ״י , פָּנֹה אָחֹז בְּ..
—бѣ́гнуть *къ* .אֶל־ , חָסָה בְּצֵל־ פ״ע
силѣ אָחֹז בְּמַעֲשֵׂי־כְפִיָּה. *Я* —гáю *къ*
вамъ съ просьбой פּוֹנֶה אֲנִי אֵלֶיךָ
בְּבַקָּשָׁה. —бѣ́гнуть *къ Богу* חָסֹה
בְּצֵל הַשֵּׁם
прибѣгáть, —бѣжáть פ״ע מַהֵר אֶל־, רוּץ־
прибѣ́жище ז׳ מִקְלָט, מִפְלָט, מָנוֹס, מַחֲסֶה
прибѣ́ливать, —лúть פ״י הַלְבֵּן בְּיוֹתֵר
||—ся הַלְבֵּן עַצְמוֹ
привáда ז׳ פִּתָּיוֹן
привáживать, —вáдить (*къ чему*)
הַרְגֵּל לַמֵּד, חַנֵּךְ || בַּלֵּם, הַבְלֵם, הַכְנֵעַ פ״י
||—ся || הִבָּלֵם הִתְרַגֵּל, לָמֹד, חָנֹךְ
привáливать, —лúть || גָּלֹל אֶל־, גַּלְגֵּל־

הַפֵּל, הַטֵּל || קָרַב פ״י, הִתְאַסֵּף בֶּהָמוֹן,
—лить —ся || הִגָּלֵל, הוּטַל || נָהַר – פ״ע
камень къ двери הַפֶּתַח. גָּלֵל אֶבֶן אֶל
Барка —валила къ берегу הַצַּנְדָּל
קָרַב אֶל הַחוֹף. На площадь —лило
много народу הָמוֹן עָם הִתְאַסֵּף עַל הַכִּכָּר

привáлъ הִתְקָרְבוּת, גִּישָׁה, קְרִיבָה (שֶׁל אֳנִיּוֹת אֶל היבשה) || הַגָּשָׁה נ׳, גָּבוּב || מָנוֹחַ ז׳, מְנוּחָה, נְפִישָׁה, שְׁבִיתָה נ׳

привáльное שְׂכַר־קְרִיבָה ז׳

привáривать, —рить הוֹסֵף לְבַשֵּׁל עוֹד || הַשְׁל, הָוַשׁ פ״י

привáрина אֶבֶן־טִפּוֹת (הבאה מחמת בשול) נ׳

приварить *см.* приваривать

привáрка הַשְׁלָה נ׳

привáрный תַּבְשִׁיל הַנּוֹסָף ז׳ || הָשׁוּל ת׳

привáрокъ *см.* привáръ

привáрочный *см.* привáрный

привáръ תַּבְשִׁיל הַנּוֹסָף ז׳

привáтный פְּרָטִי ת׳

привáтъ-доцéнтъ פְּרִיבַט־דּוֹצֶנְט ז׳

приведéніе הַמְשָׁכָה, הֲבָאָה נ׳

привезти́, привéзть *см.* привози́ть

привере́дливый הַפַּכְפְּכָן, בַּעַל־שִׁגָּעוֹן; תַּאֲוָה, – תְּבִיעָה ת׳

приверéдничать הִתְנַהֵג בְּשִׁגָּעוֹן, הָיָה בַּעַל־תַּאֲוָה פ״ע

привéрженецъ מַעֲרִיץ, חָסִיד, מְקֹרָב ז׳

привéрженность כְּרִיכוּת אַחֲרֵי־, דְּבִיקוּת בְּ.. נ׳

привéрженный (*къ чему*) דָּבוּק בְּפ׳, מָסוּר לְפ׳, כָּרוּךְ אַחֲרֵי ת׳

привёртный הַמְשַׁמֵּשׁ לִבְרִיגָה – לִבְרִיגַת ת׳

привёртывать *и* —вéрчивать, привертѣть *и* —вернýть בָּרֹם הֵיטֵב, בָּרֹג־ פ״י || —ся הִבָּרֵם, הִבָּרֵג

привести́ *и* привéсть *см.* приводи́ть

прививáльный הַמְשַׁמֵּשׁ לְהַבְרָכָה, —ножикъ סַכִּין שֶׁל הַרְכָּבָה —לְהַרְכָּבָה ת׳

прививáльщикъ מַבְרִיךְ, מַרְכִּיב ז׳

прививáніе הַבְרָכָה, הַרְכָּבָה || הַדְבָּקַת־אֲבַעְבּוּעוֹת נ׳

прививáтель *см.* прививáльщикъ

прививáть, —ви́ть הַקְלֵעַ אֶל־ || הַבְרֵךְ, הַרְכֵּב (אילנות) || הַדְבֵּק אֲבַעְבּוּעוֹת פ״י —ся || —вить *оспу* הַקְלֵעַ || הָרְכַּב, הָדְבַּק הַרְכֵּב אֲבַעְבּוּעוֹת

приви́вка *см.* прививáніе

прививнóй קָלוּעַ || מֻרְכָּב, מֻבְרָךְ, מֻדְבָּק ת׳

приви́вокъ שָׁתִיל, יוֹנֵק, אִילָן מֻרְכָּב ז׳

приви́вочный *см.* прививáльный

привидѣ́ніе חֲזוֹן לַיְלָה, גִּלּוּי, חֲלוֹם ז׳, הוֹפָעָה נ׳

привидѣ́ться רָאֹה בַּחֲלוֹם פ״ע. *Мнѣ* —дѣлось *во снѣ* רָאִיתִי בַּחֲלוֹם, בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה. . .

привилегирóванный בַּעַל־זְכֻיּוֹת מְיוּחָדוֹת ת׳

привилéгія פְּרִיבִילֶגְיוֹן, ז׳, פְּרִיבִילֶגְיָא נ׳ (זכות מיוחדת)

приви́нчивать, —винти́ть בָּרֹג אֶל־, הַבְרֵם אֶל־, הַבְרֵג – פ״י —ся || בָּרֹם

привирáть, —врáть שַׁקֵּר, כַּזֵּב, גַּזֵּם פ״י || —ся הִתְכַּזֵּב

приви́тіе *см.* прививáніе

приви́ть *см.* прививáть

привлекáтельность לְבּוּב, קֶסֶם, רוּחַ־חֵן, כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ, הוּט שֶׁל חֵן ז׳

привлекáтельный מוֹשֵׁךְ, בַּעַל־חֵן, מָלֵא חֵן, מַקְסִים, מְלַבֵּב ת׳. —ная *сила магнита* כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ שֶׁל אֶבֶן הַשּׁוֹאֶבֶת. —ная *женщина* אִשָּׁה בַּעֲלַת־חֵן, – מַקְסֶמֶת, – מְלַבֶּבֶת

привлекáть, —влéчь מְשֹׁךְ, לָקֹחַ לֵב, לַבֵּב, הַלְקֵחַ, הַמְשֵׁךְ אַחֲרֵי־ || הַקְסֵם פ״י —ся

приводи́ть, привести́, привéсть הָבֵא אֶל־ הוֹלֵךְ, נַהֵל – || גָּרֹם, הָבֵא לִידֵי־ פ״י הוּבָא || הִגָּרֵם, בּוֹא לִידֵי || עָלֹה בְּיַד־. —ся —водите *ко мнѣ вашего сына* הָבֵא אֵלַי אֶת בִּנְךָ. —вести *къ погибели* הָבֵא לִידֵי אָבְדוֹן, גָּרֹם לְמַפָּלָה. —сти *дѣло къ концу* הָבֵא אֶת הָעִנְיָן לִידֵי גְמָר. —сти *въ извѣстность* הוֹדֵעַ, פַּרְסֵם. —сти *въ ужасъ* הַחֲרֵד, הָבֵא לִידֵי הִשְׁתּוֹמְמוּת. —*кого въ восторгъ* הָבֵא לִידֵי הִתְפַּעֲלוּת. —*дроби къ одному знаменателю* הָבֵא שְׁבָרִים לִידֵי מְכַנֶּה אֶחָד. —*къ присягѣ* הַשְׁבֵּעַ. —*что въ свое оправданіе* הָבֵא רְאָיָה לְהִתְנַצְּלוּתוֹ. *Я* —вожý *здѣсь его слова* הִנְנִי מֵבִיא כָּאן אֶת דְּבָרָיו. *Не* —вёлъ *намъ Богъ увидѣться* לֹא אִסְתַּיְעָא מִלְּתָא שֶׁנִּתְרָאֶה פָּנִים. *Не* —веди́ *Богъ* חַס וְשָׁלוֹם, רַחֲמָנָא לִצְּלַן. *Мнѣ не* —лось *побывать въ Парижѣ* לֹא עָלְתָה בְּיָדִי לָסוּר אֶת פָּרִיז, – לִהְיוֹת בְּפָרִיז

привóдка רְשִׁימָה, דִּפְתְּקָא נ׳

привóдный מוּבָא – אֶל ת׳

привóдчикъ מֵבִיא ז׳

привóдъ הֲבָאָה נ׳ || אֲבַק־שְׂרֵפָה ז׳

привози́ть, -везти́ *и* -вéзть הָבֵא (*кого*) אֶת־פ׳ (בַּעֲגָלָה) || —ся (*что*) הָבֵא

הוּבָא. *Онъ* —вёзъ *меня домой* הֱבִיאַנִי הַבַּיְתָה. —*товары сухимъ путемъ* הֵבָא סְחוֹרָה בְּדֶרֶךְ הַיַּבָּשָׁה. *Курьеръ* —вёзъ *хорошія извѣстія* הָרָץ הֵבִיא בְּשׂוּרוֹת טוֹבוֹת

привóзный ת׳ הַבָּא מִחוּץ לָאָרֶץ ‖ מוּבָא

привóзъ ג׳ הוּבָלָה, הֲבָאָה

приволáкивать, —волочи́ть и —волóчь פ״י מָשֹׁךְ — גָּרֹר אֶל׳, סָחֹב׳ ‖—ся הִסָּחֵב, הִסְתַּחֵב, הִמָּשֵׁךְ, הִגָּרֵר

привóлье ז׳, הַרְוָחָה נ׳; הַיּוֹם שֶׁל כַּר נִרְחָב הַרְחָבָה ז״ר

привóльно ת״פ בְּהַרְחָבָה, כְּמוֹ שֶׁלִּבּוֹ חָפֵץ

привóльный ת׳ רְחַב־יָדַיִם, נִרְחָב, מְרֻוָּח

привора́живать, —ворожи́ть מָשֹׁךְ הַלֵּב — בְּכִשָּׁפִים ‖—ся (בְּכִשָּׁפִים) בִּקְסָמִים, לַכֵּד בְּכִשָּׁפִים; הִתְעַסֵּק בְּמַעֲשֵׂי־כְשָׁפִים

привора́чивать, —вороти́ть פ״י הַטֵּה אֶל־, הָפֹךְ־, הַפֵּךְ —

приворóтный שֶׁל יַד־הַשַּׁעַר ‖ כִּשְׁפִי, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כֹּחַ טֶמֶיר ת׳. —*корень* עִיקְרֵי־נִבְעָה — בִּשְׁפִים

привра́тникъ ז׳ שׁוֹמֵר הַשַּׁעַר, שׁוֹעֵר, דַּרְבוֹן

привра́ть *см.* привира́ть

привстава́ть, -вста́ть פ״ע הַתְחֵל קוּם מִמְּקוֹמוֹ

привыка́ть, —вы́кнуть (*къ чему*) הִסְכֵּן לִדְבַר־מָה, הִתְרַגֵּל פ״ע

привы́клый ת׳ עָלוּל, רָגִיל, מְרֻגָּל

привы́чка הֶרְגֵּל ז׳, רְגִילוּת, דַּיְשָׁה, הַשְׁגָּחָה, וֶסֶת, סְגֻלָּה נ׳

привы́чливый ת׳ — נוֹחַ לְהִתְרַגֵּל, מַכְשֵׁר

привы́чный לָמוּד, עָלוּל, רָגִיל, מֻרְגָּל, שֶׁדַּרְכּוֹ בְּכָךְ; הֶרְגֵּלִי ת׳

привѣва́ть, —вѣ́ять פ״י הַשֵּׁב אֶל־

привѣ́са ז׳ כַּרְכָּן, טַרְחָן

привѣ́сить *см.* привѣ́шивать

привѣ́ска *см.* привѣ́са

привѣ́съ נ׳ הַכְרָעָה (בְּמִשְׁקָל)

привѣ́тливо בְּרָצוֹן, בְּכָבוֹד, בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת ת״פ

привѣ́тливость שֶׁל הַסְבָּרַת־פָּנִים נ׳, אוֹתוֹת רָצוֹן, פָּנִים יָפוֹת נ״ר

привѣ́тливый בַּעַל־נִמּוּס, מְכַבֵּד אֶת־הַבְּרִיּוֹת, אָדִיב ת׳

привѣ́тный בַּעַל נִמּוּס, אָדִיב ת׳

привѣ́тственный. —ная *рѣчь* נְאוּם שֶׁל קַבָּלַת פָּנִים ת׳

привѣ́тствіе נְתִינַת שָׁלוֹם, בִּרְכַּת שָׁלוֹם נ׳

привѣ́тство *см.* привѣ́тствіе

привѣ́тствователь ז׳ מְקַבֵּל פָּנִים

привѣ́тствовать פ״י נָתֹן שָׁלוֹם

привѣ́тъ נ׳ פְּרִיסַת שָׁלוֹם, דְּרִישַׁת שָׁלוֹם

привѣ́шивать, —вѣ́сить תָּלֹה עַל־, תְּלֹה ב... קָשֹׁר בְּ..., קָשֹׁר עַל־ ‖ שָׁקֹל בְּהַכְרָעָה פ״י ‖—ся הִתָּלֵה; הִקָּשֵׁר ‖ הִשָּׁקֵל בְּהַכְרָעָה

привѣ́ять *см.* привѣва́ть

привяда́ть, привя́нуть *см.* увяда́ть

привя́занность נ׳ דְּבֵקוּת, הִתְדַּבְּקוּת, הִתְקַשְּׁרוּת

привя́занный ת׳ דָּבֵק, דָּבוּק, קָשׁוּר

привяза́ть *см.* привя́зывать

привя́зка ז׳ חֶבֶל, פְּתִיל ‖ קְשִׁירָה ‖ תִּקְוָה ‖ תּוֹאֲנָה, עֲלִילָה נ׳

привязнóй ת׳ קָשׁוּר, אָסוּר, מְרֻתָּק

привя́зчивость נ׳ קַטְנוּת, קַנְתְּרָנוּת, גַּרְגְּנוּת

привя́зчивый ת׳ קַטְנָן, קַנְתְּרָן, גַּרְגְּן

привя́зывать, —вяза́ть ‖ קָשֹׁר, אָסֹר, רַתֵּק ‖—ся הִדָּבֵק, חַזֵּק ‖ הִדָּבֵק (אֶל עַצְמוֹ) פ״י ‖ הִקָּשֵׁר הֵאָסֵר רַתֵּק ‖ הִדָּבֵק (*къ кому*) ‖—ся פָּצֹר, הַפְצֵר, אַלֵּץ, הָצֵק (*къ каждому слову*) — נַקֵּר בִּדְבָרִים, חַטֵּט

при́вязь נ׳ חֶבֶל, עֲבוֹת, שַׁרְשׁוּר ז׳, מוֹסֵרָה, רְצוּעָה

привя́нуть *см.* увя́нуть

пригара́ть *см.* пригора́ть

прига́рки ז״ר שְׁיָרִים מֻקְדָּחִים

прига́ркивать, —кнуть קָרֹא בְּגָרוֹן, צְוֹחַ בְּקוֹל פ״ע

прига́рный ת׳ מַעֲלֶה רֵיחַ שֶׁל הַקְדָּחָה

при́гарь ז׳ רֵיחַ שֶׁל הַקְדָּחָה

пригва́зживать и пригвожда́ть, пригвозди́ть פ״י חַזֵּק בְּמַסְמְרִים אֶל־, סַמֵּר ‖—ся חֻזַּק בְּמַסְמְרִים, סֻמַּר

пригвожде́ніе ז׳ חִזּוּק בְּמַסְמְרִים

пригвозди́ть *см.* пригва́зживать

пригиба́ть, —гну́ть פ״י הַטֵּה, כָּפֹף, עַקֵּם ‖—ся הִנָּטָה, הִכָּפֵף, הִרְכִּין עַצְמוֹ

пригла́живать, —гла́дить שַׁוֵּה פְּנֵי־, שַׁוֵּה, הַחֲלֵק —, יַשֵּׁר — פ״י ‖—ся הַחֲלֵק

пригласи́тель и приглаша́тель מְזַמֵּן, מוֹזְמִין ז׳

пригласи́тельный ת׳ שֶׁל זִמּוּן, שֶׁל הַזְמָנָה

приглаша́ть, —гласи́ть זַמֵּן, הַזְמֵן, קָרֹא אֶל־ פ״י

приглаше́ніе ז׳ זִמּוּן, הַזְמָנָה נ׳

приглу́бый ת׳ עָמֹק לְמַדַּי

при́глухъ ז׳ חֵרֵשׁ קְצַת

пригля́дка נ׳ צְפִיָּה, סְקִירָה, הִסְתַּכְּלוּת

пригля́дный נֶחְמָד, נָעִים, רָצוּי, יָפֶה, יְפֵה־מַרְאֶה ת׳

пригля́дчивый הַנּוֹחַ לִדְמָאס, מוּקְצֶה מַחֲמַת־מֵאוּס ת׳

пригля́дывать, —глядѣ́ть *см.* присма́тривать

пригляну́ться שָׁפֹר עַל־, מָצֹא חֵן בְּעֵינֵי־ פ״ע

пригна́ть *см.* пригоня́ть

пригнета́ть, —нести́ סָנֹק פ״י ‖ —ся סָנֹק, הִסְתַּנֵּק

пригнете́нiе סִנּוּק ז׳

пригну́ть *см.* пригиба́ть

пригну́шивать קֹצֶת פ״י (בעד הנחירים) גַּנֵּן (דַּבֵּר בעד הנחירים)

пригова́ривать (דברים) פ״י הוֹכֵחַ

пригова́ривать, —вори́ть פָּסֹק, גָּזֹר, הוֹצֵא גְּזַר־דִּין, פְּסַק־דִּין, דּוֹן לְ.. ‖ שַׁכֵּר פ״י הַדּוֹן לְ.. ‖ —ся הִשָּׁכֵר ‖

приговóрка דִּבּוּר, מִמַּלֵּל ז׳

приговóръ מִשְׁפָּט, פְּסַק־דִּין, גְּזַר־דִּין ‖ פֶּסֶק ז׳, הַחְלָטָה נ׳. *Постановить*— עָשֹׂה הַחְלָטָה. *Смертный*— מִשְׁפַּט־מָוֶת. —*присяжныхъ* פְּסַק־הַמּוּשְׁבָּעִים. *Общественный*— הַחְלָטַת־הַקָּהָל (שֶׁל אִכָּרִים) ‖ מִשְׁפַּט הַחֶבְרָה

приго́да טוּב ז׳, כִּשְׁרוֹן, תּוֹעֶלֶת נ׳

пригоди́ться הוֹעֵל, כָּשֹׁר פ״ע. *Все можетъ*— אֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ עֵצָה וְאֵין לְךָ דָבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם

приго́дникъ אָדָם מוֹעִיל ז׳

приго́дно לְהוֹעִיל ת״פ

приго́дность *см.* приго́да

приго́дный מוֹעִיל, כָּשֵׁר, יָפֶה, טוֹב ת׳

пригожа́йка אִשָּׁה יָפָה, נָאָה נ׳

приго́же נָאוֶה, יָאֶה, יָפֶה ת״פ

приго́женькiй *см.* приго́жiй

приго́жество *см.* пригоже́сть

приго́жесть פָּנִים יָפוֹת ת׳

приго́жiй יָפֶה, נָאֶה, יָאֶה ת׳

приго́жство *см.* приго́жесть

пригoлóвокъ מְרַאֲשׁוֹת ז׳

при́голодь. *Съ* —дью שָׂבֵעַ לְמֶחֱצָה ת״פ

приголу́бливать, —лу́бить לַטֵּף, לִטֵּף פ״י

приго́нка רִפְסוֹד (העצים) ז׳ ‖ נְהִיגַת־הָעֵדֶר אֶל־, הֲבָאַת — ‖ הַיְשָׁרָה אֶל־, הַתְאָמָה (שֶׁל מַלְבּוּשׁ) נ׳

приго́нный (עדר) אָסוּף, נָהוּג אֶל־ ‖ מְרֻפְסָד (מעצים) ת׳

приго́нъ *см.* приго́нка

пригоня́ть, —гна́ть נָהֹג אֶל־, אָסֹף, הָבֵא— הוֹבֵל —, הָעֵז — ‖ הַיְשֵׁר —, הַתְאֵם — ‖ אָסֹף, הִנָּהֵג אֶל־, —ся ‖ חָמֹר, צָבֹר ‖ רַפְסֵד פ״י הַתְאֵם — ‖ הֵאָסֵף —. —гна́ть *скотъ съ поля* הָעֵז הַמִּקְנֶה מִן הַשָּׂדֶה. —*раму къ окну* הַתְאֵם הַמִּסְגֶּרֶת אֶל הַחַלּוֹן. —гна́ть *много дѣлъ къ концу года* צָבֹר עֲסָקִים הַרְבֵּה לְסוֹף הַשָּׁנָה.

—*дрова по рѣкѣ* רַפְסֵד עֵצִים בַּנָּהָר

пригора́живать, —роди́ть כָּפֹת אֶל־, שׂוֹךְ, הַסְפֵּח, —ся ‖ גָּדֹר נַקְרְקַע ‖ זָרֹעַ פ״י הַסּוֹךְ, הִגָּדֵר

пригора́ть, —горѣ́ть קָדֹחַ, הִצָּרֵב פ״י

пригоро́дка קֻנְקַע זָרוּעַ ז׳ ‖ מְחִיצָה נ׳

при́городный שֶׁסָּמוּךְ לָעִיר ת׳

при́городъ, при́городокъ פַּרְבָּר, פַּרְוָר ז׳; עֲיָרָה נ׳

при́горокъ, —го́рочекъ גַּבְשׁוּשׁ, גַּב, גֶּבַע, שְׁפִי ז׳, גִּבְעָה, בָּמָה נ׳

при́горшня חֹפֶן, קֹמֶץ ז׳. *Полная*— *орѣховъ* קֹמֶץ מְלֵא אֱגוֹזִים. *Пить изъ —ней* לָקֹק בְּיָדוֹ אֶל פִּיהוּ

пригорѣ́лый נִצְרַב קְצָת, מוּקְדָּה —, נֶחֱר— ת׳

пригорѣ́ть *см* пригора́ть

пригорю́ниваться, —рю́ниться הוֹרֵד רֹאשׁ פ״י, הִתְעַצֵּב פ״ע

пригота́вливать *см.* приготовля́ть

приготови́тельный מֵכִין, מְעַתֵּד ת׳. —*классъ* מְכִינָה

приготовле́нiе הִתְעַתְּדוּת, הֲכָנָה, הַזְמָנָה, עֲשִׂיָּה נ׳. —*къ смерти* הִתְעַתְּדוּת הֲכָנַת לִפְטִירָה. —*кушанья* (עֲשִׂיַּת) מְזוֹנוֹת. —*полотна* עֲשִׂיַּת־בַּד. *Военныя* —нiя הֲכָנוֹת־מִלְחָמָה. *Играть (по нотамъ) безъ* —нiя נַגֵּן בְּלִי הֲכָנוֹת

приготовля́ть, —то́вить עַתֵּד, הָכֵן, עָשֹׂה, הִתְעַתֵּד, הִכּוֹן, הָכֵן עַצְמוֹ, —ся ‖ עָרֹךְ, תַּקֵּן פ״י עָשֹׂה הֲכָנוֹת, הֵעָשֵׂה. —то́вить *больного къ смерти* עַתֵּד אֶת הַחוֹלֶה לִפְטִירָה. —*кушанья* עָשֹׂה מְזוֹנוֹת. —то́вить *обѣдъ* תַּקֵּן פַּת־שַׁחֲרִית. *Изъ льна —товля́ютъ полотно* עוֹשִׂים מִפִּשְׁתָּה בַּד. —то́виться *къ смерти* הִכּוֹן לִקְרַאת הַמָּוֶת. —ся *къ уроку* הָכֵן עַצְמוֹ לְשִׁיעוּר. —ся *къ отъѣзду* עָשֹׂה הֲכָנוֹת לִנְסִיעָה. —ся *къ сраженiю* הָכֵן עַצְמוֹ לְמִלְחָמָה. *Я* —то́вился *отвѣчать, но мнѣ не дали говорить* הִתְקַנְתִּי עַצְמִי לִתְשׁוּבָה אֶלָּא שֶׁלֹּא נְתָנוּנִי לְדַבֵּר. *На этой фабрикѣ* —вля́ются *полотна* בְּפַבְּרִיקָא זוֹ עוֹשִׂים בַּד

пригреба́ть, —грести́ גָּרֹף עוֹד ‖ חָתֹר אֶל־ פ״י

пригре́зиться חָלֹם, הֵרָאֵה בַּחֲלוֹם פ״י. *Мнѣ —зи́лось* חָלַמְתִּי, נִרְאָה לִי בַּחֲלוֹם

пригро́бный *см.* надгро́бный

пригрози́ть (*кому*) אַיֵּם עַל־פִּי, קְצָת, יָרֵא־ פ״י

пригрѣва́ть, —грѣ́ть חַמֵּם, הָחֵם פ״י

пригу́льный *скотъ* בְּהֵמָה מֵעֵדֶר אַחֵר ת׳

придава́ть, —да́ть הוֹסֵף || הוֹסֵף רוּחַ, הִתְוַסֵּף עַל־ פ״י || —ся אַמֵּץ לֵב || יֻחַס לְ.. וכו׳. —да́ть *нѣсколько рублей къ условленной цѣнѣ* הוֹסֵף רוּבָּלִים אֲחֵרִים עַל הַמֶּקַח הַמּוּתְנֶה. —да́ть *духу* אַמֵּץ לֵב. *Я не* —даю́ *этому особеннаго значенія* אֵינִי מְיַחֵס לָכָךְ אֵינֶה עֵרֶךְ מְיֻחָד

прида́вливать, —дави́ть לָחֹץ אֶל־, הָעֵק, הַלְחֵץ, הַכְבֵּשׁ —ся || כָּבֹשׁ פ״י

прида́ное נְדָן ז׳, נְדוּנְיָא נ׳

прида́токъ, —точекъ הוֹסָפָה, תּוֹסֶפֶת נ׳

прида́точный מוּסָף, נוֹסָף ת׳

прида́ча נ׳ הוֹסָפָה, תּוֹסֶפֶת. *Сколько вы даете въ* —чу? בְּכַמָּה אַתָּה נוֹתֵן בְּתוֹר הוֹסָפָה? *На* —чу חוּץ מִזֶּה, נוֹסָף עַל זֶה

приде́ріе *см.* предве́ріе

придве́рникъ שׁוֹעֵר ז׳

придве́рный שֶׁאֵצֶל הַדֶּלֶת ת׳

придвига́ть, —дви́гивать *и* —дви́нуть הַקְרֵב, הַגֵּשׁ, הַסֵּעַ אֶל־, הַעְתֵּק – פ״י || —ся הָלֹךְ וְקָרוֹב אֶל || הִקָּרֵב, הִנָּגֵשׁ

придво́рный ז׳ שֶׁבֶּחָצֵר, שֶׁל הֶחָצֵר ת׳ || חַצְרָנִי

приде́ргивать, —дёрнуть מָשֹׁךְ בְּ.. מְשֹׁךְ אֶל עַצְמוֹ פ״י

приде́рживать, —держа́ть אָחֹז, הַחֲזֵק, עָצֹר פ״י || *см.* издёрживать || —ся אָחֹז לְצַד־, אָחֹז בְּ... הָלֹךְ־, הַחֲזֵק־, הִתְמַכֵּר לְ.. —держа́ть *лошадь* עָצֹר בְּעַד הַסּוּס. —*свой языкъ* שָׁמֹר לְשׁוֹנוֹ. —ться *за перила* אָחֹז בְּגוּזְדְּרִית. —ться *системы* – הָלֹךְ בְּשִׁטָּה, הַחֲזֵק. —ться *своихъ правилъ* הַחֲזֵק בְּמִדּוֹתָיו. —ться *къ вѣтру* אָחֹז לְצַד שֶׁל עַצְמוֹ. —ться *чарочки* הִתְמַכֵּר לְשִׁכְרוּת. הָרוּחַ רְדֹף שֵׁכָר

придира́ться, —дра́ться (*къ кому, къ чему*) חַכֵּךְ אֶת־, הַעֲלִל, בַּקֵּשׁ תּוֹאֲנָה, הִתְאַנָּה, בַּקֵּשׁ בִּלְבּוּל פ״י

приди́рка בִּלְבּוּל ז׳, תּוֹאֲנָה, עֲלִילָה נ׳

приди́рчивость הַכְבָּנוּת, בַּקָּשַׁת תּוֹאֲנָה, – בִּלְבּוּל נ׳

приди́рчивый חַכְכָן, בַּעַל־בִּלְבּוּל, מִתְאַנֶּה ז׳

приди́рщикъ נוֹקְרָן, נִרְגָּן, מְבַקֵּשׁ תּוֹאֲנוֹת, – בִּלְבּוּלִים ז׳

придоро́жникъ דַּרְבּוֹן (מין עשב) ז׳

придоро́жный שֶׁעַל יַד הַדֶּרֶךְ ת׳. —ная *иголка* אָטָד

придра́ться *см.* придира́ться

придти́ *см.* приходи́ть

придува́ть, —дуть הָפֵחַ אֶל־, נָשֹׁב – (מהרוח) פ״י

приду́мывать, —мать מְצֹא (בְּמַחְשָׁבָה), הַמְצֵא, הַמְצֵא פ״י || —ся הִמָּצֵא. —мать *машину* הַמְצֵא מְכוֹנָה

при́дурь שִׁגָּעוֹן ז׳, דַּעַת עֲכוּרָה (לא צלולה), קְצָת, – מְטֹרֶפֶת – נ׳

приду́ть *см.* придува́ть

придуши́ть *см.* задуши́ть

придыха́ніе נְשִׁימָה קַלָּה נ׳

придыха́тельный נְשִׁימָאִי ת׳. —льная *буква* אוֹת נְשִׁימָאִית נ׳

придыха́ть בַּטֵּא בִּנְשִׁימָה, הַתֵּז פ״י

придѣва́ть, —дѣть אָחֹז בְּ.., תָּלֹה־, תְּלֵה־, הַתְלֵה בְּ.., הַדְבֵּק – פ״י || —ся הִדָּבֵק –

придѣ́лать עָשׂה כְּלִי־, גָּמֹר־, סַיֵּם – פ״י || *см.* придѣ́лывать

придѣ́лка תִּקּוּן לְ... עֲשִׂיָּה || דָּבָר עָשׂוּי לְ.. ז׳

придѣ́лъ לִשְׁכַּת־הַמִּזְבֵּחַ נ׳

придѣ́лывать, —дѣ́лать עָשֹׂה לְ... תַּקֵּן – ת׳ || —ся הֵעָשֵׂה לְ... תֻּקַּן –

придѣ́льный שֶׁל לִשְׁכַּת־הַמִּזְבֵּחַ נ׳

придѣ́ть *см.* придѣва́ть

прижа́ривать, —жа́рить צְלֹה עוֹד פ״י || —ся הִצָּלֵה עוֹד

прижа́ть *см.* прижима́ть

прижа́ть *см.* прижина́ть

приже́чь *см.* прижига́ть

прижива́лка סָמוּךְ עַל שֻׁלְחַן־אֲחֵרִים, מְלַחֵךְ־פִּנְכָּס, בַּר־מְהַם־תַּנּוּר ז׳

прижива́ть, —жи́ть הוֹלֵד (בנים) פ״י

прижига́ніе קִעְקוּעַ ז׳, צְרִיבָה || הַקְדָּחָה נ׳

прижига́ть, —же́чь קַעְקַע, צָרֹב || הַקְדֵּחַ פ״י || —ся הִתְקַעְקֵעַ, הִצָּרֵב || הֻקְדַּח

прижи́гъ כְּוִיָּה, צָרֶבֶת ת׳

прижи́ливать, —жи́лить *см.* зажи́ливать

прижима́ть, —жа́ть לָחֹץ אֶל־ || דָּחֹק, הַדְחֵק, הַלְחֵץ, הֵצֵק, הָצֵר || רָדֹף פ״י || —ся הִדָּחֵק, הִלָּחֵץ || (*къ кому*) הִתְרַפֵּק עַל־פִּי || (*деньгами*) קַמֵּץ. *Непріятеля* —жа́ли *къ рѣкѣ* הָאוֹיֵב נִדְחָה אֶל הַנָּהָר

прижи́мистый מְקַמֵּץ ת׳

прижи́мка דֹּחַק, לַחַץ, חָמָס ז׳, עֲקִיפִין ז״ר

прижи́мчивый בַּעַל־בִּלְבּוּלִים, אוֹהֵב לָבוֹא בַּעֲלִילָה ת׳

прижи́мщикъ נוֹגֵשׂ, לוֹחֵץ, רוֹדֵף, בָּא בַּעֲקִיפִין, מְבַקֵּשׁ תּוֹאֲנָה ז׳

прижи́мъ לַחֲצָן (מין כלי מנתחים) ז׳

прижина́ть, прижа́ть קָצֹר עוֹד, הוֹסֵף

прижи́ть *см.* прижива́ть לִקְצֹר פ"ין

прижму́ривать, —му́рить *и* —му́риться עָצַם עֵינָיו מְעַט פ"י

призаду́мываться, —ду́маться הִתְעַמֵּק בְּמַחֲשָׁבוֹת פ"ע

призасо́хнуть — יָבֵשׁ מְעַט, קָמֵל

призати́хнуть קָם לִדְמָמָה לְאַט לְאַט, נוֹחַ מִזַּעְפּוֹ —, שָׁכַךְ — פ"ע

призва́ніе ז׳ תַּפְקִיד, כִּשְׁרוֹן ז׳. *Я чувствую къ этому—* חָשׁ אֲנִי בִּי כִּשְׁרוֹן לַדָּבָר הַזֶּה

призва́ть *см.* призыва́ть

призе́мистый ת׳ שָׁפָל, נָמוּךְ; בַּעַל קוֹמָה קְטַנָּה

призира́тель ז׳ מַשְׁגִּיחַ, מְכַלְכֵּל

призира́ть *и* —зрѣва́ть, призри́ть *и* призрѣ́ть דָּאַג לְפ׳, כִּלְכֵּל פ"י || הִבִּיט מִמָּרוֹם פ"ע

при́зма פְּרִיזְמָא, זְכוּכִית מְשֻׁלֶּשֶׁת (בַּעֲלַת שָׁלֹשׁ מִגְבָּלוֹת) נ׳

призмати́ческій ת׳ פְּרִיזְמָאִי, שֶׁל פְּרִיזְמָא

признава́ть, —зна́ть || דִּבֵּר —עַצְמוֹ (*себя чѣмъ*) הֶחְשִׁיב עַצְמוֹ לְ.., הֶחֱזִיק עַצְמוֹ — הוֹדָה עַל, (*въ чемъ*) —ся —|| הִכִּיר עַצְמוֹ— פ"י הִתְוַדָּה || הִכִּיר. —зна́ть *кого наслѣдникомъ* הִכִּיר אֶת־פ׳ לְיוֹרֵשׁ. *Мы —зна́ли за благо сдѣлать..* חָשַׁבְנוּ לְטוֹבַת.. נְתִיבֵנוּ לַעֲשׂוֹת. —зна́ю *полезнымъ предложить вамъ* אֶחְשֹׁב לְתוֹעֶלֶת.. לְהַצִּיעַ לְפָנֶיךָ. *Я его не* —зна́лъ אֲנִי לֹא הִכַּרְתִּי אוֹתוֹ. —зна́ть *себя побѣжденнымъ* הִכִּיר עַצְמוֹ לִמְנֻצָּח. —зна́ться *въ своемъ преступленіи* הוֹדָה עַל עֲוֹנוֹ. —ся *въ любви* גִּלָּה דַעְתּוֹ. —зна́йтесь, *вамъ хочется еще потанцовать* תֵּן תּוֹדָה הֲלֹא שֶׁאוֹתְךָ הוּא תַּחְפֹּץ לִרְקֹד עוֹד מְעַט

при́знакъ ז׳ אוֹת, סִימָן. —*прекрасной души* סִימָן שֶׁל נֶפֶשׁ יָפָה. *Это —здоровья* דָּבָר זֶה סִימָן הוּא לִבְרִיאוּת. —ки *болѣзни* סִימָנֵי הַמַּחֲלָה. *Особенные* —ки *этого растенія* סִימָנָיו הַמְּיֻחָדִים שֶׁל צֶמַח זֶה. *Это дурной* — סִימָן בִּישׁ הוּא

призна́ніе נ׳ הַכָּרָה || תּוֹדָה, הוֹדָאָה. —*въ любви* הַבָּעַת אַהֲבָה, גִּלּוּי —

призна́тельность הַכָּרַת־תּוֹדָה, —טוֹבָה, תְּשׁוּאוֹת־חֵן ז׳

призна́тельный ת׳ מַכִּיר טוֹבָה, מַחֲזִיק — ת׳

призна́ть *см.* признава́ть

призово́й ת׳ פְּרָסִי

призо́ръ ז׳ הַשְׁגָּחָה

при́зракъ ז׳ דִּמְיוֹן כּוֹזֵב, —מַתְעֶה, חָזוֹן שָׁוְא ז׳ —ки *воображенія* צִיּוּרֵי־הַדִּמְיוֹן. — *счастья* צִיּוּר דִּמְיוֹנִי שֶׁל אֹשֶׁר

при́зрачный ת׳ דִּמְיוֹנִי

при́зрить *и* призрѣва́ть *см.* призира́ть

призрѣ́ніе נ׳ הַשְׁגָּחָה. *Приказъ общественнаго* —нія הַפְּקִידוּת לַעֲנִיִּים הַהַשְׁגָּחָה עַל עֲנִיֵּי הָעֵדָה

призрѣ́ть *см.* призира́ть

призъ ז׳ פְּרָס שֶׁל הִתְחָרוּת, —מִשְׂחָק

призыва́ніе נ׳ קְרִיאָה, הַזְמָנָה

призыва́ть, —зва́ть פ"י קָרָא, הִזְמִין —|| —ся הִקָּרֵא, הֻזְמַן. —*Бога на помощь* קָרָא אֶל הַשֵּׁם לְעֶזְרָה

призы́въ נ׳ קְרִיאָה, הַזְמָנָה

приказа́ніе נ׳ צַו, צִוּוּי ז׳, מִצְוָה, פְּקֻדָּה

приказа́ть *см.* прика́зывать

прика́зный *и* приказнослужи́тель פָּקִיד בְּעַרְכָּאָה ז׳

прика́зный ת׳ הַשַּׁיָּךְ לְהַפְּרִיקָזִים. —*слогъ* סִגְנוֹן מִשְׁפָּטִי. —*крючекъ*, —ная *строки* בַּעַל בְּזִמּוֹת

прика́зъ נ׳ עַרְכָּאָה, בֵּית פְּקִידוּת

прика́зывать, —за́ть נָתַן צַו, — פְּקֻדָּה, —וְנָתַן צַו, צִוָּה, הִצְטַוָּה —|| —ся צֻוָּה פ"י. *Онъ* —за́лъ *вамъ кланяться* צִוָּה דָּרַשׁ בִּשְׁלוֹמְךָ. *Что* —ка́жете ? מַה בַּקָּשָׁתְךָ, מַה חֶפְצְךָ ? *Онъ* —за́лъ *долго жить* שָׁבַק חַיִּים לְכָל חַי

прика́лывать, —коло́ть הֵמִית || תָּקַע בְּ.., הֵמִית || הִתָּקַע, הֻדְקַר —|| —ся דָּקַר פ"י

прика́пливать *см.* прикопля́ть

прика́рмливать, —корми́ть לְכַד בְּרֶשֶׁת עַל־יְדֵי אֹכֶל || גִּדֵּל (בְּהֵמוֹת אוֹ עוֹפוֹת) פ"י הִלָּכֵד בְּרֶשֶׁת || גָּדַל —|| —ся

прикаса́ться, —косну́ться פ"י נָגַע בְּ..

прика́тывать, —та́ть *см.* уката́ть

прика́тывать, —ти́ть גָּלַל אֶל־, גִּלְגֵּל — הִגָּלֵל —|| —ся פ"י || בּוֹא בְּמֶרְכָּבָה פ"ע אֶל־, גִּלְגֵּל־, הִתְגַּלְגֵּל —

прика́чивать, —ча́ть (*воды*) שָׁאַב עוֹד, הוֹסִיף לִדְלוֹת פ"י

прика́чивать, —качну́ть הָדַף אֶל־, דָּחַף־, דָּחָה— פ"י

прика́шивать, —коси́ть קָצַר עוֹד, הוֹסִיף לִקְצֹר || קָצַר כָּל־ פ"י

прика́щикъ מְשָׁרֵת בְּבֵית סוֹחֵר || סוֹכֵן, מְנַהֵל אֲחֻזָּה ז׳

прика́щичій ת׳ שֶׁל מְשָׁרֵת || שֶׁל סוֹכֵן

прикидáть *см.* прикúдывать

прикúдка — , הוֹסָפָה לְמִשְׁקָל || תּוֹסֶפֶת אַל׳ הֲנָחָה נ׳

прикúдчивый מַתְחַפֵּשׂ, מִתְנַכֵּר. מְשִׂים עַצְמוֹ כְּ.. || מִתְרַבֵּק (מִתְחַפֵּשׂ) ת׳

прикúдывать, —кидáть *и* **—кúнуть** זָרַק אֶל״ || הוֹסִיף || שָׁקַל בְּהַעֲרָכָה קֹדֶר״ פ״י הִקִּישׁ, חָשַׁב || —ся (*чѣмъ*) הִתְחַפֵּשׂ, הִתְנַכֵּר. הֶעֱמִיד פָּנִים שֶׁל || הֻכָּה. הִתְנַפֵּל || הִתְדַּבֵּק. —кúньте *еще рубликъ* הוֹסִיפוּ נָא עוֹד רוּבָּל אֶחָד. —кúнуть *что на вѣсахъ* הוֹסִיף עוֹד עַל הַמִּשְׁקָל. —кúнуться *больнымъ* הִתְחַלָּה, עָשָׂה עַצְמוֹ חוֹלֶה. —ся *дурачкомъ* עָשָׂה עַצְמוֹ שׁוֹטֶה. *У него* —кúнулся *къ ногѣ антоновъ огонь* אֶל רַגְלוֹ נִתְדַּבְּקָה מַחֲלַת הַשְּׂרֵפָה

прикипáть, —кипѣть נִתְלָה בַּסִּיר בִּשְׁעַת בִּשּׁוּל || (*къ чему*) דָּבַק אֶל״ (דברים) מֵחֲמַת הַרְתָּחָה פ״י

приклáдка *см.* приклáдываніе

прикладнóй נוֹסָף || מְחֻבָּר לְ... שִׁמּוּשִׁי ת׳. —*ная математика* הַנְדָּסָה שִׁמּוּשִׁית. —*часъ* זְמַן עֲלוֹת הַמַּיִם בְּהוֹן

приклáдный נוֹסָף, שֶׁל הוֹסָפָה. — הַנְּרָפָה || מְחֻבָּר ת׳

приклáдъ קַת (שֶׁל קָנֶה־רוֹבֶה) ז׳ || הוֹסָפָה. הַמִּרְקָחָה נ׳

приклáдываніе הוֹסָפָה, הַסְמָכָה נ׳

приклáдывать *и* **прилагáть, —ложúть** *и* **—клáсть** הוֹסִיף || צֵרֵף, שָׂם עַל״. הִסְמִיךְ עַל״ || —ся || הַנַּח— || נִרְאָה פ״י. הוֹשִׁיב עַל״ || הִדְבִּיק || נָשַׁק. —ложúть *метрическое свидѣтельство къ прошенію* צֵרֵף תְּעוּדַת לֵדָה אֶל בַּקָּשָׁתוֹ. *Я* —жúлъ *и свои собственныя деньги* אֲנִי הוֹסַפְתִּי גַּם מִמְּעוֹתַי. —жúть *къ ногѣ пластырь* שָׂם אִסְפְּלָנִית עַל הָרֶגֶל, חָבַשׁ הִתְחַבְּשׁוּת. —жúть *руку къ сердцу* שָׂם יָדוֹ עַל לִבּוֹ. —жúть *стараніе* הִתְאַמֵּץ, הִשְׁתַּדֵּל. —жúть *руку* חָתַם עַל״. —жúть *печать* צֵרֵף אֶת הַחוֹתָם. הֵנִיחַ אֶת הַחוֹתָם. —жúться *къ кресту* נָשַׁק אֶת הַצְּלָב. —жúться *въ кого изъ ружья* כּוֹנֵן קְנֵה רוֹבֶהוּ עַל״פ

приклéивать, —клéить הִדְבִּיק אֶל״ פ״י || —ся הִדְבֵּק, דָּבַק, הִתְדַּבֵּק

приклéйка הַדְבָּקָה נ׳

приклёпывать, —пáть חִבֵּר בְּמַסְמְרִים אֶל״ || (*на кого*) הִלְשִׁין עַל״פ פ״י

приклонять, —нúть כָּפַף, הִטָּה, הוֹרִיד. || —ся הִתְכּוֹפֵף, כָּפַף עַצְמוֹ. *Ему негдѣ голову* —нúть אֵין לוֹ עַל מָה לְהִשָּׁעֵן. —*къ кому ухо* הִטָּה אָזְנוֹ אֶל״פ

приключáть, —чúть גָּרַם, סִבֵּב פ״י || —ся קָרָה, הִתְגַּלְגֵּל

приключéніе מִקְרֶה, מְאֹרָע. מַעֲשֶׂה ז׳. *Искатель* —*ній* מְחַפֵּשׂ אַחֲרֵי מִקְרִים זָרִים, פֶּרֶ״א

прикóвывать, —ковáть הִטִּיל אֶל״ || תָּקַע לְהִדָּבֵק, רָתַק בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת. אָסַר — פ״י || —ся הִתְקַשֵּׁר אֶל״ || רֻתַּק בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת. *Какъ* —кóванный *къ мѣсту* כְּאִלּוּ נֶאְסַר בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת אֶל מְקוֹמוֹ

прикокóшить *см.* укокóшить

приколáчивать, —лотúть תָּקַע בְּמַסְמְרִים || —ся אֶל״ || הִכָּה, הַלְקָה, הִרְבִּיץ פ״י הִדְבֵּק בְּמַסְמְרִים, תֻּקַּע, רֻתַּק

приколдóвывать, —довáть לָכַד בִּכְשָׁפָיו || —ся לֻכַּד בִּכְשָׁפִים — קָסַם בִּכְשָׁפִים פ״י

прикóлка דָּבָר תָּקוּעַ ז׳

приколотúть *см.* приколáчивать

приколóть *см.* прикáлывать

прикóлъ מַסְמֵר ז׳, יָתֵד נ׳

прикомандирóвывать, —вáть הִצְמִיד לְעוֹזֵר פ״י

прикоплять, —пúть צָבַר מָמוֹן מְעַט, אָסַף —, הוֹסִיף — פ״י

прикормúть *см.* прикáрмливать

прикóрмка *и* **прикóрмъ** פִּתְיוֹן (אֹכֶל הַנּוֹתֵן בְּרֶשֶׁת) ז׳

прикóрмщикъ לוֹכֵד צִפֳּרִים ז׳

прикорнýть הִשְׁתּוֹפֵף, הִתְכַּנֵּס פ״ע

прикосúть *см.* прикáшивать

прикосновéніе מַגָּע ז׳, נְגִיעָה, הַנָּגְעוּת נ׳

прикосновéнность חֵלֶק ז׳, נְגִיעָה, הִשְׁתַּתְּפוּת נ׳

прикосновéнный נוֹגֵעַ לְדָבָר, נִלְוֶה, מִשְׁתַּתֵּף ת׳

прикоснýться *см.* прикасáться

прикочёвывать, —вáть בָּא (מִמְּקוֹם לִמְקוֹם) פ״ע

прикрáивать, —кроúть גָּזַר אֶרֶג (לְפִי מִדָּה) פ״י

прикрáпывать נִטְפַּף, יָרַד מְעַט מְעַט (גְּשָׁמִים) פ״ע

прикрáса *и* קִשּׁוּט, תַּכְשִׁיט

прикрáшивать, —сúть קִשֵּׁט || יִפָּה פ״י || —ся הִתְקַשֵּׁט, הִתְיַפָּה

прикрúкивать, —крúкнуть (*на кого*) נָתַן בְּקוֹלוֹ עַל״פ, גָּעַר בִּגְעָרָה— פ״ע

прикроить *см.* прикраивать

прикрой *и* прикройка גזורה (של חתיכת ארג) נ׳

прикручиниваться, —чиниться התחל מצטער פ״ע

прикрывать, —крыть חפה, כסה || —ся הגן על־, הסך || סתר, הסתר פ״י || התכסה, התעטף || הגן על עצמו || הסתר, הסתתר. *Флотъ* —крываетъ *гавань* האניות מגינות על החוף. *Гора* —крываетъ *хижину отъ сѣвернаго вѣтра* ההר מגין על הסכה מפני הרוח הצפונית. — *свои недостатки* חפה על חסרונותיו, הסתר את מומיו. —крыться *отъ вѣтра* הסתר מפני הרוח

прикрытіе כסוי, חפוי ז׳ || הגנה נ׳

прикрытъ ארזף (מין צמח) ז׳

прикрыть *см.* прикрывать

прикрѣпа חזוק, (דבק ז׳

прикрѣпленіе חזוק, קשור ז׳

прикрѣплять, —крѣпить חזק, קשר; חזק, קשר, התחזק, התקשר —ся || דבק פ״י

прикрючивать, —крючить כפף, עקם פ״י

прикупать, —купить קנה עוד, הוסף לקנות פ״י || —ся הקנה עוד

прикупка *и* прикупъ נ׳ קניה נוספת || *и* прикупъ קרקעים קנוים

прикупной ת׳ שנקנה עוד. —пныя *карты* קלפים קנוים

прикупочка *см.* прикупка

прикусить *см.* прикусывать

прикуска, —сочка נ׳ ברות. *Пить чай въ* —ку שתה תה באכילת כופר

прикусывать, —сить ברה פ״י. —сить *языкъ* חסם פיו, הזהר בלשונו

прикушивать, —шать טעם פ״י

прилавокъ, —лавочекъ ז׳ (בחנות) שלחן

прилагательный. —ное *имя* ז׳ שם תואר

прилагать *см.* прикладывать

прилаживанье נ׳ התאמה

прилаживать, —ладить התאם פ״י || —ся התאם || הסתגל

прилакомить משך אליו בממתקים פ״י

приламывать, —ломать שבר הרבה או כל־. פ״י

приласкивать, —скать למף, קרב, חבב פ״י || —ся התקרב, התחבב || חנף ||

прилащивать, —стить הרגל לעצמו על || —ся (*къ кому*) חנף לפ׳ || ידי חבוב פ״י

прилгать *см.* прилыгать

прилегать נשען פ״ע — היה, סמוך. *Садъ* —гаетъ *къ полю* הגן סמוך אל השדה. *Городъ* —гаетъ *къ морю* העיר יושבת על הים. *Домъ* —гаетъ *къ саду* הבית נשען אל הגן

прилежаніе שקידה, התמדה, חריצות נ׳

прилежать *см.* прилегать

прилежно בהתמדה, בחריצות ת״פ

прилежность *см.* прилежаніе

прилежный שקדן, מתמיד, חרוץ ת׳

прилетать, —летѣть בוא (מעופות) פ״ע

прилётный, —тныя *птицы* עופות נודדים ז״ר]

прилётъ ביאה (של עופות נודדים) נ׳

прилечь שכב, נוח פ״ע. *Вѣтеръ* —лёгъ הרוח נח מזעפו

приливать, —лить יצק עוד, הוסף לצקת; מזג פ״י || השתפך פ״ע. *Кровь* —ваетъ *къ головѣ* הדם משתפך אל הראש

приливка מזיגה || השתפכות נ׳

приливной מזוג, משתפך ת׳

приливъ ז׳ (*морской*) שטף המים. || (*крови*) השתפכות הדם נ׳ || (*народа*) התנהרות ההמון || (*звонкой монеты*) רבוי המטבעות של מתכת

прилизывать, —зать ללקק (את || החלק (את || השער) פ״י || —ся החלק שערו || (*къ кому*) חנף לפ׳, התחבב על־פ׳, התרפס לפני־פ׳]

прилипала ז׳ (מין דג) שיבוטא

прилипало *см.* подлипала

прилипать, —липнуть *и* прильнуть דבק, צפר, התדבק פ״ע

прилиплый שדבק, שנתדבק ת׳

прилипчивость נ׳ טבע ההתדבקות

прилипчивый בעל טבע ההתדבקות, נוח להתדבק ת׳

прилистникъ ת׳ עלה המכסה, טרף־כסוי

прилить *см.* приливать

приличествовать יאה, התכן ת׳

приличіе ז׳ נימוס, דרך־ארץ, כבוד־הבריות

прилично בנימוס, בדרך־ארץ ת״פ. —*своему званію* לפי כבודו

приличный ת׳ נימוסי, הגון. —*человѣкъ* בעל דרך־ארץ. *Это не* —чно דבר זה לא יתכן, דבר זה אינו מן הנימוס, לאו אורח ארעא הוא

приложеніе ז׳ צרוף || הוספה. נוספה. תוספת נ׳ || שמוש ז׳. —женіемъ *копіи* בצרוף ההעתקה. —*къ книгѣ* הוספה לספר. —*науки къ ремесламъ*

הַשִּׁמּוּשׁ בְּמַדָּע לִמְלָאכָה
приложи́ть *см.* прикла́дывать
приложа́ть *см.* прила́мывать
прилуча́ть, —чи́ть פ״י הַרְגֵּל || —ся קָרֹה, אָרֹעַ || הַרְגֵּל עַצְמוֹ, הִתְרַגֵּל
прилыга́ть, —лга́ть שַׁקֵּר פ״ע, הוֹסֵף מִלִּבּוֹ פ״י
прильну́ть *см.* прилипа́ть
прилѣза́ть, —лѣ́зть בּוֹא כְּשֶׁהוּא זוֹחֵל פ״ע
прилѣпле́ніе דִּבּוּק || חִבּוּר בְּ.. ז׳, דְּבֵקוּת בְּ... נְטִיָּה אֶל־ נ׳
прилѣпля́ть, —пи́ть דַּבֵּק אֶל־ פ״י || —ся דָּבֹק אֶל־ || (*къ кому*) דָּבֹק בְּפ׳, הִתְחַבֵּר לְפ׳
прилѣ́покъ (דבר) דָּבוּק ת׳
прилѣ́сокъ יַעַר קָטָן (אצל יער גדול) ז׳
приля́пывать, —ля́пать הַדְבֵּק הַדְבָּקָה גַּסָּה פ״י
при́ма פְּרִימָה (הָרִאשׁוֹנָה, הַמּוּבְחֶרֶת, הַקּוֹל הָרִאשׁוֹן וְהָעִקָּרִי בְּזִמְרָה) נ׳
примадо́нна פְּרִימָדוֹנָא נ׳
прима́зывать, —ма́зать דַּבֵּק, חַזֵּק בְּדֶבֶק || מָשֹׁחַ שְׂעָרוֹ שֶׁל פ״י || —ся מָשֹׁחַ (הַשֵּׂעָר) עַצְמוֹ || הִתְחַבֵּל || קָבֹעַ מָעוֹת (במשחק הקלפים)
прима́лывать, —моло́ть פ״י טָחֹן עוֹד
прима́нивать, —ни́ть פַּתֵּה, מָשֹׁךְ אֶל || —ся פֻּתֵּה, הִתְפַּתָּה עַצְמוֹ פ״י
прима́нка פִּתּוּי, פִּתָּיוֹן ז׳
прима́нный שֶׁל פִּתּוּי ת׳
прима́нчивость הַמְשָׁכָה, הֲסָתָה נ׳; פִּתּוּי, חֵן, קֶסֶם ז׳
прима́нчивый, —щикъ מְפַתֶּה, מַמְשִׁיךְ, מֵסִית; מְקַסֵּם ז׳
прима́рывать, —ра́ть לַכְלֵךְ, זָהֵם ת׳
прима́сливать, —масли́ть מָשֹׁחַ (בְּשֶׁמֶן) פ״י || —ся הִמָּשֵׁחַ
прима́тывать, —мота́ть כָּרֹךְ עוֹד פ״י
прима́чивать, —мочи́ть טַחֵב, רַטֵּב, הַטְחֵב, הַרְטֵב, הַרְטֵב || —ся הָרְטֵב || קָבֵב פ״י
прима́щивать, —мости́ть עֲשֵׂה גְּדָבָךְ פ״י
примежёвывать, —ва́ть הַקְצֵה פ״י
примелька́ться הֵעָשֵׂה חוּלִין מֵחֲמַת תְּכִיפוּת פ״ע
примерза́ть, —мёрзнуть קָפֹא || הִדָּבֵק מֵחֲמַת קִפָּאוֹן פ״ע
примёрзлый קָפוּא, דָּבוּק מֵחֲמַת קִפָּאוֹן ת׳
примета́ть, —сти́ פַּנֵּה, כַּבֵּד הַצִּדָּה, טַאטֵא — פ״י
примета́ть *см.* примётывать
примётка חִבּוּר אֶל־ ז׳, תְּפִירָה — נ׳
примётывать, —та́ть חַבֵּר אֶל־, תְּפֹר— פ״י
примигивать — פ״י קָרֹץ עַיִן, סָרְבֵק — סַקֵּר || *и* —мигну́ть רָזֹם בְּעַיִן לְפ׳
примина́ть, —мя́ть רָמֹס מְעַט, עַפֵּה קְצָת פ״י || —ся הֵרָמֵס
примире́ніе פִּיּוּס ז׳
примири́тель עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בֵּין־ ז׳
примири́тельный מְפַיֵּס ת׳
примиря́ть, —мири́ть פַּיֵּס, רַצֵּה פ״י || —ся הִתְפַּיֵּס עִם־פ׳, הִשְׁלֵם–, הִתְרַצָּה לְ.. — *противоположности* הַשְׁוֵה (הַכְרֵעַ) בֵּין הַנִּגּוּדִים. *Я не могу* —*ться съ своимъ положеніемъ* לֹא אוּכַל לְהַשְׁלִים עִם מַצָּבִי
примола́живаться, —лоди́ться יַלֵּד עַצְמוֹ, חַדֵּשׁ נְעוּרֵי־עַצְמוֹ פ״ח
примола́чивать, —лоти́ть דּוֹשׁ עוֹד, חַבֵּט— פ״י
примо́лвить הוֹסֵף (מלים) פ״י
примо́лвка *см.* пригово́рка
примо́лкнуть הִשְׁתַּתֵּק פ״ע
примолоди́ться *см.* примола́живаться
примолоти́ть *см.* примола́чивать
примоло́ть *см.* прима́лывать
примо́лъ עוֹדֶף הַטְּחִינָה ז׳
примора́живать, —ро́зить הַקְפֵּא פ״י
примо́рскій שֶׁעַל חוֹף הַיָּם ת׳
примо́рье *см.* помо́ріе
примости́ть *см.* прима́щивать
примота́ть *см.* прима́тывать
примочи́ть *см.* прима́чивать
примо́чка מֵי־מְזוֹר ז״ר. *Свинцовая*— מֵי־אֶבֶר
приму́чить עַנֵּה, סַגֵּף, יַגֵּעַ פ״י || —ся הִתְעַנֵּה, הִסְתַּגֵּף, הִתְיַגֵּעַ
примча́ть הָבֵא בִּמְהֵרָה, — חִישׁ פ״י || —ся בּוֹא בִּמְרוּצָה, מַיִם חִישׁ
примыва́ть, —мы́ть שְׁטֹף, הַזְלֵחַ, הָצֵף אֶל־ || —ся הִשָּׁטֵף, הַחוֹף || כַּבֵּס כְּלִי־ פ״י || כַּבֵּס הַגֶּרֶשׁ
примыка́ть, примкну́ть הָיֹה (*къ чему*) סָמוּךְ אֶל־, הָיֹה דָּבוּק–הִשָּׁעֵן–פ״ע || (*къ кому*) זוּג, סַפֵּחַ פ״י || הַלְוֵה אֶל־, הִסָּפֵחַ עַל־, || —ся הִדָּבֵק, דָּבֹק בְּ... הִזְדַּוֵּג עִם־פ׳ פ״ע הִסָּמֵךְ, חַבֵּר, הַצְמֵד
примышля́ть, —мы́слить *см.* приду́мывать
примы́ть *см.* примыва́ть
примѣне́ніе שִׁמּוּשׁ ז׳
примѣни́мость אֶפְשָׁרוּת הַשִּׁמּוּשׁ נ׳

примѣни́тельно ת״פ --בְּעֵרֶךְ, בְּיַחַס אֶל־
примѣни́тельный ת׳ מַכְשִׁר, בַּר־שִׁמּוּשׁ
примѣня́ть, —ни́ть פ״י הִשְׁתַּמֵּשׁ ||— ся
הִשְׁתַּמֵּשׁ || הִתְקֵן עַצְמוֹ, סַגֵּל עַצְמוֹ, הִסְתַּגֵּל
—ться къ *обстоятельствамъ* הִסְתַּגֵּל
אֶל מַצְּבֵי־הַחַיִּים. —ться къ *чьему либо*
характеру כַּגֵּל עַצְמוֹ לְמִדּוֹתָיו שֶׁל פְּ׳

примѣ́ривать *и* примѣря́ть, примѣ́рять
הִמְדֵּד, —ся || מָדֹד, עָרֹךְ לְפִי־מִדַּת־ פ״י.
הֶעֱרֵךְ לְפִי־מִדַּת־

примѣ́рно || לְמָשָׁל, לְדוּגְמָה, בְּדֶרֶךְ־מָשָׁל
ת״פ כָּרָאוּי, כְּהוֹגֵן || בְּקֵרוּב, בְּעֵרֶךְ. *Его*
—*наказали* שָׁקַל לְמַטְרְפָּסֵיהָ כְּהוֹגֵן

примѣ́рность נ׳ מוּפְתִּיּוּת

примѣ́рный || עֶרְכִּי, מוּפְתִּי, רָאוּי, הָגוּן
ת׳ מְאֻמָּד, מְשׁוֹעָר. —ное *поведеніе*
הַנְהָגָה מוּפְתִּית. —ное *исчисленіе*
חֶשְׁבּוֹן מְאֻמָּד

примѣ́ръ ז׳ מוֹפֵת, נ׳ רְאָיָה || דּוּגְמָה, ז׳ מָשָׁל.
На— כְּמוֹ לְדוּגְמָה, מָשָׁל, דֶּרֶךְ, לְמָשָׁל.
Не въ— *другимъ* יוֹצֵא מִן הַכְּלָל
Она не въ— *красивѣе своей сес-*
тры אֵין עֶרֶךְ לְיָפְיָהּ מֵאֲחוֹתָהּ. *Брать*
съ кого-либо— עָשֹׂה כְּמַעֲשֵׂה־פְּ׳.
Брать кого-либо въ— לָקֹחַ אֶת פְּ׳
לְמוֹפֵת. *Съ дураковъ не берутъ*
—ра אֵין מְבִיאִין רְאָיָה מִן הַשּׁוֹטִים

примѣси́ть *см.* примѣ́шивать

при́мѣсь עֵרוּב ז׳, תַּעֲרוֹבֶת, בְּלִילָה, מְזִיגָה,
הַמְזָגָה נ׳]

примѣ́та סִימָן, צִיּוּן, תָּו ז׳

примѣ́тить *см.* примѣча́ть

примѣ́тливость נ׳ טְבִיעַת־עַיִן

примѣ́тливый בַּעַל־טְבִיעַת עַיִן, בַּעַל סְקִירָה,
מֵבִין, פִּקֵּחַ ת׳

примѣ́тный נִכָּר, מֻרְגָּשׁ, נִרְאֶה לָעַיִן, גָּלוּי ת׳

примѣча́ніе נ׳ הֶעָרָה

примѣча́тельность חִדּוּשׁ, פֶּלֶא, דָּבָר נִפְלָא ז׳

примѣча́тельный ת׳ נִפְלָא, מְצֻיָּן

примѣча́ть, —мѣ́тить || רָאֹה, הַכֵּר, הַרְגֵּשׁ
(*за кѣмъ*) הַשְׁגֵּחַ עַל־פְּ׳, שׂוּם עַיִן פְּקוּחָה
עַל־פְּ׳ פ״י

примѣ́шивать, —си́ть פ״י לוּשׁ עוֹד

примѣ́шивать, —ша́ть בְּ... עָרֹב עַרְבֵּב, בְּלֹל
מְסֹךְ־, טְרֹף־, מְזֹג־ || מָשֹׁךְ אֶת פְּ׳
הַמְזֵג || הִתְעָרֵב בְּ... —ся || לְתוֹךְ־, סְמֹךְ־פ״י

примя́ть *см.* примина́ть

принадлежа́ть || הָיֹה לְ... הָיֹה שַׁיָּךְ – יִ״ן
הִתְיַחֵס– פ״ע

принадле́жность קִנְיָן ז׳, שַׁיָּכוּת נ׳ || תֹּאַר ז׳,
תְּכוּנָה נ׳

—сти || כְּלֵי־צֹרֶךְ, נְכָשִׁירִין, תַּשְׁמִישִׁין ז״ר
שִׁיָּכוּן, אֲבִזָּר ז׳, קְפִיָּה נ׳. *Этотъ домъ*
есть —*моего брата* הַבַּיִת הַזֶּה הוּא
קִנְיַן אָחִי, בַּיִת זֶה שַׁיָּךְ לְאָחִי. *Непроница-*
емость есть —*матеріи* אִי־הִזְדַּקְּרוּת
הִיא מִתְּכוּנוֹת הַחֹמֶר. —сти *верховной*
власти תָּאֳרֵי־הַמֶּמְשָׁלָה. *Домъ со всѣми*
—стями בַּיִת עִם כָּל תַּשְׁמִישָׁיו. *Письмен-*
ныя —сти מַכְשִׁירֵי הַכְּתִיבָה. *Отдайте*
это по—сти מְסוֹר דָּבָר זֶה לִבְעָלָיו

принаряжа́ть, —ди́ть פ״י קַשֵּׁט, יַפֵּה ||—ся
הִתְקַשֵּׁט, הִתְיַפֵּה

принасу́пливаться, —литься הַעֲמֵד פָּנִים
עֲצוּבוֹת, עָשֹׂה עַצְמוֹ מִצְטָעֵר פ״י

принахму́ривать, —рить אֶת מְקַמֵּט הַתְחֵל
הַתְחֵל מִתְקַדֵּר, –מִצְטָעֵר, —ся || הַמְצֵחַ פ״י
רָעֹם פָּנִים

принево́ливать, —лить (*къ чему*)
—ся || כָּפֹה לִדְבַר־מָה, אָנֹס–, הַכְרֵחַ פ״י
הָיֹה אָנוּס, הֻכְרַח

принесе́ніе נ׳ הֲבָאָה. —*присяги* שְׁבוּעָה

принести́, прине́сть *см.* приноси́ть

прини́зывать, —за́ть פ״י חָרֹז עוֹד

приника́ть, —ни́кнуть כֹּפֵף עַצְמוֹ, הַרְכֵּן
רֹאשׁוֹ פ״י, הִשְׁתּוֹחֵחַ, הִשְׁתַּחֲוֵה פ״ע

принима́ть, —ня́ть || קַבֵּל || חָשֹׁב, סָבֹר,
הָנֵחַ || אַשֵּׁר, קַיֵּם || הַכְנֵס || הַסְכֵּם, לָקֹחַ ||
קַבֵּל עַל עַצְמוֹ || (*вексель*) קַיֵּם שְׁטָר ת״י
הַתְחֵל, הָחֵל || הִקָּלֵט || פָּעֹל לְטוֹב —ся ||
—ня́ть *предложеніе* הַסְכֵּם לְהַצָּעָה.
—ня́ть *прошеніе* קַבֵּל כְּתַב־בַּקָּשָׁה.
—ня́ть *учениковъ въ заведеніе*
הַכְנֵס תַּלְמִידִים לְבֵית הַסֵּפֶר. *Онъ* —ня́лъ
на себя всю вину הַטִּיל עַל עַצְמוֹ אֶת
כָּל הָאַשְׁמָה. —ня́ть *подарки* קַבֵּל
מַתָּנוֹת. —ня́ть *что въ шутку* חָשֹׁב
דָּבָר לַהֲלָצָה. *Онъ* —ня́лъ *твои сло-*
ва на свой счетъ הוּא חָשַׁב כִּי דְּבָרֶיךָ
מְכֻוָּנִים (רוּמְזִים) אֵלָיו. *Палата не* —ня́ла
этого закона בֵּית הַנִּבְחָרִים לֹא קִיֵּם אֶת
הַחֹק הַזֶּה. —ня́ть *гостей* אָרֵחַ בְּתוֹךְ
בֵּיתוֹ, הַכְנֵס אוֹרְחִים. —ня́ть *христіан-*
скую вѣру בּוֹא בִּבְרִית הַדָּת הַנּוֹצְרִית,
הִתְנַצֵּר. —ня́ть *строгій видъ* הַעֲמֵד
פָּנִים חֲרִיפוֹת (וְעִזּוּת). —ня́ть *въ чемъ*
либо участіе הִשְׁתַּתֵּף בִּדְבַר־מָה.
—ня́ть *на себя трудъ* הַטֵּל עַל עַצְמוֹ
טֹרַח. —*лекарство* שָׁתֹה סַמֵּי־רְפוּאָה.
—ня́ть *что за правило* נְקֹט דְּבַר־
מָה לִכְלָל. —ня́ть *что во вниманіе*

—нять *что къ свѣдѣнію* שום לב לדבר־מה. —нять *что въ уваженіе* שום לב אל־, חוס על־. —нять *мученіе* מסר נפשו על קדושת השם. *Мой желудокъ ничего не* —ниіаетъ קבתי אינה מקבלת כלום. —нять *мѣры* אחז באמצעים. —няться *за работу* התחל במלאכתו. *Онъ* —нялся *плакать* התחיל בוכה. —ться (*за кого*) התחל מתנפל על־פ׳. —ться *снова за старое* החזר עטרה ליושנה. הוצא חדש מפני ישן, ההזק שוב בישן. *Вновь посаженныя деревья*—нялись האילנות שנטעו מחדש הכו שרש (השרישו). *Оспа* —нялась *хорошо* האבעבועות נקלטו יפה

приноготка נ׳ (מין פרח) חסיסה, פיקה

приноравливать, —ровить סגל, התאם, כון, הסתגל לפ׳ || התאם ; כון עצמו יפה —ся || הכשר

приноровить, приноровлять *см.* приноравливать

приноровка הסתגלות, התאמה, התכשרות נ׳

приносить הבא || הכנס || הגש פ״י

|| —ся הובא || הכנס || המצא || הוגש

—*удовольствіе* גרם ענג. —нести *назадъ* הבא בחזרה, החזר. *Этотъ совѣтъ* —нёсъ *мнѣ пользу* עצה זו הביאה לי תועלת. *Эта земля* —носитъ *тысячу рублей дохода* שדה זו מכניסה אלף רובל לשנה. —*что въ даръ* הגש דבר־מה למנחה. —*благодарность* נתן תודה, הבע תודה. *Это дерево* —носитъ *прекрасные плоды* אילן זה עושה פרות יפים. *Вѣтромъ судно* —несло *къ берегу* הרוח תקע את הספינה אל החוף. —нести *на кого жалобу* קבל על פ׳, הגש קובלנא. —нести *повинную* התודה על עונו. *Откуда тебя* —несло? מהיכן באת?

приносная (בבית־האסופים) ז׳ חדר־הקבלה

приносный ת׳ מובא, נקרב

приношеніе קרבן ז׳, הבאה, מנחה, מתנה, תשורה, הקרבה, תקרבת נ׳

принуждать, —нудить אנס, כפה, הכרח, האנס, הכרח —ся || הזקק פ״י

принужденіе אנס, הכרח ז׳, כפיה נ׳

принуждённо בעל־כרחו, בהכרח, מאנס, באנס, בכפיה, באין ברירה, כמו שכפאו שד ת״פ

принуждённость אניסות, כפיות, הכרחיות, אי־מבעיות נ׳

принуждённый אנוס, כפוי, מכרח, הכרחי

дзгк ת׳] принцесса בת־מלך, בת־מלכה נ׳

принципъ פרינציפון, כלל, עקר, יסוד, אב ז׳

принцъ בן־מלך, פרינץ ז׳

принятіе קבלה, לקיחה נ׳

принять *см.* принимать

припадать, —пасть (*къ кому, къ чему*) (*на одну ногу*) || נפל על־, התנפל— צלע (על רגל אחת) פ״ע. *Что это вдругъ* —пала *тебѣ охота къ путешествію* מה־לך שתקפך פתאם יצרך לתיירים

припадокъ פגע ז׳, נפילה, התגברות־החלי נ׳

припаивать, —паять הלחם אל־, רתך־פ״י || —ся הלחם אל־, רתך־

припаивать, —поить הרגל לשתיה, משך על ידי שתיה פ״י

припайка רתוך, הלחם ז׳, הלחמה נ׳

припалзывать, —ползать —ползти בוא (בזחילה) פ״פ

припалить הוצא (את כל הבגד) פ״י

припалять, палить שרף (את כל העצים) פ״י

припаривать, —рить קבב, מלג ; עשה מלוגמה פ״י

припарка אספלנית חמה, מלוגמה נ׳

припасать,—сти הכן לרב, למכביר, הזמן פ״י || —ся (לדרך) הצטיד || השתמר לעת־הצרך

припасный *см.* запасный

припасть *см.* припадать

припасъ צידה נ׳. *Съѣстные* —сы צרכי אכל־נפש. *Охотничьи* —сы כלי־ציידים

припахивать, —хать חרש כל־, קרב־ פ״י

припахивать נתן ריח קצת פ״י

припашка חלקה שנחרשה מחדש נ׳

припаять *см.* припаивать

припёка קרימה נ׳, קרום של פת || ערף (על המשקל מחמת) אפיה || שזיפה בחמה ז׳

припекальный, —ные *щипцы* צבת־התלתול (של השער) נ׳

припекать, —печь הקרם פת בתנור || —ся || תלתל (שער) || שזף (בחמה) פ״י הקרם || תלתל

припёкъ *см.* припёка

припереть *см.* припирать

припечатаніе, —тка הוספה בדפוס נ׳

припечатывать, —печатать הוסף בדפוס || הדפס עוד —ся || התם || הדבק (מודעה) פ״י

припечекъ כופח, דכון (מקום בורט מהכירה) ז׳

припечь *см.* припекать

припивать, —пить שָׁתֹה לִרְגָעִים || שָׁתֹה
התְבַּזֵה עַל הַבְּרִיּוֹת מֵחֲמַת ся—|| כְּלִי־ פ״י
רוֹב שְׁתִיָּה
припи́ливать, —ли́ть הוֹסֵף לְנַסֵּר, נַסֵּר
כְּלִי־ פ״י
припира́ть, —пере́ть סָגֹר || לָחֹץ, הָחֵק ,
הִסָּגֵר ; הִלָּחֵץ ся—|| הִדָּבֵק פ״י
приписа́ть *см.* припи́сывать
припи́ска יַחַס ז׳ || הוֹסָפָה (בכתב) || רְשִׁימָה נ׳
приписно́й הַנּוֹסָף (בכתב), רָשׁוּם, מָנוּי ת׳
припи́сывать, —са́ть הוֹסֵף (בכתב) ||
הִוָּסֵף, הֵרָשֵׁם, ся—|| רָשֹׁם, מָנֹה || יַחֵס פ״י
הַכְנֵס. —са́ть *нѣсколько словъ*
הוֹסֵף בִּכְתָב מִלִּים אֲחָדוֹת. —са́ть *крестьянъ къ фабрикѣ* רָשֹׁם אִכָּרִים
בְּמִסְפַּר־פּוֹעֲלִים שֶׁל בֵּית חֲרֹשֶׁת. *Эту побѣду* —ваютъ *его храбрости* נִצָּחוֹן
זֶה תּוֹלִים בְּאֹמֶץ רוּחוֹ. —ться *въ купцы*
הִכָּנֵס לְמִפְלֶגֶת הַסּוֹחֲרִים
при́пись *см.* припи́ска
припи́ть *см.* припива́ть
припи́хивать, —хну́ть דָּחֹף, דָּחֹה פ״י
припла́вка הֲצָפָה, שְׁטִיפָה נ׳
припла́вливать, —вить הָצֵף , שָׁטֹף פ״י
||—ся הוּצֵף, הִשָּׁטֵף, הִגָּרֵשׁ
припла́въ *см.* припла́вка
припла́чивать, —ти́ть הוֹסֵף עַל שָׂכָר פ״י
||—ся הִוָּסֵף עַל שָׂכָר
приплета́ть, —сти́ הַקְלֵעַ אֶל־ || הוֹסֵף ,
עָרֵב (מין בשאינו מינו) || (*кого*) סַבְּכֵךְ
הַקְלֵעַ || הִשְׂתָּרֵג , ся—|| אֶת פ׳ בְ.. פ״י
סְבֹךְ (מצמחים) || הִתְעָרֵב || בּוֹא כְּשֶׁהוּא
מִתְנַהֵג בִּכְבֵדוּת
приплóдный שֶׁל גִּדּוּל, שֶׁל תַּרְבּוּת ת׳
приплóдъ גִּדּוּל ז׳ , תַּרְבּוּת נ׳ (בהמות
או עופות)
приплoжáть, —ди́ть גַּדֵּל (בהמות או
גְּדֹל, פָּרֹה וְרָבֹה ся—|| עופות) פ״י
припло́чивать, —ти́ть הַדְבֵּק זֶה בָּזֶה פ״י
приплыва́ть, —плы́ть בּוֹא (בשחיה ,
בשיטה) פ״ע
приплю́щивать, —ю́снуть רַקֵּעַ פַּחִים ,
הֵרָקַע, שָׁקֹעַ ся—|| רָדֹד, שַׁקֵּעַ פ״י —ну-
тый *носъ* חֹטֶם מְשֻׁקָּע
припля́сывать רַקֵּד (לפי המנגינה) ת׳
приподнима́ть, —дня́ть הָרֵם קְצָת ,
הוּרַם ся—|| הַגְבֵּהַ — || נַשֵּׂא , גַּדֵּל פ״י
מְעַט, הִגָּבַהּ — , הִתְנַשֵּׂא, הִתְגַּדֵּל. —ня́ть
руку הָרֵם מְעַט אֶת יָדוֹ. —ня́ть *занавѣску* הָרֵם מְעַט אֶת הַמָּסָךְ. —ня́ть

низкое мѣсто הַגְבֵּהַּ קְצַת מָקוֹם נָמוּךְ.
Почва —днялáсь *немного* הַקַּרְקַע
הֻגְבְּהָה מְעַט
приподыма́ть *см.* приподнима́ть
припо́йть *см.* припа́ивать
приползáть, приползти́ *см.* припа́лзывать
припомина́нiе הַזְכָּרָה, אַזְכָּרָה נ׳
припомина́тельный מַזְכִּיר ת׳
припомина́ть, —по́мнить *и* — помяну́ть
הַזְכֵּר פ״י , הִזָּכֵר, עָלֹה עַל־מַחְשַׁבְתּוֹ פ״ע.
—*кому что* הַזְכֵּר לִפְ׳ דָּבָר. *Я не*
—по́мню, *кто мнѣ это сказалъ*
אֵינִי זוֹכֵר מִי הִגִּיד לִי זֹאת. *Не* —по́мню,
говорилъ ли я это אֵינִי זוֹכֵר אִם
דִּבַּרְתִּי הַדְּבָרִים הַלָּלוּ. *Я это вамъ*
—по́мню דָּבָר זֶה זָכוֹר אֶזְכֹּר לְךָ
припо́рка *см.* припо́ръ
припороши́ть כַּסֵּה בְּעָפָר, זָרֵה בְ.. פ״י
припо́ръ נֶגֶר, מַנְעוּל, בְּרִיחַ ז׳
припра́ва פִּטּוּם, תַּבְלִין ת׳
припра́вка תִּקּוּן ת׳
припра́вливать, приправля́ть, —пра́-
вить פַּטֵּם, תַּבֵּל, לַפֵּת פ״י
припра́шивать, —проси́ть שְׁאַל עוֹד ,
הוֹסֵף לְבַקֵּשׁ פ״י
припры́гивать, —гать דַּלֵּג אֶל־, קַפֵּץ — ,
נַתֵּר — פ״ע
припры́гивать, —гнуть (*на мѣстѣ*)
דַּלֵּג, קַפֵּץ, נַתֵּר פ״ע
припры́жка. *Ходить въ* —жку הָלֹךְ
כְּשֶׁהוּא מְקַפֵּץ, הָלֹךְ בִּקְפִיצָה ת׳
припры́скивать, —скать *и* —снуть
הַזֵּה עַל־, זָרֹק —, נַטֵּף —, טַפְטֵף — || הִלָּקֵה
הַגְּשָׁמִים. *Дождь* —снулъ כְּרָאוּי פ״י
הִתְחִילוּ יוֹרְדִים בְּשֶׁפַע
припряга́ть, —пря́чь אָסֹר עוֹד, רָתֹם— פ״י
||—ся — הֵאָסֵר עוֹד, הֵרָתֵם
припря́дывать, —да́ть *и* —пря́нуть
см. припры́гивать
припря́дывать, —да́ть *и* —пря́сть
טְוֵה עוֹד פ״י
припря́жка סוּס נוֹסָף ז׳ || רְצוּעַת־הָרְתָמָה
(של הסוס הנוסף) נ׳
припряжно́й. —жна́я *лошадь* הַסּוּס
припря́жь *см.* припря́жка] הַנּוֹסָף ת׳
припря́сть *см.* припря́дывать
припря́тывать, —пря́тать צָפֹן , הַצְפֵּן ,
הַטְמֵן ся—|| טָמֹן, הַטְמֵן, הַחְבֵּא, הַסְתֵּר פ״י
הִסָּתֵר || הֵחָבֵא

припря́чь *см.* припряга́ть
припу́гивать, —гну́ть הַפְחֵד, הַבְהֵל, הָרֵךְ
לֵב פ״י
припу́дривать, —дрить פַּרְכֵּם פ״י ||—ся
פַּרְכֵּם עַצְמוֹ, הִתְפַּרְכֵּם
припуска́ть, —сти́ть נָתֹן לָגֶשֶׁת || הַרְבֵּעַ,
הַזְקֵק (חיה ועוף זה לזה) || הַאֲרֵךְ או הַרְחֵב
||—ся בֶּגֶד || יָצֹק אֶל־ || הָרֵץ (סוס) פ״י
הִנָּתֵן לָגֶשֶׁת || הוּצַק, הִשָּׁפֵךְ
припускно́й *жеребецъ* סוּס נִזְקָק ת׳.
при́пускъ נְתִינָה לָגֶשֶׁת || הַרְבָּעָה, זְקִיקָה
(זִיקָה) זֶה לָזֶה נ׳
припусти́ть *см.* припуска́ть
припу́тывать, —пу́тать *см.* впу́тывать
припуха́ть, —пу́хнуть נָפֹחַ קְצָת, צָבֹה— פ״ע
припу́хлость נֹפַח קָטָן ז׳, שְׂאֵת קְטַנָּה נ׳
припу́хлый נָפוּחַ, בָּצוּק, צָבוּי ת׳
припуща́ть *см.* припуска́ть
припу́щенникъ חָבֵר, שֻׁתָּף ז׳
припѣва́ть שִׁיר עִם־, לַוֵּה בְּשִׁיר פ״י. *Жить*
—ва́ючи רְאֹה עוֹלָמוֹ בְּחַיָּיו, הָיֹה חַיִּים שֶׁל
שִׂמְחָה
припѣ́въ נִגּוּן || סוֹגֵר הַחֲרוּז ז׳ || לִוּוּי (בשיר) ז׳
припѣ́ть שִׁיר (כל השירים) פ״י ||—ся הָיֹה
לְזָרָא מֵחֲמַת רֹב שְׁמִיעָה
припя́чивать, —тить הָזֵז מִן.. אֶל.. פ״י
прираба́тывать, —тать עֲבֹד || הוֹסֵף לַעֲבֹד
כְּלִ־ פ״י
прира́внивать, —ровня́ть הַתְאֵם, שַׁוֵּה ||
הָתְאֵם, הִשְׁתַּוֵּה ||—ся שַׁוֵּה פְּנֵי־ פ״י
прираста́нiе רִבּוּי ז׳, הִתְרַבּוּת נ׳
прираста́ть, —рости́ צָמֹחַ, עָלֹה בְּגִדּוּלוֹ,
הִתְרַבֵּה פ״ע
прираща́ть, —сти́ть גַּדֵּל, רַבֵּה, הַפְרֵה פ״י
||—ся עָלֹה, צָמֹחַ, הִתְרַבֵּה
приращéнiе גִּדּוּל, רִבּוּי ז׳, הִתְרַבּוּת נ׳.
—*народонаселенiя* הִתְרַבּוּת הַתּוֹשָׁבִים.
—*капитала* הִתְרַבּוּת הָרְכוּשׁ (עַל יְדֵי רִבִּית)
приврва́ть || קָרֹעַ כְּלִ־ || קָטֹף (ד״מ כל הצמחים)
||—ся הִקָּרֵעַ כְּלִ־ || קָטֹף עוֹד, תְּלֹשׁ — פ״י
приревнова́ть .. קַנֵּא אֶת־פְּ׳ בְּ... הָשֵׁד אֶת־פְּ׳ בְּ..
приро́внять *см.* прира́внивать [פ״י
приро́да יְקוּם ז׳, טֶבַע, תּוֹלָדָה, בְּרִיאָה נ׳
приро́дный מִלֵּידָה ת׳ || טִבְעִי. —дная
способность כִּשְׁרוֹן טִבְעִי. —*недоста-
токъ* חִסָּרוֹן טִבְעִי. *Онъ —французъ*
הוּא צָרְפָתִי מִלֵּידָה. *Онъ —дворянинъ*
הוּא אָצִיל מִלֵּידָה
приро́слый דָּבוּק בְּגִדּוּלוֹ, דָּבֵק, מְחֻבָּר, מְעֹרֶה ת׳
приро́стокъ סְפִחַת, תַּרְבּוּת, מַרְבִּית נ׳

приро́стъ רִבּוּי ז׳. *Естественный*—
רִבּוּי טִבְעִי
прируба́ть, —би́ть || חָטֹב כְּהוֹגֵן, —כָּרָאוּי
קַצֵּץ כְּלִ־ פ״י
прирубе́жный הַנִּשְׁעָן לִגְבוּל ת׳
прирумя́нивать, —нить סַקֵּר, פַּרְכֵּם פ״י
||—ся פַּרְכֵּם עַצְמוֹ קְצָת
приручня́ть, —ни́ть כָּבֹשׁ, בָּלֹם פ״י ||—ся
הֵעָשֵׂה כָּבוּשׁ אוֹ בָּלוּם
прирѣ́зка הַקְצָאָה נ׳
прирѣ́зывать, —за́ть || הַקְצֵה (קרקעות)
הָקְצֵה || הִגָּזֵר ||—ся גָּזֹר || הָמֵת, הָרֹג פ״י
прирѣ́чный שֶׁעַל שְׂפַת הַנָּהָר ת׳
прияди́ть *см.* принаряжа́ть
приса́живать, —ди́ть || נָטֹעַ עוֹד, שָׁתֹל —
||—ся תָּפֹר אֶל־ || הוֹשֵׁב אֶל הָעֲבוֹדָה פ״י
הִנָּטֵעַ עוֹד, הִשָּׁתֵל — || הִתָּפֵר עַל־
приса́ливать, —лить לַכְלֵךְ בְּשֻׁמָּן, זָהֵם— פ״י
||—ся הִתְלַכְלֵךְ, הִזְדַּהֵם
приса́ливать, —соли́ть מָלֹחַ קְצָת || מָלֹחַ
יוֹתֵר פ״י
приса́сывать, —соса́ть יָנֹק, מָצֹה, מָצֹץ פ״י
||—ся דָּבֹק בִּמְצִיצָה *Этому ребенку*
грудь присоса́лась לְתִינוֹק זֶה נִמְאֲסָה
הַיְנִיקָה
присва́тывать, —тать שַׁדֵּךְ פ״י ||—ся
הִשְׁתַּדֵּךְ, שַׁדֵּךְ עַצְמוֹ *(къ кому)*
присви́стывать, —снуть לַוֵּה בִּשְׁרִיקָה פ״י
присви́стывать, —стать פַּתֵּה בִּשְׁרִיקָה,
מָשֹׁךְ —, קָרֹא — פ״י
присвоéнiе סִגּוּל ז׳, הַקְנָאָה נ׳
присво́ивать, присвоя́ть, —сво́ить
(себѣ) סַגֵּל לְעַצְמוֹ, הַקְנֵה —, לָקֹחַ —, נָטֹל —,
קָנֹה בִּמְשִׁיכָה || *(кому, чему)* נָתֹן לִפְ׳,
יַחֵס פ״י. —сво́ить *себѣ чужое*
добро הַקְנֵה לְעַצְמוֹ הוֹן זָרִים. —сво́ить
себѣ чужую книгу קָנֹה לְעַצְמוֹ בִּמְשִׁיכָה
סֵפֶר שֶׁל אֲחֵרִים. —сво́ить *себѣ право*
נָטֹל זְכוּת לְעַצְמוֹ. *Законъ* —сво́илъ
*этой должности большiя преи-
мущества* בְּעַל־הַחֹק נָתַן לְמִשְׂרָה זוֹ זְכֻיּוֹת
גְּדוֹלוֹת
присвои́тель נוֹטֵל לְעַצְמוֹ, מַקְנֶה —; גַּזְלָן ז׳
присво́ривать, —сво́рить הַרְגֵּל לַחֶבֶל פ״י
присвоя́ть *см.* присво́ивать
присёлокъ כְּפָרוֹן ז׳
приселя́ть, —ли́ть הוֹשֵׁב עוֹד מְהַגְּרִים פ״י
||—ся הִתְיַשֵּׁב (אצל)
при́сказка הִדּוּר הַמַּעֲשֶׂה ז׳, הוֹסָפָה לְסִפּוּר נ׳
приска́зывать, —за́ть הוֹסֵף נוֹפֶךְ מִשֶּׁלּוֹ

הוּסַף –ся || (לספור)

прискака́ть בּוֹא בִּקְפִיצָה, – בִּדְהָרָה (מסוסים) פ״ע

приска́кивать, –скочи́ть *и* –скокну́ть קַפֵּץ, דַּלֵּג, דָּהֹר פ״ע

прискóкъ דִּלּוּג ז׳, קְפִיצָה, דְּהָרָה נ׳

прискóрбіе שֶׁבֶר־רוּחַ, דַּאֲבוֹן־נֶפֶשׁ, דְּאָבוֹן, עִצָּבוֹן, עֹצֶב, מַכְאוֹב, יָגוֹן, צַעַר, תּוּגְיוֹן ז׳, תּוּגָה, עַצֶּבֶת, עַצְּבוּת, עֲצִיבוּת, עַגְמַת־נֶפֶשׁ, דְּאָבָה נ׳. *Съ душевнымъ* –біемъ בְּדַאֲבוֹן־נֶפֶשׁ, בְּצַעַר עָמֹק. *Къ моему* –бію לְדַאֲבוֹנִי

прискóрбный מַכְאִיב לֵב, מַעֲצִיב, נֶעֱצָב, עָצוּב, מִקְרֶה –*случай*. נוּגֶה, אָבֵל, מָלֵא צַעַר ת׳ מַעֲצִיב, – מַכְאִיב לֵב

прискочи́ть *см.* приска́кивать

прискóчка קְפִיצָה נ׳. *Бѣжать въ* –чку רוּץ כְּשֶׁהוּא מְקַפֵּץ, רוּץ בִּקְפִיצָה

прискýчивать, –чить הַלְאֵה, שַׁעֲמֵם, הָבֵא לִידֵי שִׁעֲמוּם פ״י

присла́нивать, прислоня́ть, –слони́ть הַתְמֵךְ, –ся || תָּמֹךְ אֶל־, סָמֹךְ–, נָטֵה – פ״י הִסָּמֵךְ, הִשָּׁעֵן, הִנָּטֵה

присла́ть *см.* присыла́ть

присла́щивать, прислаща́ть, –сласти́ть *см.* подсла́щивать

прислóвица *см.* приговóрка

прислóвіе *см.* приговóрка || מִלָּה נוֹסֶפֶת לְחִזּוּק נ׳

прислóвный, –ная *частица см.* прислóвіе

прислонéніе סְמִיכָה נ׳

прислóнъ מַחֲסֶה, מְקוֹם־מְנוּחָה, מִקְלָט ז׳

прислоня́ть *см.* присла́нивать

прислýга מְשָׁרֵת, שַׁמָּשׁ, מְשַׁמֵּשׁ ז׳, שִׁפְחָה, מְשָׁרֶתֶת נ׳ || עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת, מְשָׁרְתִים, מְשַׁמְּשִׁים ז״ר

прислýживать שַׁמֵּשׁ אֶת־פְּ׳, שָׁרֵת – פ״י. –жи́ться *(къ кому)* הִתְרָאֵה לִפְ׳ כִּמוּכָן לְשָׁרְתוֹ

прислýжливость שַׁמְּשָׁנוּת ת׳

прислýжливый שַׁמְּשָׁנִי, נָכוֹן לְשָׁרֵת, נוֹחַ לַבְּרִיּוֹת ת׳

прислýжникъ שַׁמָּשׁ ת׳

прислýшивать, –шать שְׁמֹעַ בְּסֵתֶר לְ.., הַקְשֵׁב, הַאֲזֵן, –ся || אָרֹב לְדִבְרֵי־פְ׳ פ״י שְׁמֹעַ בְּכַוָּנָה, – בְּשִׂים־לֵב || הַרְגֵּל אָזְנוֹ לִשְׁמֹעַ דְּבַר־מָה, צַיֵּת

присма́тривать, –смотрѣ́ть *(за чѣмъ)* הִתְבּוֹנֵן בְּשִׂים לֵב, –ся || הַשְׁגֵּחַ עַל־, פַּקֵּחַ – הִסְתַּכֵּל || הָיֹה לְזָרָא מֵחֲמַת רוֹב הִסְתַּכְּלוּת

присмирѣ́лый נָח מִזַּעְפּוֹ ; נִכְנָע ת׳

присмирѣ́ть נוּחַ מִזַּעְפּוֹ ; הִכָּנַע פ״ע

присмóтрщикъ מַשְׁגִּיחַ, מְפַקֵּחַ עַל־ פ״י

присмóтръ פִּקּוּחַ ז׳, הַשְׁגָּחָה נ׳

присмотрѣ́ть *см.* присма́тривать

присни́ться *см.* сни́ться

при́сно תָּדִיר, תָּמִיד, בְּלִי הֶרֶף, מֵאֵין הֲפוּגוֹת ת״פ

приснoблажéнный מְאֻשָּׁר תָּמִיד ת׳

приснопа́мятный זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה ת׳

присносýщный נִצְחִי, עוֹלָמִי ת׳

присовокупи́тельный מוֹסִיף לְ.. ת׳

присовокуплéніе הוֹסָפָה נ׳

присовокупля́ть, –пи́ть הוֹסֵף פ״י || –ся הִוָּסֵף, הִתּוֹסֵף, הִתְוַסֵּף

присóвывать, –сýнуть הַתֵּק אֶל־, הָזֵז– פ״י || –ся – הִנָּתֵק אֶל־, הוּזַז

присовѣ́тывать, –вѣ́товать *и* –вѣ́тать יָעֹץ, יָעֵץ פ״י

присоединéніе חִבּוּר ז׳, הוֹסָפָה, הִתְחַבְּרוּת, הִתְאַחֲדוּת נ׳

присоедини́тельный מִתְחַבֵּר, מִתְאַחֵד ת׳

присоединя́ть, –ни́ть הוֹסֵף, חַבֵּר, אַחֵד פ״י

присоли́ть *см.* приса́ливать

присоса́ть *см.* приса́сывать

присосѣ́живаться, –ди́ться הִתְיַשֵּׁב אֵצֶל פ׳, שַׁכֵּן עַצְמוֹ || הִשְׁתַּתֵּף פ״ע

присóхлый יָבֵשׁ, שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ קְצָת ת׳

присóхнуть *см.* присыха́ть

приспи́чить הַמְרֵץ, הַבְּהֵל פ״י. *Что его такъ* –чило מַה זֶּה הִמְרִיצוֹ. *Что это* –чило *васъ ѣхать такъ скоро* מַה זֶּה הִמְרִיצְךָ לְמַהֵר כֹּה לִנְסֹעַ

приспособлéніе הַתְאָמָה, הַכְשָׁרָה נ׳ || כְּלֵי־תַשְׁמִישׁ, מַכְשִׁירִים ז״ר

приспособля́ть, –сóбить הַתְאֵם לְ.., הַכְשֵׁר–, סַגֵּל–, הַתְקֵן פ״י || –ся || הִתָּאֵם, הֻכְשַׁר, סֻגַּל || הִסְתַּגֵּל

приспѣва́ть, –спѣ́ть גָּשׁ, קָרֹב, הִקָּרֵב || בּוֹא לַמּוֹעֵד הַנָּכוֹן פ״י

присрóчивать, –чить קַבֵּעַ זְמַן פ״י

пристава́ть, –ста́ть דָּבֹק, הִתְדַּבֵּק || פָּצֹר, הַצֵּר, הִלָּלֵן, הָצֵק, בַּתֵּשׁ || סוּר אֶל־ || עֲלֵה לַיַּבָּשָׁה (אֶל־הַחוֹף) *(къ берегу)* || הִלָּוֵה עַל־, הִסָּפֵחַ–, הִטָּפֵל –, הִתְחַבֵּר || הִתְדַּבֵּק (מִמַּחֲלָה) || הָלֹם פ״ע. *Смола* –ста́ла *къ рукѣ* הַסְּמֹק דָּבַק אֶל־הַיָּד. *Онъ* –ста́лъ *къ партіи моихъ противниковъ* הוּא נִסְפַּח (נִטְפַּל) אֶל מִפְלֶגֶת־מִתְנַגְּדַי. – *къ кому со своими просьбами* הָצֵק לִפְ׳ בִּשְׁאֵלוֹתָיו. *Къ должнику* –ста́ли *заимодавцы* הַמַּלְוִים הִקִּיפוּ אֶת הַלֹּוֶה בִּתְבִיעוֹתֵיהֶם. *Я* –стаю *въ городѣ*

У моихъ знакомыхъ בָּעִיר הִנְנִי סָר אֶל בֵּית מַכִּירַי. *Ко мнѣ* —стáла *собака* כֶּלֶב נִטְפַּל לִי. *Къ ребенку* —стáла *оспа* בַּתִּינוֹק דָּבְקָה מַחֲלַת הָאֲבַעְבּוּעוֹת. *Гусарскій мундиръ къ нему очень* —стáлъ הַמְּעִיל הַהוּסָרִי הֻלְמָהוּ יָפֶה. *Въ ваши лѣта не* пристáло *щеголять* לְאִישׁ בָּא בַיָּמִים כָּמוֹךָ לֹא נָאֶה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂי נַעֲרוּת. *Не* —стáло *такъ поступать* לֹא יִתָּכֵן (יָפֶה) לַעֲשׂוֹת כָּזֹאת. *Лошадь* —стáла הַסּוּס עָמַד מִלֶּכֶת

пристáвка ת׳ הוֹסָפָה

пристáвливать, приставлять, —стáвить || הוֹסֵף, קָבֹעַ ,הַעֲמֵד אֶל־, סָפֵחַ־ —ся || הוֹסֵף, הִסָּפֵחַ־, הָעֳמַד אֶל־. —ставлять *лѣстницу къ стѣнѣ* הַעֲמֵד סֻלָּם אֶל הַקִּיר. —стáвить *рукава* קָבֹעַ שַׁרְוּלִים. —стáвить *кого для наблюденія за работой* הַעֲמֵד אֶת פ׳ לְפַקֵּחַ עַל הָעֲבוֹדָה

пристáвникъ ת׳ מַשְׁגִּיחַ, מְפַקֵּחַ

пристáвной ת׳ מָעֳמָד, מוּסָף, נוֹסָף

пристáвъ (פְּקִיד הַמִּשְׁטָר) פְּרִיסְטַב. *Частный*— פְּרִיסְטַב הָרֹבַע. *Становой*— פְּרִיסְטַב הַגָּלִיל. *Судебный*— שׁוֹטֵר שֶׁל בֵּית־דִּין. *Соляной*— מַשְׁגִּיחַ עַל מִכְרוֹת הַמֶּלַח]

пристáпый ת׳ נוֹסָף, זָר || נָגֹעַ ת׳

пристально מִבְּלִי גְרֹעַ עַיִן, בְּכַוָּנָה, בְּשִׂים־לֵב. *Смотрѣть*— הַבֵּט בִּסְקִירָה צֹפֶּדֶת

пристальный, —*взглядъ*, מַבָּט סוֹקֵר – חוֹדֵר, סְקִירָה צוֹפֶּדֶת ת׳

пристáнище ת׳ מִקְלָט, מְקוֹם מְנוּחָה, מַרְפֵּה. —*для бѣдныхъ* בֵּית מַחְסֶה לָעֲנִיִּים

пристанный ת׳ מִקְלָטִי

пристанодержáтель בַּעַל אַכְסַנְיָה (שֶׁל אנשים חשודים) ת׳

пристанодержáтельство הַכְנָסַת אוֹרְחִים חֲשׁוּדִים ת׳]

прíстань ת׳ חוֹף, נָמֵל

пристарѣть *см.* постарѣть

пристáть *см.* приставáть

пристéгивать, —гáть, *и* —гнýть כַּלֵּב, תַּפֵּר תְּפִירָה קַלָּה || רָתֹם מִן הַצַּד, אָסֹר — || כֻּלַּב, הִתָּפֵר —ся || הִדָּבֵק כְּלְאַחַר יָד פ״י תְּפִירָה קַלָּה || הֵרָתֵם מִן הַצַּד, הֵאָסֵר — אָרֹב לְ..

пристерегáть, —рéчь || הַשְׁגֵּחַ, בַּקֵּשׁ פ״ע

пристíгнуть *см.* застíгнуть

пристóйно ת׳ בִּכְבוֹד, בְּדֶרֶךְ כָּבוֹד, בְּהוֹגֵן, כַּדְּבָעֵי

пристóйность ת׳ דֶּרֶךְ אֶרֶץ, כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת

пристóйный ת׳ נָכוֹן, נָאוֹת, נִימוּסִי

пристрáивать *см.* пристрóивать

пристрастить *см.* пристращáть

пристрáстіе נ׳ מַשּׂוֹא פָנִים ז׳, אַהֲבָה קְדוּמָה

пристрáстный, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַשּׂוֹא פָנִים, מִשּׁוּם מַשּׂוֹא פָנִים. —стно בְּמַשּׂוֹא פָנִים. מְשֻׁחָד ת׳

пристращáть, —стить (*къ чему*) שַׁחֵד לְטוֹבָתוֹ, הַשְׁפֵּעַ עַל־פ׳ אַהֲבָה לְדָבָר —ся || הִשְׁתַּחֵד לְדָבָר, הַתְחֵל אוֹהֵב דָּבָר

пристрáщивать ת׳ .אַיֵּם עַל־פ׳ —стращáть הַפְחֵד, הַבְהֵל

пристрóивать, —стрóить || סַפֵּחַ, בְּנֵה —ся || הִכָּנֵס אֶל־ פ״י || סַפֵּחַ עַצְמוֹ. הִבָּנֵה. —стрóить *флигель къ дому* בְּנֵה אֲגַף בְּצַד הַבַּיִת. —стрóить *сына къ мѣсту* סַפֵּחַ אֶת בְּנוֹ אֶל אַחַת הַמִּשְׂרוֹת. —стрóиться *къ мѣсту* סַפֵּחַ (הַכְנֵס) עַצְמוֹ לְאֵיזוֹ מִשְׂרָה]

пристрóйка ז׳ בִּנְיָן נוֹסָף

пристрýнивать, —нить דַּבֵּר קָשׁוֹת עִם־פ׳, הִתְנַהֵג בְּקֹשִׁי עִם־פ׳ פ״י

пристрѣливать || הוֹצֵא כָּל הָמֵת בִּירִיָּה הַבַּרְדָּ פ״י

пристрáпывать, —пать פ״י בַּשֵּׁל עוֹד

приступáть, —пить || נָגוֹשׁ – קָרֹב אֶל־, הַתְחֵל בְּ.. || בָּרֵר || פְּסֹעַ עַל־, דָּרֹךְ־ || הַתְחֵל קָרֹב אֶל־, נָגוֹשׁ – || הַשֵּׂג —ся || מֵצִיק. —пить *къ крѣпости* קָרֹב אֶל הַמִּבְצָר. —пить *къ исполненію проэкта* הַתְחֵל בְּהוֹצָאַת הַתָּכְנִית מִן הַכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל. —ступить *къ разсмотрѣнію вопроса* הַתְחֵל מְבָרֵר הַשְּׁאֵלָה. —пить *на платье* פְּסֹעַ עַל בֶּגֶד. *Заимодавцы* —пáли *къ должнику* הַמַּלְוִים הִתְחִילוּ מְצִיקִים לַלֹּוֶה בִּתְבִיעוֹתֵיהֶם. —пить *къ горлу* יָרֹד לְחַיֵּי־פ׳. *Къ больному нельзя* —ться אִי־אֶפְשָׁר לָגֶשֶׁת אֶל הַחוֹלֶה. *Къ товарамъ нельзя* —ться הַסְּחוֹרָה אֵין לְהַשִּׂיג

пристýпокъ נ׳ מַעֲלַת־הַחַלּוֹן

прíступъ || (בְּמִלְחָמָה) לְכִידָה, הִשְׁתָּעֲרוּת || כְּנִיסָה, גִּישָׁה || פְּתִיחָה (שֶׁל נְאוּם) נ׳. *Идти на*— הִשְׁתָּעֵר. *Взять городъ* —помъ לְכֹד עִיר. *Къ этому гордецу нѣтъ* —пу אֵין לִקְרֹב אֶל גֵּא זֶה עת. *Къ этому товару нѣтъ* —пу סְחוֹרָה זוֹ עת אֵין לְהַשִּׂיג

пристыжáть, —дить בַּיֵּשׁ, הַכְלֵם, הַלְבֵּן —ся || פְּנֵי־פ׳ פ״י בּוֹשׁ, הִכָּלֵם

пристѣнный ת׳ שֶׁאֵצֶל הַחוֹמָה

пристѣнъ, пристѣнокъ מָקוֹם שֶׁלִּפְנֵי הַחוֹמָה ז׳. *Играть въ*— שַׂחֵק בִּזְרִיקָה (בְּכַדּוּר)

пристя́гивать, —гну́ть פ״י רְתֹם אֶל־, אָסֹר־
пристя́жка נ׳ רְתִימָה בְּצַד. *Заложить лошадь на* —ку רְתֹם סוּס מִן הַצַּד
пристяжно́й. —жна́я *лошадь см.* пристя́жка
при́стяжь ז״ר כְּלֵי־רְתִימָה בְּצַד
присуди́тель ז׳ מְזַכֶּה
присуди́ть *см.* присужда́ть
прису́дъ *см.* присужде́ніе
присужда́ть, —ди́ть גָּזֹר, פָּסֹק, דּוּן || נָתֹן, הַקְנֵה פ״י || —ся הִגָּזֵר, הִפָּסֵק. *Его* —суди́ли *къ аресту* פָּסְקוּ דִינוֹ (גָּזְרוּ עָלָיו, דָּנוּהוּ, הוֹצִיאוּ דִינוֹ, חָרְצוּ מִשְׁפָּטוֹ) לֵישֵׁב בַּמִּשְׁמָר. *Академія* —ди́ла *ему первую премію* הָאֲקָדֵימְיָא פָּסְקָה לוֹ אֶת הַפְּרָס הָרִאשׁוֹן
присужде́ніе ז׳ פְּסָק, פְּסַק־דִּין, גְּזַר־דִּין
прису́нуть *см.* присо́вывать
прису́тственный ת׳ עַרְכָּאִי. —*день* יוֹם עַרְכָּאִי. —нное *мѣсто* עַרְכָּאָה
прису́тствіе ז׳ מַעֲמָד, נֹכְחִיּוּת || יְשִׁיבָה || עַרְכָּאָה נ׳, בֵּית־הַמִּשְׁפָּט. —*духа* דִּין ז׳ מְתִינוּת, דֵּעָה מְיֻשֶּׁבֶת. *Въ его* —віи בְּפָנָיו. *Въ* —віи *всѣхъ* בְּמַעֲמַד־כֹּל, בִּפְנֵי־כֹל
прису́тствовать הִמָּצֵא, הָיֹה בִּשְׁעַת־מַעֲשֶׂה פ״ע || עֲשֹׂה יְשִׁיבָה פ״י
прису́тствующій הַנִּמְצָא בִּשְׁעַת מַעֲשֶׂה, הַנּוֹכְחִי ת׳ || יוֹשֵׁב עַל הַדִּין, דַּיָּן ז׳
прису́чивать, —чи́ть שְׁזֹר, מְזֹר פ״י
прису́шивать, —ши́ть יַבֵּשׁ קְצָת פ״י
прису́щій ת׳ הַנִּמְצָא בִּשְׁעַת־מַעֲשֶׂה || שַׁיָּךְ ת׳
присыла́ть, присла́ть פ״י (ל..) שְׁלֹחַ אֶל || —ся הִשָּׁלַח אֶל, הִשְׁתַּלֵּחַ
присы́лка נ׳ שְׁלִיחָה || ז׳ דְּבַר שָׁלוּחַ, מִשְׁלוֹחַ
присы́льный ת׳ נִשְׁלָח, שָׁלוּחַ
присыпа́ть, —сы́пать (*что*) שְׁפֹךְ עוֹד, זְרֹה — || (*чѣмъ*) זְרֹה עַל־ פ״י
присы́пка נ׳ מִזְרֶה ז׳, זְרִיָּה
присыпно́й, присы́почный שֶׁל זְרִיָּה, הַמְשַׁמֵּשׁ לִזְרִיָּה ת׳
присыха́ть, —со́хнуть צְפֹד, יְבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ פ״ע
присѣва́ть, —сѣ́ять פ״י זְרֹעַ עוֹד || —ся הִזָּרַע עוֹד
присѣда́ніе נ׳ קִדָּה, קִידָה, הִשְׁתַּחֲוָיָה
присѣда́ть, —сѣ́сть הִשְׁתַּחֲוֵה פ״ע, הַרְכֵּן עַצְמוֹ, עֲשֹׂה קִידָה פ״י
присѣ́стъ. *Въ одинъ* — ת׳ בְּבַת אַחַת
присѣ́сть *см.* присѣда́ть
присѣ́ять *см.* присѣва́ть

прися́га נ׳ שְׁבוּעָה. *Личная* - שְׁבוּעָה חֲמוּרָה
присяга́ть, —гну́ть פ״ע הִשָּׁבֵעַ
прися́дка. *Плясать въ* —дку רָקֹד בִּקְידוֹת ת׳
прися́жный ת׳ שֶׁל שְׁבוּעָה, מוּשְׁבָּע. —*листъ* נוֹסַח שְׁבוּעָה. —жные *засѣдатели или* —жные הַמּוּשְׁבָּעִים. *Судъ* —жныхъ בֵּית־דִּין שֶׁל מוּשְׁבָּעִים. —*повѣренный* ז׳ עוֹרֵךְ דִּין, פְּרַקְלִיט
прита́ивать, —та́йть הַסְתֵּר, הַחְבֵּא, הַטְמֵן, הַסְתֵּר, הַצְפֵּן, הַעֲלֵם פ״י || —ся הִסָּתֵר, הִסְתַּתֵּר, הֵחָבֵא, הִתְחַבֵּא, הַטְמֵן עַצְמוֹ || הִתְחַפֵּשׂ, עֲשֹׂה עַצְמוֹ כְּ... —та́йть *дыханіе* עָצֹר בִּנְשִׁימָה
прита́кивать, —та́кнуть *см.* подда́кивать
прита́лина *см.* прота́лина
прита́лкивать, —толка́ть —толкну́ть דָּחֹף אֶל־ פ״י
прита́птывать, —топта́ть רָמֹס, דָּרֹךְ, רָקֹעַ || —ся בְּרֶגֶל || לַלֶּכֶת (בַּהֲלִיכָה) פ״י הֵרָמֵס, הִדָּרֵךְ || דָּפֹחַת
прита́скивать || הַפְּחֵת לִגְמְרֵי || תַּלֵּשׁ בְּרָאוּי || —ся (—щи́ть) סָחֹב אֶל־ (עַד־) פ״י הִתְנַהֵג וָבֹא בִּכְבֵדוּת || *и* —тащи́ться הִסָּחֵב, הִסְתַּחֵב, הִגָּרֵר
прита́чивать, —тача́ть תַּפֵּר עוֹד פ״י
прита́чивать, —точи́ть הָרֹט כְּלִי־ || חַדֵּד כְּלִי־, לָטֹשׁ —, הַשְׁחֵז — פ״י
притащи́ть *см.* прита́скивать
прита́ять הִמַּס מְעַט מְעַט פ״י
притвори́ть *см.* притворя́ть
притво́рно ת״פ בְּהִתְחַפְּשׂוּת, בְּהִתְכַּחֲשׁוּת
притво́рность הִתְנַכְּרוּת, הִתְחַפְּשׂוּת, הִתְכַּחֲשׁוּת, צְבִיעוּת, רְמִיָּה, חֲנוּפָּה נ׳
притво́рный מִתְנַכֵּר, מִתְכַּחֵשׁ, מִתְחַפֵּשׂ, עָשׂוּי, צָבוּעַ ת׳. —рная *дружба* רֵעוּת עֲשׂוּיָה. —*другъ* רֵעַ מִתְחַפֵּשׂ. —рная *болѣзнь* מַחֲלָה מְדֻמָּה. —ное *согласіе* הַסְכֵּם מְדֻמֶּה
притво́рство הִתְחַפְּשׂוּת, הִתְכַּחֲשׁוּת, צְבִיעוּת, רְמִיָּה, חֲנוּפָּה ת״פ
притво́рствовать הִתְחַפֵּשׂ, הִתְכַּחֵשׁ, הִתְנַכֵּר, הָיֹה צָבוּעַ, הַחֲנֵף פ״ע
притво́рчивый *см.* притво́рный
притво́рщикъ ז׳ חוֹנֵף, הַנִּכְפָּן
притво́ръ ז׳ פָּלוּשׁ || אַגַּף || עֲזָרָה (שֶׁל תִּרְפּוּת) || צֶלַע (שֶׁל דֶּלֶת) נ׳
притворя́ть, —твори́ть סָגֹר, הָגֵף (הַדֶּלֶת, לְמִשְׁלָם) פ״י || —ся הִסָּגֵר, הוּגַף
притворя́ться הִתְחַפֵּשׂ, הִתְכַּחֵשׁ, הִתְנַכֵּר, הִתַּמֵּם, עֲשֹׂה עַצְמוֹ תָּם, הַעֲמֵד פָּנִים פ״ע

притекáть, —течь שָׁטַף אֶל־ פ״י
притерéть *см.* притирáть
притёсывать, —сáть הִקְצָה כָּרָאוּי פ״י
притéчь *см.* притекáть
притирáніе נ׳ מְרִיחָה
притирáнье ז׳ תַּמְרוּק
притирáльный ת׳ הַמְּשַׁמֵּשׁ לְמְ֫רִיחָה
притирáть, —терéть מָרַח || פִּרְכֵּס, פִּרְכֵּס עַצְמוֹ —ся || סִקֵּר פ״י
притúрка *см.* притирáніе
притúскивать, —скáть *и* —снýть הָצֵק עַצְמוֹ, לָחֹץ – ся || הָצֵק, לָחַץ פ״י
притúскъ נ׳ דְּחִיפָה (על החוף)
притихáть, —тúхнуть *см.* затихáть
приткáть *см.* притыкáть
приткнýть *см.* притыкáть
притóкъ ז׳ פֶּלֶג || זֶרֶם, שֶׁטֶף
притолкáть *и* —кнýть *см.* притáлкивать
прúтолока ז׳ מַשְׁקוֹף
притолóчь כָּתֹת בְּיוֹתֵר, כָּתֹשׁ –, || דַּבְּקְ – || כַּתֵּת כְּלִ־, כַּתֵּשׁ – פ״י
притомúть *см.* истомúть
притóмъ הוּין מִזֶּה, מִלְּבַד זֶה, מִבַּלְעֲדֵי־זֹאת ת״פ
притóнъ ז׳ חֶבֶא, נ׳ מְעָרָה. *Разбойничій*— מְעוֹן שׁוֹדְדִים, מְעָרַת —
притоптáть *см.* притáптывать
притóпывать, —тóпнуть רָקַע בְּרֶגֶל, דּוּךְ – פ״י
приторáчивать, —рочúть *см.* оторáчивать
приторгóвывать, —торговáть הִשְׁתַּוֶּה שָׁאֹל עַל הַמִּקָּח —ся || בְּמִקָּח, קָנֹה פ״י
прúторность ת׳ גֹּעַל־נֶפֶשׁ (מרוב מתיקות)
прúторный ת׳ – מָתוֹק עַד לְזָרָא, שָׁמֵן
приточúть *см.* притáчивать
притрáва ז׳ פִּתָּיוֹן
притрáвливать, —травúть פַּתֵּה (באוכל) || הַבְעֵר שָׂדֶה פ״י
притрóгиваться, —трóнуться *см.* дотрóгиваться
притузúть הַלְקֵה אִישׁ כָּרָאוּי פ״י
притумáнить הָעֵב, הַקְדֵּר, עַרְפֵּל, כַּסֵּה הִתְקַדֵּר, הִתְקַשֵּׁר בְּעָבִים —ся || הִתְעַרְפֵּל פ״י הִזָּעֵם, הִתְעַצֵּב, הִצְטַעֵר
притуплять, —пúть הַקְהֵה || דַּכְּאֵה, קָהֹה || כָּהֹה, חָלֹשׁ —ся || הַחֲלֵשׁ פ״י
прúтча ז׳ מָשָׁל. —тчи *Соломоновы* מִשְׁלֵי־שְׁלֹמֹה
притыкáть, —ткáть אָרֹג עוֹד, רָקֹם – פ״י

притыкáть, —тыкать, —ткнýть פָּקֵק, הַפְקֵק, הַסְתֵּם —ся || סָתֹם, סַתֵּם פ״י
притѣснéніе נ׳ לְחִיצָה, נְגִישָׂה
притѣснúтель ז׳ לוֹחֵץ, נוֹגֵשׂ
притѣснúтельный ת׳ מֵצֵר, מֵצִיק, מְעִיק
притѣснять, —снúть לָחֹץ, נָגֹשׂ, הָצֵר, הָצֵק, הִלָּחֵץ, הִנָּגֵשׂ, הוּעַק, הֵעָנֵה —ся || הָעֵק פ״י
притягáтельный ת׳ הַמּוֹשֵׁךְ. —ная *сила* כֹּחַ הַמּוֹשֵׁךְ
притягивать, —нýть מָשֹׁךְ אֶל־ || מָשֹׁךְ פ׳ לְדִבּוּר־מָה (*кого къ чему*) פ״י הִמָּשֵׁךְ, הִגָּרֵר —ся ||
притяжáтельный. —льное *мѣстоименіе* מִלַּת הַקִּנְיָן
притяжáть קָנֹה בִּמְשִׁיכָה פ״י
притяжéніе נ׳ מְשִׁיכָה
притязáніе נ׳ עֲלִילָה || תְּבִיעָה, טַעֲנָה
притязáтельный שֶׁל תְּבִיעָה, שֶׁל טַעֲנָה, מָלֵא טַעֲנָה ת׳
притязáть הַגֵּשׁ תְּבִיעָה פ״י, בּוֹא בְּטַעֲנָה פ״ע
притянýть *см.* притáгивать
прихáживать בּוֹא תָּדִיר פ״ע, בַּקֵּר – פ״י
прихвáливать, —лúть שַׁבֵּחַ, הַלֵּל פ״י
прихвáрывать חָלוֹה מִזְּמַן לִזְמַן, חָשֹׁשׁ לִפְרָקִים פ״ע
прихвáстывать, —стнýть הִתְהַלֵּל בְּשֶׁקֶר פ״ע
прихватúть *см.* прихвáтывать
прихвáтка אֲחִיזָה, תְּפִיסָה (בשעת מלחמת אגרוף) נ׳
прихвáтывать, —тáть *см.* перехвáтывать
прихвáтывать, —тить תָּפֹשׂ, אָחוֹז || קַלְקֵל מְעַט (בְּקַר) פ״י. *Его часто* —ваетъ הוּא נוֹפֵל לְמִשְׁכָּב פַּעַם בְּפַעַם
прихворнýть חָלֹה, הֶחֱלֵה, חָשֹׁשׁ פ״ע
прúхвостень. *Эта собака настоящій* —*хозяина* כֶּלֶב זֶה כָּרוּךְ תָּמִיד אַחֲרֵי בְּעָלָיו
прихлебáтель מְצַפֶּה לְשֻׁלְחַן־אֲחֵרִים, מְלַחֵךְ פִּנְכָּא ת׳
прихлёбка *см.* похлёбка
прихлёбывать, —хлебнуть לַקֵּק, לַפֵּת אֶת־ הַפַּת, אָכֹל (תבשיל של נוזלים) פ״י
прихлёстывать, —хлестáть הַלְקֵה כְּלִ־ פ״י ||(—хлестнýть) נָהֹג (כְּשֶׁהוּא מַכֶּה בְּשֵׁבֶט) || זָרֹק מַיִם (מִגַּלִּים) פ״י
прихлóпывать, —хлóпнуть סָגֹר, עָצֹם || הַכֵּה כַּף, מָחֹא – פ״י (*въ ладоши*)
приходúть, прійтú *и* придтú בּוֹא; בַּקֵּר; עָלֹה יָפֶה, הִכָּנֵס; הוֹפֵעַ; סוּר, אָתֹה פ״ע —ся || הָיֹה כְּמִדָּתוֹ. —ходúте *къ намъ чаще*

בּוֹא נָא אֵלֵינוּ לִפְעָמִים יוֹתֵר קְרוֹבוֹת. *Вчера ко мнѣ* —ходи́лъ *вашъ братъ* אֶתְמוֹל בִּקְּרַנִי אָחִיךָ. Пришло́ *письмо изъ Берлина* בָּא מִכְתָּב מִבֶּרְלִין. Пришла́ *весна* בָּא הָאָבִיב. Пришли́ *праздники* בָּאוּ יְמֵי הֶחָג. Придти́ *въ возрастъ* בּוֹא בַּיָּמִים, הִתְבַּגֵּר, הַגֵּעַ לְפֶרֶק. —*въ ветхость* הֵעָשֵׂה רָעוּעַ, הִתְיַשֵּׁן. —*въ отчаяніе* הִתְיָאֵשׁ, בּוֹא לִידֵי יֵאוּשׁ. Прі́йти́ *въ сознаніе*, שׁוּב רוּחוֹ אֵלָיו, הִתְעוֹדֵד. *Мнѣ это* пришло́ *на умъ* דָּבָר זֶה עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְפָנַי. *Мнѣ* пришла́ *охота* נִתְעוֹרְרָה בִּי תַּאֲוָה (חֵפֶץ). —*въ восторгъ* בּוֹא לִידֵי הִתְפַּעֲלוּת, הִתְפַּעֵל. *Ключъ не* —хо́дится *къ замку* הַמַּפְתֵּחַ אֵינוֹ לְפִי הַמַּסְגֵּר. *Сапоги мнѣ* пришли́сь *въ пору* הַמַּנְעָלִים הָיוּ לְפִי מִדָּתִי. *Мнѣ ни разу не* пришло́сь *его увидѣть* לֹא עָלָה בְּיָדִי לִרְאוֹתוֹ אַף פַּעַם אַחַת. *Вино* пришло́сь *мнѣ по вкусу* הַיַּיִן עָרֵב לְחִכִּי. *Мнѣ* пришло́сь *проработать всю ночь* צָרִיךְ הָיִיתִי לַעֲבֹד כָּל־הַלַּיְלָה. *Вамъ* придётся *за это отвѣчать* עָתִיד אַתָּה לִיתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן עַל דָּבָר זֶה. *Это* —дётся *вамъ слишкомъ дорого* דָּבָר זֶה יַעֲלֶה לְךָ בְּדָמִים מְרֻבִּים (בִּיֹקֶר גָּדוֹל). *Мнѣ* пришло́сь *вамъ приплатить десять рублей* צָרִיךְ הָיִיתִי לְהוֹסִיף לְךָ עֲשָׂרָה רוּבָּל. *Старику* —хо́дится *эта работа не по силамъ* עֲבוֹדָה זוֹ אֵינָהּ לְפִי כֹּחוֹ שֶׁל הַזָּקֵן. *Онъ* —хо́дится *мнѣ съ родни* הָאִישׁ הַזֶּה קָרוֹב לִי

приходя́щій *ученикъ* תַּלְמִיד אֲרָעִי ת׳

прихо́дный. —ная *книга* פִּנְקַס־הַהַכְנָסָה ז׳

приходорасхо́дный. —дная *книга* פִּנְקַס הַהוֹצָאָה וְהַהַכְנָסָה ז׳

приходорасхо́дчикъ גִּזְבָּר, גַּנְזָךְ ז׳

прихо́дскій הַשַּׁיָּךְ לִכְמֻרְיָה, שֶׁל הַקְּהִלָּה ת׳. —дская *церковь* תִּרְפּוֹת שֶׁל כְּמֻרְיָה

прихо́дъ בִּיאָה ‖ הַכְנָסָה ‖ כְּמֻרְיָה, קְהִלָּה, עֵדָה נ׳

прихожа́нинъ חֲבֵר־הַקְּהִלָּה, — הָעֵדָה ז׳

прихо́жая מִסְדְּרוֹן, פְּרוֹזְדוֹר ז׳

прихо́жій אוֹרֵחַ, זָר, נָכְרִי, גֵּר ז׳

прихо́ливать, —хо́лить *см.* хо́лить

прихотли́вость שִׁגָּעוֹן ז׳, הַפַּכְפְּכוּת נ׳

прихотли́вый הַפַּכְפָּךְ, מִתְנַהֵג בְּשִׁגָּעוֹן ת׳

при́хотникъ הֲפַכְפְּכָן ז׳

прихотни́чать הִתְנַהֵג בְּשִׁגָּעוֹן פ״ע

при́хоть שִׁגָּעוֹן ז׳, זָרוּת, הַפַּכְפְּכוּת נ׳

прихо́хливаться, —хо́хлиться *см.* хо́хлиться

прихрабри́ться עָשֹׂה עַצְמוֹ גִּבּוֹר, הִתְאַמֵּץ פ״ע

прихра́мывать צָלֹעַ מְעַט פ״ע

прихра́пывать נָחֹר קְצָת פ״ע. —храпну́ть יָשֹׁן שְׁנַת אַרְעִי

прицвѣ́тникъ עֲלֵה הַמְכַסֶּה ז׳

прицѣ́ливательный *клинъ* יְתַד־הַמַּטָּרָה (בִּכְלִי־תוֹתָח) נ׳

прицѣ́ливать, —цѣ́лить כּוֹנֵן אֶל־, כַּוֵּן־ פ״י ‖ —ся — הִתְכּוֹנֵן אֶל־, הִתְכַּוֵּן

прицѣ́лъ הִתְכּוֹנְנוּת, הִתְכַּוְּנוּת ‖ מַטָּרָה נ׳

прицѣ́льный שֶׁל מַטָּרָה, הַמְשַׁמֵּשׁ לְהִתְכּוֹנְנוּת ת׳

прицѣ́ниваться, —ни́ться שָׁאֹל לַמִּקָּח, עָמֹד עַל־הַמִּקָּח פ״ע

прицѣ́пка פְּרִיפָה, רְכִיסָה נ׳ ‖ סֶרֶךְ, דֶּבֶק ז׳, לְוָיָה ‖ עֲלִילָה, תּוֹאֲנָה נ׳, בִּלְבּוּל ז׳

прицѣпля́ть, —пи́ть פָּרֹף, רָכֹס, קָשֹׁר פ״י ‖ —ся הִסָּרֵךְ, הִדָּבֵק, הִלָּוֵה, בּוֹא בַּעֲלִילָה

прицѣ́почка *см.* прицѣ́пка

прицѣ́почный הַמְשַׁמֵּשׁ לִפְרִיפָה, — לִרְכִיסָה ת׳

прича́ливать, —ли́ть קָשֹׁר כְּלִי־שַׁיִט אֶל הַחוֹף פ״י ‖ —ся בּוֹא אֶל הַיַּבָּשָׁה פ״ע ‖ הִקָּשֵׁר אֶל־הַחוֹף

прича́лка קְשִׁירָה (שֶׁל כְּלִי שַׁיִט) ‖ בִּיאָה אֶל־הַיַּבָּשָׁה נ׳]

прича́лъ עֲבוֹת שֶׁל כְּלִי־שַׁיִט ז׳

прича́стенъ זְמִירוֹת־הַהִתְחַבְּרוּת ת׳

причасти́ть *см.* причаща́ть

прича́стіе סְעוּדַת־הַהִתְחַבְּרוּת, סְעוּדְתָא דְקוּדְשָׁא ‖ (*къ дѣлу*) הִשְׁתַּתְּפוּת נ׳ ‖ בֵּינוֹנִי (בְּדִקְדּוּק) ז׳

прича́стный מִשְׁתַּתֵּף ת׳ ‖ —*стихъ* *см.* прича́стенъ

причаща́ть, —сти́ть הַבְרֵה מִסְּעוּדְתָא דְקוּדְשָׁא פ״י ‖ —ся הָלֹךְ לִסְעוּדְתָא דְקוּדְשָׁא

причаще́ніе סְעוּדְתָא דְקוּדְשָׁא ‖ הַבְרָאָה מִסְּעוּדְתָא דְקוּדְשָׁא נ׳

причеса́ть *см.* причёсывать

причёска סְרִיקָה ‖ תִּסְרֹקֶת נ׳

приче́сть *см.* причита́ть

причёсывать, —чеса́ть סָרֹק, סַלְסֵל (בְּשֵׂעָר) פ״י ‖ —ся הִסְתָּרֵק, עָשֹׂה שְׂעָרוֹ

приче́тникъ שַׁמַּשׁ־הַתִּרְפּוֹת ז׳

приче́тническій הַשַּׁיָּךְ לְשַׁמַּשׁ־הַתִּרְפּוֹת ת׳

причётъ עוֹדֵף בְּחֶשְׁבּוֹן ז׳, הָעֲדָפָה — נ׳

при́четъ *см.* причтъ

причи́на טַעַם, גּוֹרֵם, גֹּרֶם ז׳, עִלָּה, סִבָּה נ׳. —*всѣхъ* —нъ עִלַּת כָּל הָעִלּוֹת. *По какой* —нѣ *его арестовали* מִפְּנֵי

מה הכשונו. *По какой* —нѣ *вы это сдѣлали* מה הכריחך לעשות זאת. *По* —нѣ.. מ., מחמת־. *Я имѣю* —ну *жаловаться* יש לי טעם לקבל

причинéніе נ׳ הגרמה

причи́нный ת׳ סבתי

причиня́ть, —ни́ть פ״י גרם, הגרם, סבב, דסב

—ся || הגרם, דגרם, סבב, הוסב. —ни́ть *досаду* גרם עגמת־נפש. —ни́ть *вредъ* גרם היזק. —*убытокъ* גרם הפסד

причислéніе ספיחה אל־, כלילה במנין, תוספה — נ׳

причисля́ть, —чи́слить ספח, צרף, הוסף, חשב, המנה, החשב —ся || מנה, כלל במנין פ״י. — чи́слить *остаточную сумму къ приходу* ספח (צרף) הנשאר אל ההכנסה. —*проценты къ капиталу* הוסף דרבית על הקרן. —*чиновника къ министерству* ספח פקיד אל המיניסטריון. *Его* —числя́ютъ *къ героямъ* חושבים (כוללים, מונים) אותו במנין אנשי־החיל

причитáльщица נ׳ מקוננת

причитáніе נ׳ קינה

причитáть, —чéсть פ״י יחס || הוסף במנין || התוסף במנין, הגע בעד־ || החשב —ся || התחשב, התיחס. —*проценты къ капиталу* הוסף הרבית על הקרן. —чéсть *въ вину* יחס חטא לפ׳. *За товаръ* —тáется *доплатить сто рублей* בעד הסחורה מגיע עוד מאה רובל. *Онъ* —тáется *мнѣ дядею* דודי הוא

ричитáть פ״ע (על־מת) קונן, ספד

причтъ נ׳ חבורת הכמרים (של איזו תרפות)

причу́диться פ״ע הראה, הדמה

причу́дливость נ׳ הויה

причу́дливый ת׳ הוזה

причу́дникъ ז׳ בעל הויה

причу́дничать פ״י (רוח) הזה, הרה רעיוני הבל

причу́ды נ״ר הזיות, דמיונות־רוח

пришáливать *см.* пошáливать

пришáркивать, —кнуть || פ״ע השתחוה גרד ברגל פ״י

пришéлецъ, —льникъ ז׳ נכרי, גר

пришéльническій, —ничій של נכרי, של גר ת׳

пришепéливать, —пётывать דבר בלחישה, בשריקה פ״ע

пришепётываніе ז׳ דבור בלחישה — בשריקה

пришéствіе נ׳ ביאה

пришиба́ть, —би́ть || חבל, חבל (בהכאה) —ся || הכה עד למיתה, המת, הרג פ״י הכה הומת || חבל את עצמו. *Рожь* —ши́бло *морозомъ* החטה נשחתה בקרה

пришивáть, —ши́ть פ״י תפר אל־ || —ся התפר אל־

пришúвка נ׳ תפירה אל־

пришивнóй ת׳ תפור אל־

приши́ть *см.* пришивáть

пришлéцъ *см.* пришéлецъ

при́шлый ת׳ בא מארץ נכריה

пришпи́ливать, —лить פ״י פרף אל־ || —ся הפרף אל־

пришпóривать, —шпóрить פ״י דרבן

пришу́чивать פ״ע התלוצץ מעט

прищёлкивать, —щёлкнуть (בלשון), פצח תפף (באצבעות) || הגף (הדלת) פ״י

прищемлéніе נ׳ דחיסה

прищéмливать, прищемля́ть, —ми́ть פ״י דחס, אלץ, לחץ ב..., הצק. *Я* —ми́лъ *себѣ палецъ въ дверяхъ* לחצתי את אצבעי בדלת

прищёпъ ז׳ פקק־הבדק

прищу́ра ז׳ סקרן, סרבקן

прищу́реніе *и* —ри́ваніе ז׳, סקור, סרבוק קריצת־עין נ׳

прищу́ривать, —рить *и* —ся הצף, סקר, קרץ עין, סרבק פ״י

пріёмка נ׳ קבלה

пріёмлемость נ׳ התקבלות, הרשאה, התרה

пріéмлемой ת׳ מתקבל, מורשה, מתר

пріéмникъ ז׳ מקבל

пріёмный של קבלה || של הכנסה, של כניסה ת׳. —*день* יום של קבלה. —ная *зала или* пріёмная חדר־הקבלה. —*экзаменъ* בחינה של כניסה (הכנסה)

пріёмщикъ ז׳ מקבל

пріёмъ || אפן ז׳ || קיחה, קבלה, קבלת־פנים הכנסה נ׳. —*учениковъ* הכנסת־תלמידים. —*лекарства* קבלת (קיחת) רפואה. *При этой работѣ нужно знать особые* —мы בעבודה זו צריך לדעת אפנים מיוחדים. *Грубые* —мы ניכוסים גסים. *За одинъ* — בבת אחת. *Десять* —овъ עשר קיחות

пріёмышъ ת׳ אסופי

пріи́мчивый *см.* воспріи́мчивый

пріи́скатель ז׳ מוצא

пріи́скивать, пріискáть חפש, בקש, תור אחרי || מצא || בדק, עין פ״י || —ся חפש, בקש. —*кому мѣсто* חפש משרה בשביל פ׳. —скáть *кому мѣсто* מצא משרה בעבור פ׳. —скáть

слово въ лексиконѣ עֵין אֵיזֶה עֵרֶךְ בְּמִלּוֹן
прійскъ מִכְרֶה, מִכְלוֹן ז׳
прійти *см.* уриходить
пріободрять, —дрить זָרֵז, עוֹרֵר, עוֹדֵד, || —ся הִזְדָּרֵז, הִתְעוֹרֵר, הִתְעוֹדֵד, אַמֵּץ פ״י
пріобрѣсть *см.* пріобрѣтать
пріобрѣтаніе קְנִיָּה, רְכִישָׁה נ׳
пріобрѣтатель קוֹנֶה, רוֹכֵשׁ ז׳
пріобрѣтать, —обрѣсти *и* —обрѣсть הַקְנֵה, הַרְכֵּשׁ, —ся || קָנֹה, רְכֹשׁ, הַשֵּׂג, זָכֹה פ״י רְכֹשׁ, הַשֵּׂג. —сти *себѣ состояніе* זָכֹה לִנְכָסִים לְעַצְמוֹ. —сти *уваженіе* לְכָבוֹד, נָחֹל כָּבוֹד. —сти *ученую степень* קַבֵּל (הַשֵּׂג) מַדְרֵגַת־לַמְדָנִים
пріобрѣтеніе *см.* пріобрѣтаніе
пріобрѣтеніе קִנְיָן, רְכוּשׁ, הוֹן ז׳, קִנְיָנִים, נְכָסִים ז״ר
пріобучать, —обучить *см.* пріучать
пріобщать, —щить צָרֵף, סָפֹחַ, הוֹסֵף פ״י || —ся הִצְטָרֵף, הִסָּפֵחַ, הִוָּסֵף. —щить *документъ къ дѣлу* צָרֵף תְּעוּדָה לַכְּתָבִים הָעִנְיָן. —*Святыхъ Тайнъ* הַבְרֵה מִסְעוּדְתָא דְקוּדְשָׁא
пріобщеніе *см.* уричащеніе || צֵרוּף ז׳, הוֹסָפָה נ׳
пріобыкать *см.* привыкать
пріодѣвать, —одѣть כַּסֵּה, הַעֲטֵה, עַטֵּף, || —ся הִתְעַטֵּף, עָטֹה, כַּסּוּת־עֲרוּמִים, הַלְבֵּשׁ פ״י הִתְכַּסֵּה
пріокутывать, —окутать *см.* окутывать
пріоръ *см.* настоятель
пріосаниться הִתְהַדֵּר, הַעֲמֵד הַדְרַת־פָּנִים פ״ע
пріостанавливать, —новить עַכֵּב לִזְמַן־ מָה, עָצֹר —, הַעֲמֵד — פ״י || —ся עַכֵּב. הִתְעַכֵּב, הֵעָצֵר || עָמֹד
пріострять, —острить *см.* завастривать
пріосѣнять, —нить *см.* осѣнять
пріохачивать, —охотить עוֹרֵר לִדְבַר־מָה, זָרֵז — פ״י
пріуготовить *см.* приготовлять
пріударить דָּפֹק פ״י. —*лошадей* דָּפֹק הַסּוּסִים. *Дождь* —дарилъ הַגְּשָׁמִים הִתְחִילוּ יוֹרְדִים בְּזַעַם. —дариться *бѣжать* רוּץ, דָּהֹר
пріукрашивать, —украсить קַשֵּׁט, יַפֵּה, || —ся הִתְקַשֵּׁט, הִתְיַפָּה || פָּאֵר פ״י
пріумножать, —множить הַרְבֵּה, רַבֵּה פ״י || —ся רָבֹה, הִתְרַבֵּה, עָצֹם

пріумолкнуть הִשְׁתַּתֵּק פ״ע
пріунылый נוּגֶה, נָגוּם, עֲצוּב־רוּחַ ת׳
пріунывать פ״ע הֵעָשֵׂה עָגוּם, —עֲצוּב־רוּחַ, הִתְעַצֵּב
пріурочивать, —урочить (*къ извѣстному времени*) הַגְבֵּל, יָעֵד, כַּוֵּן לִזְמַן יָדוּעַ פ״י || (*къ чему*) הַרְגֵּל, לַמֵּד לְ.., פ״י
пріусугублять *см.* усуглублять
пріутихать, —утихнуть *см.* притихать
пріучать, —учить לַמֵּד, חַנֵּךְ, הַרְגֵּל פ״י || —ся לָמֹד, הִסְכֵּן, הַרְגֵּל עַצְמוֹ
пріученіе לִמּוּד, חִנּוּךְ ז׳, הַרְגָּלָה נ׳
пріѣдать, —ѣсть אָכֹל כֹּל, אַכֵּל — פ״י || —ся הָיֹה לְזָרָא, הִמָּאֵס עַל־
пріѣдчивый נוֹחַ לְהִמָּאֵס ת׳
пріѣздъ בִּיאָה נ׳
пріѣзжать, —ѣхать בּוֹא פ״ע
пріѣзжій אוֹרֵחַ ז׳
пріютить אָרֵחַ, הַכְנֵס לְתוֹךְ בֵּיתוֹ פ״י || —ся הִתְאָרֵחַ, מְצֹא מִקְלָט
пріютный הַצָּרִיךְ לְמִקְלָט ת׳
пріютъ מִקְלָט, מַחֲסֶה ז׳, סִתְרָה נ׳. *Дѣтскій* — בֵּית־מַחֲסֶה לִילָדִים
пріязнь אַהֲבָה, רֵעוּת, נְטִיָּה נ׳
пріятель אוֹהֵב, רֵעַ, חָבֵר, יְדִיד ז׳
пріятельски כִּידִידִים, כְּחֹק רֵעִים אֲהוּבִים ת״פ
пріятельскій שֶׁל אוֹהֵב, שֶׁל רֵעַ ת׳
пріятіе *см.* принятіе
пріятно נָעִים, נִיחָא ת״פ
пріятность נְעִימוּת, עֲרֵבוּת נ׳
пріятный נָעִים, עָרֵב ת׳
пріятствовать דָּרֹשׁ טוֹבָתוֹ שֶׁל פ׳ פ״י, הָיֹה עֵינוֹ יָפָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים פ״ע
пріять *см.* принимать
про לְ..., בְּ..., אַחֲרֵי־, בְּעַד־, עַל־, עַל־אוֹדוֹת מ״י. —*васъ говорятъ дурно* הַבְּרִיּוֹת מְרַנְנִים אַחֲרֶיךָ. —*себя* בְּלִבּוֹ. —*домашній обиходъ* לְצָרְכֵי הַבַּיִת. *Всякъ —себя, а Богъ —всѣхъ* כָּל אָדָם לוֹ לְעַצְמוֹ, והקב״ה דּוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כֻּלָּם
проахать אָנֹחַ זְמַן־מָה, הֵאָנֵחַ — פ״ע
проба נִסָּיוֹן, מִבְחָן, בֹּחַן ז׳, בְּחִינָה נ׳. *Серебро 84-ой —бы* כֶּסֶף בִּבְחִינָה שֶׁל 84. *Дать на —бу* נָתֹן לְנִסָּיוֹן. —*пера* נִסָּיוֹן. מִבְחַן הָעֵט. —*новой комедіи* שֶׁל קוֹמֶדְיָא חֲדָשָׁה
пробавляться, —бавиться הִתְפַּרְנֵס, הִתְקַיֵּם || הִסְתַּפֵּק בְּמוּעָט פ״ע
пробалагурить פַּטְפֵּט (כל הזמן) פ״ע
пробалтывать, —болтать בַּלְבֵּל, נַעֵר || פַּטְפֵּט (כָּל הָעֵת), הוֹצֵא סוֹד כְּשֶׁהוּא מְפַטְפֵּט פ״י

|| —ся (כָּל הַיּוֹם) || הִתְבַּלְבֵּל, הִתְנַעֵר || הָלַךְ בָּטֵל הִתְבַּלֵּל. הִנָּעֵר || הָלַךְ בָּטֵל (כָּל הַיּוֹם) || הִסְתַּבֵּךְ בִּלְשׁוֹנוֹ || גִּלָּה סוֹד בְּרֹב דְּבָרִים

пробарабáнить הִכָּה בַּתֹּף וְמַן־מָה || קָרָא דְּבַר־מָה בִּמְהִירוּת וּבְלִי סֵדֶר פ״י

пробесѣ́довать בִּלָּה (כָּל הַיּוֹם) בְּשִׂיחָה פ״י

пробивáльникъ נַקְבָן ז׳

пробивáть, —бúть נָקֹב, נָקֵב, פָּלַשׁ; הִבְקִיעַ, פָּרַץ || פִּלֵּס נָתִיב || הִשְׁמִיעַ קוֹל פ״י || —ся הִנָּקֵב, נִקַּב; הִבָּקַע, הִתְפָּרֵץ || הִדָּחֵק וְהִכָּנֵס || הֵרָאָה, הִגָּלֵה || הִתְחַבֵּט, הִתְגַּלְגֵּל עִם־פ׳ —*скалу* בָּקַע סֶלַע. —*стѣну ядромъ* נָקֹב חוֹמָה בְּכַדּוּר. —*черепъ* רָצַץ אֶת הַגֻּלְגֹּלֶת. —*бúло два часа* הַשָּׁעוֹן הִשְׁמִיעַ שְׁתֵּי שָׁעוֹת. —*бúлъ барабанъ* נִשְׁמַע קוֹל הַתֹּף. *Его всю ночь —бúла лихорадка* הַקַּדַּחַת לֹא הִרְפְּתָה מִמֶּנּוּ כָּל הַלַּיְלָה. —*себѣ дорогу* כָּבַשׁ דֶּרֶךְ לְעַצְמוֹ. —*бить закладъ* הִתְחַיֵּב בְּתַשְׁלוּמֵי עֲרֵבוּת. —*ться сквозь толпу* פָּרַץ דֶּרֶךְ לְעַצְמוֹ בְּתוֹךְ הֶהָמוֹן. —*ться сквозь непріятеля* פָּרַץ וְעָבַר בְּתוֹךְ מַחֲנֵה הָאוֹיֵב. *Трава начинаетъ —ся* הָעֲשָׂבִים מַתְחִילִים מִתְרָאִים. *Подкладка начинаетъ —ся* הַפַּרְוָה מַתְחִילָה מִתְמוֹטֶטֶת. *Я —бúлся съ этимъ негодяемъ цѣлый годъ* עִם הָעָוֶל הַזֶּה גִּלְגַּלְתִּי (נִתְחַבַּטְתִּי) כְּשָׁנָה שְׁלֵמָה. —*ся трудами* הִתְפַּרְנֵס מִיגִיעַ כַּפָּיו

пробирáть, —брáть חָלֵק, פַּלֵּג || סַדֵּר (לְמִינִים) || לַקֵּט, בָּרֹר מִתּוֹךְ || תָּקֹף, אָחוֹ פ״י || —ся הִתְפָּרֵץ לְתוֹךְ || הִתְיַגֵּעַ מֵרֹב עֲבוֹדָה. *Меня такъ и —раетъ морозъ по кожѣ* הַקֹּר מִתְפַּשֵּׁט בְּכָל גּוּפִי. *Меня пробрáло морозомъ* תְּקָפַתְנִי הַקָּרָה, אֲחָזַתְנִי. —*берýтъ тебя на экзаменѣ* הַרְבֵּה יְדַקְדְּקוּ עִמְּךָ בִּשְׁעַת בְּחִינָה

пробúреръ בּוֹחֵן, צוֹרֵף ת׳

пробúрный שֶׁל צֵרוּף ת׳. —*ное искусство* מְלֶאכֶת הַצֵּרוּף. —*ная палатка* לִשְׁכַּת הַצֵּרוּף. —*камень* אֶבֶן בּוֹחַן

пробúрщикъ *см.* пробúреръ

пробúть *см.* пробивáть

прóбка פְּקָק ז׳, מְגוּפָה נ׳. *Онъ глупъ, какъ —* הוּא שׁוֹטֶה מוּחְלָט

прóбковый שֶׁל שַׁעַם ת׳. —*ковое дерево* סַדָן, שַׁעַם

проблéма פְּרוֹבְּלֵימָא, שְׁאֵלָה מַדָּעִית נ׳

проблематúческій פְּרוֹבְּלֵימָאִי ת׳

проблéскивать, —снýть הִתְנוֹצֵץ בִּפְעָמִים, הוֹפִיעַ בִּפְעָמִים פ״ע

прóблескъ נִיצוֹץ, קֶרֶן אוֹר. —*ски ума* נִיצוֹצֵי הַשֵּׂכֶל

проблудúть, проблуждáть תָּעָה וְמַן־מָה פ״ע

прóбный שֶׁל בְּחִינָה || שֶׁל בְּחִינָה, מְלָאכָה בַּעַל־בְּחִינָה מְלָאכָה — נִסָּיוֹן, נִסְיוֹנִי ת׳

прóбованіе נִסּוּי ז׳, בְּחִינָה, טְעִימָה נ׳

прóбовать, по— נִסָּה, בָּחַן; טָעֹם פ״י. —*перо* בָּחַן אֶת־הָעֵט. —ся הִבָּחֵן || —*буйте этого вина* טְעַם־נָא מִן הַיַּיִן הַזֶּה. —*счастье* נִסָּה אֶת־מַזָּלוֹ

прободáть, —бостú נָגַח, נָקֹב בִּנְגִיחָה פ״י

пробóй כּוֹרֵב, כְּלוּב || פֶּרֶץ, בֶּקַע ז׳, פּוֹתַחַת נ׳

пробóина בְּקִיעַ, בֶּדֶק, פֶּרֶץ ז׳

пробóйникъ נַקְבָן ז׳

пробóйный שֶׁל פּוֹתַחַת ת׳

проболтáть *см.* пробáлтывать

проболѣ́ть חָלָה וְמַן־מָה, כָּאַב —, חָשַׁשׁ — פ״ע

проборáзживать *см.* бороздúть

проборáнивать *см.* боронúть

пробормотáть רָטַן, הָמָה, מִרְמֵר פ״ע

пробóрный חֲרִיצִי ת׳

пробороздúть *см.* бороздúть

пробороню́ть *см.* боронúть

пробороться הֵאָבֵק וְמַן־מָה, הִתְקוֹשֵׁשׁ — פ״ע

пробóръ חָרִיץ (בִּשְׂעָרוֹת) ז׳

пробостú *см.* прободáть

прóбочка *см.* прóбка

прóбочникъ שׁוֹלֵף (פְּקָקִים, מְגוּפוֹת) ז׳

прóбочный *см.* прóбковый

пробрáжничать סָבָא כָּל־ (הַלַּיְלָה, לְמָשָׁל) פ״ע

пробрáсывать, —бросáть הִשְׁלִיךְ בְּעַד־, הִשְׁלִיךְ בְּעַד־ || —ся זָרֹק־, הֻטַּל — פ״י הַזֹּרֵק —, הוּטַל —

пробрáсывать, —брóсить הִשְׁלִיךְ בְּצַד, הֶחְמִיא (בִּזְרִיקָה) אֶת הַמַּטָּרָה, הִשְׁלִיךְ הָלְאָה (כְּרַטִּים) פ״י

пробрáть *см.* пробирáть

пробривáть, —брúть גִּלַּח בִּמְקוֹמוֹת אֲחֵרִים || גִּלַּח וְמַן־מָה פ״י || —ся גֻּלַּח, הִתְגַּלֵּחַ || גִּלַּח עַצְמוֹ וְמַן־מָה. —брúть *себѣ бороду* גִּלַּח זְקַן לְחָיָיו

пробродúть שׁוֹטֵט כָּל־ (הַיּוֹם, לְמָשָׁל) || תָּסַס פ״ע

пробросáть *см.* пробрáсывать

пробрóсить *см.* пробрáсывать

пробрюзжáть *см.* брюзжáть

пробýдъ. *Спать безъ —ду* יָשֵׁן מִבְּלִי הָקִיץ ת׳

пробуждáть, —дúть הֵעִיר, עוֹרֵר || זֵרֵז פ״י || —ся הֵקִיץ, עוּר, הִתְעוֹרֵר || הִזְדָּרֵז

пробужде́ніе יקיצה, הקצה, תעורה, התעוררות, אתערותא נ׳

пробура́вливать, —вить ברם, ברג, נקר, נקר, רצע, חטט פ״י

пробы́ть שהה וזמן־מה באיזה מקום, היה־ פ״ע

пробѣга́ть, —жа́ть עבר במרוצה, רוץ ועבר את־, הלף, גוז חיש פ״ע. *Время* —жа́ло *незамѣтно* הזמן עבר מבלי משים

пробѣ́гать רוץ זמן־מה || רוץ לכאן ולכאן פ״ע

пробѣ́ливать, —бѣли́ть הלבן את־כל־ פ״י

пробѣ́лка לבון ז׳, הלבנה נ׳

пробѣ́лъ פניון, מקום פנוי || חלל || רבוע (בטיפוגרפיא) ז׳ || השמטה || מגרעת נ׳

провала́ндаться אבד זמן פ״י

прова́ливать, —ли́ть עבר, נהר פ״ע נפל בעד־, הוטל מ־ || כשל, —ся || —ли́ла הכשל, המוט, התמוטט, נפל. *толпа народу* נהרו המונים, נהר המון עם. —ва́ливай גש־הלאה. —ли́ться *на льду или подъ ледъ* נפל בעד הקרח. *Потолокъ* —ли́лся נפל הספון. —ли́ться *на экзаменѣ* התקפח בבחינה. *Куда онъ* —ли́лся להיכן נעלם. Провали́сь *я* (*или* —ться *мнѣ*) *на мѣстѣ если..* תבלעני הארץ אם..

прова́лина פרץ ז׳, פרצה נ׳

прова́лъ מפולת, דתמוטטות נ׳. —*тебя возьми* יקחך אפל (מות)

прова́льный של מפולת || משעמם ת׳

провалять גלגל זמן־מה, לגש — פ״י

прова́нскій, —ское *масло* שמן־זית, שמן פרובינצאי

прова́ривать, —ри́ть בשל היטב, הרתח — || בשל היטב, התבשל — —ся || בשל זמן־מה פ״י

прова́щивать, —вощи́ть שפשף בדונג (בשעוה) פ״י

проведе́ніе כבוש (דרך) || בלוי ז׳, העברה || התואה (של קו) נ׳

провезти́ *см.* провози́ть

провёртывать, —вертѣ́ть, —верну́ть הנקב, נקב, נקב, נקב, נקר, נקר פ״י || —ся הנקר, נקר

провесели́ться התענג זמן־מה, שמח — פ״ע

провести́ *см.* проводи́ть

провидѣ́ніе השגחה נ׳

прови́дѣніе צפיה מראש, ראיה — נ׳

прови́дѣть ראה האותיות, צפה מראש, חזה —, ראה — פ״י

прои́зжа́ть (?) יגע זמן־מה, המה — פ״ע

прови́зія מזון ז׳, צידה נ׳

прови́зоръ פרוביזור ז׳

провинти́ть *см.* прови́нчивать

прови́нція אפרכיה נ׳, ערי־השדה נ״ר

провинція́лъ עירוני, קרתני, מחוזאי ת׳

провинція́льный פרזי, מחוזאי ת׳

прови́нчивать, —винти́ть ברם בעד־ פ״י

провиня́ться —ни́ться אשם, פשע, חטא, סרח פ״ע

провира́ть, —вра́ть דבר שקר, הוצא דבה פ״י || —ся הכשל בדבריו, — בפיו, — בלשונו

провисѣ́ть היה תלוי כל־ פ״ע

провіа́нтъ פרוביאנט, מזון ז׳, צידה נ׳

провладѣ́ть (*чѣмъ*) האחז ב.. לזמן־מה, היה בעל־ פ״ע

провлачи́ть משך זמן־מה, גרר — פ״י. —*свое существованіе* היה חיי־עני, בדחקות

проводи́ть, —вести́ *и* —ве́сть הולך, הובל, נהג || כבש, סלל, פלס (דרך) || חתוה, תאר, העבר, משך || המשך || בלה, עבר || —ся רמה, דתעה, תעתע, הולך בתהו פ״י. —веди́те הובל, המשך, עבר, העבר וכו׳. —вести́ *его на верхъ* הובילהו למעלה. —вести́ *линію* העבר קו. —вести́ *дорогу* כבש דרך. —вести́ *границу* תאר גבול. —вести́ *воду* המשך מים. —вести́ *лѣто въ деревнѣ* בלה (עבר) קיץ בכפר. —*мысль* העבר (פתח) רעיון. *Ему не удается меня* —вести́ לא יעלה בידו לפתותני

проводи́ть *см.* провожа́ть

прово́дка *см.* прово́дъ

проводни́къ מנהל, מורה דרך, בן־לויה || צנור, מוביל, מוליך ז׳. *Жилы суть* —дники́ *крови* העורקים הם צנורות־הדם

прово́дъ הולכה, הובלה, העברה, הברחה נ׳

про́воды רמוי ז׳, הונאה || לויה נ׳

провожа́ніе לויה נ׳

провожа́ть, —ди́ть לוה, לוה פ״י || —ся לוה איש במבט. —*кого глазами* התלוה

провозвѣ́стникъ, —вѣсти́тель מגיד מראש, מבשר, מכריז ז׳

провозвѣща́ть, —вѣсти́ть הגד מראש, הגד מראש, בשר, —ся || בשר, הכרז פ״י התבשר, הכרז

провозвѣще́ніе —вѣ́стіе הגדה מראש, בשורה, הכרזה, הודעה נ׳

провозгласи́ть *см.* провозглаша́ть

провозгла́сникъ מכריז, מודיע ז׳

провозглаша́тель, —си́тель משמיע,

מְבַשֵּׂר, מַכְרִיז, מוֹדִיעַ ז׳
провозглаша́ть, —си́ть הַכְרֵז, הוֹדֵעַ
בְּרַבִּים, הַשְׁמֵעַ —, פַּרְסֵם פ״י
провозглаше́ніе כְּרוּז, פִּרְסוּם ז׳, הַכְרָזָה,
הוֹדָעָה נ׳
провози́ть, —везти́ הוֹבֵל בַּעֲגָלָה,
הַעֲבֵר || הוֹלֵךְ — || הַבְרֵחַ (מִן הַמֶּכֶס שֶׁעַל הַגְּבוּל) פ״י
||—ся הָעֳבַר, הוּבַל
провози́ться—פ״ע הִתְיַגֵּעַ בִּדְבַר־מָה, הָיֹה טָרוּד.
Я цѣлый день —зи́лся *въ приго-*
товленіяхъ къ дорогѣ כָּל הַיּוֹם הָיִיתִי
טָרוּד בַּהֲכָנוֹת לַדֶּרֶךְ
прово́зка *см.* прово́зъ
прово́зный ת׳ הַמַּעֲבָר, שֶׁל הַעֲבָרָה, שֶׁל הוֹבָלָה
прово́зъ נ׳ הַעֲבָרָה, הוֹבָלָה
провола́кивать, —ло́чь פ״י סָחֹב, מָשֹׁךְ, גָּרֹר
||—ся הִסָּחֵב, הִמָּשֵׁךְ, הִגָּרֵר
провола́кивать, —лочи́ть מָתֹחַ, הַמְשֵׁךְ,
הַמְתֵּחַ, דַּמְשֵׁךְ, הַאֲרֵךְ ||—ся הֵאָרֵךְ פ״י
про́волока, —лочка חוּט־בַּרְזֶל, תַּיִל ז׳
проволо́чка עִכּוּב ז׳, הַמְשָׁכָה, שְׁהִיָּה נ׳
проволо́чь *см.* провола́кивать
провоня́лый שֶׁהִרְקִיב, רָקוּב, מַסְרִיחַ, בָּאוּשׁ,
נִבְאָשׁ ת׳
провоня́ть הִרְקֵב, הַרְקֵב, הַסְרֵחַ, בָּאֹשׁ פ״ע,
הַעֲלֵה בָּאְשָׁה פ״י
прово́рить, с— הַשֵּׂג דְּבַר־מָה בִּזְרִיזוּת
(בִּמְהִירוּת, בַּחֲרִיצוּת) פ״י
прово́рно בִּמְהִירוּת, בִּזְרִיזוּת, בַּחֲרִיצוּת ת״פ
прово́рность *см.* прово́рство
прово́рный מָהִיר, זָרִיז, חָרוּץ ת׳
провороже́ть נַחֵשׁ וְמַן־מָה || בַּזְבֵּז (מָמוֹן
וזמן) בְּנִיחוּשִׁים פ״י
проворо́чать הָפֹךְ זְמַן־מָה (לְכָאן וּלְכָאן
הִתְהַפֵּךְ (עַל הַמִּשְׁכָּב) ||—ся || הַפֵּךְ — פ״י
הִתְהַפֵּךְ זְמַן־מָה
прово́рство מְהִירוּת, זְרִיזוּת, חֲרִיצוּת נ׳
проворча́ть *см.* ворча́ть
провощи́ть *см.* прова́щивать
провра́ть *см.* провира́ть
провы́ть גָּעֹה זְמַן־מָה, הָמֹה — פ״ע
провѣва́ть, —вѣя́ть נַפְנֵף, נָשֹׁב לִפְעָמִים,
—ся || —קְצַת פ״ע || הָבֵר, זָרֹה (דָּגָן) פ״י
הוּבַר, הוּזְרָה, זֹרֶה
провѣ́дывать, —дать חָקֹר וְדָרוֹשׁ, מָצֹא
אַחֲרֵי חֲקִירָה וּדְרִישָׁה, הַכֵּר לָדַעַת || בַּקֵּר אֶת
פְּ׳ לִפְעָמִים פ״י]
провѣ́ивать נָשֹׁב, נַשֵּׁב פ״ע
провѣ́ривать, —вѣ́рить *см.* провѣря́ть
провѣ́рка *см.* повѣ́рка
провѣря́ть *см.* повѣря́ть

провѣ́сный שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ בָּרוּחַ ת׳
провѣ́съ חִסָּרוֹן ז׳, מִגְרַעַת (בְּמִשְׁקָל) נ׳
провѣ́тривать, —трить רַטֵּה, הַרְטֵה פ״י
הֻרְטֵה, הָרְטֵה || שָׁאֹף רוּחַ צַח ||—ся
провѣ́шивать, —сить || יַבֵּשׁ בָּרוּחַ פ״י
הִתְיַבֵּשׁ בָּרוּחַ ||—ся || טָעֹה בְּמִשְׁקָל פ״ע
טָעֹה בַּמִּשְׁקָל
провѣ́ять *см.* провѣва́ть
провя́ливать, —лить יַבֵּשׁ בַּשֶּׁמֶשׁ פ״י
||—ся הִתְיַבֵּשׁ בַּשֶּׁמֶשׁ
прогада́ть *см.* проворожи́ть
прога́лина, —линка קָרַחַת || מַקְבֶּת־קָרַחַת
прогара́ть *см.* прогора́ть הַיַּעַר נ׳]
прога́рина *и* прога́ръ נ׳ מַכְוַת־אֵשׁ
прогимна́зія פְּרוֹגִימְנַזְיוֹן ז׳, פְּרוֹגִימְנַזְיָא נ׳
прогла́живать, —дить || גָּהֵץ, הַחְלֵק
הֶחֱלֵק, גָּהֹץ ||—ся הַפְּחֵת עַל־יְדֵי גְּהוּץ פ״י
проглазѣ́ть || שְׁכֹחַ הִסְתַּכֵּל בְּשֶׁהוּא מִשְׁתּוֹמֵם
לָשׂוּם לֵב, עָבֹר עַל מִבְּלִי שׂוּם לֵב פ״ע
прогла́тывать, —глоти́ть בָּלֹעַ פ״י
||—ся הִבָּלֵעַ
проглода́ть כַּרְסֵם זְמַן־מָה, גָּרֵם —, עַצֵּם — פ״י
проглоти́ть *см.* прогла́тывать
прогля́дывать, —ну́ть הַרְאֵה, הוֹפֵעַ,
טָעֹה, שְׁגֹה בָּרוֹאֶה ||—ся הִשְׁתַּקֵּף פ״ע
прогля́дывать, —дѣть || רָאֹה, הַבֵּט, צָפֹה
הִסְתַּכֵּל, הִתְבּוֹנֵן || שָׁכֹחַ לָשׂוּם לֵב, הִשְׁתַּמֵּט
прогна́ніе גֵּרוּשׁ ז׳ מִנְּיָה פ״ע]
прогна́ть *см.* прогоня́ть
прогнива́ть, —гни́ть הַעֲלֵה רִקָּבוֹן פ״י,
הִרָּקֵב, הִרָקֵב פ״ע
прогнѣвля́ть, —гнѣ́вать, —гнѣви́ть
כַּעֵס, קָצֹף, הִתְקַצֵּף ||—ся הַכְעֵס, הַקְנֵט פ״י.
Прошу не —ваться *или не* —вай-
тесь אָנָּא אַל תִּכְעַס
прогова́ривать, —вори́ть || שְׁגֹה בְּדִבּוּרוֹ פ״ע
אָמֹר, דַּבֵּר, הַגֵּד || שׂוֹחֵחַ זְמַן־מָה פ״י. *Я*
—вори́лъ *съ нимъ два часа* שׂוֹחַחְתִּי
עִמּוֹ בִּשְׁתֵּי שָׁעוֹת. *Я* —вори́лся נִזְרֹק מִפִּי
проговѣ́ть יָשֹׁב בְּתַעֲנִית זְמַן־מָה פ״ע
проголода́ть —ся || סָבֹל רָעָב זְמַן־מָה פ״ע
прого́нка הוֹבָלַת־עֵדֶר נ׳ רָעָב]
прого́нный עֲצֵי־ (лѣсъ) || נָהוּג, מוּבָל ת׳
שְׂכַר כּוֹסִים ; —ныя *деньги* .רַפְּקָדוֹת ז״ר
— עֲגָלָה
прого́нщикъ מַנְהִיג || רַפְסוֹד, מוֹלִיךְ הַדָּבְרוֹת ז׳
прого́нъ || מְקוֹם־מִרְעֶה אוֹ שְׁתִיָּה לַצֹּאן ||
מִשְׁלוֹחַ דְּבוֹרוֹת ז׳
прого́ны שְׂכַר־עֲגָלָה ז״ר
прогоня́ть, —гна́ть || גָּרֵשׁ, פַּנֵּה, עַלֵּה מִמֶּנּוּ

נָהֹג, הוֹבֵל || שׂוּם רַפְסֹדוֹת || הָרֵץ פ"י
הִתְהַדֵּר בְּרִיצָה וּמִן־מָה || גָּרֵשׁ, שַׁלֵּחַ ся—||
—гнать *скотъ въ поле* נָהֹג אֶת הַבָּקָר
שׂוּם דֹּבְרוֹת —*лѣсъ по рѣкѣ* .אֶל הַשָּׂדֶה
הַעֲבֵר בְּתוֹךְ —*сквозь строй* .בַּנָּהָר
הַלְקָאַת פּוּלְסִין

прогорать, —рѣть || דָּלֹק, בָּעֹר וּמִן־מָה
הִשָּׂרֵף כֻּלּוֹ פ"י || יָרֹד מִנְּכָסָיו פ"ע

прогоревать, הִצְטַעֵר וּמִן־מָה פ"ע

прогорланить צָעֹק בְּקוֹל רָם פ"ע

прогорькость מְרוּת נ'

прогорклый שֶׁנַּעֲשָׂה מַר ת'

прогоркнуть הֵעָשֵׂה מַר פ"ע

прогорѣлый נִשְׂרָף, נִחָר, נִצְרָב ת'

прогорѣть *см.* прогорать

прогостить הִתְאָרֵחַ זְמַן מָה, הִתְאַכְסֵן — פ"ע

программа פְּרוֹגְרַמָּא, תָּכְנִית נ'

прогребать, —грести *и* —гресть גָּרֹף
הָרְאֵה (שלג) || צָבֹר, גָּבֹב (חציר) פ"י || שׂוּם
מֶרְחָב יָדוּעַ פ"ע

прогремѣть הַשְׁמֵעַ (מרעמים) זְמַן מָה פ"י

прогрессивный מִתְקַדֵּם, הוֹלֵךְ קָדִימָה ת'

прогрессія פְּרוֹגְרֶסִיּוֹן ז', הַדְרָגָה נ'

прогрессъ פְּרוֹגְרֶס ז', קִדְמָה, הִתְקַדְּמוּת, הֲלִיכָה
לְפָנִים נ'

прогресть, прогрести *см.* прогребать

прогрохотать הָרֵעַ זְמַן־מָה, רָעֹם — פ"ע

прогрузить *и* —ся הִתְעַסֵּק זְמַן־מָה בְּהַטְעָנַת
מַשָּׂא עַל סְפִינָה פ"ע

прогрызать, —грызть כַּרְסֵם וּמִן־מָה,
כִּרְסֵם ся—|| —כַּלֵּה פ"י

прогрѣвать, —грѣть || הַחֵם || דַּבֵּק לַעֲצָמִים
דָּחֵם; הִתְחַמֵּם ся—|| הָחֵם פ"י

прогуливать, —лять || טַיֵּל וּמִן־מָה פ"ע
טַיֵּל || בַּזְבֵּז, ся—|| אַבֵּד, בַּזְבֵּז (ממון) פ"י
בַּזְבֵּז .הִתְבַּזְבֵּז —лять *всѣ свои деньги*
הֶחָמֵץ פַּת־ .כָּל מְעוֹתָיו —лять *обѣдъ*
.צָהֳרַיִם *Онъ* —лялъ *два рабочихъ
дня* הוּא בִּטֵּל עֲבוֹדָה שֶׁל שְׁנֵי יָמִים. *Онъ*
—лялъ *понедѣльникъ* הוּא שָׁבַת
מִמְּלַאכְתּוֹ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי; הוּא עָשָׂה אֶת יוֹם
[הַשֵּׁנִי שַׁבָּת

прогулка טִיּוּל ז'

прогулъ אִחוּר ז', הַחְמָצָה נ' || שֶׁבֶת ז', שְׁבִיתָה,
בַּטָּלָה נ'

прогульный מַחֲמִיץ, מְאַחֵר; שֶׁל שְׁבִיתָה, שֶׁל
בַּטָּלָה ת'

прогулять *см.* прогуливать

продавать, —дать מָכֹר פ"י ся—|| נִמְכֹּר (נִמְכַּר)
.הִזְדַּבֵּן —**дать** *душу черту*, הַמּוֹכֵר
הִנָּךְ לַבֹּשֶׁת

продавецъ *см.* продавщикъ

продавливать, —вить דָּחֹק, לָחֹץ, עַכֵּה פ"י
הִדָּחֵק, הִלָּחֵץ, הִכָּבֵשׁ ся—||

продавщикъ מוֹכֵר ז'

продажа מֶכֶר, מִמְכָּר ז', מְכִירָה נ'

продажность שַׁלְמוֹנִיּוּת, אַהֲבַת־בֶּצַע נ'

продажный עוֹמֵד לִמְכִירָה || בַּעַל מִקַּח־שׁוֹחַד,
נוֹחַ לְהִשְׁתַּחֵד ת'

продалбливать, —долбить נָקֹב, נַקֵּב,
נַקֵּב, הִתְנַקֵּב, נַקֵּר, ся—|| נָקֹר, נַקֵּר פ"י
[הִתְנַקֵּר

продать *см.* продавать

продвигать, —двинуть הַתֵּק הָלְאָה,
הִנָּתֵק הָלְאָה, הוּזַז ся—|| הָזֵז — פ"י

продвигать מַלְטֵל וּמִן־מָה, הָנֵף —, הָגֵד —,
הָנֵעַ —, הָזֵז —, הַסֵּעַ — פ"י

продежурить עֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר וּמִן יָדוּעַ פ"ע

продергивать, —дернуть צַיֵּן, הַשְׁחֵל,
צַיֵּן, הִשְׁתַּחֵל || הִצְטַיֵּן בְּגֶנֶל ся—|| עַיֵּל פ"י

продергивать, —дергать עַקֵּר זוּנִים; נַכֵּשׁ,
הֵעָקֵר, נֻכַּשׁ, הֵעָדֵר ся—|| עַדֵּר פ"י

продержка אַחִיזָה; עַכָּבָה נ'

продерзкій חוּצְפָּה, עַז־פָּנִים, עוֹז־מֵצַח || אַמִּיץ ת'

продерзостно בְּחוּצְפָּה, בְּדֶרֶךְ עַזּוּת ת"פ

продерзостный *см.* продерзкій

продерзость עַזּוּת, הֶעָזָה, חוּצְפָּה, פְּרִיצוּת נ'

продернуть *см.* продергивать

продиктовать הַקְרֵא לִפְנֵי־ פ"י

продиравить נָקֹב, נַקֵּב, פַּלֵּשׁ פ"י ся—||
הִנָּקֵב, נֻקַּב

продиравѣть הִנָּקֵב, הִמָּלֵא נְקָבִים ת'

продирать, —драть קָרֹעַ בְּגָדִים וּנְעָלִים,
הִקָּרֵעַ, בָּלֹה || כָּבֹשׁ ся—|| בַּלֵּה — פ"י
הַדֶּרֶךְ לְעַצְמוֹ || פָּרֹץ וְעָבֹר || הַלָּחֵם —**драть**
глаза פְּקֹחַ הָעֵינַיִם (בִּשְׁעַת־יְקִיצָה)

продлительно, —ность, —ный *см.*
продолжительно..

продлить מָשֹׁךְ לָאֹרֶךְ פ"י || הַאֲרֵךְ ся—||
אָרֹךְ, הִתְאָרֵךְ || הִמָּשֵׁךְ לָאֹרֶךְ. *Если Господь* —длитъ *мою жизнь* בְּהַאֲרִיךְ
[הַשֵּׁם יָמַי

продневать *см.* дневать

продовольственный הַמְשַׁמֵּשׁ לְכַלְכָּלָה ת'

продовольствіе כַּלְכָּלָה, צֵידָה, הַסְפָּקָה נ',
—*войска* .צָרְכֵי אֹכֶל נֶפֶשׁ ז"ר כַּלְכָּלַת
הַחַיִל

продовольствованіе הַסְפָּקַת־צֵידָה נ'

продовольствовать הַסְפֵּק צֵידָה; כַּלְכֵּל פ"י
קַבֵּל הַסְפָּקָה; הִצְטַיֵּד ся—||

продолбить *см.* продалбливать

продолговатость אֲרִיכוּת נ'

продолговатый אָרֹךְ, מָאֳרָךְ ת'

продолжа́тель ז׳ מַמְשִׁיךְ

продолжа́ть, —до́лжить הוֹסִיף, הִמְשִׁיךְ, הֶאֱרִיךְ פ״י || —ся הִמְשִׁיךְ. —*свой путь* הוֹסִיף לָלֶכֶת. —*жить войну* הוֹסִיף לְהִלָּחֵם, הִמְשִׁיךְ אֶת הַמִּלְחָמָה. —*разсказъ* הִמְשִׁיךְ אֶת הַסִּפּוּר. —*срокъ* הֶאֱרִיךְ אֶת הַזְּמָן. *Эта аллея* —жа́ется *до самаго павильона* שְׂדֵרָה זוּ נִמְשֶׁכֶת וְהוֹלֶכֶת עַד הַפַּבִּילְיוֹן. *Это* —жа́ется *очень долго* דָּבָר זֶה הוֹלֵךְ וְנִמְשָׁךְ לְאֵין קֵץ

продолже́ніе הֶמְשֵׁךְ, מֶשֶׁךְ ז׳, הַמְשָׁכָה, הַאֲרָכָה נ׳. —*работы* הֶמְשֵׁךְ הָעֲבוֹדָה. —*первой книги* הֶמְשֵׁךְ הַסֵּפֶר הָרִאשׁוֹן. *Въ* —*всего процесса* בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַמִּשְׁפָּט. —*срока* הַאֲרָכַת הַזְּמַן. *Въ* —*этого времени* בְּמֶשֶׁךְ־הַזְּמַן הַזֶּה

продолжи́тельно תה״פ בַּאֲרִיכוּת

продолжи́тельность נ׳ אֲרִיכוּת

продолжи́тельный ת׳ אָרֹךְ, מִתְמַשֵּׁךְ, נִמְשָׁךְ

продо́лжить *см.* продолжа́ть

продо́льно תה״פ לָאֹרֶךְ

продо́льный ת׳ לָאָרְכּוֹ, לְקוּי. —*разрѣзъ корабля* קִטּוּר לְאֹרֶךְ הַסְּפִינָה. —*ная мѣра* מִדַּת־הָאֹרֶךְ

продоро́жить *см.* доро́жить

продра́ть *см.* продира́ть

продрема́ть אַחֵר, הִתְמַהְמֵהַּ פ״י || יָשֵׁן וְנִרְדַּם פ״ע

продро́гнуть הִזְדַּעְזֵעַ (מִקֹּר), רָעֹד פ״ע

продува́ть, —ду́ть נָשַׁב בְּעַד, נָפַח — || זֵרָה, צָרַף, זִקֵּק, נִפֵּץ, סָתַר (מַטְבְּעוֹת) פ״י אִבֵּד כַּסְפּוֹ בִּשְׂחוֹק, הִפְסִיד כִּסְפּוֹ || —ся אִבֵּד מָמוֹן־שְׂחוֹק. —ться *въ карты* אִבֵּד בִּשְׂחוֹק קְלָפִים

продувно́й ת׳ נוֹכֵל, עָרוּם

проду́ктъ נ׳ פְּרִי ז׳, תְּבוּאָה, תּוֹצָאָה, תּוֹלָדָה

проду́мать, — הִמְשִׁיךְ בְּלִבּוֹ וּמַחְשְׁבָה, הִרְהֵר — בֵּין — פ״ע

продура́чить *и* —дура́читься הִתְלוֹצֵץ וּבְרִיבָה הִתְהוֹלֵל — פ״ע

проду́ть *см.* продува́ть

проду́шина, —шинка אֶשְׁנָב ז׳ || מִפְתַּח־ בָּרֵחַ נ׳

прокыша́ть נָשַׁם וּבָרִיחָה, שָׁאַף רוּחַ — פ״ע

продѣва́ніе צִיּוּר, צִיּוּן ז׳, הַשְׁחָלָה נ׳

продѣва́тельный מַשְׁחִיל לְצִיּוּר, — לְצִיּוּן, — לְהַשְׁחָלָה ת׳

продѣва́ть, —дѣ́ть צִיֵּר, צִיֵּן, הִשְׁחִיל, הֵבִיא צִיֵּר, צִיֵּן, הִשְׁחִיל, הוּבָא בְּ... || —ся בְּ... פ״י

продѣ́лать, — עָבַר וּבָרִיחָה בְּאֵיזֶה דָבָר. מִצַּד — פָּרַץ. *Каретникъ полгода* — פ״י

—*какъ этотъ эмигрантъ* לִפְעֹל הַמַּרְכָּבוֹת מָה בַּחֲצִי וּ הַבְּרִיחָה

продѣ́лка בְּרִיחָה, פֶּרֶץ || מַעֲלָל, מַעֲשֶׂה, תַּחְבּוּלָה, עֲרֵמָה נ׳, פֶּרֶץ ז׳. *Мнѣ извѣстна* —*его съ вами* יָדַעְתִּי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ

продѣ́лывать, —лать פָּרַץ, נָקַב, בָּקַע פ״י || —ся נִפְרַץ, נִקַּב, נִבְקַע. —лать *окно въ стѣнѣ* פָּתַח חַלּוֹן בַּקִּיר

продѣ́льный ת׳ — פָּרוּץ —

продѣ́ть *см.* продѣва́ть

проекти́ровать חָשַׁב, צִיֵּר, תִּכֵּן פ״י

прое́ктный ת׳ מְצֻיָּר, מְתֻכָּן

прое́ктъ ז׳, תָּכְנִית, מַחֲשָׁבָה נ׳ פְּרוֹיֶקְט

прое́кція צִיּוּר כְּתָב הַדָּבָר פְּרוֹיֶקְצְיָה הַתַּבְנִית נ׳

проёмъ ז׳ פֶּתַח, מִפְתָּח, פֶּרֶץ

прожа́ривать, —рить צָלָה הֵיטֵב || —ся נִצְלָה הֵיטֵב וּבְרִיחָה פ״י

прожа́ть *см.* прожима́ть *и* прожина́ть

прожда́ть חִכָּה — פ״ע, חִכָּה וּבְרִיחָה, הִמְתִּין.
Я цѣлый день —да́лъ *гостей* כָּל הַיּוֹם חִכִּיתִי לָאוֹרְחִים

прожёвывать, —жева́ть לָעַס הֵיטֵב פ״י || —ся נִלְעַס הֵיטֵב

прожекте́ръ ז׳ פְּרוֹיֶקְטוֹר, בַּעַל־פְּרוֹיֶקְטִים

прожекти́ровать *см.* проекти́ровать

прожело́бить *см.* жело́бить

про́желть ז׳ — צֶבַע יְרַקְרַק כֵּהֶה

прожёчь *см.* прожига́ть

прожива́ть, —жи́ть יָשַׁב בְּדִירָה, — בִּבְדִיקַת נֵר —, הִתְגּוֹרֵר — || חָיָה רָאוּ אִבֵּד, — || —ся חָיָה פ״ע || הוֹצִיא פ״י הוּא בּוֹזְבּוֹ. *Онъ* —ва́етъ *въ деревнѣ* הוּא יוֹשֵׁב בַּכְּפָר. *Онъ* —жи́лъ *лѣто въ деревнѣ* כָּל יְמוֹת־הַקַּיִץ יָשַׁב בַּכְּפָר. *Отецъ его* —жи́лъ *сто лѣтъ* אָבִיו חָיָה מֵאָה שָׁנִים. *Онъ* —жи́лъ *все свое состояніе* הוּא הוֹצִיא אֶת כָּל הוֹנוֹ. *Онъ* —жи́лся *на лошадей* הוּא אִבֵּד (בִּזְבֵּז) אֶת כָּל הוֹנוֹ בְּאַהֲבַת סוּסִים

прожига́льный ת׳ הַמְבַזְבֵּז לִבְעִירָה בְּעֵדֶר

прожига́ніе ז׳ בְּעִירָה בְּעֵדֶר

прожига́тельный *см.* прожига́льный

прожига́ть, —жёчь שָׂרַף בְּעֵדֶר, כָּוָה — || —ся נִכְוָה בְּעֵדֶר הִבְעִיר וּבְרִיחָה פ״י

прожи́лина, —жи́линка *см.* прожи́локъ

прожи́локъ, —ло́чекъ ז׳ (בְּקִיעַ) גִּיד עַד שְׁבִיל

про́жиль ז׳ רִיר, כִּיב, צִיב ז׳, נִימָה נ׳

прожима́ть, —жа́ть לָחַץ, נִגֵּר פ״י

прожинáть, —жáть קָצֹר כָּל־ (השדה) פ״י

прожи́токъ מִחְיָה, כַּלְכָּלָה נ׳

прожи́точный ת׳ הַשַּׁיָּךְ לְמִחְיָה, — לְכַלְכָּלָה

прожи́ть *см.* проживáть

прожитьё קִיּוּם, מַעֲמָד ז׳ ; מִחְיָה, כַּלְכָּלָה נ׳

прожóга פְּוִיָּה, מִכְוָה, צָרֶבֶת נ׳

прожóра זוֹלֵל, גַּרְגְּרָן, אַכְלָן, רַעַבְתָן ז׳

прожóрливость זוֹלְלוּת, גַּרְגְּרָנוּת, אַכְלָנוּת, רַעַבְתָנוּת נ׳

прожóрливый זוֹלֵל, גַּרְגְּרָן, בַּלְעָן, רַעַבְתָן ת׳

прожóрство *см.* прожóрливость

прожужжáть זַמְזֵם וְזַמְזֵם כָּה פ״ע. —*у́ши* זַעְזַע אֶת הָאָזְנַיִם

прóза פְּרוֹזָא נ׳

прозáикъ בַּעַל־פְּרוֹזָא ת׳

прозаи́ческій פְּרוֹזָאִי ת׳

прозаклáдывать, —довать הַפְסֵד בְּתְקִיעַת־כַּף, — בַּעֲרָבוּת, הִתְחַיֵּב בְּתַשְׁלוּמֵי־עֲרָבוּת || מַשְׁכֵּן (את נכסיו) קְמֹעַ קְמֹעָא פ״י

прозвáніе שֵׁם־לְוַי, כִּנּוּי ז׳, חֲנִיכָה נ׳

прозвáть *см.* прозывáть

прозвенѣть צַלְצֵל, קַשְׁקֵשׁ, קַרְקֵשׁ || צַלֵּל, הִצּוֹל פ״ע

прóзвище *см.* прозвáніе

прозвони́ть צַלְצֵל וְזַמְרֵמָה || פְּסֹק לְצַלְצֵל פ״ע || חַצְצֵר, תְּקֹעַ בַּחֲצוֹצְרוֹת, גַּלֵּה סוֹד פ״י

прозимовáть *см.* зимовáть

прози́рать *и* прозрѣвáть, —зрѣ́ть רָאֹה, הֲזוֹת, סְקֹר פ״י || הִתְפַּקֵּחַ פ״ע || חֲזוֹת מֵרֹאשׁ, צַפֹּה — פ״י

прознаменовáть הוֹדֵעַ מֵרֹאשׁ, הַגֵּד — פ״י

прозóрливость *и* прозорли́вость מֶבָּט חוֹדֵר לְחַד, שָׁנוּן ז׳, חֲרִיפוּת, מְבִיעוּת־עַיִן, סְקִירָה חַדָּה (חוֹדֶרֶת) נ׳

прозóрливый *и* прозорли́вый חָרִיף, עַקְרָן; בַּעַל מַבִּיעוּת־עַיִן, הַד־חֲזוּאוּת ת׳

прозрáчность סַפִּירִיּוּת, זְכִיכוּת, הִשְׁתַּקְּפוּת נ׳

прозрáчный זָכִיךְ, סַפִּירִי, שָׁקוּף, צָלוּל ת׳

прозрѣ́ніе הִתְפַּקְּחוּת נ׳

прозрѣ́ть *см.* прозрѣвáть

прозу́бривать, —бри́ть שַׁנֵּן (מַסּוֹר) פ״י

прозывáть, —звáть כַּנֵּה שֵׁם לְפ׳, קְרֹא חֲנִיכָה לְפ׳, — שֵׁם לְוַי לְפ׳ פ״י

прозѣвáть הַחֲמֵץ, אַחֵר פ״י || פַּהֵק וְמַן־מָה, הָלֹךְ בָּטֵל פ״ע

прозябáемое צֶמַח, נֶטַע, נִצָּן ז׳. *Царство* —мыхъ עוֹלַם־הַצְּמָחִים

прозябáемость טֶבַע הַצּוֹמֵחַ ז׳, צִמְחָנוּת, תְּכוּנַת הַצְּמִיחָה נ׳

прозябáніе צוֹמֵחַ, צִמְחוֹן, מוֹצִיא־דֶשֶׁא ז׳

прозябáть צָמֹחַ, צוֹץ, צִיץ, הָנֵץ פ״י

прозябáть, —зя́бнуть קָפֹא בַּקָּרָה פ״י

прозябéніе צְמִיחָה נ׳

прои́грывать, —игрáть אָבֹד בִּשְׂחוֹק, אַבֵּד— || פָּרֹס עַל שִׁיר || נַגֵּן כָּל־ || שַׂחֵק זְמַן || אַבֵּד מָעוֹת בִּשְׂחוֹק || —ся || יָדוֹעַ פ״י אָבֹד, הֵאָבֵד. —игрáть *большія суммы* אַבֵּד בִּשְׂחוֹק סְכוּמִים הֲגוּנִים. —игрáть *дѣло* יָצֹא חַיָּב בַּדִּין. *Своею опрометчивостью онъ много* —ваетъ *во мнѣніи публики* פְּזִיזוּתוֹ מְמַעֶטֶת אֶת דְּמוּתוֹ בְּעֵינֵי־הַצִּבּוּר ; אֵין דַּעַת הַקָּהָל נוֹחָה הֵימֶנּוּ מֵחֲמַת פְּזִיזוּתוֹ. —игрáть *концертъ на скрипкѣ* נַגֵּן תְּזֹמֶרֶת בְּכִנּוֹר. *Они* —грáли *всю ночь* הֵם הָיוּ יוֹשְׁבִים וּמְשַׂחֲקִים כָּל הַלַּיְלָה

прóигрышный שֶׁל הֶפְסֵד, שֶׁל אֲבֵדָה ת׳

прóигрышъ אִבּוּד־מָמוֹן (בשחוק), הֶפְסֵד ז׳, אֲבֵדָה נ׳

пройдóха נוֹכֵל, מְנֻוָּל, מַזִּיק ת׳

произведéніе יְצִירָה, פְּעוּלָה נ׳, מִפְעָל, מַעֲשֶׂה || חִבּוּר ז׳ || תְּבוּאָה || מַכְפֵּלָה (בחשבון) נ׳. —*искусства* יְצִירָה אָמָּנוּתִית. *Литературное*— יְצִירָה סִפְרוּתִית. *Образцовое*— יְצִירָה מוֹפְתִית. *Земледѣльческія* —нія תְּבוּאוֹת הָאָרֶץ

произвести́ *и* произвéсть *см.* производи́ть

производи́тель יוֹצֵר, פּוֹעֵל, עוֹשֶׂה, מוֹצִיא, מוֹלִיד ז׳. —*постройки* מוֹצִיא אֶת הַבִּנְיָן לִפְעֻלָּה, בּוֹנֶה. —*слѣдствія* מְנַהֵל הַחֲקִירָה וְהַדְּרִישָׁה. —*дѣлъ* הַכְּתָבִים

производи́тельность כֹּחַ הַמּוֹלִיד, כֹּחַ הַיְצִירָה נ׳

производи́тельный עוֹשֵׂה־פְרִי, פּוֹרִי, שֶׁשְּׂכָרוֹ מְרֻבֶּה ת׳

производи́ть, —вести́ *и* —вéсть יָצֹר, פָּעֹל, עָשֹׂה, הוֹצֵא, הוֹלֵד || מַנֵּה, קָבֹעַ שֵׁם || הֵעָשֵׂה, הִוָּצֵר, יָצֹא, הִוָּלֵד || —ся || גָּזֹר פ״י || הִתְכַּנֵּה הִגָּזֵר. *Эта страна* —вóдитъ *хорошій ленъ* אֶרֶץ זוּ מוֹצִיאָה פִּשְׁתָּן יָפֶה. —*работы* עָבֹד עֲבוֹדָה. —*реформы* הַנְהֵג תִּקּוּנִים. —*слѣдствіе* עֲשֵׂה חֲקִירָה וּדְרִישָׁה. —вести́ *взрывъ* הוֹלֵד נֶפֶץ. —*опыты* עֲשֵׂה נִסְיוֹנוֹת. *Это* —ведётъ *большое впечатлѣніе* דָּבָר זֶה יַעֲשֶׂה רֹשֶׁם חָזָק, — יַשְׁאִיר אַחֲרָיו רֹשֶׁם נִכָּר. —*торговлю* עָסֹק בְּמַשָּׂא וּמַתָּן. *Это слово* —вóдятъ *отъ греческаго корня* מִלָּה זוּ נִגְזֶרֶת מִשֹּׁרֶשׁ יְוָנִי. —вести́ *въ генералы*

הֶעֱלָה לְמַעֲלַת גִּינֵירָל, קָבַע שֵׁם גֵּינֵירָל לִפְ'.
—вести́ *смотръ* בַּקֵּר, פַּקֵּד (צָבָא).
—вести *баллотировку* עָמֹד לְמִנְיָן,
—вести́ *на свѣтъ* הוֹצֵא — הֶעֱמֵד.
לְאוֹר־הָעוֹלָם]
производный נִגְזָר מִן־ ת'
производственный *слогъ* הֲבָרָה נוֹסֶפֶת נ'
произво́дство מִנּוּי ז', קְבִיעַת־שֵׁם || תַּעֲשִׂיָּה ||
עֲשִׂיַּת הַנְהָגָה. —*торговли* הַנְהָגָה || הַגְּזָרָה נ'
מִסְחָר, הִתְעַסְּקוּת בְּמַשָּׂא וּמַתָּן. —*въ чинъ*
בֵּרוּר הַעֲלָאָה לְמַעְלָה. —*дѣла въ судѣ*
הַכְּתָבִים שֶׁל מִשְׁפָּט. *Слѣдственное*—
הַגְּזֶרֶת מִלִּים. —*словъ* הַחֲקִירָה וְהַדְּרִישָׁה
произволе́ніе חֵפֶץ, רָצוֹן ז', חֲבִיבוּת, בְּדִיחַת־
הַדַּעַת נ'
произво́лъ רָצוֹן חָפְשִׁי, הֶפְקֵר ז'. *Оставить на —судьбы* הַפְקֵר
произво́льно מַה שֶּׁלִּבּוֹ חָפֵץ, בְּמֵזִיד, בְּזָדוֹן, תה"פ
произво́льный עָשׂוּי בִּרְצוֹן (הטוב) || זְדוֹנִי,
שֶׁל מֵזִיד ת'
произнесе́ніе בִּטּוּי ז', הֲבָרָה, הַזְכָּרָה; נְאִימָה נ'
произноси́ть, —нести́ *и* —не́сть בַּטֵּא,
הוֹצֵא מִפֶּה, מַלֵּל, דַּבֵּר || נָשֹׂא (נְאוּם),
—*слово* בַּטֵּא, הִתְבַּטֵּא. —ся || דָּרֹשׁ פ"י
—*молитву* הִתְפַּלֵּל, פַּלֵּל תְּפִלָּה. הָפֵק תֵּבָה
произноше́ніе בִּטּוּי, מִבְטָא ז', הֲבָרָה נ'
произражда́ть הַצְמֵחַ, הוֹצֵא, הוֹלֵד פ"י
произраста́ть, —рости́ צָמֹחַ, פָּרֹה, הָנֵץ,
צוּץ, יָצֹא מִן־, עָלֹה —, הִוָּלֵד פ"ע
произрасте́ніе צֶמַח, פְּרִי ז' || צְמִיחָה,
הֲנָצָה, הֲצָצָה נ'
произше́ствіе מְאוֹרָע, מִקְרֶה ז'
про́йма חוֹר, נֶקֶב (של אליה שבאזן), פֶּה ז'
проймать רָצֹעַ, נָקֹב (אליה שבאזן) פ"י
проименова́ніе כִּנּוּי, שֵׁם לָוַי ז', חֲנִיכָה נ'
проимено́вывать, —вать כַּנֵּה שֵׁם לִפְ',
קְרֹא שֵׁם לָוַי לִפְ', קְרֹא חֲנִיכָה לִפְ' פ"י || —ся
הִתְכַּנֵּה, הִתְקָרֵא; כֻּנָּה בְּשֵׁם, הִקָּרֵא —
происка́ть *см.* про́искивать
про́иски סִכְסוּךְ ז', צְדִיָּה, עֲלִילָה, נִרְגָּנוּת נ'
прои́скивать, —ска́ть חַפֵּשׂ זְמַן־מָה ||
חָשֹׁב מְזִמּוֹת, עָשׂה — פ"י, בּוֹא בַּעֲקִיפִין עַל־
פִּ' פ"ע
происте́кать, —сте́чь זוּב מִן־, נָבֹעַ מִמָּקוֹר,
יָצֹא מִן־ פ"י, בּוֹא בְּעֵקֶב־ (לרגלי־), הָיֹה
מֵחֲמַת־ פ"ע
происте́ченіе מָקוֹר, מוֹצָא ז'
происходи́ть, —изойти́ הָיֹה, הִתְהַוֵּה, צָמֹחַ,
הִוָּלֵד, בּוֹא, הֵעָשֵׂה, יָצֹא פ"ע. *Свѣтъ —схо́дитъ отъ со́лнца* הָאוֹר מִתְהַוֶּה
מִן הַחַמָּה. *Дѣти* —сше́дшіе *отъ этого брака* הַבָּנִים שֶׁנּוֹלְדוּ מִנִּשּׂוּאִין
הַלָּלוּ. *Онъ* —схо́дитъ *изъ знаменитаго рода* הוּא בֶּן־מִשְׁפָּחָה מְיֻחֶסֶת. *Это*
—схо́дитъ *отъ простуды* דָּבָר זֶה
בָּא מֵהִתְקָרְרוּת. *Это* —схо́дитъ *отъ
того, что..* דָּבָר זֶה בָּא מִפְּנֵי שֶׁ... *Открытіе желѣзной дороги* —зошло́
5-го Іюля פְּתִיחָתָהּ שֶׁל מְסִלַּת־הַבַּרְזֶל
הָיְתָה בְּה' יוּלִי. *Съ нимъ* (*или въ немъ*)
—зошла́ *большая перемѣна* שִׁנּוּי
גָּדוֹל נַעֲשָׂה בוֹ. *Отъ этого можетъ*
—зойти́ *убытокъ* אֶפְשָׁר שֶׁיֵּצֵא מִזֶּה הֶפְסֵד
происхожде́ніе מוֹצָא, יִחוּס ז', לֵדָה, הִתְהַוּוּת נ'.
Онъ нѣмецъ по —нію הוּא גֶּרְמָנִי.
Онъ низкаго —нія הוּא נְחוּת־
דַּרְגָּא. מִלֵּדָה
происше́ствіе *см.* произше́ствіе
пройти́ *см.* проходи́ть
пройти́сь טַיֵּל מְעַט פ"ע
прокаже́нный צָרוּעַ, מְצֹרָע, מֻכֵּה־שְׁחִין,
מְנֻגָּע ת'
прока́за נֶגַע, נֶתֶק, גָּרָב, שְׁחִין ז', צָרַעַת נ'
прока́зить הִתְעוֹלֵל, הִתְהוֹלֵל פ"ע
прока́зливый מִתְעוֹלֵל, מִתְהוֹלֵל ת'
прока́зникъ זֵד, מְעוֹלֵל, עָרוּם ז'
прока́зничать *см.* прока́зить
прока́зы מַעֲשֵׂי־זָדוֹן, — הוֹלֵלוּת ז"ר. *Надѣлать* —казъ עָשֹׂה מַעֲשֵׂי־הוֹלֵלוּת
прока́ливать, —ли́ть *см.* кали́ть
прока́лывать, —коло́ть דָּקֹר, נָקֹב, רָצֹעַ פ"י
||—ся הִדָּקֵר, הִנָּקֵב, הֵרָצֵעַ
прокаля́кать פַּטְפֵּט זְמַן־מָה, כַּלֵּה (זמן)
בְּפִטְפּוּטִים פ"י
прока́пчивать, —копти́ть עַשֵּׁן פ"ע
||—ся — עֻשַּׁן הֵיטֵב, הִתְעַשֵּׁן
прока́пывать, —ка́пать טַפְטֵף בְּעַד־ פ"י
прока́пывать, —капа́ть כְּרֹה, חָפֹר, חָתֹר פ"י
||—ся הִכָּרֵה, הֵחָפֵר || בּוֹא בְּמַחְתֶּרֶת
прокарау́ливать, —у́лить עָמֹד עַל הַמִּשְׁמָר
זְמַן־מָה, יָשֹׁב בְּמַאֲרָב, אָרֹב || אַחֵר פ"ע
прока́рмливать, —корми́ть כַּלְכֵּל, פַּרְנֵס,
כַּלְכֵּל || חַיֵּה || —ся הוֹצֵא בְּכַלְכָּלָה פ"י
עַצְמוֹ, פַּרְנֵס —, חַיֵּה אֶת נַפְשׁוֹ
прока́тка עִגּוּל, רִקּוּעַ (מתכות) ז'
прока́тный שֶׁל רִקּוּעַ || שֶׁל שְׂכִירוּת ת'
прока́тъ שְׂכִירוּת נ'. *Взять на*— שָׂכֹר.
Отдать на— הַשְׂכֵּר
прока́тывать, —та́ть *и* —ти́ть עַגֵּל,
גַּלֵּל, רַקַּע || דָּרֹץ בְּמֶרְכָּבָה || הוֹצֵא בְּטִיּוּל אוֹ
בִּנְסִיעָה || הַפְסֵד בְּגִלְגּוּל בֵּיצִים (בימות

עִגֵּל, הִגְלֵל, רִקֵּן ‖ —ся ‖ הִפְסִיחַ פ״י עָשׂה נְסִיעָה שֶׁל טִיוּל

прокачáться הִתְנוֹעֵעַ וּמַן־מָה פ״ע

прокáчивать, —качáть נִעְנַע וּמַן־מָה, טִלְטֵל — ‖ בִּזְבֵּז מָמוֹן פ״י

прокáшливать, —кáшлять הִשְׁתַּעֵל וּמַן־כּוּחַ, הִכְחִיחַ, חִכֵּךְ —ся ‖ מָה ‖ בִּקֵּעַ פ״ע (בגרונו)

проквáшивать, —сить הַחְמֵץ פ״י ‖ —ся חָמֵץ, הֶחְמִיץ

прокидывать, —дáть זָרֹק בְּעַד־ ‖ אִבֵּד, בִּזְבֵּז ‖ הַשְׁלֵךְ וּמַן־מָה פ״י

прокидывать, —нуть זָרֹק הַצִּדָּה, יָרֹה ‖ הִזְרִיק, הִשְׁלִיךְ ‖ —ся ‖ נִתְמָא הַמַּטָּרָה פ״י יָרֹה וְהַחֲטֵא הַמַּטָּרָה

прокóменъ ז׳ שִׁיר שֶׁל יוֹם (פסוק מתהלים)

прокинуть *см.* прокидывать

прокипáть, —пѣть הִתְבַּשֵּׁל הֵיטֵב; רָתֹחַ וּמַן־מָה פ״ע

прокипятить נַתֵּחַ הֵיטֵב, הַרְתֵּחַ — פ״י

прокисáть, —кйснуть חָמֵץ פ״ע

прокислый ת׳ חָמֵץ, חָמִיץ

проклáдина ז׳ קֶטֶרֶב, פְּתִין

проклáдка נ׳ מַעֲבָרָה

прокладнóй ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לַהֲנָחָה בֵּין־

проклáдывать, —класть и —ложить הַנַּח אֶל־בֵּין ‖ בַּקֵּר הֶשְׁבּוֹן פ״י; טָעָה הוּנַח אֶל־בֵּין —ся ‖ בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ פ״ע

проклáдывать, —ложить הַעֲבֵר, כָּבֹשׁ הֶעֱבֵר —ся ‖ (דרך) פ״י

проклажáться הִתְעַנֵּג, הִתְעַדֵּן, פַּנֵּק עַצְמוֹ פ״ע ‖ בַּלֵּה זְמַן בְּבַטָּלָה פ״י

прокламáція נ׳ פְּרוֹקְלָמַצְיוֹן, מְגִלָּה עָפָה

проклáсть *см.* проклáдывать

проклёвывать, —клевáть и —клюнуть הַבְקֵעַ (אפרוח —ся ‖ בָּקֵעַ, נַקֵּר פ״י מביצתו), הִנָּקֵר

проклéивать, —клéить הַרְטֵב נְיָר בְּדֶבֶק ‖ יַשֵּׁר, שַׁנֵּה (ניר־הדפוס) ‖ הַדְבֵּק עַל־, הֻרְטַב בְּדֶבֶק —ся ‖ — מִתַּחַת פ״י

прокликать קְרָא וּמַן־מָה פ״י

проклинáніе נ׳ קְלָלָה

проклинáть, —клясть זָעֹם, קַלֵּל, קָבֹה פ״י

проклёнивать, —нить חַזֵּק בְּמַסְמְרִים, — בִּיתֵדוֹת פ״י

проклясть *см.* проклинать

проклятіе נ׳ קְלָלָה

проклятый ת׳ אָרוּר, מְקֻלָּל

прокóвывать, —вáть ‖ חַזֵּק יָפֶה בְּקַרְנַס חָרֹשׁ, חָשֹׁל פ״י

проковы́ривать, —рять קָלֹף; נָקֹב, נַקֵּר פ״י

прокозы́ривать, —зырять הוֹצֵא כָּל קַלְפֵי־ אַבֵּד קַלְפֵי־הַנִּצָּחוֹן ‖ —ся ‖ הִנָּצְחוֹן פ״י אַבֵּד מָמוֹן בִּצְחוֹק

проколáчивать, —лотить חַזֵּק בְּמַסְמְרִים ‖ חָשֹׁל; נַהֵם ‖ פְּרֹץ גָּדֵר ‖ חַתֵּךְ, גְּזֹר, חָבֹט (בגדים) כָּתֹשׁ (במדוכה) פ״י

проколóть *см.* прокáлывать

проколу́пывать, —колупáть קָלֹף פ״י

проконопáчивать, —пáтить סָתֹם יָפֶה הִסָּתֵם יָפֶה, הִפָּקֵק — —ся ‖ פָּקֹק — פ״י

прокóнсулъ ז׳ פְּרוֹקוֹנְסוּל

прокóнсульство ת׳ כְּהֻנַּת־הַפְּרוֹקוֹנְסוּל

прокопáть *см.* прокáпывать

прокóпный ת׳ חָפוּר, כָּרוּי

прокоптить *см.* прокáпчивать

прокоптѣлый ת׳ מְעֻשָּׁן כֻּלּוֹ

прокоптѣть עֻשַּׁן כֻּלּוֹ, הִתְעַשֵּׁן — פ״ע

прокóпъ נ׳ חֲפִירָה, תְּעָלָה, מַחְתֶּרֶת

прокормить *см.* прокáрмливать

прокормлéніе и прокóрмка כַּלְכָּלָה, הַסְפָּקָה, הַחְזָקָה נ׳

прокóрмъ *см.* прокормлéніе

прокорпѣть יָשֹׁב וְעָסֹק, הַתְמֵד בַּעֲבוֹדָה פ״ע

прокосить הָלֹךְ וְקָצֹר; קַצֵּר וּמַן־מָה פ״י

прокочёвывать, —чевáть הָלֹךְ מִמָּקוֹם לְמָקוֹם פ״ע

прокрáдываться, —крáсться הִתְגַּנֵּב בְּהֶשַּׁאי פ״ע

прокрахмáливать, —мáлить — עַמְלֵן יָפֶה; וּמַן־מָה פ״י

прокрáшивать, —крáсить צָבֹעַ, הַעֲבֵר צֶבַע עַל־ פ״י

прокрикивать, —чáть כָּרֹז, הַכְרֵז פ״י ‖ צָעֹק בְּקוֹל רָם פ״ע

прокудить, на— הִתְהוֹלֵל, הִשְׁתַּגֵּעַ פ״ע, עָשׂה הַעֲוָיוֹת מְשֻׁנּוֹת פ״י

прокýдливый ת׳ מִתְנַהֵג בְּשִׁגָּעוֹן

прокуликáть סָבֹא וּמַן־מָה פ״י; הִתְבַּסֵּם פְּעָמִים פ״ע.

прокупáть רָחֹץ וּמַן־מָה פ״י —ся ‖ הִתְרַחֵץ

прокуратýра נ׳ פְּרוֹקוּרַטוּרָא

прокýривать, —курить עַשֵּׁן ‖ אַבֵּד מָמוֹן —ся ‖ הַרְבֵּה בְּעִשּׁוּן פ״י עֻשַּׁן

прокурóрская נ׳ לִשְׁכַּת־הַקַּטֵּיגוֹר

прокурóрскій ת׳ שֶׁל קַטֵּיגוֹר

прокурóрство נ׳ — מַעֲלַת־הַקַּטֵּיגוֹר, מִשְׂרַת

прокурóръ ז׳ קַטֵּיגוֹר

прокýсывать, —кусить נָקֹב בְּשִׁנַּיִם, נָקֹב בִּנְשִׁיכָה פ״י

прокутить פ"י - בִּזְבֵּז - ,פִּזֵּר - אַבֵּד הוֹן
прокъ ז׳, תּוֹעֶלֶת נ׳ ,רֶוַח ,מַמָּשׁ. *Что въ этомъ* —ку ? ? אֵיזוֹ תוֹעֶלֶת יֵשׁ בָּזֶה. *Ему ничто не идетъ въ*— בְּכָל אֲשֶׁר יִפְנֶה אֵינוֹ מַצְלִיחַ. *Запастись въ*— הָכֵן צֵידָה לְיָמִים רַבִּים
пролагать, —ложить פַּלֵּס נָתִיב ، כָּבֹשׁ דֶּרֶךְ פ"י ; *см.* прокладывать
пролаза *см.* пройдоха
пролазить הִתְחַבֵּב עַל הַבְּרִיּוֹת עַל־יְדֵי עַרְמוּמִיּוֹת פ"ע ; רָכֹשׁ אֱמוּנָה לְעַצְמוֹ עַל־יְדֵי נַחֲלָקוֹת פ"י
пролазить רָחֹשׁ זְמַן־מָה, זָחֹל - פ"ע
пролазничать *см.* пролазить
пролазъ פֶּתַח פָּתוּחַ, פֶּה, חוֹר, פֶּרֶץ, חָלָל ז׳ ‖ *см.* пройдоха
пролакомливать, —мить אָכֹל כָּל־הָאֹכֶל ‖ אַבֵּד כָּל ‖—ся הַמַּמְתַּקִּים פ"י מְעוֹתָיו בְּמִינֵי לְקִיקָה
проламывать, —ломать שַׁבֵּר ‖ בַּקֵּעַ ، פָּרֹץ ‖ (—ломить) עָשׂה נֶקֶב، נַקֵּב פ"י ‖—ся הִנָּקֵב
пролащивать, —лощить הַחֲלֵק, גַּהֵץ פ"י
пролаять נָבֹחַ זְמַן־מָה פ"ע
пролежалый שֶׁנִּתְיַשֵּׁן, יָשָׁן, מוּנָח יוֹתֵר מִדַּאי ת׳
пролежень אֹדֶן ז׳ ‖ חַבּוּרָה (מחמת רוב שכיבה) נ׳
пролёживать, —жать שָׁכֹב זְמַן־מָה פ"ע ‖ (*бока*) חוּשׁ בִּצְדָדָיו מֵרוֹב שְׁכִיבָה פ"י
пролетаріатъ פְּרוֹלֶיטַרְיָאט ז׳, דַּלַּת־הָעָם נ׳, עֲנִיִּים וְאֶבְיוֹנִים ז"ר
пролетаріи פְּרוֹלֶיטַרְיוֹן, עָנִי וְאֶבְיוֹן ז׳
пролетать, —тѣть פָּרֹחַ, עוּף ‖ עָבֹר מַהֵר ‖ חָלֹף פ"ע
пролётка פְּרוֹלוֹטְקָא (מין מרכבה קטנה) נ׳
пролётный חוֹלֵף וְעוֹבֵר ת׳ —ныя *птицы* הַצִּפֳּרִים הַנּוֹדְדוֹת. —ныя *дрожки см.* пролётка
пролётъ מְעוּף ‖ פֶּרֶץ ז׳, פִּרְצָה נ׳, מַעֲבָר ‖ חָלָל ז׳
пролечивать, —лечить *см.* пролѣчивать, —лѣчить
проливать, —лить יָצֹק, שָׁפֹךְ ‖ הוֹצֵא פ"י ‖—ся הִשָּׁפֵךְ. —*слезы* זָלֹג דְּמָעוֹת
проливной *дождь* מָטָר סוֹחֵף, גֶּשֶׁם שׁוֹטֵף ז׳, גִּשְׁמֵי זַעַם ז"ר שֶׁל
проливъ, проливецъ מִבְרַח־יָם ، מֵצַר־יָם מֵצַר ז׳]
пролитіе שְׁפִיכָה, יְצִיקָה נ׳
проловить צוּד זְמַן־מָה ; דּוּג - פ"י
прологъ פְּרוֹלוֹג ז׳, פְּתִיחָה נ׳

проложить *см.* прокладывать
проломать *см.* проламывать
проломный שֶׁל פִּרְצָה ת׳ ‖ הַמְשַׁמֵּשׁ לְנִפּוּץ
проломъ פִּרְצָה נ׳ ,פֶּרֶץ, חָלָל ז׳ ;חוֹר. —*головы* רְצִיצַת־מֹחַ. *Итти на*— הִתְפָּרֵץ בְּכָל־כֹּחוֹ ‖ פָּרֹץ וְעָבֹר בֵּין מַחֲנֵה־הָאוֹיֵב פ"י
пролысина קָרְחָה וּבְעוֹר שֶׁל בהמה, ביער ، בשדה זרועה) נ׳
пролѣзать, —лѣзть זָחֹל בֵּין־ ، עָבֹר בִּזְחִילָה פ"ע
пролѣниться הִתְעַצֵּל זְמַן־מָה ، הִתְמַכֵּר לְבַטָּלָה פ"ע
пролѣска *и* пролѣсникъ מַלְפְּפוֹן־הַכֶּלֶב ، כְּרָנָב (מין צמח) ז׳
пролѣсокъ *см.* просѣка
пролѣтовать *см.* лѣтовать
пролѣчивать, —лѣчить רַפֵּא זְמַן־מָה ‖ הוֹצֵא מָמוֹן לְהִתְרַפְּאוּת פ"י
промалчивать, —молчать שָׁתֹק ، עָבֹר בִּשְׁתִיקָה פ"ע
промалывать, —молоть טָחֹן ‖ פַּטְפֵּט פ"י
проманивать, —манить הַבְטֵחַ לַשֶּׁקֶר, נַחֵם נֶחָמַת־הֶבֶל פ"י
промаршировать מָרֵשׁ זְמַן־מָה פ"ע
проматывать, —мотать אַבֵּד הוֹן ، בַּזְבֵּז יָצֹא נְקִי מִנְּכָסָיו ‖—ся מָמוֹן ‖ כָּרֹךְ עַל־ פ"י
промахивать, —махать, —махнуть עָבֹר בִּמְרוּצָה ‖ רוּץ בִּמְהִירוּת ‖ הִתְנַעְנֵעַ ، הִתְנַדְנֵד פ"ע ‖ פַּזֵּר מָמוֹן פ"י ‖ הִנָּשֵׂא הַחֲטֵא הַמַּטָּרָה ‖—ся ‖ הִלָּאֵה (מֵעָשָׁן) פ"ע הִתְבַּזְבֵּז
промахъ ז׳ מִשְׁגֶּה ,טָעוּת נ׳ ‖ הַהַחְטָאַת־הַמַּטָּרָה. *Дать*—, *сдѣлать*— ، הַחְטֵא הַמַּטָּרָה. *Онъ не*— הוּא אִישׁ הַמַּל עַל־הַקֶּרֶן מַצְלִיחַ, - מוּצְלָח -، זָרִיז
промачивать, —мочить הַרְטֵב לִפְעָמִים ، הַשְׁרֵה ، ‖—ся רַכֵּךְ. הַרְטֵב יָפֶה יָפֶה פ"י הַרָטֵב. —мочить *горло* שָׁתֹה פּוּרְתָּא
промашка *см.* промахъ
промаяться יָגֹעַ כַּמָּה יְגִיעוֹת פ"ע
промаячить *см.* маячить
промедленіе אִחוּר ז׳, עַכָּבָה, הִתְעַכְּבוּת ، הַחְמָצָה נ׳
промедливать, —длить אַחֵר, עַכֵּב, הַחְמֵץ פ"י
промежутокъ רֶוַח, פְּנִיּוֹן ז׳, הַפְסָקָה ، בֵּינוּתַ נ׳ ‖ זְמַן־הַבֵּינַיִם, - בֵּינְתַּיִם ז׳
промежуточный מוּנָח בֵּין־, שֶׁבֵּינְתַּיִם ת׳
промежъ אֶל־בֵּין, בֵּין מ"י
промелькать, —кнуть *см.* мелькать *и* мелькуть

промемóрія בַּקָּשָׁה נ׳, כְּתָב – ז׳
променáдъ טִיּוּל ז׳
промерзáть, —мёрзнуть קָרֹשׁ, קָפֹא, הִקָּפֵא פ״ע
промёрзлый קָפוּא, נִקְפָּא נ׳
прометáть, —мести́ и —мéсть см. промётывать || טַאטֵא, כַּבֵּד פ״י || —ся כֻּבַּד, נֻקָּה
промётывать, —метáть и —метнýть זָרֹק בֵּין־, הַשְׁלֵךְ – || זָרֹק בְּטָעוּת || עָשֹׂה הַשְׁלָכָה בֵּין־ || כְּלֹב —ся || תְּפִירוֹת, כַּלֵּב פ״י
промечтáть חָלֹם זְמַן־מָה, הָגֹה –, הַרְהֵר פ״ע
проминáть, —мя́ть רָמֹס, דּוּשׁ, עַסֵּה || כַּתֵּת (פִּשְׁתָּן) || הָרֵץ (סוּס) פ״י
промóзглость סִרְחוֹן, רֶקֶב, רִקָּבוֹן ז׳
промóзглый סָרוּחַ, רָקוּב, מֻשְׁחָת ת׳
промóзгнуть הֵעָשֵׂה סָרוּחַ, הִשָּׁחֵת, הֵרָקֵב, הִרָּקֵב, הִסָּרֵחַ פ״ע
промóина מְקוֹם מָרוּק, —מוּדָח || חָלָל (בקרח או שלג) ז׳
промóйный מָרוּק, מוּדָח, מְגֻעָל ת׳
промокáть, —кнýть הֵרָטֵב, הֵעָשֵׂה רָטֹב, רָטֹב פ״י
промóклый שֶׁהֻרְטַב, שֶׁנַּעֲשָׂה רָטֹב ת׳
промолáчивать, —лотúть || דּוּשׁ זְמַן־מָה || דּוּשׁ כָּל־ פ״י
промóлвить דַּבֵּר, אָמֹר || מַלֵּל, הוֹצֵא מִפִּיו מִלָּה פ״י
промолúться הִתְפַּלֵּל זְמַן־מָה פ״י
промолотúть см. промолáчивать
промолóть см. промáлывать
промолчáть см. промáлчивать
проморáживать, —рóзить הַקְפֵּא (בקר) פ״ע || —ся קָפֹא (בקר)
проморúть. —безъ обѣда קַפֵּחַ אֲרוּחָתוֹ הָטֵל עַל־פ׳ עֲבוֹדָה. —на работѣ שֶׁל פ׳ מְרֻבָּה, עַנֵּה בַּעֲבוֹדָה
промотáть см. промáтывать
промочúть см. промáчивать
промýчить עַנֵּה, סַגֵּף, צַעֵר פ״י || —ся הִתְעַנֵּה (בעבודה)
промчáть הַעֲבֵר חִישׁ (על פני־) פ״י || —ся עָבֹר בִּמְהִירוּת, גּוּז חִישׁ, הָגוֹז וְעָבוֹר
промшúть см. мшить
промывáльный הַמְּשַׁמֵּשׁ לִרְחִיצָה– לַהֲדָחָה ת׳
промывáніе שְׁטוּף, כִּבּוּס ז׳
промывáтельное חֹקֶן ז׳. Поставить – חַקֵּן
промывáтельный см. промывáльный
промывáть, —мы́ть שְׁטֹף, שַׁטֵּף, הָדֵחַ || כַּבֵּס, שְׁטֹף, הִשָּׁטֵף; כַּבֵּס —ся || טַהֵר פ״י
промы́вка שִׁטּוּף, כִּבּוּס ז׳, שְׁטִיפָה, הֲדָחָה נ׳
прóмыселъ עֵסֶק, מִשְׁלַח־יָד ז׳; אוּמָנוּת, הִתְעַסְּקוּת, מְלָאכָה, עֲבוֹדָה; Звѣриный — עֲבוֹדַת הַצַּיָּדִים. Рыбной — עֲבוֹדַת הַדַּיָּגִים. Горный — מַטְלִיָּה
промы́сленный שֶׁל עֵסֶק, –אוּמָנוּת, –עֲבוֹדָה ת׳
промыслúтель בַּעַל־הַשְׁגָּחָה, הַמֵּכִין מָזוֹן לְכָל בְּרִיָּה, מְחַיֶּה הַכֹּל ז׳
промыслúтельный מְכַלְכֵּל, דּוֹאֵג לְכֹל ת׳
промыслóвый שֶׁל עֵסֶק ת׳. —вое свидѣтельство תְּעוּדַת־עֵסֶק
прóмыслъ הַשְׁגָּחָה עֶלְיוֹנָה, הַשְׁגָּחַת־הַבּוֹרֵא נ׳
промытáривать, –рить см. промáтывать
промы́ть см. промывáть
промы́шленникъ בַּעַל־עֵסֶק || צַיָּד, דַּיָּג ז׳
промы́шленничій שֶׁל בַּעַל־עֵסֶק || שֶׁל צַיָּד, –דַּיָּג ת׳
промы́шленность חֲרֹשֶׁת, אִינְדּוּסְטְרִיָּא נ׳
промы́шленный שֶׁל חֲרֹשֶׁת, – אִינְדּוּסְטְרִיָּא || רְכוּשׁ מֻרְוָח ת׳
промышлёный הַנְּהָגָה מְחֻרֶשֶׁת, עוֹסֵק בַּחֲרֹשֶׁת ת׳
промышля́ть עָסֹק בְּ.., הִתְעַסֵּק בְּ.., פ״י. —рыбою הִתְעַסֵּק בְּדַיָּגוּת אוֹ בִּמְכִירַת דָּגִים. —извозомъ הִתְעַסֵּק בַּעֲבוֹדַת בַּעַל־עֲגָלָה
промышля́ть, —мы́слить חַפֵּשׂ, בַּקֵּשׁ; הַמְצֵא, הַנְבֵּשׁ || —ся מְצֹא, רְכֹשׁ, הַרְוֵחַ פ״י [הֻרְוַח]
промѣ́на см. промѣ́нъ
промѣ́нивать, —мѣня́ть עֲשֵׂה חֲלִיפִין, בְּהַחְלֵף זֶה בְּזֶה || הַחְלֵף —ся || הִתְחַלֵּף פ״י
промѣ́нный שֶׁל חֲלִיפִין ת׳
промѣ́нщикъ חַלְפָן, עוֹשֶׂה חֲלִיפִין ז׳
промѣ́нъ חִלּוּף, חֲלִיפִין ז׳, חֲלִיפָה, תְּמוּרָה נ׳. Съ меня взяли столько-то за — נָטְלוּ מִמֶּנִּי כָּךְ וְכָךְ דְּמֵי־חֲלִיפִין
промѣня́ть см. промѣ́нивать
промѣ́ривать, —рить и —ря́ть מָדֹד, טָעֹה בְּמִדָּה || —ся מַדֵּד פ״י
промѣ́ръ מְדִידָה || טָעוּת בְּמִדָּה נ׳
промѣ́шивать, —мѣсúть לוּשׁ הֵיטֵב, הַלּוֹשׁ הֵיטֵב, עִסָּה – || —ся עַסֵּה – פ״י
промѣ́шивать, —мѣшáть נַעֵר (נוזלים) הֵיטֵב, בָּחֹשׁ – פ״י
промѣ́шкивать, —шкать שָׁהֹה, אַחֵר, בּוֹשֵׁשׁ, הִתְמַהְמֵהַּ פ״ע
промя́кнуть см. мя́кнуть
промя́ть см. проминáть
пронáшивать, —носúть נָשֹׂא זְמַן־מָה || הִנָּשֵׂא אוֹ —ся || בַּקֵּעַ, בָּלֹה (מלבוש) פ״י הִבָּקַעַת

пронза́ть, —зи́ть פ״י דָּקֹר ||—ся הִדָּקֵר
пронзи́тельность נְקִיב ז׳, חֲדִירוּת נ׳
пронзи́тельный חוֹדֵר, נוֹקֵב ת׳
пронзи́ть *см.* пронза́ть
прони́зывать, —низа́ть חָרֹז (מרגליות) בֵּין־ || חָרוֹז זְמַן־מָה || חָדֹר, דָּקֹר, נָקֹב וְיָרֹד פ״י]
про́низь ז׳ חָרוּז
проника́ніе נ׳ – חֲדִירָה לְתוֹךְ־, נְקִיבָה וִירִידָה
проника́ть, —ни́кнуть חָדֹר לְתוֹךְ־, דָּקֹר, הִמָּלֵא, —ся || נָקֹב וְיָרֹד || בָּדֹק, בָּחֹן פ״י. הִתְמַלֵּא. —нуть *чьи либо намѣренія* נָקֹב וְיָרֹד לְתוֹךְ־כַּוָּנָתוֹ שֶׁל פ׳. —нуться *къ кому уваженіемъ* הִמָּלֵא רִגְשֵׁי־כָבוֹד לְפ׳
пронима́ть, —ня́ть דָּקֹר, נָקֹר, נַקֵּר, נָקֹב, נַקֵּב, רָצֵּעַ || חָדֹר לְתוֹךְ־, שָׁרֹט פ... פ״י —ня́ть הִדָּקֵר, הִנָּקֵב, הֵרָצֵעַ —ся || רָצֵעַ הָאֲלִיָּה (הַתְּנוּךְ) *мочки во ушахъ* שַׁבְאָזֶן. *Его ничѣмъ не* проймёшь אֵין דָּבָר שׁוֹלֵט בּוֹ. *Морозъ меня* —ма-етъ הַקָּרָה חוֹדֶרֶת לְתוֹךְ (וְנִבְלַעַת בְּתוֹךְ) כָּל גּוּפִי. *Меня голодъ* —маетъ הָרָעָב יְדַכְּאֵנִי
проница́емость נ׳ הִתְחַדְּרוּת, הִזְדַּקְּרוּת, סְפִיגִיּוּת
проница́тельность עֹמֶק־הָרְאִיָּה, רְאִיָּה לְמֵרָחוֹק, עַמְקוּת, פִּקְחוּת נ׳.
проница́тельный פִּקֵּחַ, רוֹאֶה לְמֵרָחוֹק, סוֹקֵר, עַמְקָן || נוֹקֵב וְיוֹרֵד ת׳
проница́ть *см.* проника́ть
проноси́ть *см.* прона́шивать
проноси́ть, —нести́ פ״י נָשֹׂא לִפְנֵי־ ||—ся הִנָּשֵׂא לִפְנֵי־ || עָבֹר בִּמְרוּצָה || הִתְפַּשֵּׁט, נָפֹץ. *Его* —несло́ פְּעָמִים רַבּוֹת הָיָה נִצְרָךְ לִנְקָבָיו *Онъ* —нёсся *на лошади мимо нашего дома* הוּא עָבַר לִפְנֵי־בֵיתֵנוּ כְּשֶׁהוּא נִתְפַּשְׁטָה —нёсся *слухъ* רָץ עַל־סוּסוֹ שְׁמוּעָה]
проно́сное נ׳ תְּרוּפָה לְשִׁלְשׁוּל
проно́сный ת׳ מְשַׁלְשֵׁל
проны́ра ז׳ גּוֹנֵב דַּעַת, מְגַנֵּב
проны́ривать, —нырну́ть הִסְתַּתֵּר || הִנָּצֵל מִסַּכָּנָה עַל־יְדֵי הִסְתַּתְּרוּת || צָלֹל בַּמַּיִם || הִשְׁתַּמֵּט, חָמֹק וְעָבֹר (מגנבים) פ״ע
проны́рить גָּנֹב דַּעַת־הַבְּרִיּוֹת, הִתְפַּתֵּל, בּוֹא בְּעַרְמוּמִיּוּת פ״ע
проны́рливость נ׳ עַרְמוּמִיּוּת, גְּנֵבַת־דַּעַת
проны́рливый ת׳ נוֹכֵל, עָרוּם
пронырну́ть *см.* проны́ривать
проны́рство *см.* проны́рливость
проны́рствовать *см.* проны́рить
проны́рщикъ *см.* проны́ра
пронѣ́житься פ״י פַּנֵּק עַצְמוֹ זְמַן־מָה

проню́хивать, —ню́хать פ״ע הָרֵחַ מֵרָחוֹק. *Онъ* —ню́халъ, *что его хотятъ поколотить* הוּא חָשׁ לְמֵרָחוֹק כִּי נְכוֹנוּת לוֹ מַהֲלֻמּוֹת
проня́нчить *см.* ня́нчить
проня́ть *см.* пронима́ть
прообразова́тель ז׳ נוֹתֵן סִימָן מֵרֹאשׁ
прообразова́тельный הַמְשַׁמֵּשׁ לְסִימָן לֶעָתִיד לָבוֹא ת׳
прообразо́вывать, —ва́ть נָתֹן סִימָן לֶעָתִיד לָבוֹא ת׳
про́образъ ז׳ סִימָן לֶעָתִיד לָבוֹא
прообѣ́дать פ״ע הַאֲרֵךְ עַל שֻׁלְחָנוֹ (בְּפַת צהרים)
проора́ть צָעֹק זְמַן־מָה || חָרֹשׁ זְמַן־מָה, פַּלֵּחַ, הִתְהַלֵּם– פ״י
про́хать פ״ע – הֶאֱנַח זְמַן־מָה, הֶאֱנֵק
пропага́нда נ׳ פְּרוֹפָּגַנְדָּה, תַּעֲמוּלָה
пропада́ть, —па́сть אָבֹד, הֵאָבֵד, כָּלֹה, הִשָּׁחֵת; הִשְׁתַּקֵּעַ || עָבֹר; הֵעָלֵם פ״ע. *У меня* —па́ла *собака* אָבַד לִי כַּלְבִּי. *Не выкупленный въ срокъ закладъ* —да́етъ מַשְׁכּוֹן שֶׁלֹּא נִפְדָּה בִּזְמַנּוֹ סוֹפוֹ לְהֵאָבֵד. *Цвѣты* —па́ли *отъ мороза* הַפְּרָחִים נִשְׁחֲתוּ מֵהַקֹּר. *У него* —па́ла *охота путешествовать* תַּאֲוָתוֹ לְתַיֵּר אָבְדָה (עָבְרָה). *Я* —па́лъ כָּל עֲמָלִי אָבַדְתִּי. —па́ли *мои труды* עָלָה בַּתֹּהוּ. *Куда* —па́ла *моя шляпа* לְהֵיכָן נֶעְלַם כּוֹבָעִי. *Онъ пошелъ и* —па́лъ הוּא הָלַךְ וְעִקְבוֹתָיו לֹא נוֹדְעוּ. Пропада́й *онъ* יֵלֵךְ לַאֲבַדּוֹן. *Пиши* пропа́ло כָּתוֹב לַאֲחַר־יֵאוּשׁ; כְּתוֹב עַל קֶרֶן־הַצְּבִי. *Корабль* —па́лъ *изъ виду* הַסְּפִינָה נִתְעַלְּמָה מִן הָעַיִן
пропа́жа נ׳ || אֲבֵדָה, הֶחְסֵר ז׳
пропази́ть פ״י – חָרֹץ, עֲשֵׂה חֲרִיצִים, הַשְׁאֵר
пропа́ивать, —пои́ть בַּזְבֵּז מְעוֹתָיו עַל הַבַּקְבּוּקִים || אַבֵּד מָמוֹן בִּשְׁתִיָּה פ״י
пропа́лзывать, —ползти́ פ״ע זָחֹל בֵּין־
пропали́ть פ״י – יָרֹה זְמַן־מָה, כָּבֹה
пропало́й. *На* —лу́ю *см.* напропалу́ю
пропа́лывать, —поло́ть נַכֵּשׁ עֲרוּגוֹת אֲחָדוֹת || נַכֵּשׁ זְמַן־מָה, עָדֹר – פ״י —ся נֻכַּשׁ, הֵעָדֵר
пропа́рывать, —поро́ть פַּתֵּחַ, פָּרֹם, קָרֹעַ, הִפָּתֵחַ, הִפָּרֵם, הִקָּרֵעַ —ся || הַתֵּר תְּפִירָה פ״י
пропасова́ть *см.* пасова́ть
пропасти́ פ״י רְעֵה זְמַן־מָה
пропастно́й ת׳ נִלְאֶה, לֹא יָפֶה, רָע
пропа́сть *см.* пропада́ть

пропасть תְּהוֹם, שׁוּחָה עֲמֻקָּה נ׳, בּוֹר עָמֹק, חָגָו || מִסְפָּר עָצוּם, הָמוֹן ז׳. *Находиться на краю* —сти הִמָּצֵא עַל עַבְרֵי פִי־ פַּחַת. —*народа* קְהַל גָּדוֹל. —*денегъ* מָמוֹן קֹרַח. *У него —ума* הוּא חָכָם מֵחָכָם

пропахивать, —хать חָרֹשׁ כֻּלּוֹ || הֶחָרֵשׁ כֻּלּוֹ || — וּמַן־מָה פ״י

пропашка תֶּלֶם רָחָב, — מֶצָרִי ז׳, מַעֲנָה רְחָבָה || חֲרִישַׁת כֹּל־ נ׳

пропашникъ (מין) מַחֲרֵשָׁה ת׳

пропащій אוֹבֵד ת׳

пропедевтика מָבוֹא (לאיזו חכמה) ז׳, יְדִיעוֹת מֻקְדָּמוֹת נ״ר

пропекать, —печь אָפֹה כֹּל־ || נָתֹן לְהֵאָפֵה זְמַן־מָה פ״י

проперéть *см.* пропирáть

пропечатать הַדְפֵּס זְמַן־מָה פ״י

пропивать, —пить אַבֵּד מָמוֹן בְּשִׁכְּרוּת פ״י || —ся אַבֵּד בְּשִׁכְּרוּת כָּל־הוֹנוֹ

пропиливать, —пилить נַסֵּר לִגְזָרִים || —ся הִנָּסֵר לִגְזָרִים || נַסֵּר זְמַן־מָה פ״י

пропинать, пропять הוֹקַע, תָּלֹה, הַצְלֵב פ״י

пропирать, —переть דָּחֹץ בְּעַד־, דָּחֹף —, הָדֹף —, דָּחֹק — פ״י

пропировать בַּלֵּה זְמַן בְּמִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה פ״ע || —ся בַּזְבֵּז מָמוֹנוֹ בְּמִשְׁתָּאוֹת

прописаніе פִּתְרוֹן, פֵּשֶׁר ז׳ || רְשִׁימַת־רְפוּאָה נ׳

прописать *см.* прописывать

прописка הַכְתָּבָה, הַכְנָסָה בְּסֵפֶר נ׳ || מְקוֹם חֵלֶק בִּכְתָב ז׳ || טָעוּת־סוֹפֵר נ׳

прописной (בִּכְתָב) חֵלֶק ת׳. —*ная буква* אוֹת גְּדוֹלָה, — שֶׁל בַּתְחִלָּה

прописывать, —сать רָשֹׁם, הַכְתֵּב ; הַכְנֵס בְּסֵפֶר || סַדֵּר בִּכְתָב || כָּתֹב זְמַן־מָה פ״י || —ся רָשֹׁם, הַכְתֵּב לְעַצְמוֹ. —*паспортъ* רָשֹׁם סִמָּנֵי־ הַתְּעוּדָה. —*лѣкарство* תָּרֹף הַפִּסְפּוֹרְט כָּל רְפוּאָה. *Я —салъ цѣлый день* הַיּוֹם הָיִיתִי יוֹשֵׁב וְכוֹתֵב ; בִּלִּיתִי כָּל־הַיּוֹם בִּכְתִיבָה

пропись כְּתָב לְדוּגְמָא ז׳. *Написать* —сью כְּתֹב בְּמִלִּים (אֵיזֶה מִסְפָּר)

пропитаніе כַּלְכָּלָה, מִחְיָה, פַּרְנָסָה נ׳, לֶחֶם הק ז׳ *Снискивать*— מְצֹא דֵּי הִתְפַּרְנֵס, מְצֹא דֵּי פַּרְנָסָתוֹ מִחְיָתוֹ

пропитывать, —тать כַּלְכֵּל, פַּרְנֵס, זוּן || —ся הִתְפַּרְנֵס || הַרְטֵב || הֻרְטַב, סַפֵּג יָפֶה, סָפֹג פ״י

пропить *см.* пропивать

пропихивать, —хать *и* —хнуть לָחוֹץ הַלְחֵץ, —ся || בֵּין־, דָּחֹק —, הַעֲבֵר פ״י הִדָּחֵק, עֲבֹר בֵּין־

пропищать צַפְצֵף, פָּעֹה, צַיֵּף, שָׁרֹק פ״ע

проплавать שׁוּט זְמַן־מָה, שָׂחֹה פ״ע

проплакать בָּכֹה זְמַן־מָה פ״ע

проплетать, —плести הַקְלֵעַ, קָלֹעַ פ״י || —ся הִתְנַהֵל בִּכְבֵדוּת || הִקָּלֵעַ

проплутать תָּעֹה זְמַן־מָה פ״ע

проплывать, —плыть שׁוּט זְמַן־מָה, שָׂחֹה — פ״ע

проплясывать, —сать רָקֹד זְמַן־מָה, בְּקַד — פ״ע

проповѣданіе דְּרִישָׁה, הַטָּפָה נ׳

проповѣдатель מְבַשֵּׂר ז׳

проповѣдникъ מַטִּיף, מַגִּיד, דַּרְשָׁן ז׳

проповѣднический הַשַּׁיָּךְ לַמַּטִּיף ת׳

проповѣдничество מַגִּידוּת, דַּרְשָׁנוּת נ׳

проповѣдничій *см.* проповѣднический

проповѣдной *и* проповѣдный שֶׁבְּדֶרֶךְ דְּרוּשׁ, שֶׁל דְּרוּשׁ ת׳

проповѣдывать, проповѣдать הַטֵּף, דָּרֹשׁ פ״ע

проповѣдь דְּרוּשׁ ז׳, דְּרָשָׁה נ׳

пропой אִבּוּד מָמוֹן בִּסְבִיאָה ז׳

пропойть *см.* пропаивать

пропойца רוֹדֵף שֵׁכָר, שַׁתְיָן, סוֹבֵא ז׳

прополаскивать, —лоскать הוּדַח יָפֶה || הָדֵחַ יָפֶה, יָפֶה פ״י

проползать *см.* пропалзывать

проползать זָחֹל זְמַן־מָה, רָמֹשׂ — פ״ע

проползти *см.* пропалзывать

прополоскать *см.* прополаскивать

прополоть *см.* пропалывать

пропользовать רַפֵּא אֶת־פ׳ זְמַן־מָה פ״י

пропороть *см.* пропарывать

пропорошить זַבֵּק, כַּסֵּה אָבָק, פַּזֵּר, זָרֹה עַל־ פ״י

пропорхнуть פּוֹחַ דֶּרֶךְ־, טוּס— פ״ע

пропорціональность הַתְאָמָה מִסְפָּרִית נ׳

пропорціональный מַתְאִם ת׳. —но לְפִי, בְּמִדָּה, כְּמִדָּה

пропорція עֵרֶךְ ז׳, מַעֲרָכָה, מִדָּה נ׳. *Ариометическая*— מַעֲרָכָה חֶשְׁבּוֹנִית. *Геометрическая*— מַעֲרָכָה מִדִּידִית

пропоститься יָשֹׁב בְּתַעֲנִית זְמַן־מָה פ״ע

пропотѣть הַזֵּעַ זְמַן־מָה פ״ע

пропрыгать קָפֹץ דֶּרֶךְ־ || קָפֹץ זְמַן־מָה פ״ע

пропрясть טְוֹה זְמַן־מָה פ״י

пропусканіе דִּלּוּג ז׳, הַעֲבָרָה נ׳, סִנּוּן, צֵרוּף ז׳

пропускать *и* пропущать, —стить הַעֲבֵר, דַּלֵּג, נָתֹן לַעֲבֹר || סַנֵּן || סַפֵּג || —стить שָׁכֹחַ || אַחֵר, הַחְמֵץ || הָפֵץ פ״י

черезъ заставу העבר דרך־השער. —стить *союзныя войска черезъ свою землю* נתן לחיל של בעלי הברית לעבר דרך־ארצו. —стить *воду въ ровъ* העבר את־המים אל הבור. —стить *воду черезъ сѣрую бумагу* סנן מים בניר סופג. —стить *бульонъ черезъ сито* סנן מרק בכברה. —стить *удобный случай* החמץ שעת־הכשר (הזדמנות). —стить *нѣсколько словъ при письмѣ* השמט מלים אחדות בשעת־כתיבה. —стить *слухъ* הפץ שמועה. *Эта бумага* —пускаетъ *чернила* ניר זה סופג את־הדיו. *Стекло* —скаетъ *свѣтъ* הזכוכית מעבירה את־האור. *Кожа не* —скаетъ *воды* העור אינו סופג את המים. *Цензура не* —стила *моей статьи* הצינזורא לא הרשתה את־מאמרי

пропускной ת' של סנון || המשמש להעברה. —*видъ* תעודת העברה. —ная *бумага* סופג, ניר — || ניר מסנן

пропускъ ז' || השמטה (בכתב)|| רשיון־המעבר בסרוגין. —ками תעודת־נסע נ'

пропустить *см.* пропускать

пропутешествовать || נסע זמן־מה פ"ע בזבז (הוצא) ממון רב לנסיעה פ"י

пропьянствовать, פ"ע השתכר זמן־מה סבא— פ"י

пропѣвать *и* —пѣть פ"י גגן כלי־, זמן־מה

пропятіе צליבה, הצלבה נ'

пропять *см.* пропинать

прорабатывать —ботать פ"י עבד זמן־מה

прорастать, —расти פ"ע צמח מבין־

прорва נ' רעבתן, אכלן

прорвать *см.* прорывать

проревѣть פ"ע נהם זמן־מה, שאג—

прорекатель *см.* прорицатель

прорекать, —речь חזה, נבא, הגד עתידות, הנבא, הגד מראש, התחזה— || —ся מראש פ"ע

проречение *см.* прорицание

проржавѣть פ"י העלה חלודה, החלד

проржать פ"ע צנף, צהל, נחר

прорисовывать, —совать צייר כלי־, צייר כלי־ || —ся זמן־מה פ"י

прорицалище ז' בית־אורקול

прорицание נ' חזון ז', נבואה, הגדה מראש

прорицатель ז' נביא, מגיד עתידות, חוזה מראש

прорицать *см.* прорекать

пророкъ ז' נביא, חוזה. *Никто не своемъ отечествѣ* (*или* —ку *нѣтъ славы въ своей отчизнѣ*) אין נביא בארץ מולדתו

проронить פ"י הפל, נטש, לא השתמש ב..

прорость *и* прорось ז' פדר, חלב

пророческій ת' נביאי, של נביא

пророчественный ת' נבואי, של נבואה

пророчество נ' חזון ז', נבואה, הגדה מראש

пророчествовать, пророчить חזה, נבא, הגד מראש פ"ע

пророчица נ' חוזה, נביאה

прорубать, —бить פ"י פרץ, בקע, בקע || —ся הבקע, בקע (בין מחנה־האויב) || כבש דרך לעצמו

прорубка נ' בקוע ז', בקיעה

прорубное ז' שכר־כביסה (על הקרח)

прорубщикъ ז' בקען (עושה פרצה בקרח)

прорубь נ' מקבת־קרח

проруха נ' משגה ז', טעות

прорушиваться, —шиться אפרץ, נפל בחתיו || שגה, טעה פ"ע

прорывать, —рыть פרץ קרע || הבקע אל תוך מחנה־האויב פ"י בקרע || התפרץ —ся || מחנה־האויב פ"י הפתח

прорывать, —рыть פ"י כרה, חפר || —ся התפרץ, החפר

прорывъ נ' תעלה, מחתרת. *Идти на*— התפרץ לתוך־מחנה־האויב

прорыдать פ"ע בכה זמן־מה, געה בבכי—

прорыскать פ"ע התהלך הנה והנה זמן־מה

прорыть *см.* прорывать

прорычать פ"ע נהם זמן־מה, געה—

прорѣзать *см.* прорѣзывать

прорѣзвиться פ"ע התהולל זמן־מה, השתעשע—

прорѣзной ת' פרוץ, נפרץ

прорѣзъ נ' חתך, חרוץ, פרץ, חלל ז', פרצה

прорѣзывать, —рѣзать קרע בין־, גזור־, הגזר, הבקע, —ся || חרץ־|| קרע זמן־מה פ"י התחל צמח (משנים)

прорѣзь *см.* прорѣзъ

прорѣха ז' חתך, קרע

просажать פ"י שתל זמן־מה, נטע—

просаживать, —дить || שתל, נטע בין־ הוצא פ"י

просакъ נ' מבוכה. *Попасть въ*— בוא במבוכה— בין הפטיש והסדן פ"י

просаливать, —солить פ"י מלח || —ся המלח

просасывать, —сосать *и* —ся הספג, הכנס, חלחל פ"י || התמוגג פ"ע

просачиваться, —сочиться נטף, טפטף, בכפך || הספג פ"ע

просва́таніе שדוך, ארוס ז׳, שדוכין ארוסין ז"ר
просва́тывать, —сва́тать שדך פ"י ארס,
||—ся השתדך, הארס
просверка́ть הברק, התנוצץ לפני־ || התנוצץ
ומן־מה פ"ע
просве́ркивать. —сверкну́ть התנוצץ
פה ושם, הברק־ פ"ע
просверле́ніе נקיבה, רציעה נ׳
просве́рливать, —сверли́ть נקב, רצע פ"י
просвира́ *см.* просфора́
просви́ренная נחתומר של לחם הקדש ז׳
просви́рки הרגי ז׳
просви́рковый של הרגי ת׳
просви́рница *и* просви́рня נחתומית (של
להם־הקדש) נ׳
просви́рный של לחם הקדש ת׳
просви́рня *см.* просви́рница
просвирня́къ *см.* проскурня́къ
просви́стывать, —ста́ть *и* —стѣ́ть
שרק נגון || שרק ומן־מה פ"י
просвѣжа́ть, —свѣжи́ть רטה, כסכם פ"י
||—ся הרטה, כסכם || החלף כח, השב רוח
просвѣти́тель משכיל, מחכים, מאיר ז׳
просвѣти́тельный של השכלה ת׳
просвѣти́ть *см.* просвѣща́ть
просвѣтли́ть *см.* просвѣтля́ть
просвѣтлѣ́ть האיר, אור פ"י
просвѣтля́ть, —свѣтли́ть האר, הגה אור
—ся || על־ || זקק, טהר, צלל (גזלים) פ"י
האור, אור || זקק, הצלל
просвѣ́тъ צהר ז׳, כוה נ׳
просвѣ́чивать הצץ מבין־, הופע־ הזהר־ פ"ע
просвѣща́ть, -свѣти́ть השכל את־, למד־,
קנה דעת —ся || אלף —, החכם — פ"י
קבל השכלה || התמשכל, העשה משכיל
השכל את בני־הנעורים —*юношество*
просвѣще́ніе השכלה נ׳. *Народное*—
השכלת־העם. —щённый נאור
ррсёлокъ בין הכפרים ז׳
просёлочный, —ная *дорога* דרך צדדית
(של בין הכפרים) נ׳
проси́живать, —дѣть ישב כל־ ה.. פ"ע.
—дѣть *ночь за работою* ישב כל
הלילה על העבודה. —дѣть *всю ночь*
העור (היה ער) כל הלילה
про́синецъ שם יאנואר הקדמון ז׳
про́синь. *Въ*—, *съ* —нью בעין תכלת,
כחלחל נוטה לכחלחלות ז׳
проси́тель בעל־בקשה, מבקש ז׳
проси́тельный של בקשה, תחנה ת׳

проси́ть שאל, בקש || הזמן, קרא אל־ פ"י
||—ся השאל, נטל רשות. —*у кого де-*
негъ שאל ממון מפ׳. —*извиненія* בקש
סליחה. —*милостыню* קבץ על־יד, פשט
את ידו, החזר על הפתחים. —*мѣста*
בקש משרה. *Меня* —сили *на свадь-*
бу הזמינוני אל החתונה. *Милости*
про́симъ במטותא, אנא
просія́ть זרח, הופע, נהר פ"ע
проска́бливать, —скобли́ть גרד כל־,
גרד כל־, -התגרד היטב —ся || - היטב פ"י
проскака́ть דלג על־, קפץ ומן־מה פ"ע
проска́кивать, —скака́ть דלג ועבר
לפני־ פ"ע
проска́кивать, —скочи́ть *и* —скок-
ну́ть קפץ בעד־, דלג מן־ פ"ע
проскобли́ть *см.* проска́бливать
проскользну́ть השמט, המלט, התמלט פ"ע
проскоми́дія מערכת לחם־הפנים (בעבודת
הנוצרים) נ׳
проскреба́ть, —скре́сть גרד כל פ"י
||—ся הגרה, גרד, התגרד
проскрипѣ́ть חרק ומן־מה פ"י
проскурня́къ הרגי ז׳, כטמה נ׳
проскурня́чный של הרגי ת׳
прослаби́ть שלשל, נקה המעים פ"י
прославле́ніе הלל, הלול, קלוס, שבח ז׳
прославля́ть, —сла́вить עלה, הלל, קלס,
התעלה —ся || שבח, פאר, רומם, הדר פ"י
התהלל, התנשא, הלל; שבח
просла́ть *см.* просыла́ть
прослези́ть הבא לידי דמעות, עורר בכי פ"י
||—ся דמע, הורד דמעה
просли́вый טרחן, מטריח בבקשות ז׳
просло́екъ שטח דק ז׳
прослоня́ться *см.* прошата́ться
прослу́живать, —жить עבד ומן־מה, שרת,
שמש פ"י. *Я* —служи́лъ *свои лѣта*
מלאתי את צבא־עבודתי. *Это платье*
не —слу́житъ *болѣе двухъ лѣтъ*
מלבוש זה לא ישמש יותר משנתים
прослу́шивать, —слу́шать שמע את כל־,
שמע עד־גמירא פ"י
прослыва́ть, —слы́ть החשב ל..,
התפרסם — פ"ע
прослы́шать *см.* услы́шать
прослѣ́довать עבר על־פני־ פ"ע
просма́ливать, —смоли́ть זפת, זפת פ"י
||—ся הזדפת היטב
просма́тривать, —смотрѣ́ть הגה, עבר

בעיון עלי־ || הגה, השאר (בטעות) || הבט ומן־
הבדק׳, ׳ ся— || מה אל־, נאה לי־, בדק —
טעה || הגה. *Я* —смотрѣлъ *нѣс-*
колько ошибокъ въ корректурѣ
הנחתי (השארתי) טעיות אחדות בהגהה
просмо́лить *см.* просма́ливать
просмо́тръ בדיקה || שגיאה, טעות נ׳
просмѣ́ивать, —смѣя́ть *см.* осмѣ́ивать
просмѣ́яться צחק זמן־מה, היך — פ״ע
проснуро́вывать, —ровать השחל בפתיל פ״י
||—ся השחל בפתיל
просну́ться התעורר, העור משנתו, עור —, יקץ, הקיץ פ״ע]
про́со דחן ז׳
просова́ть *см.* просо́вывать
просо́вка קרש־הגהוץ (אצל היונים) ז׳
просо́вывать, —сова́ть *и* —су́нуть התקע בין־, ся— || תקע בין־, דחק — פ״י
просоди́ческій פרוסודי ת׳ הדחק —]
просо́дія פרוסודיא (דרכי השיר) נ׳
просоли́ть *см.* проса́ливать
про́солъ מלחן (מולח דגים או בשר) ז׳
просо́ль. *Въ*— מלוח קצת־ ז׳
просо́льный מלוח מעט, — מחדש ת׳
просолѣ́ть רוה מלח, סגג — פ״י
просо́нки *и* просо́нье. *Въ* просо́нкахъ, *съ* просо́нья שכור שנה ת׳
просопѣ́ть נחר זמן־מה פ״ע
прососа́ть *см.* проса́сывать
просо́съ סרק־קנת ז׳
просо́хлый יבש, נחר ת׳
просо́хнуть *см.* просыха́ть
просочи́ться *см.* проса́чиваться
проспа́ть *см.* просыпа́ть
проспе́ктъ || פרוספיקט (מודעה, רשימה, תבנית רחוב כבוש) ז׳
просго́рить התוכח זמן־מה, דון עם־פ׳ —, הדון — פ״ע
проспряга́ть נטה (פעל) פ״י
просро́чивать, —сро́чить העבר הזמן, אחר — פ״י. —сро́чить *вексель* פרעון של שטר. —сро́чить *отпускъ* העבר זמן־החפשה. *Я* —сро́чилъ *пять дней* אחרתי חמשה ימים
просро́чка אחור־זמן ז׳, העברת — נ׳
проста́ивать, —стоя́ть עמוד כל־זמן ה.., — עמוד עד גמירא פ״ע
проста́къ, —стачёкъ עברין, עם־הארץ, תם ת׳
простѣ́гивать, —га́ть *и* —гну́ть תפר —ся || כלי־, כלב — || הלקה (פולסין) פשר התפר כלי־

простерега́ть, —стере́чь לא כון השעה פ״ע
простира́ть, —стере́ть פשט, פרש, שטח פ״י
||—ся התפרש, השתטח, התפשט, הגע
—*руки къ небу* פשט ידיו כלפי־מעלה, פרש כפיו אל־השמים. *Власть его* —ра́ется *очень далеко* שליטתו מגעת (הוא שולט עד) למרחוק. *Его долги* —ра́ются *до десяти тысячъ рублей* חובותיו מגיעים לעשרת אלפים רובל. *Пустыня* —ра́ется *очень далеко* המדבר מתפשט במרחק רב
прости́тельный מחול, ראוי למחילה ת׳
проститу́тка זונה, מופקרת, נפקא, נפקת־ברא נ׳
прости́ть *см.* проща́ть
про́сто פשוט ת״פ. —*на*— פשוט בתכלית
простова́тость פשיטות, פתיות נ׳
простова́тый פשוט קצת, אוילי — ת׳
простоволо́сый פרוע־ראש, גלוי־ראש (בנשים) ת׳
простоду́шіе תם־לב, ז׳, תמימות נ׳
простоду́шный תם־לב, תמים ת׳. —но לפי־תמו
просто́й פשוט, רגיל, שכיח || תם, תמים || ריק ת׳. —*обѣдъ* פת־צהרים שכיחה. —стая *бумага* ניר פשוט. *Онъ такъ простъ, что его всякій обманетъ* תמים הוא כל כך עד שכל איש ירמהו. —сто́е *мѣсто* מקום ריק. —*народъ* ההמון הפשוט. —сто בפשטות
просто́й אחור־ישיבה ז׳ || שביתה מנוחה נ׳ || דמי־שבת ז״ר]
просто́йный של שבת ת׳
простоква́ша קום, חלב חמיץ || אדם פשוט, שוטה ז׳
простолюди́нъ עם־הארץ, בן־ההמון, בן דלת־העם ז׳
простолю́діе *см.* простонаро́дье
простонаро́діе *см.* простонаро́дье
простонаро́дный המוני, של ההמון ת׳
простонаро́дье המון־העם, עם־הארץ ז׳
простона́ть האנח זמן־מה פ״ע
просто́рно ברוחה, ברחבה, במרחב ת׳. *Въ церкви было*— היו עומדים בבית התפלה רוחים
просто́рный רחב־ידים, נרחב, רחב, מרוח ת׳
просто́ръ מרחב ז׳, רחבת־ידים, רוחה נ׳
простори́чіе שפת־העם נ׳
простосерде́чіе *и* простосерде́чность תם־לב ז׳
простосерде́чный תם־לב, אדם פשוט ת׳. —но בתם־לב

простота́ נ׳ פְּשִׁיטוּת, פְּשָׁטוּת
простофи́ля ז׳ שׁוֹטֶה, פֶּתִי, רֵיקָא
простоя́ть *см.* проста́ивать
простра́нно ת׳ בַּאֲרִיכוּת, בִּפְרָטְרוּט
простра́нность נ׳ אֲרִיכוּת
простра́нный || פּוּטְרוּטִי, רָחָב, נִרְחָב, אָרֹךְ
ת׳ מְבֹאָר, מְפֹרָשׁ. — *разсказъ* סִפּוּר אָרֹךְ
простра́нство ז׳ מֶרְחָב
простра́нствовать שׁוּט בָּאָרֶץ וְזְמַן־רָמָה,
הִתְהַלֵּךְ - פ״ע
простра́чивать, — строчи́ть פ״י תָּפֹר כֻּלּוֹ
|| — ся הִתָּפֵר כֻּלּוֹ
простригáть, — стри́чь פ״י סַפֵּר, גָּזֹז
простро́ивать, — строи́ть הַשְׁקֵעַ מָמוֹנוֹ,
אַבֵּד — ся || בְּבִנְיָן || בָּנֹה וּזְמַן־רָמָה פ״י
כָּל־מָמוֹנוֹ בְּבִנְיָן
простро́чи́ть *см.* простра́чивать
прострѣ́ливать, — ли́ть יָרֹה, הָמֵת בִּירִיָּה,
פַּצֵּעַ - || נִקֹּר בְּכַדּוּר || (— тя́ть) (— ля́ть) יָרֹה
וּזְמַן־רָמָה פ״י
прострѣ́лина ז׳ נֶקֶב הַבָּא מֵחֲמַת יְרִיָּה
прострѣли́ть *см.* прострѣ́ливать
прострѣ́лъ ת׳ חָלָל הַבָּא מֵחֲמַת יְרִיָּה
прострѣ́льный, — ная *трава* אֲרִיק (מִין
צמח) ז׳
прострѣля́ть *см.* прострѣ́ливать
простря́пать פ״י הָכֵן תַּבְשִׁילִים וּזְמַן יָדוּעַ
просту́да נ׳ הִצְטַנְּנוּת, הִתְקָרְרוּת
простуди́ть *см.* простужа́ть
просту́дливый ת׳ נוֹחַ לְהִתְקָרֵר
просту́дный ת׳ הַבָּא מֵחֲמַת הִתְקָרְרוּת
простужа́ть, — студи́ть נָתֹן לְהִצְטַנֵּן, קָרֵר,
הִצְטַנֵּן ; הִתְקָרֵר — ся || צַנֵּן פ״י
просту́живать *см.* простужа́ть
проступа́ть, — ступи́ть צָעֹד || פָּרֹץ וְעָבֹר
הִכָּשֵׁל, — ся || קְדִימָה || עָבֹר בֵּין פ״ע
שְׁגָגָה, טָעָה, הִכָּשֵׁל בִּדְבַר־עֲבֵירָה
просту́покъ נ׳ פְּשִׁיעָה, עָוֹן, חֵטְא ז׳, עֲבֵירָה
простуча́ть ת׳ - דָּפֹק, נָקֹשׁ || דָּפֹק וּזְמַן־רָמָה, נָקֹשׁ -
простыва́ть, — сты́нуть *и* — сты́ть
הֵעָשֵׂה קַר, - צוֹנֵן, הִצְטַנֵּן, הִתְקָרֵר פ״ע
просты́й *см.* просто́й
просты́лый ת׳ שֶׁנַּעֲשָׂה קַר, שֶׁנִּצְטַנֵּן
просты́нный ת׳ שֶׁל סָדִין
простыня́ ז׳ סָדִין
просты́ть *см.* простыва́ть
простѣ́нокъ ז׳, קִיר מַבְדִּיל, גָּדֵר, חַיִץ
מְחִיצָה נ׳ || חֲלַל־הַחַלּוֹן ז׳
простѣ́ночный || שֶׁל קִיר הַמַּבְדִּיל || שֶׁל חֲלַל־
простя́къ *см.* проста́къ [הַחַלּוֹן ת׳

простя́нка נ׳ || עֶגְלָה בְּלִי מִטָּה || אִשָּׁה פְּשׁוּטָה
простячо́къ *см.* проста́къ
просуди́ть *см.* просу́живать
просуети́ться פ״י, רוּץ הֵנָּה
וְהֵנָּה פ״ע עֲבֹד כָּל הַיּוֹם
просу́живать, — ди́ть בְּמִשְׁפָּט בָּרֵר, מִשְׁפָּט
הַגְמֵר || — ся || וּזְמַן יָדוּעַ || פַּשֵּׁר רִיב פ״י
просу́нуть *см.* прособывать [הַדָּבָר
просутя́жить פ״י הַפְסֵד בְּדִין
просу́ха נ׳ עֵת־הַגְּדִידָה, הִתְיַבְּשׁוּת הַדְּרָכִים
просучи́ть פ״י בָּרֹם וּזְמַן יָדוּעַ
просу́шивать, — ши́ть פ״י יַבֵּשׁ || — ся
יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ
просу́шка ז׳, נ׳ יִבּוּשׁ הִתְיַבְּשׁוּת
просфи́рня *см.* просви́рница
про́сфора ז׳ לֶחֶם קֹדֶשׁ
просфо́рный ת׳ שֶׁל לֶחֶם קֹדֶשׁ
просчи́тывать, — та́ть מָנֹה וּזְמַן־רָמָה, סַפֵּר,
טָעֹה בְּחֶשְׁבּוֹנוֹ || — ся || חָשֹׁב - פ״י
просыла́ть, — сла́ть (לְאֵיזֶה הַאֲזֵן לָלֶכֶת
מָקוֹם) פ״ע
просыпа́ть, — сы́пать עָרֹה עַל, סָתֹם בְּ...
הָקְהֵם ; הוּרָה, הִשָּׁפֵךְ — ся || שָׁפֹךְ — פ״י
просыпа́ть, — спа́ть פ״ע || יָשֵׁן וּזְמַן יָדוּעַ
— *до полудня* פ״י יָשֵׁן עַד אַחַר, הַחֲמֵץ
— *обѣдъ* הַחֲמֵץ פַּת צָהֳרַיִם. הַצּוֹת הַיּוֹם
— *хмель см.* проспа́ться
просыпа́ться, — спа́ться שִׁכְרוּת פָּפֹת
יָבֹא שְׁנָתוֹ, הִתְעוֹרֵר מִיֵּינוֹ אַחֲרֵי הַשֵּׁנָה פ״ע
просыпа́ться, — сну́ться עוּר מִשְּׁנָתוֹ,
הֵעוֹר, יָקֹץ, הָקֵץ פ״י
просы́пъ. *Спать безъ* — пу יָשֹׁן מִבְּלִי
הֲקִיץ. *Онъ безъ* — пу *пьянъ* הוּא
אֵינוֹ פוֹסֵק מִלִּשְׁתּוֹת
просыха́ть, — со́хнуть פ״ע יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ
про́сьба נ׳ תְּחִנָּה, שְׁאֵלָה, בַּקָּשָׁה
просѣва́льный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְהַרְקָדָה, לַהֲנָפָה
просѣва́ть, — сѣ́ять הָנֵעַ, הָנֵף, הַרְקֵד,
הַרְקֵד, כַּרְבֵּל — ся || בִּכְבָרָה, כַּרְבֵּל פ״י
просѣ́вочный *см.* просѣва́льный
просѣда́ть, — сѣ́сть פ״י — שָׁתֹת, נָטֹף בְּעַד
просѣ́дина נ׳ נְקֻדָּה, ז׳, חָגֵו, נָקִיק || *см.*
про́сѣдь
про́сѣдь נ׳ (בְּשַׂעֲרוֹת) שֵׂיבָה. *У него борода*
съ — дью זְקָנוֹ מָלֵא שֵׂיבוֹת
просѣ́ка *и* про́сѣка ז׳ מְסִלּוּל שֶׁל יַעַר
просѣка́ніе נ׳ ז׳, חֲטִיבָה — בָּרוֹא בְ...
просѣка́ть, — сѣ́чь פ״י עָשֹׂה — בְּרֹא — בְּ... חָטֹב
— *дорогу въ лѣсу* עָשֹׂה (בָּרֹא) מְסִלּוּל
просѣ́къ *см.* просѣ́ка [בַּיַּעַר

просѣ́чный ת׳ .מִבְרָא בְּ.. —**ная** *въ льду дорога* מַסְלוּל מִבְרָא בַּיְאוֹר
про́сѣчь *см.* просѣка́ть
просѣ́ять *см.* просѣва́ть
прося́кать, —**ся́кнуть** פ״ע נָטַף בְּעַד־
прося́клый ת׳ שֶׁנָּטַף בְּעַד־
просяни́къ ז׳ (מין צמח) דַּלְקוּס
просяни́ца ז׳ (בנוף) פִּסְיוֹן קַל || צֶמַח־הַדֹּחַן
прося́нка נ׳ (מין צפור) דָּחְנִיָּה
просяно́й ת׳ שֶׁל הַדֹּחַן
прота́ивать, —**та́ять** הִתְמַגְמֵג, הִתְמוֹגֵג, הֵמַס פ״ע || הִמְסָה, מִגְמֵג, מוֹגֵג פ״י
прота́лина ז׳ מָקוֹם שֶׁל שֶׁלֶג
прота́лкивать, —**толка́ть** *и* —**толкну́ть** דָּחָה בְּעַד־, דָּחַף־ פ״י
прота́лкивать, —**толо́чь** דִּכְדֵּךְ קְצָת, הִדְהִף בְּעַד־ || דָּחַק עַצְמוֹ —ся || כָּתַת־ פ״י וְהִכְנִיס (בְּתוֹךְ הֶהָמוֹן)
протанцева́ть רָקַד עַד גְּמִירָא || רָקַד זְמַן־מָה פ״ע
прота́пливать, —**топи́ть** —הִסִּיק לִפְעָמִים, הִסִּיק קְצָת פ״י || —ся
прота́птывать, —**топта́ть** סָלַל, כָּבַשׁ (דֶּרֶךְ)|| הִכָּבֵשׁ || —ся || הוּמַת נְעָלִים (בִּרְמִיסָה) פ״י || כַּתּוּת בִּרְמִיסָה
протаска́ть —ся || סָחַב זְמַן־מָה, נָשָׂא— פ״י הִסָּחֵב זְמַן־מָה, הִנָּשֵׂא—
прота́скивать, —**тащи́ть** סָחַב בְּעַד־ (דֶּרֶךְ), הִסָּחֵב בְּעַד־, —ся || טִלְטֵל לְכָאן וּלְכָאן פ״י טִלְטֵל עַצְמוֹ
протасова́ть || בָּלַל (קְלָפֵי־שְׂחוֹק), בָּלַל וְעֵרֵב הִבָּלֵל (קְלָפִים) —ся || קְלָפִים זְמַן־מָה פ״י
прота́чивать, —**точи́ть** || פִּרְסֵם (כְּתוֹלַעַת) —ся || לָטַשׁ זְמַן־מָה, חִדֵּד — || נִקַּר פ״י נִקַּר, פֻּרְסַם
прота́чивать, —**тача́ть** —ся || אָחָה פ״י הִתְאַחָה
протащи́ть *см.* прота́скивать
прота́ять *см.* прота́ивать
протвє́рживать, —**рди́ть** לָמַד עַל־פֶּה, שִׁנֵּן, —ся || חָזַר (עַל שִׁיעוּר), שִׁנֵּן פ״י הִלָּמֵד עַל־פֶּה, הֵחָזֵר
протека́ть, —**те́чь** שָׁטַף, דָּלַף, פִּעְפֵּעַ פ״ע. *Черезъ городъ* —**ка́етъ** *рѣка* דֶּרֶךְ הָעִיר שׁוֹטֵף נָהָר. *Крыша* —**ка́етъ** הַגַּג דּוֹלֵף. *Бумага* —**ка́етъ** הַנְּיָר מְפַעְפֵּעַ דְּיוֹ.
проте́кторъ ז׳ פְּרוֹטֶיקְטוֹר
проте́кція ת׳ הֲגַנָּה, פְּרוֹטֶיקְצְיוֹן
протере́бливать, —**ребить** תָּלַשׁ, עָקַר, —ся || תֻּלַּשׁ (צְנָחִים) פ״י הֵעָקֵר, הִתָּלֵשׁ
протере́ть *см.* протира́ть

протерпѣ́ть פ״י — סָבַל זְמַן־מָה, נָשָׂא
протестанти́змъ נ׳ לוּתֵירִיּוּת, פְּרוֹטֶיסְטַנְטִיּוּת
протеста́нтъ ז׳ פְּרוֹטֶיסְטַנְט
протеста́ція *см.* протестова́ніе
протестова́ть פ״ע עִרְעֵר עַל־, מִחָה כְּנֶגֶד־
проте́стъ נ׳ מְחָאָה כְּנֶגֶד־, ז׳ עִרְעוּר
протё́сывать, —**теса́ть** פ״י שִׁפָּה, הִקְצָה —ся || הִשְׁתַּפָּה, הָקְצָה
проте́чь *см.* протека́ть
про́тивень ז׳ (מין מחבת) טֵגֶן
противи́тельный *союзъ* מִלַּת הַחִבּוּר שֶׁל הִתְנַגְּדוּת נ׳
проти́виться —, עָמַד, הִתְקוֹמֵם נֶגֶד־, הִתְנַגֵּד, חָלַק עַל־ פ״ע
противле́ніе הִתְנַגְּדוּת, הִתְקוֹמְמוּת נֶגֶד־, פְּלוּגְתָּא נ׳
проти́вникъ ת׳ מִתְנַגֵּד, פַּלְגָאָה, בַּר־פְּלוּגְתָּא
проти́внический *и* **проти́вничій** שֶׁל מִתְנַגֵּד, — פַּלְגָאָה ת׳
проти́вность נ׳ הִתְנַגְּדוּת, מָרַת־רוּחַ ז׳, נֶגוּד.
Въ —*чему либо* לַמְרוֹת
проти́вный שֶׁבְּנֶגְדּוֹ, מִתְנַגֵּד || נִתְעָב, נִמְאָס, רוּחַ שֶׁכְּנֶגֶד. —*вѣтеръ* ,כָּאוּס, רַע ת׳ —**ная** *партія* מִפְלָגָה שֶׁכְּנֶגֶד. —**ное** *мнѣніе* דֵּעָה מִתְנַגֶּדֶת. —*человѣкъ* אָדָם מָאוּס. —*запахъ* רֵיחַ רַע. —*вкусъ* טַעַם רַע. *Этотъ человѣкъ мнѣ* —**ти́венъ** אָדָם זֶה נִמְאָס בְּעֵינַי
противобо́рецъ *см.* противобо́рникъ
противобо́рникъ בַּר־פְּלוּגְתָּא, מִתְנַגֵּד, מִתְקוֹמֵם, שׂוֹנֵא, אוֹיֵב, לוֹחֵם ז׳
противобо́рный, —**бо́рственный** דָּבוּב, שֶׁל הִתְנַגְּדוּת ת׳
противобо́рство *и* —**ствова́ніе** הִתְקוֹמְמוּת, הִתְנַגְּדוּת, מַלְחָמָה נ׳
противобо́рствовать הִתְקוֹמֵם, הִתְנַגֵּד, נִלְחַם פ״ע
противовѣ́съ ז׳ מִשְׁקָל שֶׁכְּנֶגֶד
противодѣ́йственный ת׳ סוֹתֵר
противодѣ́йствіе פְּעֻלָּה נַעֲשָׂה לְסָתוֹר ז׳, שֶׁכְּנֶגֶד, סְתִירָה נ׳
противодѣ́йствовать פָּעַל כְּנֶגֶד, עָשָׂה —, סָתַר פ״י
противодѣ́йствующій ת׳ פּוֹעֵל כְּנֶגֶד, סוֹתֵר
противозако́нный ת׳ שֶׁלֹּא כַדִּין, שֶׁכְּנֶגֶד הַחֹק
противолежа́щій ת׳ מוּנָח כְּנֶגֶד
противолихора́дочный ת׳ מְרַפֵּא קַדַּחַת
противополага́ть, —**положи́ть** נָתַן כְּנֶגֶד, שָׂם — פ״י
противоположе́ніе נ׳ הֲנָחָה שֶׁכְּנֶגֶד

противоположи́тельный *см.* противополо́жный
противополо́жно לְהֶפֶךְ, לְנֶגֶד ת״פ
противополо́жность הֵפֶךְ, הֶפֶךְ, הִפּוּךְ ז׳
противополо́жный הֲפָכִי ת׳
противопоставля́ть, —ста́вить *см.* противополага́ть
противорво́тный עוֹצֵר הֲקָאָה ת׳
противоре̌чи́вый סוֹתֵר ת׳
противоре̌чить הִתְנַגֵּד, סָתֹר (*чему*) ‖ הִתְנַגֵּד פ״ע (*кому*). *Его̀ слова* —чатъ *дѣйствительности* דְּבָרָיו סוֹתְרִים אֶת־הַמְּצִיאוּת, —מִתְנַגְּדִים לַמְּצִיאוּת
противоре̌чіе סְתִירָה, הִתְנַגְּדוּת, פִּרְכָא נ׳
противоскорбу́тный *см.* противоцынго́тный
противосло́вный *союзъ* מִלַּת הַחִבּוּר שֶׁל הִתְנַגְּדוּת ת׳
противостоя́ніе עֲמִידָה כְּנֶגֶד נ׳
противостоя́ть, противоста́ть עָמֹד כְּנֶגֶד, הִתְיַצֵּב כְּנֶגֶד פ״ע
противосу́дорожный מְרַפֵּא הַשָּׁבָץ ת׳
противоцынго́тный מְרַפֵּא צַפְדִינָה, פּוֹעֵל כְּנֶגֶד הַצַּפְדִינָה ת׳
противоя́діе סַם־הַחַיִּים ז׳, סְגֻלָּה כְּנֶגֶד, תְּרוּפָה – נ׳
противоя́дный פּוֹעֵל כְּנֶגֶד הָרַעַל ת׳
проти́ву *см.* про́тивъ
противувенери́ческій מְרַפֵּא חֳלִי־הַמְּשֻׁגָּל ת׳
противувоспали́тельный מְרַפֵּא דַּלֶּקֶת ת׳
противуесте́ственный בִּלְתִּי־טִבְעִי, אִי –, שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ ת׳
противузако́нный *см.* противозако́нный
противуломо́тный מְרַפֵּא שִׁגָּדוֹן ת׳
противучахо́точный מְרַפֵּא שַׁחֶפֶת ת׳
противуэпилепти́ческій מְרַפֵּא חֳלִי־נְפִילָה ת׳
про́тивъ נֶגֶד, נוֹכַח, מוּל, כְּלַפֵּי־ ‖ שֶׁלֹּא כְּ.., נֶגֶד הַ... —*церкви* נוֹכַח הַתִּרְפּוּת. —*закона* שֶׁלֹּא כַּדִּין, נֶגֶד הַחֹק. —*совѣсти* נֶגֶד הַיֹּשֶׁר
протира́ть, —тере́ть שׁוּף, חַכֵּךְ, חוּף, מָרֹחַ, הַשְׁחֵק, —ся ‖ שָׁחֹק, שַׁפְשֵׁף ‖ נַקֵּה, טַהֵר הִמָּרֵחַ, הִתְחַכֵּךְ, שֻׁפְשַׁף ‖ הִתְפָּרֵץ לְתוֹךְ־, שׁוּף אֶת כְּבֹשׁ דֶּרֶךְ לְעַצְמוֹ. —ре́ть *глаза* עֵינָיו. —тере́ть *глаза денежкамъ* בַּזְבֵּז מְעוֹתָיו
проти́скивать, —скать *и* —сну́ть דָּחֹק לְתוֹךְ־, לָחֹץ –, הַעֲבֵר בְּדֹחַק פ״י ‖ —ся הִדָּחֵק לְתוֹךְ־, עָבֹר בְּדֹחַק
протка́ть *см.* протыка́ть

проткну́ть *см.* протыка́ть
протодіа́конъ אַרְכִידִיאָקוֹן ז׳
протоіере́й רֹאשׁ הַכְּמָרִים, זָקֵן – ת׳
протоколи́стскій שֶׁל הַפְּרוֹטוֹקוֹלָן ת׳
протоколи́стъ פְּרוֹטוֹקוֹלָן, מַזְכִּיר ז׳
протоко́лъ פְּרוֹטוֹקוֹל ז׳
протоко́льный פְּרוֹטוֹקוֹלִי ת׳
прото́къ נַחַל עוֹבֵר ז׳, תְּעָלַת־מַיִם נ׳
протолка́ть, —кну́ть *см.* прота́лкивать
протолкова́ть שׂוֹחֵחַ זְמַן־מָה, דַּבֵּר – פ״ע ‖ פָּרֵשׁ דְּבַר־מָה, בָּאֵר – פ״י
протоло́чь *см.* прота́лкивать
протоми́ть עַנֵּה זְמַן־מָה, יַגֵּעַ –, הַלְאֵה – פ״י ‖ —ся עֻנֵּה זְמַן־מָה, הִתְיַגֵּעַ
протопи́ть *см.* прота́пливать
протопо́пъ *см.* протоіере́й
протопта́ть *см.* прота́птывать
проторго́вывать, —ва́ть עָסֹק בְּמַשָּׂא וּמַתָּן (בְּמִסְחָר) זְמַן יָדוּעַ ‖ אַבֵּד מָמוֹן בְּמִסְחָר פ״י ‖ —ся יָצֹא נְקִי מִנְּכָסָיו
прото́ржка אִבּוּד־מָמוֹן (במסחר) ז׳
про́тори הוֹצָאוֹת הֶזֵּק נ״ר, הֶפְסֵד ז׳
прото́рина נֶקֶב (הבא מחמת רוב שפשוף) ז׳
протори́ть סַלֵּם נָתִיב, כַּבֵּשׁ דֶּרֶךְ ‖ דַּבְרַת פ׳ לְחַכּוֹת פ״י
прото́риться הוֹצֵא, אַבֵּד, הָאֲבֵד פ״ע
протоскова́ть הָיֹה שָׁרוּי בְּצַעַר זְמַן יָדוּעַ, הִצְטַעֵר – פ״ע
прототи́пъ פְּרוֹטוֹטִיפּוּס ז׳
рroто́чина, —чинка רָקָב ז׳, הִתְלָעָה נ׳
проточи́ть *см.* прота́чивать
прото́чный עוֹבֵר בֵּין־, שׁוֹטֵף –, מְפַכֶּה – ת׳
протра́ва קַעֲקוּעַ ז׳, לְחִיכָה נ׳
протра́вливать, —вить קַעְקֵעַ ‖ בָּעֵר (בַּשָּׂדֶה) ‖ שַׁמֵּשׁ בְּ.. לְמַרְעֶה, הַאֲכֵל (בְּהֵמוֹת) פ״י ‖ —ся הִתְקַעְקֵעַ, הִבָּעֵר; הֵאָכֵל
протра́вникъ מַחַט פּוֹקֶקֶת (בכלי זין) נ׳
протрезвле́ніе פִּכּוּחַ ז׳, הִתְפַּכְּחוּת נ׳
протре́звливать *и* протрезвля́ть, —трезви́ть פַּכֵּחַ שִׁכְרוּת פ״י ‖ —ся הִתְפַּכֵּחַ
протре́пливать, —трепа́ть פָּרֹק, נַפֵּס, הָפֵץ (פִּשְׁתָּן) פ״י ‖ —ся הִפָּרֵק, נֻפַּס
протруби́ть חַצְצֵר בַּחֲצוֹצְרָה פ״ע ‖ הָפֵץ שְׁמוּעָה פ״י
протря́сывать, —сти́ זַעֲזֵעַ, נַעֵר, הָנֵעַ, חַנְעֵר, —ся ‖ הַפֵּט ‖ בַּזְבֵּז (מָמוֹן) פ״י ‖ הִתְנוֹעֵעַ ‖ בֻּזְבַּז, הִתְבַּזְבֵּז
протря́хивать, —хну́ть *см.* протря́сывать *и* протрясти́

протури́ть גָּרֵשׁ || נָהֹג, נַהֵל פ״י
протуха́ть, —ту́хнуть פ״ע בָּאשׁ, הָרְקֵב, הִרְקִיב
проту́хлый בָּאוּשׁ, נִבְאָשׁ, עָבוּשׁ, נִרְקָב, שֶׁהִרְקִיב ת׳
проту́хнуть *см.* протуха́ть
протыка́ть, —тка́ть אָרֹג, כַּלֵּה || תָּקֹעַ, הִתָּקַע, הַדְקֵר —ся || דָּקֹר, רָצֹעַ, נָקֹב פ״י הֵרָצֵעַ, הִנָּקֵב
протыка́ть, —ты́кать, —ткну́ть תָּקֹעַ, הִתָּקַע וכו׳ —ся || דָּחֹק בֵּין־, רָצֹעַ, נָקֹב פ״י
протѣсня́ться, —сни́ться — עָבֹר בְּדֹחַק, בְּקֹשִׁי פ״י, הִדָּחֵק אֶל בֵּין־, הִתְפָּרֵץ פ״ע
протяга́ться הִשָּׁפֵט עִם־פ׳ זְמַן־מָה, הִדַּיֵּן פ״ע
протя́гивать, —тяну́ть מָשֹׁךְ, מָתֹחַ, פָּרֹשׂ, הַמְשֵׁךְ, הַמְתֵּחַ, —ся || פָּרֹס, פָּשֹׁט, שָׁטֹחַ פ״י הִפָּרֵס, הִשְׁתַּטֵּחַ, הִתְמַשֵּׁךְ, הִשְׂתָּרֵעַ, הִתְמַתֵּחַ, הִשְׁתַּמֵּחַ, הִתְפַּשֵּׁט. —ну́ть *руку* פָּשֹׁט יָד. —ну́ть *шею* פָּשֹׁט צַוָּאר. —ну́ть *веревку* מָתֹחַ חֶבֶל. —*слова* הַמְשֵׁךְ הַמִּלּוֹת. —ну́ть *дѣло* הַאֲרֵךְ דָּבָר. *Эта болѣзнь* —ну́лась *очень долго* מַחֲלָתוֹ הָיְתָה אֲרֻכָּה מְאֹד
протяже́ніе מֶשֶׁךְ, פִּשּׁוּט ז׳, מְתִיחָה, פְּרִיסָה, הִתְפַּשְּׁטוּת נ׳
протя́жка דְּחוּי, אַרְכָּא ז׳, דְּחִיָּה, הִתְאָרְכוּת נ׳
протя́жно לְאַט, אַט ת״פ
протя́жность הַמְשָׁכָה, הִתְפַּשְּׁטוּת נ׳
протя́жный נִמְשָׁךְ, בָּאֹרֶךְ ת׳
протяну́ть *см.* протя́гивать
проу́дить דּוּג זְמַן־מָה פ״י
проу́локъ *см.* переу́локъ
проурча́ть *см.* урча́ть
проу́чивать, —учи́ть (*что*) חֲזֹר עַל־ (לִמּוּדוֹ) || (*кого*) יַסֵּר אֶת־פ׳ קָשָׁה || הַשְׁנֵה —ся || לַמֵּד זְמַן־מָה, הוֹרֵה — פ״י (מַלְמוּד)
профана́ція חִלּוּל ז׳
профа́нъ הֶדְיוֹט, עַם־הָאָרֶץ, אָדָם פָּשׁוּט ז׳
профе́ссія מִשְׁלַח־יָד ז׳, עֲבוֹדָה, אֻמָּנוּת נ׳
профе́ссорскій פְּרוֹפֶיסוֹרִי, שֶׁל־פְּרוֹפֶיסוֹר ת׳
профе́ссорство כְּהֻנַּת־פְּרוֹפֶיסוֹר נ׳
профе́ссоръ פְּרוֹפֶיסוֹר (מורה בבית מדרש גבוה) ז׳
про́филь פְּרוֹפִילוֹן (פרצוף דבר הנראה מן הצד) ז׳
профильтро́вывать, —трова́ть *см.* процѣживать
профинти́ть כַּלֵּה, אַבֵּד, בַּזְבֵּז פ״י
профо́рма. *Это только для* —мы דָּבָר זֶה אֵינוֹ בָּא אֶלָּא לְמַרְאִית עַיִן (לְפָנִים)
профо́съ גּוֹזֵף (מנקה) מַחֲרָאוֹת ז׳
проха́живать *см.* прохо́дить

проха́живаться, пройти́сь טַיֵּל קְצָת פ״ע
прохва́тывать, —ти́ть אָחֹז בְּ... נָשֹׁךְ (בְּשִׁנָּיו) פ״י. *Морозомъ* —ва́тило *яблоки* הַתַּפּוּחִים דָּקוּ מֵחֲמַת קָרָה
прохвора́ть חֲלֵה זְמַן־מָה פ״ע
прохво́стъ *см.* профо́съ
прохла́да פִּיחָה, קְרִירוּת נ׳
прохлади́тельный מֵקֵר, מֵשִׁיב נֶפֶשׁ ת׳
прохлади́ть *см.* прохлажда́ть
прохла́дность *см.* прохла́да
прохла́дный קָרִיר ת׳
прохладѣ́ть *см.* охладѣ́ть
прохлажда́ть, —ди́ть הָקֵר, קָרֵר, הָשֵׁב נֶפֶשׁ פ״י —ся || הִתְקָרֵר, שְׁאֹף רוּחַ הוּקַר
прохлажде́ніе קֵרוּר ז׳, הֲקָרָה נ׳
прохлеста́ть הַלְקֵה זְמַן־מָה פ״י
прохлёстывать, —стну́ть הַלְקֵה בְּשׁוֹט פ״י
прохлопота́ть הִתְיַגֵּעַ זְמַן־מָה, הִשְׁתַּדֵּל — פ״ע
прохны́кать יַבֵּב זְמַן־מָה פ״ע
проходи́мецъ, —ди́мко *см.* пройдо́ха
проходи́мый נוֹחַ לַעֲבֹר בּוֹ ת׳
проходи́ть, пройти́ || עָבֹר, הָלֹךְ, עָלֹה, הִסְתַּלֵּק || יָצֹא || פָּסֹק || דָּלֹף, פַּכְפֵּךְ פ״ע || הִכָּנֵס || לָמֹד || מַלֵּא פ״י. *Дорога* —хо́дитъ *черезъ лѣсъ* הַדֶּרֶךְ עוֹבֶרֶת בַּיַּעַר. *Столъ не* —хо́дитъ *черезъ дверь* הַשֻּׁלְחָן אֵינוֹ נִכְנָס בַּפֶּתַח. *Черезъ его руки* прошло́ *нѣсколько мильоновъ* עַל יָדוֹ עָבְרוּ כַּמָּה מִלְיוֹנִים. *Время* — хо́дитъ *незамѣтно* הַזְּמַן עוֹבֵר מִבְּלִי־מַשִּׂים. *Болѣзнь* прошла́ הַחֳלִי עָבַר. *Дождь* прошёлъ הַגְּשָׁמִים פָּסְקוּ. *Дождь не* —хо́дитъ *черезъ крышу* הַגְּשָׁמִים אֵינָם דּוֹלְפִים (מְפַכְפְּכִים) דֶּרֶךְ הַגַּג. *Пуля* прошла́ *на вылетъ* הַכַּדּוּר הָלַךְ וְעָבַר. —*исторію* לָמֹד אֶת הַהִסְטוֹרְיָא. —*свою службу* מַלֵּא צְבָא־עֲבוֹדָתוֹ. *Ледъ* прошёлъ *на Невѣ* (*или Нева* прошла́) קֶרַח הַנִּיבָה עָלָה. *Онъ счастливо* прошёлъ *на экзаменѣ* עָמַד עַל־הַבְּחִינָה וְיָצָא בְּשָׁלוֹם. *Это ему не* пройдётъ *даромъ* הוּא לֹא יִנָּקֶה בַּדָּבָר הַזֶּה. *Статья моя* прошла́ *черезъ ценцуру* מַאֲמָרִי יָצָא מִידֵי הַצֶּנְזוּרָא בְּשָׁלוֹם. —*молчаніемъ* עָבֹר בִּשְׁתִיקָה
проходи́ть הָלֹךְ זְמַן־מָה פ״ע. *Онъ* —ходи́лъ *цѣлый день по пустому* הוּא טִלְטֵל עַצְמוֹ כָּל הַיּוֹם לָרִיק
проходи́ться *см.* проха́живаться
проходно́й *дворъ* חָצֵר מְפֻלֶּשֶׁת נ׳

прохо́дъ מַעֲבָר, מָבוֹי || צִנּוֹר פ"י. (задній) מַבַּעַת ז'. Онъ не даетъ мнѣ —да הוּא לֹא יִתֵּן לִי מָנוֹחַ

прохожде́ніе מַעֲבָר ז'

прохо́жій עוֹבֵר אֹרַח ת'

прохола́живать, —лоди́ть הָקֵר, קָרֵר, הָקֵר הוֹקֵר || הִתְקָרֵר —ся || צַנֵּן פ"י

прохрапѣ́ть נָחֹר זְמַן־מָה אוֹ פַּעַם אַחַת פ"ע

прохрома́ть צָלֹעַ זְמַן־מָה פ"ע

процара́пывать, —ра́пать גָּרֵד, שָׂרֵט פ"י || —ся שָׂרֹט עַצְמוֹ

процвѣта́ніе הַפְרָחָה נ', מַצַּב הַפְּרִיחָה ז'

процвѣта́ть, —цвѣсти́ и —цвѣ́сть פָּרֹחַ זְמַן־מָה, הַפְרֵחַ || הַצְלֵחַ פ"י

процеду́ра פְּרוֹצֶידוּרָא נ', סֵדֶר ז'

проце́нтъ פְּרוֹצֶינְט, אָחוּז (מִמֵּאָה) ז'. —ты רִבִּית, עִסְקָא נ'. Приносить —ты עָשֹׂה פְּרִי, הַכְנֵס רִבִּית, הָבֵא רְוָחִים. Платить —ты שַׁלֵּם עִסְקָא. Отдавать деньги подъ —ты הַלְוֵה בְּרִבִּית. Пять —товъ חֲמִשָּׁה לְמֵאָה

проце́ссія פְּרוֹצֶיסְיוֹן, תַּהֲלוּכָה נ'. Погребальная —— לְוָיָה, הַלְוָיַת־הַמֵּת נ'

проце́ссъ и проце́съ פְּרוֹצֶיס (מַהֲלָךְ עַל פִּי דֶרֶךְ הַטֶּבַע) || רִיב, דְּבַר־מִשְׁפָּט ז'

процѣ́живать, —цѣди́ть סַנֵּן, זַכֵּךְ, זַקֵּק פ"י || —ся סֻנַּן, הִסְתַּנֵּן

прочa̋хнуть חָלֹה זְמַן־מָה בְּשַׁחֶפֶת פ"ע

про́ченіе יִעוּד ז'

прочёркивать, —кну́ть מָחֹק, הַעֲבֵר קַו עַל־ פ"י

проче́сть см. прочита́ть

прочёсывать, —са́ть סָרֵק, הַעֲבֵר מַסְרֵק עַל־ || גָּרֵד פ"י

прочётъ טָעוּת בְּחֶשְׁבּוֹן נ'

прочи́нивать, —чини́ть תַּקֵּן זְמַן־מָה, מַלֵּא — פ"י

прочи́стить см. прочища́ть

прочи́стка см. прочище́ніе

прочи́тывать, —чита́ть, —че́сть קְרָא, הַקְרֵא —ся || כַּלֵּה || קְרֹא זְמַן־מָה פ"י עַד־הַסּוֹף

про́чить יָעֵד לְ... שָׁמֹר - צָפֹן - חָסֹךְ - פ"י

прочиха́ть הִתְעַטֵּשׁ זְמַן־מָה פ"ע

прочища́ть, —чи́стить טַהֵר כְּלִי, נַקֵּה — פ"י || —ся הִטַּהֵר, נִקָּה

прочище́ніе נִקּוּי ז', טָהֳרָה נ'

про́чій הַנִּשְׁאָר, הַנּוֹתָר, יֶתֶר הַ... שְׁאָר — ת'. Между —чимъ בְּדֶרֶךְ אַגַּב. И —чее וְכָלֵי (וכו'), וְעוֹד

про́чность חֹזֶק ז', אֵרִיּוּת, עֲמִידָה נ'

про́чный חָזָק, אָרוּךְ, קַיָּם, עוֹמֵד ת'

прочте́ніе קְרִיאָה עַד־גְּמִירָא נ'

про́чь הָלְאָה ת"פ. —отсюда בְּרַח לְךָ. Поди— גֶּשׁ־הָלְאָה. Я не —отъ этого מֵהֵיכָא תֵּיתָא

прошали́ть הִצְחֵק זְמַן־מָה פ"ע

прошата́ться שׁוּט לְכָאן וּלְכָאן, שׁוֹטֵט — פ"ע. טַלְטֵל עַצְמוֹ זְמַן־מָה פ"י

проше́дшій שֶׁעָבַר ת'. —дшее время זְמַן־עָבַר

проше́ніе בַּקָּשָׁה נ', כְּתָב — ז'. Подать— הַגֵּשׁ כְּתַב־בַּקָּשָׁה

проше́птывать, —шепта́ть לָחֹשׁ פ"י

проше́ствіе מַעֲבָר ז'. По —ствіи двухъ мѣсяцевъ מִקֵּץ (אַחַר, כַּעֲבֹר) שְׁנֵי חֳדָשִׁים

прошиба́ть, —би́ть רַצֵּץ, מָחֹץ || אָחוֹז, רַצֵּץ, הַמְחֵץ, הַחֲזֵק פ"י || —ся תָּקֹף, הַחֲטֵא הַמַּטָּרָה. Меня ознобъ —ба́етъ הַקּוֹר תּוֹקְפֵנִי

прошива́ть, —ши́ть תָּפֹר מִזֶּה וּמִזֶּה || תָּפֹר זְמַן־מָה פ"י || —ся הִתָּפֵר מִזֶּה וּמִזֶּה

проши́вка תַּשְׁבֵּץ (בְּמַלְבּוּשׁ) ז'

прошивно́й תָּפוּר מִשְּׁנֵי עֲבָרָיו ת'

прошипѣ́ть לָחֹשׁ זְמַן־מָה, לַחֵשׁ — פ"י

проши́ть см. прошива́ть

прошкéливать, —шко́лить לַמֵּד לְפִ' (פרק בהלכות) דֶּרֶךְ אֶרֶץ פ"י

прошлого́дный שֶׁל אֶשְׁתָּקַד ת'

про́шлый שֶׁעָבַר ת'. Въ —ломъ году אֶשְׁתָּקַד, בַּשָּׁנָה שֶׁעָבְרָה

прошмыгну́ть הִתְחַמֵּק, הִתְמַלֵּט פ"ע

прошнуро́вывать см. проснуро́вывать

прошумѣ́ть רָעֹשׁ זְמַן־מָה פ"ע

прошушу́кать לָחֹשׁ זְמַן־מָה פ"י

проща́льный שֶׁל פְּרִידָה, שֶׁל פְּרִישָׁה ת'. —обѣдъ אֲרוּחַת־הַפְּרִישָׁה. —льные дни יְמוֹת הַכִּפּוּרִים (קֹדֶם הַצּוֹם הַגָּדוֹל לַנּוֹצְרִים). —льная грамота תְּעוּדָה שֶׁל סְלִיחַת־עָוֹן (לַנִּפְטָרִים)

проща́ніе פְּרִידָה, פְּרִישָׁה נ'

проща́ть, прости́ть מָחֹל, סָלֹחַ, כַּפֵּר פ"י || —ся הִפָּטֵר מִפְּ', הִפָּרֵד מֵעַל־פְּ', הִפָּרֵשׁ. —сти́ть кому обиду מְחֹל לִפְ' עַל. —сти́ть преступника סְלַח לַעֲבַרְיָנִי, לְפוֹשֵׁעַ עֲוֹנוֹ. —сти́ть долгъ מָחֹל עַל חוֹבוֹ. Проща́й, мой другъ הֱיֵה שָׁלוֹם, יְדִידִי. Проща́йте שָׁלוֹם. Прости́ться съ кѣмъ הִפָּרֵד מֵעַל־פְּ'

прощеголя́ть הִתְקַשֵּׁט (בְּמַלְבּוּשִׁים) זְמַן־מָה, נָהֹג גַּהוּץ בְּעַצְמוֹ פ"ע

прощелы́га *см.* пройдо́ха

проще́ніе נ' מחילה, סליחה, כפרה. *Просить* —ще́нія בקש מחילה (סליחה). *—грѣховъ* מחילת־עונות

прощи́пывать, —пать פ"י תלש, מרט || —ся התלש, המרט

проѣда́ть, —ѣсть אכל, כרסם, נקר || אכל כל־, התדלדל מחמת —ся || קעקע פ"י הוללות || אכל, התאכל

проѣ́дина ז' מקום מכרסם, נקרון

проѣ́дчивый ת' חריף, מקעקע

проѣ́здить כלה זמן־מה בנסיעה || הנף לנסיעה || הוצא (ממון) בנסיעה פ"י

проѣ́здомъ ת"פ בדרך נסיעה || לזמן מועט

проѣ́здъ נ' נסיעה. *По этой дорогѣ боль-шой*— בדרך זו רבה תנועת־הנוסעים (עוברים ושבים). *По этой дорогѣ нѣтъ* —ду בדרך זו אין נעבר. *Деньги на*— הוצאות־הדרך

проѣзжа́ть, —ѣхать פ"ע עבר דרך־. —ѣхать *черезъ городъ* עבר דרך־עיר. —ѣхать *по всей Европѣ* עבר בכל אירופא. *Я* —ѣхалъ *сто верстъ въ день* עברתי מאה ווירסטא ביום

проѣзживать *см.* проѣздить *и* проѣз-жа́ть

проѣзжій ת' עובר ארח

про́ѣсти נ"ר הוצאות

проэкзаменова́ть פ"י נסה, בחן

проявле́ніе נ' גלוי ז', הופעה

проявля́ть, —ви́ть פ"י גלה, הראה || —ся התגלה, הראה. —ви́ть *свой талантъ* הראה את כשרונו. —ви́ть *большую силу воли* הראה רצון כביר. *Откуда онъ* —ви́лся? מהיכן בא?

проя́снивать, —нѣть פ"ע טהר, הטהר, הצטחצח

проя́сниваться, —ниться *см.* проя́с-нивать

проясня́ть, —ни́ть פ"י ברר, באר || —ся טהר, הטהר, הזדכך || התברר, התבאר

пру́дикъ *см.* прудъ

пруди́ть, за— פ"י בלם, הבלם, סתם

прудово́й ת' של ברכה

прудъ נ' ברכה

пружи́на ז' קפיץ, גוצת־ברזל || דחיפה; סבה נ'

пруса́къ ז' חסיל־הבית

пру́тецъ נ' אגודת־בדים

пру́тикъ *см.* прутъ

прутко́вый. —вое *желѣзо* רצועות של ברזל. —вая *сталь* רצועות של פלדה.

—вая *икра* ביצי־דגים לא מטהרות. —вая *рыба* חתיכות־דגים מעשנות

прутня́къ ז' סל־נצרים

прутово́й *см.* прутко́вый

пруто́къ נ' מחט סרקית

прутъ נצר, בד, שבט || מטיל, מוט ז', מוטה (של מתכת) נ'

прутяно́й ת' עשוי מנצרים

прущъ *см.* гера́ній

пры́ганіе נ' רקידה, קפיצה

пры́гать, пры́гивать, прыгну́ть, רקד, קפץ פ"ע

прыгу́нчикъ *см.* пры́гунъ || חגב ז'

прыгу́нъ ז' רקדן, קפצן, גדין

прыгъ. —*въ воду*! קפץ המימה!

прыжо́къ נ' כרכור, דלוג ז', קפיצה

пры́скалка נ' מברשת של הזאה

пры́сканіе נ' זריקה, הזיה, הזאה

пры́скать *и* пры́снуть פ"י הזה, זרק || —ся הזה (זרק) על־עצמו || הזה (זרק) אהדדי

прыскъ. —*водою ему въ лицо* זרק לו מים בפניו!

пры́снуть, *см.* пры́скать

пры́ткій ת' חרוץ, מהיר, זריז. —ко בחריצות, במהירות, בזריזות

пры́тность נ' חריצות, מהירות, זריזות

прыть, מרוץ ז', מרוצה || חריצות, מהירות, זריזות. *Въ немъ много* пры́та הוא אדם זריז. *Скакать во всю*— הדהר דהרה גמורה

прыщева́тый ת' יבלן, מלא אבעבועות

прыщева́тѣть, о— התכסה (מהפנים) אבעבועות

прыщенѐцъ ז' (מין צמח) חזיז

прыщъ נ' קדה ז', אבעבועה

прѣ́лый ת' רטב מזיעה, עבוש, רקוב למחצה

прѣ́ніе נ' הזלאת זיעה, הזעה

прѣснова́тый ת' מתק מעט; *см.* прѣ́сный

прѣсново́дный ת' החי במים מתוקים

прѣ́сность נ' מתק ז', מתיקות

прѣ́сный ת' מתק (ממים), לא־חמץ (מלחם)

прѣть, הזע, הזלה זיעה || התעבש, התעפש, הרקב || העמק, הדלק (מעור) פ"ע

прюне́ль ז' (מין שזיפים) || מין ארג פריניל

пря *см.* ра́спря

пря́дать, пря́нуть פ"ע רקד, קפץ

пряде́ніе נ' טויה, אריגה, שזירה

пряди́льный ת' של טויה, המשמש לטויה. —ная *машина* מכונת־טויה. —*заводъ* בית־טויה

прядильня ז׳ בית־מטוה || הדר־הטויה
прядильщикъ ז׳ קוא, שזר, טוה, אורג
прядь, —дка נ׳ קוצה, מחלפה, תלתל (שער), חוט ארוג, — משזר, קור ז׳
пряжа נ׳ טוי, מטוה ז׳, מזולה, פלכיה
пряженецъ, —женчикъ ז׳ מאפה־חמאה
пряжить פ״י — אפה בחמאה, טגן
пряжка, —жечка ז׳ שנץ, חבט, רכס
прялка ז׳ כישור
прямизна נ׳ ישר, הדרך הישר ז׳, ישרות
прямикъ. *На— см.* напрямикъ
прямить —׳ ישר, עשה ישר פ״י || התנהג בישר, העשה ישר, התישר —ся || באמונה פ״י
прямленіе נ׳ הישרה
прямо הכן, מכון, ישר || בדרך ישר || לא על־ ידי אמצעי || בלי־משוא פנים || ת״פ. *Стоять—* עמד הכן. *Отсюда —до города будетъ десять верстъ* המרחק בדרך העולה ישר אל העיר הוא עשר ווירסטא. *Я иду —въ Парижъ* הולך אני ישר פריזה. *Это —неправда* זה הוא שקר מוחלט. *Онъ пьетъ —изъ бутылки* הוא שותה ישר מהבקבוק. *Говорить—* דבר בלי־משוא פנים
прямодушіе נ׳ ישרת־לב
прямодушный ת׳ תם־לבב, ישרני, שתוכו כברו
прямой || זקוף, נצב; ישר, מכון || בלתי־אמצעי || ישרני || אמתי ת׳. —мая *дорога* דרך ישר. —мые *налоги* מסים ישרים. —мыя *послѣдствія* תוצאות ישרות. —*человѣкъ* אדם ישר, איש־אמת. *Онъ —дуракъ* הוא שוטה מוחלט (גמור) —*уголъ* זוית ישרה
прямокрылый. —лыя *насѣкомыя* שרצים בעלי כנפים ישרות ז׳
прямолинейный ת׳ בעל־קוים ישרים
прямоногій ת׳ בעל־רגל ישרה
прямоносый ת׳ בעל־חטם ישר
пряморогій ת׳ בעל קרנים ישרות
прямота נ׳ ישר ז׳, ישרות, תמימות
прямоугольникъ ז׳ (גוף) בעל זוית ישרה
прямоугольный ת׳ ישר־הזוית, בעל־זוית ישרה
прямый *см.* прямой
прямь *см.* прямизна
пряникъ נ׳ דבשן
пряница ז׳ דפוס של דובשנים
пряничникъ ז׳ אופה דובשנים
пряничный ת׳ של דובשן, דובשני
пряность נ׳ סממנות, סמנות
пряный ת׳ סממני, סמני

прясельникъ יער של עצים דקים || ארבן (מין צמח) ז׳]
прясліца ז׳ כישור
прясло ערמה (של דגן) || מקלעת הגדר (שבין כלונס למשנהו) נ׳
прясть פ״י פלך טוה, גוז || —ся הטוה. *—ушами* פלבל באזניו (מסוס)
прятаніе נ׳ הטמנה, הסתרה, הצנעה
прятать || הטמן, החבא, הסתר, הצנע || —ся החבא, התחבא, הסתתר || קמץ, חשך פ״י. Спрятать *руки въ карманъ* הכן את ידיו בכיסו. *Онъ* —четъ *деньги* הוא מקמץ מעות]
прятки ז׳ צחוק המתחבאים
пряха נ׳ טוה
псалмопѣвецъ ז׳ בעל מזמורי־תהלים
псалмопѣніе נ׳ שירת־תהלים
псаломникъ *см.* псалмопѣвецъ
псаломщикъ ז׳ קורא מזמורי תהלים
псаломъ (מספר תהלים) מזמור
псалтырникъ *см.* псалтырщикъ
псалтырный ת׳ של ספר תהלים
псалтырщикъ *см.* псаломщикъ
псалтырь *и* псалтирь ז׳ ספר תהלים
псарный. *—дворъ* ז׳ חצר־הכלבים
псарня ז׳ חצר־הכלבים || כלבי־הציד
псарь ז׳ שומר הכלבים
псевдонимъ ז׳ (שם בדוי) פסיבדונים
псина ז׳ בשר־כלב
псинка ז׳ (מין צמח) יברוח־השנה
психическій ת׳ פסיכאי, נפשי, רוחי
психіатрія נ׳ פסיכיאטריא, רפואת מחלות־הרוח
психіатръ ז׳ פסיכיאטרן, רופא מחלות־הרוח
психологическій ת׳ פסיכולוגי, של תורת הנפש
психологія נ׳ פסיכולוגיא, תורת הנפש
психологъ ז׳ חכם בתורת־הנפש
псица נ׳ כלבה, כלבתא
псовина נ׳ השערות הארכות ברגלי הכלב
псовый ת׳ של כלב, כלבי. *—охотникъ* צַיד בכלבים. —вая *охота* צידה בכלבים
псора ז׳ גרב, שחין, נתק
псофія ז׳ (מין צפור) מחצוצר
птаха נ׳ צפור
пташечій, —шій ת׳ של צפור
пташка נ׳ צפור
птенецъ ז׳ גוזל, אפרוח || יונק, עולל
птица נ׳ עוף, צפור. *Домашнія* —цы עופות ביתיות. *Обстрѣленная—* בעל־ נסיון, מלמד בנסים
птицеводство נ׳ גדול עופות
птицеводъ ז׳ מגדל עופות

птицегада́ніе טִירוּת נ׳, נַחַשׁ־צִפֳּרִים ז׳
птицело́вный הַמְשַׁמֵּשׁ לְצֵידַת עוֹפוֹת ת׳
птицело́вня מַלְכֹּדֶת נ׳, מוֹקֵשׁ לְצֵידַת־עוֹפוֹת ז׳
птицело́вство לְכִידַת צִפֳּרִים, צֵידַת־עוֹפוֹת נ׳
птицело́въ רִישֵׁב, קוֹקֵר ז׳
пти́чій כְּלוּב, —*дворъ* .שֶׁל עוֹף, – צִפּוֹר ת׳
נַחְרִי ז׳, דִּבְקִית. —*клей* .לוּל, חֲצַר־הָעוֹפוֹת
זַבְלִיגָה נ׳
пти́чка צִפּוֹר נ׳. —*муха см.* коли́бри
пти́чникъ סוֹחֵר־עוֹפוֹת || חֲצַר־הָעוֹפוֹת ז׳
пу́блика עוֹלָם, קָהָל, צִבּוּר ז׳
публика́ція פִּרְסוּם ז׳, הַכְרָזָה נ׳
публикова́ть פִּרְסֵם, הַכְרֵז פ״י
публици́стика פּוּבְּלִיצִיסְטִיקָה (חלק מן
הספרות, שעוסק בשאלות הזמן) נ׳
публици́стъ פּוּבְּלִיצִיסְט (סופר בשאלות הזמן) ז׳
публи́чность פּוּמְבֵּי, פּוּמְבּוֹן ז׳, פּוּמְבִּיּוּת נ׳
публи́чный בְּפוּמְבֵּי, —но .פּוּמְבִּי, מְפֻרְסָם ת׳
בְּפַרְהֶסְיָא
пу́гало, пу́галище דַּחְלִיל ז׳, מִפְלֶצֶת נ׳
пуга́ніе אִיּוּם ז׳, הַפְחָדָה נ׳
пуга́ть, ис–, –гну́ть הַפְחֵד, הַבְעֵת || אַיֵּם
הִפָּחֵד, הִבָּעֵת, יָרֹא, חָרֹד —ся || ע״ פ״י
пуга́чъ *см.* фи́линъ
пугли́вость פַּחְדָנוּת נ׳
пугли́вый בַּעַל־פַּחַד, פַּחְדָן ת׳
пугну́ть *см.* пуга́ть
пу́говица *и* —говка כַּפְתּוֹר ז׳
пу́говичникъ כַּפְתּוֹרָן ז׳
пу́говочный כַּפְתּוֹרִי, שֶׁל כַּפְתּוֹר ת׳
пу́дель כֶּלֶב מְסֻלְסָל, פּוּדֶיל ז׳ || הַחֲטָאַת
הַמַּטָּרָה נ׳
пу́дингъ חֲבִיצָה, פַּשְׁטִידָה נ׳
пудови́къ אֶבֶן (שמשקלה) פּוּד נ׳
пудово́й שֶׁל פּוּד ת׳
пу́дра פּוּךְ, שָׂרָק ז׳, אֲבָקָה נ׳
пу́дреница קֶרֶן־הַפּוּךְ נ׳
пу́дреніе פִּרְכּוּס ז׳
пудре́тъ אֲבַק־זֶבֶל ז׳
пу́дрить פִּרְכֵּס פ״י || —ся פִּרְכֵּס עַצְמוֹ
пудъ פּוּד ז׳
пужа́ть *см.* пуга́ть
пужли́вость, пужли́вый *см.* пугли́вость,
пугли́вый
пуза́нъ, –за́нчикъ בַּעַל־כֶּרֶס, כַּרְסָן, כַּרְסְתָן ז׳
пуза́стый, пуза́тый כַּרְסָנִי ת׳
пузи́ще כֶּרֶס רְחָבָה נ׳
пу́зо בֶּטֶן, כֶּרֶס נ׳
пузырева́тый מָלֵא שַׁלְפּוּחִיּוֹת || בְּעֵין שַׁלְפּוּחִיּוֹת ת׳
пузы́ристый מְשַׁלְבָּק, מָלֵא שַׁלְפּוּחִיּוֹת ת׳

пузы́риться הַעֲלֵה אֲבַעְבּוּעוֹת, פַּקֵּעַ || הִמָּלֵא
צַבַעְבּוּעוֹת ת׳
пузыркова́тый *см.* путы́ристый
пузы́рникъ זֶפֶק־הַיּוֹנָה (מין צמח) ז׳
пузы́рный שֶׁל אֲבַעְבּוּעָה, שַׁלְפּוּחִיתִי ת׳
пузы́рчатый *см.* пузы́ристый
пузы́рь אֲבַעְבּוּעָה, שַׁלְפּוּחִית, שַׁלְפּוּחִיָּה, צִפּוֹר
שֶׁעַל פְּנֵי־הַמַּיִם || קַרְנָא דְאוּמָנָא נ׳
пу́кать, —кну́ть הִתְבַּקֵּעַ, הִתְפַּקֵּעַ פ״י
пу́кля *см.* бу́кля
пу́кольный *см.* бу́кольный
пукъ, пучёкъ אָנִיץ, צְרוֹר, זֵר ז׳, אֲגֻדָּה,
חֲבִילָה נ׳
пу́лька בַּדּוּר קָטָן ז׳ || תְּשׂוּמָה, קְבִיעָה (בשחוק
пу́льсовый שֶׁל דֹּפֶק ת׳ [הקלפים) נ׳
пульсъ דֹּפֶק ז׳
пу́ля כַּדּוּר ז׳. *Слить кому* пу́лю הִתְהַלֵּל
בִּפְנֵי־פ׳ בְּמַתַּת שָׁקֶר
пуля́рда תַּרְנְגֹלֶת פְּטוּמָה, –אֲבוּסָה נ׳
пу́мпа עוֹר כּוֹלְיָסִי ז׳
пункти́рный מְנֻקָּד ת׳
пунктирова́ніе נִקּוּד ז׳
пунктирова́ть נַקֵּד פ״י
пунктуа́льность דִּיּוּק ז׳, דַּיְקָנוּת נ׳
пунктуа́льный דַּיְקָנִי, מְדַקְדֵּק ת׳
пунктъ פֶּרֶק, סָעִיף, סִימָן || מָקוֹם, צַד ז׳. *Его
опровергли по всѣмъ* —тамъ דְּבָרָיו
הוּכְחֲשׁוּ מִכָּל הַצְּדָדִים. *Сборный*— בֵּית־
מוֹעֵד (לְהִתְאַסְּפוּת הַחַיָּלִים הַחֲדָשִׁים). *Не-
пріятель былъ разбитъ на всѣхъ*
—тахъ תְּבוּסָתוֹ שֶׁל הָאוֹיֵב הָיְתָה שְׁלֵמָה
пунсо́нщикъ גּוֹזֵר טוֹפְסָאוֹת ז׳
пунсо́нъ טוֹפְסָא (בטיפוגרפיא) נ׳
пунцо́вый אָדֹם מְאֹד, שְׁחַרְחַר־אֲדַמְדָּם ת׳
пуншъ פּוּנְשׁ ז׳
пупа́вка, пупа́вникъ בַּבּוּנַג נָקוּב (מין צמח) ת׳
пупи́тъ אִינְגְּלִין, עַמּוּד (לקריאה או לכתיבה) ז׳
пупкови́дный, –ва́тый שֶׁכְּעֵין טַבּוּר, –שֹׁרֶר ת׳
пупови́на שֹׁר, חֶבֶל הַשֹּׁרֶר ז׳
пупо́вникъ הַקַּבְיוֹסָה הַקַּלָּאִית (מין צמח) נ׳
пупо́къ *см.* пупъ
пу́почный שֶׁל הַטַּבּוּר, – הַשֹּׁרֶר, טַבּוּרִי ת׳
пупъ שֹׁרֶר, פִּי־הַכֶּרֶס, טַבּוּר ז׳
пупы́рь, —рёкъ אֲבַעְבּוּעָה נ׳
пупы́шъ, —шёкъ פֶּקַע ז׳, נִצָּה נ׳
пу́рга סְעָרַת־שֶׁלֶג, שְׁלִיגָה נ׳
пурпу́ровый שֶׁל תְּכֵלֶת ת׳
пу́рпуръ אַרְגָּמָן ז׳
пуска́й, пусть לוּ, לְוַאי ז׳, הַלְוַאי, הַנִּיחַ ת״פ.–*его
дѣлаетъ, что хочетъ* יַעֲשֶׂה מַה שֶׁלִּבּוֹ

חפץ. Пусть *его́ сердится* יכעס לו. Пусть *его идетъ* ילך לו. Пусть *бу-детъ такъ* יהא כך.

пуска́ніе נ׳ עזובה, השלכה

пуска́ть, пуща́ть, —сти́ть נתן, נתן רשות, הרשה, הנח ‖ הכנס ‖ השלך, זרק, ירה, השתקע, התמכר, התפרץ —ся ‖ שלח פ״י הסתער. *Въ этотъ садъ никого не* —ска́ютъ אין הרשות נתונה לשום איש לבוא אל הגן הזה. —сти́ть *дѣтей гулять* נתן לילדים לטיל. —сти́ть *воду въ каналъ* הכנס (הבא) מים אל הביב. —сти́ть *въ кого камнемъ* זרק אבן בפ׳. —сти́ть *въ кого стрѣлу* ירה חץ בפ׳ —*ракеты* שלח זקים. *Деревья* —ска́ютъ *почки* האילנות מעלים נצה. *Деревья* —ска́ютъ *ростки* האילנות מתחילים (מתחילים) מלבלבים. —*корни* השריש, שלח שרשים. —*въ свой домъ жильцовъ* הכנס שכנים (דיירים) לתוך ביתו. —сти́ть *въ ходъ анекдотъ* הפץ מעשיה (בדותא). —сти́ть *лошадь рысью* פנק את הסוס. —*кровь* הקז דם. —сти́ть *на свободу* שחרר, חפש, נתן חפשה, הוצא לחרות, שלח לחפשי. —сти́ть *въ отпускъ* נתן חפשה. —сти́ть *корабль ко дну* טבע ספינה, הורד ספינה למצולה. —*свой капиталъ въ оборотъ* השקע מעותיו בפרגמטיא. —сти́ть *по міру* הבא עד ככר לחם, עקר מן השרש. —сти́ть *кому пыль въ глаза* הטל אבק בעיני־פ׳. —сти́ться *въ дорогу* שום לדרך פעמיו. —сти́ться *въ обороты* השתקע בפרגמטיא. —сти́ться *въ разсужденія* התחל נושא ונותן. —сти́ться *въ игру* התמכר לשחוק (הקלפים). —сти́ться *куда стрѣлою* התפרץ כחץ מקשת. —сти́ться *на непріятеля* הסתער על מחנה־האויב. —сти́ться *за кѣмъ въ погоню* התחל רודף אחרי־פ׳.

пустельга́ ז׳ תחמס של מגדל

пустоголо́вый ז׳ חסר־דעה

пустодо́мъ. ז׳ בעל־הבית כרשל

пусто́й ריק ; שמם ; חלק, פנוי ‖ נעזב ‖ בטל ‖ צנום ‖ בלתי מועיל, —מצליח ת׳ —*желудокъ* קיבה ריקה. —*городъ* עיר שממה. —*домъ* בית נעזב. —ста́я *слава* תהלת־שוא. —*шумъ* רעש של הבל. —*человѣкъ* בור, ריקא. —сты́я *слова* דברים בטלים. —*колосъ* שבלת צנומה. Пу́стое! לא היו ; הבל הבלים

דברים מעולם. *Переливать изъ* —сто́го *въ порожнее* גבב דברים בעלמא

пустоколо́сица נ׳ שבלת ריקה, —צנומה

пустоко́рмъ ז׳ אוכל ואינו עושה

пустоме́лить פ״י דבר דברים בטלים, גבב דברים

пустоме́льство ז׳ גבוב דברים (בעלמא)

пустоме́ля ז׳ פטפטן, מגבב דברים

пустоплётство נ׳ שקרנות, כזבנות ‖ פטפטנות

пустоплётъ ז׳ שקרן, כזבן ‖ פטפטן

пустопоро́жній ת׳ לא זרוע ; לא נושב, שמם

пустосвя́тство נ׳ צביעות, התחסדות

пустосвя́тъ ז׳ צבוע, מתחסד

пустосе́ль ז׳ (מין צמח) הדק־השורקה

пустосло́вецъ *см* пустосло́въ

пустосло́вить פ״י דבר דברים בטלים, גבב דברים

пустосло́віе ז׳ גבוב דברים, דברים בטלים

пустосло́въ ז׳ פטפטן

пустота́ נ׳ ריקות, ריקנות ; אפסיות

пустоцвѣ́тъ ז׳ פרח כמוש

пусто́шка נ׳ (מין צפור) דוכיפת

пу́стошь ז׳, מדבר, שממה נ׳

пусты́нникъ ז׳ יושב מדבר, מתבודד

пусты́нничать ישב בדד, התבודד, חיה חיי מתבודד פ״ע

пусты́ннический ת׳ של מתבודד

пусты́нничество נ׳ התבודדות

пусты́нничій *см.* пусты́ннический

пу́стынножи́тель *см.* пусты́нникъ

пусты́нный ת׳ חרב, שמם, לא־נושב ; לא זרוע

пусты́нскій ת׳ של מגור

пусты́нь *см.* пу́стыня

пусты́ня נ׳ מדבר, ישימון ז׳, מדבריה

пу́стыня נ׳ ‖ מגור מדברי ז׳ חורבה

пусты́рникъ ז׳ (מין צמח) זנב־הארי

пусты́рь ז׳ כבר ריק בין בתים נושבים

пусты́шка. *Играть въ* —шки צחק בקלפים שלא על מנת להרויח פ״ע

пусть *см.* пуска́й

пустѣ́ть פ״ע חרב, שמם ; התרוקן

пустя́къ ז׳ לא־דבר, דבר קטן, דבר של מה בכך מלתא זוטרתא נ׳. *Поссориться изъ-за* —ко́въ בוא לידי ריב על לא־דבר. *Говорить* —ки דבר דברים בטלים. *Заниматься* —ка́ми עסק בדברים של מה־בכך

пустя́чить *см.* пустосло́вить

пустя́чный ת׳ קטן, קל, קל־ערך, של מה בכך

пу́таница ז״ר הוטים מסובבים ‖ ערבוב ז׳, ערבוביה נ׳

пу́таніе ז׳ סכסוך, ערבוב, ערוב

пу́тань ז"ר חוטים מסובכים

пу́тать, —тывать סבך, ערב, ערבב, סכסך, הסבך, הערב, ערבב, סכסך, ся —|| סרס פ"י הסתרס, הבוך, הכשל בלשונו, גמגם—

путево́децъ *см.* путеводи́тель

путеводи́тель ז׳ מורה-הדרך

путеводи́тельный *см.* путево́дный

путево́дный ת׳ מורה-הדרך

путево́дство נ׳ הוראת-הדרך, הנהגה, הדרכה

путево́дствовать פ"י הורה דרך, נהג, הדריך

путево́й ת׳ של נסיעה, - דרך. — *компасъ* מדות-הדרך, קומפס ימי. —вы́я *мѣры*

путе́йскій ת׳ של תקון-הדרכים

путомѣ́ръ ז׳ מדדרך

путепрово́дъ נ׳ קשת

путеуказа́тель ז׳ (ספר) מורה דרך

путеше́ственникъ ז׳ עובר-אורח, נוסע, תיר

путеше́ственный ת׳ של מסע, - נסיעה

путеше́ствіе ז׳ מסע, תיור, סיור ז׳, נסיעה נ׳. *— вокругъ свѣта* מסע מסביב לכדור-הארץ. *—ко святымъ мѣстамъ* עלית-רגל, נסיעה למקומות הקדושים

путеше́ствователь *см.* путеше́ственникъ

путеше́ствовать פ"ע נסע, תיר, סיר

пу́тникъ ז׳ הולך דרך, עובר-אורח, הלך

пу́тный ת׳ נכון, ישר. *—человѣкъ* אדם בר-דעת. *Онъ ничего не сдѣлалъ —таго* לא עשה דבר אחד כראוי

пу́товый. *—вая кость* עצם המוסרות (ברגלי הסוס) נ׳

пу́ты ז"ר כבלי-ברזל, שלשלאות של ברזל || מוסרות (לרגלי סוס) נ"ר

пу́тывать *см.* пу́тать

путь ז׳ מסע, דרך, נסיעה || מסלה נ׳, שביל, נתיב ז׳. *Это мнѣ по* пути́ זאת היא סור. *Зайти по* пути́ בדרך הליכתי. *На возвратномъ* пути́ בדרך-הליכה חבור הדרכים. Пути́ *сообщенія* בחזרתו. *Направить кого на—* הדריך את פ׳ בדרך הישר. *Совратить съ* пути́ התעה מן הדרך הישר. *Сбиться съ* пути́ תעה מן הדרך, טעה, שגה. *—земли вокругъ солнца* דרך הארץ מסביב לשמש. *Санный—* דרך של שלגים. *Сухимъ —тёмъ* בדרך-היבשה. *Водянымъ—* בדרך-המים. *Млечный—* נתיב-החלב. *Отправиться въ* путь שם לדרך פעמיו. *Счастливаго* пути́; לך לשלום. *Что въ томъ* пути́? מה יצליח דרכך. *Будетъ ли* путь *въ этомъ дѣлѣ?* מה יושיעני זה ביום? יש ממש בדבר הזה? היסכן בדבר הזה? *Въ этомъ юношѣ будетъ —*; זה הקטן גדול יהיה; עתיד הוא הצעיר הזה להיות אדם גדול. *Въ немъ нѣтъ* пути́ הוא גבר לא יצלח.

Путёмъ בדרך, על-ידי, באמצעות

пуфъ. *Это—* דבר זה בדותא היא

пу́хленькій ת׳ רך ושמן, עגל ושמן

пу́хлость *см.* опу́хлость

пу́хлый ת׳ צבה, נפוח, מנפח; *см.* пу́хленькій

пухля́къ נ׳ הבה (מין צפור)

пу́хнуть, рас— טפח, תפח, צבה, בצק, נפח, התנפח פ"ע]

пухови́къ ז׳ מלי, פלומה נ׳

пухови́нка נ׳ נוצה דקה

пуховни́къ נ׳ ארדפנה, הרדפנה

пухово́й ת׳ של נוצה דקה. *—вая шляпа* כברין (כובע עשוי משער בבר)

пухъ נ׳ כשות, נוצה דקה || שער יפה ז׳. *Гагачій—* נוצה של אוזים. *Бобровый—* פקס של שער ביבר. *—на фруктахъ* פירות. *Разориться въ—* יצא נקי מנכסיו. *Разбить непріятеля въ— (и прахъ)* הכה את האויב שוק על ירך. *Разрядиться въ— (и прахъ)* התקשט בתכלית הקשוט

пучеглά́зить פ"י הכוה, למש עיניו

пучегла́зый ת׳ שעיניו בולטות

пучёкъ נ׳ צרור ז׳, אגדה, חבילה. *—цвѣтовъ* צרור של פרחים

пучи́на ז׳ תהום נ׳ || נחשול, מערבל

пу́чить פ"י מלא, הצבה (הקיבה) || למש עינים || —ся המלא, הצבה

пучко́вый ת׳ של חבילה

пушёкъ *см.* пушо́къ

пу́шечникъ *см.* пушка́рь

пу́шечный ת׳ תותחי, של תותח

пуши́нка *см.* пухови́нка

пуши́стый ת׳ צמרי || כשותי

пуши́ть פ"י נעה בנזיפה בפ׳ || תפר בפרוה

пуши́ца ז׳ עשב-הצמר (מין צמח)

пу́шна ז׳ תותח

пушка́рь ז׳ הממנה על התותח, תותחן

пушни́къ *см.* цико́рій

пушни́ца ז׳ עור, מוין

пушно́й ת׳ של פרוה, בעל- פרוה. *—ные звѣри* חיות בעלות-פרוה. *—товаръ* סחורה של פרוה]

пушь נ׳ כשות, נוצה דקה || פרוה

пу́ща נ׳ מעבות היער

пущáть *см.* пускать

пуще ת״פ עוֹד יוֹתֵר, מִפְּנֵי, רַע מִ.., גָּרוּעַ מִ.
—*всего* בְּיוֹתֵר. *Это ему — ножа острого* דָּבָר זֶה נוֹגֵעַ אֶל לִבּוֹ בְּיוֹתֵר.
пущій ת׳ הַגָּדוֹל מִן־, הַגָּרוּעַ־, הַפָּחוּת־
пхиновникъ נ׳ זְמוֹרַת־הַיַּעַר (מין צמח)
пчела נ׳ דְּבוֹרָה. —линый שֶׁל דְּבוֹרִים
пчелистый ת׳ מָלֵא דְּבוֹרִים
пчеловодецъ *см.* пчеловодъ
пчеловодство ז׳ גִּדּוּל דְּבוֹרִים
пчеловодъ ז׳ מְגַדֵּל דְּבוֹרִים
пчелоядъ *см.* кобецъ
пчельникъ גַּן־הַדְּבוֹרִים || עֵשֶׂב הַדְּבוֹרִים (מין צמח) ז׳
пчельный ת׳ שֶׁל דְּבוֹרִים
пшенецъ *см.* плевелъ
пшеница נ׳ חִטָּה נ׳, חִטִּים נ״ר
пшеничка נ׳ תִּירָס ז׳, דּוּרָה, חִטָּה טוּרְקִית
пшённикъ *см.* пшонникъ
пшено ז׳ דֹּחַן. *Сарачинское* — אֹרֶז ז׳
пшонникъ ז׳ עֻגַת־דֹּחַן נ׳, נָזִיד־
пыжикъ בַּלִּינוּס (מין צפור) || בֶּן־צְבִי, עֹפֶר־אַיָּלִים || הַרְטְמוֹן מִדְבָּרִי (מין חיה) || בַּר־נַשׁ גּוּץ (מסורבל) ז׳
пыжить פ״י סָתֹם פִּי־כְלִי, פָּקֹק כְּלִי ||—ся מָאֵן, סָרֵב, הִסְתָּרֵב
пыжовникъ ז׳ מְנַקָּה שֶׁל רוֹבֶה
пыжъ ז׳ פְּקָק
пыланіе נ׳ לַהַט ז׳, לְהִיטָה
пылать פ״ע לָהֹט, לַהֵט, הִתְלַקֵּחַ, הִתְלַבָּה, בָּעֹר. *Городъ* —лаетъ הָעִיר בּוֹעֶרֶת בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ. —*отъ гнѣва* בָּעֹר כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ, הִמָּלֵא חֵמָה
пылинка נ׳ אֲבָקָה
пылистый ת׳ מָלֵא אָבָק
пылить פ״י הַעֲלֵה אָבָק ||—ся הִכָּסֵה אָבָק, הִתְכַּסֵּה בְּאָבָק
пылкій לוֹהֵט, בּוֹעֵר || חָמוּם, עֵר, נִלְהָב, עַרְנִי || בַּעַל־כַּעַס ת׳. —кая *любовь* אַהֲבָה בּוֹעֶרֶת. —*умъ* שֵׂכֶל חַד, מִתְלַהֵב. —*характеръ* כַּעְסָן, נוֹחַ לִכְעֹס
пылко ת״פ בְּלַהֲבֵי־אֵשׁ; בַּחֲרוֹן־אַף, בְּכַעַס
пылкость נ׳ הִתְלַהֲבוּת; כַּעְסָנוּת
пылъ נ׳ אֵשׁ; לַהַב, לַהַט ז׳, לֶהָבָה, לַהֲטָה. —*страстей* אֵשׁ הַתַּאֲוָה. *Въ* пылу *гнѣва* בְּאֵשׁ חֲמָתוֹ, בַּחֲרוֹן אַפּוֹ. *Въ* пылу *сраженія* בִּשְׁעַת כֹּבֶד־הַמִּלְחָמָה
пыль ז׳ אָבָק. *Облако* —ли עֲנַן־אָבָק. *Цвѣточная* — אֲבַק הַפְּרָחִים, רִצְפִּית. *Пускать* — *въ глаза* הָטֵל אָבָק בְּעֵינֵי־פ׳, אָחֹז עֵינֵי־פ׳
пыльникъ נ׳ אַבְקָן ז׳, גֻּלַּת הָאָבָק (בפרחים)
пыльный ת׳ מָלֵא אָבָק. —льно עוֹלֶה אָבָק

пырей, —рейникъ נ׳ פַּשְׁטִינָה (מין עשב)
пырять, —рнуть דָּחֹה, נָגֹף, נָגֹחַ || הַשְׁלֵךְ, זָרֹק פ״י. —рнуть *кого ножомъ* דָּחֹה אֶת פ׳ בְּסַכִּין. —рнуть *въ кого каменями* זָרֹק אֲבָנִים בְּפ׳
пытаніе נ׳ חֲקִירָה וּדְרִישָׁה || עִנּוּיִים קָשִׁים ז׳
пытатель ז׳ מְעַנֶּה
пытать פ״י חָקֹר וְדָרֹשׁ; עַנֵּה || נַסֵּה, בָּחֹן, טָעֹם || —ся עֻנֵּה, הִתְעַנֵּה || עָשֹׂה נִסָּיוֹן, נַסֵּה, בָּחֹן
пытка ז״ר נִסָּיוֹן, עִנּוּי ז׳, עִנּוּיִים קָשִׁים
пытливо הַשְׁאִיפָה לָדַעַת, סַקְרָנוּת, חֲשִׁירוּת, תִּירְנוּת נ׳
пытливый ת׳ שׁוֹאֵף לָדַעַת, צָמֵא־, סַקְרָנִי, תִּירְנִי. —*умъ* שֵׂכֶל מִתְעַמֵּק
пыточный ת׳ שֶׁל עִנּוּי
пыхать, пыхнуть *см.* пышать
пыхтѣніе נ׳ הִתְנַפְּחוּת, הִתְנַשְּׁמוּת
пыхтѣть הִתְנַפֵּחַ, הִתְנַשֵּׁם || הַרְאֵה (הַעֲמֵד) פָּנִים זְעוּמוֹת פ״ע
пышать, —хнуть שָׁאֹף רוּחַ בְּכָל כֹּחוֹ, נָשֹׁם־, הִתְנַשֵּׁם פ״י || לָהֹט, הִתְלַקֵּחַ || נָשֹׁב, נָשֹׁף פ״ע. *Лошадь* —шетъ הַסּוּס שׁוֹאֵף רוּחַ בְּכָל כֹּחוֹ. *Огонь* —шетъ הָאֵשׁ לוֹהֶטֶת. *Отъ печки такъ и* —шетъ הַתַּנּוּר חַם מְאֹד. *Онъ* —шетъ *гнѣвомъ* חֲמָתוֹ בּוֹעֶרֶת כָּאֵשׁ. —*на стекло* נָשֹׁף עַל הַזְּכוּכִית
пышка ז׳ סְפוֹגָן (עגה מטגנה בחמאה)
пышность נ׳ הָדָר, הִדּוּר ז׳, תִּפְאֶרֶת
пышный ת׳ הָדוּר, מְהֻדָּר, מְפֹאָר
пышно ת״פ בְּרוֹב הָדָר
пьедесталъ ז׳ כֵּן, יְסוֹד, בָּסִיס
пьянино *см.* фортепьяно
пьяница ז׳ רַוְיָה, סוֹבֵא, שִׁכּוֹר, שַׁתְיָן
пьяничникъ נ׳ שׁוֹשַׁנַּת־דְּקָנִים (מין צמח)
пьянство נ׳ סְבִיאָה, שִׁכְּרוּת
пьянствовать הָיֹה שִׁכּוֹר, סָבֹא, עָסֹק בִּשְׁתִיָּה פ״ע
пьянчуга *см.* пьяница
пьяный ז׳ שִׁכּוֹר, מְבֻסָּם, הֲלוּם יַיִן. —ному *море по колѣно* כָּל הַנּוֹתֵן בַּכּוֹס עֵינוֹ כָּל הָעוֹלָם דּוֹמֶה עָלָיו לְמִישׁוֹר
пьянѣть פ״ע הִשְׁתַּכֵּר
пѣвать *см.* пѣть
пѣвецъ ז׳ זַמָּר, מְשׁוֹרֵר
пѣвница ז׳ כִּנּוֹר, נֵבֶל
пѣвунъ ז׳ זַמְרָן, מְשׁוֹרֵר (לתיאבון)
пѣвучесть נ׳ נְעִימוּת הַשִּׁיר
пѣвучій ת׳ שִׁירָנִי, נָעִים, רַךְ
пѣвческая ז׳ הֵיכַל־הַשִּׁיר, חֲדַר־הַזִּמְרָה
пѣвческій ת׳ מְשׁוֹרְרִי, שֶׁל מְשׁוֹרֵר

пѣвчій שָׁר, בַּעַל-שִׁיר ת׳ || מְשׁוֹרֵר ז׳ (בְּמַקְהֵלָה שֶׁל בֵּית תְּפִלָּה). —ія птицы צִפֳּרִים שָׁרוֹת

пѣганка בַּר-אַוָּז קַרְקָעִי ז׳

пѣгій טָלוּא, בָּרֹד ת׳

пѣна קֶצֶף, זֹהַם ז׳, אוֹפְיָא, זוֹהֲמָא נ׳

пѣнистый מַעֲלֶה קֶצֶף ת׳

пѣнить חָמֹר פ״ע, הַעֲלֵה קֶצֶף פ״י

пѣніе שִׁירָה, זִמְרָה, נְגִינָה נ׳

пѣнка קְרִימָה || צִפּוֹר-הַקְּצָפִים (מִין צִפּוֹר) נ׳ || קֶצֶף הַיָּם ז׳

пѣнковый שֶׁל קֶצֶף-הַיָּם ת׳

пѣнный. —ное вино יֵין שָׂרוּף מְשֻׁבָּח ז׳

пѣсельникъ זַמָּרָן (שַׁר עַל פֶּה שִׁירֵי עַם) ז׳

пѣсенникъ שִׁירוֹן (סֵפֶר מַחֲזִיק שִׁירֵי-עַם) ז׳

пѣсенный שֶׁל שִׁיר ת׳

пѣснопѣвецъ בַּעַל-מִזְמוֹר, מְשׁוֹרֵר ז׳

пѣснопѣніе זִמְרָה נ׳

пѣснь и пѣсня פִּזְמוֹן, שִׁיר, תְּהִלָּה ז׳, זְמִירָה נ׳. —пѣсней שִׁיר-הַשִּׁירִים. *Это еще долга*— עֲדַיִן רָחוֹק הַדָּבָר. *Эта старая*— שִׁיר יָשָׁן נוֹשָׁן הוּא, כְּבָר צְוָחוּ קַמָּאֵי דְקַמָּאֵי. *Первую* —сенку *зардѣвшись спѣть* כָּל הַתְּחָלוֹת קָשׁוֹת

пѣстованіе גִּדּוּל (בָּנִים), טִפּוּחַ, פִּנּוּק ז׳

пѣстовать גַּדֵּל (בָּנִים), טַפֵּחַ, פַּנֵּק פ״י

пѣстунъ אוֹמֵן, מְפַנֵּק ז׳

пѣтелъ *см.* пѣтухъ

пѣтухъ תַּרְנְגוֹל, שֶׂכְוִי, גֶּבֶר ז׳. *Вставать до* —ховъ *или съ* —хами הַשְׁכֵּם עִם קְרִיאַת-הַתַּרְנְגוֹל (הַגֶּבֶר)

пѣтушиться הִתְנַפֵּחַ, הִתְפָּאֵר, הִתְהַלֵּל, הִתְגָּאָה, הִתְקַצֵּף, הִתְעַבֵּר פ״ע

пѣтушій שֶׁל תַּרְנְגוֹל ת׳. —*гребень* כַּרְבֹּלֶת. —шьи *головки* בַּרְקָן וָרוֹד

пѣтушникъ פּוֹרְתּוֹן (מִין צֶמַח) ז׳

пѣтушокъ תַּרְנְגוֹלוֹן ז׳. *Каменный*— תַּרְנְגוֹל-הַסְּלָעִים. *Морской*— תַּרְנְגוֹל דּוֹחָם

пѣть, пѣвать שִׁיר, שׁוֹרֵר, זַמֵּר, נַגֵּן || (*кого*) הַלֵּל, שַׁבֵּחַ, קַלֵּס פ״י ||—ся הֻלַּל, הִשְׁתַּבֵּחַ, קֻלַּס. —*басомъ* שׁוֹרֵר בְּקוֹל-בַּס. —*обѣдню* קְרָא פְּסוּקֵי דְזִמְרָה בִּתְפִלַּת-שַׁחֲרִית. *Теперь онъ другое* поётъ זְמִירוֹת אֲחֵרוֹת יַשְׁמִיעַ עַכְשָׁיו, עַכְשָׁיו חָזַר בּוֹ מֵהַהוּא. *Мнѣ сегодня что-то не* поётся אֵין דַּעְתִּי מְיֻשֶּׁבֶת (בְּדוּחָה) עָלַי הַיּוֹם

пѣхота צְבָא רַגְלִי, חֵיל-הָרַגְלִים ז׳

пѣхотинецъ (חַיָּל) רַגְלִי ז׳

пѣхотный שֶׁל חֵיל-הָרַגְלִים ת׳

пѣшеходецъ и пѣшеходъ הוֹלֵךְ רֶגֶל, רַגְלִי ת׳

пѣшеходный שֶׁל רַגְלִי ת׳

пѣшій הוֹלֵךְ רֶגֶל ז׳ || ת׳. *По образу* —шаго *хожденія* בִּכְבַת הוֹלְכֵי רֶגֶל. —*конному не товарищъ* אֵין רַגְלִי מִתְחַבֵּר לְרַכּוּב; אֵינָהּ דּוֹמָה הֲלִיכָה לִרְכִיבָה

пѣшка רַגְלִי (בִּשְׂחוֹק הַשַּׁח) || גֶּבֶר לֹא יִצְלָח; שְׁלוּמִיאֵל ז׳

пѣшкомъ בְּרַגְלָיו ת״פ

пѣшня קַנְטֵר ז׳, מְרִיצָה נ׳

пяденица הַגַּדְפּוֹן (מִין שֶׁרֶץ) ז׳

пядень и пядь זֶרֶת נ׳, טֶפַח, טֹפַח ז׳. *Будь онъ хоть семи* пядей *во лбу, и тогда ему не успѣть въ этомъ* גַּם חָכָם כִּשְׁלֹמֹה לֹא יוּכַל לְהוֹצִיא לְפֹעַל דָּבָר כָּזֶה

пяленіе שִׂרְבּוּב ז׳, מְתִיחָה, פְּרִיסָה, הַרְחָבָה נ׳

пялечный שֶׁל מִסְגֶּרֶת-הָרוֹקְמִים ת׳

пялить מָתֹחַ, פָּשֹׁט, פָּרֹס, הַרְחֵב, שַׁרְבֵּב || (*глаза*) פָּתֹחַ, פָּקֹחַ פ״י ||—ся הִמָּתֵחַ, הִשְׁתָּרֵעַ, הִשְׁתַּרְבֵּב, הִתְפַּשֵּׁט

пяло מוֹט-הַמְּתִיחָה (לְאָרֵג) ז׳

пяльцы מִסְגֶּרֶת-הָרוֹקְמִים נ׳

пясть כַּף-יָד נ׳

пята כַּף-רֶגֶל נ׳, עָקֵב ז׳. *Ходить за кѣмъ по* —тамъ הָלֹךְ בְּעִקְּבֵי-פ׳; שָׁמֹר עִקְּבוֹתָיו שֶׁל פ׳

пятакъ פְּיַאטַק (מַטְבֵּעַ בַּת ה׳ קוֹפִּיקוֹת) ז׳

пятерикъ מְחֻמָּשׁ ת׳. *Свѣча*— נֵר בֶּן-חֲמִישִׁית הַלִּטְרָא. *Нитка*— חוּט מְחֻמָּשׁ. —*лошадей* רִתְמָה שֶׁל חֲמִשָּׁה סוּסִים. *Балка*— קוֹרָה שֶׁאָרְכָּהּ חֲמִשָּׁה אַרְשִׁין וְרָחְבָּהּ חָמֵשׁ וֶירְשְׁקָאוֹת

пятерицею חָמֵשׁ יָדוֹת, חָמֵשׁ פְּעָמִים כָּכָה ת״פ

пятеричный בֶּן חֲמֵשֶׁת- ת׳

пятерка חֲמִשִּׁיָּה נ׳, (קְלָף) בֶּן-חֲמִשָּׁה תָּוִים ז׳

пятерной כָּפוּל חֲמִשָּׁה ת׳

пятерня רִתְמָה שֶׁל חֲמִשָּׁה סוּסִים || כַּף-יָד נ׳

пятеро חֲמִשָּׁה, חָמֵשׁ ש״מ

пятиалтынникъ и —нный זָהוּב (מַטְבֵּעַ בַּת חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה קוֹפִּיקוֹת) ז׳

пятиверстный בֶּן חָמֵשׁ וֶרְסְטָאוֹת ת׳

пятиглавый בַּעַל חֲמִשָּׁה רָאשִׁים ת׳

пятигранный בַּעַל חָמֵשׁ צְלָעוֹת ת׳

пятидесятилѣтіе יוֹבֵל, יוֹבֵל שָׁנִים ז׳

пятидесятилѣтній בֶּן חֲמִשִּׁים שָׁנָה ת׳

пятидесятникъ שַׂר-חֲמִשִּׁים ז׳

пятидесятница חַג הַשָּׁבוּעוֹת (לַנּוֹצְרִים) ז׳

пятидесятый הַחֲמִשִּׁים ת׳

пятидневный שֶׁל חֲמִשָּׁה יָמִים ת׳

пятикнижіе חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה ת׳

пятикопеечный שֶׁמְּחִירוֹ חָמֵשׁ קוֹפִּיקוֹת ת׳

пятилистникъ חֲמֵשֶׁת-הֶעָלֶה (מִין צֶמַח) ז׳

пятилѣтіе ת׳ חמש שנים
пятилѣтній ת׳ בן חמש שנים
пятимѣсячный ת׳ בן חמשה חדשים
пятина ז׳ אחד מחמשה, חלק חמשי
пятипроцентный ת׳ של חמשה למאה
пятирублёвый ז׳ בן חמשה רובל
пятисотый מ״ס החמש מאות
пятисотный ת׳ (חרוז) בעל חמש דלתות
пятиструнный ת׳ בעל חמשה מיתרים
пятитысячный ת׳ החמשה אלפים
пятить, по— פ״י — רבב אחור, התק || —ся
הלך אחורנית || חזר לאחוריו ; הסוג אחור
пятиугольникъ ז׳ פנמיגון, חמשגון
пятиугольный ת׳ פנמיגוני, חמשגוני
пятифунтовикъ נ׳ אבן בת חמש לטרות
пятифунтовый ת׳ שמשקלו חמש לטרות
пятнадцатый ת׳ החמש עשרה
пятнадцать ש״מ חמשה עשר, חמש עשרה.
—рублей חמשה עשר רובל. *Рублей —*
רובל אחת. *Рубль —* בחמשה עשר רובל
נחמש עשרה קופיקות

пятнальщикъ ז׳ מנמר, מכתם (סוסים)
пятнать הנח חותם, כתם || הכתם, הכתם
הכתמן —ся || חלל שם פ״י
пятница ז׳ ששי בשבת. *У него на недѣлѣ семь —цъ* ארבע רוחות מנשבות
אצו, ו פאתה ; ארבע דעות בפי׳
пятничный ת׳ של יום הששי
пятно ז׳ רבב, כתם || אות קלון. *Родимое—* [שומא
пятный ת׳ של עקב
пятокъ ז׳ חמשיה כ׳ || יום הששי
пяточный ת׳ של עקב
пятый ש״מ החמישי. *—таго сентября* בחמישי בספטמבר. *Въ началѣ —таго* בראשית השעה החמישית. *Въ исходѣ —таго* בסוף השעה החמישית. *Въ пятыхъ* חמישית
пять ש״מ חמשה, חמש
пятьдесятъ ש״מ חמשים
пятьсотъ ש״מ חמש מאות
пятью ת״פ חמש פעמים
пяченіе נ׳ נסיגה לאחור ; הליכה אחורנית

Р.

Раба נ׳ אמה, שפחה
раболѣпіе נ׳ הכנעת־עבד, התרפסות
раболѣпно ת״פ בהכנעה
раболѣпность *см.* раболѣпіе
раболѣпный ת׳ נכנע, מתרפס
раболѣпство *и* раболѣпствованіе *см.* раболѣпіе
раболѣпствовать פ״ע הכנע עצמו, התרפס
работа נ׳ מעשה ז׳, חרשת, עבודה, מלאכה. *Прочная—* עבודה חזקה. *Столярная—* עבודת־נגרים. *Слесарная—* מלאכת־מסגר. *Черная—* מלאכה בזויה, עבודת פשוטה. *Египетская—* עבודת־פרך
работаніе נ׳ עשית־מלאכה
работать, —тывать עבד ב.., פעל, עשה מלאכה || (*кому*) שרת לפני פ״י
работышка מלאכה קלה, עבודה על מה בכך, עבודה פחותה נ׳
работливый למוד־עבודה, חרוץ בעבודתו, שקדן על מלאכתו, עמלן, עבדן ת׳
работникъ ז׳ פועל, עושה־מלאכה
работничій ת׳ של פועל, פועלי
работный ת׳ של מעשה, —עבודה, —מלאכה
работящій *см.* работливый
рабочій ז׳ עובד, פועל. *—день* יום מלאכה.
Шесть —чихъ дней ששת ימי־המעשה. *—домъ* בית־עבודה למעשים. *—чія руки* ידים עובדות
рабски ת״פ בלב נכנע, כעבד, בדרך עבדות. *—подражать* חקה לקוף
рабскій ת׳ של עבד, עבדי, עבדותי
рабство נ׳ עבדות
рабствовать נשא על־עבדות, היה כעבד, היה עבד פ״ע
рабъ ז׳ עבד
рабыничъ ז׳ יליד־בית, יליד־שפחה, בן־אמה
рабыня נ׳ אמה, שפחה
раввинистъ ת׳ רבני
раввинскій ת׳ רבני, של הרבנים. *—ская литература* בקורות הרבנית
раввинъ ז׳ רב. *Мѣстный—* מרא דאתרא
равелинъ ז׳ רבלין
равендукъ ז׳ בד מתרשי (קלע של הספינה)
равенство נ׳ שווי, שויון ז׳, השתוות
равленіе נ׳ ישור, שווי ז׳ || התאמה
равненько, равнёхонько *и* **равнёшенько** *см.* равно
равнина ז׳ מישור
равно ת״פ בשוה. *Я люблю —всѣхъ своихъ дѣтей* אוהב אני את כל בני בשוה. *А—* וכמו כן. *Для меня все—*

אחת היא לי
равноапо́стольный כאחד האפוסטולים ת"פ
равнобёдренный שוה־השוקים, שוה־
הצלעות ת'
равнобо́кій שוה־הצדדים ת'
равнов́озрастный בן־גיל ז'
равновре́менность שויון־זמן ז'
равновре́менный בן־זמן אחד ת'
равнове́сіе שווי־משקל ז', משקלת נ'. По-
литическое — משקלת דפלומטית
равнове́сно בשווי־משקל ת"פ
равнове́сный שקיל, שוה במשקל ת'
равноде́нственникъ, —де́нникъ קו־
המשוה ז'
равноде́нствіе שויון־היום והלילה ז'
равноду́шіе עמעום, שויון־נפש ז', קרירות־
לב, קרירות־רוח, אדישות, קרת־רוח נ'
равноду́шно בעמעום, בשויון־נפש, בקרירות־
לב, באדישות, בקרת־רוח ת"פ
равноду́шный בעל־עמעום, אדיש, קר־רוח ת'
равноде́йствующій פועל כמו־, שוה
בפעולתו ת'
равнознача́щій שוה במשמע עם־ ת'
равнозначи́тельный שקול כנגד־, שוה־
ערך ת'
равноимённый בן שם אחד עם־, דומה בשמו ת'
равноле́тіе *и* —тность שויון־גיל ז'
равноле́тный בן־גילו של פ' ת'
равномо́щіе *и* —щность *см.* равноси́ліе
равноме́рно במדה אחת; וכן, וכמו־כן ת"פ
равноме́рность התאמה נ'
равноме́рный מתאים, שוה במדתו, בן־מדה
אחת עם־ ת'
равноно́щіе *см.* равноде́нствіе
равнообра́зіе, равнообра́зность דמוי ז'
равнообра́зный דומה בתבנית, בעל תבנית
אחת עם־, שוה בתבנית עם־ ת'
равноотстоя́щій שוה־המרחק, נמצא במרחק
שוה ת'
равнопра́вность שווי־זכיות ז'
равноси́ліе שווי־כח, כח שוה ז'
равноси́льно כמו־כן, בשוה ת'
равноси́льный דומה בכח ל.. || שוה, דומה ת'
равносторо́нній שוה־הצדדים ת'
ра́вность *и* равнота́ ערך, שויון, שווי ז',
השתוות נ'
равноуго́льный בעל פנות שוות, שוה־הפנות ת'
равноце́нно במחיר שוה — אחד ת"פ
равноце́нность שויון־המחיר ז'
равноце́нный שוה במחירו ל.. ת'

равночи́сленный דומה במספר, שוה במספרו
ל.. ת'
равночле́нный שוה־האברים ת'
ра́вный דומה, שוה, שקול כנגד ת'. *Ему*
нѣтъ —наго אין דומה לו. *Они оба*
равны́ שניהם כאחד שוים, שניהם שקולים
זה כנגד זה, שניהם דומים זה לזה. Ра́в-
нымъ *образомъ* כמו כן
равня́ть ישר, פלס, שוה, סלל, כבש || דמה,
השוה את — ся || השוה, המשל, שקל ב.. פ"ע
ישר עצמו, השתוה, דמה ל.. — *площадь*
ישר הדרך, סלל־, כבש־ — *дорогу* .כבר
— *шеренгу* ישר שורה. *Нельзя — бѣднаго*
съ богатымъ אין לשקול עני בעשיר, אין
להשוות עני לעשיר. Равня́ться *съ ве-*
ликими людьми, עמד במקום גדולים,
השוה עצמו לגדולים
ра́да אספה כללית, אספת־עם (של הקוזקים) נ'
радёхонекъ, радёшенекъ שמח מאד ת'
ра́ди בגלל, למען, בעבור, עבור, בעד, מחמת־,
משום, בגין, בשביל, לשם ת'. — *Бога*
בעבור זה, בשם ד', למען השם. Ра́ди *сего*
בשביל כך, לפיכך, מפני זה. — *того*
בעבורי, למעני, בגללי — *меня*. משום הא
Просить — *Христа* החזר על הפתחים.
פשט יד, קבץ על יד
ради́вость שקדנות נ'
ради́вый שקדן ת'. — во בשקידה, בשקדנות ת"פ
радика́лъ רדיקל (עומד בעד שנויים עקריים ||
כימן השרש) ז'
радика́льный עקרי, יסודי, שרשי ת'
ра́диксъ שרש ז'
раді́съ *см.* реди́ска
радіоме́тръ *см.* лучеме́ръ
ра́діусъ רדיוס, חצי־קטר, סובב ז'
ра́дованіе חדוה, שמחה נ'
ра́довать, об— שמח, נתן שמחה בלב פ"י
|| — ся שמח
ра́достно בלב שמח, בשמחה ת"פ
ра́достный משמח, מרנין לב ת'
ра́дость ששון, גיל, משוש ז', חדוה, שמחה
עליצות נ'. *Съ* — стью בשמחה. *Вы-*
слушай меня, — *моя* שמעני, יקירתי,
את דברי. *Онъ внѣ себя отъ* — сти
שמחתו גדלה מאד, אין קץ לשמחתו
ра́дуга קשת ז'
ра́дужникъ לברדור (מין אבן) ז'
ра́дужный של קשת, מַמראה קשת ת'
раду́шіе סבר־פנים יפות ז', הארת־פנים נ'
раду́шный מאיר פנים, בעל לב טוב ת'. — *пріемъ*

лучше всякаго угощенія טוֹב הַמַּלְבִּין
שִׁנַּיִם לַחֲבֵרוֹ מִמַּשְׁקֵהוּ חָלָב
ра́душно בְּשִׂמְחָה, בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת ת״פ
радъ ת׳ שָׂמֵחַ. *Я очень —вась видѣть* שָׂמֵחַ אֲנִי מְאֹד לִרְאוֹתְךָ. *—гостю* שָׂמֵחַ לִקְרַאת אוֹרֵחַ. *Онъ— умереть за отечество* הוּא נָכוֹן לָמוּת בְּעַד אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ. *—ды стараться* הִשְׁתַּדֵּל בְּכָל לֵב, נִתְאַמֵּץ
радѣ́ніе פְּקִיחַ ז׳, שְׁקִידָה, שַׁקְדָנוּת, הִשְׁתַּדְּלוּת נ׳
радѣ́тель שַׁקְדָן ז׳
радѣ́тельный ת׳ שַׁקְדָנִי —но. בְּשַׁקְדָנוּת, בִּשְׁקִידָה
радѣ́ть, по— הִשְׁתַּדֵּל פ״ע — פָּקַח, שָׁקֹד עַל דָּבָר,
раёкъ זְכוּכִית מְשֻׁלֶּשֶׁת נ׳ || הַמַּעֲקֶה הָעֶלְיוֹן בְּתֵיאַטְרוֹן || הָעִגּוּל הָאֶמְצָעִי בָּעַיִן ז׳
райковый שֶׁל הַמַּעֲקֶה ת׳
ражда́ть *и* **ража́ть, роди́ть** הוֹלִד, יָלַד, הוֹצֵא לַאֲוִיר הָעוֹלָם || גָּרֹם, הָבֵא לִידֵי־ פ״י —ся הִוָּלֵד, צָמֹחַ, עָלֹה, גָּדֹל || *Она* роди́ла *сына* הִיא יָלְדָה בֵּן. *Дѣти, которыхъ она* роди́ла כָּל־יְלָדֶיהָ שֶׁהוֹצִיאָה לַאֲוִיר הָעוֹלָם. *Эта земля ничего не* ро́дитъ הַקַּרְקַע זוֹ אֵינָהּ מוֹצִיאָה כְלוּם. *Это* роди́ло *въ немъ слѣдующую мысль* דָּבָר זֶה הוֹלִיד בְּלִבּוֹ מַחֲשָׁבָה זוֹ. *Война* роди́тъ *тысячи бѣдствій* הַמִּלְחָמָה גוֹרֶמֶת לְכַמָּה וְכַמָּה מִינֵי־פֻרְעָנִיּוֹת. *Праздность —*жда́-*етъ пороки* הַבַּטָּלָה מְבִיאָה לִידֵי מִדּוֹת רָעוֹת; הַבַּטָּלָה הִיא אֵם כָּל חַטָּאת. *Въ чемъ Богъ его* роди́лъ כְּבְיוֹם הֻלַּדְתּוֹ; עֵירֹם וְעֶרְיָה. *—ться слѣпымъ* הִוָּלֵד סוּמָא. *Овесъ* роди́лся *хорошо въ этомъ году* שִׁבֹּלֶת־הַשּׁוּעָל עָלְתָה יָפֶה הַשָּׁנָה (בַּשָּׁנָה זוֹ). *Пальмы* ро́дятся *только въ жаркихъ странахъ* הַדְּקָלִים גְּדֵלִים אַךְ בִּמְקוֹמוֹת הַחַמִּים. *У меня* роди́лась *счастливая мысль* רַעְיוֹן מֻצְלָח נוֹלַד בְּמֹחִי
ра́жесть מִשְׁמַן־בָּשָׂר ז׳, בְּרִיאוּת נ׳
ра́жій בָּרִיא, שָׁמֵן ת׳
раза́хаться הַתְחֵל גָּנֹחַ פ״ע
разбавля́ть, —ба́вить מָהֹל בְּמַיִם, מָזֹג פ״י
разба́ливаться, —болѣ́ться כְּאֹב יוֹתֵר || הַתְחֵל כּוֹאֵב, הוּשַׁשׁ פ״ע
разба́лтывать, —болта́ть נַעֵר, בָּלֹל, רַבֵּךְ || הַתְחֵל מְפַטְפֵּט || —ся הַמְלֵט דְּבָרִים מִפִּיו פ״י הַמְלֵט דְּבָרִים מִפִּיו || הִתְנַעֵר, הִתְבּוֹלֵל, הִתְרַבֵּךְ. *—та́ть муку въ водѣ* בָּלֹל קֶמַח בְּמַיִם. *—та́ть тайну* גַּלֵּה סוֹד בְּרוֹב דְּבָרִים. *Онъ все —та́лъ* בְּרוֹב דְּבָרָיו גִּלָּה אֶת כָּל־הַסּוֹד

разбере́живать, —дить *см.* береди́ть
разбива́ть, — би́ть שָׁבֹר, כַּתֵּת, נַפֵּץ הַכֵּה, חָצֹה, חַלֵּק, פַּלֵּג || שַׁחֵת, קַלְקֵל, הַזֵּק פ״י —ся הִשָּׁבֵר, נַפֵּץ, הִכָּה || הֵחָלֵק, הִתְפַּלֵּג, הִתְפָּרֵד. *—би́ть стаканъ* שַׁבֵּר כּוֹס. *—би́ть въ кровь* הַכֵּה עַד זוֹב דָּם. *—би́ть непріятеля* הַכֵּה אֶת־הָאוֹיֵב שׁוֹק עַל יָרֵךְ. *Обозы —би́ли дорогу* מִפְּנֵי־הָעֲגָלוֹת קִלְקְלוּ אֶת הַדֶּרֶךְ. *—би́ть лагерь* קָבֹעַ מַחֲנֶה. *—би́ть сапоги* הַרְחֵב אֶת הַנְּעָלִים. *—садъ* נָטֹעַ גַּן. *Его —би́ло параличемъ* אֲחָזוֹ הַשִּׁתּוּק. *Его —би́ли лошади* הַסּוּסִים הִזִּיקוּהוּ. *Корабль —би́лся* הַסְּפִינָה נִשְׁבְּרָה.
разби́вки נִפּוּץ ז׳, שְׁבִירָה, כְּתִיתָה, הַכָּאָה, הַכָּיָה נ׳. *Продавать въ —ку* מָכֹר לַאֲחָדִים. *Спрашивать въ —ку* שָׁאֹל בְּסֵירוּגִין, שֶׁלֹּא עַל הַסֵּדֶר, שֶׁלֹּא כַסֵּדֶר
разбивно́й, разби́вочный ת׳ נִפְרָד לְהֵחָלְקוֹ. *—фунтъ* לִטְרָא מְפֹרֶדֶת
разби́вчивость הִתְפָּרְדוּת נ׳
разби́вчивый ת׳ מִתְפָּרֵד, נוֹחַ לְהִשָּׁבֵר, לְהֵחָלֵק
разбира́ніе פְּרִיקָה נ׳, פֵּרוּד || בֵּרוּר ז׳
разбира́тель בּוֹרֵר || חוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ, מְבַקֵּר ז׳
разбира́тельство בֵּרוּר ז׳, חֲקִירָה וּדְרִישָׁה, בִּקֹּרֶת נ׳
разбира́ть, разобра́ть הַפְרֵד פָּרֵד זֶה מִזֶּה; בֵּין || פָּרֵק, סָתֹר || הָרֹס || בָּרֹר, סַדֵּר || פָּתֹר, בָּאֵר || בַּקֵּר, חָקֹר וְדָרֹשׁ || תָּקֹף פ״י. *—бра́ть машину* פָּרֵק מְכוֹנָה לַחֲלָקֶיהָ. *—бра́ть стѣну* סָתֹר קִיר. *—бра́ть вещи* סַדֵּר דְּבָרִים. *—бра́ть товары* סַדֵּר סְחוֹרוֹת. *Всѣ товары* разо́браны כָּל־הַסְּחוֹרוֹת נִזְדַּבְּנוּ. *Я не могу —бра́ть этого почерка* אֵין אֲנִי יָכוֹל לִקְרוֹא אֶת הַכְּתָב הַזֶּה. *—бра́ть дѣло* בָּרֵר דִּין. *—бра́ть споръ* פַּשֵּׁר רִיב. *—бра́ть романъ* בַּקֵּר רוֹמָן. *Зависть —бра́ла его* הַקִּנְאָה תְּקָפַתְהוּ. *Хмель его —бира́етъ* הַיַּיִן מִתְגַּבֵּר עָלָיו. *—по складамъ* קְרֹא בַּהֲבָרָה
разбитно́й חָרוּץ, מָהִיר, זָרִיז || מְחֻדָּד ת׳. *—малый* אָדָם חָרוּץ (זָרִיז)
разби́ть *см.* разбива́ть
разблажи́ться הַתְחֵל מִשְׁתַּגֵּעַ, מִתְהוֹלֵל פ״ע
разбогатѣ́ть הֵעָשֵׁר, הִתְעַשֵּׁר פ״ע
разбодри́ться הִתְעוֹדֵד, הִזְדָּרֵז פ״ע
разбо́й עֹשֶׁק, חָמָס ז׳, גְּזֵלָה, רְצִיחָה, לִסְטוּת, לִסְטִיּוּת נ׳. *Морской —* לִסְטוּת שֶׁעַל הַיָּם
разбо́йникъ שׁוֹדֵד, רוֹצֵחַ, גַּזְלָן, לִסְטִים (ר׳

לִכְמִים שֶׁעַל הַיָּם. *Морской —* לִסְטִין י׳

разбо́йничанье *см.* разбо́йничество

разбо́йничать חָמֹס, רָצֹחַ, לִסְטֵם, גָּזֹל, עָסֹק בְּחַמְסָנוּת פ״י

разбо́йнически בְּמַעֲשֵׂה־לִיסְטִים, בְּדֶרֶךְ רְצִיחָה — גְּזֵלָה ת״פ

разбо́йническій חַמְסָנִי, גַּזְלָנִי ת׳

разбо́йничество חַמְסָנוּת, גַּזְלָנוּת, לִסְטוּת, לִסְטִיּוּת נ׳

разбо́йничій שֶׁל שׁוֹדֵד, — רוֹצֵחַ ת׳

разболта́ть *см.* разба́лтывать

разболе́ться *см.* разба́ливаться

разбо́рка *см.* разбира́ніе

разбо́рный עָשׂוּי לְהִפָּרֵד, נוֹחַ — ת׳

разбо́рчивость בַּרְרָנוּת נ׳

разбо́рчивый בַּחֲרָנִי, בַּרְרָנִי ת׳

разбо́рщикъ *см.* разбира́тель

разбо́ръ בֵּרוּר, סִדּוּר, נִתּוּחַ ז׳, בְּרִיקָה, חֲקִירָה וּדְרִישָׁה, בִּקֹּרֶת נ׳. *Сдѣлать — между книгами* בָּרֵר אֶת הַסְּפָרִים. *Безъ — бо́ра* בְּלִי בַּחֲרָנָה יַבְדִּילוּ. *— процесса* בֵּרוּר דִּין. *— сочиненія* בִּקֹּרֶת סֵפֶר. *Карты перваго — бо́ра* קְלָפִים מִמִּין הַמֻּבְחָר. *Прійти въ церковь къ шапочному — бо́ру* הִכָּנֵס לְבֵית הַתְּפִלָּה סָמוּךְ לִגְמַר הָעֲבוֹדָה; בּוֹא סָמוּךְ לְ„עָלֵינוּ"

разботе́лый שֶׁנִּתְעַבָּה, שֶׁנַּעֲשָׂה עָבֶה, — שָׁמֵן ת׳

разботе́ть הִתְעַבָּה, הַעֲשֵׂה עָבֶה, — שָׁמֹן פ״ע

разбра́живаться, — броди́ться הַתְחֵל הָפוּץ לְכָל || *и* — брести́сь תּוֹעֶה פ״ע הַצְּדָדִים, הִשְׁתַּמֵּט אֶחָד אֶחָד

разбрани́ть גָּעֹר בִּנְזִיפָה, הוֹכֵחַ פ״י || — ся הִתְקוֹטֵט, הָרֵב זֶה עִם זֶה

разбра́сывать, — броса́ть *и* — бро́сить הַשְׁלֵךְ הֵנָּה וָהֵנָּה, זָרֹק לְכָאן וּלְכָאן, דָּפֹץ — || הִזָּרֵק לְכָאן וּלְכָאן, הֻשְׁלַךְ —, || — ся אָבֹד פ״י הִפָּזֵר —, הִתְפַּזֵּר. *Деревни* — бро́саны הַכְּפָרִים רְחוֹקִים זֶה מִזֶּה. *Дома* — бро́саны הַבָּתִּים מְפֻזָּרִים

разбрата́ться (*съ кѣмъ*) הָפֵר הָאַחֲוָה עִם־ פ׳ פ״י

разбрести́сь, — броди́ться *см.* разбра́живаться

разбро́дъ הִתְפַּזְּרוּת נ׳. *Всѣ люди въ — дѣ* אֵין אִישׁ מִכָּל הַמְשָׁרְתִים. *Все стадо въ — дѣ* הָעֵדֶר נִתְפַּזֵּר לְכָל עֵבֶר

разброса́ть, разбро́сить *см.* разбра́сывать

разбры́згивать, — згать *и* — знуть הַזְרֵק (מַיִם) זָרֹק || — ся לְכָל־צַד, הַזֵּה — פ״י לְכָל־צַד, הַזֵּה —

разбрюзжа́ться הַתְחֵל זוֹעֵם, — נוֹהֵם, — מִתְרַעֵם פ״ע

разбужа́ть, разбужда́ть — буди́ть עוֹרֵר, הִתְעוֹרֵר, יָקֹץ || — ся הָעֵר, הָקֵץ פ״י

разбуха́ть, — бу́хнуть צָבֹה, הִתְנַפֵּחַ (מֵחֲמַת־ מַחֲלוּתִית) פ״ע

разбу́хлый צָבֶה, שֶׁנִּתְנַפַּח ת׳

разбуя́ниться הַתְחֵל כְּהָרֵף וּמְגַדֵּף פ״י

разбѣга́ться, — жа́ться נוּס לְכָל עֵבֶר, רוּץ לְכָאן וּלְכָאן, בְּרֹחַ, הָפוּץ || הַתְחֵל רוּץ בְּכָל כֹּחוֹ פ״ע. *Отрядъ* — жа́лся אַנְשֵׁי־ הַמַּחֲנֶה נָסוּ לְכָל־עֵבֶר. *Онъ* — жа́лся *и перепрыгнулъ черезъ ровъ* הוּא הִתְחִיל רָץ בְּכָל כֹּחוֹ וּבִקְפִיצָה קַלָּה עָבַר אֶת הַתְּעָלָה. *У него глаза* — жа́лись עֵינָיו מָלְאוּ דִמְעָה. *Стадо* — жа́лось הָעֵדֶר נָפוֹץ לְכָל עֵבֶר

разбѣга́ться הַרְבֵּה בְּרִיצָה || הִתְפַּשֵּׁט, הִתְרַחֵב מֵרֹב רִיצָה פ״ע

разбѣ́гъ מֵרוּץ ז׳, מְרוּצָה, רִיצָה נ׳. *Съ — гу* בִּמְרוּצָתוֹ, כְּשֶׁהוּא רָץ

разбѣжа́ться *см.* разбѣга́ться

разва́жничаться הִתְגָּאֵה, הַעֲמֵד פָּנִים נִכְבָּדוֹת פ״ע

разва́зживать, — возжа́ть פַּתֵּחַ רֶסֶן, הָסֵר הַמּוֹשְׁכוֹת מֵעַל הַסּוּסִים פ״י || — ся פָּרֹק מֵעַצְמוֹ אֶת־הַמּוֹשְׁכוֹת, הִשְׁתַּחְרֵר מֵהַמּוֹשְׁכוֹת

разва́ливать, — ли́ть הַשְׁלֵךְ, הַפֵּל, פָּרֵק, הַשְׁלֵךְ, הִתְפָּרֵק || — ся || פַּקֵּחַ פ״י הִשְׁתָּרֵעַ (לָאָרֶךְ)

разва́лина מַפֹּלֶת, מַפָּלָה, חֻרְבָּה נ׳

разва́листый נִרְחָב, מִשְׂתָּרֵעַ ת׳

разва́лка פֵּקוּחַ, טִלְטוּל ז׳, פְּרִיקָה נ׳

разва́лъ שָׂפָה מִשְׁפָּעָה (בכלים) || בְּנוּפְיָה גְדוֹלָה שֶׁל אֲנָשִׁים נ׳

разва́ривать, — ри́ть בַּשֵּׁל כָּל־צָרְכּוֹ פ״י || — ся הִתְבַּשֵּׁל כָּל־צָרְכּוֹ, הֵרוֹךְ מֵרֹב בִּשּׁוּל, הִתְרַכֵּךְ

разва́рка *см.* разва́ръ

разварно́й שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל־צָרְכּוֹ, שֶׁנִּתְרַכֵּךְ מֵרֹב בִּשּׁוּל ת׳

разва́ръ הִתְרַכְּכוּת מֵרֹב בִּשּׁוּל נ׳

разведе́нецъ גָּרוּשׁ ז׳

разведе́ніе הַפְרָדָה, פְּרִיקָה נ׳ || גִּדּוּל (בהמות או עופות) ז׳ || הֲסָקָה, הַבְעָרַת אֵשׁ || כְּזִיגָה, בִּקְלִישָׁה נ׳]

рвзведёнка גְּרוּשָׁה נ׳

развезти́ *и* разве́зть *см.* развози́ть

развере́живать, — ди́ть גָּרֹם כְּאֵב חָדָשׁ (במכה) פ״י

разверза́ть, — ве́рзнуть *и* — ве́рзти הִפָּתַח || הִתְבַּקַּע || — ся פָּתֹחַ, עָשֹׂה פֶּתַח פ״י

развернýть *см.* развёртывать
разверстаніе, —вёрстка חֲלוּקָה שָׁוָה ; חֲלִיקָה נ׳
развёрстывать, —верстáть חַלֵּק בְּשָׁוֶה, פ״י.
||—ся הֵחָלֵק בְּשָׁוֶה, הִתְחַלֵּק
развёртка גְּלִילָה לְאָחוֹר נ׳
развёртывать, —вернýть גָּלֹל לְאָחוֹר,
פָּתֹחַ דָּבָר כָּרוּךְ ; פַּתֵּחַ קֶשֶׁר || פָּרֹשׂ || פָּתֹחַ ||
הַפְתֵּחַ || הִתְפַּתֵּחַ || —ся || נִתְמַר, הֶעֱרֵךְ פ״י
לִבְלֵב. —нуть *полотно* פָּרֹשׂ אֶת הַבַּד.
—нуть *картину* פָּרֹשׂ תְּמוּנָה. —нуть
узелъ бѣлья הַתֵּר צְרוֹר שֶׁל לְבָנִים.
—нуть *книгу* פָּתֹחַ סֵפֶר. —нуть *колонну войскъ* הַעֲמֵד (בַּיַּרְדֵּן) שֹׁדֵרַת־חַיִל.
Почки —вёртываются הַנִּצָּנִים מַתְחִילִים
מִתְפַּתְּחִים. *Цвѣты* —вёртываются
הַפְּרָחִים מַתְחִילִים מְלַבְלְבִים. *Этотъ
юноша еще не* —нýлся הַצָּעִיר הַזֶּה
עוֹד לֹא נִתְפַּתֵּחַ. *Онъ* —нýлся *для
праздника* הוּא בִּזְבֵּז מָמוֹן הַרְבֵּה לִכְבוֹד
יוֹם טוֹב
развéрчивать, —ртѣ́ть הוֹצֵא דָּבָר בָּרוֹג פ״י
||—ся הוּצָא (מִדָּבָר בָּרוֹג), הִתְרַחֵב מֵרֹב בְּרִינָה
развеселя́ть, —ли́ть שַׂמֵּחַ, בַּדֵּחַ פ״י
||—ся הִתְמַלֵּא שִׂמְחָה, הִתְבַּדֵּחַ
развести́ *и* развéсть *см.* разводи́ть
развивáніе פְּתִיחָה (שֶׁל דָּבָר גָּלוּל), הֲרִיצָה נ׳
развивáть, —ви́ть פַּתֵּחַ (דָּבָר גָּלוּל), הָלֵךְ ||
הַפְתֵּחַ (מִדָּבָר) —ся || פַּתֵּחַ || הַתֵּר פ״י
גָּלוּל), הִתְהַלֵּךְ || הִתְפַּתֵּחַ —*нитки*
הַתֵּר חוּטִים שֶׁנִּתְפַּתְּלוּ. —*веревку* הַתֵּר
חֶבֶל. —*способности* פַּתֵּחַ כִּשְׁרוֹנוֹת.
—*мысль* פַּתֵּחַ רַעְיוֹן
разви́вка *см.* развивáніе
развизжáться ע׳ יַבֵּב מִבְּלִי הֶרֶף
разви́ливать, —ля́ть הַקְלִשֵׁן (חַלֵּק לַחֲלָקִים
בְּעֵין חֶלְקֵי הַקִּלְשׁוֹן) פ״י
разви́лина, —линка ז׳ קִלְשׁוֹן
разви́листый ת׳ מְקֻלְשָׁן
разви́нчивать, —ти́ть הוֹצֵא (דָּבָר בָּרוֹג) פ״י
||—ся הוּצָא (מִדָּבָר בָּרוֹג)
развирáться, разоврáться פ״י דַּבֵּר שְׁקָרִים
разви́тіе נ׳ הִתְפַּתְּחוּת
развлекáть, —влéчь הַפְרֵד בֵּין דָּבָר
לַחֲבֵירוֹ || הַשֵּׂא לְדָבָר אַחֵר || פַּזֵּר נֶפֶשׁ־פ׳,
הָבֵא עַצְמוֹ לִידֵי —ся || הַסֵּחַ בַּעַת־פ׳ פ״י
פִּזּוּר הַנֶּפֶשׁ || הַסֵּחַ אֶת דַּעְתּוֹ
развлечéніе, פִּזּוּר־הַנֶּפֶשׁ ז׳, בְּדִיחוּת־הַדַּעַת נ׳,
שַׁעֲשׁוּעִים ז״ר
разводи́ть, —вести́ *и* —вéсть חַלֵּק,
הַפְרֵד בֵּין || פָּרֵק || נַהֵל || מָזֹג, מַהֵל ||
—ся || בַּעֵר, הַצֵּת || הָמֵס, מַסְמֵס פ״י
הַתְפַּתֵּחַ || הִתְרַבָּה || הִתְגָּרֵשׁ, נָתֹן גֵּט.
—вести́ *дерущихся* הַפְרֵד בֵּין־הַלּוֹחֲמִים.
—*солдатъ по квартирамъ* הָדֵר.
הַיָּלִים לִמְעוֹנוֹתֵיהֶם. —вести́ *мостъ* פָּרֵק.
גֶּשֶׁר. —*гусей* גַּדֵּל אַוָּזִים. —*овецъ* גַּדֵּל.
צֹאן. —вести́ *спиртъ водою* מְזֹג.
יַיִן שָׂרוּף בְּמַיִם. —*огонь* הַבְעֵר אֵשׁ.
Пароходъ —вóдитъ *пары* הַסְּפִינָה.
מְכִינָה אֶת הַקִּיטוֹר. *Оттепель* —велá
ледъ на рѣкѣ הַטַּלָּן מִסְמֵס אֶת הַקֶּרַח
עַל פְּנֵי־הַנָּהָר. *Растенія* —вóдятся
изъ сѣмянъ הַזְּרָעִים מִתְפַּתְּחִים מֵהַזֵּרְעוֹנִים.
У насъ —велóсь *очень много
мухъ* אֶצְלֵינוּ נִתְרַבּוּ הַזְּבוּבִים מְאֹד. *Онъ*
—вéлся *съ своей женой* הוּא גֵּרֵשׁ
אֶת (נָתַן גֵּט לְ)אִשְׁתּוֹ
развóдка *см.* разведéніе || גְּרוּשָׁה נ׳
развóдная ז׳ גֵּט, פִּטּוּרִין, סֵפֶר־כְּרִיתוּת
развóдный שֶׁל גֵּט, גֵּרוּשִׁין || שֶׁל קְבִיעַת
מִשְׁמָרוֹת ת׳
развóдчикъ ז׳ מְחַלֵּק, קוֹבֵעַ מִשְׁמָרוֹת
развóдъ, ז׳ גֵּרוּשִׁין, פִּטּוּרִין || חֲלוּקָה|| פְּרִידָה,
הִתְפָּרְדוּת || קְבִיעַת־מִשְׁמָרוֹת נ׳ —ды
צִיּוּרִים שֶׁעַל הָאָרִיג, מַעֲשֵׂי־חוֹשֵׁב ז״ר. *Съ*
—*дами* כִּיּוּר, מְרֻקָּם בְּצִיּוּרִים
развозжáть *см.* развáзживать
развози́ть, —везти́ *и* —вéзть הוֹבֵל,
הוֹבֵל, הַעֲבֵר —ся || הוּלַךְ, הוּעֲבַר פ״י
развози́ться פ״ע הִתְהוֹלֵל יוֹתֵר מִדַּאי
развóзка נ׳ הוֹלָכָה, הוֹבָאָה
развóзный הַמּוּלָךְ, הַמּוּבָא, הַמּוּעֲבָר
развóзъ *см.* развóзка
разволáкивать, —лóчь הַפְרֵד בְּכֹחַ זֶה
מִזֶּה פ״י
разволновáться פ״י הַכֵּה גַּלִּים זְמַן מְרֻבֶּה
разворáчивать, —роти́ть || פָּרֵק, פַּקֵּחַ
נַתֵּק מִמְּקוֹמוֹ, הָזֵז פ״י || הִקָּרֵעַ, הִבָּקֵעַ פ״ע.
הַפְרֵם פ״י || צָבֹה, הִתְנַפֵּחַ פ״ע. —роти́ть
кучу камней פַּקֵּחַ גַּל שֶׁל אֲבָנִים. *Льдомъ*
—ти́ло *мостъ* הַקֶּרַח הֵזִיז אֶת הַגֶּשֶׁר.
מִמְּקוֹמוֹ. *Жаромъ* —ти́ло *доску*
הַקֶּרֶשׁ נִתְבַּקַּע עַל יְדֵי הַחֹם. *У меня* —ти́ло
руку יָדִי נִתְנַפְּחָה, צָבְתָה.
разворáшивать, —роши́ть בַּלֵּל, נַעֵר, הַפֵּךְ
מִלְּמַטָּה || הַרְגֵּז פ״י
разворовáть פ״י גְּנֹב אֶת כָּל־ —ся || גָּנֹב
כֹּל || הִתְמַכֵּר לִגְנֵבָה
развратѝтель ז׳ מַחֲטִיא, מֵסִית, מַדִּיחַ

развратительный ת׳ הַדָּחָה, – הַסָּתָה, שֶׁל
развратить *см.* развращать
развратникъ ז׳ נוֹאֵף, מְנָאֵף, בּוֹזְמָה, שְׁטוּף.
—**ница** חֲצוּפָה, מְפֻקֶּרֶת, בּוֹזְמָה, שְׁטוּפָה
развратничать הִתְמַכֵּר לְמַעֲשֵׂי בֹשֶׁת, הִנָּזֵר
זִמָּה פ״ע
развратность נ׳ פְּרִיצוּת, חֲצִיפוּת, זִמָּה
развратный ת׳ שְׁטוּף־זִמָּה, מְשַׁחַת־הַמִּדּוֹת
развратъ נ׳ זִמָּה, הַשְׁחָתַת־הַמִּדּוֹת
развращать, —**тить** הֵסֵת, הַדֵּחַ, הַחְטֵא,
הוֹרֵחַ, —**ся** || הַשְׁחֵת מִדּוֹתָיו. שֶׁל פ׳ פ״י
הוּסַת, הִשְׁחִית מִדּוֹתָיו
развращеніе נ׳ הַדָּחָה, הֲסָתָה, הַשְׁחָתַת הַמִּדּוֹת
развращённость *см.* развратность
развыться פ״ע – בָּכֹה; – יַלֵּל || הֵרֶף מִבְּלִי יַבֵּב
развьючивать, —**вьючить** (מֵעַל) מַשָּׂא פָּרֵק
—**ся** || (בְּהֵמָה) פ״י הִתְפָּרֵק מַשָּׂאוֹ
развѣ אִם, זוּלָתִי || שֶׁמָּא, אָמְנָם, הַאִם, הָאָמְנָם.
онъ не пришелъ? הַאִם לֹא בָא? לֹא ה״פ.
Я приду къ вамъ —дождь помѣшаетъ אָנֹכִי אָבֹא אֵלֶיךָ אִם לֹא יְעַכְּבֵנִי הַגֶּשֶׁם.
Я нигдѣ не найду покоя, —въ могилѣ נוֹאַשְׁתִּי מִלִּמְצוֹא מְנוּחָה בְּשׁוּם
מָקוֹם זוּלָתִי בַּקֶּבֶר
развѣвать, —**вѣять** || פַּזֵּר, הָפֵץ, זָרֹה
—**ся** || נַפְנֵף פ״י || הִתְפַּזֵּר; הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנַדְנֵד
הִתְנַפְנֵף, רַפְרֵף. *Вѣтеръ* —**вѣялъ** *сѣно по лугу* הָרוּחַ הֵפִיץ אֶת הַשַּׁחַת עַל פְּנֵי
הַשָּׂדֶה. *Вѣтеръ* —**вѣялъ** *облака* הָרוּחַ פִּזֵּר אֶת הָעֲנָנִים. *Знамена* —**ваются** (מִתְנוֹסְסִים) הַדְּגָלִים מִתְנוֹעֲעִים
развѣдка נ׳ בְּדִיקָה, ז׳ חִפּוּשׂ, רִגּוּל
развѣдочный ת׳ רִגּוּל – ,בְּדִיקָה – ,שֶׁל חִפּוּשׂ
развѣдчикъ ז׳ מְרַגֵּל, מְחַפֵּשׂ, בּוֹדֵק
развѣдывать, —**дать** אַחֲרֵי חֲקֹר וְדָרֹשׁ
פ״י ...שָׁאֹל, בָּדֹק ,דָּבָר || —**ся** , הֶחָקֵר
עַם־פ׳, עָשֹׂה הוֹוָה (*съ кѣмъ*) || דַּבֵּק
גָּבֹה ,הִפָּרַע מִפּ׳ || הִתְפַּשֵּׁר ,– הַתְנֵה תְנַאי
הוֹבוֹ –. —**вѣдаться** *съ кѣмъ судомъ* בְּדֶרֶךְ מִפּ׳ הוֹבוֹ גָּבֹה ,בְּבֵית־דִּין מִפּ׳ הִפָּרַע
הַמִּשְׁפָּט
развѣнчивать, —**чать** הוֹרֵד ,הָסֵר הָעֲטָרָה
הַשְׁלֵךְ —**ся** || מֵעַל כִּסֵּא הַמְּלוּכָה פ״י
הָעֲטָרָה, הָשְׁלֵךְ מֵעַל כִּסֵּא הַמְּלוּכָה
развѣсистый ; רַבִּים בַּעֲלִים מְכֻסֶּה ,מְעֹרְעָל
ת׳ מְרֻבִּים שֶׁעֲנָפָיו
развѣсить *см.* развѣшивать
развѣсъ נ׳ מְכִירָה בַּאֲחָדִים
развѣтвленіе נ׳ הִסְתָּעֲפוּת
развѣтвлять, —**вить** לְכַמָּה חַלֵּק , סַעֵף
—**ся** || סְעִיפִים פ״י הִתְחַלֵּק לְכַמָּה ,הִסְתָּעֵף
מִתְפַּצְּלוֹת – ,בְּעִנְפִים
развѣшивать, —**сить** לְמִשְׁקָלִים בָּדֹק
—**ся** || קְטַנִּים || הַרְחֵב פ״י הִשָּׁקֵל בְּמִשְׁקָלִים
—**сить** *цыбикъ чаю на фунты* קְטַנִּים.
חַלֵּק תֵּבַת תֵּה (גְּדוֹלָה) לְפוּנְטִים.
Старый дубъ широко —**вѣсилъ** *свои вѣтви* אֵלָה זְקֵנָה זוּ הִרְחִיבָה אֶת
דָּלִיּוֹתֶיהָ (סְעִיפֶיהָ) לְכָל־הַצְּדָדִים. —**сить** *уши* עָשֹׂה אָזְנוֹ כַּאֲפַרְכֶּסֶת
развѣшивать, —**шать** (בִּמְקוֹמוֹת תָּלֹה
—**ся** || שׁוֹנִים) פ״י הִתָּלֵה
развѣять *см.* развѣвать
развязка נ׳ הַתָּרָה, הִתְפָּרְדוּת, פְּרִידָה || סוֹף,
ז׳ קֵץ.
развязность נ׳ חֲפְשִׁיּוּת, זְרִיזוּת, מְהִירוּת
развязный ת׳ חָפְשִׁי, זָרִיז, מָהִיר
развязывать, —**зать** פ״י הַתֵּר, פַּתֵּחַ, הָלֵן
—**ся** || הֻתַּר, פֻּתַּח, הֻלַּן. —**зать** *тяжбу* פַּשֵּׁר רִיב. —**зать** *кому руки* הַתֵּר יְדֵי פ׳, עָשֹׂה פ׳ חָפְשִׁי. *Вино* —**зало** *ему языкъ* מִשֶּׁנִּכְנַס לוֹ יַיִן
יָצָא טוֹרוֹ בִּגְרוֹנוֹ. —**зать** *съ кѣмъ* הִפָּטֵר מִפּ׳
разгавливаться, разговляться, —**вѣться** גְּמֹר תַּעֲנִיתוֹ (אָכֹל בָּשָׂר בַּפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה
אַחֲרֵי סֵדֶר שֶׁל הַתַּעֲנִיּוֹת) פ״ע
разгадать *см.* разгадывать
разгадка נ׳ חִדָּה, ז׳ פִּתְרוֹן
разгадчикъ ז׳ (חדה) פּוֹתֵר
разгадывать, —**дать** פ״י (חִדָּה) פָּתֹר
—**ся** || הִפָּתֵר
разганивать, разгонять, разогнать
פ״י סוּסִים הָרֵץ || הָפֵץ, שַׁלֵּחַ, גָּרֵשׁ || —**ся**
גָּרֵשׁ. —**нать** *скуку* הִגָּרֵשׁ, שֻׁלַּח, הֻפַּץ
(וְהָפֵק) אֶת הַשִּׁעֲמוּם
разгаръ ז׳ בֹּעַר, חֹם. *Въ самомъ* —**рѣ**
כְּשֶׁהִגִּיעַ הַדָּבָר לִמְרוֹם־קִצּוֹ. *Въ самомъ* —**рѣ** *боя* בִּשְׁעַת כֹּבֶד הַמִּלְחָמָה. *Въ* —**рѣ** *ярмарки* בְּשָׁעָה שֶׁהָרַעַשׁ שֶׁל יוֹם
הַשּׁוּק הִגִּיעַ לִמְרוֹם קִצּוֹ
разгибать, разогнуть || פַּשֵּׁט ,יַשֵּׁר ,זַקֵּף
פ״י (יָד) פַּשֵּׁט || (סֵפֶר) פָּתֹחַ ,גַּלֵּל || —**ся**
הִתְיַשֵּׁר, הִתְפַּשֵּׁט || הִגָּלֵל, הִפָּתֵחַ. —**гнуть** *руку* פַּשֵּׁט יָדוֹ.
разгибной ת׳ נוֹחַ לְהִתְפַּשֵּׁט
разгибъ ז׳ יִשּׁוּר, פִּשּׁוּט || נ׳ פְּתִיחָה, גְּלִילָה ||
ז׳ מְקוֹם הַהִתְפַּשְּׁטוּת
разгильдяй ת׳ (כשהוא מתנדנד) וְהוֹלֵךְ נַדְנְדָן
разглаголаніе, —**льствіе,** —**льствованіе**

שִׂיחָה (בְּטֵלָה) נ׳
разглагóльствовать שׂוֹחַח– הַרְבֵּה פ״ע
разгла́живать, —дить יַשֵּׁר פְּנֵי־, הַחֲלֵק־פ״י
—ся הֶחֱלֵק ||
разгласи́ть *см.* разглаша́ть
разгла́ска נ׳ פִּרְסוּם. *Пустить что въ* —ску הַשְׁמֵעַ דָּבָר בִּפְנֵי רַבִּים, פַּרְסֵם דָּבָר
разглаша́тель ז׳ מֵפִיץ שְׁמוּעָה, מְפַרְסֵם דָּבָר
разглаша́ть, —сить הָפֵץ שְׁמוּעָה, פַּרְסֵם
—ся || הִתְפַּשֵּׁט (מִשְּׁמוּעָה), בָּרַבִּים פ״י
разглаше́нie *см.* разгла́ска הִתְפַּרְסֵם]
разгля́дывать, —дѣть || הִתְבּוֹנֵן, הִסְתַּכֵּל
הַכֵּר הֵיטֵב, הַבְחֵן–פ״ע. *Онъ долго меня* —гля́дывалъ, *пока не узналъ* הַרְבֵּה הִסְתַּכֵּל בִּי עַד שֶׁהִכִּירַנִי. *Я не могу* —дѣть *хорошенько* אֵינִי יָכֹל לְהַכִּיר בְּדִיּוּק
разгна́ивать, —гнои́ть הָבֵא לִידֵי מְּרִי, הִתְמַגֵּל, רוּר —ся || הִתְמַגְּלוּת פ״י
разгнива́ться, —гни́ться הִתְנַפֵּחַ כֵּרוּב מוּגְלָא,– מְּרִי פ״ע
разгноéнie מְּרִי ז׳, וְרִירוּת, הִתְמַגְּלוּת נ׳
разгну́ть *см.* разгиба́ть
разгнѣва́ть *см.* разгнѣвля́ть
разгнѣвля́ть, —гнѣва́ть הַקְנֵט, קַנְטֵר, הִתְקַצֵּף, הַקְצֵף, הַכְעֵס, כַּעַס —ся || קַנְתָּר פ״י
разгнѣ́живаться, —здиться קַנֵּן בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים פ״ע
разгова́ривать דַּבֵּר עִם־פ׳, שׂוֹחַח– פ״ע
разгова́ривать, —вори́ть יָעֹץ לְבִלְתִּי־ || נַחֵם פ״י
разговля́ться *см.* разга́вливаться
разговори́ться הִכָּנֵס בִּדְבָרִים עִם־פ׳ פ״ע
разговóрно כִּמְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ ת״פ
разговóрный ת׳ מְדֻבָּר. —*языкъ* שָׂפָה מְדֻבֶּרֶת]
разговóрчивость נ׳ דַּבְּרָנוּת
разговóрчивый ת׳ דַּבְּרָנִי, אוֹהֵב לְדַבֵּר הַרְבֵּה
разговóръ נ׳ שִׂיחָה, ז׳ דִּבּוּר, מַשָּׂא וּמַתָּן. *Прервать* — הַפְסֵק אֶת־הַשִּׂיחָה. *У насъ уже шелъ* разговóръ *объ этомъ дѣлѣ* כְּבָר נִדְבַּרְנוּ בְּנִדּוֹן זֶה. *Объ этомъ и* —ра *не было* בְּעִנְיָן זֶה לֹא הָיוּ בֵּינֵינוּ. כָּל דִּין וּדְבָרִים. *Безъ дальнихъ* —ровъ מִבְּלִי הַרְבּוֹת דְּבָרִים; בְּלִי שִׂיחוֹת יְתֵרוֹת. —ры *Платона* שִׂיחוֹת אַפְּלָטוֹן.
разговѣ́ться *см.* разгла́вливаться
разгóнисто בְּרֶוַח ת״פ
разгóнистый *почеркъ* כְּתָב מְרֻוָּח ז׳
разгóнка ז׳ גֵּרוּשׁ, פִּזּוּר
разгóнный ת׳ שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה
разгóнъ *см.* разгóнка || רֶוַח (אֶבֶן
ז׳ (הָאוֹתִיּוֹת). *Всѣ лошади въ* разгонѣ כָּל הַסּוּסִים נִשְׁתַּלְּחוּ
разгоня́ть *см.* разга́нивать
разгора́живать, —роди́ть || פָּרֹץ גָּדֵר, סָתֵר־ הִפָּרֵץ || —ся הַבְדֵּל, הִפָּרֵד, הַגְבֵּל פ״י הִגָּבֵל || חָסֹם (דֶּרֶךְ)
разгора́ться, —рѣ́ться || הַתְחֵל בּוֹעֵר, הִתְלַקֵּחַ הִתְחַמֵּם לְבָאֵר, הִתְלַהֵב פ״ע. *Печь* —рѣ́лась הָאוּר אָחַז בָּעֵצִים שֶׁבַּתַּנּוּר. *Дрова* —рѣ́лись הָאֵשׁ הִתְחִילָה מְלַהֶטֶת בָּעֵצִים. *Его лицо* —рѣ́лось פָּנָיו נִתְלַהֲטוּ. *Война* —рѣ́лась הַמִּלְחָמָה נִתְלַקְּחָה. *У него зубы* —рѣ́лись *на это кушанie* לְמַרְאֵה הַמַּאֲכָל הַזֶּה תְּקָפָהוּ יֵצֶר־הַתַּאֲבוֹן
разгорди́ться הִתְגָּאֵה פ״ע
разгорева́ться הִתְאַבֵּל, הִצְטַעֵר פ״ע
разгорóдка נ׳ חַיִץ ז׳, מְחִיצָה, חֲצִיצָה
разгорячáть, —чи́ть הָחֵם, חַמֵּם || הַקְצֵף
—ся || הַרְגֵּז, הַקְנֵט, הָבֵא לִידֵי קְפִידָא פ״י הִתְחַמֵּם, הֵרָתֵחַ || הִתְקַצֵּף, הִתְרַגֵּז, כַּעַס
разгорячéнie חִמּוּם ז׳ || הַקְנָטָה, הַרְגָּזָה נ׳
разгости́ться הִתְאָרֵחַ אֵצֶל פ׳ זְמַן מְרֻבֶּה פ״ע
разграблéнie נ׳ בִּזָּה, מְשִׁסָּה, שְׁדֵדָה
разграбля́ть, —би́ть – בָּזוֹ כֹּל־, שְׁסֹה
—ся || הִשָּׁסָה כֹּל, הִשָּׁדֵד – שָׁדֹד – פ״י
разграничéнie и —чиванie ז׳, תְּחוּם הַגְבָּלַת־תְּחוּמִין נ׳
разграни́чивать, —чить תָּחֵם, הַעֲמֵד הַחֲלֵק לִגְבוּלוֹת, —ся || תְּחוּמִין, הַגְבֵּל פ״י הִתְחַלֵּק –, הִתְפָּרֵד, הִגָּבֵל
разгрáфка ז׳ מַרְגְּנִסְפָּרֶנְט, סַרְגֵּל
разграфля́ть, —фи́ть *см.* графи́ть
разгребáть, —грести́ и —грéсть דָּחֹה, גָּרֹף, פַּזֵּר כְּשֶׁהוּא גוֹרֵף, גָּרֹף לְכָאן וּלְכָאן פ״י
—ся || הִגָּרֵף, הִדָּחָה
разгремѣ́ться רָעֹם בְּלִי הֶרֶף פ״ע
разгромлéнie ז׳ חָרְבָּן, הֶרֶס, ז׳, הֲרִיסָה נ׳
разгромля́ть, —ми́ть || הַכֵּה דָּרֹס, הַחֲרֵב
—ся || הַהָרֵס, הַחֲרֵב, שׁוֹק עַל יָרֵךְ פ״י הֵחָרֵב || הַכֵּה מַכָּה רַבָּה
разгрóмъ נ׳ חֵרוּב, הֶרֶס, חָרְבָּן ז׳, הֲרִיסָה
разгружáть, —зи́ть פָּרֵק (מַשָּׂא) אֳנִיָּה פ״י
—ся || הִתְפָּרֵק
разгружéнie *см.* разгру́зка
разгру́зка נ׳ פְּרִיקַת־אֳנִיָּה
разгру́зный. —ное *судно* ת׳ אֳנִיָּה שֶׁל פְּרִיקָה
разгрусти́ться הַתְחֵל מִתְעַצֵּב, – מִצְטַעֵר פ״ע
разгрызáть, —гры́зть פּוֹרֵס כֹּל־, גָּרֹם – פ״י
разгрязáть, — гря́знуть הִתְכַּסֵּה בְּרֶפֶשׁ פ״ע
разгу́ливать כִּילֵ, הִתְהַלֵּךְ לְכָאן וּלְכָאן פ״ע

разгу́ливать —ля́ть || גרש, פכח בטיול פ״י
התחל מתעלם || התהל מזדנק פ״ע. *Чи-
тая, я* —гуля́лъ *свой сонъ* גרשתי
שנה מעיני בקריאה. *Пойду* —гуля́ть
свою грусть אלך ואטיל כדי לפכח את
העולם התחיל צערי. *Народъ* —гуля́лся
פני מתעלם. *На небѣ* —гу́ливается
השמים מתחילים מזדככים

разгу́лъ || הוללות, התהוללות, שמחה נ׳
מתהולל, מתרונן ז׳

разгу́льный ת׳ של הוללות; של פריצות

раздава́ніе חלוקה נ׳

раздава́тель מחלק ז׳

раздава́ть, —да́ть פ״י חלק || —ся החלק,
התחלק || התרחב || השמע קול. —*ми-
лостыню* חלק נדבות. *Эту сумму*
—да́ли (*или* ро́здали) *бѣднымъ*
סכום זה חלקו לעניים. *Толпа* —дала́сь
הנעלים ההמון פנה מקום. *Сапоги* —ли́сь
נתרחבו. —да́лся *громъ* נשמע קול רעם.
—ли́сь *звуки трубъ* נשמעו קולות
החצוצרות

разда́вливать, —ви́ть פ״י מעך, רמס, עסה
|| —ся המעך, הרמס, עסה

разда́лбливать, —долби́ть נקב, העמק
את הנקב, —את החלל פ״י

разда́ривать, —ри́ть, הרבה לחלק מתנות
החלק, הנתן במתנה —ся || נתן את כל־ פ״י

разда́точный ת׳ המיעד להחלק

разда́тчикъ *см.* раздава́тель

разда́ть *см.* раздава́ть

раздва́ивать, —двои́ть, חצה, חלק לשנים
והתחלק לשנים, —ся || פלג —, פיל ת׳
התפלג —, התפיל

раздви́гивать *и* раздвига́ть, —дви́гать
и раздви́нуть, —הזז, —התק, הפרד זה מזה
הפרד זה מזה, הוזז —ся || הרחב פ״י.
—дви́нуть *ноги* הרחב רגליו

раздви́жка פרוד ז׳, הרחבה, התקה, פריקה נ׳

раздвижно́й ת׳ עשוי להתפרק. —*столъ*
שלחן מתפרק

раздви́нуть *см.* раздви́гивать

раздвое́ніе, раздво́й *и* раздво́йка-חלוקה
לשנים, החצאה נ׳

раздвои́ть *см.* раздва́ивать

разде́ргивать, —дёрнуть, משך זה מזה
הפרד זה מזה, המשך —ся || בפרד — פ״י

разде́ргивать, —дёргать, קרע זה מזה
הקרע זה מזה, התלש —ся || תלש — פ״י

раздира́ть, разодра́ть *и* раздира́ть

הקרע, —ся || קרע, — בדק, שסע, פרם פ״י
שסע, הפרם

раздоба́ривать, שוחח בדברים של מה בכך
פטפט פ״ע

раздоба́ры דברים בטלים ז״ר

раздо́брить פ״י בטה לב־פ׳ לעצמו, פים את־פ׳
התרצה, התפיס, העשה טוב, התנדב —ся ||
раздобрѣ́ть *см.* добрѣ́ть [פתאם

раздолби́ть *см.* разда́лбливать

раздо́лье תענוג, מרחב ז׳, הרחבה נ׳, חיים
של חרות, —חפש ז״ר

раздо́рить פ״ע התקוטט עם־פ׳, בוא בריב—

раздо́рный ת׳ של ריב,— קטטה

раздо́ръ ריב ז׳, קטטה נ׳

раздоса́довать הכעס, הרעם, הקנט, קנתר,
כעס, התרעם, התקצף —ся || קנטר פ״י

раздража́ть, —жи́ть הרגז, הבא לידי־כעס,
התרגז, בוא —ся || הקנט, קנתר, קנטר פ״י
לידי־כעס

раздраже́ніе גרוי, קנטור, קנטור ז׳, הרגזה,
החרדה נ׳

раздражи́мость מדת־הכעס,— ההתרגזות נ׳

раздражи́мый ת׳ נוח לכעס,— להתרגז

раздражи́тельность כעס ז׳, התרגזות,
התמרמרות נ׳

раздражи́тельный מכעיס, מרגיז, מביא לידי
раздражи́ть *см.* раздража́ть [כעס ת׳

раздра́знивать, —зни́ть הבא לידי־
התמרמרות, קנטר, קנתר פ״י

раздробле́ніе רסוק, פרוד לחלקים קטנים ז׳

раздробля́ть, —би́ть, הפרד לחלקים קטנים,
—ся || פורר, פתת, הדק היטב, פוצץ פ״י
הפרד לחלקים קטנים, התפורר. —*кость*
קרע גרם עצם. —би́ть *государство*
ממלכה לחלקים

раздружа́ть, —жи́ть פ״י הפרד בין רעים
התרחק איש מאת רעהו, חדל מהיות —ся ||
раздува́льный. —*мѣхъ* מפוח ז׳ [רעים

раздува́льщикъ נפחן ז׳

раздува́ть, —ду́ть, פזר, זרה || נפח
נפוח || התנשא || התנפח, —ся || דפן פ״י
צבה. —*огонь* נפח אש. *Вѣтромъ* —ду́ло
солому התבן נתפזר על־ידי הרוח. —ду́ть
споръ עורר מדנים. *У него* —ду́ло *щеку*
במ־ו צבה לחיו נתנפחה. —ду́ло *животъ*

разду́мывать, —ду́мать חשב || התיעץ, חשב,
פ״ע חזר בו, המלך, אחרת. *Я согласился,
не долго* —ду́мывая צני הסכמתי מבלי
חשב הרבה. *Я хотѣлъ купить домъ,
но* —малъ רפצתי לקנות בית וחזרתי בי.

Я —малъ *ѣхать за границу* נִמְלַכְתִּי
מִנְּסֹעַ חוּצָה־לָאָרֶץ
раздýмье ז׳ פִּקְפּוּק. *Его взяло*— הֵן וָלָאו
וְרִפְיָא בְּיָדוֹ
раздурúться פ״ע הִשְׁתּוֹבֵב, הִשְׁתַּגֵּעַ
раздýтость נ׳ הִתְנַפְּחוּת
раздýть *см.* раздувáть
раздушáть, —шúть פ״י בַּשֵּׂם הֵיטֵב
раздѣвáнiе נ׳ הַפְשָׁטַת־בְּגָדִים
раздѣвáть, —дѣть פ״י הַפְשֵׁט, הָסֵר הַבְּגָדִים
||—ся פָּשֹׁט אֶת בְּגָדָיו. —дѣться *до*
рубашки פָּשֹׁט בְּגָדָיו עַד הֶחָלוּק
раздѣлать *см.* раздѣлывать
раздѣлéнiе נ׳ חֲלוּקָה
раздѣлúмость נ׳ הִתְחַלְּקוּת
раздѣлúмый ת׳ נוֹחַ לְהִתְחַלֵּק
раздѣлúтель ז׳ מְחַלֵּק
раздѣлúтельный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לַחֲלוּקָה
раздѣлúть *см.* раздѣлять
раздѣлка || שִׁלּוּם, סִלּוּק; פֵּרָעוֹן ז׳, תַּשְׁלוּמִים ז״ר
דּוּ־קְרָב ז׳, מִלְחֶמֶת־שְׁנַיִם || מְחִיצָה שֶׁל
לְבֵנִים (אֵצֶל אֲרֻבַּת הֶעָשָׁן) נ׳. *Потребо-*
вать кого къ —кѣ תָּבֹעַ מִפְּ׳ תַּשְׁלוּמִים
раздѣлочный ת׳ שֶׁל פֵּרָעוֹן, – תַּשְׁלוּמִים
раздѣлъ ז׳ חֵלֶק ;נ׳ מַחְלָקָה || חֲלוּקָה.
Жить въ —дѣлѣ יָשֹׁב מְחוּלָּק זֶה בָּזֶה ,
—בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים
раздѣлываться, —латься הִפָּרַע מִפְּ׳, גָּבֹה
.חוֹבוֹ מִפְּ׳ || הִתְחַשֵּׁב עִם־פְּ׳, תָּבֹעַ תַּשְׁלוּמִים
.נִפְ׳ פ״י. *Я* —лался *со своими заи-*
модавцами הִתְחַשַּׁבְתִּי עִם בַּעֲלֵי־חוֹבוֹתַי.
—латься *съ рабочими* הִתְחַשֵּׁב עִם
הַפּוֹעֲלִים.—латься *съ деньгами* פָּרֹעַ חוֹבוֹתָיו
Я съ нимъ —дѣлаюсь אֶתְבַּע אוֹתוֹ לְדִין
раздѣльно ת״פ מְחוּלָּק זֶה מִזֶּה
раздѣльность נ׳ הִתְחַלְּקוּת
раздѣльный || שֶׁל חֲלוּקָה || מְחֻלָּק, נִפְרָד
כְּתַב —*актъ*. נוֹחַ לְהֵחָלֵק || נֶחְלָק ת׳
הִתְחַלְּקוּת
раздѣлять, —дѣлúть || חַלֵּק, חַלֵּק, פַּלֵּג
.הַחֲלֵק, הִתְחַלֵּק ся—|| הִפָּרֵד || הַסְכֵּם פ״י
—лúть *что на равныя части*
חַלֵּק דָּבָר לַחֲלָקִים שָׁוִים. —лúть *имѣнiе*
между дѣтьми חַלֵּק אֶת הָאֲחוּזָּה בֵּין
הַבָּנִים. —лúть *волосы на головѣ*
חַלֵּק שְׂעַר רֹאשׁוֹ. —*на классы* חַלֵּק
לְמַחְלָקוֹת. *Корысть* —лúла *ихъ*
אַהֲבַת הַבֶּצַע הִפְרִידָה בֵּינֵיהֶם. *Я* —дѣляю
ваше мнѣнiе מַסְכִּים אֲנִי לְדַעְתְּךָ, סוֹבֵר
אֲנִי כְּמוֹתְךָ. *Рѣка* —дѣляется *на*

два рукава הַנָּהָר מִתְפַּלֵּג לִשְׁנֵי פְּלָגִים.
Книга —дѣляется *на главы* הַסֵּפֶר
מִתְחַלֵּק לִפְרָקִים (לְפָרָשׁוֹת)
раздѣть *см.* раздѣвáть
раздюжѣлый ת׳ חָזָק – שֶׁנִּתְעַבָּה, שֶׁנַּעֲשָׂה עָבֶה
раздюжѣть *см.* дюжѣть
разжáлобить פ״י עוֹרֵר רַחֲמָיו שֶׁל פְּ׳ ||—ся
הִתְעוֹרֵר רַחֲמָיו, הִתְמַלֵּא רַחֲמִים
разжáлованiе נ׳ הוֹרָדָה ; הֲסָרַת בִּגְדֵי הַשְּׂרָד
разжáловать הָסֵר בִּגְדֵי הַשְּׂרָד, הוֹרֵד אֶת פְּ׳
הוֹרֵד ся—|| מִגְּדֻלָּתוֹ , – מִכְּהֻנָּתוֹ פ״י
מִגְּדֻלָּתוֹ , – מִכְּהֻנָּתוֹ. —*офицера въ*
солдаты עֲשֵׂה אוֹפִיצֶר חַיָּל פָּשׁוּט
разжáловаться פ״ע הִצְטַעֵר הַרְבֵּה
разжáть *см.* разжимáть
разжёвывать, —жевáть || לָעֹס יָפֶה יָפֶה
.הִלָּעֵס יָפֶה ся—|| הָבֵן, תָּפֹס, הַשֵּׂג פ״י
Ему надо все —жевáть צָרִיךְ לְהַסְבִּיר
לוֹ הֵיטֵב כָּל דָּבָר. *Наконецъ, онъ*
—жевáлъ *это* סוֹף סוֹף תָּפַס אֶת הַדָּבָר
резжéчь *см.* разжигáть
разжúва נ׳ הִתְעַשְּׁרוּת, קַבָּלַת רֶוַח גָּדוֹל. *На*
—ву בְּדֵי לְהֵיטִיב אֶת מַצָּבוֹ
разживáться, —жúться פ״ע הִתְעַשֵּׁר
разжигáть, —жéчь || הַעֲבֵר בָּאֵשׁ , לַבֵּן
לַבֵּן הִתְלַבֵּן || ся—|| הַבְעֵר, הַדְלֵק, הַצֵּת פ״י
הִתְלַהֵט, הִתְלַקֵּחַ.
разжидúмость ז׳ כֹּחַ הַהִתְנַזְּגוּת
разжидúмый ת׳ נוֹחַ לְהִתְמַזֵּג
разжидúтельный ת׳ מְמַזֵּג, מְרַכֵּךְ
разжидúть *см.* разжижáть
разжидѣлый ת׳ שֶׁנִּתְמַזֵּג
разжидѣть פ״ע הִתְמַזֵּג, הֵעָשֵׂה נוֹזֵל, הִתְרַכֵּךְ
разжижáть, —жидúть , עֲשֵׂה מְנוּשׁ נוֹזֵל
הֵעָשֵׂה ся—|| מַזֵּג , מָזוֹג פ״י , הָרְבֵּךְ פ״ע
נוֹזֵל, הִתְמַזֵּג
разжижéнiе נ׳ מִזּוּג ז׳, מְזִיגָה
разжимáть, —жáть פַּתֵּחַ פ״י ||—ся
разжирѣть *см.* жирѣть הִפָּתַח]
разжúться *см.* разживáться
раззадóривать, —дóрить , הַכְעֵס , הַרְגֵּז
בּוֹא לִידֵי כַּעַס, כְּעֹס, קְצֹף ся—|| הִכָּעֵס פ״י
раззнакóмиться פ״ע חָדוֹל מֵהִתְרוֹעֵעַ
раззолáчивать, —лотúть צַפֵּה זָהָב
צַפֵּה זָהָב. ся—|| בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים, זַהֵב פ״י
раззѣвáться פ״ע פָּהֵק בְּלִי הֶרֶף הִזְהֵב]
разúнуть *см.* разѣвáть
разúня ז׳ פַּהְקָן, עַצֵל
разúтельный ת׳ עוֹשֶׂה רֹשֶׁם חָזָק, נִמְרָץ, אוֹתֵת

—*примѣръ* מוֹפֵת חוֹתֵךְ
разить הַכֵּה עַל יָמִין וְעַל שְׂמֹאל פ״י
разлага́ть, -ложи́ть עָרֹךְ || נַתֵּחַ, הַפְרֵד לַחֲלָקָיו
-жи́ть .הִפָּרֵד, הָפְרֵד, נֻתַּח ся- || בְּסֵדֶר פ״י
первоначальныя числа פָּרֵק לְמִסְפָּרִים
.יְסוֹדִיִּים —жи́ть *дробь на множи-*
телей פָּרֵק שֶׁבֶר לִידוֹתָיו
разла́дъ *и* **разла́дица** פֵּרוּד
מַחֲלֹקֶת נ׳, **разла́дье** אִי־הַסְכָּמָה, הִתְנַגְּדוּת נ׳
דַּלְּבָבוֹת ז׳] **разла́живать, -дить** הַפְרֵד, עָשֹׂה פֵּרוּד פ״י
—ся || הִתְפָּרֵד זֶה מִזֶּה
разла́комить עוֹרֵר תַּאֲבוֹנוֹ (שֶׁל חֲבֵרוֹ) פ״י
—ся || הֵעָשֵׂה זוֹלֵל וְסוֹבֵא
разла́мливать, -ломи́ть שַׁבֵּר, פָּרֹס (לֶחֶם)
-ся || הִשָּׁבֵר לַחֲצָאִים פ״י
разла́мывать, —лома́ть שַׁבֹּר, שַׁבֵּר, נַתֵּץ
.הִשָּׁבֵר, הִנָּתֵץ, הֵהָרֵס —ся || הָרֹס פ״י
—лома́ть *дверь* .שַׁבֹּר הַדֶּלֶת —лома́ть
домъ .סְתֹר (הָרֹס) אֶת הַבַּיִת
разла́яться נָבֹחַ בְּלִי הֶרֶף פ״ע
разлёживаться, —жа́ться שָׁכֹב הַרְבֵּה עַל
מִטָּתוֹ פ״ע
разлета́ться, -тѣ́ться || נָפֹץ שַׁבֹּר, הִתְפּוֹצֵץ
.הִתְפָּרֵץ פ״ע *Тарелка упала на полъ*
и —тѣлась *въ дребезги* הַקְּעָרָה נָפְלָה
.עַל הָאָרֶץ וְנִתְפּוֹצְצָה לִרְסִיסִים *Онъ* —ле-
тѣлся *въ комнату, но тамъ уже*
никого не было .הוּא הִתְפָּרֵץ אֶל הַחֶדֶר
.אֲבָל שָׁם לֹא הָיָה כְּבָר אִישׁ *Орелъ*—тѣлся
и схватилъ коромыка .הַנֶּשֶׁר הִתְעוֹפֵף
разлета́ться בְּמָעוֹף [וְיָצַד שָׁפָן] הִתְעוֹפֵף פ״ע
разлётывать פָּרֹחַ לְכָאן וּלְכָאן, עוּף— פ״ע
разлетѣ́ться פָּרֹחַ אַחַר אַחַד, הִתְעוֹפֵף— פ״ע
разле́чься הִשְׂתָּרֵעַ, הִתְפַּשֵּׁט (עַל מִשְׁכָּבוֹ),
הִשְׁתַּטֵּחַ פ״ע
разлива́льный .הַמְשַׁמֵּשׁ לִיצִיקָה ת׳ —ная
ложка תַּרְוָד, הַחֲשָׁה
разлива́нный. -ное *море* .יָם שֶׁל מַשְׁקָאוֹת
У него за столомъ —ное *море*
שֻׁלְחָנוֹ מָלֵא מַשְׁקֶה
разлива́ть, -ли́ть מַלֵּא ; יָצֹק שָׁפֹךְ, הָרֵק פ״י
—ся || הִשָּׁפֵךְ; עָלֹה, יָצֹא || שָׁטֹף וְעָבֹר
.הִשָּׁפֵךְ הוּצַק —ли́ть *бочку вина въ*
бутылки .הָרֵק חָבִית יַיִן לְתוֹךְ בַּקְבּוּקִים
—ли́ть *пиво въ бутылки* מַלֵּא אֶת
.הַבַּקְבּוּקִים שֵׁכָר —*чай* מַלֵּא אֶת הַכּוֹסוֹת
.תֵּה —*вина въ рюмки* .מְזֹג כּוֹסוֹת יַיִן
—ли́ть *вино на скатерть* שְׁפֹךְ יַיִן
.עַל הַמַּפָּה *Рѣка* —ли́лась שָׁטַף הַנָּהָר
разли́вка מִלּוּא ז׳, יְצִיקָה נ׳

разли́въ *см.* **разли́вка** || שֶׁטֶף מֵי נָהָר ז׳
הִשְׁתַּפְּכוּת נ׳
разлинева́ніе *и* **разлинёвка** שִׂרְטוּט ז׳
разлинёвывать, -нева́ть שַׂרְטֵט, עָשֹׂה קַוִּים,
מָשֹׁךְ— פ״י
разли́нка זְמַן־הַהִתְקַלְּפוּת (הַהַחְלָפוּת הַנּוֹצוֹת) ז׳
разли́тіе *см.* **разли́вка** || יְצִיקָה || מִלּוּא ז׳
разли́ть *см.* **разлива́ть** שְׁפִיכָה נ׳]
различа́ть, -чи́ть הַכֵּר בֵּין־, הַבְחֵן־, הַבְדֵּל פ״ע
—ся || הִבָּדֵל זֶה מִזֶּה, הִשְׁתַּנֵּה—, הֻבְדַּל
различе́ніе הִלּוּק, הֶפְרֵשׁ, הַבְדֵּל ז׳
различествова́ть הִבָּדֵל זֶה מִזֶּה, הֱיֵה נִבְדָּל פ״ע
различи́тельный מַבְדִּיל ת׳
различи́ть *см.* **различа́ть**
разли́чіе, —чность חִלּוּק, הֶפְרֵשׁ, הַבְדֵּל ז׳
разли́чно בְּאוֹפַנִּים שׁוֹנִים, שֶׁלֹּא בְּשָׁוֶה ת״פ
разли́чный .שׁוֹנֶה ת׳ —нымъ *образомъ*
בְּאוֹפַנִּים שׁוֹנִים
разложе́ніе הַפְרָדָה, הִתְפָּרְקוּת || חֲלֻקָּה נ׳,
פֵּרוּק ז׳
разложи́ть *см.* **разлага́ть** *и* **разскла́-
дывать**
разлома́ть *см.* **разла́мывать**
разлома́ніе, —мка הֲרִיסָה, עֲקִירָה, נְתִיצָה נ׳
разло́мъ שֶׁבֶר, פֶּרֶץ ז׳
разло́пываться, —ло́паться *и* **разлоп-
ну́ться** הִתְבַּקֵּעַ, הִתְפּוֹצֵץ פ״ע
разлу́ка .פְּרִידָה, פְּרִישָׁה נ׳ *День* —ки
יוֹם הַפְּרִידָה
разлу́пать, —пи́ть *см.* **облупа́ть**
разлуча́ть, —чи́ть הַפְרֵד, עָשֹׂה פֵּרוּד פ״י
—ся || .הִפָּרֵד, הִתְפָּרֵד —ча́ться *съ друзь-
ями* הִפָּרֵד מֵאוֹהֲבָיו
разлѣза́ться, —лѣ́зться || הִקָּרֵעַ, הִפָּרֵם
הֵעָשֵׂה בַּעַל־בָּשָׂר פ״ע
разлѣ́ниваться, —ни́ться הִתְהַלֵּךְ מִתְעַצֵּל,
הִתְרַגֵּל בְּעַצְלוּת, הֵעָשֵׂה עָצֵל פ״ע
разлѣпля́ть, —пи́ть || הַפְרֵד בֵּין הַדְּבֵקִים
—ся || דָּבֹק בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים פ״י הִפָּרֵד זֶה
מִזֶּה, הִתְפָּרֵד
разлюби́ть .חֲדַל מֵאֱהֹב עוֹד פ״ע *Онъ ее*
—би́лъ בָּגַד בְּאַהֲבָתָהּ
размазня́ דַּיְסָה קְלוּשָׁה נ׳
разма́зывать, -за́ть || מָשֹׁחַ (עַל פְּנֵי כְּלִי) פ״י
הַאֲרֵךְ בְּשִׂיחָתוֹ, —בְּדִבּוּרוֹ פ״ע
разма́лывать, —моло́ть טְחֹן יָפֶה יָפֶה פ״י
—ся || הִטָּחֵן הֵיטֵב
разма́рывать, —мара́ть לַכְלֵךְ כְּלִי־ פ״י
—ся || לְכַלֵּךְ כְּלִי־, הִתְלַכְלֵךְ—
разма́сливать, —сли́ть הַרְכֵּךְ בְּשֶׁמֶן, נָתֹן

חֵמָאָה עַל- || הוֹפֵךְ נִפְּךְ מִטָּלוֹ פ״י
разма́тывать, —мотать || בִּזְבֵּז || הַתֵּר כְּרִיכָה
הִפָּרֵד, הִתְפַּתֵּחַ ся—|| הוֹךְ - מָמוֹן פ״י
разма́хивать, —махать и —махну́ть
נוֹפֵף, הֵנִיף, הוֹלֵךְ וְהָבֵא, הֶעֱלֵה וְהוֹרֵד (בְּיָדוֹ) פ״י
הוֹלֵךְ —руками. הֵרִים יָדוֹ (לְהַכּוֹת) ся—||
הֶעֱלֵה וְהוֹרֵד אֶת —крыльями. וְהָבֵא בְּיָדַיִם
כְּנָפָיו
разма́хъ ז׳ הֲרָמָה, תְּנוּפָה. —крыльевъ
הֲרָמַת־הַכְּנָפַיִם. *Онъ ударилъ его съ*
—ху הוּא קָפַץ וְהִכָּהוּ (וְסָטְרוֹ)
разма́чивать, —мочи́ть נִכֵּךְ עַל יְדֵי
הִרְטִיב, רִכֵּךְ ся—|| לְהִלָּחוֹת פ״י
размачтова́нiе נ׳ הֲסָרַת־הַמִּפְרָשִׂים
размачто́вывать, —товать הָסֵר
הוֹסֵר הַמִּפְרָשִׂים ся—|| הַמִּפְרָשִׂים פ״י
разма́шисто ת״פ בְּהַרְחָבָה. *Жить*— חָיֹה
בְּהַרְחָבָה. *Писать*— כָּתֹב בְּקַלְקוּלִים
разма́шистый ת׳ מְרֻוָּח, רָחָב. —тое *гостепрiимство* הַכְנָסַת אוֹרְחִים מִתּוֹךְ
הַרְחָבָה. —*почеркъ* כְּתָב מְסֻלְסָל
разма́шка נ׳ הוֹלָכָה וַהֲבָאָה
размежева́нiе נ׳ הַצָּבַת־גְּבוּלוֹת, קְבִיעַת־תְּחוּמִין
размежёвывывать, —жевать הַצֵּב גְּבוּלוֹת,
הַלֵּק שָׂדֶה לִגְבוּלוֹתֶיהָ ся—|| קָבֹעַ תְּחוּמִין פ״י
(בֵּין עַצְמָם)
размельча́ть и размелча́ть, —мельчи́ть
ся—|| פּוֹצֵץ, פּוֹרֵר, שָׁחֹק יָפֶה יָפֶה פ״י
הִתְפּוֹצֵץ, הִשָּׁחֵק, הִתְחַלֵּק לְכַמָּה נִיצוֹצוֹת
размета́ть, размести́ טַאטֵא לְכָאן וּלְכָאן,
הִטַּאטֵא לְכָאן ся—|| כַּבֵּד יָפֶה יָפֶה פ״י
וּלְכָאן, כֻּבַּד יָפֶה
размётка ז׳ פִּזּוּר, טִלְטוּל || אַסְפַּרְגֹּל (מִין־צֶמַח)
размётный ת׳ בַּר־פִּזּוּר, נוֹחַ לְהִתְפַּזֵּר. —ная
грамота כְּרוּז שֶׁל מִלְחָמָה
размёгъ ז׳ פִּזּוּר, גֵּרוּף || גְּרִיפָה || זְרִיקָה ||
הֲפָרַת שָׁלוֹם נ׳
размётывать, —метать פַּזֵּר, גָּרֹף לִצְדָדִים ||
הִתְפַּזֵּר, הִגָּרֵף ся—|| זָרֹק, הַשְׁלֵךְ פ״י
לִצְדָדִים || הִשְׁתָּרַע, הִשְׁתַּטֵּחַ || זֹרֶק
размина́ть, —мять — || עִסָּה, יָפֶה יָפֶה לוֹשׁ
הַעֲבֵר סוּס לְכָאן וּלְכָאן (כְּדֵי לְחַמְּמוֹ) פ״י
הִתְרַכֵּךְ עַל יְדֵי לִישָׁה || הִתְהַלֵּךְ, טַיֵּל ся—||
размиря́ться, —ри́ться פ״ע הִפָּרֵד זֶה מִזֶּה.
Они —лись נָפְלָה בֵּינֵיהֶם מַחֲלֹקֶת
размножа́ть, —жить פ״י הַפְרֵה, הַרְבֵּה,
ся—|| פְּרֹה, רְבֹה, הִתְרַבֵּה
размноже́нiе נ׳ רִבּוּי ז׳, פְּרִיָּה וּרְבִיָּה, הִתְרַבּוּת
размозжа́ть, —жить פַּצְפֵּץ, רַצֵּץ, פּוֹצֵץ
ся—|| נִפֵּץ פ״י הִתְפּוֹצֵץ, הִתְמוֹזֵז
размозже́нiе ז׳ פִּצּוּץ, רִצּוּץ, רִסּוּק
размока́ть, —мо́кнуть הִתְרַכֵּךְ
בְּחֶמְלַת לָחוּת פ״ע הֵעָשָׂה לַח,
размо́клый ת׳ שֶׁנִּתְרַכֵּךְ, שֶׁנַּעֲשָׂה לַח
размо́лвить и размо́лвиться (*съ нимъ*)
הִכָּנֵס לִקְטָטָה ; הִפָּרֵד זֶה מִזֶּה מִתּוֹךְ מְרִיבָה
קְטַנָּה פ״ע
размо́лвка נ׳, מְרִיבָה, קְטָטָה, מַחֲלֹקֶת,
מָדוֹן ז׳, תִּגְרָא נ׳]
размолоти́ть דּוּשׁ יָפֶה יָפֶה פ״י
размоло́ть טָחֹן יָפֶה יָפֶה פ״י ся—|| הִטָּחֵן
יָפֶה || הִתְרַחֵב מֵרוֹב טְחִינָה || דַּבֵּר דְּבָרִים
בְּטֵלִים
размо́лъ נ׳ אֵיכוּת הַטְּחִינָה. *Мука мелкаго* —ла קֶמַח סֹלֶת,
размо́рщивать, —щить פ״י הַחֲלֵק הַקְּמָטִים
размота́ть *см.* разма́тывать
размо́тка נ׳ הִתְפַּתְּחוּת הַכְּרִיכָה
размоча́ливать, —ча́лить פַּצְפֵּץ יָפֶה יָפֶה,
פַּצְפֵּן הֵיטֵב, הַבְלֵק— ся—|| בָּלֹק— פ״י
размочи́ть *см.* разма́чивать
размо́чка נ׳ הַתְבָּכוּת, רִכּוּךְ ז׳,
разму́чить עַנֵּה זְמַן מְרֻבֶּה פ״י
размыва́ть, —мы́ть|| רְחֹץ הֵיטֵב, כַּבֵּס יָפֶה יָפֶה
—мы́ть *рану* הָרֵס עַל יְדֵי שְׁטִיפָה פ״י.
Водою —мыло רְחֹץ הֵיטֵב אֶת הַפֶּצַע.
плотину הַמַּיִם הֵמֵסוּ (סָחֲפוּ) אֶת הַסֶּכֶר
размыка́ть, разомкну́ть פ״י פְּתֹחַ, פַּתֵּחַ
разма́ыкать הַכֵּה לִדְמָמִים ; רְמֹס תַּחַת רַגְלָיו
(מִסּוּסִים) || מְרֹט, קְרֹעַ לִגְזָרִים פ״י. —*горе*
פַּכֵּחַ אֶת צַעֲרוֹ, גָּרֵשׁ אֶת יְגוֹנוֹ
ра́змыслъ ז׳ אִינְגֶ׳ינֶר
размыта́ривать, —рить פ״י אַבֵּד, גַּמֵּר, בַּזְבֵּז
ся—|| אֻבַּד, הִתְאַבֵּד, בֻּזְבַּז, הִתְבַּזְבֵּז
размы́ть *см.* размыва́ть
размышле́нiе נ׳ הֲגִיָּה, הִסְתַּכְּלוּת
размышля́ть. —мы́слить הָגֹה, חָשֹׁב,
הִסְתַּכֵּל פ״ע]
разме́на ז״ר חִלּוּף ז׳, חֲלִיפִין
разме́нивать, —меня́ть פ״י הָמֵר, הַחֲלֵף
עֲשֵׂה תְמוּרָה– חִלּוּף– חֲלִיפִין || הוּמַר ся—||
—ня́ться *пльнными* עֲשׂוֹת חֲלִיפִין. הַחֲלֵף
עִם שְׁבוּיִים
разме́нный ת׳ בַּר־הִלּוּף, בַּר־תְּמוּרָה
разме́нъ *см.* разме́на
размѣре́нiе נ׳ מְדִידָה
размѣ́ривать, —мѣ́рить и —мѣря́ть
הִמָּדֵד, ся—|| מְדֹד, מַדֵּד, חַלֵּק, סַדֵּר פ״י
הִתְחַלֵּק, הִתְחַלֵּק, סֻדַּר
размѣ́ръ ז׳ מִדָּה נ׳, מִשְׁקָל, קְנֵה־הַמִּדָּה, שִׁעוּר.
Картина большого —ра תְּמוּנָה גְדוֹלָה.
Въ широкихъ —рахъ בְּמִדָּה מְרֻבָּה.

Ямбическій- מִשְׁקָל שֶׁל יַמְבּוּס
размѣсить *см.* размѣшивать
размѣска נְעִירָה, נִעְנוּעַ ז׳, בִּילָה, לִישָׁה נ׳
размѣстить *см.* размѣщать
размѣтка הַעֲמָדַת־צִיּוּנִים,– סִימָנִים נ׳
размѣчать, –мѣтить הַעֲמֵד צִיּוּנִים, צַיֵּן, הַסְתַּמֵּן ‖ –ся סַמֵּן פ״י
размѣшивать, –шать נַעֵר, נַעְנֵעַ, הַפֵּךְ פ״י ‖ –ся הִנָּעֵר
размѣшивать, –сить בָּלֹל, לוּשׁ יָפֶה יָפֶה פ״י
размѣщать, –стить הַעֲמֵד חֲפָצִים עַל מְקוֹמָם, מְצֹא אֶת מְקוֹמוֹ, הוּשַׂם עַל מְקוֹמוֹ ‖ –ся סַדֵּר–פ״י
размѣщеніе סִדּוּר ז׳, הַעֲמָדַת־הַחֲפָצִים עַל קְבִיעַת־הַחַיָּלִים בְּדִירוֹת. *–солдатъ* מְקוֹמָם נ׳, דִּיּוּר־הַחַיָּלִים
размягчать, –чить רַכֵּךְ, עֲשֵׂה רַךְ פ״י ‖ –ся רְכֹךְ, הִתְרַכֵּךְ, הֵעָשֵׂה רַךְ
размягченіе רִכּוּךְ ז׳, הִתְרַכְּכוּת נ׳
размякать, –мякнуть הִתְרַכֵּךְ פ״ע
размяклый שֶׁנִּתְרַכֵּךְ, שֶׁנַּעֲשָׂה רַךְ ת׳
размять *см.* разминать
разнашивать, –носить הַפְתֵּחַ וּנְעָלִים הַפְתֵּחַ ‖ הָרְחֵב ‖ –ся בִּדְרִיכָה) ‖ הַרְחֵב פ״י
разнемогаться, –мочься– הִתְחַלֵּה, חָלֹה
разнесеніе נְשִׂיאָה, הוֹבָאָה נ׳ קָשֶׁה פ״ע
разнизывать, –зать חָרֹז (כְּרַגְלִיּוֹת); יָפֶה הַחֲרֵז בְּמַרְגָּלִיּוֹת ‖ –ся בִּפְנִינִים, קַשֵּׁט –פ״י
разнимать, –нять הַפְרֵד, הַבְדֵּל ‖ נַתֵּחַ פ״י. *–драку* הַפְרֵד בֵּין נִלְחָמִים (מִלְחֶמֶת־אֶגְרוֹף). *–трупъ* נַתֵּחַ מֵת
разнить. *–въ пѣніи* נַמֵּר שֶׁלֹּא בְהַתְאָמָה הִשְׁתַּנֵּה, הָיֹה שׁוֹנֶה זֶה מִזֶּה ‖ –ся הַטְּעָמִים
разница חִלּוּק ז׳. *Сукно сукну–* לֹא כָּל הָאֲרִיגִים שָׁוִים. *Накупить разной–ны* קְנֵה דְּבָרִים שׁוֹנִים. *Продавать по –нѣ* מְכֹר לַאֲחָדִים
разничный. –ная *продажа* מְכִירָה לַאֲחָדִים
разно בִּדְרָכִים שׁוֹנִים ת״פ
разновидность שִׁנּוּי־מַרְאֶה; שִׁנּוּי־הָאֵיכוּת ז׳
разновидный שׁוֹנֶה, מְשֻׁנֶּה ת׳
разновластіе רִבּוּי־הַמּוֹשְׁלִים ז׳
разноглазый בַּעַל־עֵינַיִם שׁוֹנוֹת ת׳
разногласить סְתֹר זֶה אֶת זֶה; הִתְחַלֵּק בְּדֵעוֹת פ״ע
разногласица и разногласіе שִׁנּוּי־הַדֵּעוֹת, פֵּרוּד – ז׳; חִלּוּקֵי־דֵעוֹת, חִלּוּפֵי– ז״ר
разногласный אִי־מַתְאִים. – הַרְמוֹנִי ‖ אִי־שָׁוֶה בְּדֵעוֹת ת׳
разноголосица *см.* разногласица
разнозначащій מַשְׁמָעוּתוֹ שׁוֹנָה ת׳
разноименный שׁוֹנֶה בִּשְׁמוֹ ת׳

разнокалиберный בַּעַל עֵיִר שׁוֹנֶה ת׳
разномысленникъ, –нный בַּעַל־דֵּעָה אַחֶרֶת, – דֵּעוֹת אֲחֵרוֹת ת׳
разномысліе חִלּוּקֵי־דֵעוֹת ז״ר
разнообразить נָתֹן פָּנִים שׁוֹנִים פ״ע
разнообразіе, –зность שִׁנּוּי־פָּנִים ז׳
разнообразный שׁוֹנֶה ת׳
разноплеменность שִׁנּוּי־הַשְּׁבָטִים ז׳
разноплеменный בַּעַל שְׁבָטִים שׁוֹנִים ת׳
разнополый שֶׁל מִינִים שׁוֹנִים ‖ (בגד) בַּעַל־כְּנָפוֹת שׁוֹנוֹת ת׳
разнородность שִׁנּוּי־הַמִּין ז׳
разнородный שׁוֹנֶה, בַּעַל מִינִים שׁוֹנִים ת׳
разнородство *см.* разнородность
разнорѣчивость סְתִירָה, הִתְנַגְּדוּת נ׳
разнорѣчивый סוֹתֵר, מִתְנַגֵּד ת׳
разнорѣчить סָתֹר פ״י, הִתְנַגֵּד פ״ע
разнорѣчіе סְתִירָה, הִתְנַגְּדוּת נ׳
разносить, –нести и –несть נָשֹׂא לְכָאן וּלְכָאן ‖ הָפֵץ, פַּרְסֵם ‖ פַּזֵּר, זָרֹה פ״י ‖ הִנָּשֵׂא לְכָאן ‖ –ся צָבֹה, הִתְנַפֵּחַ פ״ע וּלְכָאן ‖ הִפּוֹץ, הִתְפַּרְסֵם ‖ הִזָּרֵה. *–письма* נָשֹׂא מִכְתָּבִים. *–извѣстія* פַּרְסֵם יְדִיעוֹת. *–слухи* הָפֵץ שְׁמוּעוֹת. *Вѣтеръ –нёсъ (или вѣтромъ –несло) тучи* הָרוּחַ פִּזְּרָה אֶת־הֶעָנָנִים. *У него –несло щеку* לֶחְיוֹ צָבָה. –нёсся *слухъ* נִתְפַּשְּׁטָה שְׁמוּעָה
разносить *см.* разнашивать
разноска הוֹבָאָה נ׳
разносный בַּר־הוֹבָאָה ת׳
разносторонній בַּעַל צְלָעוֹת שׁוֹנוֹת ת׳
разносторонность שִׁנּוּי־הַצְּלָעוֹת ת׳
разность שִׁנּוּי ז׳, הִשְׁתַּנּוּת נ׳ ‖ מוֹתָר, שְׁאָר ז׳, שְׁאֵרִית נ׳, עוֹדֵף ז׳. *Онъ говорилъ о разныхъ –тяхъ* הוּא דִּבֵּר אוֹדוֹת דְּבָרִים שׁוֹנִים
разносъ *см.* разноска
разнота *см.* разность
разноцвѣтность גִּמּוּר, גִּוּוּן, שִׁנּוּי־הַמַּרְאוֹת ז׳
разноцвѣтный מְגֻמָּר, מְגֻוָּן ת׳
разноцентренный בַּעַל־מֶרְכָּזִים שׁוֹנִים ת׳
разночинецъ אַחַד־הָעָם (חפשי ממס ועד האצילים לא בא) ז׳
разночинный עִירוֹנִי ת׳
разночинство מַצַּב הָעִירוֹנִים ז׳
разношёрстный בַּעַל צְבָעִים שׁוֹנִים ת׳
разнощикъ и נוֹשֵׂא. *–писемъ* נוֹשֵׂא מִכְתָּבִים. *–газетъ* נוֹשֵׂא עִתּוֹנִים
разноязычный בַּעַל־לְשׁוֹנוֹת שׁוֹנוֹת ת׳

ра́знствовать הָיה נִבְדָּל זֶה מִזֶּה, נֶחְלַק – פ״ע
разну́здывать, —нузда́ть פַּתֵּחַ (בַּעֲלֵי
—ся ‖ חַיִּים), הָסֵר רֶסֶן (מֵעַל פִּי סוּס) פ״י
הִתְהַלֵּךְ רִסְנוֹ כַּפִּיו ‖ הוּסַר רֶסֶן
ра́зный שׁוֹנֶה, אִי־שָׁוֶה ת׳
разнь *см.* ра́зница
разнѣ́живать, —жить עַדֵּן, פַּנֵּק פ״י
—ся ‖ הִתְעַדֵּן, הִתְפַּנֵּק
разню́хивать, —хать הוֹצֵא כֹּל (הטבק)
הָרֵיחַ הַרְבֵּה ‖ הוּצָא —ся ‖ בְּרִיחָה פ״י ‖ הוּדַע פ״ע
כָּל־]
разня́ть *см.* разнима́ть
разобижа́ть, —обидѣ́ть הַכְלֵם אֶת־פ׳, הַלְבֵּן
—ся ‖ פְּנֵי חֲבֵרוֹ, פָּגַע בִּכְבוֹד־חֲבֵרוֹ פ״י
חָשֹׁב עַצְמוֹ נִכְלָם, חָשֹׁב לְעַצְמוֹ כִּפְגִיעָה בִּכְבוֹדוֹ
разоблача́ть, —облачи́ть פָּשֵׁט בִּגְדֵי־הַכָּבוֹד
—ся ‖ פָּשֹׁט בִּגְדֵי כְבוֹדוֹ מֵעַל פ׳
разобра́ть *см.* разбира́ть
разобща́ть, —общи́ть הַבְדֵּל, הַפְרֵד פ״י
—ся ‖ הִבָּדֵל, הִפָּרֵד
разобще́ніе הַבְדֵּל, פֵּרוּד ז׳, הַבְדָּלָה, הַפְרָדָה
הִתְבַּדְּלוּת נ׳
разобщи́тельный מַפְרִיד, מַבְדִּיל חוֹצֵץ ת׳
разовра́ться *см.* развира́ться
разовы́й. —вы́я *деньги* (של שְׂכַר־מִשְׂחָק
משחקי־הבמה)
разогна́ть *см.* разга́нивать
разогну́ть *см.* разгиба́ть
разогорча́ть, —огорчи́ть צַעֵר אֶת פ׳ פ״ע
—ся ‖ הִצְטַעֵר ‖ גָּרֹם צַעַר לְפ׳ פ״י
разогрѣва́ть, —грѣть הָחֵם, חַמֵּם פ״י
—ся ‖ הוּחַם, הִתְחַמֵּם
разодра́ть *см.* раздира́ть
разодѣва́ть, —одѣ́ть ‖ הָסֵר בְּגָדִים מֵעַל פ׳
—ся ‖ פַּשֵּׁט אֶת לָבֵשׁ אֶת פ׳ בְּבִגְדֵי יוֹם טוֹב פ״י
בְּגָדָיו ‖ לָבֹשׁ בִּגְדֵי יוֹם טוֹב, הִתְקַשֵּׁט
разойти́сь *см.* расходи́ться
разомкну́ть *см.* размыка́ть
ра́зомъ *см.* разъ
разопрѣва́ть, —прѣть ‖ הָזִיעַ הַרְבֵּה
הִצְטַמֵּק יָפֶה ‖ צָבֹה, הִתְנַפֵּחַ פ״ע
разопрѣ́лый שֶׁנִּתְמַלֵּא זֵיעָה ‖ שֶׁנִּתְנַפֵּחַ ת׳
разора́ть חָרוֹשׁ יָפֶה יָפֶה פ״י ‖ —ся ‖ הֶחָרֵשׁ
разорва́ть *см.* разрыва́ть צָעֹק בְּלִי הֶרֶף]
разоре́ніе חֻרְבָּן ז׳, הֲרִיסָה נ׳
разорожа́ться צָהֹל מִבְּלִי הֶרֶף, צַנֵּף – פ״ע
разори́тель מַחֲרִיב, מְהָרֵס, מַשְׁחִית ז׳
разори́тельный שֶׁקַּלְקָלָתוֹ מְרֻבָּה, שֶׁהֶפְסֵדוֹ
מְרֻבֶּה ת׳
разоруже́ніе הֲסָרַת כְּלֵי־הַזַּיִן (מאניה) נ׳
разору́живать, —ру́жить הָסֵר כְּלֵי

הִתְפָּרֵק כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ —ся ‖ הַמִּלְחָמָה פ״י
разо́ръ. *Въ —разорить* הַחֲרֵב, הָרֵס כָּלָה,
לְגַמְרֵי, עָשֹׂה תֵּל־עוֹלָם
разоря́ть, —ри́ть הַחֲרֵב, הָרֵס, הַשְׁחֵת, שׂוּם
חָרֵב, —ся ‖ שְׁמָמָה ‖ הָרֹס עַד הַיְסוֹד פ״י
הֵהָרֵס, הוּשַּׂם שְׁמָמָה, הָחֳרַב
разосла́ть *см.* рассыла́ть
разоспа́ться יָשֹׁן שֵׁנָה חֲזָקָה וַאֲרֻכָּה פ״ע
разостла́ть *см.* разстила́ть
разохо́чивать, —хо́тить עוֹרֵר תַּאֲוָתוֹ שֶׁל
—ся ‖ פ׳, חַבֵּב דָּבָר עַל־פ׳ פ״י הִתְחִיל
—хо́тить. כְּתַאֲוָה לְדָבָר, – מִשְׁתּוֹקֵק –
кого къ ученію עוֹרֵר בְּפ׳ אֶת הַחֵשֶׁק
לִלְמֹד. *Я* —тилъ *его къ музыкѣ*
אֲנִי הוּא שֶׁעוֹרַרְתִּי בוֹ הַחֵפֶץ לְחָכְמַת הַמּוּסִיקָא
разочарова́ніе מַפַּח־נֶפֶשׁ ז׳, תּוֹחֶלֶת נִכְזָבָה,
תִּקְוָה – נ׳
разочаро́вывать, —ва́ть הַכְזֵב תִּקְוָתוֹ שֶׁל
—ся ‖ פ׳, הָבֵא לִידֵי מַפַּח־נֶפֶשׁ פ״י רָאֹה
תִּקְוָתוֹ נִכְזָבָה, יָצֹא בְּפַחֵי־נֶפֶשׁ
разрабо́таніе עִבּוּד ז׳
разрабо́тка *см.* разрабо́таніе
разрабо́тывать, —тать עַבֵּד פ״י ‖ —ся
עֻבַּד, הִתְעַבֵּד
разравне́ніе יִשּׁוּר, שִׁוּוּי ז׳, הַחֲלָקָה נ׳
разра́внивать, —ровня́ть יַשֵּׁר, שַׁוֵּה,
—ся ‖ הַחֲלֵק פ״י הִתְיַשֵּׁר, הִשְׁתַּוֵּה
разража́ть, —зи́ть הַכֵּה לִרְסִיסִים, נַפֵּץ,
—ся ‖ פּוֹצֵץ; אַבֵּד פ״י הִשְׁתַּפֵּךְ, הִתְפּוֹצֵץ
Туча —зи́лась הֶעָנָן נִשְׁתַּפֵּךְ. —зи́лась
гроза נִתְפָּרְצָה זְוָעָה. — зи́лся *смѣхомъ*
מָלֵא שְׂחוֹק פִּיו. —зи́ться *гнѣвомъ*
הִשְׁתַּפֵּךְ בְּחֵמָה
разра́знивать *см.* разро́знивать
разра́нивать, —роня́ть ‖ אַבֵּד הַרְבֵּה
אָבֹד, הָאָבֵד, —ся ‖ אַבֵּד מְעַט מְעַט פ״י
הָלֹךְ לְאִבּוּד
разраста́ться, —рости́сь הִשְׂתַּגְשֵׂג,
הִשְׂתָּרֵג, הִתְרַחֵב, הִתְפַּשֵּׁט פ״ע
разревѣ́ться בָּכֹה ‖ נָאֹק מִבְּלִי הֶרֶף, שָׁאֹג –
הַרְבֵּה פ״ע
разрисо́вывать, —сова́ть צַיֵּר, תָּאֵר עָשֹׂה
צִיּוּרִים פ״י
разровня́ть *см.* разра́внивать
разрожа́ться, —роди́ться ‖ יָלֹד פ״י
יָלֹד יָפֶה ‖ פְּרֵה וּרְבֵה, הִתְרַבֵּה פ״ע
разро́знивать, —зни́ть הַפְרֵד בֵּין הַדְּבֵקִים פ״י
—ся ‖ הַפְרֵד זֶה מִזֶּה, הִבָּדֵל, הִתְפָּרֵד
разроня́ть *см.* разра́нивать
разрости́сь *см.* разроста́ться

разрубáть, —би́ть בָּקַע לִשְׁנַיִם פ״י —ся הִבָּקַע לִשְׁנַיִם, הִתְבַּקַּע

разру́бка בְּקִיעָה נ׳

разру́бъ בֶּקַע ז׳

разругáть גָּעֹר בִּנְזִיפָה, חָרַף וְגִדֵּף פ״ע —ся הִנָּצֵה זֶה עִם זֶה, הִכָּנֵם לָ׳ יב

разрумя́нивать, —нить פּרְכֵּם, סָרַק פ״י —ся הִסְתַּרֵק, פִּרְכֵּם עַצְמוֹ

разрушáть, —ру́шить סָתַר הֶחֱרִב, הָרַס, הִשְׁחִית, הֶחֱרִב, הָרַס, —עַד —ся אָבַד הֻפַּר פ״י הַיְסוֹד, הִשְׁחִית, הָשְׁחַת. —руши́ть намѣ́реніе הֵפֵר עֲצָתוֹ שֶׁל פ׳

разрушéніе חֻרְבָּן ז׳, סְתִירָה, הֲרִיסָה, הַשְׁחָתָה נ׳

разруши́мость חֲרֵבוֹת, אֶפְשָׁרוּת־הַחֻרְבָּן נ׳

разруши́мый נוֹחַ לֵיחָרֵב, חָרְבָּנִי ת׳

разруши́тель מַחֲרִיב, מְהָרֵס, מְאַבֵּד, מַשְׁחִית ז׳

разруши́тельный שֶׁל חֻרְבָּן, — הֲרִיסָה, — הַשְׁחָתָה ת׳

разру́шить *см.* разрушáть

разрывáть, —ры́ть חָפַר יָפֶה יָפֶה פ״י

разрывáть, —зорвáть קָרַע לִגְזָרִים, שָׁבַר, —ся הִקָּרַע לִגְזָרִים, הִתְפּוֹצֵץ, טָרַף, שָׁסַע פ״י. —рвáть *дру́жбу* הֵפֵר בְּרִית הִתְפַּקַּע. אַחִים. *Пушку* —вáло הַתּוֹתָח נִתְפּוֹצֵץ. *У меня сéрдце* —вáется לִבִּי יִתַּר מִמְּקוֹמוֹ, לִבִּי יִשָּׁבֵר בְּקִרְבִּי

разрывнóй *и* разры́вный עוֹשֶׂה מֶפֶץ, —ная *бóчка* חָבִית שֶׁל בֶּגֶד גּוֹרֵם— ת׳

разры́вчатый נוֹחַ לְהִמָּתַח, נִמְתָּח, סְפוֹגִי || מְצִיר, מֻרְקָם ת׳

разры́вчивый נוֹחַ לְהִתְפּוֹצֵץ,־לְהִתְפַּקֵּעַ ת׳

разры́въ פֵּרוּד, מַחֲלֹקֶת נ׳ || הֶפְסֵק ז׳, הַפְסָקָה, הִתְפָּרְדוּת נ׳

разры́ть *см.* разрывáть

разрыхлéніе תְּחִיחָה נ׳

разрыхля́ть, —ры́хлить תִּחְתַּח יָפֶה יָפֶה, תָּחַח, הֶעֱשָׂה תְּחוּחַ, הִתְרַכֵּךְ —ся רִכֵּךְ פ״י

разрѣжáть, —ди́ть הִמְעִט פ״י —ся הִתְמַעֵט]

разрѣжéніе הַמְעָטָה נ׳

разрѣ́живать *см.* разрѣжáть

разрѣзви́ться הַתְחֵל מִתְהוֹלֵל,־מִשְׁתּוֹבֵב פ״ע

разрѣ́зка קְרִיעָה נ׳

разрѣзнóй שָׁסוּעַ, גָּזוּר, קָרוּעַ ת׳. *-бархатъ* קְטִיפָה גְזוּרָה

разрѣ́зъ קֶרַע, חָתָךְ || קִדּוּד, הַתּוּךְ ז׳ *Въ—* בְּהִתְנַגְּדוּת

разрѣ́зывать, —зать קָרַע, גָּזַר || פָּתַח —ся שָׁסַע פ״י. —зать *жáренаго каплуна* —зать קָרַע (שָׁסַע) תַּרְנְגֹל מְסֹרָס צָלוּי. *ды́ню* פָּתַח אֲבַטִּיחַ

разрѣшáть, —ши́ть פָּתַר || הִרְשָׁה, נָתַן רִשָּׁיוֹן,־רְשׁוּת || נִבָּה || פָּטַר, הִתִּיר, הִכְשִׁיר פ״י —ся הִפָּתֵר || הֻתַּן רְשׁוּת || הָיָה מֻתָּר — —ши́ть *сомнѣ́ніе* סִלֵּק מִן הַסָּפֵק. —ши́ть *на мя́со* הִתִּיר לֶאֱכֹל בָּשָׂר (בְּתַעֲנִית). —ши́ть *отъ эпитимі́и* פָּטַר מֵעֹנֶשׁ. —*задáчу* פָּתַר שְׁאֵלָה. *Она* —ши́лась *отъ бремéни* הִיא יָלְדָה

разрѣшéніе רִשָּׁיוֹן ז׳, פִּתְרוֹן, פֵּשֶׁר || רְשׁוּת נ׳ || הֶתֵּר, הֶכְשֵׁר ז׳ —*отъ бремéни* לֵידָה. *Онъ получи́лъ—отпрáвиться въ óтпускъ* הוּא קִבֵּל חֻפְשָׁה. *-отъ грѣхóвъ* מְחִילַת־עֲוֹנוֹת, סְלִיחַת־

разрѣши́мость אֶפְשָׁרוּת־הַפִּתְרוֹן || כְּהָא דְהֶיתֵּרָא ז׳

разрѣши́мый נוֹחַ לְהִפָּתֵר || מֻתָּר ת׳

разрѣши́тельный שֶׁל הַתָּרָה, כָּתֵר, מַתִּיר, מַכְשִׁיר, פּוֹטֵר ת׳

разрю́миться מָרַר בִּבְכִי, הִתְחִיל מוֹרִיד דְּמָעוֹת פ״ע

разря́дка סְפַּטְיוֹן, פִּזּוּר־הָאוֹתִיּוֹת (בִּדְפוּס) ז׳

разря́дникъ מוֹצִיא הַבְּדוּרִים ז׳

разря́дный *спи́сокъ* רְשִׁימַת הַמַּעֲלוֹת. —ныя *кни́ги* סִפְרֵי הַנּוֹלָדִים שֶׁל הָאֲצִילִים

разря́дъ מַעֲלָה || מַחְלָקָה, מִפְלָגָה || הֲרָקַת רוּבֶה || לִשְׁכַּת־הַסּוֹפְרִים נ׳

разряжáть, —ряди́ть קִשֵּׁט יָפֶה יָפֶה || הֵרִיק רוּבֶה, פִּזֵּר הָאוֹתִיּוֹת (בִּדְפוּס) פ״י —ся הִתְקַשֵּׁט || הוּרַק

разряжéніе קִשּׁוּט ז׳ || הֲרָקַת רוּבֶה נ׳

разсáда נֶטַע, שָׁתִיל ז׳

разсáдка נְטִיעָה, שְׁתִילָה, הַבְרָכָה נ׳

разсáдникъ מִשְׁתָּלָה (בֵּית־סֵפֶר לִנְטִיעָה) נ׳

разсáдный *и* разсаднóй שֶׁל נְטִיעָה, עָשׂוּי לִנְטִיעָה ת׳

разсáживать, —ди́ть שָׁתַל, נָטַע || הוֹשִׁיב פ״י —ся || הִשְׁתַּל, הִנָּטַע || הוּשַׁב

разсáривать, —сори́ть שָׁפַךְ לְכָאן וּלְכָאן, זֵרָה, פִּזֵּר || בִּזְבֵּז, אִבֵּד פ״י

разсвéрливать, —ли́ть בֵּרֵג יָפֶה יָפֶה, בֵּרַם, הִרְחִיב נֶקֶב פ״י

разсвирѣ́пѣлый זוֹעֵם, זוֹעֵף, סוֹעֵר ת׳

разсвирѣпѣ́ніе בִּיאָה לִכְלַל־כַּעַס נ׳

разсвирѣпѣ́ть הִתְעַבֵּר, הִמָּלֵא חֵמָה, בּוֹא לִכְלַל־כַּעַס, הִתְקַצֵּף פ״ע

разсвѣтáть, אוֹר, הָאוֹר, עָלָה הַשַּׁחַר פ״ע. —тáетъ בָּרְקַאי, עוֹלֶה הַשַּׁחַר. —свѣтлó הַבֹּקֶר אוֹר, עָלָה הַשַּׁחַר

разсвѣ́тъ שַׁחַר, עַמּוּד הַשַּׁחַר ז׳, דִּמְדּוּמֵי חַמָּה ז״ר

разселéніе יִשּׁוּב ז׳

разселять, —лить הוֹשֵׁב בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים ‖ —ся הִתְיַשֵּׁב, הִשְׁתַּקֵּעַ ‖ שָׁתֹל, נָטֹעַ פ"י

разсердить *см.* разсерживать

разсеребрить צַפֵּה בְּכֶסֶף פ"י

разсерживать, —дить הַרְגֵּז, הַקְצֵף, הַכְעֵס, הַקְנֵט פ"י ‖ —ся כְּעֹס, רְגֹז, קְצֹף, בּוֹא לִכְלַל־כַּעַס

разсиживаться, —дѣться יָשֹׁב זְמַן מְרֻבֶּה, שָׁהֹה —, הַתְחֵל דּוֹגֵר בֵּיצִים פ"ע

разсказъ ז' מַעֲשֶׂה, סִפּוּר, שִׂיחָה נ'. *Пустые* —зы שִׂיחוֹת־חוּלִין; דְּבָרִים בְּטֵלִים

разсказывать, —зать סַפֵּר פ"י ‖ —ся סֻפַּר

разскакаться דָּהֹר —, דָּלֹג —, קָפֹץ בְּלִי הֶרֶף, לְכָאן וּלְכָאן פ"ע

разскащикъ ז' מְסַפֵּר ז'

разскочиться הִתְפּוֹצֵץ, הִתְבַּקֵּעַ, הִתְפַּקֵּעַ פ"ע

разслабленіе נ' רִפְיוֹן ז', חוּלְשָׁה, חֲלִישָׁה נ'. — *членовъ* חֲלִישַׁת־הָאֵבָרִים

разслаблять, —слабить הַחֲלֵשׁ, עֲשֵׂה חַלָּשׁ פ"י ‖ —ся הֶחֱלֵשׁ, הִתְחַלֵּשׁ

разслабѣвать, —бѣть *и* —слабнуть הֶחֱלֵשׁ, הִתְחַלֵּשׁ פ"ע

разслабѣлый ת' שֶׁנִּתְחַלֵּשׁ, שֶׁנַּעֲשָׂה חַלָּשׁ

разславленіе פִּרְסוּם ז', הוֹדָעַת טִבְעוֹ שֶׁל דָּבָר בָּרַבִּים נ'

разславлять, —славить פַּרְסֵם, הוֹדֵעַ טִבְעוֹ שֶׁל דָּבָר בָּרַבִּים פ"י ‖ —ся הִתְפַּרְסֵם, הִוָּדֵעַ בָּרַבִּים

разслащивать, —сластить *см.* подслащивать

разслоивать, —слоить הַפְרֵד שְׁכָבוֹת שְׁכָבוֹת ‖ נָתֹן חֶמְאָה בֵּין שִׁכְבָה לְשִׁכְבָה (מִבָּצֵק) ‖ —ся הִפָּרֵד לִשְׁכָבוֹת, הִתְפָּרֵד

разслушивать, —шать שְׁמֹעַ הֵיטֵב, הָבֵן פ"י ‖ —ся הִשָּׁמַע, הִשְׁתַּמֵּעַ

разслышать שְׁמֹעַ הֵיטֵב, — בְּכַוָּנָה, — בְּשׂוּם־לֵב, הַקְשֵׁב, הַאֲזֵן פ"י

разсматривать, —смотрѣть רְאֹה פ"י, הִתְבּוֹנֵן, הִסְתַּכֵּל פ"ע ‖ הַכֵּר בֵּין, בְּחֹן־ פ"י ‖ —ся הֵרָאֵה. — *картину* הִסְתַּכֵּל בִּתְמוּנָה. — *дѣло* הִתְבּוֹנֵן בְּעִנְיָן. *Это такъ далеко, что я не могу хорошенько* —рѣть דָּבָר זֶה רָחוֹק מְאֹד עַד שֶׁלֹּא אוּכַל לִרְאוֹתוֹ

разсмотрительный *см.* осмотрительный

разсмотрѣніе בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה נ', בִּקּוּר ‖ עִיּוּן ז', הִתְבּוֹנְנוּת, הִסְתַּכְּלוּת נ'

разсмотрѣть *см.* разсматривать

разсмѣшить הָבֵא לִידֵי צְחוֹק, בַּדֵּחַ פ"י

разсмѣяться נָתֹן קוֹלוֹ בִּצְחוֹק, מַלֵּא פִּיו צְחוֹק, הִצְטַחֵק פ"ע

разснастка, —нащеніе נ' הֲסָרַת הַכְּלֵי הָאֳנִיָּה

разснащивать, —снастить הָסֵר חַבְלֵי הָאֳנִיָּה פ"י ‖ —ся הוּסַר חַבְלֵי הָאֳנִיָּה

разснуровывать, —ровать הַתֵּר קֶשֶׁר, פַּתֵּחַ פ"י ‖ —ся הֻתַּר, הִתְפַּתֵּחַ

разсовывать, —совать תָּקֹעַ בִּמְקוֹמוֹת שׁוֹנִים ‖ הַתֵּק זֶה מִזֶּה, הָזֵז ‖ חַלֵּק בֵּין־ פ"י ‖ —ся הִתָּקֵעַ ‖ הִתְנַתֵּק זֶה מִזֶּה ‖ הֵחָלֵק בֵּין־

разсовѣтывать *см.* отсовѣтывать

разсолодить *см.* солодить

разсолодѣлый *см.* солодѣлый

разсолодѣть *см.* солодѣть

разсолъ הַלְמָה נ', מֵי־מִשְׁרָה ז"ר

разсольный ת' שֶׁל מֵי־מֶלַח, הַלְמָאִי.

разсопѣться נָחֹר מִבְּלִי הֶרֶף פ"ע

разсоривать, —рить עֲשֵׂה פֵּרוּד בֵּין אֲנָשִׁים פ"י ‖ —ся בּוֹא בְּרִיב

разсорить *см.* разсаривать

разсортировывать, —ровать חַלֵּק דְּבָרִים לְמִינֵיהֶם ‖ —ся הֵחָלֵק לְמִינֵיהֶם, הִתְחַלֵּק

разсохнуться *см.* разсыхаться

разсошистый. —тое *дерево* אִילָן בַּעַל עֲנָפִים מְזֻלָּגִים ת'

разспесивиться הִתְגָּאָה, הִתְיַהֵר פ"ע

разсроченіе נ' אַרְכָּא לְתַשְׁלוּמִין

разсрочивать, —чить נָתֹן אַרְכָּא לְתַשְׁלוּמֵי־חוֹב פ"י

разставаніе פֵּרוּד ז', פְּרִידָה, הִתְפָּרְדוּת נ'

разставаться, —статься פָּרֹשׁ מִן־, הִפָּרֵד —, הִתְפָּרֵד —, הִפָּטֵר — פ"ע זֶה מִזֶּה. *Пора намъ* —ться הִגִּיעָה לָנוּ הַשָּׁעָה (לְהִפָּטֵר) לְהִפָּרֵד זֶה מִזֶּה. *Мы* —стались *друзьями* פָּרַשְׁנוּ זֶה מִזֶּה מִתּוֹךְ אַהֲבָה. —статься *съ родиною* הִפָּרֵד מֵעַל אֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ

разставка *и* разставленіе סִדּוּר ז', עֲרִיכָה, הַעֲמָדָה, הַצָּבָה נ'

разставливать *и* разставлять, —ставить הָקֵם ‖ הַצֵּב, הַעֲמֵד, עֲרֹךְ, סַדֵּר ‖ הַתֵּק זֶה מִזֶּה ‖ הַרְחֵב פ"י ‖ —ся הוּקַם וכו'. —ставить *столбы по дорогѣ* הָקֵם פְּצִימִים עַל הַדֶּרֶךְ. —ставить *часовыхъ* הַעֲמֵד שׁוֹמְרִים. —ставить *солдатъ по квартирамъ* שַׁכֵּן חַיָּלִים; בַּעַר הַחַיָּלִים בְּדִירוֹת. —ставить *ноги* הַרְחֵב רַגְלָיו. —ставить *платье* הַרְחֵב בֶּגֶד

разстанавливать, —новить הַצֵּג דָּבָר דָּבָר לְבַדּוֹ ‖ —ся הוּצַג דָּבָר דָּבָר לְבַדּוֹ

разстановка הַצָּגַת דָּבָר דָּבָר לְבַדּוֹ נ' ‖

פְּסוּק, הַפְסֵק ז׳, הַפְסָקָה, נְעִימָה נ׳. *Чи-тать съ* —кой קָרֹא בִּנְעִימָה. *Ѣхать съ* —кой נָסֹעַ בְּהַפְסָקוֹת

разстегай, разстегáйчикъ רַזְסְטֵיגַאי (מעיל עליון לנשי האכרים) ז׳ || פַּשְׁטִידָא קְטַנָּה נ׳

разстёгивать *и* разстегáть, —гнýть הַתֵּר כַּפְתּוֹרֵי־בֶגֶד, הַתֵּר הַלּוּלָאוֹת, פַּתֵּחַ – פ״י || —ся הִתֵּר כַּפְתּוֹרֵי־בִגְדוֹ. —*жилетъ* הַתֵּר אֶת הַמִּקְטֹרֶן. —*воротникъ* פַּתֵּחַ אֶת הַקֶּרֶס. —*крючекъ* אֶת הַצַּוָּארוֹן. —*поясъ* הַתֵּר אֶת הַחֲגוֹרָה, פַּתֵּחַ—

разстилáть, разостлáть פָּרֹשׂ, פָּרֹם, שָׁטֹחַ, הַפְרֵשׂ, הַשְׁטֵחַ, הִשְׁתָּרֵעַ —ся || הַשְׁכֵּב פ״י

разстилка פְּרִישָׂה, שְׁטִיחָה, הַשְׁכָּבָה נ׳

разстонáться הִתְחַל גְּאֹנָה, הֶאָנֵחַ וְמַן מְרֻבֶּה, הֶאָנֵק – פ״ע

разстоянie מֶרְחָק, מַהֲלָךְ || רֶוַח שֶׁבֵּינוֹ לְבֵינוֹ ז׳. *На* —нiи *ружейнаго выстрѣла* הַרְחֵק כְּדֵי־יְרִיַּת רוֹבֶה

разстояться עֲמֹד וְמַן מְרֻבֶּה (על מקום אחד) פ״ע

разстрáивать *см.* резстрóивать

разстрига חָלָל, כֹּמֶר (או נזיר) שֶׁנִּפְסַל לִכְהֻנָּה, – שֶׁנִּתְחַלֵּל מִכְּהֻנָּתוֹ ז׳

разстригáть, —стрúчь פָּסֹל כֹּמֶר (או נזיר), הַפְסֵל לִכְהֻנָּה (או —ся || חַלֵּל – פ״י לנזירות)؛ הִתְחַלֵּל –

разстрижéнie פִּסּוּל לִכְהֻנָּה ז׳, עֲשִׂיַּת־חוּלִין – נ׳

разстрóй דִּיסוֹנַנְס (קוֹל מְרֻפָּק) ז׳

разстрóивать, —стрóить הָפֵר, בַּטֵּל || נָתֹשׁ, הָרֹס, הַשְׁחֵת, בַּלְבֵּל, קַלְקֵל || נַסֵּס, הָבֵא הֶהָרֵס, הִשָּׁחֵת || —ся || בִּבְחִינָה רָעָה פ״י הוּפֵר, הִבָּטֵל, הִתְבַּטֵּל, הִתְבַּלְבֵּל. —стрóить *скрипку* קַלְקֵל כִּנּוֹר. *Эта непрiят-ность его очень* —стрóила אִי־נְעִימוּת זוֹ הֱבִיאַתְהוּ לִידֵי בְחִינָה רָעָה מְאֹד. —стрóить *здоровье* הָרֹס אֶת הַבְּרִיאוּת. הַזֵּק לַבְּרִיאוּת. —*миръ въ семьѣ* הָפֵר שְׁלוֹם־בַּיִת. —стрóить *планы* הָפֵר עֵצָה, בַּטֵּל מַחֲשָׁבָה

разстрóйка נִסּוּס, קִלְקוּל ז׳

разстрóйство אִי־סֵדֶר ז׳, מַהְפֵּכָה || מְבוּכָה נ׳|| נִסּוּס, קִלְקוּל ז׳

разстрѣливать, —лять הָמֵת בִּירִיָּה || נָקֹב הוּמַת בִּירִיָּה || —ся || בְּכַדּוּרֵי־יְרִיָּה פ״י הִנָּקֵב בְּכַדּוּרֵי־יְרִיָּה

разступáться, —питься הִפָּרֵד (פָּרֹשׁ) לִצְדָדִים, נָתֹן רֶוַח בֵּין־ || הִפָּתֵחַ פ״ע

разсудительно בְּיִשּׁוּב־הַדַּעַת, בִּמְתִינוּת תה״פ

разсудительность יִשּׁוּב־הַדַּעַת ז׳, מְתִינוּת נ׳

разсудительный בַּר־דַּעַת, מְיֻשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, מָתוּן, בַּעַל לֵב מֵבִין ת׳

разсýдиться עָלֹה עַל רוּחוֹ, – עַל מַחֲשַׁבְתּוֹ פ״ע

разсýдливый *см.* разсудительный

разсýдокъ תְּבוּנָה, בִּינָה נ׳

разсужáть, —дить שְׁפֹט בֵּין־, פַּשֵּׁר – || הִשָּׁפֵט, הִתְפַּשֵּׁר —ся || בָּרֹר דִּין פ״י. *Судъ* —дилъ *это дѣло* עִנְיָן זֶה נִגְמַר דִּינוֹ בְּבֵית־דִּין

разсуждáть, —дить חָרֹץ מִשְׁפָּט, דּוּן, חָשֹׁב בְּלִבּוֹ || גָּמֹר בְּדַעְתּוֹ פ״י. —*справедливо* חָשֹׁב בְּצֶדֶק. *Судъ* —дилъ *объ этомъ дѣлѣ* בֵּית־הַדִּין עִיֵּן בְּדִין זֶה. *Онъ* —дилъ *это сдѣлать* הוּא גָמַר בְּדַעְתּוֹ לְהוֹצִיא דָּבָר זֶה לְפוֹעַל

разсуждéнie מִשְׁפָּט, דִּין וּדְבָרִים, מַשָּׂא וּמַתָּן ז׳. *Во время* —нiй *объ этомъ дѣлѣ* בְּשָׁעָה שֶׁהָיוּ נוֹשְׂאִים וְנוֹתְנִים בְּנִדּוֹן זֶה. *Безъ дальнихъ* —нiй מִבְּלִי חֲשֹׁב הַרְבֵּה. *Въ* —нiи *сего* בְּשׂוּם לֵב אֶל־

разсýживать *см.* разсужáть

разсýнуть *см.* разсóвывать

разсýчивать, —чить הַתֵּר || עֲשֵׂה גְּלִילִים הֻתַּר, הִתְפַּתֵּחַ || הֻגַּל —ся || דַּקִּים מִבָּצֵק פ״י

разсýчка הַתָּרַת חֶבֶל נ׳

разсч.. *см.* расч..

разсылáнie מִשְׁלַחַ ז׳

разсылáть, разослáть שַׁלַּח (לְכָאן וּלְכָאן) פ״י || הִשָּׁלַח, הִשְׁתַּלֵּחַ (לְכָאן וּלְכָאן) —ся ||

разсылка *см.* разсылáнie

раасылочный שֶׁל מִשְׁלוֹחַ ת׳

разсыльный שָׁלוּחַ, מִשְׁלָח ז׳

разсыльщикъ שׁוֹלֵחַ, מְשַׁלֵּחַ ז׳

разсыпáнie שְׁפִיכָה, זְרִיָּה נ׳

разсыпáть, —сыпать פַּזֵּר, הָפֵץ, שָׁטֹחַ, הַפְזֵר, הָפוֹץ. —ся || שָׁפֹךְ, זָרֹה, זָרֵה פ״י הִשָּׁטֵחַ, הִשָּׁפֵךְ, הִזָּרֵה; הִתְפּוֹרֵר, הִתְפָּרֵד. —пáться *мелкимъ бѣсомъ предъ кѣмъ* עֲמֹד לִפְנֵי פ׳ בְּהַכְנָעָה גְדוֹלָה; בְּעַבְדָּא קַמָּא מָרֵיהּ

разсыпнóй מִתְפּוֹרֵר, מִשְׁתַּפֵּךְ ת׳. *Въ* —ную בִּיחִידוּת, בָּזֶה אַחַר זֶה

разсыпчивость כֹּחַ הַהִתְפּוֹרְרוּת ז׳, פְּרִיכוּת נ׳

разсыпчивый נוֹחַ לְהִתְפּוֹרֵר, – לְהִתְפַּתְפֵּת ת׳

разсыхáться, —сóхнуться יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, הֶחָבִית הִתְבַּקֵּעַ פ״ע. *Бочка* —сóхлась הִתְבַּקֵּעַ. *Колеса* —сóхлись הַגַּלְגַּלִּים נִתְיַבְּשָׁה, הִתְבַּקְּעוּ מֵרֹב יֹבֶשׁ

разсѣвáлень מְכוֹנַת־זְרִיעָה נ׳

разсѣвáнie זְרִיעָה נ׳

разсѣва́тель ז׳ — מפיץ שמועות, מפרסם
разсѣва́ть, —сѣять , פזר, הפץ, שטח, זרע
הפזר, התפזר, הזרע , —ся ‖ זרה, זרה ת׳
הפץ שמועות —слухи .הזרה , השטח.
—толпу פזר (גרש) את ההמון
разсѣвъ ז׳, זריעה, הפצה, שטיחה, זריה נ׳ פזור
разсѣда́ться, —сѣсться התבקע, התפקע פ״ע
разсѣдина см. разсѣлина
разсѣдливать, —лать הסר האכף מעל הסוס פ״י
разсѣка́ть, —сѣчь גזר, פלח, בקע, בתק פ״י
‖—ся הגזר, פלח, התפלח, התבקע
разсѣлина בקיע, קרע, בדק ‖ נקיק־סלע ז׳, נקרת — נ׳
разсѣлый שנבקע, שנקרע, שנסדק ת׳
разсѣсться ישב על מקום אחד זמן מרבה ת׳
‖ см. разсѣда́ться
разсѣче́нie נתוח ז׳, בקיעה נ׳
разсѣчь см. разсѣка́ть
разсѣянie פזור ז׳, הפצה ‖ התפזרות נ׳
разсѣянность הסח־הדעת, פזור־הנפש ז׳ ‖ התפזרות נ׳
разсѣянный מפזר, מפרד ‖ בעל פזור־נפש ת׳
разтя́нутый מרחב, מארך ת׳
разубира́ть, —убра́ть פאר, יפה, שפר,
התנאה, התקשט —ся ‖ קשט פ״י
разува́нie חליצת־נעלים פ״י
разува́ть, —зу́ть חלץ נעלים פ״י ‖—ся
חלץ את נעליו] הוכחת־ההפך נ׳ разувѣре́нie
разувѣря́ть, —ри́ть שלל מאיש אמונתו,
אבד אמונתו —ся ‖ הוכח לו ההפך פ״י
ב.., הוכח מההפך
разузнава́ть, —узна́ть שאל, דרש, חקר,
בקש לדעת, להודע פ״י
разукраша́ть יפה פ״י ‖—ся התיפה, פאר,
разу́мливый см. разу́мный [התקשט
разу́мникъ פקח, בר־שכל, חכם, מבין, משכיל ז׳
разу́мно בחכמה, בתבונה, בהשכל ודעת ת״פ
разу́мный שכלי ת׳ ‖ חכם, בר־הבנה ז׳
ра́зумъ שכל ז׳, תבונה, בינה נ׳
разумѣнie הבנה, תפיסה, השגה נ׳
разумѣть הבן, תפס, השג פ״י ‖—ся הובן,
התפס, הושג. Само собою —мѣется
מעצמו מובן, ממילא, דבר המסתבר מאליו ,
כמובן , Разумѣется .דבר הלמד מענינו
разу́ть см. разува́ть [מסתברא, פשיטא
разутю́живать, —жить , החלק יפה יפה
החלק יפה יפה, התגהץ —ся ‖ גהץ פ״י
разу́чивать. —учи́ть שנן, חזר על למודיו,
חזור והשנה ‖ שכח —ся ‖ יפה יפה פ״י

разх.. см. расх.. [משנתו , — תלמודו
разц.. см. расц..
разч.. см. расч..
разш.. см. расш..
разщ.. см. расщ..
разъ פעם, בת נ׳ ‖ (אחת) ,אחד ז׳ — , два,
три .אחד, שנים, שלשה. На этотъ —
בפעם הזאת. —навсегда אחת. Какъ —
.כבת אחת. Ра́зомъ כהוגן, כראוי
разъ פעם אחת, זימנא הדא, ויהי היום ת״פ
разъединéнie הפרדה נ׳
разъединя́ть, —ни́ть הפרד פ״י ‖—ся הפרד,
הפרד, התפרד
разъёмистый משכר , מכסם ת׳
разъёмный מתפרד, מתפרק ת׳
разъёмчивый см. разъёмистый
разъёмщикъ עושה שלום, רודף־, מביא— ז׳
разъёмъ הבאת־שלום נ׳
разъѣда́ть, —ѣсть אכל, כרסם פ״י ‖—ся
אכל, כוסם ‖ שמן, עבה, כבה ‖ אכל יתאבון,—
אכילה גסה
разъѣздиться נסע זמן מרבה פ״ע
разъѣздъ פרשת־דרכים נ׳ ‖ משמר של
רוכבים ז׳
разъѣзжа́ть נסע לכאן ולכאן פ״ע —по
балам .הלך למשתאות.
разъѣзжа́ться, —ѣхаться , נסע לביתו
הלך לדרכו ‖ עבר זה בצד זה, הקרע, הפרק ‖
עזב, פרש פ״ע. Купцы —ѣхались съ яр-
марки אחרי יום השוק נסעו הסוחרים איש
לביתו. Гости начинаютъ — .האורחים
מתחילים הולכים כל אחד לדרכו. Улица
такъ узка, что двѣ кареты
едва могутъ — הרחוב דחוק כל כך, עד
.שבקושי גדול תעבורנה שתי מרכבות זו בצד זו
Платье —лось .נפרם הבגד. Я съ нимъ
—ѣхался עזבתי אותו, פרשתי ממנו
разъѣзживать, —ѣздить , סלל מסלה,
כבש דרך פ״י
разъѣсть см. разъѣда́ть
разъярéнie קצף, כעס ז׳, חמה נ׳
разъяря́ть, —ри́ть הקצף, הבא לידי כעס פ״י
‖—ся קצף, התקצף, בוא לידי כעס, כעס,
התכעס
разъясне́нie באור, פרוש ז׳, הבהרה נ׳
разъя́снивать, —яснѣть טהר פ״י, הטהר,
הבהר פ״ע. На небѣ —ваетъ .הנעשה בהיר
השמים נעשים בהירים .— מתבהרים. На
небѣ —нѣло .טהרו פני השמים, השמים
נעשו בהירים

разъясниваться, –ясниться *см.* разъяснивать

разъяснять, —яснить באר, פרש, הסבר, התבאר והתפרש || הועשה ся—|| חור פ"י הור טעיות —*ошибки*. בהיר, התבהר (משמים)

разъятіе הפרדה נ' || נתוח, רסוק ז'

разъять *см.* разнимать

разыграться התמכר לנגינה, עסק תדיר בנגינה פ"ע

разыгрыванье נגון ז', נגינה || הגולה נ'

разыгрывать, –ыграть חור על נגון פ"ע || התחל ся—|| נגן || הגרל, הפל גורל פ"י נגן רבעתים. —*квартетъ*. סוער, – וזעף —*домъ въ лотерею см.* потерея. *Вѣтеръ* —грался, הרוח התחיל סוער הים. הרוח התחולל. *Море* —гралось התחיל וזעף. *Румянецъ* —грался *у нея на щекахъ* אדמומית נתראה על לחייה. *Игра наша* —гралась *въ ничью* (*или мы* —грались) שנינו יצאנו במשחק זה נקיים (באין מנצח ואין מנצח)

разымать *см.* разнимать

разысканіе חפוש ז', חקירה ודרישה, בדיקה נ'

разыскатель בודק, מחפש, חוקר ודורש ז'

разыскивать, –зыскать בדק, חפש, חקר ודרש פ"י || ся— התחפש, חפש, התחקר, הדרש

разыщикъ *см.* разыскатель

разѣвать. разинуть פער, פתח, פצה, הפתח, פלש, הפלש, הפרק ся—|| פשק פ"י

рай גן־עדן, פרדס ז'

рай-дерево אילן־העדן ז'

райковый פריזמאי ת'; *см.* раёкъ

райна כלונס־המפרש ז'

райскій של גן־העדן, עדני, מעין עולם הבא ת'. —кая *птица* כרום. —кое *яблоко* אתרוג

рака יין־שרוף ז'

рака ארון של קדוש ז'

ракета, ракетка רקטא נ', זיק (ר' זקים) ז'

ракита *см.* ракитникъ

ракитина ענף־קיטיסון ז'

ракитниковый, —товый קיטיסוני ת'

ракитникъ קיטיסון (מין שיח) ז'

раковидный ממראה־סרטן ת'

раковина צדף ז'

раковинный צדפי ת'

раковистый צדפני ת'

раковый של סרטן; סרטני ת'

ракообразный כעין־סרטן ת'. —ныя *животныя* בעלי־חיים ממשפחת הסרטנים

ракоѣдка אכלן של סרטנים ז'

ракурсъ, ракурси הקטנה (בציור) נ'

ракъ סרטן (בעל חי || מזל || מחלה) ז'. *Морской*— סרטן־הים. *Онъ знаетъ, гдѣ* —ки *зимуютъ* לפניו נגלו כל התעלומות

рало מחרשה נ'

ралообразный כעין מחרשה ת'

рама, рамка מסגרת נ', הרך || גבול ז'. *Зимнія двойныя* —мы הרכי־הרף כפולים (שניים)

рамазанъ רמזן (ירח הצום אצל המושלמים) ז'

раменный של כתף ת'

рамо (рамена) כתף נ'

рамочникъ הרכן, מסגרתר (עושה מסגרות) ז'

рамочный של מסגרת, מסגרתי ת'

рампа פתח (התיאטרון) ז'

рана פצע ז', פציעה, מכה נ'

ранговый של מעלה ת'

рангоутъ תרני־הספינה ז"ר

рангъ מעלת־הכבוד, מעלה נ'

рандеву מקום־התאספות־הספינות ז' || ראיון

раненіе פציעה, מחיצה נ'

раненый פצוע, נפצע ת'

ранёнько בהשכמה, בבקר השכם ת"פ

ранетовый של תפוחי־מלכא ת'

ранетъ תפוח־מלכא ז'

ранёхонько, —нёшенько בהשכמה, בבקר השכם ת"פ

ранецъ ילקוט, צקלון, תרמיל ז'

ранжирный של מערכת חילים ת'

ранжировать העמד חילים במערכה פ"י

ранжиръ מערכת־חילים נ'

ранить, по— פצע פ"י

ранній מוקדם ת'. —нее *время* שעת־הבקר, השכמת. —няя *обѣдня* תפלת השכמה. —*плодъ* בכורים. —ніе מנחה מקדמת *роды* לידה מקדמת, שלא בזמנה

ранный של פצע, – פציעה ת'

рано בהקדם, בהשכמה ת"פ

рановато בהשכמה קצת ת"פ

рановременность ביאה קדם זמן נ'

рановременный הבא קדם זמנו (שלא בזמנו), בקדם ת'

рантъ שול, אוגן ז', שפה נ'

ранункулъ שושנת־שמן, תיאה (מין צמח) נ'

ранцовый של ילקוט, – תרמיל ת'

рань בקר ז'

рапа и ропа קריש־מלח ז'

рапира סגיון ז'

рапи́рщикъ שולף־חרב ז׳
рапортова́ть, от— הודע פ״י
ра́портъ הרצאה, הודעה נ׳
рапсо́дія רפסודיא (קטע, שריד) נ׳
раска́иваться, —ска́яться חזור, התחרט
раскале́ніе לבון ז׳ [התמלך פ״ע בתשובה;
раска́ливать, —ли́ть לבן פ״י ‖—ся לבן, התלבן
раска́лывать, —коло́ть בקע, בקע פ״י ‖—ся הבקע, התבקע
раскаля́каться התחל מדבר דברים בטלים פ״ע
раска́пывать, —копа́ть חפר יפה יפה; פקח (גל) פ״י
раска́рмливаніе פטום (בהמות) ז׳
раска́рмливать, —корми́ть פטם בהמות פ״י
раскаря́ка בעל רגלים כפופות, כפוף־רגלים ז׳
раскаря́чивать, —чить פשק רגליו פ״י ‖—ся התפשק, כפף רגליו
раска́тистый תלול, משפע, משפה ת׳
раска́тъ מדרון, שפוע ז׳. —ты *грома* קולות הרעם
раска́тывать, —та́ть *и* —ти́ть גלל לאחור ‖ גרש, הברח ‖ גהץ, עגל ‖ בקע הגל, הגלל; התפזר ‖—ся (בצק) פ״י התפרד
раска́чивать, —кача́ть הנע, נענע, הבא לידי ניעה פ״י ‖—ся נענע, התנועע, התנדנד
раска́шляться השתעל בלי הרף פ״ע
раска́яніе חרטה, תשובה נ׳
раскваси́ть מחץ, פצע פ״י. —*носъ* מחץ את [חוטמו
расквита́ться *см.* поквита́ться
раске́пъ *см.* расще́пъ
раскидно́й מתפרק ת׳
раски́дывать, —дать השלך לכל צד, זרק פ״י ‖—ся השתרע, התרחב ‖ זרק לכל צד, הזדרק
раски́дывать, —ки́нуть נטה (אהל) ‖ פרש (מצודה) פ״י ‖—ся השתרע, התרחב ‖ התכסה בעלים
раскиса́ть, —ки́снуть חמץ, החמץ ‖ חלש (מרב חום) פ״ע
раски́слый שנתחלש, שנעשה רפה, חלש (חלוש) ת׳
раскла́дка עריבת־המס, חלוקת־המס ת׳
раскла́дывать, разложи́ть סדר, ערך ‖ פתח ‖ חלק, קבע ‖ השכב פ״י ‖—ся הערך; הפתח ‖ הקבע ‖ התחלק —жи́ть *книги на столъ* סדר הספרים על השלחן. —*карты* נחש בקלפים. —*книгу* פתח ספר. —*цѣны на товары* קבע מחיר לכל סחורה וסחורה —*жа́ть огонь* הבער אש
раскла́дывать, —кла́сть סדר, ערך ‖ שטח, פרש פ״י ‖—ся השטח, ‖ הסתדר השתרע
раскла́ниваться, —няться פרס בשלום ‖ לקח ברכת הפרידה מפ׳ ‖ חדל מהיות אוהבים זה לזה פ״ע
расклёвывать, —клева́ть נקר כל־; נקר נקר זמן מרבה ‖—ся (בחרטם) פ״י נקר (האכל) כל־
раскле́ивать, —кле́ить הפרד (דבר דבוק) פ״י ‖—ся הפרד, הפרד, התפרד
расклёпывать, —клепа́ть הפרד על ידי הוצאת המסמרים ‖ פרק תותח פ״י
расклй́нивать, —ни́ть הוצא יתד ‖ חזק ביתדות, קבע יתדות פ״י
раскова́ніе, —вка רקוע פחי מתכת ז׳ ‖ פתיחת השלשלה נ׳
раскова́ть *см.* раско́вывать
раскове́ркать קלקל בהטוט ‖ עות, עקם פ״י ‖—ся עשה העויות משנות
раско́вывать, —ва́ть פוצץ מתכת על ידי השלשלה ‖ פתח השלשלה ‖ הסר השלשלאות ‖—ся הפתח השלשלה ‖ (מאסיר) פ״י אבד פרסה (מפוס)
расковы́ривать, —ря́ть פתח על ידי הטוט, נקור פ״י
раскозы́ряться הגש קלפי־הנצחון בלי הרף פ״י
раско́кать הכה לרסיסים, פוצץ פ״י
расколя́чивать, —поти́ть הכה לרסיסים ‖ בקע ‖ הרחב (נעלים) ‖ הכה מכה נצחת פ״י ‖—ся רקע; הדוק היטב
расколеба́ть נענע יפה, הבא לידי נענוע חזק פ״י ‖—ся התנענע, התנדנד, טלטל
раско́лка בקוע ז׳, סדיקה נ׳
расколо́ть *см.* раска́лывать
расколу́пывать, —пать גרד, קלף פ״י
раско́лъ קרע, סדק, פרץ, בקיע ז׳ ‖ כת של מינים נ׳
расколыха́ть נענע, נדנד, הבא לידי נענוע פ״י ‖—ся התחל מתנענע, מתנדנד
раско́льникъ מין, כופר ז׳
раско́льничать התנהג במינות פ״ע
раско́льническій *и* раско́льничій של מין, — מינות ת׳
раско́льчивый עשוי להבקע, נוח־, מתבקע ת׳
расконопа́чивать, —тить הסר סתימת־ הוסר סתימת־הנערת ‖—ся הנערת פ״י
раскопа́ть *см.* раска́пывать
раско́пка פקוח (גל) ז׳, חפירה נ׳

раскормúть *см.* раскáрмливать

раскорóбить *см.* покорóбить

раскóрчивать, —чить יַשֵּׁר בְּמַעְקֵה, זָקַף הָעִוֵּר, הִתְעַקֵּם פ״י || —ся הִזְדַּקֵּף פ״י

раскóсый פּוֹזֵל ת׳

раскошéливаться, —шéлиться נָתֹן בְּעַיִן רָעָה, פִּזֵּר הוֹן רַב, בִּזְבֵּז מְעוֹתָיו פ״י

раскрáдывать, —крáсть גָּנֹב כָּל־ פ״י || —ся הִגָּנֵב כָּל־

раскрáивать, —крóить קָרֹעַ לִגְזָרִים, גָּזֹר || —ся דִּקְרַע הִכָּה (רֹאשׁ) עַד שֶׁפָּךְ דָּם פ״י לִגְזָרִים, הִגָּזֵר

раскрáпывать, —пáть הַזֵּה (בְּצֶבַע) פ״י || —ся הֻזָּה

раскрасáвица יְפַת־תֹּאַר, יְפֵהפִיָּה נ׳. —*моя* יָפָתִין

раскрáска צִיּוּר בִּצְבָעִים שׁוֹנִים ז׳

раскраснѣ́лый שֶׁהִתְאַדֵּם ת׳

раскраснѣ́ть הִתְאַדֵּם פ״ע

раскрáшиватель מוֹשֵׁחַ בְּצֶבַע, צַיָּר ז׳

раскрáшивать, —сить צַיֵּר בִּצְבָעִים שׁוֹנִים, כִּיעֵר — || פֵּאֵר, יִפָּה, קִשֵּׁט פ״י || —ся הִפְרִיד, הִצְטַיֵּר.

раскритиковáть הֵנִיף חֶרֶב בִּקֹּרֶת עַל־, בִּטֵּל דִּבְרֵי־פ׳ פ״י

раскричáть נִגֵּעַ אָזְנָיו שֶׁל פ׳ || סוֹרֵר פִּי צָעֹק בְּלִי חֶנֶף || —ся מִלֵּא פִיו בִּצְעָקָה פ״ע

раскрóить *см.* раскрáивать

раскрóшивать, —шить פָּתֹת, פּוֹרֵר, פָּרֵר || —ся הִתְפּוֹרֵר פ״י

раскрýчивать, —крутúть הַתֵּר הַמְּשֻׁזָּר (הַמְּשֻׁזָּר), פַּתֵּחַ (הַמְּעֻבָּת, הַמְּקֻשָּׁר) פ״י || —ся הֻתַּר, הִתְפַּתֵּחַ

раскручúниться הִתְחִיל מִתְעַצֵּב, —מִצְטַעֵר פ״ע

раскрывáть, —крыть פָּתֹחַ || הֶשְׂאָה גַּלֵּה, הַפְתֵּחַ, הֶחְשִׂף, הִגָּלֵה, || —ся מָצָא פ״י הִתְגַּלָּה. —крыть *окно* פָּתַח אֶת הַחַלּוֹן. —крыть *домъ* פָּתַח אֶת הַבַּיִת. —*книгу* פָּתַח סֵפֶר. —*столъ* הֵסִיר מִכְסֵה הַשֻּׁלְחָן. —крыть *преступленіе* גִּלָּה עָוֹן. —крыть *замыселъ непріятеля* מָצָא אֶת כַּוָּנַת הָאוֹיֵב

раскрытіе גִּלּוּי ז׳, מְצִיאָה נ׳

раскудáхтаться || — בִּקְרַקֵּר בְּלִי הֶרֶף, דַּבֵּר הֲמוֹת, רָעֹשׁ נ״ב

раскуликáться הִתְכַּבֵּר לִמְרִיאָה פ״ע

раскупáніе, —пка קְנִיַּת־כָּל־ נ׳

раскупáть, —пúть קָנֹה כָּל־ פ״י || —ся הִמָּכֵר כָּל־, הִזְדַּבֵּן—. *Все изданіе* —кýплено כַּהֲדוּרָא זוּ נִזְדַּבְּנָה כֻּלָּהּ

раскýпоривать, —кýпорить *см.* откýпоривать

раскýпорка *см.* откýпорка

раскýривать, —курúть הָצֵת אֶת הָאֵשׁ בְּסִיגָרָא, הַדְלֵק סִיגָרָא || הוֹצֵא כָּל־ נִפְטָק הוֹצֵאת || —ся הֻעֲשַׁן אוֹ כְּ...הּ פ״י הִתְלַקֵּחַ הֶעָשָׁן

раскýсывать, —сить נָשֹׁךְ לִשְׁנַיִם, פַּצֵּחַ פ״י || יָרֹד לְתוֹךְ דַּעְתּוֹ שֶׁל־ פ״ע. —сúть *орѣхъ* פַּצֵּחַ אֱגוֹז. *Наконецъ я* —сúлъ *этого человѣка* כּ״פ סוֹף יָרַדְתִּי לְסוֹף דַּעְתּוֹ שֶׁל אָדָם זֶה

раскýтывать, —тать הָסֵר הַמְּכַסֶּה, גַּלֵּה פ״י || —ся הֵסֵר הַמְּכַסֶּה מֵעַל עַצְמוֹ, הִתְגַּלָּה

распадáться, —пáсться הֵהָרֵס, הִתְפּוֹרֵר

распаленіе הִתְפַּרְדוּת נ׳ (הַתְּבִילָה) פ״ע

распáживать, —пазúть הַשְׁלֵב, הַרְחֵב עַל יְדֵי שְׁלָבִים פ״י

распáивать, —пaять הַתֵּר הַדְּבֵקָה שֶׁל || —ся הֻתַּר בְּדִיל פ״י

распáивать, —поúть הוֹצֵא (מַשְׁקֶה) פ״י. —поúть *три ведра водки* הוֹצֵא שְׁלֹשָׁה הִינִים יֵין שָׂרָף

распáйка הֶתֵּר הַדְּבֵקָה נ׳

распаленіе הַבְעָרָה, הַדְלָקָה || חֵמָה נ׳, כַּעַס ז׳

распáлзываться, —ползáться זָחֹל לְכָאן וּלְכָאן || הִפָּרֵם, הִתְרַע פ״ע

распáливать *и* распалять, —лúть לַבֵּן בָּאֵשׁ || (*гнѣвомъ*) הַכְעֵס פ״י || —ся לֻבַּן בָּאֵשׁ || הִמָּלֵא כַּעַס, —חֵמָה

распáривать, —рить קַבֵּב, רַכֵּךְ בְּרוֹתְחִין פ״י || —ся הִתְקַבֵּב, הִתְרַכֵּךְ בְּרוֹתְחִין

распáрывать, —порóть קָרֹעַ, פָּרֹם, הַתֵּר || —ся הִקָּרַע, הִפָּרֵם, הֻתַּר, הִתְפַּתֵּחַ פ״י

распáхиваніе חֲרִישָׁה, שְׂדִידָה נ׳

распáхивать, —пахáть חָרֹשׁ, שַׂדֵּד פ״י

распáхивать, —пахнýть פְּתֹחַ לִרְוָחָה פ״י || —ся הִפָּתֵחַ בִּמְהִירוּת. —хнýть *дверь* פָּתַח הַדֶּלֶת לִרְוָחָה. —хнýть *полы сюртука* הֶחְשִׂף שׁוּלֵי בִּגְדוֹ

распáшка פְּתִיחָה נ׳. *Онъ ходитъ въ сюртукѣ на* —ку מְעִילוֹ פָּרוּחַ תָּמִיד בְּיַד־רְחָבָה, בְּהַרְחָבָה. *На* —ку לִרְוָחָה.

распашнóй פָּתוּחַ ת׳

распеканіе רִכּוּךְ פַּת נוּקְשָׁה (עַל יְדֵי חֲמִימוּת אוֹ רְטִיבָה) ז׳ || תּוֹכָחָה, גְּעָרָה, נְזִיפָה נ׳, דִּבְרֵי־בְּבוּשִׁין ז״ר

распекáть, —пéчь רַכֵּךְ פַּת נוּקְשָׁה (עַל יְדֵי חִמּוּם אוֹ רְטִיבָה) פ״י || הוֹכֵחַ, גָּעֹר, הַגֵּד דִּבְרֵי־בְבוּשִׁין פ״ע

распелёнывать, —ленать דַּסֵּר הַחִתּוּלִים
דַּסֵּר מֵעַל עַצְמוֹ ‖ —ся (וּמֵעַל יוֹנֵק) פ״י
распере́ть *см.* распира́ть הַחִתּוּלִים]
распе́рстица מִיּוּסָה בֵּין הָאֶצְבָּעוֹת נ׳
распе́рстый בַּעַל אֶצְבָּעוֹת מְפֻזָּרוֹת ת׳
распестри́ть *см.* распещря́ть
распеча́таніе פְּתִיחַת־הַחוֹתָמָה, פְּתִיחָה נ׳. —*письма* פְּתִיחַת־מִכְתָּב
распеча́тывать, —чатать דַּסֵּר ,פָּתֹחַ
הַפְּתַח, דוֹקֵר הַחוֹתָם ‖ —ся הַחוֹתָם פ״י
распе́чь *см.* распека́ть
распещре́ніе מִלּוּא, נִמּוּר, גִּוּוּן ז׳, צְבִיעָה בְּכַמָּה גְוָנִים נ׳
распещря́ть, —стри́ть מַלֵּא, נַמֵּר, גַּוֵּן פ״י
הֵעָשֵׂה מְנֻמָּר, הִצָּבַע בְּכַמָּה גְוָנִים, ‖ —ся הִתְלַבֵּשׁ —
распива́ть, —пи́ть שָׁתֹה כָּל־ ‖ עָתֹה
הִשְׁתָּה כָּל־ ‖ —ся בְּהַרְחָבַת־הַדַּעַת פ״י
הִתְרוֹקֵן ‖ הַרְבֵּה לִשְׁתּוֹת
распи́вочный שֶׁל מִשְׁתֶּה ת׳. —чное *заведеніе* בֵּית־יַיִן זוֹל. —чная *продажа питей* מִמְכַּר מַשְׁקָאוֹת לַאֲחָדִים
распиле́ніе, —ливаніе נְסִירָה נ׳, נִסּוּר ז׳
распи́ливать, —ли́ть נָסֹר לִגְזָרִים, נַסֵּר — פ״י
‖—ся הִנָּסֵר לִגְזָרִים, נִסֹּר —
распи́лка *см.* распиле́ніе
распина́ніе תְּלִיָּה, צְלִיבָה נ׳
распина́ть, —пять *и* —пну́ть תָּלֹה, צָלֹב פ״י
‖—ся וְתָלָה, (*за кого*) מָסֹר נַפְשׁוֹ עַל־ ‖ וְצָלַב
распира́ть, —пере́ть דָּחֹק עַד כְּדֵי הַפְרָדָה ‖
הִפָּרֵד מִתּוֹךְ דּוֹחַק ‖ הִפָּתַח ‖ —ся פָּתֹחַ פ״י
расписа́ніе לוּחַ ז׳, רְשִׁימָה נ׳. —*празднич-ныхъ дней* — לוּחַ הַמּוֹעֲדִים, רְשִׁימַת
расписа́ться *см.* распи́сывать ‖ כָּתֹב וְזַמֵּן ‖
הַרְבֵּה פ״י
распи́ска צִיּוּר ‖ שׁוֹבֵר, שְׁטָר — ז׳, קַבָּלָה נ׳,
распи́сочный שֶׁל שׁוֹבֵר ת׳ מִכְתָּב־ ז׳]
распи́сывать, —са́ть צַיֵּר ‖ הַגְבֵּל קָבֹעַ,
‖—ся (בִּכְתָב) ‖ (*кого*) פַּרְסֵם טִיבוֹ עַל פִּי
—пи-צַיֵּר, הִצְטַיֵּר ‖ חָתֹם עַצְמוֹ, נָתֹן שׁוֹבֵר
са́ть *квартиры для постоя* קָבֹעַ
מְעוֹנוֹת לַחַיָּלִים. *Онъ* —писа́лся *въ этихъ деньгахъ* הוּא חָתַם עַצְמוֹ בְּקַבָּלַת
מָמוֹן זֶה
распи́хивать, —пиха́ть *и* —пихну́ть
דָּחֹף לְכָאן וּלְכָאן, דָּחֹק — פ״י
распла́вка הַתָּכָה נ׳
распла́вливать *и* расплавля́ть, —пла́-вить הַתֵּךְ פ״י ‖ —ся הִתַּךְ

расплавно́й שֶׁל הַתָּכָה ת׳. —ная *печь* כּוּר
распла́каться נָתֹן קוֹלוֹ בִּבְכִי, הַתְחֵל בּוֹכֶה פ״ע
распла́стка שִׁסּוּעַ, פִּלּוּחַ ז׳, קְרִיעָה (שֶׁל דָּג) נ׳
распла́стывать, —стать שַׁסֵּעַ, פַּלֵּחַ, קְרֹעַ
(דָּג) ‖ —ся (מִדָּג) בִּקָּרֵעַ לְאָרְכּוֹ פ״י
распла́та פֵּרָעוֹן, שִׁלּוּם ז׳, הַשִּׁלּוּמִין ז״ר
распла́тный, —ная *пора* זְמַן־פֵּרָעוֹן ז׳
распла́чивать, —плати́ть שַׁלֵּם, פָּרֹעַ, נָתֹן
פָּרֹעַ כָּל־חוֹבוֹ, שַׁלֵּם עַד ‖ —ся הַמַּגִּיעַ פ״י
פְּרוּטָה אַחֲרוֹנָה
распла́щивать, —плющи́ть רַקֵּעַ, הַדֵּק
רְקֹעַ הֵעָשֵׂה דַּק ‖ —ся הֵיטֵב פ״י
расплева́ть, רָקֹק מְעַט מְעַט, — כָּל־ ‖ חָרֵף,
רָקֹק תָּמִיד ‖ — בְּלִי ‖ —ся גַּדֵּף, בַּזֵּה פ״י
הָרֵף ‖ (*съ кѣмъ*) הִפָּרֵד מֵעַל־פְּ׳ מִתּוֹךְ
מְרִיבָה
распле́скивать, —ска́ть שָׁפֹךְ (מַיִם) בְּשָׁהוּא
הִשָּׁפֵךְ לְכָאן וּלְכָאן כְּשֶׁהָלַךְ ‖ —ся בַּזֵּה פ״י
מַזֵּה ‖ מַכֵּה בְמַיִם בְּלִי הֶרֶף
расплета́ть, —плести́ *и* —плёсть הַתֵּר
הַתֵּר קְלִיעָה הִתְפָּרֵד־, ‖ —ся קְלִיעָה פ״י
הִתְפַּתֵּחַ —
распло́дъ בְּרִיָּה וּרְבִיָּה (אֵצֶל בְּהֵמוֹת) הִתְרַבּוּת
הַיְלָדִים נ׳
расплоди́ть, —плоди́ть הַפְרֵה וְהַרְבֵּה עַל
—ся ‖ יְדֵי גִדּוּל ‖ הַרְבֵּה נְטִיעוֹת פ״ע
פָּרֹה וְרָבֹה; הִתְרַבֵּה
распложе́ніе רִבּוּי נְטִיעוֹת, גִּדּוּל־ ז׳, הִתְרַבּוּת נ׳
распло́хъ. *Въ— см.* враспло́хъ
расплыва́ться, —плы́ться הִפָּרֵד זֶה מִזֶּה
(כְּשֶׁהֵם שָׁטִים) ‖ הִמּוֹג, הִתְמוֹגֵג, הִתְמוֹזֵז,
הִתְמַסְמֵס ‖ שָׁמֹן, עָבֹה, כָּשֹׂה פ״ע
расплы́вчивость טֶבַע הַהִתְמוֹזְזוּת ז׳
расплы́вчивый מִתְמוֹזֵז, מִתְמוֹגֵג, נוֹחַ
לְהִתְמוֹזֵז ת׳
расплю́снуть *см.* расплю́щивать
расплю́щеніе, —плю́щиваніе רִקּוּעַ, הִדּוּק ז׳
расплю́щивать, —щить *и* —плю́снуть
רַקֵּעַ, ‖ —ся נִרְקַע, הֻדַּק הֵיטֵב, עָשֹׂה דַק פ״י
הוּדַק הֵיטֵב, הֵעָשֵׂה דַק
распляса́ться הַתְחֵל רוֹקֵד, —מְכַרְכֵּר ‖ פַּזֵּז
וְכַרְכֵּר בְּלִי הֶרֶף פ״ע
распну́ть *см.* распина́ть
распознава́ть, —зна́ть הָבֵן, הַכֵּר, הַבְחֵן,
הִתְבּוֹנֵן, הַכֵּר ‖ —ся יָדֹעַ עַל בּוּרְיוֹ, הַכֵּר — פ״י
распои́ть *см.* распа́ивать
располага́ть, —жи́ть הַצֵּב, הַעֲמֵד, עֲרֹךְ,
הִשְׂתָּרֵעַ ‖ גָּמֹר בְּדַעְתּוֹ ‖ —ся ‖ סַדֵּר פ״י
שָׁלֹט בְּ... —жи́ть *войска по деревнямъ* הַעֲמֵד (יָצָא) אֶת הַחַיִל בִּכְפָרִים.

—жи́ть *войска на возвышеніи* העמד את החיל על גבעה. —лага́йте *мною* הנני לשרתך. *Онъ* —лага́етъ *большими суммами* סכומים נכבים נמצאים ברשותו. *Я* —лага́ю *завтра уѣхать* בדעתי לצאת מזה מחר. —жи́ться *на софѣ* השתרע על הספה. *Мы* —жи́лись *ѣхать въ деревню* גמרנו בדעתנו ללכת הכפרה. —жи́ться *лагеремъ* עמד לנוח (מחיל). *Купцы* —ложи́лись *съ товарами* הסוחרים ערכו את סחורותיהם. *Быть* —женнымъ *къ чахоткѣ* היה בעל נטיה לשחפת. *Онъ* располо́женъ *видѣть васъ* יש לו פנים שמחים לראות אותך

располза́ться *см.* распа́лзываться

распо́лзаться זחל ועבר לכאן ולכאן פ"ע

располэти́сь *см* распа́лзываться

расположе́ніе העמדה, הערכה נ' ‖ סדור, תקון ז' ‖ נטיה ‖ (*духа*) בריתות־הדעת נ'. —*войскъ по квартирамъ* העברת החיל במעונות; דיור־החיל

располо́жённый נוטה ל.. ת' ‖ כרוך אחרי־

располосо́вывать, —сова́ть קרע (ארג) לגזרים ‖ —ея הקרע ‖ פתח (שדה) פ"י לגזרים ‖ התתם

распо́рка קטרב, פתין ז'

распоро́ть *см* распа́рывать

распо́ръ פרוד מתוך דחק, קטרוב ז'

распоряди́тель מנהל, מסדר, מבקה, המוציא והמביא ז'

распоряди́тельность עסקנות, זריזות נ'

распоряди́тельный עסקני, זריז, מהיר, חריף ת'

распоря́дковый של משטר וסדר ת'

распоря́докъ משטר, סדר, סדור ז'

распоряжа́ться, —ди́ться צוה, הוצא פקודה פ"י ‖ שלט, משל פ"ע. *Правительство* —ди́лось *на счетъ этого* יצאה פקודה מאת הממשלה בנידון זה. —*всѣмъ домомъ* המצא ברשותו כל הבית. *Какъ вы смѣете*— *въ чужомъ домѣ* איך מלאך לבך לעשות בבית איש זר כאדם העושה בתוך שלו

распоряже́ніе צווי, צו ז', מצוה, פקודה נ'

распотѣ́лый מלא זיעה ת'

распотѣ́ть הרבה להזיע, הזע יותר מדאי פ"ע

распотѣша́ть, —тѣ́шить שמח, הצהל, השחק, בדח, הבא לידי שחוק פ"י

распои́саніе *и* **распоя́ска** פתוח ז', פשיטת החגורה נ'

распои́сывать, —я́сать פתח חגורתו ‖ —ся פשט (אזורו), פשט אבנטו פ"י חגורתו, — אבנטו

распра́ва משפט, דין, ענש ז'. *Судебная*— ענש בית־דין. *Собственноручная*— ענש על דעת עצמו (שלא ברשות בית־דין). *У меня съ нимъ короткая*— ענשו מוכן ועומד אצלי. *Дѣло дошло до*—вы הדבר בא לידי הכאה. *Сельская*— ענש לפי מנהגי הכפר

расправле́ніе הישרה, זקיפה נ'

расправливать, —вля́ть זקף, הישר פ"י ‖ —ся התישר, הזדקף. *Я съ нимъ* —лю́сь אבל אפרע הימנו

распра́стываться, —прости́ться ילד, מלט (בן או בת) פ"י ‖ (*съ кѣмъ*) התפשר עם־פ' ‖ (*съ чѣмъ*) השתחרר מ.., הפטר – פ"ע

распра́шивать, —проси́ть שאל, חקר ודרש פ"י ‖ —ся השאל, החקר והדרש

распредѣле́ніе חלוקה נ'

распредѣли́тельный של חלוקה ת'

распредѣля́ть, —ли́ть חלק בין־, סדר פ"י ‖ —ся התחלק – התחלק בין. —*на классы* חלק למחלקות. —*свое время* כדר זמנו. —*подати* הערך את המסים

распродава́ть, —прода́ть מכר כלו־ פ"י ‖ —ся – הזדבן, המכר כלו־. *Все изданіе этой книги* —про́дано המהדורא של ספר זה נזדבנה כלה

распрода́жа מכירה כללית נ'

распропада́ть, —па́сть אבד, האבד ‖ בטל ברוב פ"ע

распроси́ть *см.* распра́шивать

распростира́ть, —стере́ть הרחב, פרש ‖ —ся התרחב, השתרע, השתטח שטח פ"י

распрости́ться *см.* распроща́ться

распростране́ніе הגדלה, הרחבה ‖ הפצה נ', פרסום ז'

распространи́тель מפיץ, מפרסם ז'

распространи́тельный עשוי להפיץ, לפרסם; מארך, מרחב; מפרסם ת'

распространя́ть, —ни́ть הגדל, הרחב ‖ הארך (בדבורו) ‖ הפץ, פרסם פ"י ‖ —ся התרחב; הפוץ, התפרסם. —*государство* הרחב גבולות הממלכה. —ни́ть *садъ* הרחב גבולות הגן. —*религію* פרסם דת. —*слухъ* – הפץ שמועה, פרסם

распро́съ חקירה ודרישה נ'

распроща́ться, —сти́ться הפרד מאת

חברו, הפטר מחברו מתוך ברכת שלום, לקח ברכת הפרידה פ״ע

распрóщикъ שואל, חוקר ודורש ז׳

распрыгаться קפץ לכאן ולכאן || התחל קופץ פ״ע

распрыскивать, -прыскать הזה ושפך פ״י

распря ריב, מדון ז׳, מריבה מחלקת נ׳

распряганie התרת־הרתמה נ׳

распрягать, —прячь התר (סוסים) פ״י ||-ся זרק מעל עצמו את הרתמה

распрямленie זקיפה, הישרה נ׳

распрямливать и распрямлять, -прямить זקף, הישר פ״י ||-ся הזדקף, הזקף, התישר

распугивать, -пугать и -пугнуть הפחד, הפחד הבהל פ״י ||-ся הבהל

распудривать, -дрить פרכס יפה פ״י ||-ся פרכס עצמו יפה

распуживать, -жать *см.* распугивать, -гать

распуколка נצה שדופה נ׳

распусканie המסה, הרבבה, התכה נ׳ || *см.* роспускъ

распускать, распущать и -пустить שלח לחפשי, שחרר, פטר || פתח, הפרד, התר || נפנף || המס, מסמס, מומה, מזג, השלח ||-ся מהל || הפץ, פרסם פ״י לחפשי, השתחרר, הפטר, קבל פטורין || פתח, הפרד, התר || נמס, המוס, התמוגג, התמסמס, התכומם || הפוץ, התפרסם. —*учениковъ на праздникъ* פטר את התלמידים לימי החג. —*рабочихъ* פטר את הפועלים. —*собранiе* בטל את האספה. —стить *волосы* התר שער־ראשו. —стить *знамена* נפנף מפרשי התרנים. —*соль въ водѣ* מסמס מלח במים. —стить *чулокъ* התר קשרי הפוזמק. —стить *шнуровку* התר קשר. —*дурные слухи* הפץ שמועות רעות. *Роза* —стилась השושנה נתפתחה כל־צרכה. *Онъ* —стилъ *своихъ учениковъ* הוא נתן פטורין לתלמידיו

распуганie פתות ז׳, הפחדה נ׳

распутица קלקול־הדרכים, דרך רע ז׳

распутie אם־הדרך, פרשת־דרכים נ׳

распутный שובב, הולל, פריץ ת׳

распутство שובבות, הוללות, פריצות, זמה נ׳

распутствовать נהג בפריצות, התנהג— פ״ע

распутывать, -путать התר (הסבוך), פתח, התר, התפתח, התפספס ||—ся פספס פ״י

распутье *см.* распутица

распуханie צביה, התנפחות נ׳

распухать, -пухнуть צבה, צבות, התנפח פ״ע

распухлый שצבה, שנתנפחה ת׳

распучивать, —чить הנפח, הבא לידי התנפחות פ״י

распушать, —шить צבר פ״י ||-ся הצבר

распушить *см.* разбранить

распущать *см.* распускать

распущенie *см.* распусканie

распущенность הפקרות, שבבה, תפרות, פתות, פריצות, השחתת־המדות נ׳

распылаться התלקח, אחז האור, האחז בו האש פ״ע

распырять נגח והנגח פ״י

распытывать, —тать בקר ודרש היטב פ״י

распыхаться נשם בקשי גדול || התקצף, כעס פ״ע

распѣвать, —пѣть האריך קול בשיר, זמר בשהוא ממשיך את קולו || זמר מתוך הרחבה ||—ся חזור על שעור בזמרה פ״י || התחל מזמר; זמר בלי הרף || חזור והשנה בקול פעמים (שעור)

распѣвъ ניגון ז׳. *На*— בניגון. *Читать на*— קרא בניגון

распѣтушиться *см.* пѣтушиться

распяливать, —пялить מתח || פתח ||-ся (פיו) הרחב, פשק (רגליו) פ״י || נמתח || התפתח

распятie תליה, צליבה נ׳ || צלב, צלם ז׳

распять *см.* распинать

растагъ יום־מנוחה (אצל החיל) ז׳

растаивать, —таять התך, המס, מסמס פ״י

растакелаживать, —лажить זמן מכלי־ הספינה פ״י

расталкивать, —толкать и —толкнуть דחף לכאן ולכאן פ״י ||—ся הדחף לכאן ולכאן

растапливать и растоплять, —топить הסק, הבער אש, הצת || התך פ״י || התחל בוער, דולק, מתלקח ||—ся || התך. —пить *печь* הסק את התנור. —пить *воскъ* התך שעוה

растаптывать, —топтать דרס, רמס ברגליו || הפחת (נעלים מחמת רב הליכה) פ״י ||—ся הדרס, הרמס || הפחת

растаскаться (*куда, къ кому*) היה נע ונד פ״ע, הלאה את פ׳, הוגע — פ״י

растаскивать, —скать и —тащить לקח אחד אחד מבלי שיור מאומה, גנב כל־ דלקח ||—ся סחב והשלך לכל עבר פ״י || אגד אחד, הגנב — || הסחב והשלך לכאן ולכאן

растасовать טרף יפה פ״י
растаять, —таять נמס, המס, המוג, התמוגג, התמסמס פ״ע
растаяніе ,נמיגה, המסה, התמסמסות נ׳
раствореніе פתיחה נ׳ || מזיג, הפשר ז׳, הפרדה, טבע התמזגות נ׳
растворимость התמזגות, טבע התמזגות נ׳
растворимый נמס, מתמזג, נוח להתמזג ת׳
растворительный ממזג, שיש בו כדי למזג ת׳
растворный и растворчатый נפתח, עשוי להפתח ת׳
растворъ בלילה, תמסה, משרה, תערובה נ׳. *Известковый или известный*— מלט, מי־סיד
растворять, —рить פתח || בלל, ערבב, ערב || מזג, המס פ״י || —ся הפתח || הרבך || —ся הבלל, הערב, התערב || התמזג. —*дверь* פתח הדלת. —*тѣсто* בלל משארת. —*известь* ערב סיד. *Царская водка* —*ряетъ золото* מי־מלך מפרידים את־הזהב. —*ющее средство* חמר ממזג
растегай, —гайчикъ עגה ממלאה דגים נ׳
растекать, —течь בצק, צבה, התנפח פ״ע || —ся השתפך || התרחב || התמסמס
растеніе צמח ז׳, נטיעה, צמיחה נ׳
растереблива‍ть, -бить רסק, מרט (לנתחים) [תלש פ״י]
растереть *см.* растирать
растерзаніе דריסה, קריעה לגזרים נ׳
растерзывать, —зать טרף, דרס שסע, קרע || —ся הטרף, הקרע לגזרים פ״י
растеривать, —терять אבד מעט מעט פ״י || —ся אבד מעט מעט, האבד || התבלבל
растеряха אבדן (מאבד כל־מה שנותנים לו) ז׳
растечь *см.* растекать
расти צמח, עלה, גדל, פרה, רבה, התרבה. *Состояніе его* —*стётъ* נכסיו הולכים הלך וגדל. *Долги его* —*стутъ* חובותיו מתרבים והולכים]
растираніе שחיקה נ׳
растирать, —тереть שחק יפה יפה, תחח־, טחן־ פ״י || —ся השחק יפה יפה
растирка *см.* растираніе
растискивать, —снуть הכפש, הפרד || —ся (שנים) || מעך, דחק פ״י המעך
растительность צומח, צמוח ז׳, צמחים ז״ר
растительный צומח, של צמחים ת׳
растить צמח, גדל, רבה, טפח פ״י
расткать *см.* растыкать
растлитель מאנס (בתולה) ז׳
растлѣвать, —тлить חלל, ענה, אנס (בתולה) פ״י || —ся האנס, התאנס
растлѣніе ענוי, אנס (בתולה) ז׳
растлѣть בלה, עבש, התעבש, התעפש פ״ע
растолкать *см.* расталкивать
растолкаться דחה בלי הרף, הדף־, דחף־, דחק־ פ״י || *см.* расталкивать
растолкнуть *см.* расталкивать
растолкованіе פרוש, באור ז׳, הסברה נ׳
растолковаться התחל מתפלסף פ״ע
растолковывать, -вать פרש, באר, הטעם, הסבר פ״י || —ся התפרש, התבאר
растолочь שחק יפה יפה פ״י || —ся השחק
растолстѣлый בעל בשר, עבה, שנתעבה ת׳
растолстѣть העשה עבה, התעבה פ״ע
растопить *см.* растапливать
растопка אצית נ׳, כפיסים (להסקה) ז״ר
растоплять *см.* растапливать
растоптать *см.* растаптывать
растопыривать, —рить פרש (כפים), פשק (רגלים) || —ся פרש כנפים, זקף (שער) נוצה (מעופות)
расторгать, —гнуть הפר, קרע, נתק פ״י || —ся הופר, הקרע, הנתק
расторговываться, —ваться הגדל מסחרו, הרחב־ || עשה עשר במסחר פ״י, העשר, התעשר במסחר פ״ע
расторженіе הפרה, נתרה, נ׳, נתוק ז׳. —*брака* גט, גרושין
растормозить התר (הסר המניעה) פ״י
растормошить זעזע, נער, הכפש פ״י
расторопность קלות, זריזות, מהירות חריצות נ׳
расторопный קל, מהיר, זריז, חרוץ ת׳
растосковать הצטער הרבה, התעמק בצערו, נפל בעצבות פ״ע
растачать, -чить אבד, בזבז, פזר (ממון) פ״י || —ся האבד, בזבז, התבזבז
расточеніе אבוד (ממון), בזבוז ז׳
расточитель פזרן, בזבזן ז׳
расточительность פזרנות, בזבזנות נ׳
расточительный פזרני, בזבזני ת׳
растра סרגל ז׳
растрава, —вленіе גלוע (פצע, מכה) ז׳
растравливать, —травлять, -травить גלע (פצע מכה) || גרה || הכעס, הקנט פ״י || —ся התגלע || התגרה || בוא לידי כעס
растранжиривать, —жить *см.* транжирить
растрата אבוד, בזבוז ז׳, מעילה נ׳
растрачивать, —тить בזבז, פזר, אבד (ממון רב) פ״י

האבר, העשה בו מעילה ся—‖ מעל פ״ע
растревóживать, —жить הרגז, החרד פ״י
‖—ся רגז, חרד, דאג
растрёпа ז׳ בעל שער פרוע, פרען
растрёпка ז׳ נפוץ־פשתים
растрéпливать, —трепáть ‖ נפץ (פשתן)
—ся ‖ התר (קשר) ‖ פרע (שער) פ״י
נפץ, התר, התפתל
растрёпывать *см.* растрéпливать
растрéскиваться, —стрéскаться *и* —трéснуться דפדק, הבקע, התבקע, התפקע פ״ע. *Тарелка* —скалась נבקע. *Стѣна* —скалась נסדק הקיר. *Губы* —скались השפתים בקעים בכחל
растрúть פ״י סרגל, שרטט קוים
растрóгивать, —гáть ‖ נגע, סכסך ‖ גרה (מכה) ‖ (*кого*) עורר רחמיו של פ׳ פ״י
‖—ся הכמר רחמיו על־פ׳
растрýбъ ז׳ פי־השופר ‖ שולי־מנף כפולים
растрýшивать, —сить פ״י זרע, פזר, זרה
растрясáніе ז׳ טלטול, פזור
растрясáть, —трястú, —тря́сть זרה לכאן ולכאן, טלטל לכל עבר, פזר — ‖ גרם —ся ‖ כאב או עיפות (בטלטול־הדרך) פ״י
הזרה לכל־עבר, התפזר
растушёвка ז׳ פיוח
растушёвывать, —шевáть פיח יפה פ״ע
‖—ся פיח, התפיח
растыкáть —ткáть פ״י התר המשזר
растыкивать, —кать נעץ (יתדות) כאן וכאן ‖ נקב, עשה נקבים פ״י
растёшиться פ״ע שמח עצמו
растя́вкаться פ״ע נבח בלי הרף
растя́гивать, —нýть מתח, בקע, פשט, המתח ‖ —ся ‖ פרס ‖ משך, המשך פ״י מתח, התפשט, התרחב, הפרם. —*кожу* עור. —*слова* המשך את המלים. —*рѣчь* האריך בדבורו. *Лежать* —нýвшись שכב בפשוט ידים ורגלים
растяжéніе ז׳ רקוע, פשוט, התפשטות, מתיחה נ׳
растяжúмость נ׳ התפשטות
растяжúмый נוח להמתח, להתפשט, מתמתח, מתפשט ת׳
растя́жка. *Въ* —ку *см.* врастя́жку
расхáживать, טיל, הלך הנה והנה פ״ע
‖—ся התהלך, הלך בלי הרף
расхáивать, —хáять *см.* расхýливать
расхвáливать, —лúть שבח, הלל, קלס פ״י
‖—ся השתבח, התהלל, התפאר
расхвáстаться פ״ע שבח עצמו בלי הרף

расхвáтъ. *На*— *см.* нарасхвáтъ
расхвáтывать, —тáть, —тúть חטף, החטף ‖ —ся ‖ מהר ולקח פ״י. *Всѣ товары* —тáли כל הסחורות נזדבנו. *Всѣхъ рабочихъ* —тáли כל הפועלים נלקחו. —тúть *лобъ* הפצע במצחו
расхворáться פ״ע חלה זמן מרבה
расхитúтель ז׳ שודד, בוזז, גוזל, חמסן
расхищáть, —хúтить פ״י גזל, חמס
‖—ся הגזל, החמס
расхищéніе נ׳ שדידה, גזלה
расхлёбывать, —хлебáть גמע כל־, גמא — (בכף) פ״י אכל. *Заварилъ кашу, самъ* —хлёбывай קלקלת מלאכתך טול חוט וחיט
расхлёстывать, —хлестáть הלקה יפה ‖ —ся ‖ יפה פ״י הלקה בלי הרף
расхлúпаться פ״ע התחל בוכה בקול גדול
расхлóпывать, —пáть פ״י שבר, נפץ
‖—ся מחא כף בלי הרף
расхля́баться פ״ע התמוטט, התהל כתנועע
расхны́каться פ״ע התבכה, בכה בלי הרף
расходúться, разойтúсь הלך איש לדרכו, התפרד ‖ דנפץ ‖ הפזר, התפזר ‖ התבדר ‖ דתוך, נמוס, התמסמס, התמזמז ‖ לא הסכם, חלק על־ ‖ כעס, התרגז פ״ע. *Они разошлись въ разныя стороны* הלכו להם איש לדרכו. —тúсь *по лѣсу* התבדר על פני היער. *Половицы разошлись* קרשי הרצפה נתפרקו. *Здѣсь дорога* расхóдится כאן הדרך מתפרשת. *Товары* разошлúсь הסחורות נזדבנו. *Они* разошлúсь *друзьями* נשתבקו זה מזה בידידים, פרשו איש מחברו בתוך חבילתנו אהבה. *Я съ нимъ* разошёлся נתפרדה. *Сахаръ* разошёлся *въ водѣ* הסכר נתמזמז במים. *Масло* разошлóсь החמאה נתמסמסה. *Мы* разошлúсь *съ нимъ во мнѣніяхъ* נתחלקו דעותינו. *Онъ* —ходúлся הוא בא לכלל־כעס; הוא התחיל כועס
расходúться (*къ кому*) ‖ בקר הלך בלי הרף את פ׳ בתכיפות פ״ע
расхóдка ז׳ חבל־התנופה (של כנפי־מכונה)
расхóдникъ ז׳ ארונים (מין צמח)
расхóдный ת׳ של הוצאה
расхóдовать פ״י הוצא ‖—ся הוצא
расхóдчикъ הממונה על ההוצאה, מוציא ממון ז׳
расхóдъ נ׳ הוצאה. *Дать деньги на*—

נתן מעות להוצאה. *На этотъ товаръ большой*— סחורה זו הרבה קופצים עליה. *Всѣ люди въ* —дѣ כל המשרתים הלכו להם

расхожденіе הליכה נ׳, פרוד ז׳, התפרדות נ׳

расхожій ת׳ של הוצאות (צרכי) יום יום

расхолаживать, —лодить פ״י קרר, צנן || —ся העשה קר, התקרר, הצטנן

расхолодка *и* расхолаживаніе ז׳ קרור, צנון

раскомугать פ״י הסר הכמון (מעל צואר הסוס)

расхохотаться פ״ע פרץ בקול שחוק, מלא פיו שחוק

расхуливать, —лить תרף, גדף, כפר בגנותו || —ся התחל מחרף, —מגדף של פ׳ פ״י

расхулка ז׳ חרוף וגדוף

расцарапывать, —рапать, —рапнуть שרט, השרט, הצרם, הצטרם || —ся צרם, סרט פ״י

расцвѣлый ת׳ שנתבלבל, שעלה נצו, שנתפתחו פרחיו

расцвѣтаніе ז׳ לבלוב, פריחה, הפרחה, הנצה נ׳

расцвѣтать, —цвѣсть פ״ע לבלב, פרח, הפרח

расцвѣтъ *см.* расцвѣтаніе

расцвѣченіе ז׳ ציור פרחים

расцвѣчивать, —цвѣтать, —цвѣтить צייר פרחים, תאר בפרחים || (*флагами*) המשח || —ся קשט בדגלי־צבעונין פ״י בציורי פרחים || התקשט בדגלי־צבעונין

расцѣловать פ״י נשק יפה || —ся נשק זה את זה

расцѣнивать, —нить אמד, שום, הערך, האמד, הערך, הערך || —ся קבע מחיר פ״י הקבע

расцѣнка נ׳ אמד ז׳, שומה, האמדה, הערכה

расцѣпленіе נ׳ התרה

расцѣплять, —пить התר (שלשלאות של ברזל) || —ся התר פ״י

расчваниться פ״ע התפאר, התגדל, התגאה

расчерпывать, —пать פ״י שאב כל״, דלה || —ся השאב עד גמירא, הדלה

расчерчивать, —тить פ״י סרטט, עשה קוים || —ся סרטט, העשה קוים

расчёска נ׳ סריקה

расчесть *см.* расчитывать

расчёсывать, —чесать סרק (שער) יפה || הסרק || השרט || —ся שרט בסריקה פ״י התסרק יפה

расчетвертовать *см.* четвертовать

расчётливость נ׳ חסכון ז׳, חסכנות

расчётливый ת׳ חסכן, בעל־חשבון, מקמץ

расчётъ ז׳ חשבון || שקול הדעת. *Принять что въ*— שום לב אל״, חשב על דבר״. *Мы въ* —тѣ גמרנו חשבונותינו בינינו. *У меня съ нимъ короткій*— לא אשא ואתן עמו הרבה, מהרה אפרע ממנו. *Жить съ* —томъ חיה בחשבון. *Онъ ошибся въ* —тѣ הוא חשב וטעה; הוא טעה בחשבונו

расчеченіться פ״ע התגדל, התגאה

расчисленіе ז׳ חשבון

расчисливать, —числять *и* —числить חשב, התחשב || —ся חשב, עשה חשבון פ״י

расчистить *см.* расчищать

расчистка ז׳, נקוי, טהור ז׳, הטבה נ׳ || ערוי ז׳, בוקה || בריתה נ׳ || פנוי ז׳

расчитаться פ״ש קרא בלי הרף

расчитывать, —читать *и* —честь חשב, —נמצא || (*на что*) בטח על דבר, סמך, —שום מבטחו— פ״ע || (*кого*) סלק הפרע, פרע הובותיו || —ся לפ׳ הגיע לו פ״י —ться *съ кредиторами* פרע חובותיו. *Я съ нимъ* —таюсь אפרע ממנו למלויו

расчихаться פ״ע התעטש בלי הרף, זורר

расчищать, —чистить נקה, טהר || ברת || —ся (יער) || ערה, קרק || פנה פ״י נקה, הטהר || הכרת || התפנה || העשה בהיר, התבהר (משמים)

расчухать פ״י קרח || דבן, תפס, השג

расшалиться פ״ע התהולל, השתובב

расшаркиваться, —ркаться פ״י מלל (ברגליו)

расшатывать, —тать נענע, נדנד, הבא לידי נענוע, זעזע || —ся רופף (שן) פ״י התחל מתמוטט, —מתנענע, הזדעזע || התרופף

расшвартовить פ״י התר ספינה מעוגנה

расшвартовленіе ז׳ התר (ספינה מעוגנה)

расшвырять פ״י זרק והשלך לכאן ולכאן

расшевеливать, —лить נער, טלטל, (*что*) נוז, גדנד, נענע || (*кого*) עורר, העיר, עורר התעורר || התחל —ся || רחמיו של פ׳ פ״י כתנועע

расшибать, —бить נפץ לשנים, שבר, הכה התפוצץ, השבר || —ся לרסיסים פ״י נתצא בנפשו

расшибъ נ׳ פצע ז׳, מכה, חבורה

расшива ז׳ צנדל כספן (מין ספינה)

расшивать, —шить || פרם, התר את התפר || —ся רקם (ציורים), עשה מעשי רקמה פ״י הפרם, הקרע || תפר בלי הרף

расширеніе נ׳ פקון ז׳, ברחבה, התרחבות

расширитель ז׳ מרחיב, מגדיל

расширительн-сть *см.* расширяемость
расширительный שֶׁל הַרְחָבָה, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִשּׁוּם הַרְחָבָה ת׳
расширяемость כֹּחַ־הַהִתְרַחֲבוּת נ׳
расширяемый נוֹחַ לְהִתְרַחֵב, בַּר־הִתְרַחֲבוּת ת׳
расширять, —ширить פ״י הַרְחֵב, פַּתֵּחַ || —ся הִרְחַב, הִתְרַחֵב. — *садъ* הַרְחֵב אֶת הַגַּן. — *свои познанія* הִשְׁתַּלֵּם בְּלִמּוּדִים. *Теплородъ* расширяетъ *всѣ тѣла* כָּל הַגּוּפִים מִתְרַחֲבִים עַל יְדֵי הַחֹם
расшить *см.* расшивать
расшифровывать, —ровать פְּתֹר ת׳
расшумѣться פ״ע הַתְחֵל רוֹעֵשׁ, הַרְעֵשׁ עוֹלָמוֹת
расшутиться פ״ע הַתְחֵל מִתְלוֹצֵץ
расщебенивать, —бенить *см.* щебенить
расщедриваться, —дриться פ״ע הִתְנַדֵּב, פַּזֵּר
расщеливаться, —литься *и* —пяться פ״ע הִבָּקַע, הִפָּרֵץ, הִסָּדֵק, הִתְבַּקַּע, הִתְפַּקַּע
расщелина נ׳ פֶּרֶץ, בְּקִיעַ, סֶדֶק
расщепистый ת׳ פָּרוּץ, בָּקוּעַ, מְפֻצָּל
расщепъ נ׳ (בעץ) פִּצּוּל, סֶדֶק
расщепывать, —пать *и* —пить פ״י בַּקֵּעַ, בְּקַע, פַּצֵּל, עֲשֵׂה פְּצָלִים (בעץ) || —ся הִבָּקַע, הִתְבַּקֵּעַ, הִסָּדֵק
расщипываніе נ׳ מְרִיטָה, צְבִיטָה
расщипывать, —пать מְרֹט, צְבֹט || —ся הִמָּרֵט, הִצָּבֵט
ратай ז׳ אִכָּר, אִישׁ שָׂדֶה || הַיִל
ратификація ז׳ אִשּׁוּר, קִיּוּם, נֶפֶק
ратификовать פ״י אַשֵּׁר, קַיֵּם
ратманъ ז׳ יוֹעֵץ
ратникъ ז׳ חַיָּל, יוֹצֵא בַּצָּבָא. —*ополченія* חֲלוּץ־צָבָא
ратничій ת׳ שֶׁל חַיָּל, חַיָּלִי
ратный ת׳ שֶׁל מִלְחָמָה, צְבָאִי
ратоборецъ ז׳ לוֹחֵם, נִלְחָם, אִישׁ־מִלְחָמָה
ратоборство נ׳ נִלְחָמָה
ратоборствовать פ״ע לָחֹם, הִלָּחֵם
ратовать (*противъ* или *за кого*) לָחֹם, הִלָּחֵם בְּעַד־פ׳ אוֹ כְּנֶגֶד־פ׳ פ״ע
ратуша ז׳ (בית) מוֹעֶצֶת־הָעִיר
рать נ׳ חַיִל ז׳ || מִלְחָמָה
раугъ ז׳ מִשְׁתֶּה, לֶחֶם רַב ז׳, כֵּירָה, קְעָדָה || חֲבוּרָה שֶׁל נִכְבָּדִים נ׳
рафинадъ ז׳ רָפִינָד (סוכר מזקק)
рафинировать פ״י צָרֹף, זַקֵּק
рафиновка, —рованіе ז׳ צֵרוּף, זִקּוּק
раціонализмъ ז׳ רַצְיוֹנָלִיזְמוּס, רַצְיוֹנָלִיּוּת, שִׂכְלִיּוּת נ׳
раціоналистъ ז׳ רַצְיוֹנָלִיסְט, מַאֲמִין הַשֵּׂכֶל
раціональный רַצְיוֹנָלִי, מְחֻיָּב הַשֵּׂכֶל, מִיֻסָּד עַל הַשֵּׂכֶל, מְתֻבָּל ת׳. *Это* — но עַל הַשֵּׂכֶל שֶׁהַשֵּׂכֶל מְחַיְּבוֹ ת׳ דָּבָר זֶה הַשֵּׂכֶל מְחַיְּבוֹ
раціонъ נ׳ (כלכלת הכוס ליום) רַצְיוֹן
раченіе נ׳ דְּאָגָה לְדָבָר נ׳, מִפֹּל בְּ... בְּקִיאָה ז׳
рачитель ז׳ דּוֹאֵג, בָּקִיא, מְטַפֵּל
рачительность נ׳ דְּאָגָה, שְׁקִידָה
рачительный ת׳ דּוֹאֵג בְּאַהֲבָה, בַּעַל־תַּכְלִית
рачительно ת״פ בִּשְׁקִידָה
рашкетъ נ׳ (של מדפיסים) מְסִגֶּרֶת
рашкуль ז׳ עִפְּרוֹן־הַסְּפָר וכו׳
рашперъ נ׳ אַסְכָּלָה
рашпиль ז׳, מַגְרֶדֶת נ׳, מַגְרֶדֶת ,מִשְׁחָק
рашпиля ז׳ (מין דג) סְלָפְדְּרוֹנִים
раштра *см.* растра
ращеніе ז׳ גִּדּוּל, מִצְמוּחַ
рвануть *см.* рвать
рвань ז׳ חִסּוּר־אוֹנִים
рвать קְרֹעַ, מְרֹט, מְשֹׁךְ, שְׁלֹף || קוֹא, הָקֵא, הִקָּרַע, הִמָּרֵט, —ся || הָקֵא || גֶּרֶת פ״י הִקָּרֵעַ, הִנָּתֵק || הִתְפָּרֵץ (לָצֵאת). —*на себѣ одежду* קָרֹעַ אֶת בְּגָדָיו. *Мушка* рвётъ הָרַמְשָׁה מְבִיאָה לִידֵי גֵּרוּי. *Его* рвётъ *желчью* הוּא מֵקִיא אֶת מְרֵרָתוֹ. —ся *изъ рукъ* הִשְׁתַּמֵּט מִתּוֹךְ זְרוֹעוֹתָיו שֶׁל פ׳. *Они* рвутся *другъ передъ другомъ услужить вамъ* הֵם מַקְדִּימִים זֶה אֶת זֶה לְשָׁרֶתְךָ. *Онъ* рвётся *на войну* הוּא מִשְׁתּוֹקֵק לָצֵאת לַמִּלְחָמָה
рвеніе נ׳ שְׁקִידָה, חֲרִיצוּת
рвота נ׳ הֲקָאָה
рвотное ז״ר אֶפִּיקַטְוּוּן ז׳, סַמִּים לַהֲקָאָה
рвотный ת׳ גּוֹרֵם הֲקָאָה, מְעוֹרֵר —, מֵבִיא לִידֵי הֲקָאָה ת׳
рдестъ ז׳ (מין צמח) עֵשֶׂב־הַמַּיִם
рдѣлый ת׳ (מפירות) שֶׁנִּתְאַדֵּם, הַבָּשֵׁל
рдѣніе נ׳ הִתְאַדְּמוּת
рдѣть פ״ע הִתְאַדֵּם, הֵעָשֵׂה אָדֹם
реагентъ נ׳ (בכימיא) פְּעֻלָּה מִתְנַגֶּדֶת
реактивный ת׳ מִתְנַגֵּד
реактивъ *см.* реагентъ
реактировать פ״י עֲשֵׂה (פעל) פְּעֻלָּה מִתְנַגֶּדֶת
реакціонеръ ז׳ רֵיאַקְצְיוֹנֶר, הוֹלֵךְ אֲחוֹרַנִּית
реакція נ׳ רֵיאַקְצְיָא
реализація נ׳ מִמּוּשׁ, גִּשּׁוּם, ז׳ הִתְגַּשְּׁמוּת
реализировать פ״י גַּשֵּׁם, מַמֵּשׁ, עֲשֵׂה. *заемъ* הוֹצֵא שְׁטַר־מִלְוָה
реалистъ ז׳ רֵיאָלִיסְט (תלמיד בית־ספר ריאלי)
реалъ ז׳ רֵיאַל (ממבע היספנית)
реальность נ׳ רֵיאָלִיּוּת, מַמָּשׁוּת, מְצִיאוּת

реáльный ת׳ רֵיאָלִי, מַמָּשִׁי, מַעֲשִׂי, אֲמִתִּי.
—ная *школа* בֵּית־סֵפֶר רֵיאָלִי
ребёнокъ ז׳ יֶלֶד ז׳, יַלְדָּה נ׳, תִּינוֹק, דַּרְדַּק ז׳.
Грудной — יוֹנֵק
ребрúстый ת׳ צַלְעָנִי (בעל צלעות הזקות)
ребрó נ׳ צֵלָע, צֶלַע ‖ צַד ז׳, מִגְבָּלָה נ׳
ребрóвый ת׳ מוּנָח עַל צַלְעוֹ
рéбусъ רֵיבּוּס, חִידַת־צִיּוּרִים
ребя́та ז״ר יְלָדִים, בָּנִים; *см.* ребёнокъ
ребя́чески מַעֲשֵׂה קוֹנְדָּס, –יֶלֶד, –יַלְדוּת, –נַעֲרוּת ת״פ
ребя́ческій ת׳ יַלְדּוּתִי, שֶׁל יֶלֶד, –יְלָדִים, קוֹנְדָּסִי
ребя́чество ז׳ מַעֲשֵׂה־יַלְדוּת
ребя́читься הִתְנַהֵג כְּיֶלֶד, עָשָׂה מַעֲשֵׂה־יַלְדוּת, –קוֹנְדָּס פ״ע
ребя́чій *см.* ребя́ческій
рёва ז׳ צַעֲקָן, צַרְחָן ז׳
ревéнный ת׳ שֶׁל רוּבְיָא
ревентýхъ *см.* равендýкъ
ревéнь ת׳ רוּבְיָא (מין צמח)
реверáнсъ הִשְׁתַּחֲוָאָה, הִשְׁתַּחֲוָיָה, הַרְכָּנַת־ דָּרֹאשׁ, קִידָה נ׳
ревúжскій, -ская *сказка* רְשִׁימַת הַמִּפְקָדִים
ревúзія נ׳ בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה ‖ סְפִירַת־הָעָם נ׳ ת׳
ревизовáть פ״י בָּדַק, בִּקֵּר, עָשָׂה בִּקֹּרֶת ‖ –ся בֻּקַּר, הִתְבַּקֵּר
ревизóръ ז׳ בּוֹדֵק, מְבַקֵּר
ревúзскій *см.* ревúжскій
ревматúзмъ ז׳ רֵיבְּמַטִּיזְמוּס, רֵיבְּמַטְּה (מין מחלה) נ׳
ревматúческій ת׳ רֵיבְּמַטִּי, רִפּוּקִי
ревнúвецъ ז׳ קַנָּאן, בַּעַל־קִנְאָה
ревнúвость נ׳ (רוח) קִנְאָה
ревнúвый ת׳ קַנָּאִי
ревнúтель ז׳ מְקַנֵּא לְ..
ревнúтельный ת׳ מָלֵא (רוח) קִנְאָה
ревновáніе נ׳ קִנְאָה לְ.. ‖ שְׁקִידָה
ревновáть פ״י קִנֵּא אֶת־פ׳ (*чему*) ‖ קִנֵּא לְפ׳ מִפְּנֵי־פ׳ ‖ עָשָׂה דָּבָר בִּשְׁקִידָה פ״י. *Жена* ревнýетъ *мужа къ сосѣдкѣ* הָאִשָּׁה מְקַנְּאָה לְבַעְלָהּ מִפְּנֵי הַשְּׁכֵנָה
рéвностно ת״פ בִּשְׁקִידָה, בַּחֲרִיצוּת
рéвностный ת׳ קַנַּאי ‖ שׁוֹקֵד, חָרוּץ
рéвность נ׳ קִנְאָה, רוּחַ־ ‖ שְׁקִידָה, חֲרִיצוּת
револьвéръ ז׳ אֶקְדָּח
революціóнный ת׳ רֵיבוֹלוּצְיוֹנִי
революція נ׳ רֵיבוֹלוּצְיָא (מהפכה מדינית, מרידה)
ревýнъ ז׳ קוֹף־שׁוֹאֵג (מין חיה) ‖ שַׁאֲגָן, צַעֲקָן, צַרְחָן
рёвъ נ׳ נְהָמָה, נְעִירָה, שְׁאָגָה, צְעָקָה. — *звѣрей* שַׁאֲגַת הַחַיּוֹת. — *осла* נְעִירַת הַחֲמוֹר. *Дѣти подняли* — הַיְלָדִים הִתְחִילוּ צוֹעֲקִים. — *моря* נַהֲמַת־יָם
ревѣ́ть יָלַל, גָּעָה, שָׁאַג, צָעַק, צָרַח, נָהַם, נָעַר, בָּכָה פ״ע. *Быкъ* ревётъ הַשּׁוֹר גּוֹעֶה. *Оселъ* ревётъ הַחֲמוֹר נוֹעֵר. *Дѣти* ревýтъ הַיְלָדִים בּוֹכִים. *Море* ревётъ הַיָּם נוֹהֵם. *Буря* ревётъ הַסְּעָרָה מְנַשֶּׁבֶת
регáліи ז״ר סִמְנֵי־הַשְּׂרָרָה
регéнтство נ׳ מֶמְשֶׁלֶת רֵיגֶנְט
регéнтъ ז׳ רֵיגֶנְט, מוֹשֵׁל זְמַנִּי, –פְּנֵי הַמְּלוּכָה
рéгентъ ז׳ חַזָּן, (ראש) מַקְהֵלָה (של המשוררים)
регистрáторъ ז׳ בַּעַל־הַדְּפָתְרָאוֹת, דַּפְתְּרָן
регистратýра נ׳ דַּפְתְּרָה
регúстръ נ׳ דַּפְתָּר ז׳, רְשִׁימָה
регламентáція נ׳ תִּקּוּן ז׳, תַּקָּנָה, הַתְקָנָה
регламентúровать עָשָׂה תַּקָּנוֹת, תִּקֵּן, הִתְקִין פ״י
реглáментъ ז׳ סֵדֶר, תַּקָּנוֹת
регрессúвный ת׳ רֵיגְרֵיסִיבִי, חוֹזֵר לְאָחוֹר, –לְמַפְרֵעַ
регрéссъ רֵיגְרֵס ז׳, נְסִיגָה לְאָחוֹר, חֲזָרָה לְאָחוֹר, –לְמַפְרֵעַ ת׳
регулúровать פ״י סִדֵּר, עָרַךְ, תִּקֵּן
рéгулы אֹרַח נָשִׁים, זוֹב נִדָּה ז׳, וֶסֶת (ר׳ וְסָתוֹת), עִדָּה, נִדָּה נ׳
регуля́рность נ׳ נִיּוּק ז׳, סֵדֶר, קְבִיעוּת. —но עַל־הַסֵּדֶר, כְּסֵדֶר, סְדָרִים ז״ר
регуля́рный ת׳ מְסֻדָּר, מְדֻיָּק, מְדַקְדֵּק, קָבוּעַ
регуля́торъ ז׳ רֵיגוּלָטוֹר, מְוַסֵּת
редактúровать פ״י סִדֵּר, עָרַךְ
редáкторъ ז׳ עוֹרֵךְ, מְעָרֵךְ, רֵידַקְטוֹר
редáкція נ׳ מַעֲרֶכֶת, בֵּית־הָרֵידַקְצִיוֹן, רֵידַקְצִיָּא
редижúровать *см.* редактúровать
редúсъ, —дúска ז׳ בַּר־צְנוֹנָא
редýтъ ז׳ חֹסֶן, מִבְצוֹר
реéстръ נ׳ דַּפְתָּר ז׳, רְשִׁימָה
режúмъ ז׳ רֵיזִ׳ים (מנהג־החיים, אֹפִי־הממשלה)
режиссёръ ז׳ רֵיזִ׳יסוֹר, מַנְהִיג (המשחקים)
резедá נ׳ רֵיזֵידָא, רִבְקָה (מין פרח)
резéрвный ת׳ שֶׁל חֵיל־מִלּוּאִים, הַמְשֻׁמָּר
резервуáръ ז׳ רֵיזֶרְבוּאָר, מִשְׁמָר
резéрвъ ז׳ חֵיל־הַמִּלּוּאִים
резидéнтъ ז׳ רֵיזִידֶנְט, צִיר
резидéнція מֶטְרוֹפּוֹלִין, עִיר־מְלוּכָה, עִיר מַמְלָכָה, עִיר הַבִּירָה נ׳
резúна נ׳ רֵיסִינָא
резолю́ція נ׳ פְּסַק ז׳, הַחְלָטָה
резонáнсъ ז׳ הֵד
резонёръ רֵיזוֹנֵר, מִתְוַכֵּחַ בְּלִי טַעַם, בַּעַל אִיפְכָא מִסְתַּבְּרָא ז׳
резонúровать פ״ע טָעַן בְּלִי טַעַם, הִתְוַכֵּחַ, הִשִּׂיג
резóнный ת׳ בַּר־סְבָרָא, בַּר־דַּעַת
резóнъ נ׳ סְבָרָא
результáтъ ז׳ כְּלָלוֹ שֶׁל דָּבָר, מוֹצָא־דָבָר, תּוֹצָאוֹת־דָּבָר, סְכוּם, וגו׳
резюмúровать פ״י סִכֵּם
рей *см.* рéя
рейдъ ז׳ מְבוֹא־יָם, חוֹף

réйка כפים, קוסם, קיסם ז׳
рейнвейнъ יין־רינוס ז׳
рейтýзы מכנסי־כיכה ר״ן
рекамбіо ריקמבי (קנס של אחור תשלומין) ז׳
реклáма ריקלמא, מודעה ת׳
рекогносцúровать רגל, חפר, תור פ״י
рекогносциро́вка רגול ז׳
рекомендáтель ממליץ ז׳
рекомендáція ריקומנדציון, המלצה נ׳
рекомендовáть, от— פ״י הכליץ ‖ יעץ
—ся ‖ הפקד לטובה לפני־ הפרד מעל־
рекреакціо́нный.—нная *зала* אולם המרגוע ז׳
рекреáція מרגוע ז׳, הפסקה, שעשועים ז״ר
рекрýтскій ת׳ ריקרוטי. —*наборъ* הקרוט
рекрýтъ ריקרוט, טירון, חניך־צבא ז׳
рекрýтчина זמן־הרקרוט ז׳
рéкторъ ריקטור, ראש־ישיבה, ריש־מתיבתא ז׳
рéли רילי ז׳, נדנדה, טלטלה נ׳. *Вздернуть кого на—* תלה את־פ׳
религіо́зность דתיות נ׳
религіо́зный ירא־אלהים, —שמים, שומר־דת, מאמין, בעל־אמונה, דתי ת׳
религія רליגיון, רליגיא, דת נ׳
рельéфный ריליופי, תגשומי, בולט ת׳
рельéфъ ריליוף, תגשום ז׳
рельсъ מטיל (של מסלת־ברזל) ז׳
реляція צרוף, יחוס ז׳ ‖ הרצאה (ע״ד הליכות המלחמה)
ремéзъ עכבר־הקנים (מין צפור) ז׳
ремéнь רצועה נ׳
ремéньщикъ רצען ז׳
ремéсленникъ בעל־מלאכה, אומן ז׳
ремéсленничать היה בעל־מלאכה, —אומן פ״ע
ремéсленническій של בעלי־מלאכה, של אומנים ת׳
ремéсленничество התעסקות באומנות, —במלאכה נ׳
ремéсленничій *см.* ремéсленническій
ремéсленность *см.* ремéсленничество
ремéсленный של אומנות, של מלאכה ת׳
ремеслó מלאכה, אומנות נ׳
ремешóкъ רצועה קטנה נ׳
ремúзить לכד, קנס (בשחוק הקלפים) פ״י
—ся ‖ הפסד (בשחוק הקלפים)
ремúзъ הפסד, חסר (בשחוק הקלפים) ז׳
ремонтёръ רימונטור, שפצן ז׳
ремонтúровать תקן, בדק הבדק, שפץ פ״י
—ся ‖ התקן, השתפץ
ремонтиро́вка, ремо́нтъ תקון, שפוץ ת׳
ремя́нка *см.* по́ползень
ренегáтъ משמד, מומר, פושע ז׳
ренессáнсъ תחיה נ׳

ренóме שם טוב, —תהלה ז׳
рéнское *см.* рейнвейнъ. —сковой *погребъ* מרתף של יין
реорганизація ריאורגניזציא נ׳, סדור מחדש ז׳
рéнта רינטא, תו בית־נכסים נ׳, הכנסות נ״ר
репéй עבע־לפא ז׳ ‖ פטורי־ציצים (בבנין) ז״ר
репéйникъ לפא (מין צמח) נ׳
репéйчатый לפני, דרדרי ת׳
репертуáръ ריפירטואר ז׳
репетúровать חזור, שנן פ״י
репетúторъ חזרן, משנן ז׳
репетиція שנון ז׳, חזרה, הזירה ‖ דוגמא (בתיאטרון) נ׳
рéпникъ *см.* репя́шки
реполо́въ ארמיניה (מין צפור) נ׳
репортеръ ריפורטור (ממציא ידיעות לעתונים) ז׳
репрезентабельный אדם של צורה, יפה־תאר ת׳
репрезентантъ ממלא מקום, בא כח ז׳
репрессаліи לחיצות נ״ר
репресúвный.—вныя *мѣры* אמצעי־כפיה ז״ר
репутáція שם, מבע ז׳. *У него дурная—* יצא לו שם רע
репя́шки שדיה טובה (מין צמח) נ׳
рескрúптъ ריסקריפט, כתב של מלך ז׳
ресницa עפעף, ריס העינים ז׳. —цы עפעפים, שמורות עינים
респектъ כבוד, כבוד ז׳
респýблика ריספובליקא, (מדינה חפשית) נ׳
республикáнецъ ריספובליקאי ת׳
рессóра ריסורא, קפיץ (במרכבה) נ׳
рессýрсъ מקור פרנסה, —הכנסה, אמצעי ז׳
реставрáція ריסטברציון, שפצה נ׳, שפוץ ז׳
реставрúровать ריסטברר, שפץ, חדש פ״י
ресторáнъ, —рáція בית־מרזח, —אכילה ז׳, מסעדה נ׳
ресторáторъ בעל־מרזח ז׳
ретúвость זריזות, חריצות, שקידה, התאמצות נ׳
ретúвый חרוץ, שוקד, זריז ‖ אביר ת׳
ретирáда נסיגה אחור (של חיל) נ׳
ретирáдникъ, —ное *мѣсто* בית־הכסא ז׳, מחראה נ׳
ретировáться הסוג אחור פ״ע
ретóрика ריטוריקא, דברנות, חכמת־הדבור נ׳
ретóрта אביק ז׳
ретрогрáдный *человѣкъ* אדם הולך אחורנית
ретушевáть, —шúровать צית פ״י
ретушёвка ציות נ׳
реферáтъ ריפירט ז׳, הרצאה נ׳
референтъ ריפירינט, בעל הרצאה ז׳
рефлéксія ריפליכסיא, חזרת־האור, בבואה נ׳
рефлéкторъ ריפליקטור ז׳, אור חוזר, צבוע ז׳
рефóрма ריפורמא נ׳, תקון ז׳
реформáторъ ריפורמטור, מתקן ז׳
реформáція ריפורמציון, התקנה נ׳, תקון־הדת ז׳
рехнýться *см.* ряхнýться
рецензéнтъ בעל־ריצינזיון, מבקר ז׳

рецензи́ровать בקר (כפר) פ״י
реце́нзія ריצנזיון, ריצנזיא, בקרת נ׳
рецепту́ра ריציפטורא, פטימנות, הכנת-רפואות נ׳
реце́птъ ריציפט ז׳, פתקת-רפואה, פטימה נ׳
рецидиви́стъ ריצידיביסט, הוזר לסורו ז׳
рециди́въ תשובה, חזרה נ׳
рече́ніе דבור, מבטא, ניב ז׳, אמרה נ׳
речённый אמור, דבור || מנחש, מנבא ת׳
речи́стый *см.* рѣчи́стый
речитати́въ ריציטטיב ז׳
речь *и* рещи́ הגד, דבר, מלל || נחש, נבא פ״י
решёт— *см.* рѣшёт—
ре́я כלונס-התרן (שקושרין בו את המפרש) ז׳
ржа *см.* ржа́вчина
ржа́вистый חלודני ת׳
ржа́вость חלודנות נ׳
ржа́вчатый דלוד ת׳
ржа́вчина חלודה נ׳
ржа́вый חלוד, שהעלה חלודה ת׳
ржа́вѣть, за — החלד, העלה חלודה פ״ע
ржа́нецъ אפוניה (מין צמח) נ׳
ржа́ніе צניפה, צהילה נ׳
ржа́нка חגויה (מין צפור) נ׳
ржано́й של שפון ת׳
ржать צנף, צהל פ״ע
ри́га גרן ז׳
ридикю́ль רידיקיל, ילקוט, צקלון ז׳, ארנקא נ׳
ри́за מעיל-כהנה, בגד — ז׳, מסגרת לתמונות-הקדושים נ׳. *До положенія* ризъ עד הקצה האחרון]
ри́зицы כתנת-כהנה נ׳
ри́зки כדין-הטבילה (שהסנדק מכנים בו את התינוק) ז׳
ри́зница לשכת-הבגדים (בבית תפלה) נ׳
ри́зничій שומר לשכת הבגדים ת׳
ри́зный של בגדי-כהנה ת׳
ризохрани́лище *см.* ри́зница
рикоше́тный *выстрѣлъ* יריה ריקושיטית (של קפיצה) ת׳
рикоше́тъ *см.* рикоше́тный. *Попасть* —томъ כון כסומא בארבה
ри́нуться הפל עצמו, התנפל, פרץ, התפרץ פ״ע
риско́ванный *и* риско́вый מסכן ת׳
рискова́ть ערב את לבו, התסכן בנפשו, ביזמר עצמו בסכנה פ״ע
рискъ סכנה נ׳; אחריות. —*благородное дѣло* הבוטח כמעט הצליח
рисова́льный של ציור ת׳
рисова́льщикъ צייר ז׳
рисова́ніе ציור ז׳ || מלאכת-הציור נ׳

рисова́ть, рисо́вывать צייר פ״י || —ся צייר, הצטייר || התהדר, ספר מעלותיו (של עצמו)
рисо́вка ציור ז׳
ри́совый של ארז ת׳
риста́лище דרומוס (מקום מרוץ הסוסים) ז׳
риста́ніе מרוץ הסוסים ז׳
риста́тельный המשמש למרוץ הסוסים ת׳
риста́ть רוץ (בדרומוס) פ״ע
рису́нокъ ציור ז׳
рисъ ארז ז׳
рити́на צרי (מין כפר טוב) ז׳
ритмъ משקל-השיר, חרוז ז׳
рито́рика ריטוריקא, דברנות, מלאכת-הדבור נ׳
ри́торскій של נואם ת׳
ри́торствовать נאם נאומים, דבר לפי חקי תורת-הדבור פ״י
ри́торъ נואם, דברן ז׳
рифъ ריף (סלע שמתחת למים) ז׳ || לולאה, עניבה נ׳]
ри́ѳма חרוז ז׳, חרוזה נ׳
риѳма́чъ חרזן ז׳
риѳми́ческій *и* риѳмо́ванный מחרז, מסדר חרוזים חרוזים ת׳
риѳмова́ть חרז, סדר בחרוזים פ״י
риѳмоплётъ *см.* риѳма́чъ
риѳмъ *см.* ритмъ
ро́бкій בישן, רך-הלבב, מפחד ת׳
ро́бко בבישנות, ביראה, בפחד, בדחילו ת״פ
ро́бость *и* ро́бкость בישנות, בושה; יראה נ׳, מרך ז׳
робѣ́ть התבייש, ירא, פחד, התירא פ״ע
рове́сникъ בן-גיל ז׳
рове́сничество גילות נ׳
ровни́на בר עבה ז׳
ровни́на *см.* равни́на
ро́вно בדיוק, ישר, בצמצום ת״פ. *У меня* —*три рубля* יש לי שלשה רובל בצמצום. *Я* —*ничего не знаю* אינני יודע מאומה. *Прійдите* — *въ два часа* בואו בשעה השנית בדיוק. *Читать*— קרא ישר
ро́вность שוי, שויון ז׳
ро́вный ישר, שוה || מתים || קל || עבה ת׳. —ная *дорога* דרך ישר. —ная *ѣзда* דרך ישרה. —*слогъ* סגנון קל. —*счетъ* חשבון מתים. —ное *полотно* בד עבה
ро́вня בן-גיל || חבר ז׳
ровня́ть *см.* равня́ть
ровъ בור ז׳, תעלה, חפורה נ׳
рога́стый קרנן (בעל קרנים גדולות) ת׳
рога́тина דקר (חנית של צידים) נ׳

rogátka חוסם־הדרך נ׳ || שער־המכס ז׳

rogáточникъ שומר שער־המכס ז׳

rogáтый בעל־קרנים ת׳. —скотъ צאן ובקר.

rogáчъ חסיל־קרנים (מין ארבה) ז׳

roговикъ אבן־הקרן נ׳ || מסרק של קרן ז׳

roговóй של קרן, קרני ת׳. —вая *музыка* קרני קרני תקיעת שופר. —вое *серебро* (מין דומם)

roгóжа מחצלה, מחצלת של קנים נ׳

roгóжникъ מחצלתן (עושה מחצלות, סוחר—) ז׳

roгóжный של מחצלת ת׳

roгóзъ אחו, סוף (מין צמח) ז׳

roгонóсецъ בעל קרנים (בעל אשה בוגדה) ז׳

roгонóсъ בליסטום, עז־הים (מין דג) ת׳

roгоплóдникъ נטיעה שפרותיה קרניות נ׳

roгохвóстъ זנב־הקרן (מין שרץ) ת׳

roгýлина *см.* roгýля

roгýлька אגוז־המים (מין צמח) ת׳

roгýля אילן עקם || קלשון ז׳ || עגה קרנית נ׳

roгъ קרן נ׳, שופר ז׳. *Морской*— קרן הים (מין סרטן). *Охотничій*— חליל של צידים. *Пороховой*— תבה של עפרורית. *Оленій*— קרן־הצבי. —*изобилія* קרן־השפע, שפע

родёнька *см.* родня́

роди́льница יולדה, יולדת נ׳

роди́льный. —*домъ* בית־היולדות ת׳

роди́льня *см.* роди́льный

роди́мецъ, —мчикъ שבתה (חלי נופלים של תינוקות) נ׳

роди́мый הבא משעת לידה ת׳ || אב ז׳. —мая אם. —мое *пятно* שומה

рóдина ארץ מולדת, מולדת נ׳. *Тоска по* —нѣ געגועים לארץ מולדת

рóдинка שומה נ׳

роди́ны לדה, שעת— נ׳, חבלי— ז״ר

роди́тель אב ז׳. —ница הורה, אם. —ли אבות, הורים

роди́тельный *падежъ* יחס הקנין (בדקדוק) ת׳

роди́тельскій של הורים, —אב ת׳

роди́ть *см.* рождáть

рóдичъ שאר־בשר, קרוב ז׳

родникóвый של מעין ת׳

родни́къ עין, מקור, מבוע, מעין ז׳

родни́ща משפחה גדולה, משפחה מרבה באוכלוסין נ׳

роднóй שאר־בשר, עצם ובשר || של מולדת, קרובים. —ные של אם || ידידי, אהובי ת׳. —*братъ* אח מבטן. —*край* ארץ מולדת. —*языкъ* שפת־אם.

родня́ קרוב, שאר־בשר (או קרובה, שארת־בשר) ז׳ || משפחה נ׳

родовóй של משפחה, מיוחס || של גזע || של דאצילים. לדה ת׳. —вóе *дворянство* נחלת־אבות, המיוחסים. —вóе *имѣніе* סימני־ אחוזת־משפחה. —вы́е *признаки* חבלי־לדה. —вы́я *муки* הגזע.

родовспомогáтельный. —ное *заведеніе* בית־היולדות. —ное *искусство* חכמת־ היילוד

рододéндронъ רודודנדרון (מין אילן) ז׳

рóдомъ מלדה, מבטן, מרחם ת״פ

родонаслѣдственный שבא בירושה ת׳

родоначáльникъ אב ז׳

родословіе יחוס ז׳, גניאלוגיא נ׳

родослóвная אילן־יחוס, ספר־יוחסין ז׳

родослóвный של יחס (יחוס) ת׳

рóдственникъ קרוב, שאר־בשר, בן־משפחה ז׳

рóдственный של משפחה ת׳

родствó קרבה, קרבות, שארה נ׳. *Я съ нимъ въ* —ствѣ קרובים אנו; קרוב הוא לי. *Вступить съ кѣмъ въ*— התחתן עם־פ׳

родъ מין ז׳ || משפחה נ׳ || דור ז׳ || לדה נ׳ || המין. *Человѣческій*— מין, דבר ז׳ האנושי. *Онъ происходитъ изъ знатнаго* рóда הוא בן משפחה מיוחסת. *Изъ* рóда *въ*— לדור ודור. *Онъ* рó-домъ *нѣмецъ* הוא גרמני מלדה. *Онъ* рóдомъ *изъ Москвы* הוא יליד־מוסקבא. *Въ своемъ* рóдѣ במינו. Рóды *животныхъ* מיני בעלי־חיים. *Товары всякаго* рóда סחורות מכל־המינים. *Сколько ему отъ* рóду *лѣтъ* כמה ימי־חייו. *Ему отъ* рóду *двадцать лѣтъ* בן־עשרים שנה הנהו. *Я отъ* рóду *не видалъ этого* מימי לא ראיתי כזאת. *Споръ ихъ былъ такого* рóда וזה דבר־ריבם

рóды לדה נ׳. *Раннія*— לדה מוקדמת

роевúкъ *и* роёвка, роёвня כלוב־דבורים ז׳

рóжа ורדה || סמוקה (מין מחלה) נ׳

рожáть *см.* рождáть

рождéніе לדה נ׳

рождествéнскій של חג־המולד ת׳. —ская *церковь* תרפית שלכבוד לדת־ישו

рождествó. —*Христово* לדת־ישו. *Праздникъ* —ва *Христова* חג־המולד

рожёкъ קרן־איזן, קנה דאומנא || שפופרת נ׳ || חרוב (מין צמח) ז׳

rожéнецъ ז׳ תּוּגְק־הַדֹּב (מִין צֶמַח)
роженица *см.* родильница
рожёнъ ת׳ סִילוֹן חַד
рожéчникъ ז׳ תּוֹקַע־קֶרֶן ‖ אִילַן־הֶחָרוּב
рожéчный *и* рожкóвый ת׳ שֶׁל קַרְנָא דְּאוּמָּנָא.
Пустить —чную *кровь* הַקֵּז דָּם.
Рожковóе *дерево* אִילַן־הֶחָרוּב
рожкй נ״ר קַרְנֵי־הָאוּמָּן ‖ *см.* спорынья́
рожнéцъ ז׳ קִלְשׁוֹן־עֵץ, כּוֹבַע־עֵץ
рожóкъ *см.* рожёкъ
рожь ז׳ שִׁיפוֹן
рóза ז׳ וֶרֶד, שׁוֹשָׁן ז׳, שׁוֹשַׁנָּה נ׳ ‖ שִׁיחַ־שׁוֹשַׁנִּים ז׳
рóзанъ *см.* рóза
рóзвалень ז׳ צַדְרוֹגִי, גַּרְמִי
рóзвальни נ׳ רוֹזְבַלְנֵי (מִין עֲגָלַת־חֹרֶף אֲבָרִית)
рóзга נ׳ שׁוֹט ז׳, מַלְקָה, פּוּלְסָא
рóзговѣнье סְעוּדַת־בָּשָׂר הָרִאשׁוֹנָה (אַחַר הַתַּעֲנִית) נ׳
рóздыхъ נ׳ מָנוֹחַ, מַרְגּוֹעַ ז׳, מְנוּחָה
розéтка נ׳ פַּלֶּ־ד ז׳, רוֹזֶטָּא
розмари́нъ ז׳ רוֹזְמָרִין, כְּלִיל־הָהָר, הִלְפֵי־הַיָּם,
рóзмахъ *см.* рáзмахъ ‏[הִלְפֵי דְּיַמָּא ז״ר
рóзнить, раз— פ״י הַבְדֵּל, הַפְרֵד, הַפְרֵשׁ
рóзница. *Въ* —цу ת׳ לַאֲחָדִים
розни́чный ת׳ שֶׁל לַאֲחָדִים
рóзно ת״פ לְבַד, לְבָדָד, בָּדָד
рóзный ת׳ מוּבְדָּל, מוּפְרָשׁ, מוּפְרָד
рознь נ׳ הֶבְדֵּל, שִׁנּוּי ז׳, פְּלֻגָּה
розовáтый ת׳ וַרְדִּי קְצָת
розови́дный. —ныя *растенія* הַצְּמָחִים הַוְּרָדִים ת׳
рóзовый ת׳ שֶׁל וְרָדִים. ‖ אָדֹם כְּשׁוֹשַׁנָּה ת׳
—*кустъ* וַרְדִּינָה. —вое *масло* וַרְדִּינוֹן
розскáзни ז״ר סִפּוּרִים מְגֻחָכִים
рóзсыпь נ׳ עֲרֵמַת־חוֹל. *Золотоносная*— חוֹלוֹת שֶׁל זָהָב. *Въ*— בְּפִזּוּר, בִּיחִידוּת
рóзыгрышъ נ׳ הַגְרָלָה הֲטָלַת־גּוֹרָלוֹת
розыскáніе, рóзыскъ חִפּוּשׂ ז׳, בִּקֹּרֶת, בְּדִיקָה נִמְרָצָה נ׳
розь *см.* рознь ‖ *см.* рáзница
рой נ׳ נָחִיל ז׳, עֲדַת־דְּבוֹרִים
ройбá ז׳ זִמּוּם
рóйный ת׳ נְחִילִי, שֶׁל נָחִיל
ройстый ת׳ מָלֵא נְחִילִים, נְחִילָנִי
ройться, от— פ״ע זַמְזֵם
рокамбóль ז׳ רוֹקַמְבּוֹל (מִין צֶמַח)
роки́ровать רַקֵּר (הַעְתֵּק הַמֶּלֶךְ בְּשָׁחוֹק הַשַּׁחְמַט) פ״י]
роковóй ת׳ נִגְזָר
рокотáть פ״ע רָעֹם, הַרְעֵם
рóкотъ נ׳ רַעַשׁ, שָׁאוֹן, רַעַם ז׳, הֶמְיָה (שֶׁל נִימִין)

рокъ נ׳ גְּזַר־דִּין, מַזָּל ז׳, גְּזֵרָה עֶלְיוֹנָה, קְדוּמָה
роль, рóля ז׳ תַּפְקִיד
романéя ז׳ מִמְסָךְ שֶׁל יַיִן (מָתוֹק)
романи́стъ ז׳ רוֹמָנָר, סוֹפֵר רוֹמָנִים
романи́ческій ת׳ רוֹמָנִי
ромáнсъ ז׳ רוֹמַנְס
романти́змъ ז׳, רוֹמַנְטִיסְמוּס, רוֹמַנְטִיּוּת נ׳
романти́ческій ת׳ רוֹמַנְטִי
ромáнъ ת׳ רוֹמָן
ромáшка ז׳ כָּמוֹמִילָא נ׳, בַּבּוּנָג (מִין צֶמַח)
рóмбовый ת׳ רוֹמְבּוּסִי
ромбоидáльный, ромбóидный ת׳ רוֹמְבּוֹאִידָאִי
ромбóидъ נ׳ רוֹמְבּוֹאִידָא
ромбъ ז׳ רוֹמְבּוּס (מְרֻבָּע עָקֹם)
рóменъ ז׳ בַּבּוּנָג רוֹמָאִי (מִין צֶמַח)
ромъ נ׳ רוֹמָא (מִין מַשְׁקֶה)
рóндикъ ז׳ רֹאשׁ־הָרֶסֶן
рондó ז׳ רוֹנְדּוֹ
рóнжа *см.* сóя
ронять פ״י הַפֵּל, הַשְׁלֵךְ מִיָּדוֹ ‖ הַשְׁפֵּל.
—*свое достоинство* הַשְׁפֵּל אֶת כְּבוֹדוֹ, בַּזֵּה אֶת עַצְמוֹ. —*перья* הַחֲלֵף נוֹצָתוֹ
рóпа *см.* рáпа
ропотли́вость נ׳ הִתְרַעֲמוּת, הֲלָנָה, רַטְנָנוּת
ропотли́вый ת׳ רַעֲמָן, רַטְנָן
рóпотный ת׳ מִתְרַעֵם, מִתְאוֹנֵן, רוֹטֵן
рóпотъ, роптáніе רִגּוּן ז׳, תַּרְעוּמָה, הִתְאוֹנְנוּת, דְּלָנָה, תְּלוּנָה נ׳
роптáтель ז׳ מִתְרַעֵם, נִרְגָּן, מִתְאוֹנֵן
роптáть פ״ע הִתְרַעֵם, רָגֹן, הֵרָגֵן, הִתְאוֹנֵן
росá ז׳ טַל
роси́на, —си́нка ז׳ טְלָל, רְסִיס, אֶגֶל־טַל
роси́стый ת׳ מְטֻלָּל
роси́ть פ״י הַרְעֵף טַל עַל־. Роси́тъ הַטַּל יוֹרֵד
роскáзни ז״ר סִפּוּרִים מְגֻחָכִים
роскóшество תַּפְנוּק ז׳ ‖ אַהֲבַת־הַהוֹד (הַהֲדַר) נ׳
роскóшествовать הִתְנַהֵג בְּפַזְּרָנוּת, —בְּבַזְבְּזָנוּת פ״ע
роскóшникъ ז׳ פַּזְרָן, בַּזְבְּזָן
роскóшничать *см* роскóшествовать
роскóшность נ׳ אַהֲבַת־תַּפְנוּקִים, — מוֹתָרוֹת
роскóшный ת׳ הָדוּר, מְפֹאָר, מְשֻׁפָּע
рóскошь ז׳ דְּדר, הָדָר, הוֹד, פְּאֵר, צְבִי ז׳, תִּפְאֶרֶת נ׳, מוֹתָרוֹת נ״ר
рóслый ת׳ בַּעַל־קוֹמָה. *Низко*— גּוּץ
росни́ца נ׳ כַּף־אֲרִי (מִין צֶמַח)
роснóй *ладонъ* ז׳ גּוֹרִי
рóсный ת׳ טַלִּי, שֶׁל טַל
роспáшка, рóспашь *см.* распáшка

роспи́ска *см.* распи́ска
ро́спись רְשִׁימָה נ׳
ро́спуски עֶגְלַת־מַשָּׂא נ׳
ро́спускъ שְׁתִי וָעֵר ז׳
россома́ха רַעַבְתָן (מין חיה) ז׳
ро́стбифъ רוֹסְטְבִּיף (מין צלי) ז׳
ро́стверкъ קוֹרוֹת־מַסָּד (של בנין) נ״ר
рости́, рости́ть *см.* расти́, расти́ть
ро́стить צִמַּח, נִבֵּט || הִקְפִּיר —ся || הִצְמִיחַ פ״י
ростко́вый שֶׁל צִמּוּחַ, שֶׁל רֵאשִׁית־הַצְּמִיחָה ת׳
ростово́й שֶׁל רִבִּית ת׳
ростовщи́къ מַלְוֶה בְּרִבִּית ז׳
росто́къ צִמּוּחַ, נֶבֶט ז׳, רֵאשִׁית־הַצְּמִיחָה נ׳
ро́стополь טַלָּן ז׳
росторо́нша סִילִיבּוֹן שֶׁל מְרִים (מין צמח) ז׳
ростро́гъ חֲמַטְיָא (מין צמח) נ׳
ростъ קוֹמָה נ׳; גֹּבַהּ, גֹּדֶל ז׳ || רִבִּית נ׳.
Высшій— קוֹמָה גְבוֹהָה. *Человѣчес-кій—* קוֹמַת אִישׁ. *Во весь—* בְּכָל קוֹמָתוֹ.
Отдавать деньги въ — הִלְוָה בְּרִבִּית
ро́схмель *и* ро́схмѣль בְּסוּם מְעַט ז׳
рося́нка דְּרוֹסֶינָא (מין צמח) נ׳
рота́ שְׁבוּעָה, אָלָה נ׳
ро́та גְּדוּד־מָאתַיִם ז׳, כְּנוּפְיָא, בַּת־גְּדוּד נ׳
ро́тмистръ שַׂר־הָרוֹכְבִים ז׳. —рша אִשְׁתּוֹ שֶׁל שַׂר־הָרוֹכְבִים
ро́тный שֶׁל בַּת־גְּדוּד ת׳
ро́товый שֶׁל פֶּה ת׳
ротозѣ́й בַּעַר, פּוֹעֵר פֶּה, מַרְחִיב — ז׳
ротозѣ́йничать הַרְחֵב פֶּה, פְּעֹר —, פְּשֹׂק שְׂפָתַיִם, חַבֵּק יָדַיִם פ״י
ротозѣ́йство הִתְחַבְּטַת־פֶּה, פְּעִירַת — נ׳, פִּשּׂוּק־שְׂפָתַיִם, חִבּוּק־יָדַיִם ז׳
ротозѣ́ить *см.* ротозѣ́йничать
ротозѣ́я *см.* ротозѣ́й, —зѣ́йка
рото́тникъ *см.* подмаре́нникъ
ротъ פֶּה ז׳
ро́хля בַּעַל־שְׁהוּת ז׳
ро́ща חֹרֶשׁ ז׳, חֻרְשָׁה נ׳
роще́ніе גִּדּוּל ז׳, הַצְמָחָה נ׳
рояли́стъ רוֹיָאלִיסְט (אדוק במלך) ז׳
роя́ль פְּסַנְתֵּר, פְּסַנְטֵרִין ז׳
рта́читься הִקְשָׁה עֹרֶף (מסוסים) פ״י
рта́чливый קְשֵׁה־עֹרֶף ת׳
рто́вый *см.* ро́товый
рту́тистый כַּסְפִּיתָנִי ת׳
рту́тить צִפָּה בְּכֶסֶף חַי פ״י
рту́тный שֶׁל כֶּסֶף חַי ת׳
ртуть כֶּסֶף חַי ז׳, כַּסְפִּית נ׳
рту́ченіе צִפּוּי כֶּסֶף חַי ז׳

руба́ка בַּר־סַיִף ז׳
руба́нокъ, руба́нъ מַקְצוּעָה נ׳
руба́ха, —ба́шка חָלוּק ז׳, כְּתֹנֶת, כֻּתֹּנֶת נ׳.
Пустить кого въ одной —кѣ הִפְשִׁיט אֶת־פְּ׳ עָרֹם כְּבְיוֹם הִוָּלְדוֹ. *Своя— ближе къ тѣлу* אָדָם קָרוֹב לְעַצְמוֹ
руба́чъ *см.* руба́ка
рубе́жный שֶׁל גְּבוּל, —תְּחוּם, —כֹּפֶר, —מֵצַר ת׳
рубе́жъ גְּבוּל, תְּחוּם, כֹּפֶר, מֵצַר ז׳
рубе́цъ צַלֶּקֶת, פִּצּוּל, פְּצָעִים, חָרִיץ ז׳ || שָׂפָה, מִסְגֶּרֶת || שְׂבָכָה, סְבָכָה נ׳ || מֵסַס ז׳, קֵבָה, אִסְטוֹמְכָא נ׳
руби́нный *и* руби́новый שֶׁל אֹדֶם ת׳
руби́нъ אֹדֶם (מין אבן טובה) ז׳
руби́ть חָטֹב, חָצֹב, בָּקֹעַ, בַּקֵּעַ, פַּלֵּחַ, כָּרֹת || בָּנֹה || עָשֹׂה שָׂפָה || הִקָּצֵעַ פ״י —ся || הֶחָטֵב וכו׳. *—лѣсъ* כָּרֹת יַעַר. *—дрова* חָטֹב עֵצִים. *—саблею* מָחֹץ בְּסַיִף. *—капусту* בָּקֹעַ כְּרוּב. *—избу* בָּנֹה בַּיִת. *—платки* עָשֹׂה שָׂפָה לְפִי הַמִּטְפָּחוֹת. *Дождь —би́тъ* הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִים בְּזַעַם. *—съ плеча* דַּבֵּר עַל הַשֵּׁם וְעַ״ כְּשִׂיחוֹ.
ру́бище קְרָעִים, בְּלוֹיֵי־סְחָבוֹת ז״ר
ру́бка חֲטִיבָה, חֲצִיבָה, בְּקִיעָה, כְּרִיתָה נ׳
рублёвый שָׁוֶה רוּבָּל ת׳
рубль רוּבָּל ז׳
ру́брика מָדוֹר ז׳ || מַחְלָקָה נ׳
рубцева́тый חָרוּץ, פָּצוּעַ, מָלֵא חֲרִיצִים, —צַלָּקוֹת ת״פ
рубцы́ בְּשַׂר־הַקֵּבָה ז׳
ру́бчатый *см.* рубцева́тый
ру́га מַתְּנוֹת כֹּמֶר (לכהנה) נ״ר
руга́ніе בִּזּוּי, חֵרוּף, גִּדּוּף ז׳, נְאָצָה נ׳
руга́тель מְבַזֶּה, מְחָרֵף, מְגַדֵּף, מְנָאֵץ ז׳
руга́тельный שֶׁל חֵרוּף וְגִדּוּף, מָלֵא גִּדּוּפִים ת׳
руга́тельство *см.* руга́ніе
руга́ть, ру́гивать בַּזֵּה, חָרֵף, גַּדֵּף, נָאֵץ פ״י || —ся הָרֵב זֶה עִם זֶה, חָרֵף וְגַדֵּף זֶה אֶת זֶה
ругну́ть הִתְנַפֵּל עַל חֲבֵרוֹ בְּדִבְרֵי חֵרוּף וְגִדּוּף פ״ע
руда́ עַפְרוֹת־מַתֶּכֶת || דָּם ז״ר
рудни́къ מִכְרֶה, מַחְצָב ז׳, מַחְפֹּרֶת נ׳
рудни́чный שֶׁל מִכְרֶה, —מַחְצָב, —מַחְפֹּרֶת ת׳
ру́дный שֶׁל עַפְרוֹת מַתֶּכֶת ת׳
рудожёлтый צְהַב־כֵּהֶה ת׳
рудоиска́тель מְבַקֵּשׁ עַפְרוֹת־מַתֶּכֶת ז׳
рудокопа́тель כּוֹרֶה (חופר־מתכות) ז׳
рудоко́пный הַמְשַׁמֵּשׁ לְמַחְפֹּרֶת ת׳
рудоко́пня *см.* рудни́къ
рудоко́пъ, —ко́пщикъ *см.* рудокопа́тель
рудоко́пь *см.* рудни́къ
рудомётка מַקֶּזֶת־דָּם נ׳

рудомётный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לְרַקָּוָה
рудомётъ ז׳ אֶבֶן, בְּקִיז־דָם
рудонóсный ת׳ מַחֲזִיק מַתֶּכֶת
рудопромывáтельный הַמְשַׁמֵּשׁ לְרְחִיצַת הַמַּתֶּכֶת ת׳
рудоразбóрщикъ ז׳ בּוֹרֵן (מתכת מתוך עפר)
рудянúть פ״י – גָּאַל בְּדָם, לִכְלֵךְ–, הִכְתִּם
рудяный ת׳ שֶׁל דָּם
ружéйникъ ז׳ רוֹבָן (עושה רובים)
ружéйный ת׳ שֶׁל רוֹבֶה. —*огонь* אֵשׁ שֶׁל רוֹבִים. —*выстрѣлъ* יְרִית־רוֹבֶה. —*мастеръ см.* ружéйникъ
ружéйня ז׳ בֵּית־רוֹבָן
ру́жный. —ная *церковь* בֵּית־תְּפִלָּה שֶׁמַּתְּנוֹתָיו קְבוּעוֹת. —ная *грамота* כְּתָב קוֹבֵעַ מַתָּנוֹת
ружьё ז׳ רוֹבֶה. *Стоять подъ* —жьёмъ עָמַד (כְּשֶׁהוּא) מְזֻיָּן בְּרוֹבֵהוּ
рукá ז׳ – כְּתָב || נ׳ כַּף, יָד. *Вести кого за* —ку הוֹלֵךְ אֶת פ׳ כְּשֶׁהוּא מַחֲזִיקוֹ בְּיָדוֹ. *Прикинуть что на* —ку שָׁקַל דָּבָר בְּיָדוֹ. *Вести кого подъ* —ку הוֹלֵךְ אֶת פ׳ בְּיָדוֹ. *Итти съ кѣмъ подъ* —ку הָלַךְ עִם פ׳ שְׁלוּבֵי־זְרוֹעַ. *Эта книга всегда у меня подъ* —кою סֵפֶר זֶה אֵינוֹ זָז מִתַּחַת יָדִי. *Подъ* —кóю חֶרֶשׁ, בְּסֵתֶר, בְּסוֹד. *Онъ мастеръ на всѣ* ру́ки הוּא מְשֻׁלָּם בְּכָל־הַמְּלָאכוֹת. *Онъ дерзокъ на* ру́ку הוּא נִרְגָּן, –בַּעַל אֶגְרוֹף. *У него длинныя* ру́ки יָדָיו עַסְקָנִיּוֹת (גַּנְבָנִיּוֹת) בְּיוֹתֵר. *Это мнѣ на* ру́ку דָּבָר זֶה מַתְאִים לְחֶפְצִי. *Съ легкой* рукú בְּשָׁעָה טוֹבָה וּמַצְלַחַת. *Быть въ* рукѣ הָיָה בָּרִאשׁוֹן (בְּשְׂחוֹק הַקְּלָפִים). *Товаръ первой* рукú סְחוֹרָה מְשׁוּפְרֵי (דְ)שׁוּפְרֵי. *Получать товаръ изъ первыхъ* рукъ קִבֵּל סְחוֹרָה מֵהַמָּקוֹר הָרִאשׁוֹן. *Онъ плутъ первой* рукú הוּא אַרְכִי־רַמַּאי. *Это ему сошло съ* рукú יָצָא מִזֶּה בְּשָׁלוֹם. *Товаръ не идетъ съ* рукъ סְחוֹרָה זוֹ אֵינָהּ חֲרִיפָה לִזְבוּנָא. *Это изъ* рукъ *вонъ* דָּבָר זֶה הוּא גָּרוּעַ בְּיוֹתֵר. *Узнать что изъ вѣрныхъ* рукъ הוֹדַע דָּבָר מִמָּקוֹר נֶאֱמָן. *Отсюда туда* ру́ку (*или* рукóй) *подать* מֵהָכָא לְהָתָם אֵינוֹ אֶלָּא כְּדֵי קְפִיצָה. *Ударить по* рукáмъ תָּקַע כַּף זֶה לָזֶה. *Нагрѣть себѣ* ру́ки עָשָׂה עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט, הִתְעַשֵּׁר. *Прибрать что къ* рукáмъ הִכְנִיס דָּבָר תַּחַת רְשׁוּתוֹ. *Это перо мнѣ по* рукѣ קוּלְמוֹס זֶה טוֹב הוּא לִי. *Перчатка мнѣ по* рукѣ הַכְּסָיוֹת הַלָּלוּ הוֹלְמוֹת אֶת יָדִי יָפֶה. *Съ пьяной* рукú בִּשְׁעַת שִׁכְרוּת. *Сонъ въ* ру́ку הַחֲלוֹם הוֹלֵךְ וּמִתְקַיֵּם. — ру́ку *моетъ* בְּהָנָא מִסַּיַּע בְּהָנָא. Ру́ку *приложить* בּוֹא עַל הַחָתוּם. *Это его* — זֶה הוּא כְּתַב יָדוֹ. *Сидѣть по правую* ру́ку יָשַׁב מִימִין. *Держать чью* ру́ку עָמַד לִימִין פ׳, בַּיֵּן לְפ׳, בְּהַחֲזִק בְּדַעְתּוֹ שֶׁל פ׳. *Онъ ему съ* рукú הוּא מְצַדֵּד בִּזְכוּתוֹ

рукáвецъ נ׳ שַׁרְוֻלָּה
рукавúца נ׳ נַעַל־יָד, קְסִיָּה, כְּסָיָה
рукавúчникъ ז׳ – סוֹחֵר, עוֹשֶׂה כְּסָיוֹת, כְּסָוָן
рукáвный ת׳ שֶׁל שַׁרְוּל, שַׁרְוֻלִי
рукáвчикъ נ׳ חֵפָה
рукáвъ אֲבִיב || פֶּלֶג שֶׁל נָהָר || שַׁרְוּל, בֵּית־יָד שֶׁל עוֹר ז׳. *Онъ работаетъ спустя* —вá הוּא מִתְרַשֵּׁל בִּמְלַאכְתּוֹ. *Жить спустя* —вá חָיָה בְּלִי דְאָגָה
рукáстый ת׳ חַמְּפָן || אֶרֶךְ־הַיָּדַיִם
рукобúтіе ז״ר אוּנְסִין, שִׁדּוּכִין || נ׳ תְּקִיעַת־כַּף
руководúтель , מַדְרִיךְ , מְנַהֵל, מוֹרֵה דֶרֶךְ, מְנַצֵּחַ, מְדַבְּרָן ז׳
руководúтельный ת׳ מַדְרִיךְ –.שֶׁל מְנַהֵל
руководúтельство נ׳ הַדְרָכָה, נִצּוּחַ ז׳, נִהוּל
руководúтельствовать, руководúть *см.* руковóдствовать
руковóдственный *см.* руководúтельный
руковóдство סֵפֶר־לִמּוּד ז׳ || הַדְרָכָה נ׳, נִהוּל ז׳
руковóдствовать פ״י הוֹרָה דֶרֶךְ, הִדְרִיךְ, נִהֵל || —ся לָקַח לוֹ לִיסוֹד, הָלַךְ לְשִׁטָּתוֹ
рукогадáніе נ׳ חָכְמַת־הַיָּד
рукогадáтель בָּקִי בְּחָכְמַת־הַיָּד
рукодѣ́ліе ז׳ מְלֶאכֶת־יָד
рукодѣ́льникъ ז׳ עוֹשֶׂה מְלֶאכֶת־יָד
рукодѣ́льничать פ״ע עָסַק בִּמְלֶאכֶת־יָד
рукодѣ́льный אוֹהֵב עֲבוֹדָה ת׳ || עוֹסֵק בִּמְלֶאכֶת־יָד
рукокры́лый. —лыя *животныя* בַּעֲלֵי כַפּוֹת־כְּנָפַיִם
рукомóйникъ נ׳ נַטְלָה , ז׳ כִּיּוֹר
рукопáшный *бой* מִלְחֶמֶת־אֶגְרוֹף
рукописный ת׳ שֶׁל כְּתַב־יָד
ру́копись ז׳ כְּתַב־יָד
рукоплескáніе נ״ר כַּפַּיִם –נ׳ מְחִיאַת־כַּף
рукоплескáтель ז׳ מוֹחֵא־כַף
рукоплескáтельный ת׳ שֶׁל מְחִיאַת־כַּפַּיִם
рукоплескáть פ״ע מָחָא כַף

рукопожатіе להוצאת היד, נתינת ערוב נ׳

рукополагать סמך ידיו עליו, חנך לעבודה, מלא־יד — פ״י

рукоположеніе הנוך לעבודה ז׳, סמיכה (מנוי לכמר) נ׳

рукоположить *см.* рукополагать

рукоприкладство, —дываніе התימה, התימת־יד נ׳

рукоприкладствовать בוא על החתום פ״ע, חתם בידו פ״י

рукоприкладчикъ הותם, בא על החתום ז׳

рукопнёкъ *см.* левкой

рукоять, —ятка יד נ׳, בית־, נצב, קת ז׳ —*плуга* יצול

рулёвка קולב הכשיט ז׳

рулевой כשט ת׳

рулетка פזון (מין כלי משחק) || רולטה (מין צחוק בהגרלה) נ׳]

руль הגה, משוט ז׳, גודיה נ׳

руля חבילה של טבק נ׳

румбъ דרך־הרוח (בכוונס) נ׳

румпель כלונס־משוט ז׳

румянецъ אדמימות, הבלילות נ׳

румянить, на— אדם, פרכס, סרק (הפנים) פ״י || —ся פרכס עצמו

румянка ראש־עכן (מין צמח) ז׳

румяность אדם ז׳, אדמימות, הבלילות נ׳

румяны פרכוס, פוך, סרק ז׳

румяный אדם, הבלילי ת׳

румянѣть התאדם, הֵעשה אדם פ״ע

рунцукъ דוכן ז׳, במה נ׳

рунистый רב־הצמר, צמרני ת׳

руническій רוני ת׳. —кіе *знаки* האותיות הרוניות (שהשתמשו בין הגרמנים הקדמונים)

рунный צמרי|| עוברים מחנות מהנות (דגים) ת׳. —нная *гусеница* הגזם הנוסע

руно כביר, צמר (של כבשים) || נהיל (של דגים) ז׳. —*гороху* חבילה של שבלי־עדשים

руны רונים (אותיות הגרמנים הקדמונים) ז״ר

рупазъ מקדח של ברזל ז׳

рупоръ רופור (קנה־הדבור בספינה) ז׳

русакъ ארנבת אפורה נ׳

русалка רוסלקה, סירונית (לילית־המים באגדות הסלאבים) נ׳

русальный, —ная *недѣля* השבוע שאחר חג השבועות (לעמי הסלאבים)

русачій של ארנבת אפורה ת׳

русленникъ קבסר (עושה או מוכר קבס) ז׳

руслень שפת הירכתים (בספינה) נ׳

русло אפיק, אפיק־נחל ז׳, צפה נ׳

русобородый בעל זקן צהוב ת׳

русоватый צהבהב ת׳

русоволосый בעל שער צהוב ת׳

рустовъ שלשלת העגן נ׳

русый צהוב ת׳

русѣть הפך צהוב, הֵעשה — פ״ע

рута פיגם (מין צמח ריחני) ז׳

рутина מנהג־אבות ז׳, שגיונות נ׳. —нный של מנהג־אבות

рухлость רכיכות, רכרוכיות נ׳

рухлый רכיך, רך, תחוח, מתפורר ת׳

рухлѣть הרוך, התרכך, התפורר, התחח פ״ע

рухлядь פרזות נ״ר || כלי־בית ז״ר

рухлякъ אבן־גיר נ׳

рухнуть נפל, מוט, התמוטט, המוט, ההרס פ״ע

ручатель *см.* поручитель

ручательный של ערבות ת׳

ручательство תקיעת־כף, אחריות, ערבות נ׳

ручаться, поручиться היה ערב, — אחראי, ערב, תקע כף פ״ע. *Я* —чаюсь, *что онъ этого не сдѣлаетъ* אני ערב (מבטיח) שהוא לא יעשה זאת. *Онъ* поручился *въ этомъ долгѣ* הוא אחראי לחוב זה. *Онъ* поручился *за меня въ этомъ долгѣ* הוא נתחיב באחריות חובי זה, הוא ערב בעד חובי זה

ручеёкъ פלג קטן ז׳

ручей פלג, יובל, נחל ז׳, אמה נ׳. *Кровь течетъ у него* ручьёмъ (*или въ три* ручья) דמו שותת והולך

ручейница חציר־המים ת׳

ручища יד גדולה נ׳

ручка יד נ׳, בית־, נצב ז׳, קת, בית־אחיזה ז׳. —*у чайника* יד של קמקום. —*у молотка* יד־הפטיש. —*у двери* כף יד היורה. —*у кастрюли* המעגל

ручникъ אלונטית, מגבת נ׳

ручница רובה ז׳

ручной של־יד || ביתי ת׳. —чная *мельница* רחים של יד. —*словарь* מלון סנאי ביתי. —ная *бѣлка* שמושי

ручнѣть התרגל לבית פ״ע

ручьистый נוזל, שותת ת׳

ручьиться נזל, שתת פ״י

рушать חתך לחתיכות, נתח, גזר לגזרים || קלף פ״י

рушить הרס, הפל, קעקע || בטל, הפר פ״י || —ся נפל, ההרס, בטל, אבד, התקעקע, הכזב. *Мои надежды* рушились תקוותי נכזבו, — נהרסו, — אבדו בתהו

рыба דג ז׳. *Фаршированная*— דגים ממלאים

рыбáкъ ז׳ דיג. —*рыбака видитъ въ плесѣ издалека* מצא מין את מינו; לא לחנם הלך הזרזיר אצל העורב, אלא מפני שהוא מינו. —бáчка אשת־דיג, דיגית.
ры́барь *см.* рыбáкъ
рыбáцкій, рыбáчій ת׳ של דיגים
ры́бина ז׳ דג גדול
ры́бистый ת׳ רב־הדגה, מלא דגים
ры́бица ז׳ דג קטן. *Бѣлая*— חורנם, לבים.
ры́бища ז׳ דג גדול
ры́бій ת׳ של דגים. —*клей* דבק של דגים.
ры́бка ז׳ דג קטן
ры́бный ת׳ של דגים ‖ מלא דגים
рыбовóдство ז׳ גדול דגים
рыболóвный ת׳ המשמש לדיוג. —ная *сѣть* מכמרת
рыболóвство ז׳, דיוג נ׳, צידת־דגים
рыболóвъ ז׳ (מין צפור) התוא, לרון, שחף ‖ דיג
рыбопромы́шленникъ ז׳ סוחר דגים
рыбопромы́шленность ז׳ מסחר־דגים
рыбопромы́шленный ת׳ של מסחר־דגים
рыбоѣ́дъ ז׳ אוכל דגים
рыбоядéніе נ׳ אכילת־דגים
ры́бы ז׳ מזל־דגים
рыгáніе ז׳ גהוק
рыгáть, рыгнýть פ״ע גהק
рыгóта *см.* рыгáніе
рыдáніе נ׳ יללה, בכיה
рыдáтельный ת׳ של יללה,־ בכיה
рыдáть פ״ע ילל בכה
рыдвáнъ נ׳ עגלה, מרכבה
рыжáкъ ז׳ אדמוני, בעל שער צהב
рыжеборóдый ת׳ בעל זקן צהב
рыжевáтость ת׳ צהיבות של שער
рыжевáтый ת׳ צהב קצת
рыжеволóсый ת׳ בעל שער צהב
ры́женькій ת׳ צהבהב
ры́жесть נ׳ (השער) צהיבות
рыжёхонекъ ת׳ צהב במדה מרבה
рыжечáлый ת׳ (מסוס) אמין
ры́жикъ נ׳ (מין פטריה) צהביה
ры́жій ת׳ צהב, צהוב, אדמוני
рыжѣ́ть פ״ע העשה צהב
рыкáніе נ׳ שאגה, נהמה
рыкáть, рыкнýть פ״ע שאג, נהם
рыкъ *см.* рыкáніе
рылéйный ת׳ של נבל
рылéйщикъ ז׳ מנגן על נבל
ры́ло נ׳ פי־חיה, הרטם ז׳, נרבובית
ры́льце ת׳ (מין צמח) צלקת ‖ *см.* рыло

рымъ נ׳ טבעת
ры́нда ז׳ (אצל הרוסים הקדמונים) נושא כליו של מלך
ры́нокъ ז׳ שוק, אטליז, אטלים
рысáкъ, — сачёкъ ז׳ שטפן, דהרן, סוס דוהר
рысёнокъ ז׳ גור של חלדת־הבר
рыси́стый ת׳ דוהר. —тая *лошадь* סוס דוהר. —тые *бѣги* מרוץ סוסים דוהרים
ры́сій ת׳ של חלדת־הבר. —сьи *глазки* מבט סקרני
рыскáніе נ׳ הליכה בטלה ‖ ריצה, מרוץ ז׳
ры́скать פ״ע הלך בטל ‖ רוץ
рыскли́вый ת׳ אוהב לילך בטל ‖ רץ
рыскýнъ ז׳ הולך בטל
рыскýчій ת׳ רץ במהירות
рыскъ נ׳ ריצה
рысцá נ׳ דהירה קלה
рысь נ׳ חלדת־הבר ‖ דהירה. *Бѣжать* ры́сью דהר
ры́твина ז׳ סילון, צנור, מרזב
рыть פ״י חפר, כרה, נבר, חטט ‖ —ся התחפר, הכרה ‖ נקר, חטט
ры́хлить פ״י תחח, עשה תחוח
рыхловáтый, רפוי, רך מעט, רכיך קצת, תחוח־ ת׳
ры́хлость ז׳ תחוח
ры́хлый ת׳ רפוי, רך, רכיך, תחוח
рыхлѣ́ть פ״ע העשה רפוי,־ רך,־ תחוח
ры́царски ת״ע כפרש, מעשה פרש
ры́царскій ת׳ של פרש. פרשי
ры́царство נ׳ פרשות, מפלגת הפרשים
ры́царь ז׳ פרש. —*крестовыхъ походовъ* פרש של נוסעי הצלב
рычáгъ, -чажёкъ נ׳ מנוף ז׳, משליא, משלית
рычáжный ת׳ של משליא
рычáніе, рычáть *см.* рыкáніе, рыкáть
рья́ность עז־נפש, מהיר־חמה, קפדן, קפדנות, התלהבות נ׳
рья́ный ת׳ מתלהב, נוח לכעוס
рѣ́дечный ת׳ של צנון
рѣдизнá *и* рѣдинá נ׳ קרחת בארג ‖ קלישות
рѣди́ть פ״י המעט, הפחת
рѣ́дкій ‖ דק, קלוש, צנום מזוג, ממזג ‖ מקרה ‖ בלתי־מצוי, לא־שכיח, יקר־המציאות ת׳. *Овесъ* —докъ השבלת־שועל עלתה צנומה. —кая *гребенка* מסרק קלוש. —*лѣсъ* ארג קלוש. —ная *ткань* יער דקות. —кая *книга* ספר יקר־המציאות. —*день проходитъ безъ ссоры* במעט שאין לך יום שלא תהא בו תגרא
рѣ́дко ת״פ לעתים רחוקות, לפעמים. *Сѣять*—

זֶרַע זְרִיעָה קְלוּשָׁה. *Деревья посажены*— הָאִילָנוֹת נְטוּעִים בְּפִזּוּר. *Это случается*— דָּבָר זֶה הוּא מִלְּתָא דְּלָא שְׁכִיחָא

рѣдковáтый ת׳ קָלוּשׁ קְצָת

рѣдковолóсый ת׳ בַּעַל שֵׂעָר מֻקְרָח

рѣдкость יְקַר־הַמְּצִיאוּת. דָּבָר יְקַר־הַמְּצִיאוּת, מִלְּתָא דְּלָא שְׁכִיחָא נ׳

рѣднинá, рѣдь בַּד אָרֵג מְהֻלְהָל

рѣлыдь הָר בִּכְתֶל ז׳, פִּרְצָה נ׳

рѣдька ז׳ צְנוֹן. *Онъ мнѣ надоѣлъ хуже горькой* —ки כְּבָר הָיָה לִי לְזָרָא

рѣдькóвникъ, рѣлькóвня ז׳ עָלֶה שֶׁל צְנוֹן

рѣдѣ́ть הֵעָשֶׂה דַק, קָלוּשׁ || הִתְמַעֵט, הִתְפַּזֵּר (מעבים) פ״ע

рѣдя́га נ׳ נִמְלַחַת שֶׁל חָצִיר

рѣжа נ׳ מִכְמֹרֶת־דַּיָּגִים דַּלָּה

рѣже יוֹתֵר דַק, קָלוּשׁ || לִפְעָמִים יוֹתֵר רְחוֹקוֹת ת״פ

рѣжýха ז׳ (מין צמח) קָרָא

рѣзíка ז׳ קַטְלָן, גַּזְרָן, כּוֹרְתָן

рѣзальщикъ ז׳ (של דג) קַצְּבָן

рѣзанiе נ׳ קְרִיעָה, כְּרִיתָה

рѣзань, —занка רִין (מטבע, מינה אצל הרוסים הקדמונים) ז׳

рѣзать, рѣзывать , חָתֹךְ, גָּרֹס, גָּרֹעַ, גָּזוֹר, כָּרוֹת || חַטֵּב, פַּסֵּל || שָׁחֹט || גָּלֹף, פַּתֵּחַ הַלְּהֵב מַכְאִיב בְּתוֹךְ הַקֶּרֶב || בְּחָתֵךְ, הִקְרֵעַ. —ся|| הִשָּׁחֵט , הִכָּרֵת. —*хлѣбъ* פְּרֹס לֶחֶם. — *овцу* שְׁחֹט כֶּבֶשׂ. —*на мѣди* פַּתֵּחַ בִּנְחֹשֶׁת , גָּלֹף. *У него* рѣжетъ *въ желудкѣ* הוּא חָשׁ כְּעֵין דְּקִירוֹת בְּבִטְנוֹ. —*правду* דַּבֵּר אֱמֶת. *У ребенка зубы* —жутся שִׁנֵּי הַיֶּלֶד מַתְחִילוֹת צוֹמְחוֹת. *Они* —зались *всю ночь въ карты* כָּל־הַלַּיְלָה הָיוּ מְשַׂחֲקִים בִּקְלָפִים

рѣзвиться פ״ע הִשְׁתּוֹבֵב, הִתְהוֹלֵל

рѣзвость נ׳ הוֹלֵלוּת, עַלִּיצוּת, הִשְׁתּוֹבְבוּת

рѣзвýнъ ז׳ שׁוֹבְבָן

рѣзвый ת׳ שׁוֹבֵב

рѣзéцъ נ׳ מַקֶּבֶת, מַפְסֶלֶת. —зцы חוֹתְכוֹת

рѣзка *см.* рѣзанiе

рѣзкiй ת׳ חַד , מַר , קָשֶׁה , חוֹדֵר , עוֹקֵץ. —*вѣтеръ* רוּחַ קָשָׁה. —*тонъ* (*или звукъ*) קוֹל חוֹדֵר. *Говорить* —кимъ *тономъ* דַּבֵּר קָשׁוֹת , —עַזּוּת. —кiя *слова* דְּבָרִים עוֹקְצִים

рѣзкость נ׳ חִדּוּד, עוֹקֶץ ז׳, עַזּוּת

рѣзная ז׳ בֵּית־פַּסָּל

рѣзница ז׳ — בֵּית, חֲצַר־הַשְּׁחִיטָה

рѣзной ת׳ מְפֻתָּח, מְגֻלָּף

рѣзнй , שְׁפִיכַת־דָּמִים ז׳, הֶרֶג־רָב, מַכָּה, קֶטֶל, שְׁחִיטָה נ׳

рѣзýха ז׳ (מין צמח) עֵשֶׂב־הַפָּרָה

рѣзчи́къ *см.* рѣщи́къ

рѣзь ז׳ דְּקִירָה נ׳, כְּאֵב כְּעֵין דְּקִירָה

рѣзьбá חִטּוּב, פִּסּוּל, פִּתּוּחַ, גִּלּוּף || מַעֲשֵׂה־פִּתּוּחַ ז׳. —*на деревѣ* פִּתּוּחֵי־עֵץ

рѣкá ז׳ נָהָר

рѣпа נ׳ לֶפֶת

рѣпица חוּלְיַת־הַזָּנָב (במפרקת חיה) || בּוּצָה (באחורי־עוף) נ׳

рѣпникъ נְטִיעָה שֶׁל לֶפֶת || שָׂדֶה זְרוּעָה לֶפֶת, שְׂדֵה־לֶפֶת נ׳]

рѣпный ת׳ שֶׁל לֶפֶת

рѣпчатый ת׳ שֶׁכְּעֵין־לֶפֶת, לִפְתָנִי

рѣсница, рѣсни́чный *см.* ресн..

рѣхну́ться *см.* рехну́ться

рѣчёнка ז׳ נָהָר קָטָן, פֶּלֶג

рѣчи́стый ת׳ דַּבְּרָנִי, נִמְלָץ

рѣчка ז׳ נָהָר קָטָן, פֶּלֶג

рѣчнóй ת׳ שֶׁל נָהָר

рѣчь נ׳ שִׂיחָה || דִּבּוּר ז׳ || נְאוּם. *Произнести*— נְאֹם נְאוּם, נְשֹׂא מָשָׁל. *У него плавная*— דְּבָרָיו נוֹזְלִים. *Завести о чемъ*— הִכָּנֵס בִּדְבָרִים אוֹדוֹת עִנְיָן אֶחָד. *Ваша— впереди* *см.* впередй. *Оборотъ*— אֹפֶן־הַדִּבּוּר

рѣшáть, —шить, по— פָּתֹר || גָּמֹר בְּדַעְתּוֹ, הַחְלֵט || הוֹצֵא פְּסַק־דִּין, גְּזַר־דִּין, חָתֹךְ, גָּמֹר בְּדַעְתּוֹ, הַחְלֵט || —ся || חָרֹץ, הַכְרֵעַ, הִפָּתֵר, הֵחָתֵךְ, הֵחָרֵץ, הִגָּזֵר. —шить *вопросъ* פָּתֹר שְׁאֵלָה. —шить *чью участь* הַכְרֵעַ דִּינוֹ שֶׁל פְּ׳ (לְשֵׁבֶט אוֹ לְחֶסֶד). *Онъ* —шилъ *это въ своемъ умѣ* (כְּשֶׁהוּא לְעַצְמוֹ) כְּבָר הֶחְלִיט בְּדַעְתּוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. *Судъ* —шилъ *дѣло въ мою пользу* בֵּית־הַדִּין חָתַךְ אֶת הַדִּין לְטוֹבָתִי. —шить *задачу* (חֶשְׁבּוֹנִית) פָּתֹר שְׁאֵלָה. —шить *сомнѣнiе* הִסְתַּלֵּק מִן הַסָּפֵק. *На что вы* —шились? מַה הֶחְלַטְתֶּם בְּדַעְתְּכֶם? *Ну,* —шайтесь הַכְרֵעַ־נָא. *Я* —шилъ *безповоротно* כִּי נִגְמַר אֶצְלִי וְגָמוּר

рѣшéнiе פִּתְרוֹן || גְּזַר־דִּין , פְּסַק־דִּין ז׳ || הַחְלָטָה, הַכְרָעָה נ׳

рѣшéтина ז׳ אָרִיחַ || נָפָה, כְּבָרָה נ׳

рѣшети́ть, об— פ״י כַּסֵּה בַּאֲרִיחִים

рѣшётка שְׂבָכָה, סְרִיגָה, רֶשֶׁת נ׳, סָרִיג ז׳

рѣшéтникъ ז׳ (עושה כברות) כַּבְּרָן

рѣшётный ת׳ שֶׁל כְּבָרָה, נָפָה || מְנֻפֶּה

рѣшетó נ׳ כְּבָרָה, נָפָה

рѣшёточка נ׳ שְׂבָכָה קְטַנָּה, סְרִיגָה

рѣшёточный ת׳ שֶׁל כְּבָרָה || מְנֻקָּב, מַעֲשֵׂה כְּבָרָה
рѣшётчатый סְרִיגִי || מְנֻקָּב, עָשׂוּי נְקָבִים נְקָבִים ת׳
рѣшимость || ז׳ עֹז־נֶפֶשׁ, גְּמַר־דַּעַת, תֹּקֶף, אֶפְשָׁרוּת הַפִּתְרוֹן נ׳
рѣшительно לַחֲלוּטִין, בְּהֶחְלֵט, לִגְמָרֵי, בֶּאֱמֶת ת״פ. *Я—не понимаю этого человѣка* אָדָם זֶה אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלָל מַה הוּא. *Онъ —отказался отъ этого предложенія* הוּא מָשַׁךְ יָדוֹ לִגְמָרֵי מֵהַצָּעָה. *Онъ —желалъ этого* הוּא רָצָה זֹאת בְּהֶחְלֵט. *Онъ —ничего не дѣлаетъ* הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה וְלֹא כְלוּם
рѣшительность ז׳ עֹז־נֶפֶשׁ, תֹּקֶף, גְּמַר־דַּעַת
рѣшительный ת׳ תַּקִּיף, נִמְרָץ, מַכְרִיעַ
рѣшить *см.* рѣшать
рѣщикъ ז׳ גַּלָּף, פַּסָּל
рѣять, рѣянуть || זָרַם בְּחָזְקָה, שָׁטַף בְּכֹחַ —ся || דָּאָה, טָס, רִחֵף || נָשַׁב פ״ע
рюмить פ״ע בָּכֹה, יַלֵּל] הִתְנַפֵּל, הִתְפָּרֵץ
рюмка, —мочка ז׳, כּוֹס נ׳ גָּבִיעַ
рюшъ ז׳, סַלְסֶלָה נ׳ סַלְסוּל
рябецъ ז׳ (מִין דָּג) שֶׁמֶךְ
рябикъ נ׳ עֲגָלָה קְטַנָּה
рябина ז׳ (מִין גַּרְגֵּר, מִין אִילָן) עוּזְרָד, זֵרֶד
рябина נ׳ (צַלֶּקֶת שֶׁל אֲבַעְבּוּעָה) יַבֶּלֶת
рябинникъ ז׳ (מִין צִפּוֹר) כִּיכְלִי || יַעַר שֶׁל וְרָדִים
рябиновка נ׳ מִשְׁרַת־וְרָדִים
рябиновый ת׳ שֶׁל וְרָדִים
рябить פ״ע הַבְרֵק, הִתְנוֹצֵץ. *У меня* —бить *въ глазахъ* עֵינַי מִתְבַּלְבְּלוֹת
рябка ז׳ (מִין עוֹף) קוֹרֵא
рябой ת׳ נָקוֹד, מְנֻמָּר || יַבְּלִי
рябость נ׳ (בָּעוֹר) || שֶׁל צְבָעִים, יַבָּלוּת
рябчикъ ז׳ טִיטְרוֹן, תַּרְנְגֹלֶת־הַיַּעַר [רִבּוּי־גְוָנִים ז׳]

рябъ *см.* рябчикъ
рябый *см.* рябой
рябь ז׳, אַדְוָה נ׳ סַלְסוּל־דְּמָיִם
рябѣть, по— פ״ע הִסְתַּלֵּם || הֶעָשָׂה יַבְּלִי
рявца ז׳ סַרְטַן־הַיָּם
ряда *см.* договоръ
рядить פ״י שָׂכֹר, חָכֹר (פּוֹעֲלִים) || קַשֵּׁט, יַפֵּה —ся || הִתְקַשֵּׁט, || הִתְפַּשֵּׁר בִּשְׂכַר־הָעֲבוֹדָה הִתְיַפֵּה
рядная נ׳ כְּתֻבָּה || תְּנָאֵי־אֵירוּסִין ז״ר, רְשִׁימַת־הַנְּדוּנְיָא נ׳
рядный ת׳ מַתָּנָה מֵרֹאשׁ. —ная *запись см.* рядная
рядовичъ ז׳ חֶנְוָנִי
рядовой ז׳ (חַיָּל) פָּשׁוּט
рядомъ, —дкомъ בְּשׁוּרָה, זֶה אֵצֶל זֶה, רְצוּפִים ת״פ. *Всѣ трое шли*— שְׁלָשְׁתָּם הָלְכוּ זֶה בְּצַד זֶה. *Они сидятъ*—הֵם יוֹשְׁבִים בְּשׁוּרָה
рядчикъ ז׳ שַׂכָּר (פּוֹעֲלִים), עוֹשֵׂה־חוֹזֶה, קַבְּלָן
рядъ ז׳ שׁוּרָה, מַעֲרָכָה נ׳, טוּר, נִדְבָּךְ. —*домовъ* שׁוּרָה שֶׁל בָּתִּים. *Идти по два въ* —הָלַךְ שְׁנַיִם שְׁנַיִם (טַנְדוּ) בְּשׁוּרָה. *Войска стоятъ* —дами הַחֲיָלוֹת עוֹמְדִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת. Рядами שׁוּרָה אַחַר שׁוּרָה. *Онъ выходитъ изъ* —да *обыкновенныхъ людей* הוּא אָדָם בִּלְתִּי רָגִיל. *На* ряду *съ прочими см.* наровнѣ. *Желѣзный*—שׁוּק הַבַּרְזֶל
ряженіе ז׳ קִשּׁוּט || נ׳ הַבְּחִירָה, שְׂכִירַת־פּוֹעֲלִים
рядуха и рядушка ז׳ (מִין דָּג) מוּרוֹן
ряса, ряска ז׳ מְעִיל־הַכְּמָרִים
рясоносецъ ז׳ נוֹשֵׂא מְעִיל־הַכְּמָרִים
ряха ת׳ קַשְׁטָנִית, מִתְיַפָּה
ряхнуться פ״ע יָצָא מִדַּעְתּוֹ, הִטָּרֵף דַּעְתּוֹ, הִשְׁתַּגֵּעַ

С.

Сабадилла ז׳ (מִין צֶמַח) זֶרַע־סַבָּדִילָּה
сабайонъ ז׳ (מִין זוּם מֵחֶלְמוֹנֵי־בֵיצִים, יַיִן וְסוּכָּר) סַבְיָאוֹן
сабанъ נ׳ מַחֲרֵשָׁה בַּעֲלַת אוֹפַנִּים
сабельникъ נ׳ (מִין פֶּרַח) אַרְסִיָּה, חֲלַפְגִּית
сабельный ת׳ שֶׁל סַיִף, שֶׁל חֶרֶב
сабля ז׳, חֶרֶב נ׳ סַיִף || *см.* сабельникъ
сабуръ נ׳ (מִין צֶמַח) אֲהָל ז׳, אַלְוָה
саванъ ז״ר (שֶׁל מֵת) תַּכְרִיכִין
Саваоѳъ. *Богъ—* ה׳ צְבָאוֹת
савасіанка *см.* придорожникъ
савка נ׳ (מִין בַּר־אַוָּז) קַמְשַׁשְׂקָה
савраско ז׳ סוּס שָׂרֹק
саврасый ת׳ (סוּס) שָׂרֹק
сага נ׳ הַגָּדָה, אַגָּדָה, מְסוֹרָה
саго ז׳ סָגוֹ
саговый ת׳ שֶׁל סָגוֹ. —вая *пальма* תָּמָר [שֶׁל סָגוֹ]
садикъ נ׳ גִּנָּה, גִּנּוּנִית

садѝтель ז׳ שׁוֹתֵל, נוֹטֵעַ

садѝть *см.* сажа́ть

садѝться, сѣсть || יָשַׁב, שָׁקַע, הִשְׁתַּקֵּעַ || חָבַשׁ || הִכָּנֵס לְ.. || נָפֹל עַל־ || עָלֹה פ״ע. Садѝтесь, *пожалуйста* שְׁבָה־נָּא. *Пчела* сѣла *на цвѣтокъ* הַדְּבוֹרָה יָשְׁבָה עַל הַפֶּרַח. —*за столъ* יָשֹׁב אֶל־ הַשֻּׁלְחָן. —*на школьную скамью* חָבֹשׁ אֶת סַפְסַל הָאַסְכּוֹלָה. Сѣсть *на корабль* הִכָּנֵס לַסְּפִינָה. *Насыпь* сѣла הַסּוֹלְלָה נִשְׁתַּקְּעָה. *Гуща* сѣла *на дно бутылки* הַשְּׁמָרִים נִשְׁתַּקְּעוּ בְּתַחְתִּית הַבַּקְבּוּק. *Пыль* сѣла *на мебель* הָאָבָק נָפַל עַל הָרָהִיטִים. *Сукно* сѣло הַגּוּחַ צָפַד. *Солнце* сѣло הַחַמָּה שָׁקְעָה. *У него на ногѣ* сѣлъ *чирей* עַל רַגְלוֹ עָלְתָה יַבֶּלֶת. *Корабль* сѣлъ *на мель* הַסְּפִינָה נִתְקְלָה בִּסְרְטוֹן

са́дка נְטִיעָה, שְׁתִילָה || צְפִידָה (שֶׁל אֶרֶג) || קְרִישָׁה (שֶׁל נוֹזְלִים) נ׳

са́дкій ת׳ צוֹפֵד (בשעת הרטבה)

садко́вый ת׳ חַי, מוֹצָא מִבֵּית־הַדָּגִים

са́днить, о— *и* с— פ״י מָעֹךְ, שָׂרֹט

садно́ *см.* сса́дина

са́днѣть פ״ע הַכְאֵב, כָּאֹב (מסריטה)

садо́вникъ ז׳ גַּנָּן, בּוּסְתְּנַאי

садо́вничать פ״ע הָיֹה גַּנָּן, הִתְעַסֵּק בְּגַנָּנוּת

садо́рнический *см.* садо́вничій

садо́вничество נ׳ גַּנָּנוּת

садо́вничій ת׳ שֶׁל גַּנָּנִים

садово́децъ ז׳ גַּנָּן

садово́дственный ת׳ שֶׁל גַּנָּנוּת

слдово́дство נ׳ גַּנָּנוּת

садово́дъ *см.* садово́децъ

садо́вый ת׳ גַּנִּי, שֶׁל גַּן

садо́къ ז׳ בֵּית־דָּגִים || כְּלוּב, בִּיבַר

са́дъ ז׳ גַּן, בּוּסְתָּן

са́ечка *см.* са́яка

са́ечникъ ז׳ אוֹפֶה אוֹ מוֹכֵר גְּלוּסְקָאוֹת (חלות)

са́ечный ת׳ גְּלוּסְקָאִי, חַלָּאִי

са́жа ז׳ פִּיחַ. *Голландская*— פִּיחַ הוֹלַנְדִּי

сажа́лка ז׳ מְעַדֵּר־נוֹטְעִים, יְתַד־הַמַּטָּע נ׳

са́жалка ז׳ בֵּית־הַדָּגִים

сажа́льный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לִנְטִיעָה, — לִשְׁתִילָה

—*колъ см.* сажа́лка

сажа́льщикъ ז׳ נוֹטֵעַ, שׁוֹתֵל, שַׁתָּל

сажа́ніе נ׳ נְטִיעָה, שְׁתִילָה

сажа́ть הוֹשֵׁב || חָבֹשׁ בְּבֵית־ (*подъ арестъ*) אֲסוּרִים, תָּפֹס || (*деревья*) נָטֹעַ, שָׁתֹל || הוֹשֵׁב אוֹרְחִים —*гостей* . הָטֵל || הַכְנֵס פ״י —*гостей по чинамъ* הוֹשֵׁב אוֹרְחִים לְפִי מַעֲלָתָם. —*хлѣбъ въ печку* הָטֵל פַּת לְתַנּוּר. —*войска на суда* הַכְנֵס הַחַיִל לִסְפִינוֹת]

сажде́ніе נ׳ נְטִיעָה, שְׁתִילָה

сажене́цъ ז׳ פְּרִי־זֶרַע

саже́ніе *см.* сажа́ніе

сажённый ת׳ שֶׁל גָּזִיר,— גִּזְרָה,— אַמָּה מְשֻׁלֶּשֶׁת

саже́нь נ׳ גָּזִיר ז׳, גִּזְרָה, אַמָּה מְשֻׁלֶּשֶׁת

саза́нина נ׳ בְּשַׂר־שִׁבּוּטָא,— קַרְפִּיוֹן

саза́ній ת׳ שֶׁל שִׁבּוּטָא,— קַרְפִּיוֹן

саза́нъ ז׳ שִׁבּוּטָא, קַרְפִּיוֹן

са́йга ז׳ דִּישׁוֹן מִדְבָּרִי

сайга́къ ז׳ זֶמֶר, נְמַר־הַגָּמָל

сайга́чій ת׳ זֶמְרִי

сайда́къ נ׳ קֶשֶׁת וְאַשְׁפָּה

сайда́чникъ ז׳ קַשָּׁת, רוֹבֵה־קֶשֶׁת

са́йка נ׳ גְּלוּסְקָא קְטַנָּה, חַלְּתָנָא

са́ква נ׳ (לפרשים) אַמְתַּחַת־הַמִּסְפּוֹא, אַקְלוֹן ז׳

саквоя́жъ נ׳ נֹדָה, מְזְוָדָה

са́ккосъ ז׳ מְעִיל־הַהֶגְמוֹן

са́кля ז׳ (בקבקז) צְרִיף־הֶהָרִים

саксу́рка ז׳ עוֹר־כְּבָשִׂים אֶרֶךְ־הַצֶּמֶר

сакъ נ׳ מִכְמֶרֶת, מִכְמֹרֶת

сала́зки, —зочки נ׳ עֲגָלַת־חֹרֶף קְטַנָּה, מִשְׁלָגָה

сала́куша, —кушка נ׳ (מין דג) הַרְסָנָה

сала́кушій, —шный ת׳ הַרְסָנָאִי

салама́ндра נ׳ סַלָּמַנְדְּרָא

салама́та ז׳ נְזִיד־קֶמַח

сала́тникъ נ׳ || קַעֲרַת־חַסָּא ז׳ אוֹהֵב הַסָּא

сала́тный ת׳ חַסָּאִי

сала́тъ ז׳, הֶזֶרֶת נ׳ || דְּמָךְ ז׳, תַּמְכָה נ׳ חַסָּה

са́леніе נ׳ מְשִׁיחַת־חֵלֶב, מְרִיחָה בְּשֻׁמָּן

са́ленный ת׳ מָשׁוּחַ בְּחֵלֶב

сале́пъ נ׳ (מין צמח) עַרְטְלָנִית

са́лецъ ז׳ כֶּרַע־הַסּוּס

саливаціа ז״ר זִיבַת־הָרִיר נ׳, רִירִין, בְּלִיבְצִיוֹן

са́лить פ״י מָשֹׁחַ בְּחֵלֶב, מָרֹחַ בְּשֻׁמָּן

са́ло ז׳ חֵלֶב, שֻׁמָּן || גֶּלֶד־הַקֶּרַח

сало́нъ ז׳ טְרַקְלִין

сало́пница נ׳ || בַּקְשָׁנִית, תּוֹפֶרֶת סָלוֹפָאוֹת

сало́пный ת׳ סָלוֹפָאִי

сало́пъ נ׳ (מעיל־נשים) סָלוֹפָא

салото́пенный *заводъ см.* салото́пня

салото́пный ת׳ שֶׁל הַתּוֹךְ־חֵלֶב

салото́пня ז׳ בֵּית־הַתּוֹךְ חֵלֶב

салото́пъ ז׳ מַתִּיךְ חֵלֶב

салфе́тка, салфе́точка ז׳, מַפָּה, מַנְטוּלִין [מַפִּית נ׳]

салфе́точникъ ז׳ עוֹשֶׂה מַפּוֹת

салфе́точный ת׳ (מַפּוֹת) שֶׁל מַפָּה. —ная

икра בֵּיצֵי־דָגִים כְּבוּשׁוֹת.

са́льныкъ ז׳ טַרְפֵּשׁ

са́льный ת׳ שֶׁל חֵלֶב. —ная *свѣча* סֶבֶק.

—*корень* עַצְמוֹנִי (מין צֶמַח).

салюта́ція *см.* салю́тъ

салютова́ть, от-— סַלֵּט (קדם פני־הבא בירוּוּת) פ״ין

салю́тъ ז׳ סִלּוּט

самобичева́ніе ז׳ סִגּוּף

самбу́къ ז׳ סַמְבּוּק (מין צמח)

семви́ка נ׳ סַבְּכָא (מין כלי־זמר)

саме́цъ ז׳ זָכָר (בחיות ובעופות)

са́мка נ׳ נְקֵבָה (בחיות ובעופות). Са́мкинъ שֶׁל הַנְּקֵבָה

самобы́тность נ׳ מְקוֹרִיּוּת, עַצְמִיּוּת

самобы́тный ת׳ מְקוֹרִי, עַצְמִי

самова́ръ ז׳ מוֹלֵיר, מֵיחַם

самови́децъ ז׳ עֵד־רְאִיָּה

самовла́ствованіе ז׳ שִׁלְטוֹן בִּלְתִּי מוּגְבָּל

самовла́ствовать פ״ע שָׁלַט לְבַדּוֹ, מָשַׁל –

самовла́стецъ, —власти́тель *и* —вла́стный ז׳ שַׁלִּיט לְבַדּוֹ

самовла́стіе, —ти́тельство *см.* самовла́ствованіе

самовозгара́ніе נ׳ הִתְלַקְּחוּת מֵעַצְמוֹ (מֵאֵלָיו)

самовозгара́тельный ת׳ מִתְלַקֵּחַ מֵאֵלָיו

самово́ліе נ׳ שְׁרִירוּת, מְשׁוּבָה, ז׳ זָדוֹן (מעשה)

самово́льникъ ז׳ נַחְמוֹן (הולך בדרך לבו)

самово́льничать פ״ע הָלַךְ בִּשְׁרִירוּת לִבּוֹ

самово́льный ת׳ הוֹלֵךְ בִּשְׁרִירוּת לִבּוֹ

самово́льство *см.* самово́ліе

самово́льствовать *см.* самово́льничать

самово́льщина ז׳ הֲמוֹן שׁוֹבָב

самоговоря́щій *гербъ* ת׳ – שֶׁלֶט סִמְלִי, דֶּגֶל

самодви́гатель ז׳ מוֹטוֹר

самодви́гъ ז׳ אַבְטוֹמָטוֹס

самодви́жный ת׳ אַבְטוֹמָטִי

самодержа́вецъ *см.* самоде́ржецъ

самодержа́віе נ׳ אַבְטוֹקְרַטְיָא, מֶמְשֶׁלֶת־יָחִיד

самодержа́вный ת׳ אַבְטוֹקְרָטִי, מוֹשֵׁל יְחִידִי

самодержа́вствовать פ״ע מָשַׁל יְחִידִי

самоде́ржецъ ז׳ – שַׁלִּיט יְחִידִי, מוֹשֵׁל

самодово́льный ת׳ נֶהֱנֶה מִגּוּפוֹ, שָׂמֵחַ בְּגוּפוֹ

самодово́льство נ׳ שִׂמְחָה בְּגוּפוֹ

самоду́рство *и* —ду́рь אִוֶּלֶת, טִפְּשׁוּת, עִקְּשׁוּת נ׳

самоду́ръ ז׳ אֱוִיל, טִפֵּשׁ, עִקֵּשׁ, קְשֵׁה־עֹרֶף

самодѣ́йственный ת׳ פּוֹעֵל בְּעַצְמוֹ

самодѣ́льный ת׳ – עָשׂוּי בִּידֵי־עַצְמוֹ, פָּעוּל

самодѣ́льщина נ׳ מְלָאכָה עֲשׂוּיָה בִּידֵי־עַצְמוֹ

самозабве́ніе נ׳ שִׁכְחַת־עַצְמוֹ

самозва́нецъ ז׳ רַמַּאי. *Дмитрій—* דִּימִיטְרִיוּס־הַשֶּׁקֶר

самозва́нство ז׳ שֵׁם שֶׁל שֶׁקֶר

самои́стина *см.* аксіо́ма

самолётный *челнокъ* ז׳ אֶרֶג, בּוֹכִיאָר

самолётъ ז׳ – פּוֹרֵחַ, מִתְנוֹעֵעַ בִּמְהִירוּת

самоли́чность נ׳ מְצִיאוּת אִישִׁית

самоли́чный רוֹאֶה בְּעֵינָיו, מָצוּי בְּעַצְמוֹ אֶצֶל־ פ׳ ת׳

самоло́вный. —ная *снасть см.* самоло́въ

самоло́въ ז׳, מַלְכֹּדֶת נ׳ פַּח, מוֹקֵשׁ

самолю́бецъ ז׳ אוֹהֵב עַצְמוֹ, אָנֹכִי, אֵיגוֹאִיסְט

самолюби́вый ת׳ אֵיגוֹאִיסְטִי

самолю́біе ז׳, אַהֲבָה עַצְמִית, אֵיגוֹאִיסְמוּס אָנֹכִיּוּת נ׳

самомни́тельный ת׳ עוֹמֵד עַל דַּעַת עַצְמוֹ

самомнѣ́ніе נ׳ עֲמִידָה עַל דַּעַת עַצְמוֹ

самонадѣ́янность נ׳ בִּטְחָה בְּעַצְמוֹ

самонадѣ́янный בּוֹטֵחַ בְּעַצְמוֹ, נִשְׁעָן אֶל־ בִּינָתוֹ ת׳

самонра́віе נ׳ קְשִׁיוּת־עֹרֶף, נַחְמוֹנִית

самонра́вный ת׳ קְשֵׁה־עֹרֶף, נַחְמוֹן

самообладá́ніе ז׳, מֶמְשָׁלָה כְּבִישַׁת־הַיֵּצֶר בְּרוּחוֹ, הִתְאַפְּקוּת נ׳

самооборо́на נ׳ הֲגַנָּה עַצְמִית

самоотверже́ніе נ׳ מְסִירַת־נֶפֶשׁ, הִתְבַּטְּלוּת

самоотрече́ніе ז׳ בִּטּוּל־הַיֵּשׁ

самопа́лъ ז׳ קְנֵה־קֶלַע

самопозна́ніе נ׳ הַכָּרַת־עַצְמוֹ, הַכָּרָה עַצְמִית

самопроизво́льность נ׳ שְׁרִירוּת־לֵב

самопроизво́льный ת׳ זְדוֹנִי, מֵזִיד

самопря́лка נ׳ מַטְוָיָה

саморо́дка *см.* саморо́докъ

саморо́дный ת׳ טִבְעִי ‖ מוּצָק, קַיָּם. —нос *золото* זָהָב מוּצָק

саморо́докъ נ׳ מַתֶּכֶת מוּצֶקֶת

самоскорѣ́йшій. *Въ* —шемъ *времени* בְּהֶקְדֵּם הַיּוֹתֵר אֶפְשָׁרִי ת׳

самосохране́ніе נ׳ שְׁמִירַת־עַצְמוֹ

самостоя́тельность עַצְמִיּוּת, עֲמִידָה עַל רַגְלֵי עַצְמוֹ נ׳

самостоя́тельный עַצְמִי, עוֹמֵד עַל רַגְלֵי עַצְמוֹ; מְקוֹרִי ת׳

самострѣ́лъ נ׳ קַשְׁתָּנִית

самосу́д— *см.* самоупра́в—

самоубі́йство ז׳ אִבּוּד עַצְמוֹ לָדַעַת

самоуби́йца ז׳ מְאַבֵּד עַצְמוֹ לָדַעַת

самоувѣ́ренность נ׳ בִּטְחָה בְּלִבּוֹ

самоувѣ́ренный ת׳ בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ, נִשְׁעָן אֶל־בִּינָתוֹ

самоуниже́ніе נ׳ הִתְבַּזּוּת

самоуничиже́ніе ז׳ בִּטּוּל עַצְמוֹ, הִתְבַּטְּלוּת נ׳

самоуправле́ніе *и право* —нія זְכוּת שֶׁל שִׁלְטוֹן עַצְמִי נ׳

самоупра́вно בְּחָזְקָה, בְּתַקִּיפוּת ת״פ

самоупра́вство נ׳ חָזְקָה, תַּקִּיפוּת

самоупра́вствовать עָשָׂה בְּחָזְקָה; — בְּתַקִּיפוּת פ״ע

самоучи́тель סֵפֶר־לִמּוּד, סֵפֶר שִׁמּוּשִׁי (לִלְמוֹד בְּלִי עֶזְרַת מוֹרֶה) ז׳

самоу́чка אַבְטוֹדִידַקְט, לוֹמֵד בְּלִי מוֹרֶה; לָמוּד בְּלִי מוֹרֶה. —кою בְּלִי מוֹרֶה ז׳

самохва́лъ ז׳ גַּלְגָּן, שַׁחְצָן, מִתְהַלֵּל. —лка גַּלְגָּנִית, שַׁחְצָנִית

самохва́льство נ׳ גַּלְגָּנוּת, שַׁחְצָנוּת, הִתְהַלְּלוּת

самоцвѣ́тный ת׳ (מאבן טובה) בַּעַל צֶבַע טִבְעִי

самоче́ртъ ז׳ (מין בלי־סרטוט) חַסְדְּגוֹן

саму́мъ ז׳ (רוח זלעפות) סְמוּם

самши́тъ ז׳ (מין אילן) פִּרְשָׁע, אַשְׁכְּרוֹעַ

самъ מ״ג בְּעַצְמוֹ, גּוּפָא. —*Богъ защитникъ невинныхъ* ה׳ בְּעַצְמוֹ הוּא מָגֵן לַיְשָׁרִים. *Пеняйте* са́ми *на себя* חַיֵּב אֶת נַפְשְׁךָ. *Это* само́ *собою разумѣется* מִמֵּילָא מוּבָן, מוּבָן מֵעַצְמוֹ, מֵאֵלָיו, מִסְתַּבְּרָא. *Рожь уродилась* —*пять* הַשִּׁפּוֹן עָשָׂה פֵּרוֹת פִּי־חֲמִשָּׁה. *Онъ сегодня* —*не свой* הַיּוֹם אֵין דַּעְתּוֹ בְּרוּחָה (לֹא יָדַע נַפְשׁוֹ). —*по себѣ* בִּפְנֵי עַצְמוֹ, כְּשֶׁהוּא לְעַצְמוֹ, לִכְשֶׁעַצְמוֹ

са́мый מ״ג עַצְמוֹ, גּוּפוֹ. *Тотъ* —, *тотъ же*— אוֹתוֹ גּוּפָא. *Это то же* —мое הַיְנוּ הָךְ. *Въ* —момъ *дѣлѣ, на* —момъ *дѣлѣ* בְּפֹעַל, בֶּאֱמֶת. *У* са́мой *стѣны* צָפוּף אֶל־הַקִּיר. *Онъ пришелъ къ* са́мому *обѣду* הוּא כִּוֵּן וּבָא בִּשְׁעַת־הַפַּת שֶׁל צָהֳרַיִם. *Онъ пришелъ передъ* са́мымъ *обѣдомъ* הוּא בָּא קֹדֶם הַפַּת גּוּפָא. *Въ* са́мую *пору* (*или вовремя*) בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה, בַּשָּׁעָה הַנְּכוֹנָה. *Въ* —*полдень* בִּשְׁעַת־הַצָּהֳרַיִם בְּדִיּוּק. *Это его* —мыя *слова* אֵלּוּ הֵם דְּבָרָיו כְּצוּרָתָם. —мое *его молчаніе уже показываетъ, что..* שְׁתִיקָתוֹ גְּרֵידָא מוֹכִיחָה כְּבָר כִּי.. *Онъ*—*честный человѣкъ* הוּא אִישׁ יָשָׁר מְאֹד

сангви́никъ ז׳ סַנְגְּבִינֶר (בעל מזג חם)

сангвини́ческій ת׳ חַם־הַמֶּזֶג

санда́лить פ״י צָבַע בְּבַקָּם

санда́лій ז׳ סַנְדָּל

санда́лъ ז׳ (מין עץ) בַּקָּם

сандара́къ ז׳ שְׂרַף־הָעַרְעָר

са́ндовъ ז׳ צִין

са́ндрикъ ז׳ הָזִיז, בַּרְכֹּב (של חלון)

са́ни נ׳ — עֶגְלַת־חֹרֶף, מֶרְכֶּבֶת. *Не въ свои* —*не садись* בִּמְקוֹם גְּדוֹלִים אַל־תַּעֲמֹד

са́нникъ ז׳ עוֹשֶׂה עֶגְלוֹת־חֹרֶף

са́нничій ת׳ דִּמְיוּנָה עַל עֶגְלוֹת־הַחֹרֶף

са́нный ת׳ שֶׁל עֶגְלַת־חֹרֶף. —*путь* דֶּרֶךְ שֶׁל שְׁלָגִים

санови́тость נ׳ הַדְרַת־פָּנִים

санови́тый ת׳ בַּעַל הַדְרַת־פָּנִים

сано́вникъ ז׳ אָדָם־הַמַּעֲלָה, שַׂר־הַמֶּמְשָׁלָה

сано́вный ת׳ בַּעַל־גְּדֻלָּה — מַעֲלָה

са́ночки. *Люби кататься, люби и* —*возить* מָאן דְּלָא לָעֵי דָּא נָגִים (מי שאינו מתיגע אינו אוכל)

са́нъ נ׳ מַעֲלָה, גְּדֻלָּה, פְּרוֹקוֹפִּי

са́па נ׳ מַחְתֶּרֶת, כְּתֹלֶת עָפָר

сапажу́ ז׳ סַפָּגוּ, קוֹף־הַסְּפָנִית (באמיריקא)

сапёръ ז׳ סַפִּיר (שופך סוללה)

сапи́ровать פ״י סַפֵּר, עָשָׂה מַחְתֶּרֶת, שָׁפַךְ סוֹלְלָה

сапо́гъ ז׳ מַגָּף (מַגָּפַיִם)

сапожи́шко ז׳ מַגָּף גָּרוּעַ

сапо́жникъ ז׳ רַצְעָן, סַנְדְּלָר

сапо́жничать פ״ע סִנְדֵּל, הָיָה רַצְעָן

сапо́жническій ת׳ סַנְדְּלָרִים — שֶׁל רַצְעָנִים

сапо́жничество נ׳ רַצְעָנוּת, סַנְדְּלָרוּת

сапо́жничій *см.* сапо́жническій

сапо́жный ת׳ מַגָּפַיִם — שֶׁל מַגָּף. —*каблукъ* עָקֵב שֶׁל מַגָּף. —ная *щетка* מִבְרֶשֶׁת שֶׁל מַגָּפַיִם

сапфи́рный *и* сапфи́ровый ת׳ סַפִּירִי

сапфи́ръ ז׳ סַפִּיר (אבן טובה)

сапъ ז׳ (מחלת־סוסים) זוֹב־נְחִירַיִם

сара́й, сара́ецъ נ׳ מְזַמּוֹרָה

сара́на נ׳ חֲבַצֶּלֶת הַבָּר

саранча́ ז׳ אַרְבֶּה

сарафа́нъ ז׳ סַרְפָן (מין מעיל של הנשים הרוסיות)

сарачи́нскій. —кое *пшено* ז׳ אֹרֶז (מין צמח)

сарве́нь חַתּוּל (לכבל של ספינה)

сарде́ль *см.* сарди́на

сарди́на, —ди́нка *и* сарди́нъ ז׳ עֲפִיָּן; סַלְתָּנִית נ׳ (מין דג)

са́рдій *см.* сердоли́къ

сардони́ческій ת׳ סַרְדוֹנִי; שֶׁל לַעַג, מַר, עוֹקֵץ

сардъ *см.* сердоли́къ

саребаро́къ ז׳ מֶלַח אַשְׁלְגִי

са́ржа נ׳ סַרְזָ׳ה (מין ארג)

сарка́змъ ז׳ סַרְקַסְמוּס, לַעַג מַר, חִדּוּד, עֹקֶץ

саркофа́гъ ז׳ סַרְקוֹפַג, אֲרוֹן־אֶבֶן (של מת)

сарсапари́ль ז׳ סַרְסַפָּרִיל (מין צמח)

сарычъ ז׳ בוטין (מין צפור)
сассапариль *см.* сарсапариль
сатана́ שטן, סמאל ז׳, סטרא אחרא,־ מכאבא ז׳, קלפה נ׳
сатани́нскій ת׳ שטני, מעשה שטן
сати́нъ ז׳ סמין (מין ארג)
сати́ра התול ז׳, סטירה, מהתלה, הלצה נ׳
сати́рикъ ז׳ בעל־סטירה, סטירן
сатири́ческій ת׳ סטיראי, התולי
сати́ръ ז׳ סטיר, שד־היער
сатисфа́кція נ׳ הטבה
сатра́пъ ז׳ סטרפ, טפסר, אחשדרפן
сату́рнъ ז׳ שבתאי (כוכב לכת)
сафи́ръ *см.* сапфи́ръ
сафло́ръ ז׳ חריע, קרטם
сафья́нъ ז׳ סחתין
са́харистый ת׳ סיקרני, סכרני
са́харить, на— *и* об— זרה, סכר, סקר, סוכר על־ פ״י
са́харница נ׳ סיקריא, סכריא
са́харный ת׳ סיקרי, סכרי. —*тростникъ* קנה. —*песокъ* סכר אבקי.
сахароваре́ніе ז׳ צרוף־סכר, זקוק־
сахарова́рный ת׳ השיך לזקוק־סכר. —*заводъ* *см.* сахарова́рня
сахарова́рня נ׳ סכרה, פבריקא של סכר
сахарова́ръ ז׳ מזקק סכר
са́харъ ז׳ סכר, סיקר
сба́вка נ׳ נכיון, גרעון ז׳, הנחה
сбавля́ть, сба́вить גרע, המעט, נכה, הגרע, הפחת, החסר, —ся || הפחת פ״י התמעט]
сба́вочный ת׳ כנכה, נגרע
сберега́тель ז׳ מקמץ, חוסך
сберега́тельный. —ная *касса* קפת־ חסכון נ׳
сберега́ть, сбере́чь פ״י צפן, שמר || חסך, קמץ —ся || הצפן, השמר ; הלסך, קמץ —||
сбереже́ніе ז׳ פקדון ; חסכון
сбере́чь *см.* сберега́ть
сбива́льный ת׳ המשמש לחביצה
сбива́ть, сбить הפל, הסר || חבר, הדבק || הכין || הדף, דחף || הורד, הוזל, המעט, גרען —ся || בלבל, תעתע, הבא במבוכה פ״י || הצטפף, התכנס לצבור אחד || חבוך, בוא במבוכה, התבלבל || נטה מדרך, תעה. —*кегли* הפל קונאות. Сбить съ *кого* *шляпу* הפל מראשו של פ׳ את כובעו. Сбить *кого* *съ ногъ* הפל את־פ׳ ארצה. *Лошадь* сбила *съдока* הסוס הפיל את־ רוכבו. Сбить *обручи* *съ бочки* הסר חשוקים מעל החבית. —*половицы* חבר. —*масло* הכין חמאה. —*клещи* את קרשי־הרצפה. Сбить *непріятеля* *съ позиціи* הדף את־האויב ממצבו. —*цѣну* הורד השער. —*кого съ толку* בלבל. הוזל המקח. —*ться въ кучу* הצטפף, התכנס. —*ться* את־פ׳. *Подсудимый* לצבור אחד (לכנופיא אחת). сбился *съ своихъ показаній* הנאשם נבוך בטענותיו. Сбиться *съ пути* תעה מדרך.
сби́вка נ׳ חביטה, חביצה
сби́вчивость נ׳ התבלבלות, מבוכה, אי־ברירות
сби́вчивый ת׳ אי־ברור, מבלבל, נבוך, נתעה. —вая *лошадь* סוס שרכן.
сбира́ть *см.* собира́ть
сби́тень ז׳ סביטין (מין משקה של דבש)
сби́теньщикъ ז׳ מוכר סביטין
сби́ть *см.* сбива́ть
сближа́ть, сбли́зить קרב (הקרב) זה אל זה, קרב זה אל־זה, התקרב —ся || הגע־ פ״י
сближе́ніе ז׳ קרוב, התקרבות נ׳
сбой הוזלת המקח || פסלת נ׳, מפל ז׳ (בשעת סחיטה, דישה)
сбо́йка ז׳ סמור, חזוק (במסמרים)
сбо́йна ז״ר שירים, משקע ז׳, שמרים ז״ר
сболтну́ть *и* —ся פ״ע התפטם, התפטפט
сбо́ристый ת׳ בעל כמה כפלים, — קמטים
сбо́рище || המון, אספסוף ז׳, כנופיא, חבורה נ׳ || מקום־אספה, בית־ועד ז׳
сбо́рка אסף, קבוץ || כפול, קמוט || כפל, קמט (של מלבוש) ז׳
сбо́рникъ ז׳ מאסף, קובץ, ילקוט, אגרון
сбо́рный של אספה, של אסף, של ועד || קבוץ ת׳. —ная *комната* חדר האספה. —*пунктъ* מקום־הועדה. —ныя *деньги* ממון גבוי
сбо́рщикъ ז׳ גבאי, גובה, מאסף, קובץ
сбо́ръ נ׳ אספה || גביה || קבוץ ז׳, ועוד. —*податей* גבית־מסים. *Таможенный*— גבית־המכס. *Бить*— הזעק המחנה בהתרעה
сбо́ры ר״ן הכנה נ׳, הכנות נ״ר || שולי־מלבוש
сбра́сывать, сбро́сить השלך (הפל) הושלך מעל־ || השלך —ся || מעל־ פ״י עצמו מעל־
сбра́сывать, сброса́ть צבר אל־מקום, הצבר אל־מקום אחד —ся || אחד פ״י
сбрести́ *см.* брести́
сбрести́сь *см.* сброди́ться
сбрива́ть, сбри́ть פ״י גלח || גנב, פשט מעל־פ׳

сбродиться, сбрестись הֵאָסֵף אֶל־מָקוֹם, הִתְאַסֵּף – פ"ע
сбродъ ז' אֲסַפְסוּף, עֵרֶב־רַב ז'
сбухты барахты, לְתֻמּוֹ, מִבְּלִי מְשִׂים, בְּעַלְמָא ת"פ]
сбываніе см. сбыть
сбывать, сбыть || הָסֵר, הַרְחֵק, מְכֹר פ"י || הָיֹה, הִתְקַיֵּם ся – || חָסֹר, הִגָּרֵעַ, יָרֹד פ"ע. —товары מְכֹר הַסְּחוֹרָה. Надежда моя сбылась בָּאָה תִקְוָתִי. Пророчество сбылось הַנְּבוּאָה נִתְקַיְּמָה. Это не сбудется הָיֹה לֹא תִהְיֶה
сбылой נִגְרָע, נֶחְסָר ת'
сбытіе גֵּרָעוֹן ז', יְרִידָה נ' || מְאוֹרָע ז', הִתְקַיְּמוּת נ'
сбытный חָרִיפָא (לְזִבוּנָא), עוֹבֵר לַסּוֹחֵר ת'
сбыточный אֶפְשָׁרִי ת'
сбыть זְבוּנָא, מְכִירָה נ'
сбыть см. сбывать
сбѣганіе רִיצָה מֵעַל־ נ'
сбѣгать, сбѣжать רוּץ אֶל־ || חָסֹר, הִגָּרֵעַ, הִתְאַסֵּף מַהֵר, הִקָּהֵל ся— || יָרֹד || בְּרֹחַ פ"ע
сбѣгать (за кѣмъ куда) מַהֵר אֶת־פ' פ"י. —гай за докторомъ מַהֵר אֶת־הָרוֹפֵא
сбѣгъ מוֹצָא (מים) מִן־, שֶׁטֶף (מים) מִן־ ז'
сбѣжалый בּוֹרֵחַ, פָּלִיט, נָס ת'
сбѣжаніе בְּרִיחָה, פְּלֵיטָה, נִיסָה נ'
сбѣжать см. сбѣгать
свадебный שֶׁל חֲתֻנָּה, שֶׁל הִלּוּלָה ת'
свадьба חֲתֻנָּה, הִלּוּלָה נ'
сваживать см. свозить
свайка סַבָּאִיקָא (מסמר בעל ראש גדול, בשחוק הסבאיקא) נ' || см. свая
свайный שֶׁל יָתֵד, יְתֵדִי ת'; см. свая. —ная баба הַלְבְּנָן
сваливать, свалить || הַפֵּל, הַשְׁלֵךְ מֵעַל־ צָבֹר || גַּלְגֵּל עַל־, תָּלֹה בְּ.. פ"י || רָפֹה פ"ע || נָפֹל אַרְצָה || הִצָּבֵר || הִתָּלֵה בְּ.. ся— || Вѣтеръ —лилъ дерево הָרוּחַ הִפִּילָה אִילָן (עֲקָרָה). Вѣтеръ —лилъ меня съ ногъ הָרוּחַ הִפִּילַתְנִי לָאָרֶץ. Лихорадка —пила меня въ постель הַקַּדַּחַת הִפִּילַתְנִי לְמִשְׁכָּב. —сѣно въ кучу צָבֹר חָצִיר לַעֲרֵמָה. —на кого свою вину תָּלֹה סִרְחוֹנוֹ בְּפ'; גַּלְגֵּל אַשְׁמָתוֹ עַל־פ'. Къ вечеру жаръ —лилъ לִפְנוֹת עֶרֶב רָפָה הַחֹם
сваливать, —лять דָּרֹךְ, הַדֹּם (צמר) פ"י || —ся הִדָּרֵךְ, הִדָּרֵס
свалка דְּחָק, לַחַץ ז', צְפִיפָה, צְפוּפִיּוּת; הַכָּאָה, הִתְכַּתְּשׁוּת נ'

свалъ גִּבּוּב ז', הַגְדָּשָׁה נ'
свальный עַבְדְּחָק, עַבְהָמוֹן ת'
свальщикъ פּוֹרֵק (משא) ז'
свара רִיב, מָדוֹן ז', מְרִיבָה נ'
сваривать, сварить || בַּשֵּׁל, הָזֵד || הַלְחֵם בַּשֵּׁל || —ся יַחַד, דָּבֵק (מתכת) פ"י הַלְחֵם יַחַד]
сварка מְקוֹם־הַהַלְחָמָה ז'
сварливость, и сварливость נַשְׁכָּנוּת, קַנְטְרָנוּת נ'
сварливый и сварливый נַשְׁכָן, קַנְטְרָן ת'
сварной, свароччный מֻלְחָם, מְדֻבָּק ת'
сватаніе שִׁדּוּךְ ז'
сватать שַׁדֵּךְ פ"י || —ся הִשְׁתַּדֵּךְ. Мнѣ —таютъ богатую невѣсту מְשַׁדְּכִים לִי כַּלָּה עֲשִׁירָה]
сватовство שַׁדְּכָנוּת נ'
сватъ מְחֻתָּן ז' || שַׁדְּכָן. —тья שַׁדְּכָנִית || מְחֻתֶּנֶת]
сваха שַׁדְּכָנִית נ'
свахлять עָשׂה מְלַאכְתּוֹ רְמִיָּה פ"י
свая, свайка יָתֵד, כְּלוֹנָסָה נ'. Вбивать сваи תָּקֹעַ יְתֵדוֹת (כְּלוֹנְסָאוֹת)
сведеніе הַקְרָבַת אִישׁ אֶל־חֲבֵרוֹ || עֲוִית || הַשְׁוָאָה (של חשבון) נ'
сведёный и сводный. —братъ אָח חוֹרֵג. —ная сестра אָחוֹת חוֹרֶגֶת. —ныя дѣти בָּנִים חוֹרְגִים
свезеніе הוֹבָלָה אֶל־, הוֹלָכָה – נ'
свезти и свезть см. свозить
свёкла תְּרָדִין, סֶלֶק ז', לֶפֶת אֲדָמָה נ'
свекловица סֶלֶק ז'
свекловичникъ עֲלֵה־סֶלֶק ז'
свекловичный сахаръ סֻכַּר שֶׁל סֶלֶק ת
свекольникъ עֲלֵה־תְרָדִין ז'
свекольный שֶׁל תְּרָדִין ת'
свёкоръ חָם (אבי־הבעל) ז'
свекровь חָמוֹת (אם־הבעל) נ'
сребёжникъ פְּסוֹרְלְיָא (מין צמח) נ'
свербёжница סְיָאבִיוֹסָה (מין צמח) נ'
свербёжъ חֲפִפִית, חִפּוּפִית נ'
свербигузъ סוּמְפִּיטוּן (מין צמח) ז'
свербичка בּוּנִיאָס (מין צמח) ז'
свербѣть חַכֵּךְ פ"ע
свергать, —гнуть הַשְׁלֵךְ מֵעַל־, הוֹרֵד מִן־, נָפֹל מִן־, ся— || הַפֵּל אַרְצָה, פָּרֵק מִן־, הָדֹף— —гнуть הַפֵּל עַצְמוֹ מִן־ || הַשְׁלֵךְ מֵעַל־ съ горы הַשְׁלֵךְ מֵעַל־הָהָר. —гнуть съ престола הָדֹף (מֶלֶךְ) מִכִּסְאוֹ. —гнуть иго פָּרֹק עֹל.
сверженіе הַשְׁלָכָה מֵעַל־, הוֹרָדָה מִן־, פְּרִיקָה נ'
сверканіе גִּיהַ, זָהָרוּר ז', הַבְרָקָה, הִתְנוֹצְצוּת נ'
сверкать, сверкнуть נָצֹץ, בָּרֹק פ"ע

сверле́ніе נ׳ חֲטִיטָה, רְצִיעָה
сверли́ло פְּטִינְיוֹן (מין כנימה)
сверли́льный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לִקְדִיחָה
сверли́льщикъ ז׳ קוֹדֵחַ, נוֹקֵב בְּמַקְדֵּחַ
сверли́на ז׳ נֶקֶב הַקְּדִיחָה
сверли́ть פ״י חָטַט, חִטֵּט, קָדַח, רָצַע || —ся הֵחָטֵט, חֻטַּט, הִקָּדֵחַ, הֵרָצֵעַ
сверло́ ז׳ מַקְדֵּחַ || עֹקֶף (של כנימה)
све́рстникъ ז׳ בֶּן־גִּיל. —ница בַּת־גִּיל
све́рстничество ז׳ שִׁוּוּי־גִּיל
свёрстывать, —ста́ть פ״י הִשְׁוָה || —ся הֻשְׁוָה]
свёртокъ ז׳ כֶּרֶךְ, מְגִלָּה נ׳
свёртывать, свертѣ́ть и сверну́ть גָּלַל, צָנַף עַצְמוֹ, קִפֵּד—(לְמָשָׁל, —ся || כָּרַךְ פ״י מִנְּחָשִׁים), הִתְכָּרֵךְ (לְבַשָּׁל, מְעָלִים שֶׁל אִילָן) || קָרַשׁ, הִתְקָרֵשׁ. Сливки —рну́лись הַזֻּבְדָּה נִתְקָרְשָׁה (נִתְגַּבְּנָה)
свёртывать, сверну́ть גִּלְגֵּל בְּהַסְבָּה || —ся || מָלַק (אֶת הָרֹאשׁ) פ״י || נָטָה פ״ע קִלְקֵל, הִתְקַלְקֵל, הִתְקַצֵּר. —ну́ть *ключъ* מַפְתֵּחַ בְּהַסְבָּה. —ну́ть *шею* מָלַק אֶת הָרֹאשׁ. —ну́ть *съ дороги* נָטָה מִן־הַדֶּרֶךְ. —ну́ть *въ улицу* נָטָה אֶל־הָרְחוֹב.
сверхкомпле́ктный ת׳ מְיֻתָּר, עוֹדֵף
све́рху מִלְמַעְלָה, מִמַּעַל לְ..., מֵעַל הַ.. ת״פ
сверхшта́тный ת׳ עוֹדֵף עַל־הַפְּקוּדִים
све́рхъ יוֹתֵר, עַד־, נוֹסָף — , מִלְּבַד, חוּץ מִן־, זוּלַת || עַל, לְמַעְלָה מִן־ מ״י. —*ста рублей онъ получилъ еще пятьдесятъ* מִלְּבַד מְאַת־הָרוּבָּל קִבֵּל עוֹד חֲמִשִּׁים. —*того* חוּץ מִזֶּה. —*платья она надѣла мантилью* עַל מַלְבּוּשָׁהּ לָבְשָׁה מַנְטִילְיָא. *Это* —*моихъ силъ* זֶהוּ לְמַעְלָה מִכֹּחִי. —*ожиданія* שֶׁלֹּא קִוִּיתִי.
сверхъесте́ственно ת״פ חוּץ מִדֶּרֶךְ הַטֶּבַע
сверхъесте́ственный אִי־טִבְעִי, לְמַעְלָה מִן הַטֶּבַע, שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע ת׳
сверча́ніе ז׳ צִרְצוּר
сверча́ть פ״ע צִרְצֵר
сверчо́къ ז׳ צְרָצַר. *Знай* — *свой шестокъ* דַּע אֶת מְקוֹמְךָ.
сверша́ть, —ши́ть כִּלָּה, בִּצַּע, הִשְׁלִים, גָּמַר, כִּלָּה, שִׁלֵּם, הִגְמִיר, סִיֵּם || —ся קֻיַּם פ״י הִסְתַּיֵּם || הָיָה, הִתְקַיֵּם
сверше́ніе ז׳ גְּמַר, סִיּוּם ז׳, הַשְׁלָמָה; הִתְקַיְּמוּת נ׳
свести́ и све́сть *см.* своди́ть
свива́льникъ נ׳ חִתּוּל ז׳, חֲתוּלָה
свива́ніе נ׳ חִתּוּל ז׳, חֲתוּלָה, שְׁזִירָה
свива́ть, свить שָׁזַר, הִשְׁזִיר || כָּרַךְ, גָּלַל || —ся כָּרַךְ עַצְמוֹ, הִתְכָּרֵךְ; || חִתֵּל (תִּינוֹק) פ״י
בָּנָה קֵן; הִכָּרֵךְ, הִתְחַבֵּר. Свить *гнѣздо* בָּנָה קֵן
сви́вокъ, —вочекъ ז׳ דְּבַר כָּרוּךְ, —מִקְתָּל
свида́ніе נ׳ רֵאָיוֹן ז׳, הִתְרָאוּת, פְּגִישָׁה נ׳. *До* —нья! שָׁלוֹם!
свиди́на ת׳ (מין שיח) קֶרֶן־הַדָּמִים
сви́дываться, свидѣ́ться עִם־ הִתְרָאָה פָּנִים פ׳ פ״ח
свидѣ́тель ז׳ עֵד, סָהֵד. —ница עֵדָה, סָהֲדָה
свидѣ́тельскій ת׳ שֶׁל עֵד, שֶׁל עֵדִים
свидѣ́тельство נ׳ עֵדוּת || הָאֲמָנָה נ׳, תְּעוּדָה || —*о поведеніи* תְּעוּדַת־הִתְנַהֲגוּת. הֶנְפֵּק ז׳
свидѣ́тельствованіе ת׳ הַעֲדָאָה
свидѣ́тельствовать הָעִיד, סָהַד, הִסְהִיד, עָנָה הוֹעֵד || בָּקַר, בָּחַן פ״י || —ся בְּפ׳ || בֻּקַּר, הִתְבַּקֵּר, הִבָּחֵן. *Я* —ствую, *что это правда* מְעִידֵנִי עַל־דָּבָר זֶה שֶׁהוּא אֱמֶת. *Я* —ствую *объ его честности* מְעִידֵנִי עַל יָשְׁרוֹ. —*суммы въ казначействѣ* בִּקֵּר הַסְּכוּמִים בְּבֵית־הָאוֹצָר. —*госпиталь* בִּקֵּר אֶת בֵּית־הַחוֹלִים. *Мой братъ* —ствуетъ *вамъ свое почтеніе* אָחִי פּוֹרֵס בִּשְׁלוֹמְךָ
свидѣ́ться *см.* сви́дываться
свилева́тый ת׳ סִיקוּסִי
свиль ז׳ (באילן) קֶשֶׁר, סִיקוּס
свина́рный ת׳ שֶׁל דִּיר־חֲזִירִים
свина́рня ז׳ דִּיר־חֲזִירִים
свина́рь ז׳ חַזִּיר, רוֹעֵה חֲזִירִים
свинево́дство ז׳ גִּדּוּל־חֲזִירִים
свине́цъ נ׳ אֲבָר ז׳, עֹפֶרֶת
свини́на, —ни́нка ז׳ בְּשַׂר־חֲזִיר
сви́нка חֲזִיר קָטָן || גֹּפֶת שֶׁל שְׁקֵדִית || נְטִיל (אֲבָר) ז׳ || עַנְבֵּי־רוֹשׁ, — חָזְוָא ז״ר, חֲשִׁישַׁת־הַחֹמֶר (מין צמח) נ׳
свинко́вый *свинецъ* ת׳ אֲבָר בִּנְטִילִים
свино́й ת׳ שֶׁל חֲזִיר
свинопа́съ ז׳ חַזִּיר, רוֹעֵה חֲזִירִים
сви́нскій חֲזִירִי, טָמֵא, מְגֹאָל
сви́нство מַעֲשֶׂה שֶׁל דָּבָר אַחֵר ז׳, חֲזִירוּת נ׳
свинти́ть *см.* сви́нчивать
свину́ха חֲזִיר (מין מחלה) || כְּחָלְיָה (מין פטריה) נ׳
свинцева́тый *и* свинцова́тый הַמַּקְבִּיל עֹפֶרֶת ת׳
свинцо́вина *и* свинцо́вица מוֹלִיבְדִּינָה (מין עשב) נ׳
свинцо́вый ת׳ שֶׁל עֹפֶרֶת, — אֲבָר. —вая *примочка* מֵי־אֲבָר
свинча́къ נ׳ עֹפֶרֶת־הַמַּיִם
свинча́тка נ׳ צַעֲצוּעָה מְמֻלֵּאת אֲבָר

свинчивать, свинтить דבק בברג, —בגליל פ"י
‖—ся דבק בברג
свинья חזיר, דבר אחר ז', ‖ חזירה נ'
Морская— חזיר־הים
свинячій של חזיר ז'
свиристель זנב־המשי (מין צפור) ת'
свирѣль, —рѣлка אבוב, חליל ז'
свирѣльникъ מחלל, מנגן בחליל ז'
свирѣповатый פרא קצת, אכזר — ת'
свирѣпость פראות, אכזריות נ' ‖ מיגט ז', התהוללות נ'
свирѣпствовать סער, הסתער, התחולל, התהולל, התרגש פ"ע
свирѣпый פרא, קשה, אכזר, אכזרי ‖ סוער, מתהולל ת'
свирѣпѣть העשה פרא, — אכזר פ"ע
свислый תלוי, נטוי, סרוח ת'
свиснуть היה תלוי למטה, סרח, הנטה פ"ע
‖ *см.* свистнуть
свистаніе שריקה, צפירה נ'
свистать *и* свистѣть שרק, צפר, צפצף, חלל בחליל פ"ע
свистнуть שרק פ"ע ‖ הלקה קרסם פ"י
свистокъ, —точекъ, —тулька משרוקית נ'
свистунокъ עכבר־הכפר ז'
свистунъ מחלל בחליל, שרקן ‖ אגוז נקוב ז'
свистъ קול חליל ז'; שריקה, שרקה נ'
свистѣніе קול חליל, חלול בחליל ז', שריקה נ'
свистѣть *см.* свистать
свита בני־לויה ז"ר ‖ קיטל (שלמה עליונה) ז'
свитокъ מגלה, מגלת־ספר ‖ גלילה (מין תולעת) נ'
свитскій של בני־לויה ת'
свить *см.* свивать
свихивать, свихнуть פרק, שמט, הוקע, הפרק, השמט, נקע, יקע ‖—ся רפק פ"י
свихнутіе *см.* свихъ
свихъ רפוק־אברים, שמוט, פרוק ז', הקעה נ'
свищеватый נקוב, מתלע ת'
свищъ חור, נקב (בעץ) ז' ‖ מתלעה (באגוז) נ' ‖ נצור (ברפואה) ‖ בר־און שורק ז'
свобода דרור, חפש ז', חפשה, חירות נ'
—*воли* בחירה
свободить *см.* освобождать
свободно ; חפשי, לחפשי, לחירות, באין אונס ברוחה, לרוחה, ברחבה ת"פ
свободномыслящій חפשי (בדעותיו) ת'
свободность דרור, חפש ז', חפשה, חרות נ' ‖ פנאי ז' ‖ רוחה נ'
свободный חפשי, בן חורין ‖ פנוי, מופנה ‖ שגור ת'
בן־ (מעסקים). —*человѣкъ* בן חורין. —дное *время* שעה פנויה, פנאי. —дное *мѣсто* מקום פנוי. —дные *рабочіе* פועלים בטלים. —*выговоръ* מבטא שגור. *Имѣніе* —дное *отъ долговъ* אחזה פטורה מחובות

свободомысліе חפש־הדעות ז'
сводить, свести הורד ‖ הולך, הובל, נחה ‖ הזמן עם־פ', נעד—, התאם, השוה ‖ גנב ‖ הורד ‖ —ся ‖ חטב ‖ הוצא ‖ גרע פ"י התאם, השוה. —сти *кого съ лѣстницы* הורד את־פ' מן־המעלות. —сти *лошадь съ горы* הורד את־הסוס מעל ההר. Сводите *меня въ театръ* הוליכני־נא אל התיאטרון. —сти *покупщика съ продавцомъ* הזמן ועדו את הקונה עם המוכר למקום אחד. —*концы съ концами* התאם את. —*счеты* השוה את־ההוצאה עם ההכנסה החשבונות. *У меня въ эту ночь* свели *двухъ лошадей* הלילה גנבו אצלי שני סוסים. *Я началъ —свою рощу* התחלתי־לחטב את־הרשתי. —*пятна* הוצא רבבים (כתמים). —сти *съ кѣмъ знакомство* התודע לפ'. —сти *съ кѣмъ дружбу* התרועע לפ', התחבר—. —сти *кого съ ума* הוצא את־פ' מדעתו, הטרף דעתו של פ', הולך את־פ' שולל. *Онъ съ меня глазъ не* сводитъ לא יגרע ממני עין. *У меня* свело *руку* נתכוצה ידי. —сти *сводъ* עשה קשת (קמרון).
сводка עריכה (בטיפוגרפיא) נ'
сводникъ עדולמי, מנאף, סרסור לעברה ז'
—ница עדולמית, מנאפת.
своdничанье *см.* сводничество
сводничать הנאף פ"י, היה סרסור לעברה פ"ע
сводничество תווך בין עוברי עברה ז', הנאפה נ'
сводный מרכב, מקבץ ‖ משוה ת'. —*братъ* *см.* сведённый
сводня *см.* сводница
сводообразный בכפה, כקמרון, כעין קשת ת'
сводчатый עשוי מעשי־כפה, — ספון ת'
сводчикъ מתווך, סרסור, איש־הבינים ז'
сводъ ספון, קמרון ז', קשת, כפה נ' ‖ ספר־החקים (законовъ) ‖ גמר (חשבון) ז'
Небесный— כפת־השמים.
своевол.. *см.* самовол..
своевременно בזמנו, בשעתו ת"פ
своевременный עשוי בזמנו (בשעתו), בא— ת'
своекорыстіе איגואיסמוס ז', אהבת־בצע נ'
своекорыстный איגואיסט, אוהב בצע ת'
своекоштный סמוך על שלחן־עצמו ת'

своенрáвіе שְׁרִירוּת־לֵב, נַחְמָנִית, נַחְמָנוּת נ׳
своенрáвный נַחְמָן, הוֹלֵךְ (נוֹהֵג) בִּשְׁרִירוּת־לֵב ת׳
своеобрáзіе, —зность מְקוֹרִיּוּת, סְגוּלִיּוּת נ׳
своеобрáзный מְקוֹרִי, סְגוּלִי ת׳
своеобы́ч.. *см.* своенрáв..
своерýчно בְּעֶצֶם יָדוֹ ת״פ
свозúть, свезтú *и* свéзть הוֹבֵל בַּעֲגָלָה אֶל־ || —ся הוֹבֵל אֶל־מָקוֹם אֶחָד פ״י הוּבַל אֶל־
מָקוֹם אֶחָד
свóзка *и* свозъ הוֹבָלָה אֶל־מָקוֹם אֶחָד,
הוֹבָכָה־ נ׳
свой שֶׁלִּי, שֶׁלְּךָ, שֶׁלָּךְ, שֶׁלּוֹ, שֶׁלָּהּ, שֶׁלָּנוּ, שֶׁלָּכֶם,
שֶׁלָּכֶן, שֶׁלָּהֶם, שֶׁלָּהֶן || свой קְרוֹבִים, קְרוֹבַי וכו׳.
Я взялъ свою *шляпу* לָקַחְתִּי אֶת־כּוֹבָעִי.
Это моя шляпа, ищи свою זֶה
כּוֹבָעִי, חַפֵּשׂ אֶת שֶׁלְּךָ. *По* своему לְפִי
דַּרְכּוֹ. *Я былъ у* своихъ הָיִיתִי אֵצֶל קְרוֹבַי.
свóйски *см.* посвóйски
свóйственникъ קָרוֹב (בְּחִתּוּן) ז׳
свóйственный מְיֻחָד לְ.. ת׳. *Стыдливость*
—нна *женскому полу* כְּלִי־אִשָּׁה הִיא.
בְּחֶזְקַת בַּיְשָׁנִית. *Птицамъ* —нно *ле-*
тать הַפְּרִיחָה הִיא מִתְכּוּנַת בַּעֲלֵי־כָנָף.
Человѣку —нно *ошибаться* הָאָדָם
עָלוּל לְהִשָּׁגֵהַ
свойствó קִרְבָה, גִּיסוּת נ׳
свóйство סְגֻלָּה, טֶבַע, תְּכוּנָה, חֲזָקָה, מִדָּה,
אֵיכוּת, מַהוּת נ׳. —*огня стремиться*
вверхъ מִטִּבְעָהּ שֶׁל הָאֵשׁ שֶׁתִּשְׁאַף לְעִיל.
сволáкивать, сволóчь הָסֵר בְּכֹחַ, הוֹרֵד־ ||
יָרֹד בְּקֹשִׁי || —ся כָּנֵס לְמָקוֹם אֶחָד פ״י
הוּרַד
свóлочь אֲסַפְסוּף ז׳, עֲדַת־רֵיקִים, – פּוֹחֲזִים נ׳
свóра חֶבֶל (שֶׁל כְּלָבִים) || צֶמֶד כְּלָבִים (בְּחֶבֶל) ז׳
сворáчивать, своротúть הָסֵב, הַפְנֵה, הַטֵּה,
גַּלֵּל הָלְאָה, דָּחֹף־, בַּתֵּק־ פ״י || נָטָה, פָּנָה פ״ע
|| —ся הִגָּלֵל הָלְאָה. —тúть *камень*
גָּלֹל אֶבֶן הָלְאָה. *Лѣдомъ* —тúло *мость*
הַקֶּרַח הֵתִיק אֶת הַגֶּשֶׁר מִמְּקוֹמוֹ. —тúть *на*
право הַיְמִין; פָּנָה הַיָּמִין. —тúть *въ*
улицу נָטָה אֶל־הָרְחוֹב. —тúть *съ до-*
роги נָטָה מִן־הַדֶּרֶךְ
свóрить הוֹבֵל (כְּלָבִים) בְּצֶמֶד פ״י
свóрный (כֶּלֶב) הוֹלֵךְ בְּצֶמֶד ת׳
своровáть גָּנֹב מִפִּי פ״י
своротúть *см.* сворáчивать
свояќъ גִּיס (הַבַּעַל שֶׁל אֲחוֹת־הָאִשָּׁה) ז׳
свояси (во—) הַבַּיְתָה ת״פ
свояченица *и* свояченица גִּיסָה (אֲחוֹת־
הָאִשָּׁה) נ׳
свыкáться, свы́кнуться הִתְרַגֵּל בְּ.., הִסְכֵּן
עִם־ פ״ע
свысокá בְּגֹדֶל־לֵבָב, בְּעֵינַיִם רָמוֹת, בְּגַאֲוָה,
בְּגַאֲוָה, בְּגַבְהוּת־רוּחַ ת״פ
свы́чка הֶרְגֵּל ז׳, רְגִילוּת נ׳
свы́чный רָגִיל עִם־, לָמוּד –, כָּרוּךְ אַחֲרֵי־ ת׳
свы́ше לְמַעְלָה מִן־, הָלְאָה – || כִּלְמַעְלָה;
מִמָּרוֹם, מֵעַל ת״פ. *Это* —*моихъ силъ*
זֶה לְמַעְלָה מִכֹּחִי. *Вдохновеніе* —
הַשְׁרָאַת־הַשְּׁכִינָה
свѣдать (*о чемъ*) דָּרוֹשׁ, הָקֹר פ״י
свѣдомый יָדוּעַ ת׳
свѣдущій בָּקִי, מֵבִין, יוֹדֵעַ, מָהִיר בְּ.. ת׳
свѣдѣніе יְדִיעָה, שְׁמוּעָה ת׳. *Принять*
что къ —нію שׂוּם אֶל־לֵב דְּבַר־מָה,
שׂוּם לֵב לִדְבַר־מָה. *Собирать о чемъ*
—нія עֲשֵׂה חֲקִירָה וּדְרִישָׁה עַל דְּבַר־מָה
свѣжевáть הַפְשֵׁט עוֹר, פָּשֹׁט – (מֵעַל הַחַיָּה) פ״י
свѣжéнько. *На дворѣ*— קְרִירוּת (קַר
לְמַדַּי) בַּחוּץ ת׳
свѣжепросóльный מָלוּחַ זֶה לֹא כְּבָר ת׳
свѣжесть רַעֲנַנּוּת, טְרִיּוּת, לַחְלוּחִית, קְרִירוּת נ׳
свѣжёхонькій טָרִי – ת׳; קַר מְאֹד
свѣжинá בְּשַׂר טָרִי ז׳
свѣжúть חַדֵּשׁ, הַחֲלֵף פ״י. *Въ комнатѣ*
чаще должно —*воздухъ* צָרִיךְ לְהַחֲלִיף
בַּחֶדֶר אֶת הָאֲוִיר לִפְעָמִים קְרוֹבוֹת
свѣжій טָרִי, לַח, חָדָשׁ, חַי, רָטֹב, רַעֲנָן ת׳.
Это еще у меня въ —жей *памя-*
ти עֲדַיִן הַדָּבָר חַי בְּזִכְרוֹנִי. *Со* —жими
силами בְּכֹחוֹת חֲדָשִׁים. —*воздухъ*
אֲוִיר זַךְ אוֹ קָרִיר
свѣжѣть הַחֲלֵף כֹּחַ פ״י, הִתְחַדֵּשׁ פ״ע ||
הוֹסֵף קָרָה, הִגָּדֵל – פ״י
свѣивать, свѣять זָרֵה הָלְאָה פ״י
свѣковáть (*вѣкъ*) בַּלֵּה יָמָיו פ״י
свѣреніе *и* свѣрка הַשְׁוָאָה, הַשְׁוָיָה נ׳
свѣрúльщикъ *и* свѣряльщикъ מְבַקֵּר ז׳
свѣрять, свѣрить הַשְׁוֵה, בַּקֵּר פ״י || —ся
הִשְׁתַּוֵּה, הִתְבַּקֵּר
свѣсить *см.* свѣшивать
свѣсъ זִיז (שֶׁל גַּג) ז׳
свѣтáніе *см.* разсвѣтъ
свѣтáть אוֹר, הָיֹה בֹּקֶר, אָתֹא –, אָתֹה –, עָלֹה
הַשַּׁחַר פ״ע. —тáетъ עָלָה הַשַּׁחַר.
свѣтёлка, —тёлочка עֲלִיָּה (עִם חַלּוֹן גָּדוֹל) נ׳
свѣтéцъ בֵּית־אֲבוּקָה ז׳
свѣтикъ יָפְתִי, יוֹנָתִי, אוֹצָרִי ת׳
свѣтúленный שֶׁל פְּתִילָה, שֶׁל פִּשְׁתָּה ת׳
свѣтúленъ פְּסוּק הַזִּמְרָא (בִּתְפִלַּת שַׁחֲרִית) ז׳
свѣтúло אוֹר, מָאוֹר ת׳. —*дня* מְאוֹר הַיּוֹם.

—*міра* אוֹר־הָעוֹלָם. —па *небесныя* מְאוֹרוֹת־הָרָקִיעַ

свѣти́льникъ מְנוֹרָה (בתרפות) נ׳. —*міра* אוֹר־הָעוֹלָם]

свѣти́льный שֶׁל הַמְּנוֹרָה ת׳

свѣти́льня פְּתִילַת־הַמְּנוֹרָה נ׳

свѣти́ть הָאֵר, נָגֹהַּ פ״ע, הָפֵץ אוֹר פ״י ‖ —ся נַצְנֵץ. —тите *мнѣ* הָאִירָה לִּי. *Луна* свѣтитъ הַלְּבָנָה מְאִירָה. *Вдали что-то* —тится מֵרָחוֹק מְנַצְנֵץ דְּבַר־מָה

свѣтлѣ́ніе נְהוֹרִין ז׳, מְרִיטָה נ׳

свѣтлёхонькій נָאוֹר מְאֹד, צַח (זַךְ)— ת׳

свѣтли́ть מְרֹט, מָרֵק, הַלְבֵּן, צַחְצֵחַ פ״י

свѣтли́ца *см.* свѣтёлка

свѣтло́, *На дворѣ* — עָלָה הַשַּׁחַר, אָתָה בֹקֶר, הַבֹּקֶר אוֹר]

свѣтлобу́рый שְׁחַרְחַר קְצָת ת׳

свѣтлова́тый נָאוֹר קְצָת, צַח (זַךְ)— ת׳

свѣтлогнѣдо́й חוּם קְצָת ת׳

свѣтлоголубо́й כַּחְלוּלִי ת׳

свѣтложёлтый צְהַבְהַב ת׳

свѣтлозелёный יְרַקְרַק ת׳

свѣтлокашта́новый עַרְמוֹנִי קְצָת ת׳

свѣтлокори́чневый קִנָּמוֹנִי קְצָת ת׳

свѣтлоли́ловый שׁוֹשַׁנִּי קְצָת ת׳

свѣтломали́новый תּוֹלַעִי קְצָת ת׳

свѣтлору́сый לַבְקָנִי קְצָת ת׳

свѣтлоси́ній כַּחְלוּלִי קְצָת ת׳

свѣтлость אוֹר צַח ז׳, אוֹרָה, נְגֹהָה, צַחוּת, בְּהִירוּת נ׳ ‖ הֲדַר־כְּבוֹד־פ׳ (תאר) ז׳

свѣтлосѣ́рый אָמֹץ קְצָת, אָפוֹר־, שָׁחֹף— ת׳

свѣтлоцвѣ́тный בַּעַל צֶבַע בָּהִיר ת׳

свѣтлый לָבָן, צַח, זַךְ, בָּהִיר, נָהִיר, צָלוּל, נָאוֹר ת׳ —лая *ночь* לֵיל בָּהִיר. —лое *платье* בֶּגֶד לָבָן. —лое *небо* שָׁמַיִם בְּהִירִים. —лая *вода* מַיִם צְלוּלִים (זַכִּים). —лая *мысль* רַעְיוֹן נָאוֹר. —лое *воскресенье* יוֹם הָרִאשׁוֹן הַגָּדוֹל]

свѣтлѣ́ть הָאוֹר, הַבְהֵק פ״ע

свѣтля́къ תּוֹלַעַת־יוֹחָנָא נ׳

свѣтоза́рность זֹהַר, נֹגַהּ ז׳, יִפְעָה

свѣтоза́рный זוֹרֵחַ, מַזְהִיר ת׳

свѣтоно́ска, —съ תּוֹלַעַת זָהֳרִית נ׳

свѣтоно́сный מַזְהִיר, זוֹרֵחַ ת׳

свѣтопи́сецъ פוֹטוֹגְרָף ז׳

свѣтопись פוֹטוֹגְרַפְיָא נ׳

свѣтопреставле́ніе הֶפְסֵד־הָעוֹלָם ז׳

свѣтотѣнь אוֹר וָצֵל ז׳

свѣточъ לַפִּיד, מָאוֹר, פְּמוֹט, בּוּצִינָא ז׳

свѣтски בְּדֶרֶךְ הָעוֹלָם ת״פ

свѣтскій חִלּוֹנִי, חִיצוֹנִי ‖ מִן־הָעוֹלָם, בַּעַל הַמֶּמְשָׁלָה. —кая *власть* דֶּרֶךְ אֶרֶץ ת׳. —*человѣкъ* אָדָם מִן הָעוֹלָם. הַחִלּוֹנִית

—кая *наука* חָכְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת

свѣтскость דֶּרֶךְ־אֶרֶץ, בְּקִיאוּת בַּהֲוָיוֹת־הָעוֹלָם נ׳

свѣтъ אוֹר ז׳, אוֹרָה, נְהָרָה ‖ עוֹלָם ז׳, תֵּבֵל נ׳ ‖ חֶבְרָה נ׳ ‖ חַיִּים ז״ר ‖ חַלּוֹן ז׳. *Дневной*— אוֹר־הַיּוֹם. *При* —тѣ *лампы* לְאוֹר הַנֵּר. *Чѣмъ*— בְּהַשְׁכָּמָה. *Жить въ* —тѣ חָיֹה בָעוֹלָם (בְּחֶבְרָה). *Знаніе* —та יְדִיעָה בַּהֲוָיוֹת־הָעוֹלָם. *Путешествіе вокругъ* —та נְסִיעָה סְבִיב הַתֵּבֵל. *Ни за что на* —тѣ בְּשׁוּם עִנְיָן וָאֹפֶן ; בְּעַד כָּל חֲלָלֵי דְעָלְמָא. *Выпустить книгу въ*— פַּרְסֵם סֵפֶר, הוֹצֵא סֵפֶר לָאוֹר. *Его уже давно нѣтъ на* —тѣ כְּבָר הָלַךְ לוֹ לְעָלְמוֹ. *Гнать со* —та הַטְרֵד מִן הָעוֹלָם. *Зала въ два* —та אוּלָם בְּשְׁנֵי חַלּוֹנוֹת. Свѣту *Божьяго не видать* חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה. *Онъ клянется на чемъ* —*стоитъ* הוּא נִשְׁבָּע בְּכָל מִינֵי שְׁבוּעוֹת שֶׁבָּעוֹלָם. *Онъ бранится на чемъ* —*стоитъ* הוּא מְחָרֵף בְּכָל מִינֵי גִּדּוּפִין שֶׁבָּעוֹלָם. *Больше всего на* —тѣ מִכָּל דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם

свѣча́, свѣ́чка נֵר, בּוּצִינָא ז׳. *Стеариновая*— נֵר שֶׁל סְטֵאָרִין. *Восковая*— נֵר שֶׁל שַׁעֲוָה,־דּוֹנַג. *Подавайте* —чи הַדְלִיקוּ נֵר]

свѣче́ніе הֲאָרָה נ׳

свѣчни́къ עוֹשֵׂה נֵרוֹת, מוֹכֵר— ז׳

свѣчно́й שֶׁל נֵר,— נֵרוֹת ת׳

свѣшивать, свѣсить הוֹרֵד לָאָרֶץ, הַטֵּה ‖ הוֹרֵד (יָרֹד, נָטֹה) לָאָרֶץ, —ся ‖ שְׁקֹל פ״י הַטֵּה ‖ הִשָּׁקֵל]

свѣщникъ מְנוֹרַת־הַתִּרְפּוֹת נ׳

свѣять *см.* свѣивать

связа́ніе קְשִׁירָה נ׳

связа́ть *см.* свя́зывать

свя́зень אָסוּר, כָּבוּל ז׳

свя́зка צְרוֹר, כֶּרֶךְ, מַחֲרוֹז ז׳, אֲגֻדָּה, חֲבִילָה, גְּלִילָה ‖ מִלַּת־הַחִבּוּר נ׳. —*ключей* צְרוֹר מַפְתְּחוֹת, מַחֲרוֹז שֶׁל —. —*соломы* חֲבִילָה שֶׁל קַשׁ. —*бумагъ* כֶּרֶךְ שֶׁל נְיָרוֹת. —*табаку* גְּלִילָה שֶׁל טַבַּק

свя́зно בְּהֶמְשֵׁךְ, בְּסֵדֶר, יָפֶה, כְּהוֹגֶן ‖ בִּצְפִיפָה ת״פ. *Письмо написано такъ*—, *что..* הַמִּכְתָּב נִכְתַּב בִּצְפִיפָה עַד שֶׁ..

свя́зность הֶמְשֵׁךְ ז׳, עֲרִיכַת־דְּבָרִים כְּהוֹגֶן ‖ צְפִיפוּת נ׳

свя́зный מְסֻדָּר כְּהוֹגֶן, דִּבּוּר עַל־אָפְנָיו ‖ צָפוּף, דָּחוּק ת׳

свя́зочный שֶׁל חֲבִילָה, שֶׁל אֲגֻדָּה ת׳

свя́зывать, —за́ть קָשֹׁר, קַשֵּׁר, אָגֹד, אַגֵּד ‖ חַבֵּר ‖ כַּפֵּת ‖ (*чулки*) סָרֹג, טָרֹם (גַּרְבַּיִם)

הקשר, האגד || —ся התחבר (съ кѣмъ) || פ״י לפ׳. — веревки одну съ другой קשר את החבלים זה לזה. Онъ не въ состояніи —зать двухъ словъ גם מלים שתים אין בכחו לחבר. Этотъ вопросъ—занъ съ большими интересами שאלה זו קשורה (תלויה) בענינים חשובים

связь קשר, קשור, חבור, יחס ז׳, התקשרות, התחברות, הצטרפות, התלכדות, הזדווגות, התיחסות נ׳. Родственныя —зи קשרי־משפחה. Въ этихъ словахъ нѣтъ —зи אין כל־חבור במלים הללו. Поѣздка министра имѣетъ— съ этимъ проектомъ בין נסיעת המיניסטר ובין העצה זו יש יחס

свясло אגד (של עמר) ז׳

святилище מקדש ז׳

святитель הגמון ז׳

святительство מעלת־ההגמון נ׳

святить פ״י קדש, טהר || —ся התקדש. Да —тится имя Твое יתקדש שמך

святки השבוע הנוצרי (של חג־הניטל) ז׳

свято ת׳ קדוש, כהימן. —исполнять свой долгъ מלא חובתו באמונה

святой и святый ת׳ קדוש. —тая вода מי־קדש. —тая —тыхъ המים הקדושים. —тая —тыхъ קדש־הקדשים. Что сдѣлано, то —то הנעשה אין להשיב. День всѣхъ —тыхъ חג של כל־הקדושים

святость קדושה נ׳

святотатецъ ז׳ מועל בקדש, גונב קדשים

святотатственный и —татскій של מעל בקדש, של גנבת־קדשים ת׳

святотатство מעל בקדש ז׳, מעילה—, גנבת־קדשים נ׳

святотатствовать פ״י מעל בקדש, גנב קדשים

святотать см. святотатецъ

святохульникъ ז׳ — מחלל קדש, מגדף

святохульничество ז׳ חלול השם

святочный ת׳ של חג הניטל

святоша ז׳ צבוע

святошество נ׳ צביעות

святошничать ת׳ הצטבע, היה צבוע

святцы ז׳ לוח־החגאות

святый см. святой

святыня ז׳ מקדש || דבר קדוש

святѣйшество הדרת־קדושה (תאר הפטריארך או הפפא) נ׳

святѣйшій ת׳ הקדוש מכל, הקדוש מאד

священіе ז׳ קדוש

священникъ ז׳ כהן, כמר, גלח

священническій של כהנים, של כמרים, של גלחים ת׳]

священничество נ׳ כהנה

священнограбитель, —грабительство см. святотатецъ и —татство

священнодѣйствіе עבודה (של כהן) נ׳

священнодѣйствовать פ״ע כהן, עבד בקדש

священномученикъ כמר קדוש (שנהרג על קדוש השם) ז׳

священнослуженіе см. священнодѣйствіе

священнослужитель עובד בקדש, משרת ה׳ ז׳]

священный ת׳ קדוש, של קדש

священство см. священничество

священствовать פ״ע כהן, שרת בקדש

сгадъ נ׳ דעה, סברה

сганашить פ״י עשה דבר־מה בחפזון

сганивать см. сгонять

сгараемость נ׳ טבע הנשרף

сгараемый ת׳ נשרף

сгараніе ז׳ שרוף

сгарать, сгорѣть פ״ע השרף, נצות. —любовью להט באהבה. —со стыда כבש פנים בקרקע]

сгибаніе, —бка נ׳ כפיפה

сгибать, согнуть פ״י כפף || הנמך || —ся כפף עצמו, השתוחח || הכפף (передъ кѣмъ), התרפס, הכנע עצמו. —гнуть кого въ дугу הכרע גאונו של פ׳; כפף קומתו של פ׳]

сгибень קרן (מין חלה כפופה) נ׳

сгибистый ת׳ מלא כפילות, כפיפות

сгибной ת׳ נכפף

сгибнуть см. гибнуть

сгибъ נ׳ כפיפה, כפילה, קשתות

сгинуть см. гинуть

сглаживать, сгладить ישר פני, שוה — , פ״י || —ся החלק, התישר, השתוה, החלק

сглазить פ״י נתן עין רעה בפ׳. Его —зили שלטה בו עינא בישא

сглазъ נ׳ עין רעה, עינא בישא

сглодать см. глодать

сглонуть פ״י בלע

сглупа ת״פ מחמת שטות

сглуповать פ״ע עשה שטות פ״י, הסכל עשה

сгнаивать, сгноить פ״י נתן לרקב, הרקב.

сгнетать, сгнести и сгнесть לחץ יחדו, כבש פ״י]

сгнетеніе נ׳ לחיצה יחדו, כבישה

сгниваніе נ׳ הרקבה

сгнивать, сгнить פ״ע רקב, הרקב

сгноить см. сгнаивать

сговаривать, сговорить פ״י ארס || —ся

אֹרֵם, הִתְאָרֵס || הִדָּבֵר אִישׁ עִם חֲבֵרוֹ, הִתְוַעֵן
сговорить. *Мнѣ съ тобой не—* קָשֶׁה הַדָּבָר שֶׁנִּשְׁתַּוֶּה בְּדֵעוֹתֵינוּ
сговорный שֶׁל אֵירוּסִין ת׳
сговорчивость רַתְיָן ז׳, וַתְרָנוּת נ׳
сговорчивый נוֹחַ לְהִתְפַּתֵּה ת׳
сговоръ *и* сговоры תְּנָאִים, אֵירוּסִין ז״ר
сговѣть *см.* говѣть
сгодиться *см.* пригодиться
сголовье *см.* изголовье
сгонка הֲזָזָה, הֲנָסָה (של מקנה) || שְׁלִיחַת־רַפְסוֹדוֹת נ׳
сгонять, согнать || אָסֹף בְּבֹנֵס || גָּרֵשׁ, הַבְרֵחַ הֵסֵר, הַעֲבֵר || שָׁלֹחַ רַפְסוֹדוֹת, הָשִׂים דֹּבְרוֹת פ״י ||—ся הֵאָסֵף. *—людей на работу* הַכְנֵס אֲנָשִׁים לַעֲבוֹדָה. *—гнать работника со двора* גָּרֵשׁ פּוֹעֵל מִן הֶחָצֵר. *—веснушки съ лица* הַעֲבֵר אֶת בֶּהָרוֹת־הַפָּנִים. *—лѣсъ* שְׁלֹחַ רַפְסוֹדוֹת, הַדְקִין מֵעַל הַפָּנִים.
сгораніе, сгорать *см.* сгараніе *и* сгарать
сгорбить *см.* горбить
сгородить *см.* городить
сгорѣлый שָׂרוּף, נִשְׂרָף ת׳
сгорѣть *см.* сгорать
сгоряча בְּעִידָן דְרִתְחָא, בִּשְׁעַת־כַּעַס ת״ע
сграбливать, сграбить צְבֹר, גָּרֹף (בקלשון) פ״י
сгребальщикъ צַבְרָן, גַּרְפָן ז׳
сгребать, сгрести, сгресть || צְבֹר, גָּרֹף פַּנֵּה, גָּרֹף לְמָקוֹם אֶחָד || תְּפֹס, לָכֹד, אָחֹז בְּפֶה פ״י
сгрёбки צִבּוּרִים, חֲבָרִים ז״ר
сгрезить *см.* грезить
сгромождать, —моздить צְבֹר חֳמָרִים הַעֲבֵר, הִצְטַבֵּר, הֵעָרֵם —ся || חֳמָרִים, עָרֹם פ״י
сгроможденіе צְבִירָה נ׳
сгромоздить *см.* сгромождать
сгрубить *см.* грубить
сгрубіянить *см.* грубіянить
сгружаніе פְּרִיקָה (של ספינה) נ׳
сгружать, сгрузить פָּרֹק (ספינה) פ״י. ||—ся הִפָּרֵק, הִתְפָּרֵק
сгрузка פְּרִיקָה נ׳
сгрустнуться הִצְטַעֵר, הִתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ פ״ע. *Мнѣ —нулось* שָׁרוּי הָיִיתִי בְּצַעַר
сгрызать, сгрызть גָּרֹם, כַּרְסֵם, פַּצֵּחַ, אַכֹּל פ״י
сгубить אַבֵּד, שַׁחֵת, הָבֵא בְּצָרָה פ״י
сгустить *см.* сгущать
сгустѣлость קְרִישׁוּת (נוזלים) נ׳
сгустѣлый קָרוּשׁ ת׳

сгустѣніе *см.* сгущеніе
сгустѣть הַקְפֵּא, קָרֹשׁ, הִקָּרֵשׁ, הִתְעַבֵּה, הִתְעַבֵּב פ״ע
сгущаемость טֶבַע־הַתִּקְרֹשׁוּת (התעבות) נ׳
сгущать, сгустить הַקְרֵשׁ, עַבֵּה, עַבֵּב, הַקְפֵּא פ״י || —ся *см.* сгустѣть
сгущеніе קְרִישָׁה, הִתְעַבּוּת, הַקְפָּאָה נ׳. *—красокъ* גִּדּוּשׁ־צְבָעִים
сдабривать, сдобрить || הַרְגֵּעַ, כַּנֵּס, רַצֵּה הַתְפִּיס, הַתְרֵצָה || —ся תַּבֵּל (מאכל) פ״י הֵעָשֶׂה כְּתַבְלִין (מִשְׁבָּה)
сдавать, сдать || נָתֹן לִפְ׳ פ״י || מָסֹר בְּיַד־פְּ׳ נִמְסַר, הִנָּתֵן —ся || עָבֹר עַל־ פ״ע. Сдать *должность* מָסֹר מִשְׂרָה. *—вещи* מָסֹר הַחֲפָצִים בְּיַד־פְּ׳. *Купецъ* сдалъ *мнѣ мелкими* הַסּוֹחֵר נָתַן לִי הַזֹּרָה בְּמָעוֹת קְטַנּוֹת. Сдать *карты* נָתֹן קְלָפִים. Сдать *экзаменъ* עָמֹד עַל הַבְּחִינָה. *Мнѣ* сдаётся, *что..* דּוֹמֶה אֲנִי, כִּי..
сдавливать, сдавить *и* сдавнуть הָעֵק, הַעִיק, הַלְחֵץ, —ся || לָחֹץ, סָנֵק, צְנֹק, פְּחָם פ״י סָנֹק, צַיֵּין, הַפְּנֵם
сдаточный הַנִּמְסָר, הַמּוּזָר, הַמּוּשָׁב, הַנִּתָּן לְיַד־ ת׳
сдатчикъ מוֹכֵר לְיַד־ ז׳
сдача מְכִירָה לְיַד־ || חֲזָרָה נ׳ || נְתִינַת־קְלָפִים ז׳. *—крѣпости* מְכִירַת־הַמְּצוּדָה. *Вотъ —съ пяти рублей* הֵא לְךָ הַזֹּרָה. *Въ три —чи мы проиграли роберъ* בִּשְׁלֹשָׁה כְּתוֹת־קְלָפִים הִפְסַדְנוּ אֶת הָרוֹבֶּיר
сдваивать, сдвоить || כָּפֵל, הַכְפֵּל || חָזֹר (במוסיקא) פ״י
сдвигивать *и* здвигать, сдвинуть הַעְתֵּק מִמְּקוֹמוֹ, נַפֵּץ, גָּלֵל || הַקְרֵב זֶה אֶל זֶה פ״י ||—ся הַקְרֵב זֶה אֶל זֶה, הִתְקָרֵב
сдвижной כְּתַנְגֵּשׁ זֶה בָּזֶה ת׳
сдвойка כְּפִילָה, הַכְפָּלָה נ׳
сдёргивать, сдёрнуть || הַפְשֵׁט, הָסֵר מֵעַל־ הִתְפַּשֵּׁט —ся || מָשֹׁךְ, הַסֵּר פ״י
сдерживать, сдержать || עָצֹר, כַּבֵּד || קַיֵּם פ״י עָצוֹר אֶת —ся עָמֹד בְּדִבּוּרוֹ פ״ע. *—лошадей* עָצוֹר אֶת הַסּוּסִים. *Этотъ канатъ можетъ —жать сто пудовъ* חֶבֶל זֶה יָכֹל מֵאָה פוּד. *—жать свое слово* עָמֹד בְּדִבּוּרוֹ
сдирать, содрать || קַלֵּף, פְּשֹׁט, הַפְשֵׁט (עור) || הַפְשֵׁט, גְּלֹף, הִתְקַלֵּף וכו׳ —ся || פַּצֵּל פ״י *—кору съ дерева* גְּלֹף אִילָן. *Онъ очень много* содралъ *съ меня за эту вещь* הוּא הוֹצִיא מִמֶּנִּי בְּעַד הַחֵפֶץ זֶה יוֹתֵר מִדַּאי
сдирка הַפְשָׁטָה, קִלּוּף ז׳

сдо́ба ז׳ (מאכל בחמאה, ביצים וכו׳) תְּבוּל
сдо́бина, —бинка נ׳ חַלַּת־בֵּיצִים
сдобля́ть и сдо́бить פ״י תַּבֵּל, הַרְבֵּךְ
сдо́бный ת׳ (בחמאה, ביצים וכו׳) מְתֻבָּל, מֻרְבָּךְ.
—ное *тѣсто* (בחמאה) עִסָּה מְתֻבֶּלֶת
сдо́бривать, —брить *см.* сда́бривать
сдоброва́ть. *Тебѣ не—* מַה תְּהֵא אַחֲרִיתְךָ
сдоръ ז׳ (באנטומיא) אוֹמֶנְטוֹן
сдо́хлость, сдо́хлый *см.* за́дхлость и за́дхлый
сдохну́ть פ״י, הַנְפֵּשׁ פ״ע שָׁאַף רוּחַ
сдо́хнуть פ״ע הִפָּגֵר, מוּת
сдроби́ть פ״י (בטיפוגרפיא) חַבֵּר, הַרְכֵּב
сдружа́ть, сдружи́ть פ״י עֲשֵׂה חֲבֵרִים ‖ —ся הֵעָשֵׂה חָבֵר לְפ׳, הִתְרוֹעֵעַ עִם־פ׳
сдува́ть, сдуть פ״י הָפֵחַ מֵעַל־ , הָשֵׁב ‖ —са הוּפַח , הֻשַּׁב. *Онъ* сдулъ *съ меня много денегъ* הוּא הוֹצִיא מִמֶּנִּי מָמוֹן רַב]
сду́ру ת״פ מֵחֲמַת שְׁטוּת
сдѣ́лать, сдѣ́латься *см.* дѣ́лать *и* —ся
сдѣ́лка נ׳ הַשְׁוָאָה, פְּשָׁרָה, הִתְפַּשְּׁרוּת, קְנוּנְיָא.
Полю́бовная— הִתְפַּשְּׁרוּת בְּשָׁלוֹם.
Торговая— בְּרִית־מִסְחָר. *—должника съ заимодавцами* הַשְׁוָאַת בַּעַל־הַחוֹב עִם נוֹשָׁיו
се ת״פ זֶה, הֵן, הִנֵּה, הֲרֵי. *Се человѣкъ* הֲרֵי זֶה בֶּן־אָדָם
сеа́нсъ ז׳ (בציור) סֵיאַנְס ‖ נ׳ יְשִׁיבָה
себя́ לְעַצְמוֹ. *Мнѣ что-то не по* себѣ́ חוֹשְׁשָׁנִי בְּנַפְשִׁי. *Читать про—* קְרָא מֵאֵלָיו. *За* собо́ю בֵּינוֹ לְבֵין עַצְמוֹ. *Оставить имѣніе за* собо́ю הַחֲזֵק אֲחֻזָּה בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ
себялю́бецъ ז׳ עַצְמִי, אֵיגוֹאִיסְט
себялюби́вый ת׳ עַצְמִי, אוֹהֵב עַצְמוֹ, אֵיגוֹאִיסְטִי
себялю́біе ז׳ עַצְמִיּוּת, אַהֲבַת עַצְמוֹ נ׳, אֵיגוֹאִיזְמוּס
севрю́га ז׳ (מין דג) אַסְפָּן כּוֹכָבִי
севрю́жина ז׳ בְּשַׂר אַסְפָּן כּוֹכָבִי
сегме́нтъ ז׳, סֶגְמֶנְט נ׳ כְּרוּתָה
сего́дняшній ת׳ שֶׁל הַיּוֹם
сего́дня ת״פ הַיּוֹם
сего́ ра́ди ת״פ עַל־כֵּן, לְפִיכָךְ
седмери́ца נ׳ שִׁבְעָה
седмери́цею ת״פ כְּפוּל שִׁבְעָה, שִׁבְעָתַיִם.
седмери́чный ת׳ שֶׁל שִׁבְעָתַיִם
седмизвѣ́здіе נ׳ כִּימָה
седми́ца ז׳, שַׁבָּת נ׳ שָׁבוּעַ
седми́чный ת׳ שְׁבוּעִי
седмо́й и се́дьмой מ״ס שְׁבִיעִי
седмойна́десять מ״ס הַשִּׁבְעָה עָשָׂר

сезо́нъ ז׳, תְּקוּפָה, עוֹנָה נ׳ סֵיזוֹן
сей ז״ג זֶה. *До* сихъ *поръ* עַד עַכְשָׁיו, עַד כָּאן. Сію *минуту см.* мину́та
сеймъ ז׳ (בית־ועד המדינה) סֵים
сейча́съ ת״פ תֵּיכֶף, מִיָּד, תֵּיכֶף וּמִיָּד, לְאַלְתַּר
сека́нсъ ז׳, הוֹתֵךְ נ׳ סֵיקַנְטָא
секвестра́ція и секвестрова́ніе ז׳, נִקּוּשׁ הַחְרָמָה, תְּפִיסָה נ׳
секвестрова́ть הַחְרֵם, תְּפֹס בְּ.., הִתָּפֵס־, נַקֵּשׁ לְ.. פ״י
секве́стръ ז׳, נִקּוּשׁ הַחֲרָמָה, תְּפִיסָה, הִתָּפְסָה נ׳
секрета́рь ז׳ סֶיקְרֶיטָר, מַזְכִּיר, לַבְלָר, לַבְלָר
секре́тничать פ״י הַסְתֵּר דָּבָר, הַחֲזֵק בְּסוֹד, עֲשֵׂה־
секре́тно בְּמַטְמוֹנִיּוֹת, בְּצִנְעָה, בַּחֲשַׁאי, בַּסֵּתֶר, בְּסוֹד ת״פ]
секре́тный ת׳ חֲשָׁאִי, נִסְתָּר
секре́тъ נ׳ מִסְתָּר, דְּבַר־סֵתֶר, סוֹד, רָז ז׳, תַּעֲלוּמָה
се́кта נ׳ כַּת, כִּתָּה
сектa̒торъ ז׳ מִין
се́кторъ נ׳ סֶיקְטוֹר ז׳. גִּזְרָה
секу́нда נ׳ דַּק ז׳, שְׁנִיָּה, סֵיקוּנְדָא
секунда́нтъ ז׳ בֶּן־לְוָיָה
села́ва *см.* укле́я
селедéцъ ז׳ (מין דג) הֶלֶק
селёдка ז׳ דָּג מָלוּחַ
селёдникъ ז׳ (מין צמח) בֵּינוֹפוֹרְיוֹן
селёдочникъ ז׳ מוֹכֵר דָּגִים מְלוּחִים
селёдочный ת׳ שֶׁל דָּגִים מְלוּחִים
селезе́ній ת׳ שֶׁל בַּר־אַוָּז
селезёнка ז׳ טְחוֹל
селезёночница נ׳ דַּלֶּקֶת־הַטְּחוֹל
селезёночный ת׳ טְחוֹלִי
се́лезень ז׳ בַּר־אַוָּז
селени́къ ז׳ (מין צמח) חָמָן
селени́стый ת׳ סֵילֵנִיתִי
селени́ть ז׳ (מין חמר) סֵילֵנִית
селе́ніе ז׳ מוֹשָׁב, כְּפָר ז׳, נָוֶה נ׳ ‖ יִשּׁוּב ז׳
селе́ній и селе́нъ ז׳ (בכימיא) סֵילֵנִיּוֹן
сели́тра נ׳ סֵילִיטְרָא, מֶלַחַת
сели́треный, —ряный ת׳ סֵילִיטְרָאִי
селитрова́тый ת׳ מֵכִיל סֵילִיטְרָא
сели́ть, по— פ״י הוֹשֵׁב ‖ —ся הִתְיַשֵּׁב
сели́тьба נ׳, יִשּׁוּב ‖ כְּפָר ז׳ הִתְיַשְּׁבוּת
сели́ться *см.* сели́ть
село́ ז׳ (שֶׁל תִּרְפּוּת) כְּפָר. *Ни къ* селу́, *ни къ городу* בְּאוּקְמָא בְּחוּזְרָא
сельдере́й ז׳ (מין צמח) כַּרְפַּס
сельдь ז׳ דָּג מָלוּחַ
сельдяни́къ ז׳ דְּגֵי־הַלָּקִים
сельдяно́й ת׳ שֶׁל דָּגִים מְלוּחִים
се́льный *кринъ* נ׳ חֲבַצֶּלֶת־הַשָּׂדֶה

се́льскій ת׳ כְּפָרִי, כַּפְרִי
сельцо́ *см.* село́ || בֵּית־אֲדוֹנִים בְּקִרְבַת־כְּפָר
сельчани́нъ, селяни́нъ ז׳ בֶּן־כְּפָר, כַּפְרִי
селя́нка נ׳ בַּת־כְּפָר, כַּפְרִית. || *см.* соля́нка
сёмга ז׳ (מין דג) פַּלְמוֹד
семе́йный ת׳ שֶׁל מִשְׁפָּחָה. *Онъ человѣкъ —* הוּא בַּעַל מִשְׁפָּחָה
семе́йственный נ׳ שֶׁל מִשְׁפָּחָה, הַשַּׁיָּךְ לְמִשְׁפָּחָה
оеме́йство נ׳ בֵּית־אָב ז׳, מִשְׁפָּחָה
семени́ть. *—ногами* פ״ע טָפַף, דִּבְדֵּב
семерико́вый ת׳ שֶׁל שִׁבְעָה בִּלְטְרָא
семери́къ || סֶמֶירִיק (מדה בת שבעה צ׳יטבירטים) גַּר בֶּן שְׁבִיעִית הַלִּטְרָא ז׳
семёрка נ׳ שִׁבְעָה (קלף בעל שבע עינים)
се́меро ש״מ שִׁבְעָה (ז׳), שֶׁבַע (נ׳)
семжи́на ז׳ בְּשַׂר־פַּלְמוֹד
семиарши́нный ת׳ בֶּן שִׁבְעָה אַרְשִׁין (לארך)
семивершко́вый בֶּן שֶׁבַע וֶירְשְׁקָאוֹת (לארך או לרחב) ת׳
семигла́вый ת׳ בַּעַל שִׁבְעָה רָאשִׁים. —вая *церковь* תַּרְפּוֹת בַּת שֶׁבַע כִּפּוֹת
семида́лъ נ׳ סֹלֶת
семидесятилѣ́тіе שִׁבְעִים שָׁנָה
семидесятилѣ́тній ת׳ בֶּן שִׁבְעִים שָׁנָה
семидеся́тый מ״ס הַשִּׁבְעִים
семидне́вный ת׳ בֶּן שִׁבְעַת־יָמִים
семидю́ймовый ת׳ בֶּן שֶׁבַע אֶצְבָּעוֹת
семи́къ חַג־הַסֶּמִיק (יום החמישי השביעי אחר הפסחא) ז׳
семилѣ́тіе נ׳ שְׁמִטָּה (שבע שנים)
семилѣ́тній ת׳ בֶּן שֶׁבַע שָׁנִים
семимѣ́сячный ת׳ בֶּן שִׁבְעָה חֳדָשִׁים
семинари́стъ ז׳ תַּלְמִיד־הַסֶּמִינַרְיוֹן
семина́рія נ׳ סֶמִינַרְיוֹן ז׳, סֶמִינַרְיָא
семинедѣ́льный ת׳ בֶּן שִׁבְעָה שָׁבוּעוֹת
семи-окта́вный ת׳ בֶּן שֶׁבַע דַּרְגָּאוֹת
семипа́лый ת׳ בֶּן שֶׁבַע אֶצְבָּעוֹת
семипудо́вый ת׳ בֶּן שִׁבְעָה פּוּדִים
семисажённый ת׳ בֶּן שִׁבְעָה סַזִ׳ינִים
семисо́тый מ״ס הַשֶּׁבַע מֵאוֹת
семистру́нный ת׳ בֶּן שִׁבְעָה מֵיתָרִים
семиты́сячный ת׳ בֶּן שִׁבְעַת אֲלָפִים
семиуго́льникъ נ׳ זָוִית מְשֻׁבַּעַת
семифунто́вый ת׳ בֶּן שֶׁבַע לִטְרָאוֹת
семифу́товый ת׳ בֶּן שֶׁבַע רַגְלַיִם (לארך או לרחב)
семиэта́жный ת׳ בֶּן שֶׁבַע דְּיוֹטוֹת (קומות)
семна́дцатый מ״ס הַשִּׁבְעָה עָשָׂר
семна́дцать שִׁבְעָה עָשָׂר (ז׳), שְׁבַע עֶשְׂרֵה (נ׳) ש״מ
сёмужина *см.* семжи́на
сёмужій ת׳ פַּלְמוֹדִי

семь ש״מ שִׁבְעָה (ז׳), שֶׁבַע (נ׳)
се́мьдесятъ ש״מ שִׁבְעִים
семьсо́тъ ש״מ שְׁבַע מֵאוֹת
семья́ *см.* семе́йство
семьяни́нъ ז׳ אֲבִי מִשְׁפָּחָה, בַּעַל,— רֹאשׁ בֵּית־אָב
сена́торство נ׳ מַעֲלַת־סֶינָטוֹר
сена́торъ ז׳ סֶינָטוֹר
сена́тъ ז׳ סֶינָט
сенте́нція ז׳ פְּסַק, גְּזַר־דִּין || פִּתְגָּם
сентимента́льность אֲנִינוּת, רַגְשָׁנוּת, סֶינְטִימֶינְטַלִּיּוּת נ׳
сентимента́льный אֲנִין־הַדַּעַת, אָנִין, רַגְשָׁנִי, סֶינְטִימֶינְטָלִי ת׳
сентя́брь ז׳ סֶיפְּטֶימְבֶּר
сеперати́змъ סֵיפָּרַטִיסְמוּס ז׳, סֶיפָּרָטִיּוּת, פְּרִישׁוּת נ׳
сепара́тный ת׳ מְיוּחָד, מוּבְדָּל
се́пія ז׳ דְּיוֹנוּן
септи́ма נ׳ סֶיפְּטִימָא (במוסיקא)
сера́ль ז׳ סֶירָיל, הַרְמוֹן
серафи́мъ ז׳ שָׂרָף
серви́зъ נ׳ טֶקֶם ז׳, סֶירְבִיסָא
серде́чникъ מִכְמַר מַבְרִיחַ || דְּפוּס (של תותחים) ז׳ || לְבִיבָה (מין צמח) נ׳
серде́чно בְּכָל־לֵב, מִלֵּב, מֵעִמְקָא דְלִבָּא, בְּלֵב תָּמִים ת״פ
серде́чный ת׳ שֶׁל לֵב (לֵבָב) || תָּמִים || אָהוּב ת׳. —вая *благодарность* תּוֹדָה מֵעִמְקָא
רְחִים, יְדִיד אָהוּב. —*другъ* דְלִבָּא
серди́тый ת׳ כּוֹעֵס, רוֹגֵז
серди́ть פ״י בַּעֵס, הַכְעֵס, הַרְגֵּז, הַקְצֵף, הַקְנֵט. —ся || כְּעֹס, רְגֹז, קְצֹף, הִתְקַצֵּף
сердобо́ліе ז״ר רַחֲמִים
сердобо́льный ת׳ מָלֵא רַחֲמִים, בַּעַל־רַחֲמִים
сердоли́къ ז׳ קַרְנֵי אוֹלוֹן, עָקִיק (מין אבן)
се́рдце נ׳ || לֵב, לֵבָב, לִבָּא || רָצוֹן ז׳, נֶפֶשׁ נ׳ || כַּעַס ז׳. *Отъ всего —ца* בְּכָל־לֵב. *Скрѣпя —* בְּאַמּוּץ־לֵב. *Имѣть на кого либо —* הָיָה (טִינָא) בְּלֵב עַל־פְּ׳. *Это ему по —цу* אֶהוּ כִּלְבוֹ (כִּרְצוֹנוֹ). *Это ему не по —цу* אֵין זֶה (כְּנַפְשׁוֹ). כִּרְצוֹנוֹ, אֵין נַפְשׁוֹ אֶל הַדָּבָר הַזֶּה. *Сказать что въ —цѣ (или въ —цахъ)* אָמֹר דָּבָר בִּשְׁעַת־כַּעַס
сердцеви́денъ *см.* сердцевѣ́децъ
серецеви́дный ת׳ כִּדְמוּת לֵב
сердцеви́на ז׳ לֵב, כָּבִי
сердцевѣ́децъ ז׳ בּוֹחֵן לְבָבוֹת
сердча́ть, о— פ״ע הִתְכַּעֵס, הִתְרַתֵּחַ
серебари́нникъ ז׳ גִּבְעוֹל שֶׁל שׁוֹשַׁן מִדְבָּרִי

серебаринъ ז׳ — שושן מדברי, ורד ז׳
серебреникъ ז׳ צורף כסף, כספי || см. серебрянка
серебреническій, —бреничій ת׳ השייך לכספי
серебреніе נ׳ הכספה ז׳, צפוי כסף
серебреный ת׳ של כסף. —ныхъ дѣлъ мастеръ כספי
серебрильщикъ ז׳ מכסיף
серебристый בעל צבע־כסף, מכיל כסף, כספי, ת׳ בכסף. —голосъ קול צלול
серебрить, по—, вы— פ״י הכסיף, צפה כסף || —ся הכסף, צפה כסף
серебро כסף || כסף ז״ר כלי־ || מעות נ״ר, ז׳ כמין
серебро́носный ת׳ מכיל כסף
серебряникъ, —ряническій см. серебреникъ, серебреническій
серебрянка נ׳ (מין צמח) כספיה
серебряный см. серебреный
середа ז׳ יום הרביעי
середина נ׳ אמצעות ז׳, אמצע תוך, לב, קרב,
середка נ׳ אמצעית חתיכה || ז׳ אמצע תוך,
середній ת׳ אמצעי ; см. средній
середной ת׳ של יום הרביעי
середовой ת׳ בינוני
серёжка ז׳ — עגיל קטן, נזם
серёжки נ״ר שפיות־האגוז
серёжный ת׳ של עגיל, עגילי
серенада נ׳ (זמרת־ערב) סירינדא
сержантъ ז׳ סירז׳נט
серженіе נ׳ הכעסה, הקנטה
серіозный, —ріозно см. серьёзный, —рьёзно
сермяга, сермяжный см. сѣрмяга, сѣрмяжный
серна נ׳ יעלה
серпентинъ נ׳ אבן מגנטת, אופית
серповидный ת׳ כעין מגל
серповый ת׳ של מגל
серпообразный см. серповидный
серпуха ז׳ (מין צמח) פגמן
серпъ ז׳ מגל, חרמש
серпянка, —пяночка בד כברי (מעשה כברה) ז׳
сертукъ, —тучёкъ ז׳ (מין בגד) זיג
сертучишко ז׳ זיג גרוע
сертучный ת׳ השייך לזיג
серчать см. сердчать
серьга ז׳ עגיל, נזם
серьёзничать פ״ע נהג כבד ראש
серьёзно ת״פ בכבד־ראש, בתמים, באמת
серьёзность נ׳ רצינות ז׳, כבד ראש
серьёзный ת׳ רציני, רצין
сестра נ׳ אחות. Двоюродная— שארת־בשר. —милосердія אחות רחמניה.
сестринъ ת׳ של האחות
сестриться פ״ע נהג אחוה איש עם־רעותה
сестрица, —ичка נ׳ אחתא
сжалиться פ״ע רחם—, חוס—, המל על־פ׳, הכמר (התגלגל) רחמיו על־פ׳
сжатіе ז׳ קציר || נ׳ לחיצה, עצימה
сжато ת״פ בקצור, בצפיפה, בצמצום, בדחק. Писать— כתב בקצור || כתב בצפיפה (בסגנון קצר)
сжатость ז׳ קצור (הסגנון) || צמצום, דחק
сжатый ת׳ קצור || קצר || מצמצם, דחוק
сжать см. сжимать и сжинать
сжевать פ״י לעס
сживать, сжить פ״י הבהד, גרש, פאר
сжиганіе נ׳ שרפה ז׳, הבער
сжигать, сжечь פ״ע העלה באש, שרף, הבער || —ся הבער, השרף
сжидаться פ״ע המתן איש לחברו
сжимаемость נ׳ טבע־התכבדות
сжимаемый ת׳ בעל טבע־התכבדות
сжиманіе נ׳ לחיצה, צמצמה
сжимать, сжать לחץ, בגין, קפץ, סגר, עצם, העצם || —ся צמצם, חפן פ״י הקמץ, הסגר, התבוין, התכבד, הלחץ, הצטמצם, החפן. —воздухъ צמצם את האויר. Сжать бумагу въ комокъ חפן את הנייר. —кому руку לחץ ידו של פ׳. Сжать кулакъ עשה אגרוף
сжинаніе נ׳ (של דגן) קצירה
сжинать, сжать פ״י (דגן) קצר || —ся הקצר
сжинъ см. сжинаніе
сжирать, сожрать פ״י —אכל, בלע, זלל
сзади ת״פ מאחוריו, מאחור
сзывать см. созывать
сибаритскій (של הענוגים, של ענג ורך) ת׳ סיבריטי
сибаритство נ׳ סיברימות
сибаритствовать פ״ע סברם
сибаритъ ז׳ סיבריט
сибирка נ׳ (מין מעיל ארך || חדרי־הכלא) סיבירקא
сивенькій ת׳ שב קצת. Сивёхонекъ כלו לבן
сивизна נ׳ שיבה
сивка ז׳ סוס ברד
сивоворонка ז׳ (מין צפור) קורקיאס
сивость см. сивизна
сивуха ז׳ יין־דגן
сивучъ ז׳ כלבי־ים בעצמי
сивушный ת׳ של יין־דגן

сивый שב, ברד ת׳
сивѣть, по— השעה שב, שוב פ״ע
сигара סיגרה נ׳
сигарочникъ סיגרר (עושה או מוכר סיגרות) ז׳
сигналъ אות ז׳, סמא נ׳
сигнальный סמאי ת׳
сигнальщикъ בעל סמא ז׳
сигнатура, —турка סגנטורא נ׳
сиговина בשר של שמך־הים ז׳
сигъ שמך־הים (מין דג) ז׳
сидень תינוק שאינו הולך || חובש־הבית ז׳
сидка צרוף יין־דגן ז׳
сидръ יין־תפוחים ז׳
сидьмя בחבישת־מקום ת״פ. —*сидѣть* חבוש ספסלו
сидѣлецъ משרת בית מסחר ז׳
сидѣлка שומרת חולים נ׳
сидѣлый שישב הרבה בכלוב (מצפרים) || שהוחזק הרבה בבית־דגים ת׳
сидѣніе ישיבה נ׳ || צרוף, זקוק ז׳ || דגירה נ׳
сидѣнье כסא ז׳, מדוכה נ׳
сидѣть, сиживать ישב, רבץ פ״ע || זקק, צרף. —дите שב במקומך. צרף יין פ״י
Сюртукъ сидитъ *хорошо* הזיג הולם. *Онъ* —дитъ *по ночамъ* הוא ער בלילות. *Курица* —дитъ *на яйцахъ* התרנגלת רובצת על הביצים. —*подъ арестомъ* היה חבוש.
сидѣться. *Ему не* сидится *дома* הוא לא יוכל לישב בבית
сидячій יושב תמיד, ישבני ת׳. —чая *жизнь* חיים ישבניים.
сиживать *см.* сидѣть
сизоватый כהבהב ת׳
сизость כהובות נ׳
сизый כהב ת׳
сизѣть, по— העשה כהוב, כהב פ״ע
сизякъ יונה כהבה נ׳
сиклъ שקל (מטבע יהודית) ז׳
сила כח, אמץ, עז, עזוז, עצם, חזק, תקף, און, איל, חיל, חסן ז׳, גבורה, זרוע, עצמה, תעצמה, חזקה, יד, יכלת נ׳. —лы *небесныя* פמליא של מעלה. *Изо всѣхъ* силъ בכל־כחו. —*воли* כח הרצון. Силою בעל כרחו. *Въ* силу *закона* על פי החק. *Общими* —лами בכחות משתפים. *Я не въ* —лахъ *помочь вамъ* אין בכחי לעזרך. *Онъ черезъ* силу *ходитъ* כמעט שאין בכחו לילך. *Военныя* силы חיל. *Съ нами крестьная*— ת׳ סטרא אחרא (צבאות) עמנו. *Нечистая*— מסאבתא, קלפה, דבוק —. *Онъ въ силѣ при дворѣ* הוא מבעלי־צודה שבחצר
силачъ גבר, גברתן, בעל־כח, בעל־אגרוף ז׳. —чка בעלת־אברים
силиться התעמל, התאמץ פ״ע
силковый של גשב, —פח, —מוקש, —מלכדת ת׳
силлогизмъ סילוגיסמוס, הקש ז׳
силокъ גשב, פח, מוקש ז׳, מלכדת נ׳
силуэтъ סילואיטא נ׳
сильно בכח, בכל־כח, הרבה, מאד, הרבה מאד ת״פ. *Ударить*— הכה בכח. —*поддерживать чье мнѣніе* החזק בכל־כח בדעת־פ׳. *Онъ* —*заблуждается* הוא טועה הרבה. —*чувствовать* הרגש הרגשה עמקה. *Вода* —*прибываетъ* המים עולים (גאים) במהירות. *Онъ* —*заболѣлъ* הוא חלה מחלה עזה
сильный עז, חזק, איתן, אדיר, אביר, אמיץ, כביר, תקיף, גדול, קשה, עצום ת׳. —ная *лошадь* סוס אביר. —ное *подозрѣніе* חשד גדול. —ное *средство* תרופה חזקה. —*вѣтеръ* רוח קשה. —ная *головная боль* מיחוש־ראש גדול. —ное *государство* ממלכה בבירה. —ные *міра* איתני־הארץ, תקיפי־העולם
символическій סימבולי, סמלי ת׳
символъ סימבול, סמל ז׳
симетрія סימיטריא, התאמה נ׳, תאום, שווי־ערך ז׳
симпатизировать אחד ל... סמפת — פ״ע
симпатическій, —тичный בעל חן, חנן, סמפתי, אהדאי ת׳
симпатія סמפתיא, אהדה נ׳
симфонистъ בעל־סומפוניא ז׳
симфонія סומפוניא נ׳
синагога בית־הכנסת ז׳
синаксарій ספורי־קדושים ז״ר
синапизмъ רטית־חרדל נ׳
синдикъ סנדיקוס ז׳
синё. *На небѣ*— השמים כחולים ת׳
синева כחל, עין (מראה) תכלת ז׳ || חבורה נ׳
синеватость כחלולות נ׳. —тый כחלולי
синеворонка *см.* сивоворонка
синеголовникъ אירינגיון (מין צמח) ז׳
синель שינילאות (פתילי־משי) נ״ר
синеніе כחול ז׳
синесть, синета כחל ז׳
синильникъ איסטים (מין צמח) נ׳ || *см.* синильщикъ

синильный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְכָחוֹל. —льная *кислота* חֹמֶץ־הַכָּחוֹל
синильщикъ ז׳ כַּחְלָן
синить פ״י כָּחַל, צָבַע כָּחֹל (תָּכֹל) ‖ —ся כָּחֹל אֶת הַלְּבָנִים —*бѣлье* הִתְכַּחֵל.
синица ז׳ (מין צפור) יַרְגָּזִי. *Не сули журавля въ небѣ, а дай —цу въ руки* טוֹבָה צִפּוֹר אַחַת בַּכַּף מִמֵּאָה פּוֹרְחוֹת ; קַבָּא מֵאַרְעָא וְלָא כּוֹרָא מֵאִגְּרָא
синій ת׳ כָּחֹל, תְּכֵלֶת, כַּחְלִי
синклитъ ז׳ סַנְקְלִיטִין
синодальный, —дскій ת׳ שֶׁל הַסִּינוֹדוֹ, סִינוֹדָאִי
синодикъ ז׳ נֶקְרוֹלוֹג, רְשִׁימַת־מֵתִים נ׳
синодъ נ׳ סִינוֹדָא
синологъ ז׳ סִינוֹלוֹג (בקי בלשון הסינאית)
синонимическій, синонимный ת׳ קָרוֹב בְּהוֹרָאָה, נִרְדָּף
синонимъ ז׳ שֵׁם נִרְדָּף, סִינוֹנִים
синопсисъ ז׳ סִינוֹפְסִיס, קִצּוּר
синтаксисъ ז׳ סִינְטַכְּסִים, שִׁמּוּשׁ־הַלָּשׁוֹן (בדקדוק)
синтезисъ נ׳ סִינְתֵּיסִיס, הֶכְרֵעַ ז׳, הַכְרָעָה
синтепа ז׳ (מין דג) שְׁבוּטָא צִבְעוֹנִי
синтетическій ת׳ סִינְתֵּיטִי
синусъ ז׳ (במתימטיקא) סִינוּס, בֶּקַע
синхронизмъ ז׳ סִינְכְּרוֹנִיסְמוּס
синь, синька ז׳ כָּחוֹל
синѣть, по— פ״ע הֶעָשֵׂה כָּחֹל, הִתְכַּחֵל ‖ —ся הֵרָאֵה כָּחֹל ‖ —и *Вдали что-то* —нѣется כְּהַל־מָה יֵרָאֶה מֵרָחוֹק
синюха נ׳ (מין פרח) גֵּדִי ז׳, דַּגְנִיָּה
синякъ נ׳ חַבּוּרָה
сиплость נ׳ נְחוֹר ז׳, צְרִידוּת
сиплый ת׳ צָרוּד
сипль *см.* хрущъ
сипнуть, о— פ״ע הִצָּרֵד, הֵחַר
сиповатый ת׳ צָרוּד קְצָת
сиповка — ז׳ אַבּוּב־רוֹעִים, חָלִיל
сиповшикъ פ״ע מְחַלֵּל (בחליל)
сипота נ׳ נְחוֹר ז׳, צְרִידוּת
сипъ נ׳ דַּיָּה
сипѣть פ״ע דַּבֵּר בְּקוֹל צָרוּד
сирена נ׳ סִירוֹנִית
сирень ז׳ (מין אילן) סַמְבּוּק, לִילָךְ
сиринъ ז׳ (מין צפור) כּוֹס
сиріусъ ז׳ (כוכב) אַבְרָק
сиропить פ״י עַסֵּם, סָרֵף
сиропъ ז׳ עָסִים, סָרָף
сирота ז׳, יָתוֹם, יְתוֹמָה נ׳
сиротскій ת׳ שֶׁל יָתוֹם, שֶׁל יְתוֹמִים
сиротство ז״ר הֱיוֹת יְתוֹמִים
сиротствовать, сиротѣть פ״ע הָיֹה יָתוֹם
сирый ת׳ יָתוֹם, שֶׁנִּתְיַתֵּם
сирѣчь ת״פ כְּלוֹמַר
система נ׳ סִיסְטִמָא, שִׁטָּה
систематикъ ז׳ שִׁטָּתִי
систематическій ת׳ שִׁטָּתִי
ситецъ ז׳ (מין ארג) צִיטָץ
ситечко ז׳ מְכַבְּרוֹן. *Чайное* — מְכַבְּרוֹן הַתֵּה
ситникъ נ׳ פַּת־קֶמַח נָהִיל
ситный ת׳ נָהִיל. —*хлѣбъ см.* ситникъ
сито נ׳ מְכַבֵּר ז׳, כְּבָרָה, נָפָה, מַהֲגִלָה
ситовый, ситочный ת״פ מִמִּין כְּבָרָה
ситуація נ׳ מַעֲמָד, מַצָּב ז׳, בְּחִינָה
ситце ז׳ מְכַבְּרוֹן
ситцевый ת׳ שֶׁל צִיטָץ
ситяный *см.* ситовый
сифилисъ ז׳ סִיפִילִיס (חלי־הכישוף)
сифилитическій ת׳ סִיפִלִיסִי
сифонъ ז׳ סִיפוֹן
сіяніе נ׳ זֹהַר, נֹגַהּ, זֶרַח ז׳, זְרִיחָה, יִפְעָה. *Сѣверное* — אוֹר (זהר) צְפוֹנִי
сіятельство ז׳ הוֹד כְּבוֹד־
сіять ברק, הַבְרֵק, הַזְהֵר, נְגֹהַּ, זְרֹחַ, קָרֹן, נָצֹץ, הִתְנוֹצֵץ
скабіоза נ׳ (מין צמח) סְקַבְּיוֹסָא
сказаніе נ׳ סִפּוּר ז׳, הַגָּדָה, אַגָּדָה
сказатель ז׳ מְסַפֵּר
сказка ‖ מַעֲשֶׂה ז׳, מַעֲשִׂיָּה, בְּדָיָה, בְּדוּתָא ‖ רְשִׁימַת־הַפְּקוּדִים נ׳ (*ревизская*). *Скоро — сказывается, не скоро дѣло дѣлается* בֵּין אֲמִירָה לַעֲשִׂיָּה בּוֹרְעִין ד׳ פְּעָמִים
сказочникъ ‖ סַפְּרָן, בַּעַל־מַעֲשִׂיּוֹת ‖ סֵפֶר־מַעֲשִׂיּוֹת
сказочный ת׳ הַגָּדִי, אַגָּדִי
сказуемое ז׳ (בדקדוק) נָשׂוּא
сказывать, сказать פ״ע אָמֹר, הַגֵּד, חַוֵּה, מַלֵּל ‖ —ся יַחֵס עַצְמוֹ, אָמֹר עַל עַצְמוֹ, הִתְנַכֵּר, הִתְחַפֵּשׂ, הִתְרָאָה. —зать *ли вамъ эту новость?* הַאֲסַפֵּר לְךָ חֲדָשָׁה זוֹ? —жите *вашъ урокъ* הַגִּידָה לִי אֶת שִׁיעוּרְךָ. *Такъ* —зать כְּלוֹמַר. —зать *рѣчь* נָשֹׂא נְאוּם (מָשָׁא). *Въ законѣ сказано, что...* נֶאֱמַר (כָּתוּב) בְּנִימוּסִים כִּי.. *Онъ* —вается *дворяниномъ* הוּא מְיַחֵס עַצְמוֹ לָאֲצִילִים. *Онъ* —зался *больнымъ* אָמַר כִּי חוֹלֶה הוּא. *Онъ не* —вается *дома* צִוָּה לְהַגִּיד כִּי אֵינוֹ בְּבֵיתוֹ. *Эта на немъ въ послѣдствіи скажется* דָּבָר זֶה יִתְרָאֶה בּוֹ אַחַר כָּךְ
скакать, скакнуть פ״ע קַפֵּץ, דַּלֵּג, דָּהֹר

скакли́вый ת׳ קפצן, נתרן.
скану́ть *см.* скака́ть
скаково́й ת׳ של דהרה. —ва́я *лошадь* סוס דהרן
скаку́нъ קפצן || (סוס) דהרן ז׳ || קיקינדילא, חפושית־החול נ׳
скала́ נ׳ צור, סלע, שקיף, מרש ז׳ || קלפת־לבנה נ׳
ска́ла נ׳ סקלא, דרגא (במוסיקא)
скали́стый ת׳ מלא צורים, סלעים —
ска́лить, о— פ״ע חרק (שנים) ; *см.* зубоска́лить
ска́лка נ׳ מעגילה
скалозу́бить, скалозу́бъ *см.* зубоска́лить, зубоска́лъ
ска́лывать, сколо́ть בקע מן־, בקע — || הבקע מן־, פתח (ציור, כרטיס) פ״י || —ся התבקע —
ска́льпель נ׳ סיקירא (סכין של נתוח)
ска́льпировать פ״י קרקף.
скамья́ נ׳ ספסל ; הדום, כבש, שרפרף, שרשית
скандáлъ נ׳ סקנדל ז׳, שערוריה
скандова́нie, —до́вка המשקלה, קריאה במשקל נ׳
скандова́ть פ״י השקל, קרא במשקל
скань ז׳ חוט משזר
ска́пливать, скопи́ть צבר קמעא קמעא, קבץ הצבר, הקבץ || —ся || צבר, אגר פ״י התקבץ, התאסף
ска́пывать, скопа́ть פ״י חפר מעל־, כרה — || —ся החפר מעל־
скарбъ ז״ר כלי־בית
скарёдничать פ״ע היה קמצן־ כילי
скарёдность נ׳ כיעור ז׳, קמצנות
скарёдный ת׳ מכער ; קמצן
скарёдъ ז׳ איש מכער
скарлати́на и —ти́нъ סקרלטינא, ספגונית (מין מחלה) נ׳
ска́рмливать, скорми́ть הוצא כל־ האכל כל־ה(מספוא) || —ся ה(מספוא) פ״י
ска́тертникъ ז׳ עושה מפות
ска́терть נ׳ מפה
скати́стый ת׳ משפע, מדרוני
скатъ גלגל מעל־ || שעיר (ארבעה) אופנים (*колесо*) || שפוע, מדרון, מורד ז׳ || תריסים (מין דג) נ׳
ска́тывать, ската́ть פ״י גולל, פרל, לגם, גלם || —ся הקפא, התגולל, גלום
ска́тывать, ската́ть פ״י גלגל מן־, גלל מעל־ || —ся התגלגל מעל־
скачёкъ, скачо́къ נ׳ קפיצה, דהרה

ска́чка נ׳ דהרת־סוסים
скачь נ״ר דהרה נ׳, דהרות־סוס. *Въ* — בדהרה
ска́шивать, скоси́ть קצר (שחת) || עקם הקצר || —ся || (בגזירה), גזור באלכסון פ״י התעקם
сква́жина נ׳ חור, בקיע ז׳ || נקבובית
Замочная — פי־המנעול.
сква́жистый, —жный ת׳ מלא בקיעים
сква́жность נ׳ נקבוביות
сква́шивать, сква́сить פ״י החמיץ || —ся החמץ
скве́рна ז׳ טנוף ז׳, טמאה נ׳ || כיעור ז׳
скверни́ть, о— פ״י טמא, חלל, טנף, לכלך || —ся הטמא || הטמא, התחלל
сквернослóвить פ״י נבל (את) פיו, דבר נבלה
сквернослóвie ז׳ נבול־פה
скве́рность נ׳ כיעור ז׳, תועבה
скве́рный ת׳ מגנה, נתעב, טמא, נבל
скверъ ז׳ סקביר
сквита́ться *см.* поквита́ться
сквози́стый ת׳ נקבובי, מלא בקיעים || שקוף
сквози́ть פ״ע שקף, חדר, פרץ בעד־. *Здѣсь* —*ви́тъ* כאן האויר מושך.
сквозно́й ת׳ שקוף, פורץ, הולך בעד־. —*вѣтеръ* רוח מושך. —*дворъ* חצר מפלשה.
сквозня́къ ז׳ רוח מושך || פרי שקוף
сквозь מ״י בעד־, דרך בּ־
скворе́цъ ז׳ זרזיר (מין צפור). Скво́рка זרזירה
скворцо́вый ת׳ של זרזיר || טלוא, מנמר
скепе́тъ שלד
ске́птикъ ספקן, סקיפטיק
скептици́змъ ספקנות נ׳, סקיפטיציסמוס ז׳
ске́рда נ׳ קריפים (מין צמח)
скида́ть и ски́нуть פ״י הורד, פשט בגדים
ски́дка נ׳ השלכה מעל־, הורדה || הנחה נ׳, נכוי, נכיון ז׳
ски́дывать, скида́ть и ски́нуть (*съ счетовъ*) || צבר, אסף (*въ кучу*) נכה, גרע, חסר || השלך מעל־ (*съ чего*) הצבר, —ся || הפל — || פשט (בגדים) פ״י האסף, הקהט || השלך, הפל, נפל || נכה, הגרע
ски́нiя ז׳ אהל־מועד משכן
скинопи́гiя ז׳ חג־הסכות
скипа́ться, —пѣ́ться פ״ע בשל היטב, התבשל
ски́петръ и ски́птръ ז׳ שבט מלכות, שרביט.
Царскій — שרביט המלך (מין צמח)
скипида́рникъ ז׳ לוז (מין צמח)
скипида́ръ ז׳ לטם, שמן־אלה
скипѣ́лый ת׳ מבשל היטב, שהתבשל
скирда́ и скирдъ ערמה של חציר או של

скирръ ז׳ ספחת קשה, שאת — תבואה כ׳ן
скисáніе כ׳ חמיצה, התחמצות, קרישה, התקרשות
скисáть, скиснуть и —ся חמץ, התחמץ, קרש, התקרש פ״ע
скитáлецъ ז׳ גולה, נע ונד, נדח
скитáніе כ׳ ניעה ונידה, גלות
скитáться היה נע ונד, גלה, סבל גלות פ״ע
скúтникъ ז׳ מתבודד, פרוש
скúтническій ת׳ של מתבודד, — פרוש
скитъ כ׳ בדידה, כלאיה
скицевáть, скицовáть פ״י רשם
скицъ *см.* эскúзъ
склáдка ז׳ קפל, קפול
склáдно בחבור יפה, בסדר —, על אפניו. *Писать*— כתב כראוי. בהלכה ת״פ *Говорить*— דבר כהוגן
складнóй ת׳ כפול, מקפל, מתקפל. —*ножъ* אולר. —*столъ* שלחן מתקפל.
склáдность כ׳ הרמוניא, התאמה
склáдный ת׳ הרמוני, ערוך בסדר, — יפה, מהדר
склáдочный ת׳ מאסף, מצבר, מלקט, מקבץ. —ное *мѣсто* עקולי, רבץ, מרבץ.
—ныя *деньги* מעות המקבצות
склá?чатый ת׳ מלא קפלים
склáдчикъ ז׳ משתתף במעמדות, — בתמיכה
склáдчина כ׳ מעמדות, תרומת־כסף, קפה
складъ ||כ׳ בנין, דרך ||המשך, קשור ז׳, השתלבות ||ז׳ אוצר, מחסן, אמבר. —*человѣческаго тѣла* בנין גוף האדם. —*мыслей* דרכי המחשבה. *Въ этомъ разсказѣ нѣтъ* —ду ספור זה אין לו המשך יפה. —*тѣнія* דרכי הזמרה. *Тутъ нѣтъ ни* —ду, *ни ладу* אין כאן לא טעם ולא ריח. —*оружія* אוצר של כלי־זין.
склады́ כ׳ הברה. *Читать по* —дамъ הגה (מקרא או שורה) באותיותיו, קרא הברה בהברה
склáдывать, сложúть הורד הסר || התפטר || עזב || קפל קפל, || פטר, שחרר פ״י —ся הורה, הוסר || התקפל, הכפל || אסף, קבץ (נדבות). —жúть *ношу съ плечъ* הורד משאו מעל שכמו. —жúть *съ себя званіе* עזב משמרתו, התפטר מכהונתו. —*бѣлье* קפל לבנים. —жúть *листъ бумаги* קפל גליון־נייר. —жúть *перочинный ножикъ* סגר אולר. —*свою вину на другого* תלה סרחונו באחרים. *У меня объ этомъ человѣкѣ* —жúлось *хорошее мнѣніе* אדם זה דעתי נוחה הימנו. *У него* —?йлся *дурной характеръ* נתפתח טבעו לרע. —жúть *съ кого штрафъ* פטר את פ׳ מקנס.
склáдывать, сложúть, скласть אסף, כנס, קבץ, ערך זה על גב זה || חבק (ידיו) || האסף, הקבץ, הערך —ся || חבר פ״י. *Сидѣть* сложá *руки* ישב בחבוק ידים
склёвывать, склевáть פ״י נקר כלה, לקט —
склеéніе, склéиваніе, склéйка כ׳, הדבקה, דבוק ז׳
склéивать, склеúть פ״י דבק, הדבק —ся || הדבק, הדבק
склепáть *см.* склёпывать
склёпка כ׳ שלום, חזוק ז׳, הצמדה
склепнóй ת׳ משלב, מחזק, מצמד
склепъ כ׳ כוך ז׳, מערת־קבר
склёпывать, склепáть חזק במסמרים, הצמד, השלב —ся || הצמד פ״י
склинáніе כ׳ כנוס ז׳, הקהלה
склинáть, склúкать, склúкнуть אסף, האסף, —ся || הכנס, כנס, הקהל פ״י התאסף, התכנס־הקהל
склóненіе כ׳ נטיה. —*именъ существительныхъ* נטית־השמות
склóнность כ׳ נטיה
склóнный ת׳ נוטה, רגיל
склонъ ז׳ מדרון, שפוע, מורד
склоня́емость כ׳ דרך לנטיה
склоня́емый ת׳ בר־נטיה, בעל —
склоня́ть, склонúть || הורה, הפל, השפל || הטה (לב), פתה אל־פ׳, עורר ל׳.. || הטה הנטה ל׳.. העתר, התפעל || —ся || (שם) פ״י, הרכן עצמו || נטה (משם). —нúться *къ милосердію* נטה כלפי חסד. —нúться *на чью либо просьбу* העתר לבקשתו של פ׳. *Онъ* —нúлся *головою на грудь друга* הוא הניח ראשו על חזהו של חברו. *Все* —ня́ется *передъ нимъ* הכל כורעים ברך לפניו. *Солнце* —ня́ется *къ закату* השמש נוטה לערב. *День* —ня́ется *къ вечеру* היום נוטה לערב
сключáть, —чúть פ״י ברז —ся || הברז
склянка, —ночка כוס כ׳, בקבוק קטן || שעון של חול ז׳
скобá ז׳ חשוק, כלב, סגר
скóбель כ׳ מקצועה
скобúть פ״י חבר בסגרים, — בכלבים
скóбка ז׳ כלב־ברזל || חצי־עגול. *Слово въ* —кахъ דבור בעגולים (בחצאי־לבנה).
скоблéніе כ׳ גרוד ז׳, גרידה, מחיקה

скобли́ть הָגֵרָה, гֵּרֵד, מָחֹק, קַרְצֵף פ״י || —ся הִמָּחֵק || בֹּרָסֵם (מְעֻבְּרִים)
скóбочный שֶׁל כְּלָב,- סֹגֵר ת׳
скóбчатый בַּעַל דְּמוּת כֶּלֶב ת׳
сковéркивать, —вéркать *см.* исковéркивать
скóвка רִתּוּךְ (מתכת באש), חִשּׁוּל ז׳
сковородá אִלְפָּס ז׳, מַחֲבָה נ׳
сковорóдникъ קַת הָאִלְפָּס ז׳
скóвывать, ковáть || רַתֵּךְ בָּאֵשׁ, חָשֵׁל || —ся רַתֵּק אֶת פ׳ בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל פ״י || רֻתַּךְ, הֻחְשַׁל || הֵאָסֵר בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת
сковы́ривать, —вырять, —выряу́ть קַלֵּף, פַּצֵּל פ״י
скокну́ть *см.* скакáть
скóкомъ בִּשְׁהוּא מְטַפֵּס, בִּקְפִיצָתוֹ ת״פ
скокъ קְפִיצָה נ׳. — ! קְפֹץ
сколáчивать, —лоти́ть חַבֵּר, הַדְבֵּק (בְּקוֹרָנַס) || הָסֵר, נַקֵּר מִן, חֲבֹט- || וָסֵף, חַבֵּר —ся || קַמֵּץ, צַמְצֵם, קַבֵּץ עַל־יַד פ״י הֻדְבַּק וכו׳. —ти́ть *половицы* הַדְבֵּק קַרְשֵׁי־הָרִצְפָּה —ти́ть *ящикъ изъ досокъ* עָשֹׂה תֵּבָה מִקְּרָשִׁים. —ти́ть *тысячу рублей* קַבֵּץ עַל־יַד אֶלֶף רוּבָּלִים.
скóлка קְצִיצָה, קְטִיעָה, גְּדִיעָה נ׳, גְּדוּעַ || פִּתּוּחַ ז׳
скóлокъ פִּתּוּחַ (שֶׁל צִיּוּר) ז׳ || הַעְתָּקָה נ׳
сколоти́ть *см.* сколáчивать
сколóть *см.* скáлывать
сколу́пывать, —лупáть *и* —лупну́ть *см.* сковы́ривать
сколь מַה, אֵיךְ, הֵיךְ, הָאֵיךְ ת״פ
скользи́ть, скользну́ть הַחֲלֵק, צְנַח, שְׁמֹט פ״ע
скóльзкій חָלָק, חֲלַקְלַק || מְסֻכָּן ת׳
скóльзкость חֲלַקְלַקּוּת נ׳
скóлькій. —кихъ *лѣтъ онъ умеръ* בֶּן־כַּמָּה שָׁנִים הָיָה בְּמוֹתוֹ?
скóлько כַּמָּה ת״פ. —*я вамъ долженъ?* כַּמָּה נִתְחַיַּבְתִּי לְךָ? *На*— לְכַמָּה. —*мнѣ извѣстно* כְּפִי יְדִיעָתִי. *Всѣ*, —*насъ тамъ было* כֻּלָּנוּ שֶׁהָיִינוּ שָׁם. —*вамъ лѣтъ?* בֶּן כַּמָּה שָׁנִים אַתָּה? —*нибудь* מַשֶּׁהוּ. *Если вы хоть*—*нибудь меня любите* אִם רַק תֶּאֱהָבֵנִי אֲפִלּוּ אַהֲבָה כָּל שֶׁהִיא. —*я живу я не видалъ такой вещи* מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי דָּבָר כָּזֶה
скомáндовать נָתֹן צַו, פָּקֵד, הַצְבָּא פ״י
скóмкивать, скóмкать *см.* кóмкать
скоморóкъ בַּדְחָן, מוּקְיוֹן, גַּחְכָן, נַקְמְמוֹן ז׳
скоморóшество בַּדְחָנוּת, גַּחְכָנוּת נ׳
скоморóшить *и* —рóшествовать הִתְבַּדֵּחַ, עָשֹׂה מַעֲשֵׂי־בַדְחָנוּת פ״ע
скомпрометировать *см.* компрометировать
сконфу́зить בַּלְבֵּל, הַכְלֵם פ״י
сконча́ніе. *До* —нія *вѣка* עַד־סוֹף כָּל־הַדּוֹרוֹת ת׳
скончáть גְּמֹר, סַיֵּם, הַשְׁלֵם, כַּלֵּה ת׳ || —ся תַּם, כָּלָה, הִסְתַּיֵּם || הִסְתַּלֵּק, הִפָּטֵר (מִן הָעוֹלָם), גְּוֹעַ, מוּת
скопá אִוָּא, בַּרְנָזָא (מִין צִפּוֹר) ז׳
скопáть, *см.* скáпывать
скопéцъ סָרִיס, כְּרוּת־שָׁפְכָה ז׳
скопидóмство מִסְכְּנוּת וּבַלְכָּלַת הַבַּיִת בְּחֶשְׁבּוֹן) נ׳
скопидóмъ חַסְכָנִי (וּמְכַלְכֵּל בֵּיתוֹ בְּחֶשְׁבּוֹן) ת׳ —дóмка חַסְכָנִית
скопи́ть, о— סָרֵס, עָשֹׂה סָרִיס פ״י || —ся סֹרַס, הִסְתָּרֵס
скопи́ть *см.* скáпливать
скóпище אֲסַפְסוּף ז׳
скоплéніе אֲסֵפָה, קִבּוּץ || סֵרוּס ז׳
скопля́ть *см.* скáпливать
скопъ קִבּוּץ, חִסָּכוֹן ז׳ || קְנוּנְיָא נ׳ || *см.* скóпище
скóрблый צָפוּד, מְקֻוָּן ת׳
скóрбнуть, за— צָפַד, הִתְכַּוֵּץ פ״ע
скóрбный חוֹלֶה, כּוֹאֵב, מִתְעַצֵּב, עָצוּב, דּוֹאֵג ת׳ —*листъ* רְשִׁימַת־הַמַּחֲלָה.
скорбу́тъ דַּרְשִׁינָה (מִין מַחֲלָה) נ׳
скорбь עֶצֶב, עִצָּבוֹן, יָגוֹן ז׳, עַגְמַת־נֶפֶשׁ, תּוּגָה נ׳
скорбѣ́ть הִתְעַצֵּב, הָיָה עָגוּם פ״ע
скорбя́щій עָצוּב, עָגוּם ת׳
скорлупá זַג (שֶׁל פְּרִי) ז׳, קְלִפָּה נ׳
скорлу́пный שֶׁל קְלִפָּה ת׳. —ныя *животныя* בַּעֲלֵי־קְלִפָּה, לוֹבְשֵׁי־קְלִפָּה
скорми́ть *см.* скáрмливать
скорня́къ פַּרְוָן (עוֹבֵד פַּרְוָאוֹת) ז׳
скорня́чество פַּרְוָנוּת נ׳
скорня́чить הִתְעַסֵּק בְּפַרְוָנוּת פ״ע, עָבֵד פַּרְוָאוֹת פ״י
скорня́чій שֶׁל פַּרְוָן ת׳
скóро מִיָּד || מַהֵר, בִּמְהֵרָה, בְּחִפָּזוֹן ת״פ *Онъ —возвратился* הוּא חָזַר מִיָּד. *Не такъ — (или быстро)* לֹא כָּל־כָּךְ מְהֵרָה. *Что —, то не споро* פּוֹזֵז הַבֹּהֶה.
скорóбить *см.* корóбить
скороговóрка אַשְׁגָּרָה נ׳
скорозрѣ́л.. *см.* скороспѣ́л..
скорóмить, о— הַאֲכֵל לְפִי בָּשָׂר בְּתַעֲנִית יִשְׂ׳ (נוֹצְרִים) פ״י || —ся אֱכֹל בָּשָׂר בְּתַעֲנִית
скорóмникъ אוֹכֵל בָּשָׂר בְּתַעֲנִית ז׳

скоро́мничать *см.* скоро́мниться

скоро́мный ת׳ של בשר. —*день* יום שמתר באכילת־בשר

скороно́гій ת׳ קל ברגליו

скороно́жка ז׳ נדל

скоропеча́тня ז׳ דפוס מהיר

скорописа́ніе, —пи́сецъ, —пи́сный *см.* стеногра́фія, —но́графъ, —графи́ческій

ско́ропись נ׳ כתיבה מהירה

скоропости́жный ת׳ פתאמי. —ная *смерть* מות פתאמי, מיתה חטופה

скоропреходя́щій ת׳ עובר, חולף

скороспе́лка ז׳ אדם בכיר (שנתבכר קודם זמנו)|| בכירה (בטרם קיץ)|| פריטילא (מין צמח) נ׳

скороспе́лый ת׳ בכיר

ско́рость ז׳ מהירות נ׳, חפזון

скорота́ть *см.* сократи́ть

скороте́чность ז׳ שטף, מהלך נמהר ז׳, מרוצה נחפזה נ׳

скороте́чный ת׳ מהיר, שוטף. —ная *чахотка* שחפת פזיזה.

скорохва́тъ ת׳ (אדם) חרוץ, מהיר

скорохо́дъ ז׳ קל ברגליו, קל־המרוץ. *Сапоги* —ды נעלים של קפיצת־הדרך

скорпе́на ז׳ נחשתן (מין דג)

скорпіо́нникъ נ׳ עקרבנה (מין צמח)

скорпіо́нъ ז׳ עקרב || מזל־עקרב

скору́злый ת׳ צפוד, מכוץ

ско́рчивать, —чить פ״י כוץ, הצמק || —ся התכוץ, צמק, הצטמק

ско́рый ת׳ מהיר, חש, פתאמי. —рымъ *шагомъ* בצעדים מהירים. —рая *смерть* מיתה חטופה. *Въ* —ромъ *времени послѣ войны* תיכף אחר המלחמה. *На* —рую *руку* בהעברה, בלא־אחר־יד

скорѣ́е ת״פ מהר מן־. *Я —умру, чѣмъ это сдѣлаю* נוח לי למות מעשות בדבר הזה. —*всего, что онъ не согласится на это* קרוב אצלי לודאי שלא יסכים לכך

ско́са. *Глядѣть*— הבט בצרות־עין על־, עין אתר || פזר

скоси́ть *см.* ска́шивать

ско́ска ז׳ קציר־הקציר

ско́съ ז׳ קציר־הקציר || שפוע, מורד, מדרון ז׳

скоти́на ז׳ בקר, בעיר, מקנה ז׳, בהמה נ׳ || בער ז׳

ско́тникъ ז׳ בהם, בוקר

ско́тный ת׳ של בקר. — *дворъ* דיר

скотобо́йня ז׳ בית־השחיטה

скотово́децъ, —во́дъ מגדל־בהמות, בקר, נוקד ז׳

скотово́дство ז׳ גדול־בהמות

скотоврачебный. —ная *наука* חכמת רפואת בהמות

скотолѣчебный *см.* скотоврачебный

скотолѣче́ніе נ׳ רפואת־בהמות

скотопа́съ ז׳ רועה בהמות

скотоподо́бный ת׳ דומה לבהמה

скотоприго́нный *дворъ* ז׳ שוק־הבהמות

ско́тски ת״פ כמעשה־בהמה

ско́тскій ת׳ בהמי

ско́тство נ׳ בהמיות

ско́тъ נ׳ בקר, בעיר, מקנה ז׳, בהמה נ׳. *Крупный* — בהמה גסה. *Мелкій*— בהמה דקה. *Племенной* — בהמות־תרבות

скочи́ть *см.* скакну́ть

скоше́ніе נ׳ קציר ז׳, קצירה

скра́дывать, скра́сть פ״י גנב, כחד, העלם || —ся הגנב, הכחד, העלם, התעלם

скра́ивать, скрои́ть *см.* крои́ть

скра́шивать, скра́сить פ״י יפה, הדר, קשט || —ся התיפה, התהדר, התקשט

скребни́ца ז׳ קרצף, מסרק סוסים

скребо́къ נ׳ מגרדת

скрежета́ніе נ׳ חריקת־שנים

скрежета́ть פ״ע חרק בשניו

скре́жетъ *см.* скрежета́ніе

скре́сть פ״י גרד || —ся הגרד

скреща́ть, скрести́ть פ״י שכל, הצלב

скри́вливать *и* скривля́ть, скриви́ть פ״י העוה, התעוה, עקל || —ся עות, עקל פ״י התעקל

скрижа́ль ז׳ לוח. —ли *завѣта* הלוחות, לוחות העדות

скри́нка נ׳ תבה קטנה

скрипа́чъ ז׳ כנר (מנגן בכנור)

скрипи́чный ת׳ כנורי, של כנור

скри́пка ז׳ כנור

скрипня́ *и* скрипотня́ *см.* скрипъ

скри́почный *см.* скрипи́чный

скрипу́нъ, —пу́нчикъ ז׳ שרקן || קינמכים (מין שרץ־העוף) נ׳

скрипу́ха ת׳ עשב־הגן (מין צמח)

скрипу́чій פ״ע חורק, צורם, שורק

скрипъ *и* скрипѣ́ніе נ׳ חריקה, שריקה

скрипѣ́ть, за— *и* скри́пнуть התחל חרק פ״ע, השמע קול שריקה פ״י

скрои́ть *см.* скра́ивать

скро́мникъ ז׳ ענותן, גבר —, ענו, שפל־רוח

скро́мничанье ענוה, ענותנות, צניעות, בריחה מן הכבוד נ׳

скромничать הָיָה צָנוּעַ, – עָנָו, בָּרַח מִן הַכָּבוֹד פ״ע
скромность פַּשְׁטוּת || צְנִיעוּת, עֲנָוָה, עַנְוְתָנוּת, שִׁפְלוּת־הָרוּחַ; הִסְתַּפְּקוּת נ׳
скромно בְּפַשְׁטוּת || בִּצְנִיעוּת, בַּעֲנָוָה ת״פ
скромный פָּשׁוּט, בִּלְתִּי מְהֻדָּר || צָנוּעַ, בַּעַל־עֲנָוָה, בּוֹרֵחַ מִן הַכָּבוֹד ת׳
скропать תָּפַר מִן הַיִּתּוּר פ״י ||—ся הִתָּפֵר מִן הַיִּתּוּר
скропки טְלָאִים מְאֻחִים ז״ר, תֶּפֶר מִן הַיִּתּוּר ז׳
скругленіе עִגּוּל ז׳, הִתְעַגְּלוּת נ׳
скругливать, и скруглять, скруглить הֶעֱגִיל, הִתְעַגֵּל ||—ся עִגֵּל, הֶעֱגִיל, עָשָׂה עָגֹל פ״י
скрупулъ סְקְרוּפּוּל (מין משקל) ז׳
скручивать, скрутить הִשְׁזִיר, הִקְלִיעַ; קָשַׁר הָשְׁזַר, הָקְלַע; הִקָּשֵׁר יָפֶה ||—ся יָפֶה פ״י
скрываніе и скрывательство הֶעְלֵם ז׳ הַסְתָּרָה־הַעֲלָמָה, הַטְמָנָה נ׳
скрывать, скрыть כִּסָּה, הֶחְבִּיא, טָמַן, הִטְמִין || כָּבַשׁ, הִסְתִּיר, הֶעְלִים || גָּנַז, הִצְפִּין, הִצְנִיעַ || כִּסָּה וכו׳ ||—ся כִּחֵד פ״י. —*свою грусть* כָּבַשׁ אֶת צַעֲרוֹ. Скрыть *документъ* הֶעְלִים תְּעוּדָה. *Солнце* —ылось *въ облакахъ* הַחַמָּה כָּבְשָׁה פָּנֶיהָ בֶּעָבִים; הַחַמָּה נִסְתְּרָה בֶּעָבִים. —ться *подъ чужимъ именемъ* הִסְתַּתֵּר תַּחַת שֵׁם זָר. Скройся *съ моихъ глазъ* אַל־תּוֹסִף לִרְאוֹת אֶת פָּנָי; בְּרַח לְךָ. *Здѣсь что-то* —вается יֵשׁ דְּבָרִים בְּגוֹ.
скрытничанье הִתְעַלְּמוּת, הִתְחַפְּשׂוּת נ׳
скрытничать הִתְעַלֵּם, הָיָה נִסְתָּר, הִתְחַפֵּשׂ פ״ע
скрытно חֶרֶשׁ, בַּלָּט, בַּסֵּתֶר, בְּסוֹד, בַּחֲשַׁאי ת״פ
скрытность הִתְעַלְּמוּת, הִסְתַּתְּרוּת נ׳. *Во* скрытности בַּסֵּתֶר, בְּסוֹד.
скрытный כָּבוּשׁ, מֻסְתָּר, נִסְתָּר, מִסְתַּתֵּר, נִסְתָּר, מִתְחַפֵּשׂ ת׳. —*человѣкъ* אָדָם מִסְתַּתֵּר. —ная *ненависть* שִׂנְאָה כְבוּשָׁה
скрыть *см.* скрывать
скрѣпа חִזּוּק, אִשּׁוּר, קִיּוּם ז׳
скрѣпить *см.* скрѣплять
скрѣпленіе *см.* скрѣпа
скрѣплять, скрѣпить חִזֵּק; אִשֵּׁר, קִיֵּם פ״י ||—ся חֻזַּק || הִתְאַשֵּׁר, הִתְקַיֵּם || Скрѣпя *сердце* בְּאִמּוּץ־הַלֵּב.
скрѣпчать *см.* крѣпчать
скрючивать, —чить עִוֵּת, עִקֵּל || עִוָּה, הֵצִיק || הִתְעַוָּה, הִתְעַקֵּל; ||—ся כָּפַף בְּעִקּוּל פ״י הִכָּפֵף בְּעִקּוּל
скряга צַר־עַיִן, כִּילַי, קַמְצָן ז׳
скряжничать הָיָה עֵינוֹ צָרָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים, קִמֵּץ בְּ.. פ״ע
скряжничество צָרוּת־עַיִן, קַמְצָנוּת נ׳
скудаться סָבַל מַחְסוֹר פ״י
скудель חֹמֶר, טִיט, חֶרֶס ז׳
скудельникъ קַדָּר, עוֹשֶׂה כְּלֵי חֶרֶס ז׳
скудельничій שֶׁל קַדָּר ת׳
скудельный שֶׁל חֹמֶר, חָמְרִי, שֶׁל טִיט || נִפְסָד, עָלוּל לְהִשָּׁבֵר ת׳
скудность עֹנִי, מַחְסוֹר ז׳ || קַמְצָנוּת נ׳
скудный עָנִי, דַּל, מִסְכֵּן || אִי־מַסְפִּיק, מְצֻמְצָם ת׳. —но בְּצִמְצוּם
скудость *см.* скудность
скудоуміе עֲנִיּוּת־הַדַּעַת נ׳
скудоумный עֲנִי בְדַעַת, טִפֵּשׁ, שׁוֹטֶה ת׳
скудѣть הֶעֱנִי, הֶעֱשָׂה עָנִי פ״ע
скука שִׁעֲמוּם ז׳
скула מַלְתָּעָה, עֶצֶם הַלְּחִי נ׳ || כִּילַי, קַמְצָן ז׳
скуластый בַּעַל מַלְתָּעוֹת רְחָבוֹת ת׳
скулить *см.* скряжничать
скуловатый *см.* скуластый
скуловой и скульной שֶׁל עֶצֶם הַלְּחִי ת׳
скульпторскій סְקוּלְפְּטוֹרִי, שֶׁל פַּסָּל ת׳
скульпторство סְקוּלְפְּטוּרוּת, חָכְמַת־הַפִּסּוּל נ׳
скульпторъ סְקוּלְפְּטוֹר, חַטָּב, פַּסָּל ז׳
скульптура חִטּוּב ז׳, סְקוּלְפְּטוּרָא, חָכְמַת־הַפִּסּוּל נ׳
скульптурный חִטּוּבִי, סְקוּלְפְּטוּרִי ת׳
скумбра כּוּפְיָה (מין דג) נ׳
скупаніе קְנִיָּה נ׳
скупать, —пить קָנָה כֹּל־ פ״י ||—ся הִקָּנָה
скупердяй עַכְבְּרָא דְשָׁכִיב אַדִּינָרֵי, כִּילַי, קַמְצָן ז׳
скупецъ עַצְרָן; צַר־עַיִן, קַמְצָן, כִּילַי ז׳
скупиться קִמֵּץ, הָיָה צַר־עַיִן, – כִּילַי פ״ע
скупка *см.* скупаніе
скупной קָנוּי מִיַּד כֹּל־ ת׳
скуповатый צַר־עַיִן קְצָת ת׳
скупой צַר־עַיִן, קַמְצָן ת׳ —но בְּצָרוּת־עַיִן
скупость כִּילוּת, צָרוּת עַיִן, קַמְצָנוּת נ׳
скупщикъ קוֹנֶה כֹּל־ ז׳
скупщина מוֹעֶצֶת־הַמַּלְכוּת (של סירבים) נ׳
скупъ קֹנֶה כָּל ה.. ז׳, קְנִיַּת כָּל ה.. נ׳ || פִּדְיוֹן, כֹּפֶר ז׳
скупяга *см.* скряга и скупецъ
скусывать, скусить קָטַף בְּשִׁנַּיִם ||—ся – בִּנְשִׁיכָה פ״י הִקָּטֵף בִּנְשִׁיכָה
скутывать *см.* закутывать
скуфейникъ נוֹשֵׂא כִּמְתָּה ז׳
скуфейщикъ עוֹשֶׂה כִּמְתָּאוֹת ז׳
скуфья כִּמְתָּה נ׳
скучать הָיָה מְשֻׁעֲמָם, הִשְׁתַּעֲמֵם פ״ע

скýчивать, —чáть פ״י צָבֹר, חָמֹר || —ся
הִצָּבֵר, הִדָּשֵׁר
скýчиться *см.* скучáть
скучли́вость שַׁעֲמוּם ז׳, שְׁעָמָה נ׳
скучли́вый מְשׁוֹעֲמָם ת׳
скýчно. *Мнѣ* — אֲנִי מְשׁוֹעֲמָם. *Какъ* *—дожидаться* מַה־תִּקְצַר הָרוּחַ לְהַמְתִּין
скýчный ת׳ מַרְאֶה מְשַׁעֲמֵם שׁוֹעֵם
скýшать פ״י אָכֹל כָּלֵּ־
слабинá ז׳ הַצַּד הֶחָלוּשׁ (שבדבר)
слаби́тельное נ׳ תְּרוּפַת־נִקּוּי (הגוף)
слаби́тельный ת׳ מְנַקֶּה, מְשַׁלְשֵׁל
слáбить פ״י נַקֵּה, שַׁלְשֵׁל. *Его сильно —тъ* הוּא סוֹבֵל שִׁלְשׁוּל גָּדוֹל
слáбкій ת׳ חָלוּשׁ, רָפֶה. —бкая *завязка* קְשִׁירָה רָפָה. —бкая *пружина* קְפִיץ רָפֶה.
слáбкость ז׳ רִפְיוֹן
слáбнуть, о— —תָּשֹׁשׁ, חָלֹשׁ, הֵעָשֵׂה חָלוּשׁ.
תָּשׁוּשׁ פ״ע
слабовáтый ת׳ רָפֶה קְצָת, חָלוּשׁ־
слабоголóсый ת׳ שְׁפַל־קוֹל, רְפֵה־
слабогрýдый ת׳ רְפֵה־חָזֶה, חֲלוּשׁ־
слабодýшіе ז׳ מֹרֶךְ־לֵב, רֹךְ־לֵבָב, נְמִיגָה נ׳
слабодýшный ת׳ רַךְ לֵבָב, נְמוֹג־לֵב, מוּג־
слабонéрвный ת׳ חֲלוּשׁ־הָעֲצַבִּים
слабопáмятность ז׳ קֹצֶר־זִכָּרוֹן
слабопáмятный ת׳ קְצַר־זִכָּרוֹן
слабоси́ліе נ׳ חוּלְשָׁה
слабоси́льный ת׳ חָלוּשׁ
слáбость רִפְיוֹן, רִשּׁוּל ז׳, חֲלִישׁוּת, חוּלְשָׁה נ׳
слабоýздый ת׳ (סוס) חֲלוּשׁ־הַפֶּה
слабоýміе נ׳ חֲלִישׁוּת־דַּעַת, טִפְּשׁוּת
слабоýмный ת׳ חֲלוּשׁ־הַדַּעַת, טִפֵּשׁ
слáбый ת׳ חַלָּשׁ, חָלוּשׁ, רָפֶה. *Это его* —бая *струна* וְזוֹהִי חוּלְשָׁתוֹ. —*ребенокъ* תִּינוֹק חָלוּשׁ. —*узелъ* קֶשֶׁר רָפֶה, שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קַיָּמָא –
слабѣ́ть פ״ע חָלֹשׁ, רָפֹה, תָּשֹׁשׁ
слáва שֵׁם, שֵׁמַע ז׳, תְּהִלָּה נ׳. *Пріобрѣсти* —ву קָנֹה שֵׁם טוֹב. *Имѣть дурную* —ву קָנֹה שֵׁם רָע. —*Богу*; בָּרוּךְ הַשֵּׁם. *Жить на* —ву חָיֹה כְּאַחַד הָעֲשִׁירִים. תְּהִלָּה לָאֵל *Задать пиръ на* —ву עָשֹׂה סְעוּדָה כִּסְעוּדַת שְׁלֹמֹה בְּשַׁעְתּוֹ. *Онъ пѣлъ на* —ву הוּא הֵיטֵב מְאֹד לְשׁוֹרֵר
слáвильщикъ ז׳ מְשׁוֹרֵר בְּחַג־הַנִּיטָל
слáвить פ״י שַׁבֵּחַ, הַלֵּל, קַלֵּס, פָּאֵר
слáвливать, словúть || קָלֹט מֵעַל פְּנֵי־
תָּפֹס כֻּלּ־, צוּד –. לְכֹד – פ״י
слáвно ת״פ בְּשֵׁם טוֹב || טוֹב מְאֹד. *Умереть* — דִּסְתַּלֵּק הַמֵּת (מִן הָעוֹלָם) בְּשֵׁם טוֹב. *Онъ —играетъ на скрипкѣ* הוּא מֵיטִיב מְאֹד לְנַגֵּן בְּכִנּוֹר. *Я —выспался* יָשַׁנְתִּי כַּיְּ
слáвный ת׳ מְהֻלָּל, מְפֹאָר || טוֹב מְאֹד
славолю́бецъ ז׳ רוֹדֵף כָּבוֹד
славолюби́вый ת׳ רוֹדֵף אַחַר הַכָּבוֹד
славолю́біе נ׳ אַהֲבַת־הַכָּבוֹד
славослóвить פ״י הַלֵּל, קַלֵּס, שַׁבֵּחַ, פָּאֵר
славослáвіе נ׳ תְּהִלָּה
славя́нскій ת׳ סְלָאבִי
славя́нщина ז׳ – בִּטּוּי, סְלָאבִי, דִּבּוּר
слагáть, сложи́ть *см.* склáдывать, сложи́ть
слáденькій ת׳ מָתוֹק מְעַט
слади́ть פ״י הַמְתֵּק
слáдить *см.* слáживать
слáдкій ת׳ מָתוֹק, נָעִים, עָרֵב. —*сонъ* שֵׁנָה מְתוּקָה. —*голосъ* קוֹל עָרֵב
сладковáтость נ׳ מְתִיקוּת מוּעָטָה
сладковáтый ת׳ מָתוֹק מְעַט
сладкогóрькій ת׳ מַר וּמָתוֹק
сладкозвýчный ת׳ יְפֵה־קוֹל, מְזַמֵּר נְעִים
сладкоки́слый ת׳ חָמִיץ מָתוֹק
сладкокóрень *и* —кóрникъ *см.* лакри́чникъ
сладкорѣ́ч.. *см.* краснорѣ́ч..
слáдкость *см.* слáдость
слáдостный ת׳ נָעִים עָרֵב
сладострáстіе , חֶמְדָּנוּת, הֲנָאָה, תַּאֲוָה, חֶמְדָּה
תַּעֲנוּגוֹת נ׳
сладострáстный , בַּעַל־תַּאֲוָה, עַגְבָנִי, חֶמְדָּנִי
תַּעֲנוּגִי ת׳
слáдость ז׳ תַּעֲנוּג, עֹנֶג, נֹעַם ז׳, מְתִיקוּת, נְעִימוּת נ׳.
—*жизни* נְעִימוּת־הַחַיִּים
слáженіе נ׳ עֲשִׂיַּת־סְדָרִים, הִתְפַּשְּׁרוּת
слáживать, слáдить || פ״י עָשֹׂה סְדָרִים
הַשְׁלֵם עִם פ׳, הִתְפַּשֵּׁר – פ״ע
слáзить פ״ע טַפֵּס וְעָלֹה
слáмливать *см.* слáмывать
слáмываніе נ׳ שְׁבִירָה, הֲרִיסָה, רְצִיצָה
слáмывать, сломáть *и* сломи́ть , שָׁבֹר
שַׁבֵּר, הָרֹס || רָצֹץ || הַכְנֵעַ, כָּבֹשׁ, דַּכֵּא פ״י
||—ся הִשָּׁבֵר, הִשְׁתַּבֵּר וכו׳. —мáть *палку* שָׁבֹר מַקֵּל. —мáть *шею* שָׁבֹר
אֶת מַפְרַקְתּוֹ. —*домъ* הָרֹס בַּיִת. —мáть
упорствующаго הַכְנֵעַ עִקֵּשׁ. —мáть
непріятеля כָּבֹשׁ אֶת הָאוֹיֵב
слáна נ׳ חֲלַקְלַקּוּת־קָרַח
сланéцъ נ׳ צִפְחָה

сланцоватый ת׳ צפחני
сланцовый ת׳ צפחאי
сластёна см. лакомка
сластолюбецъ, —бивый בעל־תאוה, בעל־הנאה, איש זמה ז׳
сластолюбіе תענוגי־בשר ז״ר, תאוה, תאוגות, חמדנות נ׳
сластолюбствовать אהב תענוגי־בשר (מאויי־בשרים) ת׳
сласть נ׳ מתיקה, מתיקות —ти מיני־מתיקה, ממתקים
слать שלח || —ся הסתיע במ׳ || השלח
слега נ׳ קורה קטנה
слегать, слечь פ״ע נפל למשכב, חלה
слегаться и слежаться, слечься התקלקל מרב שכיבה פ״ע
слегка ת״פ על־נקלה, בנקל. *Онъ —раненъ* הוא נפצע מעט. *Онъ только—коснулся этого дѣла* הוא נגע רק בקצה ענין זה; הוא נגע ולא נגע בענין זה. *Намекните ему объ этомъ*— רמוז לו רמיזה קלה בנידון זה
слежаться и слёживаться см. слегаться
слеза נ׳ דמעה. *Проливать* слёзы הורד דמעות. *Кукушкины* слёзы см. ятрышникъ
слезить פ״י, דמע, שפך דמעה, הורד דמעות פ״י, בכה פ״ע
слезливость נ׳ שפיכת־דמעה, בכינות, דמענות
слезливый ת׳ מוריד דמעות, בכיני, דמעני
слезникъ ת׳ נאד־דמעה
слезно ת״פ בבכי, בדמעה
слезный ת׳ של בכי, של דמעה
слезотеченіе ז׳ שפך־דמעה, נ׳ זלינת־עינים
слезохранилище см. слезникъ
слесарить, слесарничать התעסק במסגרות פ״ע
слесарная, —рня ז׳ בית־מסגר
слесарный ת׳ של מסגרות. —ная *работа* מלאכת־מסגר
слесарскій ת׳ של מסגר
слесарство נ׳ מלאכת־מסגר, מסגרות
слесарь ז׳ מסגר
слетать, слетѣть —|| נפל מעל־, פרח מעל־ עוף || —ся התאסף, התקבץ, צנח מעל־ פ״ע. *Ворона* —тѣла *съ дерева* העורב פרח מעל־העץ. *Сѣдокъ* —тѣлъ *съ лошади* הרכב נפל (צנח) מעל־הסוס. *Вороны* —тѣлись *на падаль* העורבים נתאספו על הנבלה

слетать שוט לכאן ולכאן, עוף— פ״ע
слётокъ ז׳ אפרוח
слётъ נ׳ || טיסה, פריחה ז׳ מקוה־צפרים
слетѣть см. слетать
слечь см. слегать
слива ז׳ שזיף, פגע
сливать, слить יצק || שפך מתוך־ כלי || השתפך אל מקום אחד || —ся התך פ״י || התאחד, התכנס, התמזג, התבולל. *Слить пушку* יצק תותח. *Волга* —вается *съ Окою* הנהר אוקא משתפך אל הנהר וולגא. *Звуки* —ваются הקולות מתאחדים. *Буквы* —ваются האותיות מתלכדות.
сливина ז׳ שזיף (אילן)
сливка נ׳ || זליפה, שפיכה || יציקה, התכה || שזיף קטן ז׳
сливки נ׳ || זבדה ז׳ מצוי־המדות
сливной, מאסף, מקבץ || שנתחבר, שנתדבק || מחבר יפה, דבוק— ת׳ מצוי (ממשכה)
сливный ת׳ שזיפי, של שזיף
сливнякъ נ׳ || משרת־שזיפים ז׳ || גן של שזיפים
сливочникъ ז׳ זבדון (כלי־הזבדה)
сливочный ת׳ זבדאי, של זבדה
сливъ נ׳ (של מים) נפילה, ירידה
сливянка נ׳ משרת־שזיפים
сливяный ת׳ שזיפי, של שזיפים
слизать см. слизывать
слизень ז׳ שבלול
слизетеченіе נ׳ ריר ז׳, זיבה
слизистый רירי. —тая *оболочка* קרום רירי
слизкій ת׳ רר, מוציא לחלוחית || חלק, חלקלק
слизкость נ׳ ריריות || חלקלקות
слизнуть см. слизывать
слизнуть הוצא ריר פ״י, התלחלח || העשה חלק פ״ע
слизнякъ רכיכה נ׳ || דרגי ז׳, בטמה נ׳ (מין צמח)
слизость см. слизкость
слизывать, слизать и —знуть לקק, הלקק, לקק מעל־ || —ся לקק— פ״י
слизь ז׳ ריר, לח, כיח, ניע
слизѣть см. слизнуть
слин.. см. слюн..
слинять דהה, שנה (מראהו), הועם, התטשטש || האבד, העלם פ״ע
слипаніе נ׳ דביקה
слипать, слипнуть и —ться הדבק זה בזה, דבק זה... פ״ע
слитіе נ׳ || יציקה, התכה || זליפה, שפיכה
слитковый ת׳ של מטילים, מטילאי
слитный ת׳ יציק, מצק, מחבר
слитокъ ז׳ מטיל

слиточный *см.* слитковый
сличать, сличить השוה, דמה, ערך זה לעמת
זה, הקש פ"י || —ся הדמה, הערך, הקש,
сличеніе השואה נ' [השוה]
сличительный ת' המשמש להשואה
сличить *см.* сличать
слишкомъ ת"פ יותר מדי, יותר, מדאי,
—*скоро* במהירות יתרה. *Ей —тридцать лѣтъ* שנותיה יותר משלשים
сліяніе נ' התאחדות, התמזגות, התבוללות
слобода, —бóдка ז' פרבר, פרור
слобожанинъ ז' יושב־פרור, פרורני
словарикъ ז' מלון קטן
словаришко ז' מלון גרוע
словарный ת' של מלון
словарь ז' מלון
словесникъ , בעל־ספרות, יודע פרק בספרות
словесно ת"פ בעל־פה [בקי בספרות ז']
словесность נ' ספרות
словесный ת' שבעל־פה. —ныя *науки* ידיעות־הספרות
словечко נ' מלה קלה. *Замолвить—* היה מליץ טוב על־
словно ת"פ כמו, כאלו
слово , מלה, תבה, אמירה, דברה נ' || נאום
דבור ז', שיחה || הבטחה נ'. *Вѣрить на—* האמן על דברתו. *Честное—* הן
צדק. —*во*— מלה במלה. *На —вахъ* בעל־פה. *Даръ —ва* כשרון־הדבור,
כתבי הקדש. *Надгробное—* הספד. *Божіе —*
Любители еврейскаго —ва חובבי הספרות העברית. *Держаться даннаго —ва* שמר הבטחתו. *Дать—*
נתן הבטחה. *Поучительное—* דברי מוסר. *Производное—* מלה נגזרת.
Двухсложное— תבה בת שתי הברות
словолитецъ ז' יוצק (מתיך) אותיות
словолитный ת' של יציקת־אותיות
словолитня ז' בית יציקת־אותיות
словолитчикъ *см.* словолитецъ
словоохотливость נ' תאות־הדבור
словоохотливый ז' פטפטן, דברן
словопреніе נ' התפלפלות, התוכחות
словопроизведеніе נ', אטימולוגיא, חקר־המלים ז'
словопроизводный ת' אטימולוגי
словопроизводство ת' גזרת המלים
словосочиненіе ז' סימנים, שמוש־הלשון
словотитло ז' סימן־הקצור
словотолкованіе ז' פרוש־המלות

словотолкователь ז' מפרש המלות
словотолковательный ת' של פרוש־המלות
словоудареніе ז', נגינה נ' טעם
словутый ת' ידוע, מפרסם
словцо נ' מלה קלה, מלתא. *Для краснаго —ца* לתפארת המליצה
слогоудареніе *см.* словоудареніе
слогъ ת' || סגנון נ' הברה
слоеватость נ' שכבתיות
слоеватый ת' רבודי, שכבתני
слоеніе ת' השכבה, רביגה
слоёный ת' רבוג, מחספס
слоеобразный ת' שכבה כעין
сложеніе || נ' פריקה; הורדה || חבור
הרכבה נ' || בנין ז'
сложить *см.* складывать *и* слагать
сложность נ' הרכבה, התסבכות. *Въ —сти* בכללו
сложный ת' מרכב, מסבך || חמור. —ное *слово* מלה מרכבת. —ная *машина* מכונה מסבכה. —*вопросъ* שאלה חמורה
слой נ' דימוס, מרבג ז', מערבה, שכבה
слойка ז' מאפה רביג
слойстый ת' שכבתני
слоить פ"י השכב, ערך, רבג || —ся הרבג,
הערך שכבות שכבות
сломать, сломить *см.* сламывать
сломка, сломаніе, сломъ שבירה, הריסה,
слонить *см.* заслонить [רציצה נ']
слоновщикъ ז' פילן, נוהג פיל
слоновый ת' פילאי. —вая *кость* שן.
слонъ פיל, שנהב. Слониха פילה.
слоняться פ"ע הלך בטל, שוטט לכאן ולכאן
слуга ז' נער, משרת, שמש, שמעא. *Вѣрный—* שמש מהימן, עבד נאמן. *Вашъ покорнѣйшій—* עבדך הסר למשמעתך.
служака ז' בן־חיל מנסה
служанка נ' נערה, משרתת, אמה, שפחה
служащій ז' בעל משרה, משרת, פקיד
служба נ' עבודה, כהנה, משמרת, פקידות
Церковная— תפלת־הצבור.
службы ז"ר בתי־המשרתים
служебникъ ז' סדור (התפלות)
служебный , של השרות (השרת), העבודה
служеніе נ' שרות, עבודה [הנדונה ת']
служивой, служивый ת' צבאי, איש־צבא, חיל
служилый ת' מנסה בעבודה
служитель ז' נער, עבד, משרת, שמש
служительскій ת' של המשרת, השמש
служить פ"י || שמש, פעל, עבד את, שרת

שמש ל.., צלמ־, הועל פ״פ

слу́жка שמש ז׳

слука́вить *см.* лука́вить

слупа́ть, слупля́ть, —пи́ть פצל, קלף, התפצל, התקלף || —ся חשף, פשט, הפשט פ״י החשף וכו׳]

слу́пливать *см.* слупа́ть

слухово́й ת׳ של שמיעה. —*рожекъ* קרן־השמיעה. —во́е *окно* אשנב־הגג.

слухъ נ׳ שמיעה || שמועה. *Пѣть по* —ху זמר על־פי השמיעה. *Распространять* — פרסם, העבר שמועה. *Я его знаю только по* —ху אני יודע אותו רק מפי השמועה. *Ни* —ху, *ни духу* אין קול ואין קשב.

слу́чай ז׳ מקרה, מאורע ז׳, הזדמנות נ׳. *Во всякомъ* —чаѣ בכל אפן, על כל־פנים. *Ни въ какомъ* —чаѣ בשום אפן. *При* —чаѣ בשעת הזדמנות. *Этотъ* —*былъ началомъ его счастія* מקרה זה היה התחלת הצלחתו. *Слѣпой* — מקרה בעלמא. *Несчастный* — פגע רע, אסון. *Удобный* — שעת־הכשר. *Человѣкъ* —чая אדם שהשעה משחקת לו.

случа́йно במקרה, באקראי, בדרך ארעי, בהזדמנות ת״פ]

случа́йность נ׳ מקריות

случа́йный ת׳ ארעי

случа́ть, случи́ть פ״י הרבע (בהמה)

случа́ться, случи́ться נהיה, קרה, ארע, התרחש פ״ע. *Какъ это* —чи́лось היעשה. כיצד נהיה (נעשה) הדבר הזה. *Какъ это* —чи́лось, *что онъ упалъ* איך אבע. *Это часто* —ча́ется הדבר שכיח בדבר הזה. *Что* —чи́лось *съ моимъ письмомъ?* מה יתרחש כמה פעמים. קרא למכתבי?]

слу́чка נ׳ הרבעה

слу-ша́й מ״ק הקשב

слу́шаніе נ׳ שמיעה, האזנה, הקשבה

слу́шатель ז׳ שומע

слу́шать פ״י שמע, הסכת, צית, הקשב, האזן || —ся שמע עצת־פ׳ שמע בקולו, השמע —*и* לפ׳, צית

слыть פ״ע היה מפרסם, החשב ל... *Онъ слыветъ за богатаго* הוא נחשב לעשיר.

слыха́ть פ״י שמע. —ханное *ли это дѣло?* הנשמע כדבר הזה?

слы́шать ת׳ שמע, הקשב, האזן. —шится *звонъ* נשמע צלצול־פעמונים

слы́шно פ״ס עברה שמועה כי... אומרים

слы́шный ת׳ נשמע

слѣ́ва ת״פ משמאל ל...

слѣди́ть הלך בעקבות־פ׳, הלך אחרי־פ׳, שמר עקבות־פ׳, שמר צעדי־פ׳ || צפה הליכות־פ׳ פ״י

слѣ́дованіе נ׳ הליכה אחרי־ || מסע ז׳

слѣ́дователь ז׳ חוקר דין

слѣ́довательно נמצינו למדים, הרי אנו־למדים, מכאן אתה למד, היוצא מזה, שמע מניה ת׳

слѣ́довать הלך אחרי־ || יצא מן־ || אחז דרך־, עשה כמעשה־ || היה על־, היה ראוי פ״ע. —*модѣ* הלך אחרי־המודא. *Отсюда* —дуетъ *что*.. מכאן אתה למד כי..; שמע מניה כי.. *Ему* —дуетъ *объ этомъ заботиться* עליו לשים לב על־הדבר הזה; עליו (מוטל) לדאג לדבר הזה. Слѣ́дуетъ *замѣтить, что*.. יש להעיר כי.. *Обратиться къ кому* —дуетъ פנה אל מי שהדבר תלוי בו. *Ему заплатили что ему* —дуетъ סלקו לו המגיע. *Не* —дуетъ *быть неблагодарнымъ* לעולם אל יהא אדם כפוי־טובה. *Какъ* —дуетъ כראוי, כדאבעי. —*одинъ за другимъ* התעקב

слѣ́дственно *см.* слѣ́довательно

слѣ́дственный ת׳ של חקירה ודרישה

слѣ́дствіе ז׳ מסבב, תוצאה, תולדה, התחיבות || חקירה ודרישה נ׳. *Въ* — *см.* вслѣ́дствіе

слѣ́дующій ת׳ המגיע || הבא אחרי־

слѣдъ ז׳ צעד, עקב, עקבות־ —ды *звѣря* עקבות החיה. —ды *войны* עקבות־המלחמה. *Идти кому-либо* въ— הלך בעקבותיו, היקף. של פ׳. *По горячимъ* —дамъ ועקבותיו. *И* —*простылъ* אחר המעשה. *Ему не* —*туда ходить* לא נודעו. לא לו הולך שמה

слѣза́ть, слѣзть — || המתה ירד מעל־, צנח ירד (העור, למשל) פ״ע. —*съ лошади* מעל־הסוס

слѣпе́нь ז׳ (מין זבוב) טבנין]

слѣпе́цъ || עבבר עור, סומא, סגי נהור סומא (מין חיה) ז׳

слѣпи́ть, о— פ״י עור, סמה, הכהה את העינים

слѣпи́ть *см.* слѣ́пливать

слѣпле́ніе נ׳ הדבקה

слѣ́пливать, слѣпля́ть, слѣпи́ть טוח, המוח, הדבק, —ся || דבק, הדבק (בטיח) פ״י דבק (בטיח)

слѣ́пнуть, о— הכה בעורון הסתמא, התעור, העשה סגי נהור פ״ע

слѣ́по בעינים עצומות, כסומא בארבה ת״פ

слѣпо́й ת׳ עור, סומא, סגי נהור

слѣпоку́рникъ נ׳ שושנת־שמן, תיאה (מין צמח)

слѣ́покъ נ׳ העתקה, תבנית

слѣпорождённый ת׳ סומא מלדה

слѣпота́ נ' עִוָּרוֹן ז', סַנְוֵרִים ז"ר, סְמִיּוּת נ'
слѣпышъ ז' (מין חיה) עַכְבָּר סוּמָא
слюбя́ться, —би́ться פ"ק הִתְאַהֵב זֶה בָּזֶה
слюда́ נ' גְּצִיץ ז', אֶבֶן מַסְפָּה
слюзный, слюзъ *см.* шлюз..
слюна́, слю́нка נ' רִיר, רֹק, אַבְמָר ז', גֵּרָה נ'.
У него слю́нки *текутъ по губамъ*
בּוּלְמוֹס אֲחָזָהוּ
слю́нистый ת' רִירָנִי, רָקָנִי
слю́нить פ"י הוֹגֵר רִיר, הוֹצֵא –, יָרֹק עַל־
слюнотече́ніе נ' נְזִיבַת הָרֹק, – הָרִיר
слюнтя́вѣть *см.* слю́нить
слюнтя́й, —ня́й ז' רִירָן
слюня́вый ת' רִירָנִי
слюня́вѣть פ"ע הֵעָשֵׂה רִירָנִי
сля́котный ת' רִפְשִׁי
сля́коть נ' רִפְשָׁה
сма́зень נ' דּוּבְלִיטָא
сма́зка נ' מְשִׁיחָה || כִּשְׁתָּה
смазли́вость ז' יְפִי־תֹאַר
смазли́вый ת' יְפֵה־תֹאַר, נֶחְמָד
смазно́й ת' מְשׁוּחַ בְּ..
сма́зываніе נ' מְשִׁיחָה
сма́зывать, сма́зать פ"י מָשֹׁחַ בְּ.. || —ся
הִמָּשֵׁחַ
сма́зь נ' מִשְׁחָה
смакова́ть פ"י טָעֹם
смакъ ז' טַעַם
сма́лчивать, смолча́ть הַחֲרֵשׁ, שְׁתֹק, לֹא
עֲנֹת פ"ע
смане́ніе נ' פִּתּוּי ז', הַדָּחָה, הֲסָתָה.
сма́нивать, смани́ть פ"י פַּתֵּה, הַדֵּחַ, הָסֵת
сма́нка *см.* смане́ніе
сма́нщикъ ז' מֵסִית, מֵדִיחַ, מְפַתֶּה
смара́гдъ ז' אִזְמָרַגְד (מין אבן טובה)
сма́рывать, смара́ть פ"י מָחֹה, מָחֹק, טַשְׁטֵשׁ
|| —ся הִמָּחֹה, הִמָּחֵק, הִתְטַשְׁטֵשׁ
смаста́чить, смастери́ть *см.* мастери́ть
сма́тывать, смота́ть כָּרֹךְ, הַתֵּר הַכְּרִיכָה
הַכְרֵךְ מֵעַל־ || —ся מֵעַל־ פ"י
сма́хивать, смахну́ть, – הַשְׁלֵךְ, הַשֵּׁב מֵעַל־
נַעֵר (אָבָק) – || הַתֵּר, הָסֵר (בִּתְנוּפָה אַחַת) פ"י
|| —ся הָשֵׁב מֵעַל־ וכו'
сма́хивать (*на кого*) דָּמֹה לְ.., הָיֹה
מָשָׁל – פ"ע
сма́чивать, смочи́ть, הַטְבֵּל, מַגֵּן, הַרְטֵב
חָרֹטֵב וכו' || —ся הִשָּׁרֵה פ"י
сма́чность ז' טוּב־טַעַם
сма́чный ת' טוֹב־טַעַם, מְטֻעָם
смежа́ть, смежи́ть פ"י (עֵינַיִם) עָצֹם, אַצֵּם
|| —ся (מֵעֵינַיִם) הִתְעַצֵּם

сме́жно ת"פ סָמוּךְ לִגְבוּל, עַל־יַד, אֵצֶל
сме́жность נ' קִרְבָה, מִצְרָנוּת
сме́жный ת' – מִצְרָן, סָמוּךְ לִגְבוּל, נִשְׁכָּן. —ные
углы זָוִיּוֹת מִתְאִימוֹת.
смека́ть, смекну́ть פ"ע חָפֹס, הַשֵּׂג, הָבֵן
смердъ ז' אֶחָד מִדַּלַּת־הָעָם
смердѣ́ть פ"ע הַסְרֵחַ, הַעֲלֵה צַחֲנָה
смерза́ть, смёрзнуть *и* —ся קָפֹא מִקֹּר,
הִקָּפֵא פ"ע]
смёрзлый ת' קָפוּא, מְקֻפָּא
смерка́ться, смёркнуться פְּנוֹת יוֹם, עֶרֶב,
אָתָא עֶרֶב, נְטוֹת צִלְלֵי־עֶרֶב. —клось דִּמְדֵּם פ"ע
смерте́льно ת"פ עַד לְמִיתָה, לָמוּת
смерте́льность נ' סַכָּנַת־מָוֶת, סַכָּנַת־נְפָשׁוֹת
смерте́льный מִיתָנִי, מְסֻכָּן. —*ударъ* מַכַּת־
מָוֶת, הַבָּאָה בְּסַכָּנָה. —*врагъ* שׂוֹנֵא בְּנֶפֶשׁ.
—ная *охота* תַּאֲוָה עַזָּה (כַּמָּוֶת).
сме́ртность נ' מִיתָנוּת
сме́ртный ת' || מִיתָנִי, שֶׁל מָוֶת, – מִיתָה || בֶּן־מָוֶת
בָּשָׂר וָדָם. —*грѣхъ* חַטַּאת־מָוֶת. —ная
казнь עֹנֶשׁ מָוֶת, מִיתַת־בֵּית־דִּין. —*приговоръ*
מִשְׁפַּט־מָוֶת. —*случай* מִקְרֵה־מָוֶת. *Чело-
вѣкъ* —тенъ אָדָם סוֹפוֹ לֶעָפָר. *Счас-
тливый*— אָדָם מְאֻשָּׁר.
смертоно́сность נ' סַכָּנַת־נְפָשׁוֹת, מִיתָנוּת
смертоно́сный ת' שֶׁל מָוֶת, מֵמִית
смерто́косъ ז' גִּיקִידָל (מין שרץ)
смертоуби́йственный ת' שֶׁל רְצִיחָה, רִצְחָנִי,
смертоубі́йство נ' רֶצַח ז', רְצִיחָה
смертоубі́йца ז' רוֹצֵחַ
смерть נ' מָוֶת ז', מִיתָה, פְּטִירָה, הִסְתַּלְּקוּת
Биться на — הִלָּחֵם עַד לְמִיתָה. *Въ
часъ* —ти בִּשְׁעַת פְּטִירָה. *Быть при*
—ти הָיֹה קָרוֹב לְמִיתָה. *Онъ мнѣ на-
доѣлъ до* —ти הוּא נִמְאָס עָלַי עַד־מָוֶת.
Мнѣ до —ти *хочется чаю* מְאֹד
מְאֹד רוֹצֶה אֲנִי לִשְׁתּוֹת תֵּה. *Двухъ смер-
тей не бывать, одной не мино-
вать* מִיתָה שְׁכִיחָה. *На людяхъ и*
—*красна* צָרַת רַבִּים חֲצִי־נֶחָמָה
сме́рчіе *см.* можжеве́льникъ
сме́рчъ ז' בַּעַל־צָפוֹן; נַחְשׁוֹל (שבים) ז'
смета́на נ' שַׁמְנַת־הֶחָלָב ז', זִבְדָּה, שַׁמֶּנֶת,
смета́нникъ ז' זַבְדָּן (כלי הזכרה)
смета́ть *см.* смётывать
смета́ть, смести́, сместь צַבֵּר, צָבֹר
יִצָּבֵר || —ся הֵאָסֵף לְמָקוֹם אֶחָד) פ"י
אַסְפוּ לְמָקוֹם אֶחָד
смётка נ' תְּפִיסָה, מְקֻצָּה מַהֵר
смётки נ' אַשְׁפָּה מְבֻזָּרָה

смётникъ עצי־הסקה מעורבים (ממינים שונים) ז״ר

смётничный. —ничныя *дрова* см. смётникъ

смётывать, сметать, сметнуть צבר למקום אחד, בנס —|| נרק לתחת, השלך —|| הצבר ся—|| הכלב, תפר תפירה קלה פ״י למקום אחד, הזרק —

смигиваться, —гнуться *см.* перемигиваться

смиловаться *см.* умилосердиться

сминаніе רסוק, מעוך, גבול, קמוט ז׳ || רמיסה נ׳

сминать, смять מעך, גבל, קמט, קמט || רמס, המעך, הקמט || הרמס, ся—|| רפק פ״י מעך בגד. Смять *платье* רפק, התרפק — קמט. Смять *траву* רמס עשבים

смиреніе ענוה, רוח־נמוכה, הכנעה נ׳

смиренникъ ענו, בעל רוח נמוכה, שפל־רוח, נכנע, ענותן ז׳

смиренничать היה שפל־רוח, התנהג בענוה פ״ע

смиренно בענוה, בשפלות ת״פ

смиренномудріе ענוה, רוח נמוכה,— שפלה נ׳

смиренномудрствовать היה ענו, היה שפל־רוח פ״ע

смиренномудрый и —ренный צנוע, ענו, בעל רוח נמוכה; שפל־רוח, בעל רוח שפלה ת׳

смиренность צניעות, ענותנות נ׳

смиренный *см.* смиренномудрый

смиритель מכניע, כובש ז׳

смирительный של הכנעה, של כבישה ת׳. —*домъ* בית הסהר, בית־אסורים, תפיסה.

смирна מר (מין בשם) ז׳

смиренный של מר ת׳

смирно בהשקט, בנחת, במנוחה, בניחותא ת׳

смирность רכות־התכונה נ׳

смирный איש שלום, שוקט, רך, נוח, צנוע, ענו ת׳

смирѣть, при— קום לדממה, השתתק פ״ע

смирять, —рить השפל פ״י || הכנע, כבש || השפל עצמו ся—|| הכנע, הכבש

смогать, смочь עצר כח ל..., יכל פ״ע

смоква תאנה נ׳

смоклый רטב, נרטב, שנתמלא מים ת׳

смокнуть רטב, הרטב פ״ו, הנטב, המלא מים פ״ע

смоковница תאנה (אילן) נ׳. *Райская* или *индейская*— מוזא.

смоковный и смоковничный של תאנה ת׳

смола זפת נ׳, סרף, גפר ז׳. *Древесная*— עטרן. *Корабельная*— סרף הנוטף מעצים. *Горная*— גפר הררי, חמר.

смолвливаться, —лвиться עשה קנוניא, התפשר פ״ע

смолеватый מלא זפת, מחזיק סרף ת׳

смолевой של זפת, של סרף || מעטרן ת׳

смоленіе כפירה נ׳, עטרון ז׳

смолильщикъ מעטרן ז׳

смолистость החזקת סרף נ׳

смолистый מלא סרף ת׳

смолить עטרן, משח בסרף, כפר פ״י || ся— עטרן, המשח בסרף, הכפר,

смолка כפר של קטרת ז׳ || כפירה נ׳, זפות ז׳

смолкать, смолкнуть השתתק פ״ע

смоловарня и —локурня בית בשול עטרן ז׳

смолоду מנער, מימי ילדות ת״פ

смолотить *см.* молотить

смолоть *см.* молоть

смолчать *см.* смалчивать

смоль *см.* смола

смольный של עטרן,- כפר,- זפת ת׳

смольня *см.* смоловарня

смольчюгъ אילן־סרף || סרף ז׳, זפת נ׳

смолянка סילגי (מין צמח) נ׳

смоляной של עטרן,- סרף,- כפר,- זפת ת׳ —ная *бочка* חבית של עטרן.

смоляръ *см.* смолильщикъ

сморканіе כיח ז׳, כחיחה נ׳

сморкать, сморкнуть и —ся מחט, כחח (חטט) פ״י

смородина ענב־שועל ז׳. *Черная*— ענבי־שועל שחורים

смородинникъ גן של ענבי שועל ז׳

смородиновка משרת ענבי שועל נ׳

смородъ ריח רע של קדיחה ז׳

сморчокъ מרביה (מין פטריה) נ׳

сморщеніе בווץ, קמוט ז׳

сморщивать, —рщить פוץ, צמק, קמט, הקמט, התקמט, הצטמק || ся— קמט פ״י התכווץ

смотаніе, смотка גדילה נ׳

смотать *см.* сматывать

смотритель משגיח, מפקח ז׳

смотръ מפקד ז׳

смотрѣніе הבטה, ראיה, צפיה נ׳

смотрѣть ראה פ״י, הבט, צפה, הסתכל, עין פ״ע || שמר, השגח, פקח || בקר פ״י || ראה ся— || התראה || השמר, הזהר פ״ע —על עצמו, הבט על. —*на небо* הבט על השמים. *Я —рю на него, какъ на отца* רואה אני אותו כאלו היה אבי. —*за домомъ* צפה הליכות הבית, שמר את הבית. —*за дѣтьми* השגח על הילדים. —*войска* בקר החיל. —*не-*

вѣсту .התראה עם כלה. —тріте, *онъ*
васъ обманетъ הוי זהיר שלא ירמה
.אותך. *На него нечего*— אין ממנו
.הזהר מאד, הבט *—въ оба*. הביא ראיה
.בשבע עינים. Смотря *по обстоя-*
тельствамъ .לפי ראות עיני ה׳
смочи́ть *см.* сма́чивать
смоше́нничать רמה פ״י, הערם פ״ע
смради́ть, на— פ״י — הפץ ריח רע, העלה
смра́дно. *Въ комнатѣ*— (מרגש) ריח רע
בחדר ת״פ
смра́дность, смрадъ צחנה, ריח רע ז׳
смра́дный מעלה ריח רע, שריחו רע ת׳
смугле́ръ שמוגלר (ספינה קטנה להברחת
המכס) ז׳
смуглоли́цый בעל פנים שזופות, שחומות ת׳
сму́глость שחרחרות, שזיפות, שחימות נ׳
сму́глый שחרחר, שזוף, שחום ת׳
смугле́ть העשה שזוף, השתזף פ״ע
смугля́къ —ля́нка .שזופי, שחומי ת׳
שזופית, שחומית
смудри́ть התנכל, התחכם, הערם, התערם פ״ע
сму́рый אמין־כהה ת׳
сму́та מרד ז׳, בהלה, מבוכה, מהומה, מרידה נ׳
смути́тель, сму́тникъ מחרחר ריב ז׳
смути́ть *см.* смуща́ть
сму́тки רכילות, דבה נ׳
сму́тничать הלך רכיל, הוצא לעז || עשה
מרידה פ״י
сму́тничество רכילות, הוצאת לעז, נרגנות נ׳
сму́тно קודר, דלוח, דהה, כהה ת״פ
сму́тность בהלה, מהומה, קדרות, כהות נ׳
сму́тный קודר, דלוח, כהה, || מלא רוח מרד
.נבוך ת׳ —ное *время* שעת הירום
смуче́ть, смути́ть הרפש, עכר, הדהה, הקדר,
הזכר, התעכר, הקהה, —ся || דלח פ״י
קדר התקדר
смуща́ть, сму́тить הנע, הבא לידי תנועה ||
הבהל, —ся || הבהל, הבא במבוכה פ״י
הדהם, בוא במבוכה
смуще́ніе תמהון ז׳, מהומה, מבוכה, בהלה נ׳ ||
רעש, געש ז׳, המיה נ׳
смыва́льный המשמש לרחיצה ת׳
смыва́ніе כבוס ז׳, רחיצה, נטילה נ׳
смыва́ть, смыть שטף, || כבס, רחץ, נטל
כבס, הרחץ || השטף, —ся || סחף ״י
הסחף, הסתחף
смыка́ть, сомкну́ть לכד, || סגר, עצם, אמץ
הסגר || —ся || הנף, דבק, חבר, הזק פ״י
התלכד, הונף, הדבק, התחבר

смыка́ть, смыкну́ть הולך והבא, הורד
והעלה (בקשת הנבל) פ״י
смы́слить בין, הבן פ״ע. *Онъ ничего не*
—литъ .הוא אינו מבין כלום. *Онъ*
—литъ *въ этомъ дѣлѣ* הוא מבין
באותו דבר
смыслъ שכל, רעיון, מובן, פשט ז׳, משמעות,
.בינה נ׳. *Здравый*— רעיון בריא. *Соб-*
ственный — .המובן העקרי. *По —ну*
закона .לפי משמעות החק. *По точно-*
му —лу .לפי פשוטו של־. *Въ —лѣ*
.בבחינת. *Не имѣетъ —ла сказать*
смыть *см.* смыва́ть [אין צורך לומר
смычёкъ קשת־הנבל נ׳
смыче́чный של קשת־הנבל ת׳
смы́чка דבוק, חבור, חזוק ז׳, הנפה נ׳
смычко́вый .של מיתרים ת׳. —вые *ин-*
струменты כלי זמר בעלי מיתרים
смышле́ніе הבנה, תפיסה נ׳
смышлёность כח־ההבנה, שכל ז׳, חריפות נ׳
смышлённый מבין, תופס, בעל הבנה, חריף,
מהיר לשמע ת׳
смышля́ть || יזום, התכון ל... בנן כנגד פ״ע
חשב || הבן מעט פ״י
смѣ́лость אמץ־לב, עז־נפש ז׳, העזה, חוצפה נ׳.
—города беретъ חוצפא אפילו כלפי
שמיא מהני
смѣ́лый .אמיץ־לב, עז־נפש, נועז ת׳ —ло
בלי פחד ת״פ
смѣльча́къ אמצן, עזקן ז׳
смѣ́на, смѣне́ніе חליפה, השלמה || שעת־
.השלמה נ׳. *Солдаты идутъ на —ну*
караула החילים הולכים להשלמת־המשמר
смѣ́нивать *см.* смѣня́ть
смѣни́ть *см.* смѣня́ть || התחלף לו׳ פ״ע,
ראה דברים שונים כשוים פ״י
смѣ́нный, смѣня́емый בר־חליפין, בר־ חלוף,
עומד להתחלף־ להשלים ת׳
смѣня́емость אפשרות ההתחלפות נ׳
смѣнъ *см.* обмѣнъ
смѣня́ть, смѣни́ть הסר, הרחק, החלף,
החלף || —ся השלם פ״י, הכנס תחת־ פ״ע
.השלם זה לזה. —ни́ть *управляющаго*
.הסר (הרחק) את המנהל ממשמרתו. *—караулъ*
.החלף את המשמר. *День* смѣняетъ *ночь*
.היום משרים ללילה. *Я* смѣнилъ *его въ*
этой должности .אני נכנסתי תחתיו
לכהנה זו
смѣня́ться החלף (דברים) זה עם זה פ״ח
смѣ́ривать, —рять *и* —рить מדד, מדד פ״י

‖ —ся הַפְקֵד, הִמָּסֵר לְמִשְׁמֶרֶת
смѣсти́ть *см.* смѣща́ть
смѣсь ‖ נ׳ תַּעֲרֹבֶת, מַעֲרֹבֶת, תִּעֲרוּבְיָא, עִרְבּוּבְיָא, תַּבְלוּל ז׳ ‖ דְּבָרִים שׁוֹנִים ז״ר
смѣ́та נ׳ תַּקְצִיב. *Архитекторъ сдѣлалъ -ту на постройку дома* הָאַדְרִיכָל עָרַךְ תַּקְצִיב לְבִנְיַן־הַבַּיִת
смѣ́тливость הַשְׁעָרָה, תְּפִיסָה, חֲרִיפוּת, אוּמְדָנוּת, רְאִיַּת־הַנּוֹלָד נ׳
смѣ́тливый תּוֹפֵס, מָהִיר לִתְפֹּס, בַּעַל הַשְׁעָרָה, אוּמְדָנוּת, רוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד ת׳
смѣ́тный שֶׁל הַתַּקְצִיב ת׳
смѣ́тчикъ עוֹרֵךְ תַּקְצִיב ז׳
смѣть, по— הֵעֵז, עָרַב אֶת לִבּוֹ, הֵעֵז, הִרְהִיב בְּנַפְשׁוֹ פ״ע
смѣхотво́рецъ, —ръ ז׳ גַּחְכָן, בַּדְחָן, מוּקְיָן
смѣхотво́рный מְעוֹרֵר צְחוֹק, מְגַחֵךְ, בַּדְחָנִי ת׳
смѣхотво́рство בַּדְחָנוּת, גַּחְכָנוּת ת״פ
смѣхотво́рствовать *см.* смѣши́ть
смѣхъ גִּחוּךְ, שְׂחוֹק, צְחוֹק, לָצוֹן ז׳ ‖ בְּדִיחָה ‖ חוּכָה, צְחוֹק נ׳ ‖ תּוֹלְלָא. *Дѣлать что на—* עָשָׂה דָּבָר חוּכָא וְאִטְלוּלָא. *Въ—* בְּדֶרֶךְ שְׂחוֹק
смѣча́ть, смѣ́тить עָרַךְ חֶשְׁבּוֹן, חָשַׁב, חִשֵּׁב וּמָצָא ‖ שִׁעֵר, הֵבִין פ״י
смѣ́шанный מְהֻלָּל, בָּלוּל, מְעֹרָב ת׳
смѣше́ніе עֵרוּב, עִרְבּוּב, בִּלְבּוּל ז׳, בְּלִילָה נ׳ ‖ *Правило —нія —языковъ* חֹק הִתְעָרְבוּת, בִּלְבּוּל הַלְּשׁוֹנוֹת
смѣ́шивать, смѣша́ть בִּלֵּל, עָרַב, עִרְבֵּב, בִּלְבֵּל, הִמִּיס ‖ לֹא הִבְחִין, רָאָה דְּבָרִים שׁוֹנִים הַבְלֵל, הִתְעָרֵב, הִתְעַרְבֵּב ‖ —ся ‖ בִּשֵּׁר פ״י הִתְבַּלְבֵּל ‖ הִדְמָה, הִטַּמַּע. —ша́ть *воду съ виномъ* עָרַב מַיִם בְּיַיִן. —ша́ть *одно вино съ другимъ* עָרַב שְׁנֵי מִינֵי יַיִן. —ша́ть *бумаги* עִרְבֵּב כְּתָבִים. —*мудрость съ расточительностью* לֹא הִבְחִין בֵּין תְּבוּנָה לְבִזְבְּזָנוּת. *Ораторъ —ша́лся* הַנּוֹאֵם נִתְבַּלְבֵּל.
смѣши́ть, раз— הֵבִיא לִידֵי צְחוֹק פ״י
смѣшли́вость נְטִיָּה לִשְׂחוֹק, שַׂחְקָנוּת נ׳
смѣшли́вый גַּחְכָנִי, שַׂחְקָנִי, בַּעַל נְטִיָּה לִשְׂחוֹק ת׳
смѣшни́къ בַּדְחָן, גַּחְכָן ז׳
смѣшно́й מְגֻחָךְ, מְעוֹרֵר צְחוֹק ת׳
смѣшно́. *Это вовсе не—* אֵין דָּבָר זֶה מְגֻחָךְ כְּלָל
смѣща́ть, смѣсти́ть הֵסִיר פ׳ מִמִּשְׁמַרְתּוֹ פ״י ‖ —ся הוּסַר מִמִּשְׁמַרְתּוֹ
смѣя́ться, за— ‖ שָׂחַק, צָחַק, גִּחֵךְ, פָּרַץ ‖ שָׂחַק לְ... הִתֵּל בְּ... לָעַג לְ.. פ״ע (*надъ кѣмъ*).

Всѣ будутъ —надъ вами הַכֹּל יִהְיוּ בְּךָ לִצְחוֹק עָלֶיךָ
смя́гнуть יָבֵשׁ, הִתְיַבֵּשׁ, הִתְבַּקֵּעַ (מִשְׂפָתַיִם) פ״ע
смягча́ть, смягчи́ть הֵרַךְ, רִכֵּךְ, עָשָׂה רַךְ ‖ הֵקֵל, שִׁכֵּךְ (חֵמָה) ‖ הִמְתִּיק (דִּין) פ״י —ся ‖ רַךְ, הִתְרַכֵּךְ ‖ הוּקַל, יִתְרַצָּה, הִתְעוֹרֵר, הִתְפַּיֵּס
смягче́ніе רִכּוּךְ ז׳ ‖ הַמְתָּקָה, אֲרִכוּת נ׳ —*приговора* הַמְתָּקַת־הַדִּין.
смягчи́тельный שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְהָקֵל, לְהַמְתִּיק, —מְפַיֵּס ת׳
смяте́ніе בֶּהָלָה, מְבוּכָה נ׳, בִּלְבּוּל־הַדַּעַת ‖ מֶרֶד ז׳, מְרִידָה, הִתְקוֹמְמוּת נ׳
смяте́нный נִבְהָל, נָבוֹךְ, מְבֻלְבָּל ת׳
смя́тка. *Яйцо въ —ку* בֵּיצָה מְגֻלְגֶּלֶת, עִרְמִיתָה
смять *см.* смина́ть
снабжа́ть, снабди́ть פ״י בִּלְבֵּל, הִסְפִּיק הֶעֱנִיק, קִבֵּל הַסְפָּקָה —ся ‖
снабже́ніе הַסְפָּקָה נ׳
сна́добиться הִמָּצֵא נָחוּץ, הִצְטָרֵךְ, הֵעָשֶׂה נִצְרָךְ פ״ע
сна́добье תַּבְלִין ‖ סַם לִרְפוּאָה ז׳, סְגֻלָּה נ׳
снару́жи מִלְּבַר, מִבַּחוּץ ת״פ
снаря́дъ תַּחְבּוּלָה, מְכוֹנָה ‖ כֵּלִים ז״ר. *Химическій—* כֵּלִים לַמַּעְבָּדוֹת כִּימִיּוֹת. *Хирургическій —* כְּלֵי־נִתּוּחַ. —*для подъема тяжестей* מְכוֹנָה לְהַרָמַת מַשָּׂאוֹת
снаряжа́ть, —ряди́ть הֵכִין, עִרְבֵּךְ, זִיֵּן פ״י ‖ —ся הֵכִין צְבָאוֹ, הִצְטַיֵּד, הִזְדַּיֵּן
снаряже́ніе זַיִן ז׳, הֲכָנָה, הַעֲרָכָה, הִזְדַּיְּנוּת נ׳
снасти́ть, сна́стка *см.* оснасти́ть *и* осна́стка
снасть. *Корабельныя —сти* חַבְלֵי־הַסְּפִינָה
снача́ла בַּתְּחִלָּה, בְּרֵאשִׁית, בָּרִאשׁוֹנָה, מֵרֹאשׁ ת״פ
сна́шивать, сноси́ть בַּאֵם אֶל מָקוֹם אֶחָד (עַל יְדֵי הֲבָאָה) ‖ *см.* сноси́ть
снаще́ніе קְשִׁירַת חַבְלֵי־הַסְּפִינָה נ׳
снесе́ніе הֲבִילָה נ׳
снести́, снесть *см.* сноси́ть
снеги́рь יוּבְסָא (מִין צִפּוֹר) נ׳
сниза́ть *см.* сни́зывать
снизойти́ *см.* снисходи́ть
сни́зу מִלְּמַטָּה, מִתַּחַת ת״פ
сни́зывать, сниза́ть חָרַז (מַרְגָּלִיּוֹת) פ״י
снима́ть, снять לָקַח מֵעַל, חָלַץ, פָּשַׁט, הֵסִיר, קִלֵּף מֵעַל ‖ תֵּאֵר, צִלֵּם ‖ חָכַר, הִשְׂכִּיר ‖ הִצְטַלֵּם ‖ הוּסַר מֵעַל —ся ‖ פִּנָּה ‖ קָלַט. *Снять съ себя сапоги* חָלַץ אֶת נְעָלָיו. *Снять кушанье со стола* פִּנָּה הַמַּאֲכָל מֵעַל הַשֻּׁלְחָן. *Снять портретъ*

צַלֵּם תְּמוּנָה. Снять *планъ крѣпости* תָּאֵר תָּבְנִית הַמִּבְצָר. Снять *подрядъ* נָטֹל קַבְּלָנוּת. Снять *осаду* הַעֲלֵה חֵיל־הַמָּצוֹר. Снять *опеку* הוֹצֵא מֵרְשׁוּת הָאַפִּטְרוֹפּוֹס. *Портной* снялъ *съ меня мѣрку* הַחַיָּט קָבַע אֶת מִדָּתִי. —*со свѣчи* מָרַט אֶת הַנֵּר. —*хлѣбъ съ поля* אָסֹף תְּבוּאַת הַשָּׂדֶה. Снять *сливки съ молока* קָלֹט הַזֻּבְדָּה מֵעַל הֶחָלָב. Снять *участокъ земли* חָכֹר חֶלְקַת אֲדָמָה. Снять *корабль съ мели* הָסֵר אֶת הַסְּפִינָה מֵעַל הַשִּׂרְטוֹן. —*карты* הָסֵר הַקְּלָפִים. *Мы* снялись *вмѣстѣ* נִצְטַלַּמְנוּ יַחַד. Сняться *съ якоря* הוּסַר מֵעַל־הָעֹגֶן

снимка לְקִיחָה מֵעַל־, הֲסָרָה נ׳

снимки חוּכָּן ז׳, זְבָדָה נ׳

снимокъ הַעְתָּקָה נ׳

сысканіе קְנִיָּה, רְכִישָׁה, זְכִיָּה נ׳

сыскивать, сыскать קָנֹה, רְכֹשׁ, זָכֹה ל.. פ״י ||—ся הִקָּנֵה, הִרָּכֵשׁ. —вать *пропитаніе трудами* הִתְפַּרְנֵס מִיגִיעַ כַּפָּיו. —вать *славу знаменитыми подвигами* קְנֵה שֵׁם טוֹב לְעַצְמוֹ (=זְכֹה לְשֵׁם טוֹב) בִּגְבוּרוֹתָיו הַנִּפְלָאוֹת

снисходительно בִּרְצִיוֹן, בְּחֶסֶד, בְּמִדַּת הָרַחֲמִים ת״פ

снисходительность נַתְרָנוּת נ׳, רִצְיוֹן ז׳

снисходительный וַתְּרָן ז׳

снисходить, снизойти רַתֵּה לִפְ׳, הִתְיַחֵס לִפְ׳ בְּרָצוֹן, וַתֵּר עַל מִדּוֹתָיו, הִעָבֵר עַל מִדּוֹתָיו פ״ע

снисхожденіе רִתּוּי, רִצְיוֹן, וִתּוּר ז׳. *Сдѣлать*— עֲשֵׂה לִפְנִים מִשּׁוּרַת־הַדִּין.

сныть אֵיגוֹפּוֹדְיוֹן (מין צמח) ז׳

сниться, при— חָלֹם, רָאֹה בַּחֲלוֹמוֹ פ״י. *Мнѣ* снилось *сраженіе* מִלְחָמָה רָאִיתִי בַּחֲלוֹמִי. *Мнѣ* снилось, *что*.. בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה...

снова שֵׁנִית, עוֹד הַפַּעַם, מֵחָדָשׁ ת״פ

сновалка מַסֶּכֶת נ׳, שְׁתִי ז׳

сновальщикъ עוֹשֵׂה הַשְּׁתִי, מֵנִיחַ־ ז׳

снованіе הֲנָחַת־הַשְּׁתִי נ׳

сновать הָנֵחַ הַשְּׁתִי פ״י || הָלֹךְ הֵנָּה וָהֵנָּה, הוֹלֵךְ ||—ся שׁוֹטֵט— פ״ע

сновидецъ בַּעַל־חֲלוֹמוֹת ז׳

сновидѣніе חֲלוֹם ז׳

снопъ עֹמֶר, עָמִיר ז׳, אֲלֻמָּה נ׳

снора́вливать, снорови́ть סַגֵּל אֶל־, הַתְאֵם פ״י || רַתֵּה לִפְ׳, לֹא הַקְפֵּד (*кому*) עַל־ פ״ע ||—ся *см.* прино́равливаться

сноровка הַתְאָמָה || מְהִירוּת, זְרִיזוּת נ׳ || רִתְיוֹן ז׳

сноровля́ть *см.* снора́вливать

сноси́ть, снести́ *и* снесть נָשֹׂא || כָּנֹס || הַמְצֵא || עָקֹר || זָקֹף || סָבֹל || הַטֵּל פ״י ||—ся הִנָּשֵׂא || הִכָּנֵס || הֵעָקֵר || הִזָּקֵף || הוּטַל. Снести́ *письмо на почту* נְשֹׂא מִכְתָּב אֶל הַפּוֹסְטָא. *Вѣтромъ* снесло́ *крышу* הָרוּחַ עָקַר אֶת הַגַּג. Снести́ *карту* הַשְׁמֵט קְלָף. Снести́ *въ расходъ* זְקֹף עַל חֶשְׁבּוֹן הַהוֹצָאָה. —*голодъ* סְבֹל רָעָב. Снести́ *яйцо* הַטֵּל בֵּיצָה.

сноси́ть *см.* сна́шивать

сно́ска כִּנּוּס (על ידי הבאה) ז׳

сно́сливость כֹּחַ־הַסֵּבֶל ז׳, סַבְלָנוּת נ׳

сно́сливый סַבְלָן || חָזָק ת׳

сно́сно בְּמִדָּה מְמֻצַּעַת, בֵּינוֹנִית ת״פ

сно́сный בֵּינוֹנִי, מְמֻצָּע || גָּנוּב ת׳

сно́съ רִחוּק ז׳, הַרְחָקָה || גְּנֵבָה (דָּבָר גָּנוּב) || הֲסָרָה, לַהֲרִיסָה. *На*— הַשְׁמָטָה נ׳

снотво́рный מֵפִיל שֵׁנָה, מְיַשֵּׁן ת׳

снотолкова́ніе פִּתְרוֹן חֲלוֹמוֹת ז׳

снотолкова́тель פּוֹתֵר חֲלוֹמוֹת ז׳

снотолкова́тельный שֶׁל פִּתְרוֹן חֲלוֹמוֹת ת׳

сноха́ כַּלָּה, אֵשֶׁת הַבֵּן נ׳

сноше́ніе מַשָּׂא וּמַתָּן, מַגָּע וּמַשָּׂא ז׳, חֲלִיפוֹת דְּבָרִים נ״ר. *Дипломатическія* —нія מַשָּׂא וּמַתָּן דִּיפְּלוֹמָטִי

снурова́ніе, —ро́вка שִׁנּוּץ, מִתּוּן ז׳, עֲנִיבָה נ׳

снурова́ть שַׁנֵּץ, מַתֵּן, עָנֹב פ״י ||—ся שַׁנֵּץ עַצְמוֹ; הֵעָנֵב

снуровой עָנוּב ת׳. —вая *книга* סֵפֶר עָנוּב.

снуръ פְּתִיל, שְׂנָץ, אֵטוּן, קַו, דְּלִיל ז׳

снутри́ מִתּוֹךְ, מִבִּפְנִים ת״פ

снуть, усну́ть מוּת, גְּוֹעַ (מדגים) פ״ע

снѣги́рь *см.* снеги́рь

снѣгово́й שֶׁל שֶׁלֶג ת׳. —ва́я *вода* מֵי־שֶׁלֶג

снѣгъ שֶׁלֶג ז׳. —*идетъ* שֶׁלֶג יוֹרֵד. *Какъ —на голову* בְּהֶסַּח־הַדַּעַת, לְפֶתַע פִּתְאוֹם

снѣда́ть, снѣ́сти אָכֹל, עַכֵּל || נָשֹׁךְ, כַּרְסֵם, עַקֵּץ פ״י

снѣ́дный רָאוּי לַאֲכִילָה ת׳

снѣдо́къ טְרַכְמִימוֹן (מין צמח) ז׳

снѣдь מָזוֹן, אֹכֶל, מַאֲכָל ז׳

снѣжёкъ *см.* снѣгъ || снѣжкй כַּדּוּרֵי־שֶׁלֶג. *Играть въ*— הִשְׁתַּעֲשֵׁעַ בְּכַדּוּרֵי־שֶׁלֶג

снѣжи́на, —жи́нка פְּתוֹת־שֶׁלֶג ז׳

снѣжи́стый רַב־שֶׁלֶג ת׳

снѣжи́ть כַּסֵּה שֶׁלֶג פ״י. —жи́тъ שֶׁלֶג יוֹרֵד

снѣ́жно. *На улицѣ очень*— הָרְחוֹב מָלֵא שֶׁלֶג

снѣ́жный שֶׁל שֶׁלֶג || מְכֻסֶּה שֶׁלֶג ת׳

снѣжня́нка ז׳ (מין פרח) שׁוֹשַׁן־הַשֶּׁלֶג
снѣжо́къ *см.* снѣжёкъ
сню́хиваться, сню́хаться *см.* ста́киваться, ста́кнуться
снятіе סִלּוּק ז׳, הֲסָרָה נ׳. —*осады* הַעְלָאַת חֵיל־הַמָּצוֹר. —*запрещенія* הֶתֵּר. —*опеки* שִׁחְרוּר מִתַּחַת הָאֶפִּטְרוֹפְּסוּת
снято́й. —то́е *молоко* שׁוּמַן־הֶחָלָב, זְבָדָה
снято́къ נ׳ (מין דג) כַּלְמָה
снять *см.* снима́ть
со *см.* съ
соба́ка ז׳ כֶּלֶב. *Щѣнная*— כֶּלֶב אָסוּר בְּשַׁלְשֶׁלֶת. *Морская*— כֶּלֶב־הַיָּם. *Борзая*— סַלְקִי. *Лягавая*— עַבְּפָה. *Модлянская*— כֶּלֶב־דֻּבִּים. *Онъ въ этомъ дѣлѣ* —ку *съѣлъ* הוּא בָּקִי מְאֹד בְּאוֹתוֹ דָבָר
собачёнка ז׳ כֶּלֶב נִבְזֶה
соба́чина ז׳ בְּשַׂר־כְּלָבִים
соба́читься הִתְקוֹטֵט בִּכְלָבִים, חָרֵף וְגִדֵּף זֶה אֶת זֶה פ״ע
соба́чій ת׳ כַּלְבִּי, שֶׁל כֶּלֶב, שֶׁל כְּלָבִים. —ба́чья *шерсть* שֵׂעָר שֶׁל כְּלָבִים. —чья *шуба* פַּרְוָה מֵעוֹרוֹת כְּלָבִים. —чья *голова* הוּמוֹן (מין צמח)
соба́чка ז׳ (בכנעזל הרובה) || זִיז || כְּלַבְלָב
соба́чникъ אוֹהֵב כְּלָבִים || לְשׁוֹן־הַכֶּלֶב (מין צמח) ז׳
собесѣ́дникъ, —дователь ז׳ בַּר־שִׂיחָה
собесѣ́дованіе נ׳ שִׂיחָה
собесѣ́довать שׂוֹחֵחַ זֶה עִם זֶה, הֵשִׂיחַ פ״ע
со́бина ז׳ רְכוּשׁ ז׳, קִנְיָן || נ׳ עַצְמִיּוּת
собира́ніе כִּנּוּס, אִסּוּף, צִבּוּר, קִבּוּץ, לִקּוּט ז׳, כְּנִיסָה, אֲסִיפָה, צְבִירָה, קְבִיצָה, לְקִיטָה נ׳
собира́тель ז׳ מְכַנֵּס, מְאַסֵּף, מְקַבֵּץ, מְלַקֵּט
собира́тельный ת׳ שֶׁל קִבּוּץ. —ное *имя* שֵׁם־הַקִּבּוּץ
собира́ть, —бра́ть כָּנַס, אָסַף, צָבַר, קָבַץ, קִבֵּץ, לָקַט, לִקֵּט, הִכְנִיס || הִסְפִּיק פ״י || —ся הִכָּנֵס, הֵאָסֵף, הִצָּבֵר, הִקָּבֵץ, הִלָּקֵט || הִתְכַּנֵּס, הִתְוַעֵד, הִתְאַסֵּף, הִצְטַבֵּר, הִתְקַבֵּץ, הִתְלַקֵּט || הָכֵן עַצְמוֹ, הָיָה מוּכָן. —*растенія* לִקֵּט צְמָחִים. —*историческіе матеріалы* אָסַף חֹמֶר הִיסְטוֹרִיִּי. —*виноградъ* בָּצַר עֲנָבִים. —*ягоды* לִקֵּט גַּרְגְּרִים. —*хлѣбъ* אָסַף (קָצַר) תְּבוּאָה. —бра́ть *коллекцію медалей* אָסַף קְבוּצָה שֶׁל מֵידַלְיָאוֹת. —*свѣдѣнія* אָסַף יְדִיעוֹת. —*подати* גָּבָה מִסִּים. —*карты* כָּנַס קְלָפִים. —*кого въ дорогу* הִסְפִּיק לְפ׳ צָרְכֵי הַדֶּרֶךְ. *Акціонеры* —ра́ются *каждый годъ* בַּעֲלֵי־הַמְּנָיוֹת מִתְאַסְּפִים בְּכָל שָׁנָה. *Народъ* —ра́ется *толпами* הָעָם מִתְאַסֵּף הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים. —ра́ются *тучи* הָעֲבִים מִתְקַשְּׁרִים בָּעֲבִים. —ться *въ дорогу* הָכֵן עַצְמוֹ לַדֶּרֶךְ. *Я* —бра́лся *идти* מוּכָן הָיִיתִי לָלֶכֶת. *Онъ* —бра́лся *на васъ пожаловаться* מוּכָן הָיָה לְקַבֵּל עָלֶיךָ. *Онъ долго* —ра́ется *написать мнѣ* יָמִים רַבִּים הוּא עוֹשֶׂה הֲכָנוֹת עַד שֶׁכּוֹתֵב לִי. *Какъ только* соберу́сь *съ деньгами*.. כְּשֶׁיְּהֵא מָמוֹן בְּיָדִי מִיַּד אֲנִי. Собра́ться *съ мыслями* הִתְיַשֵּׁב בְּדַעְתּוֹ. Собра́ться *съ духомъ* הִתְעוֹדֵד, הִתְחַזֵּק. Собра́ться *съ силами* הֶחֱלִיף כֹּחַ, הִתְחַזֵּק
со́бить פ״י אָסַף, צָבַר, כָּנַס, כִּנֵּס, לָקַט, לִקֵּט
соблаговоле́ніе ז׳ רִצּוּי, רָצוֹן
соблаговоли́ть פ״ע רָצָה, הוֹאִיל, נָטָה חֶסֶד אֶל־
соблазне́ніе פִּתּוּי, פִּתְיוֹן ז׳, הֲסָתָה, הַדָּחָה נ׳
соблазни́тель ז׳ מְפַתֶּה, מֵסִית, מַדִּיחַ, מַחֲטִיא
соблазни́тельность ז׳ (לעבירה) כֹּחַ־הַמּוֹשֵׁךְ
соблазни́тельный ת׳ מְעוֹרֵר לַעֲבֵירָה
собла́знъ ז׳ מַרְמוֹר דַּעֲבֵירָה || הֲסָתָה, הַדָּחָה, הַחֲטָאָה נ׳
соблазня́ть, —ни́ть פִּתָּה, עוֹרֵר (לַעֲבֵירָה), הִדִּיחַ, הִסִּית, הֶחֱטִיא פ״י || —ся הִתְפַּתָּה || נִגְרַר אַחֲרֵי מַחֲטִיא
соблюда́ть, —сти́ שָׁמַר, קִיֵּם פ״י, מִלֵּא אַחֲרֵי־ || —ся הִשָּׁמֵר, הִתְקַיֵּם, הִתְמַלֵּא || הִזָּהֵר פ״ע. —*постъ* הָיָה זָהִיר בְּתַעֲנִיּוֹת. —*порядокъ* שָׁמַר אֶת הַסֵּדֶר. *Онъ не* соблю́лъ *условій договора* הוּא לֹא קִיֵּם אֶת פְּרָטֵי הַתְּנָאִים
соблюде́ніе שְׁמִירָה, זְהִירוּת נ׳, קִיּוּם ז׳
соблюсти́ *см.* соблюда́ть
со́боли ז׳ צַוָּארוֹן שֶׁל עוֹרוֹת צָבָל
со́боль ז׳ (מין חיה) צָבָל
соболѣзнова́ніе נ׳ הִשְׁתַּתְּפוּת בְּצַעַר. *Изъявленіе* —нія הַבָּעַת הִשְׁתַּתְּפוּת בְּצַעַר
соболѣзнова́тельный ת׳ שֶׁל הִשְׁתַּתְּפוּת בְּצַעַר
соболѣзнова́ть פ״ע הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרוֹ שֶׁל פ׳
собо́рованіе נ׳ מְשִׁיחַת שְׁכִיב מֵרַע בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ
соборова́ть, о— מָשַׁח שְׁכִיב־מֵרַע בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ פ״י || —ся הִמָּשַׁח בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ (קוֹדֶם הַמִּיתָה)
собо́ръ נ׳ כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה || תִּפְלַּת קָתֶדְרָאִית
собра́ніе קִבֵּץ, קִבּוּץ, צִבּוּר, וַעַד ז׳, אֲסֵפָה, קְבוּצָה, וְעִידָה כְּנֵסִיָּה נ׳. —*медалей* קְבוּצַת־מֵידַלְיוֹת. —*акціонеровъ* אֲסֵפַת בַּעֲלֵי הַמְּנָיוֹת. *Дворянское*— וַעַד הָאֲצִילִים *По*—нія

всѣхъ свѣдѣній אַחַר אֲסֵפַת כָּל הַיְדִיעוֹת.
собра́тство נ׳ חֶבְרָה, חַבְרוּתָא
собра́тъ ז׳ רֵעַ, חָבֵר
собра́ть *с.м.* собира́ть
со́бственникъ ז׳ בַּעַל קִנְיָנִים,– אֲחֻזָּה בַּעַל־
со́бственно ת״פ בֶּאֱמֶת, בְּעֶצֶם הַדָּבָר, בְּעִקָּר
собственнору́чный. —ное *письмо* מִכְתָּב כָּתוּב בְּעֶצֶם יָדוֹ. —но בְּעֶצֶם יָדוֹ.
со́бственность נ׳ קִנְיָן ז׳, נַחֲלָה, אֲחֻזָּה
Чужая— קִנְיָן שֶׁאֵינוֹ שֶׁלּוֹ,– שֶׁל אֲחֵרִים.
со́бственный ת׳ עַצְמִי, פְּרָטִי. —ное *имя* שֵׁם עֶצֶם פְּרָטִי. —*вѣсъ* הַמִּשְׁקָל הָעַצְמִי.
собуты́льникъ ז׳ אָח לְשִׁכְרוּת, חָבֵר לְכוֹס
собы́тіе ז׳ מַעֲשֶׂה, מִקְרֶה, מְאֹרָע
сова́ ז׳ יַנְשׁוּף
сова́ть, су́нуть פ״י תָּקַע, נָעַץ || —ся הִתְעָרֵב בְּעִנְיְנֵי־אֲחֵרִים || רוּץ לְכָאן (*туда и сюда*) וּלְכָאן. Су́нуть *руку въ карманъ* נָתַן יָדוֹ בְּכִיסוֹ. *Онъ вездѣ* суётся הוּא מִתְעָרֵב בְּכָל דָּבָר. *Куда ни* су́нься, *вездѣ неудача* בְּכָל אֲשֶׁר יִפְנֶה אֵינוֹ מַצְלִיחַ.
соверша́ть, —ши́ть פ״י עָשָׂה || —ся הֵעָשָׂה
—ши́ть *преступленіе* עָבַר עֲבֵירָה.
—ши́ть *подвигъ* עָשָׂה מִפְעַל־גִּבּוֹרִים.
—ши́ть *купчую* עָשָׂה שְׁטַר־מְכִירָה.
—*молитву* הִתְפַּלֵּל.
соверше́ніе נ׳ עֲשִׂיָּה
соверше́нно ת״פ כָּל־עִקָּר, בִּשְׁלֵמוּת, לְגַמְרֵי
совершеннолѣ́тній ת׳ גָּדוֹל, בָּגָר. —няя גְּדוֹלָה, בּוֹגֶרֶת
соверше́нный מֻחְלָט, מְשֻׁלָּם, שָׁלֵם, גָּמוּר, מֻגְבָּר ת׳. *Одинъ Богъ* —ше́ненъ אֵין שָׁלֵם זוּלָתִי ה׳. *Это* —ше́нная *правда* זֶהוּ אֱמֶת מֻחְלֶטֶת. —нное *разореніе* תְּבוּסָה שְׁלֵמָה, הֲרִיסָה גְּמוּרָה. —*возрастъ* בַּגְרוּת. —*дуракъ* שׁוֹטֶה גָמוּר,– מֻחְלָט.
соверше́нство נ׳ שְׁלֵמוּת
соверше́нствованіе נ׳ הַשְׁלָמָה
соверше́нствовать הַשְׁלֵם, הָבֵא לִידֵי שְׁלֵמוּת פ״י || —ся הִשְׁתַּלֵּם
соверши́тель ז׳ מַשְׁלִים, עוֹשֶׂה, מְקַיֵּם, גּוֹמֵר
соверши́ть *с.м.* соверша́ть
сови́ный ת׳ שֶׁל יַנְשׁוּף
со́вка נ׳ יַנְשׁוּף קָטָן ז׳ || נְעִיצָה, תְּקִיעָה
со́вкій ת׳ מִתְעָרֵב בְּכָל דָּבָר
совлада́ть *с.м.* совладѣ́ть
совладѣ́лецъ ז׳ שֻׁתָּף
совладѣ́ть *и* -да́ть (*съ кѣмъ, съ чѣмъ*) יָכֹל לְ..., קָנֹה, כָּבַשׁ פ״י
совлека́ть, —влѣ́чь פ״י פָּשַׁט, חָלַץ, הֵסֵר
פָּשַׁט בְּגָדָיו, הֵסִיר מֵעָלָיו – —ся ||
совлече́ніе נ׳ פְּשִׁיטָה, הֲסָרָה
совмѣсти́тельный ת׳ מְאַחֵד, מִתְאַחֵד
совмѣсти́ть *с.м.* совмѣща́ть
совмѣ́стникъ ז׳ מִתְחָרֶה בְּפ׳
совмѣ́стничать (*съ кѣмъ*) הָיָה שֻׁתָּף לְ..., הִשְׁתַּתֵּף, הִתְחָרָה בְּפ׳ פ״ע
совмѣ́стничество, —чанье נ׳ הִתְחָרוּת
совмѣ́стно ת״פ בְּצַוְתָּא חֲדָא, בְּיַחַד, בְּשֻׁתָּפוּת
совмѣ́стность נ׳ אַחְדוּת, שֻׁתָּפוּת
совмѣ́стный *и* совмѣсти́тельный מְשֻׁתָּף, מְאֻחָד עִם־ ת׳
совмѣща́ть, совмѣсти́ть || אַחֵד, יַחֵד, שַׁתֵּף || דָּקַח גּוּף אֶחָד עַל מִשְׁנֵהוּ (בְּמִדִידָה) פ״י || —ся הִתְאַחֵד, הִתְיַחֵד, הִזְדַּוֵּג
совокупле́ніе חִבּוּר, זִוּוּג ז׳, הִתְחַבְּרוּת, הִתְדַּבְּקוּת, הִזְדַּוְּגוּת נ׳
совокупля́ть, —купи́ть פ״י חִבֵּר, דִּבֵּק, זִוֵּג || —ся הִדַּבֵּק זֶה לָזֶה, הִתְחַבֵּר, הִתְדַּבֵּק, הִזְדַּוֵּג || —купи́ться *бракомъ* הִזְדַּוֵּג עַל יְדֵי חֻפָּה וְקִדּוּשִׁין
совоку́пно ת״פ יַחְדָּו, בְּיַחַד, שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד
совоку́пность נ׳ הִתְחַבְּרוּת, הִזְדַּוְּגוּת || כְּלַל־הַכֹּל ז׳
совоку́пный ת׳ מְחֻבָּר, מְזֻוָּג || כְּלָלִי
сово́къ נ׳ דְּחִיָּה, דְּחִיפָה || רַחַת, כִּרְדָּה, מַגְרֵפָה
совоспита́ніе ז׳ חִנּוּךְ מְשֻׁתָּף
совоспи́танникъ ז׳ אָח לְבֵית־הַסֵּפֶר, רֵעַ לְחִנּוּךְ
совоспи́тывать גַּדֵּל יַחְדָּו עִם־, חַנֵּךְ בְּיַחַד עִם־ פ״י || —ся הִתְחַנֵּךְ, הִתְגַּדֵּל יַחְדָּו עִם־, בְּיַחַד עִם־
совпада́ть, совпа́сть פ״ע הָיָה בִּזְמַן אֶחָד עִם־
совпаде́ніе נ׳ הִזְדַּמְּנוּת
совпа́сть *с.м.* совпада́ть
совврати́тель ז׳ מֵסִית, מַדִּיחַ, מַחֲטִיא, מַשְׁגֶּה
совврати́тельный ת׳ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ כְּדֵי לְהַחֲטִיא
соврaща́ть, —врати́ть פ״י הֵסִית, הִדִּיחַ, הֶחֱטִיא || —ся הוּסַת, הוּדַּח, סָר מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר
совраще́ніе נ׳ הֲסָתָה, הַדָּחָה
совреме́нникъ ז׳ בֶּן־דּוֹר, בֶּן־זְמַן
совремённость נ׳ נִכְחוּת, הֲוָיָה בִּזְמַן אֶחָד
совремённый בֶּן זְמַן אֶחָד עִם־ || שֶׁל הַזְּמַן הַזֶּה ת׳
совсѣ́мъ ת״פ כָּלִיל, לְגַמְרֵי, כָּל עִיקָר. *Онъ* —*разоренъ* הוּא נֶהֱרַס מִמַּצָּבוֹ לְגַמְרֵי. *Я васъ — не узналъ* אֲנִי לֹא הִכַּרְתִּיךָ כְּלָל. —*нѣтъ* אֵין כְּלוּם, עִקָּר (כְּלָל). *Онъ —не гордъ* הוּא אֵינוֹ בַּעַל־גַּאֲוָה כְּלָל. *Это —не такъ* לֹא כֵן הַדָּבָר כְּלָל
со́вѣстить, у— יַסֵּר, הוֹכֵחַ; הָבֵא לִידֵי

קַבֵּל מוּסָר ; —ся || הִרְהוּר־תְּשׁוּבָה פ״ע
הִרְהֵר בִּתְשׁוּבָה
со́вѣстливо *см.* со́вѣстно
со́вѣстливость נ׳ יַשְׁרָנוּת
со́вѣстливый ת׳ בַּעַל־יֹשֶׁר
со́вѣстно. *Мнѣ —это сдѣлать* חוֹשְׁשַׁנִי
מַעֲשׂוֹת זֹאת
со́вѣстный ת׳ בַּעַל־יֹשֶׁר || יַשְׁרָנוּת – שֶׁל יֹשֶׁר,
со́вѣсть נ׳ יֹשֶׁר ז׳, יַשְׁרָנוּת, יַדְעוּת. *По*
—ти בֶּאֱמוּנָה שֶׁלִּי. *Угрызеніе* —ти
מוּסַר־כְּלָיוֹת
совѣтникъ ז׳ יוֹעֵץ, בַּעַל־עֵצָה
совѣтованіе נ׳ מוֹעָצָה || יְעִיצָה, נְתִינַת־עֵצָה
совѣтовать, по — פ״ע יָעַץ, יָעֵץ, נָתַן עֵצָה
—ся || הוֹעֵץ, הִתְיָעֵץ, הִמָּלֵךְ, נָטַל עֵצָה
—ся *съ кѣмъ* הִוָּעֵץ עִם פ׳, הִמָּלֵךְ בְּפ׳.
Они —туются *между собою* הֵם
מִתְיָעֲצִים זֶה בָּזֶה
совѣтъ ז׳ עֵצָה, מוֹעֵצָה נ׳, וַעַד, סוֹד ז׳. *Госу-*
дарственный— מוֹעֶצֶת הַמְּלוּכָה. *Опе-*
кунскій— מוֹעֶצֶת הָאַפִּטְרוֹפְּסִים. *Попе-*
чительскій— וַעַד הַמְפַקְּחִים
совѣща́ніе נ׳ מוֹעֵצָה. —*врачей* מוֹעֶצֶת
הָרוֹפְאִים
совѣща́тель ז׳ יוֹעֵץ, חֲבֵר הַמּוֹעֵצָה
совѣща́тельный ת׳ שֶׁל מוֹעֵצָה
совѣща́ться (*о чемъ*) הִמְתִּיק סוֹד, טִכֵּס עֵצָה,
הִוָּעֵץ, הִתְיָעֵץ פ״ע
согбе́нный ת׳ מְעֻקָּל, נָמוּךְ, כָּפוּף
согласи́тель ז׳ רוֹדֵף־שָׁלוֹם, מְפַשֵּׁר
согласи́ть *см.* соглаша́ть
согла́сіе נ׳ || הַתְאָמָה, הַסְכָּמָה || הוֹרָאָה || רְשׁוּת
הַתְאָמַת־ —*звуковъ* הַסְכֵּם || שָׁלוֹם ז׳
הַקּוֹלוֹת. *Жить въ* —сіи חָיָה בְּשָׁלוֹם.
Сердечное— אַחְדוּת־הַלְּבָבוֹת. *Съ моего*
—сія בְּהַסְכָּמָתִי, בִּרְשׁוּתִי. *Онъ сдѣлалъ*
это безъ —сія *своего начальника*
הוּא עָשָׂה זֹאת שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת פְּקִידוֹ
согла́сно || כְּפִי || יָפֶה, בִּנְעִימוּת, בְּהַטְעָמָה
זִמֵּר בְּהַסְכֵּם || בְּשָׁלוֹם ת״פ. *Пѣть—*
Жить— חָיָה בְּשָׁלוֹם. בִּנְעִימוֹת, נִגֵּן יָפֶה.
—*съ закономъ* בְּהַסְכֵּם אֶל הַחֹק, עַל פִּי הַחֹק
согла́сность נ׳ הַתְאָמָה, הַסְכָּמָה
согла́сный ת׳ נָעִים, יָפֶה || מַסְכִּים, מַתְאִים || מַסְכָּם
—сное *пѣніе* זִמְרָה נְעִימָה. *Это* —но
съ его показаніемъ דָּבָר זֶה מַסְכִּים
—но *съ подлинникомъ* אֶל מַה שֶׁהִגִּיד.
Я со всѣмъ —сенъ לְפִי כְּתַב־הַיָּד.
—сенъ מוֹרֶה אֲנִי בְּכָל הַדְּבָרִים; מַסְכִּים אֲנִי לְ־
ли ты на это? הֲמַסְכִּים אַתָּה לָזֶה?

Съ этимъ всѣ —ны בָּזֶה כּוּלֵי עָלְמָא
מוֹדִים. —сная *буква* אוֹת (מוּרְגֶּשֶׁת
בְּמִבְטָא)
согласова́ніе נ׳ הַתְאָמָה. —ва́нный מוּסְכָּם.
согласова́ть עָשָׂה שָׁלוֹם בֵּין, הֵבִיא לִידֵי הַתְאָמָה.
—*при* תֵּאֵם, הִתְאִים. —ся || הֻתְאַם פ״ע
лагательное съ существительнымъ
הֻתְאַם שֵׁם הַתֹּאַר אֶל שֵׁם הָעֶצֶם
соглаша́ть, —гласи́ть עָשָׂה שָׁלוֹם, הֵבִיא
לִידֵי הַסְכֵּם. —ся || בּוֹא לִידֵי הַסְכֵּם, פֻּשַּׁר פ״י
הִתְפַּשֵּׁר || הוֹדָה || הִתְרַצָּה || עָשָׂה קִינוּנְיָא.
—*мнѣнія* פִּשֵּׁר בֵּין שְׁתֵּי דֵעוֹת. *Я не*
могъ —си́ть *его на это предпріятіе*
לֹא יָכֹלְתִּי לַהֲבִיאוֹ לִידֵי הַסְכָּמָה בְּעִנְיָן זֶה.
—си́ться *на просьбу* הִתְרַצָּה לְבַקָּשָׁה.
—си́ться *на бракъ* הִתְרַצָּה לִשָּׂא אִשָּׁה
(אוֹ לְהִנָּשֵׂא). *Франція и Англія*
—си́лись *на счетъ Турціи* צָרְפַת
וְאַנְגְּלִיָא עָשׂוּ קִינוּנְיָא בֵּינֵיהֶם בְּנוֹגֵעַ לְטוּרְקִיָא
Они —си́лись *меня обыграть* הֵם
נִדְבְּרוּ לְקַפְּחֵנִי בַּמִּשְׂחָק. *Я* —ша́юсь *съ*
вами въ томъ, что.. אֲנִי (מוֹדֶה) מַסְכִּים.
—си́ться *въ цѣнѣ* הִתְפַּשֵּׁר. לֵךְ בָּזֶה, כִּי..
אוֹדוֹת הַמְּחִיר
соглаше́ніе נ׳ קִינוּנְיָא, פְּשָׁרָה, הַסְכָּמָה, הַסְכֵּם ז׳
Между ними послѣдовало— הֵם
עָשׂוּ קִינוּנְיָא בֵּינֵיהֶם; הֵם נִתְרַצּוּ זֶה לָזֶה; קַבָּלַת
соглядáтай ז׳ מְרַגֵּל || קִנְיָן נַעֲשְׂתָה בֵּינֵיהֶם
соглядáть פ״י רִגֵּל
согнáть *см.* сгонять
согнýть *см.* сгибáть
сограждани́нъ ז׳ בֶּן־אַרְצוֹ
согрублять, сгрубить (*кому*) דִּבֵּר דְּבָרִים
קָשִׁים, עָלַב בְּפ׳, פָּגַע בִּכְבוֹד פ׳ פ״י
согрѣва́ніе ז׳ חִמּוּם
согрѣва́ть, —грѣть פ״י חִמֵּם, חַמֵּם —ся ||
הוּחַם, הִתְחַמֵּם, חִמֵּם עַצְמוֹ. —грѣть *себѣ*
мѣсто הִתְיַשֵּׁב, הִשְׁתַּקַּע, קָבַע דִּירָתוֹ
согрѣша́ть, —ши́ть חָטָא, עָוָה, פָּשַׁע, עָבַר
—ся || פָּשַׁע, טָעָה עֲבֵירָה פ״י
согрѣше́ніе נ׳ חֵטְא, עָוֹן, פֶּשַׁע ז׳, עֲבֵירָה, טָעוּת
согрѣши́ть *см.* согрѣша́ть
со́да ז׳ אַשְׁלָג
содержа́ніе ז׳ תֹּכֶן, עִנְיָן || שְׁמִירָה || הַחְזָקָה,
נ׳ הַסְפָּקָה, כַּלְכָּלָה || מַשְׂכֹּרֶת. —*дома въ*
порядкѣ שְׁמִירַת הַסֵּדֶר בַּבַּיִת. *Деньги*
на— מְזוֹנוֹת. *Онъ получаетъ боль-*
шое— מַשְׂכֻּרְתּוֹ מְרֻבָּה. *На казенномъ*
—ніи הַחְזָקָה עַל חֶשְׁבּוֹן הַמֶּמְשָׁלָה. —*книги*
תֹּכֶן הַסֵּפֶר. *Руда съ богатымъ* —ніемъ

ספר מחזיק מיני מחכמת במדה מרבה

содержатель ז׳ בעל־, מחזיק. —*пансіона* בעל פנסיון. מחזיק הפנסיון. —*станціи* בעל תחנת־הסוסים. —*гостиницы* בעל־אכסניה.

содержáтельный ת׳ בעל־תכן, עשיר בתכנו

содержáть פ״י הכל, החזק, היה שקול כנגד פ״ע || המצא ב.. || היה חבוש. —ся || פרנס פ״י תפוס || התפרנס. *Пудъ* —житъ *въ себѣ сорокъ фунтовъ* הפוד מחזיק ארבעים פונט. *Эта книга* —житъ *въ себѣ много мыслей* בספר זה יש רעיונות הרבה. —жáться *подъ стражей* היה חבוש תפוס. *Воспитанники* —дéржатся *на казенномъ иждивеніи* החניכים מתפרנסים על־חשבון הממשלה

сóдовый ת׳ אשלגי, של אשלג

содóмить פ״ע התגעש, רעש, התמרמר

содóмъ ז׳ רעש, שעון, המיה, מהפכת־סדום נ׳

содрáть *см.* сдирáть

содрогáніе נ׳ התחלחלות, חרדה, פלצות

содрогáться, содрóгнуться התחלחל, חרד, התחרד פ״ע

содѣвáть, содѣять פ״י עשה, פעל

содѣйственный ת׳ של סיוע, של עזרה

содѣйствіе *и* содѣйствованіе ז׳ סיוע, עזר, עזרה, סייעתא נ׳

содѣйствователь ז׳ עוזר, מסיע

содѣйствовать פ״י עזר, סיע

содѣланіе נ׳ עשיה, פעולה

содѣлывать, —дѣлать פ״י עשה, פעל, יצר || —ся העשה, הפעל, הוצר

содѣтель ז׳ עוסק, עסקן

содѣяніе *см.* содѣланіе

соединéніе ז׳ חבור, יחוד, זווג; הרכבה, התחברות, התלכדות, הצטרפות, הזדוגות נ׳

соединéнно ת״פ בהתאחדות, ביחד, בצרוף, בצבור

соединúтельный ת׳ המחבר, המאגד, המצרף. —*союзъ* מלת־הצרוף

соединя́ть, —динúть פ״י חבר, אחד, יחד, אגד, זוג, צרף || —ся התחבר, התאחד, הזדוג, הצטרף, התכנס, התאחה. *Ихъ* —няетъ *дружба* האחוה מחברתם. *Шея* —няетъ *голову съ туловищемъ* הצואר מחבר את הראש אל הגוף. *Онъ* —няетъ *мужество съ благоразуміемъ* בו נתאחדו גבורה ופקחות. —ться *бракомъ* הזדוג על ידי חפה וקדושין. *Войска* —динúлись במקום אחד אנשי הצבא נתכנסו למקום אחד

сожалѣніе נ׳ דאבון, צער ז׳, הצטערות. *Къ моему* —нію לדאבוני. *Къ* —нію *это правда* לצערי אמת הדבר. *Безъ* —нія בלי רחמים, בלי חנינה

сожалѣть פ״ע רחם על־, השתתף בצערו של פ׳. *Всѣ его* —лѣютъ כלם משתתפים בצערו. —лѣю, *что не могу быть у васъ* צר לי (חבל) כי לא אוכל להיות אצלך

сожéчь *см.* сожигáть

сожжéніе *и* сожигáніе נ׳ שרפה

сожигáть, сожéчь *см.* сжигáть

сожúтель ז׳ בן־זוג, איש, בעל; שכן. —ница נ׳ בת־זוג, אשה, זוגה, שכנה

сожúтельство *см.* сожúтіе

сожúтельствовать פ״ע ישב יחדו, גור

сожúтіе ז״ר חיי־נשואין

сожрáть *см.* сжирáть

созвáніе נ׳ כנוס ז׳, אספה; קריאה

созвáть *см.* сзывáть *и* созывáть

созвýчіе ז׳ לשון נופל על לשון || התמזגות הקולות (בשיר) נ׳

созвýчный ת׳ נופל על לשון || מתמזג (בשיר), יפה, נעים

созвѣздіе ז׳ מזל, מזר

создавáть, —дáть פ״י ברא, יצר || —ся הברא, הוצר

создáніе נ׳ בריאה, בריה, יצירה

создáтель ז׳ בורא, יוצר; מיסד

созéмецъ *см.* единозéмецъ

созерцáніе נ׳ סקירה, התבוננות, הסתכלות

созерцáтель ז׳ סוקר, מתבונן, מסתכל

созерцáтельный ? סוקר, בעל־סקירה — התבוננות, — הסתכלות ת׳

созерцáть פ״ע סקר, התבונן, הסתכל

созидáніе ז׳ עשיה, בריאה נ׳, יסוד, בנין

созидáтель ז׳ מיסד, בונה

созидáть, создáть יסד, בנה || יצר, ברא פ״י || —ся התיסד, הבנה, הוצר, הברא || העמד. —*храмъ* יסד בית־מקדש. Создáть *міръ* ברא עולם

сознавáть, сознáть פ״י הכר, ידע || —ся הכר, הודע || הודה על־

сознáніе הכרה, ידיעה ברורה || התעודדות || התעודה, חזור, הודאה נ׳. *Придти въ* —לחושיו, התישב עליו דעתו. —*опасности* הכרת הסכנה. —*на судѣ* הודאה בבית־דין

сознáтельность ת׳ הכרה || ישוב־הדעת

сознáтельный ת׳ בעל־הכרה, מיושב בדעתו. —но ת״פ מתוך הכרה פנימית, במזיד, בכונה, במחשבה תחלה

сознáть *см.* сознавáть

созрѣва́нiе, —рѣ́нiе בכור ז׳, התבגרות, התבשלות נ׳
созрѣва́ть, созрѣ́ть בשל, התבשל, התבגר פ״ע
созрѣ́лый בשל, שנתבשל, שנתבגר ת׳
созыва́нiе *см.* озва́нiе
созыва́тель מי שמקהיל קהלות, מאסף ז׳
созыва́ть, —зва́ть אסף, הקהל; קרא לאספה פ״י
со́зывъ אספה, קריאה (לאספה) נ׳
соизволе́нiе הסכם ז׳, הסכמה, נתינת־רשות נ׳
соизволи́тельный של רצון, מסכים, נותן רשות ת׳
соизволя́ть, —во́лить הואל, הסכם, רצה פ״ע, נתן רשות פ״י
соизгна́нникъ אח לגלות, חבר לגולה ז׳
соизмѣри́мость אפשרות המדידה ת׳
со́йма צנדל (מין אניה) ז׳
соиме́нникъ, —нный בן שם אחד עם־ ז׳
соиме́нность שויון־השמות ז׳
соиска́нiе, —ка́тельство התחרות נ׳
соиска́тель מתחרה ב.. ז׳
соиска́тельный מיועד להתחרות ת׳
соиска́ть התחרה ב.. פ״ע
сойти́ *см.* сходи́ть
сойтiе תשמיש־המטה, דרך־ארץ, משגל ז׳, ביאה, בעילה נ׳
сокле́тъ תפית (מין דג) ז׳
сокова́й של עסים, של סרף ת׳
соколе́цъ גיד־הקנה (אצל סוסים) ז׳
соколи́нка הידיפנא (מין צמח) נ׳
со́колъ גז (מין צפור) ז׳. Сокольиха גזה.
сократи́тель מקצר ז׳. —но בקצור.
сокраща́ть, —крати́ть קצר, הפחת, המעט, התקצר, פחות, והלך, התמעט ся—|| הקטן פ״י
—крати́ть *разсказъ* קצר את הספור.
—ти́ть *расходы* המעט בהוצאות.
—*дроби* הקטן (קצר) את השברים. —*слова* קצר את התבות
Дни —ща́ются הימים פוחתים והולכים
сокраще́нiе קצור ז׳, תמצית|| הקטנה (שברים) || הפחתה, המעטה, הקטנה נ׳
сокращённо בקצור, בלשון קצרה|| בנוטריקון ת״פ
сокращённость קצור ז׳, לשון קצרה נ׳ || נוטריקון ז׳
сокращённый מקצר ת׳. —ная *исторiя* קצור דברי־הימים
сокрове́нно בסתר, בסוד ת״פ
сокрове́нность סודיות נ׳, מסתירין
сокрове́нный נעלם, מכסה, כמוס, טמיר, סמוי ת׳
сокро́вище מטמון, אוצר ז׳, סגלה נ׳
сокро́вищница בית־האוצר, בית־גנזים ז׳
сокро́вищный של מטמון, אוצר, סגולי ת׳
сокруша́ть, —ши́ть הרס, נפץ, שבר|| עבר, האבד, נפץ, שבר || ся— || דכא, צער פ״י, השבר, העכר, דכא, הצטער
сокруше́нiе הריסה, שבירה נ׳ || דכדוך ז׳
—*духа* שברון־לב, דכדוכי־נפש
сокруше́нный נשבר, שבור נהרס ת׳. —*духа* לב נשבר, רוח נשברה
сокруши́тель הורס, מהרס, מחריב ז׳
сокруши́тельный של הריסה,- חרבן ת׳
сокрыва́ть, —кры́ть *см.* скрыва́ть
сокъ מיץ, עסים, רטב, סרף, לפלוף ז׳
Полынный— עסים־לענה. *Лимонный*— סרף לימוני. *Дерево въ* —ку האילן מלא סרף, האילן מרפרף
солга́ть שקר, כזב פ״ע
солда́тскiй של חיל ת׳
солда́тство במעמד (מצב) החילים ז׳
солда́тчина מנהגי־החילים ז״ר
солда́тъ חיל, איש־צבא ז׳. —тина חיל גבה־הקומה. —тка אשת־חיל.
солеваре́нiе בשול־מלח ז׳, הכנת־מלח נ׳
солева́ренный и —ва́рный של הכנת־מלח ת׳
солева́рня בית־בשול מלח ז׳
солева́ръ מלחן (מבשל מלח) ז׳
соле́нiе מליחה נ׳
соленоки́слый *см.* солянокислый
солёность מליחות נ׳
солёный מלוח ת׳
солеци́змъ שבוש־הלשון ז׳
солида́рность שויון־הדעות ז׳, הסכמיות, אחדות נ׳
солида́рный תמים־דעה, מודה לדעותיו של ־ ת׳
соли́дный קים, מוצק|| הגון, מהגן ת׳
соли́льщикъ מולח ז׳
соли́стъ סוליסט (משורר לבדו) ז׳
солите́ръ קקנא (תולעת במעי החי) נ׳|| שמיר גדול ז׳
соли́ть מלח, כבש פ״י || ся— המלח, הכבש
со́лка *см.* соле́нiе
со́лкiй מלוח מאד ת׳
со́лкость מליחות נ׳
со́лнечникъ *см.* подсо́лнечникъ
со́лнечный של חמה, שמש, שמשי ת׳. —*часы* לוח־חמה, מורה־שמש. —*ударъ* מכת־שמש, קרן־חמה
—ная *роса* טל־שמש (מין צמח)
солнопёкъ מקום־שרב ז׳
со́лнце שמש ז״נ, חמה נ׳. *По* —цу לפי דרך השמש
солнцестоя́нiе תקופת־החמה, תקופה נ׳

солнцестоя́тельный שֶׁל תְּקוּפָה ת׳
со́лнышко שֶׁמֶשׁ יָקָר ז׳
со́ло סוֹלוֹ ז׳
солевар.. *см.* солевар..
солове́й זָמִיר ז׳. —вка זְמִירָה
солово́й כְּתַם־בָּהִיר (בסוסים) ת׳
соловьёнокъ *и* соловьёнышъ אֶפְרוֹחַ הַזָּמִיר ז׳
солове́ть, по— הִתְכַּרְכֵּם, הֵעָשֶׂה כֶּתֶם (בסוסים)|| כָּהָה, הִתְעַכֵּר (מעינים) פ״ע
солоди́ть שָׁרָה שְׂעוֹרִים || הִמְתִּיק פ״י
соло́дка *см.* лакричникъ
солодкова́тый מָתוֹק קְצָת ת׳
соло́дковый *корень* סוּס ז׳, עֲסִיסִית נ׳
солодо́вникъ, —вщикъ מַשְׁרֶה ז׳
солодо́вня בֵּית מִשְׁרַת־שְׂעוֹרִים ז׳
со́лодъ מִשְׁרַת־שְׂעוֹרִים נ׳
солоде́лый שֶׁנִּתְמַתֵּק, שֶׁקִּבֵּל טַעַם לְפָגִם ת׳
солоде́ть, раз— הִתְמַתֵּק (במשרה), קִבֵּל טַעַם לְפָגִם (של משרת שעורים) פ״י
соложе́ніе שְׁרִיָּה || הַמְתָּקָה נ׳
соло́ма קַשׁ, תֶּבֶן ז׳
солома́та *см.* салама́та
соло́менникъ מַתְבֵּן, שַׂק־קַשׁ ז׳
соло́мина, соло́минка קְנֵה־תֶבֶן, קָנֶה שֶׁל קַשׁ ז׳
соло́мистый קַשִּׁי, מָלֵא קַשׁ, מֵחוּיק תֶּבֶן הַרְבֵּה ת׳
соломоре́зка, —ре́зъ גּוֹרֵקַשׁ ז׳
солони́на, —ни́нка בְּשַׂר מָלוּחַ ז׳
соло́нка פַּךְ־הַמֶּלַח ז׳, מִמְלָחָה נ׳
со́лоно מָלוּחַ יוֹתֵר מִדַּאי ת״פ. *Онъ любитъ ѣсть*— אוֹהֵב הוּא מַאֲכָלִים מְלוּחִים
солонова́тый מָלוּחַ קְצָת ת׳
солонча́къ מִכְרֵה־מֶלַח ז׳, קַרְקַע זְרוּעָה מֶלַח, אֶרֶץ מְלֵחָה נ׳
соло́нчатый מָלֵא מִכְרוֹת־מֶלַח ת׳
со́лоный מָלוּחַ ת׳
солоне́ть, по— הֵעָשֶׂה מָלוּחַ פ״ע
соль מֶלַח ז׳. *Аттическая*— מֶלַח אַתִּיקִי.
соля́нка מַאֲכָל אוֹ תַבְשִׁיל מָלוּחַ|| עֵשֶׂב־הַמֶּלַח ז׳
соляно́й שֶׁל מֶלַח ת׳. —ная *кислота* חֻמְצַת־הַמֶּלַח
солянокислый. —ная *соль* מֶלַח חָמִיץ
сомкну́ть *см.* смыка́ть
сомнабули́змъ *см.* лунати́змъ
сомни́тельность סְפֵקוּת נ׳
сомни́тельный מְסֻפָּק, מֻטָּל בְּסָפֵק || קְטַן־אֲמָנָה ת׳
сомнѣва́ться, усомни́ться הִסְתַּפֵּק, פִּקְפֵּק, גִּמְגֵּם פ״ע
сомнѣ́ніе סָפֵק, סְפֵקָא ז׳, תְּפוּנָה נ׳, פִּקְפּוּק, גִּמְגּוּם ז׳. *Большое*— סְפֵק־סְפֵקָא.
сомо́вина בְּשַׂר־סְלוֹר ז׳
сомъ סְלוֹר (מין דג) ז׳
сонаслѣ́дникъ חָבֵר לִירֻשָּׁה ז׳
сона́та סוֹנָטָא נ׳
соне́тный סוֹנֶיטִי, שֶׁל שִׁיר זָהָב ת׳
соне́тъ סוֹנֶיט, שִׁיר־זָהָב ז׳
со́ника קְלָף בַּר־מַזָּל (הבא למועד הנכון) ז׳
сонли́вецъ נִרְדָּם, נוּמָן, נַיָּם ז׳
сонли́вость נִרְדָּמוּת, נַיְמָנוּת נ׳
сонли́вый נִרְדָּמִי, נַיְמָנִי ת׳
со́нмище *и* сонмъ מַחֲנֶה, הָמוֹן ז׳, שִׁפְעָה נ׳
со́нникъ *см.* снотолкова́тель
со́нно. *Смотрѣть*— הֵרָאָה כְּמִתְנַמְנֵם
со́нный שֶׁל שֵׁנָה || יָשֵׁן, מְנַמְנֵם, מִתְנַמְנֵם, נַיָּם || מֵת ת׳. —нные *глаза* עֵינַיִם מְנַמְנְמוֹת. *Я совсѣмъ*— מִתְנַמְנֵם אֲנִי. —ныя *капли* אוֹפְּיוֹן. —*напитокъ* מַשְׁקֶה מְיַשֵּׁן. —ная *болѣзнь см.* спя́чка. —ная *рыба* דָּגָה מֵתָה
сонъ שֵׁנָה, תְּנוּמָה נ׳ || חֲלוֹם ז׳. *Говорить во снѣ* דַּבֵּר כְּשֶׁהוּא יָשֵׁן (מִתּוֹךְ הַשֵּׁנָה). *Меня клонитъ ко сну* שֵׁנָה תּוֹקְפַתְנִי. *Непробудный*— שְׁנַת־עוֹלָמִים, מָוֶת || תַּרְדֵּמָה. *Я видѣлъ*—, *мнѣ снился*—, *мнѣ приснился*— רָאִיתִי בַּחֲלוֹם, חָלַמְתִּי
со́ня נִרְדָּם, נוּמָן, נַיָּם || שׁוּרוֹן (מין עכבר) ז׳
сообита́ніе שְׁכֵנוּת נ׳
соображ́ать, сообрази́ть הַתְאֵם, הָבֵא לִידֵי הַתְאָמָה || חַשֵּׁב, שַׁעֵר, הִתְבּוֹנֵן, עָרַךְ פ״י ||—ся הִתְחַשֵּׁב, הִסְתַּגֵּל, הִתְבּוֹנֵן. —*свою жизнь съ обязанностями граж. данина* הִתְנַהֵג בַּחַיִּים כְּאֶזְרָח הַמַּכִּיר אֶת חוֹבָתוֹ. —*расходы съ доходами* הַתְאֵם אֶת הַהוֹצָאָה אֶל הַהַכְנָסָה. —*планъ компаніи* שַׁעֵר מֵרֹאשׁ אֶת סֵדֶר הַמִּלְחָמָה. —*обстоятельства дѣла* הִתְבּוֹנֵן אֶל פְּרָטֵי הָעִנְיָן. —ться *съ обстоятельствами* הִתְחַשֵּׁב עִם מַצַּב הָעִנְיָן. —ться *съ приказаніями начальства* הִתְחַשֵּׁב עִם פְּקוּדוֹת הָרָשׁוּת
соображе́ніе שִׁקּוּל־הַדַּעַת ז׳, הִתְבּוֹנְנוּת || דֵּעָה || תְּפִיסָה נ׳. *Принять въ*— שְׁקֹל בְּדַעְתּוֹ, הִתְחַשֵּׁב עִם־. *Безъ* —нія מִבְּלִי שְׁקֹל בְּדַעְתּוֹ. *По* —ніи *всѣхъ обстоятельствъ* אַחֲרֵי הִתְבּוֹנֵן אֶל כָּל פְּרָטֵי הָעִנְיָן. *По моему* —нію לְפִי דַעְתִּי. *У него хорошее*— יֵשׁ לוֹ תְּפִיסָה יָפָה

сообразительность כח התופס ז׳, תפיסה נ׳
сообразительный מהיר לשמוע, תופס ת׳
сообразно כפי, לפי, בהסכם, בהתאם, לפום ת״פ. —съ закономъ – לפי החק, כפי. —съ обстоятельствами לפי מצב הענין
сообразность התאמה נ׳
сообразный מתאים, מסכים, מסכם ת׳
сообразовать *см.* соображать
сообща בצותא, ביחד, יחדו ת״פ
сообщать, —щить חבר פ״י || הודע, בשר || —ся חבר, התחבר —щить *кому свое намѣреніе* הודע לפ׳ את מחשבתו
сообщеніе הודעה, ידיעה נ׳ || חבור ז׳
сообщество בנופיא, חברה, חבורה || השתתפות נ׳
сообщительность התרעות, התערבות עם הבריות נ׳
сообщительный איש־רעים, מערב עם הבריות ת׳
сообщительно ברעות, באחוה ת״פ
сообщникъ בן־זוג, חבר, שתף, מסיע לידי־ ז׳
сообщничество חברותא, שתפות נ׳, סיוע ז׳
соорудитель בונה, מיסד ז׳
сооружать, соорудить בנה, יסד פ״י || —ся הבנה, הוסד, התיסד
сооруженіе יסוד, בנין ז׳, בניה נ׳
соотвѣтственно בהסכם, בפי־ערך, לפי־, לפום, לעמת־ ת״פ
соотвѣтственность ערך דבר לדבר ז׳, התאמה נ׳
соотвѣтственный מסכם, מתאים, מקביל ת׳
соотвѣтствованіе התאמה נ׳
соотвѣтствовать התאם פ״י
соотечественникъ בן־ארצו ז׳
соотечественный של ארץ־מולדתו ת׳
соотносительность התיחסות הדדית נ׳
соотносительный מתיחס זה לזה ת׳
соотношеніе יחס הדדי ז׳
соотчикъ *см.* соотечественникъ
сопѣль, сопѣлка חליל (כלי־שיר) ז׳
соперникъ צר, מתנגד, בר־פלוגתא ז׳
соперничать היה צר, – מתנגד, – בר־פלוגתא פ״ע
соперническій של צר, – מתנגד ת׳
соперничество תחרות, התחרות נ׳
соперничествовать *см.* соперничать
сопецъ מנגן בחליל ז׳
сопка וולקן, הר־שרפה ז׳
соплеменникъ בן־עמו ז׳
соплеменность התיחסות לעם אחד נ׳
соплеменный מתיחס לעם אחד ת׳
сопли ריר (של חוטם) ז׳
сопливецъ כהחן, כיהן ז׳
сопливить, за— לכלך בכיהו פ״י
сопливость כהחנות, כיהנות נ׳
сопливый כהחני, כיהני, כוחה הרבה ת׳
сопливѣть, о— – כיהן פ״ע – העשה כהחן
сопло קנה־המפוח ז׳
соплюха כהחני נ׳
сопля *см.* сопли
сопля̀къ *см.* сопливецъ
сопоставлять, —ставить הקבל זה לעמת־ זה, הערך –, השוה, דמה מלתא למלתא פ״י
соправитель שתף בממשלה, משנה ז׳
соправленіе ממשלה עם־ ז׳
сопредѣльность שכנות נ׳
сопредѣльный קרוב לגבול – לתחום, נשען על יד ת׳
соприкасаться, —коснуться נגע זה בזה פ״י
соприкосновеніе מגע ז׳, נגיעה נ׳
соприкосновенность קרבות, נגיעה || השתתפות נ׳
соприкосновенный נוגע || משתתף ת׳
сопристносущный חי נצח עם־ ת׳
сопричастникъ *см.* соучастникъ
сопричастность השתתפות נ׳, סיוע ז׳
сопричастный משתתף, מסיע ת׳
сопричислять, —слить *см.* причислять
сопричитать *см.* причислять
сопричтеніе *къ святымъ* מנוי לקדוש ז׳, הקדשה נ׳
сопровождать, —водить לוה את־ לוה פ״י || —ся הלך בלוית־, השתלח בצרוף־
сопровожденіе לויה נ׳
сопротивительный מתנגד ת׳
сопротивленіе התנגדות נ׳
сопротивляться, —тивиться התנגד פ״ע
сопротивникъ מתנגד ז׳
сопротивный מתנגד ת׳
сопрѣвать, —прѣть השחת מחמת רטבון פ״ע
сопрѣлый נשחת מחמת רטבון ת׳
сопрягательный ברוך, מחבר, מקשר ת׳
сопрягать קשר, חבר פ״י || —ся התקשר, התחבר || בוא בברית הנשואין. *Это предпріятіе* — женó *съ большими затрудненіями* בעסק זה כרוכים מכשולים רבים
сопряженіе קשור, חבור ז׳; התקשרות, התחברות נ׳]
сопунъ נשם, נשמן ז׳
сопутникъ *см.* спутникъ

сопутствова́ніе נ׳ לויה, הליכה בדרך עמ־
сопу́тствовать פ״י לוה את פ׳ בדרכו. לוה־
Да —ствуетъ *тебѣ Богъ* השם יצליח
[דרכך
сопѣ́ніе נ׳ נחרה
сопѣ́ть, сопну́ть פ״ע נחר
соразмѣ́ривать *см.* соразмѣря́ть
соразмѣ́рно ת״פ לפום, לפי־ערך
соразмѣ́рность נ׳ התאמה
соразмѣ́рный (*чему*) ת׳ ערכי, מתאים.
соразмѣря́ть, —мѣ́рить ערך לפי־, חלק
[לפי־, ערך־ || —ся הערך לפי־, החלק לפי־הערך פ״י
сора́тникъ ז׳ חבר למלחמה
сора́товать היה חברו למלחמה || הלחם ביחד פ״ע
сорване́цъ ז׳ שובב; עז־פנים, בריון
сорва́ть *см.* срыва́ть
сорви-голова́ ז׳ עז־פנים, בריון, פרא־אדם
сордѣ́лый, сордѣ́ніе, сордѣ́ть *см.* рдѣ́лый, рдѣ́ніе *и* рдѣть
соревнова́ніе נ׳ תחרות, התחרות
соревнова́тель ז׳ מתחרה, משתתף בהתחרות
соревнова́ть פ״ע התחרה, השתתף בהתחרות
соре́ніе ז׳ פזור־דמן, לכלוך
сори́ть פ״י (ממון) ע״י מלא דמן, לכלך, טנף || בזבז
со́рма ז׳ (בנהר) כרטון
со́рный ת׳ של דמן, סחי, זבל, אשפה.
—*ящикъ* משפלת. —ная *трава* שמיר ושית
соровой ת׳ של דמן, אשפה. —*птицы* עופות מנקרים באשפה
соро́ка ז׳ עורב צבוע, קפוד. *Морская*— עקעק־הים (מין צפור)
сорокадне́вный ת׳ בן ארבעים יום, של־
сорокакопе́ечный ת׳ שוה ארבעים קופיקות
сорокалѣ́тіе ז׳ משך של ארבעים שנה, יובל־
сорокалѣ́тній ת׳ בן ארבעים שנה
сорокарублёвый ת׳ שוה ארבעים רובל
сороково́й מ״ם הארבעים
сороконо́жка ז׳ אלף־הרגל (מין שרץ־עוף)
сорокопу́тъ ז׳ חנקן (מין צפור)
сорокоустъ, —у́стье הזכרת־נשמה (במשך ארבעים יום אחרי המיתה) נ׳
со́рокъ ש״מ ארבעים. —*лѣтъ* ארבעים שנה.
Лѣтъ— בארבעים שנה. Со́рокъ *сороковъ* אלף ושש מאות.
соро́мшина ז׳ נבול־פה
сорочи́ны נ׳ הזכרת־נשמה ביום הארבעים למיתה
соро́чій ת׳ של קפוד, קפודי
соро́чка ז׳ כתנת נ׳, חלוק. *Онъ въ* —кѣ *родился* הוא נולד בר־מזל.
сортирова́ніе *см.* сортиро́вка
сортирова́ть פ״י מין
сортиро́вка ז׳ מיון
сортиро́вщикъ ז׳ מין
сортово́й ז׳ משגיח על בית המרכלת של חיל.
—во́е *желѣзо* מוטות ברזל.
сорту́ченіе, —чиваніе מלגום (ערבוב בכסף חי) ז׳
сорту́чивать, —ту́чить מלגם (ערבב בכסף חי) פ״י || —ся התמלגם
сортъ ז׳ מין
сорубе́жный ת׳ שלגבול, שבתחום
соръ ז׳ דמן, זבל ז׳, אשפה נ׳. Со́ру *изъ избы не выносить* אין מגלין סוד מן החדר.
соса́ніе נ׳ יניקה, מציצה
соса́ть פ״י ינק, מצץ || —ся המצץ
сосва́тывать, —сва́тать פ״י חתן, שדך, השא
|| —ся התחתן, השתדך. *Его дочь* —тана *за моего брата* בתו נתארסה לאחי. *Ихъ* —тали הביאום בברית־אירוסין. *Отецъ* —талъ *сыну богатую невѣсту* האב השיא את בנו כלה עשירה
со́сенка תורניתא קטנה (מין עץ) || פטרית־זבובים נ׳ || אספרגוס (מיני צמחים) ז׳
соси́ска ז׳ נקניקון
со́ска ז׳ קנה־יניקה
соска́бливать, —скобли́ть גרד, גרד, הקצע פ״י
соска́кивать, скочи́ть קפץ מעל־, קפץ־ דלג־ || התפקע ונפל פ״ע. *Обручи* —чи́ли *съ бочки* החשוקים נתפקעו ונפלו מעל־ החבית
соска́льзывать, —скользну́ть החלק ונפל
[פ״ע
соско́вый ת׳ של פי־הדד, פטמת הדד
соскокну́ть *см.* соска́кивать
соскользну́ть *см.* соска́льзывать
соскреба́ть, —скре́сть גרד, גרד || אסף, הגרד || האסף. הצבר || —ся צבר פ״י
соску́чиваться, —чи́ться השתעם, הלאה, התגעגע פ״ע *Онъ* —чи́лся *безъ жены* הוא נתגעגע על אשתו
сослага́тельный. —ное *наклоненіе* דרך התנאי (בפעלים)
сосла́ніе נ׳ שלוח ז׳, גלות
сосла́ть *см.* ссыла́ть
сосло́віе נ׳ מעמד ז׳, מפלגה. *Дворянское*— מפלגת־האצילים
сосло́вный ת׳ של מפלגה. —*духъ* רוח
[מפלגתי
сослужи́вецъ ז׳ חבר לשרות
сослужи́ть (*службу*) פ״י עשה טובה לפ׳
со́сна *и* сосна́ (מין אילן) נ׳ ארן ז׳, תורניתא

сосни́на קורת־תורניתא נ׳
сосно́вка מנקר־תורניתא (מין צפור) ז׳
сосно́вый תורניתאי, של תורניתא ת׳
сосну́ть נום מעט, ישן קצת פ״ע
сосня́къ יער תורניתאי ז׳
сосо́къ פי־הדד ז׳, עטרה, פטמת נ׳
сосредоточе́ніе רכוז ז׳, התרכזות נ׳
сосредото́чивать, —то́чить רכז פ״י
||—ся התרכז
состави́тель עורך, מחבר, מאסף ז׳
составле́ніе חבור ז׳, עריכה נ׳
соста́вливать, —ста́вить הסר מעל־ פ״י.
—вить *горшокъ со стола* הסר את
הקדרה מעל־השלחן
составля́ть, —ста́вить ערך, חבר || יסד
|| —ся הערך, חבור, התחבר || התיסד || עשה
הֵעשה. —*словарь* ערך מלון. —*о чемъ*
протоколъ ערך פרוטוקול. —вить
общество на акціяхъ יסד חברת
מניות. —вить *союзъ* עשה אגדה.
—вить *проектъ* ערך הצעה. —*за-
коны* ערך חקים. *Богатство не*
—вляетъ *счастья* אין אשר בעשירות.
Этотъ проступокъ не —вляетъ
преступленія אין במעשה זה משום עבירה
составно́й מאסף, מחבר, מרכב || מתפרק ת׳.
—*металлъ* מתכת מרכבת. —*столъ*
שלחן מתפרק
соста́вный. —ныя *части* חלקי ההרכבה
соста́въ מערכת || הרכבה, תערבת נ׳ || פרק,
אבר ז׳. *Наличный— войска* מערכת
החיל המזמנת. —*чиновниковъ* מערכת
הפקידים. —*лькарства* תערבת התרופה
соста́рить עשה זקן, ישן פ״ע
соста́рѣваться, —старѣ́ться זקן, הזדקן,
התישן פ״ע
состёгивать, состега́ть תפר זה לזה,
אחה פ״י
состоя́ніе מצב, מעמד, יקום || עשר ז׳, נכסים
ז״ר || יכלת נ׳, כח ז׳. *Быть въ* —ніи היה
ביכלתו. *Нажить* — אסף עשר, עשה עשר.
Жить по —нію חיה כפי יכלתו, כמין
состоя́ньице נכסים מועטים ז״ר
состоя́тельность עשירות, אמידות נ׳
состоя́тельный עשיר, אמיד, בעל־גוף ת׳
состоя́ть עלה ל.., פ״ע || שרת, כהן, עבד פ״י ||
העשה || הנתן, —ся || המצא, עמד פ״ע
הקבע. *Эта библіотека* —стоитъ
изъ десяти тысячъ томовъ מספר
הספרים של ביבליותיקא זו עולה לעשרת
אלפים. *Счастье* —стоитъ *въ муд-
рости* אין אשר אלא חכמה. *Вотъ въ
чемъ* —стоитъ *главная трудность*
כל עקר הקשי אינו אלא בדבר זה. *Онъ*
—стоитъ *при министрѣ* הוא משרת
את פני המיניסטר. —*по арміи* נשא
משרה בפקידות הצבא. —*на службѣ*
עבד, שרת, כהן, נשא משרה. —*подъ*
надзоромъ полиціи המצא תחת השגחת
הפוליציא. *Свадьба не* состоя́лась
החתנה לא נהיתה (נעשתה). *Этотъ*
указъ состоя́лся *въ прошломъ году*
חק זה נתן (נקבע) בשנה שעברה
состра́гивать, —строга́ть שפה פ״י
||—ся שפה, השתפה
состра́далецъ חומל, רחמן ז׳
сострада́ніе חמלה, רחמנות, השתתפות בצערו
של פ׳ נ׳
сострада́тельность רגש־הרחמנות, החמלה ז׳
сострада́тельный רחמני, בעל־רחמים,
—רחמנות ת׳
сострада́ть השתתף בצערו של פ׳ פ״ע
сострига́ть, —стри́чь כרת, גזז פ״י
состро́ивать, —стро́ить בנה, עשה פ״י
||—ся הבנה, העשה
состря́пывать, —стря́пать הכן (תבשיל);
בשל יפה || עשה, הכן, הוצא לפעלה פ״י
состу́пать, —ступи́ть ירד, הכשל, נפל פ״ע
состяза́ніе התחרות, מלחמה; מלחמת־דברים נ׳,
ויכוח ז׳
состяза́тель לוחם; מתוכח ז׳
состяза́тельный של מלחמה, — ויכוח ת׳
состяза́ться התחרה ב.., הלחם, התוכח, קפח
זה את זה פ״ע
сосу́дистый מלא תעלות פ״ע
сосу́дъ כלי || גביע ז׳, כום (בצמחים) || תעלה
(של דם בבעלי־חיים) נ׳
сосу́лька, сосу́лечка פתיל קרח ז׳ || עגת־
דבש || אבן־טפות נ׳
сосу́нъ, сосуно́къ יונק, עולל (בחיות) ז׳
сосцеви́дный и —цеобра́зный שדמותי
בדמות פטמת הדד ת׳
сосцепита́ющій. —щія *животныя*
בעלי־חיים יונקים ת׳
сосчи́танный מנוי, ספור ת׳
сосчи́тывать, —счита́ть מנה, ספר, חשב
|| —ся התחשב || ומצא || בקר חשבון פ״י
עם־, כלה חשבונותיו עם־פ׳
сосѣ́дній и сосѣ́дскій של שכן || קרוב,
סמוך ת׳

сосѣ́дственный שאצל־, שעל־יד־ || קרוב, סמוך; שעל גבול ת׳

сосѣ́дство שכבות, שכנות, קרבות נ׳

сосѣ́дъ שכן ז׳. —дка שכנה. —душка שכן יקר, שכנה יקרה

сотворе́нie בריאה, יצירה נ׳

сотвори́ть *см.* твори́ть

со́тенка *см.* со́тня

со́тенный של מאה, מחזיק מאה ת׳

соткать *см* ткать

соткну́ть *см.* стыка́ть

со́тникъ שר־מאה ז׳

со́тня מאה נ׳ || גדוד של קוזקים ז׳

сотня́га *см.* со́тня

сотова́рищество חברה, חבורה נ׳

сотова́риществовать עשה שתפות עם פ׳ פ״י

сотова́рищъ שתף, חבר ז׳

сото́вый. —*медъ* דבש דבורים, — של כורת

сотрапе́зникъ חבר לסעודה ז׳

сотру́дникъ עוזר, סיען ז׳

сотру́дничество עזר ז׳, עזרה נ׳, סיוע ז׳, סיעתא נ׳

сотру́дничій של עוזר ת׳

сотру́женникъ חבר לעבודה ז׳

сотряса́ть, —трясти́ החרד, הרעד פ״י || —ся החרד, הרעד

сотрясе́нie חרדה, רעדה נ׳

со́тскій שר־מאה (בתים בכפר) ת׳

сотъ *и* соты́ חלות־דבש, כבריות, דבורניות נ״ר. *Вынимать* соты́ *изъ ульевъ* הוצא חלות־הדבש מתוך הכורות

со́тый המאה ת׳

соумы́слить *см.* соумышля́ть

соумышле́нie סיוע לידי עובר עבירה ז׳

соумы́шленникъ מסיע לידי עובר עבירה, חבר לעבירה ז׳

соумышля́ть, соумы́слить סיע לידי עובר עבירה, השתתף בעבירה פ״ע

со́усникъ זומן ז׳, קערה לזום נ׳

со́усный של זום, — זמית, — רטב ת׳

со́усъ זום, רטב ז׳, זמית נ׳

соуча́ствователь שתף, חבר, משתתף, מסיע ז׳

соуча́ствовать היה חבר, — שתף, השתתף, סיע פ״ע

соуча́стie סיוע ז׳, השתתפות, שתפות נ׳

соуча́стникъ *см.* соуча́ствователь

соучени́къ חבר לבית־הספר, תלמיד חבר ז׳

софа́ ספה נ׳, מסב, דרגש ז׳

софи́змъ סופיסמוס, הקש מטעה, פלפול ז׳, הטעיה נ׳

софисти́ческій ספיסמאי, הטעאי, פלפולי ת׳

софи́стъ סופיסט, בעל הקש הטעאה, מתפלפל ז׳

соха́ מחרשה נ׳

соха́тый איל (מין חיה) ז׳

со́хнуть יבש, התיבש || הרזה, כחש, הכחש פ״ע

сохране́нie שמירה || החזקה נ׳ || פקדון ז׳. —*здоровья* שמירת הבריאות. —*мира* החזקת־השלום. *Взять что на*— לקח דבר לפקדון

сохрани́тель שומר ז׳

сохрани́тельный של שמירה ת׳

сохрани́ть *см.* сохраня́ть

сохра́нно בשלמות ת״פ

сохра́нность שלמות נ׳

сохра́нный שלם, שמור, גנוז ת׳. —ная *казна* קפת־חסכון.

сохраня́ть, —ни́ть שמר, נצר, נטר, גנז || החזק פ״י || —ся השמר, הנצר, הגנז. —*жизнь* החיה את נפשו. *Боже васъ* сохрани́ ישמרך הבורא. —ни́ть *миръ* החזק את השלום. —*обычаи предковъ* שמר מנהגי אבותיו

соціали́змъ סוציאליסמוס נ׳

соціали́стъ סוציאליסט ז׳

соціа́льность סוציאליות, חברתיות נ׳

соціа́льный סוציאלי, חברתי, של חברה ת׳

сочеви́чникъ כרשין־היער (מין צמח) ז׳

соче́льникъ ערב ניטל וחג הטבילה ז׳

соче́нie מציצה (של סרף מאילנות) נ׳

со́чень לביבה מטגנת בסרף נ׳

soче́сть *см.* сосчи́тывать

сочетава́ть, —чета́ть חבר, אגד, יחד, צרף פ״י || —ся התחבר, התאגד, התקשר, הצטרף

сочета́нie חבור, יחוד, קשור, צרוף ז׳, התקשרות נ׳

со́чиво סרף הנוטף מזרעונים; חלב ז׳

сочине́нie חבור, ספר, כתב ז׳. —*стиховъ* חבור שירים. —нія *Смоленскина* כתבי סמולינסקין.

сочини́тель מחבר, עורך ז׳. —*драмы* מחבר דרמא. —*музыки* מחבר ספרי זמרה. —*пасквилей* בעל כתבי־פלסטיר

сочиня́ть, —чини́ть כתב, חבר פ״י || שקר, כזב פ״ע || —ся הכתב, התחבר. —*романъ* כתב רומן. —*стихи* כתב שירים. —ни́ть *музыку для романса* חבר נגון לרומנס. *Онъ любитъ*— אוהב הוא לשקר.

сочи́ть, вы́— מצץ (סרף מאילן) || הוצא נטף, נזה, שתת פ״י || —ся במרמה פ״י

сочле́нъ חבר ז׳

со́чность לחות, לחלוחות נ׳

со́чный לח, מלא סרף ת׳

сочу́вственно בחבה ת״פ

сочу́вственный של חבה, — רצון, רצוי ת׳

сочу́вствіе רצון ז׳, חבה, השתתפות נ׳
Найти — въ публикѣ היה מרצה
לקהל, היה רצוי לצבור. *Это предложе-*
ніе ни- въ комъ не встрѣтило
—ствія הצעה זו לא נתקבלה על לב שום
איש. *Между ними нѣтъ* —ствія
אין ביניהם חבה

сочу́вствовать מצא חפץ ב... הראה חבה
לפ׳, השתתף בצרתו של פ׳. *Они не*
—ствуютъ *другъ другу* אין שלום ביניהם

соше́ствіе ירידה נ׳. —*Святого Духа*
ירידת השכינה, שרית־רוח־הקדש

со́шка *см.* соха́ || *Мелкая* — אציל עני

сошни́къ ברזל המחרשה ז׳ || העצם האמצעית
של החטם נ׳

со́шный מהרשאי, של מחרשה ת׳

сошика́ть, —хну́ть מחט את־הנר פ״י

сощи́пывать, —пну́ть מרט, מלק, קטף,
צבט פ״י

сою́зникъ בעל־ברית, חבר האגדה ז׳

сою́зническій של חברי האגדה ת׳

сою́зно *см.* согла́сно

сою́зный של בעלי־ברית, של אגדה ת׳

сою́зъ חבילה, חברה, חבורה, אגדה, כנופיה ||
התקשרות || מלת החבור נ׳. *Брачный* —
התקשרות נשואין. *Составить* — יסד
חברה, העשה לאגדה (אחת). *Войти въ* —
הכנס לחבורה. —*распался* נתפרדה
החבילה. *Швейцарскій* — ארצות־הברית
של שביצריא

со́я עורב־גלנדריון (מין צפור) || זום, רטב ז׳,
זמית נ׳

спада́ть, спасть נפל || הכחיש, הרזה ||
התמעט פ״ע || אבד פ״י. *Онъ* спалъ *съ*
лица פניו הכחישו. *Онъ* спалъ *съ*
тѣла גופו נעשה כחוש. *Онъ* спалъ
съ голоса אבד קולו

спаде́ніе נפילה || התמעטות, התכחשות נ׳

спа́дышъ שאבד קולו ז׳ (משורר)

спа́зма ספסמא, התכווצות האברים נ׳, שבץ ז׳

спай *см.* спа́йка

спа́ивать, спая́ть דבק בבדיל, הלחם פ״י
||—ся הדבק בבדיל, הלחם

спа́ивать, спои́ть שכר, השקה יין עד
לשכרה פ״י

спа́йка הלחמה נ׳ || מקום המלחם ז׳

спа́костить *см.* па́костить

спале́ніе שרפה נ׳

спа́ленный של חדר־המשכב ת׳

спа́лзывать, сползти́ זחל וירד פ״ע

спали́ть שרף, אכל פ״י

спа́лый נופל ת׳

спа́льный משמש לשנה ת׳. —*колпакъ*
כובע־השנה. —*вагонъ* רכבת־השנה

спа́льня חדר־המשכב, קיטון ז׳

спа́ржа אספרגוס (מין צמח) ז׳

спа́ривать, спа́рить זוג, צמד, סדר שנים
שנים פ״י

спа́рхивать, спорхну́ть עוף מעל־, מוש —
פרח — פ״ע

спа́рывать, споро́ть התר התפירה פ״י

спаса́ніе הצלה, ישועה || תשועה נ׳, ישע ז׳

спаса́ть, спасти́ פדה, הציל, מלט, הושיע פ״י
||—ся הפדה, הנצל, המלט, התמלט, הושע,
התנצל. Спасти́ *отъ большой не-*
пріятности הציל מאי־נעימות גדולה

спасе́ніе המלטה, הצלה, ישועה נ׳ || שלום ז׳,
ברכה נ׳. *Медаль за* —*погибающихъ*
מידליא בעד הצלת נוטים למות. *Душев-*
ное — רפואת הנפש, עלית־נשמה

спаси́бо תודה! חן חן! מ״ק. *Сказать*
кому הודה לפ׳, אמר לפ׳ יישר חילך (כחך)

спаси́тель מציל, מושיע ז׳

спаси́тельность תשועה, ברכה נ׳

спаси́тельный מביא ברכה, —גאולה, —ישועה,
—הצלה ת׳. —*совѣтъ* עצת־ישועה

спасова́ть השתמט, משך ידו (מצחוק
בקלפים) פ״ע

спасскій. —ская *церковь* תפלת־הגואל

спасти́ *см.* спаса́ть

спасть *см.* спада́ть

спасъ הגואל, המושיע (הנוצרי) ז׳

спать ישן פ״ע, נום. —*послѣ обѣда*
ישן אחרי פת־הצהרים. *Идти* — הלך
לישון. *Лечь* — שכב לישון. *Мнѣ* — *хо-*
чется רוצה אני לישון. *Мнѣ что-то*
не спится אין אני יכול לישון

спа́хивать, спаха́ть עדר, חרש || עקר על
ידי חרישה פ״י ||—ся החרש

спа́хивать, спахну́ть השב מעל־, גרש
בשהוא מנפנף פ״י]

спа́шка חרישה נ׳

спая́ніе *см.* спа́йка

спая́ть *см.* спа́ивать

спека́ться, спе́чься קפא, הקפא, קרש,
התקרש || התקשה פ״ע

спекта́кль חזיון, מחזה ז׳, ראוה נ׳

спектроско́пъ ספיקטרוסקופ ז׳

спектръ תחזית נ׳

спекули́ровать ספסר פ״ע

спекуля́торъ ספסר ז׳

спекуляція ספסרות נ׳
спеленáть *см.* пеленáть
спенёкъ שנץ, רבם, קרס ז׳
спéнсеръ מעיל קצר ז׳
спепелять, спепелить שרף לאפר פ״י
спервá בתחלה, בראשונה, מעקרא ת״פ
спéреди *и* спереди מבחוץ, מגבו ת״פ
сперéть *см.* спирáть
спёртость עפוש, כבד, לחץ ז׳, לחיצות נ׳
спёртый דחוק, מעפש ת׳. *—воздухъ* אויר מעפש
спесивецъ בעל־גאוה, גאה, גאון ז׳
спесивиться התגאה פ״ע
спесивость גאוה, גאות, גדלות, גסות־הרוח נ׳
спесивый גס־רוח, מתגאה, מתגדל ת׳
спесивѣть היעשה בעל־גאוה, – גס־רוח פ״ע
спесь גאוה, גדלות, גסות־הרוח נ׳. *Убавить кому* спéси השפל גאותו של פ׳. *Онъ сбавилъ* спéси הוא השפיל גאותו
специфическій מיחד במינו, מסגל לו לבדו ת׳
специалистъ ספציאליסט, בר־הבי, מומחה ז׳
специально ביחוד, בפרט ת״פ
специальность מקצע מיחד, – פרטי ז׳
специальный ספיציאלי, מיחד; פרטי ת׳
спечь *см.* испéчь
спивать, спить שתה קצת פ״י ‖ —ся התמכר לשתיה, – לשכרות
спика שבלת (ככב) נ׳
спиливать, спилить גור במסור; גרר במגרה פ״י]
спинá גב, שכם ז׳
спинка גב, כסעד ז׳
спинный של גב ת׳
спира גדוד־חילים ז׳
спираль חלזון ז׳
спиральный של חלזון, חלזוני ת׳
спирáть, сперéть הדף, דחה‖לחץ, הדק פ״י ‖ —ся הלחץ, הדחק; העצם. *У меня дыханіе въ груди* спёрло נעצר בי כח. *Здѣсь воздухъ* спёрся פה הנשימה נלחץ האויר ונתעפש
спиртный של כהל, כהלי ת׳
спиртоватость כהליות נ׳
спиртоватый מחזיק כהל, ממזג בכהל ת׳
спиртовáть, на— מלא כהל, השקה פ״י
спиртóвый *см.* спиртный
спиртомѣръ מודד־הכהל ז׳
спиртъ כהל ז׳
списáть *см.* списывать
списокъ העתקה‖רשימה נ׳. *—съ рукописи* העתקה מכתב־היד. *Формулярный—* רשימת־הפקידים. *—офицеровъ* רשימת האופיצרים]
списыватель מעתיק ז׳
списывать, списáть העתק פ״י ‖ —ся העתק ‖ הרץ מכתבים זה לזה
спихивать, —хнуть הדף מעל־, דחף פ״י
спица מחט סרקית‖חשוק האופן ז׳. *Седьмая —въ колесницѣ* הגלגל החמישי בעגלה. *Не велика—* לא מעלה ולא מוריד
спичечникъ, —ница גפרור ז׳
спичечный של גפרורין ת׳
спичка צתה נ׳ ‖*см.* спица. *Сѣрная—* גפרורית (ר׳ גפרורין). *У него ноги, какъ —ки* רגליו דקות מאד. *Онъ изсохъ, какъ—* הוא נעשה כחוש מאד
спичникъ סוחר־גפרורין ז׳
спичъ ספיטש (נאום בשעת סעודה) ז׳
спищикъ מעתיק ז׳
сплáвка יציקה, התכה נ׳ ‖ שיוט ז׳
сплáвливаніе *см.* сплáвка
сплáвливать *и* сплавлять, сплáвить הוצק, הנתך ‖ —ся ‖ יצק, התך ‖ שיט פ״י שיט
сплавнóй מושט; בר־שיוט ת׳. *—ная рѣка* נהר של רפסודות
сплáвокъ תערבת של מיני מתכת נ׳
сплáвочный *см.* сплавнóй
сплáвщикъ מתיך, יצקן ז׳
сплавъ שיוט ז׳ ‖ תערבת־מתכות נ׳
сплáчивать, сплотить קשר, דבק, חזק, הדק פ״י ‖ —ся הקשר, הדבק, חזק, הדק
сплёскивать, сплеснуть שטף ‖ שפך ‖ —ся השטף ‖ השפך מתוך־ פ״י
сплетáть *и* соплетáть, сплесть שרג, עבת, קלע, ארג ‖ בדה מלבו פ״י, שקר פ״ע ‖ —ся השרג, השתרג, הסתבך, הקלע, האָרג
сплетéніе סבוך ז׳, קליעה, אריגה נ׳. *—лжи* מטוה־כזבים
сплéтни, сплётки לשון־הרע, לישנא בישא, רכילות נ׳
сплéтникъ נרגן, הולך רכיל, לצן, בעל לשון־הרע ז׳
сплéтничать הלך רכיל, רגן, אחרי־פ׳ פ״ע, ספר לשון־הרע פ״י
сплинъ מהלת־הטחול ‖ עגמת־נפש, מרה שחורה, עצבות נ׳
сплотить *см.* сплáчивать
сплóтка קשור דבוק, חזוק ז׳
сплóха בלי חשב בדרכו, פתאם ת״פ
сплоховáть *см.* плошáть
сплóченіе חבור, שלוב ז׳, דביקה נ׳

сплошно́й ת׳ דבוק זה בזה, בלתי מפסק. —на́я недѣля שבוע שאין בו שום תענית
сплошь בלי הפסק || בלי יוצא || לעתים מעשים בכל יום] תכופות ת״פ. —да ря́домъ
сплутова́ть פ״י עשה מרמה, רמה
сплыва́ть, сплыть אל־ שוה וֲעבר || השפך הִשתפך אל מקום —ся || מקום אחד פ״ע אחד]
сплю́снутый ת׳ מרקע, משקע, שקוע
сплю́снуть *см.* сплю́щивать
сплю́щеніе נ׳ רקוע, שקוע ז׳, השקעה
сплю́щенность נ׳ שקערירות
сплю́щивать, сплю́щить, сплю́снуть פ״י הרקע, השקע —ся || רקע, שקע, השקע שקע, השקע]
спляса́ть פ״ע רקד
сподви́жникъ ז׳ עוזר, בן־סיעתא ; חבר למצוה
сподвиза́ться פ״ע השתתף בדבר מצוה
сподобля́ть, сподо́бить פ״י כבד, זכה —ся || התכבד, זכה
сподру́чно. *Это мнѣ* — דבר זה יפה בשבילי
сподру́чность נ׳ שעת־הכשר, הזדמנות יפה
сподру́чный ת׳ קל, נוח, יפה
спозара́нку, —ра́нковъ בבקר השכם, עם עלות השחר ת״פ
спознава́ть, —зна́ть פ״י הכר —ся || הכר
спои́ть *см.* спа́ивать
споко́йно ת״פ בנחת, בשלוה, בישוב־הדעת
споко́йность נ׳ שלוה, נחת, מנוחה
споко́йный ת׳ שלו, שקט, שוקט, מישב. —ной *ночи!* ליל־מנוחה
споко́йствіе נ׳ מנוח ז׳, מנוחה, שלוה
споко́ить *см.* поко́ить
споля́скивать, —ласка́ть *и* —лосну́ть פ״י השטף, המרק —ся || שטף, מרק, הדח מרק, הודח
сполго́ря. *Это ему* — הוא אינו מצר על זה כל־כך
споза́ть, сползти́ *см.* спалзывать
сполна́ ת״פ כלה, בשלמות, לגמרי, עד גמירא
споло́хъ נ׳ רעש, שאון ז׳, מהומה, מבוכה
сполоши́ть, сполоши́ть *см.* полоши́ть
сполошный ת׳ נבוך, נרעש, בהול, מבהל
спо́лстить *см.* по́лстить
спо́лье ת׳ מצר־השדות
спонде́й ספונדיאוס (משקל של שתי תנועות ארכות) ז׳]
спорадическій ת׳ ספורדי
спо́рить *и* —ся הרב זה עם זה, התוכח, דון עם־פ׳, חלק על־פ׳ פ״ע
спори́ться פ״ע עלה יפה. *Дѣло не* —ри́тся הענין אינו עולה יפה (אין בו סימן ברכה)]
спо́ркій *см.* спо́рый
спо́ркость ז׳ רבוי, רוח, שפע
спо́рливость נ׳ האהבה לריב, תאות־התוכחות
спо́рливый ת׳ אוהב ריב, מתוכח
спо́рникъ *см.* спо́рщикъ
спо́рный של ריב, קטטה, תגרא || מספק, דבר־ריב. —ное *дѣло* מטל בספק ת׳. —*вопросъ* פלוגתא, ספק. —ная *земля* אדמה שקורין עליה ערער
спо́ро ת״פ ברוח, בשפע. *Что скоро, то не* — מהון מתון ארבע מאות זוזי שויא
спо́рокъ ז׳ גולם־בגד, בגד שנקרעה מעליו בשנה
споро́ть *см.* спа́рывать
споруча́ться, —чи́ться פ״ע ערב עם־
споруче́ніе נ׳ ערבות שתפית, משתפת
спору́чникъ ז׳ שתף לערבות
спору́чный *см.* подру́чный
спорхну́ть *см.* спа́рхивать
спо́рщикъ אוהב לריב, מתוכח ; חקרן, קנתרן ז׳
споръ ריב, תגרא, קטטה, מחלקת נ׳ || ויכוח, דין ודברים ז׳, פלוגתא נ׳. *Объ этомъ еще идетъ* — המחלקת בנדון זה עדין לא פסקה. *Это не подлежитъ* —ру בזה כלי עלמא לא פליגי (מודי). Спо́ру *нѣтъ, это лучшее средство* מודה אני כי האמצעי הזה הוא היותר יפה
спо́рый ת׳ שיש בו סימן ברכה, שהברכה מצויה בו, עולה יפה
спорынья́ נ׳ שפע, סימן ברכה ז׳, ברכה, הצלחה
спо́рышъ ז׳ הדריה (מין צמח)
спосо́бность נ׳ כח, כשרון ז׳, יכלת. —*думать* כשרון־המחשבה. —*къ математикѣ* כשרון למתימטיקא. *Министръ оцѣнилъ* —ти *этого чиновника* המיניסטר ידע לערך את כשרונותיו של הפקיד הזה
спосо́бный ת׳ בעל־כשרון, מכשר, עלול, מסגל. —*на все* מכשר לכל דבר, מסגל. *Онъ* —*человѣкъ* הוא אדם בעל כשרונות. —*ко всему* עלול לכל דבר. —*вѣтеръ* רוח־הכשר. —ное *время* שעת־הכשר
спосо́бствованіе ז׳ עזר, סיוע
спосо́бствователь ז׳ עוזר, מסיע
спосо́бствовать פ״י עזר, סיע, הכשר
спо́собъ נ׳ אמצעי ז׳, דרך, שטה. —*преподаванія* שטת הלמוד
споспѣ́шествованіе נ׳ עזר, סיוע ז׳, הכשרה
споспѣ́шествователь ז׳ עוזר, מסיע
споспѣ́шествовать פ״י עזר, סיע, הכשר
спотыка́ться, спотыкну́ться *и* спот-

кну́ться כשל, הכשל, הנגף, התקל פ״ע

спотыкли́вый ת׳ — עלול להתקל, רגיל

спохва́тываться, спохвати́ться הזכר פתאם, ראה והזכר פ״ע

спра́ва ת״פ מימין

справедливо ת״פ בצדק, בישר

справедли́вость צדק, ישר ז׳, ישרנות || אמתות נ׳. —*судьи* אמתו של הדין. —*требованія* ישר התביעה. —*показанія* אמתותה של העדות. —*разсказа* אמתות־הספור. —*слуха* אמתות־השמועה

справедли́вый של צדק, — ישר, ישרני || אמתי ת׳. —*человѣкъ* אדם בעל־ישר. —вая *жалоба* תלונה כשרה, איש־אמת. —вое *требованіе* תביעה צודקת. —вое *происшествіе* מעשה צודקת שהיה, מארע אמתי

спра́вка עיון ז׳, שאלה, חקירה, דרישה נ׳. *По* —кѣ *оказалось* אחרי החקירה נודע. *Наводить* —ки עשה חקירה ודרישה

справля́ть, спра́вить ישר, הישר || חגג || חקר ודרש || —ся עשה יום טוב פ״י || עין || שאל שאלה, המלך. —*свое именины* חגג יום לדתו. —виться *съ подлинникомъ* עין בכתב־היד. —виться *съ книгами* עין בספרים. —виться *о чьемъ здоровьѣ* שאל בשלום־פ׳. —виться *о цѣнѣ* שאל על המקח. *Ему не* —виться *съ этимъ дѣломъ* הוא אינו מסגל לדבר (גדול) כזה. *Я ужъ* —влюсь *съ нимъ* אנכי אפרע ממנו. *Я съ нимъ легко* —влюсь אתגבר עליו בנקל

спра́вочный ת׳ המשמש לחקירה ודרישה. —ная *контора* לשכת־המודעין. —ная *книга* ספר־הזכרונות. —ныя *книги* ספרים עיונים. —ная *цѣна* מקח־השוק

спра́вщикъ ז׳ מגיה

спра́здновать *см.* пра́здновать

спра́шивать, спроси́ть פ״י שאל, דרש || שאל בעצה || בקש חשבון, נטל —ся || רשות. —сите *его, чего онъ хочетъ* שאל נא אותו מה הוא רוצה. *Мнѣ нужно васъ о многомъ* —си́ть הרבה שאלות יש לי לשאל מכך. *Съ васъ* спро́сятъ (*или* спро́сится) *за допущеніе этихъ безпорядковъ* עתיד אתה ליתן דין וחשבון בעד המבוכות שנעשו מסבת התרשלותך. *Съ него слишкомъ много* —шиваютъ (*или* —шивается) דורשים ממנו יותר מדאי; הרבה מדקדקים עמו. *Въ этомъ дѣлѣ слѣдуетъ* —си́ться *свѣдущихъ людей* בנידון (בענין) זה צריך לשאל בעצת אנשים מומחים. *Этотъ товаръ теперь мало* —шивается בזמן הזה אין סחורה זו דרושה כל כך (הריפה בכלי שאל בתחלה; לזבוגא). *Не* спро́сясь בלי נטילת־רשות; בלא בר

спрова́живать, спрова́дить שלח, הרחק, פטר, פטר פ״י

спрово́рить *см.* прово́рить

спроси́ть *см.* спра́шивать

спро́ста, спроста́ ת״פ לפי תמו, בתמימות

спросъ נ׳ הדרישה || נטילת־רשות. —*на товаръ* דרישה על סחורה. *Уйти безъ* —су הפטר (מחברו) בלי נטילת־רשות

спрутъ נ׳ שבמית־הים

спры́гивать, спрыгну́ть פ״ע קפץ מעל־

спры́скивать, спры́скать *и* спры́скнуть הזה, זרק || הזה על, זרק — פ״י || —ся הזה־על עצמו

спряга́ть פ״י הטה (פעל) || —ся הנטה

спряже́ніе נ׳ נטית־הפעלים

спря́мливать, спрямля́ть, спрями́ть ישר, הישר, השוה פ״י || —ся התישר, העשה ישר

спря́тать *см.* пря́тать

спу́гивать, спугну́ть, הפחד, הבעת, הבהל || —ся הפחד, הבעת, הבהל פ״י אים על־

спудъ ז׳ כדי || ספוד (מין מדת היבש). *Лежать подъ* —домъ היה מונח בקרן־זוית; היה גנוז ומכסה

спуска́ніе נ׳ הורדה

спуска́ть, спусти́ть הורד || התך, כלל, מזג || התר || הרבע || כלח, נשא פ״י || הורד || התך, הנתך, התמזג || התר || —ся || ירד || הרבע || הפלח, הנשא. —сти́ть *флагъ* הורד את הדגל. —сти́ть *воду изъ пруда* הוצא מים מתעלה. —*петли у чулка* המעט מספר הלולאות של הפזמק; הפל לולאה מן המחט. —сти́ть *курокъ* הפרח. —*аэростатъ* הורד את המקור אוירוסטט. —сти́ть *воскъ съ масломъ* כלל דונג בשמן. *Эту вину я ему* —каю אשמתו זו הריני מוחל לו. —*пиво* סנן שכר. —сти́ть *собаку съ цѣпи* התר כלב מן השלשלת. *Онъ* —сти́лъ *свои денежки* הוא הוציא מעותיו

спусково́й. —ва́я *собака* ז׳ הדק הרובה.

—вая скоба כְּלִב שֶׁל קַת־הָרוֹבֶה
спускъ *см.* спусканіе || מוֹרָד, מִדְרוֹן ||
שִׁפּוּעַ ז' || הוֹרָדַת־אֳנִיָּה (על המים) נ' ||
תַּמְרוּק ז', מִשְׁחָה נ'. *Онъ никому не даетъ* спýску הוּא לֹא יְנַקֶּה אִישׁ
спустя́ אַחֲרֵי, כַּעֲבוֹר ת"פ. *Два дня* — כַּעֲבוֹר שְׁנֵי יָמִים. *Нѣкоторое время* — לְאַחַר זְמַן
спýтникъ בֶּן־לְוָיָה ז'
спýтывать, спýтать || בַּלְבֵּל, סִכְסֵךְ, עִרְבֵּב || הִתְבַּלְבֵּל, —ся הֵבִיא בִמְבוּכָה, הִתְעָה, הִשְׁגָּה
הִסְתַּכְסֵךְ, הִתְעַרְבֵּב || בּוֹא בִמְבוּכָה, הִשְׁתַּבֵּשׁ, הַבוֹךְ, הִטָּרֵף דַּעְתּוֹ
спущáть *см.* спускáть
спья́на בְּשִׁכְרוּת מִכֹּסוֹ ת"פ
спѣвáться, спѣ́ться הוּטַב עַל־הַשִּׁיר פ"ע
спѣ́лость בִּשּׁוּל ז', הִתְבַּשְּׁלוּת נ'
спѣ́лый גָּמוּר, בָּשׁוּל ת'
спѣть גָּמֹל, הִגָּמֵר, הִתְגַּמֵּל, הִתְבַּשֵּׁל, הַבְשֵׁל פ"ע
спѣть שִׁיר, זַמֵּר פ"ע
спѣхъ. *Это не къ* —ху דָּבָר זֶה יֵשׁ לוֹ שְׁהוּת
спѣшивать, спѣши́ть הוֹרֵד (הרוכבים) מֵעַל־
הַסּוּסִים פ"י ||—ся יָרֹד מֵעַל־הַסּוּסִים
спѣши́ть אִיֵּץ, חוּשׁ, מַהֵר, הָחֵשׁ פ"ע
спѣ́шно בְּדַפְנָה, בְּחִפָּזוֹן, בִּמְהִירוּת ת"פ
спѣ́шность חִפָּזוֹן ז', מְהִירוּת נ'
спѣ́шный מָהִיר, נֶחְפָּז || נָחוּץ, שֶׁהַזְּמַן גָּרַם ת'
—*отъѣздъ* נְסִיעַת חִפָּזוֹן. —ное *дѣло* דְּבַר נָחוּץ, עִנְיָן
спя́чивать, спя́тить הָסֵג אָחוֹר פ"י ||—ся
הִטָּרֵף עָלָיו. Спя́тить *съ ума* הוּסַג אָחוֹר
דַּעְתּוֹ, יָצָא מִדַּעְתּוֹ
спя́чка רוּחַ־תַּרְדֵּמָה, תַּרְדֵּמָה נ'
сработать עָשֹׂה, כַּלֵּה מַעֲשֵׂהוּ פ"י
сравнéніе עֵרֶךְ, דִּמְיוֹן, הֶקֵּשׁ ז', הַשְׁוָאָה נ'.
Въ —ніи *съ..* בְּעֵרֶךְ אֶל־. *Ему нѣтъ* —нія אֵין דוֹמֶה לוֹ
срáвниваніе הַיְשָׁרָה נ'
срáвнивать, —ни́ть עָרֹךְ אֶל־; הַשְׁוֵה, דַּמֵּה,
הֶעֱרַךְ אֶל־, הָשְׁוֵה, הִדָּמֵה, הֶקֵּשׁ ||—ся הָקֵשׁ פ"י
срáвнивать, сравня́ть *и* сровня́ть הַיְשֵׁר,
הִתְיַשֵּׁר, הֵעָשֵׂה יָשָׁר ||—ся עֲשֵׂה יָשָׁר פ"י
сравни́тельно בְּעֵרֶךְ, בְּיַחַס אֶל־ ת"פ
сравни́тельный יַחוּסִי, נֶעֱרָךְ אֶל־ ת'. —ная *степень* עֵרֶךְ הַיִּתְרוֹן
сражáть, срази́ть הַפֵּל, הַכֵּה; דַּכֵּא פ"י
||—ся הִלָּחֵם, הֵאָבֵק. *Горе* —зи́ло *его*
צָרוֹתָיו דִּכְּאוּ אֶת רוּחוֹ. *Эта вѣсть* —зи́ла *его*
שְׁמוּעָה זוֹ הִסִּבָּה לוֹ יָגוֹן נוֹרָא.
Смерть —зи́ла *его* הַמָּוֶת הִדְבִּיקוֹ
сражéніе קְרָב ז', מִלְחָמָה נ'

срáзу *см.* заразъ
срами́ть, о— נָתֹן חֶרְפָּה, הַלְבֵּן פְּנֵי, בַּיֵּשׁ, הַכְלֵם, ||—ся שִׂים פ' לְשִׁמְצָה, בֻּזָּה, הִבָּזֵה, נָגֹה פ"י
בַּזֵּה עַצְמוֹ, הִתְבַּזֵּה עַל־
срамни́къ מְנֻוָּל; חָצִיף ז'
срáмность בִּזּוּי, בִּזָּיוֹן ז', בּוֹשָׁה נ'
срáмный מְגֻנֶּה, מְכֹעָר, מְכוֹעָר ת'. —ныя *сло-ва* נִבּוּל־פֶּה
срамослóв.. *см.* сквéрнослов..
срамотá, срамъ בִּזּוּי, בִּזָּיוֹן, גְּנַאי ז', חֶרְפָּה,
נְבָלָה, גַּבְרוּת, כְּלִמָּה, בּוֹשָׁה נ'
срáнивать, срони́ть הַפֵּל מִיַּד, נָתֹן לִנְפֹּל פ"י
срастáніе הִתְחַבְּרוּת, הִתְאַחֲדוּת, הִתְדַּבְּקוּת נ'
срастáться, срости́сь הִתְחַבֵּר, הִתְאַחֵד,
הִתְדַּבֵּק (מצמחים) פ"ע
срачи́нское *пшено* אֹרֶז ז'
срачица הַמַּפָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁעַל מִזְבַּח הַתִּפְלוֹת נ'
срáщивать, срости́ть נָתֹן לְהִתְאַחֵד
срéбренникъ שֶׁקֶל־כֶּסֶף ז' (צמחים פ"ין)
срéбр.. *см.* серебр..
среброгýбецъ אוֹהֵב־כֶּסֶף ז'
сребролюби́вый אוֹהֵב־כֶּסֶף ת'
сребролю́біе תַּאֲוַת־הַמָּמוֹן, אַהֲבַת־כֶּסֶף נ'
средá רְבִיעִי בְּשַׁבָּת, יוֹם ד' || תָּוֶךְ, אֶמְצַע ז' ||
סְבִיבָה, חֶבְרָה נ'
среди́, средь בְּקֶרֶב, בְּתוֹךְ, בְּאֶמְצַע, בִּפְנֵי מ"י.
—*комнаты* בְּאֶמְצַע הַחֶדֶר. —*улицы*
בְּתוֹךְ הָעָם, בִּפְנֵי. —*народа* בְּתוֹךְ הָרְחוֹב
בְּאֶמְצַע הַלַּיְלָה. —*ночи* בְּרַבִּים. Средь
бѣла дня לְעֵינֵי הַשֶּׁמֶשׁ
средизéмный. —ное *море* יָם הַתִּיכוֹן ז'
среди́на תָּוֶךְ, אֶמְצַע || מַרְכָּז ז'. *Въ са-мой* —нѣ בְּאֶמְצַע, בְּמַרְכָּז
среди́нный תִּיכוֹנִי ת'. —ное *государ-ство* אֶרֶץ־הַתָּוֶךְ (כינא)
средневѣкóвый שֶׁל דּוֹרוֹת הַבֵּינַיִם, שֶׁל יְמֵי
הַבֵּינַיִם ת'
срéдній אֶמְצָעִי, תִּיכוֹנִי, בֵּינוֹנִי, מְמֻצָּע; סְתָמִי ת'
—ніе *вѣка* יְמֵי־הַבֵּינַיִם. *Въ* —нихъ
лѣтахъ בְּאֶמְצַע שְׁנוֹתָיו. —нее *сос-ловіе* הַמַּעֲמָד הַבֵּינוֹנִי. —*родъ* מִין סְתָמִי.
—*залогъ* פֹּעַל עוֹמֵד. *Его имѣніе приноситъ* —нимъ *числомъ пять тысячъ годового дохода* אֲחֻזָּתוֹ
מַכְנִיסָה בְּמִסְפָּר מְמֻצָּע חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רוּבָּל
לְשָׁנָה
средотóчіе מַרְכָּז ז'
срéдственный בֵּינוֹנִי ת'. —нно בְּמִדָּה
בֵּינוֹנִית
срéдство דֶּרֶךְ, אֶמְצָעִי ז', תַּחְבּוּלָה, סְגֻלָּה,
תְּרוּפָה נ'

срежъ *см.* среди
сринуть הַפֵּל מִן־, הַשְׁלֵךְ מֵעַל־ פ״י || —ся הִפֵּל עַצְמוֹ, נָפֹל ; הָשְׁלֵךְ
срисовывать, срисовать תָּאֵר , רָשֹׁם , || —ся תֹּאַר, הֵרָשֵׁם, סַרְטֵט ת׳ || סֻרְטַט ת׳
сровнять *см.* сравнивать
сродникъ קָרוֹב ז׳. —ница קְרוֹבָה
сроднить *см.* породнить
сродничій שֶׁל קָרוֹב ת׳
сродный מְסֻגָּל ת׳
сроднять *см.* породнять
сродство *см.* родство
сродясь מִיּוֹם הִוָּלְדוֹ, מִבֶּטֶן וּמִלֵּדָה, מִיָּמָיו תה״פ
срокъ מוֹעֵד, זְמַן ז׳. *На*— לִזְמַן יָדוּעַ. *Годовой*— זְמַן שֶׁל שָׁנָה אַחַת. —*уплаты* זְמַן־פֵּרָעוֹן. *Дай*— תֵּן לִי זְמַן
сронить *см.* сранивать
сростись *см.* срастаться
сростокъ תְּאֹמִים (שני דברים שנתחברו באחד) ז״ר
срочный זְמַנִּי || תְּכוּפָה ת׳. —ная *телеграмма* טֵלֶגְרַמָּא תְכוּפָה
срубаніе *см.* срубка
срубать, срубить בָּרֹא (*лѣсъ*) || כָּרֹת, גָּזֹר || (*избу*) עֲשֵׂה סֻכָּה שֶׁל קוֹרוֹת פ״י || —ся בָּרֹא, גָּדֹעַ || הִכָּרֵת, הִגָּזֵר
срубка כְּרִיתָה, חֲטִיבָה נ׳. *Продать лѣсъ на* —ку מְכֹר יַעַר לַחֲטִיבָה
срубъ שׁוּרָה שֶׁל קוֹרוֹת נ׳
срывать, сорвать קָרֹעַ מֵעַל־, נַתֵּק || מָרֹט, הִקָּרַע, הִנָּתֵק || —ся הִמָּרֵט, הִקָּטֵף || קָטֹף. —рвать *съ кого маску* קָרֹעַ אֶת הַמַּסֵּכָה מֵעַל פְּנֵי־פ׳. *Вѣтромъ* —рвало *крышу* הָרוּחַ הִפִּיל אֶת הַגַּג. —*цвѣты* קָטֹף פְּרָחִים. —*плоды съ дерева* קָטֹף פֵּירוֹת מֵעַל הָאִילָן. —рваться *съ цѣпи* הִנָּתֵק מֵעַל־ הַשַּׁלְשֶׁלֶת. *Это слово* —рвалось *у меня съ языка* מִלָּה זוֹ נִזְרְקָה מִפִּי שֶׁלֹּא בְמִתְכַּוֵּן
срывать, срыть חָפֹר וְהַשְׁוֵה, הַיְשֵׁר עַל יְדֵי הִתְיַשֵּׁר עַל יְדֵי || —ся חֲפִירָה || הָרֹס , הָרֹס || הַהֲרֹס חֲפִירָה. Срыть *укрѣпленіе* הָרֹס מִבְצָר. Срыть *городъ до основанія* הָרֹס עִיר עַד הַיְסוֹד
срывъ מִקַּח־שֹׁחַד ז׳ || *см.* срытіе
срытіе הֲרִיסָה נ׳
срѣзаніе הִתּוּךְ, גִּדּוּעַ ז׳, כְּרִיתָה נ׳
срѣзокъ נֵתַח, גֶּזֶר, פֶּלַח ז׳, חֲתִיכָה נ׳
срѣзъ מְקוֹם־הַחֲתָךְ ז׳
срѣзывать חָתֹךְ, גָּזֹר, כָּרֹת || (*кого*) בַּיֵּשׁ ,

הִפָּתַח, הִגָּזֵר פ״י || —ся הַלְבֵּן פְּנֵי־פ׳. *Онъ* —зался *на экзаменѣ* הַכָּרֵת || הִתְקַפֵּס לֹא עָמַד (בְּמִבְחָנוֹ) בְּנִסְיוֹנוֹ בִּשְׁעַת בְּחִינָה
срѣтеніе פְּגִישָׁה נ׳. —*Господне* חַג־הַטְּהָרָה (יום י״ד אחר לידת ישו)
срядить *см.* сряжать
сряду בְּזֶה אַחַר זֶה, עַל הַסֵּדֶר, כְּסֵדֶר תה״פ
сряды הֲכָנוֹת נ״ר
сряжать, срядить הָכֵן, עֲרֹךְ, עַתֵּד פ״י || —ся הָכֵן עַצְמוֹ, הִתְעַתֵּד
ссадина הַכּוּרָה, שָׂרֶטֶת נ׳
ссадка הוֹרָדָה || הִתְכַּוְּצוּת, הִצְטַמְּקוּת נ׳
ссаживать, ссадить הוֹצֵא, נָתֹן לָרֶדֶת || הוֹרֵד || הוֹרֵד, יָרֹד || —ся עֲשֵׂה שָׂרֶטֶת בָּעוֹר פ״י התכוץ , הִצְטַמֵּק
ссасывать, ссосать יָנֹק כָּל־ , מָצֹץ־ פ״י
ссора רִיב, מָדוֹן ז׳, מְרִיבָה, מַחֲלֹקֶת, קְטָטָה, תִּגְרָא נ׳
ссорить —ся || חַרְחֵר רִיב, שַׁלַּח מְדָנִים פ״י רָב זֶה עִם זֶה, הִתְעַשֵּׂק, הִנָּצֵה, הִתְקוֹטֵט, הִתְפַּלֵּג, הִתְחַלֵּק
ссорливость אַהֲבַת־הַמַּחֲלֹקֶת נ׳
ссорливый אוֹהֵב־קְטָטָה ת׳
ссорный שֶׁל קְטָטָה, שֶׁל תִּגְרָא ת׳
ссорщикъ פּוֹתֵחַ בְּרִיב, מַתְחִיל בְּמַחֲלֹקֶת ז׳
ссосать *см.* ссасывать
ссуда מִלְוָה ז׳, הַלְוָאָה נ׳
ссудный שֶׁל הַלְוָאָה ת׳. —ная *касса* קֻפַּת־הַלְוָאָה
ссудчикъ מַלְוֶה, מַשְׁאִיל ז׳
ссужать, ссудить הַלְוֵה , הַשְׁאֵל , נָתֹן הַלְוֵה זֶה לָזֶה , הַשְׁאֵל־ || —ся בְּמִלְוָה פ״י
ссуженіе הַלְוָאָה, הַשְׁאָלָה נ׳
ссучивать, —чить הַשְׁזֵר, פַּתֵּל פ״י || —ся הָשְׁזֵר , פַּתֵּל
ссылать, сослать שַׁלֵּחַ , שַׁלֵּחַ, גָּרֵשׁ , פַּטֵּר הַשְׁלֵחַ, שַׁלֵּחַ, גָּרֵשׁ , —ся || מֵעַל פָּנָיו פ״י || —ся *на кого, на что* הִתְגָּרֵשׁ, הִשְׁתַּלֵּחַ || הִסָּמֵךְ עַל־פ׳, הִתָּלֵה בְּפ׳, הִסְתַּיֵּעַ בְּפ׳
ссылка שִׁלּוּחַ, גֵּרוּשׁ ז׳, גָּלוּת, גּוֹלָה נ׳ || (*на кого, на что*) סֶמֶךְ ז׳, אַסְמַכְתָּא, רְאָיָה נ׳
ссылочный שֶׁל גָּלוּת, שֶׁל גּוֹלָה || גּוֹלֶה, יוֹשֵׁב בְּגוֹלָה ת׳
ссыльно —поселенецъ גּוֹלֶה, יוֹשֵׁב בְּגוֹלָה ת׳
ссыльный *см.* ссылочный
ссыпать, ссыпать שְׁפֹךְ אֶל מָקוֹם אֶחָד , —ся || זָרֵה — || שָׁפֹךְ מֵעַל־ , זָרֵה — פ״י הִשָּׁפֵךְ אֶל מָקוֹם אֶחָד, הִזָּרֵה || הִשָּׁפֵךְ מֵעַל־
ссыхаться, ссохнуть הִתְכַּוֵּץ מֵרֹב יֹבֶשׁ , הִצְטַמֵּק — || הִתְיַבֵּשׁ פ״ע

ссѣда́ться, ссѣ́сться || התכוץ (מארג) || גרש, הקרש, התקרש (מחלב) פ"ע

ссѣка́ть, ссѣчь כרת, גזר, חתך פ"י || —ся הכרת וכו'

ссѣкъ נתח השוק והירך ז', חתיכת — נ'

ссѣ́лый ת' שנתכוץ || שנתקרש

става́ть, стать היה ל... || העשה || התחל || היה די, ספק פ"ע. *Мнѣ этого не* ста́нетъ זה לא יספק לי. *У меня денегъ не* ста́ло אפס כספי

ста́вень ז' תרים

ста́вецъ נ' קערה

ста́вить העמד, הצב, הצג, הושב || קבע || המצא || ערך, הכן, תקן, סדר || שום, נתן, העמד || הכנם || השב, מנה פ"י || —ся העמד (שאל) וכו'. —*вопросъ* שאלה. —*на карту* קבע מעות על קלפיו. —*солдатъ во фронтъ* העמד החילים בשורה הראשונה. —*въ примѣръ* הצג לדוגמא. —*піявки* הושב עלוקות. —*кушанья на столъ* נתן המאכלים על השלחן. —*оперу на сцену* שום — העמד אופירא על הבמה. —*опару* הצג שאור. —*во священники* מנה לכמר. —*дрова* המצא עצים. —*солдатъ на постой* אכסן חילים למעונותיהם. —*паруса* מתח את המפרשים. —*кому что въ вину* השב דבר לפי לעון. *Онъ его ни во что не* ста́витъ אדם זה (או דבר זה) איננו נחשב בעיניו לכלום. *Онъ ни во что не* ста́витъ *мою дружбу* הוא אינו נותן שום חשיבות לידידותי

ста́вка העמדה, הצגה, המצאה || קביעה || עריכה, הכנה || קביעת־ממון (בשחוק עצום, הקלפים) נ'. *Очная*— הקבלה || אהל ז'

ста́вленикъ ז' מסמך לכהנה, פרח כהנה

ста́вленый. —ная *грамота* כתב־סמיכה

ставропи́гія ז' מנזר העמד תחת רשות הפינוד

ста́диться יצא חוצץ, האסף עדרים עדרים פ"ע

ста́дія ז' רים (מדת־ארך) || מעלה, מדרגה נ'

ста́дникъ ז' רועה

ста́дный ת' של עדר

ста́до ז' עדר. *Духовное*— עדר השם, קהלה קדושה

ста́ивать, ста́ять המס, הלך תמס, התמסמס פ"ע

ста́ивать *см.* **стоя́ть**

ста́ивать *см.* **ута́ивать**

ста́йный ת' של עדה; *см.* **ста́я**

ста́иться התאסף עדות עדות פ"ע

стака́нъ נ' כוס

ста́кливаться, стакну́ться עשה קנוניא, — יד אחת, אחדות פ"י

ста́ксель ז' מפרש משפע

сталакти́тъ נ' אבן־נטף

стали́стый ת' פלדני, מחזיק פלד

ста́лкивать, столка́ть *и* **столкну́ть** הדף מן, תחה — דחף — פ"י || —ся הנגש, הכשל, התקל (זה בזה) || הפגש, הזדמן. —кнуть *кого съ мѣста* דחה את פ' ממשמרתו

стало-быть ת"פ גבכן, היוצא לנו מזה, שמע מנה

ста́лпливаться, столпи́ться התאסף אל מקום אחד, התכנס — פ"ע

сталь ז' פלד, פלדה נ'

ста́лька נ' בד של פלדה, משחזת

стальни́къ ז' עשב־השור (מין צמח)

стально́й ת' של פלד, פלדי

стамбу́лка ז' פי־קנה־המקטרת

стаме́дъ ז' סממית (מין ארג צמרי)

стаме́зка נ' חרט ז', מפסלת

стани́на ז' קיר־החשבה (אצל תותח)

стани́ца עדה (של חיות ועופות) נ', כפר־הקוזקים ז'

станови́ть, стана́вливать *см.* **ста́вить**

станови́ться, стать || היה ל..., התהוה, העשה || התחל || עמד מלכת, פסק פ"ע. *На дворѣ* ста́ло *холодно* התחילו ימי הקר. *Онъ* сталъ *задумчивъ* התחיל מתעמק תדיר במחשבות. *Ему* ста́ло *лучше* רוח לו. *Онъ* сталъ *пить* התחיל שותה. *Онъ* сталъ *писать* התחיל כותב. *Я не* стану́ *туда ходить* אני לא אלך שמה. —*на стулъ* עמד על הכסא. *на колѣни* התיצב (כרע) על ברכיו. *Часы* ста́ли השעון עמד (פסק) מלכת. *Рѣка* ста́ла הנהר נקפא. *За чѣмъ дѣло* ста́ло? מה מעכב? *За мною дѣло не* ста́нетъ מצדי לא יבצר; מצדי לא תהיה שום מניעה. *Это дорого* ста́нетъ דבר זה יעלה מקחו. *Во что бы то ни* ста́ло יהיה מה שיהיה, יעבור (עלי) מה. *Нашего друга не* ста́ло נפטר חברנו. *Онъ* сталъ *въ тупикъ* הוא בא במבוכה

станови́ще, —вье ז' מקום־מחנה

станово́й. —вая *жила* חוט־השדרה. —*приставъ* סטנובאי (פריסטב־המחוז)

стано́къ כן, בסיס ז', בינית, מכונה נ'. *Печатный*— מכונת־דפוס. *Токарный*— מחרטה. —*ткача* נול

стано́чный ת' של מכונה

стансъ ז׳ בית (בשיר)
станціóнный ת׳ של תחנה. —смотри-
тель פקיד־התחנה
стáнція נ׳ תחנה
станъ ז׳ גזרה, קומה נ׳ || שפולי־החלוק ז״ר ||
מעגל, מחנה || נול, מארג || מכבש־הדפוס ז׳
стáпель ז׳ עקל
стáпливать, стопи́ть פ״י התך יחדו
—ся התוך יחדו ||
стáптывать, стоптáть רמס || הפחת
|| —ся הרמס || (נעלים מרב רמיסה) פ״י
הפחת, הפחת
старáніе נ׳ יגיעה, טרחה, השתדלות, תעמולה
старáтельно ת״פ בשקידה, בכל־מאמצי כחו
старáтельность נ׳ התאמצות, זריזות
старáтельный ת׳ דואג, שוקד, זריז, ותיק
старáтельство *см.* старáтельность
старáться ת׳ יגע, טרח, השתדל, התאמץ, הזדרז.
—объ успѣхахъ дѣла השתדל לטובת־
הענין. *Онъ* —рáется *мнѣ услу-
жить* הוא משתדל לשרתני. *—изо
всѣхъ силъ* השתדל בכל מאמצי כח.
Сколько онъ ни старáлся כמה
ברכורים כרכר בשביל..
старёхонекъ ת׳ זקן מאד, ישן מאד
стáрецъ ישיש, שב, סבא, זקן || נזיר || זקן־
העדה ז׳. —рица זקנה || נזירה
старикóвскій ת׳ שנתישן, של הזקנים
старúкъ שב, ישיש, איש שיבה, איש זקן, זקן,
סבא ז׳
старинá הימים הראשונים ז״ר, שנים
קדמוניות נ״ר || סיגיקיא (מין צמח) נ׳
Въ —нý לפנים, בימים הקדמונים
старúнный ת׳ ישן, נושן
стáрить, со— פ״י עשה זקן, זקן || —ся
בוא בימים, הזקן, הזדקן
старобы́тный ת׳ ישן מאד, ישן נושן
староватость ז׳ ישן, זקן
староватый ת׳ ישן קצת
старовѣ́рческій ת׳ של מחזיק בדת הישנה
старовѣ́ръ ז׳ מחזיק בדת הישנה
стародáвній ת׳ ישן נושן, קדמון
стародáвность נ׳ ישן ז׳, קדמות
стародýбка ז׳ אדונים (מין צמח)
старожúлецъ, —жилъ ז׳ תושב
старозакóнный *см.* ветхозакóнный
старообрáзный ת׳ ישן, קדמון
старообря́децъ *см.* старовѣ́ръ
старообря́дческій *см.* старовѣ́рческій
старопечáтный ת׳ נדפס בדפוס קדמון

старопомѣ́стный ת׳ בעל נחלה מימים קדמונים
старосéлье נ׳ מקום־מושב ישן ז׳, דירה ישנה
стáроста ז׳ ראש העדה, זקן (של כפר), פרנס.
Торговый— ראש הסוחרים. *Церков-
ный*— גבאי של בית־התפלה
стáрость ז׳ זקן ז׳, שיבה, קשישות נ׳ || ישן
старýха נ׳ סבה, סבתא, זקנה
стáрческій ת׳ של זקן. —ки כזקן
стáрчество נ׳ זקנה, זקנות
стáрше ת׳ כביר ימים מ.., זקן מ..
старшинá ז׳ ראש, פרנס, זקן, גבאי. *Волост-
ной*— ראש העדה, זקן
старшинствó נ׳ יתרון־הזקנה ז׳, בכורה
старшинствовáть פ״ע היה לו משפט הבכורה
стáршій ת׳ גדול || זקן שב.. || ראשון.
—братъ האח הגדול. *Я —по служ-
бѣ* אנכי הגדול שבפקידים. *—приказ-
чикъ въ магазинѣ* הגדול במשרתי
החנות. *—въ классѣ* התלמיד הראשון
במחלקה
стáрый ת׳ גדול, זקן, ישן. *—человѣкъ*
אדם זקן, איש. *Онъ* стáрше *меня
тремя годами* הוא גדול ממני בשלש
שנים. *Оставить по* —рому הנח כמו
שהיה, עזב במקדם. *—другъ лучше новыхъ
двухъ* אל תחליף חבר קדמון בחבר חדש
старьё ז״ר בלויי־סחבות, בגדים ישנים, כלים
старѣ́йшина ז׳ זקן שבחבורה
старѣ́йшій ת׳ זקן שבכלם
старѣ́ть העשה זקן, הזדקן, העשה ישן, התישן,
הלך והתנונה פ״ע
стáскивать, стаскáть, стащи́ть סחב
לתחת־ || צבר אל־מקום אחד || גנב, קנה
הסחב לתחת־ || הצבר —ся || במשיכה
אל־מקום אחד || ירד בקשי מעל־
стасовáть *см.* тасовáть
стáтика נ׳ סטטיקא (חקי שווי־המשקל)
стати́стика סטטיסטיקא (חכמת הספירה,
ספירה) נ׳
стати́стикъ סטטיסטיקן, בעל־ספירות, מלמד
בחכמת הספירה, ספירן ז׳
статисти́ческій סטטיסטיקאי, של ספירה,
[ספירתי ת׳
стати́стъ ז׳ סטטיונר
стати́ческій ת׳ סטטיקאי (של שווי המשקל)
стáтно. *Онъ —сложенъ* הוא בעל הדרת־
[פנים
стáтность ז׳ יפי, הדור
стáтный ת׳ יפה, הגון, מהדר, בעל־מראה
стáточность נ׳ אפשרות
стáточный ת׳ אפשרי
стáтскій של ממשלה. —ская *служба*

—ское *платье* בִּגְדֵי־עֲבוֹדַת־הַמֶּמְשָׁלָה. —*совѣтникъ* יוֹעֵץ־הַמֶּמְשָׁלָה. —הַשַּׂר

статсъ-дама נ׳ רֵעַת־הַמַּלְכָּה

статсъ-секретарь ז׳ מַזְכִּיר־הַמֶּמְשָׁלָה

статуй ז׳ טִפֵּשׁ, לָמֶךְ, גּוֹלֶם

статуйный ת׳ שֶׁל פֶּסֶל, - מַצֵּבָה

статуя נ׳ אַנְדַּרְטָא, פֶּסֶל ז׳, מַצֵּבָה

статуэтка נ׳ פַּסְלוֹן, פְּסַלְסָל (פסל קטן)

стать נ׳ תֹּאַר, בִּנְיַן־הַגּוּף, מִבְנֵה־הַגּוּ. *У этой лошади прекрасныя* —ти בִּנְיַן־גּוּפוֹ שֶׁל סוּס זֶה יָפֶה מְאֹד. *Съ какой* —ти? לָמָּה? מֵאֵיזֶה טַעַם? *Сказать что не къ* —ти אָמַר דָּבָר שֶׁלֹּא הַשְׁתָּא. *Къ* —ти בִּמְקוֹמוֹ או שֶׁלֹּא בִּזְמַנּוֹ. *Подъ*— בִּדְמוּת־דְּאַתְיָא לְהָכָא

стать *см.* ставать *и* становиться

статься פ״ע הָיָה. *Что съ нимъ сталось* מַה הָיָה לוֹ? *Можетъ* — יוּכַל הֱיוֹת

статья ז׳ מַאֲמָר, פֶּרֶק, סְעִיף. *Передовая* — מַאֲמָר רָאשִׁי. *Сборникъ* —тей קֹבֶץ מַאֲמָרִים. —тьи *закона* סְעִיפֵי־הַחֹק. —тьи *расхода* פִּרְקֵי־הַהוֹצָאָה

стачивать, стачать פ״י תָּפַר יַחַד ‖ —ся הִתְפַּר יַחַד

стачивать, сточить חִדֵּד, מֵרַט, הִשְׁחִיז, הִמְרִיט וכו׳ ‖ —ся הֻחְלַק פ״ע

стачка נ׳ חִבּוּר (על ידי תפירה) ‖ יַד אַחַת, שְׁבִיתָה. *Онъ въ* —кѣ *съ ворами* הוּא עָשָׂה יַד אַחַת (קְנוּנְיָא) עִם גַּנָּבִים. —*рабочихъ* שְׁבִיתַת פּוֹעֲלִים

стащить *см.* стаскивать

стая נ׳ עֵדֶר, קִבּוּץ ז׳, עֵדָה, שִׁפְעָה, לַהֲקָה. —*голубей* לַהֲקַת־יוֹנִים. —*диких гусей* עֲדַת־אַוָּזִים בָּרִאִים. —*волковъ* עֲדַת־זְאֵבִים. —*собакъ* עֲדַת־כְּלָבִים

стаять *см.* стаивать

стволистый ת׳ מַרְבֶּה־הַקָּנִים, - הַגְּזָעִים

стволъ ז׳ קָנֶה, גִּבְעֹל; גֶּזַע־הָעֵץ; קָנֶה, כֹּרֶת, כּוֹרָה נ׳, יָרֵךְ ז׳

створаживать, створожить הִקְרִישׁ (חלב) פ״ע

створка נ׳ מַדָּף (חֶלְקֵי פְרִי נוֹחִים לְהִתְקַלֵּף, אַמְבֵּי גֶּמֶר בְּשׁוּל הַפְּרִי) ז׳

створный *см.* створчатый

створцы *см.* складки

створчатый ת׳ בַּעַל דְּלָתַיִם

стеаринъ נ׳ מְשִׁיאַרִין

стебель ז׳ קָנֶה, גִּבְעֹל, קֻלְחָה, פְּטוֹמֶרָה נ׳

стебельный ת׳ שֶׁל קָנֶה, - גִּבְעֹל, גִּבְעֹלִי

стеблевка נ׳ תּוֹלַעַת־הַחֶרֶט (מין צמח)

стеблистый ת׳ מָלֵא קָנִים, - קְלָחִים

стегальный ת׳ עָשׂוּי לְהִתָּפֵר כו׳

стегальщикъ ז׳ תַּפָּר

стеганіе ז׳ שִׂרְבּוּט, הַלְקָאָה בְּשֵׁבֶט ‖ שֶׁלֶל, תִּפּוּר ז׳

стегать, стегивать, стегнуть שִׂרְבֵּט, הִלְקָה, הִכָּה בְשׁוֹט ‖ תָּפַר פ״י אֶת זֶה; —ся לָקָה ‖ הִתְפַּר

стежка נ׳ תִּפּוּר, תֶּפֶר, שֶׁלֶל ז׳

стезя נ׳ מִשְׁעוֹל, דֶּרֶךְ ז׳, מְסִלָּה

стекать, стечь פ״ע יָרַד (מַיִם), הִשְׁתַּפֵּךְ, הִשָּׁפֵךְ אֶל־מָקוֹם אַחֵר, הִשְׁתַּפֵּךְ ‖ —ся הִתְכַּנֵּס, הִתְקַבֵּץ, הִקָּבֵץ, הֵאָסֵף, הִתְאַסֵּף

стекло נ׳ זְכוּכִית; זְגוּגִית. *Оконное*— שִׁמְשַׁת־זְגוּגִית שֶׁל חַלּוֹנוֹת. —*въ окнѣ* זְכוּכִית הַחַלּוֹן. *Зеркальное*— זְכוּכִית אַסְפַּקְלַרְיָת. *Зажигательное*— זְכוּכִית מַדְלִיקָה

стеклова́тый ת׳ מַחֲוִיק זְכוּכִית ‖ דּוֹמֶה לִזְכוּכִית

стекловать, о— פ״י זִגֵּג

стеклодѣліе מְלֶאכֶת־, חֲרֹשֶׁת־ תַּעֲשִׂיַּת־זְכוּכִית

стеклописецъ ז׳ צַיָּר־זְכוּכִית

стеклоплавильный ת׳ שֶׁל הַתּוּךְ־זְכוּכִית. —*ная печь* סֻפּוֹת

стеклуемый ת׳ נֶהְפָּךְ לִזְכוּכִית

стеклянистый *см.* стекловатый

стеклянить *см.* стекловать

стеклянный ת׳ שֶׁל זְכוּכִית. —*заводъ* בֵּית־זַגָּגָה

стеклянѣть, о— פ״ע הֻזְגַּג, הֶהְפַּךְ לִזְכוּכִית

стеклярусъ נ״ר פְּנִינֵי־זְכוּכִית

стекольный ת׳ שֶׁל זְכוּכִית. —ныя *двери* דַּלְתוֹת־זְכוּכִית

стекольщикъ ז׳ זַגָּג

стелька נ׳ מִשְׁכָּבָה לְכַף הַנַּעַל. *Онъ пьянъ какъ*— הוּא שִׁכּוֹר כָּלוּט

стельная *корова* ת׳ פָּרָה מְעֻבֶּרֶת

стемнѣть *см.* темнѣть

стенаніе נ׳ אֲנָחָה, גְּנִיחָה

стенать פ״ע הֶאֱנִיק, הֶאֱנַח, גָּנַח

стенга *см.* стеньга

стенографія נ׳ סְטֶנוֹגְרַפְיָא (כתיבה מהירה)

стенографъ ז׳ סְטֶינוֹגְרָף

стеньга ז׳ בַּד, מוֹט־הַתֹּרֶן

степениться, о— הֵעָשָׂה מְיֻשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, הִתְיַשֵּׁב עָלָיו דַּעְתּוֹ פ״ע

степенникъ ז׳ אָדָם חָשׁוּב, נוֹהֵג חֲשִׁיבוּת בְּעַצְמוֹ

степенничать נָהַג חֲשִׁיבוּת בְּעַצְמוֹ, הִתְרָאָה בְחָשׁוּב פ״ע

степенность ז׳ יִשּׁוּב־הַדַּעַת ‖ הִתְיַשְּׁבוּת, חֲשִׁיבוּת נ׳

степенный ת׳ מְיֻשָּׁב בְּדַעְתּוֹ, מָתוּן

степень נ׳ מַדְרֵגָה, מַעֲלָה, דַּרְגָּה, עֵרֶךְ ז׳

—*кандидата* מַדְרֵגַת־קַנְדִּידָט. —*магистра* מַעֲלַת־מַגִּיסְטֶר. *Вотъ до какой* —ни *онъ разсѣянъ* (בּוֹא וּרְאֵה) עַד כַּמָּה מַגִּיעָה הִתְפַּזְּרוּתוֹ שֶׁל אָדָם זֶה. *Унизиться до* степени *наемника* הִשְׁפִּיל עַצְמוֹ עַד לְמַדְרֵגַת שָׂכִיר, הִתְבַּזָּה עַד — *Орденъ св. Анны первой* —ни אוֹת־כָּבוֹד שֶׁל אַנָּה הַקְּדוֹשָׁה מִמַּדְרֵגָה רִאשׁוֹנָה. *Возвысить число во вторую*— הִכְפִּיל מִסְפָּר שְׁתֵּי פְעָמִים. —ни *сравненія* עֶרְכֵּי־הַשִּׁוּוּי. *Положительная*— עֵרֶךְ־הַחִיּוּב. *Сравнительная*— עֵרֶךְ־הַיִּתְרוֹן. *Превосходная*— עֵרֶךְ־הַהַפְלָגָה

степной ת' עֲמָקִי, שֶׁל עֵמֶק, מִדְבָּרִי, שֶׁל עֲרָבָה
степсъ ז' גֶּבֶב שֶׁתּוֹקְעִין בּוֹ אֶת הַתֶּבֶן
степь נ' עֵמֶק, שָׂדֶה ז', מִדְבָּר, עֲרָבָה
стерва *м* —во נ' פֶּגֶר ז', נְבֵלָה
стервоядный ת' אוֹכֵל־נְבֵלוֹת. —ная *муха* קַרְנַרְיוֹן (זבוב אוכל בשר)
стервятина ז' בְּשַׂר־נְבֵלָה
стереженіе נ' נְטִירָה, שְׁמִירָה
стереометрія סְטֵירֵיאוֹמֶטְרִיָּא (מדידת־הגופים) נ'
стереоскопъ ז' סְטֵירֵיאוֹסְקוֹפּ
стереотипный ת' סְטֵירֵיאוֹטִיפִּי. —ное *изданіе* מַהֲדוּרָה סְטֵירֵיאוֹטִיפִּית
стереотипъ ז' סְטֵירֵיאוֹטִיפּ
стереть *см.* стирать
стеречь שְׁמֹר, נְצֹר, נְטֹר ‖ —ся הִשָּׁמֵר, שְׁמֹר נַפְשׁוֹ, הִשְׁתַּמֵּר, הִזָּהֵר
стержень ז' לֵב הַשֹּׁרֶשׁ ‖ גֶּזַע הָעֵץ ‖ תּוֹךְ הָעֵץ
стерлядина *см.* стерляжина
стерлядь ז' אַקִּיפֶּנְסוֹר (מין דג)
стерляжина ז' בְּשַׂר אַקִּיפֶּנְסוֹר
стерпѣть פ"י נָשֹׂא, סָבֹל ‖ —ся. —пится, *слюбится* מַה שֶּׁיַּעֲשֶׂה הַזְּמַן לֹא יַעֲשֶׂה הַשֵּׂכֶל
стерхъ נ' חֲסִידָה לְבָנָה (צפור)
стёсывать, стесать פ"י הַקְצֵה, הַקְצֵעַ ‖ —ся הִקָּצֵה, הִקָּצַע
стетоскопъ ז' סְטֵיטוֹסְקוֹפּ (קנה־השמע)
стехіометрія נ' סְטֵיכִיאוֹמֶטְרִיָּא
стеченіе נ' הִתְאַסְּפוּת, הִתְכַּנְּסוּת, הִתְאַחֲדוּת. —*народа* הִתְאַסְּפוּת הֶהָמוֹן. —*обстоятельствъ* הִזְדַּמְּנוּת־הַמְּאוֹרָעוֹת
стечь *см.* стекать
стиблетъ *см.* штиблетъ
стибрить פ"י גָּנֹב, קְנֹה בִּמְשִׁיכָה
стилка נ' רְפִידָה, הַשְׁכָּבָה, הֲנָחָה
стиль ז' מִנְהָג, חֶשְׁבּוֹן, תַּאֲרִיךְ ‖ סְפִירָה נ' ‖ סִגְנוֹן ז'
стипендіатъ ז' מְקַבֵּל תְּמִיכָה
стипендія נ' תְּמִיכָה

стиракса נ' נְכֹאת
стираксъ ז' אִילַן־נְכֹאת
стиралка נ' מַטְלִית לְקַנּוֹחַ
стиральный ת' מְשַׁמֵּשׁ לְקַנּוֹחַ, — לְכִבּוּס
стирать, стереть מָרֹק, מָרַק, מָחֹה, קַנֵּחַ, מַשְׁמֵשׁ פ"י ‖ —ся הִמָּרֵק, מָרוֹק, הִמָּחֵה, קֻנַּח, מֻשְׁמַשׁ
стирать פ"י כַּבֵּס (לְבָנִים) ‖ —ся כֻּבַּס, הִתְכַּבֵּס
стирка נ' כִּבּוּס ז', תִּכְבֹּסֶת, כְּבִיסָה
стискивать, стиснуть דָּחֹק, לָחֹץ, צוּק ‖ —ся הִדָּחֵק, הִלָּחֵץ, הֵצוֹק ‖
стихарь חֲלוּק־הַמַּקְהֵלָה (שלובשין בתרפות בשעת התפלה) ז'
стихать, стихнуть שָׁכֹךְ, שָׁקֹט, קוּם לִדְמָמָה, הִשְׁתַּתֵּק פ"ע]
стихира ז' שִׁיר־תְּהִלָּה.
стихійный ת' יְסוֹדִי
стихія ז' יְסוֹד (אחד מד' יסודות). —хіи אֵיתָנִים]
стихнуть *см.* стихать
стихокропатель, —хоплётъ ז' חָרְזָן
стихосложеніе ז' חִבּוּר־שִׁירִים
стихотвореніе ז' שִׁיר, שִׁירָה נ'
стихотворецъ ז' מְשׁוֹרֵר, פַּיְּטָן
стихотворный ת' שֶׁל שִׁיר, שִׁירִי
стихотворство נ' מְלֶאכֶת־הַשִּׁיר
стихотворческій ת' שֶׁל הַמְשׁוֹרֵר, מָלֵא רוּחַ־שִׁיר
стихъ ז' פָּסוּק; חָרוּז, דֶּלֶת נ'
стишонки ז"ר שִׁירֵי־הֶבֶל, חֲרוּזִים גְּרוּעִים
стклo, стклянка *см.* стекло, склянка
стлать שָׁטֹחַ, רָפֹד, רָבֹד, פ"י. רַפֵּד, הַצֵּעַ; רַצֵּף פ"י ‖ —ся הִשָּׁטֵחַ, הֻצַּע, הִשְׂתָּרֵג, הִשְׁתַּטֵּחַ. —*коверъ на полъ* שָׁטֹחַ מַרְבָד עַל הָרִצְפָּה. —*доски* הַנֵּחַ קְרָשִׁים. —*полъ* הַנֵּחַ (עָשֹׂה) רִצְפָּה. —*постель* הַצֵּעַ מִטָּה. *Растеніе* стелется *по землѣ* הַצְּמָחִים שְׂשׁוֹחִים עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. *Туманъ* стелется *по землѣ* הָעֲרָפֶל מִשְׁתַּטֵּחַ עַל הָאָרֶץ]
сто ש"מ מֵאָה
стоглавый ת' בַּעַל מֵאָה רָאשִׁים
стогны ז' כִּכָּר, רְחוֹב
стоговой ת' שֶׁל עֲרֵמַת־חָצִיר
стоградусный ת' בַּעַל מֵאָה מַעֲלוֹת
стогъ נ' עֲרֵמַת־חָצִיר
стойка נ' חֲנָיָה, עֲמִידָה ‖ עַמּוּד (בחנות) ז'
стойкій ת' מוּצָק, חָזָק, קָשֶׁה, אֵיתָן; עוֹמֵד עַל דַּעְתּוֹ
стойковый. —вые *каблуки* עִקְבֵי־סַנְדָּל גְּבוֹהִים
стойкомъ ת"פ בְּקוֹמָה זְקוּפָה, בַּעֲמִידָה, מְעֻמָּד
стойкость נ' תֹּקֶף ז', עֲמִידָה עַל דַּעְתּוֹ; סַבְלָנוּת
стоикъ ז' שְׁטָאִי

стóйло ז׳ (מקום עמידת הסוס ברפת) דִּיר

стóимость ז׳ שׁוִּי, מְחִיר. *Ниже* —ти פָּחוּת מִכְּדֵי שָׁוְיוֹ

стоймя́ *см.* стойкóмъ

стóить עָלָה בִּמְחִירוֹ; הָיָה שָׁוֶה, — רָאוּי, — כְּדַאי פ״ע. *Эта статья* —итъ, *чтобы ее напечатали* כְּדַאי הוּא מַאֲמָר זֶה שֶׁיָּבֹא בִּדְפוּס. *Не* —итъ *о томъ и говорить* אֵינוֹ כְּדַאי לְדַבֵּר עַל זֶה. *Не* —итъ *благодарности* אֵינוֹ רָאוּי לְשֶׁבַח. *Вамъ* —итъ *только приказать* עָלֶיךָ אַךְ לְצַוּוֹת

стоици́змъ נ׳ שְׁטָאִיּוּת, שִׁטַּת־הַשְּׁטָאִים

стои́ческій ת״פ שְׁטָאִי

стокрáтно ת״פ מֵאָה פְּעָמִים

стокъ ז׳ מַרְזֵב || מִקְוֵה־מַיִם

столбенѣ́ть, о— הִתְאַבֵּן, הָדוֹם כָּאֶבֶן, — הִשְׁתּוֹמֵם פ״ע

столбéцъ ז׳ עַמּוּד. —бикъ עַמּוּד קָטָן

столбня́къ נ׳ פַּלָּצוּת, הִתְאַבְּנוּת הַגּוּף. *На него нашелъ*— הוּא נִשְׁתַּתֵּק (כָּאֶבֶן) וְלֹא יָדַע מַה לַּעֲנוֹת

столбовóй ת׳ שֶׁל פְּצִים. —вая *дорога* דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ. —*дворянинъ* אָצִיל מְיֻחָס

стóлбъ, столпъ ז׳, אֹגֶף || מְזוּזָה נ׳ פְּצִים, עַמּוּד, בְּלוֹנָס ז׳. —бы, *поддерживающіе своды* הָעַמּוּדִים שֶׁהַכִּפָּה נִשְׁעֶנֶת עֲלֵיהֶם. *Верстовой*— בְּלוֹנָס וֶורְסְטָאִי. —бы *тротуара* פְּצִימֵי־הַמִּסְעָה. —*дыму* תִּמְרַת עָשָׁן. *Позорный*— עַמּוּד־הַקָּלוֹן. *Позвоночный*— חוּט הַשִּׁדְרָה. —пы *іудаизма* עַמּוּדֵי הַתָּוֶךְ שֶׁהַיַּהֲדוּת נִשְׁעֶנֶת עֲלֵיהֶם

столи́ственный, столи́стый ת׳ שֶׁל מֵאָה עָלִים

столи́ца נ׳ מֶטְרוֹפּוֹלִין, בִּירָה, עִיר הַמְּלוּכָה

столи́чный ת׳ שֶׁל מֶטְרוֹפּוֹלִין, שֶׁל הַבִּירָה

столкáть *см.* стáлкивать

столкновéніе נ׳ פְּגִיעָה, פְּגִישָׁה || הִתְנַגְּשׁוּת || סִכְסוּךְ ז׳

столкнýть *см.* стáлкивать

столóвая ז׳ חֲדַר־הָאֹכֶל

столóвый ת׳ שֶׁל אֹכֶל. —вая *ложка* כַּף שֶׁל אֳכָלִים

столоначáльникъ ז׳ פְּקִיד־הַשֻּׁלְחָן

столóчь *см.* истолóчь

столпи́ть פ״י אָסַף הָמוֹן רַב, הִקְהִיל קְהִלּוֹת בְּרַבִּים || —ся הִתְאַסֵּף בֶּהָמוֹן, הִקָּהֵל —

столплéніе נ׳ הִתְאַסְּפוּת, אֲסֵפָה רַבָּתִי

столпотворéніе. *Вавилонское*— דּוֹר הַפְּלָגָה, בִּנְיַן־הַמִּגְדָּל בִּימֵי־

столпъ *см.* стóлбъ

столъ ז׳, סְעוּדָה נ׳ שֻׁלְחָן. *Встать изъ-за* —ла קָם מֵעַל־הַשֻּׁלְחָן, גָּמַר הַסְּעוּדָה. *Имѣть открытый*— הַכְנֵס אוֹרְחִים

столь ת״פ כָּל כָּךְ, כָּזֶה. —*рѣдкій примѣръ* מִלְּתָא דְּלָא שְׁכִיחָא כָּזוֹ. —*благоразумный человѣкъ* אָדָם חָכָם כָּזֶה. *Онъ не* —*богатъ, какъ его братъ* הוּא אֵינוֹ עָשִׁיר כָּל כַּךְ כְּאָחִיו

стóлькій. *Между* —*кими книгами* בֵּין סְפָרִים מְרֻבִּים כָּל כָּךְ

стóлько ת״פ כָּל כַּךְ, כְּ.... *Онъ не* —*богатъ, сколько тароватъ* יוֹתֵר מִשֶּׁהוּא עָשִׁיר הוּא וַתְּרָן. *Онъ* —*же благоразуменъ, сколько мужественъ* בְּמָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא חָכְמָתוֹ שָׁם אַתָּה מוֹצֵא גְבוּרָתוֹ. *Я былъ у него* —*разъ* הָיִיתִי אֶצְלוֹ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים. *Онъ образованъ на*—, *что...* הוּא מְלֻמָּד כָּל כָּךְ, עַד שֶׁ... *Сколько головъ,* —*умовъ* אֵין דֵּעוֹתֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי־אָדָם שָׁווֹת

стóльникъ ז׳ שַׂר שֻׁלְחַן־הַמֶּלֶךְ

стольчáкъ ז׳ מוֹשַׁב בֵּית־הַכִּסֵּא

столѣ́тіе נ׳ תְּקוּפָה שֶׁל מֵאָה שָׁנִים

столѣ́тникъ ז׳ אֲהָל, אִילַן אֲהָלִים

столѣ́тній ת׳ בֶּן מֵאָה שָׁנִים

столя́рничать פ״ע עָסַק בְּנַגָּרוּת

столя́рный ת׳ שֶׁל נַגָּר

столя́рня ז׳ בֵּית־נַגָּרוּת

столя́ръ ז׳ נַגָּר, חָרַשׁ־עֵצִים

стонáніе נ׳ אֲנָחָה, גְּנִיחָה

стонáть פ״ע הֶאֱנַק, הֶאֱנַח, גָּנַח

стонóгъ ז׳ (מין שרץ) נָדָל

стонóжникъ ז׳ (מין צמח) לְשׁוֹן־צְבִי

стонъ נ׳ נְאָקָה, אֲנָקָה, אֲנָחָה, גְּנִיחָה

стопá ז׳, כַּף (רגל) נ׳ || פַּעַם, צַעַד, מִצְעָד ז׳, צְעִידָה, הֲלִיכָה || חֲבִילָה נ׳ || בַּיִת (בשיר) || גָּבִיעַ ז׳. *Направить куда свои* —пы שׂוּם פְּעָמָיו לְמָקוֹם פ׳. *Идти по чьимъ-либо* —пáмъ הָלַךְ בְּעִקְּבוֹת פ׳. *Припадать къ чьимъ-либо* —пáмъ נָפַל לְרַגְלָיו שֶׁל פ׳

стопи́ть *см.* стáпливать

стóпка ז׳ גָּבִיעַ קָטָן

стóпный ת׳ שֶׁל כַּף־רֶגֶל; *см.* стопá

стопня́къ נ׳ (מין צמח) קִיסוֹן

стопосложéніе ז׳ (בשיר) בִּנְיַן־הַבָּתִּים

стоптáть *см.* стáптывать

стопъ מ״ק עֲמֹד!

стóра *см.* штóра

сторговáть —ся פ"ע השתוה במחיר
сторíца ש"מ מאה. —цею מאה פעמים
сторíч . *см.* стокрáтн..
сторóжа *см.* стрáжа. *Быть на* —жѣ הזהר, היה נזהר
сторожевóй ת' של משמר. —*полкъ* גדוד המשמר
сторожи́ть פ"י שמר, נטר, נצר. Подстерéчь שמר עקבי־פ', צדה
сторóжка ז' בית־השומר , נ' סכה, מלונה
сторожóкъ ז' קרס־המלכדת || נ' נפש־המאזנים
стóрожъ ז' שומר, נוטר. —жи́ха אשת־השומר
сторонá צד, עבר, סטרא, גיסא ז', כתף, רוח , נ' ארץ || כנף. *Правая*—, *лѣвая*— הצד הימין, השמאל. *Лѣвая— матеріи* הצד השמאלי של הארג. *По правую* —ну מימין. *По лѣвую* —ну משמאל: *Въ* —ну הצדה. *Правая— корабля* הכתף הימנית של הספינה. *Держать себя въ* —нѣ עמד מן הצד; היה נחבא אל הכלים. *Онъ съ своей* —ны *согласенъ съ этимъ* הוא מצדו מסכים לזה. *Принять что съ хорошей* —ны דרש לשבח ; ראה את הצד היפה שבדבר. *Съ другой* —ны מעבר מזה, לאידך גיסא. *Идти* —ною הלך בצדי הדרכים, מן הצד. *Узнать что* —ною שמע דבר מאחורי הפרגוד. *Я въ этомъ дѣлѣ*— אין לי חלק בענין זה. *Держать чью* —ну צדד בזכותו של פ'. *Тяжущіеся* —ны בעלי־הדין, טוען ונטען. *Жить на чужой* —нѣ גור בארץ נכריה. *Въ нашей* —нѣ בארצנו, במחננו, אצלנו. —*угла* צלע של זוית
сторони́ться, по— פ"ע נטה הצדה
сторóнній ת' צדדי, זר, נכרי ; טפל
сторóнушка נ' ארץ, כנף הארץ
стосковáться פ"ע התגעגע
стоýстый. —стая *молва* שמועה שנתפשטה ברבים
стöчи́ть *см.* стáчивать
стóчный ת' של אביב, - מרזב
стоязы́чный ת' בעל מאה לשונות
стóялый ת' שעמד זמן רב
стоя́ніе נ' עמידה
стоя́нка נ' חניה , עמידה. *Зимняя*— העמידה על העגן. *Якорная*— תחנת־החרף
стоя́ть, стáивать פ"ע עמד || פ"י הלחם, הגן. —*у окна* עמד אצל החלון. *Часы* —ятъ השעון עומד. *Домъ* —итъ *фасадомъ на улицу* פני־הבית מסבים אל הרחוב. —*лагеремъ* חנה. *Монастырь* —итъ *на горѣ* המנזר עומד על ההר. —*на колѣняхъ* עמד על ברכיו. —*въ гостинницѣ* גור באכסניא. —*за вѣру* הלחם בעד האמונה. —*за правду* הגן על האמת. —*на своемъ* עמד על דעתו. —*на часахъ* עמד על המשמר. *Ужъ мѣсяцъ, какъ* —*дурная погода* זה חדש ימים ששולט אוירון רע
стоя́чій ת' עומד, נצב, נח. —чая *вода* מים נחים. —*воротникъ* צוארון נצב
стрáвливать, страви́ть לחך בער שדה , עשב || שסה, הסת ב.. (חיה) || הסר ספחת בער, הלחך || שפה, —ся || על ידי סם פ"י הומת || הומר...
страдáлецъ ז' מדכא ביסורים, בעל יסורים
страдáльческій ת' של בעל יסורים
страдáльчество קבלת־יסורים , מסירת־נפש נ', ענויים קשים ז"ר
страдáніе צער ז', יסורים, ענויים ז"ר
страдáтельность נ' קבלת־הפעולה
страдáтельный ת' סובל , מקבל , מושפע. —*залогъ* פעול, נפעל, מפעל
страдáть פ"ע סבל צער, – יסורים, הצטער
стрáжа נ' משמר ז', משמרה, משמרת. *Стоять на* —жѣ עמד על משמרתו. *Взять кого подъ* —жу שום פ' במשמר, תפס, חבש. *Содержать кого подъ* —жею החזק את־פ' תפוש
стражъ ת' שומר, נוטר
стрáза, стразъ ז' שמיר מלאכותי
стрáивать, строи́ть שלש , עשה כפול שלשה פ"י
страм. *см.* срам..
странá נ' כנף, רוח ; ארץ, אדמה. *Четыре* —ны *свѣта* ארבע רוחות השמים
страни́ца ז' עמוד
стрáнникъ ז' נודד, עובר ארח, הלך
стрáнничать שוט בארץ , התהלך - , נסע ממקום למקום, היה נע ונד || התנהג בשגעון, נהג זרות בעצמו פ"ע
стрáннический ת' של הלך, - נודד. —*посохъ* מקל־נודדים. —ская *жизнь* חיי־נודד
стрáнно. *Это*— זר הוא הדבר
страннолю́бецъ, —би́вый ז' מכנים אורחים
страннолю́біе נ' (מדה של) הכנסת־אורחים
страннопріéмникъ, —пріи́мецъ מכניס־אורחים, - אורח ז'
страннопріи́мный *домъ* בית הכנסת אורחים

страннопріимство הכנסת־אורחים נ׳
стра́нность זרות נ׳
стра́нный משנה, זר ת׳
стра́нствованіе נסיעה, ניעה, נידה, שיטה,
נדידה נ׳
стра́нствователь נוסע נע ונד, נודד, הלך ז׳
стра́нствовать היה נע ונד, נסע ממקום
למקום, שוט בארץ פ״ע
стра́стно בחשק, בתאוה ת״פ
страстно́й. —на́я недѣля שבוע־היסורין
стра́стный בעל־תאוה ת׳ (של ישו)]
страстоте́рпецъ קדוש, מי שמוסר נפשו על
קדוש השם ז׳
страстоцвѣ́тъ פרח־התאוה (מין פרח) ז׳
страсть ענוים ז״ר, מצוקות, תלאות נ״ר ||
יצר ז׳, תאוה נ׳. —сти Христовы
יסורי־ישו. —овладѣла мною תקף.
נתעוררה בי Меня —взяла עלי יצרי
הוא חולה Онъ —какъ боленъ תאוה.
מאד Тамъ было— сколько народу
המון רב מאד היה שם. Меня —какъ
хочется מאד מאד הייתי חפץ
стратаге́ма תחבולות־מלחמה נ״ר
стратеги́ческій תכסיסי ת׳
страте́гія תכסיסי־מלחמה ז״ר
страте́гъ מלמד־מלחמה ז׳
стратила́тъ מפקד ז׳
стра́усъ יען (ר׳ יענים) ז׳, יענה, בת־יענה,
נעמית נ׳] страхова́ніе הבאה באחריות נ׳
страхова́тель מביא באחריות, נותן— ז׳
страхова́ть, за— הבא באחריות, נתן— פ״י
הבא עצמו באחריות, נתן— ; הובא— —ся ||
הנתן—
страхово́й של אחריות ת׳. —вое общество
חברת־אחריות. —вое письмо שטר־
אחריות] страховщи́къ מקבל באחריות ז׳
страхъ פחד ז׳, אימה, מורא, יראה נ׳. —Божій
יראת השם, —שמים. —на меня напалъ
פחד נפל עלי. Принять что на свой—
קבל דבר על אחריותו. Отдавать что
на— см. страхова́ть. —сколько
тамъ было народу см. страсть
страши́лище, страши́ло מפלצת, תפלצת נ׳
страши́ть ירא, הפחד, הבהל, אים על־ פ״י
ירא, התירא, פחד —ся ||
страшли́вость מרך־לב ז׳, פחדנות נ׳
страшли́вый פחדן, בעל־פחד ת׳
стра́шно. Онъ —глупъ הוא שוטה נורא.
Мнѣ— ירא אנכי, מפחד אני
стра́шный נורא, איום, מבהיל ת׳. —шумъ
רעש נורא (גדול). —ная вѣсть שמועה
נוראה, —מבהילה. Онъ —шенъ въ
своемъ гнѣвѣ נורא הוא בשעת כעסו.
—видъ פנים מפיקים פחד. —судъ יום־
הדין, בית־דין של מעלה. —лгунъ שקרן
גדול —скупецъ קמצן גדול
страща́ніе איום ז׳, הפחדה נ׳
страща́ть אים על־, הפחד פ״י
стрека́ло קוץ, עוקץ ז׳
стрека́ть, —кнуть עקץ פ״י
стрекоза́ ילק (מין ארבה) ז׳
стрекота́ть הגה||גמגם בלשונו פ״ע
стреку́пъ עשב־הבצה (מין צמח) ז׳
стрекъ טבנון (מין זבוב) ז׳
стремгла́въ בבת־ראש ת״פ
стремёшка שרוך ז׳, ערקתא נ׳
стреми́тельно בחזק, בשטף, בבת ראש ת״פ
стреми́тельность שטף, חזק ז׳, מרוצה,
המרצה נ׳
стреми́тельный שוטף, כביר, חזק, קשה ת׳
стреми́ться שטף||שאף אל־, רדף אחרי־ פ״ע
—къ почестямъ שאף לכבודים. —къ
славѣ רדף אחרי־הכבוד. —къ погибели
הלך לקראת הכליון
стремле́ніе זרם, שטף ז׳, שטיפה||שאיפה נ׳
стремни́на אשד, מורד ז׳
стремни́стый בעל אשדות מרבים ז׳
стре́мя רכבה נ׳
стремя́нка תבליא (סלם של הבלים) נ׳
стремя́нникъ עושה רכבות ז׳
стремянно́й סוסר (משרת הרוכב או הציד) ת׳
стремя́нный של רכבה ת׳
стрено́живать, —но́жить אסר סוס בשלש
בגליו פ״י
стре́петъ הגברת (מין אוז) ת׳
стре́скать אכל פ״י
стречо́къ. Дать стре́чка נוס, ברח פ״ע
стрига́льня חדר־הגזיזה ז׳
стригу́нъ, —не́цъ סיח בן שנה (שנגזזה
רעמתו) ז׳
стриже́ніе גזוז ז׳, גזיזה נ׳
стри́жка см. стриже́ніе || תינוק שנסתפר
стрижо́вый של דרור־החוף ת׳
стрижъ דרור־החוף (צפור) ז׳
стрихни́нъ סטריכנין ז׳
стричь גזז, גזר, ספר פ״י || —ся הגזז, הגזר,
ספר עצמו, הסתפר
строга́ло см. руба́нокъ
строга́нь גרדן ז׳
строга́ніе הקצעה, הדקקה נ׳

строгáть הקצע, החלק במקצוע פ״י ||—ся
הקצע, החלק
стрóгій || עז, חזק, קשה; מדקדק, מחמיר
חמור ת׳. —гая *діэта* דיאיטא חמורה.
—гое *исполненіе обязанностей*
מלוא חובותיו בדיוק. —гое *наказаніе*
עונש קשה, — חמור. —*выговоръ* נזיפה
קשה. -гая *бережливость* חסכנות מרבה
стрóго. *Я его— накажу* אטיל עליו ענש
קשה. *За нимъ нужно —слѣдить*
הוא טעון השגחה יתרה
стрóгость חמר ז׳, קשות, חמרא נ׳
строевóй של בנין ת׳. —*солдатъ* חיל
строéніе בנין ז׳, בניה נ׳ שטיר]
строéньице *см.* строéніе
строй || סדר, משטר ז׳ || התמזגות הקולות נ׳
חזית נ׳. *Государственный*— משטר־
הממלכה. *Пройти сквозь*— עבר דרך
стрóйка בנין ז׳, בניה ת׳ פולסין]
строи́льный של בנין ת׳
стрóйно בסדר יפה ת״פ
стрóйность משטר, סדר || יפי־הקומה ז׳
стрóйный || גבה, גבה־הקומה, יפה —, || ישר
מסדר יפה, מארגן — ת׳
строи́тель בונה ת׳
строи́тельный. —ное *училище* בית־
ספר לבנין. —ные *матеріалы* חמר
строи́тельскій של בונה ת׳ לבנין]
строи́ть *см.* стрáивать
стрóить בנה || שנה (מיתרים) || סדר (חילים) פ״י
יסד בנינים ||—ся התיצב בסדר ובשורה
אחת || הבנה. —*ковы* עשה ערמומיות.
—*проказы* התעולל, עשה מעשי־הוללות.
—*рожи* עשה עויות משנות
строкá, стрóчка טור ז׳, שורה, שטה, דלת נ׳
Приказная— חכם להרע
стрóмкій בלתי־ישר, — חלק ת׳
стропи́лина קורת־הגג נ׳
стропи́лить קרה, הצב קורות הגג פ״י
стропи́ло אפריזה, מעזיבה נ׳
стропи́ть, о— *см.* стропи́лить
стропти́вость עקשות, עקשנות, סרבנות נ׳
стропти́вый ממרה, מורה, עקש, עקשן, סרבן ת׳
стрóусъ *см.* стрáусъ
строфá בית (של חרוזים) ז׳, חרוזה נ׳
строчéніе תפור ז׳, תפירה נ׳
строчи́льный משמש לתפירה ת׳
строчи́ть תפר, תפר || כתב במהירות פ״י
||—ся התפר, תפר
строчнóй של שורה ת׳. —ные *знаки*
סימני חבור השורות. —ныя *буквы*
האותיות הקטנות
стреѳокамáлъ *см.* стрóусъ
струбци́нга לחצן (מסגרת של נגרים) ז׳
струганéцъ בדלח הררי ז׳
стругáть *см.* строгáть
струговщи́къ בעל־צנדל, מנהל — ז׳
стругъ צנדל (מין אניה) || רהיטני, מעצד ז׳
стружи́ть *см.* строгáть
стрýжка הקצעה, החלקה ברהיטני || שפוי ז׳,
стрýйка *см.* струя́ גרודות נ״ר]
стрýйный של זרם, — קלוח ת׳
струи́стый שוטף, שותת ויורד ת׳
струи́ть שפך, זרף פ״י ||—ся שתת, שטף,
קלח, קלח, נזל
стрýйчатый גלי, תלתלי ת׳
стрýкъ תרמיל ז׳
струнá נים, מיתר (מכלי־שיר) ז׳, פארה נ׳
стрýнный של פארה ת׳
стрýпный של גלד, של ילפת ת׳
струповáтый מגלד קצת ת׳
стрýпъ גלד ז׳, ילפת, קרימה נ׳
струпѣ́ть, о— הקרם, העלה גלד פ״ע
стрýсить הבהל, התחל מתירא פ״ע
струхнýть *см.* стрýсить
стручёкъ *см.* стрýкъ
стручéцъ מכחול ז׳
стручéчникъ אילן־תרובין ז׳, חרובית נ׳
стручи́стый תרמילי, מוציא תרמילים הרבה ת׳
стручковáтый מתרמל, תרמילי, דומה
לתרמיל ת׳
стручкóвый של תרמיל ת׳. —*перецъ*
פלפל היספני
струя́ זרם, שטף קלוח, קרן ז׳. —*воздуха*
זרם אויר. —*свѣта* קרן אור. *Бобро-*
вая— מרה של ביבר
стрѣлá גיר, חץ || גזע־העץ || כבש, כבם ז׳
Громовая— אבן־רעם
стрѣлéцкій *см.* стрѣлкóвый
стрѣлéцъ *см.* стрѣлóкъ
стрѣливать *см.* стрѣля́ть
стрѣлка חץ קטן || מחוג (בשעון) ז׳ || מטוטלת,
נפש־מאזנים || מחט (בקומפאס) נ׳ || מריז
(בפוזמקאות) ז׳
стрѣлкóвый של רובים ת׳. —*полкъ* לגיון
הרובים (המורים, היורים)
стрѣлкови́дный שכעין חץ ת׳
стрѣлóкъ יורה, מורה, רובה, קלע; קשת ז׳
стрѣлообрáзный שכעין חץ ת׳
стрѣлочникъ מחטן ז׳

стрѣльба́ יריה נ׳

стрѣльби́ще מרחק־יריה ז׳

стрѣ́льчатый שבתמות־חץ ת׳. —сводъ כפה בעין שתי ערבן

стрѣля́нie יריה נ׳

стрѣля́ть, —ливать, —льну́ть ירה, ירה (אדם בחברו) || —ся רבה, קלע פ״י. —дичь צוד ציד. הומת בירית. —по непріятелю ירה באויב. У меня въ ушахъ —пя́етъ אני חש דקירות באזני.

стря́панie בשול ז׳, הכנת־תבשילין נ׳

стря́пать בשל, הכן תבשילין פ״י || —ся בשל, הוכן (מתבשילין)

стряпня́ *см.* стря́панie

стряпу́ха מבשלת נ׳

стря́пческій של עורך דין ת׳

стря́пчество משמרת עורך־דין, פקידות פרקליט נ׳

стря́пчій עורך דין, פרקליט ז׳

стряса́ть, стрясти́

стря́хивать נער פ״י || —ся הנער, התנער

студене́цъ באר נ׳

студени́стый של זום קרוש ת׳

студени́чный של באר ת׳

студёность קר, קפאון ז׳, קרה, צנה נ׳

студе́нтъ תלמיד, סטודנט ז׳

студенцо́вый של באר ת׳

студе́нческій, —де́нтскій של סטודנט ת׳

студёный קר, רפוא ת׳

сту́день זום קרוש ז׳

студе́нь דיצימביר (שם קדמון)

студенѣть העשה קר, הקרש פ״ע

студи́ть, о— צנן, הקפא, הקרש פ״י || —ся צנן עצמו || הצטנן

сту́жа קר ז׳, קרה, צנה נ׳

сту́кальце ענבול, מקוש ז׳

сту́канie הקשה, דפיקה נ׳

сту́кать, сту́кнуть הקש, דפק, הכה ב׳. פ״י || —ся דפק, התדפק על־ || התקל ב׳. —кнуть кулакомъ по столу הכה באגרוף על השלחן. —кнуть кого кулакомъ הכה לפ׳ באגרוף. Ему сту́кнуло сорокъ лѣтъ כבר יצא מכלל ארבעים שנה

стукотня́ רעש ז׳

стукъ קיש, צליל ז׳, דפיקה נ׳

стулъ כס, כסא || סדן (של קצבים) ז׳

сту́льникъ עושה כסאות ז׳

сту́льный של כסא, של כסאות ת׳

сту́па כתש, מכתש ז׳, מדוכה נ׳

ступа́ть, —пи́ть צעד, פסע פ״ע. Ступа́й скорѣе! מהר! Ступа́й прочь! דרך! הסתלק! פרח!

ступе́нный דרגאי ת׳

ступе́нь כבש ז׳, דרגא, מדרגה, מעלה נ׳

сту́пень *см.* сту́пня

ступе́ньчатый ערוך מדרגות, עשוי מעלות ת׳

сту́пица חשור (של אופן־העגלה) ז׳. —пичный השייך לחשור

сту́пка *см.* сту́па

сту́пня, сту́пень עקב ז׳, כף רגל נ׳

ступь צעידה, הליכה (של סוס) נ׳

стуча́нie קשקוש, רעש ז׳

стуча́ть דפק, קשקש, רעש פ״ע || —ся דפק, התדפק על־. —ногами רקע ברגליו. —молоткомъ הכה בפטיש

стушева́ться העמד עצמו בצל, בטל עצמו פ״י, התבטל פ״ע

стыди́ть, при— בייש, הכלם פ״י || —ся התבייש, הכלם

стыдли́вость בישנות נ׳

стыдли́вый בישן ת׳

сты́дно. —вамъ! בושה! הלא תתביישו! Мнѣ за васъ— אני נושא חרפה בשבילך. Какъ вамъ не— лгать הלא תתביישו לשקר

сты́дный של בושה, של חרפה ת׳

стыдъ בזיון ז׳, גנות, בושה, חרפה, כלמה נ׳

стыка́ть, соткну́ть חבר במחטים פ״י || —ся התחבר במחטים

сты́лу מאחור ת״פ

сты́лый שנצטנן ת׳

сты́нуть и стыть העשה קר, הצטנן פ״י

сты́чка ריב ז׳, התנגשות, תגרה נ׳

стычно́й מחבר (במחטים) ת׳

стѣна́ כתל, קיר, דפן, פרגוד ז׳, חומה נ׳. —ны комнаты קירות־(כתלי־) החדר. Крѣпостныя —ны חומות המצודה. Я живу съ нимъ —объ —ну יושבים אנו כתל בכתל. Онъ за меня стоитъ —ною חומה הוא עלי

стѣнни́ца חמן (מין צמח) ז׳

стѣнно́й של כתל, של קיר ת׳. —нные часы שעון של כתל, אורולוגין

стѣнобитный מקרקר קיר ת׳

стѣноло́мъ איל ברזל, מפץ ז׳

стѣнопи́сецъ צייר קירות ז׳

стѣно́пись ציור־קירות ז׳

стѣсне́нie לחץ ז׳, לחיצה, העקה נ׳

стѣсни́тельный לוחץ, מציק ת׳

стѣсня́ть, —ни́ть לחץ, העק, הצר || הגבל פ״י. || —ся חשש, בוז || הלחץ. Это меня ничуть не —ня́етъ איני חושש לזה. Не —ня́ясь בלי כל־חשש, בלך

стя́гивать, стягну́ть כבש, שנץ, הדק ||

מָשַׁךְ מִן־, הוֹרִיד — || כִּוֵּץ, קִמֵּט || מָשֹׁךְ, הִתְקַצֵּר, גָּמוֹר, הִתְכַּוֵּץ, ся—|| מָשַׁר פ״י הִצְטַמֵּק || שַׁנֵּץ הֵיטֵב, הַדֵּק || הִתְחַבֵּר זֶה לָזֶה, הִתְלַכֵּד || הִמָּשֵׁךְ זֶה לָזֶה

стягъ מְתִיל, מִיתְלָא ז׳ || גּוּפָה (שֶׁל שׁוֹר) נ׳

стяжáніе קְנִיָּה, רְכִישָׁה נ׳

стяжáтель קוֹנֶה, רוֹכֵשׁ ז׳

стяжáть קָנָה, רָכַשׁ פ״י

стя́жка, стяжéніе כִּוּוּץ, שִׁנּוּץ, הִדּוּק, חִשּׁוּק ז׳

стязáться *см.* состязáться

суббóта שַׁבָּת נ׳. *Великая—* שַׁבָּת הַגָּדוֹל

суббóтникъ שׁוֹמֵר שַׁבָּת ז׳

суббóтній שֶׁל שַׁבָּת ת׳

субсидія תְּמִיכָה נ׳

субъектѝвность סוּבְּיֶקְטִיבִיּוּת, נוֹשְׂאִיּוּת, עַצְמִיּוּת נ׳

субъектѝвный סוּבְּיֶקְטִיבִי, נוֹשְׂאִי, עַצְמִי ת׳

субъéктъ סוּבְּיֶקְט, נוֹשֵׂא ז׳

суглѝнистый חַרְסִיתִי ת׳

суглѝнокъ טִיט־יוֹצְרִים ז׳, חַרְסִית נ׳

сугрóбистый, —бный מָלֵא עֲרֵמוֹת שֶׁלֶג ת׳

сугрóбъ עֲרֵמַת־שֶׁלֶג נ׳

сугýбить הִכְפִּיל, הִגְדִּיל פ״י —ся || הִכָּפֵל, הִתְרַבֵּה

сугýбица מִסְפָּר כָּפוּל ז׳. —цею שְׁתֵּי פְעָמִים

сугýбый כָּפוּל, מְכֻפָּל ת׳ כִּבְחָן

судáкъ פֶּרְקָה (מִין דָּג) נ׳

судáрыня גְּבֶרֶת נ׳

сýдарь אָדוֹן, גְּבִיר ז׳

судáчить נָתַן דֹּפִי בְּפ׳, סִפֵּר בִּגְנוּתוֹ שֶׁל פ׳ פ״י

судéбникъ קֹבֶץ שֶׁל דִּינִים ז׳

судéбный שֶׁל מִשְׁפָּט ת׳. —ныя *издержки* הוֹצָאוֹת־הַמִּשְׁפָּט

судéйская לִשְׁכַּת־הַמִּשְׁפָּט נ׳

судéйскій שֶׁל שׁוֹפֵט ת׳

судéйша אֵשֶׁת הַשּׁוֹפֵט נ׳

судѝлище בֵּית־הַמִּשְׁפָּט; כֵּס הַמִּשְׁפָּט, כִּסֵּא— ז׳

судѝть שָׁפַט, הוֹצִיא מִשְׁפָּט, דִּיֵּן || דָּן, חִוָּה הַשְׁפָּט, — עִם, הָדוֹן ся— || בְּעָתוֹ, חָשַׁב פ״י

—преступника דָּן פּוֹשֵׁעַ. *—по наружности* הוֹצִיא מִשְׁפָּט לְפִי הַמַּרְאֶה הַחִיצוֹנִי. *Какъ вы объ этомъ —дите?* מָה תַּחְשֹׁב אַתָּה עַל הַדָּבָר הַזֶּה? מַה דַּעְתְּךָ? *Онъ обо всемъ —дитъ и рядитъ* הוּא מְחַוֶּה אֶת דַּעְתּוֹ עַל כָּל דָּבָר. *Не суждено мнѣ успѣть въ этомъ* אֵין בִּרְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם שֶׁאַרְאֶה בָּזֶה סִימָן בְּרָכָה.

судія́ שׁוֹפֵט, דַּיָּן ז׳

сýдно אֳנִיָּה, סְפִינָה נ׳ || כְּלִי, עָבִיט, גְּרָף שֶׁל רְעִי ז׳

сýдный שֶׁל דִּין, — מִשְׁפָּט ת׳

судовóй שֶׁל סְפִינָה ת׳. *—грузъ* מִטְעָן שֶׁל הַסְּפִינָה

судовщѝкъ בַּעַל־סְפִינָה ז׳

судоговорéніе מַעֲנוֹת נ״ר

судóкъ סֵפֶל בַּעַל שְׁתֵּי יָדוֹת ז׳ || מַעֲרֶכֶת־כֵּלִים (רְשָׁמַן, חרדל, פלפלין וחומץ) נ׳

судомóйка מְטַלִּית לַהֲדָחַת־כֵּלִים נ׳ || הַדִּיחָה כֵּלִים

судомóйный מְשַׁמֵּשׁ לַהֲדָחַת־כֵּלִים ת׳

судопроизвóдственный שֶׁל בֵּרוּר־מִשְׁפָּט ת׳

судопроизвóдство בֵּרוּר־דִּין, — מִשְׁפָּט ז׳

Гражданское— בֵּרוּר דִּינֵי מָמוֹנוֹת

Уголовное— בֵּרוּר דִּינֵי־נְפָשׁוֹת.

судопромы́шленникъ קַבְּלָן לְהוֹלָכַת מַשָּׂאוֹת בָּאֳנִיּוֹת ז׳

судорабóчій פּוֹעֵל עוֹבֵד בָּאֳנִיָּה ז׳

судóрога שֶׁבֶץ, פִּרְכּוּס, פִּרְפּוּר ז׳

судорóжиться קָמַץ פ״י, הָיָה קַמְצָן,— צִיְקֵן פ״ע, נָתַן בְּעַיִן רָעָה פ״י

сýдорожливый מִי שֶׁאֲחָזוֹ הַשָּׁבָץ, מְפַרְפֵּר,

сýдорожный שֶׁל שָׁבָץ ת׳ מְפַרְכֵּס ת׳]

судостроéніе בִּנְיַן־אֳנִיּוֹת ז׳

судострóитель בּוֹנֶה אֳנִיּוֹת ז׳

судостроѝтельный שֶׁל בִּנְיַן־אֳנִיּוֹת ת׳

судоустрóйство סִדּוּר־עַרְכָּאוֹת ז׳

судохóдецъ נְחוֹת־יַמָּא, נוֹסֵעַ בָּאֳנִיָּה ז׳

судохóдный סַפָּנִי, מֻכְשָׁר לְמַעֲבַר־אֳנִיּוֹת

судохóдство מַעֲבַר־אֳנִיּוֹת ז׳, סַפָּנוּת נ׳

судохозя́инъ בַּעַל־אֳנִיָּה,— סְפִינָה ז׳

судъ בֵּית־דִּין || דִּין, מִשְׁפָּט; עֹנֶשׁ ז׳. *Окружный—* בֵּית־דִּין שֶׁל הַגָּלִיל. *—присяжныхъ* בֵּית־דִּין שֶׁל מֻשְׁבָּעִים. *Третейскій—* בֵּית־דִּין שֶׁל שְׁלֹשָׁה (שֶׁל בּוֹרְרִים). *Отдать кого подъ—* מָסַר אֶת פ׳ לַדִּין. *Наказать кого безъ —да* עָנַשׁ אֶת פ׳ בְּלִי מִשְׁפָּט. *—общественнаго мнѣнія* מִשְׁפַּט־הַקָּהָל, דַּעַת־הַקָּהָל. *Отдаю это на вашъ —* הֲרֵינִי מוֹסֵר לְךָ אֶת דִּינִי. *—Божій* דִּינֵי־שָׁמַיִם. *Страшный—* יוֹם הַדִּין, בֵּית־דִּין שֶׁל מַעְלָה. *У меня съ нимъ коротокъ* עָנְשׁוֹ מוּכָן וְעוֹמֵד אֶצְלִי

судьбá, судьбѝна גּוֹרָל, מַזָּל, דִּין ז׳. *На зло —бѣ* נֶגֶד מַזָּלוֹ. *Жаловаться на свою —бу* הִתְאוֹנֵן עַל מַר־גּוֹרָלוֹ. *—моя рѣшена* נֶחְתַּךְ דִּינִי. *Не —ему жениться на ней* לֹא זָכָה שֶׁיִּתְנַשֵּׂא לוֹ. *—бы Божіи* כִּבְשֵׁי דְרַחֲמָנָא. *Какими —бами вы здѣсь* כֵּיצַד בָּאתָ הֲלוֹם.

судья́ *см.* судія́

суевѣ́рить *см.* суевѣ́рничать

суевѣ́ріе אֱמוּנַת־הֶבֶל, אֱמוּנָה טְפֵלָה נ׳

суевѣ́рка מַחֲזִיקָה בֶּאֱמוּנוֹת טְפֵלוֹת נ׳

суевѣ́рничать הֶחֱזִיק בֶּאֱמוּנוֹת טְפֵלוֹת פ״ע

суевѣ́рность אמונה טפלה, טפלות נ׳
суевѣ́рный מיסד על אמונות טפלות || מחזיק באמונות טפלות ת׳
суевѣ́рство *см.* суевѣ́рность
суевѣ́рствовать *см.* суевѣ́рничать
суевѣ́ръ מחזיק באמונות טפלות ז׳
сует׳мýдренный של התחכמות, מתחכם, מתפלסף ת׳
суемýдріе משפט־שוא, היקש מטעה ז׳, התחכמות נ׳
суемýдрствовать התחכם, התפלסף פ״ע
суесло́віе דברים בטלים ז״ר
суесло́вный של דברים בטלים ת׳
суетá הבל, טפול ז׳ || יגיעה נ׳. —*жизни* הבל החיים. *Домашнія* —ты́ הטפול בצרכי הבית. *Въ этомъ домѣ большая*— בבית הזה רבה היגיעה
суети́ться הרבה להטפל, התראה כמתעסק פ״ע
суетли́вость טפול ז׳, התעסקות נ׳
суетли́вый מטפל, מתעסק ת׳
сýетность *см.* суетá
сýетный ריק, בטל, אפסי ת׳
сужде́ніе משפט ז׳
сýженый מיעד מן השמים, מכרז־ ת׳. —на-го *и на конѣ не объѣдешь* אי חזיא לך דלא אזלא מינך
сýживаніе, сýживать, зýзить *см.* съýж..
сýка כלבה, כלבתא נ׳
сукале́нъ סקולופך (מין צפור) ז׳
сýкинъ של כלבתא ת׳
сукно́ גוח, ארג־צמר ז׳. *Держать дѣло подъ краснымъ* —номъ המשך דבר יותר מדאי. *Положить дѣло подъ*— ענה את הדין
сукнова́льный עשוי ללבוד־צמר ת׳. —ная *земля*, —ная *глина* טיט שלובדים בו את הצמר
сукнова́льня חדר־הלבוד ז׳
сукнодѣ́ліе תעשית־גוח,־ ארג־צמר נ׳
сукностри́жный. —ная *машина* מכונה לגזיזת־גוח
сукова́тый מלא סקוסים, שענפיו מרבים ת׳
сукови́ца *см.* берёзовица
суко́нка יריעה של גוח נ׳
суко́нный של גוח ת׳
суко́нщикъ גוחן, אורג גוח; סוחר גוח ז׳
суко́тная *кошка* שונרא מעברת נ׳
сýкровица מי־דם (החלם המימי של הדם) ר״ן
сýкровичный של מי־דם ת׳
сукъ ענף, סעיף, זרד; סקוס ז׳
суле́йникъ אילן־הבקבוק (מין צמח) ז׳
суле́йничныя *растенія* צמחים ממין קשטא ז״ר
сулемá סוליפא נ׳
суле́ніе הבטחה נ׳
сулея́ בקבוק שקיפס ז׳
сули́ть הבטח, נדר —ся|| הבטח פ״י
суло́й שמרים בתיים ז״ר || משקע השבר ז׳
султа́нный של נוצת הכובע ת׳
султа́нъ תוגר, שלטן, מושל טורקיא ז׳ || נוצת־הכובע נ׳
сумá צקלון, ילקוט, תרמיל ז׳, אמתחת נ׳. *Патронная*— אמתחת האשפאות. *Пустить съ* —мо́ю הבא את פ׳ עד חזור על הפתחים. *Ходить съ* —мо́ю כבר לחם
сумасбро́дничать השתגע, התנהג בשגעון פ״ע
сумасбро́дный משתגע, מתנהג בשגעון ת׳
сумасбро́дство שגעון ז׳
сумасбро́дъ משגע, איש־ ז׳
сумасше́дшій משגע, מי שיצא מדעתו, חסר־דעה ז׳. —шая משגעת, חסרת־דעה נ׳
сумасше́ствіе שגעון ז׳, רוח־תזזית נ׳
сумато́ха מבוכה, בהלה, מהומה נ׳
сумáхъ אוג (מין אילן) ז׳
сумбýрный בטל, תפל, מחסר־טעם ת׳
сумбýрщикъ מדבר־הבל, סח שיחה בטלה ז׳
сумбýръ הבל ז׳, שטות, טפשות נ׳
сýмеречный של בין־השמשות ת׳
сýмерки דמדומים ז״ר. *Въ*— עם חשכה, בין השמשות
сумёть ערמת־שלג נ׳
сýмка כיס, ילקוט, תרמיל ז׳
сýмма סכום, סך, סך־הכל ז׳
сумова́тый בלתי הולם יפה, מונח כשק ת׳
сýмракъ חשך ז׳, אפלה, עלטה נ׳
сýмрачность חשכות נ׳
сýмрачный אפל ת׳
сýмчатый. —тыя *животныя* בעלי־חיים כיסוניים
сумѣ́ть *см.* умѣ́ть
сумя́тица *см.* сумато́ха
сундýкъ ארון, ארגז ז׳, תבה נ׳
сундýчникъ ארגזר (עושה ארגזים)
сундýчный של ארון,־ ארגז ת׳
суни́ца *см.* земляни́ка
сýнуть *см.* сова́ть
сýпесокъ *и* сýпесъ אדמת־חול נ׳
сýпить *см.* хмýрить
суппле́ніе *см.* хмуре́ніе
супово́й של מרק,־ זום ת׳. —вая *чаша* קערת המרק. —вая *ложка* כף המרק
супо́нить, за— קשר את העל ברצועה פ״י
супо́нь *и* супо́ня רצועת־העל נ׳

супоро́сая *свинья см.* су́поросъ
су́поросъ נ׳ חֲזִירָה מְעֻבֶּרֶת
супоста́тный ת׳ שֶׁל אוֹיֵב, שֶׁל שׂוֹנֵא
супоста́тъ ז׳ צַר, אוֹיֵב, שׂוֹנֵא, מִתְנַגֵּד
супроти́въ ‖ לְנֹכַח, לְעֻמַּת, לִקְרַאת, נֶגֶד, לְ.., בְּ.. כִּלְפֵּי ת״פ
супру́гъ ז׳ אִישׁ, בַּעַל —га. אִשָּׁה, זוּגָה
супру́жескій ת׳ שֶׁבֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, שֶׁבֵּינוֹ לְבֵינָהּ
супру́жественный ת׳ שֶׁל אִשׁוּת
супру́жество נ׳ בְּרִית־נִשּׂוּאִין, אִשׁוּת
супру́жный ת׳ שֶׁל אִישׁ–בַּעַל
супъ ז׳ מָרָק, זוּם
сургу́чникъ ז׳ לַבָּן, עוֹשֵׂה־לַכָּה
сургу́чница ז׳ לַכּוֹן (תבת־הלכה)
сургу́чный ת׳ שֶׁל לַכָּה
сургу́чъ נ׳ לַכָּה, אַדְמַת־חוֹתָם
сурико́вый ת׳ שֶׁל שָׁשַׁר
су́рикъ ז׳ שָׁשַׁר
сурко́вый ת׳ שֶׁל מַרְמִיטָא
сурна́ ר״ן (אצל סוס) פָּנִים
суро́во ת״פ בְּאַכְזָרִיּוּת ‖ בְּקַפְּדָנוּת, בְּפָנִים זוֹעֲמוֹת
суро́вость נ׳, קְשִׁיּוּת, אַכְזָרִיּוּת ‖ קַפְּדָנוּת, פָּנִים שֶׁל זַעַם ר״ן
суро́вскій. —*рядъ* שׁוּרָה שֶׁל חֲנֻיּוֹת מֶשִׁי
суро́вый ת׳ קָשֶׁה, זָעֵף, עַז, נִמְרָץ ; עָבֶה, בִּלְתִּי מְעֻבָּד ת׳]
су́ровье ז׳ אֶרֶג עָבֶה
суро́вѣть פ״ע הֵעָשֵׂה קָשֶׁה
сурожа́нинъ ז׳ סוֹחֵר מֶשִׁי
суро́къ נ׳ מַרְמִיטָה (מין חיה)
суррога́тъ ז״ר סוּרוֹגַט ז׳, חִלּוּפִין
сурьма́ ז׳ אַנְטִימוֹן (מין מתכת)
сурьма́по נ׳ שַׁחֲרוּרִית (שצובעין בה גבות העינים)
сурьми́ть פ״י הַשְׁחֵר, צְבֹעַ שָׁחוֹר (גַּבּוֹת הָעֵינַיִם)
—ся ‖ צָבֹעַ שָׁחוֹר שַׂעֲרוֹתָיו וְגַבּוֹת עֵינָיו
сурьмяни́стый ת׳ מְעֹרָב בְּאַנְטִימוֹן
сурьмяно́й ת׳ שֶׁל אַנְטִימוֹן
сурѣ́пица ז׳ (מין צמח) כְּרוּב־לֶפֶת
суса́ль נ׳ מַתֶּכֶת מְרֻדֶּדֶת
суса́льный. —ное *золото* זָהָב מְרֻדָּד
су́сликъ ז׳ עַכְבַּר צִיזֶל
су́слить פ״י שָׁתֹה לְאִטּוֹ ‖ לַכְלֵךְ בְּרֹק
су́сло ז׳ תִּירוֹשׁ שֶׁל שֵׁכָר
суста́въ נ׳ פֶּרֶק ז׳, אַרְכֻּבָּה
сусѣ́къ *см.* за́кромъ
су́тки ז׳ יוֹם, מְעַת לֶעֵת
суту́га ז׳ תִּיל שֶׁ. בַּרְזֶל
суту́пина ז׳ (של אילן או של שדרה) כֶּפֶף, עִקּוּל
суту́листый ת׳ מָלֵא כְּפָפִים, כָּפוּף, גִּבֵּן, עָקֹם
суту́ниться פ״ע הִתְכַּפֵּף, כָּפֹף גַּבּוֹ, עָשֹׂה עַצְמוֹ גִּבֵּן פ״ן]
суту́поватый ת׳ גִּבֵּן קְצָת

суту́лый ת׳ כָּפוּף, גִּבֵּן
суть ז׳, עֶצֶם, עִקָּר, תּוֹךְ, טִיב, גּוּף־הָעִנְיָן, עַצְמוּת.
Самая —бытія נ׳ תַּמְצִית. עֶצֶם הַהֲוָיָה.
Въ этомъ зся— дѣла זוּהִי תַּמְצִית הָעִנְיָן
сутя́га בַּעַל־מַחְלֹקֶת, מְחַרְחֵר רִיב, אִישׁ־ סַכְסְכָן, רִיב, נִרְגָּן ז׳ן]
сутя́женье ז׳ חַרְחוּר רִיב
сутя́жливость, —жничество אַהֲבַת־רִיב, בַּקָּשַׁת– נ׳
сутя́жливый ת׳ מְחַרְחֵר רִיב, סַכְסְכָן
сутя́жничать פ״י חַרְחֵר רִיב, סַכְסֵךְ
суфлёръ ז׳ סוּפְלֵור, לוֹחֵשׁ, קוֹרֵא לִפְנֵי־
суффи́ксъ ז׳ כִּנּוּי
суха́рница ז׳ סַל שֶׁל פַּכְסָם
суха́рь ז׳ פַּכְסָם
сухій ז׳ הַשֵּׁם הַקַּדְמוֹן שֶׁל חֹדֶשׁ מַרְם
сухме́нь *см.* засу́ха
сухова́тый ת׳ יָבֵשׁ קְצָת
сухове́ртка נ׳ (מין צמח) פְּרוּגֵילָה
суходу́шина נ׳ הַכָּאַת־אֶגְרוֹף
сухожи́льный ת׳ שֶׁל גִּידִים
сухо́й ת׳ יָבֵשׁ, צָנוּם, דַּק, רָזֶה ‖ זוֹעֵף, חָשׁוּךְ.
Это —хая матерія זֶהוּ עִנְיָן יָבֵשׁ
—химъ *путемъ*. בְּיַבָּשָׁה. (צְנוּם) —*пріемъ*
קַבָּלָה בְּפָנִים זוֹעֲפוֹת (תְּשׁוּבוֹת) —*человѣкъ* אָדָם רָזֶה
сухоно́съ ז׳ אַוָּז בַּרְבּוּרִי, אַוָּז כִּינָאִי
сухопа́рый ת׳ דַּק, רָזֶה, דַּל־בָּשָׂר
сухопу́тный ת׳ שֶׁל יַבָּשָׁה. —ныя *войска* חֵיל־הַיַּבָּשָׁה. —ная *поѣздка* נְסִיעָה בַּיַּבָּשָׁה]
сухопу́тье ז׳ דֶּרֶךְ יַבָּשָׁה
су́хость и сухота́ ז׳ר יֹבֶשׁ ז׳, יְבֵשׁוּת, יַבְשׁוּנוּת
сухо́тка נ׳ רָזוֹן ז׳, שַׁחֶפֶת
сухо́тный ת׳ חוֹלֵה שַׁחֶפֶת
сухоцвѣ́тъ ז׳ פֶּרַח סְתָוֵנִי
сухоща́вость ז׳ רָזוֹן
сухоща́вый ת׳ רָזֶה, דַּל, צָנוּם, דַּק־בָּשָׂר
сухоя́деніе ז׳ מַאֲכַל פַּת חֲרֵבָה
сухоя́децъ ז׳ אוֹכֵל פַּת חֲרֵבָה
сухоя́дникъ ז׳ שִׂיחַ־הָאַנְקוֹרִים
сучёкъ *см.* сукъ
суче́ніе נ׳ פְּתוּל ז׳, שְׁזִירָה
сучи́ть פ״י פָּתֹל, שְׁזֹר, עַבֵּת ‖ גַּלְגֵּל, רַקֵּעַ (בָּצֵק)
—ся ‖ הִתְכָּרֵךְ, הִתְעַבֵּת, הִשְׁתַּזֵּר
су́чій ת׳ שֶׁל כַּלְבָּה
су́чка *см.* су́ка
су́ша יַבָּשָׁה, יַבֶּשֶׁת נ׳ ‖ חָרָב, חֲרָבוֹן, יֹבֶשׁ ז׳
сушани́ца ז״ר בָּשָׂר מְיֻבָּשׁ ז׳, דָּגִים מְיֻבָּשִׁים
сушево́й. —*воскъ* נ׳ דּוֹנַג מִמִּין הַשֵּׁנִי
сушени́ца (מין צמח) בַּרְדָּם ז׳, דַּרְדְּרָה נ׳

сушéніе ז' יִבּוּשׁ
суши́ло и суши́льня ז' חֲדַר או מְקוֹם־הַיִּבּוּשׁ
суши́тельный ת' מְיַבֵּשׁ
суши́ть פ"י יַבֵּשׁ || הַעֲצֵב, גָּרֹם יִסּוּרִין דִּמ' || —ся יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ
сýшка ז' יִבּוּשׁ || קַנְבּוּם מֵרֹטֶב שֶׁנִּתְיַבֵּשׁ
сушни́къ и сушня́къ — עֵצִים יְבֵשִׁים, שֶׁנִּתְיַבְּשׁוּ ז"ר
сушь נ' יַבֶּשֶׁת || צִמָּאוֹן, צִחָיוֹן ז', קְלִפָּה יְבֵשָׁה נ' תַּמְצִית
сущéственность נ' מַמָּשׁוּת, עַצְמוּת ;
сущéственный ת' מַמָּשִׁי, עַצְמוּתִי, שֶׁל מַמָּשׁ
существи́тельный. *Имя* —ное שֵׁם עֶצֶם
существó ז' נִמְצָא, דָּבָר, עֶצֶם ז' || עִקַּר־הַדָּבָר
существовáніе ז' קִיּוּם. *Борьба за*— מִלְחֶמֶת הַקִּיּוּם, דַּאֲגַת פַּרְנָסָה
существовáть פ"ע הָיֹה, חָיֹה, הִמָּצֵא, הִתְקַיֵּם
сýщій ת' קַיָּם, הֹוֶה, שֶׁבְּפֹעַל, אֲמִתִּי
сýщность נ' יֵשׁוּת, עַצְמוּת, הֲוָיָה, עֶצֶם ז'. *Въ* —сти בְּעֶצֶם
суя́гная *овца* כִּשְׂבָּה מְעֻבֶּרֶת
сфальцевáть *см.* фальцевáть
сфальши́вить *см.* фальши́вить
сфéра נ' סְפִירָה, ז' כַּדּוּר, גַּלְגַּל, חוּג. *Высшія* —ры סְפָרִיָּא שֶׁל מַעְלָה
сфери́ческій ת' כַּדּוּרִי, גַּלְגַּלִּי. —ская *тригонометрія* מְדִידַת הַמְּשֻׁלָּשִׁים הַגַּלְגַּלִּיִּים
сферóидъ ז' סְפֵירוֹאִיד
сфинксъ ז' סְפִינְכְּס
сформировáніе, сформировáть *см.* формировáніе и формировáть
сфуговáть *см.* фуговáть
схáпать, схáпнуть פ"י חָטֹף, תָּפֹס
схвáстать, схвастнýть *см.* хвáстать
схвати́ть *см.* схвáтывать
схвáтка נ' הִתְנַגְּשׁוּת, הִתְאַבְּקוּת, מִלְחֶמֶת אֶגְרוֹף
схвáтки *см.* потýги
схвáтывать, —ти́ть חָטֹף, תָּפֹס, הַשֵּׂג, אָחוֹז || —ся הַחֲזֵק בְּ..., תָּפֹס — || (*за что*) תָּפֹס זֶה אֶת זֶה || (*съ кѣмъ*) הַתְחֵל מְרִיבִין זֶה עִם זֶה || (*чего, кого*) הִזָּכֵר. —ти́ть *кого за руку* תָּפֹס אֶת פ' בְּיָדוֹ. —ти́ть *бѣглаго* תָּפֹס בּוֹרֵחַ. *Онъ* схвати́лъ *горячку* אֲחָזַתּוּ קַדַּחַת. *Его часто* —ваетъ לִפְעָמִים תְּכוּפוֹת הוּא נוֹפֵל לְמִשְׁכָּב
схвáченный ת' נִתְפָּס, נֶאֱחָז
схéма נ' תְּמוּנָה, תַּבְנִית ; דּוּגְמָה
схи́ма ז"ר מַלְבּוּשֵׁי־פָרוּשׁ
схи́мить, по— פ"י לָבֹשׁ אֶת פ' מַלְבּוּשֵׁי־פָרוּשׁ || —ся הִתְלַבֵּשׁ בְּמַלְבּוּשֵׁי פָרוּשׁ
схи́мникъ ז' נָזִיר, פָּרוּשׁ (מִי שֶׁפֵּירַשׁ מִכָּל תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם)
схи́мническій ת' שֶׁל פָּרוּשׁ
схитри́ть *см.* хитри́ть
схлёбывать и схлебáть, схлебнýть אָכֹל בְּכַף (בְּכַף)
схлы́нуть פ"ע שָׁתֹת וְיָצֹא, הִשְׁתַּפֵּךְ || הִתְפַּזֵּר
схóдбище נ' אֲסֵפָה רַבָּתִי
схóдень *см.* схóдни
сходи́ть יָרֹד מֵעַל־, — מִתּוֹךְ, הֵעָתֵק מ... || —ся הִשָּׁמֵט — || יָצֹא — || הִמַּס || הִתְאַסֵּף, הִתְקַבֵּץ || הִזְדַּמֵּן, הִפָּגֵשׁ || הִתְרַצֵּה זֶה לָזֶה. Сойти́ *съ лошади* יָרֹד מֵעַל־ הַסּוּס. Сойти́ *съ корабля* יָרֹד מִתּוֹךְ הַסְּפִינָה. Сойти́ *съ мели* יָרֹד מֵעַל הַפַּרְמוֹן. —*съ рельсовъ* הֵעָתֵק מִפַּסֵּי הַמְּסִלָּה. Сойти́ *съ ума* יָצֹא מִדַּעְתּוֹ, הִפָּגֵעַ. *Ему все* схóдитъ *съ рукъ* מִכָּל צָרָה שֶׁלֹּא תָבוֹא הוּא יוֹצֵא בְּשָׁלוֹם. *Товаръ* схóдитъ *съ рукъ* הַסְּחוֹרָה חֲרִיפָה לִזְבוּנָא. *У нея ребенокъ не* схóдитъ *съ рукъ* הַתִּינוֹק מוּטָל תָּמִיד בְּחֵיקָהּ. *Это слово у него не* схóдитъ *съ языка* מִלָּה זוּ מֻרְגֶּלֶת בְּפוּמֵיהּ (שְׁגוּרָה בְּפִיו). —*съ квартиры* עָקֹר דִּירָתוֹ. *Снѣгъ* сошёлъ הַשֶּׁלֶג נָמַס. *Краска* сошлá הַצֶּבַע נִתְטַשְׁטֵשׁ. *Народъ* —дится *въ церковь* הָעָם מִתְאַסֵּף אֶל בֵּית־הַתְּפִלָּה. *Мы* сошли́сь *на дорогѣ* נִפְגַּשְׁנוּ בַּדֶּרֶךְ. *Я* сошёлся *съ нимъ въ клубѣ* נִזְדַּמַּנְתִּי עִמּוֹ בַּקְּלוּב. *Эти двѣ дороги* схóдятся שְׁנֵי הַדְּרָכִים הַלָּלוּ נִפְגָּשִׁים. Сойти́сь *въ цѣнѣ* הִשְׁתַּוֵּה (זֶה לָזֶה) עַל הַמִּקָּח. *Съ нимъ трудно* сойти́сь קָשֶׁה לָבוֹא עִמּוֹ לִידֵי־הַשְׁוָאָה
сходи́ть פ"ע הָלֹךְ. סוּר, עָלֹה לָרֶגֶל. Сходи́ *за докторомъ* מַהֵר אֶת הָרוֹפֵא. *Я* сходи́лъ *на рынокъ* הָלַכְתִּי אֶל הַשּׁוּק. *Мнѣ надо —въ одно мѣсто* עָלַי לָסוּר אֶל מָקוֹם אֶחָד. *Онъ обѣщался —въ Соловецкій монастырь* הוּא נָדַר (וְקִבֵּל עַל עַצְמוֹ) לַעֲלוֹת לָרֶגֶל אֶל הַמִּנְזָר הַסּוֹלוֹבֵיצִי
схóдка נ' אֲסֵפָה
схóдни ז' גֶּשֶׁר־הַמַּעֲבָר (מִן הַסְּפִינָה אֶל הַיַּבָּשָׁה הַחוֹף)
схóдный ת' שָׁוֶה, דּוֹמֶה. —ныя *выраженія* מִבְטָאִים דּוֹמִים. *Копія* —на *съ оригиналомъ* הַהַעְתָּקָה דּוֹמָה אֶל עֶצֶם־הַכְּתָב. —ная *цѣна* מִקָּח הַשָּׁוֶה
схóдня *см.* схóдни

сходственно בְּשָׁוֶה, בְּדוֹמֶה || בְּהֶסְכֵּם, בְּהַתְאָמָה תה״פ
сходственность שִׁוְיוֹן, דִּמְיוֹן ז׳ || הַסְכָּמָה, הַתְאָמָה נ׳
сходственный שָׁוֶה, דּוֹמֶה || מַתְאִים, מַסְכִּים ת׳
сходство שִׁוְיוֹן, דִּמְיוֹן, שִׁווּי, דִּמּוּי ז׳, הִשְׁתַּוּוּת נ׳. *Фамильное* — דִּמּוּי שֶׁל מִשְׁפָּחָה
сходствовать הָיֹה שָׁוֶה, — דּוֹמֶה || הַתְאֵם אֶל־פ״ע
сходъ יְרִידָה || מַעֲלֶה || אֲסֵפָה נ׳
схожій שָׁוֶה, דּוֹמֶה ת׳
схоластика אַסְכּוֹלַסְטִיקָא נ׳
схоластическій אַסְכּוֹלַסְטִי ת׳
схороненіе כְּבִישָׁה, הַטְמָנָה || קְבוּרָה נ׳
схоронить כָּבֹשׁ, הַטְמֵן, הַסְתֵּר, הַצְפֵּן, הַצְנֵעַ || קָבֹר פ״י — **ся** — הִסָּתֵר, הִסְתַּתֵּר, הִצָּפֵן, הִצָּנֵעַ || הִקָּבֵר, הִנָּתֵן לִקְבוּרָה
сцарапывать גָּרֹד, גָּרֵד, מָחֹק פ״י || — **ся** הִגָּרֵד, הִמָּחֵק
сцена בָּמָה שֶׁל תֵּיאַטְרוֹן נ׳. *Поставить что на* — **ну** הַצֵּג דָּבָר עַל הַבָּמָה
сценическій שֶׁל בָּמָה, בָּמוּתִי ת׳
сцѣживать, сцѣдить סַנֵּן פ״י || — **ся** הִסְתַּנֵּן
сцѣпка רִיב ז׳, מִלְחָמָה נ׳
сцѣпленіе רִתּוּק ז׳, רְכִיסָה נ׳
сцѣплять, сцѣпить קָשֹׁר, אָסֹר, רָכֹס, רַתֵּק הִקָּשֵׁר, הֵאָסֵר, הֵרָכֵס, רֻתֹּק || תָּפֹס — **ся** || זֶה אֶת זֶה; הַתְחֵל מְרִיבִים זֶה עִם זֶה || הִקָּשֵׁר זֶה בָּזֶה, הִשְׁתַּלֵּב —
сцѣпной מְשַׁמֵּשׁ לְרִתּוּק, — לִרְכִיסָה ת׳
сцѣпъ רֶכֶס, וָו, כְּלוּב, כּוֹכָב ז׳
счаливать, счалить קָשֹׁר שְׁתֵּי סְפִינוֹת זו לְזוֹ פ״י || — **ся** הִקָּשֵׁר
счалка פְּטוֹר, קֶשֶׁר שֶׁל סְפִנִים ז׳
счастіе *и* **счастье** אֹשֶׁר, מַזָּל ז׳, הַצְלָחָה נ׳. — *семейной жизни* שְׁלוֹם־בַּיִת. *Таково уже мое* — כָּךְ הוּא מַזָּלִי.
счастливецъ מְאֻשָּׁר, מוּצְלָח, בַּעַל־הַצְלָחָה ז׳
счастливить, о — אַשֵּׁר פ״י הַצְלֵחַ,
счастливый *и* **счастливый** מְאֻשָּׁר, מוּצְלָח, בַּעַל־הַצְלָחָה, בַּר־מַזָּל ת׳. — **вой** *дороги* לֵךְ לְשָׁלוֹם
счерпывать, счерпать *и* **счерпнуть** דָּלֹה מִן־, שָׁאֹב — פ״י || — **ся** הִדָּלֵה מִן־, הִשָּׁאֵב
счерчивать, счертить הַעְתֵּק (צִיּוּר שֶׁל תָּבְנִית) פ״י || — **ся** הֵעָתֵק
счесть *см.* **считать**
счесывать, счесать סָרֹק וְהָסֵר, גָּרֵד בְּמַסְרֵק פ״י || — **ся** הִסָּרֵק מִן־, הִגָּרֵד
счетная חֲדַר־הַחֶשְׁבּוֹן ז׳
счетный שֶׁל חֶשְׁבּוֹן || מָנוּי, סָפוּר ת׳
счетоводецъ מְנַהֵל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת, בּוּכְהַלְטֶיר ז׳
счетоводство הַנְהָגַת־הַחֶשְׁבּוֹנוֹת נ׳
счетчикъ מוֹנֶה, סוֹפֵר (מָעוֹת) ז׳
счетъ חֶשְׁבּוֹן. *Брать на* — לָקֹחַ בְּהַקָּפָה. *По моему* — **ту** לְפִי חֶשְׁבּוֹנִי. *На казенный* — עַל־חֶשְׁבּוֹן (בְּהוֹצָאוֹת) הַמֶּמְשָׁלָה. *На* — *этого* בְּנִידוֹן זֶה. *Онъ на хорошемъ* — **тў** הוּא רָצוּי (נוֹחַ, מֻרְצֶה) לַבְּרִיּוֹת. *Деньги* — *любятъ* דִּין פְּרוּטָה כְּדִין מֵאָה.
счеты לוּחַ־הַחֶשְׁבּוֹן ז׳
счисленіе מִנְיָן ז׳, מְנִיָּה, סְפִירָה נ׳ || חִשּׁוּב ז׳
счислять, счислить מָנֹה, סָפֹר, חַשֵּׁב, עָרֹךְ || — **ся** הִמָּנֵה, הִסָּפֵר || חֶשְׁבּוֹן הַ.. פ״י
считаніе מְנִיָּה, סְפִירָה נ׳
считать, счесть *и* **сочесть** מָנֹה, סָפֹר, בּוֹא — || חַשֵּׁב || חָשֹׁב לְ... הַחֲזֵק — פ״י || — **ся** בְּחֶשְׁבּוֹן, הִתְחַשֵּׁב עִם־פ׳ || הֵחָשֵׁב לְ... הָיֹה מוּחְזָק. *Я* **считаю** *его за честнаго человѣка* אֲנִי חוֹשְׁבֵהוּ לְאִישׁ יָשָׁר; הוּא אֶצְלִי בְּחֶזְקַת אִישׁ יָשָׁר. **Сочтемтесь,** *сколько я вамъ долженъ* הָבָה נִתְחַשֵּׁב וְנִרְאֶה כַּמָּה אֲנִי חַיָּב לְךָ. *Онъ* — **тается** *за лучшаго доктора* הוּא מוּחְזָק הָרוֹפֵא הַיּוֹתֵר טוֹב. *Онъ* — **тается** *со мною визитами* הוּא מוֹנֶה עִמִּי אֶת הַבִּקּוּרִים. *Это не* — **тается** *забастовкой* שְׁבִיתָה זוֹ לָאו שְׁמָהּ שְׁבִיתָה.
считываніе הַשְׁוָאָה (עִם הַמָּקוֹר) נ׳
считывать. считать הַשְׁוֵה (עִם הַמָּקוֹר) פ״י
счищать, счистить טַהֵר, נַקֵּה, גַּהֵץ פ״י || — **ся** טָהֹר, הִטַּהֵר וכו׳
счищеніе טִהוּר, נִקּוּי, גִּהוּץ ז׳
сшибать, сшибить הַפֵּל לָאָרֶץ, הַכְשֵׁל, הַתְקֵל, הָמוֹט, הִכָּשֵׁל || הֵאָבֵק עִם־, **ся** — || הַמְעֵט פ״י הִלָּחֵם || תָּעֹה מִנִּי דֶרֶךְ, הַחְטֵא הַמַּטָּרָה — **бить** *кого съ ногъ* הַמְעֵד אֲשׁוּרֵי־פ׳
сшибка הַפָּלָה, הַכְשָׁלָה || הִתְאַבְּקוּת || מְרִיבָה נ׳
сшивать, сшить תָּפֹר פ״י || אַחֵה || — **ся** הִתְאַחֵה. *Платье* **сшито** *по старой модѣ* הַמַּלְבּוּשׁ נִתְפַּר עַל פִּי מוֹדָא יְשָׁנָה
сшивка אִחוּי || תֶּפֶר, מְקוֹם־הַתְּפִירָה ז׳
сшивной מְאֻחֶה, תָּפוּר יַחְדָּו ת׳
съ *и* **со** מִן, מִ... מֵחֲמַת; לְפִי; כְּ... לְעֵרֶךְ; בְּ..; וְ... מ״ח. *Упасть* **съ** *лошади* נָפֹל מֵהַסּוּס. **Съ** *горя* מֵחֲמַת צַעַר. **Съ** *глупости* מֵחֲמַת שְׁטוּת. **Съ** *утра* מֵהַבֹּקֶר. **Съ** *чего мнѣ начать* מֵאַיִן צָרִיךְ אֲנִי לְהַתְחִיל. *Брать* **съ** *кого примѣръ* נָטֹל אֶת פ׳ לְמוֹפֵת; הָבֵא רְאָיָה מִפּ׳. **Съ** *дѣтства* מִימֵי הַיַּלְדוּת. *Пошлина*

берется съ вѣсу הַסֹּכֶם נִטָּל (נִגְבֶּה) לְפִי
הַלְאָה. Прочь съ моихъ глазъ בַּמִּשְׁקָל
מִנֶּגֶד עֵינַי. Снять съ кого сапоги
חֲלֹץ מִפְּ' אֶת נְעָלָיו. Пошлина съ вина
מֶכֶס מִן הַיַּיִן. Съ чего ты это взялъ
מִנַּיִן לְךָ הָא. Сойти съ ума יָצָא מִדַּעְתּוֹ.
Съ годъ тому כְּשָׁנָה לִפְנֵי זֶה. Онъ
прошелъ сегодня съ двадцать
верстъ הוּא הָלַךְ הַיּוֹם כְּעֶשְׂרִים וֶרְסְטָא.
Толщиною съ палецъ כְּאֶצְבַּע לְעֹבִי.
Онъ ростомъ съ меня קוֹמָתוֹ כְּקוֹמָתִי.
Съ намѣреніемъ בְּכַוָּנָה. Мужъ съ
женою אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ. Человѣкъ съ
талантомъ אָדָם בַּעַל־כִּשְׁרוֹן. Иди съ
миромъ לֵךְ בְּשָׁלוֹם. Поздравляю васъ
съ днемъ рожденія הִנְנִי מְבָרֵךְ אוֹתְךָ
לְיוֹם לֵידָתְךָ

съёживать, съёжить פ״י קָמֵט, קַפֵּר, כַּוֵּץ
‖—ся הִתְקַמֵּט, הִתְכַּוֵּץ
съёмка נ׳ הַעְתָּקַת־תַּבְנִית נ׳, צִיּוּר— ז׳ ‖ קַבָּלָה נ׳
съёмный מְנֻתָּק, מְצַיֵּר ‖ שֶׁל קַבָּלָה, עוֹמֵד
съёмокъ *см.* снимокъ [לְהִתְקַבֵּל ת׳
съёмцы נ׳ מִנְמֶרֶת
съёмщикъ מַעְתִּיק (תַּבְנִית) ‖ מְקַבֵּל ז׳
съёмъ ז׳ קַבָּלָה נ׳ ‖ מַהוּט פְּתִילָה
съиграть *см.* сыграть
съизмала ת״פ מִיַּלְדוּתוֹ, מִנְּעוּרָיו
съизнова *и* сызнова ת״פ שֵׁנִית, מֵחָדָשׁ
съисподи *и* съисподи ת״פ מִלְמַטָּה, מִתַּחַת
съуживать, съузить פ״י עָשָׂה צַר, הָצֵר
‖—ся הוּצַר, הֵעָשָׂה צַר ; הִתְכַּוֵּץ
съумничать *см.* умничать
съумѣть *см.* умѣть
съѣдать, съѣсть פ״י אָכֹל כָּל־הַ.. ‖ —ся
בְּקִי וּמֻמְחֶה. Собаку съѣлъ הֶאֱכַל כָּל־הַ..
съѣденіе נ׳ אֲכִילָה. Отдать на
—звѣрямъ הַשְׁלֵךְ לַחַיָּה
съѣдобный ת׳ בֶּן־אֲכִילָה, רָאוּי לַאֲכִילָה
съѣздить פ״ע נָסֹעַ אֶל־פְּ׳
съѣздъ נ׳ וְעִידָה, אֲסֵפָה
съѣзжать, съѣхать ‖ נָסֹעַ מִן־, יָרֹד־
‖—ся הִשָּׁמֵט פ״ע ‖ עָזוֹב, עָקוֹר (דירה) פ״י
הִתְוַעֵד, הִתְאַסֵּף ‖ הִפָּגֵשׁ בַּדֶּרֶךְ. Шаль
съѣхала у васъ съ плечъ הַמִּטְפַּחַת
נִשְׁמְטָה מֵעַל־שִׁכְמְךָ
съѣзжая נ׳ מִשְׁטָרָה (בֵּית פְּקִידוּת הַשּׁוֹטְרִים).
Посадить на —жую חָבֹשׁ בְּבֵית־הַכֶּלֶא
съѣзжій ת׳ שֶׁל אֲסֵפָה. —домъ *см.*
съѣзжая
съѣстной ת׳ שֶׁל צָרְכֵי־אֹכֶל. —ные при-
пасы צֵידָה שֶׁל צָרְכֵי אֹכֶל־נֶפֶשׁ

сыворотка ז״ר נְסִיוּב־חָלָב ז׳, מֵי —
сыграть פ״ע שָׂחֵק ‖ הִתְלוֹצֵץ, חָמֹד לָצוֹן ‖ חָגֹג.
—съ кѣмъ шутку שַׂטֵּה, הִתְלוֹצֵץ בְּפְ׳
—свадьбу חָגֹג נִשּׂוּאִין בְּפְ׳.
сыгрывать, сыграть (בשחוק הקלפים) זָכֹה
‖—ся הִפָּרֵעַ מִפְּ׳ ‖ בַּחֲזָרָה
сый ת׳ (הקדוש ברוך הוא) הֹוֶה, נִצְחִי
сыкать, сыкнуть פ״ע קָרֹא הַס, הַהְסֵה
сыновній ת׳ שֶׁל הַבֵּן
сынъ, сынокъ ת׳ בֵּן, בַּר. Матушкинъ
—нокъ בֶּן־תַּעֲנוּגִים
сыпаніе, сыпка נ׳ זְרִיקָה, גְּרִיָּה, שְׁפִיכָה, בְּזִיקָה
сыпать ‖ פַּזֵּר, זְרֹק, גָּרֹה, בָּזֹק, שָׁפֹךְ, נָתֹן לְתוֹךְ
הַזָּרֵה, הִבָּזֵק, הִשָּׁפֵךְ, —ся ‖ בִּזְבֵּז פ״י
הִשְׁתַּפֵּךְ, הֻמְטַר ‖ נָשֹׁר ‖ הִתְלַקֵּחַ. —пе-
сокъ בָּזֹק חוֹל. —овесъ въ ящикъ
נָתֹן שִׁבֹּלֶת־שׁוּעָל בְּתֵבָה. —деньги (или
деньгами) פַּזֵּר (או בִּזְבֵּז) מָמוֹן. Мука
—плется изъ мѣшка הַקֶּמַח נִשְׁפָּךְ
מִתּוֹךְ הַשַּׂק. Листья —плются съ де-
рева הֶעָלִים נוֹשְׁרִים מִן הָאִילָן. Пули
—пались градомъ הַכַּדּוּרִים נִמְטְרוּ כַּבָּרָד.
Матерія —плется הָאֶרֶג מִתְלַקֵּחַ
сыпучесть נ׳ (הוריה) טֶבַע הַשְּׁפִיכָה
сыпучій ת׳ (הוריה) מִשְׁתַּפֵּךְ, בַּעַל טֶבַע הַשְּׁפִיכָה
сыпь נ׳ פִּסְיוֹן ז׳, צָרַעַת
сырейщикъ ז׳ מַאֲבִיל כְּלָבִים
сырецъ נ״ר פִּשְׁתֵּי־מֶשִׁי. Медъ— דְּבַשׁ חַי.
Кирпичъ— לְבֵנָה אִי־שְׂרוּפָה
сырникъ נ׳ עֻגַת־גְּבִינָה
сырный ת׳ שֶׁל גְּבִינָה, גְּבִינָאִי. —ная не-
дѣля שְׁבוּעַ־הַצּוֹם
сырня *и* сыроварня מִגְבָּנָה (בית מעשה
גבינה) נ׳
сыро. На дворѣ— טָחֵב בַּחוּץ
сыроваръ *и* —родѣлъ ז׳ גְּבִינָר
сырой רָטֹב, טָחֵב, לַח ‖ חַי ‖ לֹא אָפוּי כָּל
בָּשָׂר חַי, אוּמְצָה. —рое мясо צָרְכּוֹ ת׳.
—рое дерево עֵצִים לַחִים
сырокъ נ׳ (מין דג) סַלְבִּימְבָּה
сыромолотный ת׳ גָּרוּשׁ לַח
сыромолотъ ‖ דָּגָן גָּרוּשׁ לַח ‖ קֶמַח שֶׁל דַּיְשָׁה
לַחָה ז׳
сыромятникъ ז׳ בּוּרְסִי, מְעַבֵּד עוֹרוֹת
сыромятничество ז׳ בּוּרְסוּת נ׳, עִבּוּד עוֹרוֹת
сыромятный ת׳ (עוֹר) מְעֻבָּד
сыромятня ז׳ בּוּרְסְקִי, בֵּית עִבּוּד עוֹרוֹת
сыромять ז׳ עוֹר מְעֻבָּד
сыропись *см.* альфреско

сыро́пъ *см.* сиро́пъ
сыропу́стіе, —стъ יוֹם הָאַחֲרוֹן לְצוֹם הַבָּשָׂר ז׳
сы́рость *и* сырь טַחַב ז׳, לַחוּת נ׳
сыроѣ́га, сыроѣ́жка אָדֹל (עֲדָל) לָבָן (מין פטריה) ז׳
сы́рть *см.* сыро́къ
сырцо́вый שֶׁל פִּשְׁתֵּי־מֶשִׁי ת׳
сыръ גְּבִינָה נ׳
сырьё דְּבָרִים בִּלְתִּי מְעֻבָּדִים ז״ר
сырѣ́ть הִתְלַחְלֵחַ, רָטֹב פ״ע
сы́скивать, сыска́ть בַּקֵּשׁ, חַפֵּשׂ ‖ מָצֹא פ״י
—ся הִמָּצֵא ‖
сыскна́я כְּתָב־הַזְמָנָה לְבֵית־דִּין ז׳
сыскно́й. —на́я *полиція* בַּלֶּשֶׁת
сыскъ חִפּוּשׂ ז׳; הַזְמָנָה לְבֵית־דִּין נ׳
сыта́ מֵי־דְבַשׁ ז״ר
сыти́ть, раз— הַמְתֵּק (מים) בִּדְבַשׁ פ״י
сы́тный מַשְׂבִּיעַ ‖ מֵבִיא הַכְנָסָה הֲגוּנָה ‖ דָּשֵׁן ת׳.
—*рынокъ* שׁוּק שֶׁל צָרְכֵי־אֹכֶל־נֶפֶשׁ
сы́то לָשֹׂבַע ת״פ
сы́тость שֹׂבַע ז׳, שָׂבְעָה נ׳
сы́тный שָׂבֵעַ ת׳. Сы́тенькій שָׂבֵעַ לְמַדַּי.
Сытёхонькій שָׂבֵעַ לִמְאֹד
сыть קִפָּרוֹן (מין צמח) ז׳
сычу́гъ נְקָנִיק־הַקֵּבָה (קיבת־חזיר ממלאה בשר כתית) ‖ מְסֵס ז׳
сычужо́къ מְסֵס. — שֶׁל עֵגֶל ז׳
сычъ קוּקוּאִי (מין צפור) ז׳
сы́щикъ לוֹפֵר, חַטָּף, בַּלָּשׁ ז׳
сѣва́льня בֵּית הַזְּרִיעָה ז׳
сѣ́веркій קַר, צוֹנֵן ת׳
сѣ́верница סְמוּלוֹן (מין צמח) ז׳
сѣ́верный צְפוֹנִי ת׳
сѣверо-восто́къ צְפוֹנִית־מִזְרָחִית נ׳
сѣверо-восто́чный צְפוֹנִי־מִזְרָחִי ת׳
сѣверо-за́падный צְפוֹנִי־מַעֲרָבִי ת׳
сѣверо-за́падъ צְפוֹנִית־מַעֲרָבִית ת׳
сѣ́веръ צָפוֹן ז׳
сѣве́цъ זוֹרֵעַ ז׳
сѣвооборо́тъ זְרִיעַת חֲלִיפוֹת נ׳
сѣвъ מִזְרָע ז׳, זְרִיעָה נ׳
сѣда́лецъ תְּפִלָּה דִמְיֻשָּׁב (פסוקי דזמרה שהצבור שומען מיושב) נ׳
сѣда́лище מוֹשָׁב, כִּסֵּא ז׳
сѣда́лищный שֶׁל מוֹשָׁב, שֶׁל כִּסֵּא ת׳
сѣдёлка כַּר־הַסּוּס ז׳
сѣдёльникъ סָרָג, עוֹשֵׂה־אֻכָּפִים ז׳
сѣдёльническій שֶׁל סָרָג ת׳
сѣдёльный שֶׁל אֻכָּף ת׳
сѣдина́ שֵׂיבָה נ׳. —*въ бороду, а бѣсъ въ ребро* וְקְנֵי עַם הָאָרֶץ כָּל זְמַן שֶׁמַּזְקִינִין

נוֹתֵן מַסֹּרֶת עֲלֵיהֶם
сѣдла́ніе אִכּוּף ז׳, חֲבִישָׁה נ׳
сѣдла́ть חָבֹשׁ, אַכֵּף פ״י ‖ —ся הֵאָכֵף, הֵחָבֵשׁ
сѣдли́стый שָׁקוּעַ (מִמּוּם) ת׳, — שֶׁגַּבּוֹ כָּפוּף.
сѣдло́ אֻכָּף ז׳
сѣдлова́тый כָּפוּף קְצָת, שֶׁבְּעֵין אֻכָּף ת׳
сѣдло́вина מִשְׁקָע בְּרֹאשׁ הַר ז׳
сѣдлообра́зный שֶׁבְּעֵין אֻכָּף ת׳
сѣдоборо́дый בַּעַל זָקָן לָבָן ת׳
сѣдова́тый מִי שֶׁשֵּׂיבָה זָרְקָה בּוֹ, שָׂב קְצָת ת׳
сѣдовла́сый *и* —воло́сый בַּעַל שֵׂעָר לָבָן ת׳
сѣдоголо́вый מִי שֶׁשְּׂעַר־רֹאשׁוֹ לָבָן ת׳
сѣдо́й שָׂב ת׳
сѣдо́къ רוֹכֵב (על סוס); נוֹסֵעַ (בעגלה או באניה) ז׳
сѣ́дость שֵׂיבָה נ׳
сѣдѣ́ть הַלְבֵּן, שׂוּב, הֵעָשֵׂה שָׂב פ״ע
сѣки́ра גַּרְזֶן, קַרְדֹּם ז׳
сѣку́щая קַו חוֹתֵךְ (בגיאומטריא) ז׳
сѣмена́ *см.* сѣ́мя
сѣмени́стый מָלֵא זֶרַע, מָלֵא זַרְעוֹנִים ת׳
семени́ть, за— טַפֵּף פ״י ‖ הַזְרֵעַ, זָרֹעַ
—ся ‖ (בְּרַגְלַיִם) פ״ע הַתְחֵל מִתְבַּשֵּׁל, הִתְמַלֵּא זַרְעוֹנִים
сѣ́менникъ בֵּית־הַזֶּרַע (בצמחים) ז׳ ‖ פְּרִי־זֶרַע
сѣменно́й נוֹשֵׂא זֶרַע; שֶׁל זֶרַע ת׳
сѣменовмѣсти́лище בֵּית הַזֶּרַע ז׳
сѣменоно́сный נוֹשֵׂא זֶרַע ת׳
сѣ́мя, сѣ́мечко זֶרַע, גַּרְעִין ז׳. *Яблочное* сѣ́мечко גַּרְעִין שֶׁל תַּפּוּחַ. *Хлѣбныя* сѣмена́ תְּבוּאָה. *Огуречное—* זֶרַע־קִשּׁוּאִים. *Злое—* זֶרַע מְרֵעִים
сѣ́ни פְּרוֹזְדוֹר, מִסְדְּרוֹן, פָּלוּשׁ ז׳, אַכְסַדְרָה נ׳
сѣни́стый שֶׁצִּלּוֹ מְרֻבֶּה ת׳
сѣнна́я שׁוּק־הֶחָצִיר ז׳
сѣ́нная מְשָׁרֶתֶת־הַבַּיִת נ׳
сѣнни́къ מַטְמוֹרָה שֶׁל חָצִיר נ׳ ‖ סוֹחֵר־חָצִיר ז׳
сѣнно́й שֶׁל חָצִיר ת׳
сѣ́нный שֶׁל הַמִּסְדְּרוֹן ת׳
сѣ́но חָצִיר, שַׁחַת ז׳
сѣнова́лъ גֹּרֶן־הַשַּׁחַת ז׳
сѣноко́сецъ קוֹצֵר שַׁחַת ז׳
сѣноко́съ קְצִיר־שַׁחַת ז׳; שְׂדֵה־שַׁחַת
сѣнокоше́ніе קְצִירַת־שַׁחַת נ׳
сѣноста́вецъ אַרְנֶבֶת הָאַלְפִּית נ׳
сѣнь צֵל ‖ אֹהֶל ז׳, סֻכָּה ‖ פָּרֹכֶת ‖ הֲגַנָּה, חָסוּת נ׳, מָגֵן, מַחְסֶה ז׳. *Подъ* —нію *законовъ* תַּחַת חָסוּת הַחֻקִּים
сѣ́ра גָּפְרִית ‖ צוֹאַת הָאֹזֶן נ׳
сѣ́реніе גִּפּוּר ז׳
сѣ́ренка גָּפְרִיתִית נ׳
сѣризна́ הַצֶּבַע הָאָמֹץ ז׳, אֲמִיצוּת נ׳

сѣристый גפורי, מלא גפרית ת׳
сѣрить, на— גפר, התגפר —ся || נפר פ״י
сѣрка ויד של בבת־הים ז׳
сѣрко סוס אמין ז׳
сѣрмяга ארג־צמר עבה ז׳
сѣрмяжный של אריג־צמר עבה ת׳. —*кафтанъ* מעיל־צמר עבה
сѣрнистый *см.* сѣристый
сѣрница מחבת הגפרית נ׳, כלי להתכת גפרית ז׳
сѣрнокислый. —лая *соль* מלח סדומית
сѣрный גפריתי, של גפרית ת׳. —ная *кислота* חומצת הגפרית. —*спичка* גפרית, גפרורית נ׳
сѣроватый אמיץ קצת, אפור— ת׳
сѣроглазый בעל עינים אפורות ת׳
сѣрогривый (סוס) בעל רעמה אפורה ת׳
сѣрожёлтый אפור־צהוב ת׳
сѣрокопытка *см.* сорокопутъ
сѣрокъ *см.* сѣрка
сѣропѣгій (סוס) לבן־ברד ת׳
сѣрость *см.* сѣризна
сѣрый אפור, שחוף ת׳
сѣрь צבע אפור, שחוף ז׳
сѣрѣть, по— העשה אפור, השתחף פ״ע
сѣрянка *см.* сѣрница
сѣряный גפריתי || מגפר ת׳
сѣсть *см.* садиться
сѣтка מכבר ז׳, שבכה, רשת נ׳ || כבול ז׳. *Чайная*— מכבר־התה.
сѣтный של רשת, של מכבר ת׳
сѣтованіе בכי, אבל, מספד; כעס, רגז ז׳
сѣтовать || התאבל, כעס, התרגז (*о чемъ*) קבל, התאונן פ״ע (*на что*)
сѣточникъ רשתר ז׳
сѣточный *см.* сѣтный
сѣтчатка עור־הרשת ז׳
сѣтчатокрылый בעל כנפי־רשת ת׳
сѣтчатый מעשה־רשת, שכעין רשת ת׳
сѣть רשת || מלכדת, מכמרת מצודה נ׳, מצוד, פח, מוקש. *Заманить въ свои сѣти* הכמר מכמרת לפ׳; פרש רשת—, פרש מצודה. —*желѣзныхъ дорогъ* רשת של דרגלי־פ׳ מסלות־ברזל
сѣча קטל ז׳, הריגה, טביחה נ׳ || *см.* просѣка
сѣченіе חציבה, חטיבה, הלקאה (פולסין) נ׳
сѣчка קופיץ || קש גזור ז׳
сѣчь חצב, חטב, גזר || הלקה (פולסין), יסר || —ся (בשוטים) פ״י
התחצב, החטב, הגזר || התבקע, הסדק || התליף. —*капусту* גזור כרוב. —*кого* הלקה פולסין לפ׳. *Волосы сѣкутся* השערות נסדקות. *Матерія сѣчётся* הארג מתליף
сѣялка и сѣяльница מזרעה (מכונה של זריעה) נ׳
сѣяльный המשמש לזריעת ת׳
сѣяльня *см.* сѣвальня
сѣяльщикъ זורע ז׳
сѣянецъ בצל־זרעים ז׳
сѣяніе זריעה נ׳
сѣянка שתיל־זרעים ז׳
сѣятель זורע ז׳
сѣятельный *см.* сѣяльный
сѣять זרע || חשר, הבר, כבר, כרבר, נהל, נפה, הזרע || החשר, הובר וכו׳ —ся || סלת פ״י
сю. *По сю сторону* בעבר הזה. *По сю пору* עד עכשיו, עד עתה
сюда לכאן, להבא, הלום, הנה ת״פ. *Пожалуйте*— במטותא לכאן
сюжетъ ענין ז׳
сюрпризъ סורפריז ז׳, פתיעה נ׳
сюртукъ *см.* сертукъ
сюрьма *см.* сурьма
сюсюкать לחש, התלחש, התחרש פ״ע
сякнуть חרב, יבש פ״ע
сякъ. *Такъ и*— בזה ובזה, כך וכך, כאן ולכאן. *И такъ и*— בזאת ובזאת, בכ, אפן ואפן
сямъ. *Тамъ и*— כה וכה, פה ושם, הבא והתם
сυмволъ *см.* символъ
сυнклитъ, сυнодъ *см.* синклитъ, синодъ

Т.

Табакерка טבקית נ׳
табакъ טבק ת׳
табала. *Бить*—ту הלך בטל ת׳
табанить חתר לאחור פ״ע
табарганъ יקולון (מין חיה סיבירית) ז׳
табачникъ טבקן (מוכר טבק || מריח — ||) ז׳. —ница טבקנית (—מעשן)
табачный של טבק, טבקי ת׳
табачня חנות של טבק נ׳
табель לוח ז׳, רשימה, טבלה נ׳
табельный *день* יום גנוסיא, — גניסיא, — טבלאי ת׳

таблица לוּחַ ז׳, טַבְלָה נ׳. —*умноженія* לוּחַ־הַכֶּפֶל
таборитъся תָּקַע אָהֳלֵי־הַמַּחֲנֶה פ״י
таборище מְקוֹם־הַמַּחֲנֶה ז׳
таборъ טַבּוּר, מַחֲנֵה־צוֹעֲנִים ז׳
табунный שֶׁל עֵדֶר־סוּסִים ת׳
табунщикъ רוֹעֵה־סוּסִים ז׳
табунъ עֵדֶר־סוּסִים ז׳
табуретъ טַבּוּרִיט (מין ספסל) ז׳
таванить *см.* табанить
тавлеи שְׂחוֹק־עֲצָמוֹת ז׳
тавлинецъ הֲדָרִי (בבקבק) || מֵרִיחַ נָשׁוּק ז׳. —нка הֲדָרִית || טַבְקִית (מקלפת־לבנה)
таволга שְׁפִירָה (מין צמח) נ׳
таврить, за— הַסְמֵן (רָשֹׁם) סוּס (בקעקע של מכוה) פ״י]
тавро סִימָן מְקַעֲקַע ז׳
тавунъ שְׁלִישִׁיָּה (מין צמח) נ׳
таганъ חֲצוּבָה נ׳
тазаніе גִּדּוּף, חֵרוּף ז׳; תּוֹכֵחָה, גְּעָרָה, נְזִיפָה נ׳
тазать גַּדֵּף, חָרֵף, גָּעַר (בנזיפה) פ״ע
тазъ אַגָּן, סַף, אֲגַרְטָל || אַגַּן־הַיַּ...בַּיִם ז׳, כַּפָּלָה נ׳
тайга הָמוֹן ז׳, דַּלַּת־הָעָם נ׳ || יַעַר עָבוֹת (בסיביריא) ז׳
тайкомъ בְּהֵחָבֵא, בְּהַצְנֵעַ, בַּהֲשַׁאי, בְּסֵתֶר ת״פ
тайкунъ טַאיְקוּן (מושל יאפוניא) ז׳
тайменъ טַאיְמוֹן (מין דג) ז׳
тайка סוֹד, רָז, דְּבַר־סֵתֶר ז׳
тайникъ חוֹר, מִשְׁמָט, מַחֲבֵא, מַחֲבוֹא ז׳, מַחֲבוֹאָה, מַחְבּוֹיָה נ׳ || גֶּשֶׁב, פַּח ז׳
тайно בְּהַסְתֵּר, בִּצְנִעָה, בְּמַטְמוֹנִיּוֹת, בַּחֲשַׁאי, בְּסֵתֶר, בַּלָּט, חֶרֶשׁ ת״פ
тайнобрачіе נְשׂוּאֵי־צְנִעָה ז״ר
тайнобрачный, —ное *растеніе* צֶמַח שֶׁל נְשׂוּאֵי־צְנִעָה
тайновѣдецъ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת, בּוֹחֵן לְבָבוֹת ת׳
тайнописаніе и тайнопись כְּתַב־מְסֹרָין ז׳
тайность *см.* тайна
таинственный מָלֵא סוֹד, סוֹדִי ת׳
таинственный שֶׁל מִסְתְּרֵי־הַדָּת ת׳
таинство סוֹד, כִּבְשׁוֹן ז׳, תַּעֲלוּמָה נ׳ || מִסְתְּרֵי־הַדָּת ז״ר
тайный טָמִיר, נִסְתָּר, נֶעְלָם ת׳. —ная *канцелярія* לִשְׁכַּת־הַחֲשָׁאִין. —*совѣтникъ* יוֹעֵץ־סְתָרִים
таить הַסְתֵּר, הַעֲלֵם, הַטְמֵר פ״י || —ся הִסְתַּתֵּר, הִתְעַלֵּם || הַסְתֵּר סוֹדוֹ. *Не хочу грѣха*— אוֹדֶה עֲלֵי־פְשָׁעַי
такальщикъ עוֹנֶה אָמֵן, מְהַהֵן (אומר הֵן) ז׳
такать, такнуть הַסְכֵּם, עָנֹה אָמֵן (לכל־דבר), הָהֵן (אמר הן) פ״ע

такелажъ חַבְלֵי־אֳנִיָּה ז״ר
также גַּם, אַף, נָמֵי ת״פ. *Точно*— כְּמוֹ כֵן
таки. *Все*— וּבְכָל זֹאת, אַף עַל פִּי כֵן; *см.* всё
такнуть *см.* такать
таковъ, —ковой, —ковскій כָּזֶה ת׳. *Онъ не* таковъ, *какъ вы думаете* הוּא אֵינוֹ אִישׁ כָּזֶה, כְּמוֹ שֶׁתַּחְשֹׁב. *Они всѣ* —вы כֻּלָּם כְּאֶחָד שָׁוִים. *Онъ схватилъ книгу и былъ* таковъ הוּא חָטַף אֶת הַסֵּפֶר וַעֲקֵבוֹתָיו נֶעְלָמוּ. *Не* —во *было мое мнѣніе* לֹא כָּךְ הָיְתָה דַּעְתִּי
такой כָּזֶה. *Это была* —кая *сцена, которая*.. פֹּה נִגְלָה מַחֲזֶה (כָּזֶה), שֶׁ... —*поступокъ дѣлаетъ вамъ честь* מַעֲשֶׂה כָּזֶה לְכָבוֹד יֵחָשֵׁב לָךְ. *Въ* —комъ *же смыслѣ* בְּאוֹפֶן כָּזֶה מַמָּשׁ. *Точно* —же כָּזֶה מַמָּשׁ. *Что* —кое *между вами вышло* מַה זֶּה נָפַל בֵּינֵיכֶם. *Кто онъ*— מִי הוּא
такса קִצְבָה, שִׁעוּר ז׳, קִצְבָּה, מִכְסָה נ׳ || תַּחַשׁ ז׳
таксаторъ מַעֲמִיד קִצְבָּה, מְאַמֵּד, מַעֲרִיךְ ז׳
таксаціонный שֶׁל הָאֻמְדָּה, — הַעֲרָכָה ת׳
таксація, —сированіе הָאֻמְדָּה, הַעֲרָכָה, שׁוּרָא נ׳
таксировать и таксовать הַעֲמֵד קִצְבָּה, הָאֲמֵד, הַעֲרֵךְ פ״י
тактика נִימוּס; טַכְסִים ז׳
тактикъ יוֹדֵעַ פֶּרֶק בְּטַכְסִים, בַּעַל טַכְסִים, בַּעַל נִימוּס ז׳
тактическій נִימוּסִי; טַכְסִיסִי ת׳
тактный שֶׁל טַקְט ת׳
тактъ טַקְט (משקל הזמרה) || דֶּרֶךְ אֶרֶץ, נִימוּס ז׳
такъ כָּךְ, כֵּן, כַּךְ ת״פ. *Онъ —сказалъ* כָּךְ אָמַר. —*себѣ* בְּלִי כַּוָּנָה; הוּא אָמַר כֵּן. —*же* בְּלִי כַּוָּנָה מְיֻחֶדֶת, כִּלְאַחַר־יָד, בְּעָלְמָא. *Какъ въ Петербургѣ, —и въ Москвѣ* בְּפֶטֶרְבּוּרְג כֵּן בְּמוֹסְקְבָא. *—какъ* בֵּיוָן, אַיְדִי, הוֹאִיל וְ... *Не браните его, онъ и —уже довольно наказанъ* אַל תְּחָרְפֵהוּ, גַּם בְּלָאו הָכִי כְּבָר שָׁקַל לִמְטַרְפֵּסֵיהּ. *И —далѣе* וְכוּ׳, וְגוֹמֵר. *Онъ работаетъ*— הוּא עוֹבֵד שֶׁלֹּא עַל מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס
таланить и —ся. *Ему* таланитъ הַשָּׁעָה מְשַׂחֶקֶת לוֹ
таланпиный (אִישׁ) מַצְלִיחַ, מֻצְלָח ת׳
талантливый בַּעַל כִּשְׁרוֹן, — כִּשְׁרוֹנוֹת ת׳
талантъ מַתַּת־אֱלֹהִים נ׳, כִּשְׁרוֹן || טַלֶּנְט (מַטְבֵּעַ) ז׳]
таланъ אֹשֶׁר ז׳, הַצְלָחָה נ׳
тальвегъ אֲפִיק־נַחַל ז׳

та́леръ ז׳ טליר (מטבע)
та́ли ז׳ חבל
талисма́нъ קמיע ז׳, טליסמא, שמירה נ׳
та́лія מתנים ר״ז || מתן ז׳
талмуди́стъ תלמודי ז׳
талму́дъ תלמוד ז׳
та́ловый של צפצפה ת׳
тало́нъ טלון ז׳
талъ צפצפה (מין אילן) נ׳
та́лый נמוג, נמס, מתמסמס, מתמוגג ת׳
таль טלן ז׳ || דברים שנתמסמסו ז״ר
та́лька פלך (בלי שכורכים עליו את המטוה) ז׳ || פקעת של מטוה נ׳
та́льковый של טלקנם ת׳
талькъ טלקנם ז׳, אבן הטלקנם נ׳
та́льма טלמא (מעיל נשים) נ׳
тальни́къ *см.* талъ
тамари́ндъ תמר הדו ז׳
тамбури́нъ טנבור (מין כלי־זמר) ז׳
тамбурмажо́ръ מנצח על מנגנים בטנבורים ז׳
та́мбуръ שזירה (מלאכת) נ׳
тамга́ חותם המכס ז׳
тамо́женникъ מוכס, מוכסן, פקיד בית־המכס, גובה־המכס ז׳
тамо́женное מכס ז׳
тамо́женный של בית־המכס ת׳
тамо́жный של מכס ת׳
тамо́жня בית־המכס ז׳
та́мошній דהתם ת׳
тамъ התם, שם ת״פ
та́нгенсъ טנגינס (קו־מגע) ז׳
та́нецъ מחול, רקוד ז׳, חגגה נ׳
танни́нъ טנין ז׳
танта́лъ טנטל ז׳
танцме́йстеръ ארכיסטים ז׳
танцова́льный של מחול, של רקוד ת׳. —ная *школа* חולה
танцова́ть כרכר, חגג, רקד, רקד, חול, יצא במחול פ״ע
танцо́вщикъ, —цо́ръ רקדן ז׳
тапёръ מנגן על הפסנתר (בשעת רקוד) ז׳
тапи́ръ חזיר־המים ז׳
та́ра טורטני ז׳, טרא (משקל הכלי או התבישה בלי הסחורה) נ׳
тара́барскій אי־בהיר, מטשטש ת׳. —ская *грамота* כתב שמתקשים בקריאתו
тара́барщина לשון עלגים נ׳, לעגי־שפה ז״ר
тараба́ры *см.* раздоба́ры
тарака́нщикъ מכחיד בנמיות ז׳
тарака́нъ מקק ז׳, בנמית נ׳
тара́нный. —ная *косточка* קרסל הרגל

тарантасъ טרנטס (מין עגלה) ז׳
таранте́лла טרנטילה (מין רקוד) נ׳
тара́нтулъ עכשוב ז׳
тара́нъ איל־ברזל || חטם מתכתי (של אנית־מגן) ז׳
тара́нь קפריבימבא (מין דג) נ׳
тарата́йка קרון בעל שני אופנים ז׳
тарато́ра טרטרן, פטפטן, מרבה שיחה ז׳ —рха פטפטנית, טרטרנית
тарато́ренье מרטור, פטפוט, רבוי דברים ז׳
тарато́рить טרטר, פטפט, הרבה שיחה, דבר דברים בטלים ת׳
тара́щенье לטישת־עינים נ׳
тара́щить, вы— (*глаза*) לטש עינים || —ся השתדל לחקות מעשי פ׳
таре́лка צלחת, קערית, פינכא נ׳. *Онъ сегодня не въ своей* —кѣ אין בעתו שלמה (נוחה) עליו היום
таре́лки מצלתים ר״ז
таре́лочникъ פל הפינכאות ז׳
таре́лочный של קערית ת׳. —*сборъ* מעות־קערה
таре́ль תחתית התותח נ׳
тари́фъ תעריף ז׳
тарлата́нъ טרלטן (פשתן הדו דק) ז׳
торова́тый נתרן ז׳
тарпа́нъ סוס פראי ז׳
та́ртаръ גיהנם, שאול־תחתית ז׳
та́ска и таска́ніе גרירה, סחיבה נ׳. *Задать кому* —ску סחב את פ׳ כשהוא אוחזו בשערו
таска́ть || תלש, מרט || משך, סחב, גרר || גנב פ״י. || —ся המשך וכו׳ || חזר. *Старикъ едва* —каетъ *ноги* הזקן מהלך בכבדות. —*кого за волосы* סחב את פ׳ כשהוא אוחזו בשערו. —ться *по улицамъ* חזר ברחובות. —ться *по судамъ* חזר על פתחי בתי דינין
таскотня́ גרידה נ׳
тасова́ніе, тасо́вка טריפה נ׳
тасова́ть טרף קלפים פ״י
тата́рщина על הטטרים ת׳
татау́ръ חגורה של עור נ׳
та́тебный и та́тственный גנוב, שנגנב ת׳
татуи́ровать סרט, קעקע (סרטת בבשר) פ״י || —ся התגודד
татуиро́вка כתבת־קעקע נ׳
тать גנב ז׳
татьба́ גנבה ת׳
тафельде́керъ עורך השלחן ז׳ (משרת)
тафта́ חברה (ארג משי דק) נ׳
тафту́й נרתיק של קשת ז׳

тафтяный ת׳ שֶׁל חֲבָרָה
тацетъ ז׳ נַרְקִים קוֹשְׁטָאִי (מין פרח)
тачанiе ז׳ תִּפּוּר
тачать פ״י תָּפַר
тачивать см. точить
тачка ז׳ תֶּפֶר נִרְאֶה מִשְּׁנֵי הַצְּדָדִין || עֲגָלַת־ כְּתֵפַיִם נ׳]
ташка ז׳ תַּעַר, נָדָן
ташенiе נ׳ סְחִיבָה, גְּרִירָה, מְשִׁיכָה
тащить פ״י סָחַב, גָּרַר, מָשַׁךְ || גָּנַב, קָנָה בִּמְשִׁיכָה || —ся הִסָּחֵב וכו׳
тая см. тара
таянiе נ׳ הַפְשָׁרָה, זְרִיבָה
таять פ״ע הַתֵּךְ פ״י || הִמֵּס, הִמַּק, זָרַב, הִתְמוֹגֵג. —отъ радости הַהֲנָה הֲנָאָה מְרֻבָּה.
тварь נ׳ בְּרִיאָה, בְּרִיָּה
твердить פ״י חָזֹר עַל מִשְׁנָתוֹ, שַׁנֵּן, חָזוֹר עַל דְּבָרָיו
твёрдо ת״פ הָכֵן, הֵיטֵב, יָפֶה. —стоять на своемъ словѣ עָמֹד בְּדִבּוּרוֹ מִבְּלִי לָזוּז הֵיטֵב. —Онъ знаетъ свой урокъ הוּא יוֹדֵעַ הֵיטֵב אֶת שִׁעוּרוֹ
твёрдость ז׳ חֹזֶק, קִיּוּם
твёрдый ת׳ טוֹב, יָפֶה || קָשֶׁה, חָזָק. —дая стѣна חוֹמָה חֲזָקָה. —камень אֶבֶן קָשָׁה. —характеръ אֹפִי מוּצָק. —дая память כֹּחַ־זִכָּרוֹן חָזָק (יָפֶה). —дая почва עֲשׂוּנִית]
твердыня ז׳ מִבְצָר, חוֹמָה בְצוּרָה נ׳
твердь ז׳ רָקִיעַ, רְקִיעַ־הַשָּׁמַיִם
твердѣть פ״ע חָזַק, קָשָׁה, הֵעָשֵׂה קָשֶׁה, הִתְקַשָּׁה
тверёзый см. трезвый
тверженiе ז׳ שִׁנּוּן, לָמוֹד עַל פֶּה
твой מ״ע שֶׁלְּךָ, שֶׁלָּךְ
творенiе נ׳ פְּעֻלָּה || עֲשִׂיָּה, בְּרִיָּה, יְצִירָה. —нiя כְּתָבִים
творецъ ז׳ בַּעַל־, מְחַבֵּר־ || בּוֹרֵא, יוֹצֵר, עוֹשֶׂה
творило ז׳ (של בנאים) בּוֹר סִיד
творитель ז׳ יוֹצֵר, עוֹשֶׂה, מְחוֹלֵל
творительный падежъ ז׳ (בדקדוק) יַחַס שֶׁבּוֹ
творить פ״י || בָּרָא, יָצַר, עָשָׂה, פָּעַל, הוֹלִיד, חוֹלֵל, יִסֵּד, הִבְרָא. —ся || בָּלַל, עִרְבֵּב, עִסָּה, רָמַס. —молитву הִתְפַּלֵּל. —הוּצַר, הֵעָשָׂה. —известь בָּלֹל סִיד (בְּמַיִם).
творогъ נ׳ גְּבִינָה רַכָּה
творожиться, о— הִתְגַּבֵּן, הִתְחַבֵּן לִגְבִינָה
творожникъ נ׳ עֻגַּת־גְּבִינָה || (מַחְלָב) פ״ע
творческiй ת׳ שֶׁל יוֹצֵר, שֶׁל בּוֹרֵא
театралъ ז׳ אוֹהֵב תֵּיאַטְרוֹן
театральный ת׳ תֵּיאַטְרוֹנִי
театръ ז׳ תֵּיאַטְרוֹן
тезисъ ז׳ תֵּיסִים, דְּרוּשׁ
тёзка ז׳ בַּעַל שֵׁם אֶחָד עִם־פ׳

тезоименитство ז׳ יוֹם־הַשֵּׁם
текстъ ז׳ נוּסָח, גּוּף הַכְּתָב, תּוֹרֶף, פָּנִים, טֶיכְּסְט
текучесть נ׳ נְזִילוּת, מַצָּב נוֹזֵל ז׳
текучiй ת׳ נָגָר, נוֹזֵל
текущiй ת׳ עוֹבֵר, חוֹלֵף. —счетъ חֶשְׁבּוֹן חוֹלֵף. —дѣла עִנְיָנִים חוֹלְפִים.
телеграмма נ׳ טֵילֶגְרַמָּא
телеграфировать פ״י טִלְגְּרֵם
телеграфъ ז׳ טֵילֶגְרָף
телёнокъ ז׳ עֵגֶל
телепень ז׳ תִּינוֹק שָׁמֵן || טִפֵּשׁ, לֶמֶךְ
телескопъ נ׳ מִקְרֶבֶת, מִשְׁקֶפֶת, ז׳ טֵילֶסְקוֹף
телефонъ ז׳ טֵילֵיפוֹן
телецъ ז׳ מַזַּל־שׁוֹר || בֶּן־בָּקָר
телиться, о— פ״י עָגַל (פָּלֵט) יָלַד
телица נ׳ עֶגְלָה
тельный. —ная корова פָּרָה מְעֻבֶּרֶת
телега נ׳ מַשָּׂא, עֲגָלַת־ עֲגָלָה
тележникъ ז׳ עוֹשֵׂה עֲגָלוֹת
теля ז׳ עֵגֶל, בֶּן־בָּקָר
телятина ז׳ בְּשַׂר־עֵגֶל
телятникъ || סוֹחֵר־עֲגָלִים || דִּיר שֶׁל עֲגָלִים || אוֹהֵב צְלִי־עֲגָלִים ז׳ || רוֹעֵה־עֲגָלִים
телячiй ת׳ שֶׁל עֵגֶל. —чья голова רֹאשׁ עֵגֶל.
тема נ׳, ז׳ נוֹשֵׂא, תֵּימָא
темень см. темнота
темлякъ ז״ר גְּדִילֵי־הַסַּיִף
темнить см. потемнять
темница ז׳ בֵּית־הָאֲסוּרִים, כֶּלֶא, —הַסֹּהַר
темничный ת׳ שֶׁל בֵּית הַסֹּהַר. —стражъ שׁוֹמֵר בֵּית־הַסֹּהַר
тёмно и темно. На дворѣ— חֹשֶׁךְ בַּחוּץ
темнобагровый ת׳ סָמֹק, כֵּהֶה־אַדְמְדָּם
темнобурый ת׳ כֵּהֶה־אָמֹץ
темноватый ת׳ אָפֵל קְצָת
темноволосый ת׳ בַּעַל שְׂעָרוֹת כֵּהוֹת
темногнѣдой ת׳ אָמֹץ, אָפוֹר
темножёлтый ת׳ כֵּהֶה־צָהוֹב
темнозелёный ת׳ כֵּהֶה־יָרֹק
темнокрасный ת׳ כֵּהֶה־אָדֹם
темнорусый ת׳ כֵּהֶה־לָבָן
темносинiй ת׳ כֵּהֶה־כָּחֹל, כָּהֹב
тёмность נ׳ חֲשֵׁכוּת, אֲפֵלוּת, כֵּהוּת
темносѣрый ת׳ כֵּהֶה־שָׁחֹף
темнота נ׳ עֲלָטָה, חֲשֵׁכָה, אֲפֵלָה, ז׳ חֹשֶׁךְ, אֹפֶל
темноцвѣтный ת׳ שֶׁצִּבְעוֹ כֵּהֶה, שְׁחַרְחֹר, כְּהַיִן
тёмный ת׳ חָשׁוּךְ, פָּשׁוּט || כֵּהֶה; אָפֵל. —ная ночь לַיְלָה אָפֵל, לֵיל־חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה. —цвѣтъ מַרְאֶה כֵּהֶה. —человѣкъ אָדָם פָּשׁוּט, אח־. —наго происхожденія עַם־הָאָרֶץ || סוּגָא

משפחה בלתי־מיחסת

темнѣть, по — פ״ע כהה, חשך, הועם. *У меня въ глазахъ* потемнѣло עיני חשכו.

темнѣться פ״ע הראה אפל. *Вдали что-то* —нѣется איזה דבר אפל נראה מרחוק.

темпераментъ ז׳ טבע, מזג

температура נ׳ טמפירטורא, מדת־החם, מזג־האויר ז׳

темпистый. —стое *ружье* רובה ממהר לירות]

темпо נ׳ טימפו (מדת־המהירות)

темпъ ז׳, מדה נ׳ משך

темя ז׳ קדקד

темяшиться פ״ע השמע, עלה באזני־פ׳

тенденція נ׳ טינדינציא, מגמה

тенетить פ״י פרש רשת, צוד ברשת

тенётный ת׳ של פח, מלכדת

тенето נ׳ פח ז׳ רשת, מלכדת

тенётчикъ ז׳ פורש רשת, טומן פח, יוקש

тенористъ ז׳ בעל טינור

теноръ טינור (קול רם, אחר מארבעת הקולות במוסיקא) ז׳]

тентъ ז׳ אהל־התקרה

теократія תיאוקרטיא (ממלכת כהנים) נ׳

теологія תיאולוגיא (חכמת־האלהות) נ׳

теологъ ז׳ תיאולוג (פילוסוף אלהי)

теорема נ׳ תיאורימא, תורה, מדה

теоретикъ ז׳ תיאורן

теоретическій ת׳ עיוני

теорія נ׳ תורה, תיאוריא, הלכה. *Въ* —ріи להלכה

теперешній ת׳ של עכשיו, של היום, דהאידנא

теперь ת״פ היום, כעת, האידנא, עכשו, השתא

теплить, за— פ״י הדלק נר של מצוה ‖—ся הדלק; דלק

теплица ז׳, חממה נ׳ גן־חרף

теплицы ז״ר חמים, מעינות חמים

тепло ז׳, חמימות נ׳ חם. *Пятнадцать градусовъ* тепла חמש־עשרה מעלות חם. *Держать ноги въ* теплѣ החזק הרגלים בחם

тепло. *На дворѣ*— בחוץ עומד חם

тепловатость נ׳ חמימות

тепловатый ת׳ חמים

теплокровный ת׳ בעל דם חם

тепломѣрный ת׳ של מדידת החם

тепломѣръ ז׳ תירמומיטר (מודד־החם)

теплородъ ז׳ אבחום (יסוד־החם)

теплота ז׳, חמימות נ׳ חם

теплотворный *см.* теплородный

теплотворъ *см.* теплородъ

теплуга ז״ר בגדים חמים ‖ ז׳ מגדר סם

тёплый ת׳ חם, מחמם; פושר, נאה. —лая *погода* אוירון פושר. —лая *вода* פושרין (מים חמים). —лая *молитва* תפלה בהתלהבות. —лое *мѣстечко* משרה הגונה]

теплынь ז׳ חם גדול

теплѣть, по— פ״ע החם, התחמם

терапевтика, терапія תירפיא (חכמת הרפואה) נ׳

теребить פ״י משך, סחב‖תלש, מרט, עקר ‖—ся המשך, הסחב ‖ התלש, המרט, העקר

тереблéніе נ׳ משיכה, סחיבה ‖ תלישה, מריטה

тередорить פ״י הדפס

тередорщикъ ת׳ מדפיס

теремъ נ׳ עליה.

терéть, тирать פ״י שחק, מרק, מרח, חוף, חכך ‖—ся התשחק, המרח; התחכך ‖ דרך. —*грудь мазью* מרח מרקחת על החזה. —*рѣдьку* שחק צנון. —*краски* שחק סממנים. —*полъ пескомъ* שחק את הרצפה בחול. *Сапогъ* терётъ *мнѣ ногу* הסנדל מחכך ברגלי. *Веревка* терётся *объ гвоздь* החבל מתחכך במסמר. *Свинья* терётся *объ уголъ* החזיר מתחכך בזוית. —ться *между учеными* התאבק בעפר רגלי חכמים. —ться *около кого* היה כרוך אחרי־פ׳, היה מצוי אצל פ׳. *Около кого* потерёшься, *того и наберешься* קרב לגבי דהינא ואידהן

терзаніе ז׳, טריפה, דריסה נ׳ ‖ ענוי ז׳ שסוע

терзатель ז׳ מענה, מציק

терзать פ״י שסע, טרף, דרס‖ ענה, הצק, הכאב ‖—ся השסע, טרף ‖ הענה, ענה, התענה

теріякъ ז׳ תריק (רפואה לנשיכת נחש)

тёрка נ׳ פומפיה, מגרדת, מגררת

терминологія נ׳ טירמינולוגיא

терминъ ז׳ טירמין (מלה מלאכותית)

термометръ ז׳ תירמומיטר (מודד החם)

термоскопъ ז׳ תירמוסקופ

тернистый ת׳ קוצי, מכסה קוצים, מלא —

терніе ז׳ קרצום, היג, חוח

терновище ז׳ מקום־קוצים

терновка נ׳ משקה גדגדי־קוצים

терновникъ נ׳ חישת־קוצים

тёрнъ ז׳ פגע מדברי

терорисмъ ת׳ טירוריסמוס

терпентинъ טירפינטין (צמג־הבטם, סרף־אלה) ז׳

терпимость נ׳ סבלנות. *Домъ* —ти פורנא]

терпимый ת׳ נסבל

те́рпкій ת׳ חָרִיף, חָמִיץ
те́рпнуть, о— פ״ע יָבֵשׁ (יד, רגל); קָהָה (שנים)
терпу́гъ נ׳ פְּצִירָה
терпѣ́ливость נ׳ סַבְלָנוּת
терпѣли́вый ת׳ סַבְלָן
терпѣ́ніе נ׳ סַבְלָנוּת
терпѣ́ть פ״י סָבַל, נָשָׂא. *Время* —пить יֵשׁ שָׁהוּת. —*убытки* הִפָּסֵר, הַפְסֵד
терра́са נ׳ טֵירָסָא, מִרְפֶּסֶת, מְלוּלִית, רְבָדָה, תַּלְפִּית
террито́рія נ׳ טֵירִיטוֹרְיָא
те́рція נ׳ טֶירְצְיָא, עֵתָּה
тёршикъ ז׳ שׁוֹחֵק סַמְמָנִים
теря́ніе ז׳ אִבּוּד
теря́ть, по— פ״י אִבֵּד, הַפְסֵד || —ся אָבַד || הִתְבַּלְבֵּל, הִבּוֹךְ. *Я* —ря́ю *отъ этого* אֲנִי מַפְסִיד בָּזֶה. —*перья* הַשֵּׂר נוֹצָתוֹ
теса́къ ז׳ סַיִף שֶׁל חַיָּלִים
теса́ніе נ׳ הַקְצָעָה, גְּזִיזָה נ׳, סְתִית ז׳
теса́рь ז׳ סַתָּת
теса́ть, тёсывать ת׳ הִקְצִיעַ, סָתַת, גָּזַז || —ся הֻקְצַע, סֻתַּת, הִסְתַּת, הִגָּזֵז
тесёмка *см.* тесьма́
тесёмочный ת׳ שֶׁל פְּתִיל
тесёмчатый ת׳ כְּעֵין פְּתִיל
тёска *см.* теса́ніе || *см.* тёзка
тесло́ *и* тесла́, тесли́ца ז׳ גַּרְזֶן קָטָן
теслоно́съ ז׳ קָק (מין עוף)
тесни́ца ז׳ נַעַף־עַיִן
тесо́вый ת׳ שֶׁל קְרָשִׁים. —*лѣсъ* עֲצֵי־קְרָשִׁים
тесть ז׳ חוֹתֵן, חָם
тёсъ ז״ר קְרָשִׁים חֲלָקִים, חַלְקֵי־קְרָשִׁים
тесьма́ נ׳ פְּתִיל, גִּימוֹנִית
те́теревъ ז׳ תַּרְנְגוֹל־הַלְּבָנָה. *Глухой*— תַּרְנְגוֹל־בָּר, נַגַּר טוּרָא || טִפֵּשׁ
тете́рій ז׳ תַּרְנְגוֹל־הַלְּבָנָה
тете́рька *и* тете́ря נ׳ תַּרְנְגֹלֶת־הַלְּבָנָה
тетёха נ׳ עַבְתָּנִית (אשה)
тетива́ ז׳ מֵיתָר (של קשת)
тётка נ׳ דּוֹדָה
тетра́дь נ׳ פִּנְקָס ז׳, מַחְבֶּרֶת
те́хника נ׳ טֶיכְנִיקָה
те́хникъ ז׳ טֶיכְנִיקָן
техноло́гія נ׳ טֶיכְנוֹלוֹגְיָא
техно́логъ ז׳ טֶיכְנוֹלוֹגָן
тече́ніе ז׳ הֵלֶךְ, שֶׁטֶף, זֶרֶם, פִּשְׁטָא || מֶשֶׁךְ ז׳. *Быстрое* —*рѣки* גְּבוּרְתָּא דְנַהֲרָא. *По* —нію עִם הַזֶּרֶם. *Противъ* —нія נֶגֶד הַזֶּרֶם. *Нельзя плыть противъ* —нія אֵין לִשְׂחוֹת נֶגֶד הַזֶּרֶם; מִי שֶׁמַּעֲמִיד פָּנָיו בַּגַּל— הַגַּל שׁוֹטְפוֹ. —*жизни* הֵלֶךְ־הַחַיִּים. *Въ* —*года* בְּמֶשֶׁךְ הַשָּׁנָה. *Съ* —ніемъ *времени* בְּמְרוּצַת (בְּמֶשֶׁךְ) הַזְּמַן
те́чка ז׳ יִחוּם, תַּאֲנָה נ׳ || *см.* те́ча
течь נָטַף, דָּלַף, שָׁתַת || נָזַל, זוּב, שָׁלַף, זָרַם || חָלַף, עָבַר, הָלַךְ פ״ע
течь *и* те́ча ז׳ דֶּלֶף, שֶׁטֶף. *Въ кровли*— הַגַּג דּוֹלֵף
тёша *и* тёшка ז׳ קֶרֶב (של דגים גדולים)
тёща נ׳ חוֹתֶנֶת, חָמוֹת
ти́брить, под— פ״י מָשַׁךְ בִּגְנֵבָה, קָנָה בִּמְשִׁיכָה
ти́гель ז׳ כּוּר, מַצְרֵף
тигрёнокъ ז׳ בֶּן־נָמֵר, גּוּר־נְמֵרִים
тигроко́тъ ז׳ פַּנְתֵּיר, בַּרְדְּלִים
ти́гръ ז׳ נָמֵר. —ри́ца נְמֵרָה
ти́кать פ״ע צִלְצֵל, דָּפַק (כמו דָּדָד)
ти́ковый ת׳ שֶׁל אֶרֶג כָּפוּל || —вое *дерево* עֲצֵי־טִיקוֹן
тикъ ז׳ אֶרֶג כָּפוּל || טִיקוֹן (מין אילן) || רֶטֶט הַפָּנִים
тимія́нъ (מין צמח) תִּימוּס ז׳, קוֹרָנִית נ׳
тимпа́нъ תֹּף || עוֹר־תֹּף (באזן) || כִּסּוּי הַמַּכְבֵּשׁ (בטיפוגרפיא) ז׳
тимья́нъ *см.* тимія́нъ
ти́на נ׳ טִיט, רֶפֶשׁ, בִּין ז׳, טִינָא
ти́нѣвѣть פ״ע הֵעָשֵׂה טִינָאִי (בִּצָּאִי)
ти́нистый ת׳ טִינָאִי, בִּצָּאִי
тинкту́ра נ׳ טִינְקְטוּרָא
ти́нный ת׳ מָלֵא טִינָא
тинъ ז׳ סְמִילָךְ (מין צמח)
типи́ческій ת׳ טִפּוּסִי
типи́чный ת׳ טִפּוּסִי
ти́пнуть פ״ע תָּפַף בְּאֶצְבַּע
типогра́фія נ׳ טִיפּוֹגְרַפְיָא, בֵּית־דְּפוּס ז׳
типогра́фщикъ, типогра́фъ טִיפּוֹגְרָף, מַדְפִּיס ז׳
типу́нъ נ׳ סַפַּחַת בְּלָשׁוֹן (של עוף)
типу́нѣть, о— פ״ע הִסְתַּפֵּחַ בְּלָשׁוֹן (מעוף)
типъ ז׳ טִיפּוּס
тира́да נ׳ טִירָדָא, גִּבּוּב־דְּבָרִים ז׳
тира́жъ ז׳ טִירַג׳, הוֹצָאַת־הַגּוֹרָלוֹת נ׳
тира́нить, ис— פ״י סִגֵּף, עִנָּה
тира́нствовать פ״ע הָיָה עָרִיץ, אַכְזָר
тира́нъ ז׳ עָרִיץ, אַכְזָר, חַמְצָן
тире́ ז׳ קַו, מַקָּף
тирова́ть פ״י עִמְרֵן
тиръ ז׳ עִטְרָן
ти́сканіе נ׳ דְּחִיקָה, לְחִיצָה
ти́скать, ти́снуть פ״י דָּחַק, לָחַץ || —ся דָּחַק עַצְמוֹ; הִלָּחֵץ, הִדָּחֵק
ти́скать, ти́снуть פ״י הִדְפִּיס
тиски́ ר״ן מַכְבֵּשׁ ז׳, מַלְחֲצַיִם. *Быть въ*

—ка́хъ הָיָה בֵּין הַמְּצָרִים.
тиско́мъ. *Чемоданъ —набитъ* הַמָּגוּס מָלֵא מְפֶּה לָפֶה.
тисне́ніе ז׳ דִּפּוּס || נ׳ הַדְפָּסָה. *Свобода*
—нія חֹפֶשׁ הַדְּפוּס.
тисни́ть, ти́снуть פ״י הַדְפֵּס
ти́съ ז׳ (מִין אִילָן) טַכְסוּס
тита́нъ ז׳ טִיטָן
ти́тла *и* ти́тло ז׳ סִימַן־הַקִּצּוּר
ти́тло *см.* ти́тулъ
титулова́ніе ז׳ קְרִיאָה בְּשֵׁם, ז׳ כִּנּוּי
титулова́ть פ״י קָרֹא בְּשֵׁם הָרָאוּי, כַּנֵּה
ти́тулъ ז׳ תֹּאַר, שֵׁם, כִּנּוּי
титу́льный ת׳ שֵׁם -שֶׁל כִּנּוּי,
титуля́рникъ ז׳ סֵפֶר הַכִּנּוּיִים
титуля́рный *совѣтникъ* יוֹעֵץ טִיטוּלָרִי
ти́тька נ׳ פִּטְמֶת, ז׳ דַּד, בִּיז, פִּי־הַדַּד
тифо́зный. —ная *горячка см.* тифъ
тифо́нъ נ׳ רוּחַ־סְעָרָה, סוּפָה
ти́фусъ *и* тифъ ז׳ (מִין מחלה) טִיפוּס
ти́хій ת׳ קָטָן, נָמוּךְ, חֲרִישִׁי, שָׁפֵל, שָׁקֵט.
—хая *жизнь* חַיֵּי־מְנוּחָה. — *нравъ*
רוּחַ גְּמוּכָה. —*вѣтеръ* רוּחַ חֲרִישִׁית.
—химъ *шагомъ* בִּפְסִיעָה קְטַנָּה.
ти́хнуть פ״ע הִשְׁתַּתֵּק, קוּם לִדְמָמָה
ти́хо || אַט, לְאַט || בִּמְנוּחָה || בְּלַחַשׁ.
בְּנִיחוּתָא ת״פ. *Говорить*— דַּבֵּר בְּלַחַשׁ.
Жить— הָיֹה בִּמְנוּחָה. *Свадьбу сы-*
грали— חָגְגוּ אֶת הַחֲתוּנָּה בְּלִי רַעַשׁ.
Идти— הָלֹךְ לְאַט.
тихомо́лкомъ *и* тихомо́лкою בְּלַחַשׁ,
[בִּשְׁתִיקָה ת״פ
тихонра́віе נ׳ עֲנָוָה, צְנִיעוּת
тихонра́вный ת׳ עָנָו, צָנוּעַ
тихо́нько *и* потихо́ньку בְּלַחַשׁ, בִּשְׁתִיקָה,
בַּלָּט ת״פ
ти́хость נ׳ צְנִיעוּת || שְׁתִיקָה, ז׳ לַחַשׁ
тихохо́дъ ז׳ (מין חיה) עַצְלָן
тихохо́нько *см.* тихо́нько
ти́ше! הַס, הַפֵּג. —*ѣдешь дальше*
будешь מָתוֹן מָתוֹן אַרְבַּע מֵאוֹת זוּזֵי שָׁוְיָא.
тишина́ נ׳ מְנוּחָה || דְּמָמָה
тиши́ть פ״י הַרְגֵּעַ || הַסֵּה
тишко́мъ ת״פ בַּלָּט, חֶרֶשׁ
тишь *см.* тишина́. —*да гладь* שָׁלוֹם
ті́ара נ׳ (עטרת האפיפיור) טִיאָרָה [וְשַׁלְוָה
ті́улъ ז׳ (אצל הרוסים הקדמונים) שׁוֹפֵט
тка́льный ת׳ שֶׁל אוֹרֵג. —*станъ* נוֹל
כּוּבִיאָר, אֶרֶג. —*челнокъ* מַאֲרֵג.
тка́льня ז׳ אֲרִיגָה —בֵּית־אֶרֶג,

тканьи́на *см.* ткань
тка́ніе נ׳ אֲרִיגָה
ткань ז׳ אֶרֶג
тканьё ז׳ אֵטוּן
тка́тель *см.* ткачъ
ткать פ״י אָרֹג, רָקֹם ||—ся , הֵאָרֵג, הֵרָקֵם
тка́цкая *см.* тка́льня [הִתְאָרֵג, הִתְרַקֵּם
тка́цкій ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לַאֲרִיגָה ; אָרוּג, רָקוּם.
—кое *полотно* (דַּק) מִשְׁתָּן שֶׁל אוֹרְגִים
ткачъ ז׳ אוֹרֵג, מַרְמִי, גַּרְדִּי [וְרָחָב)
ткну́ть *см.* ты́кать
тлетво́рный ת׳ מַשְׁחִית, מְפוּשָׁשׁ, נִפְסָד
тли́тельный ת׳ מְכַלֶּה, מַשְׁחִית
тли́ть, ис— פ״י הַתֵּם, הָסֵת || קַלְקֵל, הַשְׁמֵט
||—ся עָמֹם
тло. *До* тла ת׳ עַד לֶעָפָר, תֵּל־עוֹלָם
тлѣ́ніе נ׳ הִרָקְבָה, ז׳ רָקָב, רִקָּבוֹן
тлѣ́нность ז׳ כִּלָּיוֹן, הֶפְסֵד
тлѣ́нный ת׳ נִפְסָד, עוֹבֵר, חוֹלֵף
тлѣнъ *см.* тлѣ́ніе || עָפָר וָאֵפֶר
тлѣть פ״ע הִתְגַּוֵּעַ, הָלֹךְ וְהִתְגַּוֵּעַ, הִתְקַלְקֵל, הִשָּׁמֵת
||—ся עָמֹם
тля *см.* тлѣ́ніе
тминъ ז׳ כַּמּוֹן
тмить פ״י הַקְדֵּר, הַחֲשֵׁךְ ||—ся הַחֲשֵׁךְ, חָשֹׁךְ
הִתְקַדֵּר
тму́щій. *Тьма* —щая הָמוֹן רַב, מִסְפָּר עָצוּם
то מ״ח ן. *Если это такъ,* то *я сог-*
ласенъ אִם כֵּן הַדָּבָר הִנְנִי מַסְכִּים. То
сюда, то *туда бѣгаетъ* הוּא רָץ
тобо́леюъ ז׳ יַלְקוּט הָרוֹעֶה [לְכָאן וּלְכָאן]
това́рищескій ת׳ שֶׁל חָבֵר
това́рищественный , חֶבְרָה — ,שֶׁל חֲבֵרוּת
דְּבֵי שֻׁתָּפָא ת׳
това́рищество נ׳ שֻׁתָּפוּת, חֲבֵרוּת, חֶבְרָה.
Вступить съ нѣмъ въ— הִכָּנֵס עִם
פ׳ לְשֻׁתָּפוּת. *Принять кого въ*— קַבֵּל
אֶת פ׳ לְחַבֵּר בְּשֻׁתָּפוּת, הַכְנֵס אֶת פ׳ לְשֻׁתָּפוּת
това́рищъ ז׳ שֻׁתָּף ; חָבֵר, רֵעַ. —*по тор-*
говлѣ חָבֵר לְמִסְחָר. *Банкиръ N съ*
—шами הַבַּנְקִיר פ׳ וַחֲבֵרָיו. *Попут-*
ный— בֶּן־לְוָיָה. —*министра* סְגַן
הַמִּינִיסְטֶר. *Школьный*— חָבֵר לְבֵית הַסֵּפֶר
това́рный ת׳ שֶׁל סְחוֹרָה
товаровѣ́деніе נ׳ (למיניהן) יְדִיעַת־הַסְּחוֹרוֹת
това́ръ ז׳ עוֹר || נ׳ סְחוֹרָה
тогда́ ת״פ אָז. —*же* בְּאוֹתוֹ זְמַן
тогда́шній ת׳ שֶׁמֵּאָז, שֶׁבִּזְמַן הַהוּא, בְּאוֹתוֹ זְמַן
тогусту́нъ נ׳ (מין אילן) [illegible]

то-есть *и* т. е. ,לֵאמֹר, וְאֹת אוֹמֶרֶת, כְּלוֹמַר
דְּהַיְינוּ ת״פ
тождеимéнный ת׳ שֶׁשְּׁמוֹ שָׁוֶה לְשֵׁם־פ׳
тождесло́віе ז׳ כֶּפֶל עִנְיָן בְּמִלּוֹת שׁוֹנוֹת
тождесло́вный ת׳ כָּפוּל בְּמִלּוֹת שׁוֹנוֹת
тождесло́въ ז׳ שֵׁם נִרְדָּף
тождéственный *и* **то́жественный** ,שֶׁכְּעֵין
שָׁוֶה, דּוֹמֶה ת׳
то́ждество *и* **то́жество** ז׳ שִׁוְיוֹן, דִּמְיוֹן
то́же ת׳ גַּם, – כֵּן, כְּמוֹ־כֵן
тока́рная *см.* тока́рня
тока́рничать פ״ע עָסֹק בִּמְלֶאכֶת חָרָשׁ
тока́рный ת׳ שֶׁל מְלֶאכֶת חָרָט
тока́рня נ׳ מַחֲרָטָה, מְכוֹנַת־חָרָט
тока́рскій ת׳ שֶׁל חָרָט
тока́рство נ׳ מְלֶאכֶת חָרָט
тока́рь ז׳ חָרָט
токма́рь *и* **токма́чъ** ז׳ עֱלִי, בּוּכְנָא נ׳
то́кмо *см.* то́лько
токова́ть קַרְקֵר (מתרנגול־הבר) || גָּעֹה
(בצבי) פ״ע
токогра́фія נ׳ טוֹקוֹגְרַפְיָא (תאור מחלות־הלידה)
токсиколо́гія נ׳ טוֹכְּסִיקוֹלוֹגְיָא (תורת סמי־המות)
токъ ז׳ שֶׁטֶף, זֶרֶם || גֹּרֶן || יָחוּם (צפרים)
толера́нтность נ׳ סַבְלָנוּת
толка́ніе נ׳ דְּחִיָּה, דְּחִיפָה
толка́ть פ״י דָּחֹה, דָּחֹף, הָדֹף || נָתֹן לְתוֹךְ־
דָּחֹק אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ || —ся טַלְטֵל עַצְמוֹ ||
Я —ну́лся *туда, сюда, но ни-*
кого не засталъ дома טִלְטַלְתִּי עַצְמִי
לְכָאן וּלְכָאן וְלֹא מָצָאתִי אִישׁ בְּבֵיתוֹ
толка́чъ נ׳ עֱלִי, מָדוֹךְ ז׳, בּוּכְנָה
толкова́ніе ז׳ פֵּירוּשׁ, בֵּיאוּר, פִּתְרוֹן
толкова́тель ז׳ מְפָרֵשׁ, מְבָאֵר, פּוֹתֵר
толкова́тельный ת׳ שֶׁל בֵּיאוּר, שֶׁל פִּתְרוֹן
толкова́ть פ״י בָּאֵר, פָּרֵשׁ, פָּתֹר, דָּרֹשׁ ||
—ся || (*о чемъ*) נָשֹׂא וְנָתֹן, הִמָּלֵךְ פ״ע
הִתְבָּאֵר, הִתְפָּרֵשׁ, הִפָּתֵר, הִדָּרֵשׁ
толкови́тость נ׳ תְּבוּנָה, בִּינָה
толкови́тый ת׳ נָבוֹן, נְבוֹן־דָּבָר, מֵבִין
толко́вникъ *см.* толкова́тель
толко́вый *см.* толкови́тый || נָבוֹן.
—словарь מִלּוֹן מְבָאֵר
толкотня́ נ׳ צְפִיפוּת
толку́нчикъ ז׳ דַּג־הַחַרְטֹמוֹן || זְבוּב־הַחַרְטֹמִין
толку́нъ נ׳ כַּתֵּשׁ, מַכְתֵּשׁ ז׳, סַכְתֶּשֶׁת, מְדוֹכָה
толку́чій *рынокъ* ז׳ שׁוּק־גְּרוּטָאוֹת
толку́шка נ׳ עֱלִי ז׳, בּוּכְנָא
толкъ. *Въ этомъ* —ку *нѣтъ* אֵין בָּזֶה
תוֹעֶלֶת. *Безъ* —ку בְּלִי סֵדֶר. בְּלִי־מוּבָן. *Гово-*
рить —комъ דַּבֵּר כְּעִנְיָן (כָּרָאוּי). *Го-*
ворить съ —комъ דַּבֵּר בְּדַעַת.
Сбить кого съ то́лку בַּלְבֵּל אֶת פ׳.
Онъ знаетъ —въ музыкѣ הוּא יַדְעָן
בְּתוֹרַת הַמּוּסִיקָא. *Раскольничьи* —ки
שִׁיטוֹת־הָרַסְקוֹלְנִיקִים. *Городскіе* —ки
הַבְּרִיּוֹת, דִּבַּת־עָם
толма́чить פ״י הָלֵץ, תַּרְגֵּם, בָּאֵר
толма́чъ ז׳ מֵלִיץ, תּוּרְגְּמָן
толокно́ ז׳ קֶמַח שִׁבֹּלֶת־שׁוּעָל יָבֵשׁ
толокня́нка ז׳ (מין צמח־גרגרים) קְטַלָב
толокня́ный, **—ко́нный** ת׳ שֶׁל קֶמַח שִׁבֹּלֶת־
שׁוּעָל יָבֵשׁ
толо́чить פ״י רָמֹס
толо́чь פ״י שָׁחֹק, כָּתֹשׁ, הָדֵק, רַסֵּס || —ся
הִשָּׁחֵק, הִכָּתֵשׁ, הוּדַק || רָקֹעַ בְּרַגְלָיו, בּוֹסֵס ||
תָּעֹה, נָדֹד
толпа́ ז׳ הָמוֹן, עַם רָב, אוֹכְלוּס
толпи́ться פ״ע הִתְאַסֵּף בֶּהָמוֹן, הִתְגּוֹדֵד.
Мысли —пятся *въ головѣ* הַמַּחֲשָׁבוֹת
עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת בְּמֹחִי
толстобрю́хій ת׳ כַּרְסָן, כַּרְסְתָן
толстогу́бый ת׳ בָּלוּם
толстоко́жій ת׳ בַּעַל עוֹר עָב
толстоли́стникъ נ׳ (מין צמח) קְרַסוּלָא
толстоно́гій ת׳ עַב־הָרַגְלַיִם
толстоно́ска נ׳ (מין עוף) קוֹקוֹטְרוֹסְטָא
толстопу́зый *см.* толстобрю́хій
толстота́ ז׳ עֳבִי
толсту́ха נ׳ עַבְתָּנִית
то́лстый ת׳ עָב, שָׁמֵן, בַּעַל בָּשָׂר. *—человѣкъ*
בַּעַל בָּשָׂר. *—стая матерія* אֶרֶג עָב.
толстѣ́ть פ״ע שָׁמֹן, הֵעָשֶׂה בַּעַל בָּשָׂר, עָבֹה
толстя́къ ז׳ עַבְתָן
то́лча ז׳ מַכְתֵּם כָּתוּת
толчёкъ *и* **толчо́къ** נ׳ דְּחִיפָה
толче́ніе נ׳ כְּתִיתָה, כְּתִישָׁה, דִּיכָה
толчёный ת׳ כָּתוּת, כָּתוּשׁ, נָדוּךְ
толчея́ נ׳ מַכְתֵּשׁ ז׳, מְדוֹכָה
то́лща, **толщина́** ז׳ עֳבִי
толь *см.* столь
то́лько ת״פ רַק, אַךְ. *Онъ только — вышелъ*
זֶה צֵאתוֹ. *—теперь* זֶה עַתָּה. *Я не*
хочу, да и — אֵינִי רוֹצֶה, הַנַּח לִי. *Какъ—*
כֵּיוָן שֶׁ.. *Лишь—* כִּמְעַט שֶׁ.. *—что*
זֶה עַתָּה. *Исключая—* בִּלְתִּי אִם, זוּלָתִי.
томи́тельный ת׳ מְעַנֶּה, מַדְאִיב, מַלְאֶה, מַחֲלִישׁ
томи́ть צָרֹף || הַחֲלֵשׁ, הוֹגֵעַ, הַדְאֵב,
עַנֵּה || —ся הִתְעַנֵּה, דָּאֹב (פְּרָדָה) פ״י
—кого голодомъ עַנֵּה אִישׁ בְּרָעָב. *Меня —митъ*
сонъ הַשֵּׁנָה תּוֹקְפַתְנִי.
томле́ніе נ׳ כִּלְיוֹן־נֶפֶשׁ, עִנּוּי ז׳, עֲרִיגָה

томля́нка קְלֵרָה צְרוּפָה נ׳
то́мность אַפִּיסַת־כֹּחַ, יְגִיעַת־בָּשָׂר נ׳
то́мный עָיֵף, יָגֵעַ ת׳
томпа́къ פְּלִיז ז׳, נְחֹשֶׁת קָלָל נ׳
томъ כֶּרֶךְ, חֵלֶק, טוֹמוּס (ר׳ טוֹמְסִין או טוֹמְסוֹת) ז׳
томи́ть עָיֵף, דָּאַב פ״ע
тонизна́, тонина́ דֹּק ז׳, דַּקּוּת נ׳
то́ника טוֹנִיקָא (הקול היסודי בשיר) נ׳
тони́ть הֵדַק, עָשָׂה דַק פ״י
тони́ческій טוֹנִיקָאִי ת׳. —ское *стихосложеніе* מִשְׁקָל טוֹנִיקָאִי, בִּנְיָן־.
то́нкій דַּק, יָפֶה ‖ חַד, קַל ת׳. —кая *нитка* חוּט דַק. —кое *замѣчаніе* הֶעָרָה יָפָה. —*слухъ* שְׁמִיעָה חַדָּה. —*сонъ* שֵׁנָה קַלָּה. —*вкусъ* חֵךְ טוֹעֵם. —кія *кишки* דַּקִּין
тонкова́тый דַּק קְצָת ת׳
тонкозерни́стый בַּעַל גַּרְעִינִים דַּקִּים ת׳
тонкоко́жій בַּעַל עוֹר דַּק ת׳
тонкору́нный בַּעַל צֶמֶר דַּק ת׳
то́нкость דֹּק ז׳, דַּקּוּת נ׳, יֹפִי ז׳
тонкошёрстный *см.* тонкору́нный
тонкоше́я בַּעַל צַוָּאר דַּק ת׳
то́нна טוֹנָה (משקל ס״ב פוד) נ׳
тонне́ль טוּנֶיל, מְחִלַּת־הָר נ׳
тону́ть טָבַע, צָלַל פ״ע
тонча́ть *см.* тонѣ́ть
тончи́ть *см.* тони́ть
тонъ טוֹן, קוֹל ‖ נִימוּס, דֶּרֶךְ־אֶרֶץ ז׳. *Задавать*— הִקְרָא בְּנִגּוּן, הָיָה רֹאשׁ הַמְדַבְּרִים (בַּחֲבוּרָה). *Человѣкъ хорошаго* то́на אָדָם בַּעַל דֶּרֶךְ־אֶרֶץ (נימוס)
тонѣ́ть הֵעָשֵׂה דַק פ״ע
то́ня מִשְׁטַח רֶשֶׁת ז׳
топа́зъ פִּטְדָה (מין אבן טובה) נ׳
то́паніе רְקִיעַת־רֶגֶל ת׳
то́пать, —пнуть רָקַע, בָּטַשׁ (בְּרַגְלַיִם) פ״ע. *Онъ* то́пнулъ *на меня ногою* רָקַע בְּרֶגֶל מֵחֲמַת־כַּעַס
топи́льный הַמְשַׁמֵּשׁ לְהַסָּקָה ת׳
топи́ть הַסֵּק ‖ הַתֵּךְ, יָצֹק ‖ הַמְסֵה ‖ טַבֵּעַ, הַטְבֵּעַ ‖ טַבֵּעַ עַצְמוֹ ‖ הִסֵּק וכו׳ —ся ‖ הָצֵף, שָׁטֹף, סָחֹף פ״י
топи́ческій מְקוֹמִי ת׳. —кое *средство* תְּרוּפָה מְקוֹמִית
то́пка הַסָּקָה ‖ הַתָּכָה נ׳. *Въ этой квартирѣ только двѣ* —ки בְּדִירָה זו אֵין יוֹתֵר מִשְּׁנֵי תַנּוּרִים
то́пкій רוֹפֵף, טוֹבְעָנִי ת׳
то́пкость טוֹבְעָנוּת נ׳
топле́ніе הַסָּקָה ‖ הַתָּכָה, יְצִיקָה נ׳
то́пливо עֲצֵי־הַסָּקָה ז״ר, חֹמֶר־ ז׳
то́плый רָטוֹב, שֶׁהֻרְטַב ת׳
то́пнуть *см.* то́пать
топогра́фія טוֹפוֹגְרַפְיָא (תֵּאוּר הַמְּקוֹמוֹת) נ׳
топо́графъ טוֹפוֹגְרָף ז׳
то́поль צַפְצָפָה (מין אילן) נ׳
то́польникъ יַעַר שֶׁל צַפְצָפוֹת ז׳
топори́ще עֵץ הַגַּרְזֶן, קַת הַקַּרְדֹּם ז׳
топо́рникъ תִּיק הַקַּרְדֹּם ז׳
топо́рный שֶׁל קַרְדֹּם, גַּרְזֶן ‖ גַּס ת׳. —ная *работа* עֲבוֹדָה גַּסָּה
топоро́къ אוֹמֶל־הַקָּנֶה ז׳ ‖ אַלְקָה (מין עוף) נ׳
топо́рщить *см.* топы́рить
топо́ръ גַּרְזֶן, קַרְדֹּם ז׳
топотня́ שְׁעָטָה נ׳
то́потъ רְקִיעָה בְּרֶגֶל נ׳. *Лошадиный*— שַׁעֲטַת סוּסִים
топта́ніе מִרְמָס ז׳, רְמִיסָה, רְקִיעָה, דְּרִיסָה נ׳
топта́ть רָמֹס, רְקֹעַ, דְּרֹס, הַכְבֵּשׁ, דָּרֹךְ פ״י ‖ —ся עָלֹה וְיָרֹד עַל הֶעָקֵב; הִתְהַלֵּךְ (*на мѣстѣ*) לְכָאן וּלְכָאן בְּמָקוֹם אֶחָד ‖ הֵרָמֵס וכו׳. —*траву* רְמֹס עֲשָׂבִים. —*сапоги* הַפְחֵת נְעָלִים. —*кого въ грязь* בָּזֹה אֶת פ׳ בְּאַחַד הַשְּׁכֵנִים. —*у кого пороги* לְפִתְחוֹ הָרְקִים. —*полъ* לִכְלֹךְ אֶת הָרִצְפָּה שֶׁל פ׳
топу́чій *см.* то́пкій
топы́рить זַקֵּף, פָּרֹשׂ, פַּשֵּׂק פ״י ‖ —ся (סַמֵּר) נוֹצָה (מֵעֲיָפוּת)
топь אֲגַם, רֶקֶק ז׳, בִּצָּה נ׳
то́рба יַלְקוּט, תַּרְמִיל ז׳, אַמְתַּחַת נ׳
то́рбенный, то́рбовый שֶׁל תַּרְמִיל, אַמְתַּחַת ת׳
торга́шъ תַּגְרָן, סַחְרָן ז׳
торгова́ніе מַשָּׂא וּמַתָּן ת׳
торгова́ть עָסֹק בְּמַשָּׂא וּמַתָּן, — בְּמִסְחָר, — בִּפְרַגְמַטְיָא פ״ע ‖ —и —ться עָמֹד עַל הַמֶּקַח, שָׁקֹל וְטָרֹה, תַּגֵּר. *Купить что не* торгу́ясь קָנֹה דָּבָר מִבְּלִי עָמֹד עַל הַמֶּקַח
торго́вецъ עוֹסֵק בְּמִסְחָר, סוֹחֵר ז׳. —вка תַּגְרָנִית
торго́вля מִסְחָר, בֵּית — ז׳
торго́вый מִסְחָרִי, שֶׁל מִסְחָר ת׳. —*городъ* עִיר מִסְחָרִית, — רַבַּת הַמִּסְחָר. —*уставъ* קֹבֶץ דִּינֵי מִסְחָר. —вое *мореплаваніе* סַפָּנוּת מִסְחָרִית. —*договоръ* בְּרִית מִסְחָר. —*домъ* בֵּית מִסְחָר. —выя *бани* מֶרְחֲצָאוֹת שֶׁל צִבּוּר
торгъ מִסְחָר ‖ שׁוּק־הַמִּסְחָר ז׳. —ги מְכִירָה פוּמְבִּית
то́рецъ קְצֵה־קוֹרָה ‖ פֶּרֶן קָטָן ז׳
торже́ственность פּוּמְבִּי, חֲגִיגוּת נ׳
торже́ственный שֶׁל פּוּמְבִּי, חֲגִיגִי ת׳. —но בְּפוּמְבִּי, בְּהָדָר

торжество́ חג ז׳, חגיגה, שמחה נ׳
торжествова́ніе חגיגה נ׳
торжествова́ть חגג, שמח פ״ע. *—надъ чѣмъ* נחל נצחון
то́ржище שוק ז׳
тори́ть, вы— הרגל ל.. פ״י || *и* про— כבש (סלל) דרך
тормази́ть, за—, под— עכב, העמד, עכב את הענין. *—дѣло* חגר פ״י
то́рмазный של בלם, — חגירה ת׳
то́рмазъ בלם ז׳; סולים של עגלת־התרף || עקרב, חגירה נ׳
торомоши́ть (*кого*) נגרה, זעזע, טלטל, הגע || קנטר, סנט ב.. || עורר, הער פ״י
то́рный (דרך) סלול, כבוש ת׳
торова́тость רוח נדיבה, נדיבות נ׳
торова́тый נדיב־לב, נדיב ת׳
торока́ רצועות (שמאחורי)־האכף נ״ר
торопи́ть החש, מהר את־, הבהל־, אוץ ב.., חוש, — ся || האץ —, סרהב —, דחק — פ״י מהר, חפז, הזדרז
то́ропкій מבהל, מעסק, טרוד || ירא, כפחד ת׳
торопли́во בחפזון, במהירות, מהרה, חיש ת״פ
торопли́вость פחז, החפזון ז׳, פזיזות נ׳
торопли́вый נחפז, פזיז, נמהר, מבהל ת׳
торопы́га פותה ז׳
то́ропь. *Въ —* пя́хъ בחפזון, בבהילות
торопѣ́ть, о— הבהל, הבעת, הבוך, היה אובד עצות פ״ע
то́росы ערבות קרח נ״ר
торото́р.. *см.* тарато́р..
торочи́ть עשה תשבץ, תפר מסביב ת׳ || —ся השתבץ, התפר מסביב
торсъ טורסו ז׳, גופה נ׳
тортъ טרית נ׳
торфъ כבול, רמץ ז׳, ביצת־הגיר נ׳
торцева́ть, о— הקצע ששה קצוות לעין || רצף בעצים בעלי ששה קצוות פ״ע
торцы́ *см.* то́рецъ
торча́ть בלט, זקר פ״ע
торчёкъ *и* **торчо́къ** דבר בולט, יוצא דופן || צד הקצר ז׳
торчко́мъ *и* **торчмя́** קוממיות ת״פ
торѣ́ть, на— התרגל פ״ע
тоска́ תוגה, עגמת־נפש נ׳, געגועים ז״ר || שעמום ז׳. *Наводить —ку* הבא לידי שעמום, שעמם
тоскова́ть התגעגע || השתעמם פ״ע
тостъ ברכת־השתיה נ׳
то́тчасъ תיכף, — ומיד, לאלתר, ברגע ת״פ
тотъ. *Въ —разъ, на— разъ* בפעם ההיא. *Счастливъ* тотъ, *у кого нѣтъ долговъ* אשרי מי שאינו בעל־חוב. То, *что я знаю* מה שיודע אני. *Я упалъ отъ* того́, *что..* נפלתי מפני ש... *—же самый* אותו בעצמו. *Льстецъ —же лгунъ* החונף הוא גם בן שקרן. *Съ* тѣмъ *чтобы..* בתנאי ש... *И* того́ בסך הכל. Тѣмъ *не менѣе* אפילו הכי. Тѣмъ *болѣе* מכל שכן, לא כל שכן
точе́ніе השחזה, לטישה נ׳
то́чечка נקדה קטנה נ׳
точи́ло אבן משחזת נ׳ || יקב ז׳, גת
точи́льный של לטישה, של השחזה ת׳
точи́льня בית־לטישה ז׳
точи́льщикъ שחזן, לטשן ז׳
точи́ть, та́чивать, לטש, השחז, חדד || на— שקד, חרט || ис— נקר, כרסם, || вы— חלע || —ся שפך, הגר, הזל פ״י התלטש וכו׳
то́чка נקדה || *см.* точе́ніе. *—съ запятою* נקדה וחצי. *—касанія* נקדת־מגע (נגיעה)
то́чно בדיוק || באמת, אל־נכון, אמנם ת״פ *—исполнить порученіе* מלא תפקיד בדיוק. —, *онъ говорилъ это* אמנם הוא הגיד כזאת. *—такъ* כן הוא. *Онъ —помѣшанный* דומה כאלו נטרפה עליו דעתו
то́чность דיוק ז׳. *Въ —ти* בדקדוק, בדיוק
то́чный מדיק, דיקן || נכון || חיובי ת׳. *Онъ —ченъ въ исполненіи своихъ обязанностей* הוא דיקן במלוא חובותיו. *Это —ныя его слова* אלה הם דבריו הנכונים. *—ныя науки* החכמות החיוביות
точо́къ לבנה לארך (הקיר) נ׳
точь въ точь בדיוק גמור, אות באות ת״פ
тошни́ть עורר געל־נפש, הבא לידי חלשות פ״י || —ся הרגש געל־נפש. *Меня* тошни́тъ אני מרגיש חלשות
то́шно. *Мнѣ —* אני מרגיש חלשות || נתעורר בי געל־נפש
тошнота́ קבס, געל־נפש ז׳, בחילה נ׳
то́шный של געל־נפש ת׳
то́щакъ. *На—* אלבא ריקנא
троща́ть, о— כחש, הרזה || חלש פ״ע
то́щій כחוש, רזה, דל־בשר || ריק ת׳
трава́ דשא ז׳, עשב, חציר. *Сорная—* זונים. *Онъ ниже —вы́, тише воды* הוא בא לבטול עצמו
травенѣ́ть עלה עשב, דשא, עטה דשא פ״ע
трави́нка, тра́вка עשבה נ׳

травистый ת׳ דִּשְׁאָנִי

травить, —вливать הַבְעֵר, שָׁדֹּה לָהֵךְ־ || שַׁסֵּה, גָּרֵה (כֶּלֶב) || הַרְפֵּה (חֶבֶל מְתוּחַ) פ״י הַלָּחֵךְ || —ся שַׁסֵּה ||

травленіе, травля שִׁסּוּי ז׳

травникъ מַעֲשֶׂבָה נ׳ || נֶסֶךְ־יְרָקוֹת || אֶפֶר ז׳

травнистый *см.* травистый

травный שֶׁל חָצִיר, שֶׁל עֵשֶׂב ת׳

травовѣдъ בּוֹטָנָאִי, חוֹקֵר־הַצְּמָחִים ז׳

травовѣдѣніе בּוֹטָנִיקָא, חֲקִירַת־הַצְּמָחִים נ׳

травосѣяніе זְרִיעַת־עֵשֶׂב נ׳

травоядный אוֹכֵל עֵשֶׂב ת׳

травчатый מְרֻקָּם (מְצֻיָּר) עֲשָׂבִים ת׳

травянистый מָלֵא עֲשָׂבִים ת׳

травянка צֶבַע שֶׁל צְמָחִים ז׳

травяной שֶׁל עֵשֶׂב ת׳

трагантъ טְרַגַּנְט (מין צמח) ז׳

трагедія טְרַגֶּדְיָא נ׳, חִזָּיוֹן־תּוּגָה ז׳

трагикомедія טְרַגִּיקוֹמֶדְיָא נ׳

трагикъ טְרָגִיקָן, בַּעַל טְרַגֶּדְיָא ז׳

трагическій עָצוּב, מְעַצֵּב ת׳

традиція טְרַדִּיצְיָא, מָסוֹרָה, מָסֹרֶת, קַבָּלָה נ׳

трактатъ סֵפֶר־בְּרִית ז׳ || מַסֶּכֶת נ׳

трактирный שֶׁל בֵּית־יַיִן ת׳

трактирщикъ פּוּנְדְּקָן, בַּעַל בֵּית־יַיִן ז׳

трактиръ פּוּנְדָּק, בֵּית־יַיִן, בֵּית־מַרְזֵחַ ז׳

трактовать דַּבֵּר עַל־, נָשֹׂא וְנָתֹן בּ.. || נָהֹג־ פ״פ

трактъ דֶּרֶךְ ז׳. *Большой*— דֶּרֶךְ־הַמֶּלֶךְ

трамбованіе סְלִילָה, כְּבִישָׁה נ׳

трамбовать, у— סָלֹל, כָּבֹשׁ (דרך) פ״י

трамбовка *см.* трамбованіе

транжирить, рас— בַּזְבֵּז, פַּזֵּר פ״י

транжирство בִּזְבּוּז, פִּזּוּר ז׳

транзить הַעֲבָרָה (של סחורה) נ׳

транспарантъ סַרְטוּטְיָה נ׳

транспонировать שַׁנֵּה מָקוֹם פ״י

транспонировка שִׁנּוּי־מָקוֹם ז׳

транспортиръ טְרַנְסְפּוֹרְטִיר, מוֹדֵד־זָוִיּוֹת ז׳

транспортъ טְרַנְסְפּוֹרְט, מַעֲבָר ז׳, הַעֲבָרָה, הוֹבָלָה, הוֹלָכָה נ׳

трансфертъ טְרַנְסְפֶרְט ז׳, הַעֲבָרָה נ׳

трансцендентальный טְרַנְסְצֶנְדֶנְטָלִי, מְעֻלֶּה בְּמוּשְׂכָּל ת׳

трансцендентный טְרַנְסְצֶנְדֶנְטָאִי, מְעֻלֶּה ת׳

траншея טְרַנְשֵׁיָא, תְּעָלַת־מָצוֹר נ׳

трапеза טְרַפֵּיזָא, טְרַפֵּיזִין נ׳

трапеза עֶזְרָה (בְּתַרְפּוּת) נ׳ || *см.* трапеза

трапезникъ שַׁר־הָאוֹכְלִין ז׳

трапезовать טְרַפֵּז, הָסֵב אֶל הַשֻּׁלְחָן פ״ע, אָכֹל לֶחֶם פ״י

трапеція טְרַפֵּיזָא נ׳, חֲצִי־מַקְבִּילִית ז׳

трапецоидъ טְרַפֵּיזוֹאִיד ז׳

трапъ סֻלָּם שֶׁל סְפִינָה ז׳

трассантъ מַמְחֶה ז׳

трассировать הַמְחֵה (שטר) פ״י

трассировка הַמְחָאָה נ׳

трассировщикъ *см.* трассантъ

трасъ אֶבֶן חֲוָרֶת נ׳

трата הוֹצָאָה נ׳ || הֶפְסֵד, בִּזְבּוּז, פִּזּוּר ז׳

тратить, трачивать הוֹצֵא || בַּזְבֵּז, פַּזֵּר פ״י || —ся הִתְפַּזֵּר, הִתְבַּזְבֵּז

тратта שְׁטָר־פֵּרָעוֹן, — הַמְחָאָה ז׳

траурный שֶׁל אֵבֶל ת׳

трауръ אֵבֶל ז׳, אֲבֵלוּת נ׳

трафаретъ תַּבְנִית (לציור) נ׳

трафить, по— כַּוֵּן || קַלֵּעַ אֶל הַמַּטָּרָה, הַשֵּׂג הַמַּטָּרָה פ״ע

трахъ טְרַח! מ״ק

трачивать *см.* тратить

треба צֹרֶךְ־הַדָּת ז׳

требище בֵּית־אֱלִיל ז׳

требникъ סֵפֶר־הָעֲבוֹדָה (שבתרפות) ז׳

требованіе דְּרִישָׁה, תְּבִיעָה, טַעֲנָה נ׳

требовательность תַּבְעָנוּת נ׳

требовать, по— דָּרֹשׁ, תָּבֹעַ פ״י || —ся הִתְבַּקֵּשׁ, הִדָּרֵשׁ, הָיֹה דָרוּשׁ, הִתָּבֵעַ

тревога רַעַשׁ ז׳, אִי־מְנוּחָה, מְהוּמָה, הֲמֻלָּה נ׳ *Бить* —гу הַתְרֵעַ

тревожить, вс— הַחֲרֵד, הַפְרֵעַ מְנוּחַת־פ׳ פ״י || —ся חָרֹד, פָּחֹד

тревожливый בַּעַל לֵב רַגָּז, חָרֵד, מְפַחֵד תָּמִיד ת׳

тревожный מַרְגִּיז, מַחֲרִיד ת׳

треволненіе רַעַשׁ (שאון) גַּלִּים ז׳ הֲמִיַּת— נ׳

трегла́вый בַּעַל שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים || —שָׁלֹשׁ כִּפּוֹת ת׳

трегранный בַּעַל שָׁלֹשׁ מִגְבָּלוֹת ת׳

трезвонить צַלְצֵל בְּכָל־הַפַּעֲמוֹנִים פ״ע

трезвонъ צִלְצוּל כָּל־הַפַּעֲמוֹנִים ז׳

трезвость פִּכְּחוֹן ז׳, פִּכְּחוּת נ׳

трезвый פִּכֵּחַ || בָּהִיר ת׳. —*взглядъ на вещи* הַשְׁקָפָה בְּהִירָה. *Что у* —ваго *на умѣ, то у пьянаго на языкѣ* נִכְנַס יַיִן יָצָא סוֹד

трезубъ, —зубецъ שְׁלֹשׁ קִלְשׁוֹן ת׳

трелистый מְסַלְסֵל (בזמרה) ת׳

трель סִלְסוּל (של זמרה) ז׳

трельный שֶׁל סִלְסוּל (בזמרה) ת׳

тренговать מַתֵּג פ״י

трензель מֶתֶג ז׳

треніе חִכּוּךְ, שִׁפְשׁוּף ז׳, הַשְׁפָּחָה נ׳

треногъ, —ножникъ חֲצוּבָה נ׳

треножить אָסֹר (סוס) בִּשְׁלֹשׁ רַגְלַיִם פ״י

тренóжный ת׳ בעל שלש רגלים
тренцевáть *см.* тренговáть
трепáкъ ז׳ טריפק (מחול רוסי)
трепáлка, трепáло ז׳ קופין (מחבט של פשתים)
трепáльный ת׳ של חביטת־פשתים
трепáльщикъ ז׳ חובט פשתים
трепáніе נ׳ חביטה, מדושה (של פשתים)
трепáнъ ז׳ מקדח־הרופאים
трепáть || דוש, חבט, נפץ (פשתים) || מרט ||
—ся || הכה באצבעות הכאה קלה פ״י
החבט || הקרע מחמת שמוש
трепетáніе נ׳ חיל ז׳, רעדה, התחלחלות
трепетáть || רעד, חרד, התפלץ, התחלחל ||
פרכס, —ся || הבלח (אור מתנודד) פ״ע
—*отъ* קרטע, הרטע || הזדקף, סמר
страха רעד מפחד. *У меня сердце*
—пéщетъ לבי חרד (מתפלץ). —*за чью*
жизнь דאג להיות של פ׳. *Вдали* —пé-
щетъ *огонекъ* אור מבלח מרחוק. *Рыбы*
—пéшутся *въ водѣ* הדגים מפרכסים במים
трéпетный ת׳ חרד, רועד
трéпетъ ז׳, זיע, חיל, רטט, רתת, רעד ז׳,
רעדה, חרדה, פלצות, חלחלה נ׳
трéпливать *см.* трепáть
трепло́ *см.* трепáлка
трескá ז׳ דג יבש, לבים
трéскалка ז׳ אילן־עפרורית
трéсканіе נ׳ אכילה גסה, בליעה
трéскать פ״י אכל אכילה גסה, בלע ||—нуть,
—скаться פקע, התפקע, התבקע
трескóвый ת׳ של לבים
трескотня́ ז׳, שברון, שאון, רעש, נתוז, חרוק ז׳,
חריקה נ׳
трескýчій ת׳ רועש, חורק. —*морозъ* קרה
נוראה
трéскъ נ׳ נפץ ז׳, התפוצצות, השתברות
трéснуть *см.* трещáть || סטר, הכה פ״י ||
трéснуться פ״ע התנגף ב... בשל־, התקל־||נפל
третéйскій *судъ* בית־דין של בוררים
третúны ז׳ יום שלישי לאבלות
третúчно ת״פ בפעם השלישית
третúчный ת׳ שבפעם השלישית
трéтій מ״ם שלישי
третнóй ת׳ של שלישית השנה
треть נ׳ שליש ז׳, שלישית. *По* —тя́мъ
אחת לשלישית השנה
третьягóдничный ת׳ שלפני אשתקד
трéтьяго дня ת״פ שלשום
треугóлка ז׳ כובע משלש
треугóльникъ ז׳ משלש, טריגון. *Равно-*
бедренный — משלש שוה־הצלעות
треугóльный ת׳ בעל שלש זויות, טריגוני.
—ная *шляпа* *см.* треугóлка
треýхъ נ׳ כובע בעל שלש כנפות ז׳ || סטירה
трефóвка ז׳ טרופה (קלף השתי וערב)
трефóль ז׳ עלה אספסת, תלתן (מין צמח)
трéфы ז׳ טרוף, צבע־הטרוף
трехлѣтіе נ׳ תקופת שלש שנים
трехмѣстный ת׳ בעל שלשה מקומות
трехпáлый ת׳ בעל שלש אצבעות
трехпóльный. —ное *хозяйство* עבדת
השדה המשלשת
трехполѣнный ת׳ בעל שלשה גזרים
трехпрóбный. —ное *вино* יין מזקק שלשתים
трехслóжный ת׳ בעל שלש הברות
трехсторóнній ת׳ בעל שלשה צדדים
трехстрýнный ת׳ בעל שלשה מיתרים
трехцвѣтный ת׳ בעל שלשה צבעים
трехчлéнный ת׳ בעל שלשה אברים
трехъязы́чный ת׳ של שלש לשונות
трещáть חרק, רעש, קשקש || התפוצץ, התבקע,
פקע, התפקע, השתבר פ״ע. *Кровать*
—щúтъ המטה חורקת. *Дрова* —щáтъ
въ печкѣ העצים רועשים בתנור. *Тре-*
щетка —щúтъ העגבול מקשקש. *Ледъ*
—щúтъ הקרח מתבקע. *Голова у меня*
—щúтъ *отъ заботъ* ראשי במעט
שלא יתפקע מחמת דאגה. *Онъ такъ*
ѣстъ, что за ушами —щúтъ הוא
אוכל כמי שאחזו בולמוס
трещётка ז׳ עגבול || מטפטן
трéщина נ׳ בדק, בקיע ז׳, בקיעה
три מ״י שלשה (ז׳), שלש (נ׳)
трибýна נ׳ במה
трибунáлъ נ׳ חצר בית־דין
трибýнъ ז׳ טריבון, דברן עממי
тривіáльность ז׳ בטוי חבוט (מטשטש)
тривіáльный ת׳ חבוט, מטשטש
тригонометрія טריגונומטריא (חכמת
המשולשים) נ׳
трúдевять ת״פ שלש פעמים תשעה. *За*
—*земель, въ тридесятомъ цар-*
ствѣ מעבר לים; מעבר להרי־חשך
тридцáтый מ״ם השלשים. *Ему* —*годъ*
הוא בן עשרים ותשע שנה
трúдцать מ״י שלשים. —*лѣтъ* שלשים
שנה. *Лѣтъ* — כשלשים שנה
трúжды ת״פ שלש פעמים
трúзна נ׳ סעודת־הבראה
трикúрій נ׳ תלת־קירין (מנורה בעלת שלשה קנים)

трико́ ז' (מין ארג־צמר) טְרִיקוֹ

трикра́тно, трикра́ты ת"פ שָׁלשׁ פְּעָמִים

трили́стникъ *см.* трефо́ль

трина́дцатый מ"ס הַשְּׁלשָׁה עָשָׂר

трина́дцать (ז') שְׁלשָׁה עָשָׂר, שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה (נ') מ"ע

трипа́ны נ"ר הולוטוריות (מין)

трипъ ז' (מין ארג קטיפאי) טְרִיפּ

трисвя́тый ת' קָדוֹשׁ בְּשָׁלשׁ קְדוּשּׁוֹת

три́ста מ"י שְׁלשׁ מֵאוֹת

тріеди́ный ז' יִחוּד הַמְשֻׁלָּשׁ

тріо ז' (במוסיקא) טְרִיוֹ

тріу́мфъ ז', תְּרוּעַת־נִצָּחוֹן נ' טְרִיאוּמְף

тро́ганіе ז', נְגִיעָה נ' מַגָּע

тро́гательный ת' מְעוֹרֵר לֵב, נוֹגֵעַ עַד הַנֶּפֶשׁ

тро́гать, —гивать, тро́нуть פ"ע נָגַע בְּ.. || עוֹרֵר לֵב || הֵזִיז (מִמְּקוֹמוֹ) פ"י —ся || זָז (מִמְּקוֹמוֹ) || הִרְקִיב, הִתְקַלְקֵל || הִתְעוֹרֵר, הִכְמִיר רַחֲמָיו. *Не* тро́гай, *не* тронь *его* אַל תִּגַּע בּוֹ. *Это его очень* тро́нуло הַדָּבָר נָגַע עַד נַפְשׁוֹ. *Ямщикъ* тро́гай הַרְכֵּב כִּלֶּךְ. *Говядина* тро́нулась הַבָּשָׂר נִתְקַלְקֵל

тро́е, трои מ"י (ז'), שָׁלשׁ (נ'), שְׁלשָׁה

троебра́чіе, —бра́чность ז"ר נִשּׂוּאִין שְׁלִישִׁים

троебра́чный ת' שֶׁל נִשּׂוּאִין שְׁלִישִׁים

троежёнецъ ז' בַּעַל אִשָּׁה שְׁלִישִׁית

троежёнство *см.* троебра́чіе

троекра́тно ת"פ שָׁלשׁ פְּעָמִים

трое́ніе נ' חֲלֻקָּה לִשְׁלשָׁה

троетёсный *гвоздь*, троетёсъ מַסְמֵר לִשְׁלשָׁה קְרָשִׁים ז'

тро́ечница נ' (מין פרח) שְׁלִישִׁיָּה

тро́йка נ' קֶלֶף מְשֻׁלָּשׁ ז' || רִתְמָה מְשֻׁלֶּשֶׁת

тро́йки ז"ר (שלשה ילודים בבת אחת) שְׁלִישִׁים

тройни́къ || נֵר שְׁלִישִׁי (בן שליש הלטרא) קֶרֶשׁ מְשֻׁלָּשׁ || חוּט מְשֻׁלָּשׁ ז'

тройни́чникъ ז' בֶּן שְׁלִישִׁים

тройно́й ת' מְשֻׁלָּשׁ. —ное *правило* כְּלָל הָעֵרֶךְ הַמְשֻׁלָּשׁ

тро́йственность ז' שִׁלּוּשׁ

тро́йственный ת' מְשֻׁלָּשׁ

тро́йть פ"י שִׁלֵּשׁ, כָּפַל שְׁלשָׁה —ся || הֵרָאָה מְשֻׁלָּשׁ

тро́йца ז' (לנוצרים) יִחוּד הַמְשֻׁלָּשׁ || חַג הַשָּׁבוּעוֹת

тройча́тка ז' דֶּבֶק מְשֻׁלָּשׁ

тро́ичный. —ная *трава* ז' סִגָּל, סִיגְלָא

тромбони́стъ ז' תּוֹקֵעַ, מַחְצְצַר

тромбо́нъ נ' חֲצוֹצְרָה

тро́нная ז' אוּלַם־הַכִּסֵּא

тро́нуть *см.* тро́гать

тронъ ז' (הַמֶּלֶךְ) כִּסֵּא

тропа́ ז' נָתִיב, מַסְלוּל, שְׁבִיל, מִשְׁעוֹל

тропа́рь ז' (לנוצרים) שִׁיר שֶׁל יוֹם

тро́пикъ ז' פְּרוֹקֶט, חוּג־הַתְּקוּפָה

тропи́на *см.* тропа́

тро́пы נ' שֵׁם מוּשְׁאָל ז', מַעֲרֶכֶת־הַהַעְתָּקָה

тро́сакъ ז' (לסוס) צִפָּרְן שֶׁל פַּרְסַת־הַבַּרְזֶל

трости́льный ת' הַמְשַׁמֵּשׁ לִשְׁזִירָה

трости́нка, —тка ז' קָנֶה

трости́ть פ"י שָׁזַר, הִשְׁזִיר, עָבַת

тростни́къ ז' קָנֶה, סוּף

трость ז' קָנֶה || מַטֵּה־קָנֶה

тростя́нка ז' (מין צפור) אַנְקוֹר שֶׁל קָנֶה

тросъ ז' חֶבֶל שֶׁל אָרְבָּה

тротуа́ръ נ' מִסְעָה, מִדְרָכָה, מַרְצֶפֶת

трофе́й ז' טְרוֹפֵּיאוֹן, שֶׁלֶט

трохе́й ז' טְרוֹכֵיאוֹן, מִשְׁקָל יָתֵד וּתְנוּעָה

троще́ніе נ' עֲבוֹת ז', שְׁזִירָה, הַשְׁזָרָה

троюро́дный ת' (אח) שְׁלִישִׁי בִּשְׁלִישִׁי

троя́кій ת' מְשֻׁלָּשׁ

труба́ נ' צִנּוֹר, אֲבִיק ז' || אֲרֻבָּה || חֲצוֹצְרָה

Водосточная— מַזְלִיחָה. *Дымовая*— אֲרֻבַּת־עָשָׁן

трубаду́ръ ז' (משורר־אהבה) טְרוּבָדוּר

труба́чъ ז' תּוֹקֵעַ, חֲצוֹצְרָן, מַחְצֵר

труби́ть פ"ע (בַּחֲצוֹצְרָה), תָּקַע (בְּשׁוֹפָר) חִצֵּר, הֵרִיעַ, הִתְרִיעַ, —о *чемъ* הִרְעִישׁ עוֹלָמוֹת

тру́бка נ' קָנֶה || חָלִיל ז' || שְׁפוֹפֶרֶת. *Курительная*— מִקְטֶרֶת. *Зрительная*— מִשְׁקֶפֶת, קֶרֶן־חָזוּת]

тру́бникъ ז' מַזְלִיף

тру́бный ת' שֶׁל קָנֶה — חָלִיל, — שְׁפוֹפֶרֶת

труборо́гъ נ' (מין צבי) בָּרִית

трубочи́стъ ז' מְנַקֵּה אֲרֻבּוֹת

тру́бочникъ ז' עוֹשֶׂה חֲלִילִים

тру́бочный ת' שֶׁל חָלִיל

трубча́тка נ' (מין דג) פִּיסְטוּלַרְיָא

трубча́тый *и* тру́бчатый ת' שְׁפוֹפַרְתִּי, שְׁכְּבָעִין

труди́ться פ"ע עָבַד, עָמַל, טָרַח, עָסַק, יָגַע

тру́дно. —*рѣшить эту задачу* קָשֶׁה לִפְתֹּר שְׁאֵלָה זוֹ. *Вамъ будетъ —это сдѣлать* הַדָּבָר הַזֶּה יִקְשֶׁה מִמְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ. *Мнѣ —это провѣрить* קָשֶׁה עָלַי לִבְדֹּק דָּבָר זֶה

труднова́тый ת' קָשֶׁה קְצָת

тру́дность נ' קֹשִׁי, כֹּבֶד ז', כְּבֵדוּת

тру́дный ת' קָשֶׁה, כָּבֵד. —*вопросъ* שְׁאֵלָה קָשָׁה. —ная *работа* עֲבוֹדָה קָשָׁה. *Больной очень* тру́денъ מַצַּב הַחוֹלֶה בְּסַכָּנָה, הַחוֹלֶה הוּא לְאַחַר יֵאוּשׁ

трудово́й ת' הַבָּא בִּיגִיעָה

трудолюбиво ת"פ בשקידה, בהתמדה
трудолюбивый ת' אוהב עבודה, מתמיד, שוקד, שקדן
трудолюбіе נ' אהבת-עבודה, שקדנות, שקידה, התמדה
трудъ נ' טרח, עמל ז', עבודה, יגיעה, טרחה. *Питаться своими* —дами התפרנס מיגיע כפיו. *Взять на себя* — הטריח עצמו. *Съ* —домъ בקשי גדול. *Ученые* —ды עבודות מדעיות
труженикъ ז' עמל, עובד, עסקן
труженическій. —ская *жизнь* חיים מלאים עבודה
трунило ז' לץ, מתלוצץ, לצן
трунить (*надъ кѣмъ*) שחק על־, לעג ל..., התל ב..., היתל — פ"ע
трупный ת' של מת, פגר
труппа נ' להקת-משחקים (על הבמה)
трупъ ז' מת, פגר
трусить פ"י זרה, זרה, שפך
трусить פ"ע ירא, פחד, פחד, התירא
трусишко *см.* трусъ
труска נ' זריה, שפיכה, מריחה
трусливость נ' פחד ז', יראה, רכות-הלב
трусливый ת' רך-הלבב, מפחד, מתירא
трусость *см.* трусливость
трусъ ז' בעל־פחד, פחדן, מוג-לב
трутень נ' דבורה בטלנית || עצל, בטלן
трутникъ ז' פוליפורון (מין פטריה)
трутница נ' קפסת-המצת
трутъ ז' מצת (ספוג מדליק)
труха ז"ר שיורי חשש
трухлеватость *см.* трухлость
трухлеватый ת' רקב, עבש, רכיך, רך קצת
трухлость נ' רקבון ז', רכיכות
трухлый, трухлявый ת' רכיך, רך, עבש
трухнуть *см.* трусить
трухнуть, ис— פ"ע העבש, התרכך
трушеніе *см.* труска
трущоба ז' מצר, מקום צר. *Жить въ* —бѣ ישב בקרן זוית חשכה
трынъ-трава ז' עפר ואפר
трюмо ז' ראי גדול || גנת שבין חלון לחלון
трюмъ נ' תחתית הספינה
трюфель ז' שמרקע
тряпица נ' סמרטוט, מטלית
тряпичникъ ז' סמרטוטר
тряпичный ת' של סמרטוט
тряпка *см.* тряпица
тряпьё ז"ר סמרטוטים, קרעים, בלויי-סחבות
трясеніе ז' המט, נענוע, חמט

трясина נ' בצה ז', אגם, רקק
трясинный ת' של רקק, בצה, טובעני
тряска *см.* трясеніе. *Задать кому* —ку ת"ש רפ' בשצו!
тряскій ת' מנענע, מטלטל
трясогузка נ' (מין פרח) דערה ז', נחליאל
трясти, тряхнуть פ"י נענע, הנע, הנד, טלטל, הזדעזע, התנענע || —ся הסט, זעזע, נענע, הניד, הנוע, הסוט; —*головою* נענע ראשו. *Его* —сётъ *лихорадка* גופו מזדעזע, מחמת קדחת; קדחת אחזתו. —*деньги* פזר ממון. *Онъ* —сётся *отъ холода* הוא מזדעזע (רועד) מקר. *Полъ* —сётся הרצפה מתנענעת
трясучій. —чая *болѣзнь см.* трясца
трясучка נ' (מין צמח) בניזה || קדחת, כחלת־הרעידה || *см.* стрепетъ
трясца נ' מחלת-הרעידה
туазъ ז' (מדה בת שש רגל) טואז
туалетъ ז' שלחן-התלבשת || נ' תלבשת
туберкулёзный ת' טוברקולי, שחפתי
туберкулъ נ' טוברקיל ז', מחלת-השחפת
туберóза נ' (מין פרח) ערדא
туга נ' צער, יגון ז', עגמת-נפש
туго ת"פ בכבדות. *Завязать* — קשר קשר. *Мѣшокъ набитъ* — השק של קימא. הוא מלא וגדוש. *Курокъ у ружья взводиться* — הסקור של הרובה מתמתח בכבדות. *Производство по службѣ идетъ* — ההעלאה במשרה הולכת בכבדות. *Торговля идетъ* — המסחר מתנהל בכבדות
тугой ת' צר, קשה, מתוח, אי־גמיש, זקוף. —гая *пружина* נוצה קשה. —гія *брюки* המכנסים צרים. *Онъ* тугъ *на расплату* הוא פורע בקשי (בצרות־עין). *Онъ* тугъ *на ухо* הוא כבד־און
тугость ז' קשי, קשוי, מתוח
туда ת"פ שמה, לשם. —*и сюда* הנה והלום, לכאן ולכאן, להדא ולאידך גיסא
туженіе נ' עצבון ז', התאבלות, התעצבות
тужить, туживать פ"ע התאבל, התעצב
туземецъ ז' יליד-הארץ, אזרח, תושב
туземный ת' של הארץ הזאת
тузить, от— פ"י הכה באגרוף
тузъ ז' קלף־האחד || מספר. *Денежный*— מספר־ההון
тукъ ז' זבל || חלב, שומן
тулейный ת' של ראש־הכובע
тулка *см.* втулка
туловище נ' גופה, גויה
тулумбасъ נ' מכת־אגרוף ז', תף

тулупáнъ נ׳ מַעֲרִיָּה (מין צפור)

тулу́пъ נ׳ פַּרְוָה שֶׁל כְּבָשִׂים

тульпáнъ *см.* тюльпáнъ

тулья́ ז׳ רֹאשׁ־הַכּוֹבַע

тумáкъ נ׳ מַכַּת־אֶגְרוֹף

тумáнить, о— קַשֵּׁר בַּעֲבִים, כַּסֵּה בְּעָנָן, ‖ —ся הִתְקַשֵּׁר בַּעֲבִים, הִתְקַדֵּר ‖ הִקְדִּיר פ״ע

тумáнно ת״פ הַשָּׁמַיִם מְעֻנָּנִים. *Выражаться* — הִתְבַּטֵּא שֶׁלֹּא בְּבֵרוּר

тумáнность נ׳ קַדְרוּת, עַרְפִלִּיּוּת

тумáнный עַרְפִלִּי ‖ קוֹדֵר ‖ בִּלְתִּי מְחֻוָּר, ־מְלֻבָּן, ־מְבֹרָר, ־ בָּרוּר, ־ מְפֹרָשׁ ת׳

тумáнъ ז׳ עֲרָפֶל

ту́мба ז׳ עַמּוּדוֹן, עַמּוּד קָטָן ‖ אֶבֶן

ту́ндра ז׳ טוּנְדְּרָא, בִּצָּה נ׳, קַרְקַע טוֹבְעָנִי

тундряни́къ נ׳ יְרוֹקָה שֶׁל פְּנֵי הַמַּיִם

ту́нецъ ז׳ אַטוּנָס, טוּנָס, גִּלְדָּן (מין דג)

тунея́децъ ז׳ אוֹכֵל נַהֲמָא דְכִסּוּפָא ‖ בַּטְלָן

тунея́дный ת׳ הוֹלֵךְ בָּטֵל, חַי עַל חֶשְׁבּוֹן אֲחֵרִים

тунея́дство נ׳ בַּטָּלוּת, בַּטָּלָה, עַצְלוּת

туни́ка ז׳ סַרְבָּל

тупáкъ ז׳ סַכִּין מְגָרֵד

тупéй נ׳ בְּלוֹרִית

тупи́къ ז׳ ‖ סַכִּין קֵהָה ‖ מָבוֹי שֶׁאֵינוֹ מְפֻלָּשׁ ‖ מְבוּכָה נ׳. *Стать въ*— בּוֹא בִּמְבוּכָה. *Поставить кого въ*— הָבֵא אֶת פ׳ בִּמְבוּכָה

тупи́ть, ис— פ״י הַקְהֵה ‖ —ся קָהֹה, הִתְקַהֵה, חָלֹשׁ

тупи́ца ז׳ קַרְדֹּם אוֹ סַכִּין קֵהֶה ‖ חֲסַר־בִּינָה

туповáтый ת׳ קֵהֶה קְצָת

тупоголóвъ נ׳ קוֹרִיפִינָא (מין דג)

тупоголóвый ת׳ בַּעַר, חֲסַר־דֵּעָה

тупóй ת׳ קֵהֶה ‖ חֲסַר־בִּינָה, גָּרוּעַ ‖ חָלוּשׁ ת׳. —*ножъ* סַכִּין קֵהָה. —*ученикъ* תַּלְמִיד בַּעַר. —*уголъ* זָוִית רְחָבָה. —пое *зрѣніе* רְאִיָּה חֲלוּשָׁה

тупонóсый ת׳ בַּעַל חֹטֶם רָחָב

ту́пость נ׳ קֵהוּת ‖ בַּעֲרוּת

тупоугóльный ת׳ בַּעַל זָוִית רְחָבָה

тупоу́міе נ׳ חֹסֶר בִּינָה ז׳, בַּעֲרוּת, חוּלְשַׁת־הַדַּעַת

тупоу́мный ת׳ בַּעַר, חֲלוּשׁ־דֵּעָה

тупѣ́ть פ״ע קָהֹה, הִתְקַהֵה ‖ הִטָּרֵף עָלָיו דַּעְתּוֹ

тури́стъ ז׳ סַיָּר, תַּיָּר

тури́ть, про— פ״י דָּחֹף, הָאֵץ בְּפ׳

турмали́нъ ז׳ טוּרְמָלִין

турни́ръ ז׳ טוּרְנִיר (קְרַב־מִתְחָרִים)

ту́рокъ ז׳ תּוֹגָר, טוּרְקִי

турпáнъ ז׳ אַוָּז הַשָּׁחוֹר

туру́сы. *Разсказывать —на колесахъ* סַפֵּר הֲבָלִים, סַפֵּר דְּבָרִים שֶׁלֹּא הָיוּ מֵעוֹלָם

турухтáнъ ז׳ תַּרְנְגוֹל־קְרָב

туръ ז׳ אַקּוֹ ‖ שׁוֹר־בָּר, תּוֹר־בְּרָא ‖ בִּרְכַּד־הָרִקּוּד ‖ טוּר, סִבּוּב (בְּמָחוֹל) ז׳ (ר׳ אַקּוֹאִים)

тускловáтый ת׳ עָמוּם קְצָת, כֵּהֶה־, דֵּהֶה־

ту́склость נ׳ בַּהוּת, דַּהוּת, עֲמִימוּת

ту́склый ת׳ עָמוּם, כֵּהֶה, דֵּהֶה. *Лампа свѣтитъ* —по הָעֲשָׁשִׁית מְפִיצָה אוֹר כֵּהֶה

ту́скнуть и тускнѣ́ть פ״ע הוּעַם, כָּהֹה, דָּהֹה

тускъ *см.* ту́склость

ту́товый. —вое *дерево* ז׳ תּוּת

ту́тошній ת׳ שֶׁל כָּאן

тутъ ת״פ כָּאן, פֹּה, בָּזֶה. —*нечему удивляться* אֵין כָּאן מָקוֹם לִתְמִיהָה. *Я —не вижу ничего дурного* אֵין אֲנִי רוֹאֶה בָּזֶה כְּלוּם רָע. —*же* כ״פ בְּבוֹאוֹ מִיָּד, מִנֵּיהּ וּבֵיהּ. *Не—то было* לַשָּׁוְא

тутъ ז׳ תּוּת (אִילָן)

ту́фель, ту́фля ז׳ סַנְדָּל, קַבְקָב

туфъ נ׳ חַגֶּרֶת (מין אבן)

ту́хлость ז׳ עִבּוּשׁ

ту́хлый ת׳ עָבֵשׁ, מְעֻבָּשׁ, עָבוּשׁ

ту́хнуть, про— פ״ע דָּבֹאשׁ, בָּאֹשׁ, הִרָקֵב, עָבֹשׁ ‖ по— כָּבֹה, דָּעֹךְ, הִדָּעֵךְ

ту́ча נ׳ עָב, ז׳, עָנָן כָּבֵד

тучевóй ת׳ שֶׁל עָב

ту́чность נ׳ דֶּשֶׁן, מִשְׁמָן ז׳, שַׁמְנוּת, דַּשְׁנוּת

ту́чный ת׳ דָּשֵׁן; עָבֶה, שָׁמֵן, בַּעַל־בָּשָׂר

тучнѣ́ть פ״ע הַשְׁמֵן, הִשְׁתַּמֵּן, הֵעָשֵׂה שָׁמֵן

ту́ша ז׳ בְּהֵמָה שֶׁהוּטְּשָׁה מְנֻקֶּרֶת

тушевáльный ת׳ שֶׁל פִּיּוּחַ

тушевáніе ז׳ פִּיּוּחַ

тушевáть פ״י פַּיֵּחַ

тушёвка ז׳ פִּיּוּחַ

ту́шевый ת׳ שֶׁל פִּיחָה

тушéніе נ׳ כִּבּוּי

туши́ло и туши́льникъ ז׳ מְכַבָּה (גחלים)

туши́ть פ״י כַּבֵּה ‖ —ся כָּבֹה, כַּבֵּה

тушкáнчикъ ז׳ (מין חיה) קִפָּצָן, נַתְּרָן

тушъ נ׳ פִּיחָה, דְּיוֹתִית, ז׳, פִּיחָן

тфу מ״ק בּוּז! חֶרְפָּה! טְפוּ!

тщáніе נ׳ דַּיְקָנוּת, שְׁקִידָה, חֲרִיצוּת, זְהִירוּת

тщáтельно ת״פ בְּדִקְדּוּק, בְּדַיְקָנוּת, בִּזְהִירוּת

тщáтельность *см.* тщáніе

тщáтельный ת׳ זָהִיר, מְדַקְדֵּק

тщеду́шіе נ׳ חוּלְשָׁה

тщеду́шный ת׳ חוֹלָנִי, חָלוּשׁ

тщеслáвиться פ״ע הִתְהַלֵּל, הִתְפָּאֵר

тщеслáвіе נ׳ יְהִירוּת, יוּהֲרָא, גַּאֲוָה, שַׁחְצָנוּת

тщеслáвный ת׳ מִתְיַהֵר, שַׁחְצָן

тщетá ז׳ סִכְלוּת, אִוֶּלֶת נ׳ ‖ תֹּהוּ, רִיק, הֶבֶל

тщéтность ריקות נ'
тщéтный בטל, בלתי־מועיל, ריק ת'
тщи́ться דאג ל.., השתדל, התאמץ פ"ע
ты אתה (ז'), את (נ') מ"ג. *Говорить кому*— אתה את פ'. *Быть съ кѣмъ на*— התנהג עם פ' באחוה
ты́каніе תחיבה, נעיצה נ' ‖ אתוי ז'
ты́кать, ткнуть דקר, תקע ב.., תחב, נעץ פ"י ‖ —ся דקר זה את זה ‖ התקל ב.. ‖ התחב, הנעץ
ты́кать אתה זה את זה פ"י ‖ —ся אתה (אמר „אתה")
ты́ква בוצין, דלוע ז', דלעת נ'
ты́квенникъ, ты́ковникъ בוסא של דלעת נ'
ты́квенный, ты́ковный של דלעת ת'
ты́кнуть *см.* ты́кать
тылъ אחור ז'; ערף. *Обратить*— הפך מאחוריו. *Въ* —, *съ* ты́лу ערף, פנה־מאחור. *Въ* тылу́ מאחור
тынъ פס, חפוף, סורג ז', פסיסה, ברביא נ'
ты́сяцкій שר־אלפים ז'
ты́сяча אלף ש"מ
тысячели́стникъ אלף עלים (מין צמח) ז'
тысячелѣ́тіе אלף שנים ז'
тысячелѣ́тній של אלף שנים, בן־ ת'
тысяченóгъ נדל (מין תולעת) ז'
ты́сячникъ עשיר, אמיד ת'
ты́сячный האלף מ"ם
тычёкъ *см.* тычóкъ
тычи́на, ты́чинка כלונס, מוט, בד, תרן ז'
тычи́нникъ גדר ז', מסוכה נ'
ты́чка אבקן (אבר ההולדה בצמחים) ז'
тычóкъ דחיפה, בעיטה נ'
тѣлéсность גשמיות, חמריות, גופניות נ'
тѣлéсный חמרי, גופני ת'. —но בגשמיות, בחמריות
тѣли́стый *см.* тѣ́льный
тѣ́ло חמר, גוף, בשר, גשם ז'
тѣлотрѣ́я *см.* душегрѣ́я
тѣлодвижéніе תנועת־הגוף נ'
тѣлосложéніе בנין הגוף, מבנה הגו ז'
тѣлохрани́тель שומר ראש ז'
тѣльнóй. —*цвѣтъ* מראה בשר
тѣ́льный שמן, בעל בשר ת'
тѣ́льце גוף קטן
тѣльцó ראש־ביצה ז'
тѣневóй של צל, צללי ת'
тѣни́стый נותן צל, מצל, שצלו מרבה ת'
тѣни́ть, от— הצל, צייר צל פ"י
тѣнь צל ז'. —ни *умершихъ* נשמות הנפטרים
тѣснéніе צרה, מצוקה, מועקה נ'
тѣсни́на משעול צר ז'
тѣсни́ть לחץ, דחק, הצר, העק ל.. פ"י ‖ —ся דחק זה את זה, — עצמו
тѣ́сно. *Они сидятъ очень*— הם יושבים צפופים. *Здѣсь очень*— צר פה המקום
тѣ́сность דחק, דחק ז', דחקות נ'
тѣснотá לחץ, דחק, דחק ז'
тѣ́сный צר, דחוק, צפוף ת'. —ная *квартира* דירה צרה. *Въ* —номъ *смыслѣ* במובן המצמצם. —ныя (*или* стѣснённыя) *обстоятельства* מצב דחוק. —ная *дружба* אהבת־נפש — *кругъ знакомыхъ* חברה קטנה של מכרים
тѣ́сто בצק, גבלול ז', עסה נ'
тѣстовáтый בצקני ת'
тѣ́стяный של בצק ת'
тѣ́шеніе מומום ז', בדיחה, בדיחות, השחקה, הצהלה נ'
тѣ́шить הצהל, שמח, השחק, בדח, שעשע פ"י ‖ —ся שמח, התבדח, השתעשע, התענם, התענג
тю́кать הקש, דפק, הלם פ"י ‖ —ся התדפק זה בזה ‖ התקל ב..
тюкъ חבילה נ'
тюлéнина בשר כלב־הים ת'
тюлéнь כלב־הים ז'
тюль טול (מין אטון) ז'
тюльпáнъ צבעוני, סנבול (מין פרח) ז'
тюрбáнъ טבול ז'
тюрéмникъ חבוש, תפוס, אסיר־כלא ז'
тюрéмный של בית־סהר, של תפיסה, של בית־כלא ת'
тюрéмщикъ פקיד בית־הסהר ת'
тюрьмá בית־כלא, — סהר, משמר ז', תפיסה, חבישה נ'
тюрю́къ תלוק שנותנים על ראש הנדון למיתה ז'
тю́ря משרת לחם בקבס נ'
тю́тень מצרף ז'
тютю́нъ עלי־טבק ז"ר
тюфя́къ מזרן ‖ טפש ז'
тя́вканье נבחה נ'
тя́вкать נבח, חרץ לשון פ"ע
тя́га סחיבה, משיכה נ'. *Дать* тя́гу ברח, הקלם לנפשו
тягáніе משפטים, דברי־ריבות ז"ר
тягáться בוא במשפט עם־פ', הדין עם־פ' פ"ע
тяглó בית־אכר ז' ‖ מס של אכר ‖ צמד שורה
тя́гловый נתון למס ת'
тя́гостный כבד, מטריח ת'
тя́гость כבד, משא, טרח ז', כבדות, מעמסה נ'. *Быть кому въ*— היה למשא (לטרח)

тяготá *см.* тя́гость

тяготи́ть, о — עַל־פִּ׳ | הֶעֱמִיס, דִּמָּה, הָיָה לְטֹרַח | —ся (לְמַשָּׂא) עַל־ | לָחַץ, הֵצִיק, דָּחַק פ״י הִלְאָה נָשׂוֹא, חָשַׁב מֵרַח לְעַצְמוֹ

тяготѣ́ніе כֹּחַ־הַכֹּבֶד ז׳

тяготѣ́ть הִכְבִּיד עַל־, רָבַץ־ | הִמְשִׁיךְ בְּכֹחַ־ פ״ע

тягу́честь טֶבַע הַמִּתְיַהוּת, מִתְחַנּוּת נ׳

тягу́чій מִמְתַּח, מִתְחַנִּי ת׳

тягу́чка (מִין שִׂיחַ) נ׳ | מִין סֻכָּרִיָּה ת׳ דִּירְקָא

тя́жба דִּין, רִיב, מִשְׁפָּט ז׳

тя́жебникъ בַּעַל מִשְׁפָּטִים ז׳

тя́жебный שֶׁל דִּבְרֵי־רִיב, שֶׁל דִּין ת׳

тяжели́на מַשָּׂא, כֹּבֶד, סֵבֶל, סֹבֶל ז׳

тяжело́ בִּכְבֵדוּת, בְּקֹשִׁי תה״פ. *Больной — дышетъ* הַחוֹלֶה נוֹשֵׁם בִּכְבֵדוּת. *У меня — на сердцѣ* מוּעָקָה בְּלִבִּי. *Мнѣ — слышать эти упреки* קָשֶׁה לִי לִשְׁמֹעַ תּוֹכָחוֹת אֵלּוּ

тяжелова́тый כָּבֵד קְצָת ת׳

тяжеловѣ́сный כָּבֵד בְּמִשְׁקָל ת׳

тяжелогру́зный עָמוּס, טָעוּן מַשָּׂא ת׳

тяжё́лость כֹּבֶד, מִשְׁקָל רַב ז׳

тяжё́лый כָּבֵד, קָשֶׁה ת׳. — лое *бремя* עֹל כָּבֵד. — лая *работа* עֲבוֹדָה קָשָׁה. — лое *условіе* תְּנַאי קָשֶׁה. — *харак-тер* אָפִי קָשֶׁה. — *воздухъ* אֲוִיר מַחֲנִיק. *Онъ тяжёлъ на подъемъ* הִנּוֹ עָצֵל

тяжелѣ́ть, о — נִתְכַּבֵּד, הֵעָשָׂה כָּבֵד פ״ע

тя́жесть מַשָּׂא, כֹּבֶד | עֹל ז׳, מַעֲמָסָה נ׳. *Центръ — сти* מֶרְכַּז־הַכֹּבֶד

тя́жкій כָּבֵד, קָשֶׁה ת׳. — кая *болѣзнь* מַחֲלָה קָשָׁה

тяжкосе́рдный אַכְזָרִי ת׳

тя́жущійся בַּעַל־רִיב, בַּעַל־דִּין ת׳

тяжъ חֶבֶל, עֲבוֹת ז׳, רְצוּעָה נ׳

тяну́ть מָשַׁךְ, הֶאֱרִיךְ, גָּרַר פ״י | —ся הִמָּשֵׁךְ, הִתְמַתֵּחַ, הִגָּרֵר. — *за руку* מָשַׁךְ בַּיָּד. *Здѣсь тянетъ (или сквозитъ)* כָּאן הָאֲוִיר מוֹשֵׁךְ (נוֹשֵׁב). *Голова сахару — нетъ десять фунтовъ* רֹאשׁ סֻכָּר מִשְׁקָלוֹ עֲשָׂרָה פוּנְט. *Меня — нетъ ко сну* הַשֵּׁנָה תּוֹקְפַתְנִי. *Меня такъ и — нетъ къ этому* יֵשׁ לִי חֵשֶׁק גָּדוֹל לְכָךְ. *Меня — нетъ отъ этого* מַרְגִּישׁ אֲנִי חֻלְשׁוּת מִזֶּה

тя́паніе חֲצִיבָה, חֲטִיבָה | חֲטִיפָה נ׳

тя́пать, — пнуть כָּרַת, חָצַב, חָטַב | חָטַף, גָּנַב פ״י

тя́пка קוֹפִיץ ז׳

тяпъ да ляпъ בִּמְהִירוּת יְתֵרָה, בְּחִפָּזוֹן תה״פ

тя́тя, тя́тинька אַבָּא ז׳

У.

У אֵצֶל, לְ..., עַל־יַד, מֵאֵת מ״י. *Я былъ у своего брата* הָיִיתִי אֵצֶל אָחִי. *Онъ учился у меня* הוּא לָמַד אֶצְלִי. *Сидѣть у окна* יָשַׁב עַל־יַד הַחַלּוֹן. *У самой стѣны* סָמוּךְ לַכֹּתֶל. *Этотъ корабль взятъ у непріятеля* סְפִינָה זוּ לְקוּחָה מֵאֵת הָאוֹיֵב. *У меня нѣтъ денегъ* אֵין לִי מָעוֹת

уба́вить *см.* убавля́ть

уба́вка גֵּרוּעַ, מִעוּט, גִּרְעוֹן ז׳, מִגְרַעַת, הַפְחָתָה, הַמְעָטָה נ׳

убавле́ніе גֵּרוּעַ, מִעוּט, גִּרְעוֹן, נִכּוּי, נִכָּיוֹן ז׳, הִתְמַעֲטוּת, הַפְחָתָה נ׳

убавля́ть נִרְעַ, קִפֵּחַ, הִקְטִין, הִפְחִית, הִמְעִיט, פָּחֹת וְהָלֹךְ, הִתְמַעֵט, הִגָּרַע | נִכָּה פ״י —ся | נִכָּה, הִתְקַטֵּן, הָלֹךְ וְחָסֹר. — вить *длины* קִצֵּר. — вить *кому спеси* הִשְׁפִּיל גַּאֲוָתוֹ שֶׁל פ׳

уба́вочный שֶׁל גִּרְעוֹן, נִכָּיוֹן ת׳

уба́ивать לָקַח בִּדְבָרִים, שִׁדֵּל פ״י

уберега́ть, — ре́чь שָׁמַר, נָצַר, חָשַׂךְ לְ... פ״י | —ся הִשָּׁמֵר, הִשְׁתַּמֵּר, הִזָּהֵר

убива́лка מַכְתֵּשׁ, כַּתָּשׁ ז׳

убива́ніе הֶרֶג, רֶצַח ז׳, הֲרִיגָה, רְצִיחָה, הֲמָתָה | הַיְשָׁרָה נ׳

убива́ть, уби́ть הָרַג, רָצַח, קָטַל, הֵמִית | הִיְשִׁיר, הֵמִית עַצְמוֹ | יִשֵּׁר, שִׁנָּה פְּנֵי פ״י —ся. *Это извѣстіе его убило* שְׁמוּעָה זוּ הֶעֱבִירַתְהוּ מִן הָעוֹלָם. *Хоть убе́й, не помню* אֵינִי זוֹכֵר בְּשׁוּם אוֹפֶן. — *аллею* כָּבַשׁ אֶת הַמִּשְׁעוֹל. — *время* בִּלָּה זְמַנּוֹ לְבַטָּלָה. — ва́ться *горемъ* הִצְטַעֵר יוֹתֵר מִדַּאי. *Убитое лицо* פָּנִים שֶׁל צַעַר

уби́вки יִשּׁוּר, שִׁוּוּי ז׳, הַיְשָׁרָה, כְּבִישָׁה נ׳

убира́тель *см.* убо́рщикъ

убира́ть, убра́ть לָקַח מֵעַל־, הֵסִיר מִ..., פִּנָּה, בִּעֵר | כִּבֵּד, קִשֵּׁט | קָצַר | שָׂם, כָּנַס פ״י | —ся קִשֵּׁט עַצְמוֹ, הִתְקַשֵּׁט | פָּרַח, הִמָּלֵט. *Убра́ть книги со стола* הָסֵר הַסְּפָרִים מֵעַל הַשֻּׁלְחָן. *Убери́те эти вещи изъ комнаты* פַּנֵּה אֶת הַחֲפָצִים הָאֵלּוּ מִתּוֹךְ הַחֶדֶר. *Убери́те эти вещи въ комодъ* שׂוּם אֶת הַחֲפָצִים הָאֵלּוּ בָּאַרְגָּז. *Убра́ть комнату* פַּנֵּה (כַּבֵּד) חֶדֶר. — *комнату картинами* קַשֵּׁט

פקס (פלפל) שערו. —волоса חדר בתכ.גות.

—хлѣбъ קצר תבואה. Убирайся! פרח!

убирка בעור, פנוי ז׳

убитіе *см.* убіеніе

убить *см.* убивать

убіеніе הרג, רצח ז׳, רציחה, המתה נ׳

убіенный הרוג, מומת ת׳

убійственность נטילת־נשמה, רציחה, רצחנות נ׳

убійственный ממית, שיש בו כדי להמית ת׳ || קשה יותר מדאי

убійство הרג, רצח, טבח ז׳, טביחה, רציחה, הריגה נ׳

убійца רוצח, הורג־נפש, רצחן ז׳

ублаженіе || הלול, קלוס ז׳ || המתקת־הדינים נ׳ || השפעת־טובה נ׳

ублажатель || מהלל, משבח, מקלס || מליץ־יושר || משפיע ברכה ז׳

ублажательный — של תהלה, שבח || מעורר רחמים || משפיע ת׳

ублажать, —жить הלל, שבח, קלס || עורר רחמיו של פ׳ || השפע ברכה והצלחה פ״י

ублюдокъ בן־כלאים, ממזר ז׳

ублюсти שמר פ״י, הזהר ב... דקדק־ פ״ע

убогій עני, אביון, דל ת׳

убожество מחסור ז׳, עניות, אביונות, דלות נ׳

убожествовать סבל מחסור, חיה חיי־עני פ״ע

убой, убойка שחיטה, טביחה, זביחה נ׳

убойный. —*скотъ* בהמות העומדות לשחיטה ת׳

убористость צפיפות נ׳

убористый צפוף, דחוק ת׳

уборка בעור, פנוי ז׳ || (*хлѣба*) קציר־תבואה נ׳ || (*волосъ*) סלסול השער ז׳

уборная חדר התלבשת ז׳

уборный. —*столикъ* שלחן־הקשוט

уборчивость *см.* убористость

уборчивый *см.* убористый

уборщикъ מבער, מפנה || מקשט ז׳

уборъ תכשיט ז׳

убраніе *см.* убирка

убранство תכשיט, קשוט, הדור, הדר ז׳

убрать *см.* убирать

убрести הלך והלך פ״ע

убрусъ אלונטית נ׳

убываніе גרעון ז׳, התמעטות נ׳

убывать, убыть פחת, הגרע, התמעט, הלך ופחת, — ומעט ת׳

убывка *см.* убываніе

убылой שנגרע, שנתמעט, שנפחת || נעדר נפקד מ.. ת׳

убыль נ׳ פחת, גרוע, גרעון, מעוט ז׳, התמעטות נ׳.

Вода пошла на— המים פוחתין והולכין

убыстрять *см.* ускорять

убытокъ נזק, היזק, הפסד ז׳

убыточить, из— פ״י הבא לידי היזק, גרם־

убыточность הפסדות נ׳

убыточный מביא נזק, — הפסד ת׳

убѣгать, убѣжать נוס, ברח, המלט, התמלט פ״ע

убѣгаться התיגע בריצה פ״ע

убѣдитель מוכיח ז׳

убѣдительность הוכחה נ׳, חוזק, מרץ, ברור ז׳

убѣдительный מוכיח, חזק, עז, נמרץ || מפגיע, מפציר ת׳

убѣжать *см.* убѣгать

убѣждать הוכח, הבא לידי־הכרה פ״י || —ся בוא לידי הכרה, הוכח

убѣжденіе דעה נ׳ || הכרה

убѣжище מקלט, מנוס, מפלט, מחסה, מעוז ז׳

убѣленіе הלבנה ת׳

убѣливать и убѣлять, —лить הלבן, || —ся התלבן, הלבן || סיד פ״י

уважать כבד, נהג כבוד בפ׳, הוקר, החשב פ״י || —ся הכבד, היה מכבד, החשב ||

уваженіе כבוד, משוא פנים ז׳ || שימת־לב נ׳.

Имѣть къ кому— החשב את פ׳.

Принять въ— שים לב אל־

уважительность חשיבות נ׳

уважительный נכבד, נמרץ, ראוי לשימת־לב ת׳

уважить פ״י שום לב אל־, מלא. *Судъ* —жилъ *мою просьбу* בית־הדין שם לב אל בקשתי

ўвалень עצל, עצלן, הולך בגל ז׳

уваливать, —лять פ״י || לוש דוש יפה יפה

уваливать, —лить נתן || הנח בשפוע || —ся לנפל פ״י || התפזר (מהמון) פ״ע

увалистый מלא בורות ת׳ נטה הצדה]

увалить *см.* уваливать

увалъ בור, מורד, שפוע ז׳

увальчивый רפה־ידים, עצל ת׳

увалять *см.* уваливать

уваривать, —рить פ״י בשל כל־צרכו || —ся התבשל כל צרכו

уварка, уваръ התמעטות (הצטמקות) המאכל מרוב בשול נ׳

уваровитъ ז׳ נפך קיבירי (מין אבן טובה)

увеленіе הולכה נ׳

увезеніе הולכה (בעגלה) נ׳

увезти, увезть פ״י הולך (בעגלה)

увеличеніе רבוי ז׳, הגדלה, הרחבה נ׳

увеличивать, —личать הגדל, הרחב, הרבה || גזם, הפרז פ״י || —ся התגדל

—*чить домъ* הגדל מדת הבית וכו׳.

—чить *садъ* הַרְחֵב אֶת הַגַּן. —*доходъ* הַגְדֵּל. הַרְבֵּה אֶת הַהַכְנָסָה. —*наказаніе* הוּא מְגַזֵּם. אֶת הָעֹנֶשׁ. *Онъ все* —чиваетъ
увеличитель ז׳ מַגְדִּיל, מַרְחִיב, מַרְבֶּה
увеличительный ת׳ מַרְבֶּה, מַגְדִּיל. —льное *стекло* זְכוּכִית מַגְדֶּלֶת. —льное *имя* שֵׁם הַגְדָּלָה
увёрстывать, уверстать פ״י חַלֵּק לַחֲלָקִים שָׁוִים
увёртка נ׳ הַצָּטְפָה, עֲטִיפָה || הִשְׁתַּמְּטוּת; תּוֹאֲנָה
увёртливость נ׳ מְהִירוּת, קַלּוּת, זְרִיזוּת
увёртливость נ׳ מְהִירוּת, זְרִיזוּת
увёртливый ת׳ מָהִיר, זָרִיז, מָהִיר לִבְרֹחַ
увёртывать, —тѣть, —рнуть צָרֹר, חָתֹל, חַתֵּל, קַפֵּל, גַּלֵּם פ״י
увёртываться, —тѣться || הִתְעַטֵּף, הִתְקַפֵּל, הִתְחַתֵּל, הִגָּלֵם פ״ע
увёртываться, —рнуться הִשְׁתַּמֵּט; בַּקֵּשׁ מִפְלָט פ״ע
увертѣть *см.* увёртывать
увертюра נ׳ אוּבֶירְטוּרָא, הַקְדָּמַת־הַמִּשְׂחָק
увёрчивать *см.* увёртывать
увеселéніе ז׳ עִנּוּג, מְזוּמוּט, נ׳ שִׂמְחָה, הַצְהָלָה, שַׁעֲשֻׁעִים ז״ר]
увеселитель ז׳ מְשַׂמֵּחַ
увеселительный מְשַׂמֵּחַ, מֵבִיא לִידֵי שִׂמְחָה, עֹנֶג, שֶׁל עֹנֶג ת׳
увеселять, —лить פ״י שַׂמֵּחַ, בַּדֵּחַ ||—ся שַׂמַּח עַצְמוֹ, הִתְבַּדֵּחַ, הִתְעַנֵּג עַל־
увести *и* **увéсть** *см.* уводить
увивать, увить , כָּרֹךְ, לָפֹף, לַפֵּף, לָפֹת, חַתֵּל, הַכְרֵךְ, הִלָּפֵף, הָחְתֵּל מִסָּבִיב, —ся || גַּלֵּם פ״י הִלָּפֵת || הִתְרַפֵּס, הִתְגַּעְגֵּעַ לִפְנֵי־
увивка נ׳, עֲטִיפָה, לְפִיפָה, כְּרִיכָה || מַעֲטָפָה תַּכְרִיךְ ז׳
увивчивость נ׳ הִתְרַפְּסוּת, חֲנִיפָה
увивчивый ת׳ מִתְגַּעְגֵּעַ, מִתְחַטֵּא לִפְנֵי־, חוֹנֵף
увидать, увидѣть פ״י נָשֹׂא עֵינָיו וְרָאֹה
—ся הִתְרָאֵה פָּנִים, רָאֹה אִישׁ אֶת אָחִיו ||
увиливать, —льнуть פ״י הִסְתַּלֵּק, הִשְׁתַּמֵּט; *см.* увёртываться, увернуться
увинчивать פ״י בָּרֹם יָפֶה יָפֶה, בָּרֹג —
увить *см.* увивать
увлажать פ״י הַרְטֵב, הַטְפֵּחַ ||—ся הֵרָטֵב,
увлажéніе נ׳ הַרְטָבָה, הַטְפָּחָה הֵרָטֵב]
увлекательность ז׳ לִבּוּב, גֵּרוּי
увлекательный לוֹקֵחַ לֵב, מוֹשֵׁךְ אֶת הַלֵּב, מֵבִיא לִידֵי הִתְפַּעֲלוּת ת׳
увлекать, увлечь מָשֹׁךְ, סָחֹב, גָּרֹר || מָשֹׁךְ אֶת הַלֵּב, עַנֵּן, לַבֵּב פ״י הִגָּרֵר —ся || אַחֲרֵי־, הִתְעַנֵּן
увлечéніе נ׳ הִתְפַּעֲלוּת || ז׳ לִבּוּב, גֵּרוּי
увлечь *см.* увлекать
уводить, увести *и* **увéсть** . הוֹלֵךְ, הוֹבֵל, הוֹבֵל, תּוֹלֵךְ —ся || לָקֹחַ עִמּוֹ פ״י
уводка נ׳ הוֹבָלָה, הוֹלָכָה
уводчикъ ז׳ מוֹבִיל, מוֹלִיךְ
уводъ *см.* уводка
увозить פ״י הוֹלֵךְ (בַּעֲגָלָה) —ся || הוּלַךְ (בַּעֲגָלָה)
увозъ נ׳ הוֹלָכָה (בעגלה)
уволакивать, —лочь סָחֹב הָלְאָה, מָשֹׁךְ־, —ся || הִסָּחֵב, הִמָּשֵׁךְ, הִגָּרֵר, גָּרֹר־ פ״י
увольнéніе ז׳, שִׁלּוּחַ, פִּטּוּרִין ז״ר, פְּטִירָה, פְּטִירָה. —*отъ службы* הַפְקָעָה נ׳ פְּטִירָה וְמָנִית. —*въ отпускъ* מִמִּשְׁמֶרֶת —*отъ абщества* הַפְקָעָה מִן הַקְּהִלָּה
увольнительный ת׳ שֶׁל פִּטּוּרִין, פְּטִירָה
увольнять, уволить הוֹצֵא לַחָפְשִׁי, שַׁחְרֵר, פָּטֹר, פָּטֹר מִמִּשְׁמֶרֶת. —*отъ службы* הַפְקֵעַ פ״י —*въ отпускъ* נָתֹן פְּטִירָה וְמָנִית || —ся יָצֹא לַחָפְשִׁי, הִתְפַּטֵּר, קַבֵּל פִּטּוּרִין
увращевать *см.* вылéчивать
увы מ״ק אֲהָהּ! הָהּ! אוֹי! אֲבוֹי! הוֹי!
увѣдать *см.* узнавать
увѣдомительный ת׳ מוֹדִיעַ
увѣдомлéніе נ׳ הוֹדָעָה
увѣдомлять, увѣдомить פ״י הוֹדַע ||—ся קַבֵּל הוֹדָעָה
увѣковѣченіе נ׳ הַעֲמָדַת זֵכֶר עוֹלָם
увѣковѣчивать — הַעֲמֵד זֵכֶר עוֹלָם, עָשֹׂה לוֹ שֵׁם עוֹלָם —ся || עַרְעֵר פ״י
увѣнчавать, —нчать || הַכְתֵּר, עַטֵּר, הַעֲטֵר הָכְתַּר, עָטֹר —ся || גָּמֹר בְּכִי טוֹב פ״י הִתְעַטֵּר || הִגָּמֵר בְּכִי טוֹב
увѣнчаніе נ׳ הַכְתָּרָה, הַעֲטָרָה
увѣреніе נ׳ הַבְטָחָה; עֵדוּת, רְאָיָה. *По —ніямъ свидѣтелей* לְפִי דִּבְרֵי הָעֵדִים. *Въ —чего* לִרְאָיָה
увѣренность נ׳ בִּטָּחוֹן ז׳, בִּטְחָה
увѣрительный ת׳ מַבְטִיחַ, מוֹכִיחַ
увѣрять, увѣрить פ״י הַבְטֵחַ, קַיֵּם, הוֹכֵחַ
—ся || בּוֹא לִידֵי הַכָּרָה, הִוָּכֵחַ, יָדֹעַ נֶאֱמָנָה
Увѣрять *кого въ своей дружбѣ* הַבְטֵחַ אֶת פ׳ בְּאַהֲבָתוֹ. Увѣрить *кого въ своей дружбѣ* הוֹכֵחַ לִפ׳ אֶת אַהֲבָתוֹ. *Я* —ренъ *въ этомъ* מוּבְטָחַנִי בָּזֶה. *Я* —ренъ *въ немъ* אוּכַל לִבְטֹחַ בּוֹ
увѣсистый ת׳ רַב־הַמִּשְׁקָל, כָּבֵד
увѣтливый ת׳ ,וְקַח לֵב בִּדְבָרָיו
увѣтный ת׳ מֵעִיד, מַתְרֶה
увѣтъ ת׳ הַתְרָאָה

увѣчить, из— נָתַן מוּם בְּפ׳, עָשָׂה פ׳ בַּעַל־
הֵעָשֶׂה בַעַל־מוּם ся—|| מוּם פ״י
увѣчный ת׳ בַּעַל־מוּם, פָּצוּעַ. —ная *трава*
увѣчье ז׳ מוּם שִׁבֹּלֶת־נֵרְד]
увѣшивать, увѣшать *и* увѣсить *см.*
обвѣшивать, —вѣшать
увѣщáніе מוּסָר ז׳, דְּבָרִים כְּבוּשִׁים ז״ר, תּוֹכָחָה,
увѣщáтель מַזְהִיר, מוֹכִיחַ ז׳ אַזְהָרָה נ׳]
увѣщáтельный שֶׁל תּוֹכָחָה, שֶׁל מוּסָר ת׳
увѣщевáть, —щáть דַּבֵּר דְּבָרִים כְּבוּשִׁים,
ся—|| גָּלָה לַמּוּסָר אֹזֶן־פ׳, יַסֵּר, הוֹכֵחַ פ״י
הוּכַח, הוּסַר, קַבֵּל מוּסָר
увядáніе נְבִילָה, כְּמִישָׁה נ׳
увядáть, увя́нуть נָבֹל, כָּמשׁ, קָמֹל פ״ע
увязáть *см.* увя́зывать
увязáть, увя́знуть טָבֹעַ, הָטְבַּע פ״ע. —нуть
въ грязи טָבֹעַ בַּבֹּץ
увязи́ть טַבֵּעַ, הַטְבֵּעַ || בּוֹבֵז מָמוֹן הַרְבֵּה פ״י
ся—|| טָבֹעַ
увя́зка תַּכְרִיךְ ז׳, חֲבִישָׁה נ׳
увя́знуть *см.* увязáть
увя́зочный הַמְשַׁמֵּשׁ לַחֲבִישָׁה ת׳
увя́зчивый מְעוֹלֵל עֲלִילוֹת, מְבַקֵּשׁ תּוֹאֲנוֹת,־
רִיב ת׳
увя́зывать, —зáть חָבשׁ, חַבֵּשׁ, צָרוֹר, כָּרוֹךְ
ся—|| הֵחָבֵשׁ, הִצָּרֵר, הִכָּרֵךְ || (*съ кѣмъ*) בַּקֵּשׁ
תּוֹאֲנָה || (*за кѣмъ*) דָּבֹק בְּפ׳
увя́лый נָבֵל, קָמֵל, בָּמוּשׁ ת׳
увя́нуть *см.* увядáть
увя́сло ז׳ טְבוּל, צָנִיף
угадáть *см.* угáдывать
угáдка הַשְׁעָרָה, מְצִיאַת חִידָה נ׳
угáдчикъ, —чивый מוֹצֵא חִידָה, פּוֹתֵר ת׳
угáдъ. *На*— מִבְּלִי חֲשׁוֹב הַרְבֵּה
угáдывать, угадáть מָצֹא שַׁעֵר, בַּוֵּן, פָּתֹר,
חִידָה, מָצֹא פֵּשֶׁר דָּבָר || עָשֹׂה לְתֻמּוֹ פ״י
ся—|| הִמָּצֵא, הִפָּתֵר
угарáть, угорѣть חָשֹׁשׁ בְּרֹאשׁוֹ מִקִּטְרוֹן || הִפָּחֵת
מֵחֲמַת צֵרוּף פ״ע
угáрно. *Въ комнатѣ*— קִטְרוֹן בַּחֶדֶר
угáрный מָלֵא קִטְרוֹן ת׳
угáръ ז׳ קִטְרוֹן || פְּחָת שֶׁל סִיגִים (מחמת צרוף)
угасáть, угáснуть כָּבֹה, הִדָּעֵךְ, שָׁקֹעַ פ״ע
угашáть, угаси́ть כַּבֵּה, הַשְׁקֵעַ פ״י || ся—
כָּבֹה, כַּבֵּה
угáщивать *и* угощáть, угости́ть כַּבֵּד פ״י
ся—|| הִתְכַּבֵּד
угибáть, угну́ть כָּפֹף, כָּפֹל, קַפֵּל פ״י || ся—
הִכָּפֵף, הִכָּפֵל, הִתְקַפֵּל
углáживать, углáдить הַחֲלֵק, יַשֵּׁר, הַיְשֵׁר,
הֶחָלֵק, הִתְיַשֵּׁר ся—|| פִּלֵּם פ״י
углеки́слота חֹמֶץ הַפֶּחָמִי ז׳
углерóдный פַּחְמָנִי ת׳
углерóдъ יְסוֹד הַפֶּחָמִי, פַּחְמָן ז׳
угловáтый בַּעַל־קְרָנוֹת, בַּעַל־זָוִיּוֹת, מְהֻקְצָע ת׳
угловóй שֶׁל פִּנָּה, — זָוִית, שֶׁבְּזָוִית ת׳
—*домъ* הַבַּיִת שֶׁבְּקֶרֶן הָרְחוֹב
угломѣръ מַדְרְפִּנָּה ז׳
углублéніе שֶׁקַע, מַעֲמָק, שְׁקַעֲרוּר ז׳; הַעֲמָקָה,
הִתְעַמְּקוּת; הַשְׁקָעָה, הַטְבָּעָה נ׳
углублять, —би́ть הַעֲמֵק, שַׁקֵּעַ, הַשְׁקֵעַ,
תַּעֲמֵק, יָרֹד עָמֹק || ся— הוֹרֵד לָעֹמֶק פ״י
—би́ться *въ* הַעֲמֵק (עצמו), הִתְעַמֵּק
науки הִתְעַמֵּק בְּמַדָּעִים
угль *см.* уголь
углядѣть (*за кѣмъ*) הַשְׁגַּח עַל־, פַּקֵּחַ־ פ״י
угля́къ תַּעֲרֹבֶת שֶׁל פֶּחָם עִם מַתְּכִיּוֹת נ׳
угнáть *см.* угоня́ть
угнетáтель מְעַנֶּה, מֵצַר, מֵצִיק, לוֹחֵץ ז׳
угнетáть, угнéсть דָּחֹק, לָחֹץ, עַנֵּה, כָּבֹשׁ, הָצֵר,
ся—|| הִדָּחֵק, הִלָּחֵץ, עֻנֵּה, הָצֵק פ״י
угнетéніе דֹּחַק, לַחַץ, עִנּוּי ז׳, לְחִיצָה נ׳
угну́ть *см.* угибáть
уговáриваніе פִּתּוּי, פִּתָּיוֹן ז׳, לְקִיחָה בִּדְבָרִים נ׳
уговáривать, уговори́ть פַּתֵּה, לָקֹחַ בִּדְבָרִים,
פַּתֵּה, הַפְתֵּה || ся— שַׁדֵּל־, פַּיֵּס פ״י
הִתְרַצֵּה, הִתְפַּיֵּס. *Я* —вáривалъ *его*
сдѣлать это הַרְבֵּה דִּבַּרְתִּי עַל לִבּוֹ
לַעֲשׂוֹת זֹאת. *Я* —вори́лъ *его это*
сдѣлать פִּתִּיתִיו לַעֲשׂוֹת זֹאת
уговóрный תְּנָאִי, שֶׁל תְּנָאִי, — קְנוֹנְיָא ת׳
уговóрникъ מְפַתֶּה ז׳
уговóръ תְּנָאִי || סִמְפּוֹן ז׳ || קְנוֹנְיָא נ׳, רְצוּי,
פִּצּוּי, סִפּוּק ז׳, הֲפָקַת רָצוֹן, יְצִיאַת יְדֵי חוֹבָה נ׳
Съ —ромъ בִּתְנָאִי
угóда. *Въ* —ду *ему* לְהָפִיק רְצוֹנוֹ
угоди́ть *см.* угождáть
угóдливость מִדַּת גְּמִילוּת־חֲסָדִים, הֲפָקַת רָצוֹן נ׳
угóдливый גּוֹמֵל חֶסֶד, בַּעַל טוֹבָה ת׳
угóдникъ ז׳ גּוֹמֵל חֶסֶד, בַּעַל טוֹבָה. —*Бо-*
жій קָדוֹשׁ, פָּרוּשׁ
угóдничать גְּמֹל חֶסֶד עִם פ׳, מַלֵּא רְצוֹן פ׳ פ״י
угóдно. *Какъ вамъ*— כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ. *Что*
вамъ— מַה חֶפְצְךָ. *Не —ли вамъ*
чаю הֲלֹא תוֹאִיל לִשְׁתּוֹת תֵּה. *Богу*
—*было его наказать* נִגְזַר עָלָיו עֹנֶשׁ
מִן הַשָּׁמַיִם. *Сердитесь сколько*—
הִתְרַעֵם בְּנַפְשְׁךָ שֶׁבְּעֶךָ. *Ему*— נִיחָא לוֹ
угóдность נַחַת־רוּחַ, מְצִיאַת חֵן נ׳
угодный ז׳ רָצוּי, חָבִיב; מְכֻשָּׁר

уго́дье אֲחֻזָּה נ׳ || מַכְשִׁירִים ז״ר. *Полевыя* —дья שָׂדוֹת. *Лѣсныя* —дья יְעָרִים
угожда́тель אָדָם גּוֹמֵל חֶסֶד, — בַּעַל טוֹבָה ז׳
уго́ждать, угоди́ть גְּמֹל חֶסֶד עִם פ׳, מַלֵּא רְצוֹן פ׳ פ״י. *Ему никакъ не* угоди́шь קָשֶׁה לְכַוֵּן אֶת רְצוֹנוֹ. *Онъ* —ди́лъ *ему прямо камнемъ въ грудь* זָרַק אֶבֶן אֶל לִבּוֹ. *Онъ* —ди́лъ *въ тюрьму* נִתְפַּס לְבֵית הָאֲסִירִים
угожде́нie גְּמִילוּת־חֶסֶד, טוֹבָה, עֲשִׂיַּת — נ׳
уголо́вный שֶׁל דִּינֵי נְפָשׁוֹת ת׳
уголо́вщина דִּינֵי־נְפָשׁוֹת ז״ר
у́голъ קֶרֶן, פִּנָּה, זָוִית נ׳. —*комнаты* פִּנַּת הַחֶדֶר. *Прямой*— זָוִית נִצֶּבֶת. *Острый*— זָוִית צָרָה. *Тупой*— זָוִית מְרֻוַּחַת. *Внѣшній*— זָוִית הַחִיצוֹנָה. *Внутренній*— זָוִית פְּנִימִית. *На* углу́ *улицы* בְּפִנַּת הָרְחוֹב
у́голь פֶּחָם ז׳, רִצְפָּה, גַּחֶלֶת נ׳. *Горящіе* у́гли גֶּחָלִים לוֹחֲשׁוֹת. *Печь на* угля́хъ אָפֹה עַל רְצָפִים. *Каменный*— פֶּחָם. *Онъ какъ на* у́гольяхъ כְּמִי שֶׁיּוֹשֵׁב (אוֹ עוֹמֵד) עַל גֶּחָלִים
у́голье פֶּחָמִין ז״ר, גֶּחָלִים נ״ר
уго́льникъ קְצֵה־הַשֻּׁלְחָן, קְצֵה־כְּלִי ז׳ || מַבְדְּפִנָּה
у́гольникъ *см.* у́гольщикъ
уго́льный שֶׁל פִּנָּה, — זָוִית ת׳. —*домъ* הַבַּיִת שֶׁבְּפִנַּת הָרְחוֹב. —*шкафъ* אָרוֹן מְהֻקְצָע
у́гольный שֶׁל גֶּחָלִים, שֶׁל פֶּחָם ת׳. —ныя *щипцы* מֶלְקָחַיִם שֶׁל גֶּחָלִים. —ная *копь* מִכְרֵה־פֶּחָם]
уго́льщикъ פֶּחָמִי ז׳
угомони́ть *см.* угомоня́ть
угомо́нливый *и* —мо́нный שָׁקֵט, שָׁלֵו, שַׁאֲנָן ת׳
угомо́нъ מָנוֹחַ, שֶׁקֶט ז׳, דּוּמִיָּה, שַׁלְוָה נ׳. *Онъ* —ну *не знаетъ* הוּא לֹא יָדַע מָנוֹחַ
угомоня́ть, угомони́ть הַשְׁקֵט, הַשְׁבֵּחַ, הָנֵחַ, הַרְגֵּעַ, הָמֵת פ״י || יַשֵּׁן (תִּינוֹק) || —ся שָׁקֹט, נוּחַ, שְׁכֹךְ || יָשֹׁן, נוּחַ
уго́нка *и* **уго́нъ** הוֹצָאַת־עֵדֶר (לְמִרְעֶה) נ׳
угоня́ть, угна́ть הַבְרֵחַ, גָּרֵשׁ, הָנֵס, הַרְחֵק || הִבָּרֵחַ, הִגָּרֵשׁ וכו׳ —ся || הוֹצֵא פ״י || הִשְׁתַּוֵּה לְפ׳. (*за кѣмъ*) || *За богатыми не* угоня́ешься לֹא תוּכַל לְהִשְׁתַּווֹת לְעָשִׁיר
угора́живать *см.* огора́живать
угора́здить הַטֵּה אֶת־פ׳ לִידֵי, עוֹרֵר, הַעֲרֵם, הִתְנַכֵּל; הָעֵז —ся || הָבֵא פ״י פָּנִים. *Кто* —дилъ *его сдѣлать это* מִי הִטָּהוּ לְכָךְ

угора́ть *см.* угара́ть
угорёкъ *и* **угорёчекъ** *см.* **у́горь**
угороди́ть *см.* огороди́ть
уго́рокъ גִּבְעָה נ׳
у́горь אֲבַעְבּוּעָה (עַל פָּנִים) נ׳ || הֵה (ר׳ הֵהִים) ז׳, אִירָא (ר׳ אִילָאוֹת) נ׳ || צְלוּבָה, צְלוּפָח (מִין דָּג) ז׳. —*электрическій* צְלוֹפָח חַשְׁמַלִי
угорѣ́лый שֶׁנִּתְעַשֵּׁן בְּקִטְרוֹן ת׳. *Онъ бѣгаетъ, мечется какъ —лая кошка* הוּא רָץ כְּמִטֹּרָף
угорѣ́ть *см.* угара́ть
угости́ть *см.* угоща́ть
уготавливать *и* **уготовля́ть, —то́вить** הָכֵן, עַתֵּד פ״י || —ся הִכּוֹן, הִתְעַתֵּד
уго́тованie *и* **уготовле́нie** הֲכָנָה נ׳
угоща́тель מְכַבֵּד, עוֹרֵךְ שֻׁלְחָן לִקְרוּאָיו ז׳
угоща́ть *см.* уга́щивать
угоще́нie כִּבּוּד ז׳, הַאֲרָחָה, תִּקְרֹבֶת נ׳
угреба́ть, угрести́ שׁוּט הָלְאָה פ״ע
угрева́тый מָלֵא אֲבַעְבּוּעוֹת ת׳
угрева́тѣть הִמָּלֵא אֲבַעְבּוּעוֹת פ״ע
угрёвина בְּשַׂר־צְלוֹפָח ז׳
угрёвый צְלוֹפָחִי ת׳
угре́сть *см.* угреба́ть
угрожа́ть אַיֵּם, יָרֵא, הַפְחֵד פ״י || הָיֹה צָפוּי לְ.. פ״ע (נִשְׁקָף). *Онъ* —жа́етъ *мнѣ процессомъ* הוּא מְאַיֵּם עָלַי שֶׁיִּתְבָּעֵנִי לְדִין. *Ему* —жа́етъ *опасность* סַכָּנָה נִשְׁקֶפֶת לוֹ. *Этотъ домъ* —жа́етъ *паденіемъ* בַּיִת זֶה עוֹמֵד לִנְפֹּל
угро́за אִיּוּם ז׳, הַפְחָדָה נ׳. *Дѣлать кому* —зы אַיֵּם עַל־פ׳, יָרֵא אֶת פ׳
угрози́тельный מְאַיֵּם, שֶׁל אִיּוּמִים ת׳
угро́зливый *см.* угрози́тельный
угрыза́ть угры́зть || נָשֹׁךְ, נַשֵּׁךְ, כַּרְסֵם || עַנֵּה; חָרֵף, גַּדֵּף פ״י. *Его* угрыза́етъ *совѣсть* לִבּוֹ נוֹקְפוֹ; יִצְרוֹ הַטּוֹב שׁוֹפְטֵהוּ
угрызе́нie נְשִׁיכָה נ׳. —*совѣсти* דַּפְקַת־הַלֵּב, מַרְדּוּת בַּלֵּב, נְקִיפַת־הַלֵּב, מִשְׁפַּט־הַיֵּצֶר, מוּסַר־כְּלָיוֹת]
угрь *см.* у́горь
угрѣ́вать, угрѣ́ть *см.* согрѣва́ть
угрю́мо בְּפָנִים זוֹעֲפוֹת ת״פ
угрю́мость פָּנִים שֶׁל זַעַם, פָּנִים זוֹעֲפוֹת ז״ר
угрю́мый זוֹעֵף, זוֹעֵם, נִזְעָם ת׳
угрю́мѣть הַעֲמֵד פָּנִים זוֹעֲפוֹת (שֶׁל זַעַם), רְעֹם פָּנִים פ״ע]
уда́ חַכָּה נ׳
уда́бриванie טִיּוּב, זִבּוּל ז׳
уда́бривать, удо́брить זַבֵּל, זַבֵּל, טַיֵּב פ״י || —ся הִזָּבֵל, הִזְדַּבֵּל
уда́ва *см.* удавка

удава́ться, уда́ться עָלֹה יָפֶה פ״ע. *Мнѣ*
удало́сь *это сдѣлать* דָּבָר זֶה עָלָה
בְּיָדִי; אִסְתַּיְּעָא מִלְּתָא. *Ему ничто не*
удаётся הוּא גֶּבֶר לֹא יִצְלַח. *Планъ*
уда́лся הַתָּכְנִית עָלְתָה יָפֶה. *Сынъ* уда́л-
ся *въ отца* בְּרָא כַּרְעָא דַּאֲבוּהוּ
удави́ть *см.* уда́вливать
уда́вка מַלְכֹּדֶת, עֲנִיבָה נ׳
уда́вленина בְּשַׂר טְרֵפָה (בהמה שנחנקה) ז׳
уда́вленіе חֶנֶק ז׳, חֲנִיקָה נ׳
уда́вленникъ מְחֻנָּק, אֶחֱנָק ז׳
уда́вливать, удавля́ть, удави́ть חָנֹק,
הֵחָנֵק, הַחֲנֵק עַצְמוֹ ||—ся חַנֵּק פ״י
уда́вный שֶׁל חֶנֶק, שֶׁל חֲנִיקָה ת׳
удавъ נָחָשׁ בָּרִיחַ ז׳
удале́ніе הֲסָרָה, הַבְרָחָה, הַרְחָקָה; פְּטִירָה נ׳.
—*отъ должности* פְּטִירָה מִמִּשְׁמֶרֶת
удале́цъ אִישׁ חַיִל, גִּבּוֹר, — מִלְחָמָה ז׳
удали́ть *см.* удаля́ть
удало́й *и* **уда́лый** אַמִּיץ־לֵב, נוֹעָז ת׳.
—*парень*, —ла́я *голова* *см.* уда-
ле́цъ. *На* —лую כְּשֶׁהוּא סוֹמֵךְ עַל נֵס
удальство́ *и* **у́даль** אַמִּיצוּת, גְּבוּרָה; זְרִיזוּת נ׳
удаля́ть, — ли́ть הַרְחֵק, סַלֵּק, הַפְלֵג, הָסֵר;
מָנֹעַ, פְּטֹר פ״י ||—ся הֵרָחֵק, הוּסַר, הִפָּטֵר,
הִתְרַחֵק, הִסְתַּלֵּק, הִתְפַּטֵּר. —*опасность*
מָנֹעַ בְּעַד סַכָּנָה. —*отъ должности*
פַּטֵּר מִמִּשְׁמֶרֶת. —*кого отъ наслѣд-*
ства הַעֲבֵר אֶת פ׳ מִנַּחֲלָתוֹ. —*моло-*
дыхъ людей отъ дурного обще-
ства מָנֹעַ צְעִירִים מֵהִתְחַבֵּר אֶל אֲנָשִׁים
שֶׁאֵינָם מְהֻגָּנִים. —ли́ться *въ деревню*
הִתְרַחֵק אֶל הַכְּפָר. —ли́ться *въ мона-*
стырь הִסְתַּלֵּק אֶל הַמִּנְזָר
ударе́ніе טַעַם ז׳, הַטְעָמָה, נְגִינָה נ׳. *Дѣ-*
лать —надъ словомъ הַטְעֵם מִלָּה,
קְרָא מִלָּה בְּמַטְעָמוֹ
уда́рить *см.* ударя́ть
уда́рный שֶׁל מַכָּה, — הַכָּאָה ת׳
уда́ръ מַכָּה, הַכָּאָה, הַטָּחָה, פּוּלְסָא נ׳. —*за*
—ромъ מַכָּה אַחֲרֵי מַכָּה. *Громовой* —
מַכַּת־רַעַם. —*кинжаломъ* מַכַּת סַיִף.
Съ нимъ случился — אֲחָזָהוּ הַשָּׁבָץ
ударя́ть, уда́рить || הַכֵּה, טְפֹחַ, תְּפֹף, שָׁבֹט
הַנְגֵּף, הַתְקֵף || הִתְכַּבֵּר ||—ся הִטָּעֵם פ״י
הִתְנַפֵּל. —рить *на непріятеля*
עַל הָאוֹיֵב. *Молнія* —рила *въ баш-*
ню הַבָּרָק נָפַל עַל הַמִּגְדָּל. —рить *по*
рукамъ תְּקַע כַּף. —рить *въ коло-*
колъ הַכֵּה בַּפַּעֲמוֹן. —рить *набатъ*
הַתְרֵעַ. —рить *тревогу* הַתְרֵעַ. —*на*
каждомъ словѣ הַטְעֵם כָּל מִלָּה.
—риться *назадъ* מַהֵר לִבְרֹחַ. —рить-
ся *объ закладъ* תְּקַע כַּף, הִתְעָרֵב, הַמְרֵה
זֶה אֶת זֶה. —риться *въ карточную*
игру הִתְמַכֵּר לִצְחוֹק הַקְּלָפִים
уда́ться *см.* удава́ться
уда́ча בְּרָכָה, הַצְלָחָה נ׳. *Ему во всемъ* —
הוּא מַצְלִיחַ בְּכֹל. *Пуститься на* —чу
סַכֵּן עַל הַנֵּס. *Выстрѣлить на* —чу
יָרֹה עַל הַסָּפֵק
уда́чливый, уда́чный צוֹלֵחַ, מֻצְלָח, יָפֶה ת׳
удва́ивать *см.* удво́ивать
удвое́ніе כֶּפֶל ז׳, הַכְפָּלָה נ׳
удво́ивать, удво́ить כָּפֹל, הַכְפֵּל פ״י
||—ся הִכָּפֵל, הֻכְפַּל
уде́рживать, —жа́ть || עָצֹר, עַכֵּב, מָנֹעַ, חָשֹׂךְ
—ся || תָּפֹס || בְּלֹם, כָּבֹשׁ, הַחֲזֵק, הַשְׁהֵה פ״י
הַחֲזֵק בְּ.. תָּפֹס — || מְנֹעַ עַצְמוֹ, הִתְאַפֵּק.
—*дѣтей отъ шалостей* מְנֹעַ אֶת
הַיְלָדִים מִמַּעֲשֵׂי־נַעֲרוּת. *Одно меня*
—живаетъ דָּבָר אֶחָד מְעַכְּבֵנִי. —*чу-*
жую собственность הַחֲזֵק (תְּפֹס)
בְּנִכְסֵי אֲחֵרִים. — жа́ть *что въ памя-*
ти שְׁמֹר דָּבָר בְּזִכְרוֹנוֹ. —*свои страс-*
ти כְּבֹשׁ אֶת יִצְרוֹ. *Я не могъ* —жа́ть-
ся, *чтобъ не сказать ему это*
לֹא יָכֹלְתִּי לְהִתְאַפֵּק מִבִּלְתִּי הַגֵּד לוֹ זֹאת.
—ться *отъ слезъ* עָצֹר בְּעַד דִּמְעוֹתָיו.
—ться *отъ вина* הַזֵּר עַצְמוֹ מִן הַיַּיִן.
—ться *на своемъ мѣстѣ* הִשָּׁאֵר
עַל מְקוֹמוֹ
уде́ржка עִכּוּב ז׳, עֲכָבָה, מְנִיעָה, כְּבִישָׁה,
תְּפִיסָה הַחֲזָקָה נ׳
удесятеря́ть, —тери́ть כָּפֹל עֶשֶׂר פְּעָמִים פ״י
||—ся הִכָּפֵל עֶשֶׂר פְּעָמִים
удешеви́ть *см.* удешевля́ть
удешевле́ніе הֲזָלַת הַמְּחִיר נ׳
удешевля́ть, —шеви́ть הוֹרֵד הַמֶּקַח, הַמְעֵט,
הוֹזֵל ||—ся הָזֵל בַּמְּחִיר פ״י
удиви́тельно. *Это* — הַדָּבָר תָּמוּהַּ, פֶּלֶא הוּא
удиви́тельный תָּמוּהַּ, מַתְמִיהַּ, מֻפְלָא, נִפְלָא ת׳
удиви́ть *см.* удивля́ть
удивле́ніе פֶּלֶא, תֵּמַהּ ז׳, תְּמִיהָה, תְּמִיָּה נ׳
удивле́ніе תִּמָּהוֹן, תֵּימַהּ ז׳, תְּמִיהָה, פְּלִיאָה,
הִתְפַּלְּאוּת, הִשְׁתּוֹמְמוּת נ׳
удивля́ть. —ви́ть הַפְלֵא, הַתְמֵהַּ, עוֹרֵר
תִּמָּהוֹן פ״י ||—ся תָּמֹהַּ, הִשְׁתָּאֵה, הִתְפַּלֵּא,
הִשְׁתּוֹמֵם. *Этому нечего* —ться אֵין
у́дилище שׁוֹט, חַכָּה ז׳] בְּכָךְ כָּל תֵּמַהּ

у́дило חֶכֶן, מֶתֶג, עַקְרַב ז׳
у́дильщикъ מַשְׁלִיךְ חַכָּה, צָד בְּחַכָּה ז׳
у́дить и уди́ть, на— הַעֲלֵה (דגים) דוּג, בְּחַכָּה פ״ין]
у́дка חַכָּה קְטַנָּה נ׳
удлине́нiе הַאֲרָכָה, הַמְשָׁכָה נ׳
удлиня́ть, удлини́ть הַאֲרֵךְ, הַמְשֵׁךְ פ״י
|| —ся הֶאֱרַךְ, הִמָּשֵׁךְ, הִתְאָרֵךְ, הִתְמַשֵּׁךְ
удо́бность רְחָבָה, הַרְוָחָה, רְוָחָה, בַּחֲבַת־יָדַיִם || קַלּוּת נ׳
удо́бный מְרֻוָּח, רְחַב־יָדַיִם || קַל || נוֹחַ, יָפֶה ת׳ —ная *квартира* דִּירָה מְרֻוָּחָה. —ное *дѣло* עֲבוֹדָה קַלָּה. —*случай* הִזְדַּמְּנוּת. —ное *время* שְׁעַת־הַכֹּשֶׁר
удобовари́мый נוֹחַ לְהִתְעַכֵּל, מִתְעַכֵּל ת׳
удобоисполни́мый נָקֵל לְהוֹצִיא לִפְעֻלָּה ת׳
удобопоня́тный נָקֵל לְהָבִין ת׳
удобосгара́емый נוֹחַ לְהִשָּׂרֵף ת׳
удобре́нiе טִיּוּב, זִבּוּל ז׳
удо́бривать *см.* уда́бривать
удобря́ть, удо́брить *см.* уда́бривать
удо́бство נוֹחוּת נ׳
удовлетворе́нiе פִּצּוּי ז׳, הַסְפָּקָה, הֲטָבָה נ׳
удовлетвори́тель נוֹתֵן הֲטָבָה ז׳
удовлетвори́тельно לְמַדַּי ת״פ
удовлетвори́тельность סִפֵּק, סִפּוּק ז׳, סְפִיקָה, הַסְפָּקָה נ׳
удовлетвори́тельный מַסְפִּיק ת׳
удовлетворя́ть, —твори́ть רַצֵּה, הַסְפֵּק, מָצֹא (קַבֵּל) —ся || נָתֹן הֲטָבָה, — פַּצּוּי פ״י הַחֲזֵר —ри́ть *убытки* סִפּוּק, הִתְרַצֵּה הַנֵּזֶק
удово́льствiе תַּעֲנוּג, עֹנֶג ז׳, הֲנָאָה, קוֹרַת־רוּחַ, נַחַת־רוּחַ, הִשְׁתַּעַשְׁעוּת נ׳. *Съ* —вiемъ בְּכָבוֹד גָּדוֹל
удово́льствованiе הַסְפָּקָה, הֲטָבָה נ׳
удово́льствовать סַפֵּק, הַסְפֵּק, נָתֹן הֲטָבָה פ״י || —ся הִסְתַּפֵּק
удо́дъ דּוּכִיפַת נ׳
удо́й הַחְלָבָה נ׳
удо́ливый. —вая *корова* פָּרָה חוֹלֶבֶת
удостовѣре́нiе אִשּׁוּר ז׳, תְּעוּדָה, אַשְׁרָתָא נ׳
удостовѣри́тель, —ный ת׳ מְקַיֵּם, מְאַשֵּׁר
удостовѣря́ть, —вѣрить קַיֵּם, אַשֵּׁר, הָעֵד פ״י || —ся הוּכַח בְּ..
удостое́нiе כִּבּוּד ז׳, הוֹקָרָה נ׳
удосто́ивать, —сто́ить כַּבֵּד, זַכֵּה פ״י || —ся זָכֹה לְכָבוֹד, הִתְכַּבֵּד. *Онъ не удостоилъ меня отвѣтомъ* לֹא זִכַּנִי לִתְשׁוּבָתוֹ

удосу́живаться, —су́житься הָפְנָה (היה לו פנאי) פ״ע]
удра́ть נוּס, בָּרֹחַ פ״ע
удружи́ть גְּמֹל חֶסֶד עִם פ׳, עֲשֵׂה טוֹבָה לִפ׳ פ״י
удруча́ть, —чи́ть לָחֹץ, דָּחֹק, עַנֵּה, דַּכֵּא, הַעֲבֵר רוּחַ פ״י || —ся הִלָּחֵץ, הִדָּחֵק, עֻנֵּה, הִדַּכֵּא. *Онъ* —чёнъ *горестiю* הוּא מְדֻכָּא בְּיִסּוּרִים
удруче́нiе עֹנִי, לַחַץ, דֹּחַק ז׳, רְדִיפָה, הַעֲבָרַת־רוּחַ נ׳
удуша́ть, удуши́ть *см.* задуши́ть
удуше́нiе חֶנֶק ז׳, חֲנִיקָה נ׳
уду́шливость חֲנַקְנוּת נ׳
уду́шливый מַחֲנִיק ת׳. —*воздухъ* אֲוִיר מַחֲנִיק
уду́шье קֹשִׁי־הַנְּשִׁימָה ז׳
удѣле́нiе נְתִינַת־חֵלֶק נ׳
удѣли́ть *см.* удѣля́ть
удѣ́локъ אֲחֻזָּה קְטַנָּה נ׳
удѣ́лъ חֶבֶל ז׳, אֲחֻזָּה נ׳ || חֵלֶק ז׳, מָנָה נ׳; גּוֹרָל, מַזָּל ז׳
удѣ́льный. —*князь* נְסִיךְ־הַחֶבֶל, נְסִיךְ קָטָן. —ные *крестьяне* אִכָּרֵי הָאֲחֻזּוֹת שֶׁל מִשְׁפַּחַת הַקֵּיסָר. —*вѣсъ* מִשְׁקָל הָעֶרְכִּי
удѣля́ть —ли́ть נָתֹן חֵלֶק, יַחֵד פ״י || —ся הִנָּתֵן בְּחֵלֶק, הִתְיַחֵד. —ли́ть *кому часть прибыли* נָתֹן לִפ׳ חֵלֶק מִן הָרֶוַח. —ли́ть *кому часть наслѣдства* נָתֹן לִפ׳ חֵלֶק בִּירוּשָׁה. —ли́те *мнѣ полчаса времени* הַפְנֵה בִּשְׁבִילִי לִזְמַן שֶׁל חֲצִי־שָׁעָה; יַחֵד נָא בִּשְׁבִילִי זְמַן חֲצִי־שָׁעָה
уедине́нiе הִתְבּוֹדְדוּת, הִתְיַחֲדוּת נ׳
уедине́нникъ בַּדְלָן, מִתְבּוֹדֵד, פָּרוּשׁ ז׳
уедине́нный נִבְדָּל, בָּדוּל, בּוֹדֵד, מִתְיַחֵד ת׳
уединя́ть, —ни́ть הַבְדֵּל, הוֹשֵׁב יְחִידִי פ״י || —ся הִבָּדֵל, הִתְבּוֹדֵד, הִתְיַחֵד
уёмистый מַחֲזִיק אֶת הַמַּרְבֶּה ת׳
уёмный שׁוֹאֵב, מְשַׁמֵּשׁ לִשְׁאִיבָה ת׳
уёмъ שְׁאִיבָה, דְּלִיָּה || כְּבִישָׁה (בתעלולי־תינוקות) נ׳
ужа́ленiе עֲקִיצָה (של זבובים), נְשִׁיכָה (של נחשים) נ׳
ужа́лить עָקֹץ (מִזְבוּבִים), נָשֹׁךְ (מנחשים) פ״י
ужа́лъ *см.* ужа́ленiе
ужа́ривать, —рить צְלֵה יָפֶה יָפֶה || צַמֵּק || —ся הִצָּלֵה יָפֶה יָפֶה עַל יְדֵי צְלִיָּה פ״י
ужаса́ть, —сну́ть הַחֲרֵד, הַבְהֵל, הַפְחֵד, בַּעֵת, הַבְהֵל, הַבְעֵת, נָפֹל || —ся הַפֵּל אֵימָה פ״י עָלָיו פַּחַד
ужа́сно. *Это для меня*— יָרֵא אֲנִי מְאֹד אֶת הַדָּבָר הַזֶּה. *Сегодня —холодно* הַקֹּר גָּדוֹל הַיּוֹם מְאֹד. *Онъ —любитъ это* מְאֹד מְאֹד הוּא אוֹהֵב דָּבָר זֶה. Ужа́с-

—но! ! פְּחָדִים נוֹרָאִים

ужáсный נוֹרָא, אָיוֹם ת׳

ýжасть *см.* ýжасъ

ýжасъ פַּחַד ז׳, בֶּהָלָה, אֵימָה נ׳. *Привести кого въ —* הַפֵּל אֵימָה עַל פ׳. *Это —* מַה נוֹרָא דָּבָר זֶה. *— какъ жарко* מַה גָּדוֹל הַחֹם!

ужáть *см.* ужимáть *и* ужинáть

ужé כְּבָר ת״פ. *Плоды — созрѣли* הַפֵּירוֹת כְּבָר נִתְבַּשְּׁלוּ. *— одиннадцать часовъ* כְּבָר הִגִּיעָה הַשָּׁעָה הָאַחַת־עֶשְׂרֵה. *Вы — не ребенокъ* כְּבָר יָצָאתָ מִכְּלַל תִּינוֹק. *— ли это правда?* הַאֻמְנָם אֱמֶת הַדָּבָר

ужéніе צֵידַת דָּגִים בְּחַכָּה נ׳

уживáться, ужи́ться (*у кого*) יָשֹׁב אוֹ שָׁרֵת אֵצֶל פ׳ זְמַן מְרֻבֶּה. *У него никто не* —вáется אֵין שׁוּם אָדָם יָכֹל לֵישֵׁב עִמּוֹ יַחְדָּו. *Съ нимъ не* —вёшься קָשֶׁה לְהַחֲזִיק שָׁלוֹם עִמּוֹ

ужи́вчивость מִדַּת הַשָּׁלוֹם, אַהֲבַת־, הִתְעָרְבוּת עִם הַבְּרִיּוֹת נ׳

ужи́вчивый אוֹהֵב שָׁלוֹם, מְעוֹרָב עִם הַבְּרִיּוֹת ת׳

ужимáть, ужáть לָחֹץ, דָּחֹק, כָּבֹשׁ פ״י ‖—ся הִלָּחֵץ, הִדָּחֵק, הִכָּבֵשׁ

ужимáться עָשֹׂה עֲוָיוֹת, עַוֵּה פָּנָיו פ״י

ужи́мистый בַּעַל־עֲוָיוֹת ת׳

ужи́мка עֲוָיָה, הַעֲוָיָה נ׳

ýжинать, ужáть קָצֹר (במגל או בחרמש) פ״י

ýжинать, по— אָכֹל פַּת־פַּנְיָא פ״י

ужи́нный שֶׁל קָצִיר ת׳

ужи́нъ קָצִיר ז׳

ýжинъ פַּת־פַּנְיָא נ׳

ужи́ться *см.* уживáться

ужó מְהֵרָה, קַל־מְהֵרָה ת״פ. *— я тебя* יָבוֹא יוֹמְךָ

ужóвка שַׁבְּלוּל־קוֹנְיָא ז׳

ужóвникъ פוֹלִיגוֹנוֹן (מין צמח) ז׳

ужъ עֶבֶן (מין נחש) ז׳

ужъ *см.* ужé

ýза, ýзы כַּבְלֵי־בַרְזֶל ז״ר, שַׁלְשְׁלָאוֹת שֶׁל בַּרְזֶל, מוֹסֵרוֹת נ״ר

узаконéніе חֹק, מִשְׁפָּט, דִּין ז׳, הֲלָכָה ‖ שִׂימַת־חֹק, קְבִיעַת־חֹק, הַעֲמָדַת־דִּין נ׳

узаконя́ть, –кóнить שׂוּם לְחֹק, הַעֲמֵד עַל דִּין, קָבֹעַ הֲלָכָה פ״י ‖—ся הוּשַׂם לְחֹק, הֻעֲמַד לְהֲלָכָה, הֻקְבַּע לְדוֹרוֹת

уздá מֶתֶג, רֶסֶן, אַפְסָר ‖ סִיג ז׳

узéлъ קֶשֶׁר, פְּקָק ‖ צְרוֹר ז׳, אֲגֻדָּה, חֲבִילָה נ׳. *Гордіевъ —* הַקֶּשֶׁר הַגּוֹרְדִּי

ýзикъ שֹׁרֶשׁ־הַדָּם (מין צמח) ז׳

ýзилище בֵּית הַסֹּהַר ז׳, תְּפִיסָה נ׳

узинá מָקוֹם צַר, מִשְׁעוֹל צַר ז׳

ýзить, с— קַצֵּר, הַקְצֵר, הָצֵר, עָשֹׂה צַר פ״י ‖—ся הִקָּצֵר, הוּצַר

ýзкій צַר, קָצָר ת׳

узковáтый צַר קְצָת ת׳

узкогóрлый צַר־הַגָּרוֹן, בַּעַל גָּרוֹן צַר ת׳

узколóбый צַר־הַמֵּצַח, בַּעַל מֵצַח צַר ת׳

ýзкость צָרוּת נ׳, קֹצֶר, דֹּחַק ז׳

узли́стый, –ловáтый מָלֵא קְשָׁרִים ת׳

узнавáть, узнáть יָדֹעַ, הַכֵּר פ״י ‖—ся הִוָּדַע, הִכָּר. *Узнáть правду* הַכֵּר הָאֱמֶת. *Я узнáлъ его по голосу* הִכַּרְתִּיו בְּקוֹלוֹ. *Я узнáлъ это отъ брата* דָּבָר זֶה נוֹדַע לִי מִפִּי אָחִי

узнáніе הַכָּרָה נ׳

узнáть *см.* узнавáть

ýзникъ אַסִּיר, אָסִיר ז׳

узóристый *см.* узóрчатый

узóрный שֶׁל צִיּוּר, מְצֻיָּר ת׳

узорóчіе תַּכְשִׁיטִין, בִּגְדֵי צִבְעוֹנִין ז״ר

узóрочный יָפֶה, מְהֻדָּר, מְקֻשָּׁט ת׳

узóрчатый מְצֻיָּר, מְרֻקָּם, עָשׂוּי מַעֲשֵׂה־רִקְמָה ת׳

узóрщикъ צַיָּר, רוֹקֵם ז׳

узóръ צִיּוּר ז׳, רִקְמָה נ׳. *Съ* —рами מַעֲשֵׂה־רִקְמָה

узрѣ́ть רָאֹה פ״י

узурпáторъ אוּזוּרְפָּטוֹר (גוזל כסא המלוכה) ז׳

уйти́ *см.* уходи́ть

указáніе רֶמֶז, זֵכֶר, סִימָן ז׳, הוֹרָאָה נ׳

указáтель מוֹרֵה־דֶרֶךְ ‖ לוּחַ הַצִּיּוּנִים; מְסַמֵּן ז׳

указáтельный הַמּוֹרֶה, הָרוֹמֵז ת׳. *— палецъ* אֶצְבַּע. *—ное мѣстоименіе* כִּנּוּי הָרוֹמֵז

указáть *см.* укáзывать

ýкáзка יָד נ׳

укáзный שֶׁל חֹק ת׳

укáзчикъ מוֹרֶה, מְאַלֵּף ז׳

укáзъ אוּקַז, חֹק ז׳, פְּקֻדָּה, גְּזֵרָה נ׳

укáзывать, —зáть הַרְאֵה, הוֹרֵה, רָמֹז, אַלֵּף, הַרְאֵה וכו׳ ‖ לַמֵּד ‖ פַּקֵּד, צַוֵּה פ״י ‖—ся. *—зáть кому дорогу* הַרְאֵה הַדֶּרֶךְ לְפ׳. *—зáть кому двери* רָמֹז לְפ׳ עַל הַדֶּלֶת. *Прошу мнѣ не —* אֵינִי נִזְקָק לְהוֹרָאָתְךָ. *—занное время* הַזְּמַן הַמֻּגְבָּל

укáлывать, уколóть דָּקֹר, תָּקֹעַ (מְחָטִים) מִסָּבִיב פ״י ‖—ся הִדָּקֵר

укáтывать, укатáть יַשֵּׁר, כָּבֹשׁ, סַלֵּל פ״י ‖—ся הִסָּלֵל

укáтывать, укати́ть גַּלְגֵּל הָלְאָה, גָּלֹל פ״י ‖ יָצֹא מֵהַבַּיִת פ״ע ‖—тываться הִגָּלֵל הָלְאָה ‖—ти́ться הִתְגַּלְגֵּל הָלְאָה

укáчивать, укачáть ‖ יַשֵּׁן (תִּינוֹק) בְּנִעְנוּעִים

טִלְטֵל עַד כְּדֵי הַקָּאָה פ״י. *Буря меня* —*чала* הַסְּעָרָה טִלְטְלַתְנִי עַד חֳלִי
ука́шивать, укоси́ть || קָצֹר קָמָא קְמָא עָקֹם בְּהַקְצָעָה פ״י
ква́шивать, укваси́ть הַחְמֵץ יָפֶה פ״י || —ся חָמֹץ (הֶחְמִיץ) יָפֶה
укипа́ть, укипѣ́ть הִתְרַתֵּחַ הֵיטֵב, הִצְטַמֵּק יָפֶה פ״ע
укипѣ́лый שֶׁנִּתְרַתְּחָה, שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל, שֶׁנִּצְטַמֵּק ת׳
укиса́ть, —сну́ть הַחְמֵץ קְמָא קְמָא פ״ע
укла́дистый מְרֻוָּח || נוֹחַ לְהֵחָבֵשׁ ת׳
укла́дка חֲבִישָׁה, מַעֲמָסָה, עֲרִיכָה נ׳ || и
укла́дочка מְזָוָדָה, גְּנוֹגֶנֶת
укла́дчикъ חוֹבֵשׁ (חֲפָצִים) ז׳
укла́дъ בַּרְזֶל פְּלָדוֹת || סֵדֶר, חֹק ז׳
укла́дыванье *см.* укла́дка
укла́дывать, укла́сть *и* уложи́ть חָבֹשׁ (חֲפָצִים) || הַשְׁכֵּב (לִישׁוֹן) || רָצֹף || עָרֹךְ הֶחְבֵּשׁ, הַכְנֵס וכו׳ —ся || סֻדָּרִים, הִסְדֵּר פ״י —*платье въ сундукъ* חָבֹשׁ מַלְבּוּשׁ בַּתֵּבָה. Уложи́ть *дерномъ* רָצֹף בִּרְגָבִים. *Платья не* —ваются *въ сундукъ* הַבְּגָדִים אֵינָם נִכְנָסִים לַתֵּבָה. *Я* уложи́лся *и готовъ ѣхать* חָבַשְׁתִּי חֲפָצַי וּמוּכָן אֲנִי לִנְסִיעָה
укла́дываться, уле́чься שָׁכֹב פ״ע
Уле́чься *спать* שָׁכֹב לִישֹׁן
укле́ивать, уклеи́ть פ״י —דַּבֵּק יָפֶה, טוּחַ
укле́я *и* укле́йка חֲזַרְזָר, לָבִים (מין דג) ז׳
уклоне́ніе הַטָּיָה, נְטִיָּה, פְּנִיָּה נ׳
укло́нистый *см.* укло́нчивый
уклони́ть *см.* уклоня́ть
укло́нливый, укло́нный *см.* укло́нчивый
укло́нчиво בְּהַעֲבָרָה עַל דַּעְתּוֹ, בִּרְתִיוֹן ת״פ
укло́нчивость הַעֲבָרָה עַל דַּעְתּוֹ נ׳, רְתִיוֹן ז׳
укло́нчивый מִשְׁתַּמֵּט, נוֹטֶה מִן־, סוֹטֶה מֵעַל־ ת׳ —*отвѣтъ* תְּשׁוּבָה כְּשֶׁהִשְׁתַּמְּטוּת
укло́нъ שִׁפּוּעַ, מִדְרוֹן, מוֹרָד ז׳
уклоня́ться, —ни́ться הִשְׁתַּמֵּט, נָטֹה מִן־, סוּר מִן, סָטֹה מֵעַל פ״ע. —*отъ зла* סוּר מֵרָע. —*отъ прямаго пути* נָטֹה מִדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר. —*отъ вопроса* הִשְׁתַּמֵּט מִשְּׁאֵלָה
уклю́нуть נַקֵּר בְּחַרְטֹם, פַּרְפֵּר פ״ע
уклю́чина בֵּית־הַמָּשׁוֹט ז׳
уковы́ривать, —ря́ть, —вырну́ть חַטֵּט פ״י
уко́кать *и* укоко́шить סַיֵּף אֶת פ׳, שׂוּם קֵץ לְפ׳, הָרֹג פ״י
укола́чивать, —лоти́ть || חַזֵּק בְּמַסְמְרִים || סַלֵּל. כָּבֹשׁ (אדמה) פ״י
уколо́ть *см.* ука́лывать

уколу́пывать, —пну́ть נַקֵּר מֵעַל פ״י
уко́лъ דְּקִירָה, עֲקִיצָה נ׳
укомплектова́ть *см.* комплектова́ть
уконопа́чивать, —па́тить פָּתֹם בִּנְעֹרֶת, הִסָּתֵם בִּנְעֹרֶת, הִפָּקֵק —ся || פָּקֹק פ״י
уко́ра מְחָאָה, תּוֹכַחַת, תּוֹכֵחָה, נְזִיפוֹת נ׳
укора́чивать, —роти́ть קַצֵּר, הַקְצֵר פ״י || —ся הִתְקַצֵּר
укорене́ніе הַשְׁרָשָׁה נ׳
укореня́ть, —рени́ть הַשְׁרֵשׁ פ״י || —ся הִשְׁתָּרֵשׁ || הָשְׁרַשׁ
укори́зна *см.* уко́ра
укори́зненный רָאוּי לְתוֹכַחַת, מָלֵא תוֹכָחוֹת || מְגֻנֶּה, מְכֹעָר, בָּעוּר ת׳
укори́тель נוֹזֵף, בַּעַל נְזִיפוֹת ז׳
укори́тельный *и* уко́рный מָלֵא נְזִיפוֹת ת׳
укороти́ть *см.* укора́чивать
укоря́ть, —ри́ть הוֹכֵחַ, נְזֹף ; גַּנֵּה פ״י
укоси́ть *см.* ука́шивать
укосни́тельный מְאַחֵר, שׁוֹהֶה, מִתְמַהְמֵהַּ ת׳
укоснѣва́ть, —нѣ́ть אַחֵר, שָׁהֹה, הִתְמַהְמֵהַּ פ״ע
уко́съ עָמִיר ז׳, יְבוּלִית נ׳
укра́дкою בִּגְנֵבָה, בְּהֶחְבֵּא, בַּסֵּתֶר ת״פ
укра́ина *и* укра́йна גְּבוּל, מֵצַר ז׳
укра́сить *см.* украша́ть
укра́сть גָּנֹב פ״י
украша́ть, укра́сить קַשֵּׁט, יַפֵּה, פָּאֵר, שַׁפֵּר, הִתְקַשֵּׁט, הִתְיַפֵּה, הִתְגָּאָה —ся || עַטֵּר פ״י שַׁפֵּר עַצְמוֹ, הִתְעַטֵּר
украше́ніе פְּאֵר, יֹפִי, קִשּׁוּט, נוֹי, תַּכְשִׁיט, עִטּוּר ז׳
укро́мность הַרְחָבָה, רְוָחָה || בְּדִידוּת נ׳
укро́мный רְחַב־יָדַיִם || בּוֹדֵד ת׳
укро́пникъ שׁוֹמֵר מַיִם (מין צמח) ז׳
укро́пъ אֲמַבְטָה שֶׁל חַמִּין || חַמִּין ז״ר || שׁוּמָר, יַרְבּוּז ז׳, שֶׁמֶרֶת, יַרְבּוּזָה (מין צמח) נ׳
укропи́тель, —ный מַכְנִיעַ, מַשְׁבִּיחַ ת׳
укроща́ть, укроти́ть הַכְנֵעַ, הַשְׁבֵּחַ, בַּלֵּם, כָּבֹשׁ, הַרְגֵּעַ, הַשְׁקֵט, הַשְׁתֵּק פ״י —ся || הִכָּנֵעַ || שָׁקֹט וכו׳. —ти́ть *звѣря* הַכְנֵעַ חַיָּה. —ти́ть *страсть* כָּבֹשׁ אֶת יִצְרוֹ
укроще́ніе הַכְנָעָה, הַשְׁבָּחָה, כְּבִישָׁה, הַרְגָּעָה נ׳
укру́чивать. укрути́ть קָשֹׁר יָפֶה, הַדֵּק הִקָּשֵׁר יָפֶה, הִדַּק —ся || (בחבלים) פ״י
укрыва́ніе *и* укры́тіе כִּסּוּי || הַסְתָּרָה, הַעְלָמָה ז׳
укрыва́тель מַעְלִים, מַסְתִּיר, מַחְבִּיא ז׳
укрыва́ть, укры́ть כַּסֵּה || הַסְתֵּר, הַעְלֵם הַחְבֵּא, טָמֹן, הַטְמֵן, צָפֹן, הַצְפֵּן פ״י —ся || הִתְכַּסֵּה || הִסָּתֵר, הִסְתַּתֵּר וכו׳. —*краденныя вещи* הַעֲלֵם חֲפָצִים גְּנוּבִים. —*бѣглеца* הַחְבֵּא בּוֹרֵחַ. *Ничто не* укро́ется

отъ его вниманія אין נסתר מנגד עיניו

укрѣ́па פותחת נ׳, כולב, כלוב ז׳

укрѣпи́тельный מחזק, מעודד, נותן כח ת׳

укрѣпи́ть *см.* укрѣпля́ть

укрѣпле́ніе חזוק || מבצר, משגב ז׳

укрѣпля́ть, укрѣпи́ть אמץ, חזק || הגבר || בצר, שגב || כתב לפ׳ אשר, קים, אשש פ״י || **—ся** התחזק, התאמץ || התבצר, השגב || התאשר. *Вино* **—пля́етъ** *желудокъ* היין מחזק את הקבה. **—пи́ть** *имѣніе за женою* כתב אחזתו לאשתו. **—пи́ть** *городъ* בצר עיר

у́ксусникъ עושה (או מוכר) חמץ ז׳

у́ксусница פך־החמץ ז׳

у́ксусный של חמץ ת׳. **—***заводъ* בית עשית חמץ]

у́ксусъ חמץ ז׳

уку́поривать, —рить פקק יפה || חבש פ״י || **—ся** הפקק

уку́порка פקיקה || חבישה נ׳

уку́порщикъ פוקק; חובש ז׳

уку́сывать, —си́ть נשך (מכלבים) || עקץ (מזבובים) || לעס פ״י. *Хлѣбъ такъ зачерствѣлъ, что его не* **—сишь** הלחם נעשה נוקשה עד שאי־אפשר ללעס אותו.

уку́тывать, уку́тать עטף, עטה, העטה; התעטף || **—ся** התחל || חתל פ״י

укуше́ніе נשיכה; עקיצה נ׳

ула́вливать, —лови́ть צוד, לכד, תפש || **—ся** הצוד, הלכד, התפש || כון, מצא פ״י. **—ви́ть** *случай* מצא שעת־הכשר. **—***сходство* כון דרמוי

ула́дить *см.* ула́живать

ула́женіе תקון, סדור ז׳, הסדרה || הבאת־שלום בין פ׳ לפ׳ נ׳

ула́живать, ула́дить תקן, ערך כדרים, הבא־, סדר, הסדר || הבא שלום בין פ׳ לפ׳ פ״י || **—ся** התקן, הסתדר || עשה שלום, השלם זה עם זה

ула́мывать, улома́ть *и* **уломи́ть** שבר מן־, פרס־ || הכרע, הכנע, הטה לבב־פ׳ פ״י. *На силу его* **—ма́ли** (בקשי) סוף סוף הטוהו לבך]

ула́нъ אולן, קרנס ז׳

уласка́ть פיס, פתה בחלקות פ״י

ула́щивать, ула́стить *см.* уласка́ть

улега́ться, уле́чься שכך, השתתק, שתק, שקט, עמר בזנף, קום לרממה (מסערה) || שכב לישן || הכבש התכנס (בחפצים) פ״ע

улегч.. *см.* облегч..

уле́й כורת נ׳

улепётывать, —петну́ть השתמט ויצא, טמנה פ״ע

улета́ть, улетѣ́ть פרח הלאה פ״ע

улету́чиваніе פריחה, הסתלקות, התנדפות נ׳

улету́чивать, улету́чить סלק, נדף פ״י || **—ся** הסתלק, התנדף

улё́тъ פריחה הלאה נ׳

улетѣ́ть *см.* улета́ть

уле́чься *см.* укла́дываться *и* улега́ться

улеща́ть, улести́ть פתה בחלקות פ״י

улива́ть, ули́ть יצק על־; שפך קמעא קמעא פ״י

ули́зывать, улизну́ть לקק קמעא מן־ פ״י || התחמק, חמק ועבר, השתמט פ״ע

ули́ка הזמה, זמימה; ראיה מוכחת, עדות נאמנה נ׳

ули́тка תבליל, שבלול, חמט ז׳ || עדשה של אזן נ׳

ули́тникъ אספסת של שבלול (מין צמח) נ׳

ули́ть *см.* улива́ть

у́лица רחוב, חוץ, שוק ז׳

улича́ть, уличи́ть הוכח, הזם, זמם פ״י || **—ся** התכחש והאחז, הזם, השתקר, הזדמם והשתקר

уличе́ніе, ули́чка הזמה, זמימה נ׳

уличи́тель מזים, עונה בפני־ ז׳

уличи́ть *см.* улича́ть

у́личный השיך לרחוב ת׳. **—***мальчикъ* פרחן, יוצאן

улови́ть *см.* ула́вливать

уло́вка התחבולה, אחיזה, תפיסת־יד נ׳ || **—ки** מצרקא, ערמנות

уловля́ть *см.* ула́вливать

уло́вчивость מהירות; ערמנות נ׳

уло́вчивый מהיר; ערמומי, בעל־נכלים, בעל־מזמות ת׳

уло́въ ציד־דגים ז׳

уложе́ніе חבישה || תקון ז׳, תקנה, התקנה, פסיקה נ׳ || קבץ־דינים ז׳. **—***о наказаніяхъ* דיני־ענשין

уложи́ть תקן, התקן, פסק פ״י || *см.* укла́дывать

улома́ть *и* **уломи́ть** *см.* ула́мывать

уло́мокъ *см.* отло́мокъ

уло́чка סמטה נ׳

улу́съ אולוס, ישוב־אהלים (של נודדים) ז׳

улуча́ть, улучи́ть כון פ״י, מצא. **—***моментъ* כון את הרגע

улуче́ніе כוון ז׳

улучша́ть, улучши́ть השבח, היטב, תקן פ״י || **—ся** השבח, הוטב, התקן

улучше́ніе תקון ז׳, השבחה, הטבה נ׳

улыба́ться, —бну́ться הצטחק, גחך, התגחך פ״ע. *Мои денежки* **—ну́лись** מעותי לקח רוח

улыбка נ׳ הִיּוּךְ, גִּחוּךְ ז׳, בַּת־צְחוֹק. *Съ*
—кою בְּפָנִים שׂוֹחֲקוֹת
улыбчивый ת׳ הִיכָנִי
ульманъ ז׳ אוּלְמָן
ульнуть פ״ע הִשְׁתַּמֵּט, הִתְחַמֵּק, הִתְמַלֵּט
ультрамаринъ ז׳ אוּלְטְרָמָרִין
улѣплять, —пить פ״י דַּבֵּק אֶל־, טוּחַ עַל־
улѣсокъ *см.* пролѣсокъ
улюлюкивать *см.* убаюкивать
умазывать, —зать || — מָרֹחַ, מָשֹׁחַ בְּ..
פַּתֵּה בַּחֲלָקוֹת, מָשֹׁךְ בַּחֲנוּפָּה פ״י
умаивать, умаять פ״י הוֹגֵעַ, יַגֵּעַ, הַטְרֵד, הַלְאֵה
—ся || הִתְיַגֵּעַ, הִלָּאֵה, תָּשֹׁשׁ, חָלֹשׁ
умаленіе נ׳ הַחְסָרָה, הַקְטָנָה, הַפְחָתָה, הַמְעָטָה
умалительный ת׳ מַקְטִין, מַפְחִית, מַמְעִיט, מְחַסֵּר
умалишённый ת׳ מְשֻׁגָּע, מְטֹרָף, חֲסַר־דֵּעָה
умалчиваніе נ׳ הַעֲלָמַת־דָּבָר, הֶעְלֵם ז׳
умалчивать, умолчать הַעֲלֵם, כַּסֵּה דָּבָר,
—ся || עָבֹר בִּשְׁתִיקָה, הַכְחֵד תַּחַת לְשׁוֹנוֹ פ״י
הִתְעַלֵּם, הִתְכַּסֵּה, הִכָּחֵד
умалывать, умолоть פ״י – טָחֹן יָפֶה, הָדֵק
умалять, —лить || חַסֵּר, הַקְטֵן, הַמְעֵט, הַפְחֵת
הָקֵל פ״י, הַשְׁפֵּל ||—ся, הִמָּעֵט, הִקָּטֵן
הִפָּחֵת, הוּקַל, הִתְמַעֵט
уманивать, —нить פ״י – הַדִּחַ מִן־, הוֹלֵךְ
уманъ נ׳ (מִין צמח) עֲגַרְשָׁה
умасливать, —слить, מָרֹחַ יָפֶה בְּחֶמְאָה
מָשֹׁחַ בְּשֶׁמֶן || פַּתֵּה בַּחֲלָקוֹת, הַחֲלֵק אֶל־פ׳
умастить *см.* умащать בִּלְשׁוֹן פ״י]
уматывать, умотать פ״י כָּרֹךְ עַל־, מִסָּבִיב
умачивать, умочить, שָׁרֹה, הַשְׁרֵה, הַרְטֵב
נַגֵּךְ בְּמַיִם פ״י
умащать, умастить פ״י מָשֹׁחַ (בשמן)
умащивать, умостить פ״י רָצֹף, רַצֵּף
умаяніе, הַטְרָדָה, הַלְאָהָה, הוֹגָעָה || הִתְיַגְּעוּת
לֵאוּת, תְּשִׁישׁוּת נ׳
умаять *см.* умаивать
умбра נ׳ (מִין עפר־צבע) אוּמְבְּרָה
умедленіе נ׳ עִכּוּב, אִחוּר ז׳, שָׁהוּת, שְׁהִיָּה
умедливать и умедлять, умедлить
עַכֵּב, הַשְׁהֵה, אַחֵר פ״י || הִתְעַכֵּב, שָׁהֹה,
הִתְאַחֵר פ״ע
уменьшать, — шить הַמְעֵט, מַעֵט, הַקְטֵן ||
—ся || פָּחֹת, הַפְחֵת פ״י, הִתְמַעֵט, הִתְקַטֵּן
הִפָּחֵת
уменьшеніе, הַמְעָטָה, הִתְמַעֲטוּת ז׳, מִעוּט
הַקְטָנָה, הַפְחָתָה נ׳
уменьшительный ת׳ מַקְטִין, שֶׁל הַקְטָנָה.
—ное *имя* שֵׁם הַקְטָנָה. —ное *стек-*
ло זְכוּכִית מַקְטִינָה

уменьшить *см.* уменьшать
умереть *см.* умирать
умертвитель ז׳ מֵמִית, קוֹטֵל, רוֹצֵחַ, הוֹרֵג
умертвить *см.* умерщвлять
умершій ת׳ נִפְטָר. *Молитва объ*
—шихъ תְּפִלָּה בְּעַד הַנִּפְטָרִים. *Плакать*
по —шемъ בָּכֹה (הַסְפֵּד) נִפְטָר
умерщвленіе נ׳ הֲמָתָה, הֲרִיגָה. —*плоти*
הֲמָתַת־הַגּוּף
умерщвлять, умертвить הָמֵת, הָרֹג, רָצֹחַ
קָטֹל פ״י ||—ся הוּמַת, הֵהָרֵג, הֵרָצַח, הִקָּטֵל
уметать, уместь פ״י יָעֹה, כַּבֵּד, טַאטֵא
уметать *см.* умётывать
умётъ || (לְעוֹבְרֵי־דְרָכִים) פּוּנְדָק; צְרִיף־תֶּרֶף
דֹּמֶן, רְעִי, טִנּוּף ז׳, צוֹאָה נ׳
умётывать, уметать и уметнуть כַּסֵּה
בְּ... זָרֹה עַל־ || הַטֵּל אֶל־, הַשְׁלֵךְ - פ״י
умиленіе הִתְפַּלְּלוּת נ׳, הֲמוֹן־רֶגֶשׁ, רֶגֶשׁ־אַהֲבָה,
חֹם־לֵב ז׳
умилительный ת׳ מְעוֹרֵר לֵב, -אַהֲבָה, -רַחֲמִים
умилить *см.* умилять
умилосердить ת׳ עוֹרֵר רַחֲמִים (חֶמְלָה) בְּלֵב־פ׳
—ся (*надъ кѣмъ*) || רַחֵם עַל־פ׳, חֲמֹל־,
חוּס –
умилостивительный ת׳ מְרַצֶּה, מְפַיֵּס
умилостивленіе ז׳ רִצּוּי, פִּיּוּס
умилостивлять, —стивить, כַּפֵּר פְּנֵי־פ׳,
חֲמֹל, רַחֵם, חוּס; —ся || נְצָה, פַּיֵּס פ״י
הִתְרַצֵּה, הִתְפַּיֵּס
умильно ת״פ בִּנְעַם, בְּחֵן, —*глядѣть на*
кого הַבֵּט עַל־פ׳ בְּרָצוֹן
умильность נ׳ חֵן, נֹעַם ז׳, נְעִימוּת
умильный ת׳ נָעִים, בַּעַל־חֵן
умилять, умилить, הָעֵר (עוֹרֵר) חֶמְלָה בְּלֵב־פ׳,
—ся ||- רַחֲמִים פ״י, הִתְעוֹרֵר לַחֲמֹל, הִתְרַחֵם,
חוּס
уминать, умять, עַסֵּה יָפֶה || כָּבֹשׁ, לוּשׁ
—ся || דָּרֹךְ פ״י הִלּוֹשׁ, הִכָּבֵשׁ
умирать, умереть מוּת, הִפָּטֵר, הִסְתַּלֵּק (מן
הָעוֹלָם) פ״ע
умиреніе נ׳ הֲבָאַת־שָׁלוֹם, הַשְׁלָמָה
умиритель ז׳ מֵבִיא שָׁלוֹם
умирять, умирить הָבֵא שָׁלוֹם, הַשְׁלֵם;
умникъ и умница ז׳ פִּקֵּחַ, חָכָם הַשְׁקֵט פ״י]
умничанье נ׳ הִתְחַכְּמוּת
умничать פ״ע הִתְחַכֵּם, הַחְכֵּם עַל־
умно ת״פ בִּתְבוּנָה, בְּחָכְמָה, בְּהַשְׂכֵּל
умножать, —ножить || כָּפֹל, הַרְבֵּה, הַגְדֵּל
—ся || הִכָּפֵל (בְּאַרִיתְמֵטִיקָא) פ״י, הִתְרַבֵּה,
רַבֹּה || הִתְגַּדֵּל, עָצֹם

умноже́ніе רבוי, ז׳, התרבות || הכפלה נ׳, כפל ז׳

умно́житель כופל, מכפיל ז׳

у́мный חכם, פקח, נבון, בן (בר)־דעת (דעה) ת׳ *У него* —ное *лицо* פניו פני־פקח

умове́ніе נטילה, רחיצה נ׳

умозаключе́ніе הקש ז׳, מסקנא נ׳

умозри́тельность התבוננות שכלית, תיאוריה נ׳

умозри́тельный בעל התבוננות שכלית, תיאורי ת׳

умозрѣ́ніе מושכל ז׳

умока́ть, умо́кнуть רטב, יפה, השרה־ פ״פ

умо́клый רטב ת׳

умола́чивать, —лоти́ть דוש יפה יפה, חבט פ״י

умоле́ніе שאלה מן־, תחנה, תפלה נ׳

умоли́ть *см.* умоля́ть

умолка́ть, умо́лкнуть השתתק, האלם דומיה, עמד מדבר פ״ע

умо́лкъ נ׳ שתיקה, דומיה. *Говорить безъ* —ку דבר בלי הפסק

умолоти́ть *см.* умола́чивать

умоло́тный ת׳ (קציר) רב־הדגן (בריש)

умоло́тъ מרת־הדיש נ׳

умоло́ть *см.* ума́лывать

умолча́ть *см.* ума́лчивать

умо́лъ טחינה נ׳ || פחת של טחינה ז׳

умоля́ть, —ли́ть חלה פני־, חנן, הפל תחנה, התחנן אל־; התחבט לפני־ פ״ע

умо́ра. *Это просто*— זה מגחך עד כדי־טרוף. *Смотрѣть на него* — חובה היא להביט עליו

умори́тельный מגחך עד כדי־טרוף ת׳

умори́ть פ״י ענה למות. —*со смѣху* פקע מצחוק

умо́ръ ענוי עד מות ז׳, המתה נ׳. *Бить до* —ру הכה עד כדי־מיתה. *Смѣяться до* —ру צחק עד כדי־התפקעות

умости́ть *см.* ума́щивать

умота́ть *см.* ума́тывать

умочи́ть *см.* ума́чивать

умо́чка התכוצות (מחמת שריה) נ׳

у́мственный שכלי ת׳

у́мствованіе התפלספות נ׳

у́мствователь מתפלסף, המתן ז׳

у́мствовать הסתכל, התפלסף פ״ע

умудря́ть, —дри́ть למד בינה, חכם, החכם פ״י || —ся חכם, התחכם

уму́чивать *см.* заму́чивать

умча́ть פ״י — הוליך הלאה, הובל

умъ שכל, טעם ז׳, דעה, דעת, חכמה, בינה, תבונה נ׳. *Обширный*— דעת רחבה. —*Быть въ своемъ* умѣ היה דעתו צלולה. *Взяться за*— התישב עליו דעתו; נתן אל־לבו. *У него другое на* умѣ אחרת בלבו. *Это у меня совсѣмъ изъ* ума́ *вонъ* דבר זה נשכח לגמרי מלבי. *Онъ себѣ на* умѣ הוא עצמו לכבוד דורש. *У него на* умѣ *только музыка* מחשבתו שקועה תמיד אך במוסיקא. *Это у него съ* ума́ *нейдетъ* לא יוכל לשכח דבר זה. *Въ* умѣ *ли ты* הלא יצאת מדעתך. *Онъ просто безъ* ума́ *отъ нея* הוא אוהב אותה עד כדי מסירת־נפש. *Два, три въ* умѣ שנים, ושלשה בזכרון (באריתמיטיקא). —*за разумъ заходитъ* אגב חריפותא שבשתא. —*хорошъ, а два еще лучше* טובים השנים מן האחד. *У него что на* умѣ, *то и на языкѣ* תוכו כברו; פיו ולבו שוים

умыва́льникъ כיור, מרוש ז׳, משכלה נ׳

умыва́льный ת׳ המשמש לרחיצה. —ная *лоханка* סיר־רחץ

умыва́ніе נטילה נ׳

умыва́нье מים של יפי ז״ר

умыва́ть, умы́ть נטל, רחץ פ״י || —ся התרחץ

умы́кать פ״י הוגע, יגע, הלאה

у́мыселъ *и* **у́мыслъ** מחשבה, פניה, כונה, צדיה נ׳. *Съ* у́мыслу בכיון, בכונה. *Безъ* у́мысла שלא בכונה, לתמו

умы́слить *см.* умышля́ть

умы́ть *см.* умыва́ть

умышле́ніе מחשבה, עצה, מזמה נ׳

умы́шленникъ בעל־מזמה, חורש רע, בליעל ז׳

умы́шленнически במזיד, בכונה, במחשבה תחלה ת״פ

умы́шленническій של מזיד, -חורש־רע ת׳

умы́шленно במזיד, בכונה, במתכון, במחשבה תחלה ת״פ

умы́шленность זדון ז׳, מחשבה תחלה נ׳

умы́шленный של זדון, זדוני ת׳

умышля́ть, умы́слить זמם לעשות רע חשב לעשות עבירה, התכון פ״ע || מצא (במחשבה) || גמר בדעתו פ״י

умѣ́ніе *и* **умѣ́нье** יכלת נ׳; דעת. —*жить въ свѣтѣ* דעת־החיים

умѣ́ренно במדה בינונית, — ממצעת ת״פ

умѣ́ренность הדרך הממצע, שביל־הזהב ז׳, הסתפקות נ׳

умѣ́ренный ממצע, בינוני ת׳

умѣ́ривать, умѣря́ть *см.* обмѣ́ривать

умѣря́ть, умѣ́рить קמץ, צמצם, עצר ב.. שום מעצר ל.. כבש, שכך; הגבל, המעט פ״י || —ся התאפק; הגבל, התמעט. —*свой гнѣвъ* שכך חמתו, כבש כעסו. —*жаръ* המעט את החם

умѣсти́ть *см.* умѣшивать

умѣсти́тельный רחב־ידים, מחזיק את המרבה ת׳

умѣсти́ть *см.* умѣщать

умѣ́стный נאה, יאה, שבמקומו, שבזמנו ת׳

умѣ́ть, с— ידע; יכל פ״ע. *Я сдѣлалъ, какъ* умѣлъ עשיתי כפי יכלתי; עשיתי עד מקום שידי מגעת

умѣ́шивать, умѣси́ть לוש יפה יפה, ערב— בלל — פ״י

умѣща́ть, умѣсти́ть שום כלי, הנח —, הושם כלי, הכנס —, || —ся הכנס — פ״י המצא מקום לכלי

умѣще́ніе שימה, הנחה, הכנסה נ׳

умягча́ть, умягчи́ть הרך, רכך || השבח, רכוך, התרכך || —ся || החזר למוטב פ״י חזור למוטב

умягче́ніе רכוך ז׳ || השבחה, החזרה למוטב נ׳

умя́ть *см.* умина́ть

унаво́женіе זבול, טיוב ז׳

унаво́живать, унаво́зить זבל, זבל, טיב פ״י || —ся הזדבל

унесе́ніе הרחקה (על ידי נשיאה) נ׳

уне́сть *см.* уноси́ть

универса́льный כללי ת׳. —ное *средство* רפואה בדוקה; סמא דכלא

университе́тскій אוניברסיטאי ת׳

университе́тъ אוניברסיטא נ׳, בית־מדרש גבוה ז׳

унижа́ть, уни́зить השפל, הרכן; הזל, בזה, השפל עצמו, התבזה || —ся הבזה; עלב השם הקלה. *Богъ* —жа́етъ *гордыхъ* משפיל את בעלי הגאוה. *Пороки* —жа́ютъ *человѣка* מדות רעות משפילות את האדם. —зить *чужое достоинство* זלזל בכבודם של אחרים

униже́ніе בזוי, עלבון, זלזול ז׳, השפלה, פחיתות, זלותא נ׳

уни́женно בשפלות, בהכנעה ת״פ

уни́жённость שפלות, הכנעה, פחיתות נ׳

уни́женный נכנע, שפל, עלוב, נעלב, משפל ת׳

униза́ть *см.* уни́зывать

унизи́тельно. *Это для меня*— דבר זה אינו לפי כבודי

унизи́тельность שפלות, פחיתות־הכבוד נ׳

унизи́тельный שפל, שיש בו משום בזיון (עלבון), משפיל ת׳

унизи́ть *см.* унижа́ть

уни́зывать, униза́ть חרז (פנינים) פ״י

унима́льщикъ מוחה; משקיט, עושה שלום, מביא־ ז׳

унима́ніе מחאה, השקטה, הבאת־שלום נ׳

унима́тельный של מחאה,– השקטה,– הבאת־שלום ת׳

унима́ть, уня́ть בהה, מחה פ״ע; השקט || —ся || הבא שלום || עצר בעד־ || הקל פ״י הקל || הוקל || העצר || שקט. Уня́ть *боль* את הכאב. Уня́ть *кровь* עצר בעד הדם. —*дѣтей* השקט (שאון) הילדים. —*собакъ* השקט את הכלבים. Уймёшься *ли ты наконецъ*! הלא תאלם דם!

унисо́нъ אוניסונו, שווי־הקולות, קול אחד ז׳

унифо́рма בגדי שרד, בגדי־עבודה ז״ר

уничиж.. *см.* униж.., униз..

уничтожа́ть, уничто́жить בטל || השמד, הבטל, התבטל || —ся || החרב; בלה, בלה פ״י החרב || כלה ואבד. —жить *довѣренность* בטל כתב־הרשאה. —жить *договоръ* בטל כתב־אמנה. —жить *законъ* בטל חק. —*крысъ* העבר (השמד) עכברים. —жить *дурной запахъ* העבר רוח רעה. *Варвары* —жили *Римскую имперію* הברברים החריבו את ארץ רומא. —жить *непріятеля* השמד את האויב. *Все со временемъ* —жа́ется הזמן מכלה כל

уничтоже́ніе בטול || כליון, אבוד ז׳, הכרתה השמדה נ׳

уничтожи́тель מבטל || מחריב, מאבד, מכרית, מכלה ז׳

уничтожи́тельный של בטול,– כליון,– אבוד,– השמדה ת׳

уничто́жить *см.* уничтожа́ть

у́нія אוניון (כת רוסית) נ׳

уні́ятъ בן־אוניון ז׳

унора́вливать, уноровля́ть, уноро́вить מצא שעת־הכשר, בחר–, עשה יפה בעתו פ״י || —ся סגל עצמו, הסתגל

уноси́ть, уне́сть נשא מן־, טלטל הלאה, זרם מן־, גרף– || —ся || גנב, קנה במשיכה פ״י הנשא, הטלטל, הגרף || הגנב

уно́сливый (סוס) שוטף ת׳

уно́сный גנוב, נגנב ת׳

уно́счивый *см.* уно́сливый

уно́съ גנבה נ׳

унтеръ-офице́ръ משנה־אופיצר ז׳

у́нція אוּנְקִיָּא נ׳
уныва́ть, уны́ть דָּאַב, הִתְעַצֵּב, נָפַל עָלָיו לִבּוֹ, הִתְאַבֵּל פ״י
уны́вно, уны́ло בְּשִׁבְרוֹן־רוּחַ, בְּעַצְבוּת ת״פ
уны́вный מָלֵא צַעַר, יִסּוּרִים, עָצֵב ת׳
уны́лость דְּאָבָה, עַצְבוּת, תּוּגָה נ׳
уны́лый см. уны́вный
уны́ніе צַעַר, יָגוֹן ז׳, דְּאָבָה, עַצְבוּת, תּוּגָה נ׳
уныри́вать, унырну́ть טָבַל עַצְמוֹ בִּמְהִירוּת, צָלַל || (отъ чего) הִנָּצֵל מִסַּכָּנָה פ״ע
уны́ть см. уныва́ть
уня́тіе הַשְׁקָטָה, הַשְׁבָּחָה נ׳ || — боли הֲקַלָּה. הֲקַלַּת הַכְּאֵב
уня́ть см. унима́ть
упада́ть, упа́сть נָפַל, יָרַד פ״ע. Онъ поскользнулся и упа́лъ הוּא מָעַד וְנָפַל. Дерево упа́ло הָאִילָן נָפַל. Барометръ упа́лъ הַבָּרוֹמֶטֶר יָרַד. Цѣна на хлѣбъ упа́ла שַׁעַר הַתְּבוּאָה יָרַד. Онъ упа́лъ въ общественномъ мнѣніи נִתְמַעֵט דְּמוּתוֹ בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת. Упа́сть духомъ נָפַל עָלָיו רוּחוֹ
упаде́ніе נְפִילָה, יְרִידָה נ׳
упа́докъ רִפְיוֹן ז׳, הִתְמַעֲטוּת, אֲפִיסָה נ׳
упа́дъ. Смѣяться до —ду צָחַק עַד כְּדֵי אֲפִיסַת־הַכֹּחוֹת
упа́ивать, упои́ть הִשְׁקָה, שִׁכֵּר פ״י || —ся הִשְׁתַּכֵּר, הִתְבַּסֵּם
упакова́ніе, —вка и —выва́ніе חֲבִישָׁה נ׳
упако́вывать, упакова́ть חָבַשׁ פ״י || —ся הִתְחַבֵּשׁ
упа́лзывать см. уполза́ть
упало́й и упа́лый רֵיק, פָּנוּי || מִתְחַבֵּא, מִסְתַּתֵּר ת׳
упа́мятывать, упа́мятовать הִזָּכֵר פ״ע, זָכֹר שָׁמֹר בְּזִכְרוֹנוֹ (בְּלִבּוֹ) פ״י
упа́ривать, упа́рить קִבֵּב יָפֶה, שָׁטַף בְּרוֹתְחִים || הֵבִיא (כּוֹס) לִידֵי הַזֵּעָה פ״י || —ся הִתְקַבֵּב יָפֶה
упаса́ть, упасти́ שָׁמֹר פ״י. Боже —си רַחֲמָנָא לִיצְּלַן
упа́сть см. упада́ть
упа́хивать, —ха́ть חָרַשׁ יָפֶה פ״י
упека́ть, упе́чь אָפָה יָפֶה || נָתַן, מָסַר פ״י || —ся הֵאָפֵה יָפֶה. Упе́чь кого въ солдаты מָסַר אֶת פ׳ לַצָּבָא. Упе́чь кого подъ судъ מָסַר אֶת פ׳ לַדִּין
упелёнывать, упелена́ть חִתֵּל, הֶחְתִּיל (תִּינוֹק) פ״י
упере́живать, упереди́ть см. предваря́ть и предвари́ть
упеча́тывать, упеча́тать הֵנִּיחַ חוֹתָמוֹת || הִדְפִּיס דָּבָר בְּמָקוֹם יָדוּעַ פ״י
упе́чь см. упека́ть
упива́ть, упи́ть שָׁתָה מְעַט מִן־ || שָׁתָה פ״י הִשְׁתַּכֵּר || —ся שִׁכְּרָה פ״י, הִשְׁתַּכֵּר פ״ע
упи́ливать, —пи́ть נִסֵּר קְצָת מִן־; שָׁנַף מִן־ פ״י
упира́ть, упере́ть תָּקַע עַל־, סָמַךְ — פ״י || —ся נִשְׁעַן, הִתְמַךְ, הִסָּמֵךְ || הִתְעַקֵּשׁ || —ре́ть на что глаза נָתַן עֵינָיו בְּ... — на слова הִסְתַּיֵּעַ בִּדְבָרָיו שֶׁל־
уписа́ть см. упи́сывать
упи́систый (כְּתָב) דָּחוּק, צָפוּף ת׳
упи́сывать, уписа́ть כָּתַב הַכֹּל עַל־, הֶעְתִּיק עַמּוּד בְּעַמּוּד || אָכַל כָּל־, בָּלַע, זָלַל — פ״י || —ся הִנָּתֵן לְהִכָּתֵב עַל־ (מִנְיָן יָדוּעַ)
упи́тывать, —та́ть פִּטֵּם פ״י || —ся הִתְפַּטֵּם
упи́ть см. упива́ть
упи́хивать, —ха́ть и —хну́ть הִכְנִיס, הִכְנִים לְתוֹךְ־, || —ся לְתוֹךְ־, תָּחַב, נָעַץ פ״י הִתָּחֵב, הִנָּעֵץ
упла́та פֵּרָעוֹן, שִׁלּוּם, סִלּוּק ז׳, תַּשְׁלוּמִין ז״ר
уплати́ть см. упла́чивать
упла́тный הָעוֹמֵד לְהִפָּרַע ת׳
упла́чивать уплати́ть פָּרַע, סִלֵּק, שִׁלֵּם פ״י || —ся הִפָּרַע, הִסְתַּלֵּק, הִשְׁתַּלֵּם
упле́скивать, уплеска́ть и уплесну́ть דָּסַס עַל־, בִּזְבֵּז — פ״י
уплета́ть, уплести́ и упле́сть קָלַע, עָבַת יַחְדָּו || אָכַל לְתֵאָבוֹן פ״י || הִמְלִיט פ״ע || —ся הִקָּלַע || הִתְמַלֵּט, הִתְחַמֵּק, הִשְׁתַּמֵּט
уплыва́ть, уплы́ть שָׂחָה הָלְאָה || שׁוּט־ || עָבַר, חָלַף (מֵהַזְּמַן) פ״ע
упова́ніе בִּטָּחוֹן ז׳, תִּקְוָה, תּוֹחֶלֶת, צִפִּיָּה, כִּסְלָה נ׳
упова́ть בָּטַח בְּ..., קִוָּה אֶל־, יִחֵל —, הוֹחִיל, צִפָּה לְ..., סָבַר פ״ע. —на Бога בָּטַח בַּה׳
уподо́бить см. уподобля́ть
уподобле́ніе דִּמּוּי, דִּמְיוֹן, מָשָׁל ז׳
уподобля́ть, —до́бить דִּמָּה, הִמְשִׁיל, הִשְׁוָה פ״י || —ся דָּמָה, הִתְמַשֵּׁל, הָיָה שָׁוֶה || הִשְׁתַּוָּה
упо́дчивать אָרַח יָפֶה, כִּבֵּד — פ״י
упоева́ть см. упа́ивать
упое́ніе הַשְׁכָּרָה, הַשְׁקָאָה לְשָׁכְרָה נ׳ || שִׁכָּרוֹן ז׳
упое́нный שָׁכוּר || שִׁכּוֹר שִׂמְחָה ת׳
упои́ть см. упа́ивать
упокое́ніе שֶׁקֶט, שָׁלוֹם, מַרְגּוֹעַ ז׳, מְנוּחָה, שַׁלְוָה נ׳
упоко́й שָׁלוֹם ז׳, מְנוּחָה נ׳. —души עֲלִיַּת־נְשָׁמָה
упоко́ивать, упоко́ить הִשְׁקִיט, הֵנִיחַ, הִרְגִּיעַ, מָצָא מְנוּחָה || —ся הִמְצָא מְנוּחָה פ״י. —ко́й Господи душу его אֵל מָלֵא רַחֲמִים הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה לְנִשְׁמָתוֹ
упокои́тельный מַמְצִיא מְנוּחָה ת׳
уполза́ть, уползти́ זָחַל מִן, זָחַל — פ״ע

уполномо́ченіе נתינת־רשות, הרשאה נ׳
уполномо́чивать, —мо́чить נתן רשות ,
קבל ся—|| הרשה, נתן כח־הרשאה פ״י
רשות, הנתן —, הרשה
уполовля́ть, уполови́ть חצה, חלק לשנים פ״י
уполо́вникъ עמילן של טבחים, תרוד ז׳
упо́лъ נ׳ ווהמא, אופיא, הופיא
упомина́ніе הזכרה נ׳
упомина́ть, упомяну́ть הזכר פ״י ||—ся
הזכר
упо́мнить הזכר פ״ע. *Всего не*— פעמים
שאתה שוכח
упомяну́ть *см.* упомина́ть
упо́рка ברקום ; סעד ז׳, משענת נ׳
упо́рливый *см.* упо́рный
упо́рность קשי־ערף ז׳, עקשות נ׳
упо́рный קשה־ערף, עקש, עקשן ת׳
упо́рство *см.* упо́рность
упо́рствовать התעקש, עמד על דעתו פ״ע
упорха́ть, упорхну́ть פ״ע—עוף.—טוס, פרח מן־
упо́ръ משען ז׳ || התנגדות נ׳. *Выстрѣ-*
лить въ— ירה כפ׳ למול פניו
употреби́тельность רגילות, שמושיות נ׳
употреби́тельный משמש || רגיל , נהוג .
שמושי ת׳
употреби́ть *см.* употребля́ть
употребле́ніе שמוש ז׳. *Ввести что*
въ— הנהג דבר. *Это слово въ боль-*
шомъ —ніи מלה זו שגורה בפי־כל
употребля́ть, —треби́ть , עשה , שמש
השתמש ; היה רגיל ся—|| השתמש
—би́ть *насиліе* עשה מעשי־כפיה
(אלמות). —би́ть *что въ дѣло*
השתמש בדבר למעשה. *Онъ* —би́лъ *все*
для достиженія цѣли הוא עשה כל
מה שביכלתו כדי להגיע אל מבוקשו.
—би́ть *на что свои деньги*
השתמש במעותיו לדבר־מה. —би́ть *что*
во зло שמש בדבר לרעה. *Это слово*
не —бля́ется אין משתמשין במלה זו
употе́ть הזיע פ״ע
упоя́ть *см.* упа́ивать
упра́ва בית־פקידות ז׳ || צדק, משפט. *Про-*
сить себѣ —вы משפט (בקש) דרש.
Врачебная— בית פקידות הרופאים.
Ремесленная— בית פקידות האומנים
управи́тель מנהל, מנהיג, פרנס, מפקח ז׳
управи́тельство משרת־מנהל נ׳
упра́вить *см.* управля́ть
управле́ніе שלטון ז׳, הנהגה נ׳. —*помѣ-*
стьемъ שמוש־לשון האחוזה. —*словъ*
הפלים
управля́ть, —пра́вить משל, שלט ; פקח,
נהל פ״י || הנהג, התנהל ся—. התנהג, —*госу*
дарствомъ משל על מדינה. —*домомъ*
פקח על־בית. —*работами* פקח על־עבודה.
—*хоромъ* נצח על מקהלה. —виться *съ*
своими дѣлами הפנה מעסקיו
управля́ющій מנהל ת׳
упражне́ніе למוד, חניך, תרגיל ז׳. *Писмен-*
ныя— —нія תרגילי־כתב
упражня́ть הרגל פ״י || ся— , הרגל עצמו
התרגל. —ться *въ чтеніи* התרגל, עסק
בקריאה. —ться *въ наукахъ* עסק (ישב ו)
בחכמה
упраздне́ніе פנוי, בטול ז׳ || הרחקה נ׳
упраздня́ть, —здни́ть פנה|| בטל|| הרחק פ״י
הפנה|| בטל, התבטל|| הרחק ся—||
упра́шиваніе תחנונים ז״ר , בקשה, הפצרה נ׳
упра́шивать, упроси́ть בקש, הפצר, הטה
לב פ׳ לעצמו פ״י. *Насилу* упроси́ли *его*
הרבה יגיעות יגעו עד שהטו את לבו. *Я*
упроси́лъ *его сдѣлать это* הטיתי
את לבו לעשות זאת
упреди́т.. *см.* предупреди́т..
упрежда́ть, упреди́ть *см.* предупрежда́ть
упрежде́ніе קדום ז׳, הקדמה נ׳
упрека́ніе הוכחה, גערה, נזיפה נ׳
упрека́тель מוכיח, גוער ז׳
упрека́ть, —кну́ть הוכח , גער, נזף, עשה
פלילות עם־פ׳ פ״י
упрёкъ תוכחה, תוכחת, גערה, נזיפה נ׳
упрёчный מלא תוכחות ת׳
упро́ченіе בסוס, קיום ז׳
упро́чивать, —чить בסס, קים, כונן פ״י
התבסס, התקים, התכונן ся—||
упроще́ніе הקלה, פשיטות נ׳
упро́щивать, —сти́ть הקל, הפשט. עשה
באפן (על דרך) פשוט ||— ся התפשט, העשה
באפן (על דרך) פשוט, הוקל
упру́гій לוג, ספוגי ; נוצי ת׳
упру́гость לזיגות, ספוגיות ; נוציות נ׳
упру́живать, —уди́ть סכר יפה, סתם־(מי־
נהר) פ״י ||— ся הסכר יפה, הסתם
упры́гивать, —гну́ть דלג ועבר , נתר
הלאה פ״ע
упры́скивать, упры́скать *и* **упры́снуть**
בסם על־, זרק (הזה)־פ״י|| מהר המלט, התחמק
הזה על־עצמו, קבל ся—|| השתמט פ״ע
הזאה

упрѣвáть, упрѣ́ть || רָכֹךְ, רֻכַּךְ, הִתְרַכֵּךְ ; הָזֵעַ יָפֶה יָפֶה פ״ע
упрѣ́лый ת׳ שֶׁהִזִּיעַ ; שֶׁנִּתְרַכֵּךְ
упрѣ́ть *см.* упрѣвáть
упря́жка נ׳ רְתִמָה, מֶרְכָּבָה רְתוּמָה || כְּלֵי־סוּס ז״ר || מַעֲבַר־דֶּרֶךְ (שהולכים סוסים עד חלופיהן באחרים) ז׳
упряжнóй ת׳ שֶׁל רְתִמָה, שֶׁל כְּלֵי־הַסּוּס
ўпряжь ז״ר כְּלֵי־הַסּוּס
упря́мецъ ז׳ קְשֵׁה־עֹרֶף, עַקְשָׁן, נַצְחָן, סַרְבָן
упря́миться, —мствовать סָרֵב, הִסְתָּרֵב, הִתְעַקֵּשׁ, עָמֹד עַל דַּעְתּוֹ פ״ע
упря́мый ת׳ קְשֵׁה־עֹרֶף, עַקְשָׁנִי, סַרְבָנִי, נַצְחָנִי
упря́тывать, упря́тать טָמֹן, הַטְמֵן, הַצְפֵּן, הַטְמֵן, הַחְבֵּא, הַצְפֵּן || —ся הֵחָבֵא, הִצָּנֵעַ. —тать *вора въ тюрьму* שׂוּם אֶת הַגַּנָּב בְּבֵית־הַסֹּהַר
упускáніе נ׳ עֲזִיבָה, נְטִישָׁה
упускáть, упусти́ть פ״י עָזֹב, נָטֹשׁ || הַחְמֵץ || —ся הֵעָזֵב, הִנָּטֵשׁ, הַחְמֵץ. —*случай* הַחְמֵץ שְׁעַת־הַכֹּשֶׁר. —*изъ виду* שְׁכֹחַ
упу́скъ *см.* упускáніе
упусти́ть *см.* упускáть
упу́тывать, —тать פ״י כָּרֹךְ בְּיַחַד, חָבֹשׁ, עַבֵּת || —ся הִכָּרֵךְ יַחְדָּו, הֵחָבֵשׁ, הִתְעַבֵּת
упущáть *см.* упускáть
упущéніе נ׳ שִׁכְחָה ; הַחֲמָצָה || פְּשִׁיעָה, הִתְרַשְּׁלוּת. —*времени* הַחֲמָצַת־הַשָּׁעָה. —*случая* הַחֲמָצַת־מִקְרֶה. —*по должности* פְּשִׁיעָה בִּכְהֻנָּה. —*своихъ обязанностей* הִתְרַשְּׁלוּת בְּמִלּוּא חוֹבוֹתָיו
упы́рь ז׳ קְשֵׁה עֹרֶף, עַקְשָׁן || עַרְפָּד, מְפִיר
упѣ́нивать, упѣ́нить פ״י הָזֵעַ (סוס)
упятеря́ть, —тери́ть פ״י כָּפֹל חֲמִשָּׁה
урá מ״ק הֵידָד !
уравнéніе נ׳ הַשְׁוָאָה
урáвнивать, уравня́ть יַשֵּׁר, הַיְשֵׁר, סַלֵּל, הִתְיַשֵּׁר, הִכָּבֵשׁ || —ся כָּבֹשׁ, שַׁוֵּה פ״י
уравни́тель ז׳ מְיַשֵּׁר, רֶיגוּלָטוֹר
уравновѣ́сить *см.* уравновѣ́шивать
уравновѣ́шеніе נ׳ הַשְׁוָאַת־הַמִּשְׁקָל
уравновѣ́шивать, уравновѣ́сить הַשְׁוֵה הַמִּשְׁקָל || —ся הִשְׁתַּוֵּה בְּמִשְׁקָל פ״י
уравня́ть *см.* урáвнивать
урагáнъ ז׳ אַרְקוֹלָאוֹן (רוח־סערה)
урази́на נ׳ רְצִיצָה (של עור), פּוֹלְסָא
уразумѣвáть, уразумѣ́ть בִּין, הָבֵן, יָדֹעַ || —ся הַכֵּר פ״ע הָיֹה מוּבָן
урáзъ נ׳ מַכָּה, מַלְקָה
урáній *см.* урáнъ

ураногрáфія נ׳ אוּרָנוֹגְרַפְיָא (חכמת־התכונה)
урáнъ ז׳ אוּרָן (מין מתכת)
урвáть *см.* урывáть
урезóнивать, урезóнить נָתֹן תְּבוּנָה, הַסְבֵּר, בַּלֵּב פ״י
урекáть, урéчь פ״י קָבֹעַ זְמַן || —ся הַתְנֵה, תְּנַאי עִם־פ׳
урйльникъ ז׳ עָבִיט (של מי־רגלים), גֶּרֶף
урйна ר״ן שֶׁתֶן ז׳, מֵי־רַגְלַיִם
ўрна נ׳ אַרְנָא ז׳, שִׁדָּה, קַלְפָּה, קַלְפִּי (ר׳ קַלְפִּיּוֹת)
ўровень נ׳ רָמָה
урóдина *см.* урóдъ
уроди́ть *см.* урожáть
урóдливость נ׳ נִוְלוּת ז׳, כִּעוּר
урóдливый ת׳ מְנֻוָּל, מְכֹעָר, בַּעַל־מוּם
урóдовать, урóдить, из— הַשְׁחֵת מַרְאֶה, הַטֵּל מוּם, נַוֵּל פ״י
урóдство *см.* урóдливость
урóдъ ז׳ בְּרִיָּה מְשֻׁנָּה נ׳, בַּעַל־מוּם
урожáй נ׳ אָסֵם ז׳, עֲנָבָה
урожáйный ת׳ אָסוּם. —*годъ* שָׁנָה אֲסוּמָה
урожáть, уроди́ть פ״י יַלֵּד, הוֹלֵד, הוֹצֵא || —ся צָמֹחַ, עָלֹה || הָיֹה דּוֹמֶה. *Хлѣба много —ди́лось* הַתְּבוּאָה עָלְתָה יָפֶה. *Онъ —ди́лся въ отца* קְלַסְתֵּר פָּנָיו דּוֹמֶה לְשֶׁל אָבִיו
урождéнный ת׳ יְלוּד
урожéнецъ ז׳ יְלִיד —, בֶּן־אֶרֶץ. —*жéнка* יְלִידָה —, בַּת־אֶרֶץ, יְלִידַת —. *Московскій—* מוֹסְקְבָא. *Она здѣшняя —жéнка* הִיא יְלִידַת מָקוֹם זֶה
урóкъ נ׳ שִׁעוּר, פֶּרֶק ז׳, הוֹרָאַת־שָׁעָה. *Учить—* חָזֹר עַל שִׁעוּרוֹ ; לָמֹד שִׁעוּרוֹ. *Работа на—* עֲבוֹדָה לִזְמַן יָדוּעַ. *Задать кому—* דַּבֵּר לְפִי שִׁעוּר בְּפָרָשַׁת־בֶּדֶק
урони́ть אַבֵּד ; הַפֵּל אַרְצָה, הַשְׁלֵךְ —, הַשְׁפֵּל, בַּזֵּה, פ״י. —*книгу на полъ* הַשְׁלֵךְ סֵפֶר אַרְצָה. —*что во время дороги* אַבֵּד דָּבָר בַּדֶּרֶךְ. *Это можетъ —васъ въ общественномъ мнѣніи* בָּזֶה יִתְמַעֵט דְּמוּתְךָ בְּעֵינֵי־הַבְּרִיּוֹת
урóнъ ז׳ הֶזֵּק, הֶפְסֵד, נֶזֶק
урóсный ת׳ כּוֹגֵר, שֶׁנִּתְבַּגֵּר, מְגֻדָּל
урóстáть, урости́ פ״ע בָּגֹר, הִתְבַּגֵּר
урóчить, из— פ״י — נָתֹן עַיִן הָרָע בַּפּ׳ || —прі הַגְבֵּל, קָבֹעַ גְּבוּל
урóчище ז׳ גְּבוּל טִבְעִי (גבול)
урóчливый מְסֻגָּל לְעַיִן הָרָע, מֻכְשָׁר לְשַׁלֵּט בּוֹ עַיִן הָרָע ת׳
урóчный ת׳ קָבוּעַ, מֻגְבָּל, מֻתְנֶה ; זְמַנִּי
урубáть, уруби́ть פ״י כָּרֹת, גָּזֹר || —ся הִכָּרֵת, הִגָּזֵר

уру́тъ ת' אֱלֹהֵי־הֶעָלִים (מין צמח)
урча́ніе נַהַם ז', הֶמְיָה (של נהר) נ'
урча́ть נָהֹם, הָמֹה (מנהר) פ"ע
урыва́ть, урва́ть קָרֹעַ מֵעַל־, תָּלֹשׁ־, עָקֹר־ || ‒ся הִקָּרַע, הִתָּלֵשׁ, ‒ || אֲצֹל (פְּנַאי) פ"י הֵעָקֵר || נְטֹל פְּנַאי לְעַצְמוֹ, הַפְּנֵה
уры́вка נ' נְטִילַת־פְּנַאי לְעַצְמוֹ. ‒ками בְּשָׁעוֹת־הַפְּנַאי || בְּקִירוּגִין
уры́вокъ ז' גֶּזֶר, קֶרַע ז', חֲתִיכָה נ'
уры́вочный ת' שֶׁבֵּינְתַיִם, שֶׁבְּסֵירוּגִין, מְפֻסָּק
уры́вчивый ת' עַז־נֶפֶשׁ
урыхля́ть *см.* взрыхля́ть
урѣ́зать *см.* урѣ́зывать
урѣ́зникъ ז' סַכִּין שֶׁל רַצְעָנִים
урѣ́зывать, урѣ́зать פ"י גְּזֹר, חָתֹךְ || ‒ся הִגָּזֵר, הֵחָתֵךְ
уряди́ть *см.* уряжа́ть
уря́дливость נ' אַהֲבַת־סֵדֶר
уря́дливый ת' אוֹהֵב־סֵדֶר
уря́дникъ ז' אוּרְיַאדְנִיק (שוטר)
уря́дство, уря́дъ נ' סֵדֶר, תִּקּוּן ז', תַּקָּנָה
уряжа́ть, уряди́ть פ"י סַדֵּר, תַּקֵּן, הָבֵא סְדָרִים || ‒ся סֻדַּר, תֻּקַּן, הִתָּקֵן
усади́ть *см.* уса́живать
уса́дка נ' נְטִיעָה
уса́дьба נ' נַחֲלָה
уса́живать, усади́ть פ"י הוֹשֵׁב, קָבֹעַ מָקוֹם || ‒ся יָשֹׁב, הִתְיַשֵּׁב. ‒*гостей за столомъ* הוֹשֵׁב אֶת הָאוֹרְחִים אֶל־הַשֻּׁלְחָן. ‒сади́ть *жемчугомъ* שַׁבֵּץ בִּפְנִינִים. ‒сади́ть *растеніями* נָטֹעַ צְמָחִים מִסָּבִיב. *Мы усѣ́лись за столъ* יָשַׁבְנוּ אֶל־הַשֻּׁלְחָן. *Мы всѣ здѣсь не уся́*демся פֹּה יִהְיֶה צַר הַמָּקוֹם לְכֻלָּנוּ
уса́ливать, уса́лить נָתֹן שֶׁמֶן עַל־, מָרֹחַ בְּשֶׁמֶן פ"י
уса́стый ת' בַּעַל שָׂפָם מְגֻדָּל
уса́сывать, усоса́ть פ"י יָנֹק כָּל־
уса́тый, уса́чъ ת' בַּעַל שָׂפָם
усва́ивать *см.* усво́ивать
усвое́ніе נ' סִגּוּל, קִנְיָן ז'; הַכָּרָה
усво́ивать, усво́ить פ"י סַגֵּל, קְנֹה, הַכֵּר
усво́ять *см.* усво́ивать
усе́ница ז' הַשְּׂעוֹר־הַצִּפֳּרֶן
усе́рдіе, ‒дность שְׁקִידָה, הַתְמָדָה || הִתְלַהֲבוּת נ'. ‒*по службѣ* הַתְמָדָה בְּמִשְׁמַרְתּוֹ. *Молиться съ* ‒діемъ הִתְפַּלֵּל בְּהִתְלַהֲבוּת
усе́рдно ת"פ בְּהַתְמָדָה; בְּהִתְלַהֲבוּת
усе́рдный ת' חָרוּץ, שַׁקְדָן, חָרוּץ, מַתְמִיד; מִתְפַּעֵל. ‒*по службѣ* עוֹשֶׂה מְלַאכְתּוֹ בֶּאֱמוּנָה. ‒ная *молитва* תְּפִלָּה בְּהִתְלַהֲבוּת

усе́рдствовать עֲשֵׂה מְלַאכְתּוֹ בֶּאֱמוּנָה; הִתְאַמֵּץ, הִשְׁתַּדֵּל, שָׁקֹד פ"ע
уси́дчивость נ' הַתְמָדָה
уси́дчивый ת' מַתְמִיד
уси́живать, усидѣ́ть הִשָּׁאֵר יוֹשֵׁב, הִשָּׁאֵר עַל מוֹשָׁבוֹ, ‒מְקוֹמוֹ פ"ע. *Лошадь подъ нимъ споткнулась, но онъ* усидѣ́лъ הַסּוּס נִתְקַל וְנָפַל תַּחְתָּיו וְהוּא נִשְׁאַר יוֹשֵׁב עָלָיו. *Ему не* усидѣ́ть *на этомъ мѣстѣ* הוּא לֹא יַאֲרִיךְ יָמִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה
усиле́ніе נ' חִזּוּק ז', הַגְבָּרָה, הַגְדָּלָה; הַשְׁבָּחָה
уси́ливать, уси́лить פ"י חַזֵּק, הַגְבֵּר, הַגְדֵּל, הַרְבֵּה || ‒ся הִתְחַזֵּק, הִתְגַּדֵּל, הִתְרַבֵּה. ‒лить *армію* הַגְדֵּל מִסְפַּר־הַחַיִל. ‒лить *пріемъ лекарства* שְׁתֵה סַמֵּי־רְפוּאָה בְּמִדָּה מְרֻבָּה
уси́ліе נ' יְגִיעָה, הִתְאַמְּצוּת
уси́льно ת"פ בְּכָל עֹז, בִּיגִיעָה, בְּרוֹב עָמָל
уси́льный ת' הוֹלֵךְ וְחָזָק, בִּלְתִּי מֻפְסָק
уска́кивать, ускака́ть *и* ускокну́ть פ"ע דְּהֹר הָלְאָה, קַפֵּץ
ускольза́ть, ускользну́ть הִשָּׁמֵט, הִשְׁתַּמֵּט, הִמָּלֵט, הִתְחַמֵּק פ"ע
ускре́ніе נ' דְּחִיקָה, הַחְשָׁה
ускори́тельный ת' מַחִישׁ, מְאִיץ בְּ..
ускоря́ть, ускори́ть מַהֵר, הָחֵשׁ, קָרֵב, דָּחֹק פ"י || ‒ся הִתְקָרֵב
ускочи́ть פ"ע הִתְחַמֵּק, הִשְׁתַּמֵּט
усла́да, ‒ди́тельность נ' הַנְעָמָה, הַמְתָּקָה
услади́тельный (מְשׁוֹבֵב) מַנְעִים, מַמְתִּיק, מֵשִׁיב נֶפֶשׁ ת'
услажда́ть, услади́ть הַנְעֵם, הַמְתֵּק, הָשֵׁב נֶפֶשׁ פ"י || ‒ся הֻשַּׁב נַפְשׁוֹ. ‒*скуку чтеніемъ* הַמְתֵּק מְרִירוּת הַשִּׁעֲמוּם בִּקְרִיאָה. ‒*зрѣніе* זוּן אֶת עֵינָיו
услажде́ніе נ' הֲשָׁבַת־נֶפֶשׁ, הַמְתָּקָה, הַנְעָמָה
усла́ть *см.* усыпа́ть
усла́щивать, усласти́ть פ"י הַמְתֵּק || ‒ся הֻמְתַּק, הִתְמַתֵּק
усло́виться *см.* усло́вливаться
усло́віе ז' תְּנַאי. *Съ* ‒віемъ בִּתְנַאי. *По* ‒вію לְפִי הַתְּנַאי. *Заключить* ‒ כְּתֹב תְּנָאִים
усло́вленный ת' מוּתְנֶה
усло́вливаться, усло́виться עֲשֵׂה תְּנַאי, הַתְנֵה, עֲשֵׂה חוֹזֶה עִם־פ', הִשָּׂכֵר עִם־פ' פ"י
усло́вно ת"פ דֶּרֶךְ תְּנַאי, בִּתְנַאי
усло́вный ת' שֶׁל תְּנַאי, מוּתְנֶה
усложне́ніе נ' הִסְתַּבְּכוּת
усложня́ть, ‒ни́ть פ"י סַבֵּךְ
услу́га נ' חֶסֶד ז', טוֹבָה. *Къ вашимъ* ‒гамъ, *готовый къ* ‒гамъ הַמּוּכָן לְשָׁרֶתְךָ
услуже́ніе נ' שֵׁרוּת. *Быть у кого въ* ‒ніи

שרת אצל־פ׳. *Поступить въ* — בוא לשרת אצל־פ׳
услу́живать, услужи́ть (*кому*) עשה טובה (חסד) עם־פ׳ פ״י
услу́жливость גמילת־חסד, אהבת־חסד נ׳
услу́жливый גומל חסד, אוהב חסד ת׳
услу́жникъ משרת ז׳
услу́жничать עמד לשרת את־פ׳ פ״ע
услыха́ть *см.* услы́шать
услы́шаніе שמיעה נ׳. *Во* — בקול רם
услы́шать שמע, הקשב פ״ע || —ся השמע, השתמע
усма́тривать, усмотрѣ́ть ראה, הכר, הראה, המצא || —ся מצא פ״י. *Я —трѣлъ его въ толпѣ* ראיתיו בתוך ההמון. —*трѣть обманъ* הכר רמאות. *Онъ —трѣлъ въ этомъ свою выгоду* הוא ראה בזה תועלת לעצמו
усмире́ніе הכנעה, השקטה נ׳
усмири́тель, —ный מכניע, משקיט ת׳
усмиря́ть, —ри́ть כבש, הכנע, השבח; הרגע, השקט, הנח פ״י || —ся הכבש, הכנע, השבח; הרגע
усмотрѣ́ніе מראה עינים, אומדן־דעת ז׳, דעת נ׳. *Дѣлайте по своему —нію* עשה לפי אומדן־דעתך
усмотрѣ́ть *см.* усма́тривать
усмѣха́ться, —хнуться הצטחק, גחך פ״ע
усмѣ́шка בת־צחוק נ׳
усну́ть נום, הרדם || גוע, הסתלק, הפטר פ״ע
усо́бица מחלקת נ׳
усоверша́ть, усоверши́ть *см.* усоверше́нствовать
усоверше́нствованіе שכלול ז׳
усоверше́нствователь *и* усоверши́тель משכלל ז׳
усоверше́нствовать הבא לידי שלמות, השלם, שכלל פ״י || —ся השתלם, השתכלל
усоверши́ть *см.* усоверше́нствовать
усо́вывать, усова́ть *и* усу́нуть תחב לתוך, נעץ — דחק — תקע —, נתן — פ״י || —ся התחב לתוך, וכו׳
усо́вѣщиваніе גערה, נזיפה, מחאה נ׳
усо́вѣщивать, усо́вѣстить גער בפ׳, נזף, הכה, מחה, מחה פ״י || —ся קבל נזיפה
усо́лъ מליחה נ׳
усолѣ́лый שנמלח יפה יפה ת׳
усолѣ́ть התמלח יפה יפה פ״ע
усомни́ться *см.* сомнѣва́ться
усо́пшій מת, נפטר, מנוח, בר־מינן, שוכן עפר ז׳

усоса́ть *см.* уса́сывать
усотери́ть הוסף מאה פעמים ככה, הרבה — פ״י
усо́хлый שנתיבש היטב ת׳
успе́ніе גויעה, מיתה, פטירה, הסתלקות נ׳
успокое́ніе השקטה, השבחה, הנחת־דעת נ׳. *Сдѣлать что-либо для —нія совѣсти* עשה דבר־מה להנחת דעתו
успоко́ивать, успоко́ить הרגע, השקט, השבח, הנח דעתו של פ׳, פכח צערו — פ״י || —ся שוב רוחו אליו, התקרר דעתו
успокои́тельный מרגיע, משקיט ת׳
успособля́ть, —со́бить *см.* приспособля́ть
успѣва́ть, успѣ́ть שחק לו השעה; הצלח, עשה חיל || הספק פ״י. *Я едва* успѣлъ *отвѣчать* כמעט שלא הספיקה לי השעה לענות. Успѣть *куда-нибудь или къ чему нибудь* בוא בזמנו. Успѣть *въ своихъ намѣреніяхъ* הגע לתכלית המכון
успѣ́хъ הצלחה נ׳, אשר, סימן ברכה ז׳. *Книга его не имѣла* —ха הוא לא ראה בספרו סימן ברכה. *Онъ дѣлаетъ большіе* хи— *въ наукахъ* הוא עושה חיל בלמודו. *Желаю вамъ* —ха יצליחך השם. *Ему ни въ чемъ нѣтъ* —ха הוא גבר לא יצלח
успѣ́шно בהצלחה ת״פ
успѣ́шность הצלחה נ׳
успѣ́шный מצלח ת׳
усрамля́ть, —ми́ть ביש, הלבן פני חברו פ״י
уста́ פה ז׳, שפתים ר״ז
устава́ть, уста́ть יגע, התיגע פ״ע
уста́вить *см.* уста́вливать
уста́вка בדור ז׳, העמדה על־הסדר נ׳
уста́вливать *и* уставля́ть, уста́вить העמד, הושב || סדר, ערך || מלא || נתן (עיניו) פ״י || —ся הועמד || הערך || נתן עיניו. —вить *книги въ шкафъ* העמד ספרים בארון. *Всѣхъ книгъ не* —вить *въ шкафъ* כל הספרים לא יכנסו אל־הארון. —вить *балконъ цвѣтами* פאר את המעקה בפרחים. —вить *столъ бутылками* מלא את השלחן בקבוקים. —вить *на что глаза или* —виться *на что* נתן עיניו בדבר
уста́вный של ספר תקנות ת׳
уста́вщикъ ממנה על מקהלת משוררים, חזן ז׳
уста́въ קבץ־דינים; ספר־תקנות ז׳. *Воинскій* — חקי עבודת הצבא. *Церковный* — הלכות בית־הכנסת
уста́ивать, устоя́ть עמד בפני; קרב,

הִכָּבֵד, הִשָּׁהֵר ся—‖ הִתְנַגֵּד לְ..‖ עָמֹד בְּ.. פ״ע
Устоя́ть *противъ непріятеля* עָמֹד
בִּפְנֵי־הָאוֹיֵב. Устоя́ть *въ борьбѣ* עָמֹד
בַּמִּלְחָמָה. Устоя́ть *въ своемъ словѣ*
עָמֹד בִּדְבּוּרוֹ

уста́лость נ׳ עֲיֵפוּת, יְגִיעָה, לֵאוּת

уста́лый ת׳ עָיֵף, יָגֵעַ לֵאֶה

усталь נ׳ לֵאוּת, עֲיֵפוּת. *Безъ* —ли בְּלִי־
לֵאוּת, בְּהַתְמָדָה

устана́вливать, установля́ть, —нови́ть
סַדֵּר, תַּקֵּן, הַתְקֵן ‖ קָבֹעַ, שׂוּם לְחֹק, הַנְהֵג,
סַדֵּר וכו׳. —ся ‖ יֻסַּר פ״י —ви́ть *ме-*
бель въ гостиной סַדֵּר אֶת הָרָהִטִים
בָּאוּלָם. —ви́ть *балконъ цвѣтами*
פָּאֵר אֶת הַמַּעֲקֶה בִּפְרָחִים. —*праздники*
קָבֹעַ יָמִים טוֹבִים. —ви́ть *порядокъ*
קָבֹעַ (יַסֵּד) הַנְהֵג סֵדֶר. —вить *систему*
שִׁטָּה. —*власти* קָבֹעַ מִשְׁטָרִים. —*сно-*
шенія בּוֹא בְּהִתְקַשְּׁרוּת. *Погода* —но-
ви́лась הָאֲוִירוֹן הוּא כְּתִקּוּנוֹ

устано́вка, установле́ніе תִּקּוּן ז׳, הֲבָאַת־
סֵדֶר ‖ תַּקָּנָה, קְבִיעָה נ׳

устарѣ́лость נ׳ זִקְנָה, הִתְיַשְּׁנוּת

устарѣ́лый ת׳ זָקֵן, שֶׁנִּזְדַּקֵּן, יָשָׁן, שֶׁנִּתְיַשֵּׁן

устарѣ́ть בּוֹא בַּיָּמִים, זָקֵן, הִזָּקֵן, הִזְדַּקֵּן,
הִתְיַשֵּׁן פ״ע]

уста́ть *см.* устава́ть

устёгивать, устега́ть פ״י תַּפֵּר בְּ..

устели́-по́ле נ׳ קַרְנִיָּה (מין צמח)

устерега́ть, устере́чь שָׁמֹר, הַשְׁגֵּחַ עַל־ ‖
הִשָּׁמֵר, הִשְׁתַּמֵּר ‖ הֵאָרֵב ся—‖ אָרֹב לְפ׳ פ״י

устила́ть, устла́ть שַׁטֵּחַ, הַצֵּעַ, רָבֹד, רַפֵּד,
הֻצַּע, רֻפַּד ‖ —ся (*передъ кѣмъ*) ‖ רָצֹף פ״י
הִתְרַפֵּס, הִכָּנֵעַ עַצְמוֹ

у́стный ת׳ שֶׁבְּעַל־פֶּה. —но עַל־פֶּה

усто́й נ׳ עַמּוּד, מַשְׁעֵן ‖ שׁוּמַן־הֶחָלָב ז׳, וּבְדָה

усто́йка *въ словѣ* קִיּוּם הַבְטָחָה, עֲמִידָה בְּדִבּוּר

усто́йчивость נ׳ תֹּקֶף ז׳, עַמְדָנוּת, יַצִּיבוּת

усто́йчивый ת׳ עוֹמֵד, תַּקִּיף, נָכוֹן, יַצִּיב

усто́ялый ת׳ מְזֻקָּק

устоя́ть *см.* устаива́ть

устра́гивать, устрога́ть פ״י שַׁפֵּה, הַקְצֵה

устра́ивать *см.* устро́ивать

устране́ніе בֵּעוּר, פִּנּוּי ז׳, הַשְׁבָּתָה, הֲסָרָה,
הַרְחָקָה נ׳

устраня́ть, —ни́ть הָסֵר, הַרְחֵק, פַּנֵּה, בַּעֵר,
הִתְרַחֵק, הִסְתַּלֵּק, —ся ‖ סַלֵּק, הַשְׁבֵּת פ״י
—ни́ть *пре-* הַרְחֵק, הוּסַר ‖ סַלֵּק עַצְמוֹ
пятствіе הָרֵם מִכְשׁוֹל. —ни́ть *кого*
отъ должности הָסֵר פ׳ מִמִּשְׁרָתוֹ

устраша́ть, устраши́ть פ״י הַפְחֵד, אַיֵּם, יָרֵא
הִתְפַּחֵד, הִתְיָרֵא ся—‖

устраше́ніе נ׳ אִיּוּם ז׳ הַפְחָדָה

устреми́ть *см.* устремля́ть

устремле́ніе נ׳ כִּוּוּן ז׳, הַטָּיָה

устремля́ть, —ми́ть כַּוֵּן, הַפְנֵה, הַטֵּה,
פַּנֵּה, הַפְנֵה עַצְמוֹ ‖ הִתְנַפֵּל, ся—‖ הָסֵב פ״י
הִתְפָּרֵץ. —ми́ть *свои взоры на кого*
תָּלֹה עֵינָיו בִּפְ׳. —ми́ть *свой взоръ къ*
небу נָשֹׂא עֵינָיו אֶל הַשָּׁמַיִם. *На него*
устремлены́ *взоры всѣхъ* כָּל הָעֵינַיִם
נְשׂוּאוֹת אֵלָיו

устрига́ть, устри́чь פ״י גָּזֹז

устри́ца נ׳ צִדְפָּה

устрицеѣ́дъ ז׳ אוֹכֵל צִדְפוֹת (מין עוף)

устрое́ніе סִדּוּר ז׳, עֲרִיכָה נ׳

устро́ивать, устро́ить בָּנֹה, עָרֹךְ ‖ הָבֵא
הִסְתַּדֵּר ‖ הֵעָרֵךְ, הִבָּנֵה ся—‖ סְדָרִים, סַדֵּר פ״י
—ить *фабрику* בָּנֹה פַבְרִיקָא. —ить
свои дѣла סַדֵּר עִנְיָנָיו (עֲסָקָיו). —ить
свою дочь הַשֵּׂא אֶת בִּתּוֹ

устро́йство סִדּוּר ז׳, עֲרִיכָה נ׳ ‖ מִבְנֶה, בִּנְיָן ז׳

устро́ить *см.* устро́ивать

устужа́ть, устуди́ть פ״י צַנֵּן, הָקֵר, הַקְפֵּא

уступа́ть, —пи́ть עָזֹב לְפ׳, ‖ הַרְתֵּעַ פ״ע
הֵעָזֵב, הִמָּסֵר ся—‖ וַתֵּר עַל־, נַתֵּה לְפ׳ פ״י
—пи́ть *силѣ* הַרְתֵּעַ מִפְּנֵי כֹּחוֹ שֶׁל־.
—пи́ть *кому въ спорѣ* נַתֵּה לְפ׳ בְּמַחְלֹקֶת.
Не —кому въ храбрости לֹא נָפֹל מִפְּ׳
בְּאֹמֶץ. —пи́ть *кому свое имѣніе* מָסֹר
אֲחֻזָּתוֹ לְפ׳. —пи́ть *изъ цѣны* הוֹרֵד מִן
הַמִּקָּח

уступи́тельный ת׳ שֶׁל וִתּוּר. —ное
предложеніе מִשְׁפַּט־הַוִּתּוּר

усту́пка הֲנָחָה נ׳, וִתּוּר, רִתּוּי ז׳

усту́пный ת׳ בַּעַל מַדְרֵגוֹת; *см.* усту́пъ

усту́почный ת׳ בַּעַל מַדְרֵגוֹת ‖ —ная *цѣна*
מְקַח־הַזּוֹל. —ныя *деньги* הֲנָחָה

усту́пчивость נ׳ בַּטָּלַת רְצוֹנוֹ, וַתְּרָנוּת

усту́пчивый ת׳ מְבַטֵּל רְצוֹנוֹ, וַתְּרָן

усту́пщикъ ז׳ מוֹסֵר לְ..

усту́пъ ז׳ יוֹצֵא דֹּפֶן ‖ מַדְרֵגָה, מַעֲלָה נ׳

устыва́ть, усты́ть פ״ע הִצְטַנֵּן, הִתְקָרֵר

устыжа́ть, устыди́ть *см.* пристыжа́ть

усты́лый ת׳ שֶׁנִּצְטַנֵּן, שֶׁנִּתְקָרֵר

у́стье שֶׁפֶךְ, מִשְׁפָּךְ (שֶׁל נָהָר) ‖ פֶּה, פֶּתַח ז׳
Печное— פִּי־תַנּוּר

усугуби́тельный ת׳ מַכְפִּיל

усугубле́ніе נ׳ הַכְפָּלָה

усугубля́ть, —би́ть פ״י הַכְפֵּל ‖ —ся
הִכָּפֵל

усумня́ться, —ни́ться *см.* сомнѣва́ться
усу́нуть *см.* усо́вывать
усу́чивать, —чи́ть פ״י עַוֵּת הֵיטֵב
усу́шивать, —ши́ть פ״י יַבֵּשׁ יוֹתֵר מִדַּאי
усы́. *Вести лошадь подъ* — נַהֵג סוּס בְּרֶסֶן
усчи́тывать, —та́ть *и* уче́сть|| בָּדֹק חֶשְׁבּוֹן הִתְנַכֵּה מֵחֶשְׁבּוֹן —ся ||נִכָּה מֵחֶשְׁבּוֹן פ״י
усъ ז׳ שָׂפָם. *Онъ себѣ и въ — не дуетъ* לֹא יָשִׂים עַל־לֵב
усыла́ть, усла́ть פ״י שָׁלֹחַ ||—ся הִשְׁתַּלֵּחַ
усы́лка ז׳ מִשְׁלוֹחַ, שִׁלּוּחַ
усынови́ть *см.* усыновля́ть
усыновле́ніе נ׳ אַדוֹפְּטִיוֹן (אִמּוּץ לְבֵן אוֹ לְבַת)
усыновля́ть, —нови́ть אַמֵּץ (לְבֵן אוֹ לְבַת) פ״י ||—ся הֻקְּחַ לְבֵן אוֹ לְבַת
усыпа́льница, усыпа́льня נ׳ קֶבֶר, כּוּךְ
усыпа́ть, усы́пать פ״י — זָרֹה עַל־, שָׁפֹךְ ||—ся — הִזָּרֵה עַל־, הִשָּׁפֵךְ
усыпа́ть, усну́ть פ״ע נוֹם. *Рыбы* усну́ли הָדָּגָה מֵתָה
усыпи́тельный ת׳ מְיַשֵּׁן
усыпи́ть *см.* усыпля́ть
усы́пка — נ׳ זְרִיָּה עַל־, שְׁפִיכָה || פְּחָת שֶׁל שְׁפִיכָה (בשקים) ז׳
усыпле́ніе נ׳ יִשּׁוּן ז׳, הַרְדָּמָה
усыпля́ть, усыпи́ть הַרְדֵּם, יַשֵּׁן, הַפֵּל שֵׁנָה עַל־פ׳ פ״י ||—ся יָשֹׁן
усыха́ть, усо́хнуть פ״ע חָרֹב, יָבֹשׁ, הִתְיַבֵּשׁ
усы́щка ז׳ פְּחָת שֶׁל הִתְיַבְּשׁוּת
уська́ть, у́ськнуть פ״י שַׁסֵּה (כלב)
усѣва́ть, усѣ́ять — פ״י זָרֹעַ עַל־; זָרֹה ||—ся הִזָּרֵעַ
усѣка́ть, усѣ́чь פ״י קַצֵּץ, כָּרֹת, גַּדֵּעַ ||—ся הִקָּצֵץ, הִכָּרֵת
усѣкнове́ніе *главы* כְּרִיתַת־רֹאשׁ
усѣ́сться *см.* уса́живаться
усѣче́ніе נ׳ כְּרִיתָה || קִצּוּר (תיבה בדקדוק) ז׳
усѣ́ченный ת׳ כָּרוּת, גָּדוּעַ || מְקֻצָּר
усѣ́чь *см.* усѣка́ть
усѣ́ять *см.* усѣва́ть
ута́ивать, утаи́ть טַמֵּן, הַטְמֵן, הַסְתֵּר, הַעְלֵם. פ״י ||—ся הִטָּמֵן, הִסָּתֵר, הִסְתַּתֵּר, הִצָּנֵעַ
Шила въ мѣшкѣ не утаи́шь אֱמֶת מֵאֶרֶץ תִּצְמָח
ута́йка נ׳ הֶעְלֵם, הַסְתֵּר ז׳, הַצְנָעָה, מְעִילָה
ута́йщикъ ז׳ מַעְלִים, מַסְתִּיר, מַצְנִיעַ, מוֹעֵל
ута́пливать, утопи́ть הַרְתֵּחַ (חלב) יָפֶה, בַּשֵּׁל — פ״י
ута́птывать, утопта́ть פ״י דָּרֹךְ הֵיטֵב, רָמֹס
ута́скивать, утащи́ть קָנֹה הַלְאָה || סָחֹב הַלְאָה ||—ся הִסָּחֵב הַלְאָה, בְּמְשִׁיכָה, גָּנֹב פ״י
ута́чивать, утача́ть פ״י קַצֵּר עַל יְדֵי תְּפֹר
у́тварь ז״ר כֵּלִים, מַכְשִׁירִים, תַּשְׁמִישִׁים. *Домашняя* — כְּלֵי־בַיִת
утверди́тельно ת״פ בְּחִיּוּב
утверди́тельный ת׳ חִיּוּבִי. —*отвѣтъ* תְּשׁוּבָה חִיּוּבִית. —ная *грамота см.* ратифика́ція
утвержда́ть, утверди́ть פ״י חַזֵּק, אַשֵּׁר, קַיֵּם ||—ся אֻשַּׁר, קֻיַּם, הִתְאַשֵּׁר, הִתְקַיֵּם; הִתְחַזֵּק
—ди́ть *стѣну* חַזֵּק אֶת הַכֹּתֶל. —ди́ть *завѣщаніе* אַשֵּׁר צַוָּאָה. —ди́ть *законъ* אַשֵּׁר חֹק. —ди́ть *трактатъ* אַשֵּׁר כְּתַב־אֲמָנָה. *Я* утвержда́ю *противное* וַאֲנִי אוֹמֵר הַהֵפֶךְ. *Я* утвержда́ю *это* מֵעִיד אֲנִי עַל זֶה. —ди́ться *въ вѣрѣ* הִתְחַזֵּק בֶּאֱמוּנָה
утвержде́ніе ז׳ חִזּוּק, אִשּׁוּר, קִיּוּם
утека́ть, уте́чь פ״ע שָׁטֹף הָלְאָה; בָּרֹחַ, נוּס
утёкъ נ׳ בְּרִיחָה, נִיסָה, פְּלֵטָה. *Пуститься на* — הִמָּלֵט, פָּרֹחַ
утёнокъ, —нышъ ז׳ אֶפְרוֹחַ בַּר־אַוָּז
утере́ть *см.* утира́ть
утери́вать, утеря́ть *см.* потеря́ть
уте́рпчивость נ׳ אֶרֶךְ־אַפַּיִם ז׳, סַבְלָנוּת
уте́рпчивый ת׳ סוֹבֵל
утерпѣ́ть פ״ע נָשֹׂא, סָבֹל, הִתְאַפֵּק
уте́ря *см.* утра́та
утеря́ть *см.* уте́ривать
утеса́ть *см.* утё́сывать
утё́систый ת׳ מָלֵא סְלָעִים, — כֵּפִים
утёсъ ז׳ צוּר, סֶלַע, שֶׁן־סֶלַע, סְעִיף־סֶלַע, כֵּף, צוּק, שָׁקִיף
утё́сывать, утеса́ть פ״י פַּחֵת, קַצֵּה, הַקְצֵעַ
уте́чка ז׳ פְּחָת בִּנְזוֹלִים
уте́чь *см.* утека́ть
утилитари́змъ נ׳ אוּטִילִיטַרִיסְמוּס ז׳, תַּכְלִיתִיּוּת
утилита́рный ת׳ אוּטִילִיטָרִי, בַּעַל־תַּכְלִית
ути́нка נ׳ אֶנְטִינָה (מין צרף)
ути́ный ת׳ שֶׁל בַּר־אַוָּז
ути́ральникъ נ׳ אֲלוּנְטִית, מַגֶּבֶת
утира́льный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְקִנּוּחַ־ לְנִגּוּב
утира́ніе ז׳ קִנּוּחַ, נִגּוּב
утира́ть, утере́ть פ״י קַנֵּחַ, נַגֵּב ||—ся הִסְתַּפֵּג, הִתְקַנֵּחַ, הִתְנַגֵּב
ути́рка נ׳ קִנּוּחַ, נִגּוּב ז׳||אֲלוּנְטִית, מַגֶּבֶת
ути́скивать, —ска́ть *и* —сну́ть דָּחֹק אֶל־ פ״י ||—ся הִדָּחֵק אֶל־תּוֹךְ הַלָּחֵץ, תּוֹךְ, לָחֹץ
ути́ханіе נ׳ הִשְׁתַּתְּקוּת

утихáть, утúхнуть הִשְׁתַּתֵּק, שָׁכֹךְ, קוּם, לִדְמָמָה פ״ע

утишáть, —шить הִשְׁתִּק, הַשְׁקֵט, הַשְׁבֵּחַ, הָקֵם פ״י ‖ —ся *см.* утихáть לִדְמָמָה פ״י

утишúтель מַשְׁתִּיק, מַשְׁקִיט, מַשְׁבִּיחַ ז׳

ýтка ז׳ בַּר־אַוָּז, בֶּן־אַוָּז. *Газетная*— עוֹרֵב עִתּוֹנָאִי, עוֹרְבָא פָּרַח

уткнýть *см.* утыкáть

утконóсъ ז׳ אוֹרְנִיתוֹרִינְכוּן (מין חיה)

ýтлый ת׳ מָלֵא בְּקִיעִים ‖ רָקוּב, מוּרְקָב, בָּלֶה

утóхъ ז׳ כּ־הָאֶרֶג

утолáчивать, —лочúть כָּתֵת הֵיטֵב, כַּתֵּת־, כַּתֵּשׁ־, הָדֵק־ פ״י

утолéнiе נ׳ הֲקַלָּה הַשְׁקָטָה, שֶׁבֶר צָמָא או׳ רַעֲבוֹן ז׳]

утолúть *см.* утолять

утолóчь כָּתֹת הֵיטֵב, כַּתֵּת־, כַּתֵּשׁ־, הָדֵק־ פ״י

утолщáть, утолстúть עַבֵּה, הַעֲבֵה פ״י ‖ —ся הִתְעַבֵּה הָעֳבֵה

утолять, утолúть הָקֵל, הַשְׁקֵט, שַׁבֵּר (צָמָא או׳ רַעֲבוֹן) פ״י ‖ —ся הוּקַל, שֻׁקַּט —*голодъ* הַשְׁקֵט (הָקֵל) הַכְּאֵב —*боль* שַׁבֵּר רַעֲבוֹן. —*жажду* שַׁבֵּר צָמָא. *Боль* —лúлась הַכְּאֵב הוּקַל

утомúтельность נ׳ יְגִיעָה

утомúтельный ת׳ מְיַגֵּעַ, מַלְאֶה

утомúть *см.* утомлять

утомлéнiе נ׳ הִתְיַגְּעוּת, לֵאוּת, עֲיֵפוּת

утомлять פ״י הוֹגֵעַ, הַלְאֵה ‖ —ся יְגַע, הִתְיַגֵּעַ, יָעֹף, עוּף, הִתְעַמֵּל

утонéнiе נ׳ הַדָּקָּה

утончáть, утончúть הָדֵק, הַשְׁבֵּחַ, חַדֵּד; הוּדַק ‖ —ся עָשָׂה רַק ‖ נַפֵּה, פָּאֵר פ״י הֻשְׁבַּח, הָעָשָׂה יָפֶה, הִתְחַדֵּד

утончéнiе נ׳ הַשְׁבָּחָה, יפוי ז׳

утончённость נ׳ דַּקּוּת הַשֵּׂכֶל, הדוד ז׳

утончённый ת׳ חַד־הַשֵּׂכֶל מְחֻדָּד

утончúть *см.* утончáть

утонять, —нúть פ״י הָדֵק, עָשֹׂה דַר ‖ —ся הוּדַק

утопáть, утопнýть *и* утонýть טָבֹעַ, טַבֵּעַ. —*въ порокахъ* הָטְבַּע, צָלֹל פ״ע טָבֹעַ בְּיָם שֶׁל הַחֲטָאִים. —*въ роскоши* טָבֹעַ בְּיָם שֶׁל תַּעֲנוּגִים. —*въ слезахъ* טָבֹעַ בְּיָם שֶׁל דְּמָעוֹת. *Домикъ* —пáетъ *въ зелени* הַבַּיִת טוֹבֵעַ בְּיָם שֶׁל אִילָנוֹת יְרוּקִים

утопúстъ ז׳ בַּעַל־אוּטוֹפְּיָא (חולם בהקיץ)

утопúть *см.* утáпливать *см.* утоплять

утóпiя נ׳ אוּטוֹפְּיָא

утоплéнiе נ׳ הַטְבָּעָה, הוֹרָדָה

утóпленникъ ת׳ מֻטְבָּע, נִטְבָּע

утóплый ת׳ מִי שֶׁנִּטְבַּע, מִי שֶׁטָּבַע

утоплять, утопúть הַטְבֵּעַ, הוֹרֵד פ״י ‖ —ся הַטְבֵּעַ עַצְמוֹ ‖ הָטְבַּע, הִטָּבֵעַ

утоптáть *см.* утáптывать

уторгóвывать, уторговáть הוֹרֵד מִן הַשְׁתַּוֶּה עַל הַמֶּקַח פ״י ‖ —ся הַמֶּקַח

утóренiе נ׳ עֲשִׂיַּת־חָרִיץ

утóржка ז׳ נִכָּיוֹן מִן הַמֶּקַח

уторúть *см.* проторúть

утóрить, про— עֲשֵׂה חָרִיץ (בחבית במקום שמושיבין את התחתית)

утóрникъ סַכִּין (של חבתן לעשות חריצים)

утóрный ת׳ שֶׁל חֲרִיצֵי־חָבִית

утóръ *и* утóры ז״ר חֲרִיצֵי־חָבִית

утóчникъ ז׳ מֵנִיחַ אֶת הָעֵרֶב

утрамбованiе, —вка ז׳ בִּטּוּשׁ

утрамбовáть *см.* утрамбóвывать

утрамбóвывать, —бовáть פ״י בַּטֵּשׁ

утрáта נ׳ הֶפְסֵד, הֶזֵּק, נֵזֶק ז׳, אֲבֵדָה

утрáтить *см.* утрáчивать

утрáченiе נ׳ אִבּוּד ז׳, אֲבֵדָה

утрáчивать, утрáтить פ״י אַבֵּד ‖ —ся הֵאָבֵד; כָּלֹה וְאָבֹד

ýтренникъ ז׳ כְּפוֹר־הַבֹּקֶר

ýтреннiй ת׳ שֶׁל בֹּקֶר

ýтреня *см.* заýтреня

утрúровать פ״י הַפְלֵג, גַּזֵּם, הַפְרֵז עַל הַמִּדָּה

ýтро נ׳ צַפְרָא ז׳ בֹּקֶר. *Рано по утру* בְּהַשְׁכָּמָה, בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם

утрóба ז׳, מְעִי־אֵם ר״ן בֶּטֶן

утрóбный ת׳ שֶׁל בֶּטֶן

утроéнiе ז׳ שִׁלּוּשׁ

утрóивать, утроять, утрóить שַׁלֵּשׁ, כַּפֵּל שְׁלֹשָׁה פ״י

ýтромъ ת״פ בַּבֹּקֶר. *Завтра*— מָחָר בַּבֹּקֶר

ýтрось ת״פ הַיּוֹם בַּבֹּקֶר

утроять *см.* утрóивать

утруждáть, утрудúть הַטְרֵחַ עַל־, הַטֵּל הַלְאֵה עַצְמוֹ, הִתְיַגֵּעַ ‖ —ся טָרְחָה פ״י

утружденiе נ׳ הַטְרָחָה, הַטָּלַת־טָרְחָה

утрясывать, утрясáть, утрясти הָנֵעַ, הָנוּעַ, הִתְנַעְנֵעַ, הִתְנַדְנֵד ‖ —ся נִעְנֵעַ, נַדְנֵד פ״י

утухáть, утýхнуть *см.* потухáть *и* погасáть

утучнéнiе ז׳ טִיּוּב, זִבּוּל

утучнúтельный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לְזִבּוּל

утучнѣлый ת׳ שֶׁנַּעֲשָׂה שָׁמֵן, שֶׁנִּתְעַבָּה

утучнѣть *см.* тучнѣть

утучнять, —чнúть הַבְרֵא, פַּטֵּם ‖ זַבֵּל, טַיֵּב פ״י ‖ —ся שָׁמֹן, עָבֹה הִתְפַּטֵּם;

утушáть, утушúть כַּבֵּה פ״י; הַשְׁקֵט אֵשׁ

כָּבֹה, כַּבֵּה, הַדְעֵךְ ||—ся
утушéніе כִּבּוּי ז׳, הַשְׁקָטָה נ׳
утыкáніе תְּחִיבָה, נְעִיצָה נ׳
утыкáть, утыкать פ״י || פָּקַק, צַיֵּר תָּחֹב, נָעֹץ
утыкáть, уткнýть תָּחֹב, נָעֹץ לְתוֹךְ־ || דָּחֹף, הִתָּחֵב לְתוֹךְ־, הִנָּעֵץ־ || הִתָּקֵל —ся || הֶדֶף פ״י
утыкáть, уткáть פ״י הוֹצֵא בָּלֵי־ (באריגה)
утѣснéніе לַחַץ, דְּחָק ז׳, רְדִיפָה נ׳
утѣснúтель לוֹחֵץ, נוֹגֵשׂ ז׳
утѣснúтельность לַחַץ, דְּחָק ז׳
утѣснúтельный מֵצַר, מֵצִיק, מֵעִיק ת׳
утѣснять, утѣснúть לָחֹץ, נָגֹשׂ, הָצֵר, הָצֵק, הִלָּחֵץ, הִנָּגֵשׂ, הוּעַק, הֵעָנֵה —ся || הָצֵק פ״י
утѣ́ха עֹנֶג, תַּעֲנוּג ז׳ || שִׂמְחָה, עֲלִיצוּת נ׳
утѣшáть, утѣ́шить פ״י נַחֵם || —ся נִחֹם, הִנָּחֵם, הִתְנַחֵם
утѣшéніе נֶחָמָה נ׳, נִחוּמִים, תַּנְחוּמִים ז״ר
утѣшúтель מְנַחֵם ז׳
утѣшúтельно. *Это для меня—* אֲנִי מוֹצֵא בָּזֶה תַּנְחוּמִין לְנַפְשִׁי
утѣшúтельный שֶׁל נֶחָמָה, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִשּׁוּם נֶחָמָה ת׳
утѣ́шный *см.* утѣшúтельный
утю́гъ מְגַהֵץ ז׳, זְמָרָה נ׳
утю́женіе גִּהוּץ ז׳
утю́жить פ״י גַּהֵץ || —ся גֻּהַץ, הִתְגַּהֵץ
утя́гивать, утянýть מָשׁךְ וְהָבֵא,־ וְהַעֲלֵה,־ וְהוֹרֵד־ || קָשֹׁר יָפֶה || גָּנֹב פ״י —ся || הִמָּשֵׁךְ וְהוּבֵא וכו׳]
утя́чій ת׳ שֶׁל בַּר־אַוָּז
ухá צִיר שֶׁל דָּגִים ז׳
ухáбистый מָלֵא פְּחָתִים ת׳
ухáбъ בּוֹר, פַּחַת ז׳, פַּחַת נ׳
ухáживаніе שֵׁרוּת נ׳, שִׁמּוּשׁ || חִזּוּר אַחֲרֵי־ ז׳
ухáживать פ״י שָׁרֵת, שַׁמֵּשׁ || חַזֵּר אַחֲרֵי אִשָּׁה
ýхарскій *см.* молодéцкій
ухáть, ýхнуть פ״ע קָרֹא „אָח!״
ухватúть *см.* ухвáтывать
ухвáтка תְּנוּעָה נ׳
ухвáтъ יָתוֹךְ ז׳
ухвáтывать, ухватúть פ״י אָחֹז, תָּפֹשׂ, לָפֹת || —ся תָּפֹשׂ (за кого) הֵאָחֵז (за что) בְּפ׳ || הִתָּפֵשׂ, הִלָּפֵת, הִתְאַחֵז
ухвóстье מִין || קָצֶה ז׳, פֵּאָה נ׳
ухитúть *см.* ухúчивать
ухитря́ться, —трúться פ״ע הַעֲרֵם, הִתְעָרֵם
ухúчивать, ухúтить פ״י תַּקֵּן יָפֶה
ухищрéніе, —рённость נ׳ הַעֲרָמָה, עָרְמָה
ухищрённый ת׳ נוֹכֵל, עָרוּם
ухлаждáть, ухладúть *см.* прохлаждáть
ухлёбывать, ухлебнýть *см.* отхлёбывать
ухлеснýть פ״י הַלְקֵה (בשוט או ברצועה)
ухлóпать *см.* ухлóпывать
ухлóпывать, —лóпать (кого) פ״י הָרֹג, הָמֵת || (ממון) אַבֵּד בַּזְבֵּז
ухлы́нуть פ״ע חָמֹק וְעָבֹר
ухмыля́ться, —льнýться *см.* улыбáться
ýхнуть *см.* ýхать
ýхо נ׳ אֹזֶן; יַד; קוּפָּא. *Шапка съ ýшами* כּוֹבַע בַּעַל אָזְנַיִם. *Уши у пушки* יָדוֹת הַתּוֹתָח. *Игольныя ýши* קוּפָּא דְמַחְטָא. *Онъ крѣпокъ на—* הוּא חֵרֵשׁ. *Держать— востро* עָשֹׂה אָזְנוֹ כַּאֲפַרְכֶּסֶת. *Онъ и ýхомъ не ведетъ* אוֹטֵם אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ. *Онъ по ýши въ долгахъ* חוֹבוֹתָיו עָצְמוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשׁוֹ. *Онъ по ýши влюбленъ* אַהֲבָתוֹ לֹא תֵדַע כָּל גְּבוּל. *Мѣнять— на—* זְבוֹן וְזַבִּין תַּגָּר אִקְרֵי
уховёртка מְנַקִּית־הָאֹזֶן נ׳
уходúть, уйтú פ״ע הָלֹךְ, עָבֹר, אָזֹל לוֹ. *Онъ ушёлъ домой* הוּא הָלַךְ לְבֵיתוֹ. *Онъ ушёлъ* (מִזֶּה) הוּא הָלַךְ מִכָּאן. *Онъ не уйдётъ отъ меня* הוּא לֹא יִשְׁתַּמֵּט מִמֶּנִּי. *Еще время не* ушлó *поправить дѣло* עוֹד לֹא עָבַר הַזְּמַן לְתַקֵּן הַמְּעֻוָּת. Ушлó *много времени* עָבַר זְמַן רַב. *Онъ* ушёлъ *отъ всѣхъ товарищей* הוּא עָבַר אֶת כָּל חֲבֵרָיו (בְּמִשְׁנָתוֹ). *Часы* ушлú *впередъ* הַשָּׁעוֹן הִקְדִּים זְמַנּוֹ. *—отъ дождя* הִתְחַבֵּא מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים. *Онъ* ушёлъ *весь въ науку* נִשְׁתַּקַּע (נִכְנַס) בְּרֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ
уходúть הָרֹג, (кого) || אַבֵּד, בַּזְבֵּז (что) || הָמֵת || —ся שׁוֹב הַבֵא, הָצֵר, צַעֵר פ״י אֵלָיו רוּחוֹ, הִתְפַּכֵּחַ; שָׁקֹט, עָמֹד מִזַּעְפּוֹ; תָּרֹל מִתְסִס
ухóдъ הֲלִיכָה מִן־, עֲזִיבָה נ׳ || שִׁמּוּשׁ, טִפּוּל, גִּדּוּל ז׳
ухождéніе הֲלִיכָה מִן־, עֲזִיבָה נ׳
ухóрскій *см.* молодéцкій
ухочúстка *см.* уховёртка
ухудшáть, ухýдшить הָרֵעַ, הַשְׁחֵת, קַלְקֵל, הָשְׁחַת, הָפְחַת, הִתְקַלְקֵל —ся || הַפְחֵת פ״י
ухъ מ״ק הוֹ, אֲבוֹי, אָח!
уцѣ́живать, уцѣдúть פ״י בָּרֹז מִן־
уцѣливáть, уцѣлúть קָלֹעַ אֶל הַמַּטָּרָה, כַּוֵּן אֶל־ פ״י
уцѣлѣ́ть פ״ע הִפָּלֵט, הִנָּצֵל, יָצֹא בְּשָׁלוֹם
уцѣпля́ть, —пúть פ״י רַתֵּק בְּ..., רָכֹס־ || —ся הֵאָחֵז, תָּלֹה עַצְמוֹ ||
учáствованіе הִשְׁתַּתְּפוּת נ׳
учáствовать פ״ע לָקֹחַ חֵלֶק בְּ..., הִשְׁתַּתֵּף
участúть *см.* учащáть

участіе נ׳ חֵלֶק; סִיוּעַ ז׳; הִשְׁתַּתְּפוּת. *Это сдѣлалось безъ моего* —стія זֶה נַעֲשָׂה שֶׁלֹּא בְּהִשְׁתַּתְּפוּתִי דָּבָר. —*въ преступленіи* סִיּוּעַ לִידֵי עוֹבְרֵי עֲבֵירָה. *Принимать въ комъ*— הִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרוֹ שֶׁל פְּ׳

участковый. —*приставъ* פְּקִיד־הָרֶבַע

участникъ ז׳ שֻׁתָּף, מִשְׁתַּתֵּף, חָבֵר. —*въ игрѣ* מִשְׁתַּתֵּף בְּמִשְׂחָק. —*въ торговлѣ* שֻׁתָּף. —*въ договорѣ* בַּעַל־בְּרִית. —*въ преступленіи* חָבֵר לַעֲבֵירָה, מְסַיֵּעַ לִידֵי עוֹבְרֵי עֲבֵירָה

участный ת׳ שֶׁל הִשְׁתַּתְּפוּת, מִשְׁתַּתֵּף

участокъ חֶבֶל, חֵלֶק ז׳, דִּסְקַרְתָּא (רבע, חלק עיר) נ׳. —*земли* חֵלֶק אֲדָמָה. *Избирательный*— חֶבֶל הַבּוֹחֲרִים

участь ז׳ חֵלֶק, גּוֹרָל, מַזָּל

учащать, участить פ״י תַּכֵּף || —ся תָּכֹף

учащеніе נ׳ תִּכּוּף ז׳, תְּכִיפָה

учащійся ז׳ תַּלְמִיד, מִתְלַמֵּד

учебникъ ז׳ סֵפֶר־לִמּוּד

учебный ת׳ שֶׁל לִמּוּד, לִמּוּדִי. —*ная книга* סֵפֶר־לִמּוּד. —*ное заведеніе* בֵּית־סֵפֶר, בֵּית־אוּלְפָּנָא. —*ная часть* הַחֵלֶק הַלִּמּוּדִי. —*день* יוֹם־לִמּוּד

ученикъ ז׳ תַּלְמִיד, בַּר־בֵּי־רַב, שׁוּלְיָא. *Лекарскій*— תַּלְמִיד רוֹפֵא

ученическій ת׳ שֶׁל תַּלְמִיד, תַּלְמִידִי

ученіе לִמּוּד ז׳, הִתְלַמְּדוּת, הוֹרָאָה || תּוֹרָה, מִשְׁנָה, שִׁטָּה נ׳

учёность נ׳ לַמְדָנוּת, בְּקִיאוּת

учёный לַמְדָן, בַּר־אוֹרְיָן, צוּרְבָא, מְלֻמָּד, חָכָם, תַּלְמִיד ז׳. —*ная женщина* מְלֻמֶּדֶת. —*попугай* תֻּכִּי מְלֻמָּד. *Выдающійся*— לַמְדָן מוּפְלָג

ученье *см.* ученіе || תַּרְגִּילֵי־צָבָא. *Сегодня нѣтъ* —нья הַיּוֹם פְּטוּרִים (הַתַּלְמִידִים) מִלִּמּוּד

учерпывать, —пнуть פ״י שָׁאַב מִן, דָּלָה

учесать *см.* учёсывать

учесть *см.* усчитывать

учёсъ ז׳ פְּחֹת שֶׁל שְׂרִיקָה

учёсывать, —сать סָרֹק יָפֶה יָפֶה || הַחְסֵר בִּסְרִיקָה פ״י

учетверять, —рить הַכְפֵּל אַרְבַּע פְּעָמִים, הִכָּפֵל אַרְבַּע פְּעָמִים || —ся עָשֹׂה כְּפוּל אַרְבָּעָה פ״י

учётный ת׳ שֶׁל נִכָּיוֹן

учётъ ז׳ חֶשְׁבּוֹן מְדֻיָּק || נִכּוּי, נִכָּיוֹן || דִּיסְקוֹנְטוֹ

училище נ׳ בֵּית־סֵפֶר, בֵּית מִדְרָשׁ ז׳, אַסְכֹּלָה

училищный ת׳ שֶׁל בֵּית־סֵפֶר

учиненіе נ׳ עֲשִׂיָּה

учинивать, учинить פ״י תַּקֵּן

учинять, —нить פ״י עָשֹׂה, פָּעֹל || —ся הֵעָשֵׂה

учитель ז׳ מְלַמֵּד, מוֹרֶה, רַב. —ница מוֹרָה

учительскій ת׳ שֶׁל מוֹרֶה

учительство מְלַמְּדוּת, הוֹרָאָה, מְלֶאכֶת־הַהוֹרָאָה נ׳

учительствовать פ״ע עָסֹק בְּהוֹרָאָה, בִּמְלַמְּדוּת

учить פ״י הוֹרֵה, לַמֵּד, הַדְרֵךְ. —*что* עָסֹק, לָמֹד, (*чему*) || —ся בְּלִמּוּד דְּבַר־מָה הִתְלַמֵּד. *Тебѣ меня не*— אֵינִי נִזְקָק לְהוֹרָאָתְךָ

учредитель ז׳ מְיַסֵּד

учредительный. —ное *собраніе* אֲסֵפַת־הַמְּכוֹנְנִים

учреждать, учредить יַסֵּד, קָבֹעַ, תַּקֵּן, הַתְקֵן, כּוֹנֵן פ״י || —ся הִוָּסֵד, הִתְכּוֹנֵן. —дить *фабрику* יַסֵּד בֵּית־חֲרֹשֶׁת. —*праздники* קָבֹעַ יָמִים טוֹבִים. —дить *порядокъ* הַכְנֵס (הָבֵא) סְדָרִים. —дить *надъ кѣмъ опеку* הַעֲמֵד אַפִּיטְרוֹפּוֹס לִפְ׳

учрежденіе ז׳ מָכוֹן, מוֹסָד. *Кредитное*— בֵּית־מִלְוֶה. *Государственныя* —нія מוֹסְדוֹת־הַמֶּמְשָׁלָה

учтиво ת״פ בְּנִימוּס, בְּכָבוֹד, בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ

учтивость ז׳ נִימוּס, דֶּרֶךְ אֶרֶץ

учтивый ת׳ בַּעַל־נִימוּס, דֶּרֶךְ אֶרֶץ

учугъ נ׳ מְצוּלָה, מְצוּדָה

ушастый ת׳ בַּעַל אָזְנַיִם אֲרֻכּוֹת

ущатка נ׳ תַּרְנְגֹלֶת שֶׁאָזְנֶיהָ מְכֻסּוֹת נוֹצָה

ушатъ ז׳ עָבִיט

ушвырнуть פ״י זָרֹק הָלְאָה, הַשְׁלֵךְ

ушибать, —бить (*кого*) הָדֹף, נָגֹף, הַכֵּה, הַנְגֵּף פ״י || —ся הִתָּקֵל וְהִפָּצֵעַ, פָּצֹעַ

ушибъ פֶּצַע ז׳, מַכָּה, חַבּוּרָה נ׳

ушивать, ушить פ״י תָּפֹר יָפֶה יָפֶה, תַּפֵּר || —ся הִתָּפֵר יָפֶה יָפֶה

ушивка נ׳ תְּפִירָה

ушивочный ת׳ מְשַׁמֵּשׁ לִתְפִירָה

ушрять, уширить פ״י הַרְחֵב || —ся הִרָחֵב

ушить *см.* ушивать

ушица *см.* уха

ушко אֹזֶן קְטַנָּה, קוּפָא || אֹזֶן־הַיָּם (מִין חַיָּה) || קַת (יַד) שֶׁל כְּלִי נ׳. —*иголки* קוּפָא דְּמַחֲטָא. —*сапога* אֹזֶן הַמַּנְעָל

ушкуй *см.* лодка

ушлецъ ז׳ בּוֹרֵחַ, פָּלִיט

ушное *см.* уха

ушной ת׳ שֶׁל צִיר־דָּגִים

ушный ת׳ שֶׁל אֹזֶן

ушпи́ливать, —пи́лить תָּחֹב בְּמַסְמְרִים מִסָּבִיב פ״י
уштóпывать, —тóпать *см.* заштóпывать
ущедря́ться, уще́дриться הֵעָשֵׂה וַתְּרָן פ״ע
уще́лie, уще́лье חֲגָו, נְקִיק, חֲסוּת ז׳, פְּקוּעָה נ׳
ущеми́ть, *см.* ущемля́ть
ущемле́нie לְחִיצָה, דְּחִיקָה; צְבִיטָה נ׳
уще́мливать, ущемля́ть, ущеми́ть לָחֹץ הַלְחֵץ בֵּין־, דָּחֹק —, צָבֹט פ״י || —ся הִדָּחֵק —; הִצָּבֵט
ущерба́ть, уще́рбнуть הָלֹךְ וְחָסֹר, הִפָּגֵם פ״ע
ущербля́ть גָּרֹם הֶזֵּק, — הַפְסֵד פ״י
уще́рбъ הֶזֵּק, הֶפְסֵד, פְּגָם ז׳, פְּגִימָה נ׳. *Причинить кому*— גָּרֹם הֶזֵּק לְפ׳. *Въ —казны* לְנִזְקָהּ שֶׁל הַמֶּמְשָׁלָה. *Луна на* —бѣ הַלְּבָנָה בִּפְגִימָתָהּ
щи́пъ צְבִיטָה נ׳
ущи́пывать, —пну́ть צָבֹט פ״י
уѣда́ть, уѣ́сть אָכֹל וְהַחְסֵר, — וְהַמְעֵט || (*кого*) הָבֵא עַד כִּכַּר לֶחֶם פ״י

уѣздить *см.* уѣзживать
уѣздный מְחוֹזִי ת׳. —*городъ* עִיר מְחוֹזִית
уѣздъ מְחוֹז ז׳
уѣзжа́ть, уѣ́хать עָזֹב פ״ע || נָסֹעַ. *Онъ уѣхалъ въ деревню* הוּא נָסַע לַכְּפָר. *Онъ уѣхалъ съ бала* הוּא עָזַב אֶת הַסְּעוּדָה
уѣзживать, уѣздить יַגֵּעַ (סוס במרוצה) || הִתְיַגֵּעַ (בריצה) || —ся || כָּבֹשׁ דֶּרֶךְ פ״י הִכָּבֵשׁ, הֵעָשֵׂה כָּבוּשׁ
ую́тно בְּרַחֲבָה ת״פ
ую́тность רְוָחָה, רַחֲבָה, הַרְוָחָה נ׳
ую́тный מְרֻוָּח, רָחָב ת׳
уязви́ть *см.* уязвля́ть
уязвле́нie נְשִׁיכָה, עֲקִיצָה נ׳
уязвля́ть, уязви́ть || פָּצֹעַ, עָשֹׂה חַבּוּרָה נָשֹׁךְ, עָקֹץ || עָלֹב, פָּגֹעַ בִּכְבוֹד־פ׳ פ״י || —ся הִפָּצֵעַ וכו׳
уясне́нie פֵּרוּשׁ, בֵּאוּר ז׳, הַסְבָּרָה נ׳
уясня́ть, уясни́ть פָּרֵשׁ, בָּאֵר, הַסְבֵּר פ״י || —ся הִתְפָּרֵשׁ, הִתְבָּאֵר, הִתְבָּרֵר

Ф.

Фа́бра בְּחַל־הַשָּׂפָם ז׳
фа́бренie פִּרְכּוּס (השפם בכחל) ז׳
фа́брика פַבְרִיקָה נ׳, בֵּית־חֲרֹשֶׁת ז׳
фабрика́нтскій פַבְרִיקָנִי ת׳
фабрика́нтъ פַבְרִיקָן, בַּעַל בֵּית־חֲרֹשֶׁת ז׳
фабрикова́ть פַבְרֵק, חָרֹשׁ פ״י
фа́брить, на— כָּחֹל, וְהַשְׁחֵר, פַּרְכֵּס (השפם בכחל) ת׳
фабри́чникъ פּוֹעֵל בְּפַבְרִיקָה ז׳
фабри́чный פַבְרִיקָאִי ת׳
фавори́тъ אָהוּב ז׳
фаго́тистъ פָגוֹטָן, מְנַגֵּן בְּפָגוֹט ז׳
фаго́тъ פָגוֹט (מין חצוצרה) ז׳
фаза́нъ פַסְיוֹן (מין עוף) ז׳
фазъ פָסִים נ׳
фа́келъ לַפִּיד ז׳, אֲבוּקָה נ׳
факси́миле פַקְסִימִילֵי (כְּתָב־יַד מְכֻוָּן בְּפִתּוּחֵי נְחֹשֶׁת) ז׳
факти́ческій שֶׁבְּפֹעַל ת׳. —ки בְּפֹעַל, בְּמוֹפְתִים חוֹתְכִים
фа́кторство סַרְסְרוּת נ׳
фа́кторъ סַרְסוּר || גּוֹרֵם ז׳
факту́ра פַקְטוּרָה, רְשִׁימָה נ׳
фактъ פַקְט, מַעֲשֶׂה שֶׁהָיָה ז׳, עוּבְדָה נ׳
факульте́тъ פַקוּלְטֶטָא (מחלקת־למודים באוניברסיטא) נ׳

фалале́й שׁוֹטֶה, טִפֵּשׁ ז׳
фалбала́, —бора́ תַּשְׁבֵּץ ז׳, מִשְׁבֶּצֶת נ׳
фа́лда חֹצֶן (של בגד) ז׳
фалконе́тъ פַלְקוֹנֶיט (תותח קטן) ז׳
фальцева́ть קַצֵּעַ, הַקְצֵעַ (ניר) פ״י
фальши́вить, с— זַיֵּף, עָשֹׂה בִרְמִיָּה פ״י; הִשְׁתַּבֵּשׁ פ״ע
фальши́вость זַיְּפָנוּת נ׳
фальши́вый מְזֻיָּף ת׳
фальшъ זִיּוּף, מַעֲשֵׂה־רְמִיָּה ז׳, מִרְמָה, רַמָּאוּת נ׳
фа́ля *см.* фалале́й
фами́лія בֵּית־אָב ז׳, מִשְׁפָּחָה, פַמִּלְיָא נ׳ || שֵׁם־מִשְׁפָּחָה, שֵׁם־לְוַי ז׳
фами́льный שֶׁל מִשְׁפָּחָה ת׳
фамилья́рность הִתְקָרְבוּת נ׳
фамилья́рно בְּהִתְקָרְבוּת ת״פ
фанати́змъ אֲדִיקוּת, קַנָּאוּת נ׳
фана́тикъ אָדוּק, קַנַּאי ז׳
фанати́ческій אֲדוּקִי ת׳
фане́рка שְׁחִיף־עֵץ, צִפּוּי־ ז׳
фантази́ровать הָזֹה, הַרְהֵר, חָלֹם בְּהָקִיץ פ״ע
финта́зія דִּמְיוֹן ז׳, פַנְטַסְיָא, הֲזָיָה נ׳
фантасмаго́рія פַנְטַסְמָגוֹרְיָא (מקסם חזיונות) נ׳
фантасти́ческій דִּמְיוֹנִי, פַנְטַסְטִי ת׳
фантъ מַשְׁכּוֹן, עֵרָבוֹן ז׳
фанфаро́нъ גַּדְלָן, גַּלְגָּן, שַׁחְצָן ז׳
фарва́теръ מֵי־שָׁחוּ ז״ר

фармакогнóзія נ׳ פַּרְמָקוֹגְנוֹסְיָא
фармакологíя נ׳ (תורת־הסמים) פַּרְמָקוֹלוֹגְיָא
фармакопія נ׳ (ספר־הרפואות) פַּרְמָקוֹפְּיָא
фармацéвтика (תורת מעשה־הסמים) נ׳ פַּרְמָצִיבְטִיקָא, פַּטָּמוּת
фармацéвтъ ז׳ פַּרְמָצֶבְט, רוֹקֵחַ, פַּטָּם
фармáція נ׳ פַּרְמָצִיָא, רְקִיחָה
фарóсъ *см.* маякъ
фарсъ ז׳ (מחזה־התולים) פַּרְס
фáртукъ נ׳ סִנּוֹר ז׳, מַעֲפֹרֶת
фарфóръ נ׳ קוּנְיָא
фаршъ ז׳ מִלּוּא
фасáдъ נ׳ פְּנֵי־בִנְיָן ז״ר, חָזִית
фасóль נ׳ פְּלוּסְלוּם, פּוֹל ז׳, פִּסְלְיָא
фасóнъ נ׳ תַּבְנִית, גִּזְרָה
фатá ז׳ הִימוּנָא.
фатализмъ פָּטָלִיסְמוּס ז׳, אֱמוּנָה בִגְזֵרָה קְדוּמָה,— בְמַעֲרֶכֶת הַמַּזָּלוֹת נ׳
фаталúстъ פָּטָלִיסְט, מַאֲמִין בְּמַזָּלוֹת,— בִּגְזֵרוֹת קְדוּמוֹת ז׳
фатáльный ת׳ רַע, קָשֶׁה
фата-морrána *см.* мáрево
фатъ ז׳ טִפְּשָׁן
фатюй *см.* фалалéй
фаýна נ׳ פָּאוּנָה, רְשִׁימַת־הַחַיּוֹת
фашúна נ׳ (אגדת־נצרים) פָּשִׁינָה
фаэтóнъ ז׳ (מין מרכבה) פָּאֵיטוֹן
фаянсъ ז׳ (חצי־קוניא) פָּיַאנְס
феврáль ז׳ פֶּבְרוּאַר
федерáція נ׳ פֵּידֵירָצְיוֹן, בְּרִית
фéйерверкъ נ׳ אֵשׁ מְלַאכְתִּית
фелóнъ *и* фелóнь ז׳ (בגד ש׳ כמר) פֵּילוֹן
фельдмáршалъ ז׳ סַרְדְּיוֹט, פֶּלְדְּמַרְשַׁל
фельдфéбель ז׳ פֶּלְדְּבֵיבֶל
фéльдшеръ ז׳ חוֹבֵשׁ, מוּמְחֶה, אוּמָּן
фельдъéгеръ ז׳ רָץ, צִיר
фельетóнъ ז׳ פֶּלְיֵטוֹן, עָלוֹן
фéниксъ ז׳ אוּרְשִׁין, חוֹל (מין עוף)
феноменáльный ת׳ נִפְלָא
фенóменъ ז׳ פֵּינוֹמֶן, מַרְאֶה נִפְלָא
феодализмъ נ׳ פֵּיאוֹדָלִיסְמוּס ז׳, פֵּיאוֹדָלִיּוּת
феодáлъ *см.* вассáлъ
феóдъ ז״ר נְכָסִים מְשֻׁעְבָּדִים
ферзь נ׳ (בשחמט) מַלְכָּה
фéрма נ׳ פֶּירְמָה
фермáта נ׳ אֶתְנַח ז׳, אֶתְנַחְתָּא
фéрмеръ ז׳ בַּעַל־פֶּירְמָה
фермуáръ ז׳ רְבִיד־מַרְגָּלִיּוֹת
фернамбýкъ ז׳ (מין עץ) בַּקָּם
фéртъ, фéртикъ ‖ שֵׁם הָאוֹת Ф בִּסְלָאבִית ז׳ מִתְקַשֵּׁט. *Стоять* фéртикомъ עָמַד יָדָיו עַל חֲלָצָיו
фéска ז׳ תַּרְבּוּשׁ
фестóнъ נ׳ מוֹרָד, מַעֲשֵׂה־מוֹרָד ז׳, לוֹיָה
фетишúзмъ נ׳ פֵּיטִישׁוּת
фетúшъ ז׳ פֵּיטִישׁ
фехтмéйстеръ ז׳ מוֹרֵה־הַתִּלּוּף
фехтовáльный ת׳ שֶׁל תִּלּוּף. —ная *школа* תַּלְפִּיָּה
фехтовáльщикъ ז׳ תַּלְּפָן
фехтовáніе ז׳ תַּכְסִיסֵי־הַתִּלּוּף ז״ר, תִּלּוּף
фехтовáть הֵאָבֵק עִם־, תַּלֵּף- פ״ח
фéя נ׳ פֵּיאָה
фúбра נ׳ לִיף, צִיב, סִיב ז׳, נִימָה (ר׳ נִימִים)
фибрóзный ת׳ מְלֻיָּף
фúга נ׳ תְּאֵנָה ‖ *см.* кýкишъ
фиглярить, с— פ״ו תַּעְתֵּעַ, אָחוּ הָעֵינַיִם
фиглярство נ׳ מַעֲשֵׂה־תַעְתּוּעִים ז׳, אֲחִיזַת־עֵינַיִם
фигляръ ז׳ מְתַעְתֵּעַ, אוֹחֵז הָעֵינַיִם
фúговый ת׳ שֶׁל תְּאֵנָה
фигýра נ׳ צוּרָה, תְּמוּנָה
фигурáльность, фигýрность נ׳ צִיּוּרִיּוּת
фигурáльный, —рный ת׳ צִיּוּרִי, דִמְיוֹנִי, מְלִיצִי. —но עַל דֶּרֶךְ הָעֲבָרָה, בְּדֶרֶךְ הַשְׁאָלָה
фигурáнтъ ז׳ פִּיגוּרָן
фигýристый *см.* фигýрный
фигýрить, с— פ״ע חַקֵּה
фигýрчатый ת׳ צִיּוּרָנִי
фúжмы ז׳ מְעִיל־הַחִשּׁוּר
фúзика נ׳ (חכמת־הטבע) פִּיסִיקָא
фúзикъ ז׳ פִּיסִיקָן, טִבְעוֹנִי
физúческій ת׳ פִּיסִיקָאִי, טִבְעִי
физіонóмія נ׳ פִּיסִיאוֹגְנוֹמְיָא, חָכְמַת־הַפַּרְצוּף
физіонóмъ ז׳ פִּיסִיאוֹגְנוֹם
физіографія נ׳ פִּיסִיאוֹגְרַפְיָא, תֵּאוּר־הַטֶּבַע
физіологія (תורת־החיים של החי והצומח) נ׳ פִּיסִיאוֹלוֹגְיָא
физіолóгъ ז׳ פִּיסִיאוֹלוֹג
физіонóмія ז״ר פַּרְצוּף ז׳, פָּנִים
фиксатуáръ ז׳ דְּהַן שֶׁל זָקָן
фúкція ז׳ פִּלַּסְטֵר
филантрóпія נ׳ פִּילַנְתְּרוֹפְּיָא, נַדְבָנוּת
филантрóпъ ז׳ פִּילַנְתְּרוֹפּוֹס, נַדְבָן
филé ז׳ מַעֲשֵׂה־רֶשֶׁת, מִכְבָּר
филéй ז׳ (של בהמה) בְּשַׂר־שׁוֹק,— יָרֵךְ
филёнка נ׳ מִלּוּאַת־עֵץ
филёнчатый ת׳ מְמֻלָּא בְלוּחוֹת
фúлинъ נ׳ אֹחַ ז׳, תִּנְשֶׁמֶת, קָרְיָה
филúпповка נ׳ תַּעֲנִית שֶׁל יְמוֹת־הַנִּיטָל
филолóгія נ׳ פִּילוֹלוֹגְיָא, בַּלְשָׁנוּת, תּוֹרַת־הַלְּשׁוֹנוֹת
филóлогъ ז׳ פִּילוֹלוֹג, בַּלְשָׁן
филосóфія נ׳ פִּילוֹסוֹפְיָא, חֲקִירָה
философскій ת׳ פִּילוֹסוֹפִי, מֶחְקָרִי, עִיּוּנִי. *—камень* אֶבֶן־הַחֲכָמִים

философствовать פִּלְסֵף הִתְפַּלְסֵף פ"ע
филóсофъ חוֹקֵר, פִילוֹסוֹף ז'
фильтровáть סַנֵּן פ"י
фильтръ מְסַנֶּנֶת נ'
финáлъ סוֹף, קֵץ, סִיּוּם ז'
финансистъ בַּעַל־פִינַנְסִים ז'
финáнсы פִינַנְסִים, אוֹצְרוֹת־הַמֶּמְשָׁלָה, כְּסָפִים ז"ר
фи́никовый שֶׁל תָּמָר ת'. —вое *дерево* (עֵץ) תָּמָר
фи́никъ תְּמָרָה, כֹּתֶבֶת, כַּפְרִיָּה נ'
финифтщикъ זַגָּג ז'
финифтъ זְגוּג ז'
финти́ть עָשָׂה בְּתַחְבּוּלוֹת,— בְּעַרְמוּמוּת פ"י
фи́нты, финтифáнты עַרְמוּמוּת נ', תַּחְבּוּלוֹת נ"ר
фи́рма פִירְמָה נ'
фирмáнъ פִירְמַן (רשיון גלוי מאת השולטן הטורקי) ז'
фискáлить חָפַר, רִגֵּל, תּוּר פ"י
фискáлъ מְרַגֵּל ז'
фискáльство, —льничанье מַעֲשֵׂה־מְרַגֵּל, רִגּוּל ז'
фистáшка בָּטְנָה, פִּסְתָּק, לֹטֶם ז'
фистýла קוֹל חֲלִילִי || נָצוּר, בֶּתֶר (מכה טריה) ז'
фити́ль פְּתִילָה נ'
фитоли́тъ פִיטוֹלִית (אבן־הצומח) נ'
фи́ша סְקוֹנְדְּרִי ז'
фіáкръ רַכָּב, פִיאַקֶר (מין מרכבה) ז'
фіáлка טִינוֹן, סַבְסוּךְ, סִגָּל (מין פרח) ז'
фіáлъ כּוֹס, אֲשִׁישָׁה נ'
фіáско, *Потерпѣть*— לֹא צָלְחָה, לֹא עָלָה יָפֶה
фіолéтовый סָגוֹל ת'
флáгманъ שַׂר־הַנֵּס (בצי) ז'
флагъ נֵס, מִפְרָשׂ ז'
флажолéтъ פְלַגְ'וֹלֶט (מין חליל) ז'
флакóнъ אָסוּךְ, בַּקְבּוּק קָטָן ת'
флами́нго שְׁקִיטְנָא נ'
флангъ צֶלַע־הַמַּחֲנֶה נ'
фланéль פְלָנֶיל (מין ארג) ז'
фланкёръ אוֹרֵב לְאוֹיֵב ז'
флéгма נִיעַ, כִּיחַ, לֵחַ ז', לֵחָה || מָרָה לְבָנָה נ', קוֹר־רוּחַ, קוֹר־הַמֶּזֶג ז'
флегмáтикъ בַּעַל מָרָה לְבָנָה, קַר־הַמֶּזֶג ז'
флегмати́ческій קַר־רוּחַ ת'
флéйта אַבּוּב, חָלִיל ז', נְחִילָה נ'
флейти́стъ מְחַלֵּל בֶּחָלִיל ז'
флéксія נְטִיָּה (בדקדוק) נ'
флёръ צָעִיף ז', רְעָלָה נ'
фли́гель אֲגַף || פְּסַנְתֵּר ז'
фли́гель-адъютáнтъ פְלִיגֶל־אַדְיוּטַנְט ז'
флóра צְמִיחָה, פְלוֹרָא נ', פְּרָחִינִין ז"ר
флоти́лія צִי קָטָן ז'
флотъ אֳנִי, צִי ז', יַמִּיָּה נ'

флюгáрка כֹּסֶךְ־מַעֲשָׁנָה ז' || שַׁפְשֶׁפֶת נ'
флю́геръ שַׁפְשֶׁפֶת נ'
флюсъ זִיבָה נ'
фля́га, фля́жка בַּקְבּוּק ת'
фóкусникъ אַשָּׁף, סַמַּרְדְּקוֹס, מוּקְיָן, עוֹשֵׂה מַעֲשֵׂה־לְהָטִים ז'
фóкусничать עָשָׂה מַעֲשֵׂה־לְהָטִים, עָשָׂה בְּלְהָטִים פ"ע
фóкусъ נְקֻדַּת־הַמֶּרְכָּז || מַעֲשֵׂה־לְהָטִים ז', מוּקְיָנוּת נ', תַּעְתּוּעִים ז"ר
фокъ נֵס שֶׁל סְפִינָה, מִפְרָשׂ ז'
фоліáнтъ סֵפֶר בְּתַבְנִית פוֹלְיוֹ (גליון שלם) ז'
фóльверкъ, —верокъ *см.* фéрма
фóльга עֲלֵה־מַתֶּכֶת ז'
фонáрникъ, фонáрщикъ עוֹשֵׂה־פָנָסִים || מַדְלִיק פָּנָסִים ז'
фонáрь פָּנָס ז', עֲשָׁשִׁית נ'
фóндъ קֶרֶן נ' — ды נְיָרוֹת־הַמֶּמְשָׁלָה
фонéтика פוֹנֵיטִיקָא נ'
фоноли́тъ פוֹנוֹלִית (מין אבן) נ'
фонтанéль *см.* зáволока
фонтáнъ מִזְרָקָה נ'
фонъ קַרְקַע, יְסוֹד (של תמונה, למש׳) ז'
форéль שֶׁמֶךְ (מין דג) ז'
фóрма צוּרָה, תַּבְנִית נ' || דְּפוּס, טוֹפֶס ז' || בִּגְדֵי־שְׂרָד ז"ר
формали́змъ פוֹרְמָלִיּוּת, צוּרָה חִיצוֹנִית נ'
формали́стъ נִזְהָר בְּמִנְהָגִים חִיצוֹנִים ז'
формáльно כַּמִּשְׁפָּט, כַּמִּנְהָג ת"פ
формáльность תַּבְנִיתִיּוּת נ', מִשְׁפָּט, מִנְהָג ז'
формáльный תַּבְנִיתִי, עָרוּךְ כַּמִּשְׁפָּט, כַּחֹק ת'
формáтъ מִדָּה, תַּבְנִית נ'
формáція הִתְהַוּוּת נ'
фóрменно כְּתַבְנִית ת"פ
фóрменный עָשׂוּי כְּתַבְנִית ת'
формировáть, с— עָרַךְ (גדודי־צבא) פ"י || —ся הֵעָרֵךְ
формовáть, с— צוּר, תָּאַר, עָצֵב פ"י || —ся הֵעָשֵׂה
формовщи́къ עוֹשֵׂה (יוצר) תַּבְנִיּוֹת ז'
фóрмула נוּסְחָא נ'
формуля́ръ и —рный *списокъ* נוֹסָח ז'
форпóстъ צְבָא־הֶחָלוּץ ז'
форсирóванный *маршъ* מַרְשׁ נָחוּץ ת'
фóрте פוֹרְטֵי, בְּחֹזֶק ת"פ
фортепіани́стъ מְנַגֵּן בִּפְסַנְתֵּר, פְּסַנְתְּרָן ז'
фортепіáнный שַׁיָּךְ לִפְסַנְתֵּר ת'
фортепіáнъ פְּסַנְתֵּר ז'
фортифи[illegible]ія בִּצּוּר ז'
фóртка אֶשְׁנָב ז'

фортýна מזל ז׳, הצלחה נ׳
фортъ גמע, עזק ז׳, עזקה, סוללה נ׳
форштáтъ פרבר, פרור ז׳
фосфóристый זהריתני ת׳
фосфорúческій זהריתי ת׳
фосфóрный של זהרית ת׳
фóсфоръ פוספור ז׳, זהרית נ׳
фотографúровать צלם פ״י
фотográфія פוטוגרפיא נ׳
фотóграфъ פוטוגרף, צלמן, צלם ז׳
фотóметръ פוטומיטר, מודד אור ז׳
фóфанъ טפש, שוטה ז׳
фрагмéнтъ פרור, שבר, קטע, פרגמינט ז׳
фрáза פרזה, מחוה, מימרא נ׳
фразеолóгія פרזיאולוגיא נ׳
фракъ פרק ז׳
фрáнка קלף חפשי ז׳
франкировáніе משלוח חפשי ז׳
франкировáть *и* франковáть (אגרת) שלח חפשי פ״י
фрáнковый חפשי ‖ שמקחו פראנק ת׳
франкъ פראנק (מטבע) ז׳
франтúть התקשט, התיפה פ״ע
франтъ פרנט, מתקשט ז׳
фрахтовáть טען (ספינה) פ״י
фрахтъ שכר־מטען ז׳
фрегáтъ פריגטה (מין אנית־מלחמה) נ׳
фрéйлина נערת־המלכה נ׳
френолóгія פרינולוגיא (תורת הגלגלת) נ׳
френолóгъ פרינולוגן ז׳
фрескъ פריסקו (מין ציור) ז׳
фронтóнъ גבנון, גמלון (בבנין) ז׳
фронтъ חזית נ׳
фруктовóй, фруктóвый של פירות ת׳
фруктовщúкъ מוכר פירות ז׳
фруктъ פרי ז׳
фу פו! מ״ק

фýга שלב, (ר׳ שלבים), גשיש ז׳
фуговáть, с— שלב, השלב (קרשים) פ״י
фýзія קנה־רובה ז׳
фуй פו! מ״ק
фýкать, фукнýть השב, נפח פ״י
фундаментáльный מוסד, יסודי, נכון ת׳
фундáментъ סוד, מסד ז׳, אשיה, שתיה נ׳
фундýшъ מוסד ז׳, עולמות ז״ר (נכסים שנתנו בצואה לצבור)
фýнкція תפקיד, שמוש, כהון ז׳
фунтовúкъ משקל־ליטרא ז׳, אבן של ליטרא נ׳
фунтъ ליטרא נ׳
фýра קרון ז׳
фуражúрованіе, —рóвка נ׳ הספקת־מספוא
фуражúровать הספק מספוא פ״י
фуражúръ מספיק מספוא ז׳
фурáжка מצנפת נ׳
фурáжъ מספוא ז׳
фургóнъ עגלת־משא נ׳
фýрія אשת־מדנים, מרשעת נ׳
фýрма קנה־מפוח ז׳
фýрманъ עגלון ז׳
фýрменный של קנה־מפוח ת׳
фýрный של קרון ת׳
фурóръ התפעלות נ׳
фурьéръ פוריור (פקיד תחנות הצבא) ז׳
футля́рщикъ נרתיקר ז׳
футля́ръ תיק, נרתיק, נדן, תער ז׳
футъ רגל (מדה) נ׳
фуфáйка פקרס ז׳
фуфлыга ריקא, הולך בטל ז׳
фуфлыжничать הלך בטל, רעה רוח פ״ע
фýхтель להבת־הסיף נ׳, אבחה נ׳. *Наказывать* —ля́ми הלקה באבחה
фы́рканье נחירה נ׳
фы́ркать, фы́ркнуть נחר פ״ע

Х.

Хабáрный, хабáръ *см.* прúбыльный, прúбыль
хáживать *см.* ходúть
хáзовый *конецъ см.* хазъ
хазъ קצה הארג (ראשית חבורו) ז׳
хайлúть שאג, צעק, צוח פ״ע
хайлó גרון ‖ צעקן, נרגן, הומה ז׳
халáтникъ מוכר חלטים ז׳
халáтъ חלט (שמלת לילה) ז׳

халвá חלוה (מין מתיקה) נ׳
халвáнъ *см.* галбáнъ
халифáтъ ממשלת הכליף נ׳
халúфъ כליף ז׳
халкедóнъ, халцедóнъ שבו (מין אבן טובה) ז׳
хамелеóнъ זקית (מין שרץ האדמה) נ׳
хамóвникъ אורג ז׳
хамъ עבד־עבדים ז׳

хандра́ נ' עצבות, מרה שחורה
хандри́ть, за— נפל במרה שחורה,- בעצבות, [העצב פ"ע
ханжа́ ז' צבוע, מתחסד
ханжество́ נ' צביעות, התחסדות
ханжи́ть היה צבוע, הצטבע, התחסד לעין רואים, [התקדש- פ"ע
ханъ ז' חן
хаосъ ז' תהו ובהו, שנוי סדרי-בראשית
хаоти́ческій ת' של תהו ובהו
ха́паніе נ' חטיפה
ха́пать, — нуть פ"י חטף
ха́пкій ת' אוהב לחטף
хапу́нъ ת' חטפן
характеризи́ровать *и* **характезирова́ть** תאר אפי פ"י
характери́стика נ' כרקטיריסטיקא, רשימה
хара́ктерность נ' אופיות, טבעיות
хара́ктерный ת' אופיי, טבעי
хара́ктеръ נ' אופי, טיב, טבע, מזג ז', תכונה
харалу́гъ נ' פלד ז', פלדה
харалу́жный ת' של פלד, פלדי
харате́йный ת' כתוב על קלף ; *см.* **ха́ртія**
ха́ріусъ ז' תומלון (מין דג)
ха́рканье נ' כיחה
ха́ркать, —кнуть פ"י כוח, כחה
харко́та *см.* **ха́рканіе**
харко́тина ז' כיח
харку́нъ ז' כחכן
ха́ртія ז' מגלה ז', קלף || כתב-יד ישן
харче́венный ת' של בית תמחוי
харче́вникъ ז' מחזיק בית תמחוי
харче́вничать פ"י החזק בית תמחוי
харче́вническій, —ничій של מחזיק בית תמחוי ת'
харче́вничество נ' החזקת בית-תמחוי
харче́вня ז' בית-תמחוי
харчево́й ת' של מזונות
харчи́ ז"ר מזונות
харчи́стый ת' מרבה באוכלין
ха́ря ז"ר עויה נ', פנים משנות. *Сдѣлать* **ха́рю** עשה העויות משנות
хаси́мъ נ' שן-הארי (מין צמח)
ха́та ז' צריף, בית-אכר
хахалча́ ז' ססטירוסטון (מין דג)
ха́ять, по— פ"י בזה, חרף וגדף
хвала́ נ' קלוס, שבח ז', תהלה, תשבחת
хвале́бный ת' של תהלה. —ная *пѣснь* [שיר תהלה
хвале́ніе ז' הלול, קלוס
хвали́тель ז' משבח, מהלל
хвали́ть פ"י שבח, הלל, קלס, מנה שבחיו של פ' || —ся השתבח, התפאר, התהלל, הלל קלס

хвальба́ נ' התפארות, התהללות
хва́станіе נ' השתבחות, התפארות
хва́стать *и* **—ся** פ"ע התאמר, השתבח, התפאר
хвастли́во ת"פ בגאון, בגאוה
хвастли́вость נ' גאון, גדל-לבב ז', גאוה, גאות
хвастли́вый ת' גא, מתפאר, מתגדל
хвастовня́ *см.* **хвастовство́**
хвастовски́ ת"פ ביהירות, ביוהרא, בדרך גאות
хвастовско́й ת' שבדרך גאות
хвастовство́ נ' גאות, גאוה, התפארות, התגדלות
хвасту́нъ ז' גדגן, מתהלל, בעל גוזמאות
хвата́ніе נ' תפיסה, אחיזה, חטיפה
хвата́ть, хва́тывать, хвати́ть תפש, אחז, חטף פ"י || היה די, מצא, הספק פ"ע || הגע, השג || הכה, סטר || שתה בבת אחת פ"י || —ся אחז ב... האחז, הלפת || הזכר, הבט סביבותיו, פנה כה וכה. —*кого за воротъ* תפש את פ' בצוארונו. —*бѣглаго* תפש בורח. *Это ружье* —та́етъ *очень далеко* קנה-רובה זה קולע למרחוק. *У меня на это не* —та́етъ *денегъ* אין מעותי מספיקות לדבר זה. —ти́ть *стаканъ вина* שתה כוס יין. *Онъ за все* —та́ется הוא מכנים ראשו בכל דבר. *Кто за многое* —та́ется, *тотъ ничего не сдѣлаетъ* תפסת מרבה לא תפסת. *Онъ* —ти́лся *своего кошелька, но его уже украли* הוא נזכר על דבר כיסו והוא כבר נגנב. —та́ся, *да поздно* הוא נזכר לאחר זמן. —ться *за умъ* בוא לידי הכרה
хва́тикъ *см.* **хва́тъ**
хва́тка נ' אחיזה, חטיפה, לקיחה
хва́ткій ת' נוטה לחטף, נוח להאחז,- להתפש
хва́томъ ת"פ במהירות, קל-מהרה, פתאם
хва́токій ת' של איש חיל,- מהיר. —ски באיש חיל, בזריזות
хватъ ז' איש-חיל, מהיר, זריז
хвать. —*его за воротъ* החזיקו בצוארונו. —*его по затылку* הכהו פתאם על ערפו.
хвой *см.* **хво́я**
хво́йникъ ז' יער עצי-סיכים
хво́йный ת' מכסה סיכים
хвора́ніе ז' חלי, מיחוש
хвора́ть פ"ע חשש, חלש, חלה, היה חלה
хворости́на נ' יהור, שבט ארך ז', זמורה
хворости́нникъ *см.* **хворостни́къ**
хворости́нный ת' של זמורה
хворостни́къ נ"ר זמורות יבשות
хво́ростный נ' של זרדים,- גבבא
хво́ростъ ז"ר זרד, עזרד, גבבא ז', זרדים

хво́рость, хворь חולשא נ׳, חולי ז׳
хво́рый חולה, חלוש ת׳
хвоста́ніе הלקאה בשוט נ׳
хвоста́тый זנבני, בעל זנב ארך; שזנבו מגדל ת׳
хвоста́ть, —стну́ть הלקה בשוט פ״י
хвосте́цъ גיד ז׳, אליה נ׳
хво́стикъ זנב קטן ז׳. *Ему сорокъ лѣтъ съ* —комъ כבר עברו עליו יותר מארבעים שנה
хвости́стый *см.* хвоста́тый
хвосто́вка *см.* долгохво́стикъ
хвосто́вый של אליה, של זנב ת׳
хвостцо́вый של עצם האחור ת׳
хвостъ זנב ז׳ || שולי־בגד, שפולי – ז״ר. *Вилять* —томъ כשכש בזנבו || חנף לפ׳
хвощева́ть שבטבט (שפשף בשבטבט) ת׳
хвощъ, —щёвина שבטבט (מין עשב) ז׳
хво́я מחטים, סיכים (של ארן, לכשל) ז״ר
хво́янъ קוציה (מין פטריה) נ׳
хе́ресъ חירם (מין יין) ז׳
херуви́мъ כרוב (מין מלאך) ז׳
хи́жина צריף ז׳, סכה נ׳
хи́жникъ יושב צריף ז׳
хи́кать *см.* хихи́кать
хи́лость חולשות נ׳
хи́лый חלוש, חולני ת׳
хилѣ́ть הלך וחלש, הלך והתגונן פ״ע
хиля́къ אדם חלוש, – חולני ז׳
химе́ра דמיון שוא, חלום ז׳
хи́микъ חמי ז׳
хими́ческій חמיי ת׳
хи́мія חמיה נ׳
хи́на חינא נ׳
хини́нъ שבשושין ז״ר
хира́гра שגדון־היד ז׳
хирома́нтикъ בקי בחכמת־היד ת׳
хирома́нтія חכמת־היד נ׳
хиротониса́ніе מנוי ז׳, סמיכה נ׳
хиротониса́ть סמך ידיו על פ׳, מנה לכמר פ״י
хирото́нія סמיכה נ׳
хирурги́ческій חירורגי, גרחי, של חכמת הנתוח ת׳
хиру́ргія חירורגיא, גרחה, חכמת־הנתוח נ׳
хиру́ргъ חירורג, גרח, עוצבא, מנתח ז׳
хирѣ́ть *см.* хилѣ́ть
хито́нъ חלוק ז׳
хитре́цки בערמה, במרמה ת״פ
хитре́цъ אדם ערום, – נוכל ז׳
хитро́ באמנות, בחריצות, בחריפות ת״פ
хи́тро בערמה, בערמומית ת״פ
хитрова́тый ערום קצת ת׳

хитросплете́ніе התנכלות, ערמומית נ׳
хи́трость ערמה, ערמומית נ׳
хи́трый, —ростный ערום, נוכל ת׳
хихи́кать צחק, היך פ״ע
хи́щникъ גזלן, חמסן, שודד ז׳ || חיה טורפת (דורסת) נ׳
хи́щничать גזל, חמס, שדד פ״י
хи́щническій, —чій של שודד, של חומס ת׳
хи́щничество חמס ז׳, שדידה נ׳
хи́щность אהבת־חמס נ׳
хи́щный חומס, טרפני נ׳
хладнокро́віе אדישות, קרת־רוח נ׳, קר – ז׳
хладнокро́вно בניחותא, בנחת, באדישות, בקר־רוח ת״פ
хладнокро́вный אדיש, קר־רוח ת׳
хлад.. *см.* хо́лод..
хлами́да כלמידא (מין מעיל רחב) ז׳
хламовщи́къ גרוטר, גרוטמן ז׳
хла́мостить צבר לערמה בלי סדרים פ״י
хламъ נסיסים, שברים ז״ר, גרוטאות נ״ר
хлеба́льный המשמש לגמיאה ת׳
хлеба́ніе אכילה בכף נ׳
хлеба́ть, хлебну́ть אכל בכף, לגם – פ״י
хлебо́къ לגימה, גמיאה נ׳
хлеста́ніе הלקאה (בשוט) נ׳
хлеста́ть, —стну́ть *и* —сну́ть הלקה (בשוט) || מחה, הכה גלים פ״י —ся הלקה אדם לחברו. —*лошадь кнутомъ* הלקה סוס בשוט. *Дождь* хле́щетъ *прямо въ лицо* הגשמים זולפים אל הפנים. *Кровь* хле́щетъ *изъ раны* הדם שותת מן הפצע
хли́паніе גנוח ז׳, גניחה נ׳
хли́пать גנח פ״ע
хли́пкій רך, רפה, קל להשבר ת׳
хли́пкость רפיון ז׳, טבע השתברות נ׳
хлопа́льщикъ מוחא ז׳
хло́панецъ זקות־זכוכית נ״ר
хло́паніе מחיאה נ׳
хло́пать, —пнуть דפק, הכה || מחא || סגר || פלבל (באזנים), רפרף (בעינים) פ״י *Ставень* —паетъ *объ стѣну* התריס מכה (דפק) על הכתל. — *въ ладоши* מחא כף. —*дверью* סגר הדלת. —*ушами* פלבל באזניו
хло́пецъ נער || משרת ז׳
хло́покъ צמר־גפן ז׳. —пья *снѣга* פתותי שלג
хлопота́ніе טפול ז׳, התעסקות, השתדלות, טרדות נ׳

хлопотáть, по— פ״ע דאג, השתדל, התעסק, טפל. **—о мѣстѣ** השתדל למצא משרה. *Я вовсе объ этомъ не* **—почý** איני דואג לזה בכל. **—по дѣлу** היה טרוד בעסקו

хлопотлúво ת״פ ברב עמל, ביגיעה רבה

хлопотлúвость נ׳ טרחה, טרדה, עמל ז׳, טרח, השתדלות נ׳

хлопотлúвый ת׳ טרוד, עסוק, מתעסק, עמל, דואג

хлопотнúкъ *см.* хлопотýнъ

хлóпотн.. *см.* хлопотл..

хлопотнá ז׳ דאגה נ׳, טפול ז׳ || דפיקה, מחיאה

хлопотýнъ ז׳ אדם טרוד, עסקן

хлóпоты ז׳ עסק; טפול; דאגה נ׳, טרחה, יגיעה. *У меня много* **—тъ** יש לי הרבה עסקים. *Домашнія* **—ты** טפול בצרכי הבית. *Съ нимъ много* **—тъ** הרבה יש לטפל בו. *Не оберешься* **—тъ** *или* **—тъ** *полонъ ротъ* הידים מלאות עבודה. *Надѣлать кому* **—тъ** גרם לפ׳ טרחה יתרה

хлопунéцъ ז׳ כדור מתפקע

хлопýшка ז׳ קשקשן (כדור מקשקש)

хлопчáтникъ ז׳ שיח של צמר גפן

хлопчатобумáжный ת׳ של צמר־גפן

хлопчáтый ת׳ של פתותי־צמר. **—тая** *бумага* צמר גפן

хлопъ. **—его** *по спинѣ* הך בגבו

хлопьё ז״ר פתותים. **—пья** *снѣгу* פתותי שלג

хлудъ ז׳ (מוט הדליים) אסל || מקל

хлупь (בעופות) עצם־החזה

хлы́нуть פ״ע הסתער; השתפך, שתת, שטף. *Кровь* **—нула** *изъ раны* הדם התחיל שותת מתוך הפצע. *Дождь* **—нулъ** *изъ тучи* הגשמים התחילו יורדים בזעם. *Народъ* **—нулъ** *на площадь* ההמון הסתער אל הככר

хлыстáть, —снýть *см.* хлестáть

хлыстъ ז׳, מזורת נ׳ שוט

хлѣ́бная *см.* хлѣ́бня

хлѣ́бникъ ז׳ אופה, נחתום

хлѣ́бничій ת׳ של נחתום

хлѣ́бный ת׳ של תבואה || של לחם. **—запахъ** ריח של לחם. **—ное** *дерево* אילן־הלחם. **—ная** *торговля* מסחר של תבואה. **—ное** *вино* יין־דגן. **—ная** *страна* ארץ שבעת לחם. **—рынокъ** שוק התבואה. **—ныя** *растенія* מיני תבואה. **—ное** *мѣсто* משרה שממנה שכרה מרבה

хлѣ́бня ז׳ פלטר; נחתומר

хлѣбодáръ ז׳ מחלק הלחם

хлѣбопáшенный ת׳ של עבודת אדמה

хлѣбопáшество נ׳ עבודת־אדמה, אכרות

хлѣбопáшествовать היה אכר, עסק באכרות פ״ע

хлѣбопáшецъ ז׳ עובד אדמה, אכר

хлѣбопáшный *см.* хлѣбопáшенный

хлѣбопекáрня *см.* хлѣ́бня

хлѣбопéкарь, хлѣбопёкъ. ז׳ אופה, נחתום

хлѣбопечéніе נ׳ אפית־לחם

хлѣбоплóдъ *см.* хлѣ́бное *дерево*

хлѣбопродáвецъ ז׳ פלטר || סוחר תבואה

хлѣборóдіе נ׳ שנת־שבע

хлѣборóдный ת׳ שבע־לחם, פורה

хлѣбосóлъ, —льный ת׳ מכניס אורחים

хлѣбосóльство נ׳ הכנסת אורחים

хлѣбоѣ́дъ אוכל ואינו עושה, אוכל נהמא דכסופא ז׳

хлѣбъ נ׳ תבואה || ז׳ לחם, נהמא. *У него нѣтъ куска* **—ба** אין לו אף מזון סעודה אחת. *Доставить кому кусокъ* **—ба** פרנס את פ׳. *Быть у кого на* **—бáхъ** התפרנס אצל פ׳. *Яровой* — תבואת הקיץ

хлѣбъ-соль ז׳ לחם ומלח. *Встрѣтить кого* хлѣ́бомъ-сóлью פגש את פ׳ בפת ומלח. *Благодарю за вашу* — תשואות ברוכים. Хлѣбъ *да соль* חן בעד כל־טובך. Хлѣ́ба *кушать* סעוד אצלנו היושבים. **—ѣшь,** *а правду рѣжь* אהב סוקרטס, אהב אפלטון והאמת יותר מכלם

хлѣвъ ז׳, רפת נ׳ דיר

хлю́стать за— פ״י (שולי־בגד) לכלך, טנף || **—ся** התלכלך, הטנף

хля́бать פ״ע התמוטט, התנודד

хлябь נ׳ תהום. **—би** *небесныя* ארבות השמים

хмелевóдство ז׳ גדול כשות

хмелевóдъ ז׳ מגדל כשות, זורע—

хмелевóй ת׳ של כשות

хмелевщúкъ ז׳ סוחר כשות

хмелёкъ. *Онъ подъ* хмелькóмъ הוא מבסם קצת

хмелúна ז׳ ראש כשות

хмелúть פ״י שכר

хмель ז׳, בסום || שכר || ז״ר פרחי־שכר, נ׳ כשות, שכרות נ׳

хмéльникъ ז׳ שדה־כשות

хмельнóе ז׳ משקה חריף, משכר. *Онъ въ ротъ* **—кого** *не беретъ* הוא אינו שותה משקאות חריפים (או יין שרוף)

хмельнóй ת׳ משכר || מבסם, מבסם, שכור

хмелѣ́ть, о— פ״ע התבסם, העשה שכור, השתכר

хмýреніе הרעמת־פנים, קמיטת־המצח, העמדת פנים של רגז נ׳

хмýрить הרעם פנים, קמט (המצח), העמד פנים
העמד פנים של רגז || **—ся** || של רגז פ״י
התקדר, התקשר בעבים
хмýрый עצב, זעף || חשוך, קודר ת׳
хмы́литься *см.* ухмыля́ться
хны́канье יבוב ז׳, גניחה נ׳
хны́кать, —кнуть גנח, יבב, בכה בקול פ״ע
хоботонóсецъ ז׳ חטמן (מין חיה)
хóботъ ז׳ חדק
ходáтай ז׳ שתדלן
ходáтайство נ׳ שתדלנות
ходáтайствованіе נ׳ השתדלות
ходáтайствовать השתדל לפני־, בקש פ״ע
ходéбщикъ ז׳ רוכל
хóдень ז׳ מתנועע תדיר. **—нёмъ** *ходить*
הלך בלי הפסק
ходи́ть הלך, עבר – ושוב ; התהלך, טיל || עבר
לסוחר פ״ע. *Онъ* хóдитъ *всегда во*
фракѣ הוא לבוש תמיד פרק. Хóдитъ
слухъ אומרים. *—по комнатѣ*
התהלך בחדר. *—по саду* טיל בגן. *Я*
больше не хожý *къ нему* אינני מבקר
אותו עוד. *Онъ никогда ко мнѣ не*
хóдитъ הוא לא יבקרני כלל. *Мой домъ*
хóдитъ *въ наймахъ* ביתי נתון בשכר.
—съ козырей שחק בקלפי הנצחון. *—по*
дѣламъ פ׳ נהל משפטיו של. *Хмель*
хóдитъ *въ головѣ* ראשו עליו כגלגל
גשש כעור. *—во тьмѣ* מחמת שכרות
קיר, חיה בטעות. *Во сколько у васъ*
хóдитъ *эта квартира?* בכמה אתה
משכיר דירה זו? *Между Іерусалимомъ*
и Яффой хóдитъ *дилижансъ* בין
ירושלים ויפו עובר ושב דיליז׳נס. *—за*
дѣтьми השגח על הילדים. *Эти деньги*
здѣсь не хóдятъ המעות הללו אינן פה
עוברות לסוחר. *Часы не* хóдятъ השעון
עומד. *По этой рѣкѣ* хóдятъ *боль-*
шія суда בנהר הזה עוברות ספינות גדולות.
—оборзышемъ הלך קריעה־בריה
хóдкій ת׳ קל (ברגליו), ממהר לרוץ ; מהיר; עובר
—кое судно ספינה קלה. *—товаръ*
סחורה חריפה
ходовóй ת׳ הולך, של הליכה, משמש להליכה
ходóкъ ז׳ רץ || ציר, שליח מיחד || חרוץ, זריז
ходýля ז׳ מרכב, קב. *Подыматься на*
—ли התנאה למראית־עין
ходýнъ ז׳ קורת המפוח נ׳ || גבב הרחים ;
см. хóдень
ходъ מהלך ז׳, הליכה, דרך || מרוצה נ׳, משך ||
מבוא ז׳ || תהלוכה נ׳. *Дать —дѣлу*
מהלך־ הבא ענין לידי תנועה. *— дѣла*
התפתחות החלי הענין. *—болѣзни*
Быть въ ходý היה מקבל. *Пустить*
въ— анекдотъ פרסם מעשיה. *— въ*
домъ מבוא־(פתח־) הבית. *Парадный—*
פתח הכבוד. *Черный—* פתח שני. *По-*
таенные хóды דרכים נסתרים. *Крест-*
ный— תהלוכת צלב. *Этотъ товаръ*
въ ходý סחורה זו חריפה למכירה. *Чей-?*
תורו של מי? *Эта карета узка въ*
ходý הרוח שבין גלגלי מרכבה זו צר. *Эта*
карета легка на ходý מרכבה זו היא
קלת־המרוץ. *Убавить* хóду *у часовъ*
המעט מדת מרוצתו של שעון. *Онъ зна-*
етъ всѣ хóды *и выходы* הוא יודע
את כל מוצאיו ומבואיו של..
ходьбá ז׳ טפול, גדול || מהלך, הליכה נ׳
ходя́чій ת׳ מקבל, עובר (לסוחר) || מהלך.
—чая монета מטבע עוברת לסוחר
хожáлый שמש, שליח של בית פקידות
хожáтый ז׳ שומר חולה ז׳ || הפוליציא
хожденіе ז׳, טפול, גדול || מהלך, הליכה נ׳
נ׳ השגחה || נהילה. *—за дѣтьми*
השגחה על הילדים. *—по дѣламъ*
נהילת־העסקים
хозя́йка נ׳ – בעלת־הבית, גברת
хозя́йничать – || עסק בצרכי הבית, התעסק
נהג מנהג בעל־הבית בעצמו ; עשה כאדם
העושה בתוך שלו פ״ע
хозя́инъ ז״ר בעל־הבית, בעל־ ז׳, אדוני־.
Приказчикъ обокралъ своего —на
משרת החנות גנב את אדוניו. *—гостин-*
ницы בעל־האכסניא
хозя́йскій ת׳ של בעל הבית. *Это дѣло*
—кое דבר זה נוגע אל בעל הבית
хозя́йственность || שמירת הליכות הבית
חסכנות || כלכלה נ׳
хозя́йственный של צרכי בית || עשוי לפי
חקי הכלכלה ; מתקן כל צרכו ת׳
хозя́йство נכסים, קנינים, מטלטלים, צרכי־בית,
כלי־בית ז״ר || הנהגת הבית, כלכלת – נ׳
Все— на ея рукахъ כל צרכי־הבית
נתונים על ידה. *Сельское—* חקלאות.
Домашнее— כלי־בית. *Государ-*
ственное— נכסי המדינה || כלכלת המדינה
хозя́йствовать עסק בכלכלה פ״ע, נהל צרכי
хóленіе ז׳ נקוי, קשוטפנוק, גדול] בית פ״ן
холéра ז׳ חלי רע
холéрикъ כעסן, מהיר || חולה במחלת חלירע

לכעס, בעל־כעס ז׳.
холери́на נ׳ חֲלִירִינָה
холе́рный ת׳ שֶׁל חֲלִירַע
хо́лить פ״י הַחְזֵק בִּנְקָיוֹן, נַקֵּה, קַשֵּׁט || פַּנֵּק, טַפֵּח
—ся || הִזָּהֵר בִּנְקָיוֹן, נַקֵּה עַצְמוֹ, קַשֵּׁט —, || פַּנֵּק —, הִתְפַּנֵּק, הִתְעַדֵּן, הִתְעַנֵּג
хо́лка ז׳ עֹרֶף־הַסּוּס
холми́стый ת׳ גַּבְנוּנִי, מָלֵא גְּבָעוֹת
холми́ться פ״ע הִתְנַשֵּׂא בִּגְבָעוֹת
холмова́тый *см.* холми́стый
холмообра́зный ת׳ שֶׁכְּעֵין גִּבְעָה
холмъ ז׳ גַּבְנֻן, תְּלוּלִית, גִּבְעָה נ׳
холоде́цъ *см.* окро́шка || ז׳ אַסְפַּרְגוּס (מין צמח)
холоди́льникъ ז׳ פְּסַקְטֵר
холоди́льный *и* холоди́тельный ת׳ מְקָרֵר
холоди́ть, хола́живать קָרֵר, נָתֹן לְהָפֵג חֻמּוֹ,
—ся || הִקָּרֵר, הִתְקָרֵר, הִצְטַנֵּן || צַנֵּן פ״י
холодни́къ ז׳ כַּרְתֵּף
холодно́. *На дворѣ* — בַּחוּץ שׁוֹרֵר קֹר.
Онъ меня принялъ — הוּא קִבְּלַנִי בְּקָרַת־רוּחַ
холоднова́тость *см.* холо́дность
холоднова́тый ת׳ קַר קְצָת
холо́дное ז׳ מַאֲכָל צוֹנֵן
холоднокро́вный ת׳ קַר־רוּחַ
холо́дность נ׳ קָרָה, קְרִירוּת || קָרַת־רוּחַ
холо́дный ת׳ קַר, צוֹנֵן, —ное *оружіе* זַיִן. —ная *шинель* מְעִיל קַל
хо́лодъ ז׳ קֹר, קָרָה, קְרִירָה נ׳
холодѣ́ть פ״ע הִתְקָרֵר, הִצְטַנֵּן, הֵעָשֵׂה צוֹנֵן
холоже́ніе ז׳ צִנּוּן
холо́пій, —пскій ת׳ שֶׁל עֶבֶד, מְשֻׁעְבָּד
холо́пство ז״ר עַבְדוּת נ׳ || עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת
холо́пствовать הָיֹה מְשֻׁעְבָּד בְּגוּפוֹ, הָיֹה עֶבֶד פ״ע
холо́пъ ז׳ עֶבֶד (עוֹלָם), מְשֻׁעְבָּד —пка שִׁפְחָה
холостёжь ז״ר פְּנוּיִים, בַּחוּרִים
холости́льщикъ ז׳ מְסָרֵס בְּהֵמוֹת
холости́ть, о— פ״י סָרֵס בְּהֵמוֹת || —ся הִסְתָּרֵס
холосто́й ת׳ פָּנוּי, בָּחוּר || סְתָמִי. —*человѣкъ* אָדָם פָּנוּי. —*зарядъ* זִיּוּן סְתָמִי
холостьба́ *см.* холоще́ніе
холостя́къ ז׳ רַוָּק, פָּנוּי
холоще́ніе ז׳ סֵרוּס
холсти́на *см.* холстъ
холсти́нка *см.* холсти́на || בַּד מְרֻבָּע (מין ארג של צמר גפן) ז׳
холсти́нковый ת׳ שֶׁל בַּד מְרֻבָּע
холсти́нный ת׳ פִּשְׁתָּנִי

холстъ ז׳ כֻּתָּן, בַּד, אֶרֶג־פִּשְׁתָּן
холстяно́й *см.* холсти́нный
холще́вникъ כַּתְּנָר, פִּשְׁתָּנָר (סוחר או עובד פשתן) ז׳
холщёвый *см.* холсти́нный
хо́льность נ׳ נִקָּיוֹן ז׳, אַהֲבַת־נִקָּיוֹן, טָהֳרָה נ׳
хо́льный ת׳ נָקִי, טָהוֹר, מְנֻקֶּה יָפֶה
хо́ля ז׳ נִקָּיוֹן ז׳, טָהֳרָה נ׳ || פִּנּוּק. *Жить въ* —ѣ יָשֹׁב (חָיֹה) בִּכְבוֹדוֹ שֶׁל עוֹלָם
хомута́ть, с— נָתֹן הַסַּמְלוֹן בְּצַוַּאר־הַסּוּס, עָרֵק הַסּוּס פ״י
хомути́на ז׳ בַּר שֶׁתַּחַת הַסַּמְלוֹן
хому́тный *и* хомуто́вый שֶׁל הַסַּמְלוֹן, — הָעַרְקְתָא ת׳
хому́тъ ז׳ סַמְלוֹן ז׳, עַרְקְתָא (על הסוס) נ׳ || עֹל, מַשָּׂא כָּבֵד, שִׁעְבּוּד ז׳. *Надѣть на кого* — נָתֹן עֹל בְּצַוַּאר־פ׳, שַׁעְבֵּד אֶת פ׳
хомя́къ ז׳ עַכְבַּר־טוּרָא || עָצֵל, עַצְלָן
хопёръ *см.* копёръ
хора́лъ ז׳ כּוֹרָל (במוסיקא)
хора́льный ת׳ כּוֹרָלִי
хо́рда ז׳ יֶתֶר־הַקֶּשֶׁת
хорёвый ת׳ שֶׁל חֻלְדָּה
хоре́й ז׳ פוֹרֵיאוֹן (משקל של תנועה ארכה וקצרה)
хорёкъ נ׳ בַּרְדְּלִים ז׳, בַּרְדְּלָה, חֻלְדָּה (מין חיה)
хори́стъ ז׳ מְשׁוֹרֵר־הַמַּקְהֵלָה
хорово́дъ ז׳ מָחוֹל, רִקּוּד
хорогра́фія נ׳ כּוֹרוֹגְרַפְיָא (תיאור ארץ)
хороми́на ז׳ חֶדֶר
хоро́мный ת׳ שֶׁל בַּיִת; *см.* хоро́мы
хоро́мы ז׳ בַּיִת גָּדוֹל
хороне́ніе נ׳ הַטְמָנָה || קְבוּרָה
хорони́ть, с— || הַסְתֵּר, הַטְמֵן הַצְפֵּן, הַצְנֵעַ
—ся הִסָּתֵר, הִסְתַּתֵּר, הִטָּמֵן, || קָבֹר, קַבֵּר פ״י
הִצָּפֵן || הִקָּבֵר, הִנָּתֵן לִקְבוּרָה
хорохо́риться, рас— הִתְהַלֵּל, הִתְפָּאֵר, הִשְׁתַּבֵּחַ פ״ע
хорохо́ришко ת׳ מִתְפָּאֵר, מִתְהַלֵּל, מִשְׁתַּבֵּחַ
хоро́шенькій ת׳ יָפֶה, נֶחְמָד, נָעִים
хороше́нько ת״פ הֵיטֵב, יָפֶה יָפֶה, כִּדְבָעֵי. *Если разсмотрѣть* — בְּשֶׁנִּתְבּוֹנֵן הֵיטֵב. —*его* תֵּן לוֹ מַתְּנַת יָדְךָ כִּדְבָעֵי
хоро́шество ז׳ יֳפִי
хоро́шій ת׳ טוֹב, יָפֶה, הָגוּן. *Онъ ко мнѣ* хоро́шъ לִבּוֹ טוֹב אֵלַי. *Онъ не сдѣлалъ ничего* —шаго הוּא לֹא עָשָׂה שׁוּם דָּבָר טוֹב. *Ему все* —шо הַכֹּל טוֹב לְפָנָיו. *Она* хороша́ הִיא יָפָה. —шая *погода* אֲוִירוֹן יָפֶה. *Онъ —человѣкъ* הוּא אָדָם הָגוּן
хорошо́ ת״פ טוֹב, נִיחָא, שַׁפִּיר. —, *я согла-*

сень טוב, אני מסכים. —, *что я это*
сдѣлалъ טוב שֶׁעָשִׂיתִי את הדבר הזה.
Необыкновенно— טוב מאד. —*быть*
богатымъ (מה) טוב להיות עשיר. *Теперь*
—*гулять* עכשיו יפה לטיל. *Онъ жи-*
ветъ— הוא חי בטוב

хорошѣть הלך וטוב, השבח פ״ע

хоругвь דגל מציר ז׳

хорунжій נושא דגל ז׳

хоръ לַהֲקָה, מַקְהֵלָה נ׳

хоры בָּמָה נ׳

хорь עֹשׁ, סָם ז׳ ‖ חֻלְדָּה נ׳

хорьковый של חלדה ת׳

хоть *см.* хотя

хотѣніе חשק, חפץ, רצון ז׳, תאוה נ׳

хотѣть חשק, חפץ, רצה, אוה, התאוה פ״י.
Дѣлайте, что хотите עשה כאשר תאוה
נפשך; עשה כטוב בעיניך. *Я дѣлаю все,*
что вы хотите הנני לעשות מה שתחפוץ.
Я хочу *или мнѣ* хочется *гулять*
רוצה אני לטיל. *Я только-что* хотѣлъ
пойти къ вамъ בזה הרגע חפצתי ללכת
אליך. *Мнѣ* хочется *ѣсть* רוצה אני
לאכל. *Мнѣ этого* хочется רוצה אני בכך

хотя *и* хоть אף על פי, אפילו, אף כי, הגם,
אף. —*онъ бѣденъ, но* אף על גב מ״ח
честенъ אף על פי שהוא עני, בכל זאת אדם
ישר הוא. *Ему дали награду, —онъ*
ея не заслужилъ הוא קבל פרס, אף על
פי שלא זכה לכך. *Дайте мнѣ —три*
рубля תן לי לפחות שלשה רובל. *Я это*
сдѣлаю, —бы мнѣ и запретили
это אני אעשה זאת ולו גם באסור. *Вино*
хоть *куда* יין זה הוא משופרי שופרי

хохлатка תרנגלת בלוריתנית נ׳

хохлатый בעל־בלורית ת׳

хохлатѣть העשה בעל־בלורית פ״ע

хохлачъ (אדם) מגדל בלורית; מי ששער ראשו
פרוע ז׳]

хохлиться סמר נוצתו פ״ע

хохлуша *см.* хохлатка

хохлушка חבה (מין צפור) ת׳

хохляница *и* **хохлянка** (מין פטל הצפוני
צמח) ז׳

хохолъ ציצת־ראש, בלורית נ׳. *Взять кого*
за— החזק פ׳ בבלוריתו

хохотаніе צחוק גדול ז׳

хохотать צחק בקול רם פ״ע, מלא שחוק
פיו פ״י]

хохотливость תאות־הצחוק נ׳

хохотливый אוהב לצחק, נוטה— ת׳

хохотня צחוק ז׳, חוכא ואטלולא נ׳

хохотунъ צחקן, חיכן ז׳

хохотъ צחוק, חיוך ז׳

храбрецки כגבור, כאיש חיל ת״פ

храбрецкій מלא גבורה, גבורי ת׳

храбрецъ גבור, איש חיל, אמיץ־לב ז׳

храбриться התחזק, התאזר בגבורה ‖ הראה
גבורתו, נהג מנהג גבור בעצמו פ״ע

храбро בגבורה ת״פ

храбрость אמץ— הלב ז׳, גבורה נ׳

храбрый אמיץ־לב, עשוי לבלי חת, גבור ת׳

храбрѣть התחזק פ״ע, הוסף גבורה פ״י

храмовой של בית מקדש,— בית־תפלה ת׳.
—*праздникъ* חג דתי

храмъ בית־מקדש, בית־תפלה, בית הבחירה ז׳

храненіе פקדון ז׳, שמירה, נטירה נ׳

хранилище אוצר, בית־משמרת, בית־גנזים ז׳

хранитель מגין, שומר, נוצר, נוטר ז׳. *Ангелъ*—
מלאך מגין

хранить שמר, נצר, נטר, הגן על־ פ״י ‖ —ся
השמר, הנצר, השתמר, הזהר, היה זהיר

храпѣжъ נחרה נ׳

храпливый נחרני ת׳

храпнуть, вс— הוצא קול נחרה פ״י ‖ ישן קצת
פ״ע]

храпокъ נחרה נ׳ ‖ פה (של חיות ובהמות) ז׳

храпунъ נחרן ז׳

храпъ נחרה נ׳ ‖ כתל־החטם ‖ קרס ז׳

храпѣніе נחרה נ׳

храпѣть נחר פ״ע, השמע קול נחרה פ״י

хребетъ. *Спинной*— שדרה. *Горный*—
רכסי־הר

хребтовый. —*мѣхъ* פרות־הגב

хрестоматія *см.* христоматія

хрипливый *см.* хриплый

хрипло בקול צרוד ת״פ

хриплость צרידות נ׳

хриплый צרוד ת׳

хрипнуть העשה צרוד פ״ע

хрипоголосый בעל קול צרוד ת׳

хрипота *см.* хриплость

хрипунъ צרוד ז׳

хрипѣніе נחרה נ׳, דבור צרוד ז׳. *Пред-*
смертное— גסיסה

хрипѣть דבר בקול צרוד פ״י

христорадничать חזור על הפתחים פ״ע

христіанинъ נוצרי ז׳

христіанскій נוצריי ת׳

христіанство נוצריות, נצרות נ׳

христіанствовать היה מקשר לדת הנצרים פ״ע

христоборецъ מתנגד לדת הנוצרית ז׳

христоборный כופר בנוצרי ז׳

христо́въ *день* ז׳ יום הָרִאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח
христолюби́вый ת׳ אוֹהֵב יֵשׁוּ
христома́тія כְּרִיסְטוֹמַתְיָא (קבוץ מאמרים לתלמידים) ת׳
христоотсту́пникъ ז׳ כּוֹפֵר בְּדַת־הַנּוֹצְרִים
христо́сованіе נְשִׁיקָה הֲדָדִית (ביום הראשון לפסחא) ת׳
христо́соваться נָשֹׁק זֶה אֶת זֶה (ביום הראשון לפסחא) פ״ח
христо́съ ז׳ כְּרִיסְטוֹס (יֵשׁוּ)
хрі́я נ׳ מִדְרַשׁ־עִנְיָן, פָּרָשָׁה —
хрома́ніе נ׳ חִגְּרוּת
хромати́змъ ז׳ כְּרוֹמַטִיזְמוּס (תורת המראות)
хрома́ть פ״ע צָלֹעַ
хромо́й, —моно́гій ת׳ צוֹלֵעַ, פִּסֵּחַ, חִגֵּר
хромоно́гій *см.* хромо́й
хромоно́гость *см.* хромота́
хромоно́жка ת׳ צוֹלֵעַ אוֹ צוֹלַעַת, חִגֵּר אוֹ חִגֶּרֶת
хромота́ נ׳ חִגְּרוּת
хромѣ́ть פ״ע הִצְטַלֵּעַ, הֵעָשֵׂה חִגֵּר
хро́ника נ׳ כְּרוֹנִיקָא
хроноло́гія נ׳ כְּרוֹנוֹלוֹגְיָא (חשבון הזמנים)
хрономе́тръ ז׳ כְּרוֹנוֹמֶטֶר, מַדְזְמָן
хру́пать, хру́пнуть פ״ע נָפֹץ, הִתְפּוֹצֵץ
хру́пкій ת׳ מִתְפָּרֵךְ, נוֹחַ לְהִשָּׁבֵר, רָצוּץ
хрупкова́тый ת׳ מִתְפָּרֵךְ קְצָת
хру́пкость נ׳ הִתְפָּרְכוּת
хру́пнуть *см.* хру́пать
хру́снуть *см.* хрустѣ́ть
хруста́ль ז׳ בְּדֹלַח, אֶלְגָּבִישׁ. *Горный* — בְּדֹלַח הָרָרִי
хруста́льный ת׳ שֶׁל בְּדֹלַח, — אֶלְגָּבִישׁ
хрустѣ́ніе ז׳ מַשָּׁק, חֲרִיקָה נ׳
хрустѣ́ть, хру́снуть פ״ע חָרֹק, הִשְׁתַּקְשֵׁק, נָתֹן קוֹל פ״ע. *Сахаръ* —*ститъ на зубахъ* הַסֻּכָּר חוֹרֵק בֵּין הַשִּׁנַּיִם
хрущъ נ׳ קַמְחִית (מין זבוב)
хрычо́вка נ׳ אִשָּׁה זְקֵנָה
хрычъ. *Старый*— זָקֵן מְנֻוָּל
хрѣно́вникъ ז׳ גַּן שֶׁל חֲזֶרֶת
хрѣнъ ז׳ מָרוֹר, חֲזֶרֶת נ׳. *Старый*— *см.* хрычъ
хрю́кало ז׳ — פִּי־חֲזִיר, אַף
хрю́канье נ׳ שְׁרִיקַת־הַחֲזִיר
хрю́кать פ״ע שָׁרֹק, נָאֹק (מחזיר)
хрястѣ́ть, хрястну́ть и хря́снуть נָפֹץ, הִתְפּוֹצֵץ פ״ע
хряща́нъ ז״ר עוֹלְשֵׁי־שָׂדֶה, אִיסְפָּנִים (מין צמח)
хрящева́тость נ׳ סְחוּסִיּוּת
хрящева́тый ת׳ סְחוּסִי
хряще́вина ז׳ הַחֵלֶק הַסְּחוּסִי
хрящево́й ת׳ סְחוּסִי, שֶׁל פִּיקָה, — חֲסִיפָה
хрящъ נ׳ || סְחוּס ז׳, פִּיקָה, חֲסִיפָה, עֶצֶם רַכָּה נ׳ || חָצָץ ז׳, חוֹלְמִית (חול גס) נ׳ || פִּשְׁתָּן גַּס, פִּשְׁתָּן — ז׳
худерьба́ — צָנוּם ז׳ || כְּחִישׁוּת, אָדָם כָּחוּשׁ, צְנִימוּת נ׳
ху́до רַע, אָסוֹן ז׳, רָעָה נ׳. *Онъ никому ху́да не сдѣлаетъ* הוּא אֵינוֹ עוֹשֶׂה רָע לְשׁוּם אִישׁ. *Нѣтъ ху́да безъ добра* אֵין צְלָלִים בְּלֹא אוֹר
ху́до רַע, לֹא טוֹב תה״פ. *Ему— приходится* הוּא רוֹאֶה עַצְמוֹ בְּרָע
худоба́ רָעָה || כְּחִישׁוּת, צְנִימוּת נ׳
худо́жественный ת׳ אָמָּנִי
худо́жество נ׳ אֻמָּנוּת, — הַיָּפָה
худо́жествовать פ״ע עָסֹק בְּאֻמָּנוּת
худо́жникъ ז׳ אָמָּן, צַיָּר
худо́жничать *см.* худо́жествовать
худо́жническій и худо́жничій, שֶׁל אָמָּן — צַיָּר ת׳
худо́жничество נ׳ הִתְעַסְּקוּת בְּאֻמָּנוּת
худо́жный ת׳ אֻמָּנוּתִי, מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן
худо́й, רַע, לֹא־טוֹב || כָּחוּשׁ, צָנוּם || פָּחוּת, גָּרוּעַ ת׳]
худокро́віе ז׳ דַּם מָשְׁחָת
худокро́вный ת׳ — בַּעַל דָּם מָשְׁחָת, מִי שֶׁדָּמוֹ
худосо́чіе ז׳ לֵחַ מָשְׁחָת
худосо́чность ז׳ רֹעַ הַלֵּחַ
худосо́чный ת׳ בַּעַל לֵחַ מָשְׁחָת, מִי שֶׁלֵּחוֹ מָשְׁחָת
ху́дость נ׳ רָעָה || כְּחִישׁוּת, צְנִימוּת
худоща́вость נ׳ כְּחִישׁוּת, צְנִימוּת
худоща́вый ת׳ כָּחוּשׁ, צָנוּם, דַּק־הַבָּשָׂר
ху́дшій מן־ ת׳ גָּרוּעַ. *Онъ перемѣнился къ* —шему הוּא נִשְׁתַּנָּה לְרָעָה
худѣ́ніе נ׳ הִתְנַוְּנוּת
худѣ́ть פ״ע הֵרָזֵה, כָּחֹשׁ, הֵעָשֵׂה כָּחוּשׁ
ху́же *Тѣмъ*— רַע בְּיוֹתֵר. *Всего*— גָּרוּעַ מִכֹּל. *Положеніе больного сдѣлалось* — מַצַּב־הַחוֹלֶה הוּרַע
хула́ ז׳, גְּנוּת, נְאָצָה, תִּפְלָה נ׳ גִּנּוּי
хуле́ніе ז׳ חֵרוּף וְגִדּוּף, בִּזּוּי
хули́тель ז׳ גַּדְפָן, מְחָרֵף וּמְגַדֵּף, מְבַזֶּה, מְנָאֵץ
хули́тельный שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִשּׁוּם גְּנוּת, — חֵרוּף וְגִדּוּף ת׳
хули́ть פ״י חָרֵף וְגַדֵּף, בַּזֵּה, נָאֵץ, גַּנֵּה ||— ся הִתְבַּזֵּה
ху́льникъ *см.* хули́тель
ху́льный ת׳ שֶׁל גְּנוּת, — תִּפְלָה
ху́торъ ז׳ מִגְרָשׁ, פַּרְבָּר, פַּרְוָר
хѣ́рить, за—, по— פ״י מָחֹק, מָחֹה

Ц.

Цáпаніе נ׳ סריטה || חטיפה, תפיסה, לכידה
цáпать, цáпнуть סרט, גרד || חטף, תפס, לכד, סרט זה לזה ся— || החזק ב... אחז— || הלקה פ״י
цапáться טפס פ״ע
цáпина נ׳ סריטה, סרטת
цáпкій ת׳ המשמש לטפוס
цáпленникъ ז׳ (מין צמח) מרטם־האנפה
цáпля נ׳ (מין צפור) אנפה, חורית
цáпнуть *см.* цáпать
царáпаніе נ׳ סריטה, צריטה
царáпать, царáпывать, царáпнуть סרט, סרט זה לזה || הסרט ся— || צרם || תפס, לכד פ״י
царáпина, царáпинка נ׳ סרטת, סריטה
царáпка ז׳ (מסרט) סרטן
царáпнуть *см.* царáпать
царéвичъ בן־מלך. —вна בת־מלכה
царедвóрецъ ז׳ חצרני, פלטיאני
цареубíйство נ׳ רציחת־מלך
цареубíйца ז׳ רוצח מלך
цари́ть פ״ע מלך, משל, שרר, שלט
цáрскій ת׳ של מלך, קיסרי
цáрственный ת׳ של מלכות. —*городъ* עיר הבירה, מטרופולין
цáрство *и* **цáрствіе** ז׳ שלטון, ממשלה, נ׳ ממלכה, מלוכה, מלכות. —*ему небесное* עליו השלום, נוחו עדן. *Книги* царствъ ספר מלכים
цáрствованіе נ׳ מלוכה, מלכות
цáрствовать פ״ע מלך, משל, שלט שרר
царь ז׳ מלך, קיסר. —рéвна מלכה, קיסרית. —*небесный* רבונו של עולם, רבון־העולמים
царь-пти́ца ז׳ (הנשר) מלך־העופות
царь-травá ז׳ (מין צמח) אקוניטון
цвиль ז׳ מזרע־כושית
цвѣль *см.* плѣсень
цвѣсти́ פ״ע פרח, לבלב || עבש
цвѣтéніе נ׳ פריחה, ז׳ לבלוב
цвѣтень ז׳ (שם אפריל הקדום) ירח זו
цвѣти́стый ת׳ מלא פרחים
цвѣти́ть פ״י קשט || גוון || פרח, השלך נצתו
цвѣтни́къ נ׳ גנת־, ערוגת־, ז׳ תלם־פרחים
цвѣтнóй ת׳ מגון || של פרחים
цвѣтовóдецъ ז׳ מגדל פרחים
цвѣтовóдство ז׳ גדול־פרחים
цвѣтокъ נ׳ נצה, ז׳ פרח
цвѣтонóсный ת׳ (נותן) פרחים עושה
цвѣтообрáзный ת׳ שבעין פרח
цвѣтóчникъ ז׳ —עושה; מוכר פרחים
цвѣтóчный ת׳ של פרחים
цвѣтýха (מין צמח) נ׳ פרובית, ז׳ תרבתר
цвѣтъ נצה, ז׳ סמדר, פרח, נץ, (ר׳ цвѣты) נביה נ׳ || (ר׳ цвѣтá) צבע, עין, גון, מראה ז׳. *Липовыя*— נצת־התרזה. *Во*— тѣ *льтъ* בדמי־ימיו. *Красный*— הצבע האדם. —*лица* מראה־הפנים
цвѣчéніе נ׳ צביעה
цедýлка ז׳ פתק, מכתב קטן
цезýра נ׳ פסיק ז׳, נגינה מפסקת
цейхгáузъ נ׳ בית־הנשק ז׳, קושקה
цементовáть פ״י שיע
цéментъ נ׳ שיע, מרוא ז׳, חלמה
цензировáть פ״י (ספרים) בקר
цéнзоръ ז׳ צינזור, מבקר
цензýра נ׳ (בקרת || בית־הבקרת) צינזורא
цензýрный ת׳ של צינזורא —*комитетъ* בית־הבקרת
цéнтнеръ ז׳ (משקל) קנטינר
централизáція ז׳ רכוז
центрáльный ת׳ מרכזי
центръ ז׳ מרכז. —*тяжести* נקדת־הכבד
церемóниться פ״י עשה צירימוניות, בוש מן־, קוה פ״ע
церемоніáлъ ז׳ צירימוניאל, משטר, סדר
церемонíймéйстеръ ז׳ מפקח על־הסדרים
церемóнія נ׳ צירימוניא, טקס, מנהג ז׳. *Безъ*—ній בקצור
церемóнничать פ״ע פקפק, האריך ב...
церемóнность נ׳ התהדרות, ז׳ דקדוק במנהגים
церемóнный ז׳ מדקדק במנהגים
церкóвникъ, -нослужи́тель ז׳ שמש־התפלה
церкóвь (של נוצרים) נ׳ תפלה, ז׳ בית־תפלה
цесарéвичъ ז׳ בן־מלך, בן־קיסר, יורש עצר
цесарéвна ז׳ אשת יורש עצר
цесáрка נ׳ תרנגלת־הרקמה
цéсарскій ת׳ קיסרי. —ское *сѣченіе* נתוח קיסרי
цéсарь ז׳ קיסר
цехъ נ׳ חברת־האומנים
цибéтъ נ׳ חית־הזבד
цивилизáція נ׳ ציביליזציון, תרבות
цивилизóванный ת׳ מתרבת, מנמס
цивилизовáть פ״י תרבת, נמס
циклъ ז׳ קיקלוס, מחזור
цикóрій ז׳ (מין צמח) עולש, אנטוב, הנדבי
цили́ндръ נ׳ צילינדר, גליל ז׳, אצטונה
ци́низмъ ז׳ נבול־פה
ци́никъ ז׳ מנבל פיו
цинкъ ז׳ אבץ, אבן
ци́ркуль נ׳ מחוגה, ז׳ פרגל

циркуля́рный. —ное *письмо* מכתב חוזר

циркуля́ръ מכתב חוזר ז׳, מגלה צירקולר,

циркъ קרקס ז׳ [עפה נ׳]

цисте́рна בור, גב, גבא ז׳, דות (ר׳ דותות) נ׳

цитаде́ль אקרה נ׳

цита́та מראה מקום, סיוע ז׳, ראיה נ׳

цити́ровать הבא דבר בשם אומרו, הסתיע ב...

ци́тра קתרום ז׳ [הבא ראיה פ״י]

циферблатъ אבן־השעות נ׳

цифра *см.* цыфра

ци́церо קיקירון (מין אותיות בטיפוגרפיא) ז׳

цо́коль קורפסה נ׳

цо́льнеръ מוכס, מוכסן ז׳

цугъ רתמה של ששה סוסים נ׳

цы́ба עז נ׳

цы́бикъ תבת־תי (חמשים לטרא) נ׳

цыга́нить עשה חליפי־סוסים || התל בפ׳ ברמאות; מכר; רמה פ״י

цыга́нъ צועני || רמאי ז׳

цымба́лы *см.* кимва́лъ

цынга́ סקורבוט ז׳, דרשינה, צפרנה נ׳

цыно́вка מפץ, מזבל ז׳, מחצלת (של קנים), חוצלת, כנורה נ׳

цыново́чникъ קולע מחצלות ז׳

цы́пки, цы́почки סריטות ברגלים נ״ר || ראשי־אצבעות ז״ר

цыплёнокъ אפרוח (של תרנגלת) ז׳, רצוצה נ׳

цыпля́тина בשר־רצוצות ז׳

цыпля́тникъ *см.* ко́ршунъ

цырю́льникъ ספר, גלב ז׳

цырю́льничество מלאכת־גלב נ׳

цырю́льня בית־גלב ז׳

цы́фра מספר ז׳, ספרה נ׳

цыцъ הס! יד לפה! מ״ק

цѣ́вка, —вочка חליל ז׳, פקעת־חוטים נ׳

цѣвни́ца חליל ז׳

цѣ́вочникъ שסק (מין שיח) ז׳

цѣди́лка и цѣди́ло מסנן ז׳, מסננת נ׳

цѣди́ть, цѣживать, на—. про— ברז, הברז, סנן, הסתנן —ся || סנן פ״י

цѣже́ніе סנון ז׳, ברוזה נ׳

цѣле́бный של מרפא, מעלה ארוכה, [תרופה ת׳]

цѣле́ніе מרפא ז׳, רפואה נ׳

цѣлизна́ קרקע בתולה נ׳

цѣлико́мъ בשלמות, כליל, כלו ת״פ

цѣли́къ מונולית (מין אבן) || קרקע בתולה נ׳

цѣлина́ *см.* цѣлизна́

цѣли́тель רופא ת׳

цѣли́тельный *см.* цѣле́бный

цѣли́ть, ис— רפא, כפא פ״י

цѣли́ть, цѣлива́ть и —ся קלע אל מטרה, כונן - פ״י || התכונן אל־, רמז – פ״ע

цѣ́лкій מכונן אל המטרה ת׳

цѣлко́вый, —викъ רובל ז׳

цѣлко́мъ לגמרי, בשלמות ת״פ

цѣлова́льникъ בעל בית מרזח ז׳

цѣлова́льщикъ, —ва́тель נשקן ז׳

цѣлова́ніе נשוק ז׳, נשיקה; פריסת שלום נ׳

Крестное— שבועה

цѣлова́ть, по— נשק, נשק פ״י —ся || נשק זה את זה

цѣлому́дренникъ שוניא (מין צמח) נ׳

цѣлому́дренность תמות, טהרת־המדות, צניעות נ׳]

цѣлому́дренный צנוע ת׳

цѣлому́дріе תמות, צניעות נ׳

цѣ́лостный שלם, בלתי מחלק ת׳

цѣ́лость שלמות נ׳

цѣ́лый שלם ת׳. *Прочитать* —лую *книгу* קרא ספר עד תמו. —*день* כל היום. *Уходи, пока* цѣлъ ברח כל זמן שלא נגעתי בך. *Посуда разбита, а мебель* цѣла́ הכלים נשברו והרהטים נשארו שלמים. *Часы* цѣлы, *а кошелекъ пропалъ* השעון נשאר שלם והכים נאבד

цѣль מטרה, מגמה, תכלית, כונה, שאיפה נ׳. *Стрѣлять въ*— קלע אל־המטרה. *Достигнуть* цѣли השג מטרתו. *Съ* цѣлью *получить мѣсто* בכונה [לקבל משרה]

цѣльба́ רפוא ז׳

цѣ́льность *см.* цѣ́лость

цѣ́льный בלתי מרכב, -- מערב, מוצק, עשוי מקשה, – מחתיכה אחת ת׳. *Статуя изъ* —наго *мрамора* פסל עשוי מקשה. *Кольцо изъ* —наго *золота* טבעת זהב טהור. —ное *вино* יין בלתי ממזג. *Онъ* —ная *натура* הוא אדם שלם

цѣна́ מחיר, מקח, שווי ז׳. *Это не имѣетъ никакой* цѣны́ דבר זה איננו שוה כלום. *Этому нѣтъ* цѣны́ דבר זה יקר מכל מחיר; דבר זה אין לו דמים

цѣне́ніе שום ז׳, שודא, הערכה נ׳

цѣни́тель מעריך || מבקר ז׳

цѣни́ть, цѣ́нивать || העריך, שום, קבע מחיר הערך, השום, —ся || הוקר, החשב, כבד פ״י החשב, הכבד. *Во сколько* —ни́те *вы этотъ домъ* בכמה אתה שם בית זה. *Я* цѣню́ *его заслуги* אני מוקיר את מפעלותיו. *Я* цѣню́ *его по заслугамъ* אני מכבדהו לפי מעשיו. *Онъ ни во что не* —нитъ *мою дружбу* הוא

אינו מחשיב את ידידותי כלל
цѣнность נ׳ חשיבות ז׳, מחיר ערך,
цѣнный ת׳ חשוב, נכבד, יקר, וקר־ערך
цѣновщи́къ ז׳ מעריך
цѣпенѣлость, цѣпенѣлый *см.* оцѣпенѣлость *и* оцѣпенѣлый
цѣпенѣть, о— פ״ע קמר, הדום, הקהם
цѣпи́ться *см.* цѣпля́ться
цѣпкій ת׳ בא בעקיפין, מבקש תאנות || נאחז, טפסני
цѣпкость נ׳ טפסנות
цѣпля́ть בוא בעלילה || חבר בקרסים, עתק
ברדר, אחז —ся *и* цѣпи́ться || על־ פ״י
ב... האחז— || בוא בעקיפין על־פ׳
цѣпно́й ת׳ של כבלים
цѣпъ ז׳ מרוש, (ר׳ מורגים) מורג
цѣпь נ׳ שלשלת, שרשרת, ז׳ כבל. Цѣпо́чка שרשרת קטנה

Ч.

Чаба́нъ ז׳ רועה צאן, נוקר
чабёръ ז׳ (מין ירק) צתרי
чаверѣть, за— פ״ע (מצמחים) התנונן
ча́вканье נ׳ (בשעת לעיסה) צלילת־שפתים
ча́вкать, ча́вкнуть (כשהוא צלל בשפתיו
לועס) פ״ע] שחף הכספי (מין עוף) ז׳ чагра́ва
чагра́вый ת׳ אפורי
чади́ть, на— פ״י מלא קיטור
ча́дный ת׳ מעלה קיטור
ча́до ז׳ ילד, תינוק
чадолю́бецъ, -би́вый ז׳ אוהב בניו, אב רחמן
чадолю́біе נ׳ אהבת־בנים
чадоубі́йца ז׳ רוצח בניו, הורג—
чадъ ז׳ קיטור
ча́емость נ׳ תקוה, תוחלת
ча́емый ת׳ מקוה
ча́ечный ת׳ של שחף; *см.* ча́йка
чай ז״ר תי ז׳, חמין. *Кирпичный*— תי מחבץ
чай ת״פ כנראה, לפי הנראה, לבאורה, אמנם
чайбу́ръ ז׳ (מין צמח) תימוס
ча́йка ז׳ (מין עוף) שחף, לרון
ча́йникъ ז׳ קמקום, תינן
ча́йница נ׳ קפסת־התי
ча́йничать פ״י שתה תי הרבה
ча́йный ת׳ של תי. —ная *чашка* ספל של תי. —ная *ложка* כף קטנה. —ное *дерево* אילן־התי
чалéніе ז׳ קשור (כלי־שיט) אל־החוף
ча́лить, ча́ливать קשר (כלי־שיט) אל־ החוף פ״י]
ча́лка *см.* ча́леніе
чалко́ ז׳ סוס אמיץ
чалма́ נ׳ (מין כבע בארץ הקדם) תרבוש, טביל
чалопѣ́гій ת׳ (סוס) אמץ־טלוא
чалъ ז׳ חבל של כלי־שיט
ча́лый, —лая *лошадь* *см.* чалко́
чанъ ז׳, גיגית נ׳ עבט

чапра́къ ז׳, עוצבת נ׳ (מכסה
לסוס)] שטיח, אברזין
чапы́жникъ ז׳ אילן־קיטנית
ча́ра נ׳ כוס. || ча́ры כשפים, קסמים, נחשים
ча́рка, ча́рочка נ׳ כוס קטנה. —*вина* כוס יין.
Придерживаться —чки אהב לשתות
יי״ש, חמר יין
чарова́ніе ז״ר כשפים ז׳, מעשה־כשפים, כשוף
чарова́тель קוסם, כשף, כשפן, מכשף, אשף,
чарова́ть פ״י עשה מעשה כשפים, כשף || אמגושון
чародѣ́й *см.* чарова́тель
чародѣ́йство *см.* чарова́ніе
чародѣ́йствовать *см.* чарова́ть
ча́рочникъ ז׳ משקה
ча́рочный, —чная *продажа вина* ממכר
יי״ש לאחרים]
чару́ющій ת׳ מקסים
часова́ть פ״ע שהה מעט
часо́вникъ *см.* часосло́въ
часо́вня נ׳ תרפות קטנה, מצפה
часово́й ז׳ צופה, שומר, עומד על המשמר || של
שעון, שעוני. —*кругъ* עגול של שעה אחת ת׳
—*вая стрѣлка* מחוג השעות. — השעון
мастеръ שעונר, שעוני. —*визитъ* בקור של
часовщи́къ *см.* часово́й *мастеръ*] שעה אחת
часовщи́чій ת׳ של שעונר
часо́къ נ׳ שעה קטנה, שעה קלה
часосло́въ ז׳ (תפלות) סדור
частина́ *см.* ча́ша
части́ть פ״י (או צר ביותר) עשה צפוף || תכף
части́чный ת׳ חלקי
ча́стію ת״פ במקצת
ча́стное ז׳ (בחשבון) חלק
ча́стность נ׳ פרטיות, ז׳ פרט. *Въ*—ности,
ча́стно בפרט, ביחוד
ча́стный ת׳ פרטי, יחידי. —*человѣкъ* אדם
פרטי. —*урокъ* הוראה פרטית. —*случай*
מקרה יחידי. —*приставъ* פקיד הרבע
ча́сто לרב, לעתים קרובות, בתכיפות, לפרקים

תכופים || דחוק ת״פ. *Это —случается* דבר זה יקרה לעתים קרובות. *Какъ — вспоминалъ я о васъ* כמה פעמים הזכרתי את שמך. *Рожь посѣяна слишкомъ —* השיפון זרוע צפוף ביותר. *Холстъ сотканъ —* הפשתן נארג דחוק

частоко́лина כסיפה נ׳

частоко́лъ גדר של כסיפות נ׳

ча́стость и частота́ ז׳ דחס, עבי

частýха (מין צמח) נ׳ צפרדעיה

ча́стый ת׳ תכוף, תכופי || דחוס, עבה, מעבה, חזק. —стое *употребленіе* שמוש תכופי. —*гребень* מסרק מעבה. —*холстъ* בד עבה (חזק)

часть ז׳ חלק. *Большею* ча́стью על הרוב. *Это не по моей* ча́сти אין זה מעניני

частѣ́ть פ״ע עבה, התעבה, פשה, עצם

часъ נ׳ שעה. *Съ* ча́су *на —* שעה שעה. *Въ —* בשעתו, בזמנו. *Не въ —* שלא בזמנו

часы́ ז׳ מורה שעות, שעון, אורלוגין. *Стоять на* часа́хъ עמד על המשמרת

ча́хликъ ז׳ זרע של אבם

ча́хлость נ׳ רזון ז׳, כחישות, התנונות

ча́хлый ת׳ רזה, כחוש, צנום, דק־בשר

ча́хнуть, за — פ״ע כחש, הרזה, התנונן

чахо́тка נ׳ שחפת, רזון ז׳, ותק

чахо́тность נ׳ שחופנות

чахо́тный и чахо́точный ת׳ שחוף, ותק

ча́ша נ׳ כוס, קסוה, אשישה, גביע ז׳. *Кольная —* ערקום העליון

ча́шка || קסוה נ׳, מזרק ז׳, גזה, ספל, כף, טרין. ערקום העליון ז׳

ча́шникъ ז׳ שר המשקים

чаща́ ז׳ סבך, סבך, עבי־יער, מעבה ז׳, מעביה, מעבית נ׳

ча́яніе נ׳ תוחלת, השערה. *Сверхъ —* нія בהסח הדעת

ча́тельный *см.* вѣроя́тный

ча́ять פ״ע שער; המתין, קוה, יחל, חכה

ква́кать, ква́кнуть פ״ע גמגם (בממבמא)

чва́ниться התגאה, גלג; שחץ, התפאר, התהלל פ״ען

чва́нка נ׳ גאה, גאותנית

чва́нливость, —нство נ׳ יוהרא, גאותנות

чва́нливый и чва́нный ת׳ יהיר, גאותני

чвань ז׳ רהב, גא, גאותן

чеба́къ נ׳ אברומה (מין דג)

чебота́рить פ״י עשה מנפים

чебота́рня ז׳ בית־מנפר

чебота́рь ז׳ מנפר

чёботъ ז׳ נעל, מנף

чегера́нъ ז׳ הידיפרון (מין צמח)

чей מ״ג של מי, למי (שיך)

чека́ ז׳ דרבון, דרבן

чека́лка ז׳ ארנב־ננס

чека́неніе, чека́нка נ׳ הטבעה, יציקה, התכה

чека́нить, чека́нивать, от — יצק, התך, הנתך, הטבע || — ся הטבע

чека́нщикъ ז׳ מתיך, מטביע

чека́нъ נ׳ יצוקה

чекма́рь ז׳ עלי, מכוש, מטרק, מרתק

чекме́нь ז׳ מעיל־קוזקים

чекъ ז׳ שיק, שטר־המחאה

чёлнъ, челно́къ и челно́чекъ ארבה, ביצית, בוצית, דוגית נ׳ || בכיר (של אורגים) נ׳

чело́ ז׳ מצח || פי־תנור. *Бить* чело́мъ הגש בקשה, בקש בהכנעה

чело́би́тная ז׳ מכתב־בקשה

челоби́тчикъ ז׳ בעל מכתב־בקשה

челоби́тье *см.* челоби́тная

челово́й ת׳ של מצח || של פי־תנור

человѣколю́бецъ ז׳ אוהב האדם

человѣколюби́вый ת׳ מלא רחמים, חנון

человѣколю́біе נ׳ אהבת־האדם

человѣконенави́дѣніе נ׳ שנאת־האדם

человѣконенави́стникъ ז׳ שונא האדם

человѣконенави́стный ת׳ מלא שנאת־אדם

человѣкоубі́йца ז׳ רוצח נפש

человѣкоуго́діе ז׳ משוא פנים, נ׳ חנופה

человѣкоуго́дникъ ז׳ נושא פנים, חונף

человѣкоуго́дный ת׳ מלא חנופה

человѣ́къ || איש, אדם, בן־אדם, בר־נש, אנוש ז׳ משרת, עבד. Сверхъчеловѣ́къ אדם עלאי. *У него пять —* вѣкъ *дѣтей* הוא אב לחמשה בנים. *Нанять себѣ —* ка לקח משרת לעצמו

человѣ́чески ת״פ בדרך האדם

человѣ́ческій ת׳ של אדם, אנושי. —ское *лицо* פני־אדם. —*родъ* המין האנושי

человѣ́чество ז׳ מין־האדם, אנושות || אהבת־אדם נ׳

человѣ́чій ת׳ של אדם, אנושי

че́люсть נ׳ מלתעה, לסת

челяди́нецъ ז׳ עבד, משרת. — нка משרתת, שפחה

че́лядный ת׳ של משרתי־הבית

че́лядь ז״ר המשרתים, משרתי־הבית

чемеза́ и чемези́на ז׳ עשר

чемези́нникъ ז׳ אוהב ממון, כילי

чемери́ца и чемери́чникъ (מין צמח) ז׳ יחנון

че́меръ ז׳ (של סוסים) חלי־נפילה || נ׳ שדרה, שזרה

чемода́нъ נ׳ וזרה, ז׳ חבום, סגום

чепару́ха נ׳ גביע ז׳, כוס גדולה
чепе́цъ, че́пчикъ נ׳ שבים ז׳, כפה
чепе́чница נ׳ עושה שביסים
чепуха́ ת׳ טפל, הבל
че́рвень ז׳ השם הקדמון של חדש יולי
че́рвецъ ז׳ חלזון
черве́чникъ נ׳ (מין צמח) ברבדה
че́рвы ז׳ הקלף האדם
черви́вый ת׳ מתלע, מלא תולעים
черви́вѣть, о— פ״ע רמס תולעים, התלע
червлене́цъ ז׳ ארגמן
червлени́ца ז׳ בגד ארגמן
червлени́чный ת׳ ארגמני
червле́ность ז׳ צבע ארגמן
червле́ный ת׳ אדם כשני, מתלע
че́рвлень ז׳ צבע אדם
червленѣ́ть, о— פ״ע אדם כשני, התאדם
червого́нникъ ז׳ (מין צמח) זינופירון
черво́нецъ ז׳ אדום
черво́нка *см.* че́рви
черво́нный *см.* черво́нецъ ‖ ת׳ אדם
червообра́зный ת׳ כתולעת
червото́чина נ׳ התלעה, מאכלת־תולעים
червото́чный ת׳ מתלע
червча́тый ת׳ אדם
червь נ׳ רמה, תולעת
червяко́вый ת׳ של רמה, – תולעת
червя́къ *и* червячёкъ נ׳ תולעת. —вяч-ка *заморить* השבע (שבר) כארגנו
червячёкъ נ׳ קנוקנת (תחת לשון כלב)
черда́къ נ׳ עליה
черева́ ז״ר מעים, בני־מעים, קרבים
черви́къ ז׳ נעל־נשים
чере́вина ז׳ בטן, כרס
черви́стый *см.* чрева́стый
черви́чный ת׳ של נעל
чере́вій. —*мѣхъ* פרוות־הכרס
чере́во *см.* чре́во
череда́ *и* черёдъ ז׳ תור, סדר. *Дѣло идетъ своимъ* —до́мъ הדבר הולך בסדרו (במנהגו)
череди́ть פ״י קבע סדר
чере́дникъ ז׳ (מין צמח) לשון־הכלב
чередно́й ת׳ סדרי, הבא על־הסדר
чередова́ться פ״ע, בוא זה אחר זה חליפות השלם זה לזה פ״י
чередово́й ת׳ משלים זה לזה
черезпо́лосный. —ное *имѣніе* אחזה קרועה (על ידי רצועות אדמה של בעלים אחרים)
черезсѣде́льникъ נ׳ רצועת־האכף
черезчу́ръ ת״פ יתר על המדה
че́резъ נ׳ אפנדה
чере́зъ *и* чрезъ מעבר ל..., אל־עבר ה... בעד, דרך ה... ‖ על־ידי, בידי ‖ בעוד כעבור מ״י. *Перебросить что* —*стѣну* השלך דבר מעבר לכתל. *Итти* —*поле* הלך דרך השדה. *Я ѣду въ Iерусалимъ* —*Яффу* אני נוסע ירושלימה דרך יפו. *Я попалъ* —*него въ бѣду* על ידו נפלתי בצרה. —*три дня* בעוד שלשת ימים; לשלשת ימים. —*годъ отъ сего дня* מהיום ולאחר שנה. —*часъ по ложкѣ* כף בכל שעה. *Его произвели* —*чинъ* נתרומם שתי מעלות בבת אחת
череми́ца נ׳ שום מדברי ז׳, שומנית (מין צמח)
черёмуха, черёмха ז׳ (מין אילן) עוזרד
черёмушникъ ז׳ יער עצי־עוזרד
черёмша́ *см.* череми́ца
че́ренъ, —но́къ ‖ ז׳ אילן מרכב ‖ זמורה נ׳ יד נ׳, קת, נצב ז׳
черепа́ха ז׳ צב־השרין ז׳, סלחפה נ׳ ‖ סלחפון
черепа́шина ז׳ בשר־הסלחפה
черепа́шій ת׳ של סלחפה
черепа́шникъ ז׳ (מין צמח) סיפן
черепи́на ז״ר חרס ז׳, שברי־כלים
черепи́ца ז׳ קרמיד, רעף
черепи́чникъ ז׳ (עושה רעפים) רעפן
черепи́чница נ׳ (מין רמש) ליפיספא
черепи́чный ת׳ של רעפים
че́репный *и* черепно́й ‖ של גלגלת ‖ של חרס ת׳]
черепово́й ת׳ של גלגלת
черепоко́жный. —ныя *животныя* בעלי עור קשקשים
черепо́къ נ׳ חרס ז׳, חספה
че́репъ ארנקא (דמותא, קרקף ז׳, קרקפתא, גלגלת נ׳ ‖ עור קשקשים ‖ גלד קרח ז׳ ‖ קרקע (של צנדל) נ׳
черешко́вый *см.* черенко́вый
чере́шня ז׳ דבדבן המתוק
черешо́къ *см.* черено́къ
черка́нье נ׳ סריטה
черка́ть, —кну́ть , סרט, כתב מהר ‖ מחה מחק ‖ הער פ״י
черме́шь ז׳ (מין צמח) טורדיליון
че́рмный ת׳ אדם. —ное *море* ים סוף
черна́вка נ׳ אשה שחומה ‖ פרה שחורה
черново́й ת׳ מושחר. —ва́я *работа* זגוג של שחור
че́рнедь ז׳ זגוג של שחור

чернéніе השחרה נ׳
чéрнеть פוליגולה (אגו השחור) נ׳
чернéцъ נזיר (נוצרי) ז׳
чернéческій של נזיר, נזירי ת׳
черни́ка גרגר השחור ז׳
черни́ла דיו ז׳
черни́льница *и* черни́лица בית־דיו,
בדיו ז׳, דיותה נ׳
черни́льный של דיו ת׳. —*орѣшекъ* מילי־
עפצים (אילן) || עפץ, אפץ
черни́ть, чéрнивать פחם, השחר || מחק ||
נגד, נבל, הוצא לעז על־פ׳. פ״י ||—ся
השחר עצמו העשה שחור
черни́ца נזירה (נוצרית) נ׳ || *см.* черни́ка
черни́чникъ שיח של גרגרים שחורים || מין
גרגרים שחורים ז׳
черни́чный של גרגרים שחורים ת׳
чернó שחור ת״פ
чернобородый בעל זקן שחור ת׳
чернобрóвый בעל גבות שחורות ת׳
чернобы́льникъ *и*—бы́ль שוצרה (מין צמח) נ׳
чернова́тый שחרחר, שחור קצת ת׳
черновóй טיוטאי ת׳ —вое *сочиненіе* טיוט
של חבור. —ва́я טיוטה, נוסח ראשון
черноволóсый בעל שער שחור ת׳
черноглáзый בעל עינים שחורות ת׳
черноголóвникъ פרוגילה (מין צמח) נ׳
черноголóвый בעל ראש שחור ת׳
черногри́въ שושנפה סיבירית (מין פרח) נ׳
черногри́вый בעל רעמה שחורה ת׳
черноéльникъ תרנית־הבר נ׳
черножéлчіе מרה שחורה נ׳
черножёлчный בעל מרה שחורה ת׳
чернозёмъ אדמה שחורה, אדמת־גנים נ׳
чернозу́бый בעל שנים שחורות ת׳
черноклéнъ תדהר הפשוט (מין אילן) ז׳
чернокни́жіе מעשה־כשפים ז׳
чернокни́жникъ מכשף ז׳
чернокни́жничать עסק במעשי כשפים פ״ע
чернокóрень לשון־כלב (מין צמח) ז׳
чернокýдренникъ בלוטה שחורה (מין צמח) נ׳
черноле́сье יער של אילנות־טרף ז׳
черномáзый שחרחר, שזוף, שחום ת׳
чернoóкій בעל עינים שחורות ת׳
чернорáбочій פועל פשוט; (פועל) שכיר־יום ז׳
черноризецъ נזיר ז׳. —зница נזירה
черносли́въ פגע יבש ז׳
чёрность *и* чернотá שחרורית נ׳
чернотáль חלף־הדפנה (מין אילן) ז׳
чернýха *и* —нýшка קצח ז׳, ברשינים,
סנדיות (מין צמח) נ״ר
чёрный שחור || מלכלך, מגאל || אמלל || פשוט,
גס ת׳. —*цвѣтъ* צבע שחור. *Ходить въ*
—номъ לבש שחורים. —ное *бѣлье*
לבנים מסאבים. —ная *лѣстница*,
—*ходъ* פתח שני. —*день* יום רע.
—*народъ* ההמון הפשוט. —ная *работа*
עבודה גסה. —*лѣсъ* *см.* черноле́сье.
—ное *духовенство* כמרי־המנזרים
чернь אספסוף, המון, הפשוט || זגוג שחור
על כלי־כסף ז׳
чернѣть השחר, העשה שחור, התפחם פ״ע
||—ся. *Вдали что-то* —нѣется
דבר שחור נראה מרחוק]
чéрнядь *см.* чéрнедь
черпáкъ משאב (כלי שמוציאין בו מים מספינה) ז׳
черпáло מחץ (כלי שאיבה) ז׳
черпáльный המשמש לשאיבה ת׳
чéрпальщикъ דולה, שואב, מדלה ז׳
чéрпаніе שאיבה נ׳
черпáть, черпнýть דלה, שאב || לקח מן־ פ״י
||—ся הדלה, השאב
чёрствость קשי, יבש ז׳, קשיות, יבשות נ׳
чёрствый (לחם) יבש, || אכזרי, מחסר־רגש
נוקשה ת׳
черствѣть, за— יבש, העשה נוקשה,
התיבש פ״ע
чертá רשם, קו, תו, סרטוט || גבול, תחום ז׳
—ты́ *лица* תוי־הפנים. *Пограничная*—
תחום־המצר (הגבול). *Главная*— אפי
чертёжная חדר־הסרטוט ז׳
чертёжникъ סרטטן, מסרטט, עושה תרשימים ז׳
чертёжный של סרטוט ת׳ || של תבנית
чертёжъ סרטוט ז׳ || תרשים, תבנית נ׳
черти́льный המשמש לסרטוט, עשוי לסרטט ת׳
—ная *линейка* סרגל. —ное *перо*
עט הסרטוט
черти́ть סרטט, סרגל, רשם פ״י ||—ся
סרטט
чертóвка מרשעת נ׳
чертóвскій של שטן, של מעשה שטן ת׳
чертовщи́на רעיון־רוח, מעשה שטן ז׳
чёртовъ של רוח,־ מזיק,־ שד,־ שטן ת׳.
—*палецъ* אבן־רעם. —*орѣхъ*
אגוז המים
чертогры́зъ סקביוקיסה (מין צמח) נ׳
чертóгъ היכל, ארמון ז׳, בירה נ׳
פלטין של מלך]
чертóжный של היכל,־ ארמון ת׳
чертóкъ כלי־סרגול (של בנאים) ז׳
чертополóхъ שית, דרדר ז׳
чéрточка קו קטן ז׳
чёртъ *и* чортъ רוח רעה נ׳, בעל־דבר, שד,
שטן, מזיק, מחבל, דבוק ז׳. —*его дери*
יקחהו

לַעֲזָאזֵל. **К**ъ чёрту אֹפֶל.
черче́ніе סִרְטוּט ז׳
чеса́лка מַסְרֵק (לצמר ופשתים) || אֲבוּב־רוֹעֶה (מין צמח) ז׳
чеса́лочникъ עוֹשֵׂה מַסְרְקוֹת ז׳
чеса́льный הַמְשַׁמֵּשׁ לִסְרִיקָה ת׳
чеса́льщикъ סָרוֹק (סורק צמר) ז׳
чеса́ніе חִכּוּךְ ז׳, סְרִיקָה נ׳
чеса́ть, чёсывать, чесну́ть סָרֹק, גָּרֹד, קָרֹד, חַכֵּךְ || חָפֹף פ״י || —ся (*обо что*) הִתְחַכֵּךְ, הִתְגָּרֵד, גָּרֹד עַצְמוֹ || הִגָּרֵד וכו׳. —*у себя въ затылкѣ* חַכֵּךְ עַצְמוֹ בְּעָרְפּוֹ. —*волосы* סָרֹק שְׂעָרוֹ. —*шерсть* סָרֹק צֶמֶר. —*ленъ* סָרֹק פִּשְׁתָּן. *Лошадь* чéшется *объ стѣну* הַסּוּס מִתְחַכֵּךְ בַּכֹּתֶל. *У него языкъ* чéшется כְּאֵשׁ צָרֶבֶת עַל לְשׁוֹנוֹ]
че́ска תִּסְרֹקֶת נ׳ || *см.* чеса́ніе
чеми́на צִין, סַבָּן (מין אילן) ז׳
чесно́вица צֶמַח־הַשּׁוּם ז׳
чеснoко́вка רֹאשׁ־שׁוּמִים ז׳
чесноко́вый, —но́чный שֶׁל שׁוּם ת׳
чесно́къ שׁוּם ז׳
чесно́чинка קוֹלֶס שֶׁל שׁוּם ז׳
чесно́чница מַכְתֵּשׁ־הַשּׁוּם ז׳
чесо́та חִפּוּפִית, חַפֶּפִית נ׳
чесо́тка חִכּוּךְ ז׳, חַפֶּפִית נ׳
чесо́тный *и* чесо́точный ת׳ מְצֹרָע, מֻכֵּה חַפֶּפִית
че́ствованіе הִדּוּר, כִּבּוּד ז׳, חֲלִיקַת כָּבוֹד נ׳
че́ствовать הַדֵּר, כַּבֵּד, חָלֹק כָּבוֹד פ״י || —ся הִכָּבֵד, נָחֹל כָּבוֹד
чести́ть כַּבֵּד, חָלֹק כָּבוֹד || חָרֵף וְגַדֵּף, בַּזֵּה, גַּנֵּה פ״י
че́стно בְּכָבוֹד || בְּיֹשֶׁר, בְּצֶדֶק ת״פ
че́стность יֹשֶׁר, צֶדֶק ז׳, יַשְׁרָנוּת נ׳
че́стный נֶאֱמָן, יָשָׁר ת׳. —*человѣкъ* אָדָם יָשָׁר. —ное *слово* הֵן צֶדֶק
честолю́бецъ רוֹדֵף (אַחַר הַ)כָּבוֹד ז׳
честолюби́вый ת׳ אוֹהֵב כָּבוֹד, רוֹדֵף אַחַר הַכָּבוֹד
честолю́біе נ׳ אַהֲבַת הַכָּבוֹד, רְדִיפָה אַחַר הַכָּבוֹד
че́сть כָּבוֹד ז׳. *Въ —кого* לִכְבוֹדוֹ שֶׁל פ׳. *Поле* че́сти שְׂדֵה־הַכָּבוֹד. *Надо и —знать* לַכֹּל מִדָּה. *Отдавать —* חָלֹק כָּבוֹד
честь, поче́сть חָשֹׁב לְ... הַחֲזֵק — פ״י
чета́ זוּג, זוּג ז׳. *Она тебѣ не—* הִיא אֵינָהּ בַּת־זוּגְךָ
чета́ть הַתְאֵם, הַעֲמֵד זוּג זוּג פ״י || —ся הֻתְאַם, הָעֳמַד זוּג זוּג
четве́ргъ חֲמִישִׁי בַּשַּׁבָּת ז׳
четверёньки, *Ходить на* —кахъ זָחֹל עַל יָדָיו וְעַל רַגְלָיו
четвери́къ צֶ׳טְוֶרִיק (מדת היבש) ז׳. *Свѣчи* — נֵרוֹת אַרְבָּעָה בְּלִטְרָא
четвери́ть, раз— חַלֵּק לְאַרְבָּעָה פ״י
четвери́цею פִּי־אַרְבָּעָה, אַרְבַּעְתַּיִם ת״פ
четвёрка אַרְבַּעְתַּיִה || רִתְמָה שֶׁל אַרְבָּעָה (סוּסִים) נ׳
че́тверни אַרְבָּעָה (ילדים) בְּבֶטֶן אֶחָד ת׳
четверно́й כָּפוּל אַרְבָּעָה ת׳
четверня́ רִתְמָה שֶׁל אַרְבָּעָה (סוסים) נ׳
че́тверо אַרְבָּעָה (ז׳), אַרְבַּע (נ׳) ש״מ
четверобра́чіе נִשּׂוּאִין בַּפַּעַם הָרְבִיעִית ז״ר
четвероголо́сный ת׳ עָרוּךְ לְאַרְבָּעָה קוֹלוֹת (שיר)
четвероева́нгліе אַרְבַּעַת הָאֵיוַנְגֶּלְיוֹנִים ז״ר
четвероконе́чный בֶּן אַרְבָּעָה קְצָווֹת ת׳
четверому́жіе זִיקָה לְאַרְבָּעָה בְּעָלִים (בעולם הצומח) נ׳
четверомѣ́стный ת׳ (רכב) בַּעַל אַרְבָּעָה מְקוֹמוֹת
четвероно́гій בֶּן אַרְבַּע רַגְלַיִם ת׳
четвероуго́льникъ *см.* четыреуго́льникъ
четверта́къ רֶבַע הָרוּבָּל ז׳
четверта́ть *см.* четвертова́ть
четверти́на, четверти́нка רְבִיעִית שֶׁל־ נ׳
четвёртка *и* —вертýшка רֹבַע, רֶבַע ז׳, רְבִיעִית שֶׁל־ נ׳. *Книга въ* —тку סֵפֶר בְּתַבְנִית רְבִיעִית־הַגִּלָּיוֹן; סֵפֶר בְּתַבְנִית קְבַרְטוֹ
четвертно́й מֵכִיל רְבִיעִית הַ.. ת׳
четвертова́ніе חֲלֻקָּה לְאַרְבָּעָה חֲלָקִים נ׳
четвертова́ть, рас— חַלֵּק (פושע חייב מיתה) לְאַרְבָּעָה חֲלָקִים פ״י
четверто́къ *см.* четве́ргъ
четвёртый הָרְבִיעִי מ״ס. —таго *Мая* בָּרְבִיעִי לְחֹדֶשׁ מַאי. —*часъ* הַשָּׁעָה הָרְבִיעִית. *Въ* —тыхъ רְבִיעִית
че́тверть רֹבַע, רֶבַע ז׳, רְבִיעִית הַ.. נ׳ || צֶ׳יטְוֶרְט (מדת דגן) ז׳. *Безъ* —ти *три часа* שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת פָּחוֹת רְבִיעִית; שְׁתֵּי שָׁעוֹת וּשְׁלֹשָׁה רְבָעִים. —*луны* הַלְּבָנָה חִדּוּשׁ. —*года* רֶבַע שָׁנָה
че́твеpы אַרְבָּעָה בְּמִסְפָּר מ״י
чётка צֶבֶת, זוּגִי, מִסְפָּר זוּגִי ז׳
чётки פְּתִיל־הָאֲבָנִים (לספירת התפלות) ז׳
чёткій (כתב) בָּרוּר, נָקִי, מְפֹרָשׁ ת׳
чёткость בְּרִירוּת־הַכְּתָב נ׳
чётный זוּגִי ת׳
чётъ צֶבֶת, מִסְפָּר זוּגִי ז׳. —*или* нечётъ צֶבֶת אוֹ פֶּרֶט; זוּג אוֹ לֹא זוּג (מין משחק)
четы́ре אַרְבָּעָה (ז׳), אַרְבַּע (נ׳) מ״י
четырегра́нникъ טֶטְרָאֶידְרוֹן ז׳
четырегра́нный בַּעַל אַרְבַּע מִגְבָּלוֹת ת׳

четыредесятница צום הארבעים (קודם הפסחא) ז׳
четырежды ארבע פעמים ת״פ
четырезубецъ טיטרודון (מין דג) ז׳
четыреста ארבע מאות מ״י
четыреугольникъ רבוע, מרבע ז׳
четыреугольный רבוע, מרבע ת׳
четырёхдневный בן־ארבעה ימים ת׳
четырёхклассный בעל־ארבע מחלקות ת׳
четырёхлѣтній בן־ארבע שנים ת׳
четырёхмѣстный *см.* четверомѣстный
четырёхмѣсячный בן־ארבעה חדשים ת׳
четырёхпольный. —ное *сельское хозяйство* השטה המרבעת של עבודת־האדמה
четырёхсложный בן־ארבע הברות ת׳
четырёхсотый הארבע מאות מ״ס
четырёхчленный בעל ארבעה אברים ת׳
четырнадцатый הארבעה עשר (ז׳), הארבע עשרה (נ׳) מ״ס
четырнадцать ארבעה עשר (ז׳), ארבע עשרה (נ׳) מ״י
четь רבע, רבע ז׳, רביעית נ׳
четьяминея ספורי־הקדושים ז״ר
чехарда *см.* чихарда
чехолъ, чехликъ *и* чехлокъ מכסה, צפוי; עוצבה. *Каретный* — גדן, ברתיק ז׳
чехоня דג־התער ז׳
чечевица, —вичка עדשה נ׳
чечевицеобразный שכדמות עדשים ת׳
чечениться התיפה, התהדר פ״ע
чечень ביבר של דגים ז׳
чеченя מתיפה, מתהדר ז׳
чечетъ קנבין ז׳, צפרת־פשתה נ׳
чечина *см.* почечуйникъ
чешуекрылый בעל־כנפי קשקשים ת׳
чешуеобразный שכעין קשקשים ת׳
чешуйникъ קשקשיה (מין צמח) נ׳
чешуйный בעל־קשקשת, של קשקשים ת׳
чешуистый מלא קשקשים ת׳
чешуйчатый עשוי קשקשים ת׳
чешуя קשקש ז׳, קשקשת נ׳
чешеніе כבוד ז׳
чибисъ בלינום (מין צפור) ז׳
чивиться התפאר בנדיבות פ״פ
чигирь מזרק־מים (להשקות גן) ז׳
чижевникъ *см.* ракитникъ
чижъ, чижикъ, —жичекъ חרפי (מין צפור). —жовка חרפיה ז׳
чиканье גזיזת־מספרים נ׳ || צפצוף (של אפרוחים) ז׳
чикать, чикнуть גזז (גזר) במספרים פ״י || צפצף פ״ע]
чикчиры מכנסי־הוסרים נ״ר
чилига אילן־הקטנית ז׳
чиликанье צפצוף ז׳
чиликать צפצף פ״ע
чилимъ טרפננה (מין צמח) ז׳
чина טופח (מין צמח) ז׳
чинаровый דולבאי ת׳
чинаръ דלב, דולבא (מין אילן) ז׳
чиненіе, чинка מלוא ז׳, הטלאה נ׳, תקון ||
чинить, чинивать, у— טלא, הטלא, תקן פ״י || о— (עטים) תקן, עשה || на— מלא || —ся הטלא, התקן, מלא, התמלא || התהדר. Начинить *гуся яблоками* מלא את האוז בתפוחים — *судъ и расправу* עשה דין ומשפט
чинно במשפט, כראוי, כהוגן, בנימוס, בדרך־ארץ ת״פ]
чинность נימוס, דרך־ארץ ז׳
чинный בעל דרך־ארץ, איש נימוסי, בעל־נימוס ת׳
чиновникъ בעל־פקידות, פקיד ז׳. —ница אשת־הפקיד
чиновникъ סדור כל־בו (נוצרי) ז׳
чиновничій של פקיד ת׳
чиновный בעל־מעלה ת׳
чиноначаліе משמעת, נתינות נ׳
чиноначальникъ ראש מקהלת־המלאכים ז׳
чиноположеніе סדר־מנהגי בית תפלה ז׳
чинопочитаніе חליקת כבוד לגדולים במעלה נ׳
чинопроизводство מנוי ז׳, חליקת מעלות, התמנות נ׳
чинъ מעלה נ׳. *Классный* — אחת משמונה מעלות הפקידים. *Воинскіе* чины פקידי־הצבא. *Нижніе* —ны חילים פשוטים. —чина *почитай* תן כבוד למכבדים. —*крещенія* סדר־הטבילה
чирей אבעבועה, בועה, מכה נ׳
чириканье, чирикать *см.* чиликанье, чиликать
чиркать *и* чирликать *см.* чиликать
чирокъ בר־אוז הררי (מין עוף) || מקל קטן (בשחוק התינוקות) ז׳
чирышёкъ *см.* чирей
чирьеватый מלא אבעבועות, —בועות ת׳
численіе מניה, ספירה נ׳ || מספר ז׳
численность מנין, מספר ז׳
численный *и* численый מניני, מספרי ת׳
числитель מונה (בתשבורת) ז׳
числительный. —ное *имя* שם המספר

чи́слить п״פ הָשַׁב ,סָפַר ,מָנָה ||— ся הִמָּנֵה הִסָּפֵר, הִתְחַשֵּׁב

число́ ז׳ מִסְפָּר, מִנְיָן, סְכוּם. *Извѣстное*— כְּמִסְפָּר יָדוּעַ. *Эта книга отпечатана въ* —пѣ *тысячи экземпляровъ* סֵפֶר זֶה נִדְפַּס בְּמִסְפַּר שֶׁל אֶלֶף אֶכְּסֶמְפְּלָרִים *Котораго* —ла בְּכַמָּה בַּחֹדֶשׁ. *Книга* —лъ חֻמַּשׁ בַּמִּדְבָּר. *Единственное*— לְשׁוֹן יָחִיד. *Множественное*— לְשׁוֹן רַבִּים

числосло́вецъ *см.* числосло́въ || חָכְמַת־ הַחֶשְׁבּוֹן, אַרִתְמֵטִיקָא נ׳

чистага́нъ ז״ר כֶּסֶף מְזֻמָּן ז׳, מְזֻמָּנִים

чи́стикъ ז׳ טַבְלָן הַשָּׁחוֹר (מין עוף)

чисти́лище ז׳ גֵּיהִנֹּם

чи́стильщикъ ז׳ נַכָּךְ

чисти́тельный ת׳ מְטַהֵר, מְנַקֶּה

чи́стить, чи́щивать פ״י טַהֵר, נַקֵּה, צַחְצֵחַ, קַשֵּׁט, קַשֵּׁט עַצְמוֹ, טַהֵר,— ся —|| נָהֵץ, כַּבֵּד, פַּנֵּה, נַקֵּה. —*платье* נַקֵּה בֶּגֶד ||— הִטָּהֵר, נָקֵה —*щеткою* נַקֵּה בְּמִבְרֶשֶׁת. —*сапоги* הַבְהֵר נְעָלִים. —*рыбу* הַכְשֵׁר דָּגִים.— *орѣхи* פַּצֵּחַ אֱגוֹזִים. —*улицу* כַּבֵּד הָרְחוֹב. —*металлъ* צָרֵף מַתֶּכֶת

чи́стка ז׳ זִכּוּךְ, נִקּוּי, כִּבּוּד, קִשּׁוּט

чи́сто ת״פ בְּטָהֳרָה, בְּלִיל. Чи́сто *на* чи́сто לְגַמְרֵי

чистокро́вный ת׳ מְיֻחָס

чистописа́ніе נ׳ כְּתִיבָה תַמָּה

чистопи́сецъ ז׳ כַּתְּבָא, רַבָּא

чистопи́сный ת׳ שֶׁל כְּתִיבָה תַמָּה

чистопло́тка נ׳ אוֹהֶבֶת נִקָּיוֹן

чистопло́тность נ׳ נִקָּיוֹן ז׳, אַהֲבַת־נִקָּיוֹן, טָהֳרָה

чистопло́тный ת׳ נְקִי בְּגוּפוֹ, אוֹהֵב נִקָּיוֹן

чистопло́тъ ז׳ מְדַקְדֵּק בְּנִקָּיוֹן

чистопо́лье נ׳ שָׂדֶה פְּתוּחָה

чистосерде́чіе נ׳ טַהֲרַת־הַלֵּב, תְּמִימוּת

чистосерде́чный תָּם, תָּמִים, מִי שֶׁפִּיו וְלִבּוֹ שָׁוִים ת׳

чистота́ נ׳ נִקָּיוֹן ז׳, טָהֳרָה

чистотѣ́лъ ז׳ הֶלִידוֹנְיוֹן הַגָּדוֹל (מין צמח)

чистоу́стъ נ׳ אוֹסְמוּנְדָא (מין צמח)

чи́стый ת׳ נָקִי, טָהוֹר || זַךְ, בָּהִיר || אֲמִתִּי. —*стое бѣлье* לְבָנִים נְקִיִּים. —*стая совѣсть* לֵב טָהוֹר. *Онъ* чистъ *остался* יָצָא זַכַּאי בְּדִינוֹ. —*стая работа* עֲבוֹדָה נְקִיָּה. —*стая вода* מַיִם טְהוֹרִים. *Платить* —*стыми деньгами* שַׁלֵּם בְּכֶסֶף מְזֻמָּן. *Это* —*стая ложь* זֶה הוּא שֶׁקֶר מֻחְלָט (שֶׁקֶר וְכָזָב)

—*дуракъ* שׁוֹטֶה גָּמוּר. *Выйти въ* —*стую отставку* הִתְפַּטֵּר מִמִּשְׁמַרְתּוֹ

чисть *см.* новь

чистя́къ לְבֶן־פָּנִים, בַּעַל פָּנִים חִוָּרִים || צֶמַח־ הַנֶּדֶם ז׳

чита́льщикъ ז׳ קוֹרֵא תְהִלִּים (על מת)

чита́ніе נ׳ קְרִיאָה בְּסֵפֶר

чита́тель ז׳ קוֹרֵא

чита́ть, чи́тывать פ״י קָרֹא ||— ся הִקָּרֵא. —*литературу* קְרֹא בִּסְפָרִים —*лекцію* קָרֹא שִׁעוּר.

чиха́ніе ז׳, עֲטִישָׁה נ׳ עִטּוּשׁ

чиха́тельный ת׳ מֵבִיא לִידֵי עֲטִישָׁה

чиха́ть, чихну́ть פ״ע הִתְעַטֵּשׁ, זוֹרֵר

чихи́рникъ ז׳ סוֹבֵא, שִׁכּוֹר

чихи́рничать פ״ע סָבֹא, הִשְׁתַּכֵּר, הִתְבַּסֵּם

чихи́рь ז׳ יַיִן חָדָשׁ

чихо́та נ׳ מַחֲלַת־הָעֲטִישָׁה

чихо́тка ז׳ יַחְנוּן (מין צמח)

чихо́тная *трава* נ״ר אֲחִילְיוֹת (מין צמח)

чихри́ца נ׳ אִילִסְנְיָא (מין צמח)

чихъ ז׳ עֲטִישָׁה נ׳, קוֹל עֲטִישָׁה

чи́ща *см.* новь

чи́щеніе *см.* чи́стка

чи́щивать *см.* чи́стить

чищо́ба *см.* новь

чкать, чкнуть פ״י — מָחֹא, הַכֵּה אֶל־ ||— ся הַכֵּה זֶה אֶת זֶה ...הִתְמַל בְּ

членовреди́тель ז׳ מַטִּיל מוּם (באחד מאבריו)

членовреди́тельство и —врежде́ніе נ׳ הַטָּלַת־מוּם

чле́нскій ת׳ שֶׁל חָבֵר. —*взносъ* תְּרוּמַת־חָבֵר

членъ ז׳ אֵבֶר || חָבֵר || עִקָּר. —*символа вѣры* עִקַּר־הָאֱמוּנָה. *Опредѣленный*— הֵא הַיְדִיעָה

чмо́канье ז׳ נִשּׁוּק

чмо́кать, чмо́кнуть פ״י נַשֵּׁק ||— ся נַשֵּׁק זֶה אֶת זֶה

чо́ботъ *см.* чё́ботъ

чебръ *см.* чабёръ

чо́канье, чокъ נ׳ שְׁתִיַּת־לְחַיִּים

чо́кать и —ся פ״י שְׁתֵה לְחַיִּים

чо́лка *см.* хо́лка

чолнъ *см.* чё́лнъ

чо́порность נ׳ הִתְהַדְּרוּת, הִתְיַפּוּת

чо́порный מְדַקְדֵּק עַל הַיֹּפִי — בַּנִּמּוּס, מְהַדֵּר מִן הַמְהַדְּרִין ת׳

чо́ртъ, чо́тки *см.* чё́ртъ, чё́тки

чрева́стый ת׳ כַּרְסְנִי

чрева́тая ת׳ הָרָה, מְעֻבֶּרֶת, שֶׁמִּתְעַבֶּרֶת בֵּין שָׁנָה

чрева́тость ז׳ עִבּוּר, הֵרָיוֹן

чрева́тѣть, о— פ״ע הִתְעַבֵּר, הָרֹה

чре́вный ת׳ שֶׁל בֶּטֶן, - כְּרֵס ת׳

чре́во בֶּטֶן, כְּרֵס ז׳, מֵעַיִם ר״ז, בְּנֵי - ז״ר

чревобѣ́сіе אֲבִילָה גַּסָּה, אַכְלָנוּת, זוֹלְלוּת נ׳

чревовѣща́ніе מַעֲשֵׂה־אוֹב ז׳

чревовѣща́тель לִגְלִיגָן, פִּיתוֹם, בַּעַל־אוֹב ז׳

чревоуго́діе זוֹלְלוּת נ׳

чревоуго́дникъ זוֹלֵל וְסוֹבֵא ז׳

чред.. *см.* черед.

чрезвыча́йность יוֹצֵא מִן הַכְּלָל ז׳, מִלְּתָא רַבְּתָא, מִלְּתָא שְׂכִיחָא נ׳. *До* —сти, מְאֹד מְאֹד, עַד לִמְאֹד

чрезвыча́йный יוֹצֵא מִן הַכְּלָל, בִּלְתִּי רָגִיל, - שָׁכִיחַ ת׳

чрезмѣ́рно יָתֵר עַל הַמִּדָּה, יוֹתֵר מִדַּאי ת״פ

чрезмѣ́рность הַפְרָזָה, גְּרִישַׁת־הַסְּאָה נ׳

чрезмѣ́рный יָתֵר, מֻפְרָז ת׳

чрезпле́чный מֻטָּל עַל שִׁכְמוֹ ת׳

чрезполо́сный *см.* черезполо́сный

чрезсѣде́льникъ *см.* черезсѣде́льникъ

чрезчу́ръ *см.* черезчу́ръ

чрезъ *см.* че́резъ

чрезъесте́ственный בִּלְתִּי טִבְעִי, אִי - ת׳

чрепоко́жный *см.* черепо...

чрепъ *см.* че́репъ

чре́сла חֲלָצַיִם, מָתְנַיִם ר״ז

чре́сленикъ אֵזוֹר, אַבְנֵט ז׳, חֲגוֹרָה נ׳

чре́сленый שֶׁל מָתְנַיִם, - חֲלָצַיִם ת׳

чресми́на *см.* чере́шня

чте́ніе קְרִיאָה נ׳

чтецъ קוֹרֵא ז׳

чти́лище מִקְדָּשׁ, בֵּית -, בֵּית תְּפִלָּה ז׳

чти́тель מְכַבֵּד, מוֹקִיר ז׳

чти́ть כַּבֵּד, הוֹקֵר פ״י ‖ —ся הִתְכַּבֵּד, הִתְכַּבֵּד

что́ מָה. —*дѣлать* מַה לַּעֲשׂוֹת. *Все,* —*я знаю* כָּל מַה שֶּׁאֲנִי יוֹדֵעַ. *Это ни на— не похоже* זֶה לֹא יֵעָשֶׂה, זֶה לֹא יִתָּכֵן. *За— онъ благодаритъ* בְּעַד מָה הוּא מַבִּיעַ תּוֹדָה. *Не за— меня благодарить* אֵינִי רָאוּי לְתוֹדָה. —*за несчастье* הִנֵּה אָסוֹן. *Ни за—* לֹא בְּשׁוּם אֹפֶן; בְּעַד כָּל חַדְלָא דְעָלְמָא. —*слово, то ложь* כָּל הַיּוֹצֵא מִפִּיו שֶׁקֶר. *Онъ силенъ —твой министръ* בֹּחוֹ גָּדוֹל כְּכֹחַ מִינִיסְטֶרְךָ. *Онъ —то недоволенъ* כְּפִי הַנִּרְאֶה, אֵינֶנּוּ שְׂבַע־רָצוֹן. —*нибудь* כָּל שֶׁהוּא, מַשֶּׁהוּ. *Раздѣлить —на равныя части* חַלֵּק דָּבָר לַחֲלָקִים שָׁוִים. —*бы* לְמַעַן, כְּדֵי שֶׁ.. *Я знаю, —это правда* יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁזֶּה אֱמֶת. —*вы молчите* מַדּוּעַ אַתָּה מַחְשֶׁה. *Я требую, чтобы онъ это сдѣлалъ* דּוֹרֵשׁ אֲנִי, שֶׁיַּעֲשֶׂה זֹאת. *Это что-нибудь да значитъ* מִלְּתָא הִיא. *Я сдѣлалъ все, чтобы успокоить васъ* עָשִׂיתִי כָּל מַה שֶּׁבְּיָדִי כְּדֵי לְהָנִיחַ אֶת דַּעְתְּךָ. *Не смотрите внизъ, чтобы голова не закружилась* אַל תַּבֵּט לְמַטָּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִסְתַּחְרֵר עָלֶיךָ רֹאשְׁךָ. *Только—* הִנֵּה זֶה. Чтожъ מַה־לָּא

чу ! הַס ; שְׁמַע מ״ק ! *Чу ! стучатъ въ двери* הַס ; הוֹמָה שֶׁמַּקִּישִׁים עַל הַדֶּלֶת. *Чу ! звенитъ колокольчикъ* שְׁמַע ! הִנֵּה מְצַלְצֶלֶת הַמְּצִלָּה

чуба́рый ת׳ (סוּסִים) חוּם, מְנֻקָּד בִּטְלָאִים אֲדֻמִּים

чубу́къ קְנֵה־הַמִּקְטֶרֶת ז׳

чубура́хнуться נָפֹל, - הַמַּיְמָה פ״ע

чубура́хъ. *Онъ поскользнулся и —въ воду* הוּא נִתְקַל וְנָפַל הַמַּיְמָה

чубу́чный שֶׁל קְנֵה־הַמִּקְטֶרֶת ת׳

чубу́шникъ יַסְמִין־הַבָּר (מִין צֶמַח) ז׳

чу́вственно בְּחוּשׁ, בְּרֶגֶשׁ ת״פ

чу́вственность גּוּפָנִיּוּת, חָמְרִיּוּת, חוּשִׁיּוּת, רַגְשָׁנוּת נ׳

чу́вственный שֶׁל רֶגֶשׁ, רַגְשָׁנִי, חוּשִׁי ; גּוּפָנִי, חָמְרִי ת׳

чувстви́тельность הַרְגָּשָׁה ; רַגְשָׁנוּת נ׳

чувстви́тельный בַּעַל רֶגֶשׁ, רַגְשָׁנִי ‖ מֻרְגָּשׁ, מוּחָשׁ ת׳

чу́вство חוּשׁ, רֶגֶשׁ ז׳, הַרְגָּשָׁה נ׳. *Пять —ствъ* חֲמֵשֶׁת הַחוּשִׁים. —*любви* רֶגֶשׁ הָאַהֲבָה. *Человѣкъ безъ всякихъ —ствъ* אָדָם מְחֻסַּר רֶגֶשׁ. *Прійти въ—* שׁוּב רוּחוֹ אֵלָיו

чу́вствованіе רֶגֶשׁ ז׳ ‖ הַרְגָּשָׁה נ׳

чу́вствовать חוּשׁ, הַרְגֵּשׁ פ״י ‖ —ся הָיֹה מֻרְגָּשׁ

чу́га בֶּגֶד, לְבוּשׁ ז׳, שִׂמְלָה, תִּלְבֹּשֶׁת נ׳

чугу́никъ и чугу́нникъ קְדֵרָה שֶׁל בַּרְזֶל חַי נ׳

чугу́нка מְסִלַּת הַבַּרְזֶל נ׳

чугу́нный שֶׁל בַּרְזֶל חַי ת׳

чугуно́къ *см.* чугу́никъ

чугуноплави́льный. —*заводъ* בֵּית חֲרֹשֶׁת לְהַתָּכַת בַּרְזֶל חַי

чугу́нъ בַּרְזֶל חַי ז׳

чуда́къ שׁוֹנֶה, זָר ז׳

чуде́сить и чуда́ть עֲשֹׂה מַעֲשִׂים מְשֻׁנִּים פ״י, הִתְנַהֵג בְּשִׁגָּעוֹן, הִתְהוֹלֵל פ״ע

чуде́сникъ *см.* чуда́къ и прока́зникъ

чуде́сничать *см.* чуде́сить

чуде́сно הַפְלֵא וָפֶלֶא ת״פ

чуде́сность פְּלָאִים ז״ר

чудéсный נִסִּי ת׳ || נִפְלָא
чудиться (*чему*) הִתְמַהּ, הִתְפַּלֵּא עַל־
הִשְׁתּוֹמֵם — פ״ע
чу́диться הִדָּמֵה לְ... הֵרָאֵה — פ״ע
чу́дище *см.* чудóвище
чу́дно *см.* чудéсно
чу́дный נִפְלָא ת׳
чу́до פֶּלֶא, נֵס, אוֹת, מוֹפֵת ז׳
чудóвище אֲדִיל, דָּבָר נוֹרָא, — אָיוֹם, —גָּדוֹל ז׳
чудóвищный גָּדוֹל מְאֹד ת׳
чудодѣ́й *см.* чудáкъ
чудодѣ́йственный עוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת ז׳
чудодѣ́йствіе מִפְלָאָה נ׳, מַעֲשֵׂי־נִסִּים ז״ר
чудодѣ́йствовать עָשֹׂה הַפֶּלֶא לַעֲשׂוֹת
נִפְלָאוֹת, — נִסִּים פ״י
чудодѣ́латель, —дѣтель עוֹשֵׂה פֶלֶא, בַּעַל־
נֵס ז׳
чудодѣя́ніе *и* —дотворéніе מַעֲשֵׂי־נִסִּים ז״ר
чудотвóрецъ בַּעַל־נֵס, בַּעַל־שֵׁם ז׳
чудотвори́ть עָשֹׂה נִפְלָאוֹת, — נִסִּים פ״י
чудотвóрный. —ная *икона* אִיקוֹנִין־הַפְּלָאוֹת
чудоцвѣ́тъ יַלָּפָא (מין פרח) נ׳
чужáкъ זָר, נָכְרִי ז׳
чужби́на הוֹן־זָרִים ז׳ || אֶרֶץ נָכְרִיָּה, אַדְמַת־
נֵכָר נ׳
чуждáться הִבָּדֵל מִן־, הִתְנַכֵּר אֶל־, הִתְעַלֵּם
מִן־ פ״ע
чу́ждый זָר, נָכְרִי || רָחוֹק מִן־, נָקִי — ת׳
чужезéмецъ לוֹעֲזִי, נָכְרִי, גֵּר ז׳
чужезéмный מִחוּץ לָאָרֶץ, נָכְרִי ת׳
чужеплемéн.. *см.* иноплемен..
чужестрáн.. *см.* инострáн,.
чужея́дный. —ное *растеніе* צֶמַח נִזּוֹן
чужóй זָר, נָכְרִי, אַחֵר, שֶׁל אֲחֵרִים ת׳
чулáнъ, чулáнчикъ *и* чулáнецъ מְזָוֶה נ׳
чулóкъ פּוּזְמָק, גֶּרֶב ז׳, אַנְפִּילָה נ׳
чулóчникъ פּוּזְמְקָר ז׳
чулóчный פּוּזְמְקָאִי, גַּרְבִּי ת׳
чумá נֶגֶף, קֶטֶב, דֶּבֶר ז׳, מַגֵּפָה, אַנְדְּרוֹלֵימוֹסְיָא נ׳

чумáзка לַכְלְכָן ז׳
чумáзый מְלֻכְלָךְ, מוּזְהָם, מְסוֹאָב ת׳
чумáкъ מְשָׁרֵת בֵּית מַרְזֵחַ || בַּעַל־עֲגָלָה (מאלורוסי)
ז׳]
чуми́ть, за— הַדְבֵּק מַגֵּפָה פ״י
чуми́чка זוּמְלִיסְטְרוֹן ז׳, בַּחְשָׁה נ׳ || *см.*
замарáха
чуми́чъ לַכְלְכָן ז׳
чу́мный שֶׁל מַגֵּפָה ת׳
чу́ница חֲבוּרָה שֶׁל צַיָּדִים (לציד צבלים) נ׳
чупри́на, чупру́нъ *и* чупъ בְּלוֹרִית, צִיצַת
רֹאשׁ נ׳]
чурá חָצָץ ז׳
чурáть, за— *и* —ся: קְרָא לְבַעַל־מְצִיאָה
(חֵלֶק כְּחֵלֶק!). Чуръ!
чурбáнъ סַדָּן, בּוּל־עֵץ || לֶקֶשׁ, לֶמֶךְ, גּוֹלֶם ז׳
чу́рилко *и* чури́чка *см.* козодóй
чу́рка, чу́рочка סַדָּן קָטָן ז׳
чуръ. —*меня*! אַל־תִּגַּע בִּי. —*молчать*
שְׁמוֹר פִּתְחֵי־פִיךָ ; יָד לְפֶה
чу́ткій מַרְגִּישׁ, עֵר ת׳. —*слухъ* שְׁמִיעָה יָפָה.
—*сонъ* שֵׁנָה קַלָּה
чу́тко בְּהַקְשָׁבָה ת״פ. *Спать*— יָשֹׁן שֵׁנָה קַלָּה
чу́ткость יָפִי הַשְּׁמִיעָה אוֹ הָרֵיחַ ז׳
чуть *и* чуть-чуть כִּמְעַט ת״פ. *Онъ* —*ды-
шитъ* כִּמְעַט שֶׁאֵינוֹ נוֹשֵׁם. —*не упалъ*
כִּמְעַט שֶׁלֹּא נָפַל. *Ни*— וְלֹא ; בְּשׁוּם אֹפֶן
כְּלוּם ; כָּל עִקָּר
чутьё הוּשׁ (הריח || השמיעה) ז׳ || הַרְחָה
(של כלבים) נ׳
чухá דְּבָרִים בְּטֵלִים, דִּבְרֵי־רוּחַ ז״ר, אִוֶּלֶת נ׳
чу́хать, раз— טָעֹם, הָרֵחַ פ״י
чу́чело דַּחְלוּל, פּוּחְלָץ ז׳, מִפְלֶצֶת נ׳ || אָדָם
מְכֹעָר ז׳
чу́чельникъ עוֹשֵׂה מִפְלָצוֹת, — פּוּחְלָצוֹת ז׳
чу́шка הַחֲזִיר (ולד של חזיר) ז׳ || קְוֻזָּה (של
עופרת) נ׳]
чушь *см.* чухá
чу́яніе הַרְחָה, הַרְגָּשָׁה נ׳
чу́ять, по— הָרֵחַ, הַרְגֵּשׁ, חוּשׁ פ״י
чхать, чхнуть *см.* чихáть *и* чихну́ть

Ш.

Шабáшить שְׁבֹת מִמְּלָאכָה פ״ע
шабáшка שַׁבָּתוֹן (במלאכה) ז׳, שְׁבִיתָה נ׳
шабáшный שֶׁל שְׁבִיתָה נ׳. —ное *время*
см. шабáшка
шáбашъ שַׁבָּתוֹן מִמְּלָאכָה ז׳, שְׁבִיתָה || שַׁבָּת נ׳
шабáшъ הֶרֶף! חֲבָל! דַּי! מ״ק
шаблóнъ תַּבְנִית, דְּמוּת || קֶשֶׁת־הַסְּפוּן נ׳

шáвка כֶּלֶב־רוֹעִים ז׳
шагáніе צְעִידָה, פְּסִיעָה נ׳
шагáть, шагну́ть צָעֹד, פְּסֹעַ, הַפְסֵעַ פ״ע
шаги́стый בַּעַל פְּסִיעָה גַּסָּה ת׳
шагну́ть עָשֹׂה פְּסִיעָה פ״ע ; *см.* шагáть
шáгомъ לְאַט, עָקֵב בְּצַד אֲגוּדָל ת״פ
шагри́нъ שַׁגְרִין ז׳

шагъ צעד, פסע ז׳, צעידה, פסיעה נ׳. *Тихимъ* —гомъ פסיעה קטנה. *Скорымъ* —гомъ פסיעה גסה. *Не уступать ни на*— לא ותר אף בקוצו של יוד

ша́дрикъ אפר, רמץ ז׳

ша́ечка שאוב קטן ז׳

ша́йка, חבר ז׳, חבורה, כנופיא (של גנבים בוגדים וכו׳) נ׳ || שאוב (במרחץ) ז׳.

шака́лъ שחל, ירור ז׳

шалапа́й הולך בטל, פוחז, ריק, רודף קדים, רועה רוח ז׳

шала́шъ אהל ז׳, סכה, מטלתא נ׳

шалбе́рить, —рничать הלך בטל, רדף קדים, רעה רוח פ״ע

ша́левый של שלה ת׳

шали́ть התהולל, התעלל, השתובב פ״ע

шаловли́вый מתעלל, מתהולל, משתובב ת׳

шаловство́, **ша́лость** מעשה קונדס ז׳ הוללות, קלות־ראש נ׳.

шалу́нъ, —ни́шко הולל, מתהולל, שובב ז׳

шалфе́й מרוה (מין צמח) נ׳

шаль שלה ז׳

шально́й מתהולל, משתגע ת׳

шалѣ́ть התהולל, השתגע, יצא מדעת פ״ע

шама́нить קסם פ״ע, הראה מופתים פ״י

шама́нъ שמן, קוסם (בסיביריא) ז׳ —нка קוסמת, שמנית

шама́я שימיא (מין דג מלוח שמן) נ׳

шампа́нское יין־שמפני ז׳

шампаньо́нъ שמפיניון (מין פטריה) ז׳

шамши́тъ הרדפני־הבר (מין שיח) ז׳

шамши́ть *см.* **ша́вкать** || התנועע בכבדות פ״ע

шанда́лъ מנורה נ׳

ша́ндра לפתן (מין צמח) ז׳

ша́нецъ עזק, גבע ז׳, עזקה, סוללה נ׳

ша́нкеръ גומי, גמי נ׳. *Онъ заболѣлъ* —ромъ עלתה גומי בבשרו; עלתה לו גומי

шансъ יסוד ז׳; תקוה נ׳. *У васъ всѣ* ша́нсы, *чтобы получить это мѣсто* יש לך יסוד לקוות כי תקבל משרה זו

шанцеко́пъ שופך סוללה ז׳

шанцова́ть בצר בסוללה פ״י || —ся התבצר בסוללה

ша́пка כובע ז׳, מצנפת נ׳. *Бобровая*— כובע של בבר׳. *Архіерейская*— כובע בישוף. *Упечь кого подъ красную* —ку מסר את פ׳ לעבודת הצבא

ша́пки קטיפיה (מין פרח) נ׳

ша́почникъ כובער (עושה כובעים) ז׳

шапша́ סובין של חטים ז״ר

шараба́нъ שרבא (מין עגלה) נ׳

шарава́ры סרבלין (מכנסים רחבים) ז״ר

шара́да שרדא (חידה חברתית) נ׳

шара́кнуться נפל פ״ע

ша́рить חפש בכל־, חטט־, משש־, משמש־ פ״י

ша́рканье שיוף (ברגלים) ז׳

ша́ркать, —кнуть מלל (שיף) ברגלים פ״ע

шаркотня́ שאון של שיוף (ברגלים) ז׳

шарлата́нить עסק ברמאות, התפאר בשקר פ״ע

шарлата́нскій רמאי, של רמאי ת׳

шарлата́нство רמאות נ׳

шарлата́нъ רמאי, בדאי ז׳

шарла́хъ שני ז׳, זהורית נ׳

шарло́тъ בצל אשקלוני (מין צמח) ז׳

шарма́нка תבת־זמרה, תבה מנגנת נ׳

шарма́нщикъ מנגן בתיבה ז׳

шарови́дность כדרות, כדוריות נ׳

шарови́дный כדורי ת׳

шаро́вка גלובולריא (מין צמח) נ׳

шарогла́въ מושקן כדורי (מין צמח) ז׳

шаролу́ковка נרקום מזיף (מין צמח) ז׳

шаромы́жникъ *см.* шаромы́ш..

шаромы́жничать *см.* шеромы́жничать

шарообра́зн.. *см.* шарови́дн..

шарфъ מחגרת, מטפחת־צואר נ׳

шаръ כדור, גלגל ז׳, כדרת נ׳. *Земной*— כדור־הארץ. *Солнечный*— גלגל־חמה. *Избирательные* ша́ры כדורי־בחירה. *Воздушный*— כדור מעופף

ша́стать דרך ברעש פ״י

шасть פתאם ת״פ

шата́ніе נדנוד, נענוע ז׳ || התמוטטות נ׳

шата́ть, **шатну́ть** נדנד, נענע, מוטט פ״י || —ся התנדנד, התנענע, התמוטט

шатё́рникъ (משרת) מקים אהלים ז׳

шатё́ръ שפריר, אהל ז׳, סכה נ׳

ша́ткій רעוע, מתמוטט, מתנענע ת׳

ша́ткость מצב רעוע ז׳, רעועות נ׳

шатну́ть *см.* шата́ть

шату́нъ בטלן, הולך בטל ז׳

ша́феръ שושבין ז׳

ша́фка *см.* ша́вка

шафра́нный, **шафра́новый** של כרכם, של מראה כרכם ת׳

шафра́нъ כרכם (מין צמח) ז׳

ша́хматъ נרדשיר, שח־מט ז׳, אשקוקה נ׳. *Играть въ* —ты שחק בשח־מט

ша́хта בית־החולמאות ז׳, מחפרת נ׳

шахъ שח (מושל פרסי) ז׳

ша́шень תולעת ספינאית נ׳

шáшечница ז׳ לוּחַ־פְּסִפָּסִים
шáшечный ת׳ שֶׁל פְּסִפָּסִים
шáшка ז׳ פְּסִפָּס ‖ סַיִף
шáшни ז״ר מַעֲשֵׂי־תַרְמוּת, — רַמָּאוּת
шáшничать פ״י עָשֹׂה מַעֲשֵׂי־תַרְמוּת, —רַמָּאוּת
швáбра ז׳ מַטְאֲטֵא־סְחָבוֹת, יָעֶה
швáбрить פ״י טַאֲטֵא, יָעֹה
швáльный ת׳ שֶׁל תְּפִירָה. —*конецъ* חוּט הַתְּפִירָה
швáльня ז׳ בֵּית־חַיָּט, בֵּית־תּוֹפְרִים
швартóвить, —с פ״י אָסֹר (ספינה) בַּעֲבוֹתִים
швáртовъ נ״ר פְּטוֹרִין ז״ר, עֲבוֹתוֹת־הַסְּפִינָה
швартъ ז׳ עֹגֶן הָרָאשִׁי
швéйка *см.* швея́
швéйный ת׳ שֶׁל תְּפִירָה. —ная *машина* מְכוֹנַת־תְּפִירָה
швейцáрская ז׳ חֲדַר־הַשּׁוֹעֵר
швейцáръ ז׳ שׁוֹעֵר
швéрмеръ ז׳ בַּעַל הֲוָיָה, הוֹזֶה
швецъ ז׳ חַיָּט
швея́ נ׳ תּוֹפֶרֶת, תַּפְרָנִית
швырнýть *см.* швыря́ть
швырóкъ נ׳ הַשְׁלָכָה, יְרִיָּה, זְרִיקָה
швыря́ніе נ׳ טִלְטוּל ז׳, זְרִיקָה, הַשְׁלָכָה
швыря́ть פ״י טַלְטֵל, זָרֹק, הַשְׁלֵךְ ‖ —ся טַלְטֵל, הִזָּרֵק, הָשְׁלַךְ, הִתְכַּבֵּד
шевели́ть פ״י הָנֵעַ, הָנֵד, הָזֵז ‖ —ся נוֹעַ, נוּד, זוּז, הִזּוֹן
шевелю́ра נ׳ בְּלוֹרִית
шеегрéйка נ׳ מִטְפַּחַת־הַצַּוָּאר
шéйный ת׳ שֶׁל צַוָּאר
шéйчатый. —*мѣхъ* פַּרְוָה מֵעוֹר הַצַּוָּאר
шéлегъ ז׳ סְקוּנְדְּרִי
шелести́ть פ״י עַלְעֵל
шéлестъ ז׳ עִלְעוּל
шелкови́дный, —ви́стый ת׳ שֶׁכְּעֵין מֶשִׁי
шелкови́на ז׳ חוּט שֶׁל מֶשִׁי
шелкови́ца ז׳ (מין אילן) תּוּת
шелкови́чный. —*червь* נ׳ תּוֹלַעַת־הַמֶּשִׁי. —ное *дерево см.* шелкови́ца
шелковóдецъ, —вóдъ ז׳ שִׁירוֹן, עוֹשֵׂה מֶשִׁי
шелковóдство נ׳ תַּעֲשִׂיַּת־מֶשִׁי
шёлковый ת׳ שֶׁל מֶשִׁי, סֵירִיקוֹנִי, שִׁירָאִי. *Послѣ наказанія онъ сталъ*— מִשֶּׁקִּבֵּל עָנְשׁוֹ נַעֲשָׂה רַךְ כַּקָּנֶה
шелкопряди́льня ז׳ (בית מטוה משי) סֵירִיקִי
шёлкъ ז׳ סֵירִיקוֹן, מֶשִׁי, שִׁיר
шелóмъ *см.* шлемъ
шелохнýть *см.* шелыхáть
шéлуда נ׳ שְׁחִין, גָּרָב, חֶרֶס ז׳, צָרַעַת
шелуди́вый ת׳ מֻכֵּה־שְׁחִין

шелуди́вѣть, о— פ״ע הֻכֵּה בִּשְׁחִין
шелудя́къ *см.* шелуди́вый
шелу́нга נ׳ (מין תי שחור) שִׁילוּנְגָא
шелухá נ׳ מִקְלָף, זַג ז׳, קְלִפָּה, נְשֹׁרֶת
шелушéніе נ׳ הִתְקַלְּפוּת
шелуши́ть, вы— ת׳ קַלֵּף, חָשֹׂף ‖ —ся הִתְקַלֵּף, הֵחָשֵׂף
шелу́шный ת׳ קְלִפָּאִי
шелыхáть, шелохнýть זַעְזֵעַ, הָנֵעַ, נַעְנֵעַ, נַדְנֵד פ״י ‖ —ся הִזְדַּעְזֵעַ, הִתְנוֹעֵעַ, הִתְנַדְנֵד
шéльма ז׳ עָרוּם, זֵד ז׳
шельмовáть פ״י בַּזֵּה אֶת־פ׳, חַלֵּל שֵׁם־פ׳, נַבֵּל כְּבוֹד־פ׳
шельмовствó נ׳ נְבָלָה, מְזִמָּה, מִרְמָה
шелю́га ז׳ (מין אילן) חֲלַף־הַחוֹל
шепелевáтый *см.* шепеля́вый
шепелю́нъ ז׳ (פֶּה) כְּבַד־לָשׁוֹן
шепеля́вить פ״ע (פֶּה) הָיֹה כְּבַד־לָשׁוֹן
шепеля́вость ז׳ (פֶּה) כֹּבֶד־לָשׁוֹן
шепеля́вый ת׳ (פֶּה) כְּבַד־לָשׁוֹן
шепетли́в.. *см.* шепеля́в..
шепетýнъ *см.* шепелю́нъ
шепнýть *см.* шептáть
шепотня́ נ׳ לְחִישָׁה
шёпотъ ז׳ (העלים) עִלְעוּל ‖ לְחִישָׁה נ׳, מַלְמוּל ז׳
шепталá *см.* пéрсикъ
шептáніе נ׳ לְחִישָׁה, מַלְמוּל ז׳
шептáть, шепнýть פ״ע לָחֹשׁ, מַלְמֵל ‖ —ся הִתְלַחֵשׁ
шептýнъ ז׳ לַחְשָׁן
шерéнга נ׳ שׁוּרָה, טוּר ז׳
шереши́тъ, шересперъ, шéрехъ עַקְשָׁן,
шери́фъ ז׳ שְׁרִיף ‖ (מין דג) ז׳ פְּתוּי־רֹאשׁ
шеромы́га, шеромы́жникъ נַבְנָא, מְלַחֵךְ פִּנְכָּא, בַּטְלָן, אוֹכֵל וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה ז׳
шеромы́жничать פ״י לַחֵךְ פִּנְכָּאוֹת, הָלֹךְ בָּטֵל פ״ע
шероховáтость נ׳ חֲזָזוּת
шереховáтый ת׳ אִי־חָלָק, חֲזָזִי, בַּעַל־חֲזָזִית
шерóшить פ״י הַעֲלֵה חֲזָזִית. —*волосы* סָתֹר הַשֵּׂעָר
шерсти́стый ת׳ שָׂעִיר, צַמְרִי
шерстоби́тный ת׳ שֶׁחוֹבְטִין בּוֹ צֶמֶר
шерстоби́тъ *см.* шерстобóй
шерстоби́тье נ׳ חֲבִיטַת־צֶמֶר
шерстобóй ז׳ חוֹבֵט צֶמֶר
шерстобóйня ז׳ בֵּית חֲבִיטַת צֶמֶר
шерстонóсный ת׳ (שֶׂה) נוֹתֵן צֶמֶר
шерстопряди́льный ת׳ שֶׁל מַטְוֵה צֶמֶר
шерстопряди́льня ז׳ בֵּית מַטְוֵה צֶמֶר
шерсточесáльный ת׳ שֶׁסּוֹרְקִין בּוֹ צֶמֶר
шерсточёсъ ז׳ סוֹרֵק צֶמֶר

шерсть ז׳ צמר, שער. *Подобрать лошадь подъ* — בחר סוסים מצבע אחד. *Это ему но* —сти דבר זה מוצא חן בעיניו. *Гладить кого противъ* —сти הלך קרי עם־פ׳
шерстяной ת׳ של צמר, צמרי
шершавость נ׳ חזזנות
шершавый ת׳ חזזני, בלתי־חלק
шершавѣть פ״ע עלה חזזית על־
шéршень ז׳ זבוב־מות ‖ סתור שער ז׳
шéствіе נ׳ מהלך, מסע ז׳, הליכה, תהלוכה
шéствовать פ״ע הלך, צעד, דלך
шестерикъ ששה (נרות) בליטרא ‖ רתמה של ששה (סוסים) נ׳ ‖ חוט כפול ששה ז׳
шестерить פ״י חלק לששה חלקים
шестерицею ת״פ שש פעמים
шестёрка נ׳ רתמה של ששה (סוסים)
шестерной משׁשה, של ששה ששה, כפול ששה ת׳
шестерня רתמה של ששה (כוכים) נ׳ ‖ מסבב ז׳
шéстеро, шéстеры מ״י ששה, ששת
шéстеръ ת׳ ששה פספסים (בשחוק)
шестигодовой ת׳ של שש שנים
шестигранникъ ת׳ היכסאידרון (שש הצלעות)
шестигранный ת׳ בעל שש צלעות
шестидесятилѣтній ת׳ בן ששים שנה
шестидесятый מ״ם הששים
шестидневный ת׳ של ששה ימים
шестиклассный ת׳ של שש מחלקות
шестилѣтіе נ׳ תקופת שש שנים
шестилѣтній ת׳ בן שש שנים
шестимѣсячный ת׳ בן־ששה חדשים
шестиногій ת׳ בעל שש רגלים
шестипалый ת׳ בעל שש אצבעות
шестисотый מ״ם השש מאות
шестистопный ת׳ בעל ששה בתים (בשיר)
шестисторонникъ *см.* шестигранникъ
шестиугольникъ ז׳ (גוף) בעל ששת זויות
шестиугольный ת׳ בעל שש פנות
шестнадцатый מ״ם הששה עשר
шестнадцать ששה עשר (ז׳), שש עשרה (נ׳) [מ״י]
шестовой ת׳ של כלונס
шестой מ״ם הששי
шестокъ נ׳ כירה (של תנור)
шесточный ת׳ של כירה
шестъ ז׳ מוט, כלונס, קנדם
шесть מ״י ששה (ז׳), שש (נ׳)
шестьдесятъ מ״י ששים
шестьсотъ מ״י שש מאות
шестью ת״פ שש פעמים

шефъ ז׳ ראש ה...
шéя ז׳ צואר. *Носить орденъ на шеѣ* נשא אות כבוד על צוארו. *Сбыть что съ шеи* הפטר מן־. *Навязать себѣ что на шéю* תלה דבר בצואר. *У него трое дѣтей на шеѣ* שלשה ילדים תלוים בצוארו. *Ударъ по шеѣ* מכת־ערף
шибáлка נ׳ כף־הקלע ז׳, מרגמה
шибáло ז׳ מכבש־הטבעה
шибкій ת׳ מהיר, זריז. —ко במהירות, בזריזות
шибкость נ׳ מהירות, זריזות
шиворотъ. *Взять кого за*— פ׳ אחז בצוארונו (בערפו). —*на выворотъ* בהפך גמור
шиканить פ״ע התאנה, בקש תואנה, בוא בעקיפין
шиканъ ת׳ מתאנה, מבקש תואנה, בא בעקיפין
шиканье נ׳ שרקה
шикарный ת׳ יפה, מהדר, מקשט
шикать, шикнуть פ״ע שרק
шикма ז׳ אנפימרון (מין צמח)
шикъ נ׳ הדור ז׳, חיצוניות יפה
шило ז׳ מרצע
шилообразный ת׳ שכעין מרצע
шилохвостъ ז׳ אנז חד (מין עוף)
шильникъ ז׳ רמאי, נוכל
шильничанье נ׳ רמאות
шильничать פ״ע היה רמאי
шильническій ת׳ של רמאי, של נוכל
шильный ת׳ של מרצע
шимпанзé ז׳ שימפנזי, אדם היערי, ארגיי השדה [ז״ר]
шина ז׳ חשוק־ברזל
шинель ז׳ סגין
шинкарить פ״י החזק בית מרזח
шинкарскій ת׳ של מוזג
шинкарство נ׳ החזקת בית מרזח
шинкарь ז׳ מוזג, מזגן, מחזיק בית מרזח
шинковальный ת׳ משמש לחתוך ברוב
шинковать פ״י חתך כרוב דק דק ‖ —ся התחתך
шинный ת׳ של חשוק ברזל
шинокъ נ׳ בית מרזח ז׳, מסבואה
шиночный ת׳ של בית מרזח
шипковый ת׳ של שושנת המדבר
шиповатый ת׳ מלא חוחים
шиповидный ת׳ שכעין חוח
шиповникъ נ׳ חוח, קוץ ז׳ ‖ שושנת־המדבר
шиповый ת׳ של חוח
шипокъ נ׳ שושנת־המדבר
шипоносъ ז׳ אכינוריבכון (מין תולעת)
шипунъ ז׳ אוז מושקי
шипучесть נ׳ פעפוע ז׳, העלאת־קצף

шипу́чій (יין) חומר, מעלה קצף, מפעפע, רותח ת׳
шипъ חוח, קוץ, היג (מין צמח) || ז׳ יתר של
פרסת ברזל || יד של רגף כ׳
шипѣ́ніе פעפוע ז׳, רתיחה || שריקה כ׳
шипѣ́ть שרק || פעפע, רתח פ״ע. Змѣя
—пи́тъ הנחש שורק. Горячее желѣзо
—пи́тъ въ водѣ ברזל חם מפעפע בתוך
המים. Шампанское —пи́тъ יין שמפני חומר
шипе́йщикъ חובש (תבות) ת׳ ז׳
ширина́ רחב ז׳
шири́нка מטפחת (של נשים) ז׳
ши́рить הרחב, הגדל, הרחק פ״י ||—ся
הגדל, התרחב
ши́рмы מסך, וילון ז׳ || מחיצה של יריעות כ׳
широ́кій רחב, גדול ת׳
широко́ בהרחבה ת״פ. Жить — חיה בהרחבה
широкова́тый רחב קצת ת׳
широкого́рлый רחב־הגרון ת׳
широкогру́дый רחב־החזה ת׳
ширококлю́вый רחב־החרטום ת׳
ширококры́лый רחב־הכנפים ת׳
широкола́пый רחב־הכפות ת׳
широколи́ственный, —ли́стный רחב־העלים ת׳
широколи́цый רחב־הפנים ת׳
широколо́бый רחב־המצח ת׳
широконо́съ און כפתני ז׳
широконо́сый רחב־האף ת׳
широкопле́чій רחב־הכתפים ת׳
широкополо́сный בעל רצועות רחבות ת׳
широкопо́лый בעל שולים רחבים ת׳
широкоро́тый רחב־פה ת׳
широкошля́пный בעל ראש רחב (ממסמרים) ת׳
широта́ רחב ז׳
ширь מרחב, מרחק ז׳
ширя́й (אדם) רחב־הכתפים ז׳
ширя́ться רחף פ״ע
шить, шива́ть תפר, תפר, חיט פ״י ||—ся
התתפר
шитьё תפירה || רקמה כ׳
ши́феръ צפחה (מין אבן) כ׳
шифонье́рка ארגז קטן ז׳
ши́фра см. ши́фры
шифра́нтъ מפתח של כתב מסתורין ז׳
шифрова́ть, на— כתב בכתב מסתורין פ״י
ши́фръ שיפר (אות כבוד) ז׳
ши́фры כתב־מסתורין ז׳
шиша́ כנופיא של פוחזים כ׳
шиша́къ כובע (של חילים) ז׳
шиши́мора רמאי, נוכל, גנב || שומע בסתר ז׳
ши́шка חבורה, מכה || פטמא כ׳, זיז, אצטרובל ז׳.
Сосновая — צנובר

ши́шкать и —ться אחר, שהה, התמהמה,
הסתבב פ״ע
шишкова́тый מלא חבורות || מלא זיזים ת׳
шишконо́сный. —сныя *растенія* צמחים
מגדלי זיזים
шишъ. *Показать кому*— שלח אצבע לפ׳.
Онъ ни шиша́ *не досталъ* לא השיג
כלום
шка́ликъ צלוחית קטנה כ׳ || בקבוק קטן ז׳
шка́пный של ארון ת׳
шкапъ קמטר, ארון ז׳
шкату́лка, —па ארגז ז׳
шкату́лочный של ארגז ת׳
шкафъ *см.* шкапъ
шквалъ רוח סערה ז׳
шква́ра, шква́рика שויסק ז׳, סיגים ז״ר, פסלת כ׳
шкво́рень מסמר מבריח ז׳
шкивъ בלוק (גלגל מתנועע) ז׳
шки́перскій של רב החובל, של ספן ת׳
шки́перъ רב־החובל, ספן, קברניט ז׳
шкифъ *см.* шкивъ
шко́ла בית־ספר, חדר ז׳, אסכולה, ישיבה כ׳
шко́леніе למוד, חנוך ז׳
шко́лить, вы— למד, חנך, הדרך פ״י
||—ся התחנך, התחנך
шко́льникъ בר־בי־רב, חניך, תלמיד, בן־
ישיבה ז׳
шко́льничать עשה מעשי־קונדס פ״י
шко́льническій של תלמיד ת׳.
шко́льничество מנהגי־תלמידים ז״ר
шко́льный של בית־ספר ת׳. —*языкъ* שפת
בית הספר. —ная *скамья* ספסל־האסכולה
школя́рскій אסכולאי ת׳
школя́рство אסכולאות, דקדוקים יתרים ז״ר
школя́ръ *см.* шко́льникъ
шку́ра עור (בהמה וחיה) ז׳. *Содрать съ
кого* —ру קרע את פ׳ כרג || עשה את פ׳
במצלה שאין בה דגים ; הפשט מעל פ׳ עורו
шлагба́умъ קטרב, כרום ז׳, קורה מבריחה כ׳
шлакова́ніе הפוך לסיגים ז׳
шлакова́ть, о— הפך לסיגים פ״י
шлакъ סיגים ז״ר, פסלת כ׳
шла́фрокъ חלט (מעיל־השנה) ז׳
шле́йфъ חצן, סרח ז׳
шлемовни́къ סקוטילריא (מין צמח) כ׳
шлемъ כובע, קובע נחשת ז׳, קסדא כ׳
шлёнда יושב קרנות, בטלן, הולך בטל ז׳
шлёндать הלך בטל פ״ע
шлёпаніе הכאה, מחיאת־כפים, סטירה כ׳
шлёпать, шлёпнуть מחא || הכה בכף, סטר

נָפֹל. בְּסֹהָה —ся || כָּף. סָפֹק אֶת כַּפָּיו פ״ע
—пнуть *рукой по водѣ* סָפֹק בְּכַפּוֹ
—ться *въ воду* נָפֹל לְתוֹךְ־ עַל פְּנֵי הַמַּיִם.
הַמַּיִם]
шлепо́къ נ׳ מְקָאָה, מְסִירָה
шлей ז׳ צַוְּארוֹן־הַסּוּס
шлифова́льный ת׳ הַמְשַׁמֵּשׁ לְלְטִישָׁה
шлифова́льня ז׳ בֵּית־לְטִישָׁה (שֶׁל אבנים טובות)
шлифова́льщикъ ז׳ לוֹטֵשׁ (אבנים טובות)
шлифова́ніе נ׳ לְטִישָׁה
шлифова́ть פ״י לָטֹשׁ (אבנים טובות)
шлифо́вка *см.* шлифова́ніе
шли́фтикъ, шли́хтикъ נ׳ רְהִיטְנִי ז׳, מַקְצוּעָה
шлыкъ נ׳ סְבָכָה
шлю́зникъ ז׳ סַכָּר (עושה־סכר, שומר הסכר)
шлю́зный, шлю́зовый ת׳ שֶׁל סֶכֶר
шлюзъ ז׳ סֶכֶר
шлю́пка נ׳ בּוּצִית, אַסְדָּא
шлюпъ ז׳ שְׁלוּף (ספינה בעלת תרן אחד)
шлю́ха נ׳ (אשה) מְנֻוֶּלֶת; רַשְׁלָנִית
шля́нд.. *см.* шлёнд..
шля́па נ׳ מִגְבַּעַת ז׳, כּוֹבַע. *Касторовая*—
מִגְבַּעַת בְּבוֹנִי. *Дѣло въ* —пѣ הָעִנְיָן נִגְמַר פִּילְיוֹם פִּילוֹן.
בְּכִי טוֹב
шля́пка מִגְבַּעַת (שֶׁל נשים) נ׳ || רֹאשׁ מַסְמֵר ||
шля́пникъ ז׳ מִגְבַּעְתָּר ראשׁ כְּמֵהָה ז׳]
шля́пный ת׳ שֶׁל מִגְבַּעַת
шля́почникъ *см.* шля́пникъ
шля́почный *см.* шля́пный
шля́ться פ״ע הָלֹךְ בָּטֵל, שׁוֹטֵט לְכָאן וּלְכָאן.
Шля́ющаяся נַפְקַת־בָּרָא
шляхе́тство נ׳ מִפְלֶגֶת הַשְׁלַיאַבְטָא (בפולין)
шля́хта *см.* шляхе́тство || מַקְצוּעָה נ׳,
קַרְדֹּם ז׳
шля́хтичъ ת׳ בֶּן־שְׁלַיאבְטָא (בפולין)
шля́хтовать פ״י הַקְצֵה בְּמַקְצוּעָה
шля́хтъ נ׳ קַרְדֹּם ז׳, מַקְצוּעָה
шмель נ׳ דְּבוֹרַת־בָּר
шмы́гать, —гну́ть הִכָּנֵס וְיָצֹא, רוּץ לְכָאן
וּלְכָאן פ״ע
шни́перъ נ׳ אִזְמֵל־הַקְּזָה ז׳, כּמֶלֶת
шнуров.. *см.* снуров..
шнуро́къ, шнуръ *см.* снуро́къ, снуръ
шныря́ть שׁוֹטֵט לְכָאן וּלְכָאן, הִתְקָרֵב בְּעִנְיָנֵי־
шовъ נ׳ תֶּפֶר ז׳, תְּפִירָה אֲחֵרִים פ״ע]
шокола́дникъ ז׳ בֶּן־הַשּׁוֹקוֹלָדָא
шокола́дъ נ׳ שׁוֹקוֹלָדָא
шолкъ *см.* шёлкъ
шо́мполъ ז׳ מָדוֹךְ
шо́потъ *см.* шёпотъ
шо́рникъ ז׳ רַצְעָן, בָּרָר

шо́рный ת׳ שֶׁל כְּלֵי־סוּס
шоро́хнуть *см.* шороши́ть
шо́рохъ נ׳ שָׁאוֹן ז׳, לְחִישָׁה, אִוְשָׁה
шороши́ть, шоро́хнуть עוֹרֵר הֶמְיָה
הָמֹה, רָעֹשׁ. אַוֵּשׁ —ся || (אוושה) פ״י
шо́ры ז״ר כְּלֵי־סוּס
шоссе́ נ׳ כְּבִישׁ ז׳, אַבְנִיָּה. —йный *путь*
шпа́га ז׳ חֶרֶב נ׳, סַיִף דֶּרֶךְ כְּבוּשָׁה]
шпа́жная *трава см.* шпа́жникъ
шпа́жникъ נ׳ אִירִסְיָה, חַרְפָּנִית (מין פרח)
шпа́жный ת׳ שֶׁל חֶרֶב. — סַיִף
шпале́рникъ נ׳ שׁוּרַת־עֵצִים
шпале́ръ. *Стать* —ромъ הִתְיַצֵּב בְּשׁוּרָה אַחַת
шпале́ры *см.* обо́и || שׁוּרוֹת עֵצִים נ״ר
шпа́ла נ׳ אֶדֶן
шпа́ндырь נ׳ מַעְסֹרֶת (של סנדלרים)
шпа́нка נ׳ דַּמְדְּמָנִיָּה
шпа́нская *мушка см.* му́ха
шпа́рить *см.* ошпа́ривать
шпа́тель ז׳ חָרוּךְ
шпигов.. *см.* шпиков..
шпикова́льный. —ная *игла* מַחַט הַפִּנּוּק
шпикова́ніе, —вка נ׳ פִּנּוּק ז׳, פְּנִיקָה, זִוּוּק
шпикова́ть פ״י זַוֵּק, פַּנֵּק, סַנֵּק
шпикъ ז׳ שׁוּמַן חֲזִיר
шпи́лить, при—, за— נָעֵץ, הַחְבֵּ׳, סָרוֹף,
шпиль ז׳ אַרְגָּן חַקַּס (פְּרִיפָה) ס״ין]
шпи́лька נ׳ מַסְרֵף ז׳, פְּרִיפָה, מַכְבֶּנֶת
шпина́тъ ז׳ תֶּרֶד (מין צמח)
шпицъ ז׳ רֹאשׁ מִגְדָּל || כֶּלֶב הַסְּפָרִי
шпіо́нить פ״י רַגֵּל, תּוּר, חַפֵּשׂ
шпіо́нскій ת׳ שֶׁל מְרַגֵּל,— רוֹגֵל
шпіо́нство נ׳ רִגּוּל ז׳, גַּשָּׁשׁוּת
шпіо́нъ ז׳ מְרַגֵּל, רוֹגֵל, גַּשָּׁשׁ
шпонтъ נ׳ מְנוּפָה
шпо́ра ז׳ דָּרְבָן
шпо́рить פ״י דַּרְבֵּן
шпо́рникъ ז׳ עוֹשֵׂה דָרְבוֹנוֹת
шпо́рный ת׳ שֶׁל דָּרְבָן
шпринцева́ть פ״י הַתֵּז, הַזְלֵף, הַזֵּה
шпринцо́вка נ׳ מַזְלֵף, אֶדֶק || זְלִיפָה, הַזָּיָה
шприцъ ז׳ מַזְלֵף. *Клистирный*— מַזְלֵף
шпу́ля נ׳ סְלִיל ז׳, בּוּכְיָה הַתַּקָּן]
шпунтъ *см.* шпонтъ
шрамъ נ׳ צֶלֶק ז׳, צַלֶּקֶת, פְּרֶמֶת
шрифтъ נ״ר אוֹתִיּוֹת־דְּפוּס
штабъ ז׳ שְׁטַב (מרכז פקידות־הצבא)
штагъ ז׳ חֶבֶל־הַתֹּרֶן
штаямéйстеръ ז׳ שַׂר־הָאֻרְוֹת

штáмбовый. —вое *дерево* עץ בעל גזע גבוה

штáнга ז׳ בד, כלונס

штандáртъ ז׳ נס, דגל (המלך)

штаны́ ז״ר מכנסים ר״ז, תחתונים

штатгáльтеръ ז׳ ראש־העיר

штатúвъ ז׳ כן, בסיס; סעד, מסעד ; מסטיבה נ׳

штатъ נ׳ רשימה (של פקידים ומשכרתם). —ты ארצות. *Соединенные* —ты ארצות־הברית

штемпелевáніе נ׳ קביעת חותמות

штемпелевáть ת״י קבע חותם, חתם

штéмпель ז׳ חותם, סימנטיר

штéмпелька ז״ר חצאי־לבנה (בדפוס)

штиблéты ז״ר נעלים, מוקים

штиль נ׳ דממה (על הים)

штилѣ́ть, за— פ״ע שקט, קום לדממה

штифтъ, —фтикъ ז׳ מסמר

штóпальный ת׳ המשמש לטליאה. —ная *игла* מסלה

штóпальщикъ ז׳ טלאן, עושה טלאים

штóпаніе נ׳ תקון, אחוי־קרע ז׳, טליאה, הטלאה

штóпать, за— תקן, אחה קרע, טלא, טלא, הטלא פ״י

штóпоръ ז״ר שולף (פקקים, מגופות)

штóра ז׳ וילון, מסך

штормóвый ת׳ של רוח־סערה

штормъ ז׳ רוח־סערה

штóрный ת׳ של וילון, של מסך

штофъ שטוף (מדות הלח), בקבוק מרובע ‖ ארג משי ז׳

штрáфный, штрафнóй ת׳ של קנס

штрафовáніе נ׳ הטלת קנס

штрафовáть פ״י הטל קנס, קנס

штрафъ ז׳ קנס

штрúпка ז׳ שרוך, שוריק (של מכנסים)

штриховáть פ״י פרטט, סרגל, העבר קוים

штрихóвка נ׳ פרטוט ז׳, העברת קוים

штрихъ ז׳ קו

штýка גזר, נתח ז׳, חתיכה ‖ תנועה ‖ רמאות, חתיכת בד. —*полотна* אחיזת עינים נ׳. *Сыграть съ кѣмъ* —ку רמה את פ׳. *Это его* —ки זה הוא באופן מגחך. *Въ этомъ-то и*— (אבל) מעשה־ידיו דא עקא

штукáрить פ״י עשה מזמות, תעלולים

штукáрь ז׳ בעל־מזמות, ערום

штукатýра, —тýрка נ׳ טיח־סיד ז׳, מעזיבה

штукатýреніе ז׳ סיוד

штукатýрить פ״י סיד

штукатýрный ת׳ של מעזיבה

штукатýръ, штукатýрщикъ ז׳ סייד

штуковáть פ״י אחה קרעים, חבר

штýльцъ ז׳ צרף (חלק ידוע בספינה)

штýрманъ ז׳ קברניט

штурмовáть פ״י השתער פ״ע, לקח בהשתערות

штурмовóй ת׳ של השתערות

штурмъ נ׳ השתערות

штуфъ ז׳ גוש של עפרות מתכת

штýцеръ ז׳ שטוציר (מין קנה רובה)

штýчный ת׳ של חתיכות, עשוי חתיכות

штыкъ ז׳ פגיון

шýба נ׳ פרוה

шубéйка נ׳ פרות־נשים (קצרה)

шýбникъ ז׳ עושה או סוחר פרואות

шýбный ת׳ פרואי, של פרוה

шугáй ז׳ פקרס של נשים

шýйца נ׳ יד שמאל

шýлерство נ׳ רמאות

шýлеръ ז׳ רמאי, נוכל

шумиголовá ז׳ צרף שנתרוקן

шумúло ז׳ מרעיש עולמות, צעקן, צוחן

шумúха ז׳ בצר

шумлúво ת״פ בשאון, ברעש

шумлúвость ז׳ שאון, רעש

шумлúвый ת׳ צעקני, צוחני

шýмный ת׳ של שאון, רעש

шумъ ז׳ שאון, רעש. —*и гамъ* רעש והמלה. —*волнъ* שאון־הגלים. —*въ ушахъ* צלצול האזנים. *Много* шуму *изъ-за пустяковъ* הרעשת־עולמות בשביל דברים של מה בכך

шумѣ́ть פ״י השמע קול שאון, שאן, רעש פ״ע. *У него* —мѣтъ *въ головѣ* הנהו מבסם

шýринъ ז׳ גיס (אחי אשתו)

шýрій ת׳ של גיס

шутúть שחק לפ׳, צחק —, שמח בפ׳ ‖ התלוצץ, התל, לעג פ״ע ‖ (*надъ кѣмъ*). *Вы* —тите הנך מתלוצץ. *Я этимъ не* шучý אינני מתלוצץ בזה. *Не шутя́* שלא בהלצה. Шутя́ בדרך הלצה

шýтка נ׳ הלצה, בדיחה. *Въ* —ку בדרך הלצה. *Безъ* —токъ, *кромѣ* —токъ שלא בהלצה. *Не* —*потерять тысячу рублей* אל תהא קלה בעיניך אבדה של אלף רובל

шутлúво ת״פ בדרך הלצה

шутлúвость נ׳ בתלות, ליצנות

шутлúвый ת׳ ליצני, של הלצה

шутнúкъ ז׳ בדחן, לץ, לצן, מתלוצץ

шутовскíй ת״פ כדרך הבדחנים

шутовствó נ׳ בדחנות ; ליצנות

шу́точный ת׳ קל || מבדח
шутъ ז׳ ליצן, בדחן
шу́чивать *см.* шути́ть
шу́шера דברים קלי־ערך || אנשים פחותים
шушу́канье ז״ר לחש ז׳, לחישה נ׳ — שפלים
шушу́кать פ״ע לחש, דבר בלחש
шушу́нъ, —нчикъ *см.* шуга́й
шхе́ры ר״ר (איי־סלעים בים) שוניות, משוניות

Щ.

щаве́ль ז׳ (מין ירק) חמיר, חמע, גרגע
щади́ть, по— חמל על־, חוס—, רחם—, חשך, — (или пощади́ть) *преступника* רתה (את פ׳ או על־פ׳) פ״י. — *побѣжденныхъ* רתה לפושע. חנן את (נתן חנינה לנ...) המנצחים. *Не — своей жизни за отечество* חרף את נפשו בעד ארץ מולדתו
щаже́ніе ז׳ רתוי, רתיון
щебени́ть פ״י מלא חצץ
щє́бень ז׳ חצץ
щебета́ніе נ׳ (צפרים) צפצוף
щебета́ть פ״ע צפצף, צייץ
щебетли́вость נ׳ צפצפנות
щебетли́вый ת׳ צפצפני || פטפט
щебре́цъ ז׳ (מין צמח) תמסירפילון
щевро́нокъ נ׳ (מין צפור) מוטקורוקא
ще́гла נ׳ תרן, גם
щеглёнокъ *см.* щего́лъ
щеголева́тость נ׳ טרזות, אהבת־הקשוט
щеголева́тый, —го́лливый מהדר, מקשט, טרזן ת׳
щего́лъ נ׳ (מין צפור) חוחית
щёголъ ז׳ טרזן
щегольну́ть *см.* щеголя́ть
щегольско́й ת׳ הדור, טרזני
щегольство́ נ׳ טרזנות
щеголя́ніе נ׳ התיפות
щеголя́ть, —гольну́ть טרז, התהדר, התגאה, התפאר, התיפה פ״ע
щедре́цъ, щедрене́цъ ז׳ (מין אילן) קיטיסוס
щедри́на, —нка נ׳ צלקת
щедринова́тый ת׳ מלא צלקות
щедри́ться, рас— היה נדבן, — בעל נפש רחבה, — ותרן פ״ע
ще́дро ת״פ בנדיבות, ברוח נדיבה, ברחב נפש
щедролюби́вый ותרן, בעל נפש רחבה, נדבן, איש־מתן ת׳
щедролю́біе ז׳ רחב־נפש, נדיבות, נדבנות נ׳
ще́дрость, щедрота́ נ׳ ותרנות, נדיבות, נדבנות
ще́дрый ת׳ ותרן, נדבן, נדיב־לב
щеду́ш.. *см.* тщеду́ш..
щека́ נ׳ לחי, לסת, לסתה
щека́стый ת׳ לסתני
щеко́лда ז׳ (של דלת) בריח, מסגר
щекота́ніе ז׳ דגדוג
щекота́ть פ״י דגדג
щеко́тка ז׳ דגדוג
щекотли́вость נ׳ דגדגנות || קשי ז׳
щекотли́вый ת׳ דגדגני || קשה
щеко́тно. *Мнѣ —* ת׳ עורקי מתדגדגים
щеко́тный ת׳ מדגדג
щелева́тый, щели́стый ת׳ מלא סדקים, סדקני
щёлканіе ז׳ פציצה נ׳ || פצוע, פצום, פצוח
щёлкать, щелка́ть, —лкнуть פוצץ; הכש, נקש || תפף (בלשון או באצבעות) פ״ע || —ся (*обо что*) התקל ב.. — *кнутомъ* הכש בשוט. — *зубами* נקש בשנים
щёлкать, —кну́ть פ״י פצע, פצח, פצם || סטר || —ся סטר זה לזה. — *орѣхи* פצח אגוזים. — *нуть кого по носу* נתן סונקרת לפ׳
щелкопе́рство בתבנות (כתיבה גרועה)
щелкотня́ *см.* щёлканіе
щелку́нъ ז׳ (מין רמש) אילטיר || *см.* щелку́ха
щелку́ха ז׳ (מין צמח) לשון כלבתא
щелку́шка ז׳ (מין שחוק) פדור
щёлокъ ז״ר בר ז׳, ברית נ׳, מי־אפר
щелоче́ніе ז׳ כבוס בברית
щелочи́ть פ״י השרה במי־אפר, כבס בברית
щёлочность נ׳ תכונת־קליא
щёлочный ת׳ של קליא
щелчо́къ נ׳ סטירה, סונקרת
щель ז׳ בקיע, סדק, בדק
щеля́вый *см.* щелева́тый
щеля́ться, התפרק, התבקע, העשה בקיעים — פרוק פ״ע
щеми́ть פ״י לחץ, הצק, צבט. *У меня* щеми́тъ *сердце* לבי יתחמץ (יכאב)
щемле́ніе נ׳ צביטה, לחיצה, הצקה
щени́ться, о— פ״י המל כלב, כלים
щено́къ ז׳ כלבלב
щеня́чій ת׳ של כלבלב
щепа́ ז׳, נ׳ נסר, שבב, בקעת
щепа́ніе נ׳ בקיעה
ще́пань ז״ר שבבים
щепа́ть פ״י בקע שבבים, פרפר || —ся התבקע

щепено́й. —рядъ שְׁבָבִים] שַׁעַר כְּלֵי־עֵץ
щепети́льникъ חֶנְוָנִי, מוֹכֵר קְטַנּוֹת ז׳
щепети́льность קְטַנָּה||הַקְפָּדָה יְתֵרָה נ׳
щепети́льный קָטָן, פָּעוּט||מַקְפִּיד יוֹתֵר מִדַּי ת׳
щепети́нникъ מוֹכֵר קְטַנּוֹת ז׳
щепетли́вый פַּרְזְנִי ת׳
ще́пка דַּק — קִיסָם, כְּפִיס ז׳. Худой какъ—
щепли́вый см. щепетли́вый בְּקָנֶה]
щепля́ть см. щепа́ть
щепно́й שֶׁל שְׁבָבִים ת׳
щепо́ть, щепо́тка קֹמֶץ ז׳, קְמִיצָה נ׳
щерба́ צִיר שֶׁל דָּגִים ז׳
щерба́тый פָּגוּם ת׳
щерби́на בְּקִיעַ, סֶדֶק ז׳||פְּגִימָה||צַלֶּקֶת נ׳
щербинова́тый см. щерба́тый
щети́на זִיף, קַשׁ שֶׁל חֲזִיר ז׳
щети́нистый זִיפָנִי ת׳
щети́ниться, о— סָמַר פ״ע || רָעַם פָּנִים, הֶעֱמִיד פָּנִים זְעוּמוֹת פ״י
щети́нникъ אַרְקְטוֹטִיס (מין צמח) ז׳
щети́нница נֵרְדְּ הָרָרִי (מין צמח) ז׳
щети́нный זִיפִי, שֶׁל זִיף ת׳
щетинова́тый, —нообра́зный בְּקַשׁ שֶׁל חֲזִיר, זִיפָנִי ת׳
щетинозу́бъ חִיטוֹדוֹן (מין דג) ז׳
щётка מִבְרֶשֶׁת, מַגְרֶדֶת נ׳. Зубная— בְּרְשִׁימָה
щеткообра́зный כְּעֵין מִבְרֶשֶׁת ת׳
щёточникъ מִבְרַשְׁתָּר ז׳
щёточный שֶׁל מִבְרֶשֶׁת ת׳
щеть см. щети́на
щечи́ть, вы— שׁוֹם בְּכֵלָיו, גָּנַב פ״י ||—ся הוֹצָא מִידֵי פ׳ בַּחֲנוּפָּה (около кого)
щёчный לִסְתָּאִי ת׳
щи זוּם שֶׁל כְּרוּב ז׳. —изъ кислой капусты זוּם שֶׁל כְּרוּב כָּבוּשׁ
щи́колотка, щи́коколотокъ קָפֶץ, עַרְקוֹב, קַרְסוֹל ז׳]
щипа́ка מַרְטָן, צַבְטָן ז׳
щипа́льный הַמְּשַׁמֵּשׁ לִמְרִיטָה ת׳

щипа́нiе קְנוּב, סִמְסוּף ז׳, מְרִיטָה, צְבִיטָה נ׳
щипа́ть, щи́пывать, щипну́ть מָרַט, סִמְסֵף || צָבַט || קָנַב || קָטַף פ״י —ся|| קְנַב צֶמֶר, הִמָּרֵט || הִצָּבֵט וכו׳. —шерсть קָטַף פְּרָחִים. —цвѣты Перецъ щи́плетъ языкъ הַפִּלְפֵּל צוֹבֵט אֶת הַלָּשׁוֹן
щипе́цъ חוֹלֵץ (צבת של נגרים להוציא מסמרים) ז׳
щи́пка см. щипа́нiе
щипну́ть см. щипа́ть
щипо́къ см. щипа́нiе
щипу́нъ см. щипа́ка
щипцо́вый שֶׁל צְבָת, שֶׁל מְזַמֶּרֶת ת׳
щипцы́ צְבָת ז׳, מְזַמֶּרֶת (שמוהמין הפתילה) || מֶלְקָחַיִם ר״ן
щити́ться חָסָה בְ... גָּנַן בְּעַד עַצְמוֹ פ״ע
щи́тникъ см. щитоно́сецъ
щи́тный, щитово́й שֶׁל צִנָּה, שֶׁל מָגֵן ת׳
щито́къ סִיסָן (מין צמח) ז׳
щитоно́сецъ נוֹשֵׂא כֵּלִים, אִישׁ־מָגֵן, נוֹשֵׂא צִנָּה (מגן) || סִיסָן (מין צמח) ז׳
щитоно́ска קְסִידָא (מין רמש) נ׳
щитъ מָגֵן ז׳, צִנָּה, סֹחֵרָה נ׳ || תְּרִיס ז׳
що́гла см. щёгла
що́лкать см. щёлкать
що́локъ см. щёлокъ
щу́ка זְאֵב־הַמַּיִם (מין דג) ז׳
щу́пальце זִיז, מַשְׁמְשָׁן ז׳
щупа́нiе מִשְׁמוּשׁ, נִשּׁוּשׁ ז׳
щу́пать, —пывать מִשְׁמֵשׁ, גִּשֵּׁשׁ פ״י
щупъ, щу́пикъ מִילָת נ׳
щу́ра סַרְבְּקָן ז׳
щуре́нiе סִרְבּוּק, סִקּוּר עַיִן ז׳
щу́рить (עין) מִצְמֵץ ||—ся סִרְבֵּק, סִקֵּר עַיִן,
щу́рка מֵירוֹפִּיאַסְטֶר (מין עוף) ז׳ קֶרֶץ־פ״ין]
щуру́пъ, шуру́пецъ см. винтъ
щуръ פַּלְתָּן (מין עוף) ז׳
щу́чина בְּשַׂר זְאֵב־הַמַּיִם ז׳
щу́чiй שֶׁל זְאֵב־הַמַּיִם ת׳

Ѣ.

ѣда́ אֲכִילָה נ׳ || מַאֲכָל, מָזוֹן ז׳
ѣда́ло см. ѣду́нъ || см. че́люсть
ѣда́льцы אַבְרֵי־אֲכִילָה (אצל שרצים) ז״ר
ѣда́ть см. ѣсть
ѣде́нiе אֲכִילָה נ׳
ѣдкiй חַד, חָרִיף, מְקַעֲקֵעַ || עוֹקְצָנִי, מַכְאִיב ת׳
ѣдкова́тый חָרִיף קְצָת, מְקַעֲקֵעַ — ת׳
ѣдкость חֲרִיפוּת נ׳

ѣдо́къ מַרְבֶּה אֲכִילָה, אַכְלָן, זוֹלֵל || אֶחָד מֵאוֹכְלֵי שֻׁלְחָן־פ׳, סָמוּךְ עַל שֻׁלְחַן־פ׳ ז׳; см. ѣду́нъ
ѣду́нъ זוֹלֵל, אַכְלָן ז׳
ѣду́честь חֲרִיפוּת, תְּכוּנַת הַקַּעֲקוּעַ נ׳
ѣду́чiй חָרִיף, מְקַעֲקֵעַ ת׳. —камень אֶבֶן שֶׁל גֵּיהִנֹּם]
ѣзда́ נְסִיעָה נ׳. Верховая— רְכִיבָה
ѣздить נָסַע פ״ע. —верхомъ רָכַב. Онъ ѣздитъ къ намъ каждый день הוּא

מְבַקְּרֵנוּ בְּכָל יוֹם. *Онъ* ѣздитъ *ко дво-*
ру הוּא יוֹצֵא וְנִכְנָס בֶּחָצֵר

ѣздовой שֶׁל נְסִיעָה ת׳

ѣздокъ רוֹכֵב, פָּרָשׁ || נוֹסֵעַ ז׳

ѣзжалый לְמוּד־מַסָּע, — רְכִיבָה ת׳

ѣзжать *см.* ѣздить

ѣзженіе נְסִיעָה, רְכִיבָה נ׳

ѣзженый (סוּס) לְמוּד־רְכִיבָה || (רֶכֶב) מְנֻסֶּה || (דֶּרֶךְ) כָּבוּשׁ ת׳

ѣсть, ѣдать אָכֹל פ״י || —ся הֵאָכֵל

ѣканіе נְסִיעָה נ׳

ѣхать נָסֹעַ פ״ע. — *верхомъ* רָכֹב

Э.

Эбеновый שָׁחוֹר כָּעוֹרֵב ת׳. —вое *дерево* הָבְנֶה, עֲצֵי־הָבְנִים

эвапорація הֶבֶל ז׳, הִתְהַבְּלָה נ׳

эвнухъ *см.* евнухъ

эволюціонный אֵיבוֹלוּצְיוֹנִי, הִשְׁתַּלְשְׁלוּתִי ת׳

эволюція אֵיבוֹלוּצְיוֹן, הִשְׁתַּלְשְׁלוּת נ׳

эвфемизмъ לָשׁוֹן נְקִיָּה נ׳

эгида חָסוּת, אֵגִירָה נ׳

эгира הֶגִירָה נ׳

эгоизмъ אֵיגוֹאִיסְמוּס ז׳, אַהֲבַת־עַצְמוֹ, אָנֹכִיּוּת נ׳

эгоистическій אֵיגוֹאִיסְטִי, אָנֹכִיִּי ת׳

эгоистъ אֵיגוֹאִיסְט ז׳

эдак.. *см.* этак..

эдемъ עֵדֶן, גַּן־עֵדֶן ז׳

эй הוֹ! שְׁמַע־נָא! מ״ק

экваторъ קַו הַמַּשְׁוֶה, אֵיקְוָטוֹר ז׳

экзаменаторъ בּוֹחֵן ז׳

экзаменованіе בְּחִינָה נ׳

экзаменовать, про— בָּחֹן, נַסֵּה פ״י || —ся עָמֹד עַל הַמִּבְחָן, הִבָּחֵן, הִתְנַסֵּה

экзаменъ מַסָּה, תִּבְחָנָה ת׳

экзаметръ *см.* гекзаметръ

экзархіатръ רוֹפֵא נֶפֶשׁ ז׳

экзархъ אַרְכִי־הֶגְמוֹן ז׳

экзегетика אֵיכְסֵיגֵיטִיקָה, פַּרְשָׁנוּת ת׳

экзегетическій פַּרְשָׁנִי ת׳

экзегетъ מְבָאֵר, מְפָרֵשׁ, פַּרְשָׁן, פַּרְשַׁנְדָּתָא ז׳

экзекуторъ בַּלָּשׁ, גּוֹבֶה ז׳

экзекуція קָרוֹן ז׳, בַּלֶּשֶׁת נ׳

экземпляръ אֶכְּסֶמְפְּלָר, פַּרְשֶׁגֶן ז׳

экзерцировать הַצְבֵּא פ״י

экзерциція הַצְבָּאָה נ׳

экзотическій חִיצוֹנִי ת׳

экивокъ דּוּ־מַשְׁמָעוּת נ׳

экипажъ, —жикъ אֵיקִיפַּג׳ (מֶרְכָּבָה || אַנְשֵׁי־הַסְּפִינָה) ז׳

экипировать תַּקֵּן תִּלְבֹּשֶׁת פ״י || —ся תַּקֵּן הַכֵּלִים הַנְּחוּצִים לְעַצְמוֹ

экипировка הַלְבָּשָׁה נ׳

экій *см.* экой

экклезіархъ *см.* екклесіархъ

эклиптика מַעְגַּל־חַמָּה ז׳

эклога שִׁירַת־רוֹעִים נ׳

экой! רְאוּ־נָא! —*лицемѣръ* רְאִיתֶם צָבוּעַ זֶה

экономистъ חַסְכָן, אֵיקוֹנוֹמָן ז׳

экономить חָסֹךְ פ״י

экономическій כַּלְכָּלִי, חַסְכָנִי ת׳

экономія חִסָּכוֹן ז׳, חַסְכָנוּת, כַּלְכָּלָה, אֵיקוֹנוֹמְיָא נ׳

экономный חַסְכָנִי, מְכַלְכֵּל בְּחֶשְׁבּוֹן ת׳

экономскій שֶׁל אֵיקוֹנוֹם, שֶׁל סוֹכֵן ת׳

экономъ אֵיקוֹנוֹם, בָּקִי בְּכַלְכָּלָה, חַסְכָן ז׳

экскурсія טִיּוּל ז׳

экспедиторъ מְשַׁלֵּחַ ז׳

экспедиція מִשְׁלוֹחַ, מְלָאכוֹת נ׳

экспериментъ נִסָּיוֹן, מִבְחָן ז׳, הַבְחָנָה נ׳

экспертиза מְבִינוּת נ׳

экспертъ מֵבִין, מוּמְחֶה, בָּקִי ז׳

эксплуатація אֵיכְּסְפְּלוֹאַטַצְיָא, נְצִילָה נ׳

эксплуатировать אַכְּסְפְּלֵט, נַצֵּל פ״י

экспонентъ אֵיכְּסְפּוֹנֶנְט ז׳

экспрессія בִּטּוּי ז׳

экспромтъ אֵיכְּסְפְּרוֹמְט ז׳. *Читать стихи* —томъ קְרֹא שִׁירִים בְּלֹא הֲכָנָה וּבְתַכִּיפָה

экспропріація אֵיכְּסְפְּרוֹפְּרִיאַצְיָא (מְכִירָה בְּעַל כָּרְחוֹ) נ׳

экстазъ הִתְפַּעֲלוּת, דְּבֵקוּת, הִתְפַּשְּׁטוּת־הַגַּשְׁמִיּוּת, הִתְלַהֲבוּת נ׳. *Быть въ* —зѣ הִתְפַּעֵל

экстернъ אֵיכְּסְטֶרְן ז׳

экстрактъ אֵיכְּסְטְרַקְט ז׳, תַּמְצִית נ׳

экстраординарный שֶׁלֹּא מִן הַמִּנְיָן ת׳

экстра-почта דֹּאַר מְיֻחָד ז׳

экстренный מְיֻחָד ת׳

эксцентрическій הַפַּכְפַּךְ ת׳

эксцентричный זָר, נִפְלָא ת׳

экстенія *см.* ектенія

экъ רְאֵה! הוֹי!

эластикъ *см.* каучукъ

эластическій גָּמִישׁ, לָז, סְפוֹגִי ת׳

эластичность סְפוֹגִיּוּת, לְזִיגוּת נ׳

элегическій אָבֵל ת׳
элéгія קִינָה נ׳, שִׁיר שֶׁל פְּגָעִים ז׳
электризáція, —зовáніе חִשְׁמוּל ז׳
электризовáть, на— חַשְׁמֵל פ״י
электрическій חַשְׁמַלִּי ת׳
электричество חַשְׁמַל, אֶלֶקְטְרוֹן ז׳
элементáрный יְסוֹדִי, שֶׁל מַתְחִילִים ת׳.
—ныя *понятія* הַמּוּשְׂכָּלוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת
элемéнтъ יְסוֹד ז׳
эликсиръ אֵלִיקְסִיר ז׳
эллипсисъ דִּבּוּר מְקֻצָּר ז׳, הַשְׁמָטַת־מִלָּה נ׳
эмалировать גַּזֵּז פ״י
эмáль זְגוּג, גָּזִיז ז׳
эманáція שֶׁפַע, עִירוּי ז׳, הַאֲצָלָה, אֲצִילוּת נ׳
эмансипáція זִכָּיוֹן ז׳, אֵימַנְסִיפַּצְיוֹן נ׳
эмансипировать שַׁחְרֵר פ״י || —ся הִשְׁתַּחְרֵר
эмблéма *см.* символъ
эмигрáнтъ אֵמִיגְרַנְטִי, רָטוּשׁ, נוֹדֵד, בֶּן־גּוֹלָה, מְהַגֵּר ז׳
эмигрáція אֵמִיגְרַצְיָא, הֲגִירָה נ׳
эмигрировать הַגֵּר פ״ע
эмиръ אֵמִיר ז׳
эмпиризмъ אֶמְפִּירִיסְמוּס ז׳, בְּחִינָה נִסְיוֹנִית נ׳
эмпирикъ אֶמְפִּירִיק, בַּעַל־נִסָּיוֹן ז׳
эндивій הִנְדְּבִי ז׳
энергическій נִמְרָץ ת׳
энéргія תֹּקֶף, מֶרֶץ ז׳, אֵינֶרְגִּיָא נ׳
энтузіáзмъ הִתְפַּעֲלוּת, הִתְלַהֲבוּת נ׳
энтузіáстъ בַּעַל־הִתְפַּעֲלוּת, — הִתְלַהֲבוּת ז׳
энциклопéдія אֶנְצִיקְלוֹפֶּדְיָא נ׳
эпигрáмма מִכְתָּם ז׳, אֶפִּיגְרַמָּא, כְּתֹבוֹת נ׳
эпиграфъ כְּתֹבֶת נ׳
эпидéмія דֶּבֶר ז׳, מַגֵּפָה; מַחֲלָה מִתְדַּבֶּקֶת נ׳
эпизóдъ אֶפִּיסוֹדָא נ׳, סִפּוּר מוּסְגָּר ז׳
эпилéпсія חֳלִי־הַנְּפִילָה ז׳, אֶפִּילֶפְסִיָא נ׳
эпилéптикъ חוֹלֵה נוֹפֵל, נִכְפֶּה ז׳
эпилóгъ אֶפִּילוֹג, סוֹף דָּבָר ז׳, הַפְטוֹרָה נ׳
эпиталáма שִׁיר־חֲתֻנָּה ז׳, שִׁירַת־דּוֹדִים נ׳
эпитáфія נוֹסַח מַצֵּבָה ז׳, אֶפִּיטַפְיָא נ׳
эпитетъ כִּנּוּי ז׳
эпитимія, эпитрáхиль *см.* епит...
эпическій עֲלִילִי ת׳
эполéтъ כְּתֵפָה נ׳
эпопéя *см.* поэма
эпосъ אֶפּוֹס, שִׁיר־עֲלִילָה, שִׁיר סִפּוּרִי ז׳
эпóха דּוֹר ז׳, תְּקוּפָה, עוֹנָה נ׳
эра תַּאֲרִיךְ ז׳, תְּקוּפָה, עוֹנָה נ׳
эротическій עַגְבִי ת׳
эрудиція לַמְדָּנוּת נ׳
эрцгéрцогъ נָסִיךְ ז׳
эскáдра שׁוּטְטָה נ׳
эскадрóнъ אֵיסְקַדְרוֹן ז׳, טוּרְמִית נ׳
эскизъ חֲטַף־צִיּוּר ז׳, סְקִיצָה נ׳
эспаньóлка שְׂפַם תָּרוּז ז׳
эспáрто אֶישְׁפַּרְטָה (מין צמח) נ׳
эссéнція אֵיסֶינְצְיָא, תַּמְצִית נ׳
эстáмпъ פִּתּוּחַ־נְחֹשֶׁת ז׳
эстафéта צִיר, רָץ, אִישׁ עִתִּי ז׳
эстéтика אֶסְתֵּטִיקָא, יָפְיוּת, חָכְמַת־הַטַּעַם, מְלֶאכֶת־הַחֵן, —הַיֹּפִי נ׳
эстетическій יָפְיוּתִי ת׳
эстрагóнъ אֶישְׁטְרָגוֹן (מין צמח) ז׳
эстрáда דּוּכָן ז׳
этажéрка כּוֹנָנִית נ׳
этáжъ מָדוֹר ז׳, קוֹמָה, דְּיוֹטָה נ׳
этакой כָּזֶה, כְּמוֹתוֹ מ״ג
этакъ כַּךְ, כֵּן, כָּזֶה, כֹּה, כָּכָה ת״פ
этáпъ אֵיטַפָּא נ׳
этика תּוֹרַת־הַמִּדּוֹת, תּוֹרַת־הַמּוּסָר, אֵתִיקָא נ׳
этикéтка פִּתְקָא נ׳
этикéтничать הִתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ־אֶרֶץ פ״ע
этикéтъ מִשְׁפַּט, דֶּרֶךְ־אֶרֶץ ז׳
этимолóгія אֵטִימוֹלוֹגְיָא נ׳
этногрáфія אֶתְנוֹגְרַפְיָא נ׳
этногрáфъ אֶתְנוֹגְרָף ז׳
это זֶה (ז׳), זֹאת, זוּ (נ׳) מ״ג. *Что*—, *что— такое?* מַה זֹּאת. *Кто— такой шумитъ тамъ?* מִי זֶה מֵקִים שָׁאוֹן. *—ли онъ думаетъ?* הַהוּא יַחֲשֹׁב כָּזֹאת? *Какъ —можно?* אֶפְשָׁר? *Я не позволю— (или этого)* אֲנִי לֹא אַרְשֶׁה דָבָר אֲשֶׁר כָּזֶה. *Во всемъ* этомъ בְּכָל זֹאת. *Объ* этомъ מִזֶּה. *Гдѣ— вы были* הֵיכָן הָיִיתָ
этотъ זֶה, הַזֶּה, הַלָּז, הַלָּזֶה, הַלָּה, דָּא מ״ג *—годъ* אֶשְׁתַּדָּא
этюдъ שִׁעוּר (בְּמוּסִיקָא) || מֶחְקָר (בציור) ז׳
эфектъ הַפְעָלָה, הִתְפַּעֲלוּת נ׳
эфемéрный בּוֹרֵחַ, עוֹבֵר, חוֹלֵף ת׳
эхинитъ אֶבֶן־קִפּוֹד נ׳
эхо הֵד ז׳, בַּת־קוֹל נ׳
эхъ אָח! הוֹי! מ״ק
эшалóтъ כְּרֵישׁ אַשְׁקְלוֹנִי (מין צמח) ז׳
эшафóтъ גַּרְדּוֹם ז׳
эоирный אֲוִירִי, אֶיתְרִי ת׳
эоиръ אֲוִיר, אֶיתֶר ז׳

Ю.

Юбилéй יובל ז׳
юбилéйный של היובל ת׳
юбиля́ръ בעל־היובל ת׳
ю́бка שמלת־אשה נ׳
ювели́ръ זהבי ז׳
юговостóкъ צד דרומי־מזרחי, קרן דרומית־
מזרחית נ׳
юговáпадъ צד דרומי־מערבי, קרן דרומית
югъ דרום, תימן, נגב ז׳ | מערבית נ׳]
юдóль עמק ז׳, בקעה נ׳. —печали עמק
южá см. пáлочникъ | עכר,— הבכא]
ю́жный דרומי, תימני ת׳
юлá גלגל החוזר ז׳ || מוטקילה (מין צפור) נ׳ ||
юли́ть התרפס לפני־פ׳ פ״ע | בן־שאון ז׳]
юмористи́ческій ליצני, בדחני ת׳
юмори́стъ ליצן, בדחן ז׳
юмóръ הומור ז׳, ליצנות, בדחנות נ׳
юнкéръ יונקיר (חניך פקידי צבא) ז׳
ю́ность נער ז׳, נעורים, עלומים ז״ר
ю́ноша עלם, בחור, נער, זעטוט ז׳
ю́ношескій ילדותי, נערותי ת׳
ю́ношество ימי־העלומים, בחורים ז״ר, נערות,
בחרות נ׳ || בני־הנעורים ז״ר, הדור הצעיר ז׳
ю́ный ילדותי, נערותי ת׳

юнѣ́ть חדש נעוריו פ״י, התחדש נעוריו פ״ע
юпи́теръ יובים, ויבם, מזל־(גלגל־)צדק ז׳
юрá עדת דגים מלוחים נ׳
юриди́ческій דיני ת׳
юрисди́кція שפוט ז׳, מדת־הדין נ׳
юрисконсу́льтъ יוריסקונסולט (יודע דת ודין) ז׳
юриспрудéнція יוריספרודנציא, חכמת־
юри́стъ עורך דין, מליץ ז׳ | המשפטים נ׳]
юри́ть מהר, החפז, חוש פ״ע || מהר את־, הבהל־
אותו ב.. פ״י
ю́ркать, ю́ркнуть צלל פתאם (מהר) במים פ״ע
юркъ צלל! מ״ק
юрóдивость, —дство שגוע, שגעון, טרוף־
юрóдивый משגע, ברשן ת׳ | דעת ז׳]
юрóдствовать היה משגע,— ברשן פ״ע
юрóдѣть השתטה, השתגע פ״ע
юрóкъ см. вьюрóкъ
ю́рта יורטה נ׳, אהל־לבר (של נומדים) ז׳
ю́ртовище מחנה (של נומדים) ז׳
юсти́ція משפט ז׳. Министръ —ціи מיניסטר
המשפטים
юти́ться חסה, התחסה פ״ע, בקש מחסה לעצמו פ״י
ютъ ירכתי־ספינה ז״ר
юфтъ, юхтъ יופטה (מין עור מעבד) נ׳

Я.

Я אני, אנכי מ״ג
я́беда לעז ז׳, מסירה, מלשינות, דלטוריא ||
תואנה נ׳, בלבול ז׳
я́бедникъ מוציא לעז, מוסר, מלשין, דלטור,
מבקש תואנה, מתאנה ז׳
я́бедничанье הוצאת לעז, מלשינות, דלטוריא ||
בקשת תואנה נ׳
я́бедничать הוצא לעז, הלשן || בקש תואנה פ״י,
התאנה פ״ע
я́беднический של מלשין,— דלטור,— מוסר ת׳
я́бедничество см. я́бедничанье
я́блоко תפוח ז׳. Глазное— תפוח־העין.
Земляное— תפוח אדמה. Любовное—
תפוח־זהב. —онъ яблоки недалеко
падаетъ ברא כרעא דאבוהי. —раздора
סלע המחלוקת
я́блонный של (אילן) תפוח ת׳
яблоновка יין־תפוחים ז׳, משרת— נ׳
я́блоня תפוח (אילן) ז׳
я́блочникъ מוכר תפוחים ז׳

я́блочный של תפוחים ת׳
яви́ть см. явля́ть
я́вка הופעה, התיצבות (בפני בית דין) || הראיה נ׳
я́вленіе מראה, מחזה, חזיון ז׳
явля́ть, яви́ть הראה פ״י || —ся הופע, הגלה,
התיצב לפני־, התראה. —свое искусство
הראה חריצותו. Богъ явилъ свое мило-
сердіе השם הראה את חסדו. Явить пас-
портъ הראה תעודתו. Богъ явился Мои-
сею השם נגלה למשה. Геніи являются
рѣдко גאונים הם חזיון בלתי רגיל. Явить-
ся на сцену הופע על הבמה. Явиться
къ должности בוא למלאכתו. Явить-
ся къ начальнику הראה אל־הפקיד.
Явленный образъ תמונה קדושה
я́вно בגלוי, בפרהסיא ת״פ
явнобрáчный. —ныя растенія צמחים
אשר נשואים גלויים
я́вность גלוי ז׳, בהירות ת׳
я́вный גלוי, נראה לעין, בהיר, ברור ת׳. Эта

такъ я́вно, что никто не сомнѣвается въ... דבר זה ברור כל כך עד שאין שום איש מסתפק כי.. Это— обманъ שקר גלוי. —ная ложь הוי אונאה גלויה. —врагъ שונא גלוי. — но енарушеніе закона— הפרעת־חק גלויה, עבירה

Я́воровый — של אספנדמון ת׳

Я́воръ — אספנדמון (מין אילן) ז׳

Я́вочная — מסירת־מודעה (בכתב) נ׳

Я́вочный — של מסירת מודעה ת׳

Я́вственность *см.* я́вность

Я́вственный — בהיר, ברור, גלוי וידוע, נראה לעין ת׳

Я́вствовать. *Изъ этого* я́вствуетъ מכאן אנו למדין; מזה יוצא ברור

Я́га-ба́ба — סבתא מכשפה (באגדות הרוסים) נ׳

Я́гель — אזוב לבן (מין צמח) ז׳

Ягнёнокъ — טלה, כבש בן־שנה ז׳

Я́гниться, объ— המליט (הוליד) טלאים פ״י

Ягня́ *см.* ягнёнокъ

Ягня́тникъ — ירגדה (מין נשר) נ׳

Я́гнячій — של טלה, של טלאים ת׳

Я́года — גרגר ז׳. *Можжевеловая—* גרגר הערער. *Винная—* דבלה. *Виноградная—* ענבה. *Нашего поля—* אדם משלנו; אדם מאנשי שלומנו

Я́годица — לחי התחתונה נ׳

Я́годичина — תאנת־הבר (מין צמח) נ׳

Я́годникъ — יין גרגרים ז׳, משרת גרגרים נ׳ || אוהב גרגרים; סוחר גרגרים ז׳

Я́годный — של גרגרים ת׳

Ягодоно́сный — מגדל גרגרים ת׳

Ягта́шъ *см.* яхта́шъ

Яде́ніе *см.* ѣде́ніе

Я́дерный — של כדור־תותח ת׳

Ядови́тость — ארסיות נ׳

Ядови́тый — ארסי, מרעל, של רעל ת׳

Ядо́мый — טוב למאכל, בר־אכילה ת׳

Ядоно́сный — ארסי, מחזיק רעל ת׳

Ядотворе́ніе — תערבת של רעל נ׳

Ядотво́рецъ — מערב מיני רעל ז׳

Ядотво́рный — מרעיל ת׳

Ядрёность — חזק, חזוק ז׳ || רעננות נ׳

Ядрёный — חזק, בריא || רענן ת׳

Ядренѣ́ть — העשה חזק, - בריא פ״ע

Ядри́стый — גדל־הגרעינים ת׳

Ядри́шникъ — אורבים (מין צמח) ז׳

Ядро́ — חרצן, גרעין, תוך || כדור של תותח ז׳ || ביצה (בגוף בעל חי) נ׳ || עקר של דבר, תוך ז׳

Ядрѣ́ть — התקשה, העשה קשה פ״ע

Ядъ — רעל, ארס, סם־מות ז׳

Я́зва — צרה נ׳ || מגפה || מכה, פציעה, מחץ ז׳, פצע

Я́звенникъ — שרביט זהב (מין צמח) ת׳

Я́звенный, я́звеный — של פצע, פצוע, מכה ת׳

Я́звикъ — תחש (מין חיה) ז׳

Я́звина — נסים, כיב ז׳, מכה נ׳

Язви́тель — לועג, מקנתר ז׳

Язви́тельный — ארסי, מרעיל, מכאיב, עוקץ, חד, דוקר ת׳. —ный *смѣхъ* שחוק מכאיב. —ныя *рѣчи* דברים עוקצים (כמדקרות חרב); דברים של קנתור

Язви́ть — פצע || עקץ, דקר, קנתר (בדברים) פ״י

Язвле́ніе — פציעה || עקיצה, דקירה נ׳

Языковѣ́деніе, —козна́ніе — ידיעת־לשונות, בלשנות נ׳

Языкообра́зный — דומה ללשון ת׳

Языкоуче́ніе — למוד־שפות ז׳

Языкоучи́тель — מורה שפות ז׳

Язы́къ — לשון (אבר) || לשון, שפה || אמה נ׳, עם, לאם ז׳. *Держи— за зубами* שתוק. *У него— долгъ* הוא חולה במחלת הדבור. *На языкѣ медъ, а на сердцѣ ледъ* אין תוכו כברו. *—до Кіева доведетъ* לא הביישן למד. *Родной—* שפת־אם

Язычёкъ *см.* язы́къ || פין (של מסגר) || ענבל (של זוג) ז׳

Язы́ческій — של עובדי אלילים ת׳

Язы́чество — פגניות, עבודת־אלילים נ׳

Язы́чествовать — עבד אלילים פ״ע

Язы́чный — של לשון ת׳

Язы́чникъ — עובד אלילים, עכו״ם, פגן ז׳

Язь, я́зикъ — קפריטילון (מין דג) ז׳

Яйцеви́дный — שכעין ביצה ת׳

Яйцеродя́щій — מטיל ביצים ת׳

Яйцо́ — ביצה נ׳. *Выѣденное—* גרגרת דר׳ צדוק. *Дѣло выѣденнаго яйца не стоитъ* דבר זה אינו שוה קליפת השום (אינו שוה אסימון)

Я́йчки — אורבים (מין צמח) ז׳

Я́йчникъ — סוחר־ביצים || שגר ז׳, שחלה נ׳

Я́ичница — סוחרת־ביצים || חביתה נ׳, ביצים מרופות נ״ר

Я́ичный — של ביצה, של ביצים ת׳

Я́ко — כמו || יען, בהיות ת״פ

Я́корный — של עגן ת׳. —ное *мѣсто* מקום של עגון

Я́корь — עגן ז׳. —*мертвый* עגן של בריתה. *Бросить—* עגן ספינה. *Сняться съ —ря* העלה העגן. *Стоять на —рѣ* עמד על העגן

якша́ться (*съ кѣмъ*) התחבר אל (רעים), התרועע עם־ פ״ע
якъ שור סיבירי ז׳
яла́ппа ילפה (מין צמח) נ׳
я́ловецъ שיח ערער, ערוער ז׳
я́ловица פרה מחבלת ולדות נ׳
я́ловый מחבל ולדות ת׳
яловѣ́ть העשה מחבל ולדות פ״ע
я́ма חלל; בור, גומץ ז׳, שוחה, עוקה, פוקה נ׳. *Глазная*— חור העין. *Рыть кому я́му* כרה בור לפ׳. *Копать я́му* פסק
ямбъ ימבום (משקל יתר ותנועה) ז׳
я́мина גומה נ׳
я́мистый שוחני, מלא גומות, — בורות ת׳
я́мникъ מרתף ז׳
ямска́я רחוב־העגלונים ז׳
ямско́й של עגלונים ת׳
ямщи́къ קדר, עגלון, מנהיג (הסוסים) ז׳
ямщи́цкій, **ямщи́чій** *см.* **ямско́й**
ямъ תחנות־הרצים נ״ר
янва́рь (חדש) ינואר ז׳
яндова́ *см.* ендова́
янта́рь חשמל, ליגוריון ז׳, קלינא נ׳. *Черный*— שחרון
ярдъ ירד (מדת ארך) ז׳
яре́мникъ נושא על ז׳
яре́мный של על ת׳. —*волъ* שור נושא בעל
яре́мъ על ז׳
яре́цъ ביכר בן שנה ז׳
яри́на צמר לבן || בר ירוק ז׳
яри́ть, **разъ**— הבא לידי כעס פ״י ||—ся כעס, התמרמר]
я́рица תבואת־קיץ נ׳
я́ричный של תבואת־קיץ ת׳
я́рка כבשה שלא ילדה נ׳
я́ркій זך, צח, בהיר, מצחצח ת׳
я́рко. *Лампа горитъ*— המנורה דולקת באור צח
я́ркость בהירות, זכות, צחות נ׳
ярлы́къ רשימה נ׳
я́рмарка יריד, יום־השוק ז׳
ярмо́ על ז׳
я́рмонка *см.* я́рмарка
я́рмоночный, я́рморочный של יריד נ׳
я́ро בכעס ת״פ
ярова́ть יחם, התמלא תאות המשגל (מבעלי־חיים) פ״ע]
ярово́е תבואת־קיץ נ׳
ярово́й. —*хлѣбъ* דגן־קיץ. —вое *поле* שדה זרועה דגן־קיץ
я́ростно בכעס ת״פ
я́ростный של כעס, מלא כעס, — חמה ת׳
я́рость זעם, כעס, קצף ז׳, חמה, עברה נ׳

яру́га חפות, בתרון ז׳
я́русъ דיוטא || שכבה, שורה נ׳
яру́тка תלספה (מין צמח) נ׳
яръ סלע ז׳ || שוחה (בנהר) || דלקת (אצל עופות) נ׳
я́рый מתכעס, מתמרמר || אדוק, מבהק ת׳. —*воскъ* דונג טהור. —рыя *пчелы* דבורים צעירות. —*поклонникъ Маркса* תלמיד מבהק של מרכס
я́рышъ טלה ז׳
ярь תבואת־קיץ || נ׳, צבע ירוק ז׳
яря́шина עור טלה ז׳
яса́къ מס של עורות ז׳
я́сельный של אבוס ת׳
я́сеневый של תדהר ת׳
я́сенецъ שרש־התדהר (מין צמח) ז׳
я́сенникъ יער אילנות תדהר ז׳
я́сенный *см.* я́сеневый
я́сень תדהר ז׳, מילה נ׳ (מין אילן)
яско́лка שפיפון ז׳
я́сли אבוס ז׳, רבקה נ׳
ясме́нникъ אספירוסה (מין צמח) נ׳
ясми́нъ סמלק, יסמין (מין צמח) ז׳
я́сниться. *На дворѣ начинаетъ*— האויר בחוץ מצטחצח והולך
я́сно בהיר; ברור; מפורש; בפירוש ת״פ. —*какъ день* ברור כשמש
ясновельмо́жный הדר־אצילותו (תאר של כבוד)]
ясновидѣ́ніе עין טהורה נ׳
ясновидящій גלוי־עינים ת׳
ясноглаго́льный, **яснорѣчи́вый** מדבר צחות, בעל דבור צח ת׳
я́сность בהירות, ברירות נ׳
я́сный טהור, בהיר, ברור, צח, זך; צ ו׳ ת׳. —ное *небо* שמים טהורים. —ная *погода* אוירון צח. —ная *луна* לבנה זכה. —*голосъ* קול צלול. —ное *понятіе* מושג בהיר. —ная *статья закона* מקרא מלא, חק מפרש. —ное *доказательство* ראיה מפרשת, — ברורה
яснѣ́ть. *На небѣ* —етъ השמים נעשים טהורים]
я́списъ *см.* я́шма
я́ства מיני מאכלים ז״ר
ястреби́нка עשב־הנץ (מין צמח) ז׳
ястреби́ный של נץ ת׳
я́стребъ נץ (מין עוף) ז׳
я́теръ מכמרת של דגים נ׳
я́хонтъ. *Вишневый*— אחלמה. *Желтый*— יקינטון. *Синій*— ספיר. *Красный*— אדם

ахта נ׳ אֳנִית־מֵרוֹץ
яхташъ ז׳ יַלְקוּט הַצַּיָּדִים
яхтовый ת׳ שֶׁל אֳנִית־מֵרוֹץ
ячейный ת׳ שֶׁל תָּא, שֶׁל קַנְקַל, שֶׁ, קִיל
ячеистный ת׳ מָלֵא תָּאִים,— קַנְקַלִּים,— קִילִים
ячея נ׳ תָּא, קַנְקַל, קִיל ז׳, קְעִילָה, נִשְׁבָּה
ячмень ז״ר שְׂעוֹרִים. —*на глазу* עֶנֶב
ячный, ячневый ת׳ שֶׁל שְׂעוֹרִים
яшень ז׳ קוֹץ־הַדֶּרֶךְ (מין צמח)
яшма ז׳ יָשְׁפֵה (מין אבן טובה)
яшмовидный ת׳ דּוֹמֶה לְיָשְׁפֵה

ящерица נ׳ לְטָאָה
ящеричный ת׳ שֶׁל לְטָאָה. —ные *гады* שְׁרָצִים מִמִּשְׁפַּחַת הַלְּטָאָה
ящеръ *см.* ящерица ‖ (אצל בהמות) נ׳ דַּלֶּקֶת הַלָּשׁוֹן
ящикъ ז׳ אַרְגָּז, אָרוֹן ז׳, תֵּיבָה, קֻפְסָא נ׳. *Зарядный* — עֲגָלָה שֶׁל הַשִּׁמּוּשִׁי־הַיְּרִיָּה. *Отложить дѣло въ долгій* — דְּחֹה דָבָר לִזְמַן בִּלְתִּי מֻגְבָּל; הַחְמֵץ דָּבָר
ящичный ת׳ שֶׁל אָרוֹן, שֶׁל תֵּיבָה
ящуръ ז׳ עַכְבַּר־הַיַּעַר (מין חיה)

Ѳ.

Ѳеогонія נ׳ תֵּיאוֹגוֹנְיָא (מעשה־מרכבה, תורת יחום האלילים)
ѳеократія נ׳ תֵּיאוֹקְרַטְיָא (מלכות אלהים)
ѳеологія *см.* богословіе
ѳеологъ *см.* богословъ
ѳиміамъ *см.* ѳуміамъ
ѳита שֵׁם הָאוֹת Ѳ הָרוּסִית
ѳуміамъ נ׳ לְבוֹנָה, קְטֹרֶת

Ѵ.

Ѵжица שֵׁם הָאוֹת V הָרוּסִית
ѵссопъ *см.* иссопъ